

Holy Bible

Aionian Edition®

Sveta Pismo
Serbian Karadzic/Danicic Latin

AionianBible.org

Prvo na svetu ponovo prevedeno Sveti Pismo
100% besplatno štampanje i kopiranje
poznat kao " Ljubičasto Sveti Pismo "

Holy Bible Aionian Edition ®
Sveta Pismo
Serbian Karadžić/Danicic Latin

Creative Commons Attribution-No Derivatives 4.0, 2018-2021
Text source: eBible.org
Source copyright: Public Domain
Karadžić New Testament, Daničić Old Testament, 1847, 1865

Formatted by Speedata Publisher version 4.3.16 on 4/25/2021
100% Free to Copy and Print
<http://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc
<http://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Predgovor

Srpski at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a lexicon. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the afterlife destinies of mankind and fallen angels.

This *un-translation* helps us to see these ten underlying words in context. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org and with the Android App. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

Pregled Sadržaja

STARI ZAVET

Postanak	11
Izlazak	34
Levitski Zakonik	54
Brojevi	69
Ponovljeni Zakon	89
Isus Navin	106
Sudije	118
Ruta	130
1. Samuelova	132
2. Samuelova	147
1. Kraljevima	160
2. Kraljevima	175
1. Dnevnika	189
2. Dnevnika	203
Ezra	219
Nehemija	224
Jestira	231
Jov	235
Psalmi	247
Poslovice	275
Propovednik	285
Pesma nad pesmama	289
Isajja	291
Jeremija	313
Tužbalice	339
Jezekilj	342
Danilo	365
Osija	372
Joil	376
Amos	378
Ovadija	381
Jona	382
Mihej	383
Naum	385
Avakum	386
Sofonija	387
Agej	388
Zaharija	389
Malahija	393

NOVI ZAVET

Mateju	397
Marku	412
Luki	421
Jovanu	437
Dela apostolska	449
Rimljanima	465
1 Korinæanima	471
2 Korinæanima	477
Galaæanima	481
Efežanima	483
Filipljanima	485
Kološanima	487
1 Solunjanima	489
2 Solunjanima	491
1 Timoteju	492
2 Timoteju	494
Titu	496
Filemonu	497
Jevrejima	498
Jakovljeva	503
1 Petrova	505
2 Petrova	507
1 Jovanova	509
2 Jovanova	511
3 Jovanova	512
Judina	513
Apokalipsa	514

DODATAK

Vodič za Čitaocе
Rečnik
Karte
Ilustracije, Doré

STARI ZAVET

*I izagnav èovjeka postavi pred vrtom Edemskim heruvima s plamenijem maèem, koji se vijaše
i tamo i amo, da èuva put ka drvetu od života.*

Postanak 3:24

Postanak

1 U poèetku stvori Bog nebo i zemlju. **2** A zemlja bješe bez oblije i pusta, i bješe tama nad bezdanom; i duh Božji dizaše se nad vodom. **3** I reèe Bog: neka bude svjetlost. I bi svjetlost. **4** I vidje Bog svjetlost da je dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame. **5** I svjetlost nazva Bog dan, a tamu nazva noæ. I bi veèe i bi jutro, dan prvi. **6** Potom reèe Bog: neka bude svod posred vode, da rastavlja vodu od vode. **7** I stvori Bog svod, i rastavi vodu pod svodom od vode nad svodom; i bi tako. **8** A svod nazva Bog nebo. I bi veèe i bi jutro, dan drugi. **9** Potom reèe Bog: neka se sabere voda što je pod nebom na jedno mjesto, i neka se pokaže suho. I bi tako. **10** I suho nazva Bog zemlja, a zborišta vodena nazva mora; i vidje Bog da je dobro. **11** Opet reèe Bog: neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme, i drvo rodno, koje raða rod po svojim vrstama, u kojem æe biti sjeme njegovo na zemlji. I bi tako. **12** I pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme po svojim vrstama, i drvo, koje raða rod, u kojem je sjeme njegovo po njegovijem vrstama. I vidje Bog da je dobro. **13** I bi veèe i bi jutro, dan treæi. **14** Potom reèe Bog: neka budu vidjela na svodu nebeskom, da dijele dan i noæ, da budu znaci vremenima i danima i godinama; **15** I neka svijetle na svodu nebeskom, da obasjavaju zemlju. I bi tako. **16** I stvori Bog dva vidjela velika: vidjelo veæe da upravlja danom, i vidjelo manje da upravlja noæu, i zvjezze. **17** I postavi ih Bog na svodu nebeskom da obasjavaju zemlju. **18** I da upravljaju danom i noæu, i da dijele svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro. **19** I bi veèe i bi jutro, dan èetvrti. **20** Potom reèe Bog: neka vrve po vodi žive duše, i ptice neka lete iznad zemlje pod svod nebeski. **21** I stvori Bog kitove velike i sve žive duše što se mièu, što provrješe po vodi po vrstama svojim, i sve ptice krilate po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro; **22** I blagoslovi ih Bog govoreæi: raðajte se i množite se, i napunite vodu po morima, i ptice neka se množe na zemlji. **23** I bi veèe i bi jutro, dan peti. **24** Potom reèe Bog: neka zemlja pusti iz sebe duše žive po vrstama njihovijem, stoku i sitne životinje i zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem. I bi tako. **25** I stvori Bog zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem, i stoku po vrstama njezinijem, i sve sitne životinje na zemlji po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro. **26** Potom reèe Bog: da naèinimo èovjeka po svojemu oblijeu, kao što smo mi, koji æe biti gospodar od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cijele zemlje i od svijeh životinja što se mièu po zemlji. **27** I stvori Bog èovjeka po oblijeu svojemu, po oblijeu Božjemu stvori ga; muško i žensko stvori ih. **28** I blagoslovi ih Bog, i reèe im Bog: raðajte se i množite se, i napunite zemlju, i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zvjerinja što se mièe po zemlji. **29** I još reèe Bog: evo, dao sam vam sve bilje što nosi sjeme po svoj zemlji, i sva drveta rodna koja nose sjeme; to æe vam biti za hranu. **30** A svjemu zvjerinju zemaljskom i svjemu pticama nebeskim i svjemu što se mièe na zemlji i u èem ima duša živa, dao sam svu travu da jedu. I bi tako. **31** Tada pogleda Bog sve što je stvorio, i gleda, dobro bješe veoma. I bi veèe i bi jutro, dan šesti.

2 Tako se dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova. **2** I svrši Bog do sedmoga dana djela svoja, koja uèini; i poèinu u sedmi dan od svijeh djela svojih, koja uèini; **3** I blagoslovi Bog

sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan poèinu od svijeh djela svojih, koja uèini; **4** To je postanje neba i zemlje, kad postaše, kad Gospod Bog stvori zemlju i nebo. **5** I svaku biljku poljsku, dokle još ne bješe na zemlji, i svaku travku poljsku, dokle još ne nicaše; jer Gospod Bog još ne pusti dažda na zemlju, niti bješe èovjeka da radi zemlju, **6** Ali se podizala para sa zemlje da natapa svu zemlju. **7** A stvori Gospod Bog èovjeka od praha zemaljskoga, i dunu mu u nos duh životni; i posta èovjek duša živa. **8** I nasadi Gospod Bog vrt u Edemu na istoku; i onđe namjesti èovjeka, kojega stvori. **9** I uèini Gospod Bog, te nikoše iz zemlje svakojaka drveta lijepa za gledanje i dobra za jelo, i drvo od života usred vrta i drvo od znanja dobra i zla. **10** A voda tecijaše iz Edema natapajuæi vrt, i odande se dijeljaše u èetiri rijeke. **11** Jednoj je ime Fison, ona teèe oko cijele zemlje Evilske, a onđe ima zlata, **12** I zlato je one zemlje vrlo dobro; onđe ima i bdela i dragoga kamena oniha. **13** A drugoj je rijeci ime Geon, ona teèe oko cijele zemlje Huske. **14** A treæoj je rijeci ime Hidekel, ona teèe k Asirskoj. A èetvrtu je rijeka Efrat. **15** I uzevši Gospod Bog èovjeka namjesti ga u vrtu Edemskom, da ga radi i da ga èuva. **16** I zaprijeti Gospod Bog èovjeku govoreæi: jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu; **17** Ali s drveta od znanja dobra i zla, s njega ne jedi; jer u koji dan okuši s njega, umrijeæeš. **18** I reèe Gospod Bog: nije dobro da je èovjek sam; da mu naèinim druga prema njemu. **19** Jer Gospod Bog stvori od zemlje sve zvijeri poljske i sve ptice nebeske, i dovede k Adamu da vidi kako æe koju nazvati, pa kako Adam nazove koju životinju onako da joj bude ime; **20** I Adam nadjede ime svakom živinèetu i svakoj ptici nebeskoj i svakoj zvijeri poljskoj; ali se ne naðe Adamu drug prema njemu. **21** I Gospod Bog pusti tvrd san na Adama, te zaspal; pa mu uze jedno rebro, i mjesto popuni mesom; **22** I Gospod Bog stvori ženu od rebra, koje uze Adamu, i dovede je k Adamu. **23** A Adam reèe: sada eto kost od mojih kosti, i tijelo od mojega tijela. Neka joj bude ime èovjèica, jer je uzeta od èovjeka. **24** Zato æe ostaviti èovjek oca svojega i mater svoju, i prilijepiæe se k ženi svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. **25** A bjehu oboje goli, Adam i žena mu, i ne bješe ih sramota.

3 Ali zmija bješe lukava mimo sve zvijeri poljske, koje stvori Gospod Bog; pa reèe ženi: je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu? **2** A žena reèe zmiji: mi jedemo roda sa svakoga drveta u vrtu; **3** Samo roda s onoga drveta usred vrta, kazao je Bog, ne jedite i ne dirajte u nj, da ne umrete. **4** A zmija reèe ženi: neæete vi umrijeti; **5** Nego zna Bog da æe vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oèi, pa æete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo. **6** I žena videæi da je rod na drvetu dobar za jelo i da ga je milina gledati i da je drvo vrlo drago radi znanja, uzabra roda s njega i okusi, pa dade i mužu svojemu, te i on okusi. **7** Tada im se otvoriše oèi, i vidješe da su goli; pa spletote lišæa smokova i naèinše sebi pregaæe. **8** I zaèuše glas Gospoda Boga, koji iðaše po vrtu kad zahladji; i sakri se Adam i žena mu ispred Gospoda Boga meðu drveta u vrtu. **9** A Gospod Bog viknu Adama i reèe mu: gdje si? **10** A on reèe: èuh glas tvoj u vrtu, pa se poplaši, jer sam go, te se sakrih. **11** A Bog reèe: ko ti kaza da si go? da nijesi jeo s onoga drveta što sam ti zabranio da ne jedeš s njega? **12** A Adam reèe: žena koju si udružio sa mnom, ona mi dade s drveta, te jedoh. **13** A Gospod Bog reèe

ženi: zašto si to uèinila? A žena odgovori: zmija me prevari, te jedoh. **14** Tada reèe Gospod Bog zmiji: kad si to uèinila, da si prokleta mimo svako živinèe i mimo sve zvijeri poljske; na trbuhi da se vuèeš i prah da jedeš do svojega vijeka. **15** I još meæem neprijateljstvo izmeðu tebe i žene i izmeðu sjemena tvojega i sjemena njezina; ono æe ti na glavu stajati a ti æeš ga u petu ujedati. **16** A ženi reèe: tebi æeu mnoge muke zadati kad zatrudniš, s mukama æeš djecu raðati, i volja æe tvoja stajati pod vlašæu muža tvojega, i on æe ti biti gospodar. **17** Pa onda reèe Adamu: što si poslušao ženu i okusio s drveta s kojega sam ti zabranio rekavši da ne jedeš s njega, zemlja da je prokleta s tebe; s mukom æeš se od nje hraniti do svojega vijeka; **18** Trnje i korov æe ti raðati, a ti æeš jesti zelje poljsko; **19** Sa znojem lica svojega jeæeš hljeb, dokle se ne vratиш u zemlju od koje si uzeš; jer si prah, i u prah æeš se vratiti. **20** I Adam nadjede ženi svojoj ime Jeva, zato što je ona mati svjema živima. **21** I naèini Gospod Bog Adamu i ženi njegovoj haljine od kože, i obuèe ih u njih. **22** I reèe Gospod Bog: eto, èovjek posta kao jedan od nas znajuæi što je dobro što li zlo; ali sada da ne pruži ruke svoje i uzbere i s drveta od života, i okusi, te dovijeka živi. **23** I Gospod Bog izagna ga iz vrta Edemskoga da radi zemlju, od koje bi uzeš; **24** I izagnav èovjeka postavi pred vrtom Edemskim heruvima s plamenjem maæem, koji se vijaše i tam i amo, da èuva put ka drvetu od života.

4 Iza toga Adam pozna Jevu ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Kajina, i reèe: dobih èovjeka od Gospoda. **2** I rodi opet brata njegova Avelja. I Avelj posta pastir a Kajin ratar. **3** A poslije nekoga vremena dogodi se, te Kajin prinese Gospodu prinos od roda zemaljskoga; **4** A i Avelj prinese od prvina stada svojega i od njihove pretilne. I Gospod pogleda na Avelja i na njegov prinos, **5** A na Kajina i na njegov prinos ne pogleda. Zato se Kajin rasrdi veoma, i lice mu se promjeni. **6** Tada reèe Gospod Kajinu: što se srdiš? što li ti se lice promjeni? **7** Neæeš li biti mio, kad dobro èiniš? a kad ne èiniš dobro, grijeh je na vratima. A volja je njegova pod tvojom vlašæu, i ti si mu stariji. **8** Poslije govorase Kajin s Aveljem bratom svojim. Ali kad bijahu u polju, skoèi Kajin na Avelja brata svojega, i ubi ga. **9** Tada reèe Gospod Kajinu: gdje ti je brat Avelj? A on odgovori: ne znam; zar sam ja èuvar brata svojega? **10** A Bog reèe: šta uèenil! glas krvi brata tvojega vièe sa zemlje k meni. **11** I sada, da si proklet na zemlji, koja je otvorila usta svoja da primi krv brata tvojega iz ruke tvoje. **12** Kad zemlji uzradiš, neæe ti više davati blaga svojega. Biæeš potukæ i bijegunac na zemlji. **13** A Kajin reèe Gospodu: krivica je moja velika da mi se ne može oprostiti. **14** Evo me tjeraj danas iz ove zemlje da se krijem ispred tebe, i da se skitam i potucam po zemlji, pa æe me ubiti ko me udesi. **15** A Gospod mu reèe: zato ko ubije Kajina, sedam æe se puta to pokajati. I naèini Gospod znak na Kajinu da ga ne ubije ko ga udesi. **16** I otide Kajin ispred Gospoda, i naseli se u zemlji Naidskoj na istoku prema Edemu. **17** I pozna Kajin ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Enoha. I sazida grad i prozva ga po imenu sina svojega Enoh. **18** A Enohu rodi se Gaidad; a Gaidad rodi Maleleila; a Maleleilo rodi Matusala; a Matusal rodi Lameha. **19** I uze Lameh dvije žene: jednoj bješe ime Ada a drugoj Sela. **20** I Ada rodi Jovila; od njega se narodiše koji žive pod šatorima i stoku pasu. **21** A bratu njegovu bješe ime Juval; od njega se narodiše gudaèi i sviraèi. **22** A i Sela rodi Tovela, koji bješe

vješt kovati svašta od mjeti i od gvožđa; a sestra Tovel bješe Noema. **23** I reèe Lameh svojima ženama, Adi i Seli: èujte glas moj, žene Lamehove, poslušajte rijeèi moje: ubice èovjeka za ranu svoju i mladiæa za masnicu svoju. **24** Kad æe se Kajin osvetiti sedam puta, Lameh æe sedamdeset i sedam puta. **25** A Adam opet pozna ženu svoju, i ona rodi sina, i nadje mu ime Sit, jer mi, reèe, Bog dade drugoga sina za Avelja, kojega ubi Kajin. **26** I Situ se rodi sin, kojemu nadjede ime Enos. Tada se poèe prizivati ime Gospodnje.

5 Ovo je pleme Adamovo. Kad Bog stvori èovjeka, po obliju svojemu stvori ga. **2** Muško i žensko stvori ih, i blagoslovi ih, i nazva ih èovjek, kad biše stvoren. **3** I poživje Adam sto i trideset godina, i rodi sina po obliju svojemu, kao što je on, i nadjede mu ime Sit. **4** A rođiv Sita poživje Adam osam stotina godina, raðajuæi sinove i kæeri; **5** Tako poživje Adam svega devet stotina i trideset godina; i umrije. **6** A Sit poživje sto i pet godina, i rodi Enosa; **7** A rođiv Enosa poživje Sit osam stotina i sedam godina, raðajuæi sinove i kæeri; **8** Tako poživje Sit svega devet stotina i dvanaest godina; i umrije. **9** A Enos poživje devedeset godina, i rodi Kajinana; **10** A rođiv Kajinana poživje Enos osam stotina i petnaest godina, raðajuæi sinove i kæeri; **11** Tako poživje Enos svega devet stotina i pet godina; i umrije. **12** A Kajinana poživje sedamdeset godina, i rodi Maleleila; **13** A rođiv Maleleila poživje Kajinan osam stotina i èetrtdeset godina, raðajuæi sinove i kæeri; **14** Tako poživje Kajinan svega devet stotina i deset godina; i umrije. **15** A Maleleilo poživje šezdeset i pet godina, i rodi Jareda; **16** A rođiv Jareda poživje Maleleilo osam stotina i trideset godina, raðajuæi sinove i kæeri; **17** Tako poživje Maleleilo svega osam stotina i devedeset i pet godina; i umrije. **18** A Jared poživje sto i šezdeset i dvije godine, i rodi Enoha; **19** A rođiv Enoha poživje Jared osam stotina godina, raðajuæi sinove i kæeri; **20** Tako poživje Jared svega devet stotina i šezdeset i dvije godine, i umrije. **21** A Enoh poživje šezdeset i pet godina, i rodi Matusala; **22** A rođiv Matusala poživje Enoh jednako po volji Božjoj trista godina, raðajuæi sinove i kæeri; **23** Tako poživje Enoh svega trista i šezdeset i pet godina; **24** I živeæi Enoh jednako po volji Božjoj, nestade ga, jer ga uze Bog. **25** A Matusal poživje sto i osamdeset i sedam godina, i rodi Lameha; **26** A rođiv Lameha poživje Matusal sedam stotina i osamdeset i dvije godine, raðajuæi sinove i kæeri; **27** Tako poživje Matusal svega devet stotina i šezdeset i devet godina; i umrije. **28** A Lameh poživje sto i osamdeset i dvije godine, i rodi sina, **29** I nadjede mu ime Noje govoreæi: ovaj æe nas odmoriti od posala naših i od truda ruku naših na zemlji, koju proklete Gospod. **30** A rođiv Noju poživje Lameh pet stotina i devedeset i pet godina, raðajuæi sinove i kæeri; **31** Tako poživje Lameh svega sedam stotina i sedamdeset i sedam godina; i umrije. **32** A Noju kad bi pet stotina godina, rodi Noje Sima, Hama i Jafeta.

6 A kad se ljudi poèeše množiti na zemlji, i kæeri im se narodiše. **2** Videæi sinovi Božji kæeri èovjèeije kako su lijepe uzimaše ih za žene koje htješe. **3** A Gospod reèe: neæe se duh moj dovijeka preti s ljudima, jer su tijelo; neka im još sto i dvadeset godina. **4** A bijaše tada divova na zemlji; a i poslije, kad se sinovi Božji sastajahu sa kæerima èovjèeijim, pa im one raðahu sinove; to bijahu silni ljudi, od starine na glasu. **5** I

Gospod videæi da je nevaljalstvo ljudsko veliko na zemlji, i da su sve misli srca njihova svagda samo zle. **6** Pokaja se Gospod što je stvorio èovjeka na zemlji, i bi mu žao u srcu. **7** I reèe Gospod: hoæu da istrijebim sa zemlje ljudе, koje sam stvorio, od èovjeka do stoke i do sitne životinje i do ptica nebeskih; jer se kajem što sam ih stvorio. **8** Ali Noje naðe milost pred Gospodom. **9** Ovo su dogaðaji Nojevi: Noje bješe èovjek pravedan i bezazlen svojega vijeka; po volji Božjoj svagda živiljaše Noje. **10** I rodi Noje tri sina: Sima, Hama i Jafetu. **11** A zemlja se pokvari pred Bogom, i napuni se zemlja bezakonja. **12** I pogleda Bog na zemlju, a ona bješe pokvarena; jer svako tijelo pokvari put svoj na zemlji. **13** I reèe Bog Noju: kraj svakome tijelu dođe preda me, jer napuniše zemlju bezakonja; i evo hoæu da ih zatrem sa zemljom. **14** Naèini sebi kovèeg od drveta gofera, i naèini pregratke u kovèegu; i zatopi ga smolom iznutra i spolja. **15** I naèini ga ovako: u dužinu neka bude trista lakata, u širinu pedeset lakata, i u visinu trideset lakata; **16** Pusti dosta svjetlosti u kovèeg; i krov mu svedi ozgo od lakti; i udari vrata kovèegu sa strane; i naèini ga na tri boja: donji, drugi i treæi. **17** Jer evo pustiæu potop na zemlji, da istrijebim svako tijelo, u kojem ima živa duša pod nebom; što je god na zemlji sve æe izginuti. **18** Ali æu s tobom uèiniti zavjet svoj: i uæi æeš u kovèeg ti i sinovi tvoji i žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom. **19** I od svega živa, od svakoga tijela, uzeæeš u kovèeg po dvoje, da saèuvaš u životu sa sobom, a muško i žensko neka bude. **20** Od ptica po vrstama njihovijem, od stoke po vrstama njezinjem, i od svega što se mièe na zemlji po vrstama njegovijem, od svega po dvoje neka uđe s tobom, da ih saèuvaš u životu. **21** I uzmi sa sobom svega što se jede, i èuvaj kod sebe, da bude hrane tebi i njima. **22** I Noje uèini, kako mu zapovjedi Bog, sve onako uèini.

7 I reèe Gospod Noju: uði u kovèeg ti i sav dom tvoj; jer te naðoh pravedna pred sobom ovoga vijeka. **2** Uzmi sa sobom od svijeh životinja èistih po sedmoro, sve mužjaka i ženku njegovu; a od životinja neèistih po dvoje, mužjaka i ženku njegovu. **3** Takoðer i od ptica nebeskih po sedam, mužjaka i ženku njegovu, da im se saèuva sjeme na zemlji. **4** Jer æu do sedam dana pustiti dažd na zemlju za èetrdeset dana i èetrdeset noæi, i istrijebiæu sa zemlje svako tijelo živo, koje sam stvorio. **5** I Noje uèini sve što mu zapovjedi Gospod. **6** A bješe Noju šest stotina godina kad dođe potop na zemlju. **7** I uðe Noje u kovèeg i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovijeh s njim radi potopa. **8** Od životinja èistih i od životinja neèistih i od ptica i od svega što se mièe po zemlji, **9** Uðe k Noju u kovèeg po dvoje, muško i žensko, kao što bješe Bog zapovjedio Noju. **10** A u sedmi dan dođe potop na zemlju. **11** Kad je bilo Noju šest stotina godina, te godine drugoga mjeseca, sedamnaesti dan toga mjeseca, taj dan razvališe se svi izvori velikoga bezdana, i otvoriše se ustave nebeske; **12** I udari dažd na zemlju za èetrdeset dana i èetrdeset noæi. **13** Taj dan uðe u kovèeg Noje i Sim i Ham i Jafet, sinovi Nojevi, i žena Nojeva i tri žene sinova njegovijeh s njima; **14** Oni, i svakojake zvijeri po vrstama svojim, i svakojaka stoka po vrstama svojim, i što se god mièe po zemlji po vrstama svojim, i ptice sve po vrstama svojim, i što god leti i ima krila. **15** Dođe k Noju u kovèeg po dvoje od svakoga tijela, u kojem ima živa duša, **16** Muško i žensko od svakoga tijela uðoše, kao što bješe Bog zapovjedio Noju; pa Gospod zatvori za njim. **17** I bi potop na zemlji za

èetrdeset dana; i voda doðe i uze kovèeg, i podiže ga od zemlje. **18** I navalni voda, i usta jako po zemlji, i kovèeg stade ploviti vodom. **19** I navaljivaše voda sve veæema po zemlji, i pokri sva najviša brda što su pod cijelijem nebom. **20** Petnaest lakata dođe voda iznad brda, pošto ih pokri. **21** Tada izgibe svako tijelo što se micaše na zemlji, ptice i stoka, i zvijeri i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi. **22** Sve što imaše dušu živu u nosu, sve što bijaše na suhu, pomrije. **23** I istrijebi se svako tijelo živo na zemlji, i ljudi i stoka i što god gamiže i ptice nebeske, sve, velim, istrijebi se sa zemlje; samo Noje osta i što s njim bješe u kovèegu. **24** I stajaše voda povrh zemlje sto i pedeset dana.

8 A Bog se opomenu Noju i svijeh zvijeri i sve stoke što bjehu s njim u kovèegu; i posla Bog vjetar na zemlju da uzbije vodu. **2** I zatvoriše se izvori bezdana i ustave nebeske, i dažd s neba prestade. **3** I stade voda opadati na zemlji, i jednako opadaše poslije sto i pedeset dana; **4** Te se ustavi kovèeg sedmoga mjeseca dana sedamnaestoga na planini Araratu. **5** I voda opadaše sve veæema do desetoga mjeseca; i prvoga dana desetoga mjeseca pokazaše se vrhovi od brda. **6** A poslije èetrdeset dana otvori Noje prozor na kovèegu, koji bješe naèinio; **7** I ispusti gavrana, koji jednako odlijetaše i dolijetaše dokle ne presahna voda na zemlji. **8** Pa pusti i golubicu da bi vidio je li opala voda sa zemlje. **9** A golubica ne naðaši gdje bi stala nogom svojom vratiti se k njemu u kovèeg, jer još bješe voda po svoj zemlji; i Noje pruživši ruku uhvati je i uze k sebi u kovèeg. **10** I poèeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu iz kovèega. **11** I pred veèe vratiti se k njemu golubicu, i gle, u klijunu joj list maslinov, koji bješe otkinula; tako pozna Noje da je opala voda sa zemlje. **12** Ali poèeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu, a ona mu se više ne vratiti. **13** Šest stotina prve godine vijeka Nojeva prvi dan prvoga mjeseca usahnu voda na zemlji; i Noje otkri krov na kovèegu, i ugleda zemlju suhu. **14** A drugoga mjeseca dvadeset sedmoga dana bješe sva zemlja suha. **15** Tada reèe Bog Noju govoreæi: **16** Izidi k kovèega ti i žena tvoja i sinovi tvoji i žene sinova tvojih s tobom; **17** Sve zvijeri što su s tobom od svakoga tijela, ptice i stoku i što god gamiže po zemlji, izvedi sa sobom, neka se raziðu po zemlji, i neka se plode i množe na zemlji. **18** I izide Noje i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovih s njim. **19** Sve zvijeri, sve sitne životinje, sve ptice i sve što se mièe po zemlji po svojim vrstama izdoste iz kovèega. **20** I naèini Noje žrtvenik Gospodu, i uze od svake èiste stoke i od svijeh ptica èistih, i prinese na žrtveniku žrtve paljenice. **21** I Gospod omirisa miris ugodni, i reèe u srcu svojem: neæu više kleti zemlji s ljudi, što je misao srca èovjeèijega zla od malena; niti æu više ubijati svega što živi, kao što uèinili. **22** Otsele dokle bude zemlje, neæe nestajati sjetve ni žetve, studeni ni vruæine, ljeta ni zime, dana ni noæi.

9 I Bog blagoslovi Noja i sinove njegove, i reèe im: raðajte se i množite se, i napunite zemlju; **2** I sve zvijeri zemaljske i sve ptice nebeske i sve što ide po zemlji i sve ribe morske neka vas se boje i straše; sve je predano u vaše ruke. **3** Što se god mièe i živi, neka vam bude za jelo, sve vam to dадоh kao zelenu travu. **4** Ali ne jedite mesa s dušom njegovom, a to mu je krv. **5** Jer æu i vašu krv, duše vaše, iskati; od svake æe je zvijeri iskati; iz ruke samoga èovjeka, iz ruke svakoga brata njegovog iskaæeu dušu èovjeèiju. **6** Ko prolje krv èovjeèiju, njegovu æe krv proliti èovjek; jer je Bog po svojemu oblijeu stvorio èovjek.

7 Rađajte se dakle i množite se; narodite se veoma na zemlji i namnožite se na njoj. 8 I reče Bog Noju i sinovima njegovijem s njim, govoreći: 9 A ja evo postavljam zavjet svoj s vama i s vašim sjemenom nakon vas, 10 I sa svijem životinjama, što su s vama od ptica, od stoke i od svega živjerja zemaljskoga što je s vama, a svačim što je izašlo iz kovčega, i sa svijem živjerjem zemaljskim. 11 Postavljam zavjet svoj s vama, te otsele neće nijedno tijelo poginuti od potopa, niti će više biti potopa da zatre zemlju. 12 I reče Bog: evo znak zavjeta koji postavljam između sebe i vas i svake žive tvari, koja je s vama dovijska: 13 Metnuo sam dugu svoju u oblake, da bude znak zavjeta između mene i zemlje. 14 Pa kad oblake navućem na zemlju, vidjeće se duga u oblacima, 15 I opomenuće se zavjeta svojega koji je između mene i vas i svake duše žive u svakom tijelu, i neće više biti od vode potopa da zatre svako tijelo. 16 Duga će biti u oblacima, pa æu je pogledati, i opomenuće se vječnoga zavjeta između Boga i svake duše žive u svakom tijelu koje je na zemlji. 17 I reče Bog Noju: to je znak zavjeta koji sam učinio između sebe i svakoga tijela na zemlji. 18 A bijahu sinovi Nojevi koji izdode iz kovčega: Sim i Ham i Jafet; a Ham je otac Hanancima. 19 To su tri sina Nojeva, i od njih se naseli sva zemlja. 20 A Noje poče raditi zemlju, i posadi vinograd. 21 I napiv se vina opi se, i otkri se nasred šatora svojega. 22 A Ham, otac Hanancima, vidje golotinju oca svojega, i kaza obojici braće svoje na polju. 23 A Sim i Jafet uzeše haljinu, i ogrnuše je obojica na ramena svoja, i idući natraške pokriše njom golotinju oca svojega, licem natrag okrenuvši se da ne vide golotinje oca svojega. 24 A kad se Noje probudi od vina, dozna šta mu je učinio mlađi sin, 25 I reče: proklet da je Hanan, i da bude sluga slugama braće svoje! 26 I još reče: blagosloven da je Gospod Bog Simov, i Hanan da mu bude sluga! 27 Bog da raširi Jafeta da živi u šatorima Simovijem, a Hanan da im bude sluga! 28 I poživje Noje poslije potopa trista i pedeset godina. 29 A svega poživje Noje devet stotina i pedeset godina; i umrije.

10 A ovo su plemena sinova Nojevih, Sima, Hama i Jafeta, kojima se rodiše sinovi poslije potopa. 2 Sinovi Jafetovi: Gamer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Meseh i Tiras. 3 A sinovi Gamerovi: Ashanas i Rifat i Togarma. 4 A sinovi Javanovi: Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim. 5 Od njih se razdijeliše ostrva narodna na zemljama svojim, svako po jeziku svojemu i po porodicama svojim, u narodima svojim. 6 A sinovi Hamovi: Hus i Mesrain, Fud i Hanan. 7 A sinovi Husovi: Sava i Evila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini: Sava i Dadan. 8 Hus rodi i Nevroda; a on prvi bi silan na zemlji; 9 Bješe dobar lovac pred Gospodom; zato se kaže: dobar lovac pred Gospodom kao Nevrod. 10 A poèetak carstvu njegovu bješe Vavilon i Oreh i Arhad i Halani u zemlji Senaru. 11 Iz te zemlje izaðe Asur, i sazida Nineviju i Rovot grad i Halah, 12 I Dasem između Ninevije i Halaha; to je grad velik. 13 A Mesrain rodi Ludeje i Enemeje i Laveje i Neftaleje, 14 I Patroseje i Hasmeje, odakle izaðoše Filisteji i Gaftoreji. 15 A Hanan rodi Sidona, prvenca svojega, i Heta, 16 I Jevuseja i Amoreja i Gergesaja, 17 I Eveja i Arukeja i Aseneja, 18 I Aradeja i Samareja i Amateja. A poslije se rasijuše plemena Hananejska. 19 I bijehu meðe Hananejske od Sidona idući na Gerar pa do Gaze, i idući na Sodom i Gomor i Adamu i Sevojim pa do Dasa. 20 To su sinovi Hamovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i

u narodima svojim. 21 I Simu rodiše se sinovi, najstarijemu bratu Jafetovu, ocu svijeh sinova Everovijeh. 22 Sinovi Simovi bijehu: Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram. 23 A sinovi Aramovi: Uz i Ul i Gater i Mas. 24 A Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera. 25 A Everu se rodiše dva sina: jednom bješe ime Falek, jer se u njegovu vrijeme razdijeli zemlja, a bratu njegovu ime Jektan. 26 A Jektan rodi Elmodada i Saleta i Sarmota i Jaraha, 27 I Odora i Evila i Deklu, 28 I Evala i Avimaila i Savu, 29 I Ufira i Evila i Jovu; ti svi bijehu sinovi Jektanovi. 30 I življahu od Mase, kako se ide na Safir do gora istoènijeh. 31 To su sinovi Simovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i u narodima svojim; 32 To su porodice sinova Nojevih po plemenima svojim, u narodima svojim; i od njih se razdijeliše narodi po zemljama poslije potopa.

11 A bijaše na cijeloj zemlji jedan jezik i jednake riječi. 2 A kad otidoše od istoka, naðoše ravnicu u zemlji Senarskoj, i naseliše se onđe. 3 Pa rekoše među sobom: hajde da pravimo ploče i da ih u vatri peèemo. I bijehu im opeke mjesto kamena i smola zemljana mjesto kreëa. 4 Poslije rekoše: hajde da sazidamo grad i kulu, kojoj će vrh biti do neba, da steèemo sebi ime, da se ne bismo rasijali po zemlji. 5 A Gospod siđe da vidi grad i kulu, što zidahu sinovi èovjeèiji. 6 I reče Gospod: gle, narod jedan, i jedan jezik u svijeh, i to poèeše raditi, i neće im smetati ništa da ne urade što su naumili. 7 Hajde da siđemo, i da im pometemo jezik, da ne razumiju jedan drugoga što govore. 8 Tako ih Gospod rasu odande po svoj zemlji, te ne sazidaše grada. 9 Zato se prozva Vavilon, jer onđe pomete Gospod jezik cijele zemlje, i odande ih rasu Gospod po svoj zemlji. 10 Ovo je pleme Simovo: bijaše Simu sto godina, kad rodi Arfaksada, druge godine poslije potopa. 11 A rođiv Arfaksada poživje Sim pet stotina godina, raðajući sinove i kæeri. 12 A Arfaksad poživje trideset i pet godina, i rodi Salu; 13 A rođiv Salu poživje Arfaksad èetiri stotine i tri godine, raðajući sinove i kæeri. 14 A Sala poživje trideset godina, i rodi Evera; 15 A rođiv Evera poživje Sala èetiri stotine i tri godine, raðajući sinove i kæeri. 16 A Ever poživje trideset i èetiri godine, i rodi Faleka; 17 A rođiv Faleka poživje Ever èetiri stotine i trideset godina, raðajući sinove i kæeri. 18 A Falek poživje trideset godina i rodi Ragava; 19 A rođiv Ragava poživje Falek dvjesta i devet godina, raðajući sinove i kæeri. 20 A Ragav poživje trideset i dvije godine i rodi Seruha; 21 A rođiv Seruha poživje Ragav dvjesta i sedam godina, raðajući sinove i kæeri. 22 A Seruh poživje trideset godina, i rodi Nahora; 23 A rođiv Nahora poživje Seruh dvjesta godina, raðajući sinove i kæeri. 24 A Nahor poživje dvadeset i devet godina, i rodi Taru; 25 A rođiv Taru poživje Nahor sto i devetnaest godina, raðajući sinove i kæeri. 26 A Tara poživje sedamdeset godina, i rodi Avrama, Nahora i Arana. 27 A ovo je pleme Tarino: Tara rodi Avrama, Nahora i Arana; a Aran rodi Lota. 28 I umrije Aran prije Tare oca svojega na postojbini svojoj, u Uru Haldejskom. 29 I oženi se Avram i Nahor, i ženi Avramovoj bješe ime Sara a ženi Nahorovoj ime Melha, kæi Arama oca Melhe i Jeshe. 30 A Sara bješe nerotkinja, i ne imaše poroda. 31 I uze Tara sina svojega Avrama i Lota sina Aranova, unuka svojega, i Saru snahu svoju, ženu Avrama sina svojega; i poðoše zajedno iz Ura Haldejskoga da idu u zemlju Hananskiju, i doðoše do Harana, i onđe se nastaniše. 32 I poživje Tara svega dvjesta i pet godina; i umrije Tara u Haranu.

12 I reèe Gospod Avramu: idi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju koju æeu ti ja pokazati. **2** I uèiniæu od tebe velik narod, i blagosloviaæu te, i ime tvoje proslavljaæ, i ti æeæ biti blagoslov. **3** Blagosloviaæu one koji tebe uzblagosiljavu, i prokleaæu one koji tebe usprokljinju; i u tebi æe biti blagoslovena sva plemena na zemlji. **4** Tada poðe Avram, kao što mu kaza Gospod, i s njim poðe Lot. A bješe Avramu sedamdeset i pet godina kad poðe iz Harana. **5** I uze Avram Saru æenu svoju i Lota sina brata svojega sa svijem blagom koje bjehu stekli i s dušama koje bjehu dobili u Haranu; i poðoðe u zemlju Hananskiju, i doðoðe u nju. **6** I proðe Avram tu zemlju do mjesta Sihema i do ravnice Moreške; a bijahu tada Hananeji u toj zemlji. **7** I javi se Gospod Avramu i reèe: tvojemu sjemenu daæeu zemlju ovu. I Avram naæini onđe žrtvenik Gospodu, koji mu se javio. **8** Poslijе otide odande na brdo koje je prema istoku od Vetiila, i onđe razape šator svoj, te mu Vetiil bješe sa zapada a Gaj s istoka; i onđe naæini Gospodu žrtvenik, i prizva ime Gospodnje. **9** Odande otide Avram dalje iduæi na jug. **10** Ali nasto glad u onoj zemlji, te Avram siðe u Misir da se onđe skloni; jer glad bješe velika u onoj zemlji. **11** A kad se približi da veæ uðe u Misir, reèe Sari æeni svojog: gle, znam da si æena lijepa u licu. **12** Zato kad te vide Misirci reæi æe: ovo mu je æena. Pa æe me ubiti, a tebe æe ostaviti u životu. **13** Nego hajde kaži da si mi sestra, te æe meni biti dobro tebe radi i ostaaæu u životu uz tebe. **14** I kad doðe Avram u Misir, vidješe Misirci æenu da je vrlo lijepa. **15** I vidješe je knezovi Faraonovi, i hvališe je pred Faraonom. I uzeše je u dvor Faraonov. **16** I on ëinjaje dobro Avramu nije radi, te imaše ovaca i goveda i magaraca i sluga i sluškinja i magarica i kamila. **17** Ali Gospod pusti velika zla na Faraona i na dom njegov radi Sare æene Avramove. **18** Tada dozva Faraon Avrama i reèe mu: šta mi to uèini? zašto mi nijesi kazao da ti je æena? **19** Zašto si kazao: sestra mi je? te je uzech za æenu. Sad eto ti æene, uzmi je, pa idi. **20** I Faraon zapovjedi ljudima za nj, te ga ispratiše i æenu njegovu i što god imaše.

13 Tako otide Avram iz Misira gore na jug, on i æena mu i sve što imaše, takoðer i Lot s njim. **2** A bijaše Avram vrlo bogat stokom, srebrom i zlatom. **3** I iðaše svojim putovima od juga sve do Vetiila, do mjesta gdje mu pro bijaše šator, izmeðu Vetiila i Gaja. **4** Do mjesta, gdje preðe bješe naæinio žrtvenik; i onđe prizva Avram ime Gospodnje. **5** A i Lot koji iðaše s Avramom imaše ovaca i goveda i šatora. **6** I zemlja ne mogaše ih nositi zajedno, jer blago njihovo bijaše veliko da ne mogahu živjeti zajedno, **7** I bijaše svaða meðu pastirima Avramove stoke i pastirima Lotove stoke. A u to vrijeme življahu Hananeji i Ferezeji u onoj zemlji. **8** Pa Avram reèe Lotu: nemoj da se svaðamo ja i ti, ni moji pastiri i tvoji pastiri; jer smo braæea. **9** Nije li ti otvorena cijela zemlja? Odijeli se od mene. Ako æeæ ti na lijevo, ja æeu na desno; ako li æeæ ti na desno, ja æeu na lijevo. **10** Tada Lot podiže oèi svoje i sagleda svu ravnici Jordansku, kako cijelu natapaše rijeka, bješe kao vrt Gospodnj, kao zemlja Misirska, sve do Zogora, prije nego Gospod zatr Sodom i Gomor. **11** I Lot izabra sebi svu ravnici Jordansku, i otide Lot na istok; i razdijeliše se jedan od drugoga: **12** Avram življahu u zemlji Hananskoj, a Lot življahu po gradovima u onoj ravnici premještajuæi svoje šatore do Sodoma. **13** A ljudi u Sodomu bijahu nevaljali, i grijehaju Gospodu veoma. **14** A

Gospod reèe Avramu, poðto se Lot odjeli od njega: podigni sada oèi svoje, pa pogledaj s mjesta gdje si na sjever i na jug i na istok i na zapad. **15** Jer svu zemlju što vidiš tebi æeu dati i sjemenu tvojemu dovjeka. **16** I uèiniæu da sjemena tvojega bude kao praha na zemlji; ako ko uzmoeže izbrojiti prah na zemlji, moæi æe izbrojiti i sjeme tvoje. **17** Ustani, i prolazi tu zemlju u dužinu i u širinu; jer æeu je tebi dati. **18** I Avram diže šatore, i doðe i naseli se u ravnici Mamrijskoj, koja je kod Hevrona, i onđe naæini žrtvenik Gospodu.

14 A kad bješe Amarfal car Senarski, Arioð car Elasarski, Hodologomor car Elamski i Targal car Gojimski, **2** Zavojište na Valu cara Sodomskoga, i na Varsu cara Gomorskoga, i na Senara cara Adamskoga, i na Simovora cara Sevojimskoga i na cara od Valake, koja je sada Sigor. **3** Svi se ovi skupiše u dolini Sidimskoj, koja je sada slano more. **4** Dvanaest godina bjehu služili Hodologomoru, pa trinaeste godine odmetnuše se. **5** A èetraeste godine doðe Hodologomor i carevi koji bijahu s njim, i pobiše Rafaje u Astarotu Karnajimskom i Zuzeje u Amu i Omeje u polju Kirijatajskom, **6** I Horeje u planini njihovo Siru do ravnice Faranske pokraj pustinje. **7** Otuda vrativši se doðoðe u En-Mispat, koji je sada Kadis, i isjekoše sve koji življahu u zemlji Amaliékoj, i Amoreje koji življahu u Asason-Tamaru. **8** Tada izide car Sodomski i car Gomorski i car Adamski i car Sevojimski i car od Valake, koja je sada Sigor, izidoðe na njih u dolinu Sidimsku, **9** Na Hodologomora cara Elamskoga, i na Targala cara Gojimskoga, i na Amarfala cara Senarskoga, i na Arioða cara Elasarskoga, èetiri cara na pet. **10** A u dolini Sidimskoj bijaše mnogo rupa iz kojih se vadila smola; i pobježe car Sodomski i car Gomorski, i onđe padoðe, a što osta pobježe u planinu. **11** I uzeše sve blago u Sodomu i Gomoru i svu hrana njihovu, i otidoðe. **12** Uzeše i Lota, sinovca Avramova, i blago njegovo, i otidoðe, jer življahu u Sodomu. **13** A doðe jedan koji bješe utekao, te javi Avramu Jevrejinu, koji življahu u ravnici Mamrija Amorejinu, brata Esholu i brata Avnanu, koji bijehu u vjeri s Avramom. **14** A kad Avram èu da mu se zarobio sinovac, naoruža sluge svoje, trista osamnaest, koji se rodiše u njegovoju kuæi, i poðe u potjeru do Dana. **15** Ondje razredivši svoje udari na njih noæeu sa slugama svojim, i razbi ih, i otjera ih do Hovala, koji je na lijevo od Damaska. **16** I povrati sve blago; povrati i Lota sinovca svojega s blagom njegovijem, i æene i ljudi. **17** A car Sodomski izide mu na susret kad se vrti razbivši Hodologomora i careve što bijahu s njim, u dolinu Savinu, koje je sada dolina careva. **18** A Melhisedek car Salimski iznese hljeb i vino; a on bijaše sveštenik Boga višnjega. **19** I blagoslovi ga govoreæi: blagosloven da je Avram Bogu višnjemu, èije je nebo i zemlja! **20** I blagosloven da je Bog višnji, koji predaðe neprrijatelje tvoje u ruke tvoje! I dade mu Avram desetak od svega. **21** A car Sodomski reèe Avramu: daj meni ljudi, a blago uzmi sebi. **22** A Avram reèe caru Sodomskom: dižem ruku svoju ka Gospodu Bogu višnjemu, èije je nebo i zemlja, zaklinjuæi se: **23** Ni konca ni remena od obuæe neæeu uzeti od svega što je tvoje, da ne reèeš: ja sam obogatio Avrama; **24** Osim što su pojeli momci, i osim dijela ljudima koji su išli sa mnom, Esholu, Avnanu i Mamriju, oni neka uzmu svoj dio.

15 Poslijе ovjeh stvari doðe Avramu rijeè Gospodnja u utvari govoreæi: ne boj se, Avrame, ja sam ti štit, i plata je tvoja vrlo velika. **2** A Avram reèe: Gospode, Gospode, šta æeæ mi

dati kad živim bez djece, a na kom æe ostati moja kuæa to je Elijezer ovaj Damaštanin? 3 Još reèe Avram: eto meni nijesi dao poroda, pa æee sluga roðen u kuæi mojoj biti moj našljednik. 4 A gle, Gospod mu progovori: neæee taj biti našljednik tvoj, nego koji æee izaæei od tebe taj æee ti biti našljednik. 5 Pa ga izvede napolje i reèe mu: pogledaj na nebo i prebroj zvijezde, ako ih moæeš prebrojiti. I reèe mu: tako æee biti sjeme tvoje. 6 I povjerova Avram Bogu, a on mu primi to u pravdu. 7 I reèe mu: ja sam Gospod, koji te izvedoh iz Ura Haldejskoga da ti dam zemlju ovu da bude tvoja. 8 A on reèe: Gospode, Gospode, po èemu æuu poznati da æee biti moja? 9 I reèe mu: prinesi mi junicu od tri godine i kozu od tri godine i ovna od tri godine i grlicu i golupèe. 10 I on uze sve to, i rasijeèe na pole, i metnu sve pole jednu prema drugoj; ali ne rasijeèe ptica. 11 A ptice slijetaju na te mrtve životinje; a Avram ih odgonaæe. 12 A kad sunce bješe na zahodu, uhvati Avrama tvrd san, i gle, strah i mrak velik obuze ga. 13 I Gospod reèe Avramu: znaj zaciјelo da æee sjeme tvoje biti došljaci u zemlji tuðoj, pa æee joj služiti, i ona æee ih muèeti èetiri stotine godina. 14 Ali æuu suditi i narodu kojemu æee služiti; a poslije æee oni izaæei s velikim blagom. 15 A ti æee otiaæi k ocima svojim u miru, i biæeš pogreben u dobroj starosti. 16 A oni æee se u èetvrtom koljenu vratiti ovamo; jer grijesima Amorejskim još nije kraj. 17 A kad se sunce smiri i kad se smrèe, gle, peæ se dimljaše, i plamen ognjeni prolazaše između onijeh dijelova. 18 Taj dan uèini Gospod zavjet s Avramom govoreæi: sjemenu tvojemu dадоh zemlju ovu od vode Misirske do velike vode, vode Efrata, 19 Kenejsku, Kenezejsku i Kedmonejsku, 20 I Hetejsku i Ferezejsku i Rafajsku, 21 I Amorejsku i Hananejsku i Gergesejsku i Jevusejsku.

16 Ali Sara žena Avramova ne raðaše mu djece. A imaše robinju Misirku, po imenu Agaru. 2 Pa reèe Sara Avramu: Gospod me je zatvorio da ne rodim; nego idi k robinji mojoj, ne bih li dobita djece od nje. I Avram prista na rijeè Sarinu. 3 I Sara žena Avramova uze Agaru Misirku robinju svoju, i dade je za ženu Avramu mužu svojemu poslije deset godina otkako se nastani Avram u zemlji Hananskoj. 4 I on otide k Agari, i ona zatrudnje; a kad vidje da je trudna, ponese se od gospoðe svoje. 5 A Sara reèe Avramu: uvreda moja pada na tebe; ja ti metnuh na krilo robinju svoju, a ona vidjevši da je trudna ponese se od mene. Gospod æee suditi meni i tebi. 6 A Avram reèe Sari: eto, robinja je tvoja u tvojim rukama, èini s njom što ti je volja. I Sara je stade zlostaviti, te ona pobježe od nje. 7 Ali anđeo Gospodnji nađe je kod studenca u pustinji, kod studenca na putu u Sur. 8 I reèe joj: Agaro, robinja Sarina, otkuda ideš, kuda li ideš? A ona reèe: bježim od Sare gospoðe svoje. 9 A anđeo joj Gospodnji reèe: vrati se gospoði svojoj i pokori joj se. 10 Opet joj reèe anđeo Gospodnji: umnožäu veoma sjeme tvoje, da se neæee moæi prebrojiti od množine. 11 Jošte joj reèe anđeo Gospodnji: eto si trudna, i rodiaæeš sina, i nadjeni mu ime Ismailo; jer je Gospod vidio muku tvoju. 12 A biæe èovjek ubojica; ruka æee se njegova dizati na svakoga a svaèija na njega, i nastavaæee na pogledu svoj braæi svojoj. 13 Tada Agara prizva ime Gospoda koji govori s njom: ti si Bog, koji vidi. Jer govoraše: zar još gledam iza onoga koji me vidje? 14 Toga radi zove se studenac onaj studenac živoga koji me vidi; a on je između Kadisa i Varada. 15 I rodi Agara Avramu sina; i nadjede Avram sinu

svojemu, kojega mu rodi Agara, ime Ismailo. 16 A bješe Avramu osamdeset i šest godina kad mu Agara rodi Ismaila.

17 A kad Avramu bi devedeset i devet godina, javi mu se Gospod i reèe mu: ja sam Bog svemoguæi, po mojoj volji živi i budi pošten. 2 I uèiniæeu zavjet između sebe i tebe, i vrlo æeu te umnožiti. 3 A Avram pade nièice. I Gospod mu još govori i reèe: 4 Od mene evo zavjet moj s tobom da æee biti otac mnogim narodima. 5 Zato se više neæee zvati Avram, nego æee ti imi biti Avraam, jer sam te uèinio ocem mnogih naroda; 6 Daæeu ti porodicu vrlo veliku, i naèiniæeu od tebe narode mnoge, i carevi æee izaæei od tebe. 7 A postavljam zavjet svoj između sebe i tebe i sjemena tvojega nakon tebe od koljena do koljena, da je zavjet vjeèan, da sam Bog tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe; 8 I daæeu tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju Hanansku u državu vjeèenu, i biæeu im Bog. 9 I reèe Bog Avramu: ti pak drži zavjet moj, ti i sjeme tvoje nakon tebe od koljena do koljena. 10 A ovo je zavjet moj između mene i vas i sjemena tvojega nakon tebe, koji æete držati: da se obrezuje između vas sve muškinje. 11 A obrezivaæete okrajak tijela svojega, da bude znak zavjeta između mene i vas. 12 Svako muško dijete kad mu bude osam dana da se obrezuje od koljena do koljena, rodilo se u kuæi ili bilo kupljeno za novce od kojih god stranaca, koje ne bude od sjemena tvojega. 13 Da se obrezuje koje se rodi u kuæi tvojoj i koje se kupi za novce tvoje; tako æee biti zavjet moj na tijelu vašem zavjet vjeèan. 14 A neobrezano muško, kojemu se ne obreže okrajak tijela njegova, da se istrijebi iz naroda svojega, jer pokvari zavjet moj. 15 I još reèe Bog Avramu: a Saru ženu svoju ne zovi je više Sara nego neka joj bude ime Sara. 16 I ja æeu je blagosloviti, i daæeu ti sina od nje; blagosloviaæe je, i biæe mati mnogim narodima, i carevi narodima izaæei æee od nje. 17 Tada pade Avram nièice, i nasmija se govoreæi u srcu svojem: eda æee se èovjeku od sto godina roditi sin? i Sar? eda æee žena od devedeset godina roditi? 18 I Avram reèe Bogu: neka živ bude Ismailo pred tobom! 19 I reèe Bog: zaista Sara žena tvoja rodiaæe ti sina, i nadjeæeš mu ime Isak; i postaviaæu zavjet svoj s njim da bude zavjet vjeèan sjemenu njegovu nakon njega. 20 A i za Ismaila uslišio sam te; evo blagoslovio sam ga, i daæeu mu porodicu veliku, i umnožäu ga veoma; i rodiaæe dvanaest knezova, i uèiniæeu od njega velik narod. 21 A zavjet svoj uèiniæeu s Isakom kad ti ga rodi Sara, do godine u ovo doba. 22 I Bog izgovorivši otide od Avrama gore. 23 I Avram uze Ismaila sina svojega i sve koji se rodiše u domu njegovu i koje god bješe kupio za svoje novce, sve muškinje od domaæih svojih; i obreza okrajak tijela njihova u isti dan, kao što mu kaza Bog. 24 A bješe Avramu devedeset i devet godina kad obreza okrajak tijela svojega. 25 A Ismailu sinu njegovu bješe trinaest godina kad mu se obreza okrajak tijela njegova. 26 U jedan dan obreza se Avram i sin mu Ismailo, 27 I svi domaæni njegovi, roðeni u kuæi i kupljeni za novce od stranaca, biæe obrezani s njim.

18 Poslije mu se javi Gospod u ravnici Mamrijskoj kad sjedjaše na vratima pred šatorom svojim u podne. 2 Podigavši oèi svoje pogleda, i gle, tri èovjeka stajahu prema njemu. I ugledavši ih potraèa im na susret ispred vrata šatora svojega, i pokloni se do zemlje; 3 I reèe: Gospode, ako sam našao milost pred tobom, nemoj proæi sluge svojega. 4 Da vam donesemo malo vode i operite noge, te se naslonite malo pod ovijem drvetom. 5

I iznijeæeu malo hljeba, te potkrijepite srce svoje, pa onda poðite, kad idete pored sluge svojeg. I rekoše: uèini što si kazao. **6** I Avram otrèa u šator k Sari, i reèe: brže zamijesi tri kopanje bijelogra brašna i ispeci pogaèe. **7** Pa otrèa ka govedima i uhvati tele mlado i dobro, i dade ga momku da ga brže zgotovi. **8** Pa onda iznese masla i mlijeka i tele koje bješe zgotovio, i postavi im, a sam stajaše pred njima pod dvetom dokle jeðahu. **9** I oni mu rekoše: gdje je Sara žena tvoja? A on reèe: eno je pod šatorom. **10** A jedan izmeðu njih reèe: do godine u ovo doba opet æuo doæi k tebi, a Sara æe žena tvoja imati sina. A Sara slušaše na vratima od šatora iza njega. **11** A Avram i Sara bijahu stari i vremeniti, i u Sare bješe prestalo što biva u žena. **12** Zato se nasmija Sara u sebi govoreæi: pošto sam ostarjela, sad li æe mi doæi radost? a i gospodar mi je star. **13** Tada reèe Gospod Avramu: što se smije Sara govoreæi: istina li je da æuo roditi kad sam ostarjela? **14** Ima li što teško Gospodu? Do godine u ovo doba opet æuo doæi k tebi, a Sara æe imati sina. **15** A Sara udari u bah govoreæi: nijesam se smijala. Jer se uplaši. Ali on reèe: nije istina, nego si se smijala. **16** Potom ustaše ljudi odande, i poðoše put Sodoma; i Avram poðe s njima da ih isprati. **17** A Gospod reèe: kako bih tajio od Avrama šta æuo uèiniti, **18** Kad æe od Avrama postati velik i silan narod, i u njemu æe se blagosloviti svi narodi na zemlji? **19** Jer znam da æe zapovjediti sinovima svojima i domu svojemu nakon sebe da se drže putova Gospodnjih i da èine što je pravo i dobro, da bi Gospod navršio na Avramu što mu je obeæao. **20** I reèe Gospod: vika je u Sodomu i Gomoru velika, i grijeh je njihov grdan. **21** Zato æeu siæi da vidim eda li sve èine kao što vika doðe preda me; ako li nije tako, da znam. **22** I ljudi okrenuvši se poðoše put Sodoma; ali Avram još stajaše pred Gospodom, **23** I pristupiv Avram reèe: hoæeš li pogubiti i pravednoga s nepravednim? **24** Može biti da ima pedeset pravednika u gradu; hoæeš li i njih pogubiti, i neæeš oprostiti mjestu za onijeh pedeset pravednika što su u njemu? **25** Nemoj to èiniti, ni gubiti pravednika s nepravednikom, da bude pravedniku kao i nepravedniku; nemoj; eda li sudija cijele zemlje neæe suditi pravo? **26** I reèe Gospod: ako naðem u Sodomu pedeset pravednika u gradu, oprostjavši cijelom mjestu njih radi. **27** A Avram odgovoril i reèe: gle, sada bih progovorio Gospodu, ako i jesam prah i pepeo. **28** Može biti pravednika pedeset manje pet, hoæeš li za ovijeh pet zatrati sav grad? Odgovori: neæeu, ako naðem èetrdeset i pet. **29** I stade dalje govoriti, i reèe: može biti da æe se naæei èetrdeset. Reèe: neæeu radi onijeh èetrdeset. **30** Potom reèe: nemoj se gnjevit, Gospode, što æeu reæi; može biti da æe se naæei trideset. I reèe: neæeu, ako naðem trideset. **31** Opet reèe: gle, sada bih progovorio Gospodu; može biti da æe se naæei dvadeset. Reèe: neæeu ih pogubiti za onijeh dvadeset. **32** Najposlje reèe: nemoj se gnjevit, Gospode, što æeu još jednom progovoriti; može biti da æe se naæei deset. Reèe: neæeu ih pogubiti radi onijeh deset. **33** I Gospod otide svršivši razgovor s Avramom; a Avram se vratiti na svoje mjesto.

19 A uveèe doðoše dva anđela u Sodom; a Lot sjeðaše na vratima Sodomskim; i kad ih ugleda, ustade te ih srete, i pokloni se licem do zemlje, **2** I reèe: hodite, gospodo, u kuæeu sluge svojeg, i prenoæite i operite noge svoje; pa sjutra rano kad ustanete poðite svojim putem. A oni rekoše: ne, nego æemo prenoæiti na ulici. **3** Ali on navali na njih, te se

uvratiše k njemu i uðoše u kuæeu njegovu, i on ih ugosti, i ispeèee hljebova prijesnijeh, i jedoše. **4** I još ne bjehu legli, a graðani Sodomljani slegoše se oko kuæea, staro i mlado, sa narod sa svijeh krajeva, **5** I vikahu Lota i govorahu mu: gdje su ljudi što doðoše sinoæ k tebi? izvedi ih k nama da ih poznamo. **6** A Lot izide k njima pred vrata zatvoriv vrata za sobom, **7** I reèe im: nemojte, braæo, èiniti zla. **8** Evo imam dvije kæeri, koje još ne poznaje èovjeka; njih æeu vam izvesti, pa èinite s njima što vam je volja; samo ne dirajte u one ljude, jer su zato ušli pod moj krov. **9** A oni mu rekoše: hodi amo. Pa onda rekoše: ovaj je sam doðao amo da živi kao doðjak, pa još hoæe da nam sudi; sad æemo tebi uèiniti gore nego njima. Pa navališe jako na èovjeka, na Lota, i stadoše istavljeni vrata. **10** A ona dva èovjeka digoše ruke, i uvukoše Lota k sebi u kuæeu, i zatvorise vrata. **11** A ljudi što bijahu pred vratima kuæenim ujedanput oslijepiše od najmanjega do najveæega, te ne mogahu naæei vrata. **12** Tada ona dva èovjeka rekoše Lotu: ako imaš ovdje još koga svoga, ili zeta ili sina ili kæer, ili koga god svoga u ovom gradu, gledaj nek idu odavde; **13** Jer hoæemo da zatremo mjesto ovo, jer je vika njihova velika pred Gospodom, pa nas posla Gospod da ga zatremo. **14** I izide Lot, i kaza zetovima svojim, za koje šæaše dati kæeri svoje, i reèe im: ustajte, idite iz mjesta ovoga, jer æe sada zatrati Gospod grad ovaj. Ali se zetovima njegovijem uèini da se šali. **15** A kad zora zabijelje, navališe anđeli na Lota govoreæi: ustani, uzmi ženu svoju i dvije kæeri svoje koje su tu, da ne pogineš u bezakonju grada toga. **16** A on se stade šeinjati, te ljudi uzeše za ruku njega i ženu njegovu i dvije kæeri njegove, jer ga bješe žao Gospodu, i izvedoše ga i pustiše iza grada. **17** I kad ih izvedoše napolje, reèe jedan: izbavi dušu svoju i ne obziri se natrag, i u cijeloj ovoj ravni da nijesi stao; bježi na ono brdo, da ne pogineš. **18** A Lot im reèe: nemoj, Gospode! **19** Gle, sluga tvoj naðe milosti pred tobom, i milost je tvoja prevelika koju mi uèini saèuvavši mi život; ali ne mogu uteæi na brdo da me ne stigne zlo i ne poginem. **20** Eno grad blizu; onamo se može uteæi, a mali je; da bježim onamo; ta mali je, te æeu ostati živ. **21** A on mu reèe: eto poslušaæeu te i zato, i neæeu zatrati grada, za koji reèe. **22** Brže bježi onamo; jer ne mogu èiniti ništa dokle ne stigneš onamo. Zato se prozva onaj grad Sigor. **23** I kad sunce ograna po zemlji, Lot doðe u Sigor. **24** Tada pusti Gospod na Sodom i na Gomor od Gospoda s neba dažd od sumpora i ognja, **25** I zatr one gradove i svu onu ravan, i sve ljudеe u gradovima i rod zemaljski. **26** Ali žena Lotova bješe se obazrela iduæi za njim, i posta slan kamen. **27** A sjutradan rano ustavši Avram, otide na mjesto gdje je stajao pred Gospodom; **28** I pogleda na Sodom i Gomor i svu okolinu po onoj ravni, i ugleda, a to se dizaše dim od zemlje kao dim iz peæi. **29** Ali kad Bog zatiraše gradove u onoj ravni, opomenu se Bog Avrama, i izvede Lota iz propasti kad zatr gradove gdje življaše Lot. **30** A Lot otide iz Sigora, i stani se na onom brdu s dvije kæeri svoje, jer se bojaše ostati u Sigoru; i življaše u peæini s dvije kæeri svoje. **31** A starija reèe mlaðoj: naš je otac star, a nema nikoga na zemlji da doðe k nama kao što je obièaj po svoj zemlji. **32** Hajde da damo ocu vina neka se opije, pa da legnemo s njim, eda bismo saèuvale sjeme ocu svojemu. **33** I dadoše ocu vina onu noæe; i doðavši starija leže s ocem svojim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustaðe. **34** A sjutradan reèe starija mlaðoj: gle, noæas spavah s ocem svojim. Da mu damo vina i doveèee, pa idi ti i lezi s njim, eda bismo saèuvale sjeme

ocu svojemu. 35 Pa i to veće dadoše ocu vina i ustavši mlađa leže s njim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade. 36 I obje kæeri Lotove zatrudnješe od oca svojega. 37 I starija rodi sina, i nadjede mu ime Moav; od njega su Moavci do današnjega dana. 38 Pa i mlađa rodi sina, i nadjede mu ime Ven-Amije; od njega su Amonci do današnjega dana.

20 A Avram otide odande na jug, i stani se između Kadisa i Sura; i življaše kao došljak u Geraru. 2 I govoraše za ženu svoju Saru: sestra mi je. A car Gerarski Avimelech posla, te uze Saru. 3 Ali dođe Bog Avimelehu noče u snu, i reče mu: gle, poginućeš sa žene koju si uzeo, jer ima muža. 4 A Avimelech ne bješe se nje dotakao, i zato reče: Gospode, eda li æeš i pravedan narod pogubiti? 5 Nije li mi sam kazao: sestra mi je? a i ona sama kaza: brat mi je. Uèinio sam u èistoti srca svojega i u pravdi ruku svojih. 6 Tada mu reče Bog u snu: znam da si uèinio u èistoti srca svojega, zato te saèuvah da mi ne sagriješi, i ne dadoh da je se dotakneš. 7 A sada vrati èovjeku ženu njegovu, jer je prorok, i moliæe se za te, te æeš ostati živ. Ako li ne vratiš, znaj da æeš umrjeti ti i svi tvoji. 8 I ujutru rano usta Avimelech, i sazva sve sluge svoje, i kaza im sve ovo da èuju. I uplašiše se ljudi veoma. 9 Tada Avimeleh dozva Avrama i reče mu: šta si nam uèinio? šta li sam ti zgrijeo, te navuèe na me i na carstvo moje toliko zlo? Uèinio si mi što ne valja èiniti. 10 I još reče Avimeleh Avramu: šta ti je bilo, te si to uèinio? 11 A Avram odgovori: veljav: jamaèno nema straha Božjeg u ovom mjestu, pa æe me ubiti radi žene moje. 12 A upravo i jest mi sestra, kæi oca mojega; ali nije kæi moje matere, pa poðe za me. 13 A kad me Bog izvede iz doma oca mojega, ja joj rekoh: uèini dobro, i kaži za me gdje god doðemo: brat mi je. 14 Tada Avimeleh uze ovaca i goveda i sluga i sluškinja, te dade Avramu, i vrati mu Saru ženu njegovu. 15 I reče Avimeleh Avramu: evo, zemlja ti je moja otvorena, živi slobodno gdje ti je volja. 16 A Sari reče: evo dao sam tvojemu bratu tisuæu srebrnika; gle, on ti je oèima pokrivalo pred svima koji budu s tobom; i to sve da ti je za nauku. 17 I Avram se pomoli Bogu, i iscijeli Bog Avimeleha i ženu njegovu i sluškinje njegove, te raðahu. 18 Jer Gospod bješe sasvijem zatvorio svaku matericu u domu Avimelehou radi Sare žene Avramove.

21 I Gospod pohodi Saru, kao što bješe rekao, i uèini Gospod Sari kao što bješe kazao. 2 I Jer zatrudnje i rodi Sara Avramu sina u starosti njegovoj u isto vrijeme kad kaza Gospod. 3 I Avram nadjede ime sinu koji mu se rodi, kojega mu rodi Sara, Isak. 4 I obreza Avram sina svojega Isaka kad bi od osam dana, kao što mu zapovjedi Bog. 5 A Avramu bješe sto godina kad mu se rodi sin Isak. 6 A Sara reče: Bog mi uèini smijeh; ko god èuje, smijaæe mi se. 7 I reče: ko bi rekao Avramu da æee Sara dojiti djecu? ipak mu rodih sina u starosti njegovoj. 8 A kad dijete doraste da se odbije od sise, uèini Avram veliku gozbu onaj dan kad odbiše Isaka od sise. 9 I Sara vidje sina Agare Misirke, koja ga rodi Avramu, gdje se potsmijeva; 10 Pa reče Avramu: otjeraj ovu robinju sa sinom njezinijem, jer sin ove robinje neæee biti našljednik s mojim sinom, s Isakom. 11 A to Avramu bi vrlo krivo radi sina njegovog. 12 Ali Bog reče Avramu: nemoj da ti je krivo radi dijeteta i radi robinje tvoje. Što ti je god kazala Sara, poslušaj; jer æee ti se u Isaku sjeme prozvat. 13 Ali æeu i od sina robinjina uèiniti narod, jer je tvoje sjeme. 14

I Avram ustav ujutru rano, uze hlebia i mješinu vode, i dade Agari metnuvši joj na leða, i dijete, i otpusti je. A ona otišavši lutaše po pustinji Virsavskoj. 15 A kad nesti vode u mješini, ona baci dijete pod jedno drvo, 16 Pa otide koliko se može strijelom dobaciti, i sjede prema njemu; jer govoraše: da ne gledam kako æe umrjeti dijete. I sjedeæi prema njemu stade iza glasa plakati. 17 A Bog èu glas dijetinji, i anđeo Božji viknu s neba Agaru, i reèe joj: što ti je, Agaro? ne boj se, jer Bog èu glas dijetinji odande gdje je. 18 Ustani, digni dijete i uzmi ga u naruðe; jer æeu od njega uèiniti velik narod. 19 I Bog joj otvori oèi, te ugleda studenac; i otišavši napuni mješinu vode, i napoji dijete. 20 I Bog bijaše s dijetetom, te odraste, i življaše u pustinji, i posta strijelac. 21 A življaše u pustinji Faranu. I mati ga oženi iz zemlje Misirske. 22 U vrijeme reèe Avimelech i Fihol vojvoda njegov Avramu govoreæi: Bog je s tobom u svemu Što radiš. 23 Zakuni mi se sada Bogom da neæeš prevariti mene ni sina mojega ni unuka mojega, nego da æeš dobro onako kako sam ja tebi èinio i ti èiniti meni i zemlji u kojoj si doðljak. 24 A Avram reče: hoæeu se zakleti. 25 Ali Avram prekori Avimeleha za studenac, koji uzeše na silu sluge Avimelehove. 26 A Avimeleh reče: ne znam ko je to uèinio; niti mi ti kaza, niti èuh do danas. 27 Tada Avram uze ovaca i goveda, i dade Avimelehu, i uhvatiše vjeru meðu sobom. 28 I Avram odluèi sedam jaganjaca iz stada. 29 A Avimeleh reče Avramu: šta æee ono sedam jaganjaca što si odluèio? 30 A on odgovori: da primiš iz moje ruke ono sedam jaganjaca, da mi bude svjedoèanstvo da sam ja iskopao ovaj studenac. 31 Otuda se prozva ono mjesto Vir-Saveja, jer se ondje zakleše obojica. 32 Tako uhvatiše vjeru na Virsaveji. Tada se diže Avimeleh i Fihol vojvoda njegov, i vratiše se u zemlju Filistejsku. 33 A Avram posadi lug na Virsaveji, i ondje prizva ime Gospoda Boga vjeènoga. 34 I Avram življaše kao došljak u zemlji Filistejskoj mnogo vremena.

22 Poslije toga šeæaše Bog okušati Avrama, pa mu reče: Avrame! A on odgovori: evo me. 2 I reče mu Bog: uzmi sada sina svojega, jedinca svojega miloga, Isaka, pa idi u zemlju Moriju, i spali ga na žrtvu tamo na brdu gdje æeu ti kazati. 3 I sjutradan rano ustavši Avram osamari magarca svojega, i uze sa sobom dva momka i Isaka sina svojega; i nacijepavši drva za žrtvu podiže se i poðe na mjesto koje mu kaza Bog. 4 Treæi dan podigavši oèi svoje Avram ugleda mjesto izdaleka. 5 I reče Avram momcima svojim: ostanite vi ovdje s magarcem, a ja i dijete idemo onamo, pa kad se pomolimo Bogu, vratiæemo se k vama. 6 I uzevši Avram drva za žrtvu naprati Isaku sinu svojemu, a sam uze u svoje ruke ognja i nož; pa otidoše obojica zajedno. 7 Tada reče Isak Avramu ocu svojemu: oèe! A on reče: što, sine! I reče Isak: eto ognja i drva, a gdje je jagnje za žrtvu? 8 A Avram odgovori: Bog æee se, sinko, postarati za jagnje sebi na žrtvu. I iðahu obojica zajedno. 9 A kad doðoše na mjesto koje mu Bog kaza, Avram naèini ondje žrtvenik, i metnu drva na nj, i svezavši Isaka sina svojega metnu ga na žrtvenik vrh drva; 10 I izmahnu Avram rukom svojom i uze nož da zakolje sina svojega. 11 Ali anđeo Gospodnjii viknu ga s neba, i reče: Avrame! Avrame! A on reče: evo me. 12 A anđeo reče: ne diži ruke svoje na dijete, i ne èini mu ništa; jer sada poznah da se bojiš Boga, kad nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega, mene radi. 13 I Avram podigavši oèi svoje pogleda; i gle, ovan iza njega zapleo se u èesti rogovima; i otišavši Avram uze ovna i spali ga na žrtvu

mjesto sina svojega. 14 I nazva Avram ono mjesto: Gospod æe se postarati. Zato se i danas kaže: na brdu, gdje æe se Gospod postarati. 15 I anđeo Gospodnji opet viknu s neba Avrama. 16 I reèe: sobom se zakleh, veli Gospod: kad si tako uèinio, i nijes požalio sina svojega, jedinca svojega, 17 Zaista æeu te blagosloviti i sjeme tvoje veoma umnožiti, da ga bude kao zvijezda na nebu i kao pjeska na brijegu morskog; i naslijedæe sjeme tvoje vrata neprijatelja svojih. 18 I blagoslovæe se u sjemenu tvojem svi narodi na zemlji, kad si poslušao glas moj. 19 Tada se Avram vrati k momcima svojim, te se digoše, i otidoše zajedno u Vírsaveju, jer Avram življaše u Vírsaveji. 20 Poslije toga javiše Avramu govoreæi: gle, i Melha rodi sinove bratu tvojemu Nahoru: 21 Uza prvenca i Vuza brata mu, i Kamuila, oca Avramova, 22 I Hazada i Azava i Faldesa i Jeldafa i Vatuila. 23 A Vatuilo rodi Reveku. Osam ih rodi Melha Nahoru bratu Avramovu. 24 A inoæa njegova, po imenu Revma, rodi i ona Taveka i Gama i Tohosa i Moha.

23 A poživje Sara sto i dvadeset i sedam godina; to su godine vijeka Sarina; 2 I umrije Sara u Kirijat-Arvi, a to je Hevron, u zemlji Hananskoj. I doðe Avram da ožali Saru i oplaæe. 3 A kad usta Avram od mrtvaca svojega, reèe sinovima Hetovijem govoreæi: 4 Stranac sam i došljak kod vas; dajte mi da imam grob kod vas da pogrebem mrtvaca svojega ispred oèiju svojih. 5 A sinovi Hetovi odgovorile Avramu govoreæi mu: 6 Èuj nas, gospodaru; ti si knez od Boga među nama; u najboljem grobu našem pogrebi mrtvaca svojega; niko između nas neæe ti zatvoriti groba svojega da ne pogrebeš mrtvaca svojega. 7 Tada usta Avram i pokloni se narodu zemlje one, sinovima Hetovijem; 8 I reèe im govoreæi: ako hoæete da pogrebem mrtvaca svojega ispred oèiju svojih, poslušajte me, i gorovite za mene Efronu sinu Sarovu, 9 Neka mi da peæinu u Makpeli, koja je nakraj njive njegove; za novce neka mi je da među vama koliko vrijedi, da imam grob. 10 A Efron sjeðaše usred sinova Hetovijeh. Pa reèe Efron Hetejin Avramu pred sinovima Hetovijem, koji slušahu, pred svijem koji ulažahu na vrata grada njegova, govoreæi: 11 Ne, gospodaru; èuj me: poklanjam ti njivu, i peæinu kod nje poklanjam ti; pred sinovima naroda svojega poklanjam ti je, pogrebi mrtvaca svojega. 12 A Avram se pokloni narodu zemlje one, 13 I reèe Efronu pred narodom zemlje one govoreæi: ako si voljan, èuj me; da ti dam šta vrijedi njiva, uzmi od mene, pa æeu onda pogrepstvi mrtvaca svojega onđe. 14 A Efron odgovori Avramu govoreæi mu: 15 Gospodaru, èuj me; zemlja vrijedi èetiri stotine sikala srebra između mene i tebe; šta je to? samo ti pogrebi mrtvaca svojega. 16 A Avram èuvši Efrona izmjeri mu srebro, koje reèe pred sinovima Hetovijem, èetiri stotine sikala srebra, kako su išli među trgovcima. 17 I njiva Efronova u Makpeli prema Mamriji, njiva s peæinom koja je na njoj, i sva drveta na njivi i po međi njezinu unaokolo, 18 Posta Avramova pred sinovima Hetovijem, pred svijem koji ulaze na vrata grada onoga. 19 Potom pogrebe Avram Saru ženu svoju u peæini na njivi Makpeli prema Mamriji, a to je Hevron, u zemlji Hananskoj. 20 I potvrdiše sinovi Hetovi njivu i peæinu na njoj Avramu da ima grob.

24 A Avram bješe star i vremenit, i Gospod bješe blagoslovio Avrama u svemu; 2 I reèe Avram sluzi svojemu najstarijemu u kuæi svojoj, koji bješe nad svijem dobrom njegovijem: metni

ruk u svoju pod stegno moje, 3 Da te zakunem Gospodom Bogom nebeskim i Bogom zemaljskim da neæeš dovesti žene sinu mojemu između kaæeri ovijeh Hananeja, među kojima živim; 4 Nego da æeš otiaæi u zemlju moju i u rod moj i dovesti ženu sinu mojemu Isaku. 5 A sluga mu reèe: i ako devojka ne htjedbude poæi sa mnom u ovu zemlju; hoæeu li odvesti sina tvojega u zemlju iz koje si se iselio? 6 A Avram mu reèe: pazi da ne odvedeš sina mojega onamo. 7 Gospod Bog nebeski, koji me uezio iz doma oca mojega i iz zemlje roda mojega, i koji mi je rekao i zakleo mi se govoreæi: sjemenu æeu tvojemu dati zemlju ovu, on æe poslati anđela svojega pred tobom da dovedeš ženu sinu mojemu odande. 8 Ako li devojka ne htjedbude poæi s tobom, onda da ti je prosta zakletva moja; samo sina mojega nemoj odvesti onamo. 9 I metnu sluga ruku svoju pod stegno Avramu gospodaru svojemu, i zakle mu se za ovo. 10 Tada sluga uze deset kamila između kamila gospodara svojega da ide, jer sve blago gospodara njegova bješe pod njegovom rukom; i otiaæ doðe u Mesopotamiju do grada Nahorova. 11 I pusti kamile da poliježu iza grada kod studenca pred veèe kad izlaze graðanke da zahvataju vode; 12 I reèe: Gospode Bože gospodara mojega Avrama, daj mi sreæu danas i uèini milost gospodaru mojemu Avramu. 13 Evo, ja æeu stajati kod ovoga studenca, a graðanke æe doæi da zahvataju vode. 14 Kojoj devojci reèem: nagni kréag svoj da se napijem, a ona reèe: na pij, i kamile æeu ti napojiti; daj to da bude ona koju si namijenio sluzi svojemu Isaku; i po tome da poznam da si uèinio milost gospodaru mojemu. 15 I on još ne izgovori, a to Reveka, kæi Vatuila sina Melhe žene Nahora brata Avramova, doðe s kréagom na ramenu. 16 I bješe vrlo lijepa, još devojka, još je èovjek ne bješe poznao. Ona siðe na izvor, i natoèi kréag, i poðe; 17 A sluga iskoèi pred nju i reèe: daj mi da se napijem malo vode iz kréaga tvojega. 18 A ona reèe: na pij, gospodaru. I brže sputi kréag na ruku svoju, i napoji ga. 19 I kad ga napoji, reèe: i kamilama æeu tvojim naliti neka se napiju. 20 I brže izruèi kréag svoj u pojilo, pa opet otrèa na studenac da nalije, i nali svijem kamilama njegovijem. 21 A èovjek joj se divljaše, i æutaše, neæe li poznati je li Gospod dao sreæu putu njegovu ili nije. 22 A kad se kamile napiše, izvadi èovjek zlatnu grivnu od po sikla i metnu joj oko èela, i dvije narukvice metnu joj na ruke od deset sikala zlata. 23 I reèe: èija si kæi? kaži mi. Ima li u kuæu oca tvojega mjesta za nas da prenoæimo? 24 A ona mu reèe: ja sam kæi Vatuila sina Melšina, kojega rodi Nahoru. 25 Još reèe: ima u nas mnogo slame i piæe i mjesta za noæište. 26 Tada èovjek savivši se pokloni se Gospodu, 27 I reèe: blagosloven da je Gospod Bog gospodara mojega Avrama, što ne ostavi milosti svoje i vjere svoje prema gospodaru mojem, i putem dovede me Gospod u dom rodbine gospodara mojega. 28 A devojka otrèa i sve ovo kaza u domu matere svoje. 29 A Reveka imæe brata, kojemu ime bješe Lavan; i istreà Lavan k èovjeku na studenac, 30 Kako vidje grivnu i narukvice na rukama sestre svoje i èu gdje Reveka sestra mu reèe: tako mi kaza èovjek; doðe k èovjeku; a on stajaše kod kamila na studencu. 31 I reèe: hodi, koji si blagosloven od Gospoda; što bi stajao napolju? spremio sam kuæu, ima mjesta i za kamile. 32 I dovede èovjeka u kuæu, i rastovari kamile; i dadoše slame i piæe kamilama, i donesoše vode za noge njemu i ljudima što bijahu s njim; 33 I postaviše mu da jede; ali on reèe: neæeu jesti dokle ne kažem stvar svoju. A Lavan mu reèe: govor. 34 Tada reèe: ja sam

sluga Avramov. 35 A Gospod je blagoslovio gospodara mojega veoma, te je postao velik, i dao mu je ovaca i goveda, i srebra i zlata, i sluga i sluškinja, i kamila i magaraca. 36 I još Sara žena gospodara mojega rodi sina gospodaru mojemu u starosti njegovoj, i on mu dade sve što ima. 37 A mene zakle gospodar moj govoreći: nemoj dovesti sinu mojemu žene između kæeri ovijeh Hananeja, među kojima živim; 38 Nego idi u dom oca mojega i u rod moj, da dovedeš ženu sinu mojemu. 39 A ja rekoh gospodaru svojemu: može biti da djevojka neće htjeti poći sa mnom. 40 A on mi reče: Gospod, po ēijoj volji svagda življah, poslaće anđela svojega s tobom, i daće sreću tvomu putu da dovedeš ženu sinu mojemu od roda mojega, iz doma oca mojega. 41 Onda æe ti biti prosta zakletva moja, kad otideš u rod moj; ako ti je i ne dadu, opet æe ti biti prosta zakletva moja. 42 I kad dođoh danas na studenac, rekoh: Gospode Božje gospodara mojega Avrama, ako si dao sreću putu mojemu, kojim idem, 43 Evo, ja æu stajati kod studenca: koja djevojka dođe da zahvati vode, i ja joj kažem: daj mi da se napijem malo vode iz kræaga tvojega, 44 A ona mi odgovori: i ti pij i kamilama æu tvojim naliti; to neka bude žena koju je namijenio Gospod sinu gospodara mojega. 45 Ja još ne izgovorih u srcu svojem, a dođe Reveka s kræagom na ramenu, i sišavši na izvor zahvati; i ja joj rekoh: daj mi da se napijem. 46 A ona brže spustivši sa sebe kræag reče: na pij, i kamile æu ti napojiti. I kad se napih, napoji i kamile moje. 47 I zapitah je govoreći: ēija si kæi? A ona odgovori: ja sam kæi Vatuila sina Nahorova, kojega mu rodi Melha. Tada joj metnuh grivnu oko ēela i narukvice na ruke; 48 I padoh i poklonih se Gospodu, i zahvalih Gospodu Bogu gospodara mojega Avrama, što me dovede pravijem putem da nađem kæer brata gospodara svojega za sina njegova. 49 Ako æete dakle uèiniti ljubav i vjeru gospodaru mojemu, kažite mi; ako li neæete, kažite mi, da idem na desno ili na lijevo. 50 A Lavan i Vatuilo odgovarajući rekoh: od Gospoda je ovo došlo; mi ti ne možemo kazati ni zlo ni dobro. 51 Eto, Reveka je u tvojoj vlasti, uzmi je pa idi, i neka bude žena sinu tvojega gospodara, kao što kaza Gospod. 52 A kad ēu sluga Avramov rjeèi njihove, pokloni se Gospodu do zemlje; 53 I izvadi sluga zaklade srebrenje i zlatne i haljine, i dade Reveci; također i bratu njezinu i materi njezinoj dade darove. 54 Potom jedoše i piše on i ljudi koji bijahu s njim, i prenoæeše. A kad ujutru ustaše, reèe sluga: pustite me gospodaru mojemu putu; pustite me da idem gospodaru svojemu. 55 A brat i mati njezina rekoh: neka ostane djevojka kod nas koji dan, barem deset dana, pa onda neka ide. 56 A on im reče: nemojte me zadržavati, kad je Gospod dao sreću mojemu putu; pustite me da idem gospodaru svojemu. 57 Tada rekoh: da zovemo djevojku, i upitamo šta ona veli. 58 I dozvaše Reveku i rekoh joj: hoæeš iæi s ovijem ēovjekom? A ona odgovori: hoæu. 59 I pustiše Reveku sestru svoju i dojkinju njezinu sa slugom Avramovijem i ljudima njegovijem. 60 I blagoslovio je Reveku i rekoh joj: sestro naša, da se namnožiš na tisuæe, i sjeme tvoje da naslijedi vrata svojih neprijatelja! 61 I podiže se Reveka s djevojkama svojim, i posjedaše na kamile, i poðoše s ēovjekom; i sluga uzev Reveku otide. 62 A Isak iðaše vraæeajući se od studenca živoga koji me vidi jer življaše u južnom kraju. 63 A bješe ižašao Isak u polje pred veèe da se pomoli Bogu; i podigav oèi svoje ugleda kamile gdje idu. 64 I Reveka podigavši oèi svoje ugleda Isaku, te skoëi s kamile, 65 I reèe sluzi: ko je onaj ēovjek što ide preko polja pred nas? A

sluga reèe: ono je gospodar moj. I ona uze pokrivalo i pokri lice. 66 I pripovjedi sluga Isaku sve što je svršio. 67 I odvede je Isak u šator Sare matere svoje; i uze Reveku, i ona mu posta žena, i omilje mu. I Isak se utješi za materom svojom.

25 A Avram uze drugu ženu, po imenu Heturu. 2 I ona mu rodi Zomrana i Joksanu i Madanu i Madijama i Jesvoka i Sojena. 3 A Joksan rodi Savana i Dedana. A Dedanovi sinovi biše Asurim i Latusim i Laomim. 4 A sinovi Madijamovi: Efar i Afir i Enoh i Avida i Eldaga. Svi bjehu djeca Heturina. 5 A Avram dade sve što imaše Isaku; 6 A sinovima svojih inoëa dade Avram dare, i opravi ih od Isaka sina svojega još za života svojega na istok, u istoëni kraj. 7 I vijeka Avramova što poživje bješe sto i sedamdeset i pet godina. 8 I onemoæav umrije Avram u dobroj starosti, sit života, i bi pribran k rodu svojemu. 9 I pogreboše ga Isak i Ismailo u peæini Makpeljskoj na njivi Efrona sina Sara Hetejina, koja je prema Mamriji; 10 Na njivi koju kupi Avram od sinova Hetovijeh, onđe je pogreben Avram sa Sarom ženom svojom. 11 I po smrti Avramovo blagoslovio Bog Isaka sina njegova; a Isak življaše kod studenca živoga koji me vidi. 12 A ovo je pleme Ismaila sina Avramova, kojega rodi Avramu Agara Misirka robinja Sarina, 13 I ovo su imena sinova Ismailovijeh, kako se zvahu u plemenima svojim; prvenac Ismailov Navajot, pa Kidar i Navdeilo i Masam, 14 I Masma i Duma i Masa. 15 I Hadar i Teman i Jetur i Nafes i Kedma. 16 To su sinovi Ismailovi, i to su im imena po selima i gradovima njihovijem, dvanaest knezova nad svojim narodima. 17 A godine su vijeka Ismailova sto i trideset i sedam godina. Poslije onemoæav umrije, i bi pribran k rodu svojemu. 18 I življahu od Evilata do Sura prema Misiru, kako se ide u Asiriju; i dopade mu prema svoj braæi svojoj da živi. 19 A ovo je pleme Isaka sina Avramova: Avram rodi Isaku; 20 A Isaku bješe èetrdeset godina kad se oženi Revekom, kæerju Vatuila Sirina iz Mesopotamije, sestrom Lavana Sirina. 21 I Isak se moljaše Gospodu za ženu svoju, jer bješe nerotkinja; i umoli Gospoda, te zatrudnje Reveku žena njegova. 22 Ali udarahu jedno o drugo djeca u utrobi njezinu, te reèe: ako je tako, našto sam? I otide da pita Gospoda. 23 A Gospod joj reče: dva su plemena u utrobi tvojoj, i dva æe naroda izaæi iz tebe; i jedan æe narod biti jaèi od drugoga naroda, i veæi æe služiti manjemu. 24 I kad dođe vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj. 25 I prvi izaðe crven, sav kao runo rutav; i nadješe mu ime Isav. 26 A poslije izaðe brat mu, držeæi rukom za petu Isava; i nadješe mu ime Jakov. A bješe Isaku šezdeset godina, kad ih rodi Reveka. 27 I djeca odrastoše, i Isav posta lovac i ratar, a Jakov bješe èovjek krotak i bavilaše se u šatorima. 28 I Isak milovaše Isava, jer rado jeðaše lova njegova; a Reveka milovaše Jakova. 29 Jednom Jakov skuha jelo, a Isav doðe iz polja umoran. 30 I reèe Isav Jakovu: daj mi da jedem toga jela crvenoga, jer sam umoran. Otuda se prozva Edom. 31 A Jakov mu reče: prodaj mi danas prvenaætvo svoje. 32 A Isav odgovori: evo, hoæu da umrem, pa što æe mi prvenaætvo? 33 A Jakov reče: zakuni mi se danas. I on mu se zakle; tako prodade svoje prvenaætvo Jakovu. 34 I Jakov dade Isavu hlijeba i skuhanoga leæa, i on se najede i napi, pa usta i otide. Tako Isav nije mario za prvenaætvo svoje.

26 Ali nasta glad u zemlji svrh prve gladi koja bješe za vremena Avramova; i Isak otide k Avimelehu caru Filistejskom u Gerar. 2 I javi mu se Gospod i reèe: nemoj iæi u

Misir, nego sjedi u zemlji koju æeu ti kazati. 3 Sjedi u toj zemlji, i ja æeu biti s tobom, i blagoslovæu te; jer æeu tebi i sjemenu tvome datu sve ove zemlje, i potvrdiæu zakletvu, kojom sam se zakleo Avramu ocu tvome. 4 I umnožiæu sjeme tvoje da ga bude kao zvijezda na nebu, i daæu sjemenu tvomeu sve ove zemlje; i u sjemenu tvjem blagoslovæe se svi narodi na zemlji. 5 Zato što je Avram slušao glas moj i èuvao naredbu moju, zapovijesti moje, pravila moja i zakone moje. 6 I osta Isak u Geraru. 7 A ljudi u mjestu onom pitahu za ženu njegovu, a on govorâše: sestra mi je. Jer se bojaše kazati: žena mi je; da me, veli, ne ubiju ovi ljudi radi Reveke, jer je lijepa. 8 I kad provede mnogo vremena ondje, dogodi se, te pogleda Avimelech car Filistejski s prozora, i vidje Isaka gdje se šali s Revekom ženom svojom. 9 I dozva Avimelech Isaka i reèe: ta to ti je žena; kako si kazao: sestra mi je? A Isak mu odgovori: rekoh: da ne poginem s nje. 10 A Avimelech reèe: Šta si nam uèenio? Iako je mogao ko od naroda ovoga leæi s tvojom ženom, te bi nas ti uvalio u grijeh. 11 I zapovjedi Avimelech svemu narodu svojemu govorâše: ko se dotakne ovoga èovjeka ili žene njegove, poginuæe. 12 I Isak stade sjati u onoj zemlji, i dobi one godine po sto, tako ga blagoslovi Gospod. 13 I obogati se èovjek, i napredovaše sve veæema, te posta silan. 14 I imaše ovaca i goveda i mnogo sluga; a Filisteji mu zaviðahu, 15 Pa sve studence koje bjehu iskopale sluge oca njegova za vremena Avrama oca njegova zaroniše Filisteji, i zasuše ih zemljom. 16 I Avimelech reèe Isaku: idi od nas, jer si postao silniji od nas. 17 I Isak otide odande, i razape šatore u dolini Gerarskoj, i nastani se ondje. 18 I stade Isak otkopavati studence, koji bjehu iskopani za vremena Avrama oca njegova, i koje zaroniše Filisteji po smrti Avramovoju; i prozva ih imenima koja im bješe nadio otac njegov. 19 I kupajuæi sluge Isakove u onom dolu naðoše studenac žive vode. 20 Ali se svadiše pastiri Gerarski s pastirima Isakovim govorâše: naša je voda. I nadjede ime onom studencu Esek, jer se svadiše s njim. 21 Poslije iskopaše drugi studenac, pa se i oko njega svadiše, zato ga nazva Sitna. 22 Tada se podiže odande, i iskopa drugi studenac, i oko njega ne bi svaðe; zato ga nazva Rehovot, govorâše: sad nam dade Gospod prostora da rastemo u ovoj zemlji. 23 I otide odande gore u Vîrsaveju. 24 I istu noæ javi mu se Gospod, i reèe: ja sam Bog Avrama oca tvojega. Ne boj se, jer sam ja s tobom, i blagoslovæu te i umnožiæu sjeme tvoje Avrama radi sluge svojega. 25 I naæini ondje žrtvenik, i priza ime Gospodnje; i ondje razape šator svoj; i sluge Isakove iskopaše ondje studenac. 26 I doðe k njemu Avimelech iz Gerara s Ohozatom prijateljem svojim i s Fiholom vojvodom svojim. 27 A Isak im reèe: što ste došli k meni, kad mrzite na me i otjeraste me od sebe? 28 A oni rekoše: vidjemosmo zaista da je Gospod s tobom, pa rekosmo: neka bude zakletva izmeðu nas, izmeðu nas i tebe; hajde da uhvatimo vjeru s tobom. 29 Da nam ne èiniš zla, kao što se mi tebe ne dotakosmo i kao što mi tebi samo dobro èinimo, i pustimo te da ideš na miru, i eto si blagosloven od Gospoda. 30 Tada ih on ugosti; te jedoše i piše. 31 A sjutradan ustavši rano, zakleše se jedan drugome, i otpusti ih Isak i otidoše od njega s mirom. 32 Isti dan došavši sluge Isakove kazaše mu za studenac koji iskopaše, i rekoše mu: naðosmo vodu. 33 I nazva ga Saveja; otuda se zove grad onaj Vîrsaveja do današnjega dana. 34 A kad bi Isavu èetreset godina, uze za ženu Juditu kæer Veoha Hetejina, i Vasematu

kæer Elona Hetejina. 35 I one zadavahu mnogo jada Isaku i Reveci.

27 Kad Isak ostarje i oèi mu potamnješe, te ne viðaše, dozva Isava starijega sina svojega, i reèe mu: sine! A on odgovori: evo me. 2 Tada reèe: evo ostario sam, ne znam kad æeu umrijeti; 3 Uzmi oružje svoje, tul i luk, i izidi u planinu, te mi ulovi lova; 4 I zgotovi mi jelo po mojoj volji, i donesi mi da jedem, pa da te blagoslovi duša moja dok nijesam umro. 5 A Reveka èu šta Isak reèe sinu svojemu Isavu. I Isav otide u planinu da ulovi lova i donese. 6 A Reveka reèe Jakovu sinu svojemu govorâše: gle, èuh oca tvojega gdje besedi s Isavom bratom tvojim i reèe: 7 Donesi mi lova, i zgotovi jelo da jedem, pa da te blagoslovim pred Gospodom dok nijesam umro. 8 Nego sada, sine, poslušaj me što æeu ti kazati. 9 Idi sada k stadu i donesi dva dobra jareta, da zgotovim ocu tvojemu jelo od njih, kako rado jede. 10 Pa æeš unijeti ocu da jede i da te blagoslovi dok nije umro. 11 A Jakov reèe Reveci materi svojoj: ali je Isav brat moj rutav, a ja sam gladak; 12 Može me opipati otac, pa æe se osjetiti da sam ga htio prevariti, te æeu navuæi na se prokletstvo mjesto blagoslova. 13 A mati mu reèe: neka prokletstvo tvoje, sine, padne na mene; samo me poslušaj, i idi i donesi mi. 14 Tada otisav uze i donese materi svojoj; a mati njegova zgotovi jelo kako jeðaše rado otac njegov. 15 Pa onda uze Reveka najljepše haljine starijega sina svojega, koje bijahu u nje kod kuæe, i obuæe Jakova mlaðega sina svojega. 16 I jareæim kožicama obloži mu ruke i vrat gdje bješe gladak. 17 I dade Jakovu sinu svojemu u ruke jelo i hlijeb što zgotovi. 18 A on uðe k ocu svojemu i reèe: oèe. A on odgovori: evo me; koji si ti, sine? 19 I Jakov reèe ocu svojemu: ja, Isav tvoj prvenac; uèenio sam kako si mi rekao; digni se, posadi se da jeðeš lova mojega, pa da me blagoslovi duša tvoja. 20 A Isak reèe sinu svojemu: kad brže naðe, sine? A on reèe: Gospod Bog tvoj dade, te izaðe preda me. 21 Tada reèe Isak Jakovu: hodi bliže, sine, da te opipam jesli sin moj Isav ili ne. 22 I pristupi Jakov k Isaku ocu svojemu, a on ga opipa, pa reèe: glas je Jakovljev, ali ruke su Isavove. 23 I ne pozna ga, jer mu ruke bjehu kao u Isava brata njegova rutave; zato ga blagoslovi; 24 I reèe mu: jesli li ti sin moj Isav? A on odgovori: ja sam. 25 Tada reèe: a ti daj sine, da jedem lova tvojega, pa da te blagoslovi duša moja. I dade mu, te jede; pa mu donese i vina, te pi. 26 Potom Isak otac njegov reèe mu: hodi, sine, cijelj me. 27 I on pristupi i cijeliva ga; a Isak osjeti miris od haljina njegovih, i blagoslovi ga govorâše: gle, miris sina mojega kao miris od polja koje blagoslovi Gospod. 28 Bog ti dao rose nebeske, i dobre zemlje i pšenice i vina izobilja! 29 Narodi ti služili i plemena ti se klanjala! Bio gospodar braæi svojoj i klanjali ti se sinovi matere tvoje! Proklet bio koji tebe usproklinje a blagosloven koji tebe uzblagosilja! 30 A kad Isak blagoslovi Jakova, i Jakov otide ispred Isaka oca svojega, u taj èas doðe Isav brat njegov iz lova. 31 Pa zgotovi i on jelo i unese ocu svojemu, i reèe mu: ustani, oèe, da jedeš što ti je sin ulovio, pa da me blagoslovi duša tvoja. 32 A Isak otac njegov reèe mu: ko si ti? A on reèe: ja, sin tvoj, prvenac tvoj, Isav. 33 Tada se prepade Isak, i reèe: ko? da gdje je onaj koji ulovi i doneše mi lova, i od svega jedoh prije nego ti doðe, i blagoslovi ga? on æe i ostati blagosloven. 34 A kad èu Isav rijeèi oca svojega, vrište iza glasa i ožalosti se veoma, i reèe ocu svojemu: blagoslovi i mene, oèe. 35 A on mu reèe: doðe brat

tvoj s prijevarom, i odnese tvoj blagoslov. **36** A Isav reèe: pravo je što mu je ime Jakov, jer me veæ drugom prevari. Prvenaæto mi uze, pa eto sada mi uze i blagoslov. Potom reèe: nijesi li i meni ostavio blagoslov? **37** A Isak odgovori, i reèe Isavu: eto sam ga postavio tebi za gospodara; i svu braæeu njegovu dадо mu da mu budu sluge; pšenicom i vinom ukrijepih ga; pa šta bih sada tebi uèinio, sine? **38** A Isav reèe ocu svojemu: eda li je samo jedan blagoslov u tebe, oèe? blagoslovi i mene, oèe. I stade iza glasa plakati Isav. **39** A Isak otac njegov odgovarajuæi reèe mu: evo, stan æee ti biti na rodnoj zemlji i rosi nebeskoj ozgo. **40** Ali æeæ živjeti od maæa svojega, i bratu æeæ svojemu sluæiti; ali æee doæi vrijeme, te æeæ pošto se naplaæeæ skršiti jaram njegov s vrata svojega. **41** I Isav omrže ljuto na Jakova radi blagoslova, kojim ga blagoslovi otac, i govoraše u srcu svojem: blizu su žalosni dani oca mojega, tada æeu ubiti Jakova brata svojega. **42** I kazaše Reveci rijeèi Isava sina njezina starjega, a ona poslavši dozva Jakova mlaðega sina svojega, i reèe mu: gle, Isav brat tvoj tješi se tijem što hoæea da te ubije. **43** Nego, sine, posluæaj što æeu ti kazati; ustani i bjezi k Lavanu bratu mojemu u Haran. **44** I ostani kod njega neko vrijeme dokle proðe srdnja brata tvojega, **45** Dokle se gnjev brata tvojega odvratí od tebe, te zaboravi što si mu uèinio; a onda æeu ja poslati da te dovedu odande. Zaæto bih ostala bez obojice vas u jedan dan? **46** A Isaku reèe Reveka: omrzao mi je život radi ovijeh Hetejaka. Ako se Jakov oženi Hetejkom, kakom izmeðu kæeri ove zemlje, da što mi život?

28 Tada Isak dozva Jakova, i blagoslovi ga, i zapovjedi mu i reèe: nemoj da se oženiš kojom izmeðu kæeri Hananejskih. **2** Ustani, idi u Padan-Aram u dom Vatuiila oca matere svoje, i odande se oženi izmeðu kæeri Lavana ujaka svojega. **3** A Bog svemoguæi da te blagoslovi, i da ti da veliku porodicu i umnoži te, da od tebe postane mnoštvu naroda, **4** I da ti da blagoslov Avramov, tebi i sjemenu tvojemu s tobom, da naslijediæ zemlju u kojoj si došljak, koju Bog dade Avramu. **5** Tako opravi Isak Jakova, i on poðe u Padan-Aram k Lavantu sinu Vatuiila Sirinu, bratu Reveke matere Jakovljeve i Isavove. **6** A Isav vidje gdje Isak blagoslovi Jakova i opravi ga u Padan-Aram da se odande oženi, i gdje blagosiljuæi ga zapovjedi mu i reèe: nemoj da se oženiš kojom izmeðu kæeri Hananejskih, **7** I gdje Jakov posluæa oca svojega i mater svoju, i otide u Padan-Aram; **8** I vidje Isav da kæeri Hananejske nijesu po volji Isaku ocu njegovu. **9** Pa otide Isav k Ismailu, i uze za ženu preko žena svojih Maeletu, kæer Ismaila sina Avramova, sestru Navajotovu. **10** A Jakov otide od Virsaveje iduæi u Haran. **11** I doðe na jedno mjesto, i ondje zanoæi, jer sunce bješe zašlo; i uze kamen na onom mjestu, i metnu ga sebi pod glavu, i zaspa na onom mjestu. **12** I usni, a to ljestve stajahu na zemlji a vrhom ticahu u nebo, i gle, anđeli Božji po njima se penjahu i slažahu; **13** I gle, na vrhu stajaše Gospod, i reèe: ja sam Gospod Bog Avrama oca tvojega i Bog Isakov; tu zemlju na kojoj spavaš tebi æeu dati i sjemenu tvojemu; **14** I sjemena æe tvojega biti kao praha na zemlji, te æeæ se raširiti na zapad i na istok i na sjever i na jug, i svi narodi na zemlji blagoslovæse se u tebi i u sjemenu tvojem. **15** I evo, ja sam s tobom, i èuvaæeu te kuda god poðeš, i doveæeu te natrag u ovu zemlju, jer te neæeu ostaviti dokle god ne uèinim što ti rekoh. **16** A kad se Jakov probudi od sna, reèe: zaciæelo je Gospod na ovom mjestu; a ja ne znah. **17** I uplaši

se, i reèe: kako je straæno mjesto ovo! ovdje je doista kuæa Božja, i ovo su vrata nebeska. **18** I usta Jakov ujutru rano, i uze kamen što bješe metnu sebi pod glavu, i utvrdi ga za spomen i preli ga uljem. **19** I prozva ono mjesto Vetiþ, a preðe bješe ime onome gradu Luz. **20** I uèini Jakov zavjet, govoreæi: ako Bog bude sa mnom i saæeva me na putu kojim idem i da mi hlijeba da jedem i odijela da se oblaæim, **21** I ako se vratim na miru u dom oca svojega, Gospod æe mi biti Bog; **22** A kamen ovaj koji utvrdih za spomen biæe dom Božji; i što mi god dað, od svega æeu deseto dati tebi.

29 Tada se podiže Jakov i otide u zemlju istoèenu. **2** I obziruæi se ugleda studenac u polju; i gle, tri stada ovaca ležahu kod njega, jer se na onom studencu pojahu stada, a veliki kamen bijaše studencu na vratima. **3** Ondje se skupljahu sva stada, te pastiri odvaljivahu kamen s vrata studencu i pojahu stada, i poslije opet privaljivahu kamen na vrata studencu na njegovu mjesto. **4** I Jakov im reèe: braæeo, odakle ste? Rekoše: iz Harana smo. **5** A on im reèe: poznajete li Lavana sina Nahorova? Oni rekoše: poznajemo. **6** On im reèe: je li zdrav? Rekoše: jest, i evo Rahilje kæeri njegove, gdje ide sa stadom. **7** I on reèe: eto još je rano, niti je vrijeme vraæati stoku; napojte stoku pa idite i pasite je. **8** A oni rekoše: ne moæemo, dokle se ne skupe sva stada, da odvalimo kamen s vrata studencu, onda æemo napojiti stoku. **9** Dok on još govoraše s njima, doðe Rahilja sa stadom oca svojega, jer ona pasijaše ovce. **10** A kad Jakov vidje Rahilju kæer Lavana ujaka svojega, i stado Lavana ujaka svojega, pristupi Jakov i odvali kamen studencu s vrata, i napoji stado Lavana ujaka svojega. **11** I poljubi Jakov Rahilju, i povikavši zaplaka se. **12** I kaza se Jakov Rahilji da je rod ocu njezinu i da je sin Reveein; a ona otrœa te javi ocu svojemu. **13** A kad Lavan èu za Jakova sina sestre svoje, istræa mu na susret, i zagrlji ga i poljubi, i uvede u svoju kuæu. I on pripovjedi Lavanu sve ovo. **14** A Lavan mu reèe: ta ti si kost moja i tijelo moje. I osta kod njega cio mjesec dana. **15** Tada reèe Lavan Jakovu: zar badava da mi sluæi, što si mi rod? Kaži mi šta æe ti biti plata? **16** A Lavan imaše dvije kæeri: starijo bješe ime Lija, a mlaðoj Rahilja. **17** I u Lije bjehu kvarne oèi, a Rahilja bješe lijepa stasa i lijepla lica. **18** I Jakovu omilje Rahilja, te reèe: sluæäu ti sedam godina za Rahilju, mlaðu kæer tvoju. **19** A Lavan mu reèe: bolje tebi da je dam nego drugom; ostani kod mene. **20** I otsluži Jakov za Rahilju sedam godina, i uèiniše mu se kao nekoliko dana, jer je ljubljaše. **21** I reèe Jakov Lavanu: daj mi ženu, jer mi se navrši vrijeme, da legnem s njom. **22** I sazva Lavan sve ljude iz onoga mjeseta i uèini gozbu. **23** A uveèe uze Liju kæer svoju i uvede je k Jakovu, i on leže s njom. **24** I Lavan dade Zelfu robinju svoju Liju kæeri svojoj da joj bude robinja. **25** A kad bi ujutru, gle, ono bješe Lija; te reèe Jakov Lavanu: šta si mi to uèinio? ne služim li za Rahilju kod tebe? zaæto si me prevario? **26** A Lavan mu reèe: ne biva u našem mjestu da se uda mlaða prije starije. **27** Navrši nedjelju dana s tom, pa æemo ti dati i drugu za službu što æeæ služiti kod mene još sedam godina drugih. **28** Jakov uèini tako, i navrši s njom nedjelju dana, pa mu dade Lavan Rahilju kæer svoju za ženu. **29** I dade Lavan Rahilji kæeri svojoj robinju svoju Valu da joj bude robinja. **30** I tako leže Jakov s Rahiljom; i voljaše Rahilju nego Liju, i stade služiti kod Lavana još sedam drugih godina. **31** A Gospod videæi da Jakov ne mari za Liju, otvori njojzi matericu, a Rahilja

osta nerotkinja. **32** I Lija zatrudnje, i rodi sina, i nadjede mu ime Ruvim, govoreæi: Gospod pogleda na jade moje, sada æe me ljubiti muž moj. **33** I opet zatrudnje, i rodi sina, i reèe: Gospod èu da sam prezrena, pa mi dade i ovoga. I nadjede mu ime Simeun. **34** I opet zatrudnje, i rodi sina, i reèe: da ako se sada veæ priljubi k meni muž moj, kad mu rodih tri sina. Zato mu nadješe ime Levije. **35** I zatrudnje opet, i rodi sina, i reèe: sada æu hvaliti Gospoda. Zato mu nadjede ime Juda; i presta raðati.

30 A Rahilja vidjevši gdje ne raða djece Jakovu, pozavidje sestri svojoj; i reèe Jakovu: daj mi djece, ili æeu umrjeti. **2** A Jakov se rasrdi na Rahilju, i reèe: zar sam ja a ne Bog koji ti ne da poroda? **3** A ona reèe: eto robinje moje Vale, lezi s njom, neka rodi na mojim koljenima, pa æeu i ja imati djece od nje. **4** I dade mu Valu robinju svoju za ženu, i Jakov leže s njom. **5** I zatrudnje Vala, i rodi Jakovu sina. **6** A Rahilja reèe: Gospod mi je studio i èuo glas moj, te mi dade sina. Zato mu nadjede ime Dan. **7** I Vala robinja Rahiljina zatrudnje opet, i rodi drugoga sina Jakovu; **8** A Rahilja reèe: borah se žestoko sa sestrom svojom, ali odoljeh. I nadjede mu ime Neftalim. **9** A Lija vidjevši gdje presta raðati uze Zelfu robinju svoju i dade je Jakovu za ženu. **10** I rodi Zelfa robinja Lijina Jakovu sina; **11** I Lija reèe: doðe èeta. I nadjede mu ime Gad. **12** Opet rodi Zelfa robinja Lijina drugoga sina Jakovu; **13** I reèe Lija: blago meni, jer æe me blaženom zvati žene. Zato mu nadjede ime Asir. **14** A Ruvim izide u vrijeme žetve pšeniène i naðe mandragoru u polju, i donese je Liji materi svojoj. A Rahilja reèe Liji: daj mi mandragoru sina svojega. **15** A ona joj reèe: malo li ti je što si mi uzela muža? hoæeš da mi uzmeš i mandragoru sina mojega? A Rahilja joj reèe: neka noæas spava s tobom za mandragoru sina tvojega. **16** I uveèe kad se Jakov vraæeaš iz polja, izide mu Lija na susret i reèe: spavaæeš kod mene, jer te kupih za mandragoru sina svojega. I spava kod nje onu noæ. **17** A Bog usliši Liju, te ona zatrudnje, i rodi Jakovu petoga sina. **18** I reèe Lija: Gospod mi dade platu moju što dадoh robinju svoju mužu svojemu. I nadjede mu ime Isahar. **19** I zatrudnje Lija opet, i rodi Jakovu šestoga sina; **20** I reèe Lija: dariva me Gospod darom dobrnjem; da ako se sada veæ priljubi k meni muž moj, jer mu rodih šest sinova. Zato mu nadjede ime Zavulon. **21** Najposlje rodi kær, i nadjede joj ime Dina. **22** Ali se Gospod opomenu Rahilje; i uslišiv je otvorio joj matericu; **23** I zatrudnje, i rodi sina, i reèe: uze Bog sramotu moju. **24** I nadjede mu ime Josif, govoreæi: neka mi doda Gospod još jednoga sina. **25** A kad Rahilja rodi Josifa, reèe Jakov Lavanu: pusti me da idem u svoje mjesto i u svoju zemlju. **26** Daj mi žene moje, za koje sam ti služio, i djecu moju, da idem, jer znaš kako sam ti služio. **27** A Lavan mu reèe: nemoj, ako sam našao milost pred tobom; vidim da me je blagoslovio Gospod tebe radi. **28** I još reèe: išti koliko hoæeš plate, i ja æeu ti dati. **29** A Jakov mu odgovori: ti znaš kako sam ti služio i kakva ti je stoka postala kod mene. **30** Jer je malo bilo što si imao dokle ja ne doðoh; ali se umnoži veoma, jer te Gospod blagosloví kad ja doðoh. Pa kad æeu i ja tako sebi kuæeu kuæiti? **31** I reèe mu Lavan: šta hoæeš da ti dam? A Jakov odgovori: ne treba ništa da mi daš; nego æeu ti opet pasti stoku i èuvati, ako æeš mi uèiti ovo: **32** Da zaðem danas po svoj stoci tvojoj, i odluèim sve što je šareno i s biljegom, i sve što je crno između ovaca, i što je s biljegom i šareno između koza, pa što poslije bude tako, ono da mi je plata. **33** Tako æe

mi se poslije posvjeðoèiti pravda moja pred tobom kad doðeš da vidiš zaslugu moju: što god ne bude šareno ni s biljegom ni crno između ovaca i koza u mene, bjeæe kradeno. **34** A Lavan reèe: eto, neka bude kako si kazao. **35** I odluèi Lavan isti dan jarce s biljegom i šarene i sve koze s biljegom i šarene, i sve na èem bijaše što bijelo, i sve crno između ovaca, i predade sinovima svojim. **36** I ostavi daljine tri dana hoda između sebe i Jakov. I Jakov pasjaše ostalu stoku Lavanovu. **37** I uze Jakov zelenijeh prutova topolovijeh i ljeskovijeh i kestenovijeh, i naguli ih do bjeline koja bješe na prutovima. **38** I metaše naguljene prutove pred stoku u žlebove i korita kad dolaðaše stoka da pije, da bi se upaljivala kad doðe da pije. **39** I upaljivaše se stoka gledajuæi u prutove, i što se mlaðaše bijaše s biljegom, prutasto i šareno. **40** I Jakov odluèivaše mlad, i obraæeaše stado Lavanovo da gleda u šarene i u sve crne; a svoje stado odvajaše i ne obraæeaše ga prema stadu Lavanovu. **41** I kad se god upaljivaše stoka rana, metaše Jakov prutove u korita pred oèi stoci da bi se upaljivala gledajuæi u prutove; **42** A kad se upaljivaše pozna stoka, ne metaše; tako pozne bivahu Lavanove a rane Jakovljeve. **43** I tako se taj èovjek obogati vrlo, te imæa mnogo stoke i sluga i sluškinja i kamila i magaraca.

31 A Jakov èu gdje sinovi Lavanovi govore: Jakov uze sve što bješe našega oca, i od onoga što bješe našega oca steèe sve ovo blago. **2** I vidje Jakov gdje lice Lavanovo nije prema njemu kao prije. **3** I Gospod reèe Jakovu: vrati se u zemlju otaca svojih i u rod svoj, i ja æeu biti s tobom. **4** I poslav Jakov dozva Rahilju i Liju u polje k stadu svojemu. **5** I reèe im: vidim gdje lice oca vaæega nije prema meni kao prije; ali je Bog oca mojega bio sa mnom. **6** I vi znate da sam služio ocu vaæemu kako sam god mogao; **7** A otac me je vaš varao i mijenjao mi platu deset puta; ali mu Bog ne dade da me ošteći; **8** Kad on reèe: što bude šareno neka ti je plata, onda se mlađilo sve šareno; a kad reèe: s biljegom što bude neka ti je plata, onda se mlađilo sve s biljegom. **9** Tako Bog uze stoku ocu vaæemu i dade je meni; **10** Jer kad se upaljivaše stoka, podigoh oèi svoje i vidjeh u snu, a to ovnovi i jarci što skaèeu na ovce i koze bijahu šareni, s biljegama prutastim i kolastim. **11** A anđeo Gospodnji reèe mi u snu: Jakove! A ja odgovorih: evo me. **12** A on reèe: podigni sad oèi svoje i gledaj, ovnovi i jarci što skaèeu na ovce i koze, šareni su, s biljegama prutastim i kolastim; jer vidjeh sve što ti èini Lavan. **13** Ja sam Bog od Vetiilja, gdje si prelio kamen i uèinio mi zavjet; ustani sada i idi iz ove zemlje, i vrati se na postojbinu svoju. **14** Tada odgovori Rahilja i Lija, i rekose mu: eda li još imamo kakav dio i našljedstvo u domu oca svojega? **15** Nije li nas držao kao tuðinke kad nas je prodao? pa je još i naše novce jednako jeo. **16** Jer sve ovo blago što uze Gospod ocu našemu, naše je i naše djece. Zato èini sve što ti je Gospod kazao. **17** I podiže se Jakov, i metnu djecu svoju i žene svoje na kamile; **18** I odvede svu stoku svoju i sve blago što bješe stekao, stoku koju bješe stekao u Padan-Aramu, i pođe k Isaku ocu svojemu u zemlju Hanansku. **19** A Lavan bješe otišao da striže ovce svoje; i Rahilja ukrade idole ocu svojemu. **20** I Jakov otide kradom od Lavana Sirina ne javivši mu da hoæe da ide. **21** I pobježe sa svijem blagom svojim, i podiže se te prijeðe preko vode, i uputi se ka gori Galadu. **22** A treæi dan javiše Lavanu da je pobjegao Jakov. **23** I uze sa sobom braæu svoju, i pođe za njim u potjeru, i za sedam dana

stíže ga na gori Galadu. 24 Ali Bog dođe Lavanu Sirinu noæeu u snu, i reèe mu: èuvaj se da ne govorиш s Jakovom ni lijeponi ružno. 25 I stíže Lavan Jakova; a Jakov bješe razapeo šator svoj na gori, pa i Lavan takoðer razape svoj s braæom svojom na gori Galadu. 26 I Lavan reèe Jakovu: šta uèini te kradom pobježe od mene i odvede kæeri moje kao na maè otete? 27 Zašto tajno pobježe i kradom otide od mene? niti mi reèe da te ispratim s veseljem i s pjesmama, s bubenjima i guslama? 28 Niti mi dade da izljubim sinove svoje i kæeri svoje? ludi si radio. 29 Mogao bih vam dosaditi; ali Bog oca vaæega noæas mi reèe govoræe: èuvaj se da ne govorиш s Jakovom ni lijeponi ružno. 30 Iđi dakle kad si se tako uželio kuæe oca svojeg; ali zašto ukrade bogove moje? 31 A Jakov odgovori i reèe: bojah se i mišljah: hoæeš silom oteti kæeri svoje od mene. 32 A bogove svoje u koga naðeš, onaj neka ne živi više; pred našom braæom traži što je tvoje u mene, pa uzmi. Jer Jakov nije znao da ih je ukrala Rahilja. 33 I uđe Lavan u šator Jakovljev i u šator Lijin i u šator dviju robinja, i ne naðe ih; i zašav iz šatora Lijina uđe u šator Rahiljin. 34 A Rahilja uze idole i sakri ih pod samar kamile svoje i sjede ozgo; i Lavan pipaše po cijelom šatoru, i ne naðe. 35 A ona reèe ocu svojemu: nemoj se srditi, gospodaru, što ti ne mogu ustati, jer mi je što u žena biva. Traživ dakle ne naðe idola svojih. 36 I Jakov se rasrdi, i stade koriti Lavana, i govoræe reèe mu: šta sam uèinio, šta sam skrивio, te si me tako žestoko tjerao? 37 Pipao si sav prtljag moj, pa šta si našao iz svoje kuæe? daj ovamo pred moju i svoju braæeu, neka rasude između nas dvojice. 38 Evo dvadeset godina bijah kod tebe: ovce tvoje i koze tvoje ne jaloviše se, a ovnova iz stada tvojega ne jedoh. 39 Što bi zvijerje zaklalo nijesam ti donosio, sam sam podmirivao; od mene si iskao što bi mi bilo ukradeno danju ili noæeu. 40 Danju me ubijaše vruæina a noæeu mraz; i san mi ne padaše na oèi. 41 Tako mi je bilo dvadeset godina u tvojoj kuæi; služio sam ti èetrnaest godina za dvije kæeri tvoje i šest godina za stoku tvoju, i platu si mi mijenjao deset puta. 42 Da nije Bog oca mojega, Bog Avramov, i strah Isakov bio sa mnom, bi me zacijelo otpustio prazna. Ali je Bog video nevolju moju i trud ruku mojih, pa te ukori noæas. 43 A Lavan odgovori Jakovu i reèe: ove su kæeri moje kæeri, i ovi su sinovi moji sinovi, i ova stoka moja stoka, i što god vidiš sve je moje; pa šta bih uèinio danas kæerima svojim ili sinovima njihovijem koje rodiše? 44 Nego hajde da uhvatimo vjeru, ja i ti, da bude svjedoèanstvo između mene i tebe. 45 I Jakov uze kamen i utvrdi ga za spomen. 46 I reèe Jakov braæi svojoj: nakupite kamenja. I nakupiše kamenja i složiše na gomilu, i jedoše na gomili. 47 I Lavan ga nazva Jegar-Sahadut, a Jakov ga nazva Galed. 48 I reèe Lavan: ova gomila neka bude svjedok između mene i tebe danas. Zato se prozva Galed. 49 A prozva se i Mispa, jer reèe Lavan: neka Gospod gleda između mene i tebe, kad ne uzmožemo vidjeti jedan drugoga. 50 Ako ucvijeliš kæeri moje i ako uzmeš žene preko mojih kæeri, neæe èovjek biti između nas, nego gle Bog svjedok između mene i tebe. 51 I još reèe Lavan Jakovu: gledaj ovu gomilu i gledaj ovaj spomenik, koji podigoh između sebe i tebe. 52 Svjedok je ova gomila i svjedok je ovaj spomenik: da ni ja neæu prijeæi preko ove gomile k tebi ni ti k meni da neæeš prijeæi preko ove gomile i spomenika ovoga na zlo. 53 Bog Avramov i bogovi Nahorovi, bogovi oca njihova, neka sude među nama. A Jakov se zakle strahom oca svojega Isaka. 54 I Jakov prinese žrtvu na gori, i sazva braæeu svoju na veèeru; i

jedoše pa noæiše na gori. 55 A ujutru rano usta Lavan, i izljubi svoju unuèad i kæeri svoje, i blagoslovi ih, pa otide i vrati se u svoje mjesto.

32 A Jakov otide svojim putem; i sretoše ga anđeli Božiji; 2 A kad ih ugleda Jakov, reèe: ovo je oko Božji. I prozva ono mjesto Mahanaim. 3 I Jakov posla pred sobom glasnike k Isavu bratu svojemu u zemlju Sir, krajinu Edomsku. 4 I zapovjedi im govoræe: ovako kažite gospodaru mojemu Isavu: sluga tvoj Jakov ovako kaže: bio sam došljak kod Lavana i bavio se dosad. 5 A imam volova i magaraca, ovaca i sluga i sluškinja, i poslal da javim tebi gospodaru svojemu, eda bih našao milost pred tobom. 6 I vratiše se glasnici k Jakovu i rekoše mu: idosmo do brata tvojega Isava, i eto on ti ide na susret s èetiri stotine momaka. 7 A Jakov se uplaši jako i zabrinu se; pa razdijeli svoje ljude i ovce i goveda i kamile u dvije èete. 8 I reèe: ako Isav udari na jednu èetu i razbijje je, da ako druga uteèe. 9 I reèe Jakov: Bože oca mojega Avrama i Bože oca mojega Isaka, Gospode, koji si mi kazao: vratiti se u zemlju svoju i u rod svoj, i ja æeu ti biti dobrotvor! 10 Nijesam vrijedan tolike milosti i tolike vjere što si uèinio sluzi svojemu; jer samo sa štapom svojim prijeđoh preko Jordana, a sada sam gospodar od dvije èete. 11 Izbavi me iz ruke brata mojega, iz ruke Isavove, jer se bojim da ne dođe i ubije mene i mater s djecom. 12 A ti si kazao: zaista ja æeu ti biti dobrotvor, i uèinjave sjeme tvoje da ga bude kao pjeska morskoga, koji se ne može izbrojiti od množine. 13 I zanoæi onđe onu noæ, i uze što mu dođe do ruke, da poslije na dar Isavu bratu svojemu, 14 Dvjeta koza s dvadeset jaraca, dvjesta ovaca s dvadeset ovnova, 15 Trideset kamila dojljica s kamiladma, èetrdeset krava s desetoro teladi, dvadeset magarica s desetoro magaradi. 16 I predade ih slugama svojim, svako stado napose, i reèe slugama: idite naprijed preda mnom, ostavljajuæi dosta mjesta između jednoga stada i drugoga. 17 I zapovjedi prvomu govoræe: kad sreteš Isava brata mojega, pa te zapita: èiji si? i kuda ideš? i èije je to što goniš pred sobom? 18 A ti reci: sluge tvojega Jakova, a ovo šalje na dar gospodaru svojemu Isavu, a eto i sam ide za nama. 19 Tako zapovjedi i drugomu i treæemu i svijemu koji iðahu za stadom, i reèe: tako kažite Isavu kad naiðete na nj. 20 I još kažite: eto, Jakov sluga tvoj ide za nama. Jer govoræe: ublažiæu ga darom koji ide preda mnom, pa æeu mu onda vidjeti lice, da ako me lijeponi primi. 21 Tako otide dar naprijed, a on prenoæi onu noæ kod èete svoje. 22 I po noæi usta, i uze obje žene i dvije robinje i jedanaestoro djece svoje; i prebrodi brod Javok. 23 A pošto njih uze i prevede preko potoka, preturi i ostalo što imase. 24 A kad osta Jakov sam, tada se jedan èovjek rvaše s njim do zore. 25 I kad vidje da ga ne može svaldati, udari ga po zglavku u stegnu, te se Jakovu išeaši stegno iz zglavka, kad se èovjek rvaše s njim. 26 Pa onda reèe: pusti me, zora je. A Jakov mu reèe: neæeu te pustiti dokle me ne blagoslovi. 27 A èovjek mu reèe: kako ti je ime? A on odgovori: Jakov. 28 Tada mu reèe: otsele se neæeš zvati Jakov, nego Izrail; jer si se junaèki borio i s Bogom i s ljudma, i odolio si. 29 A Jakov zapita i reèe: kaži mi kako je tebi ime. A on reèe: što pitaš kako mi je ime? I blagoslovi ga onđe. 30 I Jakov nadjede ime onomu mjestu Fanuil; jer, veli, Boga vidjeh licem k licu, i duša se moja izbavi. 31 I sunce mu se rodi kad prođe Fanuil, i hramaše na stegno svoje. 32 Zato sinovi Izrailjevi ne jedu krajeva od mišlæa na zglavku u stegnu do

današnjega dana, što se Jakovu povrijediše krajevi od mišiæa na zglavku u stegnu.

33 A Jakov podigav oèi svoje pogleda, a to Isav ide, i èetiri stotine ljudi s njim. I razdijeli djecu uz Liju i uz Rahilju i uz dvije robinje. **2** I namjesti naprijed robinje i njihovu djecu, pa Liju i njezinu djecu za njima, a najposlje Rahilju i Josifa. **3** A sam proðe naprijed, i pokloni se do zemlje sedam puta dokle doðe do brata svojega. **4** A Isav pritrèa pred nj i zagrlji ga i pade mu oko vrata i cijeliva ga, i obojica se zaplakaše, **5** I Isav podigav oèi ugleda žene i djecu, pa reèe: ko su ti ono? A Jakov reèe: djeca, koju Bog milostivo darova sluzi tvojemu. **6** I pristupiše robinje s djecom svojom, i pokloniše se. **7** Potom pristupi i Lija i djeca njezina, i pokloniše se; a najposlje pristupi Josif i Rahilja, i pokloniše se. **8** A Isav reèe: šta æe ti èitava vojska ona koju sretih? A on reèe: da naðem milost pred gospodarom svojim. **9** A Isav reèe: ima, brate, u mene dosta; neka tebi što je tvoje. **10** A Jakov reèe: ne; ako sam sada našao milost pred tobom, primi dar iz moje ruke, jer vidjeh lice tvoje kao da vidjeh lice Božje, tako si me lijepo doèekao. **11** Primi dar moj, koji ti je doveden; jer me je obilato obdario Bog, i imam svega. I navalni na nj, te primi. **12** Poslije reèe Isav: hajde da idemo, iæi æu i ja s tobom. **13** A Jakov mu reèe: zna gospodar moj da su ova djeca nejaka, i imam ovaca i krava dojlilica, pa ako ih ustjeram jedan dan, poginuæe mi sve stado. **14** Nego gospodar moj neka ide pred slugom svojim, a ja æu polako iæi koliko mogu djeca i stoka, dokle doðem ka gospodaru svojemu u Sir. **15** A Isav reèe: a ono da ti ostavim nekoliko ljudi što su sa mnom. A on reèe: našto? daj da naðem milost pred gospodarom svojim. **16** I takо Isav vrati se isti dan svojim putem u Sir. **17** A Jakov otide u Sokot, i onđe naèini sebi kuæeu a stoci svojog naèini staje; zato nazva ono mjesto Sokot. **18** Poslije doðe Jakov zdravo u grad Sihem u zemlji Hananskoj, vrativ se iz Padan-Arama, i namjesti se prema gradu. **19** I kupi komad zemlje, gdje razape šator svoj, od sinova Emora oca Sihemova za sto novaca. **20** I naèini onđe žrtvenik, i nazva ga: Silni Bog Izraïljev.

34 A Dina kæi Lijina, koju rodi Jakovu, izaðe da gleda djevojke u onom kraju. **2** A ugleda je Sihem, sin Emora Evejina, kneza od one zemlje, i uze je i leže s njom i osramoti je. **3** I prionu srce njegovo za Dinu kæer Jakovljevu, i djevojka mu omilje, i on joj se umiljavaše. **4** I reèe Sihem Emoru ocu svojemu govoreæi: oženi me ovom djevojkom. **5** A Jakov èu da je osramotio Dinu kæer njegovu; a sinovi njegovi bijahu u polju sa stokom njegovom, i Jakov oæutje dokle oni ne doðu. **6** A Emor otac Sihemov izide k Jakovu da se razgovori s njim. **7** A kad doðoše sinovi Jakovljevi iz polja i èuše šta je bilo, žao bi ljudima vrlo i razgnjeviše se veoma, što uèini sramotu Izraïlju obležav kæer Jakovljevu, kako ne bi valjalo èiniti. **8** Tada im reèe Emor govoreæi: sin moj Sihem srcem prionu za vašu kæer; podajte mu je za zenu. **9** I oprijateljite se s nama; kæeri svoje udajite za nas i kæerima našim ženite se. **10** Pa živite s nama, i zemlja æe vam biti otvorena; nastanite se i trgujte i držite baštine u njoj. **11** I reèe Sihem ocu djevojèinu i braæi joj: da naðem milost pred vama, i daæu što mi god kažete. **12** Ištite mi koliko god hoæete uzdarja i dara, ja æu dati što god kažete; samo mi dajte djevojku za zenu. **13** A sinovi Jakovljevi odgovoriše Sihemu i Emoru ocu njegovu prijevarno, jer osramotili Dinu sestrju njihovu. **14** I rekoše im: ne možemo to uèiniti ni dati

sestre svoje za èovjeka neobrezana, jer je to sramota nama. **15** Nego æemo vam uèiniti po volji, ako æete se izjednaèiti s nama i obrezati sve muškinje izmeðu sebe. **16** Onda æemo udavati svoje kæeri za vas i ženiæemo se vašim kæerima, i postaæemo jedan narod. **17** Ako li ne pristanete da se obrežete, mi æemo uzeti svoju djevojku i otiæi æemo. **18** I po volji biše rijeèi njihove Emoru i Sihemu sinu Emorovu. **19** I momak ne okljevaše uèiniti to; jer mu kæi Jakovljeva omilje veoma; i on bješe najviše poštovan izmeðu svih u kuæi oca svojega. **20** I otide Emor i sin mu Sihem na vrata grada svojega, i rekoše graðanima govoreæi: **21** Ovi ljudi hoæe mirno da žive s nama, da se nastane u ovoj zemlji i da trguju po njoj; a evo zemlja je široka i za njih; pa æemo se kæerima njihovijem ženiti i svoje æemo kæeri udavati za njih. **22** Ali æe tako pristati da žive s nama i da postanemo jedan narod, ako se sve muškinje meðu nama obreže, kao što su oni obrezani. **23** Njihova stoka i njihovo blago i sva goveda njihova neæe li biti naša? složimo se samo s njima, pa æe ostati kod nas. **24** I koji god izlažahu na vrata grada njegova, svi poslušaše Emora i Sihema sina njegova; i obreza se sve muškinje, svi koji izlažahu na vrata grada njegova. **25** A treai dan kad oni bijahu u bolovima, uzeše dva sina Jakovljeva, Simeun i Levije, braæea Dinina, svaki svoj maè i uðoše slobodno u grad i pobiše sve muškinje. **26** Ubiše i Emora i sina mu Sihema oštrim maèem, i uvezvi Dinu iz kuæe Sihemove otidoše. **27** Tada doðoše sinovi Jakovljevi na pobijene, i oplijeniše grad, jer u njemu bi osramoæena sestra njihova. **28** I uzeše ovce njihove i goveda njihova i magarce njihove, što god bješe u gradu i što god bješe u polju. **29** I sve blago njihovo, i svu djecu i žene njihove pohvataše i odvedoše, i što god bješe u kojoj kuæi. **30** A Jakov reèe Simeunu i Leviju; smetoste me, i omraziste me narodu ove zemlje, Hananejima i Ferezejima; u mene ima malo ljudi, pa ako se skupe na me, hoæe me ubiti te æu se istrijebiti ja i dom moj. **31** A oni rekoše: zar sa sestrom našom da rade kao s kurvom?

35 A Bog reèe Jakovu: ustani, idi gore u Vetiil i onđe stani; i naèini onđe žrtvenik Bogu, koji ti se javio kad si bježao od Isava brata svojega. **2** I Jakov reèe porodici svojoj i svijema koji bijahu s njim: bacite tuðe bogove što su u vas, i oèistite se i preobucite se; **3** Pa da se dignemo i idemo gore u Vetiil, da naèinem onđe žrtvenik Bogu, koji me je èuo u dan nevolje moje i bio sa mnom na putu kojim sam išao. **4** I dadoše Jakovu sve bogove tuðe koji bijahu u njihovijem rukama, i oboce, koje imahu u usima; i Jakov ih zakopa pod hrastom kod Sihema. **5** Potom otidoše. A strah Božji doðe na gradove koji bijahu oko njih, te se ne digoše u potjeru za sinovima Izraïljevijem. **6** I Jakov i sva èeljad što bijaše s njim doðoše u Luz u zemlji Hananskoj, a to je Vetiil. **7** I onđe naèini žrtvenik, i nazva ono mjesto: Bog Vetiilski, jer mu se onđe javi Bog, kad je bježao od brata svojega. **8** Tada umrije Devora dojkinja Reveèina, i pogreboše je ispod Vetiila pod hrastom, koji nazva Jakov Alon-Vakut. **9** I javi se Bog Jakovu opet, pošto izide iz Padan-Arama, i blagoslovi ga, **10** I reèe mu Bog: ime ti je Jakov; ali se otsele neæe zvati Jakov, nego æe ti ime biti Izraïl. I nadjede mu ime Izraïl. **11** I još mu reèe Bog: ja sam Bog svemuæuæi; rasti i množi se; narod i mnogi æe narodi postati od tebe, i carevi æe izaæi iz bedara tvojih. **12** I daæu ti zemlju koju sam dao Avramu i Isaku, i nakon tebe sjemenu tvojemu daæu zemlju ovu. **13**

Potom otide od njega Bog s mesta gdje mu govor. 14 A Jakov metnu spomenik na istom mjestu gdje mu Bog govor; spomenik od kamena, i pokropi ga kropljenjem, i preli ga uljem. 15 I Jakov provza mjesto gdje mu govor Bog Vetylj. 16 I otidoše od Vetylja. A kad im osta još malo puta do Efrate, porodi se Rahilja, i bješe joj težak porođaj. 17 I kad se veoma mučaše, reče joj babica: ne boj se, imaćeš još jednoga sina. 18 A kad se rastavljaše s dušom te umiraše, nazva ga Venonija; ali mu otac nadjede ime Venijamin. 19 I umrije Rahilja, i pogreboše je na putu koji ide u Efratu, a to je Vitlejem. 20 I metnu Jakov spomenik na grob njezin. To je spomenik na grobu Rahiljinu do današnjeg dana. 21 Odatle otišav Izrailj razape šator svoj iza kule Migdolederske. 22 I kad Izrailj življaše u onoj zemlji, otide Ruvim i leže s Valom inoëom oca svojega. I to dođu Izrailj. A imaše Jakov dvanaest sinova. 23 Sinovi Lijini bjehu: Ruvim prvenac Jakovljev, i Simeun i Levije i Juda i Isahar i Zavulon; 24 A sinovi Rahiljinii: Josif i Venijamin; 25 A sinovi Vale robinje Rahiljine: Dan i Neftalim; 26 A sinovi Zelfe robinje Lijine: Gad i Asir. To su sinovi Jakovljevi, koji mu se rodile u Padan-Aramu. 27 I Jakov dođe k Isaku ocu svojemu u Mamriju u Kirijat-Arvu, koje je Hevron, gdje Avram i Isak bijahu došljaci. 28 A Isaku bješe sto i osamdeset godina; 29 I onemoćav umrije Isak, i bi pribran k rodu svojemu star i sit života; i pogreboše ga Isav i Jakov sinovi njegovi.

36 A ovo je pleme Isavovo, a on je Edom. 2 Isav se oženi između kæeri Hananejskih Adom kæerju Eloma Hetejina, i Olivemom kæerju Ane sina Sevegona Evejina, 3 I Vasematom kæerju Ismailovom, sestrom Navajtovom. 4 I rodi Ada Isavu Elifasa, a Vasemata rodi Raguila. 5 A Olivema rodi Jeusa i Jegloma i Koreja. To su sinovi Isavovi, koji mu se rodile u zemlji Hananskoj. 6 I Isav uze žene svoje i sinove svoje i kæeri svoje i sve domaće svoje, i stada svoja i svu stoku svoju i sve blago svoje što bješe stekao u zemlji Hananskoj; pa otide u drugu zemlju daleko od Jakova brata svojega. 7 Jer im blago bijaše vrlo veliko, te ne mogahu živjeti zajedno; niti ih zemlja gdje bijahu došljaci moguće nositi od množine stoke njihove. 8 I Isav življaše na planini Siru. Isav je Edom. 9 A ovo je pleme Isava oca Edomcima na planini Siru. 10 Ovo su imena sinova Isavovih: Elifas sin Ade žene Isavove, i Raguilo sin Vasemate žene Isavove. 11 A Elifasovi sinovi bjehu: Teman, Omar, Sofar, Gotom i Kenez. 12 A Tamna bješe inoëa Elifasu sinu Isavovu, i rodi Elifasu Amaliku. To su sinovi Ade žene Isavove. 13 A ovo su sinovi Raguilovi: Nahot, Zare, Some i Moze. To bijehu sinovi Vasemate žene Isavove. 14 A ovo su sinovi Oliveme kæeri Ane sina Sevegonova, žene Isavove. Ona rodi Isavu Jeusa i Jegloma i Koreja. 15 Ovo su starješine sinovima Isavovijem: sinovi Elifasa prvenca Isavova: starješina Teman, starješina Omar, starješina Sofar, starješina Kenez, 16 Starješina Korej, starješina Gotim, starješina Amalik. To su starješine od Elifasa u zemlji Edomskoj. To su sinovi Adini. 17 A sinovi Raguila sina Isavova: starješina Nahot, starješina Zare, starješina Some, starješina Moze. To su starješine od Raguila u zemlji Edomskoj. To su sinovi Vasemate žene Isavove. 18 A sinovi Oliveme žene Isavove: starješina Jeus, starješina Jeglom, starješina Korej. To su starješine od Oliveme kæeri Anine, žene Isavove. 19 To su sinovi Isavovi, i to su starješine njihove; a on je Edom. 20 A ovo su sinovi Sira Horejina, koji življahu u onoj zemlji: Lotan i Soval i Sevegon i Ana, 21 I Dison i Asar i Rison. To su starješine

Horejima, sinovi Sirovi u zemlji Edomskoj. 22 A sinovi Lotanovi bjehu Horija i Eman, a sestra Lotanova bješe Tamna. 23 A ovo su sinovi Savalovi: Golam i Manahat i Gevil i Sofar i Omar. 24 A ovo su sinovi Sevegonovi: Aije i Ana. A taj je Ana koji pronađe tople izvore u pustinji pasući magarce Sevegona oca svojega. 25 A ovo su djeca Anina: Dison i Olivema kæi Anina. 26 A ovo su sinovi Disonovi: Amada i Asvan i Itran i Haran. 27 A ovo su sinovi Asarovi: Valam i Zavan i Akan. 28 A ovo su sinovi Risonovi: Uz i Aran. 29 I ovo su starješine Horejima: starješina Lotan, starješina Soval, starješina Sevegon, starješina Ana, 30 Starješina Dison, starješina Asar, starješina Rison. To su starješine Horejima, kako im starješovahu u zemlji Siru. 31 A ovo su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izrailjevijem. 32 Carova u Edomskoj Valak sin Veorov, a gradu mu bješe ime Denava. 33 A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Jovav sin Zarin od Vosore. 34 A kad umrije Jovav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje Temanovske. 35 A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Varadov, koji isijee Madijance u polju Moavskom, a gradu mu bješe ime Geten. 36 A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa. 37 A kad umrije Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci. 38 A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov. 39 A kad umrije Valenon sin Ahovorov, zacari se na njegovo mjesto Adar, a grad mu se zvaše Fogor, a ženi mu bješe ime Meteveilja, koja bješe kæi Matraide kæeri Mezrove. 40 I ovo su imena starješinama od Isava po porodicama njihovijem, po mjestima njihovijem, po imenima njihovijem: starješina Tamna, starješina Gola, starješina Jeter, 41 Starješina Olivema, starješina Ila, starješina Finon, 42 Starješina Kenez, starješina Teman, starješina Mazar, 43 Starješina Magedilo, starješina Zafoj. To su starješine Edomske kako nastavahu u svojoj zemlji. Ovaj Isav bi otac Edomcima.

37 A Jakov življaše u zemlji gdje mu je otac bio došljak, u zemlji Hananskoj. 2 Ovo su događaj Jakovljevi. Josif kad bješe momak od sedamnaest godina, pasišaće stoku s braæom svojom, koju rodiše Vala i Zelfa žene oca njegova; i donošaše Josif zle glasove o njima ocu svojemu. 3 A Izrailj ljubljaše Josifa najveæema između svih sinova svojih, jer mu se rođio pod starost; i naæini mu šarenu haljinu. 4 A braæa videæi gdje ga otac ljubi najveæema između sve braæe njegove, stadoše mrziti na nj tako da mu ne mogahu lijepe rijeèi progovoriti. 5 Uz to usni Josif san i pripovjedi braæi svojoj, te oni još veæema omrznu na nj. 6 Jer im reče: da èuvjetate san što sam snio: 7 Vezasmo snopljije u polju, pa moj snop usta i ispravi se, a vaši snopovi iðahu unaokolo i klanjahu se snopu mojemu. 8 Tada mu braæa rekoše: da neæee još biti car nad nama i zapovijedati nam? Stoga još veæema stadoše mrziti na nj radi sanova njegovih i radi rijeèi njegovih. 9 Poslije opet usni drugi san, i pripovjedi braæi svojoj govoræe: usnih opet san, a to se sunce i mjesec i jedanaest zvijezda klanjahu meni. 10 A pripovjedi i ocu svojemu i braæi svojoj; ali ga otac prekori i reče mu: kakav je to san što si snio? eda li æemo doæi ja i mati twoja i braæa twoja da se klanjam tebi do zemlje? 11 I zaviðahu mu braæa; ali otac njegov èuvaše ove rijeèi. 12 A kad braæa njegova otidoše da pasu stoku oca svojega kod Sihema, 13 Reče Izrailj Josifu: ne pasu li braæa twoja stoku kod Sihema? hajde da te pošljem k

njima. A on reèe: evo me. **14** A on mu reèe: idi, vidi kako su braæa tvoja i kako je stoka, pa doði da mi javiš. I opravi ga iz doline Hevronske, i on otide put Sihema. **15** I èovjek jedan naðe ga a on luta po polju, te ga zapita govoræti: šta tražiš? **16** A on reèe: tražim braæeu svoju; kaži mi, molim te, gdje su sa stokom? **17** A èovjek reèe: otišli su odavde, jer èuh gdje rekoše: hajdemo u Dotaim. I otide Josif za braæeom svojom, i naðe ih u Dotaimu. **18** A oni ga ugledaše izdaleka; i dok još ne doðe blizu njih, stadoše se dogovorati da ga ubiju, **19** I rekoše među sobom: gle, evo onoga što sne sanja. **20** Hajde sada da ga ubijemo i da ga bacimo u koju od ovijeh jama, pa æemo kazati: ljuta ga je zvjerka izjela. Onda æemo vidjeti šta æe biti od njegovijeh sanova. **21** Ali Ruvim kad èu to, izbavi ga iz ruku njihovijeh rekav: nemojte da ga ubijemo. **22** I još im reèe Ruvim: nemojte krv prolejeti; bacite ga u ovu jamu u pustinji, a ne dižite ruke na nj. A on ga šæaše izbaviti iz ruku njihovijeh i odvesti k ocu. **23** I kad Josif doðe k braæei svojoj, svukoše s njega haljinu njegovu, haljinu šarenu, koju imaše na sebi. **24** I uhvativši ga baciše ga u jamu; a jama bješe prazna, ne bješe vode u njoj. **25** Poslije sjedše da jedu. I podigavši oèi ugledaše, a to gomila Ismailjaca iðaše od Galada s kamilama natovarenim mirisavoga korijena i tamjana i smirne, te nošahu u Misir. **26** I reèe Juda braæei svojoj: kaka æe biti korist što æemo ubiti brata svojega i zatajiti krv njegovu? **27** Hajde da ga prodamo ovijem Ismailjcima pa da ne dižemo ruke svoje na nj, jer nam je brat, naše je tijelo. I poslušaše ga braæea njegova. **28** Pa kad trgovci Madijamski bijahu pored njih, oni izvukoše i izvadiše Josifa iz jame, i prodadoše Josifa Ismailjcima za dvadeset srebrnika; i oni odvedoše Josifa u Misir. **29** A kad se Ruvim vrati k jami, a to nema Josifa u jami; tada razdrije haljine svoje, **30** Pa se vrati k braæei svojoj, i reèe: nema djeteta; a ja kuda æu? **31** Tada uzeše haljinu Josifovu, i zaklavši jare zamoëiše haljinu u krv, **32** Pa onda poslaše šarenu haljinu ocu njegovu poruèivši: naðosmo ovu haljinu, vidi je li haljina sina tvojega ili nije. **33** A on je pozna i reèe: sina je mojega haljina; ljuta ga je zvjerka izjela; Josif je doista raskinut. **34** I razdrije Jakov haljine svoje, i veza kostrijet oko sebe; i tužaše za sinom svojim dugo vremena. **35** I svi sinovi njegovi i sve kæeri njegove ustadtioše oko njega tješeeæi ga, ali se on ne dadijaše utješiti, nego govoræše: s tugom æu u grob leæi za sinom svojim. Pa i njegov otac plakaše za njim. (**Sheol h7585**) **36** A Madijanci prodadoše ga u Misir Petefriju, dvoraninu Faraonovu, zapovjedniku stražarskom.

38 A u to vrijeme dogodi se, te Juda otide od braæe svoje i vrati se kod nekoga Odolamejca, kojemu ime bješe Iras. **2** I ondje vidje Juda kæer nekoga Hananejca, kojemu ime bješe Sava, i uze je i leže s njom; **3** I ona zatrudnje i rodi sina, kojemu nadjede ime Ir. **4** I opet zatrudnjevši rodi sina, kojemu nadjede ime Avnan. **5** I opet rodi sina, i nadjede mu ime Silom; a Juda bijaše u Hasvi kad ona toga rodi. **6** I Juda oženi prvenca svojega Ira djevojkom po imenu Tamarom. **7** Ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, i ubi ga Gospod. **8** A Juda reèe Avnanu: uði k ženi brata svojega i oženi se njom na ime bratovo, da podigneš sjeme bratu svojemu. **9** A Avnan znajuæi da neæe biti njegov porod, kad lijegaše sa ženom brata svojega prosipaše na zemlju, da ne rodi djece bratu svojemu. **10** Ali Gospodu ne bi milo što èinjaše, te ubi i njega. **11** I Juda reèe Tamari snasi svojoj: ostani udovicom u

kuæi oca svojega dokle odraste Silom sin moj. Jer govoræše: da ne umre i on kao braæea mu. I otide Tamara, i živiljaše u kuæi oca svojega. **12** A kad proðe mnogo vremena, umrije kæi Savina, žena Judina. I kad se Juda utješi, poðe u Tamnu i ljudima što mu strizijah ovce, sam s Irasom prijateljem svojim Odolamejem. **13** I javiše Tamari govoræti: eto svekar tvoj ide u Tamnu da stríže ovce svoje. **14** A ona skide sa sebe udovîeko ruho svoje, i uze pokrivalo i pokri lice, i sjede na raskršæe na putu koji ide u Tamnu. Jer vidje da je Silom odrastao a nju još ne uðaše za nj. **15** A Juda kad je vidje, pomisli da je kurva, jer bješe pokrila lice svoje. **16** Pa svrnu s puta k njoj i reèe joj: pusti da legnem s tobom. Jer nije poznao da mu je snaha. A ona reèe: šta æeš mi dati da legneš sa mnom? **17** A on reèe: poslaðeu ti jare iz stada. A ona mu reèe: ali da mi daš zalog dokle ga ne pošlješ. **18** A on reèe: kakav zalog da ti dam? A ona reèe: eto, prsten i rubac, i štap što ti je u ruci. I on joj dade, te leže s njom, i ona zatrudnje od njega. **19** Poslije ustavši Tamara otide i skide pokrivalo sa sebe i obuèe udovîeko ruho. **20** A Juda posla jare po prijatelju svom Odolamejcu da mu doneše natrag od žene zalog. Ali je on ne naðe. **21** Pa pitaše ljude po onom mjestu gdje je ona bila govoræti: gdje je ona kurva što je bila na raskršæu na ovom putu? A oni rekoše: nije ovdje bilo kurve. **22** I vrati se k Judi i reèe: ne naðoh je, nego još rekoše mještani: nije ovdje bilo kurve. **23** A Juda reèe: neka joj, da se ne sramotimo; ja sam slao jare, ali je ti ne naðe. **24** A kad proðe do tri mjeseca dana, javiše Judi govoræti: Tamara snaha tvoja uèini preljubu, i evo zatrudnje od preljube. A Juda reèe: izvedite je da se spali. **25** A kad je povedoše, posla k sveku svojemu i poruèi: s èovjekom èije je ovo zatrudnjela sam. I reèe: traži èiji je ovaj prsten i rubac i štap. **26** A Juda pozna i reèe: pravija je od mene, jer je ne dадоh sinu svojemu Silomu. I više ne leže s njom. **27** A kad doðe vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj. **28** I kad se poraðaše, jedno dijete pomoli ruku, a babica uze i veza mu crven konac oko ruke govoræti: ovaj je prvi. **29** Ali on uvuèe ruku, i gle izaðe brat njegov, a ona reèe: kako prodrije? prodiranje neka ti bude. I nadješe mu ime Fares. **30** A poslije izaðe brat mu, kojemu oko ruke bijaše crveni konac, i nadješe mu ime Zara.

39 A Josifa odvedoše u Misir; i Petefrije dvoranin Faraonov, zapovjednik stražarski, èovjek Misirac, kупи ga od Ismailjaca, koji ga odvedoše onamo. **2** I Gospod bješe s Josifom, te bi sreæan, i živiljaše u kuæi gospodara svojega Misirca. **3** I gospodar njegov vidje da je Gospod s njim i da sve što radi Gospod vodi u napredak u ruci njegovoj. **4** I Josif steeèe milost u njega, i dvoraše ga; a najposlije postavi ga nad cijelijem domom svojim, i što god imaše njemu dade u ruke. **5** A kad ga postavi nad domom svojim i nad svijem što imaše, od tada Gospod blagoslovi dom toga Misirca radi Josifa; i blagoslov Gospodnjih bješe na svemu što imaše u kuæi i u polju. **6** I ostavi u Josifovjem rukama sve što imaše, i ne razbiraše ni za što osim jela koje jeðaše. A Josif bijaše lijepa stasa i lijepa lica. **7** I dogodi se poslije, te se žena gospodara njegova zagleda u Josifa, i reèe: lezi sa mnom. **8** A on ne htje, nego reèe ženi gospodara svojega: eto gospodar moj ne razbira ni za što je u kuæi, nego što god ima dade meni u ruke. **9** Ni sam nije veæi od mene u ovoj kuæi, i ništa ne krije od mene osim tebe, jer si mu žena; pa kako bih uèinio tako grdn zlo i Bogu zgriješio? **10**

I ona govoraše take riječi Josifu svaki dan, ali je ne posluša da legne s njom ni da se bavi kod nje. **11** A jedan dan kad dođe Josif u kuću da radi svoj posao, a ne bješe nikoga od domažnjih u kući, **12** Ona ga uhvati za haljinu govoreći: lezi sa mnom. Ali on ostaviv joj u rukama haljinu svoju pobježe i otide. **13** A kad ona vidje gdje joj ostavi u rukama haljinu svoju i pobježe, **14** Vlknu eljed svoju, i reče im govoreći: gledajte, doveo nam je èovjeka Jevrejina da nas sramoti; dođe k meni da legne sa mnom, a ja povikah iza glasa; **15** A on kad èu gdje vièem, ostavi haljinu svoju kod mene i pobježe i otide. **16** I ona ostavi haljinu njegovu kod sebe dok mu gospodar dođe kući. **17** A tada mu reèe ovako govoreći: sluga Jevrejin, kojega si nam doveo, dođe k meni da me osramoti; **18** A ja povikah iza glasa, te on ostaviv haljinu svoju kod mene pobježe. **19** A kad gospodar njegov èu riječi zene svoje gdje mu reèe: to mi je uèinio sluga tvoj, razgnjevi se vrlo. **20** I gospodar Josifov uhvati ga, i baci ga u tamnicu, gdje ležahu sužnji carski; i bi onđe u tamnici. **21** Ali Gospod bješe s Josifom i raširi milost svoju nad njim i uèini te omilje tamnièaru. **22** I povjeri tamnièar Josifu sve sužnje u tamnici, i što je god trebalo onđe èiniti on ureðivaše. **23** I tamnièar ne nadgledaše ništa što bješe u Josifovoj ruci, jer Gospod bješe s njim; i što god èinjava, Gospod voðaše u napredak.

40 Poslije toga dogodi se, te peharnik cara Misirskoga i hlebar skriviše gospodaru svojemu, caru Misirskom. **2** I Faraon se razgnjevi na ta dva dvoranina, na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hlebarima; **3** I baci ih u tamnicu u kući zapovjednika stražarskoga, gdje Josif bješe sužan. **4** A zapovjednik stražarski odredi im Josifa da ih služi; i bijahu dugo u tamnici. **5** I usniše san obojica u jednu noæ, svaki po znaèenju svojega sna za sebe, i peharnik i hlebar cara Misirskoga, koji bijahu sužnji u tamnici. **6** I sjutradan kad dođe Josif k njima, pogleda ih, a oni bijehu vrlo neveseli. **7** Pa zapita dvorane Faraonove, koji bijahu sužnji s njim u kući gospodara njegovog, i reče: što ste danas lica nevesela? **8** A oni mu rekoše: san usnišmo obojica, a nema ko da nam kaže šta znaèe. A Josif im reče: šta znaèe, nije li u Boga? ali pripovjedite mi. **9** I starješina nad peharnicima pripovjedi san svoj Josifu govoreći: snih, a preda mnom èokot; **10** I na èokotu bijehu tri loze, i napupi i procvate, i grožđe na njemu uzre; **11** A u ruci mi bješe èaša Faraonova, te pobrah zrelo grožđe i iscijedih ga u èašu Faraonovu, i dodadoh èašu Faraonu. **12** A Josif mu reče: ovo znaèi: tri su loze tri dana. **13** Još tri dana, i Faraon brojeæi svoje dvorane uzeæe i tebe, i opet te postaviti u preðašnju službu, i opet æeš mu dodavati èašu kao i preðe dok si mu bio peharnik. **14** Ali nemoj zaboraviti mene kad budeš u dobru, uèini milost i pomeni za me Faraonu, i izvadi me iz ove kuće. **15** Jer su me ukrali iz zemlje Jevrejske, a ovdje nijesam ništa uèinio da me bace u ovu jamu. **16** A kad vidje starješina nad hlebarima kako lijepo kaza san, reče Josifu: i ja snih, a meni na glavi tri kotarice bijele; **17** I u najgornjoj kotarici bijaše svakojakih kolaèa za Faraona, i ptice jeðaju iz kotarice na mojoj glavi. **18** A Josif odgovori i reče: ovo znaèi: tri kotarice tri su dana. **19** Još tri dana, i Faraon brojeæi dvorane svoje izbacivæe te i objesiæe te na vješala, i ptice æe jesti s tebe meso. **20** I kad dođe treæi dan, to bješe dan u koji se radio Faraon, i uèini Faraon gozbu svima slugama svojim, i naiðe meðu slugama svojim na starješinu

nad peharnicima i na starješinu nad hlebarima; **21** I povrati starješinu nad peharnicima u službu da dodaje èašu Faraonu; **22** A starješinu nad hlebarima objesi, kao što kaza Josif. **23** I starješina nad peharnicima ne opomenu se Josifa, nego ga zaboravi.

41 A poslije dvije godine dana usni Faraon, a on stoji na jednoj rijeci. **2** I gle, iz rijeke izaðe sedam krava lijepijeh i debelijeh, i stadoše pasti po obali. **3** I gle, iza njih izaðe iz rijeke sedam drugih krava, ružnijeh i mršavijeh, i stadoše pored onijeh krava na obali. **4** I ove krave ružne i mršave pojedoše onijeh sedam krava lijepijeh i debelijeh. U tom se probudi Faraon. **5** Pa opet zaspav usni drugom, a to sedam klasova izraste iz jednoga stabla jedrije i lijepijeh; **6** A iza njih iskljija sedam klasova malijeh i šturijsih; **7** Pa ovi klasovi mali pojedoše onijeh sedam velikijeh i jedrije. U tom se probudi Faraon i vidje da je san. **8** I kad bi ujutru, on se zabrinu u duhu, i poslav sazva sve gatare Misirske i sve mudarce, i pripovjedi im šta je snio; ali niko ne može kazati Faraonu šta znaèi. **9** Tada progovori starješina nad peharnicima Faraonu i reče: danas se opomenuh grijeha svojega. **10** Kad se Faraon rasrdi na sluge svoje i baci u tamnicu u kući zapovjednika stražarskoga mene i starješinu nad hlebarima, **11** Usnismo u jednu noæ ja i on, svaki za sebe po znaèenju sna svojega usnismo. **12** A onđe bijaše s nama momèe Jevrejèe, sluga zapovjednika stražarskoga, i mi mu pripovjedimo sne, a on nam kaza šta èiji sna znaèi. **13** I zbi se kako nam kaza: mene povrati Faraon u službu, a onoga objesi. **14** Tada Faraon posla po Josifa, i brže ga izvedoše iz tamnice, a on se obrija i preobuèe se, te izaðe pred Faraona. **15** A Faraon reče Josifu: usnih san, pa mi niko ne umije da kaže šta znaèi; a za tebe èujem da umiješ kazivati sne. **16** A Josif odgovori Faraonu i reče: to nije u mojoj vlasti, Bog æe javiti dobro Faraonu. **17** I reče Faraon Josifu: usnih, a ja stojim kraj rijeke na obali. **18** I gle, iz rijeke izaðe sedam krava debelijeh i lijepijeh, te stadoše pasti po obali. **19** I gle, iza njih izaðe sedam drugih krava rðavijeh, i vrlo ružnijeh i mršavijeh, kakvijeh nijesam vidio u cijeloj zemlji Misirskoj. **20** I ove krave mršave i ružne pojedoše onijeh sedam debelijeh, **21** I kad im biše u trbuhi, ne poznavanje se da su im u trbuhi, nego opet bijehu onako ružne kao prije. U tom se probudi. **22** Pa opet usnih, a to sedam klasova izraste iz jednoga stabla jedrije i lijepijeh; **23** A iza njih iskljija sedam malijeh, tankijeh i šturijsih. **24** I ovi tanki klasovi proðriješe onijeh sedam lijepijeh. I ovo pripovjedih gatarima, ali mi nijedan ne zna kazati šta znaèi. **25** A Josif reče Faraonu: oba su sna Faraonova jednaka; Bog javlja Faraonu šta je naumio. **26** Sedam lijepijeh krava jesu sedam godina, i sedam lijepijeh klasova jesu sedam godina; ova su sna jednaka. **27** A sedam krava mršavijeh i ružnijeh, što izaðoše iza onijeh, jesu sedam godina; i sedam klasova sitnijeh i šturijsih biæe sedam godina gladnijeh. **28** To je što rekoh Faraonu: Bog kaže Faraonu šta je naumio. **29** Evo doæi æe sedam godina vrlo rodnijeh svoj zemlji Misirskoj. **30** A iza njih nastaæe sedam gladnijeh godina, gdje æe se zaboraviti sve obilje u zemlji Misirskoj, jer æe glad satri zemlju, **31** Te se neæe znati to obilje u zemlji od gladi potonje, jer æe biti vrlo velika. **32** A što je dva puta zasopce Faraon snio, to je zato što je zacijelo Bog tako naumio, i naskoro æe to uèiniti Bog. **33** Nego sada neka potrazi Faraon èovjeka mudra i razumna, pa neka ga postavi nad zemljom Misirskom. **34** I neka

gleda Faraon da postavi starješine po zemlji, i pokupi petinu po zemlji Misirskoj za sedam rodnijeh godina; **35** Neka skupljaju od svakoga žita za rodnijeh godina koje idu, i neka snesu pod ruku Faraonovu svakoga žita u sve gradove, i neka èuvaju, **36** Da se nađe hrane zemlji za sedam godina gladnjih, kad nastanu, da ne propadne zemlja od gladi. **37** I ovo se uèini dobro Faraonu i svijem slugama njegovijem. **38** I reèe Faraon slugama svojim: možemo li naæi èovjeka kakav je ovaj, u kojem bi bio duh Božji? **39** Pa reèe Faraon Josifu: kad je tebi javio Bog sve ovo, nema nikoga tako mudra i razumna kao što si ti. **40** Ti æeš biti nad domom mojim, i sav æe ti narod moj usta ljubiti; samo æeu ovijem prijestolom biti veæi od tebe. **41** I još reèe Faraon Josifu: evo, postavljam te nad svom zemljom Misirskom. **42** I skide Faraon prsten s ruke svoje i metnu ga Josifu na ruku, i obuèe ga u haljine od tankoga platna, i objesi mu zlatnu verižicu o vratu, **43** I posadi ga na kola koja bijahu druga za njegovijem, i zapovjedi da pred njim vièu: klanjajte se! i da ga je postavio nad svom zemljom Misirskom. **44** I još reèe Faraon Josifu: ja sam Faraon, ali bez tebe neæe niko maaei ruke svoje ni noge svoje u svoj zemlji Misirskoj. **45** I nadje Faraon Josifu ime Psontomfanih, i oženi ga Asenetom kæerju Potifere sveštenika Onskoga. I poðe Josif po zemlji Misirskoj. **46** A bijaše Josifu trideset godina kad izæde pred Faraona cara Misirskoga. I otišav od Faraona obiðe svu zemlju Misirsku. **47** I za sedam rodnijeh godina rodi zemlja svašta izobila. **48** I stade Josif kupiti za tijeh sedam godina svakoga žita što bješe po zemlji Misirskoj, i snositi žito u gradove; u svaki grad snošaše žito s njiva koje bjehu oko njega. **49** Tako nakupi Josif žita vrlo mnogo koliko je pjeska morskoga, tako da ga presta mjeriti, jer mu ne bješe broja. **50** I dokle još ne nasta gladna godina, rodiše se Josifu dva sina, koje mu rodi Aseneta kæi Potifere sveštenika Onskoga. **51** I prvencu nadjede Josif ime Manasija, govoreæi: jer mi Bog dade da zaboravim svu muku svoju i sav dom oca svojega. **52** A drugome nadjede ime Jefrem, govoreæi: jer mi Bog dade da rastem u zemlji nevolje svoje. **53** Ali proðe sedam godina rodnijeh u zemlji Misirskoj; **54** I nasta sedam godina gladnjih, kao što je Josif naprijed kazao. I bješe glad po svijem zemljama, a po svoj zemlji Misirskoj bješe hljeba. **55** Ali najposlje nasta glad i po svoj zemlji Misirskoj, i narod povika k Faraonu za hljeb; a Faraon reèe svima Misircima: idite k Josifu, pa što vam on kaže ono èinite. **56** I kad glad bješe po svoj zemlji, otvoru Josif sve žitnice, i prodavaše Misircima. I glad posta vrlo velika u zemlji Misirskoj. **57** I iz svijeh zemalja dolažahu u Misir k Josifu da kupuju; jer posta velika glad u svakoj zemlji.

42 A Jakov videæi da ima žita u Misiru, reèe sinovima svojim: šta gledate jedan na drugoga? **2** I reèe: eto èujem da u Misiru ima žita; idite onamo te nam kupite otuda, da ostanemo živi i ne pomremo. **3** I desetorica braæe Josifove otidoše da kupe žita u Misiru. **4** A Venijamina brata Josifova ne pusti otac s braæom govoreæi: da ga ne bi zadesilo kakvo zlo. **5** I doðoše sinovi Izrailjevi da kupe žita s ostalima koji dolažaju; jer bješe glad u zemlji Hananskej. **6** A Josif upravljaše zemljom, i prodavaše žito svemu narodu po zemljii. I braæa Josifova doðavši pokloniše mu se licem do zemlje. **7** A Josif ugledav braæeu svoju pozna ih; ali se uèini da ih ne poznaje, i oštrotim progovori i reèe: odakle ste došli? A oni rekoše: iz zemlji Hananske, da kupimo hrane. **8** Josif dakle pozna braæeu svoju;

ali oni njega ne poznaje. **9** I opomenu se Josif sanova koje je snio za njih; i reèe im: vi ste uhode; došli ste da vidite gdje je zemlja slabia. **10** A oni mu rekoše: nijesmo, gospodaru; nego sluge tvoje doðoše da kupe hrane. **11** Svi smo sinovi jednoga èovjeka, pošteni ljudi, nigda nijesu sluge tvoje bile uhode. **12** A on im reèe: nije istina, nego ste došli da vidite gdje je zemlja slabia. **13** A oni rekoše: nas je bilo dvanaest braæe, Sluga tvojih, sinova jednoga èovjeka u zemlji Hananskoj; i eno, najmlaði je danas kod oca našega, a jednoga nema više. **14** A Josif im reèe: kažem ja da ste vi uhode. **15** Nego hoæeu da se uvjerim ovako: tako živ bio Faraon, neæete izæeti izdavde dokle ne doðe amo najmlaði brat vaš. **16** Pošljite jednoga između sebe neka dovede brata vašega, a vi æete ostati ovdje u tamnici, pa æeu vidjeti je li istina što gorovite; inaèe ste uhode, tako živ bio Faraon! **17** I zatvori ih u tamnicu na tri dana. **18** A treæi dan reèe im Josif: ako ste radi životu, ovo uèinite, jer se ja Boga bojim: **19** Ako ste pošteni ljudi, jedan brat između vas neka ostane u tamnici, a vi idite i odnesite žita koliko treba porodicama vašim. **20** Pa onda dovedite k meni najmlaðega brata svojega da se posvijedoèe rijeèi vaše i da ne izgine. I oni uèiniše tako. **21** I rekoše jedan drugom: doista se ogriješimo o brata svojega, jer vidjesmo muku duše njegove kad nam se moljaše, pa ga se oglušimo; zato doðe na nas ova muka. **22** A Ruvim odgovori im govoreæi: nijesam li vam gorovio: nemojte se griješiti o dijete? ali me ne poslušaste; i zato se evo traži od nas krv njegova. **23** A oni ne znadijuh da ih Josif razumije, jer se s njim razgovarahu preko tumaèa. **24** A Josif okrete se od njih, i zaplaka se. Potom se opet okrete k njima, i progovori s njima, i uzev između njih Simeuna veza ga pred njima. **25** I zapovjedi Josif da im naspu vreæe žita, pa i novce što je koji dao da metnu svakome u vreæu, i da im dadu brašnjenice na put. I tako bi uèinjeno. **26** I natovariši žito svoje na magarce svoje otidoše. **27** A jedan od njih otoriv svoju vreæu da nahrani magarca svojega u jednoj gostionici, vidje novce svoje ozgo u vreæi. **28** I reèe braæe svojih: ja dobih natrag novce svoje, evo ih u mojoj vreæi. I zadrhta srce u njima i uplašiše se govoreæi jedan drugome: što nam to uèini Bog? **29** I doðavši k Jakovu ocu svojemu u zemlju Hanansku, pripovjediše mu sve što im se dogodi, govoreæi: **30** Oštrotim gorovare s nama èovjek, koji zapovijeda u onoj zemlji, i doæeka nas kao uhode. **31** A kad mu rekosmo: mi smo pošteni ljudi, nigda nijesmo bili uhode; **32** Bilo nas je dvanaest braæe, sinova oca našega; jednoga veæ nema, a najmlaði je danas kod oca našega u zemlji Hananskoj; **33** Reèe nam èovjek, koji zapovijeda u onoj zemlji: ovako æe dozнатi jeste li pošteni ljudi: brata jednoga između sebe ostavite kod mene, a što vam treba za porodice vaše gladi radi, uzmiti i idite. **34** Poslije dovedite k meni brata svojega najmlaðega, da se uvjerim da nijeste uhode nego pošteni ljudi; brata æeu vam vratiti, i moæi æete trgovati po ovoj zemlji. **35** A kad izruèivahu vreæe svoje, gle, svakome u vreæi bjehu u zavežljaju novci njegovi; i vidjevši zavežljaje novaca svojih uplašiše se i oni i otac im. **36** I reèe im Jakov otac njihov: potrste mi djecu; Josifa nema, Simeuna nema, pa hoæete i Venijamina da uzmete; sve se skupilo na me. **37** A Ruvim progovori i reèe ocu svojemu: dva sina moja ubij, ako ti ga ne dovedem natrag; daj ga u moje ruke, i ja æeu ti ga opet dovesti. **38** A on reèe: neæe iæi sin moj s vama, jer je brat njegov umro i on osta sam, pa ako bi ga

zadesilo kako zlo na putu na koji æete iæi, svalili biste me stara s tugom u grob. (Sheol h7585)

43 Ali glad bješe vrlo velika u onoj zemlji. 2 Pa kad pojedoše žito koje bijahu donijeli iz Misira, reèe im otac: idite opet, i kupite nam malo hrane. 3 A Juda mu progovoril i reèe: tvrdo nam se zarekao onaj èovjek govoreæi: neæete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš. 4 Ako æeš pustiti s nama brata našega, iæi æemo i kupiæemo ti hrane. 5 Ako li neæeš pustiti, neæemo iæi, jer nam je kazao onaj èovjek: neæete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš. 6 A Izrailj reèe: što mi to zlo uèiniste i kazaste èovjeku da imate još jednoga brata? 7 A oni rekoše: èovjek je potanko raspitivao za nas i za rod naš govoreæi: je li vam jošte živ otac? imate li još braæe? a mi mu odgovarashmo kako nas pitaše. Jesmo li mogli kako znati da æe kazati: dovedite brata svojega? 8 I reèe Juda Izrailju ocu svojemu: pusti dijete sa mnom, pa æemo se podignuti i otiæi, da ostanemo živi i ne pomremo i mi i ti i naša djeca. 9 Ja ti se jamèim za nj, iz moje ga ruke išti; ako ti ga ne dovedem natrag i preda te ne stavim, da sam ti kriv dovjeka. 10 Da nijesmo toliko oklijevali, do sada bismo se dva puta vratili. 11 Onda reèe Izrailj otac njihov: kad je tako, uèinite ovo: uzmitte što najljepše ima u ovoj zemlji u svoje vreæe, i ponesite èovjeku onom dar: malo tamjana i malo meda, mirisava korijenja i smirne, urme i badema. 12 A novaca ponesite dvojinom, i uzmitte novce što bijahu ozgo u vreæama vašim i odnesite natrag, može biti da je pogreška. 13 I uzmitte brata svojega, pa ustanite i idite opet k onom èovjeku. 14 A Bog svemoguæi da vam da da naæete milost u onoga èovjeka, da vam pusti brata vašega drugoga i Venijaminu; ako li ostanem bez djece, nek ostanem bez djece. 15 Tada uvezši dare i novaca dvojinom, uvezvi i Venijaminu, podigše se i otidoše u Misir, i izadoše pred Josifom. 16 A Josif kad vidje s njima Venijaminu, reèe èovjeku koji upravljaše kuæom njegovom: odvedi ove ljude u kuæu, pa nakolji mesa i zgotovi, jer æe u podne sa mnom jesti ovi ljudi. 17 I uèini èovjek kako Josif reèe, i uvede ljude u kuæu Josifovu. 18 A oni se bojahu kad ih èovjek voðaše u kuæu Josifovu, i rekoše: za novce koji prede bhjuto metnuti u vreæe naše vodi nas, dokle smisli kako æe nas okríviti, da nas zarobi i uzme naše magarce. 19 Pa pristupivši k èovjeku koji upravljaše kuæom Josifovom, progovoriše mu na vratima kuænim, 20 i rekoše: èuj, gospodaru; došli smo bili i preðe, i kupismo hrane; 21 Pa kad doðosmo u jednu gostonicu i otvorismo vreæe, a to novci svakoga nas bijahu ozgo u vreæi njegovoj, novci naši na mjeru; i evo smo ih donijeli natrag; 22 A druge smo novce donijeli da kupimo hrane; ne znamo ko nam metnu novce naše u vreæe. 23 A on im reèe: budite mirni, ne bojte se; Bog vaš i Bog oca vašega metnuo je blago u vreæe vaše; novci su vaši bili u mene. I izvede im Simeuna. 24 I uvede ih èovjek u kuæu Josifovu, i doneše im vode te opræe noge, i magarcima njihovijem položi. 25 I pripraviše dar èekajuæi dokle doðe Josif u podne, jer èuše da æe oni onde objedovati. 26 I kad Josif doðe kuæi, iznesoše mu dar koji imahu kod sebe, i pokloniše mu se do zemlje. 27 A on ih zapita kako su, i reèe: kako je otac vaš stari, za koga mi govoriste? je li jošte živ? 28 A oni rekoše: dobro je sluga tvoj, otac naš; još je živ. I pokloniše mu se. 29 A on pogledav vidje Venijamina brata svojega, sina matere svoje, i reèe: je li vam to najmlaði brat vaš za kojega mi govoriste? I reèe: Bog

da ti bude milostiv, sinko! 30 A Josifu goraše srce od ljubavi prema bratu svojemu, te brže potrazi gdje æe plakati, i ušav u jednu sobu plaka onđe. 31 Poslije umiv se izadæ, i ustežuæi se reèe: dajte objed. 32 I donesoše njemu napose, i njima napose, i Misircima koji objedovahu u njega napose, jer ne mogahu Misirci jesti s Jevrejima, jer je to neèisto Misircima. 33 A sjeðahu pred njim stariji po starješinstvu svojem a mlaði po mladosti svojoj. I zgledava se od èuda. 34 I uzmajajuæi jela ispred sebe slašne njima, i Venijaminu dopade pet puta više nego drugima. I piše i napiše se s njim.

44 I zapovjedi Josif èovjeku što upravljaše kuæom njegovom govoreæi: naspi ovijem ljudima u vreæe žita koliko mogu ponjeti, i svakome u vreæu metni ozgo novce njegove. 2 I èašu moju, èašu srebrnu, metni najmlaðemu u vreæu ozgo i novce za njegovo žito. I uèini kako mu Josif reèe. 3 A ujutru kad svanu, otpustiše ljude s magarcima njihovijem. 4 A kad izadaše iz mesta i još ne bijahu daleko, reèe Josif èovjeku što upravljaše kuæom njegovom: ustani, idi brže za onijem ljudima, i kad ih stigneš reci im: zašto vraæate zlo za dobro? 5 Nije li to èaša iz koje piye moj gospodar? i neæe li po njoj zacijelo poznati kakvi ste? zlo ste radili što ste to uèinili. 6 I on ih stiže, i reèe im tako. 7 A oni mu rekoše: zašto govorиш, gospodaru, take rijeèi? Saèuvaj Božje da služe tvoje uèine tako što! 8 Eno smo ti donijeli natrag iz zemlje Hananske novce koje naðosmo ozgo u vreæama svojim, pa kako bismo ukrali iz kuæe gospodara tvojega srebro ili zlato? 9 U kojega se izmeðu sluga tvojih naðe, onaj neka pogine, i svrh toga mi æemo biti robovi gospodaru mojemu. 10 A on reèe: neka bude kako rekoste; ali u koga se naðe, onaj da mi bude rob, a vi ostali neæete biti krivi. 11 I brže poskidaše svi na zemlju vreæe svoje, i razdriješi sve svaki svoju vreæu. 12 A on stade tražiti poèev od najstarijega, i kad doðe na najmlaðega, naðe se èaša u vreæi Venijaminovo. 13 Tada razdriješi haljine svoje, i natovarivši svaki svoj tovar na svojega magarca vratiše se u grad. 14 I doðe Juda s braæom svojom Josifu u kuæu, dok on još bijaše kod kuæe, i padoše pred njim na zemlju. 15 A Josif im reèe: šta ste to uèinili? zar nijeste znali da èovjek kao što sam ja može zacijelo doznaæi? 16 Tada reèe Juda: šta da ti reèemo, gospodaru? šta da govorimo? kako li da se pravdamo? Bog je otkrio zloèinstvo tvojih sluga. Eno, mi smo svi robovi tvoji, gospodaru, i mi i ovaj u koga se našla èaša. 17 A Josif reèe: Božje saèuvaj! neæe ja to; u koga se našla èaša on neka mi bude rob, a vi idite s mirom ocu svojemu. 18 Ali Juda pristupiv k njemu reèe: èuj me, gospodaru; dopusti da progovori sluga tvoj gospodaru svojemu, i neka se gnijev tvoj ne raspali na slugu tvojega, jer si ti kao sam Faraon. 19 Gospodar moj zapita sluge svoje govoreæi: imate li oca ili brata? 20 A mi rekosmo gospodaru svojemu: imamo stara oca i brata najmlaðega, koji mu se rodi u starosti; a njegov je brat umro, i on osta sam od matere svoje, i otac ga pazi. 21 A ti reèe slugama svojim: dovedite mi ga da ga vidim svojim oèima. 22 I rekosmo gospodaru svojemu: neæe moæi dijete ostaviti oca svojega; da ostavi oca svojega, odmah æe otac umrijeti. 23 A ti reèe slugama svojim: ako ne doðe s vama brat vaš najmlaði, neæete više vidjeti lica mojega. 24 A kad se vratismo k sluzi tvojemu a ocu mojemu, kazasmo mu rijeèi gospodara mojega. 25 Poslije reèe nam otac: idite opet, kupite nam hrane. 26 A mi rekosmo: ne možemo iæi, osim ako bude brat naš najmlaði

s nama, onda æemo iæi, jer ne možemo vidjeti lica onoga èovjeka, ako ne bude s nama brat naš najmlaði. 27 A sluga tvoj, otac moj, reèe nam: znate da mi je žena rodila dva sina. 28 I jedan od njih otide od mene, i rekoh: zaciјelo ga je raskinula zvjerka; i do sada ga ne vidjeh. 29 Ako i ovoga odvedete od mene i zadesi ga kakvo zlo, svaliæete me stara u grob s tugom. (Sheol h7585) 30 Pa sada da otidem k sluzi tvojemu, ocu svojemu, a ovo dijete da ne bude s nama, kako je duša onoga vezana za dušu ovoga, 31 Umrijeæe kad vidi da nema djeteta, te æe sluge tvoje svaliti staroga slugu tvojega a oca svojega s tugom u grob. (Sheol h7585) 32 A tvoj se sluga podijemio da dijete oca svojemu rekav: ako ti ga ne dovedem natrag, da sam kriv ocu svojemu dovijeka. 33 Zato neka sluga tvoj ostane mjesto djeteta da bude rob gospodaru mojemu a dijete neka ide s braæom svojom. 34 Jer kako bih se vratio k ocu svojemu bez djeteta, da gledam jade koji bi mi oca zadesili?

45 Tada Josif ne moguæi se uzdržati pred ostalima koji stajahu oko njega, povika: izaðite svi napolje. Tako ne osta niko kod njega kad se Josif pokaza braæi svojoj. 2 Pa briznu plakati tako da èuše Misirci, èu i dom Faraonov. 3 I reèe Josif braæi svojoj: ja sam Josif; je li mi otac još u životu? Ali mu braæea ne mogahu odgovoriti, jer se prepadoše od njega. 4 A Josif reèe braæi svojoj: pristupite bliže k meni. I pristupiše; a on reèe: ja sam Josif brat vaš, kojega prodadoste u Misir. 5 A sada nemojte žaliti niti se kajati što me prodadoste ovamo, jer Bog mene posla pred vama radi života vašega. 6 Jer je veæ dvije godine dana glad u zemlji, a biæe još pet godina, gdje neæe biti ni oranja ni žetve. 7 A Bog me posla pred vama, da vas saèuva na zemlji i da vam izbavi život izbavljanjem prevelikim. 8 I tako nijestete me vi opravili ovamo nego sam Bog, koji me postavi ocem Faraonu i gospodarem od svega doma njegova i starješinom nad svom zemljom Misirskom. 9 Vratite se brže k ocu mojemu i kažite mu: ovako veli sin tvoj Josif: Bog me je postavio gospodarem svemu Misiru, hodi k meni, nemoj oklijevati. 10 Sjedjeæeš u zemlji Gesemskoj i biæeš blizu mene, ti i sinovi tvoji i sinovi sinova tvojih, i ovce tvoje i goveda tvoja i što je god tvoje. 11 I ja æeu te hraniæi ondje, jer æe još pet godina biti glad, da ne poginješ od gladi ti i dom tvoj i što je god tvoje. 12 A eto vidite oèima svojima, i brat moj Venijamin svojima oèima, da vam ja iz usta govorim. 13 Kažite ocu mojemu svu slavu moju u Misiru i što ste god vidjeli; pohitajte i dovedite ovamo oca mojega. 14 Tada pade oko vrata Venijaminu bratu svojemu i plaka. I Venijamin plaka o vratu njegovu. 15 I izljubi svu braæeu svoju i isplaka se nad njima. Potom se braæea njegova razgovarahu s njim. 16 I èu seglas u kuæi Faraonovoj, i rekoše: doðoše braæea Josifu. I milo bi Faraonu i slugama njegovijem; 17 I reèe Faraon Josifu: kaži braæi svojoj: ovako uèinite: natovarite magarice svoje, pa idite i vratite se u zemlju Hanansku, 18 Pa uzmite oca svojega i èeljad svoju, i dođite k meni, i daæeu vam najbolje što ima u zemlji Misirskoj, i jeæeæte najbolje obilje ove zemlje. 19 A ti im zapovjedi: ovako uèinite: uzmite sa sobom iz zemlje Misirske kola za djecu svoju i za žene svoje, i povezite oca svojega i dođite ovamo; 20 A na pokuæstvo svoje ne gledajte, jer što ima najbolje u svoj zemlji Misirskoj vaše je. 21 I sinovi Izrailjevi uèiniše tako; i Josif im dade kola po zapovijesti Faraonovoj; dade im i brašnjenice na put. 22 I svakome dade po dvoje haljine,

a Venijaminu dade trista srebrnika i petore haljine. 23 A ocu svojemu posla još deset magaraca natovarenijeh najljepšijeh stvari što ima u Misiru, i deset magarica natovarenijeh žita i hljeba i jestiva ocu na put. 24 Tako opravi braæeu svoju, i poðoše; i reèe im: nemojte se koriti putem. 25 Tako se vratije iz Misira, i doðoše u zemlju Hanansku k Jakovu ocu svojemu. 26 I javiše mu i rekoše: još je živ Josif, i zapovjeda nad svom zemljom Misirskom. A u njemu srce prenemože, jer im ne vjerovala. 27 Ali kad mu kazaše sve rijeèi Josifove, koje im je Josif rekao, i vidje kola, koja posla Josif po oca, tada oživje duh Jakova oca njihova; 28 I reèe Izraij: dosta mi je kad je još živ sin moj Josif; idem da ga vidim dokle nijesam umro.

46 Tada poðe Izraij sa svijem što imaje, i doðav u Virsaveju prineše žrtvu Bogu oca svojega Isaka. 2 I Bog reèe Izraiju noæeu u utvari: Jakove! Jakove! A on odgovori: evo me. 3 I Bog mu reèe: ja sam Bog, Bog oca tvojega; ne boj se otiae u Misir; jer æeu ondje naæiniti od tebe narod velik. 4 Ja æeu iæi s tobom u Misir, i ja æeu te odvesti onamo, i Josif æe metnuti ruku svoju na oèi tvoje. 5 I poðe Jakov od Virsaveje; i sinovi Izraijevi posadije Jakova oca svojega i djecu svoju i žene svoje na kola koja posla Faraon po nj. 6 I uzeše stoku svoju i blago svoje što bijahu stekli u zemlji Hananskoj; i doðoše u Misir Jakov i sva porodica njegova. 7 Sinove svoje i sinove sinova svojih, kæeri svoje i kæeri sinova svojih, i svu porodicu svoju dovede sa sobom u Misir. 8 A ovo su imena djece Izraijevje što doðoše u Misir: Jakov i sinovi njegovi. Prvenac Jakovljev Ruvim; 9 I sinovi Ruvimovi: Enoh, Faluj, Esron i Harmija. 10 A sinovi Simeunovi: Jemuilo, Jamin, Aod, Jahn, Soar i Saul, sin jedne Hananejke. 11 Sinovi Levijevi: Girson, Kat i Merarije. 12 Sinovi Judini: Ir, Avnan, Silom, Fares i Zara; a umrli bijehu Ir i Avnan u zemlji Hananskoj, ali bijahu sinovi Faresovi Esrom i Jemuilo. 13 Sinovi Isaharovi: Tola, Fuva, Jov i Simron. 14 Sinovi Zavulonovi: Sered, Alon, i Ahojilo. 15 To su sinovi Lijini, koje rodi Jakovu u Padan-Aramu, i jošte Dina kæi njegova. Svega duša, sinova njegovijeh i kæeri njegovijeh bješe trideset i tri. 16 Sinovi Gadovi: Sifon, Agije, Sunije, Esvon, Irije, Arodije i Arilije. 17 Sinovi Asirovi: Jemna, Jesva, Jesvija i Verija, i sestra njihova Sara. A sinovi Verijini Hovor i Melhilo. 18 To su sinovi Zelfe, koju dade Lavan Liji kæeri svojoj, i ona ih rodi Jakovu, šesnaest duša. 19 A sinovi Rahilje žene Jakovljeve: Josif i Venijamin. 20 A Josif se rodiše u Misiru od Asenete kæeri Potifere sveštenika Onskoga: Manasija i Jefrem. 21 A sinovi Venijaminovi: Vela, Veher, Asvil, Gira, Naman, Ihlje, Ros, Mupim, Upim i Arad. 22 To su sinovi Rahiljini što se rodiše Jakovu, svega èetrnaest duša. 23 I sin Danov: Asom. 24 A sinovi Neftalimovi: Asilo, Gunije, Jeser i Silim. 25 To su sinovi Vale, koju dade Lavan Rahilji kæeri svojoj i ona ih rodi Jakovu; svega sedam duša. 26 A svega duša što doðoše s Jakovom u Misir i izaðoše od bedara njegovijeh, osim žena sinova Jakovljevih, svega duša bješe šezdeset i šest. 27 I dva sina Josifova koji mu se rodiše u Misiru; svega dakle duša doma Jakovljeva, što doðoše u Misir, bješe sedamdeset. 28 A Judu posla Jakov naprijed k Josifu, da mu javi da izaðe preda nj u Gesem. I doðoše u zemlju Gesemsku. 29 A Josif upreže u kola svoja, i izaðe na susret Izraiju ocu svojemu u Gesem; i kad ga vidje Jakov, pade mu oko vrata, i plaka dugo o vratu njegovu. 30 I reèe Izraij Josifu: sada ne marim umrjeti kad sam te vidio da si jošte živ. 31 A Josif reèe braæi svojoj i domu oca svojega:

idem da javim Faraonu; ali æeu mu kazati: braæea moja i dom oca mojega iz zemlje Hananske doðoše k meni; 32 A ti su ljudi pastiri i svagda su se bavili oko stoke, i dovedoše ovce svoje i goveda svoja i što god imaju. 33 A kad vas Faraon dozove, reæi æe vam: kakvu radnju radite? 34 A vi kažite: pastiri su bile sluge tvoje od mladosti, i mi i stari naši; da biste ostali u zemlji Gesemskoj; jer su Misircima svi pastiri neèisti.

47 I otišav Josif javi Faraonu i reèe: otac moj i braæea moja s ovcama svojim i s govedima svojim i sa svijem što imaju doðoše iz zemlje Hananske, i evo ih u zemlji Gesemskoj. 2 I uzev nekolicinu braæe svoje, pet ljudi, izvede ih pred Faraonu. 3 A Faraon reèe braæei njegovo: kakvu radnju radite? A oni rekoše Faraonu: pastiri su sluge tvoje, i mi i naši stari. 4 Još rekoše Faraonu: doðosmo da živimo kao došljaci u ovoj zemlji, jer nema paše za stoku tvojih sluga, jer je velika glad u zemlji Hananskoj; a sada dopusti da žive u zemlji Gesemskoj sluge tvoje. 5 A Faraon reèe Josifu: otac tvoj i braæea tvoja doðoše k tebi; 6 U tvojoj je vlasti zemlja Misirska; na najboljem mjestu u ovoj zemlji naseli oca svojega i braæeu svoju, neka žive u zemlji Gesemskoj; i ako koje znaš izmeu njih da su vrijedni ljudi, postavi ih nad mojom stokom. 7 Postlige dovede Josif i Jakova oca svojega i izvede ga pred Faraona, i blagoslov Jakov Faraona. 8 A Faraon reèe Jakovu: koliko ti ima godina? 9 Odgovori Jakov Faraonu: meni ima sto i trideset godina, kako sam došljak. Malo je dana života mojega i zli su bili, niti stižu vijeka otaca mojih, koliko su oni živjeli. 10 I blagosloviv Jakov Faraona otide od Faraona. 11 A Josif naseli oca svojega i braæeu svoju, i dade im dobro u zemlji Misirskej na najboljem mjestu te zemlje, u zemlji Rameskoj, kao što zapovjedi Faraon. 12 I hranjaše Josif hljebom oca svojega i braæeu svoju i sav dom oca svojega do najmanjega. 13 Ali nesto hljeba u svoj zemlji, jer glad bijaše vrlo velika, i uzmuèi se zemlja Misirska i zemlja Hananska od gladi. 14 I pokupi Josif sve novce što se nalažahu po zemlji Misirskej i po zemlji Hananskoj za žito koje kupovahu, i slagaju novce u kuæu Faraonovu. 15 A kad nesto novaca u zemlji Misirskej i u zemlji Hananskoj, stadoše svi Misirci dolaziti k Josifu govoreæi: daj nam hljeba; zašto da mremo kod tebe, što novaca nema? 16 A Josif im govoraše: dajte stoku svoju, pa æeu vam dati hljeba za stoku, kad je nestalo novaca. 17 I dovoðahu stoku svoju k Josifu, i Josif im davaše hljeba za konje i za ovce i za goveda i za magarce. Tako ih prehrani onu godinu hljebom za svu stoku njihovu. 18 A kad proðe ona godina, stadoše opet dolaziti k njemu druge godine govoreæi: ne možemo tajiti od gospodara svojega, ali je novaca nestalo, i stoka koju imasmo u našega je gospodara; i nije ostalo ništa da donesem gospodaru svojemu osim tjelesa naših i njiva naših. 19 Zašto da mremo na tvoje oèi? evo i nas i naših njiva; kupi nas i njive naše za hljeb, da s njivama svojim budemo robovi Faraonu, i daj žita da ostanemo živi i ne pomremo i da zemlja ne opusti. 20 Tako pokupova Josif Faraonu sve njive u Misiru, jer Misirci prodavahu svaki svoju njivu, kad glad uze jako mah meðu njima. I zemlja posta Faraonova. 21 A narod preseli u gradove od jednoga kraja Misira do drugoga. 22 Samo ne kupi svešteničkih njiva; jer Faraon odredi dio sveštenicima, i hranjuju se od svojega dijela, koji im dade Faraon, te ne prodaše svojih njiva. 23 A Josif reèe narodu: evo kupih danas vas i njive vaše Faraonu; evo vam sjemena, pa zasijte njive. 24

A što bude roda, daæete peto Faraonu, a èetiri dijela neka budu vama za sjeme po njivama i za hranu vama i onjema koji su po kuæama vašim i za hranu djeci vašoj. 25 A oni rekoše: ti si nam život saèuvaæ; neka naðemo milost pred gospodarem svojim da budemo robovi Faraonu. 26 I postavi Josif zakon da danañnjega dana za njive Misirske da se daje peto Faraonu; samo njive svešteničke ne postaæe Faraonove. 27 A djeca Izrailjeva življahu u zemlji Misirskej u kraju Gesemskom, i držahu ga, i narodiše se i namnožiše se veoma. 28 I Jakov poživje u zemlji Misirskej sedamnaest godina; a svega bi Jakovu sto i èetredeset i sedam godina. 29 A kad se približi vrijeme Izraileju da umre, dozva sina svojega Josifa, i reèe mu: ako sam našao milost pred tobom, metni ruku svoju pod stegno moje, i uèini mi milost i vjeru, nemoj me pogrepati u Misiru; 30 Nego neka ležim kod otaca svojih; i ti me odnesi iz Misira i pogrebi me u grobu njihovu. A on reèe: uèiniæu kako si kazao. 31 I reèe mu Jakov: zakuni mi se. I on mu se zakle. I pokloni se Izrailej preko uzglavlja od odra svojega.

48 Poslije javiše Josifu: eno, otac ti je bolestan. A on povede sa sobom dva sina svoja, Manasiju i Jefrema. 2 I javiše Jakovu i rekoše: evo sin tvoj Josif ide k tebi. A Izrailej se okrije, te sjede na postelji svojoj. 3 I reèe Jakov Josifu: Bog svemoguæi javi se meni u Luzu u zemlji Hananskoj, i blagoslov me; 4 I reèe mi: uèiniæu te da narasteš i namnožiš se; i uèiniæu od tebe množstvo naroda, i daæeu zemlju ovu sjemenu tvojemu nakon tebe da je njihova dovjeka. 5 Sada dakle dva sina tvoja, što ti se rodiše u zemlji Misirskej prije nego doðoh k tebi u Misir, moji su, Jefrem i Manasija kao Ruvim i Simeun neka budu moji. 6 A djeca koju rodiš poslije njih, neka budu tvoja i neka se po imenu braæe svoje zovu u našljedstvu svojem. 7 Jer kad se vratih iz Padana, umrije mi Rahilja u zemlji Hananskoj na putu, kad bješe još malo do Efrate, i pogreboh je na putu u Efratu, a to je Vitlejem. 8 A vidjev Izrailej sinove Josifove, reèe: ko su ovi? 9 A Josif reèe ocu svojemu: moji sinovi, koje mi Bog dade ovdje. A on reèe: dovedi ih k meni, da ih blagoslovim. 10 A oèi bjeju Izraileju otežale od starosti, te ne moguæe dobro vidjeti. A kad mu ih privede, cijeliva ih i zagrlji. 11 I reèe Izrailej Josifu: nijesam mislio da æeu vidjeti lice tvoje; a gle, Bog mi dade da vidim i porod tvoj. 12 A Josif odmaèe ih od koljena njegovih i pokloni se licem do zemlje. 13 Pa ih uze Josif obojicu, Jefrema sebi s desne strane a Izraileju s lijeve, Manasiju pak sebi s lijeve strane a Izraileju s desne; i tako ih primaèe k njemu. 14 A Izrailej pruživ desnu ruku svoju metnu je na glavu Jefremu mlaðemu, a lijevu na glavu Manasiji, tako namjestiv ruke navlaš, ako i jest Manasija bio prvenac. 15 I blagoslovii Josifa govoreæi: Bog, kojemu su svagda ugaðali oci moji Avram i Isak, Bog, koji me je hranio otkako sam postao do danañnjega dana. 16 Anđeo, koji me je izbavljao od svakoga zla, da blagoslovii djecu ovu, i da se po mojemu imenu i po imenu otaca mojih Avrama i Isaka prozovu, i da se kao ribe namnože na zemlji! 17 A Josif kad vidje gdje otac metnu desnu ruku svoju na glavu Jefremu, ne bi mu milo, pa uhvati za ruku oca svojega da je premjesti s glave Jefremove na glavu Manasijinu. 18 I reèe Josif ocu svojemu: ne tako, oèe; ovo je prvenac, metni desnicu njemu na glavu. 19 Ali otac njegov ne htje, nego reèe: znam, sine, znam; i od njega æe postati narod, i on æe biti velik; ali æe mlaði brat njegov biti veæi od njega, i sjeme æe njegovo biti veliko množstvo naroda. 20 I blagoslovii ih u onaj dan i reèe: tobom æe Izrailej blagosiljati govoreæi: Bog da

te uèini kao Jefrema i kao Manasiju. Tako postavi Jefrema pred Manasiju. **21** Poslije reèe Izrailij Josifu: evo ja æeu skoro umrijeti; ali æee Bog biti s vama i odvešæe vas opet u zemlju otaca vaših. **22** I ja ti dajem jedan dio više nego braæi tvojoj, koji uzeh iz ruku Amorejskih maæem svojim i lukom svojim.

49 Poslije sazva Jakov sinove svoje i reèe: skupite se da vam javim šta æee vam biti do pošljetka. **2** Skupite se i poslušajte, sinovi Jakovljevi, poslušajte Izrailija oca svojega. **3** Ruvime, ti si prvenac moj, krjepost moja i poèetak sile moje; prvi gospodstvom i prvi snagom. **4** Navro si kao voda; neæeš biti prvi; jer si stao na postelju oca svojega i oskvrnio je legav na nju. **5** Simeun i Levije, braæa, maæevi su im oružje nepravdi. **6** U tajne njihove da ne ulazi duša moja, sa zborom njihovijem da se ne sastavlja slava moja; jer u gnjevu svojem pobiše ljudi, i za svoje veselje pokidaše volove. **7** Proklet da je gnjev njihov, što bješe nagao, i ljutina njihova, što bješe žestoka; razdijeliæu ih po Jakovu, i rasuæu ih po Izrailju. **8** Juda, tebe æee hvaliti braæa tvoja, a ruka æee ti biti za vratom neprijateljima tvojim, i klanjaæe ti se sinovi oca tvojega. **9** Laviæu Juda! s plijena si se vratio, sine moj; spusti se i leže kao lav i kao ljuti lav; ko æee ga probudit? **10** Palica vladalaèka neæee se odvojiti od Jude niti od nogu njegovijeh onaj koji postavlja zakon, dokle ne doðe onaj kome pripada, i njemu æee se pokoravati narodi. **11** Veže za èokot magare svoje, i za plemenitu lozu mlade od magarice svoje; u vinu pere haljinu svoju i ogrtæe svoj u soku od grožđa. **12** Oèi mu se crvene od vina i zubi bijele od mlijeka. **13** Zavulon æee živjeti pokraj mora i gdje pristaju laðe, a meða æee mu biti do Sidona. **14** Isahar je magarac jak u kostima, koji leži u toru, **15** I vidjev da je poèivanje dobro i da je zemlja mila, sagnuæe ramena svoja da nosi, i plaæaæee danak. **16** Dan æee suditi svojemu narodu, kao jedno između plemena Izrailevih. **17** Dan æee biti zrnja na putu i guja na stazi, koja ujeda konja za kièicu, te pada konjik nauznako. **18** Gospode, tebe èekam da me izbaviš. **19** A Gad, njega æee vojska svladati; ali æee najposlje on nadvladati. **20** U Asira æee biti obilata hrana, i on æee davati slasti carske. **21** Neftalim je košuta puštena, i govoriaæe lijepe rijeèi. **22** Josif je rodna grana, rodna grana kraj izvora, kojoj se ogranci raširiæe svrh zida. **23** Ako ga i ucvijeliše ljuto i strijeljaše na nj, i biše mu neprijatelji strijelci, **24** Opet osta jak luk njegov i ojaæaæe mišice ruku njegovijeh od ruku jakoga Boga Jakovljeva, odakle posta pastir, kamen Izrailju, **25** Od silnoga Boga oca tvojega, koji æee ti pomagati, i od svemoguæega, koji æee te blagosloviti blagoslovima ozgo s neba, blagoslovima ozdo iz bezdana, blagoslovima od jojaka i od materice. **26** Blagoslov oca tvojega nadvišiæe blagoslove mojih starijeh svrh brda vjeèenijeh, neka budu nad glavom Josifovom i nad tјemenom odvojenoga između braæe. **27** Venijamin je vuk grablji, jutrom jede lov, a veèerom dijeli pljen. **28** Ovo su dvanaest plemena Izrailevih, i ovo im otac izgovori kad ih blagoslovi, svako blagoslovom njegovijem blagoslovi ih. **29** Potom im zapovjedi i reèe im: kad se pribereš k rodu svojemu, pogrebite me kod otaca mojih u peæeini koja je na njivi Efrona Hetejina, **30** U peæeini koja je na njivi Makpelskoj prema Mamriji u zemlji Hananskoj, koju kupi Avram s njivom u Efrona Hetejina da ima svoj grob. **31** Ondje pogreboše Avrama i Saru ženu njegovu, ondje pogreboše Isaka i Reveku ženu njegovu, i ondje pogreboh Liju. **32** A kupljena je njiva i peæina na njoj u sinova Hetovijeh. **33** A kad izgovori Jakov zapovjesti

sinovima svojim, diže noge svoje na postelju, i umrije, i pribran bi k rodu svojemu.

50 Tada Josif pade na lice ocu svojemu, i plaka nad njim cijeljuæi ga. **2** I zapovjedi Josif slugama svojim ljekarima da mirisima pomažu oca njegova; i ljekari pomazaše mirisima Izraelja. **3** I navrši mu se èetrtdeset dana, jer toliko dana treba onijem koje pomažu mirisima; i plakaše za njim Misirci sedamdeset dana. **4** A kad proðoše žalosni dani, reèe Josif domaænjima Faraonovijem govoreæi: ako sam našao milost pred vama, govorite Faraonu i recite: **5** Otac me je moj zakleo govoreæi: evo, ja æeu skoro umrijeti; u grobu mojoj, koji iskopah u zemlji Hananskoj, ondje me pogrebi. Pa sada da idem da pogrebem oca svojega, a poslije æeu opet doæi. **6** A Faraon mu reèe: idi, pogrebi oca svojega kako te je zakleo. **7** I otide Josif da pogrebe oca svojega; i s njim poðoše sve sluge Faraonove, starješine od doma njegova i sve starješine od zemlje Misirske, **8** I sav dom Josifov i braæa njegova i dom oca njegova; samo djecu svoju i ovce svoje i goveda svoja ostaviše u zemlji Gesemskoj. **9** A poðe s njim i kola i konjika toliko da bješe vojska vrlo velika. **10** A kad doðoše na gumno Atadovo, koje je s onu stranu Jordana, plakaše ondje mnogo i vrlo tužno; i Josif uèeni žalost za ocem svojim za sedam dana. **11** A ljudi iz one zemlje, Hananejci, kad vidješe plaæ na gumnu Atadovo, rekoše: u velikoj su žalosti Misirci. Zato prozvaše ono mjesto s onu stranu Jordana žalost Misirska. **12** I uèiniše mu sinovi njegovi kako im bješe zapovjedio. **13** Odnesoše ga sinovi njegovi u zemlju Hananskiju, i pogreboše ga u peæeini na njivi Makpelskoj, koju kupi Avram da ima svoj grob u Efrona Hetejina prema Mamriji. **14** I pogrebaæi oca svojega vratí se Josif u Misir i braæa njegova i svi koji bijahu izaæli s njim da pogrebu oca njegova. **15** A braæa Josifova videæi gdje im otac umrije, rekoše: može biti da se Josif srđi na nas, pa æee nam se osvetiti za sve zlo što mu uèenismo. **16** Zato poruèiše Josifu: otac tvoj zapovjedi na smrti i reèe: **17** Ovako kažite Josifu: molim te, oprosti braæi svojoj bezakonje i grijeh, što ti pakostiše; sada oprosti bezakonje slugama Boga oca tvojega. A Josif zaplaka se kad mu to rekoše. **18** Poslije doðoše i braæa njegova i padaše pred njim i rekoše: evo smo sluge tvoje. **19** A Josif im reèe: ne bojte se, zar sam ja mjesto Boga? **20** Vi ste misili zlo po me, ali je Bog mislio dobro, da uèeni što se danas zbiva, da se saèuva u životu mnogi narod. **21** Ne bojte se dakle; ja æeu hraniti vas i vašu djecu. Tako ih utješi i oslobodi. **22** Tako živiljaše Josif u Misiru s domom oca svojega, i poživje sto i deset godina. **23** I vidje Josif sinove Jefremove do treæega koljena; i sinovi Mahira sina Manasijina rodiše se i odrastoše na koljenima Josifovim. **24** I reèe Josif braæi svojoj: ja æeu skoro umrijeti; ali æee vas zaciæelo Bog pohoditi, i izvešæe vas iz ove zemlje u zemlju za koju se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu. **25** I zakle Josif sinove Izraileve i reèe: zaista æee vas pohoditi Bog; a vi onda odnesite kosti moje odavde. **26** Potom umrije Josif, a bješe mu sto i deset godina; i pomazavši ga mirisima metnuše ga u kovèeg u Misiru.

Izlazak

1 Ovo su imena sinova Izrailjevih koji dođoše u Misir, dođoše s Jakovom, svaki sa svojom porodicom: **2** Ruvim, Simeun, Levije i Juda, **3** Isahar, Zavulon i Venijamin, **4** Dan i Neftalim, Gad i Asir. **5** A svega bijaše ih od bedara Jakovljevih sedamdeset duša s Josifom, koji bješe u Misiru. **6** A Josif umrije i sva braeza njegova i sva onaj naraštaj. **7** I sinovi Izrailjevi narođiše se i umnožiše se, i napredovaše i osiliše veoma, da ih se zemlja napuni. **8** Tada nasto nov car u Misiru, koji ne znadijaše za Josifa; **9** I ree: narodu svojemu: gle, narod sinova Izrailjevih veai je i silniji od nas. **10** Nego hajde mudro da postupamo s njima, da se ne množe, i kad nastane rat da ne pristanu s neprijateljima našim i ne udare na nas i ne otidu iz zemlje. **11** I postaviše nad njima nastojnike da ih muèe teškim poslovima; i graðaše narod Izrailjev Faraonu gradove Pitom i Ramesu. **12** Ali što ga više muèahu to se više množaše i napredovaše, da se grožahu od sinova Izrailjevih. **13** I žestoko nagonjahu Misirci sinove Izrailjeve na poslove, **14** I zagreivahu im život teškim poslovima, blatom i opekama i svakim radom u polju, i svakim drugim poslom, na koji ih žestoko nagonjahu. **15** I još zapovjedi car Misirski babicama Jevrejskim, od kojih jednoj bješe ime Sefora a drugoj Fuva, **16** I ree: kad babièite Jevrejke, i u poroðaju vidite da je muško, ubijte ga, a kad bude žensko, nek ostane živo. **17** Ali se babice bojahu Boga, i ne èinjahu kako im ree car Misirski, nego ostavljuju djecu u životu. **18** A car Misirski dozva babice, i ree: im: zašto to èinite, te ostavljate u životu mušku djecu? **19** A babice rekoše Faraonu: Jevrejke nisu kao žene Misirke; jaèe su; dok im dođe babica, one veæ rode. **20** I Bog ueini dobro babicama; i narod se umnoži i osili veoma; **21** I što se babice bojahu Boga, naèini im kuæe. **22** Tada zapovjedi Faraon svemu narodu svojemu govoreæi: svakoga sina koji se rodi bacite u vodu, a kæeri sve ostavljajte u životu.

2 A neko od plemena Levijeva otide i oženi se kæerju Levijevom. **2** I ona zatrudnje i rodi sina; i videæi ga lijepa krijaše ga tri mjeseca. **3** A kad ga ne može više kriti, uze kovèežæ od site, i obli ga smolom i paklinom, i metnu dijete u nj, i odnese ga u trsku kraj rijeke. **4** A sestra njegova stade podalje da vidi šta æe biti od njega. **5** A kæi Faraonova dođe da se kupa u rijeci, i djevojke njezine hodahu kraj rijeke; i ona ugleda kovèežæ u trsci, i posla dvorkinju svoju te ga izvadi. **6** A kad otvori, vidje dijete, i gle, dijete plakaše; i sažali joj se, i ree: to je Jevrejsko dijete. **7** Tada ree sestra njegova kæeri Faraonovo: hoæeš li da idem da ti dozovem dojkinju Jevrejku, da ti doji dijete? **8** A kæi Faraonova ree joj: idi. I otide djevojèica, i dozva mater djetinju. **9** I kæi Faraonova ree joj: uzmi ovo dijete, i odoj mi ga, a ja æu ti platiti. I uze žena dijete i odoj ga. **10** A kad dijete odraste, odvede ga ka kæeri Faraonovo, a ona ga posini; i nadjede mu ime Mojsije govoreæi: jer ga iz vode izvadih. **11** I kad Mojsije bijaše velik, izide k braæi svojoj, i gledaše nevolju njihovu. I vidje gdje nekakav Misirac bije èovjeka Jevrejina između braæe njegove. **12** I obazrev se i tamo i amo, kad vidje da nema nikoga, ubi Misirca, i zakopa ga u pijesak. **13** I sjutradan izide opet, a to se dva Jevrejina svaðahu, i ree onomu koji èinjash krivo: zašto bješ bližnjega svojega? **14** A on ree: ko je tebe postavio knezom i sudijom

nad nama? hoæeš li da me ubiješ kao što si ubio Misirca? Tada se Mojsije uplaši i ree: zaista se doznao. **15** I Faraon èuv za to tražaše da pogubi Mojsija. Ali Mojsije pobježe od Faraona i dože u zemlji Madijamsku, i sjede kod jednoga studenca. **16** A sveštenik Madijamski imaše sedam kæeri, i one dođoše i stadoše zahvatati vodu i naljevati u pojila da napoje stado oca svojega. **17** A dođoše pastiri, i otjeraše ih; a Mojsije usta i odrbani ih, i napoju im stado. **18** I one se vratiše k ocu svojemu Raguiulu; a on ree: što se danas tako brzo vratište? **19** A one rekoše: jedan Misirac odbrani nas od pastira, i nali nam i napoju stado. **20** A on ree kæerima svojim: pa gdje je? zašto ostaviste toga èovjeka? zovite ga da jede. **21** I Mojsije se skloni da živi kod onoga èovjeka, i on dade Mojsiju kæer svoju Seforu. **22** I ona rodi sina, i on mu nadjede ime Girsam, jer sam, ree, došljak u zemlji tuđoj. **23** A poslije mnogo vremena umrije car Misirski; i uždisahu od nevolje sinovi Izrailjevi i vikahu; i vika njihova radi nevolje dođe do Boga. **24** I Bog èu uzdisanje njihovo, i opomenu se Bog zavjeta svojega s Avramom, s Isakom i s Jakovom. **25** I pogleda Bog na sinove Izrailjeve, i vidje ih.

3 A Mojsije pasijaše stado Jotoru tastu svojemu, svešteniku Madijamskomu, i odvede stado preko pustinje, i dože na goru Božiju Horiv. **2** I javi mu se anđeo Gospodnj u plamenu ognjenom iz kupine. I pogleda, a to kupina ognjem gori a ne sagorijeva. **3** I Mojsije ree: idem da vidim tu utvaru veliku, zašto ne sagorijeva kupina. **4** A Gospod kad ga vidje gdje ide da vidi, viknu ga Bog iz kupine, i ree: Mojsije! Mojsije! A on odgovori: evo me. **5** A Bog ree: ne idi ovamo. Izu obuæeu svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja. **6** Još ree: ja sam Bog oca twojega, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev. A Mojsije zakloni lice svoje, jer ga strah bijaše gledati u Boga. **7** I ree Gospod: dobro vidjev nevolju naroda svojega u Misiru, i èuh viku njegovu od zla koje mu èine nastojnici, jer poznahu muku njegovu. **8** I siðoh da ga izbavim iz ruku Misirskih, i da ga izvedem iz one zemlje u zemlju dobru i prostranu, u zemlju gdje mlijeko i med teèe, na mjesto gdje su Hananeji i Heteji i Amoreji i Ferezeji i Jevejski i Jevusejski. **9** I sada evo vika sinova Izrailjevih dođe preda me, i vidje muku, kojom ih muèe Misirci. **10** Sada hajde da te pošlijem k Faraonu, da izvedeš narod moj, sinove Izrailjeve, iz Misira. **11** A Mojsije ree Bogu: ko sam ja da idem k Faraonu i da izvedem sinove Izrailjeve iz Misira? **12** A Bog mu ree: ja æu biti s tobom, i ovo neka ti bude znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Misira, služiæete Bogu na ovoj gori. **13** A Mojsije ree Bogu: evo, kad otidem k sinovima Izrailjevijem, pa im reèem: Bog otaca vaših posla me k vama, ako mi reku: kako mu je ime? šta æu im kazati? **14** A Gospod ree Mojsiju: ja sam onaj što jest. I ree: tako æeš kazati sinovima Izrailjevijem: koji jest, on me posla k vama. **15** I opet ree Bog Mojsiju: ovako kaži sinovima Izrailjevijem: Gospod Bog otaca vaših, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev posla me k vama; to je ime moje dovjeka, i to je spomen moj od koljena na koljeno. **16** Ida, i skupi starješine Izrailjske, pa im reci: Gospod Bog otaca vaših javi mi se, Bog Avramov, Isakov i Jakovljev, govoreæi: doista obidoh vas, i vidje kako vam je u Misiru. **17** Pa rekoh: izveæeu vas iz nevolje Misirske u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Ferezejsku i Jevejsku i Jevusejsku, u zemlju gdje teèe mlijeko i med. **18** I oni æe poslušati glas tvoj; pa æeš ti i starješine

Izrailjske otiae k caru Misirskom, i reæi æete mu: Gospod Bog Jevrejski srete nas, pa ti se molimo da izidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu. **19** A ja znam da vam neæe dopustiti car Misirski da izidete bez ruke krjepke. **20** Ali æu pružiti ruku svoju, i udariæu Misir svijem èudesima svojim, koja æu uèiniti u njemu: i poslije æe vas pustiti. **21** I uèiniæu da narod naðe ljubav u Misiraca, pa kad poðete, neæete poæi prazni; **22** Nego æe svaka žena zaiskati u susjede svoje i u domaæice svoje nakita srebrnoga i nakita zlatnoga i haljina; i metnuæete na sinove svoje i na kæeri svoje, i opljeniæete Misir.

4 A Mojsije odgovori i reèe: ali neæe mi vjerovati ni poslušati glasa mojega; jer æe reæi: nije ti se Gospod javio. **2** A Gospod mu reèe: šta ti je to u ruci? A on odgovori: štap. **3** A Bog mu reèe: baci ga na zemlju. I baci ga na zemlju, a on posta zmija. I Mojsije pobježe od nje. **4** A Gospod reèe Mojsiju: pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep. I pruži ruku svoju, i uhvati je, i opet posta štap u ruci njegovoj. **5** To uèini, reèe Bog, da vjeruju da ti se javio Gospod Bog otaca njihovih, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev. **6** I opet mu reèe Gospod: turi sada ruku svoju u njedra svoja. I on turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi iz njedara, a to ruka mu gubava, bijela kao snijeg. **7** A Bog mu reèe: turi opet ruku svoju u njedra svoja. I opet turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi iz njedara, a to opet postala kao i ostalo tijelo njegovo. **8** Tako, reèe Bog, ako ti ne uzvjeruju i ne poslušaju glasa tvojega za prvi znak, poslušaæe za drugi znak. **9** Ako li ne uzvjeruju ni za ta dva znaka i ne poslušaju glasa tvojega, a ti zahvatiti vode iz rijeke, i proljiti na zemlju, i pretvoritæ se voda koju zahvatitiš iz rijeke, i provræi æe se u krv na zemlji. **10** A Mojsije reèe Gospodu: molim ti se, Gospode, nijesam rjeèit èovjek, niti sam prije bio niti sam otkako si progovorio sa slugom svojim, nego sam sporijeh usta i spora jezika. **11** A Gospod mu reèe: ko je dao usta èovjeku? ili ko može stvoriti nijema ili gluha ili okata ili slijepa? zar ne ja, Gospod? **12** Ili dakle, ja æu biti s ustima tvojim, i uèiæu te šta æeš govoriti. **13** A Mojsije reèe: molim te, Gospode, pošli onoga koga treba da pošliješ. **14** I razgnjevi se Gospod na Mojsiju, i reèe mu: nije li ti brat Aron Levit? znam da je on rjeèit; i evo on æe te sresti, i kad te vidi obradovaæe se u srcu svojem. **15** Njemu æeš kazati i metnuæeš ove rjeèe u usta njegova, i ja æu biti s tvojim ustima i s njegovijem ustima, i uèiæu vas šta æete èiniti. **16** I on æe mjesto tebe govoriti narodu, i on æe biti tebi mjesto usta a ti æeš biti njemu mjesto Boga. **17** A taj štap uzmi u ruku svoju, njim æeš èiniti èuedesa. **18** I otide Mojsije, i vrati se k Jotoru tastu svojemu, i reèe mu: pusti me da idem, da se vratim k braæi svojoj u Misiru, da vidim jesu li jošte u životu. I reèe Jotor Mojsiju: idi s mirom. **19** I reèe Gospod Mojsiju u zemlji Madijamskoj: idi, vrati se u Misir, jer su pomrli svi koji su tražili dušu tvoju. **20** I uze Mojsije ženu svoju i sinove svoje, i posadi ih na magarca, i poðe natrag u zemlju Misirsku. I uze Mojsije štap Božji u ruku svoju. **21** I reèe Gospod Mojsiju: kad otideš i vratiš se u Misir, gledaj da uèiniš pred Faraonom sva èuedesa koja ti metnuh u ruku: a ja æu uèiniti da mu otvrđne srce i ne pusti naroda. **22** A ti æeš reæi Faraonu: ovako kaže Gospod: Izrailj je sin moj, prvenac moj. **23** I kazah ti: pusti sina mojega da mi posluži. A ti ga ne htje pustiti; evo ja æu ubiti sina tvojega, prvenca tvojega. **24** I kad bijaše na putu u

gostonici, doðe k njemu Gospod i šeaše da ga ubije. **25** A Sefora uze oštar nož, i obreza sina svojega, i okrajak baci k nogama njegovijem govoræi: ti si mi krvav zaruènik. **26** Tada ga ostavi Gospod; a ona radi obrezanja reèe: krvav zaruènik. **27** A Gospod reèe Aronu: izidi u pustinju na susret Mojsiju. I otide i srete ga na gori Božijoj, i poljubi ga. **28** I Mojsije kaza Aronu sve rjeèi Gospodnje, za koja ga posla, i sve znake koje mu zapovjedi. **29** I otidoše Mojsije i Aron, i skupiše sve starješine sinova Izrailjevih. **30** I Aron kaza sve rjeèi, koje bješe rekao Gospod Mojsiju, a Mojsije uèini znake pred narodom. **31** I narod vjerova; i razumješe da je Gospod pohodio sinove Izrailjeve i video nevolju njihovu; i savivši se pokloniše se.

5 A poslije izide Mojsije i Aron pred Faraona, i rekoše mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: pusti narod moj da mi praznuju praznik u pustinji. **2** Ali Faraon reèe: ko je Gospod da poslušam glas njegov i pustim Izraelja? Ne znam Gospoda, niti æu pustiti Izraelja. **3** A oni rekoše: Bog Jevrejski srete nas; molimo ti se da otidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, da ne pošlje na nas pomor ili maè. **4** A car Misirski reèe im: Mojsije i Arone, zašto odvlaæite narod od rada njegova? Idite na svoj posao. **5** Još reèe Faraon: eto, naroda je mnogo u zemlji; a vi još hoæete da ostavljate svoje poslove. **6** I u isti dan zapovjedi Faraon nastojnicima nad narodom i upraviteljima njegovijem, i reèe: **7** Otsele nemojte davati narodu pljeve za opeke kao doslije, neka idu sami i kupe sebi pljevu. **8** A koliko su opeka doslije naèinjali toliko izgonite i otsele, niti što smanjite; jer besposlièe, i zato vièu govoræi: da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu. **9** Valja navaliti poslove na te ljude, pa æe raditi i neæe slušati lažljivih rjeèi. **10** I izašavši nastojnici narodni i upravitelji rekoše narodu govoræi: tako veli Faraon: ja vam neæeu davati pljeve. **11** Idite sami i kupite sebi pljeve gdje naðete, a od posla vam se neæe popustiti ništa. **12** I razide se narod po svoj zemlji Misirskoj da èupa strnjiku mjesto pljeve. **13** A nastojnici navaljivaju govoræi: svršuјte poslove svoje koliko dolazi na dan, kao kad je bilo pljeve. **14** I upravitelji sinova Izrailjevih, koje postavise nad njima nastojnici Faraonovi, dopadahu boja, i govorase im se: zašto ni juèe ni danas ne naèiniste onoliko opeka koliko vam je odreðeno, kao prije? **15** I otidoše upravitelji sinova Izrailjevih, i povikaše k Faraonu govoræi: zašto èiniš tako slugama svojim? **16** Pljeva se ne daje slugama tvojim, pa opet kažu nam: gradite opeke. I evo biju sluge tvoje, a krv je tvoj narod. **17** A on reèe: besposlièite, besposlièite, i zato govorite: da idemo da prinesemo žrtvu Gospodu. **18** Nego idite, radite; pljeva vam se neæe davati, a opeke da dajete na broj. **19** I upravitelji sinova Izrailjevih vidješe da je zlo po njih što im se kaza: da ne bude opeka manje na dan. **20** I izašavši od Faraona sretoše Mojsija i Arona, koji izidoše pred njih. **21** Pa im rekoše: Gospod neka vas vidi i sudi, što nas omraziste Faraonu i slugama njegovijem, i dadoste im maè u ruku da nas pobiju. **22** I Mojsije se vrati ka Gospodu i reèe: Gospode, zašto si navukao to zlo na narod? zašto si me poslao? **23** Jer otkako izidoh pred Faraona i progovorih u tvoje ime, još gore postupa s narodom ovijem, a ti ne izbavi naroda svojega.

6 A Gospod reèe Mojsiju: sad æeš vidjeti šta æu uèiniti Faraonu; jer pod rukom krjepkom pustiæe ih, i istjeraæe ih iz

zemlje svoje pod rukom krjepkom. **2** Još govori Bog Mojsiju i reče mu: ja sam Gospod. **3** I javio sam se Avramu, Isaku i Jakovu imenom Bog svemogući, a imenom svojim Gospod ne bih im poznat. **4** I učinih zavjet svoj s njima da æu im dati zemlju Hananskiju, zemlju u kojoj bijahu došljaci, u kojoj življahu kao stranci. **5** I euh uzdismane sinova Izrailjevih, koje Misirci drže u ropstvu, i opomenuh se zavjeta svojega. **6** Zato kaži sinovima Izrailjevijem: ja sam Gospod, i izvešaue vas ispod bremena Misirskih, i oprostiaue vas ropstva njihova, i izbavijaue vas mišicom podignutom i sudovima velikim. **7** I uzeaue vas da mi budeš narod, i ja æu vam biti Bog, te æete poznati da sam ja Gospod Bog vaš, koji vas izvodom ispod bremena Misirskih. **8** Pak æu vas odvesti u svoju zemlju, za koju podigoh ruku svoju zaklinjuaesi se da æu je dati Avramu, Isaku i Jakovu; i daeši vam je u našljedstvo, ja Gospod. **9** I Mojsije kaza tako sinovima Izrailjevijem; ali ne poslušaše Mojsija od slabosti duha svojega i od ljtogha ropstva. **10** I Gospod reče Mojsiju govoreći: **11** Idi, kaži Faraonu caru Misirskom neka pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje. **12** A Mojsije progovori pred Gospodom i reče: eto, sinovi Izrailjevi ne poslušaše me, a kako æe me poslušati Faraon, kad sam neobrezanijeh usana? **13** Ali Gospod govori Mojsiju i Aronu, i zapovjedi im da idu k sinovima Izrailjevijem i k Faraonu, da izvedu sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske. **14** Ovo su poglavice u domovima otaca svojih: sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva: Enoh i Faluj, Arson i Harmija; to su porodice Ruvimove. **15** A sinovi Simeunovi: Jemuilo i Jamin i Aod i Ahin i Sar i Saul, sin neke Hananejke; to su porodice Simeunove. **16** A ovo su imena sinova Levijevih po porodicama njihovijem: Girson i Kat i Merarije; a Levije poživje sto i trideset i sedam godina. **17** A ovo su sinovi Girsonovi: Lovenije i Semej po porodicama svojim. **18** A sinovi Katovi: Amram i Isar i Hevron i Ozilo; a Kat poživje sto i trideset i tri godine. **19** A sinovi Merarijevi: Molija i Musija. To su porodice Levijeve po lozama svojim. **20** A Amram se oženi Johavedom bratuèedom svojom, i ona mu rodi Arona i Mojsiju. A poživje Amram sto i trideset i sedam godina. **21** A sinovi Isarovi bjehu: Korej i Nafek i Zehrija. **22** A sinovi Ozilovi: Misailo i Elisafan i Segrija. **23** A Aron se oženi Jelisavetom kæerju Aminadavovom, sestrom Nasonovom; i ona mu rodi Nadava i Avijuda i Eleazaru i Itamara. **24** A sinovi Korejevi bjehu: Asir i Elkana i Avijasar. To su porodice Korejeve. **25** I Eleazar sin Aronov oženi se jednom od kæeri Futilovijeh, i ona mu rodi Finesa. To su poglavice između otaca Levitskih po svojim porodicama. **26** To je Aron i Mojsije, kojima reče Gospod: izvedite sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske u èetama njihovijem. **27** To su koji govoriše Faraonu caru Misirskom da izvedu sinove Izrailjeve iz Misira; to je Mojsije i to je Aron. **28** I kad Gospod govoraše Mojsiju u zemlji Misirskoj, **29** Reče Gospod Mojsiju govoreći: ja sam Gospod; kaži Faraonu caru Misirskom sve što sam ti kazao. **30** I Mojsije reče pred Gospodom: evo sam neobrezanijeh usana, pa kako æe me poslušati Faraon?

7 I Gospod reče Mojsiju: evo, postavio sam te da si Bog Faraonu; a Aron brat tvoj biæe prorok tvoj. **2** Govoriceš sve što ti zapovjedim; Aron pak brat tvoj govoriæe Faraonu da pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje. **3** A ja æu uèiniti da otvrđne srce Faraonu, te æu umnožiti znake svoje i èudesna svoja u zemlji Misirskoj. **4** I neæe vas ipak poslušati Faraon; a ja æu metnuti ruku svoju na Misir, i izvešaue vojsku svoju, narod

svoj, sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske sudovima velikim. **5** I poznaæe Misirci da sam ja Gospod, kad dignem ruku svoju na Misir, i izvedem sinove Izrailjeve između njih. **6** I uèini Mojsije i Aron, kako im zapovjedi Gospod, tako uèiniše. **7** A Mojsiju bijaše osamdeset godina, a Aronu osamdeset i tri godine, kad govorahu s Faraonom. **8** I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći: **9** Kad vam kaže Faraon i reče: uèinire kako èudo, onda reci Aronu: uzmi štap svoj, i baci ga pred Faraonu; te æe se prometnuti u zmiju. **10** I izaðoše Mojsije i Aron pred Faraonu, i uèiniše kako zapovjedi Gospod; i baci Aron štap svoj pred Faraona i pred sluge njegove, i prometnu se u zmiju. **11** A Faraon dozva mudarce i vraèare; te i vraèare Misirski uèiniše tako svojim vraèanjem. **12** I baciše svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmije; ali štap Aronov proždrije njihove štapove. **13** I otvrđnu srce Faraonovo, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod. **14** I reče Gospod Mojsiju: oteža srce Faraonovo; neæe da pusti naroda. **15** Idi ujutru k Faraonu. Gle, on æe izaæi na vodu, pa stani prema njemu na obali, a štap koji se bio prometnuo u zmiju uzmi u ruku. **16** I reci mu: Gospod Bog Jevrejski posla me k tebi da ti kažem: pusti narod moj da mi posluži u pustinji. Ali ti eto još ne posluša. **17** Zato Gospod ovako veli: ovako æeš poznati da sam ja Gospod: evo, udariæu štapom što mi je u ruci po vodi što je u rijeci, i prometnuæe se u krv. **18** I ribe u rijeci pomrijeæe, i rijeka æe se usmrđeti, i Misirci æe se uzmuèiti tražeæi vode da piju iz rijeke. **19** I Gospod reče Mojsiju: reci Aronu: uzmi štap svoj, i pruži ruku svoju na vode Misirske, na potoke, na rijeke i na jezera njihova i na sva zborišta voda njihovih; i prometnuæe se u krv, i biæe krv po svoj zemlji Misirskoj, i po sudima drvenijem i kamenijem. **20** I uèiniše Mojsije i Aron kako im zapovjedi Gospod; i podigav Aron štap svoj udari po vodi koja bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovijem. I sva voda što bješe u rijeci prometnu se u krv. **21** I pomriješe ribe što bijahu u rijeci, i usmrđe se rijeka tako da ne mogahu Misirci piti vode iz rijeke, i bješe krv po svoj zemlji Misirskoj. **22** Ali i vraèari Misirski uèiniše tako svojim vraèanjem; i srce Faraonu otvrđnu, te ih ne posluša, kao što bješe kazao Gospod. **23** I okrenuv se Faraon otide kuæi svojoj, i ne mari ni za to. **24** A Misirci svi kopaše oko rijeke tražeæi vode da piju; jer ne mogahu piti vode iz rijeke. **25** I navrši se sedam dana kako rijeku udari Gospod.

8 I reče Gospod Mojsiju: idi k Faraonu, i reci mu: ovako veli Gospod: pusti narod moj, da mi posluži. **2** Ako li neæe pustiti, evo æeu moriti svu zemlju žabama. **3** I rijeka æe se napuniti žaba, i one æe izaæi i skakati tebi po kuæi i po klijeti gdje spavaš i po postelji tvojoj i po kuæama sluga tvojih i naroda tvojega i po peæima tvojim i po naæevama tvojim; **4** I na tebe i na narod tvoj i na sve sluge tvoje skakaæe žabe. **5** I reče Gospod Mojsiju: kaži Aronu: pruži ruku svoju sa štapom svojim na rijeke i na potoke i na jezera, i uèini nek izaðu žabe na zemlju Misirske. **6** I pruži Aron ruku svoju na vode Misirske, i izaðoše žabe i pokriše zemlju Misirsku. **7** Ali i vraèari Misirski uèiniše tako svojim vraèanjem, uèiniše te izaðoše žabe na zemlju Misirsku. **8** A Faraon dozva Mojsiju i Arona i reče: molite Gospoda da ukloni žabe od mene i od naroda mojega, pak æeu pustiti narod da prinesu žrtvu Gospodu. **9** A Mojsije reče Faraonu: èast da ti je nada mnom! dokle da mu se molim za te i za sluge tvoje i za narod tvoj da odbije žabe od tebe i iz kuæa

tvojih, i samo u rijeci da ostanu? **10** A on reče: do sjutra. A Mojsije reče: biće kako si kazao, da poznaš da niko nije kao Gospod Bog naš. **11** Otiai æe žabe od tebe i iz kuæa tvojih i od sluga tvojih i od naroda tvojega; samo æe u rijeci ostati. **12** I otide Mojsije i Aron od Faraona; i zavapi Mojsije ka Gospodu za žabe koje bješe pustio na Faraona. **13** A Gospod uèini po rijeèi Mojsijevoj; i poorkaše žabe, i oprostio ih se kuæe i sela i polja. **14** I na gomile ih grtahu, da je smrdjela zemlja. **15** A kad Faraon vidje gdje odahnu, otvrdu mu srce, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod. **16** A Gospod reče Mojsiju: kaži Aronu: pruži štap svoj, i udari po prahu na zemlji, nek se pretvori u uši po svoj zemlji Misirske. **17** I uèiniše tako: Aron pruži ruku svoju sa štapom svojim, i udari po prahu na zemlji, i postaše uši po ljudima i po stoci, sav prah na zemlji pretvori se u uši po cijeloj zemlji Misirske. **18** A gledaše i vraèari Misirski vraèanjem svojim da uèine da postanu uši, ali ne mogoše. I bijahu uši po ljudima i po stoci. **19** I rekoše vraèari Faraonu: ovo je prst Božji. Ali opet otvrdu srce Faraonu, te ih ne posluša, kao što bješe kazao Gospod. **20** A Gospod reče Mojsiju: ustani rano i izaði pred Faraona, evo, on æe izaæi k vodi, pa mu reci: ovako veli Gospod: pusti narod moj da mi posluži. **21** Ako li ne pustiš naroda mojega, evo, pustiæu na tebe i na sluge tvoje i na narod tvoj i na kuæe tvoje svakojake bubine, i napuniæe se bubina kuæe Misirske i zemlja na kojoj su. **22** Ali æu u taj dan odvojiti zemlju Gesemsku, gdje živi moj narod, i onđje neæe biti bubina, da poznaš da sam ja Gospod na zemlji. **23** I postaviæu razliku između naroda svojega i naroda tvojega. Sjutra æe biti znak taj. **24** I uèini Gospod tako, i doðoše silne bubine u kuæu Faraonovu i u kuæe sluga njegovih i u svu zemlju Misirsku, da se sve u zemlji pokvari od bubina. **25** I Faraon dozva Mojsija i Arona, i reče im: idite, prinesite žrtvu Bogu svojemu ovdje u zemlji. **26** A Mojsije reče: ne valja tako; jer bismo prinijeli na žrtvu Gospodu Bogu svojemu što je neèisto Misircima; a kad bismo prinijeli na žrtvu što je neèisto Misircima na oèi njihove, ne bi li nas pobili kamenjem? **27** Tri dana hoda treba da idemo u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, kao što nam je kazao. **28** A Faraon reče: pustiæu vas da prinesete žrtvu Gospodu Bogu svojemu u pustinji; ali da ne idete dalje; pa se molite za me. **29** A Mojsije reče: evo ja idem od tebe, i moliau se Gospodu da otidu bubine od Faraona i od sluga njegovih i od naroda njegova sjutra; ali nemoj opet da prevariš, i da ne pustiš naroda da prineše žrtvu Gospodu. **30** I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodu. **31** I uèini Gospod po rijeèi Mojsijevoj, te otidoše bubine od Faraona i od sluga njegovih i od naroda njegova; ne osta ni jedna. **32** Ali opet otvrdu srce Faraonovo, i ne pusti naroda.

9 Tada reče Gospod Mojsiju: idi k Faraonu, i reci mu: ovako veli Gospod Bog Jevrejski: pusti narod moj da mi posluži; **2** Ako li ih ne pustiš nego ih još staneš zadržavati, **3** Evo, ruka Gospodnja doæi æe na stoku tvoju u polju, na konje, na magarce, na kamile, na volove i na ovce, s pomorom vrlo velikim. **4** A odvojiaæe Gospod stoku Izrailejsku od stoke Misirske; te od svega što je sinova Izrailevih neæe poginuti ništa. **5** I postavio je Gospod rok rekavši: sjutra æe to uèiniti na zemlji Gospod. **6** I Gospod uèini to sjutradan, i sva stoka Misirska uginu; a od stoke sinova Izrailevih ne uginu nijedno. **7** I posla Faraon da vide, i gle, od stoke Izrailejske ne uginu nijedno; ipak

otvrdu srce Faraonu, i ne pusti naroda. **8** Tada reče Gospod Mojsiju i Aronu: uzmite pepela iz peæei pune pregršti, i Mojsije neka ga baci u nebo pred Faraonom; **9** I postaše prah po svoj zemlji Misirske, a od njega æe postati kraste pune gnoja i na ljudima i na stoci po svoj zemlji Misirske. **10** I uzeše pepela iz peæei, i stadoše pred Faraona, i baci ga Mojsije u nebo, i postaše kraste pune gnoja po ljudima i po stoci. **11** I vraèari ne mogoše stajati pred Mojsijem od krasta; jer bijahu kraste i na vraèarima i na svijem Misircima. **12** I Gospod uèini te otvrdu srce Faraonovo, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod Mojsiju. **13** Poslije reče Gospod Mojsiju: ustani rano i izaði pred Faraona, i reci mu: ovako veli Gospod Bog Jevrejski: pusti narod moj da mi posluži. **14** Jer æu sada pustiti sva zla svoja na srce tvoje i na sluge tvoje i na narod tvoj, da znaš da niko nije kao ja na cijeloj zemlji. **15** Jer sada kad pružih ruku svoju, mogah i tebe i narod tvoj udariti pomorom, pa te ne bi više bilo na zemlji; **16** Ali te ostavih da pokažem na tebi silu svoju, i da se pripovijeda ime moje po svoj zemlji. **17** I ti se još podižeš na moj narod, i neæeš da ga pustiš? **18** Evo, sjutra æu u ovo doba pustiti grad vrlo velik, kakoga nije bilo u Misiru otkako je postao pa do sada. **19** Zato sada pošli, te skupi stoku svoju i što god imaš u polju, jer æe pasti grad na sve ljudi i na stoku što se zateèe u polju i ne bude skupljeno u kuæu, i izginuæe. **20** Koji se god između sluga Faraonovih poboja rijeèi Gospodnje, on brže skupi sluge svoje i stoku svoju u kuæu; **21** A koji ne maraše za rijeè Gospodnju, on ostavi sluge svoje i stoku svoju u polju. **22** I Gospod reče Mojsiju: pruži ruku svoju k nebu, neka udari grad po svoj zemlji Misirske, na ljudi i na stoku i na sve bilje po polju u zemlji Misirske. **23** I Mojsije pruži štap svoj k nebu, i Gospod pusti gromove i grad, da oganj skakaše na zemlju. I tako Gospod uèini, te pade grad na zemlju Misirsku. **24** A bješe grad i oganj smiješan s gradom silan veoma, kakoga ne bješe u svoj zemlji Misirske otkako je ljudi u njoj. **25** I pobi grad po svoj zemlji Misirske što god bješe u polju od èovjeka do živinèeta; i sve bilje u polju potr grad, i sva drveta u polju polomi. **26** Samo u zemlji Gesemskoj, gdje bijahu sinovi Izrailevi, ne bješe grada. **27** Tada posla Faraon, te dozva Mojsija i Arona, i reče im: sada zgriješih; Gospod je pravedan, a ja i moj narod jesmo bezbožnici. **28** Molite se Gospodu, jer je dosta, neka prestanu gromovi Božji i grad, pa æu vas pustiti, i više vas neæe nikо ustavlјati. **29** A Mojsije mu reče: kad izaðem iza grada, raširiæ ruke svoje ka Gospodu, a gromovi æe prestati i grada neæe više biti, da znaš da je Gospodnja zemlja. **30** A ti i sluge tvoje znam da se još neæete bojati Gospoda Boga. **31** I propade lan i jeèam, jer jeèam bješe klasao, a lan se glavièio. **32** A pšenica i krupnik ne propade, jer bješe pozno žito. **33** I Mojsije izaðav od Faraona iza grada raširi ruke svoje ka Gospodu, i prestaše gromovi i grad, i dažd ne padaše na zemlju. **34** Ali Faraon vidje gdje presta dažd i grad i gromovi, stade opet grijšeši, i srce mu otvrdu i njemu i slugama njegovijem. **35** Otvrdu srce Faraonu, te ne pusti sinova Izrailevih, kao što bješe kazao Gospod preko Mojsija.

10 A Gospod reče Mojsiju: idi k Faraonu, jer sam ja uèinio da otvrde srce njegovo i srce sluga njegovih, da uèinim ove znake svoje među njima, **2** I da pripovijedaš sinovima svojim i unucima svojim šta uèenih u Misiru i kakve znake svoje pokazah na njima, da biste znali da sam ja Gospod. **3** I otide

Mojsije i Aron k Faraonu, i rekoše mu: ovako veli Gospod Bog Jevrejski: dokle æeš se protiviti da se ne poniziš preda mnom? Pusti narod moj da mi posluži. 4 Jer ako neæeš pustiti naroda mojega, evo sjutra æu nanijeti skakavce na zemlju tvoju; 5 i pokriæe svu zemlju da se neæe vidjeti zemlje, i pojeæe ostanak što se saæuvao, koji vam je ostao iza grada, i pojeæe sva drveta što vam rastu u polju. 6 I napunije ih se kuæe tvoje i kuæe svijeh sluga tvojih i kuæe svijeh Misiraca, što nijesu vidjeli oci tvoji ni oci otaca tvojih, otkako su postali na zemlji do danas. I okrenuv se otide od Faraona. 7 A sluge rekoše Faraonu: dokle æe nas taj muæiti? Pusti ih neka posluže Gospodu Bogu svojemu. Zar joæ ne vidiš gdje propade Misir? 8 I dozvaše opet Mojsija i Arona pred Faraona, i reèe im: idite, poslužite Gospodu Bogu svojemu. A koji su što æe iæi? 9 A Mojsije reèe: s djecom svojom i sa starcima svojim iæi æemo, sa sinovima svojim i sa kæerima svojim, sa stokom svojom sitnom i krupnom iæi æemo, jer imamo praznik Gospodnj. 10 A on im reèe: tako bio Gospod s vama, kako æeu vas ja pustiti s djecom vašom! Vidite da zlo mislite. 11 Neæe biti tako; nego vi ljudi idite i poslužite Gospodu, jer to iæete. I otjera ih od sebe Faraon. 12 Tada reèe Gospod Mojsiju: pruži ruku svoju na zemlju Misirsku, da doðu skakavci na zemlju Misirsku i pojedu sve bilje po zemlji, što god osta iza grada. 13 I pruži Mojsije štap svoj na zemlju Misirsku, i Gospod navede ustoku na zemlju, te duva cijeli dan i cijelu noæ; a kad svanu, doneše ustoka skakavce. 14 I dodoše skakavci na svu zemlju Misirsku, i popadaše po svijem krajevima Misirskim silni veoma, kakih prije nigda nije bilo niti æe kad biti onakih. 15 I pokriše svu zemlju, da se zemlja ne viðaše, i pojedoše svu travu na zemlji i sav rod na drvetima, što osta iza grada, i ne osta ništa zeleno od drveta i od bilja poljskoga u svoj zemlji Misirskoj. 16 Tada Faraon brže dozva Mojsiju i Arona, i reèe: zgriješiš Gospodu Bogu vašemu i vama. 17 Ali mi joæ sada samo oprosti grijeh moj, i molite se Gospodu Bogu svojemu da ukloni od mene samo ovu smrt. 18 I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodu. 19 I okrenu Gospod vjetar od zapada vrlo jak, koji uze skakavce i baci ih u Crveno More, i ne osta nijedan skakavac u cijeloj zemlji Misirskoj. 20 Ali Gospod uèini te otvrdu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevih. 21 I reèe Gospod Mojsiju: pruži ruku svoju k nebu, i biæe tama po zemlji Misirskoj taka da æe je pipati. 22 I Mojsije pruži ruku svoju k nebu, i posta gusta tama po svoj zemlji Misirskoj za tri dana. 23 Ne viðahu jedan drugoga, i нико se ne maæe s mjestima gdje bješe za tri dana; ali se kod svijeh sinova Izrailjevih vidjelo po stanovima njihovijem. 24 Tada Faraon dozva Mojsiju, i reèe: idite, poslužite Gospodu; samo stoka vaša sitna i krupna neka ostane, a djeca vaša neka idu s vama. 25 A Mojsije reèe: treba da nam daš i što æemo primijeti i saæeæi na žrtvu Gospodu Bogu svojemu; 26 Zato i stoka naša nek ide s nama, da ne ostane ni papka, jer između nje treba da uzmemu èim æemo poslužiti Gospodu Bogu svojemu, a ne znamo kojim æemo poslužiti Gospodu dokle ne doðemo onamo. 27 Ali Gospod uèini te otvrdu srce Faraonu, i ne htje ih pustiti. 28 I reèe mu Faraon: ido mene, i èuvaj se da mi više ne doðeš na oèi, jer ako mi doðeš na oèi, poginuæeš. 29 A Mojsije reèe: pravo si kazao; neæu ti više doæi na oèi.

11 A Gospod reèe Mojsiju: joæ æu jedno zlo pustiti na Faraonu i na Misir, pa æe vas onda pustiti; pustiæe sasvijem, i još

æe vas tjerati. 2 A sada kaži narodu neka svaki èovjek iæe u susjeda svojega i svaka žena u susjedu svoje nakita srebrnjih i nakita zlatnjih. 3 I Gospod uèini te narod naðe ljubav u Misiraca; i sam Mojsije bješe vrlo velik èovjek u zemlji Misirskoj kod sluga Faraonovih i kod naroda. 4 I reèe Mojsije: ovako veli Gospod: oko ponoæi proæi æu kroz Misir, 5 I pomrijeæe svu prvenci u zemlji Misirskoj, od prvence Faraonova, koji šæaæe sjedjeti na prijestolu njegovu, do prvence sluškinje za žrvnjem, i od stoke što je god prvenac. 6 I biæe vika velika po svoj zemlji Misirskoj, kakve joæ nije bilo niti æe je kad biti. 7 A kod sinova Izrailjevih nigdje neæe ni pas jezikom svojim maæi ni meðu ljudima ni meðu stokom, da znaæe da je Gospod uèinio razliku između Izrailjaca i Misiraca. 8 I doæi æe sve te sluge tvoje k meni, i pokloniæe mi se govoreæi: idi, i ti i sav narod koji je pristao za tobom. I onda æeu izaæi. I otide Mojsije od Faraona s velikim gnjevom. 9 A Gospod reèe Mojsiju: neæe vas poslužati Faraon, da bih umnožio èudesu svoja u zemlji Misirskoj. 10 I Mojsije i Aron uèiniše sva ova èudesa pred Faraonom, a Gospod uèini te otvrdu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevih iz zemlje svoje.

12 I reèe Gospod Mojsiju i Aronu u zemlji Misirskoj govoreæi: 2 Ovaj mjesec da vam je poèetak mjesecima, da vam je prvi mjesec u godini. 3 Kažite svemu zboru Izrailjevu i recite: desetoga dana ovoga mjeseca svaki neka uzme jagnje ili jare, po porodicama, po jedno na dom; 4 Ako li je dom mali za jagnje ili jare, neka uzme k sebi susjeda, koji mu je najbliži, s onoliko duša koliko treba da mogu pojesti jagnje ili jare. 5 A jagnje ili jare da vam bude zdravo, muško, od godine; između ovaca ili između koza uzmite. 6 I èuvajte ga do èetrnaestoga dana ovoga mjeseca, a tada savkolièi zbor Izrailjev neka ga zakolje uveèe. 7 I neka uzmu krvi od njega i pokrope oba dovratka i gornji prag na kuæama u kojima æe ga jesti. 8 I neka jedu meso iste noæi, na vatri peèeno, s hljebom prijesnjem i sa zeljem gorkim neka jedu. 9 Nemojte jesti sirovo ni u vodi kuhano, nego na vatri peèeno, s glavom i s nogama i s drobom. 10 I niæta nemojte ostaviti do jutra; ako li bi što ostalo do jutra, spalite na vatri. 11 A ovako jedite: opasani, obuæea da vam je na nogu i štap u ruci, i jedite hitno, jer je prolazak Gospodnj. 12 Jer æu proæi po zemlji Misirskoj tu noæ, i pobijæe sve prvence u zemlji Misirskoj od èovjeka do živinæeta, i sudievan svijem bogovima Misirskim, ja Gospod. 13 A krv ona biæe vam znak na kuæama, u kojima æete biti; i kad vidim krv, proæi æeu vas, te neæee biti meðu vama pomora, kad stanem ubijati po zemlji Misirskoj. 14 I taj æee vam dan biti za spomen, i praznovaæete ga Gospodu od koljena do koljena; praznijte ga zakonom vjeèenijem. 15 Sedam dana jedite hljebove prijesne, i prvoga dana uklonite kvasac iz kuæa svojih; jer ko bi god jeo što s kvascem od prvoga dana do sedmoga, istrijebiæe se ona duša iz Izraelja. 16 Prvi dan biæe sveti sabor; tako i sedmi dan imaæete sveti sabor; nikakav posao da se ne radi u te dane, osim što treba za jelo svakoj duši, to æete samo gotoviti. 17 I držite dan prijesnjih hljebova, jer u taj dan izvedoh vojske vaše iz zemlje Misirske; držite taj dan od koljena do koljena zakonom vjeèenijem. 18 Prvoga mjeseca èetrnaesti dan uveèe poèinite jesti prijesne hljebove pa do dvadeset prvoga dana istoga mjeseca uveèe. 19 Za sedam dana da se ne naðe kvasac u kuæama vašim; jer ko bi god jeo što s kvascem, istrijebiæe se ona duša iz zbora

Izrailjeva, bio došljak ili rođen u zemlji. **20** Ništa s kvascem nemojte jesti, nego jedite hljeb priješan po svijem stanovima svojim. **21** I sazva Mojsije sve starješine Izrajljske, i reče im: izberite i uzmete sebi jagnje ili jare po porodicama svojim, i zakoljite pashu. **22** I uzmete kitu isopa i zamoeite je u krv, koja æe biti u zdjeli, i pokropite gornji prag i oba dovratka krvlju, koja æe biti u zdjeli, i nijedan od vas da ne izlazi na vrata kuæena do jutra. **23** Jer æe zaæi Gospod da bije Misir, pa kad vidi krv na gornjem pragu i na oba dovratka, proæi æe Gospod mimo ona vrata, i neæe dati krvniku da uđe u kuæe vaše da ubija. **24** I držite ovo kao zakon tebi i sinovima tvojim dovjeka. **25** I kad dođete u zemlju koju æe vam dati Gospod, kao što je kazao, držite ovu službu. **26** I kad vam reku sinovi vaši: kakva vam je to služba? **27** Recite: ovo je žrtva za prolazak Gospodnj, kad prođe kuæe sinova Izrailevih u Misiru ubijajuæi Misircе, a domove naše saæuva. Tada narod savi glavu i pokloni se. **28** I otidoše i uèiniše sinovi Izrailevi, kako zapovjedi Gospod preko Mojsija i Arona, tako uèiniše. **29** A oko ponoæi pobi Gospod sve prvence u zemlji Misirskoj od prvenca Faraonova koji šæaše sjedjeti na prijestolu njegovu do prvenca sužnja u tamnici, i što god bješe prvenac od stoke. **30** Tada usta Faraon one noæi, on i sve sluge njegove i svi Misirci, i bi vika velika u Misiru, jer ne bješe kuæe u kojoj ne bi mrtvaca. **31** I dozva Mojsija i Arona po noæi i reče: ustajte, idite iz naroda mojega i vi i sinovi Izrailevi, i otidite, poslužite Gospodu, kao što govoriste. **32** Uzmete i ovce svoje i goveda svoja, kao što govoriste, i idite, pa i mene blagoslovite. **33** I Misirci navaljivahu na narod da brže idu iz zemlje, jer govorahu: izgibosmo svi. **34** I narod uze tijesto svoje još neuskislo, umotavši ga u haljine svoje, na ramena svoja. **35** I uèiniše sinovi Izrailevi po zapovijesti Mojsijevoj, i zaiskaše u Misiraca nakita srebrnijeh i nakita zlatnijeh i haljina. **36** I Gospod uèini, te narod nađe ljubav u Misiraca, te im dadoše; tako opljeniše Misirci. **37** I otidoše sinovi Izrailevi iz Rameše u Sohot, oko šest stotina tisuæa pješaka, samih ljudi osim djece. **38** I drugih ljudi mnogo otide s njima, i stoke sitne i krupne vrlo mnogo. **39** I od tijesta koje iznesoše iz Misira ispekoše pogaæe prijesne, jer ne bješe uskislo kad ih potjeraše Misirci, te ne moguæe oklijevati, niti spremiše sebi brašnjenice. **40** A baviše se sinovi Izrailevi u Misiru èetiri stotine i trideset godina. **41** I kad se navrši èetiri stotine i trideset godina, u isti dan izaðoše sve vojske Gospodnje iz zemlje Misirske. **42** Ta se noæ svetkuje Gospodu, u koju ih izvede iz Misira; to je noæ Gospodnja, koju treba da svetkuju sinovi Izrailevi od koljena na koljeno. **43** I reče Gospod Mojsiju i Aronu: ovo neka bude zakon za pashu: nijedan tuðin da je ne jede; **44** A svaki sluga vaš kupljen za novce, kad ga obrežete, onda neka je jede. **45** Došljak ili najamnik da je ne jede. **46** U istoj kuæi da se jede, da ne iznesete mesa od nje iz kuæe, i kosti da joj ne prelomite. **47** Sav zbor Izrailev neka èini tako. **48** Ako bi kod tebe sjedio tuðin i htio bi svetkovati pashu Gospodnju, neka mu se obreže sve muškinje, pa onda neka pristupi da je svetkuje, i neka bude kao roðen u zemlji, a niko neobrezan da je ne jede. **49** Zakon jedan da je i roðenome u zemlji i došljaku koji sjedi meðu vama. **50** I uèiniše svi sinovi Izrailevi kako zapovjedi Gospod Mojsiju i Aronu, tako uèiniše. **51** I taj dan izvede Gospod sinove Izraileve iz zemlje Misirske u èetama njihovijem.

13 I reče Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Posveti mi svakoga prvenca, što god otvora matericu u sinova Izrailevijeh, i od ljudi i od stoke; jer je moje. **3** I Mojsije reče narodu: pamite ovaj dan, u koji izidoste iz Misira, iz doma ropskoga, jer vas rukom krjepkom izvede Gospod odande; neka se dakle ne jede ništa s kvascem. **4** Danas izlazite, mjeseca Aviva; **5** Pa kad te Gospod uvede u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Jevejsku i Jevusejsku, za koju se zakleo ocima tvojim da æe ti je dati, zemlju u kojoj teće mlijeko i med, tada da služi službu ovu ovoga mjeseca; **6** Sedam dana jedi hljebove prijesne, a sedmi dan neka je praznik Gospodnj. **7** Hljebovi prijesni da se jedu sedam dana, i da se ne vidi u tebe ništa s kvascem, niti da se vidi u tebe kvasac u cijelom kraju tvom. **8** I kazaæeš sinu svojemu u taj dan govoreæi: ovo je za ono što mi je uèinio Gospod kad sam izlazio iz Misira. **9** I neka ti bude kao znak na ruci tvojoj i kao spomen pred oèima tvojima, da ti zakon Gospodnj bude u ustima; jer te je rukom krjepkom izveo Gospod iz Misira. **10** Zato vrši zakon ovaj na vrijeme, od godine do godine. **11** I kad te uvede Gospod u zemlju Hananejsku, kao što se zakleo tebi i tvojim ocima, i da ti je, **12** Odvajaæeš Gospodu što god otvora matericu, i od stoke tvoje što god otvora matericu, što je muško, da bude Gospodu. **13** A svako magare prvene otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat. Ali svakoga prvenca èovjeæijega izmeðu sinova svojih otkupi. **14** A kad te zapita sin tvoj unapredak govoreæi: šta je to? reci mu: rukom krjepkom izvede nas Gospod iz Misira, iz doma ropskoga. **15** Jer kad otvrdnu Faraon, te nas ne htje pustiti, pobi Gospod sve prvence u zemlji Misirskoj od prvenca èovjeæijega do prvenca od stoke; zato prinosim Gospodu sve muško što otvora matericu, a svakoga prvenca sinova svojih otkupljujem. **16** I to neka ti je kao znak na ruci i kao poèeonik meðu oèima tvojima, da nas je rukom krjepkom izveo Gospod iz Misira. **17** A kad Faraon pusti narod, ne odvede ih Bog putem k zemlji Filistejskoj, ako i bješe kraæi, jer Bog reče: da se ne pokaje narod kad vidi rat, i ne vrati se u Misir. **18** Nego Bog zavede narod putem preko pustinje na Crvenom Moru. A vojnièkim redom izidoše sinovi Izrailevi iz zemlje Misirske. **19** I Mojsije uze kosti Josifove sa sobom; jer bješe zakleo sinove Izraileve rekavši: zaista æe vas pohoditi Bog, a tada iznesite kosti moje odavde sa sobom. **20** Tako otišavši iz Sohota stadoše u oko u Etamu, nakraj pustinje. **21** A Gospod iðaše pred njima danju u stupu od oblaka vodeæi ih putem, a noæu u stupu od ognja svijetleæi im, da bi putovali danju i noæu. **22** I ne uklanjaše ispred naroda stupu od oblaka danju ni stupu od ognja noæu.

14 I reče Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži sinovima Izrailevijem neka saviju i stanu u oko pred Pi-Airot izmeðu Migdola i mora prema Vel-Sefonu; prema njemu neka stanu u oko pokraj mora. **3** Jer æe Faraon reæi za sinove Izraileve: zašli su u zemlju, zatvorila ih je pustinja. **4** I uèiniæe da otvrdne srce Faraonu, te æe poæi u potjeru za vama, i ja æeu se proslaviti na njemu i na svoj vojsci njegovoj, i Misirci æee poznati da sam ja Gospod. I uèiniše tako. **5** A kad bi javljeno caru Misirskom da je pobjegao narod, promijeni se srce Faraonovo i sluga njegovih prema narodu, te rekoše: šta uèinismo, te pustismo Izraileja da nam ne služi? **6** I upreže u kola svoja, i uze narod svoj sa sobom. **7** I uze šest stotina kola izabranih i što još bješe kola Misirskih, i nad svjema vojvode. **8** I Gospod uèini,

te otvrdu srce Faraonu caru Misirskom, i pođe u potjeru za sinovima Izrailjevijem, kad sinovi Izrailjevi otidoše pod rukom visokom. **9** I tjeravši ih Misirci stigoše ih, sva kola Faraonova, konjici njegovi i vojska njegova, kad bjehu u okolu na moru kod Pi-Airota prema Vel-Sefonu. **10** I kad se približi Faraon, podigoše sinovi Izrailjevi oči svoje a to Misirci idu za njima, i uplašiše se vrlo, i povikaše sinovi Izrailjevi ka Gospodu. **11** I rekoše Mojsiju: zar ne bješe grobova u Misiru, nego nas dovede da izginemo u pustinji? Šta učini, te nas izvede iz Misira? **12** Nijesmo li ti govorili u Misiru i rekli: prodi nas se, neka služimo Misircima? jer bi nam bolje bilo služiti Misircima nego izginuti u pustinji. **13** A Mojsije reče narodu: ne bojte se, stanite pa gledajte kako æe vas Gospod izbaviti danas; jer Misirce koje ste vidjeli danas, neæete ih nigda više vidjeti dovijeka. **14** Gospod æe se biti za vas, a vi æete muæati. **15** A Gospod reče Mojsiju: Što viæeš k meni? kaži sinovima Izrailjevijem neka idu. **16** A ti digni štap svoj i pruži ruku svoju na more, i rascijepi ga, pa neka idu sinovi Izrailjevi posred mora suhim. **17** I gledaj, ja æu uèiniti da otvrdu srce Misircima, te æe poæi za njima; i proslaviæu se na Faraonu i na svoj vojsci njegovoj, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem. **18** I Misirci æe poznati da sam ja Gospod, kad se proslavim na Faraonu, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem. **19** I podiže se anđeo Gospodnji, koji iðaše pred vojskom Izrailjskom, i otide im za leða; i podiže se stup od oblaka ispred njih, i stade im za leða. **20** I došav meðu vojsku Misirsku i vojsku Izrailjsku bješe onijem oblak mraèan a ovijem svijetljase po noæi, te ne pristupiše jedni drugima cijelu noæ. **21** I pruži Mojsije ruku svoju na more, a Gospod uzbi more vjetrom istoèenjem, koji jako duvaše cijelu noæ, i osuši more, i voda se rastupi. **22** I poðoše sinovi Izrailjevi posred mora suhim, i voda im stajaše kao zid s desne strane i s lijeve strane. **23** I Misirci tjerajuæi ih poðoše za njima posred mora, svi konji Faraonovi, kola i konjici njegovi. **24** A u stražu jutrenju pogleda Gospod na vojsku Misirsku iz stupa od ognja i oblaka, i smete vojsku Misirsku. **25** I pozbaca toèkove kolima njihovijem, te ih jedva vucijahu. Tada rekoše Misirci: bježimo od Izrailja, jer se Gospod bije za njih s Misircima. **26** A Gospod reče Mojsiju: pruži ruku svoju na more, neka se vrati voda na Misirce, na kola njihova i na konjike njihove. **27** I Mojsije pruži ruku svoju na more, i doðe opet more na silu svoju pred zorom, a Misirci nagoše bježati prema moru; i Gospod baci Misirce usred mora. **28** A vrativši se voda potopiti kola i konjike sa svom vojskom Faraonovom, što ih god bješe pošlo za njima u more, i ne osta od njih nijedan. **29** I sinovi Izrailjevi iðaþu posred mora suhim; i stajaše im voda kao zid s desne strane i s lijeve strane. **30** I izbavi Gospod Izrailja u onaj dan iz ruku Misirskih; i vidje Izrailj mrtve Misirce na brijezu morskem. **31** I vidje Izrailj silu veliku, koju pokaza Gospod na Misircima, i narod se poboja Gospoda, i vjerova Gospodu i Mojsiju sluzi njegovu.

15 Tada zapjeva Mojsije i sinovi Izrailjevi ovu pjesmu Gospodu, i rekoše ovako: Pjevaæu Gospodu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more. **2** Sila je moja i pjesma moja Gospod, koji me izbavi; on je Bog moj, i slaviæu ga; Boga oca mojega, i uživajuæu ga. **3** Gospod je velik ratnik; ime mu je Gospod. **4** Kola Faraonova i vojsku njegovu vrže u more; izbrane vojvoðe njegove utopije se u Crvenom Moru. **5** Bezdani ih pokriše; podoše u dubinu kao kamen. **6** Desnica

tvoja, Gospode, proslavi se u sili; desnica tvoja, Gospode, satr neprijatelja. **7** I mnoštvom veljeanstva svojega oborio si one koji ustaše na te; pustio si gnjev svoj, i prozdrije ih kao slamu. **8** Od daha nozdara tvojih sabra se voda; stade u gomilu voda koja teæe; stinuše se vali usred mora. **9** Neprijatelj reèe: tjeraæu, stignuæu, dijeliæu plijen; nasitiæe ih se duša moja, izvuæi æu maæ svoj, istrijebiæe ih ruka moja. **10** Ti dunu vjetrom svojim, i more ih pokri, i utoñuše kao olovo u dubokoj vodi. **11** Ko je kao ti meðu silinima, Gospode? ko je kao ti slavan u svetosti, strašan u hvali, i da èini èudesa? **12** Ti pruži desnicu svoju, i prozdrije ih zemlja. **13** Vodiš milošæu svojom narod, koji si iskupio, vodiš krjepošæu svojom u stan svetosti svoje. **14** Èuæe narodi, i zadrhtaæe; muka æe spopasti one koji žive u zemlji Filistejskoj. **15** Tada æe se prepasti starješine Edomske, junake Moavskie spopašæe drhat, uplašiæe se svi koji žive u Hananskoj. **16** Spopašæe ih strah i trepet; od veljeine ruke tvoje zamuknuæe kao kamen, dokle ne proðe narod tvoj, Gospode, dokle ne proðe narod, koji si zadobio. **17** Odvešæe ih i posadiæe ih na gori našljedstva svojega, na mjestu koje si sebi za stan spremio, Gospode, u svetinji, Gospode, koju su tvoje ruke utvrdile. **18** Gospod æe carovati dovijeka. **19** Jer uðoše konji Faraonovi s kolima njegovijem i s konjicima njegovijem u more, i Gospod povrati na njih vodu morsku; a sinovi Izrailjevi prijeðoše suhim posred mora. **20** I Marija proroèica sestra Aronova uze bubanj u ruku svoju; a za njom izidoše sve žene s bubnjima i sviralama. **21** I otpijevaše im Marija: pjevajte Gospodu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more. **22** Potom krenu Mojsije sinove Izrailjeve od Mora Crvenoga, i poðoše u pustinju Sur; i tri dana išavši po pustinji ne naðoše vode. **23** Odande doðoše u Meru, ali ne mogoše piti vode u Meri, jer bješe gorka; otuda se prozva mjesto Mera. **24** Tada stade narod vikati na Mojsija govoræe: šta æemo piti? **25** I Mojsije zavapi ka Gospodu, a Gospod mu pokaza drvo, te ga metnu u vodu, i voda posta slatka. Ondje mu dade uredbu i zakon, i onđe ga okuša. **26** I reèe: ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega, i ušeniš što je pravo u oèima njegovijem, i ako prigneš uho k zapovijestima njegovijem i ušeuvaš sve uredbe njegove, nijedne bolesti koju sam pustio na Misir neæeu pustiti na tebe; jer sam ja Gospod, ljekar tvoj. **27** I doðoše u Elim, gdje bijaše dvanaest izvora i sedamdeset palama; i onđe stadoše u oko kod vode.

16 Od Elim se podigoše, i sav zbor sinova Izrailjevih doðe u pustinju Sin, koja je izmeðu Elim a Sinaja, petnaestoga dana drugoga mjeseca pošto izidoše iz zemlje Misirske. **2** I stade vikati sav zbor sinova Izrailjevih na Mojsija i na Arona u pustinji, **3** I rekoše im sinovi Izrailjevi: kamo da smo pomrli od ruke Gospodnje u zemlji Misirskoj, kad sjedasmo kod lonaca s mesom i jeðasmo hlijeba izobila! jer nas izvedoste u ovu pustinju da pomorite sav ovaj zbor glaðu. **4** A Gospod reče Mojsiju: evo uèiniæu da vam daði iz neba hlijeb, a narod neka izlazi i kupi svaki dan koliko treba na dan, da ga okušam hoæe li hoditi po mome zakonu ili neæe. **5** A šestoga dana neka zgotove što donesu, a neka bude dvojinom onoliko koliko nakupe svaki dan. **6** I reèe Mojsije i Aron svijem sinovima Izrailjevijem: doveèe æete poznati da vas je Gospod izveo iz zemlje Misirske; **7** A sjutra æete vidjeti slavu Gospodnju; jer je èuo viku vašu na Gospoda. Jer šta smo mi da vièete na nas? **8** I reèe Mojsije: doveèe æe vam dati Gospod mesa da jedete a ujutru hlijeba da se nasitite;

jer je èuo Gospod viku vašu, kojom vièete na nj. Jer što smo mi? Nije na nas vaša vika nego na Gospoda. **9** I reèe Mojsije Aronu: kaži svemu zboru sinova Izrailjevih: pristupite pred Gospoda, jer je èuo viku vašu. **10** I kad reèe Aron svemu zboru sinova Izrailjevih, pogledaše u pustinju, i gle, slava Gospodnja pokaza se u oblaku. **11** I Gospod reèe Mojsiju: govoreæi: **12** Èuo sam viku sinova Izrailjevih. Kaži im i reci: doveèe æete jesti mesa, a sjutra æete se nasititi hljeba, i poznaæete da sam ja Gospod Bog vaš. **13** I uveèe doletjeæe prepelice i prekriljeèe oko, a ujutru pade rosa oko okola; **14** A kad se diže rosa, a to po pustinji nešto sitno okruglo, sitno kao slana po zemlji. **15** I kad vidješe sinovi Izrailjevi, govorahu jedan drugomu: šta je ovo? Jer ne znadiju šta bješe. A Mojsije im reèe: to je hljeb što vam dade Gospod da jedete. **16** To je za što zapovjedi Gospod: kupite ga svaki dan koliko kome treba za jelo, po gomor na glavu, po broju duša vaših, svaki neka uzme za one koji su mu u šatoru. **17** I uèiniše tako sinovi Izrailjevi; i nakupiše koji više koji manje. **18** Pa mjeriše na gomor, i ne dođe više onom koji nakupi mnogo, niti manje onom koji nakupi malo, nego svaki nakupi koliko mu je trebalo da jede. **19** I reèe im Mojsije: niko da ne ostavlja od toga za sjutra. **20** Ali ne poslušaše Mojsija, nego neki ostavise od toga za sjutra, te se ucrra i usmrđe. I rasrdi se Mojsije na njih. **21** Tako ga kupljahu svako jutro, svaki koliko mu trebaše za jelo; a kad sunce ogrijevaše, tada se rastapaše. **22** A u šesti dan nakupiše hljeba dvojinom, po dva gomora na svakoga; i dođoše sve starješine od zборa, i javiše Mojsiju. **23** A on im reèe: ovo kaza Gospod: sjutra je subota, odmor svet Gospodu; što æete peæi, pecite, i što æete kuhati, kuhaæte danas; a što preteèe, ostavite i èuvajte za sjutra. **24** I ostaviše za sjutra, kao što zapovjedi Mojsije, i ne usmrđe se niti bješe crva u njemu. **25** I reèe Mojsije: jedite to danas, jer je danas subota Gospodnja, danas neæete naæi u polju. **26** Šest æete dana kupiti, a sedmi je dan subota, tada ga neæe biti. **27** I u sedmi dan izidoše neki od naroda da kupe, ali ne naðoše. **28** A Gospod reèe Mojsiju: dokle æete se protiviti zapovjestima mojim i zakonima mojim? **29** Vidite, Gospod vam je dao subotu, zato vam daje šestogama dana hljeba na dva dana. Stojte svaki na svom mjestu, i neka ne odlazi niko sa svojega mjesta u sedmi dan. **30** I poèinu narod u sedmi dan. **31** I dom Izrailjev prozva taj hljeb mana; a bijaše kao sjeme korijandrovo, bijela, i na jeziku kao medeni kolaèi. **32** I reèe Mojsije: ovo je zapovjedio Gospod: napuni gomor toga, neka se èuva od koljena do koljena do koljena vašega, da vide hljeb, kojim sam vas hrano i u pustinji kad vas izvedoh iz zemlje Misirske. **33** I reèe Mojsije Aronu: uzmi krèag i naspi pun gomor mane, i metni pred Gospoda da se èuva od koljena do koljena vašega. **34** I ostavi ga Aron pred svjedoèanstvom da se èuva, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju. **35** A sinovi Izrailjevi jedoše manu èetrdeset godina dok ne doðoše u zemlju u kojoj æe živjeti; jedoše manu dok ne doðoše na među zemlje Hananske. **36** A gomor je desetina efe.

17 I podiže se iz pustinje Sina sav zbor sinova Izrailjevih putem svojim po zapovjeti Gospodnjoj, i stadoše uoko u Rafidinu; a ondje ne bješe vode da narod pije. **2** I narod se svaðaše s Mojsijem govoreæi: daj nam vode da pijemo. A on im reèe: što se svaðate sa mnom? što kušate Gospoda? **3** Ali narod bješe ondje žedan vode, te vikaše narod na Mojsiju, i govoraše: zašto si nas izveo iz Misira da nas i sinove naše

i stoku našu pomoriš žeðu? **4** A Mojsije zavapi ka Gospodu govoreæi: šta æeu èiniti s ovijem narodom? Još malo pa æe me zasuti kamenjem. **5** A Gospod reèe Mojsiju: prodi pred narod, i uzmi sa sobom starješine Izrailejske, i štap svoj kojim si udario vodu uzmi u ruku svoju, i idi. **6** A ja æeu stajati pred tobom ondje na stijeni na Horivu; a ti udari u stijenu, i poteæi æe iz nje voda da piye narod. I uèini Mojsije tako pred starješinama Izrailejskim. **7** A mjesto ono prozva Masa i Meriva zato što se svaðaše sinovi Izrailjevi i što kušaše Gospoda govoreæi: je li Gospod meðu nama ili nije? **8** Ali doðe Amalik da se bije s Izrailem u Rafidinu. **9** A Mojsije reèe Isusu: izberi nam ljudе, te izaði i bij se s Amalikom; a ja æeu sjutra stati na vrh brda sa štapom Božjim u ruci. **10** I uèini Isus kako mu reèe Mojsije, i pobi se s Amalikom; a Mojsije i Aron i Or izaðoše na vrh brda. **11** I dokle Mojsije držaše u vis ruke svoje, nadbrijahu Izrailejci, a kako bi spustio ruke, odmah nadbrijahu Amaliéani. **12** Ali ruke Mojsiju otežaše, zato uzeše kamen i podmetnuše poda nj, te sjede; a Aron i Or držahu mu ruke jedan s jedne strane a drugi s druge, i ne klonuše mu ruke do zahoda sunèanoga. **13** I razbi Isus Amalika i narod njegov oštrijem maæem. **14** Potom reèe Gospod Mojsiju: zapisi to za spomen u knjigu, i kaži Isusu neka pamti da æeu sasvijem istrjebiti spomen Amalikov ispod neba. **15** Tada naæini Mojsije oltar, i nazva ga: Gospod zastava moja. **16** I reèe: što se ruka bješe podigla na prijesto Gospodnji, Gospod æe ratovati na Amaliku od koljena do koljena.

18 A Jotor sveštenik Madijamski, tast Mojsijev, èeu sve što uèini Gospod Mojsiju i Izraileju narodu svojemu, kako izvede Gospod Izraileja iz Misira; **2** I uze Jotor tast Mojsijev Seforu ženu Mojsijevu, koju bješe poslao natrag, **3** I dva sina njezina, od kojih jednom bješe ime Girsam, jer reèe: tuðin sam u zemlji tuðoj, **4** A drugom bješe ime Èelezer, jer, reèe, Bog oca mojega bi mi u pomoæi i ote me od maæa Faraonova. **5** I poðe Jotor tast Mojsijev sa sinovima njegovijem i sa ženom njegovom k Mojsiju u pustinju, gdje bješe u okolu pod gorom Božijom. **6** I poruèi Mojsiju: ja tast tvoj Jotor idem k tebi i žena twoja i oba sina njezina s njom. **7** I Mojsije izide na susret tastu svojemu i pokloni mu se i cijeliva ga; i upitaše se za zdravlje, pa uðoše pod šator njegov. **8** I pripovjedi Mojsije tastu svojemu sve što uèini Gospod Faraonu i Misircima radi Izraileja, i sve nevolje, koje ih nalaziše putem, i kako ih izbavi Gospod. **9** I radovaše se Jotor svemu dobru što uèini Gospod Izraileju izbavivši ga iz ruke Misirske; **10** I reèe Jotor: blagosloven da je Gospod, koji vas izbavi iz ruke Misirske i iz ruke Faraonove, koji izbavi narod iz ropstva Misirske. **11** Sad vidim da je Gospod veæi od svih bogova, jer èim se ponoðahu onijem ih samijem nadvisi. **12** I uze Jotor tast Mojsijev i prineše Bogu žrtvu paljenicu i prinos; i doðe Aron i sve starješine Izrailejske, i jedoše s tastom Mojsijevijem pred Bogom. **13** A sjutradan sjede Mojsije da sudi narodu; i stajaše narod pred Mojsijem od jutra do veèera. **14** A tast Mojsijev gledajuæi sve šta radi s narodom, reèe: što to radiš s narodom? zašto sjedi sam, a vas narod stoji pred tobom od jutra do veèera? **15** A Mojsije reèe tastu svojemu: jer dolazi narod k meni da pita Boga. **16** Kad imaju što meðu sobom, dolaze k meni, te im sudim i kazujem naredbe Božje i zakone njegove. **17** A tast Mojsijev reèe mu: nije dobro što radiš. **18** Umoriæeš se i ti i narod koji je s tobom; jer je to teško za tebe, neæeš moæi sam vršiti. **19** Nego poslušaj mene; ja

æu te svjetovati, i Bog æe biti s tobom; ti budi pred Bogom za narod, i stvari njihove javljaj Bogu; **20** I uèi ih naredbama i zakonima njegovijem, i pokazuj im put kojim æe iæi i šta æe raditi. **21** A iz svega naroda izberi ljudje poštene, koji se boje Boga, ljudje pravedne, koji mrze na mito, pa ih postavi nad njima za poglavare, tisuæenike, stotinike, pedesetnike i desetnike; **22** Oni neka sude narodu u svako doba; pa svaku stvar veliku neka javljaju tebi, a svaku stvar malu neka raspravljaju sami; tako æe ti biti lakše, kad i oni stanu nositi teret s tobom. **23** Ako to uèiniš, i Bog ti zapovjedi, moæeš se održati, i sav æe narod doæi mirno na svoje mjesto. **24** I Mojsije posluša tasta svojega, i uèini sve ñto reèe. **25** I izabra Mojsije iz svega Izrailja ljudje poštene, i postavi ih za poglavare nad narodom, tisuæenike, stotinike, pedesetnike i desetnike, **26** Koji suðahu narodu u svako doba, a stvari teške javljaju Mojsiju, a male stvari raspravljaju sami. **27** Poslije otpusti Mojsije tasta svojega, koji se vrati u svoju zemlju.

19 Prvoga dana treæega mjeseca, pošto izaðoše sinovi Izrailjevi iz Misira, toga dana doðoše u pustinju Sinajsku. **2** Krenuvi se iz Rafidina doðoše u pustinju Sinajsku, i stadoše u oko u pustinji, a oko naæiniše Izrailjci ondje pod gorom. **3** I Mojsije izaðe na goru k Bogu; i povika mu Gospod s gore govoreæi: ovako kaži domu Jakovljevu, i reci sinovima Izrailjevima: **4** Vidjeli ste ñta sam uèinio Misircima i kako sam vas kao na krilima orlovijem nosio i doveo vas k sebi. **5** A sada ako dobro uzasluæate glas moj i ušèuvate zavjet moj, biæete moje blago mimo sve narode, premda je moja sva zemlja. **6** I biæete mi carstvo sveætenièko i narod svet. To su rijeèi koje æeš kazati sinovima Izrailjevima. **7** A Mojsije doðe i sazva starješine narodne; i kaza im sve ove rijeèi koje mu Gospod zapovjedi. **8** A sav narod odgovori složno i reèe: ñto je god kazao Gospod eñiaæemo. I Mojsije javi Gospodu rijeèi narodne. **9** A Gospod reèe Mojsiju: evo, ja æeu doæi k tebi u gustom oblaku, da narod èuje kad ti stanem govoriti i da ti vjeruje dovjeka. Jer Mojsije bješe javio Gospodu rijeèi narodne. **10** I reèe Gospod Mojsiju: idi k narodu, i osveætaj ih danas i sjutra, i neka operu haljine svoje; **11** I neka budu gotovi za treæi dan, jer æe u treæi dan siæi Gospod na goru Sinajsku pred svijem narodom. **12** A postavæeš narodu meðu unaokolo, i reæi æeš: èuvajte se da ne stupite na goru i da se ne dotakniete kraja njezina; ñto se god dotakne gore, poginuæe; **13** Toga da se niko ne dotakne rukom, nego kamenjem da se zaspie ili da se ustrijeli, bilo živinèe ili èovjek, da ne ostane u životu. Kad rog zatrubi otežuæi onda neka poðu na goru. **14** I Mojsije siðe s gore k narodu; i osveæta narod, i opraše haljine svoje. **15** I reèe narodu: budite gotovi za treæi dan, i ne liježite sa ženama. **16** A treæi dan kad bi ujutru, gromovi zagrmješe i munje zasijevaše, i posta gust oblak na gori, i zatrubi truba veoma jako, da zadrhta sav narod koji bijaše u okolu. **17** Tada Mojsije izvede narod iz okola pred Boga, i stadoše ispod gore. **18** A gora se Sinajska sva dimljaše, jer siðe na nju Gospod u ognju; i dim se iz nje podizaše kao dim iz peæi, i sva se gora tresijaje veoma. **19** I truba sve jaæe trubljaše, i Mojsije govoraše a Bog mu odgovaraše glasom. **20** I Gospod sišavši na goru Sinajsku, na vrh gore, pozva Mojsija na vrh gore; i izaðe Mojsije. **21** A Gospod reèe Mojsiju: siði, opomeni narod da ne prestupe meðe da vide Gospoda, da ne bi izginuli od mene. **22** I sami sveætenici, koji pristupaju ka Gospodu, neka se osveætaju, da ih ne bi pobjio Gospod. **23** A Mojsije reèe

Gospodu: neæe moæi narod izaæi na goru Sinajsku, jer si nas ti opomenuo rekaæi: naæini meðu gori i osveætaj je. **24** A Gospod mu reèe: idi, siði, pa onda doði ti i Aron s tobom; a sveætenici i narod neka ne prestupe meðe da se popnu ka Gospodu, da ih ne bi pobjio. **25** I siðe Mojsije k narodu i kaza im.

20 Tada reèe Bog sve ove rijeèi govoreæi: **2** Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga. **3** Nemoj imati drugih bogova uza me. **4** Ne gradi sebi lika rezana niti kakve slike od onoga ñto je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodi ispod zemlje. **5** Nemoj im se klanjati niti im sluæiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji pohodim grijeha otaèke na sinovima do treæega i do èetvrtoga koljena, onih koji mrze na mene; **6** A eñinom milost na tisuæama onih koji me ljube i èuvaju zapovijesti moje. **7** Ne uzimaj uzalud imena Gospoda Boga svojega; jer neæe pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud. **8** Sjeæaj se dana od odmora da ga svetkuješ. **9** Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje. **10** A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu; tada nemoj raditi nijednoga posla, ni ti, ni sin tvoj, ni kæi tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živinèe tvoje, ni stranac koji je meðu vratima tvojim. **11** Jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, more i ñto je god u njima; a u sedmi dan poæinu; zato je blagoslovio Gospod dan od odmora i posvetio ga. **12** Poštuj oca svojega i mater svoju, da ti se produjje dani na zemlji, koju ti da Gospod Bog tvoj. **13** Ne ubij. **14** Ne eñi preljube. **15** Ne kradi. **16** Ne svjedoæi lažno na bližnjega svojega. **17** Ne poželi kuæe bližnjega svojega, ne poželi žene bližnjega svojega, ni sluæe njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta ñto je bližnjega tvojega. **18** I sav narod vidje grom i munju i trubu gdje trubi i goru gdje se dimi; i narod vidjeviš to uzmaæe se i stade izdaleka, **19** I rekoše Mojsiju: govori nam ti, i slušaæemo; a neka nam ne govori Bog, da ne pomremo. **20** A Mojsije reèe narodu: ne bojte se, jer Bog doðe da vas iskuša i da vam pred oèima bude strah njegov da ne biste grijesili. **21** I narod stajaše izdaleka, a Mojsije pristupi k mraku u kojem bješe Bog. **22** I Gospod reèe Mojsiju: ovako kaži sinovima Izrailjevima: vidjeli ste gdje vam s neba govorih. **23** Ne gradite uza me bogova srebrnjike, ni bogova zlatnjih ne gradite sebi. **24** Oltar od zemlje naæini mi, na kojem æeš mi prinositi žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, sitnu i krupnu stoku svoju. Na kojem god mjestu zapovjedim da se spominje ime moje, doæi æu k tebi i blagoslovíæu te. **25** Ako li mi naæini oltar od kamena, nemoj naæiniti od tesanoga kamenja; jer ako povuæeš po njemu gvožđem, oskvriæeš ga. **26** Nemoj uz basamake iæi k oltaru mojemu, da se ne bi otkrila golotinja tvoja kod njega.

21 A ovo su zakoni koje æeš im postaviti: **2** Ako kupiš roba Jevrejina, šest godina neka ti služi, a sedme nek otide slobodan bez otkupa. **3** Ako bude došao inokosan, neka i otide inokosan; ako li bude imao ženu, neka ide i žena s njim. **4** Ako ga gospodar njegov oženi, i žena mu rodi sinove ili kæeri, žena s djecom svojom neka bude gospodaru njegovu, a on neka otide sam. **5** Ako li rob reèe tvrdo: Ijubim gospodara svojega, ženu svoju i djecu svoju, neæu da idem da budem slobodan, **6** Onda neka ga dovede gospodar njegov pred sudije i postavi na vratima ili kod dovratka, i ondje neka mu gospodar probuši uho šilom, pa neka mu robuje dovjeka. **7** Ako ko proda kæer

svoju da bude robinja, da ne odlazi kao robovi što odlaze. 8 Ako ne bude po volji gospodaru svojemu, i on je ne uzme za ženu, neka je pusti na otkupe; ali da nema vlasti prodati je u tuđ narod učinivši joj nevjero. 9 Ako li je zaruči sinu svojemu, da joj učini po pravu koje imaju kæeri. 10 Ako li uzme drugu, da joj ne umali hrane ni odijela ni zajednice. 11 Ako joj ovo troje ne učini, onda nek otide beset otkupa. 12 Ko udari èovjeka, te umre, da se pogubi. 13 Ako li ne bude htio, nego mu ga Bog dade u ruke, odrediaju tij mjesto kuda može uteæi. 14 Ako bi ko nahvalice ustao na bližnjega svojega da ga ubije iz prijevar, odvuci ga i od oltara mojega da se pogubi. 15 Ko udari oca svojega ili mater svoju, da se pogubi. 16 Ko ukrade èovjeka i proda ili se naðe u njegovijem rukama, da se pogubi. 17 Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi. 18 Kad se svade ljudi, pa jedan udari drugoga kamenom ili pesnicom, ali onaj ne umre nego padne u postelju. 19 Ako se pridigne i izaðe o štapu, da ne bude kriv onaj koji je udario, samo dangubu da mu naknadi i svu vidarinu da plati. 20 Ko udari roba svojega ili robinju štapom tako da mu umre pod rukom, da je kriv; 21 Ali ako preživi dan ili dva, da nije kriv, jer je njegov novac. 22 Kad se svade ljudi, pa koji od njih udari trudnu ženu tako da izaðe iz nje dijete, ali se ne dogodi smrt, da plati globu koliko muž ženin reæe, a da plati preko sudija; 23 Ako li se dogodi smrt, tada æeš uzeti život za život, 24 Óko za oko, Zub za Zub, ruku za ruku, nogu za nogu, 25 Uzeg za užeg, ranu za ranu, modricu za modricu. 26 Ako ko udari po oku roba svojega ili robinju svoju, te mu pokvari oko, da ga otpusti slobodna za oko njegovo. 27 I ako izbjige Zub robu svojemu ili robinji svojoj, da ga pusti slobodna za Zub njegov. 28 Ako vo ubode èovjeka ili ženu, te umre, da se vo zaspere kamenjem i da se ne jede meso od njega, a gospodar od vola da nije kriv. 29 Ali ako je vo prije bio bodaë i gospodar njegov znao za to pa ga nije èuvalo, te ubije èovjeka ili ženu, vo da se zaspere kamenjem, i gospodar njegov da se pogubi. 30 Ako mu se odredi da se otkupi, neka da otkup za život svoj, koliko mu se odredi. 31 Ako ubode sina ili kæer, da mu bude po istom zakonu. 32 Ako li roba ubode vo ili robinju, da da gospodaru njihovu trideset sikala srebra i vo da se zaspere kamenjem. 33 Ako ko otkrije jamu ili iskopa jamu a ne pokrije, pa upadne vo ili magarac, 34 Da naknadi gospodar od jame i plati novcem gospodaru njihovu, a što je uginulo da je njegovo. 35 Ako vo jednoga ubode vola drugome, te pogine, onda da prodadu vola živoga i novce da podijele, tako i ubijenoga vola da podijele. 36 Ako li se znalo da je vo prije bio bodaë pa ga nije èuvalo gospodar njegov, da da vola za vola, a ubijeni neka bude njemu.

22 Ko ukrade vola ili ovcu ili kozu, i zakolje ili proda, da vратi pet volova za jednoga vola, a èetiri ovce ili koze za jednu ovcu ili kozu. 2 Ako se lupež uhvati gdje potkopava, te bude ranjen tako da umre, da ne bude kriv za krv onaj koji ga bude ubio; 3 Ali ako se bude sunce rodilo, da je kriv za krv. A lupež sve da naknadi; ako li ne bi imao, onda da se on proda za svoju kraðu. 4 Ako se naðe što je pokrao u njegovoj ruci živo, bio vo ili magarac ili ovca ili koza, da vratи dvostruko. 5 Ko potre njivu ili vinograd pustivši stoku svoju da pase po tuđoj njivi, da naknadi najboljim sa svoje njive i najboljim iz svoga vinograda. 6 Ako izaðe vatra i naðe na trnje, pa izgori stog ili žito koje još stoji ili njiva, da naknadi onaj koji je zapalio. 7 Ako ko da

bližnjemu svojemu novce ili posuðe na ostavu, pa se ukrade iz kuæe njegove, ako se naðe lupež, da plati dvojinom; 8 Ako li se ne naðe lupež, onda gospodar od one kuæe da stane pred sudije da se zakune da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega. 9 Za svaku stvar za koju bi bila raspra, ili za vola ili za magarca ili za ovcu ili za kozu, ili za haljinu, za svaku stvar izgubljenu, kad ko kaže da je njegova, pred sudije da doðe raspra obojice, pa koga osude sudije, onaj da vratи bližnjemu svojemu dvojinom. 10 Ako ko da bližnjemu svojemu da èuva magarca ili vola ili ovcu ili kozu ili kako god živinæ, pa ugine ili ohrone, ili ga ko otjera a da niko ne vidi, 11 Zakletva Gospodnja neka bude između njih, da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega, i gospodar od stvari neka pristane, a onaj da ne plati. 12 Ako li mu bude ukradeno, neka plati gospodaru njegovu. 13 Ako li ga bude rastrgla zvijerka da donese od njega svjedodžbu, i da ne plati što je rastrgnuto. 14 Ako ko uzme u bližnjega svojega živinæ na poslugu, pa ohrone ili ugine, a gospodar mu ne bude kod njega, da plati. 15 Ako li gospodar bude kod njega, da ne plati. Ako li bude najmljeno, da plati samo najam. 16 Ko bi prevario djevojku, koja nije zaruæena, te bi spavao s njom, da joj da præiju i uzme je za ženu. 17 A ako mu je otac njezin ne bi htio dati, da da novaca koliko ide u præiju djevojci. 18 Vještici ne daj da živi. 19 Ko bi oblezao živinæ, da se pogubi. 20 Ko žrtvu prinosi bogovima drugim osim jedinoga Gospoda, da se istrijebi kao prokletnik. 21 Došljaku nemoj èiniti krivo niti ga cvijeliti, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj. 22 Nemojte cvijeliti udovice i sirote. 23 Ako li koju cvijeli u èem god, i povije k meni, èuæeu viku njezinu, 24 I zapalæee se gnjev moj, i pobiæeu vas maæem, pa æee vaše žene biti udovice i vaša djeca sirote. 25 Kad daš u zajam novaca narodu mojemu, siromahu koji je kod tebe, nemoj mu biti kao kamatnik, ne udarajte na nj kamate. 26 Ako uzmeš u zalogu haljinu bližnjemu svojemu, vratи mu je prije nego sunce zaðe; 27 Jer mu je to sve odijelo èim zaklanja tijelo svoje; u èem æee spavati? pa kad povije k meni, ja æeu ga èutti, jer sam milostiv. 28 Nemoj psovati sudija, i starješini naroda svojega ne govori ružno. 29 Od ljetine svoje i od žitkih stvari svojih nemoj se zatezati da prineseš prvine; prvenca između sinova svojih meni da daš. 30 Tako èini s volom svojim i s ovcom i s kozom; sedam dana neka bude s majkom svojom, a osmoga dana da ga daš meni. 31 Bjeæete mi sveti ljudi; mesa u polju rastrgnuta ne jedite, bacite ga psima.

23 Ne iznosi lažnijeh glasova; ne pristaj s bezbožnikom da svjedoèiš krivo. 2 Ne idi za množinom na zlo, i ne govori na sudu povodeæi se za veæim brojem da se izvrne pravda. 3 Siromahu u parnici njegovoj ne gledaj što je siromah. 4 Ako naðeš na vola neprijatelja svojega ili na magarca njegova, gdje je zalutao, odvedi ga k njemu. 5 Ako vidiš gdje je nenavidniku tvojemu pao magarac pod teretom svojim, nemoj da ga ostaviš, nego mu pomozi. 6 Nemoj izvrnuti pravde siromahu svojemu u parnici njegovoj. 7 Rijeèi lažne kloni se, i bezazlenoga i pravoga nemoj ubiti, jer neæeu opravdati bezbožnika. 8 Ne uzimaj poklona, jer poklon zašlepljuje okate i izvræe rijeèi pravima. 9 Došljake ne cvijeli, jer vi znate kaka je duša došljaku, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj. 10 Šest godina zasijevaj zemlju svoju i sabiraj rod njezin; 11 A sedme godine ostavi je neka poèine, da jedu siromasi naroda tvojega, a što iza njih ostane neka jedu zvijeri poljske; tako radi i s vinogradom svojim

i s maslinikom svojim. **12** Šest dana radi poslove svoje, a u sedmi dan poèini, da se odmori vo tvoj i magarac tvoj, i da odahne sin robinje tvoje i došljak. **13** Držite se svega što sam vam kazao. Ne pominjte imena bogova tuđih, i da se ne èuve iz usta vaših. **14** Tri puta preko godine svetkuj mi: **15** Praznik prijesnjeh hljebova drži; sedam dana jedi hljebove prijesne, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer si tada izašao iz Misira; i niko da ne izaðe preda me prazan; **16** I praznik žetve prvina od truda tvojega što posješ u polju svojem; i praznik berbe na svršetku svake godine, kad sabereš trud svoj s njive. **17** Tri puta preko godine sve muškinje tvoje da izlazi pred Gospoda Boga. **18** Krvi od žrtve moje ne prinosi uz hljebove kisele, i pretilina praznika mojega da ne prenoæi do jutra. **19** Prvine od prvoga roda zemlje svoje donesi u kuæu Gospoda Boga svojega; nemoj kuhati jagnjeta u mlijeku majke njegove. **20** Evo, ja šaljem anđela svojega pred tobom da te èeva na putu, i da te odvede na mjesto koje sam ti pripravio. **21** Èuvaj ga se, i slušaj ga, nemoj da ga rasrđiš, jer vam neæe oprostiti grijeha, jer je moje ime u njemu. **22** Nego ako ga dobro uzaslusaš i ustvoriš sve što kažem, ja æu biti neprijatelj tvojim neprijateljima i protivnik tvojim protivnicima. **23** Jer æe anđeo moj iæi pred tobom i odvešće te u zemlju Amorejsku i Hetejsku i Ferezejsku i Hananejsku i Jevejsku i Jevusejsku, i ja æu ih istrijebiti. **24** Nemoj se klanjati bogovima njihovijem niti im služiti, ni èiniti što oni èine, nego ih sasvijem obori i likove njihove sasvijem izlomi. **25** I služite Gospodu Bogu svojemu, i on æe blagosloviti hljeb tvoj i vodu tvoju; i ukloniæeu bolest izmeðu vas. **26** Neæe biti pometkinje ni nerotkinje u zemlji tvojoj; i broj dana tvojih napuniæeu. **27** Pustiæeu strah svoj pred tobom, i uplašiæeu svaki narod na koji doðeš, i obratiæeu k tebi pleæi svijeh neprijatelja tvojih. **28** Poslaæeu i stržljene pred tobom, da tjeraju Jeveje, Hananeje i Heteje ispred tebe. **29** Neæeu ih otjerati ispred tebe za jednu godinu, da ne opusti zemlja i da se zvjerje poljsko ne namnoži na tebe. **30** Pomalo æu ih odgoniti ispred tebe dokle se ne namnoži i zauzmeæ zemlju. **31** I postaviæeu meðe tvoje od Mora Crvenoga do mora Filistejskoga i od pustinje do rijeke; jer æu vama u ruke dati one koji žive u onoj zemlji da ih otjeraš ispred sebe. **32** Nemoj hvatati vjere s njima ni s bogovima njihovijem. **33** Neka ne sjede u zemlji tvojoj, da te ne navrate da se ogrijšeš o mene, jer bi služio bogovima njihovijem, i to bi ti bila zamka.

24 I reèe Mojsiju: izaði gore ka Gospodu ti i Aron i Nadav i Avijud i sedamdeset starješina Izrailjevh, i poklonite se izdaleka. **2** I Mojsije sam neka pristupi ka Gospodu, a oni neka ne pristupe; i narod neka ne ide na gore s njim. **3** I doðe Mojsije, i kaza narodu sve rijeèi Gospodnje i sve zakone. I odgovori narod jednjem glasom i rekoše: èiniæemo sve što je rekao Gospod. **4** I napisala Mojsije sve rijeèi Gospodnje, i ustavši rano naèini oltar pod gorom i dvanaest stupova za dvanaest plemena Izrailjevh. **5** I posla mladiæe izmeðu sinova Izrailjevh, koji prinesoše žrtve paljenice i prinesoše teoce na žrtve zahvalne Gospodu. **6** I uvezvi Mojsije polovinu krvi, metnu u zdjeli, a polovinu krvi izli na oltar. **7** I uze knjigu zavjetnu i proëita narodu. A oni rekoše: što je god rekao Gospod èiniæemo i slušaæemo. **8** A Mojsije uze krv, i pokropi njom narod, i reèe: evo krv zavjetna, koji uèini Gospod s vama za sve rijeèi ove. **9** Potom otide gore Mojsije i Aron, Nadav i Avijud, i sedamdeset starješina

Izrailjevh. **10** I vidješe Boga Izrailjeva, i pod nogama njegovijem kao djelo od kamena safira i kao nebo kad je vedro. **11** I ne pruži ruke svoje na izabrane izmeðu sinova Izrailjevh, nego vidješe Boga, pa jedoše i piše. **12** I reèe Gospod Mojsiju: popni se k meni na goru, i ostani ovđje, i dææu ti ploœe od kamena, zakon i zapovijesti, koje sam napisao, da ih uèiš. **13** Tada usta Mojsije s Isusom, koji ga služaše, i izaðe Mojsije na goru Božiju. **14** A starješinama reèe: sjedite tu dok se vratimo k vama; a eto Aron i Or s vama; ko bi imao što, neka ide k njima. **15** I otide Mojsije na goru, a oblak pokri goru. **16** I bijaše slava Gospodnja na gori Sinajskoj, i oblak je pokrivaše šest dana; a u sedmi dan i viknu Mojsija ispred oblaka. **17** I slava Gospodnja bješe po viðenju kao organj koji sažiže na vrh gore pred sinovima Izrailjevima. **18** I Mojsije uđe usred oblaka, i pope se na goru; i osta Mojsije na goru èetrdeset dana i èetrdeset noæi.

25 I Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **2** Reci sinovima Izrailjevh da mi skupe prilog: od svakoga koji drage volje da uzmiti prilog meni. **3** A ovo je prilog što æete uzimati od njih, zlato i srebro i mjeđ, **4** I porfiru i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet, **5** I kože ovnjuške crvene obojene, i kože jazavèje, i drvo sitim, **6** Ulje za vidjelo, mirise za ulje pomazanja i za mirisav kad, **7** Kamenje onihovo i kamenje za ukivanje na opleæak i napršnik. **8** I neka mi naèine svinjetinu, da meðu njima nastavam; **9** Kao što æu ti pokazati sliku od šatora i sliku od svijeh stvari njegovijeh, tako da naèinite. **10** Neka naèine kovèeg od drveta sitima, u dužinu od dva laka i po, a u širinu od podrug laka, i u visinu od podrug laka. **11** I pokuj ga èistim zlatom, iznutra i spolja pokuj ga; i ozgo mu naèini zlatan vijenac unaokolo. **12** I salij mu èetiri bioèuga od zlata, i metni mu ih na èetiri ugla, da mu s jedne strane budu dva bioèuga i s druge strane dva bioèuga. **13** I naèini poluge od drveta sitima, i okuj ih u zlato. **14** I provuci poluge kroz bioèuge s obje strane kovèegu, da se o njima nosi kovèeg; **15** U bioèuzima na kovèegu neka stoe poluge, da se ne vade iz njih. **16** Pa u kovèeg metni svjedoèanstvo, koje æu ti dati. **17** I naèini zaklopac od èistoga zlata, u dužinu od dva laka i po, a u širinu od podrug laka. **18** I naèini dva heruvima zlatna, jednostavne ih naèini, na dva kraja zaklopca. **19** I naèini heruvima jednoga na jednom kraju a drugoga heruvima na drugom kraju; na zaklopцу naèinite dva heruvima na oba kraja. **20** I neka heruvimi rašire krila u vis da zaklanaju krilima zaklopac, i neka budu licem okrenuti jedan drugom, prema zaklopcu neka su okrenuta lica heruvimima. **21** I metnuæeš zaklopac ozgo na kovèeg, a u kovèeg æeš metnuti svjedoèanstvo, koje æu ti dati. **22** I tu æu se sastajati s tobom i govoriau ti ozgo sa zaklopca izmeðu dva heruvima, koji æe biti na kovèegu od svjedoèanstva, sve što æu ti zapovijedati za sinove Izrailjeve. **23** Naèini i sto od drveta sitima, u dužinu od dva laka, a u širinu od jednog laka, a u visinu od podrug laka. **24** I pokuj ga èistim zlatom, i naèini mu vijenac zlatan unaokolo. **25** I naèini mu oplatu unaokolo s podlanice, i naèini zlatan vijenac oko oplate. **26** I naèini mu èetiri bioèuga od zlata, i metni mu te bioèuge na èetiri ugla koji æe mu biti kod èetiri noge. **27** Pod oplatom neka budu bioèuzi, da u njima stoje poluge da se nosi sto. **28** A poluge naèini od drveta sitima, i okuj ih zlatom da se o njima nosi sto. **29** I naèini mu zdjeli i èaše i vijedra i kutliæe, kojima æe se preljevati, a naèiniæeš ih od èistoga zlata. **30** I metaæeš na sto hljebove, da su postavljeni

svagda preda mnom. **31** I naèini svijetnjak od èistoga zlata, jednostavan neka bude svijetnjak; stup i grane i èašice, jabuke i cvjetovi neka budu u njega. **32** A šest grana neka mu izlazi sa strana, tri grane s jedne strane svijetnjaka a tri grane s druge strane svijetnjaka. **33** Tri èašice kao badem neka budu na jednoj grani i jabuka i cvijet, i tri èašice kao badem i jabuka i cvijet na drugoj grani; tako neka bude na šest grana što izlaze iz svijetnjaka. **34** I na samom svijetnjaku neka budu èetiri èašice kao badem i jabuke i cvjetovi. **35** Jedna jabuka pod dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega; tako neka bude na šest grana što izlaziti iz svijetnjaka; **36** Jabuke i grane njihove iz njega neka izlaze; sve jednostavno od èistoga zlata. **37** I naèiniæeš mu sedam žižaka, i paliæeš ih da svijete sa svake strane; **38** I usekaeš i spremice za gar neka budu od èistoga zlata. **39** Od talanta èistoga zlata neka bude naèinjen sa svijem tijem spravama. **40** I gledaj, te naèini sve ovo po slici koja ti je pokazana na gori.

26 A šator æeš naèiniti od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca; i po njima da budu vezeni heruvimi. **2** Jedan zavjes neka bude dvadeset i osam lakata dug i èetiri lakta širok; svi zavjesi da budu jedne mjere. **3** Pet zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim, i pet drugih zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim. **4** I naèini petlje od porfire po kraju jednoga zavjesa, gdje æe se krajevi sastavljati, i tako naèini po kraju drugoga zavjesa, gdje æe se krajevi sastavljati. **5** Pedeset petalja naèini na jednom zavjesu, a pedeset petalja naèini na kraju drugoga zavjesa, gdje æe se sastavljati s drugim, a petlje da budu jedna prema drugoj. **6** I naèini pedeset kuka od zlata, da zapneš zavjes jedan za drugi kukama, i tako æe biti šator jedan. **7** I naèini zavjes od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa naèini. **8** Zavjes jedan neka bude trideset lakata dug, a širok èetiri lakta; tijeh jedanaest zavjesa da su jedne mjere. **9** I sastavi pet zavjesa zajedno, a šest ostalijeh zajedno, na dvoje æeš previti šesti zavjes s prednje strane naslonu. **10** I naèini pedeset petalja na stražnjem kraju prvoga zavjesa, gdje æe se sastavljati, a pedeset petalja na kraju drugoga zavjesa, gdje æe se sastavljati. **11** I naèini kuka mjedenijeh pedeset, i zapni kuke na petlje, i sastavi naslon, da bude jedno. **12** A što je više u zavjesa na naslonu, polovina zavjesa što pretjeće, neka visi na stražnjoj strani šatoru. **13** I lakat s jedne strane a lakat s druge strane što ima više u dužinu u zavjesa na naslonu, neka visi šatoru sa strane i tamo i amo, da ga zaklanja. **14** I naèini pokrivaè naslonu od koža ovnuskih crvenih obojenih, i svrh njega pokrivaè od koža jazavèjih. **15** I naèini za šator daske od drveta sitima, koje æe stajati pravo. **16** Deset lakata neka bude svaka daska duga a podrug lakta široka. **17** Dva èepa neka budu na dasci, jedan prema drugome najednako; tako naèini na svakoj dasci za šator. **18** Tako naèini daske za šator, dvadeset dasaka na južnoj strani. **19** A pod dvadeset dasaka naèini èetrdeset stopica od srebra: dvije stopice pod jednu dasku za dva èepa njezina, i dvije stopice pod drugu dasku za dva èepa njezina. **20** A na drugoj strani šatora prema sjeveru dvadeset dasaka. **21** Sa èetrdeset stopica srebrnjeh, dvije stopice pod jednu dasku i dvije stopice pod drugu dasku. **22** A na zapadnoj strani šatora naèini šest dasaka, **23** I dvije

daske na dva ugla od šatora. **24** I one neka se sastavljaju ozdo i neka se sastavljaju ozgo bioèugom; tako neka bude u obje koje æe biti na oba ugla. **25** Tako æe biti osam dasaka sa stopicama srebrnjem, sa šesnaest stopica, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku. **26** I naèini prijevornice od drveta sitima, pet da daske na jednoj strani šatora, **27** I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora do oba ugla. **28** A srednja prijevornica da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga. **29** A daske okuj zlatom, i bioèuge im naèini od zlata, da se kroz njih provuku prijevornice, a i prijevornice okuj zlatom. **30** Tako æeš podignuti šator po slici koja ti je pokazana na gori. **31** I naèini zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, i po njemu neka budu vezeni heruvimi. **32** I objesi ga o èetiri stupa od drveta sitima, okovana zlatom, sa kukama zlatnim, na èetiri stopice srebrne. **33** I objesi zavjes o kuke, i unesi za zavjes kovèeg od svjedoèanstva, da vam zavjes rastavlja svetinju od svetinje nad svetinjama. **34** I metni zaklopac na kovèeg od svjedoèanstva u svetinji nad svetinjama. **35** I namjesti sto pred zavjes a svijetnjak prema stolu na južnoj strani šatora, da sto stoji na sjevernoj strani. **36** I na vrata naslonu naèiniæeš zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen; **37** I za taj zavjes naèiniæeš pet stupova od drveta sitima, koje æeš okovati zlatom, sa kukama zlatnijem, i saliæeš za njih pet stopica od mjedi.

27 I naèini oltar od drveta sitima, pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu, èetvorouglast da bude oltar, tri lakta visok. **2** I na èetiri ugla naèini mu rogovje, iz njega da izlaze rogovi, i okovaæeš ga u mjed. **3** I naèiniæeš mu lonce za pepeo i lopatice i kotlièe i viljuške i mašice; sve mu posuðe naèini od mjedi. **4** I naèini mu rešetku od mjedi kao mrežu, i naèini u rešetke èetiri bioèuga od mjedi na èetiri ugla njezina. **5** I metni je ispod oltara unaokolo, da bude rešetka do sredine oltara. **6** Naèini i poluge oltaru, poluge od drveta sitima, i okuj ih u mjed. **7** I poluge da se provuku kroz bioèuge, da budu poluge s dvije strane oltaru, kad se nosi. **8** Naèiniæeš ga od dasaka da bude iznutra šupalj; kao što ti je pokazano na gori tako neka naèine. **9** I naèiniæeš trijem šatoru na južnoj strani; zavjesi trijemu da budu od tankoga platna uzvedenoga, sto lakata u dužinu na jednoj strani. **10** I dvadeset stupova i pod njih dvadeset stopica od mjedi, a kuke na stupovima i pasovi njihovi od srebra. **11** Tako i sa zapadne strane da budu zavjesi sto lakata dugi, i dvadeset stupova i dvadeset stopica od mjedi, na stupovima kuke i njihovi pasovi od srebra. **12** A širina æe trijemu imati sa zapadne strane zavjesu od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica pod njih. **13** A na prednjoj strani prema istoku biæe trijem širok pedeset lakata. **14** Od petnaest lakata neka budu zavjesi na jednoj strani, i za njih tri stupa i tri stopice pod njih; **15** Na drugoj strani zavjesi od petnaest lakata, i tri stupa za njih i tri stopice pod njih. **16** A nad vratima od trijema zavjes od dvadeset lakata od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, i èetiri stupa za nj, i pod njih èetiri stopice. **17** Svi stupovi u trijemu unaokolo da budu opasani srebrom, i kuke da su im srebrne a stopice od mjedi. **18** U dužinu æe trijem imati sto lakata, u širinu pedeset svuda, a u visinu pet lakata, da bude od tankoga platna uzvedenoga, a stopice od mjedi. **19** Sve posuðe

u šatoru za svaku službu, i sve kolje u njemu i sve kolje u trijemu da bude od mjedi. **20** I ti zapovjedi sinovima Izrailjevim da ti donesu ulja maslinova èistoga cijednoga za vidjelo, da bi žisci gorjeli svagda. **21** U šatoru od sastanka pred zavjesom, koji æe zaklanjati svjedoèanstvo, neka ih Aron i sinovi njegovi spremaju da gore od veèera do jutra pred Gospodom. To neka je uredba vjeèena koljenima njihovijem među sinovima Izrailjevima.

28 A ti uzmi k sebi Arona brata svojega sa sinovima njegovijem između sinova Izrailjevih da mi budu sveštenici, Aron i Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar, sinovi Aronovi. **21** naèini svete haljine Aronu bratu svojemu za èast i diku. **3** I kaži svijem ljudima vještijem, koje sam napunio duha mudrosti, neka naèine haljine Aronu, da se posveti da mi bude sveštenik. **4** A ovo su haljine Što æe naèiniti: naprsnik i opleæak i plašt, košulja vezena, kapa i poj. Te haljine svete neka naprave Aronu bratu tvojemu i sinovima njegovijem, da mi budu sveštenici, **5** I neka uzmu zlata i porfire i skerleta i crvca i tankoga platna; **6** I neka naèine opleæak od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezeni. **7** Dvije poramenice neka budu na njemu, koje æe se sastavljati na dva kraja, da se drži zajedno. **8** A pojas na njemu neka bude naprave iste kao i on, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga. **9** I uzmi dva kamena oniha, i na njima izrezi imena sinova Izrailjevih, **10** Šest imena njihovih na jednom kamenu, a šest imena ostalijeh na drugom kamenu po redu kako se koji rodio. **11** Vještinstvom kamenarskom, kojom se režu peèati, izrezaæeš na tva dva kamena imena sinova Izrailjevih, i optoëi ih zlatom unaokolo. **12** I metni ta dva kamena na poramenice opleæku, da budu kameni za spomen sinovima Izrailjevijem, i Aron da nosi imena njihova pred Gospodom na oba ramena svoja za spomen. **13** I naèini kopèe od zlata. **14** I dva lanca od èistoga zlata naèini jednaka pletena, i objesi lance pletene o kopèe. **15** I naprsnik sudske naèini naprave vezene onake kao opleæak, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga naèini ga. **16** Neka bude èetvorouglast i dvostruk, u dužinu s pedi i u širinu s pedi. **17** I udari po njemu drago kamenje, u èetiri reda neka bude kamenje. U prvom redu: sardonih, topaz i smaragd; **18** A u drugom redu: karbunkul, safir i dijamant; **19** A u treæem redu: ligur i ahat i ametist; **20** A u èetvrtom redu: hrisolit, onih i jaspid; neka budu ukovani u zlato u svom redu. **21** I tijeh kamenja s imenima sinova Izrailjevih biæe dvanaest po imenima njihovijem, da budu rezani kao peèat, svaki sa svojim imenom, za dvanaest plemena. **22** I na naprsnik metni lance jednake, pletene, od èistoga zlata. **23** I dvije grivne zlatne naèini na naprsnik, i metni dvije grivne na dva kraja naprsniku. **24** Pa provuci dva lanca zlatna kroz dvije grivne na krajevima naprsniku. **25** A druga dva kraja od dva lanca zapni za dvije kopèe, i metni na poramenice od opleæka sprijed. **26** I naèini druge dvije grivne zlatne, i metni ih na druga dva kraja naprsniku iznutra na strani koja je od opleæaka. **27** I naèini još dvije zlatne grivne, i metni ih na poramenice od opleæaka ozdo prema sastavcima njegovijem, više pojasa na opleæku. **28** Tako neka vežu naprsnik grivne njegove za grivne na opleæku vrvcom od porfire, da stoji nad pojasmom od opleæaka, i da se ne odvaja naprsnik od opleæaka. **29** I neka nosi Aron imena sinova Izrailjevih na naprsniku sudskemu na srcu svom kad ulazi u svetinju za spomen pred Gospodom vazda. **30** I metni na

naprsnik sudske Urim i Tumim, da bude na srcu Aronu kad ulazi pred Gospoda, i Aron æe nositi sud sinova Izrailjevih na srcu svom pred Gospodom vazda. **31** I naèini plašt pod opleæak sav od porfire. **32** I ozgo neka bude prorez u srijedi, i neka bude optoèen prorez svuda unaokolo trakom tkanijem, kao prorez u oklopa, da se ne razredi. **33** A po skutu mu naèini šipke od porfire i od skerleta i od crvca svuda unaokolo, i među njima zlatna zvonca svuda unaokolo: **34** Zvonce zlatno pa šipak, zvonce zlatno pa šipak po skutu od plašta svuda unaokolo. **35** I to æe biti na Aronu kad služi, da se èuje glas kad ulazi u svetinju pred Gospoda i kad izlazi, da ne pogine. **36** I naèini ploèu od èistoga zlata, i na njoj izrezi kao na peèatu: svetinja Gospodu. **37** I veži je vrvcom od porfire za kapu, sprijed na kapi da stoji. **38** I biæe na èelu Aronovu, da nosi Aron grijeve svetijeh prinosa koje prinеси sinovi Izrailjevi u svijem darovima svojih svjetijeh prinosa; biæe na èelu njegovu vazda, da bi bili mili Gospodu. **39** I naèini košulju od tankoga platna izmetanoga, i naèini kapu od tankoga platna, a pojas naèini vezeni. **40** I sinovima Aronovijem naèini košulje, i naèini im pojase, i kapice im naèini za èast i diku. **41** Pa to obuci Aronu bratu svojemu i sinovima njegovijem, i pomaži ih i napuni im ruke i posveti ih da mi budu sveštenici. **42** I naèini im gaæe lanene, da se pokrije golo tijelo; od bedara do dno stegna da budu. **43** I to neka je na Aronu i na sinovima njegovijem kad ulaze u šator od sastanka ili kad pristupaju k oltaru da služe u svetinji, da ne bi noseæi grijeve poginuli. Ovo æe biti uredba vjeèena njemu i sjemenu njegovu nakon njega.

29 Uèiniæeš im ovo kad ih staneš osveštavati da mi vrše službu sveštenièku: uzmi tele i dva ovna zdrava, **2** I hljebove prijesne i kolaèe prijesne zamiješene s uljem, i pogaæe prijesne namazane uljem, od brašna pšeniènoga umijesi ih. **3** I metni ih u jednu kotaricu, i prinesi ih u kotarici s teletom i s dva ovna. **4** I dovedi Arona i sinove njegove pred vrata šatora od sastanka, i umij ih vodom. **5** I uzevši haljine obuci Aronu košulju i plašt ispod opleæaka i opleæak i naprsnik, i opaši ga pojasmom od opleæaka. **6** I metni mu kapu na glavu i svetu ploèu na kapu. **7** I uzmi ulje za pomazanje, i izlij mu na glavu, i pomazaæeš ga. **8** I sinove njegove dovedi i obuci im košulje; **9** I opaši ih pojasmima, Arona i sinove njegove, i metni im kape na glave, da imaju sveštenstvo uredbom vjeèenom. Tako æeš posvetiti ruke Aronu i sinovima njegovijem. **10** I dovedi tele pred šator od sastanka, a Aron i sinovi njegovi neka metnu ruke teletu na glavu. **11** I zakolji tele pred Gospodom na vratima šatora od sastanka. **12** I uzevši krv od teleta pomaži rogovu oltaru prstom svojim, a ostalu krv svu prolj na podnožje oltaru. **13** I uzmi sve salo po crijevima, i mrežicu na jetri, i oba bubrega i salo oko njih, i zapali na oltaru. **14** A meso od teleta i kožu i balegu spali ognjem izvan okola; to je žrtva za grijeh. **15** Potom uzmi ovna jednoga, i na glavu ovnu neka metnu ruke svoje Aron i sinovi njegovi. **16** I zakolji ovnu i uzmi krv od njega i pokropi oltar unaokolo. **17** A ovna izudi, i operi drob i noge, i metni ih na udove njegove i na glavu. **18** I svega ovna zapali na oltaru; to je žrtva paljenica Gospodu, miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu. **19** Pa uzmi i drugoga ovna, i neka mu metne Aron i sinovi njegovi ruke svoje na glavu. **20** I zakolji toga ovna, i uzmi krv od njega i pomaži njom kraj od desnoga uha Aronu i kraj od desnoga uha sinovima njegovijem, i palac u desne ruke njihove i palac u desne noge njihove, a ostalom krvljvu

pokropi oltar unaokolo. **21** I uzmi krvi koja bude na oltaru i ulja za pomazanje, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove, i biæe svet on i haljine njegove i sinovi njegovi i haljine njihove. **22** Potom uzmi salo od ovna i rep i salo što je po crijevima i mrežicu na jetri i oba bubrega i salo oko njih, i desno pleæe; jer je ovan posvetni; **23** I jedan hljeb i jedan kolaè s uljem i jednu pogæau iz kotarice u kojoj budu prijesni hljebovi pred Gospodom. **24** I to sve metni u ruke Aronu i u ruke sinovima njegovim, i obræi tamu i amo, da bude žrtva obrtna pred Gospodom. **25** Potom uzmi im to iz ruku, i zapali na oltaru svrhu žrtve paljenice, da bude miris ugodan pred Gospodom; to je žrtva ognjena Gospodu. **26** I uzmi grudi od ovna posvetnoga, koji bude za Arona, i obrtaæe ih tamu i amo, da bude žrtva obrtna pred Gospodom; i to æe biti tvoj dio. **27** Tako æeš osvetiti grudi od žrtve obrtna i pleæe od žrtve podizane, što je obrtno i što je podizano od ovna posvetnoga za Arona i za sinove njegove. **28** I to æe biti Aronu i sinovima njegovim uredbom vjeènom od sinova Izrailjevih, jer je žrtva podizana. Kad je žrtva podizana sinova Izrailjevih od njihovih žrtava zahvalnijeh, žrtva podizana biæe Gospodu. **29** A svete haljine Aronove neka budu sinovima njegovim nakon njega da se pomazuju u njima i da im se u njima posveæuju ruke. **30** Sedam dana neka ih oblaæi koji na njegovo mjesto bude sveštenik između sinova njegovih, koji æe ulaziti u šator od sastanka da služi u svetinji. **31** A ovna posvetnoga uzmi i skuhaj meso od njega na mjestu svetom. **32** I Aron i sinovi njegovi neka na vratima šatora od sastanka jedu meso od toga ovna i hljeb što je u kotarici. **33** Neka ga jedu oni za koje je bilo oèišæenje da bi im se posvetile ruke da bi bili posveæeni; a drugi da ne jede, jer je stvar sveta. **34** Ako li bi ostalo što mesa posvetnoga ili hljeba do jutra, onda što ostane sažezi ognjem, a da se ne jede, jer je stvar sveta. **35** I tako uèini Aronu i sinovima njegovim po svemu što ti zapovjedih; sedam dana svetiæe im ruke. **36** I svaki æeš dan prinositi na žrtvu tele za grijeh radi oèišæenja; i oèišæeš oltar èineæi oèišæenje na njemu, i pomazaæeš ga da se osveti. **37** Sedam dana èiniæeš oèišæenje na oltaru i osvetiæeš ga, te æe oltar biti svetinja nad svetinjama; što se god dotakne oltara, biæe sveto. **38** I ovo æeš prinositi na oltaru: dva jagnjeta od godine svaki dan bez prekida. **39** Jedno jagnje prinosi jutrom a drugo prinosi veèerom, **40** I jošte desetinu efe pseniènoga brašna smiješana s uljem cijeðenim, kojega da bude èetvrt ina, i naljev vina, èetvrt ina na jedno jagnje. **41** A drugo jagnje prinesi uveèe; kao sa žrtvom jutrenjom i s najlevom njezinijem tako i s ovom èini da bude miris ugodan, žrtva ognjena Gospodu. **42** To neka bude žrtva paljenica svagda od koljena do koljena vašega na vratima šatora od sastanka pred Gospodom, gdje æu se sastajati s vama da govorim s tobom. **43** I ondje æu se sastajati sa sinovima Izrailjevijem, da se osveæuje slavom mojom. **44** I osvetiæu šator od sastanka i oltar; i Arona i sinove njegove osvetiæu da su mi sveštenici. **45** I nastavaæu meðu sinovima Izrailjevijem, i biæe im Bog. **46** I poznæe da sam ja Gospod Bog njihov, koji sam ih izveo iz zemlje Misirske da nastavam meðu njima, ja Gospod Bog njihov.

30 Jošte naèini oltar kadioni, od drveta sitima naèini ga. **2** Dužina neka mu bude lakat, i širina lakat, èetvorouglast da bude, i dva lakta visok; iz njega neka mu izlaze rogovi. **3** I pokuj

ga èistijem zlatom, ozgo sa strana unaokolo, i rogove njegove; i naèini mu vjenac zlatan unaokolo. **4** I naèini mu po dva bioèuga zlatna ispod vjenca na dva ugla njegova s obje strane, i kroz njih æeš provuæi poluge da se može nositi. **5** A poluge naèini od drveta sitima, i okuj ih u zlato. **6** I metni ga pred zavjes koji visi pred kovèegom od svjedoèanstva prema zaklopcu koji je nad svjedoèanstvom, gdje æu se s tobom sastajati. **7** I neka kadi na njemu Aron kadom mirisnim; svako jutro neka kadi kad spremi žiške. **8** I kad zapali Aron žiške uveèe, neka kadi; neka bude kad svagdašnji pred Gospodom od koljena do koljena vašega. **9** Ne prinosite na njemu kada tuðega niti žrtve paljenice niti prinosu; ni naljeva ne ljevajte na njemu. **10** Samo oèišæenje neka èini nad rogovima njegovim Aron jednom u godini; krvlju od žrtve za grijeh u dan oèišæenja jednom u godini èiniæe oèišæenja na njemu od koljena do koljena vašega; jer je to svetinja nad svetinjama Gospodu. **11** Jošte reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **12** Kad staneš brojiti sinove Izrailjeve, između onih koji idu u broj svaki neka dade otкуп za život svoj Gospodu, kad ih staneš brojiti, da ne bi došlo na njih kako zlo kad ih staneš brojiti. **13** A neka da svaki koji ide u broj po siklu, po siklu svetom a taj je sikal dvadeset noviæea po siklu biæe prilog Gospodu. **14** Ko god ide u broj, od dvadeset godina i više, neka da prilog Gospodu. **15** Bogati da ne da više a siromah da ne da manje od po siklu, kad daju prilog Gospodu na oèišæenje duša vaših. **16** I uzevši novce za oèišæenje od sinova Izrailjevih ostavi ih za potrebu u šatoru od sastanka, i biæe sinovima Izrailjevijem spomen pred Gospodom za oèišæenje duša vaših. **17** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **18** Naèini i umivaonicu od mjedi i podnožje joj od mjedi za umivanje; i metni je između šatora od sastanka i oltara, i nalij u nju vode. **19** Da iz nje pere Aron i sinovi njegovi ruke svoje i noge svoje. **20** Kad idu u šator od sastanka, neka se umivaju vodom, da ne izginu, ili kad pristupaju k oltaru da služe i da pale žrtvu ognjenu Gospodu. **21** Tada neka Peru ruke svoje i noge svoje da ne izginu. To neka im bude uredba vjeèena Aronu i sjemenu njegovu od koljena do koljena. **22** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **23** Uzmi mirisa najboljih: smirne najèistije pet stotina sikala i cimeta mirisavoga pola toliko, dvjesta pedeset, i iðirota takoðe dvjesta pedeset, **24** I kasije pet stotina mjerom svetom, i ulja maslinova jedan in. **25** I od toga naèini ulje za sveto pomazanje, ulje najbolje vještinom apotekarskom; to da bude ulje svetoga pomazanja. **26** I njim pomaži šator od sastanka i kovèeg od svjedoèanstva, **27** I sto i sve sprave njegove, i svijetnjak i sprave njegove, i oltar kadioni, **28** I oltar na kojem se prinosi žrtva paljenica, i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino. **29** Tako æeš ih osvetiti, te æe biti svetinja nad svetinjom, i što ih se god dotakne biæe sveto. **30** Pomaži i Arona i sinove njegove, i osvetiæe ih da mi budu sveštenici. **31** A sinovima Izrailjevijem kaži i reci: ovo neka mi bude ulje svetoga pomazanja od koljena do koljena vašega. **32** Tijelo èovjeèije neka se ne maže njim, niti pravite takoga ulja kako je ono; sveto je, neka vam bude sveto. **33** Ako li bi ko naèinu tako ulje ili namazao njim drugoga, istrjebiæe se iz naroda svojega. **34** I reèe Gospod Mojsiju: uzmi mirisa, stakte, oniha i halvana mirisavoga, i tamjana èistoga, koliko jednoga toliko drugoga. **35** I od toga naèini kad, sastavljen vještinom apotekarskom, èist i svet. **36** I istucavši ga nasitno, metaæeš ga pred svjedoèanstvom u šatoru od sastanka, gdje æu se sastajati s tobom; to neka vam bude svetinja nad svetinjama. **37**

A takvoga kada kakav naèiniš nemoje sebi praviti; to neka ti je svetinja za Gospoda. **38** Ako li bi ko naèinio taki da ga miriše, istrijebiæe se iz naroda svojega.

31 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Gle, pozvah po imenu Veseleila sina Urije sina Orova od plemena Judina. **3** I napunih ga duha svetoga, mudrosti i razuma i znanja i svake vještine, **4** Da vješto izmišlja kako se što može naèiniti od zlata i od srebra i od mjedi, **5** Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo, i svaki posao raditi. **6** I evo udružih s njim Elijava sina Ahisamahova od plemena Danova, i svakomu vještom èovjeku u srce dадoh vještinu da izrade sve što sam ti zapovjedio. **7** Šator od sastanka, i kovèeg za svjedoèanstvo i zaklopac na nj, i sve sprave u šatoru, **8** I sto i sprave njegove, i svijetnjak èisti sa svijem spravama njegovijem, i oltar kadioni, **9** I oltar za žrtvu paljenicu sa svijem spravama njegovijem, i umivaonicu i podnožje njezino, **10** I haljine službene i svete haljine Aronu svešteniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu sveštenièku, **11** Ulje pomazanja, i kad mirisni za svetinju. Sve neka naèine onako kako sam ti zapovjedio. **12** I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **13** A ti kaži sinovima Izrailjevijem i reci: ali subote moje èuvajte, jer je znak između mene i vas od koljena do koljena, da znate da sam ja Gospod koji vas posveæujem. **14** Èuvajte dakle subotu, jer vam je sveta; ko bi je oskrvrio, da se pogubi; jer ko bi god radio kakav posao u nju, istrijebiæe se ona duša iz naroda svojega. **15** Šest dana neka se radi; a sedmi je dan subota, odmor, svet Gospodu; ko bi god radio posao u dan subotni, da se pogubi. **16** Zato æe èuvati sinovi Izrailjevi subotu praznujuæi subotu od koljena do koljena zavjetom vjeènim. **17** To je znak između mene i sinova Izrailjevih dovjeka; jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, a u sedmi dan poèinu i odmor se. **18** I izgovorivši ovo Mojsiju na gori Sinajskoj, dade mu dvije ploèe svjedoèanstva, ploèe kamene pisane prstom Božijim.

32 A narod vidjevši gdje Mojsije za dugo ne slazi s gore, skupi se narod pred Aronom, i rekoše mu: hajde, naèini nam bogove, koji æe iæi pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Misirske ne znamo šta bi. **2** A Aron im reèe: poskidaæe zlatne oboce što su u ušima žena vaših, sinova vaših i kæeri vaših, i donesite mi. **3** I poskida sav narod zlatne oboce što im bijahu u ušima, i donesoše Aronu. **4** A on uzev iz ruku njihovih, sali u kalup, i naèini tele saliveno. I rekoše: ovo su bogovi vroji, Izrailju, koji te izvedoše iz zemlje Misirske. **5** A kad to vidje Aron, naèini oltar pred njim; i povika Aron, i reèe: sutra je praznik Gospodnj. **6** I sjutradan ustavši rano prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i posjeda narod, te jedoše i piše, a poslijе ustaše da se igraju. **7** A Gospod reèe Mojsiju: idi, siði, jer se pokvari tvoj narod, koji si izveo iz zemlje Misirske. **8** Brzo zaðoše s puta, koji sam im zapovjedio; naèiniše sebi tele liveno, i pokloniše mu se, i prinesoše mu žrtvu, i rekoše: ovo su bogovi vroji, Izrailju, koji te izvedoše iz zemlje Misirske. **9** Još reèe Gospod Mojsiju: pogledah narod ovaj, i eto je narod tvrdava rata. **10** I sada pusti me, da se raspali gnjev moj na njih i da ih istrijebim; ali od tebe æeu uèiniti narod velik. **11** A Mojsije se zamoli Gospodu Bogu svojemu, i reèe: zašto se, Gospode, raspaljuje gnjev tvoj na narod tvoj, koji si izveo iz zemlje Misirske silom velikom i rukom krjepkom? **12** Zašto da govore Misirci i reku: na zlo ih izvede, da ih pobije po planinama i da ih istrijebi

sa zemlje? Povrati se od gnjeva svojega, i pozali narod svoj oda zla. **13** Opomeni se Avramu, Isaku i Izrailju, sluga svojih, kojima si se sobom zakleo i obrekao im: umnožiæu sjeme vaše kao zvjezde na nebu, i zemlju ovu, za koju gororih, svu æeu dati sjemenu vašemu da je njihova dovjeka. **14** I ražali se Gospodu uèiniti zlo narodu svojemu, koje reèe. **15** Tada se vrti Mojsije, i siðe s gore sa dvije ploèe svjedoèanstva u rukama svojim; i ploèe bjehu pisane s obje strane, otud i odovud pisane. **16** I bjehu ploèe djelo Božije, i pismo bješe pismo Božije, urezano na ploèama. **17** A Isus èuvši viku u narodu, kad vikahu, reèe Mojsiju: vika ubojna u okolu. **18** A on reèe: nije to vika kako vièu koji su jaèi, niti je vika kako vièu koji su slabiji, nego èujem viku onih koji pjevaju. **19** I kad doðe blizu okola, ugleda tele i igre, te se razgnjevi Mojsije, i baci iz ruku svojih ploèe, i razbi ih pod gorom. **20** Pa uze tele koje bijahu naèinili i spali ga ognjem, i satr ga u prah, i prosu ga po vodi, i zapoji sinove Izrailjeve. **21** I reèe Mojsije Aronu: šta ti je uèinio ovaj narod, te ga uvali u toliki grijeh? **22** A Aron mu reèe: nemoj se gnjeviti, gospodaru; ti znaš ovaj narod da je brz na zlo. **23** Jer rekoše mi: naèini nam bogove, koji æe iæi pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Misirske ne znamo šta bi. **24** A ja im rekoh: ko ima zlata, neka ga skida sa sebe. I dadoše mi, a ja ga bacih u vatrui, i izaðe to tele. **25** A Mojsije videæi narod go, jer ga ogoli Aron na sramotu pred protivnicima njegovijem, **26** Stade Mojsije na vrata od okola, i reèe: k meni ko je Gospodnji. I skupiše se pred njega svi sinovi Levijevi. **27** I reèe im: ovako kaže Gospod Bog Izrailjev: pripašte svaki svoj maè uz bedro svoje, pa proðite tamo i amo po okolu od vrata do vrata, i pobijte svaki brata svojega i prijatelja svojega i bližnjega svojega. **28** I uèiniše sinovi Levijevi po zapovijesti Mojsijevoj, i pogibe naroda u onaj dan do tri tisuæe ljudi. **29** Jer Mojsije reèe: posvete danas ruke svoje Gospodu, svak na sinu svom i na bratu svom, da bi vam dao danas blagoslov. **30** A sjutradan reèe Mojsije narodu: vi ljuto sagriješite; zato sada idem gore ka Gospodu, eda bih ga umolio da vam oprosti grijeh. **31** I vrti se Mojsije ka Gospodu, i reèe: molim ti se; narod ovaj ljuto sagriješi naèinivši sebi bogove od zlata. **32** Ali oprosti im grijeh: ako li neæeš, izbriši me iz knjige svoje, koju si napisao. **33** A Gospod reèe Mojsiju: ko mi je zgriješio, onoga æeu izbrisati iz knjige svoje. **34** A sada idi, vodi taj narod kuda sam ti kazao. Evo, moj æe anðeo iæi pred tobom, a kad ih pohodim, pohodiæu na njima grijeh njihov. **35** I Gospod bi narod zato što naèiniše tele, koje sali Aron.

33 I reèe Gospod Mojsiju: idi, digni se odatle ti i narod, koji si izveo iz zemlje Misirske, put zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu govoreæi: sjemenu tvojemu daæeu je. **2** I poslaæu pred tobom anðela, i izagnaæu Hananeje, Amoreje i Heteje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje. **3** I odvæše vas u zemlju gdje teèe mlijeko i med; jer neæeu sam iæi s tobom zato što si narod tvrdovrat, pa bih te mogao satri putem. **4** A narod èuvši ovu zlu rijeè ožalosti se, i niko ne metnu na se svojega nakita. **5** Jer Gospod reèe Mojsiju: kaži sinovima Izrailjevijem: vi ste narod tvrdovrat; doæi æeu èasom usred tebe, i istrijebiæu te; a sada skini nakit svoj sa sebe, i znaæeu šta æeu èiniti s tobom. **6** I poskidaše sa sebe sinovi Izrailjevi nakite svoje kod gore Horiva. **7** A Mojsije uze šator i razape ga sebi iza okola daleko, i nazva ga šator od sastanka, i ko god tražaše Gospoda, dolažaše k šatoru od sastanka iza okola. **8** I kad Mojsije iðaše u šator,

sav narod ustajaše, i svak stajaše na vratima svojega šatora, i gledahu za Mojsijem dok ne uđe u šator. 9 A kad Mojsije ulaziše u šator, spuštaše se stup od oblaka i ustavljaše se na vratima od šatora, i Gospod govoraše s Mojsijem. 10 I sav narod video stup od oblaka gdje stoji na vratima od šatora, ustajaše sav narod, i svak se klanjaše na vratima od svojega šatora. 11 I Gospod govoraše s Mojsijem licem k licu kašo što govori ēovjek s prijateljem svojim. Potom se vraeše Mojsije u oko, a sluga njegov Isus sin Navin, momak, ne izlažeše iz šatora. 12 I ree Mojsije Gospodu: gledaj, ti mi kažeš: vodi taj narod. A nijesi mi kazao koga æeš poslati sa mnom, a rekao si: znam te po imenu i našao si milost preda mnom. 13 Ako sam dakle našao milost pred tobom, pokaži mi put svoj, da te poznam i nađem milost pred tobom; i vidi da je ovaj narod tvoj narod. 14 I ree Gospod: moje æe lice iæi naprijed, i daæu ti odmor. 15 A Mojsije mu ree: ako neæe iæi naprijed lice tvoje, nemoj nas kretati odavde. 16 Jer po ēemu æe se poznati da smo našli milost pred tobom, ja i narod tvoj? zar ne po tome što ti ideš s nama? tako æemo se razlikovati ja i narod tvoj od svakoga naroda na zemlji. 17 A Gospod ree Mojsiju: uæinæu i to što si kazao, jer si našao milost preda mnom i znam te po imenu. 18 Opet ree Mojsije: molim te, pokaži mi slavu svoju. 19 A Gospod mu ree: uæinæu da prođe sve dobro moje ispred tebe, i povikaæu po imenu: Gospod pred tobom. Smilovaæu se kome se smilujem, i požalilæu koga požalim. 20 I ree: ali neæeš moæi vidjeti lica mojega, jer ne može ēovjek mene vidjeti i ostati živ. 21 I ree Gospod: evo mjesto kod mene, pa stani na stijenu. 22 I kad stane prolaziti slava moja, metnuæu te u rasjelinu kamenu, i zakloniæu te rukom svojom dok ne prođem. 23 Potom æu dignuti ruku svoju, i vidjeæe me s leða, a lice se moje ne može vidjeti.

34 I ree Gospod Mojsiju: isteši sebi dvije ploëe od kamena kao što su bile prve, da napišem na tijem ploëama rijeëi koje su bile na prvjem ploëama, koje si razbio. 2 I budi gotov za sutra da rano izaðeš na goru Sinajsku, i staneš preda me na vrh gore. 3 Ali neka niko ne ide s tobom, i neka se ne pokaže na svoj gori, ni ovce ni goveda da ne pasu blizu gore. 4 I istesa Mojsije dvije ploëe od kamena kao što su bile prve, i ustavši rano izaðe na goru Sinajsku, kao što mu zapovjedi Gospod, i uze u ruku svoju dvije ploëe kamene. 5 A Gospod siðe u oblaku, i stade onđe s njim, i povika po imenu: Gospod. 6 Jer prolazeæi Gospod ispred njega vikaše: Gospod, Gospod, Bog milostiv, žalostiv, spor na grijev i obilan milosrđem i istinom. 7 Koji èuva milost tisuæama, prašta bezakonja i nepravde i grijeha, koji ne pravda krivoga, i pohodi grijeha otaèe na sinovima i na unucima do treæega i èetvrtoga koljena. 8 A Mojsije brže savi glavu do zemlje i pokloni se, 9 I ree: ako sam našao milost pred tobom, Gospode, neka ide Gospod posred nas, jer je narod tvrdovrat; i oprosti nam bezakonje naše i grijeh naš, i uzmi nas za našljedstvo. 10 A on ree: evo postavljam zavjet; pred cijelim narodom tvojim uæinæu èudesa, koja nijesu uæinjena nigdje na zemlji ni u kom narodu, i vidjeæete djelo Gospodnje sav narod, meðu kojim si, jer æe biti strašno što æu ja uèiniti s tobom. 11 Drži što ti danas zapovjedam; evo, ja æu izagnati ispred tebe Amoreje i Hananeje i Heteje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje. 12 Èuvaj se da ne hvataš vjere s onima koji žive u zemlji u koju æeš doæi, da ti ne budu zamka usred tebe. 13 Nego oltare

nijove oborite, i likove njihove izlomite, i gajeve njihove isijecite. 14 Jer ne valja da se klanjaš drugomu bogu: jer se Gospod zove revnitelj, Bog je revnitelj. 15 Nemoj hvatati vjere s onima koji žive u onoj zemlji, da ne bi èineæi preljubu za bogovima svojim i prinoseæi žrtvu bogovima svojim pozvali te, i ti jeo žrtve njihove. 16 I da ne bi kæerim nijihovim ženio sinove svoje, i da ne bi kæeri nijihove èineæi preljubu za bogovima svojim uèinile da sinovi tvoji èine preljubu za bogovima nijihovim. 17 Liveni bogova ne gradi sebi. 18 Praznik prijesnjih hlebova drži; sedam dana jedi prijesne hlebove, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer si toga mjeseca izaðao iz Misira. 19 Sve što otvora matericu moje je, i svako muško u stoci tvojoj što otvora matericu, goveèe ili sitna stoka. 20 Ali magare koje otvori matericu otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat; i svakoga prvenca izmeðu sinova svojih otkupi; i da se niko ne pokaže prazan preda mnom. 21 Šest dana radi, a u sedmi dan poèini, i od oranja i od žetve poèini. 22 Praznju praznik sedmica, prvina žetve pšenici, i praznik berbe na svršetku godine. 23 Tri puta u godini da se svako muško izmeðu vas pokaže pred Gospodom Bogom Izrailjevim. 24 Jer æu izagnati narode ispred tebe, i meðe tvoje raširiæu, i niko neæe poželjeti zemlje tvoje, kad staneš dolaziti da se pokažeš pred Gospodom Bogom svojim tri puta u godini. 25 Nemoj prinositi krvi od žrtve moje uz hlebove kisele, i da ne prenoæi do jutra žrtva praznika pashe. 26 Prvine od prvoga roda zemlje svoje donesi u kuæu Gospoda Boga svojega; nemoj kuhati jareta u mlijeku majke njegove. 27 I ree Gospod Mojsiju: napiši sebi te rijeëi; jer po tijem rijeëima uèinih zavjet s tobom i s Izraeljem. 28 I Mojsije osta onđe kod Gospoda èetrdeset dana i èetrdeset noæi, hleba ne jeduæi ni vode pijuæi; i napisala Gospod na ploëe rijeëi zavjeta, deset rijeëi. 29 I kad Mojsije slažaše s gore Sinajske, i držaše u ruci dvije ploëe svjedoæanstva slazeæi s gore, ne znaðaše da mu koža na licu posta svijetla dokle govoraše s njim. 30 I vidje Aron i svi sinovi Izrailjevi Mojsija, a to mu se svijetli koža na licu, i ne smješe pristupiti k njemu. 31 Ali ih zovnu Mojsije, i vratiše se k njemu Aron i svi glavari u zboru, i govori s njima Mojsije. 32 Potom pristupiše svi sinovi Izraeljevi, i zapovjedi im sve što mu kaza Gospod na gori Sinajskoj. 33 A kad im Mojsije izgovori, zastrije lice svoje pokrivalom. 34 Ali kad Mojsije dolaðaše pred Gospoda da s njim govori, skidaše pokrivalo dokle ne bi izaðao; a izaðavši kazivaše sinovima Izrailjevijem što mu se zapovjedaše. 35 Tada viðahu sinovi Izraeljevi lice Mojsijevo, gdje se svijetli koža na licu njegovu, te Mojsije opet zastriraše pokrivalom lice svoje dokle ne bi opet ušao da govori s njim.

35 Potom sabra Mojsije sav zbor sinova Izrailjevih, i ree im: ovo je zapovjedio Gospod da èinite: 2 Šest dana da se radi, a sedmi da vam je svet, subota poèivanja Gospodnjega; ko bi radio u taj dan, da se pogubi. 3 Vatre ne ložite po stanovima svojim u dan subotni. 4 Još ree Mojsije svemu zboru sinova Izrailjevih govoreæi: ovo je zapovjedio Gospod i rekao: 5 Skupite izmeðu sebe prilog Gospodu; ko god hoæe drage volje, neka doneše prilog Gospodu: zlato i srebro i mjet, 6 i porfir u i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet, 7 i kože ovnjujske crvene obojene i kože jazavje i drvo sitim, 8 i ulje za vidjelo, i mirise za ulje pomazanja i za kad mirisni, 9 i kamenje onihovo, i kamenje za ukivanje po opleæku i po naprsniku. 10 I koji su

god vješti među vama neka dođu da rade što je zapovjedio Gospod: **11** Šator, i naslon njegov, i pokrivaè njegov, i kuke njegove, i daske njegove, prijevornice njegove, stupove njegove i stopice njegove, **12** Kovèeg, i poluge njegove, i zaklopac, i zavjes, **13** Sto, i poluge njegove i sve sprave njegove, i hleb za postavljanje, **14** I svijetnjak za vidjelo sa spravama njegovijem, i źiske njegove, i ulje za vidjelo, **15** I oltar kadiioni, i poluge njegove, i ulje pomazanja, i kad mirisni, i zavjes na vrata od šatora, **16** Oltar za žrtvu paljenicu, i rešetku njegovu od mjedi, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino, **17** Zavjesu za trijem, stupove njegove i stopice njegove, i zavjes na vrata od trijema, **18** Kolje za šator, i kolje za trijem s užima nijihovijem. **19** Haljine službene za službu u svetinji, i haljine svete Aronu svešteniku, i haljine sinovima njegovijem za službu svešteniku. **20** Tada otide sav zbor sinova Izrailjevih od Mojsija; **21** I vratiš se, svaki kojega podiže srce njegovo i koga god duh pokrete dragovoljno, i donesoše prilog Gospodu za građenje šatora od sastanka i za svu službu u njemu i za haljine svete. **22** Dolaziš ljudi i žene, ko god bješe dragovoljna srca, i donosiše spone i oboce i prstenje i narukvice i svakojake nakite zlatne; i svaki doneše prilog zlata Gospodu. **23** Ko god imaše porfire, skerleta, crvca, tankoga platna, kostrijeti, koža ovnjuških crvenijeh obojenih i koža jazavéijih, svaki donošaše. **24** I ko god prilagaše srebro ili mjed, donošaše u prilog Gospodu; i u koga god bijaše drveta sitima, za svaku potrebu u službi donošaše. **25** I sve žene vješte predoše svojim rukama, i donosiše što napredoše za porfiru, skerlet, crvac i tanko platno. **26** I sve žene koje podiže srce njihovo i bijahu vješte, predoše kostrijet. **27** A glavari donosiše kamenje onihovo i kamenje za ukivanje po opleaèu i po naprsniku, **28** I mirise i ulje za vidjelo i za ulje pomazanja i za kad mirisni. **29** Svi ljudi i žene, koje podiže dragovoljno srce da donose što treba za sve djelo koje Gospod zapovjedi preko Mojsija da se naèini, donesoše sinovi Izrailjevi dragovoljni prilog Gospodu. **30** Tada reèe Mojsije sinovima Izrailjevim: vidite, Gospod pozva po imenu Veseljeila sina Urije sina Orova od plemena Judina, **31** I napuni ga duha Božjeg, mudrosti, razuma i znanja i vještine za svaki posao, **32** Da vješto izmišlja kako se što radi od zlata i srebra i od mjedi, **33** Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati dvo i raditi svaki posao vrlo vješto. **34** I dade mu u srce, njemu i Elijavu sinu Ahisamahovu od plemena Danova, da mogu uèiti druge. **35** Napuni ih vještine da rade svaki posao, da kuju, tešu, vezu, i tkaju porfiru, skerlet, crvac i tanko platno, i da rade svakojake poslove vješto izmišljajuæi.

36 I stade raditi Veseljeilo i Elijav i svi ljudi vješti, kojima bješe Gospod dao mudrost i razum da umiju raditi svaki posao za službu u svetinji, i sve što je zapovjedio Gospod. **2** I pozva Mojsije Veseljeila i Elijava i sve ljude vješte, kojima Gospod dade mudrost u srce, koje god podiže srce njihovo da dođu da rade taj posao. **3** I uzeše od Mojsija sve priloge, koje donesoše sinovi Izrailjevi da se uradi djelo za službu u svetinji. Ali još donošaše k njemu dragovoljne priloge svako jutro. **4** Tada dođoše svi vješti ljudi, koji raðahu djelo za svetinju, svaki od svojega posla, koji raðahu, **5** I rekoše Mojsiju govoreæi: više donosi narod nego što treba da se uradi djelo, koje je Gospod zapovjedio da se uradi. **6** I zapovjedi Mojsije da se oglasi po okolu govoreæi: ni èovjek ni žena da ne donosi više priloga za svetinju. I zabrani se narodu

da ne donosi. **7** Jer bijaše svega dosta da se uradi sve djelo, i još pretjecaše. **8** I ljudi vješti između onih, koji radiše ovo djelo, naèiniše šator od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, s heruvimima vješto vezenim naèiniše. **9** U dužinu bješe jedan zavjes od dvadeset i osam lakata a u širinu od èetiri lakta; svi zavjesi bjehu jedne mjere. **10** I sastavise pet zavjesa jedan s drugim, i pet drugih zavjesa sastavise jedan s drugim. **11** I naèiniše petlje od porfire po kraju prvoga zavjesa na onoj strani gdje æe se sastaviti s drugim; i tako naèiniše na svakom zavjesu po kraju gdje æe se sastaviti s drugim. **12** Pedeset petlja naèiniše na prvom zavjesu, i pedeset petlja naèiniše na kraju svakoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim; petlje bjehu jedna prema drugoj. **13** I naèiniše pedeset zlatnih kuka, i sastavise kukama zavjes jedan s drugim; tako se šator sastavi. **14** I naèiniše zavjesu od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa naèiniše. **15** U dužinu bješe jedan zavjes od trideset lakata a u širinu od èetiri lakta; jedne mjere bješe svijeh jedanaest zavjesa. **16** I sastavise pet zavjesa zajedno, a drugih šest zavjesa zajedno. **17** I naèiniše pedeset petlja po kraju jednoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim, i pedeset petlja naèiniše po kraju drugoga zavjesa da se sastavi. **18** I naèiniše pedeset kuka od mjedi da se sastavi naslon. **19** I naèiniše pokrivaè na naslon od koža ovnjuških crvenih obojenih, i pokrivaè od koža jazavéijih ozgo. **20** I naèiniše daske šatoru od drveta sitima, koje æe stajati pravo. **21** Daska bješe duga deset lakata a podrug lakta široka svaka daska. **22** Po dva èepa bjehu na dasci, jedan prema drugom; tako naèiniše na svijem daskama za šator. **23** A ovijeh dasaka za šator naèiniše dvadeset dasaka za južnu stranu; **24** I èetrdeset stopica srebrnih naèiniše pod dvadeset dasaka, dvije stopice pod jednu dasku za dva èepa njezina, a dvije stopice pod drugu dasku za dva èepa njezina. **25** Tako i na drugoj strani šatora, prema sjeveru, naèiniše dvadeset dasaka, **26** I èetrdeset stopica srebrnih pod njih, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku. **27** A na zapadnoj strani šatora naèiniše šest dasaka; **28** I još dvije daske naèiniše na uglove šatoru s obje strane; **29** One bijahu sastavljene ozdo, i bijahu sastavljene ozgo bioèugom; tako naèiniše s obje strane na dva ugla. **30** I tako bijaše osam dasaka i šesnaest stopica nijihovijeh srebrnih, po dvije stopice pod svaku dasku. **31** I naèiniše prijevornice od drveta sitima: pet za daske na jednoj strani šatora, **32** I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora da oba ugla. **33** I naèiniše prijevornicu srednju da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga. **34** A daske okovaše zlatom, i bioèuge na njih naèiniše od zlata, da u njima stoje prijevornice, i okovaše zlatom prijevornice. **35** I naèiniše zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, s heruvimima vješto vezenim naèiniše ga. **36** I naèiniše za nj èetiri stupa od drveta sitima, i okovaše ih zlatom, a kuke na njima bjehu od zlata, i sališe im èetiri stopice od srebra. **37** I naèiniše zavjes na vrata naslonu od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga vezen, **38** I pet stupova za nj s kukama nijihovijem, i vrhove im i pojase okovaše zlatom, i pet stopica pod njih od mjedi.

37 I naèini Veseljeilo kovèeg od drveta sitima, dva i po lakta dug i podrug lakta širok i podrug lakta visok. **2** I pokova

ga èistijem zlatom iznutra i spolja; i naèini mu zlatan vjenac unaokolo. **3** I sali mu èetiri bioèuga od zlata na èetiri ugla njegova: dva bioèuga s jedne strane a dva s druge. **4** I naèini poluge od drveta sitima, i okova ih zlatom. **5** I provuèe poluge kroz bioèuge s obje strane kovèegu, da se može nositi kovèeg. **6** I naèini zaklopac od èistoga zlata, u dužinu od dva i po lakta, a u širinu od podrug lakta. **7** I naèini dva heruvima od zlata, jednostavne naèini ih, na dva kraja zaklopca, **8** Jednoga heruvima na kraju odovud, a drugoga heruvima na kraju odonud; zaklopcu na oba kraja naèini heruvime. **9** I u heruvima bjehu krila raširena u vis, i zaklanjahu krilima svojim zaklopac, i licem bjehu okrenuti jedan drugom, i gledahu prema zaklopcu heruvimi. **10** I naèini sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakta a u širinu od lakta, i od podrug lakta u visinu. **11** I pokova ga èistim zlatom, i naèini mu vjenac zlatan unaokolo. **12** I naèini mu oplatu s podlanice unaokolo, i naèini vjenac zlatan uz oplatu unaokolo. **13** I sali mu èetiri bioèuga od zlata, i metnu bioèuge na èetiri ugla, koji mu bijahu na èetiri noge. **14** Prema oplati bijahu bioèuzi, a u njima poluge, da se može nositi sto. **15** A poluge naèini od drveta sitima, i okova ih zlatom, da se može nositi sto. **16** I naèini od èistoga zlata posuðe što se meæe na sto: zdjele i èaše i kutliæe i vijedra, kojim æe se prelevjati. **17** I naèini svijetnjak od èistoga zlata, jednostavan naèini svijetnjak; stup mu i grane, èašice i jabuke i cvjetovi izlažahu iz njega. **18** Šest grana izlažahu mu sa strana; tri grane svijetnjaka s jedne strane a tri grane svijetnjaka s druge strane; **19** Tri èašice kao badem na jednoj grani i jabuka i cvijet, a tri èašice kao badem na drugoj grani i jabuka i cvijet; tako na svijeh šest grana koje izlažahu iz svijetnjaka. **20** A na samom svijetnjaku bjehu èetiri èašice kao badem sa svojim jabukama i cvjetovima. **21** Jedna jabuka bješe pod dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega; tako pod šest grana koje izlažahu iz njega. **22** Jabuke njihove i grane im izlažahu iz njega, sve bješe od èistoga zlata jednostavno. **23** I naèini mu sedam žžaka i usekàe i spremice za gar od èistoga zlata. **24** Od talanta èistoga zlata naèini ga sa svijem spravama njegovijem. **25** I naèini oltar kadioni od drveta sitima u dužinu od jednoga lakta, i u širinu od jednoga lakta, èetvorouglast, i od dva lakta u visinu; iz njega izlažahu mu rogovi. **26** I pokova ga èistijem zlatom ozgo i sa strane unaokolo, i rogove; i naèini mu vjenac od zlata unaokolo. **27** I dva bioèuga od zlata naèini mu ispod vjenca na dva ugla njegova s obje strane, da u njima stoe poluge da se može nositi o njima. **28** A poluge naèini od drveta sitima, i okova ih zlatom. **29** I naèini ulje za sveto pomazanje i èisti kad mirisni vještinom apotekarskom.

38 I naèini od drveta sitima oltar za žrtve paljenice u dužinu od pet lakata, i u širinu od pet lakata, èetvorouglast visok tri lakta. **2** I naèini mu na èetiri ugla njegova rogov; iz njega izlažahu rogov, i okova ga u mqed. **3** I naèini sve posuðe za oltar, lonce i lopatice i kotliæe i viljuške i kliješta; sve mu posuðe naèini od mqed. **4** I naèini oltaru rešetku kao mrežu od mqed ispod oltara unaokolo oda dna do sredine. **5** I sali èetiri bioèuga za èetiri ugla rešetke mqedene, da se kroz njih provuku poluge. **6** A poluge naèini od drveta sitima, i okova ih u mqed. **7** I provuèe poluge kroz bioèuge s obje strane oltara, da se može nositi, od dasaka naèini ga šuplja. **8** I naèini umivaonicu mqedenu i podnožje joj mqedeno od ogledala koja donošahu gomilama

žene dolazeæi na vrata šatoru od sastanka. **9** I naèini trijem na južnoj strani, i zavjese trijemu od tankoga platna uzvedenoga od sto lakata, **10** I dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mqed, a kuke na stupove i prijevornice od srebra. **11** Tako i na sjevernoj strani zavjese od sto lakata, dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mqed; a kuke na stupove i prijevornice njihove od srebra; **12** A na zapadnoj strani zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica njihovih od mqed, kuke na stupove i pojasaove njihove od srebra; **13** A na prednjoj strani prema istoku zavjese od pedeset lakata; **14** S jedne strane zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih; **15** A s druge strane, do vrata od trijema i otuda i odovuda, zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih. **16** Svi zavjesi na trijemu unaokolo bjehu od tankoga platna uzvedenoga; **17** A stopice pod stupovima od mqed, kuke na stupovima i pojasaovi na njima od srebra; i vrhovi im bijahu srebrni; svi stupovi u trijemu bijahu opasani srebrom. **18** A zavjes na vratima od trijema bijaju od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, u dužinu od dvadeset lakata a u visinu po širini pet lakata, kao i drugi zavjesi u trijemu. **19** I èetiri stupa za nj, i èetiri stopice pod njih od mqed, èepovi na njima od srebra i vrhovi im i pojasaovi od srebra. **20** A sve kolje šatoru i trijemu unaokolo bijaju od mqed. **21** Te su stvari prebrojene za šator, šator od svjedoèanstva, koje je prebrojio po zapovijesti Mojsijevoj Itamar sin Arona sveštenika za službu Levitsku. **22** A Veseleilo sin Urije sina Orova od plemena Judina naèini sve to što zapovjedi Gospod Mojsiju, **23** I s njim Elijah sin Ahisamahov od plemena Danova, drvodjelja i vješt tkat i vesti po porfiri, po skerletu, po crvcu i po tankom platnu. **24** A svega zlata što otide na ovo djelo, na sve djelo za svetinju, koje zlato bješe priloženo, svega ga bješe dvadeset i devet talanata, sedam stotina i trideset sikala, po svetom siklu; **25** A srebra što doðe od zbora, sto talanata, i tisuæa sedam stotina i sedamdeset i pet sikala, po svetom siklu; **26** Po siklu od glave, po siklu svetom, od svakoga koji uđe u broj, od dvadeset godina i više, od šest stotina i tri tisuæe i pet stotina i pedeset. **27** Od sto talanata srebra sališe se stopice za svetinju i stopice za zavjes; sto stopica od sto talanata, talanat na stopicu. **28** A od tisuæu i sedam stotina i sedamdeset i pet sikala naèini kuke na stupove, i okova im vrhove i opasa ih. **29** A mqed priložene bijaju sedamdeset talanata, i dvije tisuæe i èetiri stotine sikala. **30** I od toga naèini stopice na vratima šatora od sastanka, i mqedeni oltar i rešetku mqedenu za nj, i sve sprave za oltar, **31** I stopice u trijemu unaokolo, i stopice na vratima od trijema, i sve kolje za šator i sve kolje za trijem unaokolo.

39 A od porfire i skerleta i crvca naèiniše haljine za službu, da se služi u svetinji; i naèiniše svete haljine Aronu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **2** Naèiniše opleæak od zlata, i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga. **3** Iste listove od zlata, i isjekoše žice, te izvezoše porfiru i skerlet i crvac i tanko platno vrlo vješto. **4** Poramenice mu naèiniše da se sastavljuju, da se sastavlja na dva kraja svoja. **5** I pojasa na opleæku izlažaæe od njega i bješe iste naprave, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **6** I ukovaše dva kamena oniha u zlato, i izrezaše na njima imena sinova Izrailjevih, kao što se režu peèati. **7** I udariše

ih na poramenice od opleæeka, da budu kameni za spomen sinovima Izrailjevijem, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 8 I naèiniše naprsnik vrlo vješte naprave kao što je naprava u opleæeka, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga; 9 Èetvorouglast i dvostruk naèiniše naprsnik, u dužinu s pedi i u širinu s pedi, dvostruk. 10 I udariše po njemu èetiri reda kamenja; u prvom redu: sardonij, topaz i smaragd; 11 A u drugom redu: karbunkul, safir i dijamantan; 12 A u treæem redu: ligur, ahat i ametist; 13 A u èetvrtom redu: hrisolit, onih i jaspid, sve optoèeno zlatom u svojim redovima. 14 Tijeh kamenja s imenima sinova Izrailjevih bješe dvanaest prema njihovjem imenima, rezani kao peèati, za dvanaest plemena, svako po svom imenu. 15 I naèiniše na naprsnik lance jednake, pletene, od èistoga zlata. 16 I naèiniše dvije kopèe zlatne i dvije grivne zlatne, i metnuše te dvije grivne na dva kraja naprsniku, 17 I provukoše dva zlatna lanca kroz dvije grivne na krajevima naprsniku, 18 A druga dva kraja od dva lanca zapeše za dvije kopèe, i pritvrdiše ih za poramenice na opleæeku sprijed. 19 I naèiniše još dvije zlatne grivne, i metnuše ih na dva kraja naprsniku na strani prema opleæeku iznutra. 20 I naèiniše još dvije grivne zlatne, koje metnuše na dvije poramenice na opleæeku ozdo naprijed gdje se sastavlja, više pojasa na opleæeku. 21 Tako privezaše naprsnik kroz grivne na njemu i grivne na opleæeku vrvcom od porfire, da stoji svrh pojasa od opleæeka i da se ne razdvaja naprsnik od opleæeka, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 22 I naèiniše plaæt pod opleæak, tkan, sav od porfire. 23 I prorez na plaætu u srijedi kao prorez na oklopnu, i oko proreza oplatu da se ne razdre. 24 I naèiniše po skutu od plaæta šipke od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga. 25 I naèiniše zvonca od èistoga zlata, i metnuše zvonca meðu šipke, po skutu od plaæta unaokolo između šipaka. 26 Zvonce pa šipak, zvonce pa šipak po skutu od plaæta unaokolo, za službu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 27 I naèiniše košulje od tankoga platna izmetanoga Aronu i sinovima njegovijem; 28 I kapu od tankoga platna, i kapice kiæene od tankoga platna, i gaæe platnene od tankoga platna uzvedenoga; 29 I pojaz od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, vezen, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 30 I naèiniše ploèicu za sveto oglavlje od èistoga zlata, i napisâše na njoj pismom kako se reže na peèatima: svetinja Gospodu. 31 I pritvrdiše za nju vrvcu od porfire da se veže za kapu ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 32 I tako se svrši sav posao oko šatora i naslona od sastanka. I naèiniše sinovi Izrailjevi sve; kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, tako naèiniše. 33 I donešoše k Mojsiju šator, naslon i sve sprave njegove, kuke, daske, prijevornice, stupove i stopice, 34 I pokrivaè od koža ovnjuških crvenih obojenih i pokrivaè od koža javazvijih, i zavjes, 35 I kovèeg od svjedoèanstva i poluge za nj, i zaklopac, 36 Sto sa svijem spravama, i hleb za postavljanje, 37 Svetijetnik èisti, ţiške njegove, ţiške nareðane, i sve sprave njegove, i ulje za vidjelo. 38 I oltar zlatni, i ulje pomazanja, i kad mirisni, i zavjes na vrata od šatora, 39 Oltar mjedeni i rešetku mjedenu za nj, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino. 40 Zavjese za trijem, stupove za njih i stopice njihove, i zavjes na vrata od trijema, uža njegova i kolje njegovo, i sve sprave za službu u šatoru, za šator od sastanka. 41 Haljine za službu, da se služi u svetinji, haljine svete Aronu svešteniku i

haljine sinovima njegovijem, da vrše službu sveštenièku. 42 Sve kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, onako uradiše sinovi Izrailjevi sve ovo djelo. 43 I pogleda Mojsije sve to djelo, i gleda naèiniše ga, kao što bješe zapovjedio Gospod, tako ga naèiniše, i blagoslovi ih Mojsije.

40 I Gospod reèe Mojsiju govoreæi: 2 Prvi dan prvoga mjeseca podigni šator, šator od sastanka, 3 I metni onđe kovèeg od svjedoèanstva, i zakloni ga zavjesom. 4 I unesi sto, i uredi što treba urediti na njemu; unesi i svijetnjak, i zapali ţiške na njemu. 5 I namjesti zlatni oltar kadioni pred kovèegom od svjedoèanstva; i objesi zavjes na vratima od šatora. 6 I metni oltar za žrtvu paljenicu pred vrata šatora, šatoru od sastanka, 7 I metni umivaonicu između šatora od sastanka i oltara, i u nju nali vode. 8 I podigni trijem unaokolo, i metni zavjes na vrata od trijema. 9 I uzmi ulje pomazanja, i pomaži šator i sve što je u njemu, i osveti ga i sve sprave njegove, i biæe svet. 10 Pomaži i oltar za žrtvu paljenicu i sve sprave njegove, te æeš osvetiti oltar, i oltar æe biti svetinja nad svetinjom. 11 Pomaži i umivaonicu i podnožje njezino, i osveti je. 12 I kaži Aronu i sinovima njegovijem da pristupe na vrata šatora od sastanka, i umij ih vodom; 13 I obuci Aronu u svete haljine i pomaži ga i osveštaj ga, da mi vrše službu sveštenièku. 14 I sinovima njegovijem zapovjedi neka pristupe, i obuci im košulje. 15 I pomaži ih, kao što pomažeš oca njihova, da mi vrše službu sveštenièku; i pomazanje njihovo biæe im za vjeèeno sveštenstvo od koljena do koljena. 16 I uèini Mojsije sve, kako mu zapovjedi Gospod tako uèini. 17 I podiže se šator druge godine prvoga mjeseca prvi dan. 18 I Mojsije podiže šator, i podmetnu mu stopice, i namjesti daske, i povuèe prijevornice, i ispravi stupove. 19 Pa razape naslon nad šator, i metnu pokrivaè na naslon ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 20 I uzev svjedoèanstvo metnu ga u kovèeg, i provuèe poluge na kovèegu, i metnu zaklopac ozgo na kovèeg. 21 I unese kovèeg u šator, i objesi zavjes, te zakloni kovèeg sa svjedoèanstvom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 22 I namjesti sto u šatoru od sastanka na sjevernu stranu šatora pred zavjesom, 23 I postavi na njemu hleb pred Gospodom kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 24 I namjesti svijetnjak u šatoru od sastanka, prema stolu na južnu stranu šatora. 25 I zapali ţiške na njemu pred Gospodom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 26 I namjesti oltar zlatni u šatoru od svjedoèanstva pred zavjesom. 27 I pokadi na njemu kadom mirisnjem, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 28 I objesi zavjes na vrata od šatora. 29 I oltar za žrtvu paljenicu namjesti na vrata od šatora, šatoru od sastanka, i prinese na njemu žrtvu paljenicu, i dar, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 30 I metnu umivaonicu između šatora od sastanka i oltara, i nali u nju vode za umivanje. 31 I praše iz nje ruke i noge svoje Mojsije i Aron i sinovi njegovi. 32 Kad ulæazu u šator od svjedoèanstva i kad pristupaju k oltaru, umivahu se najprije, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 33 I podiže trijem oko šatora i oltara, i metnu zavjes na vrata trijemu. Tako svrši Mojsije posao taj. 34 Tada oblak pokri šator od sastanka, i napuni se šator slave Gospodnje. 35 I ne moguše Mojsije uæi u šator od sastanka, jer bješe na njemu oblak, i slave Gospodnje bješe pun šator. 36 A kad se podizaše oblak sa šatora, tada polaæazu sinovi Izrailjevi, dokle god putovahu. 37 A kad se ne podizaše oblak, onda ni oni ne polaæazu do dana kad se podiže. 38 Jer

oblak Gospodnji bješe na šatoru danju, a noæeu oganj bješe na njemu pred oèima svega doma Izrailjeva, dokle god putovahu.

Levitski Zakonik

1 I viknu Gospod Mojsija, i reèe mu iz šatora od sastanka govoreæi: 2 Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad ko izmeðu vas hoæe da prinese Gospodu žrtvu od stoke, prinesite žrtvu svoju od goveda ili od ovaca ili od koza. 3 Ako mu je žrtva paljenica od goveda, neka prinese muško, zdravo; na vratima šatora od sastanka neka je prinese drage volje pred Gospodom. 4 I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi paljenici, i primiæe mu se, i oèiætæe ga od grijeha. 5 I neka zakolje tele pred Gospodom, i neka sinovi Aronovi sveštenici prinesu krv, i pokrope krvlju oltar ozgo unaokolo, koji je pred vratima šatora od sastanka. 6 Potom neka se odre žrtva paljenica i rasijeèe na dijelove. 7 I sinovi Aronovi sveštenici neka nalože ognj na oltaru, i metnu drva na ognj. 8 Pa onda sinovi Aronovi sveštenici neka namjeste dijelove, glavu i salo na drva na ognju, koji je na oltaru. 9 A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka zapali sve to na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. 10 Ako li bi htio prinjeti žrtvu paljenicu od sitne stoke, od ovaca ili od koza, neka prinese muško, zdravo. 11 I neka se zakolje na sjevernoj strani oltara pred Gospodom, i sinovi Aronovi sveštenici neka pokrope krvlju oltar ozgo unaokolo. 12 I neka se rasijeèe na dijelove s glavom i sa salom, i sveštenik neka to namjesti na drva na ognju, koji je na oltaru. 13 A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka prinese sve to i zapali na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. 14 Ako li hoæe da prinese pticu Gospodu na žrtvu paljenicu, neka prinese žrtvu od grlica ili od golubicea. 15 I sveštenik neka je metne na oltar, i glavu neka joj zasijeèe noktom, i zapali na oltaru iscijedivši joj krv niz oltar sa strane. 16 I neka joj izvadi volju s neèistotom i baci kraj oltara prema istoku gdje je pepeo. 17 I neka je zadre za krila, ali da ne raskine; tako neka je sveštenik zapali na oltaru na drvima koja su na ognju; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

2 A kad ko hoæe da prinese na žrtvu Gospodu dar, bijelo brašno neka bude žrtva njegova, i neka je polje uljem i metne na nju kad. 2 I neka je donese sinovima Aronovim sveštenicima, i neka sveštenik uzme toga brašna punu šaku i ulja i sav kad, i neka to zapali sveštenik na oltaru za spomen njezin; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. 3 A što ostane od toga dara, neka bude Aronu i sinovima njegovim; to je svetinja nad svetnjama izmeðu žrtava koje se pale Gospodu. 4 Ako li hoæeš da prineseš dar peèen u peæi, neka budu pogaae prijesne od bijelog brašna, zamijeæene s uljem, ili kolaèi prijesni, namazani uljem. 5 Ako li je dar peèeno što u tavi, neka je od bijelog brašna bez kvasca zamijeæeno s uljem. 6 Razlomi ga na dijelove, i polij uljem; to je dar. 7 Ako li ti je dar gotovljen u kotliæu, neka je od bijelog brašna s uljem. 8 I donesi dar koji naèiniš od toga Gospodu, i podaj ga svešteniku, i on æe ga odnijeti na oltar; 9 I uzeæe sveštenik od dara spomen njegov, i zapaliæe ga na oltaru; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. 10 A što ostane od dara, neka bude Aronu i sinovima njegovim; to je svetinja nad svetnjama izmeðu žrtava koje se pale Gospodu. 11 Nijedan dar koji prinosite Gospodu da ne bude s kvascem; jer ni kvasca ni meda ne treba da palite na žrtvu ognjenu Gospodu. 12 Samo u žrtvi od prvina možete to

prinjeti Gospodu; ali na oltar ne meæite za ugodni miris. 13 A svaki dar koji prinosiš osoli solju, i nemoj ostaviti dara svojega bez soli zavjeta Boga svojega; sa svakim darom svojim prinesi soli. 14 A kad prinosiš dar od prvina Gospodu, klasove nove osuši na ognju, i što istreš iz klasova novih prinesi na dar od prvina svojih. 15 I polij ga uljem i kad metni na nj: to je dar. 16 I sveštenik uvezvi istrvenoga žita i ulja sa svijem kadom neka zapali spomen. To je žrtva ognjena Gospodu.

3 Kad ko prinosi žrtvu zahvalnu, ako od goveda prinosi, muško ili žensko neka prinese zdravo pred Gospodom. 2 I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je sveštenik zakolje na vratima šatora od sastanka, i krvlju njezinom neka sinovi Aronovi sveštenici pokrope oltar ozgo unaokolo. 3 Potom neka sveštenik prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na njima; 4 I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu što je na jetri, neka je izvadi s bubrežima. 5 I neka to zapale sinovi Aronovi na oltaru zajedno sa žrtvom paljenicom, koja bude na drvima na ognju. To je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. 6 Ako li od sitne stoke prinosi na žrtvu zahvalnu Gospodu, muško ili žensko neka prinese zdravo. 7 Ako prinosi jagnje na žrtvu, neka ga prinese pred Gospodom; 8 I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka; i neka pokrope sinovi Aronovi krvlju njezinom oltar ozgo unaokolo. 9 Potom neka sveštenik prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo, cio rep do leða, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima; 10 I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrežima neka je izvadi; 11 I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene Gospodu. 12 Ako li prinosi kozu, neka je prinese pred Gospodom. 13 I neka joj metne ruku svoju na glavu, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka, i neka sinovi Aronovi pokrope krvlju njezinom oltar ozgo unaokolo. 14 Potom neka sveštenik prinese od nje na žrtvu što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima, 15 I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrežima neka je izvadi; 16 I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene za ugodni miris. Sve je salo Gospodnje. 17 Vjeæan zakon neka vam bude od koljena do koljena u svijem stanovima vaæim: da ne jedete sala ni krvi.

4 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ako ko zgriješi nehotice i uèini štograd što je Gospod zabranio da se ne èini, 3 Ako sveštenik pomazani zgriješi, te bude na grijeh narodu, neka za grijeh svoj koji je uèinio prinese tele zdravo Gospodu na žrtvu za grijeh. 4 I dovedavši tele na vrata šatora od svjedoèanstva pred Gospoda, neka metne ruku svoju teletu na glavu, i zakolje tele pred Gospodom. 5 I neka uzme sveštenik pomazani krv od teleta, i unese je u šator od sastanka. 6 I neka zamoèi sveštenik prst svoj u krv, i krvlju sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom od svetinje. 7 I neka pomaæe sveštenik tom krvlju rogove oltaru, na kom se kadi mirisima pred Gospodom u šatoru od sastanka, a ostalu krv od teleta svu neka izlije na podnožje oltara, na kom se pale žrtve na vratima šatora od sastanka. 8 I neka izvadi sve salo iz teleta za grijeh, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima; 9 I oba bubrega, i salo što je

na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri s bubrežima neka izvadi, **10** Onako kako se vadi iz goveđeta za žrtvu zahvalnici; i neka zapali sveštenik na oltaru, na kom se žrtva pali. **11** A kožu od teleta i sve meso s glavom i s nogama i crijeva i balegu, **12** I cijelo tele neka iznese napolje iz okola na čisto mjesto, gdje se prosipa pepeo, i neka ga spali ognjem na drvima; na mjestu gdje se prosipa pepeo neka se spali. **13** Ako li bi sav zbor sinova Izrailjevih zgriješio nehotice i ne bi zbor znao za to, i učinili bi štograd što je Gospod zabranio da se ne čini, te bi skrivili, **14** Kad se dozna za grejeh koji su učinili, onda neka zbor prinese tele na žrtvu za grejeh, i neka ga dovedu pred šator od sastanka. **15** I starješine od zbora neka metnu teletu na glavu ruke svoje pred Gospodom, i sveštenik neka zakolje tele pred Gospodom. **16** I sveštenik pomazani neka unese krv od teleta u šator od sastanka, **17** I neka sveštenik zamoći prst svoj u krv, i sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom. **18** I tom krvlju neka pomaže rogove oltaru koji je pred Gospodom u šatoru od sastanka, a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltara na kom se pali žrtva, na vratima šatora od sastanka. **19** A sve salo izvadiši iz njega neka zapali na oltaru. **20** I s tijem teletom neka čini onako kako čini s teletom za svoj grejeh, tako neka učini s njim; tako æe ih sveštenik očistiti od grejeha, i oprostite im se. **21** A tele neka iznese napolje iz okola, i spali ga kao i prvo tele; to je žrtva za grejeh svega zbora. **22** Ako li poglavar zgriješi, i učini nehotice štograd što je Gospod Bog njegov zabranio da se ne čini, te skrivi, **23** Kad dozna za grejeh svoj, koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare muško, zdravo. **24** I neka metne ruku svoju jareti na glavu, i sveštenik neka ga zakolje gdje se kolje žrtva paljenica pred Gospodom; to je žrtva za grejeh. **25** I neka uzme sveštenik krv od žrtve za grejeh na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se žrtva pali; a ostalu krv neka izlije na podnožje oltara na kom se žrtva pali. **26** A sve salo neka zapali na oltaru kao salo od žrtve zahvalnice; i tako æe ga očistiti sveštenik od grejeha njegova, i oprostite mu se. **27** Ako li ko iz prostoga naroda zgriješi nehotice, i učini štograd što je Gospod zabranio da se ne čini, te skrivi, **28** Kad dozna za grejeh svoj, koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare žensko zdravo za grejeh, koji je učinio. **29** I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za grejeh, i neka je sveštenik zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica. **30** I neka uzme sveštenik krv od nje na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltara. **31** I sve salo iz nje neka izvadi kao što se vadi salo iz žrtve zahvalnice, i neka ga zapali sveštenik na oltaru za ugodni miris Gospodu; a tako æe ga očistiti od grejeha sveštenik, i oprostite mu se. **32** Ako li bi doveo između ovaca na žrtvu za grejeh, neka dovede žensko zdravo. **33** I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za grejeh, i neka je sveštenik zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica. **34** I neka uzme sveštenik krv od žrtve za grejeh na prst svoj, i neka pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltara. **35** I sve salo neka izvadi kao što se vadi salo iz jagnjeta za žrtvu zahvalnicu; i neka ga sveštenik zapali na oltaru za žrtvu ognjenu Gospodu; i tako æe ga očistiti sveštenik od grejeha njegova, koji je učinio, i oprostite mu se.

5 I kad ko zgriješi što ēuje kletvu i bude joj svjedok vidjevši ili ēuvši, pa ne kaže, nosiæe svoje bezakonje. **2** Ili kad se

ko dotakne nečiste stvari, strva od nečiste žvirke ili strva od nečista živineta ili strva od nečiste životinje koja gumiže, ako i u neznanju učini, ipak æe se oskvriti, i bice krv. **3** Ili kad se dotakne nečistote ēovješije, bila nečistota njegova kaka mu drago, kojom se oskvri, znajuæi ili ne znajuæi, krv je. **4** Ili kad se ko zakune govoreæi svojim ustima da æe učiniti što zlo ili dobro, a za koju god stvar za koju ēovjek govoriti zaklinjuæi se, znao ili ne znao, krv je za jednu od tijeh stvari. **5** Kad bude krv za koju od tijeh stvari, neka prizna grejeh svoj. **6** I neka dovede na žrtvu Gospodu za grejeh, što je zgriješio, žensko od sitne stoke, jagnje ili jare, za grejeh; i sveštenik æe ga očistiti od grejeha njegova. **7** Ako li ne bi mogao prinjeti jagnjeta ili jareta, onda neka doneše na žrtvu Gospodu za prijestup, kojim je zgriješio, dvije grlice ili dva golubiæa, jedno na žrtvu za grejeh a drugo na žrtvu paljenicu. **8** Neka doneše svešteniku, a on neka prinese prvo ono što je za grejeh, i noktom neka mu zasijeæe glavu k šiji, ali da ne razdvoji. **9** I krvlju od žrtve za grejeh neka pokropi strane oltara; a što ostane krv neka se iscijadi na podnožje oltara. To je žrtva za grejeh. **10** A od drugoga neka učini žrtvu paljenicu po običaju, tako æe ga očistiti sveštenik od grejeha njegova, koji je učinio, i oprostite mu se. **11** Ako li ne bi mogao prinjeti ni dvije grlice ili dva golubiæa, onda neka za žrtvu za to što je zgriješio doneše desetinu efe bijelog brašna da bude žrtva za grejeh, a neka ne dodaje ulja i ne meæe kada, jer je žrtva za grejeh. **12** I kad doneše k svešteniku, neka uzme sveštenik punu šaku za spomen njezin, i neka zapali na oltaru pored žrtve ognjene Gospodu. To je žrtva za grejeh. **13** I očistite ga sveštenik od grejeha, kojim se ogriješio u eem god od ovoga, i oprostite mu se; a ostatak æe biti svešteniku kao od dara. **14** Opet reæe Gospod Mojsiju govoreæi: **15** Ko se prevari, te se ogriješi nehotice o stvari posveæene Gospodu, neka prinese na žrtvu Gospodu za prijestup svoj ovna zdrava s cijenom, kojom ti precijeniæ svetu stvar na slike srebrne, po siklima svetim, prema prijestupu. **16** I tako koliko se ogriješio o svetu stvar neka naknadi, i na to još neka dometne peti dio, i neka da svešteniku; a sveštenik æe ga očistiti ovnom prinesenjem na žrtvu za prijestup, i oprostite mu se. **17** Ko zgriješi i učini štograd što je Gospod zabranio da se ne čini, ako i nije znao, ipak je krv, i nosiæe svoje bezakonje. **18** Neka dovede k svešteniku ovna zdrava s cijenom kojom precijeniæ prijestup; i očistite ga sveštenik od grejeha njegova, koji je učinio ne znajuæi, i oprostite mu se. **19** Prijestup je; zgriješio je Gospodu.

6 Opet reæe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kad ko zgriješi i učini zlo djelo Gospodu udarivši u bah bližnjemu svojemu za ostavu ili za stvar predanu u ruke ili otevši što ili zanesavši bližnjega svojega, **3** Ili nađe izgubljeno što, pa udari u bah, ili se krivo zakune za koju god stvar koju može ēovjek učiniti i ogriješiti se njom, **4** Kad tako zgriješi i skrivi, neka vrati što je oteo ili prisvojio prijevarom ili što mu je bilo dano na ostavu ili što je izgubljeno našao, **5** Ili za što se zakleo krivo, neka plati cijelo i još dometne peti dio onome ēije je; neka mu da onaj dan kad prinese žrtvu za svoj grejeh. **6** A na žrtvu za grejeh svakog neka prinese Gospodu ovna zdrava, sa cijenom kojom precijeniæ krivicu neka ga dovede svešteniku. **7** I očistite ga sveštenik pred Gospodom, i oprostite mu se svaka stvar koju je učinio, te skrivo. **8** I reæe Gospod Mojsiju govoreæi: **9** Zapovjedi Aronu

i sinovima njegovijem, i reci im: ovo je zakon za žrtvu paljenicu: žrtva paljenica neka stoji na ognju na oltaru cijelu noæe do jutra, i ognj na oltaru neka gori jednako. **10** Sveštenik neka obuæe svoju haljinu lanenu, i gaæe lanene neka obuæe na tijelo svoje, i neka zgrne pepeo kad ognj spali na oltaru žrtvu paljenicu, i neka ga izruæi kod oltara. **11** Potom neka svuæe haljine svoje i obuæe druge haljine, i neka iznese pepeo napole iz okola na èisto mjesto. **12** A ognj što je na oltaru neka gori na njemu, neka se ne gasi, nego neka sveštenik loži na ognj dva svako jutro, i neka namješta na nj žrtvu paljenicu, i neka pali na njemu salo od žrtava zahvalnih. **13** Oganj neka jednako gori na oltaru, neka se ne gasi. **14** A ovo je zakon za dar: sinovi Aronovi neka ga prinose Gospodu pred oltarom. **15** Uvezvi šaku bijelog brašna i ulja od dara i sav kad koji bude na daru, neka zapali na oltaru spomen njegov na ugodni miris Gospodu. **16** A što preteèee, neka jede Aron i sinovi njegovi; neka se jede bez kvasca na svetom mjestu; u trijemu šatora od sastanka neka jedu. **17** Neka se ne mijesi s kvascem; to im dathod da im bude dio od žrtava mojih ognjenih; to je svetinja nad svetinjama kao žrtva za grijeh i kao žrtva za prijestup. **18** Svako muško između sinova Aronovih neka to jede zakonom vjeènim od koljena do koljena od žrtava koje se pale Gospodu; što se god dotakne toga, biæe sveto. **19** I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **20** Ovo je žrtva Aronova i sinova njegovih, koju æe prinositi Gospodu onaj dan kad se koji pomaže: desetinu efe bijelog brašna za dar svagdaænji, polovinu ujutru a polovinu uveèe. **21** U tavi s uljem neka se gotovi; prženo neka donese; i pržene komade dara neka prinese na ugodni miris Gospodu. **22** I sveštenik između sinova njegovih, koji bude pomazan nakon njega, neka èini tako isto zakonom vjeènim; neka se pali Gospodu sve to; **23** I svaki dar sveštenikov neka se sav spali, a neka se ne jede. **24** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **25** Kaži Aronu i sinovima njegovijem, i reci: ovo je zakon za žrtvu radi grijeha: na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica, neka se kolje i žrtva za grijeh pred Gospodom; svetinja je nad svetinjama. **26** Sveštenik koji prinese žrtvu za grijeh neka je jede; na svetom mjestu neka se jede, u trijemu od šatora od sastanka. **27** Što se god dotakne mesa njezina, biæe sveto; i ako ko pokapa krvlju njezinom haljinu, ono što pokapa neka opere na svetom mjestu. **28** I sud zemljani u kojem bude kuhanio neka se razbije; ako li je kuhanio u sudu mјedenom, neka se istre i vodom opere. **29** Svako muško između sveštenika neka to jede; svetinja je nad svetinjama. **30** Ali nijedna žrtva za grijeh, od koje se krv unese u šator od sastanka da se uèini oèiæenje od grijeha u svetinji, neka se ne jede, nego neka se ognjem saæeæe.

7 A ovo je zakon za žrtvu radi prijestupa; svetinja je nad svetinjama. **2** Na kojem se mjestu kolje žrtva paljenica, na onom neka se kolje i žrtva za prijestup; i krvlju njezinom neka se pokropi oltar ozgo unaokolo. **3** A sve salo njezino neka se prinose, i rep i salo što pokriva crijeva, **4** I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri neka izvadi s bubrežima, **5** I neka zapali to sveštenik na oltaru na žrtvu ognjenu Gospodu; to je žrtva za prijestup. **6** Svako muško između sveštenika neka je jede; na svetom mjestu neka se jede; svetinja je nad svetinjama. **7** Žrtva je za prijestup kao žrtva za grijeh, jedan je zakon za obje; koji sveštenik uèini njom oèiæenje, njegova je. **8** A kad sveštenik prinese èiju

žrtvu paljenicu, koža od žrtve koju prinese njegova je. **9** I svaki dar peèen u peæi ili zgotovljen u kotliæu ili u tavi, onoga je sveštenika koji ga prinese. **10** I svaki dar zamijeæen s uljem ili suh, svijeh je sinova Aronovih, kako jednoga tako drugoga. **11** A ovo je zakon za žrtvu zahvalnu, koja se prinose Gospodu: **12** Ako bi je ko prinosio da zahvali, neka prinese na žrtvu zahvalnu kolaæe bez kvasca zamijeæene s uljem i pogaæe bez kvasca namazane uljem, i bijelog brašna popræena s tijem kolaæima zamijeæenim s uljem. **13** Osim kolaæa hljeb kiseli neka prinese za prinos svoj sa žrtvom zahvalnom, kojom zahvaljuje. **14** I od svega što prinosi neka prinese po jedno za žrtvu podignutu Gospodu; i to æe biti onoga sveštenika koji pokropi krvlju od žrtve zahvalne. **15** A meso od žrtve zahvalne, kojom se zahvaljuje, neka se pojede onaj dan kad se prinese; i neka ne ostaje ništa do jutra. **16** Ako li prinese žrtvu radi zavjeta ili od volje, neka se jede onaj dan kad se prinese; ako što ostane, neka se pojede sjutradan. **17** Ako li što mesa od te žrtve ostane do treæega dana, neka se saæeæe ognjem. **18** Ako li bi to treæi dan jeo mesa od žrtve zahvalne, neæee biti ugodan onaj koji je prinoio, niti æee mu se ona primiti, nego æee biti mrška, i ko bi je god jeo, nosiæee grijeh svoj. **19** I meso koje bi se dotaklo èega neèistoga, da se ne jede, nego neka se saæeæe ognjem; a drugo meso moæe jesti ko je god èist. **20** Ako bi jeo mesa od žrtve zahvalne prinesene Gospodu, a ne bi bio èist, taj da se istrijebi iz naroda svojega. **21** I ko se dotakne èega neèistoga, ili neèista èovjeka ili neèista živinèeta, ili kojega mu drago gada neèistoga, pa jede mesa od žrtve zahvalne prinesene Gospodu, taj da se istrijebi iz naroda svojega. **22** I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **23** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ne jedite sala od vola ni od ovce ni od koze. **24** Moæe se uzeti za svaku potrebu salo od živinèeta koje crkne ili ga zvjerka razdare; ali ga ne jedite; **25** Ko li bi jeo salo od stoke koju prinosi èovjek na žrtvu ognjenu Gospodu, neka se istrijebi iz naroda svojega onaj koji jede. **26** Ni krvi ne jedite u stanovima svojim ni od ptice niti od kojega živinèeta. **27** Svaki koji bi jeo kakovu krv, neka se istrijebi iz naroda svojega. **28** Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **29** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ko prinosi žrtvu svoju zahvalnu Gospodu, neka doneše Gospodu prinos svoj od žrtve zahvalne. **30** Svojim rukama neka doneše što se saæiæe Gospodu, salo s grudima neka doneše, i grudi neka se obrnu tamo i amo na žrtvu pred Gospodom. **31** A sveštenik neka zapali salo na oltaru, grudi pak nek budu Aronu i sinovima njegovijem. **32** I desno pleæe od svojih žrtava zahvalnih podajte svešteniku da bude žrtva podignuta. **33** A koji između sinova Aronovih prinese krv i salo od žrtve zahvalne, njemu neka bude desno pleæe. **34** Jer grudi što se obræu i pleæe što se podiæe uzeh od sinova Izrailjevih od svijeh njihovih žrtava zahvalnih, i dathod Aronu svešteniku i sinovima njegovijem zakonom vjeènim da se uzimaju od sinova Izrailjevih. **35** To je pomazanoga Arona i pomazanih sinova njegovih od ognjenih žrtava Gospodnjih od dana kad ih dovede da vrše službu svešteniku Gospodu. **36** To zapovjedi Gospod da im od dana kad ih pomaza daju sinovi Izrailjevi zakonom vjeènim od koljena na koljeno. **37** To je zakon za žrtvu paljenicu, za dar, za žrtvu radi grijeha i za žrtvu radi prijestupa, i za osveætanje i za žrtvu zahvalnu, **38** Što je Gospod zapovjedio Mojsiju na gori Sinajskoj kad zapovjedi sinovima Izrailjevim u pustinji Sinajskoj da prinose žrtve svoje Gospodu.

8 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Uzmi Arona i sinove njegove s njim i odjelo i ulje pomazanja i tele za žrtvu radi grijeха i dva ovna i kotaricu prijeasnijeh hlijebova. **3** I saberi sav zbor pred vrata šatora od sastanka. **4** I uèini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod, i sabra se zbor pred vrata šatora od sastanka. **5** I reèe Mojsije zboru: ovo je zapovjedio Gospod da se uèini. **6** I dovede Mojsije Arona i sinove njegove, i opra ih vodom. **7** I obuèe mu košulju, i opasa ga pojasom, i ogrnu ga plaštem, i metnu mu svrh njega opleæak, i steže oko njega pojas od opleæaka, i opasa ga njim. **8** I metnu na nj napršnik, a na napršnik metnu Urim i Tumim. **9** Još mu metnu kapu na glavu, i na kapu metnu sprjed plœu zlatnju, krunu svetu, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju. **10** I uze Mojsije ulje pomazanja, i pomaza šator i sve stvari u njemu, i osveti ih. **11** I pokropi njim oltar sedam puta, i pomaza oltar i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino, da se osveti. **12** I izli ulja pomazanja na glavu Aronu, i pomaza ga da se osveti. **13** I dovede Mojsije sinove Aronove, i obuèe im košulje, i opasa ih pojasom, i veza im kapice na glave, kao što mu bješe zapovjedio Gospod. **14** I dovede tele za grijehe, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu teletu za grijehe. **15** I zakla ga Mojsije, i uzevši krv njegove pomaza rogove oltaru unaokolo prstom svojim, i oèisti oltar, a ostalu krv izli na podnožje oltara, i osveti ga da se na njemu èini oèiææenje od grijeha. **16** I uze sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i zapali Mojsije na oltaru. **17** A tele s kožom i s mesom i balegom spali ognjem iza okola, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. **18** I dovede ovna za žrtvu paljenicu, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu; **19** I zakla ga Mojsije, i pokropi krvljvu njegovom oltar ozgo unaokolo. **20** I isjekavši ovna na dijelove zapali Mojsije glavu i dijelove i salo. **21** A crijeva i noge opa vodom, i tako spali Mojsije svega ovna na oltaru; i bi žrtva paljenica za ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. **22** I dovede drugoga ovna, ovna za posveæenje; i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu. **23** I zaklavši ga Mojsije uze krv njegove, i pomaza njom kraj desnoga uha Aronu i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove. **24** I dovede Mojsije sinove Aronove, pa i njima pomaza istom krvljvu kraj desnoga uha i palac desne ruke i palac desne noge; a ostalu krv izli Mojsije po oltaru unaokolo. **25** Potom uze salo i rep i sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i pleæe desno, **26** A iz kotarice u kojoj stajahu prijeasnji hlijebovi pred Gospodom uze jedan kolaè prijesan, i jedan kolaè hlijeba s uljem i jednu pogaæu, i metnu na salo i na pleæe desno. **27** I metnu to sive Aronu u ruke, i sinovima njegovijem u ruke, i obrnu tamu i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodom. **28** Poslije uzevši to iz ruku njihovih Mojsije zapali na oltaru svrh žrtve paljenice; to je posveæenje na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu. **29** I uze Mojsije grudi, i obrnu ih tamu i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodom; i od ovna posvetnoga dopade Mojsiju dio, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. **30** I uze Mojsije ulja za pomazanje i krv koja bješe na oltaru, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim; i tako posveti Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim. **31** Potom reèe Mojsije Aronu i sinovima njegovijem: kuhajte to meso na vratima šatora od sastanka, i ondje ga jedite i hlijeb posvetni što je u kotarici, kao što sam

zapovjedio rekavši: Aron i sinovi njegovi neka jedu to. **32** A što ostane mesa ili hleba, ognjem sažezite. **33** I ne izlazite s vrata šatora od sastanka sedam dana, dokle se ne navrše dani posveæenja vaæega, jer æete se sedam dana posveæevati. **34** Kako je bilo danas, tako je Gospod zapovjedio da se èini, da biste se oèistili od grijeha. **35** Zato na vratima šatora od sastanka ostanite danju i noæu za sedam dana, i izvršite što je Gospod zapovjedio da izvršite, da ne pomrete, jer mi je tako zapovjeæeno. **36** I Aron i sinovi njegovi uèiniše sve što bješe Gospod zapovjedio preko Mojsija.

9 A u osmi dan sazva Mojsije Arona i sinove njegove i starješine Izraïlske. **2** I reèe Aronu: uzmi tele za žrtvu radi grijeha i ovna za žrtvu paljenicu, oba zdrava; i prinesi ih pred Gospodom. **3** A sinovima Izraïljevima kaži i reci: uzmite jare za žrtvu radi grijeha, i tele i jagnje, oboje od godine dana, i zdravo, za žrtvu paljenicu. **4** I vola i ovna za žrtvu zahvalnu, da prinesete pred Gospodom, i dar s uljem zamijeæen, jer æe vam se danas javiti Gospod. **5** I uzeæe što zapovjedi Mojsije, i donesoše pred šator od sastanka, i pristupivši sav zbor stadoše pred Gospodom. **6** I reèe Mojsije: uèinite što je zapovjedio Gospod, i pokazaæe vam se slava Gospodnja. **7** I reèe Mojsije Aronu: pristupi k oltaru, i prinesi žrtvu za grijeh svoj i žrtvu svoju paljenicu, i oèisti od grijeha sebe i narod; i prinesi žrtvu narodu i oèisti ih od grijeha, kao što je zapovjedio Gospod. **8** Tada Aron pristupi k oltaru, i zakla tele za se. **9** I sinovi Aronovi dodaše mu krv, a on zamœi prst svoj u krv, i pomaza rogove oltara; a ostalu krv izli na podnožje oltara. **10** A salo i bubrege i mrežicu s jetre od žrtve za grijeh zapali na oltaru, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **11** A meso i kožu sažeæe ognjem iza okola. **12** Potom zakla žrtvu svoju paljenicu, i sinovi Aronovi dodaše mu krv od nje, i pokropi njom oltar ozgo unaokolo. **13** I dodaše mu žrtvu paljenicu isjeæenu na dijelove zajedno s glavom, i zapali je na oltaru. **14** I opravši crijeva i noge od nje, zapali ih na oltaru svrh žrtve paljenice. **15** Potom prinese žrtvu narodnu: uze jare za grijeh koje bješe za narod, i zakla ga, i prinese za grijeh kao i prvo. **16** Iza toga prinesi i žrtvu paljenicu, i svrši po zakonu. **17** Prinesi i dar, i uzevši od njega punu šaku zapali na oltaru svrh jutrenje žrtve paljenice. **18** Potom zakla vola i ovna na žrtvu zahvalnu za narod; i dodaše mu sinovi Aronovi krv, i pokropi njom oltar ozgo unaokolo. **19** Pa mu dodaše i salo od vola, i od ovna rep, i salo što pokriva crijeva, i bubrege i mrežicu s jetre, **20** I metnuše sve salo na grudi, i zapali salo na oltaru. **21** A grudi i desno pleæe obrnu Aron tamo i amo na žrtvu obrtanu pred Gospodom, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. **22** Tada podiže Aron ruke svoje prema narodu i blagoslovih ih; i siðe svršiv žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu. **23** Potom uðe Mojsije s Aronom u šator od sastanka, a kad opet izaðoše blagoslovioše narod; i slava se Gospodnja pokaza svemu narodu. **24** Jer doðe organj od Gospoda, i spali na oltaru žrtvu paljenicu i salo. I vidjevi to sav narod povika i pade nièice.

10 A sinovi Aronovi Nadav i Avijud uzevši svaki svoju kadiionicu metnuše organj u njih i na organj metnuše kad, i prinesoše pred Gospodom organj tuð, a to im ne bješe zapovjedio. **2** Tada doðe organj od Gospoda i udari ih, te pogibioše pred Gospodom. **3** Tada reèe Mojsije Aronu: to je što je kazao Gospod govoreæi: u onima koji pristupaju k meni biæu svet i pred cijelom narodom proslavljaæu se. A Aron oæutje. **4** A

Mojsije pozva Misaila i Elisafana sinove Ozila strica Aronova, i reèe im: hodite i iznesite braæu svoju ispred svetinje napolje iz okola. **5** I pristupiše i iznesoše ih u košuljama njihovijem napolje iz okola, kao što reèe Mojsije. **6** Tada reèe Mojsije Aronu i Eleazaru i Itamaru, sinovima njegovijem: nemojte otkrivati glava svojih, ni haljina svojih razdirati, da ne izginete i da se Gospod ne razgnjevi na sav zbor; nego braæa vaša, sav rod Izrailjev, neka plaæe radi požara koji uèini Gospod. **7** I s vrata šatora od sastanka nemojte izlaziti, da ne izginete, jer je na vama ulje pomazanja Gospodnjega. I uèiniše po rijeèi Mojsijevoj. **8** I Gospod reèe Aronu govoreæi: **9** Vina i silovita piæa nemoj piti ti ni sinovi tvoji s tobom, kad ulazite u šator od sastanka da ne izginete. To neka vam je uredba vjeèena od koljena na koljeno. **10** Da biste mogli raspoznavati Šta je sveto Šta li nije, i Šta je èisto Šta li neèisto, **11** I da biste uèili sinove Izrailjeve svijem uredbama koje im je kazao Gospod preko Mojsija. **12** A Mojsije reèe Aronu i Eleazaru i Itamaru sinovima njegovijem koji ostaše: uzimajte dar što ostane od ognjenih žrtava Gospodnjih, i jedite s hljebom prijesnjem kod oltara; jer je svetinja nad svetinjama. **13** Zato æete ga jesti na svetom mjestu, jer je dio tvoj i dio sinova tvojih od ognjenih žrtava Gospodnjih; jer mi je tako zapovjeðeno. **14** A grudi od žrtve obrtane i pleæe od žrtve podizane jedite na èistom mjestu, ti i sinovi tvoji i kæeri tvoje s tobom; jer je taj dio dan tebi i sinovima tvojim od zahvalnih žrtava sinova Izrailjevih. **15** Pleæe od žrtve podizane i grudi od žrtve obrtane donosiæe se sa salom što se sažiæe, da se obrne tamo i amo pred Gospodom, i biæe tvoje i sinova tvojih s tobom zakonom vjeèenjem, kao što je zapovjedio Gospod. **16** I Mojsije potrazi jare za grijeh; ali gle, bješe izgorjelo; zato se razgnjevi na Eleazara i na Itamara sinove Aronove koji ostaše, i reèe: **17** Zašto ne jedoste žrtve za grijeh na svetom mjestu? svetinja je nad svetinjama, i dade vam je Gospod da nosite grijeh svega zbora, da bi se oèistili od grijeha pred Gospodom. **18** A eto krv njezina nije unesena u svetinju; valjaše vam je jesti na svetom mjestu, kao što sam zapovjedio. **19** Tada reèe Aron Mojsiju: eto, danas prinesoše žrtvu svoju za grijeh i žrtvu svoju paljenicu pred Gospodom, i to mi se dogodi. A da sam danas jeo žrtve za grijeh, bi li bilo po volji Gospodu? **20** Kad to èu Mojsije, prista na to.

11 I reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi im: **2** Kažite sinovima Izrailjevim i recite: ovo su životinje koje æete jesti izmeðu svijeh životinja na zemlji: **3** Što god ima papke i papci su mu razdvojeni i preživa izmeðu životinja, to jedite. **4** Ali onih što samo preživaju ili što samo imaju papke razdvojene, ne jedite, kao što je kamila, jer preživa ali nema papaka razdvojenih; da vam je neèista; **5** I pitomi zec, jer preživa ali nema papaka razdvojenih; neèist da vam je; **6** I zec divlji, jer preživa ali nema papaka razdvojenih; neèist da vam je; **7** I svinja, jer ima papke razdvojene ali ne preživa; neèista da vam je; **8** Mesa od njih ne jedite niti se strva njihova dodijevajte; jer vam je neèisto. **9** A izmeðu svega što je u vodi ovo jedite: što god ima pera i ljsku u vodi, po moru i po rijekama, jedite. **10** A što nema pera i ljske u moru i u rijekama izmeðu svega što se mièe po vodi i živi u vodi, da vam je gadno. **11** Gadno da vam je; mesa da im ne jedete, i na strv njihov da se gadite. **12** Što god nema pera i ljske u vodi, to da vam je gadno. **13** A izmeðu ptica ove da su vam gadne i da ih ne jedete: orao i jastrijeb

i morski orao, **14** Eja i kraguj po svojim vrstama, **15** I svaki gavran po svojim vrstama, **16** I sovuljaga i æuk i liska i kobac po svojim vrstama, **17** I buljina i gnjurac i ušara, **18** I labud i gem i svraka, **19** I roda i èaplja po svojim vrstama, i pupavac i ljljak. **20** Što god gamiže a ima krila i ide na èetiri noge, da vam je gadno. **21** Ali izmeðu svega što gamiže a ima krila i ide na èetiri noge jedite što ima stegna na nogama svojim, kojima skaæe po zemlji. **22** Izmeðu njih jedite ove: arba po vrstama njegovim, salema po vrstama njegovim, angola po vrstama njegovim i agava po vrstama njegovim. **23** A što još gamiže a ima krila i èetiri noge, da vam je gadno. **24** I o njih æete se oskvriti; ko se god dotakne mrtva tijela njihova, da je neèist do veèera. **25** I ko bi god nosio mrtva tijela njihova, neka opere haljine svoje, i da je neèist do veèera. **26** Svaka životinja koja ima papke ali nerazdvojene i ne preživa, da vam je neèista; ko ih se god dotakne, da je neèist. **27** I što god ide na Šapama izmeðu svijeh životinja èetvoronogih, da vam je neèisto; ko bi se dotakao strva njihova, da je neèist do veèera. **28** I ko bi nosio strv njihov, neka opere haljine svoje, i da je neèist do veèera; to da vam je neèisto. **29** I izmeðu životinja koje pužu po zemlji da su vam neèiste: lasica i miš i kornjaæa po svojim vrstama, **30** I jež i gušter i tvor i puž i krtica. **31** To vam je neèisto izmeðu životinja koje pužu; ko ih se dotakne mrtvijeh, da je neèist do veèera. **32** I svaka stvar na koju padne koje od njih mrtvo biæe neèista, bila sprava drvena ili haljina ili koža ili torba, i svaka stvar koja treba za kakav posao, neka se metne u vodu, i da je neèista do veèera, poslije da je èista. **33** A svaki sud zemljani, u koji padne što od toga, i što god u njemu bude, biæe neèist, i razbijte ga. **34** I svako jelo što se jede, ako na njega doðe onaka voda, da je neèisto, i svako piæe što se piye u svakom takom sudu, da je neèisto. **35** I na što bi palo što od tijela njihova mrtva sve da je neèisto, i peæe i ognjište neka se razvali, jer je neèisto i neka vam je neèisto. **36** A studenac i ubao, gdje se voda skuplja, biæe èist; ali što se dotakne strva njihova, biæe neèisto. **37** Ako li što od strva njihova padne na sjeme, koje se sije, ono æe biti èisto. **38** Ali ako bude polito sjeme vodom, pa onda padne što od strva njihova na sjeme, da vam je neèisto. **39** I kad ugine životinja od onijeh koje jedete, ko se dotakne strva njezina, da je neèist do veèera. **40** Ako bi jeo od strva njezina, neka opere haljine svoje i da je neèist do veèera; i ko bi odnio strv njezin, neka opere haljine svoje, i da je neèist do veèera. **41** I sve što puže po zemlji, da vam je gadno, da se ne jede. **42** Što god ide na trbuhi i što god ide na èetiri noge ili ima više noge izmeðu svega što puže po zemlji, to ne jedite, jer je gad. **43** Nemojte se pogani nièim što gamiže i nemojte se skvrniti njima, da ne budete neèisti s njih. **44** Jer ja sam Gospod Bog vaš; zato se osvæujte i budite sveti, jer sam ja svet; i nemojte se skvrniti nièim što puže po zemlji. **45** Jer ja sam Gospod, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam budem Bog; budite dakle sveti, jer sam ja svet. **46** Ovo je zakon za zvijeri i za ptice, i za sve životinje što se mièu po vodi, i za svaku dušu živu koja puže po zemlji, **47** Da se raspozna je neèisto od èistoga i životinja koja se jede od životinje koja se ne jede.

12 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži sinovima Izrailjevijem, i reci: kad žena zatrudni i rodi muško, neèista da je sedam dana; kao u dane kad se odvaja radi nemoæi svoje, biæe neèista. **3** A u osmi dan neka se obreže dijete. **4**

A ona još trideset i tri dana neka ostane èisteæi se od krvi; nijedne svete stvari da se ne dodijeva i u svetinju da ne ide dok se ne navrše dati èišæenja njezina. 5 A kad rodi žensko, onda da je neèista dvije nedjelje dana, kao kad se odvaja radi nemoæi svoje, i šezdeset i šest dana neka ostane èisteæi se od krvi. 6 A kad se navrše dati èišæenja njezina radi sina ili radi kæeri, neka doneše svešteniku na vrata šatora od sastanka jagnje od godine za žrtvu paljenicu, i golupèe ili grlicu za žrtvu radi grijeha. 7 I sveštenik æe prinjeti žrtvu pred Gospodom, i oèistiæe je od grijeha njezina; i tako æe se oèistiti od teèenja krvi svoje. To je zakon za ženu kad rodi muško ili žensko. 8 Ako li ne može dati jagnjeta, onda neka uzme dvije grlice ili dva golubiaæa, jedno za žrtvu paljenicu a drugo za žrtvu radi grijeha; i oèistiæe je sveštenik od grijeha njezina i biæe èista.

13 Jošte reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: 2 Èovjek u koga bi na koži tijela njegova bio otok ili krasta ili bubuljica, i bilo bi na koži tijela njegova nalik na gubu, neka se dovede k Aronu svešteniku ili ka kojemu sinu njegovu svešteniku. 3 I neka sveštenik vidi boljeticu na koži tijela njegova; ako dlaka na boljetici bude pobijeljela i boljetica bude na oèi niža od ostale kože tijela njegova, onda je guba; pa kad je vidi sveštenik proglašiæe ga da je neèist. 4 Ako li bude bijela bubuljica na koži tijela njegova i ne bude na oèi niža od ostale kože niti dlaka na njoj pobijeljela, onda neka zatvori sveštenik za sedam dana èovjeka sa takom boljeticom. 5 A sedmoga dana neka vidi sveštenik; ako opazi da je boljetica ostala kako je bila i nije se dalje razišla po koži, neka ga zatvori sveštenik opet za sedam dana. 6 I neka ga sveštenik opet vidi sedmoga dana, pa ako opazi da se boljetica smanjala i nije se dalje razišla po koži, proglašiæe ga sveštenik da je èist; krasta je; i on neka opere haljine svoje i biæe èist. 7 Ako li se dalje raširi krasta po koži njegovoj, pošto ga sveštenik vidi i proglaši da je èist, nanovo neka se pokaže svešteniku; 8 Ako vidi sveštenik da se krasta raširila po koži njegovoj, proglašiæe sveštenik da je neèist; guba je. 9 Kad je guba na èovjeku, neka ga dovedu k svešteniku. 10 I sveštenik neka ga vidi; ako bude bijel otok na koži i dlaka bude pobijeljela, ako bi i zdravo meso bilo na otoku, 11 Guba je zastarjela na koži tijela njegova; zato æe ga sveštenik proglašiti da je neèist, i neæe ga zatvoriti, jer je neèist. 12 Ako li se guba izaspe po koži i pokriju svu kožu èovjeku od glave do pete, gdje bi god sveštenik oèima pogledao, 13 Kad sveštenik vidi da je guba pokrila svu kožu na njemu, proglašiæe da je èovjek èist, jer je sve pobijeljelo, pa je èist. 14 Ali ako se pokaže na njemu divlje meso, biæe neèist. 15 Pa kad sveštenik vidi divlje meso, proglašiæe ga da je neèist; ono je divlje meso neèisto, guba je. 16 A kad bi se divlje meso promijenilo i pobijeljelo, neka doðe k svešteniku. 17 I kad vidi sveštenik da je boljetica pobijeljela, sveštenik æe proglašiti da je èist; èist je. 18 Kad u koga na koži bude èir, pa proðe, 19 A poslije na mjestu gdje je bio èir izaðe otok bijel ili bubuljica bijela i crvenkasta, neka se pokaže svešteniku. 20 Ako sveštenik vidi da je na oèi niža od ostale kože i dlaka na njoj pobijeljela, proglašiæe ga sveštenik da je neèist, guba je, izašla je iz èira. 21 Ako li sveštenik gledajuæi vidi da nije dlaka na njoj pobijeljela niti je niža od kože, nego se smanjala, onda æe ga zatvoriti sveštenik za sedam dana. 22 Ako se raširi po koži, onda æe ga sveštenik proglašiti da je neèist; bolest je. 23 Ako li ostane na svom mjestu bubuljica i ne

raširi se, požiljak je od èira; zato æe ga sveštenik proglašiti da je èist. 24 Ako se ko po koži ožeže ognjem, pa pošto se zalijeæi ostane bubuljica bijela i crvenkasta ili samo bijela, 25 Neka ga vidi sveštenik; ako dlaka na bubuljici bude pobijeljela i ako na oèi bude niža nego koža, guba je, izašla je iz oèegline; zato æe ga sveštenik proglašiti da je neèist; guba je. 26 Ako li sveštenik vidi da na bubuljici nema bijele dlake niti je niža od kože, nego se smanjala, zatvoræe ga za sedam dana. 27 Pa æe je sedmoga dana pogledati sveštenik; ako se bude raširila po koži, tada æe ga sveštenik proglašiti da je neèist; guba je. 28 Ako li bubuljica bude ostala na svom mjestu, i ne bude se raširila po koži, nego se smanjala, onda je rana od toga što se oèegao; zato æe ga sveštenik proglašiti da je èist, jer je požiljak od oèegline. 29 Ako li èovjeka ili u žene bude boljetica na glavi ili na bradi, 30 Sveštenik neka vidi boljeticu; ako na oèi bude niža od ostale kože i na njojzici dlaka žuækasta i tanka, sveštenik æe proglašiti da je neèist; ospa je, guba na glavi ili na bradi; 31 A kad sveštenik vidi boljeticu, i opazi da na oèi nije niža od ostale kože i da nema na njoj crne dlake, tada æe zatvoriti sveštenik za sedam dana onoga na kom je ospa. 32 Pa kad sveštenik sedmi dan vidi a ospa se nije dalje razišla niti dlaka na njoj požutjela, niti je na oèi ospa niža od kože, 33 Tada neka se obrije, ali ospu da ne obrije, i sveštenik neka zatvori još za sedam dana onoga na kom je ospa. 34 I sedmoga dana neka sveštenik opet vidi ospu; ako opazi da se ospa nije dalje razišla po koži niti je na oèi niža od ostale kože, tada æe ga proglašiti sveštenik da je èist, pa neka opere haljine svoje, i biæe èist. 35 Ako li se raširi ospa po koži, pošto bude proglašen da je èist, 36 Tada neka ga vidi sveštenik; ako se bude raširila ospa po koži, neka više ne gleda sveštenik ima li žutijeh dlaka; neèist je. 37 Ako li opazi da je ospa ostala gdje je bila i da je crna dlaka izrasla po njoj, zalijeæila se ospa, èist je, i sveštenik æe proglašiti da je èist. 38 Kad u èovjeka ili u žene budu bubuljice po koži tijela njihova, bubuljice bijele, 39 Sveštenik neka vidi; ako na koži tijela njihova budu bijele bubuljice male, bijela je ospa izašla po koži, èist je. 40 Kome opadne kosa s glave, æelav je, èist je. 41 Ako mu sprijeda opadne kosa s glave, pola je æelav, i èist je. 42 Kad na glavi sasvijem æelavoj ili pola æelavoj bude bijela i crvenkasta boljetica, guba je, izašla na glavi svoj æelavoj ili pola æelavoj. 43 I neka ga vidi sveštenik; ako opazi da je bijel i crvenkast otok na glavi svoj æelavoj ili pola æelavoj nalik na gubu po koži ostalog tijela, 44 Èovjek je gubav, neèist je, i sveštenik æe ga proglašiti da je neèist; guba mu je na glavi. 45 A gubavac na kom je ta bolest, neka ide u haljinama razdrtitjem i gologlav, i usta neka zastre, i neka više: neèist, neèist. 46 Dokle je god bolest na njemu, neka bude neèist; neèist je, neka živi sam, iza okola neku mu bude stan. 47 I ako na haljinu bude guba, na haljinu vunenoj ili lanenoj, 48 ili na osnovi ili na pouèici od lana ili od vune, ili na koži, ili na èem god od kože, 49 I ako boljetica bude zelenkasta ili crvenkasta na haljini ili na koži ili na osnovi ili na pouèici ili na èem god od kože, guba je, i neka se pokaže svešteniku. 50 I kad vidi sveštenik bolest, neka zatvori za sedam dana stvar na kojoj je guba. 51 I sedmoga dana ako vidi da se dalje razišla bolest po haljini ili po osnovi ili po pouèici ili po koži ili po èemu god od kože, ljuta je guba bolest ona, stvar je neèista. 52 Zato neka spali onu haljinu ili osnovu ili pouèicu od vune ili od lana, ili što god bude od kože, na èem bude bolest; jer je ljuta guba,

ognjem neka se spali. **53** Ako li opazi sveštenik da se bolest nije razišla po haljini ili po osnovi ili poučici, ili po ēemu god od kože, **54** Tada neka zapovjedi sveštenik da se opere ono na ēem je bolest, pa onda neka zatvori opet za sedam dana. **55** Pa neka vidi sveštenik pošto se opere stvar na kojoj je bolest, i ako opazi da bolest nije promijenila boje svoje, ako se i ne bude dalje razišla, stvar je neēista, spali je ognjem; jer je ljuta guba na gornjoj ili na donjoj strani. **56** Ako li vidi sveštenik da se mjesto smanjalo pošto je oprano, onda neka ga otkine od haljine ili od kože ili od osnove ili od pouēice. **57** Ako li se opet pokaže na haljini ili na osnovi ili na pouēici ili na ēem god od kože, guba je koja se širi, ognjem spali ono na ēem bude. **58** A haljinu ili osnovu ili pouēicu ili što mu drago od kože, kad opereš, pa otide s njega ta bolest, operi još jednom, i biće ēisto. **59** Ovo je zakon za gubu na haljini vunenoj ili lanenoj, ili na osnovi ili na pouēici, ili na ēem god od kože, kako se može znati je li što ēisto ili neēisto.

14 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Ovo je zakon za gubavca kad se ēisti: neka se dovede k svešteniku, **3** A sveštenik neka izade iza okola; i ako vidi da je izlijeeena guba na gubavcu, **4** Onda æe zapovjediti sveštenik onome koji se ēisti da uzme dvije ptice žive ēiste, i drvo kedrovo i crvca i isopa. **5** I neka zapovjedi sveštenik da se jedna ptica zakolje nad sudom zemljanim nad vodom živom. **6** Pa neka uzme živu pticu i drvo kedrovo i crvac i isop, i sve to zajedno sa živom pticom neka zamoëi u krv od ptice zaklane nad vodom živom. **7** I neka pokropi sedam puta onoga koji se ēisti od gube, i neka ga proglaši da je ēist, i neka pusti živu pticu u polje. **8** Tada koji se ēisti neka opere haljine svoje i obrije sve dlake svoje, i neka se okupa u vodi, i biće ēist; potom neka uđe u oko, ali da stoji napolju ne ulazeæi u svoj šator sedam dana. **9** A u sedmi dan neka obrije sve dlake svoje, glavu i bradu i obrve nad oèima, i sve dlake svoje neka obrije, i neka opere haljine svoje, pa neka se okupa u vodi i biće ēist. **10** A u osmi dan neka uzme dva jagnjeta zdrava i jednu ovcu od godine zdravu i tri desetine efe bijelogra brašna zamiješena s uljem za dar, i jedan log ulja. **11** A sveštenik koji ga ēisti neka postavi onoga koji se ēisti zajedno s tijem stvarima pred Gospodom na vratima šatora od sastanka. **12** I uvezvi sveštenik jedno jagnje neka ga prinese na žrtvu za prijestup zajedno s logom ulja, i neka obrne tamo i amo pred Gospodom na žrtvu obrtanu. **13** A poslije neka zakolje jagnje na mjestu gdje se kolje žrtva za grijejh i žrtva paljenica na svetom mjestu, jer žrtva za prijestup pripada svešteniku kao i žrtva za grijejh; svetinja je nad svetinjama. **14** Tada neka sveštenik uzme krv od žrtve za prijestup i pomaže kraj desnoga uha onome koji se ēisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove. **15** Potom neka uzme sveštenik od loga ulja i nalije na dlan svoj lijevi. **16** Pa neka zamoëi sveštenik prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu, i neka pokropi uljem s prsta svojega sedam puta pred Gospodom. **17** A ostalijem uljem što mu je na dlanu neka pomaže sveštenik kraj desnoga uha onome koji se ēisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po krv od žrtve za prijestup. **18** A što još ostane ulja na dlanu svešteniku, onijem neka namaže glavu onome koji se ēisti, i tako æe ga oèistiti sveštenik pred Gospodom. **19** Potom neka sveštenik prinese žrtvu za grijejh, i oèistiæ onoga koji se ēisti od svoje neēistote; a poslije neka zakolje žrtvu paljenicu.

20 I neka prinese sveštenik žrtvu paljenicu zajedno s darom na oltaru; i tako æe ga oèistiti, i biće ēist. **21** Ali ako je siromah te ne može donijeti toliko, onda neka uzme jedno jagnje za žrtvu radi prijestupa da se prinese žrtva obrtna za oèišæenje njegovo, i jednu desetinu efe bijelogra brašna zamiješena s uljem za dar, i log ulja. **22** I dvije grlice ili dva golubiaæa, koje može priskribiti, da bude jedno žrtva za grijejh a drugo žrtva paljenica. **23** I to neka donese u osmi dan svojega ēišæenja svešteniku na vrata šatora od sastanka pred Gospodom. **24** Tada sveštenik neka uzme jagnje za prijestup i log ulja, i to neka sveštenik obrne pred Gospodom za žrtvu obrtanu. **25** I neka zakolje jagnje za žrtvu radi prijestupa, i uvezvi sveštenik krv od žrtve za prijestup neka pomaže kraj desnoga uha onome koji se ēisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove. **26** I ulja neka nalije sveštenik na dlan svoj lijevi, **27** Pa neka zamoëi prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu, i pokropi njim sedam puta pred Gospodom. **28** I uljem što mu je na dlanu neka pomaže sveštenik kraj desnoga uha onome koji se ēisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po mjestu gdje je krv od žrtve za prijestup. **29** A što ostane ulja na dlanu svešteniku, onijem neka namaže glavu onome koji se ēisti; i tako æe ga oèistiti pred Gospodom. **30** Tako neka uèini i s jednom grlicom ili golupèetom od onijeh koje priskribi. **31** Što je priskrbio, jedno æe biti žrtva za grijejh a drugo žrtva paljenica s darom; i tako æe sveštenik oèistiti pred Gospodom onoga koji se ēisti. **32** To je zakon za gubavca koji ne može priskribiti svega što treba za oèišæenje. **33** I reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **34** Kad dođete u zemlju Hanansku, koju æeu vam ja dati da je vaša, pa kad pustim gubu na koju kuæu u zemlji koju æete držati, **35** Onda onaj ēija je kuæa neka dođe i javi svešteniku govoreæi: ēini mi se kao da je guba na kuæi. **36** A sveštenik neka zapovjedi da se isprazni kuæa prije nego on dođe da vidi gubu, da se ne bi oskvrnilo što je u kuæi; potom neka dođe sveštenik da vidi kuæu. **37** Pa kad vidi bolest, ako bude bolest na zidovima kuæenim kao rupice zelenkaste ili crvenkaste i na oèi niže od zida, **38** Neka izade sveštenik iz kuæe one na vrata kuæena, i zatvori kuæu za sedam dana. **39** Poslije opet neka dođe sveštenik u sedmi dan, pa ako vidi da se bolest dalje razišla po zidovima kuæenim, **40** Zapovjediæe sveštenik da povade kamenje na kom je bolest i da ga bace iza grada na mjesto neēisto. **41** A kuæu zapovjediæe da ostružu iznutra svuda unaokolo, i prah što sastružu da prospu iza grada na mjesto neēisto, **42** I da uzmu drugo kamenje i uglave na mjesto gdje je bilo preðašnje kamenje; tako i blato drugo uvezvi da olijepi kuæu. **43** Ako se povrati bolest i opet izraste po kuæi, pošto se povadi kamenje i ostružje kuæa i nanovo olijepi, **44** Tada došav sveštenik ako vidi da se bolest razišla po kuæi, ljuta je guba na kuæi, neēista je. **45** Neka se razruši ona kuæa, kamenje i drva i sav lijev od one kuæe, i neka se iznese iza grada na mjesto neēisto. **46** Ako bi ušao u kuæu onu dok je zatvorena, da je neēist do veèera. **47** I ko bi spavao u onoj kuæi, neka opere haljine svoje; tako i ko bi jeo u onoj kuæi, neka opere haljine svoje. **48** Ako li sveštenik došav vidi da se nije bolest razišla po kuæi pošto je kuæa nanovo olijepljena, neka proglaši sveštenik da je ēista, jer se izlijeeila bolest. **49** I neka uzme da bi se kuæa oèistila dvije ptice i drvo kedrovo i crvac i isopa, **50** I neka zakolje jednu pticu nad sudom zemljanim nad vodom živom. **51** Pa neka uzme drvo kedrovo i isop i crvac i

drugu pticu živu, i neka zamoći u krv od zaklane ptice i u vodu živu, i pokropi kuæu sedam puta. **52** I tako æe oèistiti kuæu onu krvlju ptièjom i vodom živom i pticom živom i drvetom kedrovjem i isopom i crvcem. **53** Pa onda neka pusti pticu živu iza grada u polje; i oèistæe kuæu, i biæe èista. **54** Ovo je zakon za svaku gubu i za ospu. **55** Za gubu na haljini i na kuæi, **56** I za otok i za krastu i za bubuljicu, **57** Da se zna kad je ko neèist i kad je ko èist. To je zakon za gubu.

15 Još reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **2** Kažite sinovima Izrailjevim i recite im: kome èovjeku teèe sjeme od tijela njegova, neèist je. **3** A ovaka je neèistota njegova od toga teèenja: ako ispusti tijelo njegovo teèenje svoje, ili se ustavi teèenje u tijelu njegovu, neèistota je na njemu. **4** Svaka postelja na koju leži onaj kome teèe sjeme, da je neèista; i sve na što sjede, da je neèisto. **5** I ko se god dotakne postelje njegove, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **6** I ko sjede na ono na èem je sjedio onaj kome teèe sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **7** I ko se dotakne tijela onoga kome teèe sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **8** I ako onaj kome teèe sjeme pljune na èistoga, on neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **9** I svako sedlo na kom bi sjedio onaj kome teèe sjeme, da je neèisto. **10** I ko bi se dotakao èega god što je bilo pod njim, da je neèist do veèera; i ko bi što takovo nosio, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe neèist do veèera. **11** I koga bi se dotakao onaj kome teèe sjeme ne opravši ruku svojih vodom, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe neèist do veèera. **12** I sud zemljani kojega bi se dotakao onaj kome teèe sjeme, neka se razbije, a drveni sud neka se opere vodom. **13** A kad se onaj kome teèe sjeme oèisti od teèenja svojega, neka broji sedam dana pošto se oèisti, i neka opere haljine svoje i neka tijelo svoje opere vodom živom, i biæe èist. **14** A u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubiæa, i neka doðe pred Gospoda na vrata šatora od sastanka, i neka ih da svešteniku. **15** I sveštenik neka prinese jedno od njih na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu; tako æe ga oèistiti sveštenik pred Gospodom od teèenja njegova. **16** I èovjek kome izaðe sjeme kad spava sa ženom neka opere vodom cijelo tijelo svoje, i biæe neèist do veèera. **17** I svaka haljina i svaka koža na kojoj bude tako sjeme, neka se opere vodom i biæe neèisto do veèera. **18** I žena kod koje bude spavao taki èovjek, i ona i on neka se okupaju u vodi i biæe neèisti do veèera. **19** A žena kad ima vrijeme, kad ide krv od tijela njezina, neka se odvaja sedam dana, i ko je se god dotakne, da je neèist do veèera. **20** I na što god legne dok se odvaja, da je neèisto, i na što god sjede, da je neèisto. **21** I ko se dotakne postelje njezina, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **22** I ko se dotakne èega na èem je ona sjedjela, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **23** I što bi god bilo na postelji njezinoj ili na èem je ona sjedjela, pa se ko dotakne toga, da je neèist do veèera. **24** A ko bi spavao s njom te bi neèistota njezina došla na nj, da je neèist sedam dana, i postelja na kojoj leži da je neèista. **25** A žena, od koje bi išla krv dugo vremena ili osim obiènoga vremena ili u obièeno vrijeme ali duže, dokle god teèe neèistota

njezina biæe neèista kao u vrijeme kada se odvaja. **26** Postelja na kojoj leži dokle joj god krv ide, da joj je kao postelja kad se odvaja; i na èem bi god sjedjela da je neèista kao što je neèisto kad se odvaja. **27** I ko se god dotakne tijeh stvari, neèist je; zato neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe neèist do veèera. **28** A kad se oèisti od teèenja krv svoje, neka broji sedam dana, pa onda da je èista. **29** I u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubiæa, i neka ih odnese svešteniku na vrata šatora od sastanka. **30** I neka sveštenik prinese jedno na žrtvu za grijeha a drugo na žrtvu paljenicu, i oèistæe je sveštenik pred Gospodom od teèenja neèistote njezine. **31** Tako æete odluèivati sinove Izraeljeve od neèistota njihovih, da ne ginu s neèistota svojih skvrneæi šator moj što je usred njih. **32** To je zakon za onoga kome teèe sjeme i kome izaðe sjeme kad spava sa ženom te bude neèist, **33** I za ženu kad boluje od teèenja krv svoje, i za svakoga koji boluje od teèenja svoga, bilo muško ili žensko, i za èovjeka koji bi ležao s neèistom.

16 I reèe Gospod Mojsiju pošto pogiboše dva sina Aronova, a pogiboše kad pristupiše pred Gospoda, **2** I kaza Gospod Mojsiju: reci Aron bratu svojemu da ne ulazi u svakodobu u svetinju za zavjes pred zaklopac koji je na kovèegu, da ne pogine, jer æeu se u oblaku nad zaklopcom javljeni. **3** S ovijem neka ulazi Aron u svetinju: s juncem za žrtvu radi grijeha i s ovnjem za žrtvu paljenicu. **4** Svetu košulju lanenu neka obuèe, i gaæee lanene neka su na tijelu njegovu, i neka se opaše pojasom lanenjem i kapu lanenu neka metne na glavu; to su haljine svete, i neka opere tijelo svoje vodom, pa onda neka ih obuèe. **5** A od zbora sinova Izraeljevih neka uzme dva jarka za žrtvu radi grijeha, i jednoga ovna za žrtvu paljenicu. **6** I neka prinese Aron junca svojega na žrtvu za grijeh i oèisti sebe i dom svoj. **7** Potom neka uzme dva jarka, i neka ih metne pred Gospoda na vrata šatora od sastanka. **8** I neka Aron baci ždrrieb za ta dva jarka, jedan ždrrieb Gospodu a drugi ždrrieb Azazelu. **9** I neka Aron prinese na žrtvu jarka na kojega padne ždrrieb Gospodnji, neka ga prinese na žrtvu za grijeh. **10** A jarka na kojega padne ždrrieb Azazelov neka metne živa pred Gospoda, da uèini oèišæenje na njemu, pa neka ga pusti u pustinju Azazelu. **11** I neka Aron prinese junca svojega na žrtvu za grijeh i oèisti sebe i dom svoj, i neka zakolje junca svojega na žrtvu za grijeh. **12** I neka uzme kadionicu punu žeravice s oltara, koji je pred Gospodom, i pune pregristi kada mirisnoga istucanoga, i neka unese za zavjes. **13** I neka metne kad na oganj pred Gospodom, da dim od kada zakloni zaklopac koji je na svjedoèanstvu; tako neæee poginuti. **14** Poslije neka uzme krv od junca i pokropi s prsta svojega po zaklopcu prema istoku, a pred zaklopcom neka sedam puta pokropi tom krvlju s prsta svojega. **15** I neka zakolje jarka na žrtvu za grijeh narodni, i neka unese krv njegovu za zavjes; i neka uèini s krvlju njegovom kao što je uèinio s krvlju junéjom, i pokropi njom po zaklopcu i pred zaklopcom. **16** I tako æe oèistiti svetinju od neèistota sinova Izraeljevih i od prijestupa njihovih u svijem grijesima njihovim; tako æe uèiniti i u šatoru od sastanka, koji je meðu njima usred neèistota njihovih. **17** A niko da ne bude u šatoru od sastanka kad on uđe da èini oèišæenje u svetinji, dokle ne izaðe i svrši oèišæenje za se i za dom svoj i za sav zbor Izraelski. **18** A neka izaðe k oltaru koji je pred Gospodom, i oèisti ga; i uzevši krv od junca i krv od jarka neka pomaže

rogove oltaru unaokolo; **19** I neka ga pokropi ozgo istom krvlju s prsta svojega sedam puta; tako æe ga oèistiti i posvetiti ga od neèistota sinova Izrailjevih. **20** A kad oèisti svetinju i šator od sastanka i oltar, tada neka dovede jarcu živoga. **21** I metnuvši Aron obe ruke svoje na glavu jarcu živomu, neka ispovjedi nad njim sva bezakonja sinova Izrailjevih i sve prijestupe njihove u svijetu grijesima njihovijem, i metnuvši ih na glavu jarcu neka ga da èovjeku spremnom da ga istjera u pustinju. **22** I jarac æe odnijeti na sebi sva bezakonja njihova u pustinju; i pustiæe onoga jarcu u pustinju. **23** Potom neka opet uđe Aron u šator od sastanka i svuèe haljine lanene koje je obukao kad je išao u svetinju, i ondje neka ih ostavi. **24** Pa neka opere tijelo svoje na svetom mjestu i obuèe svoje haljine; i izašav neka prinese svoju žrtvu paljenicu i narodnu žrtvu paljenicu, i oèisti sebe i narod. **25** A salo od žrtve za grijeh neka zapali na oltaru. **26** A ko odvede jarcu za Azazela, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka uđe u oko. **27** A junca za grijeh i jarcu za grijeh, od kojih je krv unesena da se uèini oèišæenje u svetinji, neka iznesu napolje iz okola, i neka spale ognjem kože njihove i meso njihovo i balegu njihovu. **28** A ko ih spali, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka doðe u oko. **29** I ovo neka vam bude vjeèena uredba: deseti dan sedmoga mjeseca muèite duše svoje, i ne radite nikakoga posla, ni domorodac ni došljak koji se bavi meðu vama. **30** Jer u taj dan biva oèišæenje za vas, da se oèistite; biæete oèišæeni od svijeh grijeha svojih pred Gospodom. **31** To neka vam je poèivanje subotno, i muèite duše svoje po uredbi vjeèenoj. **32** A sveštenik koji bude pomazan i koji bude osvææen da vrši službu svešteniku na mjesto oca svojega, on neka oèišæa obukavši se u haljine lanene, haljine svete. **33** I neka oèisti svetinju svetu i šator od sastanka; i oltar neka oèisti; i sveštenike i sav narod sabrani neka oèisti. **34** I ovo neka vam je vjeèena uredba da oèišæate sinove Izrailjeve od svijeh grijeha njihovih jedanput u godini. I uèini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod.

17 Jošte reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži Aronu i sinovima njegovijem i svijetu sinovima Izrailjevim, i reci im: ovo je zapovjedio Gospod govoreæi: **3** Ko god od doma Izrailjeva zakolje vola ili jagnje ili kozu u okolu, ili ko god zakolje izvan okola, **4** A ne dovede na vrata šatora od sastanka, da prinese prinos Gospodu pred šatorom Gospodnjim, krv je za krv; prolio je krv; zato da se istrijebi onaj èovjek iz naroda svojega. **5** Zato sinovi Izrailjevi neka dovedu žrtve svoje, koje bi klali u polju, neka ih dovedu Gospodu na vrata šatora od sastanka k svešteniku, i neka prinесu žrtve zahvalne Gospodu. **6** I sveštenik neka pokropi krvlju po oltaru Gospodnjem na vratima šatora od sastanka, i salo neka zapali na ugodni miris Gospodu. **7** I neka više ne prinose žrtve svoje ðavolima, za kojima oni èine preljubu. Ovo neka im bude zakon vjeèan od koljena na koljeno. **8** Zato im reci: ko bi god od doma Izrailjeva ili izmeðu stranaca koji se bave meðu njima prinio žrtvu paljenicu ili drugu žrtvu, **9** A ne bi je doveo na vrata šatora od sastanka da je prinese Gospodu, taj èovjek da se istrijebi iz naroda svojega. **10** A ko bi god od doma Izrailjeva ili izmeðu stranaca koji se bave meðu njima jeo kakve god krv, okrenuæu lice svoje nasuprot onomu èovjeku koji bude jeo krv, i istrijebiæe ga iz naroda njegova. **11** Jer je duša tijelu u krv; a ja sam vam je odredio za oltar da se èiste duše vaše; jer je krv što dušu oèišæa. **12** Zato

rekoh sinovima Izrailjevim: niko izmeðu vas da ne jede krv; ni došljak koji se bavi meðu vama da ne jede krv. **13** I ko bi god izmeðu sinova Izrailjevih ili izmeðu došljaka koji se bave kod njih ulovio zvjerku ili pticu, koja se jede, neka isciæedi krv iz nje, i zaspje je zemljom. **14** Jer je duša svakoga tijela krv njegovu, to mu je duša. Zato rekoh sinovima Izrailjevim: krv ni jednoga tijela ne jedite, jer je duša svakoga tijela krv njegovu. Ko bi je god jeo, da se istrijebi. **15** A ko bi jeo meso od životinje koja crkne ili koju raskine zvjerka, bio domorodac ili došljak, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe neèist do veèera, a poslije æe biti èist. **16** Ako li ih ne opere, i tijela svojega ne okupa, nosiæe bezakonje svoje.

18 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: ja sam Gospod Bog vaš. **3** Nemojte èiniti što se èini u zemlji Misirskoj, u kojoj ste živjeli, niti èiniti što se èini u zemlji Hananskoj, u koju vas vodim, i po uredbama njihovijem nemojte živjeti. **4** Nego moje zakone vršite i moje uredbe držite živeæi po njima. Ja sam Gospod Bog vaš. **5** Držite uredbe moje i zakone moje; ko ih vrši, živ æe biti kroz njih. Ja sam Gospod. **6** Niko da ne pristupa k rođici svojoj po krv, da otkrije golotinju njezinu. Ja sam Gospod. **7** Golotinje oca svojega ni golotinje matere svoje ne otkrij, mati ti je; ne otkrij golotinje njezine. **8** Golotinje žene oca svojega ne otkrij; golotinja je oca tvojega. **9** Golotinje sestre svoje, kæeri oca svojega ili kæeri matere svoje, koja je rođena u kuæi ili izvan kuæe, ne otkrij golotinje njihove. **10** Golotinje kæeri sina svojega, ili kæeri kæeri svoje ne otkrij; jer je tvoja golotinja. **11** Golotinje kæeri žene oca svojega, koju je rođio otac tvoj, ne otkrij; sestra ti je. **12** Golotinje sestre oca svojega ne otkrij; jedna je krv s ocem tvojim. **13** Golotinje sestre matere svoje ne otkrij; jer je jedna krv s materom tvojom. **14** Golotinje brata oca svojega ne otkrij pristupajuæi k ženi njegovoj; strina ti je. **15** Golotinje žene sina svojega ne otkrij; snaha ti je, ne otkrij golotinje njezine. **16** Golotinje žene brata svojega ne otkrij; golotinja je brata tvojega. **17** Golotinje žene i kæeri njezine ne otkrij; kæeri sina njezina ni kæeri kæeri njezine nemoj uzeti da otkriješ golotinju njihovu; jedna su krv; zlo je. **18** Nemoj uzeti žene preko jedne žene, da je ucvijeliš otkrivajuæi golotinju drugoj za života njezina. **19** K ženi dokle se odvaja radi neèistote svoje ne idi da otkriješ golotinju njezinu. **20** Sa ženom bližnjega svojega ne lezi skvrneæi se s njom. **21** Od sjemena svojega ne daj da se odnese Molohu, da ne oskrvnì imena Boga svojega; ja sam Gospod. **22** S muškarcem ne lezi kao sa ženom; gadno je. **23** Živinéæta nikakoga nemoj obležati skvrneæi se s njim; i žena da ne legne pod živinéæem; grdilo je. **24** Nemojte se skvrniti nijednom ovom stvarju; jer su se svijem tijem stvarima oskrvnili narodi koje æeu odagnati ispred vas. **25** Jer se oskrvnila zemlja, i nevaljalstvo æeu njezino pohoditi na njoj, i izmetnuæe zemlja stanovnike svoje. **26** Nego vi držite zakone moje i uredbe moje, i ne èiniti ni jednoga ovoga gada, ni domorodac ni došljak koji se bavi meðu vama; **27** Jer sve ove gadove èiniše ljudi u ovoj zemlji koji su bili prije vas, i zemlja je od toga oskrvnjena; **28** Da ne izmetne zemlja vas, ako je oskrvnite, kao što je izmetnula narod koji je bio prije vas. **29** Jer ko uèini štogod od ovijeh gadova, istrijebiæe se iz naroda svojega duše koje uèine. **30** Zato držite što sam naredio da se drži, da ne èiniti što od gadnijeh obiæaja koji su bili prije vas, i da se ne skvrnite o njih. Ja sam Gospod Bog vaš.

19 Još reče Gospod Mojsiju govoreći: 2 Kaži svemu zboru sinova Izrailjevih, i reci im: budite sveti, jer sam ja svet, Gospod Bog vaš. 3 Svaki da se boji matere svoje i oca svojega; i držite subote moje; ja sam Gospod Bog vaš. 4 Ne obražajte se k idolima, i bogova livenijeh ne gradite sebi; ja sam Gospod Bog vaš. 5 A kad prinosite žrtvu zahvalnu Gospodu, prinosite je drage volje. 6 U koji je dan prinesete, neka se jede, i sjutradan; a što ostane do treæega dana, neka se ognjem sažeže. 7 A ako bi se što jelo treæi dan, gad je, neæe biti ugodna. 8 Ko bi je god jeo, nosiæe svoje bezakonje, jer oskrvi svetinju Gospodu; zato æee se istrijebiti ona duša iz naroda svojega. 9 A kad žanjete rod zemlje svoje, nemoj požeti sasvijem njive svoje, niti pabirëti po žetvi. 10 Ni vinograda svojega nemoj pabirëti, i nemoj kupiti zrna koja padnu po vinogradu tvojem; nego ostavi siromahu i došlaku. Ja sam Gospod Bog vaš. 11 Ne kradite; ne lažite i ne varajte bližnjega svojega. 12 Ne kunate se imenom mojim krivo; jer æeš oskrviti ime Boga svojega. Ja sam Gospod. 13 Ne zakidaj bližnjega svojega i ne otimaj mu; plaæea nadniæarova da ne prenoæei kod tebe do jutra. 14 Nemoj psovati gluha, ni pred slijepca metati što da se spotakne; nego se boj Boga svojega; ja sam Gospod. 15 Ne èinite nepravde na sudu, ne gledaj što je ko siromah, niti se povodi za bogatijem; pravo sudi bližnjemu svojemu. 16 Ne idi kao opadaè po narodu svojem, i ne ustaj na krv bližnjega svojega; ja sam Gospod. 17 Nemoj mrziti na brata svojega u srcu svojem; slobodno iskaraj bližnjega svojega, i nemoj trpjeti grijeha na njemu. 18 Ne budi osvetljiv, i ne nosi srđne na sinove naroda svojega; nego ljubi bližnjega svojega kao sebe samoga; ja sam Gospod. 19 Uredbe moje držite; živinèeta svojega ne puštaj na živinèe druge vrste; ne zasijevaj njive svoje dvojakim sjemenom, i ne oblaæi na se haljine od dvojaka stvari. 20 Ako bi ko obležao robinju koja je isprošena ali nije otkupljena ni oslobođena, oboje da se šibaju, ali da se ne pogube; jer nije bila oslobođena. 21 I neka on prinese Gospodu žrtvu za prijestup svoj na vrata šatora od sastanka, ovna za prijestup. 22 I neka ga oèisti pred Gospodom sveštenik ovnom prinesenim za prijestup od grijeha koji je uèinio; i oprostije mu se grijeh njegov. 23 A kad dođete u zemlju i nasadite svakojakoga voæa, obrežite mu okrajak, rod njegov; tri godine neka vam je neobrezano, i ne jedite ga. 24 A èetvrtne godine neka bude sav rod njegov posveæen u hvalu Gospodu. 25 Pa tek pete godine jedite voæe s njega, da bi vam se umnožio rod njegov. Ja sam Gospod Bog vaš. 26 Ništa ne jedite s krvljem. Nemojte vraèati, ni gatati po vremenu. 27 Ne strizite kose svoje uokrug, ni grdite brade svoje. 28 Za mrtvacem ne režite tijela svojega, ni udarajte na se kakvih biljega. Ja sam Gospod. 29 Nemoj skvrniti kæeri svoje puštajuæi je da se kurva, da se ne bi zemlja prokurvala i napunila se bezakonja. 30 Držite subote moje, i svetinju moju poštujte. Ja sam Gospod. 31 Ne obražajte se k vraèarima i gatarima, niti ih pitajte, da se ne skvrnute o njih. Ja sam Gospod Bog vaš. 32 Pred sijedom glavom ustani, i poštu lice starèovo, i boj se Boga svojega. Ja sam Gospod. 33 Ako je u tebe došljak u zemlji vašoj, ne èini mu krivo. 34 Ko je došljak meðu vama, neka vam bude kao onaj koji se rodio meðu vama, i ljubi ga kao sebe samoga; jer ste i vi bili došljaci u zemlji Misirskoj. Ja sam Gospod Bog vaš. 35 Ne èinite nepravde u sudu, ni mjerom za dužinu, ni mjerom za težinu, ni mjerom za stvari koje se sipaju. 36 Mjerila neka su vam prava, kamenje pravo, efa prava, in prav. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas

izveo iz zemlje Misirske. 37 Držite dakle sve uredbe moje i sve zakone moje, i vršite ih. Ja sam Gospod.

20 I reče Gospod Mojsiju govoreći: 2 Još reci sinovima Izrailjevim: ko god izmeðu sinova Izrailjevih ili izmeðu došljaka koji se bave u Izraelju, da od sjemena svojega Molohu, neka se pogubi, narod u zemlji neka ga zaspje kamenjem. 3 I ja æeu okrenuti lice svoje nasuprot takom èovjeku, i istrijebiæu ga iz naroda njegova, što od sjemena svojega dade Molohu, i zaprzi svetinju moju i oskrvni sveto ime moje. 4 Ako li narod kakogod zatvori oèi da ne vidi toga èovjeka kad da od svojega sjemena Molohu, i ne ubiju ga, 5 Ja æeu okrenuti lice svoje nasuprot onom èovjeku i nasuprot domu njegovu, i istrijebiæu ga, i sve koji za njim èine preljubu èineæi preljubu za Molohom, iz naroda njihova. 6 A ko se obrati k vraèarima i gatarima da èini preljubu za njima, okrenuæu lice svoje nasuprot njemu, i istrijebiæu ga iz naroda njegova. 7 Zato posveæujte se, i budite sveti, jer sam ja Gospod Bog vaš. 8 I èuvajte uredbe moje i vršite ih. Ja sam Gospod koji vas posveæujem. 9 Ko opusje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi; opsovao je oca svojega ili mater svoju; krv njegova na nj. 10 A èovjek koji uèini preljubu s tuðom ženom, što je uèinio preljubu sa ženom bližnjega svojega, da se pogubi i preljuboèinac i preljuboèinica. 11 Ko bi spavao sa ženom oca svojega, otkrio je golotinju oca svojega; oboje da se pogube; krv njihova na njih. 12 Ko bi spavao sa ženom sina svojega, oboje da se pogube; uèiniše sramotu; krv njihova na njih. 13 Ko bi muškarca obležao kao ženu, uèiniše gadnu stvar obojica; da se pogube; krv njihova na njih. 14 I ko bi uzeo ženu i mater njezinu, zlo je, ognjem da se spali on i ona, da ne bude zla meðu vama. 15 Ko bi obležao živinèe, da se pogubi; ubijte i živinèe. 16 I ako bi žena legla pod živinèe, ubij i ženu i živinèe, neka poginu, krv njihova na njih. 17 Ko bi uzeo sestru svoju, kæer oca svojega ili kæer matere svoje, video bi golotinju njezinu i ona bi vidjela golotinju njegovu, sramota je; zato da se istrijebi ispred sinova naroda svojega; otkrio je golotinju sestre svoje, neka nosi bezakonje svoje. 18 I ko bi spavao sa ženom kad ima vrijeme i otkrio golotinju njezinu otkriviš teèenje njezino, i ona bi otkrila teèenje krv svoje, da se istrijebi oboje iz naroda svojega. 19 Golotinje sestre matere svoje i sestre oca svojega ne otkrij, jer bi otkrio svoju krv; neka nose bezakonje svoje. 20 A ko bi spavao sa ženom strica svojega, otkrio bi golotinju strica svojega; neka nose oboje grijeh svoj, neka pomru bez djece. 21 Ko bi uzeo ženu brata svojega, ružno je, otkrio je golotinju brata svojega; bez djece da budu. 22 Èuvajte sve uredbe moje i sve zakone moje, i vršite ih, da vas zemlja ne izmetne, u koju vas vodim da živite u njoj. 23 Nemojte živjeti po uredbama naroda koje æeu otjerati ispred vas, jer su èinili sve to, zato mi omrzose. 24 I rekoh vam: vi æete naslijediti zemlju njihovu i ja æeu vam je dati u državu, zemlju u kojoj teèe mlijeko i med. Ja sam Gospod Bog vaš, koji vas odvojih od drugih naroda. 25 Zato razlikujte stoku èistu od neèiste, i pticu èistu od neèiste, i nemojte skvrniti duša svojih stokom ili pticom ili èim god što puže po zemlji, što sam vam odvojio da je neèisto. 26 I biæete mi sveti, jer sam svet ja, Gospod, i odvojih vas od drugih naroda da budete moji. 27 A èovjek ili žena, u kojima bi bio duh vraèarski ili gatarski, da se pogube, kamenjem da se zaspu, krv njihova na njih.

21 Još reče Gospod Mojsiju: kaži sveštenicima sinovima Aronovijem, i reci im: za mrtvaczem da se ne skvrni ni jedan u narodu svojem, 2 Osim za rodom svojim po krv, za materom svojom ili za ocem svojim ili za sinom svojim ili za kæerju svojom ili za bratom svojim, 3 Ili za rođenom sestrom svojom, djevojkom, koja nije imala muža; za njom se može oskvrniti. 4 Ako je oženjen, da se ne oskvrni za ženom svojom u narodu svojem uèimivši se neèist. 5 Da se ne naèine æelavi èupajući kosu s glave svoje i da ne briju brade svoje, niti se režu po tijelu svojem. 6 Neka budu sveti Bogu svojemu, i neka ne skvrne imena Boga svojega, jer prinose žrtve ognjene Gospodnje, hljeb Boga svojega, zato neka su sveti. 7 Neka se ne žene ženom kurvom ili silovanom; ni puštenicom neka se ne žene; jer su sveti Bogu svojemu. 8 I tebi neka je svaki svet, jer prinosi hljeb Boga tvojega; svet neka ti je, jer sam ja svet, Gospod, koji vas posveæujem. 9 A kæi sveštenièka koja se oskvrni kurvajući se, skvrni oca svojega, ognjem neka se spali. 10 A sveštenik najviši između braæe svoje, kojemu se na glavu izlilo ulje pomazanja i koji je posveæen da se oblaeù u svete haljine, neka ne otkriva glave svoje, i haljinu svojih neka ne razdire. 11 I k mrtvaczu njednom neka ne ide, ni za ocem svojim ni za materom svojom da se ne oskvrni. 12 I iz svetinje neka ne izlazi, da ne bi oskvrnio svetinju Boga svojega, jer je na njemu vijenac, ulje pomazanja Boga njegovu; ja sam Gospod. 13 On neka se ženi djevojkom. 14 Uдовicom ni puštenicom ni silovanom ni kurvom da se ne ženi; nego djevojkom iz naroda svojega neka se oženi. 15 I neka ne skvrni sjemena svojega u narodu svojem, jer sam ja Gospod, koji ga posveæujem. 16 Opet reče Gospod Mojsiju govoreæi: 17 Kaži Aronu i reci: u koga bi iz sjemena tvojega od koljena do koljena bila mana na tijelu, onaj neka ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega. 18 Jer нико na kome bi bila mana ne valja da pristupa, ni slijep, ni hrom, ni u koga bi bio koji ud preveæ mali ili preveæ veliki, 19 Ni u koga je slomljena noga ili ruka. 20 Ni grbav, ni drljav, ni ko ima bionu na oku, ni šugav, ni lišajiv, ni prosut. 21 U koga bi god iz sjemena Arona sveštenika bila kaka mana na tijelu, neka ne pristupa da prinosi žrtve ognjene Gospodu; mana je na njemu; da ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega. 22 Ali hljeb Boga svojega od stvari presvetih i od stvari svetih neka jede; 23 Ali za zavjes neka ne ulazi; k oltaru neka se ne približuje, jer je mana na njemu, pa neka ne skvrni svetinje moje, jer sam ja Gospod koji ih posveæujem. 24 I Mojsije kaza to Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izrailjevima.

22 I reče Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Kaži Aronu i sinovima njegovijem da se èuvaju od svetijeh stvari sinova Izrailjevih, da ne bi skvrnili sveto ime moje u onom što mi oni posveæuju; ja sam Gospod. 3 Reci im: ko bi god iz sjemena vašega od koljena na koljeno pristupio k svetijem stvarima, koje bi posvetili sinovi Izrailjevi Gospodu, kad je neèistota njegova na njemu, taj neka se istrijebi ispred lica mojega; ja sam Gospod. 4 Ko bi god iz sjemena Aronova bio gubav ili bi išlo sjeme od njega, neka ne jede svetijeh stvari dokle ne bude èist; tako i koji bi se dotakao koga neèista od mrtva tijela ili onoga od koga je izašlo sjeme. 5 Ili ko bi se dotakao èega što gamiže po zemlji, od èega bi se oskvrnio, ili èovjeka od kojega bi se oskvrnio kakve mu drago radi neèistote njegove, 6 Ko bi se dotakao takoga èega, biæe neèist do veæera; zato neka ne jede svetijeh stvari ako ne okupa

tijela svojega u vodi. 7 A kad zaðe sunce, biæe èist, i onda može jesti od svetijeh stvari; jer mu je hrana. 8 Mrcinoga ili što raskine zvjerka neka ne jede, da se njim ne skvrni; ja sam Gospod. 9 Tako neka drže što sam uredio da se drži, da ne navuku na se grijeha i ne umru od njega oskvrnivši se. Ja sam Gospod, koji ih posveæujem. 10 Niko drugi da ne jede svetijeh stvari, ni ukuæanin sveštenikov ni nadnièar da ne jede svetijeh stvari. 11 A kad sveštenik kupi koga za novce, taj neka ih jede, i koji se rodi u kuæi njegovoj; oni neka jedu jela njegova. 12 Ali kæi sveštenièka kad se uda za èovjeka drugoga plemena, ona da ne jede od žrtava podignutih svetijeh stvari. 13 A kæi sveštenièka ako obudovi, ili je pusti muž, ako nema poroda, neka se vrati kuæi oca svojega kao što je bila u djetinjstvu svojem, hljeb oca svojega neka jede; ali нико drugoga plemena da ga ne jede. 14 A ko bi nehotice jeo svetu stvar, neka dometne peti dio i naknadni svešteniku svetu stvar, 15 Da ne bi skvrnili svetijeh stvari sinova Izrailjevih, koje prinose Gospodu, 16 I da ne bi navlaæili na njih kara za prijestup jeduæi svete stvari njihove, jer sam ja Gospod, koji ih posveæujem. 17 Još reče Gospod Mojsiju govoreæi: 18 Kaži Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izrailjevjem, i reci im: ko god od doma Izrailjeva ili između stranaca koji su u Izraelju hoæe da prinese žrtvu svoju po kakovom god zavjetu svom, ili od dobre volje svoje dar, što se prinosi Gospodu na žrtvu paljenicu, 19 Neka prinese drage volje muško zdravo od goveda ili od ovaca ili od koza. 20 Na èem bi bila mana, ono ne prinosite, jer vam se ne bi primilo. 21 I kad ko hoæe da prinese žrtvu zahvalnu Gospodu, izvršujuæi zavjet ili od svoje volje dajuæi dar, od goveda ili od sitne stoke, neka bude zdravo, da bi bilo primljeno; nikake mane da nema na njemu. 22 Slijepo ili kojemu je što slomljeno ili odbijeno, ni gutavo ni krastavo ni lišajivo, što je tako ne prinosite Gospodu, i ne meæe ih na oltar Gospodnj za žrtvu ognjenu. 23 A vola ili ovcu ili kozu s udom kojim prevelikim ili premalim možeš prinjeti za dobrovoljni dar; ali za zavjet neæe se primiti. 24 Ujalovljeno uvrtanjem, tuèenjem, kidanjem ili rezanjem, ne prinosite Gospodu; i ne èinite toga u zemlji svojoj. 25 I iz ruke tuðinske nemojte uzimati njedne stvari da prinesete hljeb Bogu svojemu; jer je kvar njihov u njima; imaju manu, neæe vam se primiti. 26 Još reče Gospod Mojsiju govoreæi: 27 Tele i jagnje i jare kad se omladi, neka bude sedam dana kod majke svoje, pa od osmoga dana i poslije biæe ugodno za žrtvu ognjenu Gospodu. 28 A krave ni ovce ni koze ne koljite u jedan dan s mladetom njezinijem. 29 I kad prinosite Gospodu žrtvu radi hvale, prinesite je dragovoljno. 30 Neka se jede istoga dana, i ne ostavljajte ništa do jutra; ja sam Gospod. 31 Zato držite zapovijesti moje, i vršite ih; ja sam Gospod. 32 I nemojte skvrniti svetoga imena mojega, i ja æeu se svetiti meðu sinovima Izrailjevima; ja sam Gospod, koji vas posveæujem. 33 Koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam budem Bog; ja sam Gospod.

23 Još reče Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: praznici Gospodnj, koje æete zvati sveti sabori, ovo su praznici moji: 3 Šest dana radi, a sedmi dan, koji je subota za poèivanje, neka bude sveti sabor, ne radite nijednoga posla; subota je Gospodnja po svijem stanovima vašim. 4 Ovo su praznici Gospodnj, sabori sveti, na koje æete se sabirati u vrijeme njihovo: 5 Èetvrtnaestoga dana prvoga mjeseca uveæe pasha je Gospodnja. 6 A petnaestoga dana

istoga mjeseca praznik je prijesnijeh hljebova Gospodu; sedam dana jedite hljebove prijesne. **7** Prvi dan neka vam bude sabor sveti, nikakvoga posla ropskoga ne radite. **8** Nego za sedam dana prinosite Gospodu žrtve ognjene; a sedmi dan neka je sabor sveti; ne radite nijednoga posla ropskoga. **9** Još reče Gospod Mojsiju govoreći: **10** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad dođete u zemlju koju æu vam dati, i stanete žeti u njoj, tada donesite snop prvina od žetve svoje k svešteniku; **11** A on neka obræe snop pred Gospodom, da bi vam se primio; sjutrađan po subotu neka ga obræe sveštenik. **12** A isti dan kad budete obratili snop, prinesite jagnje od godine dana zdravo na žrtvu paljenicu Gospodu; **13** I dar uza nj, dvije desetine efe bijeloga brašna zamiješena s uljem, da bude žrtva ognjena Gospodu na ugodni miris; i naljev uza nj, vina èetvrt ina. **14** A hljeba, ni zrna pržena ni zrna u klasu nemojte jesti od onoga dana kad prinesete žrtvu Bogu svomu; to da vam je vjeèna uredba od koljena do koljena po svijem stanovima vašim. **15** Potom od prvoga dana po suboti, od dana kad prinesete snop za žrtvu obrtanu, brojte sedam nedjelja punijeh; **16** Do prvoga dana po sedmoj nedjelji nabrojte pedeset dana; onda prinesite nov dar Gospodu. **17** Iz stanova svojih donesite dva hljeba za žrtvu obrtanu; od dvije desetine efe bijeloga brašna da budu, s kvascem neka budu peèeni; to su prvine Gospodu. **18** A s tijem hljebom prinesite sedam jaganjaca od godine zdravijeh, i jedno tele i dva ovna, da bude žrtva paljenica Gospodu s darovima svojim i naljevima svojim, da bude žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. **19** Zakoljite i jarca jednoga za grijeh i dva jagnjeta od godine za žrtvu zahvalnu. **20** I sveštenik neka to obrne tamo i amo s hljebom od prvina i sa dva jagnjeta na žrtvu obrtanu pred Gospodom; i biæe svete stvari Gospodu za sveštenika. **21** I saberite se u taj dan, sabor sveti da vam je; nijednoga posla ropskoga ne radite zakonom vjeènim po svijem stanovima svojim od koljena do koljena. **22** A kad stanete žeti u zemlji svojoj, nemoj sasvijem požeti njive svoje, ni pabirëi po žetvi; ostavi siromahu i došljaku; ja sam Gospod Bog vaš. **23** Još reče Gospod Mojsiju govoreći: **24** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: prvi dan sedmoga mjeseca neka vam je odmor, spomen trubni, sabor sveti. **25** Nijednoga posla ropskoga nemojte raditi, nego prinesite žrtvu ognjenu Gospodu. **26** Još reče Gospod Mojsiju govoreći: **27** A deseti je dan toga mjeseca sedmoga dan oèišæenja; sabor sveti neka vam je, i muèite duše svoje, i prinesite Gospodu žrtvu ognjenu. **28** U taj dan nemojte raditi nijednoga posla, jer je dan oèišæenja, da se oèištite pred Gospodom Bogom svojim. **29** A svaka duša koja se ne bi muèila u taj dan, da se istrijebi iz naroda svojega. **30** I svaku dušu koja bi radila kakav posao u taj dan, ja æu zatrti dušu onu u narodu njezinu. **31** Nijednoga posla nemojte raditi; to da je vjeèna uredba od koljena do koljena u svijem stanovima vašim. **32** Subota poèivanja neka vam bude, i muèite duše svoje; devetoga dana istoga mjeseca kad bude veèe, od veèera do veèera praznjujte poèinak svoj. **33** Još reče Gospod Mojsiju govoreći: **34** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: petnaestoga dana sedmoga mjeseca praznik je sjenica za sedam dana Gospodu. **35** Prvi dan neka bude sabor sveti, nijednoga posla ropskoga nemojte raditi. **36** Za sedam dana prinosite žrtve ognjene Gospodu; osmi dan neka vam bude sabor sveti, i prinesite žrtve ognjene Gospodu; praznik je, nijednoga posla ropskoga nemojte raditi. **37** To su praznici Gospodnjii, koje æete praznovati na saborima svetim da prinesete žrtve ognjene

Gospodu: žrtvu paljenicu i dar i žrtvu zahvalnu i naljev, sve kad je èemu dan, **38** Osim subota Gospodnjih i osim darova vaših i osim svijeh zavjeta vaših i osim svijeh dobrovoljnijeh prinosa vaših, koje æete davati Gospodu. **39** Ali petnaesti dan toga mjeseca sedmoga, kad saberec rod zemaljski, praznjujte praznik Gospodu sedam dana; u prvi je dan odmor i u osmi je dan odmor. **40** U prvi dan uzmiti voæa s ljepljivih drveta, i grana palmovijeh i grana s gustijeh drveta i vrbe s potoka, i veselite se pred Gospodom Bogom svojim sedam dana. **41** I praznjujte taj praznik Gospodu sedam dana svake godine zakonom vjeènim od koljena do koljena, sedmoga mjeseca praznjujte ga. **42** I pod sjenicama budite sedam dana, ko je god roðen u Izraelju neka bude pod sjenicama, **43** Da bi znalo natražje vaše da sam ja uèinio da žive pod sjenicama sinovi Izraeljevi kad sam ih izveo iz zemlje Misirske. Ja sam Gospod Bog vaš. **44** I Mojsije kaza praznike Gospodnjie sinovima Izraeljevijem.

24 Još reče Gospod Mojsiju govoreći: **2** Zapovjedi sinovima Izraeljevim neka ti donesu ulja maslinova èista, cijeðena, za vidjelo, da æisci gore vazda. **3** Pred zavjesom svjedoèanstva u šatoru od sastanka Aron æe ih namještati da gore od veèera do jutra pred Gospodom vazda zakonom vjeènim od koljena do koljena. **4** Na svjetnjak èista namještaæe æiske pred Gospodom vazda. **5** I uzmi bijeloga brašna, i ispeci dvanaest kolaèa, svaki kolaè da bude od dvije desetine efe. **6** I postavi ih u dva reda, po šest u jedan red, na èistom stolu pred Gospodom. **7** I na svaki red metni kada èistoga, da bude za svaki hljeb spomen, žrtva ognjena Gospodu. **8** Svake subote neka ih postavlja sveštenik pred Gospodom vazda uzimajuæi od sinova Izraeljevih zakonom vjeènim. **9** I biæe Aronovi i sinova njegovijeh, koji æe jesti na mjestu svetom, jer im je svetinja nad svetinjama od ognjenijeh žrtava Gospodnjih zakonom vjeènim. **10** A izaðe sin jedne Izraelijke, kojemu je otac bio Misirac, meðu sinove Izraeljeve, i svadi se u okolu sin æene Izraelijke s nekim Izraeljcem. **11** I psujuæi sin æene Izraelijke poluhriime Božije, te ga dovedoše k Mojsiju; a mati mu biæe po imenu Salomita, kæi Davrijina, od plemena Danova. **12** I metnuše ga u zatvor dokle im se kaže ñta æe èiniti s njim po rijeèi Gospodnjoj. **13** A Gospod reče Mojsiju govoreći: **14** Izvedi toga psovaæa napolje iz okola, i neka svii koji su èuli metnu ruke svoje na glavu njegovu, i neka ga sav narod zaspie kamenjem. **15** A sinovima Izraeljevim kaži i reci: ko bi god pohulio Boga svojega, nosiæe grijeh svoj. **16** Ko bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi, sav narod da ga zaspie kamenjem; i došljak i domorodac koji bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi. **17** I ko ubije èovjeka, da se pogubi. **18** A ko ubije živinèe, neka vrati drugo, živinèe za živinèe. **19** I ko rani bližnjega svojega, kako uèini tako da mu bude: **20** Ulom za ulom, oko za oko, Zub za Zub; kako ošteti tijelo èovjeku, onako da mu se uèini. **21** Ko ubije živinèe, da vrati drugo; ali ko ubije èovjeka, da se pogubi. **22** Zakon da vam je jedan, došljaku da bude kao i roðenom u zemlji. Jer sam ja Gospod Bog vaš. **23** I Mojsije kaza sinovima Izraeljevim, a oni izvedoše psovaæa napolje iz okola, i zasuše ga kamenjem; i uèiniše sinovi Izraeljevi kako Gospod zapovjedi Mojsiju.

25 Još reče Gospod Mojsiju na gori Sinajskoj govoreći: **2** Kaži sinovima Izraeljevim, i reci im: kad dođete u zemlju koju vam ja dajem, neka praznjujte zemlja subotu Gospodnju. **3**

Šest godina zasijevaj njivu svoju, i šest godina reži vinograd svoj i sabiraj rod. 4 A sedma godina neka bude subota za odmor zemlji, subota Gospodnja; nemoj sijati u polju svojem ni rezati vinograda svojega. 5 Što samo od sebe rodi iza žetve tvoje nemoj žeti, i grožđa u vinogradu svojem nerezanom nemoj brati; neka bude godina odmora zemlji. 6 Ali što rodi zemlja za počevanja svojega, ono neka vam bude hrana, tebi i sluzi tvojemu i sluškinji tvojoj i najamniku tvojemu i ukuæaninu tvojemu koji je kod tebe. 7 I stoci tvojoj i svijem životinjama što su u tvojoj zemlji, sav rod njezin neka bude hrana. 8 I nabroj sedam sedmina godina, sedam puta po sedam godina, tako da ti sedam sedmina godina bude èetredeset i devet godina. 9 Tada zapovjedi neka zatrubi truba deseti dan sedmoga mjeseca, na dan oèišæenja neka trubi truba po svoj zemlji vašoj. 10 I posvetite godinu pedesetu, i proglašite slobodu u zemlji svima koji žive u njoj; to neka vam je oprosna godina, i tada se vratite svaki na svoju baštinu, i svaki u rod svoj vratite se. 11 Oprosna godina da vam je ta pedeseta godina; nemojte sijati, niti žanjite što samo rodi te godine, niti berite grožđa u vinogradima nerezanim. 12 Jer je oprosna godina; neka vam je sveta; sa svakoga polja jedite rod njegov. 13 Te godine oprosne vratite se svaki na svoju baštinu. 14 I ako prodaš što bližnjemu svojemu ili kupiš što od bližnjega svojega, ne varajte jedan drugoga. 15 Prema broju godina po oprosnoj godini kupuj od bližnjega svojega, i prema broju godina u koje æeš brati rod neka ti prodaje. 16 Što više bude godina to æe cijena biti veæa onome što kupuje, a što manje bude godina to æe manja biti cijena, jer ti se prodaje broj ljetina. 17 Zato ne varajte jedan drugoga, nego se bojte Boga svojega; jer sam ja Gospod Bog vaš. 18 Držite uredbe moje i èuvajte zakone moje i vršite ih, pa æete živjeti u zemlji bez straha. 19 I zemlja æe raðati rod svoj, i ješæete ga, i biæete siti, i živjeæete u njoj bez straha. 20 I ako biste rekli: Šta æemo jesti sedme godine, eto neæemo sijati niti æemo brati ljetine? 21 Pustiæu blagoslov svoj na vas šeste godine, te æe roditi za tri godine. 22 I sijaæete osme godine, a ješæete ljetinu staru do devete godine, dokle ne prispije rod njezin, ješæete stari. 23 Ali da se zemlja ne prodaje za svagda, jer je moja zemlja, a vi ste došljaci i ukuæani kod mene. 24 Zato po svoj zemlji države vaše neka se otkupljuju zemlje. 25 Ako osiromaši brat tvoj i proda nešto od baštine svoje, a poslije doðe ko od roda njegova najbliži njemu da otkupi, neka otkupi što brat njegov prodade. 26 Ako li ne bi imao nikoga da otkupi, nego bi se pomogao i zglavio koliko treba za otkup, 27 Onda neka odbije godine otkako je prodao, pa što ostane neka isplati onome kome je prodao, i tako neka opet doðe do svoje baštine. 28 Ako li nema koliko bi trebalo vratiti, onda ostaje stvar prodana u onoga ko je kupio do godine oprosne, a oprosne godine ostavljaju se, i on æe se vratiti na svoju baštinu. 29 Ko proda kuæu u kojoj se sjedi u mjestu ograðenom zidom, vlastan je otkupiti je dokle se ne navrši godina dana otkako je proda; cijelu godinu dana ima vlast otkupiti je. 30 A ako je ne otkupi za godinu dana, onda ostaje kuæa u mjestu ograðenom zidom onome ko je kupio sasvijem od koljena na koljeno, i neæe je ostaviti oprosne godine. 31 A kuæe po selima, koja nijesu ograðena zidom, neka se uzimaju kao njive, mogu se otkupiti, i godine oprosne vraæaju se. 32 A mjeseta Levitska i kuæe u mjestima njihovijem, svagda mogu otkupiti Leviti. 33 Ali ko kupi od Levita, neka oprosne godine ostavi kupljenu kuæu i što je

imao u mjestu; jer kuæe po mjestima Levitskim jesu njihove među sinovima Izrailjevim. 34 Ali polje pod mjestima njihovijem da se ne prodaje; jer je njihovo dostojanje dovjeka. 35 Ako osiromaši brat tvoj i iznemogne ruka njegova pored tebe, prihvati ga, i kao stranac i došljak neka poživi uz tebe. 36 Nemoj uzimati od njega kamate ni dobiti; nego se boj Boga, da bi poživio brat tvoj uz tebe. 37 Novaca nemoj mu davati na kamatu, niti mu hrane svoje pozajmaj radi dobiti. 38 Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam dam zemlju Hananskiju i da vam budem Bog. 39 I ako osiromaši brat tvoj kod tebe tako da ti se proda, nemoj ga držati kao roba; 40 Kao najamnik i kao došljak neka bude kod tebe; do oprosne godine neka služi kod tebe. 41 A onda neka ide od tebe sa sinovima svojim, neka se vrati u rod svoj, i na baštinu otaca svojih neka se vrati. 42 Jer su moje sluge, koje sam izveo iz zemlje Misirske, neka se ne prodaju kao robovi. 43 Nemoj gospodariti nad njim žestoko, nego se boj Boga svojega. 44 A rob tvoj i robinja tvoja što æeš imati neka budu od onih naroda koji æe biti oko vas, od njih kupujte roba i robinju. 45 I između sinova stranaca koji budu kod vas, između njih kupujte i iz porodica onih koji budu kod vas, koji se rode u zemlji vašoj, i ti neka vam budu imanje. 46 Oni æe postati vaši i sinova vaših nakon vas, i biæe vam dostojanje, da vam svaku službu vrše do vijeka; ali nad braæom svojom, sinovima Izrailjevim, niko nad bratom svojim da ne gospodari žestoko. 47 Ako li se obogati došljak ili gost koji živi s tobom, a brat tvoj osiromaši kod njega tako da se proda došljaku, koji živi s tobom, ili kome god od tuđega roda, 48 Kad se proda, može se otkupiti; kogod od braæe njegove neka ga otkupi; 49 Ili stric njegov, ili sin strica njegova neka ga otkupi, ili ko drugi od krvi njegove u rodu njegovu neka ga otkupi; ili ako se pomogne, neka se sam otkupi. 50 Neka se proraèuna s kupcem svojim od godine kad se prodao do godine oprosne, da cijena za koju se prodao doðe prema broju godina; kao nadnièaru neka mu se raèuna vrijeme koje je otslužio. 51 Ako ostaje još mnogo godina, prema njima neka plati otkup od cijene za koju je kupljen. 52 Ako li ostaje malo godina do oprosne godine, neka se proraèuna s njim i neka plati otkup prema tijem godinama. 53 Kao najamnik godišnji neka bude u njega, i neka ne gospodari nad njim žestoko na tvoje oèi. 54 Ako li se ovako ne otkupi, neka otide godine oprosne i on i sinovi njegovi s njim. 55 Jer su sinovi Izrailjevi moje sluge, moje su sluge, koje sam izveo iz zemlje Misirske; ja sam Gospod Bog vaš.

26 Nemojte graditi sebi idola ni likova rezanjeh, niti stupova podižite, ni kamenja sa slikama meæite u svojoj zemlji da mu se klanjate; jer sam ja Gospod Bog vaš. 2 Držite subote moje, i svetinju moju poštujte; ja sam Gospod. 3 Ako uživite po mojim uredbama, i zapovijesti moje uzdržite i ušinjite, 4 Davaæu vam dažd na vrijeme, i zemlja æe raðati rod svoj, i drveta æe u polju raðati rod svoj; 5 I vršidba æe vam stizati berbu vinogradsku, a berba æe vinogradsku stizati sijanje, i ješæete hlijeb svoj do sitosti, i živjeæete bez straha u zemlji svojoj. 6 Jer æeu dati mir zemlji, te æete spavati a neæe biti nikoga da vas plasti; uèinjau, te æe nestati zle zvijeri iz zemlje, i maæe neæe prolaziti preko vaše zemlje. 7 Nego æete tjerati neprijatelje svoje, i padaæe pred vama od maæa. 8 Vas æe petorica tjerati stotinu, a vas stotina tjerajæe deset tisuæa, i padaæe neprijatelji vaši pred vama od maæa. 9 I obratiæu se k

vama, i uèiniæeu vam da rastete, i umnožiæeu vas, i utvrdiæeu zavjet svoj s vama. **10** I ješæete žito staro, od mnogo godina, i izasipaæete staro kad doðe novo. **11** I namjestiæeu stan svoj meðu vama, i duša moja neæee mrziti na vas. **12** I hodiuæ meðu vama, i biæeu vam Bog, i vi æete biti moj narod. **13** Ja sam Gospod Bog vaš, koji vas izvedoh iz zemlje Misirske da im ne robujete, i polomih palice jarma vašega, i ispravih vas da hodite pravo. **14** Ako li me ne uzaslušate, i ne uèiniæete sve ove zapovijesti, **15** Ako povrgnete uredbe moje i duši vašoj omrznu zakoni moji da ne tvorite sve zapovijesti moje, i raskinete zavjet moj, **16** I ja æeu vama uèiniti ovo: pustiæeu na vas strah, suhu bolest i vruæicu, koje æee vam oèi iskvariti i dušu ucvijeliti; i zaludu æete sijati sjeme svoje, jer æee ga jesti neprijatelji vaši. **17** I okrenuæeu lice svoje nasuprot vama, i sjeæei æee vas neprijatelji vaši, i koji mrze na vas biæee vam gospodari, i bježaaæete kad vas nikو ne tjeri. **18** Ako me ni tada ne stanete slušati, karaæeu vas još sedam puta više za grijeha vaše. **19** Potræeu ponos sile vaše, i uèiniæeu da nebo nad vama bude kao gvožđe a zemlja vaša kao mjer. **20** Snaga æee se vaša trošiti uzalud, jer zemlja vaša neæee raðati roda svojega, i drveta po zemlji neæee raðati roda svojega. **21** Ako mi užidete nasuprot i ne htjedbudeste slušati me, dodaæeu vam sedam puta više muka prema grijesima vašim. **22** Pustiæeu na vas zvijeri poljske, koje æee vam djecu izjesti i stoku potri i vas umaliti, i opustjeæee putovi vaši. **23** Ako se ni od toga ne popravite, nego mi jošte užidete nasuprot, **24** I ja æeu vama iæi nasuprot, i biæeu vas još sedam puta više za grijeha vaše. **25** Pustiæeu na vas maèe, koji æee osvetiti moj zavjet; a kad se sležete u gradove svoje, tada æeu pustiti pomor meðu vas, i biæete predani u ruke neprijatelju. **26** I kad vam slomim potporu u hljebu, deset æee žena peæe hljev vaš u jednoj peæi, i davaæee vam hljev vaš na mjeru, i ješæete a neæete se nasititi. **27** Ako me ni tako ne stanete slušati, nego mi užidete nasuprot, **28** I ja æeu vama s gnjevom iæi nasuprot, i sedam puta veæema karaæeu vas za grijeha vaše. **29** I ješæete meso od sinova svojih, i meso od kæeri svojih ješæete. **30** Razvaliæeu visine vaše, i oboræeu idole vaše, i metnuæeu trupove vaše na trupove gadnih bogova vaših, i mrziæeu duša moja na vas. **31** I obratiæeu gradove vaše u pustoš, i razoriæeu svetinje vaše, i neæeu više mirisati mirisa vašega. **32** I opustiæeu zemlju da æee joj se èudit neprijatelji vaši, koji æee živjeti u njoj. **33** A vas æeu rasijati po narodima, i uèiniæeu da vas gone s golijem maèem; i zemlja æee vaša biti pusta i gradovi vaši raskopani. **34** Tada æee zemlji biti mile subote njezine za sve vrijeme dokle bude pusta; i kad budete u zemlji svojih neprijatelja, zemlja æee poèivati, i biæe joj mile subote njezine. **35** Za sve vrijeme dokle bude pusta poèivavæe, jer nije poèivala u vaše subote, kad ste u njoj živjeli. **36** A koji vas ostanu, metnuæeu strah u srca njihova u zemljama neprijatelja njihovih, te æee ih goniti list kad šušne zaljujavši se, i oni æee bježati kao ispred maèa, i padaæee a niko ih neæee tjerati. **37** I padaæee jedan preko drugoga kao od maèa, a niko ih neæee tjerati; i neæete se moæei držati pred neprijateljima svojim. **38** Nego æete izginuti meðu narodima, i proždrijeæee vas zemlja neprijatelja vaših. **39** A koji vas ostanu, èiljeæee za bezakonje svoje u zemlji neprijatelja svojih, i za bezakonje otaca svojih èiljeæee. **40** Ali ako priznадu bezakonje svoje i bezakonje otaca svojih po grijesima, kojima mi grijesihš i kojima mi idoše nasuprot, **41** Te i ja njima idoh nasuprot i odvedoh ih u zemlju neprijatelja njihovih; ako se tada ponizi

srce njihovo neobrezano, i bude im pravo što su pokarani za bezakonje svoje, **42** Tada æeu se opomenuti zavjeti svojega s Jakovom, i zavjeta svojega s Isakom, i zavjeta svojega s Avramom opomenuæeu se, i zemlje æeu se opomenuti. **43** Kad se zemlja oprosti njih i budu joj mile subote njezine kad opusti s njih, i njima bude pravo što su pokarani za bezakonje svoje, jer sudove moje povrgoše i duši njihovoj omrzose uredbe moje. **44** A zato ni onda kad budu u zemlji neprijatelja svojih neæeu ih povræi niti æeu tako omrznuti na njih da ih potrem i raskinem zavjet svoj s njima; jer sam ja Gospod Bog njihov. **45** Nego æeu se njih radi opomenuti zavjetu sa starima njihovim, koje izvedoh iz zemlje Misirske narodima na vidiku da im budem Bog, ja Gospod. **46** Ovo su uredbe i sudovi i zakoni, koje postavi Gospod između sebe i sinova Izraeljevih na gori Sinajskoj preko Mojsija.

27 *Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Kaži sinovima Izraeljevim, i reci im: kad ko zavjetuje dušu svoju Gospodu, ti ga ucijeni: 3 A ovako æeš cijeniti: muško od dvadeset godina do šezdeset cijenjaæeš pedeset sikala srebra, po sliku svetom. 4 Ako bude žensko, cijenjaæeš trideset sikala. 5 Ako je od pet do dvadeset godina, cijenjaæeš muško dvadeset sikala a žensko deset sikala. 6 Ako je od jednoga mjeseca do pet godina, cijenjaæeš muško pet sikala srebra, a žensko æeš cijeniti tri sikla srebra. 7 Ako li bude od šezdeset godina i više, ako je muško, cijenjaæeš petnaest sikala, a žensko deset sikala. 8 Ako je siromah da ne može platiti cijene, onda neka doðe k svešteniku da ga ucijeni sveštenik, i prema onome što može dati koji se zavjetovao, neka ga sveštenik ucijeni. 9 Ako bi zavjetovao živinæe od onijeh što se prinose Gospodu, što god da Gospodu, sveto je. 10 Da ga ne promijeni ni dade drugo za ono, ni dobro za rðavo, ni rðavo za dobro; ako li bi kako promijenio živinæe, onda æee biti sveto i ono i drugo koje je dao za ono. 11 Ako li bi zavjetovao živinæe neèisto od onijeh što se ne prinose Gospodu, neka se doveðe živinæe pred sveštenika; 12 I neka ga precijeni sveštenik, bilo dobro ili rðavo; i kako ga precijeni sveštenik, tako da bude. 13 Ako bi ga htio otkupiti, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio. 14 Kad bi ko zavjetovao kuæeu svoju, da je sveta Gospodu, neka je precijeni sveštenik, bila dobra ili rðava; kako je precijeni sveštenik, tako da bude. 15 Ako bi onaj koji zavjetuje htio otkupiti kuæeu svoju, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio, pa neka je njegova. 16 Ako bi ko zavjetovao Gospodu dio njive svoje, cijenjaæeš je prema usjevu: gomer jeèema gdje se posije, cijenjaæeš pedeset sikala srebra. 17 Ako bi od oprosne godine zavjetovao njivu svoju, neka ostane po tvojoj cijeni. 18 Ako li poslije oprosne godine zavjetuje njivu svoju, tada neka mu sveštenik proraèuna novce prema broju godina koje ostaju do oprosne godine, i neka se odbije od tvoje cijene. 19 I ako bi htio otkupiti njivu svoju onaj ko je zavjetuje, neka dometne na cijenu tvoju još peti dio, i neka bude njegova. 20 Ali ako ne otkupi njive, i njiva se proda drugome, ne može se više otkupiti; 21 Nego æee ona njiva, kad se oprosti oprosne godine, biti sveta Gospodu, kao njiva zavjetovana, sveštenikova neka bude. 22 Ako li bi ko zavjetovao Gospodu njivu kupljenu, koja nije dostojanje njegovo, 23 Sveštenik neka mu proraèuna cijenu do godine oprosne, i neka u onaj dan da tu cijenu da bude stvar sveta Gospodu. 24 A godine oprosne da se vrati njiva onome od koga je kupljena, èije je dostojanje ona njiva. 25 A svaka cijena*

tvoja neka bude na sikle svete, a u siklu ima dvadeset novaca.
26 Ali prvina od stoke, koje su Gospodnje, niko da ne zavjetuje, bilo goveèe ili sitna stoka, jer je Gospodnje. **27** Ako li bi bilo od životinja neèistijeh, onda neka otkupi po tvojoj cijeni dometnuv peti dio ozgo; ako li se otkupi, neka se proda po tvojoj cijeni. **28** Ali ni jedna stvar zavjetovana, što ko zavjetuje Gospodu od èega mu drago što ima, od ljudi ili od stoke ili od njive svoje, da se ne prodaje ni otkupljuje; svaka stvar zavjetovana svetinja je nad svetinjama Gospodu. **29** Živinèe zavjetovano, koje èovjek zavjetuje, da se ne otkupljuje, nego da se ubije. **30** I svaki desetak zemaljski od usjeva zemaljskoga i od voæea, Gospodnji je, svetinja je Gospodu. **31** Ali ko bi htio otkupiti što desetka svojega, neka na cijenu dometne još peti dio. **32** I desetak od goveda i od sitne stoke, koje dođe pod štap pastirski deseto, da je sveto Gospodu. **33** Da se ne bira dobro ni rđavo, ni da se mijenja; ako li bi se kakogod promijenilo, onda neka bude i ono i drugo promijenjeno sveta stvar, i da se ne otkupi. **34** Ovo su zapovjeti koje zapovjedi Gospod Mojsiju za sinove Izrailjeve na gori Sinajskoj.

Brojevi

1 Još reče Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj u šatoru od sastanka prvi dan drugoga mjeseca druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Misirske, govoreći: **2** Izbrojte sav zbor sinova Izrailjevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem, sve muškinje, glavu po glavu, **3** Od dvadeset godina i više, sve koji mogu ići na vojsku u Izraelju, izbrojte ih po èetama njihovijem ti i Aron; **4** I s vama neka bude po jedan èovjek od svakoga plemena, koji je poglavar u domu otaca svojih. **5** A ovo su imena ljudi koji æe biti s vama: od plemena Ruvimova Elisur sin Sedijurov; **6** Od Simeunova Salamilo sin Surisadejov; **7** Od Judina Nason sin Aminadavov; **8** Od Isaharova Natanaailo sin Sogarov; **9** Od Zavulonova Elijav sin Helonov; **10** Od sinova Josifovih: od plemena Jefremova Elisama sin Emijudov; od Manasijina Gamalilo sin Fadasurov; **11** Od Venijaminova Avidan sin Gadeonijev; **12** Od Danova Ahijezer sin Amisadajev; **13** Od Asirova Fagailo sin Ehranov; **14** Od Gadova Elisaf sin Ragulov; **15** Od Neftalimova Ahirej sin Enanov. **16** To su koji se sazivahu na zbor, knezovi u plemenima otaca svojih, tisuænici Izrailjevi. **17** I uze Mojsije i Aron te ljudi, koji biše imenovani. **18** I sabraše sav zbor prvi dan drugoga mjeseca, i prepisaše ih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem od dvadeset godina i više, glavu po glavu. **19** Kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, tako ih izbroji u pustinji Sinajskoj. **20** I bješe sinova prvenca Izrailjeva Ruvima, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što mogaše ići na vojsku, **21** Bješe ih izbrojenih od plemena Ruvimova èetrdeset i šest tisuæa i pet stotina. **22** Sinova Simeunovih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što mogaše ići na vojsku, **23** Bješe ih izbrojenih od plemena Simeunova pedeset i devet tisuæa i tri stotine. **24** Sinova Gadovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **25** Bješe ih izbrojenih od plemena Gadova èetrdeset i pet tisuæa, šest stotina i pedeset. **26** Sinova Judinijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **27** Bješe ih izbrojenih od plemena Judina sedamdeset i èetiri tisuæe i šest stotina. **28** Sinova Isaharovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **29** Bješe ih izbrojenih od plemena Isaharova pedeset i èetiri tisuæe i èetiri stotine. **30** Sinova Zavulonovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **31** Bješe ih izbrojenih od plemena Zavulonova pedeset i sedam tisuæa i èetiri stotine. **32** Od sinova Josifovih: sinova Jefremovih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **33** Bješe ih izbrojenih od plemena

Jefremova èetrdeset tisuæa i pet stotina. **34** Sinova Manasijinih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **35** Bješe ih izbrojenih od plemena Manasijina trideset i dvije tisuæe i dvjesta. **36** Sinova Venijaminovih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **37** Bješe ih izbrojenih od plemena Venijaminova trideset i pet tisuæa i èetiri stotine. **38** Sinova Danovih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **39** Bješe ih izbrojenih od plemena Danova šezdeset i dvije tisuæe i sedam stotina. **40** Sinova Asirovih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **41** Bješe ih izbrojenih od plemena Asirova èetrdeset i jedna tisuæa i pet stotina. **42** Sinova Neftalimovih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **43** Bješe ih izbrojenih od plemena Neftalimova pedeset i tri tisuæe i èetiri stotine. **44** Ovo su oni koje Mojsije i Aron izbroji s knezovima Izrailjskim, s dvanaest ljudi, koji bijahu po jedan za svaki dom otaca svojih. **45** I svega bješe sinova Izrailjevih izbrojenih po domovima otaca svojih od dvadeset godina i više, svihesho što mogahu ići na vojsku, **46** Bješe ih izbrojenih šest stotina i tri tisuæe i pet stotina i pedeset. **47** Ali Leviti po plemenu otaca svojih ne biše brojeni među njih. **48** Jer Gospod reče Mojsiju govoreći: **49** Plemena Levijeva nemoj brojati, niti broja njihova sastaviti sa sinovima Izrailjevijem. **50** Nego postavi Levite nad šatorom od svjedoèanstva i nad svijem posuðem u njemu i nad svijem što pripada njemu; oni neka nose šator i sve posuðe njegovo, neka služe u njemu, i staju oko šatora. **51** I kad se šator krene, neka ga slože Leviti; i kad šator stane, onda neka ga razapnu Leviti. A ko bi drugi pristupio, da se pogubi. **52** I sinovi Izrailjevi neka staju svaki u svom okolu i svaki kod svoje zastave po èetama svojim. **53** A Leviti neka staju oko šatora od svjedoèanstva, da ne dođe grjev na zbor sinova Izrailjevih; i neka Leviti rade što treba oko šatora od svjedoèanstva. **54** I uèiniše sinovi Izrailjevi kako Gospod zapovjedi, sve tako uèiniše.

2 Potom reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći: **2** Sinovi Izrailjevi neka staju u oko svaki kod svoje zastave sa znakom doma otaca svojih, prema šatoru od sastanka unaokolo. **3** S istoka neka staje u oko zastava vojske Judine po èetama svojim s vojvodom sinova Judinijeh Nasonom sinom Aminadavovim; **4** A u vojsci njegovoj sedamdeset i èetiri tisuæe i šest stotina izbrojenih. **5** A do njega neka staje u oko pleme Isaharovo s vojvodom sinova Isaharovijeh Natanaailom sinom Sogarovijem; **6** A u vojsci njegovoj pedeset i èetiri tisuæe i èetiri stotine izbrojenih. **7** Pa onda pleme Zavulonovo s vojvodom sinova Zavulonovijeh Elijavom sinom Helonovijem; **8** A u vojsci njegovoj pedeset i sedam tisuæa i èetiri stotine izbrojenih. **9** Svega izbrojenih u vojsci Judino sto i osamdeset i šest tisuæa i èetiri stotine po èetama njihovijem. Oni neka idu naprijed. **10** A zastava vojske Ruvimove po èetama svojim neka bude s juga, s vojvodom sinova Ruvimovih Elisurom sinom Sedijurovijem;

11 A u vojsci njegovoj èetrdeset i šest tisuæa i pet stotina izbrojenih. **12** A do njega neka staje u oko pleme Simeunovo s vojvodom sinova Simeunovih Salamilom sinom Surisadajevim; **13** A u vojsci njegovoj pedeset i devet tisuæa i tri stotine izbrojenih. **14** Pa onda pleme Gadovo s vojvodom sinova Gadovijeh Elisafom sinom Raguilovim; **15** A u vojsci njegovoj èetrdeset i pet tisuæa i šest stotina i pedeset izbrojenih. **16** A svega izbrojenih u vojsci Ruvimovo sto i pedeset i jedna tisuæa i èetiri stotine i pedeset po èetama njihovijem. I oni neka idu drugi. **17** Potom neka ide šator od sastanka s vojskom sinova Levijevih usred ostale vojske; kako uoko staju tako neka i idu, svaki svojim redom pod svojom zastavom. **18** Zastava vojske Jefremove po èetama svojim neka bude sa zapada, s vojvodom sinova Jefremovih Elisamom sinom Emijudovim; **19** A u vojsci njegovoj èetrdeset tisuæa i pet stotina izbrojenih. **20** A do njega pleme Manasijino s vojvodom sinova Manasijnih Gamalilom, sinom Fadasurom; **21** A u njegovoj vojsci trideset i dvije tisuæe i dvjesta izbrojenih. **22** Pa onda pleme Venijaminovo s vojvodom sinova Venijaminovih Avidanom sinom Gadeonijevim; **23** A u vojsci njegovoj trideset i pet tisuæa i èetiri stotine izbrojenih. **24** A svega izbrojenih u vojsci Jefremovo sto i osam tisuæa i sto po èetama njihovijem. I oni neka idu treæi. **25** Zastava vojske Danove po èetama svojim neka bude sa sjevera s vojvodom sinova Danovih Ahijezerom sinom Amisadajevim; **26** A u vojsci njegovoj šezdeset i dvije tisuæe i sedam stotina izbrojenih. **27** A do njega neka staje uoko pleme Asirovo s vojvodom sinova Asirovih Fagailom sinom Ehranovijem; **28** A u vojsci njegovoj èetrdeset i jedna tisuæa i pet stotina izbrojenih. **29** Za njima pleme Neftalimovo s vojvodom sinova Neftalimovih Ahirejem sinom Enanovijem; **30** A u njegovoj vojsci pedeset i tri tisuæe i èetiri stotine izbrojenih. **31** A svega izbrojenih u vojsci Danovo sto i pedeset i sedam tisuæa i šest stotina. I oni neka idu najposlje uza zastave svoje. **32** To su sinovi Izrailjevi koji biše izbrojeni po domovima otaca svojih. Svega izbrojenih u cijeloj vojsci po èetama njihovijem šest stotina i tri tisuæe i pet stotina i pedeset. **33** Ali Leviti ne biše brojeni među sinove Izrailjeve, kao što Gospod bješe zapovjedio Mojsiju. **34** I uèiniše sinovi Izrailjevi sve; kako zapovjedi Gospod Mojsiju, tako stajahu u oko, i tako iðahu svaki po porodici svojoj i po domu otaca svojih.

3 A ovo je pleme Aronovo i Mojsijevo, kad Gospod govorí s Mojsijem na gori Sinajskoj. **2** I ovo su imena sinova Aronovih: prvenac Nadav, pa Avijud i Eleazar i Itamar. **3** To su imena sinova Aronovih, sveštenika, koji biše pomazani i posveæeni da vrše službu svešteniku. **4** Ali pogibe Nadav i Avijud pred Gospodom, kad prinesoše organ tuđ pred Gospodom u pustinji Sinajskoj; i ne imaše djece; zato Eleazar i Itamar otpravljaju službu svešteniku za života Arona oca svojega. **5** A Gospod reèe Mojsiju govoræi: **6** Kaži neka pristupi pleme Levijevo, i postavi ga pred Aronom sveštenikom da mu služe, **7** I da rade za nj i za sav zbor pred šatorom od sastanka služeæi šatoru, **8** I da èuvaju sve posuðe u šatoru od sastanka, i da straže za sinove Izrailjeve služeæi šatoru. **9** Pa æeš dati Levite Aronu i sinovima njegovijem; oni su darovani njemu izmeðu sinova Izrailjevih. **10** A Arona i sinove njegove postavi da vrše svešteniku službu svoju; ako li bi ko drugi pristupio, da se pogubi. **11** Još reèe Gospod Mojsiju govoræi: **12** Evo uzeh

Levite izmeðu sinova Izrailjevih za sve prvence što otvoraju matericu među sinovima Izrailjevijem; zato æe moji biti Leviti. **13** Jer je moj svaki prvenac; od onoga dana kada pobih sve prvence u zemlji Misirskoj, posvetih sebi svakoga prvenca u Izrailju od èovjeka do živinèeta; moji æe biti; ja sam Gospod. **14** Još reèe Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj govoræi: **15** Izbroj sinove Levijeve po domovima otaca njihovijeh, po porodicama njihovijem, sve muškinje od mjeseca dana i više izbroj. **16** I Mojsije ih izbroji po zapovijesti Gospodnjoj, kako mu bi zapovjeđeno. **17** I bježu sinovi Levijevi po imenu ovi: Girson i Kat i Merarije. **18** A ovo su imena sinova Girsonovih po porodicama njihovijem: Lovenije i Semej. **19** A sinovi Katovi po porodicama svojim: Amram i Isar, Hevron i Ozilo. **20** A sinovi Merarijevi po porodicama svojim: Malije i Musije. To su porodice Levitske po domovima otaca svojih. **21** Od Girsona porodica Lovenijeva i porodica Semejeva. To su porodice Girsonove. **22** A izbrojenih među njima, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, bješe ih izbrojenih svega sedam tisuæa i pet stotina. **23** Porodice Girsonove stajahu uoko iza šatora sa zapada. **24** A starješina od doma otaèkoga u porodicama Girsonovim bješe Elisaf sin Dailov. **25** A sinovi Girsonovi èuvahu u šatoru od sastanka šator i naslon, pokrivaè njegov i zavjes na vratima šatora od sastanka, **26** I zavjese od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko šatora i oko oltara, i uža njegova za svaku potrebu njegovu. **27** A od Kata bješe porodica Amramova i porodica Isarova i porodica Hevronova i porodica Ozilova. To su porodice Katove. **28** Svega muškinja od mjeseca dana i više bješe na broj osam tisuæa i šest stotina, koji služahu oko svetinje. **29** Porodice sinova Katovih stajahu uoko pored šatora s juga. **30** A starješina od doma otaèkoga u porodicama Katovijem bješe Elisafan sin Ozilov. **31** A oni èuvahu kovèeg i sto i svijetnjak i oltar i posuðe u svetinji kojim služe, i zavjes, i sve što pripada k njemu. **32** A starješina nad starješinama Levitskim bješe Eleazar sin Arona sveštenika, postavljen nad onima koji èuvaju svetinju. **33** A od Merarija bješe porodica Malijeva i porodica Musijeva. To su porodice Merarijeve. **34** I bješe ih izbrojenih, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, šest tisuæa i dvjesta. **35** A starješina od doma otaèkoga u porodicama Merarijevim bješe Surilo sin Avihejev; oni stajahu uoko pored šatora sa sjevera. **36** I sinovi Merarijevi èuvahu daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove i sve sprave njegove i sve što k njemu pripada, **37** I stupce od trijema unaokolo i stopice njihove i kolje i uža njihova. **38** A pred šatorom od sastanka s istoka stajahu uoko Mojsije i Aron i sinovi njegovi èuvajuæi svetinju za sinove Izrailjeve; a da ko drugi pristupi, poginuo bi. **39** A svega Levita kad ih izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj po porodicama njihovijem, svega muškinja od mjeseca dana i više, bješe dvadeset i dvije tisuæe. **40** I Gospod reèe Mojsiju: izbroj sve prvence muške među sinovima Izrailjevim od mjeseca dana i više, i saberi broj imena njihovijeh. **41** I uzmi Levite za mene ja sam Gospod mjesto svih prvenaca među sinovima Izrailjevih, i stoku Levitsku mjesto svih prvenaca od stoke sinova Izrailjevih. **42** I izbroji Mojsije kako mu zapovjedi Gospod, sve prvence među sinovima Izrailjevijem; **43** I svega prvenaca muških, kad se izbrojiše po imenima od jednoga mjeseca i više, bješe izbrojenih dvadeset i dvije tisuæe i dvjesta i sedamdeset i tri. **44** I Gospod reèe Mojsiju govoræi: **45** Uzmi Levite mjesto

svijeh prvenaca među sinovima Izrailjevim i stoku Levitsku mjesto stoke njihove, da budu moji Leviti; ja sam Gospod. **46** A da se otkupe oni dvjesta i sedamdeset i tri, što ima prvenaca među sinovima Izrailjevijem više nego Levita, **47** Uzmi po pet sikala od glave; uzmi po svetom sliku a u taj sikal ide dvadeset gera). **48** I podaj te novce Aronu i sinovima njegovijem, otkup za one koji prelaze broj njihov. **49** I uze Mojsije otkup od onijeh koji ostaše preko onijeh koji biše promijenjeni za Levite. **50** I uze novce od prvenaca sinova Izrailjevijeh, tisuću i trista i šezdeset i pet sikala, po svetom sliku. **51** I dade Mojsije taj otkup Aronu i sinovima njegovijem po zapovijesti Gospodnjoj, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

4 **Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:** **2** Izbroj sinove

Katove između sinova Levijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovih. **3** Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za posao da mogu raditi poslove u šatoru od sastanka. **4** A ovo æe biti posao sinovima Katovijem u šatoru od sastanka u svetinji nad svetinjama: **5** Kad polazi vojska, doæi æe Aron sa sinovima svojim, i skinuæe zavjes s vrata, i pokriæe njim kovèeg od svjedoèanstva. **6** Pa æe po njemu prostrijeti pokrivaè od koža jazavèjih, i ozgo æe prostrijeti prostiraè od same porfire, i provuæi æe mu poluge. **7** I po stolu za hljebove postavljene neka prostu prostiraè od porfire, i neka metnu na njzj je i èaše i vijedra i kutliæe, i hljeb svagda neka je na njemu. **8** Pa vrh toga neka prostu prostiraè od crvca, i neka pokriju pokrivaèem od koža jazavèjih, i neka mu provuku poluge. **9** I neka uzmu prostiraè od porfire i pokriju svijetnjak i žiske njegove i usekaæe njegove i lopatice njegove i sve sudove za ulje, kojima služe oko njega. **10** I neka ga sa svijem spravama njegovijem zaviju u pokrivaè od koža jazavèjih, i metnu ga na poluge. **11** I po zlatnom oltaru neka prostu prostiraè od porfire i pokriju ga pokrivaèem od koža jazavèjih, i provuku mu poluge. **12** I neka uzmu sve sprave za službu, kojima služe u svetinji, i neka ih metnu u prostiraè od porfire i zaviju u pokrivaè od koža jazavèjih, i metnu na poluge. **13** I neka ometu pepeo s oltara i po oltaru prostu prostiraè od skerleta, **14** I neka metnu na nj sve sprave njegove, kojima služe na njemu, mašice, viljuške, lopatice i kotliæe i sve sprave za oltar, i neka ga pokriju pokrivaèem od koža jazavèjih, pa mu provuku poluge. **15** I kad to svrši Aron i sinovi njegovi i zaviju svetinju i sve sprave za svetinju, da poèe vojska, onda neka doðu sinovi Katovi da nose, ali neka se ne dotaknu nijedne stvari svete, da ne poginu. To je posao sinova Katovijeh u šatoru od sastanka. **16** A Eleazar sin Arona sveštenika neka se stara za ulje za vidjelo, i za kad mirisni, i za žrtvu svagdašnju, i za ulje pomazanja, neka pazi na sav šator i na sve što je u njemu, na svetinju i na posuðe njezino. **17** I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći: **18** Nemojte da se istrijebi koljeno porodica Katovijeh između Levita; **19** Nego im uèinite ovo da bi ostali živi i ne bi pomrli kad pristupaju k svetinji nad svetinjama: Aron i sinovi njegovi neka doðu i odrede svakomu šta æe koji raditi i šta æe nositi. **20** A oni neka ne dolaze da gledaju kad se zavijaju svete stvari, da ne pomru. **21** Opet reče Gospod Mojsiju govoreći: **22** Izbroj i sinove Girsonove po domovima otaca njihovih i po porodicama njihovijem. **23** Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka. **24** Ovo je posao porodicama

Girsonovijem što æe raditi i nositi: **25** Neka nose zavjese od naslona i šator od sastanka, pokrivaè njegov i pokrivaè od koža jazavèjih što je ozgo na njemu, i zavjes na ulasku u šator od sastanka, **26** I zavjese od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko šatora i oko oltara, i uža njihova i sve posuðe za službu njihovu i što god treba oko toga raditi neka rade. **27** Po naredbi Aronovoj i sinova njegovijeh neka biva sva služba sinova Girsonovijeh za sve što æe nositi i što æe raditi, i ostavite im neka èuvaju sve što su dužni nositi. **28** To je služba porodica sinova Girsonovijeh u šatoru od sastanka; a Itamar sin Arona sveštenika neka upravlja njima. **29** Izbroj i sinove Merarijeve po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovih, **30** Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka. **31** A ovo im je dužnost nositi osim sve službe njihove u šatoru od sastanka: daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove, **32** I stupce od trijema unaokolo, i stopice njihove i kolje njihovo, i uža njihova, i sve sprave njihove, i što god treba za te stvari; a poimence izbrojte sve sprave što æe oni nositi. **33** To je služba porodica sinova Merarijevih što su dužni raditi u šatoru od sastanka pod rukom Itamara sina Arona sveštenika. **34** I izbroj Mojsije i Aron s knezovima narodnim sinove Katove po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovih, **35** Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka. **36** I bješe ih izbrojenih po porodicama njihovijem dvije tisuæe i sedam stotina i pedeset. **37** To su izbrojeni iz porodica Katovijeh što bjeju za službu u šatoru od sastanka, koje izbroj Mojsije i Aron, kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija. **38** A sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovih bješe izbrojenih, **39** Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka, **40** Bješe ih izbrojenih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovih dvije tisuæe i šest stotina i trideset. **41** To su izbrojeni iz porodica sinova Girsonovijeh, što bjeju za službu u šatoru od sastanka, koje izbroj Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj. **42** A iz porodica sinova Merarijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovih bješe izbrojenih, **43** Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka, **44** Bješe ih izbrojenih po porodicama njihovijem tri tisuæe i dvjesta. **45** To su izbrojeni iz porodica sinova Merarijevih, koje izbroj Mojsije i Aron kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija. **46** A svega bješe izbrojenih Levita, koje izbroj Mojsije i Aron s knezovima Izrailjevim po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovih, **47** Od trideset godina i više do pedeset godina, što bjeju za službu da služe i da nose u šatoru od sastanka, **48** Svega ih bješe izbrojenih osam tisuæe i pet stotina i osamdeset. **49** Kako Gospod zapovjedi preko Mojsija, biše izbrojeni, svaki za ono što treba da radi i da nosi; i izbrojeni biše oni koje je Gospod zapovjedio Mojsiju da se izbroje.

5 **Još reče Gospod Mojsiju govoreći:** **2** Zapovjedi sinovima

Izrailjevijem neka istjeraju iz okola sve gubave i sve kojima teèe sjeme i sve koji su se oskvrnili o mrtvaca, **3** Bio èovjek ili žena, istjerajte, iza okola istjerajte ih, da ne skvrne okola onima među kojima nastavam. **4** I uèiniše tako sinovi Izrailjevi, i istjeráše ih iz okola; kako Gospod kaza Mojsiju, tako uèiniše

sinovi Izrailjevi. 5 Još reče Gospod Mojsiju govoreći: 6 Reci sinovima Izrailjevijem: ēovjek ili žena kad uèini kakav grijeh ljudski, te zgrijesi Gospodu, i bude ona duša kriva, 7 Tada neka priznaju grijeh koji su uèinili, i ko je kriv neka vrati cijelo ēim je kriv i neka dometne ozgo peti dio i da onomu kome je skrивio. 8 I ako onaj nema nikoga komu bi pripala naknada za štetu, neka se da Gospodu i neka bude svešteniku osim ovna za oèišæenje kojim æe ga oèistiti. 9 Tako i svaki prinos između svih stvari koje posveæuju sinovi Izrailjevi i donose svešteniku, njegov neka bude; 10 I što god ko posveti, neka je njegovo, i što god ko da svešteniku, neka je njegovo. 11 Još reče Gospod Mojsiju govoreći: 12 Kaži sinovima Izrailjevim i reci im: ēija bi žena zastranila te bi mu zgrijesila, 13 I drugi bi je obležao, a muž njezin ne bi znao, nego bi ona zatajila da se oskvrnila, i ne bi bilo svjedoka na nju, niti bi se zatekla, 14 A njemu bi došla sumnja ljubavna, te bi iz ljubavi sumnjavao na svoju ženu, a ona bi bila oskvrnjena; ili bi mu došla sumnja ljubavna te bi iz ljubavi sumnjavao na svoju ženu, a ona ne bi bila oskvrnjena; 15 Onda neka muž dovede ženu svoju k svešteniku, i neka donese za nju prinos njezin, deseti dio efe brašna jeèemena, ali neka ga ne polije uljem i neka ne metne na nj kada, jer je prinos za sumnju ljubavnu, dar za spomen da se spomene grijeh; 16 I neka je sveštenik privede i postavi pred Gospodom. 17 I neka uzme sveštenik svete vode u sud zemljani; i praha s poda u šatoru neka uzme i uspe u vodu. 18 I postavivši sveštenik ženu pred Gospodom neka joj otkrije glavu i metne joj na ruke dar za spomen koji je dar za sumnju ljubavnu; a sveštenik neka drži u ruci svojoj gorku vodu, koja nosi prokletstvo. 19 I neka sveštenik zakune ženu, i reče joj: ako nije niko spavao s tobom, i ako nijesi zastranila od muža svojega na neèistotu, neka ti ne bude ništa od ove vode gorke, koja nosi prokletstvo. 20 Ako li si zastranila od muža svojega i oskvrnila se, i kogod drugi osim muža tvojega spavao s tobom, 21 Tada sveštenik zaklinjuæi ženu neka je prokune i reče ženi: da te Gospod postavi za uklin i za kletvu u narodu tvom uèinivši da ti bedro spadne a trbuh oteće. 22 I neka ti ova voda prokleta uđe u crijeva da ti oteće trbuh i da ti bedro spadne. A žena neka reče: amin, amin. 23 Tada neka napiše sveštenik te kletve u knjigu, i neka ih spere vodom gorkom. 24 I neka da ženi da se napije gorke vode proklete da uđe u nju voda prokleta i bude gorka. 25 I neka uzme sveštenik iz ruku ženi dar za sumnju ljubavnu, i obrne dar pred Gospodom i prinese ga na oltaru. 26 I neka uzme sveštenik u šaku od dara njezina spomen, i zapali na oltaru, pa onda neka da ženi vodu da popije. 27 A kad joj da vodu da piye, ako se bude oskvrnila i uèinila nevjeru mužu svojemu, onda æe uæi voda prokleta u nju i postaæe gorka, i trbuh æe joj oteæi i spasti bedro, i ona æe žena postati uklin u narodu svojem. 28 Ako li se ne bude oskvrnila žena, nego bude èista, neæe joj biti ništa i imaæe djece. 29 Ovo je zakon za sumnju ljubavnu, kad žena zastrani od muža svojega i oskvrni se; 30 Ili kad kome dođe sumnja ljubavna te posumnja iz ljubavi na ženu svoju i postavi je pred Gospodom i svrši joj sveštenik sve po ovom zakonu. 31 I muž da je prost od grijeha, ali žena da nosi svoje bezakonje.

6 Još reče Gospod Mojsiju govoreći: 2 Reci sinovima Izrailjevijem, i kaži im: kad èovjek ili žena uèini zavjet nazirejski, da bude nazirej Gospodu, 3 Neka se uzdržava od vina i silovita piæa, i neka ne piye octa vinskoga ni octa od

silovita piæa niti kakvoga piæa od grožđa i neka ne jede grožđa ni novoga ni suhoga. 4 Dokle god traje njegovo nazirejstvo neka ne jede ništa od vinove loze, ni zrna ni ljuške. 5 Dokle traje njegovo nazirejstvo, neka mu britva ne prijeđe preko glave; dokle se ne navrše dani za koje se uèinio nazirej Gospodu, neka bude svet i neka ostavlja kosu na glavi svojoj. 6 Dokle traju dani za koje se uèinio nazirej Gospodu, neka ne pristupa k mrtvaku. 7 Ni za ocem svojim ni za materom svojom ni za bratom svojim ni za sestrom svojom, neka se za njima ne skvrni kad umru; jer je nazirejstvo Boga njegova na glavi njegovoj. 8 Dokle god traje nazirejstvo njegovo, svet je Gospodu. 9 Ako li bi ko umro do njega na preèac, te bi oskvrnlo nazirejstvo glave njegove, neka obrije glavu svoju u dan èišæenja svojega, sedmi dan neka je obrije. 10 A osmi dan neka doneše dvije grilice ili dva golubiaæa svešteniku na vrata šatora od sastanka. 11 I sveštenik neka zgotovi od jednoga žrtvu za grijeh a od drugoga žrtvu paljenicu, i neka ga oèisti od onoga što je zgrijesio kod mrtvaca; tako æe posvetiti glavu njegovu u taj dan. 12 I neka odijeli Gospodu dane nazirejstva svojega, i doneše jagnje od godine za krivicu; a preðašnji dani propadaju, jer mu se oskvrnilo nazirejstvo. 13 A ovo je zakon za nazireje: kad se navrše dani nazirejstvu njegovu, neka dođe na vrata šatora od sastanka. 14 I neka doneše za žrtvu Gospodu jagnje muško od godine zdravo za žrtvu paljenicu, i jagnje žensko od godine zdravo za grijeh, i ovna zdrava za žrtvu zahvalnu, 15 I kotaricu hljebova prijesnijeh, kolaèa od bijelog brašna zamješenijeh s uljem, i pogaæa prijesnijeh namazanijeh uljem, s darom njihovijem i s naljevom njihovijem. 16 A to æe sveštenik prinijeti pred Gospodom i uèiniti žrtvu za grijeh njegov i žrtvu njegovu paljenicu. 17 A ovna æe prinijeti na žrtvu zahvalnu Gospodu s kotaricom prijesnijeh hljebova; prinijeæe sveštenik i dar njegov i naljev njegov. 18 Tada nazirej neka obrije glavu svojega nazirejstva na vratima šatora od sastanka; i uzev kosu nazirejstva svojega neka je metne uoganj koji je pod žrtvom zahvalnom. 19 I sveštenik neka uzme pleæe kuhano od ovna i jedan kolaè prijesan iz kotarice i jednu pogaæu prijesnu, i neka metne na ruke nazireju, pošto obrije nazirejstvo svoje. 20 I sveštenik neka obræe te stvari na žrtvu obrtanu pred Gospodom; to je svetinja, koja pripada svešteniku osim grudi obrtnih i pleæea podignutoga; a poslije toga nazirej može pitи vina. 21 To je zakon za nazireja koji se zavjetuje, i to je prinos njegov Gospodu za nazirejstvo njegovu, osim onoga što bi više mogao uèiniti; kakav mu bude zavjet kojim se zavjetuje, tako neka uèini osim zakona svojega nazirejstva. 22 Još reče Gospod Mojsiju govoreći: 23 Reci Aronu i sinovima njegovijem i kaži: ovako blagosiljajte sinove Izrailjeve govoreći im: 24 Da te blagoslovi Gospod i da te èuval! 25 Da te obasja Gospod licem svojim i bude ti milostiv! 26 Da Gospod obrati lice svoje k tebi i dade ti mir! 27 I neka prizivlju ime moje na sinove Izrailjeve, i ja æeu ih blagosloviti.

7 I onaj dan kad Mojsije svrši i podiže šator, i kad ga pomaza i osveti sa svijem posuðem njegovijem i oltar sa svijem posuðem njegovijem, kad pomaza i osveti, 2 Donesoše knezovi Izrailjevi, starješine u domovima otaca svojih, knezovi nad plemenima i poglavari od onih koji biše izbrojeni, 3 Donesoše prilog svoj pred Gospoda, šestora kola pokrivena i dvanaest volova, jedna kola dva kneza i po jednoga vola svaki, i donesoše pred šator. 4 A Gospod reče Mojsiju govoreći: 5 Uzmi to od

njih da bude za službu u šatoru od sastanka, i podaj Levitima, svakomu prema službi njegovoj. **6** I uze Mojsije kola i volove, i dade ih Levitima. **7** Dvoja kola i četiri vola dade sinovima Girsonovijem prema službi njihovoj. **8** A ostala četvora kola i osam volova dade sinovima Merarijevim prema službi njihovoj pod upravom Itamara sina Arona sveštenika. **9** A sinovima Katovijem ne dade ništa, jer im posao bijaše služiti svetinji, i nošahu na ramenima. **10** I donesoše knezovi da se posveti oltar kad bi pomazan, donesoše knezovi priloge svoje pred oltar. **11** A Gospod reče Mojsiju: jedan knez u jedan dan a drugi knez u drugi dan neka donose svoje priloge da se posveti oltar. **12** I prvi dan donese prilog svoj Nason sin Aminadavov od plemena Judina; **13** A prilog njegov bješe jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom; a oboje puno brašna bijelogom pomiješana s uljem za dar; **14** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala, puna kada; **15** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **16** Jedan jarac za grjeh; **17** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Nasona sina Aminadavova. **18** Drugi dan donese Natanailo sin Sogarova, knez plemena Isaharova, **19** Doneše prilog svoj: jednu zdjelu srebrnu od sto i trideset sikala, jednu èašu srebrnu od sedamdeset sikala po siklu svetom, oboje puno bijelogom brašna pomiješana s uljem za dar; **20** Jednu kadiionicu zlatnu od deset sikala punu kada; **21** Jedno tele, jednoga ovna, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **22** Jednoga jarca za grjeh; **23** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Natanaila sina Sogarova. **24** Treæi dan donese knez sinova Zavulonovijeh, Elijav sin Helonov; **25** Njegov prilog bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, a oboje puno bijelogom brašna pomiješana s uljem za dar; **26** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **27** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **28** Jedan jarac za grjeh; **29** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elijava sina Helonova. **30** Četvrti dan donese knez sinova Ruvimovijeh Elisur sin Sedijuša; **31** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijelogom brašna pomiješana s uljem za dar; **32** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **33** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **34** Jedan jarac za grjeh; **35** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisura sina Sedijuša. **36** Peti dan donese knez sinova Simeunovijeh Salamilo sin Surisadajev; **37** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijelogom brašna pomiješana s uljem za dar; **38** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **39** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **40** Jedan jarac za grjeh; **41** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Salamili sina Surisadajeva. **42** Šesti dan donese knez sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguiša; **43** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijelogom brašna pomiješana s uljem za dar; **44** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada;

45 Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **46** Jedan jarac za grjeh; **47** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisafa sina Raguiša. **48** Sedmi dan donese knez sinova Jefremovijeh Elisama sin Emijudov; **49** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijelogom brašna pomiješana s uljem za dar; **50** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **51** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **52** Jedan jarac za grjeh; **53** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisame sina Emijudova. **54** Osmi dan donese knez sinova Manasijinjeh Gamalilo sin Fadasušov; **55** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijelogom brašna pomiješana s uljem za dar; **56** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **57** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **58** Jedan jarac za grjeh; **59** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Gamalila sina Fadasušova. **60** Deveti dan donese knez sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev; **61** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijelogom brašna pomiješana s uljem za dar; **62** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **63** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **64** Jedan jarac za grjeh; **65** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Avidana sina Gadeonijeva. **66** Deseti dan donese knez sinova Danovijeh Ahijezer sin Amisadajev; **67** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijelogom brašna pomiješana s uljem za dar; **68** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **69** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **70** Jedan jarac za grjeh; **71** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahijezera sina Amisadajeva. **72** Jedanaesti dan donese knez sinova Asirovijeh Fagailo sin Ehranov; **73** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijelogom brašna pomiješana s uljem za dar; **74** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **75** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **76** Jedan jarac za grjeh; **77** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Fagaila sina Ehranova. **78** Dvanaesti dan donese knez sinova Neftalimovijeh Ahirej sin Enanov; **79** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijelogom brašna pomiješana s uljem za dar; **80** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **81** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **82** Jedan jarac za grjeh; **83** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahireja sina Enanova. **84** To je prilog o knezova Izrailjevijeh da se posveti oltar pošto bi pomazan: dvanaest zdjela srebrnjih, dvanaest èaša srebrnjih, dvanaest kadiionica zlatnjih; **85** Svaka zdjela srebrna od sto i trideset sikala, i svaka èaša od sedamdeset sikala; svega srebra u tijem

sudovima dvije tisuće i èetiri stotine sikala, po siku svetom; **86** Dvanaest kadionica zlatnijeh punijeh kada, svaka kadionica od deset sikala, po siku svetom; svega zlata u kadionicama sto i dvadeset sikala; **87** Svega stoke za žrtvu paljenicu dvanaest telaca, dvanaest ovnoga, dvanaest jaganjaca od godine s darom svojim, i jaraca dvanaest za grijeh; **88** A svega stoke za žrtvu zahvalnu dvadeset i èetiri vola, šezdeset ovnoga, šezdeset jaraca, šezdeset jaganjaca od godine. To bi prilog da se posveti oltar, pošto bi pomazan. **89** I kad Mojsije ulažeše u šator od sastanka da govori pred Bogom, tada èujaše glas gdje mu govori sa zaklopcu što bješe na kovèegu od svjedoèanstva između dva heruvima; i govoraše mu.

8 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži Aronu i reci mu: kad zapališ žiške, sedam žižaka neka svijetli sprijed na svijetnjaku. **3** I uèini Aron tako, i zapali žiške da svijetle sprijed na svijetnjaku, kao što Gospod zapovjedi Mojsiju. **4** A svijetnjak bješe skovan od zlata, i stupac mu i cvijeæe skovano; po prilici koju pokaza Gospod Mojsiju tako bješe naèinio svijetnjak. **5** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **6** Uzmi Levite između sinova Izrailjevih, i oèisti ih. **7** A uèini im ovo da ih oèistiš: pokropi ih vodom oèišæenja, a oni neka obriju sve tijelo svoje i operu haljine svoje, i oèistiæe se. **8** Potom neka uzmu tele s darom uz njega, bijelim brašnom pomiješanim s uljem; i drugo tele uzmi za grijeh. **9** Pa dovedi Levite pred šator od sastanka, i sazovi sav zbor sinova Izrailjevih. **10** I dovedi Levite pred Gospoda, i neka metnu sinovi Izrailjevi ruke svoje na Levite. **11** I Aron neka prinese Levite Gospodu za prinos od sinova Izrailjevih da vrše službu Gospodu. **12** A Leviti neka metnu ruke svoje na glave teocima, pa prinеси jedno tele za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu Gospodu da se oèiste Leviti. **13** I postavi Levite pred Aronom i sinovima njegovim, i prinеси ih za prinos Gospodu. **14** I odvoj Levite između sinova Izrailjevih da budu moji Leviti. **15** A poslije neka doðu Leviti da služe u šatoru od sastanka, kad ih oèistiš i prineseš za prinos. **16** Jer su meni dani između sinova Izrailjevih; za sve što otvora matericu, za sve prvece između sinova Izrailjevih uzeh njih. **17** Jer je moj svaki prvenac među sinovima Izrailjevih i od ljudi i od stoke; onaj dan kad pobih sve prvece u zemlji Misirskoj, posvetio sam ih sebi. **18** A Levite uzeh za sve prvece sinova Izrailjevih. **19** I dadoh Levite na dar Aronu i sinovima njegovim između sinova Izrailjevih, da služe mjesto sinova Izrailjevih u šatoru od sastanka, i da budu otkup za sinove Izrailjeve, da ne bi dolazio pomor na sinove Izrailjeve, kad bi pristupali k svetinji sinovi Izrailjevi. **20** I uèini Mojsije i Aron i sav zbor sinova Izrailjevih Levitima sve što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im uèiniše sinovi Izrailjevi. **21** I oèistiše se Leviti, i opraše haljine svoje, i prinese ih Aron za prinos pred Gospodom, i oèisti ih Aron da bi bili èisti. **22** I onda tek pristupiše Leviti da vrše službu svoju u šatoru od sastanka pred Aronom i pred sinovima njegovim; kao što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im uèiniše. **23** I opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **24** I ovo je za Levite: od dvadeset i pet godina i više neka stupaju u službu da služe u šatoru od sastanka. **25** A kad kome bude pedeset godina, neka izlazi iz te službe i više neka ne služi. **26** Ali neka služi braæi svojoj u šatoru od sastanka radeæi što treba raditi, a sam neka ne vrši službe. Tako uèini Levitima za poslove njihove.

9 Još reèe Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Misirske prvoga mjeseca, govoreæi: **2** Neka slave sinovi Izrailjevi pushu u odreðeno vrijeme. **3** Èetraestoga dana ovoga mjeseca uveèe slavite je u odreðeno vrijeme, po svijem zakonima i po svijem uredbama njezinijem slavite je. **4** I reèe Mojsije sinovima Izrailjevijem da slave pushu. **5** I slaviše pushu prvoga mjeseca èetraestoga dana uveèe u pustinji Sinajskoj; kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, sve onako uèiniše sinovi Izrailjevi. **6** A bijahu neki koji se oskvrnriše o mrtvaca te ne mogahu slaviti pashe onaj dan; i doðoše isti dan pred Mojsijom i pred Aronom; **7** I rekоše mu ljudi oni: mi smo neèisti od mrtvaca; zašto da nam nije slobodno prinjeti žrtvu Gospodu u vrijeme zajedno sa sinovima Izrailjevijem? **8** A Mojsije im reèe: stanite da èujem što æe zapovjediti Gospod za vas. **9** A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **10** Kaži sinovima Izrailjevijem i reci: ko bi bio neèist od mrtvaca ili bi bio na dalnjem putu između vas ili između vašega natražja, neka slavi pushu Gospodu, **11** Drugoga mjeseca èetraestoga dana uveèe neka je slave, s prijesnjem hlebom i s gorkim zeljem neka je jedu. **12** Neka ne ostavljaju od nje ništa do jutra, i kosti da joj ne prelome, po svemu zakonu za pushu neka je slave. **13** A ko je èist i nije na putu, pa bi propustio slaviti pushu, da se istrijebi duša ona iz naroda svojega, jer ne prinese Gospodu žrtve na vrijeme, grijeh svoj neka nosi onaj èovjek. **14** I ako bi među vama živio stranac i slavio bi pushu Gospodu, po zakonu i uredbi za pushu neka je slavi; a zakon da vam je jednak i strancu i onomu ko se rodio u zemlji. **15** A u koji dan bi podignut šator, pokri oblak šator nad naslonom od svjedoèanstva; a uveèe bješe nad šatorom kao organj do jutra. **16** Tako bijaše jednako: oblak ga zaklanjaše, ali noæu bijaše kao organj. **17** I kad bi se oblak podigao iznad šatora, tada polažahu sinovi Izrailjevi, a gdje bi stao oblak, onđe se ustavljuju sinovi Izrailjevi. **18** Po zapovijesti Gospodnjoj polažahu sinovi Izrailjevi, i po zapovijesti Gospodnjoj ustavljuju se; dokle god stajaše oblak nad šatorom, oni stajahu u okolu, **19** I kad oblak dugo stajaše nad šatorom, tada svršivahu sinovi Izrailjevi što treba svršivati Gospodu i ne polažahu. **20** I kad oblak bijaše nad šatorom malo dana, po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u okolu i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu. **21** Kad bi pak oblak stajao od veèera do jutra, a ujutru bi se podigao oblak, tada polažahu; bilo danju ili noæu, kad bi se oblak podigao, oni polažahu. **22** Ako li bi dva dana ili mjesec dana ili godinu oblak stajao nad šatorom, stajahu u okolu sinovi Izrailjevi i ne polažahu, a kako bi se podigao, oni polažahu. **23** Po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u oko, i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu; i svršivahu što treba svršivati Gospodu, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

10 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Naèini sebi dvije trube od srebra, kovane da budu; njima æeeš sazivati zbor i zapovijediti da polazi vojska. **3** Kad obje zatrube, tada neka se skuplja k tebi sav zbor na vrata šatora od sastanka. **4** A kad jedna zatrubi, tada neka se skupljaju k tebi knezovi, glavari od tisuæa Izrailjevih. **5** A kad zatrubitib potresajuæi, tada neka se kreæe oko koji leži prema istoku. **6** A kad zatrubitib drugi put potresajuæi, onda neka se kreæe oko koji je prema jugu; potresajuæi neka se trubi kad treba da poðu. **7** A kad sazivate zbor, trubite, ali ne potresajuæi. **8** A neka trube u trube sinovi Aronovi sveštenici; to da vam je uredba vjeèena od koljena do

koljena. **9** I kad pođete na vojsku u zemlji svojoj na neprijatelja koji udari na vas, trubite u trube potresajući; i Gospod Bog vaš opomenjuјe vas se, i sačuvavate se od neprijatelja svojih. **10** Tako i u dan veselja svojega i na praznike svoje i početke mjeseca svojih trubite u trube prinoseći žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, i biće vam spomen pred Bogom vašim. Ja sam Gospod Bog vaš. **11** I u dvadeseti dan drugoga mjeseca druge godine podiže se oblak iznad šatora od svjedočanstva. **12** I pođoše sinovi Izrailjevi svojim redom iz pustinje Sinajske, i ustavili se oblak u pustinji Faranskoj. **13** Tako pođoše prvi put, kao što Gospod zapovjedi preko Mojsija. **14** I pođe naprijed zastava vojske sinova Judinjeh u èetama svojim; i nad vojskom njihovom bješe Nason sin Aminadavov; **15** A nad vojskom plemena sinova Isaharovih Natanailo sin Sogarov; **16** A nad vojskom plemena sinova Zavulonovih Elijav sin Helonov. **17** I složiše šator, pa pođoše sinovi Girsonovi i sinovi Merarijevi noseći šator. **18** Potom pođe zastava vojske sinova Ruvimovih u èetama svojim, a nad njihovom vojskom bješe Elisur sin Sedijušev, **19** A nad vojskom plemena sinova Simeunovih Salamilo sin Surisadajev, **20** A nad vojskom plemena sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguliov. **21** I pođoše sinovi Katovi noseći svetinju, da bi oni podigli šator dokle ovi dođu. **22** Potom pođe zastava vojske sinova Jefremovih u èetama svojim, a nad vojskom njihovom bješe Elisama sin Emijudov, **23** A nad vojskom plemena sinova Manasijinih Gamalilo sin Fadasurov, **24** A nad vojskom plemena sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev. **25** Najposlije pođe zastava vojske sinova Danovih u èetama svojim, zadnja vojska, i nad vojskom njihovom bješe Ahijezer sin Amisadajev, **26** A nad vojskom plemena sinova Asirovih Fagailo sin Ehranov, **27** A nad vojskom plemena sinova Neftalimovih Ahirej sin Enanov. **28** Tijem redom pođoše sinovi Izrailjevi u èetama svojim, i tako iđahu. **29** A Mojsije reče Jovavu sinu Raguliovu Madijaninu, tastu svojemu: idemo na mjesto za koje reče Gospod: vama æu ga dati. Hajde s nama, i dobro æemo ti uèiniti, jer je Gospod obeæao Izraelju mnogo dobra. **30** A on mu reče: neæu iæi, nego idem u svoju zemlju i u rod svoj. **31** A Mojsije reče: nemoj nas ostaviti, jer znaš mjesto u pustinji gdje bismo mogli stajati, pa nam budi vođa. **32** I ako pođeš s nama, kad dođe dobro koje æe nam uèiniti Gospod, uèiniæemo ti dobro. **33** I tako pođoše od gore Gospodnje, i iđahu tri dana, i kovèeg zavjeta Gospodnjega iđaše pred njima tri dana tražeći mjesto gdje bi poèinuli. **34** I oblak Gospodnji bješe nad njima svaki dan kad polažahu s mesta, gdje bijahu u okolu. **35** I kad polažaše kovèeg, govoraše Mojsije: ustani Gospode, i neka se razaspu neprijatelji tvoji, i neka bježe ispred tebe koji mrze na te. **36** A kad se ustavljaše, govoraše: uvrati se, Gospode, k mnoštvu tisuæa Izrailjevih.

11 Poslije stade se tužiti narod da mu je teško; a to ne bi po volji Gospodu; i kad Gospod èu, razgnjevi se; i raspali se na njih oganj Gospodnji, i sažeže krajnje u okolu. **2** Tada zavapi narod k Mojsiju, a Mojsije se pomoli Gospodu, i ugasi se oganj. **3** I prozva se ono mjesto Tavera, jer se raspali na njih oganj Gospodnji. **4** A svjetina što bježe među njima, bješe vrlo lakoma, te i sinovi Izrailjevi stadoše plakati govoreći: ko æe nas nahraniti mesa? **5** Opomenusmo se riba što jeðasmo u Misiru zabavala, i krastavaca i dinja i luka crnoga i bijelogra. **6** A sada posahnu duša naša, nema ništa osim mane pred

oèima našima. **7** A mana bješe kao sjeme korijandrova, a boja mu bješe kao boja u bdela. **8** I izlažaše narod, te kupljahu, i meljahu na žrvnjima ili tucahu u stupama, i kuhanu u kotu, ili miješahu pogaèe; a kus joj bijaše kao kus od novoga ulja. **9** I kad padaše rosa po okolu noæu, padaše s njom i mana. **10** I èu Mojsije gdje narod plaèe u porodicama svojim, svaki na vratima od šatora svojega; i Gospod se razgnjevi vrlo, i Mojsiju bi teško. **11** Pa reče Mojsije Gospodu: zašto uèini tako zlo sluzi svojemu? i zašto ne naðoh milosti pred tobom, nego metnu na me teret svega naroda ovoga? **12** Eda li ja zaèeš sav ovaj narod? eda li ga ja rodih, kad mi kažeš: iznesi ga u narujeu svojem, kao što nosi dojilja dijete, u onu zemlju za koju si se zakleo ocima njihovijem. **13** Otkuda meni mesa da dam svemu ovom narodu? jer plaèu preda mnom govoreći: daj nam mesa da jedemo. **14** Ne mogu ja sam nositi svega naroda ovoga, jer je teško za mene. **15** Ako æeš tako èiniti sa mnom, ubij me bolje, ako sam našao milost pred tobom, da ne gledam zla svojega. **16** A Gospod reče Mojsiju: saberi mi sedamdeset ljudi između starješina Izrailjevih, koje znaš da su starješine narodu i upravitelji njegovih, i dovedi ih k šatoru od sastanka, neka onđe stanu s tobom. **17** Tada æu sjeći i govoriti onđe s tobom, i uzeæu od duha koji je na tebi i metnuæu na njih, da nose s tobom teret narodni i da ne nosiš ti sam. **18** A narodu reci: pripravite se za sjutra da jedete mesa, jer plakaste da Gospod èu, i rekoste: ko æe nas nahraniti mesa? jer nam dobro bijaše u Misiru. Daæe vam dakle Gospod mesa i jeæete. **19** Neæete jesti jedan dan, ni dva dana, ni pet dana, ni deset dana, ni dvadeset dana; **20** Nego cio mjesec dana, dokle vam na nos ne udari i ne ogadi vam se, zato što odbaciste Gospoda koji je među vama i plakaste pred njim govoreći: zašto izdosmo iz Misira? **21** A Mojsije reče: šest stotina tisuæa pješaka ima naroda, u kojem sam, pa ti kažeš: daæu im mesa da jedu cio mjesec dana. **22** Eda li æe im se poklati ovce i goveda da im dostane? ili æe im se pokupiti sve ribe morske da im bude dosta? **23** A Gospod reče Mojsiju: zar ruka Gospodnja neæe biti dovoljna? Vidjeæeš hoæe li biti što ti rekoh ili neæe. **24** I Mojsije izide i reče narodu rijeèi Gospodnje; i sabra sedamdeset ljudi između starješina narodnjih, i postavi ih oko šatora. **25** I Gospod siđe u oblaku, i govori k njemu, i uzevši od duha koji bješe na njemu metnu na onjeh sedamdeset ljudi starješina; i kad duh dođe na njih, prorokovahu, ali više nikad. **26** A dva èovjeka ostaše u okolu, jednom bješe ime Eldad, a drugom Modad, na koje dođe duh, jer i oni bijahu zapisani ali ne doðoše k šatoru, i stadoše prorokovati u okolu. **27** I dotrèa momak, te javi Mojsiju govoreći: Eldad i Modad prorokuju u okolu. **28** A Isus sin Navin, sluha Mojsijev, jedan od momaka njegovih, reče govoreći: Mojsije gospodaru moj, zabrani im. **29** A Mojsije mu odgovori: zar zavidiš mene radi? kamo da sav narod Gospodnji postanu proroci i da Gospod pusti duh svoj na njih! **30** Potom se vrti Mojsije uoko sa starješinama Izrailjevijem. **31** Tada se podiže vjetar od Gospoda, i potjera od mora prepelice, i razasu ih po okolu, na dan hoda odovuda i na dan hoda odonuda oko okola, na dva laka da od zemlje. **32** I ustavši narod vas onaj dan i svu noæ i vas drugi dan kupljaše prepelice: i ko nakupi najmanje nakupi deset gomora; i povješaše ih sebi redom oko okola. **33** Ali meso još im bijaše u Zubima, jošte ga ne pojedoše, a Gospod se razgnjevi na narod, i udari Gospod narod pomorom vrlo velikim. **34** I prozva se ono mjesto Kivrot-Atava jer onđe

ukopaše narod koji se bješe polakomio. **35** I pođe narod od Kivrot-Atave u Asirotu, i stadoše u Asirotu.

12 I stadoše vikati Marija i Aron na Mojsija radi žene Madijanke, kojom se oženi, jer se oženi Madijankom. **2** I rekoše: zar je samo preko Mojsija govorio Gospod? nije li govorio i preko nas? I to èu Gospod. **3** A Mojsije bješe èovjek vrlo krotak mimo sve ljudi na zemlji. **4** I odmah reèe Gospod Mojsiju i Aronu i Mariji: dođite vas troje u šator od sastanka. I otidoše njih troje. **5** Tada siđe Gospod u stupu od oblaka, i stade na vratima od šatora. I viknu Arona i Mariju, i dođoše oboje. **6** I reèe im: èuјte sada rijeèi moje: prorok kad je među vama, ja æu mu se Gospod javljati u utvari i govoriti u njim u snu. **7** Ali nije taki moj sluga Mojsije, koji je vjeran u svem domu mojem. **8** Njemu govorim iz usta k ustima, i on me gleda doista, a ne u tami niti u kakvoj prilici Gospodnjoj. Kako se dakle ne pobojaste vikati na slugu mojega, na Mojsiju? **9** I gnjev se Gospodnji raspali na njih, i on otide. **10** I oblak se podiže sa šatora; i gle, Marija bješe gubava, bijela kao snijeg. I Aron pogleda Mariju, a ona gubava. **11** Tada reèe Aron Mojsiju: gospodaru, molim te, ne meæi na nas grijeva ovoga, jer ludo uèinismo i zgrješimo. **12** Nemoj da ova bude kao mrtvo dijete, kojemu je meso pola trulo kad izlazi iz utrobe matere svoje. **13** I vapi Mojsije ka Gospodu govoriti: Bože, molim ti se, iscijeli je. **14** A Gospod odgovori Mojsiju: da joj je otac njezin pljunu u lice, ne bi li se stidjela sedam dana? Neka bude odluèena sedam dana izvan okola, a poslije neka bude opet primljena. **15** Tako bi Marija odluèena izvan okola sedam dana; i narod ne pođe odande dokle Marija ne bi opet primljena. **16** A potom pođe narod od Asirota, i stadoše u pustinji Faranskoj.

13 I Gospod reèe Mojsiju govoriti: **2** Pošli ljudi da uhode zemlju Hanansku, koju æeu dati sinovima Izrailjevijem; po jednoga èovjeka od svakoga plemena otaca njihovih pošljite, sve glavare između njih. **3** I posla ih Mojsije iz pustinje Faranske po zapovijesti Gospodnjoj; i svi ljudi bjehu glavari sinova Izrailjevijeh. **4** A ovo su im imena: od plemena Ruvimova Samuilo sin Zahurov; **5** Od plemena Simeunova Safat sin Surin; **6** Od plemena Judina Halev sin Jefonijin; **7** Od plemena Isaharova Igal sin Josifov; **8** Od plemena Jefremova Avsije sin Navin; **9** Od plemena Venijaminova Faltije sin Rafujev; **10** Od plemena Zavulonova Gudilo sin Sudin; **11** Od plemena Josifova, od plemena Manasijina Gadije sin Susin; **12** Od plemena Danova Amilo sin Gamalin; **13** Od plemena Asirova Satur sin Mihailov; **14** Od plemena Neftalimova Navija sin Savin; **15** Od plemena Gadova Gudilo sin Mihailov. **16** To su imena ljudima koje posla Mojsije da uhode zemlju. I nazva Mojsije Avsija sina Navina Isus. **17** I šaljuæi ih Mojsije da uhode zemlju Hanansku reèe im: idite ovuda na jug, pa izidite na goru; **18** I vidite zemlju kakva je i kakav narod živi u njoj, je li jak ili slab, je li mali ili velik; **19** I kakva je zemlja u kojoj živi, je li dobra ili rðava; i kakva su mjesti u kojima živi, eda li pod šatorima ili u tvrdim gradovima; **20** I kakva je sama zemlja, je li rodna ili nerodna, ima li u njoj drveta ili nema; budite slobodni, i uzmiti roda one zemlje. A tada bješe vrijeme prvom grožđu. **21** I otišavši uhodiše zemlju od pustinje Sinske do Reova kako se ide u Emat. **22** I idoše na jug, i dođoše do Hevrona, gdje bijahu Ahiman i Sesije i Teliman, sinovi Enakovi. A Hevron bješe sazidan na sedam godina prije

Soana Misirskoga. **23** Potom dođoše do potoka Eshola, i onđe otsjekoše lozu s grozdom jednjem, i ponesoše ga dvojica na moci; tako i šipaka i smokava. **24** I prozva se ono mjesto potok Eshol od grozda, koji onđe otsjekoše sinovi Izrailjevi. **25** I poslije èetrdeset dana vratìše se iz zemlje koju uhodiše. **26** I vrativši se dođoše k Mojsiju i Aronu i ka svemu zboru sinova Izrailjevih u pustinju Faransku, u Kadiš; i pripovjediše njima i svemu zboru stvar, i pokazaše im rod one zemlje. **27** I pripovijedajuæi im rekoše: idosmo u zemlju u koju si nas poslao; doista teèe u njoj mlijeko i med, i evo roda njezina. **28** Ali je jak narod koji živi u onoj zemlji, i gradovi su im tvrdi i vrlo veliki; a vidjesmo onđe i sinove Enakove. **29** Amalik živi na južnoj strani; a Heteji i Jevuseji i Amoreji žive u planini, a Hananeji žive na moru i na Jordanu. **30** A Halev utišavaše narod pred Mojsijem; i govorila: hajde da idemo da je uzmemmo, jer je možemo pokoriti. **31** Ali drugi ljudi koji idoše s njim govoraju: ne možemo iæi na onaj narod, jer je jaèi od nas. **32** I prosušće zao glas o zemlji koju uhodiše među sinovima Izrailjevijem govoriti: zemlja koju proðosmo i uhodismo zemlja je koja proždire svoje stanovnike, i sav narod koji vidjesmo u njoj jesu ljudi vrlo veliki. **33** Vidjesmo onđe i divove, sinove Enakove, roda divovskoga, i èinjase nam se da smo prema njima kao skakavci, taki se i njima èinjamo.

14 Tada se podiže sav zbor i stade vikati, i narod plakaše onu noæ. **2** I vikahu na Mojsija i na Arona svi sinovi Izrailjevi; i sav zbor reèe im: kamo da smo pomrli u zemlji Misirskoj ili da pomremo u ovoj pustinji! **3** Zašto nas vodi Gospod u tu zemlju da izginemo od maæa, žene naæe i djeca naæa da postanu roblje? Nije li bolje da se vratimo u Misir? **4** I rekoše među sobom: da postavimo starješinu, pa da se vratimo u Misir. **5** Tada Mojsije i Aron padoše nièice pred svijem zborom sinova Izrailjevijeh. **6** A Isus sin Navin i Halev sin Jefonijin između onjih što uhodiše zemlju, razdriješe haljine svoje, **7** i rekoše svemu zboru sinova Izrailjevijeh govoriti: zemlja koju proðosmo i uhodismo, vrlo je dobra zemlja. **8** Ako smo mili Gospodu, on æe nas odvesti u tu zemlju, i daæe nam je; a to je zemlja u kojoj teèe mlijeko i med. **9** Samo se ne odmeæite Gospoda, i ne bojte se naroda one zemlje; jer ih možemo pojesti; otstupio je od njih zaklon njihov, a s nama je Gospod, ne bojte ih se. **10** Tada reèe sav zbor da ih pobiju kamenjem; ali se pokaza slava Gospodnja svijem sinovima Izrailjevijem u šatoru od sastanka. **11** I reèe Gospod Mojsiju: dokle æe me vrijedeæi taj narod? kad li æe mi vjerovati poslije tolikih znaka što sam uèinio među njima? **12** Udariæu ga pomorom, i rasuæu ga; a od tebe æeu uèiniti narod velik i jaèi od ovoga. **13** A Mojsije reèe Gospodu: ali æe èuti Misirci, između kojih si izveo ovaj narod silom svojom, **14** I reæi æe s ljudima ove zemlje, koji su èuli da si ti, Gospode, bio usred naroda i da si se oèima viðao, Gospode, i oblak tvoj da je stajao nad njima, i u stupu od oblaka da si išao pred njima danju i u stupu ognjenom noæu; **15** Pa kad pobiješ ovaj narod, sve do jednoga, govoriti narodi, koji su èuli pripovijest o tebi, govoriti: **16** Nije mogao Gospod dovesti naroda ovoga u zemlju koju im je sa zakletvom obeæao, zato ih pobi u pustinji. **17** Neka se dakle proslavi sila Gospodnja, kao što si rekao govoriti: **18** Gospod dugo èeka i obilan je milošæu, prašta bezakonje i grijeh, ali ne pravda krivoga, nego pohodi bezakonje otaèeo na sinovima do treæega i èetvrtoga koljena. **19** Oprosti bezakonje ovomu narodu radi velike milosti svoje, kao što si

praštao narodu ovomu od Misira dovde. **20** A Gospod reče: praštam po riječi tvojoj. **21** Ali tako ja živ bio, i tako sva zemlja bila puna slave Gospodnje, **22** Ti ljudi koji vidješe slavu moju i znake moje što sam učinio u Misiru i u ovoj pustinji, i kušaše me veæ deset puta, i ne poslušaše riječi moje, **23** Neæe vidjeti zemlje koju sa zakletvom obeæah ocima njihovijem, neæe vidjeti ni jedan od onjih koji me uvrijediše. **24** A slugu svojega Haleva, u kojem bješe drugi duh u koji se sasvijem mene držao, njega æu odvesti u zemlju u koju je išao, i sjeme æe je njegovo naslijediti. **25** Ali Amalik i Hananej sjede u dolini, zato se sjutra vratite natrag, i idite u pustinju k Crvenom Moru. **26** Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **27** Dokle æe taj zli zbor vikati na me? Èuo sam viku sinova Izrailjevijeh, kojom vièu na me. **28** Kaži im: tako ja živ bio, kaže Gospod, uèiniæe vam onako kako ste govorili i ja èuh. **29** U ovoj æe pustinji popadati mrtva tjelesa vaša, i svi između vas koji su izbrojeni u svem broju vašem od dvadeset godina i više, koji vikaste na me, **30** Neæete uæi u zemlju, za koju podigav ruku svoju zakleh se da æeu vas naseliti u njoj, osim Haleva sina Jefonijina i Isusa sina Navina. **31** A djecu vašu, za koju rekoste da æe postati roblje, njih æu odvesti, i oni æe poznati zemlju za koju vi ne marite. **32** A vaša tjelesa mrtva æe popadati u ovoj pustinji. **33** A djeca vaša biæe pastiri po pustinji èetrdeset godina, i nosiæe kar za preljube vaše, dokle ne ispropadaju tjelesa vaša u pustinji. **34** Po broju dana, za koje uhodiste zemlju, èetrdeset dana, na svaki dan po godinu, nosiæete grijeha svoje, èetrdeset godina, i poznaæete da sam prekinuo s vama. **35** Ja Gospod rekoh, i tako æeu uèiniti svemu tom zboru zlomu, koji se sabrao na me: u pustinji æe propasti i tu pomrijeti. **36** A ljudi koje bješe poslao Mojsije da uhode zemlju, i koji vrativši se pobuniše sav zbor da vièe na nj, prosvuši zao glas o zemlji, **37** Ti ljudi, koji prosvuše zao glas o zemlji, pomriješe od pomora pred Gospodom; **38** A Isus sin Navin i Halev sin Jefonjin ostaše živi između ljudi koji su išli da uhode zemlju. **39** I Mojsije kaza sve ove rijeèi svijem sinovima Izrailjevijem, i narod plaka veoma. **40** A sjutradan ustavši poðoðe navrh gore, i rekoše: evo nas, idemo na mjesto za koje je govorio Gospod, jer zgriješimo. **41** Ali Mojsije reče: zašto prestupate zapovijest Gospodnju? Od toga neæe biti ništa. **42** Ne idite gore, jer Gospod nije među vama; nemojte da vas pobiju neprrijatelji vaši. **43** Jer je Amalik i Hananej tamo pred vama, i izgubljuete od maèa, jer odustaviste Gospoda, pa neæe ni Gospod biti s vama. **44** Ali oni ipak navališe da idu navrh gore; ali kovèeg zavjeta Gospodnjega i Mojsije ne izaðoše iz okola. **45** Tada siðe Amalik i Hananej, koji življahu u onoj gori, i razbiše ih i baciše dori do Orme.

15 Opet reče Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad doðete u zemlju gdje æete nastavati, koju æeu vam ja dati, **3** I stanete prinositi žrtvu ognjenu Gospodu, žrtvu paljenicu ili žrtvu zavjeta radi ili od drage volje, ili o praznicima svojim, gotoveæi miris ugodni Gospodu od krupnje ili od sitne stoke, **4** Tada ko prinese prinos svoj Gospodu, neka donese uza nj dar, desetinu efe bijelog brašna pomiješana s èetvrtinom ina ulja. **5** I vina èetvrt ina za naljev donesi uz žrtvu paljenicu ili uz drugu žrtvu, na svako jagnje. **6** A uz ovna donesi dar, dvije desetine bijelog brašna pomiješana s treæinom ina ulja, **7** I vina za naljev treæinu ina prinijeæe za miris ugodni Gospodu. **8** A kad prinosiš tele na žrtvu paljenicu ili na žrtvu radi

zavjeta ili na žrtvu zahvalnu Gospodu, **9** Onda neka se donese uz tele dar, tri desetine efe bijelog brašna pomiješana s po ina ulja, **10** I vina donesi za naljev po ina; to je žrtva ognjena za miris ugodni Gospodu. **11** Tako neka bude uza svakoga vola i uza svakoga ovna i uza svako živinè između ovaca ili koza. **12** Prema broju koliko prinesete, uèinite tako uza svako, koliko ih bude. **13** Svaki domorodac tako neka èini prinoseei žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu. **14** Tako ako bude među vama i doðljak ili ko bi se bavio među vama, pa bi prinož žrtvu ognjenu za miris ugodni Gospodu, neka èini onako kako vi èinite. **15** Zbore! vama i doðljaku koji je među vama jedan da je zakon, zakon vjeèan od koljena na koljeno; doðljak æe biti kao i vi pred Gospodom. **16** Jedan zakon i jedna uredba da bude vama i doðljaku, koji je među vama. **17** Još reče Gospod Mojsiju govoreæi: **18** Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: kad doðete u zemlju, u koju æeu vas ja odvesti, **19** Pa stanete jesti hleb one zemlje, tada prinesite prinos Gospodu. **20** Od prvina tijesta svojega prinosite u prinos kolæe, kao prinos od gumna tako ga prinosite. **21** Od prvina tijesta svojega dajite Gospodu prinos od koljena do koljena. **22** A kad biste pogriješili, te ne biste uèinili svijeh ovijeh zapovijesti, koje kaza Gospod Mojsiju, **23** Sve što vam je zapovjedio Gospod preko Mojsija, od dana kad zapovjedi Gospod i poslije od koljena do koljena, **24** Ako se bude uèinilo pogriješkom, da zbor ne zna, onda sav zbor neka prinese na žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu tele s darom njegovijem i s naljevom njegovijem po uredbi, i jedno jare na žrtvu za grijeh. **25** I sveštenik neka oèisti sav zbor sinova Izrailjevijeh, i oprostije im se, jer je pogriješka i oni donesoše pred Gospoda svoj prinos za žrtvu ognjenu Gospodu i prinos za grijeh svoj radi pogriješke svoje. **26** Oprostije se svemu zboru sinova Izrailjevijeh i doðljaku koji se bavi među njima, jer je pogriješka svega naroda. **27** Ako li jedna duša zgriješi ne znajuæi, neka prinese kozu od godine na žrtvu za grijeh. **28** I sveštenik neka oèisti dušu koja bude zgriješila ne znajuæi pred Gospodom, i kad je oèisti oprostije joj se. **29** I za roðenoga u zemlji sinova Izrailjevijeh i za doðljaka, koji se bavi među vama, jedan zakon da bude kad ko zgriješi ne znajuæi. **30** Ali ko od sile zgriješi između roðenijeh u zemlji ili između doðljaka, on ruži Gospoda; neka se istrijebi ona duša iz naroda svojega. **31** Jer prezre rijeè Gospodnju, i zapovijest njegovu pogazi; neka se istrijebi ona duša; bezakonje je njezino na njoj. **32** A kad bijahu sinovi Izrailjevi u pustinji, naðoše jednoga gdje kupi drva u subotu. **33** I koji ga naðoše gdje kupi drva, dovedoše ga k Mojsiju i k Aronu i ka svemu zboru. **34** I metnuše ga pod stražu, jer ne bješe kazano šta æe se èiniti s njim. **35** A Gospod reče Mojsiju: neka se pogubi taj èovjek; neka ga zaspse kamenjem sav zbor iza okola. **36** I sav zbor izvede ga iza okola i zasuše ga kamenjem, i umrije, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju. **37** Još reče Gospod Mojsiju govoreæi: **38** Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im, neka udaraju rese po skutovima od haljina svojih od koljena do koljena, i nad rese neka meæu vrvu plavu. **39** I imæete rese zato da se gledajuæi ih opominjete svijeh zapovijesti Gospodnjih i tvorite ih, i da se ne zanosite za srcem svojim i za oèima svojima, za kojima èinite preljubu; **40** Nego da pamtitate i tvorite sve zapovijesti moje, i budete sveti Bogu svojemu. **41** Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske, da vam budem Bog. Ja sam Gospod Bog vaš.

16 A Korej sin Isara sin Kata sin Levijeva, i Daten i Airon sinovi Elijavovi, i Avnan sin Faleta sin Ruvimova pobuniše se, 2 I ustaše na Mojsija, i s njima dvjesta i pedeset ljudi između sinova Izrailjevih, glavara narodnjih, koji se sazivahu na zbor i bijahu ljudi znatni. 3 I skupiše se na Mojsija i na Arona, i rekoše im: dosta nek vam je; sav ovaj narod, svi su sveti, i među njima je Gospod; zašto se vi podižežte nad zborom Gospodnjim? 4 Kad to eu Mojsije, pade nièice. 5 Potom reèe Koreju i svoj družini njegovoj govoreæi: sjutra æe pokazati Gospod ko je njegov, i ko je svet, i koga je pustio k sebi, jer koga je izabroa onoga æe pustiti k sebi. 6 Ovo uèinite: uzmite kadionice, Korej sa svom družinom svojom. 7 I metnите sjutra u njih ognja i metnите u njih kada pred Gospodom, i koga izbere Gospod onaj æe biti svet. Dosta nek vam je, sinovi Levijevi! 8 I reèe Mojsije Koreju: èujte sinovi Levijevi! 9 Malo li vam je što vas je Bog Izrailjev odvojio od zbora Izraeljeva pustivši vas k sebi da vršite službu u šatoru Gospodnjem i da stojite pred zborom i služite za nj? 10 Pustio je k sebi tebe i svu braæeu tvoju, sinove Levijeve, s tobom, a vi tražite još i sveštenstvo? 11 Zato ti i sva družina tvoja skupiste se na Gospoda. Jer Aron šta je da vièete na nj? 12 I posla Mojsije da dozovu Datana i Airona sinove Elijavove. A oni odgovoriše: neæemo da idemo. 13 Malo li je što si nas izveo iz zemlje u kojoj teèe mlijeko i med da nas pobiješ u ovoj pustinji, nego još hoæeš da vladaš nad nama? 14 Jesi li nas odveo u zemlju gdje teèe mlijeko i med? i jesli nam dao da imamo njiva i vinograda? hoæeš li oèi ovijem ljudima da iskopaš? Neæemo da idemo. 15 Tada se rasrdi Mojsije vrlo, i reèe Gospodu: nemoj pogledati na dar njihov; nijednoga magarca nijesam uzeo od njih, niti sam kome od njih uèinio kakoga zla. 16 Potom reèe Mojsije Koreju: ti i svi tvoji stanite sjutra pred Gospodom, ti i oni i Aron. 17 I uzmiti svaki svoju kadionicu, i metnite u njih kada, i stanite pred Gospodom svaki sa svojom kadionicom, dvjesta i pedeset kadionica, i ti i Aron, svaki sa svojom kadionicom. 18 I uzeše svaki svoju kadionicu, i metnuvši u njih ognja metnuše u njih kada, i stadoše na vrata šatora od sastanka s Mojsijem i Aronom. 19 A Korej sabra na njih sav zbor na vrata šatora od sastanka; tada se pokaza slava Gospodnja svemu zboru. 20 I reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: 21 Odvojite se iz toga zbora, da ih odmah satrem. 22 A oni padoše nièice i rekoše: Bože, Bože duhovima i svakom tijelu! ovaj jedan zgrijšeò, i na sav li æeò se zbor gnjevit? 23 Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 24 Reci zboru i kaži: otstupite od šatora Korejeva i Datenova i Aironova. 25 I ustavši Mojsije otide k Datenu i Aironu, a za njim otidoše starješine Izraeljeve. 26 I reèe zboru govoreæi: otstupite od šatora tijeh bezbožnika, i ne dodjelijavajte se nièege što je njihovo, da ne izginete sa svijeh grijeha njihovih. 27 I otstupiše sa svijeh strana od šatora Korejeva i Datenova i Aironova; a Daten i Airon izasavši stadoše svaki na vrata od šatora svojega sa ženama svojim i sa sinovima svojim i s djecom svojom. 28 Tada reèe Mojsije: ovako æete poznati da me je Gospod poslao da èinim sva ova djela, i da ništa ne èinim od sebe: 29 Ako ovi pomru kao što mru svi ljudi, i ako budu pokarani kao što bivaju pokarani svi ljudi, nije me poslao Gospod; 30 Ako li što novo uèini Gospod, i zemlja otvori usta svoja i proždre ih sa svijem što je njihovo, i siðu živi u grob, tada znajte da su ovi ljudi uvrijedili Gospoda. (Sheol h7585) 31 A kad izgovori rijeèi ove, rasjede se zemlja pod njima, 32 I otvorivši zemlja usta svoja

proždrje ih, i domove njihove i sve ljudi Korejeve i sve blago njihovo. 33 I tako siðoše sa svijem što imahu živi u grob, i pokri ih zemlja i nesti ih iz zbora. (Sheol h7585) 34 A svi Izraeljici koji bijahu oko njih pobjegoše od vike njihove, jer govorahu: da nas ne proždre zemlja. 35 I izade organj od Gospoda, i sažeže onijeh dvjesta i pedeset ljudi koji prinesoše kad. 36 Tada reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 37 Kazí Eleazaru sinu Arona sveštenika neka pokupi kadionice iz toga garišta, i ugljevje iz njih neka razbací, jer su svete; 38 Kadionice onijeh koji ogrješe duše svoje neka raskuju na ploèe da se okuje oltar, jer kadiše njima pred Gospodom, zato su svete, i neka budu sinovima Izraeljevijem znak. 39 I pokupi Eleazar sveštenik kadionice mijedene, kojima bjehu kadili oni što izgorješe, i raskovaše ih na okov oltaru 40 Za spomen sinovima Izraeljevijem, da ne pristupa nikо drugi koji nije roda Aronova da kadi pred Gospodom, da mu ne bude kao Koreju i družini njegovoj, kao što mu bješe kazao Gospod preko Mojsija. 41 A sjutradan vikaše sav zbor sinova Izraeljevijeh na Mojsija i na Arona govoreæi: pobiste narod Gospodnj. 42 A kad se stjeçaše narod na Mojsija i na Arona, pogledaše na šator od sastanka, a to oblak na njemu, i pokaza se slava Gospodnja. 43 I doðe Mojsije i Aron pred šator od sastanka. 44 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 45 Uklonite se iz toga zbora da ih odmah potrem. A oni padoše nièice. 46 I reèe Mojsije Aronu: uzmi kadionicu, i metni u nju ognja s oltara, i metni kada, i idi brže ka zboru, i oèisti ih; jer gnjev žestok izade od Gospoda, i pomor poèe. 47 I uzevši Aron kadionicu, kao što mu reèe Mojsije, otrèa usred zbora, i gle, pomor veæ bješe poèeo u narodu; i okadiv oèisti narod. 48 I stajaše među mrtvima i živima, i ustavi se pomor. 49 A onijeh koji pomriješe od toga pomora bješe èetrnaest tisuæa i sedam stotina, osim onijeh što izgibioše s Koreja. 50 I vrati se Aron k Mojsiju na vrata šatora od sastanka, kad se ustavi pomor.

17 Potom reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Reci sinovima Izraeljevijem, i uzmi od njih po jednu palicu od svakoga doma otaca njihovih, od svih knezova njihovih, po domovima otaca njihovih, dvanaest palica, i ime svakoga napiši na palici njegovoj. 3 A na palici Levijevu napiši ime Aronovo, jer je svaka palica za jednog poglavara od doma otaca njihovih. 4 I ostavi ih u šatoru od sastanka pred svjedoèanstvom, gdje se sastajem s vama. 5 I koga izaberem, njegova æe palica procvjetati; tako æeu utišati pred sobom viku sinova Izraeljevijeh što vièu na vas. 6 Kad to reèe Mojsije sinovima Izraeljevijem, dadoše mu svi knezovi njihovi palice, svaki knez po palicu od doma oca svojega, dvanaest palica, i palica Aronova bješe među palicama njihovim. 7 I ostavi Mojsije palice pred Gospodom u šatoru od svjedoèanstva. 8 A sjutradan doðe Mojsije u šator od svjedoèanstva, i gle, procvjetala palica Aronova od doma Levijeva; bješe napupila i cvjetala, i bademi zreli na njoj. 9 I iznese Mojsije sve one palice ispred Gospoda k svijem sinovima Izraeljevijem, i razgledavaši ih uzeši svaki svoju palicu. 10 A Gospod reèe Mojsiju: donesi opet palicu Aronovu pred svjedoèanstvo da se èuva za znak nepokornima, da prestane vika njihova na me, da ne izginu. 11 I uèini Mojsije, kako mu zapovjedi Gospod tako uèini. 12 Tada rekoše sinovi Izraeljevi Mojsiju govoreæi: pomriesmo, propadosmo, svi propadosmo. 13 Ko se god približi k šatoru Gospodnjemu, gine; hoæemo li svi izginuti?

18

A Gospod reèe Aronu: ti i sinovi tvoji i dom oca tvojega s tobom nosite grijehe o svetinju; ti i sinovi tvoji s tobom nosite grijehe sveštenstva svojega. **2** I braæu svoju, pleme Levijevo, pleme oca svojega uzmi k sebi da budu uza te i služe ti; a ti æeš i sinovi tvoji s tobom služiti pred šatorom od sastanka. **3** Neka dobro slušaju zapovijesti tvoje i rade što treba u svem šatoru; ali k sudovima od svetinje k oltaru neka ne pristupaju, da ne izginu i oni i vi. **4** Neka budu dakle uza te, i neka rade sve što treba u šatoru od sastanka u svakoj službi u njemu; ali niko drugi da ne pristupi s vama. **5** A vi radite što treba u svetinji i što treba na oltaru, da više ne dođe grijev na sinove Izrailjeve. **6** Jer evo ja uzeh braæu vašu Levite između sinova Izrailjevih, i vama su dani na dar za Gospoda, da vrše službu u šatoru od sastanka. **7** A ti i sinovi tvoji s tobom vršite svešteniku službu svoju u svemu što pripada k oltaru i što biva iza zavjesa, i služite; sveštenstvo darovah vam, zato ko bi drugi pristupio, da se pogubi. **8** Još reèe Gospod Aronu: evo, dajem ti i prinose svoje što se u vis podižu, između svih stvari koje posveæenjuju sinovi Izrailjevi dajem ih tebi radi pomazanja i sinovima tvojim zakonom vjeèenim. **9** To neka je tvoje od stvari posveæenijeh, koje se ne sažiju; svaki prinos njihov između svih darova njihovih i između svih prinosa za grijehe i svih prinosa za krivicu, koje mi donesu, svetinja nad svetinjama da je tvoja i sinova tvojih. **10** U svetinji ga jedi, sve muškinje neka ga jede, sveta stvar da ti je. **11** Tvoje su dakle žrtve darova njihovih koje se u vis podižu; i svaku žrtvu sinova Izrailjevih koja se obræe tebi dajem i sinovima tvojim i kæerima tvojim s tobom zakonom vjeèenim; ko je god èist u domu tvojem, neka jede. **12** Najbolje od ulja i najbolje od vina i žita, prvine koje daju Gospodu, tebi dajem. **13** Prvine od svega što rodi u zemlji njihovoj, koje donesu Gospodu, tvoje neka budu; ko je god èist u domu tvojem neka jede. **14** Sve zavjetovano Bogu i Izraelju, tvoje neka je. **15** Što god otvora matericu između svakoga tijela koje prinose Gospodu, i između ljudi i između stoke, tvoje da bude; ali prvenac èovjeèiji neka se otkupljuje; i prvenac neèiste stoke neka se otkupljuje. **16** A otkup neka mu bude kad bude od mjeseca dana po tvojoj cijeni pet sikala srebra, po siklu svetom; u njemu je dvadeset gera. **17** A prvenca od krave ili prvenca od ovce ili prvenca od koze ne daj da se otkupi; svete su stvari; krvlju njihovom pokropi oltar, i salo njihovo zapali, da bude žrtva ognjena za miris ugodni Gospodu. **18** A meso od njih da je tvoje, kao grudi što se obræu i kao pleæe desno, da je tvoje. **19** Sve prinose što se podižu od posveæenijeh stvari, što prinose sinovi Izrailjevi Gospodu, dajem tebi i sinovima tvojim i kæerima tvojim s tobom zakonom vjeèenim; to æe biti zavjet oslojen, vjeèan pred Gospodom tebi i sjemensu tvojemu s tobom. **20** Još reèe Gospod Aronu: u zemlji njihovoj da nemaju našljedstva, ni dijela meðu njima da nemaš; ja sam dio tvoj i tvoje našljedstvo meðu sinovima Izrailjevijem. **21** A sinovima Levijevim evo dajem u našljedstvo sve desetke od Izraelja za službu njihovu što služe u šatoru od sastanka. **22** A sinovi Izraeljevi neka više ne pristupaju k šatoru od sastanka, da se ne ogriješe i ne izgini. **23** Nego sami Leviti neka služe službu u šatoru od sastanka, i oni neka nose grijehe svoj zakonom vjeèenim od koljena do koljena, pa da nemaju našljedstva meðu sinovima Izrailjevijem. **24** Jer desetke sinova Izrailjevih, što æe donositi Gospodu na žrtvu što se podiže, dajem Levitima u našljedstvo; toga radi rekoh za njih: meðu sinovima Izrailjevijem da nemaju našljedstva. **25** Još

reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **26** Reci Levitima i kaži im: kad uzmete od sinova Izrailjevih desetak koji vam dадох od njih za našljedstvo vaše, onda prinesite od njega prinos što se podiže Gospodu, deseto od desetoga. **27** I primiæe vam se prinos vaš kao žito s gumna i kao vino iz kace. **28** Tako i vi prinosite prinos što se podiže Gospodu od svih desetaka svojih, koje æete uzimati od sinova Izrailjevih, i dajite od njih prinos Gospodnjii Aronu svešteniku. **29** Od svega što vam se da prinosite svaki prinos što se podiže Gospodu, od svega što bude najbolje sveti dio. **30** I reci im: kad prinesete najbolje od toga, tada æe se primiti Levitima kao dohodak od gumna i kao dohodak od kace. **31** A jesti možete to na svakom mjestu i vi i porodice vaše, jer vam je plata za službu vašu u šatoru od sastanka. **32** I neæete za to navuæi na se grijeha, kad stanete prinositi što je najbolje, i neæete oskrvni svetijeh stvari sinova Izrailjevih, i neæete izginuti.

19 Još reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **2** Ovo je uredba i zakon što zapovjedi Gospod govoreæi: reci sinovima Izrailjevijem neka ti dovedu juniku crvenu zdravu, na kojoj nema mane, i koja još nije bila u jarmu; **3** I podajte je Eleazaru svešteniku, a on neka je izvede napolje iz okola da je zakolju pred njim. **4** I uzevši Eleazar krvni njezine na prst svoj neka pokropi krvlju prema šatoru od sastanka sedam puta. **5** Potom neka zapovjedi da se spali junica pred njegovijem oèima; kožu njezini i meso njezino i krv njezino s balegom neka spale. **6** I sveštenik uzevši drveta ketrova, isopa i crvca, neka baci u oganj gdje gori junica. **7** Potom neka opere haljine svoje i opere tijelo svoje vodom, pa onda neka uðe u oko, i neka bude sveštenik neèist do veèera. **8** Tako i ko je spali, neka opere haljine svoje vodom, i tijelo svoje neka opere vodom, i neka bude neèist do veèera. **9** A èist èovjek neka pokupi pepeo od junice i izruei ga iza okola na èisto mjesto, da se èuva zboru sinova Izrailjevih za vodu oèišæenja; to je žrtva za grijehe. **10** I onaj koji pokupi pepeo od junice neka opere haljine svoje, i neka bude neèist do veèera. To neka je sinovima Izrailjevijem i došljaku koji se bavi meðu njima vjeèan zakon. **11** Ko se dotakne mrtva tijela èovjeèijega, da je neèist sedam dana. **12** On neka se oèisti onom vodom treæi dan i sedmi dan, i biæe èist; ako li se ne oèisti treæi dan i sedmi, neæe biti èist. **13** Ko se dotakne mrtva tijela èovjeèijega pa se ne oèisti, onaj je oskrvrio šator Gospodnjii; zato da se istrijebi ona duša iz Izraelja; jer nije pokropljen vodom oèišæenja, zato je neèist, i neèistota je njegova na njemu. **14** Ovo je zakon kad èovjek umre u šatoru: ko god uðe u onaj šator i ko god bude u šatoru, neèist da je sedam dana; **15** I svaki sud otkriven, koji ne bude dobro zakljen, neèist je. **16** I ko se god dotakne u polju posjeèenoga maðeèa ili umrloga ili kosti èovjeèije ili groba, neèist da je sedam dana. **17** I neka za neèistoga uzmu pepela od junice spaljene za grijehe, i neka naliju na nj vode žive u sud. **18** Potom neka uzme èist èovjek isopa i zamoèi u onu vodu, i pokropi njom šator i sve sude i ljudi koji su u njemu bili; tako i onoga koji bi se dotakao kosti ili èovjeka posjeèena ili umrla ili groba. **19** Èisti neèistoga neka pokropi treæi i sedmi dan; i kad ga oèisti sedmi dan, neka opere haljine svoje i sebe neka opere vodom, i biæe èist uveèe. **20** A ko bude neèist pa se ne oèisti, da se istrijebi ona duša iz zbara; jer je svetinju Gospodnju oskrvnio, a nije pokropljen vodom oèišæenja; neèist je. **21** I ovo

neka im je zakon vječan: i koji pokropi vodom očišćenja, neka opere haljine svoje; i ko se god dotakne vode očišćenja, da je nečist do vječera. 22 I češa se god dotakne ko je nečist, da je nečist; i ko se njega dotakne, da je nečist do vječera.

20 I sinovi Izraeljevi, sav zbor njihov, dođoše u pustinju Sinsku prvoga mjeseca, i stade narod u Kadisu; i ondje umrije Marija, i bi pogrebena ondje. 2 A ondje nemaše zbor vode, te se skupiše na Mojsija i na Arona. 3 I svađaše se narod s Mojsijem, i govorahu: kamo da smo pomrli kad pomriješ braća naša pred Gospodom! 4 Zašto dovedoste zbor Gospodnj u ovu pustinju da izginemo ovdje i mi i stoka naša? 5 I zašto nas izvedoste iz Misira da nas dovedete na ovo zlo mjesto, gdje ne rodi ni žito ni smokva ni grožđe ni šipak, a ni vode nema za piće? 6 I dođe Mojsije i Aron ispred zbora na vrata šatora od sastanka, i padoše nijeće; i pokaza im se slava Gospodnja. 7 I reče Gospod Mojsiju govoreci: 8 Uzmi štap, i sazovite zbori i Aron brat tvoj, i progovorite stijeni pred njima, te æe dati vodu svoju; tako æeš im izvesti vodu iz stijene, i napoijaeš zbor i stoku njihovu. 9 I Mojsije uze štap ispred Gospoda, kako mu zapovjedi Gospod. 10 I sazvaše Mojsije i Aron zbor pred stijenu, i on im reče: slušajte odmetnic! hoæemo li vam iz ove stijene izvesti vodu? 11 I dize Mojsije ruku svoju i udari u stijenu štapom svojim dva puta, i izide voda mnoga, te se napoji narod i stoka njihova. 12 A Gospod reče Mojsiju i Aronu: što mi ne vjerovaste i ne proslaviste me pred sinovima Izraeljevim, zato neæete odvesti zbora toga u zemlju koju sam im dao. 13 To je voda od svađe, gdje se svađaše sinovi Izraeljevi s Gospodom, i on se proslavi među njima. 14 Iza toga posla Mojsije poslanike iz Kadisa k caru Edomskom da mu reku: ovako kaze brat tvoj Izraeli: ti znaš sve nevolje koje nas snaðoše: 15 Kako naši oci sidoše u Misir, i bijasmo u Misiru dugo vremena, i kako Misirci zlo èiniše nama i ocima našim; 16 I vikasmo ka Gospodu, i Gospod èu glas naš, i posla anđela, koji nas izvede iz Misira; i evo smo u Kadisu, gradu na tvojoj međi. 17 Pusti nas da proðemo kroz tvoju zemlju; neæemo iæi preko polja ni preko vinograda, niti æemo piti vode iz kojega studenca; iæi æemo carskim putem, neæemo svrtati ni nadesno ni nalijevo dok ne prijeđemo među tvoju. 18 A Edom mu odgovori: ne idi preko moje zemlje, da ne izidem s maæem preda te. 19 A sinovi Izraeljevi rekoše mu: iæi æemo utrenikom, i ako se napijemo vode tvoje, mi ili stoka naša, platiæemo je; ništa više, samo da pješice proðemo. 20 A on im odgovori: neæete proæi. I izide Edom pred njih s mnogo naroda i s velikom silom. 21 I kad ne htje Edom dopustiti Izraelju da prijeđe preko međe njegove, Izraelit otide od njega. 22 I krenuvši se od Kadisa dođoše sinovi Izraeljevi, sav zbor njihov, ka gori Oru. 23 I Gospod reče Mojsiju i Aronu na gori Oru kod međe Edomske govoreci: 24 Aron valja da se pribere k rodu svojemu, jer neæe uæi u zemlju koju sam dao sinovima Izraeljevijem, jer ne poslušaste zapovijesti moje na vodi od svađe. 25 Uzmi Arona i Eleazara sina njegova, i izvedi ih na gori Or. 26 I svuci Aronu haljine njegove i obuci ih Eleazaru sinu njegova, pa æe se Aron pribrati i umrijeti ondje. 27 I uèini Mojsije kako zapovjedi Gospod; i izidoše na gori Or pred svijem zborom. 28 I svuèe Mojsije s Arona haljine njegove i obuèe ih Eleazaru sinu njegova, i umrije ondje Aron navrh gore, a Mojsije i Eleazar sidoše s gore. 29 A kad vidje sav zbor da umrije Aron, plaka sav dom Izraeljev za Aronom trideset dana.

21 A kad èu Hananej car Aradski, koji življaše na jugu, da ide Izraelij putem kojim idoše uhode, on se pobi s njima i zarobi ih nekoliko. 2 Tada se Izraelij zavjetova Gospodu i reče: ako daš ovaj narod meni u ruke, da temelja æu raskopati gradove njihove. 3 I usliši Gospod glas Izraeljev i dade mu Hananeje, a on zatr njih i gradove njihove, i prozva ono mjesto Orma. 4 Potom poðoše od gore Ora k Crvenom Moru obilazeæi zemlju Edomsku, i oslabi duh narodu od puta. 5 I vikaše narod na Boga i na Mojsija: zašto nas izvedoste iz Misira da izginemo u ovoj pustinji? Jer nema ni hrjeba ni vode, a ovaj se nikaki hrjeb veæ ogadio duši našoj. 6 A Gospod pusti na narod zmije vatrene, koje ih ujedahu, te pomrije mnogo naroda u Izraelju. 7 Tada doðe narod k Mojsiju i rekoše: zgriješimo što vikasmo na Gospoda i na tebe; moli Boga neka ukloni zmije od nas. I Mojsije se pomoli za narod. 8 I Gospod reče Mojsiju: naæini zmiju vatrenu, i metni je na motku, i koga ujede zmija, neka pogleda u nju, pa æe ozdraviti. 9 I naæini Mojsije zmiju od mjedi, i metnu je na motku, i koga god ujede zmija on pogleda u zmiju od mjedi, i ozdravi. 10 Potom poðoše sinovi Izraeljevi, i stadoše u oko u Ovotu. 11 I iz Ovota otišavši stadoše uoko na brdima Avarimskim u pustinju koja je prema Moavskoj s istoka. 12 Odande otišavši stadoše uoko u dolini Zaredu. 13 I odatle otišavši stadoše uoko na brodu na Arnonu, koji je u pustinji i izlazi od međe Amorejske. Jer je Arnon međa Moavsku između Moavaca i Amorejaca. 14 Zato se kaže u knjizi o ratovima Gospodnjim: na Vajeva u Sufi i na potoke Arnonске. 15 Jer ti potoci, koji dopiru do mjesta Ara, teku pokraj međe Moavskie. 16 A otuda doðoše k Viru; to je studenac za koji bješe rekao Gospod Mojsiju: skupi narod, i daæu im vode. 17 Tada pjeva Izrael pjesmu ovu: Diži se, studenë; pripajevajte ga; 18 Studenë, koji kopaše knezovi, koji iskopâše poglavari narodni s onijem koji postavi zakon, palicama svojim. A iz pustinje otidoše u Mantanail, 19 A iz Mantanaila u Nadil, a iz Nadila u Vamot, 20 A iz Vamota u dolinu koja je u polju Moavskom kod gore Fazje i gleda u pustinju. 21 Tada posla Izrael poslanike k Sionu caru Amorejskom govoreci: 22 Pusti da proðemo kroz tvoju zemlju, neæemo svrtati ni u polje ni u vinograd, niti æemo piti vode iz studenaca; iæi æemo carskim putem dokle ne prijeđemo među tvoju. 23 Ali ne dade Sion Izraelju da proðe kroz zemlju njegovu, nego sabra Sion sav narod svoj, i izaðe na Izraelju u pustinju, i dođe u Jasu, i pobi se s Izraeljem. 24 Ali ga isijee Izraelj oštirim maæem, i osvoji zemlju njegovu od Arnona pa do Javoka da sinova Amonovijeh, jer tvrda bješe međa sinova Amonovijeh. 25 I uze Izraelj sva ona mjesta i naseli se u svijem gradovima Amorejskim, u Esevonus i u svijem selima njegovijem. 26 Jer Esevon bješe grad Siona cara Amorejskoga, koji bješe prvi zavojšto na cara Moavskoga i bješe mu uzeo svu zemlju njegovu do Arnona. 27 Zato govore u prièi: hodite u Esevon, da se sagradi i podigne grad Sionov. 28 Jer organj izaðe iz Esevona, plamen iz grada Sionova, i spali Ar Moavski i stanovnike na visini Arnonskoj. 29 Teško tebi, Moave; propao si, narode Hamosov; dao je sinove svoje koji utekoše i kæperi svoje u ropstvo Sionu caru Amorejskom. 30 Ali ih postrijeljasmao, propade Esevon do Devona, i potrsmo ih do Nofe, koja dopire do Medeve. 31 I takо živje Izraelij u zemlji Amorejskoj. 32 Potom posla Mojsije da uhode Jazir, i uzeše sela oko njega, i izagnaše Amorejce koji bijahu ondje. 33 Potom obrativši se poðoše u Vasan; i izide Og car Vasanski pred njih, on i sav narod njegov na boj u Edrajin. 34 A Gospod reče

Mojsiju: ne boj ga se; jer sam ga dao u tvoje ruke i sav narod njegov i zemlju njegovu; i uèini mu kako si uèino Sionu caru Amorejskom koji živiljaše u Esevonu. **35** I pobiše ga i sinove njegove i sav narod njegov, da ne osta nijedan, i osvojiše zemlju njegovu.

22 Odatle se podigoše sinovi Izrailjevi, i stadoše u oko u polju Moavskom s onu stranu Jordana prema Jerihonu. **2** I vidje Valak sin Seforov sve što uèini Izrail Amoreju, **3** I uplaši se Moav od naroda veoma; jer ga bješe mnogo, i prituži Moavu od sinova Izrailjevih. **4** Pa reèe Moav starješinama Madijanskim: sada æe ova množina pojesti sve što je oko nas kao vo travu u polju. A Valak sin Seforov bješe u ono vrijeme car Moavski. **5** I posla poslanike k Valamu sinu Veorovu u Faturu, koja je na rijeci u zemlji naroda njegova, govoreæi: evo narod izide iz Misira, evo prekrilje je zemlju, i stoji prema meni. **6** Nego hodi, prokuni mi ovaj narod, jer je jaèi od mene, eda bih mu odolio i pobjio ga ili istjerao iz zemlje ove; jer znam, koga blagosloviš biæe blagosloven, a koga prokuneš biæe proklet. **7** I otidoše starješine Moavske i starješine Madijanske noseæi darove za vraèanje; i doðoše k Valamu, i kazaše mu rijeèi Valakove. **8** A on im reèe: ostanite ovdje ovu noæ, i odgovorila vam kako mi Gospod kaže. I ostaše knezovi Moavski kod Valama. **9** A Bog doðe k Valamu i reèe mu: kakvi su to ljudi kod tebe? **10** I reèe Valam Bogu: Valak sin Seforov, car Moavski, posla ih k meni govoreæi: **11** Evo narod izide iz Misira i prekrili zemlju; nego hodi, prokuni mi ga, eda bih ga nadbio i otjerao ga. **12** A Bog reèe Valamu: ne idi s njima, niti kuni toga naroda, jer je blagosloven. **13** I ujutru ustavši Valam reèe knezovima Valakovijem: vratite se u svoju zemlju, jer mi ne da Bog da idem s vama. **14** I ustavši knezovi Moavski doðoše k Valaku, i rekoše: ne htje Valam poæi s nama. **15** Tada opet posla Valak više knezova i veæe od prijeh. **16** I oni došavši k Valamu rekoše mu: ovako veli Valak sin Seforov: nemoj se zatezati, molim te, nego doði k meni. **17** Jer æeu te dobro darivati, i što mi god reèeš èiniæeu; zato doði, molim te, prokuni mi ovaj narod. **18** A Valam odgovori i reèe slugama Valakovijem: da mi da Valak kuæeu svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti rijeèi Gospoda Boga svojega da uèinim što malo ili veliko. **19** Ali opet ostanite ovdje i vi ovu noæ, da vidim što æe mi sada kazati Gospod. **20** I doðe Bog noæu k Valamu i reèe mu: kad su došli ti ljudi da te zovu, ustani, idi s njima, ali što ti kažem ono da èini. **21** I ujutru ustavši Valam osamari magaricu svoju, i poðe s knezovima Moavskim. **22** Ali se razgnjevi Bog što on poðe; i stade anđeo Gospodnji na put da mu ne da; a on sjeðaše na magarici svojoj i imaše sa sobom dva momka svoja. **23** A kad magarica vidje anđela Gospodnjega gdje stoji na putu s golijem maèem u ruci, svrnu magarica s puta i poðe preko polja. A Valam je stade biti da je vratи na put. **24** A anđeo Gospodnji stade na stazu među vinogradima, a bijaše zid i odovud i odonud. **25** I magarica videæi anđela Gospodnjega pribi se uz drugi zid, i pritiše nogu Valamovu o zid; a on je stade opet biti. **26** Potom anđeo Gospodnji otide dalje, i stade u tjesnacu, gdje ne bješe mjesta da se svrne ni nadesno ni nalijevo. **27** I magarica videæi anđela Gospodnjega pade pod Valamom, a Valam se vrlo razljuti, i stade biti magaricu svojim štapom. **28** Tada Gospod otvorí usta magaricu, te ona reèe Valamu: šta sam ti uèinila, te me biješ veæ treæi put? **29** A Valam reèe

magarici: što mi prkosiš? da imam maè u ruci, sad bih te ubio. **30** A magarica reèe Valamu: nijesam li tvoja magarica? jašeš me otako sam postala tvoja do danas; jesam li ti kad tako uèinila? A on reèe: nijesi. **31** Tada Gospod otvorí oèi Valamu, koji ugleda anđela Gospodnjega gdje stoji na putu s golijem maèem u ruci. I on savi glavu i pokloni se licem svojim. **32** I reèe mu anđeo Gospodnji: zašto si bio magaricu svoju veæe tri puta? evo ja izidoh da ti ne dam, jer tvoj put nije meni po volji. **33** Kad me ugleda magarica, ona se ukloni ispred mene veæe tri puta; a da se nije uklonila ispred mene, tebe bih veæ ubio a nju bih ostavio u životu. **34** A Valam reèe anđelu Gospodnjemu: zgriješio sam, jer nijesam znao da ti stojiš preda mnom na putu; ako tebi nije po volji, ja æeu se vratiti. **35** A anđeo Gospodnji reèe Valamu: idi s tijem ljudima, ali samo ono govori što ti ja kažem. Tada Valam otide s knezovima Valakovim. **36** A kad èu Valak da ide Valam, izide mu na susret u grad Moavski na međi Arnonskoj nakraj međe. **37** I reèe Valak Valamu: nijesam li slao k tebi i zvao te? zašto mi ne doðe? eda li te ne mogu darivati? **38** A Valam reèe Valaku: evo sam došao k tebi; ali hoæeu li moæi što govoriti? Što mi Bog metne u usta, ono æeu govoriti. **39** I otide Valam s Valakom, i doðoše u grad Uzot. **40** I nakla Valak volova i ovaca, i posla Valamu i knezovima, koji bijaju s njim. **41** A ujutru uze Valak Valama i odvede ga na visinu Valovu, i odande mu pokaza jedan kraj naroda.

23 I reèe Valam Valaku: naèini mi ovdje sedam oltara, i pripravi mi ovdje sedam telaca i sedam ovnova. **2** I uèini Valak kako mu reèe Valam; i prineše Valak s Valalom na svakom oltaru po jedno tele i ovna. **3** Pa reèe Valam Valaku: stoj kod svoje žrtve paljenice; a ja idem eda bih se sreò s Gospodom, pa što mi javi kazaæeu ti. I on otide sam. **4** I srete Bog Valama, a on mu reèe: sedam oltara spremih, i prinesoh po tele i ovna na svakom oltaru. **5** A Gospod metnu rijeèi u usta Valamu, i reèe: vrati se k Valaku i tako mu reci. **6** I vrati se k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i svi knezovi Moavski. **7** A on otvorí prièu svoju, i reèe: iz Arama dovede me Valak car Moavski s planine istoèene, govoreæi: hodi, prokuni mi Jakova, hodi, naruži Izrailja. **8** Kako bih kleo onoga koga ne kune Bog? ili kako bih ružio onoga koga Gospod ne ruži? **9** Jer svrh stjena vidim ga, i s humova gledam ga. Gle, ovaj æe narod nastavati sam, i s drugim narodima neæee se pomiješati. **10** Ko æee izbrojiti prah Jakovljev i broj od èetvrti Izraelja? Da bih ja umro smræeu pravednièkom, i kraj moj da bi bio kao njihov! **11** Tada reèe Valak Valamu: šta to radiš od mene? Ja te dozvah da prokuneš neprijatelje moje, a gle, ti blagosiljaš jednako. **12** A on odgovori i reèe: zar neæeu paziti i goroviti ono što mi je Gospod metnuo u usta? **13** Tada mu reèe Valak: hodi sa mnom na drugo mjesto, odakle æeš ga vidjeti; samo mu kraj vidiš, a svega ga ne vidiš; prokuni mi ga odande. **14** I dovede ga u polje Zofim, navrh Fazze, i naèini sedam oltara, i prineše na svakom oltaru po jedno tele i ovna. **15** Tada Valam reèe Valaku: stoj tu kod žrtve svoje paljenice, a ja idem onamo na susret Gospodu. **16** I srete Gospod Valama, i metnu mu rijeè u usta, i reèe: vrati se k Valaku, i tako gorovi. **17** I doðe k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i s njim knezovi Moavski; i reèe Valak: šta veli Gospod? **18** A on otvorí prièu svoju, i reèe: ustani Valaèe, i poslušaj, èuji me sine Seforov! **19** Bog nije èovjek da laže, ni sin èovjeku da se pokaje. Što kaže neæee li uèiniti, i što

reèe neæe li izvræiti? 20 Gle, primih da blagoslovim; jer je on blagoslovio, a ja neæu poreæi. 21 Ne gleda na bezakonje u Jakovu ni na nevaljalstvo u Izrailju; Gospod je njegov s njim, i graja u njemu kao car kad nadvlada. 22 Bog ga je izveo iz Misira, on mu je kao snaga jednorogova. 23 Jer nema èini na Jakova ni vraæanja na Izrailja; u ovo doba govoræe se o Jakovu i o Izrailju, ëto je uèinio Bog. 24 Evo, narod æe ustati kao silan lav, i kao laviæ skoeæe; neæe leæi dokle ne pojede lova i popije krvu pobijenih. 25 Tada reèe Valak Valamu: nemoj ga ni kleti ni blagosiljati. 26 A Valam odgovori Valaku: nijesam li ti kazao da æeu èiniti ëto mi god Gospod kaže? 27 A Valak reèe Valamu: hodi, odveæe te na drugo mjesto; da ako Bogu bude volja da mi ga odande prokuneš. 28 I odvede Valak Valamu navrh Fegora, koji gleda u pustinju. 29 I reèe Valam Valaku: naèini mi ovđe sedam oltara, i pripravi mi ovđe sedam telaca i sedam ovnova. 30 I uèini Valak kako reèe Valam i prinese žrtvu po tele i ovna na svakom oltaru.

24 I vidjevši Valam da je Božja volja da blagosilja Izrailja, ne htje više ni iæi kao prije po vraæanju, nego se okrete licem k pustinji, 2 I podigavši oèi svoje ugleda Izrailja gdje stoji po plemenima svojim; i duh Božji doðe na nj. 3 I otvori prièu svoju, i reèe: kaže Valam sin Veorov; kaže èovjek kojemu su otvorene oèi; 4 Kaže onaj koji èuje rijeèi Božje, koji vidi utvaru Svetoguæega, koji kad padne otvorene su mu oèi: 5 Kako su lijepi šatori tvoji, Jakove, i kolibe tvoje, Izrailju! 6 Pružili su se kao potoci, kao vrtovi kraj rijeke, kao mirisava drveta koja je posadio Gospod, kao kredri na vodi. 7 Poteæi æe voda iz vijedra njegova, i sjeme æe njegovo biti među velikim vodama, i car æe se njegov podignuti svrh Agaga, i carstvo æe se njegovo uzvisiti. 8 Bog ga je izveo iz Misira, i on mu je kao snaga jednorogova; pojeæe narode koji su mu neprijatelji, i kosti æe njihove potri, i strijelama svojim postrijeljati ih. 9 Spustio se, leži kao laviæ i kao ljuti lav; ko æe ga probudit? Ko tebe blagosilja, biæe blagosloven; a ko tebe kune, biæe proklet. 10 Tada se razgnjevi Valak na Valamu, i pljesnu se rukama, i reèe Valak Valamu: dozvah te da prokuneš neprijatelje moje, a ti si blagoslovio eto veæ tri puta. 11 Odlazi u svoje mjesto; rekoh da æeu te darivati, a eto Gospod ne da ti dara. 12 A Valam reèe Valaku: nijesam li i poslanicima tvojim koje si poslao k meni rekao govoreæi: 13 Da mi da Valak kuæeu svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti rijeèi Gospodnje da uèinim ëto dobro ili zlo od sebe; ëto kaže Gospod ono æeu kazati. 14 Ja sada evo idem k narodu svojemu, ali da ti kaæem ëta æe taj narod uèiniti narodu tvojemu najposlje. 15 Potom otvori prièu svoju, i reèe: kaže Valam sin Veorov, kaže èovjek kome su otvorene oèi, 16 Kaže koji èuje rijeèi Božje, i koji zna znanje o višnjem, i koji vidi utvaru Svetoguæega i kad padne otvorene su mu oèi: 17 Vidim ga, ali ne sad; gledam ga, ali ne izbliza; izaæi æe zvijezda iz Jakova i ustaæe palica iz Izrailja, koja æe razbiti knezove Moavske i razoriti sve sinove Sitove. 18 I Edoma æe osvojiti i Sira æe osvojiti neprijatelji njegovi; jer æe Izrailj raditi junaèki. 19 I vladaæee koji je od Jakova, i zatræe ostatak od grada. 20 A ugledav Amalika, otvori prièu svoju, i reèe: Amalik je poèetak narodima, ali æe najposlje propasti. 21 A ugledav Keneja, otvori prièu svoju, i reèe: tvrd ti je stan, i na stijeni si savio grijezdo svoje; 22 Ali æe biti izagnan Kenej; Asur æe ga zarobiti. 23 I opet otvori prièu svoju, i reèe: jaoh!

ko æe biti živ kad to uèini Bog! 24 I laðe iz zemlje Kitimske doplovæee i dosadiæe Asircima i dosadiæe Jevrejima; ali æe i sami propasti. 25 Potom ustavši Valam otide, i vrati se u svoje mjesto; i Valak otide svojim putem.

25 I živiljaše Izrailj u Sitimu, i narod stade èiniti preljubu sa kæerima Moavskim. 2 One pozivahu narod na žrtve svojih bogova, i narod jeðaše, i klanjaše se bogovima njihovijem. 3 I Izrailj prionu uz Velfegora; i razgnjevi se Gospod na Izrailja. 4 I reèe Gospod Mojsiju: uzmi sve knezove narodne, i objesi ih Gospodu prema suncu, da se odvratи grnjev Gospodnjи od Izrailja. 5 I reèe Mojsije sudijama Izrailjevijem: pobijte svaki svoje koji su prionuli uz Velfegora. 6 I gle, jedan izmeðu sinova Izrailjevijeh doðe i dovede k braæi svojoj jednu Madijanku na oèi Mojsiju i na oèi svemu zboru sinova Izrailjevijeh; a oni zaplakaše na vratima šatora od sastanka. 7 A kad to vidje Fines sin Eleazara sina Arona sveštenika, usta isred zbora i uze koplje u ruku; 8 I uðe za èovjekom Izrailjcem u šator, i probode ih oboje, èovjeka Izrailjca i onu ženu, kroz trbuh, i presta pogibija među sinovima Izrailjevijem. 9 I izgibe ih od te pogibije dvadeset i èetiri tisuæe. 10 Tada reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 11 Fines sin Eleazara sina Arona sveštenika odvratи grnjev moj od sinova Izrailjevijeh otvorivši revnost za me među njima, da ne bih istrijebio sinove Izrailjeve u revnosti svojoj. 12 Zato mu kaži: evo dajem mu svoj zavjet mirni. 13 I mamaæe on i sjeme njegovo nakon njega zavjet sveštenstva vjeèenoga, jer revnova za Boga svojega i oèisti sinove Izrailjeve. 14 A èovjeku Izrailjcu ubijenome, koji bi ubijen s Madijankom, bješe ime Zamrije sin Salmonov, knez od doma oca svojega od plemena Simeunova. 15 A ubijenoj ženi Madijanci bješe ime Hazvija kæi Sura kneza narodnoga u domu oca svojega među Madijancima. 16 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 17 Zavojšite na Madijance, i bije ih; 18 Jer oni zavojšiše na vas prijevarama svojim, i prevariše vas Velfegorom i Hazvijom kæerju kneza Madijanskoga, sestrom svojom, koja bi ubijena u dan pogibije koja doðe s Fegora.

26 A poslije te pogibije reèe Gospod Mojsiju i Eleazaru sinu Aronu svešteniku govoreæi: 2 Izbroje sav zbor sinova Izrailjevijeh od dvadeset godina i više po domovima otaca njihovijeh, sve koji mogu iæi na vojsku u Izrailju. 3 I reèe im Mojsije i Eleazar sveštenik u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreæi: 4 Da se izbroje od dvadeset godina i više, kako zapovjedi Gospod Mojsiju i sinovima Izrailjevijem, koji izaðoše iz zemlje Misirske. 5 Ruvim bješe prvenac Izrailjev; a sinovi Ruvimovi: od Enoha porodica Enohova; od Faluja porodica Falujeva; 6 Od Asrona porodica Asronova, od Harmije porodica Harmijina. 7 To su porodice Ruvimove; a izbrojenih bješe među njima èetredeset i tri tisuæe i sedam stotina i trideset. 8 Sin Falujev bješe Elijav. 9 A sinovi Elijavovi: Namuilo i Daten i Airon. Ovaj Daten i ovaj Airon, koji bijahu od onih što se sazivahu na zbor, ustaše na Mojsiju i Arona u buni Korejevoj, kad bješe buna na Gospoda; 10 I zemlja otvorivši usta svoja proždrije njih i Koreja, i izgibe ta gomila, i spali ih organj dvjesta i pedeset ljudi, koji postaše ugled. 11 A sinovi Korejevi ne pogibioše. 12 Sinovi Simeunovi po porodicama svojim: od Namuila porodica Namuilova; od Jamina porodica Jaminova; od Jahina porodica Jahinova; 13 Od Zare porodica Zarina, od Saula porodica Saulova. 14 To su porodice Simeunove; od njih bješe dvadeset i dvije tisuæe i dvije stotine. 15 A sinovi Gadovi po porodicama

svojim: od Sifona porodica Sifonova; od Agija porodica Agijeva; od Sunija porodica Sunjeva; **16** Od Azena porodica Azenova; od Irja porodica Irjeva; **17** Od Aroda porodica Arodova; od Arilija porodica Arilijeva. **18** To su porodice sinova Gadovijeh, a među njima bješe izbrojenijeh èetrdeset tisuæa i pet stotina. **19** Sinovi Judini: Ir i Avnani; ali umriješe Ir i Avnan u zemlji Hananskoj. **20** Bijahu pak sinovi Judini po porodicama svojim: od Siloma porodica Silomova; od Faresa porodica Faresova; od Zare porodica Zarina. **21** A sinovi Faresovi bjeju: od Asrona porodica Asronova; od Jamuila porodica Jamuilova. **22** To su porodice Judine, a među njima bješe izbrojenijeh sedamdeset i šest tisuæa i pet stotina. **23** A sinovi Isaharovi po porodicama svojim: od Tole porodica Tolina; od Fuve porodica Fuvina; **24** Od Jasuva porodica Jasuvova; od Amrama porodica Amramova. **25** To su porodice Isaharove; a među njima bješe izbrojenijeh šezdeset i èetiri tisuæe i tri stotine. **26** Sinovi Zavulonovi po porodicama svojim: od Sareda porodica Saredova; od Alona porodica Alonova; od Alila porodica Alilova. **27** To su porodice Zavulonove, a među njima bješe izbrojenijeh šezdeset tisuæa i pet stotina. **28** Sinovi Josifovi po porodicama svojim: Manasija i Jefrem; **29** Sinovi Manasijini: od Mahira porodica Mahirova; a Mahir rodi Galada, od kojega je porodica Galadova. **30** Ovo su sinovi Galadovi: od Ahijezeru porodica Ahijezerova; od Heleka porodica Helekova; **31** Od Esrila porodica Esrilova; od Sihema porodica Sihemova; **32** Od Simaera porodica Simaerova; od Ofera porodica Oferova; **33** A Salpad sin Oferov nemaše sinova nego kæeri, kojima su imena Mala i Nuja i Egla i Melha i Tersa. **34** To su porodice Manasijine, a od njih bješe izbrojenijeh pedeset i dvije tisuæe i sedam stotina. **35** Sinovi pak Jefremovi po porodicama svojim: od Sutala porodica Sutalova; od Vehera porodica Veherova; od Tahana porodica Tahanova. **36** A ovo su sinovi Sutalovi: od Erana porodica Eranova. **37** To su porodice sinova Jefremovih; a među njima bješe izbrojenijeh trideset i dvije tisuæe i pet stotina. To su sinovi Josifovi po porodicama svojim. **38** A sinovi Venijaminovi po porodicama svojim: od Vele porodica Velina; od Asvila porodica Asvilova; od Ahirama porodica Ahiramova; **39** Od Sufama porodica Sufamova; od Ufama porodica Ufamova. **40** A Velini sinovi bjeju: Ader i Naman; od Adera porodica Aderova; od Namana porodica Namanova. **41** To su sinovi Venijaminovi po porodicama svojim, a među njima bješe izbrojenijeh èetrdeset i pet tisuæa i šest stotina. **42** A ovo su sinovi Danovi po porodicama svojim: od Sameja porodica Samejeva; to je rod Danov po porodicama svojim. **43** U svijem porodicama Samejevijem bješe izbrojenijeh šezdeset i èetiri tisuæe i èetiri stotine. **44** Sinovi Asirovi po porodicama svojim: od Jamina porodica Jaminova; od Jesuja porodica Jesujeva; od Verija porodica Verijina. **45** Sinovi Verijini: od Hovera porodica Hoverova; od Melhila porodica Melhilova. **46** A kæeri Asirovoj bješe ime Sara. **47** To su porodice sinova Asirovih; a među njima bješe izbrojenijeh pedeset i tri tisuæe i èetiri stotine. **48** Sinovi Neftalimovi po porodicama svojim: od Asila porodica Asilova; od Gunija porodica Gunijeva; **49** Od Jesera porodica Jeserova; od Selima porodica Selimova. **50** To je rod Neftalimov po porodicama svojim, a među njima bješe izbrojenih èetrdeset i pet tisuæa i èetiri stotine. **51** To su izbrojeni među sinovima Izrailjevijem, šest stotina i jedna tisuæa i sedam stotina i trideset. **52** A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **53** Tijem neka se podijeli zemlja u našljedstvo prema

broju imena; **54** Kojih ima više, podaj im veæe našljedstvo, a kojih ima manje, njima manje; svi prema broju izbrojenijeh svojih neka imaju našljedstvo. **55** Ali ždrijebom neka se podijeli zemlja: po imenima plemena otaca svojih neka dobiju našljedstvo. **56** Ždrijebom neka se podijeli svakome plemenu, bilo veliko ili malo. **57** A ovo su izbrojeni između Levita po porodicama svojim: od Girsona porodica Girsonova; od Kata porodica Katova; od Merarija porodica Merarjeva. **58** Ovo su porodice Levijeve: porodica Lovenijeva, porodica Hevronova, porodica Malijeva, porodica Musijeva, porodica Korejeva. A Kat je rodio Amrama. **59** A ime je æeni Amramovoj Johaveta, kæi Levijeva, koja mu se rodila u Misiru; a ona rodi Amramu Arona i Mojsiju, i Mariju sestru njihovu. **60** A Aronu se rodi Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar. **61** Ali Nadav i Avijud pogibioše kad prinesoše tuð oganj pred Gospodom. **62** I bješe ih izbrojenijeh dvadeset i tri tisuæe, svega muškinja od jednoga mjeseca i više; i ne biše brojeni među sinove Izrailjeve, jer im nije dano našljedstvo među sinovima Izrailjevijem. **63** To su izbrojeni, kad Mojsije i Eleazar sveštenik izbrojše sinove Izrailjeve u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu. **64** A među njima ne bješe nijedan od onjih koje izbrojše Mojsije i Aron sveštenik kad brojše sinove Izrailjeve u pustinji Sinajskoj. **65** Jer Gospod bješe rekao za njih: pomrjeæe u pustinji. I ne osta ih ni jedan osim Haleva sina Jefonijina i Isusa sina Navina.

27 Tada doðoše kæeri Salpada sina Ofera sina Galada sina Mahira sina Manasijina, od plemena Manasije sina Jositova, a imena im bjeju Mala, Nuja, Egla, Melha i Tersa. **21** Stadoše pred Mojsija i pred Eleazara sveštenika i pred knezove i sav zbor na vratima šatora od sastanka, i rekoše: **3** Otac naš umrije u pustinji, ali ne bješe u društvu s onima koji se pobuniše na Gospoda u buni Korejevoj, nego umrije od grijeha svojega, a ne ostavi sinova. **4** Zašto da se istrijebi ime oca našega iz porodice njegove zato što nije imao sina? Daj nam našljedstvo među braæom oca našega. **5** I iznese Mojsije stvar njihovu pred Gospoda. **6** A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **7** Pravo govore kæeri Salpadove; podaj im pravo da imaju našljedstvo među braæom oca svojega, i prenesi našljedstvo oca njihova na njih. **8** A sinovima Izrailjevijem kaži i reci: kad ko umre a nema sina, onda prenesite našljedstvo njegova na kæer njegovu; **9** Ako li ni kæeri nema, onda podajte našljedstvo njegovo braæi njegovoj; **10** Ako li ni braæe nema, onda podajte našljedstvo njegovo braæi oca njegova; **11** Ako li nema ni braæe oèine, onda podajte našljedstvo njegovo onomu ko mu je najbliži u rodu njegovu, i neka je njegovo. I to neka bude sinovima Izrailjevijem zakon za suðenje, kako zapovjedi Gospod Mojsiju. **12** Još reèe Gospod Mojsiju: izidi na goru ovu Avarimsku, i vidi zemlju koju sam dao sinovima Izrailjevijem. **13** I kad je vidiš, pribraæeš se k rodu svojemu i ti, kao što se pribrao Aron brat tvoj. **14** Jer ne poslušaste rijeèi moje u pustinji Sinu u svaði narodnoj, kad je trebalo da me proslavite na vodi pred oèima njihovijem. To je voda od svaðe u Kadiisu u pustinji Sinu. **15** I reèe Mojsije Gospodu govoreæi: **16** Gospode Bože duhovima i svakom tijelu, postavi èovjeka nad ovijem zborom, **17** Koji æe izlaziti pred njima i koji æe dolaziti pred njima, koji æe ih izvoditi i opet dovoditi, da ne bi bio zbor Gospodnji kao ovce koje nemaju pastira. **18** A Gospod reèe Mojsiju: uzmi k sebi Isusa sina Navina, èovjeka u kom je duh moj, i metni ruku svoju

na nj, **19** I izvedi ga pred Eleazara sveštenika i pred sav zbor, i podaj mu zapovijesti pred njima. **20** I podaj mu od slave svoje, da ga sluša sav zbor sinova Izrailjevih. **21** I neka staje pred Eleazara sveštenika da ga pita za sud Urim pred Gospodom; po zapovijesti njegovoj neka polaze i po zapovijesti njegovoj neka dolaze on i svi sinovi Izraeljevi s njim i sav zbor. **22** I uèini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod; i uzev Isusa postavi ga pred Eleazara sveštenika i pred sav zbor. **23** I metnu ruke svoje na nj, i dade mu zapovijesti, kako bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

28 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi:

2 Zapovjedi sinovima Izrailjevijem, i reci im: prinose moje, hleb moj, žrtve što mi se sažiju za ugodni miris, pazite da mi prinosite na vrijeme. **3** Reci im dakle: ovo je žrtva ognjena što æete prinositi Gospodu: dva jagnjeta od godine zdrava, svaki dan na žrtvu paljenicu bez prestanka: **4** Jedno jagnje prinesi ujutru, a drugo jagnje prinesi uveèe, **5** I desetinu efe bijelog brašna za dar smiješana s èetvrtinom ina èistoga ulja. **6** To je žrtva paljenica svagdašnja, koja bi prinesena na gori Sinajskoj za miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu. **7** I naljev njezin da bude èetvrt ina na svako jagnje; u svetnji prinosi naljev dobra piæa Gospodu. **8** A drugo jagnje prinesi uveèe; dar kao ujutru i naljev njegov prinesi za žrtvu ognjenu, za ugodni miris Gospodu. **9** A u subotu dva jagnjeta od godine zdrava, i dvije desetine bijelog brašna smiješana s uljem za dar s naljevom njegovijem. **10** To je subotna žrtva paljenica svake subote, osim svagdašnje žrtve paljenice i naljeva njezina. **11** I u poèetak mjeseca svojih prinosite Gospodu žrtvu paljenicu, po dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine zdravijeh; **12** I tri desetine bijelog brašna pomiješana s uljem za dar na svako tele, i dvije desetine bijelog brašna pomiješana s uljem za dar na ovnu; **13** I po jednu desetinu bijelog brašna pomiješana s uljem za dar na svako jagnje; to je žrtva paljenica na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu. **14** A naljev njihov da bude vina po ina na tele, treæina ina na ovnu, i èetvrt ina na jagnje. To je žrtva paljenica u poèetku mjeseca, svakoga mjeseca u godini. **15** I jarca jednoga za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice, prinosite Gospodu s naljevom njegovijem. **16** A prvoga mjeseca èetrnaesti dan da je pasha Gospodu; **17** A petnaesti dan toga mjeseca praznik: sedam dana jedite prijesne hlebove. **18** Prvi dan neka je sabor sveti; nikakoga posla ropskoga ne radite. **19** Nego prinesite Gospodu žrtvu paljenicu, dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine, sve da vam je zdravo; **20** A dar uz njih bijelog brašna pomiješana s uljem tri desetine uza svako tele i dvije desetine uz ovna prinesite. **21** Po jednu desetinu prinesite uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca; **22** I jednoga jarca za grije, radi oèišæenja vašega. **23** To prinesite osim jutrenje žrtve paljenice, koja je žrtva svagdašnja. **24** Tako prinosite svaki dan za onijeh sedam dana, da bude jelo, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu, osim svagdašnje žrtve paljenice i njezina naljeva prinosite. **25** I sedmi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga nijednoga ne radite. **26** I na dan prvina, kad prinosite nov dar Gospodu poslije svojih nedjelja, da imate sabor sveti, nijednoga posla ropskoga ne radite; **27** Nego prinesite žrtvu paljenicu za ugodni miris Gospodu, dva teleta, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine; **28** I dar uz njih: bijelog brašna pomiješana s uljem po tri desetine uz tele, dvije desetine

uz ovna, **29** Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca; **30** Jednoga jarca, radi oèišæenja vašega. **31** Prinesite to, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina; a sve neka vam je zdravo s naljevom svojim.

29 A sedmoga mjeseca prvi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga nijednoga ne radite; to da vam je trubni dan. **2** I prinesite žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh; **3** A dar uz njih bijelog brašna smiješana s uljem tri desetine uz tele i dvije desetine uz ovna, **4** I po jednu desetinu uza svako jagnje od sedam jaganjaca; **5** I jednoga jarca za grije, radi oèišæenja vašega; **6** Osim žrtve paljenice u poèetku mjeseca i dara njezina, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njihovih po uredbi njihovoj, za miris ugodni, za žrtvu ognjenu Gospodu. **7** I deseti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; i muèete duše svoje; ne radite nikakoga posla; **8** Nego prinesite Gospodu za miris ugodni žrtvu paljenicu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine, a neka vam je zdravo; **9** I dar uz njih bijelog brašna pomiješana s uljem tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna, **10** Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca; **11** Jarca jednoga za grije, osim žrtve za grije, radi oèišæenja, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njihovih. **12** I petnaesti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; nijednoga posla ropskoga ne radite; nego praznijte praznik Gospodu sedam dana. **13** I prinesite žrtvu paljenicu, ognjenu žrtvu za ugodni miris Gospodu, trinaest telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine, a neka su zdravi; **14** I dar uz njih brašna bijelog brašna smiješana s uljem po tri desetine uza svako tele od trinaest telaca, po dvije desetine uza svakoga ovna od ona dva ovna, **15** I po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh èetrnaest jaganjaca; **16** I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **17** A drugi dan dvanaest telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh, **18** I dar njihov i naljev njihov, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **19** I jarca jednoga za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **20** A treæi dan jedanaest telaca, dva ovna i èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh; **21** I darove njihove i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **22** I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **23** A èetvrti dan deset telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh; **24** I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **25** I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **26** A peti dan devet telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh; **27** I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **28** I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **29** A šesti dan osam telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh, **30** I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **31** I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **32** A sedmi dan sedam telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh, **33** I dar njihov i

naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjice, po broju njihovu, kako je uređeno; **34** I jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **35** A osmi dan da vam je praznik; nijednoga posla ropskoga ne radite. **36** Nego prinesite žrtvu paljenicu, žrtvu ognjenu za ugodni miris Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh, **37** I dar njihov i naljeve njihove, uz tele, uz ovna i uz jaganjice, po broju njihovu, kako je uređeno; **38** I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **39** To prinosite Gospodu na praznike svoje, osim onoga što biste po zavjetu ili od svoje volje prinijeli za žrtve paljenice ili darove ili naljeve ili žrtve zahvalne. **40** I kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem sve što zapovjedi Gospod.

30 I reèe Mojsije knezovima od plemena sinova Izrailjevijeh govoreæi: ovo je zapovjedio Gospod. **2** Kad koji èovjek uèini zavjet Gospodu, ili se zakune vezavši se dušom svojom, neka ne pogazi rijeèi svoje, nego neka uèini sve što izaðe iz usta njegovih. **3** A kad žena uèini zavjet Gospodu ili se veže u mladosti svojoj, dokle je u kuæi oca svojega, **4** I èuje otac njezin za zavjet njezin ili kako se vezala dušom svojom, pa joj otac ne reèe ništa, onda da su tvrdi svi zavjeti njezini, i sve èim je vezala dušu svoju da je tvrdo. **5** Ako li otac njezin poreèe to onaj dan kad èuje, zavjeti njezini i èim je god vezala dušu svoju, ništa da nije tvrdo; i Gospod æee joj oprostiti, jer otac njezin poreèe. **6** Ako li se uda pa ima na sebi zavjet ili izreèe što na usta svoja èim bi se vezala, **7** A muž njezin èuvši ne reèe joj ništa onaj dan kad èuje, onda da su tvrdi zavjeti njezini, i tvrdo da je sve èim je vezala dušu svoju. **8** Ako li muž njezin kad èuje onaj dan poreèe, ukida se zavjet koji je bio na njoj ili što je izrekla na usta svoja te se vezala; i Gospod æee joj oprostiti. **9** A zavjet koji uèini udovica ili puštenica, i sve èim veže dušu svoju, da joj je tvrdo. **10** Ali ako bude u kuæi muža svojega uèinila zavjet i za što vezala dušu svoju zakletvom, **11** I muž njezin èuvši oæuti i ne poreèe, tada da su tvrdi svi zavjeti njezini, i da je tvrdo sve za što je vezala dušu svoju. **12** Ako li to poreèee muž njezin onaj dan kad èuje, svaki zavjet koji bi izaðao iz usta njezinijeh i sve èim bi vezala dušu svoju da nije tvrdo; muž je njezin porekao, i Gospod æee joj oprostiti. **13** Svaki zavjet i sve za što bi se vezala zakletvom da muèi dušu svoju, muž njezin potvrðuje i ukida. **14** Ako bi muž njezin od dana do dana æeutao, onda potvrðuje sve zavjete njezine i sve za što bi se vezala; potvrðuje, jer joj ne poreèe u onaj dan kad èu. **15** Ako li poreèee pošto èuje, sam æe nositi grijeh njezin. **16** Ovo su naredbe, koje zapovjedi Gospod Mojsiju za muža i ženu, za oca i kæer u mladosti njezinoj, dokle je u kuæi oca svojega.

31 Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Osveti sinove Izrailjeve na Madijancima, pak æee se onda pribратi k rodu svojemu. **3** I Mojsije reèe narodu govoreæi: opremite izmeðu sebe ljudje na vojsku da idu na Madijance da uèine osvetu Gospodnju na Madijancima, **4** Po tisuæu od plemena, od svakoga plemena Izrailjeva opremite na vojsku. **5** I dadoðe od tisuæa Izrailjevijeh po tisuæu od svakoga plemena, dvanaest tisuæa opremiše na vojsku. **6** I posla Mojsije po tisuæu od svakoga plemena na vojsku, i s njima Finesa sina Eleazara sveštenika, i u njega bjehu sudi sveti i trube. **7** I zavojište na Madijance, kako zapovjedi Gospod Mojsiju, i pobiše sve

muškinje. **8** Pobiše i careve Madijanske, s drugima koje im pobiše, Evina i Rokoma i Sura i Ura i Rovoka, pet careva Madijanskih, i Valama sina Veorova ubiše maèem. **9** I zarobiše sinovi Izrailjevi žene Madijanke i djecu njihovu, i zaplijeniše svu stoku njihovu, krupnu i sitnu, i sve blago njihovo. **10** A mesta njihova u kojima življahu i gradove njihove sve popališe ognjem. **11** I sve roblje i sav plijen, ljude i stoku, uzeše; **12** I povedoðe k Mojsiju i Eleazaru svešteniku i ka zboru sinova Izrailjevijeh, i roblje i ostali plijen i dobit u oko na polju Moavskom, koje je na Jordanu prema Jerihonu. **13** A Mojsije i Eleazar sveštenik i svi knezovi od zbora izidoðe im na susret iz okola. **14** I Mojsije se razgnjevi na vojvodje, na tisuæenike i stotinare, koji se vraæaju s vojske; **15** I reèe im Mojsije: a što ostaviste u životu sve žene? **16** Ta one po rijeèi Valamovo navratiti sinove Izrailjeve da zgrijše Gospodu s Fegora, te doðe ona pogibija na narod Gospodnj. **17** Zato sada pobijite svu djecu mušku, i sve žene pobijite, koje su poznale èovjeka. **18** A djevojke, koje ne poznaje èovjeka, ostavite u životu. **19** A vi ostanite izvan okola sedam dana; svaki koji je ubio koga i koji se dotakao ubijenoga, oèistite se treæi dan i sedmi dan, sebe i roblje svoje. **20** I sve haljine i sve stvari kožne i sve što je od kostrijeti i sve sudove drvene oèistite. **21** I reèe Eleazar sveštenik vojnicima, koji bijahu išli na vojsku: ovo je naredba i zakon što je Gospod zapovjedio Mojsiju: **22** Zlato, srebro, mjed, gvožđe, kositer i olovu, **23** Što god podnosi vatrnu, propustite kroz vatrnu, i oèistiæe se, ali pošto se oèisti vodom oèišæenja; a što god ne podnosi vatre, propustite kroz vodu. **24** I operite haljine svoje sedmi dan, i bjeæete èisti; i onda æete uæi u oko. **25** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **26** Izbroj sve što je zaplijenjeno, ljude i stoku, ti i Eleazar sveštenik i poglavari od plemena narodnjeh. **27** I razdijeli sve zaplijenjeno na dvoje: na vojnike koji su išli na vojsku i na sav zbor. **28** I uzmi dio za Gospoda od vojnika koji su išli na vojsku, po jednu dušu od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca. **29** Od njihove polovine to uzmite, i podajte Eleazaru svešteniku za prinos Gospodu. **30** I od polovine koja dopade sinovima Izrailjevijem uzmi po jedno od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca i od svake stoke, i to podaj Levitima koji rade što treba za šator Gospodnj. **31** I uèini Mojsije i Eleazar sveštenik kako zapovjedi Gospod Mojsiju. **32** I bjeæe plijena, što osta od plijena koji zaplijeni vojska: šest stotina i sedamdeset i pet tisuæa ovaca, **33** I sedamdeset i dvije tisuæe goveda, **34** I šezdeset i jedna tisuæa magaraca, **35** I ženskinja što ne bjeæe poznalo èovjeka, svega trideset i dvije tisuæe duša. **36** A u polovini, u dijelu onijeh koji bijahu išli na vojsku, bjeæe na broj tri stotine i trideset i sedam tisuæa i pet stotina ovaca, **37** A od toga dio Gospodu bjeæe šest stotina i sedamdeset i pet ovaca; **38** I trideset i šest tisuæa goveda, a od toga dio Gospodu sedamdeset i dva; **39** I trideset tisuæa i pet stotina magaraca, a od toga dio Gospodu šezdeset i jedan; **40** I šesnaest tisuæa duša ljudskih, a od toga dio Gospodu trideset i dvije duše. **41** I dade Mojsije Eleazaru svešteniku dio za prinos Gospodu, kao što mu zapovjedi Gospod. **42** A od druge polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, koju uze Mojsije od ljudi koji bjehu išli na vojsku, **43** A i u toj polovini, koja dopade zboru, bjeæe tri stotine i trideset i sedam tisuæa i pet stotina ovaca, **44** Trideset i šest tisuæa goveda, **45** Trideset tisuæa i pet stotina magaraca, **46** I šesnaest tisuæa duša ljudskih) **47** Od te polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, uze Mojsije po jedno od pedeset, i od

ljudi i od stoke, i dade Levitima koji rade što treba za šator Gospodnj, kao što mu Gospod zapovjedi. **48** I pristupiše k Mojsiju vojvode, tisućnici i stotinari, **49** I rekoše mu: sluge tvoje prebrojše vojnike koji bijahu pod našom rukom, i nijednoga nije manje. **50** Zato prinosimo Gospodu prinos, svaki što je ko zadobio, zlatnijeh zaklada, kopaèa, narukvica, prstena, obodaca i lančeva, da bi se oèistile duše naše pred Gospodom. **51** I uze Mojsije i Eleazar sveštenik od njih zlato, svakojake zaklade. **52** A bješe svega zlata prinesenoga, što prinoše Mojsiju tisućnici i stotinari, šesnaest tisuæa i sedam stotina i pedeset sikala. **53** A vojnici zadržaše sebi što koji bješe zaplijenio. **54** I uvezši Mojsije i Eleazar zlato od tisuænika i stotinara, unesoše ga u šator od sastanka za spomen sinovima Izrailjevijem pred Gospodom.

32 A sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi imahu vrlo mnogo stoke, i vidješe zemlju Jazirsku i zemlju Galadsku da je dobra za stoku. **2** I došavši sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi rekoše Mojsiju i Eleazaru svešteniku i knezovima od zbora govoreæi: **3** Atarot i Devon i Jazir i Namra i Esevon i Elealija i Sevama i Navav i Vean, **4** Ta je zemlja, koju Gospod pokori zboru Izrailjskom, dobra za stoku, a sluge tvoje imaju stoke. **5** Ako smo, rekoše, našli milost pred tobom, neka se ta zemlja dade slugama tvojim u našljedstvo, nemoj nas voditi preko Jordana. **6** A Mojsije reèe sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem: braæa æe vaša iæi na vojsku, a vi hoæete ovdje da ostanete? **7** Zašto obarate srce sinovima Izrailjevijem da ne prijeðu u zemlju koju im je dao Gospod? **8** Tako su uèinili oci vaši, kad ih poslal iz Kadis-Varne da uhode zemljui; **9** I otidoše do potoka Eshola, i uhodiše zemljui; i oboriše srce sinovima Izrailjevijem da ne idu u zemlju koju im dade Gospod; **10** I razgnjevi se onda Gospod, i zakle se govoreæi: **11** Neæee ti ljudi koji izaðoše iz Misira, od dvadeset godina i više, vidjeti zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu, jer se ne držaše mene sasvijem, **12** Osim Haleva sina Jefonijina Kenezeja i Isusa sina Navina, jer se sasvijem držaše Gospoda. **13** I razgnjevi se Gospod na Izrailju, i uèini te se potucaše po pustinji èetrdeset godina, dokle ne pomrije sav onaj naraðtaj koji èinjase zlo pred Gospodom. **14** A vi sada izaðoste na mjesto otaca svojih, rod grijesnih ljudi, da umnožavate žestinu gnjeva Gospodnjega na Izrailju. **15** Ako se odvratite od njega, on æe ga još ostaviti u pustinji, i tako æete upropastiti sav onaj narod. **16** A oni pristupiše opet k njemu, i rekoše mu: mi smo radi samo torove naèiniti ovdje za stada svoja i gradove za djecu svoju. **17** A sami æemo naoružani junaèki poæi pred sinovima Izrailjevijem, dokle ih ne odvedemo na njihovo mjesto; a naša djeca neka stoje u gradovima tvrdijem radi stanovnika te zemlje. **18** Neæemo se vratiti kueama svojim dokle sinovi Izrailjevi ne prime svaki svoje našljedstvo. **19** Niti æemo uzeti našljedstva s njima s onu stranu Jordana ni dalje, ako nam dopadne našljedstvo s ovu stranu Jordana prema istoku. **20** Tada im reèe Mojsije: ako æete uèiniti tako i iæi pod oružjem pred Gospodom na vojsku, **21** Ako svaki od vas pod oružjem prijeðe preko Jordana pred Gospodom, dokle ne otjera ispred sebe neprijatelja svojih, **22** I dokle se ne pokori zemlja pred Gospodom, pa se onda vratite i ne zgriješite Gospodu ni Izrailju, onda æe ova zemlja pripasti vama u našljedstvo pred Gospodom. **23** Ako li ne uèinite tako, gle, zgriješiæete Gospodu, i znajte da æe vas grijeh vaš stiæi. **24** Gradite sebi gradove za djecu svoju i torove za stoku svoju; i što je izaðlo iz

usta vaših, uèinite. **25** I rekoše Mojsiju sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoreæi: sluge æe tvoje uèiniti kako gospodar naš zapovijeda. **26** Djeca naša i žene naše, stada naša i svia stoka naša ovdje æe ostati u gradovima Galadskim; **27** A sluge æe tvoje prijeæi svaki naoružan, da se bije pred Gospodom, kao što govori gospodar naš. **28** Tada Mojsije zapovjedi za njih Eleazaru svešteniku i Isusu sinu Navinu i glavarima od domova otaèikh meðu sinovima Izrailjevijem, **29** I reèe im: ako prijeðu sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi s vama preko Jordana, svi oružani, da se biju pred Gospodom, i kad vam bude zemlja pokorena, onda podajte njima zemlju Galadsku u našljedstvo. **30** Ako li ne prijeðu s vama pod oružjem, onda neka im bude našljedstvo meðu vama u zemlji Hananskoj. **31** I odgovorije sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoreæi: kako je Gospod kazao slugama tvojim tako æemo uèiniti. **32** Prijeæi æemo pod oružjem pred Gospodom u zemlju Hanansku, a naše našljedstvo da bude s ovu stranu Jordana. **33** I dade Mojsije sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem i polovini plemena Manasije sina Josifova carstvo Siona cara Amorejskoga i carstvo Oga cara Vasanskoga, zemlju i gradove po meðama njezinjem, gradove one zemlje unaokolo. **34** I sagradiše sinovi Gadovi Devon i Atarot i Aroi. **35** I Atrot-Sofan i Jazir i Jogveju, **36** I Vet-Nimru i Vet-Aran, gradove tvrde, i torove za stoku. **37** A sinovi Ruvimovi sagradiše Esevon i Elealiju i Kirijatajim, **38** I Navon i Velmeon predjenuvši im imena, i Sivmu; i nadješe druga imena gradovima koje sagradiše. **39** A sinovi Mahira sina Manasijina otidoše u Galad, i uzeše ga, i izagnaše Amoreje koji bijahu ondje. **40** I Mojsije dade Galad Mahiru sinu Manasijinu, koji se ondje naseli. **41** I Jair sin Manasijin otide i uze sela njihova i prozva ih sela Jairova. **42** I Navav otide i uze Kenat sa selima njegovijem, i prozva ga Navav po imenu svojem.

33 Ovo su putovi sinova Izrailjevijeh kad izaðoše iz zemlje Misirske u èetama svojim pod upravom Mojsijevom i Aronovom. **2** Mojsije popisa kako izaðoše i gdje stajaše po zapovijesti Gospodnjoj; i ovo su putovi njihovi kako putovaše. **3** Poðoðe iz Ramese prvoga mjeseca petnaesti dan, sjutradan poslije pashe, i izaðoše sinovi Izrailjevi rukom podignutom pred oèima svijeh Misiraca. **4** A Misirci pogrebavahu prvence koje pobi Gospod meðu njima, kad i na bogovima njihovijem izvrši Gospod sudove. **5** I otiaðavši sinovi Izrailjevi iz Ramese stadoše u oko u Sohotu. **6** A iz Sohota otiaðavši stadoše u oko u Etamu, koji je nakraj pustinje. **7** A iz Etama otiaðavši saviše k Irotu, koji je prema Velsefonu, i stadoše u oko pre Magdalom. **8** A od Irota otiaðavši prijeðoše preko mora u pustinju, i išavši tri dana preko pustinje Etama stadoše u oko u Meri. **9** A iz Mere otiaðavši doðoše u Elim, gdje bijaše dvanaest studenaca i sedamdeset palmovijeh drveta, i ondje stadoše u oko. **10** A iz Elima otiaðavši stadoše u oko kod Crvenoga Mora. **11** I otiaðavši od Crvenoga Mora stadoše uoko u pustinji Sinu. **12** A iz pustinje Sina otiaðavši stadoše uoko u Rafaku. **13** A iz Rafaka otiaðavši stadoše uoko u Elusu. **14** A iz Elusa otiaðavši stadoše uoko u Rafidinu, gdje nemaše narod vode da piye. **15** A iz Rafidina otiaðavši stadoše uoko u pustinji Sinajskoj. **16** A iz pustinje Sinajskje otiaðavši stadoše uoko u Kivrot-Atavi. **17** A iz Kivrot-Atave otiaðavši stadoše uoko u Asirotu. **18** A iz Asirota otiaðavši stadoše uoko u Ratamu. **19** A iz Ratama otiaðavši stadoše uoko u Remnon-Faresu. **20** A iz Remnon-Faresa otiaðavši stadoše uoko

u Lemvonu. 21 A iz Lemvona otisavši stadoše u oko u Resanu. 22 A iz Resana otisavši stadoše uoko u Makelatu. 23 A iz Makelata otisavši stadoše uoko kod gore Safera. 24 A od gore Safera otisavši stadoše uoko u Haradu. 25 A iz Harada otisavši stadoše uoko u Makidotu. 26 A iz Makidota otisavši stadoše uoko u Katatu. 27 A iz Katata otisavši stadoše uoko u Taratu. 28 A iz Tarata otisavši stadoše uoko u Meteku. 29 A iz Meteka otisavši stadoše uoko u Aselmonu. 30 A iz Aselmona otisavši stadoše uoko u Mosirotu. 31 A iz Mosirota otisavši stadoše uoko u Vanakanu. 32 A iz Vanakanu otisavši stadoše uoko u planini Gadadu. 33 A iz planine Gadada otisavši stadoše uoko u Etevati. 34 A iz Etevate otisavši stadoše uoko u Evronu. 35 A iz Evrona otisavši stadoše uoko u Gesion-Gaveru. 36 A iz Gesion-Gavera otisavši stadoše uoko u pustinji Sina, a to je Kadis. 37 A iz Kadisa otisavši stadoše uoko kod gore Ora na međi zemlje Edomske. 38 I izide Aron sveštenik na goru Or po zapovijesti Gospodnjoj, i umrije ondje ēetrdesete godine po izlasku sinova Izrailjevijeh iz zemlje Misirske, prvi dan petoga mjeseca. 39 A Aronu bješe sto i dvadeset i tri godine kad umrije na gori Oru. 40 Tada èu Hananej car Aradski, koji življaše na jugu u zemlji Hananskoj, da idu sinovi Izrailjevi. 41 Potom otisavši od gore Ora stadoše uoko u Selmonu. 42 A iz Selmona otisavši stadoše uoko u Finonu. 43 A iz Finona otisavši stadoše uoko u Ovotu. 44 A iz Ovota otisavši stadoše uoko na humovima Avarimskim na međi Moavskoj. 45 A od tijeh humova otisavši stadoše uoko u Devon-Gadu. 46 A iz Devon-Gada otisavši stadoše uoko u Gelmon-Devlataimu. 47 A iz Gelmon-Devlataima otisavši stadoše uoko u planinama Avarimskim prema Navavu. 48 A iz planina Avarimskih otisavši stadoše uoko u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu. 49 I stajahu u okolu kraj Jordana od Esimota do Vel-Satima u polju Moavskom. 50 I reèe Gospod Mojsiju u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreæi: 51 Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: kad prijeðete preko Jordana u zemlju Hanansku, 52 Otjerajte od sebe sve koji žive u onoj zemlji, i potrite sve slike njihove rezane, i sve slike njihove livenе potrite, i sve visine njihove oborite. 53 A kad ih istjerate iz zemlje, naselite se u njoj; jer sam vama dao onu zemlju da je vaša. 54 I razdijelite je u našljedstvo ždrjebom na porodice svoje; kojih ima više, njima veæe našljedstvo podajte; a kojih ima manje, njima podajte manje našljedstvo; koje mjesto kome ždrjebom dopadne, ono neka mu bude; na plemena otaca svojih razdijelite našljedstvo. 55 Ako li ne otjerate od sebe onijeh koji žive u onoj zemlji, onda æe oni koje ostavite biti trnje oèima vašima i ostani vašim bokovima, i pakostite vam u zemlji u kojoj æete živjeti. 56 I što sam mislio uèiniti njima, uèiniæe vama.

34 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Zapovjedi sinovima Izrailjevijem i reci im: kad dođete u zemlju Hanansku, ta æe vam zemlja pripasti u našljedstvo, zemlja Hananska s međama svojim. 3 Južni kraj da vam je od pustinje Sina, uz među Edomsku, i da vam je južna međa od brijega slanoga mora na istok; 4 I ta međa neka se savije od juga k Akravimu i ide do Sina, i neka se pruži od juga preko Kadis-Varne, a otuda neka izide na selo Adar i ide do Aselmona; 5 Potom neka se savije ta međa od Aselmona do potoka Misirskega i ide do mora. 6 A zapadna međa da vam bude veliko more; to da vam je zapadna međa. 7 A sjeverna međa ovo da vam bude: od

velikoga mora povucite sebi među do gore Ora; 8 A od gore Ora povucite sebi među kako se ide u Emat, i ta međa neka ide na Sedad; 9 I neka ide ta međa do Zefrona, i kraj neka joj bude kod sela Enana; to da vam bude sjeverna međa. 10 A s istoka povucite sebi među od sela Enana do Sefama; 11 A od Sefama neka ide ta međa k Rivli, s istoka AINU, i neka ide dalje ta međa dokle dođe do mora Hinerota k istoku; 12 I neka se spusti ta međa ka Jordanu, i neka izaðe na slano more. Ta æe zemlja biti vaša s međama svojim unaokolo. 13 I kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem govoreæi: to je zemlja koju æete dobiti u našljedstvo ždrjebom, za koju je zapovjedio Gospod da je dobije devet plemena i po. 14 Jer plemе sinova Ruvimovijeh po porodicama otaca svojih, i plemе sinova Gadovijeh po porodicama otaca svojih, i polovina plemena Manasijina primiše svoje našljedstvo. 15 Ova dva plemena i po primiše našljedstvo svoje s ovu stranu Jordana prema Jerihonu s istoèene strane. 16 Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 17 Ovo su imena ljudi koji æe vam razdijeliti u našljedstvo zemlju: Eleazar sveštenik i Isus sin Navin. 18 I po jednoga kneza iz svakoga plemena uzmите da dijeli zemlju. 19 A ovo su imena tijeh ljudi: od plemena Judina Halev sin Jefonijin, 20 Od plemena sinova Simeunovijeh Samuilo sin Emijudov, 21 Od plemena Venijaminova Eldad sin Haslonov, 22 Od plemena sinova Danovijeh knez Vokor sin Jeklinov, 23 Od sinova Josifovijeh: od plemena sinova Manasijinih knez Anilo sin Sufidov, 24 Od plemena sinova Jefremovijeh, knez Kamuilo sin Saftanov, 25 Od plemena sinova Zavulonovijeh knez Elisafan sin Harnahov, 26 Od plemena sinova Isaharovijeh knez Faltilo sin Ozainov, 27 Od plemena sinova Asirovijeh knez Ahior sin Selemijin, 28 I od plemena Neftalimova knez Fadailo sin Amijudov. 29 Ovima zapovjedi Gospod da razdijele našljedstvo sinovima Izrailjevijem u zemlji Hananskoj.

35 Još reèe Gospod Mojsiju u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreæi: 2 Zapovjedi sinovima Izrailjevijem neka budu da našljedstva svojega Levitima gradove, gdje æe živjeti; i podgraða oko gradova podajte im, 3 Da u gradovima žive, a u podgraðima njihovijem da im stoji stoka i imanje njihovo i sve životinje njihove. 4 A podgraða koja date Levitima neka budu na tisuæu lakata daleko od zidova gradskih unaokolo. 5 Zato izmjerite iza svakoga grada na istok dvije tisuæe lakata, i na jug dvije tisuæe lakata, i na zapad dvije tisuæe lakata, i na sjever dvije tisuæe lakata, tako da grad bude u srijedi. Tolika neka budu podgraða njihova. 6 A od gradova koje date Levitima odvojite šest gradova za utoèište, da onamo uteèe ko bi koga ubio; i osim njih podajte im ēetrdeset i dva grada. 7 Svega gradova, koje æete dati Levitima da bude ēetrdeset i osam gradova, svaki sa svojim podgraðem. 8 A tijeh gradova što æete dati od našljedstva sinova Izrailjevijeh, od onijeh koji imaju više podajte više, a od onijeh koji imaju manje podajte manje; svaki prema našljedstvu koje æe imati neka da od svojih gradova Levitima. 9 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 10 Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad prijeðete preko Jordana u zemlju Hanansku, 11 Od gradova koji vam dopadnu odvojite gradove za utoèište da u njih uteèe krvnik koji ubije koga nehotice. 12 I ti æe vam gradovi biti utoèišta od osvjetnika, da ne pogine krvnik dokle ne stane na sud pred zbor. 13 I tako od tijeh gradova koje date šest gradova biæe vam utoèišta. 14 Tri takaa grada podajte s ovu stranu Jordana, a tri

grada podajte u zemlji Hananskoj, ti gradovi neka budu utočišta. **15** Sinovima Izrailjevijem i došlaku i strancu, koji se bavi među njima, neka tijek šest gradova budu utočišta, da uteče u njih ko god ubije koga nehotice. **16** Ali ako gvožđem udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik. **17** I ako kamenom iz ruke, od kojega može ēovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik. **18** Ili ako drvetom iz ruke, od kojega može ēovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik. **19** Osvetnik neka pogubi krvnika; kad ga udesi, neka ga pogubi. **20** Ako ga iz mržnje turi, ili se baci ēim na nj navalice, te onaj umre, **21** Ili ako ga iz neprijateljstva udari rukom, te onaj umre, neka se pogubi taki ubojica, krvnik je; osvetnik neka pogubi toga krvnika kad ga udesi. **22** Ako li ga nehotice turi bez neprijateljstva, ili se baci na nj ēim nehotice, **23** Ili kamenom od kojega može ēovjek poginuti, ako se baci na nj nehotice, te onaj umre, a nije mu neprijatelj, niti mu traži zla, **24** Tada da sudi zbor između ubojice i osvetnika po ovom zakonu. **25** I zbor neka izbavi krvnika iz ruke osvetnikove i vrati ga u utočište njegovo, kuda je utekao, i onđe neka ostane dokle ne umre poglavlar sveštenički, koji je pomazan svetim uljem. **26** Ako krvnik kako god izide preko međe svojega utočišta, u koje je utekao, **27** I nađe ga osvetnik preko međe utočišta njegova, ako krvnika ubije osvetnik, neæee biti kriv za krv. **28** Jer u utočištu svojem valja da stoji dokle ne umre poglavlar sveštenički; pa kad umre poglavlar sveštenički, onda treba da se vrati krvnik u zemlju našljedstva svojega. **29** Ovo da vam je uredba za suðenje od koljena do koljena po svijem stanovima vašim. **30** Ko bi htio pogubiti ēovjeka, po svjedocima neka pogubi krvnika; ali jedan svjedok ne može svjedoæiti da se ko pogubi. **31** Ne uzimajte otkupa za krvnika, koji zasluži smrt, nego neka se pogubi. **32** Ni od onoga ne uzimajte otkupa koji uteče u utočište, da bi se vratio da živi u svojoj zemlji prije nego umre sveštenik; **33** Da ne biste skvrnili zemlju u kojoj ste, jer krv ona skvrni zemlju, a zemlja se ne može oèistiti od krvi koja se prolije na njoj drukèije nego krvlju onoga koji je prolje. **34** Zato ne skvrnite zemlje u kojoj nastavate i u kojoj ja nastavam, jer ja Gospod nastavam usred sinova Izrailjevijeh.

36 Tada pristupiše starješine iz porodice sinova Galada sina Mahira sina Manasijina od plemena sinova Josifovijeh, i rekoše pred Mojsijem i pred knezovima, glavarima od domova otaèkih među sinovima Izrailjevijem, **2** I govorиše: gospodaru našemu zapovjedi Gospod da podijeli ždrijebom zemlju u našljedstvo sinovima Izrailjevijem; i gospodar naš ima zapovijest od Gospoda da da našljedstvo Salpada brata našega kæerima njegovijem. **3** Ako se one udadu za koga iz drugoga plemena sinova Izrailjevijeh, onda æe se našljedstvo njihovo otkupiti od našljedstva otaca naših i dodaæe se našljedstvu onoga plemena u koje se udadu, i tako æe se dio naš okrnjiti. **4** I kad bude oprosna godina sinovima Izrailjevijem, opet æe ostati našljedstvo njihovo s našljedstvom onoga plemena u koje se budu udale, i tako æe od našljedstva plemena otaca naših ostati otkinuto našljedstvo njihovo. **5** Tada zapovjedi Mojsije sinovima Izrailjevijem po zapovijesti Gospodnjoj govoreæi: pravo govor pleme sinova Josifovijeh. **6** Ovo zapovjedi Gospod za kæeri Salpadove i reèe: neka se udadu za koga im bude volja, ali u porodici plemena svojega neka se udadu, **7** Da se ne bi prenosilo našljedstvo sinova Izrailjevijeh od jednoga

plemena na drugo; jer æe sinovi Izrailjevi držati svaki našljedstvo plemena otaca svojih. **8** I svaka kæi u plemenima sinova Izrailjevijeh kojoj dopadne našljedstvo, neka se udaje za koga iz porodice plemena oca svojega, da bi sinovi Izrailjevi držali svaki našljedstvo otaca svojih, **9** Da se ne bi prenosilo našljedstvo od jednoga plemena na drugo, nego svaki iz plemena sinova Izrailjevijeh da drži svoje našljedstvo. **10** Kako zapovjedi Gospod Mojsiju, tako uèiniše kæeri Salpadove. **11** Jer Mata i Tersa i Eglja i Melha i Nuja, kæeri Salpadove, udadoše se za sinove strièeva svojih, **12** U porodice sinova Manasije sina Josifova udadoše se, i osta našljedstvo njihovo u plemenu porodice oca njihova. **13** To su zapovijesti i zakoni, koje zapovjedi Gospod preko Mojsija sinovima Izrailjevijem u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu.

Ponovljeni Zakon

1 Ovo su riječi koje govori Mojsije svemu Izrailju s onu stranu Jordana, u pustinji, u polju prema Crvenome Moru, između Farana i Tofola i Lovona i Asirota i Dizava, **2** Jedanaest dana hoda od Horiva preko gore Sira do Kadis-Varnije. **3** A bješe èetrdesete godine prvi dan jedanaestog mjeseca, kad Mojsije kaza sinovima Izrailjevijem sve što mu bješe zapovjedio Gospod da im kaže, **4** Pošto ubi Siona cara Amorejskoga koji življaše u Esevonus, i Oga cara Vasanskoga koji življaše u Astarotu i u Edrainu. **5** S onu stranu Jordana u zemlji Moavskoj poèe Mojsije kazivati ovaj zakon govoreæi: **6** Gospod Bog naš reèe nam na Horivu govoreæi: dosta ste bili na ovoj gori. **7** Obrnite se i podignite se i idite ka gori Amorejskoj i u svu okolinu njezinu, u ravnice i u brda i u doline, i na jug i na bregove morske, u zemlju Hanansk i na Livan i do rijeke velike, rijeke Efrata. **8** Eto, dao sam vam zemlju, uđite u nju, i uzmiti zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima vašim, Avramu, Isaku i Jakovu, da æe im je dati i sjemenu njihovu nakon njih. **9** I rekoh vam onda govoreæi: ne mogu vas nositi sam. **10** Gospod Bog vaš umnožio vas je, i eto vas danas ima mnogo kao zvijezda nebeskih. **11** Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži još tisuæu puta više, i da vas blagoslovio kao što vam je kazao. **12** Kako bih ja sam nosio muke vaše, bremena vaša i raspre vaše? **13** Dajte iz plemena svojih ljudi mudre i vješte i poznate da vam ih postavim za starješine. **14** Tada mi odgovoriste i rekoste: dobro je da se uèini što si kazao. **15** Tada uzevši starješine od plemena vaših, ljudi mudre i poznate, postavih vam ih za starješine, za tisuæenike i stotinare i pedesetare i desetare i upravitelje po plemenima vašim. **16** I zapovjedih onda sudijama vašim govoreæi: saslušavajte raspre među braæom svojim i sudite pravo između èovjeka i brata njegova i između došljaka koji je s njim. **17** Ne gledajte ko je ko na судu, saslušajte i maloga i velikoga, ne bojte se nikoga, jer je sud Božji, a stvar koja bi vam bila teška iznesite preda me da je èujem. **18** I zapovjedih vam onda sve što æete èiniti. **19** Potom otisavši od Horiva prijeðosmo svu onu pustinju veliku i strašnu, koju vidjeste, iduæi ka gori Amorejskoj, kao što nam zapovjedi Gospod Bog naš, i dođosmo do Kadis-Varnije. **20** Tada vam rekoh: dođoste do gore Amorejske, koju nam daje Gospod Bog naš. **21** Gle, dao ti je Gospod Bog tvorju zemlju, idi i uzmi je, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih; ne boj se, i ne plaši se. **22** A vi svi dođoste k meni i rekoste: da pošljemo ljudi pred sobom da nam uhode zemlju, i da nam jave za put kojim æemo iæi i za gradove u koje æemo doæi, **23** I to mi bi po volji, i uzeh između vas dvanaest ljudi, iz svakoga plemena po jednoga; **24** I oni se podigše i izašavši na goru dođoše do potoka Eshola, i uhodiše zemlju; **25** I nabraše roda one zemlje i donesoše nam, i javiše nam govoreæi: dobra je zemlja, koju nam daje Gospod Bog naš. **26** Ali ne htjeste iæi nego se suprotiste zapovijesti Gospoda Boga svojega. **27** I vikaste u šatorima svojim govoreæi: mrzi na nas Gospod, zato nas izvede iz zemlje Misirske, da nas da u ruke Amorejcima i da nas potre. **28** Kuda da idemo? braæa naša uplašiæe srce naše govoreæi: narod je veæi i viši od nas, gradovi su veliki i ograðeni do neba, pa i sinove Enakove vidjesme ondje. **29** A ja vam rekoh: ne plašite se i ne bojte ih se. **30** Gospod Bog vaš, koji ide pred vama, on æe se biti za vas onako kako vam je uèinio u Misiru

na vaše oèi, **31** I u pustinji, gdje si vidio kako te je nosio Gospod Bog tvoj, kao što èovjek nosi sina svojega, cijelijem putem kojim ste išli dokle dođoste do ovoga mjesata. **32** Ali zato opet ne vjerovate Gospodu Bogu svojemu, **33** Koji iðaše pred vama putem traæeæi vam mjesto gdje biste stali, iðaše noæu u ognju da vam svijetli putem kojim biste išli, a danju u oblaku. **34** I èu Gospod glas rijeæi vaših, i razgnjevi se i zakle se govoreæi: **35** Nijedan od ovoga roda zloga neæee vidjeti ove dobre zemlje, za koju se zakleh da æeu dati vašim ocima, **36** Osim Haleva sina Jefonijina; on æe je vidjeti, i njemu æeu dati zemlju po kojoj je išao, i sinovima njegovijem, jer se sasvijem držao Gospoda. **37** Pa i na mene se razgnjevi Gospod s vas; i reèe: ni ti neæeeš uæi onamo. **38** Isus sin Navin, koji te služi, on æe uæi onamo, njega utvrdi; jer æe je on razdijeliti sinovima Izrailjevijem u našljedstvo. **39** A djeca vaša, za koju rekoste da æe postati roblje, sinovi vaši, koji danas ne znaju ni Šta je dobro ni Šta je zlo, oni æe uæi onamo, i njima æeu je dati i oni æe je naslijediti. **40** Vi pak vratite se i idite u pustinju k Crvenome Moru. **41** A vi odgovoriste i rekoste mi: sagrijeæimo Gospodu; iæel æemo i biæemo se sasvijem kako nam je zapovjedio Gospod Bog naš. I uzevši svaki svoje oružje htjeste izaæi na goru. **42** A Gospod mi reèe: kaži im: ne idite i ne bijte se, jer nijesam među vama, da ne izgine pred neprijateljima svojim. **43** I ja vam rekoh; ali ne poslušaste, nego se oprijeste zapovijesti Gospodnjoj, i navaliste na goru. **44** Tada izidoše pred vas Amoreji, koji sjeðahu u onoj planini, i pognaše vas kao što èine pèele, i pobiše vas na Siru pa do Orme. **45** I vrativši se plakaste pred Gospodom, ali Gospod ne posluša glasa vaæega niti okrete uha svojega k vama. **46** I ostadoste u Kadisu dugo vremena dokle ondje stajaste.

2 Potom se vratismo, i idosmo u pustinju k Crvenome Moru, kao što mi zapovjedi Gospod, i obilazismo goru Sir dugo vremena. **2** I reèe mi Gospod: **3** Dosta ste obilazili tu goru, obrnite se na sjever. **4** I zapovjedi narodu i reci: sada æete prijeæi preko međe braæe svoje, sinova Isavovih, koji žive u Siru; i oni æe vas se bojati, ali se i vi dobro èuvajte. **5** Nemojte zametati boja s njima, jer vam neæeu dati zemlje njihove ni stope, jer sam dao Isavu goru Sir u našljedstvo. **6** Jela kupujte od njih za novce, i jedite; i vodu kupujte od njih za novce, i piæite. **7** Jer te je Gospod Bog tvoj blagoslovio u svakom poslu ruku tvojih; i zna put tvoj po ovoj velikoj pustinji, i ovo èetrdeset godina bijaše s tobom Gospod Bog tvoj, i ništa ti nije nedostajalo. **8** I proðosmo braæu svoju, sinove Isavove, koji žive u Siru, poljem od Elata i od Gesion-Gavera; i odande savivši udarismo preko pustinje Moavske. **9** I Gospod mi reèe: nemoj pakostiti Moavcima ni zametati boja s njima, jer ti neæeu dati zemlje njihove u našljedstvo; jer dathod sinovima Lotovijem u našljedstvo Ar. **10** Preðe življahu ondje Emeji, narod velik i jak i visok kao Enakimi; **11** O njima se mislilo da su divovi kao i Enakimi; ali ih Moavci zvahu Emeji. **12** I Horeji življahu preðe u Siru, ali ih sinovi Isavovi istjeriæe i istrijebiæe ispred sebe i naseliše se na njihovo mjesto, kao što uèini Izrail u zemlji svojega našljedstva, koje mu dade Gospod. **13** A sada ustanite i prijeæite preko potoka Zareda. I prijeðosmo preko potoka Zareda. **14** A vremena za koje idosmo od Kadis-Varnije pa dokle prijeðosmo preko potoka Zareda, bješe trideset i osam godina, dokle ne izumrije u okolu sav onaj naraætaj, ljudi za vojsku, kao što im se bješe zakleo Gospod. **15** Jer i ruka Gospodnja bijaše protiv njih potiruæi

ih iz okola dokle ne pomriješe. **16** I kad svi ti ljudi za vojsku pomriješe u narodu, **17** Reče mi Gospod govoreći: **18** Ti æeš danas prijeći preko međe Moavske kod Ara; **19** I dožeš æeš blizu sinova Amonovih; nemoj im pakostiti ni zametati boja sa njima, jer ti neæeu dati zemlje Amonske u našljedstvo, jer je dадoh sinovima Lotovim u našljedstvo. **20** I za nju se mislio da je zemlja divovska; u njoj preðe življahu divovi, koje Amonci zvahu Zamzumi. **21** Bijahu narod velik i jak i visok kao Enakimi; ali ih istrijebi Gospod ispred njih, te oni preuzeše zemlju njihovu i naseliše se na njihovo mjesto; **22** Kao što uèini sinovima Isavovijem, koji življahu u Siru, jer istrijebi Horeje ispred njih, i preuzeše zemlju njihovu i ostaše na njihovu mjestu do danas. **23** I Avej, koji življahu u Asirotu pa do Gaze, istrijebiše Kaftorej, koji izadoše od Kaftora, i naseliše se na njihovo mjesto.) **24** Ustanite, idite i prijeđite preko potoka Arnona; gle, dao sam ti u ruke Siona Amorejina cara Esevonskoga i zemlju njegovu; poèeni uzimati našljedstvo, i zavojšti na nj. **25** Danas poèinjem zadavati strah i trepet od tebe narodima pod cijelijem nebom; koji god èiju za te, drktaeë i prepadaeë se od tebe. **26** I poslali poslanike iz pustinje Kedamota k Sionu caru Esevonskom s mirnjem rjeèima govoreći: **27** Da prijeđem preko tvoje zemlje; upravo æeu putem iæi, neæeu svrtati ni nadesno ni nalijevo. **28** Hranu da mi daješ za novce da jedem, i vodu za novce da mi daješ da pijem, samo da prođem pješice, **29** Kao što mi uèiniše sinovi Isavovi koji žive u Siru, i Moavci, koji žive u Aru, dokle ne prijeđem preko Jordana u zemlju koju nam daje Gospod Bog naš. **30** Ali ne htje Sion car Esevonski pustiti da prođemo kroz njegovu zemlju, jer Gospod Bog tvoj uèini te otvrdnu duh njegov i srce njegovo posta uporno, da bi ga predao u tvoje ruke, kao što se vidi danas. **31** I reče mi Gospod: gledaj, poèeh predavati tebi Siona i zemlju njegovu; poèeni uzimati zemlju njegovu da je naslijediš. **32** I izide pred nas Sion i sav narod njegov na boj u Jasu. **33** I dade nam ga Gospod Bog naš, i ubismo ga sa sinovima njegovijem i svijem narodom njegovijem. **34** I uzesmo tada sve gradove njegove, i pobismo ljude po svijem tijem gradovima, i žene i djecu, ne ostavismo živa nijednoga. **35** Samo stoku zaplijenismo za se i plijen što bješe po gradovima koje uzesmo. **36** Od Aroira koji je na potoku Arnonu, i od grada koji je u dolini, pa do Galada ne bješe grada koji bi nam odolio: sve to dade nam Gospod Bog naš. **37** Samo k zemljom sinova Amonovih nisi pristupio niti ka kojemu kraju na potoku Javoku, ni ka gradovima u gori niti kojemu mjestu što je zabranio Gospod Bog naš.

3 Potom obrativši se idosmo k Vasanu. I izide pred nas Og car Vasanski i sav narod njegov na boj u Edrajin. **2** I Gospod mi reče: ne boj ga se, jer ga dадoh u tvoje ruke sa svijem narodom njegovijem i sa zemljom njegovom, da uèiniš s njim onako kako si uèinio sa Sionom carom Amorejskim, koji sjeðaše u Esevunu. **3** Tako nam dade Gospod Bog naš u ruke i Oga cara Vasanskoga sa svijem narodom njegovijem, i razbismo ga i ne ostavismo mu ni jednoga živa. **4** I uzesmo tada sve gradove njegove; ne bi grada kojega ne uzesmo, šezdeset gradova, sav kraj Argovski, carstvo Oga u Vasanu. **5** Svi ti gradovi bjehu utvrđeni zidom visokim, vratima i prijevornicama, osim drugih mesta bez zidova vrlo mnogo. **6** I raskopasmo ih kao što uèinimo Sionu caru Esevonskom, pobiviš po svijem mjestima i ljudi i žene i djecu. **7** A svu stoku i plijen po gradovima

zaplijenismo za se. **8** Tako uzesmo onda zemlju iz ruku dvojice careva Amorejskih, koja je s ovu stranu Jordana od potoka Arnona do gore Ermona, **9** Sidonci zovu Ermon Sirion, a Amoreji ga zovu Senir,) **10** Sva mesta u ravnici i sav Galad i sav Vasan do Salhe i Edrajina, gradove carstva Oga u Vasanu. **11** Jer samo Og car Vasanski bješe ostao od divova. Gle, odar njegov, odar gvozdeni, nije li u Ravi sinova Amonovih? devet je lakata dug, a širok èetiri lakta, lakta èovjèeja. **12** Tako naslijedismo tu zemlju onda; od Aroira, koji je na potoku Arnonu, i polovinu gore Galada s gradovima njezinim dадoh sinovima Ruvimovijem i Gadovijem. **13** I ostatak Galada i sav Vasan, carstvo Ogovo, dадoh polovini plemena Manasijina; sav kraj Argovski po svemu Vasanu zvaše se zemlja divovska. **14** Jair sin Manasijin uze sav kraj Argovski do međe Gesurske i Mahatske; i prozva Vasansku svojim imenom: sela Jairova do današnjega dana. **15** A Mahiru dадoh Galad. **16** A Ruvimovu plemenu i Gadovu plemenu dадoh od Galada do potoka Arnona, kako zahvata potok s međama, pa do potoka Javoka, gdje je međa sinova Amonovih, **17** I polje i Jordan s međama od Hinerota do mora uz polje, do mora slanoga, ispod Fazge prema istoku. **18** I zapovjedih vam onda i rekoh: Gospod Bog vaš dao vam je ovu zemlju u našljedstvo; naoružani hajdete pred braæom svojom, sinovima Izrailjevijem, ko je god za vojsku. **19** A žene vaše i djeca vaša i stoka vaša znam da imate mnogo stoke) neka ostanu u gradovima vašim, koje vam dадoh, **20** Dokle ne smiri Gospod i braæu vašu kao vas, da i oni naslijede zemlju, koju æe im Gospod Bog vaš dati s onu stranu Jordana; onda se vratite svaki na svoje našljedstvo, koje vam dадoh. **21** A Isusu onda zapovjedih govoreći: oèi tvoje vide sve što je uèinio Gospod Bog vaš s ona dva cara; onako æe Gospod uèiniti sa svijem carstvima u koja doðeš. **22** Nemojte ih se bojati, jer æe se Gospod Bog vaš biti za vas. **23** I molih se Gospodu onda govoreći: **24** Gospode Božel! ti si poèeo pokazivati sluzi svojemu uèelinu svoju i krjepku ruku svoju, jer koji je Bog na nebu ili na zemlji koji bi tvorio djela kakva su tvoja i u koga bi sila bila kakva je tvoja? **25** Daj mi da prijeđem i vidim zemlju dobru koja je preko Jordana i goru dobru, Livan. **26** Ali Gospod bješe grjevan na me s vas, i ne usliši me, nego mi reče: dosta; ne govor mi više za to. **27** Popni se na vrh ove gore, i podigavši oèi svoje na zapad i na sjever i na jug i na istok, vidi oèima svojima, jer neæeš prijeæi preko Jordana. **28** Nego podaj zapovijesti Isusu, i utvrdi ga i ukrijepi ga; jer æe on prijeæi pred narodom tijem, i on æe im razdijeliti u našljedstvo zemlju koju vidiš. **29** I ostasmo u ovoj dolini prema Vet-Fegoru.

4 A sada, Izrailej, èiju uredbe i zakone, koje vas uèim da tvorite, da biste poživjeli i ušli u zemlju koju vam daje Gospod Bog otaca vaših i da biste je naslijedili. **2** Ništa ne dodajte k rjeèi koju vam ja zapovijedam, niti oduzmите od nje, da biste saèeuvali zapovijesti Gospoda Boga svojega koje vam ja zapovijedam. **3** Oèi su vaše vidjele šta uèini Gospod s Velfegorom; jer svakoga èovjeka koji poðe za Velfegorom istrijebi Gospod Bog tvoj između tebe. **4** A vi koji se držaste Gospoda Boga svojega, vi ste svi živi danas. **5** Gle, uèio sam vas uredbama i zakonima, kao što mi zapovjedi Gospod Bog moj, da biste tako tvorili u zemlji u koju idete da je naslijedite. **6** Držite dakle i izvršujte ih, jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji æe kad èiju sve ove uredbe reæi: samo je ovaj veliki narod narod mudar i razuman. **7** Jer koji je veliki narod kojemu je Bog blizu

kao što je Gospod Bog naš kad ga god zazovemo? **8** I koji je narod veliki koji ima uredbe i zakone pravedne kao što je sav ovaj zakon koji iznosim danas pred vas? **9** Samo pazi na se i dobro èuvaj dušu svoju, da ne zaboraviš onijeh stvari koje su vidjele oèi tvoje, i da ne izidu iz srca tvojega dokle si god živ; nego da ih obznaniji sinovima svojim i sinovima sinova svojih. **10** Onaj dan kad stajaste pred Gospodom Bogom svojim kod Horiva, kad mi Gospod reèe: saberi mi narod da im kažem rijeèi svoje, kojima æe se nauèiti da me se boje dok su živi na zemlji, i da uèe tome i sinove svoje; **11** Kad pristupiste i stajaste pod gorom, a gora ognjem goraše do samoga neba i bješe na njoj tama i oblak i mrak; **12** I progovori Gospod k vama isred ognja; glas od rijeèi èusté, ali osim glasa lika ne vidjeste; **13** I objavi vam zavjet svoj, koji vam zapovjedi da držite, deset rijeèi, koje napisa na dvije ploèe kamene. **14** I meni zapovjedi onda Gospod da vas uèim uredbama i zakonima da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite. **15** Zato èuvajte dobro duše svoje; jer ne vidjeste nikakoga lika u onaj dan kad vam govorí Gospod na Horivu isred ognja. **16** Da se ne biste pokvarili i naèimili sebi lik rezan ili kaku god sliku od èovjeka ili od žene, **17** Sliku od kakoga živinèeta koje je na zemlji, ili sliku od kake ptice krilate koja leti ispod neba; **18** Sliku od èega što puže po zemlji, ili sliku od kake ribe koja je u vodi pod zemljom; **19** I da ne bi podigavši oèi svoje k nebu i vidjevši sunce i mjesec i zvijezde, svu vojsku nebesku, prevario se i klanjao im se i služio im; jer ih Gospod Bog tvoj dade svijem narodima pod cijelijem nebom; **20** A vas uze Gospod i izvede vas iz peæi gvozdene, iz Misira, da mu budete narod našljedni, kao što se vidi danas. **21** Ali se Gospod razgnjevi na me za vaše rijeèi, i zakle se da neæu prijeæi preko Jordana ni uæi u doburu zemlju, koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo. **22** I ja æeu umrjeti u ovoj zemlji i neæu prijeæi preko Jordana; a vi æete prijeæi i naslijediti onu dobru zemlju. **23** Pazite da ne zaboravite zavjeta Gospoda Boga svojega, koji uèini s vama, i da ne gradite sebi lika rezanoga, slike od koje god tvari, kao što ti je zabranio Gospod Bog tvoj. **24** Jer je Gospod Bog tvoj organj koji spaljuje i Bog koji revnuje. **25** Kad izrodiš sinove i unuke, i ostarite u onoj zemlji, ako se pokvarite i naèinite sliku rezanu od kake tvari i uèinite što nije ugodno Gospodu Bogu vašemu, dražeæi ga, **26** Svjedoèim vam danas nebom i zemljom da æe vas brzo nestati sa zemlje u koju idete preko Jordana da je naslijedite, neæete biti dugi u njoj, nego æete se istrijebiti. **27** Ili æe vas rasijati Gospod među narode, i malo æe vas ostati među narodima u koje vas odvede Gospod; **28** I služiæete ondje bogovima koje su naèinile ruke èovjèeije, od drveta i od kamena, koji ne vide ni èuju, niti jedu ni mirišu. **29** Ali ako i ondje potražiš Gospoda Boga svojega, naæi æeš ga, ako ga potražiš svijem srcem svojim i svom dušom svojom. **30** Kad budeš u nevolji i sve te to snaðe, ako se u pošljednje vrijeme obratiš ka Gospodu Bogu svojemu, i poslušaš glas njegov, **31** Gospod je Bog tvoj milostiv Bog, neæe te ostaviti ni istrijebiti, jer neæe zaboraviti zavjeta s ocima tvojim, za koji im se zakleo. **32** Jer zapitaj sada za stara vremena, koja su bila prije tebe, od onoga dana kad stvorí Bog èovjeka na zemlji, i od jednoga kraja neba do drugoga, je li kad bila ovaka stvar velika, i je li se kad èulo što tako? **33** Je li kad èuo koji narod glas Božj gođe govorí isred ognja, kao što si ti èuo i ostao živ? **34** Ili, je li Bog pokušao da doðe te uzme sebi narod iz drugoga naroda kušanjem, znacima i èudesima i ratom i rukom krjepkom

i mišicom podignutom i strahotama velikim, kao što je uèinio sve to za vas Gospod Bog naš u Misiru na vaše oèi? **35** Tebi je to pokazano da poзнаš da je Gospod Bog, i da nema drugoga osim njega. **36** Dao ti je da èuješ glas njegov s neba da bi te nauèio, i pokazao ti je na zemlji organj svoj veliki, i rijeèi njegove èuo si isred ognja. **37** I što mu mili bijahu oci tvoji, zato izabrojte si njihovo nakon njih, i izvede te sam velikom silom svojom iz Misira, **38** Da otjera ispred tebe narode veæe i jaèe od tebe, i da tebe uvede u njihovu zemlju i dade ti je u našljedstvo, kao što se vidi danas. **39** Znaj dakle i pamti u srcu svojem da je Gospod Bog, gore na nebu i dolje na zemlji, nema drugoga. **40** I drži uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, da bi ti se produljili dani na zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje zasvagda. **41** Tada odijeli Mojsije tri grada s ovu stranu Jordana prema istoku, **42** Da bi utjecao u njih krvnik koji ubije bližnjega svojega nehotice ne mrzivši prije na nj, i kad uteèe u koji od tijeh gradova, da bi ostao živ: **43** Vosor u pustinji, na ravnici u zemlji pleme Ruvimova, i Ramot u Galadu u plemenu Gadova, Golan u Vasanskoj u plemenu Manasijinu. **44** Ovo je zakon koji postavi Mojsije sinovima Izrailjevijem. **45** Ovo su svjedoèanstva i uredbe i zakoni, koje kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem kad izidoše iz Misira, **46** S ovu stranu Jordana u dolini prema Vet-Fegoru u zemlji Siona cara Amorejskoga, koji življaše u Esevonus, kojega ubi Mojsije i sinovi Izrailjevi kad izidoše iz Misira, **47** I osvojile zemlju njegovu i zemlju Oga cara Vasanskoga, dva cara Amorejska, koja je s ovu stranu Jordana prema istoku, **48** Od Aroira, koji je na potoku Arnonu, do gore Siona, a to je Ermon, **49** I sve polje s ovu stranu Jordana prema istoku do mora uz ravnici pod Azdot-Fazgom.

5 I Mojsije sazva sav narod Izraeljev, i reèe im: èuj Izraeljev uredbe i zakone, koje æeu danas kazati da èuvjete, da ih nauèete i držite ih i tvorite. **2** Gospod Bog naš uèini s nama zavjet na Horivu. **3** Nije s ocima našim uèinio taj zavjet, nego s nama, koji smo danas tu svi živi. **4** Licem k licu govorio vam je Gospod na ovoj gori isred ognja; **5** Ja tada stajah između Gospoda i vas, da vam javim rijeèi Gospodnje, jer vas bješe strah od ognja i ne izidoste na goru; i reèe: **6** Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga. **7** Nemoj imati bogova drugih do mene. **8** Ne gradi sebi lika rezanoga, niti kakve slike od tvari koje su gore na nebu ili koje su dolje na zemlji ili koje su u vodi ispod zemlje. **9** Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji na sinovima pohodim bezakonja otaca njihovih do treæega i do èetvrtoga koljena, onijeh koji mrze na me. **10** A èinim milost na tisuæama onijeh koji me ljube i èuvaju zapovijesti moje. **11** Ne uzimaj uzalud imena Gospoda Boga svojega, jer neæe pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud. **12** Drži dan od odmora i svetkuj ga, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj. **13** Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje. **14** A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu; nemoj raditi nikakoga posla ni ti ni sin tvoj ni kæi tvoja ni sluga tvoj ni sluškinja tvoja, ni vo tvoj ni magarac tvoj, niti koje živinèe tvoje, ni došljak koji je kod tebe, da bi se odmorio sluga tvoj i sluškinja tvoja kao i ti. **15** I pamti da si bio rob u zemlji Misirskej, i Gospod Bog tvoj izvede te odande rukom krjepkom i mišicom podignutom. Zato ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da svetkuješ dan od odmora.

16 Poštuj oca svojega i mater svoju, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj, da bi se produljili dani tvoji i da bi ti dobro bilo na zemlji, koju ti daje Gospod Bog tvoj. **17** Ne ubij. **18** Ne eini preljube. **19** Ne kradji. **20** Ne svjedoči lažno na bližnjega svojega. **21** Ne poželi žene bližnjega svojega, ne poželi kuće bližnjega svojega, ni njive njegove, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvojega. **22** Te riječi izgovori Gospod svemu zboru vašemu na gori isred ognja, oblaka i mraka, glasom velikim, i ništa više, nego ih napisa na dvije ploče kamene koje mi dade. **23** A vi kadaš eštate glas isred tame, jer gora ognjem goraše, pristupiste k meni, svi glavari od plemena vaših i starješine vaše, **24** I rekoste: gle, pokaza nam Gospod Bog naš slavu i veličinu svoju, i eusmo glas njegov isred ognja; danas vidjesmo gdje Bog govori s eovjekom, i eovjek osta živ. **25** Pa sada zašto da pomremo? jer æe nas spaliti onaj organj veliki; ako jošte eujemo glas Gospoda Boga svojega, pomrijeæemo. **26** Jer koje je tijelo èulo glas Boga živoga gdje govori isred ognja, kao mi, i ostalo živo? **27** Idi ti, i saslušaj sve što æe kazati Gospod Bog naš, pa onda ti kaži nama što ti god reæe Gospod Bog naš, a mi æemo slušati i tvoriti. **28** I Gospod èu glas od riječi vaših kad vi govoraste, i reæe mi Gospod: èuh glas od riječi toga naroda, koje rekoše tebi; što rekoše dobro rekoše. **29** O, kad bi im bilo srce svagda tako da me se boje i drže sve zapovijesti moje svagda, da bi dobro bilo njima i sinovima njihovijem dovjek. **30** Idi, reci im: vratite se u šatore svoje. **31** A ti stani ovdje kod mene, i kazaæu ti sve zapovijesti i uredbe i zakone, koje æe ih naučiti da tvore u zemlji koju im dajem u našljedstvo. **32** Gledajte dakle da einite kako vam je zapovjedio Gospod Bog vaš, ne svræite ni nadesno ni nalijevo. **33** Cijelijem putem, koji vam je zapovjedio Gospod Bog vaš, idite, da biste živi bili i da bi vam dobro bilo, i da bi vam se produljili dani u zemlji koju æete naslijediti.

6 A ovo su zapovijesti i uredbe i zakoni, koje Gospod Bog vaš zapovjedi da vas uèim da ih tvorite u zemlji u koju ideš da je naslijediti, **2** Da bi se bojao Gospoda Boga svojega držeći sve uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja zapovjedam, ti i sin tvoj i unuk tvoj svega vijeka svojega, da bi ti se produljili dani tvoji. **3** Èuj dakle, Izraelju, i gledaj da tako einiš, da bi ti dobro bilo i da biste se umnožili veoma u zemlji u kojoj teèe mlijeko i med, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih. **4** Èuj, Izraelju: Gospod je Bog naš jedini Gospod. **5** Zato ljubi Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje. **6** I neka ove riječi koje ti ja zapovjedam danas budu u srcu tvom. **7** I eesto ih napominji sinovima svojim, i govori o njima kad sjediš u kuæi svojoj i kad ideš putem, kad liježeš i kad ustaješ. **8** I veži ih sebi na ruku za znak, i neka ti budu kao poèeonik među oèima. **9** I napiši ih na dovratnicima od kuće svoje i na vratima svojim. **10** A kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju na koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da æe ti je dati, u gradove velike i dobre, kojih nijesi zidao, **11** I kuće pune svakoga dobra, kojih nijesi punio, i na studence iskopane, kojih nijesi kopao, u vinograde i u maslinike, kojih nijesi sadio, i staneš jesti i nasitiš se, **12** Èuvaj se da ne zaboraviš Gospoda, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuće ropske. **13** Gospoda Boga svojega boj se, i njemu služi, i njegovim se imenom kuni. **14** Ne idite za drugim bogovima između bogova drugih naroda, koji su oko vas. **15** Jer je Bog

revnitelj, Gospod Bog tvoj, usred tebe, pa da se ne bi razgnjevio Gospod Bog tvoj na te i istrijebio te sa zemlje. **16** Nemojte kušati Gospoda Boga svojega kao što ga kušaste u Masi. **17** Držite dobro zapovijesti Gospoda Boga svojega i svjedoèanstva njegova i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio, **18** I eini što je pravo i dobro pred Gospodom, da bi ti bilo dobro i da bi ušao u dobru zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, i da bi je naslijedio, **19** Da bi otjerao sve neprijatelje tvoje ispred tebe, kao što ti je rekao Gospod. **20** Pa kad te zapita poslije sin tvoj govoreæi: kakva su to svjedoèanstva i uredbe i zakoni, što vam je zapovjedio Gospod Bog naš? **21** Onda kaži sinu svojemu: bijasmo robovi Faraonovi u Misiru, i izvede nas Gospod iz Misira rukom krjeplom, **22** I uèini Gospod znake i èudesu velika i zla u Misiru na Faraonu i na svemu domu njegovu pred nama, **23** A nas izvede odande da nas uvede u zemlju za koju se zakleo ocima našim da æe nam je dati. **24** I zapovjedi nam Gospod da vršimo sve ove uredbe bojeæi se Gospoda Boga svojega, da bi nam bilo dobro svagda i da bi nas saèuvalo u životu, kao što se vidi danas. **25** I biæe nam pravda, ako uzdržimo i ustvorimo sve zapovijesti ove pred Gospodom Bogom svojim, kako nam je zapovjedio.

7 Kad te Gospod Bog tvoj uvede u zemlju u koju ideš da je naslijediš, i otjera ispred tebe narode mnoge, Heteje i Gergeseje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, sedam naroda veæih i jaæih od tebe, **2** I preda ih Gospod Bog tvoj tebi, i ti ih razbiješ, potri ih, ne hvataj s njima vjere, niti se smiluj na njih; **3** Niti se prijatelji s njima, kæeri svoje ne daji za sina njihova, niti kæeri njihove uzimaj za sina svojega. **4** Jer bi otpadila sina tvojega od mene, i služio bi bogovima drugim, te bi se razgnjevio Gospod na vas i potro vas brzo. **5** Nego ovo im uèinite: oltare njihove raskopajte, i likove njihove polomite, lugove njihove isijecite, i rezane bogove njihove ognjem spalte. **6** Jer si ti narod svet Gospodu Bogu svojemu, tebe je izabrao Gospod Bog tvoj da mu budeš narod osobit mimo sve narode na zemlji. **7** Ne zato što bi vas bilo više nego drugih naroda prihvati vas Gospod i izabra vas; jer vas bijaše manje nego ikojega drugoga naroda; **8** Nego što vas Gospod miluje i što drži zakletvu kojom se zakleo ocima vašim, zato vas je Gospod izveo rukom krjeplom i izbavio vas iz kuće ropske, iz ruke Faraona cara Misirskoga. **9** I tako znaj da je Gospod Bog tvoj Bog, Bog vjeran, koji drži zavjet svoj i milost svoju do tisuæu koljena onima koji ga ljube i drže zapovijesti njegove, **10** I plaæea onima koji mrze na nj, svakome istrebljujaæi ga, i ne odgaða onome koji mrzi na nj, plaæea svakome. **11** Zato drži zapovijesti i uredbe i zakone, koje ti danas ja zapovjedam, da ih tvoriš. **12** I ako ove zakone uzasluæate i uzdržite i ustvorite, i Gospod æe Bog tvoj držati tebi zavjet i milost, za koju se zakleo ocima tvojim; **13** I milovaæe te i blagosloviaæe te i umnožiæe te; blagosloviaæe plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, žito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, plod goveda tvojih i stada ovaca tvojih u zemlji za koju se zakleo ocima tvojim da æe ti je dati. **14** Biæe blagosloven mimo sve narode: neæe biti u tebe ni muškoga ni ženskoga neplodna, ni među stokom tvojom. **15** I ukloniæe od tebe Gospod svaku bolest, i od ljudi zala Misirske koja znaæ neæe nijednoga pustiti na tebe, nego æe ih pustiti na one sve koji mrze na te. **16** I istrijebi sve narode koje ti Gospod Bog tvoj preda, neka ih ne požali oko tvoje, i nemoj služiti bogovima njihovijem, jer bi ti

bilo zamka. **17** Ako bi rekao u srcu svom: veæi su ovi narodi od mene, kako ih mogu izagnati? **18** Ne boj ih se; pamti dobro što je uèinio Gospod Bog tvoj s Faraonom i sa svijem Misircima, **19** Velika kušanja, koja vidješe oèi tvoje, i znake i èudesa i ruku krjepku i mišicu podignutu, kojom te izvede Gospod Bog tvoj; onako æe uèiniti Gospod Bog tvoj sa svijem narodima od kojih bi se uplašio. **20** I strljene æe poslati Gospod Bog tvoj na njih dokle ne izginu koji bi ostali i sakrili se od tebe. **21** Ne pláši se od njih, jer je Gospod Bog tvoj usred tebe, Bog veliki i strášni. **22** Gospod æe Bog tvoj malo pomalo potrti te narode ispred tebe; neæe ih moæi odjedanput istrjebiti, da se ne bi umnožilo na tebe zvijerje poljsko. **23** Ali æe ih predati Gospod Bog tvoj tebi, i zatiraæe ih zatiranjem velikim dokle se ne zatru. **24** I predaæe careve njihove u tvoje ruke da zatreš ime njihovo pod nebom, neæe se nijedan održati pred tobom, dokle ih ne potreš. **25** Rezane bogove njihove spali ognjem, nemoj da se polakomiš na srebro ili zlato što je na njima i da ga uzmeš, da ti ne bude zamka, jer je gadno pred Gospodom Bogom tvojim. **26** I nemoj da uneseš gada u dom svoj, da ne budeš proklet kao i on, nego se gadi na nj i grozi se od njega, jer je proklet.

8 Držite i tvorite sve zapovijesti koje vam ja zapovijedam danas, da biste živi bili i umnožili se, i da biste ušli u zemlju za koju se Gospod zakleo ocima vašim, i da biste je naslijedili. **2** I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj èetrdeset godina po pustinji, da bi te namuèio i iskušao, da se zna šta ti je u srcu, hoæeš li držati zapovijesti njegove ili neæeš. **3** I muèio te je, i glaðu te morio; ali te je opet hranio manom, za koju ti nijesi znao ni oci tvoji, da bi ti pokazao da èovjek ne živi o samom hljebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih. **4** Odijelo tvoje ne ovetša na tebi niti nogu tvoja oteèe za ovijeh èetrdeset godina; **5** Zato poznaj u srcu svom da te Gospod Bog tvoj gaji kao što èovjek gaji svoje dijete. **6** I drži zapovijesti Gospoda Boga svojega hodeæi putovima njegovijem i bojeæi se njega. **7** Jer Gospod Bog tvoj uvešæe te sada u doberu zemlju, u zemlju u kojoj ima dosta potoka i izvora i jezera, što izviru po dolinama i po brdima; **8** U zemlju izobilnu pšenicom i jeèmom i vinovom lozom i smokvama i špicima, zemlju izobilnu maslinom, od koje biva ulje, i medom; **9** U zemlju, gdje neæeš sirotinjski jesti hljeba, gdje ti neæe ništa nedostajati; u zemlju, gdje je kamenje gvožđe i gdje æeš iz brda njezinijeh sjeæi mjeđ. **10** Ješæeš i biæeš sit, pa blagosiljav Gospoda Boga svojega za dobru zemlju koju ti da. **11** I èuvaj se da ne zaboraviš Gospoda Boga svojega bacivši u nemar zapovijesti njegove i zakone njegove i uredbe njegove, koje ti ja zapovijedam danas. **12** I kad uzjedeš i nasitiš se, i dobre kuæe naèiniš i u njima staneš živjeti, **13** I kad se goveda tvoja i ovce tvoje naplode, i kad ti se namnoži srebro i zlato, i što god imaš kad ti se namnoži, **14** Nemoj da se ponese srce tvoje i zaboraviš Gospoda Boga svojega, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuæe ropske; **15** Koji te je vodio preko one pustinje velike i strašne gdje žive zmije vatrene i skorpije, gdje je suša a nema vode; koji ti je izveo vodu iz tvrdoga kamena; **16** Koji te je hranio u pustinji manom, za koju ne znaše oci tvoji, da bi te namuèio i iskušao te, i najposlijje da bi ti dobro uèinio. **17** Niti govor u srcu svojem: moja snaga, i sila moje ruke dobavila mi je ovo blago. **18** Nego se opominji Gospoda Boga svojega; jer ti on daje snagu da dobavljaš blago, da bi potvrdio zavjet svoj, za

koji se zakleo ocima tvojim, kao što se vidi danas. **19** Ako li zaboraviš Gospoda Boga svojega, i poðeš za drugim bogovima i njima staneš služiti i klanjati se, svjedoèim vam danas da æete zaciјelo propasti, **20** Propašæete kao narodi koje Gospod potire ispred vas, jer ne poslušaste glasa Gospoda Boga svojega.

9 Èuji, Izrajlju! ti danas prelaži preko Jordana da uðeš i naslijediš narode veæe i jaèe od sebe, gradove velike i ograðene do neba; **2** Velik i visok narod, sinove Enakove, koje znaš i za koje si slušao: ko ce odoljeti sinovima Enakovijem? **3** Znaj dakle danas da je Gospod Bog tvoj, koji ide pred tobom, oganj koji spaljuje; on æe ih istrjebiti i on æe ih oboriti pred tobom, i izagnaæeš ih i istrjebiti brzo, kao što ti je kazao Gospod. **4** Kad ih Gospod Bog tvoj otjera ispred tebe, nemoj da reèeš u srcu svom: za pravdu moju uvede me Gospod u ovu zemlju da je naslijedim; jer Gospod tjeru one narode ispred tebe za nevaljalstvo njihovo! **5** Ne ideš za pravdu svoju ni za èistotu srca svojega da naslijediš tu zemlju; nego za nevaljalstvo tijeh naroda Gospod Bog tvoj tjeru ih ispred tebe, i da održi rijeè za koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu. **6** Znaj dakle da ti Gospod Bog tvoj ne daje te dobre zemlje za pravdu tvoju da je naslijediš, jer si tvrdovrat narod. **7** Pamti i ne zaboravi kako si gnjevio Gospoda Boga svojega u pustinji; od onoga dana kad izidoste iz zemlje Misirske pa dokle doðoste na ovo mjesto, nepokorni bijaste Gospodu. **8** I kod Horiva razgnjeviste Gospoda, i od gnjeva šeaše vas Gospod da istrjebi. **9** Kad izidoh na goru da primim ploèe kamene, ploèe zavjeta, koji s vama uèini Gospod, tada stajah na gori èetrdeset dana i èetrdeset noæi hljeba ne jeduæi ni vode pijuæi. **10** I dade mi Gospod dvije ploèe kamene, ispisane prstom Gospodnjim, na kojima bijahu rijeèi sve koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vaæega. **11** Poslije èetrdeset dana i èetrdeset noæi dade mi Gospod dvije ploèe kamene, ploèe zavjetne. **12** I reèe mi Gospod: ustani, siði brže odavde; jer se pokvari narod tvoj koji si izveo iz Misira, siðoše brzo s puta koji im zapovjedih, i naèiniše sebi liven lik. **13** Još mi reèe Gospod govoreæi: pogledah ovaj narod, i eto je narod tvrda vrata. **14** Pusti me da ih istrjebim i ime njihovo zatrem pod nebom; a od tebe æe uèiniti narod jaèi i veæi nego što je ovaj. **15** I ja se vratih i siðoh s gore, a gora ognjem goraše, i dvije ploèe zavjetne bijahu mi u ruku. **16** I pogledah, a to zgrješiste Gospodu Bogu svojemu salivši sebi tele, i brzo siðoste s puta koji vam bješe zapovjedio Gospod. **17** Tada uzeh one dvije ploèe i bacih ih iz ruku svojih, i razbih ih pred vama. **18** Potom padoh i ležah pred Gospodom kao prije, èetrdeset dana i èetrdeset noæi, hljeba ne jeduæi ni vode pijuæi, radi svijeh grijeha vaših, kojima se ogriješiste uèinivši što je zlo pred Gospodom i razgnjevivši ga. **19** Jer se bojah gnjeva i jarosti, kojom se bješe Gospod razljutio na vas da vas istrjebi; i usliši me Gospod i tada. **20** Bješe se Gospod i na Arona razgnjevio veoma da ga šeaše ubiti; ali se molih tada i za Arona. **21** I uzeh grijeh vaš koji uèiniste, tele, i sazegoh ga ognjem, i razbih ga i satrh ga u prah, i prosuh prah njegov u potok, koji teèe s one gore. **22** I u Taveri i u Masi i u Kivrot-Atavi gnjeviste Gospoda. **23** I kad vas posla Gospod iz Kadis-Varnije govoreæi: idite i uzmitte tu zemlju koju sam vam dao, opet se suprotiste rijeèi Gospoda Boga svojega, i ne vjerovaste mu i ne poslušaste glasa njegova. **24** Nepokorni bijaste Gospodu otkad vas poznah. **25** Zato padoh i

ležah pred Gospodom èetrdeset dana i èetrdeset noæi, jer bješe rekao Gospod da æe vas potri. **26** I molih se Gospodu i rekoh: Gospode, Gospodel! nemoj potri naroda svojega i našljedstva svojega, koje si izbavio velièanstvom svojim, koje si izveo iz Misira krjepkom rukom. **27** Opomeni se sluga svojih Avrama, Isaka i Jakova, ne gledaj na tvròu naroda ovoga, na nevaljstvo njegovo i na grijeha njegove; **28** Da ne reku koji žive u zemlji odakle si nas izveo: nije ih mogao Gospod uesti u zemlju koju im obeæa, ili mrzio je na njih, zato ih izvede da ih pobije u pustinji. **29** Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izveo silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom.

10 U to vrijeme reèe mi Gospod: isteš dvije ploèe od kamena kao što bjehu prve, i izidi k meni na goru, i naèini kovèeg od drveta. **2** I napisaæu na tijem ploèama rijeèi koje su bile na prvijem ploèama što si razbio, pa æee ih metnuti u kovèeg. **3** Tako naèinim kovèeg od drveta sitima, i istoras dvije ploèe od kamena, kao što bjehu prve, i izidoh na goru s dvjema ploèama u ruku. **4** I napisa na tijem ploèama što bješe prvo napisao, deset rijeèi, koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vašega; i dade mi ih Gospod. **5** I vrativ se siðoh s gore, i metnuh ploèe u kovèeg koji naèinim, i ostaše onđe, kao što mi zapovjedi Gospod. **6** A sinovi Izrailevi poðoše od Virota sinova Jakanovijeh u Moseru. Ondje umrije Aron i onđe bi pogreben; a Eleazar sin njegov posta sveðtenik na njegovom mjestu. **7** Odande otidoše u Gadgad, a od Gadgada u Jotvatu, zemlju gdje ima mnogo potoka. **8** U to vrijeme odvoji Gospod pleme Levijevu da nosi kovèeg zavjeta Gospodnjega, da stope pred Gospodom i služe mu i da blagosiljaju u ime njegovo do današnjeg dana. **9** Zato nema pleme Levijevu dijela ni našljedstva s braæom svojom; Gospod je našljedstvo njegovim, kao što mu Gospod Bog tvoj kaza. **10** A ja stajah na gori kao prije, èetrdeset dana i èetrdeset noæi; i usliši me Gospod i tada, i ne htje te Gospod zatrtri. **11** Nego mi reèe Gospod: ustani i idi pred narodom ovijem da uðu u zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovim da æeu im je dati, i da je naslijede. **12** Sada dakle, Izrailevu, šta ište od tebe Gospod Bog tvoj, osim da se bojiš Gospoda Boga svojega, da hodiš po svijem putovima njegovim i da ga ljubiš i služiš Gospodu Bogu svojemu iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, **13** Držeæi zapovijesti Gospodnje i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi ti bilo dobro? **14** Gle, Gospoda je Boga tvojega nebo, i nebo nad nebesima, zemlja, i sve što je na njoj. **15** Ali samo tvoji oci omilješe Gospodu, i izabra sjeme njihovo nakon njih, vas između svijeh naroda, kao što se vidi danas. **16** Zato obrežite srce svoje, i nemojte više biti tvrdovrati. **17** Jer je Gospod Bog vaš Bog nad bogovima i gospodar nad gospodarima, Bog veliki, silni i straæni, koji ne gleda ko je ko niti prima poklona; **18** Daje pravicu siroti i udovici; i ljubi doðljaka dajuæi mu hlijeb i odijelo. **19** Ljubite dakle doðljaka, jer ste bili doðljaci u zemlji Misirskej. **20** Boj se Gospoda Boga svojega, njemu služi i njega se drži, i njegovim se imenom kuni. **21** On je hvala tvoja i on je Bog tvoj, koji tebe radi uèini velike i straæne stvari, koje vidješe oèi tvoje. **22** Sedamdeset duša bješe otaca tvojih kad siðoše u Misir; a sada uèini ti Gospod Bog tvoj te vas ima mnogo kao zvijezda nebeskih.

11 Ljubi dakle Gospoda Boga svojega, i izvršuj jednako što je zapovjedio da izvršuješ, i uredbe njegove, i zakone

njegove i zapovijesti njegove. **2** I poznajte danas što vaši sinovi ne znaju niti vidješe, karanje Gospoda Boga svojega, velièanstvo njegovo, krièku ruku njegovu i mišicu njegovu podignutu, **3** I znake njegove i djela njegova, što uèini usred Misira na Faraonu caru Misirskej i na svoj zemlji njegovoj, **4** I što uèini vojsci Misirskej, konjima i kolima njihovim, kako uèini, te ih voda Crvenoga Mora potopiti kad vas tjerahu, i zatr ih Gospod do današnjeg dana, **5** I što vama uèini u pustinji dokle ne doðoste do ovoga mjesa, **6** I što uèini Datantu i Avironu sinovima Elijava sina Ruvimova, kako zemlja otvorila usta svoja i proždrje nih i porodice njihove i šatore njihove i sve blago njihovo što imahu, usred Izraileva. **7** Jer vaše oèi vidješe svu djelu Gospodnja velika, koja uèini. **8** Zato držite sve zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam, da biste se ukrijeplili i naslijedili zemlju, u koju idete da je naslijedite; **9** I da bi vam se produljili dani u zemlji, za koju se zakle Gospod ocima vašim da æee je dati njima i sjemenu njihovu, zemlju, u kojoj teèe mljeku i med. **10** Jer zemlja u koju ideš da je naslijediš nije kao zemlja Misirska iz koje ste izišli, gdje si sijao svoje sjeme i zalijevao na svojima nogama kao vrt od zelja; **11** Nego je zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja u kojoj su brda i doline, i natapa je dažd nebeski; **12** Zemlja kojom se stara Gospod Bog tvoj i na koju su jednako obraæene oèi Gospoda Boga tvojega od poèetka godine do kraja. **13** Zato ako dobro uzasluæate zapovijesti, koje vam ja zapovijedam danas, ljubeæi Gospoda Boga svojega i služeæi mu svijem srcem svojim i svom dušom svojom, **14** Tada æeu davati dažd zemlji vašoj na vrijeme, i rani i pozni, i sabiraæeæ žito svoje i vino svoje i ulje svoje; **15** I za stoku æeu tvoju dati travu u polju tvojem; i jeææi i biææ sit. **16** Èuvajte se da se ne prevari srce vaše da se odmetnete i služite tuðim bogovima i poklanjate im se; **17** Da se ne bi razgnjevio Gospod na vas i zatvorio nebo da ne bude dažda, i zemlja da ne da roda svojega, te biste brzo izginuli u dobroj zemlji koju vam Gospod daje. **18** Nego složite ove rijeèi moje u srce svoje i u dušu svoju, i vežite ih za znak sebi na ruku, i neka vam budu kao poèeonik meðu oèima vašim. **19** I uèite ih sinove svoje govoreæi o njima kad sjediš u kuæi svojoj i kad ideš putem, i kad lježeæ i kad ustajeæ. **20** I napiši ih na dovratnicima doma svojega i na vratima svojim, **21** Da bi se umnožili dani vaši i dani sinova vaših po zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima vašim da æee im je dati, kao dani nebu nad zemljom. **22** Jer ako dobro uzdržite sve ove zapovijesti koje vam ja zapovijedam da tvorite ljubeæi Gospoda Boga svojega, i hodeæi svijem putovima njegovim i njega se držeæi, **23** Tada æee otjerati Gospod sve ove narode ispred vas, i naslijedæete narode veæe i jaæe nego što ste sami. **24** Svako mjesto na koje stupi stopalo noge vaše æee biti; od pustinje do Livana, i od rijeke, rijeke Efrata, do mora zapadnoga biæe meða vaša. **25** Neæe se niko održati pred vama; strah i trepet vaš pustiæe Gospod Bog vaš na svu zemlju na koju stupite, kao što vam kaza. **26** Gle, iznosim danas pred vas blagoslov i prokletstvo: **27** Blagoslov, ako uzasluæate zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje vam ja danas zapovijedam; **28** A prokletstvo, ako ne uzasluæate zapovijesti Gospoda Boga svojega nego siðete s puta, koji vam ja danas zapovijedam, te poðete za drugim bogovima, kojih ne poznajete. **29** I kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju u koju ideš da je naslijediš, tada izreci blagoslov ovaj na gori Garizimu a prokletstvo na gori Evalu. **30** One su s onu stranu Jordana, iduæi k zapadu, u

zemlji Hananeja koji žive u ravni prema Galgalu kod ravnice Moreške. 31 Jer æete prijeæi preko Jordana da uđete u zemlju koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite, i naslijedæete je i nastavaæete u njoj. 32 Gledajte dakle da tvorite sve ove uredbe i zakone koje ja danas iznosim pred vas.

12 Ovo su uredbe i zakoni koje æete držati i tvoriti u zemlji koju ti je Gospod Bog otaca tvojih dao da je naslijediš, dokle ste god živi na zemlji. 2 Raskopajte sasvijem sva mesta u kojima su služili bogovima svojim narodi koje æete naslijediti, po visokim brdima i po humovima i pod svakijem zelenijem drvetom. 3 Oborite oltare njihove i razbijte likove njihove, i lugove njihove popalite ognjem, i rezane bogove njihove izlomite, i istrijebite ime njihovo iz onoga mjesta. 4 Ne èinite tako Gospodu Bogu svojemu. 5 Nego ga tražite u mjestu koje izbere Gospod Bog vaš između svih plemena vaših sebi za stan da onđe namjesti ime svoje, i onamo idite. 6 Onamo nosite žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje i desetke svoje i prinose ruku svojih i zavjete svoje i dragovoljne prinose svoje i prvine od stoke svoje krupne i sitne. 7 I jedite onđe pred Gospodom Bogom svojim, i veselite se vi i porodice vaše svaèim, za što se prihvate rukom svojom, èim te blagoslovi Gospod Bog tvoj. 8 Ne èinite kako mi sada ovdje èinimo, što je kome drago. 9 Jer još nijeste došli do odmora i našljedstva, koje ti daje Gospod Bog tvoj. 10 Nego kad prijeæete preko Jordana, i stanete živjeti u zemlji koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite, i smiri vas od svih neprijatelja vaših unaokolo, te stanete živjeti bez straha, 11 Onda u mjesto koje izbere Gospod Bog vaš da u njemu nastani ime svoje, donosite sve što vam ja zapovijedam, žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje, desetke svoje i prinose ruku svojih i sve što bude najbolje u onome što zavjetujete Gospodu. 12 I veselite se pred Gospodom Bogom svojim vi i sinovi vaši i kæeri vaše i sluge vaše i sluškinje vaše, i Levit koji je u mjestu vašem, jer on nema dijela ni našljedstva s vama. 13 Èuvaj se da ne prinosiš žrtvama svojih paljenica na kom god mjestu, koje ugledaš; 14 Nego na onom mjestu koje izbere Gospod Bog u jednom od tvojih plemena, onđe prinosi žrtve svoje paljenice, i onđe èini sve što ti zapovijedam. 15 Ali æeš moæi klati i jesti meso kako ti duša zaželi u svakom mjestu svojem po blagoslovu Gospoda Boga svojega, koji ti da; èist i neèist može jesti kao sru i jelena. 16 Samo krv ne jedite; proljite je na zemlju kao vodu. 17 Neæeš moæi jesti u mjestu svojem desetka od žita svojega ni od vina svojega ni od ulja svojega, ni prvina od stoke svoje krupne i sitne, ni onoga što zavjetuješ; ni prinosa dragovoljnijih, ni prinosa ruku svojih. 18 Nego to jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj, ti i sin tvoj i kæi tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit koji je u mjestu tvom; i veseli se pred Gospodom Bogom svojim svaèim za što se prihvatiš rukom. 19 Èuvaj se da ne ostaviš Levita dok si god živ na zemlji. 20 Kad raširi Gospod Bog tvoj međe tvoje, kao što ti je kazao, ako reæeš: da jedem mesa, kad duša tvoja želi da jede mesa, jedi mesa po svoj želji duše svoje. 21 Ako bi bilo daleko od tebe mjesto koje Gospod Bog tvoj izbere da onđe namjesti ime svoje, zakolji od stoke svoje krupne ili sitne, koju ti da Gospod, kao što sam ti zapovjedio, i jedi u svom mjestu po svoj želji duše svoje. 22 Kako se jede srna i jelen, onako jedi; i èist i neèist neka jede. 23 Samo pazi da ne jedeš krv; jer je krv duša, pa ne jedi duše s mesom. 24 Ne jedi je; nego prolj na

zemlju kao vodu. 25 Ne jedi je, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, kad èiniš što je ugodno Gospodu. 26 Ali stvari svoje svete, koje imas, i što zavjetuješ, uzmi i dođi na mjesto koje izbere Gospod. 27 I prinesi žrtve svoje paljenice, meso i krv, na oltaru Gospoda Boga svojega; krv pak od drugih žrtava tvojih neka se prolije na oltar Gospoda Boga tvojega, a meso jedi. 28 Èuvaj i slušaj sve ove rijeèi koje ti ja zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe dovjeka kad èiniš što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom tvojim. 29 Kad istrijebi Gospod Bog tvoj ispred tebe narode ka kojima ideš da naslijediš zemlju njihovu, i naslijedivši je kad se nastaniš u zemlji njihovoj, 30 Èuvaj se da se ne uhvatiš u zamku pošavši za njima pošto se potru ispred tebe, i da ne potražiš bogova njihovih, i reæeš: kako su ovi narodi služili svojim bogovima, tako æeu i ja èiniti. 31 Ne èini tako Gospodu Bogu svojemu; jer oni èinile svojim bogovima sve što je gadno pred Gospodom i na što on mrzi; jer su i sinove svoje i kæeri svoje sažizali bogovima svojim. 32 Što vam god ja zapovijedam sve držite i tvorite, niti što dodajte k tome ni oduzmite od toga.

13 Ako ustane među vama prorok ili koji sне sanja, i kaže ti znak ili èudo, 2 Pa se zbude taj znak ili èudo koje ti kaže, i on ti reæe: hajde da idemo za drugim bogovima, kojih ne znaš, i njima da služimo, 3 Nemoj poslušati što ti kaže taj prorok ili sanjaè, jer vas kuša Gospod Bog vaš da bi se znalo ljubite li Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i sve duše svoje. 4 Za Gospodom Bogom svojim idite, i njega se bojte; njegove zapovijesti èuvajte, i glas njegovog slušajte, i njemu služite i njega se držite. 5 A onaj prorok ili sanjaè da se pogubi, jer vas je nagovarao da se odmetnete Gospoda Boga svojega, koji vas izvede iz zemlje Misirske i iskupi vas iz kuæe ropske, i odvraæao od puta koji ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj da ideš njim; tako istrijebi zlo iz sebe. 6 Ako bi te podbadao brat tvoj, sin matere tvoje, ili sin tvoj ili kæi tvoja, ili žena tvoja mila, ili prijatelj tvoj koji ti je kao duša tvoja, govoreæi ti tajno: hajde da služimo drugim bogovima, kojih nijesi znao ni ti ni oci tvoji, 7 Između bogova drugih naroda koji su oko vas, blizu ili daleko od tebe, od jednoga kraja zemlje do drugoga, 8 Ne pristaj s njim niti ga poslušaj; neka ga ne žali oko tvoje, i nemoj mu se smilovati niti ga taji, 9 Nego ga ubij: tvoja ruka nek se prva digne na nj da ga ubiješ, pa onda ruka svega naroda. 10 Zaspi ga kamenjem da pogine; jer te šeæe odvratiti od Gospoda Boga tvojega, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuæe ropske; 11 Da sav Izrailj èuje i boji se, i da se više ne uèini tako zlo među vama. 12 Ako za kakav grad svoj, koji ti Gospod Bog tvoj da u njemu živi, èuješ gdje govore: 13 Izidoše ljudi nevaljali između tebe i otpadiše sve koji žive u gradu njihovu, govoreæi: hajde da služimo drugim bogovima, kojih ne poznajete, 14 Tada istraži i raspitaj, izvidi dobro, pa ako bude istina i doista se uèinila ona gadna stvar među vama, 15 Pobji maæem sve koji žive u gradu onom, i zatri i njega i sve što bi u njemu bilo, i stoku maæem pobji. 16 I sav plijen iz njega skupi nasred ulice njegove, spali ognjem i onaj grad i sav plijen iz njega Gospodu Bogu svojemu, da bude gomila dovjeka i da se više ne sazida. 17 I neka ti od prokletijeh stvari ne prione ništa za ruku, eda bi se Gospod povratio od žestine gnjeva svojega, uèinio ti milost i smilovao se na te, i umnožio te, kao što se zakleo ocima tvojim, 18 Kad slušaš glas Gospoda Boga svojega držeæi sve

zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi èinio što je pravo pred Gospodom Bogom tvojim.

14 Vi ste sinovi Gospoda Boga svojega; nemojte se rezati niti brijati među oèima za mrtvaczem. 2 Jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu, i tebe izabra Gospod da si mu narod osobit između svih naroda na zemlji. 3 Ne jedi ništa gadno. 4 Ovo su životinje koje æete jesti: goveèe, ovcu, kozu, 5 Jelena, srnu, bivolu, divokozu, jednoroga i kuzu kamenjaèu; 6 i sve životinje koje imaju papke rascijepljene na dvoje, i koje preživaju između životinja, njih jedite. 7 Ali ne jedite onijeh koje samo preživaju ili koje samo imaju papke rascijepljene na dvoje, kao: kamile, zeca, pitomoga zeca, jer preživaju a nemaju papaka razdvojenjeh; da vam je neèisto; 8 Ni svinièeta, jer ima razdvojene papke ali ne preživa; da vam je neèisto; mesa od njega ne jedite, i strva se njegova ne dohvatajte. 9 A između onijeh što su u vodi, jedite ove: što god ima pera i ljske, jedite; 10 A što nema pera i ljsaka, ne jedite; da vam je neèisto. 11 Sve ptice èiste jedite; 12 A ovijeh ne jedite: orla, ni jastrijeva, ni morskoga orla, 13 Ni sokola, ni eje, ni kraguja po vrstama njihovijem, 14 Ni gavrana po vrstama njegovijem, 15 Ni æuka, ni sovuljage, ni liske, ni kopca po vrstama njegovijem, 16 Ni buljine, ni ražnja, ni labuda, 17 Ni gema, ni svrake, ni gnjurca, 18 Ni rode, ni èaplje po vrstama njezinijem, ni pupavca, ni ljljka. 19 I sve buble krilate da su vam neèiste; ne jedite ih. 20 I sve ptice èiste jedite. 21 Ništa mrcino ne jedite; došljaku koji je kod tebe podaj neka jede ili prodaj tuðinu; jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu. Ne kuhaj jareta u mlijeku matere njegove. 22 Desetak daji od svega roda usjeva svojega, što doðe s njive tvoje, svake godine. 23 I jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere da onđe nastani ime svoje, desetak od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od stoke svoje krupne i sitne, da se uèei bojati se Gospoda Boga svojega svagda. 24 Ako bi ti bio put dalek, te ne bi mogao odnijeti zato što je daleko od tebe mjesto, koje izbere Gospod Bog tvoj da onđe namjesti ime svoje, kad te Gospod Bog tvoj blagosloví, 25 Onda uèini u novac, i uzev novac u ruku svoju otidi u mjesto koje izbere Gospod Bog tvoj, 26 I za te novce uzmi što zaželiš duša tvoja, goveda, ovaca, vina ili drugog jakog piæa, i što god bi zaželjela duša tvoja, pa jedi onđe pred Gospodom Bogom svojim, i veseli se ti i dom tvoj. 27 Ali Levita koji bi bio u mjestu tvom, nemoj ostaviti, jer nema dijela ni našljedstva s tobom. 28 Svake treæe godine odvoj sav desetak od dohodaka svojih one godine, i ostavi ga u svom mjestu. 29 Pa neka doðu Leviti jer nemaju dijela ni našljedstva s tobom) i došljaci i sirote i udovice što su u mjestu tvojem, i neka jedu i nasisite se, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih, koji bi radio.

15 Svake sedme godine opråstaj. 2 A opråstjanje da biva ovako: kome je ko dužan što, neka oprosti što bi mogao tražiti od bližnjega svojega; neka ne traži od bližnjega svojega i od brata svojega, jer je opråstjanje Gospodnje oglašeno. 3 Od tuðina traži, ali što bi imao u brata svojega, ono neka mu oprosti ruka tvoja, 4 Da ne bi bilo siromaha među vama, jer æe te obilno blagosloviti Gospod u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj da u našljedstvo da je tvoja. 5 Samo ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega gledajuæi da èiniš sve ove zapovijesti, koje ti ja zapovijedam danas, 6 Blagoslovíæe te

Gospod Bog tvoj, kao što ti je kazao, te æeš davati u zajam mnogim narodima, a ni od koga neæeš uzimati u zajam, i vlaðaæeš mnogim narodima, a oni tobom neæe vladati. 7 Ako bude u tebe koji siromah između braæe tvoje u kom mjestu tvom, u zemlji tvojoj, koju ti daje Gospod Bog tvoj, nemoj da ti se stvrdne srce tvoje i da stisneš ruku svoju bratu svojemu siromahu. 8 Nego otvori ruku svoju i pozajmi mu rado koliko mu god treba u potrebi njegovoj. 9 Èuvaj se da ne bude kakvo nevaljalstvo u srcu tvom, pa da reèeš: blizu je sedma godina, godina oprosna; i da oko tvoje ne bude zlo prema bratu tvojemu siromahu, pa da mu ne daš, a on zato da vapije ka Gospodu na te, i bude ti grijeh. 10 Podaj mu, i neka ne žali srce tvoje kad mu daš; jer æe za tu stvar blagosloviti tebe Gospod Bog tvoj u svakom poslu tvom i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom. 11 Jer neæe biti bez siromaha u zemlji; zato ti zapovijedam i kažem: otvoraj ruku svoju bratu svojemu, nevoljniku i siromahu svojemu u zemlji svojoj. 12 Ako ti se proda brat tvoj Jevrejin ili Jevrejka, neka ti služi šest godina, a sedme godine otpusti ga od sebe slobodna. 13 A kad ga otpustiš od sebe slobodna, nemoj ga otpustiti prazna. 14 Daruj ga èim između stoke svoje i s gumna svojega i iz kace svoje; podaj mu èim te je blagoslovio Gospod Bog tvoj. 15 I opominji se da si bio rob u zemlji Misirskoj i da te je izbavio Gospod Bog tvoj; zato ti ja zapovijedam ovo danas. 16 Ako li ti reèe: neæu da idem od tebe, zato što te ljubi i dom tvoj, jer mu je dobro kod tebe, 17 Tada uzmi šilo i probuši mu uho na vratima, i biæe ti sluga dovjeka; i sluškinji svojoj uèini tako. 18 Nemoj da ti bude teško kad ga otpuštaš od sebe slobodna, jer je dvojinom onoliko koliko najamnik zaslužio u tebe za šest godina, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svemu što radiš. 19 Sve prvence u stoci svojoj krupnoj i sitnoj što bude muško, posveti Gospodu Bogu svojemu; ne radi na prvencu od krave svoje, i ne strizi prvence od ovaca svojih. 20 Pred Gospodom Bogom svojim jedi ih ti i porodica tvoja svake godine na mjestu koje izbere Gospod. 21 Ako li na njemu bude mana, ako bude hromo ili slijepo, ili koja god zla mana bude na njemu, ne kolji ga Gospodu Bogu svojemu. 22 U svom mjestu pojedi ga; i èist i neèist neka jede kao srnu i jelena. 23 Samo krvi od njega ne jedi; prolj je na zemlju kao vodu.

16 Drži mjesec Aviv, te slavi pashu Gospodu Bogu svojemu, jer mjeseca Aviva izveo te je Gospod Bog tvoj iz Misira noæu. 2 I zakolji pashu Gospodu Bogu svojemu, od krupne i sitne stoke, na mjestu koje izbere Gospod da onđe nastani ime svoje. 3 Ne jedi s njom hleba kiseloga; sedam dana jedi s njom priješan hleb, hleb nevoljnjeèki, jer si hiteæi izašao iz zemlje Misirske, pa da se opominješ dana kad si izašao iz Misira, dok si god živ. 4 I da se ne vidi u tebe kvasac za sedam dana nigrje među granicama tvojim, i da ne ostanе preko noæe ništa do jutra od mesa koje zakolješ prvi dan uveèe. 5 Ne možeš klati pashe na svakom mjestu svom koje ti da Gospod Bog tvoj; 6 Nego na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj da onđe nastani ime svoje, onđe kolji pashu uveèe o sunèanom zahodu u isto vrijeme kad si pošao iz Misira. 7 A peci je i jedi na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj; i sjutradan vrativši se idi u svoje šatore. 8 Šest dana jedi priješne hlebove, a sedmi dan da je praznik Gospodnji, tada ne radi ništa. 9 Sedam nedjelja nabroj; kad stane srp raditi po ljetini, onda poèni brojiti sedam nedjelja. 10 Tada praznjuj praznik nedjelja Gospodu Bogu svojemu; što

možeš prinesi dragovoljno kako te bude blagoslovio Gospod Bog tvoj. **11** I veseli se pred Gospodom Bogom svojim ti i sin tvoj i kæi tvoja i sluga tvoja i sluškinja tvoja, i Levit koji bude u mjestu tvojem, i došljak i sirota i udovica, što budu kod tebe, na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj da ondje nastani ime svoje. **12** I opominji se da si bio rob u Misiru, te èuvaj i tvori uredbe ove. **13** Praznik sjenica praznui sedam dana, kad zbereš s gumna svojega i iz kace svoje. **14** I veseli se na praznik svoj ti i sin tvoj i kæi tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit i došljak i sirota i udovica, što budu u mjestu tvojem. **15** Sedam dana praznui praznik Gospodu Bogu svojemu na mjestu koje izbere Gospod, kad te blagoslovi Gospod Bog tvoj u svakoj ljetini tvojoj i u svakom poslu ruku tvojih; i budi veseo. **16** Tri puta u godini neka dođe svako muško pred Gospoda Boga tvojega na mjesto koje izbere: na praznik prijesnijeg hlijeba, na praznik nedjelja i na praznik sjenica, ali niko da ne dođe prazan pred Gospoda; **17** Nego svaki s darom od onoga što ima, prema blagoslovu Gospoda Boga tvojega kojim te je darivao. **18** Sudije i upravitelje postavi sebi po svijem mjestima koja ti da Gospod Bog tvoj po plemenima tvojim, i neka sude narodu pravo. **19** Ne izvræi pravde i ne gledaj ko je ko; ne primaj poklona; jer poklon zašljepljuje oèei mudrima i izvræe rijeèi pravednima. **20** Sasvijem idi za pravdom, da bi bio živ i naslijedio zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj. **21** Ne sadi luga ni od kakvih drveta kod oltara Gospoda Boga svojega, koji naèiniš; **22** I ne podiži nikakoga lika; na to mrzi Gospod Bog tvoj.

17 Ne prinosi Gospodu Bogu svojemu ni vola ni jagnjeta ni jareta na kom ima mana ili kako god zlo; jer je gadno pred Gospodom Bogom tvojim. **2** Ako se naðe kod tebe u kojem od mjeseta tvojih, koja ti da Gospod Bog tvoj, èovjek ili žena da uèini zlo pred Gospodom Bogom tvojim prestupajući zavjet njegov, **3** I otide te služi drugim bogovima i klanja im se, ili suncu ili mjesecu ili èemu god iz vojske nebeske, što nijesam zapovjedio. **4** I tebi se to javi i ti èueš, onda raspitaj dobro; pa ako bude istina i doista se uèinila ona gadna stvar u Izrailju, **5** Izvedi onoga èovjeka ili onu ženu, koji uèiniš ono zlo, na vrata svoja, èovjeka onoga ili ženu, i zaspri ih kamenjem da poginu. **6** Na svjedoèanstvo dva ili tri èovjeka da se pogubi onaj koga valja pogubiti; ali na svjedoèanstvo jednoga èovjeka da se ne pogubi. **7** Svjedoci neka prvi dignu ruke na nj da ga ubiju; a potom sav narod; tako izvadi zlo iz sebe. **8** Kad ti bude teško rasuditi između krv i krv, između raspre i raspre, ili između rane i rane, oko kojih bude parnica u tvojem mjestu, tada ustani i idi u mjesto koje izbere Gospod Bog tvoj; **9** I otidi k sveštenicima Levitima ili k sudiji koji onda bude, pa ih upitaj, i oni æe ti kazati kako valja presuditi. **10** I uèini onako kako ti kažu u mjestu koje izbere Gospod, i gledaj da uèiniš sasvijem onako kako te nauèe. **11** Po zakonu kojemu te nauèe, i po presudi, koju ti kažu, uèini; ne otstupi od onoga što ti kažu ni nadesno ni nalijevo. **12** Ako li bi se ko upro te ne bi htio poslušati sveštenika koji ondje stoji te služi Gospodu Bogu tvojemu, ili sudije, taki èovjek da se pogubi; i izvadi zlo iz Izraelja, **13** Da sav narod èuje i boji se, i unapredak da ne radi uporno. **14** Kad uèeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, i naseliš se u njoj, ako reèeš: da postavim sebi cara, kao što imaju svi narodi oko mene, **15** Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izbere Gospod Bog tvoj; između braæe svoje postavi cara sebi; a nemoj postaviti

nad sobom èovjeka tuðina, koji nije brat tvoj. **16** Ali da ne drži mnogo konja, i da ne vraæea naroda u Misir da bi imao mnogo konja, jer vam je Gospod kazao: ne vraæajte se više ovijem putem. **17** I da nema mnogo žena, da se ne bi otpadilo srce njegovo, ni srebra ni zlata da nema vrlo mnogo. **18** A kad sjede na prijesto carstva svojega, neka prepiše sebi u knjigu ovaj zakon od sveštenika Levita; **19** I neka ga drži kod sebe i neka ga èita dok je živ, da se uèi bojati se Gospoda Boga svojega, držati sve rijeèi ovoga zakona i ove uredbe, i tvoriti ih; **20** Da se ne bi podiglo srce njegovo iznad braæe njegove, i da ne bi otstupilo od ove zapovijesti ni nadesno ni nalijevo, da bi dugo carovao on i sinovi njegovi u Izraelju.

18 Sveštenici Leviti i sve pleme Levijevo da nemaju dijela ni našljedstva s ostalijem sinovima Izraelijevim; neka jedu ognjene žrtve Gospodnje i njegovo našljedstvo. **2** Našljedstva dakle da nemaju među braæom svojom: Gospod je našljedstvo njihovo, kao što im je kazao. **3** Ali ovo da pripada sveštenicima od naroda, od onih koji prinesu žrtvu, bilo vola ili jagnje: da se daje svešteniku pleæe i obje vilice i želudac. **4** Prvine od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od vune s ovaca svojih podaj mu. **5** Jer njega izabra Gospod Bog tvoj između svih plemena tvojih da stoji i služi u ime Gospodnje on i sinovi njegovi dovjeka. **6** I kad dođe koji Levit iz kojega god mjeseta tvojega iz svega Izraelja, gdje nastava, kad dođe po želji duše svoje u mjesto koje izbere Gospod, **7** Neka služi u ime Gospoda Boga svojega kao i druga braæa njegova Leviti, koji ondje stoje pred Gospodom. **8** Neka jedu jednak dio, osim onoga što bi koji prodao u porodici otaca svojih. **9** Kad uèeš u zemlju koju ti Gospod Bog tvoj daje, ne uèi se èiniti gadna djela onih naroda. **10** Neka se ne naðe u tebe koji bi vodio sina svojega ili kæer svoju kroz organj, ni vraæar, ni koji gata po zvjezdama, ni koji gata po pticama, ni uroènik, **11** Ni bajaè, ni koji se dogovara sa zlijem duhovima, ni opsjenar, ni koji pita mrtve. **12** Jer je gad pred Gospodom ko god tako èini, i za take gadove tjeri te narode Gospod Bog tvoj ispred tebe. **13** Drži se sasvijem Gospoda Boga svojega. **14** Jer ti narodi koje æeš naslijediti, slušaju gatare i vraæare; a tebi to ne dopušta Gospod Bog tvoj. **15** Proroka isred tebe, između braæe tvoje, kao što sam ja, podignue ti Gospod Bog tvoj; njega slušajte, **16** Po svemu kako si iskao od Gospoda Boga svojega na Horivu na dan sabora svojegovoreæi: da više ne èujem glasa Gospoda Boga svojega i da više ne gledam ognja toga velikoga, da ne poginem. **17** Zato mi reèe Gospod: dobro rekoše što rekoše. **18** Proroka æe im podignuti između braæe njihove, kao što si ti, i metnuæu rijeèi svoje u usta njegova, i kazivaæe im sve što mu zapovjedim. **19** A ko god ne bi poslušao rijeèi mojih, koje æe govoriti u moje ime, od toga æu ja tražiti. **20** Ali prorok koji bi se usudio govoriti što u moje ime što mu ja ne zapovijedim da govoriti, ili koji bi govorio u ime drugih bogova, taki prorok da se pogubi. **21** Ako li reèeš u srcu svojem: kako æemo poznati rijeèe koje nije Gospod rekao? **22** Što bi prorok rekao u ime Gospodnje, pa se ne zbude i ne navrši se, to je rijeèe koje nije rekao Gospod; nego je iz oholosti rekao onaj prorok, ne boj ga se.

19 Kad Gospod Bog tvoj potre narode kojih zemlju daje tebi Gospod Bog tvoj, i kad ih naslijediš i nastaniš se po

gradovima njihovijem i po kuæama njihovijem, **2** Odvoj tri grada usred zemlje svoje, koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, **3** Naæini put, i razdijeli na troje krajeve zemlje svoje, koju ti da Gospod Bog tvoj u našljedstvo, pa neka bježi onamo svaki krvnik. **4** A ovako neka bude s krvnikom koji uteèe onamo, da bi ostao živ: ko ubije bližnjega svojega nehotice, ne mrzivši prije na nj, **5** Kao kad bi ko otisao s bližnjim svojim u Šumu da sijeèe drva, pa bi zamahnuo sjekirom u ruci svojoj da posijeèe drvo, a ona bi spala s držalice i pogodila bi bližnjega njegova tako da umre, on neka uteèe u koji od tijeh gradova da ostane živ, **6** Da ne bi osvetnik potjerao krvnika dok mu je srce raspaljeno, i da ga ne bi stigao na daleku putu i ubio ga, premda nije zasluzio smrti, jer nije prije mrzio na nj. **7** Zato ti zapovijedam i velim: tri grada odvoj. **8** A kad raširi Gospod Bog tvoj meðe tvoje, kao što se zakleo ocima tvojim, i da ti svu zemlju koju je rekao dati ocima tvojim, **9** Ako uzdržiš i ustvoriš sve ove zapovijesti, koje ti ja danas zapovijedam, da ljubiš Gospoda Boga svojega i hodiš putovima njegovijem svagda, onda dodaj još tri grada osim ona tri, **10** Da se ne proljeva krv prava u zemlji tvojoj, koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo, i da ne bude na tebi krv. **11** Ali ako ko mrzi na bližnjega svojega i vreba ga, i skoèi na nj, i udari ga tako da umre, a on uteèe u koji od tijeh gradova, **12** Onda starješine mjesta njegova neka pošlu i uzmu ga odande, i predadu ga u ruke osvetniku da se pogubi. **13** Neka ga ne žali oko tvoje, nego skini krv pravu s Izraelja, da bi ti dobro bilo. **14** Ne pomieš meðe bližnjega svojega koju postave stari u našljedstvu tvojem koje dobiješ u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje da je naslijediš. **15** Neka ne ustaje jedan svjedok na èovjeka ni za kako zlo i ni za kakav grijeh izmeðu svih grijeha koji se èine, nego na rjeèima dva ili tri svjedoka da ostaje stvar. **16** Ako bi ustao lažan svjedok na koga da svjedoèi na njega da se odmeæe Boga, **17** Onda neka stanu ta dva èovjeka, koji imaju tu raspru, pred Gospoda, pred sveštenike i pred sudije koje budu u to vrijeme; **18** I neka dobro ispitaju sudije; ako svjedok onaj bude lažan svjedok i lažno svjedoèi na brata svojega, **19** Uèinite mu onako kako je on mislio uèiniti bratu svojemu; i izvadi zlo iz sebe, **20** Da se ostali èuvši to boje, i unapredak više ne èine tako zlo usred tebe. **21** Neka ne žali oko tvoje: život za život, oko za oko, Zub za Zub, ruku za ruku, nogu za nogu.

20 Kad otideš na vojsku na neprijatelja svojega i vidiš konje i kola i narod veæi od sebe, nemoj se uplašiti od njih, jer je s tobom Gospod Bog tvoj, koji te je izveo iz zemlje Misirske. **21** I kad poèete da se pobijete, neka pristupi sveštenik i progovori narodu, **3** I neka im reèe: slušaj Izraïlj! vi polazite danas u boju na neprijatelje svoje, neka ne trne srce vaše, ne bojte se i ne plašite se, niti se prepadajte od njih. **4** Jer Gospod Bog vaš ide s vama i biæe se za vas s neprijateljima vašim da vas saèuva. **5** Potom i vojvode neka progovore narodu, i reku: ko je sagradio novu kuæu a nije poèeo sjedjeti u njoj? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi poèeo sjedjeti u njoj. **6** I ko je posadio vinograd a još ga nije brao? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi ga brao. **7** I ko je isprosio djevojku a još je nije odveo? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi je odveo. **8** Još i ovo neka kažu vojvode narodu i reku: ko je strašiv i trne mu srce? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi

trnulo srce braæi njegovoj kao njemu. **9** I kad vojvode izgovore narodu, onda neka namjeste glavare od èeta pred narod. **10** Kad doðeš pod koji grad da ga biješ, prvo ga ponudi mirom. **11** Ako ti odgovori mirom i otvori ti vrata, sav narod koji se naðe u njemu neka ti plaæea danak i bude ti pokoran. **12** Ako li ne uèini mira s tobom nego se stane biti s tobom, tada ga bij. **13** I kad ga Gospod Bog tvoj preda u ruke tvoje, pobij sve muškinje u njemu maæem. **14** A žene i djecu i stoku i što god bude u gradu, sav plijen u njemu, otmi, i jedi plijen od neprijatelja svojih, koji ti da Gospod Bog tvoj. **15** Tako èini sa svijem gradovima, koji su daleko od tebe i nijesu od gradova ovijeh naroda. **16** A u gradovima ovijeh naroda, koje ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo, ne ostavi u životu nijedne duše žive. **17** Nego ih zatri sasvijem, Heteje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveuse, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj. **18** Da vas ne nauèe èiniti gadna djela koja èiniše bogovima svojim, i da ne zgriješite Gospodu Bogu svojemu. **19** Kad opkoliš kakav grad i budeš dugo pod njim bijuæi ga da bi ga uzeo, ne kvari drveta njegovih sjekirom; jer možeš s njih jesti, zato ih ne sijeci; jer drvo poljsko je li èovjek da uđe u grad ispred tebe? **20** Nego drveta koja znaða da im se rod ne jede, njih obaljuj i sijeci i gradi zaklon od grada koji se bije s tobom, dokle ne padne.

21 Kad se naðe ubijen èovjek u zemlji koju ti daje Gospod

Bog tvoj da je naslijediš, gdje leži u polju, a ne zna se ko ga je ubio, **2** Tada neka izidu starješine tvoje i sudije tvoje, i neka izmjere od ubijenoga do gradova koji su oko njega. **3** Pa koji grad bude najbliže ubijenoga, starješine onoga grada neka uzmu junicu iz goveda, na kojoj se još nije radilo, koja nije vukla u jarmu, **4** I neka odvedu starješine onoga grada tu junicu u pustu dolinu gdje se ne kopa ni sije, i neka zakolju junicu onđe u dolini. **5** Potom neka pristupe sveštenici, sinovi Levijevi; jer njih izabra Gospod Bog tvoj da mu služe i da blagoslijaju u ime Gospodnje, i na njihovim rjeèima da ostaje svaka raspra i svaka šteta; **6** I sve starješine onoga grada koji budu najbliže ubijenoga neka operu ruke svoje nad zaklonom junicom u onoj dolini, **7** I tvrdeæi neka reku: ruke naše nijesu prolije ove krvititi su oèi naše vidjele; **8** Milostiv budi narodu svojemu Izraïlju, koji si iskupio, Gospode, i ne meæi prave krv na narod svoj Izraïlju. Tako æe se oèistiti od one krv. **9** I ti æeš skinuti pravu krv sa sebe kad uèiniš što je pravo pred Gospodom. **10** Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, i preda ih Gospod Bog tvoj u ruke tvoje i zarobiš ih mnogo, **11** I ugledaš u robiju lijepu ženu, i omili ti da bi je htio uzeti za ženu, **12** Odvedi je kuæi svojoj; i neka obrije glavu svoju i sreže nokte svoje; **13** I neka skine sa sebe haljine svoje u kojima je zarobljena, i neka sjedi u kuæi tvojoj, i žali za ocem svojim i za materom svojom cio mjesec dana; potom lezi s njom, i budi joj muž i ona nek ti bude žena. **14** Ako ti poslije ne bi bila po volji, pusti je neka ide kuda joj drago, ali nikako da je ne prodaš za novce ni da njom trguješ, jer si je osramotio. **15** Ko bi imao dvije žene, jednu milu a drugu nemilu, pa bi rodile sinove, i mila i nemila, i prvenac bi bio od nemile, **16** Onda kad doðe vrijeme da podijeli sinovima svojim što ima, ne može prvencem uèiniti sina od mile preko sina od nemile koji je prvenac; **17** Nego za prvencu neka prizna sina od nemile i dade mu dva dijela od svega što ima, jer je on poèetak sile njegove, njegovo je pravo prvenaèko. **18** Ko bi imao sina samovoljna i nepokorna, koji ne sluša oca svojega ni matere

svoje, i kojega oni i karaše pa opet ne sluša, **19** Neka ga uzmu otac i mati, i neka ga dovedu k starješinama grada svojega na vrata mjesta svojega, **20** I neka kažu starješinama grada svojega: ovaj sin naš samovoljan je i nepokoran, ne sluša nas, izjelica je i pjanica. **21** Tada svi ljudi onoga mjesta neka ga zaspu kamenjem da pogine; i tako izvadi zlo iz sebe, da sav Izrailj eùi i boji se. **22** Ko zgriješ tako da zasluzi smrt, te bude osuđen na smrt i objesiš ga na drvo, **23** Neka ne prenoæi tijelo njegovo na drvetu, nego ga isti dan pogrebi, jer je proklet pred Bogom ko je obješen; zato ne skvrni zemlje koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo.

22 Kad vidiš vola ili ovcu brata svojega gdje luta, nemoj proæi mimo njih, nego ih odvedi bratu svojemu. **2** Ako li ti brat tvoj nije blizu ili ga ne znaš, odvedi ih svojoj kuæi neka budu kod tebe dokle ih ne potrazi brat tvoj, i tada mu ih vrati. **3** Tako uèini i s magarcem njegovijem i s haljinom njegovom; i tako uèini sa svakom stvarju brata svojega izgubljenom, kad je izgubi a ti je naðeš, nemoj proæi mimo nju. **4** Kad vidiš magarca ili vola brata svojega gdje je pao na putu, nemoj ih proæi, nego ih podigni s njim. **5** Žena da ne nosi muškoga odijela niti èovjek da se oblaèi u ženske haljine, jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god tako èini. **6** Kad naðeš putem na gniazdo ptice, na drvetu ili na zemlji, sa pticeima ili sa jajcima, a majka leži na pticeima ili na jajcima, nemoj uzeti majke s pticeima. **7** Nego pusti majku a ptice uzmi, da bi ti dobro bilo i da bi ti se produljili dani. **8** Kad gradiš novu kuæu, naèini ogradu oko strehe svoje, da ne bi navukao krv na dom svoj, kad bi po kao s njega. **9** Ne sij u vinogradu svojem drugoga sjemena da ne bi oskvrio i rod od sjemena koje posiješ i rod vinogradski. **10** Ne ori na volu i na magarcu zajedno. **11** Ne oblaèi haljine tkane od vune i od lana zajedno. **12** Naèini sebi rese na èetiri kraja od haljine koju oblaèiš. **13** Ko se oženi, pa mu žena omrzne pošto legne s njom, **14** Pa da priliku da se govori o njoj i prospe rðav glas o njoj govoreæi: oženih se ovom, ali legavši s njom ne naðoh u nje djevojaštva; **15** Tada otac djevojein i mati neka uzmu i donesu znake djevojašta njezina pred starješine grada svojega na vrata, **16** I neka reèe otac djevojein starješinama: ovu kæer svoju dadoh ovomu èovjeku za ženu, a on mrzi na nju, **17** I dade priliku da se govori o njoj rekav: ne naðoh u tvoje kæeri djevojaštva; a evo znaka djevojašta kæeri moje. I neka razastru haljinu pred starješinama gradskim. **18** Tada starješine grada onoga neka uzmu muža njezina i nakaraju ga, **19** I neka ga oglobe sto sikala srebra, koje neka dadu ocu djevojeinu zato što je iznio rðav glas na djevojku Izrailjiku, i neka mu bude žena; da je ne može pustiti dok je živ. **20** Ali ako bude ono istina, da se nije našlo djevojašto u djevojke, **21** Tada neka izvedu djevojku na vrata oca njezina, i neka je zaspu kamenjem ljudi onoga mjesta da pogine, zato što uèini sramotu u Izrailiju kuravši se u domu oca svojega. Tako izvadi zlo iz sebe. **22** Ako se ko uhvati gdje leži sa ženom udatom, neka se pogube oboje, èovjek koji je ležao sa ženom i žena. Tako izvadi zlo iz Izrailja. **23** Kad djevojka bude isprošena za koga, pa je naðe kogod u mjestu i obleži je, **24** Izvedite ih oboje na vrata onoga mjesta, i zaspite ih kamenjem da poginu, djevojku što nije vikala u mjestu, a èovjeka što je osramotio ženu bližnjega svojega. Tako izvadi zlo iz sebe. **25** Ako li u polju naðe èovjek djevojku isprošenu, i silom i obleži, tada da se pogubi samo èovjek koji je obleža; **26** A

djevojci ne èini ništa, nije uèinila grjeha koji zaslzuje smrt, jer kao kad ko skoèi na bližnjega svojega i ubije ga, takva je i ta stvar; **27** Jer naðe je u polju, i djevojka isprošena vika, ali ne bi nikoga da je odbrani. **28** Ako ko naðe djevojku koja nije isprošena i uhvati je i legne s njom, i zateku se, **29** Tada èovjek onaj koji je legao s njom da ocu djevojeinu pedeset sikala srebra, i neka mu ona bude žena zato što je osramoti; da je ne može pustiti dok je živ. **30** Niko da se ne ženi ženom oca svojega, ni da otkrije skuta oca svojega.

23 U sabor Gospodnji da ne ulazi ni utuèen ni uškopljen.

2 U sabor Gospodnji da ne ulazi kopile, ni deseto koljeno njegovo da ne ulazi u sabor Gospodnji. **3** Ni Amonac ni Moavac da ne ulazi u sabor Gospodnji, ni deseto koljeno njihovo, da ne ulazi u sabor Gospodnji dovijeka. **4** Zato što ne izidoše pred vas s hlebom i vodom na putu kad ste išli iz Misira, i što najmiše za novce na vas Valama sina Veorova iz Fetore u Mesopotamiji da te prokune, **5** Premda ne htje Gospod Bog tvoj poslušati Valama, nego ti Gospod Bog tvoj obrati prokletstvo u blagoslov, jer te milova Gospod Bog tvoj. **6** Ne traži mira njihova ni dobra njihova nigda za svoga vijeka. **7** Nemoj se gaditi na Idumejca, jer ti je brat; nemoj se gaditi na Misirca, jer si bio došljak u zemlji njegovoj. **8** Sinovi koji se rode od njih u treæem koljenu neka dolaze u sabor Gospodnji. **9** Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, tada se èuvaj od svake zle stvari. **10** Ako se meðou vama ko oskvri od èega što mu se noæeu dogodi, neka izide iza okola i ne ulazi u oko. **11** A pred veèe neka se opere vodom, pa kad sunce zaðe neka uðe u oko. **12** I imaj mjesto iza okola gdje æeš izlaziti napolje. **13** I imaj lopaticu u opravi svojoj, pa kad izideš napolje, zakopaj njom, a kad poðeš natrag, zagrni neèist svoju. **14** Jer Gospod Bog tvoj ide usred okola tvojega da te izbavi i da ti preda neprijatelje tvoje; zato neka je oko tvoj svet, da ne vidi u tebe nikavke neèistote, da se ne bi odvratio od tebe. **15** Nemoj izdati sluge gospodaru njegovu, koji uteèe k tebi od gospodara svojega; **16** Nego neka ostane kod tebe, usred tebe, u mjestu koje izbere u kojem gradu tvom, gdje mu bude drago; nemoj ga cvijeliti. **17** Da ne bude kurve između kæeri Izrailjevih, ni adžuvana između sinova Izrailjevih. **18** Ne nosi u dom Gospoda Boga svojega ni po kakom zavjetu plate kurvine ni cijene od psa, jer je oboje gad pred Gospodom Bogom tvojim. **19** Ne daji na dobit bratu svojemu ni novaca ni hrane niti išta što se daje na dobit. **20** Strancu podaj na dobit, ali bratu svojemu nemoj davati na dobit, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svemu zaðe se prihvatiš rukom svojom u zemlji u koju ideš da je naslijediš. **21** Kad uèiniš zavjet Gospodu Bogu svojemu, ne okljevaj ispuniti ga, jer æe ga tražiti od tebe Gospod Bog tvoj, i biæe na tebi grjeha. **22** Ako li se ne zavjetuješ, neæe biti na tebi grjeha. **23** Što ti izide iz usta, ono drži i uèini, kao što zavjetuješ Gospodu Bogu svojemu dragovoljno, što izreèeš ustima svojim. **24** Kad uðeš u vinograd bližnjega svojega, možeš jesti grožđa po volji dok se nasitiš; ali ga ne meæi u sud svoj. **25** Kad uðeš u usjev bližnjega svojega, možeš trgati klasje rukom svojom; ali da ne zažnješ srpom u usjev bližnjega svojega.

24 Kad ko uzme ženu i oženi se njom, pa se dogodi da mu ona ne bude po volji, što on naðe na njoj zatogod ružno, neka joj napiše knjigu raspusnu i da joj u ruke, pa neka je otpusti iz svoje kuæe. **2** A ona otišavši iz kuæe njegove, ako otide i uda

se za drugoga, 3 Pa ako ovaj drugi muž omrzne na nju i napiše joj knjigu rapsusnu i da joj u ruku, i otpusti je iz svoje kuće, ili ako umre ovaj drugi muž koji se oženi njom, 4 Tada predašnji muž koji je otpusti ne može je opet uzeti za ženu, pošto se s njega ova oskrvnila, jer je gad pred Gospodom. Tako ne daj da se griješi zemlja koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo. 5 Ko se skoro bude oženio, neka ne ide na vojsku, i ne nameće na nj nikakoga posla; neka bude slobodan u kući svojoj godinu dana i neka se raduje sa ženom svojom koju je doveo. 6 Niko ne užima u zalogu žrvnja gornjega ni donjega, jer bi uzeo dušu u zalogu. 7 Ko se nađe da je ukrao ēovjeka između braće svoje, sinova Izrailjevih, i trgovao njim i prodao ga, neka pogine onaj kradljivac; tako izvadi zlo iz sebe. 8 ēuvaj se bolesti gube, i pazi dobro i ēini sve što vas uèe sveštenici Leviti, kao što sam im zapovjedio, držite i ēinite. 9 Opominji se šta je uèinio Gospod Bog tvoj Mariju na putu kad izidoste iz Misira. 10 Kad ti je bližnji tvoj dužan što mu drago, ne idi u kuću njegovu da mu uzmeš zalog; 11 Nego stoj napolju, a ēovjek koji ti je dužan neka ti iznese napolje zalog svoj. 12 Ako je siromah, ne spavaj sa zalogom njegovijem; 13 Nego mu vrati zalog njegov do zahoda sunèanoga, da bi ležeæi na svojoj haljini blagosilja te, a to æe ti se primiti u pravdu pred Gospodom Bogom tvojim. 14 Nemoj zanjeti najamnika, siromaha i potrebitoga između braće svoje, ni došljaka koji je kod tebe u zemlji tvojoj u mjestu tvojem. 15 Podaj mu najam njegov isti dan, i da ga ne zađe sunce u tebe, jer je siromah i tijem dušu drži, da ne bi zavikao na te ka Gospodu, i bilo bi ti griješ. 16 Neka ne gina ocevi za sinove ni sinovi za oceve; svaki za svoj grijeh neka gine. 17 Ne izvræi pravice došljaku ni siroti, i ne uzimaj u zalogu haljine udovici. 18 Nego se opominji da si bio rob u Misiru, i da te je iskupio odande Gospod Bog tvoj; zato ti zapovijedam da ovo ēiniš. 19 Kad žanješ ljetinu svoju na njivi svojoj, ako zaboraviš koji snop na njivi, ne vraæej se da ga uzmeš; neka ga došljaku, siroti i udovici, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih. 20 Kad treseš masline svoje, ne zagledaj granu po granu pošto otreseš; neka došljaku, siroti i udovici. 21 Kad bereš vinograd svoj, ne pabiréi pošto obereš; neka došljaku, siroti i udovici. 22 I opominji se da si bio rob u zemlji Misirskej; zato ti ja zapovijedam da ovo ēiniš.

25 Kad je raspra među ljudima, pa doùu na sud da im sude, tada pravoga neka opravdaju a krivoga neka osude. 2 I ako krivi zasljužuje boj, tada sudija neka zapovijedi da ga povale i biju pred njim, na broj prema krivici njegovoj. 3 Do ēetredset udaraca neka zapovijedi da mu udare, ne više, da se ne bi poništo brat tvoj u tvojim oèima, kad bi mu se udarilo više udaraca. 4 Nemoj zavezati usta volu kad vrše. 5 Kad braæa žive zajedno pa umre jedan od njih bez djece, onda žena umrloga da se ne uda iz kuće za drugoga; brat njegov neka otide k njoj i uzme je za ženu i uèini joj dužnost djeversku. 6 I prvi sin kojega ona rodi neka se nazove imenom brata njegova umrloga, da ne pogine ime njegovo u Izraelju. 7 Ako li onaj ēovjek ne bi htio uzeti snaha svoje, onda snaha njegova neka doðe na vrata pred starješine, i reèe: neæe djever moj da podigne bratu svojemu sjemenu u Izraelju, neæe da mi uèini dužnosti djeverske. 8 Tada neka ga dozovu starješine mjesta onoga i razgovore se s njim; pa ako se on upre i reèe: neæu da je uzmem; 9 Onda neka pristupi k njemu snaha njegova pred starješinama, i neka mu

izuje obuæu s noge njegove i pljune mu u lice, i progovorivši neka reèe: tako valja da bude ēovjek koji neæe da zida kuæe brata svojega. 10 I on neka se zove u Izraileju: dom bosoga. 11 Ako bi se svadili ljudi, jedan s drugim, pa bi došla žena jednoga da otme muža svojega iz ruke drugoga koji ga bije, i pruživši ruku svoju uhvatila bi ga za mošnice, 12 Otsjeci joj ruku; neka ne žali oko tvoje. 13 Nemoj imati u torbi svoj dvojaku mjeru, veliku i malu. 14 Nemoj imati u kući svoj dvojaku efu, veliku i malu. 15 Mjera potpuna i prava neka ti je; efa potpuna i prava neka ti je, da bi ti se produljili dani tvoji u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj. 16 Jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god ēini tako, ko god ēini krivo. 17 Opominji se šta ti je uèinio Amalik na putu kad idaste iz Misira, 18 Kako te doèeka na putu i pobi na kraju sve umorne koji idahu za tobom, kad si bio sustao i iznemogao, i ne boja se Boga. 19 Zato kad te Gospod Bog tvoj smiri od svijeh neprijatelja tvojih unakolo u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, tada zatri spomen Amaliku pod nebom; ne zaboravi.

26 A kad uđeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj u našljedstvo, i naslijediš je i naseliš se u njoj, 2 Uzmi prvina od svakoga voæa one zemlje, koje æeš prinositi od zemlje svoje koju ti Gospod Bog tvoj daje, i metnuvši u kotaricu idi na mjesto koje Gospod Bog tvoj izabere da onđe nastani ime svoje, 3 I došavši k svešteniku koji bude onda reci mu: priznajem danas pred Gospodom Bogom tvojim da sam ušao u zemlju za koju se Gospod Bog zakleo ocima našim da æe nam je dati. 4 A sveštenik neka uzme kotaricu iz tvoje ruke i metne je pred oltarom Gospoda Boga tvojega. 5 Tada progovori i reci pred Gospodom Bogom svojim: otac moj bijaše siromah Sirin i siðe u Misir s malo ēeljadi, i bi onđe došljak, pa posta narod velik i silan u obilan na broju. 6 Ali Misirci stadoše zlo postupati s nama, muèiše nas i udaraše na nas teške poslove. 7 I mi zavapismo ka Gospodu Bogu otaca svojih, i Gospod èu glas naš, i pogleda na muku našu, na trud naš i na nevolju našu. 8 I izvede nas Gospod iz Misira rukom krjejkom i mišicom podignutom, i strahotom velikom i znacima i èudesima. 9 I dovede nas na ovo mjesto, i dade nam zemlju ovu, zemlju u kojoj teèe mlijeko i med. 10 Zato sad evo doneos prvine od roda ove zemlje koju si mi dao, Gospode. I ostavi ih pred Gospodom Bogom svojim, i pokloni se pred Gospodom Bogom svojim. 11 I veseli se svakim dobrom koje ti da Gospod Bog tvoj i domu tvojemu, ti i Levit i došljak koji je kod tebe. 12 A kad daš sve desetke do dohodaka svojih treæee godine, koje je godina desetka, i daš Levitu, došljaku, siroti i udovici da jedu u mjestima tvojim i nasite se, 13 Onda reci pred Gospodom Bogom svojim: iznesoh iz doma svojega što je sveto, i dadow Levitu i došljaku, siroti i udovici sasvijem po zapovijesti koju si mi zapovjedio; ne prestupih zapovijesti tvojih niti zaboravih; 14 Ne jedoh od toga u žalosti svojoj, niti uzeh od toga na potrebu neèistu, niti dadow od toga na mrtvacu; slušah Gospoda Boga svojega, uèinih sve kako si mi zapovjedio. 15 Pogledaj iz svetoga stana svojega s neba, i blagoslovi narod svoj Izraelja i zemlju koju si nam dao kao što si se zakleo ocima našim, zemlju u kojoj teèe mlijeko i med. 16 Danas ti Gospod Bog tvoj zapovijeda da izvršuješ ove uredbe i ove zakone. Pazi dakle i izvršuj ih od svega srca svojega i od sve duše svoje. 17 Danas si se zarekao Gospodu da æe ti biti Bog i da æeš iæi putovima njegovijem i držati

uredbe njegove, i zapovijesti njegove i zakone njegove, i da æeš slušati glas njegov. 18 A Gospod se tebi danas zarekao da æeš mu biti narod osobit, kao što ti je govorio, da bi držao sve zapovijesti njegove; 19 I da æe te podignuti nad sve narode, koje je stvorio hvalom, imenom i slavom, da budeš narod svet Gospodu Bogu svojemu, kao što ti je govorio.

27 I zapovjedi Mojsije sa starješinama Izrailevijem narodu govoreæi: držite sve ove zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam. 2 I kad prijeðeš preko Jordana u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, podigni sebi kamenje veliko i namaži ga kreèem. 3 I napiši na njemu sve rijeèi ovoga zakona, kad prijeðeš da uđeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, u zemlju gdje teèe mlijeko i med, kao što ti je kazao Gospod Bog otaca tvojih. 4 Kada dakle prijeðeš preko Jordana, podigni to kamenje, za koje ti zapovijedam danas, na gori Evalu, i namaži ga kreèem. 5 I naèini ondje oltar Gospodu Bogu svojemu, oltar od kamenja, ali ga nemoj gvožđem tesati. 6 Od cijela kamenja naèini oltar Gospodu Bogu svojemu, i na njemu prinesi Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice. 7 Prinesi i zahvalne žrtve, i jedi ih ondje, i veseli se pred Gospodom Bogom svojim. 8 I napiši na tom kamenju sve rijeèi ovoga zakona dobro i razgovijetno. 9 I reèe Mojsije i sveštenici Leviti svemu Izrailju govoreæi: pazi i eùj Izraillju, danas si postao narod Gospoda Boga svojega. 10 Zato slušaj glas Gospoda Boga svojega, i tvori zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam. 11 I zapovjedi Mojsije u onaj dan narodu govoreæi: 12 Ovi neka stanu da blagosilaju narod na gori Garizinu, kad prijeðete preko Jordana: Simeun, Levije, Juda, Isahar, Josif i Venijamin. 13 A ovi neka stanu da proklinju na gori Evalu: Ruvim, Gad, Asir, Zavulon, Dan i Neftalim. 14 I neka progovore Leviti glasovito i reku svjema u Izraillju: 15 Proklet da je èovjek koji bi naèinio lik rezan ili liven, stvar gadnu pred Gospodom, djelo ruku umjetnièkih, ako bi i na skrivenu mjestu metnuo. A sav narod odgovarajuæi neka reèe: amin. 16 Proklet da je koji bi ružio oca svojega ili mater svoju. A sav narod neka reèe: amin. 17 Proklet da je koji bi pomakao među bližnjega svojega. A sav narod neka reèe: amin. 18 Proklet da je koji bi zaveo slijepca s puta. A sav narod neka reèe: amin. 19 Proklet da je koji bi izvrnuo pravicu došljaku, siroti ili udovici. A sav narod neka reèe: amin. 20 Proklet da je koji bi obležao ženu oca svojega, te otkrio skut oca svojega. A sav narod neka reèe: amin. 21 Proklet da je koji bi obležao kakvo god živinèe. A sav narod neka reèe: amin. 22 Proklet da je koji bi obležao sestru svoju, kær oca svojega ili kær matere svoje. A sav narod neka reèe: amin. 23 Proklet da je koji bi obležao taštu svoju. A sav narod neka reèe: amin. 24 Proklet da je koji bi ubio bližnjega svojega iz potaje. A sav narod neka reèe: amin. 25 Proklet da je koji bi primio kakav poklon da ubije èovjeka prava. A sav narod neka reèe: amin. 26 Proklet da je koji ne bi ostao na rijeèima ovoga zakona, i tvorio ih. A sav narod neka reèe: amin.

28 Ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega držeeæi i tvoreæi sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, uzvisiæe te Gospod Bog tvoj više svijeh naroda na zemlji. 2 I doæi æe na te svi ovi ovi blagoslovi, i steæi æe ti se, ako uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega. 3 Blagosloven æeš biti u gradu, i blagosloven æeš biti u polju, 4 Blagosloven æe biti plod utrobe tvoje, i plod zemlje tvoje i plod stoke tvoje,

mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih. 5 Blagoslovena æe biti kotarica tvoja i naæeve tvoje. 6 Blagosloven æeš biti kad dolaziš i blagosloven æeš biti kad polaziš. 7 Daæe ti Gospod neprijatelje tvoje koji ustanu na te da ih bješ; jednijem æe putem doæi na te, a na sedam æe putova bježati od tebe. 8 Gospod æe poslati blagoslov da bude s tobom u žitnicama tvojim i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom, i blagoslovæe te u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj. 9 Postaviæe te Gospod da mu budeš narod svet, kao što ti se zakleo, ako uzdržiš zapovijesti Gospoda Boga svojega i užideš putovima njegovijem. 10 I vidjeæe svi narodi na zemlji da se ime Gospodnje priziva na tebe, i bojaæe se tebe. 11 I uèiniæe Gospod da si obilan svakim dobrom, plodom utrobe svoje i plodom stoke svoje i plodom zemlje svoje na zemlji za koju se zakleo Gospod ocima tvojim da æe ti je dati. 12 Otvoriæe ti Gospod dobru riznicu svoju, nebo, da da dažd zemlji tvojoj na vrijeme, i blagoslovæe svako djelo ruku tvojih, te æeš davati u zajam mnogim narodima, a sam neæeš uzimati u zajam. 13 I uèiniæe te Gospod Bog tvoj da si glava a ne rep, i biæeš samo gore a neæeš biti dolje, ako uzaslušaš zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje ti danas ja zapovijedam, da ih držiš i tvoriš, 14 I ne ostupiš ni od jedne rijeèi koju vam danas ja zapovijedam, ni nadesno ni nalijevo, pristajueæi za drugim bogovima da im služiš. 15 Ali ako ne uzaslušaš glasa Gospoda Boga svojega da držiš i tvoriš sve zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, doæi æe na tebe sve ove kletve i stignuæe te. 16 Proklet æeš biti u gradu, i proklet æeš biti u polju. 17 Prokleta æe biti kotarica tvoja i naæeve tvoje. 18 Proklet æe biti plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih. 19 Proklet æeš biti kad dolaziš, i proklet æeš biti kad polaziš. 20 Poslaæe Gospod na tebe kletvu, rasap i pogibao u svemu za što se prihvatiš rukom svojom i što uzradiš, dokle se ne zatreš i propadneš na preæac za zla djela svoja kojima si me odustavio. 21 Uèiniæe Gospod Bog tvoj da se prilijepi za te pomor, dokle te ne istrijebi sa zemlje u koju ideš da je naslijediš. 22 Udariæe te Gospod suhom bolešæu i vruæicom, i groznicom i žegom i maæem, i sušom i medljikom, koje æe te goniti dokle ne propadneš. 23 A nebo nad glavom tvojom biæe od mjeđi a zemlja pod tobom od gvožđa. 24 Uèiniæe Gospod da dažd zemlji tvojoj bude prah i pepeo, koji æe padati s neba na te, dokle se ne istrijebiš. 25 Daæe te Gospod Bog tvoj neprijateljima tvojim da te biju; jednijem æeš putem izaæi na njih, a na sedam æeš putova bježati od njih, i potucaæeš se po svijem carstvima na zemlji. 26 I mrtvo tijelo tvoje biæe hrana svijem piticama nebeskim i zvjerju zemaljskom, niti æe biti ko da ih poplaši. 27 Udariæe te Gospod prištevima Misirskim i Šuljevima i šugom i krastama, da se neæeš moæi i scijeliti. 28 Udariæe te Gospod ludilom i šlijepotom i bjesnilom. 29 I pipaæeš u podne, kao što pipa slijepac po mraku, niti æeš imati napretka na putovima svojim; i einiæe ti se krivo i otimaae se od tebe jednako, i neæe biti nikoga da ti pomože. 30 Oženiæe se, a drugi æe spavati sa tvojom ženom; sazidaæeš kuæu, a neæeš sjedjeti u njoj; posadiaeš vinograd, a neæeš ga brati. 31 Vo tvoj klaæe se na tvoje oèi, a ti ga neæeš jesti; magarac tvoj oteæe se pred tobom, i neæe ti se vratiti; ovce tvoje daæe se neprrijatelju tvojemu, i neæe biti nikoga da ti pomože. 32 Sinovi tvoji i kæeri tvoje daæe se drugomu narodu, a oèi æe tvoje gledati i kapaæe jednako za njima, a neæe biti snage u ruci tvojoj. 33 Rod zemlje tvoje i svu

muku tvoju izješće narod, kojega ne znaš, i èiniæe ti krivo i gaziæe te jednako. **34** I poludjeæeš od onoga što æeš gledati svojim oèima. **35** Udariæe te Gospod prièem zlim u koljenima i na goljenima, da se neæeš moæi isciæeliti, od stopala noge tvoje do tjemena. **36** Odveæeš Gospod tebe i cara tvojega, kojega postaviš nad sobom, u narod kojega nijesi znao ti ni stari tvoji, i ondje æeš služiti drugim bogovima, drvetu i kamenu. **37** I biæeš èudo i prièa i potsmijeh svijem narodima, u koje te odvede Gospod. **38** Mnogo æeš sjemena iznijeti u polje, a malo æeš sabrati, jer æe ga izjesti skakavci. **39** Vinograde æeš saditi i radjeæeš ih, a neæeš piti vina niti æeš ih brati, jer æe izjesti crvi. **40** Imaæeš maslinu po svijem krajevima svojim, ali se neæeš uljem namazati, jer æe opasti masline tvoje. **41** Rodiæeš sinove i kæeri, ali neæe biti tvoji; jer æe otiaèi u ropstvo. **42** Sve voæe tvoje i rod zemlje tvoje izješee bube. **43** Stranac koji je kod tebe popeæe se nada te visoko, a ti æeš siæi dolje veoma nisko. **44** On æe ti davati u zajam, a ti neæeš njemu davati u zajam; on æe postati glava, a ti æeš postati rep. **45** I doæe æe na te sve ove kletve i goniæe te i stizaæe te, dokle se ne istrijebiš, jer nijesi slušao glasa Gospoda Boga svojega i držao zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio. **46** I one æe biti znak i èudo na tebi i na sjemenu tvojemu dovijeka. **47** Jer nijesi služio Bogu svojemu radosna i vesela srca u svakom obilju. **48** I služiæeš neprijatelju svojemu, kojega æe Gospod poslati na tebe, u gladi i u žeo, u golotinji i u svakoj oskudici; i metnuæe ti gvozden jaram na vrat, dokle te ne satre. **49** Podignuæe Gospod na tebe narod iz daleka, s kraja zemlje, koji æe doletjeti kao orao, narod, kojemu jezika neæeš razumjeti. **50** Narod bezdušan, koji neæe mariti za starca niti æe djeteta žaliti. **51** I izjeæe plod stoke tvoje i plod zemlje tvoje, dokle se ne istrijebiš; i neæe ti ostaviti ništa, ni žita ni vina ni ulja, ni ploda goveda tvojih ni stada ovaca tvojih, dokle te ne zatre. **52** I stegnuæe te po svijem mjestima tvojim, dokle ne popadaju zidovi tvoji visoki i tvrdi, u koje se uzdaš, po svoj zemlji tvojoj; stegnuæe te po svijem mjestima tvojim, po svoj zemlji tvojoj, koju ti da Gospod Bog tvoj; **53** Te æeš u tjeskobi i u nevolji kojom æe ti prituæiti neprijatelji tvoji jesti plod utrobe svoje, meso od sinova svojih i od kæeri svojih, koje ti da Gospod Bog tvoj. **54** Èovjek koji je bio mek i vrlo nježan među vama prozliæe se prema bratu svojemu i prema miloj ženi svojoj i prema ostalijem sinovima, koji mu ostanu, **55** Te neæee dati nikome između njih mesa od sinova svojih koje æe jesti, jer neæe imati ništa drugo u nevolji i tjeskobi, kojom æe ti prituæiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim. **56** Žena koja je bila meka i vrlo nježna među vama, koja od mekote i nježnosti nije bila navika stajati nogom svojom na zemlju, prozliæe se prema milome mužu svom i prema sinu svom i prema kæeri svojoj, **57** I posteljici, koja izide između nogu njezinijeh, i djeci koju rodi; jer æe ih jesti krišom u oskudici svakoj od nevolje i od tjeskobe, kojom æe ti prituæiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim. **58** Ako ne uzdržiš i ne ustvoriš sve rijeæi ovoga zakona, koje su napisane u ovoj knjizi, ne bojeæe se slavnoga i straænoga imena Gospoda Boga svojega, **59** Pustiæe Gospod na tebe i na sjeme tvoje zla èudesna, velika i duga, bolesti ljute i duge. **60** I obratiæe na tebe sve pomore Misirske, od kojih si se plao, i prilijepiæe se za tebe. **61** I sve bolesti i sva zla, koja nijesu zapisana u knjizi ovoga zakona, pustiæe Gospod na tebe, dokle se ne istrijebiš. **62** I ostaæe vas malo, a preðe vas bijaše mnogo

kao zvijezda nebeskih; jer nijesi slušao glasa Gospoda Boga svojega. **63** I kao što vam se Gospod radovao dobro vam èineæi i mnoæeæi vas, tako æe vam se Gospod radovati zatiruæi vas i istrebljuæi vas; i nestaaæe vas sa zemlje u koju idete da je naslijedite. **64** I rasijaæe te Gospod po svima narodima s jednoga kraja zemlje do drugoga, i ondje æeš služiti drugim bogovima, kojih nijesi znao ti ni oci tvoji, drvetu i kamenu. **65** Ali u onjem narodima neæeš odahnuti, niti æe se stopalo noge tvoje odmoriti; nego æe ti Gospod dati ondje srce plašljivo, oèi išeliæe i dušu iznemoglu. **66** I život æe tvoj biti kao da visi prema tebi, i plašiæeš se noæu i danju, i neæeš biti miran životom svojim. **67** Jutrom æeš govoriti: kamo da je veèe! a veèerom æeš govoriti: kamo da je jutro! od straha kojim æe se straæiti srce tvoje, i od onoga što æeš gledati oèima svojima. **68** I vratiaæe te Gospod u Misir na laðama, putem za koji ti rekoh: neæeš ga više vidjeti. I ondje æete se prodavati neprijateljima svojim da budete robovi i robinje, a neæe biti kupca.

29 Ovo su rijeæi zavjeta koji zapovjedi Gospod Mojsiju da uèini sa sinovima Izrailjevijem u zemlji Moavskoj, osim zavjeta koji je uèinio s njima na Horivu. **2** I sazva Mojsije sve sinove Izraeljeve i reèe im: vidjeli ste sve što uèini Gospod na vaše oèi u zemlji Misirske Faraonu i svijem slugama njegovijem i u svoj zemlji njegovoj, **3** Kušanja velika, koja vidješ oèi tvoje, one znake i èudesna velika. **4** Ali vam ne dade Gospod srca, da razumijete, ni oèiju, da vidite, ni ušiju, da èuvjetate do ovoga dana. **5** I vodih vas èetrdeset godina po pustinji; ne ovetšaæe haljine vaæe na vama, niti obuæea tvoja ovetša na nogama tvojima. **6** Hljeba ne jedoste, ni piste vina i silovita piæa, da biste poznali da sam ja Gospod Bog vaæ. **7** I kad doðoste na ovo mjesto, izide Sion car Esevonski i Og car Vasanski pred vas u boj, i pobismo ih. **8** I uzesmo zemlju njihovu, i daddosmo je u našljedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina. **9** Zato držite rijeæi ovoga zavjeta i tvorite ih, da biste napredovali u svemu što radite. **10** Vi stojite danas svi pred Gospodom Bogom svojim, glavari od plemena vaæih, starješine vaæe i upravitelji vaæi, svi ljudi Izraeljci, **11** Djeca vaæa, žene vaæe, i došljak koji je u vaæem okolu, i onaj koji ti drva sijeæe, i onaj koji ti vodu nosi. **12** Da pristaneš na zavjet Gospoda Boga svojega i na kletvu njegovu, koju uèini s tobom danas Gospod Bog tvoj, **13** Da te danas postavi sebi za narod i da ti on bude Bog, kao što ti je rekao i kao što se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu. **14** I ne s vama samima èinim ovaj zavjet i ovu kletvu; **15** Nego sa svakim koji danas stoji ovdje s nama pred Gospodom Bogom našim, i sa svakim koji nije danas ovdje s nama. **16** Jer vi znate kako smo živjeli u zemlji Misirske, i kako smo prošli kroz narode kroz koje smo prošli. **17** I vidjeli ste gadove njihove i idole njihove od drveta i od kamena, od srebra i od zlata, koji su kod njih. **18** Neka ne bude među vama èovjeka ni žene ni porodice ni plemena, kojemu bi se srce odvratilo danas od Gospoda Boga našega da ide da služi bogovima onih naroda; neka ne bude među vama korijena na kom bi rastao otrov ili pelen, **19** I èuvši rijeæi ove kletve da se ne pohvali u srcu svom govoreæi: biæu miran ako užidem za onijem što u srcu svom smislim, dodajuæi pijanstvo žeo. **20** Neæe Gospod oprostiti takome, nego æe se onda raspaliti gnjev Gospodnji i revnost njegova na takoga èovjeka, i paææe na nj sva kletva koja je napisana u ovoj knjizi, i istrijebiæe

Gospod ime njegovo pod nebom. **21** I odlučićeš ga Gospod na zlo od svih plemena Izraeljevih po svijem kletvama zavjeta napisanoga u knjizi ovoga zakona. **22** Tada æe govoriti potonji naraštaj, sinovi vaši koji nastanu iza vas, i došljak koji dođe iz daleke zemlje, kad vide zla u zemlji ovoj i bolesti, koje æe Gospod pustiti na nju, **23** Zemlju ovu opaljenu sumporom i solju, gdje se ne sije niti što niče niti na njoj raste kaka biljka, kao gdje je propao Sodom i Gomor, Adama i Sevojim, koje zatr Gospod u gnjevu svojemu i u jarosti svojoj, **24** Govorijae svi narodi: zašto uèini ovo Gospod od ove zemlje? kakva je to žestina velikoga gnjeva? **25** I odgovaraće se: jer odustaviše zavjet Gospoda Boga otaca svojih, koji uèini s njima kad ih izvede iz zemlje Misirske. **26** Jer idoše i služiše drugim bogovima i poklanjaše im se, bogovima kojih ne znaše i koji im ništa ne dadoše. **27** Zato se Gospod razgnjevi na tu zemlju, i pusti na nju sva prokletstva zapisana u ovoj knjizi. **28** I istrijebi ih Gospod Bog iz zemlje njihove u gnjevu i u jarosti i u ljtini velikoj, i izbaci ih u drugu zemlju, kao što se vidi danas. **29** Što je tajno ono je Gospoda Boga našega, a javno je naše i sinova naših dovjeka, da bismo izvršivali sve rijeèi ovoga zakona.

30 A kad dođe na tebe sve ovo, blagoslov i kletva koju iznesoh preda te, ako ih se opomeneš u srcu svom, gdje bi god bio među narodima, u koje te zagna Gospod Bog tvoj, **2** I obratiš se ka Gospodu Bogu svojemu i poslušaš glas njegov u svemu što ti ja zapovijedam danas, ti i sinovi tvoji, iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, **3** Tada æe Gospod Bog tvoj povratiti robije tvoje i smilovaće se na tebe, i opet æe te sabrati između svih naroda, po kojima te bude rasjao Gospod Bog tvoj. **4** Ako bi ko tvoj i na kraj svijeta zagnan bio, otuda æe te opet sabrati Gospod Bog tvoj i otuda te uzeti. **5** I odvešće te opet Gospod Bog tvoj u zemlju koju bijahu naslijedili oci tvoji, i naslijediaće je, i uèiniće ti dobro i umnožiće te veðema nego oce tvoje. **6** I obrezaće Gospod Bog tvoj srce tvoje i srce sjemena tvojega, da bi ljubio Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, da budeš živ. **7** A sve kletve ove obratiće Gospod Bog tvoj na neprijatelje tvoje i na nenavidinike tvoje, koji su te gonili. **8** A ti kad se obratiš i staneš slušati glas Gospoda Boga svojega i tvoriti sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, **9** Daæe ti Gospod Bog tvoj sreæu u svakom djelu ruku tvojih, u plodu utrobe tvoje, u plodu stoke tvoje, u plodu zemlje tvoje; jer æe ti se Gospod Bog tvoj opet radovati èineæti ti dobro, kao što se radovao ocima tvojim, **10** Ako uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega držeæi sve zapovijesti njegove i uredbe njegove, napisane u knjizi ovoga zakona; kad se obratiš ka Gospodu Bogu svojemu svijem srcem svojim i svom dušom svojom. **11** Jer zapovijest ova koju ti ja zapovijedam danas niti je visoko ni daleko od tebe; **12** Nije na nebu, da reæeš: ko æe nam se popeti na nebo da nam je skine i kaže nam je, da bismo je tvorili? **13** Niti je preko mora, da reæeš: ko æe nam otiaæi preko mora, da nam je donese i kaže nam je, da bismo je tvorili? **14** Nego ti je vrlo blizu ova rijeèi, u ustima tvojima i u srcu tvojem, da bi je tvorio. **15** Gle, iznesoh danas preda te život i dobro, smrt i zlo. **16** Jer ti zapovijedam danas da ljubiš Gospoda Boga svojega hodeæi putovima njegovim i držeæi zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, da bi živ bio i umnožio se, i da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u zemlji u koju ideš da je naslijediš. **17** Ako li se odvrati srce tvoje i

ne uzaslušaš, nego zastraniš da se klanjaš drugim bogovima i njima služiš, **18** Javljam vam danas da æete zaista propasti, niti æete produljiti dana svojih na zemlji, u koju ideš preko Jordana da je naslijediš. **19** Svjedoèim vam danas nehom i zemljom, da sam stavio pred vas život i smrt, blagoslov i prokletstvo; zato izberi život, da budeš živ ti i sjeme tvoje, **20** Ljubeæi Gospoda Boga svojega, slušajuæi glas njegov i držeæi se njega; jer je on život tvoj i duljina dana tvojih; da bi nastavao na zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da æe im je dati.

31 Potom dođe Mojsije i kaza ove rijeèi svemu Izraelju, **2** I reèe im: meni ima danas sto i dvadeset godina, ne mogu više odlaziti ni dolaziti; a i Gospod mi je rekao: neæeš prijeæi preko toga Jordana. **3** Gospod æe Bog tvoj iæi pred tobom, i istrijebiæe one narode ispred tebe, i ti æeš ih naslijediti; Isus æe iæi pred tobom, kao što je kazao Gospod. **4** I uèiniæe Gospod s njima kako je uèinio sa Sionom i Ogom carevima Amorejskim i sa zemljom njihovom, te ih je istrijebio. **5** Zato kad vam ih preda Gospod uèinite im sasvijem onako kako sam vam zapovjedio. **6** Budite slobodni i hrabri, i ne bojte se i ne plašite se od njih; jer Gospod Bog tvoj ide s tobom, neæe otstupiti od tebe, niti æe te ostaviti. **7** Potom dozva Mojsije Isusa, i reèe mu pred svijem Izraeljem: budi slobodan i hrabar; jer æeš ti uæi s ovijem narodom u zemlju za koju se zakleo Gospod ocima njihovijem da æe im je dati, i ti æeš im je razdijeliti u našljedstvo. **8** Jer Gospod koji ide pred tobom biæe s tobom, neæe otstupiti od tebe, niti æe te ostaviti, ne boj se i ne plaši se. **9** I Mojsije napisala ovaj zakon, i dade ga sveštenicima, sinovima Levijevim, koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega, i svijem starješinama Izraeljevijem. **10** I zapovjedi im Mojsije govoreæi: svake sedme godine, u određeno vrijeme godine oprosne, na praznik sjenica, **11** Kad dođe sav Izraelj i stane pred Gospoda Boga svojega na mjestu koje izbere, èitaj ovaj zakon pred svijem Izraeljem da èuju, **12** Sabravši narod, ljude i žene i djecu i došljake, koji budu u mjestima tvojim, da èuju i uèe i da se boje Gospoda Boga vaæega, i drže i tvore sve rijeèi ovoga zakona; **13** I sinovi njihovi, koji još ne znaju, neka èuju i uèe bojati se Gospoda Boga vaæega, dokle ste god živi na zemlji u koju idete preko Jordana da je naslijedite. **14** A Gospod reèe Mojsiju: evo, približi se vrijeme da umreš. Dozovi Isusa i stanite obojica u šatoru od sastanka, da mu dam zapovijesti. I otide Mojsije i Isus, i stadoše u šatoru od sastanka. **15** I javi se Gospod u šatoru u stupu od oblaka, i stajaše stup od oblaka nad vratima od šatora. **16** I reèe Gospod Mojsiju: evo, ti æeš poèiniti s ocima svojim; a narod ovaj ustaviš èiniæe preljuba za tuđim bogovima one zemlje u koju ide, i ostaviæe me i pokvariæe zavjet moj, koji uèinio s njima. **17** I onda æe se raspaliti moj gnjev na njih, i ostaviæu ih, i sakriæu lice svoje od njih; oni æe se proždrijeti, i snaæi æe ih zla mnoga i nevolje; i onda æe reæi: da me ne snaðoše ova zla zato što Bog moj nije posred mene? **18** A ja æu onda sasvijem sakriti lice svoje za sva zla koja uèiniše obrativši se k drugim bogovima. **19** Zato sad napišite sebi ovu pjesmu, i nauæi je sinove Izraeljeve; metni im je u usta da mi ta pjesma bude svjedok na sinove Izraeljeve. **20** Jer æu ga odvesti u zemlju za koju sam se zakleo ocima njegovim, u kojoj teèe mljeko i med; ondje æe jesti i nasitiæe se i ugojiaæe se, pa æe se onda obratiti k drugim bogovima i njima æe služiti, a za mene neæe mariti, i

pokvariæe zavjet moj. 21 A kad ga snaðu zla mnoga i nevolje, onda æe ta pjesma svjedoèiti na njih; jer se neæe zaboraviti niti æe je nestati iz usta sjemena njihova. Jer znam misli njihove i što æe još danas èiniti, prije nego ih uvedem u zemlju za koju sam se zakleo. 22 I napisa Mojsije tu pjesmu onan dan, i nauèi sinove Izrailjeve. 23 I Gospod dade zapovijesti Isusu sinu Navinu govoreæi: budi slobodan i hrabar, jer æeš ti uestiti sinove Izrailjeve u zemlju za koju sam im se zakleo, i ja æu biti s tobom. 24 I kad napisa Mojsije rijeèi ovoga zakona u knjigu, sve do kraja, 25 Zapovijedi Mojsije Levitima, koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega, govoreæi: 26 Uzmite ovu knjigu zakona, i metnите je pokraj kovèega zavjeta Gospoda Boga svojega, da bude ondje svjedok na vas. 27 Jer znam nepokornost tvoju i tvrdi vrat tvoj. Eto, dokle sam još živ s vama, do danas, bijaste nepokorni Gospodu; akamoli kad ja umrem? 28 Skupite k meni sve starješine od plemena svojih i upravitelje svoje da im kažem da èuju ove rijeèi, i da im zasvjedoèim nebom i zemljom. 29 Jer znam da æete se po smrti mojoj pokvariti, i zaæi s puta koji vam zapovijedih; i zato æe vas zadesiti ovo zlo najposlijе, kad stanete èiniti što je zlo pred Gospodom grjeveæi ga djelom ruku svojih. 30 I izgovori Mojsije da èuje sav zbor Izrailjev rijeèi ove pjesme do kraja:

32 Slušaj, nebo, govoræu; i zemlja neka èuje govor usta mojih. 2 Neka se spusti kao dažd nauka moja, i neka padne kao rosa govor moj, kao sitan dažd na mladu travu i kao krupan dažd na odraslu travu. 3 Jer æeu javljati ime Gospodnje; veliæajte Boga naæega. 4 Djelo je te stijene savršeno, jer su svi putovi njegovi prava; Bog je vjeran, bez nepravde; pravedan je i istinit. 5 Oni se pokvariše prema njemu; njihovo nevaljalstvo nije nevaljalstvo sinova njegovih; to je rod zao i pokvaren. 6 Tako li vraæate Gospodu, narode ludi i bezumni? nije li on otac tvoj, koji te je zadobio? on te je naæinio i stvorio. 7 Opomeni se negdaænih dana, pogledajte godine svakoga vijeka; pitaj oca svojega i on æe ti javiti, starije svoje i kazaæe ti. 8 Kad višnji razdade naæljedstvo narodima, kad razdijeli sinove Adamove, postavi meðe narodima po broju sinova Izrailjevih. 9 Jer je dio Gospodnji narod njegov, Jakov je uže naæljedstva njegova. 10 Naðe ga u zemlji pustoj, na mjestu strašnu gdje buæi pustoš; vodi ga unaokolo, uèi ga i èuva kao zjenicu oka svojega. 11 Kao što orao izmamljuje orliæe svoje, diže se nad ptiæima svojim, širi krila svoja, uzima ih i nosi na krilima svojim, 12 Tako ga Gospod voðaše, i s njim ne bješe tuðega boga; 13 Voðaše ga na visine zemaljske da jede rod poljski, i davaše mu da sisa med iz stijene i ulje iz tvrdoga kamena, 14 Maslo od krava i mlijeko od ovaca s pretilinom od jaganjaca i ovnova Vasanskih i jaraca, sa srcem zrna pšenicih; i pio si vino, krv od grožđa. 15 Ali se Izrail ugoji, pa se stade ritati; utio si, udebljao i zasalio; pa ostavi Boga koji ga je stvorio, i prezre stijenu spasenja svojega. 16 Na revnost razdražiše ga tuðim bogovima, gadovima razgnjeviše ga. 17 Prinosiše žrtve ðavolima, ne Bogu, bogovima, kojih nijesu znali, novim, koji iz bliza doðoše, kojih se nijesu strašili oci vaši. 18 Stijenu koja te je rodila zaboravio si; zaboravio si Boga stvoritelja svojega. 19 Kad to vidje Gospod, razgnjevi se na sinove svoje i na kæeri svoje, 20 I reèe: sakriæu od njih lice svoje, vidjeæu kakav æe im biti pošljedak, jer su rod pokvaren, sinovi u kojima nema vjere. 21 Oni me razdražiše na revnost onijem što nije Bog, razgnjeviše svojim taštinama; i ja

æu njih razdražiti na revnost onijem koji nije narod, narodom ludijem razljutiæ ih. 22 Jer se oganj razgorio u gnjevu mojem, i gorjeæe do najdubljega pakla; spaliæe zemlju i rod njezin, i popaliæe temelje brdima. (Sheol h7585) 23 Zgrnuæu na njih zla, strijele svoje pobacaæu na njih. 24 Glad æe ih cijediti, vruæice i luti pomori proždiraæe ih; i zube zvijerske poslaæu na njih i jed zmija zemaljskih. 25 Spolia æe ih ubijati maæe, a po klijetima strah, i momka i djevojku, dijete na sisi i sijeda èovjeka. 26 Rekao bih: rasijaæu ih po svijem uglovima zemaljskim, uèiniæu da nestane spomena njihova izmeðu ljudi, 27 Da mi nije do mržnje neprijateljeve, da se ne bi neprijatelji njihovi ponijeli i rekli: ruka se naša uzvisila, a nije Gospod uèinio sve ovo. 28 Jer su narod koji propada sa svojih namjera, i nema u njih razuma. 29 Kamo da su pametni, da razumiju ovo, i gledaju na pošljedak svoj. 30 Kako bi jedan gonio tisuæu a dvojica tjerala deset tisuæa, da ih nije stijena njihova prodala i Gospod ih predao? 31 Jer stijena njihova nije kao naša stijena; neprijatelji naši neka budu sudije. 32 Jer je èokot njihov od èokota Sodomskoga i iz polja Gomorskoga; grožđe je njihovo grožđe otrovno, puca su mu gorka. 33 Vino je njihovo otrov zmajevski, i luti jed aspidin. 34 Nije li to sakriveno kod mene, zapeèeæeno u riznicama mojim? 35 Moja je osveta i plata, u svoje vrijeme popuznuæe nogu njihova, jer je blizu dan propasti njihove, i ide brzo što æe ih zadesiti. 36 Sudjæe Gospod narodu svojemu, i zao æe mu biti sluga njegovijeh, kad vidi da je prošla snaga i da nema ništa ni od uhvaæenoga ni od ostavljenoga. 37 I reæi æe: gdje su bogovi njihovi? stijena u koju se uzdaše? 38 Koji salo od žrtava njegovijeh jedoše i piše vino od naljeva njihovih. Neka ustanu i pomogu vam, i neka vam budu zaklon. 39 Vidite sada da sam ja, ja sam, i da nema Boga osim mene. Ja ubijam i oživljujem, ranim i iscjeljujem, i nema nikoga ko bi izbavio iz moje ruke. 40 Jer podiæem k nebu ruku svoju i kažem: ja sam živ dovjeka. 41 Ako naoætrim sjajni maæe svoj i uzmem u ruku sud, uèiniæu osvetu na neprijateljima svojim i vratiaæu onima koji mrze na me. 42 Opojiaæe strijele svoje krvlju, i maæe æe se moj najesti mesa, krvlju isjeæenijeh i zarobljenijeh, kad poèenem osvetu na neprijateljima. 43 Veselite se narodi s narodom njegovijem, jer æe pokajati krv sluga svojih, i osvetiæe se neprijateljima svojim, i oèistiæe zemlju svoju i narod svoj. 44 I doðe Mojsije i izgovori sve rijeèi pjesme ove narodu, on i Isus sin Navin. 45 A kad izgovori Mojsije sve rijeèi ove svemu Izrailju, 46 Reèe im: privijete srce svoje k svijem rijeèima koje vam ja danas zasvjedoèavam, i kazujte ih sinovima svojim da bi držali sve rijeèi ovoga zakona i tvorili ih. 47 Jer nije prazna rijeè da za nju ne marite, nego je život vaš; i tom æete rijeèju produljiti dane svoje na zemlji, u koju idete preko Jordana da je naslijedite. 48 U isti dan reèe Gospod Mojsiju govoræi: 49 Izidi na ovu goru Avirimsku, na goru Navav, koja je u zemlji Moavskoj prema Jerihonu, i vidi zemlju Hananskou koju dajem sinovima Izrailjevijem u državu. 50 I umri na gori na koju izideš, i priberi s k rodnu svojemu, kao što je umro Aron brat tvoj na gori Oru i pribrao se k rodnu svojemu. 51 Jer mi zgriješiste meðu sinovima Izrailjevijem na vodi od svaðe u Kadisu, u pustinji Sinu, što me ne proslaviste meðu sinovima Izrailjevijem. 52 Pred sobom æeš vidjeti zemlju, ali neæeš u nju uæi, u zemlju koju dajem sinovima Izrailjevijem.

33 A ovo je blagoslov kojim blagoslovi Mojsije èovjek Božji sinove Izrailjeve pred smrt svoju. 2 I reèe: Gospod izide

sa Sinaja, i pokaza im se sa Sira; zasja s gore Faranske, i dođe s mnoštvom tisuća svetaca, a u desnici mu zakon ognjeni za njih. **3** Doista ljubi narode; svu su sveti njegovi u ruci tvojoj; i oni se slegoše k nogama tvojim da prime riječi tvoje. **4** Mojsije nam dade zakon, našljedstvo zboru Jakovljevu. **5** Jer bijaš car u Izraelju, kad se sabirahu knezovi narodni, plemena Izraeljeva. **6** Da živi Ruvim i ne umre, a ljudi njegovijeh da bude malo! **7** A za Judu reče: usliši Gospode glas Judin, i dovedi ga opet k narodu njegovu; ruke njegove neka vojuju za nj, a ti mi pomaži protiv neprijatelja njegovijeh. **8** I za Leviju reče: twoj Tumim i twoj Urim neka budu u èovjeka tvojega svetoga, kojega si okušao u Masi i s kojim si se prepirao na vodi Merivi; **9** Koji reče ocu svojemu i materi svojoj: ne gledam na vas; koji ne poznaje braće svoje i za sinove svoje ne zna; jer drže riječi tvoje, i zavjet tvoj èuvaju. **10** Oni uèe uredbama tvojim Jakova i zakonu tvojemu Izraelju, i meæeu kad pod nozdre tvoje i žrtvu što se sažiže na oltar tvoj. **11** Blagoslov, Gospode, vojsku njegovu, i neka ti milo bude djelo ruku njegovijeh; polomi bedre onima koji ustaju na nj i koji mrze na nj, da ne ustanu. **12** Za Venijamina reče: mili Gospodu nastavaæe bez straha s njim; zaklanjaæe ga svaki dan, i meðu pleæima njegovijem nastavaæe. **13** I za Josifa reče: blagoslovena je zemlja njegova od Gospoda blagom s neba, rosom, i iz dubine ozdo, **14** I blagom koje dolazi od sunca, i blagom koje dolazi od mjeseca. **15** I blagom starijih brda i blagom vjeèenijeh humova, **16** I blagom na zemlji i obiljem njezinjem, i milošeu onoga koji stoji u kupini. Neka to dođe na glavu Josifu i na njemu odvojenome između braće svoje. **17** Krasota je njegova kao u prvenca teleta, i rogovi njegovi kao rogovi u jedhoroga; njima æe bosti narode sve do kraja zemlje; to je mnoštvu tisuća Jefremovijeh i tisuće Manasijine. **18** A za Zavulona reče: veseli se Zavulone izlaskom svojim, i Isahare šatorima svojim. **19** Narode æe sazvati na goru, ondje æe prinjeti žrtve pravedne; jer æe obilje morsko sisati i sakriveno blago u pijesku. **20** A za Gada reče: blagosloven je koji širi Gada; on nastava kao lav, i kida ruku i glavu. **21** Izabra sebi prvo, jer ondje dobi dio od onoga koji dade zakon; zato æe iæi s knezovima narodnjem, i izvršivati pravdu Gospodnju i sudove njegove s Izrailem. **22** A za Dana reče: Dan je laviæ, koji æe iskakati iz Vasana. **23** I za Neftalima reče: Neftalime, siti milosti i puni blagoslova Gospodnjega, zapad i jug uzmi. **24** I za Asira reče: Asir æe biti blagosloven mimo druge sinove, biæe mio braæi svoj, zamakaæe u ulje nogu svoju. **25** Gvožđe i mjeđ biæe pod obuæom tvojom; i dokle traju dani tvoji trajaæe snaga tvoja. **26** Izraile! niko nije kao Bog, koji ide po nebu tebi u pomoæ, i u velièanstvu svojem na oblacima. **27** Zaklon je Bog vjeèni i pod mišicom vjeènom; on æe odagnati ispred tebe neprijatelje tvoje, i reæi æe: zatri! **28** Da bi nastavao Izraile sam bezbrizno, izvor Jakovljev, u zemlji obilnoj žitom i vinom; i nebo æe njegovo kropiti rosom. **29** Blago tebi, Izraile! ko je kao ti, narod kojega je saèuvaao Gospod, štit pomoæi tvoje, i maæe slave tvoje? Neprijatelji æe se tvoji poniziti, a ti æeš gaziti visine njihove.

34 Tada izide Mojsije iz polja Moavskoga na goru Navav, na vrh Fazje, koja je prema Jerihonu; i pokaza mu Gospod svu zemlju od Galada do Dana; **2** I svu zemlju Neftalimovu, i zemlju Jefremovu i Manasijinu, i svu zemlju Judinu do mora zapadnoga, **3** I južnu stranu, i ravnici, dolinu pod Jerihonom,

mjestom gdje ima mnogo palmovih drveta, do Sigora. **4** I reèe mu Gospod: ovo je zemlja, za koju sam se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu govoreæi: sjemenu tvojemu daæeu je. Pokazah ti je da je vidiš oèima svojima, ali u nju neæeš uæi. **5** I umrije onđe Mojsije sluga Gospodnj u zemlji Moavskoj po rijeèi Gospodnjoj. **6** A pogrebe ga Gospod u dolini u zemlji Moavskoj prema Vet-Fegoru; i нико ne dozna za grob njegov do današnjeg dana. **7** I bješe Mojsiju sto i dvadeset godina kad umrije, i ne bjehu potamnjene oèi njegove niti ga snaga izdala. **8** I plakaše sinovi Izraeljevi za Mojsijem u polju Moavskom trideset dana; i proðoše plæeni dani žalosti za Mojsijem. **9** A Isus sin Navin bješe pun duha mudrosti, jer Mojsije bješe metnuo na nj ruke svoje. I slušaše ga sinovi Izraeljevi, i tvoriše kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija. **10** Ali ne usta više prorok u Izraelju kao Mojsije, kojega Gospod pozna licem k licu, **11** U svijem znacima i èudesima, za koja ga posla Gospod da ih uèini u zemlji Misirskoj na Faraonu i na svijem slugama njegovijem i na svoj zemlji njegovoj, **12** I u svijem djelima krjepke ruke i u svijem strahotama velikim, koje uèini Mojsije pred svijem Izrailem.

Isus Navin

1 A po smrti Mojsija služe Gospodnjega reče Gospod Isusu sinu Navinu, sluzi Mojsijevu, govoreći: **2** Mojsije sluga moj umrije; zato sada ustanji, prijeđi preko toga Jordana ti i sav taj narod u zemlju koju ja dajem sinovima Izraelijevim. **3** Svako mjesto na koje stupite stopama svojim dao sam vam, kao što rekoh Mojsiju. **4** Od pustinje i od ovoga Livana do rijeke velike, rijeke Efrata, sva zemlja Hetejska do velikoga mora na zapadu, bježe međa vaša. **5** Niko se neće održati pred tobom svega vijeka tvojega; s tobom æu biti kao što sam bio s Mojsijem, neæu otstupiti od tebe niti æu te ostaviti. **6** Budi slobodan i hrabar, jer æeš ti predati tome narodu u našljedstvo zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovim da æu im je dati. **7** Samo budi slobodan i hrabar da držiš i tvoriš sve po zakonu koji ti je zapovjedio Mojsije sluga moj, ne otstupaj od njega ni nadesno ni nalijevo, da bi napredovao kuda god pođeš. **8** Neka se ne rastavlja od usta tvojih knjiga ovoga zakona, nego razmišljaj o njemu dan i noæ, da držiš i tvoriš sve kako je u njemu napisano; jer æeš tada biti sreæan na putovima svojim i tada æeš napredovati. **9** Nijesam li ti zapovjedio: budi slobodan i hrabar? ne boj se i ne plaši se; jer je s tobom Gospod Bog tvoj kuda god ideš. **10** Tada zapovjedi Isus upraviteljima narodnijem govoreći: **11** Prođite kroz oko i zapovjedite narodu govoreći: spremite sebi brašnjenice; jer æete do tri dana prijeæi preko Jordana da uđete i uzmete zemlju koju vam Gospod Bog vaš daje u našljedstvo. **12** A plemenu Ruvimovu i Gadovu i polovini plemena Manasijina reče Isus govoreći: **13** Opomenite se šta vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnjい rekav: Gospod Bog vaš smiri vas i dade vam ovu zemlju. **14** Žene vaše, djeca vaša i stoka vaša neka ostanu u zemlji koju vam dade Mojsije s ovu stranu Jordana; vi pak prijeđite pod oružjem pred braæom svojom, koji ste god za vojsku, i pomozite im, **15** Dokle ne smiri Gospod i braæu vašu kao vas, i naslijede i oni zemlju koju im daje Gospod Bog vaš; pa se onda vratite na našljedstvo svoje, koje vam je dao Mojsije sluga Gospodnji s ovu stranu Jordana k istoku, i držite ga. **16** A oni odgovoriše Isusu govoreći: što si nam god zapovjedio èiniæemo, i kuda nas god pošliješ iæi æemo. **17** Slušaæemo te kako smo slušali Mojsiju; samo neka Gospod Bog tvoj bude s tobom kao što je bio s Mojsijem. **18** Ko bi se protiv tvojoj zapovijesti i ne bi slušao rijeæi tvojih u svemu što mu zapovjediš, neka se pogubi; samo budi slobodan i hrabar.

2 A Isus sin Navin posla iz Sitima potajno dvije uhode rekavši im: idite, vidite zemlju i Jerihon. I oni otidoše, i dođoše u kuæu jednoj kurvi, kojoj ime bješe Rava, i poèinuše onđe. **2** Ali bi javljeno caru Jerihonskom i kazano: evo, ljudi dođoše ovamo noæas između sinova Izraelijevih da uhode zemlju. **3** I posla car Jerihonski k Ravi i poruèi: izvedi ljudje koji su došli k tebi i ušli u tvoju kuæu, jer su došli da uhode svu zemlju. **4** Ali žena uzevši ona dva èovjeka sakri ih; pa reèe: jest istina da su ljudi došli k meni, ali ja ne znah odakle bijahu; **5** I kad se vrata zatvorahu u sumrak, ljudi izidoše; ne znam kuda otidoše; idite brzo za njima; stignuæete ih. **6** A ona ih bješe izvela na krov, i sakrila ih pod lan netrven, koji bijaše razastrla po krovu. **7** I ljudi pođoše za njima u potjeru put Jordana do broda; i vrata se zatvoriose kad izide potjera za njima. **8** Oni pak još ne bijehu ospali, a ona

dođe k njima na krov, **9** I reèe im: znam da vam je Gospod dao ovu zemlju, jer nas popade strah od vas, i prepali su se od vas svi koji žive u ovoj zemlji. **10** Jer èusmo kako je Gospod osušio pred vama Crveno More kad izidoste iz Misira, i šta ste uèinili od dva cara Amorejska koji bijahu preko Jordana, od Siona i Oga, koje pobiste. **11** I kad to èusmo, rastopi se srce naše, i ni u kome veæ nema junaætva od straha vaæega; jer je Gospod, Bog vaš, Bog gore na nebu i dolje na zemlji. **12** Nego sada zakunite mi se Gospodom da æete uèiniti milost domu oca mojeg kao što ja vama uèinim milost, i dajte mi znak istinit, **13** Da æete saèuvati život mojemu ocu i mojoj materi i mojoj braæi i mojim sestrama i svjemu njihovijem, i da æete izbaviti duše naše od smrti. **14** A ljudi joj odgovoriše: mi æemo izgugnuti za vas, ako ne izdate ove naše stvari; i kad nam Gospod da ovu zemlju, uèinæemo ti milost i vjeru. **15** Tada ih ona spusti kroz pror po konopcu; jer kuæa njezina bješe na zidu gradskom, i ona na zidu nastavaše. **16** I reèe im: idite u goru da ne naiðe na vas potjera, i onđe se krije tri dana dokle se ne vrati potjera, pa onda idite svojim putem. **17** A ljudi joj rekоše: bjeæemo prosti od ove tvoje zakletve kojom si nas zaklela; **18** Evo, kad dođemo u zemlju, veži ovu vrvcu od skerleta na pror, kroz koji si nas spustila, i skupi kod sebe u tu kuæu oca svojega i mater i braæu i sav dom oca svojega. **19** I ko bi god izašao iz tvoje kuæe, krv njegova neka bude na njegovu glavu, a mi da nijesmo krivi; a ko god bude s tobom u kuæi, krv njegova neka dođe na naše glave, ako ga se ko rukom dotakne. **20** Ali ako izdaš ovu stvar našu, tada æemo biti prosti od tvoje zakletve, kojom si nas zaklela. **21** A ona odgovori: kako rekoste tako neka bude. Tada ih pusti, i otidoše; i ona veža vrvcu od skerleta na pror. **22** A oni otisavši dođoše u goru, i ostaše onđe tri dana dokle se ne vrati potjera; jer ih potjera tražaše po svijem putovima, ali ih ne naðe. **23** I vratiše se ona dva èovjeka, i sišavši s gore prebrodiše i dođoše k Isusu sinu Navinu, i prijavioše mu sve što im se dogodilo. **24** I rekоše Isusu: zaista dao nam je Gospod u ruke svu tu zemlju, i svi stanovnici one zemlje uplašili su se od nas.

3 I usta Isus ujutru rano, i kretoše se od Sitima i dođoše do Jordana on i svi sinovi Izraelijevi, i noæiše onđe a ne prijeðoše. **2** A poslije tri dana proðoše upravitelji kroz oko, i zapovjediše narodu govoreći: kad vidite kovèeg zavjeta Gospoda Boga svojega i sveštenike Levite gdje ga nose, pođite i vi s mjestima svojega i idite za njim. **4** Ali neka bude daljina između vas i njega do dvije tisuæe lakata; bliže do njega ne primiæte se, da biste poznali put kojim æete iæi, jer još nikada nijeste išli tijem putem. **5** I Isus reèe narodu: osveštajte se, jer æe sjutra uèiniti Gospod èudesa među vama. **6** Potom reèe Isus sveštenicima govoreći: uzmite kovèeg zavjetni, i idite pred narodom. I uzeše kovèeg zavjetni i pođoše pred narodom. **7** A Gospod reèe Isusu: danas te poèinjem uzvišavati pred svijem Izraeljem da poznaðu da æu i s tobom biti kao što sam bio s Mojsijem. **8** Zato ti zapovjedi sveštenicima koji nose kovèeg zavjetni, i reci: kad dođete na kraj vode Jordana, stanite u Jordanu. **9** I reèe Isus sinovima Izraelijevim: pristupite ovamo, i eujte rijeæi Gospoda Boga svojega. **10** Potom reèe Isus: po ovom æete poznati da je Bog živi posred vas, i da æe doista odagnati ispred vas Hananeje i Heteje i Jeveje i Ferezeje i Gergesije i Amoreje i Jevuseje: **11** Evo, kovèeg zavjeta Gospoda svoj zemlji poæi æe pred vama preko Jordana.

12 Zato sada izberite dvanaest ljudi iz plemena Izrailjeva, po jednoga èovjeka iz svakoga plemena. **13** I èim sveštenici noseæi kovèeg zavjeta Gospoda Gospoda svoj zemlji stanu nogama svojim u vodi Jordanskog, voda æe se u Jordanu rastupiti, te æe voda koja teèe ozgo stati u gomilu. **14** I kad se podiže narod iz šatora svojih da prijeðe preko Jordana, i sveštenici ponesoše kovèeg zavjetni pred narodom, **15** I kad oni što nošahu kovèeg doðoše do Jordana, i sveštenici noseæi kovèeg okvasiše noge svoje na kraju vode jer je Jordan pun preko bregova svojih za cijelo vrijeme žetve. **16** Ustavi se voda što tecijaše ozgo, i stade u jednu gomilu vrlo nadaleko, od grada Adama, koji je kraj Zaretana; a što tecijaše dolje u more kraj polja, more slano, oteèe sasvijem; i narod prelažeše prema Jerihonu. **17** A sveštenici koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega stajahu na suhu usred Jordana tvrdo, i sav Izrailj iðaše po suhu, dokle sav narod ne prijeðe preko Jordana.

4 A kad sav narod prijeðe preko Jordana, reèe Gospod Isusu: govoreæi: **2** Izberite iz naroda dvanaest ljudi, po jednoga èovjeka iz svakoga plemena, **3** I zapovjedite im i recite: uzmite odavde, isred Jordana, s mjesta gdje stoje nogama svojim sveštenici, dvanaest kamena, i odnesite ih sa sobom, i metnите ih ondje gdje æete noæas noæiti. **4** Tada dozva Isus dvanaest ljudi, koje bješe odredio između sinova Izrailjevih, po jednoga èovjeka iz svakoga plemena. **5** I reèe im Isus: idite pred kovèeg Gospoda Boga svojega usred Jordana, i uzmite svaki po jedan kamen na rame svoje, prema broju plemena sinova Izrailjevih, **6** Da bude znak meðu vama. Kad vas poslije zapitaju sinovi vaši: govoreæi: šta æee vam to kamenje? **7** Recite im: jer se voda u Jordanu rastupi pred kovèegom zavjeta Gospodnjega, kad prelažeše preko Jordana, rastupi se voda u Jordanu, i ovo je kamenje spomen sinovima Izrailjevim dovjeka. **8** I uèiniše sinovi Izrailjevi kako zapovjedi Isus; i uzeše dvanaest kamena isred Jordana, kako bješe rekao Gospod Isusu, prema broju plemena sinova Izrailjevih; i odnesoše ih sa sobom na noæite, i metnuše ih ondje. **9** A i usred Jordana postavi Isus dvanaest kamena na mjestu gdje stajahu nogama svojim sveštenici noseæi kovèeg zavjetni, i ondje ostaše do danas. **10** Sveštenici pak koji nošahu kovèeg stajahu usred Jordana dokle se ne svrši sve što bješe Gospod zapovjedio Isusu da kaže narodu, sasvijem kako bješe Mojsije zapovjedio Isusu. I narod pohitje i prijeðe. **11** A kad prijeðe sav narod, onda prijeðe i kovèeg Gospodnj i sveštenici, a narod gledaše. **12** Prijeðoše i sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina pod oružjem pred sinovima Izrailjevim, kao što im bješe kazao Mojsije. **13** Oko èetrdeset tisuæa naoružanijeh prijeðoše pred Gospodom preko Jordana na boj u polje Jerihonsko. **14** Taj dan uzvisi Gospod Isusa pred svijem Izrailem; i bojahu ga se, kao što su se bojali Mojsija, svega vijeka njegova. **15** I reèe Gospod Isusu: govoreæi: **16** Zapovjedi sveštenicima koji nose kovèeg od svedoæanstva neka izidi iz Jordana. **17** I zapovjedi Isus sveštenicima: izidite iz Jordana. **18** A èim sveštenici koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega izidoše isred Jordana, i stadoše na suho nogom svojom sveštenici, odmah se povrati voda u Jordanu na mjesto svoje, i poteèe kao i prije povrh svijeh bregova svojih. **19** A izide narod iz Jordana desetoga dana prvoga mjeseca, i stadoše u oko u Galgalu, s istoka Jerihonu. **20** A onijeh dvanaest kamena, što iznesoše iz Jordana, postavi Isus u Galgalu, **21** I

reèe sinovima Izrailjevim govoreæi: kad unapredak zapitaju sinovi vaši oce svoje govoreæi: šta æee to kamenje? **22** Tada obavijestite sinove svoje, i recite im: suhim prijeðe Izrailj preko ovoga Jordana. **23** Jer Gospod Bog vaš osuši Jordan pred vama dokle prijeðoste, kao što je uèinio Gospod Bog vaš od Crvenoga Mora osuši ga pred nama dokle prijeðosmo; **24** Da bi poznali svi narodi na zemlji da je ruka Gospodnjia krijepta, da biste se svagda bojali Boga svojega.

5 A kad èuše svi carevi Amorejski, koji bijahu s ovu stranu Jordana k zapadu, i svi carevi Hananski, koji bijahu pokraj mora, da je Gospod osušio Jordan pred sinovima Izrailjevijem dokle prijeðoše, rastopi se srce u njima i nesti u njima junaštva od straha sinova Izrailjevih. **2** U to vrijeme reèe Gospod Isusu: naèini oštре nože, i obreži opet sinove Izrailjeve. **3** I naèini Isus oštре nože, i obreža sinove Izrailjeve na brdašcu Aralotu. **4** A ovo je uzrok zašto ih Isus obreza: sav narod što izide iz Misira, sve muškinje, svi ljudi vojnici pomriješe u pustinji na putu, pošto izidoše iz Misira; **5** Jer bješe obrezan sav narod koji izide, ali ne obrezaše nikoga u narodu koji se rodi u pustinji na putu, pošto izidoše iz Misira. **6** Jer èetrdeset godina iðahu sinovi Izrailjevi po pustinji dokle ne pomrije sav narod, ljudi vojnici, što izidoše iz Misira, jer ne slušaše glasa Gospodnjega, te im se zakle Gospod da im neæe dati da vide zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima njihovim da æee nam je dati, zemlju, gdje teèe mlijeko i med; **7** I na mjesto njihovo podiže sinove njihove; njih obreza Isus, jer bijahu neobrezani, jer ih ne obrezaše na putu. **8** A kad se sav narod obreza, ostaše na svojem mjestu u okolu dokle ne ozdraviše. **9** Tada reèe Gospod Isusu: danas skidoh s vas sramotu Misirsку. I prozva se ono mjesto Galgal do današnjega dana. **10** I sinovi Izrailjevi stoeæi u okolu u Galgalu, slaviše pashu èetrnaestog dana onoga mjeseca uveèe u polju Jerihonskom. **11** I sjutradan poslije pashe jedoše od žita one zemlje hljebove prijesne i zrna pržena, isti dan. **12** I presta mana sjutradan pošto jedoše žita one zemlje, i veæ više ne imaše mane sinovi Izrailjevi, nego jedoše od roda zemlje Hananske one godine. **13** I kad Isus bijaše kod Jerihona, podiže oèi svoje i pogleda, a to èovjek stoji prema njemu s golijem maæem u ruci. I pristupi k njemu Isus i reèe mu: jesi li naš ili naših neprijatelja? **14** A on reèe: nijesam; nego sam vojvoda vojske Gospodnje, sada doðoh. I Isus pade nièice na zemlju, i pokloni se, i reèe mu: šta zapovjeda gospodar moj sluzi svojemu? **15** A vojvoda vojske Gospodnje reèe Isusu: izuj obuæu s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveto. I uèini Isus tako.

6 A Jerihon se zatvori, i èuvaše se od sinova Izrailjevih; niko ne izlažeše, niti ko ulažeše. **2** A Gospod reèe Isusu: evo, dajem ti u ruke Jerihon i cara njegova i junake njegove. **3** Zato obidite oko grada svi vojnici, iduæi oko grada jedanput na dan; tako uèini šest dana. **4** A sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnjujskih pred kovèegom; a sedmoga dana obidite oko grada sedam puta, i sveštenici neka trube u trube. **5** Pa kad otežuæi zatrube u rogove ovnjujske, èim èuvjetate glas od trube, neka povièe sav narod iza glasa; i zidovi æe gradski popadati na svojem mjestu, a narod neka ulazi, svaki naprema se. **6** Tada Isus sin Navin dozva sveštenike, i reèe im: uzmitte kovèeg zavjetni, a sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnjujskih pred kovèegom Gospodnjim. **7** A narodu reèe: idite i

obidite oko grada, i vojnici neka idu pred kovèegom Gospodnjim. **8** A kad Isus reèe narodu, sedam sveštenika noseæi sedam truba od rogova ovnjuških poðoðe pred Gospodom, i zatrubiše u trube, a kovèeg zavjetu Gospodnjega poðe za njima. **9** A vojnici poðoðe pred sveštenicima, koji trubljahu u trube, a ostali poðoðe za kovèegom; iduæi trubljahu u trube. **10** A narodu zapovjedi Isus govoræi: ne viète, i nemojte da vam se èuej glas, i nijeðna rijeè da ne izide iz usta vaših do dana kad vam ja kažem: viète; tada æete vikati. **11** Tako obide kovèeg Gospodnj iko grada jednom; pa se vratîe u oko, i noæeš u okolu. **12** A sjutradan usta Isus rano, i sveštenici uzeše kovèeg Gospodnj. **13** I sedam sveštenika noseæi sedam truba od rogova ovnjuških iðahu pred kovèegom Gospodnjim, i iduæi trubljahu u trube; a vojnici iðahu pred njima, a ostali iðahu za kovèegom Gospodnjim; iduæi trubljahu u trube. **14** I obidoðe oko grada jednom drugoga dana, pa se vratîe u oko; tako uèiniš šest dana. **15** A sedmoga dana ustaše zorom, i obidoðe oko grada išto onako sedam puta; samo toga dana obidoðe oko grada sedam puta. **16** A kad bi sedmi put da zatrube sveštenici u trube, Isus reèe narodu: viète, jer vam Gospod dade grad. **17** A grad da bude proklet Gospodu i što je god u njemu; samo Rava kurva nek ostane u životu i svi koji budu kod nje u kuæi, jer sakri poslanike koje bijasmo poslali. **18** Ali se èuvajte od prokletijeh stvari da i sami ne budete prokleti uzevši što prokletio, i da ne navuèete prokletstvo na oko Izrailjev i smetete ga. **19** Nego sve srebro i zlato i posuðe od mjedi i od gvožđa neka bude sveto Gospodu, neka uðe u riznicu Gospodnju. **20** Tada povika narod i zatrubiše trube, i kad narod èu glas trubni i povika iza glasa, popadaše zidovi na mjestu svom; i narod uðe u grad, svaki naprema se; i uzeše grad. **21** I pobiše kao prokleti oštrijem maèem sve što bješe u gradu, i žene i ljudi, i djecu i starce, i volove i ovce i magarce. **22** A onoj dvojici što uhodiše zemlju reèe Isus: idite u kuæu one žene kurve, i izvedite nju i sve što je njezino, kao što ste joj se zakleli. **23** I otîavši oni momci što uhodiše zemlju, izvedoðe Ravu i oca joj i mater joj i braæu joj i što god bješe njezino, i sav rod njezin izvedoðe, i ostaviše ih iza okola Izrailjeva. **24** A grad spališe ognjem i što bješe u njemu; samo srebro i zlato i posuðe od mjedi i od gvožđa metnuše u riznicu doma Gospodnjega. **25** A Ravu kurvu i dom oca njezina i sve što bješe njezino ostavi u životu Isus, i ona osta meðu Izrailjcima do danas, jer sakri poslanike koje posta Isus da uhode Jerihon. **26** I u to vrijeme proklet Isus govoræi: proklet da je pred Gospodom èovjek koji bi ustao da gradi ovaj grad Jerihon! na pvcenu svom osnovao ga, i na mjezincu svom postavio mu vrata! **27** I Gospod bijaše s Isusom, i razglasiti se ime njegovo po svoj zemlji.

7 Ali se ogriješiše sinovi Izrailjevi o prokletinju, jer Ahan sin Harmije sina Zavdije sina Zarina od plemena Judina uze od prokletijeh stvari; zato se razgnjevi Gospod na sinove Izrailjeve. **2** A Isus posla ljudi iz Jerihona u Gaj, koji bijaše blizu Vet-Avena s istoka Vetiþiju, i reèe im govoræi: idite i uhodite zemlju. I ljudi otidoðe i uhodiše Gaj. **3** I vrativši se k Isusu rekoše mu: neka ne ide sav narod; do dvoje tisuæe ljudi ili do tri tisuæe ljudi neka idu, i osvojæe Gaj; nemoj truditis svega naroda, jer ih je malo. **4** I otide ih onamo iz naroda oko tri tisuæe ljudi; ali pobjegoše od Gajana. **5** I Gajani posjekoše ih do trideset i šest ljudi; i goniše ih od vrata dori do Sivarima, i pobiše ih na strmeni; i rastopiti se srce u narodu, i posta kao voda. **6** A Isus razdrije haljine

svoje i pade licem na zemlju pred kovèegom Gospodnjim, i leža do veèera, on i starješine Izrailjeve, i posuðe se prahom po glavi. **7** I reèe Isus: jaoh! Gospode Bože, zašto prevede ovaj narod preko Jordana da nas predað u ruke Amorejcima da nas pobiju? o, da æeasmo ostati preko Jordana! **8** Jaoh! Gospode, šta da kažem, kad je Izrailj obratio pleæi pred neprijateljima svojim? **9** Èuæe Hananeji i svi stanovnici te zemlje, i sleæi æe se oko nas, i istrijebiæe ime naše sa zemlje; i šta æeš uèiniti od velikoga imena svojega? **10** A Gospod reèe Isusu: ustani; što si pa na lice svoje? **11** Zgriješio je Izrailj, i prestupio zavjet moj koji sam im zapovjedio: jer uzeše od prokletijeh stvari, i ukradoše, i zatajiše, i metnuše meðu svoje stvari. **12** Zato neæe moæi sinovi Izrailjevi stajati pred neprijateljima svojim; pleæi æe obraæati pred neprijateljima svojim, jer su pod prokletstvom; neæu više biti s vama, ako ne istrijebite izmeðu sebe prokletinje. **13** Ustani, osveštaj narod, i reci: osveštajte se za sjutra; jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: prokletstvo je usred tebe, Izrailju; neæeš moæi stajati pred neprijateljima svojim dokle ne uklonite prokletstva izmeðu sebe. **14** Pristupiæete ujutru po plemenima svojim; i koje pleme oblièi Gospod ono æe pristupiti po porodicama svojim, i koju porodicu oblièi Gospod ona æe pristupiti po domovima svojim; i koji dom oblièi Gospod, pristupiæe ljudi iz njega jedan po jedan. **15** Pa ko se naðe u prokletstvu, neka se spali ognjem i on i sve njegovo, jer prestupi zavjet Gospodnj i uèini bezakonje u Izrailju. **16** I ustavši Isus ujutru rano reèe te pristupi Izrailj po plemenima svojim; i oblièi se pleme Judino. **17** Potom reèe te pristupiše porodice Judine; i oblièi se porodica Zarina; potom reèe te pristupi porodica Zarina, domaæin jedan po jedan, i oblièi se Zavdija. **18** I reèe, te pristupi njegov dom, ljudi jedan po jedan, i oblièi se Ahan sin Harmije sina Zavdije sina Zarina od plemena Judina. **19** I reèe Isus Ahanu: sine, hajde daj hvalu Gospodu Bogu Izrailjevu, i priznaj pred njim, i kaži mi šta si uèinio, nemoj tajiti od mene. **20** A Ahan odgovori Isusu i reèe: istina je, ja zgriješih Gospodu Bogu Izrailjevu, i uèinih tako i tako: **21** Vidjeh u plijenu jedan lijep plaþt Vavilonski, i dvjesta sikala srebra, i jednu šipku zlata od pedeset sikala, pa se polakomih i uzehi; i eno je zakopano u zemlju usred mojega šatora, i srebro ozdo. **22** Tada Isus posla poslanike, koji otrœaše u šator, i gle, bješe zakopano u šatoru njegovu, i ozdo srebro. **23** I uzeše iz šatora i donesoðe k Isusu i svijem sinovima Izrailjevijem, i metnuše pred Gospoda. **24** Tada Isus i s njim sav Izrailj uzeše Ahana sina Zarina, i srebro i plaþt i šipku zlata, i sinove njegove i kæeri njegove, i volove njegove i magarce njegove, i ovce njegove, i šator i sve što bješe njegovo, i izvedoðe u dolinu Ahor. **25** I reèe Isus: što si nas smeo? Gospod da te smete danas! I zasu ga kamenjem sav Izrailj, i spališe sve ognjem zasuvši kamenjem. **26** Potom nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas. I Gospod se povrati od žestine gnjeva svojega. Otuda se prozva ono mjesto dolina Ahor do danas.

8 Iza toga reèe Gospod Isusu: ne boj se i ne plaši se; uzmi sa sobom sav narod što je za boj, pa ustani i idi na Gaj; evo predadoh ti u ruke cara Gajskoga i narod njegov i grad njegov i zemlju njegovu. **2** I uèini s Gajem i carem njegovijem kako si uèinio s Jerihonom i njegovijem carem; ali plijen iz njega i stoku njegovu razgrabite za se. Namjesti zasjedu iza grada. **3** I usta Isus i sav narod što bješe za boj, da idu na Gaj; i izabra

Isus trideset tisuća junaka, i posla ih noæu; **4** I zapovjedi im govoreæi: gledajte vi koji æete biti u zasjedi iza grada, da ne budete vrlo daleko od grada, nego budite svi gotovi. **5** A ja i sav narod što je sa mnom primaknuæemo se ka gradu; pa kad oni izidu pred nas, mi æemo kao i prije pobjeæi ispred njih. **6** Te æe oni poæi za nama dokle ih ne odvojimo od grada, jer æe reæi: bjeæe ispred nas kao i prije. I mi æemo bjeæati ispred njih. **7** Tada vi izidite iz zasjede i istjerajte iz grada što bude ostalo. Jer æe vam ga dati Gospod Bog vaš u ruke. **8** A kad uzmete grad, zapalite ga ognjem; po rijeæi Gospodnjoj uèinite. Eto, zapovjedio sam vam. **9** Tako ih posla Isus, i oni otidoše u zasjedu, i stadoše između Vetiæa i Gaja, sa zapada Gaju; a Isus prenoæi onu noæe među narodom. **10** A ujutru usta Isus rano i prebroji narod, pa poðe sa starješinama Izrailjevijem pred narodom na Gaj. **11** I sva vojska što bjeæe s njim poðe i primaknæi se doðoše prema gradu i stadoše u oko sa sjevera Gaju; a bijaæe dolina između njih i Gaja. **12** I uze oko pet tisuća ljudi, i namjesti ih u zasjedu između Vetiæa i Gaja, sa zapada gradu Gaju. **13** I kad se namjesti sav narod, sva vojska, što bijaæe sa sjevera gradu i što bijaæe u zasjedi sa zapada gradu, izide Isus onu noæe usred doline. **14** I kad to vidje car Gajski, ljudi u gradu pohitjeæi i uraniæi; i izidoše onaj èas u polje pred Izraelj u boj, car i sav narod njegov. A ne znaðaše da ima zasjeda za njim iza grada. **15** Tada Isus i sav Izraelj, kao da ih pobiše, nagoæe bjeæati k pustinji. **16** A oni sazvaæe sav narod što bjeæe u gradu da ih tjeraju. I tjerare Isusa, i odvojiæe se od svoga grada. **17** I ne osta nikao u Gaju ni u Vetiæu da ne poðe za Izraeljem; i ostaviše grad otvoren, i tjerahu Izraelja. **18** Tada reæe Gospod Isusu: digni zastavu što ti je u ruci prema Gaju, jer æeu ti ga dati u ruke. I podiæe Isus zastavu što mu bjeæe u ruci prema gradu. **19** A oni što bijahu u zasjedi odmah ustaæe sa svojega mjesta, i potreæe èim on podiæe ruku svoju, i uðoðe u grad i uzeæe ga, i brzo zapalile grad ognjem. **20** A kad se Gajani obazreæe, a to dim od grada dizaæe se do neba, i ne imahu kuda bjeæati ni tamo ni amo; a narod koji bjeæe u pustinju povrati se na one koji ga tjeraju. **21** I Isus i sav Izraelj vidjevši da je zasjeda njihova uzela grad i gdje se diže dim od grada, vratise se i udariæe na Gajane. **22** A oni iz grada izidoše pred njih, te bijahu meðu Izraeljcima odovud i odonud, i pobiše ih tako da nijedan ne osta živ niti uteæe. **23** A cara Gajskoga uhvatise živa i dovedoše k Isusu. **24** A kad pobiše Izraeljci sve Gajane u polju, u pustinji, kuda ih goniæe, i padoðe svi od oštrogmaæa, te se istrijebiæe, onda se vratiæe svi Izraeljci u Gaj, i isjekoske što još bjeæe u njemu oštrijem maæem. **25** A svijeh što izgibose onaj dan, i ljudi i žena, bjeæe dvanaest tisuæa, samijeh Gajana. **26** I Isus ne spusti ruke svoje, koju bjeæe podigao sa zastavom, dokle ne pobiše sve stanovnike Gajske. **27** Samo stoku i pljen iz grada onoga razgrabiæe Izraeljci za se, kao što bjeæe Gospod zapovjedio Isusu. **28** I Isus spali Gaj, i obrati ga u gomilu vjeænu, i u pustoð do današnjega dana. **29** A cara Gajskoga objesi na drvo i ostavi do veæera; a o zahodu sunæanom zapovjedi Isus te skidoðe tijelo njegovo s drveta i baciæe pred vrata gradska, i nabacaæe na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas. **30** Tada Isus naæini oltar Gospodu Bogu Izraeljevu na gori Evalu, **31** Kao što bjeæe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnjih sinovima Izraeljevim, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, oltar od cijelog kamenja, preko kojegu nije prevuæeno gvoæde; i prinesoše na njemu žrtve paljenice

Gospodu, i prinesoše žrtve zahvalne. **32** I prepisa onđe na kamenju zakon Mojsijev, koji je napisao sinovima Izraeljevijem. **33** I sav Izraelj i starješine njegove i upravitelji i sudije njegove stadoše s obje strane kovæega, prema sveštenicima Levitima, koji nošahu kovæeg zavjetu Gospodnjega, i stranac i domorodac; polovina prema gori Garizinu a polovina prema gori Evalu, kao što bjeæe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnjih da blagoslovi narod Izraeljev najprije. **34** I potom proœita sve rijeæi zakona, blagoslov i prokletstvo, sve kako je napisano u knjizi zakona. **35** Ne bi ni jedne rijeæi od svega što je Mojsije napisao, koje ne proœita Isus pred svijem zborom Izraeljevim, i ženama i djecom i strancima koji iðahu meðu njima.

9 A kad to èuše svi carevi koji bijahu s ovu stranu Jordana po brdima i po dolinama i po svemu brijezu velikoga mora dori do Livana, Hetejin i Amorejin, Hananejin, Ferezjin, Jevejin i Jevusejin, **2** Skupiæe se svi da se složno biju s Isusom i s Izraeljem. **3** A koji življahu u Gavaonu èuviæi šta uèini Isus od Jerihona i od Gaja, **4** Uèiniæe i oni prijevaru; jer otidoše i naèiniæe se poslanici, i uzeæe stare torbe na svoje magarce i stare mjehove vinske, poderane i iskrpljene, **5** I obuæeu staru i iskrpljenu na noge svoje, i haljine stare na se; i sav hljeb što ponesoše na put bjeæe suh i pljesniv. **6** I otidoše k Isusu uoko u Galgalu, i rekoše njemu i ljudima Izraeljcima: doðosmo iz daljne zemlje; hajde uhvatite vjeru s nama. **7** A ljudi Izraeljci rekoše Jevejima: moæe biti da sjedite usred nas, pa kako æemo uhvatiti vjeru s vama? **8** Ali oni rekoše Isusu: mi smo sluge tvoje. A Isus im reæe: ko ste i otkuda idete? **9** A oni mu rekoše: iz zemlje vrlo daljne doðoše sluge tvoje u ime Gospoda Boga tvojega; jer èuæmo slavu njegovu i sve što je uèinio u Misiru, **10** I sve što je uèinio dvojici careva Amorejskih, koji bijahu s onu stranu Jordana, Sionu caru Esevonskom i Ogu caru Vasanskom koji bijaæe u Astarotu. **11** I rekoše nam starješine naše i svi stanovnici naše zemlje govoreæi: uzmitre braænjice na put, i idite im na susret i recite im: mi smo sluge vaše, hajde uhvatite vjeru s nama. **12** Ovo je hljeb naæ: vruæe smo ponijeli na put od kuæea svojih kad smo pošli pred vas, a sad eto osušio se i uplesnivio. **13** A ovo su mjehovi vinski: nalismo nove, i eto su se veæe poderali; i haljine naše i obuæea naša ovetša od daljnoga puta. **14** I povjerovaæe ljudi po braænjici, a ne upitæe Gospoda šta æe reæi. **15** I Isus uèini s njima mir, i zadade im vjeru da æe ih ostaviti u životu; i zakleæe im se knezovi od zbara. **16** Ali poslijje tri dana kad uhvatise vjeru s njima, èuše da su im susjedi i da žive usred njih. **17** Jer poðoðe sinovi Izraeljevi i doðoðe u gradove njihove treæi dan; a gradovi im bijahu: Gavaon i Kefira i Virot i Kirijat-Jarim. **18** I ne pobiše ih sinovi Izraeljevi, jer im se knezovi od zbara zakleæe Gospodom Bogom Izraeljevijem. Ali sav zbor vikaæe na knezove. **19** Tada svi knezovi rekoše svemu zboru: mi smo im se zakleæeli Gospodom Bogom Izraeljevijem; zato sada ne moæemo dirati u njih. **20** Uèinimo im to, i ostavimo ih u životu, da ne doðe gnjev na nas radi zakletve kojom im se zaklesmo. **21** Još im rekoše knezovi: neka ostanu u životu, pa neka sijeku drva i nose vodu svemu zboru, kako im knezovi kazaæe. **22** Potom ih dozva Isus i reæe im govoreæi: zašto nas prevariste i rekoste: vrlo smo daleko od vas, kad eto živite usred nas? **23** Zato sada da ste prokleti i da ste dovjeka robovi i da sijeæete drva i nosite vodu za dom Gospoda Boga mojega. **24** A oni odgovorile Isusu i rekoše: doista je bilo javljeno slugama

tvojim kako je zapovjedio Gospod Bog tvoj Mojsiju sluzi svojemu da vam da svu ovu zemlju i da istrijebi sve stanovnike ove zemlje ispred vas; stoga se vrlo pobojasmo životu svojemu od vas i učenismo tako. **25** A sada eto smo ti u ruku; eši što misliš da je dobro i pravo da s nama učiniš. **26** I učini im tako i sačuva ih od ruku sinova Izrailjevih, te ih ne pobiše. **27** I odredi ih Isus u taj dan da sijeku drva i nose vodu zboru i za oltar Gospodnj i današnjega dana na mjestu koje izbere.

10 A kad ću Adonisedek car Jerusalimski da je Isus uzeo Gaj i raskopao ga, kao što je učinio s Jerihonom i njegovijem carem, tako da je učinio i s Gajem i njegovijem carem, i da su Gavaonjani učinili mir s Izrailjem i stoje usred njih, **2** Uplaši se vrlo; jer Gavaon bijaše velik grad kao kakav carski grad, i bijaše veći od Gaja, i svi ljudi u njemu bijahu hrabri. **3** Zato posla Adonisedek car Jerusalimski k Oamu caru Hevronskom i k Piramu caru Jarmutskom i k Jafiji caru Lahiskom i k Daviru caru Jeglonskom, i poruči: **4** Hodite k meni, i pomozite mi da udarimo na Gavaon, jer učini mir s Isusom i sa sinovima Izrailjevim. **5** I skupi se i pođe pet careva Amorejskih, car Jerusalimski, car Hevronski, car Jarmutski, car Lahiski, car Jeglonski, oni i sva vojska njihova, i stavši u oko pod Gavaonom počešće ga biti. **6** Tada Gavaonjani poslaše k Isusu u oko u Galgalu i rekoše: nemoj dignuti ruku svojih sa sluga svojih; hodi brzo k nama, izbavi nas i pomozi nam, jer se skupiše na nas svi carevi Amorejski koji žive u gorama. **7** I izide Isus iz Galgala, on i s njim sav narod što bješe za boj, svi junaci. **8** I Gospod reče Isusu: ne boj ih se; jer ih daddoh tebi u ruke, nijedan ih se neće održati pred tobom. **9** I Isus udari na njih iznenada, išavši cijelu noć od Galgala, **10** I smete ih Gospod pred Izrailjem, koji ih ljuto pobi kod Gavaona, pa ih potjera putem kako se ide u Veturon, i sjekoše ih do Azike i do Makide. **11** A kad bježahu ispred Izraelja i bijahu niz vrlet Veturonsku, baci Gospod na njih kamenje veliko iz neba dori do Azike, te ginjahu: i više ih izgibe od kamenja gradnoga nego što ih pobiše sinovi Izrailjevi mačem. **12** Tada progovori Isus Gospodu onaj dan kad Gospod predade Amorejca sinovima Izrailjevijem, i reče pred sinovima Izrailjevijem: stani sunce nad Gavaonom, i mjesec nad dolinom Elonskom. **13** I stade sunce i ustavi se mjesec, dokle se ne osveti narod neprijateljima svojim. Ne piše li to u knjizi istinitoga? I stade sunce nasred neba i ne naže k zapadu skoro za cio dan. **14** I ne bi takoga dana ni prije ni poslije, da Gospod posluša glas ēovjeđi, jer Gospod vojeva za Izraelja. **15** I vrti se Isus i sav Izraelj s njim u oko u Galgal. **16** A onijeh pet careva utekoše i sakriše se u pećinu kod Makide. **17** I dože glas Isusu: nađe se pet careva sakrivenijeh u pećini kod Makide. **18** A Isus reče: privalite veliko kamenje na vrata pećini, i namjestite ljudi kod nje da ih ćuvaju. **19** A vi ne stojte, nego gonite neprijatelje svoje i bijte ostatak njihov, ne dajte im da uđu u gradove svoje, jer vam ih dade u ruke Gospod Bog vaš. **20** A kad Isus i sinovi Izrailjevi prestaše biti ih u boju vrlo velikom, razbivši ih sasvijem, a koji ih ostaše živi, utekoše u tvrde gradove, **21** Vrati se sav narod zdravo uoko k Isusu u Makidu, i niko ne maće jezikom svojim na sinove Izrailjeve, ni na jednoga. **22** Tada reče Isus: otvorite vrata od one pećine, i izvedite k meni onijeh pet careva iz pećine. **23** I učiniše tako, i izvedoše k njemu onijeh pet careva iz pećine: cara Jerusalimskoga, cara Hevronskoga, cara Jarmutskoga, cara Lahiskoga, cara Jeglonskoga. **24** A kad

izvedoše te careve k Isusu, sazva Isus sve ljudi Izraeljce, i reče vovodama od vojske koje bijahu isle s njim: pristupite i stanite nogama svojim na vratove ovijem carevima. I oni pristupiše i stadoše im na vratove nogama svojim. **25** A Isus im reče: ne bojte se i ne plašite se; budite slobodni i hrabri, jer će tako učiniti Gospod svijem neprijateljima vašim na koje zavojštite. **26** Potom ih pobi Isus i pogubi ih, i objesi ih na pet drveta, i ostaše viseči na drvetima do večera. **27** A o zahodu sunčanom zapovjedi Isus te ih skidoše s drveta i bacise ih u pećinu, u koju se bijahu sakrili, i metnuše veliko kamenje na vrata pećini, koje osta onđe do danas. **28** Istoga dana uze Isus i Makidu, i sve u njoj isijeće oštrijem mačem, i cara njezina i njih pobi, sve duše koje bijehu u njoj, ne ostavi nijednoga živa; i učini s carem Makidskim kao što učini s carem Jerihonskim. **29** Potom otide Isus i sav Izraelj s njim iz Makide u Livnu, i stade biti Livnu. **30** Pa i nju predade Gospod u ruke Izraelju i cara njezina; i isijeće sve oštrijem mačem, sve duše koje bijahu u njoj, ne ostavi u njoj nijednoga živa; i učini s carem njezinjem kao što učini s carem Jerihonskim. **31** Potom otide Isus i sav Izraelj s njim iz Livne na Lahis, i stade u oko pred njim, i stade ga biti. **32** I Gospod predade Lahis u ruke Izraelju, i on ga uze sjutradan, i isijeće sve oštrijem mačem, sve duše što bijahu u njemu, isto onako kako učini s Livnom. **33** Tada dođe Oram car Gezerski u pomože Lahisu; ali pobi Isus njega i narod njegov da ne osta nijedan živ. **34** Potom pođe Isus i sav Izraelj s njim iz Lahisa na Jeglon, i stavši uoko prema njemu udariše na nj; **35** I uzeše ga isti dan, i sjekoše sve oštrijem mačem; sve duše što bijahu u njemu pobi taj dan isto onako kako učini s Lahisom. **36** Potom se podiže Isus i sav Izraelj s njim iz Jeglona na Hevron, i stadoše ga biti; **37** I uzeše ga i sjekoše oštrijem mačem, i cara njegova i sve gradove njegove, sve duše što bijahu u njima; ne ostavi nijednoga živa isto onako kako učini s Jeglonom; zatr ga sa svijem dušama što bijahu u njemu. **38** Potom se obrati Isus i sav Izraelj s njim na Davir, i stade ga biti; **39** I uze ga i cara njegova i sve gradove njegove, i sjekoše ih oštrijem mačem i zgubiše sve duše što bijahu u njima; ne ostavi nijednoga živa; kao što učini s Hevronom, tako učini s Davirom i carom njegovijem, i kao što učini s Livnom i carem njezinjem. **40** Tako pobi Isus svu zemlju, gore i južnu stranu i ravnice i doline, i sve careve njihove; ne ostavi nijednoga živa, nego sve duše žive zgubi, kao što bješe zapovjedio Gospod Bog Izraeljev. **41** I pobi ih Isus od Kadis-Varnije do Gaze, i svu zemlju Gosenšku do Gavaona. **42** A sve te careve i zemlju njihovu uze Isus ujedanput; jer Gospod Bog Izraeljev vojevaše za Izraelja. **43** Potom se vrti Isus i sav Izraelj s njim uoko u Galgal.

11 A kad to ću Javin car Asorski, posla k Jovavu caru Madonskom i k caru Simronskom i k caru Ahsavskom, **2** I k carevima koji bijahu na sjeveru u gorama i po ravnicama na jugu od Hinerota i u dolini i u Nafat-Doru na zapad, **3** Ka Hananejinu na istoku i zapadu, i Amorejinu i Hetejinu i Ferezejinu i Jevusejinu u gorama, i k Jevezinu pod Ermonom u zemlji Mispi. **4** I izidoše oni i sva vojska njihova s njima, mnogi narod kao pijesak na briješu morskom, i konji i kola mnoga veoma. **5** Svi ti carevi dogovoriše se i dođoše, i stadoše zajedno uoko na vodi Meromu, da udare na Izraelja. **6** A Gospod reče Isusu; ne boj ih se; jer sjutra u ovo doba ja će učiniti te aće svi biti pobijeni pred Izrailjem; konjima njihovijem ispresjecaj žile, i

kola njihova popali ognjem. 7 I izide Isus i sva vojska s njim na njih na vodu Merom iznenada, i udariše na njih. 8 I Gospod ih dade u ruke Izrailju, te ih razbiše i tjerare ih do Sidona velikoga i do vode Misrefota i do polja Mispe na istok; i tako ih pobiše da ne ostaviše nijednoga živa. 9 I uèini im Isus kako mu bješe zapovjedio Gospod: konjma njihovjem ispresijeca žile, i kola njihova popali ognjem. 10 I vrativši se Isus u to vrijeme, uze Asor, i ubi cara njegovu maèem; a Asor bješe prije glava svijem tijem carstvima. 11 I pobiše sve živo što bješe u njemu oštrijem maèem sijekuèi, te ne osta ništa živo; a Asor spališe ognjem. 12 I sve gradove onijeh careva i sve careve njihove uze Isus i isijeèe ih oštrijem maèem i pobi ih, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnj. 13 Ali nijednoga grada koji osta u opkopima svojim ne popali Izrailj, osim samoga Asora, koji spali Isus. 14 A sav plijen iz tijeh gradova i stoku pogradiše za sebe sinovi Izrailjevi; samo ljudi sve isjekoše oštrijem maèem, te ih istrijebiše, ne ostaviše ništa živa. 15 Kako zapovjedi Gospod Mojsiju služi svojemu, tako Mojsije zapovjedi Isusu, a Isus tako uèini; ništa ne izostavi od svega što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. 16 I tako uze Isus svu tu zemlju, gore i sav južni kraj i svu zemlju Gosenku, i ravnici i polje, goru Izrailjevu i ravnici njegovu. 17 Od gore Alaka, koja se pruža k Siru, do Val-Gada u polju Livanskom, pod gorom Ermonom; i sve careve njihove zarobi i pobi ih i pogubi. 18 Dugo vremena vojeva Isus na te careve. 19 Ne bi nijednoga grada koji uèini mir sa sinovima Izrailjevijem, osim Jeveja koji življahu u Gavaonu; sve ih uzeše ratom. 20 Jer od Gospoda bi, te otvrdnu srce njihovo da izidu u boj na Izrailju, da bi ih potro i da im ne bi bilo milosti, nego da bi ih istrijebio, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 21 U to vrijeme dođe Isus, te istrijebi Enakime iz gora, iz Hevrona, iz Davira, iz Anava i iz sve gore Judine i iz sve gore Izrailjeve, s gradovima njihovijem potro ih Isus. 22 Nijedan Enakim ne osta u zemlji sinova Izrailjevih; samo u Gazi, u Gatu i u Azotu ostaše. 23 Tako uze Isus svu zemlju, kao što bješe kazao Gospod Mojsiju; i dade je u našljedstvo Izrailju prema dijelovima njihovijem, po plemenima njihovijem. I zemlja poèinu od rata.

12 A ovo su carevi zemaljski koje pobiše sinovi Izrailjevi i zemlju njihovu osvojše s onu stranu Jordana k istoku, od potoka Arnona do gore Ermona i svu ravnici k istoku: 2 Sion car Amorejski koji stajaše u Esevonus i vladalaše od Aroira koji je na brijezu potoka Arnona, i od polovine potoka i polovinom Galada do potoka Javoka, gdje je međa sinova Amonskih; 3 I od ravnice do mora Hinerotskoga k istoku, i do mora uz polje, do mora slanoga k istoku, kako se ide k Vetsimotu, i s juga pod goru Fazgu; 4 I susjed mu Og car Vasanski, koji bješe ostao od Rafaja i sjeðaše u Astarotu i u Edrajinu, 5 I vladala gorom Ermonom i Salhom i svijem Vasanom do međe Gesurske i Mahatske, i polovinom Galada do međe Siona cara Esevonskoga. 6 Njih pobi Mojsije sluga Gospodnj i sinovi Izrailjevi; i tu zemlju dade Mojsije sluga Gospodnj u našljedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina. 7 A ovo su carevi zemaljski koje pobi Isus sa sinovima Izrailjevijem s onu stranu Jordana k zapadu, od Val-Gada u polju Livanskom pa do gore Alaka kako se ide k Siru; i tu zemlju dade Isus plemenima Izrailjevijem u našljedstvo prema dijelovima njihovijem, 8 Po gorama i po ravnicama, po poljima i po dolinama, i u pustinji i na južnom kraju, zemlju Hetejsku, Amorejsku i Hananejsku,

Ferezejsku, Jevejsku i Jevusejsku: 9 Car Jerihonski jedan; car Gajski do Vetilja jedan; 10 Car Jerusalimski jedan; car Hevronska jedan; 11 Car Jarmutski jedan; car Lahiski jedan; 12 Car Jeglonski jedan; car Gezerski jedan; 13 Car Davirski jedan; car Gaderski jedan; 14 Car Oramski jedan; car Aradski jedan; 15 Car od Livne jedan; car Odolamski jedan; 16 Car Makidski jedan; car Vetijski jedan; 17 Car Tafuvski jedan; car Eferski jedan; 18 Car Afeèki jedan; car Saronski jedan; 19 Car Madonski jedan; car Asorski jedan; 20 Car Simron-Meroni jedan; car Ahsavski jedan; 21 Car Tanaški jedan; car Megidiski jedan; 22 Car Kedeski jedan; car Jokneamski kod Karmela jedan; 23 Car Dorski u Nafat-Doru jedan; car Gojimski u Galgalu jedan; 24 Car Teraski jedan. Svega trideset i jedan car.

13 A Isus veæ bijaše star i vremenit. I reèe mu Gospod: ti si star i vremenit, a zemlje je ostalo vrlo mnogo da se osvoji. 2 Ovo je zemlja što je ostala: sve međe Filistejske i sva Gesurska, 3 Od Siora, koji je pred Misirom, do međe Akaronske na sjever; to pripada Hananejima; pet kneževina Filistejskih, Gazejska, Azotska, Askalonska, Getejska i Akaronska, i Avej; 4 S juga sva zemlja Hananejska i Meara, što pripada Sidoncima do Afeka, do međe Amorejske. 5 I zemlja Givlejska i sav Livan k istoku, od Val-Gada pod gorom Ermonom pa do ulaska Ematskoga; 6 Sve koji žive u toj gori od Livana do vode Misrefota, sve Sidonce ja æeu otjerati ispred sinova Izrailjevih; samo je razdijeli ždrjebom Izrailju na našljedstvo, kao što sam ti zapovjedio. 7 Razdijeli dakle tu zemlju na našljedstvo među devet plemena i polovinu plemena Manasijina. 8 Jer s drugom polovinom pleme Ruvimovo i Gadovo primiše svoj dio, koji im dade Mojsije s onu stranu Jordana k istoku, kako im dade Mojsije sluga Gospodnj. 9 Od Aroira koji je na brijezu potoka Arnona i grada nasred potoka, i svu ravnici Medevsku do Devona, 10 I sve gradove Siona cara Amorejskoga, koji careva u Esevonus, do međe sinova Amonovijeh, 11 I Galad i među Gesursku i Mahatsku i svu goru Ermonsku i sav Vasan do Salhe; 12 Sve carstvo Ogovo u Vasanu, koji Og carova u Astarotu i Edrajinu i bješe ostao od Rafaja; a Mojsije ih pobi i istrijebi. 13 Ali Gesureja i Mahateja ne izagnaše sinovi Izrailjevi, nego Gesureji i Mahateji ostaše među Izrailjem do danas. 14 Samo plemenu Levijevu ne dade našljedstva; žrtve ognjene Gospoda Boga Izrailjeva jesu našljedstvo njegovo, kao što mu je rekao. 15 A dade Mojsije plemenu sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem, 16 I međe im bjehu od Aroira koji je na brijezu potoka Arnona, i grad koji je na srijedi potoka, i sva ravan do Medeve, 17 Esevon sa svijem gradovima svojim u ravnji, Devon i Vamot-Val i Vet-Valmeon, 18 I Jasa i Kadimot i Mifat, 19 I Kirijatajim i Sivma i Zaret-Sar na goru kod doline, 20 I Vet-Fegor i Azdot-Fazga i Vet-Jesimot, 21 I svi gradovi u ravnji, i sve carstvo Siona cara Amorejskoga, koji carova u Esevonus, kojega ubi Mojsije s knezovima Madijamskim, Evijom i Rekemom i Surom i Urom i Revom, knezovima Sionovijem, koji življahu u onoj zemlji. 22 I Valama sina Veorova vraèa ubiše sinovi Izrailjevi maèem s drugima pobijenijem. 23 I bjehu međe sinova Ruvimovijeh Jordan s međama svojim. To je našljedstvo sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova. 24 I dade Mojsije plemenu Gadovu, sinovima Gadovijem po porodicama njihovijem, 25 I bjehu im međe Jazir i svi gradovi Galadski i polovina zemlje sinova Amonovijeh do Aroira koji je prema Ravi,

26 I od Esevona do Ramot-Mispe i Vetonima, i od Mahanaima do međe Davirske; 27 I u dolini Vet-Aram i Vet-Nimra i Sokot i Safon; ostatak carstva Siona cara Esevonskoga, Jordan i međa njegova do kraja mora Hinerotskoga s onu stranu Jordana na istok. 28 To je našljedstvo sinova Gadovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova. 29 I dade Mojsije polovinu plemena Manasijina, i dobi polovina plemena sinova Manasijinih po porodicama svojim; 30 Međa im bješe od Mahanaima, sav Vasan, sve carstvo Oga cara Vasanskoga, i sva sela Jairova, što su u Vasanu, šezdeset gradova. 31 I polovina Galada, i Astarot i Edrajin, gradovi carstva Ogova u Vasanu, dopodješ sinovima Mahira sina Manasijina, polovini sinova Mahirovijeh po porodicama njihovijem. 32 To je što razdijeli u našljedstvo Mojsije u polju Moavskom s onu stranu Jordana prema Jerihonu na istoku. 33 A plemenu Levijevu ne dade Mojsije našljedstva; Gospod je Bog Izrailjev njihovo našljedstvo, kao što im je rekao.

14 A ovo je što dobiše našljedstvo sinovi Izrailjevi u zemlji Hananskoj, što razdijeliše u našljedstvo Eleazar sveštenik i Isus sin Navin i poglavari porodica otačekih po plemenima sinova Izrailjevih, 2 Ždrijebom dijeleži im našljedstvo, kao što zapovijedi Gospod preko Mojsija, među devet plemena i polovinu plemena. 3 Jer Mojsije dade našljedstvo dvjema plemenima i polovini plemena s ovu stranu Jordana, a Levitima ne dade našljedstva među njima. 4 Jer sinova Josifovijeh bježu dva plemena: Manasijino i Jefremovo, i Levitima ne dadeo dijela u zemlji, osim gradova u kojima æe živjeti i podgraða njihovijeh za stoku njihovu i za blago njihovo. 5 Kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, tako uèinše sinovi Izrailjevi i podijeliše zemlju. 6 A sinovi Judini dođoše k Isusu u Galgalu, i reèe mu Halev sin Jefonijin Kenezej: ti znaš šta je kazao Gospod Mojsiju sluzi Božijemu za me i za te u Kadis-Varniji. 7 Bilo mi je èetrdeset godina kad me posla Mojsije sluga Gospodnjii iz Kadis-Varnije da uhodim zemlju, i javih mu stvar, kako mi je bilo u srcu. 8 A braæea moja što idoše sa mnom uplašiše srce narodu; ali se ja jednako držao Gospoda Boga svojega. 9 I zakle se Mojsije onaj dan govoreæi: zaista zemlja po kojoj si hodio nogama svojima, dopaæe tebi u našljedstvo i sinovima tvojim dovjikom; jer si se sasvijem držao Gospoda Boga mojega. 10 A sada, eto, saèuva me Gospod u životu, kao što je rekao; ima veæ èetrdeset i pet godina kako to reèe Gospod Mojsiju, kad Izrail iðaše po pustinji; i sad, eto, ima mi danas osamdeset i pet godina. 11 I danas sam jošte krjepak, kao što sam bio kad me je Mojsije slao; krjepost mi je i sad onaka kaka je bila onda za boj i da odlazim i dolazim. 12 Zato daj mi sada ovu goru, za koju je govorio Gospod u onaj dan; jer si èuo u onaj dan da su ondje Enakimi i gradovi veliki i tvrdi; da ako bude Gospod sa mnom, te ih istjeram, kao što je Gospod kazao. 13 I Isus ga blagoslovio, i dade Hevron Halevu sinu Jefonijinu u našljedstvo. 14 Zato pripade Hevron Halevu sinu Jefonijinu Kenezeju u našljedstvo do današnjeg dana, jer se jednako držao Gospoda Boga Izraeljeva. 15 A ime Hevronu bijaše preðe Kirijat-Arvu, a Arva bijaše velik èovjek među Enakimima. I zemlja poèinu od rata.

15 A ovo bješe dio sinova Judinijeh po porodicama njihovijem: uz među Edomsku, pustinja Sin k jugu na kraju južne strane; 2 I bješe im južna međa od kraja slanoga mora, do zaliva koji ide k jugu. 3 A otuda ide na jug na brdo Akramiv,

prelazi preko Sina, i pruža se od juga na Kadis-Varniju, i dopire do Esrona, a otuda ide na Adar i savija se na Karku; 4 Otuda iduæi do Aselmona izlazi na potok Misirski, i kraj toj međi udara u more. To vam je južna međa. 5 A međa k istoku slano more do kraja Jordana; a međa sa sjeverne strane od zaliva morskoga, do kraja Jordana; 6 Odatle ide ta međa na Vet-Oglu, i pruža se od sjevera do Vet-Arave; i odatle ide ta međa na kamen Voana sina Ruvimova; 7 Odatle ide ta međa do Davira od doline Ahora, i na sjever ide na Galgal, prema brdu Adumimskom na južnoj strani potoka; potom ide ta međa do vode En-Semesa, i udara u studenac Rogilj; 8 Odatle ide ta međa preko doline sinova Enomovijeh pokraj Jevuseja s juga, a to je Jerusalim; otuda ide međa na vrh gore koja je prema dolini Enomu k zapadu i koja je nakraj doline Rafajske k sjeveru; 9 Potom se savija međa s vrha te gore k izvoru vode Netofje i izlazi na gradove u gori Efronu; a odatle se pruža međa do Vala, a to je Kirijat-Jarim; 10 Potom ide međa od Vala na zapad ka gori Siru, i ide pokraj gore Jarima sa sjevera, a to je Hasalon, i spušta se na Vet-Semes, i dolazi do Tamne; 11 I ide međa pokraj Akarona k sjeveru, i dopire do Sikrona, i ide preko gore Vala i pruža se do Javnila, i izlazi ta međa na more. 12 A međa je zapadna pokraj velikoga mora i njegovijeh međa. To su međe sinova Judinijih unaokolo po porodicama njihovijem. 13 A Halevu sinu Jefonijinu dade Isus dio među sinovima Judinijem, kao što mu zapovjedi Gospod: Kirijat-Arvu; a Arva je bio otac Enakov, i to je Hevron; 14 I odatle izagna Halev tri sina Enakova: Sesaja i Ahimana i Talmaja sinove Enakove. 15 I odatle otide na Daviranе; a Davir se prije zvaše Kirijat-Sefer. 16 I reèe Halev: ko savlada Kirijat-Sefer i uzme ga, daæeu mu za ženu Ahsu kær svoju. 17 I uze ga Gotonilo sin Kenezov, brat Halevov; i dade mu Ahsu kær svoju za ženu. 18 I kad polažaše, nagovaraše ga da ište polje u oca njezina; pa skoèi s magarca. A Halev joj reèe: šta ti je? 19 A ona reèe: daj mi dar; kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj izvore gornje i izvore donje. 20 Ovo je našljedstvo plemena sinova Judinijeh po porodicama njihovijem; 21 Ovo su gradovi po krajevima plemena sinova Judinijeh, duž međe Edomske k jugu: Kavseil i Eder i Jagur, 22 I Kina i Dimona i Adada, 23 I Kades i Asor i Itnan, 24 Zif i Telem i Valot, 25 I Asor-Adata i Kirovit; Esron je Asor; 26 Amam i Sama i Molada, 27 I Asar-Gada i Esemion i Vet-Falet, 28 I Asar-Sual i Vir-Saveja i Viziotija, 29 Vala i Im i Asem, 30 I Eltolad i Hesil i Orma, 31 I Siklag i Madmania i Sansana, 32 I Levaot i Sileim i Ajin i Rimon; svega dvadeset i devet gradova sa selima svojim. 33 U ravni Estao i Saraja i Asna, 34 I Zanoja i En-Ganim, Tafuja i Inam, 35 Jarmut i Odolam, Sohot i Azika. 36 I Sagarim i Aditajim i Gedira i Gedirotajim; èetrnaest gradova sa selima svojim. 37 Sevan i Adasa i Magdal-Gad, 38 I Dilan i Mispa i Jokteil, 39 Lahis i Vaskat i Jeglon, 40 I Havon i Lamas i Hittis, 41 I Gedirot, Vet-Dagon, i Nama i Makida; šesnaest gradova sa selima svojim. 42 Livna i Eter i Asan, 43 I Jefta i Asna i Nesiv, 44 I Keila i Ahziv i Marisa; devet gradova sa selima svojim. 45 Akaron sa selima i zaseocima; 46 Od Akarona do mora sve što je pokraj Azota sa selima svojim; 47 Azot sa selima i zaseocima, Gaza sa selima i zaseocima do potoka Misirskoga i do velikoga mora s međama. 48 A ugori: Samir i Jatir i Sohot, 49 I Dana i Kirijat-Sana, a to je Davir, 50 I Anav i Estemon i Anim, 51 I Gosen i Olon i Gilon; jedanaest gradova sa selima svojim. 52 Arav i Duma i Esan, 53 I Janum i Vet-

Tafuja i Afeka, **54** I Humata i Kirijat-Arva, a to je Hevron, i Sior; devet gradova sa selima svojim. **55** Maon, Karmel i Zif i Juta, **56** Jezrael i Jogdeam i Zanoja, **57** Kajin, Gavaja i Tamna; deset gradova sa selima svojim. **58** Alul, Vet-Sur i Gedor, **59** I Marat i Vet-Anot i Eltekon; šest gradova sa selima svojim. **60** Kirijat-Val, to je Kirijat-Jarim, i Rava; dva grada sa selima svojim. **61** U pustinji: Vet-Arava, Midin i Sehaha, **62** I Nivsan, i grad soni, i Engadija; šest gradova sa selima svojim. **63** A Jevuseja koji življahu u Jerusalimu ne mogoše istjerati sinovi Judini; zato ostaše Jevuseji sa sinovima Judinijem u Jerusalimu do danas.

16 I dopade dio sinovima Josifovijem od Jordana kod Jerihona, od vode Jerihonske k istoku, na pustinju koja ide od Jerihona na goru Vetijsku, **2** A od Vetijske ide na Luz i dolazi do međe Arhiske do Atarota, **3** Potom ide na zapad do međe Jafletske pa do međe donjega Vet-Orona i do Gezera, i izlazi na more. **4** Tako dobiše našljedstvo sinovi Josifovi, Manasija i Jefrem. **5** A bješe međa sinovima Jefremovijem po porodicama njihovijem, bješe međa našljedstva njihova k istoku Atarot-Adar do gornjega Vet-Orona, **6** I izlazi međa na more kod Mihmete sa sjeverne strane, pa se obræe međa k istoku do Tanat-Silona, i prolazi s istoka do Janohe, **7** Potom slazi od Janohe do Atarota i Narata, i došavši do Jerihona udara u Jordan. **8** Od Tafuje ide međa k istoku do potoka Kane i izlazi na more. To je našljedstvo plemena sinova Jefremovijeh po porodicama njihovijem. **9** A gradovi bijahu odvojeni sinovima Jefremovijem u našljedstvu sinova Manasijinih, svi gradovi sa selima svojim. **10** A ne izagnaše Hananejina koji življaju u Gezeru; zato ostaše Hananeji među sinovima Jefremovijem do danas plaæajuæi danak.

17 I dopade dio plemenu Manasijinu, a on bješe prvenac Josifov; Mahiru prvencu Manasijinu ocu Galadovu, jer bješe èovjek junak, zato mu dopade Galad i Vasan; **2** Dobiše dio i ostali sinovi Manasijini po porodicama svojim, sinovi Avijezerovi, i sinovi Helekovi, i sinovi Azrilovi, i sinovi Sihemovi, i sinovi Eferovi, i sinovi Semidini. To su sinovi Manasije sina Josifova; ljudi po porodicama svojim. **3** A Salpad sin Efera sina Galada sina Mahira sina Manasijina nije imao sinova nego kæeri; i ovo su imena kæerima njegovijem: Mala i Nuja, Eglja, Melha i Tersa. **4** I one doðoše pred Eleazara sveštenika i pred Isusa sina Navina i pred knezove, i rekoše: Gospod je zapovjedio Mojsiju da nam se dade našljedstvo među braæom našom. I dade im Isus po zapovijesti Gospodnjoj našljedstvo među braæom oca njihova. **5** I dopade Manasiji deset dijelova, osim zemlje Galadske i Vasanske, koje su s onu stranu Jordana. **6** Jer kæeri Manasijine dobiše našljedstvo među sinovima njegovijem, a zemlja Galadska dopade drugim sinovima Manasijinim. **7** A međa Manasijina bješe od Asira k Mihmeti, koja je prema Sihemu, potom ide ta međa nadesno k stanovnicima En-Tafujskim. **8** A Manasijina je zemlja Tafujska, ali Tafuja na međi Manasijinoj pripada sinovima Jefremovijem. **9** Odatle slazi međa na potok Karu, s južne strane toga potoka; i gradovi su Jefremovi među gradovima Manasijinim; a međa je Manasijina sa sjeverne strane potoka i izlazi na more. **10** S juga je Jefremovo, a sa sjevera Manasijino, a more im je međa; i s Asirom granièe na sjeveru a s Isaharom na istoku. **11** Jer je Manasijino u plemenu Isaharovu i Asirovu: Vet-San sa selima svojim, i Ivleam sa selima svojim, i Dorani sa selima svojim, i En-

Dorani sa selima svojim, i Tanašani sa selima svojim, i Megiðani sa selima svojim; ta tri kraja. **12** Ali sinovi Manasijini ne mogoše izagnati Hananeja iz tijeh gradova, nego Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji. **13** Ali kad ojaðaše sinovi Izrailjevi, udariše danak na Hananeje, ali ih ne izagnaše. **14** A sinovi Josifovi rekoše Isusu govoreæi: zašto si nam dao u našljedstvo jedan dio i jedno uže, kad je nas množina i Gospod nas je blagoslovio dovde? **15** A Isus im reèe: kad vas je množina, idite u šumu, i ondje okrœite sebi u zemlji Ferezejskoj i Rafajskoj, ako vam je tjesna gora Jefremova. **16** A sinovi Josifovi rekoše: neæe nam biti dosta ova gora; a svi Hananeji koji žive u dolini imaju gvozdenu kola; i oni koji su u Vet-Sanu i u selima njegovijem i oni koji su u dolini Jezraelskoj. **17** A Isus reèe domu Josifovu, Jefremu i Manasiji, govoreæi: velik si narod i silan si, neæeš imati jednoga dijela. **18** Nego gora neka bude tvoja; ako je šuma, isijeci je, pak æeš imati međe njezine; jer æeš izagnati Hananeje, ako i imaju gvozdenu kola, ako i jesu jaki.

18 I sabra se sav zbor sinova Izrailjevih u Silom i ondje namjestiše šator od sastanka, pošto pokoriše zemlju. **2** Ali još bijaše sinova Izrailjevih sedam plemena, kojima ne bi dato našljedstvo. **3** I Isus reèe sinovima Izrailjevijem: dokle æete oklijevati, te ne idete i uzmete zemlju koju vam je dao Gospod Bog otaca vaših? **4** Izberite između sebe po tri èovjeka iz svakoga plemena, pa neka se dignu i proðu zemlju, i neka je prepišu na našljedstva svoja, pa onda neka doðu k meni. **5** I neka je razdijele na sedam dijelova; Juda æe ostati u svojim međama s juga, i dom æe Josifov ostati u međama svojim sa sjevera. **6** A vi prepišite zemlju na sedam dijelova, i donesite amo k meni, da bacim ždrrieb za plemena vaša ovdje pred Gospodom Bogom našim. **7** Jer Leviti nemaju dijela među vama, jer je sveštenstvo Gospodnje njihovo našljedstvo; a Gad i Ruvim i polovina plemena Manasijina primiše našljedstvo svoje s onu stranu Jordana na istoku, koje im dade Mojsije sluga Gospodnji. **8** Tada ustaše ljudi i poðoše; a Isus zapovjedi ljudima koji otidoše da prepišu zemlju govoreæi: idite i proðite zemlju i prepišite je, pa onda doðite k meni, te æeu baciti ždrrieb za vas ovdje pred Gospodom u Silom. **9** I otidoše ljudi i proðoše zemlju i prepisala je u knjigu selo po selo na sedam dijelova; potom se vratîše k Isusu u oko u Silom. **10** I Isus baci ždrrieb za njih u Silom pred Gospodom, i ondje podjeli Isus zemlju među sinove Izrailjeve po dijelovima njihovijem. **11** I izide ždrrieb za pleme sinova Venijaminovih po porodicama njihovijem, i doðe međa dijela njihova među sinove Judine i sinove Josifove. **12** I bi im međa sa sjevera do Jordana, i ona ide pokraj Jerihona sa sjevera i pruža se na goru k zapadu, i izlazi u pustinju Vet-Aven; **13** A odatle ide ta međa do Luza, s južne strane Luzu, a to je Vetijski, i slazi do Atarot-Adara pokraj gore koja je s juga Vet-Oronu donjemu. **14** Otuda izlazi međa i savija se pokraj mora k jugu od gore, koja je prema Vet-Oronu na jug, i izlazi na Kirijat-Val, a to je Kirijat-Jarim, grad sinova Judinijeh. To je zapadna strana. **15** A južna strana od kraja Kirijat-Jarima, i izlazi ta međa k zapadu, pa ide na izvor vode Neftoje, **16** I slazi ta međa nakraj gore koja je prema dolini sina Enomova a u dolini Rafajskoj k zapadu, i ide preko doline Enomove pokraj Jevuseja k jugu, i slazi na izvor Rogil; **17** Potom se obræe od sjevera i ide na En-Semes, a otuda ide na Galilot, koji je prema gori Adumimskoj, i slazi na kamen Voana sina Ruvimova; **18** Otuda ide stranom

koja je prema Aravi k sjeveru i slazi u Aravu; **19** Potom ide pokraj Vet-Ogle k sjeveru i udara u zaliv slanoga mora sa sjeverne strane do kraja Jordana na jugu. To je južna međa. **20** A Jordan je međa s istoène strane. To je našljedstvo sinova Venijaminovih s međama njihovijem unaokolo po porodicama njihovijem. **21** A gradovi plemena sinova Venijaminovih po porodicama njihovijem jesu: Jerihon i Vet-Ogle i Emek-Kesis, **22** I Vet-Arava i Semarajim i Vetylj, **23** I Avin i Fara i Ofra, **24** I Hefar-Amona i Ofnija i Gava; dvanaest gradova sa selima svojim; **25** Gavaon i Rama i Virot, **26** I Mispa i Hefira i Mosa, **27** I Rekem i Jerfajl i Tarala, **28** I Sila, Elef i Jevus, a to je Jerusalim, Gavat, Kirijat; èetrnaest gradova sa selima svojim. To je našljedstvo sinova Venijaminovih po porodicama njihovijem.

19 Potom izide drugi ždrrieb za Simeuna, pleme sinova

Simeunovih po porodicama njihovijem, i bi našljedstvo njihovo usred našljedstva sinova Judinijeh. **2** I dopade im u našljedstvo Vir-Saveja i Saveja i Molada, **3** I Asar-Sual i Vala i Asem, **4** I Eltolad i Vetyl i Orma, **5** I Siklag i Vet-Markavot i Asar-Susa, **6** I Vet-Levaot i Saruen; trinaest gradova sa selima svojim; **7** Ajin, Remon i Eter i Asan, èetiri grada sa selima svojim; **8** I sva sela što bijahu oko tijeh gradova dori do Valat-Vira, a to je Ramat južni. To je našljedstvo plemena sinova Simeunovih po porodicama njihovijem. **9** Od dijela sinova Judinijeh dopade našljedstvo sinovima Simeunovim, jer dio sinova Judinijeh bijaše velik za njih, zato sinovi Simeunovi dobije našljedstvo na njihovu našljedstvu. **10** Potom izide treæi ždrrieb za sinove Zavulonove po porodicama njihovijem; i međa našljedstvu njihovu bi do Sarida. **11** A odatle ide međa njihova pokraj mora na Maralu, i dopire do Davaseta, i ide na potok koji je prema Jokneamu, **12** Pa se okreæe od Sarida na istok do međe Kislot-Tavorske, i ide na Davrat i izlazi do Jafe; **13** Otuda ide opet k istoku do Gita-Efera, a to je Ita-Kasin, i izlazi na Remon-Metoar, a to je Neja; **14** Otuda se savija međa k sjeveru na Anaton, i izlazi u dolinu Jeftail, **15** S Katatom i s Nalatom i Simronom i Idalom i Vitlejemom, dvanaest gradova sa selima svojim. **16** To je našljedstvo sinova Zavulonovih po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova. **17** Za Isahara izide ždrrieb èetvrti, za sinove Isaharove po porodicama njihovijem; **18** A međa im bi: Jezrael i Kesulot i Sunim, **19** I Aferajim i Seon i Anaharat, **20** I Ravit i Kision i Aves, **21** I Remet i En-Ganim i En-Ada i Vet-Fasis, **22** A otuda ide međa na Tavor i na Sahasimu i Vet-Semes, i udara u Jordan; šesnaest gradova sa selima svojim. **23** To je našljedstvo plemena sinova Isaharovih po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova. **24** Potom izide ždrrieb peti za pleme sinova Asirovih po porodicama njihovijem. **25** I međa im bi: Helkat i Alija i Veten, i Ahsaf, **26** I Alameleh i Amad i Misal, i pruža se do Karmela k moru i do Sihor-Livnata, **27** I odatle se savija k istoku na Vet-Dagon, i dopire do Zavulona i do doline Jeftala k sjeveru, i do Vetemeka i Naila, i ide do Havula nalijevo; **28** I Hevron i Reov i Amon i Kana dori do Sidona velikoga; **29** Otuda se savija međa na Ramu i do tvrdoga grada Tira, a otuda se savija na Osu i izlazi na more pokraj dijela Ahsivskoga; **30** I Ama i Afek i Reov; dvadeset i dva grada sa selima svojim. **31** To je našljedstvo plemena sinova Asirovih po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova. **32** Za sinove Neftalimove izide ždrrieb šesti, za sinove Neftalimove po porodicama njihovijem, **33** I međa im bi

od Elafa i od Alona do Sananima, i od Adami-Nekeva i Javnila do Lakuma, i izlazi na Jordan; **34** Potom se obræe međa na zapad k Aznot-Tavoru, i ide na Ukok, i dopire do Zavulona s juga i do Asira sa zapada i do Jude na Jordanu s istoka. **35** A tvrdi su gradovi: Sidim, Ser i Amat, Rakat i Hinerot, **36** I Adama i Rama i Asor, **37** I Kedes i Edrej i En-Asor, **38** I Iron Migdalil, Orem i Vet-Anat i Vet-Semes; devetnaest gradova sa selima svojim. **39** To je našljedstvo plemena sinova Neftalimovih po porodicama njihovijem, to su gradovi sa selima svojim. **40** Sedmi ždrrieb izide za pleme sinova Danovih po porodicama njihovijem, **41** I međa našljedstvu njihovu bi Sara i Estao i Ir-Semes, **42** I Salavin i Ajalon i Jetla, **43** I Elon i Tamnata i Akaron, **44** I Eltekon i Giveton i Valat, **45** I Jud i Vani-Varak i Gat-Rimon, **46** I Me-Jarkon i Rakon s međama svojim prema Jopi. **47** Ali međe sinova Danovih izidoše male za njih; zato izidoše sinovi Danovi i udariše na Lesem i uzeše ga i pobiše oštrijem maèem i osvojiše ga, i naseliše se u njemu, i Lesem prozvaše Dan po imenu Dana oca svojega. **48** To je našljedstvo plemena sinova Danovih po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova. **49** A kad podijeliše zemlju po međama njezinijem, dadoše sinovi Izrailjevi našljedstvo Isusu sinu Navinu među sobom. **50** Po zapovijesti Gospodnjoj dadoše mu grad koji zaiska, Tamnat-Sarah u gori Jefremovoj, a on sagradi grad i naseli se u njemu. **51** To su našljedstva koja Eleazar sveštenik i Isus sin Navin i glavari porodica otaèkih u plemenima sinova Izrailjevih podijeliše ždrriebom u Silomu pred Gospodom na vratima šatora od sastanka, i tako podijeliše zemlju.

20 Potom reèe Gospod Isusu govoreæi: **2** Kaži sinovima

Izrailjevijem i reci: Odredite gradove za utoèista, za koje sam vam govorio preko Mojsija, **3** Da onamo uteèe krvnik koji ubije koga nehotice, ne misleæi, da vam budu utoèista od osvetnika. **4** Pa kad ko uteèe u koji od tijeh gradova, neka stane pred vratima gradskim i neka kaže starješinama onoga grada stvar svoju, pa neka ga prime k sebi, i dadu mu mjesto da sjedi kod njih. **5** I ako doðe za njim osvetnik, neka mu ne dadu krvnika u ruke, jer je nehotice ubio bližnjega niti je prije mrzio na nj. **6** Nego neka sjedi u gradu onom dokle ne stane pred zbor na sud, do smrti poglavara sveštenièkoga koji bude onda, tada neka se krvnik vrati i ide u svoj grad i svojoj kuæi, u grad iz kojega je utekao. **7** I odijeliše Kedes u Galileji u gori Neftalimovoj i Sihem u gori Jefremovoj i Kirijat-Arvu, to je Hevron, u gori Judinoj. **8** A preko Jordana od Jerihona na istok odrediše Vosor u pustinji, u ravni, od plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu po plemenu Gadova, i Golan u Vasanu od plemena Manasijina. **9** To su gradovi odreðeni svijem sinovima Izrailjevijem i došljaku koji se bavi među njima, da uteèe u njih ko god ubije koga nehotice i da ne pogine od ruke osvetnikove dokle ne stane pred zbor.

21 Tada doðoše glavari otaèkih porodica Levitskih k Eleazaru svešteniku i k Isusu sinu Navinu i glavarima porodica otaèkih i plemenima sinova Izrailjevih. **2** I rekoše im u Silomu u zemlji Hananskoj govoreæi: Gospod je zapovjedio preko Mojsija da nam se dadu gradovi gdje æemo živjeti i podgraða njihova za stoku našu. **3** I dadoše sinovi Izrailjevi Levitima od našljedstva svojega po zapovijesti Gospodnjoj ove gradove i podgraða njihova: **4** Izide ždrrieb za porodice Katove; i dopade sinovima Arona sveštenika između Levita ždrriebom trinaest

gradova od plemena Judina i od plemena Simeunova i od plemena Venijaminova. 5 A ostalijem sinovima Katovijem dopade ždrijebom deset gradova od porodica plemena Jefremova i od plemena Danova i od polovine plemena Manasijina. 6 A sinovima Girsonovijem dopade ždrijebom od porodica plemena Isaharova i od plemena Asirova i od plemena Neftalimova i od polovine plemena Manasijina u Vasanu trinaest gradova; 7 Sinovima Merarijevim po porodicama njihovim od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova. 8 Dadoše dakle sinovi Izrailjevi Levitima te gradove i podgrađa njihova ždrijebom, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija. 9 I dadoše od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovih ove gradove koji se kazuju po imenima; 10 I dopade sinovima Aronovijem od porodica Katovijeh između sinova Levijevih, za koje pade prvi ždrijeb, 11 Njima dopade: Kirijat-Arva, a Arva je otac Anakov, a taj je grad Hevron u gori Judinoj, s podgrađem svojim unaokolo. 12 A polje oko toga grada i sela njegova dadoše Halevu sinu Jefoniniju u našljedstvo. 13 Dadoše dakle sinovima Arona sveštenika grad za utočište krvniku Hevron s podgrađem, i Livnu s podgrađem. 14 I Jatir s podgrađem, i Estemoju s podgrađem, 15 I Olon s podgrađem, i Davir s podgrađem, 16 I Ajin s podgrađem, i Jutu s podgrađem, i Vet-Semes s podgrađem: devet gradova od ta dva plemena. 17 A od plemena Venijaminova Gavaon s podgrađem, i Gavaju s podgrađem, 18 Anatot s podgrađem, i Almon s podgrađem: èetiri grada. 19 Svega gradova sinova Arona sveštenika trinaest gradova s podgrađima. 20 A porodicama sinova Katovijeh, Levitima, što ih još bješe od sinova Katovijeh, dopadoše na njihov ždrijeb gradovi od plemena Jefremova; 21 Dopade im grad za utočište krvniku Sihem s podgrađem u gori Jefremovoj, i Gezer s podgrađem, 22 I Kivsajim s podgrađem, i Vet-Oron s podgrađem: èetiri grada; 23 A od plemena Danova: Eltekon s podgrađem, Giveton s podgrađem, 24 Ajalon s podgrađem, Gat-Rimon s podgrađem: èetiri grada. 25 A od polovine plemena Manasijina: Tanah s podgrađem i Gat-Rimon s podgrađem: dva grada. 26 Svega deset gradova s podgrađima dadoše porodicama sinova Katovijeh ostalijem. 27 A sinovima Girsonovijem između porodica Levitskih dadoše od polovine plemena Manasijina grad za utočište krvniku Golan u Vasanu s podgrađem, i Vesteru s podgrađem: dva grada; 28 A od plemena Isaharova: Kison s podgrađem, Davrot s podgrađem. 29 Jarmut s podgrađem, En-Ganim s podgrađem: èetiri grada; 30 A od plemena Asirova: Misal s podgrađem, Avdon s podgrađem, 31 Helkat s podgrađem, i Reov s podgrađem: èetiri grada; 32 A od plemena Neftalimova grad za utočište krvniku Kedes u Galileji s podgrađem, i Amot-Dor s podgrađem, i Kartan s podgrađem: tri grada. 33 Svega gradova sinova Girsonovih po porodicama njihovim trinaest gradova s podgrađima. 34 A porodicama sinova Merarijevih, ostalijem Levitima, dadoše od plemena Zavulonova Jokneam s podgrađem, Kartu s podgrađem, 35 Dimnu s podgrađem, Nalol s podgrađem: èetiri grada; 36 A od plemena Ruvimova: Vosor s podgrađem, i Jazu s podgrađem, 37 Kedimot s podgrađem, i Mifat s podgrađem: èetiri grada; 38 A od plemena Gadova: grad za utočište krvniku Ramot u Galadu s podgrađem, i Mahanajim s podgrađem. 39 Esevon s podgrađem, Jazir s podgrađem; svega èetiri grada. 40 Sve ove gradove dadoše sinovima Merarijevim po porodicama njihovim, što još bijahu između porodica Levitskih; i dođe na

ždrijeb njihov dvanaest gradova. 41 Svega gradova Levitskih u našljedstvu sinova Izrailjevih bješe èetrdeset i osam gradova s podgrađima. 42 A svi gradovi imaju svoja podgrađa unaokolo; tako je u svakoga grada. 43 Tako dade Gospod Izrailju svu zemlju, za koju se zakle ocima njihovim da æee im je dati, i naslijediše je i naseliše se u njoj. 44 I umiri ih Gospod otsvuda unaokolo, kao što se zakleo ocima njihovim; i нико se ne održa pred njima od svijeh neprijatelja njihovih; sve neprijatelje njihove predaje im Gospod u ruke. 45 Ništa ne izosta od svega dobra što bješe obrekao Gospod domu Izrailjevu; sve se zbi.

22 Tada sazva Isus sinove Ruvimove i sinove Gadove i polovinu plemena Manasijina, 2 I reèe im: vi držaste sve što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, i slušaste glas moj u svemu što sam vam zapovjedao. 3 Ne ostaviste braæe svoje dugo vremena, do ovoga dana, i dobro èuvaste zapovijest Gospoda Boga svojega. 4 A sada Gospod je Bog vaš smirio braæeu vašu, kako im je rekao; sada dakle vratite se i idite u šatore svoje u zemlju našljedstva svojega, koju vam je dao Mojsije sluga Gospodnji s onu stranu Jordana. 5 Samo pazite dobro da vršite zapovijest i zakon, što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, da ljubite Gospoda Boga svojega i da hodite svijem putovima njegovijem, i èuvate zapovijesti njegove i držite ih se, i da mu služite svijem srcem svojim i svom dušom svojom. 6 I blagoslovi ih Isus, i otpusti ih da idu u svoje šatore. 7 A polovini plemena Manasijina bješe dao Mojsije našljedstvo u Vasanu, a drugoj polovini dade Isus s braæom njihovom s ovu stranu Jordana k zapadu. I otpuštajuæi ih Isus u šatore njihove blagoslovih, 8 I reèe im govoreæi: s velikim blagom vraæate se u šatore svoje, sa stokom vrlo mnogom; sa srebrom i zlatom i mjeðu i gvožđem i odijelom vrlo mnogim; podijelite plijen od neprijatelja svojih s braæom svojim. 9 I vrativši se sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina otidoše od sinova Izrailjevih iz Siloma, koji je u zemlji Hananskoj, iduæi u zemlju Galadsku, u zemlju našljedstva svojega, koju naslijediše, kako bješe Gospod zapovjedio preko Mojsija. 10 A kad doðoše na među Jordansku u zemlji Hananskoj, naèiniše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina oltar onđe na Jordanu, oltar velik i naoèit. 11 I èuše sinovi Izrailjevi gdje se говори: gle, sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina naèiniše oltar prema zemlji Hananskoj na međi Jordanskoj, pokraj sinova Izrailjevih. 12 A kad èuše sinovi Izrailjevi, skupi se sav zbor sinova Izrailjevih u Silom da idu da se biju s njima. 13 I poslaše sinovi Izrailjevi k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku Finesa sina Eleazara sveštenika, 14 I s njim deset knezova, po jednoga kneza od doma otaèkoga od svijeh plemena Izrailjevih, a svaki ih bješe poglavar u domu otaca svojih u tisuæama Izrailjevijem. 15 A oni doðoše k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku, i rekoše im govoreæi: 16 Ovako veli sav zbor Gospodnji: kakav je to grijeh kojim se ogriješiste Bogu Izrailjevu odvrativši se danas od Gospoda naèinivši oltar da se odmetnete danas od Gospoda? 17 Malo li nam je grijeha Fegorova, od kojega se još nijesmo oèistili do danas i s kojega dođe pogibao na zbor Gospodnji, 18 Te se danas odvraæate od Gospoda, i odmeæete se danas od Gospoda, da se sjutra razgnjevi na sav zbor Izrailjev? 19 Ako je zemlja našljedstva

vašega nečista, prijeđite u zemlju našljedstva Gospodnjega, u kojoj stoji šator Gospodnj, i uzmite našljedstvo među nama; samo se ne odmeæite od Gospoda i ne odmeæite se od nas gradeæi sebi oltar mimo oltar Gospoda Boga našega. 20 Nije li se Ahari sin Zarin ogriješio o stvari proklete, te dođe gnjev na sav zbor Izrailjev? i on ne pogibe sam za grejeh svoj. 21 A sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina odgovoriše i rekoše poglavarama tisuæa Izrailjevih: 22 Gospod Bog nad bogovima, Gospod Bog nad bogovima, on zna, i Izrail neka zna. Ako smo radi odmetati se i griješiti Gospodu, neka nas ne saæeva danas. 23 Ako smo naæinili oltar da se odvratimo od Gospoda ili da prinosimo na njemu žrtve paljenice ili dare ili da prinosimo na njemu žrtve zahvalne, Gospod neka traži. 24 Nego to uèinimo bojeæi se ovoga: rekosmo: sutra æe reæi sinovi vaši sinovima našim govoræi: Šta vi imate s Gospodom Bogom Izrailjevim? 25 Među je postavio Gospod između nas i vas, sinovi Ruvimovi i Gadovi, Jordan; vi nemate dijela u Gospodu. Te æe sinovi vaši odbiti sinove naše da se ne boje Gospoda. 26 Zato rekosmo: uèinimo tako, i naæinimo oltar, ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu, 27 Nego da bude svjedok među nama i vama, i među natražjem našim nakon nas, da bismo služili Gospodu pred njim žrtvama svojim paljenicama i prinosima svojim, i žrtvama svojim zahvalnim, i da ne bi rekli kad god sinovi vaši sinovima našim: vi nemate dijela u Gospodu. 28 Jer rekosmo: ako kad reku tako nama ili natražu našemu, tada æemo im kazati: vidite sliku od oltara Gospodnjega koju naæinile oci naši ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu, nego da je svjedoæanstvo među nama i vama. 29 Ne daj Bože da se odmeæemo Gospodu i da se danas odvraæamo od Gospoda naæinivši oltar za žrtvu paljenicu, za dar ili za prinos, mimo oltar Gospoda Boga našega, koji je pred šatorom njegovijem. 30 A kad èu Fines sveštenik i knezovi od zbora, poglavari od tisuæa Izrailjevih koji bijahu s njim, rijeèi koje im rekoše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i sinovi Manasijini, bi im po volji. 31 I reèe Fines sin Eleazara sveštenika sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i sinovima Manasijinim: danas poznasmo da je među nama Gospod kad se ne ogriješite Gospodu tijem grijehom, i saæuvaste sinove Izrailjeve od ruku Gospodnjih. 32 I Fines sin Eleazara sveštenika i oni knezovi vratiše se od sinova Ruvimovih i od sinova Gadovijeh iz zemlje Galadske u zemlju Hanansku k sinovima Izrailjevijem, i javiše im stvar. 33 I bi po volji sinovima Izrailjevijem; i hvališe Boga sinovi Izrailjevi, i ne govorije više da idu da se biju s njima da potru zemlju, u kojoj žive sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi. 34 I prozvaše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi onaj oltar Ed govoræi: svjedok je među nama da je Gospod Bog.

23 A poslije mnogo vremena, pošto Gospod umiri Izrailja od svijeh neprrijatelja njegovih unaokolo, i Isus bi star i vremenit, 2 Dozva Isus sve sinove Izrailjeve, starješine njihove i poglavare njihove i sudije i upravitelje njihove, i reèe im: ja sam star i vremenit; 3 A vi ste vidjeli sve što je uèinio Gospod Bog vaš svijem ovijem narodima vas radi, jer je Gospod Bog vaš sam vojevao za vas. 4 Vidite, razdijelio sam vam ždrjebov ove narode, koji ostaše, u našljedstvo po plemenima vašim od Jordana, sve narode koje istrijebih do velikoga mora na zapad. 5 I Gospod Bog vaš razagnaæe ih ispred vas i istrijebiæe ih ispred vas, i naslijedæete zemlju njihovu, kao što vam je rekao

Gospod Bog vaš. 6 Zato ukrijepite se dobro da držite i tvorite sve što je napisano u knjizi zakona Mojsijeva, da ne otstupate od njega ni nadesno ni nalijevo, 7 Da se ne pomješate s tijem narodima što su ostali među vama, i da ne pomiješate imena bogova njihovih, i da se ne kunete njima niti da im služite niti im se klanjate. 8 Nego se držite Gospoda Boga svojega, kao što ste èinili do danas. 9 Zato je Gospod odagnao ispred vas narode velike i jake, i niko se nije održao pred vama do danas. 10 Jedan èovjek između vas goniæe tisuæu, jer Gospod Bog vaš vojuje za vas, kao što vam je rekao. 11 Pazite dakle dobro da ljubite Gospoda Boga svojega. 12 Jer ako se odvratite i pristanete za ostatkom tijeh naroda što su još ostali među vama, i s njima se oprijateljite i pomiješate se s njima i oni s vama, 13 Znajte zaista da Gospod Bog vaš neæe više izgoniti tijeh naroda ispred vas, nego æe vam oni postati zamka i mreža, i biè bokovima vašim, i trnje oèima vašim, dokle ne izgignite na ovoj dobroj zemlji koju vam je dao Gospod Bog vaš. 14 I evo, ja idem sada kuda ide sve na zemlji; poznajte dakle svijem srcem svojim i svom dušom svojom da nije izostalo ništa od svega dobra što vam je obrekao Gospod Bog vaš, sve vam se navršilo, nije izostalo ništa. 15 A kako vam se navršilo svako dobro što vam je obrekao Gospod Bog vaš, tako æe Gospod pustiti na vas sva zla, dokle vas ne istrijebi s ove dobre zemlje, koju vam je dao Gospod Bog vaš, 16 Ako prestupite zavjet Gospoda Boga svojega koji vam je zapovjedio, i otidete da služite drugim bogovima, i stanete im se klanjati; i raspaliæe se gnjev Gospodnj na vas, i nestaaæe vas brzo s te dobre zemlje, koju vam je dao.

24 Potom sabra Isus sva plemena Izrailjeva u Sihem, i sazva starješine Izrailjeve i poglavare njegove i sudije njegove i upravitelje njegove, i stadoše pred Bogom. 2 I reèe Isus svemu narodu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: s onu stranu rijeke živješe negda oci vaši, Tara otac Avramov i otac Nahorov, i služiše drugim bogovima. 3 Ali uzeh oca vašega Avrama ispreko rijeke i provedoh ga kroz svu zemlju Hanansku i umnožih sjeme njegovo davši mu Isaka. 4 A Isaku dадoh Jakova i Isava, i dадoh Isavu goru Sir da je njegova; a Jakov i sinovi njegovi sidoše u Misir. 5 I poslah Mojsija i Arona, i muènih Misir, kako uèinih usred njega, potom vas izvedoh. 6 A kad izvedoh iz Misira oce vaše, doðoše na more, a Misirci gnaše oce vaše s kolima i s konjicima do Crvenoga Mora. 7 Tada zavapiše ka Gospodu, i postavih tamu između vas i Misiraca, i navedoh na njih more koje ih zatrpa, i oèi vaše vidješe Šta uèinih od Misiraca; potom ostaste u pustinji dugo vremena. 8 Iza toga dovedoh vas u zemlju Amoreja koji življaju s onu stranu Jordana; i oni se pobije s vama, ali ih dадoh vama u ruke, te naslijediste zemlju njihovu, i istrijebih ih ispred vas. 9 A Valak sin Seforov car Moavski podiže se da se bije s Izrailjem, i posla te dozva Valama sina Veorova da vas prokune. 10 Ali ne htjeh poslušati Valama, te vas on još blagoslovi, i izbavih vas iz ruke njegove. 11 Potom prijeđoste preko Jordana, i dođoste pod Jerihon, i biše se s vama Jerihonjani, Amoreji i Ferezeji i Hananeji i Heteji i Gergeseji i Jeveji i Jevuseji; i dадoh ih vama u ruke. 12 I poslah pred vama stršljene, koji ih izagnaše ispred vas, dva cara Amorejska; ne maæem tvojim ni lukom tvojim. 13 I dадoh vam zemlju, koje ne radiste, i gradove, kojih ne gradiste, i u njima živite; iz vinograda i iz maslinika, kojih nijeste sadili, jedete. 14 Zato sada bojte

se Gospoda i služite mu vjerno i istinito; i povrzite bogove, kojima su služili oci vaši s onu stranu rijeke i u Misiru, pa služite Gospodu. **15** Ako li vam nije drago služiti Gospodu, izberite sebi danas kome æete služiti: ili bogove kojima su služili oci vaši s onu stranu rijeke, ili bogove Amoreja u kojih zemlji živite; a ja i dom moj služiæemo Gospodu. **16** A narod odgovori i reèe: ne daj Božu da ostavimo Gospoda da služimo drugima bogovima. **17** Jer Gospod Bog naš, on je izveo nas i oce naše iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga, i on je uèinio pred našim oèima one znake velike, i èuvaao nas cijelijem putem kojim idosmo, i po svijetu narodima kroz koje prođosmo. **18** I Gospod je istjerao ispred nas sve narode i Amoreje, koji življahu u ovoj zemlji; i mi æemo služiti Gospodu, jer je Bog naš. **19** A Isus reèe narodu: ne možete služiti Gospodu, jer je svet Bog, Bog revnitelj, neæe podnosi vaše nevjere i vaših grijeha. **20** Kad ostavite Gospoda i stanete služiti tuđim bogovima, okrenuæe se i zlo æe vam uèiniti, i istrijebiæe vas, pošto vam je dobro èinio. **21** A narod reèe Isusu: ne, nego æemo Gospodu služiti. **22** A Isus reèe narodu: sami ste sebi svjedoci da ste izabrali sebi Gospoda da mu služite. I oni rekøe: svjedoci smo. **23** Povrzite dakle bogove tuđe što su među vama, i privijete srce svoje ka Gospodu Bogu Izrailjevu. **24** A narod reèe Isusu: Gospodu Bogu svojemu služiæemo i glas njegovog slušaæemo. **25** Tako uèini Isus zavjet s narodom onaj dan i postavi im uredbe i zakone u Sihemu. **26** I zapisa Isus ove rijeèi u knjigu zakona Božijega; i uvezši kamen velik podiže ga ondje pod hrastom koji bijaše kod svetinje Gospodnje. **27** I reèe Isus svemu narodu: evo, kamen ovaj neka vam bude svjedoèanstvo; jer je èuo sve rijeèi Gospodnje, koje nam je govorio; i neka vam bude svjedoèanstvo da ne biste slagali Bogu svojemu. **28** Potom raspusti Isus narod, svakoga na njegovo našljedstvo. **29** A poslije ovijeh stvari umrije Isus sin Navin sluga Gospodnji, kad mu bijaše sto i deset godina. **30** I pogreboše ga u meðama našljedstva njegova u Tamnat-Sarahu, koji je u gori Jefremovoj sa sjevera gori Gasu. **31** I služi Izrailj Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina, koje dugo živešeiza Isusa i koje znahu sva djela Gospodnja, koja uèini Izrailju. **32** I kosti Josifove, koje donesoše sinovi Izrailjevi iz Misira, pogreboše u Sihemu, u dijelu polja koje je kupio Jakov od sinova Emora oca Sihemova za sto novaca; i biše u sinova Josifovih u našljedstvu njihovu. **33** I Eleazar sin Aronov umrije, i pogreboše ga na brdu Finesa sina njegova, koje mu bješe dano u gori Jefremovoj.

Sudije

1 A po smrti Isusovoj upitaše sinovi Izrailjevi Gospoda govoræ: ko æe između nas iæi prvi na Hananeje da se bije s njima? **2** I Gospod reèe: Juda neka ide; eto dao sam mu zemlju u ruke. **3** A Juda reèe Simeunu bratu svojemu: hajde sa mnom na moj dio da se bijemo s Hananejima; pak æeu i ja iæi s tobom na tvoj dio. I poðe Simeun s njim. **4** I izide Juda; i dade im Gospod Hananeje i Ferezeje u ruke, i pobiše ih u Vezeku deset tisuæa ljudi. **5** Jer naðoše Adoni-Vezeka u Vezeku, i udariše na nj, i pobiše Hananeje i Ferezeje. **6** I pobježe Adoni-Vezek, a oni ga potjeraše i uhvativši ga otsjekoše mu palce u ruku i u nogu. **7** Tada reèe Adoni-Vezek: sedamdeset careva otsjeèenijeh palaca u ruku i u nogu kupiše što bješe pod mojim stolom; kako sam èinio, tako mi plati Bog. I odvedoše ga u Jerusalim, i ondje umrije. **8** Jer sinovi Judini udariše na Jerusalim i uzeše ga, i isjekoše graðane oštrijem maèem, a grad sažegoše ognjem. **9** Potom izidoše sinovi Judini da vojuju na Hananeje, koji življahu u gori i na jugu i u ravni. **10** I Juda izide na Hananeje koji življahu u Hevronu, a Hevronu bijaše preðe ime Kirijat-Arva; i pobiše Sesaja i Ahimana i Talmaja. **11** A odatle otidoše na Davirane, a Daviru prije bješe ime Kirijat-Sefer. **12** I reèe Halev: ko savlada Kirijat-Sefer i uzme ga, daæeu mu Ahsu kaer svoju za ženu. **13** I uze ga Gotonilo, sin Kenezova, mlaði brat Halevov; i dade mu Ahsu kaer svoju za ženu. **14** I kad polažaše, nagovaraše ga da ište u oca njezina polje; pa skoëi s magarca. A Halev joj reèe: što ti je? **15** A ona mu reèe: daj mi dar; kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj Halev izvore gornje i izvore donje. **16** A i sinovi Keneja tasta Mojsijeva izidoše iz grada palmova sa sinovima Judinijem u pustinju Judinu, koja je na jugu od Arada. I došavši življahu s narodom. **17** Potom izide Juda sa Simeunom bratom svojim, i pobiše Hananeje koji življahu u Sefatu, i raskopaše ga, i prozva se grad Orma. **18** I Gazu uze Juda s meðama njezinijem, i Askalon s meðama njegovijem, i Akaron s meðama njegovijem. **19** Jer Gospod bješe s Judom, te osvoji goru; ali ne izagna onijeh koji življahu u dolini, jer imahu gvozdena kola. **20** I dadoše Halevu Hevron, kao što bješe zapovjedio Mojsije, a on izagna odante tri sina Enakova. **21** A sinovi Venijaminovi ne izagnaše Jevuseja koji življahu u Jerusalimu; nego Jevuseji ostaše u Jerusalimu sa sinovima Venijaminovim do ovoga dana. **22** Izidoše i sinovi Josifovi na Vetiilj, i Gospod bijaše s njima. **23** I uhodiše Vetiilj sinovi Josifovi, a ime gradu bješe prije Luz. **24** I uhode vidješe èovjeka koji iðaše iz grada i rekoše mu: hajde pokaži nam kuda æemo uæi u grad, pa æemo ti uèiniti milost. **25** A on im pokaza kuda æe uæi u grad; i isjekoše u gradu sve oštrijem maèem, a onoga èovjeka pustiše sa svom porodicom njegovom. **26** I otide onaj èovjek u zemlju Hetejsku, i ondje sazida grad, i prozva ga Luz; to mu je ime do danas. **27** A Manasija ne izagna stanovnika iz Vet-Sana i sela njegovijeh, ni iz Tanaha i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Dora i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Ivleama i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Megida i sela njegovijeh; i Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji. **28** A kad ojaëa Izrailj, udari na Hananeje danak, ali ih ne izagna. **29** Ni Jefrem ne izagna Hananeje koji življahu u Gezeru; nego ostaše Hananeji s njim u Gezeru. **30** Zavulon ne izagna stanovnika iz Kitrona, ni stanovnika iz Nalola; nego ostaše Hananeji s njim, i plaæahu

danak. **31** Asir ne izagna stanovnika iz Akona, ni stanovnika iz Sidona ni iz Alava, ni iz Ahaziva, ni iz Helve, ni iz Afika, ni iz Reova; **32** Nego Asir življaje meðu Hananejima, stanovnicima one zemlje, jer ih ne izagna. **33** Neftalim ne izagna stanovnika iz Vet-Semesa, ni stanovnika iz Vet-Anata; nego življaje meðu Hananejima stanovnicima one zemlje; i stanovnici u Vet-Semesu i u Vet-Anatu plaæahu im danak. **34** A Amoreji priteñjavahu sinove Danove u gori, i ne dadijahu im slaziti u dolinu. **35** I Amoreji stadoše živjeti u gori Eresu, u Ajalonu i u Salvimu; a kad osili ruka doma Josifova, plaæaše danak. **36** A meða Amorejima bješe od gore Akravimske, od stijene pa na više.

2 I doðe anðeo Gospodnj od Galgala u Vokim i reèe: izveo sam vas iz Misira i doveo vas u zemlju za koju sam se zakleo ocima vašim; i rekoh: neæeu pokvariti zavjeta svojega s vama dovijeka. **2** A vi ne hvatajte vjere sa stanovnicima te zemlje, oltare njihove raskopajte. Ali ne poslušaste glasa mojega. Šta ste to uèinili? **3** Zato i ja rekoh: neæeu ih odagnati ispred vas, nego æe vam biti kao trnje, i bogovi njihovi biæe vam zamka. **4** A kad izgovori anðeo Gospodnj ove rijeèi svijem sinovima Izrailjevijem, narod podiže glas svoj i plaka. **5** Zato prozvaše ono mjesto Vokim; i ondje prinoše žrtve Gospodu. **6** A Isus raspusti narod, i razdoše se sinovi Izrailjevi svaki na svoje našljedstvo, da naslijede zemlju. **7** I služi narod Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina koje živeše dugo iza Isusa i koje bijahu vidjele sva velika djela Gospodnja što uèini Izrailju. **8** Ali umrije Isus sin Navin sluga Gospodnj, kad mu bješe sto i deset godina. **9** I pogreboše ga u meðama našljedstva njegova u Tamnat-Aresu u gori Jefremovoj sa sjevera gori Gasu. **10** I sav onaj naraštaj priba se k ocima svojim, iasta drugi naraštaj iza njih, koji ne poznavaše Gospoda ni djela koja je uèinio Izrailju. **11** I sinovi Izrailjevi èiniše što je zlo pred Gospodom, i služiše Valima. **12** I ostavise Gospoda Boga otaca svojih, koji ih je izveo iz zemlje Misirske, i poðoše za drugim bogovima između bogova onijeh naroda koji bijahu oko njih, i klanjaše im se, i razgnjeviše Gospoda. **13** I ostavise Gospoda, i služiše Valu i Astarotama. **14** I razgnjevi se Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke ljudima koji ih plijenjahu, i prodade ih u ruke neprijateljima njihovijem unaokolo, i ne mogaše se više držati pred neprijateljima svojim. **15** Kuda god polažahu, ruka Gospodnja bješe protiv njih na zlo, kao što bješe rekao Gospod i kao što im se bješe zakleo Gospod; i bijahu u velikoj nevolji. **16** Tada im Gospod podizaše sudije, koji ih izbavljahu iz ruku onijeh što ih plijenjahu. **17** Ali ni sudija svojih ne slušaše, nego èiniše preljubu za drugim bogovima, i klanjaše im se; brzo zaðoše s puta kojim idoše oci njihovi slušajuæi zapovijesti Gospodnje; oni ne èiniše tako. **18** I kad im Gospod podizaše sudije, bijaše Gospod sa svakim sudijom, i izbavljaju ih iz ruku neprijatelja njihovijeh svega vijeka sudijina; jer se sazali Gospodu radi njihova uzdisanja na one koji im krivo èinjahu i koji ih cvijeljahu. **19** A kad sudija umrije, oni se vraæahu opet i bivahu gori od otaca svojih iduæi za bogovima drugim i služeæi im i klanjuæi im se; ne ostavljahu se djela svojih niti putova svojih opakih. **20** Zato se raspali gnjev Gospodnj na Izrailja, i reèe: kad je taj narod prestupio moj zavjet koji sam zapovjedio ocima njihovijem, i ne poslušaše glasa mojega. **21** Ni ja neæeu više nijednoga goniti ispred njih između naroda koje ostavi Isus kad umrije, **22** Da njima kušam Izrailja hoæe li se držati puta Gospodnjega hodeæi po njemu,

kao što su se držali oci njihovi, ili neæe. 23 I Gospod ostavi te narode i ne izagna ih odmah ne predavši ih u ruke Isusu.

3 A ovo su narodi koje ostavi Gospod da njima kuša Izrailja, sve one koji ne znauh za ratove Hananske, 2 Da bi barem natraæje sinova Izrailjevih znalo i razumjelo što je rat, barem oni koji od prije nijesu znali: 3 Pet kneæevina Filistejskih, i svi Hananeji i Sidonci i Jeveji, koji æivljahu na gori Livanu od gore Val-Ermona do Emata. 4 Ti narodi ostaæe da se Izrailj njima kuša, da se vidi hoæe li sluæati zapovijesti Gospodnje, koje je zapovjedio ocima njihovim preko Mojsija. 5 I æivljahu sinovi Izrailjevi usred Hananeja i Heteja i Amoreja i Ferezeja i Jeveja i Jevuseja. 6 I æenjahu se kæerima njihovim i udavahu kæeri svoje za sinove njihove, i sluæahu bogovima njihovim. 7 I æinjahu sinovi Izrailjevi što je zlo pred Gospodom, i zaboraviæe Gospoda Boga svojega i sluæahu Valima i lugovima. 8 Zato se razgnjevi Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke Husan-Risatajimu caru Mesopotamskom; i sluæiæe sinovi Izrailjevi Husan-Risatajimu osam godina. 9 Potom vapiæe sinovi Izrailjevi ka Gospodu, i podiæe Gospod izbavitelja sinovima Izrailjevijem da ih izbavi, Gotonila sina Kenezova, mlaðega brata Halevova, 10 I bijaæe na njemu duh Gospodnji, i suðaæe Izrailju; i izide na vojsku, i predade mu Gospod u ruke Husan-Risatajima cara Mesopotamskoga; i ruka njegova nadjaæe Husan-Risatajima. 11 I zemlja bi mirna èetrdeset godina. Potom umrije Gotonilo sin Kenezov. 12 A sinovi Izrailjevi stadoæe opet èinili što je zlo pred Gospodom; a Gospod ukrijevi Eglona cara Moavskoga na Izrailju, jer èinjahu što je zlo pred Gospodom. 13 Jer skupi k sebi sinove Amonove i Amalike, i izaæavši pobi Izrailju, i osvojiæe grad palmov. 14 I sinovi Izrailjevi sluæiæe Eglonu caru Moavskom osamnaest godina. 15 Potom vapiæe sinovi Izrailjevi ka Gospodu; i Gospod im podiæe izbavitelja Aoda sina Gire sina Venijaminova, èovjeka koji bijaæe ljevak. I poslaæe sinovi Izrailjevi po njemu dar Eglonu caru Moavskom. 16 A Aod naæini sebi maæ s obje strane oætar, od laka u dužinu; i pripasa ga pod haljine svoje uz desnu bedrlicu. 17 I odnese dar Eglonu caru Moavskom; a Eglon bjeæe èovjek vrlo debeo. 18 I kad predade dar, otpusti ljudi koji su nosili dar. 19 Pa sam vrativ se od likova kamenijeh, koji bijahu kod Galgala, reæe: imam, care, neku tajnu da ti kaæem. A on reæe: muæ! I otidoæe od njega svi koji stajahu pred njim. 20 A Aod pristupi k njemu; a on sjeðaæe sam u ljetnoj sobi; pa reæe Aod: rijeæ Božiju imam da ti kaæem. Tada on usta s priestola. 21 A Aod potuze lijevom rukom svojom i uze maæ od desne bedrice, i satjera mu ga u trbu, 22 I držak uðe za maæem, i salo se sklopi za maæem, te ne moæe izvuæi maæa iz trbuha; i izide neæist. 23 Potom izide Aod iz sobe, i zatvori vrata za sobom i zakljuæea. 24 A kad on otide, doðoæe sluge, i pogledaæe, a to vrata od sobe zakljuæeana, pa rekoæe: valjada ide napolje u klijeti do ljetne sobe. 25 I veæ im se dosadi èekati a vrata se od sobe ne otvoraju, te uzeæe klijeu i otvoriæe, a gle, gospodar im leži na zemlji mrtav. 26 A Aod dokle se oni zabaviæe pobjeæe i proðe likove kamene, i uteæe u Seiro. 27 I kad doðe, zatrubi u trubu u gori Jefremovoj; i sidoæe s njim sinovi Izrailjevi s gore, a on naprijed. 28 Pa im reæe: hajdete za mnom, jer Gospod predade vam u ruke neprijatelje vaše Moavce. I sidoæe za njim, i uzeæe Moavcima brodove Jordanske, i ne dadijahu nikome prijeæi. 29 I tada pobiæe Moavce, oko deset tisuæa ljudi, sve bogate i hrabre, i nijedan ne uteæe. 30

Tako u taj dan potpadoæe Moavci pod ruku Izrailjevu; i zemlja bi mirna osamdeset godina. 31 A poslije njega nasto Samegar sin Anatov, i pobi šest stotina Filisteja ostanom volujskim, i izbavi i on Izrailja.

4 A po smrti Aodovoj opet sinovi Izrailjevi èiniæe što je zlo pred Gospodom. 2 I Gospod ih dade u ruke Javinu caru Hananskom, koji vlasaæe u Asoru, a vojsci njegovoj bjeæe vojvoda Sisara, koji æivljaæe u Arosetu neznabogaækom. 3 I sinovi Izrailjevi vapiæe ka Gospodu; jer on imaæe devet stotina gvozdenijeh kola, i veoma pritiænjavaæe sinove Izrailjeve dvadeset godina. 4 U to vrijeme Devora proroæica, æena Lafidotova, suðaæe Izrailju. 5 I Devora stanovaæe pod palmom izmeðu Rame i Vetiila u gori Jefremovoj, i dolažahu k njoj sinovi Izrailjevi na sud. 6 A ona poslavši dozva Varaka sina Avinejemova iz Kedesu Neftalimova, i reæe mu: nije li zapovjedio Gospod Bog Izrailjev: idi, skupi narod na goru Tavor, i uzni sa sobom deset tisuæa ljudi izmeðu sinova Neftalimovih i sinova Zavulonovih? 7 Jer æuæ dovesti k tebi na potok Kison Sisaru vojvodu Javinova i kola njegova i ljudstvo njegovo, i predaæeu ga tebi u ruke. 8 A Varak joj reæe: ako æeæ ti iæi sa mnom, iæi æuæ; ako li neæeæ iæi sa mnom, neæu iæi. 9 A ona reæe: ja æuæ iæi s tobom, ali neæeæ imati slave na putu kojim æeæ iæi; jer æe æeni u ruku dati Gospod Sisaru. I ustavši Devora otide s Varakom u Kedes. 10 I Varak sazvavši sinove Zavulonove i Neftalimove u Kedes, povede za sobom deset tisuæa ljudi; i Devora iðaæe s njim. 11 A Ever Kenejin bjeæe se odvojio od Keneja, od sinova Ovava tasta Mojsijeva, i bjeæe razapeo svoj šator kod hrastova Zanajimskih, a to je kod Kedesu. 12 I javiæe Sisari da je izaðao Varak sin Avinejemov na goru Tavor. 13 I Sisara skupi sva kola svoja, devet stotina kola gvozdenijeh, i sav narod koji bijaæe s njim od Aroseta neznabogaækoga do potoka Kisona. 14 Tada reæe Devora Varaku: ustani, jer je ovo dan, u koji ti dade Gospod Sisaru u ruke. Ne ide li Gospod pred tobom? I Varak siðe s gore Tavora, i deset tisuæa ljudi za njim. 15 I Gospod smete Sisaru i sva kola njegova i svu vojsku oætrim maæem pred Varakom; i Sisara siðe s kola svojih i pobjeæe pjeæice. 16 A Varak potjera kola i vojsku do Aroseta neznabogaækoga; i pade sva vojska Sisarina od oætroga maæa, ne osta nijedan. 17 A Sisara uteæe pjeæice do šatora Jailje æene Evera Kenejina; jer bijaæe mir meðu Javinom carem Asorskim i domom Evera Kenejina. 18 I izide Jailja na susret Sisari, i reæe mu: skloni se, gospodaru, skloni se kod mene; ne boj se. I on se skloni kod nje u šator, i ona ga pokri pokrivaæem. 19 A on joj reæe: daj mi malo vode da se napijem, jer sam æedan. A ona otvori mijeh mlijeka i napolji ga, pa ga pokri. 20 A on joj reæe: stoj na vratima od šatora, i ako ko doðe i zapita te i reæe: ima li tu ko? reci: nema. 21 Tada Jailja æena Everova uze kolac od šatora, i uze malj u ruku, i pristupi k njemu polako, i satjera mu kolac kroz slijepe oæi, te proðe u zemlju, kad spavaæe tvrdo umoran, i umrije. 22 I gle, Varak tjeraæe Sisaru, i Jailja mu izide na susret, i reæe mu: hodi da ti pokaæem èovjeka kojega traæi. I uðe k njoj, i gle, Sisara ležaæe mrtav, i kolac mu u slijepijem oæima. 23 Tako pokori Bog u onaj dan Javina cara Hananskoga pred sinovima Izrailjevijem. 24 I ruka sinova Izrailjevih bivaæe sve teža Javinu caru Hananskom, dokle ne istrijebiæe Javina cara Hananskoga.

5 I u taj dan pjeva Devora i Varak sin Avinejemov govoreæi: 2 Blagosiljajte Gospoda što uèini osvetu u Izrailju i što

narod dragovoljno prista. **3** Ċujte carevi, slušajte knezovi; ja, ja æu Gospodu pjevati, popjevaæu Gospodu Bogu Izrailjevu. **4** Gospode! kad si slazio sa Sira, kad si išao iz polja Edomskoga, zemlja se tresijaše, i nebesa kapahu, oblaci kapahu vodom. **5** Brda se rastapahu pred Gospodom; taj Sinaj pred Gospodom Bogom Izrailjevijem. **6** Za vremena Samegara sina Anatova, za vremena Jajiljina nesto putova, i koji iðahu stazama, iðahu kriwijem putovima. **7** Nesta sela u Izraelju, nesto ih, dokle ne nastah ja, Devora, dokle ne nastah majka Izraelju. **8** On izabra nove bogove, tada rat bijaše na vratima; viðaše li se štit ili koplje meðu èetrdeset tisuæa u Izraelju? **9** Srce se moje privilo k upraviteljima Izrailjevijem, koji dragovoljno pristaše izmeðu naroda. Blagosiljajte Gospoda. **10** Koji jašete na bijelijem magaricama, koji sjedite u sudu i koji hodite po putovima, pripovijedajte. **11** Prestala je praska streljaèka na mjestima gdje se voda crpe; onđe neka pripovijedaju pravdu Gospodnju, pravdu k selima njegovijem u Izraelju; tada æe narod Gospodnji slaziti na vratu. **12** Ustani, ustani, Devoro; ustani, ustani, zapjevaj pjesmu; ustani, Varaæe, vodi u ropstvo roblje svoje, sine Avinejemov. **13** Sada æe potlaèeni obladati silnima iz naroda; Gospod mi dade da vladam silnima. **14** Iz Jefrema izide korijen njihov na Amalike; za tobom bješe Venijamin s narodom tvojim; od Mahira izidoše koji postavljaju zakone, a od Zavulona pisari. **15** I knezovi Isaharovi biše s Devorom, Isahar kao i Varak bi poslan u dolinu s ljudima koje voðaše. U dijelu Ruvimovu bijahu ljudi visokih misli. **16** Što si sjedio meðu torovima slušajuæi kako bleje stada? U dijelu Ruvimovu bijahu ljudi visokih misli. **17** Galad osta s onu stranu Jordana; a Dan što se zabavi kod laða? Asir zašto sjede na brijezu morskom i u krševima svojim osta? **18** Zavulon je narod koji dade dušu svoju na smrt, tako i Neftalim, na visokom polju. **19** Doðoše carevi, biše se; biše se carevi Hananski u Tanahu na vodi Megidskoj; ali ni mrve srebra ne dobiše. **20** S neba se vojeva, zvijezde s mjestima svojih vojevaše na Sisaru. **21** Potok Kison odnese ih, potok Kadimin, potok Kison; pogazila si, dušo moja, snažno. **22** Tada izotpadaše konjma kopita od tjeranja junaka njihovijeh. **23** Proklinjite Miroz, reèe anđeo Gospodnji, proklinjite stanovnike njegove; jer ne doðoše u pomoæ Gospodu, u pomoæ Gospodu s junacima. **24** Da je blagoslovena mimo žene Jajila žena Evera Kenejinja; mimo žene u šatorima da je blagoslovena. **25** Zaïska vode, mlijeku mu dade, u gospodskoj zdjeli donese mu povlaku. **26** Lijevom rukom maši se za kolac a desnom za malj kovaèki, i udari Sisaru, razmrksa mu glavu; probode i probi mu slijepo oèi. **27** Meðu noge njezine savi se, pade, leža; meðu noge njezine savi se, pade; gdje se savi, onđe pade mrtav. **28** S prozora gledaše majka Sisarina, i kroz rešetku vikaše: što se tako dugo ne vraæaju kola njegova? što se tako polako mièu toèkovi kola njegovijeh? **29** Najmudrije izmeðu dvorkinja njezinijeh odgovarahu joj, a i sama odgovaraše sebi: **30** Nijesu li naši? ne dijeli li pljen? po jednu djevojku, po dvije djevojke na svakoga. Pljen Šaren Sisari, pljen Šaren, vezen; Šaren, vezen s obje strane, oko vrata onima koji zaplijenije. **31** Tako da izginu svi neprijatelji tvoji, Gospode; a koji te ljube da budu kao sunce kad izlazi u sili svojoj. I zemlja bi mirna èetrdeset godina.

6 A sinovi Izrailjevi èiniše što je zlo pred Gospodom, i Gospod ih dade u ruke Madijanima za sedam godina. **2** I osili ruka Madijanska nad Izraeljem, te od straha Madijanskoga naèiniše

sebi sinovi Izrailjevi jame koje su po gorama, i peæine i ograde. **3** I kad bi Izrailci posijali, dolažahu Madijani i Amalici i istoèni narod, dolažahu na njih. **4** I stavši uoko protiv njih, potirahu rod zemaljski dori do Gaze, i ne ostavljaju hrane u Izraelju, ni ovce ni vola ni magarca. **5** Jer se podizahu sa stadima svojim i sa šatorima svojim, i dolažu kao skakavci, tako mnogo, i ne bješe broja njima ni kamilama njihovijem, i dolazeæi u zemlju pustošahu je. **6** Tada osiromaši Izraelj veoma od Madijana, i povikaše ka Gospodu sinovi Izrailjevi. **7** A kad povikaše sinovi Izrailjevi ka Gospodu od Madijana, **8** Gospod posla proroka k sinovima Izrailjevijem, a on im reèe: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ja sam vas izveo iz Misira, i izveo sam vas iz doma ropskoga, **9** I izbavio sam vas iz ruke Misirske i iz ruke svih onijeh koji vas muèahu; i odagnao sam ih ispred vas, i dao sam vama zemlju njihovu. **10** Pak vam rekoh: ja sam Gospod Bog vaš, na bojte se bogova Amoreja u kojih zemlji živite. Ali ne poslušaste glasa mojega. **11** Potom doðe anđeo Gospodnji i sjede pod hrastom u Ofri koji bijaše Joasa Avijezerita; a sin njegov Gedeon vrsjaše pšenici na gumnu, da bi pobjegao s njom od Madijana. **12** I javi mu se anđeo Gospodnji, i reèe mu: Gospod je s tobom, hrabri junaèe! **13** A Gedeon mu reèe: o gospodaru moj! kad je Gospod s nama, zašto nas snaðe sve ovo? i gdje su sva èudesa njegova, koja nam pripovijedaše oci naši govoreæi: nije li nas Gospod izveo iz Misira? a sada nas je ostavio Gospod i predao u ruke Madijanima. **14** A Gospod ga pogleda i reèe mu: idi u toj sili svojoj, i izbaviæeš Izraileja iz ruku Madijanskih. Ne poslah li te? **15** A on mu reèe: o Gospode, èim æu izbaviti Izraileja? eto, rod je moj najsriomašniji u plemenu Manasijinu, a ja sam najmanji u domu oca svojega. **16** Tada mu reèe Gospod: ja æu biti s tobom, te æeš pobiti Madijance kao jednoga. **17** A Gedeon mu reèe: ako sam našao milost pred tobom, daj mi znak da ti govorиш sa mnom. **18** Nemoj otiaæi odavde dokle se ja ne vratim k tebi i donesem dar svoj i stavim preda te. A on reèe: èekaæu dokle se vratиш. **19** Tada otide Gedeon, i zgotovi jare i od efe braæna hlebove prijesne, i metnu mesu u kotaricu a juhu u lonac, i donese mu pod hrast, i postavi. **20** A anđeo Božji reèe mu: uzmi to meso i te hlebove prijesne, i metni na onu stijenu, a juhu prolji. I on uèini tako. **21** Tada anđeo Gospodnji pruži kraj od štapa koji mu bješe u ruci i dotaèe se mesa i hlebove prijesnjih; i podiže se oganj sa stijene i spali meso i hlebove prijesne. I anđeo Gospodnji otide ispred oèiju njegovih. **22** A Gedeon vidjeæi da biješe anđeo Gospodnji, reèe: ah Gospode Bože! zato li vidjeh anđela Gospodnjega licem k licu? **23** A Gospod mu reèe: budi miran, ne boj se, neæeš umrijeti. **24** I Gedeon naèini onđe oltar Gospodu, i nazvav ga mir Gospodnji. Stoji i danas u Ofri Avijezeritskoj. **25** I istu noæ reèe mu Gospod: uzmi junca, koji je oca twojega, junca drugoga od sedam godina; i raskopaj oltar Valov koji ima otac twoj, i isijeci lug koji je kod njega. **26** I naèini oltar Gospodu Bogu svojemu navrh ove stijene, na zgodnu mjestu; pa onda uzmi drugoga junca, i prinesi žrtvu paljenicu na drvima onoga luga koji isijeæeš. **27** Tada uze Gedeon deset ljudi izmeðu sluga svojih, i uèini kako mu zapovjedi Gospod; ali se bojaše doma oca svojega i mještanu, te ne uèini danju nego uèini noæu. **28** A kad ujutru ustaše mještanu, a to raskopan oltar Valov i lug kod njega isjeæen; a junac drugi prinesen na žrtvu paljenicu na oltaru naèinjenom. **29** I rekoše jedan drugomu: ko to uèini? I traživši i raspitavši rekoše: Gedeon sin Joasov uèini to. **30** Pa rekoše

mještani Joasu: izvedi sina svojega da se pogubi, što raskopa oltar Valov i što isijeće lug kod njega. **31** A Joas reče svjema koji stajahu oko njega: vi li hoæete da branite Vala? vi li hoæete da ga izbavite? ko ga brani, poginuæe jutros. Ako je bog, neka sam raspravi s njim što mu je raskopao oltar. **32** I prozva ga onoga dana Jeroval govoreæi: neka raspravi s njim Val što mu raskopa oltar. **33** A svi Madijani i Amalici i istoèeni narod bijahu se skupili i prešavši preko Jordana bijahu stali uoko u dolini Jezraelu, **34** A duh Gospodnjki naoruža Gedeona, i on zatrubi u trubu, i skupi oko sebe porodicu Avijezerovu. **35** I posla glasnike po svemu plemenu Manasijinu, i skupiše se oko njega: posla glasnike i u pleme Asirovo i Zavulonovo i Neftalimovo, te i oni izidoše pred njih. **36** Tada reče Gedeon Bogu: ako æeš ti izbaviti mojom rukom Izrailja, kao što si rekao, **37** Evo, ja æeu metnuti runo na gumnu: ako rosa bude samo na runu a po svoj zemlji suho, onda æeu znati da æeš mojom rukom izbaviti Izrailja, kao što si rekao. **38** I bi tako; jer kad usta sjutradan, isciæedi runo, i isteèe rose iz runa puna zdjela. **39** Opet reče Gedeon Bogu: nemoj se gnjevitи na me, da progovorim još jednom; da obidem runom još jednom, neka bude samo runo suho, a po svoj zemlji neka bude rosa. **40** I Bog uèini takonu noæe; i bi samo runo suho a po svoj zemlji bi rosa.

7 I urani Jeroval, to je Gedeon, i sav narod što bijaše s njim, i stadoše uoko kod izvora Aroda; a vojska Madijanska bješe mu sa sjevera kraj gore Moreha u dolini. **2** A Gospod reče Gedeonu: mnogo je naroda s tobom, zato im neæeu dati Madijana u ruke, da se ne bi hvalio Izrailj suprot meni govoreæi: moja me ruka izbavi. **3** Nego sada oglasi da èuje narod i reci: ko se boji i koga je strah, neka se vrati i nek ide odmah ka gori Galadu. I vrati se iz naroda dvadeset i dvije tisuæe; a deset tisuæa osta. **4** Opet reče Gospod Gedeonu: još je mnogo naroda; svedi ih na vodu, i ondje æeu ti ih prebrati; za kojega ti god reèem: taj neka ide s tobom, neka ide s tobom; a za koga ti god reèem: taj neka ne ide s tobom, neka ne ide. **5** I svede narod na vodu; a Gospod reče Gedeonu: koji stane laptati jezikom vodu, kao što lapæe pas, metni ga na stranu; tako i svakoga koji klekne na koljena da pije. **6** I onijeh koji laptase, rukom svojom k ustima prinesavši vodu, bješe tri stotine ljudi; a sav ostali narod kleèe na koljena svoja da piju vode. **7** Tada reče Gospod Gedeonu: s tijeh trista ljudi koji laptas vodu izbavljau vas i predajeu ti u ruke Madijane; neka dakle odlazi sav ovaj narod svaki na svoje mjesto. **8** I narod uze brašnjenice i trube; i Gedeon otpusti sve ljude Izrailjice da idu svaki u svoj šator, a onijeh trista ljudi zadrža. A oko Madijanski bijaše niže njega u dolini. **9** I onu noæ reče mu Gospod: ustani, siði uoko, jer ti ga dадоh u ruke. **10** Ako li se bojiš sam siæi, siði uoko sa Furom momkom svojim, **11** I èuæeš šta govore, pa æe ti osiliti ruke i udariæeš na oko. I siðe on i Fura momak njegov do kraja vojske koja bijaše u okolu. **12** A Madijani i Amalici i sav narod istoèeni ležahu po dolini kao skakavci, tako ih bješe mnogo; i kamilama njihovijem ne bješe broja; bješe ih mnogo kao pijeska po brijezu morskom. **13** I kad doðe Gedeon, a to jedan pripovijedaše drugu svojemu san, i govoraše: gle, usnih, a to peèen hljeb jeèmen kotrljaše se k okolu Madijanskom i doðe do šatora i stade udarati o njih, te padahu, i ispremeta ih, i popadaše šatori. **14** A drug mu odgovori i reče: to nije drugo nego maè Gedeona sina Joasova èovjeka Izrailjca; predao mu

je u ruke Bog Madijane i sav ovaj oko. **15** I kad Gedeon èu kako onaj pripovjedi san i kako ga ovaj istumaèi, pokloni se i vrati se uoko Izrajljski i reče: ustajte, jer vam dade Gospod u ruke oko Madijanski. **16** Potom razdijeli trista ljudi u tri èete, i dade svakome po trubu u ruku i po prazan žban i po luè u žban. **17** I reèe im: na mene gledajte, pa tako èinite; gle, je æeu doæi na kraj okola, pa šta ja uæenim, to èinite. **18** Kad ja zatrubi u trubu i svi koji budu sa mnom, tada i vi zatrubit u trube oko svega okola, i vièite: maèe Gospodnjii i Gedeonov. **19** I doðe Gedeon i sto ljudi što bijahu s njim na kraj okola, u poèetak srednje straže, istom bijahu promjenili stražu; a oni zatrubiše u trube i polupaše žbanove koje imahu u rukama. **20** Tako tri èete zatrubiše u trube i polupaše žbanove, i držahu u lijevoj ruci luèeve a u desnoj trube trubeæi, i povikaše: maèe Gospodnjii i Gedeonov. **21** I stadoše svaki na svom mjestu oko vojske; a sva se vojska smete i stadoše vikati i bježati. **22** A kad zatrubiše u trube onijeh tri stotine, Gospod obrati maèe svakome na druga njegova po svemu okolu, te pobježe vojska do Vet-Asete, u Zererat, do obale Avel-meolske kod Tavata. **23** A Izrajlci iz plemena Neftalimova i Asirova i iz svega plemena Manasijina stekoste se i goniše Madijane. **24** I Gedeon posla glasnike po svoj gori Jefremovoj govoreæi: siðite pred Madijane i uhvatite im vode do Vetvare duž Jordana. I stekoste se svi ljudi iz plemena Jefremova i uhvatite vode do Vetvare duž Jordana. **25** I uhvatite dva kneza Madijanska, Oriva i Ziva, i ubiše Oriva na stijeni Orivovo, a Ziva ubiše kod tjeska Zivova; i goniše Madijane, i donesoše glavu Orivovo i Zivovo ka Gedeonu preko Jordana.

8 A ljudi od plemena Jefremova rekoše mu: šta nam to uèini te nas ne pozva kad poðe u boj na Madijane? I vikahu na nj žestoko. **2** A on im reče: pa šta sam uèinio tako kao vi? nije li pabirèenje Jefremovo bolje nego berba Avijezerova? **3** Vama je u ruke dao Gospod knezove Madijanske, Oriva i Ziva; pa što ja mogoh uèiniti tako kao vi? Tada se utiša duh njihov prema njemu kad tako govori. **4** A kad Gedeon doðe na Jordan, prijeðe preko njega s trista ljudi koji bježu s njim, a bježu umorni goneæi. **5** Pa reče ljudima Sokoæanima: dajte nekoliko hljebova narodu koji ide za mnom, jer su umorni, a ja gonim Zeveja i Salmana careve Madijanske. **6** A glavari Sokotski rekoše mu: je li pesnica Zevejeva i Salmana veæ u tvojoj ruci da domo hljeba tvojoj vojsci? **7** A Gedeon im reče: kad mi Bog preda Zeveja i Salmana u ruku, tada æeu pomlatiti tjelesa vaša trnjem iz ove pustinje i draèom. **8** I otide odandane u Fanuil, i reče Fanuiljanima isto onako, a oni mu odgovoriše kao što odgovoriše ljudi u Sokotu. **9** Zato i ljudima Fanuiljanima reče: kad se vratim zdravo, razvaliau tu kulu. **10** A Zevej i Salma bijahu u Karkoru, i vojska njihova s njima, oko petnaest tisuæa, što ih god osta od sve vojske istoèene; a pobijenijeh bijaše sto i dvadeset tisuæa ljudi koji mahahu maèem. **11** I otide Gedeon preko onijeh što žive pod šatorima, s istoka Novi i Jogveji, i udari na vojsku kad vojska stajaše bezbržna. **12** A Zevej i Salma pobjegoše, a on ih potjera, i uhvati dva cara Madijanska, Zeveja i Salmana, i raspudi svu vojsku. **13** I vrati se Gedeon sin Joasov iz boja prije sunèanoga roðaja. **14** I uhvati momka iz Sokota, i ispitiva ga; a on mu popisa knezove Sokotske i starješine, sedamdeset i sedam ljudi. **15** Pa kad doðe k Sokoæanima, reče: evo Zeveja i Salmana, za koje mi se rugaste govoreæi: je li pesnica Zevejeva i Salmana veæ

u tvojoj ruci, da damo hljeba umornijem ljudima tvojim? 16 I uvezši starješine onoga mjesta i trnja iz pustinje i drače dade na njima ugled Sokoæanima. 17 I kulu Fanuilsku razvali i pobi ljudi tamošnje. 18 Potom reèe Zeveju i Salmanu: kaki bjehu ljudi koje pobiste na Tavoru? A oni rekoše: taki kao ti; svaki bješe na oèima kao carski sin. 19 A on reèe: to bjehu moja braæea, sinovi moje matere. Tako Gospod bio živ! da ste ih ostavili u životu, ne bih vas pogubio. 20 Tada reèe Jeteru prvencu svojemu: ustani, pogubi ih. Ali dijete ne izvuèe maèea svojega, jer se bojaše, jer bješe još dijete. 21 Tada reèe Zevej i Salman: ustani ti, uloži na nas; jer kakav je èovjek onaka mu je i snaga. I ustavši Gedeon pogubi Zeveja i Salmana, i uze mjesecëæe koji bijahu o vratovima kamila njihovih. 22 Potom rekoše Izrailjci Gedeonu: budi nam gospodar ti i sin tvoj i sin sina tvojega, jer si nas izbavio iz ruke Madijanske. 23 A Gedeon im reèe: neæu vam ja biti gospodar, niti æe vam sin moj biti gospodar; Gospod æe vam biti Gospodar. 24 Još im reèe Gedeon: jedno æeu iskati od vas: da mi date svaki grivnu od plijena svojega. A grivne imahu zlatne, jer bjehu Ismailjci. 25 I odgovorìše: daæemo drage volje. I razastrvši haljinu bacaše na nju grivne, svaki od plijena svojega. 26 I bješe na mjeru zlatnijeh grivana što iziska tisuæa i sedam stotina sikala zlata, osim mjesecëæe i lanèiæa i haljina skerletnijeh, što nošahu carevi Madijanski, i osim litarova, što bijahu oko vrata kamila njihovih. 27 I Gedeon naèini od toga opleæak, i ostavi ga u svojem gradu Ofri; i ondje sav Izrailj stade èiniti preljubu za njim, i bi Gedeonu i domu njegovu zamka. 28 Tako biše pokoreni Madijani pred sinovima Izrailjevijem, i više ne digoše glave. I zemlja bi mirna èetredeset godina za vijeka Gedeonova. 29 I otìav Jeroval sin Joasov osta u svojoj kuæi. 30 A imaše Gedeon sedamdeset sinova, koji izidoše od bedara njegovih, jer imaše mnogo žena. 31 A inoèa njegova, koja bijaše u Sihemu, i ona mu rodi sina, i nadje mu ime Avimeleh. 32 Potom umrije Gedeon sin Joasov u dobroj starosti, i bi pogreben u grobu Joasa oca svojega Avijezerita u Ofri. 33 A kad umrije Gedeon, opet sinovi Izrailjevi èiniše preljubu za Valima, i postaviše sebi Val-Verita za boga. 34 I ne sjeæaše se sinovi Izrailjevi Gospoda Boga svojega, koji ih je izbavio iz ruku svihne neprijatelja njihovih unaoko, 35 I ne uèiniše milosti domu Jerovala Gedeona prema svemu dobru što je on uèinio Izraillju.

9 I Avimeleh sin Jerovalov otide u Sihem k braæi matere svoje i reèe njima i svemu rodu otaèkoga doma matere svoje govoreæi: 2 Kažite svijem Sihemljanim: šta vam je bolje, da su vam gospodari sedamdeset ljudi, svi sinovi Jerovalovi, ili da vam je gospodar jedan èovjek? I opominjite se da sam ja kost vaša i tijelo vaše. 3 Tada rekoše braæea matere njegove za nj svijem Sihemljanim sve te rijeæi, i srce njihovo privi se k Avimelehu, jer rekoše: naš je brat. 4 I dadoše mu sedamdeset sikala srebra iz doma Val-Veritova, za koje najmi Avimeleh ljudi praznova i skitnica, te iðahu za njim. 5 I doðe u kuæu oca svojega u Ofru, i pobi braæeu svoju, sinove Jerovalove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu; ali osta Jotam najmlaði sin Jerovalov, jer se sakri. 6 Tada se skupiše svi Sihemljani i sav dom Milov, i otidoše i postaviše Avimeleha carem kod hrasta koji stoji u Sihemu. 7 A kad to javiše Jotamu, otide i stade navrh gore Garizina, i podigavši glas svoj povika i reèe im: èujte me, Sihemljani, tako vas Bog èuo! 8 Išla drveta da pomažu sebi

ara, pa rekoše maslini: budi nam car. 9 A maslina im reèe: zar ja da ostavim pretilinu svoju, kojom se èast èini Bogu i ljudima, pa da idem da tumaram za druga drveta? 10 Potom rekoše drveta smokvi: hodi ti, budi nam car. 11 A smokva im reèe: zar ja da ostavim slast svoju i krasni rod svoj, pa da idem da tumaram za druga drveta? 12 Tada rekoše drveta vinovo lozi: hodi ti, budi nam car. 13 A loza im reèe: zar ja da ostavim vino svoje, koje veseli Boga i ljudе, pa da idem da tumaram za druga drveta? 14 Tada sva drveta rekoše trnu: hodi ti, budi nam car. 15 A trn odgovori drvetima: ako doista hoæete mene da pomažete sebi za cara, hodite sklonite se u hlad moj; ako li neæete, neka izide oganj iz trna i spali kedre Livanske. 16 Tako sada, jeste li pravo i pošteno radili postavivši Avimeleha carem? i jeste li dobro uèinili Jerovalu i domu njegovu? i jeste li mu uèinili kako vas je zadužio? 17 Jer je otac moj vojevao za vas i nije mario za život svoj, i izbavio vas je iz ruku Madijanskih. 18 A vi danas ustaste na dom oca mojega, i pobiste sinove njegove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu, i postaviste carem Avimeleha, sina sluškinje njegove, nad Sihemljanim zato što je brat vaš. 19 Ako ste pravo i pošteno radili danas prema Jerovalu i njegovu domu, veselite se s Avimeleha i on neka se veseli s vas. 20 Ako li nije, neka izide oganj od Avimeleha i spali Sihemljane i dom Milov, i neka izide oganj od Sihemljana i od doma Milova i spali Avimeleha. 21 Tada pobježe Jotam, i pobegav doðe u Vir, i ondje osta bojeæi se Avimeleha brata svojega. 22 I vlada Avimeleh Izrailjem tri godine. 23 Ali Bog pusti zlu volju meðu Avimeleha i meðu Sihemljane; i Sihemljani iznevjeriše Avimeleha, 24 Da bi se osvetila nepravda uèinjena na sedamdeset sinova Jerovalovih, i krv njihova da bi došla na Avimeleha brata njihova, koji ih ubi, i na Sihemljane, koji ukrijepiše ruku njegovu da ubije braæeu svoju. 25 I Sihemljani pometaše mu zasjede po vrhovima gorskim, pa pljenjahu sve koji prolažahu mimo njih onijem putem. I bi javljeno Avimelehu. 26 Potom doðe Gal sin Evedov sa svojom braæom, i uljezoše u Sihem, i Sihemljani se pouzdaše u nj. 27 I izašavši u polje braše vinograde svoje i gaziše grožđe, i veseliše se; i uðoše u kuæu boga svojega, i jedoše i piše, i psovaše Avimeleha. 28 I Gal sin Evedov reèe: ko je Avimeleh i šta je Sihem, da mu služimo? Nije li sin Jerovalov? a Zevul nije li njegov pristav? Služite sinovima Emora oca Sihemova. A što bismo služili tomu? 29 O kad bi taj narod bio pod mojom rukom, da smetnem Avimeleha! I reèe Avimelehu: prikupi vojsku svoju, i izidi. 30 A kad èu Zevul, upravitelj gradski, rijeæi Gala sina Evedova, razgnjevi se vrlo. 31 I posla tajno poslanike k Avimelehu i poruèi mu: evo Gal sin Evedov i braæea mu doðoše u Sihem, i evo pobuniše grad na te. 32 Nego ustani noæu ti i narod što je s tobom, i zasjedi u polju. 33 A ujutru kad sunce ograne, digni se i udari na grad; i evo on i narod koji je s njim izaæi æe preda te, pa uèini s njim što ti može ruka. 34 I Avimeleh usta noæu i sav narod što bješe s njim; i zasjedoše Sihemu u èetiri èete. 35 A Gal sin Evedov izide i stade pred vratima gradskim; a Avimeleh i narod što bješe s njim izide iz zasjede. 36 A Gal vidjev narod reèe Zevulu: eno narod slazi svrh gore. A Zevul mu odgovori: od sjena gorskoga èine ti se ljudi. 37 Opet progovori Gal i reèe: eno narod slazi s visa, i èeta jedna ide putem k šumi Meonensiskoj. 38 A Zevul mu reèe: gdje su ti sada usta, kojima si govorio: ko je Avimeleh da mu služimo? Nije li to onaj narod koji si prezirao? Izidi sada, i bij se s njim. 39 I izide Gal pred Sihemljanim, i pobi

se s Avimelehom. **40** Ali Avimeleh ga potjera, i on pobježe od njega; i padoše mnogi pobijeni do samijeh vrata gradskih. **41** I Avimeleh osta u Arumi; a Zevul istjera Gala i braeū njegovu, te ne mogahu sjedeti u Sihemu. **42** A sjutradan izide narod u polje, i bi javljeno Avimelehu. **43** A on uze narod svoj i razdijeli ga u tri eete, i namjesti ih u zasjedu u polju; i kad vidje gdje narod izlazi iz grada, skoēi na njih i pobi ih. **44** Jer Avimeleh i ēeta koja bijaše s njim udariše i stadoše kod vrata gradskih; a druge dvije eete udariše na sve one koji bijahu u polju, i pobiše ih. **45** I Avimeleh bijaše grad vas onaj dan, i uze ga, i pobi narod koji bješe u njemu, i raskopa grad, i posjija so po njemu. **46** A kad to ēuše koji bijahu u kuli Sihemskoj, uđoše u kulu kuæe boga Verita. **47** I bi javljeno Avimelehu da su se ondje skupili svi koji bijahu u kuli Sihemskoj. **48** Tada Avimeleh izide na goru Salmon, on i sav narod što bješe s njim; i uzev Avimeleh sjekiru u ruku otsjeće granu od drveta i podiže je i metnu je na rame, i reèe narodu koji bijaše s njim: što vidjeste da sam ja uèinio, brzo ēinite kao ja. **49** I svaki iz naroda otsjeće sebi granu, i pođoše za Avimelehom i pomenaše grane oko kule, i zapališe njima grad; i izgiboše svi koji bijahu u kuli Sihemskoj, oko tisuæu ljudi i žena. **50** Potom otide Avimeleh na Teves, i stade u oko kod Tevesa, i uze ga. **51** A bijaše tvrda kula usred grada, i u nju pobjegoše svi ljudi i žene i svi graðani, i zatvorivši se popeše se na krov od kule. **52** A Avimeleh dođe do kule i udari na nju, i dođe do vrata od kule da je zapali ognjem. **53** Ali jedna žena baci komad žrvnja na glavu Avimelehu i razbri mu glavu. **54** A on brže viknu momka koji mu nošaše oružje, i reèe mu: izvadi maè svoj i ubij me, da ne reku za me: žena ga je ubila. I probode ga sluga njegov, te umrije. **55** A kad vidješe Izrailci gdje pogibe Avimeleh, otidoše svaki u svoje mjesto. **56** Tako plati Bog Avimelehu za zlo koje je uèinio ocu svojemu ubivši sedamdeset braæe svoje. **57** I sve zlo ljudi Sihemljana povrati Bog na njihove glave, i steèe im se kletva Jotama sina Jerovalova.

10 A poslije Avimeleha usta da izbavi Izrailja Tola sin Fuve sina Dodova, èovjek plemena Isaharova, koji sjeðaše u Samiru u gori Jefremovoj. **2** I bi sudija Izraju dvadeset i tri godine, pa umrije i bi pogreben u Samiru. **3** Poslije njega usta Jair od plemena Galadova, i bi sudija Izraju dvadeset i dvije godine; **4** I imaše trideset sinova, koji jahahu na tridesetoro magaradi, i imahu trideset gradova, koji se zovu sela Jairova do danas i jesu u zemlji Galadovoj. **5** I umrije Jair, i bi pogreben u Kamonu. **6** A sinovi Izraijevi opet èiniše što je zlo pred Gospodom, i služiše Valima i Astartatom, i bogovima Sirskim, i bogovima Sidonskim, i bogovima Moavskim, i bogovima sinova Amonovijeh i bogovima Filistejskim; i ostaviše Gospoda i ne služiše mu. **7** Zato se razgnjevi Gospod na Izraiju, te ih dade u ruke Filistejima i u ruke sinovima Amonovijem. **8** A oni gaziše i satiraše sinove Izraijeve od one godine osamnaest godina, sve sinove Izraijeve koji bijahu s onu stranu Jordana, u zemlji Amorejskoj, koja je u Galadu. **9** I prijeðoše sinovi Amonovi preko Jordana da se biju i s Judom i s Venijaminom i s domom Jefremovijem; i bi Izraij u velikoj nevolji. **10** Tada vapiše sinovi Izraijevi ka Gospodu govoreæi: sagriješismo ti što ostavismo Boga svojega i služiæmo Valima. **11** A Gospod reèe sinovima Izraijevijem: od Misiraca i od Amoreja i od sinova Amonovijeh i od Filisteja, **12** I od Sidonjana i od Amalika i od Maonaca, koji

vas muèiše, nijesam li vas izbavljao kad vapijaste k meni? **13** Ali vi ostaviste mene i služiše drugim bogovima; zato vas više neæeu izbavljati. **14** Idite i vièete one bogove koje ste izabrali, neka vas oni izbave u nevolji vašoj. **15** A sinovi Izrailevi rekoše Gospodu: sagriješismo; èini s nama što ti je drago, samo nas sada izbavi. **16** I pobacaše između sebe bogove tuđe, i stadoše služiti Gospodu; i sazali mu se radi muke sinova Izrailevijeh. **17** A sinovi Amonovi skupiše se i stadoše u oko u Galadu; skupiše se i sinovi Izrailevi i stadoše u oko u Mispi. **18** A narod i knezovi Galadski rekoše jedan drugomu: ko æe poèeti boj sa sinovima Amonovijem? on neka bude poglavar svjema koji žive u Galadu.

11 A Jeftaj od Galada bijaše hrabar junak, ali sin jedne kurve, s kojom Galad rodi Jeftaja. **2** Ali Galad i žena njegova rodi sinova, pa kad dorastoše sinovi te žene, otjeraše Jeftaja rekaši mu: neæeš imati našljedstva u domu oca našega, jer si sin druge žene. **3** Zato pobježe Jeftaj od braæe svoje, i nastani se u zemlji Tovu; i stekoše se k njemu ljudi praznovi, i iðahu s njim. **4** A poslije nekoga vremena zavojšiše sinovi Amonovi na Izraiju; **5** I kad zavojšiše sinovi Amonovi na Izraiju, otidoše starješine Galadske dovedu Jeftaja iz zemlje Tova. **6** I rekoše Jeftaju: hodi i budi nam vojvoda, da vojujemo sa sinovima Amonovijem. **7** A Jeftaj reèe starješinama Galadskim: ne mrzite li vi na me, i ne istjeraste li me iz doma oca mojega? Što ste dakle došli k meni sada kad ste u nevolji? **8** A starješine Galadske rekoše Jeftaju: zato smo sada došli opet k tebi da poðeš s nama i da vojuješ sa sinovima Amonovijem i da nam bude poglavar svjema koji živimo u Galadu. **9** A Jeftaj reèe starješinama Galadskim: kad hoæete da me odvedete natrag da vojujem sa sinovima Amonovijem, ako mi ih da Gospod, hoæu li vam biti poglavar? **10** A starješine Galadske rekoše Jeftaju: Gospod neka bude svjedok meðu nama, ako ne uèinimo kako si kazao. **11** Tada otide Jeftaj sa starješinama Galadskim, i narod ga postavi poglavarem i vojvodom nad sobom; i Jeftaj izgovori pred Gospodom u Mispi sve rijeèi koje bješe rekao. **12** Potom posla Jeftaj poslanike k caru sinova Amonovijeh, i poruèi: Šta imaš ti sa mnom, te si došao k meni da ratuješ po mojoj zemlji? **13** A car sinova Amonovijeh reèe poslanicima Jeftajevim: što je uzeo Izraij moju zemlju kad dođe iz Misira, od Arnona do Javoka i do Jordana; sada dakle vrati mi je s mirom. **14** Ali Jeftaj posla opet poslanike k caru sinova Amonovijeh, **15** I poruèi mu: ovako veli Jeftaj: nije uzeo Izraij zemlje Moavsko ni zemlje sinova Amonovijeh. **16** Nego izašavši iz Misira prijeđe Izraij preko pustinje do Crvenoga Mora i dođe do Kadisa. **17** I posla Izraij poslanike k caru Edomskomu i reèe: pusti da prođem kroz tvoju zemlju. Ali ne posluša car Edomski. Posla takoðe k caru Moavskomu; ali ni on ne htje. I tako staja Izraij u Kadisu. **18** Potom iduæi preko pustinje obide zemlju Edomsku i zemlju Moavsku, i došavši s istoka zemlji Moavskoj stade uoko s onu stranu Arnona; ali ne prijeðoše preko meðe Moavsko, jer Arnon bješe meða Moavsko. **19** Nego posla Izraij poslanike k Sionu caru Amorejskomu, caru Esevonskomu, i reèe mu Izraij: dopusti nam da prođemo kroz tvoju zemlju do svojega mesta. **20** Ali Sion ne vjerova Izraiju da ga pusti da prijeđe preko meðe njegove, nego Sion skupi sav svoj narod i stadoše uoko u Jasi, i pobi se s Izraijem. **21** A Gospod Bog Izrailev predade Siona i sav narod njegov u ruke sinovima Izrailevijem, te ih pobiše; i zadobi Izraij svu zemlju Amoreja, koji življahu u

onoj zemlji. **22** Zadobiše svu zemlju Amorejsku od Arnona do Javoka, i od pustinje do Jordana. **23** Tako je dakle Gospod Bog Izrailjev otjerao Amoreje ispred naroda svojega Izraelija, pa ti li hoćeš da je zemlja njihova tvoja? **24** Nije li tvoje ono što ti da da je tvoje Hemos bog tvoj? tako koga god Gospod Bog naš otjera ispred nas, onoga je zemlja naša. **25** Ili si ti po èem bolji od Valaka sina Seforova cara Moavskoga? Je li se on kad svaðao s Izraeljem? Je li kad vojevao s nama? **26** Izraelj živi u Esevonus i u selima njegovijem i u Aroiru i selima njegovijem i po svijem gradovima duž Arnona tri stotine godina; zašto ne oteste za toliko vremena? **27** I tako nijesam ja tebi skrivo, nego ti meni èiniš zlo ratujuæi na me. Gospod sudija nek sudi danas između sinova Izrailjevih i sinova Amonovijeh. **28** Ali car sinova Amonovijeh ne posluša rijeèi koje mu poruèi Jeftaj. **29** I siðe na Jeftaja duh Gospodnj, te proðe kroz Galad i kroz Manasiju, proðe i Mispu Galadsku, i od Mispe Galadske doðe do sinova Amonovijeh. **30** I zavjetova Jeftaj zavjet Gospodu i reèe: ako mi daš sinove Amonove u ruke, **31** Što god izide na vrata iz kuæe moje na susret meni, kad se vratim zdrav od sinova Amonovijeh, biæe Gospodnje, i prinjeæeu na žrtvu paljenicu. **32** I tako doðe Jeftaj do sinova Amonovijeh da se bije s njima; i Gospod mu ih dade u ruke. **33** I pobi ih od Aroira pa do Minita u dvadeset gradova i do ravnice vinogradarske u boju vrlo velikom; i sinovi Amonovi biæe pokoreni pred sinovima Izrailjevijem. **34** A kad se vraæeæe Jeftaj kuæi svojoj u Mispu, gle, kæi njegova izide mu na susret s bubenjima i sviralamama; ona mu bijaæe jedinica, i osim nje ne imaæe ni sina ni kæeri. **35** Pa kad je ugleda, razdrije haljine svoje i reèe: ah kæeri moja! vele li me obori! ti si od onijeh što me cvijele; jer sam otvorio usta svoja ka Gospodu, i ne mogu poreæi. **36** A ona mu reèe: oèe moj, kad si otvorio usta svoja ka Gospodu, uèini mi, kako je izašlo iz usta tvojih, kad te je Gospod osvetio od neprijatelja tvojih, sinova Amonovijeh. **37** Još reèe ocu svojemu: uèini mi ovo: ostavi me do dva mjeseca da otidem da se popnem na gore da oplaæem svoje djevojašto s drugama svojim. **38** A on joj reèe: idi. I pusti je na dva mjeseca, i ona otide s drugama svojim i oplakiva djevojašto svoje po gorama. **39** A kad proðoše dva mjeseca, vrati se k ocu svojemu, i on svrši na njoj zavjet svoj koji bješe zavjetovao. A ona ne pozna èovjeka. I posta obiæaj u Izraelju. **40** Da od godine do godine idu kæeri Izraeljeve da plaèu za kæerju Jeftaja od Galada, èetiri dana u godini.

12 A ljudi od plemena Jefremova skupiše se, i prešavši na sjever rekoše Jeftaju: zašto si išao u boj na sinove Amonove a nas nijesi pozvao da idemo s tobom? spaliæemo ognjem dom tvoj i tebe. **2** A Jeftaj im reèe: imah veliku raspru sa sinovima Amonovijem ja i moj narod, i pozvah vas, ali me ne izbaviste iz ruku njegovijeh. **3** Pa videæei da me ne izbaviste, stavih dušu svoju u ruku svoju, i otidoh na sinove Amonove, i Gospod mi ih dade u ruke; pa što ste sada došli k meni da se bijete sa mnom? **4** Tada Jeftaj skupi sve ljudi od Galada, i udari na Jefrema; i ljudi od Galada pobiše Jefrema; jer gorovrahu: bjegunci ste Jefremovi vi, ljudi od Galada, koji se bavite među Jefremom i među Manasijom. **5** I Galad uze Jefremu brodove Jordanske. I kad koji od Jefrema dobježe i reèe: pusti me da prijeđem, rekoše mu oni od Galada: jesli li od Jefrema? I kad on reèe: nijesam, **6** Onda mu rekoše: reci: Šibolet. A on reèe: Šibolet, ne moguæi dobro izgovoriti.

Tada ga uhvatiše i zaklaše na brodu Jordanskom. I pogibe u ono vrijeme iz plemena Jefremova èetrdeset i dvije tisuæe. **7** I Jeftaj bi sudija Izraelju šest godina; i umrije, i bi pogreben u gradu Galadskom. **8** A poslije njega bi sudija Izraelju Avesan iz Vitlejema. **9** I imaæe trideset sinova i trideset kæeri, koje razuda iz kuæe, a trideset djevojaka doveðe sinovima svojim iz drugih kuæe; i bi sudija Izraelju sedam godina. **10** Potom umrije Avesan, i bi pogreben u Vitlejemu. **11** A poslije njega bi sudija Izraelju Elon od Zavulona; on bi sudija Izraelju deset godina. **12** Potom umrije Elon od Zavulona i bi pogreben u Ajalonu u zemlji Zavulonovoj. **13** Poslije njega bi sudija Izraelju Avdon sin Eliov Faratonjanin. **14** On imaæe èetrdeset sinova i trideset unuka, koji jahahu sedamdesetoro magaradi. I bi sudija Izraelju osam godina. **15** Potom umrije Avdon sin Eliov Faratonjanin, i bi pogreben u Faratonu u zemlji Jefremovoj na gori Amaliékoj.

13 A sinovi Izraeljevi opet èiniše što je zlo pred Gospodom, i Gospod ih dade u ruke Filistejima za èetrdeset godina. **2** A bijaæe jedan èovjek od Saraje od plemena sinova Danovijeh, po imenu Manoje, i žena mu bješe nerotkinja, i ne raðaše. **3** Toj ženi javi se anđeo Gospodnj i reèe joj: gle, ti si sad nerotkinja, i nijesi raðala; ali æeš zatrudnjeti i rodiaæeš sina. **4** Nego sada èuvaj se da ne piješ vina ni silovita piæa, i da ne jedeš ništa neèisto. **5** Jer gle, zatrudnjiaæeš, i rodiaæeš sina, i britva da ne prijeđe po njegovoj glavi, jer æe dijete biti nazirej Božji od utrobe materine, i on æe poèeti izbavljati Izraelja iz ruku Filistejskih. **6** I žena doðe i reèe mužu svojemu govoreæi: èovjek Božji doðe k meni, i lice mu bijaæe kao lice anđela Božjeg, vrlo straæno; ali ga ne zapitah odakle je, niti mi on kaza svojega imena. **7** Nego mi reèe: gle, ti æeš zatrudnjeti, i rodiaæeš sina; zato sada ne pij vina ni silovita piæa i ne jedi ništa neèisto; jer æe dijete biti nazirej Božji od utrobe materine pa do smrti. **8** Tada se Manoje pomoli Gospodu i reèe: o Gospode! neka opet doðe k nama èovjek Božji, kojega si slao, da nas nauèi šta æemo èiniti s djetetom, kad se rodi. **9** I usliši Gospod glas Manojev; i doðe opet anđeo Gospodnj k ženi kad sjedjaše u polju; a Manoje muž njezin ne bješe kod nje. **10** Tada žena brže otréa i javi mužu svojemu govoreæi mu: evo, javi mi se onaj èovjek, koji mi je prije dolazio. **11** A Manoje ustavši poðe sa ženom svojom; i kad doðe k èovjeku, reèe mu: jesli li ti onaj èovjek što je gorovio ovoj ženi? On odgovori: jesam. **12** A Manoje reèe: kad bude što si kazao, kako æe biti pravilo za dijete i šta æe èiniti s njim? **13** A anđeo Gospodnj reèe Manoju: žena neka se èuva od svega što sam joj kazao. **14** Neka ne jede ništa što dolazi s vinove loze, i vina ni silovita piæa neka ne pije, i ništa neèisto neka ne jede. Što sam joj zapovjedio sve neka drži. **15** Tada reèe Manoje anđelu Gospodnjemu: radi bismo te ustaviti da ti zgotovimo jare. **16** A anđeo Gospodnj odgovori Manoju: da me i ustaviš, neæeu jesti tvojega jela; nego ako hoæeš zgotoviti žrtvu paljenicu, prinesi je Gospodu. Jer Manoje nije znao da je anđeo Gospodnj. **17** Opet reèe Manoje anđelu Gospodnjemu: kako ti je ime? da ti zahvalimo kad se zbude što si rekao. **18** A anđeo Gospodnj odgovori mu: što pitaæ za ime moje? Èudno je. **19** Tada Manoje uze jare i dar, i prineše Gospodu na stijeni; a anđeo uèini èudo pred Manojem i ženom njegovom; **20** Jer kad se podiže plamen s oltara k nebu, anđeo Gospodnj podiže se u plamenu s oltara; a Manoje i žena njegova videæei to padaæe nièice na zemlju; **21** I anđeo se Gospodnj ne javi više Manoju ni

ženi njegovoj. Tada Manoje razumje da je anđeo Gospodnji. **22** I reče Manoje ženi svojoj: zacijelo æemo umrijeti, jer vidjesmo Boga. **23** A žena mu reče: kad bi htio Bog da nas ubije, ne bi primio iz naših ruku žrtve paljenice ni dara, niti bi nam pokazao svega ovoga, niti bi nam sad objavio takih stvari. **24** I tako ta žena rodi sina, i nadje mu ime Samson; i dete odraste, i Gospod ga blagoslovci. **25** I duh Gospodnji poče hoditi s njim po okolu Danovu, između Saraje i Estaola.

14 I siđe Samson u Tamnat, i vidje ondje jednu djevojku između kæeri Filistejskih. **2** I vrativši se kaza ocu svojemu i materi svojoj govoreći: vidjeh djevojku u Tamnatu između kæeri Filistejskih; oženite me njom. **3** A otac i mati rekoše mu: zar nema djevojke među kæerima tvoje braæe u svem narodu mom, da ideš da se oženiš između Filisteja neobrezanjih? A Samson odgovori ocu svojemu: njom me oženi, jer mi je ona omiljela. **4** A otac i mati njegova ne znadijahu da je to od Gospoda, i da traži zadjevici s Filistejima; jer u ono vrijeme Filisteji vladaju sinovima Izrailjevijem. **5** I tako siđe Samson s ocem svojim i s materom svojom u Tamnat, i kad dođoše do vinograda Tamnatskih, gde, mlad lav riæuæi sukobi ga. **6** I duh Gospodnji siđe na nj, te rastrže lava kao jare nemajuæi ništa u ruci: i ne kaza ocu ni materi šta je uèinio. **7** I tako došavši govor s djevojkom, i ona omilje Samsonu. **8** A poslije nekoliko dana iduæi opet da je odvede, svrne da vidi mrtvoga lava; a gle, u mrtvom lavu roj pèela i med. **9** I izvadi ga u ruku, i poðe putem jeduæi; i kad doðe k ocu i materi, dade im te jedoše; ali im ne reče da je iz mrtvoga lava izvadio med. **10** I tako doðe otac njegov k onoj djevojci, i Samson uèini ondje veselje, jer tako èinjuh momci. **11** I kad ga vidješe Filisteji, izabraše trideset druga da budu s njim. **12** I reče im Samson: ja æeu vam zagonenuti zagonetku, pa ako mi je odgonenete za sedam dana dok je veselje i pogodite, daæeu vam trideset košulja i tridesetore sveæane haljine. **13** Ako li ne odgonenete, vi æete dati meni trideset košulja i tridesetore sveæane haljine. A oni mu rekoše: zagoneni zagonetku svoju, da èujemo. **14** Tada im reče: od onoga koji jede izide jelo, i od ljtogata izide slatko. I ne mogoše odgonenuti zagonetke tri dana. **15** I sedmi dan rekoše ženi Samsonovoj: nagovori muža svojega da nam kaže zagonetku, ili æemo spaliti ognjem tebe i dom oca svojega. Jeste li nas zato pozvali da nam uzmete imanje? je li tako? **16** I stade plakati žena Samsonova pred njim govoreći: ti mrziš na me, i ti me ne ljubiš; zagonenuo si zagonetku sinovima naroda mojega, a neæeš meni da je kažeš. A on joj reče: gle, ni ocu svojemu ni materi svojoj nijesam je kazao, a tebi da je kažem? **17** I ona plaka pred njim za sedam dana dokle traðaše veselje. A sedmi dan kaza joj, jer bješe navalila na nj; a ona kaza zagonetku sinovima naroda svojega. **18** Tada mu rekoše ljudi grada onoga sedmi dan dok sunce ne zaðe: šta je slaðe od meda, i šta je ljuæe od lava? A on im reče: da nijeste orali na mojoj junici, ne biste pogodili moje zagonetke. **19** I doðe na nj duh Gospodnji, te siđe u Askalon, i pobi ondje trideset ljudi, i uze odjelo s njih i dade sveæane haljine onima koji odgonenuše zagonetku; i rasrdi se vrlo i otide kuæi oca svojega. **20** A žena Samsonova udade se za druga njegova, s kojim se bijaše udružio.

15 A poslije nekoliko dana, o pšeniènoj žetvi, doðe Samson da pohodi ženu svoju donesavši joj jare, i reče: idem k

ženi svojoj u ložnicu. Ali mu otac njezin ne dade da uðe. **2** Jer reče otac njezin: ja mišljah zacijelo da ti nije po volji, pa je dадох drugu tvojemu; nego mlaða sestra njezina nije li ljepša od nje? uzmi nju mjesto one. **3** A Samson im reče: ja neæu biti kriv Filistejima kad im uèinim zlo. **4** I otisavši Samson uhvati trista lisica, i uze luèea, i sveza po dvije za repove, i metnu po jedan luè među dva repa, **5** Pa zapali luèeve, i pusti u ljetinu Filistejsku, i popali ljetinu požnjevenu i nepožnjevenu, i vinograde i maslinice. **6** Tada Filisteji rekoše: ko je to uèinio? I odgovoriše: Samson zet Tamnaæaninov, jer mu uze ženu i dade je drugu njegovu. Tada dođoše Filisteji i spališe ognjem nju i oca njezina. **7** A Samson im reče: ako ste i uèinili tako, opet æeu vam se osvetiti, pa æeu se onda okaniti. **8** I polomi ih ljuto nogama po bedrima: potom otide i nastani se u peæini od stjene Itama. **9** Tada izidoše Filisteji i stadoše uoko prema Judi, i raširiše se do Lehijske. **10** A ljudi od Jude rekoše: što ste izašli na nas? I odgovoriše: izašli smo da sveæemo Samsona i da mu uèinimo kako je on nama uèinio. **11** Tada izide tri tisuæe ljudi iz Jude k peæini u stjeni Itamu, i rekoše Samsonu: ne znaš li da Filisteji vladaju nad nama? zašto si nam dakle to uèinio? A on im reče: kako su oni meni uèinili tako ja uèinim njima. **12** Oni mu rekoše: došli smo da te sveæemo i predamo u ruke Filistejima. A Samson im reče: zakunite mi se da neæete vi uložiti na me. **13** Oni mu odgovoriše i rekoše: neæemo; nego æemo te samo svezati i predati u njihove ruke, ali te neæemo pogubiti. I svezaše ga u dva nova uža i odvedoše ga iz stjene. **14** I kad on doðe do Lehijske, Filisteji ga sretoše vièuæi od radosti; a duh Gospodnji siđe na nj, i uža na rukama njegovima postaše kao konci izgorjeli od vatre, i spadoše sveze s ruku njegovih. **15** I on naðe èeljust magareæu još sirovu, i pruživ ruku svoju uze je, i pobi njom tisuæu ljudi. **16** Potom reče Samson: èeljušæu magareæom jednu gomilu, dvije gomile, èeljušæu magareæom pobih tisuæu ljudi. **17** A kad izreèe, baci èeljust iz ruke svoje, i nazva ono mjesto Ramat-Lehija. **18** I bijaše žedan jako, te zavapi ka Gospodu i reče: ti si uèinio rukom sluge svojega ovo izbavljenje veliko; a sada hoæu li umrijeti od žeði, ili æeu pasti u ruke neobrezanima? **19** Tada Bog rascijepi stijenu u Lehijsi, i proteèe voda iz nje, te se napi, i povrati mu se duh i oživje. Zato se prozva onaj izvor En-Akore, koji je u Lehijsi do današnjeg dana. **20** I bi sudija Izraelju za vremena Filistejskoga dvadeset godina.

16 Potom otide Samson u Gazu, i ondje vidje jednu ženu kurvu, i uðe k njoj. **2** I ljudima u Gazi bi kazano: doðe Samson ovamo. I opkolije i vrebaše ga cijelu noæ na vratima gradskim; i stajahu u potaji cijelu noæ govoreći: dok svane, ubiæemo ga. **3** Ali Samson spavav do ponoæei usta u ponoæei, i šepeva vrata gradska s ova dovratka i išëupa ih s prijevornicom zajedno, i metnu ih na ramena i odnese navrh gore koja je prema Hevronu. **4** Poslije toga zamilova djevojku na potoku Soriku, kojoj bješe ime Dalida. **5** I dođoše k njoj knezovi Filistejski i rekoše joj: prevari ga i iskušaj gdje mu stoji velika snaga i kako bismo mu dosadili da ga sveæemo i svladamo; a mi æemo ti dati svaki po tisuæu i sto srebrnika. **6** I Dalida reče Samsonu: hajde kaži mi gdje stoji twoja velika snaga i èim bi se mogao svezati i svladati. **7** A Samson joj reče: da me sveæu u sedam gužava sirovijeh neosušenijeh, onda bih izgubio snagu i bio kao i drugi èovjek. **8** I donesoše joj knezovi Filistejski sedam

gužava sirovijeh, još neosušenijeh, i ona ga sveza njima. **9** A kod nje bijaše zasjeda u sobi; i ona mu reče: eto Filisteja na te, Samsone! A on pokida gužve, kao što se kida konac od kudjeleje kad osjeti vatrui; i ne dozna se za snagu njegovu. **10** Potom reče Dalida Samsonu: gle, prevario si me, i slagao si mi; nego hajde kaži mi ēim bi se mogao svezati. **11** A on joj reče: da me dobro svežu novim užima kojima nije ništa rađeno, tada bih izgubio snagu i bio bih kao drugi ēovjek. **12** I Dalida uze nova uža, i sveza ga njima, pak mu reče: eto Filisteja na te, Samsone! A zasjeda bijaše u sobi. A on raskide s ruku uža kao konac. **13** Tada reče Dalida Samsonu: jednako me varasi i lažeš mi; kaži mi ēim bi se mogao svezati? A on joj reče: da sedam pramena kose na glavi mojoj privješ na vratilo. **14** I ona zaglavivši vratilo kocem, reče: evo Filisteja na te, Samsone! A on se probudi od sna, i istrež kolac i osnovu i vratilo. **15** Opet mu ona reče: kako možeš govoriti: Ijubim te, kad srce tvoje nije kod mene? Veće si me tri puta prevario ne hoteći mi kazati gdje ti je velika snaga. **16** I ona mu dosađivaše svojim rijećima svaki dan i navaljivaše na nj, i duša mu prenemože da umre, **17** Te joj otvori cijelo srce svoje, i reče joj: britva nije nikad prešla preko glave moje, jer sam nazirej Božji od utrobe matere svoje; da se obrijem, ostavila bi me snaga moja i oslabio bih, i bio bih kao svaki ēovjek. **18** A Dalida videće da joj je otvorio cijelo srce svoje, posla i pozva knezove Filistejske poručivši im: hodite sada, jer mi je otvorio cijelo srce svoje. Tada dođoše knezovi Filistejski k njoj i donesoše novce u rukama svojim. **19** A ona ga uspava na krilu svojem, i dozva ēovjeka te mu obrija sedam pramena kose s glave, i ona ga prva svlada kad ga ostavi snaga njegova. **20** I ona reče: eto Filisteja na te, Samsone! A on probudiv se od sna reče: izazevi æeu kao i prije i oteæeu se. Jer ne znadijaše da je Gospod otstupio od njega. **21** Tada ga uhvatiše Filisteji, i iskopaše mu oèi, i odvedoše ga u Gazu i okovaše ga u dvoje verige mјedene; i meljaše u tamnici. **22** A kosa na glavi njegovoj poèe rasti kao što je bila kad ga obrijaše. **23** I knezovi Filistejski skupiše se da prinesu veliku žrtvu Dagonu bogu svojemu, i da se provesele; pa rekoše: predade nam bog naš u ruke naše Samsona neprrijatelja našega. **24** Također i narod vidjevši ga hvaljaše boga svojega govoreći: predade nam bog naš u ruke naše neprrijatelja našega i zatiraèa zemlje naše i koji pobi tolike između nas. **25** I kad se razveseli srce njihovo rekoše: zovite Samsona da nam igra. I dozvaše Samsona iz tamnice da im igra, i namjestiše ga među dva stupa. **26** Tada Samson reče momku koji ga držaše za ruku: pusti me, da opipam stupove na kojima stoji kuæa, da se naslonim na njih. **27** A kuæa bijaše puna ljudi i žena i svi knezovi Filistejski bijahu onđe; i na krovu bijaše oko tri tisuæe ljudi i žena, koji gledaju kako Samson igra. **28** Tada Samson zavapi ka Gospodu i reče: Gospode, Gospode! opomeni me se, molim te, i ukrijevi me, molim te, same sada, o Božje! da se osvetim jedanput Filistejima za oba oka svoja. **29** I zagri Samson dva stupa srednja, na kojima stajaše kuæa, i nasloni se na njih, na jedan desnom a na drugi lijevom rukom svojom. **30** Pa onda reče Samson: neka umrem s Filistejima. I naleže jako, i pade kuæa na knezove i na sav narod koji bješe u njoj; i bi mrtvijeh koje pobi umiruæi više nego onijeh koje pobi za života svojega. **31** Poslije dođoše braæa njegova i sav dom oca njegova, i uzeše ga, i vrativši se pogreboše ga između Saraje i Estaola u grobu Manoja oca njegova. A on bi sudija Izrailej u dvadeset godina.

17 A bijaše jedan ēovjek iz gore Jefremove po imenu Miha. **2** On reče materi svojoj: tisuæa i sto srebrnika, što su ti ukradeni, za koje si klela i govorila preda mnom, evo, to je srebro u mene, ja sam ga uzeo. A mati mu reče: Gospod da te blagoslovi, sine! **3** A kad vrati tisuæu i sto srebrnika materi svojoj, reče mati njegova: to sam srebro posvetila Gospodu iz svoje ruke za tebe, sine moj, da se naæini od njega lik rezan i liven; zato ti ga sada dajem natrag. **4** Ali on opet dade srebro materi svojoj, a mati uze dvjesta srebrnika i daze zlataru, a on naæini od njega lik rezan i liven, te bijaše u kuæi Mišinoj. **5** I taj Miha imâše kuæu za bogove, i naæini opleæak i likove, i posveti jednoga između sinova svojih da mu bude sveštenik. **6** U to vrijeme ne bješe cara u Izraileju: svaki ēinjaješte što mu bijaše drago. **7** A bješe jedan mladiæ iz Vitlejema Judina, od porodice Judine, koji bješe Levit i onđe boravljao. **8** On otide iz toga grada, Vitlejema Judina, da se nastani gdje može; i iduæi svojim putem dođe u goru Jefremovu do kuæe Mišine. **9** A Miha mu reče: otkuda ideš? Odgovori mu Levit: iz Vitlejema Judina, idem da se nastanim gdje mogu. **10** A Miha mu reče: ostani kod mene, i budi mi otac i sveštenik, a ja æeu ti dati deset srebrnika na godinu i dvoje haljine i hranu. I otide Levit k njemu. **11** I Levitu bi po volji da ostane kod njega, i bi mu taj mladiæ kao da mu je sin. **12** I Miha posveti Levitu da mu je sveštenik taj mladiæ, i osta u kuæi Mišinoj. **13** Tada reče Miha: sada znam da æe mi Gospod uèiniti dobro zato što imam Levita sveštenika.

18 U to vrijeme ne bješe cara u Izraileju, i u to vrijeme pleme Danovo tražaše sebi našljedstvo gdje bi nastavalo, jer mu do tada ne bješe dopalo našljedstvo među plemenima Izrailevijem. **2** Zato poslaše sinovi Danovi iz porodice svoje pet ljudi između sebe, hrabre ljudi od Saraje i Estaola, da uhode zemlju i dobro razmotre, i rekoše im: idite, razmotrite zemlju. I oni otidoše u goru Jefremovu u kuæu Mišinu i zanoæeše onđe. **3** I kad bijahu kod kuæe Mišine, poznaje glas onoga mladiæa Levita, i svrativši se onamo rekoše mu: ko te dovede ovamo? i šta radiš tu? i šta æeš tu? **4** A on im reče: tako i tako uèini mi Miha, i najmi me da mu budem sveštenik. **5** A oni mu rekoše: upitaj Boga da znamo hoæe li nam biti sreæan put na koji pođosmo. **6** A sveštenik im reče: idite s mirom; po volji je Gospodu put kojim idete. **7** I tako pošavši onijeh pet ljudi dođoše u Lais, i vidješe tamošnji narod gdje živi bez straha po obièaju Sidonskom, mirno i bez straha, i da nema nikoga u zemlji ko bi im ēim god dosađivao ili otimao vlast, i da su daleko od Sidonjana niti imaju šta s kim. **8** Pa kad se vratije k braæi svojoj u Saraju i Estaol, rekoše im braæa: što je? **9** A oni rekoše: ustajte da idemo na njih; jer vidjesmo zemlju, i vrlo je dobra. I vi ne marite? nemojte se ljeniti, nego pohitajte da uzmete zemlju. **10** Kad dođete, doæi æete k narodu bezbrižnom i u zemlju prostranu; jer je predade Bog u vaše ruke; to je mjesto gdje nema nedostataka ni u èem što ima na zemlji. **11** Tada pođoše odande iz Saraje i Estaola šest stotina ljudi od porodice Danove naoružanijeh. **12** I otisavši stadoše u oko kod Kirijat-Jarima u Judi; zato se prozva ono mjesto Mahane-Dan do danas, i jest iza Kirijat-Jarima. **13** A odande pošavši u goru Jefremovu dođoše u kuæu Mišinu. **14** Tada progovorije petorica što bijahu išli da uhode zemlju Laisku, i rekoše braæi svojoj: znate li da u ovijem kuæama ima opleæak i likova, i lik rezan i lik liven? Sada dakle gledajte što æete raditi. **15** A oni

svratišv se onamo uđoše u kuæu gdje bješe mladiæ Levit, u kuæu Mišinu, i upitaše ga za zdravlje. **16** A šest stotina ljudi naoružanijeh od sinova Danovijeh stadoše pred vratima. **17** A pet ljudi što bjuhu išli da uhode zemlju otišavši uđoše i uzeše lik rezan i opleæak i likove i lik liveni; a sveštenik stajaše na vratima sa šest stotina ljudi naoružanijeh. **18** I oni što uđoše u kuæu Mišinu kad uzeše lik rezani, opleæak, likove i lik liveni, sveštenik im ree: šta radite? **19** A oni mu rekoše: muëi, metni ruku na usta, pa hajde s nama, i budi nam otac i sveštenik. Što ti je bolje, biti sveštenik kuæi jednoga èovjeka ili biti sveštenik plemenu i porodici u Izraelju? **20** I sveštenik se obradova u srcu, i uze opleæak i likove i lik rezani, i uđe među narod. **21** I okrenuvši se pođoše pustivši djecu i stoku i zaklade naprijed. **22** A kad bijahu daleko od kuæe Mišine, onda ljudi koji živiljahu u kuæama blizu kuæe Mišine skupiše se i pođoše u potjeru za sinovima Danovijem. **23** I vikaše za sinovima Danovijem, a oni obazrevši se rekoše Miši: što ti je, te si skupio tolike ljudi? **24** A on ree: uzeli ste moje bogove koje sam naëinio, i sveštenika, pa otidoste. Šta još imam? pa još kažete: što ti je? **25** A sinovi Danovi rekoše mu: nemoj da ti se èuje glas za nama, da ne bi udarili na vas ljudi grnjevni, te æeš izgubiti dušu svoju i dušu doma svojega. **26** I sinovi Danovi otidoše svojim putem, a Miha videæi da su jaëi od njega vrati se i otide kuæi svojoj. **27** I oni uzevši što bješe naëinio Miha, i sveštenika, kojega imâše, dođoše u Lais k narodu mirnom i bezbriznom; pa ih isjekoše ostrijem maëem, a grad upališe ognjem. **28** I ne bješe nikoga da ih izbavi; jer bijahu daleko od Sidona i ne imahu ništa ni s kim; a grad bijaše u dolini koja je kod Vet-Reova. Poslije sazidaše grad i naseliše se u njemu. **29** I nazvaše grad Dan po imenu Dana oca svojega, koji se rodi Izraelju; a prije se grad zvaše Lais. **30** I sinovi Danovi namjestiše sebi onaj lik rezani; a Jonatan sin Girsona sina Manasijina i sinovi njegovi bijahu sveštenici plemenu Danovu dokle se god ne iseli iz zemlje. **31** I namješten im stajaše onaj lik rezani, koji naëini Miha, za sve vrijeme dokle dom Božji bijaše u Silomu.

19 I u to vrijeme, kad ne bješe cara u Izraelju, bješe jedan Levit koji živiljaše kao došljak kraj gore Jefremove, i uze inoëu iz Vitlejema Judina. **2** A inoëa njegova èinjija preljubu kod njega, pa otide od njega kuæi oca svojega u Vitlejem Judin, i osta onđe èetiri mjeseca. **3** A muž njezin usta i otide za njom da joj lijepo govori i da je dovede natrag, imajuæi sa sobom momka svojega, i dva magarcia; i ona ga uvede u kuæu oca svojega, i kad ga vidje otac njezin obradova se dolasku njegovu. **4** I ustavi ga tast njegov, otac mladièin, i osta kod njega tri dana, i onđe jeðahu i pijahu i noæivahu. **5** A èetvrti dan kad ustaše rano, usta i on da ide; ali otac mladièin ree zetu svojemu: potkrjepi srce svoje zalagajem hljeba, pa onda idite. **6** I tako sjedioše i jedoše obojica zajedno i napiše se; pa ree otac mladièin mužu: hajde ostani još noæas, i budi veseo. **7** Ali èovjek usta da ide; ali tast njegov navali na nj, te opet noæi onđe. **8** Potom urani petoga dana da ide; i ree mu otac mladièin: potkrjepi srce svoje. I jeduæi zajedno zabavise se dokle i dan naæe. **9** Tada usta èovjek da ide, on i inoëa mu i momak; a tast njegov, otac mladièin, ree mu: eto, dan je veæ nagao, veæe je, prenoæe ovdje; eto dockan je, prenoæi ovdje, i budi veseo, pa sjutra uranite na put, i idi k svojemu šatoru. **10** Ali èovjek ne htje noæiti; nego usta i poðe; i doðe do Jevusa,

a to je Jerusalim, i s njim dva magarcia natovarena i inoëa njegova. **11** A kad bijahu blizu Jevusa, dan bijaše nagao vrlo, pa ree sluga gospodaru svojemu: hajde brže da se svratimo u taj grad Jevus, i tu da noæimo. **12** A gospodar mu ree: neæemo svrtati u tuð grad, koji nije sinova Izraeljevih, nego æemo iæi do Gavaje. **13** Još ree momku svojemu: hajde brže da stignemo u koje od tijeh mjesta i da noæimo u Gavaji ili u Rami. **14** I minuše onuda i otidoše; i sunce ih zaðe blizu Gavaje Venijaminove. **15** I okretoše onamo da otidu i prenoæe u Gavaji; i kad uđe, sjede na ulici gradskoj; i ne bi nikoga da ih primi u kuæu da prenoæe. **16** I gle, jedan starac vraæaše se s posla svojega iz polja uveèe, a bijaše iz gore Jefremove i živiljaše kao došljak u Gavaji; a ljudi onoga mjesta bjuhu sinovi Venijaminovi. **17** I on podigav oèi svoje ugleda onoga èovjeka putnika na ulici gradskoj; i ree mu starac: kuda ideš? i otkuda ideš? **18** A on mu odgovori: idemo od Vitlejema Judina do na kraj gore Jefremove; odande sam, pa sam išao do Vitlejema Judina, a sada idem k domu Gospodnjemu, i nema nikoga da me primi u kuæu. **19** A imamo i slame i piæe za magarce svoje, i hljeba i vina za se i za sluškinju twoju i za momka koji je sa slugom twojim; imamo svega dosta. **20** A starac mu ree: budi miran; što ti god nedostaje, ja æeu se starati za to; samo nemoj noæiti na ulici. **21** I uvede ga u svoju kuæu, i položi magarcima; potom oprase noge, i jedoše i piše. **22** A kad se razveseliše, gle, ljudi onoga grada, bezakonici, opkoliše kuæu, i stadoše lupati u vrata, i rekoše starcu, gospodaru od kuæe, govoreæi: izvedi toga èovjeka što je ušao u twoju kuæu, da ga poznamo. **23** I izašav k njima onaj èovjek, gospodar od kuæe, ree im: ne, braæeo, ne èinete zla; kad je èovjek ušao u moju kuæu, ne èinete toga bezumlja. **24** Evo kæi moja djevojka i inoëa njegova, njih æeu vam izvesti, pa njih osramotite i èinete s njima što vam je volja, samo èovjeku ovomu ne èinite toga bezumlja. **25** Ali ga ne htješe poslušati oni ljudi; tada onaj èovjek uze inoëu svoju i izvede je napolje k njima, i oni je poznaše, i zlostaviše je cijelu noæ do zore, i pustiše je kad zora zabijelje. **26** I doðavši žena u zoru pade kod vrata od kuæe onoga èovjeka gdje bješe gospodar njezin, i leža dokle se ne rasvanu. **27** A gospodar njezin usta ujutru, i kad otvori vrata i izaðe da ide svojim putem, a to žena inoëa njegova ležaše na vratima kuænjem, i ruke joj na pragu. **28** I ree joj: ustani da idemo. Ali ne bi odgovora; tada je metnu na magarca, i ustavši èovjek poðe u mjesto svoje, **29** I doðav kuæi svojoj uze maë, i uze inoëu svoju i isijee je s kostima na dvanaest komada i razasla u sve krajeve Izraeljeve. **30** I ko god vidje govoras: nije se veæilo niti se vidjelo tako što otkad izidoše sinovi Izraeljevi iz Misira do danas. Promislite o tom i vijeæajte i govorite.

20 Tada izidoše svi sinovi Izraeljevi, i sabra se sav narod jednodušno, od Dana do Virsaveje i do zemlje Galadove, ka Gospodu u Mispu. **2** I glavari svega naroda, svih plemena Izraeljevih, dođoše na zbor naroda Božijega, èetiri stotine tisuæa ljudi pješaka koji mahahu maëem. **3** A sinovi Venijaminovi èuše da su sinovi Izraeljevi otišli u Mispu. Sinovi Izraeljevi rekoše: kažite kako se dogodilo to zlo. **4** A Levit, muž ubijene žene, odgovori i ree: doðoh s inoëom svojom u Gavaju Venijaminovu da prenoæim. **5** A Gavajani ustaše na me, opkoliše me u kuæi noæu, i htješe me ubiti; i inoëu moju zlostaviše tako da umrije. **6** Zato uzev inoëu svoju isjekoh je na komade i razaslah je u

sve krajeve našlijedstva Izrailjeva; jer uèiniše grdilo i sramotu u Izrailju. 7 Eto, vi ste svi sinovi Izrailjevi; promislite i vijeæajte. 8 A sav narod usta jednodušno i reèe: da ne idemo nijedan k šatoru svojemu, i nijedan da se ne vraæa kuæi svojoj. 9 Nego ovo da uèinimo Gavaj: da bacimo ždrjeb za nju. 10 Da uzmemo po deset ljudi od stotine po svijem plemenima Izrailjevijem, i po stotinu od tisuæe, i po tisuæu od deset tisuæa, da doneše hranu narodu, a on da ide da uèini Gavaji Venijaminovoj kako je zasluzila grdilom koje je uèinila Izrailju. 11 I skupi se sav narod Izrailjev na onaj grad složivši se jednodušno. 12 Tada poslaše plemena Izrailjeva ljudi u sve porodice Venijaminove, i poruviše im: kakvo se to zlo uèini meðu vama? 13 Sada dajte te bezakonike što su u Gavaji, da ih pogubimo i izvadimo zlo iz Izrailja. Ali ne htješe sinovi Venijaminovi poslušati braæe svoje, sinova Izrailjevih. 14 Nego se skupiše sinovi Venijaminovi iz svojih mjeseta u Gavaju da izidu da se biju sa sinovima Izrailjevijem. 15 I nabroji se u to vrijeme sinova Venijaminovih iz njihovih gradova dvadeset i šest tisuæa ljudi koji mahahu maæem osim stanovnika Gavajskih, kojih bješe na broj sedam stotina ljudi odabranijeh. 16 U svem tom narodu bješe sedam stotina ljudi odabranijeh, koji bjehu ljevaci, i svaki gaðaše kamenom iz praeke u dlaku ne promašujuæi. 17 A ljudi Izrailjaca nabroji se osim sinova Venijaminovih èetiri stotine tisuæa ljudi koji mahahu maæem, samijeh vojnika. 18 I ustavši otidoše k domu Boga silnoga, i upitaše Boga i rekoše sinovi Izrailjevi: ko æe izmeðu nas iæi prvi u boj na sinove Venijaminove? A Gospod reèe: Juda nek ide prvi. 19 Potom ustavši rano sinovi Izrailjevi stadoše u oko prema Gavaji. 20 I izidoše sinovi Izrailjevi u boj na sinove Venijaminove, i uvrstaše se sinovi Izrailjevi da udare na Gavaju. 21 A sinovi Venijaminovi izidoše iz Gavaje, i povalaše po zemlji izmeðu Izrailjaca u onaj dan dvadeset i dvije tisuæe ljudi. 22 Ali se narod sinova Izrailjevih osloboði, te se opet uvrstaše na istom mjestu gdje se bijahu uvrstali prvoga dana. 23 Jer sinovi Izrailjevi otidoše te plakaše pred Gospodom do veèera, i upitaše Gospoda govoreæi: hoæemo li opet izaæi u boj na sinove Venijamina brata svojega? A Gospod im reèe: izidite na njih. 24 I izidoše sinovi Izrailjevi na sinove Venijaminove drugi dan. 25 I sinovi Venijaminovi izidoše pred njih iz Gavaje drugi dan; i povalaše po zemlji izmeðu sinova Izrailjevih opet osamnaest tisuæa ljudi, koji svi mahahu maæem. 26 Tada svi sinovi Izrailjevi i sav narod izidoše i doðoše k domu Boga silnoga, i plakaše i stajaše onđe pred Gospodom, i postiše se onaj dan do veèera, i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom. 27 Pa upitaše sinovi Izrailjevi Gospoda; jer onđe bijaše kovèeg zavjeta Božjeg u ono vrijeme; 28 I Fines sin Eleazara sina Aronova stajaše pred njim u ono vrijeme. I rekoše: hoæemo li opet izaæi u boj na sinove Venijamina brata svojega ili æemo se okaniti? A Gospod im reèe: izidite, jer æeu ih sjutra predati vama u ruke. 29 Tada namjesti Izrail zasjede oko Gavaje. 30 I sinovi Izrailjevi izidoše treæi dan na sinove Venijaminove, i uvrstaše se prema Gavaji kao prvom i drugom. 31 A sinovi Venijaminovi izašavši pred narod odvojise se od grada, i stadoše biti i sjeæi narod kao prvom i drugom po putovima, od kojih jedan ide k domu Boga silnoga a drugi u Gavaju, i po polju, i ubiše do trideset ljudi iz Izrailja. 32 I rekoše sinovi Venijaminovi: padaju pred nama kao prije. A sinovi Izrailjevi rekoše: da bježimo da ih otrgnemo od grada na putove. 33 Tada svi sinovi Izrailjevi kretoše se sa

svojega mjeseta i uvrstaše se u Val-Tamaru; i zasjede Izrailjeve iskoèiše iz mjeseta svojega, iz luka Gavajskih. 34 I doðe na Gavaju deset tisuæa ljudi izabranijeh iz svega Izrailja, i boj posta žešæi, a oni ne opaziše da æe ih zlo zadesiti. 35 I Gospod pobi Venijamina pred Izrailjem, i sinovi Izrailjevi pogubiše onaj dan od sinova Venijaminovih dvadeset i pet tisuæa i sto ljudi, koji svi maæem mahahu. 36 I sinovi Venijaminovi vidješe da su nadbijeni: jer sinovi Izrailjevi uzmakoše ispred sinova Venijaminovih uzdujajuæi se u zasjedi koje bijahu namjestili kod Gavaje; 37 A oni što bijahu u zasjedi navalîše brže u Gavaju, i ušavši isjekoše sve po gradu oštrijem maæem. 38 A bijahu sinovi Izrailjevi ugovorili s onima u zasjedi da za znak zapale vatru da se digne velik dim iz grada. 39 Tako sinovi Izrailjevi stadoše bježati iz boja, a sinovi Venijaminovi poèeše ubijati, i isjekoše do trideset ljudi izmeðu sinova Izrailjevih govoreæi: doista padaju pred nama kao u preðašnjem boju. 40 Ali kad se plamen i dim kao stup diže iz grada, obazreše se sinovi Venijaminovi, i gle, oganj se iz grada dizaše do neba. 41 Tada se vratîše sinovi Izrailjevi, a sinovi Venijaminovi smetoše se videæi da ih je zlo zadesilo; 42 I pobjegoše ispred sinova Izrailjevih k pustinji; ali ih vojska gonaæe, i koji iz gradova izlažahu, biše ih meðu sobom. 43 Tako opkoliše sinove Venijaminove, goniše ih, tlaèiše ih od Menuje do Gavaje k istoku. 44 I pogibe sinova Venijaminovih osamnaest tisuæa ljudi, samijeh junaka. 45 A onih što se okreše i pobjegoše u pustinju k stijeni Rimonu, napabirîše ih po putovima pet tisuæa ljudi, i tjerâše ih do Gidoma i pobiše ih dvije tisuæe ljudi. 46 I tako svega pogibe onaj dan sinova Venijaminovih dvadeset i pet tisuæa ljudi koji mahahu maæem, sve samijeh junaka. 47 I bješe šest stotina ljudi koji se okreše i utekoše u pustinju k stijeni Rimonu, i ostaše na stijeni Rimonu èetiri mjeseca. 48 Potom sinovi Izrailjevi vratîše se k sinovima Venijaminovim isjekoše oštrijem maæem i ljudi po gradovima i stoku i što se god naðe; i sve gradove koji ostaše popališe ognjem.

21 A sinovi Izrailjevi bijahu se zakleli u Mispi rekavši: nijedan izmeðu nas da ne da kæeri svoje za ženu sinu Venijaminovu. 2 Zato otide narod k domu Božjemu, i ostaše onđe do veèera pred Bogom, i podigavši glas svoj plakaše vrlo, 3 I rekoše: zašto se, Gospode Bože Izrailjev, dogodi ovo u Izrailju, danas da nestane jednoga plemena iz Izrailja? 4 I sjutradan urani narod, i naèini onđe oltar, i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne. 5 Tada rekoše sinovi Izrailjevi: ima li ko da nije došao na zbor iz svih plemen Izrailjevih ka Gospodu? Jer se bijahu teško zakleli za onoga ko ne doðe u Mispu ka Gospodu rekavši: da se pogubi. 6 Jer se sinovima Izrailjevijem sažali za Venijaminom bratom njihovijem, i rekoše: danas se istrijebi jedno pleme iz Izrailja. 7 Šta æemo èiniti s onima što su ostali da bi imali žene, kad se zaklesmo Gospodom da im ne damo kæeri svojih za žene? 8 Pa rekoše: ima li ko iz plemena Izrailjevih da nije došao u Mispu ka Gospodu? I gle, ne bješe došao na vojsku, na zbor, niko iz Javisa Galadova. 9 Jer kad se narod prebroji, gle, ne bješe onđe nijednoga od onih koji žive u Javisu Galadovu. 10 Zato posla zbor onamo dvanaest tisuæa hrabrijeh ljudi, i zapovjedi im govoreæi: idite i pobijite stanovnike u Javisu Galadovu oštrijem maæem i žene i djecu. 11 Ovo æete dakle uèiniti: sve muškinje i sve ženskinje što je poznalo èovjeka pobijite. 12 I naðoše meðu stanovnicima

Javisa Galadova èetiri stotine djevojaka, koje ne bjeju poznale èovjeka, i dovedoše ih u oko u Silom, koji je u zemlji Hananskoj. **13** Tada posla sav zbor, te govoriše sinovima Venijaminovijem koji bjeju u stjeni Rimonu, i objaviše im mir. **14** Tako se vratiše sinovi Venijaminovi u to vrijeme, i dadoše im žene koje ostaviše u životu između žena iz Javisa Galadova; ali ih ne bješe dosta za njih. **15** A narodu bješe žao Venijamina što Gospod okrnji plemena Izrailjeva. **16** Pa rekoše starješine od zbora: šta æemo èiniti s ovima što su ostali da bi imali žene? jer su izginule žene u plemenu Venijaminovu. **17** Potom rekoše: našljedstvo Venijaminovo pripada onima što su ostali, da se ne bi zatrla pleme iz Izrailja. **18** A mi im ne možemo dati žena između kæeri svojih; jer su se zakleli sinovi Izrailjevi rekavši: da je proklet ko da ženu sinovima Venijaminovijem. **19** Potom rekoše: evo, godišnji je praznik Gospodnjji u Silomu, koji je sa sjevera Vetištu, k istoku, na putu koji ide od Vetišta u Sihem, i s juga Levoni. **20** I zapovjediše sinovima Venijaminovijem govoreæi: idite, i zasjedite po vinogradima. **21** I pazite: pa kad izidu kæeri Silomske da igraju, izidite iz vinograda i otmite svaki sebi ženu između kæeri Silomskih; i idite u zemlju Venijaminovu. **22** A kad dođu oci njihovi ili braæa njihova k nama da se sude, mi æemo im kazati: smilujte im se nas radi, jer u ovom ratu nijesmo zarobili žene za svakoga njih; a vi im nijeste dali, i tako neæete biti krivi. **23** Tada sinovi Venijaminovi uèiniše tako, i dovedoše žene prema broju svom između igraèica koje oteše, i otisavši vratiše se na našljedstvo svoje, i sazidaše opet gradove i naseliše se u njima. **24** I tako razidoše se sinovi Izrailjevi odande u ono vrijeme svaki u svoje pleme i u porodicu svoju, i otidoše odande svaki na svoje našljedstvo. **25** U ono vrijeme ne bješe cara u Izrailju; svaki èinjaše što mu bješe drago.

Ruta

1 A u ono vrijeme kad suđahu sudije bi glad u zemlji; i jedan èovjek iz Vitlejema Judina otide da živi kao došljak u zemlji Moavskoj sa ženom svojom i sa dva sina svoja. **2** A ime tomu èovjeku bješe Elimeleh, a ženi mu ime Nojemina, a imena dvojice sinova njegovih Malon i Heleon; i bijahu Efraæani, iz Vitlejema Judina; i dođoše u zemlju Moavsku i nastaniše se ondje. **3** Potom umrije Elimeleh muž Nojeminin i ona osta sa dva sina svoja. **4** Oni se oženile Moavkama: jednoj bješe ime Orfa a drugoj Ruta; i ondje stajahu do deset godina. **5** Potom umriješe obojica, Malon i Heleon; i žena osta bez dva sina svoja i bez muža svojega. **6** Tada se ona podiže sa snahama svojima da se vrati iz zemlje Moavske, jer èu u zemlji Moavskoj da je Gospod pohodio narod svoj davši im hljeba. **7** I izide iz mjesta gdje bijaše, i obje snahe njezine s njom; pođoše putem da se vrate u zemlju Judinu. **8** Tada reèe Nojemina objema snahama svojima: idite, vratite se svaka u dom matere svoje; Gospod neka vam uèini milost kao što vi uèiniste umrlima i meni. **9** Da vam da Gospod da nađete poèinak svaka u domu muža svojega. I poljubi ih; a one povikavši zaplakaše, **10** I rekoše joj: ne, nego æemo se s tobom vratiti u tvoj narod. **11** A Nojemina im reèe: idite natrag, kæeri moje; što biste išle sa mnom? zar æeu još imati sinova u utrobi svojoj da vam budu muževi? **12** Vratite se, kæeri moje, idite; jer sam ostarjela i nijesam za udaju. A i da kažem da se nadam i da se još noæas udam, i da rodim sinove, **13** Zar æete ih vi èekati dok odrastu? zar æete toga radi stajati neudate? Nemojte, kæeri moje; jer su moji jadi veæi od vaših, jer se ruka Gospodnjia podigla na me. **14** Tada one podigavši glas svoj plakaše opet; i Orfa poljubi svekrvu svoju; a Ruta osta kod nje. **15** A ona joj reèe: eto, jetra se tvja vratila narodu svojemu i k bogovima svojim; vratiti se i ti za jetrvom svojom. **16** Ali Ruta reèe: nemoj me nagovaratati da te ostavim i od tebe otidem; jer kuda god ti ideš, idem i ja; i gdje se god ti nastaniš, nastaniæu se i ja; tvoj je narod moj narod, i tvoj je Bog moj Bog. **17** Gdje ti umriješ, umrijeæu i ja, i ondje æu biti pogrebana. To neka mi uèini Gospod i to neka mi doda, smrt æe me samo rastaviti s tobom. **18** A ona kad vidje da je tvrdo naumila iæi s njom, presta je odvraæati. **19** Tako idoše obje dok ne dođoše u Vitlejem; a kad dođoše u Vitlejem, sav grad uzavre njih radi, i gorovahu: je li to Nojemina? **20** A ona im gorovare: ne zovite me više Nojemina, nego me zovite Mara, jer mi velike jade zadade svemoguæi. **21** Obilna sam otišla, a praznu me vrti Gospod. Zašto me zovete Nojemina, kad me Gospod obori i svemoguæi me ucvijeli. **22** Tako dođe natrag Nojemina i s njom Ruta Moavka, snaha njezina, vrativši se iz zemlje Moavske; a dođoše u Vitlejem o poèetku jeèemene æetve.

2 A bijaše jedan èovjek, rod mužu Nojemininu, èovjek bogat od porodice Elimelebove, kojemu ime bijaše Voz. **2** I Ruta Moavka reèe Nojemini: da idem u polje da pabiréim klasje za onijem pred kim nađem milost. A ona joj reèe: idi, kæeri moja. **3** I ona otide, i došavši stade pabiréiti po njivi za æeteocima: i dogodi se, te dođe na njivu koja pripadaše Vozu, koji bijaše od porodice Elimelebove. **4** I gile, dođe Voz iz Vitlejema, i reèe æeteocima: Gospod da je s vama! I oni mu rekoše: da te blagoslovi Gospod! **5** Tada reèe Voz sluzi svojemu koji bijaše nad æeteocima: èija je ona mladica? **6** A sluga koji bješe nad

æeteocima odgovori mu: Moavka je mladica koja se vratila s Nojeminom iz zemlje Moavske. **7** I reèe: da pabiréim, da kupim klasje između snopova za æeteocima. I došavši bavi se od jutra do sada; samo je malo bila kod kueæe. **8** Tada Voz reèe Ruti: èuèiš, kæeri moja; nemoj iæi na drugu njivu da pabiréiš, niti odlazi odavde, nego se drži mojih djevojaka. **9** Pazi na kojih njivi oni žanju, pa idi za njima; jer sam zapovjedio momcima svojim da te nikو ne dira; a kad ožedniš, idi k sudovima i pij što moje sluge zahitaju. **10** Tada ona pade nièice i pokloni se do zemlje, i reèe mu: kako nađoh milost pred tobom, da me pogledaš, kad sam tuðinka? **11** A Voz odgovori i reèe joj: èuo sam ja sve što si èinila svekrvi svojoj po smrti muža svojega, i kako si ostavila oca svojega i mater svoju i postojbinu svoju, pa si došla k narodu kojega nijesu znala prije. **12** Gospod da ti plati za djelo tvoje, i da ti plata bude potpuna od Gospoda Boga Izraiheva, kad si došla da se pod krilima njegovijem skloniš. **13** A ona reèe: nađoh milost pred tobom, gospodaru, jer si me utješio i milostivo progovorio sluškinji svojoj, ako i nijesam kao jedna od tvojih sluškinja. **14** A Voz joj reèe: kad bude vrijeme jesti, dođi ovamo i jedi hljeba i umoèi zalogaj svoj u ocat. I ona sjede pokraj æetelaca, i on joj pruži prženijeh zrna, i ona jede i nasiti se, i preteèe joj. **15** Potom usta da pabiréi. A Voz zapovjedi momcima svojim govoreæi: neka pabiréi i meðu snopovima, nemojte da je zastidite. **16** Nego još navlaš ispuštajte rukoveti i ostavljajte joj neka kupi, i ne korite je. **17** I ona pabiréi na njivi do veèera, i ovrše što napabiréi, i dođe oko efe jeèema. **18** I uvezvi otide u grad, i vidje svekrva njezina šta je napabiréila; a ona izvadi i dade joj i ono što joj je preteklo pošto se nasilita. **19** I reèe joj svekrva: gdje si napabiréila danas? i gdje si radila? Da je blagosloven koji te je pogledao! A ona kaza svekrvi svojoj kod koga je radila govoreæi: ime je èovjeku kod kojega sam danas radila Voz. **20** A Nojemina reèe snasi svojoj: Gospod da ga blagoslovi, kad nije ukratio milosti svoje k živima i k mrtvima. I reèe joj Nojemina: taj je èovjek nama rod, i jedan od osvetnika naših. **21** A Ruta Moavka reèe: još mi je rekao: drži se moje èeljadi dokle ne požanju sve moje. **22** A Nojemina reèe Ruti snasi svojoj: dobro je, kæeri moja, da ideš s njegovijem djevojkama, da te ne bi dirali na drugoj njivi. **23** I tako se držaše djevojaka Vozovijeh napabiréæi dokle se ne svrši æetva jeèemena i æetva pšenica; i življaše kod svekrve svoje.

3 Potom reèe joj Nojemina svekrva njezina: kæeri moja, ne treba li da ti potražim poèinka, da bi ti dobro bilo? **2** Evo, nije li nam rod Voz, kod kojega si bila s djevojkama njegovijem? evo, on æe ovu noæ vijati jeèam na gumnu. **3** Umij se dakle, i namaži se, i obuci haljine svoje na se, pa idi na gumnu; ali da ne dozna za te èovjek dokle ne jede i ne napije se. **4** Pa kad legne, zapamti mjesto gdje legne, pa onda otidi i digni pokrivaè s nogu njegovijeh, te lezi ondje; a on æe ti kazati šta æeš raditi. **5** A Ruta joj reèe: što mi god kažeš, uèiniæu. **6** I otide na gumnu i uèini sve što joj zapovjedi svekrva. **7** A Voz jedavši i pivši i proveselivši se otide te leže kod stoga; a ona dođe polako, podiže pokrivaè s nogu njegovijeh i leže. **8** A kad bi oko ponoæi trže se èovjek i obrnu se, a gle, žena ležaše kod nogu njegovijeh. **9** I on joj reèe: ko si? Odgovori: ja sam Ruta sluškinja tvoja; raširi krilo svoje na sluškinju svoju, jer si mi osvetnik. **10** A on reèe: Gospod da te blagoslovi, kæeri moja; ova potonja milost koju mi pokazuješ veæa je od prve, što nijesi

tražila mladića, ni siromašna ni bogata. **11** Zato sada, kæeri moja, ne boj se; što god rečeš uèiniæu ti; jer zna cijelo mjesto naroda mojega da si poštena žena. **12** Jest istina, ja sam ti osvetnik; ali ima jošte bliži od mene. **13** Prenoæi ovdje; pa sjutra ako te htjedbude uzeti, dobro, neka uzme; ako li ne htjedbude uzeti, ja æeu te uzeti, tako živ bio Gospod! Spavaj do jutra. **14** I ona spava kod nogu njegovih do jutra; potom usta dok još ne mogaše èovjek èovjeka raspoznati, jer Voz reče: da se ne dozna da je žena dolazila na gumno. **15** I reče: daj ograèe koji imaš na sebi; i drži ga. I ona ga podrža, a on joj izmjeri šest mjerica jeèema, i naprijej i ona otide u grad. **16** I dođe svekrvi svojoj, koja joj reče: šta bi, kæeri moja? A ona joj kaza sve što joj uèini onaj èovjek. **17** I reče: ovjeh šest mjerica jeèema dade mi, jer mi reče: nemoj se vratiti prazna k svekrvi svojoj. **18** A ona joj reče: poèekaj, kæeri moja, dok doznaš kako æe izæi; jer onaj èovjek neæee se smiriti dok ne svrši stvar danas.

4 A Voz izide na vrata gradska, i sjede ondje. I gle, naiðe onaj osvetnik, za kojega Voz govoraše, i reče mu Voz: hodi ovamo, sjedi ovdje. I on dođe i sjede. **2** Potom uze Voz deset ljudi između starješina gradskih i reče: posjedajte ovdje. I posjedaše. **3** Tada reče onomu osvetniku: njivu koja je bila brata našega Elimeleha prodala je Nojemina, koja se vratila iz zemlje Moavske. **4** Zato rekoh: da javim tebi, i kažem ti: uzmi njivu pred ovima što sjede ovdje i pred starješinama naroda mojega; ako æeš otkupiti, otkupi; ako li neæeeš otkupiti, kaži mi da znam; jer osim tebe nema drugoga koji bi otkupio, a poslije tebe idem ja. A on reče: ja æeu otkupiti. **5** A Voz reče: u koji dan uzmeš njivu iz ruke Nojeminine, treba da uzmeš i Rutu Moavku ženu umrloga, da podigneš ime umrlogu u našljedstvu njegovu. **6** Tada reče onaj osvetnik: ne mogu otkupiti, da ne raspem svojega našljedstva; otkupi ti što bi trebalo da ja otkupim, jer ja ne mogu otkupiti. **7** A bijaše od starine obièaj u Izraelju o otkupljivanju i promjenjivanju, da bi svaka stvar bila tvrda, da jedan izuje obuæeu svoju i da drugomu, i to bijaše svedodžba u Izraelju. **8** Kad dakle onaj osvetnik reče Vozu: uzmi ti, izu obuæeu svoju. **9** A Voz reče starješinama i svemu narodu: vi ste svjedoci danas da sam otkupio iz ruke Nojeminine što je god bilo Elimelehovo i što je god bilo Heleonovo i Malonovo; **10** I da sam uzeo za ženu Rutu Moavku ženu Malonovu da podignem ime umrlogu u našljedstvu njegovu, da ne bi poginulo ime umrlogu među braæom njegovom i u mjestu njegovu; vi ste svjedoci danas. **11** I sav narod koji bijaše na vratima gradskim i starješine rekoh: svjedoci smo; da da Gospod da žena koja dolazi u dom tvoj bude kao Rahilja i Lija, koje obje sazidaše dom Izrailjev; bogati se u Efrati, i proslavi ime svoje u Vitlejem! **12** I od sjemena koje ti Gospod da od te žene, da postane dom tvoj kao dom Faresa kojega rodi Tamara Judi. **13** I tako uze Voz Rutu i bi mu žena, i on leže s njom, i Gospod joj dade te zatrudnje, i rodi sina. **14** I rekoh žene Nojemini: da je blagosloven Gospod koji te nije ostavio danas bez osvetnika, da se ime njegovo slavi u Izraelju! **15** On æe ti utješiti dušu i biæe potpora starosti tvojoj, jer ga rodi snaha tvoja koja te ljubi i koja ti je bolja nego sedam sinova. **16** I uze Nojemina dijete, i metnu ga na krilo svoje, i bješe mu dadilja. **17** I susjede nadješe mu ime govoreæi: rodi se sin Nojemini, i prozvaše ga Ovid. On bi otac Jeseja oca Davidova. **18** A ovo je pleme Faresovo: Fares rodi Esroma; **19** A Esrom rodi Arama; a Aram rodi Aminadava; **20** A Aminadav

rodi Nasona; a Nason rodi Salmona; **21** A Salmon rodi Voza; a Voz rodi Ovida; **22** A Ovid rodi Jeseja; a Jesej rodi Davida.

1. Samuelova

1 Bijaše jedan èovjek iz Ramatajim-Sofima, iz gore Jefremove, kojemu ime bješe Elkana sin Jeroama, sina Eliva, sina Tova, sina Sufova, Efraæanin. **2** I imâše dvije žene, jednoj bješe ime Ana a drugoj Fenina; i Fenina imâše djece, a Ana nemaše djece. **3** I iðaše taj èovjek svake godine iz svojega grada da se pokloni i prinese žrtvu Gospodu nad vojskama u Silom; a ondje bijahu dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines, sveštenici Gospodnji. **4** I jedan dan kad Elkana prinese žrtvu, dade Fenini ženi svojoj i svijem sinovima njezinijem i kæerima njezinijem podio; **5** Ani pak dade dva dijela, jer ljubljaše Anu, a njoj Gospod bješe zatvorio matericu. **6** I protivnica je njezina vrlo cvijeljaše prkoseæi joj što joj Gospod bješe zatvorio matericu. **7** Tako èinjalaše Elkana svake godine, i Ana hoðaše u dom Gospodnj, a ona je cvijeljaše, te plakaše i ne jeðaše. **8** A Elkana muž njezin reèe joj jednom: Ana, zašto plaðeš? i zašto ne jedeš? i zašto je srce tvoje neveselo? Nijesam li ti ja bolji nego deset sinova? **9** A Ana usta, pošto jedoše i piše u Silomu; a Ilije sveštenik sjeðaše na stolici na pragu doma Gospodnjega. **10** I ona tužna u srcu pomoli se Gospodu plaðuæi mnogo. **11** I zavjetova se govoreæi: Gospode nad vojskama! ako pogledaš na muku sluškinje svoje, i opomeneš me se, i ne zaboraviš sluškinje svoje, nego daš sluškinji svojoj muško èedo, ja æu ga dati Gospodu dokle je god živ, i brtva neæe prijeæi preko glave njegove. **12** I kad se ona dugo moljaše pred Gospodom, Ilije motraše na usta njezina. **13** Ali Ana govorâše u srcu svojem, usta joj se samo micahu a glas joj se ne èujaše; stoga Ilije pomisli da je pijana. **14** Pa joj reèe Ilije: dokle æeæ biti pijana? otrjezni se od vina svojega. **15** Ali Ana odgovori u reèe: nijesam pijana, gospodaru, nego sam žena tužna u srcu; nijesam pila vina ni silovita piæa; nego izlijevam dušu svoju pred Gospodom. **16** Nemoj jednaèiti sluškinje svoje s nevaljalom ženom; jer sam od velike tuge i žalosti svoje govorila dosad. **17** Tada odgovorio Ilije i reèe: idi s mirom; a Bog Izrailjev da ti ispunil molbu, za što si ga molila. **18** A ona reèe: neka naðe sluškinja tvoja milost pred tobom! Tada otide žena svojim putem, i jede, i lice joj ne bješe više kao prije. **19** I sjutradan uraniše, i pokloniše se Gospodu, i vratiše se i doðoše kuæi svojoj u Ramat. I Elkana pozna Anu ženu svoju, i Gospod se opomenu nje. **20** I kad bi vrijeme pošto Ana zatrudnje rodi sina, i nadje mu ime Samuilo, jer, reèe, isprosili ga u Gospoda. **21** Potom poðe onaj èovjek Elkana sa svijem domom svojim da prinese Gospodu godišnju žrtvu i zavjet svoj. **22** Ali Ana ne poðe, jer reèe mužu svojemu: dokle odojim dijete, onda æu ga odvesti da izide pred Gospoda i ostane ondje dovijeka. **23** I reèe joj Elkana muž njezin: èini kako ti draga; ostani dokle ga ne odojiš; samo da hoæe Gospod ispuniti rijeè svoju. I tako žena osta; i dojaše sina svojega dokle ga ne odoi. **24** A kad ga odoi, odvede ga sa sobom uzevši tri teleta i efu brašna i mijeh vina, i uvede ga u dom Gospodnj u Silomu; a dijete bijaše još malo. **25** I zaklaše tele, i dovedoše dijete k Iliju. **26** I ona reèe: èuj gospodaru, kako je živa duša tvoja, gospodaru, ja sam ona žena koja je stajala ovdje kod tebe moleæi se Gospodu. **27** Molih se za ovo dijete, i ispuni mi Gospod molbu moju, za što sam ga molila. **28** Zato i ja dajem njega Gospodu, dokle je god živ, da je dat Gospodu. I pokloniše se ondje Gospodu.

2 I Ana se pomoli i reèe: razveseli se srce moje u Gospodu; podiže se rog moj u Gospodu; otvoriše se usta moja na neprijatelje moje, jer sam radosna radi spasenja tvojega. **2** Nema svetoga kao što je Gospod; jer nema drugoga osim tebe; i nema stijene kao što je Bog naš. **3** Ne gorovite više ponosito, i neka ne izlaze iz usta vaših rijeèi ohole; jer je Gospod Bog koji sve zna, i on uðeðava namjere. **4** Luk junacima slomi se, i iznemogli opasaše se snagom. **5** Koji bijahu siti, naimaju se za hljeb; a koji bijahu gladni, nijesu više; i nerotinja rodi sedmoro, a koja imâše djece, iznemože. **6** Gospod ubija, i oživljuje; spušta u grob, i izvlaæi. (Sheol h7585) **7** Gospod siromaši, i bogati; ponižuje, i užvišuje. **8** Siromaha podiže iz praha, i iz bunjišta užvišuje ubogoga da ga posadi s knezovima, i daje im da naslijede prijesto slave; jer su Gospodnji temelji zemaljski, i na njima je osnovao vasiljenu. **9** Saðuvaæe noge milijeh svojih, a bezbožnici æe umuknuti u mraku; jer svojom snagom neæe èovjek nadjaæati. **10** Koji se suprote Gospodu, satrae se; na njih æe zagrmjeti s neba; Gospod æe suditi krajevima zemaljskim, i daæe snagu caru svojemu, i užvišiæe rog pomazaniku svojemu. **11** Potom otide Elkana u Ramat kuæi svojoj, a dijete služaše Gospodu pred Ilijem sveštenikom. **12** A sinovi Ilijevi bijahu nevaljali, i ne znadijahu za Gospoda. **13** Jer u tijeh sveštenika bješe obiæaj prema narodu: kad ko prinošaše žrtvu, dolaðaše momak sveštenikov dok se kuhaše meso s viljuškama trokrakim u ruci, **14** I zabadaše u sud, ili u kotao, ili u tavu, ili u lonac, i što se god nabode na viljuške uzimaše sveštenik. Tako èinjahu svemu Izraïlju koji dolaðaše u Silom. **15** Tako i prije nego bi zapalili salo, došao bi momak sveštenikov, te bi rekao èovjeku koji prinošaše žrtvu: daj meso da ispeæem svešteniku, jer ti neæu primiti mesa kuhanâ, nego sirovo. **16** Ako bi mu tada èovjek odgovorio: neka se prvo zapali salo, pa onda uzmi što ti god duša želi; on bi rekao: ne, nego daj sada, ako li ne daš, uzeæu silom. **17** I grijeh onijeh mladiæa bijaše vrlo velik pred Gospodom, jer ljudi ne marahu za prinos Gospodnj. **18** A Samuilo služaše pred Gospodom još dijete u opleæku lanenom. **19** A mati mu naðini mali plaš i donese mu, i tako èinjaje svake godine dolazeæi s mužem svojim da prinese žrtvu godišnju. **20** A Ilije blagoslovi Elkantu i ženu njegovu govoreæi: Gospod da ti da poroda od te žene za ovoga kojega je dala Gospodu! I otidoše u svoje mjesto. **21** I Gospod pohodi Anu, i ona zatrudnje i rodi tri sina i dvije kæeri. A dijete Samuilo rastijaše pred Gospodom. **22** A Ilije bijaše vrlo star, i èu sve što èinjahu sinovi njegovi svemu Izraïlju, i kako spavahu sa ženama koje dolažahu gomilama na vrata šatora od sastanka. **23** I govorâše im: zašto to radite? jer èujem zle rijeèi o vama od svega naroda. **24** Nemojte, dijeco moja; jer nije dobro što èujem; otpaðujete narod Gospodnj. **25** Kad èovjek zgriješi èovjeku, sudiæe mu sudija; ali kad ko zgriješi Gospodu, ko æe moliti za nj? Ali ne poslušaše oca svojega, jer Gospod šeaæe da ih ubije. **26** A dijete Samuilo rastijaše i bijaše mio i Gospodu i Ijudima. **27** Tada doðe èovjek Božji k Iliju, i reèe mu: ovako veli Gospod: ne javih li se domu oca tvojega, kad bijahu u Misiru u kuæi Faraonovoj? **28** I izabrah ga izmeðu svijeh plemena Izrailjevih sebi za sveštenika da prinosi žrtve na olтарu mojem i da kadi kadom i nosi opleæak preda mnom, i dadowi domu oca tvojega sve žrtve ognjene sinova Izrailjevih? **29** Zašto gazite žrtvu moju i prinos moj, koje sam zapovjedio da se prinose u šatoru? i paziš sinove svoje veæema nego mene, da se gojite prvinama svijeh prinosa Izraïlja

naroda mojega? 30 Zato Gospod Bog Izrailjev kaže: rekao sam doista: dom tvoj i dom oca tvojega služiće preda mnom dovjeka; ali kaže Gospod: neće biti tako, jer one æu poštovati koji mene poštuju, a koji mene preziru, biće prezreni. 31 Gle, idu dani, kad æe oudenjeći tebi ruku i ruku domu oca tvojega, da ne bude starca u domu tvojem. 32 I vidjećeš nevolju u šatoru mjesto svega dobra što je Gospod èinio Izraileju; neće biti starca u domu tvojem dovjeka. 33 A koga od tvojih ne istrijebim ispred oltara svojega, onaj æe ostati da ti èile oèi i da ti se cvijeli duša; i sav podmladak doma tvojega umiraće u najboljim godinama. 34 I ovo da ti je znak što æe doæi na oba sina tvoja, na Ofnija i Finesa: u jedan dan poginuće obojica. 35 A sebi æeu podignuti sveštenika vjerna, on æe raditi po srcu mojem i po duši mojoj; i sazidaeum mu tvrd dom, i on æe hoditi pred pomazanikom mojim vazda. 36 I ko ostane od doma tvojega, doæi æe da mu se pokloni za srebrn novac i za komad hlijeba, i govoriaće: primi me u kaku službu svešteniku da imam komad hlijeba.

3 A dijete Samuilo služaše Gospodu pred Ilijem; i rijeće Gospodnja bješe rijetka u ono vrijeme, i ne javljahu se utvare. 2 Jednom u to vrijeme Ilije ležaše na svom mjestu; a oèi mu poèinju tamnjeti te ne moguše vidjeti; 3 I Samuilo ležaše u domu Gospodnjem gdje bijaše kovèeg Božji, i žisci Gospodnjii još ne bjehu pogašeni. 4 I viknu Gospod Samuila, a on reèe: evo me. 5 I pritreà k Iliju, i reèe mu: evo me, što si me zvao? A on reèe: nijesam te zvao, idi lezi. I on otide i leže. 6 A Gospod opet viknu Samuila, i Samuilo usta, i otide k Iliju, i reèe: evo me, što si me zvao? A on reèe: nijesam te zvao, sine, idi lezi. 7 A Samuilo još ne poznavaše Gospoda, i još mu ne bješe javljena rijeè Gospodnja. 8 Tada opet viknu Gospod Samuila treæi put, i on usta i otide k Iliju, i reèe: evo me, što si me zvao? Tada razumje Ilije da Gospod zove dijete. 9 I reèe Ilije Samuili: idi lezi; a ako te zovne, a ti reci: govor Gospode, èuje sluga tvoj. I Samuilo otide, i leže na svoje mjesto. 10 A Gospod doðe i stade; i zovnu kao prije: Samuilo! Samuilo! A Samuilo reèe: govor, èuje sluga tvoj. 11 I reèe Gospod Samuili: uveleiniæu nešto u Izraileju da æe zujati oba uha svakome ko èuje. 12 U taj dan æu uèinili Iliju sve što sam govorio za kuæu njegovu, od poèetka do kraja. 13 Jer sam mu javio da æeu suditi domu njegovu dovjeka za nevaljalstvo, za koje je znao da njim navlaže na se prokletstvo sinovi njegovi, pa im nije zabranio. 14 Zato se zakleh domu Ilijevu da se neæe oèistiti nevaljalstvo doma Ilijeva nikakvom žrtvom ni prinosom dovjeka. 15 I Samuilo spava do jutra, pa otvori vrata doma Gospodnjega. Ali se bojaše Samuilo kazati Iliju za utvaru. 16 A Ilije zovnu Samuila i reèe: Samuilo, sine! A on reèe: evo me. 17 A on reèe: kakve su rijeèi što ti je kazao? nemoj zatajiti od mene; tako ti uèinio Bog i tako ti dodata, ako zatajì od mene što god što ti je kazao. 18 I Samuilo mu kaza sve, i ništa ne zataji od njega. A on reèe: Gospod je, neka èini što mu je volja. 19 A Samuilo rastijaše, i Gospod bijaše s njim, i ne pusti da padne na zemlju nijedna rijeè njegova. 20 I sav Izrailej od Dana do Virsaveje pozna da je Samuilo vjeran prorok Gospodnji. 21 I Gospod se stade opet javljati u Silomu, jer se Gospod javljaše Samuili u Silomu rijeèju Gospodnjom.

4 I što reèe Samuilo, zbi se svemu Izraileju. Jer Izrailej izide na vojsku na Filisteje, i stadoše u oko kod Even-Ezera, a Filisteji stadoše u oko u Afeku. 2 A Filisteji se uvrstaše

prema Izraileju, i kad se otvori boj, razbiše Filisteji Izraileja, i izgibe ih u boju u polju oko èetiri tisuæe ljudi. 3 I kad narod doðe u oko, rekoše starješine Izraileve: zašto nas danas razbi Gospod pred Filistejima? da donešemo iz Siloma kovèeg zavjeta Gospodnjega, da bude meðu nama i izbavi nas iz ruku neprijatelja naših. 4 I narod posla u Silom da donesu odande kovèeg zavjeta Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima; a bijahu ondje kod kovèega zavjeta Gospodnjega dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines. 5 A kad doðe kovèeg zavjeta Gospodnjega u oko, povika sav Izrailej od radosti da zemlja zajeeà. 6 A Filisteji èuvši veselu viku rekoše: kakva je to vika vesela u okolu Jevrejskom? I razumješe da je došao kovèeg Gospodnji u oko njihov. 7 I uplašiše se Filisteji kad rekoše: Bog je došao u oko. I govorahu: teško nama! jer to nije bivalo prije. 8 Teško nama! ko æe nas izbaviti iz ruku tijeh silnijih bogova? to su bogovi što pobiše Misirce u pustinji svakojakim mukama. 9 Ohrabrite se, i budite ljudi, o Filisteji! da ne služite Jevrejima kao što su oni vama služili; budite ljudi, i udrite. 10 I Filisteji udariše, i Izraileci se opet razbiše i pobjegoše k šatorima svojim; i boj bješe vrlo velik, jer pade iz Izraileja trideset tisuæe pješaka. 11 I kovèeg Božji bi otet, i dva sina Ilijeva Ofnije i Fines pogibioše. 12 A jedan između sinova Venijaminovih pobježe iz boja, i doðe u Silom isti dan razdrtijeh haljina i glave posute prahom. 13 I kad doðe, gle, Ilije sjeðaše na stolici ukraj puta pogledajuæi; jer srce njegovo bijaše u strahu za kovèeg Božji. I došav onaj èovjek u grad kaza glase, i stade vika svega grada. 14 A Ilije èuvši viku reèe: kakva je to vreva? I èovjek brže dotrèa da javi Iliju. 15 A Iliju bijaše devedeset i osam godina, i oèi mu bijahu potamnjele, te ne moguše vidjeti. 16 I reèe èovjek Iliju: ja idem iz boja, utekoh danas iz boja. A on reèe: šta bi, sine? 17 A glasnik odgovarajuæi reèe: pobježe Izrailej ispred Filisteja, i izgibe mnogo naroda, i oba sina tvoja pogibioše, Ofnije i Fines, i kovèeg Božji otet je. 18 A kad spomenu kovèeg Božji, pade Ilijie sa stolice nauznako kod vrata i slomi vrat i umrije, jer bijaše èovjek star i težak. On bi sudija Izraileju èetrdeset godina. 19 A snaha njegova, žena Finesova, bijaše trudna i na tom doba, pa èuvši glas da je kovèeg Božji otet i da joj je poginuo svekar i muž, savi se i porodi, jer joj doðoše bolovi. 20 I kad umiraše, rekoše joj koje stajahu kod nje: ne boj se, rodila si sina. Ali ona ne odgovori, niti hajaše za to. 21 Nego djetetu nadje ime Ihvad govoræi: otide slava od Izraileja; jer kovèeg Božji bi otet, i svekar joj i muž pogibioše. 22 Zato reèe: otide slava od Izraileja; jer bi otet kovèeg Božji.

5 A Filisteji uzeše kovèeg Božji, i odnesoše iz Even-Ezera u Azot. 2 I uzevši Filisteji kovèeg Božji unesoše ga u dom Dagonov, i namjestiše ga do Dagona. 3 A sjutradan kad ustaše Azoæani rano, a to Dagon ležaše nièice na zemlji pred kovèegom Gospodnjim; i oni uzeše Dagona i metnuše ga opet na njegovo mjesto. 4 A kad sjutradan rano ustaše, gle, opet Dagon ležaše nièice na zemlji pred kovèegom Gospodnjim, a glava Dagonu i obje ruke otsjeèene bijahu na pragu; samo trup od Dagona bješe ostao. 5 Zato sveštenici Dagonovi i koji god ulaze u dom Dagonov ne staju na prag Dagonov u Azotu do danas. 6 Tada oteža ruka Gospodnja Azoæanima, i moraše ih i udaraše ih šuljevima u Azotu i meðama njegovijem. 7 A kad Azoæani vidješe šta je, rekoše: da ne stoji kod nas kovèeg Boga Izraileva; jer je ruka njegova teška nad nama i

nad Dagonom bogom našim. **8** I poslaše, te sabraše k sebi sve knezove Filistejske, i rekoše im: što æemo èiniti s kovèegom Boga Izraileva? A oni rekoše: da se prenese u Gat kovèeg Boga Izraileva. I prenesoše kovèeg Boga Izraileva. **9** A kad ga prenesoše, bi ruka Gospodnja na gradu s mukom vrlo velikom, i stade biti građane od maloga do velikoga, i dođeš na njih tajni šuljevi. **10** Zato poslaše kovèeg Božji u Akaron; a kad dođe kovèeg Božji u Akaron, povikaše Akaronjani govoreæi: donešeš k nama kovèeg Boga Izraileva da pomori nas i naš narod. **11** Zato poslaše, te sabraše sve knezove Filistejske, i rekoše: pošljite kovèeg Boga Izraileva neka se vrati na svoje mjesto, da ne pomori nas i naroda našega. Jer bijaše smrtn strah po cijelom gradu, i vrlo teška bijaše ruka Gospodnja ondje. **12** Jer ljudi koji ostajahu živi bolovahu od šuljeva tako da se vika u gradu podizade do neba.

6 I bijaše kovèeg Gospodnji u zemlji Filistejskoj sedam mjeseca. **2** Tada dozvaše Filisteji sveštenike i vræe, pa im rekoše: šta æemo èiniti s kovèegom Gospodnjim? nauèite nas kako æemo ga poslati natrag na njegovo mjesto. **3** A oni rekoše: ako æete natrag poslati kovèeg Boga Izraileva, ne šaljite ga prazna, nego uza nj podajte prinos za grijeh; tada æete ozdraviti i doznaæete zašto se ruka njegova nije odmakla od vas. **4** A oni rekoše: kakav æemo mu dati prinos za grijeh? A oni rekoše: prema broju kneževina Filistejskih pet zlatnijeh šuljeva i pet zlatnijeh miševa; jer je zlo jednako na svjemu vama i na knezovima vašim. **5** Naèinite dakle slike od svojih šuljeva i slike od miševa koji kvare zemlju, i podajte slavu Bogu Izrailevu. Može biti da æe ulakšati ruku svoju nad vama i nad bogovima vašim i nad zemljom vašom. **6** I zašto biste bili uporna srca kao što bijahu uporna srca Misirci i Faraon? i pošto uèini èudesa na njima, eda li ih tada ne pustiše, te otidoše? **7** Zato naèinite jedna kola nova, i uzmitte dvije krave dojilice, na kojima još nije bio jaram, pa upregnite krave u kola, a telad njihovu odvedite od njih kuæi. **8** Pa uzmitte kovèeg Gospodnji i metnите ga na kola; a zaklade zlatne što æete mu dati za grijeh metnите u kovèežæ pokraj njega, i pustite ga neka ide. **9** I gledajte: ako pođe putem k meði svojoj u Vet-Semes, on nam je uèino ovo veliko zlo; ako li ne pođe tako, onda æemo znati da nas se nije dohvatila ruka njegova, nego nam se dogodilo sluèajno. **10** I uèiniše tako oni ljudi; i uvezvi dvije krave dojilice upregoše ih u kola, a telad njihovu zatvoriše kod kuæe. **11** I metnuše kovèeg Gospodnji na kola, i mali kovèežæ s mišima zlatnijem i sa slikama svojih šuljeva. **12** I pođoše krave pravo putem u Vet-Semes, i jednako iðahu istijem putem muæuæi i ne svraæuæi ni nadesno ni nalijevo; a knezovi Filistejski iðahu za njima do meðe Vet-Semeske. **13** A Vet-Semešani žnjahu pšenicu u dolini, i podigavši oèi svoje vidješe kovèeg, i obradovaše se vidjevši ga. **14** I dođoše kola na njivu Isusa Vet-Semešanina, i stadoše ondje. A bijaše ondje velik kamen; i iscjeapaše drva od kola, i prinesoše one krave na žrtvu paljenicu Gospodu. **15** A Leviti snimivši kovèeg Gospodnji i kovèežæ što bješe pokraj njega, u kojem bijahu zakladi zlatni, metnuše na onaj veliki kamen; a ljudi iz Vet-Semesa gotoviše žrtve paljenice i prinosiše žrtve Gospodu onaj dan. **16** A to vidjevši pet knezova Filistejskih vratise se u Akaron isti dan. **17** A ovo bjehu zlatni šuljevi koje dadoše Filisteji Gospodu za grijeh: za Azot jedan, za Gazu jedan, za Askalon jedan, za Gat jedan, za Akaron jedan. **18**

I miši zlatni bjehu prema broju svih gradova Filistejskih, u pet kneževina, svih zidanijeh gradova i sela neograðenijeh do velikoga kamena, na koji metnuše kovèeg Gospodnji, i koji je i danas u polju Isusa Vet-Semešanina. **19** Ali pobi Gospod neke izmeðu Vet-Semešana koji zagledaše u kovèeg Gospodnji, i pobi iz naroda pedeset tisuæa i sedamdeset ljudi. I plaka narod što ga Gospod udari velikom pogibiju. **20** I ljudi iz Vet-Semesa rekoše: ko može ostati pred tijem Gospodom Bogom svjetjem? i ka kome æe otiæi od nas? **21** I poslaše poslanike k stanovnicima Kirijat-Jarimskim govoreæi: donešeš natrag Filisteji kovèeg Gospodnji, hodite, odnesite ga k sebi.

7 Tada dođoše ljudi iz Kirijat-Jarima, i uzeše kovèeg Gospodnji, i odnesoše ga u kuæu Avinadavovu na brdu, a Eleazara sina njegova posvetiše da èuva kovèeg Gospodnji. **2** A kad kovèeg osta u Kirijat-Jarimu, proðe mnogo vremena, dvadeset godina, i plakaše sav dom Izrailev za Gospodom. **3** A Samuilo reèe svemu domu Izrailevu govoreæi: ako se svijem srcem svojim obraæate ka Gospodu, povrzite tuðe bogove izmeðu sebe i Astarote, i spremite srce svoje za Gospodâ, njemu jedinomu služite, pa æe vas izbaviti iz ruku Filistejskih. **4** I povrgoše sinovi Izrailevi Vale i Astarote, i služiše Gospodu jedinomu. **5** Potom reèe Samuilo: skupite svega Izraileja u Mispu, da se pomolim Gospodu za vas. **6** I skupiše se u Mispu, i crpuaæi vodu proljevaše pred Gospodom, i postiže onaj dan, i ondje rekoše: sagriješimo Gospodu. I Samuilo suðaše sinovima Izrailevijem u Mispi. **7** A Filisteji kad èuše da su se sinovi Izrailevi skupili u Mispu, izidoše knezovi Filistejski na Izraileja. A kad to èuše sinovi Izrailevi, uplašiše se od Filisteja. **8** I rekoše sinovi Izrailevi Samuilo: ne prestaj vaptiti za nas ka Gospodu Bogu našemu, eda bi nas izbavio iz ruku Filistejskih. **9** Tada Samuilo uze jedno jagnje odjoæe, i prinese ga svega Gospodu na žrtvu paljenicu; i vapi Samuilo ka Gospodu za Izraileja, i usliši ga Gospod. **10** I kad Samuilo prinošaše žrtvu paljenicu, približiše se Filisteji da udare na Izraileja; ali zagrmje Gospod grmljavnom velikom u onaj dan na Filisteje i smete ih, i biše pobijeni pred Izrailejem. **11** A Izraileci izidoše iz Mispe, i potjeraše Filisteje, i biše ih do pod Vet-Har. **12** Tada uze Samuilo kamen, i metnu ga izmeðu Mispe i Sena, i nazva ga Even-Ezer, jer reèe: dovde nam Gospod pomože. **13** Tako biše pokoreni Filisteji, i više ne dolaziše na meðu Izrailevu. I ruka Gospodnja bješe protiv Filisteja svega vijeka Samuilova. **14** I povratiše se Izraileju gradovi, koje bijehu uzeli Filisteji Izraileju, od Akarona do Gata, i meðe njihove izbavi Izrailej iz ruku Filistejskih; i bi mir meðu Izrailejem i Amorejima. **15** A Samuilo suðaše Izraileju svega vijeka svojega. **16** I iduæi svake godine obilažaše Vetilj i Galgal i Mispu, i suðaše Izraileju u svijem tijem mjestima. **17** Potom se vraæeaše u Ramu, jer ondje bijaše kuæa njegova, i suðaše ondje Izraileju, i ondje naèini oltar Gospodu.

8 A kad Samuilo ostarje, postavi sinove svoje za sudije Izraileju. **2** A ime sinu njegovu prvencu bješe Joilo, a drugomu Avija, i suðaše u Virsaveji. **3** Ali sinovi njegovi ne hoðaþu putovima njegovijem, nego udariše za dobitkom, i primahu poklone i izvrtahu pravdu. **4** Tada se skupiše sve starješine Izraileve i dođoše k Samuili u Ramu. **5** I rekoše mu: eto, ti si ostario, a sinovi tvoji ne hode tvojim putovima: zato postavi nam cara da nam sudi, kao što je u svijeh naroda. **6** Ali Samuilo ne bi po volji što rekoše: daj nam cara da nam sudi. I Samuilo se

pomoli Gospodu. 7 A Gospod reèe Samuili: poslušaj glas narodni u svemu što ti govore; jer ne odbaciše tebe, nego mene odbaciše da ne carujem nad njima. 8 Kako èiniše od onoga dana kad ih izvedeo iz Misira do danas, i ostavise me i služiše drugim bogovima, po svijem tijem djelima èine i tebi. 9 Zato sada poslušaj glas njihov; ali im dobro zasvijedoèi i kaži naèin kojim æe car carovati nad njima. 10 I kaza Samuilo sve rijeèi Gospodnje narodu koji iskaše od njega cara; 11 I reèe: ovo æe biti naèin kojim æe car carovati nad vama: sinove vaše uzimaæe i metati ih na kola svoja i meðu konjike svoje, i oni æe trèati pred kolima njegovijem; 12 I postavise ih da su mu tisuæenici i pedesetnici, i da mu oru njive i žnju ljetinu, i da mu grade ratne sprave i što treba za kola njegova. 13 Uzimaæe i kæeri vaše da mu grade mirisne masti i da mu budu kuharice i hlebarice. 14 I njive vaše i vinograde vaše i maslinike vaše najbolje uzimaæe i razdavati slugama svojim. 15 Uzimaæe desetak od usjeva vaših i od vinograda vaših, i davaæe dvoranima svojim i slugama svojim. 16 I sluge vaše i sluškinje vaše i mladiæe vaše najlepše i magarce vaše uzimaæe, i obratiti na svoje poslove. 17 Stada æe vaša desetkovati i vi æete mu biti robovi. 18 Pa æete onda vikati radi cara svojega, kojega izabraste sebi; ali vas Gospod neæee onda uslišiti. 19 Ali narod ne htje poslušati rijeèi Samuilovih, i rekoše: ne, nego car neka bude nad nama, 20 Da budemo i mi kao svi narodi; i neka nam sudi car naš i ide pred nama i vodi naše ratove. 21 A Samuilo èuvši sve rijeèi narodne, kaza ih Gospodu. 22 A Gospod reèe Samuili: poslušaj glas njihov, i postavi im cara. I Samuilo reèe Izrailjcima: idite svaki u svoj grad.

9 A bješe jedan èovjek od plemena Venijaminova, kojemu ime bješe Kis, sin Avila, sina Serora, sina Vehorata, sina Afije, sina jednoga èovjeka od plemena Venijaminova, hrabar junak. 2 On imaše sina po imenu Saula, koji bješe mlad i lijep da ne bješe ljepšega od njega meðu sinovima Izrailjevijem, a glamom bješe viši od svega naroda. 3 A Kis ocu Saulovu nesta magarica, pa reèe Kis Saulu sinu svojemu: uzmi sa sobom jednoga momka, pa ustani i idi te traži magarica. 4 I on proðe goru Jefremovu, i proðe zemlju Salisku; ali ne naðoše; pa proðoše i zemlju Salimsku, i ne bješe ih; pa proðoše i zemlju Venijaminovu, i ne naðoše. 5 A kad doðoše u zemlju Sufsku, reèe Saul momku svojemu koji bijaše s njim: hajde da se vratimo, da se ne bi otac okanio magarica i zabrinuo se za nas. 6 A on mu reèe: evo, u ovom gradu ima èovjek Božji, kojega veoma poštuju; što god kaže sve se zbiva; hajdemo k njemu, može biti da æe nas uputiti kuda bismo išli. 7 A Saul reèe momku svojemu: hajde da idemo; ali šta æemo odnijeti èovjeku? jer nam je hleba nestalo u torbama, a dara nemamo da odnesemo èovjeku Božijemu. Šta imamo? 8 A momak opet odgovarajuæi reèe Saulu: eto u mene èetvrt sikla srebra; to da dam èovjeku Božijemu da nas uputi. 9 A u staro vrijeme ko bi išao da pita Boga govoraše: hajde da idemo k vidicu. Jer ko se sada zove prorok u staro se vrijeme zvaše vidjelac. 10 I Saul reèe momku svojemu: dobro veliš; hajde da idemo. I poðoše u grad gdje bješe èovjek Božji. 11 I kad iðahu uz brdo gradsko, sretoše djevojke koje izlažahu da zahvataju vodu, pa im rekoše: je li tu vidjelac? 12 A one odgovarajuæi rekoše: jest, eto pred tobom; pohitaj, jer je danas došao u grad, jer danas narod ima žrtvu na gori. 13 Kako uðete u grad, naæi æete ga prije nego poðe na goru da jede; jer

narod neæee jesti dokle on ne doðe, jer on treba da blagoslovi žrtvu, pa onda æe zvanice jesti; zato idite, jer æete ga sada naæi. 14 I otidoše u grad; a kad doðoše usred grada, gle, Samuilo polazeæi na goru srete ih. 15 A Gospod bješe objavio Samuilo dan prije nego doðe Saul, rekavši: 16 Sjutra u ovo doba poslaæu k tebi jednoga èovjeka iz zemlje Venijaminove, njega pomaži da bude voð narodu mojemu Izraelju, i on æe izbaviti moj narod iz ruku Filistejskih. Jer pogledah na narod svoj, jer vika njegova doðe do mene. 17 I kad Samuilo ugleda Saula, reèe mu Gospod: eto èovjeka za kojega ti rekoh; taj æe vladati mojim narodom. 18 I Saul pristupi k Samuili na vratima, i reèe: kaži mi, gdje je kuæea videoèeva? 19 A Samuilo odgovori Saulu i reèe: ja sam vidjelac. Hajde preda mnom na goru, i danas æete sa mnom jesti; a sjutra æeu te otpustiti, i što ti je god u srcu, kazaæu ti. 20 A za magarice, kojih ti je nestalo prije tri dana, ne brini se; jer su se našle. I èije æe biti sve što je najbolje u Izraelju? eda li ne twoje i svega doma oca twojega? 21 A Saul odgovori i reèe: nijesam li od plemena Venijaminova, najmanjega plemena Izraeljeva, i dom moj najmanji izmeðu svih domova plemena Venijaminova? što mi dakle govorиш tako? 22 A Samuilo uze Saula i njegova momka, i odvede ih u sobu, i posadi ih u zaæelje meðu zvanicama kojih bješe do trideset ljudi. 23 I Samuilo reèe kuharu: donesi dio koji ti dадоh i za koji ti rekoh: ostavi ga kod sebe. 24 Tada donese kuhar pleæe i što bješe na njemu; a Samuilo ga metnu pred Saula, i reèe: evo što je ostalo, uzmi pred se, te jedi, jer je saèuvano doslije za tebe, kad rekoh: pozvao sam narod. Tako jede Saul sa Samuilmom onaj dan. 25 Potom siðoše s gore u grad, i Samuilo se razgovara sa Saulom na krovu. 26 A ujutru uraniše, i kad svitaše, zovnu Samuilo Saula na krov, i reèe mu: digni se, da te otpustim. I kad se diže Saul, izidoše obojica, on i Samuilo. 27 I kad doðoše na kraj grada, reèe Samuilo Saulu: reci momku neka ide naprijed i on proðe naprijed a ti stani malo da ti javim rijeè Božiju.

10 Tada Samuilo uze uljanicu, i izli mu ulje na glavu, pa ga cjelova, i reèe mu: eto, nije li te pomazao Gospod nad našljedstvom svojim da mu budeš voð? 2 Kad otideš danas od mene, naæi æeš dva èovjeka kod groba Rahiljina u kraju Venijaminova u Selsi, koji æe ti reæi: naše su se magarice, koje si pošao da tražiš, i evo otac tvoj ne mareæi za magarice zabrinuo se za vas govoreæi: šta æeu èiniti poradi sina svojega? 3 I otiašavši odande dalje kad doðeš u ravnici Tavorsku, srešæe te onđe tri èovjeka iduæi k Bogu u Vetiilj, noseæi jedan tri jareta, a drugi noseæi tri hleba, a treæi noseæi mješinu vina. 4 Pa æe te upitati za zdravlje, i daæe ti dva hleba, koje primi iz ruku njihovijeh. 5 Potom æeš doæi na hum Božji, gdje je straža Filistejska, i kad uðeš u grad, srešæe te gomila proroka slazeæi s gore, a pred njima psaltiri i bubenji i svirale i gusle; i oni æe prorokovati. 6 I siæi æe na te duh Gospodnj, te æeš prorokovati s njima, i postaæeš drugi èovjek. 7 I kad ti doðu ti znaci, èini što ti doðe na ruku, jer je Bog s tobom. 8 Potom æeš otiaæi prije mene u Galgal, i gle, ja æeu doæi k tebi da prinesem žrtve paljenice i da prinesem žrtve zahvalne. Sedam dana èekaj dokle doðem k tebi i kažem ti: šta æeš èiniti. 9 I kad se okrete da ide od Samuila, Bog mu dade drugo srce; i svi se oni znaci zbiše onaj dan. 10 I kad doðoše na hum, gle, srete ga gomila proroka, i doðe na nj duh Božji, i prorokova meðu njima. 11 I kad ga vidješe svi koji ga poznavaju od preðe

gdje prorokuje s prorocima, rekoše jedan drugome: šta to bi od sina Kisova? eda li je i Saul među prorocima? **12** A jedan odande odgovori i reče: ko li im je otac? Utuda posta priča: eda li je i Saul među prorocima? **13** I prestavši prorokovati dođe na goru. **14** A stric Saulov reče njemu i momku njegovu: kuda ste išli? A on odgovori: da tražimo magarice; i kad vidjesmo da ih nadjde nema, otidosmo k Samuilu. **15** A stric Saulov reče: kaži mi šta vam je rekao Samuil? **16** A Saul reče stricu svojemu: kazao nam je da su se našle magarice. Ali mu ne reče za carstvo što mu je kazao Samuil. **17** A Samuil sazvava narod u Mispu ka Gospodu. **18** I reče sinovima Izraelijevim: ovako veli Gospod Bog Izraeljev: ja izvedoh Izraelija iz Misira, i izbavih vas iz ruku Misirskih i iz ruku svijeh carstava koja vas mučaju. **19** A vi danas odbaciste Boga svojega, koji vas sam izbavljao od svijeh zala vaših i nevolja vaših, i rekoste mu: postavi cara nad nama. Sada dakle stanite pred Gospodom po plemenima svojim i po tisućama svojim. **20** I privede Samuila sva plemena Izraeljeva, i pade na pleme Venijaminovo. **21** Potom privede pleme Venijaminovo po porodicama njegovijem, i pade na porodicu Matrijevu; potom pade na Saula sina Kisova. I tražiće ga, ali se ne nađe. **22** Tada opet upitaše Gospoda: hoće li još doæi ovamo taj èovjek? A Gospod reče: eto sakrio se za prtljagom. **23** Tada otrèaše, i dovedoše ga odande. I stade usred naroda, i bijaše glavom viši od svega naroda. **24** I reče Samuil svemu narodu: vidite li koga je izabrao Gospod da niko nije kao on u svemu narodu? I sav narod povika i reče: da živi car! **25** Tada Samuil kaza narodu prava carska i napisa u knjigu, i metnu je pred Gospodom. Potom Samuil raspusti narod da ide svak svojoj kuæi. **26** I Saul također otide svojoj kuæi u Gavaju, i s njim otidoše vojnici, kojima Bog taknu srca. **27** A ljudi nevaljali rekoše: taj li æe nas izbaviti? I prezirahu ga, niti mu doneše dara. Ali se on uèini kao da nije èuo.

11 Tada dođe Nas Amonac, i stade u oko prema Javisu Galadovu. I svi ljudi iz Javisa rekoše Nasu: uèini vjeru s nama, pa æemo ti služiti. **2** A Nas Amonac odgovori im: ovako æu uèiniti vjeru s vama: da vam svakome iskopam desno oko, i tu sramotu uèinem svemu Izraeliju. **3** A starješine Javiske rekoše mu: ostavi nam sedam dana, da pošljemo poslanike u sve krajeve Izraelijeve; pa ako ne bude nikoga da nas izbavi, tada æemo izaæi k теби. **4** I dođoše poslanici u Gavaju Saulovu, i kazaše ove rijeèi narodu; tada sav narod podiže glas svoj, i plakahu. **5** A gleda, Saul iðaše za govedima svojim iz polja, i reče: šta je narodu te plaèe? I kazaše mu šta su poruèili Javišani. **6** Tada siđe duh Božji na Saulu kad èu te rijeèi, i on se razgnjevi vrlo. **7** Pa uze dva vola, i isijeèe ih na komade, i razasla ih u sve krajeve Izraelijeve po istijem poslanicima poruèivši: ko ne pođe za Saulom i za Samuilom, ovako æe biti s govedima njegovijem. I strah Gospodnji popade narod, te izidoše jednodušno. **8** I izbroji ih u Vezeku, i bješe sinova Izraelijevih trista tisuća, a sinova Judinijeh trideset tisuća. **9** Potom rekoše poslanicima koji bijahu došli: ovako recite ljudima u Javisu Galadovu: sjutra æete se izbaviti, kad ogrije sunce. I poslanici se vratise, i javiše ovo Javišanima, i oni se obradovaše. **10** I rekoše Javišani Amoncima: sjutra æemo izaæi k vama, da uèinite od nas što vam bude drago. **11** I sjutradan razdijeli Saul narod u tri èete, i uðoše usred okola o jutrenjoj straži, i biše Amonce dokle sunce ne ogrija, i koji ostaše, raspršaše se da ne ostaše ni dvojica

zajedno. **12** Tada reče narod Samuilu: koji je ono što reče: eda li æe Saul carovati nad nama? dajte ih da ih pogubimo. **13** Ali Saul reče: da se ne pogubi danas niko, jer je danas Gospod uèinio spasenje u Izraelju. **14** Tad Samuil reče narodu: hajdete da idemo u Galgal, da onđe ponovimo carstvo. **15** I sav narod otide u Galgal, i postaviše onđe Saula carem pred Gospodom u Galgalu, i onđe prinesoše žrtve zahvalne pred Gospodom. I proveseli se onđe Saul i sav Izraelj veoma.

12 Tada reče Samuil svemu Izraelju: eto, poslušao sam glas vaš u svemu što mi rekoste, i postavih cara nad vama. **2** I sada eto, car ide pred vama, a ja sam ostario i osijedio; i sinovi moji eto su među vama; i ja sam išao pred vama od mladosti svoje do danas. **3** Evo me, odgovorite mi pred Gospodom i pred pomazanikom njegovijem. Kome sam uzeo vola ili kome sam uzeo magarca? kome sam uèinio nasilje? kome sam uèinio krivo? ili iz èije sam ruke uzeo poklon, da bih stiskao oèi njega radi? pak æeu vam vratiti. **4** A oni rekoše: nijesi nam uèinio sile niti si kome uèinio krivo, niti si uzeo što iz èije ruke. **5** Jošte im reče: svjedok je Gospod na vas, i svjedok je pomazanik njegov danas, da nijeste našli ništa u mojim rukama. I rekoše: svjedok je. **6** Tada reče Samuil narodu: Gospod je koji je postavio Mojsija i Arona, i koji je izveo oce vaše iz zemlje Misirske. **7** Sada dakle stanite da se prem s vama pred Gospodom za sva dobra što je èinio Gospod vama i vašim ocima. **8** Pošto dođe Jakov u Misir, vikaše oci vaši ka Gospodu, i Gospod posla Mojsija i Arona, koji izvedoše oce vaše iz Misira i naseliše ih na ovom mjestu. **9** Ali zaboraviše Gospoda Boga svojega, te ih dade u ruke Sisari vojvodi Asorskem, i u ruke Filistejima, i u ruke caru Moavskomu, koji vojevaše na njih. **10** Ali vikaše ka Gospodu i rekoše: sagriješismo što ostavismo Gospoda i služimo Valima i Astarotama; ali sada izbavi nas iz ruku neprijatelja naših, pa æemo ti služiti. **11** I Gospod posla Jerovala i Vedana i Jeftaja i Samuila, i ote vas iz ruku neprijatelja vaših unaokolo, te živjeste bez straha. **12** Ali kad vidjeste Nasa cara Amonskoga gdje dođe na vas, rekoste mi: ne, nego car neka caruje nad nama, premda Gospod Bog vaš bješe car vaš. **13** Sada dakle, eto cara kojega izabrali, kojega iskaste; evo, Gospod je postavio cara nad vama. **14** Ako se uzbojite Gospoda, i njemu uzašlužite, i uzašlužite glas njegov i ne usprotivite se zapovijesti Gospodnjoj, tada æete i vi i car vaš koji caruje nad vama iæi za Gospodom Bogom svojim. **15** Ako li ne uzašlužate glasa Gospodnjega, nego se usprotivite zapovijesti Gospodnjoj, tada æe biti ruka Gospodnja protiv vas kao što je bila protiv otaca vaših. **16** Ali stanite sada jošte, i vidite ovu stvar veliku koju æe uèiniti Gospod pred vašim oèima. **17** Nije li danas žetva pšenici? Ja æeu prizvati Gospoda, i spustiæe gromove i dažd, da razumijete i vidite koliko je zlo što uèiniste pred Gospodom iskavši sebi cara. **18** Tada Samuil zavapi ka Gospodu, i Gospod spusti gromove i dažd u taj dan; i sav se narod pobojao vrlo Gospoda i Samuila. **19** I reče sav narod Samuilu: moli se za sluge svoje Gospodu Bogu svojemu da ne pomremo; jer dodasmo k svijem grijesima svojim zlo ištuæi sebi cara. **20** Tada reče Samuil narodu: ne bojte se, vi ste uèinili sve ovo zlo; ali ne otstupajte od Gospoda, nego služite Gospodu svijem srcem svojim. **21** Ne otstupajte; jer biste pošli za ništavim stvarima, koje ne pomažu, niti izbavljaju, jer su ništave. **22** Jer Gospod neæee ostaviti naroda svojega radi velikoga imena

svojega; jer Gospodu bi volja da vas uèini svojim narodom. **23** A meni ne dao Bog da zgriješim Gospodu i prestanom moliti se za vas; nego æeu vas upuæivati na put dobar i prav. **24** Samo se Bojte Gospoda i služite mu istinito, svijem srcem svojim, jer vidite, kakve je velike stvari uèinio za vas. **25** Ako li zlo uèinete, propašæete i vi i car vaš.

13 Kad Saul bi car godinu dana a carova dvije godine nad Izrailjem

2 Izabra sebi Saul tri tisuæe izmeðu sinova Izrailjevih; i bijahu kod Saula dvije tisuæe u Mihmasu i u gori Vetiljskoj, a jedna tisuæe s Jonatanom u Gavaji Venijaminovoj; a ostali narod raspusti u šatore njihove. **3** I Jonatan pobi stražu Filistejsku koja bješe u Gavaji, i èuše za to Filisteji. A Saul zapovjedi, te trubiše u trube po svoj zemlji govoreæi: neka èuju Jevreji. **4** I tako èu sav Izrailj gdje rekoše: pobi Saul stražu Filistejsku; i stoga Izrailj omrznu Filistejima. I sazvan bi narod za Saulom u Galgal. **5** A Filisteji se skupiše da vojuju na Izrailja, trideset tisuæe kola i šest tisuæe konjika, i množtvo naroda kao pijesak na brijeju morskom; i izašavši stadoše u oko u Mihmasu, s istoka od Vet-Avena. **6** I Izrailjci se vidješe u nevolji, jer narod bi pritiæenjen; te se sakri u peæine i u èeste i u kamenjake i u rasjeline i u jame. **7** A drugi Jevreji prijeðoše preko Jordana u zemlju Gadovu i Galadovu. A Saul još bijaše u Galgalu, i sav narod što iðaše za njim bijaše u strahu. **8** I poèeka sedam dana do roka Samuilo. Ali Samuilo ne doðe u Galgal; te se narod stade razlazi od njega. **9** Tada reèe Saul: dodajte mi žrtvu paljenicu i žrtve zahvalne. I prinese žrtvu paljenicu. **10** I kad prinese žrtvu paljenicu, gle, doðe Samuilo. I Saul izide mu na susret da ga pozdravi. **11** A Samuilo mu reèe: šta si uèinio? A Saul odgovori: kad vidjeh gdje se narod razlazi od mene, a ti ne doðe do roka, i Filisteji se skupili u Mihmasu. **12** Rekoh: sad æe udariti Filisteji na me u Galgal, a ja se još ne pomolih Gospodu; te se usudih i prinesoh žrtvu paljenicu. **13** Tada reèe Samuilo Saulu: ludo si radio što nijesi držao zapovijesti Gospoda Boga svojega, koju ti je zapovjedio; jer bi sada Gospod utvrdio carstvo tvoje nad Izrailjem dovijeka. **14** A sada carstvo tvoje neæe se održati. Gospod je našao sebi èovjeka po srcu svojemu, i njemu je zapovjedio Gospod da bude voð narodu njegovu, jer nijesi držao što ti je zapovjedio Gospod. **15** Potom diže se Samuilo i otide iz Galgala u Gavaju Venijaminovu. I Saul izbroji narod koji osta kod njega, i bješe ga do šest stotina ljudi. **16** I Saul i sin mu Jonatan i narod što bješe s njima, stajahu u Gavaji Venijaminovoj; a Filisteji stajahu u okolu u Mihmasu. **17** I izidoše tri èete iz okola Filistejskoga da plijene: jedna èeta udari putem k Ofri u zemlju Sovalsku; **18** A druga èeta udari putem k Vet-Oronu; a treæa udari putem k meði koja gleda prema dolini Sevojimskoj u pustinju. **19** A u cijeloj zemlji Izrailjskoj ne bješe kovaèa, jer Filisteji rekoše: da ne bi gradili Jevreji maèeva ni kopalja. **20** Zato slažahu svi Izrailjci k Filistejima kad koji šeæe poklepati raonik ili motiku ili sjekiru ili srp. **21** I bijahu se zatupili raonici i motike i vile troroge i sjekire, i same ostane trebaše zaoštriti. **22** Zato kad doðe vrijeme boju, ne naðe se maèa ni kopljia ni u koga u narodu koji bješe sa Saulom i Jonatanom; samo bijaše u Saulu i u Jonatanu sina njegova. **23** I straža Filistejska izide u klanac kod Mihmasa.

14 Jedan dan reèe Jonatan sin Saulov momku svojemu koji mu nošaše oružje: hajde da idemo k straži Filistejskoj koja je na onoj strani. A ocu svojemu ne kaza ništa. **2** A Saul

stajaše kraj brda pod šipkom, koji bijaše u Migroru; i naroda bješe s njim oko šest stotina ljudi. **3** I Ahija sin Ahitova brata Ihavoda sina Finesa sina Ilja sveštenika Gospodnjega u Silomu nošaše opleæk. I narod ne znadijaše da je otisao Jonatan. **4** A u klanцу kojim šeæe Jonatan otiaèi k straži Filistejskoj, bijahu dvije strmene stijene, jedna s jedne strane a druga s druge, i jedna se zvaše Voses a druga Sene. **5** I jedna od njih stajaše sa sjevera prema Mihmasu, a druga s juga prema Gavaji. **6** I Jonatan reèe momku koji mu nošaše oružje: hajde da otidemo k straži tijeh neobrezanijeh; može biti da æe nam uèiniti što Gospod, jer Gospodu ne smeta izbaviti s množinom ili s malinom. **7** A onaj što mu nošaše oružje odgovori mu: èini što ti je god u srcu, idi, evo ja æeu iæi s tobom kuda god hoæeš. **8** A Jonatan mu reèe: evo, otiaèi æemo k tijem ljudima, i pokazaæemo im se. **9** Ako nam reku: èekajte dokle doðemo k vama, tada æemo se ustaviti na svom mjestu, i neæemo iæi k njima. **10** Ako li reku: hodite k nama, tada æemo otiaèi; jer nam ih Gospod predade u ruke. To æe nam biti znak. **11** I pokazaše se obojica straži Filistejskoj; a Filisteji rekoše: gle, izlaze Jevreji iz rupa u koje su se sakrili. **12** I stražari rekoše Jonatanu i momku koji mu nošaše oružje: hodite k nama da vam kažemo nešto. I Jonatan reèe onomu što mu nošaše oružje: hajde za mnom, jer ih predade Gospod u ruke Izrailju. **13** Tako puzaše Jonatan rukama i nogama, a za njim momak što mu nošaše oružje; i padahu pred Jonatanom, i ubijaše ih za njim onaj što mu nošaše oružje. **14** I to bi prvi boj, u kom pobi Jonatan i momak što mu nošaše oružje oko dvadeset ljudi, otprikljike na po rala zemlje. **15** I uðe strah u oko u polju i u sav narod; i straža i oni koji bjeju izašli da plijene prepadoše se, i zemlja se uskoleba, jer bješe strah od Boga. **16** A straža Saulova u Gavaji Venijaminovoj opazi gdje se množtvo uzbunilo i uspropadalo. **17** Tada reèe Saul narodu koji bijaše s njim: pregledajte i vidite ko je otisao od nas. I kad pregledaše, gle, ne bješe Jonatana i momka njegova koji mu nošaše oružje. **18** I reèe Saul Ahiji: donesi kovèeg Božji; jer kovèeg Božji bijaše tada kod sinova Izrailjevih. **19** A dok govoraše Saul svešteniku, zabuna u okolu Filistejskom bivaše sve veæa, i Saul reèe svešteniku: ostavi. **20** I Saul i sav narod što bješe s njim skupiše se i doðoše do boja, i gle, povadili bjehu maèeve jedan na drugoga, i zabuna bješe vrlo velika. **21** A bijaše s Filistejima Jevreja kao prije, koji iðahu s njima na vojsku svuda; pa i oni pristaše uz Izrailjce, koji bijahu sa Saulom i Jonatanom. **22** I svi Izrailjci koji se bijahu sakrili u gori Jefremovoj kad èuše da bježe Filisteji, naklopioše se i oni za njima bijuae ih. **23** I izbavi Gospod Izrailja u onaj dan; i boj otide dori do Vet-Avena. **24** I Izrailjci se vrlo umoriše onaj dan; a Saul zakle narod govoreæi: da je proklet koji jede što do veæera, da se osvetim neprijateljima svojim. I ne okusi narod ništa. **25** I sav narod one zemlje doðe u šumu, gdje bješe mnogo meda po zemlji. **26** I kad doðe narod u šumu, vidje med gdje teèe; ali niko ne prinese ruke k ustima svojim: jer se narod bojaše zakletve. **27** Ali Jonatan ne èu kad otac njegov zakle narod, te pruži štap koji mu bješe u ruci, i zamoèi kraj u sat, i primaæe ruku svoju k ustima svojim, i zasvijetliše mu se oèi. **28** A jedan iz naroda progovori i reèe: otac je tvoj zakleo narod rekavši: da je proklet ko bi jeo što danas; stoga susta narod. **29** Tada reèe Jonatan: smeo je zemlju otac moj; vidite kako mi se zasvijetliše oèi, èim okusih malo meda. **30** A da je još narod slobodno jeo danas od plijena neprijatelja svojih, koji naðe! ne

bi li polom Filistejski bio još veći? **31** I tako pobiše onaj dan Filisteje od Mihmasa do Ajalona, i narod se vrlo umori. **32** I naklopi se narod na plijen, i nahvataše ovaca i volova i telaca, i poklaše ih na zemlji, i stade narod jesti s krvlju. **33** I javiše Saulu govoreći: evo narod grijesiš Gospodu jedući s krvlju. A on reče: nevjera učiniste; dovaljajte sada k meni velik kamen. **34** Zatijem reče Saul: razidite se među narod i recite: dovedite svaki k meni vola svojega i ovcu svoju; i ovdje zakoljite i jedite, i neæete grijesiti Gospodu jedući s krvlju. I doneše sav narod, svaki svoga vola svojom rukom one noæe, i ondje klaše. **35** I naæini Saul oltar Gospodu; to bi prvi oltar koji naæini Gospodu. **36** Potom reče Saul: hajdemo za Filistejima noæas, da ih plijenimo do jutra, i da ih ne ostavimo nijednoga. A oni rekoše: èini što ti je god volja. Ali sveštenik reče: da pristupimo ovdje k Bogu. **37** I upita Saul Boga: hoæeu li iæi za Filistejima? hoæeš li ih dati u ruke Izraelju? Ali ne odgovori mu onaj dan. **38** Zato reče Saul: pristupite ovamo svi glavari narodni, i tražite i vidite na kom je grijeh danas. **39** Jer kako je živ Gospod koji izbavlja Izraelja, ako bude i na Jonatanu sinu mojem, poginuæe zaista. I ne odgovori mu niko iz svega naroda. **40** Potom reče svemu Izraelju: vi budite s jedne strane, a ja i Jonatan sin moj bjeæemo s druge strane. A narod reče Saulu: èini što ti je drago. **41** Tada reče Saul Gospodu Bogu Izraeljevu: pokaži pravoga. I oblièi se Jonatan i Saul, a narod izide prav. **42** I reče Saul: bacite ždrijeb za me i za Jonatana sina mojega. I oblièi se Jonatan. **43** Tada reče Saul Jonatanu: kaži mi šta si uèinio? I kaza mu Jonatan i reče: samo sam okusio malo meda nakraj štapa koji mi bješe u ruci; evo me; hoæeu li poginuti? **44** A Saul reče: to neka mi uèini Bog i to neka doda, poginuæeš, Jonatane! **45** Ali narod reče Saulu: zar da pogine Jonatan, koji je uèinio ovo spasenje veliko u Izraelju? Bože saðuvaj! Tako živ bio Gospod, neæe pasti na zemlju nijedna dlaka s glave njegove. Jer je s pomoæeu Božjom uèinio to danas. I tako izbavi narod Jonatana, te ne pogibe. **46** Tada se vrati Saul od Filisteja, a Filisteji otidoše u svoje mjesto. **47** I Saul carujući nad Izraeljem ratovaše na sve neprijatelje svoje, na Moavce i na sinove Amonove i na Edomce i na careve Sovske i na Filisteje, i kuda se god obraæeaše, nadvlaðivaše. **48** Skupi takoðer vojsku i pobi Amalika; i izbavi Izraelja iz ruku onih koji ga plijenjaju. **49** A Saul imaše sinove: Jonatana i Isuja i Melhiusa; a dvjema kæerima njegovijem bjehu imena prvenici Merava i mlaðoj Mihala. **50** A ženi Saulovo bješe ime Ahinoama kæi Ahimasova; a vojvodi njegovu bješe ime Avenir sin Nira strica Saulova. **51** Jer Kis otac Saulov i Nir otac Avenirov bijahu sinovi Avilovi. **52** I bijaše velik rat s Filistejima svega vijeka Saulova; i koga god viðaše Saul hrabra i junaka, uzimaše ga k sebi.

15 A Samuilo reče Saulu: Gospod me je poslao da te pomažem za cara nad narodom njegovijem, nad Izraeljem; slušaj dakle rijeèi Gospodnje. **2** Ovako veli Gospod nad vojskama: opomenuh se šta je uèinio Amalik Izraelju, kako mu se opro na putu kad je išao iz Misira. **3** Zato idi, i pobi Amalika, i zatri kao prokletje sve što god ima; ne žali ga, nego pobij i ljudi i žene i djeci i što je na sisi i volove i ovce i kamile i magarce. **4** Tada Saul sazva narod, i izbroji ih u Telaimu, i bijaše ih dvjesta tisuæa pješaka i deset tisuæa ljudi od Jude. **5** I doðe Saul do grada Amalièkoga, i namjesti zasjedu u potoku. **6** I reče Saul Kenejima: idite, odvojite se, uklonite se od Amalika, da vas

ne bih potro s njima; jer ste vi uèinili milost svijem sinovima Izraeljevijem kad su išli iz Misira. I otidoše Keneji od Amalika. **7** I Saul pobi Amalike od Avile do Sura, koji je prema Misiru. **8** I uhvati Agaga cara Amalièkoga živa, a sav narod njegov pobi oštrijem maæem. **9** I Saul i narod njegov poštedje Agaga i najbolje ovce i najbolje volove i ugojenu stoku i jagancje i sve što bijaše dobro, i ne htješe pobiti; nego što bijaše zlo i bez cijene, ono samo pobiše. **10** Zato doðe rijeèi Gospodnja k Samuiliu govoreći: **11** Kajem se što sam Saula postavio carem, jer je otstupio od mene, i nije izvršio mojih rijeèi. I rasrdi se Samuilo vrlu, i vikaše ka Gospodu svu noæ. **12** I ustavši rano Samuilo poðe pred Saula. I javiše Samuiliu govoreći: Saul doðe u Karmil, i eno podiže sebi spomenik, pa se vrati odande i otide dalje i siðe u Galgal. **13** Kad Samuilo doðe k Saulu, reče mu Saul: blagosloven da si Gospodu! izvršio sam rijeèi Gospodnju. **14** A Samuilo reče: kakva je to bleka ovaca u ušima mojim? i rika volova koju èujem? **15** A Saul reče: od Amalika dognaše ih; jer narod poštedje najbolje ovce i najbolje volove da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu; ostalo pak pobismo kao prokleteto. **16** A Samuilo reče Saulu: stani da ti kažem što mi je rekao Gospod noæas. Reče mu: govori. **17** Tada reče Samuilo: nijesi li bio mali sam u svojim oèima, pak si postao glava plemenima Izraeljevijem, i Gospod te pomaza za cara nad Izraeljem? **18** I Gospod te posla na ovaj put i reče: idi, pobij grijesne Amalike, i vojvuj na njih dokle ih ne istrijebite. **19** Zašto dakle ne posluša glasa Gospodnjega, nego se naklopi na plijen, i uèini zlo pred Gospodom? **20** A Saul odgovori Samuiliu: ta poslušao sam glas Gospodnjeg, i išao sam putem kojim me posla Gospod, i doveo sam Agaga cara Amalièkoga, a Amalike sam istrijebio. **21** Nego narod uze od plijena ovce i volove, najbolje između prokletijeh stvari, da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu u Galgalu. **22** Ali Samuilo reče: zar su mile Gospodu žrtve paljenice i prinosi kao kad se sluša glas njegov? gle, poslušnost je bolja od žrtve i pokornost od pretiline ovnuske. **23** Jer je neposlušnost kao grijeh od èaranja, i nepokornost kao sujevjerstvo i idolopoklonstvo. Odbacio si rijeèi Gospodnju, zato je i on tebe odbacio da ne budeš više car. **24** Tada reče Saul Samuiliu: zgriješio sam što sam prestupio zapovijest Gospodnju i tvoje rijeèi; jer pobojaš se naroda i poslušah glas njegov. **25** Nego sada oprosti mi grijeh moj, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu. **26** A Samuilo reče Saulu: neæu se vratiti s tobom, jer si odbacio rijeèi Gospodnju, i zato je tebe Gospod odbacio da ne budeš više car nad Izraeljem. **27** I Samuilo se okreće da ide, ali ga Saul uhvati za skut od plašta njegova, te se odadrije. **28** Tada mu reče Samuilo: odadro je Gospod carstvo Izraeljevo od tebe danas, i dao ga bližnjemu tvojemu, koji je bolji od tebe. **29** I doista junak Izraeljev neæe slagati, niti æe se raskajati; jer nije èovjek da se kaje. **30** A on reče: zgriješio sam; ali mi sad uèini èast pred starješinama naroda mojega i pred Izraeljem, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu Bogu tvojemu. **31** I vrativši se Samuilo otide za Saulom, i pokloni se Saul Gospodu. **32** Potom reče Samuilo: dovedite mi Agaga cara Amalièkoga. I doðe k njemu Agag veseo, jer gorovaše Agag: zaista, prošla je goréina smrtna. **33** Ali Samuilo reče: kako je tvoj maè uèinio te su žene ostale bez djeca, tako æe ostati bez djeca tvoja majka meðu ženama. I isijeèe Samuilo Agaga pred Gospodom u Galgalu. **34** Potom otide Samuilo u Ramu, a Saul otide kuæi svojoj u Gavaju Saulovu. **35** I Samuilo više ne

vidje Saula do svoje smrti, i plakaše Samuilo za Saulom, što se Gospod pokaja što je postavio Saula carem nad Izrailjem.

16 A Gospod reče Samuili: dokle æeš ti plakati za Saulom kad ga ja odbacih da ne caruje više nad Izrailjem? Napuni rog svoj ulja, i hodi da te pošljem k Jeseju Vitlejemcu, jer između njegovih sinova izabrah sebi cara. **2** A Samuilo reče: kako da idem? jer æe èuti Saul, pa æe me ubiti. A Gospod odgovori: uzmi sa sobom junicu iz goveda, pa reci: dođoh da prinesem žrtvu Gospodu. **3** I pozovi Jeseja na žrtvu, a ja æu ti pokazati šta æeš èiniti, i pomaži mi onoga koga ti kažem. **4** I uèini Samuilo kako mu kaza Gospod, i dođe u Vitlejem; a starješine gradske uplašivši se istreàa preda nj, i rekoše mu: jesli došao dobro? **5** A on reče: dobro; došao sam da prinesem žrtvu Gospodu; osveštajte se i hodite sa mnom na žrtvu. Pa osvešta i Jeseja i sinove njegove i pozva ih na žrtvu. **6** I kad dođoše vidjevši Elijava reče: jamaèeno je pred Gospodom pomazanik njegov. **7** Ali Gospod reče Samuili: ne gledaj na lice njegovo ni na visinu rasta njegova, jer sam ga odbacio; jer ne gledam na što èovjek gleda: èovjek gleda što je na oèima, a Gospod gleda na srce. **8** I dozv Jesej Avinadava, i reče mu da ide pred Samuila. A on reče: ni toga nije izabralo Gospod. **9** Potom Jesej reče Sami da ide. A on reče: ni toga nije izabralo Gospod. **10** Tako reče Jesej te prodoše sedam sinova njegovih pred Samuila; a Samuilo reče Jeseju: nije Gospod izabralo tih. **11** Potom reče Samuilo Jeseju: jesli li ti to svi sinovi? A on reče: ostao je još najmlaði; eno ga, pase ovce. Tada reče Samuilo Jeseju: pošli, te ga dovedi, jer neæemo sjedati za sto dokle on ne dođe. **12** I posla, te ga dovede. A bijaše smeđ, lijepljiv oèiju i lijepa stasa. I Gospod reče: ustani, pomaži ga, jer je to. **13** Tada Samuilo uze rog s uljem, i pomaza ga usred braæe njegove; i siðe duh Gospodnji na Davida i osta na njemu od toga dana. Potom usta Samuilo i otide u Ramu. **14** A duh Gospodnji otide od Saula, i uznemiravaše ga zao duh od Gospoda. **15** I rekoše Saulu sluge njegove: gle, sada te uznemiruje zli duh Božji. **16** Neka gospodara naš zapovjedi slugama svojim koje stoje pred tobom, da potraže èovjeka koji zna udarati u gusle, pa kad te napadne zli duh Božji, neka udara rukom svojom, i odlakšaæe ti. **17** I reče Saul slugama svojim: potražite èovjeka koji zna dobro udarati u gusle, i dovedite mi ga. **18** A jedan između sluga njegovih odgovori i reče: evo, ja znam sina Jeseja Vitlejemca, koji umije dobro udarati u gusle, i hrabar je junak i ubojnik, i pametan je i lijep, i Gospod je s njim. **19** I Saul posla ljude k Jeseju i poruèi: pošli mi Davida sina svojega koji je kod ovaca. **20** A Jesej uze magarca i hljeba i mješinu vina i jedno jare, i posla Saulu po Davidu sinu svojemu. **21** I David dođe k Saulu i izide preda nj, i omilje Saulu veoma, te ga postavi da mu nosi oružje. **22** Potom posla Saul k Jeseju i poruèi: neka David ostane kod mene, jer je našao milost preda mnom. **23** I kad bi duh Božji napao Saula, David uzevši gusle udarao bi rukom svojom, te bi Saul odahnuo i bilo bi mu bolje, jer bi zli duh otišao od njega.

17 Tada Filisteji skupiše vojsku svoju da vojuju, i skupiše se u Sokotu Judinu, i stadoše u oko između Sokota i Azike na međi Damimskoj. **2** A Saul i Izrailci skupiše se i stadoše uoko u dolini Ili, i uvrstaše se prema Filistejima. **3** I Filisteji stajahu na brdu odonuda a Izraelci stajahu na brdu odovuda, a među njima bješe dolina. **4** I izide iz okola Filistejskoga jedan zatoènik po imenu Golijat iz Gata, visok šest lakata i ped. **5**

I na glavi mu bješe kapa od mjedi, i oklop ploèast na njemu od mjedi; i bijaše oklop težak pet tisuæa sikala. **6** I nogavice od mjedi bijehu mu na nogu, i štit od mjedi na ramenima. **7** A kopljæa od koplja mu bješe karo vratilo, a gvožđa u koplju mu bješe šest stotina sikala; i koji mu oružje nošaše iðaše pred njim. **8** On stavši vikaše vojsku Izraelsku, i govoraše im: što ste izašli uvrstavši se? nijesam li ja Filistejin i av sluge Saulove? izberite jednoga između sebe, pa neka izaðe k meni. **9** Ako me nadjaèam i pogubi me, mi æemo vam biti sluge; ako li ja njega nadjaèam i pogubim ga, onda æete vi biti nama sluge, i služæete nam. **10** Još govoraše Filistejin: ja osramotih danas vojsku Izraelsku; dajte mi èovjeka da se bijemo. **11** A kad Saul i sav Izrailj èu šta reče Filistejin, prepadoše se i uplašiše se vrlo. **12** A bijaše David sin jednoga Efraæanina, iz Vitlejema Judina, kojemu ime bješe Jesej, koji imáše osam sinova i bijaše u vrijeme Saulovo star i vremenit među ljudima. **13** I tri najstarija sina Jesejeva otidoše za Saulom na vojsku; a imena trojici sinova njegovih koji otidoše na vojsku bijahu prvencu Elijiju a drugome Avinadavu a treæemu Sama. **14** A David bijaše najmlaði. I ona tri najstarija otidoše za Saulom. **15** A David otide od Saula i vrati se u Vitlejem da pase ovce oca svojega. **16** A Filistejin izlažaše jutrom i veèerom, i staja èetrdeset dana. **17** A Jesej reče Davidu sinu svojemu: uzmi sada za braæu svoju efu ovoga prženoga žita i ovijeh deset hljebova, i odnesi brže u oko braæi svojoj. **18** A ovijeh deset mladijih siraca odnesi tisuæniku, i vidi braæu svoju kako su, i donesi od njih znak. **19** A Saul i oni i sav Izrailj bijahu u dolini Ili ratujuæi s Filistejima. **20** I tako David usta rano i ostavi ovce na èuvaru; pa uze i otide kako mu zapovjedi Jesej; i dođe na mjesto gdje bješe oko, i vojska izlažaše da se vrsta za boj, i podizaše ubojnu viku. **21** I stajaše vojska Izraelska i Filistejska jedna prema drugoj. **22** Tada ostavi David svoj prtljag kod èuvara, koji èuvaše prtljag, i otrèa u vojsku, i dođe i zapita braæu svoju za zdravlje. **23** I dokle govoraše s njima, gle, onaj zatoènik po imenu Golijat Filistejin iz Gata, izide iz vojske Filistejske i govoraše kao prije, i David èu. **24** A svi Izraileci kad vidješe toga èovjeka, uzbjegoše od njega, i bješe ih strah veoma. **25** I govorahu Izraileci: vidjeste li toga èovjeka što izide? Jer izide da sramoti Izraile. A ko bi ga pogubio, car bi mu dao silno blago, i kær svoju dao bi mu; i oslobođio bi dom oca njegova u Izraillju. **26** Tada reče David ljudima koji stajahu oko njega govoreæi: šta æe se uèiniti èovjeku koji pogubi toga Filistejina i skine sramotu s Izraileja? Jer ko je taj Filistejin neobrezani da sramoti vojsku Boga živoga? **27** A narod mu odgovori iste rijeèi govoreæi: to æe se uèiniti onome ko ga pogubi. **28** A kad èu Elijav brat njegov najstariji kako se razgovara s tijem ljudima, razluzuti se Elijav na Davida, i reče mu: što si došao? na kom si ostavio ono malo ovaca u pustinji? znam ja obijest tvoru i zloæu srca tvogega; došao si da iðobiš voj. **29** A David reče: šta sam sad uèinio? zapovjeðeno mi je. **30** Potom okrenu se od njega k drugome i zapita kao prije; i narod mu odgovori kao prije. **31** I kad se èuše rijeèi koje govoraše David, javiše ih Saulu, a on ga dozva k sebi. **32** I David reče Saulu: neka se neko ne plaši od onoga; sluga æe tvoj izaæi i biæe se s Filistejnom. **33** A Saul reče Davidu: ne možeš ti iæi na Filistejina da se bješe s njim, jer si ti dijete a on je vojnik od mladosti svoje. **34** A David reče Saulu: sluga je tvoj pasao ovce oca svojega; pa kad dođe lav ili medvjed i odnese ovcu iz stada, **35** Ja potrèah za njim, i udarih ga i oteh

mu iz èeljusti; i kad bi skoèio na me, uhvatih ga za grlo, te ga bih i ubih. **36** I lava i medvjeda ubijao je tvoj sluga, pa æe i taj Filistejin neobrezani proæi kao oni; jer osramoti vojsku Boga živoga. **37** Još reèe David: Gospod koji me je saèuvaod na lava i medvjeda, on æe me saèuvati i od ovoga Filistejina. Tada reèe Saul Davidu: idi, i Gospod neka bude s tobom. **38** I Saul dade Davidu svoje oružje, i metnu mu na glavu kapu svoju od mjeđi i metnu oklop na nj. **39** I pripasa David maè njegov preko svojega odijela i poðe, ali ne bješe navikao, pa reèe David Saulu: ne mogu iæi s tijem, jer nijesam navikao. Pa skide David sa sebe. **40** I uze štap svoj u ruku, i izabra na potoku pet glatkih kamena i metnu ih u torbu pastirsku, koju imaše, i uze praæeu svoju u ruku, i tako poðe ka Filistejiju. **41** A Filistejin iðaše sve bliže k Davidu, a èovjek koji mu noðaše oružje, iðaše pred njim. **42** A kad Filistejin pogleda i vidje Davida, potsmjehnu mu se, što bješe mlad i smeð i lijepa lica. **43** I reèe Filistejin Davidu: eda li sam pseto, te ideš na me sa štapom? I proklinjaše Filistejin Davida bogovima svojim. **44** I reèe Filistejin Davidu: hodi k meni da dam tijelo tvoje pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. **45** A David reèe Filistejinu: ti ideš na me s maèem i s kopljem i sa štitom; a ja idem na te u ime Gospoda nad vojskama, Boga vojske Izrailjeve, kojega si ružio. **46** Danas æe te Gospod dati meni u ruke, i ubiæu te, i skinuæu glavu s tebe, i daæu danas tjelesa vojske Filistejske pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim, i poznaæe sva zemlja da je Bog u Izraiju. **47** I znaæe sav ovaj zbor da Gospod ne spasava maèem ni kopljem, jer je rat Gospodnji, zato æe vas dati nama u ruke. **48** A kad se Filistejin podiže i doðe bliže k Davidu, David brže istréa na bojište pred Filistejinom. **49** I David turi ruku svoju u torbu svoju, i izvadi iz nje kamen, i baci ga iz praæee, i pogodi Filistejina u èelo i uðe mu kamen u èelo, te pade nièice na zemlju. **50** Tako David praæom i kamenom nadjaèa Filistejina, i udari Filistejina i ubi ga; a nemaše David maèa u ruci. **51** I pritréav David stade na Filistejina, i zgrabi maè njegov i izvuèe ga iz korica i pogubi ga i otsjeèe mu glavu. A Filisteji kad vidješe gdje pogibe junak njihov pobjegoše. **52** A Izrajlci i Judejci ustaše i povikaše i potjeraše Filisteje do doline i do vrata Akaronskih; i padaše pobijeni Filisteji po putu Sarajimskom do Gata i do Akarona. **53** Potom se vratise sinovi Izrajljevi tjeravši Filisteje, i opljeniše oko njihov. **54** A David uze glavu Filistejinovu, i odnese je u Jerusalim, a oružje njegovo ostavi u svojoj kolibi. **55** A kad Saul vidje Davida gdje ide pred Filistejina, reèe Aveniru vojvodi: èiji je sin taj mladiæ, Avenir? A Avenir reèe: kako je živa duša tvoja, care, ne znam. **56** A car reèe: pitaj èiji je sin taj mladiæ. **57** A kad se vrati David pogubivši Filistejina, uze ga Avenir i izvede ga pred Saula, a u ruci mu bješe glava Filistejinova. **58** I Saul reèe mu: èiji si sin, dijete? A David reèe: ja sam sin sluge tvojega Jeseja Vítlejemca.

18 I kad svrši razgovor sa Saulom, duša Jonatanova prionu za dušu Davidovu, i Jonatan ga zapazi kao svoju dušu. **21** uze ga Saul taj dan, i ne dade mu da se vrati kuæi oca svojega. **3** I Jonatan uèini vjeru s Davidom, jer ga ljubljaše kao svoju dušu. **4** I skide Jonatan sa sebe plašt, koji noðaše, i dade ga Davidu, i odijelo svoje i maè svoj i luk svoj i pojas svoj. **5** I iðaše David na što ga god Saul pošiljaše, i bijaše sreæan, i postavi ga Saul nad vojnicima, i omilje svemu narodu, pa i slugama Saulovijem. **6** A kad se vraæahu, i kad se David vraæaše ubivši

Filistejina, izlaziše žene iz svakoga grada Izrailjeva pjevajuæi i igrajuæi na susret caru Saulu, s bubnjima i s veseljem i guslama. **7** I otpjevajuæi žene jedne drugima iza svirke gorovrahu: Saul zgubi svoju tisuæu, ali David svojih deset tisuæa. **8** I razgnjevi se Saul vrlo, i ne biše mu po volji te rijeèi, i reèe: Davidu dadoše deset tisuæa, a meni dadoše tisuæu; još mu samo carstvo treba. **9** I od toga dana Saul gledaše poprijeço Davidu. **10** A sjutradan napade Saula zli duh Božji, te prorokovaše u kuæi, a David mu udaraše rukom svojom u gusle kao prije: a Saulu u ruci bješe koplje. **11** I Saul baci koplje gorovreæi: da prikujem Davida za zid. Ali mu se David izmaæe dva puta. **12** I Saula bješe strah od Davida, jer Gospod bješe s njim, a od Saula bješe otstupio. **13** Zato ga ukloni Saul od sebe, i postavi ga tisuæenikom; i on odlažaše i dolažaše pred narodom. **14** I David bijaše sreæan u svemu što èinjao, jer Gospod bijaše s njim. **15** A Saul videæi da je veoma sreæan, bojaše ga se. **16** A sav Izrajl i Juda ljubljaše Davida, jer on odlažaše i dolažaše pred njima. **17** I reèe Saul Davidu: evo, kær svoju stariju Meravu daæu ti za ženu, samo mi budi hrabar i vodi ratove Gospodnje. Jer Saul gorovraše: neæeu da se digne moja ruka na nj, nego Filistejska ruka neka se digne na nj. **18** A David reèe Saulu: ko sam ja i kakav je život moj ili dom oca mojega u Izraiju, da budem zet carev? **19** A kad doðe vrijeme da Meravu kær Saulovu dadu Davidu, dadoše je Adrilu Meolaæanu za ženu. **20** Ali Davida ljubljaše Mihala kær Saulova; a kad to javiše Saulu, bi mu po volji. **21** I reèe Saul: daæeu mu je da mu bude zamka i da se diže na nj ruka Filistejska. A Davidu reèe Saul: biæeš mi danas zet s drugom. **22** I zapovjedi Saul slugama svojim: recite Davidu tajno i gorovite: gle, omilio si caru, i sve sluge njegove ljube te; budi sada zet carev. **23** I sluge Saulove rekoše te rijeèi Davidu, a David reèe: mislite li da je lako biti zet carev? ta ja sam siromah i mali èovjek. **24** I Saulu javiše ovo sluge njegove gorovreæi: ovako reèe David. **25** A Saul reèe: ovako recite Davidu: ne traži car uzdarja, nego sto okrajaka Filistejskih, da se car osveti svojim neprijateljima. A Saul mišlaše kako bi David pao u ruke Filistejima. **26** I sluge njegove kazaše Davidu te rijeèi, i Davidu bi po volji da postane carev zet. I vrijeme se još ne navrši. **27** A David usta i otide sa svojim ljudima, i pobi dvjesta Filisteja. I donese David okrajke njihove, i dadoše ih na broj caru da bi postao carev zet. I Saul mu dade za ženu Mihalu kær svoju. **28** I Saul vidje i pozna da je Gospod sa Davidom; i Mihala kær Saulova ljubljaše ga. **29** A Saul se još veama poboja Davidu; i bijaše Saul jednako neprijatelj Davidu. **30** A knezovi Filistejski udarahu; i kad god udarahu, David bijaše sreæenji od svih sluga Saulovijeh, i ime se njegovo vrlo proslavi.

19 I Saul gorovi Jonatanu sinu svojemu i svijem slugama svojim da ubiju Davida; ali Jonatan sin Saulov ljubljaše veoma Davida. **2** I javi Jonatan Davidu i reèe mu: Saul otac moj traži da te ubije; nego se èuvaj sjutra, skloni se gdjegod i prikrij se. **3** A ja æeu izaæi i stajaæu pored oca svojega u polju gdje ti budeš, i gorovraju o tebi s ocem svojim, i što doznam javiæu ti. **4** I Jonatan progovori za Davida Saulu oca svojemu, i reèe mu: da se ne ogriješi car o slugu svojega Davida, jer se on nije ogriješio o tebe, nego je još vrlo dobro za te što je èinio. **5** Jer nije mario za život svoj i pobjio je Filisteje, i Gospod uèini spasenje veliko svemu Izraiju; vidio si i radovao si se; pa zašto bi se ogriješio o krv pravu i ubio Davida ni za što? **6** I posluša

Saul Jonatana, i zakle se Saul: tako živ bio Gospod, neće poginuti. 7 Tada Jonatan dozva Davida, i kaza mu Jonatan sve ovo; i dovede Jonatan Davida k Saulu, i opet bi pred njim kao pređe. 8 I nasta opet rat, i David izide u pobi se s Filistejima, i razbi ih veoma, te bježaše od njega. 9 Potom zli duh Gospodnjii napade Saula kad sjeđaše kod kuće i držaše koplige u ruci, a David udaraše rukom o gusle. 10 I Saul šeđaše Davida kopljem prikovati za zid, ali se on izmaće Saulu, te koplige udari u zid, a David pobiježe i izbavi se onu noæe. 11 A Saul posla ljude ka kuæi Davidovoj da ga èuvaju i ujutru ubiju. A to javi Davidu žena njegova Mihala govoreæi: ako noæas ne izbaviš duše svoje, ujutru æeš poginuti. 12 Tada Mihala spusti Davida kroz prozor, te otide i pobiježe i izbavi se. 13 A Mihala uze lik, i metnu ga u postelju, i metnu mu pod glavu uzglavlje od kostrijeti, i pokri ga haljinom. 14 I kad Saul posla ljude da uhvate Davida, ona reëe: bolestan je. 15 A Saul posla opet ljude da vide Davida govoreæi: donesite mi ga u postelji da ga pogubim. 16 A kad doðoše poslani, gle, lik u postelji i uzglavlje od kostrijeti pod glavom mu. 17 I reëe Saul Mihali: što me tako prevari i pusti neprijatelja mojega da uteeë? A Mihala reëe Saulu: on mi reëe: pusti me, ili æu te ubiti. 18 Tako David uteeë i izbavi se, i doðe k Samuili u Ramu, i pripovjedi mu sve što mu je uèinio Saul. I otidoše on i Samuilo, i ostaše u Najotu. 19 A Saulu doðe glas i rekoše mu: eno Davida u Najotu u Rami. 20 Tada posla Saul ljude da uhvate Davida; i oni vidješe zbor proroka gdje prorokuju a Samuilo im starješina. I duh Gospodnjii dođe na poslanike Saulove, te i oni prorokovaju. 21 A kad to javiše Saulu, on posla druge poslanike, ali i oni prorokovaju; te Saul opet posla treæe poslanike, ali i oni prorokovaju. 22 Tada sam poðe u Ramu, i kad doðe na veliki studenac koji je u Sokotu, zapita govoreæi: gdje je Samuilo i David? I rekoše mu: eno ih u Najotu u Rami. 23 I poðe u Najot u Rami; ali i na njega siðe duh Božji, te iduæi dalje prorokovaše dokle doðe u Najot u Rami. 24 Pa skide i on haljine svoje sa sebe, i prorokova i on pred Samuilom, i padnuvši ležaše go vas onaj dan i svu noæe. Stoga se govori: eda li je i Saul meðu prorocima?

20 A David pobiježe iz Najota u Rami, i doðe i reëe Jonatanu: Šta sam uèinio? kakva je krivica moja? i Šta sam zgriješio ocu svojemu, te traži dušu moju? 2 A on mu reëe: saèuvaj Božje! neæeš ti poginuti. Evo otac moj ne èini ništa, ni veliko ni malo, a da meni ne kaže; a kako bi to tajio od mene otac moj? Neæe to biti. 3 A David zaklinjuæi se opet reëe: otac tvoj zna dobro da sam našao ljubav u tebi, pa veli: ne treba da dozna za ovo Jonatan, da se ne ožalosti. Ali tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, samo je jedan korak između mene i smrti. 4 A Jonatan reëe Davidu: Šta želi duša tvoja? Ja æu ti uèiniti. 5 I David reëe Jonatanu: evo sjutra je mladina, kad treba s carem da jedem, pusti me dakle da se sakrijem u polju do treæega veèera. 6 Ako zapita za me otac tvoj, ti reci: vrlo mi se molio David da otrèi u Vitlejem grad svoj, jer je ondje godišnja žrtva svega roda njegova. 7 Ako reëe: dobro, biæe miran sluga tvoj; ako li se razgnjevi, znaj da je zlo naumio. 8 Uèini dakle milost služi svojemu, kad si vjeru Gospodnjii uhvatio sa slugom svojim; ako je kaka krivica na meni, ubij me sam, jer zašto bi me vodio k ocu svojemu? 9 A Jonatan mu reëe: Bože saèuvaj; jer da doznam da je otac moj naumio zlo da te zadesi, zar ti ne bih javio? 10 A David reëe Jonatanu: ko æe mi

javiti ako ti otac odgovori što zlo? 11 A Jonatan reëe Davidu: hodi da izidemo u polje. I izidoše obojica u polje. 12 I Jonatan reëe Davidu: Gospode Bože Izraiilev! kad iskušam oca svojega sjutra u ovo doba ili prekosutra, i bude dobro po Davida, ako ne pošljem k tebi i ne javim ti, 13 Neka Gospod uèini tako Jonatanu i tako neka doda. Ako li otac moj bude naumio da ti uèini zlo, ja æeu ti javiti, i opravioæe te, i otiæi æeš s mirom; i Gospod neka bude s tobom kao što je bio s ocem mojim. 14 A ti, dokle sam živ, èiniæeš meni milost Gospodnjii da ne poginem; 15 I neæeš ukratiti milosti svoje domu mojemu dovjeka, ni onda kad Gospod istrijebi sve neprijatelje Davidove sa zemlje. 16 Tako Jonatan uèini vjeru s domom Davidovijem govoreæi: Gospod neka traži i zru neprijatelja Davidovih. 17 I još zakle Jonatan Davida ljubavlju svojom k njemu, jer ga ljubljaše kao svoju dušu. 18 Potom reëe mu Jonatan: sjutra je mladina, i pitaæe se za te, jer æe twoje mjesto biti prazno. 19 A ti èekaj do treæega dana, pa onda otidi brzo i doði na mjesto gdje si se bio sakrio kad se ovo radilo, i sjedi kod kamena Ezila. 20 A ja æeu baciti tri strijele ukraj toga kamena, kao da gaðam biljegu. 21 I evo poslaæeu momka govoreæi mu: idi, naði strijele. Ako reëem momku: eto strijele su za tobom ovamo bliže, digni ih; tada doði, dobro je po te, i neæe ti biti ništa, tako živ bio Gospod! 22 Ako li ovako reëem momku: eto strijele su pred tobom tamo dalje; onda idi, jer te Gospod šalje. 23 A za ove rijeèi što rekosmo ja i ti, evo, Gospod je svjedok između mene i tebe dovjeka. 24 Potom se David sakri u polju; i doðe mladina, i car sjede za sto da jede. 25 A kad car sjede na svoje mjesto, po obiæaju na mjesto kod zida, Jonatan usta, a Avenir sjede do Saula, a mjesto Davidovo bješe prazno. 26 I Saul ne reëe ništa onaj dan, jer mišlaše: dogodilo mu se štogod, te nije èist, zacijelo nije èist. 27 A sjutradan, drugi dan mjeseca, opet bješe prazno mjesto Davidovo, a Saul reëe Jonatanu sinu svojemu: zašto sin Jesejev ne doðe na objed ni juèe ni danas? 28 A Jonatan odgovori Saulu: vrlo me je molio David da otide do Vitlejema, 29 Rekavši: pusti me, jer porodica naša ima žrtvu u gradu, i sam mi je brat zapovjedio; ako sam dakle našao milost pred tobom, da otidem i vidim braæeu svoju. Zato nije došao na carev objed. 30 Tada se razgnjevi Saul na Jonatanu, te mu reëe: nevaljali i neposlušni sine! zar ja ne znam da si izabrazio sina Jesejeva sebi na sramotu i na sramotu svojoj nevaljaloj majci? 31 Jer dokle je živ sin Jesejev na zemlji, neæeš se utvrditi ni ti ni carstvo twoje; zato pošli sada i dovedi ga k meni, jer je zasluzio smrt. 32 A Jonatan odgovori Saulu ocu svojemu i reëe mu: zašto da se pogubi? Šta je uèinio? 33 Tada se Saul baci kopljem na nj da ga ubije. Tada vidje Jonatan da je otac njegov naumio ubiti Davida. 34 I usta Jonatan od stola gnjevan, i ništa ne jede drugi dan po mladini; jer se zabrinu za Davida, što ga otac osramoti. 35 A kad bi ujutru, izide Jonatan u polje u vrijeme kako bješe ugovorio s Davidom, i s njim jedno momèe. 36 I reëe momku svojemu: tréi da mi naðeš strijele koje æeu pustiti. I momèe otrèa, a on pusti strijel preko njega. 37 A kad doðe momak do mjesta kuda bješe zastrjelio Jonatan, viknu Jonatan za momkom govoreæi: nije li strijela dalje naprijed? 38 Još viknu Jonatan za momkom: brže, ne stoj. I momak Jonatanov pokupi strijele, i vrati se gospodaru svojemu. 39 Ali momak ne znaše ništa, samo Jonatan i David znahu Šta je. 40 I Jonatan dade oružje svoje momku koji bijaše s njim, i reëe mu: idi, odnesi u grad. 41 I kad momak otide, David usta s južne strane i pade nièice na zemlju i pokloni

se tri puta, i poljubiše se, i plakaše obojica, a David osobito. **42** I reče Jonatan Davidu: idi s miron, kao što smo se zakleli obojica imenom Gospodnjim rekavši: Gospod da je svjedok između mene i tebe i između mojega sjemena i tvojega sjemena dovjeka. I tako David ustavši otide, a Jonatan se vrati u grad.

21 Tada David dođe u Nov k Ahimelehu svešteniku; a Ahimeleh se uplaši i istreća pred Davida, i reče mu: zašto si sam, i nema nikoga s tobom? **2** A David reče Ahimelehu svešteniku: car mi nešto zapovjedi, i reče mi: niko da ne dozna zašto te šaljem i šta sam ti zapovjedio. A sluge sam opravio u to i to mjesto. **3** Nego što imaš pri ruci? daj mi pet hljebova, ili što imaš. **4** A sveštenik odgovori Davidu i reče: nemam pri ruci običnoga hljeba; nego ima svetoga hljeba; ali jesu li se momci euvali od žena? **5** A David odgovori svešteniku i reče mu: nije bilo žena kod nas ni juče ni onomadne, otkako sam pošao, i sudovi su u momaka bili sveti. A ako bi put i neeist bio, osvetiće se danas sudovima. **6** Tada mu dade sveštenik hljebove svete, jer ne bješe hljeba osim hljebova postavljenih, koji bijahu uzeti ispred Gospoda da se postave hljebovi topli onaj dan kad se oni uzeš. **7** A ondje bijaše onaj dan jedan od sluga Saulovih baveći se pred Gospodom, kojemu ime bješe Doik Idumejac, starješina nad pastirima Saulovijem. **8** I David reče Ahimelehu: imaš li tu kako kopije ili mač? jer ni mača svojega ni oružja ne ponesoh, jer stvar careva bijaše hitna. **9** A sveštenik reče: ovdje je mač Golijata Filistejina, kojega si ubio u dolini Ili, uvijen u platno iza opleeaka; ako hoćeš, uzmi ga, jer drugoga osim njega nema ovdje. A David reče: takoga više nema, daj mi ga. **10** Potom se podiže David, i pobiježe onaj dan od Saula, i dođe k Ahisu caru Gatskom. **11** A Ahisu rekoše sluge njegove: nije li ovo David car zemaljski? Nijesu li o njemu pjevali igrajući i govoreći: Saul zgubi svoju tisuću, a David svojih deset tisuća? **12** I David metnu ove riječi u srce svoje, i poboja se veoma Ahisa cara Gatskoga. **13** I pretvori se pred njima i učini se lud u rukama njihovim; i šaraše po vratima, i bacaje pjenu niz bradu svoju. **14** I Ahis reče slugama svojim: eto, vidite da je ēovjek lud; što ste mi ga doveli? **15** Zar nemam dosta ludijeh, nego mi dovedoste toga da luduje pred mnom? zar æe taj uæi u kuæu moju?

22 Tada David otide odande i uteče u peæinu Odolamsku. A kad to euše braæa njegova i sav dom oca njegova, dođoše onamo k njemu. **2** I skupiše se oko njega koji god bijahu u nevolji i koji bijahu zaduženi i koji god bijahu tužna srca; i on im posta poglavica; i bješe ih s njim oko èetiri stotine ljudi. **3** I odande otide David u Mispu Moavsku, i reče caru Moavskom: dopusti da se otac moj i mati moja sklone kod vas dokle vidim šta æe Bog uèeniti sa mnom. **4** I izvede ih pred cara Moavskoga, i ostaše kod njega za sve vrijeme dokle David bješe u onom gradu. **5** Ali prorok Gad reče Davidu: nemoj ostati u tom gradu, idi i vratи se u zemlju Judinu. I David otide i dođe u šumu Aret. **6** A Saul èu da se pojavi David i ljudi što bijahu s njim. Tada Saul sjeðaše u Gavaji pod šumom u Rami, s kopljem u ruci, a sve sluge njegove stajahu pred njim. **7** I reče Saul slugama svojim koje stajahu pred njim: eujte sinovi Venijaminovi; hoæe li vama svjema sin Jesejev dati njive i vinograde? hoæe li sve vas uèeniti tisuænicima i stotinicima? **8** Te ste se svi slozili na me, i nema nikoga da mi javi da se moj sin složio sa sinom Jesejevijem,

i nema nikoga među vama da mari za me i da mi javi da je sin moj podigao slugu mojega na me da mi zasjeda, kao što se danas vidi. **9** Tada odgovori Doik Idumejac, koji stajaše sa slugama Saulovijem, i reče: vidio sam sina Jesejeva gdje dođe u Nov k Ahimelehu sinu Ahitovovu. **10** On pita za nj Gospoda, i dade mu brašnjenice: i maæe Golijata Filistejina dade mu. **11** Tada car posla da dovedu Ahimeleha sina Ahitovova sveštenika i sav dom oca njegova, sveštenike, koji bijahu u Novu. I dođoše svi k caru. **12** Tada reče Saul: èuđ sada sine Ahitovov. A on odgovori: evo me, gospodaru. **13** A Saul mu reče: zašto ste se složili na me i sin Jesejev, te si mu dao hljeba i maæe, i pitaо si Boga za nj, da bi ustao na me da mi zasjeda, kao što se vidi danas? **14** A Ahimeleh odgovori caru i reče: a ko je između svih sluga tvojih kao David, vjeran, i zet carev i poslušan tebi i poštovan u kuæi tvojoj? **15** Eda li sam sad prvi put pitao Gospoda za nj? Saæuvaj Božje! neka car ne bijedi takim èim sluge svojega niti koga u domu oca mojega; jer nije znao sluga tvoj od svega toga ništa. **16** Ali car reče: poginuæeš, Ahimeleš! i ti i sav dom oca tvojega. **17** Tada car reče slugama koje stajahu pred njim: okrenite se i pogubite sveštenike Gospodnje, jer je i njihova ruka s Davidom, i znajući da je pobegao ne javiše mi. Ali sluge careve ne htješe podignuti ruke svoje da ulože na sveštenike Gospodnje. **18** Tada car reče Doiku: okreni se ti, te uloži na sveštenike. I okrenuvi se Doik Idumejac uloži na sveštenike, i pobi ih onaj dan osamdeset i pet, koji nošahu opleæak laneni. **19** I u Novu, gradu svešteničkom, isijeèe oštrijem maæem i ljude i žene i djecu i koja sisahu, i volove, i magarce i sitnu stoku oštrijem maæem. **20** Ali uteče jedan sin Ahimeleha sina Ahitovova, po imenu Avijatar, i pobiježe k Davidu. **21** I Avijatar javi Davidu da je Saul pobjio sveštenike Gospodnje. **22** A David reče Avijatatu: znao sam onoga dana kad je bio ondje Doik Idumejac da æe zacijelo kazati Saulu; ja sam kriv za sve duše doma oca tvojega. **23** Ostani kod mene, ne boj se; jer ko traži moju dušu, tražiće i tvoju; kod mene æe biti saæuvan.

23 Tada javiše Davidu govoreæi: evo Filisteji udariše na Keilu, i haraju gumna. **2** I upita David Gospoda govoreæi: hoæe li iæi i udariti na te Filisteje? A Gospod reče Davidu: idi, i pobiaæeš Filisteje i izbaviti Keilu. **3** A Davidu rekoše ljudi njegovi: evo nas je strah ovdje u Judinoj zemlji, a šta æe biti kad poðemo u Keilu na oko Filistejski. **4** Zato David opet upita Gospoda, a Gospod mu odgovori i reče: ustani, idi u Keilu, jer æe ja predati Filisteje u ruke tvoje. **5** Tada otide David sa svojim ljudima u Keilu, i udari na Filisteje, i otjera im stoku, i pobi ih ljuto; tako izbavi David stanovnike Keilske. **6** A kad Avijatar sin Ahimelech pobiježe k Davidu u Keilu, donese sobom opleæak. **7** Potom javiše Saulu da je David došao u Keilu; i reče Saul: dao ga je Bog u moje ruke, jer se zatvorio ušavši u grad, koji ima vrata i prijevornice. **8** I sazva Saul sav narod na vojsku da ide na Keilu i opkoli Davida i ljudi njegove. **9** Ali David doznavši da mu Saul zlo kuje, reče Avijatatu svešteniku: uzmi na se opleæak. **10** I reče David: Gospode Božje Izrailjev! èuo je sluga tvoj da se Saul spremi da dođe na Keilu da raskopa grad mene radi. **11** Hoæe li me Keiljani predati u njegove ruke? hoæe li doæi Saul kao što je èuo sluga tvoj? Gospode Božje Izrailjev! kaži sluzi svojemu. A Gospod odgovori: doæi æe. **12** Opet reče David: Keiljani hoæe li predati mene i moje ljudi u ruke Saulove? A Gospod odgovori: predæe. **13** Tada se David

poduze sa svojim ljudima, oko šest stotina ljudi, i otidoše iz Keile, i idoše kuda mogoše. A kad Saulu javiše da je David pobegao iz Keile, tada on ne htje ići. **14** A David se bavljše u pustinji po tvrdijem mjestima, i namjesti se na jednom brdu u pustinji Zifu. A Saul ga tražaše jednako, ali ga Gospod ne dade u njegove ruke. **15** I David videa da je Saul izašao te traži dušu njegovu, osta u pustinji Zifu, u šumi. **16** A Jonatan sin Saulov poduze se i dođe k Davidu u šumu, i ukrijeći mu ruku u Gospod; **17** I reče mu: ne boj se, jer te neće stignuti ruka cara Saula oca mojega; nego æeš carovati nad Izrailjem, a ja æe biti drugi za tobom; i Saul otac moj zna to. **18** I uèiniše njih dvojica vjeru pred Gospodom; i David osta u šumi, a Jonatan otide kuæi svojoj. **19** Tada dođoše Zifeji k Saulu u Gavaju, i rekoše: ne krije li se David kod nas po tvrdijem mjestima u šumi na brdu Eheli nadesno od Gesimona? **20** Sada dakle po svoj želji duše svoje, care, izidi, a naše æe biti da ga predamo u ruke caru. **21** A Saul reče: Gospod da vas blagoslovi, što me požaliste. **22** Idite sada i doznajte još bolje i razberite i promotrite gdje se sakrio i ko ga je ondje video; jer mi kažu da je vrlo lukav. **23** Promotrite i vidite sva mjesta gdje se krije, pa opet dođite k meni kad dobro dozname, i ja æe poæi s vama; i ako bude u zemlji, tražiæu ga po svijem tisuæama Judinijem. **24** Tada ustaše i otidoše u Zif prije Saula; a David i ljudi njegovi bijahu u pustinji Maon u ravnici nadesno od Gesimona. **25** I Saul izide sa svojim ljudima da ga traži; a Davidu javiše, te on siđe sa stijene i stade u pustinji Maon. A Saul kad to èu, otide za Davidom u pustinju Maon. **26** I Saul iðaše jednom stranom planine, a David sa svojim ljudima drugom stranom planine; i David hiæaše da uteèe Saulu, jer Saul sa svojim ljudima opkoljavaše Davida i njegove ljudi da ih pohvata. **27** U tom dođe glasnik Saulu govoreæi: brže hodi; jer Filisteji udariše na zemlju. **28** Tada se vrati Saul ne tjerajuæi dalje Davida, i otide pred Filisteje. Otuda se prozva ono mjesto Sela-Amalekot. **29** A David otisavši odande stade na tvrdijem mjestima Engadskim.

24 I kad se Saul vrati odagnavši Filisteje, rekoše mu govoreæi: eno Davida u pustinji Engadskoj. **2** Tada uze Saul tri tisuæe ljudi izabranijeh iz svega Izraïla, i otide da traži Davida i ljudi njegove po vrletima gdje su divokoze. **3** I dođe k torovima ovjejjim ukraj puta gdje bijaše peæina; i Saul uðe u nju rad sebe; a David i njegovi ljudi sjeðahu u kraju u peæini. **4** I rekoše Davidu ljudi njegovi: evo dana, za koji ti reče Gospod: evo ja ti predajem neprijatelja tvojega u ruke da uèiniš s njim što ti je volja. I David usta, te polako otsjeèe skut od plašta Saulova. **5** A poslije zadrhta srce Davidu što otsjeèe skut Saulu. **6** I reče svojim ljudima: ne dao Bog da to uèinim gospodaru svojemu, pomazaniku Gospodnjemu, da podignem ruku svoju na nj. Jer je pomazanik Gospodnji. **7** I odvratи rijeèima David ljudi svoje i ne dade im da ustanu na Saula. I Saul izašav iz peæine poðe svojim putem. **8** Potom David usta, i izašav iz peæine stade vikati za Saulom govoreæi: care gospodine! A Saul se obazre, a David se savi licem do zemlje i pokloni se. **9** I reče David Saulu: zašto slušaš što ti kažu ljudi koji govore: eto David traži zlo tvoje? **10** Evo, danas vidješe oèi tvoje da te je Gospod bio predao danas u moje ruke u ovoj peæini, i rekoše mi da te ubijem: ali te poštedjeh, i rekoh: neæu dignuti ruke svoje na gospodara svojega, jer je pomazanik Gospodnji. **11** Evo, oèe moj, evo vidi skut od plašta svojega u mojoj ruci; otsjekoh skut

od plašta tvojega, a tebe ne ubih; poznaj i vidi da nema zla ni nepravde u ruci mojoj, i da ti nijesam zgriješio; a ti vrebaš dušu moju da je uzmeš. **12** Gospod neka судi između mene i tebe, i neka me osveti od tebe; ali ruka se moja neæe podignuti na te. **13** Kako kaže stara prija: od bezbožnijeh izlazi bezbožnost; zato se ruka moja neæe podignuti na te. **14** Za kim je izašao car Izraïlev? koga goniš? mrtva psa, buhu jednu. **15** Gospod neka bude sudija, i neka rasudi između mene i tebe; on neka vidi i raspravi moju parnicu i izbavi me iz ruke tvoje. **16** A kad izgovori David ove rijeèi Saulu, reče Saul: je li to tvoj glas, sine Davide? I podigavši Saul glas svoj zaplaka. **17** I reče Davidu: praviji si od mene, jer si mi vratio dobro za zlo koje sam ja tebi uèinio. **18** I danas si mi pokazao da mi dobro èiniš; jer me Gospod dade tebi u ruke, a ti me opet ne ubi. **19** I ko bi našavši neprijatelja svojega pustio ga da ide dobrnjem putem? Gospod neka ti vratи dobro za ovo što si mi uèinio danas. **20** I sada, evo, znam da æeš zacijelo biti car, i jako æe biti u twoj ruci carstvo Izraïlevo. **21** Zato mi se sada zakuni Gospodom da neæeš istrijebiti sjemena mojega poslije mene, ni imena mojega zatriti u domu oca mojega. **22** I zakle se David Saulu; i Saul otide kuæi svojoj, a David i ljudi njegovi otidoše na tvrdo mjesto.

25 U tom umrije Samuilo i sabra se sav Izraïl, i plakaše za njim, i pogreboše ga u domu njegovu u Rami. A David usta i siđe u pustinju Faransku. **2** A bijaše jedan èovjek u Maonu, a stoka mu bijaše na Karmilu; i bijaše èovjek vrlo bogat, jer imaše tri tisuæe ovaca i tisuæu koza, i tada strizijaše ovce svoje na Karmilu. **3** I bješe ime tomu èovjeku Naval, a ženi mu ime Avigeja; i ona bijaše žena razumna i lijepa, a on bijaše tvrda srca i opak, a bijaše od roda Halevova. **4** I David èu u pustinji da Naval strizje ovce. **5** I posla David deset momaka, i reče David momcima: idite na Karmil, i otidite k Navalu, i pozdravite ga od mene. **6** I recite mu: zdravo! i mir da ti je, i domu tvojemu da je mir, i svemu što imaš da je mir! **7** Èuo sam da strizje ovce; pastri su tvoji bivali kod nas, i ne uèinimo im nepravde, i ništa im nije nestalo dokle god bijahu na Karmilu. **8** Pitaj sluge svoje, i kazaæe ti. Neka ovi momci naðu milost pred tobom, jer doðosmo u dobar dan. Daj slugama svojim i Davidu sinu svojemu što ti dođe do ruke. **9** I doðoše momci Davidovi, i kazaše Navalu u ime Davidovo sve ove rijeèi, i umuèaše. **10** A Naval odgovori slugama Davidovim i reče: ko je David? i ko je sin Jesejev? Danas ima mnogo sluga koje bježe od svojih gospodara. **11** Eda li æu uzeti hljeb svoj i vodu svoju i meso što sam poklao za ljudi koji mi strigu ovce, pa dati ljudima kojih ne znam odakle su? **12** Tada se vratiše momci Davidovi svojim putem, vratiše se, i doðavši kazaše mu sve ove rijeèi. **13** A David reče svojim ljudima: pripašite svaki svoj maè. I pripašaše svaki svoj maè, i David pripasa svoj maè; i poðe za Davidom do èetiri stotine ljudi, a dvjesta ostaše kod prtljaga. **14** Ali Avigeji ženi Navalovo kaza jedan između sluga njegovih govoreæi: evo, David posla iz pustinje poslanike da pozdravi gospodara našega, a on ih otjera. **15** A ti su nam ljudi bili vrlo dobri, niti nam uèiniše krivo, niti nam èega nesto dokle god bijasmo kod njih u polju. **16** Nego nam bijahu zidovi i noæu i danju, dokle god bijasmo kod njih pasuæi ovce. **17** Zato sada gledaj i promisli šta æeš èiniti, jer je gotovo zlo gospodaru našemu i svemu domu njegovu; a on je zao èovjek, da mu se ne može govoriti. **18** Tada Avigeja brže uze dvjesta hljebova i dvije mješine vina i pet ovaca

zgottovljenijeh i pet mjerica pržena žita, i sto grozdova suhoga grožđa i dvjesta gruda suhih smokava, i metnu na magarca. **19** I reče momcima svojim: hajdete naprijed, a ja æu iæi za vama. A mužu svojemu Navalu ništa ne reèe. **20** I sjedavši na magarca iðaše ispod gore, a gle, David i ljudi njegovi slažahu pred nju, i sukobi se s njima. **21** A David govoraše: ele sam zaludu èuvao sve što je taj imao u pustinji da mu ništa ne bješe nestalo od svega što ima; jer mi vrati zlo za dobro. **22** To neka uèini Bog neprijateljima Davidovijem i to neka doda, ako mu do zore od svega što ima ostavim i ono što mokri uza zid. **23** A kad Avigeja ugleda Davida, brže siðe s magarca, i pade pred Davidom na lice svoje i pokloni se do zemlje; **24** I padnuvši mu k nogama reèe: na meni, gospodaru, neka bude ta krivica; ali da progovori sluškinja tvoja tebi, i èu rijeèi sluškinje svoje. **25** Neka gospodar moj ne gleda na toga nevaljaloga èovjeka, Navalu, jer je kao ime što mu je; Naval mu je ime, i bezumlje je kod njega. A ja sluškinja tvoja nijesam vidjela momaka gospodara svojega, koje si slao. **26** Zato sada, gospodaru, tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, Gospod ti ne da da idës na krv i da se osvetiš svojom rukom. Zato sada neka bude neprijateljima tvojim kao Navalu i svjema koji traže zla gospodaru mojemu. **27** Evo dar što je donijela sluškinja gospodaru svojemu, da se da momcima koji idu za gospodarom mojim. **28** Oprosti sluškinji svojoj krivicu; jer æe Gospod zacijelo naèiniti tvrdu kuæu gospodaru mojemu; jer ratove Gospodnje vodi gospodar moj i nije se našlo zlo na tebi nikad tvoga vijeka. **29** I da ustane èovjek da te goni i traži dušu tvoju, duša æe gospodara mojega biti vezana u svežnju živijeh kod Gospoda Boga tvojega, a duše æe neprijatelja tvojih baciti kao iz praæe. **30** I kad Gospod uèini gospodaru mojemu svako dobro koje ti je obrekao, i postavi te voðem Izraelju, **31** Neæe ti biti spoticanja ni sablazni srcu gospodara mojega da je prolije krv ni za što i da se sam osvetio gospodar moj. I kad uèini Gospod dobro gospodaru mojemu, opomenuæeš se sluškinje svoje. **32** Tada reèe David Avigeji: da je blagosloven Gospod Bog Izraeljev, koji te danas posla meni na susret! **33** I da su blagoslove ne ñeèi tvoje, i ti da si blagoslovena, koja me odvrti danas da ne idem na krv i osvetim se svojom rukom. **34** Doista, tako živ bio Gospod Bog Izraeljev, koji mi ne dade da ti uèinim zlo, da mi nijesi brže izašla na susret, ne bi ostalo Navalu do zore ni ono što uza zid mokri. **35** I primi David iz ruke njezine što mu bješe donijela, i reèe joj: idi s mirom kuæi svojoj; eto, poslušah te, i pogledah na te. **36** Potom se Avigeja vrati k Navalu; a gle, kod njega gozba u kuæi, kao carska gozba, i srce Navalu bješe veselo, i bijaše pijan vrlo. Zato mu ona ne reèe ništa do jutra. **37** A ujutru, kad se Naval otrjezni, kaza mu žena sve ovo; a u njemu obamrije srce njegovo, i on posta kao kamen. **38** A kad proðe do deset dana, udari Gospod Navalu, te umrije. **39** A kad David èu da je umro Naval, reèe: da je blagosloven Gospod, koji osveti sramotu moju od Navalu, i zadrža slugu svojega oda zla, a obrati Gospod Navalu na glavu zloæu njegovu. Potom posla David i poruèi Avigeji da æe je uzeti za ženu. **40** I sluge Davidove doðoše k Avigeji na Karmil, i rekoše joj govoreæi: David nas posla k tebi da te uzme za ženu. **41** A ona usta i pokloni se licem do zemlje, i reèe: evo sluškinje tvoje, da služi i da pere noge slugama gospodara svojega. **42** Potom brže usta Avigeja, i sjede na magarca, i pet djevojaka njezinijeh poðe za njom, i otide za poslanicima Davidovijem, i posta mu žena. **43** A David uze i Ahinoamu iz Jezraela, i obje

mu bijehu žene. **44** Jer Saul dade Mihalu kæer svoju, ženu Davidovu, Faltiju sinu Laisovu iz Galima.

26 Oper doðoše Zifeji k Saulu u Gavaju govoreæi: ne krije li se David na brdu Eheli prema Gesimonu? **2** A Saul se podiže i siðe u pustinju Zifsku, i s njim tri tisuæe ljudi izabranijeh iz Izraelja, da traži Davida u pustinji Zifskoj. **3** I stade Saul uoko na brdu Eheli prema Gesimonu kraj puta; a David osta u pustinji, i opazi da Saul ide za njim u pustinju. **4** I posla David uhode, i od njih dozna zacijelo da je došao Saul. **5** Tada se podiže David i doðe na mjesto gdje Saul bijaše s vojskom. I David vidje mjesto gdje spavaše Saul i Avenir sin Nirovo vojvoda njegov; a spavaše Saul meðu kolima a narod ležaše oko njega. **6** I David progovori i reèe Ahimelehu Hetejinu i Avisaju sinu Serujinu bratu Joavovu: ko æe siæi sa mnom k Saulu uoko? A Avisaj odgovori: ja æu siæi s tobom. **7** I tako David i Avisaj doðoše noæu k narodu; a gle, Saul ležaše i spavaše izmeðu kola, i kopljje mu bješe èelo glave pobodeno u zemlju; Avenir pak i narod ležahu oko njega. **8** Tada reèe Avisaj Davidu: danas ti dade Bog neprijatelja tvojega u ruke; zato sada da ga probodem kopljem za zemlju jedanput, neæu više. **9** A David reèe Avisaju: nemoj ga ubiti; jer ko æe podignuti ruku svoju na pomazanika Gospodnjega i biti prav? **10** Još reèe David: tako živ bio Gospod, Gospod æe ga ubiti, ili æe doæi dan njegov da umre, ili æe izaæi u boj i poginuti. **11** Ne dao mi Bog da dignem ruku svoju na pomazanika Gospodnjega! Nego uzmi sada kopanje što mu je èelo glave i èašu za vodu, pa da idemo. **12** I David uze kopanje i èašu za vodu, što bješe èelo glave Saulu, i otidioše; i niko ih ne vidje ni osjeti, niti se koji probudi, nego svi spavaþu; jer bješe napao na njih tvrd san od Gospoda. **13** I David prešav na drugu stranu stade navrh brda izdaleka; i bješe izmeðu njih mnogo mjesta. **14** I stade David vikati narod i Aveniru sinu Nirovu govoreæi: što se ne odzivaš, Avenir? A Avenir se odazva i reèe: koji si ti što vièeš cara? **15** A David reèe Aveniru: nijesi li ti junak? i ko je kao ti u Izraelju? Zašto nijesi èuva car gospodara svojega? Jer je išao jedan iz naroda da ubije gospodara tvojega. **16** Nijesi dobro radio. Tako da je živ Gospod, zaslужili ste smrt što niste èuvali gospodara svojega, pomazanika Gospodnjega. Eto, gledaj, gdje je kopanje carevo i èaša za vodu što mu bješe èelo glave? **17** Tada Saul pozna glas Davidov, i reèe: je li to tvoj glas, sine Davide? A David reèe: moj je glas, care gospodaru! **18** Još reèe: zašto gospodar moj goni slugu svojega? jer šta sam uèinio? i kako je zlo u ruci mojoj? **19** Zato sada care gospodaru moj, poslušaj rijeèi sluge svojega. Ako te Gospod draži na mene, neka mu je ugodan prinos tvoj; ako li sinovi èovjeèiji, prokleti su pred Gospodom, jer me izagnaše danas da se ne držim našljedstva Gospodnjega, i rekoše: idi, služi tuðim bogovima. **20** Ali sada da ne padne krv moja na zemlju daleko od oèiju Gospodnjih; jer car Izraeljev izide da traži buhu jednu, kao kad ko goni jarebicu po planini. **21** Tada reèe Saul: zgrješio sam; vrati se, sine Davide, neæu ti otsele èiniti zla, kad ti danas draga bi duša moja; evo, ludo sam radio i pogriješio sam veoma. **22** A David odgovori i reèe: evo kopanja careva; neka doðe koji od momaka i neka ga uzme. **23** A Gospod æe platiti svakome po pravdi njegovoj i po vjeri njegovoj. Jer te bješe predao Gospod danas u ruke moje, ali ne htjeh dignuti ruke svoje na pomazanika Gospodnjega. **24** I zato, evo, kako je danas meni draga bila duša tvoja, tako neka bude draga moja duša pred Gospodom, i neka me izbavi iz

svake nevolje. 25 A Saul reče Davidu: da si blagosloven, sine moj Davide! izvršaćeš i nadvladaćeš. Tada David otide svojim putem, a Saul se vrati u svoje mjesto.

27 Ali David reče u srcu svojem: poginućeš kad god od ruke Saulove; nema bolje za me nego da pobegnem u zemlju Filistejsku, te æe me se Saul okaniti i ne æe me više tražiti po krajevima Izrailjevjem; tako æe se izbaviti iz ruku njegovih. 2 Tada se podiže David i otide sa šest stotina ljudi koji bijahu s njim k Ahisu sinu Maahovu caru Gatskom. 3 I osta David kod Ahisa u Gatu i ljudi njegovi, svaki sa svojom porodicom, David sa dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezraela i Avigejom iz Karmila ženom Navalovom. 4 I kad javiše Saulu da je David utekao u Gat, presta ga tražiti. 5 A David reče Ahisu: ako sam našao milost pred tobom, neka mi dadu mjesto u kom gradu ove zemlje, da sjedim onđe, jer zašto da sjedi sluha tvoj s tobom u carskom gradu? 6 I dade mu Ahis onoga dana Siklag. Zato Siklag pripada carevima Judinjem do današnjega dana. 7 I osta David u zemlji Filistejskoj godinu i èetiri mjeseca. 8 I izlažeše David sa svojim ljudima, i udaraše na Gesureje i Gerzeje i na Amalike; jer ti narodi življaju od starine u onoj zemlji od Sura pa do zemlje Misirske. 9 I pustošaše David onu zemlju ne ostavljujući u životu ni èovjeka ni žene, ni otimaše ovce i volove i magarce i kamile i ruho, i vraeajuci se dolaziše k Ahisu. 10 Ahis pitaše: gdje ste danas udarali? A David govoraše: na južnu stranu Judinu, i na južnu stranu Jeramejšku, i na južnu stranu Kenejsku. 11 Ali ne ostavljaše David u životu ni èovjeka ni žene da dovede u Gat govoreći: da nas ne tuže govoreći: tako je uradio David. I taki mu bijaše obièaj za sve vrijeme dokle bijaše u zemlji Filistejskoj. 12 I Ahis vjerovaše Davidu, i govoraše: baš se omrazio s narodom svojim Izrailem; zato æe mi biti sluga dovjeka.

28 I u ono vrijeme skupiše Filisteji vojsku svoju da zavojiše na Izraile; i reče Ahis Davidu: znaj da æeš iæi sa mnom na vojsku ti i tvoji ljudi. 2 A David reče Ahisu: sad æeš vidjeti šta æe uèiniti tvoj sluga. A Ahis reče Davidu: zato æeš te postaviti da si èuvar glave moje svagda. 3 A Samuilo bijaše umro, i plaka za njim sav Izraile, i pogreboše ga u Rami, u njegovu gradu. I Saul bijaše istrijebio iz zemlje gatare i vraeare. 4 I Filisteji skupivši se dođoše i stadoše u oko kod Sunima; skupi i Saul sve Izraile, i stadoše u oko kod Gelvuje. 5 Saul pak videa vojsku Filistejsku uplaši se, i srce mu uzdrhta veoma. 6 I upita Saul Gospoda, ali mu Gospod ne odgovori ni u snu ni preko Urima, ni preko proroka. 7 I Saul reče slugama svojim: tražite mi ženu s duhom vraearskim, da otidem k njoj i upitam je. A sluge mu rekoše: evo u Endoru ima žena u kojoj je duh vraearski. 8 Tada se Saul preruši obukav druge haljine, i otide sa dva èovjeka, i dođe k onoj ženi noæeu; i on joj reče: hajde vraeaj mi duhom vraearskim, i dozovi mi onoga koga ti kažeš. 9 Ali mu žena reče: ta ti znaš šta je uèinio Saul i kako je istrijebio iz zemlje gatare i vraeare; zašto dakle meæeš zamku duši mojoj da me ubiješ? 10 A Saul joj se zakle Gospodom govoreći: tako živ bio Gospod! ne æeš ti biti ništa za to. 11 Tada reče žena: koga da ti dozovem? A on reče: Samuila mi dozovi. 12 A kad žena vidje Samuila, povika iza glasa, i reče žena Saulu govoreći: zašto si me prevario? ta ti si Saul. 13 A car joj reče: ne boj se; nego šta si vidjela? A žena reče Saulu: bogove sam vidjela gdje izlaze iz zemlje. 14 On joj opet reče: kakav je? Ona mu

reče: star èovjek izlazi ognut plaštem. Tada razumje Saul da je Samuilo, i savi se licem do zemlje i pokloni se. 15 A Samuilo reče Saulu: zašto si me uznemirio i izazvao? Odgovori Saul: u nevolji sam velikoj, jer Filisteji zavojiši me na me, a Bog je otstupio od mene, i ne odgovara mi više ni preko proroka ni u snu, zato pozvah tebe da mi kažeš šta æe èiniti. 16 A Samuilo reče: pa što mene pitaš, kad je Gospod otstupio od tebe i postao ti neprijatelj? 17 Gospod je uèinio kako je kazao preko mene; jer je Gospod istrgao carstvo iz tvoje ruke i dao ga bližnjemu tvojemu Davidu; 18 Jer nijesi poslušao glasa Gospodnjega, niti si izvršio žestokoga gnjeva njegova na Amaliku; zato ti je danas Gospod to uèinio. 19 I Gospod æe predati i Izrailea s tobom u ruke Filistejima; te æeš sjutra ti i sinovi tvoji biti kod mene; i oko Izrailejski predaæe Gospod u ruke Filistejima. 20 A Saul ujedanput pade na zemlju kolik je dug, jer se vrlo uplaši od rjeèi Samuilevih, i ne bješe snage u njemu, jer ne bješe ništa jeo vas dan i svu noæ. 21 Tada žena pristupi k Saulu, i videa ga vrlo uplašena reče mu: evo, sluškinja te je tvoja poslušala, i nijesam za život svoj marila da bih te poslušala što si mi kazao. 22 Nego sada i ti poslušaj šta æe ti sluškinja tvoja kazati: postavaju ti malo hleba, te jedi da se okriješ da se možeš vratiti svojim putem. 23 A on ne htje, i reče: ne æe jesti. Ali navalije na nj sluge njegove i žena, te ih posluša, i ustavši sa zemlje sjede na postelju. 24 A žena imaše kod kuæe tele ugojeno, i brže ga zakla, i uze brašna te umijesi i ispeèe hlebove prije. 25 Potom postavi Saulu i slugama njegovijem, te jedoše. A poslije ustaše i otidoše iste noæi.

29 A Filisteji skupiše svu vojsku svoju kod Afeka, a Izraile stade u oko kod izvora u Jezraelu. 2 I knezovi Filistejski iðahu sa stotinama i tisuæama; a David i njegovi ljudi iðahu najposlije s Ahisom. 3 I rekoše knezovi Filistejski: šta æe ti Jevreji? A Ahis reče knezovima Filistejskim: nije li ovo David sluga cara Izrailejskoga Saula, koji je kod mene toliko vremena, toliko godina, i ne naðoh na njemu ništa otkako je dobijegao do ovoga dana? 4 Ali se rasrdiše na nj knezovi Filistejski, i rekoše mu knezovi Filistejski: pošli natrag toga èovjeka, neka se vrati u svoje mjesto gdje si ga postavio, i neka ne ide s nama u boj, da se ne okrene na nas u boju; jer èim bi se opet umilio gospodaru svojemu ako ne glavama ovijeh ljudi? 5 Nije li to David o kojem se pjevalo igrajuæi i gorivo: zgubi Saul svoju tisuæu, ali David svojih deset tisuæa? 6 Tada Ahis dozva Davida, i reče mu: tako bio živ Gospod, ti si pošten, i milo mi je da hodiš sa mnom u boj; jer ne naðoh nikakoga zla na tebi otkako si došao k meni do ovoga dana; ali nijesi po volji knezovima. 7 Nego vratiti se i idi s mirom da ne uèiniš što što ne bi bilo milo knezovima Filistejskim. 8 A David reče Ahisu: ali šta sam uèinio? šta li si našao na sluzi svojem otkako sam kod tebe do ovoga dana, da ne idem da se bijem s neprijateljima gospodara svojega cara? 9 A Ahis odgovarajući reče Davidu: znam; doista si mi mio kao anđeo Božji; ali knezovi Filistejski rekoše: neka ne ide s nama u boj. 10 Nego ustani sjutra rano sa slugama gospodara svojega koje su došle s tobom; ustani rano èim svane, pa idite. 11 I urani David i ljudi njegovi, i otide rano, i vrati se u zemlju Filistejsku; a Filisteji otidoše u Jezrael.

30 I treæi dan dođe David sa svojim ljudima u Siklag, a Amalici bijahu udarili na južnu stranu i na Siklag, i razvalili

Siklag i ognjem ga spalili. 2 I bjehu zarobili ženskinje koje bješe onđe, i malo i veliko; ali ne bjehu ubili nikoga, nego ih bjehu odveli i otišli svojim putem. 3 I kad David dođe sa svojim ljudima u grad, a to grad spaljen ognjem, i žene njihove i sinovi i kæeri njihove zarobljene. 4 I podiže David i narod koji bijaše s njim glas svoj, i plakaše dokle veće ne mogoše plakati. 5 I obje žene Davidove zarobiše se, Ahinroa iz Jezraela i Avigeja iz Karmila žena Navalova. 6 I David bješe na muci velikoj, jer narod govoraše da ga zaspulu kamenjem; jer žalostan bješe sav narod, svaki za sinovima svojim i za kæerima svojim; ali se David ohrabri u Gospodu Bogu svojem. 7 I reče David Avijataru svešteniku sinu Ahimelechovu: uzmi opleaek za me. I uze Avijatar opleaek za Davida. 8 I upita David Gospoda govoreći: hoće li potjerati tu èetu? hoće li je stignuti? A Gospod mu reče: potjeraj, jer æeš zacijelo stignuti i izbavlješ. 9 I pođe David sa šest stotine ljudi što bijahu s njim, i dođoše do potoka Vosora; i onđe ostaše jedni. 10 A David sa èetiri stotine ljudi potjera dalje, a dvjesta ljudi osta, koji sustaše te ne mogoše prijeći preko potoka Vosora. 11 I nađoše jednoga Misirca u polju, i dovedoše ga k Davidu, i dadoše mu hljeba da jede i vode da pije, 12 I dadoše mu grudu smokava i dva grozda suha. I pojedavši oporavi se, jer tri dana i tri noæi ne bješe ništa jeo niti vode pio. 13 Tada mu reče David: èiji si ti? i odakle si? A on reče: ja sam rodom Misirac, sluga jednoga Amalika, a gospodar me ostavi, jer se razboljeh prije tri dana. 14 Udarismo na južnu stranu Heretejsku i na Judinu i na južnu stranu Halegovu, i Siklag spalismo ognjem. 15 A David mu reče: bi li me mogao odvesti k toj èeti? A on reče: zakuni mi se Bogom da me neæeš pogubiti ni izdati u ruke mojemu gospodaru, pa æeu te odvesti k toj èeti. 16 I odvede ga; i gle, oni se bijahu raširili po svoj zemlji onoj jeduæi i pijuæi i veseljeæi se velikim pljenom koji zaplijeniše iz zemlje Filistejske i iz zemlje Judine. 17 I David ih bi od veèera do veèera drugoga dana, te niko ne uteèe, osim èetiri stotine mladiæa, koji sjedavši na kamile pobjegoše. 18 I tako izbavi David sve što bijahu uzeli Amalici, i obje žene svoje izbavi David. 19 I ništa ne izgubiše, ni malo ni veliko, ni sinove ni kæeri, ni što od plijena i od svega što im bijahu uzeli; sve povrati David. 20 Takoðer uze David i ostale sve ovce i volove, koje goneæi pred svojom stokom govorahu: ovo je pljen Davidov. 21 I kad se vrati David k onjem dvjesta ljudi koji bjehu sustali te ne mogoše iæi za Davidom, i koje ostavi na potoku Vosoru, izidoše na susret Davidu i narodu koji bijaše s njim. I David pristupivši k narodu pozdravi ih. 22 Tada progovoriše svi zli i nevaljali ljudi između onijeh koji su išli s Davidom, i rekoše: što nijesu išli s nama, zato da im ne damo od plijena koji izbavismo, nego svaki ženu svoju i sinove svoje neka uzmu, pa nek idu. 23 Ali David reče: nemojte tako èiniti, braæo moja, s onijem što nam je dao Gospod koji nas je saèuvao i dao nam u ruke èetu koja bješe izašla na nas. 24 I ko æe vas poslušati u tome? jer kakav je dio onome koji ide u boj taki je i onome koji ostane kod prtljaga; jednako treba da podijele. 25 Tako bi od toga dana unapredak, i to posta uredba i zakon u Izraeliju do danas. 26 I kad dođe David u Siklag, posla od plijena starješinama Judinijem, prijateljima svojim, govoreći: evo vam dar od plijena neprijatelja Gospodnjih; 27 Onima u Vetiiju, i onima u Ramotu na jugu, i onima u Jatiru, 28 I onima u Aroiru, i onima u Sifmotu, i onima u Estemoji, 29 I onima u Rahalu, i onima u gradovima Jerameilskim, i onima u gradovima

Kenejskim, 30 I onima u Ormi, i onima u Hor-Asanu, i onima u Atahu, 31 I onima u Hevronu i po svijem mjestima u koja je dolazio David s ljudima svojim.

31 A Filisteji se pobiše s Izraelcima, i pobjegoše Izraelci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelviji. 2 I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove; i pogubiše Filisteji Jonatana i Avinadava i Melhi-Suva, sinove Saulove. 3 I boj posta žešæi oko Saula, i nađoše ga strijelci, i on se vrlo uplaši od strijelaca. 4 I reče Saul momku koji mu nošaše oružje: izvadi maë svoj i probodi me, da ne dođu ti neobrezani i probodu me i narugaju mi se. Ali ne htje momak što mu nošaše oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze maë, i baci se na nj. 5 A kad momak koji nošaše oružje vidje Saula mrtva, baci se i on na svoj maë i umrije s njim. 6 Tako pogibe Saul i tri sina njegova i momak koji mu nošaše oružje i svi ljudi njegovi zajedno onoga dana. 7 A Izraelci koji bijahu s ovu stranu potoka i s ovu stranu Jordana kad vidješe gdje Izraelci pobjegoše i gdje pogibe Saul i njegovi sinovi, ostavise gradove i pobjegoše, te dođoše Filisteji i ostaše u njima. 8 A sjutradan dođoše Filisteji da svalaèe mrtve; i nađoše Saula i tri sina njegova gdje leže na gori Gelviji. 9 I otsjekoše mu glavu, i skidoše oružje s njega, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi u kuæi njihovih lažnijeh bogova i po narodu. 10 I ostavise oružje njegovo u kuæi Astarotinoj, a tijelo njegovo objesiše na zid Vet-sanski. 11 A èuše stanovnici u Javisu Galadovu šta uèiniše Filisteji od Saula. 12 I podigose se svi ljudi hrabri, i išavši svu noæe skidoše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovih sa zida Vet-sanskoga, pa se vratise u Javis, i onđe ih spališe. 13 I uzeše kosti njihove i pogreboše ih pod drvetom u Javisu, i postiše sedam dana.

2. Samuelova

1 A po smrti Saulovoj, kad se David vrati pobivši Amalike i osta u Siklagu dva dana, **2** Treæega dana, gle, doðe jedan iz vojske Saulove razdrtijeh haljina i glave posute prahom; i došav k Davidu pade na zemlju i pokloni se. **3** I reèe mu David: otkuda ideš? A on mu reèe: iz okola Izrailjskoga utekoh. **4** A David mu reèe: šta bi? kaži mi. A on reèe: narod pobježe iz boja; i mnogo naroda pade i izgibe, pogibe i Saul i sin mu Jonatan. **5** A David reèe momku koji mu doneše glas: kako znaš da je poginuo Saul i sin mu Jonatan? **6** A momak koji mu doneše glas reèe: sluæajno doðoh na goru Gelviju, a to se Saul naslonio na kopanje svoje, kola i konjici približavahu se k njemu. **7** A on obazrevši se natrag ugleda me, pa me viknu, a ja mu rekoh: evo me. **8** A on mi reèe: ko si? A ja mu rekoh: Amalik sam. **9** A on mi reèe: pristupi k meni i ubij me; jer me obuzeše muke, a još je sasvijem duša u meni. **10** I pristupih k njemu i ubih ga, jer sam znao da neæe ostati živ pošto pade; i uzeh vijenac carski koji mu bješe na glavi i grivnu koja mu bješe na ruci, i evo donesoh gospodaru svojemu. **11** Tada David zgrabi haljine na sebi i razdrije ih; tako i svi ljudi koji bijahu s njim. **12** I ridaše i plakaše, i postiše do veèera za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem i za narodom Gospodnjim i za domom Izrailjevijem što izgjivoše od maèa. **13** I reèe David momku koji mu doneše glas: odakle si? A on reèe: ja sam sin jednoga došljaka Amalika. **14** Reèe mu David: kako te nije bilo strah podiæi ruku svoju i ubiti pomazanika Gospodnjega? **15** I dozva David jednoga izmeðu momaka svojih i reèe: hodi, pogubi ga. A on ga udari, te umrije. **16** I reèe mu David: krv tvoja na tvoju glavu; jer tvoja usta svjedoèiše na te govoreæi: ja sam ubio pomazanika Gospodnjega. **17** Tada David narica ovako za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem, **18** I izgovori, da bi se uèili sinovi Judini luku, i eto što je napisano u knjizi istinitoga: **19** Diko Izrailjeva! na tvojim visinama pobijeni su; kako padoše junaci? **20** Ne kazujte u Gatu, i ne razglasjujte po ulicama Askalonskim, da se ne vesele kæeri Filistejske i da ne igraju kæeri neobrezanijeh. **21** Gore Gelvjske! ne padala rosa ni dažd na vas, i ne rodilo polje za prinos, jer je tu baèen štit s junaka, štit Saulov, kao da nije pomazan uljem. **22** Bez krví pobijenjeh i bez masti od junaka nije se vraæao luk Jonatanov, niti je maèe Saulov dolazio natrag prazan. **23** Saul i Jonatan, mili i dragi za života, ni na smrti se ne rastaviše; lakši od orlova bijahu. **24** Kæeri Izrailjeve! plaæite za Saulom, koji vas je oblaæio u skerlet lijepo, i ktitio vas zlatnijem zakladima po haljinama vašim. **25** Kako padoše junaci u boju! Jonatan kako pogibe na tvojim visinama! **26** Žao mi je za tobom, brate Jonatane; bio si mi mio vrlo; veæa mi je bila ljubav tvoja od ljubavi ženske. **27** Kako padoše junaci, i propade oružje ubojito!

2 A poslije toga David upita Gospoda govoreæi: hoæeu li otiæi u koji grad Judin? A Gospod mu reèe: otidi. A David reèe: u koji da otidem? Reèe: Hevron. **2** I David otide onamo sa dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezraela i Avigejom koja prije bješe žena Navala iz Karmila. **3** I ljudi koji bijahu s njim odvede David, sve s porodicama njihovijem, i nastaniše se po gradovima Hevronskim. **4** I doðoše ljudi od Jude, i pomazaše ondje Davida za cara nad domom Judinijem. I javiše Davidu

govoreæi: ljudi iz Javisa Galadova pogreboše Saula. **5** I David posla poslanike k ljudima u Javisu Galadovu, i reèe im: da ste blagosloveni Gospodu što uèiniste milost gospodaru svojemu, Saulu, i pogrebotreba ga. **6** Zato da uèini Gospod vama milost i vjeru; a ja æeu vam uèiniti dobro, što ste to uèinili. **7** I neka vam se ukrijepe ruke i budite hrabri; jer Saul gospodar vaš pogibe, a dom Judin pomaza mene za cara nad sobom. **8** Ali Avenir sin Nirov vojvoda Saulov uze Isvosteja sina Saulova, i odvede ga u Mahanajim. **9** I zacari ga nad Galadom i nad Asurom i Jezraelom i Jefremom i Venijaminom i nad svijem Izrailjem. **10** Èetrdeset godina bješe Isvosteju sinu Saulovu kad poèe carovati nad Izrailjem; i carova dvije godine. Samo dom Judin držaše se Davida. **11** A David carova u Hevronu nad domom Judinijem sedam godina i šest mjeseca. **12** Potom izide Avenir sin Nirov i služe Isvosteja sina Saulova iz Mahanajima u Gavaon. **13** Takođe i Joav sin Serujin i služe Davidove izidoše i sretoše se s njima kod jezera Gavaonskoga, i stadoše jedni s jedne strane jezera a drugi s druge strane. **14** Tada reèe Avenir Joavu: neka ustanu momci i neka se prograju pred nama. I reèe Joav: neka ustanu. **15** I ustaše, i izidoše na broj: dvanaest od Venijamina sa strane Isvosteja sina Saulova, i dvanaest izmeðu sluga Davidovih. **16** I uhvatiše jedan drugoga za glavu, i tisnu jedan drugomu maèe svoj u bok, i popadaše zajedno. Otuda se prozva ono mjesto Halkat-Asurim kod Gavaona. **17** I bi žestok boj onoga dana; i služe Davidove razbiše Aveniru i Izrailjce. **18** A ondje bijahu tri sina Serujina: Joav i Avisaj i Asailo. A Asailo bijaše lak na nogu kao srna u polju; **19** I potjera Asailo Aveniru, i ne svrnu ni nadesno ni nalijevo iza Avenira. **20** I Avenir obazre se natrag i reèe: jesli li ti, Asailo? A on reèe: ja sam. **21** A Avenir mu reèe: svrni nadesno ili nalijevo, i uzmi jednoga od tijeh momaka, i skini odoru s njega. Ali ne htje Asailo svrnuti iza njega. **22** I Avenir opet reèe Asailu: otstupi od mene; zašto da te sastavim sa zemljom? i kako bih smeo pogledati u Joava brata tvojega? **23** Ali on ne htje otstupiti; i Avenir ga udari kopljem pod peto rebro, i izaðe mu kopanje na leða, te on pade ondje i umrije na mjesto. I ko god doðe na ono mjesto gdje pade i pogibe Asailo, ustavljaše se. **24** Ali Joav i Avisaj potjeraše Aveniru, i sunce zaðe kad doðoše do brda Ame, koja je prema Giji na putu u pustinju Gavaonsku. **25** I skupiše se sinovi Venijaminovi za Avenirom, te se naæini èeta, i stadoše na vrh jednoga brda. **26** I Avenir viknu Joava i reèe: hoæe li maèe prozdrati dovjeka? ne znaš li da jadi bivaju napošljetu? zašto veæ ne kažeš narodu da se proðu braæe svoje? **27** A Joav reèe: tako živ bio Bog, da nijesi kazao, narod bi još jutros otisao, nijedan ne bi tjerao brata svojega. **28** Tada zatrubi Joav u trubu, i ustavi se sav narod i prestaše tjerati Izrailja, i ne biše se više. **29** I tako Avenir i ljudi njegovi idoše preko polja cijelu onu noæ, i prijeðoše preko Jordana, i prošavši sav Vitron doðoše u Mahanajim. **30** A Joav se vrati od Aveniru, i kad skupi sav narod, ne bješe od sluga Davidovih devetnaest ljudi i Asaila. **31** Ali služe Davidove pobiše sinova Venijaminovih, ljudi Avenirovih, tri stotine i šezdeset ljudi, koji izgjivoše. **32** A Asaila uzeše i pogreboše u grobu oca njegova koji bijaše u Vitlejemu. I Joav i ljudi njegovi idoše svu noæ, i osvanuše u Hevronu.

3 I dugo bijaše rat izmeðu doma Saulova i doma Davidova; ali David sve veæema jaæaše a dom Saulov postajaše sve slabiji. **2** I Davidu se rodiše sinovi u Hevronu: prvenac mu bješe

Amnon od Ahinoame Jezraeljanke; **3** Drugi bješe Hileav od Avigeje žene Navala Karmilca; treæi Avesalom sin Mahe kæeri Talmaja cara Gesurskoga; **4** Ċetvrti Adonija sin Agitin; i peti Sefatija sin Avitalin; **5** I šesti Itram od Egle žene Davidove. Ti se rodiše Davidu u Hevronu. **6** I dok bjeaše rat između doma Saulova i doma Davidova, Avenir branjaše dom Saulov. **7** A Saul imaše inoëu po imenu Resfu kæer Ajinu; i Isvostej reëe Aveniru: zašto si spavao kod inoëe oca mojego? **8** I Avenir se razgnjevi na rijeëi Isvosteveje i reëe: jesam li ja pasja glava, koji sada èinim na Judi milost domu Saula oca tvojega i braæi njegovoj i prijateljima njegovijem, i nijesam te pustio u ruke Davidove, te danas tražiš na meni zlo radi te žene? **9** Tako neka uèini Bog Aveniru, i tako neka doda, ako ne uèinim Davidu kako mu se Gospod zakleo, **10** Da se prenese ovo carstvo od doma Saulova, i da se utvrdi prijesto Davidov nad Izrailjem i nad Judom, od Dana do Virsaveje. **11** I on ne može više ništa odgovoriti Aveniru, jer ga se bojaše. **12** I Avenir posla poslanike k Davidu od sebe i poruèi: èija je zemlja? I poruèi mu: uèini vjeru sa mnom, i evo ruka æe moja biti s tobom, da obratim k tebi svega Izraelja. **13** A on odgovori: dobro; ja æu uèiniti vjeru s tobom; ali jedno ištem od tebe, i to: da ne vidiš lica mojega ako mi provo ne dovedeš Mihalu kæer Saulovu, kad dođeš da vidiš lice moje. **14** I posla David poslanike k Isvosteu sinu Saulovu, i poruèi mu: daj mi ženu moju Mihalu, koju isprosih za sto okrajaka Filistejskih. **15** I Isvostej posla te je uze od muža, od Faltila, sina Laisova. **16** A muž njezin pođe s njom, i jednako plakaše za njom do Vaurima. Tada mu reëe Avenir: idi, vратi se natrag. I on se vrati. **17** Potom Avenir govori starješinama Izraelskim, i reëe im: pređe tražiste Davida da bude car nad vama. **18** Eto sada uèinite; jer je Gospod rekao za Davida govoreæi: preko Davida sluge svojega izbavæu narod svoj Izraelja iz ruku Filistejskih i iz ruku svih neprijatelja njihovijeh. **19** Tako govori Avenir i sinovima Venijaminovijem. Potom otide Avenir i u Hevron da kaže Davidu sve što za dobro nađe Izraelj i sav dom Venijaminov. **20** I kad dođe Avenir k Davidu u Hevron i s njim dvadeset ljudi, uèini David gozbu Aveniru i ljudima koji bijahu s njim. **21** I reëe Avenir Davidu: da ustanem i idem da skupim k caru gospodaru svojemu sav narod Izrailev da uèine vjeru s tobom, pa da caruje kako ti duša želi. I David otpusti Avenira da ide s mirom. **22** A gle, služe Davidove vraæahu se s Joavom iz boja, i tjerahu sa sobom velik plijen; a Avenir veæ ne bješe kod Davida u Hevronu, jer ga otpusti, te otide s mirom. **23** Joav dakle i sva vojska što bješe s njim dođoše onamo; i javiše Joavu govoreæi: Avenir sin Nirov dolazio je k caru, i on ga otpusti te otide s mirom. **24** I Joav otide k caru i reëe: šta uèini? Gle, Avenir je dolazio k tebi; zašto ga pusti te otide? **25** Poznajes li Aveniru sina Nirova? dolazio je da te prevari, da vidi kuda hodiš i da dozna sve šta radiš. **26** Potom otisav Joav od Davida posla ljude za Avenirom da ga vrate od studenca Sire, a David ne znadijaše za to. **27** I kad se vrati Avenir u Hevron, odvede ga Joav na stranu pod vrata kada do govorii s njim nasamo; onđe ga udari pod peto rebro, te umrije za krv Asaila brata njegovu. **28** A kad David poslije to èu, reëe: ja nijesam kriv ni carstvo moje pred Gospodom dovijeka za krv Aveniru sina Nirova. **29** Neka padne na glavu Joavovu i na sav dom oca njegovu; i neka dom Joavov ne bude nikad bez èovjeka bolna od teèenja ili gubava ili koji ide o štapu ili koji padne od maæa ili koji nema hlijeba. **30** Tako Joav i Avisaj

brat njegov ubiše Avenira što on pogubi Asaila brata njihova kod Gavaona u boju. **31** I reëe David Joavu i svemu narodu koji bijaše s njim: razderite hajline svoje i pripašite kostrjet, i plaète u Avenirom. I car David iðaše za nosilima. **32** A kad pogreboše Aveniru u Hevronu, car podiže glas svoj i plaka na grob Avenirovu; plaka i sav narod. **33** I narièuæi za Avenirom reëe: umrije li Avenir kako umire bezzumnik? **34** Ruke tvoje ne biše vezane, niti noge tvoje u okov okovane; pao si kao što se pada od nevaljalijeh ljudi. Tada još veæema plaka za njim sav narod. **35** I dođe sav narod nudeæi Davida da jede što, dok još bijaše dan; ali se David zakle i reëe: Bog neka mi uèini tako, i tako neka doda, ako okusim hlijeba ili što drugo dok ne zaðe sunce. **36** I sav narod èu to, i bi im po volji; što god èinijaše car, bješe po volji svemu narodu. **37** I pozna sav narod i sav Izraelju u onaj dan da nije bilo od cara što pogibe Avenir sin Nirov. **38** I car reëe slugama svojim: ne znate li da je vojvoda i to veliki poginuo danas u Izraelju? **39** Ali ja sam sada još slab, ako i jesam pomazani car; a ovi ljudi, sinovi Seruji, vrlo su mi silni. Neka Gospod plati onome koji èini zlo prema zloæi njegovoj.

4 A kad èu sin Saulov da je poginuo Avenir u Hevronu, klonuše mu ruke, i sav se Izraelj smete. **2** A imaše sin Saulov dvije vojvode nad èetama; jednom bješe ime Vana, a drugom bješe ime Rihav, sinovi Rimona Viroæanina, od sinova Venijaminovih; jer se i Virot brojaše Venijaminu; **3** A Viroæani bijrau pobjegli u Gitajim, gdje ostaše kao došljaci do današnjega dana. **4** I imaše Jonatan sin Saulov sina hroma na nogu, kojemu bijaše pet godina kad dođe glas od smrti Saulovoj i Jonatanovoj iz Jezraela, te ga uze dadijala njegova i pobježe, i kad brzo bježaše, on pade i ohronu; a ime mu bijaše Metifovostej. **5** I poðoše sinovi Rimona Viroæanina, Rihav i Vana, i doðoše u podne u kuæu Isvostjevu; a on poèivaše u podne. **6** I uðoše u kuæu kao da uzmu pšenice, i probodoše ga pod peto rebro Rihav i Vana, i pobjegoše. **7** Kad uðoše u kuæu, on ležaše na postelji svojoj u klijeti gdje spavaše, te ga probodoše i ubiše, i otsjekoše mu glavu i uzeše je, pa otidoše putem preko polja cijelu onu noæ. **8** I donesoše glavu Isvostjevu Davidu u Hevron, i rekoše caru: evo glave Isvostea sina Saulova, neprijatelja tvojega, koji je tražio dušu tvoju; i Gospod osveti danas cara gospodara mojega od Saula i sjemena njegova. **9** Ali David odgovarajuæi Rihavu i Vani bratu njegovu, sinovima Rimona Viroæanina, reëe im: tako da je živ Gospod, koji je izbavio dušu moju iz svake nevolje. **10** Kad onoga koji mi javi govoreæi: gle, pogibe Saul, i mišljaše da æe mi javiti dobre glase, uhvatih i ubih u Siklagu, i to mu bi od mene dar za glase njegove, **11** Akamoli ljudi bezbožne, koji ubiše èovjeka prava, u kuæi njegovoj, na postelji njegovoj neæu li iskati krvi njegove iz vaših ruku, i vas istrijebiti sa zemlje? **12** I zapovjedi David momcima svojim, te ih pogubiše, i otsjekoše im ruke i noge, i objesiše kod jezera Hevronskoga; a glavu Isvostjevu uzeše i pogreboše u grobu Avenirovu u Hevronu.

5 Tada doðoše sva plemena Izraileva k Davidu u Hevron, i rekoše mu govoreæi: evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje. **2** I prije, dok Saul bijaše car nad nama, ti si odvodio i dovodio Izraelju; i Gospod ti je rekao: ti æeš pasti narod moj Izraelja i ti æeš biti vođ Izraelju. **3** Tako doðoše sve starješine Izraileve k caru u Hevron, i uèini s njima car David vjeru u Hevronu pred Gospodom; i pomazaše Davida za cara nad Izrailem. **4** Trideset godina bijaše Davidu kad se zacari, i carova èetrdeset godina.

5 U Hevronu carova nad Judom sedam godina i šest mjeseca; a u Jerusalimu carova trideset i tri godine nad svijem Izrailjem i Judom. 6 A car otide sa svojim ljudima u Jerusalim na Jevusej, koji življahu u onoj zemlji. I oni rekoše Davidu govoreæi: neæeš uæi ovamo dok ne uzmeš slijipe i hrome, hoteæi kazati: neæe uæi ovamo David. 7 Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov. 8 Jer reèe David u onaj dan: ko god pobije Jevusej i doðe do jaza, i do slijepijeh i hromijeh, na koje mrzi duša Davidova, biæe vojvoda. Zato se kaže: slijepi i hromi da ne ulaze u ovu kuæu. 9 I sjede David u kuli, i nazva je gradom Davidovijem: i pogradi je David unaokolo od Milona i unutra. 10 I David jednako napredovaše, jer Gospod Bog nad vojskama bješe s njim. 11 I Hiram car Tirske posla poslanike k Davidu, i kedrovijeh drva i drvodjelja i kamenara, i sagradisće kuæu Davidu. 12 I razumje David da ga je Gospod utvrdio za cara nad Izrailjem, i da je uzvisio carstvo njegovo radi naroda svojega Izraijla. 13 I uze David još inoëa i žena iz Jerusalima, pošto doðe iz Hevrona; i rodi se Davidu još sinova i kæeri. 14 I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jerusalimu: Samuja i Sovaj i Natan i Solomun, 15 I Jevaj i Elisija i Nafiq i Jafija, 16 I Elisama i Eljajda i Elifalet. 17 A Filisteji èuvši da su pomazali Davida za cara nad Izrailjem, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a David èuvši to, otide u kulu. 18 I Filisteji došavši raširiše se po dolini Rafajskoj. 19 Tada David upita Gospoda govoreæi: hoæu li izaae na Filisteje? Hoæeš li ih dati u moje ruke? A Gospod reèe Davidu: izaði; doista æu dati Filisteje u tvoje ruke. 20 Tada David doðe u Val-Ferasim, i pobi ih ondje, i reèe: prodrije Gospod neprijatelje moje pred mnom kao kad voda prodire. Otuda se prozva ono mjesto Val-Ferasim. 21 I ostavise ondje lažne bogove svoje; a David i ljudi njegovi odnesoše ih. 22 I opet nanovo doðoše Filisteji, i raširiše se u dolini Rafajskoj. 23 I David upita Gospoda, koji reèe: ne idi pred njih, nego im zaði za leða, pa udari na njih prema dudovima. 24 Pa kad èuveš da zašušti po vrhovima od dudova, onda se kreni, jer æe onda poæi Gospod pred tobom da pobije vojsku Filistejsku. 25 I David uèini tako kako mu zapovjedi Gospod, i pobi Filisteje od Gavaje do Gezera.

6 Poslije skupi opet David sve ljude izabrane iz Izraijla, trideset tisuæa. 2 Pa se podiže David i sav narod što bijaše s njim i otide iz Vale Judine da prenese otuda kovèeg Božjeg, kod kojega se prizivlje ime, ime Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima. 3 I metnuše kovèeg Božjeg na nova kola, i povezoše ga iz kuæe Avinadavove, koja bijaše na brdu; a Uza i Ahijo sinovi Avinadavovi upravljahu novijem kolima. 4 I odvezoše kovèeg Božjeg iz kuæe Avinadavove, koja bijaše na brdu, i Ahijo iðaše pred kovèegom. 5 A David i sav dom Izrailev udarahu pred Gospodom u svakojake sprave od drveta kedrova, u gusle, u psaltire, u bubenje, u svirale i u kimvale. 6 A kad doðoše do gumna Nahonova, Uza se maši za kovèeg Božjeg i prihvati ga, jer volovi potegoše na stranu. 7 I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga Bog ondje za tu nepažnju, te umrije ondje kod kovèega Božjeg. 8 I ožalosti se David što Gospod ubi Uzu. Zato se prozva ono mjesto Fares-Uza do danas. 9 I uplaši se David od Gospoda u onaj dan, i reèe: kako æe doæi k meni kovèeg Gospodnjeg? 10 I ne htje David odvesti kovèega Gospodnjega k sebi u grad Davidov; nego ga skloni David u kuæu Ovid-Edoma Getejina. 11 I osta kovèeg Gospodnjeg u kuæi Ovid-Edoma Getejina tri mjeseca, i blagoslovi Gospod Ovid-Edoma i sav dom

njegov. 12 I javiše caru Davidu govoreæi: Gospod blagoslovi dom Ovid-Edomov i sve što ima radi kovèega Božjeg. Tada otide David, i prenese kovèeg Božjeg iz kuæe Ovid-Edomove u grad Davidov s veseljem. 13 I kad oni koji nošahu kovèeg Gospodnjeg postupiše šest koraka, prinese na žrtvu vola i debela ovna. 14 I David igraše iz sve snage pred Gospodom, i bješe ognut opleækom lanjenjem. 15 Tako David i sav dom Izrailev nošahu kovèeg Gospodnjeg podvikujuæi i trubeæi u trube. 16 A kad kovèeg Gospodnjeg uilaže u grad Davidov, Mihala kæi Saulova gledajuæi s prozora vidje cara Davida gdje skaæe i iga pred Gospodom, i podrugnu mu se u srcu svojem. 17 A kad donesoše kovèeg Gospodnjeg, namjestiše ga na njegovo mjesto u šatoru koji mu razape David. I prinese David žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom. 18 Potom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne blagoslovi narod u ime Gospoda nad vojskama. 19 I razdade meðu sav narod, meðu sve mnoštvu Izrailevo, i ljudima i ženama, svakome po jedan hljeb i komad mesa i žban vina. Potom otide narod, svak svojoj kuæi. 20 I David se vrati da blagoslovi svoj dom; a Mihala kæi Saulova izide na susret Davidu, i reèe: kako je slavan bio danas car Izrailev, kad se danas otkriva pred sluškinjama sluga svojih, kao što se otkrivaju nikaki ljudi! 21 A David reèe Mihali: pred Gospodom, koji me je izabrao preko oca tvojega i preko svega doma njegova, te mi zapovjedio da budem voð narodu Gospodnjemu, Izrailevu, igrao sam, i igraeš pred Gospodom. 22 I još æu se veæema poniziti, i još æu manji sebi biti; i opet æu biti slavan pred sluškinjama, za koje govorиш. 23 I Mihala kæi Saulova ne ima poroda do smrti svoje.

7 A kad car sjeðaše kod kuæe svoje, i Gospod mu dade mir svuda unaokolo od svijeh neprijatelja njegovijeh, 2 Reèe car Natanu proroku: vidi, ja stojim u kuæi od kedrova drveta, a kovèeg Božjeg stoji pod zavjesima. 3 A Natan reèe caru: Šta ti je god u srcu, idi, èini, jer je Gospod s tobom. 4 Ali onu noæe doðe rijeè Gospodnja k Natanu govoreæi: 5 Iди i reci sluzi mojemu Davidu: ovako veli Gospod: ti li æeš mi naæiniti kuæe da u njoj nastavam? 6 Kad nijesam nastavao u kuæi otkad izvedoh sinove Izraileve iz Misira do danas, nego sam hodio u šatoru i u naslonu, 7 Kuda sam god hodio sa svijem sinovima Izrailevima, jesam li jednu rijeè rekao kome od sudija Izrailevih, kojima zapovijedah da pasu narod moj Izrailev, i kazao: zašto mi ne naæinite kuæe od kedra? 8 Ovako dakle reci Davidu sluzi mojemu: ovako veli Gospod nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš voð narodu mojemu, Izrailevu; 9 I biješ s tobom kuda si god hodio, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime veliko, kao što je ime velikijeh ljudi koji su na zemlji. 10 I odrediau mjesto narodu svojemu Izrailevu, i posadiæu ga, te æe nastavati u svom mjestu, i neæe se više pretresati, niti æe ih više muæiti nepravednici kao prije, 11 I od onoga dana kad postavih sudije nad narodom svojim Izrailevem; i smiriæu te od svijeh neprijatelja tvojih. Jošte ti javlja Gospod da æe ti Gospod naæiniti kuæu. 12 Kad se navrše dani tvoji, i poèineš kod otaca svojih, podignuæu sjeme tvoje nakon tebe, koje æe izaæi iz utrobe tvoje, i utvrdiau mjesto narodu svojemu Izrailevem. 13 On æe sazidati dom imenu mojemu, i utvrdiau prijesto carstva njegova dovjeka. 14 Ja æu mu biti otac, i on æe mi biti sin; ako uèini što zlo, karaæu ga prutom ljudskim i udarcima sinova èovjekih. 15 Ali milost moja neæe se ukloniti od njega kao što sam je uklonio

od Saula, kojega uklonih ispred tebe. **16** Nego æe tvrd biti dom tvoj i carstvo tvoje dovjeka pred tobom, i prijesto æe tvoj stajati dovjeka. **17** Po svijem ovijem rijeèima i po svoj ovaj utvari kaza Natan Davidu. **18** Tada doðe car David i stade pred Gospodom, i reèe: ko sam ja, Gospode, Gospode, i šta je moj dom, te si me doveo dove? **19** Pa i to ti se još èini malo, Gospode, Gospode, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena. Je li to zakon èovjeèi, Gospode, Gospode! **20** Ali šta æe jošte David da ti govoriti? ta ti znaè slugu svojega, Gospode, Gospode! **21** Radi rijeèi svoje i po srcu svojemu uèinio si sve ove velike stvari obznanjujući ih sluzi svojemu. **22** Zato si velik, Gospode Božje, nema takoga kakav si ti; i nema Boga osim tebe, po svemu što èusmo svojim ušima. **23** Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrailj? kojega je radi Bog išao da ga iskupi da mu bude narod i da steeè sebi ime i da vam uèini velika i strašna djela u zemlji tvojoj, pred narodom tvojim, koji si iskupio sebi iz Misira, od naroda i bogova njihovih. **24** Jer si utvrdio sebi narod svoj Izrailja da ti bude narod dovjeka; a ti si im, Gospode, Bog. **25** I tako, Gospode Božje, rijeè koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu, potvrđi zasvagda, i uèini kako si rekao. **26** Neka se velièa ime tvoje dovjeka, da se govoriti: Gospod je nad vojskama Bog nad Izrailjem; i dom sluge tvojega Davida neka stoji tvrdo pred tobom. **27** Jer si ti, Gospode nad vojskama, Božje Izrailjev, javio sluzi svojemu govoræi: dom æeu sazidati tebi. Zato sluga tvoj nađe u srcu svojem da ti se pomoli ovom molitvom. **28** Tako, Gospode, Gospode, ti si Bog, i rijeèi su tvoje istina; ti si ovo dobro obrekao sluzi svojemu. **29** Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude dovjeka pred tobom; jer si ti, Gospode, rekao, i tvojim æe blagoslovom biti blagosloven dom sluge tvojega dovjeka.

8 Poslije toga razbi David Filisteje, i pokori ih, i uze David Meteg-Amu iz ruku Filistejskih. **2** Razbi i Moavce, i izmjeri ih užem povaljavši ih po zemlji, i izmjeri ih dva uža da se pogube a jedno uže da se ostave u životu. I Moavci postaše sluge Davidove, i plaæahu mu danak. **3** David razbi i Adad-Ezera sina Reovova cara Sovskoga, izašav da raširi vlast svoju do rijeke Efrata. **4** I zarobi ih David tisuæu i sedam stotina konjanika i dvadeset tisuæa pješaka, i podreza David žile svijem konjima kolskim, samo ostavi za sto kola. **5** I bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoæ Adad-Ezera caru Sovskom, i David pobi dvadeset i dvije tisuæe Siraca. **6** I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postaše sluge Davidove plaæajući mu danak. I Gospod èuvaše Davida kuda god iðaše. **7** I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adad-Ezera, i doneše ih u Jerusalim. **8** I iz Vetaha i iz Virotaja gradova Adad-Ezerovih odnese car David silnu mqed. **9** A kad èu Toja car Ematski da je David pobio svu vojsku Adad-Ezera, **10** Posla Toja Joramu sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu èestita što je vojevao na Adad-Ezera i ubio ga, jer Toja imaše rat s Adad-Ezerm; i doneše Joram zaklada zlatnijeh i srebrnijeh i mjenjenijeh. **11** Pa i to car David posveti Gospodu sa srebrom i zlatom što bješe posvetio od svijeh naroda koje pokori, **12** Od Siraca i od Moavaca i od sinova Amonovih i od Filisteja i od Amalika, i od plijena Adad-Ezera sina Reovova cara Sovskoga. **13** I David steeè ime kad se vrati pobiv Sirce, osamnaest tisuæa, u slanoj dolini. **14** I namjesti vojsku po Idumeji, po svoj Idumeji namjesti vojsku, i svi Edomci postaše sluge Davidove. I Gospod

èuvaše Davida kuda god iðaše. **15** Tako carova David nad svijem Izrailjem, sudeæi i dajuæi pravdu svemu narodu svojemu. **16** I Joav sin Serujin bješe nad vojskom; a Josafat sin Ahiludov pametar; **17** A Sadok sin Ihitovog i Ahimeleh sin Avijatarov sveætenici; a Seraja pisar; **18** A Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima; a sinovi Davidovi knezovi.

9 I reèe David: ima li jošte ko da je ostao od doma Saulova? da mu uèinim milost radi Jonatana. **2** A bijaše jedan sluga doma Saulova, po imenu Siva; i dozvaše ga k Davidu. I reèe mu car: jesli li ti Siva? A on reèe: ja sam, sluga tvoj. **3** A car reèe: ima li jošte ko od doma Saulova da mu uèinim milost Božiju? A Siva reèe caru: još ima sin Jonatanov, hrom na nogu. **4** I reèe mu car: gdje je? A Siva reèe caru: eno ga u domu Mahira sina Amilova u Lodevaru. **5** Tada posla car David da ga dovedu iz Lodevara iz doma Mahira sina Amilova. **6** A kad doðe k Davidu Mefivostej sin Jonatana sina Saulova, pade na lice svoje i pokloni se. A David reèe: Mefivosteju! A on reèe: evo sluge tvojega. **7** A David mu reèe: ne boj se; jer æu ti uèiniti milost Jonatana radi oca tvojega, daæeu ti natrag sve njive Saula oca tvojega; a ti æeš svagda jesti za mojim stolom. **8** A on se pokloni i reèe: ko sam ja sluga tvoj, te si pogledao na mrtva psa kao što sam ja? **9** I car dozva Sivu slugu Saulova, i reèe mu: što je god bilo Saulovo i svega doma njegova, dao sam sinu tvojega gospodara. **10** Radi mu dakle zemlju ti i sinovi tvoji i sluge tvoje, i donosi da sin gospodara tvojega ima hljeba da jede; ali Mefivostej sin gospodara tvojega jeææe svagda za mojim stolom. Siva pak imaše petnaest sinova i dvadeset sluga. **11** I reèe Siva caru: kako je car gospodar moj zapovjedio sluzi svojemu, sve æe èiniti sluga tvoj. Ali Mefivoste, reèe car, jeææe za mojim stolom kao carski sin. **12** A Mefivostej imaše maloga sina, kojemu ime bješe Miha; a svi koji življahu u domu Sivinu bijahu sluge Mefivostejeve. **13** A Mefivostej sjeðaše u Jerusalimu, jer svagda jeðaše za carevijem stolom, a bješe hrom na obje noge.

10 A poslije toga umrije car sinova Amonovih, i zacari se Anun sin njegov na njegovo mjesto. **2** I reèe David: da uèinim milost Anunu sinu Nasovu, kao što je otac njegov meni uèinio milost. I posla David da ga potješi za ocem preko sluga svojih. I doðoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovih. **3** A knezovi sinova Amonovih rekoše Anunu gospodaru svojemu: misliš da je David zato poslao ljude da te potješe, što je rad uèiniti èast ocu tvojemu? a nije zato poslao David k tebi sluge svoje da promotri grad i uhodi, pa poslije da ga raskopa? **4** Tada Anun uhvati sluge Davidove, i obrija im brade do pola i otsjeèe im haljine po pole, do zadnjice, i opravi ih natrag. **5** A kad to javiše Davidu, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grðno osramoæeni, i poruèi im car: sjedite u Jerihonu dokle vam naraste brada, pa onda doðite natrag. **6** Tada sinovi Amonovi videæi gdje se omraziše s Davidom, poslaše sinovi Amonovi, te najmiše Siraca od Vet-Reova i Siraca od Sove dvadeset tisuæa pješaka, i u cara od Mahe tisuæu ljudi, i od Is-Tova dvanaest tisuæa ljudi. **7** A David kad to èu, posla Joava sa svom hrabrom vojskom svojom. **8** I izidoše sinovi Amonovi, i uvrstase se pred vratima, a Sirci iz Sove i iz Reova i ljudi iz Is-Tova i iz Mahe bijahu za sebe u polju. **9** I Joav videæi namješteno vojsku prema sebi sprijed i ozad, uze odabранe iz sve vojske Izrailjske,

i namjesti ih prema Sircima; **10** A ostali narod predade Avisaju bratu svojemu da ih namjesti prema sinovima Amonovijem. **11** I reèe: ako Sirci budu jaèi od mene, doði mi u pomoæ; ako li sinovi Amonovi budu jaèi od tebe, ja æeu doæi tebi u pomoæ. **12** Budi hrabar, i držimo se hrabro za svoj narod i za gradove Boga svojega; a Gospod neka uèini što mu je po volji. **13** Tada Joav i narod koji bješe s njim primakoše se da udare na Sircе, ali oni pobjegoše ispred njega. **14** A sinovi Amonovi videæi gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Avisaja, i uðoše u svoj grad. I vratи se Joav od sinova Amonovijeh, i doðe u Jerusalim. **15** Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbješe Izrailjci, skupiše se opet. **16** I Adarezer posla, te dovede Sircе ispreko rijeke, koji doðoše u Elam; a Sovak vojvoda Adarezerovo iðaše pred njima. **17** Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izrailjce, i prijeðe preko Jordana i doðe u Elam; i Sirci se namjestiše protiv Davida i pobiše se s Davidom. **18** Ali pobjegoše Sirci ispred Izrailja, i pobi David Siraca sedam stotina i èetrdeset tisuæa konjika; i Sovaka vojvodu njihova ubi, te pogibe onđe. **19** I kad vidješe svi carevi, sluge Adarezerove, da ih razbij Izrailj, uèiniše mir s Izrailjem, i služahu im, i Sirci ne smijahu više pomagati sinovima Amonovijem.

11 A kad proðe godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, posla David Joava i sluge svoje s njim, i svega Izrailja, te potrahu sinove Amonove, i opkolije Ravu; a David osta u Jerusalimu. **2** I pred veèe usta David s postelje svoje, i hodajuæi po krovu carskoga dvora ugleda s krova ženu gdje se mijе, a žena bijaše vrlo lijepa na oèi. **3** I David posla da propitaju za ženu i rekoše: nije li to Vitsaveja kæi Elijamova žena Urije Hetejina? **4** I David posla poslanike da je dovedu; i kad doðe k njemu, on leže s njom, a ona se bješe oèistila od neèistote svoje; poslije se vratи svojoj kuæi. **5** I zatrudnje žena, te posla i javi Davidu govoreæi: trudna sam. **6** Tada David posla k Joavu i poruèi: pošli mi Uriju Hetejinu. I posla Joav Uriju k Davidu. **7** I kad Urija doðe k njemu, zapita ga David kako je Joav i kako je narod i kako ide rat. **8** Potom reèe David Uriji: idi kuæi svojoj, i operi noge svoje. I Urija izide iz careva dvora, a za njim iznesoše jelo carsko. **9** Ali Urija leže na vratima dvora careva sa svijem slugama gospodara svojega, i ne otide kuæi svojoj. **10** I javiše Davidu govoreæi: Urija nije otisao kuæi svojoj. A David reèe Uriji: nijesi li došao s puta? zašto ne ideš kuæi svojoj? **11** A Urija reèe Davidu: kovèeg i Izrailj i Juda stoje po šatorima, i Joav gospodar moj i sluge gospodara mojega stoje u polju, pa kako bih ja ušao u kuæu svoju da jedem i pijem i spavam sa ženom svojom? Tako ti bio živ i tako bila živa duša twoja, neæeu to uèiniti. **12** Tada reèe David Uriji: ostani ovdje još danas, pa æeu te sjutra otpustiti. Tako osta Urija u Jerusalimu onaj dan i sjutradan. **13** I pozva ga David da jede i pijе s njim, te ga opije. A uveèe otide, te leže na postelju svoju sa slugama gospodara svojega, a kuæi svojoj ne otide. **14** A ujutru napisa David knjigu Joavu, i posla po Uriji. **15** A u knjizi pisa i reèe: namjestite Uriju gdje je najžeæei boj, pa se uzmaknite od njega da bi ga ubili da pogine. **16** I Joav opkolivši grad namjesti Uriju na mjesto gdje je znao da su najhrabriji ljudi. **17** I izidoše ljudi iz grada i pobiše se s Judom. I pogibe iz naroda nekoliko sluga Davidovijeh; pogibe i Urija Hetejin. **18** Tada Joav posla k Davidu, i javi mu sve što bi u boju. **19** I zapovjedi glasniku govoreæi: kad pripovjedi caru sve što je bilo u boju, **20** Ako se razgnjevi car i reèe ti: zašto ste išli

tako blizu grada da se bijete? zar nijeste znali kako se strijelja s grada? **21** Ko je ubio Avimeleha sina Jeruvesetova? nije li žena bacila na nj komad žrvnja sa zida, te pogibe u Tevesu? zašto ste išli blizu zida? tada reci: poginuo je i sluga tvoj Urija Hetejin. **22** I otide glasnik, i doðavši javi Davidu sve za što ga je poslao Joav. **23** I reèe glasnik Davidu: bijahu jaèi od nas, i izidoše u polje na nas, ali ih uzbismo do vrata gradskih. **24** A strijelci stadoše strijeljati na sluge tvoje sa zida, i pogibe nekoliko sluga carevih, tako i sluga tvoj Urija Hetejin pogibe. **25** Tada reèe David glasniku: ovako reci Joavu: ne budi zlovoljan za to; jer maèe proðrije sad ovoga sad onoga; udri još jaèe na grad i raskopaj ga. Tako ga ohrabri. **26** A žena Urijina èuvši da je poginuo muž njezin Urija, plaka za mužem svojim. **27** A kad proðe žalost, posla David i uze je u kuæu svoju, i ona mu posta žena, i rodi mu sina. Ali ne bješe po volji Gospodu što uèini David.

12 I posla Gospod Natana k Davidu; i on doðav k njemu reèe mu: u jednom gradu bijahu dva èovjeka, jedan bogat a drugi siromah. **2** Bogati imaše ovaca i goveda vrlo mnogo; **3** A siromah nemaše ništa do jednu malu ovèicu, koju bješe kupio, i hranjaše je, te odraste uza nj i uz djecu njegovu, i jeðaše od njegova zalogaja, i iz njegove èaše pijaše, i na krilu mu spavaše, i bijaše mu kao kæi. **4** A doðe putnik k bogatome èovjeku, a njemu bi ñao uzeti iz svojih ovaca ili goveda da zgotovi putniku koji doðe k njemu; nego uze ovcu onoga siromaha, i zgotovi je èovjeku, koji doðe k njemu. **5** Tada se David vrlo razgnjevi na onoga èovjeka, i reèe Natantu: tako živ bio Gospod, zasljužio je smrt onaj koji je to uèinio. **6** I ovcu neka plati uèetvoro, što je to uèinio i nije mu ñao bilo. **7** Tada reèe Natan Davidu: ti si taj. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ja sam te pomazao za cara nad Izrailjem, i ja sam te izbavio iz ruku Saulovijeh. **8** I dao sam ti dom gospodara tvojega, i žene gospodara tvojega na krilo tvoje, dao sam ti dom Izrailjev i Judin; i ako je malo, dodata bih ti to i to. **9** Zašto si prezreo rijeè Gospodnju èineæi što njemu nije po volji? Uriju Hetejinu ubio si maèem i uzeo si ženu njegovu sebi za ženu, a njega si ubio maèem sinova Amonovijeh. **10** Zato neæe se odmaæi maè od doma tvojega dovjeka, što si me prezreo i uzeo ženu Urije Hetejinu da ti bude žena. **11** Ovako veli Gospod: evo, ja æeu podignuti na te zlo iz doma tvojega, i uzeæu žene tvoje na tvoje oèi, i daæeu ih bližnjemu tvojemu, te æe spavati sa ženama tvojim na vidiku svakomu. **12** Jer ti si uèinio tajno, ali æeu ja ovo uèiniti pred svijem Izrailjem i svakomu na vidiku. **13** Tada reèe David Natantu: sagrijæiš Gospodu. A Natan reèe Davidu: i Gospod je pronio grijeh twoj; neæeš umrijeti. **14** Ali što si tijem djelom dao priliku neprijateljima Gospodnjim da hule, zato æe ti umrijeti sin koji ti se rodio. **15** Potom Natan otide svojoj kuæi. A Gospod udari dijete koje rodi žena Urijina Davidu, te se razbolje na smrt. **16** I David se moljaše Bogu za dijete, i pošæaše se David, i doðavši ležaše preko noæa na zemlji. **17** I starješine doma njegova ustaše oko njega da ga podignu sa zemlje, ali on ne htje, niti jede što s njima. **18** A kad bi sedmi dan, umrije dijete; i ne smijahu sluge Davidove javiti mu da je dijete umrlo, jer govorahu: evo, dok dijete bijaše živo, govorasmo mu, pa nas ne htje poslušati; a kako æemo mu kazati: umrlo je dijete? hoæe ga ucivjeliti. **19** A David videæi gdje sluge njegove šapaju meðu sobom, dosjeti se da je umrlo dijete; i reèe David slugama svojim: je li umrlo

dijete? A oni rekoše: umrlo je. **20** Tada David usta sa zemlje, i umi se, i namaza se i preobuće se; i otide u dom Gospodnji, i pokloni se. Potom opet dođe kući svojoj, i zaiska da mu donesu da jede; i jede. **21** A sluge njegove rekoše mu: šta to radiš? dok bijaše dijete živo, postio si i plakao; a kad umrije dijete, ustao si i jedeš. **22** A on reče: dok dijete bijaše živo, postio sam i plakao, jer govorah: ko zna, može se smilovati Gospod na me da dijete ostane živo. **23** A sada umrlo je; što bih postio? mogu li ga povratiti? ja æeu otiai k njemu, ali on neæee se vratiti k meni. **24** Potom David utješi Vitsaveju ženu svoju, i otide k njoj, i leže s njom. I ona rodila sinu, kojemu nadje ime Solomun. I mío bješe Gospodu. **25** I posla Natana proroka, te mu nadje ime Jedidija, radi Gospoda. **26** A Joav bijuæi Ravu sinova Amonovih, uze carski grad. **27** I posla poslanike k Davidu, i reče: bih Ravu, i uzech grad na vodi. **28** Nego sada skupi ostali narod, i stani u oko prema gradu, i uzmi ga, da ga ne bih ja uzeo i moje se ime spominjalo na njemu. **29** I David skupiv sav narod otide na Ravu, i udari na nju, i uze je. **30** I uze caru njihovu s glave krunu, u kojoj bješe talatan zlata, s dragim kamenjem, i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik. **31** A narod koji bijaše u njemu izvede i metnu ih pod pile i pod brane gvozdene i pod sjekire gvozdene, i sagna ih u peæi gdje se opeke peku. I tako uèini svijem gradovima sinova Amonovih. Potom se vrati David sa svijem narodom u Jerusalim.

13 A potom se dogodi: Avesalom sin Davidov imaše lijepu sestru po imenu Tamara, i zamilova je Amnon sin Davidov. **2** I tužaše Amnon tako da se razbolje radi Tamare sestre svoje; jer bješe djevojka, te se Amnonu èinjasa teško da joj uèini što. **3** A imaše Amnon prijatelja, kojemu ime bješe Jonadav sin Same brata Davidova; i Jonadav bješe vrlo domišljat. **4** I reče mu: što se tako sušiš, carev sine, od dana na dan? ne bi li mi kazao? A Amnon mu reče: Ijubim Tamaru sestru Avesaloma brata svojega. **5** Tada mu reče Jonadav: lezi u postelju svoju, i uèini se bolestan; pa kad dođe otac tvoj da te vidi, ti mu reci: neka dođe Tamara sestra moja da me nahrani, i da zgotovi pred mojim oèima jelo da gledam, i iz njezine ruke da jedem. **6** I Amnon leže i uèini se bolestan; i kad dođe car da ga vidi, reče Amnon caru: neka dođe Tamara sestra moja i zgotovi preda mnom dva jelca da jedem iz njezine ruke. **7** Tada David posla k Tamari kuæi, i poruèi joj: idi u kuæu brata svojega Amnona i zgotovi mu jelo. **8** I Tamara otide u kuæu brata svojega Amnona, i on ležaše; i uze brašna i zamjesi i zgotovi jelo pred njim i skuha. **9** Potom uze tavicu i izrue pred nj; ali Amnon ne htje jesti, nego reče: kažite neka izidu svi koji su kod mene. I izidoše svi. **10** Tada reče Amnon Tamari: donesi to jelo u klijet da jedem iz twoje ruke. I Tamara uze jelo što bješe zgotovila, i donese Amnonu bratu svojemu u klijet. **11** A kad mu pruži da jede, on je uhvati i reče joj: hodi, lezi sa mnom, sestro moja! **12** A ona mu reče: ne, brate, nemoj me osramotiti, jer se tako ne radi u Izrailju, ne èini toga bezumlja. **13** Kuda bih ja sa sramotom svojom? a ti bi bio kao koji od najgorih ljudi u Izrailju. Nego govorih caru; on me neæee tebi odreæi. **14** Ali je on ne htje poslušati, nego savladavši je osramotio je i obleže je. **15** A poslije omrže na nju Amnon veoma, te mržnja kojom mržaše na nju bješe veæa od ljubavi kojom je prije ljubljaše. I reče joj Amnon: ustani, odlazi. **16** A ona mu reče: to æee biti veæe zlo od onoga koje si mi uèinio što me tjerash. Ali je on ne htje

poslušati. **17** Nego viknu momka koji ga služaše, i reče mu: vodi ovu od mene napolje, i zakljuèaj vrata za njom. **18** A ona imaše na sebi šarenu haljinu, jer take haljine nošahu carske kæeri dok su djevojke. I sluga njegov izvede je napolje, i zakljuèa za njom vrata. **19** Tada Tamara posu se pepelom po glavi i razdrije šarenu haljinu koju imaše na sebi, i metnu ruku svoju na glavu, i otide vièuæi. **20** A brat njezin Avesalom reče joj: da nije Amnon brat tvoj bio s tobom? ali, sestro moja, æuti, brat ti je, ne misli o tom. I tako osta Tamara osamljena u kuæi brata svojega Avesaloma. **21** I car David èuvši sve ovo razgnjevi se vrlo. **22** Avesalom pak ne govorše s Amnonom ni ružni ni lijepo; jer Avesalom mržaše na Amnona što mu osramoti sestru Tamara. **23** A poslije dvije godine kad se strizijahu ovce Avesalomove u Val-Asoru, koji je kod Jefrema, on pozva sve sinove careve. **24** I dođe Avesalom k caru i reče mu: evo, sad se strigu ovce sluzi tvojemu; neka pođe car i sluge njegove sa slugom svojim. **25** Ali car reče Avesalomu: nemoj, sine, nemoj da idemo svi, da ti ne budemo na tegotu. I premda navaljivaše, opet ne htje iæi, nego ga blagoslovi. **26** A Avesalom reče: kad ti neæeš, a ono neka ide s nama Amnon brat moj. A car mu reče: što da ide s tobom? **27** Ali navali Avesalom na nj, te pusti s njim Amnona i sve sinove carske. **28** Tada Avesalom zapovjedi momcima svojim govoræi: pazite, kad se srce Amnonu razveseli od vina, i ja vam reèem: ubijte Amnona; tada ga ubijte; ne bojte se, jer vam ja zapovijedam, budite slobodni i hrabri. **29** I uèiniše s Amnonom sluge Avesalomove kako im zapovjedi Avesalom. Tada ustaše svi sinovi carevi i pojahaše svak svoju mazgu i pobjegoše. **30** A dokle još bijahu na putu, dođe glas Davidu da je Avesalom pobio sve sinove careve, da nije ostao od njih nijedan. **31** Tada ustavši car razdrije haljine svoje, i leže na zemlju, i sve sluge njegove koje stajahu oko njega razdriješe haljine svoje. **32** A Jonadav sin Same brata Davidova progovori i reče: neka ne govorih gospodar moj da su pobili svu djecu, careve sinove; poginuo je samo Amnon, jer Avesalom bješe tako naumio od onoga dana kad Amnon osramoti Tamara sestru njegovu. **33** Neka dakle car gospodar moj ne misli o tom u srcu svojem govoræi: svi sinovi carevi pogibše; jer je samo Amnon poginuo. **34** A Avesalom pobježe. A momak na strazi podiže oèi svoje i ugleda, a to mnogi narod ide k njemu pokraj gore. **35** I Jonadav reče caru: evo idu sinovi carevi, kao što je kazao sluga tvoj, tako je bilo. **36** I kad izreče, a to sinovi carevi doðoše, i podigavši glas svoj plakaše; a i car i sve sluge njegove plakaše vrlo. **37** Avesalom pak pobježe i otide k Talmaju sinu Amjudovu caru Gesurskom. A David plakaše za sinom svojim svaki dan. **38** A kad Avesalom uteče i dođe u Gesur, osta onđe tri godine. **39** Potom zaæelje car David otiai k Avesalomu, jer se utješi za Amnonom što pogibe.

14 A Joav sin Seruji opazi da se srce carevo obratilo k Avesalomu. **2** I posla Joav u Tekuju te dozva otuda ženu lukavu, pa joj reče: uèini se kao da si u žalosti, i obuci žalosne haljine, i nemoj se namazati uljem, nego budi kao žena koja odavna žali za mrtvijem. **3** I otidi k caru, i govorih mu tako i tako. I nauèi je Joav šta æee govoriti. **4** I kad otide žena Tekujanka k caru da govorih, pade nièice na zemlju i pokloni se, i reče: pomagaj, care! **5** A car joj reče: što ti je? A ona reče: udovica sam, umro mi je muž. **6** A imaše sluškinja tvoja dva sina, pa se svadiše u polju, a ne bješe nikoga da ih razvadi, te jedan

udari drugoga i ubi ga. **7** I gle, sav dom usta na sluškinju twoju govoreæi: daj toga što je ubio brata svojega da ga pogubimo za dušu brata njegova, kojega je ubio, i da istrijebimo našljednika; i tako hoæe da ugase iskru koja mi je ostala, da ne ostave imena mužu mojemu ni ostatka na zemlji. **8** A car reèe ženi: idi kuæi svojoj, a ja æeu narediti za te. **9** A žena Tekujanka reèe caru: care gospodaru! neka na me i na dom oca mojega padne krvica, a car i njegov prijesto neka je prav. **10** A car reèe: ko uzgovori na te, dovedi ga k meni, i neæe te se više dotaæi. **11** A ona reèe: neka se opomene car Gospoda Boga svojega, da se ne umnoæe osvetnici koji ubijaju, i da ne ubiju sina mojega. A on reèe: tako živ bio Gospod, nijedna dlaka s twojega sina neæe pasti na zemlju. **12** A žena reèe: da kaže sluškinja twoja nešto caru gospodaru. A on reèe: govori. **13** A žena reèe: a zašto si namislio taku stvar narodu Božijemu? jer car kao da je krv govoreæi tako, jer neæe car da dozove natrag onoga koga je odagnao. **14** Jer æemo doista pomrjeti, i jesmo kao voda koja se prospne na zemlju i više se ne može skupiti; jer mu Bog nije uzeo života, nego je naumio da odagnani ne ostane odagnan od njega. **15** I tako doðoh da kažem ovo caru gospodaru svojemu, jer me narod uplaši; zato reèe sluškinja twoja: da govorim caru, može biti da æe uèiniti car što sluškinja njegova kaže. **16** Jer æe car uslišiti i izbaviti sluškinju svoju iz ruke onoga koji hoæe da istrijebi mene i sina mojega iz našljedstva Božijega. **17** I sluškinja twoja reèe: rijeèe cara gospodara mojega biæe mi utjeha, jer je car gospodar moj kao anđeo Božji, te sluša i dobro i zlo, i Gospod æe Bog tvoj biti s tobom. **18** A car odgovori i reèe ženi: nemoj tajiti od mene što æeu te pitati. A žena reèe: neka govori car gospodar moj. **19** Tada car reèe: da nije Joavov posao u svemu tome što èiniš? A žena odgovori i reèe: tako da je živa duša twoja, care gospodaru, ne može se ni nadesno ni nalijevo od svega što kaza car gospodar moj; jer sluga tvoj Joav zapovijedio mi je i nauèio sluškinju twoju sve ovo da govorim. **20** Sluga je tvoj Joav uèinio, te sam ovako izvila besedu svoju; ali je gospodar moj mudar kao anđeo Božji, te zna sve što biva na zemlji. **21** Tada reèe car Joavu: evo, ti si uèinio to, idi, dovedi natrag dijete Avesalomu. **22** Tada pade Joav licem na zemlju, i pokloni se i blagoslovi cara, i reèe Joav: danas vidi sluga tvoj da sam našao milost pred tobom, care gospodaru, kad je car uèinio što mu sluga njegov reèe. **23** Potom se podiže Joav i otide u Gesur, i dovede natrag u Jerusalim Avesalomu. **24** I car reèe: neka ide svojoj kuæi, a lica mojega da ne vidi. I otide Avesalom svojoj kuæi, i ne vidje lica careva. **25** A ne bješe èovjeka tako lijepa kao Avesalom u svem Izraliju, da ga tako hvale; od pete do tjemena ne bješe na njemu mane. **26** I kad bi strigao glavu i imaše obiæaj svake godine stræai je, jer mu bijaše teško mjerio bi kisu s glave svoje, i bivaše je dvjetsta sikala carskom mjerom. **27** I rodiše se Avesalomu tri sina i jedna kæi, kojoi bijaše ime Tamara, i ona bijaše lijepa. **28** I Avesalom osta cijele dvije godine u Jerusalimu, a lica careva ne vidje. **29** Tada posla Avesalom po Joava da ga pošlje k caru; ali on ne htje doæi k njemu; i posla opet drugi put, ali on ne htje doæi. **30** Tada reèe slugama svojim: vidite li njivu Joavovu pored moje? na njoj je jeæam; idite i upalite je. I upališe sluge Avesalomove onu njivu. **31** Tada se podiže Joav, i doðe k Avesalomu u kuæu, i reèe mu: zašto sluge twoje upališe moju njivu? **32** Avesalom reèe Joavu: eto slao sam k tebi govoreæi: hodi ovamo da te pošljem k caru da mu kažeš: zašto sam došao iz Gesura? bolje

bi bilo da sam još onđe. Zato da vidim lice carevo; ako li ima kaka krivica na meni, neka me pogubi. **33** I otide Joav k caru, i kaza mu. I dozva Avesalomu; a on došavši k caru pokloni se licem do zemlje pred carem, i car cijelova Avesalomu.

15 A poslije toga nabavi sebi Avesalom kola i konja i pedeset ljudi, koji træahu pred njim. **2** I ustajaše rano Avesalom, i stajaše kraj puta kod vrata; i ko god imaše parnicu i iðaše caru na sud, Avesalom ga dozivaše k sebi i govorše: iz koga si grada? A kad bi onaj odgovorio: sluga je tvoj iz toga i toga plemena Izrailjeva, **3** Tada bi mu rekao Avesalom: vidiš, tvoja je stvar dobra i pravedna, ali te nema ko saslušati kod cara. **4** Još govorše Avesalom: kad bih ja bio postavljen da sudim u zemlji! da svaki k meni dolazi koji ima posla na sudu, ja bih mu dao pravicu. **5** I kad bi mu ko pristupio da mu se pokloni, on bi pružio ruku svoju, te bi ga uhvatio i poljubio. **6** Tako èinjaje Avesalom sa svakim Izrailem, koji dolažaše na sud k caru; i Avesalom primamljivaše srca ljudi Izrailejaca. **7** A kad proðe èetreset godina, reèe Avesalom caru: da otidem u Hevron da izvršim zavjet koji sam zavjetovao Gospodu. **8** Jer kad sjedah u Gesuru u Siriji, uèini zavjet sluga tvoj rekavši: ako me Gospod odvede natrag u Jerusalim, poslužiæu Gospodu. **9** A car mu reèe: idi s mirom. I on se podiže i otide u Hevron. **10** I rasla Avesalom po svijem plemenima Izrailevim uhode poruèivši: kad èujete trube da zatrube, recite: zacari se Avesalom u Hevronu. **11** A s Avesalomom otide dvjesta ljudi iz Jerusalima pozvanijeh; ali otidoše u prostoti svojoj ne znajuæi ništa. **12** A Avesalom posla i po Ahitofela Gilonjanina, savjetnici Davidova, da doðe iz grada svojega Gilona, kad prinošaše žrtve. I buna posta jaka, i narod se sve više stjecaše k Avesalomu. **13** Tada doðe glasnik k Davidu i reèe: srce Izrailej prista za Avesalomom. **14** A David reèe svijem slugama svojim koje bijahu s njim u Jerusalimu: ustajte, da bježimo; inaæe neæemo uteæi od Avesaloma; brže pohitajte, da ne pohita on i ne stigne nas i obori na nas zlo, i grada ne okrene pod maæ. **15** A sluge careve rekoše caru: što je god volja caru gospodaru našemu, evo sluga tvojih. **16** I otide car pješice i sav dom njegov; samo deset žena inoëa ostavi car da mu èuvaju kuæu. **17** I kad otide car i sav narod pješice, ustaviše se na jednom mjestu podaleko. **18** A sve sluge njegove iðahu uza nj, i svi Hereteji i svi Feleteji; i svi Geteji, šest stotina ljudi, koji bijahu došli pješke iz Gata, iðahu pred carem. **19** I reèe car Itaju Getejinu: što i ti ideš s nama? Vrati se i ostani kod cara; jer si stranac i opet æeš otiai u svoje mjesto. **20** Juèe si došao, pa zar danas da te kreæem da se potucaš s nama? Ja æeu iæi kuda mogu, a ti se vrati i odvedi natrag braæu svoju. Neka milost i vjera bude s tobom. **21** A Itaj odgovori caru i reèe: tako živ da je Gospod i tako da je živ car gospodar moj, gdje bude car gospodar moj, bilo na smrt ili na život, onđe æe biti i sluga tvoj. **22** Tada reèe David Itaju: a ti hodi. I tako poðe Itaj Getejin sa svijem ljudima svojim i svom djecom što bijahu s njim. **23** I sva zemlja plakaše iza glasa i sav narod prelažaše. I tako car prijeðe preko potoka Kedrona, i sav narod prijeðe iduæi k pustinji. **24** A gle i Sadok bijaše onđe i svi Leviti s njim noseæi kovèeg zavjeta Božijega; i spuštiše kovèeg Božji, a poðe i Avijatar, dokle sav narod izide iz grada. **25** I reèe car Sadoku: nosi kovèeg Božji natrag u grad; ako naðem milost pred Gospodom, on æe me dovesti natrag, i daæe mi da opet vidim njega i dom njegov. **26** Ako li ovako reèe: nijesi mi mio;

eko me, neka uéini sa mnom što mu bude volja. 27 Još reèe car Sadoku svešteniku: nijesi li ti vidjelac? vratи se u grad s mirom, i Ahimas sin tvoj i Jonatan sin Avijatarov, dva sina vaša s vama. 28 Vidite, ja æeu se zabaviti u polju u pustinji dokle ne dođe od vas glasnik da mi javi. 29 I takо Sadok i Avijatar odnesoše kovèeg Božji natrag u Jerusalim, i ostaše onđe. 30 A David iðaše uz goru Maslinsku, i iduæi plakaše, i pokrivenе glave i bos iðaše; tako i sav narod, koji bješe s njim, svaki pokrivenе glave iðaše, i iduæi plakaše. 31 Tada javiše Davidu i rekoše mu: Ahitofel je meðu onima koji se pobuniše s Avesalomom. A David reèe: razbij namjeru Ahitofelovu, Gospode! 32 I kad David dođe navrh gore, gdje se šeæe pokloniti Bogu, gle, srete ga Husaj Arhijanin razdrte haljine i glave posute prahom. 33 I reèe mu David: ako poðeš sa mnom biæeš mi na tegotu. 34 Ali da se vratиš u grad i reèeš Avesalomu: biæeu tvoj sluga, care! bio sam dugo sluga tvome ocu, a sada æeu tako biti tebi sluga; razbiæeš mi namjeru Ahitofelovu. 35 I sveštenici Sadok i Avijatar neæe li biti s tobom? Što god èuveš iz kuæee careve, dokaži Sadoku i Avijataru sveštenicima. 36 Eto, onđe su s njima dva sina njihova, Ahimas Sadokov i Jonatan Avijatarov, po njima mi javljajte što god doèuvjetate. 37 I otide u grad Husaj prijatelj Davidov, i Avesalom dođe u Jerusalim.

16 A kad David prijeðe malo preko vrha, gle, Siva, momak Mefivostjev, srete ga, sa dva magarca natovarena, na kojima bješe dvjetra hlijebova i sto grozdova suhih i sto gruda smokava i mijeh vina. 2 I reèe car Sivi: šta æee ti to? A Siva mu reèe: magarci su za èeljad carevu, da jašu, a hlijebovi i voæe da jedu momci, a vino da piye ko se umori u pustinji. 3 A car mu reèe: a gdje je sin tvoga gospodara? Reèe Siva caru: eno ga, ostao je u Jerusalimu, jer reèe: danas æee mi dom Izrailjev vratiti carstvo oca mojega. 4 Tada reèe car Sivi: evo, tvoje je sve što je bilo Mefivostjevo. A Siva reèe: klanjam ti se, da naðem milost pred tobom, care gospodaru! 5 I dođe car David do Vaurima; a gle, izide odande jedan od roda doma Saulova, po imenu Simej, sin Girin, i iduæi psovaše. 6 I bacaše se kamenjem na Davida i na sluge cara Davida, kojemu i s desne i s lijeve strane bijaše sav narod i svi junaci. 7 A Simej ovako govoraše psujuæi: odlazi, odlazi, krvopijko i zlikovèe! 8 Obrati Gospod na tebe sve krv doma Saulova, na èije si se mjesto zacario, i predade Gospod carstvo u ruke Avesalomu sinu tvojemu; eto te sada u tvoem zlu, jer si krvopijko. 9 Tada reèe caru Avisaj sin Serujin: zašto da psuje ovaj mrtvi pas cara gospodara mojega? Idem da mu skinem glavu. 10 Ali car reèe: šta je vama do mene, sinovi Serujini? neka psuje; jer mu je Gospod rekao: psuj Davida. Pa ko smije kazati: zašto tako èiniš? 11 Još reèe David Avisaju i svijem slugama svojim: eto, moj sin, koji je izašao od bedara mojih, traži dušu moju, a kako neæe ovaj sin Venijaminov? Ostavite ga neka psuje, jer mu je Gospod zapovjedio. 12 Da ako Gospod pogleda na nevolju moju, i vratи mi Gospod dobro za psovku njegovu današnju. 13 I tako David sa svojim ljudima iðaše svojim putem; a Simej iðaše pokraj gore prema njemu jednako psujuæi i bacajuæi se kamenjem na nj, i podižuæi prah. 14 I dođe car i sav narod što bijaše s njim, umorni, i odmoriše se onđe. 15 A Avesalom i sav narod Izrailjev doðoše u Jerusalim, i Ahitofel s njim. 16 A kad Husaj Arhijanin prijatelj Davidov dođe k Avesalomu, reèe Husaj Avesalomu: da živi car! da živi car! 17 A Avesalom reèe Husaju:

taka li je ljubav tvoja prema prijatelju tvojemu? zašto nijesi otišao s prijateljem svojim? 18 A Husaj reèe Avesalomu: ne; nego koga je izabrao Gospod i ovaj narod i svi Izraelci, njegov æeu biti i kod njega æeu ostati. 19 Svrh toga, kome bih služio? eda li ne sinu njegovu? kako sam služio ocu tvojemu, tako æeu i tebi. 20 A Avesalom reèe Ahitofelu: svjetuj šta æemo èiniti. 21 A Ahitofel reèe Avesalomu: lezi s inoèama oca svojega, koje je ostavio da mu èuvaju kuæeu, pa kad èuvej sav Izraelj kako si se omrazio s ocem svojim, osiliæe ruka svjema koji su s tobom. 22 Tada razapeše Avesalomu šator na krovu, i Avesalom leže s inoèama oca svojega na vidiku svemu Izraeliju. 23 I svjet koji davaše Ahitofel u ono vrijeme bijaše kao da bi ko Boga upitao; taki bijaše svaki svjet Ahitofelov i u Davida i u Avesalomu.

17 Još reèe Ahitofel Avesalomu: da odaberem dvanaest tisuæa ljudi, pa da idem i tjeram Davida noæas. 2 Pa æeu ga stignuti dok je umoran i iznemoglije ruku; i uplašiæu ga, te æe pobjeæi sav narod što je s njim, pa æeu ubiti cara samoga. 3 I obratiæu sav narod k tebi; jer za onjem koga tražiš stoji da se svi vrate k tebi; tada æe se sav narod umiriti. 4 I to se uéini dobro Avesalomu i svijem starješinama Izraeljevijem. 5 Ali reèe Avesalom: dozovite i Husaja Arhijaninu da èujemo što æe i on reæi. 6 A kad dođe Husaj k Avesalomu, reèe mu Avesalom govoreæi: tako i tako reèe Ahitofel; hoæemo li èiniti kako on reèe ili neæemo? kaži ti. 7 A Husaj reèe Avesalomu: nije dobar svjet što je sada svjetovao Ahitofel. 8 Još reèe Husaj: ti znaš oca svojega i ljudje njegove da su hrabri i da su ljuta srca kao medvjedica kad joj otmu medvjediæe u polju; svrh toga, tvoj je otac ratnik, neæe noæiti s narodom. 9 Gle, on se je sada sakrio u kaku jamu ili na drugo kako mjesto. Pa ako u prvi mah koji od ovijeh poginu, ko god èuve svaki æe reæi: pobijen je narod koji prista za Avesalomom. 10 A tada æe najhrabriji, u kojih je srce kao srce lavovo, klonuti. Jer sav Izraelj zna da je tvoj otac junak i da su hrabri koji su s njim. 11 Zato ja svjetujem da skupiš k sebi sve Izraeljce od Dana do Virsaveje da ih bude kao pjeska na moru, pa ti glavom idi u boj. 12 Tada æemo poæi na nj, gdje bi se god nalazio, i napašæemo na nj kao što rosa pada na zemlju, da mu ne ostane nijedan od svijeh ljudi što su s njim. 13 Ako li uteèe u grad, sav narod Izraeljski neka doneše uža pod onaj grad, pa æemo ga svuæi u potok, da se ni kamen ne naðe onđe. 14 Tada reèe Avesalom i svi Izraelci: bolji je svjet Husaja Arhijanina nego svjet Ahitofelov. Jer Gospod bješe naredio da se razbije svjet Ahitofelov, koji bješe bolji, da bi Gospod navukao zlo na Avesalomu. 15 Potom reèe Husaj sveštenicima Sadoku i Avijatatu: tako i tako svjetovao Ahitofel Avesalomu i starješine Izraeljeve, a ja svjetovah tako i tako. 16 Nego brže pošljite, te javite Davidu i recite: nemoj noæas noæiti u polju u pustinji, nego prijeði prijeko, da ne bude proždrt car i sav narod što je s njim. 17 A Jonatan i Ahimas stajahu kod studenca Rogila, i dođe jedna sluškinja i kaza im, da bi otisli te javili caru Davidu; jer se ne smijahu pokazati ni uæi u grad. 18 Ali ih vidje jedan momak, te kaza Avesalomu; a oni obojica brže otidoše, i doðoše u Vaurim u kuæeu jednoga èovjeka, koji imaše na dvoru studenac, te se spustiše u nj. 19 I žena uze i razastrije ponjavu povrh studenca, i povrh nje razasu prekrupu. I tako se ne dozna. 20 Jer doðoše sluge Avesalomove k onoj ženi u kuæeu, i rekoše joj: gdje je Ahimas i Jonatan? A žena im reèe: otidoše preko potoka. Tako traživši i ne našavši vratise se u

Jerusalim. 21 A kad otidoše, oni izljezoše iz studenca, i otidoše te javiše caru Davidu, i rekоše mu: ustanite i prijeđite brže preko vode; jer je tako i takо svjetovao Ahitofel na vas. 22 Tada usta David i sav narod što bijaše s njim, i prijeđoše preko Jordana prije zore, ne osta nijedan da ne prijeđe preko Jordana. 23 Ahitofel pak videaš gdje se ne uèini kako on svjetova, osedla svojega magarca, pa se podiže i otide kuæi svojoj, u svoj grad, i narediš za svoju kuæu objesi se te umrije, i bi pogreben u grobu oca svojega. 24 A David dođe u Mahanajim; Avesalom pak prijeđe preko Jordana i sav Izrailj što bješe s njim. 25 I postavi Avesalom Amasu nad vojskom, na mjesto Joavovo; a Amasa bješe sin nekoga èovjeka po imenu Itre Izrailjca, koji obleža Avigeju kær Nasovu, sestru Seruje matere Joavove. 26 I stade uoko Izrailj s Avesalomom u zemlji Galadovo. 27 A kad dođe David u Mahanajim, Sovije sin Nasov iz Rave sinova Amonovijeh i Mahir sin Amilov iz Lodevara i Varzelaj od Galada iz Rogelima. 28 Donesoše postelje i èaša i sudova zemljanih i pšenice i jeèma i brašna i prekrupe i boba i leea i prženijeh zrna, 29 I meda i masla i ovaca i sira kraljega; donesoše Davidu i narodu što bješe s njim da jedu. Jer govorahu: narod je gladan i umoran i žedan u toj pustinji.

18 I prebroji David narod što bijaše s njim, i postavi im tisuænike i stotinike. 2 I predade David treæinu naroda Joavu, i treæinu Avisaju sinu Serujinu bratu Joavovu, i treæinu Itaju Getejinu. Pa onda reèe car narodu: i ja æeu iæi s vama. 3 Ali narod reèe: nemoj ti iæi; jer i da pobjegnemo, neæee mariti za to; ili da nas pola izgine, neæee mariti za to; jer si ti sam kao nas deset tisuæa, zato je bolje da nam iz grada pomažeš. 4 A car im reèe: što vam se èini da je dobro uèiniæeu. I car stade kod vrata, i sav narod izlazaše po sto i po tisuæu. 5 I zapovjedi car Joavu i Avisaju i Itaju, i reèe: èuvajte mi dijete Avesaloma. I sav narod èu kako car zapovjedi svijem vojvodama za Avesaloma. 6 I tako izide narod u polje pred Izrailja, i zametnu se boj u šumi Jefremovoj. 7 Ondje razbiše narod Izrailjev sluge Davidevo, i mnogo izgibe ondje u onaj dan, dvadeset tisuæa. 8 Jer se boj raširi po svoj zemlji, i više proždrije naroda u onaj dan i šuma nego što proždrije maë. 9 A Avesalom se sukobi sa slugama Davidovijem, i Avesalom jahaše na mazgi, i mazga naiđe pod granat veliki hrast, te on zape glavom za hrast i osta viseæi između neba i zemlje, a mazga ispod njega otrèa. 10 Vidjevši to jedan èovjek javi Joavu, i reèe: gle, vidjeh Avesaloma gdje visi o hrastu. 11 A Joav reèe èovjeku koji mu to kaza: gle, vidje, pa zašto ga ne ubi i ne svali ga na zemlju? Ja bih ti dao deset sikala srebra i jedan pojas. 12 A èovjek reèe Joavu: da mi je u rukama izmijereno tisuæu sikala srebra, ne bih digao ruke svoje na sina careva; jer smo èuli kako je car zapovjedio tebi i Avisaju i Itaju govoræi: èuvajte mi svi dijete Avesaloma. 13 Ili da sam uèinio nevjeru na svoju dušu, ništa se ne može od cara zatajiti, i ti bi sam ustao na me. 14 A Joav reèe: neæeu ja dangubiti s tobom. Pa uvez tri strijele u ruku, zastrijeli ih u srce Avesalomu, jošte živu o hrastu. 15 Potom opkolioše Avesaloma deset momaka, koji nošahu oružje Joavu, i biše ga i ubiše. 16 Tada Joav zatrubi u trubu, i narod presta goniti Izrailja, jer Joav ustavi narod. 17 I uzeše Avesaloma i baciše u šumi u veliku jamu, i nabacaše na nj vrlo veliku gomilu kamenja; a Izrailjci svi pobjegoše svaki k svome šatoru. 18 Avesalom pak bješe podigao sebi spomenik za života u dolini carskoj; jer govoræe:

nemam sina, da se saèeva spomen imenu mojemu. I nazva onaj spomenik svojim imenom, koji se zove mjesto Avesalomovo do današnjega dana. 19 Tada reèe Ahimas sin Sadokov: da otrèim da odnesem glas caru, da ga je Gospod izbavio iz ruku neprijatelja njegovijeh. 20 A Joav mu reèe: nemoj danas biti glasnik, nego æee javiti drugi dan; a danas nemoj nositi glasa, jer je sin carev poginuo. 21 Zatijem reèe Joav Husiju: idi, javi caru što si vido. I pokloni se Husije Joavu, i otrèa. 22 A Ahimas sin Sadokov opet reèe Joavu: što mu drago, da trèim i ja za Husijem. Reèe Joav: što bi trèao, sine, kad nemaš dobra glasa? 23 Opet reèe: što mu drago, da trèim. Odgovori mu: a ti trèi. I otrèa Ahimas preèim putem, i preteèe Husiju. 24 A David sjeðaše među dvojim vratima, i stražar izide na krov od vrata, na zid, i podigavši oèi svoje ugleda, a to jedan èovjek trèi. 25 Pa povika stražar i javi caru. A car reèe: ako je jedan, glas nosi. I onaj iðaše sve bliže. 26 Potom ugleda stražar drugoga èovjeka gdje trèi. I povika stražar k vrataru i reèe: evo još jedan, trèi sam. A car reèe: i on nosi glas. 27 I reèe stražar: trk prvoga èini mi se kao da je trk Ahimasa sina Sadokova. Reèe car: dobar je èovjek, i ide s dobrijem glasom. 28 Tada povika Ahimas i reèe caru: sretro! I pokloni se caru licem do zemlje, i reèe: da je blagosloven Gospod Bog tvoj, koji predade ljude koji podigose ruke svoje na cara gospodara mojega. 29 A car mu reèe: je li zdravo dijete Avesalom? Odgovori Ahimas: vido sam veliku vrevu, kad Joav posla slugu careva i mene slugu tvojega, ali ne znam šta bješe. 30 A car mu reèe: ukloni se, i stani tamo. I on se ukloni, i stade. 31 Tada, gle, dođe Husije i reèe: glas caru i gospodaru mojemu da te je Gospod izbavio danas iz ruku svijeh koji ustaše na te. 32 A car reèe Husiju: je li zdravo dijete Avesalom? A Husije reèe: neka neprijatelji gospodara mojega cara i koji god ustaju na te zla radi, neka proðu kao to dijete. 33 Tada se car sneveseli, i pope se u gornju klijet nad vratima, i stade plakati, a iduæi govoræe: sine moj Avesalome, sine moj, sine moj Avesalome! kamo da sam ja umro mjesto tebe! Avesalome sine moj, sine moj!

19 I javiše Joavu: evo car plaèe i tuži za Avesalomom. 2 I pobjeda onoga dana pretvori se u žalost svemu narodu, jer narod èu u onaj dan gdje govore: žali car sina svojega. 3 I narod se u onaj dan krijaše ulazeæi u grad kao što se krije narod koji se stidi kad pobegne iz boja. 4 A car pokri lice svoje; i vikaše iza glasa: sine moj Avesalome! Avesalome sine moj, sine moj! 5 Tada uđe Joav k caru u kuæu, i reèe: posramio si danas sve sluge svoje, koje ti danas dušu saèuvaše, i sinovima tvojim i kæerima tvojim i ženama tvojim i inoèama tvojim. 6 Jer ljubiš one koji mrze na te, a mrziš na one koji te ljube; jer si pokazao danas da ne mariš za vojvode i za sluge; i vidim danas da bi milo bilo da je Avesalom živ a mi svi da smo izginuli. 7 Zato ustani sada, i izidi i progovori lijepo slugama svojim; jer zaklinjem se Gospodom, ako ne izideš, neæee nijedan ostatki kod tebe ovu noæ, i to æee biti gore po te negoli sva zla koja su te snalazila od mladosti tvoje do sada. 8 Tada usta car, i sjede na vratima; i kazaše svemu narodu govoræi: evo, sjedi car na vratima. I dođe sav narod pred cara. Ali Izrailjci bjuhno pobjegli, svak u svoj šator. 9 I sav se narod svaðaše među sobom po svijem plemeni Izrailjevim govoræi: car nas je izbavio iz ruku neprijatelja naših, i izbavio nas je iz ruku Filistejskih; a sada je pobjegao iz zemlje od Avesaloma. 10 Avesalom pak,

kojega pomazasmo za cara nad sobom, pogibe u boju. Sada dakle zašto okljevate te ne dovedete natrag cara? 11 Zato car David posla k Sadoku i Avijataru svećenicima i poruči: govorite starješinama Judinjem i recite: zašto vi da budete pošljednji koji æe cara natrag dovesti u kuæu njegovu? Jer govor svega Izrailja doðe do cara u kuæu njegovu. 12 Vi ste moja braæea, vi ste kost moja i tijelo moje. Zašto biste dakle bili pošljednji koji æe natrag dovesti cara? 13 Recite i Amasi: nijesli li kost moja i tijelo moje? Bog neka mi uèini tako i tako neka doda, ako mi ne budeš vojvod dok si živ na mjesto Joava. 14 I skloni srca svih ljudi od roda Judina kao jednoga èovjeka, te poslaše k caru govoræi: vratite se sa svijem slugama svojim. 15 I tako se car vratiti, i dođe do Jordana; a Juda dođe do Galgala da srete cara i da ga prevede preko Jordana. 16 Pohitje i Simej sin Girin od Venijamina, koji bijaše iz Vaurima, i siðe s ljudima roda Judina na susret caru Davidu; 17 I tisuæa ljudi bješe s njim od roda Venijaminova; također i Siva sluga doma Saulova s petnaest sinova svojih i dvadeset sluga svojih; i prijeðoše preko Jordana pred cara. 18 Preturiše i laðu da prevezu èeljad carevu i da uèine što bi mu bilo ugodno. A Simej sin Girin pada pred carem, kad šæaše da prijeðe preko Jordana, 19 I reèe caru: ne primi mi bezakonja, gospodaru moj, i ne pominji pakostiju koju je uèinio sluga tvoj u onaj dan kad je car gospodar moj izašao iz Jerusalima; neka car ne misli o tom. 20 Jer sluga tvoj vidi da je zgrijše; i evo došao sam danas prvi iz svega doma Josifova da sretem cara gospodara svojega. 21 Ali odgovori Avisaj sin Serujin i reèe: eda li toga radi neæe poginuti Simej što je psovao pomazanika Gospodnjeg? 22 A David reèe: Šta je vama do mene, sinovi Serujini, te ste mi danas protivnici? zar æe danas poginuti ko u Izrailju? jer zar ne znam da sam danas postao car nad Izrailjem? 23 I reèe car Simeju: neæeš poginuti. I zakle mu se car. 24 Tako i Mefivostej sin Saulov dođe caru na susret; on pak ne opra nogu svojih, niti brade svoje oèešja, ni opra haljine svoje od onoga dana kad otide car do dana kad se vrti s mirom. 25 I srete caru kad se vraæe u Jerusalim; i reèe mu car: zašto ne poðe sa mnom, Mefivosteu? 26 A on reèe: caru gospodaru moj, prevari me sluga moj; jer sluga tvoj reèe: osedlaæe sebi magarca i uzjahaæu ga i poæi æu s carem; jer je hrrom sluga tvoj. 27 I on opade slugu tvojeg kod gospodara mojega cara; ali je car gospodar moj kao anđeo Božji; zato èini što ti je drago. 28 Jer sav dom oca mojega bijahu ljudi koji zasluiše smrt pred carem gospodarem mojim, a ti posadi slugu svojega meðu one koji jedu sa stolom tvojim. Pa kakvo imam još pravo, i kako se mogu još tužiti caru? 29 A car mu reèe: Šta bi mi više govorio? kazao sam: ti i Siva podijelite njivu. 30 A Mefivostej reèe caru: neka uzme sve, kad se car gospodar moj vratiti na miru u dom svoj. 31 I Varzelaj od Galada dođe iz Rogelima, i poðe s carem preko Jordana da ga prati preko Jordana. 32 A biješe Varzelaj vrlo star, biješe mu osamdeset godina, i hranjaše cara dok bijaše u Mahanajimu, jer biješe vrlo bogat èovjek. 33 I reèe car Varzelaju: hajde sa mnom; ja æu te hraniti kod sebe u Jerusalimu. 34 Ali Varzelaj reèe caru: koliko ima vijeka mojega, da idem s carem u Jerusalim? 35 Ima mi danas osamdeset godina; mogu li raspoznavati dobro i зло? može li sluga tvoj kusom razlikovati što æe jesti i što æe pit? mogu li jošte slušati glas pjevaèima i pjevaèicama? i zašto bi sluga tvoj još bio na tegotu caru gospodaru mojemu? 36 Malo æe proæi sluga tvoj preko Jordana s carem; a zašto bi mi car

tako naplatio? 37 Neka se sluga tvoj vrati, da umrem u svom gradu kod groba oca svojega i matere svoje. Nego evo, sluga tvoj Himam neka ide s carem gospodarem mojim, uèini njemu što ti bude drago. 38 A car reèe: neka ide sa mnom Himam; ja æu mu uèiniti što bude tebi drago, i što god zaišteš u mene, sve æu ti uèiniti. 39 I kad prijeðe sav narod preko Jordana i car prijeðe, cijelova car Varzelaja i blagoslovi ga, i on se vrati u mjesto svoje. 40 Otuda car otide u Galgal, i Himam otide s njim. I tako sav narod Judin doprati cara, i polovina naroda Izrailjeva. 41 Agle, svi ljudi Izrailjci doðoše k caru i rekoše mu: zašto te ukradoše braæea naša, ljudi Judini, i prevedoše preko Jordana cara i dom njegov i sve ljudi Davidove s njim? 42 A svi ljudi od Jude odgovoriše ljudima od Izrailja: jer je car nama rod; pa što se srdite toga radi? jesmo li što pojeli caru? je li nas darom darivo? 43 Tada odgovoriše ljudi od Izrailja ljudima od Jude, i rekoše: mi imamo deset djejelova u cara, i Davidu smo više nego vi; zašto dakle ne marište za nas? nijesmo li mi prvi govorili da dovedemo natrag cara svojega? Ali besjeda ljudi od Jude bješe tvrda od besjede ljudi od Izrailja.

20 A ondje se desi nevaljao èovjek, po imenu Seva sin Vihrijev, od Venijamina. On zatrubi u trubu i reèe: mi nemamo dijela s Davidom, ni našljedstva sa sinom Jesejevijem; svak u svoj šator, o Izrailju! 2 Tako svi Izrailjci otupiše od Davida i otidoše za Sevom sinom Vihrijevim; ljudi pak od Jude držaše se cara svojega i otpriješe ga od Jordana do Jerusalima. 3 A kad car David dođe u kuæu svoju u Jerusalim, uze car deset žena inoæa, koje bješe ostavio da mu èuvaju kuæu, i metnu ih u zatvor, gdje ih hranjaše ali ne lijegaše s njima, nego ostaše zatvoreno da smrti svoje i življahu kao udovice. 4 Potom reèe car Amasi: sazovi mi ljude od Jude do tri dana, i naði se i ti ovdje. 5 I otide Amasa da sazove narod Judin; ali se zabavi preko roka koji mu bješe odreðen. 6 A David reèe Avisaju: sad æe nam Seva sin Vihrijev èiniti gore nego Avesalom. Nego uzmi sluge gospodara svojega, i goni ga da ne naðe za se koji tvrd grad i ne umakne nam iz oèiju. 7 Tako izidoše za njim ljudi Joavovi, i Hereteji i Feleteji i svi junaci, izidoše iz Jerusalima da gone Sevu sina Vihrijeva. 8 I kad bijahu kod velikoga kamena u Gavaonu, srete ih Amasa. A Joav bijaše opasan preko haljine koju imaše na sebi, i ozgo bijaše pripasao maè uz bedricu u koricama. I kad poðe, maè mu ispadne. 9 Tada reèe Joav Amasi: jesli li zdravo, brate? I dohvati se Joav desnom rukom svojom brade Amasi da ga cijeluje. 10 A Amasa ne uzimaše na um maèa, koji bijaše Joavu u ruci; a on ga udari njim pod peto rebro, i prosu mu crijeva na zemlju, te od jednoga udarca umrije. Potom Joav i Avisaj brat njegov otidoše u potjeru za Sevom sinom Vihrijevim. 11 A jedan od momaka Joavovih stade kod njega i reèe: ko ljubi Joava i ko je Davidov, za Joavom! 12 A Amasa se valjaše u svojoj krvi nasred puta. I videæi onaj èovjek gdje se ustavlja sav narod odvjuè Amasu s puta u polje i baci haljinu na nj, kad vidje gdje se ustavlja svaki ko naðe na nj. 13 I kad bi uklonjen s puta proðoše svi za Joavom da tjeraju Sevu sina Vihrijeva. 14 I on proðe kroz sva plemena Izrailjeva do Avela i do Vetmahe sa svijem Viranima, koji se okupiše te iðahu za njim. 15 I došavši opkoliše ga u Avel-Vet-Masi, i skopaše opkop oko grada tako da stajahu pred zidom; i sav narod što bješe s Joavom navaljivaše da obori zid. 16 Tada viknu jedna mudra žena iz grada: èujte, èujte! Kažite Joavu: pristupi ovamo

da govorim s tobom. **17** A kad on pristupi k njoj, reče žena: jesli ti Joav? A on reče: jesam. A ona reče: poslušaj riječi sluškinje svoje. A on reče: da čujem. **18** A ona reče govorac: od starine se govor: valja pitati u Avelu. I tako se izvršavaše. **19** Ja sam jedan od mirnijih i vjernijih gradova u Izraelju, a ti hoćeš da zatreš grad, i to majku u Izraelju. Zašto hoćeš da požđeš našljedstvo Gospodnje? **20** A Joav odgovori i reče: sačuvaj Bože! sačuvaj Bože! nećeš da požđem ni da raskopam. **21** Nije tako; nego jedan iz gore Jefremove, po imenu Seva sin Vihrijev, podigao je ruku svoju na cara Davida; dajte samo njega, pa æu otiazi od grada. A žena reče Joavu: evo, glava njegova bacacie ti se preko zida. **22** I žena otide k svemu narodu s mudrošću svojom; i otsjekoše glavu Sevi sinu Vihrijevu, i bacise je Joavu. A on zatrubi u trubu, te se razidoše od grada svak u svoj šator. A Joav se vrati u Jerusalim k caru. **23** A bješe Joav nad svom vojskom Izraeljevom; a Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima; **24** A Adoram bješe nad dancima; a Josafat sin Ahiludov bješe pametar; **25** Seja pisar; a Sadok i Avijatar sveštenici. **26** I Ira Jairanin bješe knez Davidu.

21 I bi glad za vremena Davidova tri godine zasopce. I David potrazi lice Gospodnje; a Gospod mu reče: to je sa Saula i s doma njegova krvnièkoga, što pogubi Gavaonjane. **2** Tada car sazva Gavaonjane i govorim im. A Gavaonjani ne bjehu od sinova Izraeljevih, nego ostatak od Amoreja, kojima se bjehu zakleli sinovi Izraeljevi, ali Saul gledaše da ih pobije revnujući za sinove Izraeljeve i Judine. **3** I reče David Gavaonjanim: šta da vam uèinim i èim da vas namirim, da blagoslovite dostopanje Gospodnje? **4** A Gavaonjani mu rekoše: ne tražimo ni srebra ni zlata od Saula ili od doma njegova, niti da se ko pogubi u Izraelju. A on reče: šta dakle velite da vam uèinim? **5** Tada rekoše caru: ko nas je potro i radio da nas istrijebi, da nas ne bude nigdje u međama Izraeljevijem, **6** Od njegovih sinova neka nam se da sedam ljudi da ih objesimo Gospodu u Gavaju Saula izbranika Gospodnjega. I reče car: ja æu dati. **7** Ali car poštjede Mefivostea sina Jonatana sina Saulova radi zakletve Gospodnje, koja bi među njima, među Davidom i Jonatanom sinom Saulovijem. **8** I uze car dva sina Resfe kæeri Ajine, koje rodi Saulu, Armonija i Mefivostea, i pet sinova Mihale kæeri Saulove, koje rodi Adrilu sinu Varzelaja Meolaæanina. **9** I dade ih u ruke Gavaonjima, a oni ih objesiše na gori pred Gospodom; i sva sedmorica pogibioše zajedno; a biše ubijeni prvijeh dana žetve, u poèetku jeèmene žetve. **10** A Resfa kæi Ajina uze vreæu, i prostrije po stjeni u poèetku žetve dokle ne pade na njih dažd s neba, i ne dadijaše pticama nebeskim da padaju na njih danju ni zvjerima poljskim noæeu. **11** I javiše Davidu šta uèini Resfa kæi Ajina, inoæa Saulova. **12** I David otide te uze kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova od građana u Javisu Galadovu, koji ih bijahu ukrali s ulice Vet-Sanske, gdje ih objesiše Filisteji kad ubiše Filisteji Saula na Gelviju. **13** I odnese odande kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova, pa skupiše i kosti obješenijeh. **14** I pogreboše ih s kostima Saulovijem i Jonatana sina njegova u zemlji Venijaminovoj u Sili u grobu Kisa oca njegova, i uèiniše sve kako zapovjedi car. Tako se poslije toga umilostivi Gospod zemlji. **15** I nasta opet rat između Filisteja i Izraelja, i David otide sa slugama svojim, i biše se s Filistejima tako da David susta. **16** Tada Jesvi-Venov, koji bješe od sinova Rafajevijeh, i u koplju mu bješe trista sikala

mjedi, i imaše novo oružje, šeæaše da ubije Davida. **17** Ali mu pomože Avisaj sin Serujin, i udari Filistejina i ubi ga. Tada se zakleše ljudi Davidovi rekavši mu: neæeš više iæi s nama u boji da ne ugasiš vidjela Izraeljeva. **18** Poslije toga nasta opet rat s Filistejima u Govu; i tada Sivehaj Husaæanin ubi Safa, koji bijaše od sinova Rafajevih. **19** I opet nasta drugi rat u Govu s Filistejima, i tada Elhanan sin Jare-Oregimov Vitlejemac ubi bratu Golijata Geťejina, kojemu kopljæa bješe kao vratilo. **20** I opet nasta rat u Gatu, gdje bijaše jedan èovjek vrlo visok, koji imaše po šest prsta na rukama i na nogama, svega dvadeset i èetiri, i on bijaše takoðer roda Rafajeva. **21** I ružaše Izraelja, te ga ubi Jonatan sin Same brata Davidova. **22** Ta èetvorka bijahu sinovi istoga Rafaja iz Gata, i pogibioše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovih.

22 I izgovori David Gospodu riječi ove pjesme, kad ga izbavi Gospod iz ruku svih neprijatelja njegovih i iz ruke Saulove; **2** I reče: Gospod je moja stijena i grad moj i izbavitelj moj. **3** Bog je stijena moja, u njega æu se uzdati, štit moj i rog spasenja mojega, zaklon moj i utrošte moje, spasitelj moj, koji me izbavlja od sile. **4** Prizivljem Gospoda, kojega valja hvaliti, i opravštam se neprijatelja svojih. **5** Jer obuzeše me smrtni bolovi, potoci nevaljalih ljudi uplašiše me. **6** Bolovi grobni opkolioše me, stegose me zamke smrtne. (Sheol h7585) **7** U tjeskobi svojoj prizvah Gospoda, i k Bogu svojemu povikah, on èu iz dvora svojega glas moj, i vika moja doðe mu do ušiju. **8** Zatrese se i pokoleba se zemlja, temelji nebesima zadrmaše se i pomjeriše se, jer se on razgnjevi. **9** Podiže se dim iz nozdara njegovih i iz usta njegovih organj koji proždire, živo ugljevje otskakaše od njega. **10** Savi nebesa i siðe; a mrak bijaše pod nogama njegovim. **11** I sjede na heruvima i poletje, i pokaza se na krilima vjetnjem. **12** Od mraka naæini oko sebe šator, od mraènijeh voda, oblaka vazdušnijeh. **13** Od sijevanja pred njim goraše živo ugljevje. **14** Zagrmje s nebesa Gospod, i višnji pusti glas svoj. **15** Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; munje, i razasu ih. **16** Pokazaše se dubine morske, i otkriše se temelji vasiljenoj od prijetnje Gospodnje, od dihanja duha iz nozdara njegovih. **17** Tada pruži s visine ruku i uhvati me, izvuèe me iz vode velike. **18** Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jaæi od mene. **19** Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospod bi potpora. **20** I izvede me na prostrano mjesto, izbavi me, jer sam mu mío. **21** Dade mi Gospod po pravdi mojoi, po èistoti ruku mojih dariva me. **22** Jer se držah putova Gospodnjih, i ne odmetnuh se Boga svojega. **23** Nego su svi zakoni njegovi preda mnom, i zapovijesti njegovih ne uklanjam od sebe. **24** I bih mu vjeran, i èuvah se od bezakonja svojega. **25** Dade mi Gospod po pravdi mojoi, po èistoti mojoi pred oèima njegovima. **26** Sa svetima postupas sveto, s èovjekom vjernijem vjerno; **27** S èistijem èisto postupaš, a s nevaljalijem nasuprot njemu. **28** Jer pomažeš narodu nevoljnem, a na ponosite spuštaš oèi svoje i ponižavaš ih. **29** Ti si vidjelo moje, Gospode, i Gospod prosvjetljuje tamu moju. **30** S tobom razbijam vojsku, s Bogom svojim skaæem preko zida. **31** Put je Božji vjeran, rijeè Gospodnja èista. On je štit svjema koji se uzduj u nj. **32** Jer ko je Bog osim Gospoda? i ko je stijena osim Boga naæega? **33** Bog je krajepost moja i sila moja, i èini da mi je put bez mane. **34** Daje mi noge kao u jelena, i na visine moje stavlja me. **35** Uèi ruke moje boju, te lome luk

mjedeni mišice moje. **36** Ti mi daješ štit spasenja svojega, i milost tvoja ēini me velika. **37** Širiš korake moje poda mnom, te se ne omiēu gležnji moji. **38** Tjeram neprijatelje svoje, i potirem ih, i ne vraeam se dokle ih ne istrijebim. **39** I istrebljujem ih, i obaram ih da ne mogu ustati, nego padaju pod noge moje. **40** Jer me ti opasuješ snagom za boj: koji ustanu na me, obaraš ih poda me. **41** Neprijatelja mojih pleže mi obraeaaš, i potirem nenavidnike svoje. **42** Obziru se, ali nema pomagaēa: viēu ka Gospodu, ali ih ne sluša. **43** Satirem ih kao prah zemaljski, kao blato po ulicama gazim ih i razmeaem. **44** Ti me izbavljaš od bune naroda mojega, ēuvaš me da sam glava narodima; narod kojega ne poznavaš služi mi. **45** Tuđini laskaju mi, ēujuši pokoravaju mi se. **46** Tuđini blijede, dršeu u gradovima svojim. **47** Živ je Gospod, i da je blagoslovena stijena moja. Da se užvizi Bog, stijena spasenja mojega. **48** Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode, **49** Koji me izvodi iz neprijatelja mojih, i podiže me nad one koji ustaju na me, i od ēovjeka žestoka izbavlja me. **50** Toga radi hvalim te, Gospode, po narodima, i pojem imenu tvojemu, **51** Koji slavno izbavljaš cara svojega, i ēiniš milost pomazaniku svojemu Davidu i sjemenu njegovu dovjeka.

23 A ovo su pošljedne rijeēi Davidove: Reēe David sin Jesejev, reēe ēovjek koji bi postavljen visoko, pomazanik Boga Jakovljeva, i ljubak u pjesmama Izrailjevim: **2** Duh Gospodnjii gorovi preko mene, i besjeda njegova bi na mojem jeziku. **3** Reēe Bog Izrailjev, kaza mi stijena Izrailjeva: koji vlada ljudima neka je pravedan, vladajuši u strahu Božijem; **4** I bješe kao svjetlost jutrenja, kad sunce izlazi jutrom bez oblaka, i kao trava koja raste iz zemlje od svjetlosti iza dažda. **5** Ako i nije taki dom moj pred Bogom, ipak je učinio zavjet vjeēan sa mnom, u svemu dobro uređen i utvrđen. I to je sve spasenje moje i sva želja moja, ako i ne da raste. **6** A bezakonici æe svikoliki biti kao trnje poeupani, koje se ne hvata rukom. **7** Nego ko hoæe da ga se dohvati, uzme gvožđe ili kopljäu; i sažiže se ognjem na mjestu. **8** Ovo su imena junaka Davidovih: Josev-Vasevet Tahmonac prvi između trojice; njemu milina bi udariti s kopljem na osam stotina, i pobi ih ujedanput. **9** Za njim Eleazar sin Dodona sina Ahohova, između tri junaka koji bijahu s Davidom, i osramotiše Filisteje skupljene na boj, kad Izrailci otidoše; **10** On se podiže, i bi Filisteje dokle mu se ruka ne umori i ukoëi se pri maëu; i Gospod dade veliko spasenje onaj dan, te se narod vrati za njim samo da pokupi plijen. **11** A za njim Sama sin Agejev Araranin; kad se Filisteji skupiše u gomilu, i ondje bješe njiva puna leæea, i narod pobježe od Filisteja, **12** Stade usred njive, i odbrani je, i pobi Filisteje, i Bog dade veliko spasenje. **13** I ta tri prva između trideset siðoše i doðoše o žetvi k Davidu u peæinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaše u okolu u dolini Rafajskoj. **14** A David bijaše onda u gradu, i bješe onda straža Filistejska u Vitlejemu. **15** A David zaželje, i reēe: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Vitlejemskega što je kod vrata! **16** Tada ona tri junaka prodriješe kroz oko Filistejski, i zahvatiše vode iz studenca Vitlejemskega što je kod vrata, i donesoše i dadoše Davidu; ali on je ne htje piti, nego je proli pred Gospodom; **17** I reēe: ne daj Božje da bih to učinio. Nije li to krv ovijeh ljudi, koji ne mareaei za život svoj idoše. I ne htje piti. To učiniše ova tri junaka. **18** I Avisaj brat Joavov sin Seruin bješe prvi između trojice; on

mahnou kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se među trojicom. **19** Između te trojice bješe najslavniji, i posta im poglavar; ali one trojice ne stiže. **20** I Venaja sin Jodajev, sin ēovjeka junaka, velik djelima, iz Kavseila; on pogubi dva junaka Moavsku, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg. **21** On ubi i jednoga Misirca, znatna ēovjeka; imaše Misirac koplje u ruci, a on izide na nj sa štapom, i istrže Misircu koplje iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem. **22** To učini Venaja sin Jodajev, i bi slavan među ova tri junaka. **23** Bješe najslavniji između tridesetorice, ali one trojice ne stiže; i David ga postavi nad pratiocima svojim. **24** Asailo brat Joavov bješe među tridesetoricom, a to bijehu: Elahan sin Dodonov iz Vitlejema, **25** Sama Aroðanin, Elika Aroðanin. **26** Helis Falæanin, Ira sin Ikišov Tekojanin, **27** Avijezer Anatœanin, Mevunej Husæanin, **28** Salmon Ahošanin, Maraj Netofæanin, **29** Helev sin Vanin Netofæanin, Itaj sin Rivejev iz Gavaje sinova Venijaminovih, **30** Venaja Piratonjanin, Idaj iz doline Gasa. **31** Avi-Alvon Arvaæanin, Azmavet Varumljanin, **32** Elijava Salvonjanin, Jonatan od sinova Jasinovih, **33** Sama Araranin, Ahijam sin Sararov Araranin, **34** Elifelet, sin Asveja Mahaæanina, Elijam sin Ahitofela Gilonjanina, **35** Esraj Karmilac, Farej Arvljanin, **36** Igal sin Natanov iz Sove, Vanija od Gada, **37** Selek Amonac, Naraj Viroæanin, koji nošaše oružje Joavu sinu Serujinu, **38** Ira Jetranin, Gariv Jetranin, **39** Urija Hetejin; svega trideset i sedam.

24 A Gospod se opet razgnjevi na Izrailja, i nadraži Davida na njih govoreæi: hajde izbroj Izrailja i Judu. **2** I reēe car Joavu, vojvodi svom: prodi po svijem plemenima Izrailjevijem od Dana do Virsaveje, i izbrojte narod, da znam koliko ima naroda. **3** A Joav reēe caru: neka doda Gospod Bog tvoj k narodu koliko ga je sad još sto puta toliko, i da car gospodar moj vidi svojim oeim; ali zašto car gospodar moj hoæe to? **4** Ali rijeē careva bi jaëa od Joava i vojvoda; i otide Joav i vojvode od cara da prebroje narod Izrailjev. **5** I prešavši preko Jordana stadoše u oko u Aroiru, s desne strane grada, koji je na sredini potoka Gadova, i kod Jazira. **6** Potom doðoše u Galad, i u donju zemlju Odsiju, a odatle otidoše u Dan-Jan i u okolinu Sidonsku. **7** Potom doðoše do grada Tira i u sve gradove Jevejske i Hananejske; i otidoše na južnu stranu Judinu u Virsaveje. **8** I obišavši svu zemlju vratije se u Jerusalim poslije devet mjeseci i dvadeset dana. **9** I Joav dade caru broj prepisanoza naroda; i bješe od Izrailja osam stotina tisuæa ljudi za vojsku koji mahuju maëem, a ljudi od Jude pet stotina tisuæa. **10** Tada Davida taknu u srce, pošto prebroji narod, i reēe David Gospodu: sagriješih veoma što to uradih. Ali, Gospode, uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih. **11** A kad David usta ujutru, dođe rijeē Gospodnjia Gadu proroku, koji bijaše Davidu vidjelac, i reēe: **12** Idi i kaži Davidu: ovako veli Gospod: troje ti dajem, izberi jedno da ti učinim. **13** I dođe Gad k Davidu, i kaza mu govoreæi: hoæeš li da bude sedam gladnijeh godina u zemlji tvojoj, ili da bježiš tri mjeseca od neprijatelja svojih i oni da te gone, ili da bude tri dana pomor u tvojoj zemlji? Sad promisli i gledaj šta æeu odgovoriti onome koji me je poslao. **14** A David reēe Gadu: u tjeskobi sam ljutoj; ali neka zapadnemo Gospodu u ruke, jer je milost njegova velika; a ljudima da ne zapadnem u ruke. **15** I tako pusti Gospod pomor na Izrailja od jutra do određenoga vremena, i pomrije naroda od Dana do Virsaveje sedamdeset tisuæa ljudi. **16** A kad anđeo pruži ruku

svoju na Jerusalim da ga ubija, sažali se Gospodu sa zla, i reče anđelu koji ubijaše narod: dosta, spusti ruku. A anđeo Gospodnji bijaše kod gumna Orne Jevusejina. **17** A David kad vidje anđela gdje bije narod, progovori i reče Gospodu: evo, ja sam zgriješio, ja sam zlo učinio, a te ovce što su učinile? neka se ruka tvoja obrati na mene i na dom oca mojega. **18** Potom opet dođe Gad k Davidu isti dan, i reče mu: idi, načini Gospodu oltar na gumnu Orne Jevusejina. **19** I otide David po riječi Gadovoj, kako Gospod zapovjedi. **20** Tada Orna obazrevši se ugleda cara i sluge njegove gdje idu k njemu; i otide Orna i pokloni se caru licem do zemlje, **21** I reče: što je došao car gospodar moj sluzi svojemu? A David reče: da kupim od tebe to gumno, da načinim na njemu oltar Gospodu da bi prestao pomor u narodu. **22** A Orna reče Davidu: neka uzme car gospodar moj i prinese na žrtvu što mu je volja; evo volova za žrtvu paljenicu, i kola i jarmova volujskih za drva. **23** Sve to davaše caru Orna kao car, i reče Orna caru: Gospod Bog tvoj neka te milostivo primi. **24** A car reče Orni: ne; nego æu kupiti od tebe po cijeni, niti æu prinijeti Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice poklonjene. I tako kupi David gumno i volove za pedeset sikala srebra. **25** I onđe načini David oltar Gospodu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne. I Gospod se umilostivi zemlji, i presta pomor u Izraelju.

1. Kraljevima

1 A car David ostarje i bi vremenit, i koliko ga pokrivaču haljinama ne moguše se zagrijati. **2** Tada mu rekoše sluge njegove: neka potraže caru gospodaru našemu mladu djevojku, pa ona neka stoji pred carem i dvori ga, i na krilu neka mu spava, da se zagrijeva car gospodar naš. **3** I potražiše llijepu djevojku po svijem krajevima Izrailjškim, i nađoše Avisagu Sunamku, te je dovedoše caru. **4** A ta djevojka bijaše vrlo llijepa, i dvoraše cara i služaše mu: ali je car ne pozna. **5** A Adonija sin Agitin podiže se govoreći: ja æeu biti car. I nabavi sebi kola i konjika, i pedeset ljudi koji træahu pred njim. **6** I otac ga nigda ne nakara, niti mu reče: zašto radiš tako? A on bješe vrlo llijep, i mati ga rodi iza Avesalomu. **7** I dogovaraše se s Joavom sinom Seruđinim i s Avijatarom sveštenikom, koji pomagahu Adoniji. **8** Ali Sadok sveštenik i Venaja sin Jodajev i Natan prorok i Semej i Rej i junaci Davidovi ne pristaše za Adonijom. **9** Tada nakla Adonija ovaca i volova i ugojene stoke kod kamena Zoleta, koji je kod izvora Rogila, i pozva svu braeau svoju, sinove careve, i sve ljudi od Jude, sluge careve; **10** Ali ne pozva Natana proroka, ni Venaje, ni ostalijeh junaka, ni Solomuna brata svojega. **11** Tada reče Natan Vitsaveji materi Solomunovoj govoreći: jesli li èula da se zacario Adonija sin Agitin? a gospodar naš David ne zna. **12** Nego sada hajde, ja æeu te svjetovati kako æeš izbaviti dušu svoju i dušu sina svojega Solomuna. **13** Hajde, otidi k caru Davidu i reci mu: nijesi li se ti, gospodaru moj care, zakleo sluškinji svojoj govoreći: Solomun sin tvoj biæe car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem? Zašto se dakle zacari Adonija? **14** I gle, dok ti još budeš onđje govoreći s carem, ja æeu doæi za tobom, i dopuniæe twoje rijeæi. **15** I tako uđe Vitsaveja k caru u klijet. A car bijaše vrlo star; i Avisaga Sunamku dvoraše ga. **16** I savivši se Vitsaveja pokloni se caru; a car joj reče: šta æeš? **17** A ona mu reče: gospodaru moj, ti si se zakleo Gospodom Bogom svojim sluškinji svojoj: Solomun sin tvoj biæe car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem. **18** A sada evo Adonija se zacari, a ti, gospodaru moj care, i ne znaš. **19** Naklao je volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozvao sve sinove careve, i Avijatara sveštenika i Joava vojvodu; a Solomuna sluge twojega nije pozvao. **20** Sada, care gospodaru moj, oèi su svega Izrailja uprte u tebe, da im kažeš ko æe sjesti na prijestolu tvoj, gospodaru moj care, poslije tebe. **21** Inaèe kad gospodar moj car poèine kod otaca svojih, biæemo ja i sin moj Solomun krivi. **22** I gle, dok ona još govoraše caru, doðe prorok Natan. **23** I javiše caru govoreći: evo Natana proroka. I on stupivši pred cara pokloni se caru licem do zemlje. **24** I reče Natan: care, gospodaru moj, jesli li ti kazao: Adonija æe biti car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem? **25** Jer otide danas i nakla volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozvao sve sinove careve i vojvode i Avijatara sveštenika; i eno jedu i piju s njim i govor: da živi car Adonija. **26** Mene pak, sluge twojega, ne pozva, ni Sadoka sveštenika, ni Venaje sina Jodajeva, ni Solomuna sluge twojega. **27** Je li to car gospodar moj naredio? ne kazav sluzi svojemu ko æe sjesti na prijestolu gospodara mojega cara poslije njega. **28** A car David odgovori i reče: zovite mi Vitsaveju. I ona doðe pred cara, i stade pred carem. **29** Tada se zakle car govoreći: tako da je živ Gospod, koji je izbavio dušu moju od svake nevolje, **30**

Kako sam ti se zakleo Gospodom Bogom Izrailjevim rekavši: Solomun sin tvoj biæe car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem mjesto mene, tako æeu uèiniti danas. **31** Tada Vitsaveja savi se licem do zemlje i pokloni se caru, pa reče: da živi gospodar moj car David dovjeka! **32** Potom reče car David: zovite mi Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sina Jodajeva. I oni doðoše pred cara. **33** A car im reče: uzmitte sa sobom sluge gospodara svojega, i posadite Solomuna sina mojega na moju mazgu i odvedite ga do Giona; **34** I neka ga onđe Sadok sveštenik i Natan prorok pomažu za cara nad Izrailjem, i zatrubitte u trubu i recite: da živi car Solomun! **35** Potom se vratite za njim, i on neka doðe i sjede na prijestolu i caruje mjesto mene; jer sam njega odredio da bude vođ Izrailju i Judi. **36** A Venaja sin Jodajev odgovori caru i reče: amin! neka tako reče Gospod Bog gospodara mojega cara. **37** Kako je Gospod bio s gospodarem mojim carem tako neka bude i sa Solomunom, i neka podigne prijesto njegov još više nego prijesto gospodara mojega cara Davida. **38** I tako otide Sadok sveštenik i Natan prorok i Venaja sin Jodajev i Hereteji i Feleteji, i posadiše Solomuna na mazgu cara Davida i odvedoše ga do Giona. **39** I Sadok sveštenik uze rog s uljem iz šatora, i pomaza Solomuna. Potom zatrubiše u trubu i sav narod reče: da živi car Solomun! **40** I sav narod poðe za njim, i narod sviraše u svirale i veselaše se veoma da se zemlja razlijegaše od vike njihove. **41** I zaèeu Adonija i sve zvanice koje bijahu s njim, pošto jedoše; zaèeu i Joav glas trubni, pa reče: kaka je to vika i vreva u gradu? **42** I dokle on još govoraše, gle, doðe Jonatan sin Avijatara sveštenika; i Adonija mu reče: hodi, jer si junak i nosiš dobre glase. **43** A Jonatan odgovori i reče Adoniji: ta, gospodar naš car David postavi Solomuna carem. **44** Jer car posla s njim Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sina Jodajeva, i Hereteje i Feleteje, i posadiše ga na carevu mazgu. **45** I pomazaše ga Sadok sveštenik i Natan prorok kod Giona za cara, i otidoše odande veselje se tako da je grad uzavreto; to je vika koju èuste. **46** I Solomun je veæe sjeo na carski prijesto. **47** I došle su sluge careve, i blagosloviše gospodara našega cara Davida govoreći: da Bog proslavi ime Solomunovo još veæema nego twoje, i prijesto njegov da podigne još više nego tvoj. I pokloni se car na postelji svojoj. **48** Još ovako reče car: da je blagosloven Gospod Bog Izraelj, koji dade danas ko æe sjedjeti na prijestolu mojem, da vide moje oèi. **49** Tada se prepadoše, i ustaše sve zvanice Adonijine, i otidoše svak svojim putem. **50** A Adonija bojeæi se Solomunu usta i otide, i uhvati se za rogovce oltaru. **51** I javiše Solomunu govoreći: eno, Adonija se uplašio od cara Solomuna, i eno ga, uhvatio se za rogovce oltaru, i veli: neka mi se zakune car Solomun da neæe ubiti sluge svojega maèem. **52** A Solomun reče: ako bude pošten èovjek, ni dlaka s glave njegove neæe pasti na zemlju; ali ako se naðe zlo na njemu, poginuæe. **53** I tako posla car Solomun, te ga dovedoše od oltara; i kad doðe, pokloni se caru Solomunu; a Solomun mu reče: idi kuæi svojoj.

2 A kad doðe vrijeme Davidu da umre, zapovjedi Solomunu sinu svojemu govoreći: **2** Ja idem kuda ide sve na zemlji; a ti budi hrabar i budi èovjek. **3** I drži što ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da držiš, hodeæi putovima njegovim i držæi uredbe njegove i zapovijesti njegove i zakone njegove i svjedoèanstva njegova, kako je napisano u zakonu Mojsijevu, da bi napredovao

u svemu što uzradiš i za èim se god okreneš, 4 Da bi Gospod ispunio rijeè svoju koju mi je rekao govoreæi: ako uspaze sinovi tvoji na put svoj hodeæi preda mnom vjerno, svijem srcem svojim i svom dušom svojom, tada ti neæe nestati èovjeka na prijestolu Izrailjevu. 5 A ti znaš šta mi je uèinio Joav sin Serujin, šta je uèinio dvjema vojvodama Izrailjevijem, Aveniru sinu Nirovu i Amasi sinu Jeterovu, koje ubi prolivši u miru krv kao u ratu, i okalja krvlju kao u ratu pojas svoj oko sebe, i obuæeu svoju na nogu. 6 Uèini dakle po mudrosti svojoj, i nemoj dati da se sjeda glava njegovu spusti s mirom u grob. (Sheol h7585) 7 Sinovima pak Varzelaja od Galada uèini milost, i neka budu meðu onima koji jedu za tvojim stolom, jer su tako došli k meni kad sam bježao od Avesalomova brata tvojega. 8 I eto, kod tebe je Simej sin Girin od Venijamina iz Vaurima, koji me je ljuto ružio kad iðah u Mahanajim; ali mi doðe na susret na Jordan, i zaklethu se Gospodom rekavši: neæeu te ubiti maèem. 9 Ali mu ti nemoj oprostiti, jer si mudar èovjek i znaæeš šta æeeš mu uèiniti, da opraviš sjedu glavu njegovu s krvlju u grob. (Sheol h7585) 10 Tako poèinu David kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu. 11 A carova David nad Izrailjem èetrdeset godina: u Hevronu carova sedam godina, a u Jerusalimu carova trideset i tri godine. 12 I Solomun sjede na prijesto Davida oca svojega, i carstvo se njegovo utvrdi jako. 13 Tada doðe Adonija sin Agitin k Vitsavejji materi Solomunovoj; a ona reèe: jesli li dobro došao? A on reèe: dobro. 14 Potom reèe: imam nešto da ti kažem. A ona reèe: govori. 15 Tada reèe: ti znaš da je moje bilo carstvo, i da je u mene bio upro oèi sav Izrailj da ja budem car; ali se carstvo prenese i dopade bratu mojemu, jer mu ga Gospod dade. 16 Zato te sada molim za jedno; nemoj me odbiti. A ona mu reèe: govori. 17 A on reèe: govori caru Solomunu, jer ti on neæe odbiti, neka mi da za ženu Avisagu Sunamku. 18 A Vitsaveja reèe: dobro, ja æeu govoriti caru za te. 19 I doðe Vitsavejja k caru Solomunu da mu govori za Adoniju; a car usta i srete je i pokloniv joj se sjede na svoj prijesto, i zapovjedi te namjestiše stolicu materi njegovoj, i ona sjede njemu s desne strane. 20 Tada ona reèe: iskala bih od tebe jednu malu stvar, nemoj me odbiti. A car joj reèe: išti, majko, neæeu te odbiti. 21 Ona reèe: podaj Avisagu Sunamku Adoniji bratu svojemu za ženu. 22 A car Solomun odgovori materi svojoj i reèe: zašto išteš Avisagu Sunamku za Adoniju? išti i carstvo za nj, jer je on brat moj stariji i ima uza se Avijatara sveštenika i Joava sina Serujina. 23 I zakle se car Solomun Gospodom govoreæi: tako da mi uèini Bog i tako da doda, sebi na smrt kaza to Adonija danas. 24 I zato, tako da je živ Gospod, koji me je utvrdio i posadio me na prijestolu Davida oca svojega, i koji mi je naèinio kuæeu kao što je rekao, danas æee poginuti Adonija. 25 I posla car Solomun Venaju sina Jodajeva, koji uloži na nj, te pogibe. 26 A Avijatara svešteniku reèe car: idi u Anatot na njivu svoju, jer si zasluzio smrt, ali te neæeu danas pogubiti, jer si nosio kovèeg Gospodnjij pred Davidom ocem mojim i podnosio si sve nevolje koje je podnosio otac moj. 27 Tako Solomun svrgne Avijatara da ne bude sveštenik Gospodnjij, da ispunji rijeè Gospodnjiju što reèe u Silomu za dom Ilijev. 28 I ovaj glas doðe do Joava; a Joav bješe pristao za Adonijom, premda za Avesalomom ne bješe pristao; i uteèe Joav u šator Gospodnjij i uhvati se za rogove oltara. 29 I javiše caru Solomunu: Joav uteèe u šator Gospodnjij, i eno ga kod oltara. A Solomun posla Venaju sina Jodajeva govoreæi: idi, uloži na nj. 30 I ušav Venaju u šator Gospodnjij reèe mu: car

je kazao: izidi. A on reèe: neæeu; nego ovdje hoæeu da umrem. A Venaja javi caru govoreæi: tako reèe Joav i tako mi odgovori. 31 A car mu reèe: uèini kako je rekao, uloži na nj, i pogrebi ga, i skini s mene i s doma oca mojega krv pravu koju je prolio Joav. 32 I neka Gospod obrati krv njegovu na njegovu glavu, što uloži na dva èovjeka pravednija i bolja od sebe, i ubi ih maèem bez znanja oca mojega Davida: Aveniru sina Nirova vojvodu Izrailjeva i Amasu sina Jeterova vojvodu Judina; 33 Neka se dakle krv njihova vrati na glavu Joavovu i na glavu sjemena njegovu dobjeka; a Davidu i sjemenu njegovu i domu njegovu i prijestolu njegovu neka bude mir dobjeka od Gospoda. 34 I otide Venaja sin Jodajev, i uloži na nj i pogubi ga, i bi pogreben kod kuæe svoje u pustinji. 35 Tada postavi car Venaju sina Jodajeva na njegovo mjesto nad vojskom, a Sadoka sveštenika postavi car na mjesto Avijatarovo. 36 Potom posla car i dozva Simeja, i reèe mu: sagradi sebi kuæeu u Jerusalimu, pa tu sjedi, i ne izlazi odatle nikuda. 37 Jer u koji dan izideš i prijeðeš preko potoka Kedrona, znaj zacijelo da æeeš poginuti, i krv æee tvoja pasti na tvoju glavu. 38 A Simej reèe caru: dobra je ta rijeè; kako je rekao gospodar moj car, tako æee uèiniti sluga tvoj. I sjedje Simej u Jerusalimu dugo vremena. 39 Ali se dogodi poslije tri godine, te utekoše dvije sluge Simejeve k Ahisu sinu Mašinu caru Gatskom. I bi javljeno Simeju: eno ti slugu u Gat. 40 Tada usta Simej, i osamari svoga magarca, i otide u Gat k Ahisu da traži sluge svoje. I vrati se Simej, i dovede natrag sluge svoje iz Gata. 41 I javiše Solomunu da je Simej bio otisao iz Jerusalima u Gat, i da se vratio. 42 Tada car poslav dozva Simeja, i reèe mu: nijesam li te zakleo Gospodom i nijesam li ti tvrdo rekao: u koji dan izideš kuda mu drago, znaj zacijelo da æeeš poginuti? I ti mi reèe: dobra je ta rijeè koju èuh. 43 Zašto dakle nijes držao zakletve Gospodnje i zapovijesti koju sam ti zapovjedio? 44 Potom reèe car Simeju: ti znaš sve zlo za koje zna srce tvoje, što si uèinio Davidu ocu mojemu; Gospod vraæea tvoje zlo na tvoju glavu. 45 A car æee Solomun biti blagosloven i prijesto Davidov utvrđen pred Gospodom dobjeku. 46 I zapovjedi car Venaju sinu Jodajevu, te izide i uloži na nj, te pogibe. I carstvo se utvrdi u ruci Solomunovoj.

3 A Solomun se oprijatelji s Faraonom carem Misirskim, i oženi se kæerju Faraonovom, i dovede je u grad Davidov dokle ne dovrši svoj dom i dom Gospodnjij i zid oko Jerusalima. 2 Ali narod prinošaše žrtve na visinama; jer još ne bješe sazidan dom imenu Gospodnjemu do tada. 3 A Solomun ljubljaše Gospoda hodeæi po uredbama oca svojega Davida, samo što na visinama prinošaše žrtve i kaðaše. 4 Zato otide car u Gavaon da ondje prineše žrtvu, jer to bijaše velika visina; i Solomun prineše tisuæu žrtava paljenica na onom oltaru. 5 I javi se Gospod Solomunu u Gavaonu noæeu u snu, i reèe Bog: išti što hoæeeš da ti dam. 6 A Solomun reèe: ti si uèinio veliku milost sluzi svojemu Davidu ocu mojemu, kao što je hodio pred tobom vjerno i pravedno i s pravijem srcem prema tebi; i saèuvao si mu ovu veliku milost, te mu dao sina da sjedi na prijestolu njegovu, kao što se vidi danas. 7 I tako, Gospode Bože moj, ti si postavio slugu svojega carem na mjesto Davida oca mojega, a ja sam mlad, niti znam polaziti ni dolaziti. 8 I tvoj je sluga meðu narodom tvojim, koji si izabrao, narodom velikim, koji se ne može izbrojiti ni proraèunati od množine. 9 Daj dakle sluzi svojemu srce razumno da može suditi narodu tvojemu i

raspoznavati dobro i zlo. Jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikom? **10** I bi milo Gospodu što Solomun to zaiska. **11** I reče mu Bog: kad to išteš, a ne išteš duga života niti išteš blaga niti išteš duša neprijatelja svojih nego išteš razuma da umiješ suditi; **12** Evo učinih po tvojim riječima; evo ti dajem srce mudro i razumno da takoga kakav si ti ni prije tebe nije bilo niti æe poslije tebe nastati taki kakav si ti. **13** A svrh toga dajem ti i što nijesi iskao, i blago i slavu, da takoga kakav æeš ti biti neæe biti među carevima svega vijeka tvojega. **14** I ako uzideš mojim putovima držeæi uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je išao David otac tvoj, produljuju dane tvoje. **15** Tada se probudi Solomun, i gle, ono bješe san. I doðe u Jerusalim, i stavši pred kovèeg zavjetu Gospodnjegu prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne, i poèasti sve sluge svoje. **16** Tada doðoše dvije žene kurve k caru, i stadoše pred njim. **17** I reče jedna žena: ah, gospodaru; ja i ova žena sjedimo u jednoj kuæi, i porodih se kod nje u istoj kuæi. **18** A treæi dan poslije moga poroðaja porodi se i ova žena, i bijasmo zajedno i ne bijaše niko drugi s nama u kuæi, samo nas dvije bijasmo u kuæi. **19** I umrije sin ove žene noæas, jer ona leže na nj. **20** Pa ustavši u po noæi uze sina mojega iskraj mene, kad sluškinja tvoja spavaše, i stavi ga sebi u naruèje, a svoga sina mrtvoga stavi meni u naruèje. **21** A kad ustah ujutru da podojim sina svojega, a to, mrtav; ali kad razgledah ujutru, a to, ne bješe moj sin, kojega ja rodih. **22** Tada reče druga žena: nije tako; nego je moj sin ovaj živi, a tvoj je sin onaj mrtvi. Ali ona reče: nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi. Tako govorahu pred carem. **23** A car reče: ova kaže: ovaj je živi moj sin, a tvoj je sin ovaj mrtvi; a ona kaže: nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi. **24** I reče car: dajte mi maè. I donešoše maè pred cara. **25** Tada reče car: rasijecite živo dijete na dvoje, i podajte polovinu jednoj i polovinu drugoj. **26** Tada žena kojoj sin bješe živi reče caru, jer joj se uskoleba utroba za sinom: ah, gospodaru, podajte njojzi dijete živo, a nemojte ga ubijati. A ona reče: neka ne bude ni meni ni tebi, rasijecite ga. **27** Tada odgovori car i reče: podajte onoj živo dijete, nemojte ga ubiti, ona mu je mati. **28** I sav Izrailj èu sud koji izreèe car, i pobojaše se cara; jer vidješe da je u njemu mudrost Božija da sudi.

4 A car Solomun carovaše nad svijem Izrailjem. **2** A ovo bijahu knezovi njegovi: Azarija, sin Sadokov, namjesnik; **3** Elioref i Ahija, sinovi Sisini, pisari; Josafat, sin Ahiludov, pametar; **4** Venaja, sin Jodajev, vojvoda; a Sadok i Avijatar sveštenici; **5** A Azarija, sin Natanov, bješe nad pristavima; a Zavud, sin Natanov, prvi vijeæenik, prijatelj carev; **6** A Ahisar upravitelj dvorski; a Adoniram sin Avdin nad carskim poslenicima. **7** I imaše Solomun dvanaest pristava po svemu Izrailju, koji hranjavu cara i sav dom njegov; po mjesec dana u godini svaki bijaše dužan hraniti. **8** A ovo su im imena: sin Urov ugori Jefremovoj; **9** Sin Dekerov u Makasu i u Salvimu i Vetsemesu i Elonu Vet-ananskom; **10** Sin Esedov u Aruvotu; pod njim bijaše Sohot i sva zemlja Eferova; **11** Sin Avinadavov nad svijem krajem Dorskim; žena mu bješe Tafata kæi Solomunova; **12** Vana sin Ahiludov nad Tenahom i Megidonom i svijem Vet-Sanom, koji je do Sartane pod Jezraelom, od Vet-Sana do Avel-Meola, do preko Jok-Meama; **13** Sin Geverov u Ramotu Galadskom; imaše sela Jaira sina Manasijina u Galadu i kraj Argovski u Vasanu, šezdeset velikih gradova sa zidovima i

prijevornicama mjedenjem; **14** Ahinadav sin Idov u Mahanajimu; **15** Ahimas u Neftalimu; i on bješe oženjen kæerju Solomunovom Vasematom; **16** Vana sin Husajev u Asiru i u Alotu; **17** Josafat sin Farujin u Isaharu; **18** Simej sin Ilin u Venijaminu; **19** Gever sin Urijev u zemlji Galadskoj, u zemlji Siona cara Amorejskoga i Oga cara Vasanskoga; jedan bješe pristav u toj zemlji. **20** Jude i Izraile bijaše mnogo kao pjeska pokraj mora; i jeðahu i pijahu i veseljavu se. **21** A Solomun vlaðaše svijem carstvima od rijeke do zemlje Filistejske i do međe Misirske, i donošahu dare i služahu Solomunu svega vijeka njegova. **22** A hrana Solomunova bijaše na dan trideset kora bijelog brašna, i šezdeset kora drugoga brašna; **23** Deset volova ugojenijeh i dvadeset s paši, i sto ovaca, osim jelena i srna i divokoza i ugojenijeh ptica. **24** Jer on vlaðaše svuda s ovu stranu rijeke od Tapse do Gaze, nad svijem carevima s ovu stranu rijeke, i bješe miran sa sviju strana unaokolo. **25** I življahu Juda i Izraelj bez straha, svaki pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana do Vírsaveje, svega vijeka Solomunova. **26** I imaše Solomun èetrdeset tisuæa konja za jaslima za kola svoja, i dvadeset tisuæa konjika. **27** I pristavi hranjavu cara Solomuna i sve koji dolažahu za sto cara Solomuna, svaki svoga mjeseca, i ne dadijahu da se èega premakne. **28** A jeðam i slamu za konje i za mazge donošahu na mjesto gdje bijahu, svaki kako mu bijaše odreðeno. **29** I Bog dade mudrost Solomunu i razum vrlo velik i srce prostrano kao pjesak na brijegu morskom. **30** Jer mudrost Solomunova bijaše veæa od mudrosti svijeh istoènijeh naroda i od sve mudrosti Misirske. **31** Mudriji bijaše od svakoga èovjeka, i od Etana Ezraita i od Emana i od Halkola i od Darde, sinova Malovijeh; i razglasili se ime njegovo po svijem narodima unaokolo. **32** I izgovorili tri tisuæe prièa, i bijaše pjesama njegovijeh tisuæa i pet. **33** Govorio je i o drveæu, od kredra na Livanu do isopa koji nièe iz zida; govorio je i o stoci i o pticama i o bubenima i o ribama. **34** I dolažahu iz svijeh naroda da èu mudrost Solomunovu, od svijeh careva na zemlji, koji æuše za mudrost njegovu.

5 I Hiram car Tirske posla sluge svoje k Solomunu èuvši da su ga pomazali za cara na mjesto oca njegova, jer Hiram ljubljaše Davida svagda. **2** A Solomun posla ka Hiramu i poruèi mu: **3** Ti znaš da David otac moj nije mogao sagraditi domu imenu Gospoda Boga svojega od ratova kojima ga opkolile, dokle ih Gospod ne položi pod noge njegove. **4** A sada Gospod Bog moj dao mi je mir otsvuda, nemam nijednoga neprijatelja ni zle smetnje. **5** Zato, evo, velim da sagradim dom imenu Gospoda Boga svojega, kao što je rekao Gospod Davidu ocu mojemu govoræi: sin tvoj, kojega æu posaditi mjesto tebe na prijesto tvoj, on æe sagraditi dom imenu mojemu. **6** Zato zapovjedi sada neka mi nasjeku drva kedrovih na Livanu, a sluge æe moje biti sa slugama tvojim, a platu slugama tvojim daæeu ti kako god reèeš; jer ti znaš da u nas nema ljudi koji umiju sjeæi drva kao Sidonci. **7** I kad Hiram èu rijeèi Solomunove, obradova se veoma i reče: da je blagosloven Gospod danas, koji dade Davidu mudra sina nad onijem narodom velikim. **8** I posla Hiram Solomunu, i poruèi: èuo sam èega radi si slao k meni; ja æu uèinili svu volju tvoju za drva kedrova i za drva jelova. **9** Moje æe sluge snijeti s Livana na more, i ja æu ih povezati u splavove i spustiti morem do mjesta koje mi kažeš, i ondje æu razvezati, pa ih nosi; a ti æeš uèinili

moju volju i dati hranu èeljadi mojoj. **10** I tako davaše Hiram Solomunu drva kedrova i drva jelova, koliko mu bješe volja. **11** A Solomun davaše Hiramu dvadeset tisuæa kora pšenice za hranu èeljadi njegovoj, i dvadeset kora ulja cijedenoj; toliko davaše Solomun Hiramu svake godine. **12** I Gospod dade mudrost Solomunu kako mu bješe obrekao, i bješe mir između Hirama i Solomuna, i uhvatиše vjeru među sobom. **13** I odredi Solomun ljudi iz svega Izraelja, i bi određenijeh trideset tisuæa ljudi. **14** I slaše ih na Livan po deset tisuæa svakoga mjeseca naizmjence; jedan mjesec bijahu na Livanu, a dva mjeseca kod kuæa svojih. A Adoniram bješe nad ovijem poslenicima. **15** I imaše Solomun sedamdeset tisuæa nosilaca i osamdeset tisuæa tesaëa u planini, **16** Osim nastojnika Solomunovih, koji bijahu nad tijem poslom, tri tisuæe i trista, koji upravljuju narodom koji poslovaše taj posao. **17** I zapovjedi car da snose veliko kamenje, skupocjeno kamenje za temelj domu, tesano kamenje. **18** I tesahu poslenici Solomunovi i poslenici Hiramovi i Givleji, i pripravljuju drvo i kamenje da se zida dom.

6 Èetiri stotine i osamdesete godine po izlasku sinova Izrailevih iz zemlje Misirske, èetrte godine carovanja Solomunova nad Izrailem, mjeseca Zifa, a to je drugi mjesec, poèe zidati dom Gospodu. **2** A dom što ga zida car Solomun Gospod bijaše u dužinu od šezdeset lakata, a u širinu od dvadeset lakata, a u visinu od trideset lakata. **3** I bijaše trijem pred crkvom dvadeset lakata dug, prema širini doma, a deset lakata širok pred domom. **4** I naèini prozore na domu iznutra široke a spolja uske. **5** I uza zid domu naèini hodnike svuda unaokolo uza zid domu oko crkve i svetinje nad svetinjama, i naèini klijeti svuda unaokolo. **6** Najdonji hodnik bješe pet lakata širok, a srednji šest lakata širok, a treæi sedam lakata širok; jer naèini zasjeke na domu spolja unaokolo, da se grede ne ulazu u zid od doma. **7** A kad zidahu dom, zidahu od kamena, koji dovožahu sasvijem prigotovljen, te se ni èekirje ni sjekira niti kako oruðe gvozdeno ne èu u domu kad se zidaše. **8** Vrata od srednjega hodnika bijahu na desnoj strani doma, i izlažaše se na zavojnicu na srednji hodnik, i iz srednjega na treæi. **9** Tako sazida dom, i dovrši ga, i pokri dom gredama i daskama kredovijem. **10** I naèini hodnike oko cijelog doma od pet lakata u visinu svaki, i sastavljuju ih s domom grede kredove. **11** Tada doðe rijeè Gospodnja Solomunu govoreæi: **12** To je dom što gradiš; ako uzideš po mojim uredbama, i ustvoriš moje zakone i uzdržiš sve moje zapovijesti hodeæi po njima, potvrđiau te rijeè svoju, koju sam rekao Davidu ocu tvojemu. **13** I stanovaæu među sinovima Izrailevijem, i neæeu ostaviti naroda svojega Izraelja. **14** I tako sazida Solomun dom, i dovrši ga. **15** I obloži zidove domu iznutra daskama kredovijem, od poda doma do vrh zidova obloži drvetom iznutra; i pod domu obloži daskama jelovijem. **16** I naèini pregradu od dvadeset lakata od jedne strane doma do druge od dasaka kredovijeh, od poda do vrh zidova; i to naèini unutra za šator, za svetinju nad svetinjama. **17** A dom, crkva naprijed, bijaše od èetrdeset lakata. **18** A po daskama kredovijem unutra u domu bjezu izrezane jabuke i cvjetovi razvijeni, sve od kreda tako da se ne viðaše nigdje kamen. **19** I svetinju nad svetinjama uredi unutra u domu, da se ondje namjesti kovèeg zavjeta Gospodnjega. **20** A svetinju nad svetinjama unutra bješe dvadeset lakata duga, i dvadeset lakata široka, i dvadeset lakata visoka, i obloži je

èistijem zlatom; tako obloži i oltar od kedra. **21** I tako obloži Solomun dom iznutra èistijem zlatom, i zateže zlatne lance pred svetinjom nad svetinjama, koju takođe obloži zlatom. **22** I sav dom obloži zlatom; tako i sav oltar pred svetinjom nad svetinjama obloži zlatom. **23** A u svetinji nad svetinjama naèini dva heruvima od drveta maslinova; deset lakata bješe visok svaki. **24** A od pet lakata bješe jedno krilo u heruvima, i od pet lakata drugo krilo u heruvima; deset lakata bješe od kraja jednoga krila do kraja drugoga krila. **25** Tako i drugi heruvim bijaše od deset lakata; jedne mjere i jedne naprave bijehu oba heruvima. **26** Deset lakata bješe visok jedan heruvim, tako i drugi. **27** I namjesti heruvime usred unutrašnjeg doma, i raširiše heruvimi krila svoja tako da krilo jednoga ticaše u jedan zid a krilo drugoga heruvima ticaše u drugi zid, a usred doma ticauh krila jedno u drugo. **28** I obloži heruvime zlatom. **29** A sve zidove domu unaokolo iskiti rezanjem heruvimima i palmama i razvijenjem cvjetovima iznutra i spolja. **30** I pod domu obloži zlatom iznutra i spolja. **31** I na ulasku u svetinju nad svetinjama naèini dvokrilna vrata od drveta maslinova, kojima pragovi s dovratnicima bijehu na pet uglova. **32** I na tijem dvokrilnjem vratima od drveta maslinova izreza heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži ih zlatom, i heruvime i palme obloži zlatom. **33** Tako i na ulasku u crkvu naèini pragove od drveta maslinova na èetiri ugla; **34** I vrata dvokrilna od drveta jelova; na dvije se strane otvoraše jedno krilo, i na dvije strane otvoraše se drugo krilo. **35** I izreza na njima heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži zlatom sve što bješe izrezano. **36** Potom naèini trijem unutrašnji od tri reda tesanoga kamena i jednoga reda drveta kredova strugana. **37** Èetrte godine mjeseca Zifa bi postavljen temelj domu Gospodnjemu; **38** A jedanaeste godine mjeseca Vula, koji je osmi mjesec, svrši se dom sa svijem stvarima svojim i sa svijem što mu pripada. Tako ga sazida za sedam godina.

7 Potom zida Solomun sebi dom trinaest godina, i svrši ga. **2** Sazida i dom iz šume Livanske, sto lakata dug i pedeset lakata širok i trideset lakata visok, na èetiri reda stupova kredovijeh, s gredama kredovijem svrh stupova. **3** I bješe pokriven drvetom kredovijem gore na gredama, koje bijahu na èetrdeset i pet stupova, po petnaest u jednom redu. **4** I prozora bijahu tri reda, prozor nad prozorom u tri reda. **5** I sva vrata i pragovi bijehu na èetiri ugla, i prozori, i jedan prozor bješe prema drugom u tri reda. **6** I naèini trijem od stupova, pedeset lakata dug i trideset lakata širok; i taj trijem bješe sprijed, i stupovi i grede bijahu sprijed. **7** I naèini trijem u kojem bješe prijesto, gdje suðaše, trijem sudski, koji bijaše obložen kredom od poda do vrha. **8** I u njegovoj kuæi gdje življaše bijaše drugi trijem iz onoga trijema, posao bijaše isti. Naèini dom i kæeri Faraonovo, kojom se oženi Solomun, kao taj trijem. **9** Sve ovo bješe od skupocjenoj kameni, tesanoga na mjeru i pilom sjeèenoga, iznutra i spolja od poda do krova, i spolja do velikoga trijema. **10** I temelj bijaše od kamenja skupocjenoj, kamenja velikoga, od deset lakata i od osam lakata. **11** A ozgo bijaše kamenje skupocjeno na mjeru tesano i daske kredove. **12** I veliki trijem unaokolo imaše tri reda kamenja tesanoga i jedan red kredovijeh brvana, kao trijem unutrašnji doma Gospodnjega i kao trijem istoga doma. **13** I posla car Solomun i pozva Hirama iz Tira. **14** A on bijaše sin jedne udovice od plemena Neftalimova a otac mu bješe iz Tira, umjetnik mjeđarski, vrlo vješt i razuman, te

umijaše svašta graditi od mјedi; on доšav k caru Solomunu izradi mu sav posao. **15** Sali dva stupa od mјedi, jedan stup bješe od osamnaest lakata u visinu a unaokolo od dvanaest lakata; taki bješe i drugi stup. **16** I načini dva oglavlja da se metnu ozgo na stupove, salivena od mјedi; pet lakata bješe visoko jedno oglavlje i pet lakata bješe visoko drugo oglavlje. **17** I pletenice isprepletane i vrvce kao verige načini na oglavlja, koja bijahu navrh stupova, sedam na jedno oglavlje i sedam na drugo oglavlje. **18** Tako načini na stupove i dva reda šipaka na jednu pletenicu unaokolo da pokrivaјu oglavlje koje bijaše na vrhu; tako načini i na drugom oglavlju. **19** I na ta dva oglavlja navrh stupova u trijemu bijahu načinjeni ljljani od ēetiri lakti. **20** I na dva oglavlja na dva stupa bijahu ozgo i prema sredini pod pletenicama šipci, kojih bijaše dvjesta u dva reda unaokolo na jednom i na drugom oglavlju. **21** I postavi te stupove u trijemu crvenom, i postavivši desni stup nazva ga Jahin, potom postavivši stup lijevi nazva ga Voas. **22** I navrh stupova namjesti izrađeno cvijeće ljljanovo. I tako se svršiše stupovi. **23** I sali more; deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo unaokolo, a pet lakata bješe visoko, a unaokolo mu bješe trideset lakata. **24** I ispod kraja njegova bijahu ispučene kao jabuke svuda unaokolo po deset na jedan lakat, kojima bješe optočeno more unaokolo, dva reda jabuka bješe saliveno s njim. **25** I stajaše na dvanaest volova; tri gledahu na sjever, tri gledahu na zapad, tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok; a more stajaše na njima ozgo, i zadnja strana svijeh njih bijaše unutra. **26** Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u ēaše, kao cvijet ljljanov, a primaše dvije tisuće vata. **27** I načini deset podnožja od mјedi, u dužinu od ēetiri laka bješe svako podnožje, a u širinu od ēetiri laka, a u visinu od tri laka. **28** A naprava bješe u svakoga podnožja ovaka: opłata bijaše u njih unaokolo, i opłata bijaše između uglova. **29** A na opłati među uglovima bijahu lavovi i volovi i heruvimi; a na uglovima bijaše stupac ozgo, a ispod lavova i volova bijaše vijenac kovan. **30** I pod svakim podnožjem bijahu po ēetiri točka od mјedi s pločama mјedenijem, i na ēetiri ugla bijahu kao ramena, i pod svakom umivaonicom bijahu ta ramena salivena prema svakom vijencu. **31** Dubina umivaonici od vrha do dna nad stupcem bijaše s lakti, i u vrhu bijaše okrugla kao i stupac koji bijaše od podrug laka, i po vrhu joj bijaše rezano, a opłata joj bijaše na ēetiri ugla, ne okrugla. **32** I tako po ēetiri točka bijahu pod tom opłatom, i osovine točkovima izlažahu na podnožju, i svaki točak bijaše visok podrug laka. **33** I naprava u tijeh točkova bijaše kao naprava u točkova kolskih; osovine njihove, glavčine, naplaci i paoci, sve bješe liveo. **34** I ēetiri ramena bijahu na ēetiri ugla u svakoga podnožja, iz podnožja izlažahu njegova ramena. **35** A ozgo u podnožja bijaše visine po laka, koja bješe svuda okrugla, i ozgo na podnožju bijahu strane njegove i opłate koje izlažahu iz njega. **36** I po stranama njegovijem i po opłatama njegovijem izreza heruvime, lavove i palme, jedno do drugoga uz vijence unaokolo. **37** Na taj način načini deset podnožja; sva bijahu jednako salivena, jedne mjere i jedne naprave. **38** I načini deset umivaonica od mјedi; po ēetredeset vata uzimaše jedna umivaonica, i svaka umivaonica bijaše od ēetiri laka; po jedna umivaonica stajaše na svakom podnožju od deset podnožja. **39** I namjesti pet podnožja na desnoj strani doma, a pet na lijevoj strani doma, a more namjesti na desnu stranu doma prema istoku s juga. **40** Tako načini Hiram umivaonice i lopate i

kotliće; i svrši Hiram sav posao koji radi caru Solomunu za dom Gospodnj: **41** Dva stupa i dva oglavlja okrugla navrh dva stupa, i dvije pletenice da pokrivaјu ona dva oglavlja okrugla navrh stupova; **42** I ēetiri stotine šipaka na dvije pletenice; dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaјu dva oglavlja okrugla navrh stupova; **43** I deset podnožja, i deset umivaonica na njima; **44** I more jedno, i volova dvanaest pod morem; **45** I lonce i lopate i kotliće; a svi sudovi što načini Hiram caru Solomunu za dom Gospodnj bijehu od mјedi uglađene. **46** To je car saliava u ravnici Jordanskog u zemlji ilovači između Sohoti i Sartana. **47** I Solomun ne izmjeri tijeh sudova, jer ih bješe vrlo mnogo, ne tražiše težine mјedi. **48** Načini Solomun i sve drugo posuđe za dom Gospodnj: zlatni oltar, i zlatni sto, na kom stajahu hlebovi postavljeni, **49** I pet svjetnjaka s desne strane i pet s lijeve strane pred svetinjom od ēistoga zlata, i cvjetove i žiške i usekače od zlata, **50** I ēaše i viljuške i kotliće i kadionice i mašice od ēistoga zlata; i ēepovi na vratima unutrašnjega doma, svetinje nad svetinjama, i ēepovi na vratima crkvenijem bijahu od zlata. **51** I tako se svrši sav posao, koji uradi car Solomun domu Gospodnjem; i unese Solomun što bješe posvetio David otac njegov, srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Gospodnjega.

8 Tada sabra Solomun starješine Izraileve i sve glavare plemenske, knezove domova otačkih sinova Izrailevijeh, k sebi u Jerusalim da se prenese kovēeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, a to je Sion. **2** I skupiše se k caru Solomunu svi ljudi Izrailevi mjeseca Etanima na praznik, a taj je mjesec sedmi. **3** I kad dođoše sve starješine Izraileve, podigoše sveštenici kovēeg; **4** I prenesoše kovēeg Gospodnj i šator od sastanka i sve sude svete što bijehu u šatoru; prenesoše ih sveštenici i Leviti. **5** A car Solomun i sav zbor Izrailev, koji se sabra k njemu, prinesoše s njim pred kovēegom ovaca i goveda toliko da se ne mogaše ni izbrojiti ni proračunati od mnoštva. **6** I unesoše sveštenici kovēeg zavjeta Gospodnjega na njegovo mjesto, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krla heruvimima. **7** Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje æe stajati kovēeg, i zaklanjahu heruvimi kovēeg i poluge njegove ozgo. **8** I povukoše mu poluge tako da se krajevi viđahu u svetinji na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se napolje ne viđahu; i onđe ostaše do današnjega dana. **9** U kovēegu ne bješe ništa osim dvije ploče kamene, koje metnu u nj Mojsije na Horivu, kad Gospod uèini zavjet sa sinovima Izrailevijem pošto izidoše iz zemlje Misirske. **10** A kad sveštenici izidoše iz svetinje, oblak napuni dom Gospodnj, **11** Te ne mogahu sveštenici stajati da služe od oblaka; jer se slave Gospodnj napuni dom Gospodnj. **12** Tada reèe Solomun: Gospod je rekao da æe nastavati u mraku. **13** Sazidah dom tebi za stan, mjesto, da u njemu nastavaš dovjeka. **14** I okrenuvi se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izrailev, a sav zbor Izrailev stajaše. **15** I reèe: blagosloven da je Gospod Bog Izrailev, koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, govoræe: **16** Od onoga dana kad izvedoh iz Misira narod svoj Izraile ne izabrah nijednoga grada među svijem plemenima Izrailevijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje, nego izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailem. **17** I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izraileva. **18** Ali Gospod reèe Davidu ocu mojemu: što si

naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si uèinio što si to naumio; **19** Ali neæeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj, koji æe izaæi iz bedara tvorjih, on æe sazidati dom imenu mojemu. **20** I tako ispuni Gospod rijeè svoju koju reèe; jer ustan na mjesto oca svojega Davida, i sjedoh na prijesto Izrailjeva, kao što reèe Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva. **21** I odredih ovđe mjesto kovèegu u kom je zavjet Gospodnjii što je uèinio s ocima našim kad ih je izveo iz zemlje Misirske. **22** Potom stade Solomun pred oltar Gospodnjii pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje k nebu, **23** I reèe: Gospode Bože Izrailjev! nema Boga takoga kakav si ti gore na nebu ni dolje na zemlji, koji èuvaš zavjet i milost slugama svojim, koje hode pred tobom svijem srcem svojim; **24** Koji si ispunio sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao: što si ustima svojim rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas. **25** Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, drži sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoreæi: neæe ti nestati èovjeka ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izrailjevu, samo ako sinovi tvoji ušèuvaju put svoj hodeæi preda mnom, kao što si ti hodio preda mnom. **26** Sada dakle, Bože Izrailjev, neka se potvrdi rijeè tvoja koju si rekao sluzi svojemu Davidu ocu mojemu. **27** Ali hoæe li doista Bog stanovati na zemlji? Eto, nebo i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, akamoli ovaj dom što ga sazidah? **28** Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, èuj viku i molitvu, kojim ti se danas moli sluga tvoj; **29** Da budu oèi tvoje otvorene nad domom ovijem dan i noæ, nad ovijem mjestom, za koje si rekao: tu æe biti ime moje; da èuæeš molitvu kojom æe se moliti sluga tvoj na ovom mjestu. **30** Èuj molbu sluge svojega i naroda svojega Izailja, kojom æe se moliti na ovom mjestu; èuj s mjestu gdje stanuješ, s neba, èuj, i smiluj se. **31** Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu te mu se da zakletva da se zakune, i zakletva doðe pred tvoj oltar u ovom domu, **32** Ti èuj s neba, i uèini i sudi slugama svojim, osuðujuæi krivca i djela njegova obraæajuæi na njegovu glavu, a pravoga pravdajuæi i plaæajuæi mu po pravdi njegovoj. **33** Kad razbiju neprijatelji narod tvoj Izailja zato što ti zgriješi, pa se obrate k tebi i dadu slavu imenu tvojemu, i pomole ti se i zamole te u ovom domu, **34** Ti èuj s neba, i oprosti grijeh narodu svojemu Izailju, i dovedi ih opet u zemlju koju si dao ocima njihovijem. **35** Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda zato što zgriješi tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu, i od grijeha se svojega obrate, kad ih namuèiš, **36** Ti èuj s neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izailju pokazav im put dobroj kojim æe hoditi, i pisti dažd na zemlju svoju, koju si dao narodu svojemu u našljedstvo. **37** Kad bude glad u zemlji, kad bude pomor, suša, medljika, skakavci, gusjenice, ili kad ga pritiæni neprijatelji njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo, kaka god bolest, **38** Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god èovjeka ili od svega tvojega naroda Izailja, ko pozna muku srca svojega i podigne ruke svoje u ovom domu, **39** Ti èuj s neba, iz stana svojega, i smiluj se i uèini i podaj svakome po svijem putovima njegovijem, koje znaš u srcu njegovu; jer ti sam znaš srca svijeh sinova èovjeèijih; **40** Da te se boje dokle su god živi na zemlji koju si dao ocima našim. **41** I stranac, koji nije od tvojega naroda Izailja, nego doðe iz daljnje zemlje imena tvojega radi, **42** Jer æe se èuti za ime tvoje veliko i za ruku tvoju krjepku i mišicu tvoju podignutu) kad doðe i

pomoli se u ovom domu, **43** Ti èuj s neba, iz stana svojega, i uèini sve za što povièe k tebi onaj stranac, da bi poznali ime tvoje svi narodi na zemlji i bojali se tebe kao narod tvoj Izailj, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovijem domom, koji sazidah. **44** Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelja svojega putem kojim ga pošliješ, i pomole se Gospodu obrativši se ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, **45** Èuj s neba molbu njihovu, i podaj im pravicu. **46** Kad ti zgriješi, jer nema èovjeka koji ne griješi, i razgnjevivši se na njih daš ih neprijateljima njihovijem, te ih zarobe i odvedu u zemlju neprijateljsku daleko ili blizu, **47** Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji onih koji ih zarobiše, i reku: sagriješismo i zlo uèinismo, skrivismos, **48** I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svojom u zemlji neprijatelja svojih, koji ih zarobe, i pomole ti se okrenuvši se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovijem, ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, **49** Tada èuj s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i podaj im pravicu, **50** I oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili, i sve prijestupe kojima ti budu prestupili, i umilostivi im one koji ih zarobe da se smilju na njih. **51** Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izveo iz Misira, isred peæi gvozdene. **52** Neka budu oèi tvoje otvorene na molbu sluge tvojega i na molbu naroda tvojega Izailja, i èuj ih kad te god prizovu. **53** Jer si ih ti odvojio sebi za našljedstvo od svijeh naroda na zemlji, kao što si rekao preko Mojsija sluge svojega, kad si izveo oce naše iz Misira, Gospode, Gospode! **54** A kad Solomun moleæi se Gospodu svrši svu ovu molbu i molitvu, usta ispred oltara Gospodnjega, gdje bješe klekao i ruke svoje podigao k nebu; **55** I stoeæi blagoslovi sav zbor Izailjev, glasom velikim govoreæi: **56** Blagosloven da je Gospod koji je smirio narod svoj Izailja, kao što je govorio; nije izostala nijedna rijeè od svijeh dobrijeh rijeèi njegovijeh, koje je govorio preko Mojsija sluge svojega. **57** Da Gospod Bog naš bude s nama kao što je bio s ocima našim, da nas ne ostavi i ne napusti. **58** Nego neka prigne srce naše k sebi da bismo hodili svijem putovima njegovijem i držali zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, što je zapovjedio ocima našim. **59** I neka budu ove rijeèi moje, kojima se molih Gospodu, blizu Gospoda Boga našeg dan i noæ, da bi davao pravicu sluzi svojemu i narodu svojemu Izailju u svako doba; **60** Da bi poznali svi narodi na zemlji da je Gospod sam Bog i da nema drugoga. **61** I neka srce vaše bude cijelo prema Gospodru Bogu našem, da hodite po uredbama njegovijem i držite zapovijesti njegove kao danas. **62** Tada car i sav Izailj s njim prinesoše žrtve pred Gospodom. **63** I Solomun prinesa na žrtvu zahvalnu, koju prineše Gospodu, dvadeset i dvije tisuæe volova i sto i dvadeset tisuæe ovaca. Tako posvetiše dom Gospodnjii car i svi sinovi Izailjevi. **64** U taj dan posveti car sredinu trijema koji je pred domom Gospodnjim; jer ondje prineše žrtve paljenice i dare i pretilinu od žrtava zahvalnijeh; jer mjeneni oltar koji bijaše pred Gospodom bijaše malen i ne mogahu na nj stati žrtve paljenice i dari i pretilina od žrtava zahvalnijeh. **65** I u to vrijeme praznova Solomun praznik i sav Izailj s njim, sabor velik od ulaska u Emat do potoka Misirskoga, pred Gospodom Bogom našim, sedam dana i opet sedam dana, to je èetraest dana. **66** A u osmi dan otpusti narod; i blagosloviše cara i otidoše k šatorima svojim radujuæi

se i veseleæi se u srcu za sve dobro što uèini Gospod Davidu sluzi svojemu i Izrailju narodu svojemu.

9 A kad Solomun svrši dom Gospodnj i dom carski i sve što željaše Solomun i rad bijaše naèiniti, **2** Javi se Gospod Solomunu drugi put, kao što mu se bješe javio u Gavaonu; **3** I reèe mu Gospod: uslišio sam molbu tvoju i molitvu tvoju, kojom si mi se molio; posvetio sam taj dom koji si sazidao da tu namjestim ime svoje dovijeka; i oèi æe moje i srce moje biti ondje vazda. **4** A ti ako uzideš preda mnom kako je išao David otac tvoj s cijelijem i pravijem srcem tvoreæi sve što sam ti zapovjedio i držeæi uredbe moje i zakone moje, **5** Utvrđeau prijesto carstva tvojega nad Izrailjem navijek, kao što sam kazao Davidu ocu tvojemu govoreæi: neæe ti nestati èovjeka na prijestolu Izrailjevu. **6** Ali ako se vi i sinovi vaši odvratite od mene i ne uzdržite zapovijesti mojih i uredaba mojih koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se, **7** Tada æeu istrijebiti Izrailja sa zemlje, koju sam vam dao, i ovaj dom, koji sam posvetio imenu svojemu, odbacæu od sebe, i Izrailj æe postati prièa i potsmijeh među svijem narodima; **8** A dom ovaj koliko je slavan, ko god proðe mimo nj, zaèudiæe se i zapištaæe, i reæi æe: zašto uèini Gospod ovo od ove zemlje i od ovoga doma? **9** I odgovaraæe se: jer odustaše Gospoda Boga svojega, koji izvede oce njihove iz zemlje Misirske, i uzeše druge bogove, i klanjaše im se i služiše im; zato pusti na njih Gospod sve ovo зло. **10** A kad proðe dvadeset godina, u koje sazida Solomun ova dva doma, dom Gospodnj i dom carski, **11** A Hiram car Tirske dade Solomunu drva kedorovijeh i drva jelovijeh i zlata koliko mu god volja bješe, tada car Solomun dade Hiramu dvadeset gradova u zemlji Galilejskoj. **12** I doðe Hiram iz Tira da vidi gradove koje mu dade Solomun, ali ne biše mu po volji. **13** Pa reæe: kakvi su to gradovi što si mi ih dao, brate? I nazva ih: zemlja Kavul; i osta im to ime do danas. **14** A Hiram bješe poslao caru sto i dvadeset talanata zlata. **15** I tako car Solomun odredio ljudi, te sazida dom Gospodnj i dom svoj i Milon, i zidove oko Jerusalima, i Asor i Megidon i Gezer. **16** Jer Faraon car Misirski izide i uze Gezer, i spali ga ognjem, i pobi Hananeje koji življahu u gradu, i dade ga u præiju kæeri svojoj, ženi Solomunovoj. **17** A Solomun sazida Gezer i Veteron donji. **18** I Valat i Tadmor u pustinji u zemlji, **19** I sve gradove u kojima Solomun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima mu bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusalimu i na Livanu i u svoj zemlji carstva svojega. **20** I sav narod koji bješe ostao od Amoreja, Heteja, Ferezeja, Jeveja i Jevuseja, koji ne bijahu od sinova Izrailjevih, **21** Sinove njihove, koji bjehu ostali iza njih u zemlji, kojih ne mogoše sinovi Izrailjevi istrijebiti, njih Solomun nagna da plaæaju danak i robuju do današnjega dana. **22** A od sinova Izrailjevih ne uèini nijednoga robom, nego bijahu vojnici i služe njegove i knezovi, vojvode njegove, i zapovjednici nad kolima njegovijem i nad konjicima njegovijem. **23** I bješe glavnijeh nastojnika nad poslom Solomunovijem pet stotina i pedeset, koji upravljahu narodom koji raðaše posao. **24** A kæi Faraonova preseli se iz grada Davidova u dom svoj, koji joj sazida. Tada sazida i Milon. **25** I Solomun prinošaše tri puta na godinu žrtve paljenice i žrtve zahvalne na oltaru koji naèini Gospodu, i kaðaše na oltaru koji bješe pred Gospodom, kad svrši dom. **26** I laðe naèini car Solomun u Esion-Gaveru, koji je kod Elota na

brijegu Crvenoga Mora u zemlji Edomskoj. **27** I posla Hiram na tijem laðama služe svoje, laðare vješte moru, sa slugama Solomunovijem; **28** I doðoše u Ofir, i uzeše odande zlata èetiri stotine i dvadeset talanata, i donesoše caru Solomunu.

10 A carica Savska èu glas o Solomunu i o imenu Gospodnjem, i doðe da ga iskuša zagonetkama. **2** I doðe u Jerusalim sa silnom pratrjom, s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragoga kamenja; i došavši k Solomunu govori s njim o svemu što joj bješe u srcu. **3** I Solomun joj odgovori na sve rijeèi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio. **4** A kad carica Savska vidje svu mudrost Solomunovu i dom koji bješe sazidao, **5** I jela na stolu njegovu i stanove sluga njegovih i dvorbu dvorana njegovih i odijelo njihovo, i peharnike njegove i žrtve njegove paljenice koje prinošaše u domu Gospodnjem, ona doðe izvan sebe; **6** Pa reèe caru: istina je što sam èula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj. **7** Ali ne htjek vjerovati što se govoraše dokle ne dođem i vidim svojim oèima; a gle, ni pola mi nije kazano; tvoja mudrost i dobrota nadvišuje glas koji sam slušala. **8** Blago ljudima tvojim, blago slugama tvojim, koji jednako stope pred tobom i slušaju mudrost tvoju. **9** Da je blagosloven Gospod Bog tvoj kojemu si omilio, te te posadi na prijesto Izrailjev; jer Gospod ljudi Izraelja uvijek, i postavi te carem da sudiš i dijeliš pravicu. **10** Potom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja: nigda više ne dođe toliko takih mirisa koliko dade carica Savska caru Solomunu. **11** I laðe Hiramove, koje donošahu zlato iz Ofira, donesoše iz Ofira vrlo mnogo drveta almužima i dragoga kamenja. **12** I naèini car od toga drveta almužima zagrdu u domu Gospodnjem i u domu carskom, i harfe i psaltire za pjevâe; nigrđe se više nije dovezlo takoga drveta almužima niti se vidjelo da današnjega dana. **13** A car Solomun dade carici Savskoj što god zaželje i zaiska osim onoga što joj dade sam po moguæstvu cara Solomuna. Potom ona otide i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim. **14** A zlata što dohoðaše Solomunu svake godine, bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata, **15** Osim onoga što dohoðaše od trgovaca i onijeh koji prodavahu mirise i od svijeh careva Arapskih i upravitelja zemaljskih. **16** I car Solomun naèini dvjesta štitova od kovanoga zlata, šest stotina sikala zlata dajuæi na jedan štit; **17** I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, po tri mine zlata dajuæi na svaki štit; i ostavi ih car u domu od šume Livanske. **18** I naèini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga èistijem zlatom. **19** Šest basamaka bješe u prijestola, i vrh okrugao bješe ozad na prijestolu, i ruèice bjehu s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj tijeh ruèica. **20** I dvanaest lavova stajahu na šest basamaka otud i odovud. Ne bi taki naèinjen ni u kojem carstvu. **21** I svi sudovi iz kojih pijaše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume Livanske bijahu od èistoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova. **22** Jer car imaše laðe Tarsiske na moru s laðama Hiramovijem: jedanput u tri godine vraæahu se laðe Tarsiske donoseæi zlato i srebro, slonove kosti, majmune i paune. **23** Tako car Solomun bijaše veæi od svijeh careva zemaljskih bogatstvom i mudrošæu. **24** I iz cijele zemlje tražahu da vide Solomuna, da èuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospod u srce. **25** I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise i

konje i mazge, svake godine. **26** Tako nakupi Solomun kola i konjika, i imâše tisuæu i èetiri stotine kola i dvanaest tisuæa konjika, koje razredi po gradovima, gdje mu bijahu kola, i kod sebe u Jerusalimu. **27** I uèini car, te u Jerusalimu bijaše srebra kao kamenja, i kedrovijih drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo. **28** I dovoðahu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimaju trgovinu razlièan za cijenu. **29** I dolažahu kola iz Misira po šest stotina sikala srebra, a konj po sto i pedeset. I tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski dobijaju konje preko njih.

11 Ali car Solomun ljubljaše mnoge žene tuðinkne osim kæeri Faraonove, Moavke, Amonke, Edomke, Sidonke i Hetejke, **2** Od onih naroda za koje bješe rekao Gospod sinovima Izrailjevijem: ne idite k njima i oni da ne dolaze k vama, jer æe zanijeti srce vaše za svojim bogovima. Za njih prionu Solomun ljubeæi ih. **3** Te imâše žena carica sedam stotina, i tri stotine inoèa; i žene njegove zanesoše srce njegovo. **4** I kad ostarje Solomun, žene zanesoše srce njegovo za tuðim bogovima; i srce njegovo ne bi cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao što je bilo srce Davida oca njegova. **5** I Solomun hoðaše za Astarotom, boginjom Sidonskom, i za Melhomom, gadom Amonskim. **6** I èinjasa Solomun što bješe zlo pred Gospodom, i ne hoðaše sasvijem za Gospodom kao David otac njegov. **7** Tada sagradi Solomun visinu Hemosu, gadu Moavskom, na gori prema Jerusalimu, i Molohu gadu Amonskom. **8** Tako uèini svijem ženama tuðinkama, te kaðahu i prinošahu žrtve svojim bogovima. **9** A Gospod se razgnjevi na Solomuna što se odvratni srce njegovo od Gospoda Boga Izrailjeva, koji mu se bješe javio dva puta. **10** I bješe mu zapovjedio da ne ide za drugim bogovima, a on ne održa što mu Gospod zapovjedi. **11** I reèe Gospod Solomunu: što se to naðe na tebi, i nijesi držao zavjeta mojega ni uredaba mojih, koje sam ti zapovjedio, zato æu ga otregnuti od tebe carstvo i daæeu ga sluzi tvojemu. **12** Ali za tvojega vijeka neæu to uèiniti radi Davida oca tvojega; nego æu ga otregnuti iz ruku sina tvojega. **13** Ali neæu otregnuti svega carstva; jedno æu pleme dati sinu tvojemu radi Davida sluge svojega i radi Jerusalima, koji izabrah. **14** I podiže Gospod protivnika Solomunu, Adada Idumejca, koji bijaše od carskoga roda u Idumeji. **15** Jer kad David bijaše u Idumeji i Joav vojvoda doðe da pokopa pobijene, pobi sve muškinje u Idumeji. **16** Jer Joav osta ondje šest mjeseca sa svijem Izrailjem dokle ne pobi sve muškinje u Idumeji. **17** Tada uteèe Adad s nekoliko Idumejaca sluga oca svojega, i otide u Misir; a Adad bješe tada dijete. **18** I otisavši iz Madijama doðoše u Faran; i uzevši sa sobom ljudi iz Farana doðoše u Misir k Faraonu caru Misirskom, koji mu dade kuæu i odredi mu hranu, a dade mu i zemlje. **19** I Adad naðe veliku milost u Faraona, te ga oženi sestrom žene svoje, sestrom carice Tahpenese. **20** I sestra Tahpenesina rodi mu sina Genuvata, kojega otrnali Tahpenesa u dvoru Faraonovu, i bješe Genuvata u dvoru Faraonovu među sinovima Faraonovijem. **21** A kad Adad èu u Misiru da je David poèinuo kod otaca svojih i da je umro Joav vojvoda, reèe Adad Faraonu: pusti me da idem u svoju zemlju. **22** A Faraon mu reèe: a šta ti je malo kod mene, te hoæeš da ideš u svoju zemlju? A on reèe: ništa; ali me pusti. **23** Podiže mu Bog još jednoga protivnika, Rezona sina Elijadina, koji bješe pobjegao od gospodara svojega Adadezera cara

Sovskoga. **24** I skupiv k sebi ljudi posta starješina od èete kad ih David ubijaše; potom otisavši u Damask ostaše onđe i oblaðaše Damaskom. **25** I bješe protivnik Izrailjev svega vijeka Solomunova, i to osim za koje èinjasa Adad; i mržaše na Izrailja carujuæi u Siriji. **26** I Jerovoam sin Navatov Efraæanin iz Saride, èija mati bješe po imenu Seruja žena udovica, sluga Solomunov, podiže se na cara. **27** A ovo bi uzrok zašto se podiže na cara: Solomun graðaše Milon i zaziðivaše prolom grada Davida oca svojega; **28** A Jerovoam bijaše krjepak i hrabar; zato videæi Solomun mlaðaše da nastaje za poslom postavi ga nad svijem dancima doma Josifova. **29** Pa u to vrijeme kad Jerovoam otide iz Jerusalima, naðe ga na putu Ahija Silomljanin prorok imajuæi na sebi novu haljinu, i bijahu njih dvojica sami u polju. **30** I Ahija uze novu haljinu koja bješe na njemu, i razdrije je na dvanaest komada. **31** I reèe Jerovoam: uzmi deset komada; jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: evo istrgnuæeu carstvo iz ruke Solomunove, i daæeu tebi deset plemena. **32** Samo æe jedno pleme ostati njemu radi sluge mojega Davida i radi grada Jerusalima, koji izabrah između svih plemena Izrailjevih. **33** Jer ostavio mene i poklonio se Astaroti boginji Sidonskoj i Hemosu bogu Moavskom i Melhomu bogu sinova Amonovijeh, i ne hodiše putovima mojim èineæi što je pravo preda mnom, uredbe moje i zakone moje, kao David otac njegov. **34** Ali neæu uzeti carstva iz ruku njegovih, nego æu ga ostaviti neka vlada dokle je god živ Davida radi sluge svojega, kojega izabrah, koji je držao zapovijesti moje i uredbe moje. **35** Nego æu uzeti carstvo iz ruku sina njegova, i daæeu tebi od njega deset plemena. **36** A sinu æu njegovu dati jedno pleme da bude vidjelo Davidu sluzi mojemu vazda preda mnom u gradu Jerusalimu, koji izabrah da u njemu namjestim ime svoje. **37** Tebe æu dakle uzeti da caruješ nad svijem što ti duša želi, i biæeš car nad Izrailjem. **38** I ako uzaslušaš sve što ti zapovjedim, i uzideš mojim putovima i ušenjuš što je pravo preda mnom, držeæi uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je èinio David sluga moj, biæu s tobom i sazidaæu ti tvrd dom, kao što sam sazidao Davidu, i daæeu ti Izrailja. **39** I muæiæu sjeme Davidovo za to, ali ne svagda. **40** Zato tražaše Solomun da ubije Jerovoama; ali se Jerovoam podiže i pobježe u Misir k Sisaku caru Misirskom, i bi u Misiru dok ne umrije Solomun. **41** A ostala djela Solomunova i što je god èinio, i mudrost njegovaa, nije li to zapisano u knjizi djela Solomunovijeh? **42** A carova Solomun u Jerusalimu nad svijem Izrailjem èetrdeset godina. **43** I poèinu Solomun kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davida oca svojega; a Rovoam sin njegov zacari se na njegovu mjesto.

12 Tada otide Rovoam u Sihem: jer se onđe skupi sav Izrailjev da ga zacare. **2** A Jerovoam sin Navatov, koji još bijaše u Misiru pobjegavši onamo od cara Solomuna, kad èu, on još osta u Misiru. **3** Ali poslaše i dozvâše ga. Tako Jerovoam i sav zbor Izrailjev doðoše i rekoše Rovoamu govoræi: **4** Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram; nego ti sada olakšaj ljudu službu oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pak æemo ti služiti. **5** A on im reèe: idite, pa do tri dana dođite opet k meni. I narod otide. **6** Tada car Rovoam uèini vijeæe sa starcima koji stajaše pred Solomunom ocem njegovijem dok bijaše živ, i reèe: kako svjetujete da odgovorim narodu? **7** A oni mu odgovorile: ako danas ugodis narodu i poslušaš ih i odgovorish im lijepijem rijeèima, oni æe ti biti sluge svagda. **8** Ali on ostavi

svjet što ga svjetovaše starci, i uèini vijeæe s mlaðiæima, koji odrastoše s njim i koji stajahu pred njim. 9 I reèe im: šta vi svjetujete da odgovorimo narodu, koji mi rekoše govoreæi: olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac? 10 Tada mu odgovoriše mlaðiæi koji odrastoše s njim, i rekoše: ovako kaži narodu što ti reèe: tvoj je otac metnuo na nas težak jaram, nego nam ti olakšaj; ovako im reci: moj je mali prst deblij od bedara oca mojega. 11 Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja æeu još dometnuti na vaš jaram; otac vas je moj šibao bièevima, a ja æeu vas šibati bodljivjem bièevima. 12 A treæi dan doðe Jerovoam i sav narod k Rovoamu, kako im bješe kazao car rekvâši: dođite opet k meni do tri dana. 13 I car odgovori oštrotu narodu ostavivši svjet što ga svjetovaše starci; 14 I reèe im kako ga svjetovaše mlaðiæi govoreæi: moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja æeu još dometnuti na jaram vaš; otac vas je moj šibao bièevima, a ja æeu vas šibati bodljivjem bièevima. 15 I car ogluši se naroda, jer Gospod bješe tako uredio da bi potvrdio rijeè svoju što je rekao preko Ahije Silomiljanina Jerovoamu sinu Navatovu. 16 A kad vidje sav Izrailj gdje ih se car ogluši, odgovori narod caru govoreæi: kakav dio mi imamo s Davidom? nemamo našljedstva sa sinom Jesejevijem. U šatore svoje, Izrailju! a ti Davide, sad gledaj svoju kuæu. Tako otide Izrailj u šatore svoje. 17 Samo nad sinovima Izrailjevijem, koji življahu po gradovima Judinijem, zacari se Rovoam. 18 I car Rovoam posla Adorama koji bijaše nad dankom; ali ga sav Izrailj zasu kamenjem, te pogibe; a car Rovoam brže sjede na kola, te pobježe u Jerusalim. 19 Tako otpade Izrailj od doma Davidova do današnjega dana. 20 I kad èu sav Izrailj da se vratio Jerovoam, poslavši dozvaše ga na skupštinu, i postaviše ga carem nad svijem Izrailjem. Ne prista za domom Davidovijem nijedno pleme osim samoga plemena Judina. 21 A Rovoam došav u Jerusalim sazva sav dom Judin i pleme Venijaminovo, sto i osamdeset tisuæa odabranijeh vojnika, da zavojšte na dom Izrailjev da povrate carstvo Rovoamu sinu Solomunovu. 22 Ali doðe rijeè Božja Semeju, èovjeku Božijemu, govoreæi: 23 Kaži Rovoamu sinu Solomunovu caru Judinu i svemu domu Judinu i Venijaminovu i ostalome narodu, i reci: 24 Ovako veli Gospod: ne idite, i ne bijte se s braæom svojom, sinovima Izrailjevijem; vratite se svak svojoj kuæi, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušaše rijeè Gospodnju i vrativši se otidoše kako Gospod reèe. 25 Potom sazida Jerovoam Sihem u gori Jefremovoj i naseli se u njemu; a poslije otide odande i sazida Fanuil. 26 I reèe Jerovoam u srcu svom: može se carstvo povratiti domu Davidovu. 27 Ako ovaj narod stane iæi u Jerusalim da prinosi žrtve u domu Gospodnjem, srce æe se narodu obratiti ka gospodaru njegovu Rovoamu caru Judinu, te æe me ubiti, i povratiaæe se k Rovoamu caru Judinu. 28 Zato car smisli, te naèini dva teleta od zlata, pa reèe narodu: ne treba više da idete u Jerusalim; evo bogova tvojih, Izrailju, koji su te izveli iz zemlje Misirske. 29 I namjesti jedno u Vetiilju a drugo namjesti u Danu. 30 I to bi na grijeh, jer narod iðaše k jednome do Dana. 31 I naèini kuæu na visini, i postavi sveštenike od prostoga naroda koji ne bijahu od sinova Levijevih. 32 I uèini Jerovoam praznik osmoga mjeseca petnaestoga dana, kao što je praznik u zemlji Judinoj, i prinese žrtve na oltaru; tako uèini i u Vetiilju prinoseæi žrtve teocima koje naèini; i postavi u Vetiilju sveštenike visinama koje naèini. 33 I petnaestoga dana osmoga mjeseca, koji bješe smislio u srcu svom, prinošaše žrtve na

oltaru koji naèini u Vetiilju, i praznovaše praznik sa sinovima Izrailjevijem, i pristupi k oltaru da kadi.

13 A gle, èovjek Božji dođe iz zemlje Judine s rijeèju Gospodnjom u Vetiilj, kad Jerovoam stajaše kod oltara da kadi. 2 I povika put oltara rijeèju Gospodnjom govoreæi: oltare! oltare! Ovako veli Gospod: evo, rodiæe se sin domu Davidovu po imenu Josija, koji æe na tebi klati sveštenike visina, koji kade na tebi, i ljudske æe kosti spaliti na tebi. 3 I uèini znak istoga dana govoreæi: ovo je znak da je Gospod to rekao: eto, oltar æe se raspasti, i prosuæe se pepeo što je na njemu. 4 A kad car Jerovoam èu rijeèi èovjeku Božijegu koje vikaše oltaru Vetiiljskom, pruži ruku svoju s oltara govoreæi: držite ga! Ali usahnu mu ruka koju pruži na nj, i ne moguše je povratiti k sebi. 5 A oltar se raspade, i prosu se pepeo s oltara po znaku koji uèini èovjek Božji rijeèju Gospodnjom. 6 Tada car reèe èovjeku Božijemu: pripadni ka Gospodu Bogu svojemu, i pomoli se za me da mi se povrati ruka. I èovjek se Božji pomoli Gospodu, i povrati se caru ruka i posta kao što je bila. 7 I reèe car èovjeku Božijemu: hodi sa mnom kuæi mojoj, i potkrijepi se, i daæu ti dar. 8 Ali èovjek Božji reèe caru: da mi daš po kuæe svoje, ne bih išao s tobom niti bih jeo hlijeba ni vode pio u ovom mjestu. 9 Jer mi je tako zapovjedio svojom rijeèju Gospod govoreæi: ne jedi hlijeba ni pij vode, niti se vraæaj istijem putem kojim otideš. 10 I otide drugim putem, a ne vrati se onijem kojim bješe došao u Vetiilj. 11 A u Vetiilju življaše jedan star prorok, kojemu dože sin njegov i pripovjedi sve što uèini prorok Božji onaj dan u Vetiilju, i rijeèi koje reèe caru; i pripovjediše sinovi togu proroku ocu svojemu. 12 A otac im reèe: kojim je putem otiašao? I pokazaše sinovi put kojim otide èovjek Božji koji bješe došao iz zemlje Judine. 13 A on reèe sinovima svojim: osamariće mi magarca. I osamariće mu magarca, te usjede na nj. 14 I poðe za èovjekom Božnjim, i naðe ga a on sjedi pod hrastom, pa mu reèe: jesli li ti èovjek Božji što doðe iz zemlje Judine? On mu odgovori: ja sam. 15 A on mu reèe: hodi sa mnom mojoj kuæi da jedeš hlijeba. 16 Ali on odgovori: ne mogu se vratiti s tobom ni iæi s tobom; niti æu jesti hlijeba ni piti vode s tobom u ovom mjestu. 17 Jer mi je reèeno rijeèju Gospodnjom: ne jedi hlijeba ni pij vode onđe, niti se vraæaj putem kojim otideš. 18 A on mu reèe: i ja sam prorok kao ti, i anðeo Gospodnji reèe mi rijeèju Gospodnjom govoreæi: vratи ga sa sobom u svoju kuæu neka jede hlijeba i pije vode. Ali mu slaga. 19 I vrati se s njim, te jede hlijeba u njegovoj kuæi i pi vode. 20 A kad sjedahu za stolom, doðe rijeè Gospodnja proroku koji ga bješe vratio; 21 I povika na èovjeku Božijegu koji bješe došao iz zemlje Judine, i reèe: ovako veli Gospod: što nijesi poslušao rijeèi Gospodnje, i nijesi držao zapovijesti koju ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj, 22 Nego si se vratio i jeo hlijeba i pio vode na mjestu za koje ti je rekao: ne jedi hlijeba ni pij vode; zato neæe twoje tijelo doæi u grob tvojih otaca. 23 I pošto se prorok kojega bješe vratio najede hlijeba i pošto se napi, osamari mu magarca. 24 A kad otide, udesi ga lav na putu i zakla ga. I tijelo njegovo ležaše na putu, i magarac stajaše kod njega: takoðer i lav stajaše kod tijela. 25 I gle, ljudi prolazeæi vidješe tijelo gdje leži na putu i lava gdje stoji kod tijela, i došavši javiše u gradu u kojem življaše stari prorok. 26 A kad to èu prorok koji ga bješe vratio s puta, reèe: ono je èovjek Božji, koji ne posluša rijeèi Gospodnje, zato ga dade Gospod lavu da ga rastrgne i usmrti po rijeèi Gospodnjoj koju mu reèe.

27 I reèe sinovima svojim govoreæi: osamarite mi magarca. I osamarise. 28 I otišav naðe tijelo gdje leži na putu, i magarca i lava gdje stoje kod tijela: lav ne bješe izjeo tijela ni magarca rastrgao. 29 Tada prorok podiže tijelo èovjeka Božjega, i metnuv ga na magarca odnese ga natrag, i doðe u grad stari prorok da ga ožali i pogrebe. 30 I metnu tijelo u svoj grob, i plakahu nad njim govoreæi: jaoh brate! 31 A pošto ga pogrebe, reèe sinovima svojim govoreæi: kad umrem, pogrebite me u grobu gdje je pogreben èovjek Božji, pokraj kostiju njegovijeh metnite kosti moje. 32 Jer æe se zacijelo zbiti što je oglasio po rijeèi Gospodnjoj za oltar Vetijski i za sve kuæe visina koje su po gradovima Samarijskim. 33 Pošto ovo bi, opet se Jerovoam ne vrati sa svojega zloga puta; nego opet naèini iz prostoga naroda sveštenike visinama; ko god hoæaše, tome on posveæivaše ruke i taj postajaše sveštenik visinama. 34 I to bi na grijeh domu Jerovoamovu da bi se istrijebio i da bi ga nestalo sa zemlje.

14 U to vrijeme razbolje se Avija sin Jerovoamov. 2 I Jerovoam reèe ženi svojoj: ustani i preobuci se da te ne poznadu da si žena Jerovoamova; pak idi u Silom. Eto, onđe je Ahija prorok, koji mi je kazao da æeu biti car nad ovijem narodom. 3 I ponesi deset hljebova i kolaèa i žban meda, pa otidi k njemu; on æe ti kazati šta æe biti od djeteta. 4 I uèini tako žena Jerovoamova, i ustavši otide u Silom i uðe u kuæu Ahijinu. Ahija pak ne mogaše vidjeti, jer mu oèi bijahu potamnjene od starosti. 5 Ali Gospod reèe Ahiji: eto ide žena Jerovoamova da te pita za sina svojega, jer je bolestan; ti joj kaži to i to; a ona kad doðe uèinjæe se da je druga. 6 I Ahija èuvši šuštanje nogu njezinijeh kad uðe na vrata, reèe: hodi, ženo Jerovoamova; što se èiniš da si druga? Ja sam poslan k tebi da ti zlo kažem. 7 Idi, reci Jerovoamu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: što sam te podigao između naroda i postavio te voðem narodu svojemu Izrailju, 8 I otrgav carstvo od doma Davidova dathod tebi, a ti ne bi kao sluga moj David, koji je držao zapovijesti moje i hodio za mnom svijem srcem svojim èineæi samo što je pravo preda mnom; 9 Nego si radio gore od svijeh koji biše prije tebe, i otišao si i naèinio sebi druge bogove i likove liveñe da bi me dražio, pa si me bacio za leða svoja; 10 Zato, evo, ja æeu pustiti zlo na dom Jerovoamov, i istrijebeæu Jerovoamu i ono što mokri uza zid, i uhvaæenoga i ostavljenoga u Izrailju, i dom æeu Jerovoamov omesti kao što se mete kao, da ga ne ostane ništa. 11 Ko Jerovoamov pogine u gradu, izjeæe ga psi, a ko pogine u polju, izjeæe ga ptice nebeske; jer Gospod reèe. 12 A ti ustani, idi kuæu svojoj; i kad stupiš nogama svojim u grad, odmah æe umrijeti dijete. 13 I sav æe Izrailj plakati za njim, i pogrepšæe ga; jer æe on sam od doma Jerovoamova doæi u grob, jer se na njemu samom u domu Jerovoamovu naðe nešto dobra pred Gospodom Bogom Izrailjevijem. 14 A Gospod æe podignuti sebi cara nad Izrailjem, koji æe istrijebiti dom Jerovoamov u onaj dan; da, šta? sad veæ. 15 I udariæe Gospod Izrailja da æe se zaljuljati kao što se ljujla trska u vodi, i išèupaæe Izrailja iz ove dobre zemlje, koju je dao ocima njihovijem, i razasuuæe ih daleko preko rijeke zato što naèinise sebi lugove gnjeveæi Gospoda. 16 I napustiæe Izrailja za grjehe Jerovoamove, kojima je griješio i na grijeh naveo Izrailja. 17 Tada usta žena Jerovoamova, i otide i doðe u Tersu; i kad stupi na prag kuæni umrije dijete. 18 I pogreboše ga, i sav Izrailj plaka za njim po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe preko

sluge svojega Ahije proroka. 19 A ostala djela Jerovoamova, kako je vojevao i kako je carovao, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailjevijeh. 20 A carova Jerovoam dvadeset i dvije godine; i poèinu kod otaca svojih, a Nadav sin njegov zacari se na njegovo mjesto. 21 A Rovoam sin Solomunov carovaše nad Judom; bješe Rovoam èetrdeset i jedna godina kad poèe carovati, i carova sedamnaest godina u Jerusalimu gradu, koji izabro Gospod između svijeh plemena Izrailjevijeh da onđe namjesti ime svoje. Materi njegovoj bješe ime Nama Amonka. 22 I Juda èinjæe što je zlo pred Gospodom; i grigesima svojim kojim griješahu dražiše ga veæema nego oci njihovi svijem što èiniše. 23 Jer i oni naèinise sebi visine i stupove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenim drvetom. 24 A bijaše i adžuvana u zemlji, i èinjahu sve gadove naroda koje bješe istjerao Gospod ispred sinova Izrailjevijeh. 25 A pete godine carovanja Rovoamova doðe Sisak car Misirski na Jerusalim. 26 I uze blago iz doma Gospodnjega i blago iz doma careva, sve to uze; i uze sve šitove zlatne koje naèini Solomun. 27 I na njihovo mjesto naèini car Rovoam šitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima, koji èuvahu vrata doma careva. 28 I kad car iðaše u dom Gospodnj, nošahu ih stražari, a poslije ih opet ostavljaju u riznicu svoju. 29 A ostala djela Rovoamova, i sve što je èinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? 30 A bijaše rat između Rovoama i Jerovoama jednako. 31 I poèinu Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A ime materi njegovoj bješe Nama Amonka. A na mjesto njegovo zacari se Avijam sin njegov.

15 A osamnaeste godine carovanja Jerovoama sina Navatova zacari se Avijam nad Judom. 2 I carova tri godine u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha kæi Avesalomova. 3 On hoðaše u svijem grigesima oca svojega, koje je èinio pred njim, i ne bješe srce njegovovo cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao srce Davida oca njegova. 4 Ali radi Davida dade mu Gospod Bog njegov vidjelo u Jerusalimu podigav sina njegova nakon njega i utvrdiv Jerusalim; 5 Jer je David èinio što je pravo pred Gospodom niti je otstupao od èega što mu je zapovjedio svega vijeka svojega osim stvari s Urijom Hetejinom. 6 A rat bješe između Rovoama i Jerovoama do njegova vijeka. 7 A ostala djela Avijamova i sve što je èinio nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? A bijaše rat između Avijama i Jerovoama. 8 I Avijam poèinu kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu, a na njegovo mjesto zacari se Asa sin njegov. 9 Godine dvadesete carovanja Jerovoamova nad Izrailjem zacari se Asa nad Judom. 10 Èetrdeset i jednu godinu carova u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha kæi Avesalomova. 11 I tvorâše Asa što je pravo pred Gospodom kao David otac mu. 12 Jer istrijebi adžuvane iz zemlje i ukide sve gadne bogove koje bjehu naèinili oci njegovi. 13 I mater svoju Mahu svrže s vlasti, jer ona naèini idola u lugu; i Asa izlomi idola i sažeže na potoku Kedronu. 14 Ali visine ne biše oborene; ali srce Asino bješe cijelo prema Gospodu svega vijeka njegova. 15 I unese u dom Gospodnji što bješe posvetio otac njegov i što on posveti, srebro i zlato i sudove. 16 I bješe rat između Asa i Vase cara Izrailjeva svega vijeka njihova. 17 Jer Vasa car Izrailjev izide na Judu i stade zidati Ramu da ne da nikome otiaèi k Asiju caru Judinu ni od njega doæi. 18 Ali Asa uzev sve srebro i zlato što bješe ostalo u riznicu Gospodnjoj i u riznicu doma

careva dade ga slugama svojim, i posla ih car Asa Ven-Adadu sinu Tavrimona sina Esionova, caru Sirskom, koji stanovaše u Damasku, i poruči: **19** Vjera je između mene i tebe, između oca tvojega i oca mojega; evo šaljem ti dar, srebro i zlato; hajde, pokvari vjeru koju imas s Vasom carem Izrailjevim, eda bi otisao od mene. **20** I posluša Ven-Adad cara Asu, i posla vojvode svoje na gradove Izrailjeve i pokori Ijon i Dan i Avel-Vetmahu i sav Hinerot i svu zemlju Neftalimovu. **21** A kad Vasa to èeu, presta zidati Ramu, i vrati se u Tersu. **22** Tada car Asa sazva sav narod Judin, nikoga ne izuzimajuæi; te odnesoše kamenje iz Rame i drva, èim zidaše Vasa, i od njega sazida car Asa Gevu Venijaminovu i Mispu. **23** A ostala sva djela Asina i sva junaštva njegova, i što je god èinio i koje je gradove sagradio, nije li sve zapisano u dnevniku careva Judinjeh? Ali u starosti svojoj bolovaše od nogu. **24** I Asa poèinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega. A na njegovo mjesto zacari se Josafat sin njegov. **25** A Nadav sin Jerovoamov poèe carovati nad Izrailjem druge godine carovanja Asina nad Judom; i carova nad Izrailjem dvije godine. **26** I èinjase što je zlo pred Gospodom hodeæi putem oca svojega i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh Izrailja. **27** I diže bunu na nj Vasa sin Ahijin od doma Isaharova, i ubi ga Vasa kod Givetona, koji bijaše Filistejski, kad Nadav i sav Izrailj bjeju opkolili Giveton. **28** I tako ga ubi Vasa treæe godine carovanja Asina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto. **29** A kad se zacari, pobi sav dom Jerovoamov, i ne ostavi nijedne duše od roda Jerovoamova dokle sve ne istrijebi po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe preko sluge svojega Ahije Silomiljanina, **30** Za grijehe Jerovoamove, kojima je griješio i kojima je na grijeh naveo Izrailja, i za draženje kojim je dražio Gospoda Boga Izrailjeva. **31** A ostala djela Nadavova i sve što je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **32** I bješe rat između Ase i Vase cara Izrailjeva svega vijeka njihova. **33** Treæe godine carovanja Asina nad Judom zacari se Vasa sin Ahijin nad svijem Izrailjem u Tersi, i carova dvadeset i èetiri godine. **34** I èinjase što je zlo pred Gospodom hodeæi putem Jerovoamovijem i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh Izrailja.

16 I doðe rijeè Gospodnja Juju sinu Ananijevu za Vasu govoreæi: **2** Što te podigoh iz praha i postavih vođem narodu svojemu Izrailju, a ti ideš putem Jerovoamovijem i navodiš na grijeh narod moj Izrailja da me gnjevi grijesima svojim, **3** Evo, ja æeu zatrati natraæje Vasino i natraæje doma njegova, i uèiniæeu s domom tvojim kao s domom Jerovoama sina Navatova. **4** Ko Vasin pogine u gradu, izjeæee ga psi, a ko pogine u polju, izjeæee ga ptice nebeske. **5** A ostala djela Vasina i što je èinio, i junaštvo njegovo, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **6** I poèinu Vasa kod otaca svojih, i bi pogreben u Tersi; a na njegovo mjesto zacari se Ila sin njegov. **7** I tako preko proroka Juja sina Ananijeva doðe rijeè Gospodnja protiv Vase i doma njegova za sve zlo što uèini pred Gospodom gnjeveæi ga djelima svojih ruku, te bi kao dom Jerovoamov, i zato što ga pobi. **8** Dvadeset šeste godine carovanja Asina nad Judom zacari se Ila sin Vasin nad Izrailjem, i carova dvije godine u Tersi. **9** A sluga njegov Zimrije, starješina nad polovinom kola, diže bunu na Ilu, kad pijaše u Tersi i opi se u kuæi Arse, koji upravljaše domom njegovijem u Tersi. **10** I doðe Zimrije i ubi ga i pogubi ga dvadeset osme godine carovanja Asina

nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto. **11** A èim se zacari i sjede na prijesto svoj, pobi sav dom Vasin, ne ostavi mu ni što uza zid mokri, i rodbinu njegovu i prijatelje njegove. **12** Tako Zimrije zatr sav dom Vasin po rijeèi Gospodnjoj koju reèe za Vasu preko Juja proroka, **13** Za sve grijehe Vasine i za grijehe Ile sina njegova, kojima griješiše i kojima na grijeh navodiše Izrailja gnjeveæi Gospoda Boga Izrailjeva taštinama svojim. **14** A ostala djela Ilini i sve što je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **15** Godine dvadeset sedme carovanja Asina nad Judom zacari se Zimrije, i carova sedam dana u Tersi; a narod tada stajaše u okolu kod Givetona, koji bješe Filistejski. **16** I narod što bješe u okolu kad èu da je Zimrije digao bunu i cara ubio, isti dan sav Izrailj u okolu postavi carem nad Izrailjem Amrija vojvodu. **17** I Amrije i sav Izrailj s njim otidoše od Givetona i opkolile Tersu. **18** A Zimrije kad vidje gdje osvojije grad, otide u dvor carski, i zapali nad sobom dvor carski, te pogibe, **19** Za grijehe svoje kojima je griješio èineæi što je zlo pred Gospodom, hodeæi putem Jerovoamovijem i u grijehu njegovu, kojim je griješio navodeæi na grijeh Izrailja. **20** A ostala djela Zimrijeva i buna koju podiže, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **21** Tada se razdijeli narod Izrailjev na dvoje: polovina naroda prista za Tivnijom sinom Ginatovijem da ga uèini carem, a druga polovina prista za Amrijem. **22** Ali narod koji prista za Amrijem bi jaèi od naroda koji prista za Tivnijom sinom Ginatovijem. I umrje Tivnija, a carova Amrije. **23** Trideset prve godine carovanja Asina nad Judom poèe carovati Amrije nad Izrailjem, i carova dvanaest godina; u Tersi carova šest godina. **24** I kupi goru Samarijsku od Semera za dva talanta srebra, i sagradi grad na gori, i nazva grad koji sagradi Samarija po imenu Semera gospodara od gore. **25** A Amrije èinjase što je zlo pred Gospodom, i gore èinjase od svijeh koji bijahu prije njega. **26** Jer hoðaše svijem putovima Jerovoama sina Navatova i u grijehu njegovu, kojim je naveo na grijeh Izrailja gnjeveæi Gospoda Boga Izrailjeva taštinama svojim. **27** A ostala djela Amrijeva i sve što je èinio, i junaštva koja je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **28** I poèinu Amrije kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji; a na njegovo se mjesto zacari Ahav sin njegov. **29** I Ahav sin Amrijev poèe carovati nad Izrailjem trideset osme godine carovanja Asina nad Judom, i carova Ahav sin Amrijev nad Izrailjem u Samariji dvadeset i dvije godine. **30** I èinjase Ahav sin Amrijev što je zlo pred Gospodom, više od svijeh koji bijahu prije njega. **31** I malo mu bijaše što hoðaše u grijesima Jerovoama sina Navatova, nego se još ozeni Jezaveljom kæjerju Etvala cara Sidonskoga, i otide, te služaše Valu i klanjaše mu se. **32** I naèini oltar Valu u domu Valovu koji sazida u Samariji. **33** I naèini Ahav gaj, i uèini Ahav više od svijeh careva Izrailjevih koji biše prije njega, da bi razgrnjevo Gospoda Boga Izrailjeva. **34** Za njegova vremena Hil Vetiljanin sazida Jerihon. Na Avironu prvencu svojem osnova ga, a na Seguvu mjezincu svojem metnu mu vrata po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe preko Isusa sina Navina.

17 Tada reèe Ahavu Iliju Tesviæanin, jedan od naseljenika Galadskih: tako da je živ Gospod Bog Izrailjev, pred kojim stojim, ovijeh godina neæee biti rose ni dažda dokle ja ne reèem. **2** Potom doðe njemu rijeè Gospodnja govoreæi: **3** Idi odavde, i obrati se na istok, i sakrij se kod potoka Horata prema Jordanu. **4** I iz onoga potoka pij, a gavranima sam zapovjedio da te hrane

ondje. 5 I on otide i uèini po rijeèi Gospodnjoj, i otisav stani se kod potoka Horata, koji je prema Jordanu. 6 I ondje mu gavrani donošaù hljeba i mesa jutrom i veèerom, a iz potoka pijaše. 7 Ali poslije godinu dana presahnu potok, jer ne bješe dažda u zemlji. 8 Tada dođe njemu rijeè Gospodnja govoreæi: 9 Ustani, idi u Sareptu Sidonsku, i sjedi ondje; evo zapovijed sam ondje ženi udovici da te hrani. 10 I ustavši otide u Sareptu; i kad dođe na vrata gradska, gle, žena udovica kupljaše ondje drva; i on je dozva i reèe joj: donesi mi malo vode u sudu da se napijem. 11 I ona poðe da donese; a on je viknu i reèe: donesi mi i hljeba malo. 12 A ona reèe: tako da je živ Gospod Bog tvoj, nemam peèena hljeba do grst brašna u zdjeli i malo ulja u krèagu; i eto kupim drvaca da otidem i zgotovim sebi i sinu svojemu, da pojedemo, pa onda da umremo. 13 A Iliju joj reèe: ne boj se, idi, zgotovi kako si rekla; ali umijesi prvo meni jedan kolaèeæ od toga, i donesi mi, pa poslije gotovi sebi i sinu svojemu. 14 Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: brašno se iz zdjele neæe potrošiti niti æe ulja u krèagu nestati dokle ne pusti Gospod dažda na zemlju. 15 I ona otide i uèini kako reèe Iliju; i jede i ona i on i dom njezin godinu dana; 16 Brašno se iz zdjele ne potroši niti ulja u krèagu nesto po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe preko Iliju. 17 A poslije toga razbolje se sin ženi domæeici, i bolest njegova bi vrlo teška, tako da izdahnu. 18 I ona reèe Iliju: šta je tebi do mene, èovjeèe Božji? Jesi li došao k meni da spomeneš bezakonje moje i da mi umoriš sina? 19 A on joj reèe: daj mi sina svojega. I uzev ga iz naruèja njezina odnese ga u gornju klijet, gdje on sjeðaše, i položi ga na postelju svoju. 20 Tada zavapi ka Gospodu i reèe: Gospode Bože moj, zar si i ovu udovicu kod koje sam gost tako ucvijelio umorivši joj sina? 21 I pruživ se nad djetetom tri puta zavapi ka Gospodu govoreæi: Gospode Bože moj, neka se povrati u dijete duša njegova. 22 I Gospod usliši glas Ilijin, te se povrati u dijete duša njegova, i oživje. 23 A Iliju uzev dijete snese ga iz gornje klijeti u kuæu, i dade ga materi njegovoj, i reèe Iliju: vidi, živ je tvoj sin. 24 A žena reèe Iliju: sada znam da si èovjek Božji i da je rijeè Gospodnja u tvojim ustima istina.

18 Poslije mnogo vremena, treæe godine, dođe rijeè Gospodnja Iliju govoreæi: idi, pokaži se Ahavu, i pustiæu dažd na zemlju. 2 I otide Iliju da se pokaže Ahavu, a bijaše velika glad u Samariji. 3 I Ahav dozva Avdiju, koji bijaše upravitelj dvora njegova; a Avdija se bojaše Gospoda veoma. 4 Jer kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje, uze Avdiju sto proroka, i sakri ih, po pedeset u jednu peæinu, i hrani ih hljebom i vodom, 5 I reèe Ahav Avdiju: poði po zemlji na izvore i na potoke, eda bismo našli trave da saèuvamo u životu konje i mazge, da nam ne izgine stoka. 6 I podijeliše meðu se zemlju kuda æe iæi; Ahav otide jednjem putem sam, a Avdija otide drugim putem sam. 7 A kad Avdija bijaše na putu, gle, srete ga Iliju; i on ga pozna, i pade nièice, i reèe: jesli ti, gospodaru moj Iliju? 8 A on mu reèe: ja sam; idi, kaži gospodaru svojemu: evo Iliju. 9 A on reèe: šta sam zgriješio, da slugu svojega predaš u ruke Ahavu da me pogubi? 10 Tako da je živ Gospod Bog tvoj, nema naroda ni carstva kuda nije slao gospodar moj da te traže: i rekoše: nema ga. A on zakle carstva i narode da te ne mogu da naðu. 11 A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Iliju. 12 A kad ja otidem od tebe, duh æe te Gospodnji odnijeti, a ja neæu znati kuda; pa da otidem i prokažem Ahavu, a on

da te ne naðe, ubiæe me; a sluga se tvoj boji Gospoda od mladosti svoje. 13 Nije li kazano gospodaru mojemu šta sam uèinio kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje? kako sakrih stotinu proroka Gospodnjih, po pedeset u jednu peæinu, i hranih ih hljebom i vodom. 14 A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Iliju. Ubiæe me. 15 A Iliju reèe: tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, danas æeu mu se pokazati. 16 Tada otide Avdija pred Ahava, i kaza mu; i Ahav otide pred Iliju. 17 A kad vidje Ahav Iliju, reèe mu Ahav: jesli ti onaj što nesreæu donosiš na Izrailja? 18 A on reèe: ne donosim ja nesreæe na Izrailja, nego ti i dom oca tvojega ostavivši zapovijesti Gospodnje i pristavši za Valima. 19 Nego sada pošli i saberi k meni svega Izraelja na goru Karmilsku, i èetiri stotine i pedeset proroka Valovijeh i èetiri stotine proroka iz luga, koji jedu za stolom Jezaveljinim. 20 I posla Ahav k svijem sinovima Izraeljevijem, i sabra one proroke na goru Karmilsku. 21 Tada pristupi Iliju ka svemu narodu i reèe: dokle æete hramati na obje strane? Ako je Gospod Bog, idite za njim; ako li je Val, idite za njim. Ali narod ne odgovori mu ni rijeèi. 22 A Iliju reèe narodu: ja sam sam ostao prorok Gospodnji; a proroka Valovijeh ima èetiri stotine i pedeset. 23 Dajte nam dva junca, i neka oni izberu sebi jednoga, i neka ga isijeku na komade i metnu na drva, ali ognja da ne podmeæu; a ja æeu prigotoviti drugoga junca, i metnuæu ga na drva, ali ognja neæu podmetati. 24 Tada prizovite ime svojih bogova, a ja æeu prizvati ime Gospodnje, pa koji se Bog odzove ognjem onaj neka je Bog. I sav narod odgovori i reèe: dobro reèe. 25 Potom reèe Iliju prorocima Valovijem: izaberite sebi jednoga junca i prigotovite ga prvo, jer je vas više; i prizovite ime bogova svojih, ali ognja ne podmeæite. 26 I uzeše junca, kojega im dade, i prigotoviše, i stadoše prizivati ime Valovo od jutra do podne govoreæi: Vale, usliši nas! Ali ni kaka glasa ni koga da odgovori. I skakahu oko oltara, koji naèiniše. 27 A kad bi u podne, stade im se rugati Iliju govoreæi: vièite veæema; jer je on bog! valjada se nešto zamislio, ili je u poslu, ili na putu, ili može biti spava, da se probudi. 28 A oni stadoše vikati iza glasa, i parati se nožima i šilima po svom obièaju, dokle ih krv ne obli. 29 A kad proðe podne, stadoše prorokovati dokle dođe vrijeme da se prinese dar; ali ni kaka glasa ni koga da odgovori, ni koga da èuje. 30 Tada reèe Iliju svemu narodu: pristupite k meni. I pristupi k njemu sav narod. Tada on opravi oltar Gospodnji koji bješe razvaljen. 31 I uze Iliju dvanaest kamena prema broju plemena sinova Jakova, kojemu doðe rijeè Gospodnja govoreæi: Izrailj æe ti biti ime. 32 I naèini od toga kamenja oltar u ime Gospodnje, i oko oltara iskopa opkop širok da bi se mogle posijati dvije mjere žita. 33 I namjesti drva, i junca isjeèena na komade metnu na drva. 34 I reèe: napuni èetiri vijedra vode, i izlijte na žrtvu i na drva. Pa opet reèe: uèinite još jednom. I uèiniše još jednom. Pa opet reèe: uèinite i treæom. I uèiniše treæom, 35 Te voda poteèe oko oltara, i napuni se opkop vode. 36 A kad bi vrijeme da se prinese žrtva, pristupi Iliju prorok i reèe: Gospode Bože Avramov, Isakov i Izrailjev, neka danas poznadu da si ti Bog u Izraelju i ja da sam tvoj sluga, i da sam po tvojoj rijeèi uèinio sve ovo. 37 Usliši me, Gospode, usliši me, da bi poznao ovaj narod da si ti Gospode Bog, kad opet obratiš srca njihova. 38 Tada pade oganj Gospodnji i spali žrtvu paljenicu i drva i kamen i prah, i vodu u opkopu popi. 39 A narod kad to vidje sav popada nièice, i rekoše: Gospod je Bog, Gospod je Bog. 40 Tada im reèe Iliju:

pohvatajte te proroke Valove da nijedan ne uteće. I pohvataše ih, i Ilija ih odvede na potok Kison, i pokla ih onđe. **41** I reče Ilija Ahavu: idi, jedi i pij, jer uži veliki dažd. **42** I otide Ahav da jede i pijе; a Ilija se pope na vrh Karmila, i saže se k zemlji i metnu lice svoje među koljenima svoja. **43** A momku svojemu reče: idi, pogledaj put mora. A on otišav pogleda, pa reče: nema ništa. I reče mu: idi opet sedam puta. **44** A kad bi sedmi put, reče: eno, mali oblak kao dlan èovježi dize se od mora. Tada reče: idi, reci Ahavu: preži i idi, da te ne uhvati dažd. **45** Utom se zamraèi nebo od oblaka i vjetra, i udari velik dažd. A Ahav sjedavši na kola otide u Jezrael. **46** A ruka Gospodnja dođe nad Ilijom, i on opasavši se otrěa pred Ahavom dokle dođe u Jezrael.

19 A Ahav pripovjedi Jezavelji sve što je uèinio Iliju i kako je sve proroke isjekao maèem. **2** Tada Jezavelja posla glasnike k Iliju i poruèi mu: tako da uèine bogovi i tako da dodadu, ako sjutra u ovo doba ne uèinim od tebe što je od kojega god tijeh. **3** A on videæi to usta i otide duše svoje radi, i dođe u Virsaveju Judinu, i onđe ostavi momka svojega. **4** A sam otide u pustinju dan hoda; i došav sjede pod smreku, i zaželje da umre, i reče: dosta je veæe, Gospode, primi dušu moju, jer nijesam bolji od otaca svojih. **5** Potom leže i zaspava pod smrekom. A gle, anđeo taknu ga i reče mu: ustani, jedi. **6** A on pogleda, i gle, èelo glave mu hlijeb na ugljenu peèen i kréag vode. I jede i napi se, pa leže opet. **7** A anđeo Gospodnji dođe opet drugom, i taknu ga govoreæi: ustani, jedi, jer ti je put dalek. **8** A on ustavši jede i napi se; potom okrijepiv se onijem jelom ide èetrdeset dana i èetrdeset noæi dokle dođe na goru Božiju Horiv. **9** A onđe uđe u jednu peæinu i zanoæi u njoj; i gle, rijeè Gospodnja dođe mu govoreæi: šta æeeš ti tu, Ilija? **10** A on reče: revnovah veoma za Gospoda Boga nad vojskama; jer sinovi Izrailjevi ostavise zavjet tvoj, tvoje oltare razvališe, i proroke tvoje pobiše maèem; a ja ostah sam, pa traže dušu moju da mi je uzmu. **11** A on reče: izidi i stani na gori pred Gospodom. I gle, Gospod prolažaše, a pred Gospodom velik i jak vjetar, koji brda razvaljivaše i stijene razlamaše; ali Gospod ne bješe u vjetru; a iza vjetra dođe trus; ali Gospod ne bješe u trusu; **12** A iza trusa dođe organj; ali Gospod ne bješe u ognju. A iza ognja dođe glas tih i tanak. **13** A kad to èu Ilija, zakloni lice svoje plastiem i izašav stade na vratima od peæine. I gle, dođe mu glas govoreæi: šta æeeš ti tu, Ilija? **14** A on reče: revnovah veoma za Gospoda Boga nad vojskama; jer sinovi Izrailjevi ostavise zavjet tvoj, tvoje oltare razvališe, i proroke tvoje pobiše maèem; a ja ostah sam, pa traže dušu moju da mi je uzmu. **15** Tada mu reče Gospod: idi, vratiti se svojim putem u pustinju Damaštansku, i kad dođeš pomaži Azaila za cara nad Sirijom. **16** A Juja sina Nimsijina pomaži za cara nad Izrailjem, a Jelisija sina Safatova iz Avel-Meole pomaži za proroka mjesto sebe. **17** Jer ko uteèe od maèa Azailova njega æe pogubiti Juju; a ko uteèe od maèa Jujeva njega æe pogubiti Jelisije. **18** Ali sam ostavio u Izraelju sedam tisuæa, koji nijedan ne saviše koljena pred Valom, niti ga ustima svojim cijelivaše. **19** I otide odande, i nađe Jelisija sina Safatova gdje ore, a dvanaest jarmova pred njim, i sam bijaše kod dvanaestoga; i iduæi mimo nj Ilija baci na nj plastiem. **20** A on ostavi volove, i otrèa za Ilijom i reče: da cijelujem oca svojega i mater svoju; pa æeu iæi za tobom. A on mu reče: idi, vratiti se, jer šta sam ti uèinio? **21** I on se vrti od njega, i uze jaram

volova i zakla ih, i na drvima od pluga skuha meso i dade ga narodu, te jedoše; potom ustavši otide za Ilijom i služaše mu.

20 A Ven-Adad car Sirski skupi vojsku svoju, i imaše sa sobom trideset i dva cara, i konje i kola; i otišavši opkoli Samariju i stade je biti. **2** I posla poslanike k Ahavu caru Izrailjevu u grad, **3** i poruèi mu: ovako veli Ven-Adad: srebro tvoje i zlato tvoje moje je, tako i žene tvoje i tvoji ljesti sinovi moji su. **4** A car Izrailjev odgovori i reče: kao što si rekao, gospodaru moj care, ja sam tvoj i sve što imam. **5** A poslanici opet dođoše i rekše: ovako veli Ven-Adad: posla sam k tebi i poruèio: srebro svoje i zlato svoje i žene svoje i sinove svoje da mi daš. **6** Zato æeu sjutra u ovo doba poslati sluge svoje k tebi da pregledaju kuæu twoju i kuæe sluga tvojih, i što ti je god milo, oni æe uzeti i odnijeti. **7** Tada dozva car Izrailjev sve starješine zemaljske i reče: gledajte i vidite kako ovaj traži zlo; jer posla k meni po mene i po sinove moje i po srebro moje i po zlato moje, i ja mu ne branih. **8** A sve starješine i sav narod rekose mu: ne slušaj ga i ne pristaj. **9** I reče poslanicima Ven-Adadovijem: kažite caru gospodaru mojemu: što si prvo poruèio sluzi svojemu sve æeu uèiniti; ali ovo ne mogu uèiniti. Tako otidoše poslanici i odnesoše mu taj odgovor. **10** A Ven-Adad posla k njemu i poruèi: tako da mi uèine bogovi i tako da dodadu! neæe biti dosta praha od Samarije da svemu narodu koji ide za mnom dopadne po jedna grst. **11** A car Izrailjev odgovori i reče: kažite: neka se ne hvali onaj koji se opasuje kao onaj koji se rasparuje. **12** A kad on to èu pijuæi s carevima pod šatorima, reče slugama svojim: dižite se. I digoše se na grad. **13** Tada gle, pristupi jedan prorok k Ahavu caru Izrailjevu, i reče: ovako veli Gospod: vidiš li sve ovo mnoštvu? evo, ja æeu ti ga dati u ruke danas da poznaš da sam ja Gospod. **14** A Ahav reče: preko koga? A on reče: ovako veli Gospod: preko momaka knezova zemaljskih. Opet reče: ko æe zametnuti boj? A on reče: ti. **15** Tada prebroji momke knezova zemaljskih, i bješe ih dvjesta i trideset i dva; poslije njih prebroji sav narod, sve sinove Izrailjeve, i bješe ih sedam tisuæa. **16** I izidoše u podne; a Ven-Adad pijuæi opi se u šatorima s trideset i dva cara koji mu dođoše u pomoæ. **17** I izidoše prvo momci knezova zemaljskih; a Ven-Adad posla, i javiše mu i rekose: izidoše ljudi iz Samarije. **18** A on reče: ako su izašli mira radi, pohvatajte ih žive; ako su izašli na boj, pohvatajte ih žive. **19** I izidoše iz grada momci knezova zemaljskih, i vojska za njima. **20** I svaki ubi s kojim se sukobi, te Sirci pobjegoše a Izrailici ih potjeraše. I Ven-Adad car Sirski pobježe na konju s konjicima. **21** I car Izrailjev izide i pobi konje i kola, i uèini velik pokolj među Sircima. **22** Potom dođe prorok k caru Izrailjevu i reče mu: idi, budi hrabar; i promišli i vidi šta æeeš èiniti, jer æe do godine opet doæi car Sirski na te. **23** A caru Sirskom rekose sluge njegove: njihovi su bogovi gorski bogovi, zato nas nadjaæaše; nego da se bijemo s njima u polju, zaciæjelo æemo ih nadjaæati. **24** Uèini dakle ovako: ukloni te careve s mjesa njihovih, i postavi vojvode mjesto njih. **25** Pa skupi vojsku kakva je bila ona koja ti je izginula, i konje kakvi su bili oni konji, i kola kao ona kola; pa da se pobijemo s njima u polju; zaciæjelo æemo ih nadjaæati. I posluša ih, i uèini tako. **26** A kad prođe godina, Ven-Adad prebroji Sirce, i pođe u Afek da vojuje na Izraelja. **27** I sinovi Izrailjevi prebrojiše se, i ponesavši hrane izidoše pred njih. I stadoše u oko sinovi Izrailjevi prema njima, kao dva mala stada koza, a Sirci bijahu prekrilili zemlju. **28** Tada dođe èovjek

Božji, i progovori caru Izrailjevu i reče: ovako veli Gospod: što Sirci rekoše da je Gospod gorski Bog a nije Bog poljski, zato æeti dati u ruke sve ovo mnoštvo veliko da znate da sam ja Gospod. 29 I stajahu u okolu jedni prema drugima sedam dana; a sedmoga dana pobiše se, i sinovi Izrailjevi pobiše Siraca stotisuæa pješaka u jedan dan. 30 A ostali pobegao u grad Afek, i pade zid na dvadeset i sedam tisuæa ljudi koji bijahu ostali. I Ven-Adad pobegav u grad uđe u najtajniju klijet. 31 A sluge mu rekoše: evo èuli smo da su carevi doma Izrailjeva milostivi carevi; da vežemo kostrijet oko sebe da metnemo uzice sebi oko vratova, pa da izidemo pred cara Izrailjeva, da ako ostavi u životu dušu tvoju. 32 I vezaše kostrijet oko sebe, i metnuše uzice sebi oko vratova, i dođoše k caru Izrailjevu i rekoše: sluga tvoj Ven-Adad veli: ostavi u životu dušu moju. A on reče: je li još živ? brat mi je. 33 A ljudi uzeše to za dobar znak, i odmah da bi ga uhvatili za rijeè rekoše: brat je tvoj Ven-Adad. A on reče: idite, dovedite ga. Tada Ven-Adad izide k njemu; a on ga posadi na svoja kola. 34 Tada mu reče Ven-Adad: gradove koje je uzeo otac moj tvome ocu, vratiaæ, i naèini sebi ulice u Damasku kao što je otac moj uèinio u Samariji. A on odgovori: s tom vjerom otpustiæu te. I uèini vjeru s njim, i otpusti ga. 35 Tada jedan između sinova proroèkih reče drugome po rijeèi Gospodnjoj: bij me. Ali ga onaj ne htje biti. 36 A on mu reče: što ne posluša glasa Gospodnjega, zato, evo kad otideš od mene, lav æe te zaklati. I kad otide od njega, sukobi ga lav i zakla ga. 37 Opet našav drugoga reče mu: bij me. A onaj ga izbi i izrani ga. 38 Tada otide prorok i stade na put kuda æe car proæi, i nagrdi se pepelom po licu. 39 A kad car protlažeše, on viknu cara i reče: tvoj sluga bijaše izašao u boj, a jedan došavši dovede mi èovjeka i reče: èuvaj ovoga èovjeka; ako li ga nestane, biæe tvoja duša za njegovu dušu, ili æeš platiti talatan srebra. 40 A kad tvoj sluga imæe posla tamo amo, njega nesti. Tada mu reče car Izrailjev: to ti je sud, sam si otsudio. 41 A on brže ubriša pepeo s lica, i car Izrailjev pozna ga da je jedan od proroka. 42 A on mu reče: ovako veli Gospod: što si pustio iz ruku èovjeka kojega sam ja osudio da se istrijebi, duša æe tvoja biti za njegovu dušu i narod tvoj za njegov narod. 43 I otide car Izrailjev kuæi svojoj zlovoljan i ljudit, i dođe u Samariju.

21 A poslije ovijeh stvari dogodi se: Navutej Jezraeljanin imaše vinograd u Jezraelu do dvora Ahava cara Samarijskoga. 2 I reče Ahav Navuteju govoreæi: daj mi svoj vinograd da naèini od njega vrt za zelje, jer je blizu do dvora mojega; a ja æetu ti dati za nj bolji vinograd, ili ako voliš, daæeu ti u novcu šta vrijedi. 3 A Navutej reče Ahavu: saèuvaj Bože da bih ti dao našljedstva otaca svojih. 4 Tada Ahav dođe kuæi zlovoljan i ljudit radi rijeèi koju mu reče Navutej Jezraeljanin govoreæi: ne dam ti našljedstva otaca svojih. I leže na postelju svoju, i okrenu lice svoje na stranu, i ne jede hljeba. 5 Tada dođe k njemu Jezavelja žena njegova i reče mu: zašto je duša tvoja zlovoljna te ne jedeš hljeba? 6 A on joj reče: jer gororih s Navutejem Jezraeljaninom i rekoh mu: daj mi vinograd svoj za novce, ili ako voliš, daæeu ti drugi vinograd za taj. A on reče: ne dam ti svoga vinograda. 7 Tada mu reče Jezavelja žena njegova: ti li si car nad Izrailjem? Ustani, jedi hljeba i budi veselo. Ja æetu ti dati vinograd Navuteja Jezraeljanina. 8 I napisala knjigu na ime Ahavovo, i zapeæati je peèatom njegovijem i posla knjigu starješinama i glavarima koji bijahu u gradu njegovu, koji nastavahu s Navutejem. 9 A u knjizi

napisa ovo: oglasite post, i posadite Navuteja među glavare narodne. 10 I postavite dva nevaljala èovjeka prema njemu, pa neka zasvijedoèe na nj govoræi: hulio si na Boga i na cara. Tada ga izvedite i zaspite kamenjem, da pogine. 11 I uèiniše ljudi onoga grada, starješine i glavari, koji življahu u gradu njegovu, kako im zapovjedi Jezavelja, kako bijaše napisano u knjizi koju im posla. 12 I oglasiše post, i posadiše Navuteja među glavare narodne. 13 I dođoše dva nevaljala èovjeka, i sjedoše prema njemu; i svjedoèiše na Navuteja ti nevaljali ljudi pred narodom govoreæi: Navutej je hulio na Boga i na cara. I izvedoše ga iza grada, i zasuše ga kamenjem, te pogibe. 14 Potom poslaše k Jezaveljiju i poruèiše joj: zasut je kamenjem Navutej, i poginuo je. 15 A kad Jezavelja èu da je Navutej zasut kamenjem i poginuo, reče Ahavu Jezavelju: ustani, uzmi vinograd Navuteja Jezraeljanina, kojega ti ne htje dati za novce, jer Navutej nije živ nego je umro. 16 A kad èu Ahav da je umro Navutej, usta i pođe u vinograd Navuteja Jezraeljanina da ga uzme. 17 Ali dođe rijeè Gospodnja k Ilijii Tesviæaninu govoreæi: 18 Ustani, izidi na susret Ahavu caru Izrailjevu, koji sjedi u Samariji; eno ga u vinogradu Navutejevu, kuda je otišao da ga uzme. 19 I reci mu i kaži: ovako veli Gospod: nijesi li ubio i nijesi li prisvojio? Pa mu kaži i reci: ovako veli Gospod: kako psi lizaše krv Navutejevu, tako æe lizati psi i tvoju krv. 20 A Ahav reče Ilijiji: naðe li me, neprijatelju moj? A on reče: naðoh, jer si se prodao da èiniš što je zlo pred Gospodom. 21 Evo, pustiæu zlo na te, i uzeæu natražje tvoje, i istrijebiæu Ahavu i ono što uza zid mokri, i uhvaæenoga i ostavljenoga u Izrailju. 22 I uèiniæu s domom tvojim kao s domom Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina, što si me gnjevio i što si naveo na grijeh Izrailja. 23 Takođe i za Jezavelju reče Gospod govoreæi: psi æe izjesti Jezavelju ispod zidova Jezraelskih. 24 Ko Ahavov pogine u gradu izjeæee ga psi, a ko pogine u polju izjeæee ga ptice nebeske. 25 I ne bi takoga kao Ahav, koji se prodade da èiniš što je zlo pred Gospodom, jer ga podgovaraše žena njegova Jezavelja. 26 I poèini vrlo grđna djela iduæi za gadnjim bogovima sasvijem kao što èiniše Amoreji, koje izagna Gospod ispred sinova Izrailjevih. 27 A kad Ahav èu te rijeèi, razdrije haljine svoje, i priveza kostrijet oko tijela svojega, i pošæaše, i spavaše u kostrijeti, i hoðaše polagano. 28 I dođe rijeè Gospodnja Ilijii Tesviæaninu govoreæi: 29 Jesi li vidio kako se Ahav ponizio preda mnom? Zato što se tako ponizio preda mnom, neæeu pustiti onoga zla za njegova života; nego za sina njegova pustiæu ono zlo na dom njegov.

22 I prodoše tri godine bez rata između Siraca i Izrailjaca. 2 A treæe godine dođe Josafat car Judin k caru Izrailjevu. 3 I reče car Izrailjev slugama svojim: ne znate li da je naš Ramot u Galadu? a mi ne radimo da ga uzmemu iz ruku cara Sirskoga. 4 I reče Josafatu: hoæeš li iæi sa mnom na vojsku na Ramot Galadski? A Josafat reče caru Izrailjevu: ja kao ti, narod moj kao tvoj narod, konji moji kao tvoji konji. 5 Još reče Josafat caru Izrailjevu: upitaj danas šta æe Gospod reæi. 6 Tada car Izrailjev sabra oko èetiri stotine proroka, i reče im: hoæeu li iæi na vojsku na Ramot Galadski ili æeu se okaniti? A oni rekoše: idi, jer æe ga Gospod dati u ruke caru. 7 A Josafat reče: ima li tu još koji prorok Gospodnji da ga pitamo? 8 A car Izrailjev reče Josafatu: ima još jedan èovjek, preko kojega bismo mogli upitati Gospoda; ali ja mrzim na nj, jer mi ne prorièe dobra nego zlo; to

je Miheja sin Jemlin. A Josafat reče: neka car ne govori tako. 9 Tada car Izrailjev dozva jednoga dvoranina, i reče mu: brže dovedi Miheju sina Jemlina. 10 A car Izrailjev i Josafat car Judin sjedahu svaki na svojem prijestolu obuèeni u carske haljine na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima. 11 I Sedekija sin Hananin naèini sebi gvozdene rogove, i reče: ovako veli Gospod: ovijem æeš pobosti Sirce dokle ih ne istrijebi. 12 Tako i svi proroci prorokovahu govoreæi: idi na Ramot Galadski, i biæeš sreæan, jer æe ga Gospod dati caru u ruke. 13 A poslanik koji otide da dozove Miheju reče mu govoreæi: evo, proroci prorièu svi jednjem glasom dobro caru; neka i twoja rijeè bude kao rijeè njihova, govori dobro. 14 A Miheja reče: tako da je živ Gospod, govoriæu ono što mi Gospod kaže. 15 I kad dođe k caru, reče mu car: Miheja! hoæemo li iæi na vojsku na Ramot Galadski ili æemo se okaniti? A on mu reče: idi, biæeš sreæan, jer æe ga Gospod dati caru u ruke. 16 A car mu reče: koliko æu te puta zaklinjati da mi ne govoriš nego istinu u ime Gospodnjem? 17 Tada reče: vidjeh sav narod Izrailjev razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira; jer reče Gospod: ovi nemaju gospodara; neka se vrate svak svojoj kuæi s mirom. 18 Tada reče car Izrailjev Josafatu: nijesam li ti rekao da mi neæe prorokovati dobra nego zlo? 19 A Miheja mu reče: zato èu rijeè Gospodnju; vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu svojem, a sva vojska nebeska stajše mu s desne i s lijeve strane. 20 I reče Gospod: ko æe prevariti Ahava da otide i padne kod Ramota Galadskoga? I jedan reče ovo a drugi ono. 21 Tada izide jedan duh i stavši pred Gospoda reče: ja æu ga prevariti. A Gospod mu reče: kako? 22 Odgovori: izaæi æu i biæu lažljiv duh u ustima svih proroka njegovih. A Gospod mu reče: prevariaæ ga i nadvladaæeš, idi i uèini tako. 23 Zato sada eto, Gospod je metnuo lažljiv duh u usta svijem tvojim prorocima, a Gospod je izrekao zlo po te. 24 Tada pristupi Sedekija sin Hananin, i udari Miheju po obrazu govoreæi: kuda je otiašao duh Gospodnj od mene da govori s tobom? 25 A Miheja mu reče: eto, vidjeæeš u onaj dan kad otideš u najtajniju klijet da se sakriješ. 26 Tada car Izrailjev reče: uhvati Miheju i odvedi ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu; 27 I reci im: ovako veli car: metnite ovoga u tamnicu, i dajite mu po malo hleeba i po malo vode dokle se ne vratim u miru. 28 A Miheja reče: ako se vratиш u miru, nije Gospod govorio preko mene. Još reče: èujite, svi narodi! 29 I otide car Izrailjev s Josafatom carem Judinijem na Ramot Galadski. 30 I reče car Izrailjev Josafatu: ja æu se preobuæi kad pođem u boj; a ti obuci svoje odijelo. I preobuæe se car Izrailjev i otide u boj. 31 A car Sirski zapovjedi vojvodama, kojih bijahu trideset i dvije nad kolima njegovijem, i reče: ne udarajte ni na maloga ni na velikoga, nego na samoga cara Izrailjeva. 32 I kad vojvode od kola vidješe Josafata, rekoše: zacijelo je car Izrailjev. I okrenuše se na nj da udare; ali Josafat povika. 33 A vojvode od kola vidješe da nije car Izrailjev, te otstupiše od njega. 34 A jedan zastrijeli iz luka nagonom, i ustrijeli cara Izrailjeva gdje spuèa oklop. A on reče svojemu vozaèu: savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen. 35 I boj bi æestok onoga dana; a car zaosta na kolima svojim prema Sircima, pa umrije uveèe, i krv iz rane njegove tecijaše u kola. 36 I proðe glasnik po vojsci o zahodu sunéanom govoreæi: svak u svoj grad, i svak u svoju zemlju. 37 Tako umrije car, i odnesoše ga u Samariju; i pogreboše cara u Samariji. 38 A kad prahu kola na jezeru

Samarijskom, lizaše psi krv njegovu, tako i kad prahu oruže njegovo, po rijeèi koju reèe Gospod. 39 A ostala djela Ahavova i sve što je uèinio, i za kuæu od slonove kosti koju je sagradio, i za sve gradove što je sagradio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? 40 Tako poèinu Ahav kod otaca svojih, i na njegovo se mjesto zacari Ohozija sin njegov. 41 A Josafat sin Asin zacari se nad Judom èetvrte godine carovanja Ahavova nad Izrailjem; 42 I imæe Josafat trideset i pet godina kad poèe carovati, i carova dvadeset i pet godina u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Azuva kæi Silejeva. 43 I hoðaše putem Ase oca svojega sasvijem, i ne ostupi od njega èineæi sve što je pravo pred Gospodom. Ali visina ne oboriš; narod još prinošaše žrtve i kaðaše na visinama. 44 I uèini mir Josafat s carem Izrailjevjem. 45 A ostala djela Josafatova i junaštva što uèini i kako vojeva, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijem? 46 On istrijebi iz zemlje svoje ostatak adžuvana, koji bijahu ostali za života Ase oca njegova. 47 U to vrijeme ne bijaše cara u Idumeji, nego bijaše namjesnik carev. 48 I Josafat naèini laðe Tarsiske da idu u Ofir po zlato; ali ne otidoše; jer se laðe razbiše u Esion-Gaveru. 49 Tada reče Ohozija sin Ahavov Josafatu: neka idu moje sluge s tvojim slugama na laðama. Ali Josafat ne htje. 50 I poèinu Josafat kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovih u gradu Davida oca njegova; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov. 51 Ohozija sin Ahavov zacari se nad Izrailjem u Samariji sedamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom; i carova nad Izrailjem dvije godine. 52 I einjaše što je zlo pred Gospodom, i hoðaše putem oca svojega i putem matere svoje i putem Jerovoama sina Navatova, koji navede na grijeh Izraelja. 53 I služaše Valu i klanjaše mu se, i gnjevljaše Gospoda Boga Izraeljeva sasvijem kako je èinio otac njegov.

2. Kraljevima

1 A po smrti Ahavovoj odmetnuše se Moavci od Izraela. **2** A Ohozija pade kroz rešetku iz gornje sobe svoje u Samariji, i razbolje se; pa posla poslanike i reče im: idite, pitajte Velzvula boga Akaronskoga hoæeu li ozdraviti od ove bolesti. **3** Ali anđeo Gospodnji reče Ilija Tesviæanu: ustani, izidi na susret poslanicima cara Samarijskoga i reci im: eda li nema Boga u Izraelju, te idete da pitate Velzvula boga u Akaronu? **4** A zato ovako veli Gospod: neæeš se dignuti sa postelje na koju si legao, nego æeš umrijeti. Potom otide Ilija. **5** A sluge se vratiše k Ohoziju, i on im reče: što ste se vratili? **6** A oni mu rekoše: srete nas jedan èovjek, i reče nam: idite, vratite se k caru koji vas je poslao, i recite mu: ovako veli Gospod: eda li nema Boga u Izraelju, te šalješ da pitaš Velzvula boga u Akaronu? Zato neæeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego æeš umrijeti. **7** A on im reče: kakav bješe na oèi taj èovjek koji vas srete i to vam reče? **8** A oni mu odgovoriše: bješe sav kosmat i opasan koñnjem pojasmom. A on reče: to je Ilija Tesviæan. **9** Tada posla k njemu pedesetnika s njegovom pedesetoricom; i on otide k njemu; i gle, on sjedaše navrh gore; i pedesetnik mu reče: èovjèe Božji, car je zapovjedio, siði. **10** A Ilija odgovarajući reče pedesetniku: ako sam èovjek Božji, neka siðe organj s neba i proždri tebe i twoju pedesetoricu. I siðe organj s neba i proždrije njega i njegovu pedesetoricu. **11** Opet posla k njemu drugog pedesetnika s njegovom pedesetoricom, koji progovori i reče mu: èovjèe Božji, car je tako zapovjedio, siði brže. **12** A Ilija odgovori i reče im: ako sam èovjek Božji, neka siðe organj s neba i proždri tebe i twoju pedesetoricu. I siðe organj Božji s neba i proždrije njega i njegovu pedesetoricu. **13** Tada opet posla treæega pedesetnika s njegovom pedesetoricom. A ovaj treæi pedesetnik kad doðe, kleèe na koljena svoja pred Ilijom, i moleæi ga reče mu: èovjèe Božji, da ti je draga duša moja i duša ove pedesetorice, sluga twojih. **14** Eto, siðao je organj s neba i proždro prva dva pedesetnika s njihovom pedesetoricom; ali sada da ti je draga duša moja. **15** A anđeo Gospodnji reče Iliju: idi s njim, i ne boj ga se. I usta Ilija i otide s njim k caru. **16** I reče mu: ovako veli Gospod: zato što si slao poslanike da pitaju Velzvula boga u Akaronu kao da nema Boga u Izraelju da bi ga pitao, neæeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego æeš umrijeti. **17** I umrije po rijeèi Gospodnjoj, koju reče Ilija, a na njegovo se mjesto zacari Joram druge godine carovanja Jorama sina Josafatova nad Judom, jer on nema sina. **18** A ostala djela Ohozijina što je èinio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izraeljevih?

2 A kad Gospod šæaše uzeti Iliju u vihoru na nebo, poðoše Ilija i Jelisiju iz Galgala. **2** I reče Ilija Jelisiju: ostani ti ovdje, jer mene Gospod šalje do Vetiilja. Ali Jelisije reče: tako živ bio Gospod i tako živa bila duša twoja, neæu te ostaviti. I doðoše u Vetiilj. **3** Tada doðoše k Jelisiju sinovi proroèki koji bijahu u Vetiilju, i rekoše mu: znaš li da æe danas Gospod uzeti gospodara twojega od tebe? A on reče: znam, muèite. **4** Opet mu reče Ilija: Jelisije, ostani ti tu, jer me Gospod šalje u Jerihon. A on reče: tako živ bio Gospod i tako živa bila duša twoja, neæu te ostaviti. Tako doðoše u Jerihon. **5** A sinovi proroèki koji bijahu u Jerihonu pristupiše k Jelisiju, i rekoše mu: znaš li

da æe danas uzeti Gospod od tebe gospodara twojega? A on reče: znam, muèite. **6** Opet mu reče Ilija: ostani ti tu, jer me Gospod šalje na Jordan. A on reče: tako živ bio Gospod i tako bila živa twoja duša, neæu te ostaviti. Tako otidoše obojica. **7** I pedeset ljudi izmeðu sinova proroèkih otidoše i stadoše prema njima izdaleka, a oni obojica ustaviše se kod Jordana. **8** I uze Ilija plašt svoj, i saviv ga udari njim po vodi, a ona se rastupi tamo i amo, te prijeðoše obojica suhim. **9** A kad prijeðoše, reče Ilija Jelisiju: išti šta hoæeš da ti uèinim, dokle se nijesam uzeo od tebe. A Jelisije reče: da budu dva dijela duha twojega u mene. **10** A on mu reče: zaiskao si tešku stvar; ali ako me vidiš kad se uzmem od tebe, biæe ti tako; ako li ne vidiš, neæe biti. **11** I kad iðahu dalje razgovarajuæi se, gle, ognjena kola i ognjeni konji rastaviše ih, i Ilija otide u vihoru na nebo. **12** A Jelisije videæi to vikaše: oœe moj, oœe moj! kola Izraeljeva i konjici njegovi! I ne vidje ga više; potom uze haljine svoje i razdrije ih na dva komada. **13** I podiže plašt Ilijin, koji bješe spao s njega, i vrativ se stade na briježu Jordanskom. **14** I uzev plašt Ilijin, koji bješe spao s njega, udari po vodi i reče: gdje je Gospod Bog Ilijin? A kad i on udari po vodi, rastupi se voda tamo i amo, i prijeðe Jelisije. **15** A kad s druge strane vidješe sinovi proroèki, koji bijahu u Jerihonu, rekoše: poèinu duh Ilijin na Jelisiju. I sretoše ga i pokloniše mu se do zemlje. **16** I rekoše mu: evo ima u sluga twojih pedeset junaka, neka idu i traže twojega gospodara, da ga ne bude uzeo duh Gospodnji i bacio ga na kakav brdo ili u kakav do. A on reče: ne šaljite. **17** Ali oni navaljivahu na nj dokle mu se ne dosadi, te reče: poðljite. I poslaše pedeset ljudi koji ga tražiše tri dana, ali ne naðoše. **18** I vratiše se k njemu, a on bijaše u Jerihonu, pa im reče: nijesam li vam govorio da ne idete? **19** Tada graðani rekoše Jelisiju: gle, dobro je živjeti u ovom gradu, kao što gospodar naš vidi; ali je voda zla i zemlja nerodna. **20** A on im reče: donesite mi nov kutao, i metnите u nj soli. I donesoše mu. **21** A on izide na izvor i baci u nj so, govoreæi: ovako veli Gospod: iscijelih ovu vodu, da ne bude više od nje smrti ni nerodnosti. **22** I voda posta zdrava do današnjega dana po rijeèi Jelisijevoj, koju izreće. **23** Potom otide odande u Vetiilj; i kad iðaše putem, izidoše mala djeca iz grada i rugahu mu se govoreæi mu: hodi, æelo! hodi, æelo! **24** A Jelisije obazre se i videæi ih prokles ih imenom Gospodnjim. Tada izidoše dvije medvjedice iz šume, i rastrgoše èetrdeset i dvoje djece. **25** Odande otide na goru Karmilsku, a odande se vrati u Samariju.

3 A Joram sin Ahavov zacari se nad Izraeljem u Samariji osamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom, i carova dvanaest godina. **2** I èinjaše što je zlo pred Gospodom, ali ne kao otac njegov i kao mati njegova, jer obori lik Valov koji bješe naèinio otac njegov. **3** Ali osta u grijesima Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izraelja, i ne otstupi od njih. **4** A Misa car Moavski imaše mnogo stoke, i davaše caru Izraeljevu sto tisuæa jaganjaca i sto tisuæa ovnova pod runom. **5** Ali kad umrije Ahav, odmetnu se car Moavski od cara Izraeljeva. **6** A car Joram izide u to vrijeme iz Samarije i prebroji svega Izraelja. **7** I otide, te posla k Josafatu caru Judinu i poruèi mu: car Moavski odmetnu se od mene; hoæeš li iæi sa mnom na vojsku na Moavce? A on reče: hoæeu, ja kao ti, moj narod kao tvoj narod, moji konji kao tvoji konji. **8** Iza toga reče: a kojim æemo putem iæi? A on reče: preko pustinje Edomske. **9** I

tako izide car Izrailjev i car Judin i car Edomski, i idoše putem sedam dana, i ne bijaše vode vojsci ni stoci, koja iđaše za njima. **10** I reče car Izrailjev: jaoh! dozva Gospod ova tri cara da ih preda u ruke Moavcima. **11** A Josafat reče: ima li tu koji prorok Gospodnji da upitamo Gospoda preko njega? A jedan između sluga cara Izrailjeva odgovorio i reče: ovdje je Jelisije sin Safatov, koji je Ilijiji poljevao vodom ruke. **12** Tada reče Josafat: u njega je rijeće Gospodnja. I otidoše k njemu car Izrailjev i Josafat i car Edomski. **13** A Jelisije reče caru Izrailjevu: šta je meni do tebe? idi ka prorocima oca svojega i ka prorocima matere svoje. A car Izrailjev reče mu: ne, jer Gospod dozva ova tri cara da ih preda u ruke Moavcima. **14** A Jelisije reče: tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, da ne gledam na Josafata cara Judina, ne bih mario za te niti bih te pogledao. **15** Nego sada dovedite mi gudače. I kad gudače gudače, dođe ruka Gospodnjina nada nj; **16** I reče: ovako veli Gospod: naenite po ovoj dolini mnogo jama. **17** Jer ovako veli Gospod: neæete osjetiti vjetra niti æete vidjeti dažda, ali æe se dolina ova napuniti vode, te æete piti i vi i ljudi vaši i stoka vaša. **18** Pa i to je malo Gospodu, nego i Moavce æe vam predati u ruke. **19** I raskopaæete sve tvrde gradove, i sve izabrane gradove, i posjeæi æete sva dobra drveta i zaroniti sve izvore vodene, i svaku njivu dobru potraæete kamenjem. **20** A ujutru kad se prinosi dar, gle, dođe voda od Edomske, i napuni se zemlja vode. **21** A svi Moavci èuviš da su izišli carevi da udare na njih, sazvase sve koji se poèinju pasati i starije i stadoše na meði. **22** A ujutru kad ustaše i sunce ograna nad onom vodom, ugledaše Moavci prema sebi vodu gdje se crveni kao krv. **23** I rekoše: krv je; pobili su se carevi, i jedan drugoga pogubili; sada dakle na plijen, Moavci! **24** A kad doðoše do okola Izrailjeva, podigoše se Izrailjci i razbiše Moavce, te pobjegoše ispred njih, a oni uđoše u zemlju Moavsku bijuæi ih. **25** I gradove njihove raskopaše, i na svaku dobru njivu bacajuæi svaki po kamen zasuše je, i sve izvore vodene zaroniše, i sva dobra drveta posjekoše tako da samo ostaviše kamenje u Kirarasetu. I opkolivši ga prææari stadoše ga biti. **26** A car Moavski kad vidje da æe ga nadvladati vojska, uze sa sobom sedam stotina ljudi, koji mahahu maëem, da prodru kroz vojsku cara Edomskoga, ali ne mogoše. **27** Tada uze sina svojega prvenca koji šeaše biti car na njegovo mjesto, i prinese ga na žrtvu paljenicu na zidu. Tada se podiže veliki gnjev na Izrailja, te otidoše odande i vratise se u svoju zemlju.

4 A jedna između žena sinova proroèkih povika k Jelisiju govoræei: sluga tvoj, muž moj, umrije, i ti znaš da se sluga tvoj bojao Gospoda; pa sada dođe rukodavalac da mi uzme dva sina u roblije. **2** A Jelisije joj reče: što æeu ti? kaži mi šta imаш u kuæi? A ona reče: sluškinja tvoja nema u kuæi ništa do sudiz ulja. **3** A on joj reče: idi, išti u naruèu praznijeh sudova u svijeh susjeda svojih, nemoj malo da išteš. **4** Pa otidi, i zatvori se u kuæu sa sinovima svojim, pa onda naljevaj u sve sudove, i kad se koji napuni, kaži neka uklone. **5** I ona otide od njega, i zatvori se u kuæu sa sinovima svojim; oni joj dodavahu a ona naljevaše. **6** A kad se sudovi napuniše, ona reče sinu svojemu: daj još jedan sud. A on joj reče: nema više. Tada stade ulje. **7** Potom ona otide i kaza èovjeku Božijemu; a on joj reče: idi, prodaj ulje, i oduži se; a što preteèe, onijem se hrani sa svojim sinovima. **8** Poslije toga jednom iđaše Jelisije kroz Sunam, a ondje bijaše bogata žena, koja ga ustavi da jede hljeba; i od

tada kad god prolazaše, uvraæaše se k njoj da jede hljeba. **9** I ona reče mužu svojemu: gle, vidim da je svet èovjek Božji ovaj što sve prolazi ovuda. **10** Da naenimo malu klijet, i da mu namjestimo postelju i sto i stolicu i svijetnjak, pa kad doðe k nama, neka se tu skloni. **11** Potom on dođe jednom onamo, i ušav u klijet poèinu ondje. **12** I reče momku svojemu Gijeziju: zovi Sunamku. I on je dozva; i ona stade pred njim. **13** I on reče Gijeziju: kaži joj: eto staraš se za nas svakojako; šta hoæeš da ti uèinim? imasha li što da govorim caru ili vojvodj? A ona reče: ja živim usred svojega naroda. **14** A on reče: šta bih joj dakle uèinio? A Gijezije reče: eto nema sina, a muž joj je star. **15** A on reče: zovi je. I on je dozva, i ona stade na vratima. **16** A on reče: do godine u ovo doba grlæeš sina. A ona reče: nemoj gospodaru moj, èovjeku Božji, nemoj varati sluškinje svoje. **17** I zatrudnje žena, i rodi sina druge godine u isto doba, kao što joj reče Jelisije. **18** I dijete odraste. I jednom izide k ocu svojemu k žeteocima; **19** I reče ocu svojemu: jaoh glava, jaoh glava! A on reče momku: nosi ga materi. **20** I on ga uze i odnese materi njegovoj, i leža na krilu njezinu do podne, pa umrije. **21** Tada otide ona gore, i namjesti ga u postelju èovjeka Božijega, i zatvorivši ga izide. **22** Potom viknu muža svojega i reče mu: pošli mi jednoga momka i jednu magaricu da otreim do èovjeka Božijega i da se vratim. **23** A on reče: zašto danas hoæeš da ideš k njemu? niti je mladina ni subota. A ona reče: ne brini se. **24** I ona osamarivši magaricu reče momku svojemu: vodi i idi i nemoj zastajati mene radi na putu dokle ti ne kažem. **25** Tako pošavši dođe k èovjeku Božijemu na goru Karmilsku. A kad je èovjek Božji ugleda gdje ide k njemu, reče Gijeziju sluzi svojemu: evo Sunamke. **26** Tréi sad pred nju i reci joj: jesli li zdravo? je li zdravo muž tvoj? je li zdravo sin tvoj? A ona reče: zdravo smo. **27** A kad dođe k èovjeku Božijemu na goru, zagrli mu noge, a Gijezije pristupi da je otjera; ali èovjek Božji reče: ostavi je, jer joj je duša u jadu, a Gospod sakri od mene i ne javi mi. **28** A ona reče: jesam li iskala sina od gospodara svojega? nijesam li kazala: nemoj me varati? **29** A on reče Gijeziju: opaši se i uzmi štap moj u ruku, pa idi; ako sretneš koga, nemoj ga pozdravljati, i ako te ko pozdravi, nemoj mu odgovarati, i metni moj štap na lice djetetu. **30** A mati djetinja reče: tako da je živ Gospod i tako da je živa duša tvoja, neæeu te se ostaviti. Tada on usta i poðe za njom. **31** A Gijezije otide naprijed i metnu štap na lice djetetu, ali ne bi glasa ni osjeæanja. Tada se vrati preda nj, i javi mu govoræei: ne probudi se dijete. **32** I Jelisije uđe u kuæu, i gle, dijete mrtvo leži na njegovoj postelji. **33** I ušav zatvori se s djetetom, i pomoli se Gospodu. **34** Potom stade na postelju i leže na dijete metnuv usta svoja na usta djetetu, i oèi svoje na oèi njegove, i dlanove svoje na njegove dlanove, i pruži se nad njim, te se zagrijta tijelo djetetu. **35** Potom usta, i prieđe po kuæi jednom tamo i jednom amo, potom otide opet i pruži se nad djetetom. I kihnu dijete sedam puta, i otvori dijete oèi svoje. **36** Tada dozva Gijezija i reče mu: zovi Sunamku. I on je dozva, te dođe k njemu. I on joj reče: uzmi sina svojega. **37** I ona ušavši pade k nogama njegovijem, i pokloni mu se do zemlje, i uvezvi sina svojega otide. **38** Potom vrati se Jelisije u Galgal. A bijaše glad u onoj zemlji, i sinovi proroèki sjeðahu pred njim; a on reče momku svojemu: pristavi veliki lonac i skuhaj zelja sinovima proroèkim. **39** A jedan otide u polje da nabere zelja, i naðe divlju lozu i nabra s nje divljih tikvica pun plašta, i došavši sasjedee ih u lonac gdje bješe zelje, jer ih ne poznavahu. **40** I

usuše ljudma da jedu; a kad stadoše jesti onoga zelja, povikaše govoreæi: smrt je u loncu, èovjèe Božji! I ne mogahu jesti. 41 A on reèe: donesite brašna. I sasu brašno u lonac, i reèe: uspi ljudma, neka jedu. I ne bi više nikakoga zla u loncu. 42 A doðe neko iz Val-Salise, i donesе èovjeku Božijemu hljeba od prvina, dvadeset hljebova jeèemjenih, i novijeh zrna u klasu. A on reèe: postavi narodu, neka jedu. 43 A sluga mu reèe: kako æeu to postaviti pred sto ljudi? Opet reèe: postavi narodu, neka jedu; jer je tako kazao Gospod: ješæe, i preteæi æee. 44 A on im postavi, te jedoše; i preteèe po rijeèi Gospodnjoj.

5 I bješe Neman vojvoda cara Sirskoga èovjek velik u gospodara svojega i u èasti, jer preko njega saèeva Gospod Siriju; ali taj veliki junak bješe gubav. 2 A iz Sirije izide èeta i zarobi u zemlji Izrailejskoj malu djevojku, te ona služaše ženu Nemanovu. 3 I ona reèe svojoj gospoði: o da bi moj gospodar otiašo k proroku u Samariji! on bi ga oprostio od gube. 4 Tada on otide k svome gospodaru i javi mu govoreæi: tako i tako kaže djevojka iz zemlje Izrailejske. 5 A car Sirski reèe mu: hajde idi, a ja æeu poslati knjigu caru Izraileju. I on otide, i ponese deset talanata srebra i šest tisuæa sikala zlata i desetore stajaæe haljine. 6 I odnese knjigu caru Izraileju, koja ovako govoraðe: eto, kad ti doðe ova knjiga, znaj da šaljem k tebi Nemanu slugu svojega da ga oprostiš gube. 7 A kad car Izrailev proëita knjigu, razdrije haljine svoje i reèe: zar sam ja Bog da mogu ubiti i povratiti život, te šalje k meni da oprostim èovjeka gube? Pazite i vidite kako traži zadjevice sa mnom. 8 A kad èu Jelisije èovjek Božji da je car Izrailev razdro haljine svoje, posla k caru i poruèi: zašto si razdro haljine svoje? neka doðe k meni, da pozna da ima prorok u Izraileu. 9 I tako doðe Neman s konjima i kolima svojim, i stade na vratima doma Jelisijeva. 10 A Jelisije posla k njemu i poruèi: idi i okupaj se sedam puta u Jordanu, i ozdraviæe tijelo tvoje, i oèistiæe se. 11 Tada se rasrdi Neman i poðe govoreæi: gle! ja mišljah, on æe izaæi k meni, i staæe, i prizvaæe ime Gospoda Boga svojega, i metnuti ruku svoju na mjesto, i oèistiti gubu. 12 Nijesu li Avana i Farfar vode u Damasku bolje od svijeh voda Izrailejskih? ne bih li se mogao u njima okupati i oèistiti? I okrenuvi se otide gnjevan. 13 Ali sluge njegove pristupivši rekoðe mu govoreæi: oèe, da ti je kazao prorok što veliko, ne bi li uèinio? a zašto ne bi kad ti reèe: okupaj se, pa æe se oèistiti? 14 I tako siðe, i zaroni u Jordan sedam puta po rijeèi èovjeka Božijega, i tijelo njegovo posta kao u maloga djeteta, i oèisti se. 15 Tada se vrati k èovjeku Božijemu sa pratrnjom svojom, i doðav stade pred njim, i reèe: evo sad vidim da nema Boga nigdje na zemlji do u Izraileu. Nego uzmirdar od sluge svojega. 16 Ali on reèe: tako da je živ Gospod, pred kojim stojim, neæu uzeti. I on navaljivaše na nj da uzme; ali on ne htje. 17 Tada reèe Neman: kad neæeš, a ono neka se da sluzi tvojemu ove zemlje koliko mogu ponijeti dvije mazge. Jer sluga tvoj neæe više prinositi žrtava paljenica ni drugih žrtava drugim bogovima, nego Gospodu. 18 A Gospod neka oprosti ovo sluzi tvojemu: kad gospodar moj uđe u dom Rimonov da se pokloni onđe, pa se prihvati za moju ruku, da se i ja poklonim u domu Rimonovu, neka oprosti Gospod sluzi tvojemu kad se tako poklonim u domu Rimonovu. 19 A on mu reèe: idi s mirom. I on otide od njega, i prijeðe jedno potkalište. 20 Tada reèe Gijezije sluga Jelisija èovjeka Božijega: gle, gospodar moj ne htje primiti iz ruku toga Nemana Sircu što bješe donio. Ali tako

da je živ Gospod, potreæeu za njim i uzeæu što od njega. 21 I Gijezije otrèa za Nemanom. A kad ga vidje Neman gdje trèi za njim, skoèi s kola svojih i srete ga, pa mu reèe: je li dobro? 22 A on reèe: dobro je. Gospodar moj posla me da ti kažem: evo, baš sad doðoðe k meni dva mlaðiæa iz gore Jefremove, proroèki sinovi, daj za njih talatan srebra i dvoje stajaæe haljine. 23 A Neman reèe: uzmi i dva talanta. I natjera ga, i sveza dva talanta srebra u dva toboca, i dvoje stajaæe haljine, i dade dvojici momaka svojih, da nose pred njim. 24 A on kad doðe na brdo, uze iz ruku njihovih i ostavi u jednoj kuæi, a ljudi otpusti, te otidoše. 25 Potom doðavši stade pred gospodarom svojim. A Jelisije mu reèe: otkle Gijezije? A on reèe: nije išao sluga twoj nikuda. 26 Ali mu on reèe: zar srce moje nije išlo onamo kad se èovjek vrati s kola svojih preda te? Zar je to bilo vrijeme uzimati srebro i uzimati haljine, maslinike, vinograde, ovce, goveda, sluge i sluškinje? 27 Zato guba Nemanova neka prione za te i za sjeme tvoje dovijeka. I otide od njega gubav, bio kao snijeg.

6 A sinovi proroèki rekoðe Jelisiju: gle, mjesto gdje sedimo pred tobom tjesno nam je. 2 Nego hajde da otidemo na Jordan, pa da uzmemu onđe svaki po brvno i naèinimo onđe mjesto gdje æemo boraviti. A on reèe: idite. 3 A jedan reèe: budi voljan, poði i ti sa slugama svojim. A on reèe: hoæeu. 4 I tako poðe s njima. I doðavši na Jordan sjekoðe drva. 5 A kad jedan od njih sijecijaše drvo, pade mu sjekira u vodu; a on povika govoreæi: avaj gospodaru, još je u naruè uzet. 6 A èovjek Božji reèe mu: gdje je pala? A kad mu pokaza mjesto, on osijeeðe drvo i baci ga onamo, i uèini te sjekira ispliva. 7 A on reèe: uzmi je. I èovjek pruži ruku, te je uze. 8 A kad car Sirski vojevaše na Izraileja, vijeæaše sa slugama svojim, i reèe: tu i tu neka stane vojska moja. 9 A èovjek Božji posla k caru Izraileju i poruèi: èuvaj se da ne ideš onuda, jer su onđe Sirci u zasjedi. 10 I car Izrailev posla na ono mjesto, za koje reèe èovjek Božji i opomenu ga, te se èuvaše. I to ne bi jedanput ni dva puta. 11 I smuti se srce caru Sirskom zato, i sazavši sluge svoje reèe im: hoæete li mi kazati ko od naših dokazuje caru Izrailevu? 12 A jedan od sluga njegovih reèe mu: niko, care gospodaru moj; nego Jelisije prorok u Izraileju dokazuje caru Izraileju rijeèi koje govorи u ložnici svojoj. 13 Tada reèe: idite, vidite gdje je, da pošljem da ga uhvate. I javiše mu govoreæi: eno ga u Dotanu. 14 I posla onamo konje i kola s velikom vojskom; i oni doðavši noæeu opkolile grad. 15 A ujutru sluga èovjeka Božijega ustavši izide, a to vojska oko grada i konji i kola. I reèe mu sluga: jaoh gospodaru, šta æemo sad? 16 A on mu reèe: ne boj se, jer je više naših nego njihovih. 17 I pomoli se Jelisije govoreæi: Gospode, otvori mu oèi da vidi. I Gospod otvori oèi momku, te vidje, a to gora puna konja i kola ognjenijeh oko Jelisija. 18 A kad poðoðe Sirci k njemu, pomoli se Jelisije Gospodu i reèe: oslijepi ovaj narod. I oslijepi ih po rijeèi Jelisijevu. 19 Tada im reèe Jelisije: nije ovo put, nije ovo grad; hodite za mnom i odveðe vas èovjeku kojega tražite. I odvede ih u Samariju. 20 A kad doðoðe u Samariju, reèe Jelisije: Gospode, otvori im oèi da vide. I Gospod im otvori oèi, i vidješe, a to bijahu usred Samarije. 21 A car Izrailev reèe Jelisiju kad ih ugleda: hoæeu li biti, hoæeu li biti, oèe moj? 22 A on reèe: nemoj biti; eda li æeš one pobiti koje zarobiš maèem svojim i lukom svojim? Iznesi im hljeba i vode neka jedu i piju, pa onda neka idu gospodaru svojemu. 23 I ugotovi im gozbu veliku, te jedoše i piše; pa ih

otpusti, a oni otidoše gospodaru svojemu; i od tada ne dolazište èete Sirske u zemlju Izrailjevu. **24** A poslijе toga Ven-Adad car Sirski skupi svu vojsku svoju, i izide i opkoli Samariju. **25** I nasta velika glad u Samariji, jer gle, bješe opkoljena toliko da glava magareæa bijaše za osamdeset sikala srebra, a èetvrt kava golubinjega kala za pet sikala srebra. **26** I kad car iðaše po zidovima, jedna žena povika k njemu govoreæi: pomagaj, care gospodaru! **27** A on reèe: Gospod ti ne pomaže, kako æeu ti ja pomoæi? s gumna li, ili iz kace? **28** Još joj reèe car: što ti je? A ona reèe: ova žena reèe mi: daj sina svoga da ga pojedemo danas, a sjutra æemo pojesti moga sina. **29** I skuhasmo sina mojega i pojedosmo ga, a sjutradan rekoh joj: daj sina svojega da ga pojedemo. Ali ona sakri svoga sina. **30** A kad car èu rijeæi ženine, razdrije haljine svoje; i kad iðaše po zidu, vidje narod gdje kostrijet bijaše ozdo na tijelu njegovu. **31** Tada reèe car: tako da mi uèini Bog i tako da doda, ako glava Jelisija sina Safatova ostane danas na njemu. **32** A Jelisije sjeðaše u svojoj kuæi, i starješine sjeðaþu kod njega. I posla car jednoga od onih što stajahu pred njim; a dok još ne doðe poslani k njemu, on reèe starješinama: vidite li gdje onaj krvnìki sin posla da mi otsjeæe glavu? Gledajte kad doðe poslani, zakljuæajte vrata, i odbijte ga od vrata; eto, i bahat nogu gospodara njegova za njim. **33** I dok još govoraše s njima, gle, poslani doðe k njemu, i reèe; gle, ovo je zlo od Gospoda; èemu æeu se još nadati od Gospoda?

7 Tada reèe Jelisije: èujte rijeè Gospodnju: tako veli Gospod: sjutra æe u ovo doba biti mjera bijeloga braðna za sikal a dvije mjere jeèema za sikal na vratima Samarijskim. **2** A vojvoda, na kojega se ruku car naslanjaše, odgovori èovjeku Božijemu i reèe: da Gospod naèini okna na nebu, bi li moglo to biti? A Jelisije reèe: eto, ti æeš vidjeti svojim oèima, ali ga neæeš jesti. **3** A bijahu na vratima èetiri èovjeka gubava, i rekoše jedan drugomu: što sjedimo ovdje da umremo? **4** Da reèemo: da uðemo u grad, glad je u gradu, te æemo umrijeti onđe: a da ostanemo ovdje, opet æemo umrijeti; nego hajde da uskoèimo u oko Sirski: ako nas ostave u životu, ostaaæemo u životu, ako li nas pogube, pognuæemo. **5** I tako ustavši u sumrak poðoše u oko Sirski, i doðoše do kraja okola Sirskoga, i gle, ne bješe nikoga. **6** Jer Gospod uèini te se u okolu Sirskom èu lupa kola i konja i velike vojske, te rekoše jedan drugomu: eto car je Izrailjev najmio na nas careve Hetejske i careve Misirske da udare na nas. **7** Te se podigoše i pobjegoše po mraku ostavivši šatore svoje i konje svoje i magarce svoje i oko kao što je bio, i pobjegoše radi duša svojih. **8** Pa kad doðoše gubavci na kraj okola, uðoše u jedan šator, i najedoše se i napiše se, i pokupiše iz njega srebro i zlato i haljine, i otidoše te sakriše. Pa se vratije i uðoše u drugi šator, pa pokupiše i iz njega, i otidoše te sakriše. **9** Tada rekoše meðu sobom: ne radimo dobro; ovaj je dan dan dobrijeh glasova; a mi šutimo. Ako ušekamo do zore, stignuæe nas bezakonje. Zato sada hajde da idemo i javimo domu carevu. **10** I tako došavši dozvaše vratara gradskoga i kazaše mu govoreæi: idosmo u oko Sirski, i gle, nema nikoga, ni glasa èovjeæijega; nego konji povezani i magarci povezani, i šatori kako su bili. **11** A on dozva ostale vratare, i javiše u dom carevu. **12** A car ustavši po noæi reèe slugama svojim: kazaæu vam sada šta su nam uèinili Sirci. Znadu da gladujemo, zato otidoše iz okola da se sakriju u polju govoreæi: kad izidu iz

grada, pohvataæemo ih žive i uæi æemo u grad. **13** A jedan od sluga njegovih odgovori i reèe: da uzmemu pet ostalijeh konja što još ima u gradu; gle, to je sve što je ostalo od mnošta konja Izrailjskih; to je sve što nije izginulo od mnošta konja Izrailjskih; da pošljemo da vidimo. **14** I uzeše dva konja kolska, koje posla car za vojskom Sirskom, govoreæi: idite i vidite. **15** I otidoše za njima do Jordana, i gle, po svemu putu bijaše puno haljina i sudova, koje pobacaše Sirci u hitnji. Tada se vratije poslanici i javiše caru. **16** Tada izide narod i razgrabi oko Sirski; i bješe mjera bijeloga braðna za sikal, i dvije mjere jeèema za sikal, po rijeæi Gospodnjoj. **17** I car postavi na vrata onoga vojvodu, na kojega se ruku naslanjaše, a narod ga izgazi na vratima, te umrije, po rijeæi èovjeka Božijega, koju reèe kad car k njemu doðe. **18** Jer kad èovjek Božji reèe caru: dvije mjere jeèema za sikal i mjera bijeloga braðna za sikal biæe sjutra u ovo doba na vratima Samarijskim, **19** A onaj vojvoda odgovori èovjeku Božijemu govoreæi: da Gospod naèini okna na nebu, bi li moglo biti što kažeš? A Jelisije reèe: ti æeš vidjeti svojim oèima, ali ga neæeš jesti. **20** I zbi mu se to, jer ga izgazi narod na vratima, te umrije.

8 I govori Jelisije ženi kojog sina povrati u život, i reèe: ustani i idi s domom svojim, i skloni se gdje možeš; jer je Gospod dozvao glad koja æe doæi i biti na zemlji sedam godina. **2** A žena usta, i uèini kako reèe èovjek Božji, jer otide s domom svojim i osta u zemlji Filistejskoj sedam godina. **3** A kad proðe sedam godina, vrati se žena iz zemlje Filistejske, i otide da moli cara za kuæu svoju i za njivu svoju. **4** A car govoraše s Gijezijem, momkom èovjeka Božijega, i reèe: pripovjedi mi sva velika djela koja je uèinio Jelisije. **5** A kad on pripovjedaše caru kako je mrtva oživio, gle, žena, kojog je sina oživio, stade moliti cara za kuæu svoju i za njivu svoju. A Gijezije reèe: gospodaru moj, care, ovo je ona žena i ovo je sin njezin, kojega je Jelisije oživio. **6** Tada car zapita ženu, i ona mu pripovjedi. I car joj dade jednoga dvoranina i reèe mu: povrati joj sve što je njezino i sve prihode od njiva od dana kad je ostavila zemlju dori do sada. **7** Poslijе toga doðe Jelisije u Damasak, a car Sirski Ven-Adad bijaše bolestan, i javiše mu govoreæi: došao je èovjek Božji ovamo. **8** A car reèe Azailu: uzmi sa sobom dar i idi na susret èovjeku Božijemu, i preko njega pitaj Gospoda hoæu li ozdraviti od ove bolesti. **9** Tada otide Azailo na susret njemu ponesavši dar, svakojakih dobrijeh stvari iz Damaska natovarenijeh na èetrdeset kamila; i doðavši stade pred njim i reèe: sin tvoj Ven-Adad car Sirski posla me k tebi govoreæi: hoæu li ozdraviti od ove bolesti? **10** A Jelisije mu reèe: idi, reci mu: ozdraviteæeš; ali mi je Gospod pokazao da æe umrijeti. **11** I uprvi oèi u nj gledaše dugo i zaplaka se èovjek Božji. **12** A Azailo mu reèe: što plaæe gospodar moj? A on reèe: jer znam kakvo æeš zlo uèiniti sinovima Izrailjevijem, gradove æeš njihove paliti ognjem, i mladiæe æeš njihove sjeæi maæem, i djecu æeš njihovu razbijati i trudne žene njihove rastrzati. **13** A Azailo reèe: a šta je sluga tvoj, pas, da uèini tako veliku stvar? A Jelisije mu reèe: pokazao mi je Gospod da æeš ti biti car u Siriji. **14** Tada otisav od Jelisija doðe ka gospodaru svojemu; a on mu reèe: što ti reèe Jelisije? A on odgovori: reèe mi da æeš ozdraviti. **15** Ali sjutradan uze Azailo pokrivaè i zamoèivši ga u vodu prostrije mu po licu, te umrije. A na njegovo mjesto zacari se Azailo. **16** Pete godine carovanja Jorama sina Ahavova nad

Izrailjem, kad Josafat bješe car Judin, poče carovati Joram sin Josafatov car Judin. **17** Imaše trideset i dvije godine kad poče carovati, i carova osam godina u Jerusalimu. **18** I hođaše putem careva Izrailjevijeh, kao što je ēinio dom Ahavov; jer kai Ahavova bješe mu žena, te on ēinjaše što je zlo pred Gospodom. **19** Ali Gospod ne htje zatrzi Jude radi Davida sluge svojega, kao što mu bješe rekao da æee mu dati vidjelo između sinova njegovijeh dovjeka. **20** Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postavi cara nad sobom. **21** Zato otide Joram u Sair i sva kola njegova s njim; i usta noæeu i udari na Edomce, koji ga bijahu opkolili, i na zapovjednike od kola, i pobježe narod u svoje šatore. **22** Ipak se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom, do današnjega dana. U isto vrijeme odmetnu se i Livna. **23** A ostala djela Joramova i sve što je ēinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **24** I Joram poèinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A na njegovo se mjesto zacari sin njegov Ohozija. **25** Godine dvanaeste carovanja Jorama sina Ahavova nad Izrailjem poče carovati Ohozija sin Joramov, car Judin. **26** Imaše Ohozija dvadeset i dvije godine kad se zacari, i carova godinu dana u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Gotolija, kai Amrija cara Izraeljeva. **27** On hođaše putem doma Ahavova, i ēinjaše što je zlo pred Gospodom, kao dom Ahavov, jer bješe zet domu Ahavovu. **28** Zato poče s Joramom sinom Ahavovijem na vojsku na Azaila cara Sirskoga u Ramot Galadski; ali Sirci razbiše Joram. **29** I vrati se car Joram da se lijeèi u Jezraelu od rana koje mu zadaše Sirci u Rami, kad se bjaše s Azailom carem Sirskim; a Ohozija sin Joramov car Judin otide da vidi Joramina sina Ahavova u Jezraelu, jer bjaše bolestan.

9 A Jelisije prorok dozva jednoga između sinova proroèkih, i reèe mu: opaši se i uzmi ovu uljanicu, pa idi u Ramot Galadski. **2** I kad dođeš onamo, vidjeæeš onđe Juja sina Josafata sina Nimsijina, i ušavši izvedi ga između braæee njegove i odvedi ga u najtajniju klijet. **3** I uzmi uljanicu i izli mu na glavu, i reci: ovako veli Gospod: pomazah te za cara nad Izrailjem. Zatijem otvori vrata i bježi, i ne zabavljam se. **4** I otide mladiæ, momak prorokov, u Ramot Galadski. **5** I kad uđe, gle, sjeðahu vojvode; a on reèe: vojvodo, imam nešto da ti kažem. A Juju reèe: kome između svijeh nas? A on reèe: tebi, vojvodo. **6** Tada usta, i uđe u kuæeu, a on mu izli na glavu ulje, i reèe mu: ovako veli Gospod Bog Izraeljev: pomazah te za cara nad narodom Gospodnjim, Izrailjem. **7** I pobij dom Ahava gospodara svojega, jer hoæeu da pokajem krv sluga svojih proroka, i krv svijeh sluga Gospodnjih od ruke Jezaveljine. **8** I tako æee izginuti sav dom Ahavov, i istrijebiæu Ahavu i ono što uza zid mokri, i uhvaæenoga i ostavljenoga u Izrailju. **9** I ueiniæeu s domom Ahavovijem kao s domom Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina. **10** I Jezavelju æee izjesti psi u polju Jezraelskom i neæee biti nikoga da je pogrebe. Potom otvori vrata i pobježe. **11** A Juju izide k slugama gospodara svojega, i zapitaše ga: je li dobro? što je došao taj bezumnik k tebi? A on im reèe: znate èovjeka i besjedu njegovu. **12** A oni rekoše: nije istina; kaži nam. A on im reèe: tako i tako reèe mi govoreæi: ovako veli Gospod: pomazah te za cara nad Izrailjem. **13** Tada brže uzeše svak svoju haljinu, i metnuše poda nj na najvišem basamaku, i zatrubiše u trubu i rekoše: Juju posta car. **14** Tako se pobuni Juju sin Josafata sina Nimsijina na

Joram; a Joram èuvaše Ramot Galadski sa svijem Izrailjem od Azaila cara Sirskoga. **15** A bješe se vratio car Joram da se lijeèi u Jezraelu od rana koje mu zadaše Sirci, kad se bjaše s Azailom carem Sirskim. I reèe Juju: ako vam je volja, neka niko ne izlazi iz grada da otide i javi u Jezrael. **16** I Juju sjede na kola i otide u Jezrael, jer Joram ležaše onđe; i Ohozija car Judin bješe došao da vidi Joram. **17** A stražar koji stajaje na kuli u Jezraelu, kad ugleda ljudstvo Jugevo gdje ide, reèe: neko ljudstvo vidim. Tada reèe Joram: uzmi konjika i pošli ga pred njih, i neka zapita: je li mir? **18** I otide konjik preda nj, i reèe: ovako veli car: je li mir? A Juju reèe: šta je tebi do mira? hajde za mnom. A stražar javi govoreæi: glasnici dođe do njih, ali se ne vraæea. **19** I posla drugoga konjika, koji kad dođe k njima reèe: ovako veli car: je li mir? A Juju reèe: šta je tebi do mira? hajde za mnom. **20** Oper javi stražar govoreæi: dođe do njih, ali se ne vraæea; a hod kao da je hod Jugev, jer ide pomamno. **21** Tada reèe Joram: preži. I upregoše u kola njegova. Tako izide Joram car Izraeljev i Ohozija car Judin, svaki na svojim kolima, i otidoše na susret Juju, i sretoše ga na njivi Navuteja Jezraeljanina. **22** I kad Joram ugleda Juju, reèe mu: je li mir, Juju? A on odgovori: kakav mir? dok je tolikoga kurvanja Jezavelje matere tvoje i èaranja njezinijeh. **23** Tada Joram okrete se i pobježe govoreæi Ohoziji: izdaja, Ohozija! **24** Ali Juju zgrabi luk svoj i ustrijeli Joram među pleæi da mu strijela prođe kroz srce, te pade u kolima svojim. **25** Tada reèe Juju Vadekaru vojvodi svom: uzmi ga, i baci ga na njivi Navuteja Jezraeljanina; jer opomeni se kad ja i ti zajedno jahasmo za Ahavom ocem njegovijem, kako Gospod izreèe za nj ovo zlo: **26** Zaista, krv Navutejevu i krv sinova njegovijeh vidjeh sinoæe, reèe Gospod, i platiæu ti na ovoj njivi, reèe Gospod. Zato uzmi ga sad i baci na tu njivu po rijeèi Gospodnjoj. **27** A Ohozija car Judin vidjevši to pobježe k domu u vrtu; ali ga potjera Juju, i reèe: ubijte i toga na njegovijem kolima. I ranije ga na brdu Guru, koje je kod Ivleama. I uteèe u Megidon, i onđe umrije. **28** I sluge ga njegove metnuše na kola i odvezoše u Jerusalim, i pogreboše ga u grobu njegovu kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu. **29** A jedanaeste godine carovanja Jorama sina Ahavova poče carovati Ohozija nad Judom. **30** Iza toga Juju dođe u Jezrael. A Jezavelja kad èu, namaza lice svoje i nakiti glavu svoju, pa gledaše s prozora. **31** I kad Juju ulazaše na vrata, reèe ona: je li mir, Zimrije, krvnije gospodara svojega? **32** A on pogleda na prozor i reèe: ko je sa mnom? ko? Tada pogledaše u nj dva tri dvoranina. **33** A on im reèe: bacite je dolje. I bacise je, i prše krv njezina po zidu i po konjima, i pogazi je. **34** Potom ušavši jede i pi, pa reèe: vidite onu prokletnicu, i pogrebite je, jer je carska kai. **35** I otidoše da je pogrebu, i ne naðoše od nje ništa do lubanju i stopala i šake. **36** I doðoše natrag i javiše, a on reèe: to je rijeè Gospodnja, koju je rekao preko sluge svojega Ilje Tesviæanina govoreæi: u polju Jezraelskom izjeæee psi tijelo Jezaveljino. **37** Neka bude tijelo Jezaveljino kao gnoj na njivi u polju Jezraelskom da se ne može kazati: ovo je Jezavelja.

10 A Ahav imaše sedamdeset sinova u Samariji; i Juju napisa knjigu i posla je u Samariju ka glavarima Jezraelskim, starješinama i hraniteljima Ahavovijem, i reèe: **2** Kako ova knjiga dođe k vama, u kojih su sinovi gospodara vaæega i kola i konji i grad tvrdi i oruæje, **3** Gledajte koji je najbolji i najvještiji između sinova gospodara vaæega, te ga posadite na prijesto

oca njegova, i bijte se za dom gospodara svoga. 4 Ali se oni vrlo uplašiše i rekoše: eto, dva cara ne odolješ mu, a kako æemo mu mi odoljeti? 5 I koji bijaše nad domom, i koji bijaše nad gradom, i starješine i hranitelji poslaše k Juju govoreæi: mi smo sluge tvoje, eïniæemo sve što nam kažeš; neæemo nikoga postavljati carem; eïni što ti je volja. 6 I on im napisa drugu knjigu govoreæi: ako ste moji i slušate mene, uzmite glave svih sinova gospodara svojega i doðite k meni sjutra u ovo doba u Jezrael. A sinovi carevi, sedamdeset ljudi, bijahu kod najznačajnijih graðana, koji ih hranjahu. 7 I kad im dođe ova knjiga, uzeše sinove careve i poklaše, sedamdeset ljudi, i metnuvši glave njihove u kotarice poslaše mu u Jezrael. 8 I dođe glasnik, koji mu javi govoreæi: donesoše glave sinova carevih. A on reèe: složite ih u dvije gomile na vratima, neka stoje do sjutra. 9 A ujutru izašav stade i reèe svemu narodu: vi nijeste krivi; eto, ja se podigoh na gospodara svojega i ubih ga; ali ko pobi sve ove?

10 Vidite sada da nije izostala nijedna rijeè Gospodnja koju reèe Gospod za dom Ahavov, nego je Gospod uèenio što je govorio preko sluge svojega Ilijе. 11 Potom pobi Juj sve koji bijahu ostali od doma Ahavova u Jezraelu i sve vlastelje njegove i prijatelje njegove i sveštenike njegove, da ne osta nijedan. 12 Potom se podiže i pođe da ide u Samariju; i kad bijaše kod kolibe pastirske na putu, 13 Nađe Juj braæu Ohozijina cara Judina, i reèe: ko ste? Oni rekoše: mi smo braæa Ohozijina i idemo da pozdravimo sinove careve i sinove carièine. 14 Tada reèe: pohvatajte ih žive. I pohvataše ih žive i poklaše ih na studencu kod kolibe pastirske, njih èetrdeset, i ne ostavi nijednoga od njih. 15 Potom otišav odande nađe Jonadava sina Rihavova, koji ga srete. A on ga pozdravi i reèe mu: je li srce tvoje pravo kao što je moje srce prema tvome? A Jonadav odgovori: jest. Ako jest, odgovori Juj, daj mi ruku. I dade mu ruku; a on ga uze k sebi u kola. 16 I reèe: hajde sa mnom, i vidi moju revnost za Gospoda. I odvezоše ga na njegovijem kolima. 17 I kad dođe u Samariju, pobi sve što bješe ostalo od doma Ahavova u Samariji dokle ga ne istrijebi po rijeèi koju Gospod reèe Ilijе. 18 Potom sabra Juj sav narod i reèe mu: Ahav je malo služio Valu, Juj æe mu služiti više. 19 Zato dozovite mi sve proroke Valove, sve sluge njegove i sve sveštenike njegove, nijedan da ne izostane, jer veliku žrtvu hoæu da prinesem Valu; ko ne dođe, poginuæe. A Juj eïnjaše tako iz prijevare hoteæi pobiti sluge Valove. 20 I reèe Juj: svetkujte svetkovinu Valu. I oglasiše je. 21 I posla Juj po svemu Izrailju, te doðoše sve sluge Valove, i ne izosta nijedan da ne dođe; i uðoše u kuæu Valova, i napuni se kuæa Valova od kraja do kraja. 22 Tada reèe onomu koji bijaše nad riznicom: iznesi haljine svijem slugama Valovijem. I iznesi im haljine. 23 Zatijem uðe Juj s Jonadavom sinom Rihavovijem u kuæu Valova, i reèe slugama Valovijem: promotrite i vidite da nije tu s vama koji sluga Gospodnj, nego same sluge Valove. 24 I tako uðoše da prinesu prinose i žrtve paljenice, a Juj namjesti napolju osamdeset ljudi, i reèe: ako uteèe koji od ovijeh ljudi koje vam dajem u ruke, duša æe vaša biti za dušu njegovu. 25 Kad se svrši žrtva paljenica, zapovjedi Juj vojnima i vojvodama: uðite, pobijite ih, da ne izade nijedan. I tako ih pobiše oštrijem maæem i pobacaše ih vojnici i vojvode; potom otidoše u svaki grad gdje bješe kuæa Valova. 26 I izbacise likove iz kuæe Valove, i spališe ih. 27 I izlomiše lik Valov i raskopaše kuæu Valova, i od nje naèiniše prohode do današnjega dana. 28 Tako Juj istrijebi Vala iz Izraelja. 29 Ali ne otstupi Juj od grjehova Jerovoama

sina Navatova, kojima navede na grijeh Izraelja, od zlatnijeh telaca, koji bijahu u Vetiilju i u Danu. 30 A Gospod reèe Juju: što si dobro svršio što je pravo preda mnom, i što si uèenio domu Ahavovu sve što mi je bilo u srcu, zato æe sinovi tvoji sjedjeti na prijestolu Izrailjevu do èetvrtoga koljena. 31 Ali Juju ne pažaše da hodi po zakonu Gospoda Boga Izrailjeva svijem srcem svojim, ne otstupi od grjehova Jerovoamovih, kojima navede na grijeh Izraelja. 32 U to vrijeme poèe Gospod krnjiti Izraelja, jer ih pobi Azailo po svijem meðama Izrailjevim. 33 Od Jordana k istoku sunèanom, svu zemlju Galadsku, Gadovu i Ruvimovu i Manasijinu, od Aroira na potoku Arnonu, i Galad i Vasan. 34 A ostala djela Jujeva i sve što je eïnio, i sva junašta njegova, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izrailjevih? 35 I poèinu Juj kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji; a na njegovo se mjesto zacari Joahaz sin njegov. 36 A carova Juj nad Izrailjem u Samariji dvadeset i osam godina.

11 A Gotolija mati Ohozijina vidjevši da joj pogibe sin usta i pobi sav rod carski. 2 Ali Josaveja kæi cara Jorama sestra Ohozijina, uze Joasa sina Ohozijina, i ukrade ga izmeðu sinova carevih, koje ubijahu, i s dojkinjom njegovom sakri ga od Gotolije u ložnicu, te ne pogibe. 3 I bi sakriven s njom u domu Gospodnjem šest godina, a Gotolija carovaše u zemlji. 4 A sedme godine posla Jodaj i dozva stotinike i vojvode i vojnike, i uvede ih k sebi u dom Gospodnj, i uhvati vjeru s njima, i zakle ih u domu Gospodnjem, i pokaza im sina careva. 5 I zapovjedi im govoreæi: ovo uèinite: vas treæina, koji dolazite u subotu, neka èuvaju stražu u dvoru carskom. 6 A treæina neka bude na vratima Surskim, a treæina na vratima koja su iza vojnika; i èuvajte dom od sile. 7 A dva dijela vas svih koji odlaze u subotu neka èuvaju stražu u domu Gospodnjem oko cara. 8 I opkolite cara svaki sa svojim oružjem u ruci, i ko bi navadio meðu vrste neka se pogubi, i budite s carem kad stane izlaziti i ulaziti. 9 I stotinici uèinise sve kako zapovjedi Jodaj sveštenik; i uteše svaki svoje ljudje koji dolažahu u subotu s onima koji odlažahu u subotu, i doðoše k svešteniku Jodaju. 10 I sveštenik dade stotinicima kopija i štitove cara Davida, što bijahu u domu Gospodnjem. 11 I vojnici stadoše svaki sa svojim oružjem u ruci od desne strane doma do lijeve strane doma prema oltaru i prema domu oko cara. 12 Tada izvede sina careva, i metnu mu vijenac na glavu, i dade mu svjedoèanstvo, i postaviše ga carem, i pomazaše ga, i pljeskajuæi rukama govorahu: da živi car! 13 A kad Gotolija èu viku naroda, koji se stjecaše, doðe k narodu u dom Gospodnj: 14 I pogleda, i gleda, car stajaše kod stupa po obièaju, i knezovi i trube oko cara, i sav narod iz zemlje radovaše se, i trube trubljahu. Tada Gotolija razdrije haljine svoje i povika: buna! buna! 15 A sveštenik Jodaj zapovjedi stotinicima koji bijahu nad vojskom, i reèe im: izvedite je iz vrsta napolje, i ko pođe za njom pogubite ga maæem; jer reèe sveštenik: da ne pogine u domu Gospodnjem. 16 I naèiniše joj mjesto; i kad dođe na put kojim se ide u dom carski konjskim vratima, onđe je ubiše. 17 Tada Jodaj uèini zavjet izmeðu Gospoda i cara i naroda da æe biti narod Gospodnj, takoðer i izmeðu cara i naroda. 18 Potom sav narod zemaljski otide u dom Valov, i raskopaše dom i oltar, i izlomiše likove njegove sasvijem; a Matana sveštenika Valova ubiše pred oltarima. A sveštenik opet uredi službu u domu Gospodnjem. 19 I uze stotinike i vojvode i vojnike i sav narod zemaljski, i izvedoše cara iz doma

Gospodnjega, i uđoše u dom carski putem na vrata vojnječka. I sjede na carski prijesto. **20** I radovaše se sav narod zemaljski, i grad se umiri pošto Gotoliju ubiše mačem kod carskoga doma. **21** Joasu bješe sedam godina kad se zacari.

12 Sedme godine Jujeve poče carovati Joas, i carova èetrdeset godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Sivija iz Virsaveje. **2** I èinjaše Joas što je pravo pred Gospodom dokle ga god uèaše sveštenik Jodaj. **3** Ali visine ne biše oborene; narod još prinošaše žrtve i kaðaše na visinama. **4** I Joas reèe sveštenicima: sav novac posveæeni, što se donosi u dom Gospodnj, novac onijeh koji idu u broj, i novac od ucjene svaðeje, i sav novac što ko donosi od svoje volje u dom Gospodnj, **5** Neka sveštenici uzimaju, svaki od svojega poznanika, i oni neka opravljaju što je trošno u domu gdje se god naðe da treba opraviti. **6** Ali do godine dvadeset treæe carovanja Joasova sveštenici još ne opravše što bjaše trošno u domu. **7** Tada car Joas dozva Jodaja sveštenika i ostale sveštenike, i reèe im: zašto ne opravljate što je trošno u domu? Otsele ne uzimajte novaca od svojih poznanika, jer treba da vratite da se opravi što je trošno u domu. **8** I sveštenici pristaše da ne uzimaju novaca od naroda i da ne opravljaju što je trošno u domu. **9** Tada sveštenik Jodaj uze jedan kovèeg, i proreza rupu na zaklopцу, i metnu ga kod oltara s desne strane kako se ulazi u dom Gospodnj; i sveštenici koji èuvahu vrata metaše u nj sve novce koji se donošahu u dom Gospodnj. **10** A kad viðahu da ima mnogo novaca u kovèegu, tada dolaðaše pisar carev s poglavarem sveštenièkim, i izbrojivši svezivahu novce koji bi se našli u domu Gospodnjem. **11** Potom davahu gotove novce onima koji upravljaju poslom i starahu se za dom Gospodnj, a oni ih izdavahu drvodjeljama i poslenicima koji opravljaju dom Gospodnj, **12** I zidarima i kamenarima, i da se dobavlja drvo i tesano kamenje, da se opravi što bješe trošno u domu Gospodnjem, i da se dobavi sve što trebaše da se opravi dom. **13** Ali novcima koji se donošahu u dom Gospodnj ne graðahu èaša srebrnjeh za dom Gospodnj, ni viljušaka, ni kotliæa, ni truba, niti kakih sudova zlatnijeh ni srebrnijeh; **14** Nego ih davahu onima koji bijahu nad poslom da se opravi za njih dom Gospodnj. **15** I ne tražahu raèuna od ljudi kojima predavahu novce da izdaju poslenicima, jer vjerno raðahu. **16** Novci za prijestup i novci za grijenehe ne donošahu se u dom Gospodnj; pripadaju sveštenicima. **17** Tada izide Azailo car Sirski, i udari na Gat i uze ga; potom se okrete Azailo da ide na Jerusalim. **18** A Joas car Judin uze sve posveæene stvari, što Josafat i Joram i Ohozija oci njegovi carevi Judini bijahu posvetili, i sve što sam bješe posvetio, i sve zlato što se naðe u riznicama doma Gospodnjega i doma careva, i posla Azailu caru Sirskom; i tako otide od Jerusalima. **19** A ostala djela Joasova i sve što je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **20** A sluge njegove podigoše se i pobuniše se, i ubiše Joasa u domu Milonu, kuda se ide u Silu. **21** Joazahar sin Simeatov i Jozavad sin Somirov, sluge njegove, ubiše ga, te umrije; i pogreboše ga kod otaca njegovih u gradu Davidovu; a na njegovo mjesto zacari se Amasija sin njegov.

13 Godine dvadeset treæe carovanja Joasa sina Ohozijina nad Judom zacari se Joahaz sin Jujev nad Izrailjem u Samariji, i carova sedamnaest godina. **2** I èinjaše što je zlo pred Gospodom, jer hoðaše za grijesima Jerovoama sina Navatova,

kojima navede na grijeh Izailja i ne otstupi od njih. **3** Zato se razgnjevi Gospod na Izailja i dade ih u ruke Azailu caru Sirskom i u ruke Ven-Adadu sinu Azailovu za sve ono vrijeme. **4** Ali se Joahaz pomoli Gospodu, i Gospod ga usliši, jer vidje nevolju Izailjevu, kako ih muèi car Sirski. **5** I dade Gospod Izailju izbavitelja, te se oprostio ruke Sirske, i življahu sinovi Izailjevi u šatorima svojim kao prije. **6** Ali ne otstupiše od grijehova doma Jerovoamova kojima na grijeh navede Izailja, nego hodije u njima, i sam lug još stajaše u Samariji. **7** A ne osta Joahazu naroda više od pedeset konjika i deset kola i deset tisuæea pješaka; nego ih pobi car Sirski i satr ih, te biše kao prah kad se vrše. **8** A ostala djela Joahazova i sve što je èinio, i junaðtva njegova, nije li to zapisano u dnevniku careva Izailjevih? **9** I poèinu Joahaz kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji; a na mjesto njegovo zacari se Joas sin njegov. **10** Godine trideset sedme carovanja Joasova nad Judom zacari se Joas sin Joahazov nad Izrailjem u Samariji, i carova šesnaest godina. **11** I èinjaše što je zlo pred Gospodom, ne otstupi ni od jednoga grijeha Jerovoama sina Navatova, koji navede Izailja na grijeh, nego u njima hoðaše. **12** A ostala djela Joasova, i sve što je èinio, i junaðtva njegova, kako je vojevao s Amasijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izailjevih? **13** I poèinu Joas kod otaca svojih, a Jerovoam sjede na prijesto njegov; i pogreboše Joasa u Samariji kod careva Izailjevih. **14** A Jelisije razbolje se od bolesti, od koje i umrije; i Joas car Izailjev doðe k njemu, i plaðuæi pred njim govoraše: oèe moj, oèe moj, kola Izailjeva i konjici njegov! **15** A Jelisije mu reèe: uzmi luk i strijele. I on uze luk i strijele. **16** Tada reèe caru Izailjevu: nategni luk rukom svojom. I nateže luk rukom svojom. A Jelisije metnu ruke svoje caru na ruke. **17** I reèe: otvori prozor s istoka. I otvori, a Jelisije reèe: pusti strijelu. I on pusti strijelu, a Jelisije reèe: strijela izbavljenja Gospodnjega, strijela izbavljenja od Siraca; jer æeš pobiti Sirce u Afeku, i satræeš ih. **18** Još reèe: uzmi strijele. I uze, a on reèe caru Izailjevu: udari u zemlju. I udari tri puta, pa stade. **19** Tada se rasrdi na nj èovjek Božji i reèe: da si udario pet puta ili šest puta, tada bi pobjio Sirce sasvijem; a sada æeš ih samo tri puta razbiti. **20** Potom umrije Jelisije, i pogreboše ga. A druge godine udariše èete Moavske na zemlju. **21** I dogodi se kad pogreba vanu nekoga èovjeka, ugledaše èetu i bacise èovjeka u grob Jelisjev; i kad èovjek pade i dotaæe se kostiju Jelisjevih, oživje i usta na noge svoje. **22** A Azailo car Sirski muæaše Izailja svega vijeka Joahazova. **23** Ali se Gospod sažali za njima i smilova se na njih i pogleda na njih zavjetu radi svojega s Avramom, Isakom i Jakovom, i ne htje ih istrijebiti i ne odvrže ih od sebe do sada. **24** I umrije Azailo car Sirski, i na njegovo se mjesto zacari Ven-Adada sin njegov. **25** A Joas sin Joahazov povrati iz ruke Ven-Adada sinu Azailova gradove koje bješe Azailo uzeo ratom Joahazu ocu njegovu; tri puta ga razbi Joas, i povrati gradove Izailjeve.

14 Druge godine carovanja Joasa sina Joahazova nad Izailjem zacari se Amasija sin Joasov nad Judom. **2** Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poèe carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Joadana, iz Jerusalima. **3** I èinjaše što je pravo pred Gospodom, ali ne kao David otac njegov; sasvijem èinjaše onako kako je èinio otac njegov Joas. **4** Jer visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve i kaðaše na visinama. **5** A kad se utvrdi

carstvo u ruci njegovoj, on pobi sluge svoje koje su ubile cara oca njegova. **6** Ali sinova tijeh krvnika ne pobi, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, gdje je zapovjedio Gospod govoreći: ocevi da ne ginu za sinove niti sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine. **7** On pobi deset tisuća Edomaca u slanoj dolini, i uze Selu ratom, i prozva je Jokteil, koje osta do danas. **8** Tada posla Amasija poslanike k Joasu sinu Joahazu sina Jujeva, caru Izrailjevu, i reče: dođi da se ogledamo. **9** A Joas car Izrailjev posla k Amasiji caru Judinu i poruči mu: trn na Livanu posla ka kredru na Livanu, i poruči: daj svoju kær sinu mojemu za ženu; ali naiđe zvijerje Livansko, i izgazi trn. **10** Pobio si Edomce, pa se ponese srce tvoje; hvali se, i sjedi kod kuće svoje; zašto bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom? **11** Ali ne posluša Amasija; i podiže se Joas car Izrailjev, i ogledaše se, on i Amasija car Judin, u Vetsemesu Judinu. **12** Ali Judu razbri Izrailj, te pobjegoše svaki k svojemu šatoru. **13** A Amasiju cara Judina, sina Joasa sina Ohozijina, uhvati Joas car Izrailjev u Vetsemesu; potom dođe u Jerusalim i obori zid Jerusalimski od vrata Jefremovih do vrata na uglu, eetiri stotine lakata. **14** I uze sve zlato i srebro i sve posuđe što se nađe u domu Gospodnjem i u riznicama doma careva, i taoce, pa se vrati u Samariju. **15** A ostala djela Joasova, što je učinio, i junaštva njegova, i kako je vojevao s Amasijom carem Judinjem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **16** I poeiu Joas kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji kod careva Izrailjevih, a na njegovo se mjesto zacari Jerovoam sin njegov. **17** Amasija pak sin Joasov car Judin pozivje petnaest godina po smrti Joasa sina Joahazova, cara Izrailjeva. **18** A ostala djela Amasijina nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinjem? **19** I digoše bunu na nj u Jerusalimu, te pobježe u Lahis, a oni poslaše za njim u Lahis i ubiše ga ondje. **20** A odande ga donesoše na konjima, i bi pogreben u Jerusalimu kod otaca svojih u gradu Davidovu. **21** Tada sav narod Judin uze Azariju, kome bijaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amasije. **22** On sazida Elat povrativ ga Judi pošto car poeiu kod otaca svojih. **23** Godine petnaeste carovanja Amasije sina Joasova nad Judom zacari se Jerovoam sin Joasov nad Izrailjem u Samariji, i carova eetardeset i jednu godinu. **24** I einjaše što je zlo pred Gospodom i ne otstupi ni od jednoga grijeha Jerovoama sina Navatova kojima navede na grijeh Izrailja. **25** On povrati međe Izrailjeve od Emata do mora uz polje, po rijeći Gospoda Boga Izrailjeva, koju reče preko sluge svojega Jone sina Amatijina, proroka iz Gatefera. **26** Jer Gospod vidje da je u ljutoj nevolji Izrailj, i da nema ništa ni od uhvaæenoga ni od ostavljenoga, i da nema nikoga da pomože Izrailju. **27** I ne bješe rekao Gospod da zatre ime Izrailjevo pod nebom; zato ih izbavi preko Jerovoama sina Joasova. **28** A ostala djela Jerovoamova, i sve što je eino, i junaštva njegova, kako je vojevao i kako je povratio Damasak i Emat od Jude Izrailju, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **29** Potom poeiu Jerovoam kod otaca svojih, careva Izrailjevih, a na njegovo se mjesto zacari Zaharija sin njegov.

15 Godine dvadeset sedme carovanja Jerovoamova nad Izrailjem zacari se Azarija sin Amasijin nad Judom. **2** Bješe mu šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jeholija, iz Jerusalima. **3** On einjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem

kao što je eino Amasija otac njegov. **4** Ali visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve i kaðaše na visinama. **5** A Gospod udari cara, te bi gubav do smrti svoje; i življaše u odvojenom domu; a Jotam sin carev upravljaše dvorom i suðaše narodu u zemlji. **6** A ostala djela Azarijina i sve što je eino, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinjem? **7** I poeiu Azarija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jotam sin njegov. **8** Trideset osme godine carovanja Azarijina nad Judom zacari se Zaharija sin Jerovoamom nad Izrailjem u Samariji, i carova šest mjeseca. **9** I einjaše što je zlo pred Gospodom kao što su eini oci njegovi; ne otstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja. **10** I pobuni se na nj Salum sin Javisov, i ubi ga pred narodom i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto. **11** A ostala djela Zaharijina, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailjevih. **12** To je rijeè Gospodnja koju reče Juju govoreći: sinovi tvoji do eetvrtoga koljena sjedeæe na prijestolu Izrailjevu. I zbi se tako. **13** Salum sin Javisov zacari se trideset devete godine carovanja Ozijina nad Judom, a carova mjesec dana u Samariji. **14** Jer Menajim sin Gadijev iz Terse podiže se i dođe u Samariju i ubi Saluma sina Javisova u Samariji, i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto. **15** A ostala djela Salumova i buna koju podiže, eto, to je zapisano u dnevniku careva Izrailjevih. **16** Tada Menajim raskopa Tapsu i pobi sve koji bijahu u njoj i u meðama njezinijem od Terse, jer mu ne otvorše, zato ih pobi i sve trudne žene njihove raspori. **17** Godine trideset devete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Menajim sin Gadijev nad Izrailjem, i carova deset godina u Samariji. **18** I einjaše što je zlo pred Gospodom, ne otstupi svega vijeka svojega od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja. **19** Tada Ful car Asirski udari na zemlju, a Menajim dade Fulu tisuæu talanata srebra da bi mu pomogao da utvrdi carstvo u svojoj ruci. **20** A te novce uze Menajim od Izrailja, od svih bogatijeh ljudi, da ih da caru Asirskom, od svakoga po pedeset sikala. Tako se vrati car Asirski, i ne zabavi se ondje u zemlji. **21** A ostala djela Menajimova i što je god eino, nije li zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **22** I poeiu Menajim kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Fakija sin njegov. **23** Godine pedesete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Fakija sin Menajimov nad Izrailjem u Samariji, i carova dvije godine. **24** I einjaše što je zlo pred Gospodom, ne otstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja. **25** I pobuni se na nj Fekaj sin Remalijin, vojvoda njegov, i ubi ga u Samariji u carskom dvoru, s Argovom i Arijem i s pedeset ljudi sinova Galadovijeh; i ubivši ga zacari se na njegovo mjesto. **26** A ostala djela Fakijina i što je god eino, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevih. **27** Godine pedeset druge Azarije cara Judina zacari se Fekaj sin Remalijin nad Izrailjem u Samariji, i carova dvadeset godina. **28** I einjaše što je zlo pred Gospodom, ne otstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja. **29** U vrijeme Fekajeva cara Izrailjeva dođe Teglat-Felasar car Asirski, i uze Ijon i Avel-Vetmahu i Janoh i Kedes i Asor i Galad i Galileju, svu zemlju Neftalimovu, i preseli narod odande u Asiriju. **30** Tada se pobuni Osija sin Ilin na Fekaja sina Remalijina i ubi ga i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto dvadesete godine Jotama sina Ozijina. **31** A ostala djela Fekajeva i sve što je eino, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevih. **32** Druge godine

carovanja Fekaja sina Remalijina nad Izrailjem zacari se Jotam sin Ozijin nad Judom. 33 Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jerusa, kaei Sadokova. 34 I ēinjaše što je pravo pred Gospodom, sasvijem ēinjaše kako je ēinio Ozija otac njegov. 35 Ali visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve i kađaše na visinama. On naeini najviša vratu na domu Gospodnjem. 36 A ostala djela Jotamova i sve što je ēinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? 37 U to vrijeme poče Gospod puštati na Judu Resina cara Sirskoga i Fekaja sina Remalijina. 38 I Jotam poeini kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

16 Godine sedamnaeste Fekaja sina Remalijina zacari se Ahaz sin Jotamov car Judin. 2 Dvadeset godina bjaše Ahazu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu, ali ne ēinjaše što je pravo pred Gospodom Bogom njegovijem kao David otac njegov. 3 Jer hođaše putem careva Izrailjevih, pa i sina svojega pusti kroz organj po gadnjem djelima naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevih. 4 I prinošaše žrtve i kađaše na visinama i po humovima i pod svakim zelenijem drvetom. 5 Tada dođe Resin car Sirski i Fekaj sin Remalijin car Izrailjev, dođoše da biju Jerusalim, i opkoliše Ahaza; ali ga ne mogoše osvojiti. 6 U to vrijeme Resin car Sirski povrati Sircima Elat, i izagna Judeje iz Elata, i dođoše Sirci u Elat i ostaše onđe do danas. 7 Ali Ahaz posla poslanike k Teqlat-Felasaru caru Asirskom i poruči mu: sluga sam tvoj, hodi i izbavi me iz ruku cara Sirskoga i iz ruku cara Izrailjeva, koji se podigoše na me. 8 I uze Ahaz zlato i srebro što se nađe u domu Gospodnjem i u riznicama doma carskoga, i posla na dar caru Asirskom. 9 I posluša ga car Asirski, i dođe na Damasak i uze ga, i preseli narod odande u Kir, a Resina pogubi. 10 Tada car Ahaz otide na susret Teqlat-Felasaru caru Asirskom u Damasak; i vidje car Ahaz oltar koji bijaše u Damasku, pa posla sveštenik Uriji sliku od toga oltara i od sve naprave njegove. 11 I naeini sveštenik Urija oltar sasvijem kako posla car Ahaz iz Damaska, onako naeini Urija sveštenik, dokle se vrat car Ahaz iz Damaska. 12 Pa kad se car vrat iz Damaska i vidje oltar, pristupi k njemu i prinese žrtvu na njemu. 13 I zapali žrtvu svoju paljenicu i dar svoj, i izli najlev svoj, i pokropi oltar krvlju zahvalnijeh žrtava svojih. 14 A mjedeni oltar što bješe pred Gospodom prenese s prednje strane doma da ne stoji između njegova oltara i doma Gospodnjega, i namjesti ga pokraj svoga oltara k sjeveru. 15 I zapovjedi car Ahaz Uriji svešteniku govoreæi: na velikom oltaru pali žrtvu paljenicu jutrenju i dar veèernji i žrtvu paljenicu carevu s darom njezinijem i žrtvu paljenicu svega naroda zemaljskoga s darovima njihovijem i nalevima njihovijem; i po njemu kropi svakom krvlju od žrtava paljenica i svakom krvlju od drugih žrtava. A za oltar mjedeni promislæu. 16 I uèini sveštenik Urija sve kako mu zapovjedi car Ahaz. 17 I oplate s podnožja skide car Ahaz i uze s njih umivaonice, i more skide s volova mjedenijeh koji bijahu pod njim, i metnu ga na pod kameni. 18 I strehu subotnu, koju bijahu naeini u domu, i ulazak carski, koji bijaše spolja, ukloni takoðer od doma Gospodnjega, bojeæi se cara Asirskoga. 19 A ostala djela Ahazova što je ēinio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh? 20 I poeini Ahaz kod

otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jezekija sin njegov.

17 Dvanaeste godine carovanja Ahazova nad Judom zacari se u Samariji nad Izrailjem Osija sin Ilin, i carova devet godina. 2 I ēinjaše što je zlo pred Gospodom, ali ne kao carevi Izrailjevi koji biše prije njega. 3 Na njega dođe Salmanasar car Asirski, i Osija mu posta sluga, te mu plaæaše danak. 4 Ali car Asirski opazi da Osija hoæe da se odmetne, jer Osija posla poslanike k Soju caru Misirskom i ne posla danka godišnjega caru Asirskom; zato ga opkoli car Asirski i svezavši baci ga u tamnicu. 5 I car Asirski proðe svu zemlju i dođe na Samariju, i bi je tri godine. 6 Devete godine Osijine uze car Asirski Samariju i odvede Izrailja u Asiriju i naseli u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i u gradovima Midskim. 7 A to bi što sinovi Izrailjevi grijšeše Gospodu Bogu svojemu, koji ih je izveo iz zemlje Misirske ispod ruke Faraona cara Misirskoga, i bojaše se drugih bogova, 8 I hodiše po uredbama naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevih, i kako ēiniše carevi Izrailjevi; 9 I tajno ēiniše sinovi Izrailjevi što nije pravo pred Gospodom Bogom njihovijem, i pogradiše visine po svijem gradovima svojim, od kule stražarske do gradova ozidanijeh. 10 I podigoše likove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenijem drvetom. 11 I kaðahu onuda po svijem visinama kao narodi koje odagna Gospod ispred njih, i ēinju zle stvari gnjeveæi Gospoda. 12 I služahu gadnjijem bogovima, za koje im bješe Gospod rekao: ne ēinite to. 13 I Gospod opominjaše Izrailja i Judu preko svih proraka i svijeh vidjelaca govoreæi: vratite se sa zlijeñ putova svojih i držite zapovijesti moje i uredbe moje po svemu zakonu koji sam zapovjedio ocima vašim i koji sam vam poslao po slugama svojim prorocima. 14 Ali ne poslušaše; nego bjeju tvrdovrati kao i oci njihovi, koji ne vjerovaše Gospodu Bogu svojemu. 15 I odbaciše uredbe njegove i zavjet njegov, koji uèini s ocima njihovijem, i svjedoèanstva njegova, kojima im svjedoèaše, i hodiše za ništavim i postaše ništavi, i za narodima koji bijahu oko njih, za koje im bješe zapovjedio Gospod da ne ēine kao oni. 16 I ostaviše sve zapovijesti Gospoda Boga svojega, i naeiniše sebi livene likove, dva teleta, i lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj, i služiše Valu. 17 I provodije sinove svoje i kæeri svoje kroz organj, i davaše se na vraæanje i gatanje, i prodaše se da ēine zlo pred Gospodom gnjeveæi ga. 18 Zato se Gospod razgnjevi vrlo na Izrailja, i odbaci ih od sebe, te ne osta nego samo pleme Judino. 19 Pa ni Juda ne držaše zapovijesti Gospoda Boga svojega, nego hođaše po uredbama koje naeiniše Izrailci. 20 Zato Gospod povrže sve sjeme Izrailjevo, i muæi ih, i predade ih u ruke onima koji ih plijene, dokle ih i odbaci od sebe. 21 Jer se ocijepiše Izrailci od doma Davidova, i postaviše carem Jerovoama sina Navatova, a Jerovoam odbi Izrailce od Gospoda i navede ih da grijše grijehom velikim. 22 I hodiše sinovi Izrailjevi u svijem grijesima Jerovoamovijem koje je on ēinio, i ne otstupiše od njih; 23 Dokle Gospod ne odbaci Izrailja od sebe kao što je govorio preko svijeh sluga svojih proroka, i tako preseljen bi Izrailj iz zemlje svoje u Asirsku do današnjega dana. 24 Potom dovede car Asirski ljudje iz Vavilona i iz Hute i iz Ave i iz Emata i iz Sefarvima, i naseli ih u gradovima Samarijskim mjesto Izrailjaca, i naslijediše Samariju, i življahu po gradovima njezinijem. 25 A kad poeše živjeti onđe, ne bojahu se Gospoda, a Gospod posla na njih lavove,

koji ih davljuh. 26 Zato rekoše caru Asirskom govoreæi: ovi narodi koje si doveo i naselio u gradovima Samarijskim ne znaju zakona Boga one zemlje; zato posla na njih lavove, koji ih eto more, jer ne znaju zakona Boga one zemlje. 27 Tada zapovjedi car Asirski i reèe: odvedite onamo jednoga od sveštenika koje ste doveli odande, pa neka ide i sjedi onđe, neka ih uèi zakonu Boga one zemlje. 28 I tako jedan od sveštenika, koje bijahu odveli iz Samarije, doðe i nastani se u Vetiilju, i uèaše ih kako æe se bojati Gospoda. 29 Ali naèiniše sebi svaki narod svoje bogove, i pomešaše ih u kuæe visina, koje bijahu naèini Samarijani, svaki narod u svojim gradovima u kojima življahu. 30 Jer Vavilonjani naèiniše Sokot-Venotu, a Huæeani naèiniše Nergala, a Emaæani naèiniše Asima; 31 I Avljani naèiniše Nivaza i Tartaka, a Sefarvimi spaljivahu sinove svoje ognjem Adramelehu i Anamelehu bogovima Sefarvimskim. 32 Ali se bojahu Gospoda, i postaviše izmeðu sebe sveštenike visinama, koji im služahu u domovima visina; 33 Bojahu se Gospoda, ali i svojim bogovima služahu po obièaju onjeh naroda iz kojih ih preseliše. 34 I do današnjega dana rade po starijem obièajima; ne boje se Gospoda a ne rade ni po svojim uredbama i obièajima, ni po zakonu i zapovijesti što je zapovjedio Gospod sinovima Jakova, kojemu nadje ime Izrailj; 35 S kojima uèini Gospod zavjet i zapovjedi im i reèe: ne bojte se drugih bogova niti im se klanjajte niti im služite niti im prinosite žrtava; 36 Nego Gospoda, koji vas je izveo iz zemlje Misirske silom velikom i mišicom podignutom, njega se bojte i njemu se klanjajte i njemu prinosite žrtve; 37 I uredbe i pravila i zakon i zapovijesti što vam je napisao držite izvršujuæi ih vazda, i ne bojte se drugih bogova. 38 I ne zaboravljajte zavjeta koji je uèinio s vama, i ne bojte se drugih bogova. 39 Nego Gospoda Boga svojega bojte se, i on æe vas izbaviti iz ruku svihne neprijatelja vaših. 40 Ali ne poslušaše, nego radiše po starom svom obièaju. 41 Tako ovi narodi bojahu se Gospoda i idolima svojim služahu; i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovih eîne do današnjega dana onako kako su èinili oci njihovi.

18 A treæe godine carovanja Osije sina Ilina nad Izrailjem zacari se Jezekija sin Ahazov nad Judom. 2 Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poèe carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Avija, këi Zaharijna. 3 I èinjaje što je pravo pred Gospodom sasvijem kao što je èinio David otac njegov. 4 On obori visine, i izlomi likove i isjeèe lugove, i razbi zmiju od mijedi, koju bješe naèinio Mojsije, jer joj do tada kaðahu sinovi Izrailjevi; i prozva je Neustan. 5 Uzdaše se u Gospoda Boga Izrailjeva, i ne bi takoga izmeðu svihne careva Judinijeh poslije njega ni prije njega. 6 Jer prionu za Gospoda, ne otstupi od njega, nego drža zapovijesti koje zapovjedi Gospod Mojsiju. 7 I Gospod bijaše s njim; kuda god iðaše napredovaše; i odmetnu se od cara Asirskoga, te mu ne bi sluga. 8 On pobi Filisteje do Gaze i meðe njezine, od kule stražarske do grada ozidana. 9 A èetvrte godine carovanja Jezekijina, a to je sedma godina carovanja Osije sina Ilina nad Izrailjem, podiže se Salmanasar car Asirski na Samariju, i opkoli je. 10 I poslije tri godine uze je; šeste godine carovanja Jezekijina, a devete godine carovanja Osijina nad Izrailjem, bi uzeta Samarija. 11 I odvede car Asirski Izrailce u Asiriju, i naseli ih u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i po gradovima Midskim. 12 Jer ne slušaše glasa Gospoda Boga svojega i

prestupaše zavjet njegov, sve što im je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, ne slušaše niti tvoriše. 13 A èetrnaeste godine carovanja Jezekijina podiže se Senahirim car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih. 14 Tada Jezekija car Judin posla u Lahis k caru Asirskom i poruèi mu: zgriješio sam; vrati se od mene, što god nametneš na me nosiæu. A car Asirski nametnu na Jezekiju cara Judina trista talanata srebra i trideset talanata zlata. 15 I dade car Jezekija sve srebro što se naðe u domu Gospodnjem i u riznicama carskoga dvora. 16 U to vrijeme car Jezekija raskopa vrata na crkvi Gospodnjoj i pragove koje sam bješe okovao, i dade caru Asirskom. 17 Ali car Asirski posla Tartana i Ravsarisa i Ravsaka iz Lahisa k caru Jezekiji u Jerusalim s velikom vojskom; i oni se podigøe i doðoše u Jerusalim; i podigavši se i došavši stadoše kod jaza gornjega jezera, koji je pokraj puta u polju bjeljarevu. 18 I stadoše vikati cara. Tada doðe k njima Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov pametar. 19 I reèe im Ravsak: kažte caru Jezekiji: ovako kaže veliki car, car Asirski: kakva je to uzdanica, u koju se uzdaš? 20 Ti veliš, ali su prazne rijeèi, da imаш svjeta i sile za rat. U što se dakle uzdaš, te si se odmetnuo od mene? 21 Gle, uzdaš se u Misir, u štap od trske slomljene, na koji ako se ko nasloni, uæi æe mu u ruku i probosæe je; taki je Faraon car Misirski svima koji se uzdaju u nj. 22 Ako li mi reèete: uzdamo se u Gospoda Boga svojega; nije li to onaj eîje je visine i oltare oborio Jezekija i zapovjedio Judi i Jerusalimu: pred ovijem oltarom klanjajte se u Jerusalimu. 23 Hajde, zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom; i daæeu ti dvije tisuæe konja, ako možeš dobaviti koji æe jahati na njima. 24 Kako æeš dakle odbiti i jednoga vojvodu izmeðu najmanjih sluga gospodara mojega? Ali se ti uzdaš u Misir za kola i konjike. 25 Svrh toga, eda li sam ja bez Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospod mi je rekao: idi na tu zemlju, i zatri je. 26 Tada Elijakim sin Helkijin i Somna i Joah rekoše Ravsaku: govori slugama svojim Sirski, jer razumijemo, a nemoj nam goroviti Judejski da sluša narod na zidu. 27 A Ravsak im reèe: eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove rijeèi? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju neèist i da piju svoju mokraeu s vama? 28 Tada stade Ravsak i povika iza glasa Judejski, i reèe govoreæi: èuvite rijeèe velikoga cara, cara Asirskoga. 29 Ovako kaže car: nemojte da vas vara Jezekija; jer vas ne može izbaviti iz moje ruke. 30 Nemojte da vas nagovori Jezekija da se pouzdate u Gospoda, govoreæi: Gospod æe nas izbaviti, i ovaj se grad neæee dati u ruke caru Asirskom. 31 Ne slušajte Jezekije; jer ovako kaže car Asirski: uèinite mir sa mnom, i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga èokota i svaki sa svoje smokve, i pijeti svaki iz svojega studenca. 32 Dokle ne dođem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima, u zemlju obilnu maslinom i uljem i medom, pa æete živjeti i neæete izginuti. Ne slušajte Jezekije, jer vas vara gorovreæi: Gospod æe nas izbaviti. 33 Je li koji izmeðu bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga? 34 Gdje su bogovi Ematski i Arfadski? gdje su bogovi Sefarvimski, Enski i Avski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruku? 35 Koji su izmeðu svihne bogova ovih zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? 36 Ali narod muæaše, i ne odgovoriše mu ni rijeèi, jer car bješe zapovjedio i rekao: ne

odgovarajte mu. 37 Tada Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov, pametar, dođoše k Jezekiji razdrvši haljine, i kazaše mu riječi Ravsakove.

19 A kad to èu car Jezekija, razdrije haljine svoje i vezu oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodnji. 2 I posla Elijakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obuèene u kostrijet k Isaiji proroku sinu Amosovu. 3 I rekoše mu: ovako veli Jezekija: ovo je dan nevolje i kara i ruga; jer prispješe djeca do poroðaja, a nema snage da se rode. 4 Da ako je èuo Gospod Bog tvoj sve što reèe Ravsak, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijeða rijeèima, koje je èuo Gospod Bog tvoj; pomoli se za ostatak koji se nalazi. 5 I dođoše k Isaiji sluge cara Jezekije. 6 I reèe im Isaija: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospod: ne plaši se od rijeèi koje si èuo, kojima huliše na me sluge cara Asirskoga. 7 Evo, ja æu pustiti na nj duh, te æe èuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i uèinjave da pogine od maèa u svojoj zemlji. 8 I tako vrativši se Ravsak naðe cara Asirskoga gdje bije Livnu, jer bješe èuo da je otšao od Lahisa. 9 A on èu da se bije s tobom. Zato opet posla poslanike k Jezekiji govoreæi: 10 Ovako recite Jezekiji caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreæi: neæe se dati Jerusalim u ruke caru Asirskom. 11 Eto èuo si ñta su uèinili carevi Asirski svijem zemljama potvrši ih sasvijem; a ti li æeš se izbaviti? 12 Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Harance, Resefe i sinove Edenu, koji bijahu u Telasaru? 13 Gdje je car Ematski i car Arfadski i car od grada Sefarvima, od Ene i Ave? 14 A kad Jezekija primi knjigu iz ruku poslanika i proèita je, otide u dom Gospodnji, i razvi je Jezekija pred Gospodom. 15 I pomoli se Jezekija Gospodu govoreæi: Gospode Bože Izrailev, koji sjediš na heruvimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemljama, ti si stvorio nebo i zemlju, 16 Prigni, Gospode, uho svoje i èuj; otvori, Gospode, oèi svoje i vidi; èuj rijeèi Senahirima, koji posla da ruži Boga živoga. 17 Istina je, Gospode, opustošili su carevi Asirski one narode i zemlje njihove; 18 I pobacali su bogove njihove u oganj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku èovjeèijih, drvo i kamen; zato ih potrše. 19 I zato, Gospode Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovih, da poznadu sva carstva na zemljama da si ti Gospode sam Bog. 20 Tada posla Isaija sin Amosov k Jezekiji, i poruèi mu: ovako veli Gospod Bog Izrailev: uslišio sam za što si mi se molio radi Senahirima cara Asirskoga. 21 Ovo je rijeè koju izreèe Gospod za nj: ruga ti se i potsmijeva ti se djevojka, kæi Sionska, za tobom maše glavom kæi Jerusalimska. 22 Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao u vis oèi svoje? Na sveca Izraileva. 23 Preko poslanika svojih ružio si Gospoda i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Livanske, i posjeæi æu visoke kredre njegove i lijepe jele njegove, i uæi æu u krajnji stan njegov, u šumu njegova Karmila. 24 Ja sam kopao i pio vodu tuðu, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima. 25 Nijesi li èuo da ja to odavna èinim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratiš tvrde gradove u puste gomile. 26 Zato koji u njima žive iznemogoše, uplašiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri. 27 Znam sjeðenje tvoje, i polaženje tvoje i dolaženje tvoje znam, i kako bjesniš na me.

28 Jer bjesniš na me, i tvoja objest doðe do mojih ušiju; zato æu metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa æu te odvesti natrag putem kojim si došao. 29 A tebi ovo neka bude znak: ješæete ove godine što samo od sebe rodi, i druge godine što opet samo od sebe rodi; a treæe godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod s njih. 30 Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet æe pustiti žile ozdo i roditi ozgo. 31 Jer æe iz Jerusalima izaæi ostatak, i iz gore Siona, koji se saèuvaju. Revnost Gospoda nad vojskama uèiniæe to. 32 Zato ovako veli Gospod za cara Asirskoga: neæe uæi u ovaj grad niti æe baciti amo strijele, neæe se primazei ka njemu sa štitom, niti æe iskopati opkopa oko njega. 33 Vratiæe se putem kojim je došao, a u grad ovaj neæe uæi, veli Gospod. 34 Jer æu braniti taj grad, i saèuvaæu ga sebe radi i radi Davida sluge svojega. 35 I istu noæ anđeo Gospodnji izide i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuæa; i kad ustaše ujutru, a to sve sami mrtvaci. 36 Te se podiže Senahirim car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Nineviju. 37 I kad se klanjaše u domu Nisroka boga svojega, Adrameleh i Sarasar sinovi njegovih ubiše ga maèem, a sami pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Esaradon sin njegov.

20 U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt; i doðe k njemu prorok Isaija sin Amosov i reèe mu: ovako veli Gospod: naredi za kuæu svoju, jer æeš umrijeti i neæeš ostati živ. 2 A on se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodu govoreæi: 3 Oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Jezekija veoma. 4 I Isaija još ne bješe otšao do polovine dvora, a doðe mu rijeè Gospodnja govoreæi: 5 Vrati se i reci Jezekiji, voðu naroda mojega: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: èuo sam molitvu tvoju, i vidi sam suze tvoje; evo icsijelæu te, do tri dana iæi æeš u dom Gospodnji. 6 I dodaæu ti vijeku petnaest godina, i izbavijeu tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i branijeu ovaj grad sebe radi i radi Davida sluge svojega. 7 Potom reèe Isaija: donesite grudu suhih smokava. I donesavši priviše mu na otok, i icsijeli se. 8 A Jezekija reèe Isaiji: šta æe biti znak da æe me Gospod icsijeliti i da æeu do tri dana otiaæi u dom Gospodnji? 9 A Isaija reèe: ovo neka ti bude znak od Gospoda da æe uèiniti Gospod Što je rekao: hoæeš li da otide sjen deset koljenaca naprijed ili da se vrati deset koljenaca natrag? 10 A Jezekija reèe: lako je da sjen otide naprijed deset koljenaca; nemoj, nego neka se vrati sjen deset koljenaca natrag. 11 I Isaija prorok zavapi ka Gospodu, i vrati Gospod sjen po koljencima po kojima bijaše otšao na sunèaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. 12 U to vrijeme Verodah-Valadan, sin Valadanov, car Vavilonski posla knjigu s darom Jezekiji; jer bješe èuo da je bolestan Jezekija. 13 I Jezekija saslušav poslanike pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuæu gdje mu bješe oružje, i što se god nalažaše u riznicama njegovim, ne osta ništa da im ne pokaza Jezekija u kuæi svojoj i u svemu gospodstvu svojem. 14 Tada doðe prorok Isaija k caru Jezekiji i reèe mu: šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Jezekija reèe: iz daljne zemlje došli su, iz Vavilona. 15 A on reèe: šta su vidjeli u tvom dvoru? A Jezekija reèe: vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao. 16 Tada reèe Isaija Jezekiji: èuo rijeè Gospodnju. 17 Evo doæi æe vrijeme kad æe se odnijeti u

Vavilon sve što ima u kući tvojoj, i što su sabirali oci tvoji do danas, neće ostati ništa, veli Gospod. **18** I sinove tvoje, koji æe izazeti od tebe, koje æeš roditi, uzeće da budu dvorani u dvoru cara Vavilonskoga. **19** A Jezekija reče Isaji: dobra je riječ Gospodnja, koju si rekao. Još reče: li? za mojega vijeka biće mir i vjera? **20** A ostala djela Jezekijina i sva junaštva njegova, i kako je načinio jezero, i vodu doveo u grad, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **21** I počinju Jezekija kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

21 Dvanaest godina bješe Manasiji kad poče carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Efsiva. **2** I einjaše što je zlo pred Gospodom po gadnjem djelima naroda, koje Gospod odagna ispred sinova Izrailjevih; **3** Jer opet načini visine, koje bješe potro Jezekija otac njegov, i podiže oltare Valu, i načini lug kao što bješe načinio Ahav car Izrailjev, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj. **4** I načini oltare u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod: u Jerusalimu æu namjestiti ime svoje; **5** Načini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega. **6** I sina svojega provede kroz organj, i vraćaše i gataše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vraćaše; i einjaše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom, gnjeveše ga. **7** I postavi rezan lik šumski koji načini u domu, za koji bješe rekao Gospod Davidu i Solomunu sinu njegovu: u ovom domu i u Jerusalimu, koji izabrah između svih plemena Izrailjevih, namjestišu ime svoje dojvika; **8** I neće više dati da se makne noga sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju dathocim njihovijem, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio, i sav zakon koji im je zapovjedio moj sluga Mojsije. **9** Ali ne poslušaše, jer ih zavede Manasija, te einiše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevih. **10** A Gospod govoraše preko sluga svojih proroka govoreći: **11** Što učini Manasija car Judin ta gadna djela eineće gore od svega što su eini Amoreji koji prije njega biše, i navede na grijeh i Judu gadnjem bogovima svojim; **12** Zato ovako veli Gospod Bog Izrailjev: evo, ja æu pustiti zlo na Jerusalim i na Judu, da æe svakome ko eju zujati oba uha. **13** Jer æu zategnuti nad Jerusalimom uže Samarijsko i mjerila doma Ahavova, i zbriscaju Jerusalim, kao što se briše zdjela, izbrisće se pa se izvrne. **14** I ostavljaju ostatak našljedstva svojega, i daeū ih u ruke neprijateljima njihovijem da budu plijen i grabež svijem neprijateljima svojim. **15** Jer einiše što je zlo preda mnom, i gnjeviše me od dana kad izidoše oci njihovi iz Misira do danas. **16** Još i pravu krv veoma mnogu proli Manasiju tako da napuni Jerusalim od kraja do kraja, osim grijeha svojega kojim navede Judu na grijeh da eini što je zlo pred Gospodom. **17** A ostala djela Manasijina i sve što je eino, i grijeh, kojim je grijeo, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **18** I počinju Manasija kod otaca svojih, i bi pogreben u vrtu kod doma svojega, u vrtu Ozinu; a na njegovo mjesto zacari se Amon sin njegov. **19** Dvadeset i dvije godine imajuše Amon kad poče carovati, i carova dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Mesulemeta, kćer Arusova, iz Joteve. **20** On einjaše što je zlo pred Gospodom, kao što je eino Manasija otac njegov. **21** I hođaše svijem putem kojim je hodio otac njegov, i služaše gadnjem bogovima, kojima je služio otac njegov, i klanjaše im se. **22** I ostavi Gospoda Boga otaca svojih, i ne hodi putem Gospodnjim. **23** A sluge Amonove pobuniše se na nj, i ubiše

caru a dvoru njegovu. **24** A narod zemaljski pobi sve koji se bijahu pobunili na cara Amona; i zacari narod zemaljski na njegovo mjesto Josiju sina njegova. **25** A ostala djela Amonova, što je eino, nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh? **26** I pogreboše ga u njegovu grobu u vrtu Ozinu; i Josija sin njegov bi car na njegovo mjesto.

22 Osam godina bijaše Josiji kad poče carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jedida, kćer Adajeva, iz Voskata. **2** On einjaše što je pravo pred Gospodom, i hođaše svijem putem Davida oca svojega i ne otstupaše ni nadesno ni nalijevo. **3** A osamnaeste godine carovanja Josijina posla car Safana sina Azalije sina Mesulamova, pisara, u dom Gospodnjem, govoreći: **4** Idi ka Helkiji poglavaru svešteničkom, neka izbroji novce donesene u dom Gospodnjem, što su nakupili od naroda vratari. **5** I neka ih da poslenicima koji nadgledaju dom Gospodnjem, pa neka daju poslenicima koji rade oko doma Gospodnjega da se opravi što je trošno u domu, **6** Drvodenjama i kamenarima i zidarima, i da se kupuje drvo i kamen tesani da se opravi dom. **7** Ali da im se ne traže računi od novaca koji im se dadu, jer æe vjerno raditi. **8** Tada reče Helkija poglavar sveštenički Safanu pisaru: nađoh zakonik u domu Gospodnjem. I Helkija dade knjigu Safanu, i on je pročita. **9** A Safan pisar otide k caru, i javi caru govoreći: pokupiše sluge tvoje novce što se nađuše u domu, predaše ih poslenicima koji nadgledaju dom Gospodnjem. **10** I kaza Safan pisar caru govoreći: knjigu mi dade Helkija sveštenik. I pročita je Safan caru. **11** A kad car evo riječe u zakoniku, razdrije haljine svoje. **12** I zapovjedi car Helkiji svešteniku i Ahikamu sinu Safanovu i Ahvoru sinu Mihejinu i Safanu pisaru i Asaji služi carevu, govoreći: **13** Idite, upitajte Gospoda za me i za narod i za svega Judu radi riječe ove knjige što se nađe; jer je velik gnjev Gospodnjem koji se rasplio na nas zato što oci naši ne slušaše riječe ove knjige da eine sve onako kako nam je napisano. **14** I tako otide Helkija sveštenik i Ahikam i Ahvor i Safan i Asaja k proročici Oldi ženi Salumu sina Tekiju sina Arasa rizničaru; a ona stajaše u Jerusalimu u drugom kraju; i govorila s njom. **15** A ona im reče: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kažite eovjeku koji vas je poslao k meni: **16** Ovako veli Gospod: evo pustiše zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve što govorili knjiga koju je pročito car Judin, **17** Zato što me ostavio, i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem djelima ruku svojih; zato se gnjev moj rasplio na to mjesto, i neće se ugasiti. **18** A caru Judinu, koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu kažite: ovako veli Gospod Bog Izrailjev za riječe koje si evo: **19** Što je umeknulo srce tvoje, i ponizio si se pred Gospodom kad si evo što sam govorio za to mjesto i za stanovnike njegove da æe biti pustoš i prokletinja, i što si razdrojili svoje i plakao preda mnom, zato i ja usliših tebe, veli Gospod. **20** Zato, evo, ja æe te pribrati k ocima tvojim i na miru æeš biti pribran u grob svoj, i neæeš očima svojim vidjeti zla koje æu pustiti na to mjesto. I kazaše to caru.

23 Tada posla car, te se skupiše k njemu sve starještine Judine i Jerusalimske. **2** I otide car u dom Gospodnjem i s njim svi ljudi iz zemlje Judine i svi Jerusalimljani i sveštenici i proroci i svi narod, malo i veliko, i pročita im sve riječe knjige zavjetne, koja se nađe u domu Gospodnjem. **3** I car staješi kod stupa učini zavjet pred Gospodom da æe oni ići za Gospodom

i držati zapovijesti njegove i svjedočanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom, vršeći rječi toga zavjeta napisane u toj knjizi. I sav narod prista na zavjet. 4 Tada zapovjedi car Helkij poglavaru svešteničkom i sveštenicima drugoga reda i onima koji ēuvahu vrata, da iznesu iz crkve Gospodnje sve stvari koje bijahu naēinjene Valu i gaju i svoj vojsci nebeskoj; i spali ih iza Jerusalima u polju Kedronskom, i odnese pepeo od njih u Vetiil. 5 I svrže sveštenike idolske koje bijahu postavili carevi Judini da kade po visinama u gradovima Judinijem i oko Jerusalima; tako i one koji kađahu Valu, suncu i mjesecu i zvjezdama i svoj vojsci nebeskoj. 6 I iznesu gaj iz doma Gospodnjega iza Jerusalima na potok Kedron, i spali ga na potoku Kedronu i satr u prah, i prosu prah na grobove sinova narodnijeh. 7 I pokvari kuæe kurvarske koje bijahu u domu Gospodnjem, u kojima žene tkahu zastrâe za gaj. 8 I dovedavši sve sveštenike iz gradova Judinijeh oskvri visine gdje kađahu sveštenici od Geve do Vršaveje, i pokvari visine na vratima, i koja bijaše na ulasku na vratima Isusa zapovjednika gradskoga nalijeko od vrata gradskih. 9 Ali sveštenici onijeh visina ne pristupaju k oltaru Gospodnjemu u Jerusalimu, nego jeđahu prijesne hlijbove među braæom svojom. 10 Osvrni i Tofet, koji bijaše u dolini sinova Enomovijeh, da ne bi niko više vodio sina svojega ni kæeri svoje kroz ogran Molohu. 11 I ukloni konje koje bijahu postavili carevi Judini suncu od ulaska u dom Gospodnji do kuæe Natan-Meleha dvoranina, koja bijaše u Farurimu; a kola sunèana sažeže ognjem. 12 I oltare na krovu sobe Ahazove, koje bijahu naēinili carevi Judini, i oltare koje bijaše naēinio Manasija u oba trijema doma Gospodnjega, pokvari car, i uvezvi ih odande baci prah od njih u potok Kedron. 13 I visine prema Jerusalimu s desne strane na gori Maslinskoj, koje bijaše naēinio Solomun car Izrailjev Astaroti gadu Sidonskom i Hemosu gadu Moavskom i Melhomu gadu sinova Amonovijeh, oskvri car. 14 I izlomi likove i isijeèe gajeve, i mesta njihova napuni kostiju ljudskih. 15 I oltar, koji bješe u Vetiilju, visinu, koju bješe naēinio Jerovoam sin Navatov, koji navede na grijeh Izrailja, i oltar i visinu pokvari, i spalivši visinu satr je u prah, i spali gaj. 16 I obazrevši se Josija vidje grobove koji bijahu onđe na gori, i posla te izvadiše kosti iz grobova, i sažeže ih na oltaru i oskvri ga, po rjeèi Gospodnjoj, koju reèe ēovjek Božji, koji naprijed kaza te stvari. 17 I reèe: kakav je ono spomenik što vidim? Rekoše mu graðani: ono je grob ēovjeka Božijega koji dođe iz Jude i naprijed kaza to što si uèinio na oltaru u Vetiilju. 18 A on reèe: ostavite ga, niko da mu ne kreće kosti. Tako se saèuvaše kosti njegove s kostima onoga proroka koji dođe iz Samarije. 19 I sve domove visina po gradovima Samarijskim koje naēinše carevi Izrailjevi gnjeveæi Gospoda, pokvari Josiju; i uèini s njima sve onako kako uèini u Vetiilju. 20 I polka sve sveštenike visina, koji bijahu onuda, na oltarima, i sažeže kosti ljudske na njima; potom se vrat u Jerusalim. 21 Tada zapovjedi car svemu narodu govoræ: praznjujeti pashu Gospodu Bogu svojemu, kao što piše u knjizi zavjetnoj. 22 Jer ne bi praznovana ovako pasha od vremena sudsja koje sudiše Izrailju i za sve vrijeme careva Izrailjevih i careva Judinijeh. 23 Kao što bi osamnaeste godine cara Josije praznovana pasha Gospodu u Jerusalimu. 24 I one što se dogovaraju s duhovima i vraèare, i likove i gadne bogove i sve gadove koji se viðahu u zemlji Judinoj i u Jerusalimu istrijebi Josiju da izvrši rjeèi zakona napisane u knjizi koju nađe Helkija

sveštenik u domu Gospodnjem. 25 Ni prije njega ne bješe takvoga cara, koji bi se obratio ka Gospodu svijem srcem svojim i svom dušom svojom i svom snagom svojom, sasvijem po zakonu Mojsijevu, niti poslije njegaasta taki kao on. 26 Ali se Gospod ne povrati od žestine velikoga gnjeva svojega, kojom se bješe rasplio gnjev njegov na Judu za sve draženje kojim ga bješe dražio Manasija. 27 I reèe Gospod: i Judu æu odbaciti od sebe kao što sam odbacio Izrailja, i grad æu ovaj odbaciti, koji sam izabroa, Jerusalim, i dom, za koji rekoh: tu æe biti ime moje. 28 A ostala djela Josijina i sve što je èinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? 29 U njegovo vrijeme izide Faraon Nehaon car Misirski na cara Asirskoga k rjeci Efratu, i car Josija izide preda nj, a on kako ga vidje ubi ga u Megidonu. 30 I mrtva metnuše ga sluge njegove na kola, i odvezoše ga iz Megidona u Jerusalim, i pogreboše ga u grobu njegovu; i narod zemaljski uze Joahaza sina Josijina, i pomazaše ga i zacariše ga na mjesto oca njegova. 31 Dvadeset i tri godine bješe Joahazu kad poèe carovati, i carova tri mjeseca u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala, kæi Jeremijina, iz Livne. 32 On èinjaje što je zlo pred Gospodom sasvijem kako su èinili oci njegovi. 33 I sveza ga Faraon Nehaon u Rivli u zemlji Ematskoj da više ne caruje u Jerusalimu, i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata. 34 A carem postavi Faraon Nehaon Elijakima sina Josijina na mjesto Josije oca njegova, i predje mu ime Joakim; a Joahaza uze i otide u Misir, a on umrije onđe. 35 A ono srebro i zlato dade Joakim Faraonu razrezavši na zemlju da bi dao novce po zapovijesti Faraonovoj, od svakoga uzimajuæi kako bješe cijenjen, srebro i zlato po narodu u zemlji, da da Faraonu Nehaonu. 36 Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Zevuda, kæi Fedajeva, iz Rume. 37 A on èinjaje što je zlo pred Gospodom sasvijem kako su èinili oci njegovi.

24 Za njegova vremena dođe Navuhodonosor car Vavilonski; i Joakim mu bi sluga tri godine; potom odustala i odmetnu se od njega. 2 I Gospod posla na nj èete Haldejske i èete Sirske i èete Moavske i èete sinova Amonovijeh; posla ih na Judu da ga potru, po rjeèi Gospodnjoj koju govori preko sluge svojih proraka. 3 Po zapovijesti Gospodnjoj zbi se to Judi da bi ga odbacio od sebe za grijehe Manasijine po svemu što bješe uèinio; 4 i za krv pravu koju bješe prolivo napunivši Jerusalim krv prave; zato Gospod ne htje oprostiti. 5 A ostala djela Joakimova i sve što je uèinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? 6 I poèinu Joakim kod otaca svojih; a na njegovo se mjesto zacari Joahin. 7 A car Misirski ne izide više iz zemlje svoje, jer car Vavilonski uze od rijeke Misirske do rijeke Efrata sve što bješe cara Misirskoga. 8 Osamnaest godina bijaše Joahinu kad se zacari, i carova tri mjeseca u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Neusta, kæi Elhatanova, iz Jerusalima. 9 I on èinjaje zlo pred Gospodom sasvijem kako je èinio otac njegov. 10 U to vrijeme dođe sluge Navuhodonosora cara Vavilonskoga na Jerusalim, i grad bi opkoljen. 11 Dođe i Navuhodonosor car Vavilonski na grad kad ga sluge njegove opkolile. 12 Tada Joahin car Judin izide k caru Vavilonskom s materom svojom i sa slugama svojim i s knezovima svojim i s dvoranima svojim; a car ga Vavilonski zarobi osme godine svojega carovanja. 13 I odnese sve blago doma Gospodnjega i blago doma carskoga, i polupa sve sudove zlatne, koje bješe naēinio Solomun car Izrailjev za

crku Gospodnju, kao što bješe rekao Gospod. **1** I preseli sav Jerusalim, sve knezove i sve junake, deset tisuća robova, i sve drvodjelje i sve kovače, ne osta ništa osim siromašnoga naroda po zemlji. **15** Odvede i Joahina u Vavilon i mater carevu i žene careve i dvorane njegove, i glavare zemaljske odvede u ropstvo iz Jerusalima u Vavilon. **16** I sve junake, na broj sedam tisuća, i drvodjelje i kovače, tisuću, sve što bijahu za vojsku odvede car Vavilonski u Vavilon u ropstvo. **17** I postavi carem car Vavilonski na mjesto Joahinovo Mataniju strica njegova, i predje mu ime Sedekija. **18** Dvadeset i jedna godina bješe Sedekija kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala, kæti Jeremijina, iz Livne. **19** On ēinjao što je zlo pred Gospodom sasvijem kako je ēinio Joakim. **20** Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se to Jerusalimu i Judi, da ih odbaci od sebe. A Sedekija se odmetnu od cara Vavilonskoga.

25 I tako devete godine njegova carovanja, desetoga mjeseca desetoga dana dođe Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim, i stadoše u oko pod njim, i načinio opkope oko njega. **2** I grad bi opkoljen do jedanaeste godine carovanja Sedekijina. **3** I devetoga dana mjeseca ēetvrtoga posta velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hljeba. **4** Tada grad bi provaljen, a vojnici svi pobjegoše noæeu na vrata između dva zida uz vrt carev; a Haldeji bijahu svuda oko grada; i car otide putem k pustinji. **5** Ali vojska Haldejska potjera cara, i stigoše ga u polju Jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbježe se od njega. **6** I uhvatiše cara, i odvedoše ga k caru Vavilonskom u Rivlu, i onđe mu sudiše. **7** I sinove Sedekijine poklaše na njegove oèi, pa onda Sedekiji iskopaše oèi, i svezaše ga u dva lanca mјedena, i odvedoše ga u Vavilon. **8** A sedmoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Navuhodonosora cara Vavilonskoga dođe u Jerusalim Nevuzardan zapovjednik stražarski, sluga cara Vavilonskoga. **9** I popali dom Gospodnj i dom carski i sve domove u Jerusalimu; sve velike kuæe popali ognjem. **10** I zidove Jerusalimske unaokolo razvali sva vojska Haldejska, koja bijaše sa zapovjednikom stražarskim. **11** A ostatak naroda što osta u gradu, i prebjegao što prebjegoše k caru Vavilonskom, i ostali prosti narod odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski. **12** Samo od siromaha u zemlji ostavi zapovjednik stražarski koji æe biti vinogradari i ratari. **13** I stupove mјedene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnožja, i more mјedeno koje bijaše u domu Gospodnjem, izlomiše Haldeci, i mјed od njih odnesoše u Vavilon. **14** I lonce i lopate i viljuške i kadionice i sve sudove mјedene kojima služahu, uzeše, **15** I kliješta i kotliæe, što god bješe zlatno i što god bješe srebrno, uze zapovjednik stražarski, **16** Dva stupa, jedno more i podnožja, što načini Solomun za dom Gospodnj; ne bješe mјere mјedi od svijeh tijeh sudova; **17** Osamnaest lakata bijaše visok jedan stup, i ozgo na njemu bijaše oglavlje mјedeno, i oglavlje bijaše visoko tri lakta, i pletenice i šipci oko oglavlja, sve od mјedi; taki bijaše i drugi stup s pletenicom. **18** Uze zapovjednik stražarski i Seraju prvoga sveštenika i Sofoniju drugoga sveštenika, i tri vratara. **19** A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i pet ljudi koji stajahu pred carem, koji se nađoše u gradu, i prvoga pisara vojnièkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se nađoše u gradu. **20** Uze ih Nevuzardan zapovjednik stražarski, i odvede k

caru Vavilonskom u Rivlu. **21** A car ih Vavilonski pobi i pogubi u Rivli u zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje. **22** A nad narodom koji osta u zemlji Judinoj, koji ostavi Navuhodonosor car Vavilonski, nad njim postavi Godoliju sina Ahikama sina Safanova. **23** A kad ēuše sve vojvode i ljudi njihovi da je car Vavilonski postavio Godoliju, dođoše ka Godoliji u Mispu, na ime: Ismailo sin Netanijin, i Joaan sin Karijajev, i Seraja sin Tanumetov iz Netofata, i Jazanja sin Mahatov, oni i ljudi njihovi. **24** I Godolija se zakle njima i ljudima njihovijem i reèe: ne bojte se službe Haldejima; sjedite u zemlji i služite caru Vavilonskom, i biæe vam dobro. **25** Ali sedmoga mjeseca dođe Ismailo sin Netanije sina Elisamova, roda carskoga, i deset ljudi s njim, i ubiše Godoliju, te pogibe; tako i Judeje i Haldeje koji bijahu s njim u Mispi. **26** Tada se podiže sav narod, malo i veliko, i vojvode, te otidoše u Misir, jer se pobojajaše Haldeja. **27** A trideset sedme godine otkako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset sedmoga dana Evil-Merodah car Vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina. **28** I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu. **29** I promijeni mu haljine tamnièke, i on jeðaše svagda s njim svega vijeka svojega. **30** I hrana mu se jednako davaše od cara svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

1. Dnevnika

1 Adam, Sit, Enos, **2** Kajinan, Maleleilo, Jared, **3** Enoh, Matusal, Lameh, **4** Noje, Sim, Ham i Jafet. **5** Sinovi Jafetovi: Gomer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Mosoh i Tiras. **6** A sinovi Gomerovi: Ashenas i Rafat i Togarma. **7** A sinovi Javanovi: Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim. **8** Sinovi Hamovi: Hus i Misraim, Fut i Hanan. **9** A sinovi Husovi: Sava i Avila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini: Sava i Dedan. **10** I Hus rodi Nevroda. On prvi bi silan na zemlji. **11** A Misraim rodi Ludeje i Anameje i Leaveje i Naftuheje, **12** I Patruseje i Hasluheje, od kojih izidoše Filisteji i Kaftoreji. **13** A Hanan rodi Sidona prvenca svojega, i Heta, **14** I Jevuseje i Amoreje i Gergeseye, **15** I Jevewe i Arukeje i Aseneje, **16** I Arvadeje i Samareje i Amateje. **17** Sinovi Simovi: Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram i Uz i Ul i Geter i Meseh. **18** A Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera. **19** A Everu se rodiše dva sina; jednhome beše ime Faleg, jer se u njegovo vrijeme razdijeli zemlja; a ime bratu njegovu Jektan. **20** A Jektan rodi Almodada i Salefa i Asarmota i Jaraha, **21** I Adorama i Uzala i Diklu, **22** I Evala i Avimaila i Savu, **23** I Ofira i Evilu i Jovava: ti svi bjehu sinovi Jektanovi. **24** Sim, Arfaksad, Sala, **25** Ever, Faleg, Ragav, **26** Seruh, Nahor, Tara, **27** Avram, to je Avraam. **28** Sinovi Avramovi: Isak i Ismailo. **29** Ovo je pleme nijihovo: prvenac Ismailov Navajot, pa Kidar i Avdeilo i Mivsam. **30** Misma i Duma, Masa, Adad i Tema, **31** Jetur, Nafis i Kedma; to su sinovi Ismailovi. **32** A sinovi Heture inoëe Avramove: ona rodi Zemrana i Joksana i Madana i Madijana i Jesvoka i Suja. A sinovi Joksanovi: Sava i Dedan. **33** A sinovi Madijanovi: Gefa i Efer i Enoh i Avida i Eldaga. Ti svi bjehu sinovi Heturini. **34** Tako Avram rodi Isaka; a sinovi Isakovi bjehu Isav i Izraijl. **35** Sinovi Isavovi: Elifas, Raguel i Jeus i Jeglom i Korej. **36** Sinovi Elifasovi: Teman i Omar, Sofar i Gotom, Kenez i Tamna i Amalik. **37** Sinovi Raguilovi: Nahat, Zara i Soma i Moza. **38** A sinovi Sirovi: Lotan i Soval i Sevegon i Ana i Dison i Eser i Disan. **39** A sinovi Lotanovi: Horije i Emam; a sestra Lotanova Tamna. **40** Sinovi Sovalovi: Elan i Manahat i Eval, Sefija i Onam. A sinovi Sevegonovi: Aja i Ana. **41** Sinovi Anini: Dison, i sinovi Disonovi Amram i Asvan i Itran i Haran. **42** Sinovi Eserovi: Valan i Zavan i Jakan. Sinovi Disanovi: Uz i Aran. **43** A ovo su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izrailjevijem: Valak sin Vorov, a gradu mu bješe ime Denava. **44** A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Jovav sin Zarin od Vosore. **45** A kad umrije Jovav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje Temanovske. **46** A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Varadov, koji isijee Madijance u polju Moavskom; a gradu mu bješe ime Getem. **47** A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa. **48** A kad umrije Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci. **49** A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov. **50** A kad umrije Valenon, zacari se na njegovo mjesto Adad; a grad mu se zvaše Fogor, a ženi mu bješe ime Meteveila kaei Matraide kaeeri Mezovove. **51** A kad umrije Adad, nastase knezovi u Edomskoj: knez Tamna, knez Alva, knez Jetet, **52** Knez Olivema, knez Ila, knez Finon, **53** Knez Kenez, knez Teman, knez Mivsar, **54** Knez Magedilo, knez Iram. To bjehu knezovi Edomski.

2 Ovo su sinovi Izrailjevi: Ruvim, Simeun, Levije i Juda, Isahar i Zavulon, **2** Dan, Josif i Venijamin, Neftalim, Gad i Asir. **3** Sinovi Judini: Ir i Avnan i Sila; ta mu tri rodi kaei Suvina Hananejka; ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, te ga ubi. **4** A Tamara snaha njegova rodi mu Faresa i Zaru. Svega pet bješe sinova Judinijeh. **5** Sinovi Faresovi: Esron i Amul. **6** A sinovi Zarini: Zimrije i Etan i Eman i Hallkol i Dara; svega pet. **7** I sinovi Harmijini: Ahan, koji smuti Izrajlja ogriješiv se o stvari proklete. **8** A sinovi Etanovi: Azarija. **9** A sinovi Esronovi, što mu se rodiše: Jerameilo i Aram i Halev. **10** A Aram rodi Aminadav, a Aminadav rodi Nasona, kneza sinova Judinijeh; **11** A Nason rodi Salmona; a Salmon rodi Voza; **12** A Voz rodi Ovida; a Ovid rodi Jeseja; **13** A Jesej rodi prvenca svojega Elijava, i Avinadava drugogoga i Samu treæega, **14** Natanaila èetvrtoga, Radaja petoga, **15** Osema šestoga, Davida sedmoga, **16** I sestre im Seruju i Avigeju. A sinovi Serujini bjehu Avisaj i Joav i Asailo, trojica. **17** A Avigeja rodi Amasu; a otac Amasin bješe Jeter Ismailjac. **18** A Halev sin Esronov rodi s Azuvom ženom svojom i s Jerirotom sinove, i sinovi mu bjehu Jeser i Sovav i Ardon. **19** A kad umrije Azuva, Halev se oženi Efratom, koja mu rodi Ora; **20** A Or rodi Uriju, a Urija rodi Veseljeila. **21** Potom otide Esron ka kæeri Mahira oca Galadova, i oženi se njom kad mu bijaše šezdeset godina, i ona mu rodi Seguva. **22** A Seguv rodi Jaira, koji imaše dvadeset i tri grada u zemlji Galadskoj. **23** Jer uze Gesurejima i Sircima sela Jairova i Kenat sa selima njegovijem, šezdeset gradova. To sve uzeše sinovi Mahira oca Galadova. **24** I kad umrije Esron u Halev-Efrati, žena Esronova Avija rodi mu Ashora oca Tekojanima. **25** A sinovi Jerameila prvenca Esronova bjehu: prvenac Aram, pa Vuna i Oren i Osem i Ahija. **26** Imaše i drugu ženu Jerameilo, po imenu Ataru, ona je mati Onamova. **27** A sinovi Arama prvenca Jerameilova bjehu: Mas i Jamin i Eker. **28** I sinovi Onamovi bjehu: Samaj i Jadaj; a sinovi Samajevi: Nadav i Avisur. **29** I ime ženi Avisurovo bješe Avihaila, koja mu rodi Avana i Molida. **30** A sinovi Nadavovi: Seled i Apaim; ali Seled umrije bez djece. **31** A sinovi Apailovi: Jesej; a sinovi Jesejevi: Sisan, i kaei Sisanova Alaja. **32** A sinovi Jadaja brata Samajeva: Jeter i Jonatan; ali Jeter umrije bez djece. **33** A sinovi Jonatanovi: Falet i Zaza. Ti bijahu sinovi Jerameilovi. **34** A Sisan ne imaše sinova nego kæeri; i imaše Sisan slugu Misirca po imenu Jaraju. **35** Zato Sisan dade kæer svoju Jaraju sluzi svojemu za ženu; a ona mu rodi Ataja. **36** A Ataj rodi Natana; a Natan rodi Zavada; **37** Zavad rodi Eflala; a Eflal rodi Ovida; **38** A Ovid rodi Juja; a Juj rodi Azariju; **39** A Azarija rodi Helisa; a Helis rodi Eleasut; **40** A Eleasut rodi Sisamaja; a Sisamaj rodi Saluma; **41** A Salum rodi Jekamiju; a Jekamija rodi Elisama. **42** A sinovi Haleva brata Jerameilova bjehu: Misa prvenac njegov, otac Zifejima; pa sinovi Marise oca Hevronova. **43** A sinovi Hevronovi: Korej i Tafuja i Rekem i Sema. **44** A Sema rodi Rama oca Jorkoamova; a Rekem rodi Samaja. **45** A sin Samajev bješe Maon, a taj Maon bi otac Vet-Suru. **46** I Gefa inoëa Halevova rodi Harana i Mosu i Gazeza. **47** A sinovi Jadajevi: Regem i Totam i Gisan i Felet i Gefa i Sagaf. **48** Maha inoëa Halevova rodi Severa i Tirhanu. **49** Rodi i Sagafa oca Madmancima i Sevu oca Mahvincima i Gavajanima; a kaei Halevova bijaše Ahsa. **50** Ovo bijahu sinovi Haleva sina Ora prvenca Efratina; Soval otac Kirijat-Jarimu, **51** Salma otac Vitlejemu, Aref otac Vet-Gaderu. **52** A imaše sinove Soval otac Kirijat-Jarimu: Aroja i Asi-Amenuhota. **53** A

porodice Kirijat-jarimske bjeju: Jetran i Fuæeani i Sumaæeani i Misrajani. Od njih izidoše Saraæeani i Estaoljani. 54 Sinovi Salmini: Vtileyemci i Netofaæani, Ataroæani od doma Joavova, i Zorani, polovina Manahaæana, 55 I porodice pisarske u Javisu, Tiraæani, Simeaæani, Suhaæani; to su Keneji, koji se narodile od Emata, oca doma Rihavova.

3 A ovo su sinovi Davidovi koji mu se rodiše u Hevronu: prvenac Amnon od Ahinoame Jezraeljanke, drugi Danilo od Avigeje Karmilke, 2 Treæi Avesalom, sin Mahe kæeri Talmaja cara Gesurskoga, èetvrti Adonija, sin Agitin, 3 Peti Sefatija od Avitale, šesti Itram od Egle žene njegove. 4 Šest mu se rodi u Hevronu, gdje carova sedam godina i šest mjeseca, a trideset i tri carova u Jerusalimu. 5 A ovi mu se rodiše u Jerusalimu: Samaja i Sovav i Natan i Solomun, èetiri, od Vitsaveje kæeri Amilove. 6 I Jevar i Elisama i Elifalet, 7 I Noga i Nefeg i Jafija, 8 I Elisama i Elijada i Elifelet, devet, 9 Sve sinovi Davidovi osim sinova inoæa njegovih i osim Tamare sestre njihove. 10 A sin Solomunov bijaše Rovoam, a njegov sin Avija, a njegov sin Asa, a njegov sin Josafat, 11 A njegov sin Joram, a njegov sin Ohozija, a njegov sin Joas, 12 A njegov sin Amasija, a njegov sin Azarija, a njegov sin Jotam, 13 A njegov sin Ahaz, a njegov sin Jezekija, a njegov sin Manasija, 14 A njegov sin Amon, a njegov sin Josija. 15 A sinovi Josijini: prvenac Joanan, drugi Joakim, treæi Sedekija, èetvrti Salum. 16 A sinovi Joakimovi: Jehonija sin mu, i njegov sin Sedekija. 17 A sinovi Jehonije sužnja: Salatilo sin mu. 18 A njegovi sinovi Malhiram i Fedaja i Senasar, Jekamija, Osama i Nedavija. 19 A sinovi Fedajini: Zorovavelj i Simej; a sinovi Zorovaveljevi: Mesulam i Ananija i sestra im Selometa. 20 A sinovi Mesulamovi: Asuva i Oilo i Varahija i Asadija i Jusavesed, pet. 21 A sinovi Ananijini: Felatija i Jesaja, sinovi Refajini, sinovi Armanovi, sinovi Ovadijini, sinovi Sehanijini. 22 A sinovi Sehanijini: Semaja, i sinovi Semajini: Hatus i Igeal i Varija i Nearija i Safat, šest. 23 A sinovi Nearijini: Elioinaj i Jezekija i Azrikam, tri. 24 A sinovi Elioinajevi: Odaja i Eliasiv i Felaja i Akuv i Joanan i Dalaja i Anan, sedam.

4 Sinovi Judini bjeju: Fares, Esron i Harmija i Or i Soval. 2 A Reaja sin Sovalov rodi Jata, a Jat rodi Ahumaja i Lada. To su porodice Saratske. 3 A ovo su od oca Itama: Jezrael i Jesma i Jedvas, a sestri njihovoj bješe ime Aselefonija. 4 I Fanuilo bješe otac Gedoru, i Eser otac Husin. To bijahu sinovi Ora prvenca Efrate oca Vtileyemca. 5 A Ashor otac Tekujanima imaše dvije žene, Elu i Naru. 6 I Nara mu rodi Ahuzama i Efera i Temana i Ahastara. To su sinovi Narini. 7 A sinovi Elimi: Sered, Jesoar i Etnan. 8 A Kos rodi Anuva i Sovivu i porodice Aharila sina Arumova. 9 A Javis bješe slavniji od svoje braæe, i mati mu nadje ime Javis govoreæi: rodih ga s bolom. 10 I Javis prizva Boga Izrailjeva govoreæi: o da bi me blagoslovio i raširio meðe moje, i ruka tvoja da bi bila sa mnom, i da bi me saæuvao oda zla da me ne ucvijeli! I uèini Bog za što ga moli. 11 A Heluv brat Sujin rodi Mehira. On bi otac Estonov. 12 A Eston rodi Vet-Rafu i Fesetu i Tehinu oca gradu Nasu. To su ljudi Rihavovi. 13 A sinovi Kenezovi bjeju Gotonilo i Seraja. A sinovi Gotonilovi: Atat. 14 A Meonatj rodji Ofru; a Seraja rodi Joava, oca onijeh što žive u dolini drvodjelskoj, jer bijahu drvodjelje. 15 A sinovi Haleva sina Jefoninija bijahu Ir, Ila i Nam. A sin Ilin bješe Kenez. 16 A sinovi Jeleleilovi: Zif i Zifa, Tirija i Asareilo. 17 A sinovi Ezrini: Jeter i Mered i Efer i Jalon; a žena Meredova rodi Marijama i Samaja i

Jesvu, oca Estemoji. 18 A žena njegova Judija rodi Jereda oca Gedoru, i Evera oca Sohotu, i Jekutila oca Zanoji. A to bijahu sinovi Vtije kæeri Faraonove, kojom se oženi Mered. 19 A sinovi žene Odijine sestre Nama oca Keili bijahu Garmija i Estemoja Mahaæanin. 20 A sinovi Simonovi: Amnon i Rina i Ven-Anan i Tilon. A sinovi Jesejevi: Zohet i Ven-Zohet. 21 A sinovi Sile sina Judina: Ir otac Lihu, i Lada otac Marisi, i porodice doma platnarskoga, doma Asvejina. 22 I Jokim i Hasivljani, i Joas i Saraf, koji vladahu u Moavskoj, i Jasuvi-Lehem. Ali to su stare stvari. 23 To bijahu lonèari i življahu u sadovima i zabranima, i bijahu ondje kod cara za njegove poslove. 24 Sinovi Simeunovi: Nemuiilo i Jamin, Jariv, Zera, Saul; 25 A njegov sin Salum, a njegov sin Mivsam, a njegov sin Misma. 26 A sinovi Mismini: Amuilo sin mu, i njegov sin Zahur, i njegov sin Simej. 27 A Simej imaše sèsaæest sinova i šest kæeri; a braæa njegova nemahu mnogo sinova, i sve porodice njihove ne bješe tako mnogo kao sinova Judinijeh. 28 A življahu u Virsaveji i Moladi i Asar-Sualu, 29 I u Vali i u Asemu i u Toladu, 30 I u Vetuili i u Ormi i u Siklagu, 31 I u Vet-Marhavotu i u Asar-Susimu i u Vet-Vireju i u Saraimu. To bijehu gradovi njihovi do cara Davida. 32 A sela njihova bijahu Itam i Ajin, Rimon i Tohen i Asan, pet gradova, 33 I sva sela njihova što bijahu oko tijeh gradova do Vala. To bijahu stanovi njihovi po rodu njihovu. 34 A Mesovav i Jamlih i Josa sin Amasijin, 35 I Joilo i Juj sin Josivije sina Seraje sina Asilova, 36 I Elioinaj i Jakova i Jesohaja i Asaja i Adilo i Jesimilo i Venaja, 37 I Zisa sin Sifija sina Alona sina Jedaje sina Simrija sina Semajina; 38 Ti imenovani bijahu knezovi u porodicama svojim, i domovi otaca njihovih umnožiše se veoma. 39 I zato otidoše u Gedor do istoèene strane doline da traže pašu stoci svojoj. 40 I naðoše pašu obilatu i dobro i zemlju prostranu i mirnu i rodnu, jer prije ondje življahu koji bijahu od Hama. 41 Ti dakle zapisani po imenu došavši za Jezekije cara Judina razbiše šatore njihove i stanovnike koji se naðoše ondje, i pobiše ih kao proklete da ne osta nijedan do danas, i naseliše se mjesto njih, jer ondje bijaše paše za stoku njihovu. 42 A između njih, sinova Simeunovih, izide na goru Sir pet stotina ljudi, a poglavice im bijahu Felatija i Nearija i Refaja i Ozilo, sinovi Jesejevi. 43 I pobiše ostanak što bijahu utekli između Amalika, i naseliše se ondje do današnjeg dana.

5 A sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva, jer on bijaše prvenac, ali kad oskrvi postelju oca svojega, dano bi njegovo prvenaætvo sinovima Josifa sina Izrailjeva, ali ne tako da se broji prvenac, 2 Jer Juda bi najslniji meðu braæom svojom i od njega je voð, ali prvenaætvo dobi Josif; 3 Sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva bijahu: Anoh i Faluj, Esron i Harmija, 4 Sinovi Joilovi: Semaja sin mu, a njegov sin Gog, a njegov sin Simej, 5 A njegov sin Miha, a njegov sin Reaja, a njegov sin Val, 6 A njegov sin Veira, kojega odvede Telgat-Felnasar car Asirski; on bijaše knez plemena Ruvimova. 7 A braæi njegovoj po porodicama njihovijem kad se izbrojiše po koljenima svojim, bješe knez Jeilo i Zaharija, 8 I Vela sin Azaza sina Seme sina Joilova; on življaše u Aroiru i do Nevona i Valmeona. 9 Potom življaše k istoku dori do pustinje od rijeke Efrata, jer im se stoka umnoži u zemlji Galadskoj. 10 I za vremena Saulova vojevaše na Agarene, koji izgibioše od ruke njihove; i tako se naseliše u šatorima njihovijem po svemu istoènom kraju zemlje Galadske. 11 A sinovi Gadovi življahu prema njima u zemlji Vasanskoj do Salhe. 12 Joilo

im bijaše poglavar, a Safan drugi, pa Janaj i Safat u Vasanu. **13** A braæa njihova po domovima otaèkim bijahu: Mihailo i Mesulam i Seva i Joraj i Jahan i Zije i Ever, sedmorica. **14** Ti bijahu sinovi Avihaila sina Urija sina Jaroje sina Galada sina Mihaila sina Jesisaja sina Jadona sina Vuzova. **15** Ahije sin Avdila sina Gunijeva bijaše poglavar u domu otaca njihovijeh. **16** I živiljahu u Galadu, u Vasanu i u selima njegovijem i u svijem podgraðima Saronskim do meða njegovijeh. **17** Svi ovi biše izbrojeni za vremena Jotama cara Judina i za vremena Jerovoama cara Izrailjeva. **18** Sinova Ruvimovih i Gadovih i polovine plemena Manasijina, hrabrijeh ljudi, što nošahu štit i maè, i zatezahu luk, i vještijeh boju, bijaše èetrtdeset i èetiri tisuæe i sedam stotina i šezdeset, koji iðahu na vojsku; **19** I vojevaše na Agarene, na Jetureje i Nafiseje i Nodaveje, **20** I doðe im pomoæ suprot njih, i Agareni im biše dani u ruke i sve što imahu; jer zavapiše k Bogu u boju, i usliši ih, jer se pouzdaše u nj. **21** I zaplijeniše stoku njihovu, pedeset tisuæea kamila i dvjesta i pedeset tisuæea ovaca i dvije tisuæee magaraca i sto tisuæea duša ljudskih. **22** A ranjenijeh mnogo pade; jer taj boj bi od Boga; i nastavaše na mjestu njihovu do seobe svoje. **23** A sinovi polovine plemena Manasijina živiljahu u toj zemlji od Vasana do Val-Ermona i Senira, do gore Ermona; bijahu se umnožili. **24** A ovo bijahu poglavari u domu otaca njihovijeh: Efer i Jesej i Elilo i Azrilo i Jeremija i Odavija i Jadilo, ljudi hrabri i na glasu, poglavari u domu otaca svojih. **25** Ali kad zgriješiše Bogu otaca svojih i èiniše preljubu za bogovima naroda one zemlje, koje Bog istrijebi ispred njih, **26** Podiže Bog Izrailjev duh Fula cara Asirskoga i duh Telgat-Felnasara cara Asirskoga, i preseliše pleme Ruvimovo i pleme Gadovo i polovinu plemena Manasijina, i odvedoše ih u Alu i u Avor i u Aru, i na rijeku Gozan, gdje ostaše do danas.

6 Sinovi Levijevi bijahu: Girson, Kat i Merarije. **2** A sinovi Katovi: Amram, Isar i Hevron i Ozilo. **3** A sinovi Amramovi: Aron i Mojsije, i kæi Marija. A sinovi Aronovi: Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar. **4** Eleazar rodi Finesa; a Fines rodi Avisuju; **5** A Avisuju rodi Vukija; a Vukije rodi Oziju; **6** A Ozija rodi Zeraju; a Zeraja rodi Merajot; **7** A Merajot rodi Amariju; a Amarija rodi Ahitova; **8** A Ahitov rodi Sadoka; a Sadok rodi Ahimasa; **9** A Ahimasa rodi Azariju; a Azarija rodi Joana; **10** A Joanan rodi Azariju, koji bi sveštenik u domu što sazida Solomun u Jerusalimu; **11** A Azarija rodi Amariju; a Amarija rodi Ahitova; **12** A Ahitov rodi Sadoka; a Sadok rodi Saluma; **13** A Salum rodi Helkiju; a Helkija rodi Azariju; **14** A Azarija rodi Seraju; a Seraja rodi Josedeka. **15** A Josedek otide kad Gospod preseli Judeje i Jerusalim rukom Navuhodonosorovom. **16** Sinovi Levijevi bijahu: Girson, Kat i Merarije. **17** A ovo su imena sinovima Girsonovijem: Lovenije i Simej. **18** A sinovi Katovi bijahu: Amram i Isar i Hevron i Ozilo. **19** Sinovi Merarirjevi: Molija i Musija. I ovo su porodice Levitske po ocima svojim: **20** Girsonova: Lovenije sin mu, a njegov sin Jat, a njegov sin Zima, **21** A njegov sin Joah, a njegov sin Ido, a njegov sin Zera, a njegov sin Jetraj, **22** Sinovi Katovi: Aminadav sin mu, a njegov sin Korej, a njegov sin Asir. **23** A njegov sin Elkana, a njegov sin Evijasaf, a njegov sin Asir, **24** A njegov sin Tahat, a njegov sin Urilo, a njegov sin Ozija, a njegov sin Saul. **25** A sinovi Elkanini: Amasaj i Ahimot, **26** Elkana; sinovi Elkanini: Sufija sin mu, a njegov sin Mahat; **27** A njegov sin Elijav, a njegov sin Jeroam, a njegov sin Elkana.

28 A sinovi Samuilovi: Vasnija prvenac, pa Avija. **29** Sinovi Merarirjevi: Molija, a njegov sin Lovenije, a njegov sin Simej, a njegov sin Uza, **30** A njegov sin Simaja, a njegov sin Agija, a njegov sin Asaja. **31** A ovo su koje postavi David da pjevaju u domu Gospodnjem, kad se namjeti kovëeg, **32** Koji služahu pred šatorom od sastanka pjevajuæi, dok ne sazida Solomun dom Gospodnju u Jerusalimu, i stajahu po redu svom u službi svojoj; **33** Ovi su što stajahu i sinovi njihovi: od sinova Katovijeh Eman pjevaè, sin Joila sina Samuila, **34** Sina Elkane, sina Jeroama, sina Ellia, sina Toje, **35** Sina Sufa, sina Elkane, sina Mata, sina Amasaja, **36** Sina Elkane, sina Joila, sina Azarije, sina Sofonije, **37** Sina Tahate, sina Asira, sina Aviasafa, sina Koreja, **38** Sina Isara, sina Kata, sina Levija, sina Izrailjeva. **39** I brat mu Asaf, koji mu stajaše s desne strane; a Asaf bijaše sin Varahije, sina Simeje, **40** Sina Mihaila, sina Vasije, sina Malhije, **41** Sina Etrija, sina Zera, sina Adaje, **42** Sina Etana, sina Zime, sina Simeja, **43** Sina Jata, sina Girsona, sina Levijeva. **44** A sinovi Merarirjevi, braæa njihova, stajahu s lijeve strane: Etan sin Kisije, sina Avdija, sina Maluha, **45** Sina Asavije, sina Amasije, sina Helkije, **46** Sina Amsije, sina Vanije, sina Samira, **47** Sina Molije, sina Musije, sina Merarirjevi, sina Levijeva. **48** A braæa njihova, ostali Leviti, biše odreðeni na svu službu u šatoru doma Božijega. **49** A Aron i sinovi njegovi paljahu na oltar za žrtve paljenice i na oltaru kadijonom, vršeæi sve poslove u svetinji nad svetinjama, i èineæi oèišæenje za Izrailja po svemu kako je zapovjedio Mojsije sluga Božji. **50** A ovo su sinovi Aronovi: Eleazar sin mu, a njegov sin Fines, a njegov sin Avisuja, **51** A njegov sin Vukije, a njegov sin Ozije, a njegov sin Zeraja, **52** A njegov sin Merajot, a njegov sin Amarija, a njegov sin Ahitov, **53** A njegov sin Sadok, a njegov sin Ahimas. **54** A ovo su im stanovi po gradovima njihovijem u meðama njihovijem: sinovima Aronovijem od porodice Katove dopade ždrijebom, **55** I dadoše im Hevron u zemlji Judinoj, i podgraða njegova oko njega; **56** A polje gradsko i sela njegova dadoše Halevu sinu Jefoninu; **57** Dadoše dakle sinovima Aronovijem gradove Judine: Hevron utoèište, i Livnu i podgraða njezina, i Jatir i Estemoju i podgraða njezina, **58** I Ilon i podgraða njegova, Devir i podgraða njegova, **59** I Asan i podgraða njegova, i Vet-Semes i podgraða njegova; **60** A od plemena Venijaminova: Gavaju i podgraða njezina, i Alemet i podgraða njegova, i Anatot i podgraða njegova; svega gradova njihovijeh trinaest po porodicama njihovijem. **61** I ostalijem sinovima Katovijem od porodice toga plemena daše ždrijebom od polovine plemena, od polovine Manasijine deset gradova. **62** A sinovima Girsonovijem po porodicama njihovijem trinaest gradova od plemena Isaharova i od plemena Asirova i od plemena Neftalimova i od plemena Manasijina u Vasanu. **63** Sinovima Merarirjevim po porodicama njihovijem daše ždrijebom od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova. **64** Tako daše sinovi Izrailjevi Levitima te gradove i podgraða njihova. **65** I daše ždrijebom od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovijeh i od plemena sinova Venijaminovijeh te gradove, koje imenovaše poimence. **66** I onima koji bijahu od roda sinova Katovijeh a gradovi njihovi i meðe njihove bijahu u plemenu Jefremovu, **67** Njima daše grad za utoèište Sihem i podgraða njegova u gori Jefremovoj, i Gezer i podgraða njegova, **68** I Jokmeam i podgraða njegova, i Vet-Oron i podgraða njegova, **69** I Ejalon i podgraða njegova, i Gat-Rimon i podgraða njegova,

70 I od polovine plemena Manasijina Anir i podgrađa njegova, i Vileam i podgrađa njegova, porodicama sinova Katovijeh ostalijem. 71 A sinovima Girsonovijem daše od porodice polovine plemena Manasijina Golan u Vasanu i podgrađa njegova, i Astarot i podgrađa njegova; 72 A od plemena Isaharova Kedes i podgrađa njegova, Davrat i podgrađa njegova, 73 I Ramot i podgrađa njegova, i Anim i podgrađa njegova; 74 A od plemena Asirova Masal i podgrađa njegova, i Avdon i podgrađa njegova, 75 I Hukok i podgrađa njegova, i Reov i podgrađa njegova; 76 A od plemena Neftalimova Kedes u Galileji i podgrađa njegova, i Amon i podgrađa njegova, i Kirijatajim i podgrađa njegova. 77 Sinovima Merarijevim ostalijem daše od plemena Zavulonova Rimon i podgrađa njegova, Tavor i podgrađa njegova; 78 A preko Jordana prema Jerihonu na istočnoj strani Jordana, od plemena Ruvimova Vosor u pustinji i podgrađa njegova, i Jasu i podgrađa njezina, 79 I Kedimot i podgrađa njegova, i Mifat i podgrađa njegova; 80 A od plemena Gadova Ramot u Galadu i podgrađa njegova, i Mahanajim i podgrađa njegova, 81 I Esevoni i podgrađa njegova, i Jazir i podgrađa njegova.

7 A sinovi Isaharovi bijahu: Tola i Fuja i Jasuv i Simron, èetvorica. 2 A sinovi Tolini: Ozije i Refaja i Jerilo i Jamaj i Jefsam i Samuilo, poglavari otaèkih domova svojih od Tole, hrabri ljudi u porodicama svojim; bješe ih za vremena Davidova na broj dvadeset i dvije tisuæe i šest stotina. 3 A sinovi Ozijevi: Izraja, i sinovi Izrajini: Mihailo i Ovadija i Joilo i Jesija, skupa pet poglavara. 4 I s njima u porodicama njihovijem po domovima otaca njihovih bješe vojnika trideset i šest tisuæa, jer imahu mnogo žena i sinova. 5 I braæe njihove po svijem domovima Isaharovim, hrabrijeh ljudi, bjaæe osamdeset i sedam tisuæa, svega izbrojenijeh. 6 Sinovi Venijaminovi: Vela i Veher i Jediailo, trojica. 7 A sinovi Velini: Esvon i Ozije i Ozilo i Jerimot i Irje, pet poglavara domova otaèkih, hrabri ljudi; na broj ih bješe dvadeset i dvije tisuæe i trideset i èetiri. 8 A sinovi Veherovi: Zemira i Joas i Elijezer i Eliojinaj i Amrije i Jerimot i Avija i Anatot i Alamat, svi sinovi Veherovi. 9 I izbrojenijeh po porodicama svojim, po poglavarima otaèkoga doma svojega, bješe ih dvadeset tisuæa i dvjesta hrabrijeh ljudi. 10 A sinovi Jediailovi: Valan, i sinovi Valanovi: Jeus i Venijamin i Ehud i Hanana i Zitan i Tarsis i Ahisar. 11 Svijeh ovijeh sinova Jediailovih po poglavarima porodica otaèkih, hrabrijeh ljudi, bješe sedamdeset tisuæa i dvjesta, koji iðahu na vojsku. 12 I Sufeji i Upeji bijahu sinovi Irovi, i Useji sinovi Ahirovi. 13 Sinovi Neftalimovi: Jasilo i Gunije i Jeser i Salum, sinovi Valini. 14 Sinovi Manasijini: Azrilo, kojega mu žena rodi; inoèa njegova Sirka rodi Mahira, oca Galadova; 15 A Mahir se oženi od Upeja i Sufeja, a ime sestri njihovo bješe Maha; a ime drugomu bješe Salpad; a Salpad imaše kæeri. 16 A Maha žena Mahirova rodi sina, kojemu nadje ime Fares, a bratu mu nadje ime Seres, a njegovi sinovi bjehu Ulam i Rakem. 17 I sinovi Ulamovi: Vedan. To su sinovi Galada sina Mahira sina Manasijina. 18 A sestra njegova Amoleketa rodi Isuda i Avijezera i Malu. 19 A sinovi Semidini bejahu Ahijan i Sihem i Lihija i Anijam. 20 A sinovi Jefremovi: Sutala, a njegov sin Vered, a njegov sin Tahat, a njegov sin Eleada, a njegov sin Tahat, 21 A njegov sin Zavad, a njegov sin Sutala i Eser i Elead. A njih ubiše ljudi iz Gata, roðeni u zemlji, jer sidoše da im uzmu stoku. 22 Zato tužaše Jefrem otac njihov dugo vremena, i doðoše braæea njegova da ga tješe. 23 Potom leže

sa ženom svojom, a ona zatrudnje i rodi sina, i on mu nadje ime Verija, jer nesreæa zadesi dom njegov. 24 I kæi mu bješe Sera, koja sazida Veturon donji i gornji u Uzen-Seru. 25 I sin mu bješe Refa i Resef, a njegov sin bješe Tela, a njegov sin Tahan, 26 A njegov sin Ladan, a njegov sin Amijud, a njegov sin Elisama, 27 A njegov sin Non, a njegov sin Isus. 28 A dostojarje njihovo i naselje bješe Vetilj i sela njegova, i s istoka Naran, a sa zapada Gezer i sela njegova, i Sihem i sela njegova do Gaze i sela njezinijeh. 29 I pokraj sinova Manasijinih Vet-San i sela njegova, Tanah i sela njegova, Megidon i sela njegova, Dor i sela njegova; tu nastavahu sinovi Josifa sina Izrailjeva. 30 Sinovi Asirovi bijahu Jemna i Jesva i Jesvaj i Verija, i Sera sestra njihova. 31 A sinovi Verijini: Ever i Malhilo; ovaj je otac Virzavitov. 32 A Ever rodi Jafilita i Somira i Hotama i Suju sestru njihovu. 33 A sinovi Jafilitovi bijahu: Fasah i Vimal i Asvat; to bijahu sinovi Jafilitovi. 34 A sinovi Somirovi: Ahije i Roga, Jehuva i Aram. 35 A sinovi Elema brata njegova: Sofa i Jemna i Selis i Amal. 36 Sinovi Sofini: Suja i Arnefer i Sogal i Verija i Jemra, 37 I Vosor i Od i Sama i Silisa i Itran i Veira. 38 A sinovi Jeterovi: Jefonija i Fispa i Ara. 39 I sinovi Ulini: Arah i Anilo i Risija. 40 Svi ovi bijahu sinovi Asirovi, poglavari domova otaèkih, izabrani, hrabri ljudi, poglavari meðu knezovima. Bješe ih za vojsku na broj dvadeset i šest tisuæa ljudi.

8 A Venijamin rodi Velu prvenca svojega, Asvila drugoga, i Aru trææega, 2 Noja èetvrtoga, i Rifu petoga. 3 A sinovi Velinei bijahu: Adar i Gira i Avjud, 4 I Avisuja i Naman i Ahoja, 5 I Gira i Sefuvan i Uram. 6 A ovi bijahu sinovi Ehudovi, bijahu poglavari domova otaèkih onima koji življahu u Gavaji, te ih preseliše u Manahat: 7 Naman i Ahija i Gira, on ih preseli; i rodi Uzu i Ahijuda. 8 A Sarajim, pošto ih posla, rodi sinove u zemlji Moavskoj s Usimom i Varom ženama svojim. 9 Rodi s Odesom ženom svojom Jovava i Siviju i Misu i Malhama, 10 I Jeusa i Sahiju i Mirmu; ti bijahu sinovi njegovi, poglavari domova otaèkih. 11 A s Usimom rodi Avitova i Elfala. 12 I sinovi Elfalovi bjehu: Ever i Misam i Samed; on sazida Onon i Lod i sela njegova; 13 I Verija i Sema, koji bijahu poglavari domova otaèkih onima koji življahu u Ejalonu; oni istjeraše stanovnike Gatske; 14 A Ahijo, Sasak i Jeremot, 15 I Zevadija i Arad i Ader, 16 I Mihailo i Jespa i Joha bjehu sinovi Verijini; 17 A Zavadija i Mesulam i Ezejkije i Ever, 18 I Ismeraj i Jezlija i Jovav bjehu sinovi Elfalovi; 19 A Jakim i Zihrije i Zavdije, 20 I Elinaj i Ziltaj i Eilo, 21 I Adaja i Veraja i Simrat bjehu sinovi Semini; 22 A Jesvan i Ever i Eilo, 23 I Avdon i Zihrije i Anan, 24 I Ananija i Elam i Antonija, 25 I Jefedija i Fanuilo bjehu sinovi Sasakovi; 26 A Samseraj i Searija i Gotolija, 27 I Jaresija i Ilijia i Zihrije bjehu sinovi Jeroamovi. 28 To bjehu poglavari domova otaèkih po porodicama svojim, i nastavahu u Jerusalimu. 29 A u Gavaonu nastavaše otac Gavaonu; a ženi mu bješe ime Maha. 30 A sin prvenac njegov bješe Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nadav, 31 I Gedor i Ahijo i Zaher, 32 I Miklot, koji rodi Simeju. I oni življahu prema braæei svojoj u Jerusalimu s braæom svojom. 33 A Nir rodi Kis; a Kis rodi Saula; a Saul rodi Jonatana i Malhisuja i Avinadava i Esvala. 34 A sin Jonatanov bješe Merival; a Merival rodi Mihu; 35 A Mišini sinovi bjehu: Fiton i Melehh i Tareja i Ahaz. 36 A Ahaz rodi Joaud; a Joada rodi Alemeta i Azmaveta i Zimrija. A Zimrije rodi Mosu; 37 A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bješe Rafa, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo. 38 A

Asilo imaše šest sinova, kojima su imena: Azrikam, Voheruj i Ismailo i Searija, i Ovadija i Anan. Ti svi bjehu sinovi Asilovi. **39** A sinovi Iseka brata njegova: Ulam prvenac mu, Jesus drugi, i Elifelet treći. **40** I bijahu sinovi Ulamovi junaci, koji natezahu luk, i imahu mnogo sinova i unuka, sto i pedeset. Svi ti bjehu od sinova Venijaminovih.

9 I tako sav Izrailj bi izbrojen, i eto zapisani su u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem; i biše preseljeni u Vavilon za bezakonje svoje. **2** A koji prije nastavahu na dostojanju svojem po gradovima svojim, Izrailjci, sveštenici, Leviti i Netineji, **3** Nastavahu u Jerusalimu i od sinova Judinijeh i sinova Venijaminovih i od sinova Jefremovih i Manasijih: **4** Gutaj sin Amijuda sina Amrija, sina Imrija, sina Venija, od sinova Faresa sina Judina; **5** I od sinova Silonovih: Asaja prvenac i sinovi njegovi; **6** A od sinova Zerinijeh Jeuilo i braće njegove šest stotina i devedeset; **7** A od sinova Venijaminovih Saluj sin Mesulama sina Oduje, sina Asenujina, **8** I Jevnija sin Jeroamov, i Ila sin Ozija sina Mahrjeva, i Mesulam sin Sefatije sina Raguila, sina Ivnijina; **9** I braće njihove po porodicama svojim devet stotina pedeset i šest; svi bjehu ljudi poglavari od porodica po domovima otaca svojih. **10** A od sveštenika: Jedaja i Jojariv i Juhin, **11** I Azarija sin Helkije sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajjota, sina Ahitovova, starješina u domu Gospodnjem, **12** I Adaja sin Jeroama sina Pashora, sina Malhijina, i Masaj sin Adila sina Jazire, sina Mesulama, sina Mesilemita, sina Imirova; **13** I braće njihove, poglavara otačkih domova svojih, tisuća i sedam stotina i šezdeset ljudi vrijednijih na poslu u službi u domu Gospodnjem. **14** A od Levita Semaja sin Asuva, sina Azrikama, sina Asavijina, između sinova Merarijevih; **15** I Vakvakar i Eres i Galal i Matanija, sin Mihe sina Zihrija, sina Asafova; **16** I Ovadija sin Semaje sina Galala, sina Jedutunova, i Vahrijah sin Ase sina Elkaniha, koji stanovaše u selima Netofatskim. **17** I vratari: Salum i Akuv i Talmon i Ahiman, i braće njihova; a Salum bješe poglavar. **18** On do sada bijaše na vratima carskim k istoku; to bijahu vratari po èetama sinova Levijevih. **19** A Salum sin Koreja sina Evijasafa, sina Korejeva, i braće njegova od doma oca njegova, sinovi Korejevi, u poslu službenom èuvahu pragove kod šatora, kao što oci njihovi u okolu Gospodnjem èuvahu ulazak; **20** A nad njima bješe starješina Fines sin Eleazarov, i Gospod bješe s njim. **21** Zaharija sin Meselemin bijaše vratara na vratima šatora od sastanka. **22** Svi jeh ovijeh izabranijeh za vratare na pragovima bijaše dvjesta i dvanaest; biše popisani po selima svojim; David i Samuil vidjelac postaviše ih radi vjernosti njihove, **23** Da oni i sinovi njihovi èuvaju stražu na vratima doma Gospodnjega, doma od šatora. **24** Na èetiri strane bijahu vratari: na istoku, na zapadu, na jugu i na sjeveru. **25** I braće njihova po selima svojim dolažahu svakih sedam dana za svoje vrijeme da su s njima. **26** Jer u službi bijahu svagda èetiri prva vratara, Levita, i bijahu postavljeni nad klijetima i nad riznicama doma Božjega; **27** I oko doma Božjega noæivahu, jer na njima bijaše straža i dužni bijahu otvorati svako jutro. **28** I neki od njih bijahu nad posuðem službenijem, jer ga na broj unošahu i na broj iznošahu. **29** A neki od njih bijahu postavljeni nad drugim stvarima i nad svijem stvarima posveæenijem, nad brašnom i vinom i uljem i kadom i mirisima. **30** A neki sinovi sveštenički gotovljahu mast od tijeh mirisa. **31** A Matatija između Levita, prvenac Salumov od porodice Korejeve, bijaše nad stvarima koje

se peku u tavi. **32** A između sinova Katovijeh, braće njihove, bijahu neki nad hljebom postavljenijem, gotoveæi ga svake subote. **33** Između njih bijahu i pjevaæi poglavari domova otačkih među Levitima, koji stanovahu po klijetima bez drugoga posla, jer dan i noæ bijahu u svom poslu. **34** To su poglavari domova otačkih među Levitima, po porodicama svojim, poglavari, i življahu u Jerusalimu. **35** A u Gavaonu stanovaše Jeliho otac Gavaonu; a ime ženi njegovo bješe Maha; **36** A sin mu prvenac bješe Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nir i Nadav, **37** I Gedor, i Ahijo i Zaharija i Miklot; **38** A Miklot rodi Simeama; i oni nastavahu prema braæi svojoj u Jerusalimu s braæom svojom. **39** A Nir rodi Kisa; a Kis rodi Saula; a Saul rodi Jonatana i Malhisuja i Avinadava i Esvala. **40** A sin Jonatanov bješe Merival; a Merival rodi Mihu. **41** A sinovi Mišini bjehu: Fiton i Meleh i Tareja. **42** A Ahaz rodi Jaru; a Jara rodi Alemeta i Aznaveta i Zimrija; a Zimrije rodi Mosu; **43** A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bješe Refaja, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo. **44** Asilo pak imaše šest sinova, kojima su imena: Azrikam, Voheruj i Ismailo i Searija i Ovadija i Anan. To su sinovi Asilovi.

10 A Filisteji se pobiše s Izrailejem, i pobjegoše Izrailejci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelviji. **2** I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove, i pogubiše Filisteji Jonatana i Avinadava i Malhisuja, sinove Saulove. **3** I boj posta šeæei oko Saula, i naðoše ga strijelci, i on se uplaši od strijelaca. **4** I reèe Saul momku koji mu nošaše oružje: izvadi maè svoj, i probodi me da me doðu ti neobrezani i narugaju mi se. Ali ne htje momak koji mu nošaše oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze maè i baci se na nj. **5** A kad momak koji mu nošaše oružje vidje gdje umrije Saul, baci se i on na svoj maè, i umrije. **6** Tako pogibe Saul; i tri sina njegova i sva èeljad njegova pogibioše zajedno. **7** A kad svi Izrailejci koji bijahu u dolini vidješe gdje pobjegoše Izrailejci i gdje pogibe Saul i sinovi njegovi, ostaviše gradove svoje i pobjegoše, te doðoše Filisteji i ostaše u njima. **8** A sjutradan doðoše Filisteji da svlaèe mrtve, i naðoše Saula i sinove njegove gdje leže na gori Gelviji. **9** I svukavši ga uzeše glavu njegovu i oružje njegovo, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi kod lažnijeh bogova njihovih i po narodu. **10** I ostaviše oružje njegovo u kuæi bogova svojih, a glavu mu objesiše u kuæi Dagonovoj. **11** A kad èuše svi u Javisu Galadskom sve što uèini Filisteji od Saula. **12** Podigoše se svi junaci i uzeše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovih, i donesoše ih u Javis, i pogreboše kosti njihove pod hrastom u Javisu, i postiše sedam dana. **13** I tako pogibe Saul za bezakonje svoje, koje uèini Gospodu što ne sluša rjeèi Gospodnje i što traži da pita duh vratarski, **14** A ne pita Gospoda; zato ga ubi, i prenese carstvo na Davida sina Jesejeva.

11 I sabraše se svi Izrailejci k Davidu u Hevron, i rekoše: evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje. **2** I preðe dok Saul bijaše car ti si odvodio i dovodio Izraileja; i Gospod Bog tvój rekao ti je: ti æeš pasti narod moj Izraileja; i ti æeš biti vođ narodu mojemu Izraileju. **3** Tako doðoše sve starješine Izrailejeve k caru u Hevron, i uèini s njima David vjeroj u Hevronu pred Gospodom, i pomazaše Davida za cara nad Izrailejem kao što bješe rekao Gospod preko Samuila. **4** Potom otide David sa svijem Izrailejem na Jerusalim, a to je Jevus, jer ondje bijahu Jevuseji, koji življahu u onoj zemlji. **5** I rekoše Jevušani Davidu: neæeš uæi ovamo. Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov. **6** Jer David reèe: ko

prvi nadbije Jevuseje, biæe knez i vojvoda. I Joav sin Serujiñ izide prvi, i posta knez. 7 Poslije sjeðaše David u tom gradu, zato ga prozvaše grad Davidov. 8 I sazida grad unaokolo, od Milona unaokolo; a Joav opravi ostatak grada. 9 I David jednako napredovaše i siljaše se, jer Gospod nad vojskama bješe s njim. 10 A ovo su poglavice meðu junacima Davidovijem, koji junaèki radiše uza nj za carstvo njegovo sa svijem Izrailem da bude car nad Izrailem po rijeèi Gospodnjoj; 11 I ovo je broj junaka Davidovijeh: Jasoveam sin Ahmonijev, prvi izmeðu trideset; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih ujedanput. 12 A za njim Eleazar sin Dodov Ahošanin, on bijaše jedan od tri junaka. 13 On bijaše s Davidom u Fas-Damimu, kad se Filisteji skupiše na boj; i ondje bijaše njiva puna jeèema, i narod pobiježe od Filisteja, 14 A oni stadoše usred njive, i odbraniše je pobivši Filisteje; i Gospod dade izbavljenje veliko. 15 I ta tri prva izmeðu trideset sidoše ka stijeni k Davidu u peæinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaše u okolu u dolini Rafajskoj. 16 A David bijaše onda u gradu, a straža Filistejska bijaše tada u Vitlejemu. 17 I David zaželje i reèe: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Vitlejemskega što je kod vrata? 18 Tada ta trojica prodriješe kroz oko Filistejski, i zahvatiše vode iz studenca Vitlejemskega koji je kod vrata, i doneše i dadoše Davidu; a David ne htje piti, nego je izli Gospodu. 19 I reèe: ne dao mi Bog moj da to uèinem! eda li æeu piti krv tijeh ljudi koji ne mariše za život svoj? jer je doneše ne mareæei za život svoj. I ne htje je piti. To uèiniše ta tri junaka. 20 I Avisaj brat Joavov bješe prvi izmeðu trojice. I on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se meðu trojicom; 21 Meðu trojicom bješe slavniji od druge dvojice i bješe im poglavica; ali one trojice ne stiže. 22 Venaja sin Jodajev, sin èovjeka junaka iz Kavseila, koji uèini velika djela, on pogubi dva junaka Moavskih, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg. 23 On ubi i nekoga Misircu visoka pet lakata. Imaše Misirac u ruci koplje kao vratilo, a on izide na nj sa štapom, i istrže Misircu koplje iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem. 24 To uèini Venaja sin Jodajev, i bi slavan meðu ova tri junaka. 25 Bješe najslavniji izmeðu tridesetorice, ali one trojice ne stiže. I David ga postavi nad pratiocima svojim. 26 Junaci izmeðu vojnika bijahu: Asailo brat Joavov, Elhanan sin Dodov iz Vitlejema, 27 Samot Arorarin, Helis Felonjanin, 28 Ira sin Iksiv iz Tekoje, Avijezer iz Anatota, 29 Sivehaj iz Husata, Ilaj iz Ahoha, 30 Maraj iz Netofata, Heled sin Vanin iz Netofata, 31 Itaj sin Rivajev iz Gavaje sinova Venijaminovih, Venaja iz Faratona, 32 Uraj od potoka Gaskih, Avilo iz Arvata, 33 Azmavet iz Varuma, Elijova iz Salvona, 34 Sinovi Asima Gizonjanina, Jonatan sin Sagijin Araranin, 35 Ahijam sin Saharov Araranin, Elifal sin Urov, 36 Efer iz Mehirata, Ahija iz Felona, 37 Esro Karmilac, Naraj sin Esvajev, 38 Joilo brat Natanov, Mivar sin Agirijev, 39 Selek Amonac, Naraj Viroæanin, koji nošaše oružje Joavu sinu Serujiñ, 40 Ira Jetranin, Gariv Jetranin, 41 Urija Hetejin, Zavad sin Alajev, 42 Adina sin Sizin od sinova Ruvimovijeh, poglavar sinova Ruvimovijeh, i trideset s njim, 43 Anan sin Mašin, i Josafat iz Mitne, 44 Ozija iz Asterota, Sama i Jehilo sinovi Hotana Aroiranina, 45 Jediailo sin Smirjev i Joha brat mu iz Tise, 46 Elilo Mavljanin, i Jerivaj i Josavija sinovi Elnamovi, i Jetema Moavac, 47 Elilo i Ovid i Jasilo iz Mesovaje.

12 A ovo su koji doðoše k Davidu u Siklag dok se još krijaše od Saula sina Kisova, i bijahu meðu junacima pomažuæi

u ratu, 2 Naoružani lukom, iz desne ruke i iz lijeve gaðahu kamenjem i iz luka strijelama, izmeðu braæe Saulove, od plemena Venijaminova: 3 Poglavar Ahijezer i Joas sinovi Semaje iz Gavaje, Jezilo i Felet sinovi Azmavetovi, i Veraha i Juj iz Anatota, 4 I Ismaja Gavaonjanin, junak meðu tridesetoricom i nad tridesetoricom, i Jeremija i Jazilo i Joanan i Jozavad od Gedirota, 5 Eluzaj i Jerimot i Valija i Semarija i Sefatija od Arufa, 6 Elkana i Jesija i Azareilo i Joezer i Jasoveam Korijani, 7 I Joila i Zevadija sinovi Jeroamovi iz Gedora. 8 I od plemena Gadova prebjegoše k Davidu u grad u pustinju hrabri junaci, vješti boju, naoružani štitom i kopljem, kojima lice bijaše kao lice lavovsko, i bijahu brzi kao srne po gorama: 9 Eser prvi, Ovadija drugi, Elijav treæi, 10 Mismana èetvrti, Jeremija peti, 11 Ataj šesti, Elilo sedmi, 12 Joanan osmi, Elzaval deveti, 13 Jeremija deseti, Mohvanaj jedanaesti. 14 To bijahu izmeðu sinova Gadovijeh poglavari u vojsci, najmanji nad stotinom a najveæi nad tisuæom. 15 Oni prijeðoše preko Jordana prvoga mjeseca kad se razli preko svih bregova svojih, i otjeraše sve iz dolina na istok i na zapad. 16 A doðoše i od sinova Venijaminovih i Judinijeh k Davidu u grad. 17 I izide im David na susret, i govoreæi reèe im: ako mira radi idete k meni, da mi pomožete, srce æe se moje združiti s vama; ako li ste došli da me izdate neprijateljima mojim, nepravde nema na meni, neka vidi Gospod otaca naših i neka sudi. 18 Tada duh doðe na Amasaja poglavara meðu vojvodama, te reèe: twoj smo, Davide, i s tobom æemo biti, sine Jesejev; mir, mir tebi i pomagaæima tvojim, jer ti pomaže Bog tvoj. Tako ih primi David, i postavi ih meðu poglavare nad èetama. 19 I od sinova Manasijinih neki prebjegoše Davidu kad iðaše s Filistejima na Saula u boj, ali im ne pomogoše; jer knezovi Filistejski dogovorivši se vratije ga govoreæi: na pogibao našu prebjegnuæe gospodaru svojemu Saulu. 20 Kad se vraæaše u Siklag, prebjegoše k njemu iz plemena Manasijina: Adna i Jozavad i Jediailo i Mihailo i Jozavad i Elij u Saltaj, tisuæenci u plemenu Manasijinu. 21 I oni pomagahu Davidu protiv èeti, jer hrabri junaci bjehu svi, te postaše vojvode u njegovoj vojsci. 22 Jer svaki dan dolažahu k Davidu u pomoæe, dokle posta velika vojska kao vojska Božija. 23 A ovo je broj ljudi naoružanijeh za vojsku koji doðoše k Davidu u Hevron da prenesu carstvo Saulovo na nj po rijeèi Gospodnjoj: 24 Sinova Judinijeh koji nošaše štit i koplje šest tisuæa i osam stotina naoružanijeh za vojsku; 25 Sinova Simeunovijeh hrabrijeh vojnika sedam tisuæa i sto; 26 Sinova Levijevih èetiri tisuæe i šest stotina; 27 I Jodaj poglavar izmeðu sinova Aronovijeh i s njim tri tisuæe i sedam stotina; 28 I Sadok mlaðiæ, hrabar junak, i od doma oca njegova dvadeset i dva kneza; 29 I sinova Venijaminovih, braæe Saulove, tri tisuæe; jer ih se mnogi još držahu doma Saulova; 30 I sinova Jefremovijeh dvadeset tisuæa i osam stotina hrabrijeh junaka, ljudi na glasu u porodicama otaca svojih; 31 A od polovine plemena Manasijina osamnaest tisuæa, koji biše imenovani poimence da doðu da postave Davida carem; 32 I sinova Isaharovijeh, koji dobro razumijevahu vremena da bi znali šta æe èiniti Izrailej, knezova njihovijeh dvjesta, i sva braæa njihova slušahu ih; 33 Sinova Zavulonovijeh, koji iðahu na vojsku i naoružani bijahu za boj svakojakim oružjem, pedeset tisuæa, koji se postavljahu u vrste pouzdana srca; 34 A od plemena Neftalimova tisuæa poglavara i s njima trideset i sedam tisuæa sa štitovima i kopljima; 35 A od plemena Danova dvadeset i

osam tisuæa i šest stotina naoružanijeh za boj; **36** A od plemena Asirova èetrtdeset tisuæa vojnika vještijeh postaviti se za boj; **37** A onijeh ispreko Jordana, od plemena Ruvimova i Gadova i od polovine plemena Manasijina, sto i dvadeset tisuæa sa svakojakim oružjem ubožitijem. **38** Svi ovi vojnici u vojnicièkom redu doðoše cijela srca u Hevron da postave Davida carem nad svijem Izrailjem. A i ostali svi Izraelci bijahu složni da carem postave Davida. **39** I bijahu ondje s Davidom tri dana jeduæi i pijuæi, jer im braæa bijahu pripravila. **40** A i oni koji bijahu blizu njih, dori do Isahara i Zavulona i Neftalima, donošahu hleba na magarcima i na kamilama i na mazgama i na volovima, jela, braæna, smokava i suhoga grožđa i vina i ulja, volova, ovaca izobilja; jer bijaše radost u Izrailju.

13 I David uèini vijeæe s tisuæenicima i sa stotinicima i sa svijem vojvodama, **2** I reèe David svemu zboru Izrailjevu: ako vam je po volji, i ako je od Gospoda Boga naæega, da pošaljemo na sve strane k braæi svojoj ostaloj po svijem krajevima Izrailjevjem, i k sveštenicima i Levitima po gradovima i podgraðima njihovijem, da se skupe k nama, **3** Pa da donesemo k sebi kovèeg Boga svojega, jer ga ne tražimo za vremena Saulova. **4** A sav zbor reèe da se tako uèini, jer to bi po volji svemu narodu. **5** I tako David sabra sav narod Izrailjev od Sihora Misirskoga dori do Emata, da donesu kovèeg Božji iz Kirijat-Jarima. **6** I otide David sa svijem Izrailjem u Valu, u Kirijat-Jarim Judin, da prenesu odande kovèeg Boga Gospoda, koji sjedi na heruvimima, èije se ime prizivlje. **7** I povezoše kovèeg Božji na novijem kolima iz kuæe Avinadavove; a Uza i Ahijo upravljuju kolima. **8** A David i sav narod Izrailjev igrahu pred Bogom iz sve snage pjevajuæi i udarajuæi u gusle i u psaltire i u bubnje i u kimvale i trubeæi u trube. **9** A kad doðoše do gumna Hidonova, Uza se maæi rukom da prihvati kovèeg, jer volovi potegoše na stranu. **10** I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga što se maæi rukom za kovèeg, te umrije ondje pred Bogom. **11** I ožalosti se David što Gospod ubi Uzu: zato se prozva ono mjesto Fares-Uza do danas. **12** I uplaši se David od Boga u onaj dan, i reèe: kako æeu donijeti k sebi kovèeg Božji? **13** I ne prenese David kovèega k sebi u grad Davidov, nego ga skloni u kuæu Ovid-Edoma Getejina. **14** I osta kovèeg Božji kod porodice Ovid-Edomove u kuæi njegovoj tri mjeseca. I Gospod blagoslovi dom Ovid-Edomov i sve što imaše.

14 A Hiram car Tirske posla poslanike k Davidu i drva kredovijeh i zidara i drvodjelja da mu sagrade kuæu. **2** I razumje David da ga je Gospod utvrdio za cara nad Izrailjem i da se carstvo njegovo podiže visoko radi naroda njegova Izraelja. **3** I David uze jošte žena u Jerusalimu i izrodi još sinova i kæeri. **4** I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jerusalimu: Samuja i Sovav, Natan i Solomun, **5** I Jevar i Elisija i Elfalet, **6** I Noga i Nefeg i Jafija, **7** I Elisama i Velijada i Elifalet. **8** A Filisteji èuvši da je David pomazan za cara nad svijem Izrailjem, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a David èuvši to izide pred njih. **9** I Filisteji došavši raširiše se po dolini Rafajskoj. **10** Tada David upita Gospoda govoreæi: hoæu li izaæi na Filisteje? i hoæeš li ih dati u moje ruke? A Gospod mu reèe: izaði, i daæu ih u twoje ruke. **11** Tada otidoše u Val-Ferasim, i pobi ih ondje David, i reèe David: prodrije Bog neprijatelje moje mojom rukom, kao što voda prodire. Otuda se prozva mjesto Val-Ferasim. **12** I ostavše

ondje bogove svoje; a David zapovjedi, te ih spališe ognjem. **13** A Filisteji opet po drugi put raširiše se po onom dolu. **14** I David opet upita Boga, a Bog mu reèe: ne idi za njima, nego se vrat od njih, pa udari na njih prema dudovima. **15** I kad èuveš da zašuæti po vrhovima od dudova, tada izidi u boj; jer æe poæi Bog pred tobom da pobije vojsku Filistejsku. **16** I uèini David kako mu zapovjedi Bog, i pobije vojsku Filistejsku od Gavaona do Gezera. **17** I razglasiti se ime Davidovo po svijem zemljama; i Gospod zadade strah od njega svijem narodima.

15 I naèini sebi David kuæe u gradu Davidovu, i spremi mjesto za kovèeg Božji, i razape mu šator. **2** Tada reèe David: ne valja da nosi kovèeg Božji niko osim Levita, jer je njih izabrao Gospod da nose kovèeg Božji i da mu služe dovjeka. **3** I skupi David sve sinove Izrailjeve u Jerusalim da prenesu kovèeg Gospodnjeg na mjesto njegovo, koje mu bješe spremio. **4** Skupi David i sinove Aronove i Levite, **5** Od sinova Katovijeh: Urila poglavara i braæe njegove sto i dvadeset; **6** Od sinova Merarijevih: Asaju poglavara i braæe njegove dvjesta i dvadeset; **7** Od sinova Girsonovijeh: Joila poglavara i braæe njegove sto i trideset; **8** Od sinova Elisafanovih: Semaju poglavara i braæe njegove dvjesta; **9** Od sinova Hevronovijeh: Elila poglavara i braæe njegove osamdeset; **10** Od sinova Ozilovijeh: Aminadava poglavara i braæe njegove sto i dvanaest. **11** Tada dozva David Sadoka i Avijatara sveštenike, i Levite Urila i Asaju i Joila i Samaju i Elila i Aminadava, **12** I reèe im: vi ste poglavari porodica otaèkih meðu Levitima; osveštaje sebi i braæu svoju, da donesete kovèeg Gospoda Boga Izrailjeva na mjesto koje sam mu spremio. **13** Jer što preðe ne uèiniste toga, Gospod Bog naš prodrije nas; jer ga ne tražimo kako treba. **14** I osveštaše se sveštenici i Leviti da prenesu kovèeg Gospoda Boga Izraeljeva. **15** I nosiše sinovi Levitski kovèeg Božji kao što je zapovjedio Mojsije po rjeèi Gospodnjoj na ramenima svojim i polugama. **16** I reèe David poglavarima Levitskim da postave izmeðu braæe svoje pjevaæe sa spravama muzièkim, sa psaltirima i guslama i kimvalima, da pjevaju u glas veselo. **17** I postaviše Leviti Emana sina Joilova, i od braæe njegove Asafe sina Varahijina, i od sinova Merarijevih, braæe njihove, Etana sina Kisajina; **18** I s njima braæu njihovu drugoga reda: Zahariju i Venu i Jazila i Semiramota i Jehila i Unija i Elijava i Venaju i Masiju i Matatiju i Elifela i Mikneju i Ovid-Edoma i Jeila, vratare. **19** I pjevaæi Eman i Asaf i Etan udarahu u kimvale mјedene; **20** A Zaharija i Ozilo i Semiramot i Jehilo i Unije i Elijav i Masiju i Venaju u psaltire visoko, **21** A Matatija i Elifel i Mikneja i Ovid-Edom i Jeilo i Azaziju u gusle nisko. **22** A Henanija poglavar meðu Levitima koji nošahu kovèeg ureðivaše kako æe se nositi, jer bješe vješt. **23** A Varahija i Elkana bjehu vratari kod kovèega. **24** A Sevanija i Josafat i Natanailo i Aramas i Zaharija i Venaju i Elijezer, sveštenici, trubljuhu u trube pred kovèegom Božjim; a Ovid-Edom i Jehija bjehu vratari kod kovèega. **25** I tako David i starješine Izrailjeve i tisuæeni iðahu prateæi kovèeg zavjeta Gospodnjega iz kuæe Ovid-Edomove s veseljem. **26** I kad Bog pomože Levitima koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega prinesoše sedam volova i sedam ovnova. **27** I David bijaše ognut plas̄tem od tankoga platna, tako i svi Leviti koji nošahu kovèeg i pjevaæi, i Henanija koji upravljaše nosiocima meðu pjevaæima. I David imaše na sebi opleæak lanen. **28** I tako sav narod Izraeljev praæaše kovèeg zavjeta Gospodnjega klikujuæi i

trubeæi u trube i u rogove i udarajuæi u kimvale i u psaltire i u gusle. **29** A kad kovèeg zavjeta Gospodnjega ulazaše u grad Davidov, Mihala kæi Saulova gledajuæi s prozora vidje cara Davida gdje skaæe i igra, i podrugnu mu se u srcu svom.

16 I kad donesoše kovèeg Božji, namjestiše ga usred šatora, koji mu razape David; i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Bogom. **2** Potom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne, blagoslovi narod u ime Gospodnje. **3** I razdade svijem Izrailjcima, i ljudima i ženama, svakom po jedan hleb i komad mesa i vrë vina. **4** Potom postavi pred kovèegom Gospodnjim sluge između Levita da pominju i slave i hvale Gospoda Boga Izraileva: **5** Asafa poglavara, a drugoga za njim Zahariju, i Jeila i Semiramota i Jeliha i Matatiju i Eljava i Venaju i Ovid-Edoma; i Jeilo udaraše u psaltire i gusle, a Asaf u kimvale, **6** A Venaja i Jazilo sveštenici bijahu jednakom s trubama pred kovèegom zavjeta Gospodnjega. **7** U taj dan naredi David prvi put da hvale Gospoda Asaf i braæa njegova: **8** Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova. **9** Pjevajte mu, slavite ga, kazujte sva èudesa njegova. **10** Hvalite se svjetjem imenom njegovijem; neka se veseli srce onijeh koji traže Gospoda. **11** Tražite Gospoda i sili njegovu; tražite lice njegovo bez prestanka. **12** Pamtite èudesu njegova, koja je èeinio, znake njegove i sudove usta njegovijeh. **13** Sjeme Izrailevo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izbrani njegovi. **14** On je Gospod Bog naš, po svoj su zemlji sudovi njegovi. **15** Pamtite uvijek zavjet njegov, rijeè koju je dao na tisuæu koljena. **16** Što je zavjetovao Avramu i za što se kleo Isaku, **17** To je postavio Jakovu za zakon i Izraileju za zavjet vjeèini, **18** Govoreæi: tebi æeu dati zemlju Hanansku u našljedni dio. **19** Tada vas još bijaše malo na broj, bijaše vas malo, i bijaste došjaci. **20** Iðahu od naroda do naroda, i iz jednoga carstva k drugomu plemenu. **21** Ne dade nikomu da im naudi, i karaše za njih careve: **22** Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne èinite zla. **23** Pjevaj Gospodu, sva zemljo! javljajte od dana na dan spasenje njegovo. **24** Kazujte po narodima slavu njegovo, po svijem plemenima èudesa njegova. **25** Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti veoma; straæniji je od svih bogova. **26** Jer su svi bogovi u naroda ništa; a Gospod je nebesa stvorio. **27** Slava je i veličanstvo pred njim, sila i radost u stanu njegovo. **28** Dajte Gospodu, plemena narodna, dajte Gospodu slavu i èast. **29** Dajte Gospodu slavu prema imenu njegovo, nosite dare i idite preda nj, poklonite se Gospodu u svjetu krasoti. **30** Strepi pred njim, sva zemljo; zato je vasiljena tvrda i neæee se pomjestiti. **31** Nek se vesele nebesa i zemlja se raduje; i neka govore po narodima: Gospod caruje. **32** Neka pljeska more i što je u njemu; neka skaæe polje i sve što je na njemu. **33** Tada neka se raduju drveta šumska pred Gospodom, jer ide da sudi zemlji. **34** Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dovjeka milost njegova. **35** I recite: spasi nas, Bože spasenja našega, i skupi nas i izbavi nas od naroda da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom. **36** Blagosloven Gospod Bog Izrailev od vijeka i do vijeka. Tada sav narod reèe: amin; i hvališe Gospoda. **37** I ostavi ondje pred kovèegom zavjeta Gospodnjega Asafa i braæu njegova da služe pred kovèegom bez prestanka kao što treba od dana na dan, **38** I Ovid-Edoma i braæu njegovu, šezdeset i osam, Ovid-Edoma sina Jedutunova i Osu, da budu vratarji; **39** A Sadoka sveštenika i braæu njegovu sveštenike pred šatorom

Gospodnjim na visini u Gavaonu, **40** Da prinose žrtve paljenice Gospodu na oltaru za žrtve paljenice bez prestanka jutrom i veèerom, i da èine sve što je napisano u zakonu Gospodnjem što je zapovjedio Izraileju, **41** I s njima Emana i Jedutuna i druge izabrane, koji biše poimence imenovani da hvale Gospoda, jer je dovjeka milost njegova, **42** S njima Emana i Jedutuna, da trube u trube i udaraju u kimvale i u druge sprave muzičke Bogu; a sinove Jedutunove da budu vratarji. **43** Potom se razide sav narod, svak svojoj kuæi, a David se vrati da blagoslovi dom svoj.

17 A kad David sjeðaše kod kuæe svoje, reèe David Natanu proroku: gle, ja stojim u kuæi od kedrova drveta, a kovèeg zavjeta Gospodnjega pod zavjesima. **2** A Natan reèe Davidu: što ti je god u srcu, èini, jer je Bog s tobom. **3** Ali onu noæe doðe rijeè Božija Natanu govoreæi: **4** Idi i reci Davidu sluzi mojemu: ovako veli Gospod: ti mi neæeš sazidati kuæe da u njoj nastavam. **5** Kad nijesam nastavao u kuæi otkad izvedoh Izraileja do danas, nego sam išao od šatora do šatora i od naslona do naslona, **6** Kuda sam god hodio sa svijem Izrailejem, jesam li jednu rijeè rekao kome između sudija Izrailevih kojima zapovijedah da pasu narod moj, i kazao: zašto mi ne naæinite kuæu od keda? **7** Ovako dakle reci sluzi mojemu Davidu: ovako veli Gospod nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš vođ narodu mojemu Izraileju. **8** I bjejh s tobom kuda si god išao, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime kao što je ime velikih ljudi na zemlji. **9** I odrediau mjesto narodu svojemu Izraileju, i posadiæu ga, te æe nastaviti u svom mjestu, i neæe se više pretresati; niti æe im više dosaæivati nepravednici kao prije, **10** I od onoga dana kad sam postavio sudije nad narodom svojim Izrailejem; i pokorih sve neprijatelje tvoje; nego ti javljam da æe ti Gospod sazidati kuæu. **11** I kad se navrše dani tvoji da otideš k ocima svojim, podignuæu sjeme tvoje nakon tebe, koje æe biti između sinova tvojih, i utvrdiau carstvo njegovo. **12** On æe mi sazidati dom, i utvrdiau prijesto njegov dovjeka. **13** Ja æeu mi biti otac, i on æe mi biti sin; a milosti svoje neæeu ukloniti od njega kao što sam uklonio od onoga koji bješe prije tebe. **14** Nego æeu ga utvrditi u domu svom i u carstvu svom dovjeka, i prijesto æe njegov stajati dovjeka. **15** Po svijem ovijem rijeèima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu. **16** Tada doðe car David i stade pred Gospodom, i reèe: ko sam ja, Gospode Bože, i Šta je dom moj, te si me doveo dovde? **17** I to ti se èini malo, Bože, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena, i postarao si mi se za tu slavu zakonom èovjèejim, Gospode Bože. **18** Šta æe još David da ti govoriti o èasti sluge tvojega, kad ti znaš slugu svojega? **19** Gospode, sluge svojega radi i po srcu svojemu èiniš svu ovu veliku stvar, obznanjujuæi sve ove velike stvari. **20** Gospode, nema takoga kakav si ti, i nema Boga osim tebe, po svemu što èusmo svojim ušima. **21** Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrailej? radi kojega je Bog išao da ga iskupi da mu bude narod, i da steeèe sebi ime velikim i straænim djelima izgoneæi narode ispred naroda svojega, koji si iskupio iz Misira. **22** Jer si èeinio narod svoj Izraileja svojim narodom dovjeka; a ti si im, Gospode, Bog. **23** I tako, Gospode, rijeè koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu neka bude tvrda dovjeka, i uèini kako si rekao. **24** Neka bude tvrda, da se velièa ime tvoje dovjeka i da se govori: Gospod nad vojskama, Bog Izrailev jest Bog nad Izrailejem, i dom Davida sluge tvojega

neka stoji tvrdo pred tobom. 25 Jer si ti, Bože moj, javio sluzi svojemu da æeš mu sazidati dom, zato se sluga tvoj usudi da ti se pomoli. 26 Tako Gospode, ti si Bog, i obrekao si sluzi svojemu to dobro. 27 Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude dovjeka pred tobom; jer kad ti, Gospode, blagosloviš, biæe blagosloven dovjeka.

18 A poslije toga pobi David Filisteje i pokori ih, i uze Gat i sela njegova iz ruku Filistejskih. 2 Pobi i Moavce, i postaše Moavci sluge Davidove i plaæahu mu danak. 3 Razbi David i Adar-Ezera cara Sovskoga u Ematu izašav da raširi vlast svoju do rijeke Efrata. 4 I uze mu David tisuæu kola i sedam tisuæa konjika i dvadeset tisuæa pješaka, i podreza David žile svijem konjima kolskim, samo ostavi za sto kola. 5 A bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoæ Adar-Ezeru caru Sovskomu, i David pobi dvadeset i dvije tisuæe Siraca. 6 I namjesti David vojsku u Siriji Što je pod Damaskom, i Sirci postaše sluge Davidove plaæajuæi mu danak. I Gospod èuvaše Davida kuda god iðaše. 7 I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adar-Ezerove, i donese ih u Jerusalim. 8 I iz Tivata i iz Huna gradova Adar-Ezerovih odnese David silnu mjeđ, od koje Solomun naëini more mјedeno i stupove i posuðe mјedeno. 9 A kad èu Toja car Ematski da je David pobjio svu vojsku Adar-Ezera cara Sovskoga, 10 Posla Adorama sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu èestita što je vojevao na Adar-Ezera i ubio ga, jer Toja imaše rat s Adar-Ezerom, i svakojakih zaklada zlatnijeh i srebrnjih i mјednenih. 11 Pa i to car David posveti Gospodu sa srebrom i zlatom što bješe uzeo od svijeh naroda, od Edomaca i od Moavaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Amalika. 12 I Avisaj sin Serujin pobi osamnaest tisuæa Idumejaca u slanoj dolini. 13 I namjesti vojsku po Idumeji, i svim Idumejicima postaše sluge Davidove. I Gospod èuvaše Davida kuda god iðaše. 14 Tako carova David nad svijem Izrailjem sudeæi i dajuæi pravdu svemu narodu svojemu. 15 I Joav sin Serujin bješe nad vojskom, a Josafat sin Ahiludov pametar, 16 A Sadok sin Ahitovov i Avimeleh sin Avijatarov sveštenici, a Susa pisar, 17 A Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima, a sinovi Davidovi prvi do cara.

19 A poslije toga umrije Nas car sinova Amonovijeh, i zacari se sin njegov na njegovo mjesto. 2 I reèe David: da uèinim milost Anunu sinu Nasovu, jer je otac njegov uèinio meni milost. I posla David poslanike da ga potješe za ocem. I doðoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovijeh k Anunu da ga potješe. 3 A knezovi sinova Amonovijeh rekoše Anunu gospodaru svojemu: misliš da je David zato poslao ljudi da te potješe što je rad uèiniti èast ocu tvojemu? a nijesu zato došle sluge njegove k tebi da promotre i uhode i obore zemlju? 4 Tada Anun uhvati sluge Davidove, i obrija ih i otsjeèe im haljine po pole do zadnjice, i opravi ih natrag. 5 A kad neki otidoše, te javiše Davidu za te ljudi, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grdnos osramoæeni, i poruèi im car: sjedite u Jerihonu dok vam naraste brada, pa onda dođite natrag. 6 A kad vidješe sinovi Amonovi gdje se omraziše s Davidom, onda Anun i sinovi Amonovi poslaše tisuæu talanata srebra da najme kola i konjika iz Mesopotamije i iz Sirije Mahe i iz Sove. 7 I najmiše trideset i dvije tisuæe kola i cara od Mahe s narodom njegovijem, koji doðoše i stadoše u oko prema Medevi. A i sinovi Amonovi skupiše se iz gradova

svojih i doðoše na boj. 8 A David kad to èu, posla Joava sa svom hrabrom vojskom. 9 I izidoše sinovi Amonovi i uvrstaše se pred vratima gradskim; a carevi koji doðoše bijahu za se u polju. 10 I Joav vidjeæi namještenu vojsku prema sebi sprijed i sastrag, uze odabranje iz sve vojske Izrailjske, i namjesti ih prema Sircima. 11 A ostali narod predade Avisaju bratu svojemu; i namještio ih prema sinovima Amonovijem. 12 I reèe: ako Sirci budu jaèi od mene, doði mi u pomoæ; ako li sinovi Amonovi budu jaèi od tebe, ja æeu tebi doæi u pomoæ. 13 Budi junak i držimo se junaèki za svoj narod i za gradove Boga svojega; a Gospod neka uèini što mu je drago. 14 Tada Joav i narod koji bijaše s njim primakoše se da udare na Sirce; ali oni pobjegoše ispred njih. 15 A sinovi Amonovi kad vidješe gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Avisaja brata njegova i uðoše u svoj grad. Potom se Joav vrati u Jerusalim. 16 Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbješe Izrailjci, poslaše poslanike te dovedoše Sirce ispreko rijeke; a Sofak vojvoda Adar-Ezerov iðaše pred njima. 17 Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izrailjce, i prijeðe preko Jordana, i doðe k njima, i namjesti vojsku prema njima; a kad namjesti David vojsku prema njima, pobiše se s njim. 18 Ali pobjegoše Sirci ispred Izraileja, i pobi David Siraca sedam tisuæa kola i èetredeset tisuæa pješaka, i Sofaka vojvodu pogubi. 19 I kad vidješe sluge Adar-Ezerove da ih razbi Izrailj, uèiniše mir s Davidom i služahu mu; i ne htješe više Sirci pomagati sinovima Amonovijem.

20 A kad proðe godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, Joav izvede vojsku, te potiraše zemlju sinova Amonovijeh, i doðavši opkoli Ravu; a David bješe ostao u Jerusalimu. I Joav osvoji Ravu i raskopa je. 2 I David uze caru njihovu s glave krunu, i naðe da poteže talanat zlata, i drago kamenje bješe u njoj; i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik. 3 A narod što bijaše u njemu izvede i isijeèe ih pilama i gvozdenijem branama i sjekirama. I tako uèini David svijem gradovima sinova Amonovijeh. Potom se vrati David sa svijem narodom u Jerusalim. 4 A poslije toga nasta rat u Gezeru s Filistejima; tada Sivehaj Husaæanin ubi Sifaja koji bijaše roda divovskoga, i biše pokoren. 5 Nasta opet rat s Filistejima, u kom Elhanan sin Jairov ubi Lamiju brata Golijata Getejina, kojemu kopljæa bijaše kao vratilo. 6 I opet nasta rat u Gatu, gdje bijaše jedan èovjek vrlo visok, koji imaše po šest prsta, skupa dvadeset i èetiri; i on bijaše roda divovskoga. 7 I ružaše Izraileja, te ga ubi Jonatan sin Samaje brata Davidova. 8 Ti bijahu sinovi istoga diva iz Gata, i pogibioše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovijeh.

21 Ali usta sotona na Izraileja i navrati Davida da izbroji Izraileja. 2 I reèe David Joavu i knezovima narodnjem: idite, izbrojte sinove Izraileje od Virsaveje dori do Dana, pa mi javite da znam koliko ih ima. 3 Ali Joav reèe: neka doda Gospod narodu svojemu koliko ga je sada još sto puta toliko; nijesu li, care gospodaru moj, svi sluge gospodaru mojemu? zašto traži gospodar moj? zašto da bude na grijeh Izraileju? 4 Ali rijeè careva nadjaæa Joava. I tako otide Joav i obide svega Izraileja, pa se vrati u Jerusalim. 5 I dade Joav broj prepisanog naroda Davidu; i bijaše svega naroda Izraileva tisuæa tisuæa i sto tisuæa ljudi koji mahahu maæem, a naroda Judina èetiri stotine i sedamdeset tisuæa ljudi koji mahahu maæem. 6 A plemeva Levijeva i Venijaminova ne izbroji s njima, jer mrska

bješe Joavu zapovijest careva. 7 A ne bješe mila Bogu ta stvar; zato udari Izrailja. 8 I David reče Bogu: sagriješih veoma što to uradil; ali uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih. 9 A Gospod reče Gadu vidicu Davidovu govoreći: 10 Iди каži Davidu i reci: ovako veli Gospod: troje ti dajem, izberi jedno da ti učenim. 11 I dođe Gad k Davidu i reče mu: tako veli Gospod, biraj: 12 Ili glad za tri godine, ili tri mjeseca da bježiš od neprijatelja svojih i maće neprijatelja tvojih da te stiže, ili tri dana maće Gospodnji i pomor da bude u zemlji i anđeo Gospodnji da ubija po svijem krajevima Izrailjevima. Sada dakle gledaj što æu odgovoriti onomu koji me je poslao. 13 A David reče Gadu: u tjeskobi sam ljutoj; ali neka zapadnom Gospodu u ruke, jer je veoma velika milost njegova; a ljudima da ne zapadnem u ruke. 14 I tako pusti Gospod pomor na Izrailju, te pade Izrailja sedamdeset tisuća ljudi. 15 I posla Gospod anđela u Jerusalim da ga ubija; i kad ubijaše, pogleda Gospod i sažali mu se sa zla; i reče anđelu koji ubijaše: dosta, spusti ruku svoju. A anđeo Gospodnji stajaše kod gumna Ornama Jevusejina, 16 A David podiže oči svoje i vidje anđela Gospodnjega gdje stoji između zemlje i neba a u ruci mu go maće, kojim bješe zamahnuo na Jerusalim; i pade David i starješine ničice, obučeni u kostrijet. 17 I reče David Bogu: nijesam li ja zapovjedio da se izbroji narod? ja sam dakle zgriješio i zlo učinio; a te ovce šta su učinile? Gospode Bože moj, neka se ruka tvoja obrati na me i na dom oca mojega; ali ne na taj narod da ga potre. 18 Tada anđeo Gospodnji reče Gadu da kaže Davidu da izide gore i načini oltar Gospodu na gumnu Ornama Jevusejina. 19 I izide David po rječi Gadovoju, koju mu reče u ime Gospodnje. 20 A Ornan okrenuv se ugleda anđela, i sakri se sa ēetiri sina svoja. Jer Ornan vrsjaše pšenicom. 21 Utom dođe David do Ornama; i pogledav Ornan kad vidje Davida izide iz gumna i pokloni se Davidu licem do zemlje. 22 Tada reče David Ornanu: daj mi to gumno da načinim na njemu oltar Gospodu; za novce koliko vrijedi daj mi ga, da bi prestao pomor u narodu. 23 A Ornan reče Davidu: uzmi i neka ēini gospodar moj car što mu je drago; evo dajem i volove za žrtve paljenice, i kola za drva, i pšenicu za dar; sve to dajem. 24 A car David reče Ornanu: ne, nego æu kupiti za novce šta vrijedi, jer neæu da prinesem Gospodu što je tvore ni da prinesem žrtve paljenice poklonjene. 25 I dade David Ornanu za ono mjesto na mjeru šest stotina sikala zlata. 26 I onđe načini David oltar Gospodu, i prinesi žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i prizva Gospoda, i usliši ga spustivši organj s neba na oltar žrtve paljenice. 27 I zapovjedi Gospod anđelu, te vrati maće svoj u korice. 28 U ono vrijeme vidjev David da ga Gospod usliši na gumnu Ornama Jevusejina prinošaše žrtve onđe. 29 A šator Gospodnji, koji načini Mojsije u pustinji, i oltar za žrtve paljenice bijaše u to vrijeme na visini u Gavaonu. 30 I David ne može ići k njemu da traži Boga, jer se uplaši od maće anđela Gospodnjega.

22 I reče David: ovo je kuæa Gospoda Boga i ovo je oltar za žrtvu paljenicu Izrailju. 2 I zapovjedi David da se skupe inostranci koji bijahu u zemlji Izraeljevoj, i odredi kamenare da tešu kamen da se gradi dom Božji. 3 I gvožđa mnogo za kline na krila vratima i na sastavke pripravi David, i mjeđi mnogo bez mjere, 4 I drva kedrovih bez broja; jer dovožahu Sidonci i Tirci mnogo drva kedrovih Davidu. 5 Jer David govoraše: Solomun je sin moj dijete mlado, a dom koji treba zidati Gospodu treba

da bude vrlo velik za slavu i diku po svijem zemljama; zato æu mu pripraviti što treba. I pripravi David mnošto prije smrti svoje. 6 Potom dozva sina svojega Solomuna i zapovjedi mu da sazida dom Gospod Bogu Izraeljevu. 7 I reče David Solomunu: sine! bio sam naumio da sazidam dom imenu Gospoda Boga svojega. 8 Ali mi dođe rijeè Gospodnja govoreći: mnogo si krvi prolio i velike si ratove vodio; neæeš ti sazidati domu imenu mojemu, jer si mnogo krvi prolio na zemlju preda mnom. 9 Evo, rodiæe ti se sin, on æe biti miran èovjek i smiræa ga od svijeh neprijatelja njegovih unaokolo; zato æe mu biti ime Solomun; i mir i pokoj daæe Izraelju za njegova vremena. 10 On æe sazidati dom imenu mojemu, i on æe mi biti sin, a ja njemu otac, i utvrdiæu prijesto carstva njegova nad Izraeljem dovijeka. 11 Zato, sine, Gospod æe biti s tobom, i biæeš sreæan, te æeš sazidati dom Gospoda Boga svojega kao što je govorio za te. 12 Samo da ti da Gospod razum i mudrost kad te postavi nad Izraeljem da drži zakon Gospoda Boga svojega. 13 Tada æeš biti sreæan, ako uzdržiš i ustvoriš uredbe i zakone koje je zapovjedio Gospod preko Mojsija Izraelju. Budi slobodan i hrabar, ne boj se i ne plaši se. 14 I evo, u nevolji svojoj pripravio sam za dom Gospodnji sto tisuće talanata zlata i tisuće tisuće talanata srebra; a mjeđi i gvožđa bez mjere, jer ga ima mnogo, također i drva i kamena pripravio sam; a ti dodaj još. 15 A imaš i poslenika mnogo, kamenara i zidara i drvodenja, i svakojakih ljudi vještih svakom poslu. 16 Ima zlata, srebra, i mjeđi i gvožđa bez mjere; nastani dakle i radi, i Gospod æe biti s tobom. 17 Potom zapovjedi David svijem knezovima Izraeljevijem da pomažu Solomunu sinu njegovu: 18 Nije li s vama Gospod Bog vaš, koji vam je dao mir otsvuda? jer je dao u ruke moje stanovnike ove zemlje, i zemlja je pokorena Gospodu i narodu njegovu. 19 Sada dakle upravite srce svoje i dušu svoju da tražite Gospoda Boga svojega; nastanite i zidajte svetinju Gospodu Bogu da unesete kovèeg zavjeta Gospodnjega i sveto posuđe Božije u dom koji æe se sazidati imenu Gospodnjemu.

23 I tako David star i sit života postavi Solomuna sina svojega carem nad Izraeljem. 2 I sabra sve knezove Izraeljeve i sveštenike i Levite. 3 I biše izbrojeni Leviti od trideset godina i više, i bješe ih na broj s glave na glavu trideset i osam tisuće ljudi. 4 Između njih bijaše dvadeset i ēetiri tisuće određenijeh na posao u domu Gospodnjem, a šest tisuće upravitelja i sudija; 5 A ēetiri tisuće vratara i ēetiri tisuće koji hvaljaju Gospoda uz oruða koja načini za hvalu. 6 I razdjeli ih David u redove po sinovima Levijevim, Girsonu, Katu i Merariju. 7 Od Girsona bijahu: Ladan i Simej; 8 Sinovi Ladanovi: poglavar Jehilo i Zetam i Joilo, trojica; 9 Sinovi Simejevi: Selomit i Azilo i Haran, trojica. To su poglavari otaèkih porodica Ladanovijeh. 10 A sinovi Simejevi: Jat, Zina i Jeus i Verija, ta su ēetvorica sinovi Simejevi. 11 A Jat bijaše poglavar, a Ziza drugi; a Jeus i Verija nemahu mnogo djece, zato se brojahu u jedan dom otaèki. 12 Sinovi Katovi: Amram, Isar, Hevron i Ozilo, ēetvorica. 13 Sinovi Amramovi: Aron i Mojsije. Ali Aron bi odvojen da osveæuje svetinju nad svetinjama, on i sinovi njegovi dovijeka, da kade pred Gospodom, da mu služe i da blagosilaju u ime njegovo dovijeka. 14 A sinovi Mojsija èovjeka Božijega broje se u pleme Levijevu. 15 Sinovi Mojsijevi: Girsom i Elijezer. 16 Sinovi Girsomovi: Sevilo poglavar. 17 A sinovi Elijezerovi: Reavija poglavar. A nemaše Elijezer više sinova, nego se sinovi

Reavijini umnožiše veoma. **18** Sinovi Isarovi: Selomit poglavar. **19** Sinovi Hevronovi: Jerija prvi, Amarija drugi, Jazilo treći, i Jekameam četvrti. **20** Sinovi Ozilovi: Miha prvi i Jesija drugi. **21** Sinovi Merarijevi: Malije i Musije. Sinovi Malijevi: Eleazar i Kis. **22** A Eleazar umrije i ne imaše sinova nego samo kæeri, i njima se oženiše sinovi Kisovi, braæea njihova. **23** Sinovi Musijevi: Malije i Eder i Jeremot, trojica. **24** To su sinovi Levijevi po otaèkim domovima svojim, poglavari domova otaèkih, koji biše izbrojeni po broju imena s glave na glavu, koji raðahu posao za službu u domu Gospodnjem, od dvadeset godina i više. **25** Jer David reæe: mir dade Gospod Bog Izrailjev narodu svojemu, i nastavaæe u Jerusalimu dovijeka. **26** I Leviti neæe više nositi šatora i posuða njegova za službu njegovu. **27** Jer po posljednjoj naredbi Davidovoj biše izbrojeni sinovi Levijevi od dvadeset godina i više; **28** Jer odreðeni bijahu da pomažu sinovima Aronovijem u službi u domu Gospodnjem u trijemovima i u klijetima, i da èiste sve svete stvari i da rade oko službe u domu Gospodnjem, **29** I oko hlebova postavljenijeh, i oko bijeloga braæna za dar i oko kolaèa prijesnjih i oko tavica, i oko svega što se przi, i oko svake mjere, **30** I da stoejutrom i hvale i slave Gospoda, i tako veèerom, **31** I kad se god prinose žrtve paljenice Gospodu, u subote, i na mladine i praznike, u broju po redu svom svagda pred Gospodom, **32** I da rade što treba raditi u šatoru od sastanka i u svetinji, i za sinove Aronove, braæeu svoju, u službi u domu Gospodnjem.

24 A meðu sinovima Aronovijem ovi su redovi: sinovi Aronovi bjeðu Nadav i Avijud, Eleazar i Itamar. **2** Ali Nadav i Avijud umriješe prije oca svojega i nemahu djece; zato biše sveštenici Eleazar i Itamar. **3** I razdijeli ih David: Sadoka, koji bijaše od sinova Eleazarovijeh, i Ahimelehom, koji bijaše od sinova Itamarovijeh, po redu njihovu u službi njihovoj. **4** I naðe se sinova Eleazarovijeh više poglavica nego sinova Itamarovijeh, kad ih razdijeliše: od sinova Eleazarovijeh bijaše poglavica po domovima otaèkim šesnaest, a od sinova Itamarovijeh osam po domovima otaèkim. **5** I biše razdijeljeni ždrjebom i jedan i drugi; jer poglavari u svetinji i poglavari pred Bogom bijahu i od sinova Eleazarovijeh i od sinova Itamarovijeh. **6** I popisa ih Semaja sin Natanaïlova pisar od plemena Levijeva pred carem i knezovima i Sadokom sveštenikom i Ahimelehom sinom Avijatarovijem i pred poglavarima porodica otaèkih meðu sveštenicima i Levitima, jedan dom otaèki uzevši za Eleazara a jedan za Itamara. **7** I pade prvi ždrjeb na Jojariva, drugi na Jedaju, **8** Treæi na Harima, èetvrti na Seorima, **9** Peti na Malhiju, šesti na Mejamina, **10** Sedmi na Akosa, osmi na Aviju, **11** Deveti na Isuja, deseti na Sehaniju, **12** Jedanaesti na Elijasiva, dvanaesti na Jakima, **13** Trinaesti na Ufu, èetrnaesti na Jesevava, **14** Petnaesti na Vilgu, šesnaesti na Imira, **15** Sedamnaesti na Ezira, osamnaesti na Afisisa, **16** Devetnaesti na Petaju, dvadeseti na Jezekila, **17** Dvadeset prvi na Jahina, dvadeset drugi na Gamula, **18** Dvadeset treæi na Delaju, dvadeset èetvrti na Maziju. **19** To je red njihov za službu njihovu, kojim idu u dom Gospodnj na posao svoj po naredbi Arona oca svojega, kako mu bješe zapovjedio Gospod Bog Izrailjev. **20** A od ostalijeh sinova Levijevih bijaše od sinova Amramovijeh Suvalio; od sinova Suvaliovijeh Jedaja, **21** Od Reavije, od sinova Reavijinih poglavari Jesija; **22** Od sinova Isarovijeh Selomot, od sinova Selomotovijeh Jat; **23** A od sinova Jerijinih Amarija drugi, Jazilo

treæi, Jekameam èetvrti; **24** Od sinova Uzilovijeh Miha; od sinova Mišinijeh Samir; **25** Brat Mišin Jesija; od sinova Jesijin Zaharija. **26** Sinovi Merarijevi: Malije i Musije; od sinova Jazijin Ven. **27** Sinovi Merarijevi od Jazije: Veni i Soam i Zahur i Ivrije; **28** Od Malija Eleazar, koji nemaše sinova; **29** Od Kisa, od sinova Kisovijeh: Jerameilo; **30** I od sinova Musijevih Malije i Eder i Jerimot. To bijahu sinovi Levitski po domovima otaca svojih. **31** I oni bacaše ždrjeb prema braæei svojoj, sinovima Aronovijem, pred Davidom i Sadokom i Ahimelehom i poglavarima domova otaèkih meðu sveštenicima i Levitima, od domova otaèkih svaki poglavlar prema bratu svojemu mlaðemu.

25 I odvoji David s vojvodama za službu sinove Asafove i Emanove i Jedutunove, koji æe prorokovati uz gusle i psaltire i kimvale; i biše izmeðu njih izbrojeni ljudi za posao u svojoj službi: **2** Od sinova Asafovih: Zahur i Josif i Netanija i Asarila, sinovi Asafovi, pod rukom Asafa, koji prorokovaše po naredbi carevoj; **3** Od Jedutuna: šest sinova Jedutunovih: Gedalija i Sorije i Jesaja, Asavija i Matatija i Simej pod rukom oca svojega Jedutuna, koji prorokovaše uz gusle hvalei i slaveæi Gospoda; **4** Od Emane: sinovi Emanovi: Vukija, Matanija, Ozilo, Sevuilo i Jerimot, Ananija i Ananije, Elijata, Gidaltija i Romamtij-Ezer, Josvekasa, Malotije, Otir i Maziot. **5** Ti svi bijahu sinovi Emane vidioca careva u rijeèima Božijim da se uzvišuje rog; jer Bog dade Emanu èetrnaest sinova i tri kæeri. **6** Svi oni bijahu pod rukom oca svojega pjevajuæi u domu Gospodnjem uz kimvale i psaltire i gusle za službu u domu Božijem, kako car nareðovaše Asafu i Jedutunu i Emanu. **7** I bješe ih na broj s braæom njihovom obuèenom pjesmama Gospodnjim, dvjesti i osamdeset i osam, samijeh vještaka. **8** I bacise ždrjeb za službu svoju, mali kao veliki, uèitelj kao uèenik; **9** I pade prvi ždrjeb za Asafa na Josifa, drugi na Gedaliju s braæom i sinovima njegovijem, njih dvanaest; **10** Treæi na Zahura, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **11** Èetvrti na Iserija, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **12** Peti na Netaniju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **13** Šesti na Vukiju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **14** Sedmi na Jesarilu, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **15** Osmi na Jesaju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **16** Deveti na Mataniju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **17** Deseti na Simeja, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **18** Jedanaesti na Azareila, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **19** Dvanaesti na Asaviju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **20** Trinaesti na Savuila, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **21** Èetrnaesti na Matatiju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **22** Petnaesti na Jeremota, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **23** Šesnaesti na Ananiju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **24** Sedamnaesti na Josvekasu, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **25** Osamnaesti na Ananija, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **26** Devetnaesti na Malotija, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **27** Dvadeseti na Elijatu, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **28** Dvadeset prvi na Otira, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **29** Dvadeset drugi na Gidaltiju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **30** Dvadeset treæi na Maziota, sinove njegove i braæeu njegovu,

njih dvanaest; **31** Dvadeset èetvrti na Romanti-Ezera, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest.

26 A redovi vratarski bijahu: od sinova Korejevih bijaše Meselemija sin Korejev između sinova Asafovijeh; **2** A sinovi Meselemijini: Zaharija prvenac, Jedailo drugi, Zevadija treæi, Jatnilo èetvrti, **3** Elam peti, Joanan šesti, Elioinaj sedmi; **4** I Ovid-Edomovi sinovi: Semaja prvenac, Jozavad drugi, Joah treæi i Sahar èetvrti i Natanailo peti, **5** Amilo šesti, Isahar sedmi, Feultaj osmi; jer ga blagoslovi Bog. **6** I Semaji sinu njegovu rodiše se sinovi, koji starješinu u domu oca svojega, jer bijahu dobri junaci. **7** Sinovi Semajini: Gotnije i Rafailo i Ovid i Elzavad braæea njegovu, hrabri ljudi, Eliuj i Semahija. **8** Svi ovi bijahu od sinova Ovid-Edomovih, i oni i sinovi njihovi i braæea njihova, svi hrabri ljudi, krjepki za službu, bijaše ih šezdeset i dva od Ovid-Edoma. **9** A Meselemijinih sinova i braæea, hrabrijeh ljudi, bijaše osamnaest. **10** A Osini sinovi, od sinova Merarijevih: Simrije poglavar, premda ne bješe prvenac, ali ga otac postavi poglavarem; **11** Helkija drugi, Tevalija treæi, Zaharija èetvrti; svijeh sinova i braæea Osine bijaše trinaest. **12** Od njih bijahu redovi vratarski po poglavarama da èuvaju stražu naizmjence s braæom svojom služeæi u domu Gospodnjem. **13** Jer metaše ždrijeb za maloga kao i za velikoga po domovima svojih otaca, za svaku vrata. **14** I pade ždrijeb na istok Selimiji; a Zahariji sinu njegovu, mudromu savjetniku, kad baciše ždrijeb, pade mu ždrijeb na sjever; **15** A Ovid-Edomu na jug, a sinovima njegovijem na riznicu; **16** Sufimu i Osi na zapad s vratima Salehetskim na putu koji ide gore; straža bješe prema strazi: **17** S istoka šest Levita; sa sjevera èetiri na dan; s juga na dan èetiri; a kod riznice po dva; **18** Na Parvaru sa zapada èetiri na putu, dva kod Parvara. **19** To su redovi vratarski među sinovima Korejevim i sinovima Merarijevim. **20** I ovi još bijahu Leviti: Ahija nad blagom doma Božijega, nad blagom od posveæenijeh stvari. **21** Od sinova Ladanovijeh između sinova Girsonovijeh od Ladana, između glavara domova otaèikh od Ladana sina Girsonova bijaše Jehilo, **22** Sinovi Jehilovi: Zetam i Joilo brat mu bijahu nad blagom doma Gospodnjega; **23** Od sinova Amramovijeh, Isarovijeh, Hevronovijeh, Ozilovijeh, **24** Bijše Sevuilo sin Girsona sina Mojsijeva starješina nad blagom. **25** A braæea njegova od Elijezera: Reavija sin mu, a njegov sin Jesajija, a njegov sin Joram, a njegov sin Zihrije, a njegov sin Selomit; **26** Ovaj Selomit i braæea njegova bijahu nad svijem blagom od posveæenijeh stvari, koje posveti car David i poglavari domova otaèikh i tisuænici i stotinici i vojvode; **27** Od ratova i od plijena posvetiše da se opravi dom Gospodnj; **28** I što god bješe posvetio Samuilu vidjelac i Saul sin Kisov i Avenir sin Nirov i Joav sin Seruñin; ko god posveæivaše, davaše u ruke Selomitu i braæi njegovo. **29** Od sinova Isarovijeh: Henanija i sinovi njegovi bijahu nad spoljašnjim poslovima u Izraelju, upravitelji i sudije. **30** Od sinova Hevronovijeh Asavija i braæea njegova, tisuæa i sedam stotina hrabrijeh ljudi, bijahu nad Izraeljem s ovu stranu Jordana na istoku za svaki posao Gospodnji i za službu carsku. **31** Između sinova Hevronovijeh bijaše Jerija poglavar sinovima Hevronovijem po porodicama njihovijem i domovima otaèkim. Èetrdesete godine carovanja Davidova potraziše ih i naðoše među njima hrabrijeh junaka u Jaziru Galadskom. **32** I braæe njegove, hrabrijeh ljudi, bijaše i dvije tisuæe i sedam stotina glavara u domovima otaèkim; i

postavi ih car David nad sinovima Ruvimovijem i Gadovijem i polovinom plemena Manasijina za sve poslove Božije i carske.

27 A sinovi Izrailjevi po svom broju, glavari domova otaèikh, tisuænici i stotinici i upravitelji njihovi, služahu caru u svakom poslu u redovima, koji dolažahu i odlažahu od mjeseca do mjeseca, svakoga mjeseca u godini; a u svakom redu bijaše ih dvadeset i èetiri tisuæe. **2** Nad prvijem redom prvoga mjeseca bijaše Jasoveam sin Zavdilov, i u njegovu redu bijaše dvadeset i èetiri tisuæe. **3** Od sinova Faresovijeh bijaše poglavar nad svijem starješinama u vojsci prvoga mjeseca. **4** A nad redom drugoga mjeseca bijaše Dodaj Ahošanin, i vojvoda u njegovu redu bješe Miklot; i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuæe. **5** Treæi vojvoda treæega mjeseca bješe Venaja sin Jodaja sveštenika, poglavar; i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuæe. **6** Ovaj Venaja bješe junak među tridesetoricom i nad tridesetoricom; i nad redom njegovijem bješe Amizavad sin mu. **7** Èetvrti, èetvrtoga mjeseca Asailo brat Joavov, i za njim Zevadija sin mu; i u redu njegovu bješe dvadeset i èetiri tisuæe. **8** Peti, petoga mjeseca, poglavar Samut Jezrajanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuæe. **9** Šesti, šestoga mjeseca, Ira sin Ikisov Tekojanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuæe. **10** Sedmi, sedmoga mjeseca, Helis Felonjanin od sinova Jefremovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuæe. **11** Osmi, osmoga mjeseca, Sivehaj Husaæeanin od sinova Zarinijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuæe. **12** Deveti, devetoga mjeseca, Avijezer Anatoeanin od sinova Venijaminovih, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuæe. **13** Deseti, desetoga mjeseca, Maraj Netofaæeanin od sinova Zarinijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuæe. **14** Jedanaesti, jedanaestoga mjeseca, Venaja Faratonjanin od sinova Jefremovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuæe. **15** Dvanaesti, dvanaestoga mjeseca, Heldaj Netofaæeanin od Gotonila, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuæe. **16** A nad plemenima Izrailjevijem bijahu: nad plemenom Ruvimovijem knez Elijezer sin Zihrijev; nad Simeunovijem Sefatija sin Mašin; **17** Nad Levijevim Asavija sin Kemuilov; nad Aronovijem Sadok; **18** Nad Judinijem Eliuj od braæe Davidove; nad Isaharovijem Amrije sin Mihailov; **19** Nad Zavulonovijem Ismaja sin Ovadijin; nad Neftalimovim Jerimot sin Azrilov; **20** Nad sinovima Jefremovijem Isus sin Azazijev; nad polovinom plemena Manasijina Joilo sin Fedajin; **21** Nad drugom polovinom plemena Manasijina u Galadu Ido sin Zaharijin; nad Venijaminovim Jasilo sin Avenirov; **22** Nad Danovijem Azareilo sin Jeroamov. To bijahu knezovi plemena Izrailjevijeh. **23** A ne izbroji David onijeh koji imahu manje od dvadeset godina, jer Gospod bješe rekao da æe umnožiti sinove Izrailjeve kao zvijezde nebeske. **24** Joav sin Seruñin poèe brojiti, ali ne dovrši; jer doðe gnjev Božji za to na Izraelju; zato taj broj ne doðe u knjigu o caru Davidu. **25** Nad blagom carevijem bijaše Azmavet sin Adilov, a nad blagom po zemlji, po gradovima i po selima i po kulama Jonatan sin Ozijin. **26** A nad ratarima, koji raðahu zemlju, bijaše Ezrije sin Heluvov; **27** A nad vinogradarima Simej Ramaæeanin; a nad rodom vinogradskim i nad pivnicama Zavdije Sifmejin; **28** A nad maslinama i smokvama po poljima Val-Anan Gederanin; a nad uljem Joas; **29** Nad govedima što pasijahu u Saronu Sitraj Saronjanin, a nad govedima po dolinama Safat Adlajev; **30** Nad kamilama Ovil Ismailjac; nad magarcima Jedaja

Meronoœanin; **31** A nad ovcama Jaziz Agarejin. Svi ovi bijahu nastojnici nad blagom cara Davida. **32** A Jonatan stric Davidov bijaše savjetnik, mudar èovjek i književnik; on i Jehilo sin Ahmonijev bijahu sa sinovima carevijem. **33** I Ahitofel bijaše savjetnik carev, i Husaj Arhijanin prijatelj carev. **34** A poslige Ahitofela bijaše Jodaj sin Venajin i Avijatar, a vojvoda carev biješe Joav.

28 I David sabra u Jerusalim sve poglavare Izrailjeve, poglavare plemenske i poglavare od redova koji služahu caru, i tisuæenike i stotinike, i koji bijahu nad svijem blagom i stokom carevom, i sinove svoje i dvorane i junake i sve ljude hrabre, **2** I ustavši car David na noge reèe: èujte me, braæeo moja i narode moj! ja bijah naumio da sazidam dom gdje bi poèivao kovèeg Gospodnji i da bude podnoæje nogama Boga naæega, i pripravih što treba za zidanje. **3** Ali mi Bog reèe: neæeeš sazidati doma imenu mojemu, jer si ratnik i krv si proljevao. **4** Ali Gospod Bog Izrailjev izabra me iz svega doma oca mojega da budem car nad Izrailjem dovjeka; jer Judu izabra za voða, i iz doma Judina dom oca mojega; i izmeðu sinova oca mojega bi mu volja da mene postavi carem nad svijem Izrailjem. **5** A tako izmeðu svih sinova mojih jer mnogo sinova dade mi Gospod izabra Solomuna sina mojega da sjedi na prijestolu carstva Gospodnjega nad Izrailjem. **6** I reèe mi: Solomun sin tvoj sazidaæe moj dom i trijmove moje; jer njega izabrah sebi za sina, i ja æeu mu biti otac. **7** I utvrðeau carstvo njegovo dovjeka, ako bude postojan da izvršuje zapovijesti moje i zakone moje kao danas. **8** Sada dakle pred svijem Izrailjem, zborom Gospodnjim, i da èuje Bog na, kažem vam: držite i tražite sve zapovijesti Gospoda Boga svojega, da biste držali ovu dobru zemlju i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim nakon sebe dovjeka. **9** A ti, Solomun sine, znanj Boga oca svojega, i služi mu cijelim srcem i dušom dragovoljnem; jer sva srca ispituje Gospod i svaku pomisao zna; ako ga ustražiš, naæi æeeš ga; ako li ga ostaviš, odbaciæe te zasvagda. **10** Vidi sada da te je Gospod izabrao da sazidaš dom za svetinju; budi hrabar i radi. **11** Tada predade David Solomunu sinu svojemu sliku od trijema i od kuæa njegovijeh, i od riznica i od soba i od klijeti unutrašnjih, i od mjesta za zaklopac oèišæenja, **12** I sliku od svega što bješe smislio za trijmove doma Gospodnjega i za sve klijeti unaokolo i za riznicu doma Božjeg i za riznicu od svetijeh stvari, **13** I za redove sveštenièke i Levitske i za svaki posao u službi u domu Gospodnjem i za sve posuðe u domu Gospodnjem; **14** Zlato pod mjeru za sudove zlatne za svaku službu, i srebro za sve sudove srebrne pod mjeru, za sve sudove za svaku službu; **15** Pod mjeru za svijetnjake zlatne i ţiske zlatne, po težini svakoga svijetnjaka i ţizaka njegovijeh, i za svijetnjake srebrne po težini svakoga svijetnjaka i ţizaka njegovijeh, prema potrebi svakoga svijetnjaka; **16** I zlata pod mjeru za stolove na kojima æe stajati hlijebovi postavljeni, za svaki sto; i srebra za stolove srebrne; **17** I za viljuške i za kotliæe i za zdjele zlata èistoga, i za zlatne èaše pod mjeru, za svaku èašu, i za srebrne èaše srebra pod mjeru za svaku; **18** I za oltar kadioni èistoga zlata pod mjeru; i sliku od kola zlatnijeh heruvima, koji æe raširivši krila zaklanjati kovèeg zavjeta Gospodnjega. **19** To mi je sve došlo pisano rukom Gospodnjom da bih znao sve kako što treba uraditi. **20** I tako reèe David Solomunu sinu svojemu: budi slobodan i hrabar, i radi, ne boj se i ne plaši se, jer æe Gospod Bog, Bog moj, biti s

tobom, neæee te ostaviti niti æe otstupiti od tebe, dokle ne svršiš sav posao za službu u domu Gospodnjem. **21** A evo redovi sveštenièki i Levitski za svaku službu u domu Božjem; i imaš uza se za svaki posao ljudi dragovoljnijeh i vještijeh svakom poslu, i poglavare i sav narod za svaku zapovijest svoju.

29 Potom reèe car David svemu zboru: jednoga Solomuna sina mojega izabrao je Gospod, mlado dijete, a ovo je velik posao; jer neæee biti èovjeku taj dvor nego Gospodu Bogu. **2** Ja koliko mogoh pripravih za dom Boga svojega zlata za stvari zlatne, srebra za srebrne, mjeđi za mjeđene, gvožđa za gvozdene, i drva za drvene, kamenja onihova, i kamenja za ukivanje, i kamenja za nakit i za vez, i svakojakoga dragoga kamenja, i kamena mrarama izobila. **3** I još iz ljubavi k domu Boga svojega, što imam svoga zlata i srebra, osim svega što sam pripravio za dom sveti, dajem i to na dom Boga svojega: **4** Tri tisuæe talanata zlata Ofirskoga, i sedam tisuæe talanata èistoga srebra, da se oblože zidovi domovima. **5** Zlato za zlatne stvari, a srebro za srebrne i za svako djelo ruku umjetnièkih. A bi li jošte ko htio dragovoljno što danas priložiti Gospodu? **6** Tada dragovoljno priložiše knezovi domova otaèkih i knezovi plemena Izrailjevih i tisuæenici i stotinici i knezovi nad poslovima carskim. **7** I dadoše za službu u domu Božjem zlata pet tisuæe talanata i deset tisuæe zlatica, i srebra deset tisuæe talanata, i mjeđi osamnaest tisuæe talanata, i gvožđa sto tisuæe talanata. **8** I kamenja u koga god bijaše svi dadoše u riznicu doma Gospodnjega u ruke Jehila od sinova Girsonovih. **9** I radovaše se narod što dragovoljno prilagahu, jer prilagahu cijelijem srcem Gospodu; i car se David radovaše veoma. **10** Potom David blagoslovio Gospoda pred svijem zborom, i reèe David: blagosloven si Gospode Bože Izrailja oca naæega od vijeka do vijeka. **11** Tvoje je, Gospode, veliæanstvo i sila i slava i vjeænost i èast, i sve što je na nebu i na zemlji; tvoje je, Gospode, carstvo, i ti si uzvišen svrh svega poglavar; **12** Bogatstvo i slava od tebe je, i ti vilaðas svijem, i u tvojoj je ruci moæe i sila, i u tvojoj je ruci uzvisiti i ukrnjepiti sve. **13** Sada dakle, Bože naæ, hvalimo te i slavimo ime tvoje slavno. **14** Jer ko sam ja i šta je moj narod da bi smo mogli ovoliko primjeti tebi dragovoljno? jer je od tebe sve, i iz tvojih ruku primivši dasmo ti. **15** Jer smo došljaci pred tobom i gosti kao svi oci naši; dani su naši na zemlji kao sjen i nema stajanja. **16** Gospode Bože naæ, sve ovo blago što ti pripravismo za graðenje doma imenu tvojemu svetome, iz tvoje je ruke, i sve je tvoje. **17** Ali znam, Bože moj, da ti ispituješ srca i što je pravo hoæeš; ja pravijem srcem dragovoljno prinesoh sve ovo, i s radošæu vidjeh narod tvoj koji je ovdje kako ti dragovoljno prinosi. **18** Gospode Bože Avrama, Isaka i Izraïla, otaca naših, saèuvaj dovjeka ovu volju i pomisao srdaænu naroda svojega, i upravljaj srce njihovo k sebi. **19** I Solomunu sinu mojemu podaj srce pravo da bi držao zapovijesti tvoje, svjedoæanstva tvoja i uredbe tvoje, i da bi otvorio sve i da bi sazidao dvor ovaj za koji sam pripravio. **20** Potom reèe David svemu zboru: blagoslovite sada Gospoda Boga svojega. I sav zbor blagoslovio Gospoda Boga otaca svojih, i savivši se pokloniše se Gospodu i caru. **21** I prinesoše Gospodu žrtve, i prinesoše Gospodu žrtve paljenice sjutradan: tisuæu volova, tisuæu ovnova, tisuæu jaganjaca s naljevima njihovijem, i drugih žrtava mnogo za sav narod. **22** I jedoše i piše pred Gospodom onaj dan veselæi se veoma. I postaviše drugom Solomuna sina

Davidova carem, i pomazaše ga Gospodu za vođa a Sadoka za sveštenika. **23** I tako sjede Solomun na prijesto Gospodnji da caruje mjesto Davida oca svojega, i bijaše sreæean, i slušaše ga sav Izrailj. **24** I svi knezovi i junaci i svi sinovi cara Davida dadoše ruke da æe biti pokorni caru Solomunu. **25** I Gospod uzvisi veoma Solomuna pred svijem Izrailjem i dade mu slavu carsku kakve nijedan car prije njega nije imao u Izraelju. **26** Tako David sin Jesejev carova nad svijem Izrailjem. **27** A vremena za koje carova nad Izrailjem bijaše èetrdeset godina: a u Hevronu carova sedam godina, a u Jerusalimu carova trideset i tri godine. **28** I umrije u dobroj starosti, sit života, bogatstva i slave; i zacari se Solomun sin njegova na njegovo mjesto. **29** A djela cara Davida prva i pošljednja eno su zapisana u knjizi Samuila vidioca i u knjizi Natana proroka i u knjizi Gada vidioca, **30** Sa svijem carovanjem njegovijem i silom njegovom i s vremenima koja prodoše preko njega i svijeh carevina zemaljskih.

2. Dnevnika

1 I Solomun sin Davidov utvrdi se u carstvu svom, i Gospod Bog njegov bješe s njim, i užvisi ga veoma. **2** I Solomun reče svemu Izrailju, tisućnicima i stotinicima i sudijama i svijem knezovima svega Izraelja, glavarima domova otačkih, **3** Te otidoše, Solomun i sav zbor s njim, na visinu koja bijaše u Gavaonu; jer ondje bijaše šator od sastanka Božijega, koji načini Mojsije sluga Gospodnju u pustinji. **4** A kovčeg Božji bješe prenio David iz Kirijat-Jarima na mjesto koje mu spremi David; jer mu razape šator u Jerusalimu. **5** I oltar mjedeni koji načini Veseljeilo, sin Urija sina Orova, bijaše ondje pred šatorom Gospodnjim. I potraži ga Solomun i sav zbor. **6** I prinese Solomun ondje pred Gospodom na oltaru mjedenom, koji bijaše pred šatorom od sastanka, prinese na njemu tisuća žrtava paljenica. **7** Onu noče javi se Bog Solomunu i reče mu: išti šta hoćeš da ti dam. **8** A Solomun reče Bogu: ti si učinio veliku milost Davidu ocu mojemu i postavio si mene carem na njegovo mjesto. **9** Neka dakle, Gospode Bože, bude tvrda riječ tvoja, koju si rekao Davidu ocu mojemu, jer si me postavio carem nad narodom kojega ima mnogo kao praha na zemlji. **10** Zato daj mi mudrost i znanje da polazim pred narodom ovijem i dolazim, jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikomu? **11** Tada reče Bog Solomunu: što ti je to u srcu, a ne išteš bogatstva, blaga ni slave, ni duša nenavidnika svojih, niti išteš duga života, nego išteš mudrosti i znanja da možeš suditi narodu mojemu, nad kojim te postavih carem. **12** Mudrost i znanje daje ti se; a dažeš ti i bogatstva i slave, kakove nijesu imali carevi prije tebe niti æe poslije tebe imati. **13** I vrti se Solomun s visine koja bijaše u Gavaonu ispred šatora od sastanka u Jerusalim, i carovaše nad Izrailem. **14** I nakupi Solomun kola i konjika, i imao tisuće i èetiri stotine kola i dvanaest tisuće konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jerusalimu. **15** I uèini car te bijaše u Jerusalimu srebra i zlata kao kamenja, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo. **16** I dovoðahu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimaju svakojaki trg za cijenu. **17** I odlažahu, te dogonjahu iz Misira kola po šest stotina sikala srebra, a konje po sto pedeset; i tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski preko njih dobivahu.

2 I naumi Solomun da zida dom imenu Gospodnjemu i dom carski sebi. **2** I odbroji Solomun sedamdeset tisuća nosilaca i osamdeset tisuća koji æe tesati u gori, i tri tisuće i šest stotina nastojnika nad njima. **3** I posla Solomun ka Hiramu caru Tirskom i poruèi mu: kako si èinio Davidu ocu mojemu i slao mu drva kedrovijeh da zida sebi kuæu gdje æe sjedjeti, uèini tako i meni. **4** Evo rad sam zidati dom imenu Gospoda Boga svojega da mu ga posvetim da se kadi pred njim kadom mirisnjem i da se postavljaju hljebovi vazda i da se prinose žrtve paljenice jutrom i veèerom, i u subote i na mladine i na praznike Gospoda Boga našega, što treba da biva u Izraelju dovjeka. **5** A dom koji æu zidati biæe velik, jer je Bog naš veæi od svih bogova. **6** A ko bi mogao njemu sazidati dom kad ga nebo i nebesa nad nebesima ne mogu obuhvatiti? i ko sam ja da mu sazidam dom? nego samo da se kadi pred njim. **7** Tako sada pošli mi èovjeka vješta, koji umije raditi od zlata i od srebra i od mjedi i od gvožđa

i od skerleta i od crvca i od porfire, i koji zna rezati, da radi s umjetnicima koje imam kod sebe u Judeji i u Jerusalimu, koje je dobavio David otac moj. **8** I pošli mi dva kedrovijeh i jelovijeh i almugima s Livana, jer znam da služe tvoje umiju sjeæi drva Livanska; a evo sluge æe moje biti s tvojim slugama, **9** Da mi pripreme mnogo drva, jer dom što æu zidati biæe velik i divan. **10** A evo, poslenicima koji æe sjeæi drvo, slugama tvojim, dæau pšenice ovršene dvadeset tisuća kora, i dvadeset tisuća kora jeæma, i vina dvadeset tisuća vata, i ulja dvadeset tisuća vata. **11** I odgovori Hiram car Tirski u knjizi koju posla Solomunu: što Gospod ljubi svoj narod zato te postavi carem nad njim. **12** I govoraše Hiram: blagosloven da je Gospod Bog Izrailev, koji je stvorio nebo i zemlju, što je dao caru Davidu sina mudra, pametna i razumna, koji æe sazidati dom Gospodu i carski dom sebi. **13** Šaljem ti dakle èovjeka vješta i razumna, Hirama Aviva, **14** Sina jedne žene između kæeri Danovijeh, kojemu je otac bio Tirac; on umije raditi od zlata i od srebra, od mjedi, od gvožđa, od kamena i od drveta, od skerleta, od porfire i od tankoga platna i od crvca, i rezati svašta, i izmisli svašta vješto što mu se da, neka radi s tvojim umjetnicima i s umjetnicima gospodara mojega Davida oca tvojega. **15** Neka dakle pšenici i jeæam, ulje i vino, što je rekao gospodar moj, pošli slugama svojim. **16** A mi æemo nasjeæi drva na Livantu koliko ti god treba, i spustiæemo ih u splavovima morem u Jopu, a ti ih odande vozi u Jerusalim. **17** Tada Solomun izbroji sve inostrance koji bijahu u zemlji Izrailevoj poslije brojenja kad ih izbroji David otac njegov, i naðe ih se sto i pedeset i tri tisuće i šest stotina; **18** I odredi od njih sedamdeset tisuća koji æe nositi, i osamdeset tisuća koji æe tesati u planini, a tri tisuće i šest stotina nastojnika da nastoje da radi narod.

3 I poèe Solomun zidati dom Gospodnju u Jerusalimu na brdu Moriji, koje bi pokazano Davidu ocu njegovu na mjestu koje bješe pripravio David, na gummu Ornana Jevusejina. **2** A poèe zidati drugoga dana drugoga mjeseca èetvrte godine carovanja svojega. **3** A ovako zasnova Solomun da zida dom Božji: u dužinu šezdeset lakata po staroj mjeri, a u širinu dvadeset lakata. **4** A trijem koji bijaše pred dužinom uz širinu doma imao dvadeset lakata, a u visinu sto i dvadeset; i obloži ga iznutra èistijem zlatom. **5** A dom veliki obloži drvetom jelovijem, potom ga obloži èistijem zlatom, i ozgo načini palme i lance. **6** I obloži dom kamenjem dragim da je nakiæen, a zlato bijaše Parvajimsko. **7** Obloži zlatom dom, grede, pragove i zidove i vrata, i izreza heruvime po zidovima. **8** I načini dom za svetinju nad svetinjama, dug uz širinu doma dvadeset lakata i širok dvadeset lakata, i obloži ga èistijem zlatom, kojega otide do šest stotina talanata. **9** A na kline dade pedeset sikala zlata; i klijeti obloži zlatom. **10** I načini u domu svetinje nad svetinjama dva heruvima, naprave umjetnièke, i obloži ih zlatom. **11** I krila tijeh heruvima imahu u dužinu dvadeset lakata: jedno krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u zid od doma, i drugo krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u krilo drugoga heruvima; **12** Tako i drugoga heruvima krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u zid od doma, i drugo mu krilo bijaše od pet lakata i sastavljaše se s krilom drugoga heruvima. **13** Krila tijeh heruvimima bijahu raširena na dvadeset lakata, a oni stajahu na nogama svojim, licem okrenutim u dom. **14** I načini zavjes od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna, i po njemu načini heruvime. **15** I

naèini pred domom dva stupa, u visinu od trideset i pet lakata, i oglavlja ozgo na svakom od pet lakata. **16** I naèini lance kao u svetinji, i metnu ih na vrh stupova, i naèini sto šipaka, i metnu ih među lance. **17** I postavi stupove pred crkvom, jedan s desne strane a drugi s lijeve, i desni nazva Jahin a lijevi Voas.

4 I naèini oltar od mjedi, dvadeset lakata dug i dvadeset lakata širok, a deset lakata visok. **2** I sali more, deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo unaokolo, pet lakata visoko; a unaokolo mu bješe trideset lakata. **3** A pod njim bijahu likovi volovski, koji stajahu svuda unaokolo, po deset na jednom laktu, te okružavahu more: dva reda bijaše tijeh volova, salivenijeh s morem. **4** I stajaše more na dvanaest volova, tri gledahu na sjever, a tri gledahu na zapad, a tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok, a more stajaše ozgo na njima, i zadnja strana svijeh njih bijaše unutra. **5** Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u èaše, kao cvjet ljljanov, a primaše tri tisuæe vata. **6** I naèini deset umivaonica, i metnu ih pet s desne strane, a pet s lijeve, da se u njima pere, što god trebaše za žrtvu paljenicu, u njima prahu; a more bijaše za sveštenike da se u njemu umivaju. **7** I naèini deset svjetnjaka od zlata, oblika kaki im trebaše, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve. **8** I naèini deset stolova, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve; i naèini stotinu èaša od zlata. **9** I naèini trijem sveštenièki i veliki trijem, i vrata na trijemu, i okova vrata u mjestu. **10** A more metnu na desnu stranu k istoku s juga. **11** Još naèini Hiram lonce i lopate i kotliæe, i svrši Hiram posao, koji radi caru Solomunu za dom Božiji: **12** Dva stupa, i dva oglavlja okrugla navrh stupova, i pletenice dvije da pokrivaju dva oglavlja navrh stupova; **13** I èetiri stotine šipaka na dvije pletenice, dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva oglavlja navrh stupova; **14** I naèini podnožja, i umivaonice naèini na podnožja; **15** Jedno more, i dvanaest volova pod njim; **16** I lonce i lopate i viljuške, i sve sprave za njih naèini Hiram Aviv caru Solomunu za dom Gospodnji od uglaðene mjeđi. **17** To je car saljevao u ravni Jordanskog u zemlji ilovaèi između Sohoti i Saridate. **18** I naèini Solomun svega ovoga posuða vrlo mnogo, da se nije tražila mijera mjeđi. **19** Naèini Solomun i sve druge sprave za dom Božji, i oltar od zlata i stolove na kojima stajahu hlijebovi postavljeni; **20** I svjetnjake sa žiæima njihovijem od èistoga zlata da gore pred svetinjom nad svetinjama po obiæaju; **21** I cvjetove i žiæke i usekaèe od zlata; a to zlato bijaše veoma dobro; **22** I noževe i kotliæe i kadionice i kliješta od èistoga zlata; i vrata od doma, vrata unutrašnja od svetinje nad svetinjama, i vrata od doma na koja se ulažaše u crkvu, bijahu od zlata.

5 I tako se svrši sav posao što uradi Solomun za dom Gospodnji; i unese Solomun što bješe posvetio David otac njegov, i srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Božijega. **2** Tada sabra Solomun starješine Izrailjeve i sve glavare plemenske, knezove domova otaèkih sinova Izrailjevih u Jerusalim da prenesu kovèeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, koje je Sion. **3** I skupiše se k caru svi ljudi Izrailjevi na praznik koji biva sedmoga mjeseca. **4** I kad doðoše sve starješine Izrailjeve, uzeše Leviti kovèeg. **5** I prenesoše kovèeg i šator od sastanka i sve sudove svete što bjehu u šatoru, prenesoše sveštenici i Leviti. **6** A car Solomun i sav zbor

Izrailjski koji se sabra k njemu prenesoše pred kovèegom na žrtvu ovaca i goveda toliko da se ne mogaše od mnošta ni izbrojiti ni proraèunati. **7** I unesوe sveštenici kovèeg zavjeta Gospodnjega na mjesto njegovo, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimima. **8** Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje æe stajati kovèeg i zaklanjaju heruvimi kovèeg i poluge njegove ozgo. **9** I povukoše mu poluge tako da im se krajevi viðahu od kovèega na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se napolje ne viðahu, i ostaše onđe do danas. **10** U kovèegu ne bješe ništa osim dvije ploèe koje metnu Mojsije na Horivu kad Gospod uèini zavjet sa sinovima Izrailjevijem pošto izidoše iz Misira. **11** A kad sveštenici izidoše iz svetinje, jer sveštenici koji se naðoše osveštaše se ne pazeæi na red, **12** I Leviti pjevaèi svi, koji bijahu uz Asafa i Emana i Jedutuna, i sinovi njihovi i braæa njihova, obuèeni u tanko platno, stajahu s kimvalima i psaltrima i s guslama s istoèene strane oltaru, i s njima sto i dvadeset sveštenika, koji trubljahu u trube, **13** I kad oni koji trubljahu u trube i koji pjevahu, složno jednjime glasom hvaljaju i slavlju Gospoda, i kad podizahu glas uz trube i kimvale i gusle, hvaleæi Gospoda da je dobar, da je dovijeka milost njegova, tada se napuni oblaka dom Gospodnji, **14** Te ne mogahu sveštenici stajati da služe od oblaka, jer se slave Gospodnje napuni dom Božji.

6 Tada reèe Solomun: Gospod je rekao da æe nastavati u mraku. **2** A ja sazidah dom tebi za stan i mjesto da u njemu nastavaš dovijeka. **3** I okrenuvši se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izrailjev, a sav zbor Izrailjev stajaše. **4** I reèe: blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev, koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, govoræi: **5** Od onoga dana kad izvedoh narod svoj iz zemlje Misirske, ne izabrah grada među svijem plemenima Izrailjevijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje, niti izabrah èovjeka koji bi bio voð narodu mojemu Izrailju, **6** Nego izabrah Jerusalim da u njemu bude ime moje, i izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailjem. **7** I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva. **8** Ali Gospod reèe Davidu ocu mojemu: što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si uèinio što si to naumio. **9** Ali neæeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj koji æe izaaæi iz bedara tvojih, on æe sazidati dom imenu mojemu. **10** I tako ispunji Gospod rijeè svoju koju je rekao, jer ustah na mjesto oca svojega Davida i sjedoh na prijesto Izrailjev, kao što je rekao Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva. **11** I namjestih ovdje kovèeg, u kom je zavjet Gospodnji što je uèinio sa sinovima Izrailjevijem. **12** Potom stade Solomun pred oltar Gospodnji pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje. **13** A bješe naèinio Solomun podnožje od mjeđi i metnuo ga nasred trijema, pet lakata dugu i pet lakata široko, a tri lakta visoko; pa stade na nj, i kleèe na koljena pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje k nebu. **14** I reèe: Gospode Bože Izrailjev! nema Boga takoga kakav si ti ni na nebu ni na zemlji, koji èuvaš zavjet i milost slugama svojim, koje hode pred tobom svijem srcem svojim; **15** Koji si ispunio sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao; što si ustima svojim rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas. **16** Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, drži Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoræi: neæe ti nestati èovjeka ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izrailjevu, samo ako ušèuvaju sinovi

tvoji put svoj hodeæi po zakonu mojemu, kao što si ti hodio preda mnom. 17 Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, neka se potvrdi rijeè tvoja koju si rekao sluzi svojemu Davidu. 18 Ali hoæe li doista Bog stanovati s èovjekom na zemlji? Eto, nebo, i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, akamoli ovaj dom što ga sazidah. 19 Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, èuji viku i molitvu kojom ti se danas moli sluga tvoj. 20 Da budu oèi tvoje otvorene nad domom ovijem danju i noæu, nad ovijem mjestom, gdje si rekao da æeeš namjestiti ime svoje, da èuveš molitvu kojom æee se moliti sluga tvoj na ovom mjestu. 21 Èuji molbe sluge svojega i naroda svojega Izraileja, kojima æee se moliti na ovom mjestu, èuji s mjesta gdje stanuješ, s neba, èuji i smiluj se. 22 Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu, te mu se da zakletva, da se zakune, i zakletva doðe pred tvoj oltar u ovom domu, 23 Ti èuji s neba, i uèini, i sudi slugama svojim plaæeajuæi krvcu i djela njegova obraæeajuæi na njegovu glavu, a pravoga pravdajuæi i plaæeajuæi mu po pravdi njegovoj. 24 I kad se razbijje pred neprijateljem narod tvoj Izrailej zato što ti zgriješe, pa se obrate i dadu slavu imenu tvojemu i pomole ti se i zamole te u ovom domu, 25 Ti èuji s neba, i oprosti grijeh narodu svojemu Izraileju, i dovedi ih opet u zemlju, koju si dao njima i ocima njihovijem. 26 Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda zato što zgriješe tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu i od grijeha se svojega obrate, kad ih namuèi, 27 Ti èuji s neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izraileju pokazav im put dobroj kojim æee hoditi, i pusti dažd na zemlju svoju koju si dao narodu svojemu u našljedstvo. 28 Kad bude glad u zemlji, kad bude pomor, suša ili medljika, skakavci ili gusjenice kad budu, ili ga stegne neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo i kaka god bolest, 29 Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god èovjeka ili od svega naroda tvojega Izraileja, ko pozna muku svoju i bol svoj i podigne ruke svoje u ovom domu, 30 Ti èuji s neba, iz stana svojega, i oprosti i podaj svakome po putovima njegovijem, što znaš u srcu njegovu, jer ti sam znaš srca sinova èovjekih; 31 Da te se boje hodeæi putovima tvojim dokle su god živi na zemlji, koju si dao ocima našim. 32 I inostranac koji nije od naroda tvojega Izraileja, nego doðe iz daleke zemlje imena radi tvojega velikoga i ruke tvoje krjepke i mišice tvoje podignute, kad doðe i pomoli se u ovom domu, 33 Ti èuji s neba, iz stana svojega, i uèini sve za što povièe k tebi onaj stranac, da bi poznali svi narodi na zemlji ime tvoje i bojali se tebe kao narod tvoj Izrailej, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovaj dom, koji sazidah. 34 Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelje svoje putem kojim ga pošlješ, i pomole ti se okrenuvi se ka gradu ovomu, koji si izabrao, i k ovomu domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, 35 Èuji s neba molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu. 36 Kad ti zgriješe, jer nema èovjeka koji ne grijesi, i razgnjeviše se na njih da ih neprijateljima, te ih zarobe i odvedu u zemlju daljnju ili koja je blizu, 37 Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji ropstva svojega, i reku: sagrješismo i zlo uèinismo i skrivismo; 38 I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svom u zemlji ropstva svojega, u koju budu odvedeni u ropstvo, i pomole ti se okrenuvi se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovijem, i ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, 39 Tada èuji s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i

molitvu njihovu, i dobavi im pravicu, i oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili. 40 Tako, Bože moj, neka budu oèi tvoje otvorene i uši tvoje prgnute na molbu u ovom mjestu. 41 I tako, stani, Gospode Bože, na poèivalištu svojem, ti i kovèeg sile tvoje; sveštenici tvoji, Gospode Bože, neka se obuku u spasenje, i sveci tvoji neka se raduju dobru. 42 Gospode Bože, nemoj odvratiti lica svojega od pomazanika svojega; opominji se milosti obeæane Davidu sluzi tvojemu.

7 A kad svrši Solomun molitvu, siðe organj s neba i spali žrtvu paljenicu i druge žrtve, i slave Gospodnje napuni se dom, 2 Te ne mogahu sveštenici uæi u dom Gospodnj, jer se slave Gospodnje napuni dom Gospodnj. 3 A svi sinovi Izrailevi videæi gdje siðe organj i slava Gospodnja na dom saviše se licem k zemlji do poda i pokloniše se i hvališe Gospoda, jer je dobar, jer je dovjeka milost njegova. 4 I car i sav narod prinesoše žrtve pred Gospodom. 5 I prinese car Solomun na žrtvu dvadeset i dvije tisuæe volova i sto i dvadeset tisuæe ovaca, i tako posvetiše dom Božji car i sav narod. 6 A sveštenici stajahu na službi svojoj, i Leviti sa spravama za pjesme Gospodnje što ih bješe naèinio car David da hvale Gospoda, jer je dovjeka milost njegova, pjesmom Davidovom koju im dade; a drugi sveštenici trubljahu u trube prema njima, a svi sinovi Izrailevi stajahu. 7 I posveti Solomun sredinu trijema koji je pred domom Gospodnjim, jer onđe prinese žrtve paljenice i pretilinu od žrtava zahvalnijeh, jer na mјedenom oltaru koji naèini Solomun, ne mogoše stati žrtve paljenice i dari i pretilina njihova. 8 U to vrijeme svetkova Solomun svetkovinu sedam dana i sav Izrailej s njim, sabor veoma velik od Emata do potoka Misirskega. 9 I u osmi dan praznovaše praznik, jer posveæivanje oltara svetkovaše sedam dana, i svetkovinu sedam dana. 10 A dvadeset treæega dana sedmoga mjeseca otpusti narod k šatorima njihovijem, i bijahu radosni i veseli radi dobra što uèini Gospod Davidu i Solomunu i Izraileju narodu svojemu. 11 I svrši Solomun dom Gospodnj i dom carski, i bi sreæan u svemu što bješe naumio da naèini u domu Gospodnjem i u domu svom. 12 Potom javi se Gospod Solomunu noæu i reèe mu: uslišio sam molbu tvoju i izabrao sam to mjesto da mi bude dom za žrtve. 13 Ako zatvorim nebo da ne bude dažda, ili ako zapovijedim skakavcima da popasu zemlju, ili ako pustim pomor na narod svoj, 14 I ponizi se narod moj, na koji je prizvano ime moje, i pomole se, i potraže lice moje, i povrte se od zlijeh putova svojih, i ja æu tada uslišiti s neba i oprostiæu im grijeh njihov, i iscijeliæu zemlju njihovu. 15 I oèi æe moje biti otvorene i uši moje prgnute k molitvi s toga mjeseta. 16 Jer sada izabrah i posvetih dom taj da bude ime moje tu dovjeka; i biæe tu oèi moje i srce moje vazda. 17 A ti ako uzideš preda mnom kako je išao David otac tvoj, tvoreæi sve što sam ti zapovjedio i držaei uredbe moje i zakone moje, 18 Utvrđiæu prijesto carstva tvojega kako sam obeæao Davidu ocu tvojemu govoreæi: neæe ti nestati èovjeka koji bi vladao u Izraileju. 19 Ali ako se odvratite, i ostavite uredbe moje i zapovjeti moje, koje sam vam dao, i otidite i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se, 20 Tada æu ih istrijebiti iz zemlje svoje koju sam im dao, i ovaj dom koji sam posvetio imenu svojemu odbaciæu od sebe, i uèiniæeu od njega prièu i potsmijeh meðu svijem narodima. 21 I dom ovaj koliko je slavan, ko god proðe mimo nj, zaèudiæe mu se i reæi æe: zašto uèini ovo Gospod od ove zemlje i od ovoga doma? 22 I odgovorijæe

se: jer odustaviše Gospoda Boga otaca svojih, koji ih izvede iz zemlje Misirske, i uzeše druge bogove i klanjaše im se i služiše im, zato pusti na njih sve ovo зло.

8 A kad prođe dvadeset godina, u koje sazida Solomun dom

Gospodnji i dom svoj, **2** Pogradi Solomun gradove, koje mu dade Hiram, i naseli onuda sinove Izrailjeve. **3** Potom otide Solomun na Emat Sovski, i osvoji ga. **4** I sazida Tadmor u pustinji i sve gradove za žitnice sazida u Ematu. **5** Sazida i Vet-Oron gornji i Vet-Oron donji, tvrde gradove, sa zidovima, vratima i prijevornicama, **6** I Valat i sve gradove u kojima Solomun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusalimu i na Livantu i u svoj zemlji carstva svojega. **7** I sav narod što bješe ostao od Heteja i od Amoreja i od Ferezeja i od Jeveja i od Jevuseja, koji ne bijahu od Izraela, **8** Od sinova njihovih koji bjehu ostali iz njih u zemlji, kojih ne potreće sinovi Izraeljevi, njih nagna Solomun da plaæaju danak do današnjeg dana. **9** A od sinova Izraeljevih, kojih ne uèini Solomun robovima za svoj posao, nego bijahu vojnici i poglavari nad vojvodama njegovijem, i zapovjednici nad kolima i konjicima njegovijem, **10** Od njih bijaše glavnih nastojnika, koje imaše car Solomun, dvjesta i pedeset, koji upravljuju narodom. **11** I kær faaraonu preseli Solomun iz grada Davidova u dom koji joj sazida, jer reèe: neæe sjedjeti žena moja u domu Davida cara Izraeljeva, jer je svet što je došao u nj kovèeg Gospodnji. **12** Tada prinošaše Solomun žrtve paljenice Gospodu na oltaru Gospodnjem koji naèini pred trijemom, **13** Što trebaše od dana na dan prinositi po zapovijesti Mojsijevoj, u subote i na mladine i na praznike, tri puta u godini, na praznik prijesnijeh hlijebova i na praznik sedmica i na praznik sjenica. **14** I postavi po naredbi Davida oca svojega redove svešteničke prema službi njihovoj, i Levitske prema dužnosti njihovoj, da hvale Boga i služe pred sveštenicima kako treba svaki dan, i vratare po redovima njihovijem nad svakim vratima; jer taka bijaše zapovijest Davida èovjeka Božjega. **15** I ne otupiše od zapovijesti careve za sveštenike i Levite ni u èem, ni za riznice. **16** Tako se svrši sve djelo Solomunovo od onoga dana kad bi osnovan dom Gospodnji pa dokle ga ne dovrši, i gotov bi dom Gospodnji. **17** Tada otide Solomun u Esion-Gaver i u Elot na brijezu morskom u zemlji Edomskoj. **18** A Hiram posla mu po svojim slugama laðe i sluge vješte moru, i otidoše sa slugama Solomunovjem u Ofir i uzeše odande èetiri stotine i pedeset talanata zlata i donesoše caru Solomunu.

9 A carica Savska èu glas o Solomunu, pa doðe u Jerusalim i da iskuša Solomuna zagonetkama sa silnom pratnjom i s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragog kamenja; i došavši k Solomunu govori s njim o svemu što joj bješe u srcu. **2** I Solomun joj odgovori na sve rijeèi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio. **3** A kad carica Savska vidje mudrost Solomunovu i dom koji bješe sazidao, **4** I jela na stolu njegovu, i stanove sluga njegovijeh i dvorbu dvorana njegovijeh i odijelo njihovo, i peharnike njegove i njihovo odijelo, i njegove žrtve paljenice koje prinošaše u domu Gospodnjem, ona doðe izvan sebe, **5** Pa reèe caru: istina je što sam èula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj. **6** Ali ne htjej vjerovati što govoruš dokle ne dođem i vidim svojim oèima; a gle, ni pola mi nije kazano o velikoj mudrosti tvojoj; nadvisio si glas koji sam slušala. **7** Blago ljudima tvojim i

blago svijem slugama tvojim, koje jednako stoje pred tobom i služaju mudrost tvoju. **8** Da je blagosloven Gospod Bog tvoj, kojemu si omilio, te te posadi na prijesto svoj da caruješ mjesto Gospoda Boga svojega; jer Bog tvoj ljubi Izraelja da bi ga utvrdio dovjeka, zato im postavi tebe carem da sudiš i dijeliš pravicu. **9** Potom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja; nigda više ne bi takvih mirisa kakve dade carica Savska caru Solomunu. **10** I sluge Hiramove i sluge Solomunove koje donesoše zlata iz Ofira, dovezeòe drveta almugima i dragoga kamenja. **11** I naèini car od toga drveta almugima put u dom Gospodnji i u dom carev, i gusle i psaltire za pjevaèe; nigda se prije nijesu vidjele take stvari u zemlji Judinoj. **12** A car Solomun dade carici Savskoj što god zaæelje i zaiska osim uždarja za ono što bješe donijela caru. Potom ona otide i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim. **13** A zlata što dohoðaše Solomunu svake godine bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata, **14** Osim onoga što donošahu trgovci i oni koji prodavaju mirise; i svi carevi arapski i glavari zemaljski donošahu Solomunu zlato i srebro. **15** I naèini car Solomun dvjesta štitova od kovanoga zlata, šest stotina sikala kovanoga zlata dajuæi na jedan štit, **16** I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, dajuæi trista sikala zlata na jedan štitæ. I ostavi ih car u domu od Šume Livanske. **17** I naèini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga èistijem zlatom. **18** A bijaše šest basamaka u prijestola, i podnožje od zlata sastavljeno s prijestolom, i ruèice s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj ruèica. **19** I dvanaest lavova stajaju na šest basamaka otud i odovud. Ne bi taki naèinjen ni u kojem carstvu. **20** I svi sudovi iz kojih pijaše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od Šume Livanske bijahu od èistoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova. **21** Jer careve laðe hoðahu u Tarsis sa slugama Hiramovijem: jedanput u tri godine vraæeahu se laðe Tarsiske donoseæi zlato i srebro, slonove kosti i majmune i paune. **22** Tako car Solomun bijaše veæi od svih careva zemaljskih bogatstvom i mudrošæu. **23** I svi carevi zemaljski tražahu da vide Solomuna da èuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospod u srce. **24** I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise, konje i mazge svake godine, **25** Tako da imaše Solomun èetiri tisuæe staja za konje i kola, i dvanaest tisuæe konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jerusalimu. **26** I vlaðaše nad svijem carevima od rijeke do zemlje Filistejske i do meðe Misirske. **27** I uèini car, te u Jerusalimu bješe srebra kao kamenja, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo. **28** I dovoðahu Solomunu konje iz Misira i iz svih zemalja. **29** A ostala djela Solomunova prva i pošljednja nijesu li zapisana u knjizi Natana proroka i u proroèanstvu Ahije Silomljaniha i u utvari Ida vidioca o Jerovoam sinu Navatovu? **30** A carova Solomun u Jerusalimu nad svijem Izraeljim èetredeset godina. **31** I poèinu Solomun kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davida oca njegova; a na njegovo mjesto zacari se Rovoam sin njegov.

10 Tada otide Rovoam u Sihem, jer se ondje skupi sav Izraelj da ga zacare. **2** A kad èu Jerovoam sin Navatov, koji bijaše u Misiru pobjegav onamo od cara Solomuna, vrati se Jerovoam iz Misira. **3** Jer poslaše, te ga dozvaše; i doðe Jerovoam i sav Izraelj i rekoše Rovoamu govoreæi: **4** Tvoj je

otac metnuo na nas težak jaram; nego ti sada olakšaj ljitu službu oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pa æemo ti služiti. 5 A on im reče: do tri dana dođite opet k meni. I narod otide. 6 Tada car Rovoam uèini vijeæe sa starcima koji stajaše pred Solomunom ocem njegovijem dok bijaše živ, i reče: kako svjetujete da odgovorim narodu? 7 A oni mu odgovorile govoreæi: ako se udobriš narodu i ugodis im i odgovoriš im lijepim rijeèima, oni æe ti biti sluge svagda. 8 Ali on ostavi svjet, što ga svjetovaše starci, i uèini vijeæe s mladiæima koji odrastoše s njim i koji stajahu pred njim; 9 I reče im: šta vi svjetujete da odgovorimo narodu koji mi rekoše govoreæi: olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac. 10 Tada mu odgovorile mladiæi koji odrastoše s njim, i rekoše: ovako kaži narodu što ti reče: otac je tvoj metnuo na nas težak jaram, nego nam ti olakšaj; ovako im reci: moj mali prst deblij je od bedara oca mojega. 11 Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja æu još dometnuti na vaš jaram; otac vas je moj šibao bièevima, a ja æu vas šibati bodljivijem bièevima. 12 A treæi dan dođe Jerovoam i sav narod k Rovoamu kako im bješe kazao car rekav: dođite opet k meni do tri dana. 13 I car im odgovori oštro, jer ostavi car Rovoam svjet staraèki, 14 I odgovori im kako ga svjetovaše mladiæi, govoreæi: moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja æu još dometnuti na nj; otac vas je moj šibao bièevima, a ja æu bodljivijem bièevima. 15 I car se ogluši naroda, jer Bog bješe tako uredio da bi potvrdio Gospod rijeè svoju što je rekao preko Ahije Silomiljanina Jerovoamu sinu Navatovu. 16 A kad vidje sav Izrailj da ih se car ogluši, odgovori narod caru govoreæi: kakav dio mi imamo s Davidom? nemamo našljedstva sa sinom Jesejevijem. Svak u svoj šator, Izrailju! A ti, Davide, sad gledaj svoju kuæu. Tako otide sav Izrailj u šatore svoje. 17 Samo nad sinovima Izrailjevijem koji življahu po gradovima Judinijem zacari se Rovoam. 18 I car Rovoam posla Adorama koji bijaše nad dankom, ali ga sinovi Izrailjevi zasuše kamenjem, te pogibe. Tada car Rovoam brže sjede na kola, te pobježe u Jerusalim. 19 Tako otpade Izrailj od doma Davidova do današnjega dana.

11 A kad dođe Rovoam u Jerusalim, sazva dom Judin i Venijaminov, sto i osamdeset tisuæa odabranijeh vojnika, da zavojiše na Izraile da povrate carstvo Rovoamu. 2 Ali dođe rijeè Gospodnja Semaj i èovjeku Božijemu govoreæi: 3 Kaži Rovoamu sinu Solomunovu caru Judinu i svijem sinovima Izrailjevijem od Jude i Venijamina, i reci: 4 Ovako veli Gospod: ne idite i ne bijte se s braæom svojom, vratite se svak svojoj kuæi, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušaše rijeè Gospodnju i vratiše se i ne idoše na Jerovoama. 5 I Rovoam sjede u Jerusalimu, i sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj; 6 Sazida Vtilejem i Itam i Tekuju, 7 I Vet-Sur i Sohot i Odolam, 8 I Gat i Marisu i Zif, 9 I Adoraim i Lahis i Aziku, 10 I Saraju i Ejalon i Hevron, koji su u zemlji Judinoj i Venijaminovoj tvrdi gradovi. 11 A kad utvrdi te gradove, namjesti u njima zapovjednike, i staje za žito i za ulje i za vino, 12 I u svakom gradu štitova i kopalja, i utvrdi ih jako. Tako njegov bijaše Juda i Venijamin. 13 I sveštenici i Leviti, koji bijahu po svemu Izraile, sabraše se k njemu iz svijeh krajeva svojih. 14 Jer ostavise Leviti podgraða svoja i dostojanja svoja, i otidoše u Judejsku i u Jerusalim, jer ih otjera Jerovoam i sinovi njegovi da ne vrše službe sveštenike Gospodu. 15 I postavi sebi sveštenike za visine i za ðavole i za

teoce, koje naèini. 16 A za njima iz svijeh plemena Izrailjevijeh koji upraviše srce svoje da traže Gospoda Boga Izrailjeva, dođoše u Jerusalim da prinesu žrtvu Gospodu Bogu otaca svojih. 17 I takо utvrdiše carstvo Judino, i ukrijepiše Rovoamo sina Solomunova za tri godine, jer za te tri godine hoðahu putem Davidovijem i Solomunovijem. 18 A Rovoam se oženi Maeletom kæerju Jerimota sina Davidova i Avihailom kæerju Esijava sina Jesejeva, 19 Koja mu rodi sinove: Jeusa i Samariju i Zama. 20 A poslije nje oženi se Mahom kæerju Avesalomovom, koja mu rodi Aviju i Ataja i Zivu u Selomita. 21 A ljubljaše Rovoam Mahu kæer Avesalomovu veæema od svijeh žena svojih i inoèa svojih; jer imaše osamnaest žena i šezdeset inoèa, i rodi dvadeset i osam sinova i šezdeset kæeri. 22 I Rovoam postavi Aviju sina Mašina poglavarom i knezom nad braæom njegovom, jer ga šæaše postaviti carem. 23 I mudro radeæi rasturi sve sinove svoje po svijem krajevima Judinijem i Venijaminovijem, po svijem tvrdijem gradovima, i dade im hrane izobila, i dovede im mnogo žena.

12 A kad Rovoam utvrdi carstvo i kad osili, ostavi zakon Gospodnji i sav Izrailj s njim. 2 A pete godine carovanja Rovoamova dođe Sisak car Misirski na Jerusalim, jer zgriješe Gospodu, 3 S tisuæu i dvije stotine kola i sa šezdeset tisuæa konjika, i ne bješe broja narodu koji dođe s njim iz Misira, Luvejima, Suhejima i Husejima. 4 I uze tvrde gradove Judine i dođe do Jerusalima. 5 Tada dođe Semaja prorok k Rovoamu i knezovima Judinijem, koji se bijahu skupili u Jerusalim od Sisaka, i reče im: ovako veli Gospod: vi ostaviste mene, zato i ja ostavljam vas u ruke Sisaka. 6 Tada se ponizše knezovi Izrailjevi i car i rekoše: pravedan je Gospod. 7 A kad ih vidje Gospod gdje se ponizše, dođe rijeè Gospodnja Semaj i govoreæi: ponizše se, neæu ih potri, nego æu im sada dati izbavljenje, i neæe se izliti jarost moja na Jerusalim preko Sisaka. 8 Nego æe mu biti sluge da poznadu što je meni služiti, šta li služiti carstvima zemaljskim. 9 I tako dođe Sisak car Misirski u Jerusalim i uze blago doma Gospodnjega i blago doma careva, sve to uze; uze i štitove zlatne, koje bješe naèinio Solomun; 10 I na njihovo mjesto naèini car Rovoam štitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima koji èuvahu vrata doma careva. 11 I kad iðaše car u dom Gospodnji dolažahu stražari i nošahu ih, a poslije ih opet ostavljaju u riznicu stražarsku. 12 Što se dakle ponizi, odvratи se od njega gnjev Gospodnji, i ne zatr ga sasvijem; jer još u Judi bješe dobra. 13 I utvrdi se car Rovoam u Jerusalimu, i carova; jer bijaše Rovoamu èetrdeset i jedna godina kad se zacari, i sedamnaest godina carova u Jerusalimu gradu, koji izabra Gospod između svijeh plemena Izrailjevijeh da onđe namjesti ime svoje. A materi njegovo bješe ime Nama, Amonka. 14 Ali on èinjava zlo, jer ne upravi srca svojega da traži Gospoda. 15 Ali djela Rovoamova prva i posljednja nijesu li zapisana u knjizi proroka Semaje i vidioca Ida, gdje se kazuju koljena a i ratovi koji bijahu jednako među Rovoamom i Jerovoamom? 16 I poèinu Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Avija sin njegov.

13 Godine osamnaeste carovanja Jerovoamova zacari se Avija nad Judom. 2 Tri godine carova u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Mihaja, kæi Urilova iz Gavaje. A bijaše rat između Avije i Jerovoama. 3 I Avija izide na boj s hrabrom vojskom, i èetiri stotine tisuæa izabranijeh vojnika; a Jerovoam uvrsta prema njemu vojsku, osam stotine tisuæa izabranijeh hrabrijeh

vojnika. 4 I sta Avija navrh brda Semarajima u gori Jefremovoj, i reèe: èujte me, Jerovoame i sav Izrailju! 5 Ne trebaše li vam znati da je Gospod Bog Izrailjev predao Davidu carstvo nad Izrailjem dovjeka, njemu i sinovima njegovim zavjetom osoljenjem? 6 Ali usta Jerovoam sin Navatov, sluga Solomuna sina Davidova, i odvrže se od gospodara svojega. 7 I skupiše se k njemu ljudi praznovi i nevaljaci, i odapriješe se Rovoamu sinu Solomunovu, koji bijaše dijete i strašljiva srca, te im se ne odaprije. 8 Pa vi sad velite da se oprete carstvu Gospodnjemu, koje je u ruku sinova Davidovih, jer vas je mnogo i imate kod sebe zlatne teoce, koje vam je naèinio Jerovoam da su vam bogovi. 9 Nijeste li otjerali sveštenike Gospodnje sinove Aronove i Levite? i naèinili sebi sveštenike kao narodi po drugim zemljama? ko god dođe da mu se posvete ruke s teletom i sa sedam ovnova, postaje sveštenik onima koji nijesu bogovi. 10 Ali s nama je Gospod Bog, niti smo ga ostavili, a sveštenici koji služe Gospodu jesu sinovi Aronovi, i Leviti rade svoj posao; 11 I pale Gospodu žrtve paljenice svako jutro i svako veèe, i kade mirisima, i hlebovi postavljeni stoje na èistom stolu, i pale se svako veèe žišci na zlatnom svijetnjaku; jer držimo što je Gospod Bog naš naredio, a vi ga ostaviste. 12 Zato evo s nama je naprijed Bog i sveštenici njegovi i trube glasne da trube protiv vas. Sinovi Izrailjevi, ne vojite na Gospoda Boga otaca svojih, jer neæete biti sreæni. 13 Ali Jerovoam zavede zasjedu da im zaðu za leða, i tako Judejcima bijahu sprijed jedni a s leða zasjeda. 14 I kad se obazreše Judejci, a to boj i sprijed i sastrag, te povikaše ka Gospodu a sveštenici zatrubiše u trube. 15 I narod Judin opet povika, i kad vikaše narod Judin, razbi Bog Jerovoama i svega Izrailja pred Avijom i Judom. 16 I pobjegoše sinovi Izrailjevi od Jude, i dade ih Bog njima u ruke. 17 I pobi ih ljuto Avija i narod njegov, i pade od Izrailja pobijenih pet stotina tisuæa odabranijeh ljudi. 18 Tako biše pokorenji sinovi Izrailjevi u to vrijeme, a sinovi Judini osiliše, jer se pouzdaše u Gospoda Boga otaca svojih. 19 I Avija potjera Jerovoama, i uze mu gradove Vetiil i sela njegova, i Jesanu i sela njezina, i Efron i sela njegova. 20 I Jerovoam se više ne oporavi za životu Avijina; i udari ga Gospod, te umrije. 21 A Avija utvrdi se, i uze èetrnaest žena, i rodi dvadeset i dva sina i šesnaest kæeri. 22 A ostala djela Avijina i putovi njegovi i besjede njegove zapisane su u knjizi proroka Ida.

14 A kad poèinu Avija kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Davidovu, zacari se na njegovo mjesto Asa sin njegov. Za njegova vremena poèinu zemlja deser godina. 2 I èinjaje Asa što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom njegovijem. 3 Jer obori oltare tuðe i visine, i izlomi likove njihove i isjeee lugove njihove. 4 I zapovjedi sinovima Judinijem da traže Gospoda Boga otaca svojih i da izvršuju zakon i zapovijest njegovu. 5 Obori po svijem gradovima Judinijem visine i sunèane likove, i poèinu carstvo za njegova vremena. 6 I sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj, jer zemlja bijaše u miru, niti bješe rata s njim onijeh godina, jer mu Gospod dade mir. 7 I reèe Judi: da sazidamo ove gradove i da ih opašemo zidom i kulama i vratima i prijevornicama, dok je zemlja naša; jer tražimo Gospoda Boga svojega, tražimo ga i dade nam mir otsvuda. I tako zidaše, i biše sreæni. 8 I imaše Asa vojske trista tisuæa od Jude sa štitovima i kopljima, a od Venijamina dvjesta i osamdeset tisuæa sa štitovima i lukovima. Svi bijaju

hrabri vojnici. 9 I izide na njih Zara Etiopljanin s tisuæu tisuæa vojske i s trista kola, i dođe do Marise. 10 I Asa izide preda nj; i uvrstaše se vojske u dolini Sefati kod Marise. 11 I zavapi Asa ka Gospodu Bogu svojemu govoreæi: Gospode, tebi je ništa pomoæi množini ili nejakomu; pomozi nam, Gospode Bože naš, jer se u te uzdamo, i u twoje ime doðosmo na ovo mnoštv. Gospode, ti si Bog naš, ne daj da može što na te èovjek. 12 I razbi Gospod Etiopljane pred Asom i pred Judom, i pobjegoše Etiopljani. 13 I tjera ih Asa i narod koji bijaše s njim dori do Gerara. I popadaše Etiopljani da ih nijedan ne osta živ, jer se satrše pred Gospodom i pred vojskom njegovom; i oni odnesoše pljen velik veoma. 14 I pobiše sve gradove oko Gerara, jer dođe na njih strah Gospodnji, i oplijeniše sve one gradove, jer bijaše u njima mnogo plijena. 15 Pobiše i po stanovima pastirskim ljude, i odvedoše mnogo ovaca i kamila; i vratiše se u Jerusalim.

15 Tada duh Božji dođe na Azariju sina Odidova; 2 Te otide pred Asu i reèe mu: èujte me, Aso i sve pleme Judino i Venijaminovo; Gospod je s vama, jer ste vi s njim; i ako ga ustražite, naæi æete ga; ako li ga ostavite, i on æe vas ostaviti. 3 Dugo je Izrailj bez pravoga Boga i bez sveštenika uèitelja, i bez zakona. 4 A da su se u nevolji svojoj obratili ka Gospodu Bogu Izrailjevu i tražili ga, našli bi ga. 5 Ali u ovo vrijeme ne može se na miru odlaziti ni dolaziti; jer je nemir velik među svijem stanovnicima zemaljskim; 6 I potru narodi jedan drugi, i gradovi jedan drugi, jer ih Bog smete svakojakim nevoljama. 7 Zato vi budite hrabri i nemojte da vam klonu ruke, jer ima plata za vaš trud. 8 A kad èu Asa te rijeèi i proroèivo proroka Odida, ohrabri se, i istrijebi gadne bogove iz sve zemlje Judine i Venijaminove i iz gradova koje bješe uzeo u gori Jefremovoj, i ponovi oltar Gospodnji koji bijaše pred trijemom Gospodnjim. 9 Potom sazva sve pleme Judino i Venijaminovo i došljake koji bijaju kod njih od Jefrema i Manasije i Simeuna, jer ih mnogo prebjegu k njemu iz naroda Izrailjeva kad vidješe da je Gospod Bog njegov s njim. 10 I skupiše se u Jerusalim treæega mjeseca petnaeste godine carovanja Asina. 11 I u onaj dan prinesoše Gospodu žrtve od plijena koji dognaše, sedam stotina volova i sedam tisuæa ovaca. 12 I uhvatila vjeru da traže Gospoda Boga otaca svojih svijem srcem svojim i svom dušom svojom; 13 A ko god ne bi tražio Gospoda Boga Izrailjeva, da se pogubi, bio mal i veliki, èovjek ili žena. 14 I zakleše se Gospodu glasom velikim i uz klikovanje i uz trube i rogove. 15 I radovaše se sav narod Judin radi te zakletve, jer iz svega srca svojega zakleše se, i od sve volje svoje tražiše ga i naðoše ga; i Gospod im dade mir otsvuda. 16 Jošte i Mahu mater svoju svrže Asa s vlasti, jer bješe naèinila u lugu idola; i Asa obali idola njezina i izlomi ga i sažeže na potoku Kedronu. 17 Ali visine ne biše oborene u Izraelju, ali srce Asino bješe pravo svega vijeka njegov. 18 I unese u dom Božji što bješe posvetio otac njegov i što bješe sam posvetio, srebro i zlato i sudove. 19 I ne bi rata do trideset pete godine carovanja Asina.

16 Godine trideset šeste carovanja Asina izide Vasa car Izrailjev na Judu, i stade zidati Ramu da ne da nikomu otiæi k Asu caru Judinu ni od njega doæi. 2 Tada uze Asa srebro i zlato iz riznica doma Gospodnjega i doma careva, i posla Ven-Adadu caru Sirskomu, koji življaše u Damasku, i poruèi: 3 Vjera je između mene i tebe, između oca mojega i oca tvojega, evo saljem ti srebra i zlata, hajde, pokvari vjeru koju imaš s Vasom

carem Izrailjevijem, eda bi otisao od mene. 4 I posluša Ven-
Adad cara Asu, i posla vojvode svoje na gradove Izrailjeve, i
osvojio je Ijon i Dan i Avel-Majim i sve gradove Neftalimove u
kojima bijahu žitnice. 5 A kad Vasa to èu, presta zidati Ramu
i ostavi djelo svoje. 6 Tada car Asa uze sav narod Judin, te
odnesoše kamenje iz Rame i drvo, èim zidaše Vasa, i od njega
sazida Gavaju i Mispu. 7 A u to vrijeme doèe Ananije vidjelac k
Asi caru Judinu i reèe mu: što si se pouzdao u cara Sirskoga a
nijesi se pouzdao u Gospoda Boga svojega, zato se vojska cara
Sirskoga izmaže iz tvojih ruku. 8 Nijesu li Etiopljani i Luveji imali
velike vojske s vrlo mnogo kola i konjika? pa kad si se pouzdao
u Gospoda, dade ti ih u ruke. 9 Jer oèi Gospodnje gledaju po
svoj zemlji da bi pokazivao silu svoju prema onima kojima je
srce cijelo prema njemu. Ludo si u tom radio; zato æe otsele biti
ratovi na te. 10 Tada se Asa razgnjevi na proroka, i vrže ga u
tamnicu, jer se rasrdi na nj za to; i potlaèi Asa neke iz naroda u
to vrijeme. 11 Ali gle, djela Asina, prva i pošljednja, eno zapisana
su u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem. 12 I razbolje se
Asa trideset devete godine carovanja svojega od nogu, i bolest
njegova bi vrlo teška, ali ni u bolesti svojoj ne traži Gospoda
nego ljekare. 13 I tako poèinu Asa kod otaca svojih, i umrije
èetrdeset prve godine carovanja svojega. 14 I pogreboše ga u
grobu njegovu, koji iskopa sebi u gradu Davidovu, i metnuše
ga na postelju koju bješe napunio mirisavijeh stvari i masti
zgotovljenih vještinom apotekarskom, i spališe mu ih vrlo
mnogo.

17 Tada se zacari Josafat sin njegov na njegovo mjesto, i
ukrijepi se na Izailja. 2 I ponamješta vojsku po svijem
tvrdijem gradovima Judinijem, i ponamješta straže po zemlji
Judinoj i po gradovima Jefremovijem, koje zadobi Asa otac
njegov. 3 I bijaše Gospod s Josafatom, jer hoðaše prijem
putovima Davida oca svojega i ne tražaše Vala. 4 Nego Boga
oca svojega tražaše i po zapovijestima njegovijem hoðaše, i
ne èinjala kao sinovi Izailjevi. 5 Zato utvrdi Gospod carstvo
u ruci njegovoj, i sav narod Judin davaše dare Josafatu, te
imaše veliko blago i slavu. 6 I srce se njegovo oslobodi na
putovima Gospodnjim, te još obori visine i lugove u Judeji. 7 I
treæe godine svoga carovanja posla knezove svoje Ven-Aila i
Ovadiju i Zahariju i Natanaila i Miheju da uèe po gradovima
Judinijem; 8 I s njima Levite: Semaju i Nataniju i Zevadiju i
Asaila i Semiramota i Jonatana i Adoniju i Toviju i Tov-Adoniju,
Levite, i s njima Elisamu i Jorama sveštenike. 9 I uèahu po
Judeji imajuæi pri sebi knjigu zakona Gospodnjega, i prohoðahu
sve gradove Judine uèeæi narod. 10 I doðe strah Gospodnji na
sva carstva po zemljama oko Jude, te ne vojevaše na Josafata.
11 I sami Filisteji donošahu Josafatu dare i danak u novcu; i
Arapi dogonjahu mu stoku, po sedam tisuæa i sedam stotina
ovnova i po sedam tisuæa i sedam stotina jaraca. 12 Tako
napredovaše Josafat i podiže se veoma; i sazida u Judeji kule
i gradove za žitnice. 13 I imaše mnogo dobra po gradovima
Judinijem, i vojnika, hrabrijeh junaka u Jerusalimu. 14 A ovo je
broj njihov po domovima otaca njihovijeh; od Jude tisuæenici:
Adna vojvoda, s kojim bijaše tri stotine tisuæa hrabrijeh junaka.
15 A za njim Joanan vojvoda, s kojim bijaše dvjesta i osamdeset
tisuæa; 16 A za njim Amasija sin Zihrev, koji se dragovoljno
dade Gospodu, i s njim bijaše dvjesta tisuæa hrabrijeh junaka.
17 A od Venijamina: hrabri junak Eljada, s kojim bijaše dvjesta

tisuæa naoružanijeh lukom i štitom; 18 A za njim Jozavad, s
kojim bijaše sto i osamdeset tisuæa naoružanijeh za boj. 19
Ovi služaru caru osim onijeh koje ponamješta car po tvrdijem
gradovima u svoj zemlji Judinoj.

18 I Josafat imajuæi veliko blago i slavu oprijatelji se s
Ahavom. 2 I poslije nekoliko godina otide k Ahavu u
Samariju; i nakla mu Ahav mnogo ovaca i volova i narodu koji
bijaše s njim, i nagovaraše ga da poðe na Ramot Galadski. 3 I
reèe Ahav car Izailjev Josafatu caru Judinu: hoæeš li iæi sa
mnom na Ramot Galadski? A on reèe: ja kao ti, narod moj kao
tvoj narod; hoæemo s tobom na vojsku. 4 Još reèe Josafat caru
Izailjevu: pitaj danas šta æe Gospod reæi. 5 Tada sazva car
Izailjev proroke svoje, èetiri stotine ljudi, i reèe im: hoæemo
li iæi na vojsku na Ramot Galadski, ili æeu se okaniti? A oni
rekoše: idi, jer æe ga Gospod dati u ruke caru. 6 A Josafat
reèe: ima li tu još koji prorok Gospodnji da ga pitamo? 7 A car
reèe Josafatu: ima još jedan èovjek preko kojega bismo mogli
upitati Gospoda; ali ja mirzim na nj, jer mi ne prorièe dobra nego
svagda zlo; to je Miheja sin Jemlin. A Josafat reèe: neka car ne
govori tako. 8 Tada car Izailjev dozva jednoga dvoranina, i reèe
mu: brže dovedi Miheju sina Jemlina. 9 A car Izailjev i Josafat
car Judin sjeðahu svaki na svom prijestolu obuèeni u carske
haljine, sjeðahu na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci
prorokovahu pred njima. 10 I Sedekija sin Hananin naæini sebi
gvozdene rogove, i reèe: ovako veli Gospod: ovijem æeš biti
Sirce dokle ih ne istrijebi. 11 Tako i svi proroci prorokovahu
govoreæi: idi na Ramot Galadski, i biaeš sreæan, jer æe ga
Gospod predati caru u ruke. 12 A poslanik koji otide da dozove
Miheju reèe mu govoreæi: evo proroci prorièu svi jednijem
glasom dobro caru; neka i tvoja rijeè bude kao njihova, i govori
dobro. 13 A Miheja reèe: tako da je živ Gospod, govoriæu ono
što reèe Bog moj. 14 I kad doðe k caru, reèe mu car: Miheja!
hoæemo li iæi na vojsku na Ramot Galadski, ili æeu se okaniti?
A on reèe: idite, biaeæe sreæni, i daæe vam se u ruke. 15
A car mu reèe: koliko æeu te puta zaklinjati da mi ne govoriš
nego istinu u ime Gospodnje? 16 Tada reèe: vidio sam sav
narod Izailjev razasut po planinama kao ovce koje nemaju
pastira, jer reèe Gospod: ovi nemaju gospodara, neka se vrate
svak svojoj kuæi s mirom. 17 Tada reèe car Izailjev Josafatu:
nijesam li ti rekao da mi neæe prorokovati dobra nego zlo? 18 A
Miheja reèe: zato èu te rijeè Gospodnju: vidjeh Gospoda gdje
sjedi na prijestolu svom, a sva vojska nebeska stajaše mu s
desne i s lijeve strane; 19 I Gospod reèe: ko æe prevariti Ahava
vara Izailjeva da otide i padne kod Ramota Galadskoga? Još
reèe: jedan reèe ovo a drugi ono. 20 Tada izide jedan duh, i
stavši pred Gospoda reèe: ja æeu ga prevariti. A Gospod mu
reèe: kako? 21 Odgovori: iziæi æeu, i biæu lažljiv duh u ustima
svih proroka njegovijeh. A Gospod mu reèe: prevaræeš ga
i nadvladaæeš, idi u uèini tako. 22 Zato sada eto, Gospod je
metnuo lažljiv duh u usta tijem prorocima tvojim; a Gospod
je izrekao zlo po te. 23 Tada pristupi Sedekija sin Hananin, i
udari Miheju po obrazu govoreæi: kojim je putem otisao duh
Gospodnji od mene da govori s tobom? 24 A Miheja mu reèe:
eto, vidjeæeš u onaj dan kad otideš u najtajniju klijet da se
sakriješ. 25 Tada car Izailjev reèe: uhvatite Miheju, i odvedite
ga k Amunu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu. 26
I recite im: ovako veli car: metnите ovoga u tamnicu, a dajite

mu po malo hlijeba i po malo vode dokle se ne vratim u miru. **27** A Miheja reče: ako se vratиш u miru, nije Gospod govorio preko mene. Još reče: èujte svi narodi. **28** I otide car Izrailjev s Josafatom carem Judinijem na Ramot Galadski. **29** I reče car Izrailjev Josafatu: ja æeu se preobuæi kad poðem u boj, a ti obuci svoje odjelo. I preobuèe se car Izrailjev, i otidoše u boj. **30** A car Sirski zapovjedi vojvodama od kola svojih govoreci: ne udarajte ni na maloga ni na velikoga nego na samoga cara Izrailjeva. **31** A kad vojvode od kola vidješe Josafata, rekoše: to je car Izrailjev. I okrenuše se na nj da udare. Ali Josafat povika, i Gospod mu pomože, i odvrati ih Bog od njega. **32** Jer vidjevši vojvode od kola da nije car Izrailjev, otstupiše od njega. **33** A jedan zastrijeli iz luka nagonom i ustrijeli cara Izrailjeva gdje spuèa oklop. A on reče svojemu vozaèu: savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen. **34** I boj bi žestok onoga dana, a car Izrailjev zaosta na kolima svojim prema Sircima do veèera, i umrije o sunèanom zahodu.

19 A kad se Josafat car Judin vraæe s mirom kuæi svojoj u Jerusalim, **2** Izide pred nj Juj sin Ananijev, vidjelac, i reče Josafatu: bezbožniku li pomažeš, i one koji mrze na Gospoda ljubiš? zato se podigao na te gnjev Gospodnj. **3** Ali se našlo dobra na tebi što si istrjebio lugove iz zemlje i što si upravio srce svoje da tražiš Boga. **4** Potom Josafat sjedaše u Jerusalimu, i opet proðe po narodu od Virsaveje do gore Jefremove, i povrati ih ka Gospodu Bogu otaca njihovih. **5** I postavi sudije u zemlji po svijem tvrdijem gradovima Judinijem, u svakom gradu. **6** I reče sudijama: gledajte šta æete raditi, jer neæete suditi za èovjeka nego za Gospoda, koji je s vama kad sudite. **7** Zato neka bude strah Gospodnj u vama; pazite i radite, jer u Gospodu Boga našeg nema nepravde, niti gleda ko je ko, niti prima poklona. **8** Takoðer i u Jerusalimu postavi Josafat od Levita i sveštenika i glavara domova otaèkih u Izrailju za sudove Gospodnje i za raspre; jer dolažuh opet u Jerusalim. **9** I zapovjedi im govoreci: tako radite u strahu Gospodnjem, vjerno i cijela srca. **10** I u svakoj parnici koja doðe k vama od braæe vaæe što sjede po gradovima svojim, da rasudite izmeðu krvi i krvi, izmeðu zakona i zapovijesti, izmeðu uredaba i sudova, obavijestite ih da ne bi griješili Gospodu, da ne bi došao gnjev njegov na vas i na braæeu vašu; tako èinite, te neæete zgrijesiti. **11** I evo, Amarija poglavar sveštenièki biæe nad vama u svijem poslovima Gospodnjim, a Zavdija sin Ismailov voð doma Judina u svijem poslovima carskim; takoðer Leviti upravitelji biæe uz vas. Budite slobodni, i radite, i Gospod æe biti s dobrijem.

20 A poslije toga sinovi Moavovi i sinovi Amonovi i s njima koji žive meðu sinovima Amonovijem, doðoše da vojuju na Josafata. **2** I doðoše te javiše Josafat govoreci: ide na te veliko mnošto ispreko mora, iz Sirije; i eno ih u Asason-Tamaru, a to je En-Gad. **3** A Josafat se uplaši, i obrati lice svoje da traži Gospoda, i oglasi post po svoj zemlji Judinoj. **4** I skupiše se svi sinovi Judini da traže Gospoda, i iz svijeh gradova Judinijeh doðoše da traže Gospoda. **5** Tada stade Josafat u zboru Judinu i Jerusalimskom u domu Gospodnjem pred trijemom novijem, **6** I reče: Gospode Bože otaca naših! nijesi li ti Bog na nebu i vlaðaš svijem carstvima narodnijem? nije li u tvojoj ruci moæ i sila da ti niko ne može odoljeti? **7** Nijesi li ti, Bože naš, odagnao stanovnike ove zemlje ispred naroda svojega Izrailija, i dao je navijek sjemenu Avrama prijatelja svojega? **8** Te se naselije u

njoj, i sagradiše ti u njoj svetinju za ime tvoje govoreci: **9** Kad nas zadesi kako zlo, maèe osvetni ili pomor ili glad, staæemo pred ovijem domom i pred tobom, jer je ime tvoje u ovom domu, i vapiæemo tebi u nevolji svojoj, usliši i izbavi. **10** A sad evo, sinovi Amonovi i Moavovi i oni iz gore Sira, kroz koje nijesi dao sinovima Izrailjevijem proæi kad iðahu iz zemlje Misirske, nego ih obidoše i ne istrjebiše; **11** A evo, oni nam vraæeaju došavši da nas istjeraju iz našljedstva tvojega, koje si nam predao. **12** Bože naš, zar im neæeš suditi? jer u nama nema snage da se opremo tome mnoštvu velikom, koje ide na nas, niti mi znamo što bismo èinili, nego su oèi naše uprte u te. **13** A svi sinovi Judini stajahu pred Gospodom i djeca njihova, žene njihove i sinovi njihovi. **14** Tada siðe duh Gospodnj usred zbora na Jazila sina Zaharije sina Venaje sina Jeila sina Matanijina, Levita izmeðu sinova Asafovijeh, **15** I reče: slušajte, svi sinovi Judini i Jerusalimljani, i ti care Josafate, ovako vam veli Gospod: ne bojte se i ne plašite se toga mnoštva velikoga, jer nije vaš rat nego Božji. **16** Sjutra izidite na njih; oni æe poæi uz brdo Zis, i naæi æete ih nakraj potoka prema pustinji Jeruiliu. **17** Ne treba vi da se bijete u ovom boju; postavite se, stojte pa gledajte kako æe vas izbaviti Gospod, Judo i Jerusalime! ne bojte se i ne plašite se, sjutra izidite pred njih, i Gospod æe biti s vama. **18** Tada se Josafat savi licem k zemlji, i svi Judejci i Jerusalimljani padoše pred Gospodom, i pokloniše se Gospodu. **19** A Leviti od sinova Katovijeh i sinova Korejevijeh ustaše, te hvališe Gospoda Boga Izrailjeva glasom veoma visokim. **20** A ujutru ustavši rano izidoše u pustinju Tekujsku; a kad izlažahu, stade Josafat i reče: èujte me, Judejci i Jerusalimljani: vjerujte Gospodu Bogu svojemu i biæete jaki, vjerujte prorocima njegovijem i biæete sreæni. **21** I tako dogovoriv se s narodom postavi pjevaèe Gospodnje da hvale svetu krasotu iduæi pred vojskom i govoreci: hvale Gospoda, jer je dovjeka milost njegova. **22** A kad poèe pjesmu i hvalu, obrati Gospod zasjedu na sinove Amonove i sinove Moavove i na one iz gore Sira, koji izidoše na Judu, te se razbiše. **23** Jer sinovi Amonovi i sinovi Moavovi ustaše na one iz gore Sira da ih pobiju i potru; i kad pobiše one iz gore Sira, udariše jedni na druge, te se potrše. **24** A kad Juda doðe do stražare prema pustinji, i pogleda na mnošto, a to mrtva tjelesa leže po zemlji, i nijedan ne bješe ostao živ. **25** Zato doðe Josafat sa narodom svojim da pokupe plijen; i naðoše kod njih mnogo blaga i dragocjenijeh nakita na mrtvacima, i naplijeniše da veæ ne moguše nositi; tri dana kupiše plijen, jer ga bješe mnogo. **26** A èetvrti dan skupiše se u dolini blagoslovnjoj, jer onđe blagoslovio Gospoda; zato se prozva mjesto dolina blagoslovna do danas. **27** Potom okrenuše svi Judejci i Jerusalimljani i Josafat pred njima da se vrate u Jerusalim s veseljem, jer ih oveseli Gospod neprijateljima njihovijem. **28** I doðoše u Jerusalim sa psaltirima i guslama i trubama u dom Gospodnj. **29** I strah Božji doðe na sva carstva zemaljska kad èuše da je Gospod vojevao na neprijatelje Izrailjeve. **30** I tako se smiri carstvo Josafatovo, jer mu Bog njegov dade mir otsvuda. **31** I carovaše Josafat nad Judom; trideset i pet godina bijaše mu kad poèe carovati; i carova dvadeset i pet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Azuva, kæi Silejeva. **32** I hoðaše putem oca svojega Ase, niti zaðe s njega, èineæi što je pravo pred Gospodom. **33** Ali visine ne biše oborene, jer još ne bješe narod upravio srca svojega k Bogu otaca svojih. **34** A ostala djela Josafatova prva i pošljednja, eno

zapisana su u knjizi Juja sina Ananijeva, koja je stavljena u knjigu o carevima Izrailjevijem. 35 Potom združi se Josafat car Judin s Ohozijom carem Izrailjevijem, koji èinjase bezakonja. 36 A združi se s njim zato da naeine laðe da idu u Tarsis; i naeiniše laðe u Eision-Gaveru. 37 Tada prorokova Eljezer sin Dodavin iz Marise za Josafata govoreæi: što si se združio s Ohozijom, zato Gospod razmetru djela twoja. I razbiše se laðe i ne mogoše iæi u Tarsis.

21 Potom poèinu Josafat kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov. 2 A braæa mu, sinovi Josafatovi, bijahu: Azarija i Jehilo i Zaharija i Azarija i Mihailo i Sefatija; ti svi bijahu sinovi Josafata cara Izrailjeva. 3 I otac im dade velike darove, srebra i zlata i zaklada s tvrdijem gradovima u zemlji Judinoj; carstvo pak dade Joramu, jer bješe prvenac. 4 A Joram stupiv na carstvo oca svojega i utrvdiv se, pobi svu braæeu svoju maæem i neke knezove Izrailjeve. 5 Imaše Joram trideset i dvije godine kad se zacari, i carova osam godina u Jerusalimu. 6 I hoðaše putem careva Izrailjevijeh, kao što èinjase dom Ahavov, jer se oženi kæerju Ahavovom; i èinjase što je zlo pred Gospodom. 7 Ali Gospod ne htje zatrti doma Davidova radi zavjeta koji uèini s Davidom i što mu bješe rekao da æe dati vidjelo njemu i sinovima njegovijem uvijek. 8 Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postaviše sebi cara. 9 Zato otide Joram s vojvodama svojim i sa svijem kolima svojim; i usta noæu, te pobi Edomce koji ga bijahu opkolili, i zapovjednike od kola. 10 Ipk se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom do danas. U isto vrijeme odvrže se i Livna da ne bude pod njim, jer ostavi Gospoda Boga otaca svojih. 11 Još i visine naeini po brdima Judinijem, i navede na preljubu Jerusalimljane i prelasti Judu. 12 Tada mu doðe knjiga od Ilje proroka, gdje mu govoraše: ovako veli Gospod Bog Davida oca twojega: što nijesi hodio putovima Josafata oca svojega i putovima Ase cara Judina, 13 Nego si hodio putem careva Izrailjevijeh i navedi si na preljubu Judu i Jerusalimljane, kao što je dom Ahavov navedo na preljubu Izrailja, i još si pobjio braæeu svoju, dom oca svojega, bolje od sebe, 14 Evo, Gospod æe udariti velikim zlom narod twoj i sinove twoje i žene twoje i sve što imaš. 15 I ti æeš bolovati teško, od bolesti u crijevima, da æe ti crijeva izaæi od bolesti, koja æe trajati dvije godine. 16 I tako podiže Gospod na Joramu duh Filistejima i Arapima koji žive od Etiopljana. 17 I oni došavši na zemlju Judinu prodriješe u nju, i odnesoše sve blago što se naðe u domu carevu, i sinove njegove i žene njegove, da mu ne osta nijedan sin osim Joahaza najmlaðega sina njegova. 18 I poslige svega toga udari ga Gospod bolešæu u crijevima, kojog ne bješe ljeika. 19 I dan po dan prolazaše, i kad se navršiše dvije godine, izidoše mu crijeva s bolešæu i umrije od teških bolova, i narod mu ne pali mirisa kao što je èinio ocima njegovijem. 20 Imaše trideset i dvije godine kad poèe carovati, i carova osam godina u Jerusalimu, i preminu da нико не заžali za njim; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ne u grobu carskom.

22 A Jerusalimljani zacariše na njegovo mjesto Ohoziju najmlaðega sina njegova, jer starije sve pobi èeta koja doðe s Arapima u oko; i tako Ohozija sin Joramov posta car Judin. 2 Imaše Ohozija èetrdeset i dvije godine kad poèe

carovati, i carova godinu dana u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Gotolija, kæi Amrijeva. 3 I on hoðaše putovima doma Ahavova, jer ga mati nagovaraše na zla djela. 4 I èinjase što je zlo pred Gospodom kao dom Ahavov; jer mu oni bijahu savjetnici po smrti oca njegova na pogibao njegovu. 5 I po njihovu svjetu hodeæi izide s Joramom sinom Ahavovijem carem Izrailjevijem na vojsku na Azaila cara Sirskoga u Ramot Galadski; i ondje Sirci raniše Joram. 6 A on se vrati da se ljeæi u Jezraelu od rana koje mu zadaše u Rami, kad se bijaše s Azailom carem Sirskim. A Azarija sin Joramov car Judin doðe u Jezrael da vidi Joramu sina Ahavova, jer bijaše bolestan. 7 Ali bijaše od Boga na propast Ohoziji što doðe k Joramu; jer došav otide s Joramom na Juja sina Nimsijina, kojega Gospod pomaza da istrijebi dom Ahavov. 8 Jer kad Juju izvršivaše osvetu na domu Ahavovu, naðe knezove Judine i sinove braæe Ohozijine, koji služahu Ohoziji, i pogubi ih. 9 Potom potraži Ohoziju, i uhvatiše ga kad se krijaše u Samariji, i dovedavši ga k Juju pogubiše ga, i pogreboše ga; jer rekoše: sin je Josafata koji je tražio Gospoda svijem srcem svojim. I tako ne bi nikoga od doma Ohozijina koji bi mogao biti car. 10 Zato Gotolija mati Ohozijina vidjevši da joj sin pogibe, usta i pobi sve carsko sjeme doma Judina. 11 Ali Josaveta kæi careva uze Joasa sina Ohozijina i ukrade ga između sinova carevijeh, koje ubijahu; i sakri ga s dojkinjom njegovom u ložnicu. I tako Josaveta kæi cara Joramu žena Jodaja sveštenika sakri ga od Gotolije, jer bijaše sestra Ohozijina, te ga ne ubi. 12 I bijaše s njima sakriven u domu Božijem šest godina; a Gotolija carovaše u zemlji.

23 A sedme godine osloboði se Jodaj, i uze k sebi stotinike Azariju sina Jeroamova i Ismaila sina Joananova i Azariju sina Ovidova i Masiju sina Adajeva i Elisafata sina Zihrijeva, i uhvati vjeru s njima, 2 Te prolazeæi zemlju Judinu sabraše Levite iz svih gradova Judinijeh i glavare porodica otaækih u Izrailju, i doðoše u Jerusalim. 3 I sav zbor uèini vjeru u domu Božijem s carem; i Jodaj im reèe: evo, sin æe carev carovati, kao što je rekao Gospod za sinove Davidove. 4 Ovo uèinite: treæina vas koji dolazite u subotu između sveštenika i Levita neka budu vratari na pragu; 5 A druga treæina neka bude u carskom dvoru; a ostala treæina na vratima od temelja, a sav narod u trijemovima doma Gospodnjega. 6 Niko da ne ulazi u dom Gospodnj osim sveštenika i onih Levita koji služe; oni neka ulaze, jer su posveæeni, a sav narod neka èini što je Gospod zapovjedio da èini. 7 I Leviti neka opkole cara svaki s oružjem svojim u ruci; i bi god ušao u dom, da se pogubi; i budite uz cara kad stane ulaziti i izlaziti. 8 I uèiniše Leviti i sav narod Judin sve što zapovjedi sveštenik Jodaj; i uzeše svaki svoje ljude koji dolažahu u subotu i koji odlažahu u subotu; jer Jodaj sveštenik ne otpusti redova. 9 I dade Jodaj sveštenik stotinicima koplja i štitove i štitæe cara Davida što bijahu u domu Božijem. 10 I postavi sav narod sve s oružjem u ruku, od desne strane doma do lijeve prema oltaru i prema domu, oko cara. 11 Tada izvedoše sina careva, i metnuše mu na glavu vijenac, i daše mu svjedoæanstvo, i zacariše ga, i Jodaj i sinovi njegovi pomazaše ga i rekoše: da živi car! 12 A kad Gotolija èu viku naroda koji se stjecaše i hvaljaše cara, doðe k narodu u dom Gospodnj. 13 I pogleda, i gle, car stajaše kod svojega stupa na ulasku, a knezovi i trube oko cara, i sav narod zemaljski radovaše se i trube trubljuju i pjevaæi pjevahu uz oruða muziæka

i oni koji poèinjahu u pjevanju. Tada razdrije Gotolija haljine svoje i povika: buna! buna! 14 A Jodaj sveštenik zapovjedi da izidi stotinici koji bijahu nad vojskom, i reèe im: izvedite je iz vrsta napolje, i ko poðe za njom neka se pogubi maèem; jer reèe sveštenik: nemojte je ubiti u domu Gospodnjem. 15 I naèiniše joj mjesto, te otide kako se ide vratima konjiskim u dom carev, i onđe je pogubiše. 16 Tada Jodaj uèini vjeru meðu sobom i svijem narodom i carem da æe biti narod Gospodnj. 17 Potom sav narod otide u dom Valov, i raskopaše ga, i oltare njegove i likove njegove izlomiše, a Matana sveštenika Valova ubiše pred olтарima. 18 I Jodaj uredi opet službu u domu Gospodnjem meðu sveštenicima i Levitima, koje David bješe odredio domu Gospodnjemu, da bi prinosili žrtve paljenice Gospodu, kao što piše u zakonu Mojsijevu, s veseljem i pjesmama po naredbi Davidovoj. 19 Postavi i vratare na vratima doma Gospodnjega da ne bi ulazio neéist oda šta mu drago. 20 I uze stotinike i znatnije ljudi i koji upravljuju narodom, sav narod zemaljski, i izvede cara iz doma Gospodnjega i uðoše visokim vratima u dom carski, i posadiše cara na carski prijesto. 21 I radovaše se sav narod zemaljski, i grad se umiri, kad Gotoliju ubiše maèem.

24 Bijaše Joasu sedam godina kad se zacari, i carova èetrdeset godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Sivija iz Virsaveje. 2 I èinjasa Joas što je pravo pred Gospodom dokle god bijaše živ Jodaj sveštenik. 3 I Jodaj ga oženi dvjema ženama, te rodi sinove i kæeri. 4 Potom Joas naumi da opravi dom Gospodnj. 5 I sazva sveštenike i Levite, pa im reèe: poðite po gradovima Judinijem i kupite od svega Izralija novaca da se opravlja dom Boga vašega od godine do godine, i vi pohitajte s tijem. Ali ne hitješ Leviti. 6 Zato car dozva Jodaja poglavara i reèe mu: zašto ne nastoјiš da Leviti donose iz Judeje i Jerusalima priloge koje je naredio Mojsije sluga Gospodnj zboru Izrailjevu na šator od sastanka? 7 Jer bezbožna Gotolija i sinovi njezini oplijeniše dom Gospodnj i sve stvari posveæene domu Gospodnjemu obratiše na Vale. 8 I tako zapovjedi car te naèiniše kovèeg, i metruše ga na vrata doma Gospodnjega spolja. 9 I oglasiše po Judeji i po Jerusalimu da donose Gospodu prilog koji je naredio Mojsije sluga Božji Izrailju u pustinji. 10 I obradovaše se knezovi i sav narod, i donoseæi metahu u kovèeg dokle se ne svrši. 11 I kad donošahu Leviti kovèeg po zapovijesti carevoj, vidjevši da ima mnogo novaca, dolažaše pisar carev i poslanik poglavara sveštenièkoga, te izruèivahu kovèeg, potom ga opet odnošahu i ostavljuju na njegovo mjesto; i tako èinjahu svaki dan, i nakupiše mnogo novaca. 12 I davaše ga car Jodaj nastojnicima nad poslom oko doma Gospodnjega, a oni naimahu kamenare i drvodjelje da se obnovi dom Gospodnj, i kovaèe koji rade od gvožđa i od mjeti, da se opravi dom Gospodnj. 13 I poslovahu poslenici, i opravljanje napredovaše pod njihovijem rukama, te povratiše domu Božjemu oblijeè njegovo, i utvrdiše ga. 14 A kad svršiše, donesoše pred cara i Jodaja novce što pretekoše; i od toga naèini sudove za dom Gospodnj, sudove za službu i za žrtve, i kadionice, i druge sudove zlatne i srebrne. I tako prinošahu žrtve paljenice u domu Gospodnjem jednako svega vijeka Jodajeva. 15 Potom ostarjevši Jodaj sit života umrije; sto i trideset godina bješe mu kad umrije. 16 I pogreboše ga u gradu Davidovu kod careva; jer èinjasa dobro Izrailju i Bogu i domu njegovu. 17 A kad umrije Jodaj, doðoše knezovi Judini i pokloniše se caru;

tada ih posluša car, 18 Te ostaviše dom Gospoda Boga otaca svojih, i stadoše služiti lugovima i idolima; i podiže se gnjev Gospodnj na Judu i na Jerusalim za taj grijeh njihov. 19 I slaše im proroke da ih vrate ka Gospodu, i oni im svedoèahu, ali ih ne poslušaše. 20 I doðe duh Gospodnj na Zahariju sina Jodaja sveštenika, te stade više naroda i reèe im: ovako veli Bog: zašto prestupate zapovijesti Gospodnj? neæete biti sreæni; što ostaviste Gospoda, zato i on vas ostavi. 21 A oni se pobuniše na nj, i zasuše ga kamenjem po zapovijesti carevoj u trijemu doma Gospodnjega. 22 I ne opomenu se Joas milosti koju mu uèini Jodaj otac njegov, nego ubi sina njegova; a on umiruæi reèe: Gospod neka vidi i traži. 23 A kad proðe godina, podiže se na nj vojska Sirska i uðe u zemlju Judejsku i u Jerusalim, i pobije po narodu sve knezove narodne, i sav plijen od njih poslaše caru u Damasak. 24 Ako i mala bješe vojska Sirska koja doðe, ipak Gospod dade u ruke njihove vrlo veliku vojsku, jer bjeju ostavili Gospoda Boga otaca svojih. I tako na Joasu izvršiše sud. 25 A kad otidoše od njega ostavivši ga u teškoj bolesti, pobuniše se na nj sluge njegove za krv sinova Jodaja sveštenika, i ubiše ga na postelji njegovoj, te pogibe; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ga ne pogreboše u grobovima carskim. 26 A ovo su što se pobuniše na nj: Zavad sin Simeate Amonke i Jozavad sin Simrite Moavke. 27 A o sinovima njegovijem i o velikoj porezi što bi pod njim, i o graðenju doma Božijega, eto zapisano je u knjizi o carevima. A zacari se na njegovo mjesto Amasija sin njegov.

25 Bijaše Amasiji dvadeset i pet godina kad poèe carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Joadana iz Jerusalima. 2 On èinjasa što je pravo pred Gospodom, ali ne cijelijem srcem. 3 I kad se utvrdi u carstvu, pobi sluge svoje koji ubiše cara oca njegova. 4 Ali sinova njihovijeh ne pogubi, nego uèini kako piše u zakonu, u knjizi Mojsijevoj, gdje je zapovjedio Gospod govoreæi: ocevi da ne ginu za sinove, ni sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine. 5 Iza toga skupi Amasija narod Judin, i postavi po domovima otaèkim tisuañike i stotinike po svoj zemlji Judinoj i Venijaminovoj, i izbroji ih od dvadeset godina i više, i naðe ih trista tisuea vojnika izabranijeh, koji nošahu koplje i štit. 6 I jošte najmi između Izrailjaca sto tisuea hrabrijeh ljudi za sto talanata srebra. 7 Ali doðe mu èovjek Božji i reèe: care, da ne ide s tobom vojska Izrailjska, jer Gospod nije s Izrailjcima niti sa sinovima Jefremovijem. 8 Nego idi ti, i budi hrabar u boju; inaèe æe te oboriti Bog pred neprijateljem, jer Bog može i pomoæi i oboriti. 9 Tada reèe Amasija èovjeku Božijemu: a šta æe biti od sto talanata što sam dao vojsci Izrailjevoj? A èovjek Božji reèe: ima Gospod da ti da više od toga. 10 I tako odvoji Amasija vojsku što mu bješe došla od Jefrema da otidu u svoje mjesto; a oni se vrlo rasrdiše na Judu, i vratise se u svoje mjesto s velikim gnjevom. 11 A Amasija oslobodivši se povede narod svoj i otide u slanu dolinu, i pobi deset tisuea sinova Sirovijeh; 12 I deset tisuea živijeh zarobiše Judejci, i odvedoše na vrh stijene, i pobacaše ih sa vrh stijene da se svi raspadoše. 13 A vojnici koje Amasija posla natrag da ne idu s njim u boj, navališe na gradove Judine od Samarije do Vetrona, i pobije po njima tri tisuea, i zaplijeniše velik plijen. 14 A kad se vrti Amasija razbivši Idumeje, donese bogove sinova Sirovijeh, i postavi ih sebi za bogove, i klanjaše im se i kaðaše

im. **15** Tada se razgnjevi Gospod na Amasiju, i posla k njemu proroka, koji mu reče: zašto traži bogove toga naroda, koji ne izbaviše svojega naroda iz tvoje ruke? **16** I kad govoraste caru, on mu reče: jesli postavljen caru za savjetnika? prestani; zašto da pogineš? I tako presta prorok, ali reče: znam da te je Bog naumio istrijebiti kad to radiš a ne slušaš svjetla mojega. **17** Tada smislil Amasija car Judin, i posla k Joasu sinu Joahaza sina Jujeva, caru Izrailjevu, i poruči: hodi da se ogledamo. **18** A Joas car Izrailjev posla k Amasiji caru Judinu i poruči mu: trn na Livanu posla ka kredru na Livanu, i poruči: daj svoju kær sinu mojemu za ženu. Ali nađe zvijerje Livansko i izgazi trn. **19** Velič, pobio si Edomce, pa se ponese srce tvoje, i traži slave; sjedi kod kuće svoje; zašto bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom? **20** Ali ne posluša Amasija, jer od Gospoda to bi da ih da u ruke neprijatelju, što tražiš bogove Edomske. **21** I otide Joas car Izrailjev, i ogledaše se, on i Amasija car Judin, u Vet-Semesu Judinu. **22** Ali Judu razbili Izrailj, te pobjegoše svaki ka svojemu šatoru. **23** A Amasiju cara Judina sina Joasa sina Joahazova uhvati Joas car Izrailjev u Vet-Semesu, i odvede ga u Jerusalim; i obori zid Jerusalimski od vrata Jefremovih do vrata na uglu, eetiri stotine lakata. **24** I uze sve zlato i srebro i sve posuđe što se nađe u domu Božijem u Ovid-Edoma i u riznici doma carskoga, i taoce, pa se vrati u Samariju. **25** I poživje Amasija sin Joasov car Judin po smrti Joasa sina Joahaza cara Izrailjeve petnaest godina. **26** A ostala djela Amasijina prva i posljednja, eto nijesu li zapisana u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem? **27** I pošto Amasija otstupi od Gospoda, digoše bunu na nj u Jerusalimu, a on pobije u Lahis. Ali poslaše za njim u Lahis, i ubiše ga ondje. **28** I donesoše ga na konjma i pogreboše ga kod otaca njegovih u gradu Judinu.

26 Tada sav narod Judin uze Oziju, kome bijaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amasije. **2** On sazida Elot povrativ ga Judi pošto car počinje kod otaca svojih. **3** Oziji bijaše šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bijaše ime Jeholija iz Jerusalima. **4** On einjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je eino Amasija otac njegov. **5** I tražaše Boga dokle živ bijaše Zaharija koji razumijevaše utvare Božije; i dokle god tražaše Gospoda, davaše mu sreću Bog. **6** Jer izašav vojevaše s Filistejima, i obori zidove Gatu i zidove Javni i zidove Azotu; i sazida gradove u zemlji Azotskoj i po Filistejima. **7** I Bog mu pomože protiv Filisteja i protiv Arapa, koji življahu u Gurvalu, i protiv Maonaca. **8** I Amonci davahu dare Oziji, i raznese se ime njegovo do Misira, jer osili veoma. **9** I sazida Ozija kule u Jerusalimu na vratima na uglu, i na vratima u dolu, i na uglu, i utvrdi ih. **10** Sazida i u pustinji kule, i iskopa mnogo studenaca, jer imaše mnogo stoke i u dolinama i u ravnicama, i ratara i vinogradara po brdima i na Karmilu, jer mu mila bješe poljska radnja. **11** I imaše Ozija ubojitu vojsku, koja iđaše u rat u eetama brojem, kako ih izbroji Jeilo pisar i Masija upravitelj, pod upravom Ananije vojvode careva. **12** Svega na broj bijaše glavara domova otačekh hrabrijeh junaka dvije tisuće i šest stotina, **13** A pod njihovom rukom vojske tri stotine i sedam tisuće i pet stotina hrabrijeh vojnika, da pomažu caru protiv neprijatelja. **14** I nađeni Ozija svoj vojsci šitove i kopija i šljemove i oklope i lukove i kamenje za prae. **15** I nađeni u Jerusalimu bojne sprave vrlo vješto izmišljene da stoje na kulama i na

uglovima da među strijele i veliko kamenje; i raznese se ime njegovo daleko, jer mu se divno pomagaše dokle osili. **16** Ali kad osili, ponese se srce njegovo, te se pokvari, i sagriješi Gospodu Bogu svojemu, jer uđe u crkvu Gospodnju da kadi na oltaru kadijonom; **17** A za njim uđe Azarija sveštenik i s njim osamdeset sveštenika Gospodnjih hrabrijeh ljudi; **18** I opriješe se caru Oziji govorеći: nije tvoje, Ozija, kaditi Gospodu, nego sveštenika sinova Aronovih koji su posvećeni da kade; izidi iz svetinje, jer si zgriješio, i neće ti biti na èast pred Gospodom Bogom. **19** Tada se razgnjevi Ozija držeći u ruci kadijonicu da kadi; i kad se grijevljaše na sveštenike, izide mu guba na èelu pred svijem sveštenicima u domu Gospodnjem kod oltara kadijona. **20** I pogleda ga Azarija poglavar sveštenički i svi sveštenici, a on gubav na èelu; i brže ga izvedoše napolje, a i sam pohitje da izide, jer ga Gospod udari. **21** I osta car Ozija gubav do smrti svoje, i sjedaše u odvojenom domu gubav, jer bi odlučen od doma Gospodnjega; a Jotam sin njegov upravljaše domom carevijem i suđaše narodu u zemlji. **22** A ostala djela Ozijina prva i posljednja napisao je prorok Isajia sin Amosov. **23** I počinje Ozija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovih u grobnom polju carskom, jer rekoše: gubav je. I zacari se na njegovo mjesto Jotam sin njegov.

27 Dvadeset i pet godina bijaše Jotamu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu; materi mu bješe ime Jerusa, kaei Sadokova. **2** On einjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je eino Ozija otac njegov, samo što ne uđe u crkvu Gospodnju; ali narod još bijaše pokvaren. **3** On nađeni visoka vrata na domu Gospodnjem, i na zidu Ofilu mnogo nazida. **4** Još sazida i gradove u gori Judinoj, i u šumama pogradi dvorove i kule. **5** I vojeva s carem sinova Amonovijem i svlada ih; i dadoše mu sinovi Amonovi one godine sto talanata srebra i deset tisuća kora pšenice i ječema deset tisuća. Toliko mu dadoše sinovi Amonovi i druge i treće godine. **6** I tako osili Jotam, jer upravi putove svoje pred Gospodom Bogom svojim. **7** A ostala djela Jotamova i svi ratovi njegovi i putovi njegovi, eno su zapisani u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem. **8** Dvadeset i pet godina bješe mu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu. **9** I počinje Jotam kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

28 Dvadeset godina bijaše Ahazu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu; ali ne einjaše što je pravo pred Gospodom kao David otac njegov. **2** Jer hođaše putovima careva Izrailjevih, i još sali likove Valima. **3** I sam kađaše u dolini sina Enomova, i sažiše sinove svoje ognjem po gadnjem djelima onijeh naroda koje odagnala Gospod ispred sinova Izrailjevih. **4** I prinošaše žrtve i kađaše na visinama i po brdima i pod svakim zelenijem drvetom. **5** Zato ga dade Gospod Bog njegov u ruke caru Sirskomu, te ga razbiše i zarobiše mu veliko mnoštvvo, i odvedoše ih u Damasak. Još bi dat u ruke i caru Izrailjevu, te ga razbili. **6** Jer Fekaj sin Remaljin pobi sto i dvadeset tisuća Judejaca u jedan dan, sve hrabrijeh ljudi, jer ostaviše Gospoda Boga otaca svojih. **7** I Zihrije junak od Jefrema ubi Masiju sina careva i Azrikama upravitelja dvorskoga i Elkanu drugoga do cara. **8** I zarobiše sinovi Izrailjevi braeci svojoj dvjesta tisuće žena i sinova i kæeri; i zaplijeniše velik plijen od njih, i odnesoše plijen u Samariju. **9** A ondje bijaše

prorok Gospodnji po imenu Ođid, i izide pred vojsku koja iđaše u Samariju, i reče im: gle, Gospod Bog otaca vaših razgnjevi se na Judejce, zato ih dade u vaše ruke, te ih pobiste ljuto da do neba doprije. **10** I još mislite podvræi sinove Judeine i Jerusalimske da vam budu robovi i robinje; a niješte li i vi sami skrivili Gospodu Bogu svojemu? **11** Zato poslušajte me sada, i vratite natrag to roblje što zarobiste braeći svojoj, jer se raspaliо grijev Gospodnji na vas. **12** Tada ustaše poglavari sinova Jefremovijeh: Azarija sin Joananov, Varahija sin Mesilemotov i Jezekija sin Salumov i Amasa sin Adlajev na one što se vraežahu s vojske. **13** I rekoše im: neæete dovesti ovamo toga roblja, jer bi nam bilo na grijeh pred Gospodom što vi mislite domeæeua na grijehu naše i na krivice naše, jer je velika krivica na nama i grijev se raspaliо na Izrailja. **14** I ostaviše vojnici roblje i plijen svoj pred knezovima i svijem zborom. **15** I ustaše ljudi imenovani i uzeše roblje, i sve gole između njih odješe iz plijena; a kad ih odješe i obuše, nahranioše ih i napoijioše i namazaše, i odvedoše na magarcima sve iznemogle, i dovedoše ih u Jerihon grad gdje ima mnogo palama, k braeći njihovoj, pa se vratioše u Samariju. **16** U to vrijeme posla car Ahaz k carevima Asirskim da mu pomogu. **17** Jer još i Idumejci dođoše i razbiše Judu i odvedoše roblje; **18** I Filisteji udariše na gradove po ravnim i na južnom kraju Judinu, i uzeše Vet-Semes, i Ejalon i Gedirot i Sohot i sela njegova i Tamnu i sela njezina i Gimzon i sela njegova, i naseliše se u njima. **19** Jer Gospod obaraše Judu s Ahaza cara Izrailjeva, jer odvuoše Judu da grđno grijšeši Gospodu. **20** I dođe k njemu Telgat-Felnasar car Asirski, i ojadi ga a ne utvrdi. **21** Jer Ahaz uze dio iz doma Gospodnjega i iz doma carskoga i od knezova, i dade caru Asirskom, ali mu ne pomože. **22** I kad bijaše u nevolji, on još veæema grijšeši Gospodu; taki bijaše car Ahaz. **23** I prinošaše žrtve bogovima Damašanskim, koji ga razbiše, i govoraše: kad bogovi careva Sirskih njima pomažu, prinosiæu njima žrtve da bi mi pomagali; ali mu oni biše na to da padne on i sav Izrail. **24** A Ahaz pokupi sudove doma Božijega, i izlomi sudove doma Božijega, i zatvori vrata doma Gospodnjega i naeini sebi oltare po svijem uglovima u Jerusalimu. **25** I u svakom gradu Judinu naeini visine da kadi bogovima tuđim; i grijevi Gospoda Boga otaca svojih. **26** A ostala djela njegova i svi putovi njegovi prvi i pošljednji, eto zapisani su u knjizi o carevima Judinjem i Izrailjevijem. **27** I poeiu Ahaz kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Jerusalimu; ali ga ne metnuše u grob careva Izrailjevijeh. I zacari se na njegovo mjesto Jezekija sin njegov.

29 Jezekiji bješe dvadeset i pet godina kad poe carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Avija, kae Zaharijina. **2** I einjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je eino David otac njegov. **3** Prve godine svojega carovanja, prvoga mjeseca, otvori vrata na domu Gospodnjem, i opravi ih. **4** I sazva sveštenike i Levite, i sabra ih na istoenu ulicu, **5** I reče im: ejuće me, Leviti, osveštajte se sada i osvetite dom Gospoda Boga otaca svojih, i iznesite neeistotu iz svetinje. **6** Jer sagriješe oci naši i einiše što je zlo pred Gospodom Bogom našim, i ostaviše ga; i odvratiše lice svoje od šatora Gospodnjega i okrenuoše mu leđa; **7** I zatvoriše vrata od trijema, i pogasiše žiske, i kadom ne kadiše, niti žrtava paljenica prinosiše u svetinji Bogu Izrailjevu. **8** Zato se razgnjevi Gospod na Judu i na Jerusalim, te ih dade da se potucaju, i da budu

èudo i potsmijeh, kako vidite svojim oëima. **9** Jer eto padoše oci naši od maëa, i sinovi naši i kæeri naše i žene naše zarobiše se zato. **10** Sada dakle naumio sam zadati vjeru Gospodu Bogu Izrailjevu, da bi se odvratila od nas žestina grijeva njegova. **11** Sinovi moji, ne okljevajte više, jer je vas izabrao Gospod da stojte pred njim i služite mu, i da mu budete služe i da mu kadite. **12** Tada ustaše Leviti Mat sin Amasajev i Jilo sin Azarijin od sinova Katovijeh; a od sinova Merarijevih Kis sin Avdijev i Azarija sin Jaleleilov; i od sinova Girsonovijeh Joah sin Zimin i Eden sin Joahov; **13** I od sinova Elisafanovijeh Smirje i Jeilo, i od sinova Asafovijeh Zaharija i Matanija; **14** I od sinova Amonovijeh Jeilo i Simej, i od sinova Jedutunovijeh Semaja i Ozilo; **15** I skupiše braeū svoju, i osveštavši se dođoše, kako bješe zapovjedio car po rjeëi Gospodnjoj, da oëiste dom Gospodnji. **16** I ušavši sveštenici u dom Gospodnj i da ga oëiste, iznosiše svu neeistotu što nađoše u crkvi Gospodnj u trijem doma Gospodnjega; a Leviti kupiše i iznosiše napolje na potok Kedron. **17** A poeše osveæivati prvoga dana prvoga mjeseca; a osmoga dana toga mjeseca uđoše u trijem Gospodnj, i osveæivaše dom Gospodnj osam dana, i šesnaestoga dana prvoga mjeseca svršiše. **18** Potom dođoše k caru Jezekiji i rekoše: oëistismo sav dom Gospodnj i oltar za žrtve paljenice i sve sudove njegove i sto za postavljanje i sve sudove njegove, **19** I sve sudove koje bješe bacio car Ahaz dokle carovaše grijšeæi, i spremismo i osvetismo, i eno ih pred oltarom Gospodnjim. **20** Potom car Jezekija usta rano, i sazva upravitelje gradske, i otide u dom Gospodnj. **21** I dovede sedam junaca i sedam ovnova i sedam jaganjaca i sedam jaraca za grijeh, za carstvo i za svetinju i za Judu; i reče sinovima Aronovijem sveštenicima da prinesu na oltaru Gospodnjem. **22** Tada zaklaše goveda, i sveštenici uvezvi krv njihovu pokropiše oltar; zaklaše i ovnove, i krvlju njihovom pokropiše oltar; i zaklaše jaganjce i krvlju njihovom pokropiše oltar. **23** Potom dovedoše jarce za grijeh pred cara i pred zbor, i oni metnuše ruke svoje na njih. **24** I zaklaše ih sveštenici, i oëistiše krvlju njihovom oltar na oëišæenje svemu Izrailju, jer car zapovjedi da se za sav narod Izrailjev prinese žrtva paljenica i žrtva za grijeh. **25** I postavi Levite u domu Gospodnjem s kimvalima i psaltirima i guslama, kako bješe zapovjedio David i Gad vidjelac carev i Natan prorok; jer od Gospoda bješe zapovijest preko proroka njegovijeh. **26** I tako stajahu Leviti sa spravama Davidovijem a sveštenici s trubama. **27** Tada zapovjedi Jezekija da prinesu žrtvu paljenicu na oltaru. I kad se poe žrtva paljenica, poe se pjesma Gospodnja uz trube i sprave Davida cara Izrailjeva. **28** I sav se zbor klanjaše, i pjevaæi pjevahu i trubaæi trubljahu, i to sve dokle se ne svrši žrtva paljenica. **29** A kad svršiše žrtvu, car i svi koji bijahu s njim padaše i pokloniše se. **30** Potom reče car i knezovi Levitima da hvale Gospoda rjeëima Davidovijem i Asafa vidicu, i hvališe s velikim veseljem, i savivši se pokloniše se. **31** Tada Jezekija progovori i reče: sada posvetiste ruke svoje Gospodu, pristupite i donesite prinose i žrtve zahvalne u dom Gospodnj. I donese sav zbor prinose i žrtve zahvalne, i ko god bješe voljna srca žrtve paljenice. **32** I na broj bješe žrtava paljenica što donese zbor, sedamdeset volova, sto ovnova, dvjesta jaganjaca, sve za žrtvu paljenicu Gospodu; **33** A drugih stvari posveæenijeh bješe šest stotina volova i tri tisuæe ovaca. **34** Ali malo bijaše sveštenika, te ne mogahu drijeti svijeh žrtava paljenica; zato im pomagahu braæa njihova Leviti, dokle se ne svrši posao i dokle

se ne osveštavaše drugi sveštenici; jer Leviti bijahu radij osveštati se nego sveštenici. **35** I bijaše vrlo mnogo žrtava paljenica s pretilinom od žrtava zahvalnijeh i naljeva na žrtve paljenice. Tako bi povraæena služba u domu Gospodnjem. **36** I radovaše se Jezekija i sav narod, što Bog upravi narod, jer ovo bi naglo.

30 Potom posla Jezekija k svemu Izrailju i Judi, i napisa knjige sinovima Jefremovijem i Manasijinim da doðu u dom Gospodnju u Jerusalim da proslave pushu Gospodu Bogu Izrailjevu. **2** Jer car i knezovi njegovi i sav zbor svjeæeaše u Jerusalimu da slave pushu drugoga mjeseca. **3** Jer je ne moguæe slaviti u to vrijeme, jer ne bijaše dosta sveštenika posveæenijeh i narod se ne bješe skupio u Jerusalim. **4** I to bi po volji caru i svemu zboru. **5** I odrediše da oglase po svemu Izraelju od Virsaveje do Dana da doðu u Jerusalim da proslave pushu Gospodu Bogu Izrailjevu, jer je odavna ne bjehu slavili kako je napisano. **6** I tako otidoše glasnici s knjigama od cara i od knezova po svemu Izraelju i Judi, i po zapovijesti carevoj gorovaru: sinovi Izraeljevi, obratite se ka Gospodu Bogu Avramovu, Isakovu i Izraeljevu, pa æe se i on obratiti k ostatku koji ste ostali od ruku careva Asirskih. **7** Ne budite kao oci vaši i kao braæa vaša što grijše Gospodu Bogu otaca svojih, te ih dade da budu èudo, kako vidite. **8** Ne budite dakle tvrdovrati kao oci vaši, dajte ruke Gospodu i hodite u svetinju njegovu koju je osvetio navijek, i služite Gospodu Bogu svojemu, pa æe se odvratiti od vas žestina grijeva njegova. **9** Jer ako se obratite ka Gospodu, braæa æe vaša i sinovi vaši steæi milost u onijeh koji ih zarobiše, te æe se vratiti u ovu zemlju; jer je Gospod Bog vaš milostiv i žalostiv, i neæee odvratiti lica od vas, ako se obratite k njemu. **10** A kad ti glasnici iðahu od grada do grada po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj dori do Zavulona, potsmjevahu im se i rugahu im se. **11** Ali neki od Asira i od Manasije i od Zavulona pokorivši se doðoše u Jerusalim. **12** I nad Judu doðe ruka Gospodnja, te im dade jedno srce da uèine što bješe zapovjedio car i knezovi po rijeèi Gospodnjoj. **13** I skupi se u Jerusalimu mnoætvo naroda da praznuj praznik prijesnjih hlebova drugog mjeseca, i bi sabor veoma velik. **14** Tada se podigše, i oboriše oltare što bijahu u Jerusalimu, i sve oltare kadione oboriše i bacise u potok Kison. **15** Potom zaklaše pushu èetraestoga dana drugoga mjeseca; a sveštenici i Leviti postidjevši se osveštavaše se, i unesoše žrtve paljenice u dom Gospodnji. **16** I stadoše svojim redom kako treba po zakonu Mojsija sluge Božijega; i sveštenici kropiše krvlju primajuæi iz ruke Levitima. **17** I jer ih mnogo bijaše u zboru koji se ne bjehu osveštali; zato Leviti klahu pushu za svakoga koji ne bješe èist da bi ih posvetili Gospodu. **18** Jer mnoætvo naroda, mnogi od Jefrema i od Manasije i od Isahara i od Zavulona ne oèiæi se, nego jedoše pushu ne kako je napisano. Ali se za njih pomoli Jezekija govoreæi: Gospod blagi neka oèisti svakoga, **19** Ko je upravio srce svoje da traži Boga Gospoda, Boga otaca svojih, ako i ne bi bio èist prema svetom oèiæenju. **20** I usliši Gospod Jezekiju, i saæeva narod. **21** I tako sinovi Izraeljevi koji bjehu u Jerusalimu praznovaše praznik prijesnjih hlebova sedam dana u velikom veselju, i hvaljahu Gospoda svaki dan Leviti i sveštenici uz oruða za slavu Gospodnju. **22** I Jezekija govori ljubazno sa svijem Levitima koji vješti bijahu službi Gospodnjoj; i jedoše o prazniku sedam dana prinoseæi žrtve zahvalne i slaveæi Gospoda Boga otaca svojih. **23** I sav zbor dogovori se

da praznuje još sedam dana; i praznovaše još sedam dana u veselju. **24** Jer Jezekija car Judin dade zboru tisuaè junaca i sedam tisuaè ovaca; a knezovi dadoše zboru tisuaè junaca i deset tisuaè ovaca; i osvešta se mnogo sveštenika. **25** I tako se proveseli sav zbor Judin i sveštenici i Leviti, i sav zbor što bješe došao od Izraelja, i došljaci što bjehu došli iz zemlje Izraeljeve i koji življahu u zemlji Judinjo. **26** I bi veselje veliko u Jerusalimu; jer od vremena Solomuna sina Davidova cara Izraeljeva ne bi tako u Jerusalimu. **27** Potom ustaše sveštenici i Leviti i blagosloviše narod; i uslišen bi glas njihov, i molitva njihova doðe u stan svetinje Gospodnje na nebo.

31 A kad se sve ovo svrši, svi sinovi Izraeljevi što se naðoše ondje, zaðoše po gradovima Judinijem, i izlomiše likove i isjekoše lugove, i oboriše visine i oltare po svoj zemlji Judinjo i Venijaminovo i po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj, dokle sve ne svršiše; potom se vratije svi sinovi Izraeljevi svak na svoje našljedstvo, u svoje gradove. **2** A Jezekija opet uredi redove sveštenièke i Levitske po redovima njihovijem, svakoga po službi njegovoj, sveštenike i Levite, za žrtve paljenice i zahvalne, da služe, i da slave i hvale Gospoda na vratima okola njegova. **3** I odredi dio carski od blaga svojega za žrtve paljenice, što se prinose u subote i na mladine i na praznike, kako je napisano u zakonu Gospodnjem. **4** I zapovjedi narodu, Jerusalimljanima, da daju dio sveštenicima i Levitima, da se jaæe drže zakona Gospodnjega. **5** A èim se to razglasiti, stadoše donositi sinovi Izraeljevi silu prvina od žita i od vina i od ulja i od meda i svakoga roda zemaljskoga; i desetka od svega donosiše vrlo mnogo. **6** I sinovi Izraeljevi i Judini koji življahu po gradovima Judinijem, donosiše i oni desetak od goveda i ovaca, i desetak od svetijeh stvari posveæenijeh Gospodu Bogu njihovu, i metaše u gomile. **7** Treæega mjeseca poèeše metati u gomile, a sedmoga mjeseca svršiše. **8** I doðe Jezekija s knezovima, i vidjevši gomile blagosloviše Gospoda i narod njegov Izraelja. **9** I Jezekija zapita sveštenike i Levite za gomile. **10** A Azarija poglavar sveštenièki od doma Sadokova reèe mu: otkad poèeše donositi ove priloge u dom Gospodnji, jedemo i siti smo i pretjeèe mnogo, jer je Gospod blagoslovio svoj narod, te je preteklo ovo mnoætvo. **11** Tada zapovjedi Jezekija da se naæine klijeti u domu Gospodnjem; i naæiniše; **12** I ondje ostavljuh vjerno priloge i desetke i stvari posveæene; i nad tijem bješe poglavar Honanija Levit i Simej brat mu, drugi do njega. **13** A Jehilo i Azacija i Nahat i Asailo i Jerimot i Jozavad i Eilo i Ismahija i Mat i Venaja bijahu nastojnici pod rukom Honanije i brata mu Simeja po naredbi cara Jezekije i Azarije starješine u domu Božijem. **14** A Korej sin Jemne Levita, vratar na istoku, bijaše nad onijem što se dragovoljno prinošaše Bogu, da bi razdijeljavao prinos Gospodnjem i stvari svete nad svetijem. **15** A pod njim bješe Eden i Minijamin i Isus i Semaj i Amarija i Sehanija po gradovima sveštenièkim, ljudi pouzdani, da razdaju braæi svojoj dijelove, velikomu i malomu, **16** Osim muškinja u rodu njihovu od tri godine i više, svakomu koji ulazaše u dom Gospodnj na posao svakidaæni po dužnosti njihovoj u službi njihovoj po redu njihovu, **17** I onima koji biše izbrojeni u rodu sveštenièkom po domovima otaca njihovih, i Levitima od dvadeset godina i više po službi njihovoj po redovima njihovijem, **18** I porodici njihovoj, svoj djeci njihovoj, ženama njihovijem, sinovima njihovijem i

kæerima njihovjem, svemu mnoštvu; jer se vjerno posvetiše svetinji; **19** I sinovima Aronovijem sveštenicima u podgrađima gradova njihovih, po svijem gradovima, ljudi imenovani davahu dijelove svakome muškarcu između sveštenika i svakomu rodu Levitskoga. **20** I tako uèini Jezekija u svoj zemlji Judinoj; i èinjaviše što je dobro i pravo i istinito pred Gospodom Bogom njegovijem. **21** I u svakom poslu koji poèe za službu doma Božijeg i u zakonu i u zapovijesti tražeæi Boga svojega, truðaše se svijem s srcem svojim, i sreæan bijaše.

32 Poslije tijeh stvari i pošto se one utvrdiše, dođe Senahirim car Asirski, i uđe u zemlju Judinu, i opkoli tvrde gradove, i mišljaše ih osvojiti. **2** A kad vidje Jezekija gdje dođe Senahirim i gdje se okrenu da udari na Jerusalim, **3** Uèini vijeæe s knezovima svojim i s junacima svojim da zaroni izvore vodene, koji bijahu iza grada, i pomogoše mu. **4** Jer se sabra mnoštvu naroda, te zaroniše sve izvore i potok koji teèe posred zemlje govoreæi: zašto kad doðu carevi Asirski da naðu toliko vode? **5** I ohrabri se, te ozida vas zid oboren, i podiže kule, i spolja ozida još jedan zid; i utvrdi Milon u gradu Davidovu, i naèini mnogo oružja i štitova. **6** I postavi vojvode nad narodom, i sabra ih k sebi na ulicu kod vrata gradskih, i govorim: Ljubazno i reèe: **7** Budite slobodni i hrabri, ne bojte se i ne plašite se cara Asirskoga ni svega mnoštva što je s njim, jer je s nama veæi nego s njim. **8** S njim je mišica tjelesna a s nama je Gospod Bog naš da nam pomože i da bije naše bojeve. I narod se osloni na rijeèi Jezekije cara Judina. **9** Potom Senahirim car Asirski dok bješe na Lahisu sa svom silom svojom, posla sluge svoje u Jerusalim k Jezekiji caru Judinu i ka svemu narodu Judinu koji bijaše u Jerusalimu, i poruèi: **10** Ovako veli Senahirim car Asirski: u što se uzdate, te stojite u Jerusalimu zatvoreni? **11** Ne nagovara li vas Jezekija da vas pomori glađi i žeđu govorovaj: Gospod Bog naš izbavio nas iz ruku cara Asirskoga? **12** Nije li taj Jezekija oborio visine njegove i oltare njegove, i zapovjedio Judi i Jerusalimljanim govorovaj: klanjajte se samo pred jednjem oltarom i na njemu kadite? **13** Eda li ne znate šta sam uèinio ja i moji starci od svijeh naroda na zemlji? jesu li bogovi naroda zemaljskih mogli izbaviti zemlju svoju iz mojih ruku? **14** Koji je između svijeh bogova onih naroda koje zatrše oci moji, mogao izbaviti svoj narod iz mojih ruku, da bi mogao vaš bog vas izbaviti iz moje ruke? **15** Nemojte dakle da vas vara Jezekija i da vas tako nagovara, i ne vjerujte mu; jer nijedan bog niješnoga naroda ili carstva nije mogao izbaviti naroda svojega iz mojih ruku ni iz ruku mojih otaca, akamoli æe vaši bogovi izbaviti vas iz mojih ruku? **16** I još više govorovaj sluge njegove na Gospoda Boga i na Jezekiju slugu njegova. **17** A i knjigu napisa ružeæi Gospoda Boga Izrailjevija i govorovaj na nj rijeèima: kao što bogovi naroda zemaljskih nijesu izbavili svojega naroda iz mojih ruku, tako neæe ni Bog Jezekijin izbaviti naroda svojega iz mojih ruku. **18** I likavu iza glasa Judejski narodu Jerusalimskom koji bijaše na zidu da ih uplaše i smetu da bi uzeli grad. **19** I govorahu o Bogu Jerusalimskom kao o bogovima naroda zemaljskih, koji su djelo ruku èovjeæijih. **20** Tada se pomoli toga radi car Jezekija i prorok Isajia sin Amosov, i vapiše k nebu. **21** I posla Gospod anđela, koji pobi sve junake i vojvode i knezove u vojsci cara Asirskoga, te se vrati sa sramotom u svoju zemlju. I kad uđe u kuæu svojega boga, ubiše ga ondje maèem koji izidoše od bedara njegovijeh.

22 Tako saèuva Gospod Jezekiju i narod Jerusalimski od ruku Senahirima cara Asirskoga i od ruku svih drugih, i èuva ih na sive strane. **23** I mnogi donošaju dare Gospodu u Jerusalim i zaklade Jezekiji caru Judinu; i od tada se uzvizi pred svijem narodima. **24** U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt, i pomoli se Gospodu, koji mu progovori i uèini mu èudo. **25** Ali Jezekija ne postupi prema dobru koje mu se uèini, jer se ponese srce njegovo; zato se podiže na nj gnev i na Judu i na Jerusalim. **26** Ali se ponizi Jezekija zato što se bješe ponijele srce njegovo, i on i Jerusalimljani, te ne dođe na njih gnev Gospodnjii za životu Jezekijina. **27** I imaše Jezekija vrlo veliko blago i slavu; i naèini sebi riznice za srebro i zlato i za drago kamenje i za mirise i za štitove i za svakojake zaklade, **28** I staje za dohode od žita i od vina i od ulja, i staje za svakojaku stoku, i torove za ovce. **29** I gradove sazida sebi, i imaše mnogo stoke, i ovaca i goveda, jer mu Bog dade veoma veliko blago. **30** Isti Jezekija zagati gornji izvor vode Giona, i pravo je svede dolje na zapadnu stranu grada Davidova; i bijaše sreæan Jezekija u svakom poslu svom. **31** Samo kad doðoše poslanici knezova Vavilonskih, koji poslaše k njemu da raspitaju za èudo koje bi u zemlji, ostavi ga Bog da bi ga iskušao da bi se znalo sve što mu je u srcu. **32** A ostala djela Jezekijina i milosti njegove, eto, to je zapisano u utvari proroka Isajije sina Amosova i u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem. **33** I poèinu Jezekija kod otaca svojih, i pogreboše ga više grobova sinova Davidovih; i uèiniše mu na smrti èast svi Judejci i Jerusalimljani. A na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

33 Dvanaest godina bješe Manasiji kad poèe carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalimu. **2** A èinjaviše što je zlo pred Gospodom po gadnijem djelima onih naroda koje odagnia Gospod ispred sinova Izrailjevijeh. **3** Jer opet pogradi visine, koje bješe raskopao Jezekija otac njegov, i podiže oltare Valima, i naèini lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj. **4** Naèini oltare i u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod: u Jerusalimu æe biti ime moje dovjeka. **5** Naèini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega. **6** I provodi sinove svoje kroz organj u dolini sina Enomova, i gledaše na vremena i gataše i vraèaše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vraèaše, i èinjaviše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom gnjeveæi ga. **7** I postavi lik rezan koji naèini u domu Božijem, za koji bješe rekao Bog Davidu i Solomunu sinu njegovu: u ovom domu i u Jerusalimu, koji izabrah između svijeh plemena Izrailjevijeh, namjestiæu ime svoje dovjeka. **8** I neæu više krenuti noge sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju sam odredio ocima vašim, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio preko Mojsija, sav zakon i uredbe i sudove. **9** Ali Manasija zavede Judu i Jerusalim, te èiniše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevijeh. **10** I Gospod govorše Manasiji i narodu njegovu, ali ne htješe slušati. **11** Zato dovede Gospod na njih glavare od vojske cara Asirskoga, i uhvatiše Manasiju u trnju, i svezavši ga u dvoje verige mjeđene odvedoše ga u Vavilon. **12** I kad bijaše u nevolji, moljaše se Gospodu Bogu svojemu, i ponizi se veoma pred Bogom otaca svojih. **13** I moleæi se umoli mu se, te usliši molitvu njegovu i povrati ga u Jerusalim na carstvo njegovo. Tada pozna Manasija da je Gospod Bog. **14** A poslije toga ozida zid iza grada Davidova sa zapada Gionu, od samoga potoka

pa do ribljih vrata i oko Ofila, i izvede ga vrlo visoko; i postavi vojvode po svijem tvrdijem gradovima Judinijem. **15** I iznese iz doma Gospodnjega bogove tuđe i lik i sve oltare koje bješe načinio na gori doma Gospodnjega i u Jerusalimu, i baci iza grada. **16** Pa opravi oltar Gospodnj i prinese na njemu žrtve zahvalne i u slavu, i zapovijedi Judejcima da služe Gospodu Bogu Izrailjevu. **17** Ali narod još prinošaže žrtve na visinama, ali samo Gospodu Bogu svojemu. **18** A ostala djela Manasijina i molitva njegova Bogu njegovu i riječi koje mu govoriše vidoci u ime Gospoda Boga Izrailjeva, to je sve u knjizi o carevima Izrailjevima. **19** A molitva njegova i kako se umolio, i svi grijesi njegovi i prijestupi, i mesta gdje je pogradio visine i podigao lugove i likove rezane prije nego se ponizi, to je sve zapisano u knjigama proročkim. **20** I počinju Manasija kod otaca svojih, i pogreboše ga u domu njegovu. A na njegovo se mjesto zacari Amon sin njegov. **21** Dvadeset i dvije godine imaše Amon kad poče carovati, i carova dvije godine u Jerusalimu. **22** I činjajuće što je zlo pred Gospodom kao što je činio Manasija otac mu; jer svijem likovima rezanjem, koje načinio Manasija otac njegov, prinošaše Amon žrtve i služaše im. **23** Ali se ne ponizi pred Gospodom, kao što se ponizi Manasija otac njegov; nego isti Amon još više grijesjaše. **24** I pobuniše se na nj sluge njegove, i ubiše ga u kući njegovo. **25** Tada pobi narod zemaljski sve koji se bijahu pobunili na cara Amona, i zacari narod zemaljski Josiju sina njegova na njegovo mjesto.

34 Osam godina bijaše Josiji kad poče carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jerusalimu. **2** On činjajuće što je pravo pred Gospodom i hođaše putovima Davida oca svojega i ne otstupaše ni nadesno ni na lijevo. **3** Jer osme godine carovanja svojega, dok još bješe dijet, poče tražiti Boga Davida oca svojega; a dvanaeste godine poče ečistiti Judeju i Jerusalim od visina i od lugova i od likova rezanjih i livenjih. **4** Jer pred njim raskopaše oltare Valima, i likove sunčane koji bijahu na njima isijeće, i gajeve, i likove rezane i livenе izlomi i satr, i razasu po grobovima onjih koji im prinosiše žrtve; **5** A kosti svešteničke sažeže na oltarima njihovim; i očisti Judeju i Jerusalim; **6** Tako i gradove Manasijine i Jefremove i Simeunove i do Neftalima, i pustioši njihove unaokolo. **7** I tako obori oltare i gajeve, i likove izlomi i satr, i sve likove sunčane isijeće po svoj zemlji Izrailjevoj; potom se vrat u Jerusalim. **8** A osamnaeste godine carovanja svojega, pošto očisti zemlju i dom, posla Safana sina Azalijina i Masiju zapovjednika gradskoga i Joaha sina Joahazova, pametara, da se opravi dom Gospoda Boga njegova. **9** I oni otiduće ka Helkiji poglavaru sveštenièkom, i predaše novce donesene u dom Božji, koje skupiše Leviti vratari od sinova Manasijinih i Jefremovih i od svega ostatka Izrailjeva, i od svega Jude i Venijamina, pa se vratise u Jerusalim; **10** I dadaše nastojnicima nad poslom, koji bijahu nad domom Gospodnjim, a oni ih davahu poslenicima koji rađahu u domu Gospodnjem opravljajući što je trošno i utvrđujući dom; **11** Davahu drvodjeljama i kamenarima da se kupuje kamenje tesano i drvo za grede i da se pobravnaju kuæe koje bijahu razvalili carevi Judini. **12** A ti ljudi rađahu vjerno posao; i nad njima bijahu postavljeni Jat i Ovadija Leviti od sinova Merarijevih, i Zaharija i Mesulam od sinova Katovijeh da nastoje oko posla; i ti Leviti svi umijahu udarati u sprave muzièke. **13** I bijahu nad nosiocima i nad svijem poslenicima u svakoj službi, i pisari

i upravitelji i vratari bijahu Leviti. **14** I kad iznošahu novce donesene u dom Gospodnj, nađe Helkija sveštenik knjigu zakona Gospodnjega danoga preko Mojsija. **15** I kaza Helkija Safanu pisaru i reèe: nađoh zakonik u domu Gospodnjem. I dade Helkija knjigu Safanu. **16** A Safan odnese knjigu caru i javi mu govoreći: sluge tvoje rade sve što im je zapovjeđeno. **17** Jer pokupivši novce što se nađoše u domu Gospodnjem, dadaše ih nastojnicima i poslenicima. **18** I još kaza Safan pisar caru govoreći: knjigu mi dade Helkija sveštenik. I proœita je Safan caru. **19** A kad car èu šta govori zakon, razdrije haljine svoje. **20** I zapovjedi car Helkiji i Ahikamu sinu Safanovu i Avdonu sinu Mihejinu i Safanu pisaru i Asaji sluzi carevu, govoreći: **21** Idite upitajte Gospoda za me i za ostatak u Izrailju i Judi radi rijeèi ove knjige što se nađe, jer je velik gnjev Gospodnj koji se izliz na nas zato što oci naši ne držaše rijeèi Gospodnj da èine sve onako kako je napisano u ovoj knjizi. **22** I tako otide Helkija i ljudi carevi k Oldi proroèici, ženi Saluma sina Tekuja sina Asre riznièara, a ona sjeðaše u Jerusalimu u drugom kraju, i govoriše s njom o tom. **23** A ona im reèe: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kažte èovjeku koji vas je poslao k meni: **24** Ovako veli Gospod: evo pustiæu zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve kletve napisane u knjizi, koju su proœitali caru Judinu. **25** Zato što me ostavise i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem dijelima ruku svojih, zato æe se izliz gnjev moj na to mjesto i neæe se ugasiti. **26** A caru Judinu koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu recite: ovako veli Gospod Bog Izrailjev za rijeèi koje si èuo: **27** Što je odmeknulo srce tvoje i ponizio si se pred Bogom kad si èuo što je rekao za to mjesto i za stanovnike njegove, i ponizivši se preda mnom razdro si haljine svoje i plakao preda mnom, zato i ja usliših tebe, veli Gospod. **28** Evo, ja æeu te pribратi k ocima tvojim, i na miru æeš biti pribran u grob svoj, i neæeš vidjeti svojim oèima zla koje æeu pustiti na to mjesto i na stanovnike njegove. I kazaše to caru. **29** Tada posla car te skupi sve starješine Judine i Jerusalimske. **30** I otide car u dom Gospodnj i svi ljudi iz zemlje Judine i Jerusalimljani, i sveštenici i Leviti i vas narod, malo i veliko, i proœita im sve rijeèi knjige zavjetne, koja se nađe u domu Gospodnjem. **31** I car stajeći na svom mjestu zadade vjeru pred Gospodom da æe iæi za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedoèanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom svojom vršeæi rijeèi toga zavjeta napisane u toj knjizi. **32** I kaza, te pristaše svu koji se nađoše u Jerusalimu i u plemenu Venijaminovu; i činjahu Jerusalimljani po zavjetu Boga Boga otaca svojih. **33** I ukide Josija sve gadove po svijem krajevima sinova Izrailjevih, i uèini, te svi koji bijahu u Izrailju služahu Gospodu Bogu svojemu. Svega vijeka njegova ne otstupiše od Gospoda Boga otaca svojih.

35 I praznova Josija u Jerusalimu pushu Gospodu; i klaše pushu èetrnaestoga dana prvoga mjeseca. **2** I postavi sveštenike u službe njihove, i utvrdi ih da služe u domu Gospodnjem. **3** I reèe Levitima, koji uèahu vas narod Izrailjev i bijahu posveæeni Gospodu: namjestite sveti kovèeg u domu koji je sazidao Solomun sin Davidov car Izrailjev, ne treba više da ga nosite na ramenima; sada služite Gospodu Bogu svojemu i narodu njegovu Izrailju. **4** I pripravite se po domovima otaca svojih po redovima svojim kako je naredio David car Izrailjev i Solomun sin njegov. **5** I stojte u svetinji po redovima domova

otaèkih braæe svoje, sinova narodnijeh, i po redovima domova otaèkih meðu Levitima. **6** I tako zakoljite pashu, i osveštajte se i pripravite braæu svoju da bi èinili kako je rekao Gospod preko Mojsija. **7** I Josija dade narodu stoke jaganjaca i jariæa, sve za pashu, svjema koji bijahu ondje, na broj dvije tisuæe i šest stotina, i tri tisuæe goveda, sve od careva blaga. **8** I knezovi njegovoj dadoše dragovoljno narodu, sveštenicima i Levitima: Helkija i Zaharija i Jehilo starješine u domu Božijem dadoše sveštenicima za pashu dvije tisuæe i šest stotina jaganjaca i jariæa i tri stotine goveda. **9** A Honanija i Semaja i Natanailo braæea njegova, i Asavija i Jeilo i Jozavod, poglavari Levitski dadoše Levitima za pashu pet tisuæe jaganjaca i jariæa, i pet stotina goveda. **10** I kad bi spremljeno za službu, stadoše sveštenici na svoje mjesto i Leviti u redovima svojim po zapovijesti carevoj. **11** I klahu pashu, i sveštenici kropljuh krviju primajuæi iz njihovih ruku, a Leviti derahu. **12** I odvojiše žrtvu paljenicu da dadu narodu po redovima domova otaèkih da se prinese Gospodu, kako je napisano u knjizi Mojsijevoj. Tako uèiniše i s govedima. **13** I pekoše pashu na ognju po obièaju; a druge posveæene stvari kuhaše u loncima i u kotlovima i u tavama, i razdavaše brzo svemu narodu. **14** Potom gotoviše sebi i sveštenicima; jer sveštenici sinovi Aronovi imahu posla oko žrtava paljenica i pretilina do noæi; zato Leviti gotoviše i sebi i sveštenicima sinovima Aronovijem. **15** I pjevaèi sinovi Asafovi stajahu na svom mjestu po zapovijesti Davidovoj i Asafovoj i Emanovoj i Jedutuna vidioca careva; i vratari na svakim vratima; ne micahu se od službe svoje, nego braæea njihova, ostali Leviti, gotoviše im. **16** Tako bi ureðena sva služba Gospodnja u onaj dan da se proslavi pasha i prinesu žrtve paljenice na oltaru Gospodnjem po zapovijesti cara Josije. **17** I praznovaše sinovi Izrailjevi koji se naðoše ondje pashu u to vrijeme i praznik prijesnijeh hljebova sedam dana. **18** I ne bi pasha praznovana kao ova u Izrailju od vremena Samuila proroka, niti koji careva Izrailjevih praznova pashu kao što je praznova Josija sa sveštenicima i Levitima i sa svijem Judom i Izrailjem što ga se naðe, i s Jerusalimljanima. **19** Osamnaeste godine carovanja Josijina praznovana bi ta pasha. **20** Poslije svega toga, kad Josija uredi dom, doðe Nehaon car Misirski da bije Harkemis na Efratu, i Josija izide pred nj. **21** A on posla k njemu poslanike i poruèi: šta ja imam s tobom, care Judin? ne idem ja danas na tebe, nego na dom koji vojuje na mene, i Bog mi je zapovjedio da pohitam. Prodi se Boga koji je sa mnom, da te ne ubije. **22** Ali se Josija ne odvrati od njega, nego se preobuèe da se bije s njim, i ne posluša rijeèi Nehaonovijeh iz usta Božijih, nego doðe da se pobije u polju Megidonskom. **23** I strijelci ustrijeliše cara Josiju, i car reèe slugama svojim: izvezite me odavde, jer sam ljuto ranjen. **24** I skidoše ga sluge njegove s kola, i metnuše na druga kola koja imase, i odvezoše ga u Jerusalim; i umrije, i bi pogreben u groblju otaca svojih. I sav Juda i Jerusalim plaka za Josijom. **25** I prorok Jeremija narica za Josijom. I svi pjevaèi i pjevaèice spominjaše u tužbalicama svojim Josiju do današnjega dana, i uvedoše ih u obièaj u Izrailju, i eto napisane su u plaèu. **26** A ostala djela Josijina i milostinje njegove, kako piše u zakonu Gospodnjem, **27** Djela njegova prva i pošljednja, eto zapisana su u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinjem.

36 Tada uze narod zemaljski Joahaza sina Josijina, i zacariše ga na mjesto oca njegova u Jerusalimu. **2** Dvadeset i tri godine imase Joahaz kad poèe carovati, i carova tri mjeseca u Jerusalimu. **3** Jer ga svrže car Misirski u Jerusalimu i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata. **4** I postavi car Misirski Elijakima brata njegova carem nad Judom i Jerusalimom, i predje mu ime Joakim; a Joahaza brata njegova uze Nehaon i odvede ga u Misir. **5** Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu; i èinjase zlo pred Gospodom Bogom svojim. **6** I doðe na nj Navuhodonosor car Vavilonski, i sveza ga u dvoje verige mjeđene i odvede ga u Vavilon. **7** I sudove doma Gospodnjega odnese Navuhodonosor u Vavilon, i metnu ih u crkvu svoju u Vavilonu. **8** A ostala djela Joakimova i gadijovi koje je èinio, i što se na njemu naðe, eto, to je zapisano u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinjem; i zacari se na njegovo mjesto Joahin sin njegov. **9** Bijaše Joahinu osam godina kad poèe carovati, i carova tri mjeseca i deset dana u Jerusalimu; i èinjase što je zlo pred Gospodom. **10** I kad proðe ona godina, posla car Navuhodonosor, te ga odnesoše u Vavilon sa zakladima doma Gospodnjega, a carem postavi Sedekiju brata njegova nad Judom i Jerusalimom. **11** Dvadeset i jedna godina bijaše Sedekiju kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. **12** I èinjase zlo pred Gospodom Bogom svojim, i ne pokori se pred Jeremijom prorokom, koji mu govoraše iz usta Gospodnjih; **13** Nego se još odvrže od cara Navuhodonosora, koji ga bješe zakleo Bogom; i otvrduhu vratom svojim i uprije se srcem svojim da se ne obrati ka Gospodu Bogu Izrailjevu. **14** I svi glavari izmeðu sveštenika i narod griješiše veoma mnogo po svijem gadnjem djelima drugih naroda, skvrneæi dom Gospodnji, koji bješe osvetio u Jerusalimu. **15** I Gospod Bog otaca njihovih slaše k njima zarana jednako glasnikе svoje, jer mu bješe žao naroda njegova i stana njegova. **16** A oni se rugahu glasnicima Božjim, i ne marahu za rijeèi njegove, i smijahu se prorocima njegovijem, dokle se ne raspali gnijev Gospodnj na narod njegov, te ne bi lijeka. **17** I dovede na njih cara Haldejskoga, koji pobi mladiæe njihove maæem u domu svetinje njihove, i ne požali ni mladiæa ni djevojke, ni starca ni nemoæena. Sve mu dade u ruke. **18** I sve sudove doma Božjega, velike i male, i blago doma Gospodnjega i blago carevo i knezova njegovijeh, sve odnese u Vavilon. **19** I upališe dom Božji, i razvališe zid Jerusalimski, i sve dvorove u njemu popališe ognjem, i iskvariše sve dragocjene zaklade njegove. **20** I što ih osta od maæa, odnese ih u Vavilon i biše robovi njemu i sinovima njegovijem, dokle ne nasta carstvo Persijsko. **21** Da se ispuni rijeè Gospodnja koju reèe ustima Jeremijinjem, dokle se zemlja ne izdovolji subotama svojim, jer poèivaše za sve vrijeme dokle bješe pusta, dokle se ne navrši sedamdeset godina. **22** Ali prve godine Kira cara Persijskoga, da bi se ispunila rijeè Gospodnja koju reèe na usta Jeremijina, podiže Gospod duh Kira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreæi: **23** Ovako veli Kir car Persijski: sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalimu u Judeji. Ko je izmeðu vas od svega naroda njegova? Gospod Bog njegov neka bude s njim, pa nek ide.

Ezra

1 Prve godine Kira cara Persijskoga, da bi se ispunila riječ Gospodnja, koju reče na usta Jeremijina, podiže Gospod duh Kira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreći: **2** Ovako veli Kir car Persijski: sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalimu u Judeji. **3** Ko je između vas od svega naroda njegova? Bog nebeski neka bude s njim, pa nek ide u Jerusalim u Judeji, i neka zida dom Gospoda Boga Izraileva, Boga koji je u Jerusalimu. **4** A ko bi ostao u kojem god mjestu gdje se bavi, neka ga ljudi onoga mjesta potpomognu srebrom i zlatom i imanjem i stokom osim dragovoljnoga priloga na dom Božji u Jerusalimu. **5** Tada ustaše glavari porodica otačkih od Jude i Venijamina, i sveštenici i Leviti i svi kojima Bog podiže duh da idu da zidaju dom Gospodnji u Jerusalimu. **6** I potpomože ih svi koji bijahu oko njih sudovima srebrnjem i zlatnjem, imanjem i stokom i stvarima skupocjenijem osim svega što dragovoljno priložiše. **7** I car Kir izdade sudove doma Gospodnjega koje bijaše odnio iz Jerusalima car Navuhodonosor i metnuo u dom svojih bogova; **8** A izdade ih Kir car Persijski preko Mitridata rizničara, koji ih izbroji Sasavasaru knezu Judejskom. **9** A ovo im je broj: zdjela zlatnjih trideset, zdjela srebrnjih tisuća, noževa dvadeset i devet, **10** Čaša zlatnjih trideset, drugih čaša srebrnjih èetiri stotine i deset, drugih sudova tisuća; **11** Svega sudova zlatnjih i srebrnjih pet tisuća i èetiri stotine; sve to ponese Sasavasar kad se vrati iz Vavilona u Jerusalim.

2 A ovo su ljudi one zemlje što pođoše iz ropstva od onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodonosor car Vavilonski u Vavilon, i vratili se u Jerusalim i u Judeju, svaki u svoj grad: **2** Koji dođoše sa Zorovaveljem, s Isusom, Nemijom, Serajom, Relajom, Mardohejem, Vilsanom, Misparom, Vigvajem, Reumom i Vanom; na broj bješe ljudi naroda Izraileva: **3** Sinova Farosovijeh dvije tisuće, sto i sedamdeset i dva; **4** Sinova Sefatijinih trista i sedamdeset i dva; **5** Sinova Arahovijeh sedam stotina i sedamdeset i pet; **6** Sinova Fat-Moavovijeh, od sinova Isusovijeh i Joavovijeh, dvije tisuće osam stotina i dvanaest; **7** Sinova Elamovijeh tisuća i dvjesta i pedeset i èetiri; **8** Sinova Zatujevih devet stotina i èetrdeset i pet; **9** Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset; **10** Sinova Vanijevih šest stotina i èetrdeset i dva; **11** Sinova Vivajevih šest stotina i dvadeset i tri; **12** Sinova Azgadovijeh tisuća i dvjesta i dvadeset i dva; **13** Sinova Adonikamovih šest stotina i šezdeset i šest; **14** Sinova Vigvajevih dvije tisuće i pedeset i šest; **15** Sinova Adinovijeh èetiri stotine i pedeset i èetiri; **16** Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam; **17** Sinova Visajevih trista i dvadeset i tri; **18** Sinova Jorinijeh sto i dvanaest; **19** Sinova Asumovijeh dvjesta i dvadeset i tri; **20** Sinova Givarovijeh devedeset i pet; **21** Sinova Vitlejemskeh sto i dvadeset i tri; **22** Ljudi iz Netofata pedeset i šest; **23** Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam; **24** Sinova Azmavetskih èetrdeset i dva; **25** Sinova Kirjat-armskih, Hefirskih i Virotskih sedam stotina i èetrdeset i tri; **26** Sinova Ramskih i Gavajskih šest stotina i dvadeset i jedan; **27** Ljudi iz Mihmasa sto i dvadeset i dva; **28** Ljudi iz Vetiša i Gaja dvjesta i dvadeset i tri; **29** Sinova Nevonskih pedeset i dva; **30** Sinova Magvisovih sto i pedeset i šest; **31** Sinova Elama drugoga tisuća i dvjesta i

pedeset i èetiri; **32** Sinova Harimovijeh trista i dvadeset; **33** Sinova Lodskih, Adidskih i Ononskih sedam stotina i dvadeset i pet; **34** Sinova Jerihonskih trista i èetrdeset i pet; **35** Sinova Senajskih tri tisuće i šest stotina i trideset. **36** Sveštenika: sinova Jedajinjih od doma Isusova devet stotina i sedamdeset i tri; **37** Sinova Imirovijeh tisuća i pedeset i dva; **38** Sinova Pashorovijeh tisuća i dvjesta i èetrdeset i sedam; **39** Sinova Harimovijeh tisuća i sedamnaest; **40** Levita: sinova Isusovih i Kadmilovih između sinova Odujinih sedamdeset i èetiri; **41** Pjevaèa: sinova Asafovijeh sto i dvadeset i osam; **42** Sinova vratarskih: sinova Salumovijeh, sinova Atriovijeh, sinova Talmonovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Atitnih, sinova Sovajevih, svega sto i trideset i devet; **43** Netineja: sinova Sišinijeh, sinova Asufinijeh, sinova Tavaotovijeh, **44** Sinova Kirosovijeh, sinova Sijajnih, sinova Fadonovih, **45** Sinova Levaninih, sinova Agavinih, sinova Akuvovih, **46** Sinova Agavovijeh, sinova Samlajevih, sinova Ananovijeh, **47** Sinova Gidilovijeh, sinova Garovijeh, sinova Reajinjeh, **48** Sinova Resinovijeh, sinova Nekodinjeh, sinova Gazamovijeh, **49** Sinova Uzinijeh, sinova Fasejinih, sinova Visajevih, **50** Sinova Aseninih, sinova Meunimovijeh, sinova Nefusimovijeh, **51** Sinova Vakvukovijeh, sinova Akufinijeh, sinova Arurovijeh, **52** Sinova Vaslutovijeh, sinova Meidinjeh, sinova Arsinijeh, **53** Sinova Varkosovijeh, sinova Sisarinjeh, sinova Taminijeh, **54** Sinova Nesijinjeh, sinova Atifinjeh, **55** Sinova sluga Solomunovijeh: sinova Sotajevih, sinova Soferetovijeh, sinova Ferudinjeh, **56** Sinova Jalinijeh, sinova Darkonovijeh, sinova Gidilovijeh, **57** Sinova Sefatijinjeh, sinova Atilovijeh, sinova Fohereta od Sevajima, sinova Amijevijeh, **58** Svega Netineja i sinova sluga Solomunovijeh trista i devedeset i dva. **59** I ovi pođoše iz Tel-Melaha i Tel-Arise, Heruv, Adan i Imir, ali ne mogoše pokazati otaèkoga doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izraileja, **60** I sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i pedeset i dva; **61** I od sinova svešteničkih: sinovi Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se oženi jednom između kæeri Varzelaja Galaðanina, te se prozva njihovijem imenom. **62** Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne nađoše, zato biše odluèeni od sveštenstva. **63** I zaprijeti im Tirsata da ne jedu od svetinje nad svetinjama dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Tumimom. **64** Svega zbora skupa bješe èetrdeset i dvije tisuće i tri stotine i šezdeset, **65** Osim sluga njihovijeh i slušnika njihovijeh, kojih bijaše sedam tisuće i tri stotine i trideset i sedam, a među njima bijaše dvjesta pjevaèa i pjevaèica. **66** Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvjesta i èetrdeset i pet masaka, **67** Èetiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuće i sedam stotina i dvadeset magaraca. **68** I neki između domova otaèkih došavši k domu Gospodnjemu u Jerusalimu priložiše dragovoljno da se gradi dom Božji na svom mjestu. **69** Po moguætu svojemu dadoše u riznicu za posao: zlata šezdeset i jednu tisuæu drama, srebra pet tisuæa mina, i haljina svešteničkih stotinu. **70** I tako se naseliše sveštenici i Leviti i neki iz naroda i pjevaèi i vratari i Netineji u gradovima svojim, i sav Izrailej u svojim gradovima.

3 A kad dođe sedmi mjesec i sinovi Izrailevi bijahu u svojim gradovima, sabra se narod jednodušno u Jerusalim. **2** Tada usta Isus sin Josedekov s braæom svojom sveštenicima i Zorovavelj sin Salatilov s braæom svojom, i zgradiše oltar Boga Izraileva da prinose na njemu žrtve paljenice kako piše u

zakonu Mojsija èovjeka Božijega. **3** I podigoše oltar na mjestu njegovu, ako i bijahu u strahu od naroda zemaljskih; i prinosiše na njemu žrtve paljenice Gospodu, žrtve paljenice jutrom i veèerom; **4** I praznovaše praznik sjenica, kako je pisano, prinoseæi žrtve paljenice svaki dan na broj kako je ureðeno za svaki dan. **5** A potom prinosiše žrtvu paljenicu svagdašnju, i na mladine i na sve praznike Gospodnje osveæene i od svakoga koji dragovoljno prinošaše prinos Gospodu. **6** Od prvoga dana mjeseca sedmoga poèeše prinositi žrtve paljenice Gospodu, a dom Gospodnji još ne bješe osnovan. **7** I dadoše novce kamenarima i drvodjeljama, i hranu i piæe i ulje Sidonjanima i Tircima da dovoze drva kredova s Livana u more Jopsko, kako im bješe dopustio Kir car Persijski. **8** I druge godine po povratku njihovu k domu Božijemu u Jerusalim, drugoga mjeseca poèeše Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov i ostala braæa njihova, sveštenici i Leviti, i svi koji doðoše iz ropstva u Jerusalim, i postavise Levite od dvadeset godina i više da nastoje nad poslom oko doma Gospodnjega. **9** I bi postavljen Isus i sinovi njegovi i braæa njegova, i Kadmilo i sinovi njegovi, sinovi Judini, zajedno da nastoje nad poslenicima u domu Božijem, i sinovi Inadadovi i njihovi sinovi i braæa njihova Leviti. **10** I kad zidari polagahu temelj crkvi Gospodnjoj, postavise sveštenike obuæene s trubama i Levite sinove Asafove s kimvalima da hvale Gospoda po uredbi Davida cara Izrailjeva. **11** I pjevahu naizmjence hvaleæi i slaveæi Gospoda: jer je dovjeka milost njegova nad Izrailjem. I sav narod podvikivaše iza glasa hvaleæi Gospoda što se osnivaše dom Gospodnji. **12** A mnogi od sveštenika i Levita i glavara domova otaèkih, starci koji bijahu vidjeli preðaænji dom, plakahu iza glasa gledajuæi ovaj dom koji se osnivaše, a mnogi opet podvikivahu od radosti, **13** Te narod ne mogaše razaznati vike radosne od vike plaæene u narodu, jer narod podvikivaše iza glasa, i vika se èujaše daleko.

4 A kad èuše neprijatelji Judini i Venijaminovi da oni koji se vratise iz ropstva zidaju crkvu Gospodu Bogu Izrailjevu, **2** Doðoše k Zorovavelju i ka glavarima domova otaèkih, i rekoše im: da i mi zidamo s vama, jer æemo kao i vi tražiti Boga vaæega, i njemu prinosimo žrtve od vremena Esaradona cara Asirskoga, koji nas je doveo ovamo. **3** A Zorovavelj i Isus i ostali glavari domova otaèkih u Izraelju rekoše im: ne možete vi s nama zidati doma Bogu našemu, nego æemo mi sami zidati Gospodu Bogu Izrailjevu, kako nam je zapovjedio Kir car Persijski. **4** Tada narod zemaljski dosaðivaše narodu Judinu i smetaše ih u zidanju; **5** I naimahu savjetnike suprot njima da rasipaju namjeru njihovu svega vremena Kira cara Persijskoga do vlade Darija cara Persijskoga. **6** A kad se zacari Asvir, u poèetku njegova carovanja napisše tužbu na stanovnike Judejske i Jerusalimske. **7** I za vremena Artakserksova pisa Vislam, Mitredat, Taveilo i ostali drugovi njegovi Artakserksu caru Persijskom; a knjiga bješe pisana Sirskim pismom i Sirskim jezikom. **8** Reum starješina u vjeæu i Simsaj pisar napisše jednu knjigu protiv Jerusalima caru Artakserksu ovako: **9** Reum starješina u vjeæu i Simsaj pisar i ostali drugovi njihovi, Dinjani, Afarsašani, Tarfaljani, Afaršani, Arhevljani, Vavilonjani, Susanašani, Deavljani, Elamljani, **10** I ostali narodi koje preseli veliki i slavni Asenafer i naseli po gradovima Samarijskim, i ostali s ove strane rijeke, tada i tada. **11** Ovo je prijepis od knjige koju mu poslaše: Caru Artakserksu. Sluge tvoje, ljudi s ove

strane rijeke, tada i tada. **12** Da je na znanje caru da Judejci koji poðoše od tebe k nama, doðoše u Jerusalim, i grad odmetnièki i opaki zidaju, zidove opravljaju i iz temelja podižu. **13** Nego da je na znanje caru: ako se ovaj grad sazida i zidovi oprave, oni neæe davati danka ni poreze ni carine, te æee biti èeta riznici carskoj. **14** Što dakle platu od dvora primamo, te nam ne prilièi da gledamo èetu carevu, toga radi Èaljemo i javljamo caru, **15** Da se potraži u knjizi dnevnika otaca tvojih, pa æeš naæi u knjizi dnevnika i dozнати da je ovaj grad odmetnièki i da je na èetu carevima i zemljama i da su se u njemu dizale bune od davnina, te zato bi raskopan ovaj grad. **16** Dajemo na znanje caru: ako se ovaj grad sazida i zidovi se njegovi oprave, onda ovaj dio preko rijeke neæe više biti tvoj. **17** Tada car posla odgovor Reumu starješini u vjeæu i Simsaju pisaru i ostalijem drugovima njihovijem koji seðahu u Samariji i ostalijem s onu stranu rijeke: Pozdravlje, tada i tada. **18** Knjiga koju nam poslaste razgovijetno bi poèitana preda mnom. **19** I zapovjedih te potražiš i naðoše da je taj grad od davnina ustajao na careve i da su u njemu bivali odmeti i bune, **20** I da su silni carevi bivali u Jerusalimu, koji vladahu svijem što je preko rijeke, i davahu im se danci i poreze i carine. **21** Zato naredite da se zabrani onjem ljudima da se onaj grad ne zida dokle ja ne zapovjedim. **22** I pazite da ne pogriješite u tom. Jer zašto bi zlo raslo na èetu carevima? **23** A kad se prijepis od knjige cara Artakserksa poèita pred Reumom i Simsajem pisarem i pred drugovima njihovijem, oni brže otidoše u Jerusalim k Judejcima, te im zabranije oružanom silom. **24** Tada stade posao oko doma Božijega u Jerusalimu, i staja do druge godine carovanja Darija cara Persijskoga.

5 Tada Agej prorok i Zaharija sin Idov prorok prorokovahu Judejcima koji bijahu u Judeji i u Jerusalimu u ime Boga Izrailjeva. **2** I usta Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, i poèeše opet zidati dom Božji u Jerusalimu, i bjehu s njima proroci Božji pomaðuæi im. **3** U to vrijeme doðe k njima Tatnaj upravitelj s ovoj stranu rijeke, i Setar-Vosnaj i drugovi njihovi, i rekoše im ovako: ko vam je dao vlast da zidate tu kuæu i da opravljate te zidove? **4** Tada im odgovorismo imenujuæi ljudje koji graðahu tu graðevinu. **5** Ali bješe oko Božije na starješinama Judejskim, te im ne zabranije dokle ne otide stvar do Darija i onesuð odgovor o tom. **6** A ovo je prijepis od knjige koju posla caru Dariju Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke i Setar-Vosnaj s drugovima svojim Afarsašanima koji bijahu s ove strane rijeke. **7** Poslaše mu knjigu, a u njojzi bješe napisano ovako: Dariju caru svako dobro. **8** Da je na znanje caru da doðosmo u Judejsku zemlju k domu Boga velikoga, koji zidaju od velikoga kamena, i drvlje meæeu u zidove, i posao se brzo radi i napreduje u rukama njihovijem. **9** I zapitam smo tamošnje starješine rekovæi im: ko vam je dao vlast da zidate taj dom i da opravljate te zidove? **10** Pa ih i za imena njihova zapitam smo da bismo ti javili, i zapisam smo imena onijeh koji su glavari meðu njima. **11** A oni nam odgovorise ovako govoreæi: mi smo sluge Boga nebeskoga i zemaljskoga, i zidamo dom koji je bio sazidan prije mnoga vremena, koji je zidao i podigao velik car Izraeljev. **12** Ali kad oci naši razgnjeviše Boga nebeskoga, dade ih u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom Haldejcu, koji raskopa ovaj dom a narod preseli u Vavilon. **13** Ali prve godine Kira cara Vavilonskoga, car Kir zapovjedi da se sazida ovaj dom Božji. **14** Još i sudove doma Božijega zlatne i srebrne koje

Navuhodonosor bješe uezio iz crkve Jerusalimske i odnio u crkvu Vavilonsku, iznese ih car Kir iz crkve Vavilonske, i biše dani po imenu Sasavasar, kojega postavi upraviteljem, 15 i reće mu: uzmi ove sudove pa idi i odnesi ih u crkvu koja je u Jerusalimu, i dom Božji neka se sazida na svojem mjestu. 16 Onda taj Sasavar dođe i postavi temelj domu Božijemu u Jerusalimu; i od toga vremena dosad zida se i još nije dovršen.

17 Ako je dakle ugodno caru, neka se potraži u riznici carskoj u Vavilonu je li car Kir zapovjedio da se sazida ovaj dom Božji u Jerusalimu, i volju svoju o tom neka nam car pošle.

6 Tada car Darije zapovjedi te tražiše u knjižnici gdje se ostavljaše blago u Vavilonu. 2 I nađoše u Ahmeti u dvoru carskom u zemlji Midskoj knjigu u kojoj bješe zapisan ovaj spomen: 3 Prve godine cara Kira zapovjedi car Kir: dom Božji u Jerusalimu da se sazida da bude mjesto gdje æe se prinositi žrtve, i temelji da mu se izidaju, da bude visok šezdeset lakata i širok šezdeset lakata. 4 Tri reda da budu od kamenja velikoga i jedan red od drveta novoga, a trošak da se daje iz carskoga doma. 5 I sudovi doma Božijega zlatni i srebrni što Navuhodonosor bješe uezio iz crkve Jerusalimske i donio u Vavilon, da se vrate i opet odnesu u crkvu Jerusalimsku na svoje mjesto i da se ostave u domu Božijem. 6 Zato Tatnaj upravitelju s one strane rijeke, Setar-Vosnaju s drugovima svojim Afarsašanima, koji ste s one strane rijeke, uklonite se odatle. 7 Ostavite neka se gradi taj dom Božji, upravitelj Judejski i starješine njihove neka zidaju taj dom Božji na mjestu njegovu. 8 Još zapovijedam šta æete einiti starješinama Judejskim da bi se sazidao taj dom Božji; od blaga carskoga, od dohodaka s one strane rijeke, da se daje bez oklijevanja trošak onjem Ijudima da se ne ustavlaju. 9 I što treba, bilo junaca ili ovnova i jaganjaca za žrtve paljenice Bogu nebeskomu, ili pšenice, soli, vina i ulja, kako reku sveštenici Jerusalimski, da im se daje svaki dan bez odgađanja. 10 Da prinose mirisne žrtve Bogu nebeskomu i da se mole za život carev i sinova njegovih. 11 Još zapovijedam: ko bi uèinio drukèje, iz njegove kuæe da se uzme brvno i pobode, i on na njemu da se pogubi, i njegova kuæa da bude bunište za to. 12 I Bog koji je onđje nastanio ime svoje, da obori svakoga cara i svaki narod koji bi digao ruku da promijeni ovo i raskopa taj dom Božji u Jerusalimu. Ja Darije zapovijedam ovo, odmah da se izvrši. 13 Tada Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke, Setar-Vosnaj i drugovi njihovi uèiniše odmah kako zapovjedi Darije. 14 I starješine Judejske zidaše i napredovaše po proroštvu Ageja proroka i Zaharije sina Idova, zidaše i dovršiše po zapovijesti Boga Izrailjeva i po zapovijesti Kira i Darija i Artakserksa cara Persijskoga. 15 I svrši se taj dom do treæega dana mjeseca Adara šeste godine carovanja cara Darija. 16 I sinovi Izrailjevi, sveštenici i Leviti i ostali između onijeh koji se vratije iz ropstva posvetiše taj dom Božji radujuæi se. 17 I prinesoše na posveæenje toga doma Božijega sto junaca, dvjesta ovnova, èetiri stotine jaganjaca i dvanaest jaraca na žrtvu za grijeh za svega Izraela prema broju plemena Izrailjevih. 18 I postaviše sveštenike po redovima njihovijem i Levite po redovima njihovijem da služe Bogu u Jerusalimu kako je napisano u knjizi Mojsijevoj. 19 Potom slaviše koji se vratije iz ropstva pushu èetrnaestoga dana prvoga mjeseca. 20 Jer se oèistiše i sveštenici i Leviti, te bijahu svi èisti, i klaše pushu za sve koji se vratije iz ropstva i za

braæu svoju sveštenike i za sebe same. 21 I jedoše sinovi Izrailjevi koji se vratije iz ropstva i svi koji se od neèistote naroda zemaljskih odvojije k njima da traže Gospoda Boga Izrailjeva. 22 I praznovaše praznik prijesnjih hljebova sedam dana veselæi se; jer ih razveseli Gospod i obrati srce cara Asirskega k njima da ukrijepi ruke njihove u poslu oko doma Boga, Boga Izrailjeva.

7 A poslije ovih stvari za carovanja Artakserksa cara Persijskoga Jezdra, sin Seraje sina Azarije, sina Helkije, 2 Sina Saluma, sina Sadoka, sina Ahitova, 3 Sina Amarije, sina Azarije, sina Merajota, 4 Sina Zeraje, sina Ozije, sina Vukija, 5 Sina Avisuje, sina Finesa, sina Eleazara, sina Arona poglavara sveštenièkoga, 6 Taj Jezdra vrati se iz Vavilonske, a bijaše književnik vješt zakonu Mojsijevoj, koji dade Gospod Bog Izrailjev, i car mu dade sve što zaiska, jer ruka Gospoda Boga njegova bijaše nad njim, 7 I vratije se u Jerusalim neki sinovi Izrailjevi i sveštenici i Leviti i pjevaèi i vratarci i Netineji sedme godine cara Artakserksa. 8 A dođe u Jerusalim petoga mjeseca sedme godine toga cara. 9 Jer prvoga dana prvoga mjeseca pođe iz Vavilonske, a prvoga dana petoga mjeseca dođe u Jerusalim, jer dobra ruka Boga njegova bješe nad njim. 10 Jer Jezdra bješe upravio srce svoje da istražuje zakon Gospodnji i da ga izvršuje i da uèi Izraile uredbama i zakonima. 11 A ovo je prijepis od knjige koju dade car Artakserksa Jezdri svešteniku književniku vještomu stvarima što je zapovjedio Gospod i uredbama njegovijem u Izraelju: 12 Artakserksa car nad carevima Jezdri svešteniku, književniku vještomu u zakonu Boga nebeskoga, svako dobro; tada i tada. 13 Ja zapovijedam: ko god u mom carstvu od naroda Izraeljeva i od sveštenika njegovih i Levita hoæe od svoje volje da ide s tobom u Jerusalim, nek ide. 14 Jer se šalješ od cara i od sedam savjetnika njegovih da nadgledaš Judeju i Jerusalim po zakonu Boga svojega koji ti je u ruku, 15 I da odneseš srebro i zlato što car i savjetnici njegovi dragovoljno prinose Bogu Izraeljevu, kojemu je stan u Jerusalimu, 16 I sve srebro i zlato što nakupiš u svoj zemlji Vavilonskoj s dragovoljnijem prilozima koje narod i sveštenici dragovoljno prilože na dom Boga svojega u Jerusalimu. 17 Pa odmah za te novce kupi junaca i ovnova i jaganjaca s darovima njihovijem i naljevima njihovijem, i prinesi ih na oltaru doma Boga vaæega u Jerusalimu. 18 I što se tebi i braeci tvojoj svidi uèiniti s ostalijem srebrom i zlatom, uèinite po volji Boga svojega. 19 I sudove koji su ti dati za službu u domu Boga tvojega, ostavi pred Bogom u Jerusalimu. 20 I što bi još trebalo domu Boga tvojega, te bi valjalo dati, podaj iz carske riznice. 21 I još zapovijedam ja car Artakserksu svijem riznièarima s one strane rijeke, da što god zaište od vas Jezdra sveštenik, književnik vješti zakonu Boga nebeskoga, odmah da se uèini, 22 Do sto talanata srebra i do sto kora pšenice i do sto vata vina i do sto vata ulja, a soli bez mjere, 23 Što god zapovjedi Bog nebeski, odmah da se uèini za dom Boga nebeskoga, da ne dođe gnjev na carstvo, na cara i na sinove njegove. 24 I još vam javljamo da se ni od jednoga između sveštenika i Levita i pjevaèa i vratarci i Netineje i drugih sluga toga doma Božijega ne smije uzimati danak ni poreza ni carina. 25 A ti, Jezdra, po mudrosti Boga svojega koja ti je data postavi upravitelje i sudije da sude svemu narodu što je s one strane rijeke između svih koji znadu zakon Boga tvojega, i ko ne zna, uèite ga. 26 A ko ne bi izvršivao zakona

Boga tvojega i zakona careva, odmah da mu se sudi, bilo da se pogubi ili da se progna ili da se oglobi ili da se baci u tamnicu. **27** Blagosloven da je Gospod Bog otaca naših, koji dade to caru u srce da ukrasi dom Gospodnj u Jerusalimu, **28** I dade mi, te nađoh milost pred carem i savjetnicima njegovijem i pred svijem silnjem knezovima carevijem. I ja se oslobođih, jer ruka Gospoda Boga mojega bješe nada mnom, i skupih glavare iz Izraelja da idu sa mnom.

8 A ovo su glavari domova otačkih i pleme onijeh što pođoše sa mnom iz Vavilona za vlade cara Artakserksa: **2** Od sinova Finesovijeh Girsom; od sinova Itamarovijeh Danilo; od sinova Davidovijeh Hatus; **3** Od sinova Sehanije, koji bješe od sinova Farosovijeh, Zaharija i s njim na broj muškinja sto i pedeset; **4** Od sinova Fat-Moavovijeh Elioinaj sin Zerajin i s njim muškinja dvjesta; **5** Od sinova Sehanijinj sin Jasilov i s njim muškinja tri stotine; **6** I od sinova Adinovijeh Eved sin Jonatanov i s njim muškinja pedeset; **7** I od sinova Elamovijeh Isaija sin Atalijin i s njim muškinja sedamdeset; **8** I od sinova Sefatijinj Zevadija sin Mihailov i s njim muškinja osamdeset; **9** Od sinova Joavovijeh Ovadija sin Jehilov i s njim muškinja dvjesta i osamdeset; **10** I od sinova Selomitovijeh sin Josifinj i s njim muškinja sto i šezdeset; **11** I od sinova Vivajevih Zaharija sin Vivajev i s njim muškinja dvadeset i osam; **12** I od sinova Azgadovijeh Joanan sin Akatanov i s njim muškinja sto i deset; **13** I od sinova Adonikamovijeh pošljednjih po imenu Elifelet, Jeilo i Semaju i s njima muškinja šezdeset; **14** I od sinova Vigvajevijeh Gutaj i Zavud, i s njima muškinja sedamdeset. **15** I sabrah ih kod rijeke koja teče u Avu, i onđe stajasmo u okolu tri dana; poslije pregledah narod i sveštenike, ali ne nađoh onđe nijednoga od sinova Levijevih. **16** Zato poslal Elijezer, Arila, Semaju i Elnatana i Jariva i Elnatana i Natanu i Zahariju i Mesulama glavare, i Jojariva i Elnatana učitelje, **17** I opravih ih k Idu poglavaru u mjestu Kasifiji, i naučih ih šta æe govoriti Idu i braæi njegovoj Netinejima u mjestu Kasifiji da bi nam doveli sluge za dom Boga našega. **18** I dovedoše nam, jer dobra ruka Božija bješe nad nama, èovjeka razumna između sinova Malija sina Levija sina Izrailjeva, Sereviju sa sinovima njegovijem i braæom njegovom, njih osamnaest; **19** I Asaviju i s njim Isajiju od sinova Merarijevih, s braæom njegovom i njihovijem sinovima, njih dvadeset, **20** I od Netineja, koje odredi David i knezovi da služe Levitima, dvjesta i dvadeset Netineja, koji svi biše imenovani poimence. **21** Tada oglasili onđe na rjeci Avi post, da bismo se ponizili pred Bogom svojim i izmolili u njega sreæan put sebi i djeci svojoj i svemu blagu svojemu. **22** Jer me bijaše stid iskati od cara vojske i konjika da nas brane od neprijatelja putem, jer bijasmo rekli caru govoræi: ruka je Boga našega na dobro nad svima koji ga traže, i jaæina je njegova i gnjev na sve koji ga ostavljaju. **23** Tako postismo i molismo Boga svojega za to, i umolismo ga. **24** Tada odvojih između glavara svešteničkih dvanaest, Sereviju, Asaviju i s njima desetoricu braæe njihove. **25** I izmjerih im srebro i zlato i sudove, priloge domu Boga našega što priloži car i savjetnici njegovi i knezovi njegovi i sav narod Izraeljev koji se nađe; **26** Izmjerih im u ruke šest stotina i pedeset talanata srebra, i sudova srebrnijeh sto talanata, i sto talanata zlata, **27** I dvadeset èaša zlatnijeh od tisuæu drama, i dva suda od mjeđi dobre i skupocjene kao zlato. **28** I rekoh im: vi ste sveti Gospodu i ovi su sudovi sveti, i

ovo srebro i zlato dragovoljan je prilog Gospodu Bogu otaca vaših. **29** Pazite i èuvajte dokle ne izmjerite pred glavarima svešteničkim i Levitima i glavarima otačkih domova Izraeljevih u Jerusalimu u klijetima doma Gospodnjega. **30** I tako primiše sveštenici i Leviti izmjereno srebro i zlato i sudove da odnesu u Jerusalim u dom Boga našega. **31** I pođosmo od rijeke Ave dvanaestoga dana prvoga mjeseca da idemo u Jerusalim, i ruka Boga našega bijaše nad nama i izbavi nas iz ruku neprijateljskih i zasjedaèkih na putu. **32** I dođosmo u Jerusalim i stajasmo onđe tri dana. **33** A èetvrti dan izmjeri se srebro i zlato i sudovi u domu Boga našega u ruke Merimotu sinu Urijiju svešteniku, s kojim bijaše Eleazar sin Finesov, i s njima Jozavad sin Isusov i Noadija sin Venujev, Leviti. **34** Sve na broj i na mjeru, i mjeru bi zapisana od svega u isto vrijeme. **35** I koji biše u ropstvu pa se vratije iz ropstva prinesoše na žrtvu paljenicu Bogu Izraeljevu dvanaest junaca za svega Izraelja, devedeset i šest ovnova, sedamdeset i sedam jaganjaca, dvanaest jaraca za grijeh, sve to na žrtvu paljenicu Gospodu. **36** I predaše zapovijest careve namjesnicima carevijem i knezovima s ove strane rijeke, i oni potpomogoše narod i dom Božji.

9 A kad se to svrši, pristupiše k meni knezovi govoræi: narod Izraeljev i sveštenici i Leviti nijesu se odvojili od naroda zemaljskih radi gadova njihovih, od Hananeja, Heteja, Ferezeja, Jevuseja, Amonaca, Moavaca, Misiraca i Amoreja. **2** Jer uzeše kæeri njihove sebi i sinovima svojim, te se pomiješa sveto sjeme s narodima zemaljskim; i ruka sveštenička i glavarska bješe prva u tom prijestupu. **3** I kad èuh to, razdrijeh haljinu svoju i plaæt svoj, i skuboh kosu s glave svoje i bradu svoju, i sjedoh tužan. **4** I skupiše se k meni svi koji se bojaju rjeèi Boga Izraeljeva za prijestup onijeh koji dođoše iz ropstva, a ja sjedoh tužan do veèernje žrtve. **5** A o veèernjoj žrtvi ustah od jada svojega u razdroj haljini i plaætu, i klekavši na koljena svoja raširih ruke svoje ka Gospodu Bogu svojemu, **6** I rekoh: Bože moj! stidim se i sramim se podignuti oèi svoje k tebi, Bože moj, jer bezkonja naša namnožiše se svrh glave i krivice naše narastoše do neba. **7** Od vremena otaca svojih do danas pod krivicom smo velikom, i za bezkonja svoja bismo predani mi i carevi naši i sveštenici naši u ruke carevima zemaljskim pod maæ, u ropstvo, u grabež i u sramotu, kao što se vidi danas. **8** A sada zaèas doje nam milost od Gospoda Boga našega, te nam ostavi ostatak i dade nam klin u svetom mjestu svom da bi prosvijetlio oèi naše Bog naš i dao nam da malo odahnemo u ropstvu svojem. **9** Jer robije smo, ali u ropstvu našem nije nas ostavio Bog naš, nego nam dade te nađosmo milost pred carevima Persijskim davši nam da odahnemo da podignemo dom Boga svojega i opravimo pustoline njegove, i davši namogradu u Judeji u Jerusalimu. **10** Sada dakle šta da kaæemo, Bože naš, poslije toga? jer ostavismo zapovijesti tvoje, **11** Koje si zapovjedio preko sluga svojih proroka govoræi: zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja je neèista od neèistote naroda zemaljskih, s gadova njihovih, kojima je napuniše od kraja do kraja u neèistoti svojoj. **12** I zato kæeri svojih ne dajite za sinove njihove, i kæeri njihovih ne uzimajte za sinove svoje, i ne tražite mira njihova ni dobra njihova dovjeka da biste se okrijeplili u jeli dobra one zemlje i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim dovjeka. **13** I poslije svega što dođe na nas za zla djela naša i za veliku krivicu našu, jer si nas, Bože naš, pokarao manje nego

što grijesi naši zaslužuju, i dao si nam ostatak ovaki, **14** Eda li æemo opet prestupati zapovijesti tvoje i prijateljiti se s ovijem gadnjem narodima? Ne bi li se razgnjevio na nas dokle nas ne bi potro da nijedan ne ostane i ne izbavi se? **15** Gospode Bože Izrailjev! ti si pravedan, jer ostasmo ostatak, kao što se vidi danas. Evo mi smo pred tobom s krivicom svojom, premda se ne može stajati pred tobom za to.

10 A kad se moljaše Jezdra i ispovijedaše grijeha plaëuæi i ležeæi pred domom Božjim, skupi se k njemu iz Izraïlia veliko mnošto ljudi i žena i djece; i narod plakaše veoma. **2** Tada progovori Sehanija sin Jehilov od sinova Elamovijeh i reëe Jezdri: mi smo sagriješili Bogu svojemu što uzesmo žene tuðinke iz naroda zemaljskih; ali još ima nadanja Izraïlu za to. **3** Da uèinimo sada zavjet Bogu svojemu, da otpustimo sve žene i porod njihov po volji Gospodnjoj i onijeh koji se boje zapovijesti Boga našega, i po zakonu neka bude. **4** Ustani, jer je ovo tvoj posao; a mi æemo biti uza te, budi slobodan i radi. **5** Tada usta Jezdra, i zakle glavare sveštenièke i Levite i svega Izraïlia da uèine tako. I zakleše se. **6** Potom usta Jezdra ispred doma Božjega, i otide u klijet Joanana sina Eliasivova; i ušavši ne jede hlebja niti vode pi, jer tužaše radi prijestupa onijeh koji biše u ropstvu. **7** Potom oglasiše po Judeji i Jerusalimu svijem koji se vratije iz ropstva, da se skupe u Jerusalim, **8** A ko ne bi došao za tri dana po dogovoru knezovskom i starješinskem, da se sve imanje njegovo razaspe a sam da se odluèi od zbora onijeh koji se vratije iz ropstva. **9** Tako se skupiše svi ljudi od Jude i Venijamina u Jerusalim za tri dana, mjeseca devetoga. I sjedaše sav narod na ulici pred domom Božjim dršæuæi radi te stvari i od dažda. **10** Tada ustavši Jezdra sveštenik reëe im: vi sagriješiste što se oženiste tuðinkama, te umnožiste krivicu Izraïlevu. **11** Zato sada ispovijedite se Gospodu Bogu otaca svojih, i uèinite volju njegovu, i odvojte se od naroda zemaljskih i žena tuðinaka. **12** I sav zbor odgovori i reëe iza glasa: kako nam kaza uèiniæemo. **13** Ali naroda ima mnogo i ide dažd, ne može se stajati napolju, a taj posao nije za jedan dan ni za dva, jer nas ima mnogo koji sagriješimo u tom. **14** Da se odrede knezovi naši iz svega zbora, pa koji su god u gradovima našim oženjeni tuðinkama neka dolaze u određeno vrijeme i s njima starješine svakoga grada i sudije dokle ne odvratimo od sebe žestoki gnijev Boga svojega za tu stvar. **15** I određen bi na to Jonatan sin Asailov i Jazija sin Tekujev; a Mesulam i Savetaj Leviti pomagaše im. **16** I uèiniše tako koji se vratije iz ropstva. I odvojiše se Jezdra sveštenik i glavari domova otaèkih po domovima otaca svojih, svi poimence, i sjedoše prvoga dana desetoga mjeseca da izviðaju stvar. **17** I do prvoga dana prvoga mjeseca svršiše sa svima onima koji se bijahu oženili tuðinkama. **18** A naðoše se između sinova sveštenièkih oženjeni tuðinkama: između sinova Isusa sina Josedekova i braæe njegove: Masija i Elijezer i Jariv i Gedalija; **19** I dadoše ruke da æe pustiti žene svoje; i koji bijahu zgriješili prinesoše po jednoga ovna za krivicu svoju; **20** I od sinova Imirovijeh Ananije i Zevadija; **21** I od sinova Harimovijeh Masija i Ilja i Semaja i Jehilo i Ozija, **22** I od sinova Pashorovijeh Elioinaj, Masija, Ismailo, Natanailo, Jozavad i Elasa, **23** I od Levita Jozavad i Simej i Kelaja, to je Kelita, i Petaja i Juda i Elijezer; **24** I od pjevaæa Eliasiv; i od vratara Salum i Telem i Urija; **25** A od Izraïla, od sinova Farosovijeh Ramija i Jezija i Malhije i Mijamin

i Eleazar i Malhija i Venaja; **26** I od sinova Elamovijeh: Matanija, Zaharija i Jehilo i Avdija i Jeremot i Iliju; **27** I od sinova Zatovijeh Elioinaj, Eliasiv, Matanija i Jerimot i Zavad i Aziza; **28** I od sinova Vivajevijeh Joanan, Ananija, Zavaj, Atlaj, **29** I od sinova Vanijevih Mesulam, Maluh i Adaja, Jasuv i Seal i Ramot; **30** I od sinova Fat-Moavovijeh Adna i Helal, Venaja, Masija, Matanija, Vezzeleilo i Vinuj i Manasija; **31** I od sinova Harimovijeh Elijezer, Jesija, Malhija, Semaja, Simeun, **32** Venijamin, Maluh, Semarija; **33** Od sinova Asumovijeh Matenaj, Matata, Zavad, Elifelet, Jeremaj, Manasija, Simej; **34** Od sinova Vanijevih Madaja, Amram i Uilo, **35** Venaja, Vedeja, Heluj, **36** Vanija, Merimot, Eliasiv, **37** Matanija, Matenaj i Jasav, **38** I Vanije, Vinuj, Simej, **39** I Selemija i Natan i Adaja, **40** Mahnadevaj, Sasaj, Saraj, **41** Azareilo i Selemija, Semarija, **42** Salum, Amarija, Josif; **43** Od sinova Nevovijeh: Jesilo, Matanija, Zavad, Zevina, Jadav, Joilo i Venaja. **44** Svi se ovi bijahu oženili tuðinkama i neke između njih bijahu i djecu izrodile.

Nehemija

1 Riječi Nemije sina Ahalijina. Mjeseca Hisleva godine dvadesete kad bijah u Susanu gradu, **2** Dođe Ananije jedan od braće moje s nekim iz Judeje; i zapitah ih za Judece, za ostatak što bješe ostao od rostva, i za Jerusalim. **3** A oni mi rekoh: ostatak što osta od rostva onđe u zemlji, u velikoj je nevolji i sramoti, i zid je Jerusalimski razvaljen i vrata su mu ognjem popaljena. **4** A kad ēuh te riječi, sjedoh i plakah, i tužih nekoliko dana, i postih i molih se pred Bogom nebeskim, **5** I rekoh: oh Gospode Bože nebeski, Bože veliki i strašni, koji ēuvaš zavjet i milost onima koji te ljube i drže tvoje zapovijesti. **6** Neka bude uho tvoje prignuto i oči tvoje otvorene da ēuše molitvu sluge svojega kojom se sada molim pred tobom dan i noć za sinove Izrailjeve, sluge tvoje, i ispovijedam grijehu sinova Izrailjevih kojima ti zgrijješimo. **7** Skrivismo ti i ne držasmo zapovijesti ni uredaba ni zakona koje si zapovjedio preko Mojsija sluge svojega. **8** Ali se opomeni riječi koju si zapovjedio Mojsiju sluzi svojemu govoreći: vi æete zgriješiti i ja æeu vas rasijati među narode; **9** Ali ako se obratite k meni i stanete držati zapovijesti moje i tvoriti ih, ako budete zagnani i na kraj svijeta, sabraeu vas odande i odvešau vas na mjesto koje sam izabrao da onđe nastanim ime svoje. **10** A ovo su služe tvoje i narod tvoj, koji si iskupio silom svojom velikom i rukom svojom kriješkom. **11** Oh Gospode! neka bude uho tvoje prignuto k molitvi sluge tvojega i k molitvi sluga tvojih, koji su radi bojati se imena tvojega, i daj danas sreću sluzi svojemu i učini da nađe milost pred ovijem ēovjekom. A ja bijah peharnik carev.

2 A mjeseca Nisana godine dvadesete Artakserksa cara bijaše vino pred njim, i ja uzev vino dадоh ga caru. A pređe ne bijah neveseo pred njim. **2** I reče mi car: što si lica nevesela, kad nijesi bolestan? nije drugo nego tuga u srcu. A ja se uplaših vrolo. **3** I rekoh caru: da je živ car dovjeka! kako ne bih bio lica nevesela, kad je grad gdje su grobovi mojih otaca opustio i vrata mu ognjem spaljena? **4** A car mi reče: šta hoćeš? Tada se pomolih Bogu nebeskomu, **5** I rekoh caru: ako je ugodno caru i ako ti je mio sluga tvoj, pošli me u Judeju u grad gdje su grobovi otaca mojih da ga sagradim. **6** A car mi reče, a žena njegova sjeđaše do njega: koliko ti vremena treba na put, i kad æeš se vratiti? I bi ugodno caru, i pusti me kad mu kazah vrijeme. **7** Potom rekoh caru: ako je ugodno caru, da mi se da knjiga na knezove preko rijeke da me prate dokle ne dođem u Judeju, **8** I knjiga na Asafa ēuvara šume careve da mi da drva za brvna na vrata od dvora uz dom Božji i za zid gradski i za kuće u koju æeu ući. I dade mi car, jer dobra ruka Boga mojega bješe nada mnom. **9** I tako dođoh ka knezovima preko rijeke, i dадоh im knjige careve. A car posla sa mnom vojvode i konjike. **10** A kad to ēu Sanavalat Oronjanin i Tovija sluga Amonac, bi im vrolo mrsko što dođe ēovjek da se postara za dobro sinovima Izrailjevijem. **11** Potom dođoh u Jerusalim, i bih onđe tri dana. **12** Pa ustah noću s nekoliko ljudi, a nikomu ne kazah što mi je Bog moj dao u srce da učinim u Jerusalimu; i ne imah kljuseta sa sobom osim onoga na kom jahah. **13** I izidoh noću na vrata od doline, na izvor zmajevski, i na vrata gnojna, i razgledah zidove Jerusalimске kako bijehu razvaljeni i kako mu

vrata bijehu ognjem popaljena. **14** Otuda prođoh na izvorska vrata i na carsko jezero, a onđe ne bješe mjesto da kljuse poda mnom prieđe. **15** Zato jahah uz potok po noći i razgledah zid, pa se vratih na vrata od doline, i tako dođoh natrag. **16** Ali poglavari ne znadiju kuda sam išao ni šta sam radio, jer do tada ne bijah ništa rekao ni Judejcima ni sveštenicima ni knezovima ni poglavarima ni drugima koji upravljahu poslom. **17** Zato im rekoh: vidite u kakvom smo zlu, Jerusalim pust i vrata mu popaljena ognjem; dajte da zidamo zidove Jerusalimске, da više ne budemo rug. **18** I kazah im kako je dobra ruka Boga mojega nada mnom i riječi careve koje mi je rekao. Tada rekoh: ustanimo i zidajmo. I ukriješi im se ruke na dobro. **19** A kad to ēu Sanavalat Oronjanin i Tovija sluga Amonac i Gisem Arapin, potisnjevaše nam se i rugaše nam se govoreći: Šta to radite? da se neæete odmetnuti caru? **20** A ja im odgovorih i rekoh: Bog nebeski daæe nam sreću, a mi služe njegove ustasmo i zidamo; ali vi nemate dijela ni prava ni spomena u Jerusalimu.

3 I usta Elijasiv poglavar sveštenički i braće njegova sveštenici i zidaše vrata ovjeja, i osvetiše ih i metnuše im krila, i osvetiše ih do kule Meje, do kule Ananeilove. **2** A do njega zidaše Jerihonjani, a do njih zida Zahur sin Imrilev; **3** A vrata riblja zidaše sinovi Asenajini, oni ih pobravnjaše i metnuše krila i brave i prijevornice. **4** A do njih opravlja Merimot sin Urije sina Akosova; a do njih opravlja Mesulam sin Varahije sina Mesizaveilova; a do njih opravlja Sadok sin Vanin. **5** A do njih opravljaše Tekojani, ali poglavice njihove ne saviše vrata svojega na službu Gospodu svojemu. **6** A stara vrata opravlja Jodaj sin Fasejin i Mesulam sin Vesodijin, oni ih pobravnjaše i metnuše krila i brave i prijevornice. **7** A do njih opravljaše Melatija Gavaonjanin i Jadon Meronjanin, ljudi iz Gavaona i iz Mispe do stolice kneza s ove strane rijeke. **8** Do njih opravlja Uzilo sin Arahijin zlatar; a do njega opravlja Ananija sin apotekarski. I ostavše Jerusalim do širokoga zida. **9** A do njih opravlja Refaja sin Orov poglavar nad polovinom kraja Jerusalimskoga. **10** A do njih opravlja Jedaja sin Arumafov prema svojoj kući, a do njega opravlja Hatus sin Asavnjin. **11** Toliko opravlja Malhija sin Harimov i Asuv sin Fat-Moavov i kulu kod peæe. **12** A do njega opravlja Salum sin Loisov, poglavar nad polovinom kraja Jerusalimskoga sa kæerima svojim. **13** Vrata dolinska opravlja Anun sa stanovnicima Zanojskim; oni ih sagradili i metnuše krila i brave i prijevornice, i tisuće lataka zida do gnojnijeh vrata. **14** A gnojna vrata opravlja Malhija sin Rihavov poglavar nad krajem Vet-Keremskim, on ih sagradi i metnu krila i brave i prijevornice. **15** A vrata izvorska opravlja Salum sin Hol-Ozin, poglavar nad krajem u Mispi, on ih sagradi i pokri i metnu im krila i brave i prijevornice; i zid kod banje Siloamske od vrata careva do basamaka koji slaze iz grada Davidova. **16** Za njim opravlja Nemija sin Azvukov poglavar nad polovinom kraja Vet-Surskoga do prema grobovima Davidovijem i do jezera naæinjenoga i do kuće junaèke. **17** Za njim opravljaše Leviti, Reum sin Vanijev, a do njega opravlja Asavija poglavar nad polovinom kraja Keiskoga sa svojim krajem. **18** Za njim opravljaše braće njihova, Vavaj sin Inadadov poglavar nad polovinom kraja Keiskoga. **19** A do njega opravlja Eser sin Isusov poglavar od Mispe toliko prema mjestu kuda se ide k riznici na uglu. **20** Za njim razgorjevši se Varuh sin Zavajev opravlja toliko od ugla do vrata od kuće Elijasiva poglavara svešteničkoga. **21** Za njim

opravlja Merimot sin Urije sina Akosova toliko od vrata kuæe Eliasivove do kraja kuæe Eliasivove. **22** A za njim opravljaše sveštenici koji življahu u ravnici. **23** Za njima opravlja Venijamin i Asuv prema svojim kuæama; a za njima opravlja Azarija sin Masije sina Ananijina uz svoju kuæu. **24** Za njim opravlja Vinuj sin Inadadov toliko od kuæe Azarijine do savitka i do ugla. **25** Falal sin Uzajev opravlja prema savitku i prema kuli koja se izdiže iz gornjega doma careva kod trijema tamnièkoga; za njim Fedaja sin Farosov; **26** I Netineji koji življahu u Ofilu, do prema vratima vodenjem na istok i kuli visokoj; **27** Za njima opravljaše Tekojani toliko prema velikoj kuli visokoj do zida Ofilskoga; **28** Od vrata konjskih opravljaše sveštenici svaki prema svojoj kuæi; **29** Za njima opravlja Sadok sin Imitrov prema svojoj kuæi; a za njim opravlja Semaja sin Sehanijin èuvar vrata istoènijeh; **30** Za njim opravlja Ananija sin Selemijin i Anun šesti sin Salafov, tolko; za njima opravlja Mesulam sin Varahijin prema svojoj klijeti; **31** Za njim opravlja Malhija sin zlatarev do kuæe Netinejske i trgovacke prema vratima Mifkadskim do uzbrdice na uglu; **32** A između uzbrdice na uglu i ovèjih vrata opravljaše zlatari i trgovci.

4 A kad èu Sanavalat da zidamo zid, razgnjevi se i rasrdi se vrlo, i rugaše se Jevrejima, **2** I govoraše pred braæom svojom i vojnicima Samarijskim: šta rade ti nemoæeni Judejci? hoæemo li ih ostaviti? hoæe li prinositi žrtve? hoæe li sada svršiti? eda li æe u život povratiti iz praha kamenje spaljeno? **3** A Tovija Amonac koji bijaše uza nj reèe: neka zidaju; da lisica doðe, provalaše kameni zid njihov. **4** Èuj, Bože naš, kako nas preziru; obrati rug njihov na njihovu glavu, i daj da budu grabež u zemlji gdje bi robovali. **5** I ne pokrivaj bezakonja njihova, i grijeh njihov da se ne izbriše pred tobom, jer te dražiše za one koji zidaju. **6** I tako zidamo zid, i sav se zid sastavi do polovine, i narod imaše volju da radi. **7** A kad èu Sanavalat i Tovija i Arapi i Amonci i Azoæani da se opravlja zid Jerusalimski i da se poèelo zatvorati što je provljeno, razgnjeviše se vrlo; **8** I složiše se svi zajedno da doðu i da udare na Jerusalim i da smetu. **9** A mi se molismo Bogu svojemu i postavljamos stražu prema njima dan i noæ od straha njihova. **10** A Judejci rekоše: klonula je snaga nosiocima, a praha ima mnogo, ne moæemo zidati zida. **11** A naši neprijatelji rekоše: da ne doznaudi i ne opaze dokle ne doðemo usred njih, pa æemo ih pobiti i prekinuti posao. **12** Ali doðoše Judejci koji kod njih življahu, i kazaše nam deset puta: èuvajte sve mesta kuda se ide k nama. **13** Tada namjestih narod u nizima iza zida i na strmenima, postavih narod po porodicama s maæevima i kopljima i lukovima. **14** I razgledavši ustah i rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: ne bojte ih se. Pomenite Gospoda velikoga i strašnoga, i bijte se za braæu svoju, za sinove svoje i kæeri svoje, za žene svoje i kuæe svoje. **15** A kad èuše neprijatelji naši da smo doznavali, razbi Gospod njihovu namjeru, i mi se vratismo svi k zidu, svaki na svoj posao. **16** I od tada polovina mojih momaka poslovaše, a druga polovina držaše kopija i štitove i lukove i oklope, i knezovi stajahu iza svega doma Judina. **17** I koji zidahu i koji nošahu teret i koji tovarahu, svaki jednom rukom držaše a u drugoj držaše kopljje. **18** A koji zidahu, svaki imahu maæe pripasan uz bedricu, i tako zidahu. A trubaè stajaše kod mene. **19** Jer rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: posao je velik i dug, i mi smo se rasuli po zidu daleko jedan od

drugoga. **20** Gdje èujete trubu da trubi, onamo træite k nama; Bog naš vojevaæe za nas. **21** Tako raðasmo posao, i polovina ih držaše kopija od zore pa dokle zvijezde ne izidu. **22** U to vrijeme još rekoh narodu: svaki s momkom svojim neka noæuje u Jerusalimu da bi nam noæu stražili a danju radili. **23** A ja i moja braæe i momci moji i stražari što idu za mnom neæemo svlaæiti sa sebe haljina; u svakogu da je maæ i voda.

5 I stade velika vika ljudi i žena na braæu njihovu Judejce.

2 Jer neki govorahu: nas i sinova naših i kæeri naših ima mnogo; da dobavimo žita da jedemo i ostanemo živi. **3** Drugi opet govorahu: da založimo polja svoja i vinograde i kuæe da dobijemo žita u ovoj gladi. **4** Još drugi govorahu: da uzajmimo novaca na polja svoja i vinograde za danak carski. **5** A tijelo je naše kao tijelo braæe naše, sinovi naši kao njihovi sinovi, i eto treba da damo sinove svoje i kæeri svoje u roblje, i neke kæeri naše veæ su robinje, a mi ne moæemo ništa, jer polja naša i vinograde naše drže drugi. **6** Zato se rasrdih vrlo kad èuh viku njihovu i te rijeèi. **7** I smislih u srcu svom i ukorih knezove i poglavare, i rekoh im: vi meæete bremena svaki na brata svojega. I sazvah veliki zbor njih radi. **8** I rekoh im: mi otkupisimo koliko mogosmo braæeu svoju Judejce što bjehu prodani narodima; a vi li æete prodavati braæeu svoju ili æe se prodavati nama? A oni umukoše i ne naðoše što bi odgovorili. **9** I rekoh: nije dobro što radite. Ne treba li vam hoditi u strahu Boga našega da nam se ne rugaju narodi, neprijatelji naši? **10** I ja i braæea moja i momci moji davali smo im novaca i žita; ali oprostimo im taj dug. **11** Hajde vratite im danas polja njihova i vinograde i maslinike i kuæe i što im na stotinu uzimate od novca i žita i vina i ulja. **12** A oni odgovorise: vratíæemo i neæemo iskati od njih; uèiniæemo kako veliš. Tada sazvah sveštenike, i zakle ih da æe tako uèiniti. **13** I istresoh njedra svoja i rekoh: ovako da istrese Bog svakoga iz kuæe njegove i iz truda njegova ko god ne ispuni ove rijeèi, i ovako da se istrese i bude prazan. I sav zbor reèe: amin. I hvališe Gospoda, i uèini narod po toj rijeèi. **14** I otkad mi car zapovjedi da im budem upravitelj u zemlji Judinoj, od godine dvadesete do trideset druge godine cara Artakserksa, dvanaest godina, ja i braæea moja ne jedosmo hrane upraviteljske. **15** A preðaænji upravitelji koji bijahu prije mene bijahu teški narodu uzimajuæi od njega hleba i vina osim èetrdeset sikala srebra, i sluge njihove zapovijedahu po narodu; ali ja tako ne èinih bojeæi se Boga. **16** Nego i oko graðenja zida radih, i ne kupismo njive; i svi momci moji bijahu skupa ondje na poslu. **17** I Judejaca i poglavara sto i pedeset ljudi i koji dolažahu k nama iz okolnjih naroda bijahu za mojim stolom. **18** I gotovljaše se svaki dan po jedno goveèe, šest ovaca izabranijeh, i ptice gotovljuhu mi se, i svakih deset dana davaše se svakojakoga vina izobilja. I opet ne iskah hrane upraviteljske; jer služba bješe teška narodu. **19** Pomeni me, Bože moj, na dobro za sve što sam èinio ovomu narodu.

6 A kad èu Sanavalat i Tovija i Gisem Arapin i ostali naši

neprijatelji da sam sazidao zid i da nije ostalo u njemu ništa provljeno, a do tada još ne bijah namjestio krila na vrata, **2** Posla Sanavalat i Gisem k meni i poruèi: hodi da se sastanemo u kom selu u polju Ononskom. A oni mišljahu zlo po me. **3** I poslah k njima glasnike i poruèi: u poslu sam velikom, zato ne mogu doæi. Jer bi stao posao kad bih ga ostavio da doðem k

vama. 4 I slaše tako k meni èetiri puta; i ja im onako odgovorih. 5 Tada Sanavalat posla k meni tako peti put slugu svojega s knjigom otvorenom u ruci. 6 A u njoj pisaše: èuje se po narodima i Gasmuj kaže da se ti i Judeci mislite odmetnuti, zato zidaš zid, i hoæeš da im budeš car, kako se gorovi, 7 I da si postavio proroke da razglasjuju za tebe u Jerusalimu i govore: car je Judeji. A to æe doæi do cara; nego hodi da se dogovorimo. 8 Tada poslah k njemu i poruèih: nije tako kako ti kažeš; nego si sam izmislio. 9 Jer oni svi sèauhau nas uplašiti govoreæi: klonuæe ruke njihove od posla i neæe se svršiti. Zato, Bož, ukrije ruke moje. 10 Jošte otidoh u kuæu Semaji sinu Dalaje sruha Metaveilova, koji se bješe zatvorio, i reèe mi: da otidem zajedno u dom Božji usred crkve i da zakljuèamo vrata crkvi, jer æe doæi da te ubiju, doæi æe noæu da te ubiju. 11 A ja rekoh: zar æe èovjek kakav sam ja bježati? ili ko bi ovaki kakav sam ja ušao u crkvu da ostane u životu? neæu iæi. 12 I razumjeh da ga nije Bog poslao, nego to proroætvo kaza za me, jer ga Tovija i Sanavalat potkupiše. 13 Zato bješe potkupljen da me uplaši da onako uèinim i zgriješim da bih se osramotio da me mogu ružiti. 14 Pomeni, Bož moj, Toviju i Sanavalata po ovijem djelima njihovijem, i Noadiju proroæicu i druge proroke koji me sèauhau uplašiti. 15 I tako dovrši se zid dvadeset petoga dana mjeseca Elula za pedeset i dva dana. 16 I kad èuše svi neprijatelji naši i vidješe svi narodi koji bijahu oko nas, uplašiše se vrlo, jer poznaše da je Bog naš uèinio to djelo. 17 I u one dane mnogi glavari Judejski slahu knjige Toviji, i od Tovije njima dolažahu knjige. 18 Jer mnogi Judeci bijahu mu se zakleli; jer bješe zet Sehaniji sinu Arahovu, i Joanan sin njegov bješe oženjen kærju Mesulama sina Varahijina. 19 I gorovahu preda mnom dobro o njemu, i rijeèi moje dokazivahu mu; i Tovija slaše knjige da me uplaši.

7 A kad se sazida zid i namjestih vratu, i postavljeni biše vratari i pjevaèi i Leviti, 2 Zapovjedih Ananiju bratu svojemu i Ananiji zapovjedniku od grada Jerusalimskoga, jer bješe vjeran èovjek i bojaše se Boga više nego mnogi, 3 I rekoh im: da se ne otvoraju vrata Jerusalimska dokle sunce ne ogrije, i kad oni što stope onđe zatvore vrata, ogledajte, i da se postave stražari između stanovnika Jerusalimskih, svaki na svoju stražu i svaki prema svojoj kuæi. 4 A grad bijaše širok i velik, ali naroda bješe malo u njemu i kuæe ne bijehu pograðene. 5 I Bog moj dade mi u srce, te sabrah glavare i starješine i narod da se izbroje po plemenima. I naðoh knjigu, u kojoj bijaše prijepis onijeh koji se vratije prvi put; i naðoh u njoj zapisano: 6 Ovo su ljudi iz ovoga kraja što se vratije iz ropstva između onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodonosor car Vaviloniski, pa se vratije u Jerusalim i u Judeju, svaki u svoj grad, 7 Koji dodoše sa Zorovaveljem, Isusom, Nemijom, Azarijom, Ramijom, Namanijem, Mardohejem, Vilsanom, Misperetom, Vigvajem, Neumom, Vanom; na broj bješe ljudi naroda Izrailjeva: 8 Sinova Farosovijeh dvije tisuæe i sto i sedamdeset i dva; 9 Sinova Sefatijinih trista i sedamdeset i dva; 10 Sinova Arahovijeh šest stotina i pedeset i dva; 11 Sinova Fat-Moavovijeh, od sinova Isusovijeh i Joavovijeh dvije tisuæe i osam stotina i osamnaest; 12 Sinova Elamovijeh tisuæa i dvjesta i pedeset i èetiri; 13 Sinova Zatujevih osam stotina i èetrdeset i pet; 14 Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset; 15 Sinova Vinujevih šest stotina i èetrdeset i osam; 16 Sinova Vivajevih šest stotina i dvadeset i osam; 17 Sinova Azgadovijeh dvije

tisuæe i tri stotine i dvadeset i dva; 18 Sinova Adonikamovijeh šest stotina i šezdeset i sedam; 19 Sinova Vigvajevijeh dvije tisuæe i šezdeset i sedam; 20 Sinova Adinovijeh šest stotina i pedeset i pet; 21 Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam; 22 Sinova Asumovijeh trista i dvadeset i osam; 23 Sinova Visajevijeh trista i dvadeset i èetiri; 24 Sinova Arifovijeh sto i dvanaest; 25 Sinova Gavaonskih devedeset i pet; 26 Ljudi iz Vitlejema i Netofata sto i osamdeset i osam; 27 Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam; 28 Ljudi iz Vet-Asnaveta èetrdeset i dva; 29 Ljudi iz Kirijat-Jarima, Hefire i Virota sedam stotina i èetrdeset i tri; 30 Ljudi iz Rame i Gavaje šest stotina i dvadeset i jedan; 31 Ljudi iz Mihmasa sto i dvadeset i dva; 32 Ljudi iz Vetilja i Gaja sto i dvadeset i tri; 33 Ljudi iz drugoga Nevona pedeset i dva; 34 Sinova Elama drugoga tisuæa i dvjesta i pedeset; 35 Sinova Harimovijeh trista i dvadeset; 36 Sinova Jerihonskih trista i èetrdeset i pet; 37 Sinova Lodskih, Adidskih i Ononskih sedam stotina i dvadeset i jedan; 38 Sinova Senajskih tri tisuæe i devet stotina i trideset; 39 Sveštenika: sinova Jedajinih od doma Isusova devet stotina i sedamdeset i tri; 40 Sinova Imirovijeh tisuæa i pedeset i dva; 41 Sinova Pashorovijeh tisuæa i dvjesta i èetrdeset i sedam; 42 Sinova Harimovijeh tisuæa i sedamnaest; 43 Levita: sinova Isusovijeh i Kadmilovijeh između sinova Odavijinih sedamdeset i èetiri; 44 Pjevaèa: sinova Asafovijeh sto i èetrdeset i osam; 45 Vratara: sinova Salumovijeh, sinova Atirovijeh, sinova Talmnovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Atitinijeh, sinova Sovajevijeh sto i trideset i osam; 46 Netineja: sinova Sisnijeh, sinova Asufinijeh, sinova Tavaotovijeh, 47 Sinova Kirosovijeh, sinova Sijajinah, sinova Fadanovijeh, 48 Sinova Levaninah, sinova Agavinh, sinova Salmajevih, 49 Sinova Ananovijeh, sinova Gidilovijeh, sinova Garovijeh, 50 Sinova Reajinah, sinova Resinovijeh, sinova Nekodinijeh, 51 Sinova Gazamovijeh, sinova Uzinijeh, sinova Fasejinah, 52 Sinova Visajevih, sinova Meunimovijeh, sinova Nafusesimovijeh, 53 Sinova Vakvukovijeh, sinova Akufinijeh, sinova Arurovijeh, 54 Sinova Vasilovijeh, sinova Meidinijeh, sinova Arsinijeh, 55 Sinova Varkosovijeh, sinova Sisarinijeh, sinova Tamnijeh, 56 Sinova Nesinjeh, sinova Atifinjeh; 57 Sinova sluga Solomunovijeh: sinova Sotajevih, sinova Soferetovih, sinova Feridinijeh, 58 Sinova Jalnijeh, sinova Darkonovijeh, sinova Gidilovijeh, 59 Sinova Sefatijinah, sinova Atilovijeh, sinova Fohereta od Sevajima, sinova Amonovijeh, 60 Svega Netineja i sinova sluga Solomunovijeh, trista i devedeset i dva. 61 I ovi doðoše iz Tel-Meleha i Tel-Arise, Heruv, Adon i Imir, ali ne mogoše pokazati otaèeka doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izrailja, 62 I sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i èetrdeset i dva, 63 I od sveštenika: sinovi Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se oženi između kærji Varzelaja Galàðanina, te se prozva njihovijem imenom. 64 Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne naðe, zato biše odluèeni od sveštenstva. 65 I zaprijeti im Tirsata da ne jedu do svetinje nad svetinjama dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Tumimom. 66 Svega zbora skupa bješe èetrdeset i dvije tisuæe i tri stotine i šezdeset, 67 Osim sluga njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bješe sedam tisuæa i tri stotine i trideset i sedam; i među njima bješe pjevaèa i pjevaèica dvjesta i èetrdeset i pet; 68 Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvije stotine i èetrdeset i pet masaka, 69 Èetiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuæa i sedam stotina

i dvadeset magaraca. **70** Tada neki između glavara domova otačkih priložiše na posao. Tirsata dade u riznicu tisuću drama zlata, pedeset èasa, pet stotina i trideset haljina svešteničkih. **71** A glavari domova otačkih dadoše u riznicu za posao dvadeset tisuća drama zlata, i srebra dvije tisuće i dvjesto mina. **72** A što dade ostali narod bješe dvadeset tisuća drama zlata, i dvije tisuće mina srebra, i šezdeset i sedam haljina svešteničkih. **73** I tako se naseliše sveštenici i Leviti i vratari i pjevaèi i ljudi iz naroda i Netineji i sav Izrailj u svojim gradovima; i kad dođe sedmi mjesec, sinovi Izrailjevi bijahu u svojim gradovima.

8 Tada se skupi sav narod jednouèno na ulicu koja je pred vratima vodenijem, i rekoše Jezdri književniku da doneše knjigu zakona Mojsijeva koji dade Gospod Izrailju. **2** I doneše Jezdra sveštenik zakon pred zbor, u kom bjehu ljudi i žene i svi koji mogahu razumjeti, prvoga dana sedmoga mjeseca. **3** I èita je na ulici koja je pred vratima vodenijem od jutra do podne pred ljudima i ženama i onjem koji mogahu razumjeti, i uši svemu narodu bijahu obraæene ka knjizi zakonskoj. **4** A Jezdra književnik stajaše na mjestu povisoku, koje bjehu naèinili od drveta za to; i do njega stajaše Matatija i Sema i Anaja i Urija i Helkija i Masija s desne strane, a s lijeve Fedaja i Misailo i Malhija i Asum i Asvadana, Zaharija i Mesulam. **5** I otvori Jezdra knjigu na vidiku svemu narodu, jer bijaše više svega naroda, i kad je otvori, usta sav narod. **6** I Jezdra blagoslovni Gospoda Boga velikoga, a sav narod odgovori: amin, amin, podigavši ruke svoje, pa se saviše i pokloniše se Gospodu licem do zemlje. **7** A Isus i Vanije i Sereviju, Jamin, Akuv, Savetaj, Odija, Masija, Kelita, Azarija, Jozavad, Anan, Felaja i drugi Leviti pouèavahu narod zakonu, i narod stajaše na mjestu. **8** I èitahu knjigu, zakon Božji, razgovijetno, i razlagahu smisao, te se razumjevaše što se èitaše. **9** Potom Nemija, koji je Tirsata, i sveštenik Jezdra književnik i Leviti koji pouèavahu narod, rekoše svemu narodu: ovaj je dan svet Gospodu Bogu vašemu; ne tužite ni plaéite. Jer plakaše sav narod slušajuèi što govorи zakon. **10** I reèe im: idite i jedite pretilo i pijte slatko i šaljite dijelove onima koji nemaju ništa zgotovljeno, jer je ovaj dan svet Gospodu našemu. Zato ne budite žalosni, jer je radost Gospodnjega vaša sila. **11** I Leviti utišaše narod govoreæi: muèite, jer je ovaj dan svet, i ne budite žalosni. **12** I otide sav narod da jede i pije i da šalje dijelove, i veseliše se veoma što razumješe rijeæi koje im se kazaše. **13** A sjutradan skupiše se glavari domova otaèkih iz svega naroda, sveštenici i Leviti, k Jezdri književniku da uèe što zakon govorи. **14** I naðoše napisano u zakonu da je Gospod zapovjedio preko Mojsija da sinovi Izrailjevi borave u sjenicama na praznik sedmoga mjeseca. **15** I objaviše i proglašiše po svijem gradovima svojim i u Jerusalimu govoreæi: idite u goru, i donesite granja maslinova i granja od divlje masline i granja mirtova i palmova i granja od sumnatijskih drveta, da naèinite sjenice, kako je napisano. **16** I narod izide i doneše i naèini sjenice svaki na svom krovu i u svom trijemu i u trijemovima doma Božijega i na ulici kod vrata vodenijeh i na ulici kod vrata Jefremovih. **17** I tako naèini sjenice sav zbor, što se bješe vratio iz ropstva, i boravljahu pod sjenicama. A od vremena Isusa sina Navina do toga dana ne èiniše tako sinovi Izrailjevi. I bi veselje veoma veliko. **18** I èitaše se knjiga zakona Božijega svaki dan, od prvoga dana do pošljednjega; i

praznovaše praznik sedam dana, a osmi dan bi sabor, kako je ureðeno.

9 Potom dvadeset èetvrtoga dana toga mjeseca skupiše se sinovi Izrailjevi posteæi i u kostrijeti i posuvši se zemljom. **2** I odvoji se sjeme Izrailjevo od svijeh tuðinaca, i stadoše te ispovijedahu griješe svoje i bezakonja otaca svojih. **3** I stajahu na svom mjestu, te im se èitaše zakon Gospoda Boga njihova èetvrt dana, a drugu èetvrt ispovijedahu se i poklanjahu se Gospodu Bogu svojemu. **4** A Isus i Vanije, Kadmiло, Sevanija, Vunije, Serevija, Vanije i Hananije popevši se na mjesto podignuto za Levite vapijahu glasom velikim ka Gospodu Bogu svojemu. **5** I rekoše Leviti Isus i Kadmiло, Vanije, Asavnija, Serevija, Odija, Sevanija i Petaja: ustanite, blagosiljajte Gospoda Boga svojega od vijeka do vijeka; i da se blagosilja ime tvoje slavno i užvišeno svrh svakoga blagoslova i hvale. **6** Ti si sam Gospod; ti si stvorio nebo, nebesa nad nebesima i svu vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima, i ti oživljavaš sve to, i vojska nebeska tebi se klanja. **7** Ti si Gospod Bog, koji si izabrao Avrama i izveo iz Ura Haldejskoga i nadio mu ime Avraam; **8** I našao si srce njegovo vjerno pred sobom, i uèinio si s njim zavjet da æeš dati zemlju Hanansku, Hetejsku, Amorejsku, Ferezejsku i Jevusejsku i Gergesejsku, da æeš dati sjemenu njegovu, i ispunio si rijeæi svoje, jer si pravedan. **9** Jer si pogledao na muku otaca naših u Misiru, i viku njihovu èuo si na Moru Crvenom; **10** I uèinio si znake i èudesa na Faraonu i na svijem slugama njegovijem i na svem narodu zemlje njegove, jer si znao da su obijesno postupali s njima; i stekao si sebi ime, kao što se vidi danas. **11** I more si razdvojio pred njima, te prijeðoše posred mora suhim, i bacio si u dubine one koji ih gnahu kao kamen u vodu. **12** I u stupu od oblaka vodio si ih danju a noæeu u stupu ognjenom svijetleæi im putem kojim æe iæi. **13** I sišao si na goru Sinajsku i govorio s njima s neba, i dao im sudove prave i zakone istinete, uredbe i zapovijesti dobre. **14** I obznanio si im suboto svoju svetu, i dao im zapovijesti i uredbe i zakon preko Mojsija sluge svojega. **15** I hleb s neba dao si im u gladi njihovoj, i vodu iz kamena izveo si im u žeði njihovoj, i rekao si im da idu i naslijede zemlju za koju si podigao ruku svoju da æeš im je dati. **16** Ali oni i oci naši uzobijestije se i otvrdnuše vratom svojim i ne slušaše zapovijesti tvojih. **17** Ne htješe slušati, i ne opominjaše se èudesa tvojih koja si im èinio, nego otvrdnuše vratom svojim, i u odmetu svom postavljaše sebi voða da se vrate u ropstvo svoje. Ali ti, Bože, koji opraskaš, koji si žalostiv i milostiv, koji dugi trpiš i velike si milosti, nijesi ih ostavio. **18** I onda kad naèiniše sebi tele liveno i rekoše: ovo je tvoj Bog koji te je izveo iz Misira, i huliše veoma, **19** Ni onda ih radi velike milosti svoje nijesi ostavio u pustinji; stup od oblaka nije otstupao od njih danju vodeæi ih putem, niti stup ognjeni noæeu svijetleæi im putem kojim æe iæi. **20** I dao si im dobiti svoj duh da ih urazumljuje, i mane svoje nijesi ustegao od usta njihovih, i vode si im dao u žeði njihovoj. **21** I èetvredeset godina hranio si ih u pustinji, ništa im nije nedostajalo: odjelo im ne ovetša i noge im ne otekoše. **22** I dao si im carstva i narode, i podlijelio si ih po krajevima, jer naslijediše zemlju Sionovu, zemlju cara Esevonskoga, i zemlju cara Vasanskoga; **23** I umnožio si sinove njihove kao zvjezde nebeske, i uveo si ih u zemlju za koju si rekao ocima njihovijem da æe uæi u nju i naslijediti je. **24** I uðoše sinovi

njihovi i naslijediše zemlju, i pokorio si im Hananeje stanovnike zemaljske i predao ih u njihove ruke, i careve njihove i narode zemaljske, da èine od njih što im je volja. **25** I tako uzeše tvrde gradove i zemlju rodnu, i naslijediše kuæe pune svakoga dobra, studence iskopane, vinograde, maslinike i voæe mnoge, i jedoše i nasišće se i ugojiše se, i blagovahu po velikoj tvojoj dobroti. **26** Ali te razgnjeviše i odmetruše se tebe: bacise zakon tvoj za leða i proroke tvoje pobiše, koji im svjedoèahu da bi ih obratili k tebi, i huliše veoma. **27** Zato si ih davao u ruke neprijateljima njihovijem koji ih mœiše. A kad u nevolji svojoj vikaše k tebi, ti si ih uslišio s neba i po velikoj milosti svojoj davao si im izbavitelje, koji ih izbavilaše iz ruku neprijatelja njihovijeh. **28** Ali èim otpoèinuše, opet èiniše zlo pred tobom, zato si ih ostavljao u ruku neprijatelja njihovijeh da vladaju njima; a kad se obraæaše i vikaše k tebi, ti si ih uslišio s neba i izbavljao ih po milosti svojoj mnogo puta. **29** I opominjao si ih da bi ih obratio k zakonu svojemu, ali oni bijahu obijesni i ne slušaše zapovijesti tvojih i grješiše o tvoje zakone, koje ko vrši živ æe biti kroz njih; i izmieuæi ramena svoja otvrdnuše vratom svojim i ne slušaše. **30** I trpao si ih mnogo godina opominjuæi ih duhom svojim preko proroka svojih; ali ne slušaše; tada si ih dao u ruke narodima zemaljskim. **31** Ali radi milosti svoje velike nijesi dao da sasvijem propadnu niti si ih ostavio, jer si Bog milostiv i žalostiv. **32** Sada dakle, Bože naš, Bože veliki, silni i strašni, koji èuvaš zavjet i milost, nemoj da je malo pred tobom što nas snaðe sva ova muka, careve naše, knezove i sveštenike naše i proroke naše i oce naše i sav narod tvoj od vremena careva Asirskih do danas. **33** Ti si pravedan u svemu što nas je snaðlo, jer si ti pravo uèinio a mi smo bezbožno radili. **34** I carevi naši, knezovi naši i oci naši ne izvršavaše zakona tvojega niti mariše za zapovijesti tvoje i svjedoèanstva tvoja, kojima si im svjedoèio. **35** Jer u carstvu svom i u velikom dobru tvom koje si im èinio, i u zemlji prostranoj i rođnoj koju si im dao, ne služiše tebi niti se povratiše od zljeh djela svojih. **36** Evo, mi smo danas robovi; i još u zemlji, koju si dao ocima našim da jedu rod njezin i dobra njezina, evo mi smo robovi u njoj. **37** I ona rod svoj obilati raða carevima koje si postavio nad nama za grjehe naše, i koji gospodare nad našim tjelesima i nad stokom našom po svojoj volji, te smo u velikoj tjeskobi. **38** A radi svega toga èimimo tvrd zavjet i pišemo, a knezovi naši, Leviti naši, sveštenici naši peèate.

10 A koji zapeèatiše bjehu ovi: Nemija Tirsata, sin Ahalijin, i Sedekija, **2** Seraja, Azarija, Jeremija, **3** Pashor, Amarija, Malhija, **4** Hatus, Sevanija, Maluh, **5** Harim, Merimot, Ovadija, **6** Danilo, Gineton, Varuh, **7** Mesulam, Avija, Mijamin, **8** Mazija, Vilgaj, Semaja; to bjehu sveštenici; **9** A Leviti: Isus sin Azanijin, Vinuj izmeðu sinova Inhadadovijeh, Kadmiло, **10** I braæea njihova: Sevanija, Odija, Kelita, Felaja, Anan, **11** Miha, Reov, Asavija, **12** Zahur, Serevija, Sevnija, **13** Odija, Vanije, Veninuj; **14** Glavari narodni: Faros, Fat-Moav, Elam, Zatuj, Vanije, **15** Vunije, Azgad, Vivaj, **16** Adonija, Vigvaj, Adin, **17** Atir, Jezekija, Azur, **18** Odija, Asum, Visaj, **19** Arif, Anatot, Nevaj, **20** Magfija, Mesulam, Ezir, **21** Mesizaveilo, Sadok, Jadva, **22** Felatija, Anan, Anaja, **23** Osija, Ananija, Asuv, **24** Lois, Fileja, Sovik, **25** Reum, Asavna, Masija, **26** Ahija, Anan, Ganan, **27** Maluh, Harim, Vana. **28** I ostali narod, sveštenici, Leviti, vratari, pjevaèi, Netineji i svi koji se odvojiše od naroda zemaljskih k zakonu Božijemu, žene njihove, sinovi

njihovi i kæeri njihove, svi koji znahu i razumijevahu, **29** Pristaše s braæom svojom, glavarima svojim, i doðoše te se zakleše i kletvom zavezaše da hodimo po zakonu Božijemu, koji je dat preko Mojsija sluge Božijega, i da držimo i izvršujemo sve zapovijesti Gospoda Boga svojega i zakone njegove i uredbe njegove. **30** I da ne dajemo kæeri svojih narodima zemaljskim, niti kæeri njihovijeh da uzimamo za sinove svoje. **31** I od naroda zemaljskih koji donesu trg ili kaku god hranu u subotu na prodaju, da ne uzimamo u subotu ni u drugi sveti dan, i da ostavljamo sedme godine da poèiva zemlja i opråstamo svaki dug. **32** I postavismo sebi uredbu da dajemo svake godine treæinu sikla na službu u domu Boga svojega: **33** Na hlijbove postavljene, na dar svagdašnji i žrtvu paljenicu svagdašnju za subote, za mladine i za praznike, i na svetinju i na žrtve za grijeh da se oèišæa Izrajlj, i na svako djelo u domu Boga našega. **34** I bacamo ždrjeb za sveštenike i Levite i narod radi nošenja drva da se donosi u dom Boga našega po domovima otaca naših na vrijeme od godine do godine, da gori na oltaru Gospoda Boga našega, kako piše u zakonu; **35** I da donosimo prvine od zemlje svoje i prvine od svakoga roda od svakoga drveta od godine do godine u dom Gospodnj; **36** I prvence od sinova svojih i stoke svoje, kako piše u zakonu, i prvence od goveda svojih i od ovaca svojih da donosimo u dom Boga svojega sveštenicima koji služe u domu Boga našega; **37** I prvine tijesta svojega i prinose svoje i rod od svijeh drveta, vino i ulje da donosimo sveštenicima u klijeti doma Boga svojega, i Levitima desetak od zemlje svoje, i Leviti da uzimaju desetak po svijem mjestima gdje uzradimo; **38** I da bude sveštenik sin Aronov s Levitima kad Leviti uzimaju desetak, i da Leviti donose desetak od desetka u dom Boga našega, u klijeti, u spremu njegove. **39** Jer u te klijeti dužni su sinovi Izrajljevi i Leviti donositi prinos od žita, od vina i ulja, gdje su sveti sudovi, i sveštenici koji služe, i vratari i pjevaèi, da ne ostavljamo doma Boga svojega.

11 I naseliše se knezovi narodni u Jerusalimu, a ostali narod meta ždrjeb da uzmu jednoga od deset da sjedi u Jerusalimu svetom gradu, a ostalijeh devet dijelova po drugim gradovima. **2** I blagoslovi narod sve ljudi koji sami od svoje volje pristaše da sjede u Jerusalimu. **3** Ovo su glavari zemaljski koji se naseliše u Jerusalimu, a po ostalijem gradovima Judejskim nastaniše se svaki na svojem našljedstvu po gradovima svojim Izrajljci, sveštenici i Leviti, Netineji i sinovi sluga Solomunovijeh: **4** U Jerusalimu dakle naseliše se neki od sinova Judinijeh i Venijaminovijeh: od sinova Judinijeh: Ataja sin Ozije, sina Zaharije, sina Amarije, sina Sefatije, sina Maleleilova, od sinova Faresovijeh; **5** I Masija sin Varuha sina Holoze sina Azaje, sina Adaje, sina Jojariva, sina Zaharije, sina Silonijeva; **6** Svega sinova Faresovijeh što se naseliše u Jerusalimu, èetiri stotine i šezdeset i osam hrabrijeh ljudi; **7** A izmeðu sinova Venijaminovijeh: Saluj sin Mesulama, sina Joada, sina Fedaje, sina Kolaje, sina Masije, sina Itila, sina Isajjina, **8** I za njim Gavaj, Salaj, devet stotina i dvadeset i osam; **9** A Joilo sin Zihrijev bješe nad njima, a Juda sin Senujin bješe drugi nad gradom; **10** Od sveštenika: Jedaja sin Jojarivov, Jabin, **11** Seraja sin Helkije, sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitovova, starješina u domu Božijem, **12** A braæea njihove što služahu u domu osam stotina i dvadeset i dva; i Adaja sin Jeroama, sina Felalije, sina Amsija, sina Zaharije, sina Pashora,

sina Malhijina, **13** I braæe njegove glavara u domovima otaèkim dvjesta i èetrdeset i dva; i Amasaj sin Azareila, sina Azaja, sina Mesilemota, sina Imirova, **14** I braæe njihove hrabrijeh ljudi sto i dvadeset i osam, a nad njima bješe Zavdilo sin Gedolimov; **15** I od Levita: Semaja sin Asuva sina Azrikama, sina Asavije, sina Vunijeve; **16** I Savetaj, i Jozavad bijahu nad poslom spoljašnjim za dom Božji između glavara Levitskih, **17** A Matanija sin Mihe sina Zavdija sina Asafova bijaše poglavar koji poèinjala hvale u molitvi, i Vakvukija drugi između braæe svoje, i Avda sin Salije sina Galala sina Jedutunova; **18** Svega Levita u svetom gradu bješe dvije stotine i osamdeset i èetiri; **19** A od vratara: Akuv, Talmon, i braæe njihove što èuvahu stražu na vratima, sto i sedamdeset i dva; **20** A ostatak naroda Izrailjeva, sveštenika i Levita bješe po svijem gradovima Judinijem, svak na svom našljedstvu. **21** A Netineji naseliše se u Ofilu, i Siha i Gispa bjehu nad Netinejima. **22** A nad Levitima u Jerusalimu bješe Ozije sin Vanija, sina Asavije, sina Matanije, sina Mišina. Između sinova Asafovih pjevaèi bijahu u službi za dom Božji. **23** Jer bješe careva zapovijest za njih i bješe odreðena plata pjevaèima za svaki dan. **24** I Petaja sin Mesizaveilov od sinova Zare sina Judina bješe mjesto cara za svaki posao s narodom. **25** A po selima i poljima njihovijem neki od sinova Judinijeh nastaniše se u Kirijat-Arv i zaseocima njezinijem, i u Divonu i zaseocima njegovijem, i u Jekavseilu i selima njegovijem, **26** I u Jesuji i Moladi i Vet-Feletu, **27** I u Asar-Sualu i Virsaveji i zaseocima njezinijem, **28** I u Siklagu i u Mekoni i zaseocima njezinijem, **29** I u En-Rimonu i u Sareji i u Jarmutu, **30** U Zanoji, u Odolamu i selima njihovijem, u Lahisu s poljem njegovijem, u Azici i zaseocima njezinijem. I tako se naseliše od Virsaveje do doline Enoma. **31** A sinovi Venijaminovi naseliše se od Gavaje u Mihmasu i Aji i Vetiilu i zaseocima njegovijem, **32** U Anatotu, u Novu, u Ananiji, **33** U Asoru, u Rami, u Gitajimu, **34** U Adidu, u Sevojimu, u Nevalatu, **35** U Lodu, u Ononu, i u dolini drvodjeljskoj. **36** A Leviti podijeliše se među Judom i Venijaminom.

12 A ovo su sveštenici i Leviti koji doðoše sa Zorovaveljem sinom Salatilovijem i Isusom: Seraja, Jeremija, Jezdra, **2** Amarija, Maluh, Hatus, **3** Sehanija, Reum, Lerimot, **4** Ido, Ginet, Avija, **5** Mijamin, Madija, Vilga, **6** Semaja, Jojariv, Jedaja, **7** Saluj, Amok, Helkija, Jedaja. To bjeju glavari između sveštenika i braæe svoje za vremena Isusova. **8** A Leviti: Isus, Vinuj, Kadmilo, Serevija, Juda i Matanija, koji s braæom svojom bješe nad pjevanjem. **9** A Vakvukija i Unije braæe njihova bijahu prema njima u redovima svojim. **10** A Isus rodi Joakima, a Joakim rodi Eliasiva, a Eliasiv rodi Jojadu; **11** A Jojada rodi Jonatanu, a Jonatan rodi Jadvu. **12** A za vremena Joakimova bjeju sveštenici, glavari domova otaèikh: od doma Serajina Meraja, od Jeremijina Ananija, **13** Od Jezdrina Mesulam, od Amarijina Joanan, **14** Od Melihujeva Jonatan, od Sevanijina Josif, **15** Od Harimova Adna, od Merajotova Elkaj, **16** Od Idova Zaharija, od Ginetova Mesulam, **17** Od Avijina Zihrije, od Minijaminova i Moadijina Filtaj, **18** Od Vilžina Samuja, od Semajina Jonatan, **19** Od Jojarivova Matenaj, od Jedajina Ozije, **20** Od Salajeva Kalaj, od Amokova Ever, **21** Od Helkijina Asavija, od Jedajina Natanailo. **22** A Leviti, glavari domova otaèikh, za vremena Eliasiva, Jojade, Joanana i Jadve biše popisani sa sveštenicima do carovanja Darija cara Persijskoga; **23** Sinovi

Levijevi, glavari domova otaèikh, biše popisani u knjizi dnevnika do vremena Joanana sina Elijasivova; **24** I glavari Levitski bjeju: Asavija, Serevija i Isus sin Kadmilov i braæe njihova prema njima da hvale i slave Boga po zapovijesti Davida èovjeka Božijega, red prema redu; **25** Matanija i Vakvukija, Ovadija, Mesulam, Talmon, Akuv, bijahu vratari koji èuvahu stražu kod riznica na vratima. **26** Ti bijahu za vremena Joakima sina Isusa sina Josedekova i za vremena Nemije kneza i sveštenika Jezdre književnika. **27** A kad se osveæivaše zid Jerusalimski, tražiše Levite po svijem mjestima njihovijem da ih dovedu u Jerusalim da se svrši posveæenje s veseljem, hvalom i pjesmama uz kimvale, psaltire i gusle. **28** I skupiše se sinovi pjevaèki i iz ravnica oko Jerusalima i iz sela Netofatskih, **29** I iz Vet-Gilgal i iz polja Gevskih i Azmavetskih, jer pjevaèi bijahu naselili sela oko Jerusalima. **30** I oèištije se sveštenici i Leviti, i oèištije narod i vrata i zid. **31** Iza toga zapovjedih knezovima Judejskim da izaðu na zid, i postavih dva velika zbora pjevaèka, i jedan od njih iðaše nadesno s gornje strane zida k vratima gnojnijem. **32** A za njima iðaše Osaja i polovina knezova Judinijeh, **33** I Azarija, Jezdra i Mesulam, **34** Juda i Venijamin i Semaja i Jeremija, **35** I od sinova sveštenièkih s trubama Zaharija sin Jonatana, sina Semaje, sina Matanije, sina Zahura, sina Asafova, **36** I braæe njegova Semaja i Azareilo, Milalaj, Gilalaj, Maj, Natanilo i Juda i Ananije sa spravama muzièkim Davida èovjeka Božijega, a Jezdra književnik pred njima; **37** Potom k vratima kod studenca, koja bijahu prema njima, iðahu uz basamake grada Davidova kuda se ide na zid, iznad doma Davidova pa do vrata vodenijeh k istoku. **38** A drugi zbor pjevaèki iðaše prema onima, i ja za njim, i polovica naroda po zidu iznad kule peæeske do širokoga zida, **39** I iznad vrata Jefremovih k vratima starijem i k vratima ribiljim i ka kuli Ananeilovoj i kuli Meji, pa do vrata ovjejih; i stadoše kod vrata tamnièkih. **40** Potom stadoše oba zbora pjevaèka u domu Božjem, i ja i polovica glavara sa mnom, **41** I sveštenici Elijakim, Masija, Minijamin, Mihaja, Elionaj, Zaharija, Ananija s trubama, **42** I Masija i Semaja i Eleazar i Ozije i Joanan i Malhija i Elam i Eser. I pjevaèi pjevahu glasno s Jezrajom naèelnikom svojim. **43** I prinesoše velike žrtve taj dan, i veseliše se; jer ih Bog razveseli veseljem velikim; i žene i djeca veseliše se, i veselje Jerusalimsko èuјaše se daleko. **44** I postavljeni biše taj dan ljudi nad klijetima u kojima se ostavljaju prinosi, prvine i desetak, da sabiraju u njih s njiva gradskih zakonite dijelove za sveštenike i za Levite, jer se Juda radovaše sveštenicima i Levitima što stajahu na poslu, **45** I izvršivahu što im je Bog njihov zapovjedio da izvršju i što trebaše izvršivati za oèišenje, kao i pjevaèi i vratari po zapovijesti Davida i Solomuna sina njegova. **46** Jer otprije, za vremena Davidova i Asafova biše postavljeni glavari pjevaèki i pjesme u hvalu i slavi Bogu. **47** I zato sav Izrailj za vremena Zorovaveljeva i za vremena Nemijina davaše dijelove pjevaèima i vratarima, svakidašnji obrok, i Levitima što bješe njima posveæeno, a Leviti sinovima Aronovijem što njima bješe posveæeno.

13 U to vrijeme èita se knjiga Mojsijeva narodu, i u njoj se nađe napisano da ne ulazi Amonac ni Moavac u sabor Božji dovjeka; **2** Jer ne sretoše sinova Izrailjevih s hlebom i vodom, nego najmiše na njih Valama da ih prokune, ali Bog naš obrati onu kletvu u blagoslov. **3** A kad èuše taj zakon, odluèiše od Izraelja sve tuðince. **4** A prije toga Eliasiv sveštenik, koji bješe

nad klijetima doma Boga našega, oprijatelji se s Tovijom, **5** naèini mu veliku klijet, gdje se prije ostavljuh u dari i kad u sudovi i desetak od žita, vina i ulja, određeni Levitima i pjevaèima i vratarima, i prinosi za sveštenike. **6** A kad to sve bivaše, ne bjej u Jerusalimu, jer trideset druge godine Artakserksa cara Vavilonskoga vratih se k caru, i poslije nekoliko godina izmolih se opet u cara. **7** I kad doðoh u Jerusalim, vidjeh zlo što uèini Eliasiv radi Tovije naèinivši mu klijet u trijemu doma Božijega. **8** I bi mi vrlo mrsko, te izbacih sve pokuæstvo Tovijino napolje iz klijeti. **9** I zapovjedih, te oèistiše klijeti; i unesoh u njih opet posuðe doma Božijega, dare i kad. **10** Potom doznah da se Levitima nijesu davali dijelovi, te su se razbjegli svaki na svoju njivu i Leviti i pjevaèi, koji raðahu posao. **11** I ukorih starješine i rekoh: zašto je ostavljen dom Božji? I sabrah ih opet i postavih na njihovo mjesto. **12** I svi Judejci donosiše desetke od žita i vina i ulja u spreme. **13** I postavih nastojnike nad spremama, Selemiju sveštenika i Sadoka književnika, i između Levita Fedaju, i uz njih Anana sina Zahura sina Matanijina, jer se za vjerne držahu; i bijaše im posao dijeliti braezi svojoj. **14** Pomeni me, Bože moj, za to, i nemoj izbrisati dobara mojih koja uèinih domu Boga svojega i službi njegovoj. **15** U to vrijeme vidjeh u Judeji gdje gaze u kacama u subotu i nose snopove natovarivši na magarce, i vino, grožđe i smokve i svakojake tovar, i nose u Jerusalim u subotu, i prekorih ih onaj dan kad prodavahu žitak. **16** I Tirci koji življahu u Jerusalimu donošahu ribu i svakojaki trg i prodavahu u subotu sinovima Judinjem u Jerusalimu. **17** Zato prekorih glavare Judejske i rekoh im: kako je to zlo što èinite te skvrmite subotu? **18** Nijesu li tako èinili oci vaši, te Bog naš pusti na nas i na ovaj grad sve ovo zlo? I vi još umnožavate gnjev na Izrailija skvrneæi subotu. **19** I kad doðe sjen na vrata Jerusalimska uoèi subote, zapovjedih te zatvorise vrata, i zapovjedih da ih ne otvoraju do poslije subote; i postavih nekoliko svojih momaka na vratima da se ne unosi nikakav tovar u subotu. **20** I prenoæiše trgovci i koji prodavahu svakojaki trg iza Jerusalima jednom i drugom. **21** I opomenuh ih i rekoh im: zašto noæujete oko zida? Ako još jednom to uèinite, uložiæu na vas. Od tada ne dolaziše u subotu. **22** A Levitima zapovjedih da se oèiste i da dođu i èuvaju vrata da bude svet dan subotni. I za ovo pomeni me, Bože moj, i oprosti mi po velikoj milosti svojoj. **23** Još vidjeh u to vrijeme Judejce koji se bijahu oženili Azoeankama, Amonkama i Moavkama. **24** I sinovi njihovi govorahu pola Azotski, i ne umijahu govoriti Judejski nego jezikom i jednoga i drugoga naroda. **25** Zato ih karah i psovah, i neke između njih bih i èupah, i zakleh ih Bogom da ne daju kæeri svojih sinovima njihovijem niti da uzimaju kæeri njihovijeh za sinove svoje ili za sebe. **26** Nije li tijem zgrijšeio Solomun car Izrailjev, ako i ne bješe u mnogim narodima cara njemu ravna i mio bješe Bogu svojemu i Bog ga bješe postavio caret nad svijem Izrailem? pa opet ga navratise na grijeh žene tuðinke. **27** A vama li æemo dopustiti da èinite to sve veliko zlo i grijšeite Bogu našemu uzimajuæi žene tuðinke? **28** I od sinova Jojade sina Eliasiva poglavara sveštenièkoga jedan bješe zet Sanavalatu Oronjaninu, kojega otjerah od sebe. **29** Pomeni ih, Bože moj, što oskvriše sveštenstvo i zavjet sveštenièki i Levitski. **30** I tako ih oèistih od svijeh tuðinaca, i opet postavih redove sveštenièke i Levitske, svakoga na posao njegov, **31** I da se donose drva za žrtve na rokove, i prvine. Pomeni me, Bože moj, na dobro.

Jestira

1 U vrijeme Asvirovo, a taj Asvir carovaše od Indije do Etiopije u sto i dvadeset i sedam zemalja, **2** U to vrijeme, kad sjedaše car Asvir na prijestolu carstva svojega u Susanu carskom gradu, **3** Treće godine carovanja svojega učini gozbu svijem knezovima svojim i slugama svojim, te bijaše kod njega sila Persijska i Midska, vlastelji i upravitelji zemaljski; **4** I on pokazivaše bogatstvo i slavu carstva svojega i diku i krasotu veliće swoje mnogo dana, sto i osamdeset dana. **5** I poslije tih dana učini car svemu narodu što ga bijaše u Susanu carskom gradu od maloga do velikoga gozbu za sedam dana u trijemu u vrtu od carskoga dvora. **6** Zavjesi bijeli, zeleni i ljubičasti bijahu obješeni vrvcama bijelijem, lanenijem i skerletnijem o biočužima srebrnjem na stupovima mramornijem; odri bijahu zlatni i srebrni po podu od zelenoga, bijelog, žutoga i crvenoga mramora. **7** A piše davahu u sudovima zlatnjem, i to u sudovima drugim i drugim, a vina carskoga bješe izobila, kako može biti u cara. **8** I pišeem niko ne navaljivaše po naredbi, jer car bješe zapovjedio svijem pristavima doma svojega da ēine kako ko hoće. **9** I carica Astina učini gozbu ženama u carskom dvoru cara Asvira. **10** Sedmi dan kad se car razveseli od vina reče Meumanu, Visati, Arvoni, Viki, Avakti, Zetaru i Harkasu, sedmorici dvorana koji dvorahu pred carem Asvirom, **11** Da dovedu caricu Astinu pred cara pod carskim vijencem, da pokaže narodima i knezovima ljepotu njezinu, jer bijaše lijepa. **12** Ali carica Astina ne htje doći na riječ carevu, koji joj poruči po dvoranima; zato se car vrlo razgnjevi i gnjev se njegov raspali u njemu. **13** I reče car mudarcima koji razumijevahu vremena jer tako car iznosaše stvari pred sve koji razumijevahu zakon i pravdu, **14** A najblizi do njega bijahu Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena i Memukan, sedam knezova Persijskih i Midskih, koji gledahu lice carevo i sjedahu na prvjem mjestima u carstvu: **15** Što treba po zakonu ēiniti s caricom Astinom što nije učinila što je zapovjedio car Asvir preko dvorana? **16** Tada reče Memukan pred carem i knezovima: nije samo caru skrivila carica Astina nego i svijem knezovima i svijem narodima po svijem zemljama cara Asvira. **17** Jer æe se djelo cariēno raziæi među sve žene, pa æe prezirati muževe svoje govoreæi: car Asvir zapovjedi da dovedu preda nj caricu Astinu, a ona ne dođe. **18** I od danas æe kneginje Persijske i Midske koje èuju šta je učinila carica tako goroviti svijem knezovima carevijem; te æe biti mnogo prkosa i svađe. **19** Ako je ugodno caru, da izide carska zapovijest od njega i da se upiše među zakone Persijske i Midske da je nepromjenito, da Astina ne izlazi više pred cara Asvira i da æe car dati njezino carstvo drugoj boljoj od nje. **20** I kad se zapovijest careva koju učini èuje po carstvu njegovu svemu kolikome, sve æe žene poštovati svoje muževe od velikoga do maloga. **21** I ovo bi po volji caru i knezovima, i učini car kako reče Memukan. **22** I razasla knjige po svijem zemljama carskim, u svaku zemlju njezinjem pismom i svakomu narodu njegovijem jezikom, da bi svaki muž bio gospodar u svojoj kuæi; i bi proglašeno jezikom svakoga naroda.

2 Poslije toga, kad se utiša gnjev cara Asvira, on se opomenu Astine i što je učinila i što je naređeno za nju. **2** I rekoše momci carevi, sluge njegove: da potraže caru mladijih djevojaka

lijepijeh; **3** I neka odredi car pristave po svijem zemljama carstva svojega da skupe sve djevojke mlade i lijepe u Susan grad carski u ženski dvor pod ruku Igaja dvoranina careva, èuvara ženskoga, i neka im se daju potrebe za ljepotu. **4** Pa koja djevojka bude po volji caru, neka bude carica na Astinino mjesto. I to bi po volji caru, i učini tako. **5** Bijaje u Susanu carskom gradu Judejac po imenu Mardohej, sin Jaira sina Simeja sina Kisova, od plemena Venijaminova, **6** Koji bi odveden u ropstvo iz Jerusalima s robijem koje bi odveden u ropstvo s Jehonijom carem Judinijem, kojega zarobi Navuhodonosor car Vavilonski. **7** On odgajaše Adasu, a to je Jestira, kei strica njegova, jer ne imaše oca ni matere; a djevojka bijaše lijepa stasa i krasna lica, i po smrti oca joj i matere uze je Mardohej za kær. **8** I kad se razglasiti rijeè careva i zapovijest, i mnogo se djevojaka skupi u Susan grad carski pod ruku Igajevu, bi i Jestira dovedena u dvor carev pod ruku Igajevu. **9** I djevojka mu omilje i nađe milost u njega, te joj odmah dade potrebe za ljepotu i dio njezin, i sedam pristalijeh djevojaka iz carskoga doma, i namjesti je s njezinjem djevojkama na najlepše mjesto u ženskom domu. **10** Jestira ne kaza naroda svojega ni roda svojega, jer joj Mardohej bješe zabranio da ne kazuje. **11** A Mardohej hodaše svaki dan ispred trijema od ženskoga doma da bi doznao kako je Jestira i što æe biti od nje. **12** A kad bi došao red na koju djevojku da uđe k caru Asviru, pošto bi joj se èinilo po ženskom zakonu dvanaest mjeseca jer toliko vremena trebaše da se uljepšavaju, šest mjeseca uljem od smirne a šest mjeseca mirisima i drugim stvarima za ljepotu žensku. **13** Tada bi djevojka išla k caru, i što bi god rekla dalo bi joj se da s tijem ide iz ženske kuæe u dom carev. **14** Uveće bi ušla, a ujutru bi se vratila u drugu kuæu žensku pod ruku Sazgaza dvoranina careva, èuvara inoèkoga; više ne bi išla k caru, veæ ako bi je htio car, te bi bila pozvana po imenu. **15** I tako kad dođe red na Jestiru kær Avihaila strica Mardohejeva, koju bješe uzeo za kær, da uđe k caru, ona ne zaiska ništa nego što reče Igaj dvoranin carev, èuvar ženski; i Jestira nalažeše milost u svakoga ko je viðaše. **16** Tako bi Jestira odvedena k caru Asviru u carski dvor njegov desetoga mjeseca, koje je mjesec Tevet, sedme godine carovanja njegova. **17** I caru omilje Jestira mimo sve druge žene, i pridobi milost i ljubav njegovu mimo sve djevojke, te joj metnu carski vijenac na glavu i učini je caricom na mjesto Astinino. **18** I učini car veliku gozbu svijem knezovima svojim i slugama svojim radi Jestire, i pokloni zemljama olakšice i razdade darove kako car može. **19** A kad se drugom skupljahu djevojke, Mardohej sjedaše na vratima carevijem. **20** A Jestira ne kaza svojega roda ni naroda, kao što joj bješe zapovjedio Mardohej, i Jestira èinjaše što joj Mardohej gorovraše, kad kad se odgajaše kod njega. **21** U te dane, kad Mardohej sjedaše na vratima carevijem, rasriðe se Vihtan i Teres dva dvoranina careva između onjih koji stražahu na pragu, i gledahu da dignu ruke na cara Asvira. **22** A to dozna Mardohej i javi carici Jestiri, a Jestira kaza caru u ime Mardohejevo. **23** I kad se stvar izvidje i nađe, biše obješena ona obojica na drvo, i to se zapisa u knjigu dnevnika pred carem.

3 Poslije toga podiže car Asvir Amana sina Amedatina, Agageja, i uzvisi ga, i namjesti mu prijesto više svijeh knezova što bijahu kod njega. **2** I sve sluge careve što bijahu na vratima carevijem klanjahu se i padahu pred Amanom, jer tako bješe

car zapovjedio za nj. Ali Mardohej ne klanjaše se niti padaše. 3 I sluge careve što bijahu na vratima carevijem govorahu Mardoheju: zašto prestupaš zapovijest carevu? 4 I pošto mu od dana na dan govoriše a on ne posluša, javiše Amanu da vide hoće li ostati riječi Mardohejeve, jer im bješe kazao da je Judejac. 5 A kad vidje Aman da se Mardohej ne klanja niti pada pred njim, napuni se grjeva Aman. 6 Ali mišjaše da nije vrijedno da digne ruku na Mardoheja samoga, jer mu kazaće kojega naroda bješe Mardohej, nego gledaše da istrijebi sve Judejce što bijahu po svemu carstvu Asvirovu, narod Mardohejev. 7 Prvoga mjeseca, a to je mjesec Nisan, godine dvanaestce carovanja Asvirova, bacaše Fur, to jest ždrijeb, pred Amanom, od dana do dana i od mjeseca do mjeseca, do dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar. 8 I Aman reče caru Asviru: ima narod rasjajan i rasut po narodima po svijem zemljama carstva tvojega, kojega su zakoni drukčiji od zakona svih naroda, i ne izvršuje zakona carevijeh, pa nije probitao caru da ih ostavi. 9 Ako je caru ugodno, da se piše da se istrijebi; i ja æu izmjeriti deset tisuća talanata srebra u ruke pristavima da donesu u carevu riznicu. 10 Tada car snimi prsten s ruke svoje i dade ga Amanu sinu Amedatinu Agageju neprijatelju Judejskom. 11 I reče Amanu: to srebro neka tebi, a od naroda èini što ti je dragoo. 12 Zato dozvaše pisare careve prvoga mjeseca trinaestoga dana, i napisa se sve kako zapovjedi Aman, namjesnicima carevijem i vojvodama u svakoj zemlji i knezovima svakoga naroda, svakoj zemlji pismom njezinijem i svakomu narodu jezikom njegovijem, u ime cara Asvira napisa se i prstenom carevijem zapeèati se. 13 I razaslaje se knjige po glasnicima u sve zemlje careve da potru, pobiju i istrijebi sve Judejce, staro i mlado, djecu i žene u jedan dan, trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, koje je mjesec Adar, i da razgrabe imanje njihovo. 14 U knjigama se govoraje da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da budu gotovi za onaj dan. 15 Glasnici otidoše brzo po zapovijesti carevoj, i zapovijest bi oglašena u Susanu carskom gradu. A car i Aman sjeðahu i pijahu, a grad se Susan smete.

4 A Mardohej doznav sve šta bi, razdrije haljine svoje i obuèe se u kostrijet i posu se pepelom i pođe po gradu vièuæi iz glasa gorko. 2 I dođe do pred vrata careva, jer ne bješe slobodno uæi na vrata careva u kostrijeti. 3 I u svijem zemljama, u koje god mjesto dođe rijeè careva i zapovijest njegova, bi velika žalost među Jevrejima i post i plaè i jauk, i mnogi u kostrijeti i pepelu ležahu. 4 I dođoše djevojke Jestirine i dvoranii njezini, i javiše joj: i carica se ožalosti veoma, i posla haljine da preobuku Mardoheja i da skinu s njega kostrijet; ali on ne primi. 5 Tada dozva Jestira Ataha dvoranina careva, kojega joj bješe dao da joj služi, i zapovjedi mu za Mardoheja da razbere šta mu je i zašto. 6 I otide Atah k Mardoheju na ulicu gradsku koja bijaše pred vratima carevijem. 7 I Mardohej mu kaza sve što mu se dogodilo i za srebro što je obrekao Aman datu u carevu riznicu za Judejce da ih istrijebi; 8 I prijepis od zapovijesti koja bi proglašena u Susanu da se istrijebi, dade mu da je pokaže Jestiri i javi, i da joj naruèi da otide k caru i da ga umilostivi i da ga moli za svoj narod. 9 I vrativši se Atah kaza Jestiri rijeèi Mardohejeve. 10 A Jestira reče Atahu i zapovjedi mu da kaže Mardoheju: 11 Znaju sve sluge careve i narod po zemljama carevijem da ko bi god, èovjek ili žena, ušao k caru

unutra u dvor ne buduæi pozvan, jedan je zakon za nj, da se pogubi, osim kome bi car pružio zlatnu palicu, taj ostaje živ; a ja nijesam zvana da uđem k caru, ovo je trideset dana. 12 I kazane biše Mardoheju rijeèi Jestirine. 13 A Mardohej opet poruèi Jestiri: nemoj misliti da æeš se mimo sve Judejce izbaviti u domu carevu. 14 Jer ako ti uzmueš sada, doæi æe pomoæ i izbavljenje Judejcima s druge strane, a ti i dom oca tvojega poginuæete; i ko zna nijes li za ovako vrijeme doša do carstva. 15 Tada reče Jestira da odgovore Mardoheju: 16 Iđi, skupi sve Judejce što se nalaze u Susanu, i postite za me, i ne jedite ni piće za tri dana ni danju ni noæu; i ja æu sa svojim djevojkama postiti takoðer, pa æu onda otiæi k caru, ako i nije po zakonu, i ako poginem, neka poginem. 17 Tada otide Mardohej i uèini sve kako mu zapovjedi Jestira.

5 A treæi dan obuèe se Jestira u carsko odijelo, i stade u trijemu unutrašnjega dvora carskoga prema stanu carevu; a car sjeðaše na carskom prijestolu svom u dvoru carskom prema vratima od dvora. 2 I kad car ugleda caricu Jestiru gdje stoji u trijemu, ona naðe milost pred njim, te car pruži prema Jestiri zlatnu palicu koja mu bješe u ruci, i Jestira pristupi i dotaèe se kraja od palice. 3 I reče joj car: što ti je, carice Jestiro? i šta želiš? ako je i do polovine carstva, daæe ti se. 4 A Jestira reče: ako je ugodno caru, neka doðe car s Amanom danas na objed koji sam mu zgodovila. 5 A car reče: zovite brže Amanu da uèini što reče Jestira. I doðe car s Amanom na objed koji zgodovi Jestira. 6 Potom car napiv se vina reče Jestiri: šta želiš? daæe ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, biæe. 7 A Jestira odgovarajuæi reče: želim i moli: 8 Ako sam našla milost pred carem, i ako je ugodno caru da mi da što želim i uèini što moli, neka opet doðe car s Amanom na objed koji æu im zgodoviti, i sjutra æu uèiniti po rijeèi carevoj. 9 I tako otide Aman onaj dan veselo i dobre volje. Ali kad vidje Aman Mardoheja na vratima carevijem a on ne usta niti se maèe pred njim, napuni se Aman grjeva na Mardoheja. 10 Ali se uzdrža Aman dokle doðe kueæi svojoi; potom posla i sazva prijatelje svoje i Seresu ženu svoju. 11 I priopovjedi im Aman o slavi bogatstva tvojega i o mnoštvu sinova svojih i o svemu èim ga je podigao car i kako ga je uzvisio svrhi knezova i sluga carskih. 12 I doda Aman: pa i carica Jestira nikoga osim mene ne pozva s carem na objed, koji bješe zgodovila, pa i sjutra sam pozvan k njoj s carem. 13 Ali sve to nije mi ni na što dokle god gledam onoga Mardoheja Judejca gdje sjedi na vratima carevijem. 14 Tada mu reče Seresa žena njegova i svi prijatelji njegovi: neka naèine vješala visoka pedeset lakata, i ujutru reci caru da se na njima objesi Mardohej, pa idi s carem veselo na objed. I to bi po volji Amanu i pripravi vješala.

6 Onu noæe ne moguæe car spavati, i zapovjedi te mu donesoše knjigu od znamenitijeh dogaðaja, dnevnik, te je èitaše caru. 2 I naðe se zapisano kako je Mardohej prokazao za Vihtana i Teresa, dva dvoranina, koji èuvahu stražu na pragu, da gledaju da dignu ruke na cara Asvira. 3 Tada reče car: kaka je èast i kako je dobro uèinjeno Mardoheju za to? A momci carevi, sluge njegove, rekoše: nije mu uèinjeno ništa. 4 A car reče: ko je u trijemu? A man bješe došao u spoljašnji trijem dvora careva da kaže caru da se objesi Mardohej na vješala koja mu je pripravio. 5 A momci carevi rekoše mu: gle, Aman stoji u trijemu. A car reče: neka doðe. 6 I Aman dođe, a car mu reče: šta treba

uèiniti èovjeku kojega car hoæe da proslavi? A Aman reèe u sebi: koga bi car htio proslaviti ako ne mene? 7 I reèe Aman caru: koga car hoæe da proslavi, 8 Treba donijeti carsko odijelo koje car nosi, i dovesti konja na kom car jaše, i metnuti mu na glavu vjenac carski; 9 I odijelo i konja treba dati kome izmeðu najveæeñih knezova carevijeh da obuku èovjeka onoga kojega car hoæe da proslavi, pa da ga provedu na konju po ulicama gradskim i vièu pred njim: ovako biva èovjeku koga car hoæe da proslavi. 10 Tada reèe car Amanu: brže uzmi odijelo i konja kao što reèe, i uèini tako Mardoheju, Judejcu koji sjedi na vratima carevijem; nemoj izostaviti ništa što si rekao. 11 I uze Aman odijelo i konja, i obuèe Mardoheja i provede ga na konju po ulicama gradskim vièuæi pred njim: ovako biva èovjeku koga car hoæe da proslavi. 12 Potom se vrati Mardohej na vrata careva, a Aman brže otide kuæi svojoj žalostan i pokrivenje glave. 13 I pripovjedi Aman Seresi ženi svojoj i svijem prijateljima svojim sve što mu se dogodi. Tada mu rekoše mudarci njegov i Seresa žena njegova: kad je od Judejskoga sjemena Mardohej pred kojim si poèeo padati, neæeš mu odoljeti, nego æeš pasti pred njim. 14 I dok oni još govorahu s njim, doðoše dvorani carevi i brže odvedoše Amana na objed koji zgotovi Jestira.

7 I tako doðe car i Aman na objed carici Jestiri. 2 I reèe car Jestiri opet drugi dan napivši se vina: šta želiš, carice Jestiro? daæe ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, bjeæe. 3 Tada odgovori carica Jestira i reèe: ako sam našla milost pred tobom, care, i ako je caru ugodno, neka mi se pokloni život moj na moju želju i narod moj na moju molbu. 4 Jer smo prodani ja i moj narod da nas potru, pobiju i istrijebe. Da smo prodani da budemo sluge i sluškinje, muæala bih, premda neprijatelj ne bi mogao naknaditi štete caru. 5 A car Asvir progovori i reèe carici Jestiri: ko je taj? i gdje je taj koji se usudio tako èiniti? 6 A Jestira reèe: protivnik i neprijatelj ovaj je zlikovac Aman. A Aman se uplaši od cara i od carice. 7 Tada car gnjevan usta od vina i otide u vrt kod dvora, a Aman osta da moli za život svoj caricu Jestiru, jer vidje da je car naumio zlo po nj. 8 Potom se car vrati iz vrta dvorskoga u kuæu gdje bješe pio vino; a Aman bješe pao na odar gdje sjedaše Jestira. I car reèe: eda li æe i caricu osramotiti kod mene u kuæi? Èim ta rijeè izide iz usta carevijeh, pokriše lice Amanu. 9 I Arvona, jedan od dvorana carevijeh, reèe: evo i vješala što je naèinio Aman za Mardoheja koji je govorio dobro po cara stope kod kuæe Amanove, visoka pedeset lakata. I reèe car: objesite ga na njih. 10 I tako objesiše Amana na vješala koja bješe pripravio Mardoheju. I gnjev carev utiša se.

8 Istoga dana dade car Asvir carici Jestiri kuæu Amanu neprijatelja Judejskoga. A Mardohej izide pred cara, jer Jestira kaza šta joj je on; 2 I car snimiv prsten svoj, koji bješe uzeo od Amana, dade ga Mardoheju; a Jestira postavi Mardoheja nad kuæom Amanovom. 3 Potom Jestira opet govorí caru i padnuljši pred noge njegove i plaèuæi moljaše ga da ukloni zloæu Amana Agageja i misao njegovu koju bješe smislio na Judejce. 4 Tada car pruži zlatnu palicu prema Jestiri, i Jestira usta i stade pred carem, 5 I reèe: ako je ugodno caru i ako sam našla milost pred njim, i ako je pravo pred carem i ako sam mu mila, neka se piše da se poreku knjige u kojima je misao Amana sina Amedatina, Agageja, koje je raspisao da

se istrijebe Judejci što su po svijem zemljama carevijem. 6 Jer kako bih mogla gledati zlo koje bi zadesilo moj narod? i kako bih mogla gledati da se potre rod moj? 7 A car Asvir reèe carici Jestiri i Mardoheju Judejcu: eto, dao sam kuæu Amanovu Jestiri a njega su objesili na vješala zato što šeæe dignuti ruku svoju na Judejce. 8 Vi dakle pište za Judejce kako vam je draga uime carevo i zapeæatite prstenom carevijem; jer što se piše uime carevo i zapeæati prstenom carevijem ne može se poreæi. 9 I dozvaše pisare careve u isto vrijeme, treæega mjeseca, koje je mjesec Sivan, dvadeset treæega dana, i pisa se sve, kako zapovjedi Mardohej, Judejcima i namjesnicima i knezovima i upraviteljima po zemljama, od Indije do Etiopije, sto i dvadeset i sedam zemalja, u svaku zemlju njezinjem pismom i svakom narodu njegovijem jezikom, i Judejcima njihovijem pismom i njihovijem jezikom. 10 A napisa uime cara Asvira i zapeæati prstenom carevijem, i razasla knjige po glasnicima koji jahahu na brzjem konjima i na mladijem mazgama: 11 Da je car dopustio Judejcima što su u kome god gradu da se skupe i brane život svoj, da potru i pobiju i istrijebe svaku vojsku kojega mu draga naroda i zemlje, koji bi udarili na njih, i djecu njihovu i žene njihove, a imanje njihovo da razgrabe. 12 U isti dan po svijem zemljama cara Asvira, trinaestoga dana mjeseca dvanaestoga, koje je mjesec Adar. 13 U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da Judejci budu gotovi za onaj dan da se osvete svojim neprijateljima. 14 Glasnici koji jahahu na brzjem konjima i mazgama otidoše brzo i hitno po zapovijesti carevoj; i zapovijest bi oglasena u Susanu carskom gradu. 15 A Mardohej otide od cara u carskom odijelu ljubièastom i bijelom i pod zlatnjem vijencem velikim i u plaštu od tankoga platna i skerleta, i grad Susan radovaše se i veseljaše se. 16 Judejcima doðe svjetlost i veselje i radost i slava. 17 I u svakoj zemlji i u svakom gradu, gdje god doðe zapovijest careva i naredba njegova, bješe radost i veselje meðu Judejcima, gozba i blagi dani, i mnogi iz naroda zemaljskih postajahu Judejci, jer ih popade strah od Jevreja.

9 I tako dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar, trinaestoga dana, kad doðe da se izvrši rijeè careva i zapovijest njegova, istoga dana kad se neprijatelji Judejski nadahu da æe obladati njima, preokrenu se, te Judejci oblaðaše svojim nenavidnicima. 2 Skupiše se Judejci u svojim gradovima po svijem zemljama cara Asvira da dgnu ruke na one koji im tražahu zlo; i niko ne moguše stajati pred njima; jer strah od njih popade sve narode. 3 I svi knezovi zemaljski, namjesnici i upravitelji i koji opravljaju poslove careve, podupirahu Judejce, jer ih popade strah od Mardoheja. 4 Jer velik bijaše Mardohej u domu carevu, i slava njegova prolažaše sve zemlje, jer taj èovjek Mardohej bivaše sve veæ. 5 I tako pobiose Judejci sve neprijatelje svoje maæem i potrše i istrijebiše, i uèiniše što htješe od nenavidnika svojih. 6 I u Susanu carskom gradu ubiše Judejci i istrijebiše pet stotina ljudi. 7 I Farsandatu i Dalfona i Aspatu, 8 I Poratu i Adaliju i Aridatu, 9 I Farmastu i Arisaja i Aridaju i Vajezatu, 10 Deset sinova Amana sina Amedatina neprijatelja Judejskoga pobiše, ali na pljen ne digoše ruke svoje. 11 U onaj dan kad javiše caru broj pobijenih u Susanu carskom gradu, 12 Reèe car Jestiri carici: u Susanu carskom gradu pobiše i potrše Judejci pet stotina ljudi i deset sinova Amanovijeh, a šta su uèinili po ostalijem zemljama carevijem? Šta želiš? daæe ti se; i šta još

moliš? biæe. **13** A Jestira reèe: ako je ugodno caru, da se dopusti Judejcima u Susanu i sutra da uèine po današnjoj naredbi i deset sinova Amanovijeh da objese na vješala. **14** I zapovjedi car da bude tako. I oglašena bi zapovijest u Susanu, i objesiše deset sinova Amanovijeh. **15** I Judejci koji bijahu u Susanu skupivši se i èetrnaestoga dana mjeseca Adara pobiše u Susanu tri stotine ljudi, ali na plijen ne digoše ruke svoje. **16** A ostali Judejci koji bijahu po zemljama carevijem skupiše se da brane život svoj i da se smire od neprijatelja svojih; i pobiše sedamdeset i pet tisuæa nenavidnika svojih; ali na plijen ne digoše ruke svoje. **17** To bi trinaestoga dana mjeseca Adara; a èetrnaestoga poèinuše, i praznovaše taj dan gosteæi se i veselaei se. **18** A Judejci koji bijahu u Susanu skupiše se trinaestoga i èetrnaestoga dana istoga mjeseca, a poèinuše petnaestoga, i praznovaše taj dan gosteæi se i veselaei se. **19** Zato Judejci seljani, koji žive po mjestima neograđenijem, praznuju èetrnaesti dan mjeseca Adara veselaei se i gosteæi se i blagujuæi, i šaljuæi dijelove jedan drugom. **20** Jer Mardohej napisa ovo, i razasla knjige svijem Judejcima koji bijahu po svijem zemljama cara Asvira, blizu i daleko, **21** Nareðujuæi im da praznuju dan èetrnaesti mjeseca Adara i petnaesti dan istoga mjeseca svake godine; **22** Prema danima u koje se smiriše Judejci od neprijatelja svojih i prema mjesecu kad im se pretvori žalost u radost i tuga u veselje, da te dane praznuju gosteæi se i veselaei se i šaljuæi dijelove jedan drugom, i siromasima darove. **23** I primiše svi Judejci da èine što su poèeli i što im pisa Mardohej. **24** Jer Aman sin Amedatin Agagej neprijatelj svijeh Judejaca namisli za Judejce da ih istrijebi, i baci Fur, to jest ždrijeb, da ih potre i istrijebi. **25** Ali kad Jestira izide pred cara, on zapovjedi knjigom, te se zla misao njegova koju smisli na Judejce obrati na njegovu glavu, i objesiše njega i sinove njegove na vješala. **26** Zato prozvaše te dane Furim od imena Fur; i radi svijeh rijeèi te knjige i radi onoga što vidješe, tako i radi onoga što im se dogodi, **27** Postaviše Judejci i primiše na se i na sjeme svoje i na sve koji se udruže s njima da je nepromjenito da slave ta dva dana kao što je napisano za njih i na vrijeme koje je za njih odreðeno, svake godine, **28** I da se ti dani spominju i slave u svakom naraštaju, u svakoj porodici, u svakoj zemlji i u svakom gradu; i ti dani Furim da ne prestanu meðu Judejcima i spomen njihov da ne pogine u sjemenu njihovu. **29** I pisa carica Jestira kæi Avihailova i Mardohej Judejac svakom tvrđom potvrđujuæi knjigu za Furim drugi put. **30** I Mardohej razasla knjigu svijem Judejcima u sto i dvadeset i sedam zemalja cara Asvira s rijeèima ljubaznjem i istinjem, **31** Da tvrdo drže dane Furim na vrijeme kao što im je postavio Mardohej Judejac i carica Jestira i kao što sami postavise sebi i sjemenu svojemu za spomen postu njihovu i vikanju njihovu. **32** Tako zapovijest Jestirina potvrdi uredbu za Furim, i bi zapisano u knjigu.

10 Potom car Asvir udari danak na zemlju i na ostrva morska. **2** A sva djela vlasti njegove i sile, i pripovijest o velièini Mardohejevoj kako ga je car uèinio velikim, to je napisano u knjizi dnevnika careva Midskih i Persijskih. **3** Jer Mardohej Judejac bješe drugi do cara Asvira i velik u Judejaca i mio mnoštvu braæe svoje starajuæi se za dobro svojemu narodu i govoreæi za sreæu svega sjemena svojega.

Jov

1 Bijaše èovjek u zemlji Uzu po imenu Jov; i taj èovjek bijaše dobar i pravedan, i bojaše se Boga, i uklanjaše se oda zla. **2** I rodi mu se sedam sinova i tri kæeri. **3** I maše stoke sedam tisuæa ovaca i tri tisuæe kamila i pet stotina jarmova volova i pet stotina magarica, i èeljadi veoma mnogo; i bijaše taj èovjek najveæi od svih ljudi na istoku. **4** I sinovi njegovи sastajahu se i davahu gozbe kod kuæe, svaki svoga dana, i slahu te pozivahu tri sestre svoje da jedu i piju s njima. **5** I kad bi se obredili gozborom, pošljaše Jov i osveæivaše ih, i ustajuæi rano prinošaše žrtve paljenice prema broju svih njih; jer govoraše Jov: moæe biti da su se ogriješili sinovi moji i pohulili na Boga u srcu svom. Tako èinjasa Jov svaki put. **6** A jedan dan doðoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a meðu njih doðe i Sotona. **7** I Gospod reèe Sotoni: otkuda ideš? A Sotona odgovori Gospodu i reèe: prohodih zemlju i obilazih. **8** I reèe Gospod Sotoni: jesli li vidio slugu mojega Jova? nema onakoga èovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla. **9** A Sotona odgovori Gospodu i reèe: eda li se uzalud Jov boji Boga? **10** Nijesi li ga ti ogradio i kuæeu njegovu i sve što ima svuda unaokolo? djelo ruku njegovih blagoslovio si, i stoka se njegova umnožila na zemlji. **11** Ali pruži ruku svoju i dotakni se svega što ima, psovaæe te u oèi. **12** A Gospod reèe Sotoni: evo, sve što ima neka je u twojih ruci; samo na njega ne diži ruke svoje. I otide Sotona od Gospoda. **13** A jedan dan kad sinovi njegovi i kæeri njegove jeðahu i pijahu vino u kuæi brata svojega najstarijega, **14** Doðe glasnik Jovu i reèe: volovi orahu i magarice pasijahu pokraj njih, **15** A Saveji udariše i oteše ih, i pobiše momke ostrijem maèem; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **16** Dok ovaj joæ govorase, doðe drugi i reèe: oganj Božji spade s neba i spali ovce i momke, i prozdrije ih; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **17** Dokle ovaj joæ govorase, doðe drugi i reèe: Haldejci u tri èete udariše na kamile i oteše ih, i pobiše momke ostrijem maèem; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **18** Dokle ovaj joæ govorase, doðe drugi i reèe: sinovi twoji i kæeri twoje jeðahu i pijahu vino u kuæi brata svojega najstarijega; **19** A to vjetar velik doðe ispreko pustinje i udari u èetiri ugla od kuæe, te pade na djecu i pogibiose; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **20** Tada usta Jov i razdrije plaš svoj, i ostrije glavu, i pade na zemlju i pokloni se, **21** I reèe: go sam izašao iz utrobe matere svoje, go æeu se i vratiti onamu. Gospod dade, Gospod uze, da je blagosloveno ime Gospodnje. **22** Uza sve to ne sagriješi Jov, niti reèe bezumlja za Boga.

2 Opet jedan dan doðoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a doðe i Sotona meðu njih da stane pred Gospodom. **2** I Gospod reèe Sotoni: otkuda ideš? A Sotona odgovori Gospodu i reèe: prohodih zemlju i obilazih. **3** I reèe Gospod Sotoni: jesli li vidio slugu mojega Jova? nema onakoga èovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla, i joæ se drži dobrote svoje, premda si me nagovorio, te ga upropastih ni za što. **4** A Sotona odgovori Gospodu i reèe: koža za kožu, i sve što èovjek ima daæe za dušu svoju. **5** Nego pruži ruku svoju i dotakni se kostiju njegovih i mesa njegova, psovaæe te u oèi. **6** A Gospod reèe Sotoni: evo ti ga u ruke; ali mu dušu èuvaj. **7** I Sotona otide od Gospoda, i udari Jova zlijem

prištem od pete do tjemena, **8** Te on uze crijeþ pa se strugaše, i sjeðaše u pepelu. **9** I reèe mu žena: hoæeš li se još držati dobrote svoje? blagoslovi Boga, pa umri. **10** A on joj reèe: govorиш kao luda žena; dobro smo primali od Boga, a zla zar neæemo primati? Uza sve to ne sagriješi Jov usnama svojim. **11** A tri prijatelja Jovova èuše za sve zlo koje ga zadesi, i doðoše svaki iz svojega mjesta, Elifas Temanac i Vildad Sušanin i Sofar Namaæanin, dogovorivši se da doðu da ga požale i potješe. **12** I podigavši oèi svoje izdaleka ne poznaše ga; tada podigoše glas svoj i stadoše plakati i razdriješe svaki svoj plaþ i posuše se prahom po glavi bacajuæi ga u nebo. **13** I sjeðahu kod njega na zemlji sedam dana i sedam noæi, i nijedan mu ne progovori rijeæi, jer viðahu da je bol vrlo velik.

3 Potom otvori usta svoja Jov i stade kleti dan svoj. **2** I progovoriv Jov reèe: **3** Ne bilo dana u koji se rodih, i noæi u kojoj rekoše: rodi se djetiæ! **4** Bio taj dan tama, ne gledao ga Bog ozgo, i ne osvjetljaval ga svjetlost! **5** Mrak ga zaprznio i sjen smrtni, oblak ga obastirao, bio straæan kao najgori dani! **6** Noæ onu osvojila tama, ne radovala se meðu danim godišnjim, ne brojila se u mjesecu! **7** Gle, noæ ona bila pusta, pjevanja ne bilo u njoj! **8** Kleli je koji kunu dane, koji su gotovi probuditi krokodila! **9** Potamnjene zvijezde u sumrajeæe njezino, èekala vidjelo i ne doðekala ga, i ne vidjela zori trepavica; **10** Sto mi nije zatvorila vrata od utrobe i nije sakrila muku od mojih oèiju. **11** Zaæto ne umrijeæ u utrobi? ne izdahnut izlazeæi iz utrobe? **12** Zaæto me prihvatiše koljena? zaæto sise, da sem? **13** Jer bih sada ležao i poèivao; spavao bih, i bio bih miran, **14** S carevima i savjetnicima zemaljskim, koji zidaše sebi pustoline, **15** Ili s knezovima, koji imaju zlata, i kuæe svoje puniæe srebra. **16** Ili zaæto ne bih kao nedonoæe sakriveno, kao dijete koje ne ugleda vidjela? **17** Ondje bezbožnici prestaju dosaðivati, i onđe poèivaju iznemogli, **18** I sužnji se odmaraju i ne èuju glasa nastojnikova. **19** Mali i veliki onđe je, i rob slobodan od svoga gospodara. **20** Zaæto se daje vidjelo nevoljniku i život onima koji su tužna srca, **21** Koji èekaju smrt a nije nema, i traæe je veæema nego zakopano blago, **22** Koji igraju od radosti i veseli se kad naðu grob? **23** Èovjeku, kojemu je put sakriven i kojega je Bog zatvorio otsvuda? **24** Jer prije jela mojega dolazi uzdah moj, i kao voda razljeva se jauk moj. **25** Jer èega se bojahu doðe na mene, i èega se straæah zadesi me. **26** Ne poèivah niti imah mira niti se odmarah, i opet doðe strahota.

4 Tada odgovori Elifas Temanac i reèe: **2** Ako ti progovorimo, da ti neæe biti dosadno? ali ko bi se mogao uzdržati da ne govor? **3** Gle, uèio si mnoge, i ruke iznemogle krijeþi si; **4** Rijeæi su tvoje podizale onoga koji padaše, i utvrðivao si koljena koja klecahu. **5** A sada kad doðe na tebe, klonuo si; kad se tebe dotaæe, smeo si se. **6** Nije li pobožnost tvoja bila uzdanje tvoje? i dobrota putova tvojih nadanje tvoje? **7** Opomeni se, ko je prav poginuo, i gdje su pravedni istrijebjeni? **8** Kako sam ja video, koji oru muku i siju nevolju, to i žanju. **9** Od dihanja Božjega gina, i od daha nozdara njegovih nestaje ih. **10** Rika lavu, i glas ljutom lavu i zubi laviæima satiru se. **11** Lav gine nemajuæi lava, i laviæi rasipaju se. **12** Joæ doðe tajno do mene rijeæ, i uho moje doæu je malo. **13** U mislima o noæenjem utvarama, kad tvrd san pada na ljudi, **14** Strah poduze me i drhat, od kojega ustrepaþe sve kosti moje, **15** I duh proðe ispred mene, i

dlake na tijelu mojem nakostriješi se. **16** Stade, ali mu ne poznahu lica; prilika bijaše pred očima mojima, i mučenja euh glas: **17** Eda li je èovjek pravednji od Boga? eda li je èovjek èistiji od tvorca svojega? **18** Gle, slugama svojim ne vjeruje, i u anđela svojih nalazi nedostatak; **19** Akamoli u omljeni koji stoje u kuæama zemljanim, kojima je temelj na prahu i satiru se brže nego moljac. **20** Od jutra do veèera satru se, i nestane ih navijek da nikao ne opazi. **21** Slava njihova ne prolazi li s njima? Umiru, ali ne u mudrosti.

5 Zovi; hoæe li ti se ko odazvati? i komu æeš se izmeðu svetijeh obratiti? **2** Doista bezumnoga ubija gnjev, i ludoga usmræuje srdnja. **3** Ja vidjeh bezumnika gdje se ukorijenio; ali odmah prokleh stan njegov. **4** Sinovi su njegovi daleko od spasenja i satiru se na vratima a nema ko da izbavi. **5** Ljetinu njegovu jede gladni i ispred trnja kupi je, i lucež ždere blago njihovo. **6** Jer muka ne izlazi iz praha niti nevolja iz zemlje nièe. **7** Nego se èovjek raða na nevolju, kao što iskrije iz ugljevla uzlijeæeu u vis. **8** Ali ja bih Boga tražio, i pred Boga bih iznio stvar svoju, **9** Koji èini stvari velike i neispitljive, divne, kojima nema broja; **10** Koji spušta dažd na zemlju i šalje vodu na polja; **11** Koji podiže ponižene, i žalosne uzvišuje k spasenju; **12** Koji rasipa misli lukavijeh da ruke njihove ne svrše ništa; **13** Koji hvata mudre u njihovu lukavstvu, i namjeru opakih obara; **14** Danju nailaze na mrak, i u podne pipaju kao po noæi. **15** On izbavlja ubogoga od maæa, od usta njihovih i od ruke silnoga. **16** Tako ima nadanja siromahu, a zloæea zatiskuje usta svoja. **17** Gle, blago èovjeku koga Bog kara; i zato ne odbacuj karanja svemoguæega. **18** Jer on zadaje rane, i zavija; on udara, i ruke njegove iscjeljuju. **19** Iz šest nevolja izbavljaju te; ni u sedmio neæe te se zlo dotaæi. **20** U gladi izbavljaju te od smrti i u ratu od maæa. **21** Kad jezik šiba, bljeæe sakriven, niti æeš se bojati pustoši kad doðe. **22** Smijaæeš se pustoši i gladi, niti æeš se bojati zvijerja zemaljskoga. **23** Jer æeš s kamenjem poljskim biti u vjeri, i zvijerje æe poljsko biti u miru s tobom. **24** I vidjeæeš da je mir u šatoru tvom, kuæeæeš kuæeu svoju i neæeš se prevariti. **25** Vidjeæeš kako æe ti se umnožiti sjeme tvoje, i porod æe tvoj biti kao trava na zemlji. **26** Star æeš otiaæi u grob kao što se žito snosi u stog u svoje vrijeme. **27** Eto, razgledasmo to, tako je; poslušaj i razumij.

6 A Jov odgovori i reæe: **2** O da bi se dobro izmjerili jadi moji, i zajedno se nevolja moja mreñula na mjerila! **3** Pretegla bi pijesak morski; zato mi i rijeæi nedostaje. **4** Jer su strijele svemoguæega u meni, otrov njihov ispija mi duh, strahote Božije udaraju na me. **5** Riæe li divlji magarac kod trave? muèe li vo kod piæe svoje? **6** Jede li se bljutavo bez soli? ima li slasti u biocu od jajca? **7** Èega se duša moja nije htjela dotaknuti, to mi je jelo u nevolji. **8** O da bi mi se ispunila molba, i da bi mi Bog dao što èekam! **9** I da bi Bog htio satrji me, da bi mahnuo rukom svojom, i istrijebio me! **10** Jer mi je još utjeha, ako i gorim od bola niti me žali, što nijesam tajio rijeæi svetoga. **11** Kaka je sila moja da bih pretrpio? kakav li je kraj moj da bih produljio život svoj? **12** Je li sila moja kamena sila? je li tijelo moje od mjeđi? **13** Ima li još pomoæi u mene? i nije li daleko od mene što bi me pridržalo? **14** Nesretnomu treba milost prijatelja njegova, ali je on ostavio strah svemoguæega. **15** Braæea moja iznevjeriše kao potok, kao bujni potoci prôdoše, **16** Koji su mutni od leda, u kojima se sakriva snijeg; **17** Kad se otkrave, oteku;

kad se zagriju, nestane ih s mjesta njihovijeh. **18** Tamo amo svræu od putova svojih, idu u ništa i gube se. **19** Putnici iz Teme pogledahu, koji iðahu u Sevu uzduhu se u njih; **20** Ali se postidješe što se pouzdaše u njih, došavši do njih osramotije se. **21** Tako i vi postaste ništa; vidjeste pogibao moju, i strah vas je. **22** Eda li sam vam rekao: dajte mi, ili od blaga svojega poklonite mi; **23** Ili izbavite me iz ruke neprijateljeve, i iz ruke nasilnièke iskupite me? **24** Pouèite me, i ja æu muæati; i u èemu sam pogriješio, obavijestite me. **25** Kako su jake rijeæi istinile! Ali šta æe ukor vaš? **26** Mislite li da æe rijeæi ukoriti, i da je govor èovjeka bez nadanja vjetar? **27** I na sirotu napadate, i kopate jamu prijatelju svojemu. **28** Zato sada pogledajte me, i vidite lažem li pred vama. **29** Pregledajte; da ne bude nepravde; pogledajte, ja sam prav u tom. **30** Ima li nepravde na jeziku mojem? ne razbira li grlo moje zla?

7 Nije li èovjek na vojsci na zemlji? a dani njegovi nijesu li kao dani nadnièarski? **2** Kao što sluga uzdiše za sjenom i kao što nadnièar èeka da svrši, **3** Tako su meni dati u našljedstvo mjeseci zaludni i noæi muèene određene mi. **4** Kad legnem, govorim: kad æu ustati? i kad æe proæi noæ? i sitim se prevræuæi se do svanuæa. **5** Tijelo je moje obuèeno u crve i u grude zemljane, koža moja puca i rašenja se. **6** Dani moji brži biše od èunka, i prôoše bez nadanja. **7** Opomeni se da je moj život vjetar, da oko moje neæe više vidjeti dobra, **8** Niti æe me vidjeti oko koje me je viðalo; i tvoje oèi kad pogledaju na me, mene neæe biti. **9** Kao što se oblak razilazi i nestaje ga, tako ko siðe u grob, neæe izazei. (Sheol h7585) **10** Neæe se više vratiti kuæi svojoj, niti æe ga više poznati mjesto njegovo. **11** Zato ja neæu braniti ustima svojim, govorju u tuzi duha svojega, naricati u jadu duše svoje. **12** Eda li sam more ili kit, te si namjestio stražu oko mene? **13** Kad reèem: potjeæiæe me odar moj, postelja æe mi moja oblakšati tužnjavu, **14** Tada me straši snima i prepadaš me utvarama, **15** Te duša moja voli biti udavljen, voli smrt nego kosti moje. **16** Dodijalo mi je; neæu dovijeka živjeti; proði me se; jer su dani moji taština. **17** Šta je èovjek da ga mnogo cijeniš i da mariš za nj? **18** Da ga pohodiš svako jutro, i svaki èas kušaš ga? **19** Kad æeš se odvratiti od mene i pustiti me da progutam pljuvanku svoju? **20** Zgriješio sam; šta æu ti èiniti, o èuvaru ljudski? zašto si me metnuo sebi za biljeigu, te sam sebi na tegobu? **21** Zašto mi ne oprostíš grijeh moj i ne ukloniš moje bezakonje? jer æu sad leæi u prah, i kad me potraziš, mene neæe biti.

8 Tada odgovori Vildad Sušanin i reæe: **2** Dokle æeš tako govoriti? i rijeæi usta tvojih dokle æe biti kao silan vjetar? **3** Eda li Bog krivo sudi? ili svemoguæi izvræe pravdu? **4** Što su sinovi tvoji zgrijeliši njemu, zato ih je dao bezakonju njihovu. **5** A ti da potraziš Boga i pomoliš se svemoguæemu, **6** Ako si èist i prav, zaista æe se prenuti za te i èestit æe uèiniti pravedan stan tvoj; **7** I poèetak æe tvoj biti malen, a pošljedak æe ti biti vrlo velik. **8** Jer pitaj preðaænji naraštaj, i nastani da razberëš od otaca njihovijeh; **9** Jer smo mi juèeraænji, i ne znamo ništa, jer su naši dani na zemljiji sjen. **10** Neæe li te oni nauæiti? neæe li ti kazati i iz srca svojega iznijeti rijeæi? **11** Nièe li sita bez vlage? raste li rogoz bez vode? **12** Dok se još zeleni, dok se ne pokosi, suši se prije svake trave. **13** Take su staze svijeh koji zaboravljaju Boga, i nadanje licemjerovo propada. **14** Njegovo se nadanje podlama i uzdanje je njegovo kuæa paukova; **15**

Nasloni se na kuæu svoju, ali ona ne stoji tvrdo; uhvati se za nju, ali se ona ne može održati. **16** Zeleni se na suncu, i uvrh vrta njegova pružaju se ogranci njegovi; **17** Žile njegove zapleæeu se kod izvora, i na mjestu kamenitu širi se; **18** Ali kad se išëupa iz mjestu svojega, ono ga se odrïe: nijesam te vidjelo. **19** Eto, to je radost od njegova puta; a iz praha nièe drugi. **20** Gle, Bog ne odbacuje dobrog, ali ne prihvata za ruku zlikovca. **21** Još æe napuniti usta tvoja smijeha i usne tvoje popijevanja. **22** Nenavidnici tvoji obuæi æe se u sramotu, i šatora bezbožnièkoga neæee biti.

9 A Jov odgovori i reèe: **2** Zaista, znam da je tako; jer kako bi mogao èovjek biti prav pred Bogom? **3** Ako bi se htio preti s njim, ne bi mu mogao odgovoriti od tisuæe na jednu. **4** Mudar je srcem i jak snagom; ko se je opro njemu i bio sreæan? **5** On premješta gore, da niko i ne opazi; prevraæea ih u gnjevu svom; **6** On kreæe zemlju s mjesta njezina da joj se stupovi drmaju; **7** On kad zaprijeti suncu, ne izlazi; on zapeæaæava zvijezde; **8** On razapinje nebo sam, i gazi po valima morskim; **9** On je naèinio zvijezde kola i štape i vlašiæe i druge jugu u dnu; **10** On èini stvari velike i neispitljive i divne, kojima nema broja. **11** Gle, ide mimo mene, a ja ne vidim; proðe, a ja ga ne opazim. **12** Gle, kad uhvati, ko æe ga nagnati da vratí? ko æe mu kazati: šta radiš? **13** Bog ne usteæe gnjeva svojega, padaju poda nj oholi pomoæenici. **14** A kako bih mu ja odgovarao i biraо rijeèi protiv njega? **15** Da sam i prav, neæeu mu se odgovoriti, valja da se molim sudiji svojemu. **16** Da ga zovem i da mi se odzove, još ne mogu vjerovati da je èuo glas moj. **17** Jer me je vihorom satro i zadao mi mnogo rana ni za što. **18** Ne da mi da odahнем, nego me siti gréinama. **19** Ako je na silu, gle, on je najsilniji; ako na sud, ko æe mi svjedoæiti? **20** Da se pravdam, moja æe me usta osuditi; da sam dobar, pokazaæe da sam nevaljao. **21** Ako sam dobar, neæeu znati za to; omrzao mi je život moj. **22** Svejedno je; zato rekoh: i dobrog i bezbožnoga on potire. **23** Kad bi još ubio biè najedanput! ali se smije iskušavanju pravijeh. **24** Zemlja se daje u ruke bezbožniku; lice sudija njezinjeh zaklanja; ako ne on, da ko? **25** Ali dani moji biše brži od glasnika; pobjegoše, ne vidješe dobra. **26** Proðoše kao brze laðe, kao orao kad leti na hranu. **27** Ako reèem: zaboraviæu tužnjavu svoju, ostavíæu gnjev svoj i okrijepeu se; **28** Strah me je od svijeh muka mojih, znam da me neæee opravdati. **29** Biæeu kriv; zašto bih se muèio uzalud? **30** Da se izmijem vodom šnježanicom, i da oèistim sapunom ruke svoje, **31** Tada æee me zamoæiti u jamu da se gade na me moje haljine. **32** Jer nije èovjek kao ja da mu odgovaram, da idem s njim na sud; **33** Niti ima meðu nama kmeta da bi stavio ruku svoju meðu nas dvojicu. **34** Neka odmakne od mene prut svoj, i strah njegov neka me ne straši; **35** Tada æu govoriti, i neæeu ga se bojati; jer ovako ne znam za sebe.

10 Dodijao je duši mojoj život moj; pustiæeu od sebe tužnjavu svoju, govoríæeu u jadu duše svoje. **2** Reæi æeu Bogu: nemoj me osuditi; kaži mi zašto se preš sa mnom. **3** Je li ti milo da èiniš silu, da odbacuješ djelo ruku svojih i savjet bezbožnièki obasjavaš? **4** Jesu li u tebe oèi tjelesne? vidiš li kao što vidi èovjek? **5** Jesu li dani tvoji kao dani èovjeæiji, i godine tvoje kao vijek ljudski, **6** Te istražuješ moje bezakonje i za grijeh moj razbiraš? **7** Ti znað da nijesam kriv, i nema nikoga ko bi izbavio

iz tvoje ruke. **8** Tvoje su me ruke stvorile i naèinile, i ti me otsvuda potireš. **9** Opomeni se da si me kao od kala naèinio, i opet æee me u prah obratiti. **10** Nijesi li me kao mlijeko slio i kao si usirio me? **11** Navukao si na me kožu i meso, i kostima i žilama spleo si me. **12** Životom i miloæeu darivao si me; i staranje tvoje èuvalo je duh moj. **13** I sakrio si to u srcu svojem; ali znam da je u tebe. **14** Ako sam zgriješio, opazio si me, i nijesi me oprostio bezakonja mojega. **15** Ako sam skrivo, teško meni! ako li sam prav, ne mogu podignuti glave, pun sramote i videæi muku svoju. **16** I ako se podigne, goniš me kao lav, i opet èiniš èudesa na meni. **17** Ponavljaš svjedoæansta svoja protiv mene, i umnožavaš gnjev svoj na me; vojske jedna za drugom izlaze na me. **18** Zašto si me izvadio iz utrobe? o da umriješ! da me ni oko ne vidje! **19** Bio bih kao da nigda nijesam bio; iz utrobe u grob bio bih odnesen. **20** Nije li malo dana mojih? prestani dakle i okani me se da se malo oporavim, **21** Prije nego otidim odakle se neæeu vratiti, u zemlju tamnu i u sjen smrtni, **22** U zemlju tamnu kao mrak i u sjen smrtni, gdje nema promjene i gdje je vidjelo kao tama.

11 A Sofar Namaæeanin odgovori i reèe: **2** Zar na mnoge rijeèi nema odgovora? ili æe èovjek govorljiv ostati prav? **3** Hoæe li tvoje laži umuèekati ljude? i kad se ti rugaš, zar te neæee nikо posramiti? **4** Jer si rekao: èista je nauka moja, i èist sam pred oèima tvojim. **5** Ali kad bi Bog progovorio i usne svoje otvorio na te, **6** I pokazao ti tajne mudrosti, jer ih je dvojinom više, poznao bi da te Bog kara manje nego što zasljužuje tvoje bezakonje. **7** Možeš li ti tajne Božije dokuèiti, ili dokuèiti savršenstvo svemoguæega? **8** To su visine nebeske, Šta æee uèiniti? dublje je od pakla, kako æee poznati? (**Sheol h7585**) **9** Duže od zemlje, šire od mora. **10** Da prevrati, ili zatvori ili sabere, ko æe mu braniti? **11** Jer zna ništaivo ljudsko, i videæi nevaljalstvo zar neæee paziti? **12** Èovjek bezuman postaje razuman, premda se èovjek raða kao divlje magare. **13** Da ti upraviš srce svoje i podigneš ruke svoje k njemu, **14** Ako je bezakonje u ruci tvojoj, da ga ukloniš, i ne daš da nepravda bude u šatorima tvojim, **15** Tada æee podignuti lice svoje bez mane i stajaæeš tvrdo i neæee se bojati; **16** Zaboraviæeš muku, kao vode koja proteèe opominjaæeš je se; **17** Nastaæe ti vrijeme vedrije nego podne, sinuæeš, biæeš kao jutro; **18** Uzdaæeš se imajuæi nadanje, zakopaæeš se, i mirno æee spavati. **19** Ležaæeš, i niko te neæee plašiti, i mnogi æe ti se moliti. **20** Ali oèi æe bezbožnicima išeljeti, i utoèista im neæee biti, i nadanje æe im biti izdisanje.

12 A Jov odgovori i reèe: **2** Da, vi ste ljudi, i s vama æee umrijeti mudrost. **3** I ja imam srce kao i vi, niti sam gori od vas; i u koga nema toga? **4** Na potsmijeh sam prijatelju svom, koji kad zove Boga odzove mu se; na potsmijeh je pravedni i dobiti. **5** Baèen je luè po mišljenju sreæenoga onaj koji hoæe da popuzne. **6** Mirne su kolibe lukeške, i bez straha su koji gnjeve Boga, njima Bog daje sve u ruke. **7** Zapitaj stoku, nauèiæe te; ili ptice nebeske, kazæe ti. **8** Ili se razgovori sa zemljom, nauèiæe te, i ribe æe ti morske pripovijediti. **9** Ko ne zna od svega toga da je ruka Gospodnja to uèinila? **10** Kojemu je u ruci duša svega živoga i duh svakoga tijela èovjeæijega. **11** Ne raspoznaje li uho rijeèi kao što grlo kuša jelo? **12** U staraca je mudrost, i u dugom vijeku razum. **13** U njega je mudrost i sila, u njega je savjet i razum. **14** Gle, on razgradi, i ne može

se opet sagraditi; zatvori èovjeka, i ne može se otvoriti. **15** Gle, ustavi vode, i presahnu; pusti ih, i isprevræu zemlju. **16** U njega je jaèina i mudrost, njegov je koji je prevaren i koji varu. **17** On dovodi savjetnike u ludilo, i sudije obezumljuje. **18** On razdrešuje pojas carevima, i opasuje bedra njihova. **19** On dovodi knezove u ludilo, i obara jake. **20** On uzima besjedu rjeèitima, i starcima uzima razum. **21** On sipa sramotu na knezove, i raspasuje junake. **22** On otkriva duboke stvari ispod tame, i izvodi na vidjelo sjen smrtni. **23** On umnožava narode i zatire ih, rasipa narode i sabira. **24** On oduzima srce glavarima naroda zemaljskih, i zavodi ih u pustinju gdje nema puta, **25** Da pipaju po mraku bez vidjela, i èini da tumaraju kao pijani.

13 Eto, sve je to vidjelo oko moje, èulo uho moje, i razumjelo.

2 Što vi zname, znam i ja, nijesam gori od vas. **3** Ipak bih govorio sa svemoguæim, i rad sam s Bogom pravdati se. **4** Jer vi izmišljate laži, svi ste zaludni ljekari. **5** O da biste sasvijem muèali! bili biste mudri. **6** Èujte moj odgovor, i slušajte razloge usta mojih. **7** Treba li da govorite za Boga nepravdu ili prijevaru da govorite za nj? **8** Treba li da mu gledate ko je? treba li da se preprirete za Boga? **9** Hoæe li biti dobro kad vas stane ispitivati? hoæete li ga prevariti kao što se vara èovjek? **10** Zaista æe vas karati, ako tajno uzgledate ko je. **11** Velièanstvo njegovo neæe li vas uplašiti? i strah njegov neæe li vas popasti? **12** Spomeni su vaši kao pepeo, i vaše visine kao gomile blata. **13** Muèite i pustite me da ja govorim, pa neka me snaðe šta mu drago. **14** Zašto bih kidao meso svoje svojim zubima i dušu svoju metao u svoje ruke? **15** Gle, da me i ubije, opet æeu se uzdati u nj, ali æeu braniti putove svoje pred njim. **16** I on æe mi biti spasenje, jer licemjer neæe izaæi preda nj. **17** Slušajte dobro besjedu moju, i neka vam uđe u uši što æeu iskazati. **18** Evo, spremio sam parbu svoju, znam da æeu biti prav. **19** Ko æee se preti sa mnom? da sad umuknem, izdahnuo bih. **20** Samo dvoje nemoj mi uèiniti, pa se neæeu kriti od lica tvojega. **21** Ukloni ruku svoju od mene, i strah tvoj da me ne straši. **22** Potom zovi me, i ja æeu odgovarati; ili ja da govorim, a ti mi odgovaraj. **23** Koliko je bezakonja i grijeha mojih? pokaži mi prijestup moj i grijeh moj. **24** Zašto sakrivaš lice svoje i drži me za neprijatelja svojega? **25** Hoæeš li skršiti list koji nosi vjetar, ili æeeš goniti suhu slamku, **26** Kad mi pišeš gréine i daješ mi u našljedstvo grijehu mladosti moje, **27** I meæeš noge moje u klade, i paziš na sve staze moje i ideš za mnom ustope? **28** A on se raspada kao trulina, kao haljina koju jede moljac.

14 Èovjek rođen od žene kratka je vijeka i pun nemira. **2** Kao cvijet nièe, i otsijeca se, i bježi kao sjen, i ne ostaje. **3** I na takoga otvaraš oko svoje, i mene vodiš na sud sa sobom! **4** Ko æee èisto izvaditi iz neèista? Niko. **5** Izmjereni su dani njegovi, broj mjeseca njegovijeh u tebe je; postavio si mu meðu, preko koje ne može prijeæi. **6** Odvratи se od njega da poèine dokle ne navrši kao nadnièar dan svoj. **7** Jer za dvo ima nadanja, ako se posijeèe, da æe se još omladiti i da neæee biti bez izdanaka; **8** Ako i ostari u zemlji korijen njegov i u prahu izumre panj njegov, **9** Èim osjeti vodu, opet napupi i pusti grane kao prisad. **10** A èovjek umire iznemogao; i kad izdahne èovjek, gdje je? **11** Kao kad voda oteèe iz jezera i rijeka opadne i usahne, **12** Tako èovjek kad legne, ne ustaje više; dokle je nebesa neæee se probuditi niti æee se prenati oda sna svojega. **13** O da me hoæeš u grobu sakriti i skloniti me dokle ne utoli gnjev tvoj, i da mi

daš rok kad æeeš me se opomenuti! (Sheol h7585) **14** Kad umre èovjek, hoæe li oživjeti? Sve dane vremena koje mi je odreðeno èekaæu dokle mi doðe promjena. **15** Zazvaæeš, i ja æeu ti se odazvati; djelo ruku svojih poželjeæeš. **16** A sada brojši korake moje, i ništa ne ostavljaš za grijeh moj. **17** Zapeèeæeni su u tobocu moji prijestupi, i zavezuješ bezakonja moja. **18** Zaista, kao što gora padne i raspadne se, i kao što se stijena odvali s mjesa svojega, **19** I kao što voda spira kamenje i povodan odnosi prah zemaljski, tako nadanje èovjeèije obraæeaš u ništa. **20** Nadvlaðuješ ga jednako, te odlazi, mijenjaš mu lice i otpuštaš ga. **21** Ako sinovi njegovi budu u èasti, on ne zna; ako li u sramoti, on se ne brine. **22** Samo tijelo njegovo dok je živ boluje, i duša njegova u njemu tuži.

15 A Elifas Temanac odgovori i reèe: **2** Hoæe li mudar èovjek kazivati prazne misli i puniti trbuš svoj vjetrom istoèenjem, **3** Prepiruæi se govorom koji ne pomaže i rjeèima koje nijesu ni na što? **4** A ti uništavaš strah Božji i ukidaš molitve k Bogu. **5** Jer bezakonje tvoje pokazuju usta tvoja, ako i jesu izabrao jezik lukav. **6** Osuðuju te usta tvoja, a ne ja; i usne tvoje svjedoèe na te. **7** Jesi li se ti prvi èovjek rodio? ili si prije humova sazdan? **8** Jesi li tajnu Božiju èuo i pokupio u sebe mudrost? **9** Šta ti znaš što mi ne bismo znali? Šta ti razumiješ što ne bi bilo u nas? **10** I sijedijeh i starijeh ljudi ima meðu nama, starijih od oca tvojega. **11** Male li su ti utjehe Božije? ili imajuša što sakriveno u sebi? **12** Što te je zanijelo srce tvoje? i što sijevaju oèi tvoje, **13** Te obraæeaš protiv Boga duh svoj i puštaš iz usta svojih take rjeèi? **14** Šta je èovjek, da bi bio èist, i rođeni od žene, da bi bio prav? **15** Gle, ne vjeruje svecima svojim, i nebesa nijesu èista pred oèima njegovijem; **16** Akamoli gadni i smrdljivi èovjek, koji piye nepravdu kao vodu? **17** Ja æeu ti kazati, poslušaj me, i prijovjedlju ti što sam vidio, **18** Što mudarci kazaše i ne tatajše, što primiše od otaca svojih, **19** Kojima samijem dana bi zemlja, i tuðin ne proðe kroz nju. **20** Bezbožnik se muèi svega vijeka svojega, i nasilniku je malo godina ostavljeno. **21** Strah mu zuji u ušima, u mirno doba napada pustošnik na nj. **22** Ne vjeruje da æee se vratiti iz tame, otsvuda priviða maè. **23** Tumara za hlijebom govoræi: gdje je? Zna da je za nj spremljen dan tamni. **24** Tuga i nevolja straše ga, i navaljuju na nj kao car gotov na boj. **25** Jer je zamahnuo na Boga rukom svojom, i svemoguæemu se opro. **26** Trèi ispravljena vrata na nj s mnogim visokim štitovima svojim. **27** Jer je pokrio lice svoje pretilinom, i navaljao salo na bokove svoje. **28** I sjedio je u gradovima raskopanjem i u kuæama pustijem, obraæenijem u gomilu kamenja. **29** Neæee se obratiti niti æee ostati blago njegovo, i neæee se raširiti po zemlji dobro njegovo. **30** Neæee izaæi iz miraka, ogranke njegove osuðæe plamen, odnijeæe ga duh usta njegovijeh. **31** Neka se ne uzda u taštinu prevareni, jer æee mu taštinu biti plata. **32** Prije svojega vremena svršiæe se, i grana njegova neæee zelenjeti. **33** Otkinuæe se kao s loze nezreo grozd njegov i pupci æee se njegovi kao s masline pobacati. **34** Jer æee opustjeti zbor licemjerski, ioganj æee spaliti šatore onjeh koji primaju poklone. **35** Zaèinju nevolju i raðaju muki, i trbuš njihov sastavlja prijevaru.

16 A Jov odgovori i reèe: **2** Slušao sam mnogo takih stvari; svi ste dosadni tješioci. **3** Hoæe li biti kraj praznijem rjeèima? ili šta te tjera da tako odgovaraš? **4** I ja bih mogao

govoriti kao vi, da ste na mom mjestu, gomilati na vas riječi i mahati glavom na vas. **5** Mogao bih vas hrabriti ustima svojim, i micanje usana mojih olakšalo bi bol vaš. **6** Ako govorim, neće odahnuti bol moj; ako li prestanem, hoće li otiaći od mene? **7** A sada me je umorio; opustošio si sav zbor moj. **8** Navukao si na me mrštine za svjedočanstvo; i moja mršta podiže se na me, i svjedoči mi u oči. **9** Gnijev njegov rastrži me, nenavidi me, škrguće zubima na me, postavši mi neprijatelj sijeva očima svojima na me. **10** Razvaljuju na me usta svoja, sramotno me biju po obrazima, skupljaju se na me. **11** Predao me je Bog nepravedniku, i u ruke bezbožnicima bacio me. **12** Bijah miran i zatr me, i uhvativši me za vrat smrška me i metnu me sebi za bilješu. **13** Opkolioše me njegovi strijelci, cijepa mi bubrege nemilice, prosipa na zemlju žuć moju. **14** Zadaje mi rane na rane, i udara na me kao junak. **15** Sašio sam kostrijet po koži svojoj, i uvaljao sam u prah slavu svoju. **16** Lice je moje podbuluo od plaće, na vjeđama je mojim smrtnim sjen; **17** Premda nema nepravde u rukama mojim, i molitva je moja čista. **18** Zemljo, ne kriji krvi što sam prolio, i neka nema mesta vikanju mojemu. **19** I sada eto na nebu je svjedok moj, svjedok je moj na visini. **20** Prijatelji se moji podruguju mnom; oko moje roni suze Bogu. **21** O da bi se ēovjek mogao pravdati s Bogom, kao sin ēovjēčiji s prijateljem svojim! **22** Jer godine izbrojene navršuju se, i polazim putem odakle se neće vratiti.

17 Duh se moj kvari, dana mojih nestaje; grobovi su moji. **2** Kod mene su rugači, i oko moje provodi noći u jadu koji mi zadaju. **3** Daj mi ko aće jamčiti kod tebe; ko je taj koji aće se rukovati sa mnom? **4** Jer si od njihova srca sakrio razum; zato ih nećeš uzvisiti. **5** Ko laska prijateljima, njegovijem aće sinovima oči posahnuti. **6** Ueiniro je od mene prije narodima, i postao sam bubnjanje među njima. **7** Potamnjelo je oko moje od jada, i svi udi moji postaše kao sjen. **8** Zaēudije se tome pravi, i bezazleni aće ustati na licemjere. **9** Ali aće se pravednik držati svojega puta, i ko je ēistijeh ruku većima aće ojačati. **10** A vi vratite se svikoliki i hodite; neće nauci mudra među vama. **11** Dani moji prođoše, misli moje pokidaše se, što imah u srcu. **12** Od noći načiniše dan, i svjetlost je blizu mraka. **13** Da bih se nadao, grob aće mi biti kuća; u tami aće prostrijeti postelju sebi. (Sheol h7585) **14** Grobu viēem: ti si otac moj; crvima: ti si mati moja, ti si sestra moja. **15** I gdje je sada nadanje moje? moje nadanje ko aće vidjeti? **16** U grob aće sići, poēinuće sa mnom u grobu. (Sheol h7585)

18 A Vildad Sušanin odgovori i reče: **2** Kad aćeete svršiti razgovor? Orazumite se, pa aēemo onda govoriti. **3** Zašto se misli da smo kao stoka? zašto smo gadni u vašim očima? **4** Koji rastržiš dušu svoju u jarosti svojoj, hoće li se tebe radi ostaviti zemlja i stijena se premjestiti sa svojega mesta? **5** Da, vidjelo bezbožnijeh ugasilaće se, i iskra ognja njihova neće sijati. **6** Vidjelo aće pomrknuti u šatoru njegovu, i žižak aće se njegov ugasiti u njemu. **7** Silni koraci njegovi stegnuće se, i oborilaće ga njegova namjera. **8** Jer aće se uvaliti u zamku nogama svojim i nači aće na mrežu; **9** Uhvatilaće ga zamka za petu i svladaće ga lupež. **10** Sakriveno mu je pluglo na zemlji, i klopka na stazi. **11** Otvuda aće ga strahote strašiti i tjeralaće ga ustopce. **12** Izgladnjeaće sila njegova, i nevolja aće biti gotova uza nj. **13** Poješće žile kože njegove, poješće žile njegove prvenac smrti. **14** Išēupalaće se iz stana njegova uzdanica njegova, i to aće ga

odvesti k caru strašnom. **15** Nastavaće se u šatoru njegovu, koji neće biti njegov, posuće se sumporom stan njegov. **16** Žile aće se njegove posušiti ozdo, i ozgo aće se sasjeći grane njegove. **17** Spomen aće njegov poginuti na zemlji, niti aće mu imena biti po ulicama. **18** Odagnaće se iz svjetlosti u mrak, i izbacilaće se iz svijeta. **19** Ni sina ni unuka neće mu biti u narodu njegovu, niti kakoga ostatka u stanovima njegovijem. **20** ēudiće se danu njegovu koji budu poslije njega, a koji su bili prije obuzeće ih strah. **21** Taki su stanovi bezakonikovi, i tako je mjesto onoga koji ne zna za Boga.

19 A Jov odgovori i reče: **2** Dokle aćeete mučiti dušu moju i satirati me riječima? **3** Veđ ste me deset puta naružili; nije vas stid što tako navaljujete na me? **4** Ali ako sam doista pogriješio, pogriješka aće moja ostati kod mene. **5** Ako li se još hoćeete da dižete na me i da me korite mojom sramotom, **6** Onda znajte da me je Bog oborio i mrežu svoju razapeo oko mene. **7** Eto, viēem na nepravdu, ali se ne slušam; vapijem, ali nema suda. **8** Zagradio je put moj da ne mogu proći; na staze moje metnuo je mrak. **9** Svakao je s mene slavu moju i skinuo vijenac s glave moje. **10** Porušio me je otsvuda, da me nema; i kao drvo išēupao je nadanje moje. **11** Raspalio se na me gnijev njegov, i uzeo me je među neprijatelje svoje. **12** Vojiske njegove dođoše sve zajedno i nasuše sebi put k meni, i stadoše uoko okolo šatora mojega. **13** Braeu moju udaljio je od mene, i znaci moji tuđe se od mene. **14** Bližnji moji ostavise me, i znaci moji zaboravise me. **15** Domašnji moji i moje sluškinje gledaju me kao tuđina; stranac sam u očima njihovijem. **16** Zovem slugu svojega, a on se ne odziva, a molim ga ustima svojim. **17** Dah je moj mrzak čeni mojoj, a preklinjem je sinovima utrobe svoje. **18** Ni djeca ne haju za me; kad ustanem, ruže me. **19** Mrzak sam svjema najvjernijim svojim, i koje ljubljah postaše mi protivnici. **20** Za kožu moju kao za meso moje prionuše kosti moje; jedva osta koža oko zuba mojih. **21** Smilujte se na me, smilujte se na me, prijatelji moji, jer se ruka Božja dotakla mene. **22** Zašto me gonite kao Bog, i mesa mojega ne možete da se nasitite? **23** O kad bi se napisale riječi moje! kad bi se stavile u knjigu! **24** Pisaljkom gvozdenom i olovom na kamenu za vječni spomen kad bi se urezale! **25** Ali znam da je živ moj iskupitelj, i na pošljedak da aće stati nad prahom. **26** I ako se ova koža moja i raščini, opet aće u tijelu svom vidjeti Boga. **27** Ja isti vidjeaće ga, i oči moje gledalaće ga, a ne drugi. A bubrega mojih nestaje u meni. **28** Nego bi trebalo da rečete: zašto ga gonimo? kad je korijen besjede u meni. **29** Bojte se mača; jer je mač osveta za bezakonje; i znajte da ima sud.

20 A Sofar Namaæeanin odgovori i reče: **2** Zato me misli moje nagone da odgovorim, i zato hitim. **3** ēuo sam ukor koji me sramoti, ali aće duh iz razuma mojega odgovoriti za me. **4** Ne znaš li da je tako otkako je vijeka, otkako je postavljen ēovjak na zemlji, **5** Da je slava bezbožnijeh za malo i radost licemjerova za èas? **6** Da bi mu visina doprla do neba, i glava se njegova dotakla oblaka, **7** Nestaaće ga zasvagda kao kala njegova; i koji ga vidješe reaće aće: kuda se djede? **8** Kao san odletjeaće, i neće se nači, i išēeznuće kao nočna utvara. **9** Oko koje ga je gledalo neće više, niti aće ga više vidjeti mjesto njegovo. **10** Sinovi njegovi umiljavaaće se siromasima i ruke aće njegove vračati što je oteo. **11** Kosti aće njegove biti pune grijeha mladosti njegove, i oni aće ležati s njim u prahu. **12** Ako

mu je i slatka u ustima zloæea i krije je pod jezikom svojim, **13** Èuva je i ne puæta je, nego je zadržava u grlu svom, **14** Ipak æe se jelo njegovo pretvoriti u crijevima njegovijem, postaæe u njemu jed aspidin. **15** Blago što je prozdro izbljuvaæe, iz trbuha njegova istjeraæe ga Bog. **16** Jed æe aspidin sisati, ubiæe ga jezik gujinji. **17** Neæee vidjeti potoka ni rijeka kojima teèe med i maslo. **18** Vratiaæe muku, a neæee je pojesti; prema blagu biæe promjena, i neæee se radovati. **19** Jer je tlaæio i ostavljao uboge, kuæe je otimao i nije zidao. **20** Jer nije nigda osjetio mira u trbuhu svom, ni što mu je najmilije neæee saèeuvali. **21** Ništa mu neæee ostati od hrane njegove. Zato ne moæe dobro njegovo trajati. **22** Kad se ispuni izobilje njegovo, tada æee biti u nevolji; sve ruke nevoljnijeh udariæe na nj. **23** Kad bi napunio trbuh svoj, poslaæe na nj Bog jarost gnjeva svojega, i pustiæe je kao daæd na njega i na jelo njegovo. **24** Kad stane bježati od oruæja gvozdenoga, prostrijeliæe ga luk mjeneni. **25** Strijela puæena proæi æe kroz tijelo njegovo, i svjetlo gvoæe izaæi æe iz žuæi njegove; kad poðe, obuzeæe ga strahote. **26** Sve æe tame biti sakrivena u tajnim mjestima njegovijem; prozdrijeæe ga oganj neraspireni, i ko ostane u šatoru njegovu zlo æe mu biti. **27** Otkriæe nebesa bezakonje njegovo, i zemlja æe ustati na nj. **28** Otiæi æe ljetina doma njegova, rastoeiæe se u dan gnjeva njegova. **29** To je dio od Boga èovjeku bezbožnomu i našljedstvo od Boga za besjedu njegova.

21 A Jov odgovori i reæe: **2** Slušajte dobro rijeæi moje, i to æe mi biti od vas utjeha. **3** Potrite me da ja govorim, a kad izgovorim, potsmijevajte se. **4** Eda li se ja èovjeku tuæim? i kako ne bi bio žalostan duh moj? **5** Pogledajte na me, i divite se, i metnите ruku na usta. **6** Ja kad pomislim, strah me je, i groza poduzima tijelo moje. **7** Zašto bezbožnici žive? stare? i bogate se? **8** Sjeme njihovo stoji tvrdo pred njima zajedno s njima, i natraæje njihovo pred njihovijem oèima. **9** Kuæe su njihove na miru bez straha, i prut Božji nije nad njima. **10** Bikovi njihovi skaèeu, i ne promaæaju; krave njihove tele se, i ne jalove se. **11** Ispuætaju kao stado djecu svoju, i sinovi njihovi poskakuju. **12** Podvikuju uz bubanj i uz gusle, vesele se uza svirala. **13** Provode u dobru dane svoje, i zaæas slaze u grob. (Sheol h7585)

14 A Bogu kaæu: idu od nas, jer neæemo da znamo za putove tvoje. **15** Šta je svemoguæi, da mu služimo? i kaka nam je korist, da mu se molimo? **16** Gle, dobro njihovo nije u njihovoj ruci; namjera bezbožniæka daleko je od mene. **17** Koliko se puta gasti žiæak bezbožniæki i dolazi im pogibao, dijeli im muke u gnjevu svom Bog? **18** Bivaju li kao pljeva na vjetru, kao prah koji raznosi vihor? **19** Èuva li Bog sinovima njihovijem pogibao njihovu, plaæea im da osjeti? **20** Vide li svojim oèima pogibao svoju, i piju li gnjev svemoguæega? **21** Jer šta je njima stalo do kuæe njihove nakon njih, kad se broj mjeseca njihovijeh prekrati? **22** Eda li æee Boga ko uèiti mudrosti, koji sudi visokima? **23** Jedan umire u potpunoj sili svojoj, u miru i u sreæi. **24** Muzlice su mu pune mlijeka, i kosti su mu vlaæne od moædina. **25** A drugi umire ojaðene duæe, koji nije uživao dobra. **26** Obojica leže u prahu, i crvi ih pokrivaju. **27** Eto, znam vaæe misli i sudove, kojima mi èinite krivo. **28** Jer govorite: gdje je kuæa silnoga, i gdje je šator u kom nastavaju bezbožnici? **29** Nijeste li nikad pitali putnika? i što vam kazaæe neæete da znate, **30** Da se na dan pogibli ostavlja zadac, kad se pusti gnjev. **31** Ko æee ga ukoriti u oèi za život njegov? i ko æee mu vratiti što je uèinio? **32** Ali se iznosi u

groblje i ostaje u gomili. **33** Slatke su mu grude od doline, i vuæe za sobom sve ljude, a onima koji ga pretekoæe nema broja. **34** Kako me dakle naprazno tješite kad u odgovorima vaæim ostaje prijevara?

22 A Elifas Temanac odgovori i reæe: **2** Moæe li Bogu biti èovjek koristan? Sam je sebi koristan èovjek mudar. **3** Je li svemoguæemu radost, ako si pravedan? ili mu je dobit, ako hodiæ bez mane? **4** Hoæe li te karati i iæi na sud s tobom zato što te se boji? **5** Nije li zloæea tvoja velika? i nepravdama tvojim ima li kraja? **6** Jer si uzimao zalog od braæee svoje ni za što, i svlaæio si haljine s golijeh. **7** Umornoga nijesi napojio vode, i gladnoma nijesi dao hljeba. **8** Zemlja je bila èovjeka silnoga, i ugledni je sjedio u njoj. **9** Udvorce si otpuætao prazne, i miæice sirotama potiraæi si. **10** Zato su oko tebe zamke, i straæi te strah iznenada. **11** I mrok je oko tebe da ne vidiš, i povodanj pokriva te. **12** Nije li Bog na visini nebeskoj? pogledaj gore zvijezde, kako su visoko. **13** Ali ti kaæeš: šta zna Bog? eda li æe kroz tamu suditi? **14** Oblaci ga zaklanjavaju, te ne vidi; hoda po krugu nebeskom. **15** Jesi li zapazio stari put kojim su išli nepravednici, **16** Koji se iskorijenije prije vremena i voda se razli po temelju njihovu? **17** Govorahu Bogu: idu od nas. Šta bi im uèinio svemoguæi? **18** A on im je napunio kuæe dobra. Ali namjera bezbožniæka daleko je od mene. **19** Vidjeæee pravednici i radovaæe se, i bezazleni potsmijevaæe im se. **20** Da, joæ nije uniæteno dobro naæe, a ostatak je njihov prozdro organj. **21** Složi se s njim i pomiri se; tako æe ti biti dobro. **22** Primi iz usta njegovijeh zakon, i složi rijeæi njegove u srcu svom. **23** Ako se vratиш k svemoguæemu, opet æeš se nazidati, ako udaljiæ od šatora svojih bezakonje, **24** Tada æeš metati po prahu zlato i Ofirsко zlato po kamenju iz potoka. **25** I svemoguæi biæe ti zlato i srebro i sila tvoja. **26** Jer æeš se tada radovati o Gospodu, i podignuaeæ k Bogu lice svoje. **27** Moliaeæ mu se, i usliæiae te, i zavjetje svoje izvršiaeæ. **28** Što god naumiæ, izlaziæe ti; i na putovima tvojim svijetliaeæ vidjelo. **29** Kad drugi budu poniæeni, reæi æeš: da se podignu; i Bog æe izbaviti onoga ko je oborenijeh oèiju. **30** Izbaviae i onoga koji nije bez krivice; izbaviae se èistotom ruku tvojih.

23 A Jov odgovori i reæe: **2** Joæ je tuæjava moja odmet? a nevolja je moja teža od uzdaha mojih. **3** O kad bih znao kako bih naæao Boga! da otidem do prijestola njegova, **4** Da razloæim pred njim parbu svoju, i usta svoja napunim razloga, **5** Da znam šta bi mi odgovorio, i razumim šta bi mi rekao. **6** Bi li se prema velikoj sili svojoj preo sa mnom? Ne; nego bi mi pomogao. **7** Ondje bi se pravedan èovjek mogao pravdati s njim, i oslobođio bih se zasvagda od svoga sudije. **8** Gle, ako poðem naprijed, nema ga; ako li natrag, ne nahodim ga; **9** Ako nalijevo radi, ne vidiæ ga; ako nadesno, zaklonio se, ne mogu ga vidjeti. **10** Ali on zna put moj; kad me okuæa, izaæi æu kao zlato. **11** Po stopama je njegovijem stupala noga moja; puta njegova držao sam se, i ne zaðoh. **12** Od zapovijesti usta njegovijeh nijesam otstupao; èuvaæ sam rijeæi usta njegovijeh više nego svoj užitak. **13** Ali kad on šta naumi, ko æee ga odvratiti? što duæa njegova zaæeli, ono èini. **14** I izvršiaeæ što je naumiæ za me; i toga ima u njega mnogo. **15** Zato sam se uplaæio od njega; i kad to mislim, strah me je od njega. **16** Bog je rastopio srce moje, svemoguæi me je uplaæio. **17** Što ne pogiboh prije mraka? i što ne sakri mrok ispred mene?

24 Zašto svemoguæemu nijesu sakrivena vremena? i koji ga znaju, ne vide dana njegovih? 2 Međe pomicu bezbožni, optimaju stado i pasu; 3 Magarca sirotama odgone; u zalogu uzimaju vola udovici; 4 Siromahe odbijaju s puta; ubogi u zemlji kriju se svi. 5 Gle, kao divlji magarci u pustinji izlaze na posao svoj ustajuæi rano na plijen; pustinja je hrana njima i djeci njihovoj; 6 Žanju nijvu i beru vinograd koji nije njihov; 7 Gola nagone da noæuje bez haljine, koji se nemaju eim pokriti na zimi, 8 Okisli od pljuska u gori, nemajuæi zaklona, privijaju se k stjeni. 9 Grabe siroeæi od dojke i sa siromaha skidaju zalog. 10 Gologa ostavljaju da ide bez haljine, i one koji nose snopove da gladuju. 11 Koji među njihovijem zidovima ulje cijede i grožđe u kacama gaze, podnose zeđ. 12 Ljudi u gradu uzdišu, i duše pobijenih vièu, a Bog ne ukida toga. 13 Oni se protive svjetlosti, ne znajuæi za putove njezine i ne staju na stazama njezinjem. 14 Zorom ustajuæi krvnik ubija siromaha i ubogoga; a noæeu je kao lupež. 15 I oko kurvarovo pazi na sumrak govoreæi: da me oko ne vidi. I sakriva lice. 16 Prokopavaju po mraku kuæe, koje obdan sebi zabilježi; ne znaju za svjetlost. 17 Jer je zora njima svjema sjen smrtni; ako ih ko pozna, strah ih je sjena smrtnoga. 18 Brzi su kao povrh vode, proklet je dio njihov na zemlji; neæe vidjeti puta vinogradskoga. 19 Kao što suša i vruæina grabi vode šnježne, tako grob grješnike. (Sheol h7585) 20 Zaboravlja ih utroba materina, slatki su crvima, ne spominju se više; kao drvo skršiæe se nepravednik. 21 Zdržuje s njim nerotkinju koja ne raða, i udovici ne eini dobra. 22 Grabi jake svojom silom; ostane li koji, ne uzda se u život svoj. 23 Da mu Bog u što æe se pouzdati; ali oèi njegove paze na njihove pute. 24 Uzvise se za malo, pa ih nema; padaju i ginu kao svi drugi, i kao vrh od klase otsijecaju se. 25 Nije li tako? ko æe me utjerati u laž i obratiti u ništa rijeèi moje?

25 A Vildad Sušanin odgovori i reèe: 2 Vlast je i strah u njega, eini mir na visinama svojim. 3 Vojskama njegovijem ima li broja? i koga ne obasjava vidjelo njegovo? 4 I kako æe èovjek biti pravedan pred Bogom? i kako æe èist biti rođeni od žene? 5 Gle, ni mjesec ne bi sjao, ni zvijezde ne bi bile èiste pred njim, 6 Akamoli èovjek, crv, i sin èovjeæi, moljac.

26 A Jov odgovori i reèe: 2 Kako si pomogao slabome! kako si izbavio ruku nejaku! 3 Kako si svjetovao onoga koji je bez mudrosti i pokazao razum izobila! 4 Kome si govorio te rijeèi? i eiji je duh izašao iz tebe? 5 I mrtve stvari stvorene su pod vodama i stanovnici njihovi. 6 Otkriven je pakao pred njim, niti ima pokrivaæa pogibli. (Sheol h7585) 7 On je razastro sjever nad prazninom, i zemlju objesio ni na eem. 8 Zavezuje vode u oblacima svojim, i ne prodire se oblak pod njima. 9 Drži prijesto svoj, razapinje oblak svoj nad njim. 10 Među je postavio oko vode dokle ne bude kraj svjetlosti i mraku. 11 Stupovi nebeski tresu se i drkæu od prijetnje njegove. 12 Silom je svojom pocijepao more i razumom svojim razbio bjesnilo njegovo. 13 Duhom je svojim ukrasio nebesa, i ruka je njegova stvorila prugu zrnju. 14 Gle, to su dijelovi putova njegovih; ali kako je mali dio što èusmo o njemu? i ko æe razumjeti grom sile njegove?

27 I Jov nastavi besedu svoju i reèe: 2 Tako da je živ Bog, koji je odbacio parbu moju, i svemoguæi, koji je ojadio dušu moju, 3 Dok je duša moja u meni, i duh Božji u nozdrvama

mojim, 4 Neæe usne moje govoriti bezakonja, niti æe jezik moj izricati prijevaru. 5 Ne dao Bog da pristanem da imate pravo; dokle dišem, neæu otstupiti od svoje dobrote. 6 Držaæu se pravde svoje, niti æu je ostaviti; neæe me prekoriti srce moje dokle sam živ. 7 Neprijatelj moj biaæe kao bezbožnik, i koji ustaje na me, kao bezakonik. 8 Jer kako je nadanje licemjeru, kad se lakomi a Bog æe isëupati dušu njegovu? 9 Hoæe li Bog uslišiti viku njegovu kad na nj doðe nevolja? 10 Hoæe li se svemoguæemu radovati? hoæe li prizivati Boga u svako vrijeme? 11 Ueim vas ruci Božjoj, i kako je u svemoguæega ne tajim. 12 Eto, i vi vidite, zašto dakle jednako govorite zaluđne stvari? 13 To je dio èovjeku bezbožnom od Boga, i našljedstvo koje primaju nasilnici od svemoguæega. 14 Ako mu se množe sinovi, množe se za maæi, i natraæje njegovo neæe se nasititi hleba. 15 Koji ostanu iza njega, na smrti æe biti pogrebeni, i udovice njihove neæe plakati. 16 Ako nakupi srebra kao praha, i nabavi haljinu kao blata, 17 Što nabavi, obuæi æe pravednik, i srebro æe dijeliti bezazleni. 18 Gradi sebi kuæu kao moljac, i kao kolibu koju naeini èuvar. 19 Bogat æe umrijeti a neæe biti pribran; otvorite oèi a niæega neæe biti. 20 Stignuæe ga strahote kao vode; noæeu æe ga odnijeti oluja. 21 Uzeæe ga vjetar istoèeni, i otæi æe; vihor æe ga odnijeti s mesta njegova. 22 To æe Bog pustiti na nj, i neæe ga žaliti; on æe jednako bjezati od ruke njegove. 23 Drugi æe pljeskati rukama za njim, i zviždaæe za njim s mesta njegova.

28 Da, srebro ima žice, i zlato ima mjesto gdje se topi. 2 Gvožđe se vadi iz praha, i iz kamena se topi mjeđ. 3 Mraku postavlja među, i sve istražuje èovjek do kraja, i kamenje u tami i u sjenu smrtnom. 4 Rijeka navre s mesta svojega da joj niko ne može pristupiti; ali se odbije i odlazi trudom èovjeæim. 5 Iz zemlje izlazi hleb, i pod njom je drugo, kao organj. 6 U kamenju je njezinu mjesto safiru, a ondje je prah zlatni. 7 Te staze ne zna ptica, niti je vidje oko kragujevo; 8 Ne ugazi je mlado zvjerje, niti njom proðe lav. 9 Na kremen diže ruku svoju; prevræea gore iz dna. 10 Iz stijene izvodi potoke, i svašta dragocjeno vidi mu oko. 11 Ustavlja rijeke da ne teku, i što je sakriveno iznosi na vidjelo. 12 Ali mudrost gdje se nalazi? i gdje je mjesto razumu? 13 Ne zna joj èovjek cijene, niti se nahodi u zemlji živjeh. 14 Bezdana veli: nije u meni; i more veli: nije kod mene. 15 Ne može se dati èisto zlato za nju, niti se srebro izmjeriti u promjenu za nju. 16 Ne može se cijeniti zlatom Ofirskim, ni dragim onimih ni safirom. 17 Ne može se izjednaæiti s njom ni zlato ni kristal, niti se može promijeniti za zaklade zlatne. 18 Od korala i bisera nema spomena, jer je vrijednost mudrosti veæa nego dragom kamenju. 19 Ne može se s njom izjednaæiti topaz Etiopski, niti se može cijeniti èistijem zlatom. 20 Otkuda dakle dolazi mudrost? i gdje je mjesto razumu? 21 Sakrivena je od oèiju svakoga živoga, i od ptica nebeskih zaklonjena. 22 Pogibao i smrt govore: ušima svojima èusmo slavu njezinu. 23 Bog zna put njezin, i poznaje mjesto njezino. 24 Jer gleda do krajeva zemaljskih i vidi sve što je pod svijem nebom. 25 Kad davaše vjetru težinu, i mjerare vodu mjerom, 26 Kad postavljaše zakon daždu i put munji gromovnoj. 27 Još je onda vidje i oglasi je, uredi je i pretraži je. 28 A èovjeku reèe: gle, strah je Božji mudrost, i uklanjati se oda zla jest razum.

29 Još nastavi Jov besedu svoju i reèe: 2 O da bih bio kao preðaænjih mjeseca, kao onijeh dana kad me Bog

euvaše, 3 Kad svjetljaše svjeæom svojom nad glavom mojom, i pri vidjelu njegovu hoðah po mraku, 4 Kako bijah za mladostи svoje, kad tajna Božija bijaše u šatoru mom, 5 Kad još bijaše svemoguæi sa mnom, i djeca moja oko mene, 6 Kad se trag moj oblivaše maslom, i stijena mi toæaše ulje potocima, 7 Kad izlažah na vrata kroz grad, i na ulici namještah sebi stolicu: 8 Mladiæi videæi me uklanjaju se, a starci ustajaju i stajaju, 9 Knezovi prestajahu govoriti i metahu ruku na usta svoja, 10 Upravitelj ustezahu glas svoj i jezik im prianjaše za grlo. 11 Jer koje me uho eujaše, nazivaše me blaženijem; i koje me oko viðaše, svjedoæaše mi 12 Da izbavljam siromaha koji viæe, i sirotu i koji nema nikoga da mu pomoze; 13 Blagoslov onoga koji propadaše dolažaše na me, i udovici srce raspjevah; 14 U pravdu se oblaæih i ona mi bijaše odijelo, kao plaš i kao vijenac bijaše mi sud moj. 15 Oko bijah slijepcu i nogu hromu. 16 Otac bijah ubogima, i razbirah za raspru za koju ne znah. 17 I razbijah kutnjake nepravedniku, i iz zuba mu istrzah grabež. 18 Zato govorah: u svojem æeu gnijezdu umrjeti, i biæe mi dana kao pijeska. 19 Korijen moj pružaše se kraj vode, rosa bivaše po svu noæe na mojim granama. 20 Slava moja pomlaðivaše se u mene, i luk moj u ruci mojog ponavljaje se. 21 Slušahu me i èekahu, i muèahu na moj svjet. 22 Poslije mojih rjeæi niko ne pogovaraše, tako ih natapaše besjeda moja. 23 Jer me èekahu kao dažd, i usta svoja otvorahu kao na pozni dažd. 24 Kad bih se nasmijao na njih, ne vjerovahu, i sjajnosti lica mojega ne razgonjahu. 25 Kad bih otisao k njima, sjedah u zaæelje, i bijah kao car u vojsci, kad tješi žalosne.

30 A sada smiju mi se mlaði od mene, kojima otaca ne bih bio htio metnuti sa psima stada svojega. 2 A na što bi mi i bila sila ruku njihovih? u njima bješe propala starost. 3 Od siromaætva i gladi samoeæovahu bjeæeæi na suha, mraæna, pusta i opustoæena mjesta; 4 Koji brahu lobodu po èestama, i smrekovo korijenje bješe im hrana. 5 Između ljudi bijahu izgonjeni i vikaše se za njima kao za lupežem. 6 Življahu po straænjem uvalama, po jamama u zemljii i u kamenu. 7 Po grmovima rikahu, pod trnjem se skupljahu. 8 Bijahu ljudi nikavki i bez imena, manje vrijedni nego zemlja. 9 I njima sam sada pjesma, i postah im priæa. 10 Gade se na me, idu daleko od mene i ne ustežu se pljuvati mi u lice. 11 Jer je Bog odapeo moju tetivu i muke mi zadao te zbacise uzdu preda mnom. 12 S desne strane ustaju momci, potkidaju mi noge, i nasipaju put k meni da me upropaste. 13 Raskopaše moju stazu, umnožiše mi muke, ne treba niko da im pomaže. 14 Kao širokim prolomom naviru, i navaljuju preko razvalina. 15 Strahote navališe na me, i kao vjetar tjeraju dušu moju, i kao oblak proðe sreæa moja. 16 I sada se duša moja razljeva u meni, stigoše me dani muèeni. 17 Noæu probada mi kosti u meni, i žile moje ne odmaraju se. 18 Od teæke sile promijenilo se odijelo moje, i kao ogrlica u košulje moje steže me. 19 Bacio me je u blato, te sam kao prah i pepeo. 20 Vièem k tebi, a ti me ne slušaš; stojim pred tobom, a ti ne gledaš na me. 21 Pretvorio si mi se u ljuta neprijatelja; silom ruke svoje suprotiš mi se. 22 Podiæeš me u vjetar, posaðuješ me na nj, i rastapaš u meni sve dobro. 23 Jer znam da æeš me odvesti na smrt i u dom odreæeni svjema æivima. 24 Ali neæe pružiti ruke svoje u grob; kad ih stane potirati, oni neæe vikati. 25 Nijesam li plakao radi onoga koji bijaše u zlu? nije li duša moja žalosna bivala radi ubogoga? 26 Kad se dobru nadah,

doðe mi zlo; i kad se nadah svjetlosti, doðe mrak. 27 Utroba je moja uzavrela, i ne može da se umiri, zadesiše me dani muèeni. 28 Hodim crn, ne od sunca, ustajem i vièem u zboru. 29 Brat postah zmajevima i drug sovama. 30 Pocrnjela je koža na meni i kosti moje posahnuše od žege. 31 Gusle se moje pretvorise u zapijevku, i svirala moja u plaæ.

31 Vjeru uèinih sa oèima svojim, pa kako bih pogledao na djevojku? 2 Jer kakav je dio od Boga ozgo? i kakvo našljedstvo od svemoguæega s visine? 3 Nije li pogibao nevaljalome i èudo onima koji èine bezakonje? 4 Ne vidi li on putove moje, i sve korake moje ne broji li? 5 Ako hodih s lažu ili ako pohitje nogu moja na prijevaru, 6 Neka me izmjeri na mjerilima pravijem, i neka Bog pozna dobrotu moju. 7 Ako su koraci moji zašli s puta, i ako je za oèima mojim pošlo srce moje, i za ruke moje prionulo štograd, 8 Neka ja sijem a drugi jede, i neka se iskorijene izdanci moji. 9 Ako se zanijelo srce moje za kojom ženom, i ako sam vrebaao na vratima bližnjega svojega, 10 Neka drugomu melje žena moja, i neka se drugi nad njom povijaju. 11 Jer je to grdiло i bezakonje za sudije. 12 Jer bi to bio oganj koji bi prožirao do uništenja, i svu bi moju ljetinu iskorijenio. 13 Ako nijesam htio doæi na sud sa slugom svojim ili sa sluškinjom svojom, kad bi se tužili na mene; 14 Jer šta bih èinio kad bi se Bog podigao, i kad bi potražio, šta bih mu odgovorio? 15 Koji je mene stvorio u utrobi, nije li stvorio i njega? nije li nas on isti sazdao u materici? 16 Ako sam odbio siromasima želju njihovu, i oèi udovici zamutio, 17 I ako sam zalogaj svoj sam jeo a nije ga jela i sirota, 18 Jer je od mladosti moje rasla sa mnom kao kod oca, i od utrobe matere svoje vodao sam je; 19 Ako sam gledao koga gdje gine nemajuæi haljine, i siromaha gdje se nema èim pokruti, 20 Ako me nijesu blagosiljala bedra njegova što se runom ovaca mojih utopljo, 21 Ako sam izmahnuo rukom na sirotu, kad vidjeh na vratima pomoæe svoju, 22 Neka mi ispadne rame iz pleæa, i ruka moja neka se otkine od zgloba. 23 Jer sam se bojao pogibli od Boga, kojega veliæanstvu ne bih odolio. 24 Ako sam polagao na zlato nadanje svoje, ili èistome zlatu govorio: uzdanico moja! 25 Ako sam se veselio što mi je imanje veliko i što mnogo steeèe ruka moja, 26 Ako sam gledao na sunce, kad sjaje, i na mjesec, kad ponosito hodi, 27 I srce se moje potajno prevarilo i ruku moju poljubila usta moja, 28 I to bi bilo bezakonje za sudije, jer bih se odrekao Boga ozgo; 29 Ako sam se radovalo nesræei nenavidnika svojega, i ako sam zaigrao kad ga je zlo zadesilo, 30 Jer ne dadoh jeziku svojemu da griješi traæeæi dušu njegova s proklinjanjem; 31 Ako ne govorahu domaæni moji: ko bi nam dao mesa njegova? ne možemo se ni najesti; 32 Stranac nije noæivao na polju; vrata svoja otvorao sam putniku; 33 Ako sam kao što èine ljudi tajio prijestupe svoje i krio svoje bezakonje u svojim njedrima, 34 Ako sam i mogao plaæiti veliko mnoætvo, ipak od najmanjega u domu bijaše me strah; zato muèah i ne odlažah od vrata. 35 O da bih imao koga da me sasluša! Gle, želja je moja da mi svemoguæi odgovori i suparnik moj da mi napiše knjigu. 36 Nosio bih je na ramenu svom, vezao bih je sebi kao vijenac, 37 Broj koraka svojih kazao bih mu, kao knez pristupio bih k njemu. 38 Ako je na me vikala moja zemlja, i brazde njezine plakale, 39 Ako sam jeo roda njezina bez novaca i dosaðivao duši gospodara njezinijeh, 40 Mjesto pšenice neka mi raða trnje, i mjesto jeæema kukolj. Svršiše se rjeæi Jovove.

32 Tada prestaše ona tri èovjeka odgovorati Jovu, jer se èinjavi da je pravedan. **2** A Eliju sin Varahilov od Vuza, roda Ramova, razgnjevi se na Jova što se sam graðaše pravedniji od Boga; **3** I na tri prijatelja njegova razgnjevi se što ne nađoše odgovora i opet osuđivahu Jova. **4** Jer Eliju èekaše dokle oni govorahu s Jovom, jer bijahu stariji od njega. **5** Pa kad vidje Eliju da nema odgovora u ustima ona tri èovjeka, raspali se gnijev njegov. **6** I progovori Eliju sin Varahilov od Vuza, i reèe: ja sam najmlađi, a vi ste starci, zato se bojaj i ne smijah vam kazati što mislim. **7** Mišljah: neka govoru starost, i mnoge godine neka objave mudrost. **8** Ali je duh u ljudima, i duh svemoguæega urazumljuje ih. **9** Veliki nijesu svagda mudri, i starci ne znaju svagda šta je pravo. **10** Zato velim: poslušaj me da kažem i ja kako mislim. **11** Eto, èekaо sam da vi izgovorite, slušao sam razloge vaše dokle izviđaste besedu. **12** Pazio sam, ali gle, nijedan od vas ne sapre Jova, ne odgovorí na njegove rijeèi. **13** Može biti da æete reæi: nađosmo mudrost, Bog æe ga oboriti, ne èovjek. **14** Nije na me upravio besjede, ni ja mu neæu odgovarati vašim rijeèima. **15** Smeli su se, ne odgovaraju više, nestalo im je rijeèi. **16** Èekaо sam, ali ne govore, stadoše, i više ne odgovaraju. **17** Odgovorieu i ja za se, kazaæu i ja kako mislim. **18** Jer sam pun rijeèi, tijesno je duhu u meni. **19** Gle, trbuh je moj kao vino bez oduške, i raspukao bi se kao nov miješ. **20** Govorieu da odahnem, otvorieu usne svoje, i odgovorieu. **21** Neæu gledati ko je ko, i èovjeku æu govoriti bez laskanja. **22** Jer ne umijem laskati; odmah bi me uzeo tvorac moj.

33 Èuj dakle, Jove, besjedu moju, i slušaj sve rijeèi moje. **2** Evo, sad otvoram usta svoja; govor jezik moj u ustima mojim. **3** Po pravom srcu mom biæe rijeèi moje, i misao èistu izreæi æe usne moje. **4** Duh Božji stvorio me je, i dah svemoguæega dao mi je život. **5** Ako možeš, odgovori mi, pripravi se i stani mi nasuprotn. **6** Evo, ja æu biti mjesto Boga, kao što si rekao; od kala sam naæinjen i ja. **7** Eto, strah moj neæe te strašiti, i ruka moja neæe te tišati. **8** Rekao si dakle preda mnom, i èuo sam glas tvojih rijeèi: **9** Èist sam, bez grijeha, prav sam i nema bezakonja na meni. **10** Evo, traži zadjevicu sa mnom, drži me za svoga neprijatelja. **11** Meæe u klade noge moje, vreba po svijem stazama mojim. **12** Eto, u tom nijesi pravedan, odgovaram ti; jer je Bog veæi od èovjeka. **13** Zašto se preš s njim, što za sva djela svoja ne odgovara? **14** Jedanput govor Bog i dva puta; ali èovjek ne pazi. **15** U snu, u utvari noæenoj, kad tvrd san padne na ljudje, kad spavaju u postelji, **16** Tada otvora uho ljudima i nauku im zapeæaæava. **17** Da bi odvratio èovjeka od djela njegova, i zaklonio od njega oholost; **18** Da bi saèuvao dušu njegovu od jame, i život njegov da ne naiðe na maë. **19** I kara ga bolovima na postelji njegovoj, i sve kosti njegove teškom bolešæu. **20** Tako da se životu njegovu gadi hiljeb i duši njegovoj jelo najmilije; **21** Nestaje tijela njegova naoèigled, i izmalaju se kosti njegove, koje se prije nijesi vidjele, **22** I duša se njegova približuje grobu, i život njegov smrti. **23** Ako ima glasnika, tumaæa, jednoga od tisuæe, koji bi kazao èovjeku dužnost njegovu, **24** Tada æe se smilovati na nj, i reæi æe: izbavi ga da ne otide u grob; našao sam otkup. **25** I pomladiaæe se tijelo njegovo kao u djeteta, i povratiæe se na dane mladosti svoje, **26** Moliæe se Bogu, i pomilovaæe ga, i gledaæe lice njegovo radujuæi se, i vratiaæe èovjeku po pravdi

njegovo. **27** Gledajuæi ljudi reæi æe: bijah zgriješio, i što je pravo izvrnuo, ali mi ne pomože. **28** On izbavi dušu moju da ne otide u jamu, i život moj da gleda svjetlost. **29** Gle, sve ovo èini Bog dva puta i tri puta èovjeku, **30** Da bi povratio dušu njegovu od jame, da bi ga obasjavala svjetlost živijeh. **31** Pazi, Jove, slušaj me, muèi, da ja govorim. **32** Ako imasæe što reæi, odgovori mi; govor, jer sam te rad opravdati; **33** Ako li ne, slušaj ti mene; muèi, i nauæeæe te mudrosti.

34 Još govorili Eliju i reèe: **2** Èujte, mudri, besjedu moju, i razumni poslušajte me. **3** Jer uho poznaje besjedu kao što grlo kuša jelo. **4** Razberimo što je pravo, izvidimo među sobom što je dobro. **5** Jer Jov reèe: pravedan sam, a Bog odbaci moju pravdu. **6** Hoæu li lagati za svoju pravdu? strijela je moja smrtna, a bez krivice. **7** Koji je èovjek kao Jov da kao vodu pije potsmijeh? **8** I da se druži s onima koji èine bezakonje, i da hodi s bezbožnjem ljudima? **9** Jer reèe: ne pomaže èovjeku da ugaða Bogu. **10** Zato, ljudi razumni, poslušajte me; daleko je od Boga zloæa i nepravda od svemoguæega. **11** Jer po djelu plaæea èovjeku i daju svakome da naðe prema putu svojemu. **12** Doista Bog ne radi zlo i svemoguæi ne izvræe pravde. **13** Ko mu je predao zemlju? i ko je uredio vasiljenu? **14** Kad bi na nj okrenuo srce svoje, uzeo bi k sebi duh njegov i dihanje njegovo; **15** Izginulo bi svako tijelo, i èovjek bi se povratio u prah. **16** Ako si dakle razuman, èuj ovo: slušaj glas rijeèi mojih. **17** Može li vladati onaj koji mrzi na pravdu? hoæeš li osuditi onoga koji je najpravedniji? **18** Kaže li se caru: nitkove! i knezovima: bezbožnici? **19** Akamoli onomu koji ne gleda knezovima ko su, niti u njega vrijedi više bogati od siromaha, jer su svi djelo ruku njegovijeh. **20** Umiru zaæas, i u po noæi uskoleba se narod i propadne, i odnese se jaki bez ruke ljudske. **21** Jer su oèi njegove obraæene na putove èovjeæije i vidi sve korake njegove. **22** Nema mraka ni sjena smrtnoga gdje bi se sakrili koji èine bezakonje. **23** Jer nikome ne odgaða kad doðe da se sudi s Bogom. **24** Satire jake nedokuæljivo, i postavlja druge na njihovo mjesto. **25** Jer zna djela njihova, i dok obrati noæe, satru se. **26** Kao bezbožne razbjija ih na vidiku. **27** Jer otstupiše od njega i ne gledaše ni na koje putove njegove; **28** Te doðe do njega vika siromahova, i èu viku nevoljnijeh. **29** Kad on umiri, ko æe uzneniriti? i kad on sakrije lice, ko æe ga vidjeti? i to biva i narodu i èovjeku, **30** Da ne bi carovao licemjer, da ne bi bilo zamke narodu. **31** Zaista, treba kazati Bogu: podnosio sam, neæu više griješiti. **32** A što ne vidim, ti me nauæi; ako sam èinio nepravdu, neæu više. **33** Eda li æe po tebi plaæati, jer tebi nije po volji, jer ti biraš a ne on? Ako znaæi što, govor. **34** Ljudi æe razumni sa mnom kazati, i mudar æe èovjek pristati, **35** Da Jov ne govoriti razumno, i da rijeèi njegove nijesu mudre. **36** Oèe moj, neka se Jov iskuša do kraja, što odgovara kao zli ljudi. **37** Jer domeæe na grijeh svoj bezakonje, pljeska rukama među nama, i mnogo govor na Boga.

35 Još govorili Eliju i reèe: **2** Misliš li da si pravo rekao: moja je pravda veæa od Božje? **3** Jer si rekao: šta æe mi pomoæi, kaka æe mi biti korist, da ne griješim? **4** Ja æe odgovoriti tebi i drugovima tvojim s tobom. **5** Pogledaj nebo, i vidi; pogledaj oblake, kako su viši od tebe. **6** Ako griješiš, šta æeš mu uèiniti? ili ako se umnože bezakonja tvoja, šta æeš mu nauditi? **7** Ako si pravedan, šta æeš mu dati? ili šta æe primiti

iz ruke tvoje? 8 Ēovjeku kakav si može nauditi tvoja zloæea, i sinu ēovjeèijemu pomoæi tvoja pravda. 9 Vapiju od velikoga nasilja kojima se èini, i vièu na ruku silnijeh; 10 A nijedan ne govori: gdje je Bog, stvoritelj moj, koji daje pjesmu noæeu; 11 Koji èini te smo razumniji od zvijerja zemaljskoga, i mudriji od ptica nebeskih. 12 Tamo vièu s oholosti zlijeh ljudi, ali ne bivaju uslišeni. 13 Jer Bog ne sluša taštine, i svemoguæe ne gleda na nju. 14 Akamoli kad kažeš: ne viði to. Pred njim je sud; èekaj ga. 15 A sada èim te gnjev pohodi, nije ništa, niti je gledao na sve što si uèinio; 16 Zato Jov naprazno otvora usta svoja, i bezumno umnožava rijeæi.

36 Još govori Eliju i reèe: 2 Potpri me malo, i pokazaæeu ti, jer još ima što bih govorio za Boga. 3 Poèeæeu izdaleka besedu svoju, i pokazaæeu da je tvorac moj pravedan. 4 Doista, neæee biti lažne rijeæi moje, kod tebe je koji pravo misli. 5 Gle, Bog je silan, ali nikoga ne odbacuje, silan je snagom sréanom. 6 Ne da živjeti bezbožniku, a nevoljnicima èini pravdu. 7 Ne odvraæea od pravednika oèiju svojih, nego još s carevima na prijesto posaðou ih navijek, te se užvišuju. 8 Ako li su okovani u puta i svezani užima nevoljnièkim, 9 Tada im napominje djela njihova i bezakonja njihova kako su silna. 10 I otvora im uho da bi se popravili, i govori im da se vrate od bezakonja. 11 Ako poslušaju i stanu mu služiti, dovršuju dane svoje u dobru i godine svoje u radosti. 12 Ako li ne poslušaju, gina od maèea i umiru s bezumlja. 13 A koji su licemjerna srca, navlaèe gnjev i ne vièu kad ih poveze; 14 Umire u mladosti duša njihova i život njihov meðu kurvama. 15 Izbavlja nevoljnika iz nevolje njegove i otvora mu uho u muci. 16 Tako bi i tebe izveo iz tjeskobe na prostrano mjesto, gdje ništa ne dosaðuje, i mirni sto tvoj bio bi pun pretiline. 17 Ali si zasluzio sud bezbožnièki; i sud i pravda snaðe te. 18 Doista, gnjev je na tebi; gledaj da te ne odbaci u karanju, te te veliki otkup neæee izbaviti. 19 Hoæe li gledati na tvoje bogatstvo? neæee ni na zlato ni na kaku silu blaga tvojega. 20 Ne uzdiši za noæeu u koju narodi odlaze na svoje mjesto. 21 Ēuvaj se da ne pogledaš na taštinu i voliš nju nego nevolju. 22 Gle, Bog je najviši svojom silom, ko je uèitelj kao on? 23 Ko mu je odredio put njegov? ili ko æee mu reæei: èiniš nepravo? 24 Opominji se da veliæea djela njegova, koja gledaju ljudi. 25 Svi ljudi vide ih, svaki ih gleda izdaleka. 26 Gle, Bog je velik, i ne možemo ga poznati, broj godina njegovih ne može se dokuæiti. 27 Jer on steže kaplje vodene, koje liju dažd iz oblaka njegovih; 28 Kad teku oblaci, kaplju na mnoštvu ljudsko. 29 I ko bi razumio prostor oblacima i grmljavu u šatoru njegovu? 30 Kako prostire nad njim svjetlost svoju, i dubine morske pokriva? 31 Tijem sudi narodima, daje hrane izobila. 32 Rukama zaklanja svjetlost, i nareðuje koga da srete, 33 Javljuæei prema njemu dobru volju svoju, i prema stoci i prema rodu zemaljskom.

37 I od toga drkæee srce moje, i otskaæe sa svojega mjesa. 2 Slušajte dobro gromovni glas njegov i govor što izlazi iz usta njegovih. 3 Pod sva nebesa pušta ga, i svjetlost svoju do krajeva zemaljskih. 4 Za njom rièe grom, grmi glasom veliæanstva svojega, niti što odgaða kad se èuve glas njegov. 5 Divno Bog grmi glasom svojim, èini stvari velike, da ih ne možemo razumjeti. 6 Govori snijegu: padni na zemlju; i daždu sitnome i daždu silnomete. 7 Zapeæeæava ruku svakom èovjeku, da pozna sve poslenike svoje. 8 Tada zvijer ulazi u jamu, i ostaje na svojoj loži. 9 S juga dolazi oluja, i sa sjevera zima. 10

Od dihanja Božjega postaje led, i široke vode stiskuju se. 11 I da se natapa zemlja, natjeruje oblak, i rasipa oblak svjetlošæu svojom. 12 I on se obraæe i tamo i amo po volji njegovoj da èini sve što mu zapovijedi po vasiljenju. 13 Èini da se naðe ili za kar ili za zemlju ili za dobroèinstvo. 14 Èu to, Jove, stani i gledaj èudesu Božiju. 15 Znaš li kako ih Bog ureðuje i kako sija svjetlošæu iz oblaka svojega? 16 Znaš li kako vise oblaci? Znaš li èudesu onoga koji je savršen u svakom znanju? 17 Kako ti se haljine ugriju kad umiri zemlju od juga? 18 Jesi li s njim razapinjao nebesa, koja stoje tvrdo kao saliveno ogledalo? 19 Nauèi nas šta æemo mu reæei; ne možemo od tame govoriti po redu. 20 Hoæe li mu ko pripovjediti što bih ja govorio? Ako li bi ko govorio, zaista, bio bih proždr. 21 Ali sada ne mogu ljudi gledati u svjetlost kad sjaje na nebu, pošto vjetar proðe i oèisti ga; 22 Sa sjevera dolazi kao zlato; ali je u Bogu strašnija slava. 23 Svemoguæe je, ne možemo ga stignuti; velike je sile, ali sudom i velikom pravdom nikoga ne muèi. 24 Zato ga se boje ljudi: ne može ga vidjeti nikakav mudarac.

38 Tada odgovori Gospod Jovu iz vihora i reèe: 2 Ko je to što zamraæuje svjet rijeèima nerazumno? 3 Opaši se sada kao èovjek; ja æeu te pitati, a ti mi kazuj. 4 Gdje si ti bio kad ja osnivam zemlju? kaži, ako si razuman. 5 Ko joj je odredio mjeru? znaš li? ili ko je rastegao uže preko nje? 6 Na èemu su podnožja njezina uglavljena? ili ko joj je metnuo kamen ugaoni? 7 Kad pjevahu zajedno zvijezde jutrnje i svi sinovi Božji klikovahu. 8 Ili ko je zatvorio more vratima kad kao iz utroba izide? 9 Kad ga odjeh oblakom i povih tamom; 10 Kad postavih za nj uredbu svoju i metnuh mu prijevornice i vrata; 11 I rekoh: dovde æeš dolaziti, a dalje neæee, i tu æe se ustavljati ponositi valovi tvoji. 12 Jesi li svoga vijeka zapovijedao jutru, pokazao zori mjesto njezino, 13 Da se uhvati zemlji za krajeve, i da se rastjeraju s nje bezbožnici, 14 Da se ona promijeni kao blato peèatno, a oni da stope kao haljina, 15 Da se oduzme bezbožnicima svjetlost njihova i ruka podignuta da se slomi? 16 Jesi li dolazio do dubina morskih? i po dnu propasti jesli hodio? 17 Jesu li ti se otvorila vrata smrtna, i vrata sjena smrtnoga jesli vidio? 18 Jesi li sagledao širinu zemaljsku? kaži, ako znaš sve to. 19 Koje je put k stanu svjetlosti? i gdje je mjesto tami, 20 Da bi je uzeo i odveo do meðe njezine, i znao staze k domu njezini? 21 Znaš ti; jer si se onda rodio, i broj je dana tvojih velik. 22 Jesi li ulazio u riznice šnježne? ili riznice gradne jesli vidio, 23 Koje èuvam za vrijeme nevolje, za dan boja i rata? 24 Kojim se putem dijeli svjetlost i ustoka se razlazi po zemlji? 25 Ko je razdjelio jazove povodnju i put svjetlici gromovnoj? 26 Da bi išao dažd na zemlju gdje nema nikoga, i na pustinju gdje nema èovjeka, 27 Da napoji pusta i nerodna mjesa, i uèini da raste trava zelena. 28 Ima li dažd oca? ili ko je rodio kaplje rosne? 29 Iz èije je utrobe izašao led, i ko je rodio slanu nebesku, 30 Da se vode skrivaju i postaju kao kamen i krajevi propasti srastaju? 31 Možeš li svezati miline vlašiæima? ili svezu štapima razdriješiti? 32 Možeš li izvesti južne zvijezde na vrijeme? ili kola sa zvijezdama njihovijem hoæeš li voditi? 33 Znaš li red nebeski? možeš li i ureðivati vladu njegovu na zemlji? 34 Možeš li dignuti glas svoj do oblaka da bi te mnoštvu vode pokrilo? 35 Možeš li pustiti munje da idu, i da ti reku: evo nas? 36 Ko je metnuo èovjeku u srce mudrost? ili ko je dao duši razum? 37 Ko æee izbrojiti oblake mudrošæu, i mjeheve nebeske ko æee izliti, 38 Da se raskvaæen prah zgusne

i grude da se slijepi? **39** Loviš li ti lavu lov? i laviæima trbuh puniš, **40** Kad leže u peæinama i vrebaju u zaklonu svom? **41** Ko gotovi gavranu hrani njegovu kad ptiæi njegovi vièu k Bogu i lutaju nemajuæi šta jesti?

39 Znaš li vrijeme kad se divokoze koze? i jesli li vidio kad se košute legu? **2** Jesli li izbrojio mjesece, dokle nose? znaš li vrijeme kad se legu? **3** Kako se savijaju, mlad svoju ispuštaju, i oprashtaju se bolova? **4** Kako jaæa mlad njihova, raste po polju i otišavši ne vraæea se k njima? **5** Ko je pustio divljega magarca da je slobodan, i remene divljemu magarcu ko je razdriješio? **6** Kojemu odredih pustinju za kuæu i za stan slatinu. **7** On se smije vrevi gradskoj, i ne sluša vike nastojnikove. **8** Što nalazi u gorama, ono mu je piæea, i traæi svaku zelen. **9** Bi li ti jednorog htio sluæiti? bi li noæeivao za jaslima tvojim? **10** Moæeš li vezati uæem jednoroga da ore? hoæeš li vlaæiti brazde za tobom? **11** Hoæeš li se osloniti na nj što mu je snaga velika? i ostaviti na njemu svoj posao? **12** Hoæeš li se pouzdati u nj da æe ti svesti ljetinu i na gumuno tvoje sloæiti? **13** Jesli li ti dao paunu lijepa krila i perje èaplij ili noju? **14** Koji snese na zemlji jaæca svoja, i ostavi da ih prah grije; **15** I ne misli da æe ih nogu razbiti i zvijer poljska zgaziti; **16** Nemilostiv je ptiæima svojim kao da nijesu njegovi, i da mu trud ne bude uzalud ne boji se. **17** Jer mu Bog nije da mudrost niti mu je udijelio razuma. **18** Kad se podigne u vis, smije se konju i konjiku. **19** Jesli li ti dao konju jaæinu? jesli li ti okitio vrat njegov rzanjem? **20** Hoæeš li ga poplaæiti kao skakavca? frkanje nozdrva njegovih straæa je; **21** Kopa zemlju, veselo je od sile, ide na susret oruæju; **22** Smije se strahu i ne plaæi se niti uzmieæe ispred maæa; **23** Kad zvekæe nad njim tul i sijeva koplj i sulica; **24** Od nemirnoæe i ljutine kopa zemlju, i ne moæe da stoji kad truba zatrubi. **25** Kad truba zatrubi, on vræti, izdaleka èuje boj, viku vojvoda i pokli. **26** Eda li po tvome razumu leti jastrije? širi krila svoja na jug? **27** Eda li se na tvoju zapovijest diæe u vis orao, i na visini vije gnijezdo? **28** Na stijeni stanuje i bavi se, navrh stijene, na tvrdi mjestu. **29** Odatle gleda hrane, daleko mu vide oèi. **30** I ptiæi njegovi piju krv, i gdje su mrtva tjelesa ondje je on.

40 I tako odgovarajuæi Gospod Jovu reæe: **2** Ko se prepire s Bogom, hoæeš li ga uæeti? koji kudi Boga, neka odgovori na to. **3** Tada Jov odgovori Gospodu i reæe: **4** Gle, ja sam malen, šta bih ti odgovorio? Meæeem ruku svoju na usta svoja. **5** Jednom govorih, ali neæeu odgovarati; i drugom, ali neæeu više. **6** A Gospod opet odgovarajuæi Jovu iz vihora reæe: **7** Opaæi se sada kao èovjek; ja æeu te pitati, a ti mi kazuj. **8** Hoæeš li ti uniæiti moj sud? hoæeš li mene osuditi da bi sebe opravdao? **9** Je li u tebe miæica kao u Boga? grmiš li glasom kao on? **10** Okiti se sada èaæeum i veliæanstvom, u slavu i krasotu obuci se. **11** Prospri jarost gnjeva svojega, i pogledaj sve ponosite, i obori ih. **12** Pogledaj sve ponosite, i ponizi ih, i potri bezbožnike na mjestu njihovu. **13** Zatrpay ih sve u prah, i povezi im lice na skrivenu mjestu. **14** Tada æeu te i ja hvaliti da te èeva desnica tvoja. **15** A gle, slon, kojega sam stvorio s tobom, jede travu kao vo; **16** Gle, snaga mu je u bedrima njegovijem, i sila mu je u pupku trbuha njegova; **17** Diæe rep svoj kao kedar, zile da jaja njegovijeh spletene su kao grane; **18** Kosti su mu kao cijevi mjeđene, zglavci kao poluge gvozdene. **19** On je prvo izmeðu djela Božijih, tvorac njegov dao mu je maæe. **20** Gore nose mu piæeu, i sve zvijerje poljsko igra se ondje. **21** U hladu lijeze,

u gustoj trsci i glibu. **22** Granata drveta zaklanaju ga sjenom svojim, i opkoljavaju ga vrbe na potocima. **23** Gle, ustavlja rijeku da ne teæe, uzda se da æe ispiti Jordan gubicom svojom. **24** Hoæe li ga ko uhvatiti na oèi njegove? zamku mu provuæi kroz nos?

41 Hoæeš li udicom izvuaæi krokodila ili uæem podvezati mu jezik? **2** Hoæeš li mu provuæi situ kroz nos? ili mu šiljkom provrtjeti èeljusti? **3** Hoæe li te mnogo moliti, ili æe ti laskati? **4** Hoæe li uèiniti vjeru s tobom da ga uzmeš da ti bude sluga dovjeka? **5** Hoæeš li se igrati s njim kao sa pticom, ili æeš ga vezati djevojkama svojim? **6** Hoæe li se njim èastiti drugovi? razdijeliti ga meðu trgovce? **7** Hoæeš li mu napuniti kožu šiljcima i glavu ostvama? **8** Digni na nj ruku svoju; neæeš više pominjati boja. **9** Gle, zaludu je nadati mu se; kad ga samo ugleda èovjek, ne pada li? **10** Nema slobodna koji bi ga probudio; a ko æe stati preda me? **11** Ko mi je prije dao što, da mu vratim? Što je god pod svijem nebom, moje je. **12** Neæeu muæati o udima njegovijem ni o sili ni o ljepoti stasa njegova. **13** Ko æe mu uzgrnuti gornju odjeæu? k èeljustima njegovijem ko æe pristupiti? **14** Vrata od grla njegova ko æe otvoriti? strah je oko zuba njegovih. **15** Krljušti su mu jaki štitovi spojeni tvrdi. **16** Blizu su jedna do druge da ni vjetar ne ulazi meðu njih. **17** Jedna je za drugu prionula, drže se i ne rastavljaju se. **18** Kad koha kao da munja sijeva, a oèi su mu kao trepavice u zore. **19** Iz usta mu izlaze luæevi, i iskre ognjene skaæu. **20** Iz nozdrva mu izlazi dim kao iz vreloga lonca ili kotla. **21** Dah njegov raspaljuje ugljevje i plamen mu izlazi iz usta. **22** U vratu mu stoji sila, i pred njim ide strah. **23** Udi mesa njegova spojeni su, jednostavno je na njemu, ne razmiæe se. **24** Srce mu je tvrdko kao kamen, tvrdko kao donji žrvanj. **25** Kad se digne, dræeu junaci, i od straha oèiæeaju se od grijeha svojih. **26** Da ga udari maæe, ne moæe se odræati, ni kopljje ni strijela ni oklop. **27** Njemu je gvoæe kao pljeva, a mjeð kao trulo drvo. **28** Neæee ga potjerati strijela, kamenje iz praeje njemu je kao slamka; **29** Kao slama su mu ubojne sprave, i smije se baæenom koplju. **30** Pod njim su oætri crepovi, stere sebi oætre stvari u glibu. **31** Èini, te vri dubina kao lonac, i more se muti kao u stupi. **32** Za sobom ostavlja svijetlu stazu, rekao bi da je bezdana osijedjela. **33** Niæta nema na zemlji da bi se ispredilo s njim, da bi stvoreno bilo da se niæega ne boji. **34** Što je god visoko prezire, car je nad svijem zvijerjem.

42 Tada Jov odgovori Gospodu i reæe: **2** Znam da sve moæeš, i da se ne moæe smesti što naumiš. **3** Ko je to što zamraæuje savjet nerazumno? Zato kaæem da nijesam razumijevao; èudesno je to za me, te ne mogu znati. **4** Slušaj kad uzgovorim, i kad zapitam, kaæi mi. **5** Uæima slušah o tebi, a sada te oko moje vidi. **6** Zato poriæem, i kajem se u prahu i pepelu. **7** A kad Gospod izgovori one rijeæi Jovu, reæe Gospod Elifasu Temancu: raspalio se gnjev moj na tebe i na dva prijatelja tvoja što ne goroviste o meni pravo kao sluga moj Jov. **8** Zato sada uzmite sedam telaca i sedam ovnova, i idite k sluzi mojemu Jovu i prinesite žrtve paljenice za se, i sluga moj Jov neka se pomoli za vas, jer æeu doista pogledati na nj da ne uæinim s vama po vašoj ludosti, jer ne goroviste o meni pravo kao sluga moj Jov. **9** I tako otide Elifas Temanac i Vildad Suæanin i Sofar Namaæanin, i uæiniæe kako im zapovjedi Gospod. I pogleda Gospod na Jova. **10** I Gospod povrati što

bješe uzeto Jovu pošto se pomoli za prijatelje svoje; i umnoži Gospod Jovu dvojinom sve što bješe imao. **11** I dođoše k njemu sva braæea njegova i sve sestre njegove i svi preðašnji znanci njegovi, i jedoše s njim u njegovoj kuæei i žaleæi ga tješiše ga za sve zlo što bješe Gospod pustio na nj, i dadoše mu svaki po novac i po grivnu zlatnu. **12** I Gospod blagoslovio pošljedak Jovov više nego poèetak, te imaše èetrnaest tisuæea ovaca i šest tisuæea kamila i tisuæeu jarmova volova i tisuæeu magarica. **13** I imaše sedam sinova i tri kæeri. **14** I prvoj nadje ime Jemima, a drugoj Kesija a treæoj Keren-apuha. **15** I ne nahoðaše se u svoj zemlji tako lijepijeh djevojaka kao kæeri Jovove, i otac im dade našljedstvo među braæeom njihovom. **16** I poslije poživje Jov sto i èetrdeset godina, i vidje sinove i unuke do èetvrtoga koljena. **17** I umrije Jov star i sít života.

Psalmi

1 Blago èovjeku koji ne ide na vjeæe bezbožnièku, i na putu grješnièkom ne stoji, i u društvu nevaljalih ljudi ne sjedi, **2** Nego mu je omilio zakon Gospodnjji i o zakonu njegovu misli dan i noæ! **3** On je kao drvo usaðeno kraj potoka, koje rod svoj donosi u svoje vrijeme, i kojemu list ne vene: što god radi, u svemu napreduje. **4** Nijesu taki bezbožnici, nego su kao prah koji rasipa vjetar. **5** Zato se neæe bezbožnici održati na sudu, ni grješnici na zboru pravednièkom. **6** Jer Gospod zna put pravednièki; a put bezbožnièki propašæe.

2 Zašto se bune narodi i plemena pomicaju zaludne stvari? **2** Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na pomazanika njegova. **3** "Raskinimo sveze njihove i zbacimo sa sebe jaram njihov." **4** Onaj, što živi na nebesima, smije se, Gospod im se potsmijeva. **5** Pa im govori u gnjevu svojem i jarošeu svojom zbunjuje ih: **6** "Ja sam pomazao cara svojega na Sionu, na svetoj gori svojoj." **7** Kazalaèu naredbu Gospodnju; on reèe meni: "ti si sin moj, ja te sad rodih. **8** Išti u mene, i daæeu ti narode u našljedstvo, i krajeve zemaljske tebi u državu. **9** Udarjaèeš ih gvozdenom palicom; razbijaèeš ih kao lonèarski sud." **10** Sad, carevi, orazumite se; nauèite se sudije zemaljske! **11** Služite Gospodu sa strahom, i radujete se s trepetom. **12** Poštujte sina, da se ne razgnjevi, i vi ne izgnete na putu svome; jer æe se gnjev njegov brzo razgorjeti. Blago svjema koji se u nj uzdaju!

3 Gospode! kako je mnogo neprijatelja mojih! Mnogi ustaju na me. **2** Mnogi govore za dušu moju: nema mu pomoæi od Boga. **3** Ali ti si, Gospode, štit koji me zaklanja, slava moja; ti podižeš glavu moju. **4** Glasom svojim vièem ka Gospodu, i èuje me sa svete gore svoje. **5** Ja liježem, spavam i ustajem, jer me Gospod èuva. **6** Ne bojim se mnogo tisuæa naroda što sa svijeh strana navaljuje na me. **7** Ustani, Gospode! pomozi mi, Bože moj! jer ti udaraš po obrazu sve neprijatelje moje; razbijas zube bezbožnicima. **8** Od Gospoda je spasenje; neka bude na narodu tvom blagoslov tvoj!

4 Kad te zovem, èuvi me, Bože, pravdo moja! u tjeskobi daj mi prostor; smiluj se na me i usliši molitvu moju. **2** Sinovi èovjekiji! dokle æe slava moja biti u sramoti? dokle æete ljubiti ništavilo i tražiti laži? **3** Znajte da Gospod divno èuva svetoga svojega; Gospod èuje kad ga zovem. **4** Gnjeveæi se ne griešeite; razmislite u srcima svojim na posteljama svojim, i utolite. **5** Prinesite žrtvu za pravdu, i uzdajte se u Gospoda. **6** Mnogi govore: ko æe nam pokazati što je dobro? Obrati k nama, Gospode, svijetlo lice svoje. **7** A meni si dao u srce radost veæu nego što je oni imaju, kad im rodi pšenica i vino. **8** Ja mirno liježem i spavam; jer ti, Gospode, sam daješ mi te sam bez straha.

5 Èuj, Gospode, rijeèi moje, razumij pomisli moje. **2** Slušaj viku moju, care moj i Bože moj! jer se tebi molim, Gospode! **3** Ujutru slušaš glas moj, ujutru stojim pred tobom, i èekam. **4** Jer si ti Bog koji neæe bezakonja; u tebe nema mjestra ko je zao. **5** Bezbožnici neæe izæati pred oèi tvoje; ti nenavidiš sve koji èine bezakonje. **6** Potireš lažljivce; na krvopioce i lukave mrzi Gospod. **7** A ja po velikoj milosti tvojoj ulazim u dom tvoj, i

klanjam se u svetoj crkvi tvojoj sa strahom tvojim. **8** Gospode! vodi me u pravdi svojoj; radi neprijatelja mojih poravni preda mnom put svoj. **9** Jer nema u ustima njihovijem istine; u njima je nevaljalstvo; grlo im je grob otvoren; na jeziku im je dvoljeèenje. **10** Bože! ne daj im napretka, neka se razbiju pomisli njihove. Za mnoga nevaljalstva njihova obori ih, jer se pobuniæe na tebe. **11** Pa æe se radovati svi koji se u te uzdaju; dovjeka æe se veseliti koji ti zaklanjaš; dièiæe se koji ljube ime tvoje. **12** Jer ti, Gospode, blagosilaš pravednika, kao štitom zaklanjaš ga milošæu svojom.

6 Gospode! nemoj me pokarati u jarosti svojoj, niti me u gnjevu svojem nakazati. **2** Smiluj se na me, Gospode, jer sam iznemogao; istricijeli me, jer su kosti moje ustreptale, **3** i duša se moja vrlo uzdrhtala. A ti, Gospode, dokle æeš? **4** Obrati se, Gospode, izbavi dušu moju, pomozi mi radi milosti svoje. **5** Jer mrtvi ne spominju tebe; u grobu ko æe te slaviti? (Sheol h7585) **6** Iz nemogoh uzdišuæi; svaku noæ kvasim odar svoj, suzama svojim natapam postelju svoju. **7** Usahnu od žalosti oko moje, postara se od množine neprijatelja mojih. **8** Idite od mene svi koji èinite bezakonje, jer Gospod èu plaæe moj. **9** Èu Gospod molbu moju, Gospod molitvu moju primi. **10** Nek se postide i prepadnu svi neprijatelji moji, neka se povrate i postide odmah.

7 Gospode, Bože moj! u tebe se uzdam, saèuvaj me od svijeh koji me gone, i izbavi me. **2** Da mi neprijatelj ne isèupa duše kao lav. Èupa, a nema ko da izbavi. **3** Gospode, Bože moj! ako sam to uèinio, ako je nepravda u rukama mojima, **4** Ako sam zlo vratio prijatelju svojemu, ili krivo uèinio onima koji na me na pravdi napadahu; **5** Neka goni neprijatelj dušu moju, i neka je stigne, i pogazi na zemlju život moj i slavu moju u prah obrati. **6** Ustani, Gospode, u gnjevu svojem; digni se na žestinu neprijatelja mojih; probudi se meni na pomoæ, i otvori sud. **7** I ljudstvo æe se sleæi oko tebe; iznad njega izaði u visinu. **8** Gospod sudi narodima. Sudi mi, Gospode, po pravdi mojoj, i po bezazlenosti mojoj neka mi bude. **9** Nek se prekine zloæa bezbožnika, a pravednika potpomozi, jer ti ispituješ srca i utrobe, Bože pravedni! **10** Štit je meni u Boga, koji èuva one koji su prava srca. **11** Bog je pravedan sudija, i Bog je svaki dan gotov na gnjev. **12** Ako se neæe bezbožnik da obrati, on oštri maæ svoj, nateže luk svoj, i naperuje ga; **13** I zapinje smrtnu strijelu, èini strijele svoje da pale. **14** Gle, bezbožnik zaæe nepravdu, trudan bijaše zloèinstvom, i rodi sebi prijevaru. **15** Kopa jamu i iskopa, i pade u jamu koju je naèinio. **16** Zloba njegova obrati se na njegovu glavu, i zloèinstvo njegovo pade na tjeme njegovo. **17** Hvalim Gospoda za pravdu njegovu, i pjevam imenu Gospoda višnjega.

8 Gospode, Gospode naši! kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji! Podigao si slavu svoju više nebesa. **2** U ustima male djece i koja sisaju èiniš sebi hvalu nasuprot neprijateljima svojim, da bi uèinio da zamukne neprijatelj i nemirnik. **3** Kad pogledam nebesa tvoja, djelo prsta tvojih, mjesec i zvijezde, koje si ti postavio; **4** Šta je èovjek, te ga se opominješ, ili sin èovjekiji, te ga polaziš? **5** Uèinio si ga malo manjega od anđela, slavom i èaæeu vjenéao si ga; **6** Postavio si ga gospodarom nad djelima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove, **7** Ovce i volove sve, i divlje zvjerinje, **8** Ptice nebeske i ribe

morske, što god ide morskim putovima. 9 Gospode, Gospode naš! kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji!

9 Hvalim te, Gospode, iz svega srca svojega, kazujem sva euđesa tvoja. 2 Radujem se i veselim se o tebi, pjevam imenu tvojemu, višnji! 3 Neprljatelji se moji vratiše natrag, spotakoše se i nesti ih ispred lica tvojega; 4 Jer si svršio sud moj i odbranio me; sio si na prijesto, sudija pravedni. 5 Rasrdio si se na narode i ubio bezbožnika, ime si im zatro dovjeka, zasvagda. 6 Neprljatelju nesti mađeva sasvijem; gradove ti si razvalio; pogibe spomen njihov. 7 Ali Gospod uvijek živi; spremio je za sud prijesto svoj. 8 On æe suditi vasionome svijetu po pravdi, usudiæe narodima pravo. 9 Gospod je uteoše ubogome, uteoše u nevolji. 10 U tebe se uzdaju koji znaju ime tvoje, jer ne ostavlja onijeh koji te traže, Gospode! 11 Pojte Gospodu, koji živi na Sionu; kazujte narodu djela njegova; 12 Jer on osvećuje krv, pamti je; ne zaboravlja jauka nevoljnijeh. 13 Smiluj se na me, Gospode; pogledaj kako stradam od neprljatela svojih, ti, koji me podiže od vrata smrtnjeh, 14 Da bih kazivao sve hvale tvoje na vratima kæeri Sionove, i slavio spasenje tvoje. 15 Popadaše narodi u jamu, koju su iskopali; u zamku, koju su sami namjestili, uhvati se nogu njihova. 16 Poznaše Gospoda; on je studio; u djela ruku svojih zaplete se bezbožnik. 17 Vratiaze se u pakao bezbožnici, svi narodi koji zaboravljaju Boga; (Sheol h7585) 18 Jer neæe svagda biti zaboravljen ubogi, i nuda nevoljnici neæe nigda poginuti. 19 Ustani, Gospode, da se ne posili  ovjek, i da prime narodi sud pred tobom. 20 Pusti, Gospode, strah na njih; neka poznadu narodi da su ljudi.

10 Zašto, Gospode, stojiš daleko, kriješ se kad je nevolja? 2 S oholosti bezbožnikove muæe se ubogi; hvataju se ubogi prijevarom koju izmišljaju bezbožnici. 3 Jer se bezbožnik dièi željom duše svoje, grabiljvca pohvaljuje. 4 Bezbožnik u obijesti svojoj ne mari za Gospoda: "on ne vidi." Nema Boga u mislima njegovijem. 5 Svagda su putovi njegovi krivi; za sudove tvoje ne zna; na neprljatelle svoje neæe ni da gleda. 6 U srcu svojem veli: neæeu posrnuti; zlo neæe doæi nigda. 7 Usta su mu puna nevaljalijeh rijeèi, prijevare i uvrede, pod jezikom je njegovijem muka i pogibao. 8 Sjedi u zasjedi iza kuæe; u potaji ubija pravoga; oèi njegove vrebaju ubogoga. 9 Sjedi u potaji kao lav u peæini; sjedi u zasjedi da uhvati ubogoga; hvata ubogoga uvikavši u mrežu svoju. 10 Pritaji se, prilegne, i ubogi padaju u jake nokte njegove. 11 Kaže u srcu svome: "Bog je zaboravio, okrenuo je lice svoje, neæe vidjeti nigda." 12 Ustani, Gospode! digni ruku svoju, ne zaboravi nevoljnijeh. 13 Zašto bezbožnik da ne mari za Boga govoreæi u srcu svom da ti neæeš vidjeti? 14 Ti vidiš; jer gledaš uvrede i muke i pišeš ih na ruci. Tebi predaje sebe ubogi; siroti ti si pomoænik. 15 Satri mišicu bezbožnemu i zlome, da se traži i ne naðe bezbožnost njegovu. 16 Gospod je car svagda, dovjeka, nestaae neznabozaca sa zemlje njegovu. 17 Gospode! ti  uješ želje ništih; utvrdi srce njihovo; otvori uho svoje, 18 Da daš sud siroti i nevoljniku, da prestanu goniti  ovjeka sa zemlje.

11 U Gospoda se uzdam; zašto gorovate duši mojoj: "leti u goru kao ptica; 2 Jer evo grješnici nategoše luk, zapeš strijelu svoju za tetivu, da iz mroka strijeljavu prave srcem. 3 Kad su raskopani temelji, Šta æe uèiniti pravednik?" 4 Gospod je u svetom dvoru svom, prijesto je Gospodnji na nebesima;

oèi njegove gledaju; vjeðe njegove ispituju sinove  ovjeèije. 5 Gospod ispituje pravednoga; a bezbožnoga i kojemu je milo èiniti zlo nenavidi duša njegova. 6 Pustiaze na bezbožnike dažd od živoga ugljevlja, ognja i sumpora; i ognjeni vjetar biæe im dio iz èaše; 7 Jer je Gospod pravedan, ljubi pravdu; lice æe njegovo vidjeti pravednici.

12 Pomagaj, Gospode; jer nesti svetijeh, jer je malo vjernijeh među sinovima  ovjeèijim. 2 Laž govore jedan drugome, usnama lažljivijem govore iz srca dvolièa. 3 Istrjebiæe Gospod sva usta lažljiva, jezik veličavi, 4 Ljude, koji govore: jezikom smo jaki, usta su naša u nas, ko je gospodar nad nama? 5 Videæi stradanje nevolnjih i uzdisanje ništih, sad æu ustati, veli Gospod, i izbaviti onoga kome zlobe. 6 Rijeèi su Gospodnje rijeèi eiste, srebro u vatri oèiæeno od zemlje, sedam puta pretopljeno. 7 Ti æeš nas, Gospode, odbraniti, i saèuvati nas od roda ovoga dovjeka. 8 Bezbožnici idu naokolo; kad se oni podižu, sramote se sinovi  ovjeèiji.

13 Dokle æeš me, Gospode, sasvijem zaboravljati? dokle æeš odvraæati lice svoje od mene? 2 Dokle æu se domišljati u duši svojoj, mutiti se u srcu svom dan i noæ? dokle æe se neprljatelj moj podizati nada mnom? 3 Pogledaj, usliši me, Gospode, Bože moj! Prosvijeti oèi moje da ne zaspim na smrt. 4 Da ne reèe neprljatelj moj: nadvladao sam ga; da se ne raduju koji me gone, ako posrnem. 5 A ja se uzdam u milost tvoju; radovaæe se srce moje za spasenje tvoje. 6 Pjevaæu Gospodu, koji mi dobro èini.

14 Reèe bezumnik u srcu svojem: nema Boga; nevaljali su, gadna su djela njihova; nema nikoga dobro da tvori. 2 Gospod pogleda s neba na sinove  ovjeèije, da vidi ima li koji razuman, traži li koji Boga. 3 Svi su zašli, svi se pokvarili, nema nikoga dobro da tvori, nema njednoga. 4 Zar se neæe opametiti koji èine bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hljeb, ne prizivaju Gospoda? 5 Ondje æe zadrhlati od straha; jer je Gospod u rodu pravednom. 6 Smijete se onome što ubogi radi; ali Gospod njega zaklanja. 7 Ko æe poslati sa Siona pomoæ Izraelju? Kad Gospod povrati zarobljeni narod svoj, onda æe se radovati Jakov i veseliæe se Izraelj.

15 Gospode! ko može sjedjeti u sjenici tvojoj? ko može nastavati na svetoj gori tvojoj? 2 Ko hodi bez mane, tvori pravdu, i govori istinu iz srca svojega; 3 Ko ne opada jezikom svojim, ne èini drugome zla, i ne ruži bližnjega svojega; 4 Ko ne gleda onoga koga je Bog odbacio, nego poštuje one koji se boje Gospoda; ko se kune bližnjemu pa ne porièe; 5 Ko ne daje srebra svojega na dobit, i ne prima mita na pravoga. Ko ovako radi, neæe posrnuti dovjeka.

16 Èuvaj me, Bože; jer se u te uzdam. 2 Rekoh Gospodu: ti si Gospod moj, nemam dobra osim tebe. 3 U svetima koji su na zemlji i u velikima sva je utjeha moja. 4 Neka drugi umnožavaju idole svoje, neka træe k tuðima; ja im neæe ljevati krvavih naljeva, niti æu metnuti imena njihovih u usta svoja. 5 Gospod je my dio našljedstva i èaše; ti podižeš dostojarje moje. 6 Uže mi je zahvatilo prekrasna mjesta, i dio mi je moj mio. 7 Blagosiljam Gospoda, koji me urazumljuje; tomu me i noæeu uèi što je u meni. 8 Svagda vidim pred sobom Gospoda; on mi je s desne strane da ne posrnem. 9 Toga radi raduje se

srce moje, i veseli se jezik moj, još æe se i tijelo moje smiriti u uzdanju; **10** Jer neæeš ostaviti duše moje u paklu, niti æeš dati da svetac tvoj vidi truhlost. (*Sheol h7585*) **11** Pokazaaeš mi put životni: obilje je radosti pred licem tvojim, utjeha u desnici tvojog dojvijeka.

17 Usliši, Gospode, pravdu, èuj glas moj, primi u uši molitvu moju ne iz usta lažljivih. **2** Od lica tvojega neka izade sud moj, oèi tvoje neka pogledaju na pravicu. **3** Ispitaj srce moje, obidi noæe; u ognju me okušaj, i neæeš naæi nepravde moje. **4** Usta se moja ne dohvataju djela ljudskih; radi rjeèi usta tvojih držim se putova oètrih. **5** Utrvi stope moje na stazama svojim da ne zalaze koraci moji. **6** Tebe prizivljam, jer æeš me uslišiti, Bože! prigni k meni uho svoje, i èuj rijeèi moje. **7** Pokaži divnu milost svoju, koji izbavljaš one koji se u te uzdaju od onijeh koji se protive desnici tvojoj. **8** Èuvaj me kao zjenicu oka: sjenom krila svojih zakloni me. **9** Od bezbožnika koji na me napadaju, od neprijatelja duše moje, koji su me opkolili. **10** Srce svoje zatvorio; ustima svojim govore oholo. **11** Izagnavši me opet su oko mene; oèi su svoje uprli da me obore na zemlju. **12** Oni su kao lav koji hoæe da rastrže, i kao laviæ koji sjedi u potaji. **13** Ustani, Gospode, preteci ih, obori ih. Odbrani dušu moju maæem svojim od bezbožnika, **14** Rukom svojom, Gospode, od ljudi ovijeh, od ljudi ovoga svijeta, kojima je dio ovaj život, kojima si trbuh napunio svoga bogatstva, da æe im i sinovi biti siti i ostatak ostaviti svojoj djeci. **15** A ja æu u pravdi gledati lice tvoje; kad se probudim, biæu sit od prilike tvoje.

18 Ljubiæu te, Gospode, krjeposti moja, **2** Gospode, grade moj, zaklone moj, koji se oboriti ne može, izbavitelju moj, Bože moj, kamena goro, na kojoj se ne bojim zla, štite moj, rože spasenja mojega, utroæiše moje! **3** Prizivljam Gospoda, kojemu se klanjati valja, i opråštam se neprijatelja svojih. **4** Obuzeš me smrte bolesti, i potoci nevaljalijeh ljudi uplašiše me. **5** Opkolio me bolesti paklene, stegoše me zamke smrte. (*Sheol h7585*) **6** U svojoj tjeskobi prizvah Gospoda, i k Bogu svojemu povikah; on èu iz dvora svojega glas moj, i vika moja doðe mu do ušiju. **7** Zatrese se i pokoleba se zemlja, zadrmaše se i pomjeriose iz temelja gore, jer se on razljuti. **8** Podiže se dim od gnjeva njegova, iz usta njegovijeh organj, koji prozdire, i živo ugljevle otskakaše od njega. **9** Savi nebesa i siðe. Mrak bješe pod nogama njegovijem. **10** Sjede na heruvima i podiže se, i poletje na krilima vjetnijem. **11** Od mraka naæini sebi krov, sjenicu oko sebe, od mraèenih voda, oblaka vazduñnih. **12** Od sijevanja pred njim kroz oblake njegove udari grad i živo ugljevle. **13** Zagrmje na nebesima Gospod, i viñnji pusti glas svoj, grad i živo ugljevle. **14** Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; silu munja, i rasu ih. **15** I pokazaše se izvori vodenih, i otkriše se temelji vasionoj od prijetnje tvoje, Gospode, od dihanja duha gnjeva tvojega. **16** Tada pruži s visine ruku, uhvati me, izvuèe me iz vode velike. **17** Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jaæi od mene. **18** Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospod bi potpora. **19** Izvede me na prostrano mjesto, i izbavi me, jer sam mu mio. **20** Dade mi Gospod po pravdi mojog, i za èistotu ruku mojih dariva me. **21** Jer se držah putova Gospodnjih, i ne odmetnuh se Boga svojega, **22** Nego su svi zakoni njegovi preda mnom, i zapovijesti njegovijeh ne uklanjam od sebe. **23** Bih mu vjeran, i èuvah se od bezakonja svojega. **24**

Dade mi Gospod po pravdi mojog, po èistoti ruku mojih pred oèima njegovima. **25** Sa svetima postupaš sveto, s èovjekom vjernim vjerno, **26** S èistim èisto, a s nevaljalim nasuprot njemu. **27** Jer ti pomažeš ljudima nevolnjim, a oèi ponosite ponižavaš. **28** Ti raspaljuješ vidjelo moje; Gospod moj prosvijetljuje tamu moju. **29** S tobom razbijam vojsku, i s Bogom svojim skaæem preko zida. **30** Put je Božji vjeran, rijeèe Gospodnja èista. On je štit svjema koji se u nj uzdaju. **31** Jer ko je Bog osim Gospoda, i ko je obrana osim Boga našega? **32** Ovaj Bog opasuje me snagom, i èini mi vjeran put. **33** Daje mi noge kau i jelena, i na visine stavlja me. **34** Uèi ruke moje boju, i mišice moje èini da su luk od mjedi. **35** Ti mi daješ štit spasenja svojega; desnica tvoja drži me, i milost tvoja èini me velika. **36** Ti širiš korak moj, te se ne spotiùi noge moje. **37** Tjeram neprijatelje svoje i stižem ih, i ne vraæeam se dok ih ne istrijebim. **38** Obaram ih, i ne mogu ustati, padaju pod noge moje. **39** Jer me ti opasuješ snagom za boj, i koji ustaju na me, obaraš ih preda mnom. **40** Neprijatelja mojih pleæi ti mi obraæeš, i potirem nenavidnike svoje. **41** Oni vièu, ali nema pomagaæa, ka Gospodu, ali ih on ne sluša. **42** Rasipam ih kao prah po vjetru, kao blato po ulicama gazim ih. **43** Ti me izbavljaš od bune narodne, postavljaš me da sam glava tuðim plemenima; narod kojega ne poznava, služi mi. **44** Po samome èuvenju slušaju me, tuðini pokorni su mi. **45** Tuðini blijede, dršæu u gradovima svojim. **46** Živ je Gospod, i da je blagosloven braniè moj! Da se uzvisi Bog spasenja mojega, **47** Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode, **48** Koji me izbavlja od neprijatelja, podiže me nad one koji ustaju na me i od èovjeka žestoka izbavlja me! **49** Toga radi hvalim te, Gospode, pred narodima, i pojem imenu tvojemu, **50** Koji slavno izbavljaš cara svojega, i èiniš milost pomazaniku svojemu Davidu i natražju njegovu dojviku.

19 Nebesa kazuju slavu Božiju, i djela ruku njegovijeh glasi svod nebeski. **2** Dan danu dokazuje, i noæe noæi javlja. **3** Nema jezik, niti ima govora, gdje se ne bi èuo glas njihov. **4** Po svoj zemlji ide kazivanje njihovo i rijeèi njihove na kraj vasiljene. Suncu je postavio stan na njima; **5** I ono izlazi kao ženik iz ložnice svoje, kao junak veselo teèe putem. **6** Izlazak mu je nakraj neba, i hod mu do kraja njegova; i niko nije sakriven od toplote njegove. **7** Zakon je Gospodnji svršen, kriješ dušu; svjedoèanstvo je Gospodnje vjerno, daje mudrost nevješto. **8** Naredbe su Gospodnje pravedne, vesele srce. Zapovijest je Gospodnja svijetla, prosvijetljuje oèi. **9** Strah je Gospodnja èist, ostaje dojvika. Sudovi su njegovi istini, pravedni svikoliki. **10** Bolji su od zlata i dragog kamenja, slaði od meda koji teèe iz sata. **11** I slugu tvojega oni su prosvijetili; ko ih drži ima veliku platu. **12** Ko æe znati sve svoje pogreške? Oèisti me i od tajnih; **13** I od voljnijeh saðuvaj slugu svojega, da ne obladaju mnome. Tada æu biti svršen i èist od velikoga prijestupa. **14** Da su ti rijeèi usta mojih ugodne, i pomisao srca mojega pred tobom, Gospode, krjeposti moja i izbavitelju moj!

20 Da te usliši Gospod u dan žalosti, da te zaæiti ime Boga Jakovljeva. **2** Da ti pošlje pomoæ iz svetinje, i sa Siona da te potkriješ. **3** Da se opomene svijeh prinosa tvojijeh, i žrtva tvoja paljenica da se naæe pretila. **4** Da ti da Gospod po srcu tvojemu; što god poèeš, da ti izvrši. **5** Radovaæemo se za spasenje tvoje, i u ime Boga svojega dignuæemo zastavu. Da ispunij Gospod sve molbe tvoje. **6** Sad vidim da Gospod èuva

pomazanika svojega; sluša ga sa svetoga neba svojega; jaka je desnica njegova, koja spasava. **7** Jedni se hvale kolima, drugi konjima, a mi imenom Gospoda Boga svojega. **8** Oni posraeu i padaju, a mi stojimo i ne kolebamo se. **9** Gospode! pomozi caru, i usliši nas kad te zovemo.

21 Gospode! s tvoje se sile veseli car; i kako mu je velika radost što ti pomažeš! **2** Što mu je srce željelo, dao si mu, i molitve usta njegovih nijesi odbio. **3** Jer si ga dočekao blagoslovima milosnim, metnuo si mu na glavu vijenac od dragoga kamenja. **4** Molio te je za život i dao si mu da mu se produlje danij dovjeka. **5** Velika je slava njegova tvojom pomoću; slavu si i krasotu metnuo na nj. **6** Dao si mu blagoslove dovjeka, razveselio si ga radošću lica svojega. **7** Jer se car uzda u Gospoda i u milost višnjega; i ne koleba se. **8** Načini aće ruka tvoja sve neprijatelje tvoje, načini aće desnica tvoja one koji mrze na tebe. **9** Učinjavi ih kao peć zažarenu, kad se razgnjeviš; gnjev aće ih Gospodnji proglutati, i organj aće ih proždrijeti. **10** Rod njihov istrijebiće sa zemlje, i sjeme njihovo između sinova èovječjih; **11** Jer podigoše na tebe zlo, smislili su te ne moguše izvršiti. **12** Jer aće ih metnuti za biljezu, iz lukova svojih pustiće strijele u lice njihovo. **13** Podigni se, Gospode, silom svojom; mi aće pjevati i slaviti jakost tvoju.

22 Bože, Bože moj! zašto si me ostavio udaljivši se od spasenja mojega, od riječi vike moje? **2** Bože moj! viem danju, a ti me ne slušaš, i noću, ali nemam mira. **3** Sveti, koji živis u pohvalama Izrailevima! **4** U tebe se uzdaše oči naši, uzdaše se, i ti si ih izbavljao. **5** Tebe prizivaše, i spasavaše se; u tebe se uzdaše, i ne ostajaše u sramoti. **6** A ja sam crv, a ne èovjek; potsmijeh ljudima i rug narodu. **7** Koji me vide, svi mi se rugaju, razvaljuju usta, mašu glavom, **8** I govore: oslonio se na Gospoda, neka mu pomože, neka ga izbavi, ako ga miluje. **9** Ta, ti si me izvadio iz utrobe; ti si me umirio na sisi matere moje. **10** Za tobom pristajem od rođenja, od utrobe matere moje ti si Bog moj. **11** Ne udaljuj se od mene; jer je nevolja blizu, a nema pomočnika. **12** Opteće me mnoštvo telaca; jaki volovi Vasanski opkoliše me; **13** Razvališe na me usta svoja. Lav je gladan lova i rièe. **14** Kao voda razlih se; rasuše se sve kosti moje; srce moje posta kao vosak, rastopilo se u meni. **15** Sasuši se kao crijev krjepest moja, i jezik moj prionu za grlo, i u prah smrtni meaće me. **16** Opkoliše me psi mnogi; èeta zlikovaca ide oko mene, probodoše ruke moje i noge moje. **17** Mogao bih izbrojiti sve kosti svoje. Oni gledaju, i od mene načiniše stvar za gledanje. **18** Dijele haljine moje među sobom, i za dolamu moju bacaju ždrijeb. **19** Ali ti, Gospode, ne udaljuj se. Silo moja, pohitaj mi u pomoć. **20** Izbavi od mača dušu moju, od psa jedinicu moju. **21** Saèuvaj me od usta lavovih, i od rogova bivolih, èuvši, izbavi me. **22** Kazujem ime tvoje bračni; usred skupštine hvališu te. **23** Koji se bojite Gospoda, hvalite ga. Sve sjeme Jakovljevo! poštuj ga. Boj ga se, sve sjeme Izrailjevo! **24** Jer se ne ogluši molitve ništega niti je odbi; ne odvrati od njega lica svojega, nego ga usliši kad ga zazva. **25** Tebe aću hvaliti na skupštini velikoj; zavjete svoje svršau pred onima koji se njega boje. **26** Neka jedu ubogi i nasite se, i neka hvale Gospoda koji ga traže; živo da bude srce vaše dovjeka. **27** Opomenuće se i obratiće se ka Gospodu svi krajevi zemaljski, i pokloniće se pred njim sva plemena neznačajka. **28** Jer je

Gospodnje carstvo; on vlasti narodima. **29** Ješaće i pokloniće se svim pretili na zemlji; pred njim aće pasti svi koji slaze u prah, koji ne mogu saèuvati duše svoje u životu. **30** Sjeme aće njihovo služiti njemu. Kazivaće se za Gospoda rodu potonjem. **31** Dođe aće, i kazivaće pravdu njegovu ljudima njegovijem, koji aće se rodit; jer je on učinio ovo.

23 Gospod je pastir moj, ništa mi ne aće nedostajati. **2** Na zelenoj paši pase me, vodi me na tihu vodu. **3** Dušu moju oporavlja, vodi me stazama pravednim imena radi svojega. **4** Da pođem i dolinom sjena smrtnoga, neću se bojati zla; jer si ti sa mnom; štap tvoj i palica tvoja tješi me. **5** Postavio si pred mnom trpezu na vidiku neprijateljima mojim; namazao si uljem glavu moju, i èaša je moja preopuna. **6** Da! dobrota i milost tvoja pratiaće me u sve dane života mojega, i ja aću nastavati u domu Gospodnjem zadugo.

24 Gospodnja je zemlja i što je god u njoj, vasiljena i sve što živi na njoj. **2** Jer je on na morima osnova, i posred rijeke utvrdi je. **3** Ko aće izazeti na goru Gospodnju? i ko aće stati na svetom mjestu njegovu? **4** U koga su èiste ruke i srce bezazleno, ko ne izriče imena njegova uzalud i ne kune se lažno. **5** On aće dobiti blagoslov od Gospoda, i milost od Boga spasa svojega. **6** Taki je rod onih koji ga traže, i koji su radi stajati pred licem tvojim, Bože Jakovljev! **7** Vrata! uživajte vrhove svoje, uživajte se vrata vjećna! Ide car slave. **8** Ko je taj car slave? Gospod krjepek i silan, Gospod silan u boju. **9** Vrata! uživajte vrhove svoje, uživajte se vrata vjećna! Ide car slave. **10** Ko je taj car slave? Gospod nad vojskama; on je car slave.

25 K tebi, Gospode, podižem dušu svoju. **2** Bože moj! u tebe se uzdam; ne daj da se osramotim, da mi se ne svete neprijatelji moji. **3** I koji se god u te uzdaju, neću se osramotiti; osramotiaće se oni koji se odmeću od tebe besputno. **4** Pokaži mi, Gospode, putove svoje, nauči me hoditi stazama tvojim. **5** Uputi me istini svojoj, i nauči me; jer si ti Bog spasenja mojega, tebi se nadam svaki dan. **6** Opomeni se milosrđa svojega, Gospode, i milosti svoje; jer su otkako je vijeka. **7** Grijehova mladost moje, i mojih prijestupa ne pominji; po milosti svojoj pomeni mene, radi dobrote svoje, Gospode! **8** Dobar je i pravedan Gospod; toga radi pokazuje grješnicima put. **9** Upućuje krotke istini, uči krotke hoditi putem njegovijem. **10** Svi su putovi Gospodnjih milosti i istina onima koji drže zavjet njegov u otkrivenje njegovo. **11** Radi imena svojega, Gospode, oprosti grijeh moj, jer je velik. **12** Koji se èovjek boji Gospoda? On aće mu pokazati koji put da izbere. **13** Duša aće njegova u dobru poèivati, i sjeme aće njegovo vladati zemljom. **14** Tajna je Gospodnja u onih koji ga se boje, i zavjet svoj javlja im. **15** Oče su mi svagdje upravljene ka Gospodu, jer on izvlače iz zamke noge moje. **16** Pogledaj me i smiluj se na me, jer sam inkosan i nevoljnik. **17** Nek se raširi stisnuto srce moje, iz tjeskobe moje izvadi me. **18** Vidi jude moje i muku moju, i oprosti mi sve grijeha moje. **19** Pogledaj neprijatelje moje kako ih je mnogo i kakov me pakosnom nenavješau nenavide. **20** Saèuvaj dušu moju i izbavi me; ne daj da se osramotim, jer se u tebe uzdam. **21** Bezazlenost i pravda neka me saèuva, jer se u tebe uzdam. **22** Izbavi, Bože, Izraileva od svijeh nevolja njegovijeh.

26 Sudi mi, Gospode, jer u prostoti svojih hodim i u Gospoda se uzdam; neæeu se pokolebiti. **2** Ispitaj me, Gospode, i iskušaj me; pretopi što je u meni i srce moje. **3** Jer je milost tvoja pred oèima mojima, i hodim u istini tvojoj. **4** Ne sjedim s bezumnicima, i s lukavima se ne mijesam. **5** Nenavidim društvo bezakonièko, i s bezbožnicima ne sjedim. **6** Umivam pravdom ruke svoje, i idem oko žrtvenika tvojega, Gospode, **7** Da razglasujem hvalu tvoju i kazujem sva èudesta tvoja. **8** Gospode! omilio mi je stan doma tvojega, i mjesto naselja slave tvoje. **9** Nemoj duše moje pogubiti, ni života mojega s krvopilcima, **10** Kojima je zloèinstvo u rukama, i kojima je desnica puna mita. **11** A ja hodim u prostoti svojoj, izbavi me, i smiluj se na me. **12** Noga moja stoji na pravom putu; na skupštinama æeu blagosiljati Gospoda.

27 Gospod je vidjelo moje i spasenje moje; koga da se bojim? Gospod je krjepost života mojega; koga da se strašim? **2** Ako navale na me zlikovci da pojedu tijelo moje, protivnici i neprijatelji moji, spotaæi æe se i pašæe. **3** Ako protiv mene vojsku uoko stane, neæee se uplašiti srce moje; ako se na me rat digne, ja se ni onda neæeu bojati. **4** Za jedno samo molim Gospoda, samo to ištem, da živim u domu Gospodnjem sve dane života svojega, da gledam krasotu Gospodnju i ranim u crkvu njegovu. **5** Jer bi me sakrio u kolibi svojoj u zlo doba; sklonio bi me pod krovom šatora svojega; na kamenu goru popeo bi me. **6** Tada bih podigao glavu svoju pred neprijateljima koji bi me opkolili; prinio bih u njegovu šatoru žrtvu hvale; zapjevao bih i hvalio Gospoda. **7** Èuj, Gospode, glas moj, tebe prizivljam, smiluj se na me i usliši me. **8** Srce moje govori pred tobom što si rekao: "tražite lice moje"; tražim lice tvoje, Gospode! **9** Nemoj odvratiti od mene lica svojega, nemoj u gnjevu ostaviti sluge svojega; budi pomoænik moj; nemoj me odbiti, i nemoj me ostaviti, Bože, spasitelju moj! **10** Jer otac moj i mati moja ostavise me; ali Gospod neka me prihvati. **11** Uputi me, Gospode, na put svoj i vodi me pravom stazom poradi onih koji me vrebaju. **12** Nemoj me dati na volju neprijateljima mojim; jer ustaše na me lažni svjedoci; ali zloba govori sama protiv sebe. **13** Vjerujem da æeu vidjeti dobrotu Gospodnju na zemlji živijeh. **14** Uzdaj se u Gospoda, budi slobodan; neka bude srce tvoje krjepko, uzdaj se u Gospoda.

28 K tebi, Gospode, vièem; grade moj, nemoj mi muèati, da ne bih, ako uzmueš, bio kao oni koji odlaze u grob. **2** Èuj molitveni glas moj, kad vapijem k tebi, kad dižem ruke svoje k svetoj crkvi tvojoj. **3** Nemoj me zahvatiti s gješnicima, i s onima koji èine nepravdu, koji s bližnjima svojima mirno govore, a u srcu im je zlo. **4** Podaj im, Gospode, po djelima njihovijem, po zlomu postupanju njihovu; po djelima ruku njihovijeh podaj im, podaj im što su zasluzili. **5** Jer ne paze na djela Gospodnja, i na djela ruku njegovijeh. Da ih razori i ne sazida. **6** Da je blagosloven Gospod, jer usliši glas moljenja mojega! **7** Gospod je krjepost moja i štit moj; u njega se pouzda srce moje, i on mi pomože. Zato se veseli srce moje, i pjesmom svojom slavim ga. **8** Gospod je krjepost naroda svojega, i obrana koja spasava pomazanika njegova. **9** Spasi narod svoj, blagoslovi dostojevanje svoje; spasi ih i uzdizi ih dojvika.

29 Dajte Gospodu, sinovi Božiji, dajte Gospodu slavu i èast. **2** Dajte Gospodu slavu imena njegova. Poklonite se

Gospodu u svetoj krasoti. **3** Glas je Gospodnji nad vodom, Bog slave grmi, Gospod je nad vodom velikom. **4** Glas je Gospodnji silan, glas je Gospodnji slavan. **5** Glas Gospodnji lomi kredre, Gospod lomi kredre Livanske. **6** Kao tele skaèeu od njega; Livan i Sirion kao mlad bivo. **7** Glas Gospodnji sipa plamen ognjeni. **8** Glas Gospodnji potresa pustinju, potresa Gospod pustinju Kades. **9** Glas Gospodnji opræšta koštu bremena, i sa šuma skida odijelo; i u crkvi njegovoj sve govori o slavi njegovoj. **10** Gospod je sjedio nad potopom, i sjedjeæe Gospod kao car uvihek. **11** Gospod æe dati silu narodu svojemu, Gospod æe blagosloviti narod svojim.

30 Uzvišivaæu te, Gospode, jer si me oteo, i nijesi dao neprijateljima mojim da mi se svete. **2** Gospode, Bože moj zavikah k tebi, i iscijelio si me. **3** Gospode! izveo si iz pakla dušu moju, i oživio si me da ne siðem u grob. (Sheol h7585) **4** Pojte Gospodu, sveci njegovi, i slavite sveto ime njegovo. **5** Grjev je njegov za trenuæe oka, a do života milost njegova, veèerom dolazi plaè, a jutrom radost. **6** I ja rekoh u dobru svom: neæeu posrnuti dojvika. **7** Ti šeæe, Gospode, te gora moja stajaše tvrdo. Ti odvrati lice svoje, i ja se smetoh. **8** Tada tebe, Gospode, zazivah, i Gospoda molih: **9** "Kakva je korist od krvi moje, da siðem u grob? hoæe li te prah slaviti ili kazivati istinu tvoju? **10** Èuj, Gospode, i smiluj se na me; Gospode! budi mi pomoænik." **11** I ti promijeni plaè moj na radost, skide s mene vreæu, i opasa me veseljem. **12** Zato æe ti pjevati slava moja i neæee umuknuti; Gospode, Bože moj! dojvika æeu te hvatiti.

31 U tebe se, Gospode, uzdam; nemoj me ostaviti pod sramotom dojvika, po pravdi svojoj izbavi me. **2** Prigni k meni uho svoje, pohitaj, pomozi mi. Budi mi kameni grad, tvrda ograda, gdje bih se spasao. **3** Jer si ti kamena gora moja i ograda moja, imena svojega radi vodi me i upravlja mnom. **4** Izvadi me iz mreže, koju mi tajno zamjestiše; jer si ti krjepost moja. **5** U tvoju ruku predajem duh svoj; izbavljao si me, Gospode, Bože istini! **6** Nenavidim one koji poštuju propadljive idole; ja se u Gospoda uzdam. **7** Radovaæu se i veseliti se o milosti tvojoj, kad pogledaš na moju muku, poznaš tugu duše moje, **8** Ne daš me u ruku neprijatelju, postaviš noge moje na prostranom mjestu. **9** Smiluj se na me, Gospode; jer me je tuga, od jada iznemože oko moje, duša moja i srce moje. **10** Išeñije u žalosti život moj, i godine moje u uzdisanju; oslabi od muke krjepost moja, i kosti moje sasahuñe. **11** Od množine neprijatelja svojih postadoh potsmijeh i susjedima svojim, i strašilo znacima svojim; koji me vide na ulici, bježi od mene. **12** Zaboravljen sam kao mrtav, nema me u srcima; ja sam kao razbijen sud. **13** Jer slušam grdnju od mnogih, otsvuda strah, kad se dogovaraju na me, misle išèupati dušu moju. **14** A ja se, Gospode, u tebe uzdam i velim: ti si Bog moj. **15** U tvojoj su ruci dani moji; otmi me iz ruku neprijatelja mojih, i od onih koji me gone. **16** Pokaži svijetlo lice svoje sluzi svojemu; spasi me milošeu svojom. **17** Gospode! nemoj me ostaviti pod sramotom; jer tebe prizivljam. Nek se posrane bezbožnici, neka zamuknu i padnu u pakao. (Sheol h7585) **18** Neka onijeme usta lažljiva, koja govore na pravednika obijesno, oholi i s porugom. **19** Kako je mnogo u tebe dobra, koje èuvaš za one koji te se boje, i koje daješ onima koji se u te uzdaju pred sinovima èovjeçejim! **20** Sakrivaš ih pod krov lica svojega od buna ljudskih; sklanjaš ih pod sjen od svadljivijeh jezika. **21** Da je blagosloven Gospod,

što mi pokaza divnu milost kao da me uvede u tvrd grad! 22 Ja rekok u smetnji svojoj: odbaen sam od oèiju tvojih; ali ti èu molitveni glas moj, kad te prizvah. 23 Ljubite Gospoda svi sveti njegovi; Gospod drži vjeru; i uvršeno vraæea onima koji postupaju oholo. 24 Budite slobodni, i neka bude jako srce vaše, svi koji se u Gospoda uzdate.

32 Blago onome, kojemu je oproštena krivica, kojemu je grijeh pokriven. 2 Blago èovjeku, kojemu Gospod ne prima grijeha i u èijem duhu nema lukavstva. 3 Kad muèah, posahnuše kosti moje od uzdisanja mojega po vas dan. 4 Jer dan i noæ tištaše me ruka tvoja; nesto soka u meni kao na ljetnoj pripeci. 5 Grijeh svoj kazah tebi, i krivice svoje ne zatajih; rekoh: ispovijedam Gospodu prijestupe svoje; i ti skide s mene krivicu grijeha mojega. 6 Zato neka ti se moli svaki svetac, kad se možeš naæi; i onda potop velike vode neæe ga stignuti. 7 Ti si zaklon moj, ti me èuvaš od tjeskobe; okružavaš me radostima u izbavljanju. 8 Urazumiæu te, i pokazaæu ti put kojim da ideš; svjetovaæu te, oko je moje na tebi. 9 Nemojte biti kao konj, kao mazga bez razuma, kojima uzdom i žvalama valja obuzdati gubicu, kad ne idu k tebi. 10 Mnogo muke ima bezbožnik, a koji se uzda u Gospoda, oko njega je milost. 11 Radujte se o Gospodu, i pjevajte, pravednici; veselite se svi koji ste prava srca.

33 Veselite se pravednici pred Gospodom; pravednima dolikuje slaviti. 2 Slavite Gospoda guslama, udarajte mu u psaltrir od deset žica. 3 Pjevajte mu pjesmu novu, složno udarajte podvikujue; 4 Jer je prava rijeè Gospodnja, i svako djelo njegovo istinito. 5 On ljubi pravdu i sud, dobrote je Gospodnje puna zemlja. 6 Rijeèu Gospodnjom nebesa se stvorise, i duhom usta njegovih sva vojska njihova. 7 Kao u gomilu sabra vodu morsku, i propasti metnu u spreme. 8 Nek se boji Gospoda sva zemlja, i neka strepi pred njim sve što živi po vasiljenoj; 9 Jer on reèe, i postade; on zapovjedi, i pokaza se. 10 Gospod razbija namjere neznaaboćima, uništava pomisli narodima. 11 Namjera je Gospodnja tvrda dovjeka, misli srca njegova od koljena na koljeno. 12 Blago narodu, kojemu je Bog Gospod, plemenu, koje je on izabrao sebi za naslijeðe. 13 S neba gleda Gospod, vidi sve sinove ljudske; 14 S prijestola, na kome sjedi, pogleda na sve koji žive na zemlji. 15 On je stvorio sva srca njihova, on i zna sva djela njihova. 16 Neæe pomoæi caru velika (sila) neæe zaštititi jakoga velika snaga; 17 Nije u konju uzdanje da æe pomoæi; ako mu je i velika snaga, neæe izbaviti. 18 Gle, oko je Gospodnje na onima koji ga se boje, i na onima koji èekaju milost njegovu. 19 On æe dušu njihovu izbaviti od smrti, i prehraniti ih u gladne godine. 20 Duša se naša uzda u Gospoda; on je pomoæi naša i štit naš. 21 O njemu se veseli srce naše; jer se u sveto ime njegovo uzdamo. 22 Da bude milost tvoja, Gospode, na nama, kao što se uzdamo u tebe.

34 Blagosiljam Gospoda u svako doba, hvala je njegova svagda u ustima mojima. 2 Gospodom se hvali duša moja; neka èuju koji stradaju, pa neka se raduju. 3 Velièajte Gospoda sa mnom, uzvišujmo ime njegovo zajedno. 4 Tražih Gospoda, i èu me, i svijeh nevolja mojih oprosti me. 5 Koji u njega gledaju prosvjetljuju se, i lica se njihova neæe postidjeti. 6 Ovaj stradalac zavika, i Gospod ga èu, i oprosti ga svijeh nevolja njegovijeh. 7 Anđeli Gospodnji stanovali stoje oko onijeh

koji se njega boje, i izbavljaju ih. 8 Ispitajte i vidite kako je dobar Gospod; blago èovjeku koji se uzda u nj. 9 Bojte se Gospoda, sveti njegovi; jer koji se njega boje, njima nema oskudice. 10 Lavovi su ubogi i gladni, a koji traže Gospoda, ne premièe im se nijednoga dobra. 11 Hodite, djecu, poslušajte me; nauèiæu vas strahu Gospodnjemu. 12 Koji èovjek želi život, ljubi dane da bi vidio dobro? 13 Ustavlaj jezik svoj oda zla, i usta svoja od prijevarne rijeèi. 14 Kloni se oda zla, i èini dobro, traži mira i idi za njim. 15 Oèi su Gospodnje obraæene na pravednike, i uši njegove na jauk njihov. 16 Ali je strašno lice Gospodnje za one koji èine zlo, da bi istrijebio na zemlji spomen njihov. 17 Vièu pravedni, i Gospod ih èuje, i izbavlja ih od svijeh nevolja njihovijeh. 18 Gospod je blizu onijeh koji su skrušena srca, i pomaže onima koji su smjerna duha. 19 Mnogo nevolje ima pravednik, ali ga od svijeh izbavlja Gospod. 20 Èuva Gospod sve kosti njegove, nijedna se od njih neæe slomiti. 21 Bezbožnika ubiæe zlo, i koji nenavide pravednika prevariae se. 22 Gospod iskupljuje dušu sluga svojih, i koji se god u njega uzdaju, neæe se prevariti.

35 Gospode! budi suparnik suparnicima mojim; udri one koji udaraju na me. 2 Uzmi oružje i štit, i digni se meni u pomoæ. 3 Potegni kopljje, i presijeci put onima koji me gone, reci duši mojoj: ja sam spasenje tvoje. 4 Neka se postide i posrame koji traže dušu moju; neka se odbiju natrag i postide koji mi zlo hoæe. 5 Neka budu kao prah pred vjetrom, i anđeo Gospodnji neka ih progoni. 6 Neka bude put njihov taman i klizav, i anđeo Gospodnji neka ih tjeri. 7 Jer ni za što zastrijese mrežom jamu za mene, ni za što iskopaše jamu duši mojoj. 8 Neka doðe na njega pogibao nenadna, i mreža koju je namjestio neka ulovi njega, neka on u nju padne na pogibao. 9 A duša æe se moja radovati o Gospodu, i veseliae se za pomoæ njegovu. 10 Sve æe kosti moje reæi: Gospode! ko je kao ti, koji izbavlja stradalca od onoga koji mu dosaðuje, i ništega i ubogoga od onoga koji ga upropaæuje? 11 Ustaše na me lažni svjedoci; što ne znam, za ono me pitaju. 12 Plaæaju mi zlo za dobro, i sirotovanje duši mojoj. 13 Ja se u bolesti njihovoj oblæih u vreæu, muèih postom dušu svoju, i molitva se moja vraæea u prsima mojima. 14 Kao prijatelj, kao brat postupah; bijah sjetan i s oborenom glavom kao onaj koji za materom žali. 15 A oni se raduju kad se ja spotaknem, i kupe se, kupe se na me, zadaju rane, ne znam zašto, èupaju i ne prestaju. 16 S nevaljalijem i podrugljivijem besposlièarima škruguæu na me zubima svojima. 17 Gospode! hoæeš li dugo gledati? Otm dušu moju od napadanja njihova, od ovijeh lavova jedinicu moju. 18 Priznavaæu te u saboru velikom, usred mnogoga naroda hvaliæu te: 19 Da mi se ne bi svetili koji mi zlobe nepravedno, i namigivali oèima koji mrze na me ni za što. 20 Jer oni ne govore o miru, nego na mirne na zemlji izmisljavaju lažne stvari. 21 Razvaljuju na me usta svoja, i govore: dobro! dobro! vidi oko naše. 22 Vidiš, Gospode! nemoj muæati; Gospode! nemoj otstupiti od mene. 23 Probudi se, ustani na sud moj, Bože moj i Gospode, i na parnicu moju. 24 Sudi mi po pravdi svojoj, Gospode, Bože moj, da mi se ne svete. 25 Ne daj da govore u srcu svojem: dobro! to smo htjeli! Ne daj da govore: proždrjesmo ga. 26 Nek se postide i posrame svi koji se raduju zlu mojemu, nek se obuku u stid i u sram koji se razmeæeu nada mnom. 27 Neka se raduju i vesele koji mi æele pravdu, i govore

jednako: velik Gospod, koji želi mira sluzi svojemu! 28 I moj æe jezik kazivati pravdu tvoju, i hvalu tebi svaki dan.

36 Bezakoniku je bezbožna rijeè u srcu; nema straha Božjega pred oèima njegovim. 2 Ali laže sebi u oèi, mjesto da prizna svoje bezakonje i omrzne na nj. 3 Rijeèi su usta njegovih nepravda i lukavstvo, neæe da se opameti da tvori dobro. 4 Bezakonje smišlja na postelji svojoj, stoji na putu rðavom, zlo mu nije mrsko. 5 Gospode! do neba je milost tvoja, i istina tvoja do oblaka. 6 Pravda je tvoja kao gore Božje, sudovi tvoji bezdana velika; ljudi i stoku ti èuvaš, Gospode! 7 Kako je dragocjena milost tvoja, Božje! sinovi ljudski u sjenu krila tvojih ne boje se. 8 Hrane se od izobila doma tvojega, i iz potoka sladosti svojih ti ih napajaš. 9 Jer je u tebe izvor života, tvojom svjetlošæu vidimo svjetlost. 10 Raširi milost svoju na one koji te znadu, i pravdu svoju na dobra srca. 11 Ne daj da stane na mene nogu ohola, i ruka bezbožnika da me zaljulja. 12 Onamo neka padnu koji èine bezakonje, neka se stropoštaju i ne mogu ustati.

37 Nemoj se žestiti gledajuæi nevaljale, nemoj zavidjeti onima koji èine bezakonje. 2 Jer se kao trava brzo kose, i kao zeleno bilje venu. 3 Uzdaj se u Gospoda i tvori dobro; živi na zemlji i hrani istinu. 4 Tješi se Gospodom, i uèiniæe ti što ti srce želi. 5 Predaj Gospodu put svoj, i uzdaj se u njega, on æe uèiniti. 6 I izvešæe kao vidjelo pravdu tvoju, i pravicu tvoju kao podne. 7 Osloni se na Gospoda, i èekaj ga. Nemoj se žestiti gledajuæi koga gdje napreduje na putu svojem, èovjeka, koji radi što namisli. 8 Utisaj gnjev, i ostavi jarost; nemoj se dražiti da zlo èiniš. 9 Jer æe se istrijebiti koji èine zlo, a koji èekaju Gospoda naslijedæe zemlju. 10 Još malo, pa neæe biti bezbožnika; pogledaæeš na mjesto njegova, a njega nema. 11 A smjerni æe naslijediti zemlju, i naslaðivaæe se množinom mira. 12 Zlo misli bezbožnik pravedniku, i škrguaæe na nj zubima svojim. 13 Ali mu se Gospod smije, jer vidi da se primièe dan njegov. 14 Maèe potežu bezbožnici, zapinju luk svoj, da obore ubogoga i ništega i pokolju one koji idu pravim putem. 15 Maèe æe njihov udariti u njihovo srce, i lukovi njihovi polomiæe se. 16 Bolje je malo u pravednika nego bogatstvo mnogih bezbožnika. 17 Jer æe se mišice bezbožnicima potri, a pravednike utvrðuje Gospod. 18 Zna Gospod dane bezazlenima, i dio njihov traje dovjeka. 19 Neæe se postidjeti u zlo doba, u dane gladne biæe siti. 20 A bezbožnici ginu, i neprijatelji Gospodnji kao ljeputa šumska prolaze, kao dim prolaze. 21 Bezbožnik uzaima i ne vraæea, a pravednik poklanja i daje. 22 Jer koje on blagoslovi, oni naslijede zemlju, a koje on prokune, oni se istrijebi. 23 Gospod utvrðuje korake svakoga èovjeka i mio mu je put njegov. 24 Kad posrne da padne, neæe pasti, jer ga Gospod drži za ruku. 25 Bijah mlad i ostarjeñ, i ne vidjeh pravednika ostavljena, ni djece njegove da prose hljeba. 26 Svaki dan poklanja i daje u zajam, i na natražu je njegovu blagoslov. 27 Uklanaj se oda zla, i èini dobro, i živi dovjeka. 28 Jer Gospod ljubi pravedni sud, i ne ostavlja svetaca svojih; uvijek se oni èuvaju; a pleme æe se bezbožnièko istrijebiti. 29 Pravednici æe naslijediti zemlju, i živjeæe na njoj dovjeka. 30 Usta pravednikova govore mudrost, i jezik njegov kazuje istinu. 31 Zakon je Boga njegova njemu u srcu, stopala se njegova ne spotièu. 32 Bezbožnik vreba pravednika, i traži da ga ubije; 33 Ali ga Gospod neæe pustiti

u ruke njegove, niti æe dati da ga okrive kad se stanu suditi. 34 Èekaj Gospoda i drži se puta njegova, i on æe te postaviti da vlaðaš zemljom; vidjeæeš kako æe se istrijebiti bezbožnici. 35 Vidjeh bezbožnika strašna koji se raširivaše kao granato drvo; 36 Ali proðe, i evo nema ga; tražim ga i ne nahodim. 37 Hrani èistotu i pazi pravdu, jer æe u èovjeka mirna ostati natražje. 38 A bezakonika æe nestati sasvijem; natražje æe se bezbožnièko zatrti. 39 Od Gospoda je spasenje pravednicima; on je krjepost njihova u nevolji. 40 Gospod æe im pomoæi, i izbavæe ih; izbavæe ih od bezbožnika, i saèuvaæe ih, jer se u njega uzdaju.

38 Gospode! nemoj me karati u gnjevu svojem, niti me nakazati u jarosti svojoj. 2 Jer strijele tvoje ustrijetili me, i ruka me tvoja tišti. 3 Nema zdrava mjesta na tijelu mojem od gnjeva tvojega; nema mira u kostima mojim od grijeha mojega. 4 Jer bezakonja moja izaðoše vrh glave moje, kao teško breme otežaše mi. 5 Usmrđeše se i zagoñiše se rane moje od bezumila mojega. 6 Zgrëio sam se i pogurio veoma, vas dan idem sjetan; 7 Jer sam iznutra pun ognja, i nema zdrava mjesta na tijelu mojem. 8 Iz nemogoh i veoma oslabih, remidem od trzanja srca svojega. 9 Gospode! pred tobom su sve želje moje, i uzdisanje moje nije od tebe sakriveno. 10 Srce moje jako kuca, ostavi me snaga moja, i vid oèiju mojih, ni njega mi nema. 11 Drugovi moji i prijatelji moji videæi rane moje otstupiše, daleko stoje bližnji moji. 12 Koji traže dušu moju namještaju zamku, i koji su mi zlu radu, govore o pogibli i po vas dan misle o prijevari. 13 A ja kao gluh ne èujem i kao nijem koji ne otvora usta svojih. 14 Ja sam kao èovjek koji ne èuje ili nema u ustima svojim pravdanja. 15 Jer tebe, Gospode, èekam, ti odgovaraj za mene, Gospode, Božje moj! 16 Jer rekoh: da mi se ne svete, i da se ne razmeæau nada mnom, kad se spotakne nogu moja. 17 Jer sam gotov pasti, i tuga je moja svagda sa mnom. 18 Priznajem krivicu svoju, i tužim radi grijeha svojega. 19 Neprijatelji moji žive, jaki su, i (sila) ih ima što me nenavide na pravdi. 20 Koji mi vraæaju zlo za dobro, neprijatelji su mi zato što sam pristao za dobrim. 21 Nemoj me ostaviti, Gospode, Božje moj! nemoj se udaljiti od mene. 22 Pohitaj u pomoæ meni, Gospode, spasitelju moj!

39 Rekoh: èuvaæu se na putovima svojim da ne zgriješim jezikom svojim; zauzdavaæu usta svoja, dok je bezbožnik preda mnom. 2 Bijah nijem i glasa ne pustih; muéah i o dobru. Ali se tuga moja podiže, 3 Zapali se srce moje u meni, u mislima mojim razgorje se oganj; progovorih jezikom svojim: 4 Kaži mi, Gospode, kraj moj, i dokle æe trajati dani moj? da znam kako sam ništa. 5 Evo s pedi dao si mi dane, i vijek je moj kao ništa pred tobom. Baš je ništa svaki èovjek živ. 6 Baš hodi èovjek kao utvara; baš se uzalud kida, sabira, a ne zna kome æe dopasti. 7 Pa šta da èekam, Gospode? Nad je moj u tebi. 8 Iz svega bezakonja mojega izbavi me, ne daj me bezumnome na potsmijeh. 9 Nijem sam, neæeu otvoriti usta svojih; jer si me ti udario. 10 Olakšaj mi udarac svoj, silna ruka tvoja ubi me. 11 Ako æeš karati èovjeka za prijestupe, rastoæiæe se kao od moljaca krasota njegova. Baš je ništa svaki èovjek. 12 Slušaj molitvu moju, Gospode, i èuj jauk moj. Gledajuæi suze moje nemoj muéati. Jer sam gost u tebe i došljak kao i svi stari moji.

13 Nemoj me više gnjevno gledati, pa æeu odahnuti prije nego otidem i više me ne bude.

40 Dugo èekah Gospoda, i saže se k meni, i èu viku moju. 2 Izvadi me iz jame, koja buèi, i iz gliba, i postavi na kamen noge moje, i utvrdi stope moje. 3 I metnu u usta moja pjesmu novu, hvalu Bogu našemu. Vide mnogi, i poèinju se bojati Gospoda, i uzdati se u njega. 4 Blago onome koji na Gospoda stavlja nadanje svoje, i ne obraæea se oholima i onijem koji teže na laž. 5 Mnoga su èudesa tvoja, koja si uèinio, Gospode, Bože moj, i mnoge su misli tvoje s nama. Nema ti ravna. Htio bih javljati i kazivati, ali im broja nema. 6 Žrtve i darova neæeš; ti si mi uši otvorio; žrtve paljenice i koja se za grijeh prinosi ne tražiš. 7 I po tome rekoh: evo idem, kao što je u knjizi pisano za mene; 8 Hoæeu èiniti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu. 9 Kazujem pravdu na saboru velikom; evo, usta svojih ne ustavljam; Gospode, ti znaš. 10 Pravde tvoje ne sakrivam u srcu svom, kazujem vjernost tvoju i spasenje tvoje; i ne tajim milosti tvoje i istine tvoje od sabora velikog. 11 Gospode, nemoj zatvoriti srca svojega od mene; milost tvoja i istina tvoja jednako neka me èuvaju. 12 Jer me opkoliše zla nebrojena; stigoše me nepravde moje, da ne mogu gledati; ima ih više nego kose na glavi mojoj, srce me moje ostavi. 13 Gospode, voljan budi izbaviti me, Gospode, pohitaj mi u pomoæ. 14 Nek se postide i posrame svi koji traže pogibao duši mojoj! Nek se vrate natrag i postide koji mi æele zlo! 15 Nek se povrte u smetnji svojoj koji mi govore: ha! ha! 16 Neka se tješe i vesele tobom svi koji traže tebe, Gospode, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik Gospod! 17 Ja sam nesreæean i niš, neka se Gospod postara za me! Ti si pomoæ moja i izbavitelj moj, Bože moj, ne èasi.

41 Blago onome koji razumije ništemu! Gospod æe ga izbaviti u zli dan. 2 Gospod æe ga saèuvati i poživiæe ga; biæe blažen na zemlji. Neæeš ga dati na volju neprijateljima njegovijem. 3 Gospod æe ga ukrijepiti bolna na odru. Sasvijem mijenjaš postelju njegovu u bolesti njegovoj. 4 Ja vièem: Gospode! smiluj se na me, istrigeli dušu moju, sagriješih ti. 5 Neprijatelji moji govore zlobno za mene: "kad æe umrijeti, i ime njegovo poginuti?" 6 I ako ko doðe da me vidi, laska; srce njegovo slaže u sebi nepravdu, i otisavši kazuje. 7 Šapæeu o meni među sobom neprijatelji moji, i misle mi zlo: 8 "Zla stvar doðe na njega, legao je; neæe više ustasti." 9 I èovjek mira mojega, u kojega se uzdah, koji jeðaše hlijeb moj, podiže na me petu. 10 Ali ti, Gospode, smiluj se na me, i podigni me; a ja æeu im vratiti. 11 Po tome æeu poznati da sam ti mio, ako se ne uzraduje neprijatelj moj nada mnom. 12 A mene cijela saèuvaj, i daj mi da stojim pred licem tvojim dovijeka. 13 Blagosloven Bog Izrailjev od vijeka do vijeka. Amin, amin.

42 Kao što košuta traži potoke, tako duša moja traži tebe, Bože! 2 Žedna je duša moja Boga, Boga živoga, kad æeu doæei i pokazati se licu Božjemu? 3 Suze su mi hlijeb dan i noæ, kad mi svaki dan govore: gdje je Bog tvoj? 4 Duša se moja proljeva kad se opominjem kako sam hodio sred mnogoga ljudstva, stupao u dom Božji, a ljudstvo praznjujuæe pjevaše i podvikaše. 5 Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdar je u Boga; jer æeu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega. 6 Klonula je u meni duša zato što te pominjem u zemlji

Jordanskoj, na Ermonu, na gori maloj. 7 Bezdana bezdanu dozivlje glasom slapova tvojih; sve vode tvoje i vali tvoji na mene navališe. 8 Danju je javljao Gospod milost svoju, a noæeu mi je pjesma u mene, molitva Bogu života mojega. 9 Reæi æu Bogu, gradu svojemu: zašto si me zaboravio? zašto idem sjetan od pakosti neprijateljeve? 10 Koji mi pakoste, prebijajuæi kosti moje, rugaju mi se govoreæei mi svaki dan: gdje ti je Bog? 11 Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdar se u Boga; jer æeu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

43 Sudi mi, Bože, i raspravi parbu moju s narodom rðavim! od èovjeka nepravednoga i lukavoga izbavi me. 2 Jer si ti Bog krjeposti moje; zašto si me odbacio? Zašto idem sjetan od pakosti neprijateljeve? 3 Pošli vidjeli svoje i istinu svoju, neka me vode, i izvedu na svetu goru tvoju i u dvorove tvoje. 4 Onda æeu pristupiti k žrtveniku Božjemu, k Bogu radosti i veselja svojega, i uz gusle slaviæu te, Bože, Bože moj! 5 Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdar se u Boga; jer æeu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

44 Bože, svojim ušima slušam, oci nam naši pripovijedaše djelo koje si uèinio u njihovo vrijeme, u staro vrijeme. 2 Rukom svojom izgnao si narode, a njih posadio; iskorijenio si plemena, a njih namnožio. 3 Jer ne zadobioše zemlje svojim maèem, niti im mišica njihova pomoæe, nego tvoja desnica i tvoja mišica, i svjetlost lica tvojega, jer ti bijahu omiljeni. 4 Bože, care moj, ti si onaj isti, pošli pomoæ Jakovu! 5 S tobom æemo izbosti neprijatelje svoje, i s imenom tvojim izgaziaæemo one koji ustaju na nas. 6 Jer se ne uzdam u luk svoj, niti æe mi maæe moj pomoæi. 7 Nego æeš nas ti izbaviti od neprijatelja našijeh, i nenavidnike naše posramiaæeš. 8 Bogom æemo se hvaliti svaki dan, i ime tvoje slaviæemo dovijeka. 9 Ali sad si nas povrgao i posramio, i ne ideš s vojskom našom. 10 Obraæeaš nas te bježimo ispred neprijatelja, i neprijatelji nas naši haraju. 11 Dao si nas kao ovce da nas jedu, i po narodima rasijao si nas. 12 U bescjenje si prodao narod svoj, i nijesi mu podigao cijene. 13 Dao si nas na potsmijeh susjedima našijem, da nam se rugaju i sramote nas koji žive oko nas. 14 Naèinio si od nas prièu u naroda, gledajueci nas mašu glavom tuðinci. 15 Svaki je dan sramota moja preda mnom, i stid je popao lice moje 16 Od rijeèi potsmjevaæevih i rugaæevih, i od pogleda neprijateljevh i osvetljivæevih. 17 Sve ovo snaðe nas; ali ne zaboravismo tebe, niti prestupismo zavjeta tvojega. 18 Ne otstupi natrag srce naše, i stope naše ne zaðoše s puta tvojega. 19 Kad si nas bio u zemlji zmajevskoj, i pokrivaæao nas sjenom smrtnijem, 20 Onda da bijasmo zaboravili ime Boga svojega i podigli ruke svoje k Bogu tuðemu, 21 Ne bi li Bog iznašao to? Jer on zna tajne u srcu. 22 A ubijaju nas za tebe svaki dan; s nama postupaju kao s ovacama klanicama. 23 Ustani, što spavaš, Gospode! Probudi se, nemoj odbaciti zasvagda. 24 Zašto kriješ lice svoje? zaboravljaš nevolju i muku našu? 25 Duša naša pade u prah, tijelo je naše baèeno na zemlju. 26 Ustani, pomoæi naša, i izbavi nas radi milosti svoje.

45 Teèe iz srca mojega rijeèe dobra; rekoh: djelo je moje za cara; jezik je moj trska hitroga pisara. 2 Ti si najljepši između sinova ljudskih, blagodat teèe iz usta tvojih, jer te je blagoslovio Bog dovijeka. 3 Pripaši, junaæe, uz bedru svoju maæ svoj, èast svoju i krasotu svoju. 4 I tako okiæen pohitaj, sjedi

na kola za istinu i krotku pravdu, i desnica æe tvoja pokazati èudesa. 5 Oštare su strijele tvoje; narodi æe pasti pod vlast tvoju; prostrjeliæe srca neprijatelja carevih. 6 Prijesto je tvoj, Boze, vjeèan i nepokolebljiv; skiptar je carstva tvojega skiptar pravice. 7 Ljubiš pravdu i mrzi na bezakonje; toga radi pomaza te, Boze, Bog tvoj uljem radosti više nego drugove tvoje. 8 Sve haljine tvoje mirišu smirnom, alojem i kasijom. Koji žive u dvorima od Minjske slonove kosti, oni te vesele. 9 Carske kæeri dvore te; s desne ti strane stoji carica u Ofirskom zlatu. 10 Èuj, kæeri, pogledaj i obrati k meni uho svoje, zaboravi narod svoj i dom oca svojega. 11 I caru æe omiljeti ljeputa tvoja; jer je on Gospod tvoj, i njemu se pokloni. 12 Kæi Tirova doæi æe s darovima, najbogatiji u narodu tebe æe moliti. 13 Sva je ukraæena kæi careva iznutra, haljina joj je zlatom iskiæena. 14 U vezenoj haljini vode je k caru; za njom vode k tebi djevojke, druge njezine. 15 Vode ih veselo i radosno, ulaze u dvor carev. 16 Mjesto otaca tvojih biæe sinovi tvoji, postavljæe ih knezovima po svoj zemlji. 17 Uèiniæe da se ne zaboravlja ime tvoje od koljena na koljeno; po tom æe te slaviti narodi vavijek vijeka.

46 Bog nam je utoæiæe i (sila) pomoæenik, koji se u nevoljama brzo nalazi. 2 Zato se neæemo bojati, da bi se zemlja pomjestila, i gore se prevalele u srce morima. 3 Neka buæi i kipi voda njihova, nek se planine tresu od vala njihovih; 4 Potoci vesele grad Božji, sveti stan višnjega. 5 Bog je usred njega, neæe se pomjestiti, Bog mu pomaže od zore. 6 Uzbuæeæe narodi, zadrmaæe se carstva; ali on pusti glas svoj i zemlja se rastapaæe. 7 Gospod nad vojskama s nama je, braniè je naš Bog Jakovljev. 8 Hodite i vidite djela Gospoda, koji uèini èudesa na zemlji. 9 Prekide ratove do kraja zemlje, luk prebi, koplige slomi, i kola saæeæe ognjem. 10 Utolite i poznajte da sam ja Bog; ja sam uvišen po narodima, uvišen na zemlji. 11 Gospod nad vojskama s nama je, braniè je naš bog Jakovljev.

47 Svi narodi, zapljeætite rukama, pokliknite Bogu glasom radosnjem. 2 Jer je višnji Gospod straæan, car veliki nad svom zemljom. 3 Pokori nam narode i plemena pod noge naše. 4 Izbra nam dostojanje naše, krasotu Jakova, koji mu omilje. 5 Ide Bog uz podvikivanje, Gospod uz glas trubni. 6 Pojte Bogu, pojte; pojte caru našemu, pojte; 7 Jer je Bog car od sve zemlje, pojte pjesmu. 8 Bog caruje nad narodima; Bog sjedi na svetom prijestolu svom. 9 Knezovi narodni sastavljaju se s narodom Boga Avramova. Jer su štitovi zemaljski Božiji. Da je uvišen!

48 Velik je Gospod i slavan veoma u gradu Boga naæega, na svetoj gori svojoj. 2 Prekrasna je visina, utjeha svoj zemlji gora Sion, na sjevernoj strani njezinoj grad cara velikoga. 3 Bog u dvorima njegovim zna se da je braniè. 4 Jer, gle, carevi se zemaljski sabraæe, ali proðoæe svi. 5 Vidjeæe se zaæudiæe se, prepadoæe se i pobjegoæe. 6 Trepet obuze ih ondje, muèiæe se kao porodilja. 7 Vjetrom istoèenim razbilo si korabije Tarsiske. 8 Što slušamo to i vidimo u gradu Gospoda nad vojskama, u gradu Boga naæega. Bog ga utvrdi dovjeka. 9 Kazujemo, Boze, milost tvoju usred crkve tvoje. 10 Kao što je ime tvoje, Boze, tako je i hvala tvoja na krajevima zemaljskim; pravde je puna desnica tvoja. 11 Nek se veseli gora Sion, nek se raduju kæeri Judejske sudova radi tvojih. 12 Poðite oko Siona i obiðite ga, izbrojte kule njegove; 13 Pogledajte bedeme njegove, razmotrite

dvorove njegove, da pripovijedate mlaðim naraštajima. 14 Jer je ovaj Bog naš Bog uvijek i dovjeka, on æe biti voð naš dovjeka.

49 Slušajte ovo svi narodi, pazite svi koji žive po vasiljenoj, 2 Prostaci i gospodo, bogati i siromasi. 3 Usta æe moja kazati premudrost, i srce moje reæi æe razum. 4 Prignuæu uho svoje k prièi, uz gusle æeu otvoriti zagonetku svoju. 5 Èega da se bojim u zle dane, kad me zloba mojih neprijatelja opkoli? 6 Koji se uzdate u silu svoju, i hvalite se velikijem bogatstvom svojim! 7 Èovjek neæe nikako brata osloboditi, neæe dati Bogu otkupa za nj. 8 Velik je otkup za dušu, i neæe biti nigda 9 Da ko dovjeka živi, i ne vidi groba. 10 Svi vide gdje umiru kao i neznaæica i bezumnik što ginu, i ostavljaju drugima imanje svoje. 11 Oni misle da æe kuæe njihove trajati dovjeka, i stanovi njihovi od koljena na koljeno; imenima svojim zovu zemlje; 12 Ali èovjek u èasti neæe dugo ostati, izjednaæiæe se sa stokom, koju kolju. 13 Ovaj im se put èini probitæan, i koji za njima idu, hvale misli njihove; 14 Ali æe ih kao ovce zatvoriti u pakao, smrt æe im biti pastir; i ujutru hodiæe po njima pravednici, i oblik njihov zbrisaaæe pakao rastavivši ih s naseljem. (Sheol h7585) 15 Ali æe Bog dušu moju izbaviti iz ruku paklenih; jer me on prima. (Sheol h7585) 16 Ne boj se kad se ko bogati; kad raste slava doma njegova. 17 Jer kad umre, neæe ništa ponijeti, niti æe poæi za njim slava njegova. 18 Jer dušu njegovu blagosiljaju za životu njegova, i slave tebe, što ugaðaæ sebi. 19 Ali æe on oteti u stan otaca svojih, gdje svijeta nigda ne vide. 20 Èovjek u èasti, ako nije razuman, izjednaæiæe se sa stokom, koju kolju.

50 Bog nad bogovima, Gospod, govori, i doziva zemlju od istoka sunèanoga do zapada. 2 Sa Siona, koji je vrh krasote, javlja se Bog. 3 Ide Bog naš, i ne muèi; pred njim je organj koji proždire, oko njega je bura velika. 4 Doziva nebo ozgo i zemlju, da sudi narodu svojemu: 5 "Skupite mi svece moje, koji su uèinili sa mnom zavjet na žrtvi. 6 I nebesa oglasiæe pravdu njegovu, jer je taj sudija Bog.) 7 Slušaj, narode moj, što æeu ti kazati, Izraelju, što æeu ti javiti. Ja sam Bog, Bog tvoj. 8 Neæeu te za žrtve tvoje karati; tvoje žrtve paljenice svagda su preda mnom. 9 Ne treba mi uzimati teleta iz doma tvojega, ni jariæea iz torova tvojih. 10 Jer je moje sve gorsko zvijerje, i stoka po planinama na tisuæe. 11 Znam sve ptice po gorama, i krasota poljska preda mnom je. 12 Da ogladnim, ne bih tebi rekao, jer je moja vasiljena i sve što je u njoj. 13 Zar ja jedem meso volujsko, ili krv jareæu pijem? 14 Prinesi Bogu hvalu na žrtvu, i izvršuj višnjemu zavjetu svoje. 15 Prizovi me u nevolji svojoj, izbavieu te, i ti me proslavi." 16 A bezbožniku reèe Bog: zašto kazuješ uredbe moje i nosiš zavjet moj u ustima svojima? 17 A sam mrziš na nauku, i rijeèi moje bacaæ za leða. 18 Kad vidiš lupeža, pristaješ s njim, i s preljuboèincima imaš dijel. 19 Usta si svoja pustio da govore zlo, i jezik tvoj plete prijevar. 20 Sjediš i govoriš na brata svojega, sina matere svoje opadaæ. 21 Ti si to èinio, ja muèah, a ti pomisli da sam ja kao ti. Oblieæeu te, metnuæu ti pred oèi grijeha tvoje. 22 Razumijte ovo koji zaboravljate Boga! inaæe æeu zgrabititi, pa neæe niko izbaviti. 23 Onaj mene poštuje koji prinosi hvalu na žrtvu i koji je putem na opazu. Ja æeu mu pokazati spasenje Božije.

51 Smiluj se na me, Boze, po milosti svojoj, i po velikoj dobroti svojoj oèisti bezakonje moje. 2 Operi me dobro od bezakonja mojega, i od grijeha mojega oèisti me. 3 Jer ja znam

prjestupe svoje, i grijeh je moj jednako preda mnom. **4** Samome tebi zgriješih, i na tvoje oči zlo učinih, a ti si pravedan u riječima svojim i ešt u sudu svojem. **5** Gle, u bezakonju rodih se, i u grijehu zatrudnje mati moja mnom. **6** Gle, istinu ljubiš u srcu, i iznutra javljaš mi mudrost. **7** Pokropi me isopom, i očistiš me; umij me, i bišu bjelji od snijega. **8** Daj mi da slušam radost i veselje, da se prenu kosti koje si potro. **9** Odvratni lice svoje od grijeha mojih, i sva bezakonja moja očisti. **10** Učini mi, Bože, ešto srce, i duh prav ponovi u meni. **11** Nemoj me odvrgnuti od lica svojega, i svetog duha svojega nemoj uzeti od mene. **12** Vrati mi radost spasenja svojega, i duh vladalački neka me potkrijepi. **13** Naučišu bezakonike putovima tvojim, i grješnici k tebi ešte se obratiti. **14** Izbavi me od krvi, Bože, Bože, spasitelju moj, i jezik ešte moj glasiti pravdu tvogu. **15** Gospode! otvori usta moja, i ona ešte kazati hvalu tvogu. **16** Jer žrtve neašeš: ja bih je prinio; za žrtve paljenice ne mariš. **17** Žrtva je Bogu duh skrušen, srca skrušena i poništena ne odbacuješ, Bože. **18** Po dobroti svojoj, Gospode, ešti dobro Sionu, podigni zidove Jerusalimske. **19** Onda ešte ti biti mile žrtve pravde, prinosi i žrtve paljenice; onda ešte metati na žrtvenik tvoj teoce.

52 Što se hvališ nevaljalstvom, silni? Milost je Božija svaki dan sa mnom. **2** Nepravdu izmišlja jezik tvoj; on je u tebe kao britva naoštrena, lukavi! **3** Voliš zlo nego dobro, voliš lagati nego istinu govoriti. **4** Ljubiš svakojake riječi od pogibli, i jezik lukav. **5** Toga radi Bog ešte te poraziti sasvijem, izbacije te i iščupajte te iz stana, i koriđen tvoj iz zemlje živijeh. **6** Vidjeće pravednici i pobojaće se, i potsmijevaće mu se: **7** Gle ešvječka koji ne držaše u Bogu kriješti svoje, nego se uzdaše u veličinu bogatstva svojega i utvrdiše se zločem svojom. **8** A ja, kao maslina zelena u domu Gospodnjem, uzdam se u milost Božiju bez prestanka i dovjeka. **9** Dovjeka ešte hvaliti tebe, jer dobro ešti, i uzdaće se u ime tvoje; jer si dobar k svecima svojim.

53 Reče bezumnik u srcu svojemu: nema Boga; prnevaljalije se i zagrdješe u bezakonju, nema nikoga dobro da tvori. **2** Bog s neba pogleda na sinove ešvječje da vidi ima li koji razuman, i traži li koji Boga. **3** Svi zastraniše, svi se pokvariše, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednoga. **4** Zar neaše da se orazume koji god ešte bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hlijeb, i ne prizivaju Boga? **5** Drkataše od straha gdje straha nema. Jer ešte Bog rasuti kosti onih koji ustaju na tebe. Ti ešte ih posramiti, jer ih Bog odvrže. **6** Ko ešte poslati sa Siona spasenje Izraelju? Kad Bog povrati zarobljeni narod svoj, radovaće se Jakov, veselje se Izraelj.

54 Bože! imenom svojim pomozi mi, i krjepošaće svojom odbrani me na sudu. **2** Bože! usliši molitvu moju, eju riječi usta mojih. **3** Jer tuđini ustaše na me, i silni traže dušu moju; nemaju Boga pred sobom. **4** Gle, Bog je pomočnik moj, Gospod daje snagu duši mojoj. **5** Obratiće zlo na neprijatelje moje, istinom svojom istrijebiće ih. **6** Rado ešte prinijeti žrtvu, proslavljau ime tvoje, Gospode, jer je dobro. **7** Jer me izbavljaš od svake nevolje, i na neprijatelje moje bez straha gleda oko moje.

55 Usliši, Bože, molitvu moju, i nemoj se sakriti od moljenja mojega. **2** Pazi, i saslušaj me; civilim u jadu svom i uzdišem **3** Od vike neprijateljske i od dosade bezbožničke; jer

dižu na me zlo, i u gnjevu gone me. **4** Srce je moje uzdrktalo u meni, i strah smrtni popade me; **5** Strah i trepet doče na me, i groza poduze me. **6** I rekoh: ko bi mi dao krila golubinja? ja bih odleteo i počinuo; **7** Daleko bih pobegao, i nastanio se u pustinji. **8** Pohitao bih da utečem od vihora i od bure. **9** Porazi, Gospode, i razdijeli jezike njihove, jer vidim nasilje i svađu u gradu; **10** Danju i noču to hodi po zidovima njegovijem, zločinstvo je i muka posred njega. **11** Usred njega je pogibao, s ulice njegove ne odlazi prijevara i lukavstvo. **12** Jer ne ruži me neprijatelj moj, to bih podnio; ne ustaje na me javni nenavodnik, od njega bih se sakrio. **13** Nego ti koji si mi bio to što ja sam, drug moj i znanac moj. **14** S kojim mi bješe radost dijeliti tajnu, i u dom Božij hodih kroz sabor narodni. **15** Neka ih ugrabi smrt, neka živi siđu u pakao, jer je zločinstvo u stanu njihovu i u njima. (Sheol h7585) **16** Ja Boga prizivjem, i Gospod ešte me spasti. **17** Večerom i jutrom i u podne tužim i uzdišem, i ešuće glas moj; **18** Učiniže, te ešte duša moja biti mirna od onih koji napadaju na me, jer ih mnogo imam. **19** Da usliši, i ukroti ih Bog, koji živi od vijeka; jer se ne mijenjaju i ne boje se Boga. **20** Dizu ruke svoje na one koji su s njima u miru, i raskidaju svoju družbu. **21** Usta su im meka kao maslo, a na srcu im je rat. Riječe su im blaže od ulja, ali su goli mačevi. **22** Stavi na Gospoda breme svoje, i on ešte te potkrnjepiti. Neaše dati dovjeka pravedniku da posrne. **23** Ti ešte ih, Bože, svaliti u jamu pogibli; krvopijce i lukavi neaše sastaviti polovine dana svojih. A ja se u tebe uzdam.

56 Smiluj se na me, Bože, jer ešvječek hoće da me proguta, neprijatelj me svaki dan pritišnjuje. **2** Neprijatelji moji svaki dan traže da me progušuju; jer mnogi napadaju na me oholo. **3** Kad me je strah, ja se u tebe uzdam. **4** Bogom se hvalim za riječ njegovu; u Boga se uzdam, ne bojim se; šta ešte mi učiniti tijelo? **5** Svaki dan izvræu riječi moje; što god misle, sve meni o zlu. **6** Skupljaju se, prikrivaju se, paze za petama mojima; jer traže dušu moju. **7** Kod ovake zločeve izbavi od njih, u gnjevu obori narode, Bože. **8** U tebe je izbrojeno moje potucanje, suze se moje eštavaju u sudu kod tebe, one su u knjizi tvojoj. **9** Neprijatelji moji ustupaju natrag, kad tebe prizivjem; po tom znam da je Bog sa mnom. **10** Bogom se hvalim za riječ njegovu, Gospodom se hvalim za riječ njegovu. **11** U Boga se uzdam, ne bojim se; šta ešte mi učiniti ešvječek? **12** Tebi sam se, Bože, zavjetovao; tebe ešte hvaliti; **13** Jer si izbavio dušu moju od smrti, nože moje od spoticanja, da bih hodio pred licem Božjim, u svjetlosti živijeh.

57 Smiluj se na me, Bože, smiluj se na me; jer se u tebe uzda duša moja, i pod sjen krila tvojih sklanjam se dok ne prođu nevolje. **2** Prizivam Boga višnjega, Boga, koji mi dobro ešti; **3** Da pošlje s neba i sačuva me, da posrami onoga koji traži da me proždere; da pošlje Bog milost svoju i istinu svoju. **4** Duša je moja među lavovima, ležim među onima koji dišu plamenom. Zubi su sinova ljudskih kopljia i strijele, i njihov jezik mač oštar. **5** Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji neka bude slava tvoja! **6** Metnuše zamku nogama mojima, i stegoše dušu moju, iskopaše preda mnom jamu, i sami padoše u nju. **7** Utvrdilo se srce moje, Bože, utvrdilo se srce moje; pjevaće te i slaviće. **8** Probudi se, slavo moja, probudi se, psaltire i gusle; ustaće rano. **9** Hvaliže Gospoda po narodima, pjevaće ti po plemenima. **10** Jer je velika do nebesa milost tvoja, i istina tvoja

do oblaka. 11 Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji neka bude slava tvoja!

58 Govorite li zaista istinu, silni, sudite li pravo, sinovi èovjekiji? 2 Ta, bezakonja sastavljate u srcu, meæete na mjerila zloèinstva ruku svojih na zemlji. 3 Od samoga roðenja zastraniše bezakonici, od utrobe materine tumaraju govoreæi laž. 4 U njima je jed kao jed zmijinji, kao gluhe aspide, koja zatiskuje uho svoje, 5 Koja ne èuje glasa bajaèu, vraèaru, vještu u vraèanju. 6 Bože! polomi im zube u ustima njihovjem; razbij èeljusti lavovima, Gospode! 7 Nek se proliju kao voda, i nestane ih. Kad puste strijele, neka budu kao slomljene. 8 Kao puž, koji se rašeinja, neka išeile; kao dijete, koje žena pobaci, neka ne vide sunca. 9 Prije nego kotlovi vaši osjete toplotu od potpaljena trnja, i sirovo i nagorjelo neka raznese vihor. 10 Obradovaæe se pravednik kad vidi osvetu, opræe noge svoje u krvi bezbožnikovoj. 11 I reæi æe ljudi: zaista ima ploda pravedniku! zaista je Bog sudija na zemlji!

59 Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj, i od onijeh, što ustaju na me, zakloni me. 2 Izbavi me od onijeh koji èine bezakonje, i od krovija saèuvaj me. 3 Evo zlo namišljaju duši mojoi, skupljaju se na me silni, bez krivice moje i bez grijeha mojega, Gospode. 4 Bez krivice moje stjeèeu se i oružaju se; ustani za mene, i gledaj. 5 Ti, Gospode, Bože nad vojskama, Bože Izrailjev, probudi se, obiði sve ove narode, nemoj požaliti odmetnika. 6 Nek se vrate uveèe, laju kao psi, i idu oko grada. 7 Evo ruže jezikom svojim, maè im je u ustima, jer, vele, ko æe èuti? 8 Ali ti æeš se, Gospode, smijati njima i posramiti sve ove narode. 9 Oni su jaki, ali ja na tebe pogledam, jer si ti Bog èuvan moj. 10 Bog, koji me miluje, ide preda mnom, Bog mi daje bez straha da gledam neprijatelje svoje. 11 Nemoj ih pobiti, da ne bi zaboravio narod moj; raspi ih silom svojom i obori ih, Gospode, branièu naš, 12 Za grijeh usta njihovih, za rijeèi jezika njihova; nek se uhvate u oholosti svojoj za kletvu i laž koju su govorili. 13 Raspi u gnjevu, raspi, da ih nema; i neka poznadu da Bog vlada nad Jakovom i do krajeva zemaljskih. 14 Nek se vrate uveèe, laju kao psi, i idu oko grada. 15 Neka tumaraju tražeæi hrane, i ne nasitivš se neka noæei provode. 16 A ja æu pjevati silu tvoju, rano ujutru glasiti milost tvoju; jer si mi bio obrana i utoèiste u dan nevolje moje. 17 Silo moja! tebi æu pjevati, jer si ti Bog èuvan moj, Bog koji me miluje.

60 Bože, rasrdio si se na nas, rasuo si nas, gnjevio si se; povrati nas. 2 Zatresao si zemlju, i razvalio si je; stegni rasjeline njezine, jer se njiha. 3 Dao si narodu svojemu da pozna ljutu nevolju, napojio si nas vina od kojega se zanesosmo. 4 Podigni zastavu za one koji te se boje, da uteku od luka, 5 Da se izbave mili tvoji. Pomozi desnicom svojom i usliši me. 6 Bog reèe u svetinji svojoj: veseliæu se, razdijeliæu Sihem, i dolinu Sokot razmjeriæu. 7 Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjepost glave moje, Juda skiptar moj, 8 Moav èaša moja, iz koje se umivam, na Edoma pružiæu obuæu svoju. Pjevaj mi, Filistejska zemljo! 9 Ko æe me odvesti u tvrdi grad? Ko æe me otpratiti do Edoma? 10 Zar neæeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskom našom? 11 Daj nam pomoæ u tjeskobi. A obrana je èovjeèija uzalud. 12 Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

61 Èuj, Bože, viku moju, slušaj molitvu moju. 2 Od kraja zemlje vièem k tebi, kad klonu srce moje. Izvedi me na goru, gdje se ne mogu popeti. 3 Jer si ti utoèiste moje, tvrdi zaklon od neprijatelja. 4 Da živim u stanu tvom dovjeka, i poèinem pod krovom krila tvojih. 5 Jer ti, Bože, èuveš zavjete moje i daješ mi dostojanje onijeh koji poštuju ime tvoje. 6 Dodaj dane k danim carevijem, i godine njegove produži od koljena na koljeno. 7 Neka caruje dovjeka pred Bogom; zapovjedi milosti i istini neka ga èuvaju. 8 Tako æu pjevati imenu tvojemu svagda, izvršujuæi zavjete svoje svaki dan.

62 Ta, u Boga je mir duši moj, od njega je spasenje moje! 2 Ta, on je grad moj i spasenje moje, utoèiste moje, neæu posrnuti nimalo. 3 Dokle æete napadati na èovjeka? Svi hoæete da ga oborite kao zid navaljen, kao ogradu ispronaljivanu. 4 Baš naumiše da ga svrgnu s visine, omilje im laž, ustima blagosiljaju a u srcu kunu. 5 Da, u Bogu se smiri, dušo moja; jer je u njemu nad moj. 6 On je grad moj i spasenje moje, utoèiste moje, neæu posrnuti. 7 U Bogu je spasenje moje i slava moja, tvrdi grad i pristanište meni je u Bogu. 8 Narode! uzdaj se u njega u svako doba; izlivajte pred njim srce svoje; Bog je naše utoèiste. 9 Ta, sinovi su prostaèki ništa, sinovi su gospodski laž, da se metnu na mjerila, bili bi lakši nego ništa. 10 Ne uzdajte se u vlast ni u otimanje, nemojte biti ništavni; kad raste bogatstvo, ne dajte da vam srce prione za nj. 11 Jednom reèe Bog i više puta èuh, da je krjepost u Boga. 12 I u tebe je, Gospode, milost; jer ti plaæaš svakome po djelima njegovijem.

63 Bože! ti si Bog moj, k tebi ranim, žedna je tebe duša moja, za tobom èezne tijelo moje u zemlji suhoj, žednoj i bezvodnoj. 2 Tako bih te ugledao u svetinji, da bih vidio silu tvoju i slavu tvoju. 3 Jer je dobrota tvoja bolja od života. Usta bi moja hvalila tebe; 4 Tako bih te blagosiljao za života svoga, u ime tvoje podigao bih ruke svoje. 5 Kao salom i uljem nasilita bi se duša moja, i radosnjem glasom hvalila bi te usta moja. 6 Kad te se sjeæam na postelji, sve noæene straže razmišljam o tebi. 7 Jer si ti pomoæ moja, i u sjenu krila tvojih veselim se. 8 Duša se moja prilijepila za tebe, desnica tvoja drži me. 9 Koji traže pogibao duši mojoi, oni æe otiaæi pod zemlju. 10 Izginuæe od maæa, i dopaææe lisicama. 11 A car æe se veseliti o Bogu, hvaliæe se svaki koji se kune njim, kad se zatisnu usta onima koji govore laž.

64 Èuj, Bože, glas moj u jadu mom; od straænoga neprijatelja saèuvaj život moj. 2 Sakrij me od gomile bezakonika, od èete zloèinaca, 3 Koji naoštriše jezik svoj kao maæ, strijeljaju rijeèima, koje zadaju rane, 4 Da bi iz potaje ubili pravoga. Iznenada udaraju na nj i ne boje se; 5 Utvrðuju sebe u zlijem namjerama, dogovaraju se kako æe zamke sakriti, vele: ko æe ih vidjeti? 6 Izmišljaju zloèinstva i govore: svršeno je! Šta æe se raditi, smišljeno je! A što je unutra i srce u èovjeka duboko je. 7 Ali æe ih Bog poraziti; udariæe ih strijela iznenada. 8 Oborijee jedan drugoga jezikom svojim. Ko ih god vidi, bježaæe od njih. 9 Svi æe se ljudi bojati i kazivaæe èudo Božije, i poznaæe u tome djelo njegovo. 10 A pravednik æe se veseliti o Gospodu i uzdaæe se u njega, i hvaliæe se svi koji su prava srca.

65 U tebi je uzdanje, Bože, tebi pripada hvala na Sionu, i tebi se izvršuju zavjeti. 2 Ti slušaæ molitvu; k tebi dolazi svako

tjelo. 3 Bezakonja me pritiskuju, ti æeš oèistiti grjehe naše. 4 Blago onome koga izbiraš i primaš, da živi u dvoru tvom! Nasitiæemo se dobrom doma tvojega, svetinjom crkve tvoje. 5 Divno nam odgovaraš po pravdi svojoj, Bože, spasitelju naš, uzdanico svijeh krajeva zemaljskih, i naroda preko mora daleko. 6 Koji si postavio gore svojom silom, opasao se jaèinom, 7 Koji utiæavaš huku morsku, huku vala nijihovijeh i bunu po narodima! 8 Boje se tvojih èudeusa koji žive na krajevima zemaljskim; sve što se javlja jutrom i veèerom ti budiš da slavi tebe. 9 Nadgledaš zemlju i zalivaš je, obilno je obogaæavaš; potok te Božji pun vode, spremas za njih žito, jer si tako uredio. 10 Brazde njezine napajaš, ravnjiš grude njezine, kišnim kapljama razmekšavaš je, blagosiljaš je da raða. 11 Ti vjenèavaš godinu, kojoj dobro èiniš; stope su tvoje pune masti. 12 Tiju paše po pustinjama, i humovi se opasuju radošæu. 13 Luke se osipaju stadima, i polja se zaodijevaju pšenicom; vesele se i pjevaju.

66 Poklikni Bogu, sva zemljo! 2 Zapjevajte slavu imenu njegovu, dajte mu hvalu i slavu. 3 Recite Bogu: kako si strašan u djelima svojim! radi velike sile tvoje laskaju ti neprijatelji tvoji. 4 Sva zemlja nek se pokloni tebi i poje tebi, neka poje imenu tvojemu. 5 Hodite i vidite djela Boga strašnoga u djelima svojim nad sinovima ljudskim. 6 On je pretvorio more u suhotu, preko rijeke prijeðosmo nogama; onđe smo se veselili o njemu; 7 Vlada silom svojom uvijek, oèi njegove gledaju na narode. Buntovnici, da se nijeste podigli! 8 Blagosiljajte, narodi, Boga našega, i glasite hvalu njemu. 9 On je darovao duši našoj život, i nije dao da poklizne nogu naša. 10 Ti si nas okušao, Bože, pretopio si nas, kao srebro što se pretapa. 11 Uveo si nas u mrežu, metnuo si breme na leđa naša. 12 Dao si nas u jaram èovjeku, uðosmo u oganj i u vodu; ali si nas izveo na odmor. 13 Uæi æeu u dom tvoj sa žrtvama što se sažiš, izvršiæeu ti zavjete svoje, 14 Koje rekoše usta moja, i kaza jezik moj u tjeskobi mojoj. 15 Žrtve paljenice pretile æeu ti prinijeti s dimom od pretiline ovnuske, prinjeæeu ti teoce s jariæima. 16 Hodite, èujte svi koji se bojite Boga, ja æeu vam kazati šta je uèinio duši mojoj. 17 K njemu zavikah ustima svojim, i jezikom svojim proslavih ga. 18 Da sam vidio u srcu svom bezakonje, ne bi me uslišio Gospod. 19 Ali Bog usliši, primi glas moljenja mojega. 20 Blagosloven Bog, koji ne odvrže molitve moje i ne ostavi me bez milosti svoje!

67 Bože, budi nam milostiv i blagosiljaj nas, obasjavaj nas licem svojim, 2 Da bi se znao na zemlji put tvoj, po svima narodima spasenje tvoje. 3 Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi! 4 Da se veseli i raduju plemena; jer sudiš narodima pravo, i plemenima na zemlji upravljaš. 5 Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi! 6 Zemlja dade plod svoj. Da nas blagosilja Bog, Bog naš! 7 Da nas blagosilja Bog, i da ga se boje svi krajevi zemaljski!

68 Ustaæe Bog, i rasuæe se neprijatelji njegovi, i pobjeæi æee od lica njegova koji mrze na nj. 2 Ti æeš ih razagnati kao dim što se razgoni; kao što se vosak topi od ognja, tako æee bezbožnici izginuti od lica Božjega. 3 A pravednici æee se veseliti, radovaæe se pred Bogom, i slaviti u radosti. 4 Pojte Bogu, popijevajte imenu njegovu; ravnite put onome što ide preko pustinje; Gospod mu je ime, radujte mu se. 5 Otac je

sirotama i sudija udovicama Bog u svetome stanu svom. 6 Bog samcima daje zadrugu, sužnje izvodi na mesta obilna, a nepokorni žive gdje je suša. 7 Bože! kad si išao pred narodom svojim, kad si išao preko pustinje, 8 Zemlja se tresjaše, i nebo se rastapaše od lica Božjega, i ovaj Sinaj od lica Boga, Boga Izrailevja. 9 Blagodatni si dažd izlivao, Bože, i kad iznemagaše dostoanje tvoje, ti si ga kriješio. 10 Stado tvoje živiljaše onđe; po dobroti svojoj, Bože, ti si gotovio hrani jadhome. 11 Gospod daje rijeè; glasnika veliko je mnošto. 12 Carevi nad vojskama bježe, bježe, a koja sjedi doma, dijeli pljen. 13 Smirivši se u svojim krajevima, vi ste kao golubica, kojoj su krila posrebrena a perje joj se zlatni. 14 Kad je svemoguæi rasipao careve na ovoj zemlji, ona se blistaše kao snijeg na Selmonu. 15 Gora je Vasanska gora Božja; gora je Vasanska gora humovita. 16 Zašto gledate zavidljivo, gore humovite? Evo gora, na kojoj omilje Bogu živjeti, i na kojoj æee Gospod živjeti dovijeka. 17 Kola Božjih ima (sila) tisuæe tisuæa. Među njima je Gospod, Sinaj u svetinji. 18 Ti si izašao na visinu, doveo si robije, primio darove za ljudje, a i za one koji se protive da ovđe nastavaš, Gospode Bože! 19 Blagosloven Gospod svaki dan! Ako nas ko pretovara, Bog nam pomaže. 20 Ovaj je Bog naš Bog spasitelj, u vlasti su Gospodu vrata smrtna. 21 Gospod satire glavu neprijateljima svojim i vlasato tjeme onoga koji ostaje u bezakonju svojem. 22 Reèe Gospod: od Vasana æeu dovesti, dovešæu iz dubine morske, 23 Da ti ogrezne nogu u krvi neprijateljskoj i jezik pasa tvojih da je liže. 24 Vidješe kako ideš, Bože, kako sveto ide Bog moj, car moj. 25 Naprijed iðahu pjevaèi, za njima sviraèi sred djevojaka s bubnjima: 26 "Na saboru blagosiljajte Gospoda Boga, koji ste iz izvora Izrailevja!" 27 Ondje mladi Venijamin, starješina njihov; knezovi Judini, vladaoci njihovi; knezovi Zavulonovi, knezovi Neftalimovi. 28 Bog tvoj darovao ti je silu. Utvrdi, Bože, ovo što si uèinio za nas! 29 U crkvi tvojoj, u Jerusalimu, carevi æee prinositi dare. 30 Ukruti zvijer u ritu, kod volova s teocima naroda, da bi popadali pred tobom sa šipkama srebra; raspi narode koji žele bojeve. 31 Doæi æe vlastela iz Misira, Etiopija æee pružiti ruke svoje k Bogu. 32 Carstva zemaljska, pojte Bogu, popijevajte Gospodu, 33 Koji sjedi na nebesima nebesa iskonskih. Evo grmi glasom jakim. 34 Dajte slavu Bogu; velièanstvo je njegovo nad Izrailejem i (sila) njegova na oblacima. 35 Divan si, Bože, u svetinji svojoj! Bog Izrailev daje silu i krjepost narodu. Blagosloven Bog!

69 Pomozi mi, Bože, jer dođe voda do duše. 2 Propadam u dubokom glibu, gdje nema dna; tonem vodi u dubine, i vali me zatravaju. 3 Iznemogoh vièuæi, promuèe mi grlo, pobijelješe mi oèi pogledajuæi Boga. 4 Onijeh koji mrze na me ni za što ima više nego kose na glavi mojoj; osiliše koji hoæe da me pogube, lažljivi neprijatelji moji. Što nijesam otimao, valja da vratim. 5 Bože! ti znaš je li u meni bezumje, i krivice moje nijesu sakrivenе od tebe. 6 Nemoj da se postide u meni koji se uzdaju u tebe, Gospode, Gospode nad vojskama! Nemoj da se posrame u meni koji traže tebe, Bože Izrailev! 7 Jer tebe radi podnosim rug, i sramota popade lice moje. 8 Tuðin postadoh braæi svojoj, i neznan sinovima matere svoje. 9 Jer revnost za kuæu tvoju jede me i ruženja onijeh koji tebe ruže padaju na me. 10 Plaèem, postim se dušom svojom, i to mi se prima za zlo; 11 Mjesto haljine oblaèim vreæu, i bivam im prièa. 12 O meni se razgovaraju sjedeæi na vratima, pijuæi

vino pjevaju me. **13** A ja se molim tebi, Gospode; vrijeme je da se smiluješ, Bože; po velikoj milosti svojoj usliši me, jer je istinito spasenje tvoje. **14** Izvadi me iz gliba, da ne propadnem; da se izbavim od nenavidnica i iz duboke vode; **15** Da me ne uzme voda na maticu, da me ne proždre puēina, i da ne sklopi jama nada mnom ţdrilja svojega. **16** Usliši me, Gospode, jer je blagost tvoja milosrđa, po velikoj dobroti svojoj pogledaj me. **17** Nemoj odvratiti lica svojega od sluge svojega; jer me je tuga; pohitaj, usliši me. **18** Približi se duši mojoj, izbavi je; nasuprot neprijateljima mojim izbavi me. **19** Ti znaš pod kakvim sam rugom, stidom i sramotom; pred tobom suvi neprijatelj moji. **20** Sramota satr srce moje, iznemogoh; ēekam hoće li se kome sažaliti, ali nema nikoga; hoće li me ko potješiti, ali ne nalazim. **21** Daju mi žuđa da jedem, i u ţeđi mojoj poje me octom. **22** Trpeza njihova neka im bude mreža i zamka, to neka im bude plata. **23** Neka im potamne oči njihove, da ne vide, i njihove bedre raslabi zasvagda. **24** Izlij na njih jarost svoju, i plamen gnjeva tvojega neka ih obuzme! **25** Stan njihov neka opusti, i u njihovijem šatorima neka ne bude nikoga da živi. **26** Jer koga si ti porazio, oni gone, i umnožavaju jude onima koje si ti ranio. **27** Međe na njih kriticu za kriticom, da ne dođu do pravde tvoje. **28** Neka se izbrišu iz knjige živjeh, i s pravednicima nek ne budu zapisani. **29** A ja sam niš i bolan; pomoæ tvoja, Bože, nek me zakloni. **30** Slaviæu ime Božije u pjesmi, velièaæu ga u hvali. **31** To je Bogu milije od vola, od teleta s rogovima i s papcima. **32** Vidjeæe ništi i radovaæe se. Koji tražite Boga, oživjeæe srce vaše. **33** Jer Bog ēuje uboge, i sužanja svojih ne ogluša se. **34** Neka ga hvale nebesa i zemlja, mora i sve što se u njima miće! **35** Jer æe Bog spasti Sion, sazidaæe gradove Judine; i ljudi æe se onđe naseliti i naslijedæe ga. **36** I natražje æe se sluga njegovijeh utvrditi u njemu, i koji ljube ime njegovo nastavaæe na njemu.

70 Bože, pohitaj da me izbaviš, Gospode, da mi pomožeš! **2** Nek se postide i posrame koji traže dušu mojo! Nek ustupe natrag, i osramote se koji mi zlo ţele! **3** Sa stidom nek se vrate natrag koji mi govore: ha! ha! **4** Nek se tješe i vesele tobom koji traže tebe, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik je Bog! **5** A ja sam niš i ubog, Bože, pohitaj k meni! ti si pomoæ moja i izbavitelj moj, Gospode, ne èasi!

71 U tebe se, Gospode, uždam, nemoj me ostaviti pod sramotom vjeènom. **2** Pravdom svojom izbavi me, i oprosti me, prigni k meni uho svoje i pomozi mi. **3** Budi mi grad gdje bih svagda dolazio da živim, uredi spasenje moje; jer si ti grad moj i krjepost moja. **4** Bože moj! uzmi me iz ruke bezbožnikove, iz ruke bezakonikove i nasilnikove. **5** Jer si ti nadanje moje, Gospod je Gospod pouzdanje moje od mladosti moje. **6** Tebe se držim od rođenja, od utrobe matere moje ti si branje moj; tobom se hvalim svagda. **7** ēudo sam mnogima, a ti si u toèešte moje jako. **8** Usta su moja puna hvale tvoje, slave tvoje svaki dan. **9** Nemoj me odbaciti pod starost, kad me izdaje snaga moja, nemoj me ostaviti. **10** Jer neprijatelji moji misle o meni, i koji vrebaju dušu mojo dogovaraju se, **11** Govoreæi: Bog ga je ostavio, potjerajte i uhvatite ga, jer ga nema ko izbaviti. **12** Bože! Ne budi daleko od mene; Bože moj! pohitaj mi u pomoæ. **13** Nek se postide i poginu protivnici duše moje; neka popadne stid i sramota na one koji mi traže zla! **14** A ja æeu se svagda uždati, i ponavljaæu hvale tebi. **15** Usta æe moja kazivati pravdu tvoju,

svaki dan dobroèinstva tvoja, jer im ne znam broja. **16** Uæi æu sili Gospoda Gospoda, i slaviæu samo tvoju pravdu. **17** Bože! ti si me uèeo od mladosti, i do danas kazujem èudesu tvoju. **18** Ni u starosti i kad osijedjeh nemoj me ostaviti, Bože, eda bih kazivao mišicu tvoju natražju, svoj omladini silu tvoju. **19** Pravda je tvoja, Bože, do najviše visine; u velikim djelima, koja si uèinio, Bože, ko je kao ti? **20** Koliko si me puta bacao u velike i lute nevolje, pak si me opet ostavio među živima i iz bezdana me zemaljskih opet izvadio. **21** Mnogo si me puta podizao i ponavljao utjehe. **22** I ja te hvalim uz psaltr, tvoju vjernost, Bože moj; udaram ti u gusle, sveèee Izrailevi! **23** Raduju se usta moja kad pjevam tebi, i duša moja, koju si izbavio. **24** I jezik moj svaki dan kazuje pravdu tvoju; jer su postiæeni i posramljeni koji mi traže zla.

72 Bože, daj caru sud svoj, i pravdu svoju sinu carevu: **2** On æe suditi narodu tvojemu po pravdi, i nevolnjicima tvojim po pravici. **3** Rodiæe narodu gore mirom, i humovi pravdom. **4** On æe suditi nevolnjima u narodu, pomoæi æe sinovima ništega, i nasilnika æe oboriti, **5** Bojaæe se tebe dok je sunca i mjeseca, od koljena do koljena. **6** Siæi æe kao dažd na pokošenu livadu, kao kaplje koje porašaju zemlju. **7** Procijvataæe u dane njegove pravednik i svuda mir dokle teèe mjeseca. **8** Vladæe od mora do mora, i od rijeke do krajeva zemaljskih. **9** Pred njim æe popadati divljaci, i neprijatelji njegovi prah æe lizati. **10** Carevi Tarsiski i ostrvljani donijeæe dare, carevi Šavski i Savski daæe danak. **11** Klanjaæe mu se svi carevi, svi narodi biæe mu pokorni. **12** Jer æe izbaviti ubogoga koji cvili i nevoljnoga koji nema pomoæenika. **13** Biæe milostiv ništemu i ubogom, i duše æe jadnima spasti. **14** Od prijevare i nasilja iskupiæe duše njihove, i skupa æe biti krv njihova pred oèima njegovima. **15** Oni æe dobro živjeti, i donijeæe mu zlato iz Šave; i svagda æe se moliti za njega, i svaki æe ga dan blagosiljati. **16** Biæe pšenice na zemlji izobilja; po vrhovima gorskim lelijaae se klasje njezinoj kao Livanska šuma, i po gradovima cvjetajaæe ljudi kao travna na zemlji. **17** Ime æe njegovo biti uvijek; dokle teèe sunca, ime æe njegovo rasti. Blagoslovijaæe se u njemu, svi æe ga narodi zvati blaženim. **18** Blagosloven Gospod Bog, Bog Izrailev, koji jedan èini èudesu! **19** I blagosloveno slavno ime njegovo uvijek! slave njegove napuniæe se sva zemlja. Amin i amin. **20** Svršiæe se moltive Davida, sina Jesejeva.

73 Ta dobar je Bog Izraileu, onima koji su èista srca. **2** A noge moje umalo ne zaðoše, umalo ne popuznuše stopala moja, **3** Jer se rasrdih na bezumnike videæi kako bezbožnici dobro ţive. **4** Jer ne znaju za nevolju do same smrti, i tijelo je njihovo pretilo. **5** Na poslovima èovjeèejim nema ih, i ne muèe se s drugim ljudima. **6** Toga radi optoæeni su ohološæu kao ogrlicom, i obuèeni u obijest kao u stajaae ruho. **7** Od debljine izbuljeno im je oko, srce puno klapa. **8** Potsmijevaju se, pakosno govore o nasilju, oholo govore. **9** Usta svoja dižu u nebo, i zemlju prolazi jezik njihov. **10** I zato se onamo navraæaju neki iz naroda njegova, i piju vodu iz puna izvora. **11** I govore: kako æe razabratи Bog? zar višnji zna? **12** Pa eto, ovi bezbožnici sreæeni na svijetu umnožavaju bogatstvo. **13** Zar dakle uzalud èistim srce svoje, i umivam bezazlenošæu ruke svoje, **14** Dopadam rana svaki dan, i muke svako jutro? **15** Kad bih kazao: govoriæu kao i oni, iznevjerio bih rod sinova tvojih. **16** I tako stadoh razmišljati da bih ovo razumio; ali to bješe teško u oèima

mojima. **17** Dok najposlije uđoh u svetinju Božiju, i doznah kraj njihov. **18** Ta na klizavom mjestu postavio si ih, i bacaš ih u propast! **19** Kako začas propadaju, ginu, nestaje ih od nenađne strahote! **20** Kao san, kad se ēovjek probudi, tako probudivši ih, Gospode, u ništa obražeš utvaru njihovu. **21** Kad kipljaše srce moje i rastrzah se u sebi, **22** Tada bijah neznalica i ne razumijevah; kao živinēe bijah pred tobom. **23** Ali sam svagda kod tebe, ti me držiš za desnu ruku. **24** Po svojol volji vodiš me, i poslije æeš me odvesti u slavu. **25** Koga imam na nebu? i s tobom nièega neæeu na zemlji. **26** Ēezne za tobom tijelo moje i srce moje; Bog je grad srca mojega i dio moj dovjeka. **27** Jer evo koji otstupiše od tebe, ginu; ti istrebljavaš svakoga koji èini preljubu ostavljajuæi tebe. **28** A meni je dobro biti blizu Boga. Na Gospoda polažem nadanje svoje, i kazivaæu sva èudesa tvoja.

74 Zašto se, Bože, srdiš na nas dugo; dimi se gnjev tvoj na ovce paše tvoje? **2** Opomeni se sabora svojega, koji si stekao od starine, iskupio sebi u našljednu državu, gore Siona, na kojoj si se naselio. **3** Podigni stope svoje na stare razvaline: sve je razrušio neprijatelj u svetinji. **4** Riu neprijatelji tvoji na mjestu sabora tvojih, svoje obièaje postavljaju mjesto naših obièaja. **5** Vidiš, oni su kao onaj koji podiže sjekiru na spletene grane u drveta. **6** Sve u njemu što je rezano razbiše sjekirama i bradvama. **7** Ognjem sažegoše svetinju tvoju; na zemlju obalivši oskvrsne stan imena tvojega. **8** Rekoše u srcu svojem: potrimo ih sasvijem. Popališe sva mjesta sabora Božijih na zemlji. **9** Obièaja svojih ne vidimo, nema više proroka, i nema u nas ko bi znao dokle æe to trajati. **10** Dokle æe se, Bože, rugati nasilnik? hoæei li dovjeka protivnik prkositi imenu tvojemu? **11** Zašto ustavljaš ruku svoju i desnicu svoju? Pruzi iz njedara svojih, i istrijebi ih. **12** Bože, care moj, koji od starine tvoriš spasenje posred zemlje! **13** Ti si silom svojom raskinuo more, i satro glave vodenim nakazama. **14** Ti si razmrskao glavu krokodilu, dao ga onima koji žive u pustinji da ga jedu. **15** Ti si otvorio izvore i potoke, ti si isušio rijeke koje ne presišu. **16** Tvoj je dan i tvoja je noæe, ti si postavio zvijezde i sunce. **17** Ti si utvrdio sve krajeve zemaljske, ljeti i zimu ti si uredio. **18** Opomeni se toga, neprijatelj se ruga Gospodu, i narod bezumni ne mari za ime tvoje. **19** Ne daj zvijerima duše grlice svoje, nemoj zaboraviti stada stradalaca svojih zasvagda. **20** Pogledaj na zavjet; jer su sve pеeine zemaljske pune stanova bezakonja. **21** Nevoljnik nek se ne vrati sramotan, ništi i ubogi neka hvale ime tvoje. **22** Ustani, Bože, brani stvar svoju, opomeni se kako ti se bezumnik ruga svaki dan! **23** Ne zaboravi obijesti neprijatelja svojih, vike, koju jednako dižu protivnici tvoji!

75 Hvalimo te, Bože, hvalimo; blizu je ime tvoje. Za tebe kazuju èudesa tvoja. **2** "Kad vidim da je vrijeme, sudiæu pravo. **3** Njih se zemlja sa svijema koji žive na njoj, ja utvrđujem stupove njezine." **4** Kažem hvališama: ne hvalite se, i bezakonictvima: ne dižite roga. **5** Ne dižite u vis roga svojega, ne govorite tvrdoglavu. **6** Jer uzvišivanje ne dolazi ni od istoka ni od zapada ni od pustinje; **7** Nego je Bog sudija, jednoga poniže drugoga uzvišuje. **8** Jer je èaša u ruci Gospodu, vino vri, natoèio je punu, i razdaje iz nje. I talog æe njezin progušati, ispiæe svi bezbožnici na zemlji. **9** A ja æeu kazivati dovjeka, pjevaæu Bogu Jakovljevu. **10** "Sve æeu rogove bezbožnicima polomiti, a rogovi pravednikovi užvisiæe se."

76 Zna se u Judeji za Boga, u Izraelju je veliko ime njegovo. **2** U Salimu je stan njegov i naselje njegovo na Sionu. **3** Ondje je polomio krilate strijele luku, štit i maè i rat. **4** Ti si svijetao; divniji od gora hajduèkih. **5** Koji su junaèkog srca postaše pljen, zaspæše snom svojim, i junaci ne naðoše ruku svojih. **6** Od prijetnje tvoje, Bože Jakovljev, drijemlju kola i konj. **7** Ti si strašan, i ko æe se održati pred licem tvojim kad se razgnjeviš? **8** S neba javljaš sud; zemlja se prepada i muèi, **9** Kad Bog ustaje na sud, da pomože svima koji stradaju na zemlji. **10** I gnjev ljudski obraæea se u slavu tebi, kad se jednom opašeš gnjevom. **11** Polažite i izvršujte zavjete Gospodu Bogu svojemu; svi koji ste oko njega, nosite dare strašnome. **12** On ukroæava duh knezovima, on je strašan carevima zemaljskim.

77 Glas moj ide k Bogu, i ja prizivljem njega; glas moj ide k Bogu, i on æe me uslišiti. **2** U dan tuge svoje tražih Gospoda; noæeu je ruka moja podignuta, i ne spušta se; duša moja neæee da se utješi. **3** Pominjem Boga, i uzdišem; razmišljam, i trne duh moj. **4** Držim oèi svoje da su budne; klonuo sam, i ne mogu govoriti. **5** Prebrajam stare dane i godine od vijekova. **6** Opominjem se pjesama svojih noæeu; razgovaram se sa srcem svojim, i ispitujem duh svoj: **7** "Zar æe se dovjeka gnjeviti na nas Gospod, i neæee više ljubiti? **8** Zar je zasvagda prestala milost njegova, i rijeè se prekinula od koljena na koljeno? **9** Zar je zaboravio milostiv biti i u gnjevu zatvorio milosrđe svoje?" **10** I rekoh: žalosna je za mene ova promjena desnice viñnjega. **11** Pamtim djela Gospodnjia; pamtim preðašnje èudo tvoje. **12** Mislio sam o svijem djelima tvojim, razmišljao o radnji tvojoj; **13** Bože! put je tvoj svet; koji je Bog tako velik kao Bog naš? **14** Ti si Bog, koji si èinio èudesu, pokazivao silu svoju među narodima; **15** Mišicom si odbranio narod svoj, sinove Jakovljeve i Josifove. **16** Vidješe te vode, Bože, vidješe te vode, i istrepaše, i bezdane se zadraæe. **17** Iz oblaka lijaše voda, oblaci davahu glas, i strijele tvoje lezehau. **18** Grmljahu gromovi tvoji po nebu; munje tvoje sijevaju po vasiljenoj, zemlja se tresijaše i njihaje. **19** Po moru bijaše put tvoj, i staze tvoje po velikoj vodi, i trag tvoj ne poznavanje se. **20** Vodio si narod svoj kao ovce rukom Mojsijevom i Aronovom.

78 Èuj, narode moj, nauk moj, prigni uho svoje k rijeèima usta mojih. **2** Otvoram za prièu usta svoja, kazaæeu stare pripovijetke. **3** Što slušasmo i doznamo, i što nam kazivaše oci naši, **4** Neæemo zatajiti od djece njihove, naraštaju poznom javiæemo slavu Gospodnju i silu njegovu i èudesu koja je uèinio. **5** Svjedoèanstvo podiže u Jakovu, i u Izraelju postavi zakon, koji dade ocima našim da ga predaju djeci svojoj; **6** Da bi znao potonji narašta, djeca koja æe se roditi, pa i oni da bi kazivali svojoj djeci **7** Da polažu na Boga nadanje svoje, i ne zaboravljaju djela Božijih, i zapovijesti njegove da drže; **8** I da ne budu kao oci njihovi, rod nevaljao i uporan, rod koji ne bješe tvrd srcem svojim, niti vjeran Bogu duhom svojim. **9** Sinovi Jefremovi naoružani, koji strijeljavaju iz luka, vratiaše se natrag, kad bijaše boj. **10** Ne saèuvaše zavjeta Božijega, i po zakonu njegovu ne htješe hoditi. **11** Zaboraviše djela njegova, i èudesu, koja im je pokazao, **12** Kako pred ocima njihovim uèini èudesu u zemlji Misirskoj, na polju Soanu; **13** Razdvoji more, i provede ih, od vode naèini zid; **14** I vodi ih danju oblakom, i svu noæe svijetlijem ognjem; **15** Raskida stijene u pustinji, i poji ih kao

iz velike bezdane; **16** Izvodi potoke iz kamena, i vodi vodu rijeckama. **17** Ali oni još jednako griješiše njemu, i gnjeviše višnjega u pustinji. **18** I kušaše Boga u srcu svom, ištuæei (jela) po volji svojoj, **19** I vikaše Boga u Boga, i rekoše: "može li Bog zgotoviti trpezu u pustinji?" **20** Evo! On udari u kamen, i poteće voda, i rijeke ustadoše; može li i hleb dati? hoæe li i mesa postaviti narodu svojemu?" **21** Gospod èu i razljuti se, i oganj se razgorje na Jakova, i gnjiv se podiže na Izraelja. **22** Jer ne vjerovaše Bogu i ne uzdaše se u pomoæ njegovu. **23** Tada zapovjedi oblacima odozgo, i otvori vrata nebeska, **24** I pusti, te im podaæje mana za jelo, i hleb nebeski dade im. **25** Hleb anđelskoga jeðaše èovjek; posla im (jela) do sitosti. **26** Pusti nebom ustoku, i navede silom svojom jug; **27** I kao prahom zasu ih mesom, i kao pijeskom morskim pticama krilatim; **28** Pobaca ih sred okola njihova, oko šatora njihovijeh. **29** I najedoše se i dade im što su željeli. **30** Ali ih još i ne proðe želja, još bješe jelo u ustima njihovijem, **31** Gnjev se Božji podiže na njih i pomori najjaæe meðu njima, i mladiæe u Izraelju pobi. **32** Preko svega toga još griješiše, i ne vjerovaše èudesima njegovijem. **33** I pusti, te dani njihovi prolaziše uzalud, i godine njihove u strahu. **34** Kad ih ubijaše, onda pritjecahu k njemu, i obraæahu se i iskahu Boga; **35** I pominjahu da je Bog obrana njihova, i višnji izbavitelj njihov. **36** Laskahu mu ustima svojima, i jezikom svojim lagahu mu. **37** A srce njihovo ne bješe njemu vjerno, i ne bijahu tvrdi u zavjetu njegovu. **38** Ali on bješe milostiv, i pokrivaše grijeh, i ne pomori ih, èesto ustavljaše gnjev svoj, i ne podizaše sve jarosti svoje. **39** Opominjaše se da su tijelo, vjetar, koji prolazi i ne vraæea se. **40** Koliko ga puta rasrdiše u pustinji, i uvrijediše u zemlji gdje se ne živi! **41** Sve nanovo kušaše Boga, i sveca Izraeljeva dražiše. **42** Ne sjeæaše se ruke njegove i dana, u koji ih izbavi iz nevolje, **43** U koji uèeni u Misiru znake svoje i èudesa svoja na polju Soanu; **44** I prorže u krv rijeke njihove i potoke njihove, da ne mogoše piti. **45** Posla na njih bubine da ih kolju, i žabe da ih more. **46** Ljetinu njihovu dade crvu, i muku njihovu skakavcima. **47** Vinograde njihove pobi gradom, i smokve njihove slanom. **48** Gradu predade stoku njihovu, i stada njihova munji. **49** Posla na njih ognjeni gnjev svoj, jarost, srdnju i mržnju, èetu zlijeh anđela. **50** Ravn stazu gnjevu svojemu, ne èuva duša njihovijeh od smrti, i život njihov predade pomoru. **51** Pobi sve prvence u Misiru, prvi poròd po kolibama Hamovijem. **52** I povede narod svoj kao ovce, i vodi ih kao stado preko pustinje. **53** Vodi ih pouzdano, i oni se ne bojaše, a neprijatelje njihove zatrapa more. **54** I dovede ih na mjesto svetinje svoje, na ovu goru, koju zadobi desnica njegova. **55** Odagna ispred lica njihova narode; ždrijebom razdijeli njihovo dostanje, i po šatorima njihovijem naseli koljena Izraeljeva. **56** Ali oni kušaše i srdiše Boga višnjega i uredaba njegovijeh ne saèuvaše. **57** Odustasaše i odvrgoše se, kao i oci njihovi, slagaše kao rðav luk. **58** Uvrijediše ga visinama svojim, i idolima svojim razdražiše ga. **59** Bog èu i razgnjevi se i rasrdi se na Izraelja veoma. **60** Ostavi naselje svoje u Silomu, šator, u kojem živiljaše s ljudma. **61** I opravi u ropstvo slavu svoju, i krasotu svoju u ruke neprijateljeve. **62** I predade maëu narod svoj, i na dostanje svoje zaplamtje se. **63** Mladiæe njegove jede oganj, i djevojkama njegovijem ne pjevaše svatovskih pjesama; **64** Sveštenici njegovi padaše od maëa, i udovice njegove ne plakaše. **65** Najposlije kao iza sna probudi se Gospod, prenu se kao junak kad se napije vina. **66** I pobi neprijatelje svoje s leða,

vjeèenoj sramoti predade ih. **67** I ne htje šatora Josifova, i koljena Jefremova ne izabra. **68** Nego izabra koljeno Judino, goru Sion, koja mu omilje. **69** I sagradi svetinju svoju kao gornje svoje stanove, i kao zemlju utvrdi je dovjeka. **70** I izabra Davida slugu svojega, i uze ga od torova ovejih, **71** I od dojilica dovede ga da pase narod njegovo, Jakova, i našljedstvo njegovo, Izraelja. **72** I on ih pase èistijem srcem, i vodi ih mudrijem rukama.

79 Bože! neznabوci doðoše u dostoanje tvoje; oskvriše svetu crkvu tvoju, Jerusalim pretvoriše u zidine. **2** Truplje sluga tvojih dadoše pticama nebeskijem da ih jedu, tijela svetaca tvojih zvijerima zemaljskim. **3** Prolje krv njihovu kao vodu oko Jerusalima, i ne bješe ko da pogrebe. **4** Postadosmo potsmijeh u susjeda svojih, rugaju nam se i sramote nas koji su oko nas. **5** Dokle æeš se, Gospode, jednako gnjeviti, jarost tvoja gorjeti kao oganj? **6** Izlij gnjev svoj na narode koji te ne znaju, i na carstva koja ne prizivaju tvojega imena. **7** Jer izjedoše Jakova, i naselje njegovo opustiše. **8** Ne pomini preðašnjih bezakonja naših, veæ pohitaj da nas presreteš milosrđem svojim, jer smo veoma ološali. **9** Pomozi nam, Bože, spasitelju naš, radi slave imena svojega, izbavi nas i oèisti od grijeha naših radi imena svojega. **10** Zašto da govore neznabوci: gdje je Bog njihov? Neka se pokaže pred oèima našim osveta nad neznabоcima za prolitu krv sluga tvojih! **11** Neka izaðu pred lice tvoje uzdasi sužanjski, silom mišice svoje saèuvaj namijenjene smrti. **12** Sedminom vrti u njedra susjedima našim ruženje, kojim te ružiše, Gospode! **13** A mi narod tvoj i ovce paše tvoje dovjeka æemo tebe slaviti i od koljena na koljeno kazivati hvalu tvoju.

80 Pastire Izraeljev, èu! koji vodiš sinove Josifove kao ovce, koji sjediš na heruvimima, javi se! **2** Pred Jefremom i Venijaminom i Manasijom probudi krjepest svoju, i hodi da nam pomožeš. **3** Bože! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo! **4** Gospode, Bože nad vojskama! dokle æeš se gnjeviti kad te moli narod tvoj? **5** Hrani ih hlebom suznjem, i pojiš ih suzama trostrukom mjerom. **6** Uèinio si da se oko nas svadaju susjedi naši, i neprijatelji se naši smiju meðu sobom. **7** Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo! **8** Iz Misira si prenio èokot, izagnao narode, i posadio ga. **9** Okrèio si za nj, i on pusti žile, i zauze svu zemlju. **10** Gore se pokriše njegovijem sjenom, i loze su mu kao kedi Božiji. **11** Pustio je loze svoje do mora i ogranke svoje do rijeke. **12** Zašto si mu razvalio ogradu, da ga kida ko god proðe? **13** Gorski vepar podgriza ga, i poljska zvijer jede ga. **14** Bože nad vojskama! obrati se, pogledaj s neba i vidi, i obidi vinograd ovaj, **15** Sad ovaj, koji je posadila desnica tvoja, i sina, kojega si ukrijebio sebi! **16** Popaljen je ognjem, isjeèen, od strašnoga pogleda tvojega propade. **17** Neka bude ruka tvoja nad èovjekom desnice tvoje, nad sinom èovjeèijim kojega si utvrdio sebi! **18** I neæemo otstupiti od tebe, oživi nas, i ime tvoje prizivacemo. **19** Gospode, Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje, da se spasemo!

81 Radujte se Bogu, koji nam daje krjepest; poklikujte Bogu Jakovljevu. **2** Podignite pjesme, dajte bubanj, slatke gusle sa psaltilrom. **3** Trubite o mjeni u trubu, u uštanu radi praznika našega. **4** Jer je taki zakon u Izraelju, naredba od Boga Jakovljeva. **5** Za svjedoèanstvo postavi Josifu ovo, kad iðaše na zemlju Misirsку. Jezik, kojega ne znah, èuh: **6** "Uklonio

sam ramena njegova od bremena, ruke njegove oprostio se se kotarica. 7 U nevolji si me zazvao, i izbavil te, usliših te usred groma, na vodi Merivi iskuša te. 8 Slušaj, narode moj, i zasvjedča te, Izraelju, o kad bi me poslušao: 9 Da ne bude u tebe tuđega Boga, i Bogu stranome nemoj se klanjati. 10 Ja sam Gospod, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske; otvori usta svoja, i ja æu ih napuniti. 11 Ali ne posluša narod moj glasa mojega, Izraelj ne mari za me. 12 I ja ih pustih na volju srca njihova, neka hode po svojim mislima. 13 O kad bi narod moj slušao mene, i sinovi Izraeljevi hodili putovima mojim! 14 Brzo bih pokorio neprijatelje njihove, i na protivnike njihove digao bih ruku svoju; 15 Koji mrze na Gospoda, bili bi im pokorni, i dobri dani njihovi bili bi dovjeka; 16 Najboljom bi pšenicom hranio njih, i medom bih iz kamena sitio ih."

82 Bog stade na saboru Božjem, usred bogova izreče sud: 2 "Dokle æete suditi nepravo, i bezbožnicima gledati ko je ko? 3 Sudite ubogome i siroti, onoga koga gone i ništega pravdajte. 4 Izbavljajte ubogoga i ništega, iz ruke bezbožničke otimajte. 5 Ne poznaše, niti razumješe, hode po tami; zadrmaše se zemlji svi temelji. 6 Rekoh: bogovi ste, i sinovi višnjega svi. 7 Ali æete kao ljudi pomrijeti, i kao svaki knez pašæete." 8 Ustani, Bože, sudi zemlji; jer su tvoji po našljedstvu svi narodi.

83 Bože! nemoj zamuknuti, nemoj šutjeti, niti poèivaj, Bože! 2 Jer evo neprijatelji tvoji uzavreši, i koji te nenavide, podigloše glavu. 3 Po narod tvoj zlo naumiše, i dogovaraju se na izbrane tvoje. 4 Rekoš: hodite da ih istrijebimo između naroda da se više ne spominje ime Izraeljevo. 5 Složno pristaše i suprot tebi vjeru uhvatiše: 6 Naselja Edomova i Ismailovci, Moav i Agareni, 7 Geval i Amon i Amalik, Filisteji s Tircima; 8 I Asur udruži se s njima; postadoše mišića sinovima Lotovijem. 9 Uèini im onako kao Madijamu, kao Sisari, kao Javinu na potoku Kisonu, 10 Koji su istrijebljeni u Aendoru, nagnojiše sobom zemlju. 11 Uradи s njima, s knezovima njihovijem, kao s Orivom i Zivom, i sa svima glavarima njihovijem kao sa Zevejem i Salmanom. 12 Jer govore: osvojimo naselja Božija. 13 Bože moj! zapovjedi neka budu kao prah, kao pjesak pred vjetrom. 14 Kao što oganj sažiže šumu, i kao plamen što zapaljuje gore, 15 Tako ih pograj burom svojom i vihorom svojim smeti ih. 16 Pokrij lice njihovo sramotom, da bi tražili ime tvoje, Gospode! 17 Neka se stide i srame dovjeka, neka se smetu i izginu! 18 I neka znadu da si ti, kojemu je ime Gospod, jedini najviši nad svom zemljom.

84 Kako su mili stanovi tvoji, Gospode nad silama! 2 Gine duša moja želeæi u dvore Gospodnje; srce moje i tijelo moje otima se k Bogu živome. 3 I ptica nahodi kuæu, i lastavica gnijezdo sebi gdje leže ptice svoje, kod oltara tvojih, Gospode nad silama, care moj i Bože moj! 4 Blago onima koji žive u domu tvom! Oni te hvale bez prestanka. 5 Blago onima kojima je (sila) u tebi, i kojima su u srcu putovi tvoji! 6 Iduæi dolinom plaæevnom, pretvaraju je u izvore, i dažd je odijeva blagoslovima. 7 Idu zbor za zborom, javljaju se pred Bogom na Sionu. 8 Gospode, Bože nad silama! usliši molitvu moju, Bože Jakovlev! 9 Bože, branièu naš! sagni se i vidi lice pomazanika svojega! 10 Jer je bolje jedan dan u dvorima tvojim od hiljade. Volum biti na pragu doma Božijega nego živjeti u šatorima bezbožničkim. 11 Jer je Gospod Bog sunce i štit, Gospod daje blagodat i slavu;

onima koji hode u bezazlenosti ne ukraæuje nijednoga dobra. 12 Gospode nad silama! blago èovjeku, koji se u te uzda!

85 Smilovo si se, Gospode, na zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo. 2 Prostio si nepravdu narodu svojemu, pokrio si sve grjehe njegove. 3 Ustavio si svu jarost svoju, ublažio žestinu gnjeva svojega. 4 Povrati nas, Bože spasitelju naš, prekini srdnju svoju na nas. 5 Zar æeš se dovjeka gnjeviti na nas, i protegnuti gnjev svoj od koljena na koljeno? 6 Zar se neæeš povratiti i oživiti nas, da bi se narod tvoj radovao o tebi? 7 Pokaži nam, Gospode, milost svoju, i pomoæe svoju daj nam. 8 Da poslušam što govori Gospod Bog. On izriče mir narodu svojemu i svecima svojim, i onima koji se obraæaju srcem k njemu. 9 Da, blizu je onih koji ga se boje pomoæe njegova, da bi naselio slavu u zemlji našoj! 10 Milost i istina sreæee se, pravda i mir poljubiæe se. 11 Istina æe niknuti iz zemlje i pravda æe s neba priniknuti. 12 I Gospod æe dati dobro, i zemlja naša daæee plod svoj. 13 Pravda æe pred njim iæi, i postaviæe na put stope svoje.

86 Prigni, Gospode! uho svoje i usliši me, jer sam nevoljan i ništ. 2 Saèuvaj dušu moju, jer sam tvoj poklonik. Spasi slugu svojega, Bože moj, koji se u te uzda. 3 Smiluj se na me, Gospode, jer k tebi vièem vas dan. 4 Obeseli dušu sluge svojega, jer k tebi, Gospode, podižem dušu svoju. 5 Jer si ti, Gospode, dobar i milosrdan i veoma milostiv svima koji te prizivlju. 6 Èuj, Gospode, molitvu moju, i slušaj glas moljenja mojega. 7 U dan tuge svoje prizivljen te, jer æeš me uslišiti. 8 Nema među bogovima takoga kakav si ti, Gospode, i nema djela takih kakva su tvoja. 9 Svi narodi, koje si stvorio, doæi æe i pokloniti se pred tobom, Gospode, i slaviti ime tvoje. 10 Jer si ti velik i tvoriš èudesa; ti si jedan Bog. 11 Pokaži mi, Gospode, put svoj, i iæi æu u istini tvojoj; uèini neka se mili srcu mojemu bojati se imena tvojega. 12 Slaviæu te, Gospode Bože moj, svijem srcem svojim, i poštovaæu ime tvoje dovjeka. 13 Jer je milost tvoja velika nada mnom, i izvadio si dušu moju iz pakla najdubljega. (Sheol h7585) 14 Bože, oholice ustaše na mene, i gomila nasilnika traži dušu moju, i nemaju tebe pred sobom. 15 Ali ti, Gospode, Bože milostivi i blagi, strpljivi i bogati dobrotom i istinom, 16 Pogledaj na me i smiluj mi se, daj silu svoju sluzi svojemu, i pomozi sinu sluškinje svoje; 17 Uèini sa mnom èudo dobrote. Neka vide koji me nenavide, i postide se, što si mi, Gospode, pomogao i utješio me.

87 Što je sam osnovao na gorama svetijem, 2 Vrata Sionska ljubi Gospod više svijeh stanova Jakovljevih. 3 Slavno kazuju za tebe, grade Božji! 4 "Među one, koji me znaju, brojaju Misir i Vavilon. Gle i Filisteji i Tir s Etiopskom ondje su se rodili." 5 O Sionu æe se govoriti: taj se i taj rodio u njemu; sam višnji utvrđuje ga. 6 Gospod æe u prijepisu naroda zavikati: ovaj se rodio u njemu. 7 I koji pjevaju i vesele se, svi su izvori moju tebi.

88 Gospode Bože, spasitelju moj, danju vièem i noæeu pred tobom. 2 Nek izaðe preda te molitva moja, prigni uho svoje k jaku mojemu; 3 Jer je duša moja puna jada, i život se moj primaæe paklu. (Sheol h7585) 4 Izjednaæih se s onima koji u grob odlaze, postadoh kao èovjek bez sile, 5 Kao među mrtve baæen, kao ubijeni, koji leže u grobu, kojih se više ne sjeæeaš, i

koji su od ruke tvoje daleko. 6 Metnuo si me u jamu najdonju, u tamu, u bezdanu. 7 Oteža mi gnjev tvoj, i svima valima svojim udaraš me. 8 Udaljio si od mene poznanike moje, njima si me omrazio; zatvoren sam, i ne mogu izaæi. 9 Oko moje usahnu od jada, vièem te, Gospode, vas dan, pružam k tebi ruke svoje. 10 Eda li æeš na mrtvima èiniti èudesu? ili æe mrtvi ustati i tebe slaviti? 11 Eda li æe se u grobu pripovijedati milost tvoja, i istina tvoja u truhljenju? 12 Eda li æe u tami poznati èudesu tvoja, i pravdu tvoju gdje se sve zaboravlja? 13 Ali ja, Gospode, k tebi vièem, i jutrom molitva moja sreta te. 14 Zašto, Gospode, odbacuješ dušu moju, i odvraæaš lice svoje od mene? 15 Muèim se i izdišem od udaraca, podnosim strahote tvoje, bez nadanja sam. 16 Gnjev tvoj stiže me, strahote tvoje razdiru me. 17 Optjeèu me svaki dan kao voda, stežu me otsvuda. 18 Udaljio si od mene druga i prijatelja; poznanci moji sakrili su se u mrak.

89 Milosti æeu Gospodnje pjevati uvijek, od koljena na koljeno javljaæeu istinu tvoju ustima svojima. 2 Jer znam da je zavavijek osnovana milost, i na nebesima da si utvrđio istinu svoju, rekavši: 3 "Uèein zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojemu: 4 Dovijeka æeu utvrđivati sjeme tvoje i prijesto tvoj ureðivati od koljena do koljena. 5 Nebo kazuje èudesu tvoja, Gospode, i istinu tvoju sabor svetijeh. 6 Jer ko je nad oblacima ravan Gospodu? ko æe se izjednaæiti s Gospodom među sinovima Božijim? 7 Bogu se valja klanjati na saboru svetijeh, strašniji je od svijeh koji su oko njega. 8 Gospode, Bože nad vojskama! ko je silan kao ti, Bože? I istina je tvoja oko tebe. 9 Ti vladas nad silom morskom; kad podigne vale svoje, ti ih ukroæeavaš. 10 Ti si oborio oholi Misir kao ranjenika, krjepkom mišicom svojom rasijao si neprijatelje svoje. 11 Tvoje je nebo i tvoja je zemlja; ti si sazdao vasiljenu i što je god u njoj. 12 Sjever i jug ti si stvorio, Tavor i Ermon o tvm se imenu raduje. 13 Tvoja je mišica krjepka, silna je ruka tvoja, i visoka desnica tvoja. 14 Blagost je i pravda podnoèje prijestolu tvojemu, milost i istina ide pred licem tvojim. 15 Blago narodu koji zna trubnu poklièi! Gospode! u svjetlosti lica tvojega oni hode; 16 Imenom se tvojim raduju vas dan, i pravdom tvojom uživaju se. 17 Jer si ti krasota sile njihove, i po milosti tvojoj uživaju se rog naš. 18 Jer je od Gospoda obrana naša, i od svetoga Izrailevja car naš. 19 Tada si govorio u utvari vjernima svojim, i rekao: "poslah pomoæ junaku, uživish izbranoga svojega iz naroda. 20 Nađoh Davida slugu svojega, svetim uljem svojim pomazah ga. 21 Ruka æee moja biti jednako s njim, i mišica moja krijepeæe ga. 22 Neæee ga neprijatelj nadvladati, i sin bezakonja neæee mu dosaditi. 23 Potraeu pred licem njegovijem neprijatelje njegove, i nenavidnike njegove poraziæu. 24 Istina je moja i milost moja s njim; i u moje ime uživisaæe se rog njegov. 25 Prudiæeu na more ruku njegovu, i na rijeke desnicu njegovu. 26 On æe me zvati: ti si otac moj, Bog moj i grad spasenja mojega. 27 I ja æeu ga uèiniti prvencem, višim od careva zemaljskih. 28 Dovijeka æeu mu hraniti milost svoju, i zavjet je moj s njim vjeran. 29 Produljiæeu sjeme njegovo dovijeka, i prijesto njegov kao dane nebeske. 30 Ako sinovi njegovi ostave zakon moj, i ne uzidu u zapovijestima mojim; 31 Ako pogaze uredbe moje, i zapovijesti mojih ne saèuvaju, 32 Onda æeu ih pokarati prutom za nepokornost, i ranama za bezakonje njihovo; 33 Ali milosti svoje neæee uzeti od njega, niti æeu prevrnuti istinom svojom; 34 Neæee pogaziti zavjeta svojega, i što je izašlo iz usta mojih neæeu

poreæi. 35 Jednom se zakleh svetoæeu svojom; zar da slažem Davidu? 36 Sjeme æe njegovo trajati dovijeka, i prijesto njegov kao sunc preda mnom; 37 On æe stajati uvijek kao mjesec i vjerni svjedok u oblacima." 38 A sad si odbacio i zanemario, razgnjevio si se na pomazanika svojega; 39 Zanemario si zavjet sa slugom svojim, bacio si na zemlju vjenac njegov. 40 Razvalio si sve ograde njegove, gradove njegove obratio si u zidine. 41 Plijene ga svi koji prolaze onuda, posta potsmijeh u susjeda svojih. 42 Uzvisio si desnicu neprijatelja njegovijeh, obradovao si sve protivnike njegove. 43 Zavratio si ostrice maæa njegova, i nijesi ga ukrijepio u boju; 44 Uzeo si mu svjetlost, i prijesto njegov oborio si na zemlju; 45 Skratio si dane mladosti njegove i obukao ga u sramotu. 46 Dokle æe se, Gospode, jednako odvraæati, dokle æe kao oganj plamjeti gnjev tvoj? 47 Opomeni se kakav je vijek moj, kako si ni na što stvorio sve sinove Adamove? 48 Koji je èovjek živio i nije smrti video, i izbavio dušu svoju iz ruku paklenjeh? (Sheol h7585) 49 Gdje su preðašnje milosti tvoje, Gospode? Kleo si se Davidu istinom svojom. 50 Opomeni se, Gospode, prijekora sluga svojih, koji nosim u njedrima svojim od svijeh silnijeh naroda, 51 Kojim kore neprijatelji tvoji, Gospode, kojim kore trag pomazanika tvojega. 52 Blagosloven Gospod uvijek! Amin, amin.

90 Gospode! ti si nam utoèište od koljena do koljena. 2 Prije nego se gore rodiše i sazda se zemlja i vasiljena, i od vijeka i do vijeka ti si Bog. 3 Ti povraæaš èovjeka u truhlež, i govorиш: vratite se sinovi ljudskii! 4 Jer je tisuæa godina pred oèima tvojima kao dan juæerašnji, kad mine, i kao straža noæena. 5 Ti ih kao povodnjem odnosiæi; oni su kao san, kao trava, koja rano vene, 6 Ujutru cvjeta i uvene, uveæe se pokosi i sasuši. 7 Jer nas nestaje od gnjeva tvojega, i od jarosti tvoje u smetnji smo. 8 Stavio si bezakonja naša preda se, i tajne naše na svjetlost lica svojega. 9 Svi se dani naši prekraæuju po srđnje tvoje, godine naše prolaze kao glas. 10 Dana godina naših svega ima do sedamdeset godina, a u jaæega do osamdeset godina: i sam je cvjet njihov muka i nevolja; jer teku brzo, i mi odlijeæemo. 11 Ko zna silu gnjeva tvojega i tvoju jarost, da bi te se kao što treba bojao? 12 Nauèi nas tako brojiti dane naše, da bismo stekli srce mudro. 13 Povrati se, Gospode! Dokle æeš? Smiluj se na sluge svoje. 14 Ujutru nas nasiti dobrote svoje, i radovaæemo se i veseliti u sve dane svoje. 15 Obraduj nas prema danima, u koje si nas muæio, i prema godinama, u koje smo gledali nevolju. 16 Neka se pokaže na slugama tvojim djelo tvoje, i slava tvoja na sinovima njihovijem. 17 Neka bude dobra volja Gospoda Boga našega s nama, i djelo ruku naših dovrši nam, i djelo ruku naših dovrši.

91 Koji živi u zaklonu višnjega, u sjenu svemoguæega poèiva. 2 Govori Gospodu: ti si utoèište moje i braniè moj, Bog moj, u kojega se uzdam. 3 On æe te izbaviti iz zamke ptiæareve, i od ljtoga pomora; 4 Perjem svojim osjeniæe te, i pod krilima njegovijem zakloniæe se; istina je njegova štit i ograda. 5 Neæee se bojati strahote noæene, strijele, koja leti danju, 6 Pomora, koji ide po mraku, bolesti, koja u podne mori. 7 Paæee pored tebe tisuæa i deset tisuæa s desne strane tebi, a tebe se neæee dotaæi. 8 Samo æeæ gledati oèima svojima, i vidjeæeš platu bezbožnicima. 9 Jer si ti, Gospode, pouzdanje moje. Višnjega si izabrao sebi za utoèište. 10 Neæee te zlo zadesiti,

udarac neæe dosegnuti do kolibe tvoje. **11** Jer anđelima svojim zapovijeda za tebe da te èuvaju po svijem putovima tvojim. **12** Na ruke æe te uzeti da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. **13** Na lava i na aspidu nastupaæeš i gaziæeš laviaæa i zmaja. **14** "Kad me ljubi, izbaviaæu ga; zakloniaæu ga, kad je poznao ime moje. **15** Zazvaaæe me, i uslišiaæu ga; s njim æu biti u nevolji, izbaviaæu ga i proslaviaæu ga. **16** Duga života nasitiæu ga, i pokazaæu mu spasenje svoje."

92 Lijepo je hvaliti Gospoda, i pjevati imenu tvojemu, višnji, **2** Javljati jutrom milost tvoju, i istinu tvoju noæu, **3** Uz deset žica i uz psaltir, i uz jasne gusle! **4** Jer si me razveselio, Gospode, djelima svojim, s djela ruku tvojih radujem se. **5** Kako su velika djela tvoja, Gospode! Veoma su duboke pomisli tvoje. **6** Bezumnik ne zna, i neznaæica ne razumije toga. **7** Kad bezbožnici nièu kao trava i cvjetaju svi koji èine bezakonje, to biva zato da bi se istrijebili dovjeka. **8** A ti si, Gospode, visok uvijek. **9** Jer evo neprijatelji tvoji, Gospode, jer evo neprijatelji tvoji ginu, i rasipaju se svi koji èine bezakonje; **10** A moj rog ti užvišuješ kao rog u jednoroga, ja sam pomazan novijem uljem. **11** I oko moje vidi neprijatelje moje, i o bezakonicima, koji ustaju na mene, slušaju uši moje. **12** Pravednik se zeleni kao finik, kao kedar na Livanu užvišuje se. **13** Koji su zasaðeni u domu Gospodnjem, zelene se u dvorovima Boga našega; **14** Rodni su i u starosti, jedri i zeleni, **15** Javljuæai da je pravedan Gospod, braniè moj, i da nema u njemu nepravde.

93 Gospod caruje. Obukao se u velièanstvo, obukao se Gospod u silu, i opasao se. Zato je vasiljena tvrda, i neæe se pomjeriti. **2** Prijesto tvoj stoji od iskona; od vijeka ti si. **3** Podižu rijeke, Gospode, podižu rijeke glas svoj, podižu rijeke vale svoje: **4** Od hujanja vode mnoge i silne, od vala morskih silnija je na visini Gospod. **5** Svjedoèanstva su tvoja veoma tvrda; domu tvojemu pripada svetost, Gospode, na dugo vrijeme.

94 Bože od osvete, Gospode, Bože od osvete, pokaži se! **2** Podigni se, sudijo zemaljski, podaj zaslugu oholima. **3** Dokle æe se bezbožnici, Gospode, dokle æe se bezbožnici hvaliti? **4** Ruže i oholo govore, velièaju se svi koji èine bezakonje. **5** Gaze narod tvoj, Gospode, i dostojanje tvoje muèe. **6** Uдовicu i došljaka ubijaju, i sirote more. **7** I govore: neæe vidjeti Gospod, i neæe doznati Bog Jakovljev. **8** Orazumite se, preludi ljudi! budale! kad æete biti pametni? **9** Koji je stvorio uho, zar ne èuje? i koji je oko naèinio, zar ne vidi? **10** Zar neæe oblièiti koji narode urazumljuje, koji uèi èovjeka da zna? **11** Gospod zna misli ljudima kako su ništave. **12** Blago èovjeku koga ti, Gospode, urazumljuješ, i zakonom svojim uèiš; **13** Da bi mi dao mir u zle dane, dok se iskopa jama bezbožniku. **14** Jer neæe odbaciti Gospod naroda svojega, i dostojanja svojega neæe ostaviti. **15** Jer æe se sud vratiti na pravdu, i njega æe naæi svi prava srca. **16** Ko æe ustati za mene suprot zlima? ko æe stati za mene suprot onima koji èine bezakonje? **17** Kad mi Gospod ne bi bio pomoænik, brzo bi se duša moja preselila onamo gdje se muèi. **18** Kad reèem: drkæe mi nogu, milost tvoja, Gospode, prihvata me. **19** Kad se umnoæe brige u srcu mom, utjehe tvoje razgovaraju dušu moju. **20** Eda li æe blizu tebe stati prijesto krvnièki, i onaj koji namišlja nasilje nasuprot zakonu? **21** Spremaju se na dušu pravednikovu, i krv pravu okriviljuju. **22** Ali je Gospod moje pristanište, i Bog je moj tvrdo

utoèište moje. **23** On æe im vratiti za bezakonje njihovo, za njihovu zloæu istrijebiæe ih, istrijebiæe ih Gospod, Bog naš.

95 Hodite, zapjevajmo Gospodu, pokliknimo Bogu, gradu spasenja svojeg! **2** Izaðimo pred lice njegovo s hvalom, u pjesmama pokliknimo mu! **3** Jer je Gospod velik Bog i velik car nad svijem bogovima. **4** U njegovoj su ruci dubine zemaljske, i visine gorske njegove su. **5** Njegovo je more i on ga je stvorio, i suhotu ruke su njegove naæinile. **6** Hodite, poklonimo se, pripadnimo, kleknimo pred Gospodom tvorcem svojim. **7** Jer je on Bog naš, i mi narod paše njegove i ovce ruke njegove. Sad kad biste poslušali glas njegov: **8** "Nemojte da vam odrveni srce vaše kao u Merivi, kao u dan kušanja u pustinji, **9** Gdje me kušaæe oci vaši, ispitavaæe i vidješe djelo moje. **10** Èetrdeset godina srdih se na rod onaj, i rekoh: ovi ljudi tumaraju srcem, i ne znaju putova mojih; **11** I zato se zakleh u gnjevu svom da neæe uæi u mir moj."

96 Pjevajte Gospodu pjesmu novu, pjevaj Gospodu, sva zemlj! **2** Pjevajte Gospodu, blagosiljajte ime njegovo, javljajte od dana na dan spasenje njegovo. **3** Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima èudesa njegova. **4** Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti: straæniji je od svijeh bogova. **5** Jer su svi bogovi u naroda ništa: a Gospod je nebesa stvorio. **6** Slava je i velièanstvo pred licem njegovim, (sila) i krasota u svetinji njegovoj. **7** Dajte Gospodu, plemena narodna, dajte Gospodu slavu i èast. **8** Dajte Gospodu slavu prema imenu njegovu. Nosite dare i idite u dvore njegove. **9** Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. Strepiti pred njim, sva zemlj! **10** Recite narodima: Gospod caruje; zato je vasiljena tvrda i neæe se pomjestiti; on æe suditi narodima pravo. **11** Nek se vesele nebesa, i zemlja se raduje; nek pljeska more i što je u njemu; **12** Neka skaæe polje i sve što je na njemu; tada nek se raduju sva drveta šumska. **13** Pred licem Gospodnjim; jer ide, jer ide da sudi zemlji. Sudiæe vasiljenoj po pravdi, i narodima po istini svojoj.

97 Gospod caruje: nek se raduje zemlja! nek se vesele ostraæa mnoga. **2** Oblak je i mirak oko njega; blagost i pravda podnoæje prijestolu njegovu. **3** Organj pred njim ide, i pali naokolo neprijatelje njegove. **4** Munje njegove sijevaju po vasiljenju, vidi i strepi zemlja. **5** Gore kao vosak tope se od lica Gospodnjega, od lica Gospoda svoj zemlji. **6** Nebesa kazuju pravdu njegovu, i svi narodi vide slavu njegovu. **7** Nek se stide svi koji se klanjavaju kipovima, koji se hvale idolima svojim. Poklonite mu se svi bogovi. **8** Èuje i raduje se Sion, i kæeri se Judejske vesele radi sudova tvojih, Gospode! **9** Jer si ti, Gospode, visok nad svom zemljom i nadvišuje sve bogove. **10** Koji ljubite Gospoda, mrzite na zlo. On èuva duše svetaca svojih; iz ruku bezbožnièkih otima ih. **11** Svetlost se prosipa na pravednika, i veselje na one koji su prava srca. **12** Radujte se pravedni o Gospodu, i slavite sveto ime njegovo.

98 Pojte Gospodu pjesmu novu, jer uèini èudesa. Pomoæe mu desnica njegova i sveta mišica njegova. **2** Javi Gospod spasenje svoje, pred narodima otkri pravdu svoju. **3** Opomenu se milosti svoje i vjernosti svoje k domu Izrailjevu. Vidješe svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega. **4** Raduj se Gospodu, sva zemljor: pjevajte, poklikujte i popjevajte! **5** Udarajte Gospodu u gusle, u gusle i s glasom psalamskim. **6** U trube i rogovje

zatrubite pred carem Gospodom. 7 Neka pljeska more i što je u njemu, vasiljena i koji u njoj žive; 8 Rijeke neka pljeskaju rukama; skupa gore nek se raduju 9 Pred licem Gospodnjim; jer ide da sudi zemlji; sudiæe vasiljenoj pravedno, i narodima vjerno.

99 Gospod caruje: neka strepe narodi; sjedi na heruvimima: nek se drma zemlja! 2 Gospod je na Sionu velik, i visok nad svima narodima. 3 Neka slave veliko i strašno ime twoje; da je svet! 4 Neka slave silu cara koji ljubi pravdu. Ti si utvrdio pravdu; sud i pravdu ti si uredio u Jakovu. 5 Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se podnožju njegovu; da je svet! 6 Mojsije i Aron, sveštenici njegovi, i Samuilo jedan od onih koji prizivaju ime njegovo, prizivahu Boga, i on ih usliši. 7 U stupu od oblaka govorâše njima; oni ēuvaše zapovijesti njegove i uredbu koju im dade. 8 Gospode, Bože naš, ti si ih uslišio; ti si im bio Bog blag i plaæao za djela njihova. 9 Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se na svetoj gori njegovoj, jer je svet Gospod Bog naš.

100 Raduj se Gospodu, sva zemljo! 2 Služite Gospodu veselo; idite pred lice njegovo pjevajuæi! 3 Poznajte Gospod da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo dostojeñje njegovo, narod njegov i ovce paše njegove. 4 Uzlazite na vrata njegova sa slavom, u dvore njegove s hvalom. Slavite ga, i blagosiljajte ime njegovo. 5 Jer je dobar Gospod; milost je njegova uvijek, i istina njegova od koljena na koljeno.

101 Milost i pravdu pjevam; tebe, Gospode, slavim. 2 Razmišljam o putu pravom, kad bi god došao k meni, hodim u bezazlenosti srca svojega u domu svom. 3 Ne stavljam pred oèi svoje rijeæi nepotrebne, mrzim na djela koja su protiv zakona, ne pristajem za njima. 4 Srce pokvareno daleko je od mene; zlijeh ne znam. 5 Ko tajno opada bližnjega svojega, toga izgonim; ko je ohola oka i naduta srca, toga ne trpim. 6 Oèi su moje obraæene na vjerne na zemlji, da bi sjedjeli sa mnom. Ko hodi putem pravijem, taj služi meni. 7 Ne živi u domu mojem koji radi lukavo; koji gorovi laž, ne stoji pred oèima mojima. 8 Jutrom zatirem sve bezbožnike na zemlji, da bih istrijebio iz grada Gospodnjega sve koji ēine bezakonje.

102 Gospode! ēuj molitvu moju, i vika moja nek izaðe preda te. 2 Nemoj odvratiti lica svojega od mene; u dan kad sam u nevolji prigni k meni uho svoje, u dan kad te prizivam, pohitaj, usliši me. 3 Jer proðoše kao dim dani moji, kosti moje kao topionica ogorješe. 4 Pokošeno je kao trava i posahlo srce moje, da zaboravih jesti hljeb svoj. 5 Od uzdisanja mojega prionu kost moja za meso moje. 6 Postadoh kao gem u pustinji; ja sam kao sova na zidinama. 7 Ne spavam, i sjedim kao ptica bez druga na krovu. 8 Svaki dan ruže me neprrijatelji moji, i koji su se pomamili na mene, mnom se uklinju. 9 Jedem pepeo kao hljeb, i piæe svoje rastvaram suzama. 10 Od gnjeva twojega i srđnje twoje; jer podigavši me bacio si me. 11 Dani su moji kao sjen, koji prolazi, i ja kao trava osuših se. 12 A ti, Gospode, ostaješ dovjeka, i spomen tvoj od koljena do koljena. 13 Ti æeš ustati, smilovaæeš se na Sion, jer je vrijeme smilovati se na nj, jer je došlo vrijeme; 14 Jer slugama tvojim omilje i kamenje njegovo, i prah njegov žale. 15 Tada æe se neznaðošći bojati imena Gospodnjega, i svi carevi zemaljski slave njegove;

16 Jer æe Gospod sazidati Sion, i javiti se u slavi svojoj; 17 Pogledaæe na molitvu onih koji nemaju pomoæi, i neæe se oglušiti molbe njihove. 18 Napisæe se ovo potonjemu rodu, i narod novo stvoren hvaliæe Gospoda, 19 Što je prinikao sa svete visine svoje, Gospod pogledao s neba na zemlju, 20 Da ēuje uzdisanje sužnjevo, i odriješi sinove smrtne; 21 Da bi kazivali na Sionu ime Gospodnje i hvalu njegovu u Jerusalimu, 22 Kad se skupe narodi i carstva da služe Gospodu. 23 Strošio je na putu krjepost moju, skratio dane moje. 24 Rekoh: Bože moj! nemoj me uzeti u polovini dana mojih. Tvoje su godine od koljena do koljena. 25 Davno si postavio zemlju, i nebesa su djelo ruku tvojih. 26 To æe proæi, a ti æeš ostati; sve æe to kao haljina ovetšati, kao haljinu promjeniæeš ih i promjeniæe se. 27 Ali ti si taj isti i godine twoje neæe isteæi. 28 Sinovi æe sluga tvojih živjeti, i sjeme æe se njihovo utvrditi pred licem tvojim.

103 Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni sveto ime njegovo. 2 Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i ne zaboravljaj nijednoga dobra što ti je uèinio. 3 On ti prašta sve grijene i iscijeljuje sve bolesti twoje; 4 Izbavlja od groba život twoj, vjenèava te dobrotom i milošæu; 5 Ispunjia dobrim želje twoje, ponavlja se kao u orla mladost twoja. 6 Gospod tvori pravdu i sud svima kojima se krivo èini. 7 Pokaza putove svoje Mojsiju, sinovima Izrailevim djela svoja. 8 Milostiv je i dobar Gospod, spor na gnjev i veoma blag. 9 Ne gnjevi se jednak, niti se dovijeku srđi. 10 Ne postupa s nama po grijesima našim, niti nam vraæea po nepravdama našim. 11 Nego koliko je nebo visoko od zemlje, tolika je milost njegova k onima koji ga se boje. 12 Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša. 13 Kako otac žali sinove, tako Gospod žali one koji ga se boje. 14 Jer zna graðu našu, opominje se da smo prah. 15 Dani su èovjeæiji kao trava; kao cvijet u polju, tako cvjetja. 16 Dune vjetar na nj, i nestane ga, niti æe ga više poznati mjesto njegovo. 17 Ali milost Gospodnja ostaje od vijeka i do vijeka na onima koji ga se boje, i pravda njegova na sinovima sinova, 18 Koji drže zavjet njegovi, i pamte zapovijesti njegove, da ih izvršuju. 19 Gospod na nebesima postavi prijesto svoj, i carstvo njegovo svijem vlasta. 20 Blagosiljajte Gospoda anđeli njegovi, koji ste silni krjepošæu, izvršujete rijeè njegova slušajuæi glas rijeæi njegove. 21 Blagosiljajte Gospoda sve vojske njegove, sluge njegove, koje tvorite volju njegovu. 22 Blagosiljajte Gospoda sva djela njegova, po svijem mjestima vlaste njegove! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda!

104 Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda! Gospode, Bože moj, velik si veoma, obukao si se u veliæanstvo i krasotu. 2 Obukao si svjetlost kao haljinu, razapeo nebo kao šator; 3 Vodom si pokrio dvorove svoje, oblake naèinio si da su ti kola, ideš na krilima vjetrnjem. 4 Èiniš vjetrove da su ti anđeli, plamen ognjeni da su ti sluge. 5 Utvrdio si zemlju na temeljima njezinim, da se ne pomjesti va vijek vijeka. 6 Bezdanom kao haljinom odjenuo si je; na gorama stoje vode. 7 Od prijetnje twoje bježe, od gromovnoga glasa twojega teku. 8 Izlaze na gore i slaze u doline, na mjesto koje si im utvrdio. 9 Postavio si meðu, preko koje ne prelaze, i ne vraæaju se da pokrijut zemlju. 10 Izvore si izvore po dolinama, izmeðu gora teku vode. 11 Napajaju sve zvijeri poljske; divlji magarci gase žeðu svoju. 12 Na njima ptice nebeske žive; kroz grane razlježe se glas njihov. 13 Napajaš gore s visina svojih, plodima djela tvojih siti se zemlja. 14 Daješ

te raste trava stoci, i zelen na korist èovjeku, da bi izvodio hlijeb iz zemlje. **15** I vino veseli srce èovjeku, i lice se svjetli od ulja, i hlijeb srce èovjeku krije. **16** Site se drveta Božija, kedri Livanski, koje si posadio. **17** Na njima ptice viju gniazeda; stanak je rodin na jelama. **18** Gore visoke divokozama, kamen je utoèište zeèevima. **19** Stvorio si mjesec da pokazuje vremena, sunce poznaje zapad svoj. **20** Stereš tamu, i biva noæ, po kojoj izlazi sve zvijerje šumsko; **21** Lavovi rièu za pljenom, i traže od Boga hrane sebi. **22** Sunce grane, i oni se sakrivaju i liježu u lože svoje. **23** Izlazi èovjek na posao svoj, i na rad svoj do veèera. **24** Kako je mnogo djela tvojih, Gospode! Sve si premudrost stvorio; puna je zemlja blaga tvojega. **25** Gle, more veliko i široko, tu gmižu bez broja, životinja mala i velika; **26** Tu lađe plove, krokodili, kojega si stvorio da se igra po njemu. **27** Sve tebe èeka, da im daješ piæu na vrijeme. **28** Daješ im, primaju; otvoriš ruku svoju, site se dobra. **29** Odvratìš lice svoje, žaloste se; uzmeš im duh, gine, i u prahu svoj povraæaju se. **30** Pošleš duh svoj, postaju, i ponavljaš lice zemlji. **31** Slava Gospodu uvijek; nek se veseli Gospod za djela svoja! **32** On pogleda na zemlju, i ona se trese; dotakne se gora, i dime se. **33** Pjevaæu Gospodu za života svojega; hvaliæu Boga svojega dok sam god. **34** Neka mu bude mila beseda moja! veseliæu se o Gospodu. **35** Neka nestane griešnika sa zemlje, i bezbožnika neka ne bude više! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda! Aliluja!

105 Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova. **2** Pjevajte mu i slavite ga; kazujte sva èudeса njegova. **3** Hvalite se svjetljem imenom njegovijem; nek se veseli srce onijeh koji traže Gospoda. **4** Tražite Gospoda i silu njegovu, tražite lice njegovo bez prestanka. **5** Pamtite èudeса njegova koja je uèinio, znake njegove i sudove usta njegovijeh. **6** Sjeme Avramovo služe su njegove, sinovi Jakovljevi izbrani njegovi. **7** On je Gospod Bog naš, po svu su zemlji sudovi njegovi. **8** Pamti uvijek zavjet svoj, rijeè, koju je dao na tisuæu koljena, **9** Što je zavjetovao Avramu, i za ëto se kleo Isaku. **10** To je postavio Jakovu za zakon, i Izrailju za zavjet vjeèni. **11** Govoreæi: tebi æeu dati zemlju Hanansku u našljedni dio. **12** Tada ih još bijaše malo na broj, bijaše ih malo, i bijehu došljaci. **13** Iðahu od naroda do naroda, iz jednoga carstva k drugome plemenu. **14** Ne dade nikome da im naudi, i karaše za njih careve: **15** "Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne èinite zla." **16** I pusti glad na onu zemlju; i potr sav hlijeb što je za hranu. **17** Posla pred njima èovjeka; u robije prodan bi Josif. **18** Okovima stegoše noge njegove, gvoðe tištaše dušu njegovu, **19** Dok se steeè rijeè njegova, i rijeè Gospodnja proslavi ga. **20** Posla car i odriješi ga; gospodar nad narodima, i pusti ga. **21** Postavi ga gospodarem nad domom svojim, i zapovjednikom nad svijem što imáše. **22** Da vlada nad knezovima njegovijem po svojoj volji, i starješine njegove urazumljuje. **23** Tada doðe Izrailj u Misir, i Jakov se preseli u zemlju Hamovoj. **24** I namnoži Bog narod svoj i uèini ga jaèega od neprijatelja njegovijeh. **25** Prevrnu se srce njihovo te omrznuše na narod njegov, i èiniše lukavstvo slugama njegovijem. **26** Posla Mojsija, slugu svojega, Arona izbranika svojega. **27** Pokazaše među njima èudotvornu silu njegovu i znake njegove u zemlji Hamovoj. **28** Pusti mrak i zamraèi, i ne protivise se rijeèi njegovoj. **29** Pretvorи vodu njihovu u krv, i pomori ribu njihovu. **30** Provre zemlja njihova žabama, i klijeti

careva njihovih. **31** Reèe, i doðoše bubine, uši po svijem krajevima njihovijem. **32** Mjesto dažda posla na njih grad, živi oganj na zemlji njihovu. **33** I pobi èokote njihove i smokve njihove, i potr drveta u krajevima njihovijem. **34** Reèe, i doðoše skakavci i gusjenice nebrojene; **35** I izjedoše svu travu po zemlji njihovoj, i pojedoše rod u polju njihovu. **36** I pobi sve prvence u zemlji njihovoj, prvine svakoga truda njihova. **37** Izvede Izrailece sa srebrom i zlatom, i ne bješe sustala u plemenima njihovijem. **38** Obradova se Misir izlasku njihovu, jer strah njihov bješe na nj pao. **39** Razastrije im oblak za pokrivaè, i oganj da svijetli noæu. **40** Moliše, i posla im prepelice, i hlebom ih nebeskim hrani. **41** Otvori kamen i proteèe voda, rijeke protekoše po suhoj pustinji. **42** Jer se opominjaše svete rijeèi svoje k Avramu, sluzi svojemu. **43** I izvede narod svoj u radost, izbrane svoje u veselju. **44** I dade im zemlju naroda i trud tuðinaca u našljedstvo. **45** Da bi èevali zapovijesti njegove, i zakone njegove pazili. Aliluja.

106 Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dovjeka milost njegova. **2** Ko æe iskazati silu Gospodnju? isprièati svu slavu njegovu? **3** Blago onima koji drže istinu i tvore pravo svagda! **4** Opomeni me se, Gospode, po svojoj milosti k narodu svojemu; pohodi me pomoæu svojom, **5** Da bih vido u dobro izbrane tvoje, veselio se u veselju naroda tvojega, hvalio se zajedno s našljedstvom tvojim. **6** Zgrješismo s ocima svojim, postasmo krivci, bezakonici. **7** Oci naši u Misiru ne razumeje èudeса tvojih, ne opominjaše se velikih milosti tvojih, i vikaše kraj mora, kraj Crvenoga Mora. **8** Ali im on pomože imena svojega radi, da bi pokazao silu svoju. **9** Zaprijeti Crvenom Moru, i presahnu; i prevede ih preko bezdane kao preko pustinje; **10** I saèeva ih od ruke nenavidnikove, i izbavi ih iz ruke neprijateljeve. **11** Pokri voda neprijatelje njihove, nijedan od njih ne osta. **12** Tada vjerovali rijeèima njegovijem, i pjevaše mu hvalu. **13** Ali brzo zaboraviše djela njegova, i ne poèekaše volje njegove. **14** Polakomiše se u pustinji, i stadoše kušati Boga u zemlji gdje se ne živi. **15** On ispuni molbu njihovu, ali posla pogibja na dušu njihovu. **16** Pozavidiše Mojsiju i Aronu, kojega bješe Gospod osvetio. **17** Rasjede se zemlja, i prozdrije Datana i zatrpa èetu Avironovu. **18** I spali oganj èetu njihovu, i plamen sažeže bezbožnike. **19** Naèiniše tele kod Horiva, i klanjahu se kipu. **20** Mijenjahu slavu svoju na priliku vola, koji jede travu. **21** Zaboraviše Boga, spasitelja svojega, koji je uèinio velika djela u Misiru, **22** Divna u zemlji Hamovoj, strašna na Crvenom Moru. **23** I šeaše ih istrijebiti, da Mojsije izbranik njegov ne stade kao u rasjelini pred njim, i ne odvrati jarost njegovu da ih ne istrijebi. **24** Poslije ne mariše za zemlju željenu, ne vjerovali rijeèi njegovoj. **25** Pobuniše se u šatorima svojim, ne slušaše glasa Gospodnjega. **26** I on podiže ruku svoju na njih, da ih pobije u pustinji, **27** Da pobije pleme njihovo među narodima, i rasjije ih po zemljama. **28** I pristaše za Velfegorom, i jedoše prineseno na žrtvu mrtvima. **29** I rasrdiše Boga djelima svojim, i udari u njih pogibao. **30** I ustade Fines, i umilostivi, i prestade pogibao. **31** I to mu se primi u pravdu, od koljena do koljena dovjeka. **32** I razgnjeviše Boga na vodi Merivi, i Mojsije postrada njih radi; **33** Jer dotužiše duhu njegovu, i pogriješi ustima svojima. **34** Ne istrijebiše naroda, za koje im je Gospod rekao; **35** Nego se pomiješaše s neznaðoçima, i nauèiše djela njihova. **36** Stadoše služiti idolima njihovijem, i oni im biše zamka. **37** Sinove svoje i kæeri svoje prinosiše na

žrtvu āavolima. 38 Prolivaše krv pravu, krv sinova svojih i kæeri svojih, koje prinošahu na žrtvu idolima Hananskim, i oskvri se zemlja krvnjem djelima. 39 Oskvriše sebe djelima svojim, i ēiniše preljubu postupanjem svojim. 40 I planu grjev Gospodnji na narod njegov, i omrznu mu dio njegov. 41 I predade ih u ruke neznabogačke, i nenavidnici njihovi stadoše gospodariti nad njima. 42 Dosađivaše im neprijatelji njihovi, i oni biše pokorenii pod vlast njihovu. 43 Mnogo ih je puta izbavljao, ali ga oni srdiše namjerama svojim, i biše poništeni za bezakonje svoje. 44 Ali on pogleda na nevolju njihovu, ēuvši tužnjavu njihovu, 45 I opomenu se zavjetu svojega s njima, i pokaja se po velikoj milosti svojoj; 46 I uèini, te ih stadoše žaliti svi koji ih bjeju zarobili. 47 Spasi nas, Gospode Bože naš, i pokupi nas iz neznabogača, da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom! 48 Blagosloven Gospod Bog Izraeljev od vijeka i do vijeka! I sav narod neka kaže: amin! Aliluja!

107 Hvalite Gospoda, jer je dobar; jer je dovijeka milost njegovu. 2 Tako neka reku koje je izbavio Gospod, koje je izbavio iz ruke neprijateljeve, 3 Skupio ih iz zemalja, od istoka i zapada, od sjevera i mora. 4 Lutaše po pustinji gdje se ne živi, puta gradu naseljenome ne nahodiše; 5 Bjehu gladni i žedni, i duša njihova iznemagaše u njima; 6 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj; i izbavi ih iz nevolje njihove. 7 I izvede ih na prav put, koji ide u grad naseljeni. 8 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za ēudesu njegova radi sinova ljudskih! 9 Jer siti dušu taštu, i dušu gladnu puni dobra. 10 Sjedješe u tami i u sjenu smrtnom, okovani u tugu i u gvožđe; 11 Jer ne slušaše rijeći Božijih, i ne mariše za volju višnjega. 12 On poništi srce njihovo stradanjem; spotakoše se, i ne bješe ko da pomože. 13 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove; 14 Izvede ih iz tame i sjena smrtnoga, i raskide okove njihove. 15 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za ēudesu njegova radi sinova ljudskih! 16 Jer razbi vrata mјedena, i prijevornice gvozdene slomi. 17 Bezumnici stradaše za nevaljale putove svoje, i za nepravde svoje. 18 Svako se jelo gadilo duši njihovoj, i dođoše do vrata smrtnijeh. 19 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove. 20 Posla rijeće svoju i iscijeli ih, i izbavi ih iz groba njihova. 21 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za ēudesu njegova radi sinova ljudskih! 22 I neka prinesu žrtvu za hvalu, i kazuju djela njegova u pjesmama! 23 Koji plove po moru na korabljima, i rade na velikim vodama, 24 Oni su vidjeli djela Gospodnja, i ēudesu njegova u dubini. 25 Kaže, i diže se silan vjetar, i ustaju vali na njemu, 26 Dizu se do nebesa i spuštaju do bezdana: duša se njihova u nevolji razliva; 27 Posraeu i ljujaju se kao pijani; sve mudrosti njihove nestaje. 28 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izvede ih iz nevolje njihove. 29 On obraeа vjetar u tišinu, i vali njihovi umuknu. 30 Veselo se kad se stišaju, i vodi ih u pristanište koje žele. 31 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za ēudesu njegova radi sinova ljudskih! 32 Neka ga uzvišuju na sabor narodnom, na skupštini starješinskoj slave ga! 33 On pretvara rijeke u pustinju, i izvore vodene u suhotu, 34 Rodnu zemlju u slanu pustaru za nevaljalstvo onijeh koji žive na njoj. 35 On pretvara pustinju u jezera, i suhu zemlju u izvore vodene, 36 I naseljava onamo gladne. Oni zidaju gradove za življene; 37 Siju polja, sade vinograde i sabiraju ljetinu. 38 Blagosilja ih i množe se jako, i stoke im ne umaljuje. 39 Prije ih bijaše malo, padahu od

zla i nevolje, što ih stizaše. 40 On sipa sramotu na knezove, i ostavlja ih da lutaju po pustinji gdje nema putova. 41 On izvlae ubogoga iz nevolje, i plemena množi kao stado. 42 Dobri vide i raduju se, a svako nevaljalstvo zatiskuje usta svoja. 43 Ko je mudar, neka zapamti ovo, i neka poznadu milosti Gospodnje.

108 Gotovo je srce moje, Bože; pjevaeu i hvalaeu zajedno sa slavom svojom. 2 Preni se psaltire i gusle, ustaeu rano. 3 Slavięu tebe, Gospode, po narodima, pojaeu tebi po plemenima. 4 Jer je svrh nebesa milost tvoja i do oblaka istina tvoja. 5 Uzvisi se više nebesa, Bože, i po svoj zemlji neka bude slava tvoja! 6 Da bi se izbavili mili tvoji, pomozi desnicom svojom, i usliši me. 7 Bog ree u svetinji svojoj: "veselieu se, razdijelięu Sihem, i dolinu Sokot razmjerięu. 8 Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjepost glave moje, Juda skiptar moj. 9 Moav je ēaša iz koje se umivam, Edomu æeu pružiti obuęu svoju; nad zemljom Filistejskom popijevaęu." 10 Ko æe me odvesti u tvrdi grad? ko æe me otpratiti do Edoma? 11 Zar neæeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskama našim? 12 Daj nam pomoæ u tjeskobi, obrana je ēovjeđija uzalud. 13 Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

109 Bože, slavo moja, nemoj muèati, 2 Jer se usta bezbožnička i usta lukava na me otvoriše; govore sa mnom jezikom lažljivijem. 3 Rijećima zlobnijem sa svijeh strana gone me, i oružaju se na me ni za što. 4 Za ljubav moju ustaju na mene, a ja se molim. 5 Vraæaju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju. 6 Postavi nad njim starješinu bezbožnika, i protivnik neka mu stane s desne strane. 7 Kad se stane suditi, neka izade krije, i molitva njegova neka bude grijeh. 8 Neka budu dani njegovi kratki, i vlast njegovu neka dobije drugi. 9 Djeca njegova nek budu sirote, i žena njegova udovica. 10 Djeca njegova nek se potucaju i prose, i neka traže hleba izvan svojih pustolina. 11 Neka mu uzme dužnik sve što ima, i neka razgrabe tuđini muku njegovu. 12 Nek se ne nađe niko ko bi ga ljubio, ni ko bi se smilovao na sirote njegove. 13 Natražje njegovo nek se zatre, u drugom koljenu neka pogine ime njihovo. 14 Bezakonje starijeh njegovih nek se spomene u Gospoda, i grijeh matere njegove nek se ne izbriše. 15 Neka budu svagda pred Gospodom, i on neka istrijebi spomen njihov na zemlji; 16 Zato što se nije sjeæao ēiniti milost, nego je gonio ēovjeka ništega i ubogoga, i tužnome u srcu tražio smrt. 17 Ljubio je kletvu, neka ga i stigne; nije mario za blagoslov, neka i otide od njega. 18 Nek se obuëe u kletvu kao u haljinu, i ona nek uđe u njega kao voda, i kao ulje u kosti njegove. 19 Nek mu ona bude kao haljina, u koju se oblae, i kao pojas, kojim se svagda paše. 20 Taka plata nek bude od Gospoda onima koji me nenavide, i koji govore zlo na dušu moju. 21 A meni, Gospode, Gospode, uèini što prilièi imenu tvjemu. Ti si dobar, milošeu svojom izbavi me. 22 Jer sam nevoljan i niš, i srce je moje ranjeno u meni. 23 Nestaje me kao sjena, kad se odmire; tjeraju me kao skakavce. 24 Koljena moja iznemogoše od posta, i tijelo moje omrša. 25 Postadoh potsmijeh njima; videæi me mašu glavom svojom. 26 Pomozi mi, Gospode, Bože moj, spasi me po milosti svojoj. 27 Neka poznadu da je ovo tvoja ruka, i ti, Gospode, da si ovo uèinio. 28 Oni kunu, a ti blagoslovi; ustaju, ali nek se postide, i sluga se tvoj obraduje. 29 Nek se protivnici moji obuku u sramotu, i kao haljinom nek se pokriju stidom svojim. 30 Hvalaeu Gospoda veoma ustima svojima, i usred mnogih slavięu ga, 31 Jer stoji s

desne strane ubogome, da bi ga spasao od onijeh koji osuđuju dušu njegovu.

110 Reèe Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprljatelje tvoje za podnožje nogama tvojima. 2 Skiptar sile daje ti Gospod sa Siona: vladaj sred neprljatelja svojih. 3 U dan rata tvojega narod je tvoj gotov u svetoj krasoti. Kao rosa zori iz utrobe, taka je u tebe mladost tvoja. 4 Gospod se zakleo, i neæe se pokajati: ti si sveštenik dovijeka po redu Melhisedekovu. 5 Gospod je tebi s desne strane. Pobiæe u dan gnjeva svojega careve; 6 Sudiæe narodima, napuniæe zemlju trupova; satræe glavu na zemlji širokoj. 7 Iz potoka æe na putu piti, i zato æe podignuti glavu.

111 Hvalim te, Gospode, od svega srca na vijeæu pravednièkom i na saboru. 2 Velika su djela Gospodnjia, draga svima koji ih ljube. 3 Djelo je njegovo slava i krasota, i pravda njegova traje dovijeka. 4 Èudesa je svoja uèinio da se ne zaborave; dobar je i milostiv Gospod. 5 Hranu daje onima koji ga se boje, pamti uvijek zavjet svoj. 6 Silu djela svojih javio je narodu svojemu davši im našljedstvo naroda. 7 Djela su ruku njegovih istina i pravda; vjerne su sve zapovijesti njegove; 8 Tvrde su za vavijek vijeka, osnovane na istini i pravdi. 9 Izbavljenje posla narodu svojemu; postavi zavavijek zavjet svoj. Ime je njegovo sveto, i valja mu se klanjati. 10 Poèetak je mudrosti strah Gospodnjii; dobra su razuma svi koji ih tvore. Hvala njegova traje dovijeka.

112 Blago èovjeku koji se boji Gospoda, kome su veoma omiljele zapovijesti njegove. 2 Silno æe biti na zemlji sjeme njegovo, rod pravednièki bæe blagosloven. 3 Obilje je i bogatstvo u domu njegovu, i pravda njegova traje dovijeka. 4 U tami sjaje vidjelo pravednicima od dobroga, milostivoga i pravednoga. 5 Blago onome koji je milostiv i daje u zajam! On æe dati tvrdu rijeèima svojim na sudu. 6 Jer neæe posrnuti dovijeka, pravednik æe se spominjati uvijek. 7 Ne boji se zla glasa; srce je njegovo stalno, uzda se u Gospoda. 8 Utvrđeno je srce njegovo, neæe se pobojati, i vidjeæe kako padaju neprljatelji njegovi. 9 Prosipa, daje ubogima; pravda njegova traje dovijeka, rog se njegov uzvišuje u slavi. 10 Bezbožnik vidi i jedi se, skrguæe zubima svojim, i sahne. Želja æe bezbožnicima propasti.

113 Hvalite, sluge Gospodnje, hvalite ime Gospodnje, 2 Da bude ime Gospodnje blagosloveno otsad i dovijeka. 3 Od istoka sunèanoga do zapada da se slavi ime Gospodnje. 4 Uzvišen je nad svima narodima Gospod; svrh nebesa je slava njegova. 5 Ko je kao Gospod, Bog naš, koji sjedi na visini; 6 Koji se sagiba da vidi što je na nebesima i na zemlji; 7 Koji iz praha podiže ubogoga, i iz kala uzvišuje ništega; 8 I posaðuje ga s knezovima, s knezovima u narodu njegovu; 9 Od nerotkinje naseljava kuæu, uèinivši je radosnom majkom sinovima. Aliluja!

114 Kad izaðe Izraïli iz Misira, dom Jakovljev iz naroda tuðega, 2 Judeja postade svetinja Božija, Izraïl oblast njegova. 3 More vidje i pobježe; Jordan se obrati natrag. 4 Gore skakaše kao ovnovi, brdašca kao jaganjci. 5 Što ti bi, more, te pobježe i tebi, Jordane, te se obrati natrag? 6 Gore, što skaæete kao ovnovi, i brdašca, kao jaganjci? 7 Pred licem

Gospodnjim drkæi, zemljo, pred licem Boga Jakovljeva. 8 Koji pretvara kamen u jezero vodeno, granit u izvor voden.

115 Ne nama, Gospode, ne nama, nego imenu svojemu daj slavu, po milosti svojoj, po istini svojoj. 2 Zašto da govore narodi: gdje li je Bog njihov? 3 Bog je naš na nebesima, tvori sve što hoæe. 4 Idoli su njihovi srebro i zlato, djelo ruku èovjeèijih. 5 Usta imaju, a ne govore; oèi imaju, a ne vide; 6 Uši imaju, a ne èuju; nozdrve imaju, a ne mirišu; 7 Ruke imaju, a ne hvataju; noge imaju, a ne hode, i ne puštaju glasa iz grla svojega. 8 Taki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih. 9 Dome Izraïljev, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. 10 Dome Aronov, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. 11 Koji se bojite Gospoda, uzdajte se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. 12 Gospod nas se opominje, blagosilja nas, blagosilja dom Izraïljev, blagosilja dom Aronov; 13 Blagosilja one koji se boje Gospoda, male i velike. 14 Da vam Gospod umnoži blagoslove, vama i sinovima vašim! 15 Gospod da vas blagoslovi, tvorac neba i zemlje! 16 Nebo je nebo Gospodnje, a zemlju je dao sinovima èovjeèijim. 17 Neæe te mrtvi hvaliti, Gospode, niti oni koji siðu onamo gdje se muæi. 18 Nego æemo mi blagosiljati Gospoda otsad i dovijeka. Aliluja!

116 Milo mi je što Gospod usliši molitveni glas moj; 2 Što prignu k meni uho svoje, i zato æu ga u sve dane svoje prizivati. 3 Opkoliše me bolesti smrtnje, i jadi pakleni zadesiše me, naiðoh na tugu i muku; (*Sheol h7585*) 4 Ali prizvah ime Gospodnje: Gospode! izbavi dušu moju! 5 Dobar je Gospod i pravedan, i Bog je naš milostiv; 6 Èuva proste Gospod; bijah u nevolji, i pomože mi. 7 Vrati se, dušo moja, u mir svoj! jer je Gospod dobrotvor tvoj! 8 Ti si izbavio dušu moju od smrti, oko moje od suza, nogu moju od spoticanja. 9 Hodiæu pred licem Gospodnjim po zemlji živjeh. 10 Vjerovah kad govorih: u ljutoj sam nevolji. 11 Rekoh u smetnji svojoj: svaki je èovjek laža. 12 Šta æu vratiti Gospodu za sva dobra što mi je uèinio? 13 Uzeæu èašu spasenja, i prizvaæu ime Gospodnje. 14 Izvršlæu obeæanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem. 15 Skupa je pred Gospodom smrt svetaca njegovih. 16 O Gospode! ja sam sluga tvoj, ja sam sluga tvoj, sin sluškinje tvoje; raskovao si s mene okove moje. 17 Žrtvu za hvalu prinjeæu tebi, i ime Gospodnje prizvaæu. 18 Izvršlæu obeæanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem, 19 U dvoru doma Gospodnjega, usred tebe, Jerusalime. Aliluja!

117 Hvalite Gospoda svi narodi, slavite ga sva plemena; 2 Jer je velika milost njegova k nama, i istina Gospodnja traje dovijeka. Aliluja!

118 Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dovijeka milost njegova. 2 Neka reèe Izraïl da je dovijeka milost njegova; 3 Neka reèe dom Aronov da je dovijeka milost njegova; 4 Neka reku svi koji se boje Gospoda da je dovijeka milost njegova. 5 Iz tjeskobe povikah ka Gospodu i usliši me, izvede me na prostrano mjesto Gospod. 6 Gospod je sa mnom, ne bojim se; šta æe mi uèiniti èovjek? 7 Gospod mi je pomoænik: slobodno æu gledati u neprljatelje svoje. 8 Bolje je uzdati se u Gospoda negoli se oslanjati na èovjeka; 9 Bolje je uzdati se u Gospoda negoli se oslanjati na knezove. 10 Svi me narodi opkoliše; ali ih u ime Gospodnje razbih. 11 Optekoše, opkoliše

me; ali ih u ime Gospodnje razbih. **12** Opkoliše me kao pèele sat, i ugasiše se kao oganj u trnu: u ime ih Gospodnje razbih. **13** Otišnuo si me da padnem, ali me Gospod prihvati. **14** Gospod je hvala moja i pjesma; on mi postade spasitelj. **15** Glas radosti i spasenja èuje se u kolibama pravednièkim: "desnica Gospodnja daje silu; **16** Desnica Gospodnja uzvišuje, desnica Gospodnja daje silu." **17** Næeu umrjeti, nego æeu živ biti, i kazivati djela Gospodnja. **18** Karajuæi pokara me Gospod; ali me smrti ne dade. **19** Otvorite mi vrata od pravde, uæei æu na njih, slaviæeu Gospoda. **20** "Evo vrata Gospodnja, na koja ulaze pravednici!" **21** Hvalim te, što si me uslišio, i postao mi spasitelj. **22** Kamen koji odbaciše zidari, posta glava od ugla. **23** To bi od Gospoda i divno je u našim oèima. **24** Evo dan, koji stvori Gospod! Radujmo se i veselimo se u nj! **25** O Gospode, pomozi! o Gospode, daj da bude u napredak! **26** Blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Blagosiljamo vas iz doma Gospodnjega. **27** Gospod je Bog kriješak, i on nas obasa; žrtvu prazniènu, vezanu vrvcama, vodite k rogovima žrtveniku. **28** Ti si Bog moj, tebe hvalim, Božje moj, tebe uzvišujem. **29** Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je milost njegova dovijeka.

119 Blago onima kojima je put èist, koji hode u zakonu Gospodnjem. **2** Blago onima koji èuvaju otkrivenja njegova, svijem srcem traže ga; **3** Koji ne èine bezakonja, hode putovima njegovijem! **4** Ti si dao zapovijesti svoje, da se èuvaju dobro. **5** Kad bi putovi moji bili upravljeni da èuvam naredbe tvoje! **6** Onda se ne bih postidio, pazeei na zapovijesti tvoje; **7** Hvalio bih te s pravijem srcem, uèeæi se pravednijem zakonima tvojim. **8** Èuvaæeu naredbe tvoje, nemoj me ostaviti sasvijem. **9** Kako æe mladiæ oèistiti put svoj? Vladajuæi se po tvojim rijeèima. **10** Svijem srcem svojim tražim tebe, ne daj mi da zaðem od zapovijesti tvojih. **11** U srce svoje zatvorio sam rijeè tvoju, da ti ne grijesim. **12** Blagosloven si, Gospode! nauèi me naredbama svojim. **13** Ustima svojim javljam sve sudove usta tvojih. **14** Na putu otkrivenja tvojih radujem se kao za veliko bogatstvo. **15** O zapovijestima tvojim razmišljam, i pazim na putove tvoje. **16** Naredbama tvojim tješim se, ne zaboravljam rijeèi tvoje. **17** Uèini milost sluzi svojemu, da bih živio i èuvao rijeè tvoju. **18** Otvori oèi moje, da bih vidio èudesu zakona tvojega; **19** Gost sam na zemlji, nemoj sakriti od mene zapovijesti svojih. **20** Iznemože duša moja želeæi bez prestanka poznati sudove tvoje. **21** Ti si strašan prokletim oholicama, koje zastranjuju od zapovijesti tvojih. **22** Odvrati od mene rug i sramotu, jer èuvam otkrivenja tvoja. **23** Sjede knezovi i dogovaraju se na mene; a sluga tvoj razmišlja o naredbama tvojim. **24** Otkrivenja su tvoja utjeha moja, savjetnici moji. **25** Duša moja leži u prahu; oživi me po rijeèi svojoj. **26** Kazujem putove svoje, i èuješ me; nauèi me naredbama svojim. **27** Urazumi me o putu zapovijesti svojih, i razmišljaj o èudesima tvojim. **28** Suze proliva duša moja od tuge, okrjipej me po rijeèi svojoj. **29** Put lažni ukloni od mene i zakon svoj daruj mi. **30** Put istini izbrah, zakone tvoje tražim. **31** Prionuh za otkrivenja tvoja, Gospode; nemoj me osramotiti. **32** Putem zapovijesti tvojih trèim, jer si raširio srce moje. **33** Pokaži mi, Gospode, put naredaba svojih, da ga se držim do kraja. **34** Urazumi me, i držaæu se zakona tvojega, i èuvati ga svijem srcem. **35** Postavi me na stazu zapovijesti svojih, jer mi je ona omiljela. **36** Privij srce moje k otkrivenjima svojim, a ne k lakovstvu. **37** Odvrati

oèi moje da ne gledaju ništavila, putem svojim oživi me. **38** Ispuni sluzi svojemu rijeè svoju da te se boji. **39** Ukloni rug moi, kojega se plašim; jer su sudovi tvoji blagi. **40** Mile su mi zapovijesti tvoje, pravdom svojom oživi me. **41** Neka doðe na me milost tvoja, Gospode, pomoæ tvoja po rijeèi tvojoj. **42** I ja æu odgovoriti onome koji me ruži; jer se uzdam u rijeè tvoju. **43** Nemoj uzeti nigda od usta mojih rijeèi istine, jer èekam sudove tvoje. **44** I èuvaæeu zakon tvoj svagda, dovijeka i bez prestanka. **45** Hodajuæi slobodno, jer tražim zapovijesti tvoje. **46** Govorijaæu o otkrivenjima tvojim pred carevima, i næeu se stidjeti. **47** Tješljaæu se zapovijestima tvojim, koje ljubim. **48** Ruke svoje pružam k zapovijestima tvojim, koje ljubim, i razmišljam o naredbama tvojim. **49** Opomeni se rijeèi svoje k sluzi svojemu, na koju si mi zapovjedio da se oslanjam. **50** U nevolji mojoj tješi me što me rijeè tvoja oživljava. **51** Oholi mi se rugaju veoma; ali ja ne otstupam od zakona tvojega. **52** Pamtim sudove tvoje od iskona, Gospode, i tješim se. **53** Gnjev me obuzima na bezbožnike, koji ostavljaju zakon tvoj. **54** Naredbe su tvoje pjesma moja u putnièkom stanu mojem. **55** Noæeu pominjem ime tvoje, Gospode, i èuvam zakon tvoj. **56** To je moje, da èuvam zapovijesti tvoje. **57** Dio moj ti si, Gospode; naumio sam èuvati rijeèi tvoje. **58** Molim ti se iz svega srca, smiluj se na me po rijeèi svojoj. **59** Razmatram putove svoje, i obraæam noge svoje k otkrivenjima tvojim. **60** Hitim, i ne zatežem se èuvati zapovijesti tvoje. **61** Mreže bezbožnièke opkoliše me, ali zakona tvojega ne zaboravljam. **62** U po noæi ustajem da te slavim za pravedne sudove tvoje. **63** U zajednici sam sa svima koji se tebe boje i koji èuvaju zapovijesti tvoje. **64** Dobrote je tvoje, Gospode, puna sva zemlja; naredbama svojim nauèi me. **65** Uèinio si dobro sluzi svojemu, Gospode, po rijeèi svojoj. **66** Dobroj misli i znanju nauèi me, jer zapovijestima tvojim vjerujem. **67** Prije stradanja svojega lutah, a sad èuvam rijeè tvoju. **68** Ti si dobar, i dobro èini; nauèi me naredbama svojim. **69** Oholi pletu na mene laž, ali se ja svijem srcem držim zapovijesti tvojih. **70** Zadriglo je srce njihovo kao salo, a ja se tješim zakonom tvojim. **71** Dobro mi je što stradam, da se nauèim naredbama tvojim. **72** Miliji mi je zakon usta tvojih nego tisuæe zlata i srebra. **73** Ruke tvoje stvorile su me i naèinile me; urazumi me, i nauèeæu se zapovijestima tvojim. **74** Koji se tebe boje, vidjeæe me, i radovaæe se što se uzdam u tvoju rijeè. **75** Znam da su sudovi tvoji, Gospode, pravedni, i po pravdi me karaš. **76** Neka bude dobrota tvoja utjeha moja, kao što si rekao sluzi svojemu. **77** Neka doðe k meni milosrđe tvoje, i oživim; jer je zakon tvoj utjeha moja. **78** Nek se postide oholi; jer me bez krvice oboriše. Ja razmišljam o zapovijestima tvojim. **79** Nek se obrate k meni koji se tebe boje, i koji znadu otkrivenja tvoja. **80** Srce moje neka bude savršeno u naredbama tvojim, da se ne postidim. **81** Èezne duša moja za spasenjem tvojim, rijeè tvoju èekam. **82** Èeznu oèi moje za rijeèju tvojom; govorim: kad æeš me utješiti? **83** Postadho kao mijeh u dimu, ali tvojih naredaba ne zaboravih. **84** Koliko æe biti dana sluge tvojega? Kad æeš suditi onima koji me gone? **85** Oholi iskopaše mi jamu nasuprot zakonu tvojemu. **86** Sve su zapovijesti tvoje istina; bez krvice me gone, pomozi mi. **87** Umalo me ne ubiše na zemlji, ali ja ne ostavljam zapovijesti tvojih. **88** Po milosti svojoj oživi me, i èuvaæeu otkrivenja usta tvojih. **89** Dovijeka je, Gospode, rijeè tvoja utvrđena na nebesima, **90** Od koljena do koljena istina tvoja; ti si postavio zemlju, i stoji. **91** Po tvojoj

naredbi sve stoji sad; jer sve služi tebi. **92** Da nije zakon tvoj bio utjeha moja, poginuo bih u nevolji svojoj. **93** Zapovijesti tvojih neće u zaboraviti dovjeka, jer me njima oživljavaš. **94** Ja sam tvoj, pomozi mi, jer tražim zapovijesti tvoje. **95** Bezbožnici gledaju da me ubiju; a ja razmišljam o tvojim otkrivenjima. **96** Svemu savršenome vidjeh kraj; ali je zapovijest tvoja veoma široka. **97** Kako ljubim zakon tvoj! Vas dan mislim o njemu. **98** Zapovijest tvoja čini me mudnijeg od neprijatelja mojih; jer je sa mnom uvijek. **99** Razumniji postah od svih učitelja svojih; jer razmišljam o tvojim otkrivenjima. **100** Mudniji sam od staraca; jer zapovijesti tvoje ēuvam. **101** Od svakoga zloga puta zaustavljam noge svoje, da bih ēuvao riječi tvoju. **102** Od naredaba tvojih ne otstupam; jer si me ti naučio. **103** Kako su slatke jeziku mojemu riječi tvoje, slađe od meda ustima mojima! **104** Od zapovijesti tvojih postađoh razuman; toga radi mrzim na svaki put lažni. **105** Riječi je tvoja žižak nozi mojih, i vidjelo stazi mojih. **106** Zakleh se da ēuvati naredbe pravde tvoje, i izvrši. **107** Poništen sam veoma, Gospode, oživi me po riječi svojoj. **108** Neka ti bude ugodna, Gospode, dobrovoljna žrtva usta mojih, i sudovima svojim nauči me. **109** Duša je moja u ruci mojoi neprestano u nevolji; ali zakona tvojega ne zaboravljam. **110** Bezbožnici su mi metnuli zamku; ali od zapovijesti tvojih ne zastraniih. **111** Prisvojih otkrivenja tvoja zavavijek; jer su radost srcu mojemu. **112** Privilio sam srce svoje da tvori naredbe tvoje navijek, do kraja. **113** Koji prestupaju zakon, ja na njih mrzim, a zakon tvoj ljubim. **114** Ti si zaklon moj i štit moj; riječi tvoju ēekam. **115** Idite od mene, bezakonici! I ēuvaju zapovijesti Boga svojega. **116** Ukrijepi me po riječi svojoj i bježi živ, i nemoj me osramotiti u nadanju mom. **117** Utvrdi me, i spaša me, i razmišljaču o naredbama tvojim bez prestanka. **118** Obaraš sve koji otstupaju od naredaba tvojih; jer su pomisli njihove laži. **119** Kao gar bacaš sve bezbožnike na zemlji; toga radi omilješ mi otkrivenja tvoja. **120** Drkne od straha tvojega tijelo moje, i sudova tvojih bojim se. **121** ēinim sud i pravdu, ne daj me onima koji me gone. **122** Odbrani slugu svojega na dobro njegovo, da mi ne ēine sile oholi. **123** Oći moje ēeznu za spasenjem tvojim i za riječju pravde tvoje. **124** Ueini sluzi svojemu po milosti svojoj, i naredbama svojim nauči me. **125** Ja sam sluga tvoj; urazumi me, i poznačaču otkrivenja tvoja. **126** Vrijeme je da Gospod radi; oboriše zakon tvoj. **127** Toga radi ljubim zapovijesti tvoje većama nego zlato i dragi kamenje. **128** Toga radi zapovijesti tvoje držim da su vjerne, na svaki put lažni mrzim. **129** Divna su otkrivenja tvoja; zato ih ēuva duša moja. **130** Riječi tvoje kad se jave, prosvjetljuju i urazmlijuju proste. **131** Otvoram usta svoja da odahnem, jer sam žđan zapovijesti tvojih. **132** Pogledaj me i smiluj se na me, kao što radiš s onima koji ljube ime tvoje. **133** Tvrdi stope moje u riječi svojoj, i ne daj nikakome bezakonju da oblađe mnom. **134** Izbavi me od nasilja ljudskoga, i ēuvajuču zapovijesti tvoje. **135** Svetlošću lica svojega obasaj slugu svojega, i nauči me naredbama svojim. **136** Oći moje liju potoke, zato što ne ēuvaju zakona tvojega. **137** Pravedan si, Gospode, i pravi su sudovi tvoji. **138** Javio si pravdu u otkrivenjima svojim, i istinu cijelu. **139** Revnost moja jede me, zato što moji neprijatelji zaboravise riječi tvoje. **140** Riječi je tvoja veoma ēista, i sluga je tvoj veoma ljubi. **141** Ja sam malen i poništen, ali zapovijesti tvojih ne zaboravljam. **142** Pravda je tvoja pravda vjećna, i zakon tvoj istina. **143** Tuga i nevolja nađe me, zapovijesti su tvoje utjeha moja. **144** Vjećna je

pravda u otkrivenjima tvojim; urazumi me, i bježi živ. **145** Viđem iz svega srca: usliši me, Gospode; sačuvaču naredbe tvoje. **146** Prizivam te, pomozi mi; držaču se otkrivenja tvojih. **147** Pretječem svanuče, i viđem; riječi tvoju ēekam. **148** Pretječeš oči moje jutrenju stražu, da bih razmišljam o riječi tvojoj. **149** ēuj glas moj po milosti svojoj, Gospode; po судu svojemu oživi me. **150** Prikucuju se koji ljube bezakonje; udaljili su se od zakona tvojega. **151** Ti si blizu, Gospode, i sve su zapovijesti tvoje istina. **152** Odavna znam da otkrivenja tvoja, da si ih postavio zavavljem. **153** Pogledaj nevolju moju, i izbavi me, jer ne zaboravljam zakona tvojega. **154** Primi se stvari moje, i odbrani me; po riječi svojoj oživi me. **155** Daleko je od bezbožnika spasenje, jer se ne drže naredaba tvojih. **156** Milosrđe je tvoje, Gospode, veliko; po pravome суду svom oživi me. **157** Mnogo je protivnika mojih i neprijatelja mojih; ali ja ne otstupam od otkrivenja tvojih. **158** Vidim odmetnike, i mrsko mi je; jer ne ēuvaju riječi tvoje. **159** Gledaj, kako ljubim zapovijesti tvoje, Gospode, po milosti svojoj oživi me. **160** Osnova je riječi tvoje istina, i vječan je svaki sud pravde tvoje. **161** Knezovi me gone ni za što, ali se srce moje boji riječi tvoje. **162** Radujem se riječi tvojoj kao onaj koji zadobije velik plijen. **163** Mrzim na laž i gadim se na nju, ljubim zakon tvoj. **164** Sedam puta na dan hvalim te za sudove pravde tvoje. **165** Velik mir imaju oni koji ljube zakon tvoj, i u njih nema spoticanja. **166** ēekam spasenje tvoje, Gospode, i zapovijesti tvoje izvršujem. **167** Duša moja ēuva otkrivenja tvoja, i ja ih ljubim veoma. **168** ēuvam zapovijesti tvoje i otkrivenja; jer su svaki putovi moji pred tobom. **169** Neka izađe tužnjava moja preda te, Gospode! Po riječi svojoj urazumi me. **170** Neka dođe moljenje moje preda te! Po riječi svojoj izbavi me. **171** Usta aće moja pjevati hvalu, kad me naučiš naredbama svojim. **172** Jezik aće moj kazivati riječi tvoju, jer su sve zapovijesti tvoje pravedne. **173** Neka mi bude ruka tvoja u pomoći; jer mi omilješ zapovijesti tvoje; **174** Žđan sam spasenja tvojega, Gospode, i zakon je tvoj utjeha moja. **175** Neka živi duša moja i tebe hvali, i sudovi tvoji neka mi pomogu. **176** Zađoh kao ovca izgubljena: traži slugu svojega; jer zapovijesti tvojih ne zaboravih.

120 Ka Gospodu zavikah u nevolji svojoj, i usliši me. **2** Gospode! izbavi dušu moju od usta lažljivih i od jezika lukavoga. **3** Šta aće ti dati i šta aće ti prinijeti jezik lukavi? **4** On je kao oštare strijele u jakoga, kao ugleljive smrekovo. **5** Teško meni kad sam tuđin kod Meseha, živim kod šatora Kidarskih. **6** Dugo je živjela duša moja s onima koji mrze na mir. **7** Ja sam miran; ali kad stanem govoriti, u njih je rat.

121 Podižem oči svoje ka gorama, odakle mi dolazi pomoći. **2** Pomoći je meni od Gospoda, koji je stvorio nebo i zemlju. **3** Neće dati da popuzne nogu tvoju; ne dijemlje ēuvar tvoj. **4** Gle, ne dijemlje i ne spava ēuvar Izraeljev. **5** Gospod je ēuvar tvoj, Gospod je sjen tvoj, on ti je s desne strane. **6** Danju te neće sunce ubiti ni mjesec noæeu. **7** Gospod aće te sačuvati od svakoga zla, sačuvanje dušu tvoju Gospod. **8** Gospod aće ēuvati ulazak tvoj i izlazak tvoj, otsad i dovjeka.

122 Obradovah se kad mi rekoš: hajdemo u dom Gospodnj! **2** Evo, stoje noge naše na vratima tvojim, Jerusalime! **3** Jerusalim je izidan, kao grad sliven u jednu zgradu. **4** Onamo idu plemena, plemena Gospodnja, po naredbi Izraeljevoj da slave ime Gospodnje. **5** Ondje stoje prijestoli sudski, prijestoli doma

Davidova. 6 Ištite mira Jerusalimu; neka bude dobro onima koji ljube tebe! 7 Neka bude mir oko zidova tvojih, i èestitost u dvorima tvojim! 8 Radi braæe svoje, i prijatelja svojih govorim: mir ti! 9 Radi doma Gospoda Boga našega želim ti dobro.

123 K tebi podižem oèi svoje, koji živi na nebesima! 2 Kao što su oèi slugama uprte u ruku gospodara njihovih, kao oèi sluškinjine u ruku gospoðe njezine, tako su oèi naše u Gospoda Boga našega, dok se smiluje na nas. 3 Smiluj se na nas, Gospode, smiluj se na nas, jer smo se dovoljno napitali sramote; 4 Dovoljno se napitala duša naša ruga od ponositijeh, i sramote od oholijeh.

124 Da nije bio Gospod s nama, neka reèe Izrailj, 2 Da nije bio Gospod s nama, kad ljudi ustaše na nas, 3 Žive bi nas proždri, kad se raspali gnjev njihov na nas; 4 Potopila bi nas voda, rijeka bi pokrila dušu našu; 5 Pokrila bi dušu našu silna voda. 6 Blagosloven Gospod, koji nas ne dade zubima njihovijem da nas rastržu! 7 Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke lovaèke; zamka se raskide, i mi se izbavimo. 8 Pomoæ je naša u imenu Gospodnjem, koji je stvorio nebo i zemlju.

125 Ko se uzda u Gospoda, on je kao gora Sion, ne pomješta se, ostaje dovjeka. 2 Oko Jerusalima su gore, i Gospod je oko naroda svojega otsad i dovjeka. 3 Jer neæee ostati skiptar bezbožnièki nad dijelom pravednièkim, da ne bi pravednici pružili ruke svoje na bezakonje. 4 Uèini, Gospode, dobro dobrima i onima koji su prava srca. 5 A koji svræu na krive pute, otjeraæe Gospod s onima koji èine bezakonje. Mir Izrailju!

126 Kad vraæeæe Gospod roblje Sionsko, bijasmo kao u snu. 2 Tada usta naša bijahu puna radosti, i jezik naš pjevanja. Tada govoruha po narodima: veliko djelo èini Gospod na njima. 3 Veliko djelo èini Gospod na nama; razveselismo se. 4 Vraæaj, Gospode, roblje naše, kao potoke na sasušenu zemlju. 5 Koji su sa suzama sijali, neka žanju s pjevanjem. 6 Ide i plaæe koji nosi sjeme da sije; poæi æe s pjesmom noseæi snopove svoje.

127 Ako Gospod neæee graditi doma, uzalud se muèe koji ga grade; ako neæee Gospod èuvati grada, uzalud ne spava straæar. 2 Uzalud ranite, dockan lježete, jedete hljev umorni; milome svojemu on daje san. 3 Evo našljedstva od Gospoda: djeca, porod je dar od njega. 4 Što su strijele u ruci jakome, to su sinovi mladi. 5 Blago èovjeku koji je njima napunio tul svoj! Neæee se osramotiti kad se stanu razgovarati s neprijateljima na vratima.

128 Blago svakome, koji se boji Gospoda, koji hodi putovima njegovim! 2 Jer æe jesti od trudova ruku svojih. Blago tebi, i dobro ti je. 3 Žena je tvoja kao rodna loza usred doma tvojega; sinovi tvoji kao grane maslinove oko stola tvojega. 4 Gle, tako æe biti blagosloven èovjek koji se boji Gospoda. 5 Blagosloviæe te Gospod sa Siona, i gledaæeš dobro Jerusalimsko u sve dane života svojega; 6 Vidjeæeš sinove u sinova svojih. Mir Izrailju!

129 Mnogo mi dosaðivaše od mladosti moje, neka reèe Izrailj, 2 Mnogo mi dosaðivaše od mladosti moje, ali

me ne svladaše. 3 Na leðima mojim oraše oraèi, i vodiše duge brazde svoje. 4 Gospod je pravedan; isijeèe konopce bezbožnièke. 5 Postidjeæe se, odbiæe se svi koji nenavide Sion. 6 Biæe kao trava na krovovima, koja se sasušuje prije nego se poèupa, 7 Od koje neæe žetelac napuniti ruke svoje, niti naruæja svojega vezilac; 8 I koji prolaze neæe reæi: "Blagoslov Gospodnjij na vama! blagoslijamo vas imenom Gospodnjim."

130 Iz dubine vièem k tebi, Gospode! 2 Gospode! èuј glas moj. Neka paze uši tvoje na glas moljenja mojega. 3 Ako æeš na bezakonje gledati, Gospode: Gospode, ko æe ostati? 4 Ali je u tebe praštanje, da bi te se bojali. 5 Èekam Gospoda; èeka duša moja; uzdam se u rijeè njegovu. 6 Duša moja èeka Gospoda veæema nego straže jutrnje, koje straže jutrom. 7 Neka èeka Izrailj Gospoda; jer je u Gospoda milost, i velik je u njega otkup. 8 I on æe otkupiti Izrailju od svih bezakonja njegovih.

131 Gospode! ne nadima se srce moje, niti se uznose oèi moje; niti idem na veliko, ni na ono što je više od mene. 2 Smjeran sam i krotak dušom svojom, kao dijete kraj matere; kao dijete duša je moja u meni. 3 Nek se uzda Izrailj u Gospoda otsad i dovjeka.

132 Opomeni se, Gospode, Davida i sve smjernosti njegove, 2 Kako se kunijaše Gospodu, i zavjetovaše Bogu Jakovljevu: 3 "Neæu uæi u šator doma svojega, niti æu leæi na postelju odra svojega; 4 Neæu dati sna oèima svojima, ni vjeðama svojima drijema; 5 Dok ne naðem mjesto Gospodu, stana Bogu Jakovljevu." 6 Evo, èusmo da je u Jefremovoj zemlji, naðosmo ga na poljima Kirijat-Jarimskim. 7 Uðimo u stan njegov, poklonimo se podnožju nogu njegovih. 8 Stani, Gospode, na poèivalištu svojem, ti i kovæeg sile tvoje. 9 Sveštenici tvoji nek se obuku u pravdu, i sveci tvoji nek se raduju. 10 Radi Davida sluge svojega nemoj odvratiti lica od pomazanika svojega. 11 Zakle se Gospod Davidu u istini, od koje neæee otstupiti; od poroda tvojega posadìeu na prijestolu tvojemu. 12 Ako sinovi tvoji ušèuvaju zavjet moj i otkrivenja moja kojima æu ih nauèiti, onda æe i sinovi njihovi dovjeka sjedjeti na prijestolu svom. 13 Jer je izabrao Gospod Sion, i omilje mu živjeti na njemu. 14 Ovo je poèivalište moje uvijek, ovđe æu se naseliti; jer mi je omiljelo. 15 Hranu æu njegovu blagosloviju, nište njegove nasitiæu hljeba. 16 Sveštenike æu njegove obuæi u spasenje, i sveti æe se njegovi radovati. 17 Tu æu uèiniti da uzraste rog Davidu, postavìeu vidjelo pomazaniku svojemu. 18 Neprijatelje æu njegove obuæi u sramotu; a na njemu æe cvjetati vijenac njegov.

133 Kako je lijepo i krasno kad sva braæea žive zajedno! 2 Kao dobro ulje na glavi, koje se staèe na bradu, bradu Aronovu, koje se staèe na skut od haljine njegove; 3 Kao rosa na Ermonu, koja slazi na gore Sionske. Jer je ondje utvrdio Gospod blagoslov i život dovjeka.

134 Sad blagoslijajte Gospoda, sve sluge Gospodnjie, koje stoje u domu Gospodnjem noæu. 2 Podignite ruke svoje k svetinji, i blagoslijajte Gospoda. 3 Blagosloviæe te sa Siona Gospod, koji je stvorio nebo i zemlju.

135 Hvalite ime Gospodnje, hvalite, sluge Gospodnje, 2

Koji stoje u domu Gospodnjem, u dvorima doma Boga našega. 3 Hvalite Gospoda, jer je dobar Gospod; pojte imenu njegovu, jer je slatko. 4 Jer Jakova izabra sebi Gospod, Izrailja za dostojanje svoje. 5 Jer poznah da je velik Gospod, i Gospod naš svrhi bogova. 6 Što god hoće, sve Gospod ēini, na nebesima i na zemlji, u morima i u svima bezdanima. 7 Izvodi oblake od kraja zemlje, munje ēini usred dažda, izvodi vjetar iz staja njegovih. 8 On pobi prvence u Misiru od ēovjeka do živinēeta. 9 Pokaza znake i ēudesu tebe, Misire, na Faraonu i na svijem slugama njegovijem. 10 Pobi narode velike, i izgubi careve jake: 11 Siona, cara Amorejskoga, i Oga, cara Vasanskoga, i sva carstva Hananska; 12 I dade zemlju njihovu u dostojanje, u dostojanje Izrailja, narodu svojemu. 13 Gospode! ime je tvoje vjeđeno; Gospode! spomen je tvoj od koljena do koljena. 14 Jer æe suditi Gospod narodu svojemu, i na sluge svoje smilovaæe se. 15 Idoli su neznabogaæi srebro i zlato, djelo ruku ēovjekih; 16 Usta imaju, a ne govore; oèi imaju, a ne vide; 17 Uši imaju, a ne ēuju; niti ima dihanja u ustima njihovijem. 18 Kakvi su oni onaki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih. 19 Dome Izrailjev, blagosilaj Gospoda; dome Aronov, blagosilaj Gospoda; 20 Dome Levijev, blagosilaj Gospoda; koji se bojite Gospoda, blagosilajte Gospoda. 21 Blagosloven Gospod na Sionu, koji živi u Jerusalimu! Aliluja!

136 Slavite Gospoda, jer je dobar; jer je dovjeka milost njegova; 2 Slavite Boga nad bogovima; jer je dovjeka milost njegova. 3 Slavite gospodara nad gospodarima; jer je dovjeka milost njegova; 4 Onoga, koji jedan tvori ēudesu velika; jer je dovjeka milost njegova; 5 Koji je stvorio nebesa premudro; jer je dovjeka milost njegova; 6 Utvrđio zemlju na vodi; jer je dovjeka milost njegova; 7 Stvorio velika vidjela; jer je dovjeka milost njegova; 8 Sunce, da upravlja danom; jer je dovjeka milost njegova; 9 Mjesec i zvijezde, da upravljaju noæu; jer je dovjeka milost njegova; 10 Koji pobi Misir u prvcima njegovijem; jer je dovjeka milost njegova; 11 Izvede iz njega Izrailja; jer je dovjeka milost njegova; 12 Rukom krjepkom i mišicom podignutom; jer je dovjeka milost njegova; 13 Koji razdvoji Crveno More; jer je dovjeka milost njegova; 14 I provede Izrailja kroz sred njega; jer je dovjeka milost njegova; 15 A Faraona i vojsku njegovu vrže u More Crveno; jer je dovjeka milost njegova; 16 Prevede narod svoj preko pustinje; jer je dovjeka milost njegova; 17 Pobi careve velike; jer je dovjeka milost njegova; 18 I izgubi careve znatne; jer je dovjeka milost njegova; 19 Siona cara Amorejskoga; jer je dovjeka milost njegova; 20 I Oga cara Vasanskoga; jer je dovjeka milost njegova; 21 I dade zemlju njihovu u dostojanje; jer je dovjeka milost njegova; 22 U dostojanje Izrailja, sluzi svojemu; jer je dovjeka milost njegova; 23 Koji nas se opomenu u poniženju našem; jer je dovjeka milost njegova; 24 I izbavi nas od neprijatelja naših; jer je dovjeka milost njegova; 25 Koji daje hrani svakomu tijelu; jer je dovjeka milost njegova; 26 Slavite Boga nebeskoga; jer je dovjeka milost njegova.

137 Na vodama Vavilonskim sjeðasmo i plakasmo opominjuæi se Siona. 2 O vrbama sred njega vješasmo harfe svoje. 3 Ondje iskahu koji nas zarobiše da pjevamo, i koji nas oboriše da se veselimo: "pjevajte nam pjesmu Sionsku." 4

Kako æemo pjevati pjesmu Gospodnju u zemlji tuðoj? 5 Ako zaboravim tebe, Jerusalime, neka me zaboravi desnica moja. 6 Neka prione jezik moj za usta moja, ako tebe ne uspamtim, ako ne uzdržim Jerusalima svrh veselja svojega. 7 Napomeni, Gospode, sinovima Edomovijem dan Jerusalimski, kad govorise: raskopajte, raskopajte ga do temelja. 8 Kæeri Vavilonska, krvnico, blago onome ko ti plati za djelo koje si nama uèinila! 9 Blago onome koji uzme i razbije djecu tvoju o kamen.

138 Slavim te, Gospode, od svega srca svojega, pred bogovima pjevam tebi. 2 Poklanjam se pred svetom crkvom tvojom, i slavim ime tvoje, za dobrotu tvoju i za istinu tvoju; jer si po svakom imenu svom podigao rijeè svoju. 3 U dan, u koji zazvah, ti si me uslišio, dunuo slobodu u dušu moju. 4 Slaviæ te, Gospode, svi carevi zemaljski, kad ēuju rijeèi usta tvojih; 5 I pjevaæe putove Gospodnje, jer je velika slava Gospodnja. 6 Jer je visok Gospod, i vidi niskoga, i visokoga izdaleka poznaje. 7 Ako poðem u tuzi, ti æeš me oživiti; na zloæu neprijatelja mojih pružiæe ruku svoju i zakloniæe me desnica tvoja. 8 Gospod æe svršiti za mene. Gospode! milost je tvoja dovjeka; djela ruku svojih ne ostavljam.

139 Gospode! ti me kušaš i znaš. 2 Ti znaš kad sjedem i kad ustanem; ti znaš pomisli moje izdaleka; 3 Kad hodim i kad se odmaram, ti si oko mene, i sve putove moje vidiš. 4 Još nema rijeèi na jeziku mom, a ti, Gospode, gle, veæe sve znaš. 5 Sastrag i sprijed ti si me zaklonio, i stavio na me ruku svoju. 6 ēudho je za me znanje tvoje, visoko, ne mogu da ga dokuèim. 7 Kuda bih otisao od duha tvojega, i od lica tvojega kuda bih utekao? 8 Da izaðem na nebo, ti si onđe. Da siðem u pakao, onđe si. (Sheol h7585) 9 Da se dignem na krilima od zore, i preselim se na kraj mora: 10 I onđe æe me ruka tvoja voditi, i držati me desnica tvoja. 11 Da reèem: da ako me mrak sakrije; ali je i noæ kao vidjelo oko mene. 12 Ni mrak neæe zamraæiti od tebe, i noæ je svijetla kao dan: mrak je kao vidjelo. 13 Jer si ti stvorio što je u meni, sastavio si me u utrobi matere moje. 14 Hvalim te, što sam divno sazdan. Divna su djela tvoja, i duša moja, to zna dobro. 15 Nijedna se kost moja nije sakrila od tebe, ako i jesam sazdan tajno, otkan u dubini zemaljskoj. 16 Zametak moj vidješe oèi tvoje, u knjizi je tvojoj sve to zapisano, i dani zabilježeni, kad ih još nije bilo nijednoga. 17 Kako su mi nedokuèljive pomisli tvoje, Bože! Kako im je velik broj! 18 Da ih brojim, više ih je nego pjesaka. Kad se probudim, još sam s tobom. 19 Da hoæeš, Bože, ubiti bezbožnika! Krvopije, idite od mene. 20 Oni govore ružno na tebe; uzimaju ime tvoje uzalud neprijatelji tvoji. 21 Zar da ne mrzim na one, koji na te mrze, Gospode, i da se ne gadim na one koji ustaju na tebe? 22 Punom mrzoæu mrzim na njih; neprijatelji su mi. 23 Okušaj me, Bože, i poznaj srce moje, ispitaj me, i poznaj pomisli moje. 24 I vidi jesam li na zlu putu, i vodi me na put vjeèni.

140 Izbavi me, Gospode, od ēovjeka zloga, saèuvaj me od nasilnika, 2 Koji pomislijaju zlo u srcu i svaki dan podižu rat; 3 Ostre jezik svoj kao zmija, jed je aspidin u ustima njihovijem. 4 Saèuvaj me, Bože, od ruku bezbožnièkih, od nasilnika sahrani me, koji misle da potkinu noge moje. 5 Oholi mi namještiše zamke i prugla, metnuše mi mrežu na put, preðu razapeše mi. 6 Rekoh Gospodu: ti si Bog moj, usliši, Gospode,

glas moljenja mojega. 7 Gospode, Gospode, kriješki spasitelju moj, zakloni glavu moju u dan ratni! 8 Ne daj, Gospode, bezbožniku što želi, ne daj mu da dokuće što je naumio, da se ne uznose. 9 Otvor onijeh što su oko mene, pogibao usta njihovih neka se obrati na njih. 10 Neka padne na njih živo ugljevje; neka ih on baci u oganj, u propasti, da ne ustanu. 11 Ċovjek jezičan neće se utvrditi na zemlji, nepravednoga æe zloæea uvaliti u pogibao. 12 Znam da æe Gospod pokazati pravdu nevoljnome i pravicu ubogima. 13 Da! pravedni æe slaviti ime tvoje, pravi æe ostati pred licem tvojim.

141 Gospode, vièem k tebi, pohiti k meni, èuvi glas moljenja mojega, kad vièem k tebi. 2 Nek izađe molitva moja kao kad pred lice tvoje, dizanje ruku mojih kao prinos veèernji. 3 Postavi, Gospode, stražu kod jezika mojega, èuvaj vrata usta mojih. 4 Ne daj srcu mojemu da zastrani na zle pomisli, da èini djela bezbožna s ljudima koji postupaju nepravedno; i da ne okusim sladosti njihovih. 5 Neka me bjeje pravednik, to je milost; neka me kara, to je ulje za glavu moju; glava moja neće odbaciti, ako æe i više; nego je molitva moja protiv zloæea njihove. 6 Rasuše se po kamenjem vrletima sudije njihove, i èuše rijeèi moje kako su blage. 7 Kao kad ko sijee i teše, tako se razletješ kosti naše do ċeljusti paklenijeh. (Sheol h7585) 8 Ali su k tebi, Gospode, Gospode, upravljene oèi moje, u tebe se uzdam, nemoj odbaciti duše moje. 9 Saèuvaj me od zamke, koju mi metnuše, od lukavstva onijeh, koji èine bezakonje. 10 Pašæe u mreže svoje bezbožnici, a ja æe jedan proæei.

142 Glasom svojim ka Gospodu vièem, glasom svojim Gospodu se molim. 2 Izlivam pred njim moljenje svoje, tugu svoju pred njim kazujem, 3 Kad iznemogne u meni duh moj. Ti znaš stazu moju. Na putu, kojim hodim, sakriše mi zamku. 4 Pogledam nadesno, i vidim da me niko ne zna; nestade mi utoèišta, niko ne mari za dušu moju. 5 Vièem k tebi, Gospode; velim: ti si utoèište moje, dio moj na zemlji živijeh. 6 Èuvi tužnjavu moju; jer se muèim veoma. Izbavi me od onijeh koji me gone, jer su jaèi od mene. 7 Izvedi iz tamnice dušu moju, da slavim ime tvoje. Oko mene æe se skupiti pravednici, kad mi uèiniš dobro.

143 Gospode, usliši molitvu moju, primi moljenje moje po istini svojoj, usliši me po pravdi svojoj. 2 I ne idu na sud sa slugom svojim, jer se neæe opravdati pred tobom niko živ. 3 Neprijatelj goni dušu moju, gazi u prah život moj, posaðuje me u mrak, kao davno pomrle. 4 Trne u meni duh moj, nestaje u meni srca mojega. 5 Pominjem dane stare, prebjram sve poslove tvoje, razmišljam o djelima ruku tvojih. 6 Pragušam k tebi ruke svoje; duša je moja kao suha zemlja pred tobom. 7 Pohitaj, usliši me; Gospode, nestaje duha mojega, nemoj odvratiti lica svojega od mene; jer æu biti kao oni koji odlaze u grob. 8 Rano mi javi milost svoju, jer se u tebe uzdam. Pokaži mi put, kojim da idem, jer k tebi podižem dušu svoju. 9 Izbavi me od neprijatelja mojih, Gospode, k tebi pritiæeem. 10 Nauèi me tvoriti volju tvoju, jer si ti Bog moj; duh tvoj blagi neka me vodi po stazi pravoj. 11 Imena radi svojega, Gospode, oživi me, po pravdi svojoj izvedi iz muke dušu moju. 12 I po milosti svojoj istrijebi neprijatelje moje, i pogubi sve koji muèe dušu moju, jer sam tvoj sluga.

144 Blagosloven Gospod, grad moj, koji uèi ruke moje boju, prste moje ratu, 2 Dobrotvor moj i ograda moja,

utoèište moje i izbavitelj moj, štit moj, onaj, u koga se uzdam, koji mi pokorava narod moj. 3 Gospode! šta je ċovjek, te znaš za nj, i sin smrtnoga, te ga paziš? 4 Ćovjek je kao ništa; dani su njegovi kao sjen, koji prolazi. 5 Gospode! savij nebesa svoja, i siði; dotakni se gora, i zadimiæe se. 6 Sijevni munjom, i razagnaj ih; pusti strijele svoje, i raspi ih. 7 Pruži ruku svoju s visine, izbavi me i izvadi me iz vode velike, iz ruku tuðinaca, 8 Kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna. 9 Bože! pjesmu novu pjevaæu ti, u psaltir od deset žica udaraæeu tebi, 10 Koji daješ spasenje carevima, i Davida slugu svojega izbavilaš od ljudjota maæa. 11 Izbavi me i omi me iz ruke tuðinaca, kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna. 12 Sinovi naši neka budu kao bilje, koje veselo odraste u mladosti; kæeri naše kao stupovi prekrasno izraðeni u dvoru; 13 Žitnice naše pune, obilne svakim žitom; ovce naše nek se množe na tisuæe i na sto tisuæe po stanovima našim. 14 Volovi naši neka budu tovni; neka ne bude napadanja, ni bježanja, ni tužnjave po ulicama našim. 15 Blago narodu, u kojega je sve ovako! Blago narodu, u kojega je Gospod Bog!

145 Uzvišivaæeu te, Bože moj, care moj, blagosiljaæeu ime tvoje od vijeka do vijeka. 2 Svaki æu te dan blagosiljati, i hvaliæeu ime tvoje dovijeka i bez prestanka. 3 Velik je Gospod, i valja ga slaviti, i veličanstvo njegovo ne može se dosegnuti. 4 Od koljena do koljena hvaliæee djela tvoja, i silu tvoju kazivati. 5 O visokoj slavi tvojega veličanstva, i o divnim djelima tvojim razmišljam. 6 Priopovijedaæe silu èuedesa tvojih, i ja æu veličanstvo tvoje kazivati. 7 Hvaliæee veliku dobrotu tvoju i pravdu tvoju pjevaæe. 8 Podatljiv je i milosrdan Gospod, dugo trpi i velike je milosti. 9 Dobar je Gospod prema svima, i žalostiv na sva djela svoja. 10 Neka te slave, Gospode, sva djela tvoja, i sveci tvoji neka te blagosiljaju. 11 Neka kazuju slavu carstva tvojega, i silu tvoju priopovijedaju. 12 Da bi javili sinovima ljudskim silu tvoju, i visoku slavu carstva tvojega. 13 Carstvo je tvoje carstvo svih vijekova, i vlast tvoja na sva koljena. 14 Gospod prihvata sve koji padaju, i ispravlja sve pognute. 15 Oèi su svijeh k tebi upravljene, i ti im daješ hranu na vrijeme; 16 Otvoraš ruku svoju, i sitiš svašta živo po želji. 17 Pravedan je Gospod u svijem putovima svojim, i svet u svijem djelima svojim. 18 Gospod je blizu svijeh koji ga prizivaju, svijeh, koji ga prizivaju u istini. 19 Želju ispunja onima koji ga se boje, tužnjavu njihovu èuje, i pomaže im. 20 Èuva Gospod sve koji ga ljube, a bezbožnike sve æe istrijebiti. 21 Hvalu Gospodu neka govore usta moja, i neka blagosilja svako tijelo sveto ime njegovo uvijek i bez prestanka.

146 Hvali, dušo moja, Gospoda. 2 Hvaliæeu Gospoda za života svojega, pjevaæeu Bogu svojemu dok me je god. 3 Ne uzdajte se u knezove, u sina ċovjekæijega, u kojega nema pomoæi. 4 Iziđe iz njega duh, i vrati se u zemlju svoju: taj dan propadnu sve pomisli njegove. 5 Blago onome, kojemu je pomoæen Bog Jakovljev, kojemu je nadanje u Gospodu, Bogu njegovu, 6 Koji je stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima; koji drži vjeru uvijek, 7 Ċini sud onima, kojima se èini krivo; daje hranu gladnjima. Gospod driješi svezane, 8 Gospod otvara oèi slijepcima, podiže oborenje, Gospod ljubi pravednike. 9 Gospod èuva došljake, pomaže siroti i udovici; a put bezbožnici prevraæea. 10 Gospod je car dovijeka, Bog tvoj, Sione, od koljena do koljena. Aliluja.

147 Hvalite Gospoda, jer je slatko pjevati Boga našega, jer blagome prilikuje hvala. **2** Gospod zida Jerusalim, sabira rasijane sinove Izrailjeve; **3** Iscejljuje one koji su skrušena srca, i ljeđi tuge njihove; **4** Izbraja mnoštvo zvijezda, i sve ih zove imenom. **5** Velik je Gospod naš i velika je krjepost njegova, i razumu njegovu nema mjere. **6** Prihvata smjerne Gospod, a bezbožne ponižava do zemlje. **7** Rđom pjevajte Gospodu hvalu, udarajte Bogu našemu u gusle. **8** On zastire nebo oblacima, spremu zemlji dažd, ēini te raste na gorama trava; **9** Daje stoci piæu njezinu, i vranjæima, koji vièu k njemu. **10** Ne mari za silu konjsku, niti su mu mili kraci èovjeèiji. **11** Mili su Gospodu oni koji ga se boje, koji se uzdaju u milost njegovu. **12** Slavi, Jerusalime, Gospoda; hvali Boga svojega, Sione! **13** Jer on utvrđuje prijevornice vrata tvojih, blagosilja sinove tvoje u tebi. **14** Ograđuje međe tvoje mirom, nasiæava te jedre pšenice. **15** Šalje govor svoj na zemlju, brzo teèe rijeè njegova. **16** Daje snijeg kao vunu, sipa inje kao pepeo. **17** Baca grad svoj kao zalogaje, pred mrazom njegovijem ko æe ostati? **18** Pošlje rijeè svoju, i sve se raskravi; dune duhom svojim, i poteku vode. **19** On je javio rijeè svoju Jakovu, naredbe i sudove svoje Izrailju. **20** Ovo nije uèinio nijednemu drugom narodu, i sudova njegovijeh oni ne znaju. Aliluja!

148 Hvalite Gospoda na nebesima, hvalite ga na visini. **2** Hvalite ga, svi anđeli njegovi, hvalite ga, sve vojske njegove! **3** Hvalite ga, sunce i mjesec, hvalite ga, sve zvijezde sjajne! **4** Hvalite ga, nebesa nad nebesima i vodo nad nebesima! **5** Neka hvale ime Gospodnje, jer on zapovjedi i stvoriše se. **6** Postavi ih zasvagda i zavavijek, dade naredbu, koja neæee proæi. **7** Hvalite Gospoda na zemlji, velike ribe i sve bezdane; **8** Organj i grad, snijeg i magla, vjetar silni, koji izvršuje rijeè njegovu, **9** Gore i svi humovi, rodna drveta i svi kedri, **10** Zvijeri i sva stoka, buble i ptice krilate, **11** Carevi zemaljski i svi narodi, knezovi i sve sudije zemaljske, **12** Momci i djevojke, starci i djeca, **13** Neka hvale ime Gospodnje; jer je samo njegovo ime užvišeno, slava njegova na zemlji i na nebu. **14** On je užvistio rog naroda svojega, slavu svijeh svetaca svojih, sinova Izrailjevih, naroda, koji je blizu njega.

149 Pojte Gospodu pjesmu novu; hvala da mu je na saboru svetijeh. **2** Neka se veseli Izrailj o stvoritelju svom, sinovi Sionski nek se raduju o caru svom. **3** Neka hvale ime njegovo poklikujuæi, u bubanj i gusle neka mu udaraju. **4** Jer je mio Gospodu narod njegov, ukrašava smjerne spasavajuæi ih. **5** Nek se vesele sveci u slavi, i nek se raduju na posteljama svojim. **6** Slava je Božija u ustima njihovijem, i maè s obje strane oštar u ruci njihovoj, **7** Da se osvete narodima, i pokaraju plemena; **8** Da svežu careve njihove u lance, i vlastelu njihovu u okove gvozdene, **9** I izvrše na njima napisani sud. Ova je èast svima svecima njegovijem. Aliluja!

150 Hvalite Boga u svetinji njegovoj, hvalite ga na tvrđi slave njegove. **2** Hvalite ga prema sili njegovoj, hvalite ga prema visokome veličanstvu njegovu. **3** Hvalite ga uz glas trubni, hvalite ga uz psaltr i gusle. **4** Hvalite ga s bubnjem i veseljem, hvalite ga uz žice i organ. **5** Hvalite ga uz jasne kimvale, hvalite ga uz kimvale gromovne. **6** Sve što diše neka hvali Gospoda! Aliluja!

Poslovice

1 Prièe Solomuna sina Davidova, cara Izrailjeva, **2** Da se poznaje mudrost i nastava, da se razumiju rijeèi razumne, **3** Da se prima nastava u razumu, u pravdi, u sudu i u svemu što je pravo, **4** Da se daje ludima razboritost, mladićima znanje i pomnjenjivost. **5** Mudar æee slušati i više æee znati, i razuman æee steæi mudrost, **6** Da razumije prièe i znaèenje, rijeèi mudrijeh ljudi i zagonetke njihove. **7** Poèetak je mudrosti strah Gospodnjii; ludi preziru mudrost i nastavu. **8** Slušaj, sine, nastavu oca svojega, i ne ostavljam nauke matere svoje. **9** Jer æee biti vijenac od milina oko glave tvoje, i grivna na grlu tvom. **10** Sine moj, ako bi te mamilii grješnici, ne pristaj; **11** Ako bi rekli: hodi s nama da vrebamo krv, da zasjedamo pravome ni za što; **12** Proždrijeæemo ih kao grob žive, i svekolike kao one koji slaze u jamu; (*Sheol h7585*) **13** Svakojakoga blaga dobiæemo, napuniæemo kuæe svoje plijena; **14** Bacaæeš zdrijeb svoj s nama; jedan æee nam tobolac biti svjema; **15** Sine moj, ne idi na put s njima, èuvaj nogu svoju od staze njihove. **16** Jer nogama svojim trèe na zlo i hite da proljevaju krv. **17** Jer se uzalud razapinje mreža na oèi svakoj ptici; **18** A oni vrebaju svoju krv i zasjedaju svojoj duši. **19** Taki su putovi svih lakomijeh na dobitak, koji uzima dušu svojim gospodarima. **20** Premudrost vièe na polju, na ulicama pušta glas svoj; **21** U najveæoj vrevi vièe, na vratima, u gradu govor svoje besjede: **22** Ludi, dokle æete ljubiti ludost? i potsmjevaæima dokle æee biti mio potsmijeh? i bezumni dokle æee mrziti na znanje? **23** Obratite se na karanje moje; evo, izasuæu vam duh svoj, kazaæu vam rijeèi svoje. **24** Što zvah, ali ne htreste, pružah ruku svoju, ali niko ne mari, **25** Nego odbaciste svaki savjet moj, i karanja mojega ne htreste primiti; **26** Zato æeu se i ja smijati vašoj nevolji, rugaæu se kad doðe èeega se bojite; **27** Kad kao pustoš doðe èeaga se bojite, i pogibao vaša kao oluja kad doðe, kad navali na vas nevolja i muka. **28** Tada æee me zvati, ali se neæeu odazvati; rano æee tražiti, ali me neæee naæei. **29** Jer mrziæe na znanje, i straha Gospodnjega ne izabraše; **30** Ne pristaše na moj svjet, i preziraše sva karanja moja. **31** Zato æee jesti plod od putova svojih, i nasitiæe se savjeta svojih. **32** Jer æee lude ubiti mir njihov, i bezumne æee pogubiti sreæa njihova. **33** Ali ko me sluša, boraviæe bezbrižno, i biæe na miru ne bojeæi se zla.

2 Sine moj, ako primiš rijeèi moje, i zapovijesti moje sahraniš kod sebe, **2** Da pazi uho tvoje na mudrost, i prigneš srce svoje k razumu, **3** Ako prizoveš mudrost, i k razumu podigneš glas svoj, **4** Ako ga ustražiš kao srebro, i kao sakriveno blago ako dobro ustražiš; **5** Tada æeeš razumjeti strah Gospodnjii, i poznanje Božije naæei æeeš. **6** Jer Gospod daje mudrost, iz njegovih usta dolazi znanje i razum. **7** Èuva pravima što doista jest, štit je onima koji hode u bezazlenosti, **8** Da bi se držali staza pravijeh, a on èuva put svetaca svojih. **9** Tada æeeš razumjeti pravdu i sud i što je pravo, i svaki dobar put. **10** Kad doðe mudrost u srce tvoje, i znanje omili duši tvojoj, **11** Pomnjenjivost æee paziti na te, razum æee te èuvati, **12** Izbavljajuæi te od zla puta, od ljudi koji govore opake stvari, **13** Koji ostavljaju prave pute da idu putovima mraèenjem, **14** Koji se raduju zlo èineæi, i igraju u zljem opaèinama; **15** Kojih su putovi krivi, i sami su opaki na stazama svojim; **16** Izbavljajuæi te od žene

tuðe, od tuðinke, koja laska svojim rijeèima, **17** Koja ostavlja voða mladosti svoje, i zaboravlja zavjet Boga svojega. **18** Jer k smrti vodi dom njezin, i k mrtvima staze njezine. **19** Ko god uðe k njoj ne vraæea se, niti izlazi na put životni. **20** Zato hodi putem dobrnjeh, i drži se staza pravednièkih. **21** Jer æee pravednici nastavati na zemlji, i bezazleni æee ostati na njoj. **22** A bezbožni æee se istrijebiti sa zemlje, i bezakonici æee se isëupati iz nje.

3 Sine moj, ne zaboravljam nauke moje, i zapovijesti moje neka hrani srce tvoje. **2** Jer æee ti donijeti dug život, dobre godine i mir. **3** Milost i istina neka te ne ostavlja; priveži ih sebi na grlo, upiši ih na ploèi srca svojega. **4** Te æeeš naæei milost i dobro misao pred Bogom i pred ljudima. **5** Uzdaj se u Gospoda svijem srcem svojim, a na svoj razum ne oslanjam se. **6** Na svijem putovima svojim imaj ga na umu, i on æee upravljati staze tvoje. **7** Ne misli sam o sebi da si mudar; boj se Gospoda i uklanjam se oda zla. **8** To æee biti zdravlje pupku tvojemu i zaljevanje kostima tvojim. **9** Poštuј Gospoda imanjem svojim i prvinama od svega dohotka svojega; **10** I biæe pune žitnice tvoje obilja, i presipaæe se vino iz kaca tvojih. **11** Sine moj, ne odbacuj nastave Gospodnjie, i nemoj da ti dosadi karanje njegovo. **12** Jer koga ljubi Gospod onoga kara, i kao otac sina koji mu je mio. **13** Blago èovjeku koji naðe mudrost, i èovjeku koji dobije razum. **14** Jer je bolje njom trgovati nego trgovati srebrom, i dobitak na njoj bolji je od zlata. **15** Skuplja je od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari tvojih ne mogu se izjednaæiti s njom. **16** Dag život u desnici joj je, a u ljevici bogatstvo i slava. **17** Puti su njezini mili puti i sve staze njezine mirne. **18** Drvo je životno onima koji se hvataju za nju, i ko je god drži sreæan je. **19** Gospod je mudrošæu osnovao zemlju, utvrdio nebesa razumom. **20** Njegovom mudrošæu razvališe se bezdane i oblací kapljju rosom. **21** Sine moj, da ti to ne odlazi iz oèiju; èuvaj pravu mudrost i razboritost; **22** I biæe život duši tvojoj i nakit grlu tvojemu. **23** Tada æee iæi bez brige putem svojim, i noga tvoja neæee se spotaæi. **24** Kad lijeæeš, neæeeš se plašiti, i kad poèivaš, sladak æee ti biti san. **25** Neæeeš se plašiti od nagle strahote ni od pogibli bezbožnièke kad doðe. **26** Jer æee ti Gospod biti uzdanica i èuvaæee ti nogu da se ne uhvati. **27** Ne odreci dobra onima kojima treba, kad možeš uèiniti. **28** Ne govorи bližnjemu svojemu: idi, i doði drugi put, i sjutra æeu ti dati, kad imаш. **29** Ne kuj zla bližnjemu svojemu koji živi s tobom bez brige. **30** Ne svaðaj se ni s kim bez uzroka, ako ti nije uèinio zla. **31** Nemoj zavidjeti nasilniku, ni izabratи kojega puta njegova. **32** Jer je mrzak Gospodu zlikovac, a u pravednih je tajna njegova. **33** Prokletstvo je Gospodnjie u kuæi bezbožnikovoj, a stan pravednièki blagosilja. **34** Jer potsmjevaæima on se potsmijeva, a krotkima daje milost. **35** Mudri æee naslijediti slavu, a bezumnike æee odnijeti sramota.

4 Slušajte, djeco, nastavu oèinu, i pazite da biste poznali mudrost. **2** Jer vam dobru nauku dajem, ne ostavljajte zakona mojega. **3** Kad bijah sin u oca svojega mlad, i jedinac u matere svoje, **4** On me uèeaše i govoræe mi: neka primi srce tvoje rijeèi moje, drži zapovijesti moje i biæeš živ. **5** Pribavi mudrost, pribavi razum; ne zaboravlja i ne otstupaj od rijeèi usta mojih. **6** Nemoj je ostaviti, i èuvaæee te, ljudi je, i hraniæee te. **7** Mudrost je glavno; pribavi mudrost, i za sve imanje svoje pribavi razum. **8** Podiži je i ona æee te uzvisiti, proslaviæee te kad je zagrliš. **9** Metnuæee ti na glavu vijenac od milina,

krasnu krunu daæe ti. **10** Slušaj, sine moj, i primi rijeèi moje, i umnožiæe ti se godine životu. **11** Uèim te putu mudrosti, vodim te stazama pravijem. **12** Kad ushodiš, neæe se stezati koraci tvoji, i ako potrebi neæe se spotaknuti. **13** Drži se nastave i ne puštaj, èuvaj je, jer ti je život. **14** Ne idi na stazu bezbožnièku i putem nevaljalijeh ljudi ne stupaj. **15** Ostavi ga, ne hodi po njemu, ukloni se od njega i mini ga. **16** Jer ne spavaju ako ne uèine zla, i ne dolazi im san ako koga ne obore. **17** Jer jedu hljeb bezbožnosti i piju vino nasilja. **18** A put je pravednièki kao svijetlo vidjelo, koje sve veæema svijetli dok ne bude pravi dan. **19** A put je bezbožnièki kao mrak, ne znaju na što æe se spotaknuti. **20** Sine moj, slušaj rijeèi moje, prigni uho svoje besjedi mojog. **21** Da ti ne odlaze iz oèiju; èuvaj ih usred srca svojega. **22** Jer su život onima koji ih nalaze i zdravlje svemu tijelu njihovu. **23** Svrh svega što se èuva èuvaj srce svoje, jer iz njega izlazi život. **24** Ukloni od usta svojih opaèenu i od usana svojih nevaljalstvo udalji. **25** Oèi tvoje neka gledaju upravo i vjeðe tvoje neka se upravljaju pravo pred tobom. **26** Mjeri stazu nogama svojim, i svi putovi tvoji neka su poravnjeni. **27** Ne svræi ni nadesno ni nalijevo, odvraæaj nogu svoju oda zla.

5 Sine moj, slušaj mudrost moju, k razumu mojemu prigni uho svoje, **2** Da se držiš razboritosti, i usne tvoje da hrane znanje. **3** Jer s usana tuðe žene kaplje med, i grlo joj je mekšé od ulja; **4** Ali joj te pošljedak gorak kao pelen, oštar kao maæ s obje strane oštar. **5** Noge joj slaze k smrti, do pakla dopiru koraci njezini. (**Sheol h7585**) **6** Da ne bi mjerio puta životnoga, savijaju se staze njezine da ne znaš. **7** Zato, djeco, poslušajte mene, i ne ostupajte od rijeèi usta mojih. **8** Neka je daleko od nje put tvoj, i ne približuj se k vratima kuæe njezine, **9** Da ne bi dao drugima slave svoje i godina svojih nemilostivome, **10** Da se ne bi tuðinci nasiliti tvojega blaga i trud tvoj da ne bi bio u tuðoj kuæei, **11** I da ne ridaš na pošljedak, kad se stroši meso tvoje i tijelo tvoje, **12** I reæeš: kako mrzih na nastavu, i kako srce moje prezira karanje! **13** I ne poslušah glasa uèitelja svojih, i ne prignuh uha svojega k onima koji me uèauhi! **14** Umalo ne zapadoh u svako zlo usred zbora i skupštine. **15** Pij vodu iz svojega studenca i što teèe iz tvojega izvora. **16** Neka se razlivaju tvoji izvori na polje, i potoci po ulicama. **17** Imaj ih sam za se, a ne tuðin s tobom. **18** Blagosloven da je izvor tvoj, i veseli se ženom mladosti svoje; **19** Neka ti je kao košuta mila i kao srna ljudka; dojke njezine neka te opijaju u svako doba, u ljubavi njezinoj posræi jednako. **20** A zašto bi, sine, posrtao za tuðinkom i golio njedra tuðoj, **21** Kad su pred oèima Gospodu putovi svaæiji, i mjeri sve staze njegove? **22** Bezbožnika æe uhvatiti njegova bezakonja, i u ña grjeha svojih zapleæee se; **23** Umrijeæe bez nastave, i od mnoæstva ludosti svoje lutaæe.

6 Sine moj, kad se podjemeš sa prijatelja svojega, i daš ruku svoju tuðincu, **2** Vezao si se rijeèima usta svojih, uhvatio si se rijeèima usta svojih. **3** Zato uèini tako, sine moj, i oprosti se, jer si dopao u ruke bližnjemu svojemu; idi, pripadni, i navali na bližnjega svojega. **4** Ne daj sna oèima svojima, ni vjeðama svojima dijema. **5** Otni se kao srna iz ruke lovca, i kao ptica iz ruke ptièaru. **6** Idi k mrvu, ljenivèe, gledaj putove njegove, i omudraj. **7** Nema voða ni upravitelja ni gospodara; **8** I opet pripravljaj ljeti sebi hrancu, zbiru uz ñetvu piæu svoju. **9** Dokle æeš, ljenivèe, ležati? kad æeš ustati od sna svojega? **10** Dok malo prospavaš, dok malo prodrijemlješ, dok malo sklopiš ruke

da prilegneš, **11** Utom æe doæi siromaætvo tvoje kao putnik i oskudica tvoja kao oružan èovjek. **12** Èovjek nevaljao i nitkov hodi sa zlijem ustima; **13** Namiguje oèima, govori nogama, pokazuje prstima; **14** Svaka mu je opaèina u srcu, kuje zlo svagda, zameæee svaðu. **15** Zato æe ujedanput doæi pogibao njegova, èasom æe se satrti i neæe biti lijeka. **16** Na ovo šestoro mrzi Gospod, i sedmo je gad duši njegovoj: **17** Oèi ponosite, jezik lažljiv i ruke koje proljevaju krv pravu, **18** Srce koje kuje zle misli, noge koje brzo trèe na zlo, **19** Lažan svjedok koji govori laž, i ko zameæee svaðu meðu braæom. **20** Èuvaj, sine moj, zapovijest oca svojega, i ne ostavljaj nauke matere svoje. **21** Priveži ih sebi na srce zasvagda, i spuèi ih sebi oko grla. **22** Kuda god poðeš, vodioæe te; kad zaspis, èuvaæee te; kad se probudiš, razgovaraæee te; **23** Jer je zapovijest žižak, i nauka je vidjelo, i put je životni karanje koje pouèava; **24** Da te èuvaju od zle žene, od jezika kojim laska žena tuða. **25** Ne zaæeli u srcu svom ljepote njezine, i nemoj da te uhvati vjeðama svojim. **26** Jer sa žene kurve spada èovjek na komad hljeba, i žena pusta lovi dragocjenu dušu. **27** Hoæe li ko uzeti ognja u njedra a haljine da mu se ne upale? **28** Hoæe li ko hoditi po životu ugljevlju a nogu da ne oæeze? **29** Tako biva onome koji ide k ženi bližnjega svojega; neæe biti bez krivice ko je se god dotakne. **30** Ne sramote lupeža koji ukrade da nasiti dušu svoju, buduæi gladan; **31** Nego kad ga uhvate plati samosedmo, da sve imanje doma svojega. **32** Ali ko uèini preljubu sa ženom, bezuman je, dušu svoju gubi ko tako èini; **33** Muke i ruga dopada, i sramota se njegova ne može izbrisati. **34** Jer je ljubavna sumnja žestoka u muža i ne štedi na dan osvete; **35** Ne mari ni za kakav otkup, i ne prima ako æeš i mnogo darova davati.

7 Sine, èuvaj rijeèi moje, i zapovijesti moje sahrani kod sebe. **2** Èuvaj zapovijesti moje i biæeš živ, i nauku moju kao zjenicu oèiju svojih. **3** Priveži ih sebi na prste, napiši ih na ploèi srca svojega. **4** Reci mudrosti: sestra si mi; i prijateljicom zovi razboritost, **5** Da bi te èuvala od žene tuðe, od tuðinke, koja laska rijeèima. **6** Jer s prozora doma svojega kroz rešetku gledah, **7** I vidjeh meðu ludima, opazih meðu djecom bezumna mladiæea, **8** Koji iðaše ulicom pokraj ugla njezina, i koraæeæe putem ka kuæi njezinoj, **9** U sumrak, uveèee, kad se unoæea i smræe; **10** A gle, srete ga žena u odijelu kurvinskem i lukava srca, **11** Plaha i pusta, kojog noge ne mogu stajati kod kuæe, **12** Sad na polju, sad na ulici, kod svakoga ugla vrebaše. **13** I uhvati ga, i poljubi ga, i bezobrazno reèe mu: **14** Imam žrtve zahvalne, danas izvrših zavjetje svoje; **15** Zato ti izidoh na susret da te tražim, i naðoh te. **16** Nastrla sam odar svoj pokrivaèima vezenjem i prostirkama Misirskim. **17** Okadila sam postelju svoju smirnom, alojem i cimetom. **18** Hajde da se opijamo ljubavlju do zore, da se veselimo milovanjem. **19** Jer mi muž nije kod kuæe, otisao je na put daljni, **20** Uzeo je sa sobom tobolac novèani, vratiaæe se kuæi u odreðeni dan. **21** Navrati ga mnogim rijeèima, glatkim usnama odvjuèe ga. **22** Otide za njom odmah kao što vo ide na klanje i kao bezumnik u puto da bude karan, **23** Dokle mu strijela ne probije jetru, kao što ptica leti u zamku ne znajuæi da joj je o život. **24** Zato dakle, djeco, poslušajte me, i pazite na rijeèi usta mojih. **25** Nemoj da zastranjuje srce tvoje na putove njezine, nemoj lutati po stazama njezinijem. **26** Jer je mnoge ranila i oborila, i mnogo je onijeh koje je sve pobila.

27 Kuæa je njezina put pakleni koji vodi u klijeti smrtne. (Sheol h7585)

8 Ne vièe li mudrost? i razum ne pušta li glas svoj? **2** Navrh visina, na putu, na rasputicama stoji, **3** Kod vрata, na ulasku u grad, gdje se otvoraju vrata, vièe: **4** Vas vièem, o ljudi, i glas svoj obraæam k sinovima ljudskim. **5** Nauèite se ludi mudrosti, i bezumni orazumite se. **6** Slušajte, jer æeu goroviti velike stvari, i usne moje otvorajuæi se kazivaæe što je pravo. **7** Jer usta moja govore istinu, i mrska je usnama mojim bezbožnost. **8** Prave su sve rijeèi usta mojih, ništa nema u njima krivo ni izopaèeno. **9** Sve su obièene razumnomu i prave su onima koji nalaze znanje. **10** Primite nastavu moju a ne srebro, i znanje radije nego najbolje zlato. **11** Jer je bolja mudrost od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari ne mogu se izjednaæiti s njom. **12** Ja mudrost boravim s razboritošæu, i razumno znanje nalazim. **13** Strah je Gospodnji mržnja na zlo; ja mrzim na ponositost i na oholost i na zli put i na usta opaka. **14** Moj je savjet i što god jest; ja sam razum i moja je sila. **15** Mnom carevi caruju, i vlaðaoci postavljaju pravdu. **16** Mnom vladaju knezovi i poglavari i sve sudije zemaljske. **17** Ja ljubim one koji mene ljube, i koji me dobro traže nalaze me. **18** U mene je bogatstvo i slava, postojano dobro i pravda. **19** Plod je moj bolji od zlata i od najboljega zlata, i dobitak je moj bolji od najboljega srebra. **20** Putem pravednjem hodim, posred staza pravice, **21** Da onima koji me ljube dam ono što jest, i riznice njihove da napunim. **22** Gospod me je imao u poèetku puta svojega, prije djela svojih, prije svakoga vremena. **23** Prije vijekova postavljena sam, prije poèetka, prije postanja zemlje. **24** Kad jošte ne bijaše bezdana, rodila sam se, kad još ne bijaše izvora obilatijeh vodom. **25** Prije nego se gore osnovaše, prije humova ja sam se rodila; **26** Još ne bješe naèinio zemlje ni polja ni poèetka prahu vasiljenskom; **27** Kad je ureðivao nebesa, onđe bijah; kad je razmjeravao krug nad bezdanom. **28** Kad je utvrđivao oblake gore i krijeplio izvore bezdanu; **29** Kad je postavljao moru među i vodama da ne prestupaju zapovijesti njegove, kad je postavljao temelje zemlji; **30** Tada bijah kod njega hranjenica, bijah mu milina svaki dan, i veseljah se pred njim svagda; **31** Veseljah se na vasiljenoj njegovoj, i milina mi je sa sinovima ljudskim. **32** Tako dakle, sinovi, poslušajte me, jer blago onima koji se drže putova mojih. **33** Slušajte nastavu, i budite mudri, i nemojte je odbaciti. **34** Blago èovjeku koji me sluša stražeæi na vratima mojim svaki dan i èuvajuæi pragove vrata mojih. **35** Jer ko mene nalazi, nalazi život i dobija ljubav od Gospoda. **36** A ko o mene grieši, èini krivo duši svojoj; svi koji mrze na me, ljube smrt.

9 Premudrost sazida sebi kuæu, i otesa sedam stupova; **2** Pokla stoku svoju, rastvori vino svoje, i postavi sto svoj. **3** Posla djevojke svoje, te zove svrh visina gradskih: **4** Ko je lud, neka se uvrati ovamo. I bezumnima veli: **5** Hodite, jedite hljeba mojega, i pijte vina koje sam rastvorila. **6** Ostavite ludost i biæete živi, i idite putem razuma. **7** Ko uèi potsmjevaæa, prima sramotu; i ko kori bezbožnika, prima rug. **8** Ne karaj potsmjevaæa da ne omrzne na te; karaj mudra, i ljubiæe te. **9** Kaži mudrone, i biæe još mudriji; pouèi pravednoga, i znaæe više. **10** Poèetak je mudrosti strah Gospodnj, i znanje je svetijeh stvari razum. **11** Jer æee se mnom umnožiti dani tvoji i dodaæe ti se godine životu. **12** Ako budeš mudar, sebi æee biti mudar;

ako li budeš potsmjevaæ, sam æee tegliti. **13** Žena bezumna plaha je, luda i ništa ne zna; **14** I sjedi na vratima od kuæe svoje na stolici, na visinama gradskim, **15** Te vièe one koji prolaze, koji idu pravo svojim putem: **16** Ko je lud? neka se uvrati ovamo. I bezumnome gorovit: **17** Voda je kradena slatka, i u hleb je sakriven ugodan. **18** A on ne zna da su ondje mrtvaci i u dubokom grobu da su zvanice njezine. (Sheol h7585)

10 Mudar je sin radost ocu svojemu, a lud je sin žalost materi svojoj. **2** Ne pomaže nepravedno blago, nego pravda izbavlja od smrti. **3** Ne da Gospod da gladuje duša pravednikova, i manje bezbožnièko razmeæe. **4** Nemarna ruka osiromašava, a vrijedna ruka obogaæava. **5** Ko zbirá u ljeto, sin je razuman; ko spava o žetvi, sin je sramotan. **6** Blagoslovi su nad glavom pravedniku, a usta bezbožnièka pokriva nasiilje. **7** Spomen pravednikov ostaje blagosloven, a ime bezbožnièko truhne. **8** Ko je mudra srca, prima zapovijesti; a ko je ludijeh usana, pašæe. **9** Ko hodí bezazleno, hodí pouzdano; a ko je opak na putovima svojim, poznaæe se. **10** Ko namiguje okom, daje muku; i ko je ludijeh usana, pašæe. **11** Usta su pravednikova izvor životu, a usta bezbožnièka pokriva nasiilje. **12** Mrzost zameæe svaðe, a ljubav prikrieva sve prijestupe. **13** Na usnama razumnoga nalazi se mudrost, a za leða je bezumnoga batina. **14** Mudri sklanjavaju znanje, a usta ludoga blizu su pogibli. **15** Bogatstvo je bogatima tvrd grad, siromašto je siromasima pogibao. **16** Rad je pravednikov na život, dobitak bezbožnikov na grijeh. **17** Ko prima nastavu, na putu je k životu; a ko odbacuje kar, luta. **18** Ko pokriva mržnju, lažljivih je usana; i ko iznosi sramotu, bezuman je. **19** U mnogim rijeèima ne biva bez grijeha; ali ko zadržava usne svoje, razuman je. **20** Jezik je pravednikov srebro odabranio; srce bezbožnièko ne vrijedi ništa. **21** Usne pravednikove pasu mnoge, a bezumni umiru s bezumlja. **22** Blagoslov Gospodnji obogaæava a bez muke. **23** Bezumniku je šala èiniti zlo, a razuman èovjek drži se mudrosti. **24** Èega se boji bezbožnik, ono æee ga snaæi; a što pravednici žele, Bog æee im dati. **25** Kao što prolazi oluja, tako bezbožnika nestaje; a pravednik je na vjeèitom temelju. **26** Kakav je ocat zubima i dim oèima, taki je ljenivac onima koji ga šalju. **27** Strah Gospodnj dodaje dane, a bezbožnicima se godine prekraæuju. **28** Èekanje pravednjih radost je, a nadanje bezbožnjih propada. **29** Put je Gospodnji krjepost bezazlenomu, a strah onima koji èine bezakonje. **30** Pravednik se neæee nigda pokolebiti, a bezbožnici neæee nastavati na zemlji. **31** Usta pravednikova iznose mudrost, a jezik opaki istrijebiæe se. **32** Usne pravednikove znaju što je milo, a bezbožnièka su usta opaèina.

11 Lažna su mjerila mrska Gospodu, a prava mjera ugodna mu je. **2** Kad doðe oholost, doðe i sramota; a u smjernijeh je mudrost. **3** Pravedne vodi bezazlenost njihova, a bezakonike satire zloæe njihova. **4** Neæee pomoæi bogatstvo u dan gnjeva, a pravda izbavlja od smrti. **5** Pravda bezazlenoga upravlja put njegov, a bezbožnik pada od svoje bezbožnosti. **6** Pravedne izbavljaju pravda njihova, a bezakonici hvataju se u svojoj zloæi. **7** Kad umire bezbožnik, propada nadanje, i najjaæe uzdanje propada. **8** Pravednik se izbavlja iz nevolje, a bezbožnik dolazi na njegovo mjesto. **9** Licemjer kvari ustima bližnjega svojega; ali se pravednici izbavljaju znanjem. **10** Dobru pravednjih raduje se grad; a kad propadaju bezbožnici, biva pjevanje. **11** Blagoslovima pravednjih ljudi podiže se grad, a s usta

bezbožničkih raskopava se. **12** Bezumnik se ruga bližnjemu svojemu, a razuman èovjek muèi. **13** Opadaè tumarajuæi izdaje tajnu; a ko je vjerna srca, taji stvar. **14** Gdje nema savjeta, propada narod, a pomoæe je u mnoštvu savjetnika. **15** Zlo prolazi ko se jamèi za tuðina; a ko mrzi na jamstvo, bez brige je. **16** Žena mila dobija èast, a silni dobijaju bogatstvo. **17** Milostiv èovjek èini dobro duši svojoj, a nemilostiv udi svojemu tijelu. **18** Bezbožni radi posao prijevaran; a ko sije pravdu, pouzdana mu je plata. **19** Ko se drži pravde, na život mu je; a ko ide za zlom, na smrt mu je. **20** Mrski su Gospodu koji su opaka srca; a mili su mu koji su bezazleni na svom putu. **21** Zao èovjek neæee ostati bez kara ako i druge uzme u pomoæe; a sjeme pravednjih izbaviæe se. **22** Žena lijepa a bez razuma zlatna je brnjica u gubici svinji. **23** Želja je pravednjih samo dobro, a oèekivanje bezbožnjih gnjev. **24** Jedan prosipa, i sve više ima; a drugi tvrdje suviše, i sve je siromašniji. **25** Podaæna ruka biva bogatija, i ko napaja, sam æee biti napojen. **26** Ko ne da žita, proklinje ga narod, a ko prodaje, blagoslov mu je nad glavom. **27** Ko traži dobro, dobija ljubav; a ko traži zlo, zadesiæe ga. **28** Ko se uzda u bogatstvo svoje, propašæe; a pravednici æee se kao grana zelenjeti. **29** Ko zatire kuæu svoju, naslijediæe vjetar; i bezumnik æee služiti mudromu. **30** Plod je pravednikov drvo životno, i mudri obuèava duše. **31** Gle, pravedniku se na zemlji plaæea, akamoli bezbožniku i grješniku?

12 Ko ljubi nastavu, ljubi znanje; a ko mrzi na ukor, ostaje lud. **2** Dobar èovjek dobija ljubav od Gospoda, a èovjeka zlikovca osuðuje. **3** Neæee se èovjek utvrđiti bezbožnošæu, a korijen pravednjih neæee se pomaæi. **4** Vrijedna je žena vjenac mužu svojemu; a koja ga sramoti, ona mu je kao trulež u kostima. **5** Misli su pravednjih prave, a savjeti bezbožnjih prijevara. **6** Rijeèi bezbožnjih vrebaju krv, a pravedne izbavljaju usta njihova. **7** Obaraju se bezbožni da ih nema, a dom pravednjih ostaje. **8** Prema razumu svom hvali se èovjek; a ko je opaka srca, prezreæe se. **9** Ko se snebiva, a ima slugu, bolji je od onoga koji se velièa a hlijeba nema. **10** Pravednik se brine za život svojega živinæeta, a u bezbožnika je srce nemilostivo. **11** Ko radi svoju zemlju, biæe sit hlijeba; a ko ide za bespolicama, bezuman je. **12** Bezbožnik želi obranu oda zla, ali korijen pravednjih daje je. **13** Zlome je zamaka u grijehu usana njegovijeh, a pravednik izlazi iz tjeskobe. **14** Od ploda usta svojih siti se èovjek dobra, i platu za djela svoja prima èovjek. **15** Bezumniku se èini prav put njegov; ali ko sluša savjet, mudar je. **16** Gnjev bezumnikov odmah se pozna, ali pametni pokriva sramotu. **17** Ko govori istinu, javlja što je pravo, a lažni svjedok prijevaru. **18** Ima ko govori kao da maè probada, a jezik je mudrijeh lјek. **19** Istinita usta stoje tvrdo dovijeka, a jezik lažljivi za èas. **20** Koji zlo misle, prijevara im je u srcu, a radost je onima koji svjetuju na mir. **21** Nikaka nesreæea neæee zadesiti pravednika, a bezbožnici æee se napuniti zla. **22** Mrske su Gospodu lažljive usne; a koji rade vjerno, mili su mu. **23** Pametan èovjek pokriva znanje, a srce bezumnjeh razglasjuje bezumlje. **24** Ruka radljiva gospodariæe, a lijena æee davati danak. **25** Briga u srcu èovjekijem obara; a dobra rijeè razveseljava. **26** Pravedniku je bolje nego bližnjemu njegovu; a bezbožnike zavodi put njihov. **27** Ljenivac neæee peæi lova svoga, a u vrijedna je èovjeka dobro dragocjeno. **28** Na putu pravde život je, i kuda ide staza njezina nema smrti.

13 Mudar sin sluša nastavu oca svojega; a potsmjevaèe ne sluša ukora. **2** Od ploda usta svojih svaki æee jesti dobro, a duša nevaljaljih ljudi nasilje. **3** Ko èuva usta svoja, èuva svoju dušu; ko razvaljuje usne, propada. **4** Željna je duša ljenivæeva, ali nema ništa; a duša vrijednjih ljudi obogatiæe se. **5** Na lažnu rijeè mrzi pravednik; a bezbožnik se mrazi i sramoti. **6** Pravda èuva onoga koji hodi bezazleno; a bezbožnost obara grješnika. **7** Ima ko se gradi bogat a nema ništa, i ko se gradi siromah a ima veliko blago. **8** Otkup je za život èovjeku bogatstvo njegovo, a siromah ne sluša prijetnje. **9** Vidjelo pravednièko svijetli se, a žižak bezbožnièki ugasiæe se. **10** Od oholosti biva samo svaða, a koji primaju svjet, u njih je mudrost. **11** Blago koje se taštinom teèe umaljava se, a ko sabira rukom, umnožava. **12** Dugo nadanje mori srce, i želja je ispunjena drvo životno. **13** Ko prezire rijeè sam sebi udi; a ko se boji zapovijesti, platiæe mu se. **14** Nauka je mudroga izvor životni da se saèeva prugala smrtnijeh. **15** Dobar razum daje ljubav, a put je bezakonièki hravap. **16** Svaki pametan èovjek radi s razumom, a bezuman raznosi bezumlje. **17** Glasnik bezbožan pada u zlo, a vjeran je poslanik lјek. **18** Siromašto i sramota doæei æee na onoga koji odbacuje nastavu; a ko èuva karanje, proslavljaæe se. **19** Ispunjena je želja slast duši, a bezumni ma je mrsko ostupiti oda zla. **20** Ko hodi s mudrima postaje mudar, a ko se druži s bezumnicima postaje gori. **21** Grješnike goni zlo, a pravednicima se vraæea dobro. **22** Dobar èovjek ostavlja našljedstvo sinovima sinova svojih, a grješnikovo imanje èuva se pravedniku. **23** Izobilna hrana ima na njivi siromaškoj, a ima ko propada sa zle uprave. **24** Ko žali prut, mrzi na sina svojega; a ko ga ljubi, kara ga za vremena. **25** Pravednik jede, i sita mu je duša; a trbuh bezbožnicima nema dosta.

14 Mudra žena zida kuæu svoju, a luda svojim rukama raskopava. **2** Ko hodi pravo, boji se Gospoda; a ko je opak na svojim putovima, prezire ga. **3** U ustima je bezbožnikovijem prut oholosti, a mudre èuvaju usta njihova. **4** Gdje nema volova, èiste su jasle; a obilata je ljetina od sile volovske. **5** Istinit svjedok ne laže, a lažan svjedok govori laž. **6** Potsmjevaèe traži mudrost, i ne nahodi je; a razumnomu je znanje lako naæei. **7** Ildi od èovjeka bezumna, jer neæeš èuti pametne rijeèi. **8** Mudrost je pametnoga da pazi na put svoj, a bezumlje je bezumnjeh prijevara. **9** Bezumni ma je šala grijeh, a meðu pravednima je dobra volja. **10** Srce svaæije zna jad duše svoje; i u veselje njegovu ne miješa se drugi. **11** Dom bezbožnièki raskopaae se, a koliba pravednjih cvjetaæe. **12** Neki se put èini èovjeku prav, a kraj mu je put k smrti. **13** I od smijeha boli srce, i veselju kraj biva žalost. **14** Putova svojih nasitiæe se ko je izopaèena srca, ali ga se kloni èovjek dobar. **15** Lud vjeruje svaæta, a pametan pazi na svoje korake. **16** Mudar se boji i uklanja se od zla, a bezuman navire i slobodan je. **17** Nagao èovjek èini bezumlje, a pakostan je èovjek mrzak. **18** Ludi našljeðuje bezumlje, a razboriti vjenèava se znanjem. **19** Klanjanju se zli pred dobrima i bezbožni na vratima pravednoga. **20** Ubogi je mrzak i prijatelju svom, a bogati imaju mnogo prijatelja. **21** Ko prezire bližnjega svojega grješi; a ko je milostiv ubogima, blago njemu. **22** Koji smišljaju zlo, ne lutaju li? a milost i vjera biæe onima koji smišljaju dobro. **23** U svakom trudu ima dobitka, a govor usnama samo je siromašto. **24** Mudrima je vjenac bogatstvo njihovo, a bezumlje bezumnjeh ostaje bezumlje. **25**

Istinit svjedok izbavlja duše, a lažan govori prijevaru. 26 U strahu je Gospodnjem jako pouzdanje, i sinovima je utočište. 27 Strah je Gospodnji izvor životu da se èovjek saèuva od prugala smrtnjeh. 28 U mnoštvu je naroda slava caru; a kad nestaje naroda, propast je vlastaocu. 29 Ko je spor na gnjev, velika je razuma; a ko je nagao pokazuju ludost. 30 Život je tijelu srce zdrazivo, a zavist je trulež u kostima. 31 Ko èini krivo ubogome, sramoti stvoritelja njegova; a poštuje ga ko je milostiv siromahu. 32 Za zlo svoje povrgnuæe se bezbožnik, a pravednik nada se i na smrti. 33 Mudrost poèiva u srcu razumna èovjeka, a što je u bezumnima poznaje se. 34 Pravda podiže narod, a grijeh je sramota narodima. 35 Mio je caru razuman sluga, ali na sramotna gnjevi se.

15 Odgovor blag utišava gnjev, a rijeè prijeka podiže srdnju.

2 Jezik mudrijeh ljudi ukrašava znanje, a usta bezumnijeh prospipaju bezumlje. 3 Oèi su Gospodnje na svakom mjestu gledajuæi zle i dobre. 4 Zdrav je jezik drvo životno, a opaèina s njega kršenje od vjetra. 5 Lud se ruga nastavom oca svojega; a ko prima ukor, biva pametan. 6 U kuæi pravednikovo ima mnogo blaga; a u dohotku je bezbožnikov rasap. 7 Usne mudrijeh ljudi siju znanje, a srce bezumnjeko ne èini tako. 8 Žrtva je bezbožnièka gad Gospodu, a molitva pravednjeh ugodna mu je. 9 Gad je Gospodu put bezbožnikov; a ko ide za pravdom, njega ljubi. 10 Karanje je zlo onome ko ostavlja put; koji mrzi na ukor, umrijeæe. 11 Pakao je i pogibao pred Gospodom, akamoli srca sinova èovjeèijih. (Sheol h7585) 12 Potsmjevaæe ne ljubi onoga ko ga kori, niti ide k mudrima. 13 Veselo srce veseli lice, a žalost u srcu obara duh. 14 Srce razumno traži znanje, a usta bezumnijeh ljudi naslaðuju se bezumljem. 15 Svi su dani nevolnjikovi zli; a ko je vesel srca, na gozbi je jednako. 16 Bolje je malo sa strahom Gospodnjim nego veliko blago s nemirom. 17 Bolje je jelo od zelja gdje je ljubav nego od vola ugojena gdje je mržnja. 18 Èovjek gnjevljiv zameæe raspru; a ko je spor na gnjev, utišava svaðu. 19 Put je lijenoga kao ograda od trnja, a staza je pravednjih nasuta. 20 Mudar je sin radost ocu, a èovjek bezuman prezire mater svoju. 21 Bezumlje je radost bezumniku, a razuman èovjek hodi pravo. 22 Namjere se rasipaju kad nema savjeta, a tvrdi stoe gdje je mnogo savjetnika. 23 Raduje se èovjek odgovorom usta svojih, i rijeè u vrijeme kako je dobra! 24 Put k životu ide gore razumnome da se saèuva od pakla ozdo. (Sheol h7585) 25 Gospod raskopava kuæu ponositima, a među udovoci utvrđuje. 26 Mrske su Gospodu misli zle, a besjede èistijeh mile su. 27 Lakomac zatire svoju kuæu, a ko mrzi na poklone živ æe biti. 28 Srce pravednikovo premišla šta æe govoriti, a usta bezbožnièka rigaju zlo. 29 Daleko je Gospod od bezbožnjeh, a molitvu pravednjeh èuje. 30 Vid oèinji veseli srce, dobar glas goji kosti. 31 Uho koje sluša karanje životno nastavaæe među mudrima. 32 Ko odbacuje nastavu, ne mari za dušu svoju; a ko sluša karanje, biva razuman. 33 Strah je Gospodnji nastava k mudrosti, i prije slave ide smjernost.

16 Èovjek spremja srce, ali je od Gospoda što æe jezik govoriti. 2 Èovjeku se svi putovi njegovi èine èisti, ali Gospod ispituje duhove. 3 Ostavi na Gospoda djela svoja, i biæe tvrde namjere tvoje. 4 Gospod je stvorio sve sam za se, i bezbožnika za zli dan. 5 Mrzak je Gospodu ko je god ponosita

srca, i neæe ostati bez kara ako æe i druge uzeti u pomoæ. 6 Milošæu i istinom oèišæa se bezakonje, i strahom Gospodnjim uklanja se èovjek oda zla. 7 Kad su èiji putovi mili Gospodu, miri s njim i neprijatelje njegove. 8 Bolje je malo s pravdom nego mnogo dohodaka s nepravdom. 9 Srce èovjeèije izmišla sebi put, ali Gospod upravlja korake njegove. 10 Proroètvo je na usnama carevijem, u судu neæe pogriješiti usta njegova. 11 Mjerila i potezi pravi od Gospoda su, i sve kamenje u tobocu njegovo je djelo. 12 Gadno je carevima èiniti nepravdu, jer se pravdom utvrđuje prijesto. 13 Mile su carevima usne pravedne, i oni ljube onoga koji govorji pravo. 14 Gnjev je carev glasnik smrtni, ali mudar èovjek ublažiæe ga. 15 U veselu je licu carevu život, i ljubav je njegova kao oblak s poznijem daždem. 16 Koliko je bolje teæi mudrost nego zlato! i teæi razum koliko je ljepše nego srebro! 17 Put je pravednjih uklanjanje oda zla; èuva dušu svoju ko pazi na put svoj. 18 Oholost dolazi pred pogibao, i ponosit duh pred propast. 19 Bolje je biti ponizna duha s krotkima nego dijeliti pljen s oholima. 20 Ko pazi na rijeè, nalazi dobro, i ko se uzda u Gospoda, blago njemu. 21 Ko je mudra srca, zove se razuman, a slast na usnama umnožava nauku. 22 Izvor je životu razum onima koji ga imaju, a nauka bezumnijeh bezumlje je. 23 Srce mudroga razumno upravlja ustima njegovijem, i dodaje nauku usnama njegovijem. 24 Ljubazne su rijeèi sat meda, slast duši i zdravlje kostima. 25 Neki se put èini èovjeku prav, a kraj mu je put k smrti. 26 Ko se trudi, sebi se trudi, jer ga nagone usta njegova. 27 Èovjek nevaljao kopa zlo, i na usnama mu je kao oganj koji pali. 28 Opak èovjek zameæe svaðu, i opadaè rastavlja glavne prijatelje. 29 Nasilnik mami druga svojega i zavodi ga na put koji nije dobar; 30 Namiguje oèima, kad misli naopako; kad mièe usnama, èini zlo. 31 Sijeda je kosa slavna kruna, nalazi se na putu pravednom. 32 Bolji je spor na gnjev nego junak, i gospodar od svoga srca bolji je nego onaj koji uzme grad. 33 Zdrjeb se baca u krilo, ali je od Gospoda sve što izlazi.

17 Bolji je zalogaj suha ljheba s mirom nego kuæa puna poklane stoke sa svaðom. 2 Razuman sluga biæe gospodar nad sinom sramotnjem i s braæom æe dijeliti našlijedstvo. 3 Toponica je za srebro i peæ za zlato, a srca iskušava Gospod. 4 Zao èovjek pazi na usne zle, a lažljivac sluša jezik pakostan. 5 Ko se ruga siromahu, sramoti stvoritelja njegova; ko se raduje nesreæi, neæe ostati bez kara. 6 Vjenac su starcima unuci, a slava sinovima oci njihovi. 7 Ne prilije bezumnom visoka besjeda, akamoli knezu lažljiva besjeda. 8 Poklon je dragi kamen onome koji ga prima, kuda se god okrene napreduje. 9 Ko pokriva prijestup, traži ljubav; a ko ponavlja stvar, rastavlja glavne prijatelje. 10 Ukor tiši razumnoga veæema nego ludoga sto udaraca. 11 Zao èovjek traži samo odmet, ali æe se ljut glasnik poslati na nj. 12 Bolje je da èovjeka srete medvjedica kojoj su oteti medvjediæi, nego bezumnik u svom bezumlju. 13 Ko vraæea zlo za dobro, neæe se zlo odmaæi od kuæe njegove. 14 Ko poèene svaðu, otvori ustavu vodi; zato prije nego se zametne, prodi se raspre. 15 Ko opravda krivoga i ko osudi pravoga, obojica su gad Gospodu. 16 Na što je blago bezumnome u ruci kad nema razuma da pribavi mudrost? 17 U svako doba ljubi prijatelj, i brat postaje u nevolji. 18 Èovjek bezuman daje ruku i jamèi se za prijatelja svojega. 19 Ko miluje svaðu, miluje grijeh; ko podiže uvis vrata svoja, traži pogibao.

20 Ko je opaka srca, neæe naæi dobra; i ko dvolièi jezikom, paæee u zlo. 21 Ko rodi bezumna, na žalost mu je, niti æe se radovati otac luda. 22 Srce veselo pomaæe kao lijek, a duh žalostan suši kosti. 23 Bezbožnik prima poklon iz njedara da prevrati putove pravdi. 24 Razumnomu je na licu mudrost, a oèi bezumniku vrljaju nakraj zemlje. 25 Žalost je ocu svojemu sin bezuman, i jad roditeljci svojoi. 26 Nije dobro globiti pravednika, ni da knezovi biju koga što je radio pravo. 27 Usteže rijeèi svoje èovjek koji zna, i tiba je duha èovjek razuman. 28 I bezuman kad muèi, misli se da je mudar, i razuman, kad stiskuje usne svoje.

18 Èovjek samovoljan traži što je njemu milo i miješa se u svašta. 2 Bezumniku nije mio razum nego da se javlja srce njegovo. 3 Kad doðe bezbožnik, doðe i rug, i prijekor sa sramotom. 4 Rijeèi su iz usta èovjeèijih duboka voda, izvor je mudrosti potok koji se ražljeva. 5 Nije dobro gledati bezbožniku ko je, da se uèini krivo pravomu na sudu. 6 Usne bezumnikove pristaju u svaðu, i usta njegova dozivlju boj. 7 Bezumniku su usta njegova pogibao, i usne njegove pruglo duši njegovo. 8 Rijeèi su opadaèeve kao izbjenijeh, ali slaze unutra u trbu. 9 I ko je nemaran u poslu svom brat je raspikeuè. 10 Tvrda je kula ime Gospodnje, k njemu æe uteæi pravednik, i bæe u visokom zaklonu. 11 Bogatstvo je bogatome jak grad i kao visok zid u njegovoj misli. 12 Pred propast podiže se srce èovjeku, a prije slave ide smjernost. 13 Ko odgovara prije nego èuje, to mu je ludost i sramota. 14 Duh èovjeèji snosi bol svoj; a duh oboren ko æe podignuti? 15 Srce razumna èovjeka dobavlja znanje, i uho mudrije trazi znanje. 16 Dar èovjeku širi mjesto i vodi ga pred vlastelje. 17 Pravedan se èini ko je prvi u svojoj raspri, ali kad doðe bližnji njegov, ispituje se. 18 Raspre prekida ždrjeb, i između silnjih rasuðuje. 19 Uvrijeðen je brat kao tvrd grad, i svaða je kao prijevornica na dvoru. 20 Svakomu se trbu siti plodom usta njegovijeh, dohotkom od usana svojih siti se. 21 Smrt je i život u vlasti jeziku, i ko ga miluje, jeæee plod njegov. 22 Ko je našao ženu, našao je dobro i dobio ljubav od Gospoda. 23 Siromah govori moleæi, a bogat odgovara ostro. 24 Ko ima prijatelja, valja da postupa prijateljski, jer ima prijatelja vjernijih od brata.

19 Siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj bolji je nego opaki usnama svojim, koji je bezuman. 2 Kad je duša bez znanja, nije dobro; i ko je brzijeh nogu, spotièe se. 3 Ludost èovjeèija prevraæea put njegov, a srce se njegovo gnjevi na Gospoda. 4 Bogatstvo pribavlja mnogo prijatelja, a siromaha ostavlja prijatelj njegov. 5 Lažan svjedok neæe ostati bez kara, i ko govori laž, neæe uteæi. 6 Mnogi ugaðaju knezu, i svak je prijatelj èovjeku podatljivu. 7 Na siromaha mrze sva braæea njegova, još više se prijatelji njegovi udaljuju od njega; vièe za njima, ali ih nema. 8 Ko pribavlja razum, ljubi dušu svoju; i ko pazi na mudrost, naæi æe dobro. 9 Svjedok lažan neæe ostati bez kara, i ko govori laž, poginuæe. 10 Ne dolikuju bezumnom miline, ni sluzi da vlasta knezovima. 11 Razum zadržava èovjeka od gnjeva, i èast mu je mimoæi krivicu. 12 Careva je srdnja kao rika mladoga lava, i ljubav je njegova kao rosa travi. 13 Bezuman je sin muka ocu svojemu, i svadljivost ženina neprestano prokisivanje. 14 Kuea i imanje našleðuje se od otaca; a od Gospoda je razumna žena. 15 Lijenost navodi tvrd san, i nemarljiva duša gladovaæe. 16 Ko drži zapovijesti,

èuva dušu svoju; a ko ne mari za putove svoje, poginuæe. 17 Gospodu pozaima ko poklanja siromahu, i platiæe mu za dobro njegovo. 18 Karaj sina svojega dokle ima nadanja, i na pogibao njegovo da ne prašta duša tvoja. 19 Velik gnjev pokazuj kad praštaš kar, i kad oprostiš, poslije veæema pokaraj. 20 Slušaj svjet i primaj nastavu, da poslije budeš mudar. 21 Mnogo ima misli u srcu èovjeèijem, ali što Gospod naumi ono æe ostati. 22 Želja èovjeku treba da je da èini milost, a bolji je siromah nego laža. 23 Strah je Gospodnji na život; u koga je on, boravi sit, niti ga pohodi zlo. 24 Ljenivac krije ruku svoju u njedra, ni k ustima svojim ne prinosi je. 25 Uđri potsmjevaèa da ludi omudra, i razumnoga nakaraj da razumije nauku. 26 Sin sramotan i prijekoran upropasæuje oca i odgoni mater. 27 Nemoj, sine, slušati nauke koja odvodi od rijeèi razumnijeh. 28 Nevaljao svjedok potsmjeva se pravdi, i usta bezbožnièka proždiru nepravdu. 29 Gotovi su potsmjevaèima sudovi i bezumnicima boj na leða.

20 Vino je potsmjevaè i silovito piæe nemirnik, i ko god za njim luta neæe biti mudar. 2 Strah je carev kao rika mladoga lava; ko ga draži, gnješi svoj duši. 3 Slava je èovjeku da se okani svaðe; a ko je god bezuman, upleæe se. 4 Radi zime ljenivac ne ore; prosi o žetvi, i ništa ne dobija. 5 Savjet je u srcu èovjeèijem duboka voda, ali èovjek razuman crpe ga. 6 Najviše ljudi hvali se svojom dobrotom; ali ko æe naæi èovjeka istinita? 7 Pravednik jednako hodi u bezazlenosti svojoi; blago sinovima njegovijem poslije njega! 8 Car sjedæei na prijestolu sudska rasipa oèima svojim svako zlo. 9 Ko može reæi: oèistio sam srce svoje, èist sam od grijeha svojega? 10 Dvojak poteg i dvojaka mjera, oboje je mrsko Gospodu. 11 Po djelima svojim poznaje se i dijete hoæe li biti èisto i hoæe li biti pravo djelo njegovo. 12 Uho koje èuje, i oko koje vidi, oboje je Gospod naæinio. 13 Ne ljubi sna, da ne osiromaši; otvoraj oèi svoje, i bæeš sit hleba. 14 Ne valja, ne valja, govori ko kupuje, a kad otide onda se hvali. 15 Ima zlata i mnogo bisera, ali su mudre usne najdragocjeniji nakit. 16 Uzmi haljinu onome koji se podjemèi za tuðina, uzmi zalog od njega za tuðinku. 17 Sladak je èovjeku hleb od prijevare, ali mu se poslije napune usta pjesaca. 18 Misli se utvrðuju savjetom; zato razumno ratuj. 19 Ko otkriva tajnu, postupa nevjerno; zato se ne miješaj s onijem koji razvaljuje usta. 20 Ko psuje oca svojega ili mater svoju, njegov æe se žizak ugasiti u crnom mraku. 21 Našljedstvo koje se iz poèetka brzo dobija, ne biva na pošljetku blagosloveno. 22 Ne govori: vratiaè zlo. Èekaj Gospoda, i saèuvaæe te. 23 Mrzak je Gospodu dvojak poteg, mjerila lažna nijesu dobra. 24 Od Gospoda su koraci èovjeèiji, a èovjek kako æe razumjeti put njegov? 25 Zamaka je èovjeku da proždre svetinju, i poslije zavjeta opet da traži. 26 Muda car rasipa bezbožnike i pušta na njih kolo. 27 Vidjelo je Gospodnje duša èovjeèija, istražuje sve što je u srcu. 28 Milost i istina èuvaju cara, i miloæeu podupire svoj prijesto. 29 Slava je mladiæima sila njihova, a starcima èast sijeda kosa. 30 Modrice od boja i udarci koji prodiru do srca jesu lijek zlome.

21 Srce je carevo u ruci Gospodu kao potoci vodenii; kuda god hoæe, savija ga. 2 Svaki se put èovjeku èini prav, ali Gospod ispituje srca. 3 Da se èini pravda i sud, milije je Gospodu nego žrtva. 4 Ponosite oèi i naduto srce i oranje

bezbožničko grejje. 5 Misli vrijedna èovjeka donose obilje, a svakoga nagla siromaštv. 6 Blago sabrano jezikom lažljivjem taština je koja prolazi među one koji traže smrt. 7 Grabež bezbožnih odnijeæe ih, jer ne htješe èiniti što je pravo. 8 Èiji je put krv, on je tuð; a ko je èist, njegovo je djelo pravo. 9 Bolje je sjedjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kuæi zajednièkoj. 10 Duša bezbožnikova želi zlo, ni prijatelj njegov je na laci milosti u njega. 11 Kad potsmjevaè biva karan, ludi mudra; i kad se mudri pouèava, prima znanje. 12 Uèi se pravednik od kuæe bezbožnikove, kad se bezbožnici obaraju u zlo. 13 Ko zatiskuje uho svoje od vike ubogoga, vikaæe i sam, ali neæe biti uslišen. 14 Dar u tajnosti utišava gnjev, i poklon u njedrima žestoku srdnju. 15 Radost je pravedniku èiniti što je pravo, a strah onima koji èine bezakonje. 16 Èovjek koji zaðe s puta mudrosti poèinuæe u zboru mrtvijeh. 17 Ko ljubi veselje, biæe siromah; ko ljubi vino i ulje, neæe se obogatiti. 18 Otkup za pravednike biæe bezbožnik i za dobre bezakonik. 19 Bolje je živjeti u zemlji pustoj nego sa ženom svadljivom i gnjevljivom. 20 Dragocjeno je blago i ulje u stanu mudroga, a èovjek bezuman proždire ga. 21 Ko ide za pravdom i milošæu, naæi æe život, pravdu i slavu. 22 U grad jakih ulazi mudri, i obara silu u koju se uzdaju. 23 Ko èuva usta svoja i jezik svoj, èuva dušu svoju od nevolja. 24 Ponositom i obijesnom ime je potsmjevaè, koji sve radi bijesno i oholo. 25 Ljenivca ubija želja, jer ruke njegove neæe da rade; 26 Svaki dan želi; a pravednik daje i ne štedi. 27 Žrtva je bezbožnička gad, akamoli kad je prinose u grejihu? 28 Lažni svjedok poginuæe, a èovjek koji sluša, govoriæe svagda. 29 Bezbožnik je bezobrazan, a pravednik uðešava svoje pute. 30 Nema mudrosti ni razuma ni savjeta nasuprot Bogu. 31 Konj se oprema za dan boja, ali je u Gospoda spasenje.

22 Bolje je ime nego veliko bogatstvo, i milost je bolja nego srebro i zlato. 2 Bogat i siromah sretaju se; obojicu je Gospod stvorio. 3 Pametan èovjek vidi zlo i skloni se, a ludi idu dalje i plaæaju. 4 Smjernosti i strahu Gospodnjemu plata je bogatstvo i slava i život. 5 Trnje i zamke su na putu opakoga; ko èuva dušu svoju, biæe daleko od toga. 6 Uèi dijete prema putu kojim æe iæi, pa neæe otstupiti od njega ni kad ostari. 7 Bogat gospodari nad siromasima, i ko uzima u zajam biva sluga onomu koji daje. 8 Ko sije bezakonje žæe muku, i pruta gnjeva njegova nestaaæe. 9 Blago oko biæe blagosloveno, jer daje hlebja svojega ubogomu. 10 Otjeraj potsmjevaèa, i otiaæe raspra i prestaæe svaða i sramota. 11 Ko ljubi èisto srce, i èije su usne ljubazne, njemu je car prijatelj. 12 Oèi Gospodnje èuvaju znanje, a poslove bezakonikove obara. 13 Ljenivac govori: lav je napolju; nasred ulice poginuo bih. 14 Usta su tuðih žena jama duboka; na koga se gnjevi Gospod, onamo æe pasti. 15 Bezumlje je privezano djetetu na srce; prut kojim se kara ukloniæe ga od njega. 16 Ko èini krivo siromahu da umnoži svoje, i ko daje bogatome, zacijelo æe osiromaæiti. 17 Prigni uho svoje i slušaj rijeèi mudrijeh ljudi, i srce svoje privij k nauci mojog. 18 Jer æe ti biti milina ako ih složiš u srce svoje, ako sve budu poreðane na usnama tvojim. 19 Da bi ti uzdanje bilo u Gospoda, kazujem ti ovo danas, a ti tako èini. 20 Nijesam li ti napisao znamenite stvari za savjete i znanje, 21 Da bih ti pokazao tvrđu istinitijeh rijeèi da bi mogao istinitijem rijeèima odgovarati onima koji pošlu k tebi? 22 Ne otimaj siromahu zato što je siromah, i ne zatiri nevoljnoga na vratima. 23 Jer æe

Gospod braniti njihovu stvar, i oteæe dušu onima koji njima otimaju. 24 Ne druži se s èovjekom gnjevljivijem i ne idi sa žestokim, 25 Da se ne bi navikao na putove njegove i metnuo zamke na dušu svoju. 26 Ne budi od onjeh koji ruku daju, koji se jamæe sa dugove. 27 Ako nemaš èim platiti, zašto da se odnese postelja ispod tebe? 28 Ne pomieši stare meðe, koju su postavili oci tvoji. 29 Jesi li vidio èovjeka ustaoca na poslu? Taki æe pred carevima stajati, a neæe stajati pred prostacima.

23 Kad sjedeš da jedeš s gospodinom, pazi dobro što je pred tobom. 2 Inaèe bi satjerao sebi nož u grlo, ako bi bio lakom. 3 Ne želi preslaèaka njegovijeh, jer su lažna hrana. 4 Ne muèi se da se obogatiš, i proði se svoje mudrosti. 5 Hoæeš li baciti oèi svoje na ono èega brzo nestaje? jer naæini sebi krila i kao orao odleti u nebo. 6 Ne jedi hleba u zavidljivca, i ne želi preslaèaka njegovijeh. 7 Jer kako on tebe cijeni u duši svojoj tako ti jelo njegovo. Govoriæe ti: jedi i pij; ali srce njegovo nije s tobom. 8 Zalogaj što pojedeš izbljuvaæeš, i izgubiæeš ljubazne rijeèi svoje. 9 Pred bezumnijem ne govori, jer neæe mariti za mudrost besjede tvoje. 10 Ne pomieši stare meðe, i ne stupaj na njivu siroèadi. 11 Jer je jak osvetnik njihov; braniæe stvar njihovu od tebe. 12 Obrati k nauci srce svoje i uši svoje k rijeèima mudrijem. 13 Ne ukraæuj kara djetetu; kad ga biješ prutom, neæe umrijeti. 14 Ti ga biji prutom, i dušu æeš mu izbaviti iz pakla. (Sheol h7585) 15 Sine moj, ako bude mudro srce tvoje, veseliæe se srce moje u meni; 16 I igraæe bubrezi moji kad usne tvoje stanu govoriti što je pravo. 17 Srce tvoje neka ne zavidi grješnicima, nego budi u strahu Gospodnjem vazda. 18 Jer ima plata, i nadanje tvoje neæe se zatrati. 19 Slušaj, sine moj, i budi mudar i upravi putem srce svoje. 20 Ne budi među pijanicama ni među izjelicama. 21 Jer pijanica i izjelica osiromaæe, i spavaæe hodiae u ritama. 22 Slušaj oca svojega koji te je rodio, i ne preziri matere svoje kad ostari. 23 Kupuj istinu i ne prodaji je; kupuj mudrost, znanje i razum. 24 Veoma se raduje otac pravednikov, i roditelj mudroga veseli se s njega. 25 Neka se dakle veseli otac tvoj i mati tvoja, i neka se raduje roditeljka tvoja. 26 Sine moj, daj mi srce svoje, i oèi tvoje neka paze na moje pute. 27 Jer je kurva duboka jama, a tijesan studenac tuða žena. 28 Ona i zasjeda kao lupež i umnožava zloèince među ljudima. 29 Kome: jaoh? kome: kuku? kome svaða? kome vika? kome rane ni za što? kome crven u oèima? 30 Koji sjede kod vina, koji idu te traže rastvorenina vina. 31 Ne gledaj na vino kad se rumeni, kad u èaši pokazuje lice svoje i upravo iskaæe. 32 Na pošjedak æe kao zmija ujesti i kao aspida upeæi. 33 Oèi æe tvoje gledati na tuðe žene, i srce æe tvoje govoriti opaæine. 34 I biæeš kao onaj koji leži usred mora i kao onaj koji spava navrh jedra. 35 Reæi æeš: izbiše me, ali me ne zabolje; tukoše me, ali ne osjetih; kad se probudim, iæi æu opet da tražim to.

24 Ne zavidi zlijem ljudima niti želi da si s njima. 2 Jer o pogibli misli srce njihovo i usne njihove govore o muci. 3 Mudrošæu se zida kuæa i razumom utvrðuje se. 4 I znanjem se pune klijeti svakoga blaga i dragocjena i mila. 5 Mudar je èovjek jak, i razuman je èovjek silan snagom. 6 Jer mudrijem savjetom ratovaaæeš, i izbavljenje je u mnoštvu savjetnika. 7 Visoke su bezumnoæe mudrosti; neæe otvoriti usta svojih na vratima. 8 Ko misli zlo èiniti zvaæee se zlikovac. 9 Misao bezumnikova

grijeh je, i potisnjevaè je gad ljudski. **10** Ako kloneš u nevolji, skratiæe ti se sila. **11** Izbavljalj pohvatane na smrt; i koje hoæe da pogube, nemoj se ustegnuti od njih. **12** Ako li reæeš: gle, nijesmo znali za to; neæe li razumjeti onaj koji ispituje srca, i koji èuva dušu tvoju neæe li doznati i platiti svakome po djelima njegovijem? **13** Sine moj, jedi med, jer je dobar, i sat, jer je sladak grlu tvojemu. **14** Tako æee biti poznanje mudrosti duši tvojoj, kad je naðeš; i biæe plata, i nadanje tvoje neæe se zatrzi. **15** Bezbožnièe, ne vrebaj oko stana pravednikova, i ne kvari mu poèivanja. **16** Jer ako i sedam puta padne pravednik, opet ustane, a bezbožnici propadaju u zlu. **17** Kad padne neprijatelj tvoj, nemoj se radovati, i kad propadne, neka ne igra srce tvoje. **18** Jer bi video Gospod i ne bi mu bilo milo, i obratio bi gnjev svoj od njega na tebe. **19** Nemoj se zæstiti radi nevaljalaca, nemoj zavidjeti bezbožnicima. **20** Jer nema plate nevaljalcu, žiæak æe se bezbožnicima ugasiti. **21** Boj se Gospoda, sine moj, i cara, i ne miješaj se s nemirnicima. **22** Jer æe se ujedanput podignuti pogibao njihova, a ko zna propast koja ide od obojice? **23** I ovo je za mudarce: gledati ko je ko na sudu nije dobro. **24** Ko govori bezbožniku: pravedan si, njega æe prokljinati ljudi i mrziæe na nj narodi. **25** A koji ga karaju, oni æe biti mili, i doæi æe na njih blagoslov dobrijeh. **26** Ko govori rijeèi istinite, u usta ljubi. **27** Uredi svoj posao na polju, i svrši svoje na njivi, potom i kuæeu svoju zidaj. **28** Ne budi svjedok na bližnjega svojega bez razloga, i ne varaj usnama svojima. **29** Ne govor: kako je on meni uèinio tako æeu ja njemu uèiniti; platiæeu ovom èovjeku po djelu njegovu. **30** Iðah mimo njivu èovjeka lijena i mimo vinograd èovjeka bezumna; **31** I gle, bješe sve zaraslo u trnje i sve pokrio èikalj, i ograda im kamena razvaljena. **32** I vidjevši uzeh na um, i gledah i pouèih se. **33** Dok malo prospavaš, dok malo prodrijemlješ, dok malo sklopiš ruke da poèineš, **34** U tom æe doæi siromaætvo tvoje kao putnik, i oskudica tvoja kao oružan èovjek.

25 I ovo su prièe Solomunove koje sabraše ljudi Jezekije cara Judina. **2** Slava je Božija skrivali stvar, a slava je carska istraživali stvar. **3** Vísina nebu i dubina zemlji i srce carevima ne može se dosegnuti. **4** Uzmi od srebra trosku, i izazæi æe livcu zaklad. **5** Uzmi bezbožnika ispred cara, i utvrdiæe se pravdom prijesto njegov. **6** Ne veliæeš se pred carem i ne staj na mjesto gdje stoe vlastelji. **7** Jer je bolje da ti se kaže: hodi gore, nego da te ponize pred knezom da vidiš svojim oèima. **8** Ne idi odmah da se preš, gledaj šta bi èinio napošljetu ako bi te osramotio bližnji tvoj. **9** Raspravi stvar svoju s bližnjim svojim, ali tuðe tajne ne otkrivaj, **10** Da te ne bi psovao ko èuje, i sramota tvoja da ne bi ostala na tebi. **11** Zlatne jabuke u srebrnjem sudima jesu zgodne rijeèi. **12** Zlatna je grivna i nakit od najboljega zlata mudri karaæ onome koji sluša. **13** Vjeran je poslanik kao studen šnježna o èetvri onima koji ga pošlu, i rashlaðuje dušu svojim gospodarima. **14** Ko se hvali darom lažnjem, on je kao oblaci i vjetar bez dažda. **15** Strpljenjem se ublažava knez, i mek jezik lomi kosti. **16** Kad naðeš med, jedi koliko ti je dosta, da ne bi najedavši ga se izbljuvao ga. **17** Rijetko neka ti noga stupa u kuæeu bližnjega tvojega, da ne bi nasivši se tebe omrzao na te. **18** Ko god govoril lažno svjedoèanstvo na bližnjega svojega, on je kao malj i maæ i oætra strijela. **19** Uzdanje je u nevjernika u nevolji Zub slomljen i noga uganuta. **20** Ko pjeva pjesme žalosnom srcu, on je kao onaj koji sylæi haljinu na zimi, i kao

ocat na salitru. **21** Ako je gladan nenavidnik tvoj, nahrani ga hljeba, i ako je zedan, napoj ga vode. **22** Jer æee živo uglovje zgrnuti na glavu njegovu, i Gospod æe ti plati. **23** Sjeverni vjetar nosi dažd, a potajni jezik lice srdito. **24** Bolje je sjedjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kuæi zajednièkoj. **25** Dobar je glas iz daljne zemlje kao studena voda žednoj duši. **26** Pravednik koji pada pred bezbožnikom jest kao izvor nogama zamauæen i kao studenac pokvaren. **27** Jesti mnogo meda nije dobro, i istraživati slavu nije slavno. **28** Ko nema vlasti nad duhom svojim, on je grad razvaljen bez zidova.

26 Kao snijeg u ljetu i dažd o èetvi, tako ne dolikuje bezumnome èast. **2** Kao vrabac kad prhne i lasta kad odleti, tako kletva nezaslužena neæe doæi. **3** Biè konju, uzda magarcu, a batina bezumnicima na leða. **4** Ne odgovaraj bezumniku po bezumiju njegovu, da ne budeš i ti kao on. **5** Odgovori bezumniku prema bezumiju njegovu, da ne misli da je mudar. **6** Ko šalje bezumnika da mu što svrši, on otsijeca sebi noge i piye nepravdu. **7** Kako hromi hramlje nogama svojim, taka je besjeda u ustima bezumnijeh. **8** Kao da baca dragi kamen u gomilu kamenja, tako radi ko èini èast bezumnome. **9** Kao trn kad doðe u ruku pjanome, taka je besjeda u ustima bezumnijeh. **10** Mnogo muke zadaje svjema ko plaæea bezumniku i ko plaæea prestatupnicima. **11** Kao što se pas povraæea na svoju blijuvotinu, tako bezumnik ponavlja svoje bezumlje. **12** Jesi li video èovjeka koji misli da je mudar? više ima nadanja od bezumnoga nego od njega. **13** Ljenivac govori: ljuti je lav na putu, lav je na ulicama. **14** Kao što se vrata obræeu na èeponima svojim, tako ljenivac na postelji svojoj. **15** Ljenivac krije ruku svoju u njedra, teško mu je prinijeti je k ustima. **16** Ljenivac misli da je mudriji od sedmorice koji odgovaraju razumno. **17** Psa za usi hvata ko se prolazeæi zæsti za tuðu raspru. **18** Kakav je bezumnik koji baca iskre i strijele smrte. **19** Taki je svaki koji prevari bližnjega svojega pa onda veli: šalio sam se. **20** Kad nestane drva, ugasi se organj; tako kad nema opadaæea, prestaje raspra. **21** Ugalj je za ðeravici, drva za organj, a èovjek svadljivac da raspaljuje svaðu. **22** Rijeèi su opadaæeve kao rijeèi izbijenijeh, ali slaze unutra u trbu. **23** Kao srebrna pjena kojom se obloži crijepl, take su usne neprijateljske i zlo srce. **24** Nenavidnik se pretvara ustima svojim, a u srcu slæe prijevaru. **25** Kad govori umiljatijem glasom, ne vjeruj mu, jer mu je u srcu sedam gadova. **26** Mržnja se pokriva lukavstvom, ali se zloæea njezina otkriva na zboru. **27** Ko jamu kopa, u nju æe pasti; i ko kamen valja, na njega æe se prevaliti. **28** Jezik lažan mrzi na one koje satire, i usta koja laskaju grade pogibao.

27 Ne hvali se sjutraænjim danom, jer ne znaš šta æe dan donijeti. **2** Neka te hvali drugi, a ne tvoja usta, tuðin, a ne tvoje usne. **3** Težak je kamen, i pjesak je težak; ali je gnjev bezumnikov teži od obojega. **4** Jarost je nemilostiva, i gnjev je plah; ali ko æe odoljeti zavist? **5** Bolji je javni ukor nego tajna ljubav. **6** Udarci od prijatelja istiniti su, a cjelivi nenavidnikovi lažni. **7** Duša sita gazi sat, a gladnjoj duši slatko je sve što je gorko. **8** Kaka je ptica koja odleti iz svojega gnijezda, taki je èovjek koji otide iz svojega mjesta. **9** Ulje i kad veseli srce, tako je prijatelj sladak svjetom srdaæenjem. **10** Ne ostavljaj prijatelja svojega ni prijatelja oca svojega, i u kuæeu brata svojega ne ulazi u nesreæi svojog; bolji je susjed blizu nego brat daleko. **11** Sine moj, budi mudar i obraduj srce moje, da imam šta odgovoriti

onome ko me ruži. **12** Pametan èovjek vidi zlo i skloni se, a ludi idu dalje i plaæaju. **13** Uzmi haljinu onomu koji se podjamèi za tuðinu, i uzmi zalog od njega za tuðinku. **14** Ko blagosilia prijatelja svojega na glas rano ustajuæi, primiæe mu se za kletvu. **15** Neprestano kapanje kad je velik dažd, i žena svadljiva, jedno su; **16** Ko je ustavlja, ustavlja vjetar, i ona se odaje kao mirisavo ulje u desnici. **17** Gvožđe se gvožđem oštri, tako èovjek oštri lice prijatelja svojega. **18** Ko èuva smokvu, jeæee roda njezinu; tako ko èuva gospodara svojega, biæe poštovan. **19** Kako je u vodi lice prema licu, tako je srce èovjeæije prema èovjeku. **20** Grob i propast nigda se ne mogu zasiti, tako oèi èovjeæije nigda nijesu site. (**Sheol h7585**) **21** Srebro u topionici i zlato u peæi a èovjak u ustima onoga koji ga hvali poznaće se. **22** Da bezumnoga tucaš u stupi tuèkom s prekrupom, ne bi otislo od njega bezumljie njegovo. **23** Dobro gledaj stoku svoju i staraj se za stada svoja. **24** Jer bogatstvo ne traje dovijeka niti kruna od koljena do koljena. **25** Kad trava naraste i pokaže se zelen, kupi se trava po planinama. **26** Jaganjci su ti za odijelo, i jariæi cijena za njivu. **27** I dosta ima mlijeka kozjega tebi za jelo, i za jelo twojemu domu i za hranu twojim djevojkama.

28 Bjeæe bezbožnici kad ih niko ne goni, a pravednici su kao laviæi bez straha. **2** Kad se u zemlji zla èine, nastaju joj mnogi knezovi; ali kad se naðe èovjek razuman i vjeæ, ostaje dugo. **3** Èovjek siromah koji èini krivo ubogima jest kao silan dažd iza kojega nestaje hleba. **4** Koji ostavljaju zakon, hvale bezbožnike; a koji drže zakon, protive im se. **5** Zli ljudi ne razumiju što je pravo; a koji traæe Gospoda, razumiju sve. **6** Bolji je siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj nego ko ide krivijem putovima ako je bogat. **7** Ko èuva zakon, sin je razuman; a ko se druži s izjelicama, sramoti oca svojega. **8** Ko umnožava dobro svoje ujmom i pridavkom, sabira onome koji æe razdavati siromasima. **9** Ko odvraæea uho svoje da ne èuje zakona, i molitva je njegova mrska. **10** Ko zavodi prave na zao put, paæee u jamu svoju, a bezazleni naslijedæe dobro. **11** Bogat èovjek misli da je mudar, ali razuman siromah ispituje ga. **12** Kad se raduju pravedni, velika je slava; a kad se podižu bezbožnici, traæi se èovjek. **13** Ko krije prijestupe svoje, neæee biti sreæan; a ko priznaje i ostavlja, dobija milost. **14** Blago èovjeku koji se svagda boji; a ko je tvrdoglav, upada u zlo. **15** Bezbožnik koji vlada narodom siromašnjem, lav je koji riæe i medvjed gladan. **16** Knez bez razuma èini mnogo nepravde, a koji mrzi na lakomstvo, živjeæe dugo. **17** Èovjek koji èini nasilje krví ljudskoj, bjeæaa do groba, a niko ga neæee zadržati. **18** Ko hodi u bezazlenosti, spaæee se; a ko je opak na putovima, paæee u jedan mah. **19** Ko radi svoju zemlju, biæe sit hlebja; a ko ide za besposlicama, nasilitæe se sirotinje. **20** Èovjek vjeran obiluje blagoslovima; a ko nagli da se obogati, neæee biti bez krivice. **21** Nije dobro gledati ko je ko, jer za zalogaj hleba èovjek æe uèiniti zlo. **22** Nagli da se obogati èovjek zavidljiv, a ne zna da æe mu doæi siromaæto. **23** Ko ukorava èovjeka naæi æe poslije veæu milost nego koji laska jezikom. **24** Ko krade oca svojega i mater svoju, i govori: nije grijeh, on je drug krvniku. **25** Oholi zameæe svaðu; a ko se uzda u Gospoda, izobilovaæe. **26** Ko se uzda u svoje srce, bezuman je; a ko hodi mudro, izbavijaæe se. **27** Ko daje siromahu, neæee mu nedostajati; a ko odvraæea oèi svoje, biæe mu mnogo kletava. **28** Kad se podižu bezbožnici, sakriva se èovjek; a kad ginu, umnožavaju se pravedni.

29 Èovjek koji po karanju ostaje tvrdoglav, ujedanput æe propasti, da neæee biti lijeka. **2** Kad se umnožavaju pravednici, veseli se narod; a kad vlada bezbožnik, uzdiše narod. **3** Ko ljubi mudrost, veseli oca svojega; a ko se druži s kurvama, rasipa svoje dobro. **4** Car pravdom podiže zemlju; a ko uzima mito, satire je. **5** Ko laska prijatelju svojemu, razapinje mrežu nogama njegovijem. **6** U grijehu je zla èovjeka zamka, a pravednik pjeva i veseli se. **7** Pravednik razumije parbu nevolnjih, a bezbožnik ne mari da zna. **8** Potsmjeæa raspaljuju grad, a mudri utiæavaju gnjev. **9** Mudar èovjek kad se pre s ludijem, ili se srdio ili smijao, nema mira. **10** Krvopje mrze na bezazlenoga, a pravi se brinu za dušu njegovu. **11** Sav gnjev svoj izliva bezumnik, a mudri ustavlja ga natrag. **12** Koji knez sluša laæne rijeæi, sve su mu sluge bezbožne. **13** Siromah i koji daje na dobit sretaju se; obojici Gospod prosvjetljuje oèi. **14** Koji car pravo sudi siromasima, njegov æe prijesto stajati dovijeka. **15** Prut i kar daju mudrost, a dijete pusto sramoti mater svoju. **16** Kad se umnožavaju bezbožnici, umnožavaju se grjesi, a pravednici æe vidjeti propast njihovu. **17** Karaj sina svojega, i smiræe te, i uèiniæe milinu duši twojog. **18** Kad nema utvare, rasipa se narod; a ko drži zakon, blago njemu! **19** Rijeæima se ne popravlja sluga, jer ako i razumije, opet ne sluša. **20** Jesi li vidio èovjeka nagla u besjedi svojoj? više ima nadanja od bezumna nego od njega. **21** Ako ko mazi slugu od malena, on æe najposlije biti sin. **22** Gnjevljiv èovjek zameæe svaðu, i ko je naprasit, mnogo grieæi. **23** Oholost ponuæuje èovjeka, a ko je smjeran duhom, dobija slavu. **24** Ko dijeli s lupeæem, mrzi na svoju dušu, èuje prokletstvo i ne prokazuje. **25** Straæiv èovjek meæe sebi zamku; a ko se u Gospoda uzda, biæe u visokom zaklonu. **26** Mnogi traæe lice vladaoæevo, ali je od Gospoda sud svakome. **27** Pravednima je mrzak nepravednik, a bezbožniku je mrzak ko pravo hodi.

30 Rijeæi Agura sina Jakejeva; sabrane rijeæi toga èovjeka Itilu, Itilu i Ukalu. **2** Ja sam luði od svakoga, i razuma èovjeæijega nema u mene. **3** Niti sam uèio mudrosti niti znam svjetih stvari. **4** Ko je izašao na nebo i opet sišao? ko je skupio vjetar u pregræti svoje? ko je svezao vode u plaæt svoj? ko je utvrdio sve krajeve zemlji? kako mu je ime? i kako je ime sinu njegovu? znaæ li? **5** Sve su rijeæi Boæije èiste; on je štit onima koji se uzdaju u nj. **6** Ništa ne dodaji k rijeæima njegovijem, da te ne ukori i ne naðeæ se laža. **7** Za dvoje molim te; nemoj me se oglušiti dok sam živ: **8** Taætinu i rijeæe laænu udalji od mene; siromaæta ni bogatstva ne daj mi, hrani me hlebom po obroku mom, **9** Da ne bih najedavši se odrekao se tebe i reka: ko je Gospod? ili osiromaæivši da ne bih krai u uzalud uzimao ime Boga svojega. **10** Ne opadaj sluge gospodaru njegovu, da te ne bi kleo i ti bio krv. **11** Ima rod koji psuje oca svojega i ne blagosilia matere svoje. **12** Ima rod koji misli da je èist, a od svoga kala nije opran. **13** Ima rod koji drži visoko oèi svoje, i vjeæe mu se dižu uvis. **14** Ima rod kojemu su zubi maæevi i kutnjaci noæevi, da proæire siromaæe sa zemlje i uboge izmeðu ljudi. **15** Pijavica ima dvije kæeri, koje govore: daj, daj. Ima troje nesito, i èetvrtu nikad ne kaæe: dosta: **16** Grob, materica jalova, zemlja, koja ne biva sita vode, ioganj, koji ne govori: dosta. (**Sheol h7585**) **17** Oko koje se ruga ocu i neæee da sluša matere, klijuvaæe ga gavrani s potoka i jesti orliæi. **18** Troje mi je èudesno, i èetvrtoga ne razumijem: **19** Put orlov u nebo,

put zmijin po stjeni, put lađin posred mora, i put èovjeèiji k djevojci. **20** Taki je put kurvin: jede, i ubriše usta, pa veli: nijesam uèinila zla. **21** Od troga se potresa zemlja, i èetvrtoga ne može podnijeti: **22** Od sluge, kad postane car, od bezumnika, kad se najede hljeba, **23** Od puštenice, kad se uđa, od sluškinje kad naslijedi gospođu svoju. **24** Èetvoro ima maleno na zemlji, ali mudrije od mudaraca: **25** Mravi, koji su slab narod, ali opet pripravljuju u ljeto sebi hranu; **26** Pitomi zeèevi, koji su nejak narod, ali opet u kamenu grade sebi kuæeu; **27** Skakavci, koji nemaju cara, ali opet idu svi jatom; **28** Pauk, koji rukama radi i u carskim je dvorima. **29** Troje lijepo koraæa, i èetvrti lijepo hodit: **30** Lav, najaèi između zvjerova, koji ne uzmièe ni pred kim, **31** Konj opasan po bedrima ili jarac, i car na koga niko ne ustaje. **32** Ako si ludovao ponesavši se ili si zlo mislio, metni ruku na usta. **33** Kad se razbijja mljeko, izlazi maslo; i ko jako nos utire, izgoni krv; tako ko draži na gnjev, zameæee svaðu.

31 Rijeèi cara Lemuila; sabrane rijeèi, kojima ga je uèila mati njegova. **2** Šta, sine moj, šta, sine utrobe moje, i šta, sine zavjeta mojih? **3** Ne daj krjeposti svoje ženama, ni putova svojih onima što satiru careve. **4** Nije za careve, Lemuilo, nije za careve da piju vino, ni za knezove da piju silovito piæe, **5** Da ne bi pijuæi zaboravio uredbe, i izmjenio pravnicu kojemu nevoljniku. **6** Podajte silovito piæe onome koji hoæee da propadne, i vino onima koji su tužna srca; **7** Neka se napije i zaboravi svoje siromaštvu, i da se više ne sjeæea svoje muke. **8** Otvoraj usta svoja za nijemoga, za stvar svijeh namijenjenijeh smrti. **9** Otvoraj usta svoja, sudi pravo, daj pravnicu nevoljnome i ubogome. **10** Ko æee naæei vrsnu ženu? jer vrijedi više nego biser. **11** Oslanja se na nju srce muža njezina, i dobitka neæee nedostajati. **12** Èini mu dobro, a ne zlo, svega vijeka svojega. **13** Traži vune i lana, i radi po volji rukama svojim. **14** Ona je kao laða trgovaèka, iz daleka donosi hranu svoju. **15** Ustaje dok je još noæ, daje hranu èeljadi svojoj i posao djevojkama svojim. **16** Misli o njivi, i uzme je, od rada ruku svojih sadi vinograd. **17** Opasuje snagom bedra svoja i krije mišice svoje. **18** Vidi kako joj je dobra radnja, ne gasi joj se noæeu žižak. **19** Rukama svojima maša se preslice, i prstima svojima drži vreteno. **20** Ruku svoju otvora siromahu, i pruža ruke ubogome. **21** Ne boji se snijega za svoju èeljad, jer sva èeljad njezina ima po dvoje haljine. **22** Pokrivaæe sama sebi gradi, tako platno i skerlet odijelo joj je. **23** Zna se muž njezin na vratima kad sjedi sa starješinama zemaljskim. **24** Košulje gradi i prodaje, i pojase daje trgovcu. **25** Odijelo joj je krjepost i ljepota, i osmijeva se na vrijeme koje ide. **26** Usta svoja otvora mudro i na jeziku joj je nauka blaga. **27** Pazi na vladanje èeljadi svoje, i hljeba u lijenosti ne jede. **28** Sinovi njezini podižu se i blagosiljavaju je; muž njezin takoðer hvali je; **29** Mnoge su žene bile vrsne, ali ti ih nadvišuješ sve. **30** Ljupkost je prijevarna i ljepota tašta; žena koja se boji Gospoda, ona zaslužuje pohvalu. **31** Podajte joj od ploda ruku njezinijeh, i neka je hvale na vratima djela njezina.

Propovednik

1 Riječi propovjednika sina Davidova cara u Jerusalimu. **2** Taština nad taštinama, veli propovjednik, taština nad taštinama, sve je taština. **3** Kaka je korist èovjeku od svega truda njegova, kojim se trudi pod suncem? **4** Naraštaj jedan odlazi i drugi dolazi, a zemlja stoji uvihek. **5** Sunce izlazi i zalazi, i opet hiti na mjesto svoje odakle izlazi. **6** Vjetar ide na jug i obræe se na sjever: ide jednako obræuæi se, i u obrtanju svom vraæea se. **7** Sve rijeke teku u more, i more se ne prepunjaju; odakle teku rijeke, onamo se vraæeaju da opet teku. **8** Sve je muèeno, da èovjek ne može iskazati; oko se ne može nagledati, niti se uho može naslušati. **9** Što je bilo to æe biti, što se èinilo to æe se èiniti, i nema ništa novo pod suncem. **10** Ima li što za što bi ko rekao: vidi, to je novo? Veæe je bilo za vijekova koji su bili prije nas. **11** Ne pominje se što je prije bilo; ni ono što æe poslije biti neæee se pominjati u onijeh koji æe poslije nastati. **12** Ja propovjednik bijah car nad Izrailjem u Jerusalimu; **13** I upravih srce svoje da tražim i razberem mudrošæu sve što biva pod nebom; taj muèeni posao dade Bog sinovima ljudskim da se muèe oko njega. **14** Vidjeh sve što biva pod suncem, i gle, sve je taština i muka duhu. **15** Što je krivo ne može se ispraviti, i nedostaci ne mogu se izbrojiti. **16** Ja rekoh u srcu svom govoreæi: evo, ja postah velik, i pretekoх mudrošæu sve koji biše prije mene u Jerusalimu, i srce moje vidje mnogo mudrosti i znanja. **17** I upravih srce svoje da poznam mudrosti i da poznam bezumije i ludost; pa doznah da je i to muka duhu. **18** Jer gdje je mnogo mudrosti, mnogo je brige, i ko umnožava znanje, umnožava muku.

2 Ja rekoh u srcu svom: daj da te okušam veseljem; uživaj dobra. Ali gle, i to bješe taština. **3** Smijehu rekoh: luduješ; i veselju: šta to radiš? **3** Razmišljah u srcu svom da puštam tijelo svoje na piæe, i srcem svojim upravljajuæi mudro da se držim ludosti dokle ne vidim šta bi dobro bilo sinovima ljudskim da èine pod nebom dok su živi. **4** Velika djela uèinih: sazidah sebi kuæe, nasadih sebi vinograde; **5** Naèinih sebi vrtove i voænjake, i nasadih u njima svakojakih drveta rodnijeh; **6** Naèinih sebi jezera vodenata da zaljevam iz njih šumu gdje rastu drveta; **7** Nabavih sebi sluga i sluškinja, i imah sluga roðenijeh u kuæi mojoj; i imah goveda i ovaca više od svijeh koji biše prije mene u Jerusalimu; **8** Takoðer nakupih sebi srebra i zlata i zaklada od careva i zemalja; nabavih sebi pjevaæa i pjevaæica i milina ljudskih, i sprava muzièekih svakojakih. **9** I tako postah veæi i silniji od svijeh koji biše prije mene u Jerusalimu; i mudrost moja osta sa mnom. **10** I što god željahu oèi moje, ne branjah im niti ukraæivah srcu svojemu kakoga veselja, nego se srce moje veseljaše sa svakoga truda mojega, i to mi bijaše dio od svakoga truda mojega. **11** A kad pogledah na sva djela svoja što uradiše ruke moje, i na trud kojim se trudih da uradim, gle, sve bješe taština i muka duhu, i nema koristi pod suncem. **12** Tada se obratih da vidim mudrosti i ludost i bezumije, jer šta bi èinio èovjek koji bi nastao poslije cara? što je veæe uèinjeno. **13** I vidjeh da je bolja mudrost od ludosti, kao što je bolja svjetlost od mraka. **14** Mudri ima oèi u glavi, a bezumni ide po mraku; ali takoðer doznah da jednako biva svjema. **15** Zato rekoh u srcu svom: meni æe biti kao bezumniku što biva; šta æe mi dakle

pomoæei što sam mudar? I rekoh u srcu svom: i to je taština. **16** Jer se neæee spominjati mudarac kao ni bezumnik dovjeka; jer što sada jest, sve se zaboravlja poslije, i mudarac umire kao i bezumnik. **17** Zato mi omræe život, jer mi nije milo što biva pod suncem, jer je sve taština i muka duhu. **18** I omræe mi sav trud moj oko kojega se trudih pod suncem, jer æeu ga ostaviti èovjeku koji æe nastati nakon mene. **19** I ko zna hoæe li biti mudar ili lud? i opet æee biti gospodar od svega truda mojega oko kojega se trudih i mudrovah pod suncem. I to je taština. **20** Zato doðoh na to da mi srce izgubi nadanje o svakom trudu oko kojega se trudih pod suncem. **21** Jer ima ljudi koji se trude mudro i razumno i pravo, pa to ostavljaju u dio drugome koji se nije trudio oko toga. I to je taština i veliko zlo. **22** Jer šta ima èovjek od svega truda svoga i od muke srca svoga, koju podnosi pod suncem? **23** Jer su svi dani njegovi muka a poslovi njegovi briga; ni noæeu se ne odmara srce njegovo. I to je taština. **24** Nije li dakle dobro èovjeku da jede i piye i da gleda da mu je duši dobro od truda njegova? Ja vidjeh i to da je iz ruke Božje. **25** Jer ko je jeo i uživao više nego ja? **26** Jer èovjeku koji mu je po volji daje mudrost i razum i radost, a grijesniku daje muku da sabira i skuplja da da onome koji je po volji Bogu. I to je taština i muka duhu.

3 Svemu ima vrijeme, i svakom poslu pod nebom ima vrijeme.

2 Ima vrijeme kad se raða, i vrijeme kad se umire; vrijeme kad se sadи, i vrijeme kad se èupa posaðeno; **3** Vrijeme kad se ubija, i vrijeme kad se iscjeljuje; vrijeme kad se razvaljuje, i vrijeme kad se gradi. **4** Vrijeme plaæu i vrijeme smijehu; vrijeme ridanju i vrijemeigranju; **5** Vrijeme kad se razmeæe kamenje, i vrijeme kad se skuplja kamenje; vrijeme kad se grli, i vrijeme kad se ostavlja grljenje; **6** Vrijeme kad se teæe, i vrijeme kad se gubi; vrijeme kad se èuva, i vrijeme kad se baca; **7** Vrijeme kad se dere, i vrijeme kad se sašiva; vrijeme kad se muèi, i vrijeme kad se govori; **8** Vrijeme kad se ljubi, i vrijeme kad se mrzi; vrijeme ratu i vrijeme miru. **9** Kaka je korist onome koji radi od onoga oko èega se trudi? **10** Vidio sam poslove koje je Bog dao sinovima ljudskim da se muèe oko njih. **11** Sve je uèinio da je lijeþo u svoje vrijeme, i svijet metnuo im je u srce, ali da ne može èovjek dokuèiti djela koja Bog tvori, ni poèetka ni kraja. **12** Doznah da nema ništa bolje za njih nego da se vesele i èine dobro za života svoga. **13** I kad svaki èovjek jede i piye i uživa dobra od svakoga truda svojega, to je dar Božji. **14** Doznah da što god tvori Bog ono traje dovjeka, ne može mu se ništa dodati niti se od toga može što oduzeti; i Bog tvori da bi ga se bojali. **15** Što je bilo to je sada, i što æe biti to je veæe bilo; jer Bog povraæa što je prošlo. **16** Još vidjeh pod suncem gdje je mjesto suda bezbožnost i mjesto pravde bezbožnost. **17** I rekoh u srcu svom: Bog æe suditi pravedniku i bezbožniku; jer ima vrijeme svemu i svakom poslu. **18** Rekoh u srcu svom za sinove ljudske da im je Bog pokazao da vide da su kao stoka. **19** Jer što biva sinovima ljudskim to biva i stoci, jednako im biva; kako gine ona tako ginu i oni, i svi imaju isti duh; i èovjek ništa nije bolji od stoke, jer je sve taština. **20** Sve ide na jedno mjesto; sve je od praha i sve se vraæea u prah. **21** Ko zna da duh sinova ljudskih ide gore, a duh stoke da ide dolje pod zemlju? **22** Zato vidjeh da ništa nema bolje èovjeku nego da se veseli onijem što radi, jer mu je to dio; jer ko æee ga dovesti da vidi što æe biti poslije njega?

4 Opet vidjeh sve nepravde koje se èine pod suncem, i gle, suze onijeh kojima se èini nepravda, i nemaju ko bi ih potješio ni snage da se izbave iz ruku onijeh koji im èine nepravdu; nemaju nikoga da ih potješi. **2** Zato hvalih mrtve koji veæ pomriješe više nego žive koji još žive. **3** Ali je bolji i od jednjeh i od drugih onaj koji još nije postao, koji nije video zla što biva pod suncem. **4** Jer vidjeh svaki trud i svako dobro djelo da od njega biva zavist èovjeku od bližnjega njegova. I to je taština i muka duhu. **5** Bezumnik sklapa ruke svoje, i jede svoje tijelo. **6** Bolja je jedna grst u miru nego obje grsti s trudom i mukom u duhu. **7** Opet vidjeh taštinu pod suncem: **8** Ima ko je sam, inokosan, nema ni sina ni brata, i opet nema kraja trudu njegovu, i oèi njegove ne mogu da se nasite bogatstva; a ne misli: za koga se muèim i oduzimam svoju duši dobra? I to je taština i zao posao. **9** Bolje je dvojici nego jednomu, jer imaju dobu dobit od svoga truda. **10** Jer ako jedan padne, drugi æe podignuti druga svojega; a teško jednomu! ako padne, nema drugoga da ga podigne. **11** Jošte ako dvojica spavaju zajedno, grijie jedan drugoga; a jedan kako æe se zgrijati? **12** I ako bi ko nadjaèao jednoga, dvojica æe mu odoljeti; i trostruka vrvca ne kida se lako. **13** Bolje je djete ubogo a mudro nego car star a bezuman, koji se veæ ne zna pouèiti. **14** Jer jedan izlazi iz tamnice da caruje, a drugi koji se rodi da caruje osiromaši. **15** Vidjeh sve žive koji hode pod suncem gdje pristaju za djetetom drugim, koje æe stupiti na njegovo mjesto. **16** Nema kraja narodu koji bijaše pred njim, a koji poslije nastanu neæe se radovati njemu. I to je taština i muka duhu.

5 Èuvaj nogu svoju kad ideš u dom Božji, i pristupi da slušaš; to je bolje nego što bezumni daju žrtve, jer ne znaju da zlo èine. **2** Nemoj nagliti ustima svojim, i srce tvoje da ne bude brzo izgovoriti što pred Bogom, jer je Bog na nebu a ti si na zemlji, zato neka bude malo rijeèi tvorih. **3** Jer san dolazi od mnogoga posla, a glas bezumnikov od mnogih rijeèi. **4** Kad uèini zavjet Bogu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer mu nijesu mili bezumnici; što god zavjetuješ, ispuni. **5** Bolje je da ne zavjetuješ negoli da zavjetuješ pa ne ispuniš. **6** Ne daj ustima svojima da na grijeh navode tijelo tvoje, i ne govori pred anđelom da je bilo nehotice. Zašto bi se gnjevio Bog na rijeèi tvoje i potro djelo ruku tvojih? **7** Jer kao što u mnoštvu sanova ima taštine, tako i u mnogim rijeèima; nego boj se Boga. **8** Ako vidiš gdje se èini nepravda siromahu i otima sud i pravda u zemlji, ne èudi se tome, jer viši pazi na visokoga, i ima još viših nad njima. **9** Ali je zemlja korisnija od svega; i car njivi služi. **10** Ko ljubi novice, neæe se nasititi novaca; i ko ljubi bogatstvo, neæe imati koristi od njega. I to je taština. **11** Gdje je mnogo dobra, mnogo je i onijeh koji ga jedu; pa kaka je korist od toga gospodar? osim što gleda svojim oèima. **12** Sladak je san onome koji radi, jeo malo ili mnogo; a sitost bogatome ne da spavati. **13** Ima ljuto zlo koje vidjeh pod suncem: bogatstvo koje se èuva na zlo onome èije je. **14** Jer tako bogatstvo propadne zlom nezgodom, te sinu kojega je rodio ne ostane ništa u ruku. **15** Kao što je izašao iz utrobe matere svoje nag, tako opet odlazi kako je došao; i ništa ne uzima od truda svojega da ponese u ruci svojoj. **16** I to je ljuto zlo što odlazi kako je došao; i kaka mu je korist što se trudio u vjetar, **17** I svega vijeka svojega jeo u mraku, i mnogo se brinuo i žalostio i ljutio? **18** Eto, to vidjeh da je dobro i lijepo èovjeku da jede i piye i uživa dobro od svega truda svojega

kojim se trudi pod nebom za života svojega, koji mu Bog da, jer mu je to dio. **19** I kad kome Bog da bogatstvo i blago, i da mu da uživa i uzima svoj dio i da se veseli s truda svojega, to je dar Božji. **20** Jer se neæe mnogo opominjati dana života svojega, jer mu Bog daje da mu je srce veselo.

6 Ima zlo koje vidjeh pod suncem i èesto je među ljudima: **2** Nekome Bog da bogatstvo i blago i slavu, te duša njegova ima sve što god želi, ali mu ne da Bog da to uživa, nego uživa drugi. To je taština i ljuto zlo. **3** Da bi ko rodio sto sinova i živo mnogo godina i dani bi se vijeka njegova veoma namnožili, a duša se njegova ne bi nasitila dobra, te ni pogreba ne bi imao, kažem da je bolje nedonošće od njega. **4** Jer uzalud doðe i u tamu otide i ime mu je tamom pokriveno; **5** Ni sunca ne vidje, niti što pozna, a poèiva bolje nego onaj. **6** I da bi živio dvije tisuæe godina, a dobra ne bi uživao, ne odlaze li svi na jedno mjesto? **7** Sav je trud èovjeèji za usta njegova, ali se ne može nasititi duša njegova. **8** Jer šta ima mudri više nego bezumni? šta li siromah, koji se umije vladati među živima? **9** Bolje je vidjeti oèima negoli željeti; i to je taština i muka duhu. **10** Što je ko, davno je tijem nazvan; i zna se da je èovjek i da se ne može suditi s jaèim od sebe. **11** Kad dakle ima mnogo stvari koje umnožavaju taštinu, kaka je korist èovjeku? **12** Jer ko zna što je dobro èovjeku u životu, za malo dana taštega života njegova, koji mu prolaze kao sjeni? ili ko æe kazati èovjeku šta æe biti poslije njega pod suncem?

7 Bolje je ime nego dobro ulje, i dan smrtni nego dan u koji se ko rodi. **2** Bolje je iæi u kuæu gdje je žalost nego iæi u kuæu gdje je gozba, jer je onđe kraj svakoga èovjeka, i ko je živ, slaže u srce svoje. **3** Bolja je žalost nego smijeh, jer kad je lice neveselo, srce postaje bolje. **4** Srce je mudrijeh ljudi u kuæi gdje je žalost, a srce bezumnjeh u kuæi gdje je veselje. **5** Bolje je slušati karanje mudroga nego da ko sluša pjesmu bezumnjeh. **6** Jer kao što prašti trnje pod loncem, taki je smijeh bezumnikov; i to je taština. **7** Nasilje obezumljuje mudroga, i poklon izopæuje srce. **8** Bolji je kraj stvari nego poèetak joj; bolji je ko je strpljiva duha negoli ko je ponosita duha. **9** Ne budi nagaoo u duhu svom na gnjev, jer gnjev poèiva u njedrima bezumnjeh. **10** Ne govori: šta je to, te su preðašnji dani bili bolji od ovih? jer ne bi bilo mudro da za to pitaš. **11** Dobra je mudrost s imanjem, i korisna je onima koji vide sunce. **12** Jer je mudrost zaklon, i novci su zaklon; ali je pretežnije znanje mudrosti tijem što daje život onome ko je ima. **13** Pogledaj djelo Božije; jer ko može ispraviti što on iskrivi? **14** U dobro vrijeme uživaj dobro, a u zlo vrijeme gledaj, jer je Bog stvorio jedno prema drugom zato da èovjek ne zna šta æe biti. **15** Svašta vidjeh za vremena taštine svoje: pravednika koji propada u pravdi svojoj, i bezbožnika koji dugo živi u svojoj zloæi. **16** Ne budi suviše pravedan ni suviše mudar; zašto bi sebe upropastio? **17** Ne budi suviše bezbožan ni lud; zašto bi umro prije vremena? **18** Dobro je da drži jedno a drugo da ne puštaš iz ruke; jer ko se boji Boga izbavlje se od svega. **19** Mudrost krije èovjeku više nego deset knezova koji su u gradu. **20** Doista nema èovjeka pravedna na zemlji koji tvori dobro i ne grijesi. **21** Ne uzimaj na um svašta što se govori, ako bi i slugu svojega èuo gdje te psuje; **22** Jer srce tvoje zna da si i ti više puta psovao druge. **23** Sve to ogledah mudrošæu i rekoh: biæeu mudar; ali mudrost bješe daleko od mene. **24** Što je tako

daleko i vrlo duboko, ko æe naæi? 25 Okretoh se srcem svojim da poznam i izvidim i iznaæem mudrost i razum, i da poznam bezbožnost ludosti i ludost bezumija. 26 I naðoh da je grëa od smrti žena kojoj je srce mreža i pluglo, kojo su ruke okovi; ko je mio Bogu, saèuvaæe se od nje, a grješnika æe uhvatiti ona. 27 Gle, to naðoh, veli propovjednik, jedno prema drugom, tražeæi da razumijem. 28 Još traži duša moja, ali ne naðoh. Èovjeka jednoga u tisuæi naðoh, ali žene meðu svjema ne naðoh. 29 Samo, gle, ovo naðoh: da je Bog stvorio èovjeka dobra; a oni traže svakojake pomisli.

8 Ko je kao mudri? i ko zna šta znaæe stvari? Mudrost prosvjetljuje èovjeku lice, a tvrdoæa lica njegova mijenja se. 2 Ja ti kažem: izvršuj zapovijest carevu, i to zakletve Božije radi. 3 Ne budi brz da otideš ispred njega; ne stoj u zloj stvari, jer æe uèiniti što god hoæe. 4 Jer gdje je god rijeè careva ondje je vlast, i ko æe mu reæi: šta radiš? 5 Ko izvršuje zapovijest, neæe znati za zlo, jer srce mudroga zna vrijeme i naèin. 6 Jer svæemu ima vrijeme i naèin; ali mnoga zla snalaze èovjeka, 7 Što ne zna šta æe biti; jer kad æe što biti, ko æe mu kazati? 8 Èovjek nije vlastan nad duhom da bi ustavio duh, niti ima vlasti nad danom smrtnjem, niti ima obrane u toj borbi; ni bezbožnost ne izbavlja onoga u koga je. 9 Sve ovo vidjeh, i upravih srce svoje na sve što se radi pod suncem. Katkad vlada èovjek nad èovjekom na zlo njegovo. 10 I tada vidjeh bezbožnike pogrebene, gdje se vratise; a koji dobro èinjuhu otidoše sa svetoga mjesta i biše zaboravljeni u gradu. I to je taština. 11 Što nema odmah osude za zlo djelo, zato srce sinova ljudskih kipi u njima da èine zlo. 12 Neka grješnik sto puta èini zlo i odgaða mu se, ja ipak znam da æe biti dobro onima koji se boje Boga, koji se boje lica njegova. 13 A bezbožniku neæee biti dobro, niti æe mu se produljiti dani, nego æe biti kao sjen onome koji se ne boji lica Božijega. 14 Taština je koja biva na zemlji što ima pravednika kojima biva po djelima bezbožnièkim, a ima bezbožnika kojima biva po djelima pravednièkim. Rekoh: i to je taština. 15 Zato ja hvatali veselje, jer nema ništa bolje èovjeku pod suncem nego da jede i piye i da se veseli; i to mu je od truda njegova za životu njegova, koji mu Bog da pod suncem. 16 Kad upravih srce svoje da poznam mudrost i vidim što se radi na zemlji, te ni danju ni noæu ne dolazi èovjeku san na oèi, 17 Vidjeh na svijem djelima Božijim da èovjek ne može dokuèiti ono što se radi pod suncem, oko èega se trudi èovjek tražeæi, ali ne nalazi, i ako i mudarac reèe da zna, ipak ne može dokuèiti.

9 Doista sve ovo složih u srce svoje da bih rasvijetlio sve to, kako su pravedni i mudri i djela njihova u ruci Božijoj, a èovjek ne zna ni ljubavi ni mržnje od svega što je pred njim. 2 Sve biva svjema jednako: pravedniku biva kao bezbožniku, dobromu i èistomu kao neèistomu, onome koji prinosi žrtvu kao onome koji ne prinosi, kako dobromu tako grješniku, onome koji se kune kao onome koji se boji zakletve. 3 A to je najgore od svega što biva pod suncem što svjema jednako biva, te je i srce ljudsko puno zla, i ludost im je u srcu dok su živi, a potom umiru. 4 Jer ko æe biti izabran? U živijeh svijeh ima nadanja; i psu živu bolje je nego mrtvu lavu. 5 Jer živi znaju da æe umrijeti, a mrtvi ne znaju ništa niti im ima plate, jer im se spomen zaboravio. 6 I ljubavi njihove i mržnje njihove i zavisti njihove nestalo je, i više nemaju dijela nigdaj ni u èemu što biva pod suncem. 7 Hajde, jedi hljeb svoj s radošæu, i vesela srca

pij vino svoje, jer su mila Bogu djela tvoja. 8 Svakda neka su ti haljine bijele, i ulja na glavi tvojoj da se ne premièe. 9 Uživaj život sa ženom koju ljubiš svega vijeka svojega taštega, koji ti je dat pod suncem za sve vrijeme taštine tvoje, jer ti je to dio u životu i od truda tvojega kojim se trudiš pod suncem. 10 Sve što ti doðe na ruku da èiniš, èini po moguænosti svojoj, jer nema rada ni mišljenja ni znanja ni mudrosti u grobu u koji ideš. (Sheol h7585) 11 Opet vidjeh pod suncem da nije do brzijeh trka, ni rat do hrabrijeh, ni hljeb do mudrijeh, ni bogatstvo do razumnijeh, ni dobra volja do vještijeh, nego da sve stoji do vremena i zgodje. 12 Jer èovjek ne zna vremena svojega, nego kao što se ribe hvataju mrežom nesreæenom i kao što se ptice hvataju pruglom, tako se hvataju sinovi èovjeèiji u zao èas, kad navali na njih iznenada. 13 Vidjeh i ovu mudrost pod suncem, koja mi se uèini velika: 14 Bijaše malen grad i u njemu malo ljudi; i doðe na nj velik car, i opkoli ga i naèini oko njega velike opkope. 15 A naðe se u njemu siromah èovjek mudar, koji izbavi grad mudrošæu svojom, a niko se ne sjeæaše toga siromaha èovjeka. 16 Tada ja rekoh: bolja je mudrost nego snaga, ako se i ne maraše za mudrost onoga siromaha i rijeèi se njegove ne slušahu. 17 Rijeèi mudrijeh ljudi valja s mirom slušati više nego viku onoga koji zapovjeda meðu ludima. 18 Bolja je mudrost nego oružje uboito; ali jedan grješnik kvari mnogo dobra.

10 Od mrtvih muha usmrđi se i pokvari ulje apotekarsko, tako od malo ludosti cijena mudrosti i slavi. 2 Srce je mudromu s desne strane, a ludomu je s lijeve strane. 3 Bezumnik i kad ide putem, bez razuma je i kazuje svjema da je bezuman. 4 Ako se podigne na te gnjev onoga koji vlada, ne ostavlaj mjesto svojega, jer blagost uklanja velike grjehe. 5 Ima zlo koje vidjeh pod suncem, kao pogriješka koja dolazi od vlaðaoča: 6 Ludost se posaðuje na najviše mjesto, i bogati sjede na niskom mjestu. 7 Vidjeh sluge na konjima, a knezovi idu pješice kao sluge. 8 Ko jamu kopa, u nju æe pasti, i ko razvaljuje ogradu, ujeæee ga zmija. 9 Ko odmièe kamenje, udariæe se o njih; ko cijepa drva, nije miran od njih. 10 Kad se zatupi gvožđe i oštrice mu se ne naoštri, tada treba više snage; ali mudrost može bolje opraviti. 11 Ako ujede zmija prije bajanja, ništa neæee pomoæi bajaè. 12 Rijeèi iz usta mudroga ljupke su, a bezumnoga proždiru usne njegove. 13 Poèetak je rijeèima usta njegovih ludost, a svršetak gorovu njegovu zlo bezumije. 14 Jer ludi mnogo govori, a èovjek ne zna što æe biti; i ko æe mu kazati što æe poslije njega biti? 15 Lude mori trud njihov, jer ne znaju ni u grad otiaæi. 16 Teško tebi, zemljo, kad ti je car dijete i knezovi tvoji rano jedu! 17 Blago tebi, zemljo, kad ti je car plemenit i knezovi tvoji jedu na vrijeme da se potkrijepe a ne da se opiju. 18 S ljenosti ugiblje se krov i s nemarnijeh ruku prokapijuje kuæa. 19 Radi veselja gotove se gozbe, i vino veseli žive, a novci vrše sve. 20 Ni u misli svojoj ne psuj cara, ni u klijeti, u kojoh spavaš, ne psuj bogatoga, jer ptica nebeska odnijeæee glas i što krila ima dokazaae rijeèe.

11 Baci hljeb svoj povrh vode; jer æeš ga naæi poslije mnogo vremena. 2 Razdijeli sedmorici i osmorici; jer ne znaš kako æe zlo biti na zemlji. 3 Kad se napune oblaci, prosipaju dažd na zemlju, i ako padne drvo na jug ili na sjever, gdje padne drvo ondje æe ostati. 4 Ko pazi na vjetar, neæee sijati, i ko gleda na oblake, neæee žeti. 5 Kako ne znaš koji je put vjetru ni kako

postaju kosti u utrobi trudne žene, tako ne znaš djela Božijega i kako tvori sve. **6** Izjutra sij sjeme svoje i uveče nemoj da ti poèivaju ruke, jer ne znaš šta æe biti bolje, ovo ili ono, ili æe oboje biti jednako dobro. **7** Slatka je svjetlost, i dobro je oèima gledati sunce; **8** Ali da èovjek živi mnogo godina i svagda se veseli, pa se opomene dana tamnjeh kako æe ih biti mnogo, sve što je bilo biæe taština. **9** Raduj se, mladiæu, za mladosti svoje, i neka se veseli srce tvoje dok si mlad, i hodi kuda te srce tvoje vodi i kuda oèi tvoje gledaju; ali znaj da æe te za sve to Bog izvesti na sud. **10** Ukloni dakle žalost od srca svojega, i odrini zlo od tijela svojega, jer je djetinjstvo i mladost taština.

12 Ali opominji se tvorca svojega u mladosti svojoj prije nego doðu dani zli i prispiju godine, za koje æeš reæi: nijesu mi mile; **2** Prije nego pomrkne sunce i vidjelo i mjesec i zvijezde, i opet doðu oblaci iza dažda, **3** Kad æe drktati stražari kuæni i pognuti se junaci, i stati mlinarice, što ih je malo, i potamnjeti koji gledaju kroz prozore, **4** I kad æe se zatvoriti vrata s ulice, i oslabiti zveka od mljevenja, i kad æe se ustajati na ptièji glas i prestati sve pjevaèice, **5** I visokoga mjesta kad æe se bojati i strašiti se na putu, kad æe badem ucvjetati i skakavac otežati i želja proæi, jer èovjek ide u kuæu svoju vjeènu, i pokajnice æe hoditi po ulicama; **6** Prije nego se prekine uže srebrno, èaša se zlatna razbijje i raspe se vijedro na izvoru i slomi se toèak na studencu, **7** I vrati se prah u zemlju, kako je bio, a duh se vrati k Bogu, koji ga je dao. **8** Taština nad taštinama, veli propovjednik, sve je taština. **9** A ne samo mudar bijaše propovjednik, nego još i narod uèaše mudrosti, i motreæi i istražujuæi složi mnogo prièa. **10** Staraše se propovjednik da nađe ugodne rijeèi, i napisa što je pravo, rijeèi istine. **11** Rijeèi su mudrijeh ljudi kao žalci i kao klini udareni; rijeèi onijeh koji ih složiše dao je jedan pastir. **12** I tako, sine moj, èuvaj se onoga što je preko ovoga, jer nema kraja sastavljanju mnogih knjiga, i mnogo èitanje umor je tijelu. **13** Glavno je svemu što si èuo: Boga se boj, i zapovijesti njegove drži, jer to je sve èovjeku. **14** Jer æe svako djelo Bog iznijeti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla.

Pesma nad pesmama

1 Solomunova pjesma nad pesmama. **2** Da me hoće poljubiti poljupcem usta svojih! Jer je tvoja ljubav bolja od vina. **3** Mirisom su tvoja ulja prekrasna; ime ti je ulje razlito; zato te ljube djevojke. **4** Vuci me, za tobom æemo træati; uvede me car u ložnicu svoju; radovaæemo se i veseliæemo se tobom, spominjaæemo ljubav tvoju više nego vino; pravi ljube te. **5** Crna sam, ali lijepa, kæeri Jerusalimske, kao šatori Kidarski, kao zavjesi Solomunovi. **6** Ne gledajte me što sam crna, jer me je sunce opalilo; sinovi matere moje rasrdiši se na me postaviše me da èuvam vinograde, i ne èuvah svojega vinograda, koji ja imam. **7** Kaži mi ti, kojega ljubi duša moja, gdje paseš, gdje planduješ? jer zašto bih lutala među stadima drugova tvojih? **8** Ako ne znaš, najljepša između žena, pođi tragom za stadiom, i pasi jariæe svoje pokraj stanova pastirskeh. **9** Ti si mi, draga moja, kao konji u kolima Faraonovijem. **10** Obrazi su tvoji okiæeni grivnama, i grlo tvoje nizovima. **11** Naèiniæemo ti zlatne grivne sa šarama srebrenjem. **12** Dok je car za stolom, narad moj pušta svoj miris. **13** Dragi mi je moj kita smirne, koja među dojkama mojim poèiva. **14** Dragi mi je moj grozd kiprov iz vinograda Engadskeh. **15** Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si! oèi su ti kao u golubice. **16** Lijep ti si, dragi moj, i ljubak! i postelja naša zeleni se. **17** Grede su nam u kuæama kedrove, daske su nam jelove.

2 Ja sam ruža Sarsonska, llijilan u dolu. **2** Što je llijilan među trnjem, to je draga moja među djevojkama. **3** Što je jabuka među drvetima šumskim, to je dragi moj među momcima; željeh hладa njezina, i sjedoh, i rod je njezin sladak grlu mojemu. **4** Uvede me u kuæu gdje je gozba a zastava mu je ljubav k meni. **5** Potkrijepite me žbanovima, pridržite me jabukama, jer sam bolna od ljubavi. **6** Lijeva je ruka njegova meni pod glavom, a desnom me grli. **7** Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dok joj ne bude volja. **8** Glas dragoga mojega; evo ga, ide skaèuæei preko gora, poskakujuæei preko humova. **9** Dragi je moj kao srna ili kao jelenèe; evo ga, stoji iza našega zida, gleda kroz prozor, viri kroz rešetku. **10** Progovori dragi moj i reèe mi: ustani, draga moja, ljetopice moja, i hodi. **11** Jer gle, zima proðe, minuše daždi, otidoše. **12** Cvijeæe se vidi po zemlji, doðe vrijeme pjevanju, i glas grlièin èuje se u našoj zemlji. **13** Smokva je pustila zmetke svoje, i loza vinova ucvala miriše. Ustani, draga moja, ljetopice moja, i hodi. **14** Golubice moja u rasjelinama kamenjem, u zaklonu vrletnom! daj da vidim lice tvoje, daj da èuem glas tvoj; jer je glas tvoj sladak i lice tvoje krasno. **15** Pohvatajte nam lisice, male lisice, što kvare vinograde, jer naši vinogradi cvatu. **16** Moj je dragi moj, i ja sam njegova, on pase među llijanima. **17** Dok zahladi dan i sjenke otidu, vrati se, budi kao srna, dragi moj, ili kao jelenèe po gorama razdijeljenijem.

3 Na postelji svojoj noæeu tražih onoga koga ljubi duša moja, tražih ga, ali ga ne naðoh. **2** Sada æeu ustati, pa idem po gradu, po trgovima i po ulicama tražiæeu onoga koga ljubi duša moja. Tražih ga, ali ga ne naðoh. **3** Naðoše me stražari, koji obilaze po gradu. Vidjeste li onoga koga ljubi duša moja? **4** Malo ih zaminuh, i naðoh onoga koga ljubi duša moja; i uhvatih ga, i neæeu ga pustiti dokle ga ne odvedem u kuæu matere svoje

i u ložnicu roditeljke svoje. **5** Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dok joj ne bude volja. **6** Ko je ona što ide gore iz pustinje kao stupovi od dima, potkaðena smirnom i tamjanom i svakojakim praškom apotekarskim? **7** Gle, odar Solomunov, a oko njega šezdeset junaka između junaka Izraeljevih. **8** Svi imaju maæeve, vješti su boju, u svakoga je maæ o bedru radi straha noæenoga. **9** Odar je naèinio sebi car Solomun od drveta Livanskoga; **10** Stupce mu je naèinio od srebra, uzglavlje od zlata, nebo od skerleta, a iznutra nastri ljubavlju za kæeri Jerusalimske. **11** Izidite, kæeri Sionske, i gledajte cara Solomuna pod vijencem kojim ga mati njegova okiti na dan svadbe njegove i na dan veselja srca njegova.

4 Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si, oèi su ti kao u golubice između vitica tvojih; kosa ti je kao stado koza koje se vide na gori Galadu; **2** Zubi su ti kao stado ovaca jednakih, kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a nijedne nema jalove. **3** Usne su ti kao konac skerleta, a gorov ti je ljubak; kao kriška šipka jagodice su tvoje između vitica tvojih; **4** Vrat ti je kao kula Davidova sazidana za oružje, gdje vise tisuæama štitovi i svakojako oružje junaèko; **5** Dvije su ti dojke kao dva laneta blizanca, koji pasu među llijanima. **6** Dok dan zahladi i sjenke otidu, iæi æeu ka gori smirnovoj i ka humu tamjanovu. **7** Sva si lijepa draga moja, i nema nedostatka na tebi. **8** Hodи sa mnom s Livana, nevjesto, hodi sa mnom s Livana, da gledaš s vrha Amanskoga, s vrha Senirskoga i Ermonskoga, iz peæina lavovskih, s gora risovskih. **9** Otela si mi srce, sestro moja nevjesto, otela si mi srce jednjem okom svojim i jednjem lanèiæem s grla svojega. **10** Lijepa li je ljubav tvoja, sestro moja nevjesto, bolja je od vina ljubav tvoja, i miris ulja tvojih od svijeh mirisnijeh stvari. **11** S usana tvojih kaplje sat, nevjesto, pod jezikom ti je med i mlijeko, i miris je haljina tvojih kao miris Livanski. **12** Ti si vrt zatvoren, sestro moja nevjesto, izvor zatvoren, studenac zapeèaæen. **13** Bilje je tvoje voæenjak od šipaka s voæem krasnijem, od kipra i narda. **14** Od narda i Šafrana, od iòirota i cimetra sa svakojakim drviljem za kad, od smirne i aloja i sa svakim prekrasnim mirisima. **15** Izvore vrtovima, studenæe vode žive i koja teèe s Livana! **16** Ustani sjeveri, i hodi juže, i duni po vrtu mom da kaplju mirisi njegov; neka doðe dragi moj u vrt svoj, i jede krasno voæe svoje.

5 Doðoh u vrt svoj, sestro moja nevjesto, berem smirnu svoju i mirise svoje, jedem sat svoj i med svoj, pijem vino svoje i mlijeko svoje; jedite, prijatelji, pijte, i opijte se, mili moji! **2** Ja spavam, a srce je moje budno; eto glasa dragoga mojega, koji kuca: otvori mi, sestro moja, draga moja, golubice moja, bezazlena moja; jer je glava moja puna rose i kosa moja noæenijeh kapi. **3** Svakla sam haljinu svoju, kako æeu je obuæi? oprala sam noge svoje, kako æeu ih kajlati? **4** Dragi moj promoli ruku svoju kroz rupu, a što je u meni ustrepta od njega. **5** Ja ustah da otvorim dragome svojemu, a s ruku mojih prokapa smirna, i niz prste moje poteèe smirna na držak od brave. **6** Otvorih dragomu svome, ali dragoga mojega ne bješe, otide. Bijah izvan sebe kad on progovori. Tražih ga, ali ga ne naðoh; vikah ga, ali mi se ne odazva. **7** Naðoše me stražari, koji obilaze po gradu, biše me, raniše me, uzeše prijevjes moj s mene stražari po zidovima. **8** Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, ako naðete dragoga mojega, šta æete mu kazati? Da sam bolna od ljubavi. **9** Što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, o najljepša

među ženama? što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, te nas tako zaklinješ? 10 Dragi je moj bio i rumen, zastavnik između deset tisuća; 11 Glava mu je najbolje zlato, kosa mu je kudrava, crna kao gavran; 12 Oči su mu kao u goluba na potocima vodenjem, mlijekom umivene, i stoje u obilju; 13 Obrazi su mu kao lijehe mirisnoga bilja, kao cvijeće mirisno; usne su mu kao ljiljan, s njih kaplje mirsna žitka; 14 Na rukama su mu zlatni prsteni, na kojima su ukovani virili; trbuš mu je kao svjetla slonova kost obložena safirima. 15 Gnijati su mu kao stupovi od mramora, uglavljeni na zlatnom podnožju; stas mu je Livan, krasan kao kedi. 16 Usta su mu slatka i sav je ljubak. Taki je moj dragi, taki je moj mili, kæeri Jerusalimske.

6 Kuda otide dragi tvoj, najljepša među ženama? kuda zamaće dragi tvoj, da ga tražimo s tobom? 2 Dragi moj siđe u vrtu svoj, k lijehama mirisnoga bilja, da pase po vrtovima i da bere ljiljane. 3 Ja sam dragoga svojega, i moj je dragi moj, koji pase među ljiljanima. 4 Lijepa si, draga moja, kao Tersa, krasna si kao Jerusalim, strašna kao vojska sa zastavama. 5 Odvrati oči svoje od mene, jer me raspaljuju. Kosa ti je kao stado koza koje se vide na Galadu. 6 Zubi su ti kao stado ovaca kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a nijedne nema jalove. 7 Jagodice su tvoje između vitica tvojih kao kriška šipka. 8 Šezdeset ima carica i osamdeset inoëa, i djevojaka bez broja; 9 Ali je jedna golubica moja, bezazlena moja, jedinica u matere svoje, izabrana u roditeljke svoje. Vidješe je djevojke i nazivaše je blaženom; i carice i inoëe hvališe je. 10 Ko je ona što se vidi kao zora, lijepa kao mjesec, eista kao sunce, strašna kao vojska sa zastavama? 11 Siđoh u orašje da vidim voæe u dolu, da vidim cvate li vinova loza, pupe li šipci. 12 Ne doznaš ništa, a duša me moja posadi na kola Aminadavova. 13 Vrati se, vrati se Sulamko, vrati se, vrati se, da te gledamo. Šta æete gledati na Sulamci? kao eete vojnièke.

7 Kako su lijepe noge tvoje u obuæi, kæeri kneževska; sastavci su bedara tvojih kao grivne, djelo ruku umjetnièkih. 2 Pupak ti je kao èaša okrugla, koja nije nikad bez piæa; trbuš ti je kao stog pšenice ograđen ljiljanima; 3 Dvije dojke tvoje kao dva blizanca srnëeta; 4 Vrat ti je kao kula od slonove kosti; oči su ti kao jezera u Esevonusu na vratima Vatravimskim; nos ti je kao kula Livanska koja gleda prema Damasku; 5 Glava je tvoja na tebi kao Karmil, i kosa na glavi tvojoj kao carska porfira u bore nabrana. 6 Kako si lijepa i kako si ljupka, o ljubavi u milinama! 7 Uzrast ti je kao palma, i dojke kao grozdovi. 8 Rekoh: popeæu se na palmu, dohvatiæu grane njezine; i biæe dojke tvoje kao grozdovi na vinovoj lozi, i miris nosa tvojega kao jabuke; 9 I grlo tvoje kao dobro vino, koje ide pravo dragomu mojemu i èini da govore usne onijeh koji spavaju. 10 Ja sam dragoga svojega, i njega je želja za mnom. 11 Hodi, dragi moj, da idemo u polje, da noæujemo u selima. 12 Raniæemo u vinograde da vidimo cvate li vinova loza, zameæe li se grožđe, cvatu li šipci; ondje æu ti dati ljubav svoju. 13 Mandragore puštaju miris, i na vratima je našim svakojako krasno voæe, novo i staro, koje za te dohranih, dragi moj.

8 O da bi mi brat bio, da bi sao sise matere moje! našavši te na polju poljubila bih te, i ne bih bila prijekorna. 2 Povela bih te i dovela bih te u kuæu matere svoje; ti bi me uèio, a ja

bih te pojila vinom mirisavijem, sokom od šipaka. 3 Lijeva je ruka njegova meni pod glavom a desnom me grli. 4 Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dokle joj ne bude volja. 5 Ko je ona što ide gore iz pustinje naslanjanjuæi se na dragoga svoga? Pod jabukom probudih te, gdje te rodi mati tvoja, gdje te rodi roditeljka tvoja. 6 Metni me kao peèat na srce svoje, kao peèat na mišicu svoju. Jer je ljubav jaka kao smrt, i ljubavna sumnja tvrda kao grob; žar je njezin kao žar ognjen, plamen Božji. (Sheol h7585) 7 Mnoga voda ne može ugasiti ljubavi, niti je rijeke potopiti. Da ko daje sve imanje doma svojega za tu ljubav, osramotio bi se. 8 Imamo sestru malenu, koja još nema dojaka. Šta æemo èiniti sa sestrom svojom kad bude rijeè o njoj? 9 Ako je zid, sagradiaæemo na njemu dvor od srebra; ako li vrata, utvrdiaæemo ih daskama ketrovijem. 10 Ja sam zid i dojke su moje kao kule. Tada postah u oèima njegovijem kao ona koja nađe mir. 11 Vinograd imaše Solomun u Valamonu; dade vinograd èuvarama da svaki donosi za rod njegov po tisuæu srebrnika. 12 Moj vinograd koji ja imam, preda mnom je. Neka tebi, Solomune, tisuæa, i dvije stotine onima koji èuvaju rod njegov. 13 Koja nastavaš u vrtovima! drugovi slušaju glas tvoj, daj mi da ga èujem. 14 Brže, dragi moj! i budi kao srna ili kao jelenèe na gorama mirisnijem.

Isajia

1 Utvara Isajije sina Amosova, koju vidje za Judu i za Jerusalim za vremena Ozije, Joatana, Ahaza i Jezekije, careva Judinjeh. **2** Ěujte, nebesa, i slušaj, zemljo; jer Gospod govorí: sinove odgojih i podigoh, a oni se odvrgoše mene. **3** Vo poznaje gospodara svojega i magarac jasle gospodara svojega, a Izrail ne poznaje, narod moj ne razumije. **4** Da grješna naroda! naroda ogreza u bezakonju! sjemena zlikovačkoga, sinova pokvarenijeh! ostaviše Gospoda, prezreše sveca Izraileva, otstupiše natrag. **5** Što biste još bili bijeni kad se sve više odmeæete? Sva je glava bolesna i sve srce iznemoglo. **6** Od pete do glave nema ništa zdrava, nego uboj i modrice i rane gnojave, ni isciæeæene ni zavijene ni uljem zablaæene. **7** Zemlja je vaša pusta, gradovi vaši ognjem popaljeni; vaše njive jedu tuðini na vaše oði, i pustoš je kao što opustošavaju tuðini. **8** I osta kæi Sionska kao koliba u vinogradu, kao sjenica u gradini od krastavaca, kao grad opkoljen. **9** Da nam Gospod nad vojskama nije ostavio malo ostatka, bili bismo kao Sodom, izjednaæili bismo se s Gomorom. **10** Ěujte rijeè Gospodnju, knezovi Sodomski, poslušajte zakon Boga našega, narode Gomorski! **11** Što æe mi mnošto žrtava vaših? veli Gospod. Sit sam žrtava paljenica od ovnova i pretiline od gojene stoke, i ne marim za krv junèiju i jagnjeæu i jareæu. **12** Kad dolazite da se pokaæete preda mnom, ko ište to od vas, da gazite po mom trijemu? **13** Ne prinosite više žrtve zaludne; na kad gadim se; a o mlinama i subotama i o sazivanju skupštine ne mogu podnosit bezakonja i svetkovine. **14** Na mlinine vaše i na praznike vaše mrzi duša moja, dosadiše mi, dodija mi podnosit. **15** Zato kad širite ruke svoje, zaklanjam oði svoje od vas; i kad mnoæite molitve, ne slušam; ruke su vaše pune krv. **16** Umijete se, oèistite se, uklonite zloæeu djela svojih ispred oèiju mojih, prestanite zlo èiniti. **17** Ueite se dobro èiniti, tražite pravdu, ispravljajte potlaæenoga, dajite pravicu siroti, branite udovicu. **18** Tada doðite, veli Gospod, pa æemo se suditi: ako grijesi vaši budu kao skerlet, postaæet bijeli kao snijeg; ako budu crveni kao crvac, postaæet kao vuna. **19** Ako hoæete slušati, dobra zemaljska jeæete. **20** Ako li neæete, nego budete nepokorni, maæ æe vas pojesti, jer usta Gospodnja rekoše. **21** Kako posta kurva vjerni grad? Pun bjaæe pravice, pravda nastavaæe u njemu, a sada krvnici. **22** Srebro twoje posta troška, vino twoje pomijeæa se s vodom. **23** Knezovi su twoji odmetnici i drugovi lupežima; svaki miluje mito i ide za darovima; siroti ne daju pravice, i parnica udoviæka ne dolazi pred njih. **24** Zato govori Gospod, Gospod nad vojskama, silni Izrailjev: aha! izdovoljæu se na protivnicima svojim, i osvetiaæu se neprijateljima svojim. **25** I okrenuæet ruku svoju na te, i saæeæet æuæ troske twoje da te preæistim, i ukloniæet sve olovo twoje. **26** I postaviaæet ti opet sudije kao prije, i savjetnike kao ispoæetka; tada æe se zvati grad pravedni, grad vjerni. **27** Sion æe se otkupiti sudom, i pravdom oni koji se u nj vrate. **28** A odmetnici i grješnici svi æe se satrti, i koji ostavljaju Gospoda, izginuæet. **29** Jer æete se posramiti od gajeva koje željete, i zastidjeti se od vrtova koje izabraste. **30** Jer æete biti kao hrast kojemu opada lišæe i kao vrt u kom nema vode. **31** I biæe junak kao kuæine i djelo njegovo kao iskra, i oboje æe se zapaliti, i neæe biti nikoga da ugasi.

2 Rijeè koja doðe u utvari Isajii sinu Amosovu za Judu i za Jerusalim. **2** Biæe u potonja vremena gora doma Gospodnjega utvrđena uvrh gora i uviæena iznad humova, i stjeæeæe se k njoj svi narodi. **3** I iæe mnogi narodi govoreæi: hodite da idemo na goru Gospodnju, u dom Boga Jakovljeva, i uæiæe nas svojim putovima, i hodiaæemo stazama njegovijem; jer æe iz Siona izæet zakon, i rijeè Gospodnja iz Jerusalima. **4** I sudiæet meðu narodima, i karaæe mnoge narode, te æe raskovati maæeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove, neæe dizati maæa narod na narod, niti æe se više uæiti boju. **5** Dome Jakovljev, hodi da idemo po svjetlosti Gospodnjoj. **6** Ali si ostavio svoj narod, dom Jakovljev, jer su puni zala istoæenijeh i gataju kao Filisteji, i mili su im sinovi tuðinski. **7** I zemlja je njihova puna srebra i zlata, i blagu njihovu nema kraja; zemlja je njihova puna konja, i kolima njihovijem nema kraja. **8** Puna je zemlja njihova i idola; djelu ruku svojih klanjuj se, što naæiniše prsti njihovi. **9** I klanjuj se prosti ljudi, i savijaju se glavni ljudi; nemoj im oprostiti. **10** Uoři u stijenu, i sakrij se u prah od straha Gospodnjega i od slave veliæanstva njegova. **11** Ponosite oði èovjeæije poniziae se, i visina ljudska ugnuæe se, a Gospod æe sam biti uviæen u onaj dan. **12** Jer æe doæi dan Gospoda nad vojskama na sve ohole i ponosite i na svakoga koji se podiže, te æe biti ponizeni, **13** I na sve kredre Livanske velike i visoke i na sve hrastove Vasanske, **14** I na sve gore visoke i na sve humove izdignite, **15** I na svaku kulu visoku i na svaki zid tvrdi, **16** I na sve laðe Tarsiske i na sve likove mile. **17** Tada æe se ponositost ljudska ugnuti i visina se ljudska poniziti, i Gospod æe sam biti uviæen u onaj dan. **18** I idola æe nestati sasvijem. **19** I ljudi æe iæi u peæine kamene i u rupe zemaljske od straha Gospodnjega i od slave veliæanstva njegova, kad ustane da potre zemlju. **20** Tada æe baciti èovjek idole svoje srebrne i idole svoje zlatne, koje naæini sebi da im se klanja, kriticama i slijepijem mišima, **21** Ulazeæi u rasjeline kamene i u peæine kamene od straha Gospodnjega i od slave veliæanstva njegova, kad ustane da potre zemlju. **22** Proðite se èovjeka, kojemu je dah u nosu; jer šta vrijedi?

3 Jer gle, Gospod, Gospod nad vojskama uzeæe Jerusalimu i Judi potporu i pomoæe, svaku potporu u hlijebu i svaku potporu u vodi, **2** Junaka i vojnika, sudiju i proroka, i mudarca i starca, **3** Pedesetnika i ugledna èovjeka, i savjetnika i vješta umjetnika i èovjeka rjeèita. **4** I daæeu im knezove mladiæe, i djeca æe im biti gospodari. **5** I èiniaeæili u narodu jedan drugome i svaki bliænjemu svojemu; dijete æe ustajati na starca i nepoæten èovjek na poætena. **6** I èovjek æe uhvatiti brata svojega iz kuæe oca svojega govoreæi: imæš haljinu, budi nam knez, ovaj rasap neka je pod tvojom rukom. **7** A on æe se zakleti u onaj dan govoreæi: neæu biti ljekar, niti imam kod kuæe hlijeba ni haljine, ne postavljajte me knezom narodu. **8** Jer se obori Jerusalim i Juda pade, jer se jekiz njihov i djela njihova protive Gospodu da draže oði slave njegove. **9** Što se vidi na licu njihovu svjedoæi na njih, razglašaju grijeæ svoj kao Sodom, ne taje; teško duši njihovoj! jer sami sebi èine zlo. **10** Recite pravedniku da æe mu dobro biti, jer æe jesti plod od djela svojih. **11** Teško bezbožniku! zlo æe mu biti, jer æe mu se naplatiti ruke njegove. **12** Narodu mojemu èine silu djeca, i žene su im gospodari. Narode moji! koji te vode, zavode te, i kvare put hoda tvojega. **13** Ustaje Gospod na parbu, stoji da sudi narodima.

14 Gospod æe doæi na sud sa starješinama naroda svojega i s knezovima njegovijem, jer vi potrste vinograd, grabež od siromaha u vašim je kuæama. **15** Zašto gazite narod moj i lice siromasima satirep? govori Gospod, Gospod nad vojskama. **16** Još govori Gospod: Što se poniješe kæeri Sionske i idu opružena vrata i namigujuæi oèima, sitno koraèaju i zvekeæu nogama. **17** Zato æe Gospod uèiniti da oæelavi tjeæe kæerima Sionskim, i otkræe Gospod golotinju njihovu. **18** Tada æe Gospod skinuti nakit s obuæe i vezove i mjeseciæe, **19** Nizove i lanèiae i trepetljike, **20** Ukosnike i podvezne i pojase i stakalca mirisna i oboce, **21** Prstne i poèeonike, **22** Sveæane haljine i ograæe i prijevjese i toboce, **23** I ogledala i košuljice i oglavlja i pokrivala. **24** I mjesto mirisa biæe smrad, i mjesto pojasa raspojasina, mjesto pletenica æela, mjesto širokih skuta pripasana vreæea, i mjesto ljepeote ogorjelina. **25** Tvoji æe ljudi pasti od maæa i junaci tvoji u ratu. **26** I tužiae i plakaæe vrata njegova, a on æe pust ležati na zemlji.

4 I u ono vrijeme sedam æe žena uhvatiti jednoga èovjeka govoreæi: svoj æemo hljeb jesti i svoje æemo odijelo nositi, samo da se zovemo tvojim imenom, skini s nas sramotu. **2** U ono vrijeme biæe klica Gospodnja na slavi i èast, i plod zemaljski na krasotu i diku ostanaku Izrailjevu. **3** I ko ostane u Sionu i ko još bude u Jerusalimu, zvaæe se svet, svaki ko bude zapisan za život u Jerusalimu, **4** Kad Gospod opere neèistotu kæeri Sionskih i iz Jerusalima oèisti krv njegovu duhom koji sudi i sažije. **5** Gospod æe stvoriti nad svakim stanom na gori Sionskoj i nad zborovima njezinijem oblak danju s dimom i svjetlost plamena ognjenoga noæeu, jer æe nad svom slavom biti zaklon. **6** I biæe koliba, da sjenom zaklanja danju od vruæine i da bude uteošte i zaklon od poplave i od dažda.

5 Zapjevaæu sada dragome svojemu pjesmu dragoga svojega o vinogradu njegovu. Dragi moj ima vinograd na rodnu brdaæu. **2** I ogradi ga, i otrijebi iz njega kamenje, i nasadi ga plemenitom lozom, i sazida kulu usred njega, i iskopa pivnicu u njemu, i poèeka da rodi groædem, a on rodi vinjagom. **3** Pa sada, stanovnici Jerusalimski i ljudi Judejci, sudite izmeðu mene i vinograda mojega. **4** Što je još trebalo èiniti vinogradu mojemu što mu ne uèinih? kad èekah da rodi groædem, zašto rodi vinjagom? **5** Sada æu vam kazati što æu uèiniti vinogradu svojemu. Oboriæu mu ogradu, neka opusti; razvaliæu mu zid, neka se pogazi; **6** Uparložiæu ga, neæe se rezati ni kopati, nego æe rasti èkalj i trnje, i zapovjediæu oblacima da ne puštaju više dažda na nj. **7** Da, vinograd je Gospoda nad vojskama dom Izrailjev, i ljudi su Judejci mili sad njegov; on èeka sud, a gle nasilja, èeka pravdu, a gle vike. **8** Teško onima koji sastavljuju kuæu s kuæom, i njivu na njivu nastavljaju, da veæ ne bude mjeseta i vi sami ostanete u zemlji. **9** Od Gospoda nad vojskama èuh: mnoge kuæe opustjeæe, u velikim i lijepijem neæe biti nikoga. **10** Jer æe deset rala vinograda dati jedan vat, i gomer sjemena daæee efu. **11** Teško onima koji rane, te idu na silovito piæe i ostaju do mraka dok ih vino raspali. **12** I na gozbama su im gusle i psaltiri i bubnji i svirale i vino; a ne gledaju na djela Gospodnja i ne vide rada ruku njegovih. **13** Zato se narod moj odvede u ropstvo što ne znaju, i koje poštuje gladuju, i ljudstvo njegovo gine od žædi. **14** Zato se raširio grob i razvalio ždrjelo svoje preveæ, i siæi æe u nj slava njegova i mnoštvo

njegovo i vreva njegova i koji se vesele u njemu. (Sheol h7585) **15** I pognuæe se prost èovjek, i visoki æe se poniziti, i ponosite oèi oboriæe se; **16** Gospod nad vojskama užvisiæe se sudom, i Bog sveti posvetiæe se pravdom. **17** I jaganjci æe pasti po svom obiæaju, i došljaci æe jesti s pustijeh mjesta pretilinu. **18** Teško onima koji vuku bezakonje užicama od taštine, i grijeh kao užem kolskim, **19** Koji govore: neka pohiti, neka brzo doðe djelo njegovo, da vidimo, i neka se približi i doðe što je naumio svetac Izrailjev, da poznamo. **20** Teško onima koji zlo zovu dobro, a dobro zlo, koji prave od mraka svjetlost a od svjetlosti mrak, koji prave od gorkoga slatko a od slatkoga gorko. **21** Teško onima koji misle da su mudri, i sami su sebi razumni. **22** Teško onima koji su jaki pití vino i junaci u miješanju silovita piæa. **23** Koji pravdu bezbožnika za poklon, a pravednima užimaju pravdu. **24** Zato kao što oganj proždire strujku i slame nestaje u plamenu, tako æe korijen njihov biti kao trulež i cvijet njihov otiae æe kao prah, jer odbaciše zakon Gospoda nad vojskama i prezreše rijeè sveca Izailjeva. **25** Zato se raspali gnjev Gospodnj na narod njegov, i mahnuv rukom svojom na nj udari ga da se gore zadarmaše i mrtva tjelesa njegova biše kao blato po ulicama. Kod svega toga gnjev se njegov ne odvratí, nego je ruka njegova još podignuta. **26** I podignuæe zastavu narodima dalnjem, i zazviædaæe im s kraja zemlje; i gle, oni æe doæi odmah, brzo. **27** Neæe biti meðu njima umorna ni sustala, ni dremljiva ni sanljiva, nikome se neæe raspasati pojus oko njega, niti æe se kome otkinuti remen na obuæi. **28** Strijele æe im biti oštре, i svi lukovi njihovi zapeti; kopita u konja njihovih biæe kao kremen i toèkovi njihovi kao vihor. **29** Rika æe im biti kao u lava, i rikaæe kao laviæi; buæaæe i ugrabiaæe plijen i odnijeti ga, i neæe biti nikoga da otme. **30** Buæaæe nad njim u to vrijeme kao što more buæi. Tada æe pogledati na zemlju, a to mrak i strah, i svjetlost æe se pomraæiti nad pogibiju njihovom.

6 Godine koje umrije car Ozija vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu visoku i izdignutu, i skut mu ispunjavaše crkvu. **2** Serafimi stajahu više njega, svaki ih imaše šest krila: dvjema zaklanjaše lice svoje i dvjema zaklanjaše noge svoje, a dvjema leæaše. **3** I vikahu jedan drugome govoreæi: svet, svet, svet je Gospod nad vojskama; puna je sva zemlja slave njegove. **4** I zadarmaše se pragovi na vratima od glasa kojim vikahu, i dom se napuni dima. **5** I rekoh: jaoh meni! pogiboh, jer sam èovjek neèistijeh usana, i živim usred naroda neèistijeh usana, jer cara Gospoda nad vojskama vidjeh svojim oèima. **6** A jedan od serafima doletje k meni dræeæi u ruci živ uglijen, koji uze s olata kliještim, **7** I dotaæe se usta mojih i reæe: evo, ovo se dotaæe usta tvojih, i bezakonje tvoje uze se, i grijeh tvoj oèisti se. **8** Potom èuh glas Gospodnj gdje reæe: koga æu poslati? i ko æe nam iæi? A ja rekoh: evo mene, pošli mene. **9** A on reæe: idi, i reci tome narodu: slušajte ali neæete razumjeti, gledajte ali neæete poznati. **10** Uèini da odeblija srce tome narodu i uši da im otežaju, i oèi im zatvori, da ne vide oèima svojim i ušima svojim da ne èuju i srcem svojim da ne razumiju i ne obrate se i ne scijele. **11** A ja rekoh: dokle Gospode? A on reæe: dokle ne opuste gradovi da budu bez stanovnika i kuæe da budu bez ljudi, i zemlja dokle sasvijem ne opusti. **12** I dokle Gospod opravi daleko ljudi i bude sama pustoš u zemlji. **13** Ali æe još biti u njoj desetina, pa æe se i ona zatriti; ali kao hrast ili briješ

kojima i kad zbace lišće ostaje stablo, tako æe sveto sjeme biti njezino stablo.

7 U vrijeme Ahaza sina Jotama sina Ozije cara Judina dođe

Resin car Sirski i Fajek sin Remalijin car Izrailjev na Jerusalim da ga biju, ali ga ne mogoše uzeti. 2 I dođe glas domu Davidovu i rekoše: Sirija se složi s Jefremom. A srce Ahazovo i srce naroda njegova ustrepta kao drveće u šumi od vjetra. 3 Tada reče Gospod Isajiji: izidi na susret Ahazu, ti i Sear-jasuv sin tvoj, nakraj jaza gornjega jezera, na put kod polja bjeljareva. 4 I reci mu: èuvaj se i budi miran, ne boj se i srce tvoje neka se ne plasi od dva kraja ovijeh glavanja što se puše, od raspaljenoga gnjeva Resinova i Sirskoga i sina Remalijina. 5 Što se Sirci i Jefrem i sin Remalijin dogovoriše na tvoje zlo govoreæi: 6 Hajdemo na Judejsku da joj dosadimo i da je osvojimo i da postavimo u njoj carem sina Taveilova; 7 Zato ovako veli Gospod Bog: neæe se to uèiniti, neæe biti. 8 Jer je glava Siriji Damasak, a Damasku je glava Resin; i do šezdeset i pet godina satrae se Jefrem tako da više neæe biti narod. 9 I glava je Jefremu Samarija, a Samariji je glava sin Remalijin. Ako ne vjerujete, neæete se održati. 10 I još reče Gospod Ahazu govoreæi: 11 Išti znak od Gospoda Boga svojega, išti ozdo iz dubine ili ozgo s visine. 12 A Ahaz reče: neæu iskati, niti æu kušati Gospoda. 13 Tada reče Isajija: slušajte sada, dome Davidov; malo li vam je što dosaðujete ljudima, nego dosaðujete i Bogu mojemu? 14 Zato æe vam sam Gospod dati znak: eto djevojka æe zatrudnjeti i rodiæe sina, i nadjenuæe mu ime Emanuilo. 15 Maslo i med jeæee, dokle ne nauèi odbaciti zlo a izabratи dobro. 16 Jer prije nego nauèi dijete odbaciti zlo a izabratи dobro, ostavice zemlju, na koju se gadiš, dva cara njezina. 17 Gospod æe pustiti na te i na narod tvoj i na dom oca tvojega dane, kakih nije bilo otkad se Jefrem odvoji od Jude, preko cara Asirskoga. 18 I tada æe Gospod zazvîzdati muhamu koje su nakraj rijeke Misirskih, i pèelama koje su u zemlji Asirskoj; 19 I doæi æe i popadaæe sve u puste doline i u kamene rasjeline i na sve èeste i na svako drve. 20 Tada æe Gospod obrijati britvom zakupljenom ispreko rijeke, carem Asirskim, glavu i dlake po nogama, i bradu svu. 21 I tada ko saèuva kracivu i dvije ovce, 22 Od mnoštva mlijeka što æe davati jeæee maslo; jer maslo i med jeæee ko god ostane u zemlji. 23 I tada æe svako mjesto gdje ima tisuæa èokata za tisuæu srebrnika zarasti u èkalj i trnje. 24 Sa strijelama i s lukom iæi æe se onamo, jer æe sva zemlja biti èkalj i trnje. 25 A na sve gore koje su se kopale motikom, na njih neæe doæi strah od èkalja i trnja, nego æe biti ispuš volovima i gaziae ih ovce.

8 I reče mi Gospod: uzmi knjigu veliku i napiši u njoj pismom èovjeèejim: brz na plijen, hitar na grabež. 2 I uzeh vjerne svjedoke, Uriju sveštenika i Zahariju sina Jerehijina. 3 Potom pristupili k proroæici, i ona zatrudnje i rodi sina. A Gospod mi reče: nadjeni mu ime: brz na plijen, hitar na grabež. 4 Jer prije nego dijete nauèi vikati: oèe moj i majko moja, odnijeæe se blago Damaštansko i plijen Samarijski pred carem Asirskim. 5 I još mi reče Gospod govoreæi: 6 Što ovaj narod ne mari za vodu Siloamsku koja teèe tih, i raduje se Resinu i sinu Remalijinu, 7 Zato, evo, Gospod æe navesti na njih vodu iz rijeke silnu i veliku, cara Asirskoga i svu slavu njegovu, te æe izaæi iz svijeh potoka svojih, i tæei æe povrh svijeh bregova svojih, 8 I navaliae preko Jude, plaviae i razlivaæe se i doæi do grla, i krila æe joj se raširiti preko svekolike zemlje tvoje, Emanuilo! 9

Zdržujte se, narodi, ali æete se potri; èuvite svi koji ste u daljnoj zemlji: oružajte se, ali æete se potri; oružajte se, ali æete se potri. 10 Dogovarajte se, dogovor æe vam se razbiti: recite rijeè, neæe biti od nje ništa, jer je s nama Bog. 11 Jer mi ovako reèe Gospod uhvativši me za ruku i opomenuvši me da ne idem putem ovoga naroda, govoreæi: 12 Ne gorovite buna, kad god ovaj narod kaže buna, i ne bojte se èega se on boji, i ne plašite se. 13 Gospoda nad vojskama svetite; i on neka vam je strah i bojazan. 14 I biæe vam svetinja, a kamen za spoticanje i stijena za sablazan objema domovima Izrailjevijem, zamka i mreža stanovnicima Jerusalimskim. 15 I spotaknuæe se mnogi i paæee i satrae se, zapleæee se i uhvatiaæe se. 16 Sveži svjedoæanstvo, zapeæati zakon mojim uèenicima. 17 Eekaæu dakle Gospoda, koji je sakrio lice svoje od doma Jakovljeva, i uzdaæu se u nj. 18 Evo ja i djeca koju mi je dao Gospod jesmo znak i èudo Izrailju od Gospoda nad vojskama, koji nastava na gori Sionu. 19 I ako vam reku: pitajte vræe i gatare, koji šapæu i mrmljaju; recite: ne treba li narod da pita Boga svojega? ili æe pitati mrtev mjesto èivijeh? 20 Zakon i svjedoæanstvo tražite. Ako li ko ne govori tako, njemu nema zore. 21 I hodiæe po zemlji potucujuæi se i gladujuæi; i kad bude gladan, lutiæe se i psovati cara svojega i Boga svojega gore. 22 A kad pogleda na zemlju, a to nevolja i mrak i teška muka, i on zagnan u tamu.

9 Ali neæe se onako zamraæiti pritiænjena zemlja kao prije kad se dotaæe zemlje Zavulonove i zemlje Neftalimove, ili kao poslije kad dosaðivaše na putu k moru s one strane Jordana Galileji neznaðaækoj. 2 Narod koji hodi u tami vidjeæe vidjelo veliko, i onima koji sjede u zemlji gdje je smrtni sjen zasvjetliae vidjelo. 3 Umnioži si narod, a nijesi mu uveliæao radosti; ali æe se radovati pred tobom kao što se raduju o èetvi, kao što se vesele kad dijele plijen. 4 Jer si slomio jaram u kom vuciæe, i štap kojim ga bijahu po pleæima i palicu nasilnika njegova kao u dan Madijanski. 5 Jer æe obuæea svakoga ratnika koji se bije u graji i odijelo u krv uvaljano izgorjeti i biti hrana ognju. 6 Jer nam se rodi dijete, sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu, i ime æe mu biti: divni, savjetnik, Bog silni, otac vjeæni, knez mirni. 7 Bez kraja æe rasti vlast i mir na prijestolu Davidovu i u carstvu njegovu da se uredi i utvrdi sudom i pravdom otsada dovjeka. To æe uèiniti revnost Gospoda nad vojskama. 8 Gospod posla rijeè Jakovu, i ona pada u Izrailju. 9 I znaæee sav narod, Jefrem i stanovnici Samarijski, koji oholo i ponosita srca govore: 10 Padoše opeke, ali æemo mi zidati od tesana kamena; dudovi su posjeæeni, ali æemo mi zamijeniti kredima. 11 Ali æe Gospod podignuti protivnike Resinove na nj, i skupiæe neprijatelje njegove, 12 Sirce s istoka i Filisteje sa zapada, te æe zdrjeti Izrailja na sva usta. Kod svega toga neæe se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta. 13 Jer se narod neæe obratiti k onomu ko ga bije, i neæe tražiti Gospoda nad vojskama. 14 Zato æe otsjeæi Gospod Izrailju glavu i rep, granu i situ u jedan dan. 15 Starješina i ugledan èovjek to je glava, a prorok koji uèi laž to je rep. 16 Jer koji vode taj narod, oni ga zavode, a koje vode, oni su propali. 17 Zato se Gospod neæe radovati mladiæima njegovijem, i na sirote njegove i na udovice njegove neæe se smilovati, jer su svikoliki licemjeri i zlikovci, i svaka usta govore nevaljalstvo. Kod svega toga neæe se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta. 18 Jer æe se razgorjeti bezbožnost kao oganj,

koji sažeže èkalj i trnje, pa upali gustu šumu, te otide u dim visoko. **19** Od gnjeva Gospoda nad vojskama zamraèiæe se zemlja i narod æe biti kao hrana ognju, niko neæe požaliti brata svojega. **20** I zgrabiæe s desne strane, pa æe opet biti gladan, i jeææe s lijeve strane, pa se opet neæe nasiti; svaki æe jesti meso od mišice svoje. **21** Manasija Jefrema, i Jefrem Manasiju, a obojica æe se sloziti na Judu. Kod svega toga neæe se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta.

10 Teško onima koji postavljaju zakone nepravedne i koji pišu nepravdu, **2** Da odbiju od suda uboge, i da otimaju pravicu siromasima naroda mojega, da bi im pljenile udovice i sirote grabež. **3** A što æete èiniti u dan pohoðenja i pogibli koja æe doæi izdaleka? kome æete pribjeæi za pomoæ? gdje li æete ostaviti slavu svoju? **4** Da se ne bi unizila meðu robije i meðu pobijene pala? Kod svega toga neæe se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta. **5** Teško Asiru, šibi gnjeva mojega, ako i jest palica u ruci njegovoj moja jarost. **6** Na narod licemjerni poslaæu ga, i zapovjedaju mu za narod na koji se gnjevim, da pljeni i otima, i da ga izgazi kao blato na ulicama. **7** Ali on neæe tako misliti i srce njegovo neæe tako suditi, nego mu je u srcu da zatre i istrijebi mnoge narode. **8** Jer æe reæi: knezovi moji nijesu li svi carevi? **9** Nije li Halan kao Harhemis? nije li Emat kao Arfad? nije li Samarija kao Damasak? **10** Kako je ruka moja našla carstva lažnijeh bogova, kojih likovi bijahu jaèi od Jerusalimskih i Samarijskih, **11** Neæu li uèiniti Jerusalimu i njegovim lažnjem bogovima onako kako sam uèinio Samariji i njezinjem lažnjem bogovima? **12** Ali kad svrši Gospod sve djelo svoje na gori Sionskoj i u Jerusalimu, tada æu obiæi plod ohologa srca cara Asirskoga i slavu ponositijeh oèiju njegovijeh. **13** Jer reæe: krjepoðæu ruke svoje uèinih i mudroðæu svojom, jer sam razuman; i premjestih meðe narodima i blago njihovo zaplijenih i kao junak oborih stanovnike. **14** I ruka moja naðe kao gnijezdo bogatstvo u naroda, i kako se kupe jajca ostavljena tako pokupih svu zemlju, i ne bi nikoga da makne krilom ili da otvori usta i pisne. **15** Hoæe li se sjekira veliæati nad onjem koji njom sjeæee? hoæe li se pila razmetati nad onjem koji njom radi? kao da bi prut mahao onjem koji ga digne, kao da bi se hvalio štap da nije od drveta. **16** Zato æe Gospod, Gospod nad vojskama, pustiti na pretile njegove mršu, i slavu æe njegovu potpaliti da gori kao organj. **17** Jer æe vidjelo Izrailjevo biti organj, i svetac æe njegov biti plamen, i upaliæe i saææe trnje njegovo i èkalj njegov u jedan dan. **18** I krasotu šume njegove i njive njegove, od duše do tijela, uništiæe, i biæe kao bijugnac kad iznemogne. **19** I što ostane drveta šume njegove, biæe malo, da bi ih dijete moglo popisati. **20** I u to vrijeme ostatak Izrailjev i koji se izbave u domu Jakovljevu neæe se više oslanjati na onoga ko ih bije, nego æe se oslanjati na Gospoda sveca Izrailjeva istinom. **21** Ostatak æe se obratiti, ostatak Jakovljev, k Bogu silnome. **22** Jer ako bude naroda tvojega, Izrailju, kao pijeska morskoga, ostatak æe se njegov obratiti. Pogibao je odreðena, razliæe se pravda. **23** Jer æe Gospod, Gospod nad vojskama, izvršiti pogibao odreðenu u svoj zemlji. **24** Zato ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama: ne boj se Asircu, narode moj, koji nastavaš na gori Sionu; prutom æe te udariti i štap svoj podignuæe na te kao u Misiru. **25** Jer još malo, i gnjev æe prestatiti; tada æe se jarost moja obratiti na njihovu pogibao. **26** Jer æe podignuti na nj Gospod nad vojskama biè, te æe biti

kao rasap Madijanski kod kamena Oriva i kao štap njegov na moru, i podignuæe ga kao u Misiru. **27** I tada æe se skinuti breme njegovo s ramena tvojega i jaram njegov s vrtala tvojega, i izlomiæe se jaram od pomazanja. **28** Doðe u Ajat, proðe u Migrun, u Mihmasu rasprti prtljag svoj. **29** Poðoše klancem, u Gavaji zanoæiše, prepade se Rama, Gavaja Saulova pobjeze. **30** Vièi iza glasa, kæeri Galimova; nek se èuve u Lais, jadni Anatole! **31** Madmina pobjeze, stanovnici Gevimski utekoše. **32** Još jedan dan, pa æe stajati u Novu, mahnuæe rukom svojom na goru kæeri Sionske, na hum Jerusalimski. **33** Gle, Gospod, Gospod nad vojskama, okresaæe silom grane; što je visoko posjeæi æe, i što je uzdignuto snizije. **34** I gustu æe šumu isjeæi sjekrom, i Livan æe pasti od silnoga.

11 Ali æe izaæi šibljika iz stabla Jesejeva, i izdanak iz korijena njegova izniknuæe. **2** I na njemu æe poèivati duh Gospodnji, duh mudrosti i razuma, duh savjeta i sile, duh znanja i straha Gospodnjega. **3** I mirisanje æe mu biti u strahu Gospodnjem, a neæe suditi po viðenju svojih oèiju, niti æe po èuvenju svojih ušiju karati. **4** Nego æe po pravdi suditi siromasima i po pravici karati krotke u zemlji, i udariæe zemlju prutom usta svojih, i duhom usana svojih ubiæe bezbožnika. **5** I pravda æe mu biti pojas po bedrima, i istina pojas po bocima. **6** I vuk æe boraviti s jagnjetom, i ris æe ležati s jaretom, tele i laviæ i ugojeno živinæ biæe zajedno, i malo dijete vodiæe ih. **7** I krava i medvjedica zajedno æe pasti, mlad njihova ležaæe zajedno, i lav æe jesti slamu kao vo. **8** I dijete koje sisa igraæe se nad rupom aspidinom, i dijete odbijeno od sise zavlaæiæe ruku svoju u rupu zmije vasilinske. **9** Neæe uđiti ni potirati na svoj svetoj gori mojoj, jer æe zemlja biti puna poznanja Gospodnjega kao more vode što je puno. **10** I u to æe vrijeme za korijen Jesejev, koji æe biti zastava narodima, raspitivati narodi, i poèivaliæe njegovo biæe slavno. **11** I tada æe Gospod opet podignuti ruku svoju da zadobije ostatak naroda svojega, što ostane od Asirske i od Misirske i od Patrosa i od Etiopske i od Elama i od Senara i od Emata i od oštva morskih. **12** I podignuæe zastavu narodima i prognane Izrailjeve i rasijane Judine sabraæe s èetiri kraja zemaljska, **13** I nestaaæe zavisti Jefremove, i neprijatelji Judini istrijebiæe se; Jefrem neæe zavidjeti Judi, a Juda neæe zlobiti Jefremu. **14** Nego æe složno letjeti na pleæu Filistejima k zapadu; zajedno æe pljeniti narode istoèene; na Edomce i Moavce dignuæe ruke svoje, i sinovi Amonovi biæe im pokorni. **15** I Gospod æe presušiti zalin mora Misirskoga, i mahnuæe rukom svojom svrh rijeke sa silnjem vjetrom svojim, i udariæe je po sedam krakova da se može prelaziti u obuæi. **16** I biæe put ostatku naroda njegova, što ostane od Asirske, kao što je bio Izrailju kad izide iz zemlje Misirske.

12 I reæi æeš u ono vrijeme: hvalim te, Gospode, jer si se bio razgnjevio na me, pa se odvratio gnjev tvoj, i utješio si me. **2** Gle, Bog je spasenje moje, uzdaæu se i neæe se bojati, jer mi je sila i pjesma Gospod Bog, on mi bi spasitelj. **3** S radoðæu æete crpti vodu iz izvora ovoga spasenja. **4** I tada æete reæi: hvalite Gospoda, glasite ime njegovo, javljajte po narodima djela njegova, napominjite da je visoko ime njegovo. **5** Pojte Gospodu, jer uèini velike stvari, neka se zna po svoj zemlji. **6** Klikuj i pjevaj, koja sjediš u Sionu, jer je svetac Izrailjev velik posred vas.

13 Breme Vavilonu, koje vidje Isajja sin Amosov. 2 Na gori visokoj podignite zastavu, viète im iza glasa, mašite rukom, neka uđu na vrata kneževska. 3 Ja sam zapovjedio izabranima svojim i dozvao sam junake svoje da izvrše gnjev moj koji se radaju s velièine moje. 4 Vika stoji ljudstva na gorama kao da je velik narod, vika i vreva carstva skupljenijeh naroda; Gospod nad vojskama pregleđa vojsku ubožiju. 5 Dolaze iz daljne zemlje, s kraja nebesa, Gospod i oruða srdnje njegove, da zatre svu zemlju. 6 Ridajte, jer je blizu dan Gospodnj; doæi æe kao pustoš od svemoguæega. 7 Zato æe svaka ruka klonuti, i svako srce èovjeèije rastopiti se. 8 I oni æe se smesti, muke i bolovi spopæše ih, muèiæe se kao porodilja, prepaæe se jedan od drugoga, lica æe im biti kao plamen. 9 Evo, ide dan Gospodnji lјuti s gnjevom i jarošeu da obrati zemlju u pustoš, i griešnike da istrijebi iz nje. 10 Jer zvijezde nebeske i prilike nebeske neæe pustiti svjetlosti svoje, sunce æe pomrati o roðaju svom, i mjesec neæe pustiti svjetlosti svoje. 11 I pohodiæu vasiljenu za zloæu, i bezbožnike za bezakonje; i ukinuæu razmetanje oholijeh, i ponos silnijeh oboriæu. 12 Uèiniæu da æe èovjek više vrijediti nego zlato èisto, više nego zlato Ofirska. 13 Zato æu zatresti nebo, i zemlja æe se pokrenuti sa svoga mesta od jarosti Gospoda nad vojskama i u dan kad se raspali gnjev njegov. 14 I biæe kao srna poplašena i kao stado kojega nikо ne sabira; svak æe gledati za svojim narodom, i svak æe bježati u svoju zemlju. 15 Ko se god naðe, biæe proboden, i koji se god skupe, poginuæe od maèa. 16 I djecu æe im razmrskati na njihove oèi, kuæe æe im oplijeniti i žene æe im sramotiti. 17 Evo, ja æu podignuti na njih Mide, koji neæe mariti za srebro, niti æe zlata iskati. 18 Nego æe iz lukova djecu ubijati, ni na plod u utrobi neæe se smilovati, niti æe djece žaliti oko njihovo. 19 I Vavilon, ures carstvima i dika slavi Haldejskoj, biæe kao Sodom i Gomor kad ih Bog zatr. 20 Neæe se u njemu živjeti niti æe se ko naseliti od koljena do koljena, niti æe Arapin razapeti u njemu šatora, niti æe pastiri poèivati onuda. 21 Nego æe poèivati onđe divlje zvijeri, i kuæe æe njihove biti pune velikih zmija, i onđe æe nastavati sove, i aveti æe skakati onuda. 22 I dovikivaæe se buljine u pustijem kuæama i zmajevi u dvorima veselijem. A doæi æe njegovo vrijeme, i blizu je, i dani njegovi neæe se protegnuti.

14 Jer æe se smilovati Gospod na Jakova, i opet æe izabratи Izrailja, i namjetiæe ih u zemlji njihovoj, i prilijepiæe se k njima došljadi i pridružiæe se domu Jakovljevu. 2 Jer æe ih uzeti narodi i odvesti na mjesto njihovo, i naslijediae ih Izraeljci u zemlji Gospodnjoj da im budu sluge i sluškinje, i zarobiæe one koji ih bijehu zarobili, i biæe gospodari svojim nasilnicima. 3 I kad te smiri Gospod od truda tvojega i muke i od lјutoga ropstva u kom si robovaæ, 4 Tada æeš izvoditi ovu prieu o caru Vavilonskom i reæi æeš: kako nesta nastojnika, nesta danka? 5 Slomi Gospod štap bezbožnicima, palicu vladacima, 6 Koja je ljuto bila narode bez prestanka, i gnjevno vladala nad narodima, i gonila nemilice. 7 Sva zemlja poèiva i mirna je; pjevaju iza glasa. 8 Vesele se s tebe i jele i kredri Livanski govoreæi: otkako si pao, ne dolazi niko da nas sjeæe. 9 Pakao dolje uskoleba se tebe radi da te srete kad doðeš, probudi ti mrtvace i sve knezove zemaljske, diže s prijestola njihovih sve careve narodne. (Sheol h7585) 10 Svi æe progovoriti i reæi tebi: i ti li si iznemogao kao mi? izjednaæio se s nama? 11 Sputi se

u pakao ponos tvoj, zveka psaltira tvojih; prostrti su poda te moljci, a crvi su ti pokrivaæ. (Sheol h7585) 12 Kako pade s neba, zvijezdo danice, kæeri zorina? kako se obori na zemlju koji si gazio narode? 13 A govorio si u srcu svom: izaæi æu na nebo, više zvijezda Božijih podignuæu prijesto svoj, i sjeæeu na gori zbornoj na strani sjevernoj; 14 izaæi æu u visine nad oblakе, izjednaæiu se s viñnjim. 15 A ti se u pakao svrže, u dubinu grobnu. (Sheol h7585) 16 Koji te vide pogledaæe na te, i gledaæe te govoreæi: to li onaj koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva, 17 Koji je vasiljeni obraæao u pustinju, i gradove njegine raskopavao? robije svoje nije otpuštao kuæi? 18 Svi carevi narodni, svikoliki, leže slavno, svaki u svojoj kuæi. 19 A ti se izbacи iz groba svojega, kao gadna grana, kao haljina pobijenijeh, maèem pobodenijeh, koji slaze u jamu kamenu, kao pogaženi strv. 20 Neæeš se združiti s njima pogrebom, jer si zemlju svoju zatro, narod si svoj ubio; neæe se spominjati sjeme zlikovaèko dok je vijeka. 21 Pripravite pokolj sinovima njegovijem za bezakonje otaca njihovih da se ne podignu i ne naslijede zemlje i ne napune vasiljene gradovima. 22 Jer æu ustati na njih, govorili Gospod nad vojskama, i zatræu ime Vavilonu i ostatak, i sina i unuka, govorili Gospod. 23 I naèiniæu od njega stan æukovima i jezera vodenog, i omešäu ga metlom pogibli, govorili Gospod nad vojskama. 24 Zakle se Gospod nad vojskama govoreæi: doista, biæe kako sam smislio, i kako sam naumio izvršiæe se. 25 Potræu Asirca u zemlji svojoj, na gorama svojim izgaziæu ga; tada æe se skinuti s njih jaram njegov, i breme njegovo s pleæa njihovih skinuæe se. 26 To je namišljeno svoj zemlji, i to je ruka podignuta na sve narode. 27 Jer je Gospod nad vojskama naumio, ko æe razbiti? i njegovu ruku podignuto ko æe odvratiti? 28 Godine koje umrije car Ahaz bi objavljeno ovo breme: 29 Nemoj se radovati, zemljo Filistejska svakolika, što se slomi prut onoga koji te je bio; jer æe iz korijena zmijnjega niknuti zmija vasilinska, i plod æe mu biti zmaj ognjeni krilati. 30 I prvenci siromaški nahraniaæe se, i ubogi æe poèivati bez straha; a tvoj æu korijen umoriti glaðu, i ostatak tvoj on æe pobiti. 31 Ridajte, vrata; vièi, grade; rastopila si se, sva zemlja Filistejska, jer sa sjevera ide dim i niko se neæe osamiti u zborovima njegovijem. 32 I šta æe se odgovoriti poslanicima narodnjem? Da je Gospod osnovao Sion i da æe u nj utjecati nevoljnici naroda njegova.

15 Breme Moavu. Da, obnoæe se raskopa Ar Moavski i propade; da, obnoæe se raskopa Kir Moavski i propade. 2 Otide u dom i u Devon, na visine, da plaæe: Moav æe ridati za Nevronom i za Medevom, sve æe mu glave biti æelave, svaka brada oskubena. 3 Po ulicama æe njegovijem pripasivati kostrijet, na krovovima njegovijem i na ulicama njegovijem sve æe ridati suze lijuæi. 4 I vikaæe Esevon i Eleala, do Jase èuæe im se glas; i vojnici æe Moavski vikati, duša æe se u svakom uzmueæiti. 5 Srce moje vapije za Moavom; bjegunci njegovi pobjegoše dori do Sigora kao junica treæakinja; jer æe se iæi uz brdo Luitsko plaæuæi, i putem Oronaimskim razlijegaæe æe se jauk. 6 Jer æe nestati voda Nimrimskih, jer æe posahnuti bilje, nestaaæe trave, zeleni neæe biti. 7 I zato što su ostavljali i što su èuvali odnijeaæe se na potok Arapski. 8 Jer æe vika iæi oko meða Moavskih, do Eglaima jauk njihov, i do Vir-Elima jauk njihov. 9 Jer æe se voda Dimonska napuniti krv; i još æu

dometnuti Dimonu, na bjegunce Moavske i na ostatak zemaljski poslaeu lavove.

16 Šaljite jaganje gospodaru zemaljskom, od Sele do pustinje, ka gori kæeri Sionske. 2 Jer æe biti kæeri Moavske na brodovima Arnonskim kao ptica koja luta, otjerana s gnejzeda. 3 Ueini vijeæe, narode, naæini sjen u podne kao noæe, zakloni izagnane, nemoj izdati bjegunaca. 4 Neka kod tebe borave izgnani moji, Moave; budi im zaklon od pustošnika; jer æe nestati nasilnika, prestaæe pustošenje, istrijebiæe se sa zemlje koji gaze druge. 5 I utvrdiæe se prijesto milošæu, i na njemu æe sjedjeti jednako u šatoru Davidovu koji æe suditi i tražiti što je pravo i biti brz da èini pravdu. 6 Èusmo za oholost Moava vrlo ponositoga, za ponos njegov i oholost i obijest njegovu; laži njegove neæe biti tvrde. 7 Zato æe ridati Moavac nad Moavcem, svi æe ridati; nad temeljima Kir-Aresetskim uzdisaæete, jer su razvaljeni. 8 I polja Esevonska posušiæe se i èokot Sivamski; gospoda narodna potrše krasne loze njegove, koje dosezahu do Jazira i vijahu se po pustinji; odvode njegove pružahu se i prelažahu preko mora. 9 Zato æeu plakati plaæem Jazirskim za èokotom Sivamskim; zaljevaæu te suzama svojim, Esevone i Elealo, jer pjesma o ljetini tvojoj i o žetvi tvojoj pade. 10 I nesto radosti i veselja s polja rodnoga, u vinogradima se ne pjeva ni podvikuje, vina u kacama ne gazi gazilac; uèinih kraj pjesmama. 11 Zato utroba moja jeæi kao gusle za Moavom, i srce moje za Kir-Eresom. 12 I kad se vidi da se umorio Moav na visini svojoj, uæi æe u svetinju svoju da se pomoli; ali niæta neæee svršiti. 13 Ovo je rijeè što reèe Gospod za Moava davno. 14 A sada veli Gospod govoreæi: do tri godine, kao što su godine najamnièke, ološaæe slava Moavova sa svijem mnoštvom njegovijem, i što ostane biæe vrlo malo i nejako.

17 Breme Damasku. Gle, Damasak æe se ukinuti da ne bude više grad, nego æe biti gomila razvalina. 2 Gradovi Aroijski biæe ostavljeni, biæe za stada, te æe u njima poèivati, i нико ih neæee plaæiti. 3 Nestaaæe gradova Jefremovijeh i carstva u Damasku i ostatku Sirskom, biæe kao slava sinova Izrailjevih, veli Gospod nad vojskama. 4 I u taj æe dan istanæati slava Jakovljeva, i debelo tijelo njegovo omršaæe. 5 Jer æe biti kao kad žetelac sabira žito i rukom žanje klasje, i biæe kao kad se kupi klasje u dolini Rafajskoj. 6 Ali æe se ostaviti u njoj pabirci kao kad se otrese maslina, pa dvije tri ostanu u vrhu, i èetiri pet na rodnijem granama, veli Gospod Bog Izrailjev. 7 U to æe vrijeme èovjek pogledati na tvorca svojega, i oèi njegove gledaæe na sveca Izrailjeva; 8 A neæee pogledati na oltare, djelo ruku svojih, niti æe gledati na ono što su naæinili prsti njegovi, ni na lugove ni na likove sunèane. 9 U to æe vrijeme tvrdi gradovi njegovi biti kao ostavljen grm i ograna, jer æe se ostaviti radi sinova Izrailjevih, i biæe pustoš. 10 Jer si zaboravio Boga spasenja svojega, i nijesi se sjæao stijene sile svoje; zato sadi krasne sadove i lozu stranu presaðu; 11 Danju radi da uzraste što posadiš, i jutrom gledaj da ti sjeme nikne; ali kad doðe do branja razgrabiæe se, i ostaæe ti ljuta žalost. 12 Teško mnoštvu velikih naroda, što buæe kao što buæe mora, i uzavreljim narodima, kojih stoji vreva kao silnijeh voda; 13 Vreva stoji naroda kao velikih voda; ali æe povikati na njih, i oni æe pobjeæi daleko, i biæe gonjeni kao pljeva po brdima od vjetra i kao prah od vihora. 14 Uveèe eto straha, i prije nego

svane nema nikoga. To je dio onijeh koji nas gaze, i našljedstvo onijeh koji otimlju od nas.

18 Teško zemlji koja sjen èini krilima s one strane rijeka Èiopskih; 2 Koja šalje poslanike preko mora, u laðama od site po vodama, govoreæi: idite, brzi glasnici, k narodu rasijanu i oplijenjenu, k narodu strašnu otkako je dosad, k narodu razmjerenu i pogaženu, kojemu zemlju raznose rijeke. 3 Svi koji živite na svijetu i stanujete na zemlji, kad se digne zastava na gorama, gledajte, i kad zatrubi truba, slušajte. 4 Jer ovako mi reèe Gospod: umiriaæu se i gledaæu iz stana svojega, kao vruæina koja suši poslije dažda i kao rosan oblak o vruæini žetvenoj. 5 Jer prije berbe, kad napupe pupci i od cvijeta postane grozd i stane zreti, okresaæe odvode kosijerom, i uzeæe lozu i otsjeæi. 6 Sve æe se ostaviti pticama gorskim i zvjerima zemaljskim; i ptice æe ljetovati na njima, a svakojake zvjeri zemaljske zimovaæe. 7 Tada æe se donijeti dar Gospodu nad vojskama od naroda rasijanoga i oplijenjenoga, od naroda strašnoga otkako je dosad, od naroda razmjerenoga i pogaženoga, kojemu zemlju raznose rijeke, k mjestu imena Gospoda nad vojskama, ka gori Sionskoj.

19 Breme Misiru. Gle, Gospod sjedæe na oblaku laku doæi æe u Misir; i zatreæee se od njega idoli Misirski, i srce æe se rastopiti u Misircima. 2 I razdražiæu Misirce jedne na druge, te æe vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo. 3 I nestaaæe duha Misiru, i namjeru njegovu razbiæu; tada æe pitati svoje idole i opsjenare i vraæe i gatare. 4 I predaæu Misirce u ruke žestokim gospodarima, i ljud æe car vladati njima, veli Gospod, Gospod nad vojskama. 5 I nestaaæe vode iz mora, i rijeka æe presahnuti i zasušiti se. 6 I rijeku æe oteæi, opaæe i presahnuti potoci Misirski, trska i sita posušiæe se. 7 Trava kraj potoka, na ušæu potoka, i svi usjevi kraj potoka posahnuæe i nestaaæe ih i propaæee. 8 I tužiæe ribari i sjetovaæe svi koji bacaju udicu, i koji razapinju mrežu po vodama zabrinuæe se. 9 I stidjeæe se koji rade od tankoga lana, i koji tkaju tanko bijelo platno. 10 I nasipi æe mu se razvaliti, i koji zagraðuju ribnjake, svi æe biti žalosna srca. 11 Doista, knezovi su Soansi bezumni, i savjet mudrijeh savjetnika Faraonovijeh lud je. Kako možete govoriti Faraonu: ja sam sin mudrijeh, sin starijeh careva? 12 Gdje su? gdje su mudarci tvoji? Neka ti kažu ako znadu što je naumio za Misir Gospod nad vojskama. 13 Poludješe knezovi Soansi; prevariše se knezovi Nofski; prelastiše Misir glave plemena njegovijeh. 14 Gospod je izlio meðu njih duh prijevaran, te uèiniše da posræe Misir u svijem poslovima kao što posræe pijan èovjek bljujuæi. 15 I neæee biti djela u Misiru što bi uèinila glava ili rep, grana ili sita. 16 Tada æe biti Misirci kao žene; bojaæe se i drktati od ruke Gospoda nad vojskama kad zamahne na njih. 17 I zemlja æe Judina biti strah Misiru; ko je se god opomene, prepaæee se radi namjere Gospoda nad vojskama što je naumio suprot njemu. 18 U to æe vrijeme biti pet gradova u zemlji Misirskoj koji æe govoriti jezikom Hananskim i zaklinjati se Gospodom nad vojskama; jedan æe se zvati grad Aheres. 19 U to æe vrijeme biti oltar Gospodnjii usred zemlje Misirske, i spomenik Gospodnjii na meði njezinoj; 20 I biæe znak i svjedoèanstvo Gospodu nad vojskama, u zemlji Misirskoj. Kad stanu vikati ka Gospodu na nasilnike, on æe im poslati spasitelja i kneza i izbaviæe ih. 21 I biæe poznat Gospod Misircima, i poznaæee

Misirci Gospoda u to vrijeme, i služiæe mu žrtvama i darima, i zavjetovaæe zavjete Gospodu, i izvršivaæe. 22 Tako æe Gospod udariti Misir, i udariv iscjelilæe, jer æe se obratiti ka Gospodu, umolilæe mu se, i iscjelilæe ih. 23 U to æe vrijeme biti put iz Misira u Asirsku, i Asirac æe iæe u Misir i Misirac u Asirsku, i služiæe Gospodu Misirci s Asircima. 24 U to æe vrijeme Izraili biti treæi s Misircima i Asircima, i biæe blagoslov posred zemlje. 25 Jer æe ih blagosloviti Gospod nad vojskama govoreæi: da je blagosloven moj narod Misirski i Asirski, djelo ruku mojih, i našljedstvo moje, Izraili.

20 Godine koje doðe Tartan na Azot, kad ga posla Sargon car Asirski, te bi Azot i uze ga, 2 U to vrijeme reèe Gospod preko Isaije sina Amosova govoreæi: idi, skini kostrijet sa sebe, i izuj obuæu s nogu svojih. I uèini tako i iðaše go i bos. 3 Tada reèe Gospod: kako ide sluga moj Isaija go i bos za znak i èudo što æe biti do tri godine Misiru i Etiopskoj, 4 Tako æe odvesti car Asirski u ropstvo Misirce, i Etiopljane u sužanjstvo, djecu i starce, gole i bose i golijeh zadnjica, na sramotu Misircima. 5 I prepaææe se i posramiæe se od Etiopske, uzdanice svoje, i od Misira, ponosa svojega. 6 I reæi æe tada koji æive na ovom ostrvu: gle, to je uzdanica naša, ka kojoj pritjecasmo za pomoæe da se saðuvamo od cara Asirskoga; kako æemo se izbaviti?

21 Breme pustinji na moru. Kao vihori koji prolaze na jug, tako æe doæi iz pustinje, iz zemlje straæne. 2 Ljuta utvara javi mi se. Nevjernik nevjeru iæini, pustošnik pustoši; hodi, Elame; opkoli, Midijo! svemu uzdisanju uèiniæeu kraj. 3 Zato su bedra moja puna bola; muke me obuzeše kao kad se muæi porodilja; zgurih se èujuæi, prepadoh se videæi. 4 Srce mi se smete, groza me poduze; noæ milina mojih pretvori mi se u strah. 5 Postavi sto, stražar neka straži; jedi, pij; ustajte knezovi, mažite štitove. 6 Jer ovako mi reèe Gospod: idi, postavi stražara da ti javi što vidi. 7 I vidje kola, i dva reda konjika; kola s magarcima i kola s kamilama; i pažaše dobro velikom pažnjom. 8 I povika kao lav: gospodaru, ja stojim jednako na straži danju, i stojim na straži po svu noæ. 9 I evo doðoše na kolima ljudi, u dva reda konjici. Tada povika i reèe: pade, pade Vavilon, i svi rezani likovi bogova njegovih razbiše se o zemlju. 10 Vršaju moj, i pšenice gumna mojega! što èuh od Gospoda nad vojskama, Boga Izrailjeva, javih vam. 11 Breme Dumi. Vièe k meni neko sa Sira: stražaru! što bi noæas? stražaru! što bi noæas? 12 Stražar reèe: doæi æe jutro, ali i noæ; ako æete tražiti, tražite, vratite se, doðite. 13 Breme Arapskoj. Po šumama u Arapskoj noæivaæete, putnici Dedanski! 14 Iznesite vode pred žedne, koji živite u zemlji Temi, sretite s hljebom bjegunca. 15 Jer æe bježati od maæa, od maæa gologa, od luka zapetoga i od žestokoga boja. 16 Jer ovako mi reèe Gospod: za godinu, kao što je godina najamnièka, nestaaæe sve slave Kidarske. 17 I što ostane hrabrijeh strijelaca sinova Kidarskih, biæe malo; jer Gospod Bog Izrailjev reèe.

22 Breme dolini viðenja. Što ti je te si sva izašla na krovove? 2 Grade puni vike i vreve, grade veseli! tvoji pobijeni nijesu pobijeni maæem niti pogiboše u boju. 3 Glavari tvoji uzmakoše svikoliki, povezaše ih strijelci; što se god naðe tvojih, svi su povezani, aki i pobjegoše daleko. 4 Zato rekoh: proðite me se, da plaæem gorko; ne trudite se da me tješite za pogibiju kæeri naroda mojega. 5 Jer je ovo dan muke i potiranja i smetnje od

Gospoda, Gospoda nad vojskama, u dolini viðenja; obaliæe zid, i vika æe biti do gore. 6 I Elam uze tul, s kolima ljudi i s konjicima, i Kir istaæe štit. 7 I krasne doline tvoje napuniše se kola, i konjici se namjestiæe pred vratima. 8 I odastrije se zastiraèe Judin; i pogledao si u to vrijeme na oružje u kuæi šumskoj. 9 I vidjeste da je mnogo proloma na gradu Davidovu, i sabraste vodu u donjem jezeru. 10 I izbrojiste kuæe Jerusalimske, i razvaliste kuæe da utvrdite zid. 11 I naèiniste jaz meðu dva zida za vodu iz staroga jezera; ali ne pogledaste na onoga koji je to uèinio i ne obazreste se na onoga koji je to odavna spremio. 12 I zva vas Gospod nad vojskama u onaj dan da plaæete i rideate i da skubete kose i pripaæete kostrijet; 13 A gle, radost i veselje, ubijaju goveda, kolju ovce, jedu meso i piju vino govoreæi: jedimo i pijmo, jer æemo sjutra umrijeti. 14 Ali Gospod nad vojskama javi mi: neæee vam se oprostiti ovo bezakonje do smrti, veli Gospod, Gospod nad vojskama. 15 Ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama: idi k onomu riznièaru, k Somni, upravitelju dvorskem, 16 I reci mu: šta æeš ti tu? i ko ti je tu? te si tu istesao sebi grob? istesao si sebi grob na visoku mjestu i spremio si sebi stan u kamenu. 17 Evo, èovjeku, Gospod æe te baciti daleko i zatrpaaæe te. 18 Zavitlaæee te i hititi kao loptu u zemlju prostranu; ondje æeš umrijeti i ondje æe biti kola slave tvoje, sramoto domu gospodara svojega; 19 I svræi æu te s mjestu tvojega, i istjeraæeu te iz službe tvoje. 20 I u to vrijeme pozvæu slugu svojega Elijakima sina Helkijina; 21 I obuæi æu mu tvoju haljinu, i tvojim æu ga pojasom opasati, i tvoju æu mu vlast dati u ruku, i biæe otac Jerusalimljanima i domu Judinu. 22 I metnuæu mu klujuæ od doma Davidova na rame: kad on otvori, neæee niko zatvoriti, i kad on zatvori, neæee niko otvoriti. 23 I kao klin uglavljuæ ga na tvrdu mjestu, i biæe prijesto slave domu oca svojega; 24 I onjemu æe se vješati sva slava doma oca njegova, sinova i unuka, svakojaki sudovi, i najmanji, i èaše i mjejnovi. 25 U to vrijeme, veli Gospod nad vojskama, pomjeriæe se klin uglavljeni na tvrdom mjestu, i izvadiæe se i paðæe, i teža što je na njemu propaæee; jer Gospod reèe.

23 Breme Tiru. Ridajte laðe Tarsiske, jer je raskopan, da nema kuæe niti ko dolazi. Iz zemlje Kitimske javi im se. 2 Umuknite koji živite na ostrvu, koje trgovci Sidonski pomorci puniše. 3 I dohodi mu bijahu po velikim vodama sjeme Siorsko, žetva s rijeke, i bješe trg narodima. 4 Stidi se, Sidone, jer govorи more, sila morska veli: ne muèim se poroðajem, ne raðam, ne odgajam momaka, ne podižem djevojaka. 5 Kao što se ožlostiæe kad èuše za Misir, tako æe se ožlostiti kad èuju za Tir. 6 Idite u Tarsis, ridajte ostrvljani! 7 Je li to vaš veseli grad, kojega je starina od davnina? njegove æe ga noge zanijeti daleko u tuðinstvo. 8 Ko je to smislio na Tir, koji razdavaæe vijence, èiji trgovci bjehu knezovi, i prekupci slavnii na zemlji? 9 Gospod je nad vojskama to smislio, da osramoti ponos svake slave i da poništi sve slavne na zemlji. 10 Prijeði preko zemlje svoje kao potok, kæeri Tarsiska; nema više pojasa. 11 Ruku svoju podiže na more, zadrža carstva; Gospod je zapovjedio za Hanan da se raskopaju gradovi njegovi. 12 I veli: neæee se više veseliti, osramoæena djevojko, kæeri Sidonska. Ustani, idi u Kitim, ni ondje neæee imati mira. 13 Eto zemlje Haldejske; toga naroda nije bilo; Asur je osnova za one koji življahu u pustinjama, podigoše kule u njoj, pogradiše dvorove; i obrati se u razvaline. 14 Ridajte laðe Tarsiske, jer je raskopan vaš

grad. 15 I tada æe Tir biti zarobljen sedamdeset godina, za vijek jednoga cara, a poslije sedamdeset godina pjevaæe se Tiru kao kurvi: 16 Uzni gusle, idi po gradu, zaboravljena kurvo; dobro udaraj, pjevaj i popijevaj, eda bi te se opet opomenuli. 17 Jer poslije sedamdeset godina Gospod æe pohoditi Tir, a on æe se vratiti na kurvarsku zaslugu svoju, i kurvaæe se sa svijem carstvima na zemlji. 18 Ali æe trgovina njegova i zasluga njegova biti posveæena Gospodu, neæe se ostavljati ni èuvati, nego æe trgovina njegova biti onima koji nastavaju pred Gospodom da jedu do sitosti i imaju odjelo dobro.

24 Gle, Gospod æe isprazniti zemlju i opustiti je, prevrnuæe je i rasijaæe stanovnike njezine. 2 I biæe sveštenik kao narod, gospodar kao sluga, gospoða kao sluškinja, prodavac kao kupac, koji daje u zajam kao koji uzima u zajam, koji uzima dobit kao koji daje. 3 Sasvijem æe se isprazniti zemlja, i sasvijem æe se oplijeniti. Jer Gospod reèe ovu rijeè. 4 Tužiæe zemlja i opasti, iznemoæi æe vasiljena i opasti; iznemoæi æe glavari naroda zemaljskoga. 5 Jer se zemlja oskvri pod stanovnicima svojim, jer prestupiše zakone, izmijenije uredbe, raskidoše zavjet vjeèeni. 6 Zato æe prokletstvo proždrjjeti zemlju, i zatræee se stanovnici njezini; zato æe izgorjeti stanovnici zemaljski, i malo æe ljudi ostati. 7 Tužiæe vino, uvenuæe loza vinova, uzdisaæe svi koji su vesela srca. 8 Prestaæe veselje uz bubnje, nestaaæe graje onijeh koji se vesele, prestaæe veselje uz gusle. 9 Neæe piti vina uz pjesme, ogrknuaeæe silovito piæe onima koji ga piju. 10 Razbiæe se pusti grad, zatvorene æe biti sve kuæe da niko ne ulazi. 11 Tužnjava æe biti po ulicama radi vina, proæi æe svako veselje, otiaæi æe radost zemaljska. 12 Pustoš æe ostati u gradu, i vrata æe se razvaliti. 13 Jer æe biti u zemlji i u narodima kao kad se obere masline, i kao kad se paljetkuje poslije berbe. 14 Ovi æe podignuti glas svoj i pjevaæe, radi veliæanstva Gospodnjega podvikivaæe od mora. 15 Zato slavite Gospoda u dolinama, na ostrivima morskim ime Gospoda Boga Izrailjeva. 16 S kraja zemlje èusmo pjesme u slavu pravednog; ali rekoh: ološah! ološah! teško menil! nevjernici nevjeru èine, baš nevjernici nevjeru èine. 17 Strahota i jama i zamka pred tobom je, stanovnièe zemaljski! 18 I ko uteèe èuvši za strahotu, paæee u jamu; a ko izljeze iz jame, uhvatiæe se u zamku; jer æe se ustave na visini otvoriti i zatreæee se temelji zemlji. 19 Sva æe se zemlja razbiti, sva æe se zemlja raspasti, sva æe se zemlja uskolebatи. 20 Sva æe se zemlja ljuljati kao pijan èovjek, i premjestaæe se kao koliba, jer æe joj otežati bezakonje njezino, te æe pasti i neæe više ustati. 21 I u to æe vrijeme pohoditi Gospod na visini vojsku visoku i na zemlji sve careve zemaljske. 22 I skupiæe se kao što se skupljaju sužnji u jamu, i biæe zatvoreni u tamnicu, i poslije mnogo vremena biæe pohoðeni. 23 I posramiæe se mjesec i sunce æe se zastidjeti kad Gospod nad vojskama stane carovati na gori Sionu i u Jerusalimu, i pred starješinama svojim proslavi se.

25 Gospode, ti si Bog moj, uzvišivaæu te, slaviæu ime twoje, jer si uèinio èudesa; namjere twoje od starine vjera su i istina. 2 Jer si od grada naèinio gomilu, i od tvrdoga grada zidine; od grada dvor za strance, dovjikja se neæe sagraditi. 3 Zato æe te slaviti narod silan, grad straænjeh naroda bojaæe te se. 4 Jer si bio krjepost ubogome, krjepost siromahu u nevolji njegovoj, utoèiæe od poplave, zaklon od žege, jer je gnjev

nasilnièki kao poplava koja obaljuje zid. 5 Vrevu inostranaca prekinuo si kao pripeku na suhu mjestu; kao pripeka sjenom od oblaka, tako se pjevanje nasilnika prekide. 6 I Gospod æe nad vojskama uèiniti svijem narodima na ovoj gori gozbu od pretila mesa, gozbu od èista vina, od pretila mesa s moždanima, od vina bez taloga. 7 I pokvariaæe na ovoj gori zastiraèe kojim su zastrièi svi narodi, i pokrivaæe kojim su pokriveni svi narodi. 8 Uništiæe smrt zauvijek, i utrak Gospod Gospod suze sa svakoga lica, i sramotu naroda svojega ukinuæe sa sve zemlje; jer Gospod reèe. 9 I reæi æe se u ono vrijeme: gle, ovo je Bog naš, njega èekamo, i spaæee nas; ovo je Gospod, njega èekamo; radovaæemo se i veseliæemo se za spasenje njegovo. 10 Jer æe ruka Gospodnja poèinuti na ovoj gori, a Moav æe se izgaziti na svom mjestu kao što se gazi slama za gnoj. 11 I razmahnuaæe rukama svojim sred njega, kao što razmahuje plivaæ da pliva, i oboriæe oholost njegovu mišicama ruku svojih. 12 I grad i visoke zidove twoje sniziæe, oboriæe, baciæe na zemlju u prah.

26 Tada æe se pjevati ova pjesma u zemlji Judinoj: imamo tvrd grad; zidovi su i opkop spasenje. 2 Otvorite vrata da uðe narod pravedni, koji drži vjeru. 3 Ko se tebe drži, èuvaæ ga jednako u miru, jer se u tebe uzda. 4 Uzdajte se u Gospoda dovjika, jer je Gospod Gospod vjeèna stijena. 5 Jer ponjuje one koji nastavaju na visini, grad visoki obara, obara ga na zemlju, obraæea ga u prah. 6 Te ga gazi noga, noge ubogih, stopala nevoljnijeh. 7 Put je pravedniku prav, ti ravniš stazu pravednogme. 8 I na putu sudova tvojih, Gospode, èekamo te; twoje ime i tvoj spomen žudi duša. 9 Dušom svojom žudim tebe noæeu, i duhom svojim što je u meni tražim te jutrom; jer kad su sudovi tvoji na zemlji, uèee se pravdi koji žive u vasiljenoj. 10 Ako se i pomiluje bezbožnik, ne uèi se pravdi, u zemlji najpravednijoj èini bezakonje i ne gleda na veliæanstvo Gospodnje. 11 Gospode! ruka je tvoja visoko podignuta, a oni ne vide; vidjeæe i posramiæe se od revnosti za narod, i oganj æe proždrjjeti neprijatelje twoje. 12 Gospode! nama æeš dati mir, jer sva djela naša ti si nam uèinio. 13 Gospode Bože naš, gospodariše nad nama gospodari drugi osim tebe, ali samo tobom pominjemo ime twoje. 14 Pomriješe, neæe oživjeti, mrtvi buduæi neæee ustati, jer si ih ti pohodio i istrijebio, zatro svaki spomen njihov. 15 Gospode, umnožio si narod, umnožio si narod i proslavio si se, ali si ih zagnao na sve krajeve zemaljske. 16 Gospode, u nevolji tražiše te, izlivaše pokornu molitvu kad si ih karao. 17 Kao trudna žena kad hoæe da se porodi pa se muèi i vièe od bola, taki bijasmo mi pred tobom, Gospode! 18 Zatrudnjesmo, muèismo se da rodimo, i kao da rodismo vjetar, nikako ne pomogosmo zemlji, niti padajo kojii žive u vasiljenoj. 19 Oživjeæe mrtvi twoji, i moje æe mrtvo tijelo ustati. Probudite se, i pjevajte koji stanujete u prahu; jer je tvoja rosa rosa na travi, i zemlja æe izmetnuti mrtvace. 20 Hajde narode moj, uði u klijeti svoje, i zakljuèaj vrata svoja za sobom, prikrij se za èas, dokle proðe gnjev. 21 Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesata svojega da pohodi stanovnike zemaljske za bezakonje njihovo, i zemlja æe otkriti krvi svoje niti æe više pokrivati pobijenijeh svojih.

27 Tada æe Gospod pokarati maèem svojim ljtijem i velikim i jakim levijatana, prugu zmiju, i levijatana, krivuljastu zmiju, i ubiæe zmaja koji je u moru. 2 Tada pjevajte o vinogradu

koji rađa crvenijem vinom: 3 Ja Gospod èuvam ga, u svako doba zaljevaæu ga; dan noæ èuvaæu ga da ga ko ne ošteci. 4 Nema gnjeva u mene; ko æe staviti u boj nasuprot meni èkalj i trnje? ja æu pogaziti i spaliti sve. 5 Ili neka se uhvati za silu moju da uèini mir sa mnom; uèiniæe mir sa mnom. 6 Jednom æe se ukorijeniti Jakov, procvjetaæe i uzrasti Izrailj, i napuniæe vasilijenu plodom. 7 Je li ga udario onako kako je udario one koji njega udaraše? je li ga ubio onako kako su ubijeni oni koje je ubio? 8 S mjerom ga je karao, kad ga je odbacio, kad ga je odnio silnjem vjetrom svojim istoèenjem. 9 Zato æe se tijem oèistiti bezakonje Jakovljevo i to æe biti sva korist što æe se uzeti grijeh njegov kad sve kamenje oltarno razmetre kao razdrobljeno kreæno kamenje i ne bude više gajeva ni sunèanijeh likova. 10 Jer æe tvrdi grad opustjeti i biæe stan ostavljen i zanemaren kao pustinja; ondje æe pasti tele i ondje æe lijegati, i pojeæe mu grane. 11 Kad se posuæe grane, polomiæe se; zene æe dolaziti i loziti ih na oganj. Jer je narod nerazuman; zato ga neæee žaliti koji ga je stvorio, i koji ga je sazdao neæee se smilovati na nj. 12 U to æe vrijeme Gospod ovijati od obale rijeke do potoka Misirskoga, a vi, sinovi Izrailevi, sabraæete se jedan po jedan. 13 I tada æe se zatrubiti u veliku trubu, i koji se bjehu izgubili u zemlji Asirskoj i koji bijahu zagnani u zemlju Misirsku, doæi æe i klanjaæe se Gospodu na svetoj gori u Jerusalimu.

28 Teško gizdavome vijencu pijanica Jefremovijeh, uvelom cvjetu krasnoga nakita njihova, koji su uvrh rodnoga dola, pijani od vina! 2 Gle, u Gospoda ima neko jak i silan kao pljusak od grada, kao oluja koja sve lomi, kao poplava silne vode, kad navali, oboræe sve na zemlju rukom. 3 Nogama æe se izgaziti gizdavi vijenac, pijanice Jefremove. 4 I uveli cvjet krasnoga nakita njihova, što je uvrh rodnoga dola, biæe kao voæe uzrelo prije ljeta, koje èim ko vidi, uzme u ruku i pojede. 5 U ono æe vrijeme Gospod nad vojskama biti slavna kruna i diæan vijenac ostatku naroda svojega, 6 I duh suda onome koji sjedi da sudi, i sila onima koji ubijaju boj do vrata. 7 Ali se i oni zanose od vina, i posræu od silovita piæa; sveštenik i prorok zanose se od silovita piæa, osvojilo ih je vino, posræu od silovita piæa, zanose se u prorokovanju, spotièu se u suðenju. 8 Jer su svi stolovi puni bljuvotine i neèistote, nema mjesta èista. 9 Koga æe uèiti mudrosti, i koga æe uputiti da razumije nauku? Djecu, kojoj se ne daje više mlijeko, koja su odbijena od sise? 10 Jer zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, ovdje malo, ondje malo davaše se. 11 Zato æe nerazumljivom besjedom i tuðim jezikom govoriti tome narodu; 12 Jer im reèe: ovo je poèinak, ostavite umorna da poèine; ovo je odmor; ali ne htješe poslušati. 13 I biæe im rijeè Gospodnja, zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, malo ovdje, malo ondje, da idu i padaju nauznako i razbiju se, i da se zapletu u zamke i uhvate. 14 Zato slušajte rijeè Gospodnju, ljudi potsmjevæi, koji vladate narodom što je u Jerusalimu. 15 Što rekoste: uhvatismo vjeru sa smræu, i ugovorismo s grobom; kad zaðe biè kao povodan, neæee nas dohvati, jer od laži naèinimo sebi utoèite, i za prijevaru zaklonismo se; (Sheol h7585) 16 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo, ja meæem u Sionu kamen, kamen izabran, kamen od ugla, skupocjen, temelj tvrd; ko vjeruje neæee se plašiti. 17 I izvršæeu sud po

pravilu i pravdu po mjerilima; i grad æe potri lažno utoèite i voda æe potopiti zaklon. 18 I vjera vaša sa smræu uništiæe se, i ugovor vaš s grobom neæee ostati, a kad zaðe biè kao povodan, potlaèiæe vas. (Sheol h7585) 19 Èim zaðe, odnijeæe vas, jer æe zalaziti svako jutro, danju i noæeu, i kad se èuje vika, biæe sam strah. 20 Jer æe odar biti kratak da se èovjek ne može pružiti, i pokrivaæ uzak da se ne može umotati. 21 Jer æe Gospod ustati kao na gori Ferasimu, razgnjeviæe se kao u dolu Gavaonskom, da uèini djelo svoje, neobièeno djelo svoje, da svrši posao svoj, neobièan posao svoj. 22 Nemojte se dakle više potsmjevati da ne postanu jaði okovi vaši, jer èuh od Gospoda Gospoda nad vojskama pogibao određenu svoj zemlji. 23 Slušajte, i èujte glas moj, pazite i èujte besedu moju. 24 Ore li oraè svaki dan da posije? ili brazdi i povlaæi njuv svoju? 25 Kad poravni ozgo, ne sije li grahor i kim? i ne meæe li pšenica na najbolje mjesto, i jeèam na zgodno mjesto, i krupnik na njegovo mjesto? 26 I Bog ga njegov uèi i upuæuje kako æe raditi. 27 Jer se grahor ne vrše branom, niti se toèak kolski obræe po kimu, nego se cijepom mlati grahor i kim protom. 28 Pšenica se vrše, ali neæee jednako vrijeaæi niti æe je satri toèkom kolskim ni zupcima razdrobiti. 29 I to dolazi od Gospoda nad vojskama, koji je divan u savjetu, velik u mudrosti.

29 Teško Arilu, Arilu, gradu gdje je stajao David. Dodajte godinu na godinu, neka kolju žrtve praznièe. 2 Ali æu pritisniti Arila, i biæe žalost i tuga, jer æe mi biti kao Aril. 3 Jer æu te opkoliti vojskom, i stegnuæe te opkopima i podignuæe suprot tebi kule. 4 Te æeš oboren govoriti sa zemlje i iz praha æeš mucati, i glas æe ti biti sa zemlje kao u bajaæa i iz praha æeš šapæuei govoriti. 5 A mnošto neprijatelja tvjih biæe kao sitan prah i mnošto našilnika kao pljeva kad se razmæe; i to æe biti zaæas, iznenada. 6 Gospod nad vojskama pohodiæe ga gromom i trusom i hukom velikom, vihorom i burom i plamenom ognjenijem koji proždire. 7 I mnošto svijeh naroda koji vojuju na Aril i svi koji udaraju na nj i na zidove njegove i koji ga pritešnjuju, biæe kao utvara noæena u snu. 8 Biæe kao kad gladan sni da jede, pa kad se probudi a duša mu prazna; ili kad sni žedan da piye, pa kad se probudi, a on iznemogao i duša mu žedna; tako æe biti mnošto svijeh naroda što vojuju na goru Sionsku. 9 Stanite i èudite se; vajpite i vièite: pijani su, ali ne od vina; posræu, ali ne od silovita piæa. 10 Jer je Gospod izlo na vas duh tvrdoga sna i zatvorio vam oèi, oslijepio proroke i vidiocene, glavare vaše. 11 I svaka utvara biæe vam kao rijeèi u zapeèaæenoj knjizi, koju dadu èovjeku koji zna èitati govoræi: èitaj to; a on reèe: ne mogu, jer je zapeèaæeno. 12 Ili da dadu knjigu onom koji ne zna èitati govoræi: èitaj to; a on reèe: ne znam èitati. 13 Zato reèe Gospod: što se ovaj narod približuje ustima svojima i usnama svojim poštuje me, a srce im daleko stoji od mene, i strah kojim me se boje zapovijest je ljudska kojoj su nauèeni, 14 Zato æu evo još raditi èudesno s tijem narodom, èudesno i divno, i mudrost mudrijeh njegovih poginuæe i razuma razumnijeh nestaaæe. 15 Teško onima koji duboko sakrivaju od Gospoda namjeru, koji rade u mraku i govore: ko nas vidi? i ko nas zna? 16 Naopake misli vaše nijesu li kao kao lonèarski? Govori li djelo za onoga koji ga je naèinio: nije me naèinio? i lonac govori li za onoga koji ga je naèinio: ne razumije? 17 Neæee li se doskora i Livan pretvoriti u polje, i polje se uzimati za šumu? 18 I u taj æe dan gluhi èuti rijeèi u

knjizi, i iz tame i mraka vidjeće oči slijepijeh. **19** I krotki æe se veoma radovati u Gospodu, i ništi između ljudi veseliće se sa sveca Izraileva. **20** Jer nasilnika neæe biti, i nestaaæe potsmjevaæa, i istrijebiæe se svi koji gledaju da èine bezakonje, **21** Koji okriviljuju èovjeka za rijeè, i meæeu zamku onome koji kara na vratima, i obaraju pravednoga lažu. **22** Zato Gospod, koji je otkupio Avrama, ovako govorí za dom Jakovljev: neæe se više Jakov postidjeti, niti æe mu lice poblijedjeti. **23** Jer kada vidi usred sebe djecu svoju, djelo ruku mojih, tada æe oni svetiti ime moje, svetiæe sveca Jakovljeva i bojaæe se Boga Izraileva. **24** I koji luta u duhom orazumijeæe se, i vikaæi æe primiti nauku.

30 Teško sinovima odmetnicima, govorí Gospod, koji sastavljuju namjere koje nijesu od mene, zaklanjuju se za zaklon koji nije od moga duha, da domeæu grijeh na grijeh; **2** Koji slaze u Misir ne pitajuæi šta æeu ja reæi, da se ukrijepe silom Faraonovom i da se zaklone pod sjenom Misirskim. **3** Jer æe vam sila Faraonova biti na sramotu, i zaklon pod sjenom Misirskim na porugu. **4** Jer knezovi njegovi biše u Soanu, i poslanici njegovi doðoše u Hanes. **5** Ali æe se svi posramiti s naroda, koji im neæe pomoæi, niti æe im biti na korist ni na dobit, nego na sramotu i na porugu. **6** Tovar æe biti na stoci južnoj: u zemlju gdje je nevolja i muka, gdje su lavovi i laviæi, guje i zmajevi ognjeni krilati, odnijeæe blago svoje magarcima na ramenima i bogatstvo svoje kamilama na grbama, k narodu koji neæe pomoæi. **7** Jer æe Misirci uzalud i naprazno pomagati; zato vièem o tom: jaèina im je da sjede s mirom. **8** Sada idi, napiši ovo pred njima na dašèicu, napiši u knjigu, da ostane za vremena koja æe doæi, dovijeka; **9** Jer su narod nepokoran, sinovi lažljivi, sinovi koji neæe da slušaju zakona Gospodnjega; **10** Koji govorí vidociama: nemojte viðati, i prorocima: nemojte nam prorokovati što je pravo, govorite nam mile stvari, prorokujte prijevaru; **11** Svrnite s puta, otstupite od staze, neka nestane ispred nas sveca Izraileva. **12** Zato ovako veli svetac Izrailev: kad odbacujete ovu rijeè, i uzdate se u prijevaru i opaæinu i na nju se oslanjate, **13** Zato æe vam to bezakonje biti kao pukotina u zidu koji hoæe da padne, koja izdigne zid visoko, te se naglo ujedanput obori. **14** I razbiæe ga kao što se razbijaju razbijen sud lonèarski, ne žali se, te se ne naðe ni crijepa kad se razbijje da uzmeš organj s ognjišta ili da zahvatиш vode iz jame. **15** Jer ovako govorí Gospod Gospod, svetac Izrailev: ako se povratite i budete mirni, izbaviæete se, u miru i uzdanju biæe sila vaša; ali vi neæete. **16** Nego govorite: ne; nego æemo na konjma pobjeæi. Zato æete bježati. Pojahaæemo brze konje. Zato æe biti brži koji æe vas tjerati. **17** Bježaæe vas tisuæa kad jedan povièe; kad povièu petorica, bježaæete svi, dokle ne ostanete kao okresano drvo navrh gore i kao zastava na humu. **18** A zato èeka Gospod da se smiluje na vas, i zato æe se uzvisiti da vas pomiluje; jer je Gospod pravedan Bog; blago svjema koji ga èekaju. **19** Jer æe narod nastavati u Sionu, u Jerusalimu; neæeš više plakati, doista æe te pomilovati kad povièe; èim te èuje, odazvaaæe ti se. **20** Premda æe vam Gospod dati hljeba tužnoga i vode nevoljnike; ali ti se više neæe uzimati uèitelji tvoji, nego æe oèi tvoje gledati uèitelje tvoje, **21** I uši æe tvoje slušati rijeè iza tebe gdje govorí: to je put, idite rijim, ako biste svrnuli nadesno ili nalijevo. **22** I oprzniæete posrebrene likove svoje rezane i zlatno odijelo likova livenijeh, i bacæete ih kao neèistotu, i reæi æeš im: odlazite. **23** I daæee dažd sjemenu

tvojemu koje posiješ na njivi, i hljeb od roda zemaljskoga biæe obilat i sit; tada æe stoka tvoja pasti na paši prostranoj. **24** Volovi i magarci, što rade zemlju, ješæe èistu zob ovijanu lopatom i rešetom. **25** I na svakoj gori visokoj i na svakom humu visokom biæe izvori i potoci, kad bude pokolj veliki, kad popadaju kule. **26** I svjetlost æe mjesecima biti kao svjetlost sunèana, a svjetlost æe sunèana biti sedam puta veæa, kao svjetlost od sedam dana, kad Gospod zavije ulom narodu svojemu i isciæeli rane koje mu je zadao. **27** Gle, ime Gospodnje ide izdaleka, gnjev njegov gori i vrlo je težak; usne su mu pune ljtine i jezik mu je kao organj koji sažiæe. **28** A duh mu je kao potok koji plavi i dopire do grla, da rasije narode da otidu u ništa, i biæe u èeljustima narodima uzda koja æe ih goniti da lutaju. **29** Pjevaæete kao noæeu uoèi praznika, i veseliæete se od srca kao onaj koji ide sa sviralom na goru Gospodnju, k stjeni Izrailevoj, **30** I Gospod æe pustiti da se èuje slava glasa njegova, i pokazaæe kako maše rukom svojom s ljtijem gnjevom i plamenom ognjenjem koji proždire, s raspom i sa silnjem daždem i s gradom. **31** Jer æe se od glasa Gospodnjega prepasti Asirac, koji je bio palicom. **32** I kuda god proðe palica pouzdana, kojom æe Gospod navaliti na nj, biæe bubnji i gusle, i ratovima žestokim ratovaæe na njih. **33** Jer je veæ pripravljen Tofet, i samom caru pripravljen je, naèinio je dubok i širok; mjesta, ognja i drva ima mnogo; dah Gospodnjki kao potok sumporni upaliæee ga.

31 Teško onima koji idu u Misir za pomoæ, koji se oslanjaju na konje, i uzdaju se u kola što ih je mnogo, i u konjike što ih je veliko mnošto, a ne gledaju na sveca Izraileva i ne traže Gospoda. **2** Ali je i on mudar, i navuæi æe zlo, i neæe poreæi svoje rijeèi, nego æe ustati na dom nevaljalijeh ljudi i na one koji pomažu onima koji èine bezakonje. **3** A Misirci su ljudi u ne Bog, i konji su njihovi tijelo a ne duh; i zato æe Gospod mahnuti rukom svojom, te æe pasti pomagaæ, paæee i onaj kome pomaže, i svi æe zajedno poginuti. **4** Jer ovako mi reèe Gospod: kao što lav i laviæ rièe nad lovom svojim, i ako se i svieèe na nj mnošto pastira, on se ne plaši od vike njihove niti se pokorava na buku njihovu, tako æe Gospod nad vojskama slaæi da vojuje za goru Sionsku i za hum njezin. **5** Kao ptice krilima Gospod æe nad vojskama zaklanjati Jerusalim, i zaklanjajuæi izbaviæe, i oblazeæi saæuvazæe. **6** Vratite se k njemu, od kojega se sasvijem odvrgoste, sinovi Izrailevi! **7** Jer æe u onaj i svaki odbaciti idole svoje srebrne, i zlatne svoje idole, koje vam ruke vaše naèinile na grijeh. **8** I Asirac æe pasti od maæa ne èovjeæjega, i maæe ne èovjeæi pojeæee ga, i bježaæe ispred maæa, i mladiæi æe njegovi plaæati danak. **9** I stjena æe njegova proæi od straha, i knezovi æe se njegovi prepasti od zastave, veli Gospod, èiji je organj na Sionu i peæ u Jerusalimu.

32 Evo, car æe carovati pravo i knezovi æe vladati po pravdi. **2** I èovjek æe biti kao zaklon od vjetra, i kao utoèište od poplave, kao potoci na suhu mjestu, kao sjen od velike stijene u zemlji sasušenoj. **3** I oèi onjeh koji vide neæe biti zasljepljene, i uši onjeh koji èuju slušaæe. **4** I srce nerazumnijeh razumjeæe mudrost, i jezik mutavijeh govoriae brzo i razgovijetno. **5** Nevaljalac se neæe više zvati knez, niti æe se tvrdica nazivati podaænijem. **6** Jer nevaljalac o nevaljalstu govorí, i srce njegovo gradi bezakonje, radeæi licemjerno i govoreæi na Boga laž,

da isprazni dušu gladnomu i napoj žednomu da uzme. **7** I sprave tvrdièine zle su; smišlja lukavštine da zatre nište rijeèima lažnjem i kad siromah govori pravo. **8** Ali knez smišlja kneževski, i ustaje da radi kneževski. **9** Ustanite, žene mirne, slušajte glas moj; kæeri bezbržne, èujite rijeèi moje. **10** Za mnogo godina bæete u smetnji, vi bezbržne; jer neæe biti berbe, i sabiranje neæe doæi. **11** Strašite se, vi mirne; drkæite, vi bezbržne, svucite se, budite gole, i pripašite oko sebe kostrijet. **12** Bijuæi se u prsi za lijepijem njivama, za rodnjem èokotima. **13** Trnje i èkalj niknuæe na zemlji naroda mojega, i po svijem kuæama veselijem, u gradu veselom. **14** Jer æe se dvorovi ostaviti, vreve gradske nestaaæe; kule i stražare postaaæe peæine dovijeka, radost divljim magarcima i paša stadima, **15** Dokle se ne izlije na nas duh s visine i pustinja postane njiva a njiva se stane uzimati za šumu. **16** Tada æe sud stanovati u pustinji, i pravda æe stajati na njivi. **17** I mir æe biti djelo pravde, što æe pravda uèiniti biæe pokoj i bezbržnost dovijeka. **18** I moj æe narod sjedjeti u mirnu stanu i u šatorima pouzdanim, na poèivališta tihim. **19** Ali æe grad pasti na šumu, i grad æe se vrlo sniziti. **20** Blago vama koji sijete pokraj svake vode, i puštate volove i magarce.

33 Teško tebi, koji pustoši a tebe ne pustoše, i koji èiniš nevjeru a tebi se ne èini nevjeru; kad prestaneš pustošiti, biæeš opustošen, kad prestaneš èiniti nevjeru, èiniae ti se nevjeru. **2** Gospode, smiluj se na nas, tebe èekamo; budi im mišica svako jutro, i spasenje naše u nevolji. **3** Narodi pobjegoše od jake vike, rasijaše se narodi što se ti podiže. **4** I pokupiaæe se plijen vaš kao što se kupe gusjenice, skoèiae na nj kao što skaèu skakavci. **5** Uzvišen je Gospod, jer nastava na visini; napuniæe Sion suda i pravde. **6** I tvrða vremena tvojega, sila spasenja tvojega biæe mudrost i znanje; strah Gospodnj biæe blago tvoje. **7** Eto, junaci njihovi vièu na polju, i poslanici mirni plaèu gorko: **8** Putovi opustješe, putnici ne putuju; pokvari ugovor, odbaci gradove, ne mari za èovjeka. **9** Zemlja tuži i èezne, Livan se stidi i vene, Saron je kao pustinja, Vasan i Karmil ogolješe. **10** Sada æu ustati, veli Gospod, sada æu se uzvisiti, sada æu se podignuti. **11** Zatrudnjeæete slamom, rodiaæete strnjiku; gnjev vaš proždrijeæe vas kao ogran. **12** I narodi æe biti kao peæi kreène, izgorjeæe ognjem kao trnje posjeèeno. **13** Slušajte koji ste daleko što sam uèinio, i koji ste blizu poznajte moæ moju. **14** Grješnici u Sionu uplašiæe se, drhat æe spopasti licemjere, i reæi æe: ko æe nas ostati kod ognja koji proždire? ko æe nas ostati kod vjeèene žegе? **15** Ko hodi u pravdi i govori što je pravo; ko mrzi na dobitak od nasilja; ko otresa ruke svoje da ne primi poklona; ko zatiskuje uši svoje da ne èuje za krv, i zažima oèi svoje da ne vidi zla; **16** On æe nastavati na visokim mjestima; gradovi na stijenama biæe mu utoèište, hlijeb æe mu se davati, vode mu se neæe premicati. **17** Oèi æe ti vidjeti cara u krasoti njegovoj, gledaæe zemlju daleku. **18** Srce æe tvoje misliti o strahu govoreæi: gdje je pisar? gdje brojaè? gdje je onaj što pregleda kule? **19** Neæeš vidjeti žestoka naroda, naroda koji govori iz dubina da se ne razbira, u koga je jezik mutav da se ne razumije. **20** Pogledaj na Sion, grad praznika naših; oèi tvoje neka vide Jerusalim, mirni stan, šator, koji se neæe odnijeti, kojemu se kolje neæe nigda pomjeriti, i nijedno mu se uže neæe otkinuti. **21** Nego æe nam onđe Gospod veliki biti mjesto rijeka i potoka širokih, po kojima

neæe iæi laða s veslima, niti æe velika laða prolaziti onuda. **22** Jer je Gospod naš sudija, Gospod je koji nam postavlja zakone, Gospod je car naš, on æe nas spasti. **23** Oslabiše tvoga uža, ne mogu tvrdo držati katarke svoje ni razapeti jedra; tada æe se razdijeliti velik plijen, hromi æe razgrabiti plijen. **24** I niko od stanovnika neæe reæi: bolestan sam. Narodu koji živi u njemu oprostije se bezakonje.

34 Pristupite, narodi, da èujete; pazite, narodi; neka èuje zemlja i što je u njoj, vasiljena i što se god raða u njoj. **2** Jer se Gospod razgnjevio na sve narode, i razljutio se na svu vojsku njihovu, zatræe ih, predæe ih na pokolj. **3** I pobijeni njihovi baciae se, i od mrtvaca njihovih dizaæe se smrad i gore æe se rasplinuti od krvi njihove. **4** I sva æe se vojska nebeska rastopiti, i saviæe se nebesa kao knjiga, i sva vojska njihova popadaæe kao što pada list s vinove loze i kao što pada sa smokve. **5** Jer je opojen na nebu maè moj, evo, siæi æe na sud na Edomce i na narod koji sam prokleo da se zatre. **6** Maè je Gospodnji pun krvi i tovan od pretiline, od krvi jagnjeæe i jarjeje, od pretiline bubrega ovnjuških; jer Gospod ima žrtvu u Vosoru i veliko klanje u zemljji Edomskoj. **7** I jednorazi æe siæi s njima i junci s bиковima; zemlja æe se njihova opiti od krvi i prah æe njihov utiti od pretiline. **8** Jer æe biti dan osvete Gospodnje, godina plaæanja, da bi se osvetio Sion. **9** I potoci æe se njezini pretvoriti u smolu, i prah njezin u sumpor, i zemlja æe njihova postati smola razgorjela. **10** Neæe se gasiti ni noæu ni danju, dovijeka æe se dizati dim njezin, od koljena do koljena ostaaæe pusta, niko neæe prelaziti preko nje dovijeka. **11** Nego æe je naslijediti gem i æuk, sova i gavran naseliæe se u njoj, i Gospod æe rastegnuti preko nje uže poglibi i mjerila pustoši. **12** Plemiæe njezine zvaæe da caruju, ali neæe biti nijednoga, i svi æe knezovi njihovi otiae u ništa. **13** I trnje æe izniknuti u dvorima njihovim, kopriva i èkalj u gradovima njihovim, i biæe stan zmajevima i naselje sovama. **14** I srtaæe se divlje zvijeri s buljinama, aveti æe se dovikivati, onđe æe se naseliti vještice i naæi poèivalište. **15** Ondje æe se gnijezditi æuk i nositi jaja i leæi ptiae i sabirati ih pod sjen svoj; onđe æe se sastajati i jastrebovi jedan s drugim. **16** Tražite u knjizi Gospodnjoj i èitajte, ništa od ovoga neæe izostati i nijedno neæe biti bez drugoga; jer što kažem, on je zapovjedio, i duh æe ih njegov sabrati. **17** Jer im on baci ždrjeb, i ruka njegova razdijeli im zemlju užem, i njihova æe biti dovijeka, od koljena do koljena nastavaæe u njoj.

35 Radovaæe se tome pustinja i zemlja sasušena, veseliae se pustoš i procvjetati kao ruža. **2** Procvjetaæe obilno, i veseliae se radujuæi se i popijevajuæi; slava Livanska daæe joj se i krasota Karmilska i Saronska; ta æe mjesta vidjeti slavu Gospodnju, krasotu Boga našega. **3** Ukrijepite klonule ruke, i koljena iznemogla utvrđite. **4** Recite onima kojima se srce uplašilo: ohrabrite se, ne bojte se; evo Boga vašega; osveta ide, plata Božija, sam ide, i spašaæe vas. **5** Tada æe se otvoriti oèi slijepima, i uši gluhimu otvoriaæe se. **6** Tada æe hromac skakati kao jelen, i jezik nijemoga pjevaæe, jer æe u pustinji provreti vode i potoci u zemlji sasušenoj. **7** I suho æe mjesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori vodenih, u stanu zmajevskom, po ložama njihovim, biæe trava, trska i sita. **8** I onđe æe biti nasap i put, koji æe se zvati sveti put; neæe iæi po njemu neæisti, nego æe biti za njih; ko uzide njim, ni lud neæe zaæi.

9 Neæee ondje biti lava, i luta zvijer neæee iæi po njemu, niti æee se ondje naæi, nego æee hoditi izbavljeni. 10 I koje iskupi Gospod, vratiaæe se i doæi æee u Sion pjevajuæe, i vjeæna æe radost biti nad glavom njihovom, dobiæe radost i veselje, a æalost i uzdisanje bjezaæe.

36 Èetrnaeste godine carovanja Jezekijina podiæe se Senahirim car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih. 2 I posla car Asirski Rvasku iz Lahisa u Jerusalim k caru Jezekiji s velikom vojskom; i on stade kod jaza gornjega jezera na putu kod polja bjejareva. 3 Tada izide k njemu Elijakim sin Helkijin, koji bijaæe nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov pametar. 4 I reæe im Rvasku: kaæite Jezekiji: ovako kaæe veliki car, car Asirski: kakva je to uzdanica u koju se uzdaæ? 5 Da reæem, ali su prazne rijeæi, da imaæ svjeta i sile za rat. U što se dakle uzdaæ, te si se odmetnuo od mene? 6 Gle, uzdaæ se u štap od trske slomljene, u Misir, na koji ako se ko nasloni, uæi æee mu u ruku i probosæe je; taki je Faraon car Misirski svjema koji se uzdaju u nj. 7 Ako li mi reæeæ: uzdamo se u Gospoda Boga svojega; nije li to onaj ëije je visine i oltare oborio Jezekija i zapovjedio Judi i Jerusalimu: pred ovijem oltarom klanjajte se? 8 Hajde zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom, i daæu ti dvije tisuæe konja, ako moæeæ dobaviti koji æee jahati. 9 Kako æeeæ dakle odbiti i jednoga vojvodu izmeðu najmanjih slugu gospodara mojega? Ali se ti uzdaæ u Misir za kola i konjike. 10 Svrh toga, eda li sam ja bez Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospod mi je rekao: idi na tu zemlju, i zatri je. 11 Tada Elijakim i Somna i Joah rekoæe Rvasku: govoril slugama svojim Sirski, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti Judejski da sluša narod na zidu. 12 A Rvask reæe: eda li me je gospodar moj poslao k gospodaru tvojemu ili k tebi da kaæem ove rijeæi? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju neæest i da piju svoju mokraæu s vama? 13 Tada stade Rvask i povika iza glasa Judejski i reæe: èujte rijeæi velikoga cara Asirskoga. 14 Ovako kaæe car: nemojte da vas vara Jezekija, jer vas ne moæe izbaviti. 15 Nemojte da vas nagovori Jezekija da se pouzdate u Gospoda, govoreæi: Gospod æee nas izbaviti, ovaj se grad neæee dat u ruke caru Asirskom. 16 Ne slušajte Jezekije; jer ovako kaæe car Asirski: uèinite mir sa mnom i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga èokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca, 17 Dokle ne doæem i odnesem vas u zemlju kao što je vaæa, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hlijebom i vinogradima. 18 Nemojte da vas vara Jezekija govoreæi: Gospod æee nas izbaviti. Je li koji izmeðu bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga? 19 Gdje su bogovi Ematski i Arfadski? gdje su bogovi Sefarivimski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruk? 20 Koji su izmeðu svih bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? a Gospod æee izbaviti Jerusalim iz moje ruke? 21 Ali oni muæahu, i ne odgovoriæe mu ni rijeæi, jer car bjeæe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu. 22 Tada Elijakim sin Helkijin, koji bijaæe nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov, pametar, doðoæe k Jezekiji razdrvæi haljine, i kazaæe mu rijeæi Rvaskove.

37 A kad to èu car Jezekija, razdrije haljine svoje i veza oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodnj. 2 I posla Elijakima, koji bijaæe nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obuæene u kostrijet k Isajji proroku sinu Amosovu. 3

I rekoæe mu: ovako veli Jezekija: ovo je dan nevolje i kara i ruga, jer prispjeæe djeca do poroðaja, a nema snage da se rode. 4 Da ako je èuo Gospod Bog tvoj što reæe Rvask, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruæi Boga živoga i da ga vrijeða rijeæima koje je èuo Gospod Bog tvoj, pomoli se za ostatak koji se nalazi. 5 I doðoæe k Isajji sluge cara Jezekije. 6 I reæe im Isajiji: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospod: ne plaæi se od rijeæi koje si èuo, kojima huliæe na me sluge cara Asirskoga. 7 Evo, ja æeu pustiti na nj duh, te æee èuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i uèiniæe da pogine od maæa u svojoj zemlji. 8 I tako vrativši se Rvasku naæe cara Asirskoga gdje bije Livnu, jer bjeæe èuo da je otisao od Lahisa. 9 A on èu za Tiraku cara Huskoga gdje kazaæe: ide da se bije s tobom. I èuvæi posla poslanike k Jezekiji govoreæi: 10 Ovako recite Jezekiju caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaæ govoreæi: neæee se dati Jerusalim u ruke caru Asirskom. 11 Eto, èuo si ãta su uèinili carevi Asirski svijem zemljama potrvi ih sasvijem; a ti li æee se izbaviti? 12 Jesu li narode koje satræe oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Harance, Resefe i sinove Edenove koji bijahu u Telasaru? 13 Gdje je car Ematski i car Arfadski i car od grada Sefarivima, od Ene i Ave? 14 A kad Jezekija primi knjigu iz ruku poslanika i proæita je, otide u dom Gospodnj, i razvi je Jezekija pred Gospodom. 15 I pomoli se Jezekija Gospodu govoreæi: 16 Gospode nad vojskama, Bože Izrailjev, koji sjedi na heruvimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju. 17 Prigni, Gospode, uho svoje i èuj: otvori, Gospode, oèi svoje i vidi: èuj sve rijeæi Senahirima, koji posla da ruæi Boga živoga. 18 Istina je, opustoæili su carevi Asirski sve one narode i zemlje njihove, 19 I pobacali su bogove njihove u oganj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku èovjeæijih, drvo i kamen, zato ih potrvi. 20 I zato, Gospode Bože naæ, izbavi nas iz ruku njegovih, da poznadu sva carstva na zemlji da si ti sam Gospod. 21 Tada posla Isajiju sin Amosov k Jezekiji i poruæi mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: uslišio sam za što si mi se molio radi Senahirima cara Asirskoga. 22 Ovo je rijeæe koju izreæe Gospod za nj: ruga ti se i potsmijeva ti se djevojka, kæi Sionska, za tobom maæe glavom kæi Jerusalimska. 23 Koga si ruæio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao uvis oèi svoje? Na sveca Izrailjeva. 24 Preko sluga svojih ruæio si Gospoda i rekao si: s mnoætvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Livanske, i posjeæi æeu visoke kedre njegove, i lijepe jele njegove, i doæei æeu na najviæi kraj njegova, u šumu njegova Karmila. 25 Ja sam kopao, i pio vodu, i isuæio sam stopama svojim sve potoke gradovima. 26 Nijesë li èuo da ja to odavna èinim i od iskona da sam tako uredio? sada puætam to, da prevratiæ tvrde gradove u puste gomile. 27 Zato koji u njima ñive iznemogoæe, uplaæiæe se i smetoæe se, postaæe kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri. 28 Znam sjeðenje tvoje i polaæenje tvoje i dolaæenje tvoje i kako bjesniæ na me. 29 Jer bjesniæ na me, i tvoja obijest doæe do mojih uæiju, zato æeu metnuti brnjicu svoju na nozdruæe tvoje, i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa æeu te odvesti natrag putem kojim si doðao. 30 A tebi ovo neka bude znak: jeææete ove godine što samo od sebe rodi, a druge godine što opet samo od sebe rodi; a treæe godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod iz njih. 31 Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet æee pustiti æile ozdo i roditi ozgo. 32 Jer æee iz Jerusalima izaæi ostatak, i iz gore Siona, koji se saæuvaju.

Revnost Gospoda nad vojskama uèiniæe to. **33** Zato ovako veli Gospod za cara Asirskoga: neæe uæi u ovaj grad, niti æe baciti amo strijele, neæe se primaæi k njemu sa štitom, niti æe iskopati opkopa oko njega. **34** Vratiaæe se putem kojim je došao, a u grad ovaj neæe uæi, veli Gospod. **35** Jer æu braniti taj grad i saèuvaæeu ga sebe radi i radi Davida sluge svojega. **36** Tada izide anðeo Gospodnj i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuæa; i kad ustaæe ujutru, a to sve sami mrtvaci. **37** Te se podiæe Senahirim car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Nineviji. **38** I kad se klanjaæe u domu Nisroka boga svojega, Adramele i Sarasar sinovi njegovu ubiæe ga maæem, a sami pobjegoæe u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Esaradon sin njegov.

38 U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt; i doðe k njemu prorok Isaija sin Amosov i reæe mu: ovako veli Gospod: naredi za kuæeu svoju, jer æeš umrjeti i neæeš ostaæi živ. **2** A Jezekija se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodu, **3** I reæe: oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Jezekija veoma. **4** Tada doðe rijeæ Gospodnja Isaiji govoreæi: **5** Idi i reci Jezekiji: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: èuo sam molitvu tvoju, i video sam suze tvoje, evo dodaæeu ti vijeku petnaest godina. **6** I izbaviaæeu tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i branjaæeu ovaj grad. **7** I ovo neka ti bude znak od Gospoda da æe uèiniæi Gospod što je rekao. **8** Evo ja æu vratiti sjen po koljencima po kojima je sišao na sunèaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. I vrati se sunce za deset koljenaca po koljencima po kojima bijaæe sišlo. **9** Ovo napisa Jezekija car Judin kad se razbolje, i ozdravi od bolesti svoje: **10** Ja rekoh, kad se presjekoæe dani moji: idem k vratima grobnjem, uze mi se ostatak godina mojih. (Sheol h7585) **11** Rekoh: neæeu vidjeti Gospoda Gospoda u zemlji živijeh, neæeu više vidjeti èovjeka meðu onima koji stanuju na svijetu. **12** Vijek moj proðe i prenese se od mene kao šator pastirski; presjekoh život svoj kao tkaæ, otsjeæi æe me od osnutka; od jutra do veæera uèiniæeš mi kraj. **13** Mišljah za jutra da æe kao lav potrti sve kosti moje; od jutra do veæera uèiniæeš mi kraj. **14** Pištaæ kao zdrao i kao lastavica, ukah kao golubica, oèi mi išèiljeæe gledajuæi gore: Gospode, u nevolji sam, oblakšaj mi. **15** Šta da reæem? On mi kaza, i uèini. Proživjeæeu sve godine svoje po jadu duše svoje. **16** Gospode, o tom se živi i u tom je svemu život duha mojega, iscjelio si me i saèuvaæu u životu. **17** Evo, na mir doðe mi ljut jad; ali tebi bi milo da izvüeæeš dušu moju iz jame pogibli, jer si bacio za leða svoja sve grijehe moje. **18** Jer neæe grob tebe slaviti, neæe te smrt hvaliti, i koji siðu u grob ne nadaju se tvojoj istini. (Sheol h7585) **19** Živi, živi, oni æe te slaviti kao ja danas: otac æe sinovima javljati istinu tvoju. **20** Gospod me spase, zato æemo pjevati pjesme moje u domu Gospodnjem dok smo god živi. **21** A Isaija bjeæe rekao da uzmu grudu suhih smokava i priviju na otok, te æe ozdraviti. **22** I Jezekija bjeæe rekao: šta æe biti znak da æu otæi u dom Gospodnj?

39 U to vrijeme Merodah Valadan, sin Valadanov, car Vavilonski, posla knjigu s darom Jezekiji; jer bjeæe èuo da je bio bolestan i ozdravio. **2** I Jezekija se obradova tome, i pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuæeu gdje mu bjeæe oruæje, i što se god nalažaæe u

riznicama njegovijem, ne osta ništa da im ne pokaza Jezekija u kuæei svojoj i u svemu gospodstvu svom. **3** Tada doðe prorok Isaija k caru Jezekiji i reæe mu: šta su govorili ljudi i odakle su došli k tebi? A Jezekija reæe: iz daljne zemlje došli su k meni, iz Vavilona. **4** A on reæe: šta su vidjeli u tom dvoru? A Jezekija reæe: vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao. **5** Tada reæe Isaija Jezekiji: èuj rijeæ Gospoda nad vojskama. **6** Evo doæi æe vrijeme kad æe se odnijeti u Vavilon sve što ima u kuæei tvojoj, i što su sabirali oci tvoji do danas, neæe ostaæi ništa, veli Gospod. **7** I sinove tvoje, koji æe izaæi od tebe, koje æeš roditi, uzeæe da budu dvorani u dvoru cara Vavilonskoga. **8** A Jezekija reæe Isaiji: dobra je rijeæ Gospodnja koju si rekao. Još reæe: je li? za moga vijeka biæe mir i vjera?

40 Tješite, tješite narod moj, govorite Bog vaš. **2** Govorite Jerusalimu ljubazno, i javljajte mu da se navršio rok njegov, da mu se bezakonje oprostilo, jer je primio iz ruke Gospodnje dvojinom za sve grijehe svoje. **3** Glas je nekoga koji viæe: pripravite u pustinji put Gospodnj, poraynite u pustoši stazu Bogu našemu. **4** Sve doline neka se povise, i sve gore i bregovi neka se slegnu, i što je krivo neka bude pravo, i neravna mjesta neka budu ravna. **5** I javiæe se slava Gospodnja, i svako æe tijelo vidjeti; jer usta Gospodnja govoriše. **6** Glas govori: viæi. I reæe: šta da viæem? Da je svako tijelo trava i sve dobro njegovo kao cvijet poljski. **7** Suši se trava, cvijet opada kad duh Gospodnj dune na nj; doista je narod trava. **8** Suši se trava, cvijet opada; ali rijeæ Boga našega ostaje dovjeka. **9** Izidi na visoku goru, Sione, koji javljaæ dobre glase; podigni silno glas svoj, Jerusalime, koji javljaæ dobre glase; podigni, ne boj se. Kaži gradovima Judinjim: evo Boga vaæega. **10** Evo, Gospod Bog ide na jakoga, i mišica æe njegova oblatati njim; evo plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim. **11** Kao pastir paææe stado svoje; u naruæje svoje sabraæe jaganjice, i u njedrima æe ih nositi, a dojilice æe voditi polako. **12** Ko je izmjerio vodu grstima svojim i nebesa premjerio peðu? ko je mjerom izmjerio prah zemaljski, i gore izmjerio na mjerila i bregove na poteg? **13** Ko je upravljaø duh Gospodnji? ili mu bio savjetnik i nauæio ga? **14** S kim se je dogovarao i ko ga je urazumio i nauæio putu suda, i nauæio ga znanju i pokazao mu put razuma? **15** Gle, narodi su kao kap iz vijedra, i kao praška na mjerilima broje se; gle, premješta ostrva kao prašak. **16** Ni Livan ne bi bio dosta za oganj, i životinje njegove ne bi bile dosta za žrtvu paljenicu. **17** Svi su narodi kao ništa pred njim, manje negoli ništa i taština vrijede mu. **18** S kim æete dakle izjednaæiti Boga? i kaku æete mu priliku naæei? **19** Umjetnik lije lik, i zlatar ga pozlaæeu, i veriæice srebreni lije. **20** A ko je siromah, te nema šta prinijeti, bira drvo koje ne trune, i traži vjeæta umjetnika da naæini rezan lik, koji se ne pomije. **21** Ne znate li? ne èuvjetate li? ne kazujete li vam se od iskona? ne razumijete li od temelja zemaljskih? **22** On sjedi nad krugom zemaljskim, i njezini su mu stanovnici kao skakavci; on je razastro nebesa kao platno i razapeo ih kao šator za stan. **23** On obraæea knezove u ništa, sudiæe zemaljske èini da su kao taština. **24** Kao da nijesu posaðeni ni posijani, i kao da im se stablo nije ukorijeno u zemlji, èim dune na njih, posahnu, i vihor kao pljevu raznese ih. **25** S kim æete me dakle izjednaæiti da bih bio kao on? veli sveti. **26** Podignite gore oèi svoje i vidite; ko je

to stvorio? ko izvodi vojsku svega toga na broj i zove svako po imenu, i velike radi sile njegove i jake moæe ne izostaje nijedno? **27** Zaæto govorиш, Jakove, i kaæeš, Izrailju: sakriven je put moj od Gospoda, i stvar moja ne izlazi pred Boga mojega? **28** Ne znaš li? nijesi li èuo da Bog vjeèeni Gospod, koji je stvorio krajeve zemaljske, ne sustaje niti se utruðuje? razumu njegovu nema mjere. **29** On daje snagu umornome, i nejakome umnožava krjepost. **30** Djeca se more i sustaju, i mladiæi padaju; **31** Ali koji se nadaju Gospodu, dobijaju novu snagu, podiæu se na krilima kao orlovi, træe i ne sustaju, hode i ne more se.

41 Umuknite preda mnom, ostrva; i narodi neka se potkrijepi, neka pristupe, i tada neka reku: hajdemo da se sudimo. **2** Ko je podigao pravdu s istoka? ko je dozvao da ide za njim ustopice? ko joj je pokorio narode i dao joj vlast nad carevima i uèenio te su kao prah maèu njezinu i kao razvijana pljeva luku njezinu? **3** Pogna ih, proðe mirno putem, kojim ne bješe hodio nogama svojim. **4** Ko je uradio i uèenio to? i zove naraštaje od iskona? Ja, Gospod, prvi i poælednji, ja isti. **5** Vidješe ostrva i uplašiše se, krajevi zemaljski zadrkaše, približiše se i doðoše. **6** Jedan drugom pomagaše, i bratu svojemu govoraše: budi hrabar. **7** Drvodjelja hrabraše zlatara; koji kleplje hrabraše onoga koji kuje na nakovnju, govoreæi: dobro je za spajanje. I pritrðivjaše klincima da se ne pomie. **8** Ali ti, Izrailju, slugo moj: Jakove, kojega izabrah, sjeme Avrama prijatelj mojega! **9** Ti, kojega uzeh s krajeva zemaljskih, i izmeðu izbranih njezinijeh dozvah te, i rekoh ti: ti si moj sluga, ja te izabrah, i ne odbacih tebe; **10** Ne boj se, jer sam ja s tobom; ne plasi se, jer sam ja Bog tvoj; ukrijeæeu te i pomoæei æeu ti, i poduprijeæeu te desnicom pravde svoje. **11** Gle, postidjeæeu se i posramiæeu svi koji se ljute na tebe; biæe kao ništa i izginuæee protivnici tvoji. **12** Potraæiæes suparnike svoje, ali ih neæeš naæi, biæe kao ništa, i koji vojuju na te, nestaaæ ih. **13** Jer ja Gospod Bog tvoj držim te za desnicu, i kaæem ti: ne boj se, ja æu ti pomagati. **14** Ne boj se, crvæu Jakovljev, narodiaæu Izrailjev, ja æu ti pomagati, govorii Gospod i izbavitelj tvoj, svetac Izrailjev. **15** Gle, uèiniæeu te da budeš kao sprava za vršenje nova sa zupcima: vrijeæi æeš gore i satraæeš ih, i brda æeš obratiti u pljevu. **16** Vijaæeš ih, i vjetar æe ih odnijeti i vihor æe ih rasuti, a ti æeš se veseliti u Gospodu i hvaliaæeš se svecem Izrailjevijem. **17** Siromahe i uboge, koji traže vode a nje nema, kojima se jezik osušio od žeði, njih æeu uslišiti ja Gospod, ja Bog Izrailjev neæeu ih ostaviti. **18** Otvoriæeu rijeke na visovima, i izvore usred dolina, pustinju æeu obratiti u jezero vodeno, i suhu zemlju u izvore vodene. **19** Posadiæeu u pustinji kedar, sitim, mirtu i maslinu; posadiæeu u pustoj zemlji jelu, brijest i šimšir, **20** Da vide i poznadu i da promisle i razumiju da je to uradila ruka Gospodnja, i svetac Izrailjev da je to stvorio. **21** Iznesite parbu svoju, veli Gospod, pokaæite razloge svoje, veli car Jakovljev. **22** Neka doðu i neka nam objave šta æe biti; objavite nam šta je prvo bilo, da promislimo i poznamo šta æe biti iza toga; ili kaæite nam šta æe biti unapredak. **23** Kaæite šta æe biti poslije, i poznaæemo da ste bogovi; ili uèinite što dobro ili zlo, i diviæemo se i gledati svi. **24** Gle, vi nijeste ništa, i djelo vaše nije ništa; koji vas izbira, gad je. **25** Podigoh jednoga sa sjevera, i doæi æe; od istoka sunèanoga prizivaæe ime moje, stupaæe po glavarima kao po kalu i kao što lonèar gazi blato. **26** Ko je objavio od iskona, da bismo znali, ili od starina, da

bismo rekli: istina je? Ali nema nikoga da bi objavio, niti ima koga da naprijed kazao, niti ima koga da bi èuo rijeèi vaše. **27** Ja prvi Sionu kaæem: eto, eto toga. U Jerusalimu æeu dati ko æe javljati dobre glase. **28** Jer pogledam, ali nema nikoga, nema meðu njima nijednoga ko bi svjetovao; pitam ih, ali ne odgovaraju ni rijeèi. **29** Gle, svi su taætina, ništa su djela njihova; liveni su likovi njihovi vjetar i ništaæivo.

42 Evo sluge mojega, kojega podupirem, izbranika mojega, koji je mio duši mojoj; metnuæeu duh svoj na njega, sud narodima javljaæe. **2** Neæee vikati ni podizati, niti æe se èuti glas njegov po ulicama. **3** Trske stuæene neæee prelomiti, i svjeæila koje se puši neæee ugasiti; javljaæe sud po istini. **4** Neæee mu dosaditi, niti æe se umoriti, dokle ne postavi sud na zemlji, i ostrva æe èekati nauku njegovu. **5** Ovako govorii Bog Gospod, koji je stvorio nebesa i razapeo ih, koji je rasprostro zemlju i što ona raða, koji daje disanje narodu što je na njoj i duh onima što hode po njoj. **6** Ja Gospod dozvah te u pravdi, i držaæeu te za ruku, i èuvaæeu te, i uèiniæeu te da budeš zavjet narodu, vidjelo narodima; **7** Da otvoriš oèi slijepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnica koji sjede u tami. **8** Ja sam Gospod, to je ime moje, i slave svoje neæeu dati drugome ni hvale svoje likovima rezanjem. **9** Evo, preðaænje doðe, i ja javljam novo, prije nego nastane kazujem vam. **10** Pjevajte Gospodu pjesmu novu, hvalu njegovu od kraja zemlje, koji se plavite po moru i sve što je u njemu, ostrva i koji živite na njima. **11** Pustinja i gradovi njezini, sela gdje stanuje Kidar, neka podignu glas, neka pjevaju koji žive po stijenama, neka klikuju savrh gora. **12** Neka daju slavu Gospodu, i hvalu njegovu neka javljaju po ostrvima. **13** Gospod æe izaæei kao junak, podignuæee revnost svoju kao vojnjk, vikaæe i klikovati, nadvladaæee nepristatelje svoje. **14** Muæah dugo, èinjah se gluhi, ustezah se; ali æeu sada vikati kao žena kad se poraða, i sve æeu potri i istrjebiti. **15** Opustiæeu gore i bregove, i svaku travu na njima osušiæeu, i od rijeka æeu naèiniti ostrva, i jezera æeu isušiti. **16** I vodiæeu slijepce putem kojega nijesu znali; vodiæeu ih stazama kojih nijesu znali; obratiæeu pred njima mrak u svjetlost i što je neravno u ravno. To æeu im uèiniti, i neæeu ih ostaviti. **17** Tada æe se vratiti natrag i posramiti se koji se uzdaju u lik rezani, koji govore likovima livenijem: vi ste naæi bogovi. **18** Èujite, gluhi; progledajte, slijepi, da vidite. **19** Ko je slijep osim sluge mojega? i ko je gluhi kao poslanik moj kojega šaljem? ko je slijep kao savršeni? ko je slijep kao sluga Gospodnj? **20** Gledaš mnogo, ali ne vidiš; otvorene su ti uši, ali ne èuješ. **21** Gospodu bijaše mio radi pravde njegove, uèini zakon velikim i slavnim. **22** A narod je oplijenjen i potlaæen, svi su koliki povezani u peæinama i sakriveni u tamnicama; postaše pljen, a nema nikoga da bi izbavio; postaše grabež, a nema nikoga da bi rekao: vratiti. **23** Ko izmeðu vas èuje ovo i pazi i sluša za poslij? **24** Ko je dao Jakova da se potlaæi i Izrailju otimaæima? Nije li Gospod, kojemu zgrijeæismo? Jer ne htješe hoditi putovima njegovijem niti slušaše zakona njegova. **25** Zato izli na njih žestoku jarost svoju i silan rat, i zapali ga unaokolo, ali on ne razumje; zapali ga, ali on ne mari.

43 Ali sada ovako veli Gospod, koji te je stvorio, Jakove, i koji te je sazdao, Izrailju: ne boj se, jer te otkupih, pozvah te po imenu tvom; moj si. **2** Kad poðeš preko vode, ja æe biti s tobom, ili preko rijeka, neæee te potopiti; kad poðeš kroz oganj, neæeeš izgorjeti i neæee te plamen opaliti. **3** Jer sam

ja Gospod, Bog tvoj, svetac Izrailjev, spasitelj tvoj; dадоd u otkup za te Misir, Etiopsku i Sevu mjesto tebe. 4 Otkako si mi postao drag, proslavio si se i ja te ljubih; i dадоd ljude za te i narode za dušu tvoju. 5 Ne boj se, jer sam ja s tobom; od istoka æu dovesti sjeme tvoje, i od zapada sabraæu te. 6 Kazaæu sjeveru: daj; i jugu: ne brani; dovedi sinove moje iz daleka i kæeri moje s krajeva zemaljskih, 7 Sve, koji se zovu mojim imenom i koje stvorih na slavu sebi, sazdana i naæinu. 8 Izvedi narod slijepi koji ima oæi, i gluhi koji ima uši. 9 Svi narodi neka se skupe, i neka se saberu plemena; ko je između njih naprijed kazao to ili nam kazao što je bilo prije? Neka dovedu svjedoke svoje i opravdaju se; ili neka èuju, i reku: istina je. 10 Vi ste moji svjedoci, veli Gospod, i sluga moj kojega izabrah, da biste znali i vjerovali mi i razumjeli da sam ja; prije mene nije bilo Boga niti æe poslije mene biti. 11 Ja sam, ja sam Gospod, i osim mene nema spasitelja. 12 Ja objavih, i spasoh, i naprijed kazah, a nikoju tuð bog među vama, i vi ste mi svjedoci, veli Gospod, i ja sam Bog. 13 Ja sam od prije nego dan posta, i niko ne može izbaviti iz moje ruke; kad radim, ko æe smesti? 14 Ovako govori Gospod izbavitelj vaš, svetac Izrailjev: vas radi poslaæu u Vavilon i pobacaæu sve prijevornice, i Haldejce s laðama, kojima se hvale. 15 Ja sam Gospod svetac vaš, stvoritelj Izrailjev, car vaš. 16 Ovako govori Gospod koji je naæinio po moru put i po silnjem vodama stazu, 17 Koji izvodi kola i konje, vojsku i silu, da svi popadaju i ne mogu ustati, da se ugase kao što se gasi svještilo: 18 Ne pominjite što je prije bilo i ne mislite o starijem stvarima. 19 Evo, ja æu uèiniti novo, odmah æe nastati; neæete li ga poznati? Još æu naæiniti u pustinji put, rijeke u suhoj zemlji. 20 Slaviæe me zvijeri poljske, zmajevi i sove, što sam izveo u pustinji vode, rijeke u zemlji suhoj, da napojim narod svoj, izbranika svojega. 21 Narod koji sazdana sebi, pripovjedaæe hvalu moju. 22 A ti, Jakove, ne priziva me, i bijah ti dosadan, Izrailju. 23 Nijesi mi prinio jagnjeta na žrtvu paljenicu, i žrtvama svojim nijesi me poæastio; nijesam te nagonio da mi služiš prinosima, niti sam te trudio da mi kadiš. 24 Nijesi mi kupio za novce kada, niti si me pretilinom žrtvava svojih nasitio, nego si me muëio svojim grijesima, i dosadio si mi bezakonjem svojim. 25 Ja, ja sam brišem tvoje prijestupe sebe radi, i grjeha tvojih ne pominjem. 26 Opomeni me, da se sudimo, kazuj, da se opravdaš. 27 Otac tvoj prvi sagriješi, i uèitelji tvoji skriviše mi. 28 Zato æu izbaciti iz svetinje knezove, i daæu Jakova u prokletstvo i Izrailju u sramotu.

44 Ali sada èuj, Jakove, slugo moj, i Izrailju, kojega izabrah. 2 Ovako veli Gospod, koji te je stvorio i sazdao od utrobe materine, i koji ti pomaže: ne boj se, slugo moj Jakove, i mili, kojega izabrah. 3 Jer æu izliti vodu na žednoga i potoke na suhu zemlju, izliæu duh svoj na sjeme tvoje i blagoslov svoj na tvoje natraæje. 4 I procvjetaæe kao u travi, kao vrbe pokraj potoka. 5 Ovaj æe reæi: ja sam Gospodnj, a onaj æe se zvati po imenu Jakovljevu, a drugi æe se pisati svojom rukom Gospodnj, i prezivaaæe se imenom Izrailjevijem. 6 Ovako govori Gospod car Izrailjev i izbavitelj njegov, Gospod nad vojskama: ja sam prvi i ja sam posljednji, i osim mene nema Boga. 7 I ko kao ja oglasuje i objavljuje ovo, ili mi ureðuje otkako naselih stari narod? Neka im javi što æe biti i što æe doæi. 8 Ne bojte se i ne plašite se; nijesam li ti davno kazao i objavio? vi ste mi svjedoci; ima li Bog osim mene? Da, nema stijene, ne znam ni jedne. 9

Koji grade rezane likove, svi su ništa, i mile stvari njihove ne pomažu ništa, i one su im svjedoci da ne vide i ne razumiju, da bi se posramili. 10 Ko gradi boga i lje lik, nije ni na kaku korist. 11 Gle, svi æe se drugovi njegovi posramiti, i umjetnici više od drugih ljudi; neka se skupe svi i stanu, biæe ih strah i posramiæe se svi. 12 Kovaè klijesiæima radi na životu ugljevlju, i kuje èekiaæem, i radi snagom svoje ruke, gladuje, te iznemogne, i ne pije vode, te sustane. 13 Drvodenja rasteže vrvcu i bilježi crvenilom, teše i zaokružuje, i naæinja kao lik èovjeæi, kao lijepa èovjeka, da stoji u kuæi. 14 Sijeæe sebi kedre, i uzima èesvinu i hrast ili što je najèvršæe među drvljem šumskim; sadi jasen, i od daðda raste. 15 I biva èovjeku za organj, i uzme ga, te se grije; upali ga, te peæe hlijeb; i još gradi od njega boga i klanja mu se; gradi od njega lik rezan, i pada na koljena pred njim. 16 Polovinu loži na organj, uz polovinu jede meso ispekaæi peæenje, i biva sit, i grije se i govori: aha, ogrijah se, vidjeh organj. 17 A od ostatka gradi boga, rezan lik svoj, pada pred njim na koljena i klanja se, i moli mu se i govori: izbavi me, jer si ti bog moj. 18 Ne znaju, niti razumiju, jer su im oæi zasljepljene da ne vide, i srca, da ne razumiju. 19 Niti uzimaju na um, nema znanja ni razuma da bi kojih rekao: polovinu ovoga spalih na organj, i na uglju od njega ispekoæi hlijeb, ispekoæi meso i jedoh; i od ostatka eda li æu naæiniti gad, i panju drvenom hoæu li se klanjati? 20 Taki se hrani pepelom, prevareno srce zavodi ga da ne može izbaviti duše svoje, niti reæi: nije li laž što mi je u desnici? 21 Pamti to, Jakove i Izrailju, jer si moj sluga; ja sam te sazdao, sluga si moj, Izrailju, neæeu te zaboraviti. 22 Rasuæu kao oblak prijestupe tvoje, i grijehe tvoje kao maglu; vrti se k meni, jer sam te izbavio. 23 Pjevajte, nebesa, jer Gospod uèini, podvikujte, nizine zemaljske, popijevajte, gore, šume i sva drva u njima, jer izbavi Gospod Jakova i proslavi se u Izrailju. 24 Ovako govori Gospod, izbavitelj tvoj, koji te je sazdao od utrobe materine: ja Gospod naæinu sve: razapeh nebo sam, rasprostrijeh zemlju sam sobom; 25 Uniætujem znake lažljivcima, i vraæe obezumljujem, vraæeam natrag mudarce, i pretvaram mudrost njihovu u ludost; 26 Potvrðujem rijeæe sluge svojega, i navršujem savjet glasnika svojih; govorim Jerusalimu: naselæeš se; i gradovima Judinijem: sazidaæete se; i pustoline njihove podignuæe; 27 Govorim dubini: presahni i isušiæu rijeke tvoje; 28 Govorim Kiru: pastir si moj; i izvršiæe svu volju moju, i kazaæe Jerusalimu: sazidaæeš se; i crkvi: osnovaæeš se.

45 Ovako govori Gospod pomazaniku svojemu Kiru, kojega držim za desnicu, da oborim pred njim narode i careve raspašem, da se otvoraju vrata pred njim i da ne budu vrata zatvorena: 2 Ja æu iæi pred tobom, i putove neravne poravnaæu, vrata mjedena razbiæu i prijevornice gvozdene slomiæu. 3 I daæu ti blago tajno i bogatstvo sakriveno, da poznaš da sam ja Gospod Bog Izrailjev, koji te zovem po imenu. 4 Radi sluge svojega Jakova i Izrailja izbranika svojega prozvah te imenom tvojim i prezimenom, premda me ne znaš. 5 Ja sam Gospod, i nema drugoga, osim mene nema boga; opasah te, premda me ne znaš. 6 Da bi poznali od istoka sunèanoga i od zapada da nema drugoga osim mene; ja sam Gospod i nema drugoga, 7 Koji pravim svjetlost i stvaram mrak, gradim mir i stvaram zlo; ja Gospod èinim sve to. 8 Rosite, nebesa, ozgo, i oblaci neka kaplju pravdom, neka se otvori zemlja i neka rodi spasenjem i zajedno neka uzraste pravda; ja Gospod stvorih to.

9 Teško onom ko se svađa s tvorcem svojim; crije p s drugim crepovima neka se svađa; ali hoće li kao reči lončaru svojemu: šta radiš? za tvoj posao nema ruku. 10 Teško onom ko govori ocu: što rađaš? i ženii: što se porađaš? 11 Ovako veli Gospod svetac Izrailjev i tvorac njegov: pitajte me što æe biti; za sinove moje i za djelo ruku mojih naređujte mi. 12 Ja sam načinio zemlju i èovjeka na njoj stvorio, ja sam razapeo nebesa svojim rukama, i svoj vojsci njihovo dao zapovijest. 13 Ja ga podigoh u pravdi, i sve putove njegove poravnaæu; on æe sazidati moj grad i robije moje otpustiæe, ne za novce ni za darove, veli Gospod nad vojskama. 14 Ovako veli Gospod: trud Misirski i trgovina Etiopska i Savaca ljudi visoka rasta doæi æe k tebi i biti tvoja; za tobom æe pristati, u okovima æe iæi, i tebi æe se klanjati, tebi æe se moliti govoreæi: doista, Bog je u tebi, i nema drugoga Boga. 15 Da, ti si Bog, koji se kriješ, Bog Izrailjev, spasitelj. 16 Oni æe se svi postidjeti i posramiti, otiaæi æe sa sramotom svikoliki koji grade likove. 17 A Izrajlja æe spasti Gospod spasenjem vjeèenjem, neæete se postidjeti niti æete se osramotiti dovijeka. 18 Jer ovako veli Gospod, koji je stvorio nebo, Bog, koji je sazdao zemlju i načinio je i utvrđio, i nije je stvorio naprazno, nego je načinio da se na njoj nastava: ja sam Gospod, i nema drugoga. 19 Nijesam govorio tajno ni na mraènu mjestu na zemlji, nijesam rekao sjemenu Jakovljevu: tražite me uzalud. Ja Gospod govorim pravdu, javljam što je pravo. 20 Skupite se i doðite, pristupite svi koji ste se izbavili između naroda. Ništa ne znaju koji nose drvo od svojega lika i mole se bogu koji ne može pomoæi. 21 Oglasite, i dovedite, neka vjeæaju zajedno: ko je to od starine kazao? ko je javio još onda? Nijesam li ja, Gospod? Nema osim mene drugoga Boga, nema Boga pravednoga i spasitelja drugoga osim mene. 22 Pogledajte u mene, i spaææete se svi krajevi zemaljski; jer sam ja Bog, i nema drugoga. 23 Sobom se zakleh; izide iz usta mojih rijeè pravedna, i neæe se poreæi, da æe mi se pokloniti svako koljeno, i zaklinjati se svaki jezik, 24 I govoræe: u Gospodu je pravda i sila; k njemu æe doæi; ali æe se posramiti svi koji se gnjeve na nj. 25 U Gospodu æe se opravdati i proslaviti sve sjeme Izrailjevo.

46 Pade Vil, izvali se Nevo; likovi njihovi metnuše se na životinju i na stoku; što nosite, teško je, i umoriæe. 2 Izvališe se, padoše svi, ne mogoše izbaviti tovara, nego i sami otidoše u ropstvo. 3 Slušajte me, dome Jakovljev i svi koji ste ostali od doma Izraileva, koje nosim od utrobe, koje držim od rođenja. 4 I do starosti vaše ja æu biti isti, i ja æu vas nositi do sijeda vijeka; ja sam stvorio i ja æu nositi, ja æu vas nositi i izbavæu. 5 S kim æete me izjednaæiti i isporediti? koga æete mi uzeti za priliku da bi bio kao ja? 6 Prosipaju zlato iz toboca i mjere srebro na mjerila, plaæaju zlataru da naæini od njega boga, pred kojim padaju i klanjaju se. 7 Meæu ga na rame i nose ga, i postavljaju ga na mjesto njegovo, te stoji i ne mièe se s mjestima svojega; ako ga ko zove, ne odziva se niti ga izbavljaju iz nevolje njegove. 8 Pamtite to, i pokaæite se da ste ljudi, uzmite na um, prestupnici! 9 Pamtite što je bilo od starine; jer sam ja Bog, i nema drugoga Boga, i niko nije kao ja, 10 Koji od poèetka javljam kraj i izdaleka što još nije bilo; koji kažem: namjera moja stoji i uèiniæu sve što mi je volja. 11 Zovem s istoka pticu i iz daljne zemlji èovjeka koji æe izvršiti što sam naumio. Rekoh i doveæeu to, naumih i uèiniæu. 12 Slušajte me, koji ste uporna

srca, koji ste daleko od pravde. 13 Približi pravdu svoju, nije daleko, i spasenje moje neæe odocniti, jer æu u Sionu postaviti spasenje, u Izrajlju slavu svoju.

47 Siði i sjedi u prah, djevojko, kæeri Vavilonska; sjedi na zemlju, nema prijestola, kæeri Haldejska; jer se neæe više zvati njeæna i ljupka. 2 Uzmi žrvnje, i melji brašno, otkrij kosu svoju, izuj se, zagali goljeni, idi preko rijeka. 3 Otkriæe se golotinja tvoja, i vidjeæe se sramota tvoja; osvetiæu se, i niko mi neæe smetati. 4 Ime je izbavitelju našemu Gospod nad vojskama, svetac Izrailjev. 5 Sjedi muæeæi, i uði u tamu, kæeri Haldejska; jer se neæe više zvati gospoða carstvima. 6 Razgnjevih se na narod svoj, oskvrnih našljedstvo svoje i predadoh ga tebi u ruke; a ti im ne pokaza milosti; na starce si metalu preteški jaram svoj; 7 I govorila si: dovijeka æu biti gospoða; ali nikad nijesi to uzimala na um, niti si pomisljala šta æe biti na pošljedak. 8 Sada dakle èu ovo, koja živiš u slastima i bez brige sjedi i govorиш u srcu svom: ja sam, i nema druge osim mene, neæu biti udovica niti æu osirotjeti. 9 To æe ti oboje doæi ujedanput, u isti dan, da osirotiš i obudoviš, doæi æe ti potpuno, radi mnoštva èini tvojih i radi velike sile èaranja tvoga. 10 Jer si se pouzdala u zloæu svoju govoræe: niko me ne vidi. Mudrost tvoga i znanje tvoje prevarije te, te si govorila u srcu svom: ja sam, i osim mene nema druge. 11 Zato æe doæi na te zlo, a neæe znati odakle izlazi, i popaæee te nevolja, da je neæe moæi odbiti, i doæi æe na te ujedanput pogibao, za koju neæe znati. 12 Stani sada s vraèanjem svojim i s mnoštvom èini svojih, oko kojih si se trudila od mlađosti svoje, ne bi li se pomogla, ne bi li se okrijepila. 13 Umorila si se od mnoštva namjera svojih; neka stanu sada zvjezdari, koji gledaju zvjezde, koji prorièu svakoga mjeseca, i neka te saèuvalju od onoga što æe doæi na te. 14 Gle, oni su kao pljeva, ognji æe ih spaliti, ni sami sebe neæe izbaviti iz plamena; neæe ostati uglij da se ko ogrije, ni ognja da bi se posjedjelo kod njega. 15 Taki æe biti oni s kojima si se trudila i s kojima si trgovala od mlađosti svoje, razbjeeæi æe se svaki na svoju stranu; neæe biti nikoga da te izbavi.

48 Èujte ovo, dome Jakovljev, koji se zovete imenom Izrailevijem, i iz vode Judine izidoste, koji se kunete imenom Gospodnjim, i Boga Izraileva pominjete, ali ne po istini i po pravdi. 2 Jer se imenuju po svetom gradu, oslanjaju se na Boga Izraileva, kojemu je ime Gospod nad vojskama. 3 Što je preðe bivalo, kazivah naprijed odavna, i što iz mojih usta izide i objavih, uèinih brzo i zbi se. 4 Znao sam da si uporan, i vrat da ti je gvozdena žila, i èeelo da ti je od mjeti. 5 I zato ti odavna objavih, prije nego se zbi kazah ti, da ne bi rekao: idol moj uèini to, i lik moj rezani i lik moj liveni zapovjeðiše tako. 6 Èuo si; pogledaj sve to; a vi neæete li objavljivati? otsele ti javljam novo i sakriveno, što nijesi znao; 7 Sada se stvori, i nedavno, i prije ovoga dana nijesi èuo, da ne reèeš: gle, znao sam. 8 Niti si èuo ni znao, i prije ti se uši ne otvorše, jer znadjah da æeš èiniti nevjeru, i da se zoveš prestupnik od utrobe materine. 9 Imena svojega radi ustegnuæu gnjev svoj, i radi hvale svoje uzdržaæu se prema tebi, da te ne istrijebim. 10 Evo, pretopiæu te, ali ne kao srebro, prebraæeu te u peæi nevolje. 11 Sebe radi, sebe radi uèiniæu, jer kako bi se hulilo na ime moje? i slave svoje neæeu dati drugome. 12 Èuj me, Jakove i Izrajlju, kojega ja pozvah: ja sam prvi, ja sam i pošljednji. 13 I moja je ruka osnovala zemlju, i

moja je desnica izmjerila nebesa peđu; kad ih zovnem, svodi dođu. **14** Skupite se svi i ēujeti: ko je od njih objavio ovo? Gospod ga miluje, on æe izvršiti volju njegovu na Vavilonu, i mišica æe njegova biti nasuprot Haldejcima. **15** Ja, ja rekoh, i pozvah ga, dovešen ga, i biæe sreæan na svom putu. **16** Pristupite k meni, ēujeti ovo: od poèetka nijesam gorovio tajno; otkako to bi, bijah onđe; a sada Gospod Gospod posla me i duh njegov. **17** Ovako veli Gospod, izbavitelj tvoj, svetac Izrailjev: ja sam Gospod Bog tvoj koji te uèim da bi napredoval, vodim te putem kojim treba da ideš. **18** O, da si pazio na zapovijesti moje! mir bi tvoj bio kao rijeka, i pravda tvoja kao valovi morski; **19** I sjemena bi tvojega bilo kao pjeska, i poroda utrobe tvoje kao zrna njegovih; ime se njihovo ne bi zatrlj ni istrjebilo ispred mene. **20** Izidite iz Vavilona, bježite od Haldejaca; glasno pjevajuæi objavljujte, kazujte, razglašujte do krajeva zemaljskih; recite: izbav Gospod slugu svojega Jakova. **21** Neæe ožednjeti kad ih povede preko pustinje; vodu iz stijene toèiæe im, jer æe rascijepiti kamen i poteæi æe voda. **22** Nema mira bezbožnicima, veli Gospod.

49 Poslušajte me, ostrva, i pazite, narodi daljni. Gospod me pozva od utrobe; od utrobe matere moje pomenu ime moje. **2** I uèinio je usta moja da su kao oštar maæ, u sjenu ruke svoje sakri me; uèinio me je sjajnom strijelom, i u tulu svojem sakri me. **3** I reèe mi: ti si sluga moj, u Izraelju æu se tobom proslaviti. **4** A ja rekoh: uzalud se trudih, uzalud i naprazno potroših silu svoju; ali opet sud je moj u Gospoda i posao moj u Boga mojega. **5** A sada govoril Gospod, koji me je sazdro od utrobe materine da sam mu sluga, da mu dovedem natrag Jakova; ako se Izraelj i ne sabere, opet æe se proslaviti pred Gospodom, i Bog æe moj biti sila moja. **6** I reèe mi: malo je da mi budeš sluga da se podigne pleme Jakovljevo i da se vratostatak Izraeljev, nego te uèinih vidjelom narodima da budeš moje spasenje do krajeva zemaljskih. **7** Ovako veli Gospod, izbavitelj Izraeljev, svetac njegov, onome kojega preziru, na koga se gadi narod, sluzi onijeh koji gospodare: carevi æe vidjeti i ustati, i knezovi æe se pokloniti radi Gospoda, koji je vjeran, radi sveca Izraeljeva, koji te je izabralo. **8** Ovako veli Gospod: u vrijeme milosno usliših te, i u dan spasenja pomogoh ti; i èuvaæu te i daæu te da budeš zavjet narodu da utvrdiš zemlju i naslijediš opustjelo našljedstvo; **9** Da kažeš sužnjima: izidite; onima koji su u mraku: pokažite se. Oni æe pokraj putova pasti, i paša æe im biti po svijem visokim mjestima. **10** Neæe biti gladni ni žedni, neæe ih biti vruæina ni sunce; jer kome ih je žao, on æe ih voditi, i pokraj izvora vodenijeh provoditæ ih. **11** I sve gore svoje obratæu u putove, i staze æe moje biti poviæene. **12** Gle, ovi æe iz daleka doæi, gle, i oni od sjevera i od zapada, i oni iz zemlje Sinske. **13** Pjevajte, nebesa, i veseli se, zemljo, podvikujte, gore, veselo; jer Gospod utješi svoj narod, i na nevoljnike svoje smilova se. **14** Ali Sion reèe: ostavi me Gospod, i zaboravi me Gospod. **15** Može li žena zaboraviti porod svoj da se ne smiluje na èeodo utrobe svoje? A da bi ga i zaboravila, ja neæu zaboraviti tebe. **16** Gle, na dlanovima sam te izrezao; zidovi su tvoji jednako preda mnom. **17** Pohitjeæe sinovi tvoji, a koji te raskopavaše i pustošiše, otiæi æe od tebe. **18** Podigni oèi svoje unaokolo, i vidi: svi se oni skupljaju i idu k tebi. Tako bio ja živ, veli Gospod, svjema njima kao nakitom zaodjenuæe se, i uresiæe se njima kao nevjesta. **19** Jer razvaline tvoje i pustoline i potvrna zemlja tvoja biæe tada tjesna za stanovnike

kad se udalje oni koji te proždiraše. **20** I djeca koju æeš imati, pošto si bila bez djece, reæi æe da ēuješ: tijesno mi je ovo mjesto, pomakni se da se mogu nastaniti. **21** A ti æeš reæi u srcu svom: ko mi ih rodi, jer bijah sirota i inokosna, zarobljena i prognana? i ko ih othranii? eto, ja bijah ostala sama, a gdje oni bijahu? **22** Ovako veli Gospod Gospod: evo, podignuæu ruku svoju k narodima, i k plemenima æeu podignuti zastavu svoju, i donijeæe sinove tvoje u naruèju, i kæeri tvoje na ramenima æe se nositi. **23** I carevi æe biti hranitelji tvoji i carice njihove tvoje dojkinje, i klanjaæe ti se licem do zemlje, i prah s nogu tvojih lizaæe, i poznaæeš da sam ja Gospod, i da se neæe osramotiti oni koji mene èekaju. **24** Hoæe li se junaku uzeti pljen i hoæe li se oteti roblje pravednomu? **25** Jer ovako govoril Gospod: i roblje junaku uzeæe se i pljen jakomu oteæe se, jer æu se ja preti s onima koji se s tobom pru, i sinove tvoje ja æu izbaviti; **26** I koji ti krivo èine, nahraniæu ih njihovijem mesom i opiæe se svojom krvlju kao novijem vinom; i poznaæe svako tijelo da sam ja Gospod spasitelj tvoj, jaki Bog Jakovljev.

50 Ovako veli Gospod: gdje je raspusna knjiga matere vaše kojom je pustih? ili koji je između rukodavalaca mojih kome vas prodadob? Gle, za bezakonja svoja prodadoste se i za vaše prejstupje bi puštena mati vaša. **2** Zašto kad doðoh ne bi nikoga? kad zvah, niko se ne odazava? da nije kako god okraæala ruka moja, te ne može iskupiti? ili nema u mene snage da izbavim? Gle, prijetnjom svojom isušujem more; obraæam rijeke u pustinju da se usmrde ribe njihove zato što nestane vode, i mru od žeði. **3** Oblaèim nebesa u mrak, i kostrijet im dajem za pokrivaè. **4** Gospod Gospod dade mi jezik uèen da umijem progovoriti zgodnu rijeè umornom; budi svako jutro, budi mi uši, da slušam kao uèenici. **5** Gospod Gospod otvoril mi uši, i ja se ne protivih, ne otstupiv natrag. **6** Leða svoja podmetah onima koji me bijahu i obraze svoje onima koji me èupahu; ne zaklonih lica svojega od ruga ni od zapljuvanja. **7** Jer mi Gospod Gospod pomaže, zato se ne osramothit, zato stavih èelo svoje kao kremen, i znam da se neæu postidjeti. **8** Blizu je onaj koji me pravda; ko æe se preti sa mnom? stanimo zajedno; ko je suparnik moj? neka pristupi k meni. **9** Gle, Gospod Gospod pomagaæe mi: ko æe me osuditi? Gle, svi æe oni kao haljina ovetiæati, moljac æe ih izjesti. **10** Ko se meðu vama boji Gospoda i sluša glas sluge njegova? Ko hodi po mraku i nema vidjela, neka se uzda u ime Gospodnje i neka se oslanja na Boga svojega. **11** Gle, svi koji ložite oganj i opasujete se iskrama, idite u svjetlosti ognja svojega i u iskrama koje raspaliste. To vam je iz moje ruke, u mukama æete ležati.

51 Poslušajte me koji idete za pravdom, koji tražite Gospoda; pogledajte stijenu iz koje ste isjeèeni, i duboku jamu iz koje ste iskopani; **2** Pogledajte Avrama, oca svojega, i Saru, koja vas je rodila, kako ga inokosna pozvah i blagoslovih ga i umnožih ga. **3** Jer æe Gospod utješiti Sion, utješiæe sve razvaline njegove, i pustinju njegovu uèiniæe da bude kao Edem i pustoš njegova kao vrt Gospodnji, radost æe se i veselje nalaziti u njemu, zahvaljivanje i pjevanje. **4** Poslušaj me, narode moj, i èuj me, rode moj; jer æe zakon od mene izaæi i sud svoj postavio da bude vidjelo narodima. **5** Blizu je pravda moja, izaæi æe spasenje moje, i mišice æe moje suditi narodima; mene æe ostrva èekati i u moju æe se mišicu uzdati. **6** Podignite k nebu oèi svoje i pogledajte dolje na zemlju; jer æe

nebesa iščeznuti kao dim i zemlja æe kao haljina ovetšati, i koji na njoj žive pomrijeæe takoðer; a spasenje æe moje ostati dovjeka, i pravde moje neæee nestati. 7 Poslušajte me koji znate pravdu, narode, kojemu je u srcu zakon moj. Ne boje se ruženja ljudskoga i od huljenja njihova ne plašte se. 8 Jer æe ih moljac izjesti kao haljinu, i kao vunu izješæe ih crv; a pravda moja ostaje dovjeka i spasenje moje od koljena na koljeno. 9 Probudi se, probudi se, obuci se u silu, mišico Gospodnju; probudi se kao u staro vrijeme, za naraštaja prosljih; nijesi li ti isjekla Ravu i ranila zmaja? 10 Nijesi li ti isušila more, vodu bezdnu velikoga, od dubine morske naenila put da proðu izbavljeni? 11 Tako oni koje iskupi Gospod neka se vrate i doðu u Sion pjevajuæi, i veselje vjeèeno neka bude nad glavom njihovom; radost i veselje neka zadobiju, a žalost i uzdisanje neka bježi. 12 Ja, ja sam utješitelj vaš; ko si ti da se bojiš èovjeka smrtnoga i sina èovjeèjega, koji je kao trava? 13 I zaboravio si Boga tvorca svojega, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju? i jednako se bojiš svaki dan gnjeva onoga koji te priteješnjuje kad se spremi da zatire? a gdje je gnjev onoga koji priteješnjuje? 14 Brzo æe se oprostiti sužanj, neæee umrijeti u jami, niti æe biti bez hljeba. 15 Jer sam ja Gospod Bog tvoj, koji raskidam more, da valovi njegovi buæe; Gospod nad vojskama ime mi je. 16 Ja ti metnuh u usta rjeèi svoje i sjenom ruke svoje zaklonih te, da utvrdim nebesa i osnujem zemlju, i reèem Sionu: ti si moj narod. 17 Probudi se, probudi se, ustani, Jerusalime! koji si pio iz ruke Gospodnje èašu gnjeva njegova, pio si, i talog iz straæne èaše ispio si. 18 Od svijeh sinova koje je rodio nijedan ga nije vodio, i od svijeh sinova koje je othranio nijedan ga nije prihvatio za ruku. 19 Ovo te dvoje zadesi; ko te požali? Pustoš i rasap, i glad i maè; ko æe te utješiti? 20 Sinovi tvoji obamrli leže po krajevima svijeh ulica kao bivo u mreži puni gnjeva Gospodnjega, i karanja Boga tvojega. 21 Zato èu ovo, nevoljni, i pijani, ne od vina. 22 Ovako veli Gospod tvoj, Gospod i Bog tvoj, koji brani svoj narod: evo uzimam iz twoje ruke èašu straænu, talog u èaši gnjeva svojega; neæee više piti. 23 Nego æeu je dati u ruke onima koji te muæe, koji govorise duši tvojoj: sagni se da prijeðemo, i ti si im podmetao leða svoja da budu kao zemlja i kao ulica onima koji prelaze.

52 Probudi se, probudi se, obuci se u silu svoju, Sione; obuci krasne haljine svoje, Jerusalime grade sveti; jer neæee više uæi u tebe neobrezani i neèisti. 2 Otresi prah sa sebe, ustani, sjedi, Jerusalime; skini okove s vrata svojega, zarobljena kæeri Sionska. 3 Jer ovako veli Gospod: zabadava se prodadoste, i iskupiste se bez novaca. 4 Jer ovako veli Gospod Gospod: u Misir siðe moj narod prije da ondje žive kao došljaci; ali Asirci im èiniše silu ni za što. 5 A sada što æeu tu? veli Gospod; jer je narod moj zaboravljen ni za što; koji vladaju njim, cvijete ga, veli Gospod, i jednako svaki dan huli se na ime moje. 6 Zato æee poznati narod moj ime moje, zato æee poznati u onaj dan da sam ja koji govorim: evo me. 7 Kako su krasne na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir, koji javlja dobro, oglašuje spasenje, govorii Sionu: Bog tvoj caruje. 8 Stražari æe twoji podignuti glas, podignuæe glas, i svi æe zapjevati, jer æe oèima vidjeti gdje Gospod vodi natrag Sion. 9 Klikujte i pjevajte, razvaline Jerusalimske, jer Gospod utješi narod svoj, izbavi Jerusalim. 10 Zagali Gospod svetu mišicu svoju pred svijem narodima, da vide svi krajevi zemaljski spasenje Boga

našega. 11 Otstupite, otstupite, izidite odatle, ne dotièete se nièega neèista; izidite ispred njega, oèistite se vi koji nosite sude Gospodnje. 12 Jer neæete izæai u hitnji, niti æete iæi bjezeæi; jer æe Gospod iæi pred vama, i zadnja vojska biæe vam Bog Izrailjev. 13 Gle, sluga æe moj biti sreæan, podignuæe se i uzvisiæe se i proslavljaæe se. 14 Kako se mnogi zaèudiše tebi, što bijaše nagrđen u licu mimo svakoga èovjeka, i u stasu mimo sinove èovjeèe, 15 Tako æe opet udiviti mnoge narode, carevi æe pred njim zatisnuti usta svoja, jer æe vidjeti što im nije kazivano i razumjeæe što nijesu slušali.

53 Ko vjerova propovijedanju našemu, i mišica Gospodnja kome se otkri? 2 Jer iznije pred njim kao šibljika, i kao korijen iz suhe zemlje; ne bi oblijea ni ljeputa u njega; i vidjesmo ga, i ne bješe ništa na oèima, èega radi bismo ga poželjeli. 3 Prezren bješe i odbaèen izmeðu ljudi, bolnik i vièan bolestima, i kao jedan od koga svak zaklanja lice, prezren da ga ni za što ne uzimasmo. 4 A on bolesti naše nosi i nemoæi naše uze na se, a mi mišljasmo da je ranjen, da ga Bog bije i muèi. 5 Ali on bi ranjen za naše prijestupe, izbijen za naša bezakonja; kar bješe na njemu našega mira radi, i ranom njegovom mi se iscjeljismo. 6 Svi mi kao ovce zaðosmo, svaki nas se okrenu svojim putem, i Gospod pusti na nj bezakonje svijeh nas. 7 Muèen bi i zlostavljen, ali ne otvori usta svojih; kao jagnje na zaklanje voðen bi i kao ovca njema pred onjem koji je striže ne otvori usta svojih. 8 Od tjeskobe i od suda uze se, a rod njegov ko æe iskazati? jer se istrže iz zemlje živjeh i za prijestupe naroda mojega bi ranjen. 9 Odredisè mu grob sa zloèincima, ali na smrti bi s bogatijem, jer ne uèini nepravde, niti se naðe prijevara u ustima njegovim. 10 Ali Gospodu bi volja da ga bije, i dade ga na muke; kad položi dušu svoju u prinos za grijeh, vidjeæe natraæje, produljaje dane, i što je Gospodu ugodno napredovavaæe njegovom rukom. 11 Vidjeæe trud duše svoje i nasiæe se; pravni sluga moj opravdaæe mnoge svojim poznanjem, i sam æe nositi bezakonja njihova. 12 Zato æeu mu dati dio za mnoge, i sa silinma æe dijeliti plijen, jer je dao dušu svoju na smrt, i bi metnut meðu zloèince, i sam nosi grijeha mnogih, i za zloèince se moli.

54 Veseli se, nerotkinjo koja ne raðaš, zapjevaj i poklikni ti, koja ne trpiš muka od poroðaja, jer pusta ima više djece negoli ona koja ima muža, veli Gospod. 2 Raširi mjesto šatora svojega, i zavjesi stana tvojega neka se razastru, ne brani, produlji uža svoja, kolje svoje utvrdi. 3 Jer æeš se nadesno i nalijevo rasprostraniti, i sjeme æe twoje naslijediti narode, i puste æe gradove naseliti. 4 Ne boj se, jer se neæee osramotiti, i nemoj se stidjeti, jer neæee biti prijekorna, nego æeš zaboraviti sramotu mladosti svoje, i prijekora udovišta svojega neæee se više sjeæati. 5 Jer ti je muž tvorac tvoj, ime mu je Gospod nad vojskama, i izbavitelj ti je svetac Izrailjev, Bog svoj zemlji zvaæe se. 6 Jer kao ženu ostavljenu i u duhu ožalošæenu dozva te Gospod, i kao mladu ženu puštenu, govorii Gospod. 7 Za malo ostavih te, ali s velikom milošæu pribraeu te. 8 U malom gnjevu sakrih za èas lice svoje od tebe, ali æeu te vjeènom milošæu pomilovati, veli izbavitelj tvoj Gospod. 9 Jer mi je to kao potop Nojev: jer kao što se zakleh da potop Nojev neæee više doæi na zemlju, tako se zakleh da se neæee razgnjevit na te niti æeu te karati. 10 Ako æe se i gore pomaknuti i humovi se pokolebati,

opet milost moja neæe se odmaknuti od tebe, i zavjet mira mojega neæe se pokolebiti, veli Gospod, koji ti je milostiv. **11** Nevoljnica, koju vjetar razmeæee, koja si bez utjehe, evo ja æu namjestiti kamenje tvoje na mramoru porfirnom, i osnovaæeu te na safirima. **12** I naæinæu ti prozore od kristala, i vrata od kamenca rubina, i sve meðe tvoje od dragoga kamenja. **13** A sinovi æe tvoji svititi nauæeni od Gospoda, i obilan mir imaæee sinovi tvoji. **14** Pravdom æeš se utvrditi, daleko æeš biti od nasilja, te se neæeš bojati, i od strahote, jer ti se neæe približiti. **15** Gle, biæe ih koji æe se sabirati na te, ali neæe biti od mene; koji se god saberu na te, paæee. **16** Gle, ja sam stvorio kovaæa koji raspaljuje ugljevje i vadi oruðe za svoj posao, ja sam stvorio i krvnika da ubija. **17** Nikako oružje naæinjeno protiv tebe neæe biti sreæeno, i svaki jezik koji se podigne na te na sudu sapreæeš. To je naæledjstvo sluga Gospodnjih i pravda njihova od mene, veli Gospod.

55 Oj žedni koji ste god, hodite na vodu, i koji nemate novaca, hodite, kupujte i jedite; hodite, kupujte bez novaca i bez plate vina i mlijeka. **2** Zašto trošite novce svoje na ono što nije hrana, i trud svoj na ono što ne siti? Slušajte me, pa æete jesti što je dobro, i duša æe se vaša nasladiti pretiline. **3** Prignite uho svoje i hodite k meni; poslušajte, i živa æe biti duša vaša, i uæinæu s vama zavjet vjeæan, milosti Davidove istinite. **4** Evo, dадоh ga za svjedoka narodima, za voða i zapovjednika narodima. **5** Evo, zvaæeš narod kojega nijesi znao, i narodi koji te nijesu znali steæi æe se k tebi, radi Gospoda Boga tvojega i sveca Izraileva, jer te proslavi. **6** Tražite Gospoda, dok se može naæei; prizivajte ga, dokle je blizu. **7** Neka bezbožnik ostavi svoj put i nepravednik misli svoje; i neka se vrati ka Gospodu, i smilovaæu se na nj, i k Bogu našemu, jer prašta mnogo. **8** Jer misli moje nijesu vaše misli, niti su vaši putovi moji putovi, veli Gospod; **9** Nego koliko su nebesa više od zemlje, toliko su putovi moji viši od vaših putova, i misli moje od vaših misli. **10** Jer kako pada dažd ili snijeg s neba i ne vraæea se onamo, nego natapa zemlju i uæini da raða i da se zeleni, da daje sjemena da se sije i hlijeba da se jede, **11** Tako æe biti rijeæ moja kad izide iz mojih usta: neæe se vratiti k meni prazna, nego æe uæiniti što mi je draga, i sreæeno æe svršiti na što je pošljem. **12** Jer æete s veseljem izazei, i u miru æete biti voðeni; gore i bregovi pjevaæe pred vama od radosti, i sva æe drveta poljska pljeskati rukama. **13** Mjesto trnja niknuæe jela, mjesto koprive niknuæe mirta; i to æe biti Gospodu u slavu, za vjeæan znak, kojega neæe nestati.

56 Ovako veli Gospod: pazite na sud, i tvorite pravdu, jer æe skoro doæi spasenje moje, i pravda æe se moja objaviti. **2** Blago èovjeku koji tako èini, i sinu èovjecijemu koji se drži toga èuvajuæi subotu da je ne oskvrni, èuvajuæi ruku svoju da ne uæini zla. **3** I neka ne govori tuðin koji pristane uz Gospoda: Gospod me je odluèio od svoga naroda; i neka ne govori uškopljenik: gle, ja sam suho drvo. **4** Jer ovako veli Gospod za uškopljenike: koji drže subote moje i izbiraju što je meni ugodno, i drže zavjet moj, **5** Njima æeu dati u domu svom i meðu zidovima svojim mjesto i ime bolje nego sinova i kæeri, ime vjeæeno daæeu svakome od njih, koje se neæe zatrzi. **6** A tuðine koji pristanu uz Gospoda da mu služe i da ljube ime Gospodnje, da mu budu sluge, koji god drže subotu da je ne oskvrne i drže zavjet moj, **7** Njih æeu dovesti na svetu goru svoju i razveselæu ih u domu svojem molitvenom; žrtve njihove

paljenice i druge žrtve biæe ugodne na oltaru mom, jer æe se dom moj zvati dom molitve svijem narodima. **8** Gospod Gospod govori, koji sabira prognanike Izraileve: još æeu mu sabrati osim onjih koji su sabrani. **9** Sve zvijeri poljske, hodite da jedete, sve zvijeri Šumske. **10** Svi su mu stražari slijepi, ništa ne znaju, svi su psi nijemi, ne mogu lajati, sanljivi su, leže, mio im je drijemež. **11** I psi su prozdrljivi, koji ne znaju za sitost; i pastiri su koji ne znaju za razum, svaki se okreæe svojim putem, svaki za svojom korišæeu sa svoga kraja. **12** Hodite, uzeæeu vina i napiæemo se silovita piæa, i sjutra æe biti kao danas, i još mnogo više.

57 Pravednik mre, i niko ne mari; i pobožni se ljudi uzimaju, a niko se ne sjeæa da se pred zlo uzima pravednik; **2** Dolazi u mir i poèiva na postelji svojoj ko god hodi pravijem putem. **3** A vi sinovi vraèarini, rode kurvarski, koji se kurvate, pristupite ovamo. **4** Kim se rugate? na koga razvaljujete usta i plazite jezik? nijeste li sinovi prestupnièki, sjeme lažno? **5** Koji se upaljujete za lugovima, pod svakim zelenijem drvetom, koljete sinove svoje u potocima, pod vrletima kamenjem. **6** Dio ti je meðu glatkim kamenjem potoèenim; to je, to je tvoj dio; njemu ljevaš naljev svoj, prinosisi dar; tijem li æeu se umiriti? **7** Na gori visokoj i uzvišenoj meæeš postelju svoju; i onamo izlaziš da prineseš žrtvu. **8** I iza vrata i iza dovrataka meæeš spomen svoj; otstupivši od mene otkrivaš se, i izaæavši gore širiš odar svoj, ugovaraš s njima, mila ti je postelja njihova, gdje ugledaš mjesto. **9** Ideš k caru s uljem, s mnogim mirisima svojim; šalješ poslanike svoje daleko i ponizuješ se do groba. **(Sheol h7585)** **10** Od daljnoga puta svoga umorna ne kažeš: zaludu. Nalaziš život ruci svojoj, zato ne sustaješ. **11** I od koga si se uplašila i koga si se pobjojala, te si slagala i nijesi se mene opominjala nisi ti marila? što ja muæeh odavna, zato li me se ne bojiš? **12** Ja æeu objaviti tvoju pravdu i tvoja djela; ali ti neæe pomoæi. **13** Kad staneš vikati, neka te izbave oni koje si sabrala; ali æe ih sve vjetar odnijeti, i uzeæee ih taština. Ali ko se u me uzda, naslijedæe zemlju i dobijæe svetu goru moju. **14** I reæi æe se: poravnite, poravnite, pripravite put, uklonite smetnje s puta naroda mojega. **15** Jer ovako govori visoki i uzvišeni, koji živi u vjeænosti, kojemu je ime sveti: na visini i u svetinji stanujem i s onijem ko je skrušena srca i smjerna duha oživljajuæi duh smjernijeh i oživljajuæi srce skrušenijeh. **16** Jer se neæeu jednako preti niti æeu se dovijeka grnjeviti, jer bi išeeznuo preda mnom duh i duše koje sam stvorio. **17** Za bezakonje lakomosti njegove razgnjevih se, i udarih ga, sakrih se i razgnjevih se, jer odmetnuvši se otide putem srca svojega. **18** Vidim putove njegove, ali æeu ga iscjeliti, vodila ga i daæeu opet utjehu njemu i njegovijem koji tuže. **19** Ja stvaram plod usnama: mir, mir onomu ko je daleko i ko je blizu, veli Gospod, i iscjeljuju ga. **20** A bezbožnici su kao more uskolebano, koje se ne može umiriti i voda njegova izmeæee neèistotu i blato. **21** Nema mira bezbožnicima, veli Bog moj.

58 Vièi iz grla, ne usteži se, podigni glas svoj kao truba, i objavi narodu mojemu bezakonju njegova i domu Jakovljevu grjehe njihove, **2** Premda me svaki dan traže i radi su znati putove moje, kao narod koji tvori pravdu i ne ostavlja suda Boga svojega; ištu od mene sudove pravedne, žele približiti se k Bogu. **3** Zašto postismo, vele, a ti ne pogleda, muèismo duše svoje, a ti ne htje znati? Gle, kad postite, èinite svoju

volju i izgonite sve što vam je ko dužan. 4 Eto postite da se prete i svađate i da bijete pesnicom bezbožno. Nemojte postiti tako kao danas, da bi se èuo gore glas vaš. 5 Taki li je post koji izabrah da èovjek muèi dušu svoju jedan dan? da savija glavu svoju kao sita i da stere poda se kostrijet i pepeo? To li æeš zvati post i dan ugodan Gospod? 6 A nije li ovo post što izabrah: da razvežes sveze bezbožnosti, da razdirješ remenje od bremena, da otpustiš potlaèene, i da izlomite svaki jaram? 7 Nije li da prelamaš hlijeb svoj gladnoma, i siromaha prognane da uvedeš u kuæu? kad vidiš gola, da ga odjeneš, i da se ne kriješ od svoga tijela? 8 Tada æe sinuti vidjelo tvoje kao zora, i zdravlje æe tvoje brzo procvasti, i pred tobom æe iæi pravda tvoja, slava Gospodnja biæe ti zadnja straža. 9 Tada æeš prizivati, i Gospod æe te èuti: vikaæeš, i reæi æe: evo me. Ako izbacis između sebe jaram i prestaneš pružati prst i goroviti zlo; 10 I ako otvoriš dušu svoju gladnoma, i nasitiš dušu nevoljnu; tada æe zasjati u mraku vidjelo tvoje i tama æe tvoja biti kao podne. 11 Jer æe te Gospod voditi vazda, i sitiæe dušu tvoju na suši, i kosti tvoje kriješ, i biæeš kao vrt zaliven i kao izvor kojemu voda ne presiše. 12 I tvoji æe sazidati stare pustoline, i podignuæeš temelje koji æe stajati od koljena do koljena, i prozvaaeš se: koji sazida razvaline i opravi putove za naselje. 13 Ako odvratiš nogu svoju od subote da ne èiniš što je tebi drago na moj sveti dan, i ako prozoveš subotu milinom, sveti dan Gospodnji slavnijem, i budeš ga slavio ne iduæi svojim putovima i ne èineæi što je tebi drago, ni govoreæi rijeæi, 14 Tada æeš se veseliti u Gospodu, i izveæeš te na visine zemaljske, i daæu ti da jedeš našljedstvo Jakova oca svojega; jer usta Gospodnja rekoše.

59 Gle, nije okraæala ruka Gospodnja da ne može spasti, niti je otežalo uho njegovo da ne može èuti. 2 Nego bezkonjia vaša rastaviše vas s Bogom vašim, i grijesi vaši zakloniše lice njegovo od vas, da ne èuje. 3 Jer su ruke vaše oskvrnjene krvlju i prsti vaši bezkonjem; usne vaše govore laž i jekij vaš izrije opaæinu. 4 Nema nikoga da vièe za pravdu, niti ima koga da se pre za istinu; uzdaju se u ništavilo, i govore laž; zaèinju nevolju, i raðaju muku. 5 Nose jaja aspidina i tkaju pauèinu; ko pojede jaje njihovo umre, i ako koje razbijje, ižljeze guja. 6 Platno njihovo nije za hajline, niti æe se oni odjesti svojim poslom; posao je njihov bezkonjje i u rukama je njihovijem nasilje. 7 Noge im trèe na zlo i brze su na proljevanje krvi prave; misli su njihove bezkonje; na putovima je njihovijem pustoš i rasap. 8 Puta mirnoga ne znaju, i na putovima njihovijem nema pravde; naèinili su sebi krive staze; ko god ide po njima, ne zna za mir. 9 Zato je sud daleko od nas, i pravda ne dolazi do nas; èekamo vidjelo, a ono, eto mrak; svjetlost, a ono hodimo po tami. 10 Pipamo kao slijepci zid, kao oni koji nemaju oèiju pipamo; spotièemo se u podne kao u sumraje; u obilju smo kao mrtvi. 11 Rièemo svikoliki kao medvedi, i jednako uèemo kao golubice; èekamo sud, a njega nema, spasenje, a ono je daleko od nas. 12 Jer se prijestupi naši umnožiše pred tobom i grijesi naši svjedoèe na nas; jer su prijestupi naši kod nas i bezkonjia svoja znamo. 13 Da nevjeru uèinismo i slagasmo Gospodu, i otstupismo od Boga svojega, gorovismo o nasilju i odmetu, da sastavljamo i iznosimo iz srca rijeæi lažne. 14 Zato sud otstupi natrag, i pravda stoji daleko; jer istina pade na ulici i pravda ne može da proðe. 15 I istine je nestalo, i ko se

uklanja oda zla, postaje pljen. To vidje Gospod, i ne bi mu milo što nema suda. 16 I vidje gdje nema èovjeka, i zaèudi se što nema posrednika; zato uèini mu spasenje mišica njegova, i pravda njegova poduprije ga. 17 Jer se obuèe u pravdu kao u oklop, i šljem spasenja metnu na glavu; odjede se osvetom kao odijelom, i ogre se revnoæeu kao plaštem. 18 Po djelima, po djelima da vrati gnjev protivnicima svojim, platu neprijateljima svojim, ostrvima da plati. 19 I bojaæe se imena Gospodnjega sa zapada, i slave njegove s istoka sunèanoga; jer æe neprijatelj navaliti kao rijeka, a duh æe Gospodnji podignuti zastavu suprot njemu. 20 I doæi æe izbavitelj u Sion i k onima od Jakova koji se obraæaju od grijeha, veli Gospod. 21 A ovo æe biti zavjet moj s njima, veli Gospod: duh moj, koji je u tebi, i rijeæi moje, koje metnuh u usta tvoja, neæe otiaæi od usta tvojih ni od usta sjemena tvojega, ni od usta sjemena sjemena tvojega, veli Gospod, otsele i dovijeka.

60 Ustani, svijetli se, jer doðe svjetlost tvoja, i slava Gospodnja obasja te. 2 Jer, gle, mrak æe pokriti zemlju i tama narode; a tebe æe obasjati Gospod i slava njegova pokazaae se nad tobom. 3 I narodi æe doæi k vidjelu tvojemu i ka svjetlosti koja æe te obasjati. 4 Podigni oèi svoje unaokolo, i vidi: svi se skupljaju i idu k tebi, sinovi æe tvoji iz daleka doæi i kæeri tvoje nosiæe se u naruèju. 5 Tada æeš vidjeti, i obradovaæe se, i srce æe ti se udiviti i raširiti, jer æe se k tebi okrenuti mnošto morsko i sila naroda doæi æe k tebi. 6 Mnošto kamila prekriljae te, dromedari iz Madijama i Efe; svi iz Save doæi æe, zlato i kad donijeæe, i slava Gospodnju javljaæe. 7 Sva stada Kidarska skupiæe se k tebi, ovnovi Navajotski biæe ti na potrebu; prineseni na olтарu mom biæe ugodni, i dom slave svoje proslaviæe. 8 Ko su ono što lete kao oblaci i kao golubovi na prozore svoje? 9 Ostrva æe me èekati i prve laðe Tarsiske, da dovezu sinove tvoje iz daleka, i s njima srebro njihovo i zlato njihovo, imenu Gospoda Boga tvojega i sveca Izrailjeva, jer te proslavi. 10 I tuðini æe sazidati zidove tvoje, i carevi njihovi služiæe ti; jer u gnjevu svom udarih te, a po milosti svojoj pomilovaæu te. 11 I tvoja æe vrata biti svagda otvorena, neæe se zatvoriti ni danju ni noæu, da ti se doveðe sila naroda, i carevi njihovi da se doveðu. 12 Jer narod i carstvo, koje ti ne bi služilo, poginuæe, taki æe se narodi sasvijem zatriti. 13 Slava Livanska tebi æe doæi, jela, brijest i šimšir, da ukrase mjesto svetinje moje da bih proslavio mjesto nogu svojih. 14 I sinovi onijeh koji su te muèili doæi æe k tebi klanjavæi se, i svi koji te preziraše padaæe k stopalima nogu tvojih, i zvaæe to gradom Gospodnjim, Sionom sveca Izrailjeva. 15 Sto si bio ostavljen i mrzak tako da niko nije prolazio kroza te, mjesto toga æeu ti uèiniti vjeænu slavu, i veselje od koljena do koljena. 16 Jer æeš miljeko naroda sati, i sise carske dojiaæe, i poznaæeš da sam ja Gospod spasitelj tvoj i izbavitelj tvoj, silni Jakovljev. 17 Mjesto mjeđi donijeæu zlata, i mjesto gvožđa donijeæu srebra, i mjeđi mjesto drva, i gvožđa mjesto kamenja, i postaviæu ti za upravitelje mir i za nastojnike pravdu. 18 Neæe se više èuti nasilje u tvojoj zemlji ni pustošenje i potiranje na meðama tvojim; nego æeš zvati zidove svoje spasenjem i vrata svoja hvalom. 19 Neæe ti više biti sunce vidjelo danju, niti æe ti sjajni mjesec svijetliti; nego æe ti Gospod biti vidjelo vjeæno i Bog tvoj biæe ti slava. 20 Neæe više zalaziti sunce tvoje, niti æe mjesec tvoj pomræati; jer æe ti Gospod biti vidjelo vjeæno, i dani žalosti tvoje

svršiæe se. 21 I tvoj æe narod biti sav pravedan, naslijediæe zemlju navjek; mladica koju sam posadio, djelo ruku mojih biæe na moju slavu. 22 Od maloga æe postati tisuæa i od nejakoga silan narod; ja Gospod brzo æeu uèiniti to kad bude vrijeme.

61 Duh je Gospoda Boga na meni, jer me Gospod pomaza da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da æe im se otvoriti tamnica. 2 Da oglasim godinu milosti Gospodnje i dan osvete Boga našega, da utješim sve žalosne, 3 Da uèinem žalosnima u Sionu i dam im nakit mjesto pepela, ulje radosti mjesto žalosti, odjelo za pohvalu mjesto duha tužnoga, da se prozovu hrastovi pravde, sad Gospodnji za slavu njegovu. 4 I oni æe sazidati davnjašne pustoline, podignuæe stare razvaline i ponovljeæe gradove puste, što leže razvaljeni od mnogo naraštaja. 5 I tuðini æe stajati i pasti stada vaša, i inostranci æe biti vaši oraèi i vinogradari. 6 A vi æete se zvati sveštenici Gospodnji, sluge Boga našega govoræe vam se, blago naroda ješæete i slavom njihovom hvaliaæete se. 7 Za dvostruku sramotu vašu, i što se pjevaæe: rug je dio njihov, zato æe u zemlji njihovoj naslijediti dvojinom i imaæe vjeènu radost. 8 Jer ja Gospod ljubim pravdu i mrzim na grabež sa žrtvom paljenicom, i daæu im platu uistinu, i vjeèan zavjet uèiniæeu s njima. 9 I sjeme æe se njihovo znati u narodima i natraæje njihovo meðu plemenima; ko ih god vidi poznaæe ih da su sjeme koje je blagoslovio Gospod. 10 Veoma æeu se radovati u Gospodu, i duša æe se moja veseliti u Bogu mojem, jer me obuèe u haljine spasenja i plaštem pravde ogrete me kao kad ženik namjesti nakit i kao kad se nevjesta uresi uresom svojim. 11 Jer kao što je zemlje raste bilje i u vrtu nièe što se posije, tako æe Gospod Bog uèiniti da nikne pravda i pohvala pred svijem narodima.

62 Siona radi neæeu umuknuti, i Jerusalima radi neæeu se umiriti, dokle ne izaðe kao svjetlost pravda njegova i spasenje se njegovo razgori kao svjeæea. 2 Tada æe vidjeti narodi pravdu tvoju i svi carevi slavu tvoju, i prozvaaæe se novijem imenom, koje æee usta Gospodnja izraæei. 3 I biæeš krasan vijenac u ruci Gospodnjoj i carska kruna u ruci Boga svojega. 4 Neæeš se više zvati ostavljeni, niti æe se zemlja tvoja zvati pustoš, nego æeš se zvati milina moja i zemlja tvoja udata, jer æeš biti mio Gospodu i zemlja æe tvoja biti udata. 5 Jer kao što se momak ženi djevojkom, tako æe se sinovi tvoji oženiti tobom; i kako se raduje ženik nevjesti, tako æe se tebi radovati Bog tvoj. 6 Na zidovima tvojim, Jerusalime, postavih stražare, koji neæeu umuknuti nigda, ni danju ni noæeu. Koji pominjete Gospoda, nemojte muæati. 7 I ne dajte da se umukne o njemu dokle ne utvrði i uèini Jerusalim slavom na zemlji. 8 Zakle se Gospod desnicom svojom i krije kom mišicom svojom: neæeu više dati žita tvojega neprijateljima tvojim da jedu, niti æe tuðini piti vina tvojega, oko kojega si se trudio; 9 Nego koji ga žanju, oni æe ga jesti i hvaliti Gospoda, i koji ga beru oni æe ga piti u trijemovima svetinje moje. 10 Proðite, proðite kroz vrata, pripravite put narodu; poravnite, poravnite put, uklonite kamenje, podignite zastavu narodima. 11 Evo, Gospod oglasi do krajeva zemaljskih; recite kæeri Sionskoj: evo, spasitelj tvoj ide; evo, plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim. 12 I oni æe se prozvati narod sveti, iskupljenici Gospodnji; a ti æeš se prozvati: traženi, grad neostavljeni.

63 Ko je ono što ide iz Edoma, iz Vosora, u crvenijem haljinama? krasno odjeven, koraèajuæi u velièini sile svoje? Ja sam, koji govorim pravdu i vrijedan sam spasti. 2 Zašto ti je crveno odjelo i haljine ti kao u onoga koji gazi u kaci? 3 Gazih sam u kaci, i niko izmeðu naroda ne bješe sa mnom; ali ih izgazih u gnjevu svom i potlaèih u ljtini svojoj; i krv njihova poprska mi haljine i iskaljih sve odjelo svoje. 4 Jer je dan od osvete u srcu mom, i doðe godina da se moji iskupe. 5 Pogledaj, a nikoga ne bješe da pomože, i zaèudih se što nikoga ne bješe da podupre; ali me desnica moja izbavi i jarost moja poduprije me. 6 I izgazih narode u gnjevu svom, i opojih ih jarošeu svojom, i prolih na zemlju krv njihovu. 7 Pominjaæu dobrotu Gospodnju, hvalu Gospodnju za sve što nam je uèinio Gospod, i mnošto dobra što je uèinio domu Izraeljevu po milosti svojoj i po velikoj dobroti svojoj. 8 Jer reèe: doista su moj narod, sinovi, koji neæee iznevjeriti. I bi im spasitelj. 9 U svakoj tuzi njihovoj on bješe tužan, i anðeo, koji je pred njim, spase ih. Ljubavi svoje radi i milosti svoje radi on ih izbavi, i podiže ih i nosi ih sve vrijeme. 10 Ali se odmetaše i žalostije sveti duh njegov; zato im posta neprijatelj, i ratova na njih. 11 Ali se opomenu starijeh vremena, Mojsija, naroda svojega: gdje je onaj koji ih izvede iz mora s pastirem stada svojega? gdje je onaj što metnu usred njih sveti duh svoj? 12 Koji ih vodi slavnom mišicom svojom za desnicu Mojsijevu? koji razdvoji vodu pred njima, da steeèe sebi vjeèeno ime? 13 Koji ih vodi preko bezdana kao konja preko pustinje, da se ne spotakoše? 14 Duh Gospodnji vodi ih tiko, kao kad stoka slazi u dolinu; tako si vodio svoj narod da steeèe sebi slavno ime. 15 Pogledaj s neba, i vidi iz stana svetinje svoje i slave svoje, gdje je revnost tvoja i sila tvoja, mnošto milosrða tvojega i milosti tvoje? eda li æe se meni ustegnuti? 16 Ti si zaista otac naš, ako i ne zna Avram za nas, i Izraelj nas ne poznaje; ti si, Gospode, otac naš, ime ti je otkako je vijkea izbavitelj naš. 17 Zašto si nam dao da zaðemo, Gospode, s putova tvojih? da nam otvrđne srce da te se ne bojimo? Vrati se radi sluga svojih, radi plemena našljedstva svojega. 18 Za malo naslijedi narod svetosti tvoje; neprijatelji naši pogaziæe svetinju tvoju. 19 Postasmo kao oni kojima nijesi nigda vladao niti je prizivano ime tvoje nad njima.

64 O da bi razdro nebesa i sišao, da se rastope gore od tebe, 2 Kao što se na ognju razgori granje i voda uzavri od ognja, da ime tvoje poznaðu neprijatelji tvoji i da narodi drkæu od tebe. 3 Kad si èinio strahote kojima se ne nadasmo, ti si slazio, i gore se rastapahu od tebe. 4 Otkako je vijkea ne èu se, niti se ušima dozna, niti oko vidje Boga osim tebe da bi tako uèinio onima koji ga èekaju. 5 Sretao si onoga koji se raduje tvoreæi pravdu; pominju te na putovima tvojim; gle, ti si se razgnjevio što grješimo; da na njima jednako ostasmo, bismo se spasli. 6 Ali svi bijasmo kao neèistošto, i sva naša pravda kao neèista haljina; zato opadosmo svi kao list, i bezakonja naša kao vjetar odnesoše nas. 7 Nikoga ne bi da priziva ime tvoje, da ustane da se tebe drži, jer si sakrio lice svoje od nas i rastopio si nas bezakonjem našim. 8 Ali sada, Gospode, ti si naš otac; mi smo kao, a ti si naš Ionèar, i svi smo djelo ruku tvojih. 9 Gospode, ne gnjevi se veoma, i ne pominji dovijeka bezakonja; evo, pogledaj; mi smo svi tvoj narod. 10 Gradovi svetosti tvoje opustješe; Sion opustje, Jerusalim posta pustoš. 11 Dom naše svetinje i naše krasote, u kom te slaviše oci naši, izgorje ognjem,

i sve što nam bješe drago potvreno je. **12** Hoæeš li se na to uzdržati, Gospode, i muæati, i jednako nas muæiti?

65 Potražiše me koji ne pitahu za me; naðoše me koji me ne tražuh; rekoh narodu koji se ne zove mojim imenom: evo me, evo me. **2** Vas dan pružah ruke svoje narodu nepokornu, koji ide za svojim mislima putem koji nije dobar, **3** Narodu, koji me jednako gnjevi u oèi, koji prinosi žrtve u vrtovima i kadi na opekama; **4** Koji sjede kod grobova i noæuju u peæinama, jedu meso svinjeæe i juha im je neèista u sudovima; **5** Koji govore: odlazi, ne dohvataj me se, jer sam svetiji od tebe. Ti su dim u nozdrvama mojim, organj koji gori vas dan. **6** Eto, napisano je preda mnom: neæu muæati, nego æu platiti, platiæu im u njedra. **7** Za bezakonja vaša i za bezakonja otaca vaših, veli Gospod, koji kadiše na gorama, i na humovima ružiše me, izmjeriæu im u njedra platu za djela koja èiniše od poèetka. **8** Ovako veli Gospod: kao kad ko naðe vina u grozdu, pa reèe: ne kvari ga, jer je blagoslov u njemu, tako æu uèiniti radi sluga svojih, neæu ih potri svijeh, **9** Jer æu izvesti sjeme iz Jakova i iz Jude našljednika gorama svojim, i naslijedæe ih izbranici moji, i sluge moje naseliæe se ondje. **10** A Saron æe biti tor za ovce i dolina Ahorska poèivalište za goveda narodu mojemu koji me traži. **11** A vi, koji ostavljate Gospoda, koji zaboravlja svetu goru moju, koji postavljate sto Gadu i ljevate naljev Meniju, **12** Vas æu izbrojiti pod maèi, i svi æete pripasti na klanje, jer zvah a vi se ne odzivaste, gorovit a vi ne slušaste, nego èiniste što je zlo preda mnom i izabradešto meni nije po volji. **13** Zato ovako veli Gospod Gospod: gle, sluge æe moje jesti, a vi æete gladovati; gle, sluge æe moje piti, a vi æete biti žedni; gle, sluge æe se moje veseliti, a vi æete se stidjeti. **14** Gle, sluge æe moje pjevati od radosti u srcu, a vi æete vikati od žalosti u srcu i ridaæete od tuge u duhu. **15** I ostavljate ime svoje izbranima mojim za uklin; i Gospod æe te Bog ubiti, a sluge æe svoje nazvati drugim imenom. **16** Ko se uzblagosilja na zemlji, blagosiljaæe se Bogom istinjem; a ko se uskune na zemlji, kleæe se Bogom istinjem; jer æe se prve nevolje zaboraviti i sakrivene æe biti od oèiju mojih. **17** Jer, gle, ja æu stvoriti nova nebesa i novu zemlju, i što je prije bilo neæee se pominjati niti æe na um dolaziti. **18** Nego se radujte i veselite se dovijeka radi onoga što æu ja stvoriti; jer gle, ja æu stvoriti Jerusalim da bude veselje i narod njegov da bude radost. **19** I ja æu se veseliti radi Jerusalima, i radovaljate se radi naroda svojega, i neæee se više èuti u njemu plaæ ni jauk. **20** Neæee više biti ondje maloga djeteta ni starca koji ne bi navršio dana svojih; jer æe dijeti umirati od sto godina, a grješnik od sto godina biæe proklet. **21** Oni æe graditi kuæe i sjedjeæe u njima; i sadilæe vinograde i jeæe rod njihov. **22** Neæee oni graditi a drugi se naseliti, neæee saditi a drugi jesti, jer æe dani narodu mojemu biti kao dani drvetu, i izbranicima æe mojim ovetšati djela ruku njihovih. **23** Neæee raditi uzalud, niti æe raðati za strah, jer æe biti sjeme blagoslovenijeh od Gospoda, i natraæje æe njihovo biti s njima. **24** I prije nego povièu, ja æu se odazvati; još æe goroviti, a ja æu uslišiti. **25** Vuk i jagnje zajedno æe pasti, i lav æe jesti slamu kao vo; a zmiji æe biti hrana prah; neæee uditi ni potirati na svoj svetoj gori mojoi, veli Gospod.

66 Ovako veli Gospod: nebo je prijesto moj i zemlja podnoæje nogama mojim: gdje je dom koji biste mi sazidali, i gdje je mjesto za moje poèivanje? **2** Jer je sve to ruka moja stvorila,

to je postalo sve, veli Gospod; ali na koga æeu pogledati? na nevoljnoga i na onoga ko je skrušena duha i ko drkæe od moje rijeèi. **3** Ko kolje vola, to je kao da ubije èovjeku; ko kolje ovcu, to je kao da zakolje psa; ko prinosi dar, to je kao da prinese krv svinjeæu; ko kadi kadom, to je kao da blagoslovni idola. To oni izabradešto na putovima svojim, i duši se njihovoj mile gadovi njihovi. **4** Izabraæeu i ja prema nevaljalstvu njihovu, i pustiæu na njih èega se boje; jer zvah a niko se ne odazva, gorovit a oni ne slušaše, nego èiniše što je zlo preda mnom i izabradešto meni nije po volji. **5** Slušajte rijeè Gospodnju, koji drkæete od njegove rijeèi: braæea vaša, koja mrze na vas i izgome vas imena mojega radi, govore: neka se pokaže slava Gospodnja. I pokazaæe se na vašu radost, a oni æe se posramiti. **6** Vika ide iz grada, glas iz crkve, glas Gospodnji koji plaæea neprijateljima svojim. **7** Ona se porodi prije nego osjeti bolove, prije nego joj doðoše muke, rodi djetiæa. **8** Ko je igda èuo to? ko je vidio tako što? Može li zemlja rodit u jedan dan? može li se narod rodit u jedan put? a Sion rodi sinove èim osjeti bolove. **9** Eda li ja, koji otvoram matericu, ne mogu rodit? veli Gospod; eda li æu ja, koji dajem da se raða, biti bez poroda? veli Bog tvoj. **10** Radujte se s Jerusalimom i veselite se u njemu svi koji ga ljubite; radujte se s njim svi koji ga žaliste. **11** Jer æete sati sise od utjehe njegove, i nasitiæete se, saæete i naslaðivaæete se u svjetlosti slave njegove. **12** Jer ovako veli Gospod: gle, ja æu kao rijeku dovesti k njemu mir i slavu naroda kao potok bujan, pa æete sati; biæete nošeni na rukama i milovani na koljenima. **13** Kao kad koga mati njegova tješi tako æu ja vas tješiti, i utjehiæete se u Jerusalimu. **14** Vidjeæete i obradovaæe se srce vaše i kosti æe se vaše pomladiti kao trava, i znaæe se ruka Gospodnja na slugama njegovijem i gnjev na neprijateljima njegovijem. **15** Jer, gle, Gospod æe doæi s ognjem, i kola æe mu biti kao vihor, da izlije gnjev svoj u jarosti i prijetnju u plamenu ognjenom. **16** Jer æe Gospod suditi ognjem i maèem svojim svakom tijelu, i mnogo æe biti pobijenijeh od Gospoda. **17** Koji se osveštavaju i koji se oèiæaju u vrtovima jedan za drugim javno, koji jedu meso svinjeæe i stvari gadne i miše, svi æe izginuti, veli Gospod. **18** A ja znam djela njihova i misli njihove, i doæi æe vrijeme, te æu sabrati sve narode i jezike, i doæi æe i vidjeæe slavu moju. **19** I postavljate znak na njih, i poslau izmeðu njih koji se spasu k narodima u Tarsis, u Ful i u Lud, koji natežu luk, u Tuval i u Javan i na daljna ostrva, koja ne èuše glasa o meni niti vidjeæe slave moje, i javljaæe slavu moju po narodima. **20** I svu æe braæeu vašu iz svijeh naroda dovesti Gospodu na dar na konjima i na kolima i na nosilima i na mazgama i na kamilama ka svetoj gori mojoj u Jerusalim, veli Gospod, kao što prinose sinovi Izrailjevi dar u èistu sudu u dom Gospodnj. **21** I izmeðu njih æu uzeti sveštenike i Levite, veli Gospod. **22** Jer kao što æe nova nebesa i nova zemlja, što æu ja naæiniti, stajati preda mnom, veli Gospod, tako æe stajati sjeme vaše i ime vaše. **23** I od mlaðine do mlaðine, i od subote do subote dolazijeæe svako tijelo da se pokloni preda mnom, veli Gospod. **24** I izlazijeæe i gledaæe mrtva tjelesa onih ljudi koji se odmetnuše od mene; jer crv njihov neæee umrjeti i organj njihov neæee se ugasiti, i biæe gad svakom tijelu.

Jeremija

1 Riječi Jeremije sina Helkijina između sveštenika koji bijahu u Anatotu u zemlji Venijaminovoj, 2 Kojemu dođe riječ Gospodnja u vrijeme Josije sina Amonova, cara Judina, trinaeste godine carovanja njegova, 3 I u vrijeme Joakima sina Josijina, cara Judina, do svršetka jedanaeste godine carovanja Sedekije sina Josijina nad Judom, dok ne bi preseljen Jerusalim, petoga mjeseca. 4 I dođe mi riječ Gospodnja govoreći: 5 Prije nego te sazdar u utrobi, znah te; i prije nego izide iz utrobe, posvetih te; za proraka narodima postavih te. 6 A ja rekoh: oh, Gospode, Gospode! evo, ne znam govoriti, jer sam dijete. 7 A Gospod mi reče: ne govor: dijete sam; nego idu kuda te god pošljem, i govor: što ti god kažem. 8 Ne boj ih se, jer sam ja s tobom da te izbavljam, govor Gospod. 9 I pruživši Gospod ruku svoju dotače se usta mojih, i reče mi Gospod: eto, metnuh riječi svoje u tvoja usta. 10 Vidi, postavljam te danas nad narodima i carstvima da istrebljuješ i obaraš, i da zatireš i raskopavaš, i da gradiš i da sadiš. 11 Poslije mi dođe riječ Gospodnja govoreći: Šta vidiš, Jeremija? I rekoh: vidim prut bademov. 12 Tada mi reče Gospod: dobro si vido, jer æu nastati oko riječi svoje da je izvršim. 13 Opet mi dođe riječ Gospodnja drugom govoreći: Šta vidiš? I rekoh: vidim lonac gdje vri, i prednja mu je strana prema sjeveru. 14 Tada mi reče Gospod: sa sjevera æe navaliti zlo na sve stanovnike ove zemlje. 15 Jer, gle, ja æu sazvati sve porodice iz sjevernih carstava, veli Gospod, te æe doæi, i svaki æe metnuti svoj priješ na vratima Jerusalimskim i oko svijeh zidova njegovih i oko svijeh gradova Judinijeh. 16 I izreæi æu im sud svoj za svu zloæu njihovu što me ostavise, i kadiše drugim bogovima, i klanjaše se djelu ruku svojih. 17 Ti dakle opaši se i ustani i govorim sve što æu ti zapovjediti; ne boj ih se, da te ne bih satro pred njima. 18 Jer evo ja te postavljam danas kao tvrd grad i kao stup gvozden i kao zidove mjeđene svoj ovoj zemlji, carevima Judinijem i knezovima njegovijem i sveštenicima njegovijem i narodu zemaljskom. 19 Oni æe udariti na te, ali te neæe nadvladati, jer sam ja s tobom, veli Gospod, da te izbavljam.

2 Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći: 2 Iđi i vièi Jerusalimu da èuje i govor: ovako veli Gospod: opominjem te se po milosti u mladosti tvojoj i po ljubavi o vjeridbi tvojoj, kad iðaše za mnom po pustinji, i po zemlji gdje se ne sije. 3 Izrailj bješe svetinja Gospodu i prvina od rodova njegovih; koji je jeðahu svi bijahu krivi, zlo dolažaše na njih, veli Gospod. 4 Èuje riječ Gospodnju, dome Jakovljev i sve porodice doma Izrailjeva. 5 Ovako veli Gospod: kaku nepravdu naðoše oci vaši u mene, te otstupiše od mene, i pristaše za ništašilom, i postaše ništaši? 6 I ne rekoh: gdje je Gospod koji nas je izveo iz zemlje Misirske, koji nas je vodio po pustinji, po zemlji pustoj i punoj propasti, po zemlji suhoj i gdje je sjen smrtni, po zemlji preko koje niko nije hodio i u kojoj niko nije živio? 7 I kad vas dovedoh u zemlju rodnu da jedete rod njezin i dobra njezina, došavši oskvrniste zemlju moju i od našljedstva mojega naèiniste gad. 8 Sveštenici ne rekoh: gdje je Gospod? I koji se bave zakonom ne poznaje me, i pastiri odustaše me, i proroci prorokovaše Valom i idoše za stvarima zaludnjem. 9 Zato æu se još preti s vama, veli Gospod, i sa sinovima sinova vaših preæu se. 10 Jer proðite

ostra Kitimska i vidite, i pošljite u Kidar, i razgledajte dobro, i vidite je li bilo tako što: 11 Je li koji narod promijenio bogove, ako i nijesu bogovi? a moj narod promijenil slavu svoju na stvar zaludnu. 12 Èudite se tome, nebesa, i zgrozite se i upropastite se! veli Gospod. 13 Jer dva zla uèini moj narod: ostavise mene, izvor žive vode, i iskopaše sebi studence, studence ispravljivane, koji ne mogu da drže vode. 14 Je li Izrailj rob? je li rob u kuæi roðen? zašto posta grabež? 15 Rikaše na nj laviæi i dizaše glas svoj, i obratiše zemlju njegovu u pustoš; gradovi su mu popaljeni, te nema nikoga da živi u njima. 16 I sinovi Nofski i Tafneski opasoše ti tjeme. 17 Nijesli li to sam sebi uèinio ostaviv Gospoda Boga svojega kad te voðaše putem? 18 A sada što æe ti put Misirske da piješ vode Siorske? Što li æe ti put Asirske da piješ vode iz rijeke? 19 Tvoja æe te zloæa pokarati i tvoje æe te odmetanje prekoriti. Poznaj dakle i vidi da je zlo i gorko što si ostavio Gospoda Boga svojega i što nema straha mojega u tebi, veli Gospod Gospod nad vojskama. 20 Jer davno izlomih jaram tvoj i raskidoh sveze tvoje, i ti reče: neæu biti sluga; a na svaki visoki hum i pod svako zeleno drvo ideš da se kurvaš. 21 Ja te posadih lozu izabranu, sve sjeme istinito; pa kako mi se promijeni i izmetnu se odvoda od tuðe loze? 22 Da se izmiješ salitrom i uzmeš mnogo sapuna, opet æe se poznavati bezakonje tvoje preda mnom, veli Gospod Gospod. 23 Kako možeš reæi: nijesam se oskvrnio, nijesam išao za Valima? Pogledaj put svoj po dolu; poznaj řta si uèinila, brza kamilo, koja ostavlja znake na svojim putovima. 24 Kao divlja magarica, koja je navikla na pustinju i po ţelji duše svoje vuue u se vjetar, kad navalii, ko æe je vratiti? koji je traže neæe se umoriti, naæei æe je u mjesecu njezinu. 25 Èuvaj nogu svoju, da nije bosa, i grlo svoje, da ne žedni. Ali ti veliš: od toga nema ništa; ne, jer ljubim tuðe, i za njima æu iæi. 26 Kao što se lupež posrami kad se uhvati, tako æe se posramiti dom Izrailjev, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, i sveštenici njihovi i proroci njihovi, 27 Koji govore drvetu: ti si otac moj; i kamenu: ti si me rodio; jer mi okrenuše leða a ne lice; a kad su u nevolji govore: ustani i izbavi nas. 28 A gdje su bogovi tvoji koje si naèinio sebi? neka ustanu, ako te mogu izbaviti kad si u nevolji, jer imaš, Juda, bogova koliko gradova. 29 Zašto hoæete da se pravdate sa mnom? vi ste se svi odmetnuli od mene, veli Gospod. 30 Uzalud bih sinove vaše, ne primiše nauke; maèe vaš proždrje proroke vaše kao lav koji davi. 31 O rođelj vidite riječ Gospodnju; bijah li pustinja Izrailju ili mraèena zemlja? zašto govorji moj narod: gospodari smo, neæemo više doæi k tebi? 32 Zaboravljah li djevojka svoj nakit i nevješta ures svoj? a narod moj zaboravli me toliko dana da im nema broja. 33 Zašto govoris da je dobar tvoj put tražeæi što ljubiš? pa si i nevaljale žene nauæio svojim putovima. 34 I jošte na skutovima tvojim nalazi se krv siromaha pravijeh; ne nalazim kopajuæi, nego je na svjemu njima. 35 A ti govoris: nijesam krv, gnjev se je njegov odvratio od mene. Evo ja æu se preti s tobom što govoris: nijesam zgriješio. 36 Zašto trékaš takо mijenjanjuæi svoj put? Posramiæeš se od Misirske kako si se posramio od Asirca. 37 Otiæi æeš i odatle s rukama nad glavom svojom, jer Gospod odbacuje uzdanice tvoje, i neæeš biti sreæan u njima.

3 Govore: ako ko pusti ženu svoju, i ona otišavši od njega uđa se za drugoga, hoæe li se onaj vratiti k njoj? Ne bi li se sasvijem oskvrnila ona zemlja? A ti si se kurvala s mnogim

milosnicima; ali opet vrati se k meni, veli Gospod. 2 Podigni oèi svoje k visinama, i pogledaj gdje se nijesi kurvala; na putovima si sjedjala èekajuæi ih kao Arapin u pustinji, i oskvrnila si zemlju kurvarstvom svojim i zloæom svojom. 3 Zato se ustavise daædi, i ne bi poznoga daæda; ali u tebe bješe èelo æene kurve, i ne htje se stidjeti. 4 Hoæeæ li otsele vikati k meni: oèe moj, ti si voæ mlaðosti moje? 5 Hoæe li se srditi jednako? hoæe li se gnjevitи dovjeka? Eto, govoriæ, a èiniæ zlo koliko god moæeš. 6 Jo æ mi reèe Gospod za vremena cara Josije: jesli vi ñudio ñto uèini odmetnica, Izrailj? kako odlazi na svako visoko brdo i pod svako zeleno drvo, i kurva se ondje. 7 I pošto uèini sve to, rekoh: vrati se k meni; ali se ne vrati; i to vidje nevjernica, sestra njezina, Juda. 8 I svidje mi se za sve to ñto uèini preljubu odmetnica Izrailj da je pustim i dam joj knjigu raspusnu; ali se ne poboja nevjernica sestra joj Juda, nego otide, te se i ona prokurva. 9 I sramotnijem kurvanjem svojim oskvrn zemlju, jer èinjasa preljubu s kamenom i s drvetom. 10 I kod svega toga ne vrati se k meni nevjernica sestra joj Juda svijem srcem svojim, nego laæno, govori Gospod. 11 Zato mi reèe Gospod: odmetnica Izrailj opravda se više nego nevjernica Juda. 12 Ida i vièi ove rijeèi k sjeveru, i reci: vrati se, odmetnice Izrailju, veli Gospod, i neæu pustiti da padne gnjev moj na vas, jer sam milostiv, veli Gospod, neæu se gnjevitи dovjeka. 13 Samo poznaj bezakonje svoje, da si se odmetnula Gospodu Bogu svojemu, ti si tumarala k tuðima pod svako drvo zeleno, i nijeste slušali glasa mojega, veli Gospod. 14 Obratite se, sinovi odmetnici, veli Gospod, jer sam ja muæ vaæ, i uzeæu vas, jednoga iz grada i dva iz porodice, i odveæeu vas u Sion. 15 I daæeu vam pastire po srcu svojemu, koji æe vas pasti znanjem i razumom. 16 I kad se umnoæite i narodite u zemlji, onda se, veli Gospod, neæe više govoriti: kovæeg zavjeta Gospodnjega; niti æe im dolaziti na um niti æe ga pominkati, niti æe hoditi k njemu, niti æe ga više opravljati. 17 U to æe se vrijeme Jerusalim zvati prijesto Gospodnji, i svi æe se narodi sabrati u nj, k imenu Gospodnjemu u Jerusalimu, i neæe više iæi po misli srca svojega zloga. 18 U to æe vrijeme dom Judin iæi s domom Izrailjevijem, i doæi æe zajedno iz zemlje sjeverne u zemlju koju dадоh u naæljedstvo ocima vaæim. 19 Ali ja rekoh: kako bih te postavio meðu sinove i dao ti zemlju æeljenu, krasno naæljedstvo mnoætva naroda? I rekoh: ti æeæ me zvati: oèe moj, i neæeæ se odvratiti od mene. 20 Doista kao ñto æena iznevjeri druga svojega, tako iznevjeriste mene, dome Izrailjev, veli Gospod. 21 Glas po visokim mjestima neka se èuje, plæe, molbe sinova Izrailjevijeh, jer prevratiæe put svoj, zaboravise Gospoda Boga svojega. 22 Vratite se, sinovi odmetnici, i iscijeljæu odmete vaæe. Evo, mi idemo k tebi, jer si ti Gospod Bog naæ. 23 Doista, zaludu su humovi, mnoætvo gora; doista, u Gospodu je Bogu naæem spasenje Izrailjevo. 24 Jer ta sramota proædrije trud otaca naæih od djetinjstva naæega, ovce njihove i goveda njihova, sinove njihove i kæeri njihove. 25 Ležimo u sramoti svojoj, i pokriva nas rug naæ; jer Gospodu Bogu svojemu griješimo mi i oci naæi od djetinjstva svojega do danas, i ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega.

4 Ako æeæ se vratiti, Izrailju, veli Gospod, k meni se vrati, i ako ukloniæ gadove svoje ispred mene, neæeæ se skitati. 2 I kleæeæ se istinito, vjerno i pravo: tako da je æiv Gospod. I narodi æe se blagosiljati njim, i njim æe se hvaliti. 3 Jer ovako veli Gospod Judejcima i Jerusalimljanim: orite sebi kræevinu, i

ne sijte u trnje. 4 Obrežite se Gospodu, i skinite okrajak sa srca svojega, Judeci i Jerusalimljani, da ne izide jarost moja kao oganj i razgori se da ne bude nikoga ko bi ugasio za zla djela vaæa. 5 Objavite u Judeji i oglasite u Jerusalimu i recite: trubite u trubu po zemlji; viæite, sazovite narod i recite: skupite se, i uðimo u tvrde gradove. 6 Podignite zastavu prema Sionu, bjeæite i ne stajte, jer æu dovesti zlo do sjevera i pogibao veliku. 7 Izlazi lav iz èeste svoje i koji zatire narode krenuæi se ide s mjestu svojega da obrati zemlju tvoju u pustoæ, gradovi tvoji da se raskopaju da ne bude nikoga u njima. 8 Zato pripaæite kostrijet, plaæite i ridajte, jer se æestoki gnjev Gospodnjii nije odvratio od nas. 9 I tada æe, veli Gospod, nestati srca caru i srca knezovima, i sveætenici æe se udiviti i proroci æe se zaæuditi. 10 I rekoh: ah Gospode Gospode! baæ si prevario ovaj narod i Jerusalim govoræi: imaaæete mir, a maæ doðe do duæe. 11 U to æe se vrijeme kazati ovome narodu i Jerusalimu: vjetar vruæ s visokih mjeseta u pustinji duva ka kæeri naroda mojega, ne da provije ni proæisti. 12 Vjetar jaæi od tijeh doæi æe mi; i ja æu im sada izreæi sud. 13 Gle, kao oblak podiæe se, i kola su mu kao vihor, konji su mu brži od orlova. Teæko nama! propadlosmo. 14 Umij srce svoje oda zla, Jerusalime, da bi se izbavio; dokle æe stajati u tebi misli tvoje niætave? 15 Jer glas javlja od Dana, i oglasuje zlo od gore Jefremove. 16 Kazujte narodima; evo oglasujte za Jerusalim da idu straæari iz daljne zemlje, i puætaju glas svoj na gradove Judine. 17 Kao èuvaci poljski staaæe oko njega, jer se odmetnu od mene, veli Gospod. 18 Put tvoj i djela tvoja to ti uèiniæe; to je od zla tvojega da je gorko i da ti dopire do srca. 19 Jaoh utroba, jaoh utroba! boli me u srcu; srce mi bije; ne mogu muæati; jer glas trubni èujeæ, duæo moja, viku ubojnu. 20 Pogibao na pogibao oglasuje se; jer se pustoæi sva zemlja, najedanput æe se opustoæiti moji šatori, zavjesi moji zaæas. 21 Dokle æu gledati zastavu? sluæati glas trubni? 22 Jer je narod moj bezuman, ne poznaje me, ludi su sinovi i bez razuma, mudri su da zlo èine, a dobro èiniti ne umiju. 23 Pogledah na zemlju, a gle bez oblijeæa je i pusta; i na nebo, a svjetlosti njegove nema. 24 Pogledah na gore, a gle, tresu se i svi humovi drmaju se. 25 Pogledah, a gle, nema èovjeka, i sve ptice nebeske odletjeæe. 26 Pogledah, a gle, Karmil je pustinja i svi gradovi njegovi oborenii od Gospoda, od æestokoga gnjeva njegova. 27 Jer ovako govorii Gospod: sva æe zemlja opustjeti; ali neæu sasvijem zatrati. 28 Zato æe tuæiti zemlja, i nebo æe gore potamnjeti, jer rekoh, namislih, i neæu se raskajati, niti æu udariti natrag. 29 Od vike konjika i strijelaca pobjeæi æe svi gradovi, otiaæi æe u guste šume i na stijene æe se popeti; svi æe gradovi biti ostavljeni i niko neæe u njima æivjeti. 30 A ti, opustoæena, ñta æeæ èiniti? Ako se i oblaæi u skerlet, ako se i kitiæ nakitom zlatnjem, i maæeæ lice svoje, zaludu se krasí, preziru te milosnici, traæe duæu tvoju. 31 Jer èuvjem glas kao porodiljin, civiljenje kao æene koja se prvi put poraða, glas kæeri Sionske, koja rida, pruža ruke svoje govoræi: teæko meni! jer mi nestaje duæe od ubilaca.

5 Proæite po ulicama Jerusalimskim, i vidite sada i razberite i potraæite po ulicama njegovijem, hoæete li naæi èovjeka, ima li ko da èini ñto je pravo i da traæi istinu, pa æu oprostiti. 2 Ako i govor: tako da je æiv Gospod! opet se krivo kunu. 3 Gospode! ne gledaju li oèi tvoje na istinu! Bijeæ ih, ali ih ne boli; satireæ ih, ali neæe da prime nauke, tvrðe im je lice od kamena,

neæe da se obrate. **4** I ja rekoh: siromasi su, ludo rade, jer ne znaju puta Gospodnjega, zakona Boga svojega. **5** Idem k vlastelima, i njima æu govoriti, jer oni znaju put Gospodnjeg, zakon Boga svojega; ali i oni izlomiše jaram, pokidaše sveze. **6** Zato æe ih pobiti lav iz šume, vuk æe ih veèernji pottri, ris æe vrebati kod gradova njihovih, ko god izide iz njih biæe rastrgnut, jer je mnogo grijeha njihovih i silni su odmeti njihovi. **7** Kako æu ti oprostiti to? Sinovi tvoji ostavise mene, i kunu se onima koji nijesu bogovi. Kako ih nasitih, stadoše èiniti preljubu, i u kuæeu kurvinu stjeèeu se gomilom. **8** Jutrom su kad ustaju kao tovni konji, svaki ræe za æenom bližnjega svojega. **9** Zato li neæe pohoditi? veli Gospod, i duša moja neæe li se osvetiti takom narodu? **10** Izidite mu na zidove i razvalite, ali nemojte sasvijem zatrati, skinite mu prijevornice, jer nijesu Gospodnje. **11** Jer me sasvijem iznevjeri dom Izrailjev i dom Judin, veli Gospod. **12** Udariše u bah Gospodu i rekoše: nije tako, neæe nas zlo zadesiti, i neæemo vidjeti maèa ni gladi. **13** A ti proroci otiaèi æe u vjetar, i rijeèi nema u njima, njima æe biti tako. **14** Zato ovako veli Gospod Gospod nad vojskama: kad tako govorite, evo ja æu uèiniti da rijeèi moje u ustima tvojim budu kao organj, a ovaj narod drva, te æe ih spaliti. **15** Gle, ja æu dovesti na vas narod iz daleka, dome Izrailjev, veli Gospod, narod jak, narod star, narod kojem jezika neæeš znati niti æeš razumjeti što govor; **16** Kojemu je tul kao grob otvoren, svi su jaki. **17** I pojeæee ljetinu tvoju i hljeb tvoj, što sinovi tvoji i kæeri tvoje šæahu jesti, pojeæee ovce tvoje i goveda tvoja, pojeæee vinovu lozu tvoju i smokve tvoje, i maæem æe zatrati tvrde gradove tvoje u koje se uzdaš. **18** Ali ni tada, veli Gospod, neæe vas sasvijem zatrati. **19** Jer kad reèete: zašto nam èini Gospod Bog naš sve ovo? tada im reci: kako ostaviste mene i služiste tuðim bogovima u zemlji svojoj, tako æete služiti tuðincima u zemlji koja nije vaša. **20** Javite ovo u domu Jakovljevu, i oglasite u Judi, govoræei: **21** Èujte ovo, ludi i bezumni narode, koji imate oèi a ne vidite, koji imate uši a ne èujete. **22** Mene li se neæete bojati? veli Gospod; od mene li neæete drktati? koji postavih pjesak moru za meðu vjeèenom naredbom, i neæe prijeæi preko nje; ako mu i ustaju vali, neæe nadjaæati, ako i buæe, neæe je prijeæi. **23** Ali je u naroda ovoga srce uporno i nepokorno; otstupiše i otidoše. **24** Niti rekoše u srcu svom: bojmo se Gospoda Boga svojega, koji nam daje dažd rani i pozni na vrijeme, i èuva nam nedjelje odreðene za žetvu. **25** Bezakonja vaša odvraæeju to, i grijesi vaši odbijaju dobro od vas. **26** Jer se nalaze u narodu mom bezbožnici, koji vrebaju kao ptìeari kad se pritaje, meæeu zamke da hvataju ljude. **27** Kao krletka puna ptica takо su kuæe njihove pune prijevare; zato postaše veliki i obogatiše. **28** Ugojiše se, sjaju se, mimoilaze zlo, ne èine pravde ni sroèetu, i opet im je dobro, i ne daju pravice ubogima. **29** Zato li neæe pohoditi? veli Gospod, i duša moja neæe li se osvetiti takvom narodu? **30** Èudo i strahota biva u zemlji. **31** Proroci prorokuju lažno, i sveštenici gospodaju preko njih, i narodu je mojemu to milo. A šta æete raditi na pošljedak?

6 Skupite se iz Jerusalima, sinovi Venijaminovi, i u Tekuji zatrubite u trubu, i podignite znak ognjen nad Vet-Akeremom, jer se vidi zlo od sjevera i velika pogiba. **2** Uèinii kæeri Sionsku da je kao lijepa i nježna djevojka. **3** K njoj æe doæi pastiri sa stadima svojim, razapeæe oko nje šatore, svaki æe opasti svoje mjesto. **4** Spremite rat na nju, ustanite da udarimo u podne.

Teško nama, jer dan naæe, i sjenke veèernje oduljaše. **5** Ustanite da udarimo obnoæe i razvalimo dvorove njezine. **6** Jer ovako govor Gospod nad vojskama: sijecite drva, i naæinite opkope prema Jerusalimu; to je grad koji treba pohoditi; koliki je god, nasilje je u njemu. **7** Kao šta izvor toèi vodu svoju, tako on toèi zloæu svoju; nasilje i otimanje èuje se u njemu, preda mnom su jednako bolovi i rane. **8** Popravi se, Jerusalime, da se ne otgrne duša moja od tebe, da te ne obratim u pustinju, u zemlju gdje se ne živi. **9** Ovako govor Gospod nad vojskama: ostanak æe se Izrailjev pabirèiti kao vinova loza. Turaj ruku svoju kao beraè u kotarice. **10** Kome æu govoriti i svjedoæeti da èiju? Gle, uho im je neobrezano, te ne mogu èuti; gle, rijeè je Gospodnja njima potsmijeh, nije im mila. **11** Zato sam pun gnjeva Gospodnjega; iznemogoh ustežuæi ga; prosuæeu ga na djecu po ulicama i na sabrane mladiæe, i èovjek i žena uhvatiaæe se, i stari i vremeniti. **12** I kuæe æe njihove pripasti drugima, i njive i žene, kad mahnem rukom svojom na stanovnike ove zemlje, veli Gospod. **13** Jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i prorok i sveštenik, svi su varalice. **14** I lijeèe rane kæeri naroda mojega ovlaš, govoræei: mir, mir; a mira nema. **15** Eda li se postidješe što èiniše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; zato æe popadati meðu onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaæe, veli Gospod. **16** Gospod reèe ovako: stanite na putovima i pogledajte, i pitajte za stare staze, koji je put dobar, pa idite po njemu, i naæei æete mir duši svojoj. A oni rekoše: neæemo da idemo. **17** I postavih vam stražare govoræi: pazite na glas trubni. A oni rekoše: neæemo da pazimo. **18** Zato èujte, narodi, i poznaj, zbole, što je meðu njima. **19** Èuj, zemljo! evo ja æu pustiti zlo na ovaj narod, plod misli njihovih, jer ne paze na moje rijeèi, i odbaciše zakon moj. **20** Što æe mi tamjan, što dolazi iz Save, i dobri cimet iz daleke zemlje? Žrtve vaše paljenice nijesu mi ugodne, niti su mi prinosi vaši mili. **21** Zato ovako govor Gospod: evo ja æu metnuti ovom narodu smetnje, o koje æe se spotaæei i ocevi i sinovi, susjed i prijatelj mu, i poginuæe. **22** Ovako govor Gospod: evo narod æe doæi iz zemlje sjeverne, i velik æe narod ustati od krajeva zemaljskih. **23** Luk i koplje nosiæe, žestoki æe biti i nemilostivi, glas æe im buæati kao more, i jahaæe na konjma, spremni kao junaci da se biju s tobom, kæeri Sionska. **24** Kad èujemo glas o njemu, klonuæe nam ruke, tuga æe nas spopasti i bolovi kao porodilju. **25** Ne izlazite u polje, i putem ne idite, jer je maèe neprijateljev i strah unaokolo. **26** Kæeri naroda mojega, pripaši kostrijet i valjav se u pepelu, žali kao za sinom jedincem i ridaj gorko, jer æe brzo doæi na nas zatiraè. **27** Postavih te da si stražara i grad narodu mom da doznaeš i izviðaš put njihov. **28** Svi su odmetnici nad odmetnicima, idu te opadaju, mjer su i gvožđe, svi su pokvareni. **29** Izgorješe mjeðovi, organj sažeže olovo, uzalud se pretapa, jer se zla ne mogu odluèiti. **30** Oni æe se zvati srebro lažno, jer ih Gospod odbaci.

7 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda govoræi: **2** Stani na vratima doma Gospodnjega, i oglasi ondje ovu rijeè, i reci: èujte rijeè Gospodnju, svi Judejci, koji ulazite na ova vrata da se poklonite Gospodu. **3** Ovako govor Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: popravite svoje putove i djela svoja, pa æu uèiniti da stanujete na ovom mjestu. **4** Ne uzdajte se u lažne rijeèe govoræi: crkva Gospodnja, crkva Gospodnja, crkva Gospodnja ovo je. **5** Nego doista popravite svoje putove i djela svoja, i

sudite pravo između èovjeka i bližnjega njegova. **6** Inostrancu, siroti i udovici ne èinite krivo, i krvi prave ne proljevajte na ovom mjestu, i ne idite za drugim bogovima na svoje zlo. **7** Tada æu uèiniti da stanujete od vijeka do vijeka na ovom mjestu, u zemlji koju sam dao ocima vašim. **8** Eto, vi se uzdate u rijeèi lažne, koje ne pomažu. **9** Kradete, ubijate i èinite preljubu, kунете se krivo, i kadite Valima, i idete za drugim bogovima, kojih ne znate; **10** Pa onda dohodite i stajte preda mnom u ovom domu, koji se zove mojim imenom, i gorovite: izbavimo se, da èinite sve ove gadove. **11** Je li ovaj dom, koji se zove mojim imenom, u vašim oèima peæina hajduèka? Gle, i ja vidim, veli Gospod. **12** Nego idite sada na moje mjesto, koje je bilo u Silomu, gdje namjestihime svoje ispoèetka, i vidite što sam mu uèinio za zloæu naroda svojega Izraelja. **13** Zato sada, što èinite sva ona djela, veli Gospod, i što vam gorovim zarana jednako, a vi ne sluæate, i kad vas zovem, a vi se ne odzivate, **14** Zato æu uèiniti tomu domu, koji se zove mojim imenom, u koji se vi uzdate, i ovomu mjestu, koje dadoh vama i ocima vašim, kao što sam uèinio Silomu. **15** I odbaciæu vas od lica svojega, kao što sam odbacio svu braæeu vašu, sve sjeme Jefremovo. **16** Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, i ne gorovи mi za njih; jer te neæau usliti. **17** Zar ne vidiš šta èine po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim? **18** Sinovi kupe drva, a ocevi lože ogranj, i žene mijese tjesto, da peku kolaèe carici nebeskoj, i da ljevaju naljeve drugim bogovima, da bi mene dražili. **19** Mene li draže? gorovи Gospod; eda li ne sebe, na sramotu licu svojemu? **20** Zato ovako gorovи Gospod Gospod: gle, gnjev moj i jarost moja izlijeæe se na ovo mjesto, na ljudi i na stoku i na drveta poljska i na rod zemaljski, i raspaliæe se, i neæee se ugasiti. **21** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izraeljiev: žrtve svoje paljenice sastavite sa prinosima svojim, i jedite meso. **22** Jer ne gorovih ocima vašim, niti im zapovjedih, kad ih izvedoh iz zemlje Misirske, za žrtve paljenice ni za prinose. **23** Nego im ovo zapovjedih gorovеæi: slušajte glas moj i biæu vam Bog i vi æete mi biti narod, i idite svijem putovima koje vam zapovjedih, da bi vam dobro bilo. **24** Ali ne poslušaše, niti uha svojega prignuše, nego idoše po savjetima i mislima zloga srca svojega, i otidoše natrag a ne naprijed. **25** Otkad izidoše oci vaši iz zemlje Misirske do danas, slah k vama sve sluge svoje proroke svaki dan zarana i bez prestanka. **26** Ali ne poslušaše me, niti uha svojega prignuše, nego bijahu tvrdovrati i èiniše gore nego oci njihovi. **27** Gorovеæeš im sve ove rijeèi, ali te neæee poslušati; i zvaæee ih, ali ti se neæee odazavati. **28** Zato im reci: ovo je narod koji ne posluša glasa Gospoda Boga svojega, niti prima nauke; propade vjera i nesti je iz usta njihovih. **29** Ostrizi kosu svoju i bac i, i zaridaj iza glasa na visokim mjestima, jer odbaci Gospod i ostavi rod, na koji se razgnjevi. **30** Jer sinovi Judini uèiniše što je zlo preda mnom, gorovи Gospod, metnuæe gadove svoje u dom koji se zove mojim imenom, da bi ga oskvrnili. **31** I sagradiše visine Tofetu, koji je u dolini sina Enomova, da sažižu sinove svoje i kæeri svoje ognjem, što nijesam zapovjedio niti mi je došlo na um. **32** Zato evo, idu dani, veli Gospod, kad se više neæee zvati Tofet ni dolina sina Enomova, nego dolina krvna, i pogrebavaæe se u Tofetu, jer neæee biti mjesa. **33** I mrtva æe tjelesa naroda ovoga biti hrana pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, i neæee biti nikoga da ih plaši. **34** I uèiniæeu, te æee iz gradova Judinijeh i s ulica Jerusalimskih nestati glasa

radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina; jer æe zemlja opustjeti.

8 U to vrijeme, gorovи Gospod, izvadiæe se iz grobova kosti careva Judinijeh i kosti knezova njegovih i kosti svešteničke i kosti proroèke, i kosti stanovnika Jerusalimskih; **2** i razmetnuæe se prema suncu i mjesecu i svoj vojsci nebeskoj, koje ljubiše i kojima služiæe i za kojima idoše i koje tražiæe i kojima se klanjaše; neæee se pokupiti ni pogrepsi, nego æee biti gnoj po zemlji. **3** I voljeæe smrt nego život sav ostatak što ih ostane od ovoga roda zloga, što ih ostane po svijem mjestima kuda ih raženem, gorovи Gospod nad vojskama. **4** Još im reci: ovako veli Gospod: ko padne, ne ustaje li? ko zaðe, ne vraæea li se? **5** Zašto je zašao taj narod Jerusalimski zasvagda? Drže se prijevare, neæee da se obrate. **6** Pazio sam i sluæao, ne gorovie pravo, nema nikoga da se kaje za zlo svoje, da reæe: što uèinih? Svaki je okrenuo svojim trkom, kao konj kad nagnе u boj. **7** I roda pod nebom zna svoje vrijeme, grlica i ždrao i lasta paze na vrijeme kad dolaze; a narod moj ne zna suda Gospodnjega. **8** Kako gorovite: mudri smo, i zakon je Gospodnjii u nas? Doista, gle, laž uèini lažljiva pisaljka književniæa. **9** Mudarci se osramotiæe, uplašiæe se i uhvatiæe se; eto, odbaciæe rijeè Gospodnju, pa kaka im je mudrost? **10** Zato æu dati žene njihove drugima, njive njihove onima koji æee ih naslijediti, jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i proroci i sveštenici, svi su varalice. **11** Jer lijeèee rane kæeri naroda mojega ovlašt govoreæi: mir, mir; a mira nema. **12** Eda li se postidiæe što èiniše gad? Niti se postidiæe niti znaju za stid; zato æee popadati meðu onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaæee, veli Gospod. **13** Sasvijem æu ih istrijebiti, gorovи Gospod, nema grozda na lozi, ni smokve na drvetu, i lišæee je opalo; i što sam im dao uzeæee im se. **14** Što stojimo? skupite se i uðimo u tvrde gradove, i ondje muèimo; jer nas je Gospod Bog naš umuèkao napovijši nas zuèi, jer zgrješismo Gospodu. **15** Èekasmo mir, ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah. **16** Od Dana èu se frkanje konja njegovih, od rzanja pastuha njegovih sva se zemlja zatrese, doðoše i pojedoše zemlju i sve što bješe u njoj, gradove i koji življaju u njima. **17** Jer, evo, ja æeu pustiti na vas zmije, aspide, od kojih nema bajanja, te æee vas ujedati, gorovи Gospod. **18** Okrijepio bih se u žalosti, ali je srce u meni iznemoglo. **19** Eto vike kæeri naroda mojega iz daljne zemlje: zar Gospod nije u Sionu? car njegov zar nije u njemu? Zašto me razgnjeviše svojim likovima rezanijem, tuðim taštinama? **20** Žetva je prošla, ljeto minulo, a mi se ne izbavismo. **21** Satrven sam što je kæi naroda mojega satrvena, u žalosti sam, èudo osvoji me. **22** Nema li balsama u Galadu? nema li ondje ljeikara? zašto se dakle ne iscijeli kæi naroda mojega?

9 O, da bi glava moja bila voda, a oèi moje izvori suzni! da plaæem danju i noæeu za pobijenima kæeri naroda svojega. **2** O, da mi je u pustinji stanak putnièki! da ostavim narod svoj i da otidem od njih, jer su svi preljuboæinci, zbor nevjernièki; **3** I zapinju jezik svoj kao luk da lažu, i osiliše na zemlji, ali ne za istinu, nego idu iz zla u zlo, niti znaju za me, gorovи Gospod. **4** Èuvajte se svaki prijatelja svojega i nijednemu bratu ne vjerujte; jer svaki brat radi da potkine drugoga, i svaki prijatelj ide te opada. **5** I svaki vara prijatelja svojega i ne gorovi istine, uèee jezik svoj da gorovi laž, muèe se da èine zlo. **6** Stan ti je usred

prijevare; radi prijevare neæe da znaju za me, govori Gospod. 7 Zato ovako govori Gospod nad vojskama: gle, pretopiæeu ih, i okuææeu ih; jer òto bih èinio radi kæeri naroda svojega? 8 Jezik im je strijela smrtna, govori prijevaru; ustima govore o miru s prijateljem svojim, a u srcu namještaju zasjedu. 9 Zato li ih neæeu pohoditi? govori Gospod; duša moja neæe li se osvetiti takom narodu? 10 Za ovijem gorama udariæeu u plaæ i u ridanje, i za torovima u pustinji u naricanje; jer izgorješe da niko ne prolazi niti se èuje glas od stada, i ptice nebeske i stoka pobjegoše i otidoše. 11 I obratiæeu Jerusalim u gomilu, u stan zmajevski; i gradove Judine obratiæeu u pustoš, da neæe niko onuda živjeti. 12 Ko je mudar da bi razumio? i komu govorîš usta Gospodnja, da bi objavio zašto zemlja propade i izgorje kao pustinja da niko ne prolazi? 13 Jer Gospod reèe: što ostaviše zakon moj, koji metnuh pred njih, i ne slušaše glasa mojeg i ne hodiše za njim, 14 Nego hodiše za mislima srca svojega i za Valima, èemu ih nauèiše oci njihovi, 15 Zato ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: evo ja æeu nahraniti taj narod pelenom i napojiæeu ih žuèu. 16 I rasjajaæeu ih među narode, kojih ne poznavaše ni oni ni oci njihovi; i puštaæeu za njima mæe dokle ih ne istrijebim. 17 Ovako veli Gospod nad vojskama: gledajte i zovite narikaèe neka doðu, i pošljite po vješte neka doðu, 18 I neka brže narièeu za nama, da se rone suze od oèiju naših, i od vjeða naših da teèe voda. 19 Jer se glasno ridanje èeu od Siona: kako propadosmo! posramismo se vrlo, jer se rastavljasmo sa zemljom, jer obaraju stanove naše. 20 Zato, žene, èujte rijeè Gospodnju i neka primi uho vaše rijeè usta njegovih, i uèite kæeri svoje ridati i jedna drugu naricati. 21 Jer se pope smrt na prozore naše i uðe u dvorove naše da istrijebi djecu s ulica i mlaðiæe s putova. 22 Reci: ovako govori Gospod: i mrtva æe tjelesa ljudska ležati kao gno po njivi i kao rukoveti za žeteocem, kojih niko ne kupi. 23 Ovako veli Gospod: mudri da se ne hvali mudrošæu svojom, ni jaki da se ne hvali snagom svojom, ni bogati da se ne hvali bogatstvom svojim. 24 Nego ko se hvali, neka se hvali tijem što razumije i poznaje mene da sam ja Gospod koji èinim milost i sud i pravdu na zemlji, jer mi je to milo, govori Gospod. 25 Eto, idu dani, veli Gospod, kad æeu pohoditi sve, obrezane i neobrezane, 26 Misirce i Judejce i Edomce i sinove Amonove i Moavce i sve koji se s kraja strigu, koji žive u pustinji; jer su svi ti narodi neobrezani, i sav je dom Izrailjev neobrezana srca.

10 Slušajte rijeè koju vam govori Gospod, dome Izrailjev. 2 Ovako veli Gospod: ne uèite se putu kojim idu narodi, i od znaka nebeskih ne plašite se, jer se od njih plaše narodi. 3 Jer su uredbe u naroda taština, jer sijeku drvo u šumi, djelo ruku umjetnièkih sjekirov; 4 Srebrom i zlatom ukrašuju ga, klinima i èekiaima utvrðuju ga da se ne pomièe; 5 Stoje pravo kao palme, ne govore; treba ih nositi, jer ne mogu iæi; ne boj ih se, jer ne mogu zla uèiniti, a ne mogu ni dobra uèiniti. 6 Niko nije kao ti, Gospode; velik si i veliko je ime tvoje u sili. 7 Ko se ne bi tebe bojao, care nad narodima! jer tebi to pripada; jer među svijem mudarcima u naroda i u svijem carstvima njihovjem nema takoga kakav si ti. 8 Nego su svi ludi i bezumni, drvo je nauka o taštini. 9 Srebro kovano donosi se iz Tarsisa i zlato iz Ufaza, djelo umjetnièko i ruku zlatarskih, odijelo im je od porfira i skerleta, sve je djelo umjetnièko. 10 A Gospod je pravi Bog, Bog živi i car vjeèni, od njegove srdnje trese se zemlja, i gnjeva

njegova ne mogu podnijeti narodi. 11 Ovako im recite: bogova, koji nijesu naèinili neba ni zemlje, nestajaju sa zemlje i ispod neba. 12 On je naèinio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudrošæu svojom, i razumom svojim razastro nebesa; 13 On kad pusti glas svoj, buèe vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih, pušta munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovih. 14 Sjek i èovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanijem, jer su laž liveni likovi njegovi, i nema duha u njima. 15 Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim, poginuæe. 16 Nije taki dio Jakovljev, jer je tvorac svemu, i Izrailju mu je našljedstvo, ime mu je Gospod nad vojskama. 17 Pokupi iz zemlje trgov svoj ti, koja sjediš u gradu. 18 Jer ovako veli Gospod: gle, ja æeu izbaciti kao praeom stanovnike ove zemlje, i pritisneš ih da osjeti. 19 Teško meni od muke moje, reæi æe; ljuta je rana moja; a ja rekoh: to je bol, treba da ga podnosim. 20 Moj je šator opustošen i sva uža moja pokidana, sinovi moji otidoše od mene i nema ih, nema više nikoga da razapne šator moj i digne zavjese moje. 21 Jer pastiri postaše bezumni i Gospoda ne tražiše; zato ne biše sreæni, i sve se stado njihovo rasprša. 22 Gle, ide glas i vreva velika iz sjeverne zemlje da obrati gradove Judine u pustoš, u stan zmajevski. 23 Znam, Gospode, da put èovjekije nije u njegovoj vlasti niti je èovjeku koji hodi u vlasti da upravlja koracima svojim. 24 Karaj me, Gospode, ali s mjerom, ne u gnjevu svom, da me ne bi zatro. 25 Izlij gnjev svoj na narode koji te ne poznaju, i na plemena koja ne prizivaju imena tvojega, jer proždriješe Jakova, proždriješe ga da ga nema, i naselje njegovo opustiše.

11 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda govoreæi: 2 Slušajte rijeèi ovoga zavjeta, i kazujte ljudima Judinijem i stanovnicima Jerusalimskim. 3 I reci im: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: proklet da je ko ne posluša rijeèi ovoga zavjeta, 4 Koji zapovjedih ocima vašim kad ih izvedoh iz zemlje Misirske iz pjevi gvozdene govoreæi: slušajte glas moj i tvorite ovo sve kako vam zapovijedam, pa æete mi biti narod i ja æeu vam biti Bog. 5 Da bih ispunio zakletvu kojom se zaklehl ocima vašim da æeu im dati zemlju u kojoj teèe mljekoj i med, kako se vidi danas. A ja odgovorih i rekoh: amin, Gospode. 6 Potom reèe mi Gospod: kazuj sve ove rijeèi po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim govoreæi: slušajte rijeèi ovoga zavjeta, i izvršujte ih. 7 Jer tvrdo zasvjedoèavah ocima vašim otkad ih izvedoh iz zemlje Misirske do danas, zarana jednako govoreæi: slušajte glas moj. 8 Ali ne poslušaše i ne prignuše uha svojega, nego hodiše svaki za mislima zloga srca svojega; zato pustih na njih sve rijeèi ovoga zavjeta, koji zapovjedih da vrše a oni ne vršiše. 9 Tada mi reèe Gospod: buna je među ljudima Judinijem i stanovnicima Jerusalimskim. 10 Vratili su se na bezakonja starijeh svojih, koji ne htješe slušati mojih rijeèi, i idu za drugim bogovima, te im služe; dom Izrailjev i dom Judin pokvariše zavjet moj, koji uèinih s ocima njihovijem. 11 Zato ovako veli Gospod: evo, ja æeu pustiti na njih zlo, iz kojega neæe moæi izazaæi, i vapiæe k meni, ali ih neæeu uslišiti. 12 Tada æe gradovi Judini i stanovnici Jerusalimski iæi i vapiæi k bogovima kojima kade, ali im neæe pomoæi u nevolji njihovoj. 13 Jer imaa bogova, Judo, koliko gradova, i koliko ima ulica u Jerusalimu, toliko podigoste oltara sramotnijeh, oltara, da kadite Valu. 14 Ti se dakle ne molzi za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, jer ih neæeu

uslišiti kad zavapiju k meni u nevolji svojoj. **15** Što æe mili moj u domu mom, kad èini grdilo s mnogima, i sveto meso otide od tebe, i veseliš se kad zlo èiniš? **16** Gospod te nazva maslinom zelenom, lijepom radi dobrog roda; ali s hukom velikoga vjetra raspali organj oko nje, i grane joj se polomiše. **17** Jer Gospod nad vojskama, koji te je posadio, izreèe zlo po te, za zloæu doma Izraileva i doma Judina, koju èiniše meðu sobom da bi me razgnjevili kadeæi Valu. **18** Gospod mi objavi, te znam; ti mi pokaza djela njihova. **19** A ja bijah kao jagnje i tele koje se vodi na klanje, jer ne znadijah da se dogovaraju na me: oborimo drvo s rodnom njegovijem, i strjebijmo ga iz zemlje živijeh, da mu se ime ne spominje više. **20** Ali, Gospode nad vojskama, sudijo pravedni, koji ispituješ bubrege i srce, daj da vidim osvetu tvoju na njima, jer tebi kazah parbu svoju. **21** Zato ovako veli Gospod za Anatoæane, koji traže dušu tvoju govoreæi: ne prorukuj u ime Gospodnje, da ne pogineš od naših ruku; **22** Zato ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æu ih pohoditi; mladiæi æe njihovi izginuti od maæa, sinovi njihovi i kæeri njihove izginuæe od gladi. **23** I neæee biti od njih ostatka; jer æu pustiti zlo na Anatoæane kad ih pohodim.

12 Pravedan si, Gospode, ako bih se pravdao s tobom; ali æu progovoriti o sudovima tvojim. Zašto je put bezbožnièki sreæan? zašto žive u miru svi koji èine nevjeru? **2** Ti ih posadi, i oni se ukorijeniše, rastu i rod raðaju; ti si im blizu usta ali daleko od bubrega. **3** Ali, Gospode, ti me poznaješ, razgledaš me i okušao si srce moje kako je prema tebi; odvuci ih kao ovce na klanje, i pripravi ih za dan kad æe se ubiti. **4** Dokle æe tužiti zemlja, i trava svega polja sahnuti sa zloæe onjeh koji žive u njoj? nesti sve stoke i ptica, jer govore: ne vidi kraja našega. **5** Kad si tréao s pješčima pa te umoriše, kako æeš se utrkivati s konjima? i kad ti je tako u zemlji mironj, u koju se uzdaš, šta æeš èiniti kad ustane Jordan? **6** Jer i braæea tvoja i dom oca tvojega, i oni te iznevjeriše, i oni vièu za tobom iza glasa. Ne vjeruj im, ako bi ti i prijateljski govorili. **7** Ostavih dom svoj, napustih našljedstvo svoje; što bijaše milo duši mojoj, dадoh ga u ruke neprijateljima njegovijem. **8** Našljedstvo moje posta mi kao lav u šumi, pušta glas svoj na mene, zato mi omrznu. **9** Našljedstvo moje posta mi ptica grabiljiva; ptice, sletite se na nju, skupite se svi zvjeri poljski, hodite da jedete. **10** Pastir mnogi pokvariaæe moj vinograd, potlaèiæe dio moj, mili dio moj obratiæe u golu pustoš. **11** Obratiæe ga u pustoš, opustošen plakaæe preda mnom; sva æe ta zemlja opustjeti, jer niko ne uzima na um. **12** Na sva visoka mjesta po pustinji doæei æe zatiraæi; jer æe maæ Gospodnji proždirati od jednoga kraja zemlje do drugoga, neæee biti mira nijednom tijelu. **13** Sijaæe pšenica, a trnje æe žeti; muèiæe se, a koristi neæee imati, i stidjeæe se ljetine svoje, sa žestokoga gnjeva Gospodnjega. **14** Ovako govori Gospod za sve zle susjede moje, koji diraju našljedstvo što dадoh narodu svojemu Izrailevu: evo, ja æu ih poèupati iz zemlje njihove, i dom Judin išèupauæ isred njih. **15** A kad ih išèupam, opet æu se smilovati na njih, i doveæeu opet svakoga njih na našljedstvo njegovo i svakoga u zemlju njegovu. **16** I ako dobro nauèe putove naroda mojega, da se zaklinju mojim imenom: tako da je živ Gospod! kao što su oni uèili moj narod da se kune Valom, tada æe se sazidati usred naroda mojega. **17** Ako li ne poslušaju, tada æu išèupati sasvijem taki narod i zatrti, govori Gospod.

13 Ovako mi reèe Gospod: idi i kupi sebi pojasa lanen i opaši se njim, a ne meæei ga u vodu. **2** Tako kupih pojasa po rijeèi Gospodnjoj, i opasah se njim. **3** Potom doðe mi opet rijeè Gospodnja govoreæi: **4** Uzmi taj pojasa što si kupio, što je oko tebe, pa se digni i idi na Efrat, i sakrij ga onđe u kaku rasjelinu kamenu. **5** I otidoh i sakrih ga kod Efrata, kako mi zapovjedi Gospod. **6** A poslije mnogo vremena reèe mi Gospod: ustani i idi na Efrat, i uzmi pojasa koji ti zapovjedih da sakriješ onđe. **7** I otidoh na Efrat i otkopah i uzeh pojasa s mjesta gdje ga bijah sakrio; a gle, pojasa otruhnuo, i ne bješe ni za što. **8** Tada mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **9** Ovako veli Gospod: tako æu uèiniti da otruhne ponos Judin i veliki ponos Jerusalimski, **10** Toga naroda nevaljaloga, što neæee da sluša mojih rijeèi, što hodi po mislima srca svojega i ide za drugim bogovima služæeći im i klanjujuæi im se; i bjeæe kao taj pojasa, koji nije ni za što. **11** Jer kako se pojasa pripoji oko èovjeka, tako bijah pripojio oko sebe sav dom Izrailev i sav dom Judin, veli Gospod, da bi bili moj narod na slavu i hvalu i diku; ali ne poslušaše. **12** Zato im reci ovu rijeè: ovako veli Gospod Bog Izrailev: svi se mjehovi pune vina. A oni æe reæi: zar ne znamo da se svi mjehovi pune vina? **13** Tada im reci: ovako veli Gospod: evo, ja æu napuniti pjanosti sve stanovnike ove zemlje i careve, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, i sveštenike i proroke i sve stanovnike Jerusalimskie. **14** I razbijæu ih jednoga o drugoga, i oceve i sinove, veli Gospod; neæeu požaliti ni poštedjeti niti se smilovati, da ih ne potrem. **15** Slušajte i èujite, nemojte se ponositi, jer Gospod govori. **16** Dajte slavu Gospodu Bogu svojemu dok nije spustio mrak, dokle se nijesu spotakle noge vaše po gorama mraènjem, da èekate svjetlost a on je obrati u sjen smrtni i pretvori u tamu. **17** Ako li ovo ne poslušate, duša æe moja plakati tajno radi oholosti vaše i roniti suze, suze æe teæi iz oka mojega, jer æe se zarobiti stado Gospodnje. **18** Reci caru i carici: dolje sjedite, jer æe se slavni vijenac vaš skinuti s vaše glave. **19** Gradovi južni zatvoræe se i neæee biti nikoga da ih otvori, odveæše se Juda u ropstvo, sasvijem æe se odvesti u ropstvo. **20** Podignite oèi svoje i vidite one što idu od sjevera. Gdje je stado što ti je predano, stado slave tvoje? **21** Šta æeš reæi kad te pohodi? Jer si ih ti nauèeo da budu knezovi nad tobom. Neæee li te spopasti bolovi kao ženu kad se poraða? **22** Ako li reèeš u srcu svom: zašto me to zadesi? za mnoštvu bezakonja tvojega uzgrnuae se skuti tvoji i obuæea ti se skinuti. **23** Može li Etiopljanin promijeniti kožu svoju ili ris šare svoje? možete li vi èiniti dobro nauèivši se èiniti zlo? **24** Zato æu ih razmetnuti kao što razmeæe pljevu vjetar iz pustinje. **25** To je dio tvoj i obrok tvoj od mene, govori Gospod, zato što si me zaboravio i pouzdao se u laž. **26** Zato æu ti ja uzgrnuti skute na lice da se vidi sramota tvoja. **27** Preljube tvoje, rzanje tvoje, sramotna kurvarstva tvoja po humovima, po poljima, gadove tvoje vidoš sam; teško tebi, Jerusalime! zar se neæee oèistiti? dokle još?

14 Rijeè Gospodnja koja doðe Jeremiji o suši. **2** Juda tuži, i vrata su mu žalosna; leže na zemlji u crno zaviti; vika iz Jerusalima podiže se. **3** Najveæi izmeðu njih šalju najmanje na vodu; došavši na studence ne nalaze vode, vraæeaju se s praznjem sudovima svojim, stide se i srame se i pokrivaju glavu svoju. **4** Zemlja je ispuçala, jer ne bješe dažda na zemlji; zato se težaci stide i pokrivaju glavu svoju. **5** I košuta u polju

ostavlja mlade svoje, jer nema trave. **6** I divlji magarci stoejæ na visovima vuku u se vjetar kao zmajevi, oèi im išeilijske, jer nema trave. **7** Kad bezakonja naša svjedoèe na nas, Gospode, uèini radi imena svojega; jer je mnogo odmeta naših, tebi sagriješismo. **8** Nade Izrailjev! spasitelju njegov u nevolji! zašto si kao tuðin u ovoj zemlji i kao putnik koji se uvrati da prenoæi? **9** Zašto si kao umoran èovjek, kao junak, koji ne može izbaviti? Ta, ti si usred nas, Gospode, i ime je tvoje prizvano na nas; nemoj nas ostaviti. **10** Ovako govori Gospod za narod ovaj: milo im je da se skitaju, ne ustavlaju nogu svojih, zato nijesu mili Gospodu; sada æe se opomenuti bezakonja njihova i pohodjæe grijeha njihove. **11** Potom reèe mi Gospod: ne moli se za taj narod da bi mu bilo dobro. **12** Ako æe i postiti, neæeu uslišiti vike njihove; i ako æe prinijeti træte paljenice i dar, neæee mi to ugoditi, nego maèem i glaðu i pomorom pomoriæeu ih. **13** Tada rekoh: oh, Gospode Gospode, evo, proroci im govor: neæete vidjeti maèa, i neæee biti gladi u vas, nego æeu vam dati mir pouzdan na ovom mjestu. **14** A Gospod mi reèe: laž prorokuji ti proroci u moje ime, nijesam ih poslao, niti sam im zapovjedio, niti sam im govorio; lažne utvare i gatanje i ništa vi i prijevaru srca svojega oni vam prorokuju. **15** Zato ovako veli Gospod za proroke koji prorokuju u moje ime a ja ih nijesam poslao, i govor: neæee biti maèa ni gladi u ovoj zemlji: od maèa i gladi izginuæee ti proroci. **16** A narod ovaj kojemu oni prorokuju biæe povaljan po ulicama Jerusalimskim od gladi i maèa, i neæee biti nikoga da ih pogrebe, njih, žene njihove i sinove njihove i kæeri njihove; tako æeu izliti na njih zloæeu njihovu. **17** Reci im dakle ovu rijeè: neka oèi moje liju suze danju i noæu i neka ne prestaju, jer djevojka kæi mojega naroda satr se veoma, od udarca preljuta. **18** Ako izidem u polje, eto pobijenijeh maèem; ako uðem u grad, eto iznemoglijeh od gladi; jer i prorok i sveštenik otidoše u zemlju koje ne znaju. **19** Eda li si sasvijem odbacio Judu? eda li je omrzao duši tvojoj Sion? Zašto si nas udario tako da nam nema lijek? Èekasmo mir ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah. **20** Priznajemo, Gospode, zloæeu svoju, bezakonje otaca svojih, zgriješili smo ti. **21** Nemoj nas odvræi radi imena svojega; nemoj naružiti prijestola slave svoje, opomeni se zavjeta svojega s nama, nemoj ga ukinuti. **22** Ima li meðu taštinama u naroda koji da daje dažd? ili nebesa daju li sitan dažd? Nijesi li ti to, Gospode Bože naš? Zato tebe èekamo, jer ti èiniš sve to.

15 I reèe mi Gospod: da stane Mojsije i Samuilo preda me, ne bi se duša moja obratila k tome narodu; otjeraj ih ispred mene, i neka odlaze. **2** I ako ti rekoh: kuda æemo iæi? tada im reci: ovako veli Gospod: ko je za smrt, na smrt; ko je za maè, pod maè; ko za glad, na glad; ko za ropstvo, u ropstvo. **3** I pustiæeu na njih èetvoro, govori Gospod: maè, da ih ubija, i pse, da ih razvlaèe, i ptice nebeske i zvijeri zemaljske, da ih jedu i istrijebe. **4** I daæeu ih da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim radi Manasije sina Jezekijina cara Judina za ono što je uèinio u Jerusalimu. **5** Jer ko bi se smilovalo na tebe, Jerusalime? ko li bi te požalio? ko li bi došao da zapita kako ti je? **6** Ti si me ostavio, govori Gospod, otisao si natrag; zato æeu mahnuti rukom svojom na te i pogublju te; dosadi mi žaliti. **7** Zato æeu ih izvijati vijaèom na vratima zemaljskim, uèiniæeu ih sirotima, potraeu narod svoj, jer se ne vraæaju s putova svojih. **8** Više æee mi biti udovica njegovijeh nego pijeska morskoga,

dovešæeu im na majke momaèke zatiraèe u podne, i pustiæeu iznenada na njih smetnju i strahotu. **9** Iznemoæi æe koja je rodila sedmoro i ispuštaæe dušu, sunce æee joj zaæi još za dana, sramiæee se i stidjeæe se, a ostatak æeu njihov dati pod maè pred neprijateljima njihovijem, govori Gospod. **10** Teško meni, majko moja, što si me rodila da se sa mnom prepire i da se sa mnom svuda sva zemlja; ne davah u zajam niti mi davaše u zajam, i opet me svi prokljuju. **11** Gospod reèe: doista, ostanak æe tvojemu biti dobro, i braniæeu te od neprijatelja, kad budeš u nevolji i u tjeskobi. **12** Eda li æee gvožđe slomiti gvožđe sjeverno i mjeđ? **13** Imanje tvoje i blago tvoje daæeu da se razgrabi bez cijene po svijem meðama tvojim, i to za sve grijeha tvoje. **14** I odvešæeu te s neprijateljima tvojim u zemlju koje ne poznaæeš, jer se raspalio organj od gnjeva mojega, i gorjeæee nad vama. **15** Ti znaš, Gospode, opomeni me se i pohodi me i osveti me od onijeh koji me gone; nemoj me zgrabiti dokle se usteæeš od gnjeva; znaj da podnosim rug tebe radi. **16** Kad se naðoše rijeèi tvoje, pojedoh ih, i rijeèi tvoja bi mi radost i veselje srcu mojemu, jer je ime tvoje prizvano na me, Gospode Bože nad vojskama. **17** Ne sjedim u vijeæeu potsmjevaèkom niti se s njima veselim; sjedim sam radi ruke tvoje, jer si me napunio srdnje. **18** Zašto bol moj jednako traje? i zašto je rana moja smrtna, te neæee da se icticjeli? Hoæeš li mi biti kao varalica, kao voda nepostojanja? **19** Zato ovako veli Gospod: ako se obratiš, ja æeu te opet postaviti da stojiš preda mnom, ako odvojiš što je dragocjeno od rðavoga, biæeš kao usta moja; oni neka se obrate k tebi, a ti se ne obraæej k njima. **20** I uèiniæeu da budeš tome narodu kao jak zid mјeden, i udaraæee na te, ali te neæee nadvladati; jer sam ja s tobom da te èuvam i izbavljam, govori Gospod. **21** I izbavlju te iz ruku zlijeh ljudi, i iskuplju te iz ruku nasilnièkih.

16 Potom doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Nemoj se ženiti, i da nemaš sinova ni kæeri na tom mjestu. **3** Jer ovako govori Gospod za sinove i kæeri što se rode na tom mjestu i za matere njihove koje ih rode, i za oce njihove koji ih rode u toj zemlji: **4** Ljutom æee smræeu pomrijeti, neæee biti oplakani niti æee se pogrepsi, biæe gnoj po zemlji, i od maèa i od gladi izginuæee, i mrtva æee tjelesa njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. **5** Jer ovako govori Gospod: ne ulazi u kuæu u kojoj je žalost, i ne idi da plaæeš niti ih žali; jer sam uzeo mir svoj od toga naroda, govori Gospod, milost i žaljenje. **6** Pomrijeæee mali i veliki u ovoj zemlji, neæee biti pogrebni niti æee se oplakati, niti æee se ko rezati ni glave striæi za njima. **7** Neæee im se dati hlijeba u žalosti da se potješe za mrtvijem, niti æee ih napojiti iz èaše radi utjehe za ocem ili za materom. **8** Tako ne ulazi u kuæu u kojoj je žalost da sjedeš s njima da jedeš i piješ. **9** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu uèiniti da na ovom mjestu pred vašim oèima i za vaših dana ne bude glasa radosna ni glasa vesela, glasa ženikova ni glasa nevestina. **10** A kad kaæeš tome narodu sve ove rijeèi, ako ti rekoh: zašto izreèee Gospod sve to veliko zlo na nas? i kako je bezakonje naše ili kaki je grijeh naš, kojim zgriješimo Gospodu Bogu svojemu? **11** Tada im reci: jer oci vaši ostavise mene, govori Gospod, i idoše za drugim bogovima i služiše im i klanjaše im se, a mene ostavise i zakona mojega ne držaše; **12** A vi još gore èinite nego oci vaši, jer eto idete svaki po misli srca svojega zloga ne slušajuæi mene. **13** Zato

æu vas izbaciti iz ove zemlje u zemlju koje ne poznaste ni vi ni oci vaši, i ondje æete služiti drugim bogovima dan i noæ dokle vam ne uèinim milost. **14** Zato, evo, idu dani, govori Gospod, kad se neæee više govoriti: tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izraileve iz zemlje Misirske; **15** Nego: tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izraileve iz zemlje sjeverne i iz svih zemalja u koje ih bješe razagnao! Jer æeu ih opet dovesti u zemlju njihovu koju sam dan ocima njihovim. **16** Gle, ja æeu poslati mnoge ribare, govori Gospod, da ih love, i poslije æeu poslati mnoge lovce da ih love po svakoj gori i po svakom humu i po rasjelinama kamenjem. **17** Jer oèi moje paze na sve putove njihove, nijesu sakriveni od mene, niti je bezakonje njihovo zaklonjeno od mojih oèiju. **18** I platiæu im prvo dvojinom za bezakonje njihovo i za grijeh njihov. Što oskrvniše zemlju moju strivma gadova svojih, i našljedstvo moje napuniše gnušobama svojim. **19** Gospode, krjepostи moja i grade moj i utoèište moje u nevolji, k tebi æe doæei narodi od krajeva zemaljskih, i reæi æe: doista oci naši imaše laž, i taštinu i što nimalo ne pomaže. **20** Eda li æe èovjek naèiniti sebi bogove, koji ipak nijesu bogovi? **21** Zato, evo, ja æeu ih nauèiti sada, pokazaæu im ruku svoju i silu svoju, da poznadu da mi je ime Gospod.

17 Grijeh je Judin zapisan gvozdenom pisaljkom i vrhom od dijamanta, urezan je na ploèi srca njihova i na rogovima oltara vaših, **2** Da se sinovi njihovi sjeæeaju oltara njihovih i lugova njihovih pod zelenijem drvetima, na visokim humovima. **3** Goro s poljem, daæeu imanje tvoje, sve blago tvoje daæeu da se razgrabi, visine tvoje, za grijeh po svijem meðama tvojim. **4** I ti æeš i koji su s tobom ostaviti našljedstvo svoje, koje sam ti dao, i uèinivaæu da služiš neprijateljima svojim u zemlji koje ne poznaješ; jer ste rasplili organj gnjeva mojega, koji æe gorjeti dovjeka. **5** Ovako veli Gospod: da je proklet èovjek koji se uzda u èovjeku i koji stavlja tijelo sebi za mišicu, a od Gospoda otstupa srce njegovo. **6** Jer æe biti kao vrijes u pustinji, koji ne osjeæea kad doðe dobro, nego stoji u pustinji, na suhim mjestima u zemlji slanoj i u kojoj se ne živi. **7** Blago èovjeku koji se uzda u Gospoda i kome je Gospod uzdanica. **8** Jer æe biti kao drvo usaðeno kraj vode i koje niz potok pušta žile svoje, koje ne osjeæea kad doðe pripeka, nego mu se list zeleni, i sušne godine ne brine se i ne prestaje raðati rod. **9** Srce je prijevarno više svega i opako; ko æe ga poznati? **10** Ja Gospod ispitujem srca i iskušavam bubrege, da bih dao svakome prema putovima njegovijem i po plodu djela njegovijeh. **11** Kao što jarebica leži na jajima ali ne izleže, tako ko sabira bogatstvo ali s nepravdom, u polovini dana svojih ostavæe ga i najposlijе æe biti lud. **12** Mjesto je svetinja naše prijesto slave, visoko mjesto od poèetka. **13** Nade Izrailev, Gospodeli svi koji te ostavljaju neka se posrame; koji otstupaju od mene, neka se zapišu na zemlji, jer ostaviše izvor vode žive, Gospoda. **14** Iscijeli me, Gospode, i biæu iscijeljen; izbavi me, i biæu izbavljen, jer si ti hvala moja. **15** Gle, oni mi govore: gdje je rijeè Gospodnja? Neka doðe. **16** A ja se ne zatezah iæi za tobom kao pastir, i dana žalosnoga ne željeh, ti znaæ; što je god izašlo iz usta mojih, pred tobom je. **17** Ne budi mi strah, ti si utoèište moje u zlu. **18** Neka se posrame koji me gone, a ja ne; neka se oni uplaše, a ja ne; pusti na njih zli dan, i dvostrukim polom polomi ih. **19** Ovako mi reèe Gospod: idi, i stani na vrata sinova narodnijeh, na koja ulaze carevi Judini i na koja izlaze, i na svaka vrata Jerusalimska. **20** I

reci im: èujte rijeè Gospodnju, carevi Judini i svi Judejci i svi Jerusalimljanji, koji ulazite na ova vrata. **21** Ovako veli Gospod: èuvajte se da ne nosite bremena u subotu i ne unosite na vrata Jerusalimska. **22** I ne iznosite bremena iz kuæa svojih u subotu, i nikakoga posla ne radite, nego svetite subotu, kao što sam zapovjedio ocima vašim. **23** Ali ne poslušaše niti priguñuše uha svojega, nego otvrdnuše vratom svojim da ne poslušaju i ne prime nauke. **24** Ako me poslušate, govori Gospod, da ne nosite bremena na vrata ovoga grada u subotu, nego svetite subotu ne radeæi u nju nikakoga posla, **25** Tada æe ulaziti na vrata grada ovoga carevi i knezovi, koji sjede na prijestolu Davidovu, na kolima i na konjima, oni i knezovi njihovi, Judejci i Jerusalimljanji, i stajaæe ovaj grad dovjeka. **26** I dolaziæe iz gradova Judinijeh i iz okoline Jerusalimske, i iz zemlje Venijaminove, i iz ravnice i gora i s juga, i donosiæe žrtve paljenice i prinose s darom i kadom, i žrtve zahvalne donosiæe u dom Gospodnji. **27** Ako li me ne poslušate da svetite subotu i ne nosite bremena ulazeæi na vrata Jerusalimska u subotu, onda æeu raspliti organj na vratima njegovijem, koji æe upaliti dvorove Jerusalimske i neæee se ugasiti.

18 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda govoreæi: **2** Ustani, i siði u kuæu lonèarevu, i ondje æeu ti kazati rijeèi svoje. **3** Tada siðoh u kuæu lonèarevu, i gle, on raðaše posao na svom kolu. **4** I pokvari se u ruci lonèaru sud koji graðaše od kala, pa naèini iznova od njega drugi sud, kako bijaše volja lonèaru da naèini. **5** Tada doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **6** Ne mogu li èiniti od vas kao ovaj lonèar, dome Izrailev? govori Gospod; gle, što je kao u ruci lonèarevoj, to ste vi u mojoj ruci, dome Izrailev. **7** Kad bih rekao za narod i za carstvo da ga istrijebim i razorim i zatrem; **8** Ako se obrati narod oda zla, za koje bih rekao, i meni æe biti žao sa zla, koje mišljah da mu uèinim. **9** A kad bih rekao za narod i za carstvo da ga sazidam i nasadim; **10** Ako uèini što je zlo preda mnom ne slušajuæi glasa mojega, i meni æe biti žao dobra koje rekoh da mu uèinim. **11** Zato sada reci Judejcima i Jerusalimljanima govoreæi: ovako veli Gospod: evo spremam na vas zlo, i mislim misli na vas; vratite se dakle svaki sa svojega puta zloga, i popravite putove svoje i djela svoja. **12** A oni rekoše: nema ništa od toga, nego æemo iæi za svojim mislima i èiniæemo svaki po misli srca svojega zloga. **13** Zato ovako govori Gospod: pitajte po narodima je li ko èuo tako što? grdilo veliko uèini djevojka Izrailevja. **14** Ostavlja li snijeg Livanski sa stijene moja polja? ostavlaju li se vode studene, koje teku? **15** A narod moj mene zaboravi, kadi taštini, i spotiøu se na svojim putovima, na starijem stazama, da hode stazama puta neporavnjena, **16** Da bih obratio zemlju njihovu u pustoš, na vjeènu sramotu, da se èudi ko god proðe preko nje i maše glavom svojom. **17** Kao ustokom razmetnuæu ih pred neprijateljem; leða a ne lice pokazaæu im u nevolji njihovoj. **18** A oni rekoše: hodite da smislimo što Jeremiji, jer neæee nestati zakona svešteniku ni svjeta mudarcu ni rijeèi proroku; hodite ubijmo ga jezikom i ne pazimo na rijeèi njegove. **19** Pazi na me, Gospode, i èuj glas mojih protivnika. **20** Eda li æe se zlo vratiti za dobro, kad mi kopaju jamu? Opomeni se da sam stajao pred tobom govoreæi za njihovo dobro, da bih odvratio gnjev tvoj od njih. **21** Zato predaj sinove njihove gladi i uèeni da izginu od maèa, i žene njihove da budu sirote i udove, i muževi njihovi da se pogube, mladiæe njihove da pobije maè u boju. **22** Neka

se èuje vika iz kuæa njihovijeh, kad dovedeš na njih vojsku iznenada; jer iskopaše jamu da me uhvate, i zamke namjestiše nogama mojim. 23 A ti, Gospode, znaš sve što su naumili meni da me ubiju, nemoj im oprostiti bezakonja ni grijeha njihova izbrisati ispred sebe; nego neka popadaju pred tobom, u grjevu svom radi suprot njima.

19 Ovako reèe Gospod: idi i kupi krèag zemljani u lonèara s nekoliko starješina narodnijeh i starješina svešteničkih. 2 I otidi u dolinu sina Enomova što je pred vratima istoèenjem, i ondje proglaši rijeèi koje æeu ti kazati. 3 I reci: èujete rijeè Gospodnju, carevi Judini i stanovnici Jerusalimski; ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu pustiti zlo na to mjesto da æe zujati uši svakome ko ga èuje. 4 Jer me ostavise i oskrvriše ovo mjesto kadeæi na njemu drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni oci njihovi, ni carevi Judini, i napuniše to mjesto krvi prave. 5 I pogradiše visine Valu da sažiju sinove svoje ognjem na žrtve paljenice Valu, èege ne zapovijedih niti o tom govorih, niti mi na um doðe. 6 Zato, evo, ide vrijeme, veli Gospod, kad se ovo mjesto neæee više zvati Tofet, ni dolina sina Enomova, nego krvna dolina. 7 Jer æeu uništiti savjet Judin i Jerusalimski na ovom mjestu, i uèiniæeu da padnu od maèa pred neprijateljima svojim i od ruke onijeh koji traže dušu njihovu, i mrtva æe tjelesa njihova dati za hranu pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. 8 I obratiæeu taj grad u pustoš i rug: ko god proðe mimo nj, èudiæe se i zviždaæee za sve muke njegove. 9 I uèiniæeu da jedu meso od svojih sinova i meso od svojih kaæeri, i svaki æe jesti meso od druga svojega i nevolji i tjeskobi kojom æe im dosađivati neprijateljji njihovi i koji traže dušu njihovu. 10 Potom razbij krèag pred ljudima koji æe i s tobom. 11 I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama: tako æeu razbiti taj narod i taj grad kao što se razbijje sud lonèarski, koji se ne može više opraviti, i u Tofetu æe se pogrebavati, jer neæee biti mjesa za pogrebavanje. 12 Tako æeu uèiniti tome mjestu, veli Gospod, i stanovnicima njegovijem i uèiniæeu taj grad da bude kao Tofet; 13 I kuæe Jerusalimski i kuæe careva Judinijeh biæe neèiste kao mjesto Tofet, sve kuæe, gdje na krovovima kadiše svoj vojsci nebeskoj i ljevaše naljeve drugim bogovima. 14 Potom se vrati Jeremija iz Tofeta kuda ga bješe poslao Gospod da prorokuje, i stade u trijemu doma Gospodnjega, i reèe svemu narodu: 15 Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu pustiti na taj grad i na sve gradove njegove sve zlo koje izrekoh za nj, jer otvrduše vratom svojim da ne slušaju rijeèi mojih.

20 A Pashor sin Imirov sveštenik, koji bijaše starješina u domu Gospodnjem, èu Jeremiju gdje prorokuje te rijeèi. 2 I udari Pashor proroka Jeremiju, i metnu ga u tamnicu na gornjim vratima Venijaminovjem uz dom Gospodnj. 3 A sjutradan kad Pashor izvede Jeremiju iz tamnice, reèe mu Jeremija: Gospod ti nadje ime ne Pashor nego Magor-Misaviv. 4 Jer ovako veli Gospod: evo, ja æeu pustiti na te strah, na te i na sve prijatelje tvije, koji æee pasti od maèa neprijatelja svojih, i oèi æe twoje vidjeti, i svega æeu Judu dati u ruke caru Vavilonskom, koji æe ih odvesti u Vavilon, i pobiæe ih maèem. 5 I daæeu sve bogatstvo toga grada i sav trud njegov i sve što ima dragocjeno, i sve blago careva Judinijeh daæeu neprijateljima njihovijem u ruke, i razgrabiæe i uzeti i odnijeti u Vavilon. 6 I ti, Pashore, i svi koji žive u tvom domu otiaæi æete u ropstvo; i doæi æeš u Vavilon i

ondje æeš umrijeti i ondje æeš biti pogreben ti i svi prijatelji tvoji, kojima si prorokovalo lažno. 7 Nagovarao si me, Gospode, i dadoh se nagovoriti; bio si jaèi od mene i nadvladao si me; na potsmijeh sam svaki dan, svak mi se potsmijeva. 8 Jer otkad govorim, vapijem, radi nasilja i pustošenja vièem, jer mi je rijeè Gospodnja na porugu i na potsmijeh svaki dan. 9 I rekoh: neæeu ga više pominjati, niti æeu više govoriti u ime njegovo; ali bi u srcu mom kao oganj razgorio, zatvoren u kostima mojim, i umorih se zadržavajuæi ga, i ne mogoh više. 10 Jer èujem poruge od mnogih, strah otsvuda: prokažite da prokažemo; svi koji bijahu u miru sa mnom, vrebaju da posnrem: da ako se prevari, te æemo ga nadvladati i osvetiæemo mu se. 11 Ali je Gospod sa mnom kao strašan junak; zato oni koji me gone spotaknuæe se i neæee nadvladati; posramiæe se vrlo; jer neæee biti sreæeni, sramota vjeèena neæee se zaboraviti. 12 Zato, Gospode nad vojskama, koji kušaš pravednika, koji vidiš bubrege i srce, daj da vidim tviju osvetu na njima, jer tebi kazah parbu svoju. 13 Pjevajte Gospodu, hvalite Gospoda, jer izbavi dušu siromahu iz ruke zlikovaèke. 14 Proklet da je dan u koji se rodih! dan, u koji me rodi mati moja, da nije blagosloven! 15 Proklet da je èovjek koji javi ocu mojemu i vrlo ga obradova govoræe: rodi ti se sin. 16 I taj èovjek da bi bio kao gradovi koje Gospod zatr i ne bi mu žao! neka sluša viku ujutru i vrisku u podne, 17 Što me ne usmrti u utrobi materinoj da bi mi mati moja bila grob, i utroba njezina da bi ostala dovjeka trudna. 18 Zašto izidoh iz utrobe da vidim muku i žalost i da se svrše u sramoti dani moji?

21 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda kad posla k njemu car Sedekija Pashora sina Melhijina i Sofoniju sina Masijina sveštenika, i poruèi: 2 Upitaj Gospoda za nas, jer Navuhodonosor car Vavilonski zavojiši na nas; eda bi nam uèino Gospod po svijem èudesima svojim, da otide od nas. 3 A Jeremija im reèe: ovako recite Sedekiji: 4 Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: evo, ja æeu okrenuti natrag oružje što je u vašim rukama, kojim se bijete s carem Vavilonskim i s Haldejcima koji su vas opkolili iza zidova, i skuplja ih usred toga grada. 5 I ja æeu vojevati na vas rukom podignutom i mišicom krjepkom i gnjevom i jarošeu i žestinom velikom. 6 I pobijau stanovnike toga grada, i ljudi i stoku; od pomora velikoga pomrijeæe. 7 A poslije, veli Gospod, daæeu Sedekiju cara Judina i sluge njegove i narod, one koji ostanu u tom gradu od pomora, od maèa i od gladi, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke neprijateljima njihovijem i u ruke onima koji traže dušu njihovu, te æe ih pobiti maèem, neæee ih žaliti ni štedjeti niti æe se smilovati. 8 A narodu tome reci: ovako veli Gospod: evo ja stavljam pred vas put k životu i put k smrti. 9 Ko ostane u tom gradu, poginuæe od maèa ili od gladi ili od pomora; a ko izaðe i preda se Haldejcima koji su vas opkolili, ostaæe živ, i duša æe mu biti mjesto plijena. 10 Jer okretoh lice svoje tome gradu na zlo a ne na dobro, govorи Gospod; u ruke caru Vavilonskom biæe predan, i on æe ga spaliti ognjem. 11 A za dom cara Judina èujete rijeè Gospodnju: 12 Dome Davidov, tako veli Gospod, sudite svako jutro, i kome se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh da ne izaðe kao oganj gnjev moj i razgori se da ga niko ne može ugasiæi za zloæeu djela vaših. 13 Evo me na tebe, koji sjediš u dolini, kao stijena u ravni, govorи Gospod, na vas, koji govorite: ko æe doæi na nas? i ko æe uæi u stanove naše? 14 Jer æeu vas pokarati po plodu djela vaših, veli Gospod,

i raspaliæu oganj u šumi njegovoj, koji æe proždrijeti sve što je oko njega.

22 Ovako govori Gospod: siði u dom cara Judina, i reci ondje ovu rijeè, **2** I kaži: slušaj rijeè Gospodnju, care Judin, koji sjediš na prijestolu Davidovu, ti i sluge tvoje i narod tvoj, koji ulazite na ova vrata. **3** Ovako veli Gospod: èinite sud i pravdu, i kome se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovjeh, i ne èinite krivo inostrancu ni siroti ni udovici, i ne èinite im sile, i krv prave ne proljevajte na ovom mjestu. **4** Jer ako doista uzradite ovo, ulaziæe na vrata ovoga doma carevi, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, na kolima i na konjima, oni i sluge njihove i narod njihov. **5** Ako li ne poslušate ovijeh rijeèi, zaklinjem se sobom, veli Gospod, da æe opustjeti taj dom. **6** Jer ovako veli Gospod za dom cara Judina: ti si mi Galad i vrh Livanski, ali æeu te obratiti u pustinju, u gradove u kojima se ne živi. **7** I spremiæeu na tebe zatiraèe, svakoga s oružjem, i posjeæi æe tvoje krasne kredre i pobacati ih u oganj. **8** I mnogi æe narodi prolaziti mimo taj grad, i gorovræe jedan drugome: zašto uèini ovo Gospod od toga grada velikoga? **9** I reæi æe: jer ostavise zavjet Gospoda Boga svojega i klanjaše se drugim bogovima i služiše im. **10** Ne plaèite za mrtvijem nit ga žalite; nego plaèite za onjem koji odlazi, jer se neæee više vratiti nit æe vidjeti svoje postojbine. **11** Jer ovako govori Gospod o Salumu sinu Josije cara Judina, koji carovaše mjesto Josije oca svojega, koji otide iz ovoga mjesta: neæee se više vratiti. **12** Nego æe umrijeti u mjestu kuda ga odvedoše u ropstvo, i neæee više vidjeti ove zemlje. **13** Teško onomu koj gradi svoju kuæeu ne po pravdu, i klijeti svoje ne po pravici, koji se služi bližnjim svojim ni za što i plate za trud njegov ne daje mu; **14** Koji govori: sagradæeu sebi veliku kuæeu i prostrane klijeti; i razvaljuje sebi prozore, i oblaže kredrom i maže crvenilom. **15** Hoæeš li carovati kad se mijeaš s kredrom? Otac tvoj nije li jeo i pio? kad èinjase sud i pravdu, tada mu bijaše dobro. **16** Davaše pravicu siromahu i ubogome, i bijaše mu dobro; nije li to poznavati me? govori Gospod. **17** Ali oèi tvoje i srce tvoje idu samo za tvojim dobitkom i da proljevaš krv pravu i da èiniš nasilje i krivdu. **18** Zato ovako veli Gospod za Joakima sina Josije cara Judina: neæee naricati za njim: jaoh brate moj! ili: jaoh sestro! neæee naricati za njim: jaoh gospodaru! ili: jaoh slavo njegov! **19** Pogrebom magareæeim pogreþeæe se, izvuæi æe se i bacæe se iza vrata Jerusalimskih. **20** Izidi na Livan i vièi, i na Vasanu pusti glas svoj, i vièi preko brodova, jer se satrše svi koji te ljube. **21** Govorih ti u sreæei twojoi, a ti reèe: neæeu da slušam; to je put tvoj od djetinjstva tvojega da ne slušaš glasa mojega. **22** Sve æee pastire tvoje odnijeti vjetar, i koji te ljubi otæi æe u ropstvo; tada æeš se posramiti i postidjeti za svu zloæeu svoju. **23** Ti sjediš na Livanu, grijezdo vijes na kredrima, kako æeš biti ljupka, kad ti doðu muke i bolovi kao porodilji! **24** Kako sam ja živ, veli Gospod, da bi Honija sin Joakima cara Judina bio prsten peèatni na desnoj ruci mojoj, i odande æeu te otrgnuti. **25** I daæeu te u ruke onima koji traže dušu twoju, i u ruke onima kojih se bojiš, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke Haldejcima. **26** I bacæeu tebe i mater twoju koja te je rodila u zemlju tuðu, gdje se nijeste rodili, i ondje æete pomrijeti. **27** A u zemlju u koju æete željeti da se vratite, neæete se vratiti u nju. **28** Je li taj èovjek Honija niætav idol izlomljen? je li sud u kom nema miline? zašto biše istjerani, on i sjeme njegovo, i baèeni u zemlju, koje ne poznaju? **29** O zemljo,

zemljo, zemljo! èuji rijeè Gospodnju. **30** Ovako veli Gospod: zapišite da æe taj èovjek biti bez djece i da neæee biti sreæan do svoga vijeka; i нико neæee biti sreæan od sjemena njegova, koji bi sjedio na prijestolu Davidovu i još vladao Judom.

23 Teško pastirima koji potiru i razmeæeu stado paše moje! govori Gospod. **2** Zato ovako veli Gospod Bog Izrailjev za pastire koji pasu narod moj: vi razmetnuste ovce moje i razagnaste ih, i ne obilaziste ih; evo, ja æeu vas obiaze za zloæeu djela vaših, govori Gospod. **3** I ostatak ovaca svojih ja æeu skupiti iz svijeh zemalja, u koje ih razagnah, i vratiau ih u torove njihove, gdje æee se naploditi i umnožiti. **4** I postaviam im pastire, koji æee ih pasti, da se ne boje više i ne plaše i da ne pogine nijedna, govori Gospod. **5** Gle, idu dani, govori Gospod, u koje æeu podignuti Davidu klicu pravednu, koja æe carovati i biti sreæena i èiniti sud i pravdu na zemlji. **6** U njegove dane spašæe se Juda, i Izrail æe stanovati u miru, i ovo mu je ime kojim æee se zvati: Gospod pravda naša. **7** Zato, evo, idu dani, govori Gospod, u koje se neæee više goroviti: tako da je živ Gospod, koji je izveo sinove Izraeljeve iz zemlje Misirske; **8** Nego: tako da je živ Gospod, koji je izveo i doveo sjeme doma Izraeljeva iz sjeverne zemlje i iz svijeh zemalja, u koje ih bijah razagnao. I oni æe sjedjeti u svojoj zemlji. **9** Radi proroka puca srce u meni, trepeæeu sve kosti moje, kao pijan sam i kao èovjek kojega je osvojilo vino, Gospoda radi i njegovih radi svetiñih rijeèi. **10** Jer je zemlja puna preljuboeinaca, i s kletava tuži zemlja, posušiše se paše u pustinji; trk je njihov zao i moæe njihova neprava. **11** Jer i prorok i sveštenik skvrne je, nalazim i u domu svom zloæeu njihovu, govori Gospod. **12** Zato æe put njihov biti kao klizavica po tami, gdje æe popuznuti i pasti; jer æeu pustiti na njih zlo godine pohoðenja njihovu, govori Gospod. **13** U proroka Samarijskih vidio sam bezumlje, prorokavu Valom, prelaþeivahu narod moj Izraelja; **14** Ali u proroka Jerusalimskih vidim strahotu: èine preljubu i hode u laži, ukrjepljuju ruke zlikovcima da se niko ne vrati od svoje zloæee; svu su mi kao Sodom, i stanovnici njegovi kao Gomor. **15** Zato ovako veli Gospod nad vojskama o tijem prorocima: evo, ja æeu ih nahraniti pelenom i napojiæeu ih žuèi; jer od proroka Jerusalimskih izide oskvrnjenje po svoj zemlji. **16** Ovako veli Gospod nad vojskama: ne slušajte što govore proroci koji vam prorokuju; varaju vas, govore utvare svojega srca, ne iz usta Gospodnjih. **17** Jednako govore onima koji ne mare za me: Gospod je rekao: imaaæete mir; i svakome koji ide po misli srca svojega govore: neæee doæi na vas zlo. **18** Jer ko je stajao u vijeæu Gospodnjem, i video ili èuo rijeè njegovu? ko je pazio na rijeè njegovu i èuo? **19** Evo, vihor Gospodnj, gnjev, iziæi æe vihor, koji ne prestaje, pašæe na glavu bezbožnicima. **20** Neæee se odvratiti gnjev Gospodnj dokle ne uèini i izvrši što je u srcu naumio; najposlije æete razumjeti to sasvijem. **21** Ne slah tijeh proroka, a oni trèaše; ne govorih im, a oni prorokovaše. **22** Da su stajali u mom vijeæu, tada bi kazivali moje rijeèi narodu mojemu, i odvraæali bi ih s puta njihova zloga i od zloæee djela njihovih. **23** Jesam li ja Bog izbliza, govori Gospod, a nijesam Bog i izdaleka? **24** Može li se ko sakriti na tajno mjesto da ga ja ne vidim? govori Gospod; ne ispunjam li ja nebo i zemlju? govori Gospod. **25** Èujem što govore ti proroci koji u ime moje prorokuju laž govoreæi: snio sam, snio sam. **26** Dokle æe to biti u srcu prorocima koji prorokuju laž, i prijevaru srca svojega

prorokuju? **27** Koji misle da æe uèiniti da narod moj zaboravi ime moje uza sreñjihove, koje pripovijedaju jedan drugomu, kao što zaboraviše oci njihovi ime moje uz Vala. **28** Prorok koji sni, neka pripovijeda san; a u koga je rijeè moja, neka govor i rijeè moju istinito; šta æe pljeva sa pšenicom? govor i Gospod. **29** Nije li rijeè moja kao organj, govor i Gospod, i kao malj koji razbija kamen? **30** Zato, evo me na te proroke, govor i Gospod, koji kradu moje rijeè jedan od drugoga. **31** Evo me na te proroke, veli Gospod, koji dižu jezik svoj i govor: on veli. **32** Evo me na one koji prorokuju lažne sreñe, veli Gospod, i pripovijedajuæi ih zavode narod moj lažima svojim i hitrinom svojom; a ja ih nijesam poslao niti sam im zapovjedio; i neæe ništa pomoæi tome narodu, govor i Gospod. **33** Ako te zapita ovaj narod ili koji prorok ili sveštenik govoræ: kako je breme Gospodnje? tada im reci: kako breme? ostavæu vas, govor i Gospod. **34** A proraka i sveštenika i narod koji reèe: breme Gospodnje, ja æu pokarati toga èovjeka i dom njegov. **35** Nego ovako govorite svaki bližnjemu svojemu i svaki bratu svojemu: šta odgovori Gospod? i: šta reèe Gospod? **36** A bremena Gospodnjega ne pominknje više, jer æe svakome biti breme rijeè njegova, jer izvraæete rijeèi Boga živoga, Gospoda nad vojskama, Boga našega. **37** Ovako reci proroku: šta ti odgovori Gospod? i: šta ti reèe Gospod? **38** Ali kad kažete: breme Gospodnje, zato ovako veli Gospod: šta govorite tu rijeè: breme Gospodnje, a ja slah k vama da vam kažu: ne govorite: breme Gospodnje, **39** Zato evo me, ja æu vas zaboraviti sasvijem i odbaciæu od sebe vas i grad koji sam dao vama i ocima vašim. **40** I navaliæu na vas porugu vjeènu i sramotu vjeènu koja se neæe zaboraviti.

24 Pokaza mi Gospod, i gle, dvije kotarice smokava namještene pred crkvom Gospodnjom, pošto Navuhodonosor car Vavilonski zarobi Jehoniju sina Joakimova cara Judina, i knezove Judine, i drvodjelje i kovaæe iz Jerusalima i odvede ih u Vavilon. **2** U jednoj kotarici bijahu smokve vrlo dobre, kake bijahu rane smokve, a u drugoj kotarici bijahu vrlo rðave smokve, koje se ne mogahu jesti, tako bijahu rðave. **3** I reèe mi Gospod: šta vidiš, Jeremija? A ja rekoh: smokve, jedne dobre smokve, vrlo dobre, a druge rðave, vrlo rðave, koje se ne mogu jesti, tako su rðave. **4** I doðe mi rijeè Gospodnja govoræ: **5** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kake su te smokve dobre, tako æe mi biti dobra radi roblje Judino, koje odaslah iz ovoga mjeseta u zemlju Haldejsku. **6** I obratiæu oèi svoje na njih dobra radi, i doveæeu ih opet u ovu zemlju, i sazidæeu ih i neæu ih razoriti, i nasadiæeu ih i neæu ih poèupati. **7** Jer æu im dati srce da me poznadu da sam ja Gospod, i bæe mi narod i ja æu im biti Bog, jer æe se obratiti k meni svijem srcem svojim. **8** A kake su te rðave smokve da se ne mogu jesti, kako su rðave, takim æu, veli Gospod, uèiniti Sedekiju cara Judina i knezove njegove i ostatak Jerusalimljana koji ostaše u ovoj zemlji i koji žive u zemlji Misirskoj. **9** Uèiniæu da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim na zlo, da budu sramota i prièa i rug i uklin po svijem mjestima, kuda ih raždenem. **10** I poslaæeu na njih maè, glad i pomor, dokle se ne istrijebe sa zemlje, koju sam dao njima i ocima njihovim.

25 Rijeè koja doðe Jeremiji za sav narod Judin èetvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina, a to je prva godina Navuhodonosora cara Vavilonskoga, **2** Koju reèe Jeremija prorok

svemu narodu Judinu i svijem stanovnicima Jerusalimskim, govoræ: **3** Od trinaeste godine Josije sina Amonova cara Judina do danas, za ove dvadeset i tri godine, dolazi mi rijeè Gospodnja i govorih vam zarana jednako, ali ne poslušaste. **4** I sla vam Gospod sve sluge svoje proroke zarana jednako, ali ne poslušaste, niti prgnuste uha svojega da biste èuli. **5** I govorah: vratite se svaki sa svojega puta zloga i od zloæe djela svojih, pa æete ostati u zemlji koju dade Gospod vama i ocima vašim od vijeka do vijeka. **6** I ne idite za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate, i ne grnjevite me djelom ruku svojih, i neæu vam uèiniti zla. **7** Ali me ne poslušaste, govor i Gospod, nego me grnjeviste djelom ruku svojih na svoje zlo. **8** Zato ovako veli Gospod nad vojskama: što ne poslušaste mojih rijeèi, **9** Evo, ja æu poslati po sve narode sjeverne, govor i Gospod, i po Navuhodonosora cara Vavilonskoga slugu svojega, i doveæeu ih na tu zemlju i na stanovnike njezine, i na sve te narode okolne, koje æu zatrti, i uèiniæu da budu èudo i potsmijeh i pustoš vjeèna. **10** I uèiniæu da nestane meðu njima glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjesta, luke od žrvanja i svjetlosti od žiska. **11** I sva æe ta zemlja biti pustoš i èudo, i tæe narodi služiti caru Vavilonskom sedamdeset godina. **12** A kad se navrši sedamdeset godina, onda æu pohoditi cara Vavilonskoga i onaj narod, govor i Gospod, za bezakonje njihovo, i zemlju Haldejsku, i obratiæu je u pustoš vjeènu. **13** I pustiæu na tu zemlju sve što sam govorio o njoj, sve što je napisano u ovoj knjizi, što prorokova Jeremija za sve narode. **14** Jer æe veliki narodi i silni carevi i njih pokoriti; tada æu im platiti po djelima njihovim i po onom što su èinili rukama svojim. **15** Jer ovako mi reèe Gospod Bog Izrailjev: uzmi iz moje ruke èašu vina, ovoga grnjeva, i napoj iz nje sve narode ka kojima te je pošljem, **16** Neka piju i smetu se i polude od oštrog maæa koji æu ja poslati meðu njih. **17** I uzeh èašu iz ruke Gospodu, i napojih sve te narode, ka kojima me posla Gospod: **18** Jerusalim i gradove Judine i careve njegove i knezove njegove, da budu pustoš i èudo i potsmijeh i uklin, kao što je danas, **19** Faraona cara Misirskoga i sluge njegove i knezove njegove i sav narod njegov, **20** I svu mješavini, i sve careve zemlje Uza, sve careve zemlje Filistejske, i Askalon i Gazu i Akaron i ostatak od Azota, **21** Edomce i Moavce i sinove Amonove, **22** I sve careve Tirske i sve careve Sidonske i careve na ostrima preko mora, **23** Dedana i Temu i Vuza, i sve koji se s kraja strigu, **24** I sve careve Arapske i sve careve od mješavine koji žive u pustinji, **25** I sve careve Zimrijske, i sve careve Elamske, i sve careve Midske, **26** I sve careve sjeverne, koji su blizu i koji su daleko, kako jednoga tako drugoga, i sva carstva zemaljska što su po zemljii; a car Sisaški piæe poslije njih. **27** I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: pijte i opijte se, i bljujte i padajte, da ne ustanete od maæa koji æu pustiti meðu vas. **28** Ako li ne bi htjeli uzeti èaše iz ruke twoje da piju, tada im reci: ovako veli Gospod nad vojskama: zaista æete piti. **29** Jer evo poèinjem puštati zlo na grad koji se naziva mojim imenom, a vi li æete ostati bez kara? neæete ostati bez kara, jer æu dozvati maæe na sve stanovnike zemaljske, govor i Gospod nad vojskama. **30** Ti dakle prorokuj im sve ove rijeèi i reci im: Gospod æe s visine riknuti, i iz stana svetinje svoje pustiæe glas svoj, silno æe riknuti iz stana svojega, kao oni što gaze grožđe podignuæe viku na sve stanovnike zemaljske. **31** Proæi æe graja do kraja zemlje, jer raspru ima Gospod s narodima, sudi se sa svakim

tijelom, bezbožnike æe dati pod maè, govori Gospod. **32** Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, nevolja æe poæi od naroda do naroda, i velik æe se vihor podignuti od krajeva zemaljskih. **33** I u onaj æe dan biti od kraja do kraja zemlje pobijeni od Gospoda, neæee bude oplakani, niti æe se pokupiti i pogrepsti, biæe gnoj po zemlji. **34** Ridajte, pastiri, i vièite i valjajte se po prahu, glavari stdu, jer se navršiæe vaši dani da budete poklani, i da se razaspete, i paææete kao skupocjeni sud. **35** I neæee biti uteèista pastirima, ni izbavljenja glavarima od stada. **36** Vikaæe pastiri i ridaæe glavari od stada, jer æe potri Gospod pašu njihovu. **37** I razvaliæe se mirni torovi od žestokoga gnjeva Gospodnjega. **38** Kao laviæ ostavio je šator svoj, jer æe zemlja njihova opustjeti od žestine nasilnikove i od ljtoga gnjeva njegova.

26 U poèetku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina doðe ova rijeè od Gospoda govoreæi: **2** Ovako govori Gospod: stani u trijemu doma Gospodnjega, i govori svijem gradovima Judinijem, koji dolaze da se poklone u domu Gospodnjem, sve rijeèi koje ti zapovijedam da im kažeš, ne izostavi ni rijeèi, **3** Ne bi li poslušali i vratili se svaki sa svoga zloga puta, da mi se sažali sa zla koje im mislim uèiniti za zloæu djela njihovih. **4** Reci im dakle: ovako veli Gospod: ako me ne poslušate da hodite u mom zakonu koji sam stavio pred vas, **5** Da slušate rijeèi sluga mojih proroka, koje vam šaljem, koje slah zarana jednako, ali ih ne posluæaste, **6** Uèiniæu s domom ovijem kao sa Silomom, i grad ovaj daæu u prokletstvo svijem narodima na zemlji. **7** A sveætenici i proroci i sav narod èuše Jeremiju gdje govori te rijeèi u domu Gospodnjem. **8** I kad Jeremija izgovori sve što mu Gospod zapovjedi da kaže svemu narodu, uhvatiæe ga sveætenici i proroci i sav narod govoreæi: poginuæeš. **9** Zaæto prorokova u ime Gospodnje govoreæi: ovaj æe dom biti kao Silom, i ovaj æe grad opustjeti da neæee u njemu niko æivjeti? I skupi se sav narod na Jeremiju u dom Gospodnj. **10** A knezovi Judini èuviæti doðoæe iz doma carskoga u dom Gospodnj, i sjedoæe pred nova vrata Gospodnj. **11** I rekoæe sveætenici i proroci knezovima i svemu narodu govoreæi: ovaj je èovjek zasluzio smrt, jer prorokova protiv ovoga grada, kao što èuste svojim ušima. **12** Tada progovori Jeremija svijem knezovima i svemu narodu govoreæi: Gospod me posla da prorokujem protiv ovoga doma i protiv ovoga grada sve što èuste. **13** Zato popravite putove svoje i djela svoja, i posluæajte rijeè Gospoda Boga svojega, i saæaliæe se Gospodu sa zla koje je izrekao za vas. **14** A ja, evo sam u vašim rukama, èinite od mene što mislite da je dobro i pravo. **15** Ali znajte zacijelo, ako me ubijete, krv pravu svaliæete na se i na ovaj grad i na stanovnike njegove, jer doista Gospod me posla k vama da govorim sve ove rijeèi da èujete. **16** Tada rekoæe knezovi i sav narod sveætenicima i prorocima: nije ovaj èovjek zasluzio smrti, jer nam je govorio u ime Gospoda Boga naæega. **17** I ustaæe neki od starješina zemaljskih, i progovoriæe svemu zboru narodnom i rekoæe: **18** Mihej Moraæeanin prorokova u vrijeme Jezekijie cara Judina i govor svemu narodu Judinu i reèe: ovako veli Gospod nad vojskama: Sion æe se preorati kao njiva i grad æe Jerusalim biti gomila kamenja, i gora ovoga doma visoka šuma. **19** Je li ga zato ubio Jezekijia car Judin i sav Juda? nije li se pobojao Gospoda i molio se Gospodu? i Gospodu se saæali radi zla koje bjeæe izrekao na njih; mi dakle èinimo veliko zlo dušama svojim. **20** I još bjeæe jedan koji prorokova u ime Gospodnje,

Urija sin Semajin iz Kirijat-Jarima; on prorokova protiv ovoga grada i protiv ove zemlje isto onako kao Jeremija. **21** I kad èu car Joakim i sve vojvode njegove i svi knezovi rijeèi njegove, traæi ga car da ga ubije; a Urija èuviæi poboja se i pobijeæe i doðe u Misir. **22** A car Joakim posla neke u Misir, Elnatana sina Ahovorova i druge s njim. **23** I oni izvedoæe Uriju iz Misira i dovedoæe k caru Joakimu, i ubi ga maæem, i baci tijelo njegovo u groblje prostoga naroda. **24** Ali ruka Ahikama sina Safanova bi u Jeremiju, te ga ne predaæe u ruke narodu da ga pogube.

27 U poèetku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina doðe ova rijeè Jeremiji od Gospoda govoreæi: **2** Ovako mi reèe Gospod: naæini sebi sveze i jaram, i metni sebi oko vrata. **3** Potom pošli ih caru Edomskom i caru Moavskom i caru sinova Amonovijeh i caru Tirskom i caru Sidonskom, po poslanicima koji æe doæi u Jerusalim k Sedekiji caru Judinu. **4** I naruæi im neka reku svojim gospodarima: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: ovako recite svojim gospodarima: **5** Ja sam stvorio zemlju i ljudi i stoku, što je po zemlji, silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; i dajem je kome mi je drago. **6** I sada ja dадох sve te zemlje u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom sluzi svojemu, dадох му i zvijerje poljsko da mu služi. **7** I svi æe narodi služiti njemu i sinu njegovu i unuku njegovu dokle doðe vrijeme i njegovoj zemlji, i veliki narodi i silni carevi pokore ga. **8** A koji narod ili carstvo ne bi htio služiti Navuhodonosoru caru Vavilonskom, i ne bi htio saviti vrata svojega u jaram cara Vavilonskoga, taki æu narod pohoditi maæem i glaðu i pomorom, govori Gospod, dokle ih ne istrijebim rukom njegovom. **9** Ne slušajte dakle proroka svojih ni vraæea svojih ni sanjaæa svojih ni gatara svojih ni bajaæa svojih, koji vam govore i vele: neæete služiti caru Vavilonskom. **10** Jer vam oni laž prorokuju, kako bih vas daleko odveo iz zemlje vaše i izagnao vas da izgine. **11** A narod koji bi savio vrat svoj pod jaram cara Vavilonskoga i služio mu, ostavíæe ga na zemlji njegovoj, govori Gospod, da je radi i stanuje u njoj. **12** I Sedekiji caru Judinu rekoh sve ovo govoreæi: savijte vrat svoj pod jaram cara Vavilonskoga i služite njemu i narodu njegovu, pa æete ostati æivi. **13** Zaæto da poginete ti i narod tvój od maæa i od gladi i od pomora, kako reèe Gospod za narod koji ne bi služio caru Vavilonskom? **14** Ne slušajte dakle što govore proroci koji vam kažu i vele: neæete služiti caru Vavilonskom, jer vam oni prorokuju laž. **15** Jer ih ja nijesam poslao, govori Gospod, nego lažno prorokuju u moje ime, kako bih vas prognao da izgignite i vi i proroci koji vam prorokuju. **16** I sveætenicima i svemu narodu govorih i rekoh: ovako veli Gospod: ne slušajte što govore vaši proroci koji vam prorokuju govoreæi: evo, posuðe doma Gospodnjega vratitiæe se iz Vavilona skoro. Jer vam oni prorokuju laž. **17** Ne slušajte ih; služite caru Vavilonskom, i ostaaæete æivi; zaæto taj grad da opusti? **18** Ako li su proroci i ako je rijeè Gospodnja u njih, neka mole Gospoda nad vojskama da sudovi što su ostali u domu Gospodnjem i u domu cara Judina i u Jerusalimu ne otidu u Vavilon. **19** Jer ovako veli Gospod nad vojskama za stupove i za more i za podnoæja i za druge sudove što su ostali u tom gradu, **20** Kojih ne uze Navuhodonosor car Vavilonski kad odvede u ropstvo Jezekijiju sina Joakimova cara Judina iz Jerusalima u Vavilon, i sve glavare Judine i Jerusalimske; **21** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za sudove što ostaæe u domu Gospodnjem i u domu

cara Judina u Jerusalimu: **22** U Vavilon æe se odnijeti i ondje æe biti do dana kad æu ih pohoditi, veli Gospod, kad æu ih donijeti i vratiti na ovo mjesto.

28 A iste godine, u poèetku carovanja Sedekije cara Judina, èetvrte godine, petoga mjeseca, reèe mi Ananija sin Azorov, prorok iz Gavaona, u domu Gospodnjem pred sveštenicima i svijem narodom govoreæi: **2** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: slomih jaram cara Vavilonskoga. **3** Do dvije godine ja æu vratiti na ovo mjesto sve sudove doma Gospodnjega, koje uze Navuhodonosor car Vavilonski odavde i odnese u Vavilon. **4** I Jehoniju sina Joakimova cara Judina i sve roblje Judino ëto otide u Vavilon, ja æu dovesti opet na ovo mjesto, govori Gospod, jer æu slomiti jaram cara Vavilonskoga. **5** Tada reèe Jeremija prorok Ananiji proruèu pred sveštenicima i pred svijem narodom, koji stajaše u domu Gospodnjem, **6** Reèe Jeremija prorok: amin, da Gospod uèini tako, da Gospod ispuni tvoje rijeèi što si prorokao da bi vratio sudove doma Gospodnjega i sve roblje iz Vavilona na ovo mjesto. **7** Ali èuj ovu rijeè koju æu ja kazati pred tobom i pred svijem narodom: **8** Proroci koji su bili prije mene i prije tebe od starine, oni prorokovaše mnogim zemljama i velikim carstvima rat i nevolju i pomor. **9** Prorok koji prorièe mir, kad se zbude rijeè toga proroka, onda se poznaje taj prorok da ga je zaista poslao Gospod. **10** Tada Ananija prorok skide jaram s vrata Jeremiji proruèu i slomi ga. **11** I reèe Ananija pred svijem narodom govoreæi: ovako veli Gospod: ovako æu slomiti jaram Navuhodonosora cara Vavilonskoga do dvije godine s vrata svijeh naroda. I otide prorok Jeremija svojim putem. **12** Ali doðe rijeè Gospodnjia Jeremiji, pošto slomi Ananija prorok jaram s vrata Jeremiji proruèu, i reèe: **13** Idi i kaži Ananiji i reci: ovako veli Gospod: slomio si jaram dveni, ali naèini mjesto njega gvozden jaram. **14** Ije ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: gvozden æu jaram metnuti na vrat svijem tijem narodima da služe Navuhodonosoru caru Vavilonskom, i služiæe mu, dao sam mu i zvijerje poljsko. **15** Potom reèe Jeremija prorok Ananiji proruèu: èuj, Ananija; nije te poslao Gospod, a ti si uèinio da se narod ovaj pouzda u laž. **16** Zato ovako veli Gospod: evo, ja æu te skinuti sa zemlje, ove godine ti æeš umrijeti; jer si kazivao odmet od Gospoda. **17** I umrije prorok Ananija te godine sedmoga mjeseca.

29 A ovo su rijeèi u poslanici koju posla prorok Jeremija iz Jerusalima k ostatku starješina zarobljenih i sveštenicima i prorocima i svemu narodu ëto ga preseli Navuhodonosor iz Jerusalima u Vavilon, **2** Pošto otide iz Jerusalima car Jehonija i carica i dvorani i knezovi Judini i Jerusalimski, i drvodjelje i kovaèi, **3** Po Elasi sinu Safanovu i Gemariji sinu Helkijinu, koje sla Sedekija car Judin u Vavilon k Navuhodonosoru caru Vavilonskom; i u knjizi govoraæe: **4** Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, svemu roblju koje preselih iz Jerusalima u Vavilon: **5** Gradite kuæe i sjedite u njima; sadite vrtove i jedite rod njihov; **6** Ženite se i raðajte sinove i kæeri; i sinove svoje ženite, i kæeri svoje udajite, neka raðaju sinove i kæeri, i množite se tu i ne umaljujite se. **7** I tražite dobro gradu, u koji vas preselih, i molite se za nj Gospodu, jer u dobru njegovu bæe vama dobro. **8** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: nemojte da vas varaju vaši proroci ëto su meðu vama i vaši враèi, i ne gledajte na sre svoje ëto sanjate. **9** Jer vam oni lažno prorokuju u moje ime, ja ih nijesam poslao, govori

Gospod. **10** Jer ovako veli Gospod: kad se navrši u Vavilonu sedamdeset godina, pohodijeu vas, i izvršiæu vam dobro rijeè svoju da æu vas vratiti na ovo mjesto. **11** Jer ja znam misli koje mislim za vas, govori Gospod, misli dobre a ne zle, da vam dan pošljedak kakav èekate. **12** Tada æete me prizivati i iæi æete i moliaæete mi se, i uslišiæu vas. **13** I tražiæete me, i naæi æete me, kad me potražite svijem srcem svojim. **14** I daæe vam se da me naæete, govori Gospod, i vratijeu roblje vaše, i sabraæeu vas iz svijeh naroda i iz svijeh mesta u koja sam vas razagnao, govori Gospod, i doveæeu vas opet na mjesto, odakle sam vas iselio. **15** Jer rekoste: Gospod nam podiže proroke u Vavilonu. **16** Jer ovako veli Gospod za cara koji sjedi na prijestolu Davidovu i za sav narod koji stoji u ovom gradu, za braæeu vašu ëto ne otidoše s vama u ropstvo. **17** Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æu pustiti na njih maè, glad i pomor, i uèiniæu ih da budu kao smokve rðave, koje se ne mogu jesti, kako su rðave. **18** I goniæu ih maèem i glaðu i pomorom, i uèiniæu da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim, da budu uklini i èudo i potsmijeh i rug u svijeh naroda, u koje ih proženem. **19** Jer ne poslušaše mojih rijeèi, govori Gospod, kad slah k njima sluge svoje proroke zarana jednako; ali ne poslušaste, govori Gospod. **20** Slušajte dakle rijeè Gospodnju vi svi zarobljeni, koje poslah iz Jerusalima u Vavilon. **21** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za Ahava sina Kolajina i za Sedekiju sina Masijina, koji vam prorokuju u moje ime laž: evo, ja æu ih predati u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom, da ih pobije na vaše oèi. **22** I od njih æe se uzeti uklini meðu sve roblje Judino ëto je u Vavilonu, te æe goroviti: Gospod da uèini od tebe kao od Sedekije i kao od Ahava, koje ispeèe car Vavilonski na ognju. **23** Jer uèiniše grdilo u Izrailju èineæi preljubu sa ženama bližnjih svojih i govoreæi laž na moje ime, ëto im ne zapovjedih; ja znam to, i svjedok sam, govori Gospod. **24** I Semaji iz Nelama reci govoreæi: **25** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev govoreæi: ëto si u svoje ime poslao knjige svemu narodu koji je u Jerusalimu, i Sofoniji sinu Masijinu svešteniku i svijem sveštenicima, govoreæi: **26** Gospod te postavi sveštenikom na mjesto Jodaja sveštenika da pazite u domu Gospodnjem na svakoga èovjeka bezumna i koji se gradi prorok, da ih meæeš u tamnicu i u klade. **27** Zašto dakle ne ukori Jeremije Anatoæanina, koji se gradi prorok meðu vama? **28** Jer posta k nama u Vavilon i poruèi: dugo æe trajati; gradite kuæe i sjedite u njima, i sadite vrtove i jedite rod njihov. **29** I Sofonija sveštenik proèita tu knjigu pred prorokom Jeremijom. **30** I doðe rijeè Gospodnjia Jeremiji govoreæi: **31** Pošji ka svemu roblju i poruèi: ovako veli Gospod za Semaju iz Nelama: ëto vam prorokuje Semaja, a ja ga ne poslah, i èini da se uzdate u laž. **32** Zato ovako veli Gospod: evo, ja æu pohoditi Semaju Nelamlijaninu i sjeme njegovo, neæee od njega niko ostati u ovom narodu niti æe vidjeti dobra ëto æu ja uèiniti narodu svojemu, govori Gospod, jer kaziva odmet od Gospoda.

30 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda govoreæi: **2** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev govoreæi: napiši u knjigu sve rijeèi koje ti govorih. **3** Jer evo idu dani, govori Gospod, kad æu povratiti roblje naroda svojega Izraelja i Jude, govori Gospod, i doveæeu ih natrag u zemlju koju sam dao ocima njihovijem, i držaæe je. **4** I ovo su rijeèi koje reèe Gospod za Izraelja i Jude. **5** Jer ovako veli Gospod: èusmo viku od prepadanja,

straha, a mira nema. **6** Pitajte, i vidite, eda li muško rađa? zašto dakle vidim gdje se svaki ēovjek drži rukama svojima za bedra svoja kao porodilja i u svijeh se promijenila lica i poblijedjela? **7** Jaoh! jer je velik ovaj dan, nije bilo takoga, i vrijeće je muke Jakovljeve, ipak æe se izbaviti iz nje. **8** Jer u taj dan, govori Gospod nad vojskama, slomiæu jaram njegov s vrata twojega, i sveze twoje pokidaæu; i neæe ga više tuðini nagoniti da im služi. **9** Nego æe služiti Gospodu Bogu svojemu i Davidu caru svojemu, kojega æu im podignuti. **10** Ti se dakle ne boj, Jakove slugo moj, govori Gospod, i ne plaši se, Izrailju; jer, evo, ja æu te izbaviti iz daljne zemlje, i sjeme twoje iz zemlje ropstva twojega, i Jakov æe se vratiti i poèivati, i biæe miran, i niko ga neæe plašiti. **11** Jer sam ja s tobom, govori Gospod, da te izbavim; i uèinitæu kraj svijem narodima, meðu koje sam te rasijao, ali tebi neæe uèiniti kraja, nego æu te pokarati s mjerom, a neæu te ostaviti sasvijem bez kara. **12** Jer ovako veli Gospod: smrtn je polom tvoj i rana tvoja ljuta. **13** Nema nikoga koji bi se primio twoje stvari da te lijeèi, nema lijeka koji bi ti pomogao. **14** Svi koji te ljube zaboraviše te, ne traže te, jer te udarih udarcem neprijateljskim, karom žestokim, za mnoðvo bezakonja twojega, za silne grijehе tvoje. **15** Zašto vièeš radi rane svoje, smrtnoga bola svojega? za mnoðvo bezakonja twojega, za silne grijehе tvoje èinim ti to. **16** Ali svi koji te proždiru, proždirjeæe se, i neprijatelji tvoji svikoliki otiaæi æe u ropstvo, i koji te gaze, biæe pogaženi, i sve koji te plijene, daæu ih da se oplijene. **17** Jer æu te iscijeliti, i rane æu ti izljeèiti, govori Gospod, jer te zvaše otjeronom: Sionom, kojega niko ne traži. **18** Ovako veli Gospod: evo, ja æu povratiti iz ropstva šatore Jakovljeve i smilovaæu se na stanove njegove; i grad æe se sazidati na mjestu svom, i dvor æe stajati na svoj naèin. **19** I iz njih æe izlaziti hvale i glas ljudi veselijeh, jer æu ih umnožiti, i neæe se umaljivati, i uzvisiæu ih, i neæe se poniziti. **20** I sinovi æe njegovi biti kao prije, i zbor æe njegov biti utvrđen preda mnom, i pohodæu sve koji mu èine silu. **21** I knez æe njihov biti od njih, i vladalac æe njihov izlaziti isred njih; i daæu mu da pristupa, i pristupaæe k meni; jer ko je taj koji se usuðuje pristupiti k meni? govori Gospod. **22** I biæete mi narod, i ja æu vam biti Bog. **23** Gle, vihor Gospodnj, gnjev, iziæi æe, vihor, koji ne prestaje, pašæe na glavu bezbožnicima. **24** Neæe se povratiti žestoki gnjev Gospodnj dokle ne uèini i izvrši što je naumio u srcu svom; napoljetku æete razumjeti to.

31 U to vrijeme, govori Gospod, ja æu biti Bog svijem porodicama Izrailjevijem, i oni æe mi biti narod. **2** Ovako veli Gospod: narod što osta od maëa naðe milost u pustinji, kad iðah da dam odmor Izrailju. **3** Odavna mi se javljaše Gospod. Ljubim te ljubavlju vjeènom, zato ti jednako èinim milost. **4** Opet æu te sazidati, i biæeæ sazidana, djevojko Izrailjeva, opet æeš se veseliti bubenjima svojim, i izlaziæeš sa zborom igrækim. **5** Opet æeš saditi vinograde na brdima Samarijskim, sadiæe vinogradari i ješæe rod. **6** Jer æe doæi dan kad æe vikati èuvari na gori Jefremovoj: ustanite, da idemo na Sion, ka Gospodu Bogu svojemu. **7** Jer ovako veli Gospod: pjevajte veselo radi Jakova, i podvikujte radi glave narodima; javljajte, hvalite i gorovite: spasi, Gospode, narod svoj, ostatak Izrailjev. **8** Evo, ja æu ih dovesti iz zemlje sjeverne, i sabraæu ih s krajeva zemaljskih, i sljepa i hroma, i trudnu i porodilju, sve zajedno, zbor veliki vratiaæe se ovamo. **9** Iæi æe plaæuæi, i

s molitvama æu ih dovesti natrag; vodiæu ih pokraj potoka pravijem putem, na kom se neæe spoticati; jer sam otac Izailju, i Jefrem je prvenac moj. **10** Èujte, narodi, rijeè Gospodnj, i javljajte po dalekim ostrivima i recite: koji rasije Izailju, skupiæe ga, i èuvaæe ga kao pastir stado svoje. **11** Jer iskupi Gospod Jakova, i izbavi ga iz ruku jaèega od njega. **12** I doæi æe i pjevaæe na visini Sionskoj, i stæei æe se k dobru Gospodnjem, k žitu, k vinu i k ulju, k jaganjcima i teocima; i duša æe im biti kao vrt zaliven, i neæe više tužiti. **13** Tada æe se veseliti djevojka u kolu, i momci i starci zajedno, i promijenæu žalost njihova na radost, i utjeæeu ih, i razveseliæu ih po žalosti njihovoj. **14** I napitaæu sveštenicima dušu pretilinom, i narod æe se moj nasititi dobra mojega, govori Gospod. **15** Ovako veli Gospod: glas u Rami èu se, naricanje i plaæe veliki; Rahilja plaæe za djecom svojom, neæe da se utjeæi za djecom svojom, jer ih nema. **16** Ovako veli Gospod: ustavi glas svoj od plaæea i oèi svoje od suza, jer ima plata djelu tvojemu, govori Gospod, i oni æe se vratiti iz zemlje neprijateljske. **17** I imaš nada za pošljedak, govori Gospod, da æe se vratiti sinovi tvoji na meðe svoje. **18** Èujem doista Jefrema gdje tuži: pokarao si me, te sam pokaran kao june neuko; obrati me da se obratim, jer si ti Gospod Bog moj. **19** Jer pošto se obratih, pokajah se; i pošto se nauèih, udarih se po bedru; jer se posramih i stidim se što nosim sramotu mladosti svoje. **20** Nije li mi Jefrem mio sin? nije li dijete predrago? Otkad govorih protiv njega, jednako ga se opominjem; zato je srce moje ustreptalo njega radi, doista æu se smilovati na nj, govori Gospod. **21** Podigni znake, nanesi gomile kamenja, zapamti put kojim si išla; vrati se, djevojko Izrailjeva, vrati se u gradove svoje. **22** Dokle æeš lutati, kæeri odmetnice! jer je Gospod uèinio nešto novo na zemlji: žena æe opkoliti èovjeka. **23** Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: još æu ovu rijeè govoriti u zemlji Judinoj i u gradovima njegovim kad natrag dovedem roblje njihovo: Gospod da te blagoslovi, stane pravde, sveta goroljublje! **24** Jer æe se naseliti u njoj Juda, i svi gradovi njegovi, i ratari i koji idu za stadom. **25** Jer æu napojiti umornu dušu, i nasititi svaku klonulu dušu. **26** Utom se probudih i pogledah, i san mi bješe sladak. **27** Evo idu dani, govori Gospod, kad æu zasijati dom Izailjev i dom Judin sjemenom èovjeèijim i sjemenom od stoke. **28** I kao što sam pazio na njih da ih istrijeljujem i razvaljujem, i kvarim i zatirem i muèim, tako æu paziti na njih da ih sazidam i posadim, govori Gospod. **29** U te dane neæe se više govoriti: oci jedoše kiselo grožđe, a sinovima trnu zubi. **30** Nego æe svaki za svoj grijeh poginuti; ko god jede kiselo grožđe, tome æe zubi trnuti. **31** Evo, idu dani, govori Gospod, kad æu uèiniti s domom Izailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet, **32** Ne kao onaj zavjet koji uèinih s ocima njihovim, kad ih uzeх za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske, jer onaj zavjet moj oni pokvariše, a ja im bijah muž, govori Gospod; **33** Nego ovo je zavjet što æu uèiniti s domom Izailjevijem poslije ovijeh dana, govori Gospod: metnuæu zavjet svoj u njih, i na srcu njihovu napisæu ga, i biæu im Bog i oni æe mi biti narod. **34** I neæe više uèiti prijatelj prijatelja ni brat brata govoræi: poznajte Gospoda; jer æe me znati svi od maloga do velikoga, govori Gospod; jer æu im oprostiti bezakonja njihova, i grijeha njihovih neæu više pomijinati. **35** Ovako veli Gospod, koji daje sunce da svijetli danju, i uredje mjesecu i zvijezdama da svijetle noæeu, koji raskida more i buæe vali njegovi, kojemu je ime Gospod nad vojskama: **36** Ako tijeh uredaba nestane

ispred mene, govori Gospod, i sjeme æe Izrailjevo prestatiti biti narod pred mnom navijek. **37** Ovako veli Gospod: ako se može izmjeriti nebo gore i izvidjeti temelji zemaljski dolje, tada æeu i ja odbaciti sve sjeme Izrailjevo za sve što su uèinili, veli Gospod. **38** Evo idu dani, govori Gospod, u koje æe se sazidati Gospodu ovaj grad od kule Ananeilove do vrata na uglu. **39** I još æe dalje otiæi uže mjeræko do huma Gariva i obrnuæe se na Goat. **40** I sva dolina od mrtvijeh tjelesa i pepela, i sva polja dori do potoka Kedrona, do ugla konjiskih vrata k istoku, biæe svetinja Gospodu; neæee se razvaliti ni potrti dovijeka.

32 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda desete godine Sedekije cara Judina, koje je osamnaesta godina Navuhodonosorova; **2** A tada vojska cara Vavilonskoga bijaše opkolila Jerusalim, i prorok Jeremija bijaše zatvoren u trijemu od tamnice, koja bijaše u dvoru cara Judina. **3** Jer ga zatvori Sedekija car Judin govoreæi: zašto prorokuješ govoreæi: ovako veli Gospod: evo, ja æeu predati taj grad u ruke caru Vavilonskom i uzeæe ga? **4** I Sedekija car Judin neæee uteæi iz ruku Haldejskih, nego æe zacijelo biti predan u ruke caru Vavilonskom, i usta æe ovoga govoriti s ustima onoga, oèi æe se ovoga vidjeti s oèima onoga. **5** I odveæee Sedekiju u Vavilon, te æe ostati ondje dokle ga ne pohodim, govori Gospod; ako se bijete s Haldejcima, neæete biti sreæeni. **6** Reèee dakle Jeremija: doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **7** Evo, Anameilo sin Saluma strica twojega ide k tebi da ti kaže: keni njuv moju što je u Anatotu, jer ti imaš po srodstvu pravo da je kupiš. **8** I doðe k meni Anameilo sin strica mojega po rijeèi Gospodnjoj u trijem od tamnice, i reèe mi: hajde kupi moju njuv što je u Anatotu u zemlji Venijaminovoj, jer tebi pripada po našljedstvu i ti imaš pravo otkupiti je; kupi. I razumjeh da je rijeè Gospodnja. **9** I kupih od Anameila sina strica svojega tu njuv koja je u Anatotu, i izmjerih mu novce, sedamnaest sikala srebra. **10** I napisah knjigu, i zapeæatih, i uzeh svjedoke izmjeriv novce na mjeru. **11** I uzeh knjigu o kupovini zapeæaæenu po zakonu i uredbama, i otvorenou, **12** I dathod knjigu o kupovini Varuhu sinu Nirije sina Masijina pred Anameilom bratuèedom svojim i pred svjedocima koji se potpisaše na knjizi o kupovini i pred svijem Judejcima koji sjeðahu u trijemu od tamnice. **13** I zapovjedih Varuhu pred njima govoreæi: **14** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: uzmi ovu knjigu, knjigu o kupovini, zapeæaæenu i ovu knjigu otvorenou, i metni ih u zemljjan sud da ostanu dugo vremena. **15** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: još æe se kupovati kuæe i njive i vinogradri u ovoj zemlji. **16** I davši knjigu o kupovini Varuhu sinu Nirijinu, pomolih se Gospodu govoreæi: **17** Ah, Gospode Gospodel eto, ti si stvorio nebo i zemlju silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; ništa nije tebi teško. **18** Èiniš milost na tisuæama, i vraæaa za bezakonje otaèko u njedra sinovima njihovijem nakon njih; Bože veliki, silni, kojemu je ime Gospod nad vojskama; **19** Veliki u namjerama i silni u djelima; jer su oèi tvoje otvorene na sve putove ljudske da daš svakome prema putovima njegovijem i prema plodu djela njegovijeh; **20** Koji si èinio znake i èudesa do danas u zemlji Misirskoj i u Izrailju i meðu svijem ljudima, i stekao si sebi ime kako je danas; **21** Jer si izveo narod svoj Izrailja iz zemlje Misirske znacima i èudesima i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotom velikom; **22** I dao si im ovu zemlju, za koju se zakle ocima

njihovijem da æeš im je dati, zemlju gdje teèe mlijeko i med. **23** Ali ušavši u nju i naslijedivši je ne poslušaše glasa tvojega, i po tvom zakonu ne hodše, i što si im god zapovjedio da èine, ne èiniše, zato si uèinio te ih snaðe sve ovo zlo. **24** Evo, opkopi doðoše do grada da ga uzmu; i od maèa i gladi i pomora grad æe se dati u ruke Haldejcima koji ga biju; i što si god rekao, zbiva se, eto vidiš. **25** A ti mi veliš, Gospode, Gospode: kupi tu njivu za novce i uzmi svjedoke, a grad se predaje u ruke Haldejcima. **26** Tada doðe rijeè Gospodnja Jeremiji govoreæi: **27** Gle, ja sam Gospod Bog svakoga tijela, eda li je meni što teško? **28** Zato ovako veli Gospod: evo ja dajem taj grad u ruke Haldejcima i u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom da ga uzme. **29** I Haldejci koji biju taj grad uæi æe u nj, i upaliæe ognjem taj grad i spaliæe ga i kuæe gdje na krovovima kadiše Valu i ljevaše naljeve bogovima drugim da bi me razgnjevili. **30** Jer sinovi Izrailjevi i sinovi Judini èiniše od djetinjstva svojega samo što je zlo preda mnom, i sinovi Izrailjevi samo me gnjeviše djelima ruku svojih, govori Gospod. **31** Jer taj grad bješe mi na gnjev i na srdnju otkad ga sazidaše do danas da bih ga odbacio ispred sebe, **32** Za sve zlo sinova Izrailjevih i sinova Judinijeh što èiniše gnjeveæi me, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, sveštenici njihovi i proroci njihovi, Judejci i Jerusalimljani. **33** I okrenuše mi leða a ne lice; i kad ih uèeah zarana jednako, ne poslušaše da bi primili nauku. **34** Nego metnuše svoje gadove u dom koji se zove mojim imenom i oskrnviše ga. **35** I sagradishe visine Valu što su u dolini sina Enomova da vode sinove svoje i kæeri svoje Molohu, što im ja ne zapovjedih niti mi doðe na um, da bi èinili taj gad, i tako Judu navodili na grijeh. **36** Ali zato opet ovako veli Gospod Bog Izrailjev za taj grad za koji velite da æe se dati u ruke caru Vavilonskom od maèa i gladi i pomora: **37** Evo, ja æeu ih sabrati iz svih zemalja u koje ih razagnah u gnjevu svom i u jarosti svojoj i u velikoj ljtini, i doveæeu ih opet na ovo mjesto i uèiniti da nastavaju bez straha. **38** I biæe mi narod i ja æeu im biti Bog. **39** I daæeu im jedno srce i jedan put da bi me se bojali vazda na dobro svoje i sinova svojih nakon njih. **40** I uèiniæeu s njima zavjet vjeæan da se neæeu odvratiti od njih èineæi im dobro, i daæeu im strah svoj u srce da ne otstupe od mene. **41** I radovaæeu im se èineæi im dobro i zasadæeu ih u ovoj zemlji tvrdovo svijem srcem svojim i svom dušom svojom. **42** Jer ovako veli Gospod: kao što sam doveo na taj narod sve ovo zlo veliko, tako æeu dovesti na njih sve dobro koje im obrièem. **43** Tada æe se kupovati njive u ovoj zemlji, za koju vi kažete da je pusta i da nema u njoj ni živinæeta i da je dana u ruke Haldejcima. **44** Kupovaæe njive za novce, i pisaæe knjige i peæatiti u uzimati svjedoke u zemlji Venijaminovoj i po okolini Jerusalimskoj i u gradovima Judinijem i u gradovima po gorama i u gradovima po ravnici i u gradovima južnjijem, jer æeu povratiti roblje njihovo, govori Gospod.

33 I doðe rijeè Gospodnja Jeremiji drugi put dok još bijaše zatvoren u trijemu od tamnice, govoreæi: **2** Ovako veli Gospod koji èini to, Gospod koji udešava i potvrđuje to, kojemu je ime Gospod: **3** Zovi me, i odazvajem se ti se, i kazaæu ti velike i tajne stvari, za koje ne znaš. **4** Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev za domove ovoga grada i za domove careva Judinijeh koji æe se razvaliti opkopima i maèem, **5** I za one koji doðoše da se biju s Haldejcima, ali æee ih napuniti mrtvijem tjelesima ljudi koje æeu pobiti u gnjevu svom i u jarosti svojoj odvrativ lice

svoje od toga grada za svu zloæu njihovu: **6** Evo, ja æu ga isciæeliti i zdravlje mu dati, isciæelæu ih i pokazaæu im obilje mira, postojanoga mira. **7** Jer æu povratiæi robje Judino i robje Izrailjevo, i sazidaæu ih kao prije. **8** I oæistæu ih od svakoga bezakonja njihova kojim mi sagriješiæe, i oprostæu im sva bezakonja njihova, kojima mi sagriješiæe i kojima se odmetnuæe od mene. **9** I biæe mi milo ime i hvala i slava u svijet naroda na zemlji koji æe èuti za sve dobro što æu im uæiniti, i uplašiæe se i drktaæe radi svega dobra i radi svega mira što æu im ja dati. **10** Ovako veli Gospod: na ovom mjestu, za koje vi velite da je pusto i nema u njemu ni èovjeka ni živinæeta, u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim opustjelim da nema èovjeka ni stanovnika ni živinæeta, opet æe se èuti **11** Glas radostan i glas veseo, glas ženikov i glas nevjestin, glas onijeh koji æe govoriti: slavite Gospoda nad vojskama, jer je dobar Gospod, jer je dovjeka milost njegova; koji æe prinositi prinosne zahvalne u domu Gospodnjem; jer æu vratiti robje ove zemlje kao što je bilo prije, govorí Gospod. **12** Ovako veli Gospod nad vojskama: na ovom mjestu pustom, gdje nema èovjeka ni živinæeta, i u svijetu gradovima njegovim opet æe biti torovi pastirski da poèivaju stada. **13** U gradovima po gorama, u gradovima po ravnici i u gradovima južnjem i u zemlji Venijaminovoj i oko Jerusalima i po gradovima Judinijem opet æe prolaziti stada ispod ruku brojaæevih, veli Gospod. **14** Evo, idu dani, govorí Gospod, kad æu izvršiti ovu dobru rijeè koju rekoh za dom Izrailjev i za dom Judin. **15** U te dane i u to vrijeme uèiniæu da proklij Davidu klica prava, koja æe èiniti sud i pravdu na zemlji. **16** U te dane spaææe se Juda, i Jerusalim æe stajati bez straha, i zvaæe se: Gospod pravda naša. **17** Jer ovako veli Gospod: neæe nestati Davidu èovjeka koji bi sjedio na prijestolu doma Izrailjeva. **18** Ni sveštenicima Levitima neæe nestati preda mnem èovjeka koji bi prinosio žrtvu paljenicu i palio dar i klapo žrtvu dovjeka. **19** Potom doðe rijeè Gospodnja Jeremiji govoræi: **20** Ovako veli Gospod: ako moæete ukinuti zavjet moj za dan i zavjet moj za noæ da ne bude dana ni noæi na vrijeme, **21** Onda æe se ukinuti i moj zavjet s Davidom slugom mojim, da nema sina koji bi carovao na prijestolu njegovu, i s Levitima sveštenicima slugama mojim. **22** Kao što se ne moæe izbrojiti vojska nebeska ni izmjeriti pjesak morski, tako æu umnoæiti sjeme Davida sluæe svojega i Levita sluga svojih. **23** Opet doðe rijeè Gospodnja Jeremiji govoræi: **24** Nijesi li vidio što reæe taj narod govoræi: dvije porodice, koje bjeæe izabrao Gospod, odbaci ih? I ruze moj narod kao da veæ nije narod pred njima. **25** Ovako veli Gospod: ako nijesam postavio zavjeta svojega za dan i za noæ i uredbe nebesima i zemlji, **26** Onda æu i sjeme Jakovljevo i Davida sluæe svojega odbaciti da ne uzimam od sjemena njegova onijeh koji æe vladati sjemrenom Avramovijem, Isakovijem i Jakovljevijem; jer æu povratiæi robje njihovo i smilovaæu se na njih.

34 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda, kad Navuhodonosor car Vavilonski i sva vojska njegova, i sva carstva zemaljska koja bijahu pod njegovom vlaæeui, i svi narodi vojevahu na Jerusalim i na sve gradove njegove, i reèe: **2** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: idi i kaži Sedekiji caru Judinu i reci mu: ovako veli Gospod: evo, ja æu predati taj grad u ruke caru Vavilonskom, i on æe ga spaliti ognjem. **3** A ti neæeš uteæi iz njegove ruke, nego æeš biti uhvaæen i predan u njegove ruke, i oèi æe se tvoje vidjeti s oèima cara Vavilonskoga i njegova æe

usta govoriti s tvojim ustima, i otæi æeš u Vavilon. **4** Ali èu rijeè Gospodnju, Sedekija care Judin; ovako veli Gospod za te: neæeš poginuti od maæa. **5** Nego æeš umrijeti na miru, i kao što paliæe ocima tvojima, preðaænjem carevima, koji su bili prije tebe, tako æe paliti i tebi, i naricaæe za tobom: jaoh gospodaru! jer ja rekoh ovo, govorí Gospod. **6** I kaza Jeremija prorok Sedekiji caru Judinu sve ove rijeèi u Jerusalimu. **7** A vojska cara Vavilonskoga udaraæe na Jerusalim i na sve ostale gradove Judine, na Lahis i Azikui, jer ti bjehu ostali tvrdi gradovi izmeðu gradova Judinijeh. **8** Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda kad car Sedekija uèini zavjet sa svijetu narodom koji bjeæe u Jerusalimu da im proglaši slobodu, **9** Da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, Jevrejina i Jevrejku, da ni u koga ne bude rob Judejac brat njegov. **10** I poslušaæe svi knezovi i sav narod, koji prista na zavjet, da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, da im ne budu više robovi, poslušaæe i otpustiæe. **11** A poslije opet stæe uzimati robe i robinje, koje bijahu otpustili na volju, i nagoniæe ih da im budu robovi i robinje. **12** I doðe rijeè Gospodnja Jeremiji od Gospoda govoræi: **13** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ja uèinim zavjet s ocima vašim kad vas izvedoh iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga, govoræi: **14** Kad se svršuje sedma godina, otpuætajte svaki brata svojega Jevrejina koji ti se bude prodao i služio ti šest godina, otpusti ga slobodna od sebe. Ali ne poslušaæe me oci vaši niti prignuæe uha svojega. **15** I vi se bjeste sada obratili i uèinili što je pravo preda mnem proglašivši slobodu svaki bližnjemu svojemu, uèinivši zavjet preda mnem u domu koji se zove mojim imenom. **16** Ali udariste natrag i pogrdiste ime moje uvezvi opet svaki roba svojega i robinju svoju, koje bijaste otpustili slobodne na njihovu volju, i natjeraste ih da vam budu robovi i robinje. **17** Zato ovako veli Gospod: vi ne poslušaste mene da proglašite slobodu svaki bratu svojemu i bližnjemu svojemu; evo, ja proglašujem slobodu suprot vama, govorí Gospod, maæu, pomoru i gladi, i predæau vas da se potucate po svijetu carstvima zemaljskim. **18** I predæau ljudi koji prestupiæe moj zavjet, koji ne izvršiæe rijeèi zavjeta koji uèiniæe preda mnem, rasjekavši tele na dvoje i prošavši izmeðu polovina, **19** Knezove Judine i knezove Jerusalimske, dvorane i sveštenike i sav narod ove zemlje, koji proðoæe izmeðu polovina onoga teleta, **20** Predæau ih u ruke neprijateljima njihovim i u ruke onima koji traæe dušu njihovu, i mrtva æe tijela njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. **21** I Sedekiju cara Judina i knezove njegove predæau u ruke neprijateljima njihovim i u ruke onima koji traæe dušu njihovu, u ruke vojsci cara Vavilonskoga, koja se vratila od vas. **22** Evo, ja æu im zapovjediti, veli Gospod, i doveæeu ih opet na ovaj grad, i biæe ga i uzeæe ga i spaliæe ga ognjem; i gradove Judine obratiæu i pustoæ da niko neæe stanovati u njima.

35 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda u vrijeme Joakima sina Josijina cara Judina, govoræi: **2** Iđi k domu sinova Rihavovijeh i govorí s njima, te ih dovedi u dom Gospodnji, u koju klijet, i podaj im vina neka piju. **3** Tada uzeæ Jazaniju sina Jeremije sina Hovasijina i braæeu njegovu i sve sinove i sav dom sinova Rihavovijeh. **4** I dovedoh ih u dom Gospodnji, u klijet sinova Anana sina Igdalijina èovjeka Božijega, koja je do klijeti knezovske, nad klijæeu Masije sina Salumova, vratara. **5** I metnuh pred sinove doma Rihavova kréage pune vina, i

eaše, pa im rekoh: pijte vino. **6** A oni rekoše: neæemo piti vina, jer Jonadav, sin Rihavov, otac naš zabranio nam je rekavši: ne pijte vina, ni vi ni sinovi vaši dovjeka; **7** I kuæee ne gradite, ni sjemena sijte, ni vinograda sadite niti ga držite, nego u šatorima živite svega vijeka svojega, da biste dugo živjeli na zemlji, gdje ste došljaci. **8** I poslušasmo glas Jonadava sina Rihavova oca svojega u svemu što nam zapovjedi da ne pijemo vina svega vijeka svojega, ni mi ni naše žene, ni sinovi naši ni kæeri naše. **9** Ni da gradimo kuæea da u njima živimo, ni da imamo vinograda ni njive ni usjeva. **10** Nego živimo u šatorima, i slušamo i èinimo sve kako nam je zapovjedio Jonadav otac naš. **11** A kad dođe Navuhodonosor car Vavilonski u ovu zemlju, rekosmo: hajde da otidemo u Jerusalim ispred vojske Haldejske i vojske Sirske; i tako ostasmo u Jerusalimu. **12** Tada dođe rijeè Gospodnja Jeremiji govoræi: **13** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: idi reci Judejcima i Jerusalimljanima: zar neæete da primite nauke da slušate rijeèi moje? govori Gospod. **14** Izvršju se rijeèi Jonadava sina Rihavova, koji zabrani sinovima svojim da ne piju vina, i ne piju vina do danas, nego slušaju zapovijest oca svojega; a ja vam govorih zarana jednako, a vi me ne poslušaste. **15** I slah k vama sve sluge svoje proroke zarana jednako govoræe: vratite se svaki sa svoga puta zloga, i popravite djela svoja i ne idite za drugim bogovima služeæi im, pak æete ostati u zemlji koju sam dao vama i ocima vašim, ali ne prgnuste uha svojega niti me poslušaste. **16** Da, sinovi Jonadava sina Rihavova izvršuju zapovijest oca svojega što im je zapovjedio, a taj narod ne sluša mene. **17** Zato ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev: evo, ja æu pustiti na Judu i na sve stanovnike Jerusalimske sve zlo što izrekoh za njih; jer im govorih a oni ne poslušaše, i zvah ih a oni se ne odazvaše. **18** A porodici Rihavovo reèe Jeremija: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: što slušate zapovijest Jonadava oca svojega i držite sve zapovijesti njegove i èinite sve kako vam je zapovjedio, **19** Zato ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: neæe nestati Jonadavu sinu Rihavovu èovjeka koji bi stajao preda mnom dovjeka.

36 A èetvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina dođe ova rijeè Jeremiji od Gospoda govoræi: **2** Uzmi knjigu i napiši u nju sve rijeèi koje sam ti rekao za Izrailea i Judu i za sve narode, otkada ti poèeh govoriti, od vremena Josijina, do danas; **3** Eda bi èuo dom Judin sve zlo koje im mislím uèinili i vratio se svak sa svoga zloga puta, da bih im oprostio bezakonje i grijeh njihov. **4** Tada Jeremija dozva Varuha sina Nirijina, i napisala Varuh u knjigu iz usta Jeremijinih sve rijeèi Gospodnje koje mu govor. **5** Potom zapovjedi Jeremija Varuhi govoræi: meni nije slobodno, te ne mogu otiaæi u dom Gospodnj. **6** Nego idi ti, i proèitaj iz knjige koju si napisao iz mojih usta, rijeèi Gospodnje, narodu u domu Gospodnjem u dan posni, i svijem Judejcima koji dođu iz gradova svojih proèitaj; **7** Ne bi li moleæi se pripali ka Gospodu i vratili se svaki sa svojega puta zloga, jer je velik gnjev i jarost što je Gospod izrekao za taj narod. **8** I uèini Varuh sin Nirijin sve kako mu zapovjedi prorok Jeremija, i proèita iz knjige rijeèi Gospodnje u domu Gospodnjem. **9** A pete godine Joakima sina Josijina cara Judina mjeseca devetoga oglasiše post pred Gospodom svemu narodu Jerusalimskom i svemu narodu koji dođe iz gradova Judinijeh u Jerusalim. **10** I proèita Varuh iz knjige rijeèi Jeremijine u domu Gospodnjem, u klijeti

Gemarije sina Safanova pisara, u gornjem trijemu kod novijeh vrata doma Gospodnjega pred svijem narodom. **11** A kad èu Mihej sin Gemarije sina Safanova sve rijeèi Gospodnje iz knjige, **12** On siðe u dom carev u klijet pisarevu, i gle, onđe sjeðahu svi knezovi, Elisama pisar, i Delaja sin Semajin, i Elnatan sin Ahvorov, i Gemarija sin Safanov, i Sedekija sin Ananijin, i svi knezovi. **13** I kaza im Mihej sve rijeèi što èu kad Varuh èitaše knjigu narodu. **14** Tada svi knezovi poslaše k Varuhu Judija sina Natanje sine Selemije sine Husijeva, i poruèiše mu: knjigu koju si èitao narodu uzmi u ruku u doði ovamo. I uze knjigu u ruku Varuh sin Nirijin, i doðe k njima. **15** I oni mu rekoše: sjedi i èitaj da èujemo. I Varuh im je proèita. **16** A kad èuše sve one rijeèi, svi se uplašiše i rekoše Varuhu: kazaæemo caru sve te rijeèi. **17** I zapitaše Varuha govoræi: kaži nam kako si napisao sve te rijeèi iz usta njegovih. **18** A Varuh im reèe: iz usta svojih kaziva mi sve te rijeèi, a ja pisah u knjigu mastilom. **19** Tada rekoše knezovi Varuhu: idi, sakri se i ti i Jeremija, da niko ne zna gdje ste. **20** Potom otidoše k caru u trijem ostavivši knjigu u klijeti Elisame pisara, i kazaše caru sve te rijeèi. **21** A car posla Judija da donese knjigu; i donese je iz klijeti Elisame pisara, i stade èitati Judije pred carem i pred svijem knezovima koji stajahu oko cara. **22** A car sjeðaše u zimnoj kuæi devetoga mjeseca, i pred njim bijaše živo ugljevlje. **23** I kad Judije proèita tri èetiri lista, isijeeè je car nožem pisarskim, i baci u organj na žeravici, te izgorje sva knjiga ognjem na žeravici. **24** Ali se ne uplašiše, niti razdriješe haljina svojih car niti koji od sluga njegovih èuvši sve one rijeèi. **25** I premda Elnatan i Delaja i Gemarija moljahu cara da ne pali knjige, on ih ne posluša. **26** Nego zapovjedi car Jerameilu sinu carevu i Seraji sinu Azrilovu i Selemiji sinu Avdilovu da uhvate Varuha pisara i Jeremiju proroka; ali ih sakri Gospod. **27** I dođe rijeè Gospodnja Jeremiji, pošto car sažeže knjigu i rijeèi koje napisala Varuh iz usta Jeremijinih, govoræi: **28** Uzmi opet drugu knjigu, i napiši u nju sve preðašnje rijeèi koje bijahu u prvoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin. **29** A za Joakima cara Judina reci: ovako veli Gospod: ti si sažegao onu knjigu govoræi: zašto si napisao u njoj i rekao: doæi æe car Vavilonski i zatrzi ovu zemlju i istrijebiti iz nje i ljudi i stoku? **30** Zato ovako veli Gospod za Joakima cara Judina: neæe imati nikoga ko bi sjedio na prijestolu Davidovu, i mrtvo æe tijelo njegovo biti baæeno na pripeku obdan i na miraz obnoæ. **31** Jer æu pohoditi njega i sjeme njegovo i sluge njegove za bezakonje njihovo, i pustiæu na njih i na stanovnike Jerusalimske i na Judejce sve zlo, za koje im govorih ali ne poslušaše. **32** I uze Jeremija drugu knjigu, i dade je Varuhu sinu Nirijinu pisaru, a on napisala u nju iz usta Jeremijinih sve rijeèi što bijahu u onoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin ognjem; i još bi dodano k onijem mnogo onakih rijeèi.

37 Potom carova Sedekija sin Josijin mjesto Honije sina Joakimova, kojega postavi carem u zemlji Judinoj Navuhodonosor car Vavilonski. **2** Ali ni on ni sluge njegove ni narod zemaljski ne slušahu rijeèi Gospodnjih koje govorase preko Jeremije proroka. **3** I posla car Sedekija Jeuhala sina Selemijina, i Sofoniju sina Masijina sveštenika k Jeremiji proroku, te mu rekoše: pomoli se za nas Gospodu Bogu našemu. **4** I Jeremija iðaše meðu narod i još ga ne bjehu metnuli u tamnicu. **5** I vojska Faraonova izide iz Misira, a Haldejci koji bijahu Jerusalim èuvši glas o njoj otidoše od Jerusalima. **6**

A rijeè Gospodnja doðe Jeremiji proroku govoreæi: **7** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ovako recite caru Judinu, koji vas je poslao k meni da me pitate: evo vojska Faraonova koja poðe vama u pomoæ, vratiaæe se u svoju zemlju, u Misir. **8** A Haldejci æe opet doæi i opkoliaæe taj grad i uezæe ga i spaliæe ga ognjem. **9** Ovako veli Gospod: ne varajte se govoreæi: otiaæi æe od nas Haldejci; jer neæee otiaæi. **10** I da pobijete svu vojsku Haldejsku, koja æee se biti s vama, i da ih ostane nekoliko ranjenika, i oni æee ustati iz svojih šatora i spaliti taj grad ognjem. **11** A kad otide vojska Haldejska od Jerusalima radi vojske Faraonove, **12** Izide Jeremija iz Jerusalima da bi otiaæo u zemlju Venijaminovu i uklonio se odande meðu narod. **13** Ali kad bijaše na vratima Venijaminovjem, ondje bijaše starješina stražarski po imenu Jereja sin Selemije sina Ananijina, te uhvati Jeremiju proroka govoreæi: ti bježiš ka Haldejcima. **14** A Jeremija reèe: nije istina, ne bježim ka Haldejcima. Ali ga ne htje slušati, nego uhvati Jereja Jeremiju i odvede ka knezovima. **15** A knezovi se razgnjeviše na Jeremiju, i izbiše ga, i metnuše ga u tamnicu u kuæi Jonatana pisara, jer od nje bijahu naæinili tamnicu. **16** A kad Jeremija uljeze u jamu, u tamnicu, osta ondje dugo vremena. **17** Potom posla car Sedekija, te ga izvadi, i upita ga u svojoj kuæi nasamo, i reèe mu govoreæi: ima li rijeè od Gospoda? A Jeremija reèe: ima. Još reèe: biæeš predan u ruke caru Vavilonskomu. **18** Potom reèe Jeremija caru Sedekiji: šta sam ti skrivio ili slugama tvojim ili tomu narodu, te me metnuste u tamnicu? **19** I gdje su vaši proroci koji vam prorokuju govoreæi: neæee doæi car Vavilonski na vas ni na ovu zemlju? **20** Sada dakle poslušaj, care gospodaru moj, pusti preda se molbu moju, nemoj me vraæati u kuæu Jonatana pisara, da ne umrem ondje. **21** Tada zapovjedi car Sedekija da zatvore Jeremiju u trijem od tamnice i da mu daju svaki dan po hilje s ulice hljebarske, dokle traje hljeba u gradu. Tako sjedaše Jeremija u trijemu od tamnice.

38 A Sefatija sin Matanov i Godolija sin Pashorov i Juhal sin Selemijin i Pashor sin Malhijin èuše rijeèi koje govori Jeremija svemu narodu rekavši: **2** Ovako veli Gospod: ko ostane u tom gradu, poginuæe od maæa, od gladi ili od pomora; a ko otide ka Haldejcima, ostaæe živ, i duša æee mu njegova biti mjesto plijena, i biæe živ. **3** Ovako veli Gospod: doista æee taj grad biti predan u ruke vojski cara Vavilonskoga, i uzeæee ga. **4** I rekoše knezovi caru: da se pogubi taj èovjek, jer on oslabljava ruke vojnicima koji ostaše u ovom gradu, i ruke svemu narodu govoreæi im take rijeèi, jer taj èovjek ne traži dobra ovom narodu nego зло. **5** A car Sedekija reèe: eto, u vašim je rukama; jer car ne može ništa suprot vama. **6** Tada uzeše Jeremiju i baciše ga u jamu Malhije sina Amelehova, koja bijaše u trijemu od tamnice, i spustiše Jeremiju o užima; a u jami ne bješe vode, nego glib, i Jeremija se uvali u glib. **7** Ali kad èu Avdemelehr Etiopljanin, dvoranin, koji bijaše u dvoru carevu, da su metnuli Jeremiju u onu jamu, a car sjedaše na vratima Venijaminovjem, **8** Izide Avdemelehr iz dvora careva i reèe caru govoreæi: **9** Care gospodaru moj, zlo uèiniše ti ljudi u svemu što uèiniše Jeremiji proroku bacivši ga u jamu, jer bi i ondje gdje je bio od gladi umro, jer nema više hljeba u gradu. **10** Zato car zapovjedi Avdemelehu Etiopljaninu govoreæi: uzmi odavde trideset ljudi i izvadi Jeremiju proroka iz jame dok nije umro. **11** Tada uze Avdemelehr ljudi, i doðe u dom carev pod riznicu, i uze odande

iznošenijeh haljina i starijeh rita, i spusti ih Jeremiji u jamu o užima. **12** I reèe Avdemelehr Etiopljanin Jeremiji: podmetni te stare haljine i rite pod pazuha ispod uža. I uèini Jeremija tako. **13** I izvukoše Jeremiju na užima i izvadiše ga iz jame; i osta Jeremija u trijemu od tamnice. **14** Potom car Sedekija posla po Jeremiju proroka, te ga dovedoše preda nju u treæi ulazak koji bijaše u domu Gospodnjem; i reèe car Jeremiji: zapitæeu te nešto, nemoj mi zatajiti. **15** A Jeremija reèe Sedekiji: da ti kažem, neæee li me pogubiti? a da te svjetujem, neæeš me poslušati. **16** Tada se car Sedekija zakle Jeremiji nasamo govoreæi: tako da je živ Gospod, koji nam je stvorio ovu dušu, neæeu te pogubiti niti æeu te dati u ruke ljudima koji traže dušu tvoju. **17** Tada Jeremija reèe Sedekiji: ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev: ako otideš ka knezovima cara Vavilonskoga, živa æe ostati duša tvoja, i grad ovaj neæee izgorjeti ognjem, i tako æeš ostati u životu ti i dom tvoj. **18** Ako li ne otideš ka knezovima cara Vavilonskoga, ovaj æe grad biti predan u ruke Haldejcima, koji æee ga spaliti ognjem, i ti neæeš uteæi iz ruku njihovih. **19** A car Sedekija reèe Jeremiji: ja se bojim Judejaca koji su prebjegli ka Haldejcima, da me ne predadu u njihove ruke, te æee mi se narugati. **20** A Jeremija reèe: neæee te predati; poslušaj glas Gospodnjeg, koji ti jagovim, i dobro æee ti biti i živa æe biti tvoja duša. **21** Ako li neæeeš da izideš, ovo je što mi pokaza Gospod: **22** Gle, sve žene koje su ostale u domu cara Judina, odveæee se ka knezovima cara Vavilonskoga, i one æe reæi: nagovoriše te i prevarije te prijatelji tvoji; noge ti se uvališe u glib, a oni se povukoše natrag. **23** Sve žene tvoje i sinovi tvoji odveæee se Haldejcima, i ti neæeš uteæi iz ruku njihovih; nego æeš dopasti u ruke caru Vavilonskom, i ovaj æe grad izgorjeti ognjem. **24** Tada reèe Sedekija Jeremiji: niko da ne dozna za te rijeèi, da ne pogineš. **25** Ako li knezovi èuviši da sam govorio s tobom doðu k tebi i reku ti: kaži nam šta si govorio caru, nemoj tajiti od nas, pa te neæemo pogubiti, i šta je car tebi govorio? **26** Reci im: ja pripadoh k caru moleæei se da me ne pošlje natrag u dom Jonatanov da umrem ondje. **27** I doðoše svi knezovi k Jeremiji i pitaše ga; a on im odgovori sasvijem kako mu zapovjedi car. I okaniše ga se, jer ne doznaše ništa od toga. **28** A Jeremija osta u trijemu od tamnice do dana kad uzeše Jerusalim; i on bijaše ondje kad uzeše Jerusalim.

39 Devete godine Sedekije cara Judina mjeseca desetoga doðe Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim i stade ga biti. **2** Jedanaeste godine Sedekijine mjeseca èetvrtoga, devetoga dana toga mjeseca provališe u grad. **3** I uðoše svi knezovi cara Vavilonskoga, i stadoše kod srednjih vrata Nergal-sareser, Samgar-nevon, Sarsehim, starješina nad dvoranima, Nergal-sareser, starješina nad vraæima, i svi drugi knezovi cara Vavilonskoga. **4** A kad ih vidje Sedekija car Judin i svi vojnici, pobjegoše i izidoše noæeu iz grada pokraj vrata carskoga na vrata meðu dva zida; i iðaðu preko polja. **5** A vojska Haldejska gonjaše ih, i stiže Sedekiju u polju Jerihonskom, i uhvativši ga dovedoše ga k Navuhodonosoru caru Vavilonskom u Rivlu u zemlji Ematskoj, te mu sudi. **6** I zakla car Vavilonski sinove Sedekijine u Rivli na njegove oèi, i sve znatne ljude od Jude pokla car Vavilonski. **7** Iza toga Sedekiji iskopa oèi, i sveza ga u dvoje verige mjedene, da ga odvede u Vavilon. **8** A dom carev i domove narodne popališe Haldejci ognjem, i zidove Jerusalimske raskopaše. **9** A ostatak

naroda što osta u gradu i prebjegje koji prebjegao k njemu, ostatak naroda što bješe ostao, odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski u Vavilon. 10 Samo najsiromašnije iz naroda, koji ništa nemahu, ostavi Nevuzardan zapovjednik stražarski u zemlji Judinoj, i dade im tada vinograde i njive. 11 A Navuhodonosor car Vavilonski zapovjedj za Jeremiju Nevuzardanu zapovjedniku stražarskom govoreao: 12 Uzmi ga i gledaj ga dobro, i ne èini mu zla, nego mu èini što ti god kaže. 13 I poslaše Nevuzardan zapovjednik stražarski i Nevezazvan, starješina nad dvoranimi, i Nergal-sareser, starješina nad vraèima, i svi knezovi cara Vavilonskoga, 14 Poslaše, te uzeše Jeremiju iz trijema od tamnice, i predaše ga Godoliji sinu Ahikama sina Safanova da ga odvede kuæi; tako osta među narodom. 15 A Jeremiji dože rijeè Gospodnja kad bješe zatvoren u trijemu od tamnice govoreao: 16 Idi i reci Avdemelehu Etiopljaninu govoreao: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izraeljev: evo ja æeu uèiniti da se zbudu rijeèi moje tome gradu na zlo a ne na dobro, i navršaæe se pred tobom u onaj dan. 17 Ali æeu tebe izbaviti u onaj dan, govori Gospod, i neæeš biti predan u ruke ljudima kojih se bojiš. 18 Jer æeu te doista saèuvati, te neæeš pasti od maëa, i biæe ti duša tvoja mjesto plijena zato što si se pouzdao u me, govori Gospod.

40 Rijeè koja dože Jeremiji od Gospoda kad ga Nevuzardan zapovjednik stražarski pusti iz Rame uzevši ga pošto bješe okovan u verige među svijem robljem Jerusalimskim i Judinijem, koje se voðaše u Vavilon. 2 I uzevši zapovjednik stražarski Jeremiju reèe mu: Gospod Bog tvoj izreèe ovo zlo za ovo mjesto; 3 I nanese i uèini kako reèe, jer zgriješiste Gospodu i ne slušaste glasa njegova, zato vas snaðe ovo. 4 Ali sada, evo, ja te opraštam danas veriga što su ti na ruku; ako ti je volja poæi sa mnom u Vavilon, hodi, ja æeu se brinuti za te; ako li ti nije volja poæi sa mnom u Vavilon, a ti nemoj; evo, sva ti je zemlja otvorena, idi kuda god hoæeš i kuda ti je drago. 5 Ili kad se on još ne vraæea, otidi k njemu, Godoliji sinu Ahikama sina Safanova, kojega je postavio car Vavilonski nad gradovima Judinijem, i ostani s njim među narodom, ili idi kuda ti je drago. I dade mu zapovjednik stražarski brašnjenice i dar, i otpusti ga. 6 I tako dože Jeremija ka Godoliji sinu Ahikamovu u Mispu, i osta s njim u narodu, koji još osta u zemlji. 7 A sve vojvode što bjehu u polju i ljudi njihovi kad èuše da je car Vavilonski postavio Godoliju sina Ahikamova nad zemljom, i da je na njemu ostavio ljude i žene i djecu između siromašnoga naroda u zemlji, koji ne bi odveden u Vavilon, 8 Doðoše u Mispu ka Godoliji Ismailu sinu Netanijinu i Joanan i Jonatan sinovi Karijinu, i Seraja sin Tanumetov, i sinovi Jofije Netofaæanina, i Jezanija sin nekoga Mahaæanina, oni i ljudi njihovi. 9 I zakle se Godolija sin Ahikama sina Safanova njima i ljudima njihovim govoreao: ne bojte se službe Haldejcima; ostanite u zemlji, i služite caru Vavilonskom, i dobro æe vam biti. 10 A ja evo æeu stajati u Mispi da doèekujem Haldejce koji æe dolaziti k nama; a vi berite vinograde i voæe i ulje, i ostavljajte u sudove svoje, i stoje u gradovima svojim koje držite. 11 Tako i svi Judejci, koji bijahu među Moavcima i sinovima Amonovijem i Edomcima i po svijem zemljama, èuvši da je car Vavilonski ostavio ostatak u Judeji i postavio nad njima Godoliju sina Ahikama sina Safanova, 12 Vratite se svi Judejci iz svijeh mjesata kuda bijahu razagnani, i doðoše u zemlju Judinu ka Godoliji u Mispu, i nabræe vina i

voæe vrlo mnogo. 13 A Joanan sin Karijin i sve vojvode što bjehu u polju doðoše ka Godoliji u Mispu, 14 I rekoše mu: znaš li da je Valis car sinova Amonovijeh poslao Ismaila sina Netanijinu da te ubije? Ali im ne povjerova Godolija sin Ahikamov. 15 Tada Joanan sin Karijin reèe Godoliji nasamo u Mispi govoreao: idem da ubijem Ismaila sina Netanijinu, niko neæe dozvati. Zašto da te ubije i da se rasiju svi Judejci koji su se skupili oko tebe i da propadne ostatak Judin? 16 Ali Godolija sin Ahikamov reèe Joananu sinu Karijinu: nemoj to èiniti, jer nije istina što kažeš za Ismaila.

41 A sedmoga mjeseca dođe Ismailo sin Netanije sina Elisamina, carskoga roda, i knezovi carevi, deset ljudi s njim, ka Godoliji sinu Ahikamovu u Mispu, i jedoše onđe u Mispi s njim. 2 Potom usta Ismailo sin Netanijin i deset ljudi što bijahu s njim, i ubiše maëem Godoliju sina Ahikama sina Safanova; tako pogubiše onoga koga bješe postavio car Vavilonski nad zemljom. 3 I sve Judejce koji bijahu s njim, s Godolijom, u Mispi, i Haldejce koji se zatekoše onđe, vojnike, pobi Ismailo. 4 A sjutradan pošto ubi Godoliju, dok još niko ne dozna, 5 Doðoše ljudi iz Sihema, iz Siloma i iz Samarije, osamdeset ljudi, obrijane brade i razdrtijeh haljina i isparani po tijelu, i imahu u rukama dar i kad, da prinesu u dom Gospodnj. 6 Tada Ismailo sin Netanijin izide im na susret iz Mispe i iðaše plæuæei, i sretavaš se s njima reèe im: hodite ka Godoliji sinu Ahikamovu. 7 A kad doðoše usred grada, pokla ih Ismailo sin Netanijin s ljudima koji bijahu s njim i baci ih u jamu. 8 A među njima se naðe deset ljudi koji rekoše Ismailu: nemoj nas pogubiti, jer imamo sakriveno blago u polju, pšenice i jeðema i ulja i meda. I ostavi ih, i ne pobi ih s braæem njihovom. 9 A jama u koju pobaca Ismailo sva teješa ljudi koje pobi uz Godoliju bijaše ona koju naæini car Asa bojeæi se Vase cara Izraeljeva; i Ismailo sin Netanijin napuni je pobijenih ljudi. 10 I zarobi Ismailo sav ostatak naroda što bijaše u Mispi, kæeri careve i sav narod što bješe ostao u Mispi, nad kojim bješe postavio Nevuzardan zapovjednik stražarski Godoliju sina Ahikamova; i zarobivši ih Ismailo sin Netanijin poðe da prijeðe k sinovima Amonovijem. 11 Ali Joanan sin Karijin i sve vojvode što bijahu s njim èuše sve zlo što uèini Ismailo sin Netanijin. 12 Tada uzeše sve svoje ljudе i poðoše da udare na Ismaila sina Netanijinu, kojega naðoše kod velike vode u Gavaonu. 13 I sav narod što bješe s Ismailom kad vidje Joananu sinu Karijinu i sve vojvode što bijahu s njim, obradova se, 14 I sav narod što Ismailo zarobi iz Mispe obrnu se i otide k Joananu sinu Karijinu. 15 A Ismailo sin Netanijin pobježe s osam ljudi od Joanana, i otide k sinovima Amonovijem. 16 I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode što bijahu s njim uzeše sav ostatak naroda što povratiše od Ismaila sina Netanijinu, koji ubiv Godoliju sina Ahikamova bješe ih odveo iz Mispe, vojnike i žene i djecu i dvorane, i odvedoše ih iz Gavaona; 17 I otisavši stadoše u gostonici Himamovoj kod Vitlejema, da bi otisli i prešli u Misir, 18 Radi Haldejaca, jer ih se bojahu, što Ismailo sin Netanijin ubi Godoliju sina Ahikamova, kojega bješe postavio car Vavilonski nad zemljom.

42 Potom doðoše sve vojvode i Joanan sin Karijin i Jezanija sin Osajin, i sav narod, malo i veliko, 2 I rekoše Jeremiji proroku: pusti preda se našu molbu, i pomoli se za nas Gospodu Bogu svojemu, za sav ovaj ostatak, jer nas je ostalo malo

od mnogih, kao što nas oèi tvoje vide, 3 Da bi nam pokazao Gospod Bog tvoj put kojim æemo iæi i šta æemo raditi. 4 A Jeremija prorok reèe im: poslušaæeu; evo, pomolæeu se Gospodu Bogu vašemu po vašim rijeèima, i što vam odgovori Gospod kazaæeu vam, neæeu vam zatajiti ni rijeèi. 5 A oni rekoše Jeremiji: Gospod neka nam je svjedok istini i vjeran da æemo èinili sve što ti Gospod Bog tvoj zapovjedi za nas. 6 Bilo dobro ili zlo, poslušaæemo rijeè Gospoda Boga svojega ka kojemu te šaljemo, da bi nam dobro bilo kad poslušamo glas Gospoda Boga svojega. 7 A poslije deset dana dođe rijeè Gospodnja Jeremiji; 8 Te sazva Joanana sina Karijina i sve vojvode što bijahu s njim, i sav narod, malo i veliko, 9 I reèe im: ovako veli Gospod Bog Izrailjev, ka kojemu me poslaste da iznesem predaj nj molbu vašu: 10 Ako ostanete u ovoj zemlji, sazidaæeu vas, i neæeu vas razoriti, i nasadiæeu vas i neæeu vas istrijebiti; jer mi je žao sa zla koje sam vam uèinio. 11 Ne bojte se cara Vavilonskoga, kojega se bojite; ne bojte ga se, govori Gospod, jer sam ja s vama da vas saèuvam i da vas izbavim iz njegove ruke. 12 I uèiniaeau vam milost da se smiluje na vas, i vrati vas u zemlju vašu. 13 Ako li reèete: neæemo da ostanemo u toj zemlji, ne slušajuæi glasa Gospoda Boga svojega. 14 Govoreæi: ne, nego idemo u zemlju Misirsku, da ne vidimo rata i glasa trubnoga ne èujemo i ne budemo gladni hljeba, i ondje æemo se naseliti, 15 Onda èujte rijeè Gospodnju, koji ste ostali od Jude; ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: ako vi okrenete lice svoje da idete u Misir i otidete da se naselite ondje, 16 Ondje æe vas u zemlji Misirskoj stignuti maèe kojega se bojite, i glad, radi koje se brinete, goniæeu vas ondje u Misiru i ondje æete pomrijeti. 17 I svi ljudi koji su okrenuli lice svoje da idu u Misir da se ondje nasele, izginuæe od maèe i od gladi i od pomora, i nijedan ih neæee ostati niti æe koji uteæi od zla koje æeu pustiti na njih. 18 Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: kao što se gnjev moj i jarost moja izli na stanovnike Jerusalimske, tako æe se izliti gnjev moj na vas, ako otidete u Misir, i biæete uklini i èudo i kletva i rug, i neæete više vidjeti ovoga mjesta. 19 Gospod vam govori, ostanci Judini! ne idite u Misir. Znajte da vam ja svjedoèim danas. 20 Jer varaste duše svoje kad me poslaste ka Gospodu Bogu svojemu rekavši: pomoli se za nas Gospodu Bogu našemu, i kako reèe Gospod Bog naš, javi nam i uèiniaeemo. 21 A kad vam javih danas, neæete da poslušate glasa Gospoda Boga svojega niti išta što mi zapovjedi za vas. 22 Znajte dakle da æete izginuti od maèe i od gladi i od pomora na mjestu kuda ste radi uteæi da se stanite.

43 A kad izgovori Jeremija svemu narodu sve rijeèi Gospoda Boga njihova, koje mu Gospod Bog njihov zapovjedi za njih, sve te rijeèi, 2 Tada Azarija sin Osajin i Joanan sin Karijin i svi oni ljudi oholi rekoše Jeremiji govoreæi: nije istina što govorиш; nije te poslao Gospod Bog naš da nam kažeš: ne idite u Misir da se ondje stanite. 3 Nego Varuh sin Nirijin podgovara te na nas da nas preda u ruke Haldejcima da nas pogube ili da nas presele u Vavilon. 4 I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode i sav narod ne poslušaæe glasa Gospodnjega da ostanu u zemlji Judinoj. 5 Nego Joanan sin Karijin i sve vojvode uzeše sav ostatak Judin koji se bijaše vratio da živi u zemlji Judinoj iz svijeh naroda u koje bijahu razagnani, 6 Ljudi i žene i djeci i kæeri careve, i sve duše što bijaše ostavio Nevuzardan zapovjednik stražarski s Godolijom sinom Ahikama sina Safanova, i Jeremiju

proroka i Varuha sina Nirijina, 7 I otidoše u zemlju Misirsku, jer ne poslušaæe glasa Gospodnjega; i dođoše do Tafnesa. 8 I dođe rijeè Gospodnja Jeremiji u Tafnesu govoreæi: 9 Uzmi u ruke velikoga kamenja, i pokrij ga kalom u peæi za opeke što je na vratima doma Faraonova u Tafnesu da vide Judejci; 10 I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu poslati i dovesti Navuhodonosora cara Vavilonskoga slugu svojega, i metnuæeu prijesto njegov na ovo kamenje koje sakrih, i razapeæe carski šator svoj na njemu. 11 Jer æe doæi i zatrti zemlji Misirsku; ko bude za smrt uteæi æe na smrt, ko za ropstvo, u ropstvo, ko za maèe, pod maæe. 12 I raspaliæeu oganj u kuæama bogova Misirskih; i popaliæe ih i odvešæe ih u ropstvo, i ogrnuæe se zemljom Misirskom kao što se pastir ogræe plaštem svojim, i uteæi æe odande s mirom. 13 I izlomiæe stupove u domu sunèanom što je u zemlji Misirskoj, i kuæe bogova Misirskih popaliæe ognjem.

44 Rijeè koja dođe Jeremiji za sve Judejce koji življaju u zemlji Misirskoj, koji življaju u Migdolu i u Tafnesu i u Nofu i u zemlji Patrosu, govoreæi: 2 Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: vi vidjeste sve zlo što navedoh na Jerusalim i na sve gradove Judine, i evo su danas pusti i nema nikoga da živi u njima, 3 Za zloæeu njihovu koju èiniše da bi me gnjevili hodeæi da kade i služe drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni vi ni oci vaši. 4 I slah k vama sve sluge svoje proroke zarana jednako govoreæi: ne èinite toga gada, na koji mrzim. 5 Ali ne poslušaæe niti prigušuæe uha svojega da se vrate od zloæe svoje, da ne kade drugim bogovima. 6 Zato se izli jarost moja i gnjev moj, i razgorje se u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim, te postaše razvaline i pustoš, kao što se vidi danas. 7 A sada ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev: zašto sami sebi èinite tako veliko zlo da istrijebite iz Jude ljudi i žene, djecu i koja sisaju, da ne ostane u vas ostatka, 8 Gnjeveæi me djelima ruku svojih, kadeæi drugim bogovima u zemlji Misirskoj, u koju dođoše da se stanite da biste se istrijebili i postali kletva i rug u svijeh naroda na zemlji. 9 Jeste li zaboravili zla otaca svojih i zla careva Judinijeh i zla žena njihovih, i svoja zla i zla žena svojih, koja èiniše u zemlji Judinoj i po ulicama Jerusalimskim? 10 Ne pokoriše se do danas niti se pobojaše, niti hodije po mom zakonu i uredbama mojim, koje stavih pred vas i pred oce vaše. 11 Zato ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu vam obratiti lice svoje na zlo, da istrijebim sve Judejce. 12 I uzeæeu ostatok Judin, koji okrenu lice svoje da ide u zemlju Misirsku da se ondje stani, i izginuæe svi; u zemlji æe Misirskoj pasti i izginuti od maèe i od gladi, malo i veliko, izginuæe od maèe i od gladi, i biæe uklini i èudo i prokletstvo i rug. 13 I pohodiæeu one koji nastavaju u zemlji Misirskoj, kao što sam pohodio Jerusalim, maæem, glaðu i pomorom; 14 I nijedan od ostatka Judina, što otidoše u zemlju Misirsku da se ondje stane, neæee uteæi niti se izbaviti da se vrate u zemlju Judinu, u koju se žele vratiti da se nasele; jer se neæee vratiti, osim koji pobjegnu. 15 Tada odgovoriše Jeremiji svi ljudi koji znaðahu da žene njihove kade drugim bogovima, i sve žene, kojih stajaše ondje velik zbor, i sav narod što življaju u zemlji Misirskoj, u Patrosu, govoreæi: 16 Što nam kaza u ime Gospodnjie, neæemo te poslušati; 17 Nego æemo èinili sve što je izašlo iz naših usta kadeæi carici nebeskoj i ljevajuæi joj naljeve, kao što smo èinili mi i oci naši, carevi naši i knezovi

naši po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim, jer bijasmo siti hljeba i bijaše nam dobro i zla ne viđasmo. **18** A otkad prestasmo kaditi carici nebeskoj i ljevati joj naljeve, ništa nemamo i ginemo od maèa i od gladi. **19** I kad kadimo carici nebeskoj i ljevamo joj naljeve, eda li joj bez glavara svojih peèemo kolaèe služeæi joj i ljevamo joj naljeve? **20** Tada reèe Jeremija svemu narodu, ljudima i ženama, i svemu narodu, koji mu onako odgovoriše, govoreæi: **21** Eda li se ne opomenu Gospod kada, kojim kadiste u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim vi i oci vaši, carevi vaši i knezovi vaši i narod zemaljski? i ne doðe li mu u srce? **22** I ne može Gospod više podnosit zloæe djela vaših i gadova koje èiniste, te zemlja vaša posta pustoš i èudo i prokletstvo, da niko ne živi u njoj, kako se vidi danas. **23** Zato što kadiste i što griješiste Gospodu i ne slušaste glasa Gospodnjega, i po zakonu njegovu i uredbama njegovijem i svjedoèanstvima njegovijem ne hodiste, zato vas zadesi ovo zlo, kako se vidi danas. **24** Još reèe Jeremija svemu narodu i svijem ženama: èujte rijeè Gospodnju, svi Judejci, koji ste u zemlji Misirskoj. **25** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailev govoræi: vi i žene vaše rekoste ustima svojim i rukama svojim izvršiste govoræi: izvršivaæemo zavjete svoje što zavjetovasmo kadeæi carici nebeskoj i ljevajuæi joj naljeve. Doista ispuniste zavjete svoje i izvršite. **26** Zato èujte Judejci rijeè Gospodnju, svi Judejci koji stanujete u zemlji Misirskoj: evo, ja se zaklinjem velikim imenom svojim, veli Gospod, da se ime moje neæe više izricati ustima nijednoga Judejca u svoj zemlji Misirskoj da bi rekao: tako da je živ Gospod Gospod! **27** Evo, ja æu paziti na njih zla radi, ne dobra radi, i Judejci koji su u zemlji Misirskoj svi æe ginuti od maèa i od gladi, dokle ih ne bude nijednoga. **28** A koji uteku od maèa, vratiæe se iz zemlje Misirske u zemlju Judinu, malo njih, jer sav ostatak Judin, što otidoše u zemlju Misirsku da se onđe nastane, poznaæe èija æe se rijeè navršiti, moja ili njihova. **29** A ovo da vam je znak, govori Gospod, da æu vas pohoditi na tom mjestu da znate da æe se doista ispuniti rijeèi moje vama na zlo; **30** Ovako veli Gospod: evo, ja æu dati Faraona Vafrija cara Misirskoga u ruke neprijateljima njegovijem i u ruke onjem koji traže dušu njegovu, kao što sam dao Sedekiju cara Judina u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom, neprijatelju njegovu i koji tražaše dušu njegovu.

45 Rijeè koju reèe Jeremija prorok Varuhu sinu Nirijinu, kad pisaše ove rijeèi u knjigu iz usta Jeremijinjeh, èetvrte godine Joakima sina Josijina, govoreæi: **2** Ovako veli Gospod Bog Izrailev za tebe, Varuše: **3** Rekao si: teško meni! jer Gospod dodade mi žalost na tugu; iznemogoh uzdišuæi, i mira ne nalazim. **4** Reci mu ovo: ovako veli Gospod: evo, što sam sagradio ja razgraðujem, i što sam posadio iskorenjavam po svoj toj zemlji. **5** A ti li æeš tražiti sebi velike stvari? Ne traži; jer evo, ja æu pustiti zlo na svako tijelo, govori Gospod; ali æu tebi dati dušu tvoju mjesto plijena u svijem mjestima, kuda otideš.

46 Rijeè Gospodnja koja doðe Jeremiji proroku za narode: **2** Za Misirce, za vojsku Faraona Nehaona cara Misirskoga, koja bijaše na reci Efratu kod Harkemisa, i razbi je Navuhodonosor car Vavilonski èetvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina. **3** Pripravite štite i štitæe, i idite u boj; **4** Prežite konje, i pojašite, konjici; postavite se sa šljemovima; utrite koplja, oblaæite se u oklope. **5** Zašto ih vidim gdje se

poplašiše, vraæaju se natrag, junaci njihovi polomiše se i bježe bez obzira? Strah je otsvuda, govori Gospod. **6** Da ne uteèe laki, niti se izbavi jaki; da se na sjeveru na brijezu rijeke Efrata spotaknu i padnu. **7** Ko je to što se diže kao potok, i vode mu se kolebaju kao rijeke? **8** Misir se diže kao potok i njegove se vode kolebaju kao rijeke; i veli: idem, pokriæem zemlju, zatraæu grad i one koji žive u njemu. **9** Izlazite, konji, bjesnite, kola; i neka izaðu junaci, Husi i Fudi, koji nose štitove, i Ludeji, koji nose i natežu luk. **10** Jer je ovaj dan Gospodu Gospodu nad vojskama dan osvete, da se osveti neprijateljima svojim; maè æe ih proždrjeti i nasitiæe se i opiæe se krvlju njihovom; jer æe biti žrtva Gospoda Gospoda nad vojskama u zemlji sjevernoj na rjeci Efratu. **11** Izidi u Galad i uzmi balsama, djevojko kæeri Misirska; zaludu su ti mnogi lijekovi, neæeeš se izljeèiti. **12** Narodi èuše sramotu tvoju, i vike tvoje puna je zemlja, jer se spotièu junak o junaka, te obojica padaju. **13** Rijeè koju reèe Gospod Jeremiji proroku o dolasku Navuhodonosora cara Vavilonskoga da potre zemlju Misirsku: **14** Javite u Misiru, i oglasite u Migdolu, oglasite i u Nofu i u Tafnesu, i recite: stani i pripravi se, jer maè proždrje što je oko tebe. **15** Zašto se povalaše junaci tvoji? Ne stoje, jer ih Gospod obara. **16** Èini, te se mnogi spotièu i padaju jedan na drugoga, i govore: ustani da se vratimo k narodu svojemu i na postojbinu svoju ispred maèa nasilnikova. **17** Vièu onđe: Faraon car Misirski propade, proðe mu rok. **18** Tako da sam ja živ, govori car, kojemu je ime Gospod nad vojskama; kao Tavor meðu gorama i kao Karmil na moru doæi æe. **19** Spremi što ti treba da se seliš, stanovnice, kæeri Misirska; jer æe Nof opustjeti i spaliæe se da neæee nikо živjeti u njemu. **20** Misir je lijepa junica; ali pogibao ide, ide sa sjevera. **21** I najamnici su njegovi usred njega kao teoci ugojeni, ali se i oni obrnuše i pobjegoše, ne ostaše, jer doðe na njih dan nesreæe njihove, vrijeme pohoðenja njihova. **22** Glas æe njihov iæi kao zmijinji, jer oni idu s vojskom i doæi æe sa sjekirama na nj kao oni koji sijeku drva. **23** I oni æe posjeæi šumu njegovu, govori Gospod, ako joj i nema mjere, jer ih je više nego skakavaca i nema im broja. **24** Posrami se kæeri Misirska, predana je u ruke narodu sjevernom. **25** Govori Gospod nad vojskama Bog Izrailev: evo, ja æu pohoditi ljudstvo u Noji, i Faraona i Misir i bogove njegove i careve njegove, Faraona i sve koji se uzðaju u nj. **26** I daæu ih u ruke onima koji traže dušu njihovu, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke slugama njegovijem; a poslije æe biti naseljen kao prije, govori Gospod. **27** A ti se ne boj, slugo moj Jakove, i ne plaši se, Izrailej, jer evo ja æu te izbaviti iz daljne zemlje i sjeme tvoje iz zemlje ropstva njegova; i Jakov æe se vratiti i poèivaæe, i biæe miran i niko ga neæee plašiti. **28** Ti se ne boj, slugo moj Jakove, govori Gospod, jer sam ja s tobom; jer æu uèiniti kraj svijem narodima, u koje te prognah, ali tebi neæeu uèiniti kraja, nego æu te pokarati s mjerom, a neæeu te ostaviti sasvijem bez kara.

47 Rijeè Gospodnja koja doðe Jeremiji proroku za Filisteje prije nego Faraon osvoji Gazu. **2** Ovako veli Gospod: evo, voda dolazi sa sjevera, i biæe kao potok koji se razljeva, i potopiaæe zemlju i što je u njoj, grad i one koji žive u njemu; i ljudi æe vikati, i ridaæe svi stanovnici zemaljski. **3** Od topota kopita jakih konja njegovijeh, od tutnjave kola njegovijeh, i praske toèkova njegovijeh, neæee se obazreti ocevi na sinove, jer æe im ruke klonuti, **4** Od onoga dana koji æe doæi da istrijebi sve

Filisteje i da zatre Tir i Sidon i sve ostale pomoæenike, jer æe Gospod istrijebiti Filisteje, ostatak ostrva Kaftora. **5** Oæelavijæe Gaza, propaæe Askalon i ostatak doline njihove; dokle æeæ se rezati? **6** Jaoh, maæu Gospodnj, kad æeæ se smiriti? vrati se u korice svoje, stani i smiri se. **7** Ali kako bi se smirio? jer mu Gospod dade zapovijest na Askalon i na primorje; onamo ga odredi.

48 Za Moava ovako govori Gospod nad vojskama Bog

Izrailjev: teško Nevonu! jer æe se opustoæiti; Kirijatajim æe se posramiti i uzeti; Mizgav æe se posramiti i prepasti. **2** Neæee se više hvaliti Moav Esevonom; jer mu zlo misle: hodite da ga istrijebimo da nije više narod. I ti, Madmene, opustjeæeæ; maæ æe te goniti. **3** Èuve se vika iz Oronajima, pustoæenje i satiranje veliko. **4** Moav se satr; stoji vika djece njegove. **5** Jer æe se putem Luitskim dizati plaæ bez prestanka; i kako se slazi u Oronajim, neprjatelji æe èuti straænu viku: **6** Bjeæite, izbavite duæe svoje, i budite kao vrijes u pustinji. **7** Jer što se uzdaæ u svoja djela i u blago svoje, zato æeæ se i ti uzeti, i Hamos æe otæi u ropstvo, sveætenici njegovi i knezovi njegovi skupa. **8** I doæi æe zatiraæ u svaki grad, neæee se saæuvati ni jedan grad; dolina æe propasti i ravnica æe se opustoæiti, jer Gospod reæe. **9** Podajte krila Moavu, neka brzo odleti; jer æe gradovi njegovi opustjeti da neæee niko živjeti u njima. **10** Proklet bio ko nemarno radi djelo Gospodnje, i proklet ko usteæe maæ svoj od krv! **11** Moav je bio u miru od djetinjstva svojega i poèivao na droædini svojoj, niti se pretakao iz suda u sud, niti je u ropstvo išao; zato mu osta kus njegov, i miris se njegov nije promijenio. **12** Zato, evo, idu dani, govori Gospod, da mu poæljem premetaæe, koji æe ga premetnuti, i sudove njegove isprazniti i mjeheove njegove pokidati. **13** I Moav æe se osramotiti s Hamosom, kao što se osramotio dom Izrailjev s Vetiæom, gada svojega. **14** Kako gorovite: jaki smo i junaci u boju? **15** Moav æe se opustoæiti i gradovi æe njegovi propasti, i najbolji mladæi njegovi siæi æe na zaklanje, gorovi car, kojemu je ime Gospod nad vojskama. **16** Blizu je pogibao Moavova, i zlo njegovo vrlo hiti. **17** Èalite ga svi koji ste oko njega, i koji god znate za ime njegovo, recite: kako se slomi jaki štap, slavna palica? **18** Siði sa slave svoje, i sjedi na mjesto zasuæeno, kæeri, koja živiæ u Devonu; jer æe zatiraæ Moavov doæi na tebe i raskopaæe gradove tvoje. **19** Stani na putu, i pogledaj, koja živiæ u Aroiru, upitaj onoga koji bjeæi i onu koja gleda da se izbavi, reci: što bi? **20** Posrami se Moav; jer se razbi; ridajte i viæite; javite u Arnon da se Moav opustoæi. **21** Jer sud doðe na zemlju ravnu, na Olon i na Jasu i Mifat, **22** I na Devon i na Nevon i na Vet-Devlatajim, **23** I na Kirijatajim i na Vet-Gamul i na Vet-Meon, **24** I na Keriot i na Vosoru, i na sve gradove zemlje Moavsko, koji su daleko i koji su blizu. **25** Odbijen je rog Moavu, i mišica se njegova slomi, govori Gospod. **26** Opojte ga, jer se podigao na Gospoda; neka se valja Moav u bljuvotini svojoj, i bude i on potsmijeh. **27** Jer nije li tebi Izrailj bio potsmijeh? je li se zatekao meðu lupežima, te kad god govorši o njemu poskakujeæ? **28** Ostavite gradove i naselite se u stijeni, stanovnici Moavski, i budite kao golubica koja se gnijezdi u kraju i rasjelini. **29** Èuæmo ponos Moavov da je veoma ponosit, oholost njegova i ponos, razmetanje njegovo i obijest njegova. **30** Znam ja, govori Gospod, obijest njegova; ali neæee biti tako; laži njegove neæee uæiniti ništa. **31** Zato æeu ridati za Moavom, vikati za svijem Moavom, uzdisaæe se za onima u Kir-Eresu.

32 Više nego za Jazirom plakaæu za tobom, lozo Sivamska; odvode tvoje prijeðoæe more, doprijeæe do mora Jazirskoga; zatiraæ napade na ljetinu tvoju i na berbu tvoju. **33** I radost i veselje otide s rodnoga polja, iz zemlje Moavsko, i uæinji te nesti u kacama vina; niko neæee gaziti pjevajuæi; pjesma neæee se više pjevati. **34** Od vike Esevonske, koja doprije do Eleale, podigoæe viku do Jase, od Sigora do Oronajima, kao junica od tri godine, jer æe i voda Nimrimskih nestati. **35** I uæinjæu, govori Gospod, da ne bude Moavu èovjeka koji bi prinosio žrtvu na visini i kadio bogovima svojim. **36** Zato æe srce moje piæati za Moavom kao svirala, i srce æe moje piæati kao svirala za ljudima u Kir-Eresu, jer æe mu sva teæevina propasti. **37** Jer æe sve glave biti æelave i sve brade obrijane, i sve ruke izrezane, i oko bedara kostrijet. **38** Na svijem krovovima Moavovijem i po ulicama njegovijem biæe sam plaæ, jer æeu razbiti Moava kao sud na kom nema miline, govori Gospod. **39** Ridajte: kako je satren! kako Moav obrnu pleæi sramotan? i posta Moav potsmijeh i strahota svjema koji su oko njega. **40** Jer ovako govori Gospod: evo, kao orao doletjeæe i raæiræe krila svoja nad Moavom. **41** Kerijot je pokoren i tvrda se mjesta zauzeæe, i srca æe u junaka Moavovijeh biti u onaj dan kao srce u æene koja se poraða. **42** I Moav æe se istrijebiti da ne bude narod, jer se podiæe na Gospoda. **43** Strah i jama i zamka oko tebe je, stanovniæe Moavski, govori Gospod. **44** Ko uteæe od straha, paææe u jamu, a ko izljeze iz jame, uhvatiæe se u zamku; jer æeu pustiti na njega, na Moava, godinu pohoðenja njihova, govori Gospod. **45** U sjenu Esevonskom ustaviæe se koji bjezahu od sile; ali æe oganj izaæi iz Esevona i plamen isred Siona, i opalæe kraj Moavu i tjeme nemirnicima. **46** Teško tebi, Moave, propade narod Hamosov, jer sinove tvoje zarobiæe, i kæeri tvoje odvedoæe u ropstvo. **47** Ali æeu povratiti roblje Moavovo u poæljednje vrijeme, govori Gospod. Dovde je sud Moavu.

49 Za sinove Amonove: ovako veli Gospod: zar Izrailj nema sinova? zar nema naæljednika? zaæto Malhom naslijedi zemlju Gadovu? i zaæto se narod njegov naseli u njegovijem gradovima? **2** Zato evo idu dani, govori Gospod, kad æeu uæiniti da se èuje vika uboæna u Ravi sinova Amonovijeh, i ona da bude gomila razvalina, i sela njezina popaljena ognjem; i Izrailj æe obladati onima koji bjeznu njim obladali, govori Gospod. **3** Ridaj Esevone, jer je Gaj opustoæen; viæite sela Ravska; pripaæite oko sebe kostrijet, nariæite i træite oko plotova; jer æe Malhom otæi u ropstvo, sveætenici njegovi i knezovi njegovi skupa. **4** Što se hvaliæ dolinama? Rastopila se dolina tvoja, kæeri odmetnico! koja se uzdaæ u blago svoje: ko bi udario na me? **5** Evo ja æeu pustiti na te strah otsvuda unaokolo, govori Gospod Gospod nad vojskama, i raspršaæete se svi, i neæee biti nikoga da sakupi bjeæan. **6** Ali æeu poslije povratiti roblje sinova Amonovijeh, govori Gospod. **7** Za Edoma, ovako veli Gospod nad vojskama: zar nema više mudrosti u Temanu? nesti li svjata razumnima? iæelje li mudrost njihova? **8** Bjeæite, obratite pleæi, zavrite se duboko, stanovnici Dedanski, jer æeu pustiti na Isava pogibao njegovu u vrijeme kad æeu ga pohoditi. **9** Da ti doðu beraæi, ne bi li ti ostavili pabiraka? da doðu lupež noæu, ne bi li odnijeli koliko im je dosta? **10** Ali ja ogoluznih Isava, otkrih potaje njegove da se ne moæe sakriti; propade sjeme njegovo, braæa njegova i susjedi njegovi, niko ne osta. **11** Ostavi sirote svoje, ja æeu im æivot saæuvati, i udovice tvoje neka se uzdaju u me. **12** Jer

ovako veli Gospod: evo, koji ne bi trebalo da piju iz èaše, doista æe piti; a ti li æeš ostati bez kara? neæeš ostati bez kara, nego æeš zacijelo piti. **13** Jer sobom se zaklinjem, govori Gospod, da æe Vosora biti pustoš, rug, èudo i prokletstvo, i svi æe gradovi njezini biti pustinja vjeèena. **14** Èuh glas od Gospoda, i glasnik bi poslan k narodima da reèe: skupite se i idite na nju, i dignite se u boj. **15** Jer gle, uèinjau te da budeš mali među narodima i prezren među ljudima. **16** Obijest tvoja i ponositost srca tvojega prevari tebe, koji živiš u rasjelinama kamenjem i držiš se visokih humova; da naèiniš sebi grijezdo visoko kao orao, i odande æu te svaliti, govori Gospod. **17** I zemlja æe Edomska biti pustinja, ko proðe mimo nju, svak æe se èuditi i zviždati radi svijeh rana njezinjeh. **18** Kao kad se zatr Sodom i Gomor i susjedstvo njihovo, veli Gospod, neæe se naseliti onđe niko niti æe se baviti onđe sin èovjeku. **19** Gle, kao lav izaæi æe podižuæi se više nego Jordan na stan silnoga; ali æu ga brzo otjerati iz te zemlje, i postavljau nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao ja? i ko æe se preti sa mnom? i koji æe mi pastir odoljeti? **20** Zato èujite namjeru Gospodnju što je naumio za Edomce i misli njegove što je smislio za stanovnike Temanske: zaista najmanji iz stada razvlaèiæe ih, zaista æe opustjeti stan s njima. **21** Od praske padanja njihova zemlja æe se tresti, i vika æe se njihova èuti na Crvenom Moru. **22** Gle, doæi æe i doletjeæe kao orao i raširjeæe krila svoja nad Vosorom, i biæe srce u junaka Edomskih kao srce u žene koja se poraða. **23** Za Damasak. Posrami se Emat i Arfad, jer èu zle glase; rastopiše se, strah je na moru, ne može se umiriti. **24** Damasak klonu, obrati se da bježi, drhat ga poduze, tuga i bolovi osvojiše ga kao porodilju. **25** Kako se ne ostavi slavni grad? grad radosti moje? **26** Zato æe popadati mladiæi njegovi na ulicama njegovijem, i svi æe vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod nad vojskama. **27** I raspaliæu organj u zidovima Damaštanskim, i proždrijeæe dvore Ven-Adadove. **28** Za Kidar i za carstva Asorska, koja razbi Navuhodonosor car Vavilonski, ovako veli Gospod: ustanite, idite na Kidar, i zatrите sinove istoèene. **29** Uzeæe im šatore i stada, zavjese njihove i sudove njihove i kamile njihove oteæe, i vikaæe na njih strašno otsvuda. **30** Bježite, selite se daleko, zavrite se duboko, stanovnici Asorski, govori Gospod, jer je Navuhodonosor car Vavilonski namjerio namjeru protiv vas, i smislio misao protiv vas. **31** Ustanite, idite k narodu mirnemu, koji živi bez straha, govori Gospod, koji nema vrata ni prijevornica, žive sami. **32** I kamile æe njihove biti pljen, i mnoštvo stoke njihove grabež, i rasijaæu ih u sve vjetrove, one što se s kraja strigu; i dovešæu pogibao na njih sa svijeh strana, govori Gospod. **33** I Asor æe biti stan zmajevski, pustinja dovjekat: niko se neæe onđe naseliti, niti æe se baviti u njemu sin èovjeku. **34** Rijeè Gospodnja koja doðe Jeremij proroku za Elam, u poèetku carovanja Sedekije cara Judina, govoreæi: **35** Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æu slomiti luk Elamu, glavnu silu njegovu; **36** I dovešæu na Elam èetiri vjetra s èetiri kraja nebesa, i u sve te vjetrove rasijaæu ih, tako da neæe biti naroda kuda neæe otiaèi prognanci Elamski. **37** I uplašiæu Elance pred neprijateljima njihovijem, i pred onima koji traže dušu njihovu; i pustiæu zlo na njih, žestinu gnjeva svojega, govori Gospod, i pustiæu za njima mæe dokle ih ne zatrem. **38** I namještaæu prijesto svoj u Elamu, i istrijebiæu odande cara i knezove, govori Gospod. **39** Ali u pošljednje vrijeme povratiæu roblje Elamsko, govori Gospod.

50 Rijeè koju reèe Gospod za Vavilon i za zemlju Haldejsku preko Jeremije proroka. **2** Javite narodima i razglasite, podignite zastavu, razglasite, ne tajte, recite: uze se Vavilon, posrami se Vil, razbi se Merodah; posrami se idoli njegovi, razbiše se gadni bogovi njegovi. **3** Jer se narod podiže na nj sa sjevera, koji æe mu zemlju opustiti, da neæe biti nikoga da živi u njoj; i ljudi i stoka pobjeæi æe i otiaæi. **4** U te dane i u to vrijeme, govori Gospod, doæi æe sinovi Izrailjevi i sinovi Judini zajedno, iæi æe plaèuæi i tražiæe Gospoda Boga svojega. **5** Pitaæe za put u Sion, i obrativši se onamo reæi æe: hodite, sjednimo se s Gospodom zavjetom vjeèenjem, koji se ne zaboravlja. **6** Narod je moj stado izgubljeno; pastiri njegovi zavedoše ga, te luta po gorama, ide s brda na humove, zaboravivši stan svoj. **7** Ko ih naðe, proždriraše ih, i neprijatelji njihovi goroviše: neæemo biti krivi, jer zgrijšeši Gospodu, stanu pravde, Gospodu, nadu otaca njihovih. **8** Bježite iz Vavilona i izidite iz zemlje Haldejske i budite kao ovnvi pred stadom. **9** Jer, evo, ja æu podignuti i dovešæu na Vavilon zbor velikih naroda iz zemlje sjeverne, koji æe se uvrstati da se biju s njim, i uzeæe ga; strijele su im kao u dobra junaka, ne vraæaju se prazne. **10** I zemlja æe se Haldejska oplijeniti, svi koji æe je pljeniti nasitiæe se, govori Gospod. **11** Jer se veseliste, jer se radovaste plijeneæi moje našlijedstvo; jer bješnjesti kao junica na travi i rzaste kao jaki konji. **12** Mati se vaša osramoti vrlo, roditeljka vaša postidje se; evo biæe pošljednja među narodima, pustinja, zemlja suha i pustoš. **13** Od gnjeva Gospodnjega neæe se u njoj živjeti, nego æe sva opustjeti; ko god proðe mimo Vavilon, èudiæe se i zviždaæe radi svijeh rana njegovih. **14** Postavite se oko Vavilona svi koji natežete luk, strijeljajte ga, ne žalite strijela; jer je sagriješio Gospod. **15** Vièite na nj unaokolo; pruža ruku; temelji mu padoše, zidovi su mu razvaljeni; jer je osveta Gospodnja; osvetite mu se; kako je èinio, onako mu uèinite. **16** Istrijebiti se iz Vavilona sijaæa i onoga koji maše srpom o žetvi; od maæa nasilnikova neka se vrati svaki svome narodu, i svaki u svoju zemlju neka bježi. **17** Izrailj je stado razagnano, lavovi ga rasplišiæe; najprije ga jede car Asirski, a poslije mu kosti izlomi Navuhodonosor car Vavilonski. **18** Zato ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: evo, ja æu pohoditi cara Vavilonskoga i zemlju njegovu, kao što sam pohodio cara Asirskoga. **19** I povratiæu Izrailja u torove njegove, i pašæe po Karmilu i Vasanu; i po gori Jefremovoj i Galadu sitiæe se duša njegova. **20** U one dane i u ono vrijeme, govori Gospod, tražiæe se bezakonje Izrailjevo, ali ga neæe biti; i grijesi Judini, ali se neæe naæi, jer æu oprostiti onima koje ostavim. **21** Izidi na zemlju Meratajimsku i na stanovnike Fekodske; zatri i istrijebi iza njih, govori Gospod, i uèini sve kako ti zapovjedim. **22** Vika je ubojina u zemlji i polom velik. **23** Kako se slomi i skrši malj cijele zemlje? kako Vavilon posta èudo među narodima? **24** Ja ti metnuh zamku, Vavilone, i ti se uhvati ne doznavši, našao si se i uhvatio si se, jer si se zaratio s Gospodom. **25** Gospod otvori riznicu svoju i izvadi oružje gnjeva svojega; jer je to djelo Gospoda Gospoda nad vojskama u zemlji Haldejskoj. **26** Hodite na nju s kraja zemlje, otvorite žitnice njezine; gazite je kao stogove, i potrite je da ne ostane od nje ostatka. **27** Pokoljite maæem sve teoce njezine, neka siðu na zaklanje; teško njima! jer doðe dan njihov, vrijeme pohodenja njihova. **28** Èuje se glas onih koji bježi i koji utekoše iz zemlje Vavilonske da jave u Sionu osvetu Gospoda Boga naæega, osvetu dvora njegova. **29**

Sazovite na Vavilon mnoštvo; svj koji natežete luk, stanite u oko prema njemu unaokolo da ne uteče nijedan, platite mu po djelima njegovijem; kako je èinio, onako mu uèinite, jer se je suprot Gospod uznosis, suprot sveu Izrailjevu. **30** Zato æe mladiæi njegovi pasti po ulicama njegovijem, i svj æe vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod. **31** Evo mene na tebe, ponositi, govori Gospod Gospod nad vojskama, jer doðe dan tvoj, vrijeme da te pohodim. **32** Ponositi æe se spotaæi i pasti, i neæe biti nikoga da ga podigne; i raspaliæeu organj u gradovima njegovijem, i spaliæeu svu okolinu njegovu. **33** Ovako veli Gospod nad vojskama: sila se èini sinovima Izrailjevim i sinovima Judinijem; koji ih zarobiæ, drže ih, neæe da ih puste. **34** Izbavitelj je njihov silan, ime mu je Gospod nad vojskama, on æe doista braniti stvar njihovu da umiri zemlju i smete stanovnike Vavilonske. **35** Maè na Haldejce, govori Gospod, i na stanovnike Vavilonske i na knezove njegove i na mudarace njegove. **36** Maè na laže njegove, i poludjeæe; maè na junake njegove, i prepašæe se. **37** Maè na konje njegove, i na kola njegova i na svu mješavinu što je usred njega, i postaæe kao žene; maè na blago njegovo, i razgrabiæe se. **38** Suša na vode njegove, i usahnuæe, jer je zemlja idolska, i oko lažnijeh bogova luduju. **39** Zato æe se onđe nastaniti divlje zvijeri i buljine, i sove æe onđe stanovati; i neæe se naseliti dovijska i neæe se u njoj živjeti nigda. **40** Kao kad Gospod zatr Sodom i Gomor i susjedstvo njihovo, govori Gospod, neæe se niko onđe naseliti, niti æe se baviti u njoj sin èovjeæi. **41** Evo, narod æe doæi sa sjevera, velik narod, i carevi silni podignuæe se od krajeva zemaljskih. **42** Luk i kopije nosiæe, žestoki æe biti, niti æe žaliti; glas æe im kao more buæati i jahaæe na konjima, spremni kao junaci za boj, na tebe, kæeri Vavilonska. **43** Car Vavilonski kad èuje glas o njima, klonuæe mu ruke, tuga æe ga spopasti i bolovi kao porodilju. **44** Gle, kao lav izaæi æe podiæuæi se više nego Jordán na stan silnoga; ali æu ga brzo otjerati iz te zemlje, i postavieu nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao ja? i ko æe se preti sa mnom? i koji æe mi pastir odoljeti? **45** Zato èujte namjeru Gospodnju što je naumio za Vavilon, i misli njegove što je smislio za zemlju Haldejsku; zaista najmanji iz stada razvlaæe ih, zaista æe opustiti stan s njima. **46** Od praske kad se uzme Vavilon potreæe se zemlja, i vika æe se èuti po narodima.

51 Ovako govori Gospod: evo, ja æu podignuti na Vavilon i na one koji žive usred onijeh koji ustaju na me vjetar koji mori. **2** Poslaæeu na Vavilon vijaæe koji æe ga razvijati i zemlju njegovu isprazniti, jer æe ga opkoliti sa svijeh strana u dan nevolje njegove. **3** Strjelac neka nateže luk na strjelca i na onoga koji se ponosi svojim oklopom; i ne žalite mladiæa njegovih, potrite mu svu vojsku, **4** Neka padnu pobijeni u zemlji Haldejskoj i izbodenii na ulicama njegovijem. **5** Jer nije ostavio Izraïlja i Jude Bog njihov, Gospod nad vojskama, ako i jest zemlja njihova puna krivice sveu Izrailjevu. **6** Bježite iz Vavilona i izbavite svaki dušu svoju da se ne istrijebite u bezakonju njegovu, jer je vrijeme osvete Gospodnje, plaæea mu što je zasluzio. **7** Vavilon bijaše zlatna èaša u ruci Gospodnjoj, kojom opoji svu zemlju; vina njegova piše narodi, zato poludjeæe narodi. **8** Ujedanput pade Vavilon i razbi se; ridajte za njim; donesite balsama za rane njegove, ne bi li se iscijelio. **9** Lijeèismo Vavilon, ali se ne iscijeli; ostavite ga, i da idemo svaki u svoju zemlju; jer do neba

dopire sud njegov i diže se do oblaka. **10** Gospod je iznio pravdu našu; hodite, da pripovijedamo na Sionu djelo Gospoda Boga svojega. **11** Èistite strijele, uzmité štitove; Gospod podiæe duh careva Midskih, jer je Vavilonu namislio da ga zatre; jer je osveta Gospodnja, osveta crkve njegove. **12** Na zidovima Vavilonskim podignite zastavu, utvrdite straæare, postavite straæare, namjestite zasjede; jer je Gospod namislio, i uèiniæe što je rekao za stanovnike Vavilonske. **13** O ti, što stanuješ kraj vode velike i imaæ mnogo blaga! doðe kraj tvoj i svršetak lakomstvu tvojemu. **14** Gospod nad vojskama zakle se sobom: napuniæe te ljudima kao skakavcima, i oni æe ti pjevati pjesmu. **15** On je stvorio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudroæu svojom, i razumom svojim razapeo nebesa. **16** Kad pusti glas svoj, buæe vode na nebesima, podiæe paru s krajeva zemaljskih, i pušta munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovih. **17** Svaki èovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanijem; jer su laž likovi njegovi liveni i nema duha u njima. **18** Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim poginuæe. **19** Nije taki dio Jakovljev; jer je on tvorac svemu i on je dio našljedstva njegova; ime mu je Gospod nad vojskama. **20** Ti si mi bio malj, oružje ubojno, i tobom satrh narode i tobom rasuh carstva. **21** I tobom satrh konja i jahaæa njegova; i tobom satrh kola i koji sjeðahu na njima. **22** I tobom satrh èovjeka i ženu, i satrh tobom starca i dijete, i satrh tobom momka i djevojku. **23** I tobom satrh pastira i stado njegovo, i tobom satrh oraæa i volove njegove ujarmljene, i satrh tobom knezove i vlastelje. **24** I platiæe Vavilonu i svijem stanovnicima Haldejskim za sve zlo koje uèiniše Sionu, na vaše oèi, govori Gospod. **25** Evo mene na tebe, goro, koja zatireš, govori Gospod, koja zatireš svu zemlju, i zamahnauæe rukom svojom na te i svaliæe te sa stijena, i naèiniæe od tebe goru izgorjelu. **26** I neæe uzeti od tebe kamena za ugao ni kamena za temelj, jer æeæ biti pustoš vjeæna, govori Gospod. **27** Podignite zastavu u zemlji, zatrubite u trube meðu narodima, pripravite narode na nj, sazovite na nj carstvo Araratko, Minjisko i Ashanansko; postavite vojvodu suprot njemu, dovedite konje kao skakavce bodljikaste. **28** Pripravite narode suprot njemu, careve Midske i vojvode njihove i sve vlastele njihove i svu zemlju države njihove. **29** I zemlja æe se zatreæi i uzmüæiti, jer æe se misao Gospodnja izvršiti na Vavilonu da obrati zemlju Vavilonsku u pustinju da niko ne živi u njoj. **30** Prestaæe vojetati junaci Vavilonski, stoe u gradu, nesti sile njihove, postaæe kao žene, izgorjeæe stanovi njihovi, prijevornice njihove polomiše se. **31** Glasnik æe sretati glasnika, i poslanik æe sretati poslanika da jave caru Vavilonskom da mu je uzet grad sa svijeh krajeva, **32** I da se brodovi uzeše i jezera izgorjeæe ognjem i vojnici se prepali. **33** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izraïljev: kæi je Vavilonska gara gumno; vrijeme je da se nabije, još malo, pa æe doæi vrijeme da se požnje. **34** Izjede me i potr me Navuhodonosor car Vavilonski, naèini od mene nepotreban sud, prozdrije me kao zmaj, napuni trbuþ svoj milinama mojim, i otjera me. **35** Nepravda koja se èini meni i mojemu tijelu neka doðe na Vavilon, reæi æe stanovnica Sionska, i krv moja na stanovnike Haldejske, govoriæe Jerusalim. **36** Zato ovako veli Gospod: evo, ja æu raspraviti parbu tvoju i osvetiæe te; i osušiæu more njegovo, i izvore æu njegove osušiti. **37** I Vavilon æe postati gomila, stan zmajevski, èudo i potsmijeh, da niko neæe živjeti u njemu. **38** Rikaæe svi kao lavovi i viti kao laviæi. **39** Kad

se ugriju, iznjeæeu im da piju, i opojiæeu ih da se razvesele i zaspje vjeænijem snom, da se ne probude, govori Gospod. **40** Sveæeu ih na zaklanje kao jaganje, kao ovnove s jarcima. **41** Kako se predobi Sisah i uze se hvala sve zemlje? kako Vavilon posta èudo meðu narodima? **42** More usta na Vavilon, pokri ga mnoætvo vala njegovih. **43** Gradovi njegovi postaæe pustoæ, zemlja sasuæena i pusta, zemlja gdje nikو ne živi, niti prolazi kroz nju sin èovjeæi. **44** I pohodiu Vila u Vavilonu i izvuæi æu iz usta njegovih što je proædro, i neæe se viæe stjecati k njemu narodi, i zid æe Vavilonski pasti. **45** Izidi iz njega, narode moj, i izbavite svaki svoju dušu od èestokoga gnjeva Gospodnjega. **46** Nemojte da odmekne srce vaše i da se uplaæite od glasa koji æe se èuti u zemlji; a doæei æe glas jedne godine, a poslije njega drugi glas druge godine, i nasilje æe biti u zemlji, i gospodar æe ustati na gospodara. **47** Zato evo idu dani kad æu pohoditi rezane likove Vavilonske, i sva æe se zemlja njegova posramiti, i svi æe pobijeni njegovi pasti usred njega. **48** Nebo i zemlja i sve što je u njima pjevaæe nad Vavilonom, jer æe doæi na nj sa sjevera zatiraè, govori Gospod. **49** I kao što je Vavilon uæinio da padnu pobijeni Izrailjevi, tako æe pasti u Vavilonu pobijeni sve zemlje. **50** Koji utekoste od maæa, idite, ne stojite; pominjite Gospoda izdaleka, i Jerusalim neka vam je u srcu. **51** Posramismo se, što èusmo rug, stid popade lice naše, što tuðini uðoæe u svetinju doma Gospodnjega. **52** Zato, gle, idu dani, govori Gospod, kad æu pohoditi rezane likove njegove, i po svoj zemlji njegovoje jeæeæe ranjenici. **53** Da se Vavilon i na nebo popne, i na visini da utvrdi silu svoju, doæi æe od mene na nj zatiraèi, govori Gospod. **54** Èuje se velika vika iz Vavilona, i velik polom iz zemlje Haldejske. **55** Jer Gospod zatire Vavilon, i ukida u njemu veliku vrevu; i vali æe njihovi buæati kao velika voda, vika æe se njihova razlijegati. **56** Jer doðe na nj, na Vavilon, zatiraè, junaci se njegovi zarobiæe, lukovi se njihovi potrše; jer je Gospod Bog koji plaæea, doista æe platiti. **57** Opojiæeu knezove njegove i mudarce njegove, vojvode njegove i vlastelje njegove i junake njegove, da æe zaspati vjeænijem snom i neæe se probuditi, govori car kojemu je ime Gospod nad vojskama. **58** Ovako veli Gospod nad vojskama: široki zidovi Vavilonski sasvijem æe se raskopati, i visoka vrata njegova ognjem æe se spaliti, te æe ljudi biti uzalud radili, i narodi se trudili za organj. **59** Rijeæe što zapovjedi prorok Jeremija Seraji sinu Nirije sina Masijina, kad poðe od Sedekije cara Judina u Vavilon èetvrte godine carovanja njegova; a Seraja bjeæe glavni posteljnik. **60** A Jeremija napisu u jednu knjigu sve zlo koje šæaæe doæi na Vavilon, sve ove rijeæe što su napisane za Vavilon. **61** I rieæe Jeremija Seraji: kad doðeæ u Vavilon, tada gledaj i proæitaj sve ove rijeæi; **62** I reci: Gospode, ti si gorivo za ovo mjesto da æeæ ga zatrati da niko ne živi u njemu, ni èovjek ni živinæe, nego da je pustoæ dovjeka. **63** A kad proæita ovu knjigu, vezi kamen za nju, i baci je u Efrat. **64** I reci: tako æe potonuti Vavilon i neæe se podignuti oda za koje æu pustiti na nj, i oni æe iznemoæi. Dovde su rijeæi Jeremijine.

52 Vadeset i jedna godina bijaæe Sedekiji kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bjeæe ime Amutala kæi Jeremijina, iz Livne. **2** On èinjajeæe što je zlo pred Gospodom sasvijem kako je èinio Joakim. **3** Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se Jerusalimu i Judi, te ih odbaci ispred sebe. A Sedekija se odmetnu od cara Vavilonskoga. **4** I tako devete

godine njegova carovanja, desetoga dana doðe Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim; i stadoæe uoko pod njim, i naæiniæe opkope oko njega. **5** I grad bi opkoljen do jedanaeste godine carovanja Sedekijina. **6** I devetoga dana èetvrtoga mjeseca nastala velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaæe hleba. **7** Tada grad bi provljen, i vojnici svi pobjegoæe i izidoæe iz grada noæeu na vrata izmeæu dva zida uz vrt carev, a Haldejci bijahu svuda oko grada; i otidoæe putem k pustinji. **8** Ali vojska Haldejska potjera cara, i stigoæe Sedekiju u polju Jerihonskom, a sva vojska što bijaæe s njim razbijeæe se od njega. **9** I uhvatiliæe cara i odvedoæe ga k caru Vavilonskom u Rivlu u zemlji Ematskoj; i ondje mu sudi. **10** I pokla car Vavilonski sinove Sedekijine na njegove oèi, i sve knezove Judine pokla u Rivlu. **11** I Sedekiji iskopa oèi, i svezav ga u dvoje verige mjeđene odvede ga car Vavilonski u Vavilon i metnu ga u tamnicu, gdje osta do smrti svoje. **12** A desetoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Navuhodonosora cara Vavilonskoga doðe u Jerusalim Nevuzardan zapovjednik straæarski, koji služaæe caru Vavilonskom. **13** I popali dom Gospodnj i dom carski i sve domove u Jerusalimu; sve velike kuæee popali ognjem. **14** I sve zidove Jerusalimske unaokolo razvali sva vojska Haldejska što bijaæe sa zapovjednikom straæarskim. **15** A narod siromaæni i ostatak naroda što osta u gradu, i prebjegje što prebjegoæe k caru Vavilonskom, i ostali prosti narod, odvede Nevuzardan zapovjednik straæarski. **16** Samo od siromaænoga naroda u zemlji ostavi Nevuzardan zapovjednik straæarski koji æe biti vinogradari i ratari. **17** I stupove mjeđene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnoæja i more mjeđeno koje bijaæe u domu Gospodnjem, izlomiæe Haldejci, i mjeđ od njih odnesoæe u Vavilon. **18** I lonce i lopate i viljuške i kotliæe i kadionice i sve sudove mjeđene kojima služahu, uzeæe, **19** I umivaonice i klijeæta s kotliæima i loncima i svijetnjacima i kadionicama i èaæama, što god bijaæe zlatno i što god bijaæe srebrno, uze zapovjednik straæarski. **20** Dva stupa, jedno more, i dvanaest volova mjeđenih što bijahu pod podnoæjima, što naæini car Solomun za dom Gospodnj, ne bjeæe mjere mjeđi od svih tijeh sudova. **21** A stupovi bijahu svaki od osamnaest lakata u visinu, a unaokolo od dvanaest lakata, a èetiri prsta bjeæe svaki debeo i šuplj; **22** I ozgo na njemu bijaæe oglavlje mjeđeno, i oglavlje bjeæe visoko pet lakata, i pletenica i šipci oko oglavlja, sve od mjeđi; taki bijaæe i drugi stup sa šipcima. **23** I bijaæe devedeset i šest šipaka sa svake strane; svega šipaka na pletenici unaokolo bijaæe sto. **24** Uze zapovjednik straæarski i Seraju prvoga sveætenika i Sofoniju drugoga sveætenika, i tri vratara. **25** A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaæe nad vojnicima, i sedam ljudi koji stajahu pred carem, koji se naðoæe u gradu, i prvoga pisara vojniæeka, koji popisivaæe narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se naðoæe u gradu. **26** Uze ih Nevuzardan zapovjednik straæarski i odvede k caru Vavilonskom u Rivlu. **27** A car u Vavilonski pobi i pogubi u Rivli u zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje. **28** Ovo je narod što ga preseli Navuhodonosor: sedme godine tri tisuæe i dvadeset i tri Judejca; **29** Godine osamnaestee Navuhodonosorove preseli iz Jerusalima osam stotina i trideset i dvije duæe; **30** Godine dvadeset treæe Navuhodonosorove preseli Nevuzardan zapovjednik straæarski Judejaca sedam stotina i èetrdeset i pet duæa; svega èetiri tisuæe i šest stotina duæa. **31** A trideset sedme godine otkako se zarobi Joahin

car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset petoga dana, Evil-Merodah car Vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina. **32** I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu. **33** I promijeni mu haljine tamnièke, i on jeðaše svagda s njim svega vijeka svojega. **34** I hrana mu se jednako davaše od cara Vavilonskoga svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

Tužbalice

1 Kako sjedi sam, posta kao udovica, grad koji bješe pun naroda! velik među narodima, glava među zemljama potpade pod danak! **2** Jednako plaće noæu, i suze su mu na obrazima, nema nikoga od svih koji ga ljubljahu da ga potješi; svi ga prijatelji njegovi iznevjeriše, postaše mu neprijatelji. **3** Iseli se Juda od muke i ljutoga ropstva; sjedi među narodima, ne nalazi mira; svi koji ga goniše stigoše ga u tjesnacu. **4** Putovi Sionski tuže, jer niko ne ide na praznik; sva su vrata njegova pusta, sveštenici njegovi uzdišu, djevojke su njegove žalosne, i sam je jadan. **5** Protivnici njegovi postaše glava, neprijateljima je njegovijem dobro; jer ga Gospod ucvijeli za mnoštvo bezakonja njegova; djeca njegova idu u ropstvo pred neprijateljem. **6** I otide od kæeri Sionske sva slava njezina; knezovi su njezini kao jeleni koji ne nalaze pašu; idu nemoæni pred onijem koji ih goni. **7** Opominje se Jerusalim u muci svojoj i u jadu svom svih milina što je imao od starine, kad pada narod njegov od ruke neprijateljeve a nikoga nema da mu pomože; neprijatelji gledaju ga i smiju se prestanku njegovu. **8** Teško sagriješi Jerusalim, zato posta kao neeista žena; svi koji su ga poštovali preziru ga, jer vidješe golotinu njegovu; a on uzdiše, i okreæe se natrag. **9** Neeistota mu bješe na skutovima; nije mislio na kraj svoj; pao je za èudo a nema nikoga da ga potješi. Pogledaj, Gospode, muku moju, jer se neprijatelj ponio. **10** Neprijatelj poseže rukom na sve drage stvari njegove, i on gleda kako narodi ulaze u svetinju njegovu, za koje si zapovjedio: da ne dolaze na sabor tvoj. **11** Sav narod njegov uzdiše tražeæi hleba, daju dragocjene stvari svoje za jelo da okrijepe dušu. Pogledaj, Gospode, i vidi kako sam poniten. **12** Zar vam nije stalo, svi koji prolazite ovuda? pogledajte i vidite, ima li bila kakav je moj, koji je meni dopao, kojim me ucvijeli Gospod u dan žestokoga gnjeva svojega. **13** S visine pusti organj u kosti moje, koji ih osvoji; razape mrežu nogama mojima, obori me nauznaço, pustoši me, te po vas dan tužim. **14** Svezan je rukom njegovom jaram od grijeha mojih, usukan su i doðoše mi na vrat; obori silu moju; predade me Gospod u ruke, iz kojih se ne mogu podignuti. **15** Polazi Gospod sive junačke moje usred mene, sazva na me sabor da potre mladiæe moje; kao grožđe u kaci izgazi Gospod djevojku kæer Judinu. **16** Zato ja plaèem, oèi moje, oèi moje liju suze, jer je daleko od mene utješitelj, koji bi ukrijepio dušu moju; sinovi moji propadoše, jer nadvlada neprijatelj. **17** Sion širi ruke svoje, nema nikoga da ga tješi; Gospod zapovjedi za Jakova, te ga opkoliše neprijatelji; Jerusalim posta među njima kao neeista žena. **18** Pravedan je Gospod, jer se suprotih zapovijesti njegovoj; èujte, svi narodi, i vidite bol moj; djevojke moje i mladiæe moji otidoše u ropstvo. **19** Zvah prijatelje svoje, oni me prevariše; sveštenici moji i starješine moje pomiriješe u gradu tražeæi hrane da okrijepe dušu svoju. **20** Pogledaj, Gospode, jer mi je tuga, utroba mi se uskolebala, srce se moje prevræe u meni, jer se mnogo suprotih; na polju uèini me sirotom maè, a kod kuæe sama smrt. **21** Èuju gdje uzdišem, ali nema nikoga da me potješi; svi neprijatelji moji èuše za nesreæu moju i raduju se što si to uèinio; dovešæeš dan koji si oglasio, te æe oni biti kao ja. **22** Neka izade preda te sva zloæa njihova, i uèini kao što si uèinio meni za sve grijehu moju; jer je mnogo uzdaha mojih i srce je moje žalosno.

2 Kako obastrije Gospod oblakom u gnjevu svom kæer Sionsku! svrže s neba na zemlju slavu Izrailjevu, i ne opomenu se podnožja nogu svojih u dan gnjeva svojega! **2** Gospod pot nemilice sve stanove Jakovljeve, razvali u gnjevu svom gradove kæeri Judine, i na zemlji obori, oskvri carstvo i knezove njegove. **3** Odbi u žestokom gnjevu sav rog Izraelju, obrati natrag desnicu svoju od neprijatelja, i raspali se na Jakova kao organj plameni, koji proždire sve oko sebe. **4** Nateže luk svoj kao neprijatelj, podiže desnicu svoju kao protivnik, i pobi sve što bješe drago oèima; na šator kæeri Sionske prosu kao organj gnjev svoj. **5** Gospod posta kao neprijatelj; potr Izraileja, potr sve dvore njegove, raskopa sve gradove njegove, i umnoži kæeri Judinoj žalost i jad. **6** Razvali mu ogradu kao vrtu; potr mjesto sastancima njegovijem; Gospod vrže u zaborav na Sionu praznike i subotu, i u žestini gnjeva svojega odbaci cara i sveštenika. **7** Odbaci Gospod oltar svoj, omrže na svetinju svoju, predade u ruke neprijateljima zidove dvora Sionskih; stade ih vika u domu Gospodnjem kao na praznik. **8** Gospod naumi da raskopa zid kæeri Sionske, rasteže uže, i ne odvrti ruke svoje da ne zatre, i ojadi opkop i zid, iznemogoše skupa. **9** Utonuše u zemlju vrata njezina, polomi i potr prijevornice njezine; car njezin i knezovi njezini među narodima su; zakona nema, i proroci njezini ne dobijaju utvare od Gospoda. **10** Starješine kæeri Sionske sjede na zemlji i muèe, posule su prahom glavu i pripasale kostrijet; oborile su k zemlji glave svoje djevojke Jerusalimske. **11** Išeilješe mi oèi od suza, utroba se moja uskolebala, prosipa se na zemlju tetra moja od pogibli kæeri naroda mojega, jer djeca i koja sisaju obamiru na ulicama gradskim. **12** Govore materama svojim: gdje je žito i vino? obamiru kao ranjenici na ulicama gradskim, i ispuštaju dušu svoju u naruèju matera svojih. **13** Koga æu ti uzeti za svjedoka? s èim æu te izjednaæiti, kæeri Jerusalimska? kaku æu ti priliku naæi, da te utješim, djevojko, kæeri Sionska? jer je nesreæa tvoja velika kao more, ko æe te iscijeliti? **14** Proroci tvoji prorokovaše ti laž i bezumlje, i ne otkrivaše bezakonja tvojega da bi odvratili ropstvo tvoje; nego ti kazivaše utvare lažne i koje æe te prognati. **15** Pljeskaju rukama nad tobom svi koji prolaze, zvižde i mašu glavom za kæerju Jerusalimskom: to li je grad, za koji govorahu da je prava ljepota, radost svoj zemlji? **16** Razvaljuju usta na te svi neprijatelji tvoji, zvižde i škruguæe Zubima govoreæi: proždrijesmo; ovo je doista dan koji èekasmo; doèekasmo, vidjesmo. **17** Uèini Gospod što naumi, ispuni rijeè svoju, koju kaza odavna; razori nemilice, i razveseli tobom neprijatelja, podiže rog protivnicima tvojim. **18** Vièe srce njihovo ka Gospodu: zide kæeri Sionske, proljevaj potokom suze dan i noæe, ne daj sebi mira, i zjenica oka tvojega da ne staje. **19** Ustani, vièi obnoæe; u poèetku straže, proljevaj srce svoje kao vodu pred Gospodom, podiži k njemu ruke svoje za dušu djece svoje koja obamiru od gladi na uglovima svojih ulica. **20** Pogledaj, Gospode, i vidi, kome si ovako uèinio. Eda li se žene jedu porod svoj, djecu koju nose u naruèju? eda li se ubija u svetinji Gospodnjoj sveštenik i prorok? **21** Leže na zemlji po ulicama djeca i starci, djevojke moje i mladiæe moji padoše od maèa, pobjio si ih u dan gnjeva svojega i poklao ne žaleæi. **22** Sazvao si kao na praznik strahote moje otsvuda, i u dan gnjeva Gospodnjega niko ne uteèe niti osta. Koje na ruku nosiš i othranih, njih mi neprijatelj moj pobi.

3 Ja sam èovjek koji vidjeh muku od pruta gnjeva njegova.

2 Odvede me i opravi me u tamu a ne na vidjelo. **3** Samo se na me obraæa, obraæa ruku svoju po vas dan. **4** Uèini, te mi ostarje tijelo i koža, potr kosti moje. **5** Zazida me, i optoèi me žuèju i mukom. **6** Posadi me u tamu kao umrle odavna. **7** Ogradi me da ne izaðem, i metnu na me teške okove. **8** Kad vièem i vapijem, odbija molitvu moju. **9** Zagradi putove moje tesanijem kamenom, i prevrati staze moje. **10** Posta mi kao medvjed u zasjedi, kao lav u potaji. **11** Pomete putove moje, i razdrije me, i uništi me. **12** Nateže luk svoj, i metnu me strijeli za biljezug. **13** Ustrijeli me u bubrege strijelama iz tula svojega. **14** Postah potsmijeh svemu narodu svojemu i pjesma njihova po vas dan. **15** Nasiti me gorènom, opoji me pelenom. **16** Polomi mi zube kamenjem, uvali me u pepeo. **17** Udaljio si dušu moju od mira, zaboravih dobro. **18** I rekoh: propade sila moja i nadanje moje od Gospoda. **19** Opomeni se muke moje i jada mojega, pelena i žuèi. **20** Duša se moja opominje bez prestanka, i poništila se u meni. **21** Ali ovo napominjem srcu svojemu, te se nadam: **22** Milost je Gospodnja što ne izgibosmo sasvijem, jer milosrða njegova nije nestalo. **23** Ponavlja se svako jutro; velika je vjera tvoga. **24** Gospod je dio moj, govorи duša moja; zato æu se u njega uzdati. **25** Dobar je Gospod onima koji ga èekaju, duši, koja ga traži. **26** Dobro je mirno èekati spasenje Gospodnje. **27** Dobro je èovjeku nositi jaram za mladosti svoje. **28** Sam æe sjedjeti i muèati, jer Bog metnu breme na nj. **29** Metnuæe usta svoja u prah, eda bi bilo nadanja. **30** Podmetnuæe obraz svoj onome koji ga bije, biæe sit sramote. **31** Jer Gospod ne odbacuje za svagda. **32** Jer ako i ucvijeli, opet æe se i smilovati radi mnoštva milosti svoje. **33** Jer ne muèi iz srca svojega ni cvijeli sinova èovjeèijih. **34** Kad gaze nogama sve sužnje na zemlji, **35** Kad izvræu pravicu èovjeku pred višnjim, **36** Kad èine krivo èovjeku u parnici njegovoj, ne vidi li Gospod? **37** Ko je rekao što i zbilo se, a Gospod da nije zapovjedio? **38** Ne dolaze li i zla i dobra iz usta višnjega? **39** Zašto se tuži èovjek živ, èovjek na kar za grijehe svoje? **40** Pretražimo i razgledajmo pute svoje, i povratimo se ka Gospodu. **41** Podignimo srce svoje i ruke k Bogu na nebesima. **42** Zgriješimo i nepokorni bismo; ti ne praštaš. **43** Obastro si se gnjevom, i goniš nas, ubijaš i ne žališ. **44** Obastro si se oblakom da ne prodre molitva. **45** Naeinio si od nas smetlište i odmet usred tijeh naroda. **46** Razvaljuju usta svoja na nas svi neprijatelji naši. **47** Strah i jama zadesi nas, pustošenje i zatiranje. **48** Potoci teku iz oèiju mojih radi pogibli kæeri naroda mojega. **49** Oèi moje liju suze bez prestanka, jer nema odmora, **50** Dokle Gospod ne pogleda i ne vidi s neba. **51** Oko moje muèi mi dušu radi svijeh kæeri grada mojega. **52** Tjeraju me jednako kao pticu neprijatelji moji ni za što. **53** Svališe u jamu život moj i nabacaše kamenje na me. **54** Doðe mi voda svrh glave; rekoh: pogiboh! **55** Prizivahime tvoje, Gospode, iz jame najdublje. **56** Ti èu glas moj; ne zatiskuj uha svojega od uzdisanja mojega, od vike moje. **57** Pristupao si kad te prizivah, i govorio si: ne boj se. **58** Raspravljao si, Gospode, parbu duše moje, i izbavljao si život moj. **59** Vidiš, Gospode, nepravdu koja mi se èini; raspravi parbu moju. **60** Vidiš svu osvetu njihovu, sve što mi misle. **61** Èueješ rug njihov, Gospode, sve što mi misle, **62** Što govore oni koji ustaju na me i što namišljaju protiv mene po vas dan. **63** Vidi, kad sjedaju i kad ustaju, ja sam im pjesma. **64** Plati im, Gospode, po djelima ruku

njihovijeh. **65** Podaj im uporno srce, prokletstvo svoje. **66** Goni ih gnjevom, i istrijebi ih ispod nebesa Gospodnjih.

4 Kako potamnje zlato, promjeni se èisto zlato? kamenje je od svetinje razmetnuto po uglovima svijeh ulica. **2** Dragi sinovi Sionski, cijenjeni kao najèistije zlato, kako se cijene zemljani sudovi, kao djelo ruku lonaèarevijeh! **3** Izvijeri istièu sise svoje i doje mlad svoju, a kæi naroda mojega posta nemilostiva kao noj u pustinji. **4** Jezik djetetu koje sisa prionu za grlo od žeði; djeca ištu hljeba, a nema nikoga da im lomi. **5** Koji jeðahu poslastice, ginu na ulicama; koji odrastoše u skerletu, valjaju se po bunjištu. **6** I kar koji dopade kæeri naroda mojega veæi je od propasti koja dopade Sodomu, koji se zatr u èasu i ruke se ne zabaviše oko njega. **7** Nazireji njezini bhju èistiji od snijega, bjelji od mlijeka; tijelo im bješe crvenije od dragoga kamenja, glatki kao safir. **8** A sada im je lice crnje od uglja, ne poznaju se na ulicama; koža im se prilijepila za kosti, osušila se kao drvo. **9** Bolje bi onima koji su pobijeni maèem nego onima koji mru od gladi, koji izdišu ubijeni od nestašice roda zemaljskoga. **10** Svojim rukama žene žalostive kuhaše djecu svoju, ona im biše hrana u pogibli kæeri naroda mojega. **11** Navrši Gospod gnjev svoj, izli žestoki gnjev svoj, i raspali oganj na Sionu, koji mu proždrije temelje. **12** Ne bi vjerovali carevi zemaljski i svi stanovnici po vasiljenoj da æe neprijatelj i protivnik uæei na vrata Jerusalimska. **13** Ali bi za grjehe proroka njegovijeh i za bezakonja sveštenika njegovijeh, koji proljevahu krv pravednièku usred njega. **14** Lutahu kao slijepci po ulicama, kaljajuæi se krvlu, koje ne mogahu da se ne dotiju haljinama svojim. **15** Ostupite, neèisti, vièu im, ostupite, ostupite, ne dodijevajte se nièega. I odlaze i skitaju se; i meðu narodima se govor: neæe se više staniti. **16** Gnjev Gospodnji rasija ih, neæe više pogledati na njih; ne poštuju sveštenika, nijesu žalostivi na starce. **17** Væe nam oèi išeiliješe izgledajuæi pomoèe zaludnu; èekasmo narod koji ne može izbaviti. **18** Vrebaju nam korake, da ne možemo hoditi po ulicama svojim, približi se kraj naš, navršiše se dani naši, doðe kraj naš. **19** Koji nas goniše, bijahu lakši od orlova nebeskih, po gorama nas goniše, u pustinji nam zasjedaše. **20** Disanje nozdara naših, pomazanik Gospodnji, za kojega govorasmo: da æemo živjeti pod sjenom njegovijem meðu narodima, uhvati se u jame njihove. **21** Raduj se i veseli se, kæeri Edomska, koja živiš u zemlji Uzu! doæi æe do tebe èaša, opiaeš se, i otkriæeš se. **22** Svrši se kar za bezakonje tvoje, kæeri Sionska; neæe te više voditi u ropstvo; pohodiae tvoje bezakonje, kæeri Edomska, otkriæe grijehe tvoje.

5 Opomeni se, Gospode, što nas zadesi; pogledaj i vidi sramotu našu. **2** Našljedstvo naše privali se tuðincima, domovi naši inostrancima. **3** Postasmo sirote, bez oca, matere naše kao udovice. **4** Svoju vodu pijemo za novce, svoja drva kupujemo. **5** Na vratu nam je jaram, i gone nas; umoreni nemamo odmora. **6** Pružamo ruku k Misircima i Asircima, da se nasitimo hljeba. **7** Oci naši zgriješiše, i nema ih, a mi nosimo bezakonja njihova. **8** Robovi nam gospodare, nema nikoga da izbavi iz ruku njihovijeh. **9** Sa strahom za život svoj od maèa u pustinji donosimo sebi hljeb. **10** Koža nam pocrnie kao peæ od ljute gladi. **11** Sramote žene na Sionu i djevojke po gradovima Judinijem. **12** Knezove vješaju svojim rukama, ne poštuju lica staraèkoga. **13** Mladiæe uzimaju pod žrvnje, i djeca padaju pod drvima. **14** Staraca nema više na vratima, ni mladiæe na

pjevanju. **15** Nesta radosti srcu našemu, igra naša pretvori se u žalost. **16** Pade vjenac s glave naše; teško nama, što zgrijesimo! **17** Stoga je srce naše žalosno, stoga oči naše potamnješe, **18** Sa gore Siona, što opustje, i lisice idu po njoj. **19** Ti, Gospode, ostaješ dovjeka, prijesto tvoj od koljena do koljena. **20** Zašto hoćeš da nas zaboraviš dovjeka, da nas ostaviš zadugo? **21** Obrati nas, Gospode, k sebi, i obratićešmo se; ponovi dane naše kako bijahu prije. **22** Jer eda li æeš nas sasvijem odbaciti i gnjeviti se na nas veoma?

Jezekilj

1 Godine tridesete, mjeseca èetvrtoga, petoga dana, kad bijah među robljem na rjeci Hevaru, otvoriše se nebesa, i vidjeh utvare Božje. **2** Petoga dana toga mjeseca, pete godine otkako se zarobi car Joahin, **3** Dođe rijeè Gospodnja Jezekilju sinu Vuzijevu, svešteniku, u zemlji Haldejskoj na rjeci Hevaru, i ondje dođe ruka Gospodnja nadu nj. **4** I vidjeh, i gle, silan vjetar dolažaše od sjevera, i velik oblak i organj koji se razgorijevaše, i oko njega svjetlost, a isred ognja kao jaka svjetlost; **5** Isred njega još kao èetiri životinje, koje na oèi bijahu nalik na èovjeka; **6** I u svake bijahu èetiri lica, i èetiri krila u svake; **7** I noge im bijahu prave, a u stopalu bijahu im noge kao u teleta; i sijevahu kao uglađena mjad. **8** I ruke im bijahu èovjeèije pod krilima nad èetiri strane, i lica im i krila bijahu na èetiri strane. **9** Sastavljena im bijahu krila jedno s drugim; i ne okretahu se iduæi, nego svaka iðaše naprema se. **10** I lice bijaše u sve èetiri lice èovjeèije i lice lavovo s desne strane, a s lijeve strane lice volujsko i lice orlovo u sve èetiri. **11** I lica im i krila bijahu razdijeljena ozgo; u svake se dva krila sastavljuhu jedno s drugim, a dva pokrívahu im tijelo. **12** I svaka iðaše pravo naprema se; iðahu kuda duh iðaše, i ne okretahu se iduæi. **13** I na oèi bijahu te životinje kao živo uglevlje, gorahu na oèi kao svijeæe; taj organj prolazaše između životinja i svijetlaše se, i iz ognja izlažaše munja. **14** I životinje tréahu i vraæahu se kao munja. **15** I kad gledah životinje, gle, toèak jedan bijaše na zemlji uza svaku životinju prema èetiri lica njihova. **16** Obljeèem i napravom bijahu toèkovi kao boje hrisolitove, i sva èetiri bijahu jednaka, i oblijeèem i napravom bijahu kao da je jedan toèak u drugom. **17** Kad iðahu, iðahu sva èetiri svaki na svoju stranu, i iduæi ne skretahu. **18** I naplaci im bijahu visoki strahota; i bijahu naplaci puni oèiju unaokolo u sva èetiri. **19** I kad iðahu životinje, iðahu i toèkovi uz njih; i kad se životinje podizahu od zemlje, podizahu se i toèkovi. **20** Kuda duh iðaše, onamo iðahu, i podizahu se toèkovi prema njima, jer duh životinski bješe u toèkovima. **21** Kad one iðahu, iðahu i oni; i kad one stajahu, stajahu i oni; i kad se one podizahu od zemlje, podizahu se i toèkovi prema njima, jer duh životinski bješe u toèkovima. **22** A nad glavama životinjama bijaše kao nebo, po viðenju kao kristal, straæno, razastro ozgo nad glavama njihovim. **23** A pod tijem nebom bijahu im krila pružena, jedno prema drugom, a dva krila svakoj pokrívahu tijelo. **24** I èujah huku krila njihovih kad iðahu kao da bješe huka velike vode, kao glas svemoguæega i kao graja u okolu; i kad stajahu, spuštahu krila. **25** I kad stavši spuštahu krila, èujaše se glas ozgo iz neba, koje bijaše nad glavama njihovim. **26** I ozgo na onom nebu što im bijaše nad glavama, bijaše kao prijesto, po viðenju kao kamen safir, i na prijestolu bijaše po oblijeu kao èovjek. **27** I vidjeh kao jaku svjetlost, i u njoj unutra kao organj naokolo, od bedara gore, a od bedara dolje vidjeh kao organj i svjetlost oko njega. **28** Kao duga u oblaku kad je kiša, taka na oèi bijaše svjetlost unaokolo. To bijaše viðenje slave Božje na oèima; i kad vidjeh, padoh na lice svoje, i èuh glas nekoga koji govoraše.

2 I reèe mi: sine èovjeèiji, ustani na noge da govorim s tobom. **2** I uđe u me duh kad mi progovori, i postavi me na noge, i slušah onoga koji mi govoraše. **3** I reèe mi: sine èovjeèiji, ja te

šaljem k sinovima Izrailjevijem, k narodima odmetnièkim, koji se odmetnuše mene; oni i oci njihovi biše mi nevjerni do ovoga dana. **4** K sinovima tvrda obraza i uporna srca šaljem te ja, pa im reci: tako veli Gospod; **5** I poslušali ili ne poslušali, jer su dom odmetnièki, neka znaju da je prorok bio među njima. **6** I ti, sine èovjeèiji, ne boj ih se niti se boj njihovih rijeèi, što su ti uporni i kao trnje i živiæ među skorpijama; ne boj se njihovih rijeèi i ne plaši se od njih, što su dom odmetnièki. **7** Nego im kaži rijeèi moje, poslušali ili ne poslušali, jer su odmetnici. **8** Ali ti, sine èovjeèiji, slušaj što æeu ti kazati, ne budi nepokoran kao taj dom nepokorni; otvori usta, i pojedi što æeu ti dati. **9** I pogledah, a to ruka pružena k meni, i gle, u njoj savijena knjiga. **10** I razvi je preda mnom, i bješe ispisana iznutra i spolja, i bješe u njoj napisan plaè i naricanje i jaoh.

3 I reèe mi: sine èovjeèiji, pojedi što je pred tobom, pojedi ovu knjigu, pa idi, govori domu Izrailjevu. **2** I otvorih usta, i založi me onom knjigom. **3** I reèe mi: sine èovjeèiji, nahrani trbuh svoj, i crijeva svoja napuni ovom knjigom koju ti dajem. I pojedoh je, i bješe mi u ustima slatka kao med. **4** Zatijem reèe mi: sine èovjeèiji, idi k domu Izrailjevu, i govori im moje rijeèi. **5** Jer se ne šalješ k narodu nepoznata jezika i nerazumljiva govora, nego k domu Izrailjevu; **6** Ne k mnogim narodima nepoznata jezika i nerazumljiva govora, kojima rijeèi ne bi razumio; k njima da te pošljem, poslušali bi te. **7** Ali dom Izrailjev neæe te poslušati, jer neæe mene da poslušaju; jer je sav dom Izrailjev tvrda obraza i uporna srca. **8** Evo dadow tebi obraz tvrd prema njihovu obrazu, i èelo tvrd prema njihovu èelu. **9** Kao kamen dijamantan, tvrde od stijene dadow ti èelo; ne boj ih se, niti se plaši od njih, zato što su dom odmetnièki. **10** Potom reèe mi: sine èovjeèiji, sve rijeèi moje što æeu ti govoriti primaj u srce svoje i slušaj ušima svojim. **11** Iди k roblju, k sinovima naroda svojega, i govori im i reci im: tako veli Gospod Gospod; poslušali ili ne poslušali. **12** Tada podiže me duh, i èuh za sobom glas gdje se silno razliješe: blagoslovena slava Gospodnja s mjesa njegova; **13** I lupu krila onih životinja, koja udarahu jedno o drugo, i prasku toèkova prema njima, glas koji se silno razlijegaše. **14** I duh me podiže i odnese, i ëih žalostan od srdnje u duhu svom; ali ruka Gospodnja silna bješe nada mnom. **15** I doðoh k roblju u Telaviv, koje stanovaše na rjeci Hevaru, i sjedoh gdje oni sjedahu, i sjedjeh ondje među njima sedam dana èudeæi se. **16** A poslijе sedam dana dođe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **17** Sine èovjeèiji, postavih te stražarem domu Izrailjevu, da slušaš rijeèi iz mojih usta i opominješ ih od mene. **18** Kad reèem bezbožniku: poginuæeš, a ti ga ne opomeneš i ne progovoriš mu da bi odvratio bezbožnika od bezbožnoga puta njegova, da bi ga saèuva u životu, onaj æe bezbožnik poginuti sa svojega bezakonja; ali æeu krv njegovu iskati iz tvojih ruku. **19** A kad ti opomeneš bezbožnika, a on se i ne vrati od bezbožnosti svoje i sa zloga puta svojega, on æe poginuti s bezakonja svojega, a ti æeæ saèuvati dušu svoju. **20** Ako li se pravednik odvrati od pravde svoje, i stane èiniti bezakonje, i ja mu podmetnem na što æe se spotaæi, te pogine, a ti ga ne opomenu, on æe poginuti sa svoga grijeha, i neæe se pomenuti pravedna djela njegova što je èinio, ali æeu krv njegovu iskati iz tvoje ruke. **21** Ako li ti opomeneš pravednika da ne griješi pravednik, i on prestane griješiti, on æe živjeti, jer primi opomenu, i ti æeæ saèuvati dušu svoju. **22** I dođe ondje nada me ruka Gospodnja, i reèe mi:

ustani, izidi u polje, i ondje æeu govoriti s tobom. **23** I ustavši otidoh u polje, a gle, slava Gospodnja stajaše ondje kao slava koju vidjeh na rjeci Hevaru, i padoh na lice svoje. **24** I uđe u me duh, i postavi me na noge; i progovori sa mnom i reče mi: idi, zatvori se u kuæu svoju. **25** Jer, sine èovjeèji, evo, metnuæe na te uzice, i svezaæe te njima, i neæeš izlaziti meðu njih. **26** I ja æeu uèiniti da ti se jezik prilijepi za grlo, te æeš onijemjeti, i neæeš ih karati, jer su dom odmetnièki. **27** Ali kad ti progovorim, otvoræu ti usta, i kazaæeš im: ovako veli Gospod Gospod; ko æe slušati, neka sluša, a ko neæe slušati, neka ne sluša; jer su dom odmetnièki.

4 A ti, sine èovjeèji, uzmi opeku i metni je pred se, i izreži na njoj grad Jerusalim. **2** I postavi oko njega opsadu, i naèini kule prema njemu, i iskopaj oko njega opkop, i postavi vojsku oko njega, i namjesti ubojne sprave oko njega. **3** Potom uzmi tavicu gvozdenu, i metni je kao gvozden zid između sebe i grada, i okreni lice svoje suprot njemu, i on æe se opsjesti, i ti æeš ga opsjesti. To æe biti znak domu Izrailjevu. **4** Potom lezi na lijevu stranu svoju, i metni na nju bezakonje doma Izrailjeva; koliko dana uzležiš na njoj, toliko æeš nositi njihovo bezakonje. **5** A ja ti dajem godine bezakonja njihova brojem dana, trista i devedeset dana, i toliko æeš nositi bezakonje doma Izrailjeva. **6** A kad ih navršiš, onda lezi na desnu stranu svoju, i nosi bezakonje doma Judina èetrdeset dana; po jedan dan dajem ti za godinu. **7** I okreni lice svoje prema opkoljenom Jerusalimu zagališv mišicu svoju, i prorokuj protiv njega. **8** I evo vezæu te uzicama da se ne prevrneš s jedne strane na drugu dokle ne navršiš dane opsade svoje. **9** I uzmi pšenice i jeèema i boba i leæa i prosa i krupnika, i saspici sve u jedan sud, i naèini od toga sebi hljeba prema broju dana u koje æeš ležati na svojoj strani, tri stotine i devedeset dana ješæeš ga. **10** I jela tvogega što æeš jesti neka bude mjerom dvadeset sikala na dan; na rokove jedi ga. **11** I vodu pij mjerom, po šestinu ina, pij na rokove. **12** A hljeb prijesan jeèemen jedi, ispekar ga na kalu èovjeèejem na njihove oèi. **13** I reèe Gospod: tako æe jesti sinovi Izrailevi hljeb svoj neèist meðu narodima u koje æeu ih razagnati. **14** Tada rekoh: ah Gospode Gospode, gle, duša se moja nije oskvrnila, jer od djetinjstva svojega do sada nijesam jeo mrcinoga ni što bi zjerka razdrila, niti je ušlo u usta moja meso neèisto. **15** A on mi reèe: vidi, dajem ti goveđu balegu mjesto èovjeèejega kala, da na njoj ispeèeš sebi hljeb. **16** Zatijem reèe mi: sine èovjeèji, evo ja æeu slomiti potporu u hljebu u Jerusalimu, te æe jesti hljeb na mjeru i u brizi, i vodu æe piti na mjeru i u èudu. **17** Jer æe im nestati hljeba i vode da æe se èuditi meðu sobom i sasušiæe se od bezakonja svojega.

5 Potom, sine èovjeèji, uzmi nož oštar, britvu brijaèku uzmi, i pusti je po glavi svojoj i po bradi svojoj, pa uzmi mjerila i razdijeli. **2** Treæinu sažezi ognjem usred grada, kad se navrše dani opsade, a drugu treæinu uzmi i isjeci maèem oko njega, a ostalu treæinu razmetni u vjetar, i ja æeu izvuæi maè za njima. **3** Ali uzmi malo, i zaveži u skut svoj. **4** I od toga još uzmi i baci u organ i sažezi ognjem; odatle æe izaæi organ na sav dom Izrailjev. **5** Ovako veli Gospod Gospod: ovo je Jerusalim koji postavih usred naroda i optoèih ga zemljama. **6** Ali promijeni zakone moje na bezakonje veæema nego narodi, i uredbe moje veæema nego zemlje što su oko njega, jer odbaciše moje zakone, i ne hodиše po mojim uredbama. **7** Zato ovako veli

Gospod Gospod: što postaste gori od naroda koji su oko vas, ne hodiste po mojim uredbama i ne izvršivate mojih zakona, pa ni po uredbama naroda koji su oko vas ne èiniste, **8** Zato ovako veli Gospod Gospod: evo i mene na te, i izvršiæu usred tebe sudove na vidiku narodima; **9** I uèiniæu ti što još nijesam uèinio niti æeu više uèiniti za sve gadove tvoje. **10** Zato oci æe jesti sinove usred tebe, i sinovi æe jesti oce svoje, i izvršiæu na tebi sudove i rasijaæu sav ostatak tvoj u sve vjetrove. **11** Zato, tako ja živ bio, veli Gospod Gospod, što si oskvrnio moju svetinju svakojakim neèistotama svojim i svakojakim gadovima svojim, zato æu i ja tebe potri, i neæe oko moje žaliti, niti æeu se smilovati. **12** Treæina æe tvoja pomrijeti od pomora, i od gladi æe izginuti usred tebe, a druga æe treæina pasti od maèa oko tebe, a treæinu æeu rasijati u sve vjetrove, i izvuæi æu maè za njima. **13** I tako æe se izvršiti gnjev moj i namiræu jarost svoju na njima i zadovoljšu se, i oni æe poznati da sam ja Gospod govorio u revnosti svojoj kad izvršim gnjev svoj na njima. **14** I uèiniæu od tebe pustoš i rug meðu narodima koji su oko tebe pred svakim koji prolazi. **15** I biæeš rug i sramota i nauk i èudo narodima što su oko tebe kad izvršim sudove na tebi gnjevom, jarošeu i ljutijem karanjem; ja Gospod rekoh; **16** Kad pustim na vas ljute strijele gladi, koje æe biti smrtnje, koje æu pustiti da vas zatrem, i kad glad navalim na vas i slomim vam potporu u hljebu, **17** Kad pustim na vas glad i ljute zvijeri, koje æe ti djecu izjesti; i kad pomor i krv proðu kroza te, i kad pustim maè na te. Ja Gospod rekoh.

6 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoræe: **2** Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema gorama Izrailjevjem, i prorokuj protiv njih, **3** I reci: gore Izrailjeve, èujte rijeè Gospoda Gospoda, ovako veli Gospod Gospod gorama i humovima, potocima i dolinama: evo me, ja æeu pustiti na vas maè i oboræu visine vaše. **4** I vaši æe se oltari raskopati, i sunèani likovi vaši izlomiæe se, i povalaæu pobijene vaše pred gadnjijem bogovima vašim. **5** I pobacaæu mrtva tjelesa sinova Izrailevijeh pred gadne bogove njihove, i razmetnuæu kosti vaše oko oltara vaših. **6** Svuda gdje nastavate gradovi æe se opustošiti i visine æe opustjeti, i oltari æe se vaši raskopati i opustjeti, i gadni bogovi vaši izlomiæe se i neæe ih više biti, i sunèani likovi vaši isjeæi æe se, i djela æe se vaša uniæiti. **7** I pobijeni æe padati usred vas, i poznaæete da sam ja Gospod. **8** Ali æeu vas ostaviti nekoliko koji bi utekli od maèa meðu narodima kad se rasijete po zemljama. **9** I koji vas uteku, opomenuæe se mene meðu narodima, gdje budu u ropstvu, kako mi dotužaše srcem svojim kurvarskim koje otstupi od mene, i oèima svojim kurvarskim, kojima idoše za gadnjijem bogovima svojim, i sami æe sebi biti mrski za zla koja èiniše u svijem gradovima svojim. **10** I poznaæe da sam ja Gospod i da nijesam govorio uzalud da æeu im uèiniti to zlo. **11** Ovako veli Gospod Gospod: pljesni rukama i lupi nogom, i reci: jaoh! radi svijeh gadnjih zala doma Izrailjeva, jer æe pasti od maèa, od gladi i od pomora. **12** Ko bude daleko, umrijeæe od pomora; a ko bude blizu, pašæe od maèa; a ko ostane i bude opkoljen, umrijeæe od gladi; tako æeu navršiti gnjev svoj na njima. **13** I poznaæete da sam ja Gospod kad budu pobijeni njihovi meðu gadnjijem bogovima njihovijem, oko oltara njihovijeh, na svakom visokom humu i na svijem vrhovima gorskim i pod svakim zelenijem drvetom i pod svakim granatijem hrastom, svuda gdje su kadili ugodnjem mirisima svijem gadnjijem bogovima svojim.

14 Jer æu zamahnuti rukom svojom na njih, i obratiæu zemlju njihovu u pustoš goru od pustinje Divlje po svijem stanovima njihovijem; i poznaæe da sam ja Gospod.

7 Potom doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèji, ovako kaže Gospod Gospod za zemlju Izrailjevu: kraj, doðe kraj na èetiri strane zemlji. 3 Doðe ti kraj, i pustiæu gnjev svoj na te, i sudiæu ti po putovima tvojim i obratiæu na te sve gadove tvoje. 4 I oko moje neæee te požaliti, niti æeu se smilovati, nego æeu putove tvoje obratiti na te, i gadovi æe tvoji biti usred tebe, i poznaæete da sam ja Gospod. 5 Ovako veli Gospod Gospod: zlo, jedno zlo, evo ide. 6 Kraj doðe, kraj doðe, usta na te, evo doðe. 7 Doðe jutro tebi, stanovnièe zemaljski, doðe vrijeme, približi se dan, kad æe biti polom a ne jeka gorska. 8 Sada æeu odmah izliti jarost svoju na te, i navršiæu gnjev svoj na tebi, i sudiæu ti po tvojim putovima, i obratiæu na te sve gadove tvoje. 9 Neæee žaliti oko moje, niti æeu se smilovati, daæeu ti po putovima tvojim, i gadovi æe tvoji biti usred tebe, i poznaæete da sam ja Gospod, koji bije. 10 Evo dana, evo doðe, jutro nastala, prcvate prut, ponositost napupi. 11 Nasilje naraste prut bezakonja, niko neæee ostati od njih ni od mnoštva njihova ni od buke njihove, niti æe biti naricanja za njima. 12 Doðe vrijeme, prispje dan; ko kupuje neka se ne raduje, i ko prodaje neka ne žali, jer æe doæei gnjev na sve ljudstvo njihovo. 13 Jer ko prodaje, neæee opet doæei do onoga što proda, ako i ostane živ; jer utvara za sve mnoštvu njihovo neæee se vratiti natrag, i niko se neæee okrijepiti bezakonjem svojim da saèeuva život svoj. 14 Zatrubiše u trube, i spremiæe sve; ali nema nikoga da izaðe u boj, jer se gnjev moj raspalio na sve ljudstvo njihovo. 15 Napolju maè, a unutra pomor i glad; ko bude u polju, poginuæe od maèa; a ko bude u gradu, njega æe glad i pomor prozdrjeti. 16 A koji ih uteku, izbavæe se i biæe po gorama kao golubovi iz dolina, svi æe uzdisati, svaki za svoje bezakonje. 17 Sve æee ruke klonuti i sva æee koljena postati kao voda. 18 I pripasaae oko sebe kostrijet, i drhat æe ih popasti, i na svakom æee licu biti stid, i sve æee im glave biti æelave. 19 Srebro æee svoje pobacati po ulicama, i zlato æee njihovo biti kao neèistota; srebro njihovo i zlato njihovo neæee ih moæei izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; neæee nasititi duše svoje niti æee napuniti trbuha svojega, jer im je bezakonje njihovo spoticanje. 20 Jer slavni nakit svoj obratiše na oholost, i naèiniše od njega likove gadova svojih, gnušobe svoje; zato uèinih da im je neèistota. 21 I daæeu ga u ruke inostrancima da ga razgrabe, i bezbožnicima na zemlji da je plijen, i oskvriæe ga. 22 I odvrtiæu lice svoje od njih, i oskvriæe svetinju mojoj, i uæei æee u nju lupeži i oskvriæe je. 23 Naèini verige, jer je zemlja puna krvnoga suda, i grad je pun nasilja. 24 Zato æeu dovesti najgore izmeðu naroda da naslijede kuæe njihove, i ukinuæe oholost silnijeh, i sveta mjesta njihova oskvriæe se. 25 Ide pogibao; oni æe tražiti mira, ali ga neæee biti. 26 Nevolja za nevoljom dolaziæe, i glas za glasom stizaæe; i oni æe tražiti utvaru od proroka; zakona æe nestati u sveštenika i svjeta u staraca. 27 Car æe tužiti, i knezovi æe se obuæei u žalost, i ruke narodu zemaljskom drktaæe; uèiniæu im po putovima njihovijem i sudiæu im prema sudovima njihovijem; i poznaæe da sam ja Gospod.

8 A šeste godine, šestoga mjeseca, dana petoga, kad sjeðað u svojoj kuæi i starješine Judine sjeðahu preda mnom, pade ondje na me ruka Gospoda Gospoda. 2 I vidjeh, a to oblik na oèi

kao organj, od bedara mu dolje bješe organj, a od bedara gore bješe kao svjetlost, kao jaka svjetlost. 3 I pruži kao ruku, i uhvati me za kosu na glavi, i podiže me duh meðu nebo i zemlju, i odnese me u Jerusalim u utvari Božjoj na vrata unutrašnja koja gledaju na sjever, gdje stajaše idol od revnosti, koji draži na revnost. 4 I gle, ondje bješe slava Boga Izrailjeva na oèi kao ona što je vidjeh u polju. 5 I reèe mi: sine èovjeèji, podigni oèi svoje k sjeveru. I podigoh oèi svoje k sjeveru, i gle, sa sjevera na vratima oltarskim bijaše onaj idol od revnosti na ulasku. 6 Potom mi reèe: sine èovjeèji, vidiš li što ti rade? velike gadove koje ti èini dom Izrailjev da otidem daleko od svetinje svoje? Ali æee još vidjeti veæih gadova. 7 I odvede me na vrata od trijema, i pogledah, a to jedna rupa u zidu. 8 A on mi reèe: sine èovjeèji, prokopaj ovaj zid. I prokopah zid, a to jedna vrata. 9 Tada mi reèe: uði i vidi opake gadove koje èine tu. 10 I ušav vidjeh, i gle, svakojake životinje što gamiju i svakojaki gadni skotovi, i svi gadni bogovi doma Izrailjeva bijahu napisani po zidu svuda unaokolo. 11 I pred njima stajaše sedamdeset ljudi izmeðu starješina doma Izrailjeva s Jazanijom sinom Safanovijem, koji stajaše meðu njima, svaki s kadionicom svojom u ruci, i podizasé se gust oblak od kada. 12 Tada mi reèe: vidiš li, sine èovjeèji, šta èine starješine doma Izrailjeva u mraku svak u svojoj pisanoj klijeti? jer govore: ne vidi nas Gospod, ostavio je Gospod ovu zemlju. 13 Potom mi reèe: još æee vidjeti veæih gadova koje oni èine. 14 I odvede me na vrata doma Gospodnjega koja su sa sjevera; i gle, žene sjeðahu i plakahu za Tamuzom. 15 I reèe mi: jesli li vidiš, sine èovjeèji? još æee vidjeti veæih gadova od tijeh. 16 I odvede me u trijem unutrašnji doma Gospodnjega; i gle, na ulasku u crkvu Gospodnju izmeðu trijema i oltara bješe oko dvadeset i pet ljudi okrenutijeh leðima k crkvi Gospodnjoj a licem k istoku, i klanjahu se suncu prema istoku. 17 Tada mi reèe: jesli li vidiš, sine èovjeèji? malo li je domu Judinu što èine te gadove koje èine ovdje? nego još napuniše zemlju nasilja i okrenuše se da me draže; i eto drže granu pred nosom svojim. 18 Zato æeu i ja uèiniti u gnjevu, neæee žaliti oko moje, niti æeu se smilovati, i kad stanu vikati iza glasa u moje uši, neæee ih uslišiti.

9 Potom povika iza glasa, te èuh, i reèe: pristupite koji ste poslani na grad svaki s oružjem svojim smrtnijem u ruci. 2 I gle, šest ljudi doðe do visokih vrata, koja gledaju na sjever, svaki sa svojim oružjem smrtnijem u ruci, i meðu njima bješe jedan èovjek obuèen u platno s opravom pisarskom uz bedricu; i došavši stadoðe kod oltara mjedenoga. 3 A slava Boga Izrailjeva podiže se s heruvima, na kojima bijaše, na prag od doma, i viknu èovjeka obuèenoga u platno koji imaje uz bedricu opravu pisarsku. 4 I reèe mu Gospod: proði posred grada, posred Jerusalima, i zabilježi biljegom èela onijem ljudima koji uzdišu i koji ridaju radi svijeh gadova što se èine usred njega. 5 A drugima reèe i èuh: proðite za njim po gradu, i pobijite, neka ne žali oko vaše niti se smilujte; 6 Starce i mladiæe, i djevojke i djeci i žene pobijite da se istrijebe; ali na kome god bude znak, k njemu ne pristupajte; i poèinite od moje svetinje. I poèeše od starješina što bjehu pred domom. 7 I reèe im: oskvriæe dom, i napunite trijeme pobijenijeh; idite. I izašavši stadoðe ubijati. 8 A kad ubijahu i ja ostah, padoh na lice svoje i povikah i rekoh: jaoh Gospode Gospode, eda li æee zatrati sav ostatak Izrailjev izliviši gnjev svoj na Jerusalim? 9 A on mi reèe: bezakonje doma

Izrailjeva i Judina preveliko je, i puna je zemlja krvi, i grad je pun opaéine; jer rekoše: Gospod je ostavio zemlju, i Gospod ne vidi. **10** Zato ni moje oko neæe žaliti, niti æeu se smilovati; put njihov obratiæu na glavu njihovu. **11** I gle, èovjek, obuèen u platno, kojemu uz bedricu bijaše oprava pisarska, javi govoreæi: uèinio sam kako si mi zapovjedio.

10 Potom vidjeh, i gle, na nebu koje bijaše nad glavama heruvimima pokaza se nad njima kao kamen safir na oèi kao prijesto. **2** I progovori èovjeku obuèenom u platno, i reèe: uði meðu toèkove pod heruvimima, i uzmi pune pregræti žeravice izmeðu heruvima i razaspi na grad. I uðe na moje oèi. **3** A heruvimi stajahu s desne strane doma kad uðe èovjek, i oblak napuni unutraæni trijem. **4** I slava Gospodnja podiže se s heruvima na prag od doma, i napuni se dom oblaka, a trijem se napuni svjetlosti slave Gospodnje. **5** I lupa krila u heruvima èujaše se do spoljaænjega trijema kao glas Boga svemoguæega kad govori. **6** I kad zapovjedi èovjeku obuèenome u platno govoreæi: uzmi ognja izmeðu toèkova izmeðu heruvima; on uðe i stade kod toèkova. **7** I jedan heruvim pruži ruku svoju izmeðu heruvima k ognju koji bijaše meðu heruvimima, i uze i metnu u pregræti obuèenome u platno, i on primi i izide. **8** A viðaše se u heruvima kao ruka èovjeèija pod krilima. **9** I vidjeh, i gle, èetiri toèka kod heruvima, po jedan toèak kod jednoga heruvima, i toèkovi bijahu na oèi kao kamen hrisolit. **10** I na oèi bijahu sva èetiri toèka jednaka, i kao da je toèak u toèku. **11** Kad iðahu, iðahu sva èetiri, svaki na svoju stranu, i iduæi ne skretahu, nego kuda gledaše glava onamo iðahu i iduæi ne skretahu. **12** A sve im tijelo i leða i ruke i krila i toèkovi, sva èetiri toèka njihova, bijahu puna oèiju svuda unaokolo. **13** A toèkovi se zvahu kako èuh: kola. **14** A èetiri lica imaše svaka životinju: jedno lice heruvimsko, drugo lice èovjeèije i treæe lice lavovo i èetvrtvo lice orlovo. **15** I podigoše se heruvimi u vis; to bijahu iste životinje koje vidjeh na rijeci Hevaru. **16** A kad iðahu heruvimi, iðahu i toèkovi uz njih, i kad heruvimi mahahu krilima svojim da se podignu od zemlje, toèkovi se ne odmicaðu od njih. **17** Kad se oni ustavljuhu, ustavljuhu se i toèkovi; a kad se oni podizahu, podizahu se i toèkovi; jer bijaše duh životinjski u njima. **18** I slava Gospodnja otide iznad praga od doma, i stadoše na istoènjem vratima doma Gospodnjega, i slava Boga Izrailjeva bijaše ozgo nad njima. **20** To bijahu iste životinje koje vidjeh pod Bogom Izrailjevjem na rijeci Hevaru, i poznah da su heruvimi. **21** Svaka imaše èetiri lica i èetiri krila, i kao ruka èovjeèija bješe im pod krilima. **22** I lica im bijahu ista koja vidjeh na rijeci Hevaru; oblijea bijahu ista, isti bijahu; svaki iðaše pravo naprema se.

11 Tada me podiže duh, i odnese me na istoèna vrata doma Gospodnjega koja gledaju na istok, i gle, na vratima bijaše dvadeset i pet ljudi, i meðu njima vidjeh Jazaniju sina Azurova i Felatiju sina Venajina, poglavare narodne. **2** I reèe mi: sine èovjeèiji, ovi ljudi smišljaju bezkonje, i zlo svjetuju u tom gradu, **3** Govoreæi: nije blizu; da gradimo kuæe; ovaj je grad lonac a mi meso. **4** Zato prorokuj protiv njih, prorokuj, sine èovjeèiji. **5** I pade na me duh Gospodnji i reèe mi: reci: ovako veli Gospod: dome Izrailjev, tako govoriste, i znam misli srca vaæega. **6** Mnoge pobiste u tom gradu, i napuniste ulice njihove pobijenijeh.

7 Zato ovako veli Gospod Gospod: koje pobiste i pobacaste usred njega, oni su meso, a on je lonac, a vas æu izvesti iz njega. **8** Bojite se maæa; maæ æeu pustiti na vas, govori Gospod Gospod. **9** I izveðæu vas iz njega, i daæeu vas u ruke tuðincima, i izrasiæu na vama sudove. **10** Od maæa æete pasti, na meði Izrailjevoj sudiæu vam, i poznaæete da sam ja Gospod. **11** Ovaj grad neæe vam biti lonac niti æete vi biti u njemu meso; na meði Izrailjevoj sudiæu vam. **12** I poznaæete da sam ja Gospod, jer po uredbama mojim ne hodiste niti zakona mojih izvršivaste, nego èiniste po zakonima tijeh naroda što su oko vas. **13** A kad prorokah, umrije Felatiju sin Venajin; tada padoh na lice svoje i povikah iza glasa i rekoh: jaoh Gospode Gospode! hoæeš li da istrijebi ostatak Izrailjev? **14** A glas Gospodnjih doðe mi govoreæi: **15** Sine èovjeèiji, braæa su tvoga, braæa tvoga, rodbina tvoga i dom Izrailjev vaskoliki, kojima govoriše Jerusalimljani: idite daleko od Gospoda, nama je data zemlja u našljedstvo. **16** Zato reci: ovako veli Gospod Gospod: ako ih i odagnah daleko meðu narode, ako ih i rasijah po zemljama, opet æeu im biti svetinja za malo u zemljama u koje otidoše. **17** Zato reci: ovako veli Gospod Gospod: sabraæu vas iz naroda i pokupiæu vas iz zemalja u koje se rasijaste, i daæeu vam zemlju Izrailjevu. **18** I kad doðu u nju, izbacijæe iz nje sve gadove njezine i sve gnušobe njezine. **19** I daæeu im jedno srce i nov duh metnuæu u njih, i izvadiæu iz tijela njihova kameno srce i daæeu im srce mesno, **20** Da bi hodili po mojim uredbama i držali moje zakone i izvršivali ih; i biæe mi narod, i ja æeu im biti Bog. **21** A kojima srce ide po želji gnušoba njihovih i gadova njihovih, njihov æeu put obratiti na njihovu glavu, govori Gospod Gospod. **22** Potom mahnuše heruvimi krilima svojim, i toèkovi otidoše prema njima, i slava Boga Izrailjeva bješe ozgo nad njima. **23** I podiže se slava Gospodnja isred grada, i stade na gori koja je s istoka gradu. **24** A mene duh podiže i odnese u utvari duhom Božjim u Haldejsku k robiju; i utvara koju vidjeh otide od mene. **25** I kazah robiju sve rijeèi Gospodnje što mi pokaza.

12 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèiji, usred doma odmetnièkoga sjediš, koji ima oèi da vidi i ne vidi, ima uši da èuje i ne èuje; jer su dom odmetnièki. **3** Zato ti, sine èovjeèiji, spremi što treba za seobu, i seli se obdan na njihove oèi; i iseli se iz svojega mjesta na drugo mjesto na njihove oèi, ne bi li vidjeli, jer su dom odmetnièki. **4** I iznesi stvari svoje kao kad se ko seli obdan na njihove oèi, a sam izidi uveèe na njihove oèi kao oni koji se sele. **5** Na njihove oèi prokopaj zid, i iznesi svoje stvari. **6** Na njihove oèi digni na ramena i iznesi po mraku, lice svoje pokrij da ne vidiš zemlje, jer te dadow da budeš znak u domu Izrailjevu. **7** I uèinih tako kako mi se zapovjedi; stvari svoje iznesoh obdan kao kad se seli; a uveèe prokopah zid rukom; i po mraku iznesoh na ramenima noseæi na njihove oèi. **8** A ujutru doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **9** Sine èovjeèiji, reèe li ti dom Izrailjev, dom odmetnièki: Što radiš? **10** Reci im: ovako veli Gospod Gospod: ovo je breme za kneza koji je u Jerusalimu i za sav dom Izrailjev što je ondje. **11** Reci: ja sam vam znak, kako ja uèinih tako æe im biti; preseliæe se i otæi u ropstvo. **12** I knez koji je meðu njima noseæi na ramenima po mraku æe izaæi; oni æe prokopati zid da iznesu; on æe pokriti lice svoje da ne vidi zemlje oèima. **13** Ali æeu mu razapeti mrežu svoju i uhvatiaæe se u zamku moju, i odveðæu ga u Vavilon, u zemlju Haldejsku, ali je neæe vidjeti,

a ondje æe umrijeti. **14** I sve koji su oko njega, pomoæenike njegove, i svu vojsku njegovu rasijaæu u sve vjetrove, i izvuæi æu maæ za njima. **15** I poznaæe da sam ja Gospod kad ih rasijem po narodima i razaspem po zemljama. **16** A ostavivæ ih nekoliko ljudi koji æe ostati od maæa i od gladi i od pomora da pripovijedaju sve gadove svoje meðu narodima u koje otidu; i poznaæe da sam ja Gospod. **17** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **18** Sine èovjeèji, hljeb svoj jedi prezaujæi i vodu svoju pij drkæuæi i brinuæi se. **19** I reci narodu zemaljskom: ovako veli Gospod Gospod za stanovnike Jerusalimske, za zemlju Izrailjevu: hljeb æe svoj jesti u brzi i vodu æe svoju pití prepadajuæi se, jer æe zemlja opustjeti i ostati bez svega što je u njoj za bezakonje svijeh koji žive u njoj. **20** I gradovi u kojima žive opustjeæe, i zemlja æe biti pusta, i poznaæete da sam ja Gospod. **21** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **22** Sine èovjeèji, kaka je to prièa u vas o zemlji Izrailjevoj što gorovite: protežu se dani, i od utvare neæe biti ništa? **23** Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: ukinuæu tu prièu i neæu je više goroviti u Izraelju; nego im reci: blizu su dani i rijeè svake utvare. **24** Jer neæe više biti u domu Izrailjevu zaludne utvare ni gatanja kojim se laska. **25** Jer æu ja Gospod goroviti, i što reèem zbiæe se; neæe se više odgaðati, nego za vašega vremena, dome odmetnjeèi, reæi æu rijeè i izvršiæu je, govori Gospod Gospod. **26** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **27** Sine èovjeèji, gle, dom Izrailjev gorovi: utvara koju taj vidi, do nje ima mnogo vremena, i za daleko vrijeme taj prorokuje. **28** Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: neæe se više odgaðati nijedna moja rijeè; rijeè koju reèem zbiæe se, govori Gospod Gospod.

13 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, prorokuj protiv proroka Izrailjevih koji prorokuju, i reci tijem koji prorokuju iz svoga srca: èuјte rijeè Gospodnju. **3** Ovako gorovi Gospod Gospod: teško ludjem prorocima koji idu za svojim duhom a ništa nijesu vidjeli. **4** Proroci su tvoji, Izraelju, kao lisice po pustinjama. **5** Ne izlazite na prolome i ne ograðujete doma Izraileva da bi se održao u boju u dan Gospodnji. **6** Vide taštinu i gatanje lažno, pa govore: Gospod kaže, a Gospod ih nije poslao, i daju nad da æe se rijeè ispuniti. **7** Ne viðate li taštu utvaru i ne gorovite li lažno gatanje? a opet kažete: Gospod reèe; a ja ne rekoh. **8** Zato ovako veli Gospod Gospod: zato što gorovite taštinu i vidite laž, zato evo mene na vas, gorovi Gospod Gospod. **9** I ruka æe moja biti protiv proraka koji vide taštinu i gataju laž; neæe ih biti u zboru naroda moga, i u prijepisu doma Izraileva neæe biti zapisani, niti æe doæi u zemlju Izrailevu; i poznaæete da sam ja Gospod Gospod. **10** Zato, zato što prelastiæe narod moj govoreæi: mir je, a mira ne bješe; i jedan ozida zid, a drugi ga namazaše kreèem nevaljalijem; **11** Reci onijem što mažu nevaljalijem kreèem da æe pasti; doæi æe silan dažd, i vi, kamenje velikoga grada, pašæete i oluja æe razvaliti. **12** I gle, kad padne zid, neæe li vam se reæi: gdje je kreè kojim mazaste? **13** Zato ovako veli Gospod Gospod: razvaliæu olujom u gnjevu svom, i silan æe dažd doæi u gnjevu mom, i kamenje velikoga grada u jarosti mojoj da potre. **14** I razvaliæu zid koji namazaste nevaljalijem kreèem, i oboriæu ga na zemlju da æe mu se otkriti temelj, i pašæe, i vi æete izginuti usred njega, i poznaæete da sam ja Gospod. **15** I tako æu navršiti gnjev svoj na zidu i na onima koji ga mažu kreèem nevaljalijem, i reæi æu vam: nema zida, niti

onijeh koji ga mazaše, **16** Proroka Izrailjevih koji prorokuju Jerusalimu i vide mu utvare za mir, a mira nema, govori Gospod Gospod. **17** A ti, sine èovjeèji, okreni lice svoje prema kæerima naroda svojega, koje prorokuju iz svoga srca, i prorok protiv njih. **18** I reci: ovako veli Gospod Gospod: teško onima koje šiju uzglavlja pod sve laktove i grade pokrivala na glavu svakoga rasta da love duše. Lovite duše mojega naroda, a svoje li æete duše saèuvati? **19** I skvrnite me kod naroda mojega za grst jeæima i za zalogaj hljeba ubijajuæi duše, koje ne bi trebalo da umru, i èuvajuæi u životu duše koje ne treba da žive, lažuæi narodu mojemu, koji sluša laž. **20** Zato ovako veli Gospod Gospod: evo mene na vaša uzglavlja, na koja lovite duše da vam doljeæu, i poderaæu ih ispod lakata vaših, i pustiæu duše koje lovite da vam doljeæu. **21** I poderaæu pokrivala vaša i izbaviæu svoj narod iz vaših ruku, i neæe više biti u vašim rukama da vam budu lov, i poznaæete da sam ja Gospod. **22** Jer žalostiste lažu srce pravedniku, kojega ja ne ožalostih, i krije piste ruke bezbožniku da se ne vrati sa svoga zloga puta da se saèuva u životu. **23** Zato neæete viðati taštine i neæete više gatati, nego æu izbaviti narod svoj iz vaših ruku, i poznaæete da sam ja Gospod.

14 Potom doðoše k meni neki od starješina Izrailjevih i sjedoše preda me. **2** I doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **3** Sine èovjeèji, ovi su ljudi stavili u srca svoja gadne bogove svoje, i metnuli su preda se o što se spotièu na bezakonje svoje; traže li me doista? **4** Zato gorovi im i reci im: ovako veli Gospod Gospod: ko je god od doma Izraileva stavio u srce svoje gadne bogove svoje i metnuo preda se o što se spotièe na bezakonje svoje, pa doðe k proroku, ja Gospod odgovorivæ mu kad doðe za mnoštvu gadnjivih bogova njegovih, **5** Da uhvatim dom Izrailev za srce njihovo što su se odvratili od mene svi za gadnjem bogovima svojim. **6** Zato reci domu Izrailevu: ovako veli Gospod Gospod: obratite se i otstupite od gadnjivih bogova svojih, odvratite lice svoje od svijeh gadova svojih. **7** Jer ko bi god od doma Izraileva ili od inostranaca koji žive u Izraelju otstupio od mene, i stavio u srce svoje gadne bogove svoje, i metnuo preda se o što æe se spoticati na bezakonje svoje, pa bi došao k proroku da me upita preko njega, njemu æu odgovoriti ja sam Gospod sobom. **8** I okrenuæu lice svoje prema tom èovjeku, i uèiniæu od njega znak i prièu, i istrijebiæu ga iz naroda svojega, te æete poznati da sam ja Gospod. **9** I ako bi se prorok prevario, te rekao što, ja Gospod prevarih onoga proroka, i dignuæu ruku svoju na nj, i istrijebiæu ga iz naroda svojega Izraileva. **10** I ponijeæe obojica svoje bezakonje: kako je bezakonje onoga koji pita tako æe biti i prorokovo bezakonje, **11** Da više dom Izrailev ne otstupa od mene i da se više ne skvrne svakojakim prijestupima svojim, nego da mi budu narod, i ja da im budem Bog, gorovi Gospod Gospod. **12** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **13** Sine èovjeèji, ako mi koja zemlja zgriješi uèinivši nevjeru, i ja dignem ruku svoju na nju i slomim joj potporu u hljebu, i pustim na nju glad i istrijebim u njoj ljudi i stoku, **14** Ako bi u njoj bila ova tri èovjeka: Noje, Danilo i Jov, oni æe pravdom svojom izbaviti duše svoje, gorovi Gospod Gospod. **15** Ako pustim ljute zvijeri u zemlju, te pomore ljudi, i ona opusti da niko ne može prolaziti od zvijerja; **16** Ako bi u njoj bila ta tri èovjeka, tako ja živ bio, gorovi Gospod Gospod, neæe izbaviti sinova ni kæeri, nego æe se sami izbaviti, a zemlja æe

opustjeti. **17** Ili ako maè pustim na tu zemlju, i reèem: maèu, prodi tu zemlju, da istrijebim u njoj ljude i stoku; **18** Ako bi ta tri èovjeka bila u njoj, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, neæe izbaviti sinova ni kæeri, nego æe se sami izbaviti. **19** Ili ako pustim pomor na zemlju i izlijem gnjev svoj na nju da bi krv tekla da istrijebim u njoj ljude i stoku; **20** Ako bi Noje, Danilo i Jov bili u njoj, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, neæe izbaviti sina ni kæeri, nego æe svoje duše izbaviti pravdom svojom. **21** Jer ovako veli Gospod Gospod: akamoli kad pustim èetiri ljuta zla svoja, maè i glad i zle zvijeri i pomor na Jerusalim, da istrijebim u njemu ljude i stoku. **22** I opet, gle, nekoliko æe ih ostati u njemu koji æe se izbaviti, sinovi ili kæeri, oni æe izaæi k vama, i vidjeæete put njihov i djela njihova, i utjeæete se za zlo koje æu pustiti na Jerusalim, za sve što æu pustiti na nj. **23** I oni æe vas utjeæiti kad vidite put njihov i djela njihova; i poznaæete da nijesam bez uzroka uèinio što sam god uèinio u njemu, govori Gospod Gospod.

15 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, řta je drvo od loze vinove prema svakom drugom drvetu, ili loza vinova prema drveæu u šumi? **3** Uzima li se od nje drvo da se naæini što? uzima li se od nje klin da se objesi o njemu kakav sud? **4** Gle, meæee se u oganj da izgori: kad joj oba kraja saæeæe oganj, i sredina joj izgori, hoæe li još biti za što? **5** Gle, dok bijaæe cijela, ne mogaæe se niæta od nje naæiniti, akamoli æe biti za što kad je oganj proædrije i izgorje. **6** Zato ovako veli Gospod Gospod: kakvo je meðu drvetima šumskim drvo od vinove loze, koje dadow ognju da ga jede, take æu uèiniti stanovnike Jerusalimske. **7** Jer æu im nasuprot okrenuti lice svoje; kad izidu iz jednoga ognja, drugi æe ih oganj proædrjeti, i poznaæete da sam ja Gospod, kad okrenem lice svoje nasuprot njima. **8** I obratæeu zemlju u pustinju, jer uèiniæe nevjera, govori Gospod Gospod.

16 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, pokaæi Jerusalimu gadove njegove, **3** I reci: ovako veli Gospod Gospod Jerusalimu: postanjem i rodom ti si iz zemlje Hananske; otac ti bjeæe Amorejac a mati Hetejka. **4** A o roðenju tvom, kad si se rodila, nije ti pupak odrezan i nijesu okupana vodom da bi bila èista, niti si solju natrvena ni pelenama povita. **5** Oko te ne požali da ti uèini što od toga i da ti se smiluje; nego ti bi baæena u polje, jer bijaæe mrska duša tvoja onoga dana kad si se rodila. **6** I iduæi mimo tebe i vidjevši te gdje se valjaš u svojoj krv, rekoh ti: da si živa u svojoj krv! i opet ti rekoh: da si živa u svojoj krv! **7** I uèinih da rasteæ na tisuæe kao trava u polju; i ti naraste i posta velika i doðe do najveæe ljepote; dojke ti napupiæe, i dlake te probiæe; ali ti bijaæe gola naga. **8** I iduæi mimo tebe pogledah te, i gle, godine ti bijahu godine za ljubljenje; i raširih skut svoj na te, i pokrih golotinju tvoju, i zakleh ti se i uèinih vjeru s tobom, govori Gospod Gospod, i ti posta moja. **9** I okupah te vodom, i sprah s tebe krv tvoju, i pomazah te uljem. **10** I obukoh ti vezenu haljinu, i obuh ti crevije od jazavca, i opasah te tankim platnom i zastrijeh te svigom. **11** I nakitih te nakitom, i metnuh ti narukvice na ruke i grivnu oko vrata. **12** I grivnu oko èela metnuh ti, i oboce u uši, slavan vijenac na glavu. **13** I ti bijaæe okiæena zlatom i srebrom, i odijelo ti bijaæe od tankoga platna i od svile i vezeno, jeðaæe bijelo braæno i med i ulje, i bijaæe vrlo lijepa, i prispje do carstva. **14** I razide se glas o tebi po narodima radi ljepote tvoje,

jer bjeæe savræena krasotom mojom, koju metnuh na te, govori Gospod Gospod. **15** Ali se ti osloni na ljepotu svoju, i prokurva se s glasa svojega, te si prosipala kurvarstvo svoje svakome koji prolazaæe, i bivala si njegova. **16** I uzevši od haljina svojih naæinila si šarene visine, i kurvala si se na njima, kako nigda nije bilo niti æe biti. **17** I uzevši krasni nakit svoj od moga zlata i od moga srebra što ti dadow, naæinila si sebi muæke likove, i kurvala si se s njima. **18** I uzevši vezene haljine svoje zaodjela si ih, i ulje moje i kad moj stavila si pred njih. **19** I hleb moj, koji ti dadow, bijelo braæno i ulje i med, èim te hranjah, postavila si pred njih za miris ugodni. Tako je bilo, govori Gospod Gospod. **20** I uzimala si sinove svoje i kæeri svoje koje si rodila, i njih si im prinosila da se spale. Malo li bjeæe kurvarstva tvojega. **21** Te si i sinove moje klala i davala si ih da im se provedu kroz oganj? **22** I uza sve gadove svoje i kurvarstva svoja nijesi se opominjala dana mladosti svoje kad si bila gola i naga i valjala se u krv svojoj. **23** I poslije sve zloæe svoje, teško, teško tebi! govori Gospod Gospod,) **24** Sagradila si sebi kuæu kurvarsku, i naæinila si sebi visine na svakoj ulici, **25** Na svakoj rasputici naæinila si sebi visinu, i nagrdila si svoju ljepotu, i razmetalila si noge svoje svakome koji prolazaæe, i umnožila si kurvarstvo svoje. **26** Kurvala si se sa sinovima Misirskim, susjedima svojim velika tijela, i umnožila si kurvarstvo svoje da bi me razgnjevila. **27** Zato, gle, digoh ruku svoju na te i umalih obrok tvoj, i dadow te na volju nenaæidnicima tvojima, kæerima Filistejskim, koje bjeæe stid od sramotnoga puta tvojega. **28** Kurvala si se sa sinovima Asirskim, jer se ne mogaæe nasititi; kurvala si se s njima, i opet se nijesi nasitila. **29** I umnožila si kurvarstvo svoje u zemlji Hananskoj dori do Haldejske, i ni tako se nijesi nasitila. **30** Kako je iznemoglo srce tvoje, govori Gospod Gospod, kad èini sve što èini najgora kurva, **31** Kad si gradila kurvarsku kuæu na svakoj rasputici i èinila visinu na svakoj ulici! A ni kao kurva nijesi, jer nijesi marila za platu; **32** Nego kao žena preljuboæinica, koja mjesto muæa svoga prima druge. **33** Svijem kurvama daje se plata, a ti si davala platu svijem milosnicima svojim i darivala si ih da dolaze k tebi sa svijeh strana da se kurvaju s tobom. **34** I tako je u tebe naopako prema ženama u tvojem kurvarstvu: jer nikо ne ide za tobom da se kurva, i ti daješ platu, a ne daje se tebi plata; to je naopako. **35** Zato, kurvo, èuj rijeè Gospodnju. **36** Ovako veli Gospod Gospod: što se otrov tvoj prosu, i što se u kurvanju tvom otkrivala golotinja tvoja tvojim milosnicima i svijem gadnjnjem idolima tvojim, i za krv sinova tvojih, koje si im dala, **37** Zato, evo, ja æu skupiti sve milosnike tvoje, s kojima si se milovala, i sve koje si ljubila, i sve na koje si mrzila, skupiæu ih sve oko tebe, i otkräu im golotinju tvoju da vide svu golotinju tvoju. **38** I sudiæu ti kako se sudi onima koje èine preljubu i onima koje krv proljevaju, i daæeu te na smrt gnjevu i revnosti. **39** I predæau te u njihove ruke, te æe razoriti tvoju kuæu kurvarsku i raskopati visine tvoje, i svuæi æe haljine s tebe, i uzeæe ti krasni nakit i ostaviaæe te golu nagu. **40** I doveæee na te ljudstvo, te æe te zasuti kamenjem, i izboæee te maæevima svojim. **41** I popalæe kuæe tvoje ognjem, i izvršiæe na tebi sud pred mnogim ženama, i uèiniæe te æe se okaniti kurvanja i neæeæ više davati plate. **42** I namiräu gnjev svoj nad tobom, i revnost æe se moja ukloniti od tebe, i umiräu se, i neæu se više gnjeviti. **43** Zato što se nijesi opominjala dana mladosti svoje, nego si me dražila svijem tijem, zato, evo, i ja æu obratiti put tvoj na tvoju glavu, govori

Gospod Gospod, te neæeš èiniti grdila niti kakvih gadova svojih. **44** Gle, ko god govori prièe, govoriæe o tebi prièu, i reæi æe: kaka mati, taka joj kæi. **45** Ti si kæi matere svoje, koja se odmetnula muža svojega i djece svoje, i sestra si sestara svojih, koje se odmetnuše muževa svojih i djece svoje, mati vam je Hetejka a otac Amorejac. **46** A starija ti je sestra Samarija s kæerima svojim, koja ti sjedi s lijeve strane, a mlaða ti je sestra koja ti sjedi s desne strane Sodom sa kæerima svojim. **47** A ti ni nijihovjem putem nijesi hodila, niti si èinila po nijihovjem gadovima, kao da ti to bješe malo, nego si bila gora od njih na svijem putovima svojim. **48** Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, sestra tvoja Sodom i kæeri njezine nijesu èinile kako si èinila ti i tvoje kæeri. **49** Evo, ovo bješe bezakonje sestre tvoje Sodoma: u ponosu, u izobilju hljeba i bezbržnom miru bješe ona i kæeri njezine, a ne pomagahu siromahu i ubogome; **50** Nego se ponašahu i èinjahu gadove preda mnom, zato ih zatrž kad vidjeh. **51** Samarija nije zgrijšeila ni pola koliko ti, jer si poèinila gadova svojih više nego one, te si opravdala sestre svoje svijem gadovima svojim koje si uèinila. **52** I ti dakle, koja si sudila sestrama svojim, nosi sramotu svoju za grijehe svoje, kojima si postala grða od njih; one su pravednije od tebe; i ti se dakle stidi i nosi sramotu, kad si opravdala sestre svoje. **53** Ako dovedeš natrag nijihovo roblje, roblje Sodomsko i kæeri njezinijeh, i roblje Samarijsko i kæeri njezinijeh, dovešæu i tvoje roblje iz ropstva među njima, **54** Da nosiš sramotu svoju i da se stidiš za sve što si èinila, i da im budeš utjeha. **55** Ako se sestre tvoje, Sodom i kæeri njezine povrate kao što su bile, i ako se Samarija i kæeri njezine povrate kao što su bile, povratiæeš se i ti i kæeri tvoje kao što ste bile. **56** Jer usta tvoja ne pominjaše Sodoma sestre tvoje u vrijeme oholosti tvoje, **57** Prije nego se otkri zloæa tvoja kao u vrijeme sramote od kæeri Sirskih i od svijeh što su oko njih, kæeri Filistejskih, koje te sramoæahu sa svijeh strana. **58** Nosi nevaljalstvo svoje i gadove svoje, govori Gospod. **59** Jer ovako veli Gospod Gospod: uèinjuæi ti kako si ti uèinila prezrevši zakletvu i prestupivši zavjet. **60** Ali æeu se ja opomenuti zavjeta svojega koji sam uèinio s tobom u vrijeme mladosti tvoje, i utvrdiæu ti vjeæan zavjet. **61** Tada æeš se opomenuti putova svojih i postidjeæeš se kad primiš sestre svoje starije od sebe i mlaðe, koje æeu ti dati za kæeri, ali ne po tom zavjetu. **62** I ja æeu utvrditi svoj zavjet s tobom, i poznaæeš da sam ja Gospod. **63** Da se opomeneš i postidiš i da ne otvorиш više usta od sramote, kad ti oprostim sve što si uèinila, govori Gospod Gospod.

17 Opet mi doðe rijeèe Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeæiji, zagoneni zagonetku i kaži prièu o domu Izrailjevu, **3** i reci: ovako veli Gospod Gospod: orao velik, velikih krila, dugih pera, pun perja, šaren, doðe na Livan i uze vrh od keda, **4** Odlomi vrh od mlađijeh grana njegovijeh, i odnese ga u zemlju trgovaèku, u grad trgovaèki metnu ga. **5** I uze sjeme iz one zemlje, i metnu ga na njivu, odnese ga gdje ima mnogo vode, i ostavi ga dobro. **6** I iznìe, i posta busat èokot, nizak, kojemu se loze pružaju k njemu a žile bijahu pod njim; posta èokot, i pusti grane i izbi odvode. **7** A bijaše drugi orao velik, velikih krila i pernat, i gle, taj èokot pusti k njemu žile svoje i grane svoje pruži k njemu da bi ga zaljevao iz brazda svoga sada. **8** Posadaen bijaše u dobroj zemlji kod mnogo vode, da pusti grane i raða rod i bude krasna loza. **9** Kaži: ovako veli Gospod Gospod: hoæee

li napredovati? neæe li mu poèupati žile i rod mu oblomiti da se posuši? Sve æe mu se grane što je pustio posušiti, i bez velike sile i bez mnogoga naroda išèupaæe ga iz korijena. **10** Eto, posadaen je, hoæe li napredovati? i neæe li se sasvijem posušiti èim ga se dohvati ustoka? Posušæe se u brazdi gdje je posadaen. **11** Potom doðe mi rijeèe Gospodnja govoreæi: **12** Kaži tome domu odmetnièkom: ne znate li šta je ovo? Reci: evo, doðe car Vavilonski u Jerusalim, i uze mu cara i knezove, i odvede ih sa sobom u Vavilon. **13** I uze jednoga od carskoga sjemena, i uèini s njim vjeru, i zakle ga, i uze silne u zemlji, **14** Da bi carstvo bilo snaženo da se ne bi podiglo, nego da bi držeæi vjeru s njim stajalo. **15** Ali se odmetnu od njega poslav poslanike svoje u Misir da mu da konja i mnogo naroda. Hoæe li biti sreæan? hoæe li uteæi ko tako èini? ko prestupa vjeru hoæe li uteæi? **16** Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, u mjestu onoga cara koji ga je zacario, kojemu je zakletvu prezreo i kojemu je vjeru prestupio, kod njega æe u Vavilonu umrjeti. **17** Niti æe mu Faraon s velikom vojskom i mnogim narodom pomoæei u ratu, kad iskopa opkope i pogradi kule da pogubi mnoge duše. **18** Jer prezre zakletvu prestupajuæi vjeru; i gle, davši ruku èini sve to; neæe uteæi. **19** Zato ovako veli Gospod Gospod: tako ja živ bio, obratiæeu mu na glavu zakletvu svoju koju prezre i vjeru svoju koju prestupi. **20** Jer æeu razapeti nad njim mrežu svoju i uhvatiaæe se u zamku moju; i odvešæu ga u Vavilon, i onđe æeu se suditi s njim za bezakonje koje mi uèini. **21** I sva bježan njegova sa svom vojskom njegovom pašæe od maæa, a koji ostanu raspršaæe se u sve vjetrove, i poznaæeæe da sam ja Gospod govorio. **22** Ovako veli Gospod Gospod: ali æeu ja uzeti s vrha od toga visokoga keda, i posadiæeu; s vrha od mlađijeh grana njegovijeh odlomiæeu granæicu, i posadiæeu na gori visokoj i uzdignutoj. **23** Na visokoj gori Izrailjevoj posadiæeu je, i pustiaæe grane, i rodiaæe, i postaæee krasan kedar, i pod njim æe nastavati svakojake ptice, u hladu grana njegovijeh nastavaæe. **24** I sva æe drveta poljska poznati da ja Gospod snizih visoko drvo i uzvisih nisko drvo, posuših zeleno drvo i uèinih da ozeleni suho drvo. Ja Gospod rekoh, i uèinjuæe.

18 Opet mi doðe rijeèe Gospodnja govoreæi: **2** Šta hoæe vi koji govorite prièu o zemlji Izrailjevoj govoreæi: oci jedoše kiselo grožđe, a sinovima trnu zubi? **3** Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, neæete više govoriti te prièe u Izraelju. **4** Gle, sve su duše moje, kako duša oèina tako i duša sinovlja moja je, koja duša zgrijšeš ona æe poginuti. **5** Jer ako je ko pravedan i èini sud i pravdu, **6** Na gorama ne jede i oèiju svojih ne podiže ka gadnjem bogovima doma Izrailjeva, i ne skvri žene bližnjega svojega i ne ide k ženi odvojenoj radi neèistote, **7** I nikome ne èini nasilja, zalog dužniku svojemu vraæea, ništa ne otima, hljeb svoj daje gladnome i gologa odjeva, **8** Ne daje na dobit i ne uzima pridavka, od nepravde usteže ruku svoju, i pravo sudi između jednoga èovjeka i drugoga, **9** Po uredbama mojim hodi, i drži zakone moje tvoreæei istinu; taj je pravedan, doista æe živjeti, govori Gospod Gospod. **10** Ako rodi sina lupeža, koji bi krv proljevao ili bi èinio tako što, **11** A ne bi èinio svega onoga, nego bi jeo na gorama, i ženu bližnjega svojega skvrnjo, **12** Siromahu i ubogome nasilje èinio, otimao što, zaloga ne bi vraæao, i ka gadnjem bogovima podizao bi oèi svoje èineæei gad, **13** Davao bi na dobit, i uzimao pridavak; hoæe li taj živjeti? Neæe živjeti; uèinio je sve te gadove, doista æe

poginuti, krv æe njegova na njemu biti. **14** Ali gle, ako rodi sina koji bi bio sve grijeha oca svojega što èini, i uzeo bi na um, te ne bi èinio onako, **15** Ne bi jeo na gorama, niti bi oèiju svojih podizao ka gadnjem bogovima doma Izrailjeva, žene bližnjega svojega ne bi skvrnio, **16** I nikome ne bi èinio nasilja, zaloga ne bi uzimao i ne bi ništa otimao, davao bi hljeb svoj gladnome i gologa bi odijevao, **17** Od siromaha bi ustezao ruku svoju, ne bi uzimao dobiti ni pridavka, zakone bi moje izvršivao i po uredbama mojim hodio; taj neæe poginuti za bezakonje oca svojega, doista æe živjeti. **18** A otac njegova, što je èinio nasilje, otimao od brata svojega i èinio što nije dobro u narodu svom, gle, on æe poginuti za svoje bezakonje. **19** Ali govorite: zašto da ne nosi sin bezakonja oèina? Jer sin èini sud i pravdu, sve uredbe moje drži i izvršuje; doista æe živjeti. **20** Koja duša zgriješi ona æe umrijeti, sin neæe nositi bezakonja oèina niti æe otac nositi bezakonja sinovljeva; na pravedniku æe biti pravda njegova, a na bezbožniku æe biti bezbožnost njegova. **21** Ako li bi se bezbožnik obratio od svih grijeha svojih koje uèini, i držao bi sve uredbe moje i tvorio sud i pravdu, doista æe živjeti, neæe poginuti. **22** Bezakonja njegova što ih je god uèinio neæe mu se više spominjati, u pravdi svojoj koju èini živjeæe. **23** Eda li je meni milo da pogine bezbožnik? govorи Gospod, a ne da se odvratи od putova svojih i bude živ? **24** Ali kad bi se pravednik odvratio od pravde svoje i èinio nepravdu, i radio po svijem gadovima koje èini bezbožnik, hoæe li on živjeti? pravedna djela njegova, što je god èinio, neæe se spomenuti; za bezakonje svoje koje uèini i za grijeh svoj kojim zgriješi poginuæe. **25** Još govorite: nije prav put Gospodnji. Èujte, dome Izrailjev, moj li put nije prav? nijesu li vaši putovi nepravi? **26** Kad se pravednik odvratи od pravde svoje i èini zlo i umre zato, umrijeæe za zlo svoje koje uèini. **27** A kad se bezbožnik odvratи od bezbožnosti svoje koju je èinio, i èini sud i pravdu, on æe saèuvati u životu dušu svoju. **28** Jer uzevši na um vrati se od svih bezakonja svojih koja uèini; doista æe živjeti, i neæe poginuti. **29** Ali dom Izrailjev veli: put Gospodnji nije prav. Moji li putovi nijesu pravi? dome Izrailjev, nijesu li vaši putovi nepravi? **30** Zato, dome Izrailjev, sudiæu vam svakome po putovima njegovijem, govorи Gospod; obratite se i proðite se svih grijeha svojih, i neæe vam bezakonje biti na spoticanje. **31** Odbacite od sebe sva bezakonja koja èiniste, i naèinite sebi novo srce i nov duh; i zašto da mrete? dome Izrailjev. **32** Jer mi nije mila smrt onoga koji mre, govorи Gospod Gospod; obratite se dakle i budite živi.

19 A ti narièi za knezovima Izrailjevijem; **2** I reci: Šta bješe mati tvoja? lavica; meðu lavovima ležaše, mlad svoju meðu lavovima hranjaše. **3** I othrani jedno mlade svoje, i posta laviæ, i nauèiv se loviti žderaše ljude. **4** I èuše narodi za nj; uhvati se u jamu njihovu, i odvedoše ga u verigama u zemlju Misirsku. **5** A ona kad vidje gdje se nada ali joj nad propade, uze jedno mlade svoje, i uèini od njega laviæa. **6** I on iduæi meðu lavovima posta laviæ, i nauèi se loviti i žderaše ljude. **7** I pozna dvore njihove, i pustošaše gradove njihove tako da opustje zemlja i što je u njoj od rike njegove. **8** I ustaše na nj narodi iz okolnjih zemalja, i razapeše mu mrežu svoju, i uhvati se u jamu njihovu. **9** I metnuše ga u krletku u verigama, i odvedoše ga caru Vavilonskom, i metnuše ga u grad da mu se više ne èuje glas po gorama Izrailjevijem. **10** Dok bijaše miran, mati tvoja bijaše kao vinova loza, posaðena kraj vode, rodna i

granata bijaše od mnoge vode. **11** I bijahu na njoj jaki prutovi za palicu vladalaèku, i rastom svojim uzvsi se iznad gustijeh grana, i bi naæeta visinom svojom, mnoštvom grana svojih. **12** Ali bi išèupana u gnjevu i na zemlju baèena, i ustoka osuši rod njezin; polomiše se i posušiše se jaki prutovi njezini; organj ih proždrije. **13** A sada je posaðena u pustinji, u zemlji suhoj i bezvodnoj. **14** I izade organj iz pruta grana njezinijeh i proždrije rod njezin da nema na njoj pruta jaka za palicu vladalaèku. To je naricanje, i biæe naricanje.

20 A sedme godine, petoga mjeseca, dana desetoga, doðoše neki od starješina Izrailjevijeh da upitaju Gospoda, i sjedoše preda mnom. **2** I doðe mi rijeè Gospodnja govoræi: **3** Sine èovjeèji, kaži starješinama Izrailjevijem i reci im: ovako veli Gospod Gospod: doðoste li da me pitate? Tako ja živ bio, neæete me pitati, govorи Gospod Gospod. **4** Hoæeš li da im sudiš? hoæeš li da im sudiš? sine èovjeèji. Pokaži im gadove otaca njihovih. **5** I reci im: ovako veli Gospod Gospod: kojega dana izabrah Izrailja i podigoh ruku svoju sjemenu doma Jakovljeva, i pokazah im se u zemlji Misirskoj, i podigoh im ruku svoju govoræi: ja sam Gospod Bog vaš; **6** Onoga dana podigoh im ruku svoju da æeu ih odvesti iz zemlje Misirske u zemlju koju sam pronašao za njih, gdje teèe mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama. **7** I rekoh im: odbacite svaki gadove ispred svojih oèiju, i nemojte se skvrniti o gadne bogove Misirske, ja sam Gospod Bog vaš. **8** Ali se odvrgoše od mene, i ne htješe me poslušati, nijedan ih ne odbaci gadova ispred oèiju svojih, i gadnjih bogova Misirske ne ostaviše; zato rekoh da æeu izliti jarost svoju na njih da izvršim gnjev svoj na njima usred zemlje Misirske. **9** Ali imena svojega radi, da se ne oskvri pred onijem narodima meðu kojima bijahu, pred kojima im se pokazah, uèinih da ih izvedem iz zemlje Misirske. **10** I izvedoh ih iz zemlje Misirske, i dovedoh ih u pustinju. **11** I dадоh im uredbe svoje, i objavih im zakone svoje, koje ko vrši živ æe biti kroz njih. **12** I subote svoje dадоh im da su znak izmeðu mene i njih da bi znali da sam ja Gospod koji ih posveæujem. **13** Ali se odvrže od mene dom Izrailjev u pustinji; ne hodîše po mojim uredbama, i zakone moje odbaciše, koje ko vrši živi kroz njih, i subote moje grđno oskvriše; zato rekoh da æeu izliti gnjev svoj na njih u pustinji da ih istrijebam. **14** Ali uèinih imena svojega radi da se ne oskvri pred narodima pred kojima ih izvedoh. **15** I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da ih neæu odvesti u zemlju koju im dадоh, gdje teèe mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama; **16** Jer odbaciše moje zakone i po uredbama mojim ne hodîše, i subote moje oskvriše, jer srce njihovo iðaše za gadnjem bogovima njihovijem. **17** Ali ih požali oko moje, te ih ne istrijebih, i ne zatrih ih u pustinji. **18** Nego rekoh sinovima njihovijem u pustinji: ne idite po uredbama otaca svojih i ne držite njihovih zakona, i ne skvrniti se gadnjem bogovima njihovijem. **19** Ja sam Gospod Bog vaš, po mojim uredbama hodite, i moje zakone držite i izvršujete; **20** I subote moje svetkuju da su znak izmeðu mene i vas, da znate da sam ja Gospod Bog vaš. **21** Ali se odvrgoše od mene i sinovi, ne hodîše po mojim uredbama, i zakona mojih ne držaše da ih izvršuju, koje ko vrši živi kroz njih; subote moje oskvriše; zato rekoh da æeu izliti jarost svoju na njih i navršiti gnjev svoj na njima u pustinji. **22** Ali povratih ruku svoju i uèinih imena svojega radi da se ne oskvri pred narodima pred kojima ih

izvedoh. 23 I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da æeu ih rasijati po narodima i razasuti po zemljama. 24 Jer zakona mojih ne izvršivaše i uredbe moje odbaciše i subote moje oskvrnioše, i oèi im gledahu za gadnjem bogovima otaca njihovijeh. 25 Zato im i ja dadow uredbe ne dobre i zakone kroz koje neæee živjeti. 26 I oskvrnih ih darovima njihovim što propuštahu kroz organj sve što otvori matericu, da ih potrem, da poznadu da sam ja Gospod. 27 Zato govori domu Izrailjevu, sine èovjeèiji, i kaži im: ovako veli Gospod Gospod: još me i ovijem ružiše oci vaši èineæei mi bezakonje: 28 Kad ih odvedoh u zemlju, za koju podigoh ruku svoju da æeu im je dati, gdje god vidješe visok hum i dro granato, ondje prinosiše svoje žrtve i stavljajuše svoje dare, kojima dražahu, i metaše mirise svoje ugodne, i ondje ljevaše naljeve svoje. 29 I rekoh im: šta je visina, na koju idete? I opet se zove visina do danas. 30 Zato reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: ne skvrniti li se na putu otaca svojih? i za gadovima njihovijem ne kurvate li se? 31 I prinoseæi dare svoje, provodeæi sinove svoje kroz organj ne skvrniti li se o sve gadne bogove svoje do danas, i mene li æete pitati, dome Izrailjev? Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, neæete me pitati. 32 A šta mislite, neæee biti nikako, što govorite: biæemo kao narodi, kao plemena po zemljama, služeæi drvetu i kamenu. 33 Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenjem gnjevom carovaæu nad vama. 34 I izvešæu vas iz naroda, i sabraæu vas iz zemalja po kojima ste rasijani, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenjem gnjevom. 35 I odvešæu vas u pustinju tijeh naroda, i ondje æeu se suditi s vama licem k licu. 36 Kako sam se sudio s ocima vašim u pustinji zemlje Misirske, tako æeu se suditi s vama, govori Gospod Gospod. 37 I propustiæu vas ispod štapa i dovesti vas u sveze zavjetne. 38 I odluèiæu izmeðu vas odmetnike i koji odustaju mene; izvešæu ih iz zemlje gdje su došljaci, ali neæee uæi u zemlju Izrailjevu, i poznæete da sam ja Gospod. 39 Vi dakle, dome Izrailjev, ovako veli Gospod Gospod: idite, služite svaki gadnjem bogovima svojim i unapredak, kad neæete da me sluæate; ali imena mojega svetoga ne skvrniti više darovima svojim i gadnjem bogovima svojim. 40 Jer na mojoj gori svetoj, na visokoj gori Izrailjevoj, govori Gospod Gospod, ondje æee mi služiti sav dom Izrailjev, koliko ih god bude u zemlji, ondje æee mi biti mili i ondje æeu iskati prinose vaše i prvine od darova vaših sa svijem stvarima vašim. 41 Mili æete mi biti s ugodnjem mirisom, kad vas izvedem iz naroda i saberem vas iz zemalja u koje ste rasijani; i biæeu posveæen u vama pred narodima. 42 I poznæete da sam ja Gospod kad vas dovedem u zemlju Izrailjevu, u zemlju za koju podigoh ruku svoju da æeu je dati ocima vašim. 43 I ondje æete se opomenuti putova svojih i svijeh djela svojih, kojima se oskvrniste, i sami æete sebi biti mrski za sva zla svoja koja èiniste. 44 I poznæete da sam ja Gospod kad vam uèinim radi imena svojega; ne po vašim zlijem putovima niti po opakim djelima vašim, dome Izrailjev, govori Gospod Gospod. 45 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoræi: 46 Sine èovjeèiji, okreni lice svoje na jug i pokapli prema jugu, i prorokuj na šumu u južnom polju. 47 I reci šumi južnoj: èuj rijeè Gospodnju, ovako veli Gospod Gospod: evo ja æeu rasplati u tebi organj koji æee proždrijeti u tebi svako drvo zeleno i svako drvo suho; plamen razgorjeli neæee se ugasiti, i izgorjeæe od njega sve od juga do sjevera. 48 I svako æee tijelo vidjeti da

sam ja zapalio; neæee se ugasiti. 49 A ja rekoh: jaoh Gospode Gospode, oni govore za me: ne govori li taj same prièe?

21 I doðe mi rijeè Gospodnja govoræi: 2 Sine èovjeèiji, okreni lice svoje prema Jerusalimu, i pokapli prema svetijem mjestima, i prorokuj protiv zemlje Izrailjeve. 3 I reci zemlji Izrailjevoj: ovako veli Gospod: evo me na te; izvuæi æeu maè svoj iz korica, i istrijebiæu iz tebe pravednoga i bezbožnoga. 4 Da istrijebim iz tebe pravednoga i bezbožnoga, zato æee izaæi maè moj iz korica svojih na svako tijelo od juga do sjevera. 5 I poznæe svako tijelo da sam ja Gospod izvukao maè svoj iz korica njegovijeh, neæee se više vratiti. 6 A ti, sine èovjeèiji, uzdiši kao da su ti bedra polomljena, i gorko uzdiši pred njima. 7 A kada ti rekoh: zašto uzdišeš? ti reci: za glas što ide, od kojega æee se rastopiti svako srce i klonuti sve ruke i svakoga æee duha nestati, i svaka æee koljena postati kao voda; evo, ide, i navršiæe se, govori Gospod Gospod. 8 Potom doðe mi rijeè Gospodnja govoræi: 9 Sine èovjeèiji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: reci: maè, maè je naošten, i ugaðen je. 10 Naošten je da kolje, ugaðen je da sijeva; hoæemo li se radovali kad prut sina mojega ne haje ni za kako drvo? 11 Dao ga je da se ugladi da se uzme u ruku; maè je naošten i ugaðen, da se da u ruku ubici. 12 Vièi i ridaj, sine èovjeèiji; jer on ide na narod moj, na sve knezove Izrailjeve; pod maè æee biti okrenuti s narodom mojim, zato udri se po bedru. 13 Kad bješe karanje, šta bi? eda li ni od pruta koji ne haje neæee biti ništa? govori Gospod Gospod. 14 Ti dakle, sine èovjeèiji, prorokuj i pljeskaj rukama, jer æee maè doæi i drugom i treæom, maè koji ubija, maè koji velike ubija, koji prodire u klijeti. 15 Da se rastope srca i umnoži pogibao, metnuo sam na sva vrata njihova strah od maèa; jaoh! pripravljen je da sijeva, naošten da kolje. 16 Stegni se, udri nadesno, nalijevo, kuda se god obrneš. 17 Jer æeu i ja pljeskati rukama, i namiræu gnjev svoj. Ja Gospod rekoh. 18 Još mi doðe rijeè Gospodnja govoræi: 19 A ti, sine èovjeèiji, naèini dva puta, kuda æee doæi maè cara Vavilonskoga; iz jedne zemlje neka izlaze oba; i izberi stranu, gdje se poèinje put gradski, izberi. 20 Naèini put, kojim æee doæi maè na Razu sinova Amonovijeh, i u Judeju na tvrdi Jerusalim. 21 Jer æee car Vavilonski stati na rasputici, gdje poèinju dva puta, te æee vraæati, gladiæe strijele, pitæe likove, gledaæe u jetru. 22 Nadesno æee mu vraæanje pokazati Jerusalim da namjesti ubojne sprave, da otvori usta na klanje, da podigne glas podvikujuæi, da namjesti ubojne sprave prema vratima, da naèini opkope, da pogradi kule. 23 I uèiniæe se vraæanje zaludno zakletima, a to æee napomenuti bezakonje da se uhvate. 24 Zato ovako veli Gospod Gospod: što napominjete svoje bezakonje, te se otkriva nevjera vaša i grijesi se vaši vide u svijem djelima vašim, zato što doðoste na pamet, biæete pohvatani rukom. 25 A ti, neèisti bezbožnièie, kneže Izrailjev, kome doðe dan kad bi na kraju bezakonje, 26 Ovako veli Gospod Gospod: skini tu kapu i svrzi taj vijenac, neæee ga biti; niskoga æeu uzvisiti a visokoga æeu poniziti. 27 Uništiæu, uništiæu, uništiæu ga, i neæee ga biti, dokle ne doðe onaj kome pripada, i njemu æeu ga dati. 28 A ti, sine èovjeèiji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod za sinove Amonove i za njihovu sramotu; reci dakle: maè, maè je izvuèen, ugaðen da kolje, da zatire, da sijeva, 29 Dokle ti viðaju taštinu, dokle ti gataju laž, da te metnu na vratove pobijenijem bezbožnicima, kojima doðe dan kad bi kraj bezakonju. 30 Ostavi maè u korice;

na mjestu gdje si se rodio, u zemlji gdje si postao, sudi&em; ti; 31 I izli&em; na te gnjev svoj, ognjem gnjeva svojega dunu&em; na te i preda&em; te u ruke &estokim ljudima, vje&em;tim u zatiranju. 32 Ognju &e&em; biti hrana, krv &e&em; biti posred zemlje, ne&e&em; se spominjati, jer ja Gospod rekoh.

22 Opet mi do&em; rije&em; Gospodnja govore&em;: 2 A ti, sine &evje&em;, ho&e&em; li suditi, ho&e&em; li suditi gradu krvn&em;kom? i ho&e&em; li mu pokazati sve gadove njegove? 3 Reci: ovako veli Gospod Gospod: ide vrijeme gradu koji proljeva krv u sebi i gradi gadne bogove sebi da se skvrni. 4 Skrivo si krvlju koju si prolio, i oskvrijmo si se o gadne bogove svoje koje si na&em;inio; i u&em;inio si te se pribli&em;še dani tvoji, i do&em;ao si do godina svojih, zato &e&em; u&em;initi od tebe rug me&em;u narodima i potsmijeh po svijem zemljama; 5 Koje su blizu tebe i koje su daleko potsmijeva&em; ti se, gadni imenom, veliki smetnjom! 6 Gle, knezovi Izrailjevi u tebi dado&em; se da proljevaju krv svaki svom silom svojom. 7 Oca i mater preziru u tebi, &ine krivo inostrancu usred tebe, siroti i udovici &ine nasilje u tebi; 8 Svetе stvari moje prezire&em;, i subote moje skvrni&em;. 9 U tebi su opada&em; da proljevaju krv, i na gorama jedu u tebi, grdila &ine usred tebe. 10 Golotinu o&em;inu otkriva&em; u tebi, liježu u tebi sa ženom za ne&e&em;stote njezine. 11 I jedan &ine gad sa ženom bli&em;njega svojega; a drugi skvrni snahu svoju grdilom; a drugi siluje sestru svoju, kær oca svojega, u tebi. 12 Mito primaju u tebi da proljevaju krv; ujam i pridavak uzima&em;, i traži&em; dobitak od bli&em;njih svojih prijevarom, a mene si zaboravio, govor Gospod Gospod. 13 Zato, evo, pljeskam rukama svojim radi tvojega nepravednoga dobitka, koji dobija&em;, i radi krvi što je u tebi. 14 Ho&e&em; li se održati srce tvoje, ili ruke tvoje ho&e&em; li biti jake u one dane kad stanem raditi s tobom? Ja Gospod rekoh, i u&em;in&em;. 15 Jer &e&em; te rasijati po narodima i razasuti po zemljama, i istrijebi&em; ne&e&em;stotu tvoju iz tebe. 16 I bi&em;š skvrnavan sobom pred narodima, i poznaje&em; da sam ja Gospod. 17 Potom do&em; mi rije&em; Gospodnja govore&em;: 18 Sine &evje&em;, dom Izrailjev posta mi droždina; svi su mjeđi i kositer i gvožđe i olovu u pe&em;, droždina od srebra posta&em;. 19 Zato ovako veli Gospod Gospod: što svi vi postaste droždina, zato, evo, ja &e&em; vas skupiti u Jerusalim. 20 Kako se skuplja srebro i mjeđi i gvožđe i olovu i kositer usred pe&em;, te se raspali&em; oganj oko njega da se istopi, tako &e&em; vas skupiti gnjevom svojim i jaroše&em;, i složivši rastopl&em; vas. 21 Da, skupl&em; vas, i raspali&em; oko vas oganj gnjeva svojega, i istopl&em; se se usred njega. 22 Kako se topi srebro u pe&em;, tako &e&em; se vi istopiti u njemu, i poznajete da sam ja Gospod izlio gnjev svoj na vas. 23 Opet mi do&em; rije&em; Gospodnja govore&em;: 24 Sine &evje&em;, kaži joj: ti si zemlja koja se nijesi o&em;istila; ne&e&em; pasti na te dažd u dan gnjeva. 25 Proroci njezini složi&em; se u njoj, kao lav su, koji ri&em;e i grabi plijen, žderu du&em;, otimaju blago i dragocjene stvari, umnožavaju udovice usred nje. 26 Sve&em;tenici njezini prestupaju zakon moj i skvrne moje svete stvari, ne razlikuju sveto od oskvrijenoga, i ne&e&em;st od &estogda ne raspoznaju, kriju o&em; svoje od subota mojih, i bivam oskvrijen među njima. 27 Knezovi su njezini usred nje kao vuci, koji grabe plijen, proljevaju&em; krv, gube&em; du&em;e sramotnoga dobitka radi. 28 I proroci njezini mažu je nevaljaljem kre&em;, vi&em;aju taštinu i gataju im laž govor&em;: tako re&em;e Gospod Gospod; a Gospod ne re&em;. 29 Narod zemaljski vara i otima, i siromahu i ubogome &ine nasilje, i do&em;ljaku &ine krivo. 30 I tražih među njima koji bi

opravio ogradu i stao na prołomu preda me za tu zemlju, da je ne zatrema; ali ne na&em;oh nikoga. 31 Zato &e&em; izliti na njih gnjev svoj, ognjem jarosti svoje istrijebi&em; ih, put njihov obrati&em; im na glavu, govor Gospod Gospod.

23 Opet mi do&em; rije&em; Gospodnja govore&em;: 2 Sine &evje&em;, bijahu dvije žene, kæreri jedne matere. 3 One se kurvahu u Misiru, u mladosti svojoj kurvahu se, onđe im pipaše grudi, i onđe im zgnje&em;še dojke djevoja&em;. 4 A imena im bijahu, starijo Ola a sestri joj Oliva; one postaše moje, i rodiše sinove i kæreri. Imena im bijahu Ola Samarij, a Oliva Jerusalim. 5 I Ola kad bijaše moja kurvaše se, i upaljivaše se za svojim milosnicima, Asircima susjedima, 6 Koji no&em;ahu porfir, i bijahu knezovi i vlastelji, sve lijepi mladi&em;e, vitezovi, koji jahahu na konjima. 7 I udari u kurvanje s njima, koji svi bijahu najljepši između sinova Asirskih, i za kojima se god upaljivaše, skvrnjaše se o sve gadne bogove njihove. 8 A ni s Misircima ne okani se kurvanja svojega, jer spavahu s njom od mladosti njezine i oni joj gnje&em;še djevoja&em;e dojke i s njom se kurvaše. 9 Zato je dado&em; u ruke milosnicima njezinjem, u ruke Asircima, za kojima se upaljivaše. 10 Oni otkriše golotinu njezinu, uzeše joj sinove i kæreri, a nju ma&em; ubiše; i ona izađe na glas među ženama kad sudove izvršiše na njoj. 11 A sestra njezina Oliva vide&em; to upaljivaše se jo&em; gore nego ona, i kurvarstvo njezino bijaše gore od kurvarstva sestre joj. 12 Upaljivaše se za Asircima, knezovima i vlasteljima, susjedima, krasno odjevenijem, vitezima koji jahahu na konjima i svi bijahu lijepi mladi&em;e. 13 I vidjeh gdje se oskvri, i gdje obje idu jednjem putem. 14 I ova se jo&em; više kurvaše; jer kad bi vidjela ljudi napisane na zidu, likove Haldejske napisane crvenilom, 15 Opasane pojasisma po bedrima, sa šarenijem kapama na glavi, koji svi bijahu na o&em; kao vojvode nalik na sinove Vaviloniske iz zemlje Haldejske, svoje postojbine, 16 Upaljivaše se za njima eim ih viđaše o&em;ima svojima, i slaše poslanike k njima u Haldejsku. 17 I Vavilonjani dolažuju k njoj na postelju ljubavnu, i skvrnjahu je kurvarstvom svojim, i pošto bi se oskvri s njima, odvra&em;e se duša njezina od njih. 18 I kad otkri kurvarstva svoja i otkri golotinu svoju, odvratи se duša moja od nje kao što se odvratи duša moja od sestre njezine. 19 Jer umnoži kurvarstva svoja opominju&em; se dana mladosti svoje kad se kurvaše u zemlji Misirskoj, 20 I upaljivaše se za svojim milosnicima, u kojih je tijelo kao u magarca, i te&em;enje kao u konja. 21 I tako si se vratila na nevaljalstvo mladosti svoje kad ti pipahu grudi u Misiru radi djevoja&em;kih dojaka tvojih. 22 Zato, Olivo, ovako veli Gospod Gospod: evo, ja &e&em; podignuti milosnike tvoje na te, one od kojih se odvratila duša tvoja, i dove&em; ih na te otsvuda, 23 Vavilonjane i sve Haldejce, Fekođane i Sojane i Kojane, sve Asirce s njima, lijepi mladi&em;e, knezove i vlastelje sve, vitezove i ljudi &evne, koji svi jašu na konjima. 24 I do&em; &e&em; na te s kolima i s kolicima i s to&em;kovima i s mnoštvom naroda, i opkolj&em;e te sa štitovima i štitice&em; i šljemovima; i njima &e&em; dati sud da ti sude svojim sudom. 25 I stavi&em; revnost svoju tebi nasuprot, te &e&em; raditi s tobom gnjevno, nos i uši otsje&em; &e&em; ti, i što te ostane paš&em; od ma&em;, i uze&em;e sinove tvoje i kæreri tvoje, i što te ostane proždrje&em;e oganj. 26 I svu&em; &e&em; s tebe haljine, i uze&em;e krasni nakit tvoj. 27 Tako &e&em; u&em;initi kraj grđilu tvojemu i tvojemu kurvanju u zemlji Misirskoj, te ne&e&em; podignuti o&em; svojih k njima i ne&e&em; se više sje&em;ati Misiraca.

28 Jer ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu te dati u ruke onima na koje mrziš, u ruke onima od kojih se odvratila duša tvoja. **29** I oni æe raditi s tobom neprijateljski, i uzeæe svu muku tvoju, i ostavíæe te golu nagu, te æe se otkriti golotinja kurvarstva tvoga, i grdilo tvoje i kurvarstva tvoje. **30** To æu ti uèiniti što si se kurvala za narodima, što si se oskvrnila o njihove gadne bogove. **31** Putem sestre svoje išla si, zato æu dati èašu njezinu tebi u ruku. **32** Ovako veli Gospod Gospod: èašu sestre svoje ispiæeš duboku i široku, bæeš potsmijeh i rug, jer èaša mnogo bere. **33** Napuniæeš se pijanom i žalosti èašom pustošenja i zatiranja, èašom sestre svoje Samarie. **34** I ispiæeš je i iscijediti, i razbæeš je, i dojke æeš svoje pokidati, jer ja rekoh, govori Gospod Gospod. **35** Zato ovako veli Gospod Gospod: što si me zaboravila i bacila me za leða svoja, zato i ti nosi grdilo svoje i kurvarstva svoja. **36** Potom reèe mi Gospod: sine èovjeèji, hoæeš li suditi Oli i Olivu? Pokaži im gadove njihove, **37** Da su èinile preljubu i da je krv na rukama njihovijem i da su èinile preljubu s gadnjem bogovima svojim i vodile kroz oganj sinove svoje koje su mi rodile, da ih jedu. **38** Još i ovo mi èiniše: skvrniše svetinju moju u isti dan, i subote moje prnjiše. **39** Jer zaklavši sinove svoje gadnjem bogovima svojim dolaziše u svetinju moju istoga dana da je oskvrne; i gle, tako èiniše usred doma mojega. **40** I još slaše po ljude da bi došli izdaleka, i oni, èim poslanik bi poslan k njima, gle, odmah dolaziše, i njih radi si se kupala, mazala oèi svoje i kitila si se nakitom. **41** I sjedala si na krasan odar, pred kojim bješe sto postavljen, i na nj si metala kad moj i ulje moje. **42** I bijaše ondje vika veseloga mnoštva, i osim ljudi iz gomile dovoðahu Saveje iz pustinje, koji im metahu narukvice na ruke i krasne vijence na glave. **43** I rekoh za ostarjelu u kurvarstvu: još æe se kurvati. **44** I dolažahu k njoj kao što idu k ženi kurvi; tako dolažahu k Oli i Olivu, ženama nevaljaljemu. **45** Zato æe im pravedni ljudi sudiši kao što se sudi ženama preljuboèinicama i kao što se sudi onima koje proljevaju krv; jer su preljuboèinice i krv je na rukama njihovijem. **46** Zato ovako govori Gospod Gospod: dovešæu na njih ljudstvo, i daæeu ih da se zlostave i oplijene. **47** I ljudstvo æe ih zasuti kamenjem, i isjeæi æe ih maæevima svojim; sinove æe njihove i kæeri njihove pobiti, i kuæe æe njihove spaliti ognjem. **48** I tako æu ukinuti nevaljalstvo u zemlji, i nauæeæe se sve žene da ne rade po vašem nevaljalstvu. **49** I vræi æe vaše nevaljalstvo na vas, i nosiæete grijeha gadnjih bogova svojih, i poznæete da sam ja Gospod Gospod.

24 Potom godine devete, desetoga mjeseca, desetoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, zapiši ime ovoga dana, ovoga istoga dana; u taj dan doðe car Vavilonski na Jerusalim. **3** I kaži prièu tome domu odmetnièkom, i reci im: ovako veli Gospod Gospod: pristavi lonac, pristavi, i nali u nj vode. **4** Složi u nj dijelove, sve dobre dijelove, stegno i pleæe, i napuni ga najboljih kostiju. **5** Uzmi najbolje iz stada, i naloži kosti ispod njega, i uzvari dobro da se i kosti raskuhaju u njemu. **6** Jer ovako veli Gospod Gospod: teško gradu krvnièkom, loncu, na kom stoji zagonjel, s kojega neæe da siðe zagonjel; povadi dio po dio; ždrjeb da se ne baci za nj. **7** Jer je krv njegova usred njega; na go kamen metnu je, ne prolje na zemlju da se pokrije prahom. **8** Raspalivši grnjev da uèinim osvetu, metnuæu krv njegovu na go kamen da se ne pokrije. **9** Zato ovako veli Gospod Gospod: teško gradu krvnièkom!

i ja æu naložiti velik oganj. **10** Nanesi drva, i raspali oganj, neka se stroši meso, zaèini korijenjem, i kosti neka izgore. **11** Metni ga prazna na živo uglijevlje da se ugnije i izgori mjeđ njegova i da se stopi u njemu neèistota njegova i da nestane zagonjeli njegove. **12** Lažima dosadio mi je; zato neæe izaæi iz njega mnoga zagonjel njegova; u oganj æe zagonjel njegova. **13** U neèistoti je tvoj grdilo tvoje; jer sam te èistio, ali se ti ne oèisti; neæeæ se više èistiti od neèistote svoje, dokle ne namirim grnjev svoj nad tobom. **14** Ja Gospod govorih; doæi æe, i izvršæu; neæu odustati niti æu žaliti niti æu se raskajati, po putovima tvojim i po djelima tvojim sudiae ti, govori Gospod Gospod. **15** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **16** Sine èovjeèji, evo ja æu ti uzeti želu oèiju tvojih zlom, ali ne tuži ni plaæi, niti suza roni. **17** Nemoj uzdisati, ne žali kako biva za mrtvijem, metni kapu na glavu, i obuæu svoju obuj na noge, i usta svojih nemoj pokriti i hljeba nièijega ne jedi. **18** I govorih ujutru narodu, a uveèe mi umrije žena; i sjutradan uèinih kako mi bješe zapovjeðeno. **19** I reèe mi narod: hoæeš li nam kazati šta nam je to što radiš? **20** I odgovorih im: doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **21** Reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu oskvrniti svetinju svoju, velièanstvo sile vaše, želu oèiju vaših i što je milo duši vašoj; i sinovi æe vaši i kæeri vaše koje ostaviste pasti od maèa. **22** I èiniæete kako ja èinim: usta neæete pokriti i hljeba nièijega neæete jesti; **23** I kape æe vam biti na glavama i obuæa na nogu; neæete tužiti ni plakati, nego æete sa bezakonja svojih èiljeti i uzdisaæete jedan s drugim. **24** I Jezekilj æe vam biti znak: èiniæete sve što on èini; kad to doðe, poznæete da sam ja Gospod Gospod. **25** A ti, sine èovjeèji, u onaj dan kad im uzmem silu njihovu, radost slave njihove, želu oèiju njihovih i za èim teži duša njihova, sinove njihove i kæeri njihove, **26** U taj dan ko uteèe, neæe li doæi k tebi da ti donese glas? **27** U taj æe se dan otvoriti usta tvoja prema onom ko uteèe, i govoriæeš i neæeš više biti nijem; i biæeš im znak, i oni æe poznati da sam ja Gospod.

25 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema sinovima Amonovijem i prorokuj na njih. **3** I reci sinovima Amonovijem: èujte rijeè Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod Gospod: što si govorio: aha! za svetinju moju, što se oskvrni, i za zemlju Izrailjevu, što opustje, i za dom Judin, što otide u ropstvo; **4** Zato, evo, ja æu te dati u našljedstvo istoèenjem narodima, i pogradiæe u tebi dvorove sebi, i naèiniæe sebi kolibe u tebi; oni æe jesti plodove tvoje i piti mlijeko tvoje. **5** I od Rave æu naèiniti obor kamilama i od zemlje sinova Amonovijeh tor ovèji, i poznæete da sam ja Gospod. **6** Jer ovako veli Gospod Gospod: što si pljeskao rukama i lupao nogom i veselio se iz srca što si opustošio svu zemlju Izrailjevu, **7** Zato, evo, ja æu dignuti ruku svoju na te, i daæeu te narodima da te plijene, i istrijebiæu te izmeðu naroda i zatraeu te izmeðu zemalja, i iskorijeniæu te, i poznæeš da sam ja Gospod. **8** Ovako veli Gospod Gospod: što govori Moav i Sir: eto, dom je Judin kao svi narodi; **9** Zato, evo, ja æu otvoriti stranu Moavovu od gradova, od gradova na meði, krasnu zemlju Vet-jesimotsku, Valmeonsku i Kirijatajimsku, **10** Narodima istoèenjem iza zemlje sinova Amonovijeh, i daæeu im je u našljedstvo da nema spomena sinovima Amonovijem meðu narodima. **11** I na Moavcima æu izvršiti svoje sudove, i poznæe da sam ja Gospod. **12** Ovako veli Gospod Gospod:

što se Edom osveti domu Judinu i teško skrivi osvetivši im se, 13 Zato ovako veli Gospod Gospod: dignuēu ruku svoju na Edomsku i istrijebiāu iz nje i ljudi i stoku, i obratiāu je u pustoš, od Temana do Dedana pašāe od maēa. 14 I osvetiāu se Edomcima rukom naroda svojega Izrajlja, i uēiniāe s Edomcima po gnjevu mojemu i po jarosti mojoj, i poznaēe moju osvetu, govori Gospod Gospod. 15 Ovako veli Gospod Gospod: što Filisteji radiše iz osvete, i osvetiše se radujuēi se iz srca i potiruēi iz stare mržnje, 16 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo ja æu dignuti ruku svoju na Filisteje, i istrijebiāu Hereteje, i potraēu ostatak od primorja. 17 I uēiniāu na njima veliku osvetu karanjem gnjevnijem, i poznaēe da sam ja Gospod kad izvršim osvetu svoju na njima.

26 A jedanaeste godine prvi dan mjeseca dođe mi rijeē Gospodnja govoreāi: 2 Sine èovjeèji, što Tir govori za Jerusalim: ha, ha! razbiše se vrata narodima, obratiše se k meni, napuniāu se kad opustje; 3 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo mene na te, Tire, i dovešāu mnoge narode na te kao da bih doveo more s valima njegovijem. 4 I oni æe obaliti zidove Tirske i kule u njemu raskopati, i omešāu prah njegov i pretvorijaēu ga u go kamen. 5 I postaēe mjesto da se razastiru mreže usred mora, jer ja govorih, veli Gospod Gospod, i biæe grabež narodima. 6 I kæeri njegove po polju izginae od maēa, i poznaēe da sam ja Gospod. 7 Jer ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu dovesti na Tir Navuhodonosora cara Vavilonskoga sa sjevera, cara nad carevima, s konjima i s kolima i s konjicima i s vojskama i mnogim narodom. 8 Kæeri tvoje po polju pobijae maēem, i naèiniāe prema tebi kule, i iskopaee opkope prema tebi, i podignuēe prema tebi šitove. 9 I namjestiāe ubojne sprave prema zidovima tvojim, i razvaliāe kule tvoje oružjem svojim. 10 Od mnošta konja njegovijeh pokrije te prah, od praske konjika i toèkova i kola zatrešēe se zidovi tvoji, kad stane ulaziti na tvoja vrata kao što se ulazi u grad ispravljivanj. 11 Kopitata konja svojih izgaziāe sve ulice tvoje, pobijae narod tvoj maēem, i stupovi sile tvoje popadae na zemlju. 12 I poplijenijaē blago tvoje i razgrabit trg tvoj, i razvaliāe zidove tvoje i lijepe kuæe tvoje razoriti, i kamenje tvoje i drva tvoja i prah tvoj baciae u vodu. 13 I prekinuēe jeku pjesama tvojih, i glas kitara tvojih neæe se više èuti. 14 I uēiniāu od tebe go kamen, biæeš mjesto gdje se razastiru mreže, neæeš se više sazidati; jer ja Gospod govorih, veli Gospod Gospod. 15 Ovako veli Gospod Gospod Tiru: neæe li se zadrmati ostrva od praske padanja tvojega, kad zajaèou ranjenici, kad pokolj bude u tebi? 16 Svi æe knezovi morski siæi s prijestola svojih i skinuēe sa sebe plašte i svuæi sa sebe vezene haljine, i obuæei æe se u strah; sjedeæe na zemlji, i drktaæe svaki èas i èudit se tebi. 17 I naricaeæ za tobom i govoriae ti: kako propade, slavni grade! u kom življahu pomorci, koji bijaše jak na moru, ti i stanovnici tvoji, koji strah zadavahu svjema koji življahu u tebi. 18 Sad æe se uzdrhtati ostrva kad padneš, i smešæe se ostrva po moru od propasti tvoje. 19 Jer ovako veli Gospod Gospod: kad te uèinim pustijem gradom, kao što su gradovi u kojima se ne živi, kad pustim na te bezdanu, i velika te voda pokrije, 20 I kad te svalim s onima koji slaze u jamu k starom narodu, i namjestim te na najdonjim krajevima zemlje, u pustinji staroj s onima koji slaze u jamu, da se ne živi u tebi, tada æu opet postaviti slavu u zemlji

živijeh. 21 Uèiniāu da budeš strahota kad te nestane, i tražiæe te i neæeš se naæi dovijeka, govori Gospod Gospod.

27 Opet mi dođe rijeē Gospodnja govoreāi: 2 I ti, sine èovjeèji, narièi za Tirom, 3 I reci Tiru, koji stoji na ulasku morskom, koji trguje s narodima na mnogim ostrvima: ovako veli Gospod Gospod: Tire, ti govorše: ja sam sasvijem lijep. 4 Međe su ti u srcu morskom; koji te zidaše, naèiniše te sasvijem lijep. 5 Od jela Senirskeh gradiše ti daske, kedre s Livana uzimaše da ti grade stupove. 6 Od hrastova Vasanskih gradiše ti vesla, sjedišta ti gradiše od slonove kosti i od šimšira s ostrva Kitejskih. 7 Tanko platno Misirsko izmetano razapinjao si da su ti jedra; porfirom i skerletom s ostrva Eliskih pokriva se se. 8 Stanovnici Sidonski i Arvadski bijahu ti veslari; mudarci tvoji, Tire, što bijahu u tebi, bijahu ti krmari. 9 Starješine i mudarci Gevalski opravljahu u tebi što bi ti se pokvarilo; sve laðe morske i laðari bijahu u tebi trgujuæi s tobom. 10 Persijanci i Ludeji i Puteji bijahu u vojsci tvojoj tvoji vojnici; šitove i šljemove vješahu u tebi; oni te ukrašavahu. 11 Sinovi Arvadski s tvojom vojskom bijahu na zidovima tvojim unaokolo, i Gamadeji bijahu u kulama tvojim, šitove svoje vješahu na zidovima tvojim unaokolo, oni ti dovršivahu ljeputu. 12 Tarsis trgovaše s tobom mnogim svakojakim blagom; sa srebrom, s gvožđem, s kositom i s olovom dolažahu na sajme tvoje. 13 Javan, Tuval i Meseh bijahu tvoji trgovci; s dušama ljudskim i sudima mјedenjem dolažahu na sajme tvoje. 14 A koji su od doma Togarmina, s konjima i konjicima i mazgama dolažahu na sajme tvoje. 15 Sinovi Dedanovi bijahu trgovci tvoji, mnogih ostrva trgovina bijaše u tvojim rukama; kosti slonove i dro evenovo donošahu ti u promjenu. 16 Sirija trgovaše s tobom mnoštvom djela tvojih, dolažaše na sajme tvoje sa smaragdom i porfirom i užvodom i tankim platnom, i koralom i ahatom. 17 Juda i zemlja Izrajljeva bijahu tvoji trgovci, dolažahu na sajme tvoje sa pšenicom Minitskom i Finièkom i medom i uljem i balsamom. 18 Damasak trgovaše s tobom mnoštvom djela tvojih, mnoštvom svakoga blaga, vином Helvonskim i bijelom vunom. 19 I Dan i Javan i Mosel dolažahu na sajme tvoje; urađeno gvožđe i kasiju i cimet mijenjahu s tobom. 20 Dedan trgovaše s tobom skupocjenjem prostirkama za kola. 21 Arapi i svi knezovi Kidarski trgovahu s tobom; s jagancima i ovnovima i jarcima dolažahu na sajme tvoje. 22 Trgovci Savski i Ramski trgovahu s tobom; dolažahu na sajme tvoje sa svakojakim mirisima i svakojakim dragim kamenjem i zlatom. 23 Haran i Kana i Eden, trgovci Savski, Asur i Hilmad trgovahu s tobom. 24 Ti trgovahu s tobom svakojakim stvarima, porfirom i užvodom i kovèezima bogatijeh nakita, koji se svezivahu užima i bijahu od kreda. 25 Laðe Tarsiske bijahu prve u tvojoj trgovini, i ti bijaše veoma pun i veoma slavan u srcu morskom. 26 Veslari tvoji odvezose te na puèinu; vjetar istoèeni razbi te usred mora. 27 Blago tvoje i sajmi tvoji, trgovina tvoja, laðari tvoji i krmari tvoji i koji opravljahu kvarne laðe tvoje, i trgovci tvoji i svi vojnici tvoji i sav narod što bješe u tebi pašæe u srce moru kad ti propadneš. 28 Od vike tvojih krmara uskolebae se vali morski. 29 I izazæe æe iz laða svojih svi veslari, laðari, svi krmari morski, i staæe na zemlju. 30 I povikaæe za tobom iza glasa i zaridati gorko, i posuæe prahom glave svoje i po pepelu æe se valjati. 31 I za tobom æe se naæiniti æelavi, i pripasaæe kostrijet, i plakaæe za tobom gorko iz srca, i gorko æe ridati. 32 I za tobom æe

zapijevati u žalosti svojoj i naricaæe za tobom: ko je bio kao Tir, oboren usred mora? 33 Kad izlažahu trgovi tvoji iz mora, sitio si mnoge narode, mnoštvom svojega bogatstva i trgovine svoje obogaæeavao si careve zemaljske. 34 Kad te razbi more na dubokoj vodi, trgovina tvoja i sav narod tvoj u tebi pade. 35 Svi ostrvljani prepadoše se od tebe, i carevi njihovi uzdrktaše se i prebijliediše u licu. 36 Trgovci po narodima zazvîzaðe nad tobom: postao si strahota, i neæe te biti dovijeka.

28 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeæji, reci knezu Tirskomu: ovako veli Gospod Gospod: što se ponese srce tvoje, te veliš: ja sam Bog, sjedim na prijestolu Božjem usred mora; a èovjek si a ne Bog, i izjednaèuješ srce svoje sa srcem Božjim; 3 Eto mudriji si od Danila, nikaka tajna nije sakrivena od tebe; 4 Stekao si blago mudrošæu svojom i razumom svojim, i nasuo si zlata i srebra u riznice svoje; 5 Velièinom mudrosti svoje u trgovini svojoj umnožio si blago svoje, te se ponese srce tvoje blagom tvojim; 6 Zato ovako veli Gospod Gospod: što izjednaèuješ srce svoje sa srcem Božjim, 7 Zato, evo, ja æu dovesti na tebe inostrance najluæe izmeðu naroda, i oni æe istrgnuti maæeve svoje na ljetopu mudrosti tvoje, i ubiæe svjetlost tvoju. 8 Svaliæe te u jamu, i umrijeæeš usred mora smræu pobijenih. 9 Hoæeš li pred krvnikom svojim kazati: ja sam Bog, kad si èovjek a ne Bog u ruci onoga koji æe te ubiti? 10 Umrijeæeš smræu neobrezanjeh od ruke tuðinske; jer ja rekoh, govori Gospod Gospod. 11 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 12 Sine èovjeæji, narièi za carem Tirskim, i reci mu: ovako veli Gospod Gospod: ti si peèat savršenstva, pun si mudrosti, i sasvijem si lijeþ. 13 Bio si u Edemu vrtu Božjem; pokrivalo te je svako drago kamenje: sarad, topaz, dijamanat, hrisolit, onih, jaspid, safir, karbunkul, smaragd i zlato; onaj dan kad si se rodio naæinjeni ti biþe bubnji tvoji i svirale. 14 Ti si bio heruvim, pomazan da zaklanjaþ; i ja te postavih; ti bješe na svjetu gori Božjoj, hoðaše posred kamenja ognjenoga. 15 Savršen bješe na putovima svojim od dana kad se rodi dokle se ne naðe bezakonje na tebi. 16 Od mnoštva trgovine svoje napunio si se iznutra nasilja, i grijesio si; zato æu te baciti kao neèistotu s gore Božje, i zatræeu te izmeðu kamenja ognjenoga, heruvime zaklanjaeu! 17 Srce se tvoje ponese ljetopom tvojom, ti pokvari mudrost svoju svjetlošæu svojom; bacæeu te na zemlju, pred careve æu te položiti da te gledaju. 18 Od mnoštva bezakonja svojega, od nepravde u trgovini svojoj oskrvrio si svetinju svoju; zato æu izvesti organj ispred tebe, koji æe te proždrijeti, i obratiæeu te u pepeo na zemlji pred svjema koji te gledaju. 19 Svi koji te poznaju meðu narodima prepašæe se od tebe; biæeš strahota, i neæe te biti dovijeka. 20 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 21 Sine èovjeæji, okreni lice svoje prema Sidonu, i prorokuj protiv njega, 22 I reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, Sidone, i proslavljaeu se usred tebe, i poznæe se da sam ja Gospod kad izvršim sudove na njemu i posvetim se u njemu. 23 I poslaæeu pomor u nj, i krv na ulice njegove, i pobijeni æe padati usred njega od maæa, koji æe navaliti na njih sa svijeh strana, i poznæe da sam ja Gospod. 24 I neæe više biti domu Izrailjevu trn koji bode ni žalac koji zadaje bol više od svijeh susjeda njihovih, koji ih plijene; i poznæe da sam ja Gospod Gospod. 25 Ovako veli Gospod Gospod: kad skupim dom Izraeljev iz naroda meðu koje su rasijani, i posvetim se u njima pred narodima i nasele se u svojoj

zemlji koju dадoh sluzi svojemu Jakovu, 26 Tada æe živjeti u njoj bez straha, i gradæe kuæe, i sadæe vinograde, i živeæe bez straha kad izvršim sudove na svjema koji ih plijeniše sa svijeh strana, i poznæe da sam ja Gospod Bog njihov.

29 Godine desete, desetoga mjeseca, dvanaestoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeæji, okreni lice svoje prema Faraonu caru Misirskom, i prorokuj protiv njega i protiv svega Misira. 3 Govori i reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na te, Faraone care Misirski, zmaju veliki što ležiš usred rijeka svojih, koji reèe: moja je rijeka; ja sam je naæinio sebi. 4 Zato æu ti metnuti u èeljusti udicu, i uèiniæeu da se ribe u rijekama tvojim nahvataju na krljušti tvoje; i izvuae æu te iz rijeka tvojih i sve ribe iz rijeka tvojih nahvataane na krljušti tvoje. 5 I ostavljaeu u pustinji tebe i sve ribe iz tvojih rijeka, i pašæeš na zemlju i neæeš se pokupiti ni sabrati, zvijerima zemaljskim i pticama nebeskim daæeu te da te jedu. 6 I svi æe stanovnici Misirski poznati da sam ja Gospod; jer su štap od trske domu Izrailjevu. 7 Kad te uhvatiše u ruku, ti se slomi i rasijeæe im sve rame; a kad se nasloniše na te, ti se prebi i probode im sva bedra. 8 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu pustiti na te maæi, i istrijebiæeu iz tebe ljudi i stoku. 9 I zemlja æe se Misirska opustošiti i biti pusta, i poznæe se da sam ja Gospod, jer reèe: moja je rijeka, i ja sam je naæinio. 10 Zato evo me na tebe i na rijeke tvoje, i obratiæeu zemlju Misirsku u pustoš i samu pustinju, od kule Sinske do meðe Etiopske. 11 Neæe prelaziti preko nje nogom svojom èovjek, niti æe živinæe nogom svojom prelaziti preko nje, i neæe se živjeti u njoj èetrdeset godina. 12 I uèiniæeu od zemlje Misirske pustoš meðu zemljama opustošenim, i gradovi æe njezini meðu pustijem gradovima biti pustoš èetrdeset godina, i rasijaæeu Misirce meðu narode i razasueu ih po zemljama. 13 Jer ovako veli Gospod Gospod: poslije èetrdeset godina skupiæeu Misirce iz naroda u koje budu rasijani. 14 I povratiæeu roblje Misirsko, i dovešæeu ih opet u zemlju Patros, na postojbinu njihovu, i ondje æe biti malo carstvo. 15 Malo æe biti mimo ostala carstva, niti æe se više uzdignuti nad narode, jer æu ih smanjiti da ne vladaju narodima. 16 I neæe više biti domu Izrailjevu uzdanica da napominje bezakonje kad bi gledali za njima; i poznæe da sam ja Gospod Gospod. 17 A dvadeset sedme godine, prvoga mjeseca, prvoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 18 Sine èovjeæji, Navuhodonosor car Vavilonski zadade vojsci svojoj tešku službu protiv Tira; svaka glava oæelavi i svako se rame odrije, a plate ne bi ni njemu ni vojsci njegovoju od Tira za službu kojom služiše protiv njega. 19 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo ja dajem Navuhodonosoru caru Vavilonskom zemlju Misirsku, i on æe odvesti narod i odnijeti pljen i pograbiti grabež, i to æe biti plata njegovoju vojsci. 20 Za trud kojim se trudio oko toga dадoh mu zemlju Misirsku, jer se za me trudiše, govori Gospod Gospod. 21 U onaj æu dan uèiniti da naraste rog domu Izrailjevu, i tebi æu otvoriti usta meðu njima, i znaæe da sam ja Gospod.

30 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeæji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: ridajte: jaoh dana! 3 Jer je blizu dan, blizu je dan Gospodnji, oblaæen dan, vrijeme narodima. 4 I maæ æe doæi na Misir, i strah æe biti u Etiopskoj, kad stanu padati pobijeni u Misiru, kad se zarobi mnoštvu njegovo i raskopaju se temelji njegovi. 5 Etiopljani i Puteji i Ludeji i sva mjeðavina i Huveji i sinovi zemalja meðu

kojima je vjera, pašće s njima od maëa. 6 Ovako veli Gospod: pašće koji podupiru Misir, i ponos sile njegove oborae se, od kule Sinske pašće u njemu, govori Gospod Gospod. 7 I biæe pusti meðu pustijem zemljama, i gradovi æe njegovi biti meðu pustijem gradovima. 8 I poznaæee da sam ja Gospod kad zapalim organj u Misiru i svi se pomoæeni njegovi satru. 9 U onaj æee dan izæei poslanici od mene na laðama da uplaše Etiopsku bezbržnu, i biæe meðu njima strah velik kao dana Misirskega; jer evo, ide. 10 Ovako veli Gospod Gospod: pogubiae mnoštvo Misirska rukom Navuhodonosora cara Vavilonskoga. 11 On i narod njegov s njim, najljuæi izmeðu naroda, biæe dovedeni da zatru zemlju, i izvuæei æe maëeve svoje na Misir i napuniæee zemlju pobijenih. 12 I isušlju rijeke, i predaæu zemlju u ruke zlijem ljudima; i opustiæu zemlju i što je u njoj rukom tuðinskog. Ja Gospod govori. 13 Ovako veli Gospod Gospod: i gadne æeu bogove potrti, i istrijebiae likove u Nofu i neæee više biti kneza iz zemlje Misirske, i pustiæu strah u zemlju Misirsku. 14 I opustošlju Patros, i upaliæu Soan, i izvršlju sud na Novu. 15 I izliæu gnjev svoj na Sin, grad Misirske, i istrijebiae ljudstvo u Novu. 16 Kad zapalim organj u Misiru, ljuto æee se uzmueiti Sin, i Nov æee se raspasti, i Nof æee biti u tjeskobi svaki dan. 17 Mladiæi Avinski i Pi-vesetski pašće od maëa, a djevojke æee otiae u ropstvo. 18 I u Tafnisu æee pomrknuti dan kad polomim ondje prijevornice Misirske i nestane u njemu ponosa sile njegove; oblak æee ga pokriti; a kæeri æee njegove otiae u ropstvo. 19 I izvršlju sudove na Misiru, i oni æee poznati da sam ja Gospod. 20 Opet jedanaeste godine, prvoga mjeseca, sedmoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 21 Sine èovjeæi, slomih mišicu Faraonu caru Misirskom, i eto neæee se zaviti da se lijeæi, neæee se metnuti zavoj niti æee se zaviti da bi se okrijepila i mogla držati maë. 22 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo me na Faraona cara Misirskega, i slomiæu mu mišice, i zdravu i slomljenu, i izbiæu mu maë iz ruke. 23 I rasijaæu Misirce po narodima, i razasuæu ih po zemljama. 24 I ukrijeplju mišicu caru Vavilonskom, i daæeu mu u ruku svoj maë, i polomiæu mišice Faraonu, i jeæaæe pred njim kao što jeæi èovjek ranjen na smrt. 25 Da, ukrijeplju mišice caru Vavilonskom, a Faraonu æee mišice klonuti, i poznaæee se da sam ja Gospod, kad dam maë svoj u ruku caru Vavilonskom da njim zamahne na zemlju Misirsku. 26 I rasijaæu Misirce meðu narode i razasuæu ih po zemljama, i poznaæee da sam ja Gospod.

31 A jedanaeste godine, treæega mjeseca, prvoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeæi, kaži Faraonu caru Misirskom i narodu njegovu: na što si nalik u veliæini svojoj? 3 Eto, Asirac bješe kedar na Livanu, lijeplju grana i debela hlaða i visoka rasta, kojemu vrhovi bijahu meðu gustijem granama. 4 Voda ga odgoji, bezdana ga uzvisi; ona rijkama svojim tecijaše oko njegova stabla i puštaše potoke svoje k svijetu drvetima poljskim. 5 Zato rast njegov nadvisi sva drveta poljska, i umnožiše se grane njegove, i od mnoštva vode raširiše se odvode njegove kad ih puštaše. 6 Na granama njegovijem vijahu gnijezda sve ptice nebeske, i pod granama njegovijem sve zvijeri poljske lezijahu se, i u hlaðu njegova sjedahu svi veliki narodi. 7 I bijaše lijep veliæinom svojom i dužinom grana svojih, jer mu korijen bijaše kod velike vode. 8 Kedri u vrtu Božijem ne mogahu ga zakloniti, jele ne mogahu se

izjednaæeti s njegovijem granama, i javori ne bijahu kao ogranci njegovi; nijedno drvo u vrtu Božijem ne bješe na ljepotu tako kao on. 9 Ueñih ga lijepa mnoštvo grana da mu zavðahu sva drveta Edemska što bijahu u vrtu Božijem. 10 Zato ovako veli Gospod Gospod: što je visok narastao, i digao vrh svoj meðu guste grane, i srce se njegovo ponijelo visinom njegovom, 11 Zato ga dadoh u ruku najsiljnijemu meðu narodima da èini s njim što hoæe, odvrgoh ga za bezbožnost njegovu. 12 I tuðinci, najljuæi izmeðu naroda, posjekoše ga i ostaviše ga; grane mu popadaše po gorama i po svijetu dolinama, i ogranci mu se izlomše po svijetu potocima na zemlji; i svi narodi zemaljski otidoše iz hlaða njegova i ostaviše ga. 13 Na izvaljenom panju njegovu stanuju sve ptice nebeske, i na granama su njegovijem sve zvijeri poljske, 14 Da se ne ponosi visinom svojom nijedno drvo kraj vode i ne diže vrha svojega meðu guste grane, i od svijeh što se natapaju da se nijedno ne uzda u se radi svoje veliæine; jer su svi predani na smrt, baðeni u najdonji kraj zemlje meðu sinove ljudske s onima koji slaze u jamu. 15 Ovako veli Gospod Gospod: u koji dan side u grob, uèenih žalost, pokrih bezdanu njega radi, i ustavih rijeke njezine, i velika voda stade, i rascvijelih za njim Livan, i sva drveta poljska povenuše za njim. (Sheol h7585) 16 Praskom padanja njegova ustresoh narode, kad ga svalih u grob s onima koji slaze u jamu; i utjeæi se na najdonjoj strani zemlje sva drveta Edemska, što je najbolje i najljepše na Livanu, sva što se natapahu. (Sheol h7585) 17 I oni sidoše s njim u grob k onima što su pobijeni maëem, i mišica njegova, i koji sjedaju u hlaðu njegova meðu narodima. (Sheol h7585) 18 Na koje si meðu drvetima Edemskim nalik slavom i veliæinom? Ali æee biti oboren s drvetima Edemskim u najdonji kraj zemlje, meðu neobrezanima æee ležati s onima koji su pobijeni maëem. To je Faraon i sav narod njegov, govori Gospod Gospod.

32 Opet dvanaeste godine, dvanaestoga mjeseca, prvoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeæi, narièi za Faraonom carem Misirskim, i reci mu: ti si kao laviæ meðu narodima i kao zmaj u moru, i prolazi rijeke svoje i mutiš vodu nogama svojim i gaziš po rijkama njezinijem. 3 Ovako veli Gospod Gospod: razapeæu ti mrežu svoju sa zborom mnogih naroda, i izvuæi æee te u mojoj mreži. 4 I ostavíeau te na zemlji, i bacíeau te u polje, i pustiæu sve ptice nebeske da sjedaju na te, i nasitiæu tobom zvijeri sa sve zemlje. 5 I razmetnuæau meso tvoje po gorama i napuniæau doline gomilama od tebe. 6 I zemlju gdje plivaš napojiæau krvlju tvojom do vrh gora, i potoci æee biti puni tebe. 7 I kad te ugasim, zastrijeæau nebo, i zvijezde na njemu pomraæiti, sunce æeu zakloniti oblakom, i mjesec neæee svijetliti svjetlošæu svojom. 8 Sva æeu svijetla vidjela na nebu pomraæiti za tobom, i pustiæu tamu na tvoju zemlju, govori Gospod Gospod. 9 I ustrasiæau srce mnogih naroda kad objavim propast tvoju meðu narodima, po zemljama kojih ne znaæ. 10 I udiviæau tobom mnoge narode, i carevi æee se njihovi zgroziti od tebe, kad mahnem maëem svojim pred njima, i drktaæe svaki èas svaki za dušu svoju u dan kad padneš. 11 Jer ovako veli Gospod Gospod: maë cara Vavilonskoga doæi æe na te. 12 Maëevima junaæikim povaljaæeu mnoštvo tvoje, maëevima najljuæih izmeðu naroda; oni æe razoriti ponos Misiru, i sve æee se mnoštvo njegovo potrti. 13 I potraæeu svu stoku njegovo pokraj velikih voda, te ih neæee

više mutiti noga èovjeèija niti æe ih papak od kake životinje mutiti. **14** Tada æu stišati vodu njihovu, i uèiniæu da potoci njihovi teku kao ulje, govori Gospod Gospod. **15** Kad opustim zemlju Misirsku i ona bude bez svega što je u njoj, i pobijem sve koji žive u njoj, tada æe poznati da sam ja Gospod. **16** Ovo je naricanje što æe se naricati; tako æe naricati kæeri narodne, za Misirom i za svijem mnoštvom njegovijem naricaæe, govori Gospod Gospod. **17** Potom dvanaeste godine, petnaesti dan istoga mjeseca, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **18** Sine èovjeèiji, narièi za mnoštvom Misirskim, i svali njih i kæeri jakih naroda u najdonji kraj zemlje s onima koji slaze u jamu. **19** Od koga si ljeni? siði i lezi s neobrezanima. **20** Pašæe posred pobijenijeh maèem, maèe je dat, vucite ga i sve mnoštvu njegovo. **21** Govoræe mu najhrabriju junaci isred groba s pomoænicima njegovijem, koji sidoše i leže neobrezani, pobijeni maèem. (Sheol h7585) **22** Ondje je Asirac i sav zbor njegov, grobovi su mu oko njega, svi su pobijeni, pali od maèa. **23** Grobovi su mu u dnu jame, a zbor mu je oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od maèa, koji zadavahu strah zemlji živijeh. **24** Ondje je Elam i sve mnoštvu njegovo oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od maèa, koji sidoše neobrezani na najdonji kraj zemlje, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu. **25** Meðu pobijenima namjestiše postelju njemu i svemu mnoštvu njegovu, grobovi su mu oko njega, svi su neobrezani pobijeni maèem, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu, metnuti su meðu pobijene. **26** Ondje je Meseh, Tuval i sve mnoštvu njegovo, grobovi su mu oko njega, svi su neobrezani pobijeni maèem, koji zadavahu strah zemlji živijeh. **27** Ali ne leže meðu junacima koji padoše izmeðu neobrezanjeh, koji sidoše u grob s oružjem svojim, i metnuše maèeve pod glave svoje, i bezakonje njihovo leži na kostima njihovijem, ako i bijahu junaci strašni na zemlji živijeh. (Sheol h7585) **28** I t æeš se satri meðu neobrezanima, i ležaæeš kod pobijenijeh maèem. **29** Ondje je Edom, carevi njegovi i svi knezovi njegovi, koji su sa silom svojom metnuti meðu pobijene maèem; leže meðu neobrezanima i s onima koji sidoše u jamu. **30** Ondje su svi knezovi sjeverni i svi Sidonci, koji sidoše k pobijenima sa strahom svojim, stideæi se sile svoje; i leže neobrezani s onima koji su pobijeni maèem, i nose sramotu svoju s onima koji sidoše u jamu. **31** Njih æe vidjeti Faraon, i utješæe se za svijem mnoštvom svojim, Faraon i sva vojska njegova, pobijeni maèem, govori Gospod Gospod. **32** Jer zadahod svoj strah zemlji živijeh, i Faraon æe i sve mnoštvu njegovo ležati meðu neobrezanima s onima koji su pobijeni maèem, govori Gospod Gospod.

33 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèiji, govori sinovima naroda svojega, i kaži im: kad pustim na koju zemlju maè, ako narod one zemlje uzme koga izmeðu sebe, i postave ga sebi za stražara, **3** I on vidjevši maè gdje ide na zemlju zatrubi u trubu, i opomene narod, **4** Ako se ko èuvši trubu ne uzme na um, i maè došavši pogubi ga, krv æe njegova biti na njegovo glavi. **5** Jer èu glas trubni, i ne uze se na um, krv æe njegova biti na njemu; da se uze na um, saèuvao bi dušu svoju. **6** Ako li stražar vidjevši maè gdje ide ne zatrubi u trubu i narod ne bude opomenut, a maè došavši pogubi koga izmeðu njih, taj æe poginuti za svoje bezakonje, ali æu krv njegova iskati iz ruke stražareve. **7** I tebe, sine èovjeèiji, tebe postavih stražarem

domu Izrailjevu; slušaj dakle rijeè iz mojih usta i opominji ih od mene. **8** Kad reèem bezbožniku: bezbožnièe, poginuæeš; a ti ne progovoriš i ne opomeneš bezbožnika da se proðe puta svojega; taj æe bezbožnik poginuti za svoje bezakonje; ali æu krv njegova iskati iz tvoje ruke. **9** Ako li ti opomeneš bezbožnika da se vradi sa svoga puta, a on se ne vradi sa svoga puta, on æe poginuti za svoje bezakonje, a ti æeš saèuvati dušu svoju. **10** Zato ti, sine èovjeèiji, reci domu Izrailjevu: vi gorovite ovako i kažete: prijestupi naši i grijesi naši na nama su, i s njih propadamo; kako bismo živjeli? **11** Reci im: tako bio ja živ, govori Gospod Gospod, nije mi milo da umre bezbožnik, nego da se vradi bezbožnik sa svoga puta i bude živ; vratite se, vratite se sa zlijeh putova svojih, jer zašto da mrete, dome Izrailjev? **12** Zato ti, sine èovjeèiji, reci sinovima naroda svojega: pravednoga neæe izbaviti pravda njegova kad zgriješi, i bezbožnik neæe propasti sa bezbožnosti svoje kad se vradi od bezbožnosti svoje, kao što pravednik ne može s nje živjeti kad zgriješi. **13** Kad reèem pravedniku da æe doista živjeti, a on se pouzda u pravdu svoju pa uèini nepravdu, od sve pravde njegove ništa se neæe spomenuti, nego æe poginuti s nepravde svoje koju uèini. **14** A kad reèem bezbožniku: doista æeš poginuti, a on se obrati od grijeha svojega i stane èiniti sud i pravdu, **15** I vradi bezbožnik zalog, i vradi što je oteo, i stane hoditi po uredbama životnjem ne èineæi bezakonja, doista æe biti živ, neæe umrijeti. **16** Od svijeh grijeha što je zgriješio ništa mu se neæe spomenuti; èinio je sud i pravdu, doista æe živ biti. **17** A sinovi naroda tvojega govore: nije prav put Gospodnj; a njihov put nije prav. **18** Kad se pravednik odvrati od pravde svoje i uèini nepravdu, poginuæe s toga. **19** A kad se bezbožnik odvrati od svoje bezbožnosti i uèini sud i pravdu, on æe živ biti s toga. **20** A vi gorovite: nije prav put Gospodnj. Sudiæu vam, dome Izrailjev, svakome po putovima njegovijem. **21** A dvanaeste godine robovanja našega, desetoga mjeseca, petoga dana doðe k meni jedan koji uteèe iz Jerusalima, i reèe: uze se grad. **22** A ruka Gospodnja doðe nada me uveèe prije nego doðe onaj što uteèe, i otvori mi usta dokle onaj doðe k meni ujutru; otvoriše mi se usta, te više ne muæah. **23** I doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **24** Sine èovjeèiji, koji žive u onijem pustolinama u zemlji Izrailjevoj govore i kažu: Avram bijaše jedan, i naslijedi ovu zemlju; a nas je mnogo; nama je data ova zemlja u našljedstvo. **25** Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: jedete s krvlju, i oèi svoje podižete ka gadnjem bogovima svojim, i krv proljevate, i hoæete da naslijedite zemlju? **26** Opirete se na maè svoj, èinete gadove, i skvrnite svaki ženu bližnjega svojega, i hoæete da naslijedite zemlju? **27** Ovako im reci: ovako veli Gospod Gospod: tako ja živ bio, koji su u pustolinama, pašæe od maèa; i koji je u polju, zvijerima æu ga dati da ga izjedu; a koji su po gradovima i po peæinama, od pomora æe pomrijeti. **28** Tako æu sasvijem opustiti tu zemlju, i nestaeæ ponosa sile njezine, i opustjeæe gore Izrailjeve da neæe nikko prolaziti. **29** I oni æe poznati da sam ja Gospod kad zemlju sasvijem opustim za sve gadove njihove što èinše. **30** A o tebi, sine èovjeèiji, sinovi naroda tvojega kazuju o tebi uza zidove i na vratima kuæenjem, i govore jedan drugomu, svaki bratu svojemu, i vele: hodite i èujte kaka rijeèe doðe od Gospoda. **31** I dolaze k tebi kao kad se narod skuplja, i narod moj sjeda pred tobom, i sluša rijeèi tvoje, ali ih ne izvršuje; u ustima su im ljudske a srce njihovo ide za svojim lakovstvom. **32** I gle, ti si im kao ljudska pjesma, kao

èovjek lijepa glasa i koji dobro svira; slušaju rijeèi tvoje, ali ih ne izvršuju. 33 Ali kad to dođe, a evo ide, onda æe poznati da je bio prorok među njima.

34 Opet mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèiji, prorokuj protiv pastira Izrailjevijeh, prorokuj i reci tijem pastirima: ovako veli Gospod Gospod: teško pastirima Izrailjevijem koji pasu sami sebe! Ne treba li stado da pasu pastiri? 3 Pretilinu jedete i vunom se odijevate, koljete tovno, stada ne pasete. 4 Slabijeh ne krijepe, i bolesne ne lijeèite, ranjene ne zavijate, odagnane ne dovodite natrag, izgubljene ne tražite, nego silom i žestinom gospodarite nad njima. 5 I raspršaše se nemajuæi pastira, i raspršavši se postaše hrana svijem zvijerima poljskim. 6 Ovce moje lutaju po svijem gorama i po svijem visokim humovima; i po svoj zemlji raspršane su ovce moje, i nema nikoga da pita za njih, nikoga da ih traži. 7 Zato, pastiri, èujte rijeè Gospodnju; 8 Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, što stado moje posta grabež, i ovce moje postaše hrana svijem zvijerima poljskim nemajuæi pastira, i pastiri moji ne traže stada mojega, nego pastiri pasu sami sebe, a stada mojega ne pasu; 9 Zato, pastiri, èujte rijeè Gospodnju; 10 Ovako veli Gospod Gospod: evo me na te pastire, i iskaæu stado svoje iz njihovijeh ruku, i neæu im dati više da pasu stado, i neæe više pastiri pasti sami sebe, nego æu oteti ovce svoje iz usta njihovijeh i neæe im biti hrana. 11 Jer ovako veli Gospod Gospod: evo me, ja æu tražiti ovce svoje i gledati ih. 12 Kao što pastir traži stado svoje kad je kod ovaca svojih raspršanijeh, tako æu tražiti ovce svoje i oteæu ih iz svijeh mjesta kuda se raspršaše kad bijaše oblaèeno i mraèeno. 13 I izveæu ih iz naroda, i pokupiæu ih iz zemalja, i doveæeu ih u zemlju njihovu, i pašeu ih na gorama Izrailjevijem pokraj potoka i po svijem mjestima naseljenijem u zemlji. 14 Na dobroj paši pašeu ih, i tor æe im biti na visokim gorama Izrailjevijem; ondje æe ležati u dobrom toru i po obilatoj æe paši pasti na gorama Izrailjevijem. 15 Ja æu pasti stado svoje, i ja æu ih odmarati, govori Gospod Gospod. 16 Tražaæu izgubljenu, i doveæeu natrag odagnanu, i ranjenu æu zaviti i bolesnu okrijepiti; a tovnu æu i jaku potri, pašeu ih pravo. 17 A vama, stado moje, ovako govori Gospod Gospod: evo ja æu suditi između ovce i ovce, između ovnoga i jaraca. 18 Malo li vam je što pasete na dobroj paši, nego ostatak paše svoje gazite nogama svojim? i što pijete bistru vodu, nego ostatak mutite nogama svojim? 19 A moje ovce pasu što vi nogama svojim izgazite, i piju što vi zamutite nogama svojim. 20 Zato ovako im veli Gospod Gospod: evo me, ja æu suditi između ovce debele i ovce mršave. 21 Što bocima i ramenima otiskujete i rozima svojim bodete sve bolesne tako da ih razagnaste napolje, 22 Zato æu izbaviti stado svoje da ne bude više grabež, i sudiæu između ovce i ovce. 23 I podignuæu im jednoga pastira koji æe ih pasti, slugu svojega Davida; on æe ih pasti i biæe im pastir. 24 A ja Gospod biæu im Bog, i sluga moj David knez među njima. Ja Gospod rekoh. 25 I uèiniæu s njima zavjet mirni, istrijebiæu zle zvijeri iz zemlje, i oni æe živjeti u pustinji bez straha i spavaæe u šumama. 26 I blagosloviaæu njih i što je oko gore moje, i puštaæeu dažd na vrijeme; daždi æe blagoslovni biti. 27 I drveta æe poljska raðati svoj rod, i zemlja æe raðati svoj rod; i oni æe biti u svojoj zemlji bez straha, i poznæe da sam ja Gospod kad polomim palice jarma njihova, i izbavim ih iz ruku onijeh koji ih zarobiše. 28 I

neæe više biti pljen narodima, i zvijeri zemaljske neæe ih jesti, nego æe živjeti bez straha i niko ih neæe plasti. 29 I podignuæu im biljku za slavu, i neæe više umirati od gladi u zemlji, niti æe podnositi sramote od naroda. 30 I poznæe da sam ja Gospod Bog njihov s njima, i oni, dom Izrailjev, da su moj narod, govori Gospod Gospod. 31 A vi ste stado moje, ovce paše moje, vi ljudi, a ja sam Bog vaš, govori Gospod Gospod.

35 Opet mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèiji, okreni lice svoje prema gori Siru i prorokuj protiv nje. 3 I reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, goro Sire! i dignuæu ruku svoju na te, i opustiæu te sasvijem. 4 Gradove æeu tvoje opustiti, i ti æeš biti pustoš, i poznæeš da sam ja Gospod. 5 Što je u tebe vjeèeno neprrijateljstvo, i rasipaæ sinove Izrailjeve maèem u nevolji njihovoj, kad je kraj bezakonju njihovu, 6 Zato, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, krvi æe te predati i krv æe te goniti, jer ne mrziš na krv, krv æe te goniti. 7 I obratiæu goru Sir sasvijem u pustoš, da niko neæe dolaziti ni odlaziti. 8 I napuniæu gore njezine pobijenijeh njezinijeh; na humovima tvojim i u dolinama tvojim i po svijem potocima tvojim padaæe pobijeni od maèa. 9 Vjeèeno pustinju naèiniæu od tebe i gradovi se tvoji neæe opraviti, i poznæete da sam ja Gospod. 10 Što govorиш: ova dva naroda i ove dvije zemlje moje æe biti, i naslijedæemo ih, ako i jest Gospod bio ondje, 11 Zato, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, uèiniæu po gnjevu tvom i po zavisti tvojoj, s kojom si postupala iz mržnje prema njima, i bjeæu poznat među njima kad ti sudim. 12 I poznæeš da sam ja Gospod èuo sve tvoje hule koje si govorila na gore Izrailjeve rekavši: opustješe, nama su dane da ih jedemo. 13 I veliæaste se suprot meni ustima svojim, i množiste na me rijeèi svoje; èuo sam. 14 Ovako veli Gospod Gospod: kad se sva zemlja stane veseliti, tebe æeu opustiti. 15 Kako si se ti veselila našljedstvu doma Izrailjeva što opustje, tako æeu i tebi uèiniti: opustjeæeš, goro Sire, i sva zemljo Edomska; i poznæe se da sam ja Gospod.

36 Ti, sine èovjeèiji, prorokuj gorama Izrailjevijem, i reci: gore Izrailjeve, èujte rijeè Gospodnju. 2 Ovako veli Gospod Gospod: što neprrijatelj govori za vas: ha! vjeèene visine postaše naše našljedstvo; 3 Zato prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: što vas pustoši i proždiri sa svijeh strana, da postanete našljedstvo ostalijem narodima, i postaste prièa i rug narodima, 4 Zato, gore Izrailjeve, èujte rijeè Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod gorama Izrailjevijem i humovima, potocima i dolinama, i pustijem razvalinama i gradovima ostavljenijem, koje postaše grabež i potsmijeh ostalijem narodima unaokolo, 5 Zato ovako veli Gospod Gospod: u ognju revnosti svoje govorih protiv ostalijeh naroda i protiv sve Edomske, što osvojiše moju zemlju radujuæi se iz svega srca i rugajuæi se iz duše da bi je oplijenili. 6 Zato prorokuj za zemlju Izrailjevu, i reci gorama i humovima, potocima i dolinama: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja govorih u revnosti svojoj i u jarosti svojoj; što podnosite sramotu od naroda, 7 Zato ovako veli Gospod Gospod: ja podigoh ruku svoju da æe narodi što su oko vas nositi sramotu svoju. 8 A vi, gore Izrailjeve, puštaæete grane svoje, i rod svoj nosiæete narodu mojemu Izrailju, jer æe skoro doæi. 9 Jer evo me kod vas, i gledaæeu vas, i bjeæete raðene i zasijevane. 10 I umnožiæu u vama ljudi, dom Izrailjev savkoliki, i gradovi æe

se naseliti i pustoline sagraditi. **11** Umniožiæu u vama ljudi i stoku, i namnožiæe se i naploditi, i naseliæu vas kako bijaste prije; i uèiniæu vam dobra više nego prije; i poznæete da sam ja Gospod. **12** I doveæeu k vama ljudi, narod svoj Izrailja, i naslijedjæe vas, i biæete im našljedstvo, i neæete ih više zatirati. **13** Ovako veli Gospod Gospod: što vam govore da ste zemlja koja proždire ljudi i zatire svoju narode, **14** Zato neæeš više proždirati ljudi, i naroda svojih neæeš više zatirati, govori Gospod Gospod. **15** I neæeu dati da se više u tebi èuje sramota nad naroda, i ruga od naroda neæeš više podnosit, i neæeš više zatirati svojih naroda, govori Gospod Gospod. **16** Opet mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: **17** Sine èovjeèji, dom Izrailjev živeæi u svojoj zemlji oskvri je svojim putem i svojim djelima; put njihov bijaše preda mnom kao neèistota zene odvojene. **18** Zato izlih gnjev svoj na njih radi krv koju proliše na zemlju i radi gadnijeh bogova njihovih, kojima je oskvriše. **19** I rasijah ih po narodima, i razasuše se po zemljama; po putovima njihovijem i po djelima njihovijem sudih im. **20** I kad dođoše među narode, gdje god dođoše oskvriše sveto ime moje, a za njih se govoraše da su Gospodnji narod i da su iz zemlje njegove izašli. **21** Ali mi se sažali radi svetoga imena mojega, koje oskvri dom Izrailjev u narodima u koje dođe. **22** Zato reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: neæeu vas radi uèiniti, dome Izrailjev, nego radi svetoga imena svojega, koje oskvrniste u narodima u koje dođoste; **23** I posvetiæeu ime svoje veliko oskvrnjeno u narodima, koje vi oskvrniste među njima; i narodi æe poznati da sam ja Gospod, govori Gospod Gospod, kad se posvetim u vama pred njima. **24** Jer æeu vas uzeti iz naroda, i pokupiæeu vas iz svih zemalja, i doveæeu vas u vašu zemlju. **25** I pokropiæeu vas vodom èistom, i biæete èisti; ja æeu vas oèisiti od svih neèistota vaših i od svih gadnijeh bogova vaših. **26** I daæeu vam novo srce, i nov æeu duh metnuti u vas, i izvadiæeu kameno srce iz tijela vašega, i daæeu vam srce mesno. **27** I duh svoj metnuæeu u vas, i uèiniæeu da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete. **28** I nastavaæete u zemlji koju sam dao ocima vašim, i biæete mi narod i ja æeu vam biti Bog. **29** I oprostiæeu vas svih neèistota vaših, i dozvaæeu žito i umnožiæeu ga, i neæeu pustiti na vas gladi. **30** I umnožiæeu rod na drvetima i rod na njivi, te neæete više podnosit sramote među narodima sa gladi. **31** I opomenuæete se zlijeh putova svojih i djela svojih koja ne bjehu dobra, i sami æete sebi biti mrski za bezakonja svoja i za gade svoje. **32** Neæeu vas radi uèiniti, govori Gospod Gospod; znajte; posramite se i postidite se putova svojih, dome Izrailjev. **33** Ovako veli Gospod Gospod: kad vas oèistim od svih bezakonja vaših, naseliæeu gradove, i pustoline æe se opet sagraditi. **34** I pusta æe se zemlja raditi, što je bila pusta pred svakim koji prolazaše. **35** I reci æe se: zemlja ova što bjehše pusta posta kao vrt Edemski, i gradovi što bjehu pusti, razvaljeni i raskopani, utvrđiše se i naseliše se. **36** I narodi koji ostanu oko vas poznæete da ja Gospod sagraðujem razvaljeno i zasaðujem opustjelo. Ja Gospod rekoh, i uèiniæeu. **37** Ovako veli Gospod Gospod: još æe me tražiti dom Izrailjev da im uèinim, da ih umnožim ljudima kao stado. **38** Kao sveto stado, kao stado u Jerusalimu o praznicima njihovijem, tako æe pusti gradovi biti puni stada ljudi, i poznæe da sam ja Gospod.

37 Ruka Gospodnja dođe nada me, i Gospod me izvede u duhu, i postavi me usred polja, koje bijaše puno kosti. **2** I provede me pokraj njih unaokolo, i gle, bijaše ih vrolo mnogo u polju, i gle, bijaše vrlo suhe. **3** I reèe mi: sine èovjeèji, hoæe li oživjeti ove kosti? A ja rekoh: Gospode Gospode, ti znaš. **4** Tada mi reèe: prorokuj za te kosti, i kaži im: suhe kosti, èujte rijeè Gospodnju. **5** Ovako govori Gospod Gospod ovijem kostima: gle, ja æeu metnuti u vas duh, i oživjeæete. **6** I metnuæeu u vas žile, i obložiæeu vas mesom, i navuæi æeu na vas kožu, i metnuæeu u vas duh, i oživjeæete, i poznæete da sam ja Gospod. **7** Tada stadoh prorokovati, kako mi se zapovjedi; a kad prorokovah nasta glas, i gle potres, i kosti se pribirahu svaka ka svojoj kosti. **8** I pogledah, i gle, po njima izidoše žile i meso, i ozgo se koža navuèe; ali duha ne bješe u njima. **9** Tada mi reèe: prorokuj duhu, prorokuj, sine èovjeèji, i reci duhu: ovako veli Gospod Gospod: od èetiri vjetra doði, duše, i duni na ove pobijene da ožive. **10** I prorokovah, kako mi se zapovjedi, i uđe u njih duh, i oživješe, i stadoše na noge, bješe vojska vrlo velika. **11** Tada mi reèe: sine èovjeèji, ove su kosti sav dom Izrailjev; gle, govore: posahnuše kosti naše i prođe nadanje naše, propadosmo. **12** Zato prorokuj, i kaži im: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æeu otvoriti grobove vaše, i izveæeu vas iz grobova vaših, narode moj, i doveæeu vas u zemlju Izrailjevu. **13** I poznæete da sam ja Gospod, kad otvorim grobove vaše, i izvedem vas iz grobova vaših, narode moj. **14** I metnuæeu duh svoj u vas da oživite, i naseliæeu vas u vašoj zemlji, i poznæete da ja govorim i èinim, govori Gospod. **15** Opet mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: **16** Ti, sine èovjeèji, uzmi jedno drvo, i napiši na njemu: Judi i sinovima Izrailjevijem, drugovima njegovijem. Pa onda uzmi drugo drvo, i na njemu napiši: Josifu drvo Jefremovo i svega doma Izrailjeva, drugova njegovijeh. **17** I sastavi ih jedno s drugim da budu kao jedno u twojoi ruci. **18** I kad ti reku sinovi tvoga naroda govoreæi: hoæeš li nam kazati šta ti je to? **19** Reci im: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æeu uzeti drvo Josifovo, što je u Jefremovoj ruci, i plemena Izrailjevijeh, drugova njegovijeh, i sastaviæeu ga s drvetom Judinijem, i naèiniæeu od njih jedno drvo, i biæe jedno u mojoj ruci. **20** I drveta, na kojima napišeš, neka ti budu u ruci pred njima. **21** I reci im: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æeu uzeti sinove Izrailjeve iz naroda u koje otidoše, i sabraæeu ih otsvuda, i doveæeu ih u zemlju njihovu. **22** I naèiniæeu od njih jedan narod u zemlji, na gorama Izrailjevijem, i jedan æe car biti car svjema njima, niti æe više biti dva naroda, niti æe više biti razdjeljeni u dva carstva. **23** I neæe se više skvrniti gadnjem bogovima svojim ni gnušobama svojim niti kakijem prijestupima svojim, i izbavиæeu ih iz svih stanova njihovijeh u kojima grijesije, i oèistije ih, i oni æe mi biti narod i ja æeu im biti Bog. **24** I sluga moj David biæe im car, i svi æe imati jednoga pastira, i hodiaæe po mojim zakonima, i uredbe æe moje držati i izvršivati. **25** I sjedjeæeu u zemlji koju dадoh sluzi svojemu Jakovu, u kojoh sjedješe oci vaši; u njoj æe sjedjeti oni i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovijeh dovijeka, i David sluga moj biæe im knez dovijeka. **26** I uèiniæeu s njima zavjet mirni, biæe vjeæan zavjet s njima, i utvrđiæeu ih i umnožiæeu ih, i namjestiæeu svetinju svoju usred njih navijek. **27** I šator æe moj biti kod njih, i ja æeu im biti Bog i oni æe mi biti narod. **28** I narod æe poznati da sam ja Gospod koji posveæujem Izrailja, kad svetinja moja bude usred njih dovijeka.

38

Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći: 2 Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema Gogu u zemlji Magogu, knezu i glavi u Mesehu i Tuvalu, i prorokuj na nj; 3 I reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, Gože, kneže i glavo Mesehu i Tuvalu; 4 I vratiaè te natrag, i metnuæu ti žvale u èeljusti, i izvešæu tebe i svu vojsku tvoju, konje i konjike, sve dobro odjevene, zbor veliki sa štitovima i štiticeima, sve koji maèem mašu, 5 S njima Persijance, Etiopljane i Puteje, sve sa štitovima i pod šljemovima, 6 Gomera i sve èete njegove, dom Togarmin sa sjevernoga kraja i sve èete njegove, mnoge narode s tobom. 7 Pripravi se i spremi se ti i sve ljudstvo tvoje, što se sabralo kod tebe, i budi im stražar. 8 Poslije mnogo vremena biæeš pohođen, i pošljednjih godina doæi æeš u zemlju izbavljenu od maèa i sabranu iz mnogih naroda, u gore Izrailjevih, koje bješu jednako puste, a oni æe izvedeni iz naroda svi živjeti bez straha. 9 I podignuæeš se, i doæi æeš kao bura, biæeš kao oblak da pokriješ zemlju ti i sve èete tvoje i mnogi narodi s tobom. 10 Ovako veli Gospod Gospod: i tada æe ti doæi u srce stvari, i smišljaæeš zle misli. 11 I reæi æeš: idem na zemlju gdje su sela, i udariaèu na mirni narod koji živi bez straha, koji svi žive u mjestima bez zidova i nemaju ni prijevornica ni vrata, 12 Da naplijeniš plijena i nigrabiš grabeža, da posegneš rukom svojom na pustinje naseljene i na narod sabrani iz naroda, koji se bavi stokom i imanjem, i živi usred zemlje. 13 Sava i Dedan i trgovci Tarsiski i svi laviai njegovi kazaæe ti: jesli li došao da plijeniš plijen? jesli li skupio ljudstvo svoje da grabiš grabež? da odneseš srebro i zlato, da uzmeš stoku i trg, da naplijeniš mnogo plijena? 14 Zato prorokuj, sine èovjeèji, i reci Gogu: ovako veli Gospod Gospod: u ono vrijeme, kad æe moj narod Izrailj živjeti bez straha, neæeš li znati? 15 I doæi æeš iz svoga mesta, sa sjevernoga kraja, ti i mnogi narodi s tobom, svi jašuæi na konjima, mnoštvo veliko i vojska velika. 16 I podignuæeš se na moj narod Izrailja kao oblak da pokriješ zemlju; u pošljednje vrijeme dovešæu te na zemlju svoju da me poznuad narodi kad se posvetim u tebi pred njima, Goje! 17 Ovako veli Gospod Gospod: nijesi li ti onaj o kom govorih u staro vrijeme preko sluga svojih, proroka Izrailjevih, koji prorokovaše u ono vrijeme godinama da æeu te dovesti na njih. 18 A kad dođe Gog na zemlju Izrailjevu, govorи Gospod Gospod, onda æe se podignuti jarost moja u gnjevu mom. 19 I u revnosti svojoj, u ognju gnjeva svojega govoria: doista, tada æe biti drhat veliki u zemlji Izrailjevoj. 20 I ribe morske i ptice nebeske i zvijeri poljske i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi po zemlji zadhrtaæe od mene, i gore æe se razvaliti i vleti popadati, i svi æe zidovi popadati na zemlju. 21 I dozvaaeu na nj maè po svijem gorama svojim, govorи Gospod Gospod: maè æe se svakoga obratiti na brata njegova. 22 I sudiæu mu pomorom i krvljui; i pustiaæu na nj i na èete njegove i na mnoge narode, koji budu s njim, silan dažd, kamenje od grada, oganj i sumpor. 23 I proslaviæu se i posvetiaæu se i biæu poznat pred mnogim narodima, i poznaæe da sam ja Gospod.

39

Ti dakle, sine èovjeèji, prorokuj protiv Goga, i reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na te, Gože, kneže i glavo Mesehu i Tuvalu. 2 I vratiaè te natrag i vodiæu te, i izvešæu te iz sjevernijeh krajeva i dovešæu te na gore Izrailjeve. 3 I izbiæu ti luk tvoj iz lijeve ruke, i prosuæu ti iz desne ruke strijele. 4 Na gorama æeš Izrailjevijem pasti ti i sve èete tvoje i narodi koji

budu s tobom; pticama, svakojakim pticama kriлатijem i zvijerima poljskim daæu te da te izjedu. 5 Na polju æeš pasti, jer ja rekoh, govorи Gospod Gospod. 6 I pustiaæu oganj na Magoga i na one koji žive na ostrvima bez straha; i poznaæe da sam ja Gospod. 7 I sveto ime svoje obznaniæu usred naroda svojega Izrailja, i neæu više dati da se skvri sveto ime moje, nego æe poznati narodi da sam ja Gospod, svetac u Izraelju. 8 Evo, doæi æe, i zbiæe se, govorи Gospod Gospod; to je dan za koji govorih. 9 Tada æe izaæi stanovnici gradova Izrailjevih, i naložiæe na oganj i spaliæe oružje i štitove i štitice, lukove i strijele, sulice i kopija, i ložiæe ih na oganj sedam godina. 10 I neæe nositi drva iz polja, niti æe sjæai u šumi, nego æe oružje ložiti na oganj, i oplijeniae one koji ih plijeniše, i pootimaæe od onjeh koji od njih otimaše, govorи Gospod Gospod. 11 I u to æeu vrijeme dati Gogu mjesto za grob onđe u Izraelju, dolinu kojom se ide na istok k moru, i ona æe stisnuti usta putnicima; onđe æe biti pogreben Gog i sve mnoštvo njegovo i provazaæe se dolina mnoštva Gogova. 12 I ukopavaæe ih dom Izraeljev sedam mjeseca, da bi oèistili zemlju. 13 I ukopavaæe ih sav narod, i biæe im na slavu u onaj dan kad se proslavim, govorи Gospod Gospod. 14 I odvojiæe ljudi koji æe jednako iæi po zemlji i s onima koji prolaze ukopavati one koji bi ostali po zemlji da je oèiste; poslije sedam mjeseca tražiæe. 15 I prohodiæe zemlju i iæi po njoj, i ko vidi kosti ljudske, naèiniae kod njih znak, dokle ih ne ukopaju grobari u dolini mnoštva Gogova. 16 A i gradu æe biti ime Amona; i tako æe oèistiti zemlju. 17 Ti, dakle, sine èovjeèji, ovako govorи Gospod Gospod, reci pticama, svakojakim pticama i svijem zvijerima poljskim: skupite se i hodite, saberite se sa svijeh strana na žrtvu moju, koju koljem za vas, na veliku žrtvu na gorama Izrailjevijem, i ješæete mesa i piæete krv; 18 Ješæete mesa junaèkoga i piæete krv knezova zemaljskih, ovnova, jaganjaca i jaraca i telaca, sve ugojene stoke Vasanske. 19 I ješæete pretiline da æete se nasiti, i piæete krv da æete se opiti od žrtava mojih što æeu vam naklati. 20 I nasitiæete se za mojim stolom konja i konjika, junaka i svakojakih vojnika, govorи Gospod Gospod. 21 I pustiaæu slavu svoju među narode, i svi æe narodi vidjeti sud moj koji æu uèeniti i moju ruku koju æu dignuti na njih. 22 I poznaæe dom Izraeljev da sam ja Gospod Bog njihov, od onoga dana i poslije. 23 I narodi æe poznati da se za svoje bezakonje zarobi dom Izraeljev, što meni zgriješiše, te sakri lice svoje od njih, i dadoh ih u ruke neprijateljima njihovijem, i svi padoše od maèa. 24 Po neèistoti njihovoj i po prijestupu njihovu uèinim im i sakri lice svoje od njih. 25 Toga radi ovako govorи Gospod Gospod: povratiaæu robije Jakovljevo i smilovaæu se svemu domu Izraeljevu i revnovaæu za sveto ime svoje, 26 Pošto podnesu sramotu svoju i sve prijestupe svoje, kojima mi prestupiše dok sjeðahu u svojoj zemlji bez straha i nikoga ne bješe da ih plasli. 27 Kad ih dovedem natrag iz naroda i saberem ih iz zemalja neprijatelja njihovijeh, i posvetim se u njima pred mnogim narodima. 28 I poznaæe da sam ja Gospod Bog njihov kad odvedavši ih u ropstvo među narode opet ih saberem u zemlju njihovu ne ostavivši ih nijednoga onđe. 29 I neæu više kriti lica svojega od njih kad izlijem duh svoj na dom Izraeljev, govorи Gospod Gospod.

40

Dvadeset pete godine robovanja našega, u poèetku godine, deseti dan mjeseca, èetrnaeste godine otkako se uze grad, isti dan dođe nada me ruka Gospodnja i odvede

me onamo. 2 Utvarama Božjim odvede me u zemlju Izrailjevu, i postavi me na goru vrlo visoku, na kojoj bijaše s juga kao sagrađen grad. 3 I odvede me onamo, i gle, èovjek, koji na oèi bješe kao od mjeđi, s užem lanenjem u ruci i s trskom mjeraèkom, i stajaše na vratima. 4 I progovori mi taj èovjek: sine èovjeèji, gledaj oèima svojim i slušaj ušima svojim, i uzmi na um sve što æu ti pokazati, jer si doveden ovamo da ti pokažem; kaži domu Izrailjevu sve što vidiš. 5 I gle, bješe zid spolja oko doma, a u ruci onom èovjeku trska mjeraèka od šest lakata, a lakat bješe s podlanice duži od obiènoga; i izmjeri graðevinu u širinu, i bješe jedna trska, i u visinu, i bješe jedna trska. 6 Pa dođe na vrata koja bijahu prema istoku, i izide uz basamake, i izmjeri jedan prag vratima, i bješe u širinu jedna trska, i drugi prag, i bješe u širinu jedna trska; 7 I klijeti, i svaka bješe jednu trsku duga i jednu trsku široka; a izmèdu klijeti bješe pet lakata; i prag na vratima kod trijema na unutrašnjim vratima, i bješe s jedne trske. 8 I izmjeri trijem na vratima unutrašnjim, i bješe jedna trska. 9 I izmjeri trijem na vratima, i bješe osam lakata; i dovratnike im, i bijehu dva lakata; a trijem na vratima bješe iznutra; 10 I klijeti kod vrata prema istoku bijehu tri amo i tri tamo, jedne mjere sve tri, i jedne mjere bijehu dovratnici tamo i amo. 11 I izmjeri širinu vratima, i bješe deset lakata, i trinaest lakata bješe u dužinu vratima. 12 I pred klijetima bješe mjesta jedan lakat, i za jedan lakat bješe mjesta s druge strane, i u svakoj klijeti bješe šest lakata otuda i šest lakata odovuda. 13 Poslije izmjeri vrata od krova jedne klijeti do krova druge, i bješe u širinu dvadeset i pet lakata, vrata prema vratima. 14 I naèini dovratnike od šezdeset lakata, i pred dovratnicima trijem na vratima unaokolo. 15 I od lica vrata na koja se ulazi do lica trijema na unutrašnjim vratima bijaše pedeset lakata. 16 I bijahu prozori na klijetima i na dovratnicima njihovijem suženi unutra oko vrata, tako i na trijemovima, prozori bijahu iznutra svuda unaokolo, i po dovratnicima palme. 17 Potom me uvede u spoljašnji trijem, i gle, bijahu klijeti i pod naèinjen svuda unaokolo u trijemu, trideset klijeti na podu. 18 A taj pod pokraj vrata prema dužini vrata bijaše niži pod. 19 Potom izmjeri širinu od lica donjih vrata do lica unutrašnjega trijema spolja, i bješe sto lakata k istoku i sjeveru. 20 I vrata koja bijehu k sjeveru na trijemu spoljašnjem izmjeri u dužinu i u širinu; 21 I bijahu tri klijeti tamo i tri amo, i dovratnici im i trijemi bijahu iste mjere kao u prvih vrata; pedeset lakata bijaše u dužinu i u širinu dvadeset i pet lakata; 22 I prozori im i trijemi i palme bijahu na mjeru kao na vratima koja gledaju na istok, i iðaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemi bijahu pred njima. 23 I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema vratima sjevernjem i istoènjem, i izmjeri od vrata do vrata, i bješe sto lakata. 24 Poslije me odvede k jugu, i gle, bijehu vrata prema jugu; i izmjeri im dovratnike i trijeme, i bješe ista mjera. 25 I bijahu prozori na njima i na trijemovima njihovijem unaokolo kao oni prozori; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu. 26 I iðaše se k njima uza sedam basamaka, i trijemi bijahu pred njima, i palme jedna otuda a jedna odovuda po dovratnicima. 27 I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema jugu; i izmjeri od vrata do vrata k jugu, i bješe sto lakata. 28 Tada me uvede u unutrašnji trijem južnjem vratima; i izmjeri južna vrata, i bješe ista mjera. 29 I klijeti njihove i dovratnici i trijemi bijahu iste mjere, i prozori na njima i na trijemovima unaokolo; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu. 30 I trijemi bijahu

unaokolo, dvadeset i pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu. 31 I trijemi im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima, i uz osam basamaka iðaše se k njima. 32 Potom me odvede u unutrašnji trijem k istoku, i izmjeri vrata, i bješe ista mjera; 33 I klijeti im i dovratnici i trijemi bijehu iste mjere; i bijehu prozori na njima i na trijemovima njihovijem unaokolo; u dužinu bješe pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata; 34 I trijemi im bijehu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka iðaše se k njima. 35 Potom odvede me na sjeverna vrata i izmjeri ih, i bijehu iste mjere. 36 Tako i klijeti im i dovratnici i trijemi i prozori unaokolo; u dužinu pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata. 37 I dovratnici im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka iðaše se k njima. 38 I klijeti s vratima bijahu kod dovratnika tijeh vrata, onđe se prahu žrtve paljenice. 39 A u trijemu od vrata bijahu dva stola s jedne strane i dva stola s druge strane da se na njima kolju žrtve paljenice i žrtve za grijeh i za krivicu; 40 I na strani spolja kako se ulazi na sjeverna vrata bijahu dva stola, i na drugoj strani u trijemu od istih vrata bijahu dva stola; 41 Èetiri stola bijehu s jedne strane i èetiri s druge strane uz vrata, osam stolova, na kojima se koljaše. 42 A èetiri stola za žrtvu paljenicu bijehu od tesanoga kamena, u dužinu podrug lakata, i podrug lakata u širinu a u visinu jedan lakat, i na njima se ostavljaše oruèe kojim se koljahu žrtve paljenice i druge žrtve. 43 I unutra bijahu kuke s podlanice svuda unaokolo, a na stolove se metaše meso od žrtava. 44 I spolja pred vratima unutrašnjem bijehu klijeti za pjevaèe u unutrašnjem trijemu; jedne bijehu uz vrata sjeverna i gledahu prema jugu a druge bijehu uz istoèena vrata i gledahu prema sjeveru. 45 Tada mi reèe: ove klijeti što gledaju na jug jesu za sveštenike koji služe oko doma; 46 A one klijeti što gledaju na sjever jesu za sveštenike koji služe kod oltara; to su sinovi Sadokovi, koji između sinova Levijevih pristupaju ka Gospodu da mu služe. 47 Potom izmjeri trijem, i bješe u dužinu sto lakata i u širinu sto lakata, èetvrtast; i oltar bijaše pred domom. 48 Poslije me odvede u trijem od doma, i izmjeri dovratnike trijemu, i bješe pet lakata otud i pet lakata odovud; a vrata bijehu široka tri lakata otud i tri lakata odovud; 49 Dužina trijemu bješe dvadeset lakata a širina jedanaest lakata, i uz basamake se iðaše k njemu, i stupovi bijahu uz dovratnike, jedan otud i jedan odovud.

41 Poslije me odvede u crkvu, i izmjeri dovratnike, i bješe šest lakata u širinu otuda i šest lakata u širinu odovuda, prema širini šatoru. 2 A vratima širina bješe deset lakata, a strane vratima bijehu od pet lakata otuda i od pet lakata odovuda; potom izmjeri joj dužinu, i bješe èetrdeset lakata, i širinu, i bješe dvadeset lakata. 3 Pa uðe unutra i izmjeri dovratnike, i bijehu od dva lakata; a vrata bijehu od šest lakata, a širina vratima sedam lakata. 4 I izmjeri dužinu onđe, i bješe dvadeset lakata, a širina dvadeset lakata unutra u crkvi; i reèe mi: ovo je svetinja nad svetinjama. 5 I izmjeri zid domu, i bješe šest lakata, i širina klijeti unaokolo u domu bijehu èetiri lakata. 6 A klijeti bijahu po tri jedna nad drugom, i bješe ih trideset, i dopirahu do zida koji bijaše u domu unaokolo za klijeti da ih drži, a ne držaše ih zid od doma. 7 Jer se raširivaše graðevina ozgo unaokolo za klijeti koje bijahu oko doma ozgo svuda unaokolo, i zato graðevina bijaše ozgo šira, i najniže klijeti bijahu ozgo šire za srednje. 8 I

vidjeh uz dom visinu unaokolo; a pod u klijeti bijaše s cijele trske, šest lakata. **9** Širina zidu uz klijeti spolja bješe pet lakata, a bješe prazno mjesto klijetima koje bijehu uz dom. **10** I među klijetima bješe dvadeset lakata širine oko doma. **11** A vrata od klijeti bijehu k praznom mjestu, jedna prema sjeveru a jedna prema jugu, a širina onom praznom mjestu pet lakata svuda unaokolo. **12** A građevina koja bješe pred odijeljenom stranom k zapadu imaše sedamdeset lakata u širinu, a zid te građevine bješe pet lakata širok unaokolo, i devedeset lakata dug. **13** Potom izmjeri dom, i bijaše u dužinu sto lakata; odijeljena strana i građevina i zidovi joj, sve zajedno u dužinu sto lakata. **14** I širina pred domom i odijeljenom stranom k istoku imaše sto lakata. **15** I izmjeri dužinu građevini pred odijeljenom stranom što bijaše iza nje, i klijeti njezine otuda i odovuda, i bješe sto lakata; i unutrašnji dom i hodnike od trijema; **16** Pragove i prozore sužene, i klijeti unaokolo u tri reda, prema pragu, što bješe obloženo drvetom svuda unaokolo, od zemlje do prozora, i prozori bijehu obloženi; **17** Do vrh vrata i do doma unutrašnjega, i spolja, i sav zid unaokolo iznutra i spolja na mjeru. **18** I bijehu načinjeni heruvimi i palme, jedna palma među dva heruvima, i u svakoga heruvima bijehu dva lica: **19** Lice ēovjeđe prema palmi otuda, i lice lavovo prema palmi odovuda; tako bješe načinjeno po svemu domu unaokolo; **20** Od zemlje do vrh vrata bijehu heruvimi i palme načinjene, tako i po zidu u crkvi. **21** U crkve dovratnici bijehu na ēetiri ugla; i svetinji lice bješe onako. **22** Oltar bješe drven, tri lakta visok, i dva lakta dug, s uglovima, i dužina i strane bijehu od drveta. I reē mi: to je sto, koji стоји pred Gospodom. **23** Dvoja vrata bijehu u crkvi i svetinji; **24** A u vrata bijehu dva krila, koja se obrtahu, dva krila u jednijeh vrata i dva u drugih. **25** I na vratima crkvenijem bijehu načinjeni heruvimi i palme, kao po zidovima; i grede drvene bijahu pred trijemom spolja. **26** I bijahu uski prozori i palme otuda i odovuda po stranama trijemu i po klijetima u domu i po gredama.

42 I izvede me u spoljašnji trijem prema sjeveru, i dovede me ka klijetima, koje bijahu prema odijeljenoj strani i prema građevini na sjeveru. **2** S lica bješe u dužinu sto lakata kod sjevernijeh vrata, a u širinu pedeset lakata. **3** Prema unutrašnjem trijemu od dvadeset lakata i prema podu spoljašnjega trijema bijahu klijeti prema klijetima u tri reda. **4** I pred klijetima bijaše hodnik u širinu od deset lakata, unutra, put k njima od jednoga laka, i vrata bijehu prema sjeveru. **5** A najgornje klijeti bijehu tješnje, jer klijeti donje i srednje u zgradи izlažahu veāema nego one. **6** Jer bijahu na tri poda, ali nemahu stupova kao u trijemu, i zato se suživaše iznad donjega i srednjega od zemlje. **7** A ograda koja bijaše spolja prema klijetima k trijemu spoljašnjem pred klijetima imaše u dužinu pedeset lakata. **8** Jer dužina klijetima, koje bijahu u trijemu spoljašnjem, bijaše pedeset lakata. I gle, pred crkvom bješe sto lakata. **9** A pod tijem klijetima bijaše ulaz s istoka, kojim se ulaziše u njih iz spoljašnjega trijema. **10** U širini ograde toga trijema k istoku pred odijeljenom stranom i pred građevinom bijahu klijeti. **11** A pred njima bijaše put kao kod sjevernijeh klijeti; jednake dužine i jednake širine bijahu, i izlazi im i vrata bijahu jednaka. **12** I kaka bijahu vrata u klijeti koje bijahu prema jugu, taka bijahu vrata gdje se počinjaje put pred ogradom pravo k istoku, kad se ide k njima. **13** I reē mi: sjeverne klijeti i južne klijeti pred odijeljenom stranom jesu svete klijeti, gdje sveštenici koji

pristupaju ka Gospodu jedu presvete stvari, onđe æe ostavljati presvete stvari i dar i prinos za grijeh i prinos za krivicu, jer je sveto mjesto. **14** Kad sveštenici uđu, neæe izlaziti iz svetinje u spoljašnji trijem, nego æe onđe ostavljati haljine svoje u kojima služe, jer su svete, i oblaeæe druge haljine, pa onda izlaziti k narodu. **15** I izmjerivši dom unutrašnji odvede me na vrata istoēna i izmjeri svuda unaokolo. **16** Izmjeri istoēnu stranu trskom mjeraèkom, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeraèkom unaokolo. **17** Izmjeri sjevernu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeraèkom unaokolo. **18** Izmjeri južnu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeraèkom. **19** I okrenuvši se na zapadnu stranu, izmjeri, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeraèkom. **20** Izmjeri sa ēetiri strane, i bješe zid unaokolo pet stotina trsaka dug i pet stotina širok da razdvaja sveto mjesto od svjetskoga.

43 Potom me odvede k vratima koja gledaju na istok. **1** I gle, slava Boga Izrailjeva dohoðaše od istoka, i glas joj bijaše kao glas velike vode, i zemlja se sjaše od slave njegove. **3** I utvara koju vidjeh bijaše kao utvara koju vidjeh kad doðoh da zatrem grad: bješe utvara kao ona koju vidjeh na rjeci Hevaru; i padoh na lice svoje. **4** A slava Gospodnja uđe u dom na vrata koja gledaju na istok. **5** I podiže me duh i odvede me u unutrašnji trijem; i gle, dom bijaše pun slave Gospodnje. **6** I ēuh gdje mi progovori iz doma, i ēovjeđi stajaše kod mene. **7** I reē mi: sine ēovjeđi, ovo je mjesto prijestola mojega i mjesto stopa nogu mojih, gdje æu nastavati usred sinova Izrailjevih dovijeka; i dom Izrailjev neæe više skvrniti svetoga imena mojega, ni oni ni carevi njihovi kurvarstvom svojim i mrtvijem tjelesima careva svojih na visinama svojim. **8** Metaše prag svoj do moga praga, i dovratnike svoje do mojih dovratnika i pregradu između mene i sebe, te skvrniše sveto ime moje gadovima svojim koje ēinjahu; zato ih satru u grijevu svom. **9** Sada neka uklone daleko od mene kurvarstvo svoje i mrtva tjelesa careva svojih, i nastavaæu usred njih dovijeka. **10** Ti, sine ēovjeđi, pokaži domu Izrailjevu ovaj dom, neka se postide bezakonja svojega, i neka izmjere sve. **11** I kad se postide svega što su ēinili, pokaži im oblik od doma i red i izlazke u ulaske, i sve oblike i svu uredbu, i sve oblike i sve zakone, i opiši im ga da paze na sav oblik njegov i na sve uredbe, i tako ēine. **12** A ovo je zakon za dom: navrh gore koliko zauzima unaokolo da bude svetinja nad svetinjama. Eto, to je zakon za dom. **13** A ovo je mjera za oltar na lakte, a u laktu je jedan obièan laka i podlanica: podnožje mu laka visoko i laka široko, a oplata na njemu po kraju unaokolo s pedi; taka je gornja strana oltaru. **14** A od podnožja na zemlji do nižega pojasa dva laka, i u širinu jedan laka; a od manjega pojasa do veāega pojasa ēetiri laka, i u širinu laka. **15** A sam oltar da bude ēetiri laka visok, od oltara gore da bude ēetiri roga. **16** A oltar da bude dvanaest lakata dug i dvanaest lakata širok, i ēetvrtast na ēetiri strane. **17** I pojas da je ēetraest lakata dug i ēetraest lakata širok na ēetiri strane, a oplata oko njega od po laka, i podnožje mu od laka unaokolo, i basamaci mu da budu okrenuti na istok. **18** I reē mi: sine ēovjeđi, ovako veli Gospod Gospod, ovo su naredbe za oltar kad se naèini da se na njemu prinose žrtve paljenice i da se kropi krvlju. **19** I sveštenicima Levitima koji su od sjemena Sadokova, koji pristupaju k meni, govori Gospod Gospod, da mi služe, daæeš junca za žrtvu za grijeh. **20** I uzmi krvi njegove, i pomaži mu ēetiri roga i ēetiri ugla od pojasa i oplatu unaokolo, tako æeš ga

oèistiti i uèiniti oèišæenje za nj. 21 Potom uzmi junca za grijeh, i neka se spali na mjestu odreðenom u domu izvan svetinje. 22 A drugi dan prinesi jarca zdrava za grijeh, i neka oèiste njim oltar kako su oèistili juncem. 23 A kad oèistiš, prinesi junca zdrava i ovna od stada zdrava. 24 I kad ih prineseš pred Gospodom, neka sveštenici bace na njih soli i prinesu ih na žrtvu paljenicu Gospodu. 25 Sedam dana prinosi jarca za grijeh svaki dan; i junca i ovna iz stada zdrava neka prinose. 26 Sedam dana neka èine oèišæenje za oltar, i oèiste ga i posvete. 27 A kad se navrše ti dani, osmoga dana i poslije neka prinose sveštenici na oltaru žrtve ti dani, osmoga dana i poslije neka prinose sveštenici na oltaru žrtve vaše paljenice i žrtve vaše zahvalne, i primièeu vas, govori Gospod Gospod.

44 I odvede me opet k vratima spoljašnjim od svetinje, koja gledaju na istok, a ona bježu zatvorena. 2 I reèe mi Gospod: ova vrata neka budu zatvorena i da se ne otvoraju, i niko da ne ulazi na njih, jer je Gospod Bog Izrailjev ušao na njih; zato neka budu zatvorena. 3 Za kneza su; sam knez neka sjeda na njima da jede hljeb pred Gospodom; kroz trijem od ovijeh vrata neka ulazi i istjem putem neka izlazi. 4 I odvede me k sjevernjem vratima pred dom; i vidjeh, i gle, dom Gospodnjeg bješe pun slave Gospodnje, i padoh na lice svoje. 5 I reèe mi Gospod: sine èovjeèi, pazi srcem svojim i vidi oèima svojim i slušaj ušima svojim, što æeu ti kazati za sve uredbe doma Gospodnjega i za sve zakone njegove; pazi srcem svojim na sve ulaze u dom i na sve izlaze iz svetinje. 6 I reci odmetnièkom domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: dosta je gadova vaših, dome Izrailjev, 7 Što uvodiste tuðince neobrezana srca i neobrezana tijela da budu u mojoj svetinji da skvrne dom moj, i prinosiste moj hljeb, pretilinu i krv, i tako prestupaše moj zavjet osim svijeh gadova vaših; 8 I ne izvršvaste što treba za moju svetinju, nego postaviste ljudje po svojoj volji da izvršuju što treba u mojoj svetinji. 9 Ovako veli Gospod Gospod: nijedan tuðin neobrezana srca i neobrezana tijela da ne dolazi u mojoj svetinju, nijedan od svijeh tuðinaca koji su među sinovima Izrailjevijem. 10 A Leviti koji otstupiše od mene kad zaðe Izrailj, koji zaðoše od mene za gadnjnjem bogovima svojim, nosièe bezakonje svoje. 11 I biæe sluge u mojoj svetinji u službi na vratima od doma služeæi domu; oni æe klati žrtve paljenice i druge žrtve narodu, i stajaæe pred njima služeæi im. 12 Što im služište pred gadnjnjem bogovima njihovijem i biše domu Izrailjevu spticanje na bezakonje, zato podigoh ruku svoju na njih, govori Gospod Gospod, da æe nositi bezakonje svoje, 13 I neæe pristupati k meni da mi vrše sveštenièku službu, niti kojot svetinji mojoj, ni svetinji nad svetinjama neæe pristupati, nego æe nositi sramotu svoju i gadove svoje, koje èiniše. 14 Nego æeu ih postaviti za èuvare domu na svaku službu njegovu i na sve što biva u njemu. 15 A sveštenici Leviti sinovi Sadokovi, koji izvršivahu što treba u mojoj svetinji, kad sinovi Izrailjevi zaðoše od mene, oni æe pristupati k meni da mi služe, i stajaæe preda mnom prinoseæi mi pretilinu i krv, govori Gospod Gospod. 16 Oni neka ulaze u mojoj svetinju i oni neka pristupaju k stolu mojemu da mi služe i neka izvršuju što sam zapovjedio da se izvršuje. 17 I kad ulaze na vrata unutrašnjega trijema, neka obuku lanene haljine, i ništa da ne bude na njima vuneno kad služe na vratima unutrašnjega trijema i u njemu. 18 Na glavama neka im budu kape lanene i gaæe lanene po bedrima, i da se ne pašu nièim oda šta bi se

znojili. 19 A kad izlaze u trijem spoljašnjji, u spoljašnji trijem k narodu, neka svuku sa sebe haljine u kojima služe, i ostave ih u klijetima svetijem, pa neka obuku druge haljine, da ne osveæuju naroda haljinama svojim. 20 I glave svoje da ne briju, a ni kose da ne ostavljaju, nego neka strigu glave svoje. 21 I vina da ne piye nijedan sveštenik kad hoæe da uðe u unutrašnji trijem. 22 I udovicom ni puštenicom da se ne žene, nego djevojkom od sjemena doma Izrailjeva ili udovicom sveštenièkom neka se žene. 23 I narod moj neka uèe što je sveto što li nije sveto, i neka ih uèe raspoznavati neèisto od èistoga. 24 A u raspri neka stanu da sude, po mojim zakonima neka sude, i zakone moje i uredbe moje neka drže o svijem praznicima mojim, i subote moje neka svetkuju. 25 I k mrtvacu da ne idu da se ne oskvrene; samo za ocem i za materom i za sinom i za kærju, za bratom i za sestrom neudatom mogu se oskvriti. 26 A kad se oèisti, neka mu se broji sedam dana. 27 I u koji bi dan ušao u svetinju, u trijem unutrašnjem, da služi u svetinji, neka prinese žrtvu za grijeh svoj, govori Gospod Gospod. 28 A našljedstvo što æe imati, ja sam njihovo našljedstvo; i vi im ne dajte dostojanja u Izraelju, ja sam njihovo dostojanje. 29 Dar i žrtvu za grijeh i žrtvu za krivicu oni æe jesti; i sve zavjetovano u Izraelju njihovo æe biti. 30 I prvine od svakoga prvoga roda i svi prinosi podizani od svega između svijeh prinosova vaših biæe sveštenicima; i prvine od tijesta svojega davaæete svešteniku da bi poèivao blagoslov na domovima vašim. 31 Sveštenici da ne jedu mrcinoga ni što zvjerka raskine, bilo ptica ili što od stoke.

45 A kad stanete dijeliti zemlju u našljedstvo, prinesite prinos Gospodu, svet dio od zemlje, u dužinu dvadeset i pet tisuæa lakata, i u širinu deset tisuæa, to neka bude sveto po svijem meðama svojim unaokolo. 2 Od toga neka bude za svetinju pet stotina lakata u dužinu i pet stotina u širinu, èetvrtasto otsvuda, i pedeset lakata unaokolo za podgraða. 3 Po toj mjeri izmjeri u dužinu dvadeset i pet tisuæa i u širinu deset tisuæa, i tu neka bude svetinja i svetinja nad svetinjama. 4 To neka bude svet dio od zemlje sveštenicima, koji služe u svetinji, koji pristupaju da služe Gospodu, i neka im bude mjesto za kuæe i sveto mjesto za svetinju. 5 A dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu i deset tisuæa u širinu neka bude Levitima koji služe u domu u državu s dvadeset klijeti. 6 I gradu podajte dostojanje pet tisuæa lakata u širinu i dvadeset i pet tisuæa u dužinu prema svetom dijelu; to neka je za sav dom Izrailjev. 7 A knezu neka bude s obje strane svetoga dijela i dostojanja gradskoga pred svetijem dijelom i pred gradskim dostojañjem, sa zapadne strane na zapad i s istoèene strane na istok, a dužina da bude prema svakom od tijeh dijelova od zapadne meðe do istoèene meðe. 8 Ta zemlja da mu je dostojanje u Izraelju, da više ne otimaju knezovi moji od naroda mojega, nego ostalu zemlju da dadu domu Izrailjevu po plemenima njihovijem. 9 Ovako veli Gospod Gospod: dosta je, knezovi Izrailjevi; proðite se nasilja i otimanja, i tvorite sud i pravdu, i skinite teške poslove svoje s mojega naroda, govori Gospod Gospod. 10 Mjerila da su vam prava, i efa prava, i vat prav. 11 Efa i vat da su jedne mjere, da vat bere desetinu homora, i efa desetinu homora; mjera da im je prema homoru. 12 I sikal da je dvadeset gera, a mina da vam je dvadeset sikala, dvadeset i pet sikala, i petnaest sikala. 13 Ovo je prinos što æete prinositi: šestina efe od homora pšenice, tako i od jeðema dajite šestinu efe od homora. 14 A za ulje je

uredba ova: vat je mjera za ulje; desetina vata od jednoga kora, koji je homor od deset vata, jer je deset vata homor. **15** A od sitne stoke jedno od dvije stotine s dobrim pasišta sinova Izrailjevih za dar i za žrtvu paljenicu i za žrtvu zahvalnu, da se ēini oēišæenje za njih, govori Gospod Gospod. **16** Sav narod zemaljski da daje ovaj prinos knezu Izrailjevu. **17** A knez je dužan davati žrtve paljenice s darom i naljevom na praznike i na mladine i u subote, o svijetu svetkovinama doma Izrailjeva; on neka prinosi žrtvu za grijeh s darom i žrtvu paljenicu i zahvalnu da ēini oēišæenje za dom Izrailjev. **18** Ovako veli Gospod Gospod: prvoga dana prvoga mjeseca uzmi junca zdravu, i oēisti svetinju njim. **19** I neka sveštenik uzme krvi od te žrtve za grijeh, i pomaže njom dovratnike na domu i ēetiri ugla od pojasa na oltaru i dovratnike od vrata na unutrašnjem trijemu. **20** Tako uēini i sedmoga dana istoga mjeseca za svakoga koji zgriješi iz neznanja i za prostoga; tako æete oēistiti dom. **21** Prvoga mjeseca ēetraestoga dana da vam je pasha, praznik sedam dana, hlebovi prijesni da se jedu. **22** I taj dan neka prinese knez za se i za sav narod zemaljski junca na žrtvu za grijeh. **23** A za sedam dana praznika neka prinosi na žrtvu paljenicu Gospodu po sedam junaca i sedam ovnova zdravijeh na dan, za onijeh sedam dana, i na žrtvu za grijeh jarca na dan. **24** I za dar po efu na junca i efu na ovnu neka prinosi, i in ulja na svaku efu. **25** Sedmoga mjeseca petnaestoga dana na praznik neka prinosi isto tako za sedam dana i žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i dar i ulje.

46 Ovako veli Gospod Gospod: vrata unutrašnjega trijema, koja gledaju na istok, neka su zatvorena u šest dana težatnijeh, a u subotu neka se otvoraju, i na dan mladine neka se otvaraju. **2** I knez neka dođe kroz trijem od vrata spolašnjih, i neka stane kod dovratnika, a sveštenici neka prinesu njegovu žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu, i on pokloniv se na pragu neka otide, a vrata da se ne zatvoraju do veēera. **3** I narod zemaljski neka se poklanja Gospodu na istjem vratima u subote i na mladine. **4** A žrtva paljenica, što æe prinositi knez Gospodu subotom, biæe šest jaganjaca zdravijeh i ovan zdrav; **5** A dar efa na ovnu, a na jaganjce dar koliko mu ruka može, i in ulja na efu; **6** A o mlađini da bude junac zdrav, i šest jaganjaca i ovan, sve zdravo; **7** I dar da prineše efu na junca i efu na ovnu, a na jaganjce koliko mu može ruka, i ulja in na efu. **8** A knez kad ide, neka ide kroz trijem od vrata, i istjem putem neka odlazi. **9** A kad narod zemaljski dohodi pred Gospoda o praznicima, ko uđe na sjeverna vrata da se pokloni, neka izlazi na južna vrata; a ko uđe na južna vrata, neka izlazi na sjeverna vrata; neka se ne vraæea na vrata na koja uđe, nego neka izlazi na ona koja su nasuprot. **10** A knez s njima neka ulazi kad oni ulaze, i neka izlazi kad oni izlaze. **11** I o praznicima i o svetkovinama dar neka je efa na junca, i efa na ovnu, a na jaganjce koliko mu ruka dade, a ulja in na efu. **12** A kad knez prinosi dragovoljnu žrtvu, paljenicu ili zahvalnu, od svoje volje Gospodu, tada neka mu se otvore vrata koja gledaju na istok, i neka prineše žrtvu svoju paljenicu i zahvalnu, kako ēini subotom; potom neka izide, i vrata neka se zatvore kad izide. **13** I prinosi svaki dan Gospodu na žrtvu paljenicu jagnje od godine zdravo; svako jutro prinosi ga. **14** I dodaj na nj dar svako jutro šestinu efe i ulja treæinu ina, da se pokropi bijelo brašno; to je vazdašnji dar Gospodu uredbom vjeēnom. **15** I tako neka

prinose jagnje i dar i ulje svako jutro, žrtvu paljenicu svagdašnju. **16** Ovako veli Gospod Gospod: ako knez da dar kome sinu svom od svojega našljedstva, neka bude sinovima njegovijem, njihovo je dostojarje. **17** Ako li da dar od svojega našljedstva kome sluzi svojemu, neka mu bude do godine oprosne, a onda neka se vrati knezu, jer je njegovo našljedstvo, sinovima njegovijem neka bude. **18** I knez da ne uzima narodu ništa od našljedstva tjerajuæi ih s njihova našljedstva; od svojega dostojarja neka daje sinovima svojim našljedstvo da se ne razgoni moj narod, niko sa svojega našljedstva. **19** Potom me odvede kroz ulaz koji je pokraj vrata u svete klijeti sveštenièe koje gledaju na sjever, i gle, ondje bijaše neko mjesto u dnu prema zapadu. **20** I reèe mi: ovo je mjesto gdje æe sveštenici variti prinos za kriticu i za grijeh, gdje æe peæi dar da ne iznose u spolašnji trijem i narod posveæuju. **21** Tada me izvede u spolašnji trijem, i provede me u ēetiri ugla od trijema, i gle, u svakom ugлу od trijema bijaše trijem. **22** U ēetiri ugla od trijema bijahu trijemovi s dimnjacima, u dužinu od ēetrdeset lakata, a u širinu od trideset lakata, sva ēetiri na uglovima bijahu jedne mjere. **23** U njima ēetirima bješe zid unaokolo, a pod tijem zidom bijahu ognjišta svuda unaokolo. **24** I reèe mi: ovo su kuhinje, gdje æe žrtve narodne kuhati koji služe domu.

47 Potom odvede me opet k vratima od doma, i gle, voda izlažaše ispod praga od doma k istoku, jer lice domu bijaše prema istoku; i voda tecijaše dolje s desne strane doma, s južne strane oltara. **2** Potom me izvede vratima sjevernjem, i provede me okolo spolašnjim putem k spolašnjim vratima, putem koji gleda na istok, i gle, voda tecijaše s desne strane. **3** I kad ēovjek izide na istok s mjerom u ruci, izmjeri tisuæu lakata, i prevede me preko vode, i voda bijaše do gležanja. **4** Potom opet izmjeri tisuæu lakata, i prevede me preko vode, a voda bješe do koljena; opet izmjeri tisuæu lakata, i prevede me, a voda bješe do pojasa. **5** I opet izmjeri tisuæu lakata, i posta rijeka, koje ne mogoh prijeæi, jer voda ustade da trebaše plivati, posta rijeka koja se ne može pregaziti. **6** Tada mi reèe: vidje li, sine ēovjejëi? I odvede me i povrati me na brijej rjeci. **7** A kad se vratih, gle, po brijeju rjeci vrlo mnogo drva otud i odovud. **8** I reèe mi: ova voda teèe u Galileju prvu, i spušta se u polje, i utjeèe u more, i kad dođe u more, njegova æe voda postati zdrava. **9** I sve životinje što se miu kuda god dođu ove rijeke, biæe žive i biæe veliko mnoštvu riba, jer kad dođe ova voda onamo, druga æe postati zdrava, i sve æe biti živo gdje ova rijeka dođe. **10** I ribari æe stajati kraj njega od Engada do Englaima i razapinjati mreže; i biæe riba svakojakih vrlo mnogo kao u velikom moru. **11** A bare njegove i glibovi neæee biti zdravi, nego æe ostati slani. **12** A kraj rijeke po brijeju otud i odovud rašæee drveta svakojaka rodna, kojima lišæee neæee opadati niti æe roda na njima nestajati; svakoga æe mjeseca raðati nov rod, jer joj voda teèe iz svetinje; zato æe rod njihov biti za jelo i lišæee njihovo za lijek. **13** Ovako veli Gospod Gospod: ovo su međe u kojima æete naslijediti zemlju po dvanaest plemena Izrailjevih: Josifu dva dijela. **14** Naslijediæete je kako jedan tako drugi, za koju podigoh ruku svoju da æeu je dati ocima vašim; i pripašæe vam ta zemlja u našljedstvo. **15** Ovo je dakle međa zemljii: na sjevernoj strani od velikoga mora na Etlon kako se ide u Sedad, **16** Emat, Virota, Sivrajim, koji je između međe Damaštske i međe Ematske, Asaratihon, koji je na međi Avranskog. **17**

Tako æe biti međe od mora Asarenan, međa Damaštska i sjeverna strana na sjever, i međa Ematska; to je sjeverna strana. **18** A istoēnu stranu izmjerite od Avrana i od Damaska i od Galada i od zemlje Izrailjeve na Jordanu, od te međe do mora istoēnoga. I to je istoēna strana. **19** A južna strana prema jugu od Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora. I to je južna strana prema jugu. **20** A zapadna æe strana biti veliko more, od te međe do prema ulasku u Emat; to je zapadna strana. **21** I razdijelite tu zemlju među se po plemenima Izrailjevijem. **22** A razdijelite je u našljedstvo među se i među inostrance koji se bave među vama, koji bi izrodili sinove među vama, i oni neka su vam kao domorodac među sinovima Izrailjevijem, s vama neka dobiju našljedstvo među plemenima Izrailjevijem. **23** I u kom se plemenu inostranac bavi, u onom mu podajte našljedstvo, govori Gospod Gospod.

48 A ovo su imena plemenima. Od kraja prema sjeveru, uz put Etlonski kako se ide u Emat i Asarenan, na među Damaštsku na sjever pokraj Emata, od istoēne strane do zapadne, Danovo, jedno. **2** A uz među Danovu, od istoēne strane do zapadne, Asirovo, jedno. **3** A uz među Asirovu, od istoēne strane do zapadne, Neftalimovo, jedno. **4** A uz među Neftalimovu, od istoēne strane do zapadne, Manasijino, jedno. **5** A uz među Manasijinu, od istoēne strane do zapadne, Jefremovo, jedno. **6** A uz među Jefremovu, od istoēne strane do zapadne, Ruvimovo, jedno. **7** A uz među Ruvimovu, od istoēne strane do zapadne, Judino, jedno. **8** A uz među Judinu, od istoēne strane do zapadne, neka bude prinos što æete prinijeti, dvadeset i pet tisuæa lakata u Širinu, a u dužinu kao koji drugi dio, od istoēne strane do zapadne, i svetinja da bude usred njega. **9** Prinos koji æete prinijeti Gospodu, neka bude od dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu i od deset tisuæa u Širinu.

10 I taj æe sveti prinos biti sveštenicima, sa sjevera dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu, a sa zapada deset tisuæa u Širinu, i s istoka deset tisuæa u Širinu, a s juga dvadeset i pet tisuæa u dužinu; i svetinja Gospodnja da bude usred njega. **11** To æe biti sveštenicima posveæenijem između sinova Sadokovih koji držaše što sam naredio da se drži i ne zađoše kao drugi Leviti, kad zađoše sinovi Izrailjevi. **12** Njihov æe biti sveti prinos od zemlje, svetinja nad svetinjama, uz međe Levitske. **13** A Leviti da imaju uz međe sveštenièke dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu, i deset tisuæa u Širinu; sva dužina da bude dvadeset i pet tisuæa, a Širina deset tisuæa. **14** A od toga ništa da ne prodaju ni promjenjuju, ni da prenose prvina zemaljskih, jer je svetinja Gospodu. **15** A pet tisuæa lakata što ostaje u Širinu prema dvadeset i pet tisuæa biæe mjesto posveæeno, za grad, za naselje, i za podgraða, i grad da bude usred njega. **16** A ovo da mu je mjera: sa sjeverne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata, i s južne strane èetiri tisuæe i pet stotina, i s istoēne strane èetiri tisuæe i pet stotina, i sa zapadne strane èetiri tisuæe i pet stotina. **17** I podgraðe æe biti dvjesta i pedeset lakata sa sjevera, i dvjesta i pedeset s juga, i dvjesta i pedeset s istoka, i dvjesta i pedeset sa zapada. **18** A što ostane u dužinu prema svetom prinosu, deset tisuæa lakata na istok i deset tisuæa na zapad prema svetom prinosu, od toga dohodak neka bude hrana slugama gradskim. **19** A sluge koje æe služiti gradu biæe iz svih plemen Izrailjevih. **20** Sav ovaj prinos, dvadeset i pet tisuæa lakata uz dvadeset i pet tisuæa, èetvrtast, prinijeæe

u prinos sveti za dostojanje gradu. **21** A što ostane s obje strane svetom prinosu i dostojanju gradskom, prema dvadeset i pet tisuæa lakata prinosu do međe istoēne, i sa zapada prema dvadeset i pet tisuæa lakata duž zapadne međe prema dijelovima, to da je kneževio; tako æe sveti prinos i svetinja doma biti u srijedi. **22** A od dostojanja Levitskoga i od dostojanja gradskoga, usred onoga što je kneževio, između međe Judine i međe Venijaminove, da je kneževio. **23** A ostala plemena biæe: od istoēne strane do zapadne strane, Venijaminovo, jedno; **24** A uz među Venijaminovu, od istoēne strane do zapadne, Simeunovo, jedno; **25** A uz među Simeunovu, od istoēne strane do zapadne, Isaharovo, jedno; **26** A uz među Isaharovo, od istoēne strane do zapadne, Zavulonovo, jedno; **27** A uz među Zavulonovu, od istoēne strane do zapadne, Gadovo, jedno; **28** A uz među Gadovu s južne strane, na jug, međa je od Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora. **29** To je zemlja koju æete zdrijebom razdijeliti plemenima Izrailjevijem u našljedstvo, i to su im dijelovi, govori Gospod Gospod. **30** A ovo su krajevi gradu: sa sjeverne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata da bude mjera; **31** A vrata gradska da se nazovu imenima plemena Izrailjevih, troja vrata sa sjevera; jedna vrata Ruvimova, jedna vrata Judina, jedna vrata Levijeva; **32** I s istoēne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata, i troja vrata: jedna vrata Josifova, jedna vrata Venijaminova, jedna vrata Danova; **33** I s južne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata da bude mjera, i troja vrata: jedna vrata Simeunova, jedna vrata Isaharova, jedna vrata Zavulonova; **34** Sa zapadne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata, i troja vrata: jedna vrata Gadova, jedna vrata Asirova, jedna vrata Neftalimova. **35** Unaokolo æe biti osamnaest tisuæa lakata, a ime æe gradu od toga dana biti: Gospod je tu.

Danilo

1 Godine treće carovanja Joakima cara Judina dođe Navuhodonosor car Vavilonski na Jerusalim, i opkoli ga. **2** I Gospod mu dade u ruku Joakima cara Judina i dio sudova doma Božjeg, i odnese ih u zemlju Senar u dom boga svojega, i metnu sudove u riznicu boga svojega. **3** I reče car Asfenazu starješini svojih dvorana da dovede između sinova Izrailjevih, i od carskoga sjemena i od knezova. **4** Mladica na kojima nema mane, i koji su lijepa lica i naučeni svakoj mudrosti i vješti znanju i razumni i koji mogu stajati u carskom dvoru, pa da ih uči knjigu i jezik Haldejski. **5** I odredi im car obrok na dan od jela carskoga i od vina koje on piše, da se hrane tri godine a poslije da stoje pred carem. **6** A među njima bježu od sinova Judinjeh Danilo, Ananija, Misailo i Azarija. **7** A starješina nad dvoranima predje im imena, i Danilu nadje ime Valtasar, a Ananiju Sedrah, a Misailu Misah, a Azariju Avenago. **8** Ali Danilo naumi da se ne skvri obrokom jela careva i vinom koje on piše, i zamoli se starješini nad dvoranima da se ne skvri. **9** I dade Bog Danilu te nađe milost i ljubav u starješine nad dvoranima. **10** I reče starješina nad dvoranima Danilu: bojim se gospodara svojega cara, koji vam je odredio jelo i piće; jer kad car vidi lica vaša lošija nego u ostalih mlađica, vaših vrsnika, zašto da mi učinite da budem glamom krv caru? **11** A Danilo reče Amelsaru, kojega starješina nad dvoranima postavi nad Danilom, Ananijom, Misailom i Azarijom: **12** Ogledaj sluge svoje za deset dana, neka nam se daje varivo da jedemo i vode da pijemo. **13** Pa onda neka nam se vide lica pred tobom i lica mlađica koji jedu carsko jelo, pa kako vidiš, onako eši sa slugama svojim. **14** I posluša ih u tom, i ogleda ih za deset dana. **15** A poslije deset dana lica im dođe ljepeša i mesnatija nego u svijeh mlađica koji jeđaju carsko jelo. **16** I Amelsar uzimaše jelo njihovo i vino koje njima trebaše piti, i davaše im varivo. **17** I dade Bog svoj ečetvorici mlađica znanje i razum u svakoj knjizi i mudrosti; a Danilu dade da razumije svaku utvaru i sne. **18** I kad prođe vrijeme po kom car bješe rekao da ih izvedu, izvede ih starješina nad dvoranima pred Navuhodonosora. **19** I govori car s njima, i ne nađe se među svjema njima nijedan kao Danilo, Ananija, Misailo i Azarija; i stajahu pred carem. **20** I u svemu ešemu treba mudrost i razum, za što ih car zapita, nađe da su deset puta bolji od svijeh vraća i zvjezdara što ih bješe u svemu carstvu njegovu. **21** I osta Danilo do prve godine cara Kira.

2 A druge godine carovanja Navuhodonosorova usni Navuhodonosor san, i uznemiri mu se duh i san ga prođe. **2** I reče car da dozovu vraća i zvjezdare i gatare i Haldeje da kažu caru san njegov. I dođe i staše pred carem. **3** I reče im car: usnih san, i uznemiri mi se duh kako bih doznao što sam snio. **4** A Haldeji rekoše caru Sirski: care, da si živ dovjeka! pripovjedi san slugama svojim, pa æemo ti kazati što znači. **5** A car odgovori i reče Haldejima: zaboravio sam; ako mi ne kažete što sam snio i što znači, biæete isjeæeni i kuæe æe vaše biti buništa. **6** Ako li mi kažete što sam snio i što znači, dobiæete od mene dare i poklone i veliku eæat; kažite mi dakle što sam snio i što znači. **7** Odgovorije opet i rekoše: neka car pripovjedi san slugama svojim, pa æemo kazati što znači. **8** Car odgovori i reče: doista vidim da hoæete vremena da dobijete; jer vidite da sam zaboravio. **9** Ali ako mi ne kažete što sam

snio i što znači, jedan vam je sud; jer ste se dogovorili da kažete preda mnom laži i prijevaru dok se promijeni vrijeme; zato kažite mi san, pa æe vidjeti da mi možete kazati što znači. **10** Odgovorije Haldeji caru i rekoše: nema èovjeka na zemlji koji bi mogao kazati caru to što ište; zato nijedan car ni knez ni vlastelin nije nigda iskao tako što od vraća ili zvjezdara ili Haldejca. **11** I što car ište vrlo je teško; niti ima drugoga koji bi mogao kazati caru osim bogova, koji ne žive među ljudima. **12** Zato se car razljuti i razgnjevi vrlo, i zapovjedi da se pogube svi mudarci Vavilonski. **13** I kad izide zapovijest, te ubijahu mudarce, tražahu i Danilu i drugove njegove da ih ubiju. **14** Tada Danilo odgovori mudri i razumno Ariohu zapovjedniku stražarskom, koji bijaše izašao da ubija mudarce Vavilonske; **15** Odgovori i reče Ariohu vlastelinu carevu: zašto je tako nagla zapovijest od cara? Tada Arioh kaza stvar Danilu. **16** A Danilo otide i zamoli cara da mu ostavi vremena, pak æe kazati caru što san znači. **17** Potom otide Danilo kuæi svojoj, i kaza stvar Ananiji, Misailu i Azariji, drugovima svojim, **18** Da se mole za milost Bogu nebeskomu radi te tajne, da ne bi poginuli Danilo i drugovi mu s ostalijem mudarcima Vavilonskim. **19** I objavi se tajna Danilu u noæenoj utvari; tada Danilo blagoslovni Boga nebeskoga. **20** Progovori Danilo i reče: da je blagosloveno ime Gospodnje od vijeka do vijeka; jer je njegova mudrost i sila; **21** I on mijenja vremena i eæe; smeæe careve, i postavlja careve; daje mudrost mudrima i razum razumnim. **22** On otkriva što je duboko i sakriveno, zna što je u mraku, i svjetlost kod njega stanuje. **23** Tebe, Bože otaca mojih, hvalim i slavim, što si mi dao mudrost i silu, i što si mi objavio za što ti molismo objaviv nam stvar carevu. **24** Tada otide Danilo k Ariohu, kojega car bješe odredio da pogubi mudarce Vavilonske; i došav ovako mu reče: ne gubi mudaraca Vavilonskih; izvedi me pred cara da kažem caru što san znači. **25** Tada Arioh brže izvede Danila pred cara, i ovako mu reče: nađoh èovjeka između roblja Judina, koji æe kazati caru što san znači. **26** A car progovori i reče Danilu, koji se zvaše Valtasar: možeš li mi kazati san koji sam snio i što znači? **27** Odgovori Danilo caru i reče: tajne koje car ište ne mogu kazati caru mudarci ni zvjezdari ni vraća ni gatari. **28** Nego ima Bog na nebu koji otkriva tajne i javlja caru Navuhodonosoru što æe biti do pošljetka. San tvoj i što ti je vidjela glava na postelji tvojoj ovo je: **29** Tebi, care, dođe misli na postelji što æe biti poslije, i onaj koji objavljuje tajne pokaza ti što æe biti. **30** A meni se ova tajna nije objavila mudrošæu koja bi u mene bila mimo sve žive, nego zato da se javi caru što san znači i da doznaš misli srca svojega. **31** Ti, care, vidje a to lik velik; velik bijaše lik i svjetlost mu silna, i stajaše prema tebi, i strašan bijaše na oèima. **32** Glava tome liku bijaše od eistoga zlata, prsi i mišice od srebra, trbuhi bedra od mjeđi, **33** Golijeni mu od gvožđa, a stopala koje od gvožđa koje od zemlje. **34** Ti gledaše dokle se odvali kamen bez ruku, i udari lik u stopala mjeđena i zemljana, i satr ih. **35** Tada se satr i gvožđe i zemlja i mjeđ i srebro i zlato, i posta kao pljeva na gumnu u ljetu, te odnese vjetar, i ne nađe mu se mjesto; a kamen, koji udari lik, posta gora velika i ispuni svu zemlju. **36** To je san; a sada æemo kazati caru što znači. **37** Ti si, care, car nad carevima, jer ti Bog nebeski dade carstvo, silu i krjepost i slavu; **38** I gdje god žive sinovi ljudski, zvijeri poljske i ptice nebeske, dao ti je u ruke, i postavio te gospodarem nad svijem tijem. Ti si ona glava zlatna. **39** A nakon tebe nastaæe drugo carstvo,

manje od tvojega; a potom treæe carstvo, mјedeno, koje æe vladati po svoj zemlji. **40** A èetvrtro æe carstvo biti tvrdo kao gvožđe, jer gvožđe satire i troši sve, i kao gvožđe što sve lomi, tako æe satrti i polomiti. **41** A što si video stopala i prste koje od kala lonèarskoga koje od gvožđa, biæe carstvo razdijeljeno, ali æe biti u njemu tvrđe od gvožđa, jer si video gvožđe pomiješano s kalom lonèarskim. **42** I što prsti u nogu bijahu koje od gvožđa koje od kala, carstvo æe biti nešto jako i nešto trošno. **43** A što si video gvožđe pomiješano sa kalom lonèarskim, to æe se oni pomiješati sjemenom èovjeèijim, ali neæe prionuti jedan a drugog a kao što se gvožđe ne može smiješati s kalom. **44** A u vrijeme tijeh careva Bog æe nebeski podignuti carstvo koje se dovijeka neæe rasuti, i to se carstvo neæe ostaviti drugom narodu; ono æe satrti i ukinuti sva ta carstva, a samo æe stajati dovijeka, **45** Kako si video gdje se od gore odvali kamen bez ruku i satr gvožđe, mјed, kao, srebro i zlato. Bog veliki javi caru što æe biti poslije; san je istinit, i tumaèenje mu vjerno. **46** Tada car Navuhodonosor pade na lice svoje, i pokloni se Danilu, i zapovjedi da mu prinesu prinos i kad. **47** Car progovori Danilu i reèe: doista, vaš je Bog Bog nad bogovima i gospodar nad carevima, i koji objavljuje tajne, kad si mogao otkriti ovu tajnu. **48** Tada car uzvisi Danila, i dade mu mnoge velike darove i uèini ga gospodarem svoj zemlji Vavilonskoj i poglavarjem nad svijem mudarcima Vavilonskim. **49** I Danilo izmoli u cara, te postavi nad poslovima zemlje Vavilonske Sedraha, Misaha i Avdenaga, a Danilo osta na dvoru carevu.

3 Car Navuhodonosor naèini zlatan lik, kojemu visina bješe šezdeset lakata, a širina šest lakata; i namjesti ga u polju Duri u zemlji Vavilonskoj. **2** I posla car Navuhodonosor da saberi knezove, upravitelje i vojvode, starješine, riznièare, sudije, nastojnike i sve vlastelje zemaljske, da doðu da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor. **3** Tada se skupiše knezovi, upravitelji i vojvode, starješine, riznièari, sudije, nastojnici, i svi vlastelji zemaljski, da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor; i stadoše pred likom što ga postavi Navuhodonosor. **4** A glasnik povika iza glasa: narodi, plemena i jezici, vama se govori. **5** Kad èuvjetate rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, pjevanje i svakojake svirke, popadajte i poklonite se zlatnomu liku, koji postavi car Navuhodonosor. **6** A ko ne bi pao i poklonio se, onaj èas biæe baèen u peæ ognjenu užarenu. **7** Zato svi narodi kako èuše rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i svakojake svirke, popadaše svi narodi, plemena i jezici, i pokloniše se zlatnemu liku koji postavi car Navuhodonosor. **8** A neki Haldej taj èas doðoše i tužiše Jevreje, **9** I progovorise i rekoše caru Navuhodonosoru: care, da si živ dovijeka! **10** Ti si, care, zapovjedio, svaki ko èuje rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, i pjevanje i svakojake svirke, da padne i pokloni se zlatnemu liku; **11** A ko ne bi pao i poklonio se, da se baci u peæ ognjenu užarenu. **12** A imaju ljudi Jevreji, koje si postavio nad poslovima zemlje Vavilonske, Sedrah, Misah i Avdenago; ti ljudi, care, ne haju za te, ne poštuju tvojih bogova, i ne klanjaju se zlatnom liku, koji si postavio. **13** Tada Navuhodonosor u gnjevu i ljtini zapovjedi da dovedu Sedraha, Misaha i Avdenaga. I dovedoše te ljudi pred cara. **14** Navuhodonosor progovori i reèe im: je li istina, Sedraše, Misaše i Avdenago, da vi ne služite mojim bogovima i da se ne klanjate zlatnemu liku koji postavih? **15** Jeste li dakle gotovi, kad èuvjetate rog, svirale, kitare, gusle,

psaltire i pjevanje i svakojake svirke, da padnete i poklonite se liku koji naèinih? ako li se ne poklonite, onaj èas biæete baèeni u peæ ognjenu užarenu; a koji je bog što æe vas izbaviti iz mojih ruku? **16** Odgovoriše Sedrah, Misah i Avdenago, i rekoše caru Navuhodonosoru: nije nam trijebe da ti odgovorimo na to. **17** Evo, Bog naš, kojemu mi služimo, može nas izbaviti iz peæ ognjene užarene; i izbavljaæe nas iz tvojih ruku, care. **18** A i da ne bi, znaj, care, da bogovima tvojim neæemo služiti niti æemo se pokloniti zlatnom liku, koji si postavio. **19** Tada se Navuhodonosor napuni gnjeva, i lice mu se promijeni na Sedraha, Misaha i Avdenaga, i odgovarajući zapovjedi da se užari peæ sedam puta veæema nego što bješe obièaj. **20** I zapovjedi najjaèim ljudima što bijahu u vojsci njegovoj da svežu Sedraha, Misaha i Avdenaga, i da ih bace u peæ ognjenu užarenu. **21** Tada svezaše one ljudi u plaštima njihovijem i u obuæi i pod kapama i u svemu odijelu njihovu, i baciše ih u peæ ognjenu užarenu. **22** Kako zapovijest careva bješe hitna i peæ vrlo užarena, plamen ognjeni ubi one ljudi koji bacahu Sedraha, Misaha i Avdenaga. **23** A ta tri èovjeka, Sedrah, Misah i Avdenago, padoše usred peæi ognjene užarene. **24** Tada se prepade car Navuhodonosor, i brže ustav progovori i reèe svojim dvoranima: ne bacismo li tri èovjeka svezana u ogran? Odgovoriše i rekoše caru: da, care. **25** Odgovori i reèe: eno, vidim èetiri èovjeka odriješena gdje hode posred ognja i nije im ništa, i èetvrti kao da je sin Božji. **26** Tada pristupi Navuhodonosor na vrata ognjenoj peæi užarenoj, i progovori i reèe: Sedraše, Misaše i Avdenago, služe Boga višnjega, izidite i hodite. Tada Sedrah, Misah i Avdenago izidoše isred ognja. **27** I sabraše se knezovi i upravitelji i vojvode i vijeæenici carevi, i vidješe te ljudi gdje im tijelu ogran ništa ne može, niti im se kosa na glavi opali, niti im se plašti što promijeniše, niti zadah od ognja prionu za njih. **28** Progovori Navuhodonosor i reèe: da je blagosloven Bog Sedrahov, Misahov i Avdenagov, koji posla anđela svojega i izbavi služe svoje, koje se u nj pouzdaše i ne poslušaše zapovijesti careve i dadoše tjelesa svoja da ne bi služili niti se poklonili drugom bogu osim svojega Boga. **29** Zato zapovijedam da se svaki kojega mu drago naroda i plemena i jezika, koji bi pohulio na Boga Sedrahova, Misahova i Avdenagova, da se isjeèe i kuæea da mu bude bunište, jer nema drugoga boga koji može tako izbaviti. **30** Tada car uzvisi Sedraha, Misaha i Avdenaga u zemlji Vavilonskoj.

4 Car Navuhodonosor svijem narodima, plemenima i jezicima **1** što su po svoj zemlji, mir da vam se umnoži. **2** Svidje mi se da objavim znake i èudesa što mi uèini Bog višnji. **3** Znaci njegovi kako su veliki! i èudesa njegova kako su silna! carstvo je njegovo carstvo vjeèeno, i vlast njegova od koljena do koljena. **4** Ja Navuhodonosor bijah miran u kuæi svojoj i cvatijah u dvoru svom. **5** Usnih san, koji me uplaši, i misli na postelji mojoj i utvare glave moje uznemiriše me. **6** I zapovjedih da se dovedu preda me svi mudarci Vavilonski da mi kažu što znaèi san. **7** Tada doðoše vraèari, zvjezdari, Haldej i gatari, i pripovjedih im san, ali mi ne mogoše kazati što znaèi. **8** Najposlije doðe preda me Danilo, koji se zove Valtasar po imenu boga mojega, i u kom je duh svetijeh bogova, i pripovjedih mu san: **9** Valtasare, poglavarje vraèarima, znam da je duh svetijeh bogova u tebi i nikaka tajna nije ti teška; kaži san moj što sam snio i što znaèi. **10** A utvara glave moje na postelji mojoj bješe: vidjeh,

gle, drvo usred zemlje, i visina mu velika. **11** Drvo bješe veliko i jako, i visina mu dosezaše do neba, i viđaše se do kraja sve zemlje. **12** Lišće mu bješe lijepo i rod obilan, i na njemu bješe hrane svemu; zvijerje poljsko odmaraše se u hladu njegovu, i na granama njegovijem stanovahu ptice nebeske, i od njega se hranaše svako tijelo. **13** Vidjeh u utvarama glave svoje na postelji svojoj, i gle, stražar i svetac siće s neba. **14** Povika jako i reče ovako: posjecite drvo, i okrešite mu grane, pokidajte mu lišće i razmetnите mu rod; neka pobjegnu zvijeri ispod njega i ptice s grana njegovijem. **15** Ali panj sa žilama ostavite mu u zemlji, u okovima gvozdenjem i mijedenjem u travi poljskoj, neka ga kvasi rosa nebeska i dio da mu je sa zvijerjem od trave zemaljske. **16** Srce èovjeèije neka mu se promjeni, i srce životinjsko neka mu se da, i sedam vremena neka prođe preko njega. **17** To su odredili stražari i izrekli sveti da bi poznali živi da višnji vlada carstvom ljudskim, i daje ga kome hoće, i postavlja nad njim najnižega između ljudi. **18** Taj san snih ja car Navuhodonosor; a ti, Valtasare, kaži što znaèi, jer nijedan mudarac u carstvu mom ne može da mi kaže što znaèi; a ti možeš, jer je u tebi duh svetijeh bogova. **19** Tada Danilo, koji se zvaše Valtasar, osta u èedu za jedan sahat, i misli ga uznemiravahu. A car progovori i reče: Valtasare, san i znaèenje mu da te ne uznemiruje. A Valtasar odgovori i reče: gospodaru moj, san da bude tvojim nenavidnicima, i znaèenje njegovo neprijateljima tvojim. **20** Drvo što si vidio, veliko i jako, kojemu visina dosezaše do neba i koje se viđaše po svoj zemlji, **21** Kojemu lišće bješe lijepo i rod obilan, i na kom bješe hrane svemu, pod kojim stanovaše zvijerje poljsko i na granama mu sjeðahu ptice nebeske, **22** To si ti, care, koji si velik i silan, i velièina je tvoja visoka i doseže do neba i vlast tvoja do krajeva zemaljskih. **23** A što car vidje stražara i sveca gdje slažaše s neba i govoraše: posjecite drvo i potrite ga, ali mu panj sa žilama ostavite u zemlji u okovima gvozdenjem i mijedenjem u travi poljskoj, da ga kvasi rosa nebeska, i sa zvijerjem poljskim neka mu je dio dokle sedam vremena prođe preko njega, **24** Ovo znaèi, care, i ovo je naredba višnjega koja æe se izvršiti na mom gospodaru caru: **25** Biæeš prognan između ljudi, i sa zvijerima æeš poljskim živjeti, i hranaće te travom kao goveda, i rosa æe te nebeska kvasiti, i sedam æe vremena proæi preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće. **26** A što se reče da se ostavi panj sa žilama od drveta, carstvo æe ti ostati, kad poznaš da nebesa vladaju. **27** Zato, care, da ti je ugodan moj svjet, oprosti se grijeha svojih pravdom, i bezakonja svojih milošćau prema nevolnjima, eda bi ti se produljio mir. **28** Sve ovo dođe na cara Navuhodonosora. **29** Poslije dvanaest mjeseca hodaše po carskom dvoru u Vavilonu. **30** I progovori car i reče: nije li to Vavilon veliki što ga ja sazidah jakom silom svojom da je stolica carska i slava velièanstvu mojemu? **31** Te rijeèi još bjehu u ustima caru, a glas dođe s neba: tebi se govori, care Navuhodonosore: carstvo se uze od tebe. **32** I biæeš prognan između ljudi, i živjeæeš sa zvijerjem poljskim, hranaće te travom kao goveda, i sedam æe vremena proæi preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće. **33** U taj èas ispunii se ta rijeè na Navuhodonosoru; i bi prognan između ljudi i jede travu kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo da mu narastoše dlake kao pera u orla i nokti kao u ptica. **34** Ali poslije toga vremena ja Navuhodonosor podigoh oèi svoje k nebu, i um moj vratii se, i

blagoslovih višnjega, i hvalih i slavih onoga koji živi dovijeka, èija je vlast vlast vjeèna i èije je carstvo od koljena do koljena; **35** I svi stanovnici zemaljski ništa nijesu prema njemu, i radi što hoæe s vojskom nebeskom i sa stanovnicima zemaljskim, i nema nikoga da bi mu ruku ustavio i rekao mu: Šta radiš? **36** U to vrijeme um moj vratii se mi se, i na slavu carstva mojega vratii mi se velièanstvo moje i svjetlost moja, i dvorani moji i knezovi moji potražiše me, i utvrđih se u carstvu svom, i doda mi se više velièanstva. **37** Sada ja Navuhodonosor hvalim, uzvišujem i slavim cara nebeskoga, èija su sva djela istina i èiji su putovi pravedni i koji može oboriti one koji hode ponosito.

5 Car Valtasar uèini veliku gozbu tisuæi knezova svojih, i pijaše vino pred tisuæom njih. **2** Napiv se vina Valtasar zapovjedi da se donesu sudovi zlatni i srebrni, koje bješe odnio Navuhodonosor otac mu iz crkve Jerusalimske, da iz njih piju car i knezovi mu, i žene njegove i inoèe njegove. **3** I donesoše zlatne sudove koje bjehu odnijeli iz crkve doma Gospodnjega u Jerusalimu, i pijahu iz njih car i knezovi njegovi, žene njegove i inoèe njegove; **4** Pijahu vino, i hvaljahu bogove zlatne i srebrne i mijedene i drvene i kamene. **5** U taj èas izidoše prsti ruke èovjeèije, i pisahu prema svijetnjaku po okreèenom zidu od carskoga dvora, i car vidje ruku koja pisaše. **6** Tada se promjeni lice caru, i misli ga njegove uznemirije, i pojas se oko njega raspasa i koljena mu udarahu jedno o drugo. **7** Povika car iza glasa; te dovedoše zvjezdare, Haldeje i gatare; i progovori car i reče mudarcima Vavilonskim: ko proèita ovo pismo i kaže mi što znaèi, onaj æe se obuæi u skerlet, i nosiæe zlatnu verižicu o vratu, i biæe treæi gospodar u carstvu. **8** Tada pristupiše svi mudarci carevi; ali ne mogoše proèitati pisma niti kazati caru što znaèi. **9** Tada se car Valtasar vrlo uznemiri i lice mu se sasvijem izmijeni; i knezovi se njegovi prepadoše. **10** Doðe carica radi toga što se dogodi caru i knezovima njegovijem u kuæu gdje bješe gozba, i progovori carica i reče: care, da si živ dovijeka! da te ne uznemiruju misli tvoje i da ti se lice ne mijenja. **11** Ima èovjek u tom carstvu, u kom je duh svetijeh bogova; i u vrijeme oca tvojega nađe se u njega vidjelo i razum i mudrost, kakova je u bogova, i car Navuhodonosor otac tvoj, care, postavi ga glavarem vraèarima, zvjezdarima, Haldejima i gatarima; **12** Jer velik duh i znanje i razum za kazivanje sanova i pogađanje zagonetaka i razmršivanje zamršenijeh stvari nađe se u Danila, kojemu car nadje ime Valtasar; neka sada dozovu Danila, i on æe kazati što znaèi. **13** Tada Danilo bi doveden pred cara. Car progovori Danilu i reče: jesli li ti Danilo između roblja Judina koje dovede iz Judejske car otac moj? **14** Èuh za tebe da je duh svetijeh bogova u tebi, i vidjelo i razum i mudrost velika da se nađe u tebe. **15** A sada su dovedeni preda me mudarci, zvjezdari, da proèitaju pismo i kažu mi što znaèi; ali ne mogu da kažu što to znaèi. **16** A za tebe ja èuh da možeš protumaæiti, i zamršene stvari razmršiti. Ako dakle možeš proèitati ovo pismo i kazati mi što znaèi, obuæi æeš se u skerlet, i zlatnu verižicu nosiæeš o vratu, i biæe treæi gospodar u carstvu. **17** Tada odgovori Danilo i reče pred carem: darovi tvoji neka tebi, i podaj drugomu poklone svoje; a pismo æeu ja proèitati caru i kazati što znaèi. **18** Care, Bog višnji dade carstvo i velièinu i slavu i èast Navuhodonosoru ocu tvojemu. **19** I od velièine koju mu dade svi narodi, plemena i jezici drktahu pred njim i bojahu ga se; ubijaše koga hoæaše, i ostavljaše u životu koga hoæaše, uzvišivaše

koga hoæaše, i poniživaše koga hoæaše. **20** Ali kada mu se podiže srce i duh mu se posili u oholosti, bi smetnut s carskoga prijestola svojega, i uzeše mu slavu. **21** I bi prognan između ljudi i srce mu posta kao u zvijeri, i stan mu bijaše s divljim magarcima, hraniše ga travom kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo, dokle pozna da Bog višnji vlast carstvom ljudskim, i koga hoæe postavljaj nad njim. **22** A ti, Valtasare, sine njegov, nijesi ponizio srca svojega premda si znao sve ovo. **23** Nego si se podigao na Gospoda nebeskoga, i sudsive doma njegova donesoše preda te, i piste iz njih vino ti i knezovi tvoji, žene tvoje i inoèe tvoje, i ti hvali bogove srebrne i zlatne, mjeđene, gvozdene, drvene i kamene, koji ne vide niti èuju niti razumiju, a ne slavi Boga, u èijoj je ruci duša tvoja i svi putovi tvoji. **24** Zato od njega bi poslana ruka i ovo pismo bi napisano. **25** A ovo je pismo napisano: MENE, MENE, TEKEL, UFARSIN. **26** A ovo znaće te rijeèi: MENE, brojio je Bog tvoje carstvo, i do kraja izbrojio. **27** TEKEL, izmjereni si na mjerila, i našao si se lak. **28** FERES, razdijeljeno je carstvo tvoje, i dano Midijanima i Persijanima. **29** Tada zapovjedi Valtasar, te obukoste Danila u skerlet, i metnuše mu zlatnu verižicu oko vrata, i proglašiše za nj da je treæi gospodar u carstvu. **30** Istu noæe bi ubijen Valtasar car Haldejski. **31** A Darije Midijanin preuze carstvo, i bješe mu oko šezdeset i dvije godine.

6 Svidje se Dariju te postavi nad carstvom sto i pedeset upravitelja da budu nad svijem carstvom; **2** A nad njima tri starješine, od kojih jedan bješe Danilo, kojima æe upravitelji davati ræune da ne bi caru bilo stete. **3** A taj Danilo nadvišavaše starješine i upravitelje, jer u njemu bješe velik duh i car mišlaše da ga postavi nad svijem carstvom svojim. **4** Tada starješine i upravitelji gledahu kako bi našli što da zabave Danilu radi carstva; ali ne mogahu naæei zabave ni pogriješke, jer bješe vjeran, i ne nalažaše se u njega pogriješke ni mane. **5** Tada rekoše oni ljudi: neæemo naæei na toga Danila ništa, ako ne naðemo što na nj radi zakona Boga njegova. **6** Tada doðoše starješine i upravitelji k caru, i rekoše mu ovako: Darije care, da si živ dovijeka. **7** Sve starješine u carstvu, poglavari i upravitelji, vijeæenici i vojvode dogovorije se da se postavi carska naredba i ostra zabrana da ko bi se god zamolio za što kome god bogu ili èovjeku za trideset dana osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku. **8** Zato, care, postavi tu zabranu i napiši da se ne može promijeniti, po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit. **9** I car Darije napisala knjigu i zabranu. **10** A Danilo kad dozna da je knjiga napisana, otide svojoj kuæi, gdje bijahu otvoreni prozori u njegovoj sobi prema Jerusalimu, i padaše na koljena svoja tri puta na dan i moljaše se i hvalu davaše Bogu svojemu kao što èinjase prije. **11** Tada se sabraše oni ljudi, i naðoše Danila gdje se moli i pripada Bogu svojemu. **12** I otidoše te rekoše caru za carsku zabranu: nijesi li napisao zapovijest, da ko bi se god zamolio kome god bogu ili èovjeku za trideset dana, osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku? Car odgovori i reèe: tako je po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit. **13** Tada odgovorije i rekoše caru: Danilo, koji je između roblja Judina, ne haje za te, care, ni za zabranu koju si napisao, nego se moli tri puta na dan svojom molitvom. **14** Tada car èuvši to ožalosti se vrlo, i naumi da izbavi Danila, i truðaše se do zahoda sunèanoga da ga izbavi. **15** Tada oni ljudi sabraše se kod cara i rekoše caru: znaj, care, da je zakon u Midijana i Persijana da se

nikakva zabrana i naredba, koju postavi car, ne mijenja. **16** Tada car reèe to dovedoše Danila i bacise ga u jamu lavovsku; i car progovori i reèe Danilu: Bog tvoj, kojemu bez prestanka sluši, neka te izbavi. **17** I doneše kamen i metnuše jami na vrata, i car ga zapeèati svojim prstenom i prstenom svojih knezova da se ništa ne promijeni za Danila. **18** Tada otide car u svoj dvor, i prenoæi ne jedavši niti dopustivši da mu se doneše što èim bi se razveselio, i ne može zaspati. **19** Potom car usta ujutru rano i otide brže k jami lavovskoj. **20** I kad doðe k jami, viknu Danila žalosnjem glasom; i progovori car i reèe Danilu: Danilo, slugo Boga živoga, Bog tvoj, kojemu sluši bez prestanka, može li te izbaviti od lavova? **21** Tada Danilo reèe caru: care, da si živ dovijeka! **22** Bog moj posla anđela svojega i zatvori usta lavovima, te mi ne naudiše; jer se naðoh èist pred njim, a ni tebi, care, ne uèinih zla. **23** Tada se car veoma obradova tomu, i zapovjedi da izvade Danila iz jame. I izvadiše Danila iz jame, i ne naðe se rane na njemu, jer vjerova Bogu svojemu. **24** Potom zapovjedi car, te dovedoše ljudi koji bijahu optužili Danila, i bacise u jamu lavovsku njih, djecu njihovu i žene njihove; i još ne doðoše na dno jami, a lavovi ih zgrabiše i sve im kosti potrše. **25** Tada car Darije pisa svijem narodima i plemenima i jezicima što življahu u svoj zemlji: mir da vam se umnoži. **26** Od mene je zapovijest da se u svoj državi carstva mojega svak boji i straši Boga Danilova, jer je on Bog živi, koji ostaje dovijeka, i carstvo se njegovo neæe rasutti, i vlast æe njegova biti do kraja; **27** On izbavlja i spasava, i èini znake i èudesu na nebu i na zemlji, on je izbacio Danila od sile lavovske. **28** I taj Danilo bješe sreæan za carovanja Darijeva i za carovanja Kira Persijanca.

7 Prve godine Valtasara cara Vavilonskoga usni Danilo san i vidje utvaru glave svoje na postelji; tada napisa san i priopovjedi ukratko. **2** Danilo progovori i reèe: vidjeh u utvari svojoj noæu, a to èetiri vjetra nebeska udariše se na velikom moru. **3** I èetiri velike zvijeri izidoše iz mora, svaka drugaèija. **4** Prva bijaše kao lav, i imaše krila orlova; gledah dokle joj se krila poskuboše i podiže se sa zemlje i stade na noge kao èovjek, i srce ljudsko dade joj se. **5** Potom, gle, druga zvijer bijaše kao medvjed, i stade s jedne strane, i imaše tri rebra u ustima među zubima svojim, i gorovaše joj se: ustani, jedi mnogo mesa. **6** Potom vidjeh, i gle, druga, kao ris, imaše na leðima èetiri krila kao ptica, i èetiri glave imaše zvijer, i dade joj se vlast. **7** Potom vidjeh u utvarama noæenjem, i gle, èetvrta zvijer, koje se trebaše bojati, strašna i vrlo jaka, i imaše velike zube gvozdene, jeðaše i satiraše, i gažaše nogama ostatak, i razlikovaše se od svijeh zvijeri preðašnjih, i imaše deset rogova. **8** Gledah rogove, i gle, drugi mali rog izraste među onijema, i tri prva roga išèupaše se pred njim; i gle, oèi kao oèi èovjeèije bjehu na tom rogu, i usta koja govorahu velike stvari. **9** Gledah dokle se postaviše prijestoli, i starac sjede, na kom bješe odijelo bijelo kao snijeg, i kosa na glavi kao èista vuna, prijesto mu bijaše kao plamen ognjeni, toèkovi mu kao organj razgorio. **10** Rijeka ognjena izlažaše i tečijaše ispred njega, tisuæa tisuæa služaše mu, i deset tisuæa po deset tisuæa stajahu pred njim; sud sjede, i knjige se otvoriše. **11** Tada gledah radi glasa velikih rijeèi koje govoraše onaj rog; i gledah dokle ne bi ubijena zvijer i tijelo joj se rašeini i dade se da izgori ognjem. **12** I ostalijem zvijerima uze se vlast, jer duljina životu bješe im određena do vremena i do roka. **13** Vidjeh u utvarama noæenjem, i gle, kao sin èovjeèej

iđaše s oblacima nebeskim, i dođe do starca i stade pred njim. **14** I dade mu se vlast i slava i carstvo da mu služe svi narodi i plemena i jezici; vlast je njegova vlast vječna, koja neće proći, i carstvo se njegovo neće rasuti. **15** Meni Danilu prenemože duh moj u tijelu mom, i utvare glave moje uznenmiriše me. **16** Pristupiš k jednome od onjih koji stajahu onđe, i zamolih ga za istinu od svega toga. I progovori mi i kaza mi što ta znaće: **17** Ove èetiri velike zvijeri jesu èetiri cara, koji æe nastati na zemlji. **18** Ali æe sveci višnjega preuzeti carstvo, i držaæe carstvo navijek i dovijeka. **19** Tada zaæeljeh znati istinu o èetvrtoj zvijeri, koja se razlikovaše od svih i bijaše vrlo straæna, i imaše zube gvozdene i nokte mijedene, i jeðaše i satiraše, a ostatak nogama gažaše, **20** I o deset rogova što joj bjehu na glavi, i o drugom koji izraste i tri otpadaju pred njim, o rogu koji imaše oèi i usta koja govorahu velike stvari i bijaše po viðenju veæi od drugih. **21** Gledah, i taj rog vojevaše sa svecima i nadvlaðivaše ih, **22** Dokle dođe starac, i dade se sud svecima višnjega, i prispje vrijejme da sveci preuzmu carstvo. **23** Ovako reæe: èetvrtu zvijer biæe èetvrt carstvo na zemlji, koje æe se razlikovati od svih carstava, i izjeæe svu zemlju i pogaziti i satriti. **24** I deset rogova jesu deset careva, koji æe nastati iz toga carstva, a poslije njih nastaae drugi, i on æe se razlikovati od preðasnijih, i pokoraae tri cara. **25** I govoraae rijeèi na višnjega, i potiraæe svece višnjega, i pomišljaæe da promijeni vremena i zakone; i daæe mu se u ruke za vrijejme i za vremena i za po vremena. **26** Potom æe sjesti sud, i uzeæe mu se vlast, te æe se istrijebiti i zatrati sasvijem. **27** A carstvo i vlast i veliæanstvo carsko pod svijem nebom daæe se narodu svetaca višnjega; njegovo æe carstvo biti vjeèeno carstvo, i sve æe vlasti njemu služiti i slušati ga. **28** Ovdje je kraj ovoj rijeèi. A mene Danila vrlo uznenmiriše misli moje, i lice mi se sve promijeni; ali rijeè saæuvah u srcu svom.

8 Treæe godine carovanja Valtasarova pokaza se meni Danilu utvara poslije one koja mi se pokazala prije. **2** I vidjeh u utvari; a bijeh u Susanu u gradu koji je u zemlji Elamu, kad vidjeh, i vidjeh u utvari i bijeh na vodi Ulaju. **3** I podigoh oèi svoje i vidjeh, i gle, stajaše kraj vode ovan, koji imaše dva roga, a rogovi bjehu visoki, ali jedan viši od drugoga, i viši naraste poslije. **4** Vidjeh ovna gdje bode na zapad i na sjever i na jug, i nijedna zvijer ne mogaše mu odoljeti, i ne bijaše nikoga ko bi izbavio od njega, nego èinjajaše što hoæaše, i osili. **5** A kad ja motrah, gle, iðaše jarac od zapada povrh sve zemlje a ne doticaše se zemlje; i taj jarac imaše rog znamenit među oèima svojim. **6** I dođe do ovna koji imaše dva roga, kojega vidjeh gdje stoji kraj vode, i potreàa na nj grjevno silom svojom. **7** I vidjeh ga gdje dođe do ovna, i razgnjeví se na nj udari ovna, te mu slomi oba roga i ne bješe sile u ovnu da mu odoli, nego ga obori na zemlju i pogazi ga, i ne bješe nikoga da izbavi ovna od njega. **8** I jarac posta vrlo velik; a kad osili, slomi se veliki rog, i mjesto njega narastoše znamenita èetiri roga prema èetiri vjetra nebeska. **9** I iz jednoga njih izide jedan rog malen i naraste vrlo velik prema jugu i istoku i prema krasnoj zemlji. **10** I naraste dori do vojske nebeske, i obori na zemlju neke od vojske i od zvijezda, i pogazi ih. **11** I naraste dori do poglavara toj vojsci, i uze mu svagdašnju žrtvu, i sveti stan njegov obori. **12** I vojska bi dana u otpad od žrtve svagdašnje, i obori istinu na zemlju, i što èinjajaše napredovaše mu. **13** Tada èuh jednoga sveca gdje

govoraše, i jedan svetac reèe nekome koji govoraše: dokle æe trajati ta utvara za svagdašnju žrtvu i za otpad pustošni da se gazi svetinja i vojska? **14** I reèe mi: do dvije tisuæe i tri stotine dana i noæi; onda æe se svetinja oèistiti. **15** A kad vidjeh ja Danilo ovu utvaru, i zaæikah da razumjem, gle, stade preda me kao èovjek. **16** I èuh glas èovjeèji nasred Ulaja, koji povika i reèe: Gavilo, kaži ovome utvaru. **17** I dođe gdje ja stajah, i kad doðe uplaših se, i padoh na lice svoje; a on mi reèe: pazi, sine èovjeèji, jer je ova utvara za pošljednje vrijeme. **18** A dok mi on govoraše, ja bijah izvan sebe ležaæi nièice na zemlji; a on me se dotaæe, i ispravi me, te stadoh. **19** I reèe: evo, ja æu ti kazati Šta æe biti na kraju gnjeva; jer æe u odreðeno vrijeme biti kraj. **20** Ovan što si ga video, koji ima dva roga, to su carevi Midski i Persijski. **21** A runjavi je jarac car Gréki; i veliki rog što mu bješe među oèima, to je prvi car. **22** A što se on slomi, i mjesto njega narastoše èetiri, to su èetiri carstva, koja æe nastati iza toga naroda, ali ne s njegovom silom. **23** A na pošljedak carovanja njihova, kad bezakonici navrše mjeru, nastaae car bestidan i lukav. **24** Sila æe mu biti jaka, ali ne od njegove jaèine, i èudesno æe pustošiti, i biæe sreæan i svršivaæe, i gubiæe silne i narod sveti. **25** I lukavstvom njegovijem napredovaæe prijevara u njegovoj ruci, i podignuæe se u srcu svom, i u miru æe pogubiti mnoge, i ustaæe na kneza nad knezovima, ali æe se potri bez ruke. **26** A reæena utvara o danu i noæi istina je; zato ti zapeæati utvaru, jer je za mnogo vremena. **27** Tada ja Danilo zanemogoh, i bolovah neko vrijeme; poslije ustah i vrših poslove careve; i èudih se utvari, ali niko ne dozna.

9 Prve godine Darija sina Asvirova od plemena Midskoga, koji se zacari nad carstvom Haldejskim, **2** Prve godine njegova carovanja ja Danilo razumjeh iz knjiga broj godina, koje bješe rekao Gospod Jeremiji proroku da æe se navršiti razvalinama Jerusalimskim, sedamdeset godina. **3** I okretoh lice svoje ka Gospodu Bogu traæeæi ga molitvom i molbama s postom i s kostrijeti i pepelom. **4** I pomolih se Gospodu Bogu svojemu i ispovijedajuæi se rekoh: o Gospode, Božje veliki i straæni, koji drži zavjet i milost onima koji te ljube i drže zapovijesti tvoje; **5** Zgriješimo i zlo èinjimo i bismo bezbožni, i odmetnusmo se i otstupismo od zapovijesti tvojih i od zakona tvojih. **6** I ne slušaæmo sluga tvojih proroka, koji govorahu u tvoje ime carevima našim, knezovima našim i ocima našim i svemu narodu zemaljskom. **7** U tebe je, Gospode, pravda a u nas sram na licu, kako je danas, u Judejaca i u Jerusalimljana i u svijeh Izrailjaca, koji su blizu i koji su daleko po svijem zemljama kuda si ih razagnao za grijeha njihove, kojima ti grijješi. **8** Gospode, u nas je sram na licu, u careva naših, u knezova naših i u otaca naših, jer ti zgriješimo. **9** U Gospoda je Boga našega milost i praštanje, jer se odmetnusmo od njega, **10** I ne slušaæmo glasa Gospoda Boga svojega da hodimo po zakonima njegovijem, koje nam je dao preko sluga svojih proroka. **11** I sav Izrailj prestupi zakon tvoj, i ostupi da ne sluša glasa tvojega; zato se izli na nas prokletstvo i zakletva napisana u zakonu Mojsija sluge Božjeg, jer mu zgriješimo. **12** I on potvrdi rijeèi svoje koje je govorio za nas i za sudije naše, koje su nam sudile, pustivši na nas zlo veliko, da tako ne bi pod svijem nebom kako bi u Jerusalimu. **13** Kako je pisano u zakonu Mojsijevu, sve to zlo dođe na nas, i opet se ne molismo Gospodu Bogu svojemu da bismo se vratili od bezakonja svojega i pazili na

istinu tvoju. **14** I Gospod nasta oko zla i navede ga na nas; jer je pravedan Gospod Bog naš u svijem djelima svojim koja eini, jer ne slušasmo glasa njegova. **15** Ali sada, Gospode Bože naš, koji si izveo narod svoj iz zemlje Misirske rukom krjepkom, i stekao si sebi ime, kako je danas, zgrješimo, bezbožni bismo. **16** Gospode, po svoj pravdi tvojoj neka se odvratи gnjev tvoj i jarost tvoja od grada tvojega Jerusalima, svete gore tvoje; jer sa grijeha naših i s bezakonja otaca naših Jerusalim i tvoj narod posta rug u svijeh koji su oko nas. **17** Sada dakle poslušaj, Bože naš, molitvu sluge svojeg i molbe njegove, i obasaj licem svojim opustjelu svetinju svoju, Gospoda radi. **18** Bože moj, prigni uho svoje, i eūj; otvori oči svoje, i vidi pustoš našu i grad, na koji je prizvano ime tvoje, jer ne pravde svoje radi nego radi velike milosti tvoje padamo pred tobom moleæi se. **19** Gospode, usliši, Gospode, oprosti, Gospode, pazi i uèini, ne eæi, sebe radi, Bože moj, jer je tvoje ime prizvano na ovaj grad i na tvoj narod. **20** A dok je još govorah i moljah se i ispovijedah grijeh svoj i grijeh naroda svojega Izraïla, i padah moleæi se pred Gospodom Bogom svojim za svetu goru Boga svojega, **21** Dok još govorah moleæi se, onaj èovjek Gavrilo, kojega vidjeh prije u utvari, doletje brzo i dotaèe me se o veèernjoj žrtvi. **22** I nauèi me i govor sa mnom i reèe: Danilo, sada izidoh da te urazumim. **23** U poèetku molitve tvoje izide rijeè, i ja doðoh da ti kažem, jer si mio; zato slušaj rijeè, i razumij utvaru. **24** Sedamdeset je nedjelja određeno tvome narodu i tvome gradu svetom da se svrši prijestup i da nestane grijeha i da se oèisti bezakonje i da se dovede vjeèena pravda, i da se zapeæati utvara i proroštvu, i da se pomaže sveti nad svetima. **25** Zato znaj i razumij: otkad izide rijeè da se Jerusalim opet sazida da pomazanika vojvode biæe sedam nedjelja, i šezdeset i dvije nedjelje da se opet pograde ulice i zidovi, i to u teško vrijeme. **26** A poslije te šezdeset i dvije nedjelje pogubljen æe biti pomazanik i ništa mu neæe ostati; narod æe vojvodin doæi i razoriti grad i svetinju; i kraj æe mu biti s potopom, i određeno æe pustošenje biti do svršetka rata. **27** I utvrđiæe zavjet s mnogima za nedjelju dana, a u polovinu nedjelje ukinuæe žrtvu i prinos; i krilima mrskim, koja pustoše, do svršetka određenoga izliæe se na pustoš.

10 Treæe godine Kira cara Persijskoga objavi se rijeè Danilu, koji se zvaše Valtasar; i rijeè bješe istinita i o velikim stvarima; i razabro rijeè i razumje utvaru. **2** U to vrijeme ja Danilo bjehe u žalosti tri nedjelje dana. **3** Jela ugodna ne jedoh, ni meso ni vino ne uðe u moja usta, niti se namazah uljem dok se ne navršiæe tri nedjelje dana. **4** A dvadeset èetvrtoga dana prvoga mjeseca bijah na brijeu velike rijeke Hidekela. **5** I podigoh oèi svoje i vidjeh, a to jedan èovjek obuèen u platno, i pojas bješe oko njega od èistoga zlata iz Ufaza; **6** A tijelo mu bješe kao hrisolit, i lice mu kao munja a oèi mu kao luèevi zapaljeni, a ruke i noge kao mjeđ uglaðena, a glas od rijeèi njegovijeh kao glas mnogoga ljudstva. **7** I ja Danilo sam vidjeh utvaru, a ljudi što bijahu sa mnom ne vidješe je, ali ih popade strah velik, te pobjegoše i sakriše se. **8** I ostah sam, i vidjeh tu veliku utvaru, i ne osta snage u meni, i ljeputa mi se nagrdi, i ne imah snage. **9** I euh glas od rijeèi njegovijeh, i kad euh glas od rijeèi njegovijeh, izvan sebe padoh nièice licem na zemlju. **10** I gle, ruka me se dotaèe i podiže me na koljena moja i na dlanove moje. **11** I reèe mi: Danilo, mili èovjeèe! slušaj rijeèi koje æu ti kazati, i stani pravo, jer sam sada poslan k tebi. I kad mi reèe tu

rijeeè, ustah drkæuæi. **12** I reèe mi: ne boj se, Danilo, jer prvoga dana kad si upravio srce svoje da razumijevaš i da muèi sebe pred Bogom svojim, uslišene biše rijeèi tvoje, i ja doðoh tvojih rijeèi radi. **13** Ali knez carstva Persijskoga staja mi nasuprot dvadeset i jedan dan; ali, gle, Mihailo jedan od prvih knezova doðe mi u pomoæe; tako ja ostah onđe kod careva Persijskih. **14** I doðoh da ti kažem šta æe biti tvome narodu poslije; jer æe još biti utvara za te dane. **15** I kad mi govorše tako, oborih oèi svoje na zemlju i zanijemeh. **16** I gle, kao èovjek dotaèe se usana mojih, i otvorih usta svoja, i progovorih i rekoh onomu koji stajaše prema meni: gospodaru moj, od ove utvare navalishi moji bolovi na mene i nema snage u meni. **17** A kako može sluga mojega gospodara govoriti s gospodarem mojim? Jer od ovoga èasa u meni nesta snage i ni dihanje ne osta u meni. **18** Tada onaj što bijaše kao èovjek opet me se dotaèe i ohrabri me. **19** I reèe: ne boj se, mili èovjeèe; mir da ti je! ohrabri se, ohrabri se. I dokle mi govorše, ohrabrih se i rekoh: neka govor gospodar moj, jer si me ohrabrio. **20** A on reèe: znaš li zašto sam došao k tebi? a sada æu se vratiti da vojujem na kneza Persijskoga; potom æu otiai, i gle, doæi æe knez Grèki. **21** Ali æu ti kazati što je napisano u knjizi istinito. Nema nikoga da junaèki radi sa mnom u tom osim Mihaila kneza vaæega.

11 I ja prve godine Darija Midijanina stadoh da mu pomožem, i da ga potkrijepim. **2** A sada æu ti kazati istinu. Evo, još æe tri cara nastati u Persiji; i èetvrti æe biti bogatiji od svijeh, i kad se ukrijepi bogatstvom svojim, sve æe podignuti na Gréko carstvo. **3** Potom æe nastati silan car, i vladaæe velikom državom i radiæe što hoæe. **4** A kako nestane, rasuæe se carstvo njegovo i razdijeliæe se u èetiri vjetra nebeska, ne meðu natražje njegovo niti s vlašæu s kojom je on vladao, jer æe se carstvo njegovo ukinuti i dopasti drugima a ne njima. **5** I car južni osiliæe, i jedan od knezova njegovijeh, i biæe silniji od njega, i vladaæe, i država æe njegova biti velika. **6** I poslije nekoliko godina oni æe se oprijateljiti, i kæi južnoga cara doæi æe k caru sjevernom da uèini pogodbu; ali ona neæe saèuvati sile mišici, niti æe se on održati s mišicom svojom, nego æe biti predana i ona i oni koji je dovedu i sin njezin i onaj koji joj bude pomagao u to vrijeme. **7** Potom æe od izdanka iz korijena njezina nastati jedan na mjesto njegovo, koji æe doæi s vojskom svojom i udariti na gradove cara sjevernoga, i biæe ih i osvojija ih. **8** I bogove æe njihove i knezove njihove sa zakladima njihovijem dragocjenijem zlatnijem i srebrenijem odnijeti u ropstvo u Misir, i ostaæe nekoliko godina jaæi od cara sjevernoga. **9** I tako æe car južni doæi u svoje carstvo, i vratiæe se u svoju zemlju. **10** Ali æe sinovi njegovi zaratiti, i skupiæe veliku vojsku; i jedan æe doæi iznenada, i poplaviti i proæi; i vrativši se ratovaæe do grada njegova. **11** Tada æe se razljutiti car južni, i izaæi æe i ratovaæe s njim, s carem sjevernjem, i podignuæe veliku vojsku, te æe mu biti data u ruke vojska. **12** I kad razbije vojsku, ponjeæe se srce njegovo, i pobiæe tisuæe, ali se neæe ukrijepiti. **13** Jer æe car sjeverni opet dignuti vojsku veæu od prve; i poslije nekoliko godina doæi æe s velikom vojskom i s velikim blagom. **14** I u to æe vrijeme mnogi ustati na cara južnoga; i zlikovci od tvojega naroda podignuæe se da se potvrdi utvara, i popadaæe. **15** I doæi æe car sjeverni, i naèiniæe opkope, i uzeæe tvrde gradove, i mišice južnoga cara neæe odoljeti ni izabrani narod njegov, niti æe biti sile da se

opre. 16 I onaj došav na nj ēinjæ što hoæe, i neæe biti nikoga da mu se opre; i ustaviæe se u krasnoj zemlji, koju æe potri svojom rukom. 17 Potom æe okrenuti da doðe sa silom svega carstva svojega, ali æe se pogoditi s njim, i daæe mu kær za ženu da bi ga upropastio, ali se ona neæe držati, niti æe biti s njim. 18 Potom æe se okrenuti na ostrva, i osvojijæe mnoga; ali æe jedan vojvoda prekinuti sramotu koju ēini, i oborijæe na nj sramotu njegovu. 19 Potom æe se okrenuti ka gradovima svoje zemlje, i spotaknuæe se i pašæe, i neæe se više naæi. 20 I na njegovo æe mjesto nastati koji æe poslati nastojnika u slavi carskoj; ali æe za malo dana poginuti bez gnjeva i bez boja. 21 A na njegovo æe mjesto doæi neznatan èovjek, kome nije namijenjena èast carska; ali æe doæi mirno i osvojijæe carstvo laskanjem. 22 I mišice koje plave on æe poplaviti i polomiti, pa i kneza s kojim je uèinio vjeru. 23 Jer udruživši se s njim uèinjæe prijevaru, i došavši nadvladaæe s malo naroda. 24 I doæi æe mirno u rodna mjesta u zemlji, i uèinjæe što ni ocevi njegovi ni ocevi otaca njegovih ne uèinjše, razdijeliæe im plijen i grabež i blago, i smišljajæe misli na gradove, za neko vrijeme. 25 Potom æe podignuti silu svoju i srce svoje na cara južnoga s velikom vojskom; i car æe južni doæi u boj s velikom i vrlo silnom vojskom; ali neæe odoljeti, jer æe mu se èiniti nevjera. 26 I koji jedu hljeb njegov satraæe ga; vojska æe njegova poplaviti, i mnogi æe pasti pobijeni. 27 I srce æe obojice careva raditi o zlu, i za jednjem æe stolom lagati; ali se neæe izvršiti; jer æe kraj još biti u određeno vrijeme. 28 I tako æe se vratiti u svoju zemlju s velikim blagom; i srce æe se njegovo obratiti na sveti zavjet, i kad izvrši, vratijæe se u svoju zemlju. 29 U određeno æe vrijeme opet doæi na jug; ali drugi put neæe biti kao prvi put. 30 Jer æe doæi na nj laðe Kitejske, i on æe se ojaditi, te æe se vratiti; i razljutiæe se na sveti zavjet, i izvršiæe; i vrativši se složiæe se s onima koji ostavljaju sveti zavjet. 31 I vojska æe stajati uza nj, i oskvrniæe svetinju u gradu, i ukinuti žrtvu svagdašnju i postavijæe gnušobu pustošnu. 32 I koji su bezbožni prema zavjetu, on æe ih laskanjem otpaditi; ali narod koji poznaje Boga svojega ohrabriæe se i izvršiæe. 33 I razumni u narodu nauèiæe mnoge, i padaæe od maæa i ognja, ropstva i grabeža mnogo vremena. 34 Ali padajuæi dobijæe malu pomoæ; i mnogi æe pristati s njima dvolièeæi. 35 I od razumnjeh æe pasti neki da bi se okušali i oèistili i ubijelili do roka, jer æe još biti rok. 36 I taj æe car èiniti što hoæe, i podignuæe se i uzvisiæe se iznad svakoga boga, i èudno æe govoriti na Boga nad bogovima, i biæe sreæan dokle se ne svrši gnjev, jer æe se izvršiti što je određeno. 37 Neæe mariti ni za bogove svojih otaca ni za ljubav zensku, niti æe za koga boga mariti, nego æe se uzvišivati nad svi. 38 I na mjesto Boga najsilnjega slaviæe boga kojega oci njegovi ne znaæe, slaviæe zlatom i srebrom i dragim kamenjem i zakladima. 39 I uèinjæe da gradovi Boga najsilnjega budu boga tuðega; koje pozna umnožiæe im slavu i uèinjæe ih gospodarima nad mnogima i razdijeliæe zemlju mjesto plate. 40 A u pošljednje vrijeme južni æe se car pobiti s njim; i car æe sjeverni udariti na nj kao vihor s kolima i konjicima i s mnogim laðama, i ušavši u zemlje poplaviti i proæi. 41 I doæi æe u krasnu zemlju, i mnogi æe propasti, a ove æe se izbaviti od njegovih ruku: Edomska, Moavска i glavni dio sinova Amonovijeh. 42 I posegnuæe rukom svojom na zemlje, i zemlja Misirska neæe umaknuti. 43 I osvojijæe blago u zlatu i u srebru i sve zaklade Misirske; i Livijani i Etiopljani iæi æe za

njim. 44 Ali æe ga glasovi s istoka i sa sjevera smesti, te æe izazei s velikim gnjevom da pogubi i zatre mnoge. 45 I razapeæe šatore dvora svojega meðu morima na krasnoj svetoj gori; i kad doðe k svome kraju, niko mu neæe pomoæi.

12 A u to æe se vrijeme podignuti Mihailo veliki knez, koji brani tvoj narod; i biæe žalosno vrijeme, kakoga nije bilo otkako je naroda do tada; i u to æe se vrijeme izbaviti tvoj narod, svaki koji se naðe zapisan u knjizi. 2 I mnogo onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudijæe se, jedni na život vjeèni a drugi na sramotu i prijekor vjeèni. 3 I razumni æe se sjati kao svjetlost nebeska, i koji mnoge privedoše k pravdi, kao zvijezde vazda i dovjeka. 4 A ti Danilo zatvori ove rijeèi i zapeæati ovu knjigu do pošljednjega vremena; mnogi æe pretraživati, i znanje æe se umnožiti. 5 Tada pogledah ja Danilo, i gle, stajahu druga dvojica, jedan s ove strane na brijezu rijeke, a drugi s one strane na brijezu rijeke. 6 I jedan reèe èovjeku obuèenome u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci: kad æe biti kraj tjem èudesima? 7 I èuh èovjeka obuèenoga u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci, i podiže desnicu svoju i ljevicu svoju k nebu, i zakle se onijem koji živi uvijek da æe se sve ovo ispuniti po vremenu, po vremenima i po vremena, i kad se svrši rasap sile svetoga naroda. 8 I ja èuh ali ne razumjeh; i rekoh: gospodaru moj, kakav æe biti kraj tome? 9 A on reèe: idi Danilo, jer su zatvorene i zapeæeæene ove rijeèi do pošljednjega vremena. 10 Mnogi æe se oèistiti, ubijeliti i okušati; a bezbožnici æe raditi bezbožno, niti æe koji bezbožnik razumjeti; ali æe razumni razumjeti. 11 A od vremena kad se ukine žrtva vazdašnja i postavi gnušoba pustošna, biæe tisuæa i dvjesta i devedeset dana. 12 Blago onome koji pretrpi i doèeka tisuæu i tri stotine i trideset i pet dana. 13 A ti idi ka kraju; i poèivaæeš i ostaaæeš na dijelu svom do svršetka svojih dana.

Osija

1 Rijeè Gospodnja koja doèe Osiji sinu Veiriju za vremena Ozije, Joatama, Ahaza i Jezekije careva Judinijeh i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izraeljeva. **2** Kad Gospod poèe govoriti Osiji, reèe Gospod Osiji: idi, oženi se kurvom, i rodi kopilad, jer se zemlja prokurva otstupivši od Gospoda. **3** I otide, i uze Gomeru kær Divlaimsku, koja zatrudnje i rodi mu sina. **4** Tada mu reèe Gospod: nadjeni mu ime Jezrael; jer još malo, pa æeu pohoditi krv Jezraelsku na domu Jujevu i ukinuæeu carstvo doma Izraeljeva. **5** I u to æeu vrijeme slomiti luk Izrailjev u dolini Jezraelskoj. **6** I ona opet zatrudnje i rodi kær; i Gospod mu reèe: nadjeni joj ime Loruhamu; jer se više neæeu smilovati na dom Izraeljev, nego æeu ih ukinuti sasvijem. **7** A na dom Judin smilovaæeu se, i izbavíeu ih Gospodom Bogom njihovjem, a neæeu ih izbaviti lukom ni maèem ni ratom ni konjma ni konjicima. **8** Potom odbivši od sise Loruhamu opet zatrudnje i rodi sina. **9** I reèe Gospod: nadjeni mu ime Loamija; jer vi nijeste moj narod, niti æeu ja biti vaš. **10** Ali æee ipak broj sinova Izrailjevih biti kao pijesak morski, koji se ne može izmjeriti ni izbrojiti; i mjesto da im se reèe: nijeste moj narod, reæi æee im se: sinovi Boga živoga. **11** I sabraæee se sinovi Judini i sinovi Izrailevi ujedno, i postavíee sebi jednoga poglavara i otiaæi æee iz zemlje, jer æee biti velik dan Jezraelski.

2 Recite braæei svojoj: narode moj; i sestrama svojim: pomilovana. **2** Prite se s materom svojom, prite se, jer mi nije žena, niti sam joj ja muž; neka odbaci kurvarstva svoja od lica svojega, i preljube svoje od dojaka svojih, **3** Da je ne bih svukao golu i uèinio je kaka je bila onaj dan kad se rodila, i da je ne bih postavio da bude kao pustinja i obratio je da bude kao zemlja zasušena, i umorio je žeđu. **4** I neæeu se smilovati na djecu njezinu, jer su kopilad. **5** Jer se mati njihova kurva, sramoti se roditeljka njihova; jer govor: iæi æeu za milosnicima svojim koji mi daju hljeb moj i vodu moju, vunu moju i lan moj, ulje moje i piæe moje. **6** Zato evo ja æeu joj zagradići put trnjem i zazidaæeu zidom da ne nađe staza svojih. **7** I traæae za svojim milosnicima, ali ih neæee stignuti; i traæae ih, ali ih neæee naæi; pa æee reæi: idem da se vratim k prvomu mužu svojemu, jer mi bješe bolje onda nego sada. **8** Jer ona ne zna da sam joj ja davao žito i vino i ulje, i umnožavao joj srebro i zlato, od kojega naèiniše Vala. **9** Zato æeu uzeti natrag žito svoje, kad bude vrijeme, i vino svoje, kad bude vrijeme, i uzeæeu vunu svoju i lan svoj, kojim bi pokrivala golotinju svoju. **10** I otkriæeu rugobu njezinu pred milosnicima njezinijem, i нико je neæee izbaviti iz moje ruke. **11** I ukinuæeu svaku radost njezinu, svetkovine njezine, mladine njezine i subote njezine i sve praznike njezine. **12** I potraæu èokote njezine i smokve, za koje govor: plata su mi, što mi dadoše milosnici moji; i obratiæeu ih u šumu da ih jede zvjerje poljsko. **13** I pohodiæeu na njoj dane Valimske, u koje im je kadila i kitila se obocima i grivnama, i išla za svojim milosnicima, i mene zaboravila, govor Gospod. **14** Ali evo, ja æeu je primamiti i odvešæeu je u pustinju, i govoríeu s njom lijepo. **15** I daæeu joj vinograde njezine od toga mjesta, i dolinu Ahor za vrata nadanju, i onđe æee pjevati kao za mladost svoje i kao kad je išla iz Misira. **16** I tada æee me, govor Gospod, zvati: muž moj; a neæee me više zvati: Vale moj. **17** Jer æeu ukloniti iz usta njezinijeh imena Vala; i neæee im se više pominjati

imena. **18** I tada æeu im uèiniti zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubinama zemaljskim; i polomiæeu luk i maè i rat da ih nestane u zemlji, i uèinjäu da leže bez straha. **19** I zarueæeu te sebi dovjeka, zarueæeu te sebi pravdom i sudom i miloæeu i milosrđem. **20** I zarueæeu te sebi vjerom, i poznaæeš Gospoda. **21** I tada æeu se odazvati, govor Gospod, odazváeu se nebesima, a ona æee se odazvati zemlji. **22** A zemlja æee se odazvati žitu i vinu i ulju, a to æee se odazvati Jezraelu. **23** I posijaæeu je sebi na zemlji, i smilovaæeu se na Loruhamu, i reæi æeu Loamiji: ti si moj narod, i on æee reæi: Bože moj!

3 Potom reèe mi Gospod: idi opet, ljubi ženu koju ljubi ljubavnik a ona èini preljubu, kao što Gospod ljubi sinove Izraileve a oni gledaju za tuđim bogovima i ljube žbanove vinske. **2** I kupih je za petnaest sikalaka srebra i gomor i po jeèema. **3** I rekoh joj: sjedi kod mene dugo vremena, i ne kurvaj se, i ne budi drugoga; tako æeu i ja biti tvoj. **4** Jer æee dugo vremena sinovi Izrailevi sjedjeti bez cara i bez kneza i bez žrtve i bez stupa i bez opleæaka i likova. **5** Poslije æee se obratiti i traæae Gospoda Boga svojega i Davida cara svojega, i u strahu æee pristupiti ka Gospodu i blagosti njegovoju u pošljednja vremena.

4 Èujte rijeè Gospodnju, sinovi Izrailevi, jer Gospod ima parbu sa stanovalnicima zemaljskim; jer nema istine ni milosti ni znanja za Boga u zemlji; **2** Zaklinju se krivo i lažu i ubijaju i kradu i èine preljubu, zastraniše, i jedna krv stiže drugu. **3** Zato æee tužiti zemlja, i što god živi na njoj prenemoæei æee, i zvijeri poljske i ptice nebeske; i ribe æee morske pomrijeti. **4** Ali niko da se ne prepire ni da koga kori, jer je narod tvoj kao oni koji se prepiru sa sveštenikom. **5** Zato æee pasti danju, i s tobom æee prorok pasti noæeu, i pogubíeu mater tvoju. **6** Izgibe moj narod, jer je bez znanja; kad si ti odbacio znanje, i ja æeu tebe odbaciti da mi ne vršiš službe sveštenièke; kad si zaboravio Boga svojega, i ja æeu zaboraviti sinove tvoje. **7** Što se više množiše, to mi više grijesi; slavu njihovu pretvoríeu u sramotu. **8** Od grijeha naroda mojega hrane se, i lakome se na bezakonje njihovo. **9** Zato æee biti svešteniku kao narodu; pohodiæeu ga za putove njegove i platiæeu mu za djela njegova. **10** I oni æee jesti, a neæee se nasititi; kurvaæee se, a neæee se množiti; jer prestaše služiti Gospodu. **11** Kurvarstvo i vino i mast oduzima srce. **12** Narod moj pita drvo svoje, i palica mu njegova odgovara; jer duh kurvarski zavodi ih da se kurvaju otstupivši od Boga svojega. **13** Navrh gora prinose žrtve, i na humovima kade pod hrastovima, topolama i brijestovima, jer im je sjen dobar; zato se kurvaju kæeri vaše i snahe vaše èine preljubu. **14** Neæeu karati kæeri vaših kad se kurvaju, ni snaha vaših kad èine preljubu; jer se oni odvajaju s kurvama i prinose žrtve s nevaljalijem ženama; i narod nerazumni propašæe. **15** Ako se ti kurvaš, Izraileju, neka ne grijesi Juda; i ne idite u Galgal niti idite u Vetaven, i ne kunate se: tako da je živ Gospod. **16** Jer je Izrailej uporan kao uporna junica; sada æee ih pasti Gospod kao jagnje na prostranu mjestu. **17** Jefrem se udružio s lažnjem bogovima; ostavi ga. **18** Piæe se njihovo prevrnu, jednako se kurvaju; mlio im je: dajte. Branièi su njegovi sramota. **19** Vjetar æee ih stegnuti krilima svojim, i oni æee se posramiti od žrtava svojih.

5 Èujte, sveštenici, i pazi, dome Izrailev, i slušaj, dome carev, jer je vama sud, jer ste zamka u Mispi i mreža razapeta na Tavoru. **2** Iz potajke klaše one koji zalaze; ali æeu ih ja pokarati

sve. 3 Ja poznajem Jefrema i Izrailj nije sakriven od mene; jer se sada kurvaš, Jefreme, Izrailj se oskvri. 4 Ne upravljuj djela svojih da se vrate k Bogu svojemu; jer je duh kurvarski u njima i ne znaju Gospoda. 5 I ponositoš Izrailjeva svjedoči mu u oči; zato æe Izrailj i Jefrem pasti za bezakonje svoje, pašće i Juda s njima. 6 Iako æe s ovcama svojim i s govedima svojim da traže Gospoda, ali ga neće naæi; uklonio se je od njih. 7 Iznevjeriše Gospoda, jer izrodiše tuđe sinove; zato æe ih prožđrijeti mjesec dana s dostojanjem njihovijem. 8 Trubite u rog u Gavaji, u trubu u Rami; viète u Vetavenu: za tobom, Venijamine! 9 Jefrem æe opustjeti u dan kara; objavih među plemenima Izrailjevjem što æe zacijelo biti. 10 Knezovi su Judini kao oni koji premještaju među; izlæu na njih kao vodu jarost svoju. 11 Jefremu se èini nasilje, satrven je sudom, jer od svoje volje otide za zapovjeðeau. 12 Zato æu ja biti Jefremu kao moljac i kao crv domu Judinu. 13 I Jefrem vidje bolest svoju i Juda svoju ranu, i otide Jefrem k Asircu, i Juda posla k caru koji bi ga branio; ali vas on ne može iscijeliti niti æe vas oprostiti rane vaše. 14 Jer æu ja biti kao lav Jefremu, kao laviæ domu Judinu; ja, ja æu zgrabit, i otiae æu, odnijeaui i niko ne æe izbaviti. 15 Otiæi æu i vratiau se na svoje mjesto dokle ne priznaju svoju krivicu i potraže lice moje; kad budu u nevolji tražiæe me.

6 Hodite da se vratimo ka Gospodu; jer on razdrije, i iscijeliæe nas, rani, i zaviæe nas. 2 Povratiaæe nam život do dva dana, treæi dan podignuæe nas, i živjeæemo pred njim. 3 Tada æemo poznati Gospoda i sve æemo ga više poznavati; jer mu je izlazak uređen kao zora i doæi æe nam kao dažd, kao pozni dažd koji natapa zemlju. 4 Što da ti uèinim, Jefreme? Što da ti uèinim, Juda? jer je dobrota vaša kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane. 5 Zato ih sjekoh preko proroka i ubijah rijeæima usta svojih, i svjetlost sudova svojih izide. 6 Jer je meni milost mila a ne žrtva, i poznavanje Boga veæema nego žrtva paljenica. 7 Ali oni prestupiše zavjet kao Adam; tu me iznevjeriše. 8 Galad je grad onijeh koji èine bezakonje, po njemu su krvavi tragovi. 9 A družina je sveštenièka kao èeta koja doèeuke ljude, ubijaju na putu u Sihem, èine grdilo. 10 U domu Izrailjevu vidim strahotu; ondje je kurvanje Jefremova, Izrailj se oskvri. 11 I tebi je, Juda, pripravljena žetva, kad vratim roblje naroda svojega.

7 Kad lijeèim Izrailja, tada se pokazuje bezakonje Jefremova i zloæa Samarijska; jer èine laž, i lupož ulazi, i napolju udara èeta. 2 I ne govore u srcu svom da ja pamtim svako bezakonje njihovo; sada stoje oko njih djela njihova, preda mnom su. 3 Nevaljalstvom svojim vesele cara i lažima svojim knezove. 4 Svi èine preljubu; kao peæ su koju užari hljebar, koji prestane stražiti kad zamijesi tijesto pa dokle uskisne. 5 Na dan cara našega razbolješe se knezovi od mijeha vina, i on pruži ruku svoju potsmjevaèima. 6 Jer na zasjede svoje upravljuj srce svoje, koje je kao peæ; hljebar njihov spava cijelu noæ, ujutru gori kao plamen ognjeni. 7 Svi su kao peæ ugrijani i proždiru svoje sudije; svi carevi njihovi padaju, nijedan između njih ne vièe k meni. 8 Jefrem se pomiješao s narodima; Jefrem je pogaèa neprevrnut. 9 Inostranci jedu mu silu, a on ne zna; sijede kose popadaju ga, a on ne zna. 10 I ponositoš Izrailjeva svjedoči mu u oči, ali se ne vraæaju ka Gospodu Bogu svojemu niti ga traže

iza sve to. 11 I Jefrem je kao golub, lud, bezuman; zovu Misir, idu u Asirsku. 12 Kad otidu, razapeæeu na njih mrežu svoju, kao ptice nebeske svuæi æu ih, karaæu ih kako je kazivano u zboru njihovu. 13 Teško njima, jer zaðoše od mene; pogibao æe im biti, jer me iznevjeriše; ja ih iskupih, a oni gorovise na me laž. 14 Niti me prizivaše iz srca svojega, nego ridaše na odrima svojim; žita i vina radi skupljajuæi se otstupaju od mene. 15 Kad ih karah, ukrijepih im mišice; ali oni misliše zlo na me. 16 Vraæaju se, ali ne k višnjemu, postaše kao luk lažljiv; knezovi æe njihovi popadati od maæa s obijesti jezika svojega; to æe im biti potsmijeh u zemlji Misirskoj.

8 Trubu na usta, i reci: kao orao ide na dom Gospodnj; jer prestupiše zavjet moj i otpadiše se od zakona mojega. 2 Izrailj æe vikati k meni: Bože moj; poznajemo te. 3 Izrailj je ostavio dobro; neprijatelj æe ga goniti. 4 Postavljaju careve, ali ne od mene; podižu knezove, za koje ja ne znam; od srebra svojega i od zlata svojega grade sebi likove, da se istrijebe. 5 Ostavilo te je tele tvoje, Samarijo; jarost se moja raspalila na njih; dokle se neæe moæi oèistiti? 6 Jer je i ono od Izraijja; naæinio ga je umjetnik, i nije Bog; tele æe Samarijsko otiae u komade. 7 Jer siju vjetar, pa æe žeti oluju; stabljike neæe imati, klica neæe dati brašna; da bi i dala, proždrijeæe ga tuðinci. 8 Proždrijeæe se Izrailj, biæe među narodima kao sud na kom nema miline. 9 Jer otidoše k Asircu, divljemu magarcu, koji je sam za se; Jefrem naima ljubavnik. 10 A što naimaše među narodima, ja æu ih sabrati; a veæ i okušiæe malo radi bremena cara nad knezovima. 11 Što umnoži Jefrem oltare da grijesi, biæe mu oltari na grijeh. 12 Napisah mu velike stvari u zakonu svom; ali mu se èine kao nešto tuđe. 13 Za žrtve, koje mi prinose, prinose meso, i jedu ga; Gospod ih ne prima; sada æe se opomenuti bezakonja njihova i pohodjæe grijeha njihove; oni æe se vratiti u Misir. 14 Izrailj zaboravi tvorca svojega, i sagradi dvorove, i Juda umnoži tvrde gradove; ali æu pustiti ogan u gradove ovomu, i spaliæe dvorove onomu.

9 Ne raduj se, Izraiju, veseleæi se kao narodi, što se kurvaš otstupivši od Boga svojega, miluješ platu kurvarsku po svijem gumnima žitnjem. 2 Gumno i kaca neæe ih hraniæi, i mast æe ih prevariti. 3 Oni neæe nastavati u zemlji Gospodnjoj; nego æe se vratiti Jefrem u Misir, i oni æe jesti neèistotu u Asirskoj. 4 Neæe prinositi Gospodu vina, niti æe mu biti ugodne žrtve njihove, nego æe im biti kao hljeb onijeh koji tuže, ko ga god jede oskvriæe se, jer im je hljeb za žrtve njihove, neæe uæi u dom Gospodnj. 5 Šta æete èiniti na dan svetkovine i na dan praznika Gospodnjega? 6 Jer gle, otiae æe pustošenja radi; Misir æe ih pribратi, Memfis æe ih pogrepsti; zaklade njihove od srebra naslijedjæe kopriva, trnje æe im biti u šatorima. 7 Doðoše dani pohoðenju, doðoše dani plaæanju; poznaje Izrailj; proroci su ludi, bezumni su u kojima je duh, za mnoštvu bezakonja tvojega i veliku mržnju. 8 Stražar je Jefremov s Bogom mojim, prorok je zamka ptièarska po svijem putovima njegovijem, mržnja je u domu Boga njegova. 9 Duboko su se pokvarili kao u vrijeme Gavajsko; opomenuæe se bezakonja njihova, i pohodjæe grijeha njihove. 10 Naðoh Izraijla kao grožđe u pustinji; vidjeh oce vaše kao prve smokve na drvetu u poèetku njegovu; oni otidoše k Velfegoru, i odvojije se za sramotom, i postaše gadni kako im bješe milo. 11 Jefremova æe slava odletjeti kao ptica od roðenja

i od utrobe i od zaetka. **12** Ako li i othrani sinove svoje, ja æu ih uèiniti da budu bez djece, da ne ostane nijedan; i teško njima kad ostupim od njih. **13** Jefrem, kad ga gledah, bješe kao Tir, posaðen na ljudsku mjestu; ali æe Jefrem izvesti krvniku sinove svoje. **14** Podaj im, Gospode; šta æeš im dati? podaj im utrobu pometljivu i dojke usahle. **15** Sva je zloæea njihova u Galgalu; zato onđe mrzim na njih; za zloæea djela njihovih izagnaæeu ih iz doma svojega; neæeu ih više ljubiti: svi su knezovi njihovi odmetnici. **16** Udaren bi Jefrem; korijen im posahnu, neæe roditi roda; ako i rode, ubiæeu mili porod utrobe njihove. **17** Odbaciæe ih Bog moj, jer ga ne slušaju, i skitaæee se po narodima.

10 Izrailj je prazna loza vinova, ostavlja rod za se; što više roda ima, to više umnožava oltare; što mu je bolja zemlja, to više kiti likove. **2** Srce im je razdijeljeno, zato su krivi; on æe oboriti oltare njihove, polomiæee likove njihove. **3** Jer sada govore: nemamo cara; ne bojimo se Gospoda; i šta bi nam uèinio car? **4** Govore rijeèi kunaæei se lažno kad ugovaraju vjeru, i sud kao otrov raste u brazdama na njivi mojoj. **5** Za junice Vetavenske uplašiæee se stanovnici Samarijski; jer æee za njima žaliti narod njihov, i sveštenici njihovi, koji im se radovahu, jer æee slava njihova otiaæi od njih. **6** I on æee sam biti odveden u Asirsku na dar caru branièu; Jefrema æee popasti stid, i Izrailj æee se osramotiti namjerom svojom. **7** Cara æee Samarijskoga nestati kao pjene povrh vode. **8** I oboriæee se visine Avenske, grijeh Izrailjev; trnje æee i èekalj rasti po oltarima njihovijem, i govoriæee gorama: pokrijte nas, i humovima: padnite na nas. **9** Od vremena Gavajskoga grijesio si, Izrailju; onđe ostaše, ne stiže ih u Gavaji rat na bezakonike. **10** Po svojoj æeu ih volji pokarati, i narodi æee se skupiti na njih da ih zarobe za dvojako bezakonje njihovo. **11** Jefrem je junica nauèena, koja rado vrše; ali æeu joj doæei na ljeipi vrat; upregnuaæee Jefrema, Juda æee orati, Jakov æee povlaæiti. **12** Sijte pravdu, žæete milost; orite krèevinu, jer je vrijeme da tražite Gospoda, da bi došao i podaædžio vam pravdom. **13** Oraste bezbožnost, žeste bezakonje, jedoste plod od laži; jer si se pouzdao u svoj put, u mnoætvo svojih junaka. **14** Zato æee se podignuti vreva među tvojim narodom, i svi æee se gradovi tvoji raskopati kao što Salman raskopa Vet-Arvel kad bijaše rat, majka bi razmrskana sa sinovima. **15** Tako æee vam uèiniti Vetiþ za veliku zloæeu vašu; zorom æee poginuti car Izrailjev.

11 Kad Izrailj bješe dijete, ljudljah ga, i iz Misira dozvah sina svojega. **2** Koliko ih zvaše, toliko oni odlaziše od njih; prinosiše žrtve Valima, kadiše likovima. **3** Ja uèih Jefrema hoditi držeæi ga za ruke, ali ne poznaše da sam ih ja ljejeèio. **4** Vukoh ih užicama èovjeèejim, užima ljubavnijem; i bijah im kao oni koji im skidaju jaram s èeljusti, i davah im hranu. **5** Neæee se vratiti u zemlju Misirske, nego æee mu Asirac biti car, jer se ne htješe obratiti. **6** I maèe æee stajati u gradovima njegovijem, i potraæe prijevornice njegove i prozdrjeti za namjere njihove. **7** Narod je moj prionuo za otpad od mene; zovu ga k višnjemu, ali se nijedan ne podiže. **8** Kako da te dam, Jefreme? da te predam, Izrailju? kako da uèinim od tebe kao od Adame? da te obratim da budeš kao Sevojim? Ustreptalo je srce moje u meni, uskolebala se utroba moja od žalosti. **9** Neæeu izvršiti ljudoga gnjeva svojega, neæeu opet zatrati Jefrema; jer sam ja Bog a ne èovjek, svetac usred tebe; neæeu doæei na grad. **10** Iæi æee oni za Gospodom; on æee rikati kao lav; kad rikne, sa strahom æee

dotræati sinovi s mora; **11** Sa strahom æee dotræati iz Misira kao ptica, i kao golub iz zemlje Asirske; i naseliæeu ih u kuæama njihovijem, govori Gospod. **12** Opkolio me je Jefrem lažju i dom Izrailjev prijevarom; ali Juda još vlada s Bogom i vjeran je sa svetima.

12 Jefrem se hrani vjetrom, i ide za ustokom; svaki dan mnoæi laž i pogibao; i hvataju vjeru s Asircem i nose ulje u Misir. **2** I s Judom ima Gospod parbu i pohodjaæe Jakova prema putovima njegovijem, platiæe mu po djelima njegovijem. **3** U utrobi uhvati za petu brata svojega, i u sili svojoj bori se s Bogom; **4** Bori se s anđelom, i nadjaæa; plaka, i moli mu se; naðe ga u Vetiþu, i onđe govori s nama. **5** Ali je Gospod Bog nad vojskama, Gospod mu je spomen. **6** Ti dakle obrati se k Bogu svojemu, èuvaj milost i pravdu, i uzdaj se vazda u Boga svojega. **7** Trgovac je Jefrem, u ruci su mu mjerila lažna, milo mu je da èini krivo. **8** I govori Jefrem: baš se obogatih, stekoh blago, ni u kom trudu mom neæee mi naæei nepravde koja bi bila grijeh. **9** A ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje Misirske, još æeu ti dati da sjediš u šatorima kao o praznicima. **10** I govoriæee preko proroka, i umnoæiæeu utvare, i davaæeu prièeu preko proroka. **11** Doista je Galad bezakonje, postaše sama taština; u Galgalu prinose junce na žrtvu, i oltari su im kao gomile kamenja po brazdama na njivi mojoj. **12** I Jakov pobježje u zemlju Sirsku, i Izrailju služi za zenu, i za zenu èuva ovce. **13** I prorokom izvede Gospod Izrailja iz Misira, i prorokom èuva ga. **14** Jefrem ga ljuto razgnjevi; zato æee ostaviti na njemu krv njegovu, i vratiaæe mu sramotu njegovu Gospod njegov.

13 Kad Jefrem govoraše, bješe strah; bješe se uzvisio u Izrailju; ali se ogriješi o Vala, te umrije. **2** I sada jednako grijše i grade sebi lijuæi od srebra svojega po razumu svojemu likove, koji su svi djelo umjetnièko, a oni govore za njih: ljudi koji prinose žrtve neka cijelu teoce. **3** Zato æee biti kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane, kao pljeva, koju odnosi vjetar s gumna, i kao dim iz dimnjaka. **4** A ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje Misirske, i Boga osim mene nijesi poznao, i osim mene nema ko bi spasao. **5** Ja te poznah u pustinji, u zemlji zasušenoj. **6** Imajuæei dobru pašu bijahu siti; ali èim se nasitiše, ponese se srce njihovo, zato me zaboraviše. **7** Zato æeu im biti kao lav, kao ris vrebaæeu ih na putu. **8** Sreæeu ih kao medvedica kojoj uzmu medvjediæe, i rastrgaæeu im sve srce njihovo i izjeæeu ih onđe kao lav; zvjerje poljsko raskinuæe ih. **9** Propao si, Izrailju; ali ti je pomoæ u meni. **10** Gdje ti je car? gdje je? neka te saæuva u svijem gradovima tvojim; gdje li su sudije tvoje, za koje si govorio: daj mi cara i knezove? **11** Dadoh ti cara u grjevu svom, i uzeh ga u jarosti svojoj. **12** Svezano je bezakonje Jefremovo, ostavljen je grijeh njegov. **13** Bolovi kao u porodilje spospaæee ga, sin je nerazuman, jer ne bi toliko vremena ostao u utrobi. **14** Od groba æeu ih izbaviti, od smrti æeu ih saæuvati; gdje je, smrti, pomor tvoj? gdje je, grobe, pogibao tvoja? kajanje æee biti sakriveno od oèiju mojih. (Sheol h7585) **15** Rodan æee biti među braæom svojom; ali æee doæei istoæeni vjetar, vjetar Gospodnj, koji ide od pustinje, i usahnuæe mu izvor, i studenac æee mu zasušiti; on æee odnijeti blago od svih dragih zaklada. **16** Samarija æee opustjeti, jer se odmetnu od Boga svojega; oni æee pasti od maæa, djeca æee se njihova razmrskati i trudne žene njihove rasporiti.

14 Obrati se, Izrailju, ka Gospodu Bogu svojemu, jer si pao svojega radi bezakonja. **2** Uzmite sa sobom riječi, i obratite se ka Gospodu; recite mu: oprosti sve bezakonje, i primi dobro; i da æemo žrtve usana svojih. **3** Asirac nas ne može izbaviti, ne æemo jahati na konjima, niti æemo više govoriti djelu ruku svojih: Bože naš; jer u tebe nalazi milost sirota. **4** Iscjelilæu otpad njihov, ljubiæu ih drage volje; jer æe se gnijev moj odvratiti od njega. **5** Biæu kao rosa Izrailju, procvjetaæe kao ljiljan i pustiæe žile svoje kao drveta Livanska. **6** Raširiæe se grane njegove, i ljepota æe mu biti kao u masline i miris kao Livanski. **7** Oni æe se vratiti i sjedjeti pod sjenom njegovijem, raðaæe kao žito i cvjetaæe kao vinova loza; spomen æe mu biti kao vino Livansko. **8** Jefreme, Šta æe mi više idoli? Ja æeu ga uslišiti i gledati; ja æeu mu biti kao jela zelena; od mene je tvoj plod. **9** Ko je mudar, neka razumije ovo; i razuman neka pozna ovo; jer su pravi putovi Gospodnji, i pravednici æe hoditi po njima, a prestupnici æe pasti na njima.

Joil

1 Rijeè Gospodnja koja doèe Joilu sinu Fatulovu. **2** Èujte, starci; slušajte, svi stanovnici zemaljski; je li ovako što bilo za vašega vremena ili za vremena vaših otaca? **3** Pripovijedajte to sinovima svojim, i sinovi vaši svojim sinovima, i njihovi sinovi potonjemu koljenu. **4** Što osta iza gusjenice izjede skakavac, i što osta iza skakavca izjede hruš, i što osta iza hrušta izjede crv. **5** Otrijeznite se, pijanice, i plaéite; i ridajte svi koji pijete vino, za novijem vinom, jer se ote iz usta vaših. **6** Jer doðe na zemlju moju silan narod i nebrojen; zubi su mu kao u lava i kutnjaci kao u lavice. **7** Potr vinovu lozu moju, i smokve moje pokida, sasvijem ih oguli i pobaca, te im se grane bijele. **8** Ridaj kao mladica opasana kostrijeæu za mužem mladosti svoje. **9** Nesta dara i naljeva iz doma Gospodnjega; tuže sveštenici, sluge Gospodnje. **10** Opustje polje, tuži zemlja; jer je potvrno žito, usahlo vino, nestalo ulja. **11** Stidite se ratari, ridajte vinogradari, pšenice radi i jeéema radi, jer propade žetva na njivi; **12** Loza posahnu i smokva uvenu; šipak i palma i jabuka i sva drveta poljska posahnuše, jer nesto radosti između sinova ljudskih. **13** Opašite se i plaéite sveštenici; ridajte koji služite oltaru, doðite, noæujte u kostrijeti, sluge Boga mojega; jer se unosi u dom Boga vašega dar i naljev. **14** Naredite post, oglasite praznik, skupite starješine, sve stanovnike zemaljske, u dom Gospoda Boga svojega, i vapijte ka Gospodu: **15** Jaoh dana! jer je blizu dan Gospodnj, i doæi æe kao pogibao od svemoguæega. **16** Nije li nestalo hrane ispred oèiju naših, radosti i veselja iz doma Boga našega? **17** Sjeme istruhu pod grudama svojim, puste su žitnice, razvaljene spreme, jer posahnu žito. **18** Kako uzdiše stoka! kako su se smela goveda! jer nemaju pašu; i ovce ginu. **19** K tebi, Gospode, vièem, jer organj saæe paše u pustinji, i plamen popali sva drveta u polju. **20** I zvijerje poljsko pogleda za tobom, jer usahnuše potoci vodenih i organj saæe paše u pustinji.

2 Trubite u trubu na Sionu, i viéite na svetoj gori mojoj, neka drkæu svi stanovnici zemaljski, jer ide dan Gospodnj, jer je blizu, **2** Dan, kada je mrak i tama, dan, kada je oblak i magla; kako se zora razastire povrh gora, tako ide narod velik i silan, kakoga nije bilo otkad je vijeka niti æe ga poslije kad biti od koljena do koljena. **3** Pred njim proždire organj, a za njim pali plamen; zemlja je pred njim kao vrt Edemski, a za njim pustinja pusta, ništa neæe uteæi od njega. **4** Na oèima su kao konji i træaæe kao konjici. **5** Skakaæe povrh gora topoæuæi kao kola, praskajuæi kao plamen ognjeni koji saæiæe strnjiku, kao silan narod spreman za boj. **6** Pred njim æe se prepadati narodi, svako æe lice pocrneti. **7** Oni æe tréati kao junaci, kao vojnici skakaæe na zid, i svaki æe iæi svojim putem, niti æe otstupati sa svoje staze. **8** I jedan drugoga neæe tiskati, svaki æe iæi svojim putem, i na maæeve naviruæi neæe se raniti. **9** Po gradu æe hoditi, po zidovima æe tréati, u kuæe æe se peti, ulaziæe kroz prozore kao lupež. **10** Pred njima æe se zemlja tresti, nebesa æe se pokolebiti, sunce æe i mjesec pomrknuti i zvijezde æe ustegnuti svjetlost svoju. **11** A Gospod æe pustiti glas svoj pred vojskom svojom, jer æe oko njegovog biti vrlo velik, jer æe biti silan onaj koji æe izvršiti volju njegovu; jer æe dan Gospodnj biti velik i vrlo straæan, i ko æe ga podnijeti? **12** Zato još govori Gospod:

obratite se k meni svijem srcem svojim i posteæi i plaèuæi i tuæeæi. **13** I razderite srca svoja a ne haljine svoje, i obratite se k Gospodu Bogu svojemu, jer je milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem i kaje se oda zla. **14** Ko zna, neæe li se povratiti i raskajati se, i ostaviti izoga blagoslov, dar i naljev za Gospoda Boga vašega. **15** Trubite u trubu na Sionu, naredite post, proglašite svetkovinu. **16** Saberite narod, osveætajte sabor, skupite starce, saberite djecu i koja sisaju; ženik neka izide iz svoje klijeti i nevjesta iz ložnice svoje. **17** Između trijema i oltara neka plaèuæe sveštenici, sluge Gospodnje, i neka reku: prosti, Gospode, narodu svojemu, i ne daj našljedstva svojega pod sramotu, da njim obladaju narodi; zaæto da reku u narodima: gdje im je Bog? **18** I Gospod æe revnovati za zemlju svoju i požaliæe narod svoj. **19** I Gospod æe odgovoriti i reæi æe svome narodu: evo, ja æu vam poslati žita i vina i ulja, i biæete ga siti, i neæeu vas više dati pod sramotu meðu narodima. **20** Jer æu udaljiti od vas sjeverca, i odagnati ga u zemlju suhu i pustu, prednju èetu njegovu u istoèeno more a zadnju u more zapadno, i podignuæe se smrad njegov, i trulež æe se njegov podignuti, pošto uèini velike stvari. **21** Ne boj se, zemljo, raduj se i veseli se, jer æe Gospod uèiniti velike stvari. **22** Ne bojte se, zvijeri poljske; jer æe se zelenjeti pasišta u pustinji i drveta æe nositi rod svoj, smokva æe i loza vinova davati silu svoju. **23** I vi, sinovi Sionski, radujte se i veselite se u Gospodu Bogu svojem, jer æe vam dati dažd na vrijeme, i spustiæe vam dažd rani i pozni na vrijeme. **24** I gumna æe se napuniti žita, a kace æe se preljevati vinom i uljem. **25** I naknadæu vam godine koje izjede skakavac, hruš i crv i gusjenica, velika vojska moja, koju slah na vas. **26** I jeæete izobila, i biæete siti i hvaliæete ime Gospoda Boga svojega, koji uèini s vama èudesu, i narod moj neæe se posramiti dovijeka. **27** I poznaæete da sam ja usred Izraelja, i da sam ja Gospod Bog vaš, i da nema drugoga, i narod moj neæe se posramiti dovijeka. **28** I poslije æu izliti duh svoj na svako tijelo, i proricaæe sinovi vaši i kæeri vaše, starci æe vaši sanjati sne, mlaðdæi æe vaši viðati utvare. **29** I na sluge æu i na sluškinje u one dane izliti duh svoj; **30** I uèiniæu èudesu na nebu i na zemlji, krv i organj i pušenje dima. **31** Sunce æe se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego doðe veliki i straæni dan Gospodnj. **32** I svaki koji prizove ime Gospodnje spaææe se; jer æe na gori Sionu i u Jerusalimu biti spasenje, kao što je rekao Gospod, i u ostatku koji pozove Gospod.

3 Jer, gle, u one dane i u ono vrijeme, kad vratim roblje Judino i Jerusalimsko, **2** Sabraæeu sve narode, i sveæeu ih u dolinu Josafatovu, i ondje æu se suditi s njima za svoj narod i za našljedstvo svoje Izraelja, kojega rasijaše meðu narode i razdijeliše zemlju moju; **3** I za moj narod bacaše ždrijeb, i davaše dijete za kurvu, i prodavaše djevojku za vino, te piše. **4** I šta hoæete vi sa mnom, Tire i Sidone, i svi krajevi Palestinski? hoæete li da mi platite? i hoæete li da mi vratite? Odmah æu vam bez oklijevanja platiti platu vašu na vašu glavu. **5** Jer uzeste srebro moje i zlato moje, i najljepše zaklade moje unesoste u svoje crkve. **6** I sinove Judine i sinove Jerusalimske prodadoste sinovima Grèkim da biste ih otjerali daleko od meðe njihove. **7** Evo, ja æu ih dignuti s mjesta kuda ih prodadoste, i platiæu vam platu vašu na vašu glavu. **8** I prodaæeu vaše sinove i vaše kæeri u ruke sinovima Judinjem, i oni æe ih prodati Savejcima u narod daljni, jer Gospod reæe. **9** Objavite ovo po narodima,

oglasite rat, podignite junake neka dođu i idu svi vojnici. **10** Raskujte raonike svoje na maćeve, i srpove svoje na koplja; ko je slab, neka reče: junak sam. **11** Skupite se i hodite, svi narodi unaokolo, i saberite se; tamo svedi, Gospode, junake svoje. **12** Neka se podignu i dođu narodi u dolinu Josafatovu; jer æu ondje sjesti da sudim svijem narodima unaokolo. **13** Zamahnite srpom, jer je žetva uzrela; hodite, siđite, jer je tjesak pun, kace se preljevaju; jer je zloæa njihova velika. **14** Gomile, gomile u dolini sudskej; jer je dan Gospodnji blizu u dolini sudskej. **15** Sunce æe i mjesec pomrknuti, i zvijezde æe ustegnuti svoju svjetlost. **16** I Gospod æe riknuti sa Siona, i iz Jerusalima æe pustiti glas svoj, i zatrešæe se nebo i zemlja; ali æe Gospod biti utoæište svome narodu i krjepost sinovima Izrailjevijem. **17** I poznaæete da sam ja Gospod Bog vaš, koji nastavam u Sionu, u svetoj gorì svojoj; i Jerusalim æe biti svet, i tuðinci neæe više iæi po njemu. **18** I tada æe gore kapati slatkim vinom, i humovi æe se topiti od mljeka, i svijem potocima Judinijem teæi æe voda, i izaæi æe izvor iz doma Gospodnjega i natopiæe dolinu Sitim. **19** Misir æe opustjeti, i Edomska æe biti pusta pustinja za nasilje uæinjeno sinovima Judinijem, jer prolješe krv pravu u zemlji njihovoj. **20** A Juda æe stajati dovjeka i Jerusalim od koljena do koljena. **21** I oèistiæeu krv njihovu, koje ne oèistih; i Gospod æe nastavati u Sionu.

Amos

1 Rijeèi Amosa koji bijaše između pastira iz Tekuje, što vidje za Izrajlja za vremena Ozije cara Judina i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izraileva, dvije godine prije trusa. **2** Reèe dakle: Gospod æe riknuti sa Siona, i iz Jerusalima æe pustiti glas svoj, i tužiæe stanovi pastirske i posušiæe se vrh Karmilu. **3** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Damasak, neæeu mu oprostiti, jer vrhoše Galad gvozdenom branom. **4** Nego æeu pustiti oganj u dom Azailov, te æe proždrijeti dvorove Venadadove. **5** I polomiau prijevornice Damasku, i istrijebiæu stanovnike iz polja Avena, i onoga koji drži palicu iz doma Edenova, i otiaèi æe u ropstvo narod Sirski u Kir, veli Gospod. **6** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Gaza, neæeu joj oprostiti, jer ih zarobiše sasvijem i predadoše Edomcima. **7** Nego æeu pustiti oganj u zidove Gazi, te æee joj proždrijeti dvorove. **8** I istrijebiæu stanovnike iz Azota i onoga koji drži palicu iz Askalona, i okrenuæu ruku svoju na Akaron, i izginuæe ostatak Filistejski, veli Gospod Gospod. **9** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Tir, neæeu mu oprostiti, jer sasvijem dadoše u ropstvo Edomcima i ne sjeæeæe se bratske vjere. **10** Nego æeu pustiti oganj u zidove Tiru, te æee proždrijeti dvorove njegove. **11** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Edom, neæeu mu oprostiti, jer goni brata svojega maæem potrvi u sebi sve žaljenje, i gnjev njegov razdire jednako, i srdnju svoju drži uvijek. **12** Nego æeu pustiti oganj u Teman, i proždrijeeæe dvore u Vosori. **13** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèiniše sinovi Amonovi, neæeu im oprostiti, jer paraše trudne žene u Galadu da rašire među svoju. **14** Nego æeu zapaliti oganj u zidovima Ravi, te æee joj proždrijeti dvorove s vikom u dan boja i s burom u dan vihora. **15** I car æee njihov otiaèi u ropstvo, on i knezovi njegovi s njim, veli Gospod.

2 Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Moav, neæeu mu oprostiti, jer sažeže kosti cara Edomskoga u kreè. **2** Nego æeu pustiti oganj na Moava, te æee proždrijeti dvorove u Kariotu, i Moav æee poginuti s vrevom, s vikom i s glasom trubnjem. **3** I istrijebiæu sudiju iz njega i sve knezove njegove pobiæu s njim, veli Gospod. **4** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Juda, neæeu mu oprostiti, jer prezreše zakon Gospodnj i uredaba njegovijeh ne držaše, i prevariše se lažima svojim, za kojima hodиše oci njihovi. **5** Nego æeu pustiti oganj u Judu, te æee proždrijeti dvore Jerusalimske. **6** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Izrajlj, neæeu mu oprostiti, jer prodavaše pravednika za novce i ubogoga za jedne opanke. **7** Èeznu za prahom zemaljskim na glavi siromasima, i prevraæeaju put smjernima; i sin i otac odlaze k jednoj djevojci da skvrne sveto ime moje. **8** I na haljinama u zalogu uzetijem leže kod svakoga oltara, i vino oglobljenijeh piju u kuæi bogova svojih. **9** A ja istrijebih ispred njih Amoreje, koji bijahu visoki kao kedi i jaki kao hrastovi, i potrhi rod njihov ozgo i žile njihove ozdo. **10** I ja vas izvedoh iz zemlje Misirske, i vodih vas po pustinji èetrdeset godina da biste naslijedili zemlju Amorejsku. **11** I podizah između sinova vaših proroke i između mladiæea vaših nazireje. Nije li tako? sinovi Izrailevi, govori Gospod. **12** A vi pojistite nazireje vinom, i prorocima zabranjivaste govoreæi: ne prorokujte. **13** Evo, ja æeu vas pritisnuti na mjestu vašem kao što se pritiskuju kola puna snoplja. **14** I neæee biti bijega brzomu,

i jaki neæee utvrditi krjeposti svoje, i hrabri neæee spasti duše svoje. **15** I strijelac neæee se održati, i laki na nogu neæee se izbaviti, niti æee konjik spasti duše svoje. **16** Nego æee najhrabrij meù junacima go pobjeæi u onaj dan, govori Gospod.

3 Èujite rijeèe koju govori Gospod za vas, sinovi Izrailevi, za sve pleme koje sam izveo iz zemlje Misirske, govoreæi: **2** Samo vas poznah između svih plemena zemaljskih, zato æeu vas pohoditi za sva bezakonja vaša. **3** Hoæe li dvojica iæi zajedno, ako se ne sastanu? **4** Hoæe li riknuti lav u šumi, ako nema lova? hoæe li laviæe pustiti glas svoj iz peæine svoje, ako ne uhvati što? **5** Hoæe li ptica pasti u mrežu na zemlju, ako nema zamke? hoæe li se dignuti mreža sa zemlje, ako se ništa ne uhvati? **6** Hoæe li truba trubiti po gradu, a narod da ne dotrièe uplašen? hoæe li biti nesreæea u gradu, a Gospod da je ne uèini? **7** Jer Gospod Gospod ne èini ništa ne otkriviš tajne svoje slugama svojim prorocima. **8** Kad lav rikne, ko se neæee bojati? kad Gospod reèe, ko neæee prorokovati? **9** Oglasite po dvorovima Azotskim i po dvorovima u zemlji Misirskoj, i recite: skupite se na gore Samarijske i vidite velike nerede u njoj i nasilje u njoj. **10** Ne znaju èiniti pravo, govori Gospod, sabiraju blago nasiljem i grabežem u dvorima svojim. **11** Zato ovako veli Gospod Gospod: neprijatelj je oko zemlje i oboriæe ti silu tvjou, i oplijeniae se dvorovi tvoji. **12** Ovako veli Gospod: kao kad pastir istrgne iz usta lavu dvije goljeni ili kraj od uha, tako æee se istrgnuti sinovi Izrailevi koji sjede u Samariji na uglu od odra i u nakraj postelje. **13** Èujite i zasvjedoæite u domu Jakovljevu, govori Gospod Gospod Bog nad vojskama. **14** Kad pohodim Izrajlja za grijehu njegove, tada æeu pohoditi i oltare Vetiljske, i odbiæe se rogovi oltaru i pašæe na zemlju. **15** I udariæeu kuæu zimnu i ljetnu kuæu, i propaæe kuæe od slonove kosti, i nestaaæe velikih kuæe, govori Gospod.

4 Èujite ovu rijeè, krave Vasanske, koje ste u gori Samarijskoj, koje krivo èinite ubogima i satirete siromaha, koje gorovite gospodarima svojim: donesite da pijemo. **2** Zakle se Gospod Gospod svetošæu svojom da æee vam evo doæi dani, te æee vas izvlaæiti kukama, i ostanak vaš udicama ribarskim. **3** I kroz prolome æete ižljesti, svaka na prema se, i pobacaæete što bude u dvorovima, govori Gospod. **4** Idite u Vetilj, i èinite bezakonje, u Galgalu množite bezakonje svoje, i prinosite svako jutro žrtve svoje, treæe godine desetke svoje; **5** I palite žrtvu zahvalnu od hlijeba kiseloga, i oglasite žrtve dragovoljne i razglasite, jer vam je tako milo, sinovi Izrailevi, govori Gospod Gospod. **6** I zato vam ja dадоh da su vam èisti zubi po svijem gradovima vašim i da nema hlijeba nigdje po svijem mjestima vašim; ali se ne obratiste k meni, govori Gospod. **7** A ja vam ustegoh dažd, kad još tri mjeseca bijahu do žetve, i pustih dažd na jedan grad, a na drugi grad ne pustih dažda, jedan se kraj nakvasti, a drugi kraj, na koji ne dažđe, posuši se. **8** Tako dva i tri grada iðahu u jedan grad da piju vode, i ne mogahu se napiti; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. **9** Bih vas sušom i medljikom; gusjenice izjedoše obilje u vrtovima vašim i u vinogradima vašim i na smokvama vašim i na maslinama vašim; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. **10** Poslah u vas pomor kao u Misir, pobih maæem mladiæe vaše i odvedoh konje vaše, i uèinih te se podizæe smrad iz okola vašega i u nozdrve vaše; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. **11** Zatirah vas kao što Gospod zatr Sodom i Gomor, i bijaste kao

glavnja istrgnuta iz ognja; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. **12** Zato æeu ti tako uèiniti, Izrailju; i što æeu ti tako uèiniti, pripravi se, Izrailju, da sreteš Boga svojega. **13** Jer eto onoga koji je sazdao gore i koji je stvorio vjetar i javlja èovjeku što misli, èini od zore tamu, i hodi po visinama zemaljskim; ime mu je Gospod Bog nad vojskama.

5 Èujte ovu rijeè, naricanje koje podižem za vama, dome Izrailjev. **2** Pade, neæee više ustati djevojka Izrailjeva; baèena je na zemlju svoju, nema nikoga da je podigne. **3** Jer ovako veli Gospod Gospod: u gradu iz kojega je izlazila tisuæa ostaaæe stotina, a iz kojega je izlazila stotina u njemu æee ostati deset domu Izrailjevu. **4** Jer ovako veli Gospod domu Izrailjevu: tražite me, i biæete živi. **5** A ne tražite Vetiþa, i ne idite u Galgal, i ne prolazite u Virsaveju, jer æee Galgal otiaèi u ropstvo, a Vetiþ æee se obratiti u ništa. **6** Tražite Gospoda i biæete živi, da ne obuzme doma Josifova kao oganj i spali i ne bude nikoga da gasi Vetiþ. **7** Koji obraæate sud u pelen, i pravdu na zemlju obarate, **8** Onoga tražite koji je stvorio zvijezde kola i štape, i koji pretvara sjen smrtni u jutro a dan u tamnu noæ, koji doziva vode morske i proljeva ih po zemlji; ime mu je Gospod. **9** Koji podiæe pogibao na jakoga, te pogibao doðe na grad. **10** Mrze na onoga koji kara na vratima, i gade se na onoga koji govori pravo. **11** Zato što gazite siromaha i uzimate od njega žito u danak, sagradiste kuæe od tesana kamena, ali neæee sjedjeti u njima; nasadiste lijepe vinograde, ali neæee piti vina iz njih. **12** Jer znam bezakonja vaša, kojih je mnogo, i grijeha vaše, koji su veliki, koji muæete pravednika, primate poklone i izvræete pravdu ubogima na vratima. **13** Zato æee pravedni muæati u ovo vrijeme, jer je zlo vrijeme. **14** Tražite dobro a ne zlo, da biste bili živi; i tako æee Gospod Bog nad vojskama biti s vama, kako rekoste. **15** Mrzite na zlo i ljubite dobro, i postavite na vratima sud, ne bi li se Gospod Bog nad vojskama smilovao na ostatak Josifov. **16** Zato ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Gospod: biæe tužnjava po svijem ulicama, i po svijem putovima govoriaæe: jaoh! jaoh! i zvaæe ratare na žalost i na tužnjavu one koji umiju naricati. **17** I po svijem æee vinogradima biti tužnjava, jer æeu proæi posred tebe, govori Gospod. **18** Teško onima koji žele dan Gospodnj! Što æee vam dan Gospodnj? tada je mrak a ne vidjelo. **19** Kao da bi ko bježao od lava pa bi ga sreò medjed; ili kao da bi ko došao u kuæu i naslonio se rukom na zid, pa bi ga zmija ujela. **20** Nije li dan Gospodnj mrak a ne vidjelo? i tama, bez svjetlosti? **21** Mrzim na vaše praznike, odbacio sam ih, i neæeu da mirišem svetkovina vaših. **22** Ako mi prinesete žrtve paljenice i prinose svoje, neæeu ih primiti, i neæeu pogledati na zahvalne žrtve od ugojene stoke vaše. **23** Ukloni od mene buku pjesama svojih, i sviranja psaltira tvojih neæeu da èujem. **24** Nego sud neka teèe kao voda i pravda kao silan potok. **25** Jeste li meni prinosili žrtve i dare u pustinji èetrdeset godina, dome Izrailjev? **26** Nego ste nosili šator Moloha svojega, i Hijuna, likove svoje, zvijezdu boga svojega, koje sami sebi naæiniste. **27** Zato æeu vas preseliti iza Damaska, govori Gospod, kojemu je ime Bog nad vojskama.

6 Teško bezbriznima u Sionu i onima koji su bez straha u gori Samarijskoj, koji su na glasu izmeðu poglavica narodima, ka kojima dolazi dom Izrailjev. **2** Proðite u Halnu i vidite, i odande idite u veliki Emat, poslije siðite u Gat Filistejski; je li koje carstvo

bolje od ovijeh? jesu li im meðe prostranje od vaših meða? **3** Teško vama koji mislite da je daleko zli dan, a primièete stolicu na kojoj je nasilje; **4** Koji liježete na odrima od slonove kosti i pružate se na posteljama svojim, i jedete jagarnice iz stada i teoce ugojene; **5** Koji pjevate uza psaltire, i izmišljate sprave muzièke kao David; **6** Koji pijete vino velikim èašama, i maæete se skupocjenjem mirisima, a ne marite sa polom Josifov. **7** Zato æeu sada otiaèi u ropstvo meðu prvima koji æee otiaèi u ropstvo, i prestaæee radost onijeh koji se goste. **8** Zakle se Gospod Gospod sobom, govori Gospod Bog nad vojskama: ja se gadim na ponos Jakovljev i mrzim na dvorove njegove; zato æeu predati grad i sve što je u njemu. **9** I ako deset ljudi ostane u jednoj kuæi, umrijeæe. **10** I kad uzme koga stric mu ili koji æee ga spaliti da iznese kosti njegove iz kuæe, reæi æee onome koji bude u kutu u kuæi: ima li jošte ko kod tebe? A on æee reæi: nema nikoga. A on æee reæi: muèi; jer ne pominjaše imena Gospodnjega. **11** Jer evo, Gospod zapovijeda i udariæe dom veliki da se razvali i mali dom da popuca. **12** Trèe li konji po stijeni i ore li se volovima? jer vi pretvoriste sud u žuè, i plod od pravde u pelen. **13** Vi se radujete onome što nije ništa, i govorite: nijesmo li svojom snagom dobili rogove? **14** Jer, gle, ja æeu podignuti na vas, dome Izrailjev, govori Gospod Bog nad vojskama, narod, koji æee vas pritijesniti od ulaska u Emat do potoka u pustinji.

7 Ovo mi pokaza Gospod Gospod: gle, sazdvavaše skakavce kad poèinjajuæe nicati otava, i gle, bijaše otava po carevoj kosidbi. **2** A kad pojedoðe travu zemaljsku, tada rekoh: Gospode, Gospode, smiluj se; kako æee se podignuti Jakov? jer je mali. **3** Gospod se raskaja za to: neæee biti, reèe Gospod. **4** Tada mi pokaza Gospod Gospod, i gle, Gospod Gospod povika da æee suditi ognjem; i oganj proždrije veliki bezdanu i proždrije dio zemlje. **5** A ja rekoh: Gospode, Gospode, prestani; kako æee se podignuti Jakov? jer je mali. **6** Gospod se raskaja za to: ni to neæee biti, reèe Gospod Gospod. **7** Tada mi pokaza, i gle, Gospod stajaše na zidu sazidanu po mjerilima, i u ruci mu bjehu mjerila. **8** I reèe mi Gospod: što vidiš, Amose? I rekoh: mjerila. A Gospod mi reèe: evo, ja æeu metnuti mjerila posred naroda svojega Izailja, neæeu ga više prolaziti. **9** Jer æee se razoriti visine Isakove, i svetinje æee Izailjeve opustjeti, i ustaæeu na dom Jerovoamov s maæem. **10** Tada Amasija sveštenik Vetiþski posla k Jerovoamu caru Izailjevu i poruèi mu: Amos diže bunu na te usred doma Izailjeva, zemlja ne može podnijeti svijeh rijeè njegovijeh. **11** Jer ovako govori Amos: Jerovoam æee poginuti od maæa, a Izailj æee se odvesti iz zemlje svoje u ropstvo. **12** Potom reèe Amasija Amosu: videoèe, idi, bježi u zemlju Judinu, i ondje jedi hlijeb i ondje prorokuj; **13** A u Vetiþu više ne prorokuj, jer je svetinja careva i dom je carski. **14** A Amos odgovori i reèe Amasiji: ne bjejh prorok ni proroèki sin, nego bjejh govedar i brah dudove; **15** A Gospod me uze od stada i reèe mi Gospod: idi, prorokuj narodu mojemu Izailju. **16** Sada dakle èuj rijeè Gospodnju. Ti kaæeš: ne prorokuj u Izailiju, i ne kropi po domu Isakovu. **17** Zato ovako veli Gospod: žena æee ti se kurvati u gradu, i sinovi æee tvoji i kæeri tvoje pasti od maæa, i zemlja æee se tvoja razdijeliti užem, i ti æeæ umrijeti u neèistoj zemlji, a Izailj æee se odvesti iz svoje zemlje u ropstvo.

8 Ovo mi pokaza Gospod: gle, kotarica ljetnoga voæa. **2** I reæe: što vidiš, Amose? A ja rekoh: kotaricu ljetnoga voæa. A Gospod mi reæe: doðe kraj narodu mojemu Izrailju, neæu ga više prolaziti. **3** I pjesme æee crkvene biti ridanje u onaj dan, govori Gospod; biæe mnoštvo mrtvijeh tjelesa, koja æee se svuda pobacati muæeæi. **4** Èujte ovo, koji proæidirete uboge i satirete siromaha u zemlji, **5** Govoreæi: kad æee proæi mladina da prodajemo æito? i subota da otvorimo pšenici? umaljujuæei efu i poveæavajuæi sikal i varajuei lažnjem mjerilima; **6** Da kupujemo siromaha za novce i ubogoga za jedne opanke, i da prodajemo oèinke od pšenice. **7** Zakle se Gospod slavom Jakovljevom: neæu nigda zaboraviti njednoga djela njihova. **8** Neæe li se zemlja potresti od toga, i protuæiti svaki koji živi na njoj? i neæe li se sva razliti kao rijeka? i neæe li se odnijeti i potopiti kao od rijeke Misirske? **9** I u onaj dan, govori Gospod Gospod, uèiniæeu da sunce zaðe u podne, i pomraæieu zemlju za bijela dana. **10** I pretvoríeu praznike vaše u žalost i sve pjesme vaše u plaæe, i metnuæeu kostrjeti oko svijeh bedara, i uèiniæeu da svaka glava oæelavi i da bude žalost kao za jedincem, i kraj æee joj biti kao gorak dan. **11** Gle, idu dani, govori Gospod Gospod, kad æeu pustiti glad na zemlju, ne glad hleba ni žæd vode, nego slušanja rijeæi Gospodnjih. **12** I potucaæe se od mora do mora, i od sjevera do istoka træaæe traæeæi rijeæ Gospodnju, i neæe je naæi. **13** U to æee vrijeme obamirati lijepe djevojke i mladiæi od žæði, **14** Koji se kunu krivicom Samarijskom i govore: tako da je živ Bog tvoj, Dane, i tako da je živ put u Virsaveju. I paææe, i neæe više ustati.

9 Vidjeh Gospoda, a on stajaše na oltaru, i reæe: udari u gornji prag od vrata da se zatresu dovratnici, i rascijepi ih sve od vrha njihova; a što ostane iza njih pobiæeu maæem; neæe uteæi izmeðu njih njedan, niti æee se koji spasti. **2** Da se zakopaju u najdonji kraj zemlje, odande æee ih uzeti ruka moja; i da izaðu na nebo, odande æeu ih skinuti; (Sheol h7585) **3** I da se sakriju na vrh Karmila, naæai æeu ih i uzeæeu ih odande; i da se sakriju ispred mojih oæiju na dno morsko, onđe æeu zapovjediti zmiji da ih ujede; **4** Da otidu u ropstvo pred neprjateljima svojim, i onđe æeu zapovjediti maæu da ih pobije, i obratiæeu oèi svoje njima na zlo a ne na dobro. **5** Jer Gospod Gospod nad vojskama kad se dotakne zemlje, ona se rastapa i tuže svi koji žive na njoj, i razljeva se sva kao rijeka i potapa se kao od rijeke Misirske. **6** On je sagradio sebi klijeti na nebu i svod svoj osnovao na zemlji; zove vode morske i izljeva ih po zemlji; ime mu je Gospod. **7** Nijeste li mi, sinovi Izrailevi, kao sinovi Etiopski? govori Gospod; ne izvedoh li Izrailju iz zemlje Misirske, a Filisteje iz Kaftora i Sirce iz Kira? **8** Gle, oèi su Gospodnje upravljene na ovo grjeæno carstvo da ga zatrem sa zemlje; ali neæu sasvijem zatrti doma Jakovljeva, govori Gospod. **9** Jer, evo, ja æeu zapovjediti i razmetaæeu meðu svijem narodima dom Izrailjev kao što se razmeæe æito u rešetu da ni zrno ne padne na zemlju. **10** Od maæa æee poginuti svi grjeænici izmeðu mojega naroda, koji govore: neæee doæei, niti æee nas zadesiti zlo. **11** U to æeu vrijeme podignuti opali šator Davidov, i zatvoríeu mu pukotine, i opraviæeu mu što je razvaljeno, i opet æeu ga sagraditi kao što je bio prije, **12** Da bi naslijedili ostatak Edomski i sve narode na koje se priziva ime moje, govori Gospod, koji èini ovo. **13** Evo, idu dani, govori Gospod, kad æee oraæ stizati žeteoca, i koji gazi grožde sijaæa, i gore æee kapatiti slatkim vinom, a svi æee se

humovi rastapati. **14** I povratiæeu roblje naroda svojega Izraileja, i opet æee sagraditi puste gradove i naseliæe se, i nasadiæe vinograde i pití vino iz njih, i naæinæe vrtove i jesti rod iz njih. **15** I posadiæeu ih u zemlji njihovoj, i neæe se više išèupati iz zemlje svoje, koju im dадоh, govori Gospod Bog tvoj.

Ovadija

1 Utvara Avdijeva. Ovako veli Gospod Gospod za Edomsku: èusmo glas od Gospoda, i glasnik bi poslan k narodima: ustajte, da ustanemo na nju u boj. **2** Gle, uèiniae te malijem među narodima, biæeš vrlo prezren. **3** Ponos srca tvojega prevari te, tebe, koji živiš u rasjelinama kamenijem, u visokom stanu svom, i govoriš u srcu svom: ko æe me oboriti na zemlju? **4** Da podigneš visoko kao orao i među zvijezde da metneš grijezdo svoje, odande æeu te oboriti, govori Gospod. **5** Kako si oplijenjen? da su došli k tebi kradljivci ili lupeži noæeu, ne bi li pokrali koliko im je dosta? da su došli k tebi beraèi vinogradski, ne bi li ostavili pabiraka? **6** Kako se pretraži Isav, kako se naðoše potaje njegove! **7** Do granice te odvedoše svi koji bijahu s tobom u vjeri, prevariše te i nadvrladaše te koji bijahu u miru s tobom; koji jedu hljeb tvoj podmetnuše ti zamku, da se ne opazi. **8** U onaj dan, govori Gospod, neæeu li pogubiti mudre u zemlji Edomskoj i razumne u gori Isavovoj? **9** I tvoji æee se junaci uplašiti, Temane, da se istrijebe pokoljem svi iz gore Isavove. **10** Za nasilje uèinjeno bratu tvojemu Jakovu pokriæe te stid i istrijebiaæe se zasvagda. **11** Onaj dan, kad ti stajaše nasuprot; onaj dan, kad inostranci odvoðahu u ropaðstvo vojsku njegovu, i tuðinci ulazahu na vrata njegova i bacahu ždrijeb za Jerusalim, bješe i ti kao koji od njih. **12** Ali ti ne trebaše gledati dana brata svojega, dana, kad se odvoðaše u tuðu zemlju, niti se radovati sinovima Judinijem u dan kad propadahu, niti razvaljivati usta u dan nevolje njihove. **13** Ne trebaše ti uæei na vrata naroda mojega u dan pogibli njihove, ne trebaše da i ti gledaš zlo njihovo u dan pogibli njihove ni da se mašaš dobra njihova u dan pogibli njihove. **14** Niti trebaše da staneš na rasputicu da ubijaš bježan njihovu, niti da izdaješ onijeh koji ostaše u dan nevolje. **15** Jer je dan Gospodnji blizu svijem narodima; kako si èinio, tako æe ti biti, plata æe ti se vratiti na glavu tvoju. **16** Jer kao što ste vi pili na svetoj gori mojoj, tako æe piti svi narodi vazda, piæe, i ždrjeæe, i biæe kao da ih nije bilo. **17** A na gori æe Sionu biti spasenje, i biæe sveta, i dom æe Jakovljev naslijediti našljedstvo svoje. **18** I dom æe Jakovljev biti oganj i dom Josifov plamen, a dom Isavov strnjika; i razgorjeæe se na njih, i spaliæe ih; i neæee biti ostatka domu Isavovu, jer Gospod reèe. **19** I naslijediæe jug, goru Isavovu, i ravnicu, Filisteje; i naslijediæe polje Jefremovo i polje Samarijsko i Venijaminovo i Galad; **20** I zarobljena vojska sinova Izrailjevih naslijediæe što je bilo Hananejsko do Sarepte; a roblje Jerusalimsko, što je u Sefaradu, naslijediæe južne gradove. **21** I izbavitelji æe izaæi na goru Sion da sude gori Isavovoj, i carstvo æe biti Gospodnje.

Jona

1 Dođe riječ Gospodnja Jona sinu Amatijevu govoreći: **2** Ustani, idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj protiv njega, jer izađe zločina njihova pred me. **3** A Jona usta da bježi u Tarsis od Gospoda, i sišav u Jopu nađe lađu koja iđaše u Tarsis, i plativ vozarinu uđe u nju da otide s njima u Tarsis od Gospoda. **4** Ali Gospod podiže velik vjetar na moru, i posta velika bura na moru da mišljahu da æe se razbiti lađa. **5** I lađari uplašivši se prizivahu svaki svojega boga, i bacaju što bješe u lađi u more da bi bila lakša; a Jona bješe sišao na dno lađi, i legav spavaše tvrdo. **6** A upravitelj od lađe pristupi k njemu i reče mu: šta ti spavaš! ustani, prizivaj Boga svojega, ne bi li nas se opomenuo Bog da ne poginemo. **7** Potom rekoše jedan drugome: hodite, da bacimo ždrijeb da vidimo sa koga dođe na nas ovo зло. I bacise ždrijeb, i pade ždrijeb na Jona. **8** Tada mu rekoše: kaži nam zašto dođe ovo зло na nas; koje si radnje? i odakle ideš? iz koje si zemlje? i od koga si naroda? **9** A on im reče: Jevrejin sam, i bojim se Gospoda Boga nebeskoga, koji je stvorio more i suhu zemlju. **10** Tada se vrlo uplašiše ljudi, i rekoše mu: što si uèinio? Jer doznaše ljudi da bježi od Gospoda, jer im on kaza. **11** I rekoše mu: što æemo èiniti s tobom, da bi nam more utolilo? Jer bura na moru bivaše sve veæa. **12** A on im reče: uzmitte me i bacite me u more, i more æe vam utoliti, jer vidim da je s mene došla na vas ova velika bura. **13** A ljudi stadoše veslati da bi došli ka kraju; ali ne mogahu, jer im bura na moru bivaše sve veæa. **14** Tada prizvaše Gospoda i rekoše: molimo ti se, Gospode, da ne poginemo radi duše ovoga èovjeka, i nemoj metnuti na nas krvi prave, jer ti, Gospode, èiniš kako hoæeš. **15** Potom uzeše Jona i bacise ga u more, i presta bura na moru. **16** Tada se pobojâše oni ljudi Gospoda vrlo, i prinesoše žrtvu Gospodu i uèiniše zavjete. **17** A Gospod zapovjedi, te velika riba proguta Jonu; i Jona bi u trbuhi ribljem tri dana i tri noæi.

2 I zamoli se Jona Gospodu Bogu svojemu iz trbuha ribljega, **2** I reče: zavapih u nevolji svojoj ka Gospodu, i usliši me; iz utrobe grobne povikah, i ti èu glas moj. (Sheol h7585) **3** Jer si me bacio u dubine, u srce moru, i voda me opteće; sve poplave tvoje i vali tvoji prelaziše preko mene. **4** I rekoh: odbaćen sam ispred oèiju tvojih; ali æeu još gledati svetu crkvu tvoju. **5** Optekoše me vode do duše, bezdana me opkoli, sita omota mi se oko glave. **6** Sidoh do krajeva gorskih, prijevornice zemaljske nad mnom su dovijek; ali ti izvadi život moj iz jame, Gospode Bože moj. **7** Kad nestajâše duše moje u meni, pomenuh Gospoda, i molitva moja dođe k tebi, u svetu crkvu tvoju. **8** Koji drže lažne taštine, ostavljaju svoju milost. **9** A ja æeu ti glasom zahvalnijem prinijeti žrtvu, ispuniti što sam zavjetovao; spasenje je u Gospoda. **10** I Gospod zapovjedi ribi, te izbljuva Jonu na zemlju.

3 I dođe riječ Gospodnja Jona drugi put govoreći: **2** Ustani, i idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj mu ono što ti ja kažem. **3** I ustav Jona otide u Nineviju po riječi Gospodnjoj; a Ninevija bješe grad vrlo velik, tri dana hoda. **4** I Jona poèe iæi po gradu jedan dan hoda, i propovijeda i reče: jošte èetrdeset dana, pa æe Ninevija propasti. **5** I Ninevljani povjerovali Bogu, i oglasiše post, i obukoše se u kostrijet od najveæega do najmanjega. **6** Jer kad dođe ta riječ do cara Ninevjskoga, on usta sa svojega prijestola, i skide sa sebe svoje odijelo, i obuèe se u kostrijet i

sjede u pepeo. **7** I proglaši se i kaza se po Nineviji po zapovijesti carevoj i knezova njegovih govoreæi: ljudi i stoka, goveda i ovce da ne okuse ništa, ni da pasu ni da piju vode. **8** Nego i ljudi i stoka da se pokriju kostrijeæu, i da prizivaju Boga jako, i da se vrati svaki sa svoga zloga puta i od nepravde koja mu je u ruku. **9** Ko zna, eda se povrati i raskaje Bog i povrati se od ljudstva gnjeva svojega, te ne izginemo. **10** I Bog vidje djela njihova, gdje se vratiše sa zloga puta svojega; i raskaja se Bog oda zla koje reèe da im uèini, i ne uèini.

4 A Jona bi vrlo nedrago, i rasrdi se. **2** I pomoli se Gospodu i reče: Gospode! ne rekoh li to kad još bijah u svojoj zemlji? zato šeæah prije pobjeæi u Tarsis; jer znah da si ti Bog milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem, i kaješ se oda zla. **3** Sada Gospode, uzmi dušu moju od mene, jer mi je bolje umrijeti nego živjeti. **4** A Gospod reče: je li dobro što se srdiš? **5** I Jona izide iz grada, i sjede s istoka gradu, i naèini ondje kolibu, i sjedaše pod njom u hladu da vidi što æe biti od grada. **6** A Gospod Bog zapovjedi, te uzraste tikva nad Jonom da mu bude sjen nad glavom da mu pomože u muci njegovoj; i Jona se obradova tikvi veoma. **7** Potom zapovjedi Bog, te dođe crv u zoru sjutradan, i podgrize tikvu, te usahnu. **8** I kad ograna sunce, posla Bog suh istoèni vjetar; i sunce stade žeæi Jonu po glavi tako da obamiraše i poželje da umre govoreæi: bolje mi je umrijeti nego živjeti. **9** A Bog reče Joni: je li dobro što se srdiš tikve radi? A on reče: dobro je što se srdim do smrti. **10** A Gospod mu reče: tebi je žao tikve, oko koje se nijesi trudio, i koje nijesi odgajio, nego jednu noæe uzraste a drugu noæe propade. **11** A meni da ne bude žao Ninevije, velikoga grada, u kom ima više od sto i dvadeset tisuæa ljudi koji još ne znaju šta je desno šta li lijevo, i mnogo stoke?

1 Rijeè Gospodnja koja doèe Miheju Moreseæaninu za vremena Joatama, Ahaza i Jezekije, careva Judinijeh, što vidje za Samariju i za Jerusalim. **2** Èujte, svi narodi, slušaj, zemljo i što je na njoj, i Gospod Bog da vam je svjedok, Gospod iz svete crkve svoje. **3** Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesta svojega, i siæi æe, i hodîæe po visinama zemaljskim. **4** I gore æe se rastopiti pred njim, i doline æe se rasjesti, kao vosak od ognja i kao voda što teèe niz strmen. **5** Sve je to za zloèinstvo Jakovljevo i za grijehe doma Izrailjeva. Koje je zloèinstvo Jakovljevo? nije li Samarija? koje su visine Judine? nije li Jerusalim? **6** Zato æeu uèiniti od Samarije gomilu u polju da se sade vinogradi, i pobacaæu kamenje njezino u dolinu i otkræu joj temelje. **7** I svi rezani likovi njezini razbijaæe se, i svi æe se darovi njezini saæeæi ognjem, i sve æeu idole njezine potrti, jer od plate kurvarske nakupi, i opet æe biti plata kurvarska. **8** Zato æeu plakati i ridati; hodâæu svuèen i go; plakaæu kao zmajevi i tužâæu kao sove. **9** Jer joj se rane ne mogu istratiti, doðoše do Jude, dopriješe do vrata mojega naroda, do Jerusalima. **10** Ne javljajte u Gatu, ne plaæite; u Vit-Afri valjaj se po prahu. **11** Izidi, stanovnice Safirska, s golom sramotom; stanovnica Sananska neæee izaæi; žalost Vet-æiljska neæee vam dati stanka. **12** Jer stanovnica Marotska tuži za svojim dobrom. Jer siðe zlo od Gospoda do vrata Jerusalimskih. **13** Upregnji brze konje u kola, stanovnice Lahiska, koja si poèetak grijehu kæeri Sionskoj, jer se u tebi naðoše zloèinstvo Izrailjeva. **14** Zato pošli dare Moresetu Gatskom; domovi Ahsivski prevariæe careve Izrailjeve. **15** Još æti u dovesti našljednika, stanovnice Mariska; doæi æe do Odolama, slave Izrailjeve. **16** Naèini se æelava i ostrizi se za milom djecom svojom; raširi æelu svoju kao orao, jer se vode od tebe u ropstvo.

2 Teško onima koji smišljaju bezakonje i o zlu se trude na posteljama svojim, i kad svane izvršuju, jer im je sila u ruci. **2** Zele njive, i otimaju ih; zele kuæe, i uzimaju; èine silu èovjeku i kuæi njegovoj, èovjeku i našljedstvu njegovu. **3** Zato ovako veli Gospod: evo, ja mislim zlo tome rodu, iz kojega neæete izvuæi vratova svojih, niti æete hoditi ponosito, jer æe biti zlo vrijeme. **4** U ono vrijeme govoræe se prièa o vama, i naricaæe se žalosno govoræe: propadosmo; promijeni dio naroda mojega; kako mi uze! uvezši njive naše razdijeli. **5** Zato neæeš imati nikoga ko bi ti povukao uže za ždrjeb u zboru Gospodnjem. **6** Nemojte prorokovati, neka oni prorokuju; ako im ne prorokuju, neæe otstupiti sramota. **7** O ti, koji se zoveš dom Jakovljev, je li se umalio duh Gospodnj? jesu li to djela njegova? eda li moje rijeèi nijesu dobre onome koji hodi pravo? **8** A narod se moj prije podiže kao neprijatelj; preko haljine skidate plâšt s onijeh koji prolaze ne bojeæi se, koji se vraæeaju iz boja. **9** Žene naroda mojega izgonite iz milijeh kuæa njihovijeh, od djece njihove otimate slavu moju navijek. **10** Ustanite i idite, jer ovo nije poèivaliæte; što se oskvri, pogublæe vas pogibiju velikom. **11** Ako ko hodи za vjetrom i kazuje laži govoræe: prorokovaæu ti za vino i za silovito piæe; taj æe biti prorok ovome narodu. **12** Doista æeu te sabrati svega, Jakove, doista æeu skupiti ostatak Izrailjev; postaviæu ih zajedno kao ovce Vosorske, kao stado usred tora njihova, biæe vreva od ljudstva. **13** Pred njima æe

iæi koji razbija; oni æe razbiti i proæi kroz vrata, i izaæi æe; i car æe njihov iæi pred njima, i Gospod æe biti pred njima.

3 Zato rekoh: èujte, poglavice Jakovljeve i knezovi doma Izrailjeva, ne treba li vam znati šta je pravo? **2** Koji mrzite na dobro a ljubite zlo, sadirete kožu s njih i meso s kosti njihovijeh; **3** I jedete meso naroda mojega i sadirete kožu s njih i kosti im prebijate, i sasijecate kao u lonac i kao meso u kotao. **4** Tada æe vikati ka Gospodu, ali ih neæee uslišiti, nego æe sakriti lice svoje od njih u ono vrijeme, kako oni zlo radiše. **5** Ovako veli Gospod za proroke koji zavode moj narod, koji grizu Zubima svojim i vièu: mir, iako im ko ne da ništa u usta, dižu rat na nj. **6** Zato æe vam utvara biti noæe i proricanje vaše tama; i sunce æe zaæi tijem prorocima i dan æe im se smraèiti. **7** Tada æe se postidjeti vidioci, i vraèari æe se posramiti, i svi æe zastrijeti usne svoje, jer neæee biti odgovora Božjega. **8** Ali ja sam pun sile od duha Gospodnjega, i suda i hrabrosti da kažem Jakovu zloèinstvo njegovo i Izraelju grijeh njegov. **9** Èujte ovo, poglavice doma Jakovljeva i knezovi doma Izrailjeva, koji se gadite na pravdu, i sve što je pravo izvræete; **10** Koji gradite Sion krvlju i Jerusalim bezakonjem. **11** Poglavarji njegovi sude po mitu, i sveštenici njegovi uèe za platu, i proroci njegovi gataju za novce, a na Gospoda se oslanjaju govoræe: nije li Gospod usred nas? neæee doæi zlo na nas. **12** Zato æe se s vas Sion preorati kao njiva, i Jerusalim æe postati gomila, i gora od doma visoka šuma.

4 Ali æe u pošljednja vremena biti utvrđena gora doma Gospodnjega navrh gora i užvišena iznad humova, i narodi æe se stjecati k njoj. **2** I iæi æe mnogi narodi govoræe: hodite, da idemo na goru Gospodnju i u dom Boga Jakovljeva, i uèiæe nas svojim putovima, i hodâæemo njegovijem stazama; jer æe iz Siona izaæi zakon i rijeè Gospodnja iz Jerusalima. **3** I sudiæe meðu mnogim narodima, i pokaraæe jake narode nadaleko, i oni æe raskovati maæeve svoje na raonike, i kopljia svoja na srpove; neæee dizati maæa narod na narod, niti æe se više uèiti ratu. **4** Nego æe sjedjeti svaki pod svojom vinovom lozom i pod smokvom, i neæee biti nikoga da ih plâši; jer usta Gospoda nad vojskama rekoše. **5** Jer æe svi narodi hoditi svaki u ime boga svojega; a mi æemo hoditi u ime Gospoda Boga svojega uvijek i dovijeka. **6** U to vrijeme, govoriti Gospod, sabraæeu hrome, i skupiæu odagnane i kojima zlo uèinih. **7** I uèiniæeu od hromijeh ostatak i od odagnanih silan narod; i Gospod æe carovati nad njima na gori Sionu otsada i dovijeka. **8** I ti, kulo stadu, stijeno kæeri Sionskoj, tebi æe doæi, doæi æe prva vlast, carstvo kæeri Jerusalimske. **9** Zašto vièeš tako jako? nema li cara u tebi? eda li izgibioše tvoji savjetnici, te te obuzeše bolovi kao porodilju? **10** Muèi se i vièi, kæeri Sionska, kao porodilja, jer æeš izaæi iz grada i stanovaæeš u polju, i otiaæi æeš u Vavilon; ondje æeš se osloboditi, ondje æe te iskupiti Gospod iz ruku neprijatelja tvojih. **11** A sada se sabraše na te mnogi narodi govoræe: da se oskvri, i da se oèi naše nagledaju Siona. **12** Ali ne znaju misli Gospodnjih, niti razumiju namjere njegove, jer ih je skupio kao snopljje na gumno. **13** Ustani i vrsi, kæeri Sionska, jer æeu ti naèiniti rog gvozden, i kopita æeu ti naèiniti mjeđena, te æeeš satrti mnoge narode, i posvetiæu Gospodu blago njihovo i imanje njihovo Gospodu sve zemlje.

5 Saberi se sada u èete, èetnice, opsjedi nas, neka biju prutom po obrazu sudiju Izrailjeva. **2** A ti, Vitlejeme Efrato, ako i jesи najmanji među tisuæama Judinjem, iz tebe æe mi izaæi koji æe biti gospodar u Izraelju, kojemu su izlasci od poèetka, od vjeènjeh vremena. **3** Zato æe ih ostaviti dokle ne rodi ona koja æe roditi; tada æe se ostatak braæe njegove vratiti sa sinovima Izrailjevijem. **4** I stajaæe i paæee ih silom Gospodnjom, velièanstvom imena Gospoda Boga svojega; i oni æe nastavati, jer æe on tada biti velik do krajeva zemaljskih. **5** I on æe biti mir; kad doðe Asirac u našu zemlju, i kad stupi u dvore naše, tada æemo podignuti na nj sedam pastira i osam knezova iz naroda. **6** I oni æe opasti zemlju Asirsku maæem i zemlju Nevrodonu na vratima njegovijem; i on æe nas izbaviti od Asirca kad doðe u našu zemlju i kad stupi na među našu. **7** I ostatak æe Jakovljev biti usred mnogih naroda kao rosa od Gospoda i kao sitan dažd po travi, koja ne èeka èovjeka niti se uzda u sinove èovjeèije. **8** I ostatak æe Jakovljev biti među narodima, usred mnogih naroda, kao lav među zvijerima šumskim, kao laviæ među stadima ovaca, koji kad ide tlaèi i rastrže i nema nikoga da izbavi. **9** Ruka æe ti se uzvisiti nad protivnicima tvojim, i svi æe se neprijatelji tvoji istrijebiti. **10** I u ono æeu vrijeme, govori Gospod, istrijebiti konje isred tebe i potraæu kola tvoja. **11** I zatræu gradove u tvojoj zemlji, i razvaliæu sva tvrda mjesta tvoja; **12** I istrijebiæu vraæanje iz ruku tvojih, i neæeš imati gatara; **13** I istrijebiæu likove tvoje rezane i stupove tvoje isred tebe, i neæeš se više klanjati djelu ruku svojih; **14** I iskorijeniæu gajeve tvoje isred tebe, i raskopaæu gradove tvoje, **15** I izvršiæu osvetu s gnjevom i ljutinom na narodima koji ne slušaše.

6 Slušajte šta govori Gospod: ustani, sudi se s gorama, i neka èuju humovi glas tvoj. **2** Slušajte, gore i tvrdi temelji zemaljski, parbu Gospodnju, jer Gospod ima parbu s narodom svojim, i s Izrailem se sudi. **3** Narode moj, šta sam ti uèinio? i èim sam ti dosadio? Odgovori mi. **4** Jer te izvedeo iz zemlje Misirske i iskupih iz kuæe ropske i poslao pred tobom Mojsija, Arona i Mariju. **5** Narode moj, opomeni se što naumi Valak car Moavski i što mu odgovori Valam sin Veorov, od Sitima do Galgala šta bi, da poznaš pravdu Gospodnju. **6** Su èim æao doæi pred Gospoda da se poklonim Bogu višnjemu? hoæeu li doæi pred nju sa žrtvama paljenicama? s teocima od godine? **7** Hoæee li Gospodu biti mile tisuæe ovnova? desetine tisuæea potoka ulja? hoæeu li dati prvenca svojega za prijestup svoj? plod utrobe svoje za grijeh duše svoje? **8** Pokazao ti je, èovjèee, što je dobro; i šta Gospod ište od tebe osim da èiniš što je pravo i da ljubiš milost i da hodiš smjerno s Bogom svojim? **9** Glas Gospodnji vièe gradu, i ko je mudar vidi ime tvoje; slušajte prut i onoga koji ga je odredio. **10** Nije li jošte u kuæi bezbožnikovoj blago nepravu? i efa krnja, gadna? **11** Hoæee li mi biti èist u koga su mjerila lažna i u tobocu prijevarno kamenje? **12** Jer su bogatuni njegovi puni nepravde, i stanovnici govore laž, i u ustima im je jezik prijevaran. **13** Zato æeu te i ja biti da oboliš, pustošiæu te za grijeha tvoje. **14** Ti æeš jesti, ali se neæeš nasiti, i padanje tvoje biæe usred tebe; i sklanjaæeš, ali neæeš izbaviti, i što izbavish predæau maèu. **15** Ti æeš sijati, ali neæeš žeti; ti æeš cijediti masline, ali se neæeš namazati uljem, i mast, ali neæeš piti vina. **16** Jer se drže uredbe Amrijeve i sva djela doma Ahavova, i hodite po savjetima njihovijem, da te predam u

pogibao, i stanovnike njegove u potsmijeh, i nosiæete sramotu naroda mojega.

7 Teško meni! jer sam kao kad se obere ljetina, kao kad se pabirèi poslije branja vinogradskoga; nema grozda za jelo, ranoga voæa želi duša moja. **2** Nesta pobožnoga sa zemlje i nema pravoga među ljudima, svi vrebaju krv, svaki lovi brata svojega mrežom. **3** Da èine zlo objema rukama što više mogu, ište knez; i sudija sudi za platu, i ko je velik govori opaèinu duše svoje, i spleæeu je. **4** Najbolji je između njih kao trn, najpraviji je gori od trnjaka; dan stražara tvojih, pohoðenje tvoje, doðe, sada æe se smesti. **5** Ne vjerujte prijatelju, ne oslanjajte se na voða; od one koja ti na krilu leži, èuvaj vrata usta svojih. **6** Jer sin grdi oca, kæi ustaje na mater svoju, snaha na svekrvu svoju, neprijatelji su èovjeku domaæni njegovii. **7** Ali ja æeu Gospoda pogledati, èekaæu Boga spasenja svojega; uslišiæe me Bog moj. **8** Nemoj mi se radovati, neprijateljice moja; ako padoh, ustaæeu; ako sjedim u mraku, Gospod æe mi biti vidjelo. **9** Podnosiaæu gnjev Gospodnji, jer mu zgrješih, dok ne raspravi parbu moju i da mi pravici; izvešæe me na vidjelo, vidjeæeu pravdu njegovu. **10** Neprijateljica æe moja vidjeti, i sram æe je pokriti, koja mi govori: gdje je Gospod Bog tvoj? oèi æe je moje vidjeti; sada æe se ona pogaziti kao blato na ulicama. **11** U koje se vrijeme sazidaju zidovi tvoji, u to æe vrijeme otiaæi zapovijest nadaleko; **12** U to æe vrijeme dolaziti k tebi od Asirske do tvrdijih gradova, i od tvrdijih gradova do rijeke, i od mora do mora, i od gore do gore. **13** A zemlja æe biti pusta sa stanovnika svojih, za plod djela njihovijeh. **14** Pasi narod svoj s palicom svojom, stado našljedstva svojega, koje živi osamljeno u šumi, usred Karmila; neka pasu po Vasanu i po Galadu, kao u staro vrijeme. **15** Kao u vrijeme kad si izaæao iz zemlje Misirske pokazaæeu mu èudesa. **16** Narodi æe vidjeti, i postideæe se od se sile svoje; metnuæe ruku na usta, uši æe im zagluhnuti. **17** Lizaæe prah kao zmija; kao bubine zemaljske drkæauæi ižlješæe iz rupa svojih; pritræaæe uplašeni ka Gospodu Bogu našemu, i tebe æe se bojati. **18** Ko je Bog kao ti? koji prašta bezakonje i prolazi prijestupe ostatku od našljedstva svojega, ne drži dovjeka gnjeva svojega, jer mu je mila milost. **19** Opet æe se smilovati na nas; pogaziæe naša bezakonja; baciaæeš u dubine morske sve grijehu njihove. **20** Pokazaaæeš istinu Jakovu, milost Avramu, kako si se zakleo ocima našim u staro vrijeme.

Naum

1 Breme Nineviji; knjiga od utvare Nauma Elkošanina. **2** Bog je revnitelj i Gospod je osvetnik; osvetnik je Gospod i gnjevi se; Gospod se sveti protivnicima svojim, i drži gnjev prema neprijateljima svojim. **3** Gospod je spor na gnjev i velike je moæei; ali nikako ne pravda krvica; put je Gospodnj u vihoru i buri, i oblici su prah od nogu njegovijeh. **4** Zapreæuje moru i isušuje ga, i sve rijeke isušuje, vene Vasan i Karmil, i cvijet Vasanski vene. **5** Gore se tresu od njega, i humovi se rastapaju, a zemlja gori pred njim i vasiljena i sve što živi u njoj. **6** Pred gnjevom njegovijem ko æe se održati? i ko æe se oprijeti jarosti gnjeva njegova? jarost se njegova izljeva kao organj, i stijene se raspadaju pred njim. **7** Dobar je Gospod, grad je u nevolji, i poznaje one koji se uzdaju u nj. **8** Ali æe silnom poplavom uèiniti kraj mjestu njezinu, i tama æe goniti neprijatelje njegove. **9** Šta smišljate Gospodu? on æe uèiniti kraj; neæee se dva puta podignuti pogibao. **10** Jer kao trnje spleteni i kao od vina pijani proždrijeæe se kao suha slama. **11** Iz tebe je izašao koji smišlja zlo Gospodu, savjetnik nevaljao. **12** Ovako veli Gospod: ako i jesu u sili i mnogo ih ima, opet æe se isjeæi i proæi. Muëio sam te, neæeu te više muëiti. **13** Nego æu sada slomiti jaram njegov s tebe, i pokidaæu tvoje okove. **14** Ali za tebe zapovjedi Gospod da se ne sije više ime tvoje; iz doma bogova tvojih istrijebiæu likove rezane i livenе; naèiniæu ti od njega grob kad budeš prezren. **15** Eto, na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir. Praznui, Juda, svoje praznike, ispunjavaj zavjete svoje, jer zlikovac neæee više prolaziti po tebi; sasvijem se zatro.

2 Izaðe zatiraè na te, èuvaj grad, pazi na put, utvrdi bedra, ukrijepi se dobro. **2** Jer Gospod povrati slavu Jakovljevu kao slavu Izrailjevu, jer ih pustošnici opustošiše i loze im potrše. **3** Štit je junaka njegovijeh crven, vojnici su u skerletu; kola æe mu biti kao zapaljeni luèevi na dan kad se uvrsta, i jele æe se ljudljati strašno. **4** Kola æe praskati po ulicama i udarati jedna o druga po putovima, biæe kao luèevi, i træaæe kao munje. **5** Pominjaæe junake svoje, a oni æe padati iduæi, pohitjeæe k zidovima njegovijem, i zaklon æe biti gotov. **6** Vrata æe se rijekama otvoriti, i dvor æe se razvaliti. **7** I koja stoji, zarobiæe se i odveææe se, djevojke njezine pratitæe je uzdišuæi kao golubice, bijuæi se u prsi. **8** Ninevija bijaše kao jezero vodeno otkako je; ali bježe. Stanite, stanite. Ali se nikо ne obzire. **9** Grabite srebro, grabite zlato; blagu nema kraja, mnoštvо je svakojakih dragih zakklaða. **10** Isprazni se, i ogolje, i opustje; i srce se rastopi, koljena udaraju jedno o drugo, i bol je u svijem bedrima, i lica su svjema pocrnjela. **11** Gdje je loža lavovima i pasište laviæima, kuda iðaše lav i lavica i laviæ, i nikoga ne bješe da plaši? **12** Lav lovijaše svojim laviæima dosta, i davljaše lavicama svojim, i punjaše peæine svoje lova i loze svoje grabeža. **13** Evo me na te, govori Gospod nad vojskama, i popaliæu kola tvoja u dim, i maæe æe proždrijeti laviæe tvoje, i istrijebiæu sa zemlje grabež tvoj, i neæee se èuti glas poslanika tvojih.

3 Teško gradu krvnièkom, vas je pun laži i otimanja, grabež ne izbiva iz njega. **2** Pucaju biæevi, i toèkovi prašte, i konji topoæeu, i kola skaæeu, **3** Konjanici poskakuju, i maæevi se sjaju, i koplja sijevaju, i mnoštvо je pobijenijeh i sila mrtvijeh tjelesa,

nema broja mrtvacima; i pada se preko mrtvaca, **4** Za mnoštvо kurvarstva ljudske kurve, vješte bajaæice, koja prodaje narode svojim kurvanjem i plemena vraæanjem svojim. **5** Evo me na te, govori Gospod nad vojskama, i uzgrnuæu ti skute tvoje na lice, i pokazaæu narodima golotinju tvoju i carstvima sramotu tvoju. **6** I bacaju te na tebe gadove i naružaju te, i naèiniæu od tebe ugled. **7** I ko te god vidi, bježaaæe od tebe, i govoriæe: opustje Ninevija; ko æe je žaliti? gdje æu tražiti one koji bi te tješili? **8** Jesi li bolja od No-Amona, koji ležaše meðu rijekama, optoèen vodom, kojemu prednja kula bješe more i zidovu mu bjehu more? **9** Jaèina mu bješe Huska zemlja i Misir i narodi bez broja; Futeji i Liveji bjeju ti pomoæenici. **10** I on bi preseljen, otide u ropstvo, i djeca njegova biše razmrskana po uglovima svih ulica; i za glavare njegove bacaše zdrdjeb, i svi vlastelji njegovi biše okovani u puta. **11** I ti æee se opiti i kriæeš se, i ti æee tražiti zaklon od neprijatelja. **12** Svi æe gradovi tvoji biti kao smokve s ranijem rodom; kad se tresnu, padaju u stua onome ko hoæe da jede. **13** Eto, narod su ti žene usred tebe; neprijateljima æe tvojim biti širom otvorena vrata od zemlje tvoje, organj æe proždrijeti prijevornice tvoje. **14** Nahvataj sebi vode za opsadu, utvrdi ograde svoje; udi u kao i ugazi blato, opravi peæ za opeke. **15** Ondje æe te proždrijeti organj, maæe æe te isjeæi, izjeæe te kao hruš; neka vas je mnogo kao hrušteva, neka vas je mnogo kao skakavaca. **16** Imaš trgovaca više nego što je zvijezda na nebu; hruštevi padoše, pa odletješe. **17** Glavari su tvoji kao skakavci i vojvode tvoje kao veliki skakavci, koji padaju po plotovima kad je studeno, a kad sunce grane, odlijeæeu, i mjesto im se ne poznaje gdje bjehu. **18** Zadrijemaše tvoji pastiri, care Asirski, polijegaše junaci tvoji, narod se tvoj rasprša po gorama, i nema nikoga da ih zbere. **19** Nema lijeka polomu tvom, ljuta je rana tvoja; ko god èuje glas o tebi, pljeskaæe rukama nad tobom, jer koga nije stizala zloæea tvoja jednako?

Avakum

1 Breme koje vidje prorok Avakum. **2** Dokle æeu, Gospode, vaptiti a ti neæeš da èeuješ? dokle æeu ti vikati: nasiљe! a ti neæeš da izbaviš? **3** Zašto puštaš da vidim bezakonje, i da gledam muku i grabež i nasiљe pred sobom, i kako podižu svadu i raspru? **4** Zato se ostavlja zakon, i sud ne izlazi nigda, jer bezbožnik optjeèe pravednika, zato sud izlazi izopâen. **5** Pogledajte po narodima i vidite, i èudite se i divite se, jer æeu uèiniti djelo u vaše dane kojega neæete vjerovati kad se stane pripovijedati. **6** Jer, evo, ja æeu podignuti Haldejce, narod ljt i nagao, koji æe iæi po zemlji širom da osvoji naselja koja nijesu njegova. **7** Zestok je i strašan, sud njegov i vlast njegova od njega izlazi. **8** Konji æe mu biti brži od risova i ljuæei od vukova uveèe, veliko æe mnošto biti konjika njegovih, i iduæi izdaleka konjici njegovi doletjeæe kao orao kad hiti na lov. **9** Svi æe doæi na grabež, s lica æe biti kao istoèeni vjetar, pokupiæe roblje kao pjesak. **10** I carevima æe se rugati i knezovi æe im biti potsmijeh, smjaaæe se svakom gradu, nasuæe zemlje, i uzeæe ga. **11** Tada æe mu se promijeniti duh, proæi æe i skriðe; ta æe mu (sila) njegova biti od boga njegova. **12** Nijesi li ti od vijeka, Gospode Božje moj, sveèee moj? neæemo umrijeti; ti si ga, Gospode, odredio za sud; i utvrđio si ga, stijeno, za karanje. **13** Èiste su oèi tvoje da ne možeš gledati zla, i bezakonja ne možeš gledati; zašto gledaš bezakonike? muæiš, kad bezbožnik proždire pravijega od sebe? **14** I hoæeš li ostaviti ljude kao ribe morske, kao bubine, koje nemaju gospodara? **15** Izvlaæi ih sve udicom, hvata ih u mrežu svoju, i zgræe ih preðom svojom, zato se veseli i raduje. **16** Zato prinosi žrtvu svojoj mreži, i kadi svojoj preði; jer je tijem dio njegov pretio i hrana mu izabrana. **17** Hoæe li zato izvlaæiti mrežu svoju i jednako ubijati narode nemilice?

2 Na straži svojoj stadoh, i stajah na kuli, i motrah da vidim šta æe mi reæi i šta bih odgovorio onome koji me koraše. **2** I odgovori mi Gospod i reèe: piši utvaru, i da bude razgovijetno na ploèama da se lako èita. **3** Jer æe još biti utvara do određenoga vremena, i govoræe šta æe biti do pošljetka i neæe slagati; ako oklijeva, èekaj je, jer æe zacijelo doæi, i neæe odoçniti. **4** Gle, ko se ponosi, njegova duša nije prava u njemu; a pravednik æe od vjere svoje živ biti. **5** A kako vino vara, taki je èovjek ohol, niti ostaje u stanu; jer raširuje duh svoj kao grob, i kao smrt je, koja se ne može nasiti i zbirka sebi sve narode i skuplja k sebi sva plemena. (Sheol h7585) **6** Neæe li ga svi oni uzeti u prieu i u zagonetke, i reæi: teško onom koji umnožava što nije njegovo! dokle æe? i koji trpa na se gusto blato. **7** Neæe li najedanput ustati oni koji æe te gristi? i neæe li se probudit oni koji æe te rastrzati, i kojima æeš biti grabež? **8** Što si ti oplijenio mnoge narode, tebe æe oplijeniti sav ostatak od naroda, za krv ljudsku i za nasiљe uèinjeno zemlji, gradu i svjemu koji žive u njemu. **9** Teško onome koji se lakomi na gadan dobitak kuæi svojoj, da postavi grijezdo svoje na visokom mjestu i saèuva se oda zla. **10** Smislio si sramotu kuæi svojoj da zatreš mnoge narode, i ogriješio si se o svoju dušu. **11** Jer æe kamen iz zida vikati, i èvor iz drveta svjedoèiæe. **12** Teško onome koji gradi grad krvlju i osniva grad nepravdom! **13** Gle, nije li od Gospoda nad vojskama da ljudi rade za oganj i narodi se trude ni za što? **14** Jer æe se zemlja napuniti poznanja slave Gospodnjie

kao što je more puno vode. **15** Teško onome koji pojti bližnjega svojega, dodaje mijeh svoj da bi ga opojo i gledao mu golotinju. **16** Nasitiæeš se sramote mjesto slave, pij i ti, i otkrij golotinju svoju; doæi æe k tebi èaša u desnicu Gospodnjio, i bljuvotina æe sramna biti na slavi tvojoj. **17** Jer nasiљe uèinjeno Livanu pokrije te i postoš među zvijerjem koja ga je plašila, za krv ljudsku i nasiљe uèinjeno zemlji, gradu i svjemu koji žive u njemu. **18** Šta pomaže rezan lik što ga izreza umjetnik njegov? Šta liven lik i uèitelj laži, te se umjetnik uzda u djelu svoje gradeæi nijeme idole? **19** Teško onome koji govorji drvetu: preni se! i nijemu kamenu: probudi se! Hoæe li on uèiti? Eto, obložen je zlatom i srebrom, a nema duha u njemu. **20** A Gospod je u svetoj crkvi svojoj; muæi pred njim, sva zemljo!

3 Molitva proroka Avakuma; za pjevanje. **2** Gospode, èuh rijeèe tvoju, i uplaših se; Gospode, djelo svoje usred godina saèuvaj u životu, usred godina objavi ga, u gnjevu sjeti se milosti. **3** Bog doðe od Temana i svetac s gore Farana; slava njegova pokri nebesa i zemlja se napuni hvale njegove. **4** Svetlost mu bijaše kao sunce, zraci izlažahu mu iz ruku, i onđe bješe sakrivena (sila) njegova. **5** Pred njim iðaše pomor, i živo ugljevlje iðaše ispod nogu njegovih. **6** Stade, i izmjeri zemlju, pogleda i razmetnu narode, raspadoše se vjeèene gore, slegoše se humovi vjeèeni; putovi su mu vjeèeni. **7** Vidjeh šatore Etiopske u muci, ustrepaše zavjesi zemlji Madijanskoj. **8** Eda li se na rijeke razgrnjevi Gospod? eda li se na rijeke raspali gnjev tvoj? na more jarost tvoja, kad si pojezdio na konjima svojim i na kolima svojim za spasenje? **9** Pomoli se luk tvoj kao što si se zakleo plemenima; razdro si zemlju za rijeke. **10** Vidješe te gore i uzdrktaše, povodan navali; bezdana pusti glas svoj, uvis podiže ruke svoje. **11** Sunce i mjesec stadoše u stanu svom, idoše prema svjetlosti tvoje strijele, prema sijevanju sjajnoga koplja tvojega. **12** Srdito si išao po zemlji, gnjevno si gazio narode. **13** Izašao si na spasenje narodu svojemu, na spasenje s pomazanikom svojim; razmrskao si glavu kuæi bezbožnièkoj do vrata otkriviš temelj. **14** Njegovijem kopljima probio si glavu selima njegovijem kad navaljivahu kao vihor da me razaspu, radovahu se kao da æe proždrijeti siromaha u potaji. **15** Išao si po moru na konjima svojim, po gomili mnoge vode. **16** Èuh, i utroba se moja uskoleba, usne mi uzdrktaše na glas, u kosti mi uðe truhlež, i ustresoh se na mjestu svom; kako æeu poèivati u dan nevolje, kad doðe na narod koji æe ga opustošiti. **17** Jer smokva neæe cvasti, niti æe biti roda na lozi vinovoj; rod æe maslinov prevariti, i njive neæe dati hrane, ovaca æe nestati iz tora, i goveda neæe biti u oboru. **18** Ali æeu se ja radovati u Gospodu, veseliæu se u Bogu spasenja svojega. **19** Gospod je Gospod (sila) moja, i daæe mi noge kao u košute, i vodiæe me po visinama mojim. Naèelniku pjevaèkom uz žice moje.

Sofonija

1 Rijeè Gospodnja koja doèe Sofoniji sinu Husiju sina Godolije sina Amarije sina Jezekijina, za vremena Josije sina Amonova, cara Judina. **2** Sve æeu uzeti sa zemlje, govori Gospod; **3** Uzeæu ljude i stoku, uzeæu ptice nebeske i ribe morske i sablazni s bezbožnicima, i istrijebiæu ljude sa zemlje, govori Gospod. **4** Jer æeu mahnuti rukom svojom na Judu i na sve stanovnike Jerusalimske, i istrijebiæu iz mjesta ovoga ostanak Valov i ime sveštenika idolskih s drugim sveštenicima, **5** I one koji se klanjaju na krovovima vojsci nebeskoj i koji se klanjaju i kunu se Gospodom i koji se kunu Melhomom. **6** I one koji se odvraæaju od Gospoda i koji ne traže Gospoda niti pitaju za nj. **7** Muèi pred Gospodom Gospodom, jer je blizu dan Gospodnji, jer je Gospod prigotovio žrtvu i pozvao svoje zvanice. **8** I u dan žrtve Gospodnje pohodiæu knezove i carske sinove i sve koji nose tuðinsko odjelo. **9** I pohodiæu u taj dan sve koji skaèu preko praga, koji pune kuæu gospodara svojih grabežem i prijevarom. **10** I u taj æe dan, veli Gospod, biti vika od ribljih vrata, i jauk s druge strane, i polom velik s humova. **11** Ridajte koji žive u Maktesu, jer izgibe sav narod trgovæki, istrijebiše se svi koji nose srebro. **12** I u to æeu vrijeme razgledati Jerusalim sa žiæicima, i pohodiæu ljude koji leže na svojoj droždini, koji govore u srcu svom: Gospod ne èini ni dobro ni zlo. **13** I blago æee se njihovo razgrabitati i kuæe njihove opustošiti; grade kuæe, ali neæee sjedjeti u njima; i sade vinograde, ali neæee piti vina iz njih. **14** Blizu je veliki dan Gospodnji, blizu je i ide vrlo brzo; glas æee biti dana Gospodnjega, gorko æee tada vikati junak. **15** Taj je dan dan, kada æee biti gnjev, dan, kada æee biti tuga i muka, dan, kada æee biti pustošenje i zatiranje, dan, kada æee biti mrak i tama, dan, kada æee biti oblak i magla, **16** Dan, kada æee biti trubljenje i pokliè na tvrde gradove i na visoke uglove. **17** I pritisnjaæu ljude, te æee iæi kao slijepi, jer zgriješiše Gospodu; i krv æee se njihova prosuti kao prah i tjelesa njihova kao gnoj. **18** Ni srebro njihovo ni zlato njihovo neæee ih moæi izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; i svu æee zemlju proždrijeti oganj revnosti njegove; jer æee brzo uèiniti kraj svjema stanovnicima zemaljskim.

2 Saberite se, saberite se, narode nemili, **2** Dok nije izašao sud, i dan prošao kao pljeva, dok nije došao na vas ljuti gnjev Gospodnji, dok nije došao na vas dan gnjeva Gospodnjega. **3** Tražite Gospoda svi koji ste krotki u zemlji, koji èinite što je naredio; tražite pravdu, tražite krotost, eda biste se sakrili na dan gnjeva Gospodnjega. **4** Jer æee se Gaza ostaviti i Askalon æee opustjeti; Azot æee se odagnati u podne i Akaron æee se iskorijeniti. **5** Teško onima koji žive po bregovima morskim, narodu Heretejskom: rijeè je Gospodnja na vas, Hanane, zemljo Filistejska, ja æeu te zatrati da ne bude stanovnika u tebi. **6** I bregovi æee morski biti stanovi i jame pastirske i torovi za stada. **7** I taj æee kraj biti ostanak doma Judina; onđe æee pasti; u domovima æee Askalonskim lijegati uveæee; jer æee ih pohoditi Gospod Bog njihov i povratiti roblje njihovo. **8** Èuo sam rug Moavov i ukore sinova Amonovih kojima ružiše moj narod, i raširiše se preko meða njihovih. **9** Zato, takо ja bio živ, govori Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, Moav æee biti kao Sodom i sinovi Amonovi kao Gomor, mjesto koprivama, i slanica i vjeæna

pustoš: ostanak naroda mojega opljeniæe ih, i koji ostanu od naroda mojega naslijediæe ih. **10** To æee im biti za ponositost njihovu; jer ružiše narod Gospoda nad vojskama i podizæe se na nj. **11** Strašan æee im biti Gospod, jer æee istrijebiti sve bogove zemaljske, i njemu æee se klanjati svaki iz svojega mesta, sva ostrva narodna. **12** I vi, Etiopljani, biæete pobijeni mæem mojim. **13** I dignuæe ruku svoju na sjever, i zatræe Asirsku, i Nineviju æee opustiti da bude suha kao pustinja. **14** I u njoj æee ležati stada, svakojako zvijerje između naroda, i gem i æuk noæivaæe na dovratnicima njezinjem; glasom æee pjevati na prozorima; pustoš æee biti na pragovima, jer æee se poskridati kedrovina. **15** Taki æee biti veseli grad, koji sjedi bez brige, koji govori u srcu svom: ja sam, i osim mene nema drugoga. Kako opustje! posta loža zvijerju! Ko god proðe mimo nj zviždaæe i mahati rukom.

3 Teško gradu odmetnièkom i oskvrenjenom, nasilnièkom! **2** Ne sluša glasa, ne prima nauka, ne uzda se u Gospoda, ne pristupa k Bogu svojemu. **3** Knezovi su mu u njemu lavovi koji rièu; sudije su mu vuci veæernji, koji ne gloðu kosti do jutra. **4** Proroci su mu hvaliæe, varalice; sveštenici njegovi skvrne svetinju, izvræu zakon. **5** Gospod je pravedan usred njega, ne èini nepravde, svako jutro iznosi sud svoj na vidjelo, ne izostaje, ali bezbožnik ne zna sa stid. **6** Istrijebih narode, kule im se razoriše, ulice im opustiñ, te niko ne prolazi; gradovi im se raskopaše, da nema nikoga, nema stanovnika. **7** Rekoh: pobojaæeš me se, primiæeš nauk; neæee mu se zatrati stan nièim su èim bih ga pohodio; ali oni uraniše te pokvariše sva djela svoja. **8** Zato èekajte me, govori Gospod, do dana kad æeu se podignuti na pljen; jer je sud moj da saberem narode i pokupim carstva, da izlijem na njih gnjev svoj, svu žestinu jarosti svoje, jer æee organj revnosti moje proždrijeti svu zemlju. **9** Jer æeu tada promijeniti narodima usne, te æee biti èiste, da bi svi prizivali ime Gospodnje i služili mu složnijem ramenima. **10** Ispreko rijeka Huskih koji se meni mole, rasijani moji, donijeæe mi dare. **11** Tada se neæee više stidjeti nijednoga svojih djela, kojima si mi zgriješio; jer æeu onda uzeti iz tebe one koji se hvale slavom tvojom, i neæee se više veliæati na svetoj gori mojoj. **12** I ostavijaæu u tebi narod nevoljan i siromašan, i oni æee se uzdati u ime Gospodnje. **13** Ostanak Izrailjev neæee èiniti bezakonja niti æee govoriti laži, niti æee se naæei u ustima njihovjem jezik prijevaran; nego æee pasti i ležati i neæee biti nikoga da ih plaši. **14** Pjevaj, kaæeri Sionska; klikuj, Izrailju; raduj se i veseli se iz svega srca, kaæeri Jerusalimska! **15** Ukloni Gospod sudove tvoje, odvrati neprijatelje tvoje; car Izrailjev Gospod usred tebe je, neæee se više bojati zla. **16** U onaj dan reæi æee se gradu Jerusalimu: ne boj se; Sion: nemoj da ti klonu ruke. **17** Gospod Bog tvoj, koji je usred tebe, silni, spaææe te; radovaæe ti se veoma, umiriæe se u ljubavi svojoj, veseliæe se tebe radi pjevajuæi. **18** Koji tuže za praznicima, sabraæu ih, koji su iz tebe, radi teške sramote koja je na tebi. **19** Gle, uništiæu u ono vrijeme sve koji te muèe, i izbavijaæu hrome i sabrati odagnane, i dobavijaæu im hvalu i slavu po svoj zemlji, gdje su bili pod sramotom. **20** U ono vrijeme doveæeu vas, u ono vrijeme sabraæu vas; jer æeu vam dobaviti slavu i hvalu po svijem narodima na zemlji, kad povratim roblje vaše pred vašim oèima, govori Gospod.

Agej

1 Druge godine cara Darija šestoga mjeseca prvoga dana dođe riječ Gospodnja preko Ageja proroka Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom, govoreći: **2** Ovako veli Gospod nad vojskama govoreći: taj narod govori: još nije došlo vrijeme, vrijeme da se sazida dom Gospodnji. **3** Zato dođe riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći: **4** Je li vama vrijeme da sjedite u kućama svojim obloženjem daskama, a ovaj je dom pust? **5** Zato sada ovako veli Gospod nad vojskama: uzmite na um putove svoje. **6** Sijete mnogo, a uvozite malo; jedete, a ne bivate siti; pijete, a ne napijate se; odijevate se, a nijedan ne može da se zgrije; i koji zasluzuјe novce, međe ih u prodri tobolac. **7** Ovako veli Gospod nad vojskama: uzmite na um putove svoje. **8** Idite na goru, i donesite drva, te zidajte dom; i biće mi milo, i proslaviš se, veli Gospod. **9** Izgledate mnogo, a eto malo; i što unesete u kuću, ja razduham; zašto? veli Gospod nad vojskama; zato što je dom moj pust, a vi svaki trećite za svoj dom. **10** Zato se zatvori nebo nad vama da nema rose, i zemlja se zatvori da nema roda njezina. **11** I dozvah sušu na zemlju, i na gore, i na žito i na vino i na ulje i na sve što zemlja rađa, i na ljudе i na stoku i na svaki rad ručni. **12** I posluša Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, poglavar sveštenički, i sav ostatak narodni glas Gospoda Boga svojega i riječi proroka Ageja, kako ga posla Gospod Bog njihov, i poboja se narod Gospoda. **13** I govori Agej, poslanik Gospodnj, narodu kao što ga posla Gospod, i reče: ja sam s vama, govori Gospod. **14** I Gospod podiže duh Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i duh Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom, i duh svemu ostatku narodnom, te dođoše i radiše u domu Gospoda nad vojskama, Boga svojega, **15** Dvadeset èetvrtoga dana šestoga mjeseca, druge godine cara Darija.

2 Sedmoga mjeseca dvadeset prvoga dana dođe riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći: **2** Kaži sada Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom, i ostatku narodnom govoreći: **3** Ko je među vama ostao koji je vidio ovaj dom u prvoj slavi njegovoj? a kakav vi sada vidite? nije li prema onom kao ništa u vašim očima? **4** Nego sada budi hrabar, Zorovavelj, govori Gospod, i budi hrabar Isuse sine Josedekov, poglavaru sveštenički, i budi hrabar sav narode zemaljski, govori Gospod, i radite; jer sam ja s vama, govori Gospod nad vojskama. **5** Po riječi kojom sam uèinio zavjet s vama kad izidoste iz Misira, duh æe moj stajati među vama, ne bojte se. **6** Jer ovako veli Gospod nad vojskama: još jednom, domalo, i ja æu potresti nebesa i zemlju i more i suhu zemlju; **7** I potrešæu sve narode, i doæi æe izabrani iz svih naroda, i napuniæu ovaj dom slave, veli Gospod nad vojskama. **8** Moje je srebro i moje je zlato, govori Gospod nad vojskama. **9** Slava æe ovoga doma pošljednjega biti veæa nego onoga prvoga, veli Gospod nad vojskama; i postaviæu mir na ovom mjestu, govori Gospod nad vojskama. **10** Dvadeset èetvrtoga dana devetoga mjeseca druge godine Darijeve dođe riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći: **11** Ovako veli Gospod nad vojskama: upitaj sveštenike za zakon,

i reci: **12** Gle, ako bi ko nosio sveto meso u skutu od haljine svoje, ili bi se skutom svojim dotakao hlijeba ili variva ili vina ili ulja ili kakoga god jela, bi li se osvetio? A sveštenici odgovoriše i rekoše: ne. **13** Potom reče Agej: ako bi se ko neèist od mrtvaca dotakao èega toga, hoće li biti neèisto? A sveštenici odgovoriše i rekoše: biće neèisto. **14** Tada Agej odgovori i reče: taki je taj narod i taki su ti ljudi preda mnom, govori Gospod, i tako je sve djelo ruku njihovih, i što god prinose tamo, neèisto je. **15** A sada uzmite na um, od ovoga dana nazad, prije nego se položi kamen na kamen u crkvi Gospodnjoj. **16** Prije toga kad ko dođe ka gomili od dvadeset mjera, bješe deset; kad dođe ka kaci da dobije pedeset vjedara iz kace, bješe dvadeset; **17** Bih vas sušom i medljikom i gradom, svako djelo ruku vaših; ali se vi ne obratite k meni, govori Gospod. **18** Uzmite na um, od toga dana nazad, od dana dvadeset èetvrtoga mjeseca devetoga, od dana kad se osnova crkva Gospodnja, uzmite na um. **19** Ima li jošte sjemena u žitnici? ni vinova loza ni smokva ni šipak ni maslina još ne rodi; od ovoga æe dana blagosloviti. **20** Potom dođe riječ Gospodnja drugi put Ageju dvadeset èetvrtoga dana mjeseca govoreći: **21** Kaži Zorovavelju upravitelju Judejskom, i reci: ja æu potresti nebo i zemlju; **22** I prevaliæu prijesto carstvima, i satrau silu carstvima narodnijem, prevaliæu kola i one koji sjede na njima, i popadaæe konji i konjici, svaki od maèa brata svojega. **23** U to vrijeme, govori Gospod nad vojskama, uzeæu tebe, Zorovavelj, sine Salatilov, slugo moj, govori Gospod, i postaviæu te kao peèat; jer sam te izabrao, govori Gospod nad vojskama.

Zaharija

1 Osmoga mjeseca druge godine Darijeve, dođe riječ Gospodnja proroku Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći: **2** Gospod se vrlo razgnjevi na oce vaše. **3** Zato im reci: ovako veli Gospod nad vojskama: vratite se k meni, govori Gospod nad vojskama, i ja æeu se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama. **4** Ne budite kao oci vaši, kojima vikahu preðašnji proroci govoreći: ovako veli Gospod nad vojskama: vratite se sa zlijeh putova svojih i od zlijeh djela svojih; ali ne poslušaše niti pažiše na me, govori Gospod. **5** Oci vaši gdje su? i ti proroci žive li dovjek? **6** Ali riječi moje i uredbe moje koje zapovijedah slugama svojim prorocima ne stigoše li oce vaše? te se oni obratiše i rekoše: kako Gospod nad vojskama bješe namislio uèiniti nam prema putovima našim i po djelima našim, tako nam uèini. **7** Dvadeset èetvrtoga dana jedanaestoga mjeseca, a to je mjesec Savat, druge godine Darijeve, dođe riječ Gospodnja proroku Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći: **8** Vidjeh noæeu, a to èovjek jahaše na konju riðu, i stajaše među mirtama koje bijahu u dolu, a za njim bijahu konji riði, šarenici i bijeli. **9** I rekoh: što je ovo, gospodaru moj? A anđeo koji govoraše sa mnom reče mi: ja æeu ti pokazati što je ovo. **10** Tada èovjek koji stajaše među mirtama progovori i reče: ovo su koje posla Gospod da oblaže zemlju. **11** I oni progovoriše anđelu Gospodnjemu koji stajaše među mirtama, i rekoše: mi obidosmo zemlju, i gle, sva zemlja poèiva i mirna je. **12** Tada anđeo Gospodnji odgovori i reče: Gospode nad vojskama, kad æes se veæ smilovati Jerusalimu i gradovima Judinijem, na koje se gnjeviš veæ sedamdeset godina? **13** A Gospod odgovori anđelu koji govoraše sa mnom, dobrijem rijeèima, milijem rijeèima. **14** I reče mi anđeo koji govoraše sa mnom: vièi i reci: ovako veli Gospod nad vojskama: revnjujem za Jerusalim i za Sion veoma. **15** I gnjevim se silno na narode bezbržne, jer se malo razgnjevih a oni pomogoše na zlo. **16** Zato ovako veli Gospod: obratih se k Jerusalimu milošeu, dom æe se moj opet sazidati u njemu, govori Gospod nad vojskama, i uže æe se zategnuti preko Jerusalima. **17** Još vièi i reci: ovako veli Gospod nad vojskama: opet æe gradovi moji obilovati dobrom, i Gospod æe opet utješiti Sion i opet æe izabrati Jerusalim. **18** Tada podigoh oèi svoje i vidjeh, i gle, èetiri roga. **19** I rekoh anđelu koji govoraše sa mnom: što je to? A on mi reče: to su rogovi koji razmetnuše Judu, Izrailja i Jerusalim. **20** Potom pokaza mi Gospod èetiri kovaèa. **21** I rekoh: šta su ti došli da rade? A on odgovori i reče: ono su rogovi koji razmetnuše Judu da niko ne podiže glave; a ovi doðoše da ih uplaše, da odbiju rogove narodima, koji podigoše rog na zemlju Judinu da je razmetnu.

2 Opet podigoh oèi svoje i vidjeh, i gle, èovjek, i u ruci mu uže mjerareko. **2** I rekoh: kuda ideš? A on mi reče: da izmjerim Jerusalim da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina. **3** I gle, anđeo koji govoraše sa mnom izide, i drugi anđeo izide mu na susret. **4** I reče mu: trèi, govori onom mladiæu i reci: Jerusalimlani æe se naseliti po selima radi mnoštva ljudi i stoke što æe biti u njemu. **5** I ja æeu mu, govori Gospod, biti zid ognjen unaokolo i biæu za slavu usred njega. **6** Ej, ej, bježite iz zemlje sjeverne, govori Gospod, jer vas razasuh u èetiri vjetra nebeska, govori Gospod. **7** Ej Sione, koji sjediš kod kæeri Vavilonske, izbavi se. **8** Jer ovako veli Gospod nad vojskama: za slavom

posla me k narodima, koji vas oplijeniše; jer ko tièe u vas, tièe u zjenicu oka njegova. **9** Jer evo ja æeu mahnuti rukom svojom na njih, i biæe pljen slugama svojim, i poznaæete da me je poslao Gospod nad vojskama. **10** Pjevaj i veseli se, kæeri Sionska, jer evo ja idem i nastavaæu usred tebe, govori Gospod. **11** I mnogi æe se narodi prilijepiti ka Gospodu u taj dan, i biæe mi narod, i ja æeu nastavati usred tebe, i poznaæeš da me je poslao k tebi Gospod nad vojskama. **12** I Gospod æe naslijediti Judu, svoj dio, u zemlji svetoj, i opet æe izabrati Jerusalim. **13** Neka muèi svako tijelo pred Gospodom, jer usta iz svetoga stana svojega.

3 Poslije mi pokaza Isusa poglavara sveštenièkoga, koji stajaše pred anđelom Gospodnjim, i Sotonu, koji mu stajaše s desne strane da ga pre. **2** A Gospod reče Sotonu: Gospod da te ukori, Sotonu, Gospod da te ukori, koji izabra Jerusalim. Nije li on glavnja istrgnuta iz ognja? **3** A Isus bijaše obuèen u haljine prljave, i stajaše pred anđelom. **4** A on progovori i reče onima koji stajahu pred njim: skinite s njega te prljave haljine. I reče mu: vidi, uzeh s tebe bezakonje twoje, i obukoh ti nove haljine. **5** I rekoh: neka mu metnu èistu kapu na glavu. I metnuše mu èistu kapu na glavu, i obukoše mu haljine; a anđeo Gospodnji stajaše. **6** I anđeo Gospodnji zasvjeðeò Isusu govoreći: **7** Ovako veli Gospod nad vojskama: ako uzideš mojim putovima, i ako uzdržiš što sam naredio da se drži, tada æeš ti suditi domu mojemu i èuvaæeš trijemove moje, i daæeu ti da hodiš među ovima što stoe. **8** Èuj, Isuse poglavaru sveštenièki, ti i drugovi tvoji što sjede pred tobom, jer su ti ljudi èudo; evo, ja æeu dovesti slugu svojega, klicu. **9** Jer gle, kamen koji metnuh pred Isusa, na tom je jednom kamenu sedam oèiju; gle, ja æeu ga otesati, govori Gospod nad vojskama, i uzeæeu bezakonje te zemlje u jedan dan. **10** U taj dan, govori Gospod nad vojskama, zvaæete svaki bližnjega svojega pod vinovu lozu i pod smokvu.

4 Potom vrati se anđeo koji mi govoraše, i probudi me kao èovjeka koji se budi oda sna. **2** I reče mi: šta vidiš? A ja rekoh: vidim, eto svijjeænjak sav od zlata, i gore na njemu èaša, i sedam žižaka njegovih na njemu, i sedam lijevaka za sedam žižaka što su gore na njemu, **3** I dvije masline uza nj, jedna s desne strane èaši a jedna s lijeve. **4** I progovorih anđelu koji govoraše sa mnom, i rekoh: što je to, gospodaru moj? **5** A anđeo koji govoraše sa mnom odgovori i reče mi: zar ne znaš što je to? I rekoh: ne, gospodaru moj. **6** A on odgovori i reče mi govoreći: to je rijeè Gospodnja Zorovavelju: ne silom ni krjepošeu nego duhom mojim, veli Gospod nad vojskama. **7** Što si ti, goro velika, pred Zorovaveljem? ravnica; i on æe iznijeti najviši kamen, s uskljicima: milost, milost njemu. **8** I dođe mi rijeè Gospodnja govoreći: **9** Ruke Zorovaveljevje osnovaše ovaj dom, ruke æe njegove i dovršiti, i poznaæeš da me je Gospod nad vojskama poslao k vama. **10** Jer ko je prezreo dan malijeh stvari? jer æe se radovati kad vide kamen mjerareki u ruci Zorovavelju onijeh sedam oèiju Gospodnjih koje prelaze svu zemlju. **11** Tada odgovarajuæi rekoh mu: što su one dvije masline s desne strane svijjeænjaku i s lijeve? **12** I opet progovorih i rekoh mu: što su one dvije granice maslinove, što su među dva lijevka zlatna, koji toèe zlato? **13** I reče mi govoreći: zar ne znaš što je to? A ja rekoh: ne, gospodaru moj. **14** Tada reče: to su dvije masline koje stoje kod Gospoda sve zemlje.

5 Potom opet podigoh oèi svoje i vidjeh, a to knjiga leæaše.

2 I on mi reèe: šta vidiš? A ja rekoh: vidim knjigu gdje leti, duzina joj dvadeset lakata a širina deset lakata. **3** Tada mi reèe: to je prokletstvo koje izaðe na svu zemlju, jer svaki koji krade istrijebiaæe se po njoj s jedne strane, i koji se god kune krije istrijebiaæe se po njoj s druge strane. **4** Ja æeu je pustiti, govori Gospod nad vojskama, te æe dozei na kuæeu lupežu i na kuæeu onome koji se kune mojim imenom krivo, i stajaæe mu usred kuæe i satræe je, i drvlje joj i kamenje. **5** Potom izide anđeo koji govoraše sa mnom, i reèe mi: podigni oèi svoje i vidi šta je ovo što izlazi. **6** A ja rekoh: šta je? A on reèe: to je efa što izlazi. I reèe: to im je oko po svoj zemlji. **7** I gle, podizaše se talanat olova, i jedna žena sjeðaše usred efe. **8** I on reèe: to je bezbožnost. I vrže je usred efe, i vrže onaj komad olova ozgo na ždrijelo joj. **9** I podigoh oèi svoje i vidjeh, a to dvije žene izlažahu, i vjetar im bijaše pod krilima, a krila im bijahu kao u rode, i digoše efu meðu zemlju i nebo. **10** I rekoh anđelu koji govoraše sa mnom: kuda one nose efu? **11** A on mi reèe: da joj naèine kuæu u zemlji Senaru; i onđe æe se namjestiti i postaviti na svoje podnožje.

6 Potom opet podigoh oèi svoje, i vidjeh, a to èetvora kola izlažahu izmeðu dvije gore, a te gore bijahu od mjeđi. **2** U prvijem kolima bjehu konji riði, a u drugim kolima konji vrani, **3** A u treæim kolima konji bijeli, a u èetvrtijem kolima konji šareni, jaki. **4** I progovoriv rekoh anđelu koji govoraše sa mnom: šta je to, gospodaru moj? **5** A anđeo odgovori i reèe mi: to su èetiri vjetra nebeska, koji izlaze ispred Gospoda sve zemlje, gdje stajaše. **6** Konji vrani što su u jednjem, oni idu u sjevernu zemlju; a bijeli idu za njima; a šareni idu u zemlju južnu. **7** I jaki izašavši šeahu da idu i prolaze zemlju; i reèe: idite, prolazite zemlju. I stadoše prolaziti zemlju. **8** Tada me zovnu, i reèe mi: vidi, koji otidoše u zemlju sjevernu, umiriše duh moj u zemlji sjevernoj. **9** Potom mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **10** Uzmi od robija, od Heldaja i od Tovije i od Jedaje, koji doðoše iz Vavilonske, pa doði istoga dana i uði u dom Josije sina Sofonijina. **11** Uzmi srebra i zlata, i naèini vijence, i metni na glavu Isusu sinu Josedekovu, poglavaru sveštenièkom, **12** I reci mu govoreæi: ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æe izbaviti svoj narod iz zemlje istoèene i iz zemlje zapadne. **8** I dovešæu ih, i oni æe nastavati usred Jerusalima, i biæe mi narod i ja æeu im biti Bog, istinom i pravdom. **9** Ovako veli Gospod nad vojskama: neka vam se ukrijepe ruke koji slušate u ovo vrijeme ove rijeèi iz usta proroèkih od dana kad se osnova dom Gospoda nad vojskama da se sazida crkva. **10** Jer prije tijeh dana ne bješe plate ni za èovjeka ni za živinèe, niti bješe mira od neprijatelja ni onome koji odlažaše ni onome koji dolažaše, i pustih sve ljudi jednoga na drugoga. **11** A sada neæeu biti kao prije ostatku toga naroda, govori Gospod nad vojskama. **12** Nego æe usjev biti miran, vinova æe loza nositi plod svoj, i zemlja æe raðati rod svoj, i nebo æe davati rosu svoju; i sve æeu to dati u našljedstvo ostatku toga naroda. **13** I kao što bijaste uklini meðu narodima, dome Judin i dome Izrailjev, tako æeu vas izbaviti te æete biti blagoslov; ne bojte se, neka vam se okrijepe ruke. **14** Jer ovako veli Gospod nad vojskama: kao što vam namislih zlo uèiniti, kad me razgnjeviše oci vaši, veli Gospod nad vojskama, i ne raskajah se, **15** Tako opet u ove dane namislih da dobro èinim Jerusalimu i domu Judinu; ne bojte se. **16** Ovo je što treba da èinite: gorovite istinu jedan drugom, sudite pravo i mirno na vratima svojim; **17** I ne mislite jedan drugome zlo u srcu svom, i ne ljubite krive zakletve, jer na sve to mrzim, govori Gospod. **18** Potom doðe mi rijeè Gospoda nad vojskama govoreæi: **19** Ovako veli Gospod nad vojskama: post èetvrtoga mjeseca, i post petoga i post sedmoga i post desetoga obratiæe se domu Judinu u radost i veselje i u praznike vesele; ali ljubite istinu i mir. **20** Ovako veli Gospod nad vojskama: još æe dolaziti narodi i stanovnici mnogih gradova;

6 A kad jedete i pijete, ne jedete li i ne pijete li sam? **7** Nijesu li to rijeèi koje je Gospod proglašio preko preðašnjih proroka, kad Jerusalim bijaše naseljen i miran i gradovi njegovi oko njega, i kad bijaše naseljen južni kraj i ravnica? **8** Doðe rijeè Gospodnja Zahariji govoreæi: **9** Ovako govori Gospod nad vojskama: sudite pravo i budite milostivi i žalostivi jedan drugom. **10** I ne èinite krivo udovici ni siroti, inostrancu ni siromahu, i ne mislite zlo jedan drugom u srcu svom. **11** Ali ne htješe slušati, i uzmakoše ramenom natrag, i zatiskoše uši svoje da ne èuju. **12** I srcem svojim otvrdnuše kao dijamantan da ne èuju zakona i rijeèi koje sla Gospod nad vojskama duhom svojim preko proroka preðašnjih; zato doðe velik gnjev od Gospoda nad vojskama. **13** Zato kao što on vika a oni ne slušaše, tako i oni vikaše a ja ih ne slušah, govori Gospod nad vojskama. **14** Nego ih razmetnul vihorom po svijem narodima, kojih ne poznavaše, i zemlja opustje iza njih da niko u nju ne dohoðaše niti se iz nje vraæaše, i obratiše milu zemlju u pustoš.

8 Opet doðe rijeè Gospoda nad vojskama govoreæi: **2** Ovako veli Gospod nad vojskama: revnujem za Sion velikom revnošæu, i velikim gnjevom revnujem za nj. **3** Ovako veli Gospod: vratih se u Sion i naselih se usred Jerusalima, i Jerusalim æe se zvati grad istiniti, i gora Gospoda nad vojskama sveta gora. **4** Ovako veli Gospod nad vojskama: opet æe sjedjeti starci i starice po ulicama Jerusalimskim, svatko sa štakom u ruci od velike starosti. **5** I ulice æe gradske biti pune djetiæa i djevojaka, koje æe se igrati po ulicama. **6** Ovako veli Gospod nad vojskama: ako je èudno u oèima ostatku toga naroda u ovo vrijeme, eda li æe biti èudno i u mojim oèima? govori Gospod nad vojskama. **7** Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æe izbaviti svoj narod iz zemlje istoèene i iz zemlje zapadne. **8** I dovešæu ih, i oni æe nastavati usred Jerusalima, i biæe mi narod i ja æeu im biti Bog, istinom i pravdom. **9** Ovako veli Gospod nad vojskama: neka vam se ukrijepe ruke koji slušate u ovo vrijeme ove rijeèi iz usta proroèkih od dana kad se osnova dom Gospoda nad vojskama da se sazida crkva. **10** Jer prije tijeh dana ne bješe plate ni za èovjeka ni za živinèe, niti bješe mira od neprijatelja ni onome koji odlažaše ni onome koji dolažaše, i pustih sve ljudi jednoga na drugoga. **11** A sada neæeu biti kao prije ostatku toga naroda, govori Gospod nad vojskama. **12** Nego æe usjev biti miran, vinova æe loza nositi plod svoj, i zemlja æe raðati rod svoj, i nebo æe davati rosu svoju; i sve æeu to dati u našljedstvo ostatku toga naroda. **13** I kao što bijaste uklini meðu narodima, dome Judin i dome Izrailjev, tako æeu vas izbaviti te æete biti blagoslov; ne bojte se, neka vam se okrijepe ruke. **14** Jer ovako veli Gospod nad vojskama: kao što vam namislih zlo uèiniti, kad me razgnjeviše oci vaši, veli Gospod nad vojskama, i ne raskajah se, **15** Tako opet u ove dane namislih da dobro èinim Jerusalimu i domu Judinu; ne bojte se. **16** Ovo je što treba da èinite: gorovite istinu jedan drugom, sudite pravo i mirno na vratima svojim; **17** I ne mislite jedan drugome zlo u srcu svom, i ne ljubite krive zakletve, jer na sve to mrzim, govori Gospod. **18** Potom doðe mi rijeè Gospoda nad vojskama govoreæi: **19** Ovako veli Gospod nad vojskama: post èetvrtoga mjeseca, i post petoga i post sedmoga i post desetoga obratiæe se domu Judinu u radost i veselje i u praznike vesele; ali ljubite istinu i mir. **20** Ovako veli Gospod nad vojskama: još æe dolaziti narodi i stanovnici mnogih gradova;

7 Potom èetvrte godine cara Darija doðe rijeè Gospodnja

Zahariji èetvrtoga dana devetoga mjeseca, Hasleva, **2** Kad poslaše u dom Božji Sarasara i Regemeleha i ljudi svoje da mole Gospoda, **3** I da govore sveštenicima, koji bijahu u domu Gospoda nad vojskama, i prorocima, i rek: hoæemo li plakati petoga mjeseca odvajajuæi se, kako èinimo veæ toliko godina? **4** I doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **5** Kaži svemu narodu zemaljskom i sveštenicima, i reci: kad postiste i tužiste petoga i sedmoga mjeseca za sedamdeset godina, eda li meni postiste?

21 Dolaziæe stanovnici jednoga u drugi govoreæi: hajdemo da se molimo Gospodu i da tražimo Gospoda nad vojskama; idem i ja. **22** Tako æe doæi mnogi narodi i silni narodi da traže Gospoda nad vojskama u Jerusalimu i da se mole Gospodu. **23** Ovako veli Gospod nad vojskama: u to æe vrijeme deset ljudi od svijeh jezika narodnijeh uhvatiti jednoga Judejca za skut govoreæi: idemo s vama, jer èuemo da je Bog s vama.

9 Breme rijeèi Gospodnje zemlji Adrahu i Damasku, gdje æe poèinuti, jer je Gospodnje oko na ljudima i na svijem plemenima Izrailjevijem. **2** I Emat æe zahvatiti, i Tir i Sidon,ako i jesu veoma mudri, **3** I Tir sagradi sebi grad, i sabra srebra kao praha, i zlata kao kala po putu. **4** Gle, Gospod æe ga otjerati, i vræi æe u more silu njegovu, i on æe ognjem izgorjeti. **5** Askalon æe vidjeti i uplašiæe se, i Gaza æe se vrlo uzmæuti, i Akaron, što ga osramoti nadanje njegovo, i poginuæe car u Gazi; i Askalon se neæe naseliti. **6** I u Azotu æe sjedjeti tuðin, i ponos æu Filistejski zatrati. **7** I ukloniæu krv njihovu od usta njihovih, i gadove njihove iz zuba njihovih, i ko ostane biæe i on Boga naæega, i biæe kao poglavari u Judi, i Akaron kao Jevusejac. **8** I postavljuem oko kod doma svojega suprot vojsci, suprot onima koji odlaze i dolaze, i nastojnik neæe više prolaziti kroz njih, jer sada pogledav svojim oèima. **9** Raduj se mnogo, kæeri Sionska, podvikuj, kæeri Jerusalimska; evo, car tvoj ide k tebi, pravedan je i spasava, krotak i jaše na magarcu, i na magaretu, mladetu magarieinu. **10** Jer æeu istrijebiti iz Jefrema kola i iz Jerusalima konje; i istrijebiæe se luk ubojiti; i on æe kazivati mir narodima, i vlast æe mu biti od mora do mora i od rijeke do krajeva zemaljskih. **11** A ti, za krv zavjeta tvojega pustih sužnje tvoje iz jame, gdje nema vode. **12** Vratite se ka gradu, sužnji, koji se nadate, još ti i danas javljam da æu ti platiti dvojinom. **13** Jer zapeh sebi Judu kao luk, i napunih Jefrema, i podigoh sinove tvoje, Sione, na sinove tvoje, Javane, i uèinih te da si kao maèe junaèki. **14** I Gospod æe se pokazati nad njima, i strijela æe njegova izaæi kao munja, i Gospod æe Gospod zatrubit u trubu i poæi æe s vihorima južnjem. **15** Gospod nad vojskama zaklanjaæe ih, i oni æe jesti pogazivši kamenje iz præe, i piæe podvikujuæi kao od vina, i biæe puni kao èaša, kao uglovi od oltara. **16** I Gospod Bog njihov izbavlje ih u taj dan kao stado svojega naroda, jer æe se kamenje u vijencu podignuti u zemlji njegovoj. **17** Jer koliko æe biti dobro njegovo i kolika ljepota njegova! od žita æe rasti momci a od slatkoga vina djevojke.

10 Išite od Gospoda dažda u vrijeme poznoga dažda, i Gospod æe pustiti munje, i daæe vam izobilja dažda i svakome trave u polju. **2** Jer likovi govore ništa i vraèi vide laž i govore zaludne sne, tješne taštinom; zato otidoše kao stado, i ojadioše se, jer ne bješe pastira. **3** Gnjev se moj raspali na pastire, i pokarah jarce; jer Gospod nad vojskama obide stado svoje, dom Judin, i uèini da su mu kao konj okiæen za boj. **4** Od njega je ugao, od njega kolje, od njega luk ubojiti, od njega izlazi i svaki nastojnik. **5** I oni æe biti kao junaci, gaziæe u boju kao blato po ulicama, i biæe se, jer je Gospod s njima, i koji jašu na konjima osramotiaæe se. **6** I ukrijepiæu dom Judin, i dom æu Josifov spasti, i dovešæu ih natrag, jer mi ih je žao, i biæe kao da ih nijesam odbacio, jer sam ja Gospod Bog njihov i uslišiæu ih. **7** I oni od Jefrema biæe kao junak, i srce æe im biti veselo kao od vina, i sinovi njihovi vidjeæe i veseliæe se, i srce æe im

se radovati o Gospodu. **8** Zazviždaæu im i sabraæu ih, jer æu ih izbaviti, i oni æe se umnožiti kao što su se bili umnožili. **9** I rasijaæu ih meðu narode da se u dalnjem mjestima opominju mene, i živeæi sa sinovima svojima da se vrate. **10** I dovešæu ih natrag iz zemlje Misirske, i sabraæu ih iz Asirske, i dovešæu ih u zemlju Galadsku i na Livan; i neæe im biti dosta mesta. **11** I od tjeskobe æe prijeæi preko mora, i razbiæe vale u moru, i sve æe dubine rijeci presahnuti, i oboræe se ponos Asirski i palica æe se Misirska uzeti. **12** I ukrijepiæu ih Gospodom, i oni æe hoditi u ime njegovo, govori Gospod.

11 Otvori, Livane, vrata svoja, i organj neka proždre kedre tvoje. **2** Ridaj, jelo, jer pade kedar, jer krasnici propadoše; ridajte, hrastovi Vasanski, jer se posjeèe šuma ograðena. **3** Stoji jauk pastira, jer se zatr slava njihova; stoji rika lavova, jer se opustoši ponos Jordanski. **4** Ovako veli Gospod Bog moj: pasi ovce klanice, **5** Koje ubijaju oni koji ih drže, niti ih ko krivi, i koji ih prodaju govore: blagosloven da je Gospod, obogatih se; i koji ih pasu, nijedan ih ne žali. **6** Zato neæu više žaliti stanovnika zemaljskih, govori Gospod, nego æu evo predati jednoga drugome u ruke i u ruke caru njihovu, i oni æe potpri zemlju i ja neæu izbaviti iz ruku njihovih. **7** I pasoh ovce klanice, nevoljne od stada, i uzev dva štapa nazvah jedan blagost, a drugi nazvah sveza, i pasoh stado. **8** I pogubih tri pastira za mjesec dana, jer se duša moja ljuæeæe na njih, i duša njihova mržaæe na me. **9** I rekoh: neæu vas više pasti; koja pogine neka pogine, i koja propadne neka propadne, i koje ostanu neka jedu meso jedna drugoj. **10** I uzeh svoj štap, blagost, i slomih ga da ukinem zavjet svoj koji uèinih sa svijem narodima. **11** I ukide se onoga dana, i nevoljni od stada, koji gledahu na me, poznaæe doista da bješe rijeè Gospodnja. **12** I rekoh im: ako vam je drago, dajte mi moju platu; ako li nije, nemojte; i izmjeriše mi platu, trideset srebrnika. **13** I reèe mi Gospod: baci lonèaru tu èasnu cijenu kojom me precijeniše. I uzev trideset srebrnika bacih ih u dom Gospodnjih lonèaru. **14** Potom slomih drugi štap svoj, svezu, da ukinem bratstvo izmeðu Jude i Izraileja. **15** I Gospod mi reèe: uzmi jošte opravu bezumna pastira. **16** Jer evo ja æu podignuti pastira u zemlji, koji neæe obilaziti one koja gine, neæe tražiti nejake, niti æe lijeæiti ranjene, niti æe nositi sustale, nego æe jesti meso od pretlijeh, i papke æe im kidati. **17** Teško pastiru nikakom, koji ostavlja stado! Maè mu je nad mišicom i nad desnjem okom; mišica æe mu usahnuti i desno æe mu oko potamnjeti.

12 Breme rijeèi Gospodnje za Izraileja. Govori Gospod, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju, i stvorio èovjeku duh koji je u njemu: **2** Evo, ja æu uèiniti Jerusalim èašom za opijanje svijem narodima unaokolo, koji æe opsjesti Jerusalim ratujuæi na Judu. **3** I u taj æu dan uèiniti Jerusalim teškim kamenom svijem narodima; koji ga god htjedbuðu dignuti, satraæe se, ako bi se i svi narodi zemaljski sabrali na nj. **4** U taj æu dan, govori Gospod, uèiniti da svi konji budu plašljivi i svi konjanici bezumni; i otvorljuem oèi svoje na dom Judin, i oslijepiæu sve konje narodima. **5** Te æe govoriti glavari Judini u srcu svom: jaki su mi stanovnici Jerusalimski Gospodom nad vojskama, Bogom svojim. **6** U onaj æu dan uèiniti da glavari Judini budu kao ognjište u drvima i kao luè zapaljen u snopovima, te æe proždrjeti i nadesno i nalijevi sve narode unaokolo, a Jerusalim æe još ostati na svom mjestu, u Jerusalimu. **7** I Gospod æe

saèuvati šatore Judine najprije, da se ne diže nad Judom slava doma Davidova i slava stanovnika Jerusalimskih. **8** U onaj æe dan Gospod zaklanjati stanovnike Jerusalimskise, i najslabiji među njima biæe u taj dan kao David, i dom æe Davidov biti kao Bog, kao anđeo Gospodnji pred njima. **9** I u taj dan tražiæu da istrijebim sve narode koji dođu na Jerusalim; **10** I izliæeu na dom Davidov i na stanovnike Jerusalimskise duh milosti i molitava, i pogledaæe na mene kojega probodoše; i plakaæe za njim kao za jedincem, i tužiæe za njim kao za prvencem. **11** U ono æe vrijeme biti tužnjava velika u Jerusalimu kao tužnjava u Adadrimonu u polju Megidonskom. **12** I tužiæe zemlja, svaka porodica napose; porodica doma Davidova napose, i žene njihove napose; porodica doma Natanova napose, i žene njihove napose; **13** Porodica doma Levijeva napose, i žene njihove napose; porodica Semjejeva napose, i žene njihove napose; **14** Sve ostale porodice, svaka napose, i žene njihove napose.

13 U taj æe dan biti otvoren izvor domu Davidovu i stanovnicima Jerusalimskim za grijeh i za neèistotu. **2** I u taj æeu dan, govori Gospod nad vojskama, istrijebiti iz zemlje imena idolima da se više ne spominju, i proroke i neèisti duh ukloniæu iz zemlje. **3** I ako ko još usprorokuje, reæi æe mu otac njegov i mati njegova, koji ga rodiše: neæeš biti živ, jer si govorio laž u ime Gospodnje. I otac æe ga njegov i mati njegova, koji ga rodiše, probosti, što prorokova. **4** I u taj æe se dan stidjeti proroci svaki svoje utvare, kad bi prorokovao, i neæe se ogrtati plaštem od kostrijeti da bi lagali. **5** Nego æe svaki reæi: nijesam prorok, ratar sam, jer me èovjek najmi od mladosti moje. **6** I ako mu ko reæe: kake su ti to rane na ruku? on æe odgovoriti: dopadoh ih u kuæei prijatelja svojih. **7** Maèeu, ustani na pastira mojega i na èovjeka druga mojega, govori Gospod nad vojskama, udari pastira, i ovce æe se razbjjeæi, ali æu okrenuti ruku svoju k malima. **8** I u svoj zemlji, govori Gospod, dva æe se dijela istrijebiti u njoj i poginuti, a treæi æe ostati u njoj; **9** I tu æeu treæinu metnuti u oganj, i pretopæu ih kako se pretapa srebro, i okušaæu ih kako se kuša zlato; oni æe privati ime moje, i ja æeu im se odazvati i reæi æeu: to je moj narod; a oni æe reæi: Gospod je Bog naš.

14 Evo ide dan Gospodnji, i plijen æe se tvoj razdijeliti usred tebe. **2** Jer æeu skupiti sve narode na Jerusalim u boj, i grad æe se uzeti, i kuæe oplijeniti i žene osramotiti, i polovina æe grada otiaæi u ropstvo, a ostali narod neæe se istrijebiti iz grada. **3** Jer æe Gospod izaæi, i vojevaæe na narode kao što vojuje na dan kad je boj. **4** I noge æe njegove stati u taj dan na gori Maslinskoj koja je prema Jerusalimu s istoka, i gora æe se Maslinska raspasti po srijedi na istok i na zapad da æe biti prodl vrlo velika, i polovina æe gore ustupiti na sjever a polovina na jug. **5** I bježaæete u prodl gorsku, jer æe prodl gorska dopirati do Asala, i bježaæete kao što bježaste od trusa u vrijeme Ozije cara Judina; i doæi æe Gospod Bog moj, i svi æe sveti biti s tobom. **6** I u taj dan neæe biti vidjelo svijetlo i mraèno; **7** Nego æe biti jedan dan, koji je poznat Gospodu, neæe biti dan i noæ, jer æe i uveæe biti svjetlost. **8** I u taj æe dan proteæi iz Jerusalima voda živa, pola k istoèonomu moru a pola k zapadnom moru, i biæe i ljeti i zimi. **9** I Gospod æe biti car nad svom zemljom, u onaj dan biæe Gospod jedan i ime njegovo jedno. **10** I sva æe se zemlja pretvoriti u ravnicu od

Gavaje do Rimona s juga Jerusalimu, koji æe se podignuti i naseliti na svom mjestu od vrata Venijaminovih do mesta gdje su prva vrata, do vrata na uglu, i od kule Ananeilove do tjeska careva. **11** I oni æe nastavati u njemu, i neæe više biti prokletstva, i Jerusalim æe stajati bez straha. **12** A ovo æe biti zlo kojim æe Gospod udariti sve narode koji bi vojevali na Jerusalim: tijelo æe svakom posahnuti dok još stoji na nogu, i oèi æe svakom posahnuti u rupama svojim, i jezik æe svakom posahnuti u ustima. **13** I u to æe vrijeme biti velika smetnja među njima od Gospoda, i hvataæe jedan drugoga za ruku, i ruka æe se jednoga podignuti na ruku drugoga. **14** A i Juda æe vojevati na Jerusalim, i blago svijeh naroda unaokolo sabraæe se, zlato i srebro i odijelo vrlo mnogo. **15** I zlo kao to zlo snaæi æe konje, mazge, kamile i magarce i svu stoku koja bude u tom okolu. **16** I ko god ostane od svijeh naroda koji dođu na Jerusalim, svak æe dolaziti od godine do godine da se pokloni caru Gospodu nad vojskama i da praznjuje praznik sjenica. **17** I ako koji od plemena zemaljskih ne bi došli u Jerusalim da se pokloni caru Gospodu nad vojskama, na njih neæe biti dažda; **18** I ako se pleme Misirsko ne bi podiglo i došlo, na koje ne daždi, biæe isto zlo kojim æe Gospod udariti narode koji ne bi dolazili da praznjuje praznik sjenica. **19** Taki æe biti grijeh Misircima i grijeh svijem narodima koji ne bi dolazili da praznjuje praznik sjenica. **20** U taj æe dan biti na zvoncima konjskim: svetinja Gospodu; i lonci æe u domu Gospodnjem biti kao zdjele pred olтарom; **21** I svi æe lonci u Jerusalimu i u Judi biti svetinja Gospodu nad vojskama, i svi koji hoæe da prinesu žrtvu dolazeæi uzimaaæe ih i kuhati u njima; i u taj dan neæe više biti Hananejca u domu Gospoda nad vojskama.

Malahija

1 Breme riječi Gospodnje Izrailju preko Malahije. **2** Ljubim vas, veli Gospod; a vi gorovite: u èem nas ljubiš? Ne bješe li Isav brat Jakovu? gorovi Gospod; ali Jakova ljubih. **3** A na Isava mrzih; zato gore njegove opustih i našljedstvo njegovo dадоh zmajevima iz pustinje. **4** Što Edom gorovi: osiromašismo, ali æemo se povratiti i sagraditi pusta mjesta, ovako veli Gospod nad vojskama: neka oni grade, ali æu ja razgraditi, i oni æe se zvati: krajina bezakonièka i narod na koji se gnjevi Gospod dovjeka. **5** I oèi æe vaše vidjeti i vi æete reæi: velik je Gospod na međama Izrailjevijem. **6** Sin poštuje oca i sluga gospodara svojega; ako sam ja otac, gdje je èast moja? i ako sam gospodar, gdje je strah moj? veli Gospod nad vojskama vama, sveštenici, koji prezirete ime moje, i gorovite: u èem preziremo ime tvoje? **7** Donosite na moj oltar hleb oskrvren, i gorovite: èim te oskrvnišmo? Tijem što gorovite: sto je Gospodnji za preziranje. **8** I kad donosite slijepo na žrtvu, nije li zlo? i kad donosite hromo ili bolesno, nije li zlo? odnesi ga starješini svojemu, hoæeš li mu ugoditi i hoæe li pogledati na te? veli Gospod nad vojskama. **9** Zato, molite se Bogu da se smiluje na vas; kad je to iz vaših ruku, hoæe li na koga od vas gledati? gorovi Gospod nad vojskama. **10** Ko je među vama koji bi zatvorio vrata ili zapalio oganj na mom oltaru ni za što? Nijeste mi mili, veli Gospod nad vojskama, i neæeu primiti dara iz vaše ruke. **11** Jer od istoka sunèanoga do zapada veliko æe biti ime moje među narodima, i na svakom æe se mjestu prinositi kad imenu mojemu i èisti dar; jer æe ime moje biti veliko među narodima, veli Gospod nad vojskama. **12** A vi ga skvrniti gorovite: sto je Gospodnji neèist, i što se postavlja na nj, jelo je za preziranje. **13** I gorovite: gle, kolika mukal a moglo bi se oduhnuti, gorovi Gospod nad vojskama; i donosite oteto, i hromo i bolesno donosite na dar; eda li æu primiti iz ruke vaše? gorovi Gospod. **14** Proklet da je varalica, koji ima u svom stadu muško i zavjetuje, pa prinosi Gospodu kvarno; jer sam velik car, veli Gospod nad vojskama, iime je moje strašno među narodima.

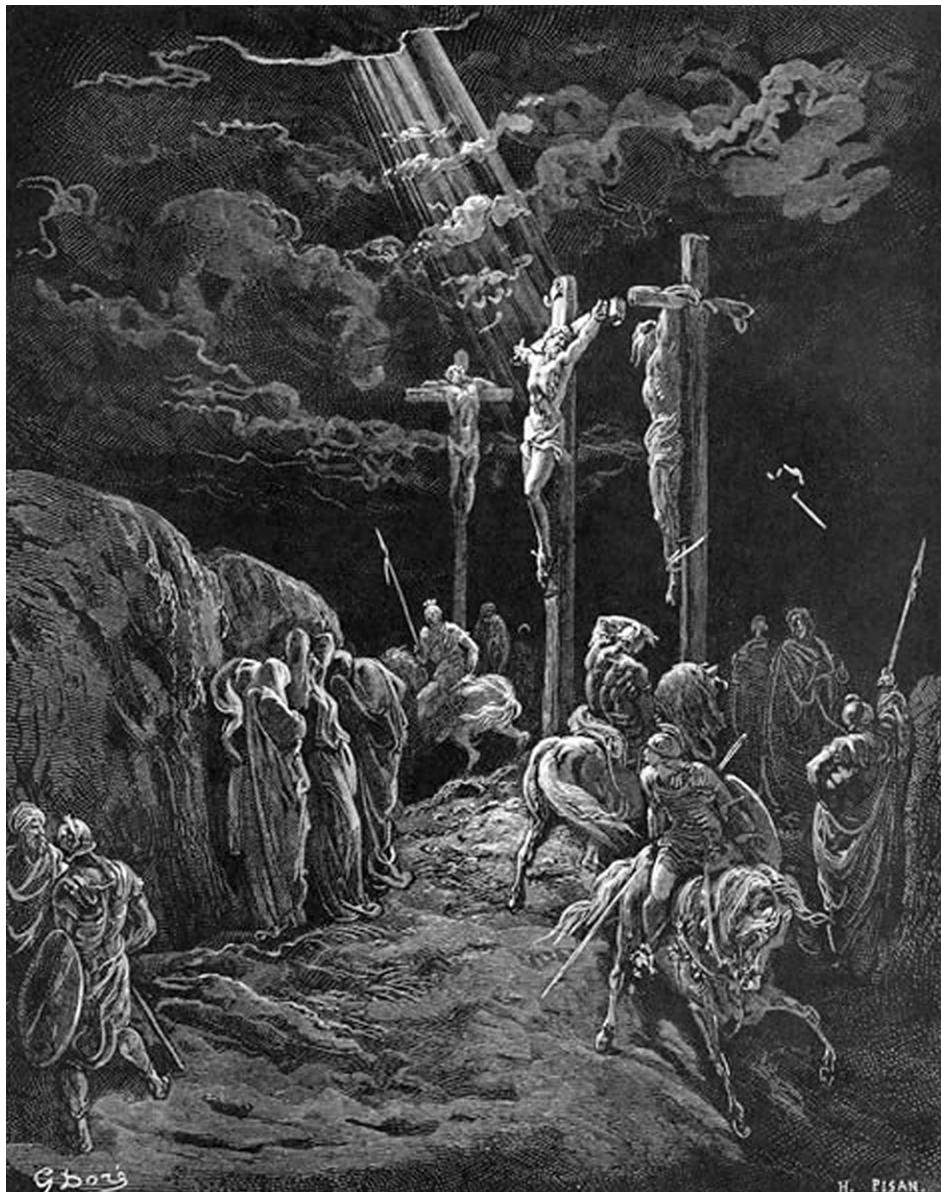
2 I tako sada vama je ova zapovijest, sveštenici. **2** Ako ne poslušate i ne stavite u srce da date slavu imenu mojemu, veli Gospod nad vojskama, tada æeu pustiti na vas prokletstvo i prokletstvo blagoslove vaše; i prokletih ih, jer ne stavljate u srce. **3** Evo ja æeu vam pokvariti usjev, i bacaju vam balegu u lice, balegu praznika vaših, da vas odnese sa sobom. **4** I poznaæete da sam vam ja poslao ovu zapovijest da bi bio moj zavjet s Levijem, veli Gospod nad vojskama. **5** Zavjet moj za život i mir bješe s njim, i dadoh mu to za strah, jer me se bojaše i imena se njegova strašaše. **6** Zakon istiniti bješe u ustima njegovijem, i bezakonje se ne naðe na usnama njegovijem; u miru i pravo ide sa mnom i mnoge odvratiti od bezakonja. **7** Jer usne sveštenikove treba da èuvaju znanje i zakon da se traži iz njegovijeh usta, jer je anđeo Gospoda nad vojskama. **8** Ali vi zaðoste s puta, i uèiniste te se mnogi spotakoše o zakon, pokvariste zavjet Levijev, veli Gospod nad vojskama. **9** Zato i ja vas uèinim prezrenim i poništenim u svega naroda, kao što se vi ne držite mojih putova i u zakonu gledate ko je ko. **10** Nije li nam svjema jedan otac? nije li nas jedan Bog stvorio? zašto nevjeru èinimo jedan drugome skvrnjeæi zavjet otaca svojih? **11** Juda èini nevjeru, i gad se èini u Izrailju i u Jerusalimu; jer skvrni Juda

svetinju Gospodnju, koju bi mu valjalo ljubiti, zeneæe se kæerju tuðega boga. **12** Gospod æe istrijebiti iz šatora Jakovljevih èovjeka koji èini tako, koji straži i koji odgovara, i koji prinosi prinos Gospodu nad vojskama. **13** Još i ovo èinite: pokrivate suzama oltar Gospodnj, plaæem i uzdasima; zato ne gleda više na prinos, niti mu je drago primiti što iz vaših ruku. **14** A vi gorovite: zašto? Zato što je Gospod svjedok između tebe i zene mladosti tvoje, kojoj ti èiniš nevjeru, a ona ti je drugarica i žena, s kojom si u vjeri. **15** Jer nije li uèinio jedno, ako i imaše još više duha? a zašto jedno? da traži sjeme Božje; zato èuvajte duh svoj, i ženi mladosti svoje ne èinite nevjeru. **16** Jer Gospod Bog Izrailjev veli da mrzi na puštanje, jer taki pokriva nasilje plaštem svojim, gorovi Gospod nad vojskama; zato èuvajte duh svoj da ne èinite nevjeru. **17** Dosaðujete Gospodu rijeèima svojim, i gorovite: u èem mu dosaðujemo? U tom što gorovite: ko god èini zlo, po volji je Gospodu, i taki su mu mili; ili: gdje je Bog koji sudi?

3 Evo, ja æeu poslati anđela svojega, koji æe pripraviti put pred mnom, i iznenada æe doæi u crkvu svoju Gospod, kojega vi tražite, i anđeo zavjetni, kojega vi želite, evo doæi æe, veli Gospod nad vojskama. **2** Ali ko æe podnijeti dan dolaska njegova? i ko æe se održati kad se pokaže? jer je on kao oganj livéev i kao milo bjeljarsko. **3** I sješæe kao onaj koji lije i èisti srebro, i oèistiæe sinove Levijeve, i pretopiæe ih kao zlato i srebro, i oni æe prinositi Gospodu prinose u pravdi. **4** I ugodan æe biti Gospodu prinos Judin i Jerusalimski kao u staro vrijeme i kao preðašnjih godina. **5** I doæi æu k vama na sud, i biæu brz svjedok protiv vraèara i protiv preljuboèinaca, i protiv onijeh koji se kunu krivo i protiv onijeh koji zakidaju najam najamniku, i udovici i siroti i došljaku krivo èine i ne boje se mene, veli Gospod nad vojskama. **6** Jer ja Gospod ne mijenjam se; zato vi, sinovi Jakovljevi, ne izgiboste. **7** Od vremena otaca svojih otstupiste od uredaba mojih i ne držaste ih. Vratite se k meni, i ja æeu se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama. Ali velite: u èem bismo se vratili? **8** Eda li æe èovjek zakidati Boga? a vi mene zakidate; i gorovite: u èem te zakidamo? u desetku i u prinosu. **9** Prokleti ste, jer me zakidate, vi, sav narod. **10** Donesite sve deseteke u spreme da bude hrane u mojoj kuæi, i okušajte me u tom, veli Gospod nad vojskama, hoæeu li vam otvoriti ustave nebeske i izliti blagoslov na vas da vam bude dosta. **11** I zaprijetiju vas radi proždrljivca, te vam neæee kvariti roda zemaljskoga, i vina loza u polju neæee vam biti nerodna, veli Gospod nad vojskama. **12** I zvaæee vas blaženim svi narodi, jer æete biti zemlja mila, veli Gospod nad vojskama. **13** Žestoke bjehu vaše rijeèi na me, veli Gospod; a vi velite: šta gorovimo na tebe? **14** Rekoste: zaludu je služiti Bogu, i kaka æe biti korist da držimo što je naredio da se drži, i da hodimo žalosni pred Gospodom nad vojskama? **15** Zato hvalimo ponosite da su sreæni; napredjuju koji èine bezakonje, i koji iskušavaju Boga, izbavljaju se. **16** Tada koji se boje Gospoda goroviše jedan drugome, i pogleda Gospod, i èeu, i napisu se knjiga za spomen pred njim za one koji se boje Gospoda i misle o imenu njegovu. **17** Ti æe mi biti blago, veli Gospod nad vojskama, u onaj dan kad ja uèinim, i biæu im milostiv kao što je otac milostiv svome sinu koji mu služi. **18** Tada æete se obratiti i vidjeæete razliku između pravednika i bezbožnika, između onoga koji služi Bogu i onoga koji mu ne služi.

4 Jer, gle, ide dan, koji gori kao peæ, i svi æe ponositi i svi koji rade bezbožno biti strnjika, i upaliæe ih dan koji ide, veli Gospod nad vojskama, i neæe im ostaviti ni korijena ni grane. **2** A vama, koji se bojite imena mojega, granuæe sunce pravde, i zdravljje æe biti na zracima njegovijem, i izlaziæete i skakaæete kao teoci od jasala. **3** I izgaziæete bezbožnike, jer æe oni biti pepeo pod vašim nogama u dan kad ja uèinim, veli Gospod nad vojskama. **4** Pamtitte zakon Mojsija sluge mojega, kojemu zapovjedih na Horivu za svega Izraelja uredbe i zakone. **5** Evo, ja æu vam poslati Iliju proroka prije nego doðe veliki i strašni dan Gospodnjii; **6** I on æe obratiti srce otaca k sinovima, i srce sinova k ocima njihovijem, da ne doðem i zatrem zemlju.

NOVI ZAVET

A Isus govoraše: oče! oprosti im; jer ne znadu šta èine.

A dijeleæi njegove haljine bacahu kocke.

Luki 23:34

Mateju

1 Pleme Isusa Hrista, sina Davida Avraamova sina. **2** Avraam rodi Isaka. A Isak rodi Jakova. A Jakov rodi Judu i braeū njegovu. **3** A Juda rodi Faresa i Zaru s Tamarom. A Fares rodi Esroma. A Esrom rodi Arama. **4** A Aram rodi Aminadava. A Aminadav rodi Naasona. A Naason rodi Salmona. **5** A Salmon rodi Vooza s Rahavom. A Vooz rodi Ovida s Rutom. A Ovid rodi Jeseja. **6** A Jesej rodi Davida cara. A David car rodi Solomuna s Urijnicom. **7** A Solomun rodi Rovoama. A Rovoam rodi Aviju. A Avija rodi Asu. **8** A Asa rodi Josafata. A Josafat rodi Joram. A Joram rodi Oziju. **9** A Ozija rodi Joatama. A Joatam rodi Ahaza. A Ahaz rodi Ezekiju. **10** A Ezekija rodi Manasiju. A Manasija rodi Amona. A Amon rodi Josiju. **11** A Josija rodi Jehoniju i braeū njegovu, u seobi Vavilonskoj. **12** A po seobi Vavilonskoj, Jehonija rodi Salatiila. A Salatiilo rodi Zorovavela. **13** A Zorovavel rodi Aviuda. A Aviud rodi Eliakima. A Eliakim rodi Azora. **14** A Azor rodi Sadoka. A Sadok rodi Ahima. A Ahim rodi Eliuda. **15** A Eliud rodi Eleazar. A Eleazar rodi Matana. A Matan rodi Jakova. **16** A Jakov rodi Josifa, muža Marije, koja rodi Isusa prozvanoga Hrista. **17** Svega dakle koljena od Avraama do Davida, koljena èetrnaest, a od Davida do seobe Vavilonske, koljena èetrnaest, a od seobe Vavilonske do Hrista, koljena èetrnaest. **18** A rođenje Isusa Hrista bilo je ovako: kad je Marija, mati njegova, bila isprošena za Josifa, a još dok se nijesu bili sastali, nađe se da je ona trudna od Duha svetoga. **19** A Josif muž njezin, buduæi pobožan, i ne hoteæi je javno sramotiti, namisli je tajno putstvo. **20** No kad on tako pomisli, a to mu se javi u snu anđeo Gospodnji govoreæi: Josife, sine Davidov! ne boj se uzeti Marije žene svoje; jer ono što se u rjоj zaæelo od Duha je svetoga. **21** Pa æe roditi sina, i nadjeni mu ime Isus; jer æe on izbaviti svoj narod od grijeha njihovih. **22** A ovo je sve bilo da se izvrši što je Gospod kazao preko proroka koji govorio: **23** Eto, djevojka æe zatrudnjiti, i rodæe sina, i nadjenuæe mu ime Emanuilo, koje æe reæi: s nama Bog. **24** Kad se Josif probudi od sna, uèini kao što mu je zapovjedio anđeo Gospodnji, i uzme ženu svoju. **25** I ne znadijaše za nju dok ne rodi sina svojega prvenca, i nadjede mu ime Isus.

2 A kad se rodi Isus u Vitlejemu Judejskome, za vremena cara Iroda, a to doðu mudarci od istoka u Jerusalim, i kažu: **2** Gdje je car Judejski što se rodio? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo. **3** Kad to èuje car Irod, uplaši se, i sav Jerusalim s njim. **4** I sabravši sve glavare sveštenike i književnike narodne, pitaše ih: gdje æe se roditi Hristos? **5** A oni mu rekoše: u Vitlejemu Judejskome; jer je tako prorok napisao: **6** I ti Vitlejeme, zemljo Judina! ni po èem nisi najmanji u državi Judinoj; jer æe iz tebe iziæi èeolovoða koji æe pasti narod moj Izrailja. **7** Onda Irod tajno dozva mudarce, i ispitivашe ih kad se pojavila zvijezda. **8** I poslavši ih u Vitlejem, reèe: idite i raspitajte dobro za dijete, pa kad ga naðete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim. **9** I oni saslušavši cara, poðoše: a to i zvijezda koju su vidjeli na istoku, iðaše pred njima dok ne doðe i stade odozgo gdje bješe dijete. **10** A kad vidješe zvijezdu gdje je stala, obradovaše se veoma velikom radosti. **11** I ušavši u kuæu, vidješe dijete s Marijom materom njegovom, i padaše i pokloniše mu se; pa otvorioše dare svoje i darivaše ga:

zlatom, i tamjanom, i smirnom. **12** I primivši u snu zapovijest da se ne vraæaju k Irodu, drugijem putem otidoše u svoju zemlju. **13** A pošto oni otidu, a to anđeo Gospodnji javi se Josifu u snu i kaza mu: ustani, uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Misir, i budi onamo dok ti ne kažem; jer æe Irod tražiti dijete da pogubi. **14** I on ustavši uze dijete i mater njegovu noæu i otide u Misir. **15** I bi tamo do smrti Irodove: da se izvrši što je Gospod rekao preko proroka koji govorio: iz Misira dozvah sina svojega. **16** Tada Irod kad vidje da su ga mudarci prevarili, razgnjevi se vrlo i posla te pobiše svu djecu po Vitlejemu i po svoj okolini njegovoj od dvije godine i niže, po vremenu koje je dobro doznao od mudaraca. **17** Tada se zbi što je kazao prorok Jeremija govoreæi: **18** Glas u Rami èu se, plæi, i ridanje, i jaukanje mnogo: Rahila plaæe za svojom djecom, i neæe da se utješi, jer ih nema. **19** A po smrti Irodoj, gle, anđeo Gospodnji u snu javi se Josifu u Misiru. **20** I reèe: ustani, i uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju Izrailjevu; jer su izumrli koji su tražili dušu djetinju. **21** I on ustavši, uze dijete i mater njegovu, i doðe u zemlju Izrailjevu. **22** Ali èuvši da Arhelaj caruje u Judeji mjesto Iroda oca svojega, poboja se onamo iæi; nego primivši u snu zapovijest, otide u krajeve Galileiske. **23** I došavši onamo, namjesti se u gradu koji se zove Nazaret, da se zбудi kao što su kazali proroci da æe se Nazareæanin nazvati.

3 U ono pak doba doðe Jovan krstitelj, i uèaše u pustinji Judejskoj. **2** I govoraše: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. **3** Jer je to onaj za koga je govorio prorok Isaja gdje kaže: glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodu, i poravnite staze njegove. **4** A Jovan imaše haljinu od dlake kamilje i pojasa kožan oko sebe; a hrana njegova bijaše skakavci i med divljih. **5** Tada izlažaše k njemu Jerusalim i sva Judeja, i sva okolina Jordanska. **6** I on ih kršæavaše u Jordanu, i ispovjedahu grijehu svoje. **7** A kad vidje Jovan) mnoge fariseje i sadukeje gdje idu da ih krsti, reèe im: porodi aspidini! ko kaza vama da bježite od gnjeva koji ide? **8** Rodite dakle rod dostojan pokajanja. **9** I ne mislite i ne govorite u себi: imamo oca Avraama; jer vam kažem da može Bog i od kamenja ovoga podignuti djecu Avraamu. **10** Veæ i sjekira kod korijena drvetu stoji; svako dakle drvo koje ne raða dobra roda, sijeèe se i u organj se baca. **11** Ja dakle kršæavam vas vodom za pokajanje; a onaj što ide za mnom, jaèi je od mene; ja nijesam dostojan njemu obuæe ponjeti; on æe vas krstiti Duhom svetijem i ognjem. **12** Njemu je lopata u ruci njegovoj, pa æe otrjebiti gumno svoje, i skupiæe pšenici svoju u žitnicu, a pljev æe sažeæi ognjem vjeènjem. **13** Tada doðe Isus iz Galileje na Jordan k Jovanu da se krsti. **14** A Jovan branjaše mu govoreæi: ti treba mene da krstiš, a ti li dolaziš k meni? **15** A Isus odgovori i reèe mu: ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku pravdu. Tada Jovan ostavi ga. **16** I krstivši se Isus iziðe odmah iz vode; i gle, otvoriše mu se nebesa, i vidje Duha Božjega gdje silazi kao golub i doðe na njega. **17** I gle, glas s neba koji govorio: ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

4 Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga ðavo kuša. **2** I postivši se dana èetrdeset i noæi èetrdeset, napoljšetku ogladnje. **3** I pristupi k njemu kušaè i reèe: ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu. **4** A on odgovori i reèe: pisano je: ne živi èovjek o samom hljebu, no o svakoj rijeæi

koja izlazi iz usta Božijih. 5 Tada odvede ga ĥavo u sveti grad i postavi ga navrh crkve; 6 Pa mu re e: ako si sin Božij, sko i dolje, jer u pismu stoji da æe anđelima svojijem zapovjediti za tebe, i uze e te na ruke, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. 7 A Isus re e njemu: ali i to stoji napisano: nemoj kušati Gospoda Boga svojega. 8 Opet uze ga ĥavo i odvede na goru vrlo visoku, i pokaza mu sva carstva ovoga svijeta i slavu njihovu; 9 I reče mu: sve ovo da e tebi ako padneš i pokloni  mi se. 10 Tada re e njemu Isus: idi od mene, sotono; jer stoji napisano: Gospodu Bogu svojemu poklanjaj se i njemu jedinome služi. 11 Tada ostavi ga ĥavo, i gle, anđeli pristupi  i slu ahu mu. 12 A kad  u Isus da je Jovan predan, otide u Galileju. 13 I ostaviv  Nazaret do e i namjesti se u Kapernaumu primorskome na me i Zavulonovoj i Neftalimovoj. 14 Da se zbude što je rekao Isaja prorok govore i: 15 Zemlja Zavulonova i zemlja Neftalimova, na putu k moru s one strane Jordana, Galileja neznaboga ka. 16 Ljudi koji sjede u tami, vidje e vidjelo veliko, i onima što sjede na strani i u sjenu smrtnome, zasvjetli vidjelo. 17 Od tada po e Isus u eti i govoriti: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. 18 I idu i pokraj mora Galilejskog vidje dva brata, Simona, koji se zove Petar, i Andriju brata njegova, gdje me u mreže u more, jer bijahu ribari. 19 I reče im hajdete za mnom, i u ini u vas lovcima ljudskijem. 20 A oni taj  as ostavi e mreže i za njim otido . 21 I otis v i odatle vidje druga dva brata, Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, u la i sa Zevedejem ocem njihovijem gdje krpe mreže svoje, i pozva ih. 22 A oni taj  as ostavi e la u i oca svojega i za njim otido . 23 I proho a e po svoj Galileji Isus u eeai po zbornicama njihovijem, i propovijedaju i jevan elje o carstvu, i iscjelju i svaku bolest i svaku nemože po ljudima. 24 I otide glas o njemu po svoj Siriji i privedo e mu sve bolesne od razli enih bolesti i s razli enjem mukama, i bijesne, i mjesecnjake, i uzete, i iscjelji ih. 25 I za njim i a e naroda mnogo iz Galileje, i iz Deset Gradova, i iz Jerusalima, i Judeje, i ispreko Jordana.

5 A kad on vidje narod, pope se na goru, i sjede, i pristupi  mu u enici njegovi. 2 I otvoriv  usta svoja u a e ih govor i: 3 Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko; 4 Blago onima koji pl au, jer će se utje iti; 5 Blago krotkima, jer će naslijediti zemlju; 6 Blago gladnima i  ednima pravde, jer će se nasititi; 7 Blago milostivima, jer će biti pomilovani; 8 Blago onima koji su  istoga srca, jer  e Boga vidjeti; 9 Blago onima koji mir grade, jer će se sinovi Božiji nazvati; 10 Blago prognanima pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko. 11 Blago vama ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas svakojake r ave rije i la u i, mene radi. 12 Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako progonili proroke prije vas. 13 Vi ste so zemljii; ako so obljetavi,  im će se osoliti? Ona ve e neće biti ni za što, osim da se prospe napolje i da je ljudi pogaze. 14 Vi ste vidjelo svjetu; ne može se grad sakriti kad na gori stoji. 15 Niti se u i e svije a i me e pod sud nego na svije enjak, te svijetli svima koji su u kući. 16 Tako da se svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave oca va ega koji je na nebesima. 17 Ne mislite da sam ja došao da pokvarim zakon ili proroke: nijesam došao da pokvarim, nego da ispunim. 18 Jer vam zaista kažem: dokle nebo i zemlja stoji, ne e nestati ni najmanjega slovca ili jedne title iz zakona dok se sve ne izvrši. 19 Ako ko pokvari jednu od ovijeh najmanjijeh

zapovijesti i nau i tako ljudi, najmanji nazv e se u carstvu nebeskome; a ko izvrši i nau i, taj će se veliki nazvati u carstvu nebeskome. 20 Jer vam kažem da ako ne bude ve a pravda vaša nego književnika i fariseja, ne ete u i u carstvo nebesko. 21  uli ste kako je kazano starima: ne ubij; jer ko ubije, bi e krv sudu. 22 A ja vam kažem da će svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti krv sudu; a ako li ko re e bratu svojemu: raka! bi e krv skupštini; a ko re e: budalo! bi e krv pakl uognjenom. (Geenna g1067) 23 Zato dakle ako prinene  dar svoj k oltaru, i ondje se opomeneš da brat tvoj ima ne o na te, 24 Ostavi ondje dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda do i i prinesi dar svoj. 25 Miri se sa suparnikom svojijem brzo, dok si na putu s njim, da te suparnik ne preda sudiju, a sudija da te ne preda sluzi i u tamnicu da te ne vrgnu. 26 Zaista ti kažem: ne e i iz i odande dok ne da  do posljednjega dinara. 27  uli ste kako je kazano starima: ne  ini preljube. 28 A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, ve e je u inio preljubu u srcu svojemu. 29 A ako te oko tvoje desno sabla njava, iskopaj ga i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih negoli sve tijelo tvoje da bude ba eno u pakao. (Geenna g1067) 30 I ako te desna ruka tvoja sabla njava, otsijeci je i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih negoli sve tijelo tvoje da bude ba eno u pakao. 31 Tako je kazano: ako ko pusti ženu svoju, da joj da knjigu rapsusu. 32 A ja vam kažem da svaki koji pusti ženu svoju, osim za preljubu, navodi je te  ini preljubu; i koji pu tenicu uzme preljubu  ini. 33 Još ste  uli kako je kazano starima: ne kuni se krivo, a ispuni što si se Gospodu zakleo. 34 A ja vam kažem: ne kuniti se nikako: ni nehom, jer je priestol Božij; 35 Ni zemljom, jer je podno je nogama njegovijem; ni Jerusalimom, jer je grad velikoga cara. 36 Ni glavom svojom ne kuni se, jer ne može ni dlake jedne bijele ili crne u initi. 37 Dakle neka bude vaša rije : da, da; ne, ne; a što je više od ovoga, oda zla je. 38  uli ste da je kazano: oko za oko, i Zub za Zub. 39 A ja vam kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari po desnome tvom obrazu, obrni mu i drugi; 40 I koji hoće da se sudi s tobom i košulju tvoju da uzme, podaj mu i haljinu. 41 I ako te potjera ko jedan sahat, idi s njime dva. 42 Koji ište u tebe, podaj mu; i koji hoće da mu u ajmi , ne odreci mu. 43  uli ste da je kazano: ljudi bližnjega svojega, i mrzi na neprijatelja svojega. 44 A ja vam kažem: ljudite neprijatelje svoje, blagosilajte one koji vas kunu,  inite dobro onima koji na vas mrze i molite se Bogu za one koji vas gone; 45 Da budete sinovi oca svojega koji je na nebesima; jer on zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima. 46 Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakovu platu imate? Ne čine li to i carinici? 47 I ako Boga nazivate samo svojim bra ei, šta odviše  inite? Ne čine li tako i neznaboci? 48 Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen otac vaš nebeski.

6 Pazite da pravdu svoju ne  inite pred ljudima da vas oni vide; ina e plate nemate od oca svojega koji je na nebesima. 2 Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što  ine licemjeri po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaisto vam kažem: primili su platu svoju. 3 A ti kad  ini  milostinju, da ne zna ljevaka tvoja što  ini desnica tvoja. 4 Tako da bude milostinja tvoja tajna; i otac tvoj koji vidi tajno, plati e tebi

javno. **5** I kad se molиш Bogu, ne budi kao licemjeri, koji rado po zbornicama i na raskršću po ulicama stope i mole se da ih vide ljudi. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. **6** A ti kad se molиш, uđi u klijet svoju, i zatvorivši vrata svoja, pomoli se ocu svojemu koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiae tebi javno. **7** A kad se molite, ne gorovite mnogo, kao neznabоšći; jer oni misle da æee za mnoge rijeèi svoje biti uslišeni. **8** Vi dakle ne budite kao oni; jer zna otac vaš šta vam treba prije molitve vaše; **9** Ovako dakle molite se vi: Oče naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; **10** Da dođe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu; **11** Hlijeb naš potrebnij daj nam danas; **12** I oprosti nam dugove naše kao i mi što oprاشtamo dužnicima svojijem; **13** I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla. Jer je tvoje carstvo, i sila, i slava vavijek. Amin. **14** Jer ako oprашtate ljudima grijeha njihove, oprostite i vama otac vaš nebeski. **15** Ako li ne oprashtate ljudima grijeha njihovih, ni otac vaš ne æe oprostiti vama grijeha vaših. **16** A kad postite, ne budite žalosni kao licemjeri; jer oni naèine blijeda lica svoja da ih vide ljudi gdje poste. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. **17** A ti kad postiš, namaži glavu svoju, i lice svoje umij. **18** Da te ne vide ljudi gdje postiš, nego otac tvoj koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiae tebi javno. **19** Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rđa kvari, i gdje lupeži potkopavaju i kradu; **20** Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ni moljac ni rđa ne kvari, i gdje lupeži ne potkopavaju i ne kradu. **21** Jer gdje je vaše blago, ondje æe biti i srce vaše. **22** Sviđeæa je tijelu oko. Ako dakle bude oko tvoje zdravo, sve æe tijelo tvoje svijetlo biti. **23** Ako li oko tvoje kvarno bude, sve æe tijelo tvoje tamno biti. Ako je dakle vidjelo što je u tebi tama, akamoli tama? **24** Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili æe na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili jednome voljeti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamonu. **25** Zato vam kažem: ne brinite se za život svoj, šta æete jesti, ili šta æete piti; ni za tijelo svoje, u što æete se obuæi. Nije li život pretežniji od hrane, i tijelo od odijela? **26** Pogledajte na ptice nebeske kako ne siju, niti žnju, ni sabiraju u žitnice; pa otac vaš nebeski hrani ih. Nijeste li vi mnogo pretežniji od njih? **27** A ko od vas brinuæi se može primaknuti rastu svojemu lakan jedan? **28** I za odijelo što se brinete? Pogledajte na ljljane u polju kako rastu; ne trude se niti predu. **29** Ali ja vam kažem da ni Solomun u svoj svojoj slavi ne obuæe se kao jedan od njih. **30** A kad travu po polju, koja danas jest a sjutra se u peæ bacu, Bog tako odijeva; akamoli vas, malovjerni? **31** Ne brinite se dakle govoreæi: šta æemo jesti, ili, šta æemo piti, ili, èim æemo se odjenuti? **32** Jer sve ovo neznabоšći ištu; a zna i otac vaš nebeski da vama treba sve ovo. **33** Nego ištite najprije carstva Božjeg, i pravde njegove, i ovo æe vam se sve dodati. **34** Ne brinite se dakle za sjutra; jer sjutra brinuæe se za se. Dosta je svakom danu zla svoga.

7 Ne sudite da vam se ne суди; **2** Jer kakovijem sudom sudite, onakovijem æe vam suditi; i kakovom mjerom mjerite, onakom æe vam se mjeriti. **3** A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojemu ne osjeæeaš? **4** Ili, kako možeš reæi bratu svojemu: stani da ti izvadim trun iz oka tvojega; a eto brvno u oku tvojemu? **5** Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa æeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega. **6** Ne dajte svetinje psima; niti meæite bisera svojega pred svinje, da ga ne pogaze nogama svojima, i vrativši se ne rastrgnu vas.

7 Ištite, i daæe vam se; tražite, i naæi æete; kucajte, i otvorite vam se. **8** Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvorite mu se. **9** Ili koji je meðou vama èovjek u koga ako zaiste sin njegov hlijeba kamen da mu da? **10** Ili ako ribe zaiste da mu da zmiju? **11** Kad dakle vi, zli buduæi, umijete dare dobre davati djeci svojoj, koliko æe više otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole? **12** Sve dakle što hoæete da èine vama ljudi, èinite i vi njima: jer je to zakon i proroci. **13** Uđite na uska vrata; jer su široka vrata i širok put što vode u propast, i mnogo ih ima koji njim idu. **14** Kao što su uska vrata i tjesan put što vode u život, i malo ih je koji ga nalaze. **15** Èuvajte se od lažnjih proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovjejemu, a unutra su vuci grabljivi. **16** Po rodovima njihovijem poznaæete ih. Eda li se bres s trnja grožđe, ili s èièka smokve? **17** Tako svako dvo dobro rodove dobre raða, a zlo drvo dozve zle raða. **18** Ne može drvo dobro rodova zlijeh raðati, ni drvo zlo rodova dobrijeh raðati. **19** Svako dakle drvo koje ne raða roda dobra, sijeku i u oganj bacaju. **20** I tako dakle po rodovima njihovijem poznaæete ih. **21** Neæe svaki koji mi gorovit: Gospode! Gospode! uæi u carstvo nebesko; no koji èini po volji oca mojega koji je na nebesima. **22** Mnogi æe reæi meni u onaj dan: Gospode! Gospode! nijesmo li u ime tvoje prorokovali, i tvojijem imenom ðavole izgonili, i tvojijem imenom èudesa mnoga tvorili? **23** I tada æu im ja kazati: nikad vas nijesam znao; idite od mene koji èinite bezakonje. **24** Svaki koji sluša ove moje rijeèi i izvršuje ih, kazaæeu da je kao mudar èovjek koji sazida kuæu svoju na kamenu: **25** I udari dažd, i doðoše vode, i dunuše vjetrovi, i napadoše na kuæu onu, i ne pade; jer bješe utvrđena na kamenu. **26** A svaki koji sluša ove moje rijeèi a ne izvršuje ih, on æe biti kao èovjek lud koji sazida kuæu svoju na pijesku: **27** I udari dažd, i doðoše vode, i dunuše vjetrovi, i udariše u kuæu onu, i pade, i raspade se strašno. **28** I kad svrši Isus rijeèi ove, divljaše se narod nauci njegovoj. **29** Jer ih uèaše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.

8 A kad siðe s gore, za njim iðaše naroda mnogo. **2** I gle, èovjek gubav doðe i klanjaše mu se govoreæi: Gospode! ako hoæeš, možeš me oèistiti. **3** I pruživši ruku Isus, dohvati ga se govoreæi: hoæeu, oèisti se. I odmah oèisti se od gube. **4** I reèe mu Isus: gledaj, nikomu ne kazuj, nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar koji je zapovjedio Mojsije radi svjedoèanstva njima. **5** A kad uðe u Kapernaum, pristupi k njemu kapetan moleæi ga **6** I govoreæi: Gospodel sluga moj leži doma uzet, i muèi se vrlo. **7** A Isus reèe mu: ja æu doæi i iscijeliæu ga. **8** I kapetan odgovori i reèe: Gospode! nijesam dostojan da pod krov moj uðeš; nego samo reci rijeèi, i ozdravite sluga moj. **9** Jer i ja sam èovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jednome: idi, i ide; i drugome: doði, i doðe; i sluzi svojemu: uèini to, i uèini. **10** A kad èu Isus, uðivi se i reèe onima što idu za njim: zaista vam kažem: ni u Izraelju tolike vjere ne naðoh. **11** I to vam kažem da æe mnogi od istoka i zapada doæi i sjeæše za trpezu s Avraamom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskome: **12** A sinovi carstva izgnaæe se u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaè i škrut zuba. **13** A kapetanu reèe Isus: idi, i kako si vjerovao neka ti bude. I ozdravi sluga njegov u taj èas. **14** I došavši Isus u dom Petrov vidje taštu njegovu gdje leži i groznica je trese. **15** I prihvati je za ruku, i pusti je groznica, i usta, i sluzaše mu. **16** A uveèe dovedoše k njemu bijesnijeh mnogo, i izgna

duhove rijeđu, i sve bolesnike isciđeli: **17** Da se zbude što je kazao Isajia prorok govoreći: on nemoći naše uze i bolesti poneši. **18** A kad vidje Isus mnogo naroda oko sebe, zapovjedi učenicima svojijem da idu na onu stranu. **19** I pristupiši jedan književnik reče mu: učitelju! ja idem za tobom kad god ti pođeš. **20** Reče njemu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gniazda; a sin ēovjeđi nema gdje glave zakloniti. **21** A drugi od učenika njegovih reče mu: Gospode! dopusti mi najprije da idem da ukopam oca svojega. **22** A Isus reče njemu: hajde za mnom, a ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace. **23** I kad uđe u lađu, za njim uđoše učenici njegovi. **24** I gle, oluja velika postade na moru da se lađa pokri valovima; a on spavaše. **25** I prikutivši se učenici njegovi probudiše ga govoreći: Gospode! izbavi nas, izgibosmo. **26** I reče im: zašto ste strašljivi, malovjerni? Tada ustavši zaprijeti vjetrovima i moru, i postade tišina velika. **27** A ljudi ēudiše se govoreći: ko je ovaj da ga slušaju i vjetrovim i more? **28** A kad dođe na onu stranu u zemlju Gergesinsku, sretoše ga dva bijesna, koji izlaze iz grobova, tako zla da ne moguše niko proći putem onijem. **29** I gle, povikaše: što je tebi do nas, Isuse, sine Božij? zar si došao amo prije vremena da muēš nas? **30** A daleko od njih pasijaše veliki krd svinja. **31** I īavoli moljahu ga govoreći: ako nas izgoniš, pošli nas da idemo u krd svinja. **32** I reče im: idite. I oni izišavši otidoše u svinje. I gle, navali sav krd s brijeđa u more, i potopše se u vodi. **33** A svinjari pobjegoše; i došavši u grad kazase sve, i za bijesne. **34** I gle, sav grad iziđe na susret Isusu; i vidjevši ga moliše da bi otiašao iz njihovoga kraja.

9 I ušavši u lađu prijeđe i dođe u svoj grad. **2** I gle, donesoše mu uzeta koji ležaše na odru. I vidjevši Isus vjeru njihovu reče uzetome: ne boj se, sinko, oprاشtaju ti se grigesi twoji. **3** I gle, neki od književnika rekoše u sebi: ovaj huli na Boga. **4** I videći Isus pomisli njihove reče: zašto zlo mislite u srcima svojijem? **5** Jer šta je lakše reći: oprاشtaju ti se grigesi; ili reći: ustani i hodi? **6** Ali da znate da vlast ima sin ēovjeđi na zemlji oprati grijehe tada reče uzetome: ustani, uzmi odar svoj i idi doma. **7** I ustavši otide doma. **8** A ljudi videći ēudiše se, i hvališe Boga, koji je dao vlast takovu ljudima. **9** I odlazeći Isus odande vidje īovjeka gdje sjedi na carini, po imenu Mateja, i reče mu: hajde za mnom. I ustavši otide na njim. **10** I kad jeđaše u kući, gle, mnogi carinici i grješnici dođoše i jeđahu s Isusom i s učenicima njegovijem. **11** I vidjevši to fariseji govorahu učenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima učitelj vaš jede i piće? **12** A Isus ēuvši to reče im: ne trebaju zdraviti lječara nego bolesni. **13** Nego idite i naučite se šta znaće: milosti hoće, a ne priloga. Jer ja nijesam došao da zovem pravednike no grješnike na pokajanje. **14** Tada pristupiše k njemu učenici Jovanovi govoreći: zašto mi i fariseji postimo mnogo, a učenici twoji ne poste? **15** A Isus reče im: eda li mogu svatovi plakati dok je s njima ženik? Nego æe doći vrijeme kad æe se oteti od njih ženik, i onda æe postiti. **16** Jer niko ne meæe nove zakrpe na staru haljinu; jer æe zakrpa odadrjeti od haljine, i gora æe rupa biti. **17** Niti se ljeva vino novo u mjehove stare; inaèe mjehovi prodru se i vino se prolije, i mjehovi propadnu. Nego se ljeva vino novo u mjehove nove, i oboje se saèuva. **18** Dok on tako govoraše njima, gle, knez nekakav dođe i klanjaše mu se govoreći: kai moja sad umrije; nego dođi i metni na nju ruku svoju, i oživljeće. **19** I ustavši Isus za njim pođe i učenici

njegovi. **20** I gle, žena koja je dvanaest godina bolovala od tečenja krvi pristupi sastrag i dohvati mu se skuta od haljine njegove. **21** Jer govoraše u sebi: samo ako se dotaknem haljine ozdraviæu. **22** A Isus obazrevši se i vidjevši je reče: ne boj se, kæeri; vjera tvoja pomogla ti je. I ozdravi žena od toga ēasa. **23** I došavši Isus u dom knežev i vidjevši svraèe i ljudi zabunjene **24** Reče im: otstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I potisnjevahu mu se. **25** A kad istjera ljudi, uđe, i uhvati je za ruku, i usta djevojka. **26** I otide glas ovaj po svoj zemlji onoj. **27** A kad je Isus odlazio odande, za njim iđahu dva slijepca vièuæi i govoreći: pomiluj nas, sine Davidov! **28** A kad dođe u kući, pristupiše k njemu slijepci, i reče im Isus: vjerujete li da mogu to učiniti? A oni mu rekoše: da, Gospode. **29** Tada dohvati se očiju njihovih govoreći: po vjeri vašoj neka vam bude. **30** I otvorise im se oči. I zaprijeti im Isus govoreći: gledajte da niko ne dozna. **31** A oni izišavši razglasile ga po svoj zemlji onoj. **32** Kad oni pak iziđu, gle, dovedoše k njemu īovjeka nijema i bijesna. **33** I pošto izgna īavola, progovori nijemi. I divljaše se narod govoreći: nigda se toga nije vidjelo u Izraelju. **34** A fariseji govorahu: pomoœu kneza īavolskog izgoni īavole. **35** I prohođaše Isus po svijem gradovima i selima učenici po zbornicama njihovijem i propovijedajući jevanđelje o carstvu, i iscjeljujući svaku bolest i svaku nemoæ po ljudima. **36** A gledajući ljudi sažali mu se, jer bijahu smeteni i rasijani kao ovce bez pastira. **37** Tada reče učenicima svojijem: žetve je mnogo, a poslenika malo. **38** Molite se dakle gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

10 I dozvavši svojih dvanaest učenika dade im vlast nad duhovima nečistijem da ih izgome, i da iscjeljuju od svake bolesti i svake nemoæ. **2** A dvanaest apostola imena su ova: prvi Simon, koji se zove Petar, i Andrija brat njegov; Jakov Zevedejev, i Jovan brat njegov; 3 Filip i Vartolomije; Toma i Matej carinik; Jakov Alfejev, i Levej prozvani Tadija; 4 Simon Kananit, i Juda Iskariotski, koji ga i predaje. **5** Ovijeh dvanaest posla Isus i zapovjedi im govoreći: na put neznabozaca ne idite, i u grad Samarjanski ne ulazite. **6** Nego idite k izgubljenijem ovcama doma Izraeljeva. **7** A hodeći propovijedajte i kazujte da se približilo carstvo nebesko. **8** Bolesne iscjeljujte, gubave ēistite, mrtve dižite, īavole izgonite; zabavada ste dobili, zabadava i dajite. **9** Ne nosite zlata ni srebra ni mjeđi u pojasmu svojijem, **10** Ni torbe na put, ni dvije haljine ni obuæe ni štapa; jer je poslenik dostoja svoga jela. **11** A kad u koji grad ili selo uđete, ispitajte ko je u njemu dostoja, i ondje ostanite dok ne iziđe. **12** A ulazeći u kući nazovite joj: mir kući ovoj. **13** I ako bude kuæa dostoja, doći æe mir vaš na nju; a ako li ne bude dostoja, mir æe se vaš k vama vratiti. **14** A ako vas ko ne primi niti posluša riječi vaših, izlazeći iz kuće ili iz grada onoga otresite prah s nogu svojijem. **15** Zaisto vam kažem: lakše æe biti zemlji Sodomskoj i Gomorskoj u dan strašnoga suda negoli gradu onome. **16** Eto, ja vas šaljem kao ovce među vukove: budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi. **17** A ēuvajte se od ljudi; jer æe vas oni predati sudovima, i po zbornicama svojijem biæe vas. **18** I pred vlastelje i careve vodiæe vas mene radi za svjedoèanstvo njima i neznaboscima. **19** A kad vas predadu, ne brinite se kako æete ili šta æete govoriti; jer æe vam se u onaj ēas dati šta æete kazati. **20** Jer vi neæete govoriti, nego Duh oca vašega govoriæe iz

vas. **21** A predaæe brat brata na smrt i otac sina; i ustaæe djeca na roditelje i pobiæe ih. **22** I svi æe mrziti na vas imena mojega radi; ali koji pretrpi do kraja blago njemu. **23** A kad vas potjeraju u jednom gradu, bježite u drugi. Jer vam kažem zaista: neæete obiæi gradova Izraeljevih dok doðe sin èovjeæij. **24** Nema uèenika nad uèitelja svojega ni sluge nad gospodara svojega. **25** Dosta je uèeniku da bude kao uèitelj njegov i sluzi kao gospodar njegov. Kad su domaæina nazvali Veelzevulom, akamoli domaæe njegove? **26** Ne bojte ih se dakle; jer nema ništa sakriveno što se neæe otkriti, ni tajno što se neæe dozvati. **27** Što vam govorim u tami, kazujte na vidiku; i što vam se šapæe na uši, propovijedajte s krovova. **28** I ne bojte se onijeh koji ubijaju tijelo a duæe ne mogu ubiti; nego se bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu. (Geenna g1067) **29** Ne prodaju li se dva vrapca za jedan dinar? pa ni jedan od njih ne može pasti na zemlju bez oca vaæega. **30** A vama je i kosa na glavi sva izbrojena. **31** Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca. **32** A koji god prizna mene pred ljudima, priznaæu i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima. **33** A ko se odreæe mene pred ljudima, odreæei æu se i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima. **34** Ne mislite da sam ja došao da donesem mir na zemlju; nijesam došao da donesem mir nego maæ. **35** Jer sam došao da rastavim èovjeka od oca njegova i kæer od matere njezine i snahu od svekrve njezine: **36** I neprijatelji èovjeku postaæe domaænji njegovi. **37** Koji ljubi oca ili mater veæema nego mene, nije mene dostojan; i koji ljubi sina ili kæer veæema nego mene, nije mene dostojan. **38** I koji ne uzme krsta svojega i ne poðe za mnom, nije mene dostojan. **39** Koji èuva dušu svoju, izgubljaæe je; a koji izgubi dušu svoju mene radi, naæei æe je. **40** Koji vas prima, mene prima; a koji prima mene, prima onoga koji me je poslao. **41** Koji prima proroka u ime proroèko, platu proroèku primiæe; a koji prima pravednika u ime pravednièko, platu pravednièku primiæe. **42** I ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo èašom studene vode u ime uèenjaka, zaista vam kažem, neæe mu plata propasti.

11 I kad svrši Isus zapovijesti dvanaestorici uèenika svojijeh, otide odande dalje da uèi i da propovijeda po gradovima njihovjem. **2** A Jovan èuvši u tamnici djela Hristova posla dvojicu uèenika svojijeh, **3** I reèe mu: jesli li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? **4** A Isus odgovarajuæi reèe im: idite i kažite Jovanu što èuvjete i vidite: **5** Sljepi progledaju i hromi hode, gubavi èiste se i gluhi èuju, mrtvi ustaju i siromašnima propovijeda se jevanđelje. **6** I blago onome koj se ne sablazni o mene. **7** A kad ovi otidoše, poèe Isus ljudima govoriti o Jovanu: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljudi vjetar? **8** Ili šta ste izišli da vidite? Èovjeka u meke haljine obuæena? Eto, koji meke haljine nose po carskijem su dvorovima. **9** Ili šta ste izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka. **10** Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto, ja šaljem anđela svojega pred licem tvojijem, koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. **11** Zaista vam kažem: nijedan izmeðu rođenijeh od žena nije izšao veæi od Jovana krstitelja; a najmanji u carstvu nebeskome veæi je od njega. **12** A od vremena Jovana krstitelja dosad carstvo nebesko na silu se uzima, i siledžije dobijaju ga. **13** Jer su svi proroci i zakon proricali do Jovana. **14** I ako hoæete vjerovati, on je Ilija što æe doæi. **15** Koji ima uši da èuje neka èuje. **16** Ali kakav æu kazati da je ovaj rod? On je kao djeca koja sjede

po ulicama i vièu svojijem drugovima, **17** I govore: sviramo vam, i ne igraste; žalismo vam se, i ne jaukaste. **18** Jer Jovan doðe, koji ni jede ni piye, a oni kažu: ðavo je u njemu. **19** Doðe sin èovjeæij, koji i jede i piye, a oni kažu: gle èovjeka izjelice i pjanice, druga carinica i grješnicima. I opravdaše premudrost djeca njezina. **20** Tada poèe Isus vikati na gradove u kojima su se dogodila najveæa èudesna njegova, pa se nijesu pokajali: **21** Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i Sidonu bila èudesna koja su bila u vama, davno bi se u vreæi i pepelu pokajali. **22** Ali vam kažem: Tiru i Sidonu lakoæe æe biti u dan straænoga suda nego vama. **23** I ti, Kapernaum! koji si se do nebesa podigao do pakla æeš propasti: jer da su u Sodomu bila èudesna što su u tebi bila, ostao bi do današnjeg dana. (Hadës g86) **24** Ali vam kažem da æe zemlji Sodomskoj lakoæe biti u dan straænoga suda nego tebi. **25** U to vrijeme odgovori Isus, i reèe: hvalim te, oèe, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. **26** Da, oèe, jer je tako bila volja tvoja. **27** Sve je meni predao otac moj, i niko ne zna sina do otac; niti oca ko zna do sin i ako kome sin hoæe kazati. **28** Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja æe vas odmoriti. **29** Uzmite jaram moj na sebe, i nauèite se od mene; jer sam ja krotak i smjeran u srcu, i naæei æete pokoj dušama svojijem. **30** Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako.

12 U to vrijeme iðaše Isus u subotu kroz usjeve: a uèenici njegovi ogladnješe, i poèeše trgati klasje, i jesti. **2** A fariseji vidjevši to rekoše mu: gle, uèenici tvoji èine što ne valja èiniti u subotu. **3** A on reèe im: nijeste li èitali što uèini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim? **4** Kako uðe u kuæu Božiju, i hlebove postavljene pojede, kojih ne valjalo jesti njemu ni onima što su bili s njim, nego samijem sveštenicima. **5** Ili nijeste èitali u zakonu kako u subotu sveštenici u crkvi subotu pogane, pa nijesu krivi? **6** A ja vam kažem da je ovdje onaj koji je veæi od crkve. **7** Kad biste pak znali šta je to: milosti hoæeu a ne priloga, nikad ne biste osuðivali pravijeh; **8** Jer je gospodar i od subote sin èovjeæij. **9** I otišavši odande doðe u zbornicu njihovu. **10** I gle, èovjek bijaše tu s rukom suhom; i zapitaše ga govoreæi: valja li u subotu lijeæiti? da bi ga okrivili. **11** A on reèe im: koji je meðu vama èovjek koji ima ovcu jednu pa ako ona u subotu upadne u jamu neæe jeuzeti i izvaditi? **12** A koliko li je èovjek pretežnji od ovce? Daklem valja u subotu dobro èiniti. **13** Tada reèe èovjeku: pruži ruku svoju. I pruži. I postade zdrava kao i druga. **14** A fariseji izišavši naèinije vijeæu o njemu kako bi ga pogubili. No Isus doznavši to ukloni se odande. **15** I za njim idoše ljudi mnogi, i iscijeli ih sve. **16** I zaprijeti im da ga ne razglašuju: **17** Da se zbude što je kazao Isajai prorok govoreæi: **18** Gle, sluga moj, koga sam izabrazao, ljubazni moj, koji je po volji duše moje: metnuæeu duh svoj na njega, i sud neznaæocima javiæe. **19** Neæe se svaðati ni vikati, niti æe èuti ko po rasputicama glasa njegova. **20** Trske stuèene neæe prelomiti i svjeæila zapaljena neæe ugasiti dok pravda ne održi pobjede. **21** I u ime njegovo uzdæae se narodi. **22** Tada dovedoðe k njemu bijesna koji bješe nijem i slijep; i iscijeli ga da nijemi i slijepi stade govoriti i gledati. **23** I divljahu se svi ljudi govoreæi: nije li ovo Hristos, sin Davidov? **24** A fariseji èuvši to rekoše: ovaj drukèije ne izgoni ðavola do pomoæu Veelzevula kneza ðavolskoga. **25** A Isus znajuaeæi misli njihove reèe im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeæe; i svaki

grad ili dom koji se razdijeli sam po sebi, propašće. **26** I ako sotona sotona izgoni, sam po sebi razdijelio se; kako æe dakle ostati carstvo njegovo? **27** I ako ja pomoæu Veelzevula izgonim ðavole, sinovi vaši eijom pomoæu izgone? Zato æe vam oni biti sudije. **28** A ako li ja Duhom Božjim izgonim ðavole, dakle je došlo k vama carstvo nebesko. **29** Ili kako moæe ko uæi u kuæu jakoga i pokuæstvo njegovo oteti, ako najprije ne sveæe jakoga? i onda æe kuæu njegovu opljeniti. **30** Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji ne sabira sa mnom, prospira. **31** Zato vam kaæem: svaki grijeh i hula oprostiae se ljudima; a na Duha svetoga hula neæee se oprostiti ljudima. **32** I ako ko reæe rijeæ na sina èovjeæijega, oprostiae mu se; a koji reæe na Duha svetoga, neæee mu se oprostiti ni na ovome svijetu ni na onome. (aiðn g165) **33** Ili usadite drvo dobro, i rod njegov biæe dobar; ili usadite drvo зло, i rod njegov zao biæe; jer se po rodu drvo poznae. **34** Porodi aspidini! kako moæete dobro govoriti, kad ste zli? jer usta govore od suviška srca. **35** Dobar èovjek iz dobre klijeti iznosi dobro; a zao èovjek iz zle klijeti iznosi зло. **36** A ja vam kaæem da æe za svaku praznu rijeæ koju reku ljudi dati odgovor u dan straænoga suda. **37** Jer æeæ se svojijem rijeæima opravdati, i svojijem æeæ se rijeæima osuditi. **38** Tada odgovoriæe neki od knjizevnika i fariseja govoreæi: uæitelju! mi bi radi od tebe znak vidjeti. **39** A on odgovarajuæi reæe im: rod zli i preljubotvorni traæi znak; i neæee mu se dati znak osim znaka Jone proroka. **40** Jer kao što je Jona bio u trbuhi kitovom tri dana i tri noæi: tako æe biti i sin èovjeæij u srcu zemlje tri dana i tri noæi. **41** Ninevljani iziæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiæe ga; jer se pokajaše Joninijem pouæenjem: a gle, ovdje je veæi od Jone. **42** Carica juæna iziæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiæe ga; jer ona doðe s kraja zemlje da sluæa premudrost Solomunovu: a gle, ovdje je veæi od Solomuna. **43** A kad neæisti duh iziæe iz èovjeka, ide kroz bezvodna mjesta traæeæi pokoja, i ne naðe ga. **44** Onda reæe: da se vratim u dom svoj otkuda sam iziæao; i doðavši naðe prazan, pomenet i ukraæen. **45** Tada otide i uzme sa sobom sedam drugih duhova gorijeh od sebe, i ušavši ðive ondje; i bude potonje gore èovjeku onome od prvoga. Tako æe biti i ovome rodu zlome. **46** Dok on još govoræe k ljudima, gle, mati njegova i braæea njegova stajahu napolju i èekahu da govore s njime. **47** I neko mu reæe: evo mati tvoja i braæea tvoja stoje napolju, radi su da govore s tobom. **48** A on odgovori i reæe onome što mu kaza: ko je mati moja, i ko su braæea moja? **49** I pruživši ruku svoju na uæenike svoje reæe: eto mati moja i braæea moja. **50** Jer ko izvršuje volju oca mojega koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.

13 I onaj dan iziæavši Isus iz kuæe sjeðaše kod mora. **2** I sabraše se oko njega ljudi mnogi, tako da mora uæi u laðu i sjesti; a narod sav stajaše po brijeu. **3** I on im kaziva mnogo u prièama govoreæi: gle, iziæe sijaæe da sije. **4** I kad sijaæe, jedna zrna padoæe kraj puta, i doðoæe ptice i pozobaše ih; **5** A druga padoæe na kamenita mjesta, gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje. **6** I kad obasja sunce, povenuše, i buduæi da nemahu žila, posahnuše. **7** A druga padoæe u trnje, i naraste trnje, i podavi ih. **8** A druga padoæe na zemlju dobru, i donoæahu rod, jedno po sto, a jedno po šeset, a jedno po trideset. **9** Ko ima uši da èuje neka èuje. **10** I pristupivši uæenici rekoše mu: zaæto im govoruš u prièama? **11** A on odgovarajuæi reæe im: vama je dano da znate tajne

carstva nebeskoga, a njima nije dano. **12** Jer ko ima, daæe mu se, i preteæi æe mu; a koji nema, uzeæe mu se i ono što ima. **13** Zato im govorim u prièama, jer gledajuæi ne vide, i èujuæi ne èuju niti razumiju. **14** I zbiva se na njima proroæto Isajno, koje govorí: uæima æete èuti, i neæete razumjeti; i oèima æete gledati, i neæete vidjeti. **15** Jer je odrvenilo srce ovijeh ljudi, i uæima teško èuju, i oèi su svoje zatvorili da kako ne vide oèima, i uæima ne èuju, i srcem ne razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim. **16** A blago vaæijem oèima što vide, i uæima vaæijem što èuju. **17** Jer vam kaæem zaista da su mnogi proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidjeæe; i èuti što vi èuje, i ne èuše. **18** Vi pak èujte prièu o sijaèu: **19** Svakome koji sluæa rijeæe o carstvu i ne razumije, dolazi neæativi i krade posijano u srcu njegovom: to je oko puta posijano. **20** A na kamenu posijano to je koji sluæa rijeæe i odmah s radostí primi je, **21** Ali nema korijena u sebi, nego je nepostojan, pa kad bude do nevolje ili ga potjeraju rijeæi radi, odmah udari natrag. **22** A posijano u trnju to je koji sluæa rijeæe, no briga ovoga svijeta i prijevara bogatstva zaguæe rijeæe, i bez roda ostane. (aiðn g165) **23** A posijano na dobroj zemlji to je koji sluæa rijeæe i razumije, koji dakle i rod raða, i donosi jedan po sto, a jedan po šeset, a jedan po trideset. **24** Drugu prièu kaza im govoreæi: carstvo je nebesko kao èovjek koji posija dobro sjeme u polju svojem, **25** A kad ljudi pospase, doðe njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide. **26** A kad niæe usjev i rod donese, onda se pokaza kukolj. **27** Tada doðoæe sluge domaæinove i rekoše mu: gospodaru! nijesi li ti dobro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkuda dakle kukolj? **28** A on reæe im: neprijatelj èovjek to uæini. A sluge rekoše mu: hoæeš li dakle da idemo da ga poèupamo? **29** A on reæe: ne; da ne bi èupajuæi kukolj poèupali zajedno s njime pšenicu. **30** Ostatite neka raste oboje zajedno do žetve; i u vrijeme žetve reæi æu žeteocima: saberite najprije kukolj, i sveæite ga u snoplje da ga saæeæem; a pšenicu sveæite u ðitnicu moju. **31** Drugu prièu kaza im govoreæi: carstvo je nebesko kao zrno goruæeno koje uzme èovjek i posije na njivi svojoj. **32** Koje je istina najmanje od sviju sjemena, ali kad uzraste, veæe je od svega povræa, i bude drvo da ptice nebeske dolaze, i sjedaju na njegovijem granama. **33** Drugu prièu kaza im: carstvo je nebesko kao kvasac koji uzme žena i metne u tri kopanje braæna dok sve ne uskisne. **34** Sve ovo u prièama govorí Isus ljudima, i bez prièe niæta ne govoræe im: **35** Da se zbude što je rekao prorok govoreæi: otvoræu u prièama usta svoja, kazaæeu sakriveno od postanja svijeta. **36** Tada ostavi Isus ljudje, i doðe u kuæu. I pristupiæe k njemu uæenici njegovi govoreæi: kaæi nam prièu o kukolu na njivi. **37** A on odgovarajuæi reæe im: koji sije dobro sjeme ono je sin èovjeæij; **38** A njiva je svjet; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla; **39** A neprijatelj koji ga je posijao jest ðavo, a žetva je poæljedak ovoga vijeka; a žeteocu su anđeli. (aiðn g165) **40** Kako što se dakle kukolj sabira, i ognjem saæiæe, tako æe biti na poæljetu ovoga vijeka. (aiðn g165) **41** Poslaæe sin èovjeæij anðele svoje, i sabraæe iz carstva njegova sve sablazni i koji èine bezakonje. **42** I bacajæe ih u peæ ognjenju: ondje æe biti plaæ i škrugt zuba. **43** Tada æe se pravednici zasjati kao sunce u carstvu oca svojega. Ko ima uši da èuje neka èuje. **44** Joæ je carstvo nebesko kao blago sakriveno u polju, koje naæavši èovjek sakri i od radosti zato otide i sve što ima prodade i kupi polje ono. **45** Joæ je carstvo nebesko kao èovjek trgovac koji traæi dobra bisera, **46** Pa kad naðe jedno

mnogocjeno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga. 47 Još je carstvo nebesko kao mreža koja se baci u more i zagrabi od svake ruke ribe; 48 Koja kad se napuni, izvukoše je na kraj, i sjedavši, izbraše dobre u sudove, a zle bacije napolje. 49 Tako æe biti na pošlijetku vijeka: iziæi æe anđeli i odluæiæe zle od pravednijeh. (aiðn g165) 50 I baciae ih u peæe ognjenu: onđe æe biti plaæ i škrugt zuba. 51 Reèe im Isus: razumjeste li ovo? Rekoše mu: da, Gospode. 52 A on im reèe: zato je svaki knjiæevnik koji se nauæio carstvu nebeskome kao domaæein koji iznosi iz klijeti svoje novo i staro. 53 I kad svrši Isus prièe ove, otide odande. 54 I došavši na postojbinu svoju, uæaše ih po zbornicama njihovim tako da mu se divljahu, i gorovahu: otkud ovome premudrost ova i moæi? 55 Nije li ovo drvodjeljin sin? ne zove li se mati njegova Marija, i braæea njegova Jakov, i Josija, i Simon, i Juda? 56 I sestre njegove nijesu li sve kod nas? Otkud njemu ovo sve? 57 I sablaænjavahu se o njega. A Isus reèe im: nema proroka bez èasti osim na postojbini svojoj i u domu svojemu. 58 I ne stvor onđe èuedesa mnogijeh za nevjerstvo njihovo.

14 U to vrijeme doðe glas do Iroda èetverovlasnika o Isusu; 2 I reèe slugama svojijem: to je Jovan krstitelj; on ustade iz mrtvijeh, i zato èini èuedesa. 3 Jer Irod uhvati Jovana, sveza ga i baci u tamnicu Irodijade radi zene Filipa brata svojega. 4 Jer mu gorovara Jovan: ne možeš ti nje imati. 5 I zæaæe da ga ubije, ali se poboja naroda; jer ga držahu za proroka. 6 A kad bijaše dan roðenja Iroðova, igra kæi Irodijadina pred njima i ugodi Irodu. 7 Zato i s kletvom obreèe joj dati šta god zaište. 8 A ona nauèena od matere svoje: daj mi, reèe, ovdje na krugu glavu Jovana krstitelja. 9 I zabrinu se car; ali kletve radi i onijeh koji se gošæau s njim, zapovjedi joj dati. 10 I posla te posjekoše Jovana u tamnici. 11 I donesoše glavu njegovu na krugu, i dadoše djevojci, i odnese je materi svojoj. 12 I došavši uèenici njegovi, uzeše tijelo njegovo i ukopaše ga; i doðoše Isusu te javiše. 13 I èuvši Isus, otide odande u laðu u pusto mjesto nasamo. A kad to èuše ljudi, idoše za njim pješice iz gradova. 14 I iziæavši Isus vidje mnogi narod, i sažali mu se za njih, i iscijeli bolesnike njihove. 15 A pred veèe pristupiše k njemu uèenici njegovi gorovare: ovdje je pusto mjesto, a dockan je veæ; otpusti narod neka ide u selu da kupi sebi hrane. 16 A Isus reèe im: ne treba da idu; podajte im vi neka jedu. 17 A oni rekoše mu: nemamo ovdje do samo pet hljebova i dvije ribe. 18 A on reèe: donesite mi ih ovamo. 19 I zapovjedi narodu da posjedaju po travi; pa uze onijeh pet hljebova i dvije ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi, i prelomivši dade uèenicima svojijem, a uèenici narodu. 20 I jedoše svi, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteèe dvanaest kotarica punijeh. 21 A onijeh što su jeli bješe ljudi oko pet hiljada, osim žena i djece. 22 I odmah natjera Isus uèenike svoje da uđu u laðu i naprijed da idu na onu stranu dok on otpusti narod. 23 I otpustivši narod pope se na goru sam da se moli Bogu. I uveèe bijaše onđe sam. 24 A laða bješe nasred mora u nevolji od valova, jer bijaše protivan vjetar. 25 A u èetvrtu stražu noæi otide k njima Isus iduæi po moru. 26 I vidjevi ga uèenici po moru gdje ide, poplaæi se gorovare: to je utvara; i od straha povikaše. 27 A Isus odmah reèe im gorovare: ne bojte se; ja sam, ne plašite se. 28 A Petar odgovarajuæi reèe: Gospode! ako si ti, reci mi da dođem k tebi po vodi. 29 A on reèe: hodi. I iziæavši iz laðe Petar

idoše po vodi da dođe k Isusu. 30 No videæi vjetar veliki uplaši se, i poèevši se topiti, povika gorovare: Gospode, pomagaj! 31 I odmah Isus pruživši ruku uhvati Petra, i reèe mu: malovjerni! zašto se posumnju? 32 I kad uðoše u laðu, presta vjetar. 33 A koji bijahu u laði pristupiše i pokloniše mu se gorovare: vaistinu ti si sin Božij. 34 I prešavši doðoše u zemlju Genisaretsku. 35 I poznavši ga ljudi iz onoga mjesta, poslaše po svoj onoj okolini, i donesoše k njemu sve bolesnike. 36 I moljahu ga da se samo dotaknu skuta od njegove haljine; i koji se dotakoše ozdraviše.

15 Tada pristupiše k Isusu knjiæevnici i fariseji od Jerusalima gorovare: 2 Zašto uèenici tvoji prestupaju obiæaje starijeh? Jer ne umivaju ruku svojih kad hljeb jedu. 3 A on odgovarajuæi reèe im: zašto i vi prestupate zapovijest Božiju za obiæaje svoje? 4 Jer Bog zapovijeda gorovare: poštuj oca i mater, i koji opsuje oca ili mater smræu da umre. 5 A vi kažete: ako koji reèe ocu ili materi: prilog je èim bih ti ja mogao pomoæi; 6 Može i da ne poštuje oca svojega ili matere. I ukidoste zapovijest Božiju za obiæaje svoje. 7 Licemjeri! dobro je za vas prorokovao Isajia gorovare: 8 Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svojijem, i usnama poštuju me; a srce njihovo daleko stoji od mene. 9 No zaludu me poštuju uèeæi naukama i zapovijestima ljudskima. 10 I dozvavši ljudje, reèe im: slušajte i razumijte. 11 Ne pogani èovjeka što ulazi u usta; nego što izlazi iz usta ono pogani èovjeka. 12 Tada pristupiše uèenici njegovi i rekoše mu: znaš li da fariseji èuvši tu rijeè sablaznije se? 13 A on odgovarajuæi reèe: svako drvo koje nije usadio otac moj nebeski, iskorijenije se. 14 Ostavite ih: oni su slijepi voði slijepcima; a slijepac slijepca ako vodi, oba æe u jamu pasti. 15 A Petar odgovarajuæi reèe mu: kaži nam prièu ovu. 16 A Isus reèe: eda li ste i vi još nerazumnji? 17 Zar još ne znate da sve što ulazi u usta u trbuh ide, i izbacuje se napolje? 18 A što izlazi iz usta od srca izlazi, i ono pogani èovjeka. 19 Jer od srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, kræde, lažna svjedoèanstva, hule na Boga. 20 I ovo je što pogani èovjeka, a neumivenjem rukama jesti ne pogani èovjeka. 21 I iziæavši odande Isus otide u krajeve Tirske i Sidonske. 22 I gle, žena Hananejka iziðe iz onijeh krajeva, i povika k njemu gorovare: pomiluj me Gospode sine Davidov! moju kæer vrlo muèi ðavo. 23 A on joj ne odgovori ni rijeèi. I pristupivši uèenici njegovi moljahu ga gorovare: otpusti je, kako vièe za nama. 24 A on odgovarajuæi reèe: ja sam poslan samo k izgubljenjem ovcama doma Izrailjeva. 25 A ona pristupivši pokloni mu se gorovare: Gospode pomozi mi! 26 A on odgovarajuæi reèe: nije dobro uzetci od djece hljeb i baciti psima. 27 A ona reèe: da, Gospode, ali i psi jedu od mrsa što padaju s trpeze njihovijeh gospodara. 28 Tada odgovori Isus, i reèe joj: o ženo! velika je vjera tvoja; neka ti bude kako hoæeš. I ozdravi kæi njezina od onoga èasa. 29 I otijæavši Isus odande, doðe k moru Galilejskom, i popevši se na goru, sjede onđe. 30 I pristupiše k njemu ljudi mnogi koji imaju sa sobom hromijeh, slijepijeh, nijemijeh, uzeñijeh i drugijeh mnogijeh, i položiše ih k nogama Isusovijem, i iscijeli ih. 31 Tako da se narod divljaše, videæi njime gdje gorovare, uzete zdrave, hrome gdje idu, i slijepi gdje gledaju; i hvališe Boga Izrailjeva. 32 A Isus dozvavši uèenike svoje reèe: žao mi je ovoga naroda, jer veæ tri dana stoje kod mene i nemaju šta jesti; a nijesam ih rad otpustiti gladne da ne oslabe na putu. 33 I rekoše mu uèenici njegovi: otkuda nam u pustinji toliki hljeb da se nasiti toliki narod? 34 I

reèe im Isus: koliko hlebova imate? A oni rekoše: sedam, i malo ribice. **35** I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji. **36** I uzevši onih sedam hlebova i ribe, i davši hvalu, prelomi, i dade uèenicima svojijem, a uèenici narodu. **37** I jedoše svi, i nasitiše se; i nakupiše komada što preteèe sedam kotarica punijeh. **38** A onih što su jeli bijaše èetiri hiljade ljudi, osim žena i djece. **39** I otpustivši narod uđe u lađu, i dođe u okoline Magdalske.

16 I pristupiše k njemu fariseji i sadukeji, i kušajuæi ga iskahu da im pokaže znak s neba. **2** A on odgovarajuæi reèe im: uveèe gorovite: biæe vedro; jer je nebo crveno. **3** I ujutru: danas æe biti vjetar, jer je nebo crveno i mutno. Licemjer! lice nebesko umijete poznavati, a znake vremena ne možete poznati? **4** Rod zli i kurvarski traži znak, i znak neæee mu se dati osim znaka Jone proraka. I ostavivši ih otide. **5** I polazeæi uèenici njegovi na onu stranu zaboraviše uzeti hlebja. **6** A Isus reèe im: èuvajte se kvasca farisejskoga i sadukejskog. **7** A oni mišljahu u sebi gorovreæi: to je što nijesmo hlebja uzeli. **8** A Isus razumjevši reèe im: šta mislite u sebi, malovjerni, što hlebja nijeste uzeli? **9** Zar još ne razumijete niti pamtitte pet hlebova na pet hiljada, i koliko kotarica nakupiste? **10** Ni sedam hlebova na èetiri hiljade, i koliko kotarica nakupiste? **11** Kako ne razumijete da vam ne rekoh za hlebove da se èuvate kvasca farisejskoga i sadukejskog? **12** Tada razumješ da ne reèe kvasca hlebnoga da se èuvaju, nego nauke farisejske i sadukejske. **13** A kad doðe Isus u okoline Èesarije Filipove, pitaše uèenike svoje gorovreæi: ko govore ljudi da je sin èovjeèij? **14** A oni rekoše: jedni govore da si Jovan krstitelj, drugi da si Ilija, a drugi Jeremija, ili koji od proraka. **15** Reèe im Isus: a vi šta mislite ko sam ja? **16** A Simon Petar odgovori i reèe: ti si Hristos, sin Boga živoga. **17** I odgovarajuæi Isus reèe mu: blago tebi, Simone sine Jonin! Jer tijelo i krv nijesu tebi to javili, nego otac moj koji je na nebesima. **18** A i ja tebi kažem: ti si Petar, i na ovome kamenu sazidaæeu crkvu svoju, i vrata paklena neæee je nadvladati. (Hadës g86) **19** I daæeu ti kljuèeve od carstva nebeskoga: i što sveæeš na zemlji biæe svezano na nebesima; i što razdriješi na zemlji biæe razdriješeno na nebesima. **20** Tada zaprijeti Isus uèenicima svojijem da nikom ne kazuju da je on Hristos. **21** Od tada poèe Isus kazivati uèenicima svojijem da njemu valja iæi u Jerusalim, i mnogo postradati od starješina i od glavara sveštenièkih i književnika, i da æee ga ubiti, i treæi dan da æee ustati. **22** I uzevši ga Petar poèe ga odvraæati gorovreæi: Bože saæuvaj! to neæee biti od tebe. **23** A on se obrnuvši reèe Petru: idi od mene sotono; ti si mi sablazan; jer ne misliš što je Božije nego ljudsko. **24** Tada Isus reèe uèenicima svojijem: ako ko hoæe za mnom iæi, neka se odreèe sebe, i uzme krst svoj i ide za mnom. **25** Jer ko hoæe svoju dušu da saèeva, izgubiæe je; a ako ko izgubi dušu svoju mene radi, naæei æe je. **26** Jer kakva je korist èovjeku ako sav svijet dobije a duši svojoj naudi? ili kakav æe otkup dati èovjek za svoju dušu? **27** Jer æe doæi sin èovjeèij u slavi oca svojega s anđelima svojijem, i tada æe se vratiti svakome po djelima njegovijem. **28** Zaisto vam kažem: imaju neki meðu ovima što stoje ovdje koji neæee okusiti smrò dok ne vide sina èovjeèijega gdje ide u carstvu svojemu.

17 I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana brata njegova, i izvede ih na goru visoku same. **2** I preobrazi se pred njima, i zasja se lice njegovo kao sunce a haljine njegove

postadoše bijele kao svijet. **3** I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilija, koji s njim gorovahu. **4** A Petar odgovarajuæi reèe Isusu: Gospode! dobro nam je ovdje biti; ako hoæeš da naæinimo ovdje tri sjenice: tebi jednu, a Mojsiju jednu, a jednu Iliju. **5** Dok on još gorovare, gle, oblak sjajan zakloni ih; i gle, glas iz oblaka gorovareæi: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega poslušajte. **6** I èuvu uèenici padaše nièice, i uplašiše se vrlo. **7** I pristupivši Isus dohvati ih se, i reèe: ustanite, i ne bojte se. **8** A oni podignuvši oèi svoje nikoga ne vidješe do Isusa sama. **9** I silazeæi s gore zapovjedi im Isus gorovareæi: nikom ne kazujte što ste vidjeli dok sin èovjeèij iz mrtvih ne ustane. **10** I zapitaše ih uèenici njegovi gorovareæi: zašto dakle književnici kažu da Ilija najprije treba da doðe? **11** A Isus odgovarajuæi reèe im: Ilija æe doæi najprije i urediti sve. **12** Ali vam kažem da je Ilija veæ došao, i ne poznaše ga; nego uèiniše s njime šta htješe: tako i sin èovjeèij treba da postrada od njih. **13** Tada razumješe uèenici da im gorovite za Jovana krstitelja. **14** I kad doðoše k narodu, pristupi k njemu èovjek klanjajuæi mu se. **15** I gorovareæi: Gospode! pomiluj sina mojega; jer o mijeni bjesni i muèi se vrlo; jer mnogo puta pada u vatrnu, i mnogo puta u vodu. **16** I dovedoh ga uèenicima tvojijem, i ne mogoše ga iscijeliti. **17** A Isus odgovarajuæi reèe: o rode nevjerni i pokvareni! dokle æe biti s vama? dokle æe vas trpljeti? Dovedite mi ga amo. **18** I zaprijeti mu Isus; i ðavo iziðe iz njega; i ozdravi momèe od onoga èasa. **19** Tada pristupiše uèenici k Isusu i nasamo rekoše mu: zašto ga mi ne mogosmo izgnati? **20** A Isus reèe im: za nevjernstvo vaše. Jer vam kažem zaista: ako imate vjere koliko zrno gorušièeno, reæi æete gori ovoj: prijeði odavde tamo, i prijeæi æe, i ništa neæee vam biti nemoguæe. **21** A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom. **22** A kad su hodili po Galileji, reèe im Isus: predæse se sin èovjeèij u ruke ljudske; **23** I ubiæe ga, i treæi dan ustaæe. I neveseli bijahu vrlo. **24** A kad doðoše u Kapernaum, pristupiše k Petru oni što kupe didrahme, i rekoše: zar vaš uèitelj neæee dati didrahme? **25** Petar reèe: hoæe. I kad uđe u kuæu, preteèe ga Isus gorovareæi: šta misliš Simone? Carevi zemaljski od koga uzimaju poreze i haraæe, ili od svojih sinova ili od tuðijeh? **26** Reèe njemu Petar: od tuðijeh. Reèe mu Isus: dakle ne plaæaju sinovi. **27** Ali da ih ne sablaznimo, idi na more, i baci udicu, i koju prvu uhvatìš ribu, uzmi je; i kad joj otvorìš usta naæei æeš statir; uzmi ga te im podaj za me i za se.

18 U taj èas pristupiše uèenici k Isusu gorovareæi: ko je dakle najveæi u carstvu nebeskome? **2** I dozva Isus dijete, i postavi ga meðu njih, **3** I reèe im: zaista vam kažem, ako se ne povratite i ne budete kao djeca, neæete uæi u carstvo nebesko. **4** Koji se dakle ponizi kao dijete ovo, onaj je najveæi u carstvu nebeskome. **5** I koji primi takovo dijete u ime moje, mene prima. **6** A koji sablazni jednoga od ovih malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenjèi o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku. **7** Teško svijetu od sablazni! jer je potrebno da doðu sablazni; ali teško onom èovjeku kroz koga dolazi sablazan. **8** Ako li te ruka tvoja ili noga tvoja sablaænjava, otsijeci je i baci od sebe: bolje ti je uæi u život hromu ili kljastu, negoli s dvije ruke i dvije noge da te bace u ogranj vjeèni. (aiònios g166) **9** I ako te oko tvoje sablaænjava, izvadi ga i baci od sebe: bolje ti je s jednjnjem okom u život uæi, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni. (Geenna g1067) **10** Gledajte da ne prezrete jednoga od malijeh ovijeh; jer vam kažem da anđeli njihovi na

nebesima jednako gledaju lice oca mojega nebeskoga. **11** Jer sin èovjeèi doðe da iznaðe i spase izgubljeno. **12** Što vam se èini? Kad ima jedan èovjek sto ovaca pa zaðe jedna od njih, ne ostavi li on devedeset i devet u planini, i ide da traži onu što je zašla? **13** I ako se dogodi da je naðe, zaista vam kažem da se njoj više raduje nego onima devedeset i devet što nijesu zašle. **14** Tako nije volja oca vašega nebeskoga da pogine jedan od ovijeh malijeh. **15** Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokaraj ga među sobom i njim samijem; ako te posluša, dobio si brata svojega. **16** Ako li te ne posluša, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve rijeèi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka. **17** Ako li njih ne posluša, kaži crkvi; a ako li ne posluša ni crkve, da ti bude kao neznaðožac i carinik. **18** Jer vam kažem zaista: što god svežete na zemlji biæe svezano na nebu, i što god razdriješite na zemlji biæe razdriješeno na nebu. **19** Još vam kažem zaista: ako se dva od vas slože na zemlji u èemu mu drago, za što se uzmole, daæe im otac moj koji je na nebesima. **20** Jer gdje su dva ili tri sabrani u ime moje onđje sam ja među njima. **21** Tada pristupi k njemu Petar i reèe: Gospode! koliko puta ako mi sagriješi brat moj da mu oprostim? do sedam puta? **22** Reèe njemu Isus: ne velim ti do sedam puta, nego do sedam puta sedamdeset. **23** Zato je carstvo nebesko kao èovjek car koji namisli da se proraèuni sa svojijem slugama. **24** I kad se poèe raèuniti, dovedoše mu jednoga dužnika od deset hiljada talanata. **25** I buduæi da nemaše èim platiti, zapovjedi gospodar njegov da ga prodadu, i ženu njegovu i djecu, i sve što ima; i da mu se plati. **26** No sluga taj pade i klanjaše mu se govoreæi: gospodaru! prièekaj me, i sve æeu ti platiti. **27** A gospodaru se sažali za tijem slugom, pusti ga i dug oprosti mu. **28** A kad iziðe sluga taj, naðe jednoga od svojijeh drugara koji mu je dužan sto groša, i uhvativši ga davljaše govoreæi: daj mi što si dužan. **29** Pade drugar njegov pred noge njegove i moljaše ga govoreæi: prièekaj me, i sve æeu ti platiti. **30** A on ne htje, nego ga odvede i baci u tamnicu dok ne plati duga. **31** Vidjevši pak drugari njegovi taj dogaðaj žao im bi vrlo, i otisavši kazaše gospodaru svojemu sav dogaðaj. **32** Tada ga dozva gospodar njegov, i reèe mu: zli slugo! sav dug onaj oprostih tebi, jer si me molio. **33** Nije li trebalo da se i ti smiluješ na svog drugara, kao i ja na te što se smilovah? **34** I razgnjevi se gospodar njegov, i predade ga muèiteljima dok ne plati sav dug svoj. **35** Tako æe i otac moj nebeski uèiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojemu od srca svojijeh.

19 I kad svrši Isus rijeèi ove, otide iz Galileje, i doðe u okoline Judejske preko Jordana. **2** I za njim idoše ljudi mnogi i iscijeli ih onđje. **3** I pristupiše k njemu fariseji da ga kušaju, i rekoše mu: može li èovjek pustiti ženu svoju za svaku kriticu? **4** A on odgovarajuæi reèe im: nijeste li èitali da je onaj koji je u poèetku stvorio èovjeka muž i ženu stvorio ih? **5** I reèe: zato ostavite èovjek oca svojega i mater, i prilijepiæe se k ženi svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. **6** Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio èovjek da ne rastavlja. **7** Rekoše mu: zašto dakle Mojsije zapovijeda da se da knjiga raspusna, i da se pusti? **8** Reèe im: Mojsije je vama dopustio po tvrði vašega srca puštati svoje žene; a ispoèetka nije bilo tako. **9** Nego ja vam kažem: ako ko pusti svoju ženu, osim za kurvarstvo, i oženi se drugom, èini preljubu; i koji uzme puštenicu èini preljubu. **10** Rekoše mu uèenici njegovi: ako je

tako èovjeku sa ženom, nije se dobro ženiti. **11** A on reèe im: ne mogu svi primiti tijeh rijeèi do oni kojima je dano. **12** Jer ima uškopljjenika koji su se tako rodili iz utrobe materine; a ima uškopljjenika koje su ljudi uškopili; a ima uškopljjenika koji su sami sebe uškopili carstvu radi nebeskoga. Ko može primiti neka primi. **13** Tada privodeši k njemu djecu da metne ruke na njih, i da se pomoli Bogu; a uèenici zabranjavu im. **14** A Isus reèe: ostavite djecu i ne zabranjujte im dolaziti k meni; jer je takovih carstvo nebesko. **15** I metnuvši na njih ruke otide odande. **16** I gle, neko pristupivši reèe mu: uèitelju blagi! kakovo æeu dobro da uèinim da imam život vjeèni? (aìònios g166) **17** A on reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. A ako želiš uæi u život, drži zapovijesti. **18** Reèe mu: koje? A Isus reèe: da ne ubiješ; ne èiniš preljube; ne ukradeš; ne svjedoèeš lažno; **19** Poštuj oca i mater; i ljubi bližnjega svoga kao samog sebe. **20** Reèe mu mladiæ: sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje; šta mi još treba? **21** Reèe mu Isus: ako hoæeš savršen da budeš, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaæeš blago na nebu; pa hajde za mnom. **22** A kad èu mladiæ rijeè, otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat. **23** A Isus reèe uèenicima svojijem: zaista vam kažem da je teško bogatome uæi u carstvo nebesko. **24** I još vam kažem: lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. **25** A kad to èuše uèenici, divljahu se vrlo govoreæi: ko se dakle može spasti? **26** A Isus pogledavši na njih reèe im: ljudima je ovo nemoguæe, a Bogu je sve moguæe. **27** Tada odgovori Petar i reèe mu: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo: šta æe dakle biti nama? **28** A Isus reèe im: zaista vam kažem da æete vi koji idete za mnom, u drugom roðenju, kad sjede sin èovjeèi na prijestolu slave svoje, sjeæete i vi na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izraeljevih. **29** I svaki, koji ostavi kuæe, ili braæu, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primiæe sto puta onoliko, i dobiæe život vjeèni. (aìònios g166) **30** Ali æe mnogi prvi biti pošljednji i pošljednji prvi.

20 Jer je carstvo nebesko kao èovjek domaæin koji ujutru rano iziðe da najima poslenike u vinograd svoj. **2** I pogodivši se s poslenicima po groš na dan posla ih u vinograd svoj. **3** I izišavši u treæi sahat, vidje druge gdje stoje na èarsiji besposleni, **4** I njima reèe: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo daæu vam. **5** I oni otidoše. I opet izišavši u šesti i deveti sahat, uèini tako. **6** I u jedanaesti sahat izišavši naðe druge gdje stoje besposleni, i reèe im: što stojite ovdje vas dan besposleni? **7** Rekoše mu: niko nas ne najmi. Reèe im: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo primiæete. **8** A kad bi uveèe, reèe gospodar od vinograda k pristavu svojemu: dozovi poslenike i podaj im platu poèevši od pošljednjih do prvih. **9** I došavši koji su u jedanaesti sahat najmljeni primiše po groš. **10** A kad doðoše prvi, mišljahu da æe više primiti: i primiše i oni po groš. **11** I primivši vikahu na gospodara **12** Govoreæi: ovi pošljednji jedan sahat radiše, i izjednaæi ih s nama koji smo se èitav dan muèilli i gorjeli. **13** A on odgovarajuæi reèe jednome od njih: prijatelju! ja tebi ne èinim krivo; nijesi li pogodio sa mnom po groš? **14** Uzmi svoje pa idi; a ja hoæu i ovome pošljednjemu da dam kao i tebi. **15** Ili zar ja nijesam vlastan u svojemu èiniti šta hoæe? Zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar? **16** Tako æe biti pošljednji prvi i prvi pošljednji; jer je mnogo zvanjih a malo izbranjih. **17** I pošavši Isus u Jerusalim uze nasamo dvanaest

uèenika na putu, i reèe im: **18** Evo idemo u Jerusalim, i sin èovjeèij biæe predan glavarima sveštenièkijem i književnicima; i osudiæe ga na smrt; **19** I predaaæe ga neznaboscima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu; i treæi dan ustaæee. **20** Tada pristupi k njemu mati sinova Zevedejevih sa svojijem sinovima klanjajuæi mu se i moleæi ga za nešto. **21** A on joj reèe: šta hoæeš? Reèe mu: zapovjedi da sjedu ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a jedan s lijeve strane tebi, u carstvu tvojem. **22** A Isus odgovarajuæi reèe: ne znate šta ištete; možete li piti èašu koju æeu ja pit, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? Rekoše mu: možemo. **23** I reèe im: èašu dakle moju ispæete, i krstiaæete se krštenjem kojijem se ja krstim; ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati, nego kome je ugotovio otac moj. **24** I kad èuše ostalijeh deset uèenika, rasrdiæe se na ta dva brata. **25** A Isus dozvavši ih reèe: znajte da knezovi narodni zapovijedaju narodu, i poglavari upravljuju njim. **26** Ali meðu vama da ne bude tako; nego koji hoæe da bude veæi meðu vama, da vam služi. **27** I koji hoæe meðu vama da bude prvi, da vam bude sluga. **28** Kao što ni sin èovjeèij nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otcup da za mnoge. **29** I kad je izlazio iz Jerihona za njim ide narod mnogi. **30** I gle, dva slijepca sjeðahu kraj puta, i èuvši da Isus prolazi povikaše govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! **31** A narod prijeæeæ im da uæete; a oni još veæema povikaše govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! **32** I ustavivši se Isus dozva ih, i reèe: šta hoæete da vam uèinim? **33** Rekoše mu: Gospode, da se otvore oèi naše. **34** I smilova se Isus, i dohvati se oèiju njihovih, i odmah progledaše oèi njihove, i otidoše za njim.

21 I kad se približiæe k Jerusalimu i doðoše u Vitfagu k Maslinskoj gori, onda Isus posla dva uèenika **2** Govoreæi im: idite u selo što je prema vama, i odmah æete naæi magaricu privezanu i magare s njom: odriješite je i dovedite mi. **3** I ako vam ko reèe što, kažite da oni trebaju Gospodu; i odmah æe ih poslati. **4** A ovo je sve bilo da se zbude što je kazao prorok govoreæi: **5** Kažite kæeri Sionovo: evo car tvoj ide tebi krotak, i jaše na magarcu, i magaretu sinu magarièinu. **6** I uèenici otidoše, i uèinivši kako im zapovjedi Isus **7** Dovedoše magaricu i magare, i metnuše na njih haljine svoje, i posadiše ga na njih. **8** A ljudi mnogi prostrješe haljine svoje po putu; a drugi rezahu granje od drveta i prostirahu po putu. **9** A narod koji iðaše pred njim i za njim, vikaše govoreæi: Osana sinu Davidovu! Blagosloven koji ide u ime Gospodnj! Osana na visini! **10** I kad on uðe u Jerusalim, uzbuni se sav grad govoreæi: ko je to? **11** A narod govoraše: ovo je Isus prorok iz Nazareta Galilejskoga. **12** I uðe Isus u crkvu Božiju, i izgna sve koji prodavahu i kupovahu po crkvi, i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove. **13** I reèe im: u pismu stoji: dom moj dom molitve neka se zove; a vi naæiniste od njega peæinu hajduèku. **14** I pristupiše k njemu hromi i slijepi u crkvi, i iscijeli ih. **15** A kad vidješe glavari sveštenièki i književnici èuedesa što uèini, i djecu gdje vièu u crkvi i govore: Osana sinu Davidovu, rasrdiæe se. **16** I rekoše mu: èuješ li što ovi govore? A Isus reèe im: da! zar niješte nikad èitali: iz usta male djece i koja sisaju naæinio si sebi hvalu? **17** I ostavivši ih iziðe napolje iz grada u Vitaniju, i zanoæei ondje. **18** A ujutru vraæajuæi se u grad ogladnje. **19** I ugledavši smokvu jednu kraj puta doðe k njoj, i ne

naðe ništa na njoj do lišæa sama, i reèe joj: da nikad na tebi ne bude roda dovijeka. I odmah usahnu smokva. (**aiðn g165**) **20** I vidjevši to uèenici diviše se govoreæi: kako odmah usahnu smokva! **21** A Isus odgovarajuæi reèe im: zaista vam kažem: ako imate vjeru i ne posumnjate, ne samo smokveno uèiniæete, nego i gori ovoj ako reèete: digni se i baci se u more, biæe. **22** I sve što užištete u molitvi vjerujuæi, dobijaæete. **23** I kad doðe u crkvu i stade uèiti, pristupiše k njemu glavari sveštenièki i starješine narodne govoreæi: kakvom vlasti to èiniš? i ko ti dade vlast tu? **24** A Isus odgovarajuæi reèe im: i ja æeu vas upitati jednu rijeè, koju ako mi kažete, i ja æeu vama kazati kakvom vlasti ovo èinim. **25** Krštenje Jovanovo otkuda bi? ili s neba, ili od ljudi? A oni pomišljavahu u sebi govoreæi: ako reèemo: s neba, reæi æe nam: zašto mu dakle ne vjerovaste? **26** Ako li reèemo: od ljudi, bojimo se naroda; jer svj. Jovana držahu za proroka. **27** I odgovarajuæi Isusu rekoše: ne znamo. Reèe i on njima: ni ja vama neæeu kazati kakvom vlasti ovo èinim. **28** Šta vam se èini? Èovjek neki imaše dva sina; i došavši k prvoj reèe: sine! idi danas radi u vinogradu mome. **29** A on odgovarajuæi reèe: neæeu; a poslije se raskajia i otide. **30** I pristupivši k drugome reèe tako. A on odgovarajuæi reèe: hoæeu, gospodaru; i ne otide. **31** Koji je od ove dvojice ispunio volju oèinu? Rekoše mu: prvi. Reèe im Isus: zaista vam kažem da æe carinici i kurve prije vas uæei u carstvo Božije. **32** Jer doðe k vama Jovan putem pravednjem, i ne vjerovaste mu; a carinici i kurve vjerovaše mu; i vi pošto vidjeste to, ne raskajaste se da mu vjerujete. **33** Drugu prieu èujite: bijaše èovjek domaćin koji posadi vinograd, i ogradi ga plotom, i iskopa u njemu pivnicu, i naæini kulu, i dade ga vinogradarima, i otide. **34** A kad se približi vrijeme rodovima, posla sluge svoje k vinogradarima da prime rodove njegove. **35** I vinogradari pohvatavši sluge njegove jednoga izbiše, a jednoga ubiše, a jednoga zasuše kamenjem. **36** Opet posla druge sluge, više nego prije, i uèiniše im tako isto. **37** A potom posla k njima sina svojega govoreæi: postidjeæe se sina mojega. **38** A vinogradari vidjevši sina rekoše meðu sobom: ovo je naæljednik; hodite da ga ubijemo, i da nama ostane dostojanje njegovo. **39** I uhvatiše ga, pa izvedoše napolje iz vinograda, i ubiše. **40** Kad doðe dakle gospodar od vinograda Šta æe uèiniti vinogradarima onijem? **41** Rekoše mu: zloèince æe zlom smrti pomoriti; a vinograd daæee drugijem vinogradarima, koji æe mu davati rodove u svoje vrijeme. **42** Reèe im Isus: zar niješte nikad èitali u pismu: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; to bi od Gospoda i divno je u vašijem oèima. **43** Zato vam kažem da æe se od vas uæeti carstvo Božije, i daæee se narodu koji njegove rodove donosi. **44** I ko padne na ovaj kamen razbiæe se; a na koga on padne satræe ga. **45** I èuvši glavari sveštenièki i fariseji prije njegove razumješe da za njih govori. **46** I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda, jer ga držahu za proroka.

22 I odgovarajuæi Isus opet reèe im u prièama govoreæi: **2** Carstvo je nebesko kao èovjek car koji naæini svadbu sinu svojemu. **3** I posla sluge svoje da zovu zvanice na svadbu; i ne htješe doæi. **4** Opet posla druge sluge govoreæi: kažite zvanicama: evo sam objed svoj ugotovio, junci moji i hranjjenici poklani su, i sve je gotovo; doðite na svadbu. **5** A oni ne marivši otidoše ovaj u polje svoje, a ovaj k trgovini svojoj. **6** A ostali uhvatiše sluge njegove, izružiše ih, i pobiše ih. **7** A kad to èu

car onaj, razgnjevi se i poslavši vojsku svoju pogubi krvnike one, i grad njihov zapali. 8 Tada reče slugama svojima: svadba je dakle gotova, a zvanice ne biše dostojne. 9 Idite dakle na raskršće i koga god nađete, dozovite na svadbu. 10 I izišavši sluge one na raskršće sabraše sve koje nađoše, zle i dobre; i stolovi napuniše se gostiju. 11 Izišavši pak car da vidi goste ugleda onđe ēovjeka neobućena u svadbeno ruho. 12 I reče mu: prijatelju! kako si došao amo bez svadbenoga ruha? a on oæutje. 13 Tada reče car slugama: svežite mu ruke i noge, pa ga uzmiti te bacite u tamu najkrajnju; onđe æe biti plaë i škrug zuba. 14 Jer su mnogi zvani, ali je malo izbranih. 15 Tada otidoše fariseji i naèiniše vijeæu kako bi ga uhvatili u rijeæi. 16 I poslaše k njemu uèenike svoje s Irodovcima, te rekoše: uèitelju! znamo da si istinit, i putu Božijemu zaista uèiš, i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš ko je ko. 17 Kaži nam dakle šta misliš ti? treba li dati haraè aæesaru ili ne? 18 Razumjevši Isus lukavstvo njihovo reče: što me kušate, licemjeri? 19 Pokažite mi novac haraèki. A oni donesoše mu novac. 20 I reče im: eij je obraz ovaj i natpis? 21 I rekoše mu: aæesarev. Tada reče im: podajte dakle aæesarevo aæesaru, i Božije Bogu. 22 I ēuvši diviše se, i ostavivši ga otidoše. 23 Taj dan pristupiše k njemu sadukeji koji govore da nema vaskrsenija, i upitaše ga 24 Govoreæi: uèitelju! Mojsije reče: ako ko umre bez djece, da uzme brat njegov ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu. 25 U nas bješe sedam braæe; i prvi oženivši se umrije, i ne imavši poroda ostavi ženu svoju bratu svojemu. 26 A tako i drugi, i treæi, tja do sedmoga. 27 A poslije sviju umrije i žena. 28 O vaskrseniju dakle koga æe od sedmorice biti žena? jer je za svima bila. 29 A Isus odgovarajuæi reče im: varate se, ne znajuæi pisma ni sile Božije. 30 Jer o vaskrseniju niti æe se ženiti ni udavati; nego su kao anđeli Božiji na nebu. 31 A za vaskrsenije mrtvijeh nijeste li èitali što vam je rekao Bog govoreæi: 32 Ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljev? Nije Bog Bog mrtvijeh, nego živijeh. 33 I ēuvši narod divljaše se nauci njegovoj. 34 A fariseji ēuvši da posrami sadukeje sabraše se zajedno. 35 I upita jedan od njih zakonik kušajuæi ga i govoreæi: 36 Uèitelju! koja je zapovijest najveæa u zakonu? 37 A Isus reče mu: ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom misli svojom. 38 Ovo je prva i najveæa zapovijest. 39 A druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. 40 O ovima dvjema zapovijestima visi sav zakon i proroci. 41 A kad se sabraše fariseji, upita ih Isus 42 Govoreæi: šta mislite za Hrista, eij je sin? Rekoše mu: Davidov. 43 Reče im: kako dakle David njega duhom naziva Gospodom govoreæi: 44 Reče Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima? 45 Kad dakle David naziva njega Gospodom, kako mu je sin? 46 I niko mu ne mogaoše odgovoriti rijeæi; niti smijaše ko od toga dana da ga zapita više.

23 Tada Isus reče k narodu i uèenicima svojima 2 Govoreæi: na Mojsijevu stolicu sjedoše književnici i fariseji. 3 Sve dakle što vam reku da držite, držite i tvorite; ali što oni èine ne èinite; jer govore a ne èine. 4 Nego vežu bremena teška i nezgodna za nošenje, i tovare na pleæa ljudska; a prstom svojijem neæee da ih prihvate. 5 A sva djela svoja èine da ih vide ljudi: raširuju svoje amajlje, i grade velike skute na haljinama svojima. 6 I traže zaæelje na gozbama i prva mjesta

po zbornicama, 7 I da im se klanja po ulicama, i da ih ljudi zovu: ravi! ravi! 8 A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braæe. 9 I ocem ne zovite nikoga na zemlji; jer je u vas jedan otac koji je na nebesima. 10 Niti se zovite uèitelji; jer je u vas jedan uèitelj Hristos. 11 A najveæi između vas da vam bude sluga. 12 Jer koji se podiže, poniziae se, a koji se poniže, podignuæe se. 13 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zatvorate carstvo nebesko od ljudi; jer vi ne ulazite niti date da ulaze koji bi htjeli. 14 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što jedete kuæe udovike, i lažno se Bogu molite dugo; zato æete veæema biti osuđeni. 15 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što prehodite more i zemlju da bi prisvojili jednoga, i kad ga prisvojite, èinite ga sinom paklenjem udvoje veæejem od sebe. (Geenna g1067) 16 Teško vama voði slijepi koji govorite: ako se kune crkvom ništa je; a ko se kune zlatom crkvenijem kriv je. 17 Budale slijepi! Šta je veæe, ili zlato, ili crkva koja zlato osveti? 18 I ako se ko kune oltarom ništa je to, a koji se kune darom koji je na njemu kriv je. 19 Budale slijepi! Šta je veæe, ili dar, ili oltar koji dar osveti? 20 Koji se dakle kune oltarom, kune se njim i svijem što je na njemu. 21 I koji se kune crkvom, kune se njom i onjem koji živi u njoj. 22 I koji se kune nebom, kune se prijestolom Božijem i onjem koji sjedi na njemu. 23 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u zakonu: pravdu i milost i vjeru; a ovo je trebalo èiniti i ono ne ostavljati. 24 Voði slijepi koji ocjeðujete komarca a kamilu proždirete. 25 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što èistite spolja èašu i zdjelu a iznutra su pune grabeža i nepravde. 26 Fariseji slijepi! Oèisti najprije iznutra èašu i zdjelu da budu i spolja èiste. 27 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao okreèeni grobovi, koji se spolja vide lijepi i unutra su puni kostiju mrtvaèikih i svake neèistote. 28 Tako i vi spolja se pokazujete ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja. 29 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zidate grobove prorocima i krasite rake pravednika, 30 I govorite: da smo mi bili u vrijeme svojih otaca, ne bismo s njima pristali u krv proroka. 31 Tijem samo svjedoèite za sebe da ste sinovi onih koji su pobili proroke. 32 I vi dopunite mjeru otaca svojih. 33 Zmije, porodi aspidini! kako æete pobjeæi od presude u organj pakleni? (Geenna g1067) 34 Zato evo ja æeu k vama postati proroke i premudre i književnike; i vi æete jedne pobiti i raspeti, a jedne biti po zbornicama svojima i goniti od grada do grada, 35 Da doðe na vas sva krv pravedna što je prolivena na zemlji od krv Avelja pravednoga do krv Zarije sina Varahinja, kojega ubiste među crkvom i oltarom. 36 Zaista vam kažem da æe ovo sve doæi na rod ovaj. 37 Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslane k sebi! koliko puta htjeli da skupim èeda tvoja, kao što kokoš skuplja piliae svoje pod krila, i ne htjeste! 38 Eto æe vam se ostaviti vaša kuæa pusta. 39 Jer vam kažem: neæete mene vidjeti otsele dok ne reæete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

24 I izišavši Isus iðaše od crkve, i pristupiše k njemu uèenici njegovi da mu pokažu graðevinu crkvenu. 2 A Isus reče im: ne vidite li sve ovo? Zaista vam kažem: neæee ostati ovdje ni kamen na kamenu koji se neæee razmetnuti. 3 A kad sjedaše na gori Maslinskoj pristupiše k njemu uèenici nasamo govoreæi:

kaži nam kad æe to biti? i kakav je znak tvojega dolaska i pošljetka vijeka? (aïon g165) 4 I odgovarajuæi Isus reèe im: èuvajte se da vas ko ne prevari. 5 Jer æe mnogi doæi u ime moje govoreæi: ja sam Hristos. I mnoge æe prevariti. 6 Èuæete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplašite; jer treba da to sve bude. Ali nije još tada pošljedak. 7 Jer æe ustati narod na narod i carstvo na carstvo; i biæe gladi i pomori, i zemlja æe se tresti po svijetu. 8 A to je sve poèetak stradanja. 9 Tada æe vas predati na muke, i pobiæe vas, i svi æe narodi omrznuti na vas imena mojega radi. 10 I tada æe se mnogi sablazniti, i drug druga izdaæi, i omrznuæe drug na druga. 11 I iziae æe mnogi lažni proroci i prevariaæe mnoge. 12 I što æe se bezakonje umnožiti, ohladnjeæe ljubav mnogijeh. 13 Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. 14 I propovjediaæe se ovo jevanđelje o carstvu po svemu svijetu za svjedoèanstvo svijem narodima. I tada æe doæi pošljedak. 15 Kad dakle ugledate mrzost opušæenja, o kojoj govori prorok Danilo, gdje stoji na mjestu svetome koji èita da razumije): 16 Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore; 17 I koji bude na krovu da ne silazi uzeti što mu je u kuæi; 18 I koji bude u polju da se ne vrati natrag da uzme haljine svoje. 19 A teško trudnima i dojilicama u te dane. 20 Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu ni u subotu; 21 Jer æe biti nevolja velika kakova nije bila od postanja svijeta dosad niti æe biti; 22 I da se oni dani ne skrate, niko ne bi ostao; ali izbranijeh radi skratiaæe se dani oni. 23 Tada ako vam ko reèe: evo ovdje je Hristos ili ondje, ne vjerujte. 24 Jer æe iziae lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaæe znake velike i èuedesa da bi prevarili, ako bude moguæe, i izbrane. 25 Eto vam kazah naprijed. 26 Ako vam dakle reklu: evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u sobama, ne vjerujte. 27 Jer kako što munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, taki æe biti dolazak sina èovjeèijega. 28 Jer gdje je strvina onamo æe se i orlovi kupiti. 29 I odmah æe po nevolji dana tijeh sunce pomrèati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti, i zvijezde s neba spasti, i sile nebeske pokrenuti se. 30 I tada æe se pokazati znak sina èovjeèijega na nebu; i tada æe proplakati sva plemena na zemlji; i ugledaæe sina èovjeèijega gdje ide na oblacima nebeskima sa silom i slavom velikom. 31 I poslaæe anđele svoje s velikjem glasom trubnjem; i sabraæe izbrane njegove od èetiri vjetra, od kraja do kraja nebesa. 32 Od smokve nauèite se prièi: kad se veæe njezine grane pomilade i ulistaju, znate da je blizu ljeto. 33 Tako i vi kad vidite sve ovo, znajte da je blizu kod vrata. 34 Zaista vam kažem: ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. 35 Nebo i zemlja proæi æe, ali rijeèi moje neæe proæi. 36 A o danu tome i o èasuu niko ne zna, ni anđeli nebeski, do otac moj sam. 37 Jer kako što je bilo u vrijeme Nojevo tako æe biti i dolazak sina èovjeèijega. 38 Jer kako što pred potopom jeðahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onoga dana kad Noje uđe u kovæeg, 39 I ne osjetiše dok ne doðe potop i odnese sve; tako æe biti i dolazak sina èovjeèijega. 40 Tada æe biti dva na njivi; jedan æe se uzeti, a drugi æe se ostaviti. 41 Dvije æe mljeti na žrvnjevima; jedna æe se uzeti, a druga æe se ostaviti. 42 Stražite dakle, jer ne znate u koji æe èas doæi Gospodav. 43 Ali ovo znajte: kad bi znao domaæin u koje æe vrijeme doæi lupež, èuvaæi bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. 44 Zato i vi budite gotovi; jer u koji èas ne mislite doæi æe sin èovjeèij. 45 Ko je dakle taj vjerni i mudri sluga kojega je postavio gospodar njegov nad svojima domaænjima da im daje hranu na obrok? 46 Blago tome

sluzi kojega došavši gospodar njegov naðe da izvršuje tako. 47 Zaista vam kažem: postaviaæe ga nad svijem imanjem svojim. 48 Ako li taj rðavi sluga reèe u srcu svome: neæe moj gospodar još zadugo doæi; 49 I poèene biti svoje drugare, i jesti i piti s pijanicama; 50 Doæi æe gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u èas kad ne misli. 51 I rasjeæi æe ga napola, i daæe mu platu kao i licemjerima; ondje æe biti plaæ i škr gut zuba.

25 Tada æe biti carstvo nebesko kao deset djevojaka koje uzeše žiske svoje i izidoše na susret ženiku. 2 Pet od njih bijahu mudre a pet lude. 3 I lude uzevši žiske svoje ne uzeše sa sobom ulja. 4 A mudre uzeše ulje u sudovima sa žišcima svojima. 5 A buduæi da ženik odocni, zadrijemaše sve, i pospaše. 6 A u ponoæi stade vika: eto ženika gdje ide, izlazite mu na susret. 7 Tada ustaše sve djevojke one i ukrašiše žiske svoje. 8 A lude rekoše mudrima: dajte nam od ulja svojega, jer naši žišci hoæe da se ugase. 9 A mudre odgovorile govoreæi: da ne bi nedostalo i nama i vama, bolje je idite k trgovcima i kupite sebi. 10 A kad one otidoše da kupe, doðe ženik, i gotove uðoše s njim na svadbu, i zatvorile se vrata. 11 A poslije doðoše i one druge djevojke govoreæi: gospodaru! gospodaru! otvori nam. 12 A on odgovarajuæi reèe im: zaista vam kažem: ne poznajem vas. 13 Stražite dakle, jer ne znate dana ni o èasu u koji æe sin èovjeèij doæi. 14 Jer kako što èovjek polazeæi dozva sluge svoje i predade im blago svoje; 15 I jednomete dakle dade pet talanta, a drugome dva, a treæemu jedan, svakome prema njegovoj moæi; i otide odmah. 16 A onaj što primi pet talanta otide te radi s njima, i dobi još pet talanta. 17 Tako i onaj što primi dva dobi i on još dva. 18 A koji primi jedan otide te ga zakupa u zemlju i sakri srebro gospodara svojega. 19 A po dugom vremenu doðe gospodar tijeh sluge, i stade se raèuniti s njima. 20 I pristupivši onaj što je primio pet talanta, doneše još pet talanta govoreæi: gospodaru! predao si mi pet talanta; evo još pet talanta ja sam dobio s njima. 21 A gospodar njegov reèe mu: dobro, slugo dobit i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem æeu te postaviti; uði u radost gospodara svojega. 22 A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reèe: gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima. 23 A gospodar njegov reèe mu: dobro, slugo dobit i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem æeu te postaviti; uði u radost gospodara svojega. 24 A pristupivši i onaj što je primio jedan talant reèe: gospodaru! znao sam da si ti tvrd èovjek: žnješ gdje nijesi sijao, i kupiš gdje nijesi vijao; 25 Pa se pobojah i otidoh te sakrih talant tvoj u zemlju; i evo ti twoje. 26 A gospodar njegov odgovarajuæi reèe mu: zli i ljenivi slugo! znao si da ja žnjem gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao; 27 Trebalо je dakle moje srebro da daš trgovcima; i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom. 28 Uzmite dakle od njega talant, i podajte onome što ima deset talanta. 29 Jer svakome koji ima, daæe se, i preteæi æe mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeæe se od njega. 30 I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaæ i škr gut zuba. 31 A kad doðe sin èovjeèij u slavi svojoj i svi sveti anđeli s njime, onda æe sjesti na prijestolu slave svoje. 32 I sabraæe se pred njim svi narodi, i razluèlæ ih izmeðu sebe kao pastir što razluèuje ovce od jaraca. 33 I postaviaæe ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve. 34 Tada æe reæi car onima što mu stoje s desne strane: hodite blagosloveni oca mojega; primite carstvo koje vam je

pripravljeno od postanja svijeta. 35 Jer ogladnjeh, i daste mi da jedem; ožednjeh, i napojiste me; gost bijah, i primiste me; 36 Go bijah, i odjenuste me; bolestan bijah, i obiđoste me; u tamnici bijah, i dođoste k meni. 37 Tada æe mu odgovoriti pravednici govoreæi: Gospode! kad te vidjesmo gladna, i nahranimo? ili žedna, i napojimo? 38 Kad li te vidjesmo gosta, i primimo? ili gola, i odjenuimo? 39 Kad li te vidjesmo bolesna ili u tamnici, i dođosmo k tebi? 40 I odgovarajuæi car reæi æe im: zaista vam kažem: kad uèiniste jednome od ove moje najmanje braæe, meni uèiniste. 41 Tada æe reæi i onima što mu stope s lijeve strane: idite od mene prokleti u oganj vjeèni pripravljeni ðavolu i anđelima njegovijem. (aïonios g166) 42 Jer ogladnjeh, i ne dadoste mi da jedem; ožednjeh, i ne napojiste me; 43 Gost bijah, i ne primiste me; go bijah, i ne odjenuste me; bolestan i u tamnici bijah, i ne obiđoste me. 44 Tada æe mu odgovoriti i oni govoreæi: Gospode! kad te vidjesmo gladna ili žedna, ili gosta ili gola, ili bolesna ili u tamnici, i ne poslužimo te? 45 Tada æe im odgovoriti govoreæi: zaista vam kažem: kad ne uèiniste jednome od ove moje male braæe, ni meni ne uèiniste. 46 I ovi æe otiaæi u muku vjeènu, a pravednici u život vjeèni. (aïonios g166)

26 I kad svrši Isus rijeæi ove, reæe uèenicima svojima: 2 Znate da æe do dva dana biti pasha, i sina èovjeèijega predaaæe da se razapne. 3 Tada skupiše se glavari sveštenički i književnici i starješine narodne u dvor poglavara svešteničkoga po imenu Kajafe; 4 I svjetovaše se kako bi Isusa iz prijevare uhvatili i ubili. 5 I govorahu: ali ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. 6 A kad Isus bješe u Vitaniji u kuæi Simona gubavoga, 7 Pristupi k njemu žena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjeðaše za trpezom. 8 A kad vidješe to uèenici njegovi, rasrdiše se govoreæi: zašto se èini taka šteta? 9 Jer se mogaše ovo prodati skupo i novci dati se siromasima. 10 A kad razumje Isus, reæe im: šta smete ženu? Ona uèini dobro djelo na meni. 11 Jer siromahe imate svagda sa sobom, a mene nemate svagda. 12 A ona izlivši miro ovo na tijelo moje za ukop me prigotovi. 13 Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda ovo jevanđelje po svemu svijetu, kazaæe se i to za spomen njezin što uèini ona. 14 Tada jedan od dvanaestorice, po imenu Juda Iskariotski, otide ka glavarima svešteničkijem, 15 I reæe: šta æete mi dati da vam ga izdam? A oni mu obrekoše trideset srebrnika. 16 I od tada tražaše zgodu da ga izda. 17 A u prvi dan prijesnijeh hljebova pristupiše uèenici k Isusu govoreæi: gdje æeš da ti zgotovimo pashu da jedeš? 18 A on reæe: idite u grad k tome i tome, i kažite mu: uèitelj kaže: vrijeme je moje blizu, u tebe æeu da uèinim pashu s uèenicima svojijem. 19 I uèiniše uèenici kako im zapovjedi Isus, i ugotoviše pashu. 20 A kad bi uveæe, sjede za trpezu sa dvanaestoricom. 21 I kad jeðahu reæe im: zaista vam kažem: jedan između vas izdaæe me. 22 I zabrinuvši se vrlo poèeše svaki govoriti mu: da nijesam ja, Gospode? 23 A on odgovarajuæi reæe: koji umoëi sa mnom ruku u zdjelu onaj æe me izdati. 24 Sin èovjeèij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome èovjeku koji izda sina èovjeèijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. 25 A Juda, izdajnik njegov, odgovarajuæi reæe: da nijesam ja, ravi? Reæe mu: ti kaza. 26 I kad jeðahu, uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše uèenicima, i reæe: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje. 27 I uze èašu i davši hvalu dade im govoreæi: pijte iz

nje svi; 28 Jer je ovo krv moja novoga zavjeta koja æe se proliti za mnoge radi otpuštenja grijeha. 29 Kažem vam pak da neæu otsad piti od ovoga roda vinogradskoga do onoga dana kad æu piti s vama novoga u carstvu oca svojega. 30 I otpovajši hvalu iziðoše na goru Maslinsku. 31 Tada reæe im Isus: svi æete se vi sablazniti o mene ovu noæ; jer u pismu stoji: udariaæu pastira i ovce od stada razbjææi æe se. 32 A po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju. 33 A Petar reæe mu: ako se i svi sablazne o tebe ja se neæu nikad sablazniti. 34 Reæe mu Isus: zaista ti kažem: noæas dok pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. 35 Reæe njemu Petar: da bih znao i umrijeti s tobom neæu te se odreæi. Tako i svi uèenici rekoše. 36 Tada doðe Isus s njima u selo koje se zove Getsimania, i reæe uèenicima: sjedite tu dok ja idem tamo da se pomolim Bogu. 37 I uzevši Petra i oba sina Zevedejeva zabrinu se i poèe tužiti. 38 Tada reæe im Isus: žalosna je duša moja do smrти; poèekajte ovdje, i stražite sa mnom. 39 I otišavši malo pade na lice svoje moleæi se i govoreæi: oèe moj! ako je moguæe da me mimoëi èaša ova; ali opet ne kako ja hoæeu nego kako ti. 40 I došavši k uèenicima naðe ih gdje spavaju, i reæe Petru: zar ne mogoste jedan èas postražiti sa mnom? 41 Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh sræan, ali je tijelo slabu. 42 Opet po drugi put otide i pomoli se govoreæi: oèe moj! ako me ne može ova èaša mimoëi da je ne pijem, neka bude volja tvoja. 43 I došavši naðe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oèi otezale. 44 I ostavivši ih otide opet i treæi put te se pomoli govoreæi one iste rijeæi. 45 Tada doðe k uèenicima svojijem i reæe im: jednako spavate i poèivate; evo se približi èas, i sin èovjeèij predaje se u ruke grješnika. 46 Ustanite da idemo; evo se približi izdajnik moj. 47 I dok on još tako govorase, gle, Juda, jedan od dvanaestorice, doðe, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara svešteničkijeh i starješina narodnih. 48 A izdajnik njegov dade im znak govoreæi: koga ja cijelivam onaj je; držite ga. 49 I odmah pristupivši k Isusu reæe: zdravo, ravi! i cijeliva ga. 50 A Isus reæe mu: prijatelju! šta æeš ti ovdje? Tada pristupivši digoše ruke na Isusa i uhvatiše ga. 51 I gle, jedan od onih što bijahu sa Isusom mašivši se rukom izvadi nož svoj te udari slugu poglavara svešteničkoga, i otsjeee mu uho. 52 Tada reæe mu Isus: vrti nož svoj na mjesto njegovo; jer svi koji se maše za nož od noža æe izginuti. 53 Ili misliš ti da ja ne mogu sad umoliti oca svojega da mi pošlje više od dvanaest legeona anđela? 54 Ali kako bi se ispunilo što stoji u pismu da ovo treba da bude? 55 U taj èas reæe Isus ljudima: kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, a svaki dan sam kod vas sjedio uèeæi u crkvi, i ne uhvatiste me. 56 A ovo sve bi da se zbudu pisma proroèka. Tada uèenici svi ostavise ga, i pobjegoše. 57 I oni što uhvatiše Isusa odvedoše ga poglavaru svešteničkome Kajafi, gdje se književnici i starješine sabraše. 58 A Petar iðaše za njim izdaleka do dvora poglavara svešteničkoga i ušavši unutra sjede sa slugama da vidi svršetak. 59 A glavari sveštenički i starješine i sav sabor tražahu lažna svjedoèanstva na Isusa da bi ga ubili; 60 I ne naðoše; i premda mnogi lažni svjedoci dolaziše, ne naðoše. Najposlje doðoše dva lažna svjedoka, 61 I rekoše: on je kazao: ja mogu razvaliti crkvu Božiju i za tri dana naèiniti je. 62 I ustavivši poglavar sveštenički reæe mu: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoèe? 63 A Isus muæaše. I poglavar sveštenički odgovarajuæi reæe mu: zaklinjem te živijem Bogom da nam kažeš jesli ti Hristos sin Božij? 64 Reæe

mu Isus: ti kaza. Ali ja vam kažem: otsele æete vidjeti sina èovjeèijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. 65 Tada poglavar sveštenièki razdrije haljine svoje govoreæi: huli na Boga; šta nam trebaju više svjedoci? evo sad èuste hulu njegovu. 66 Šta mislite? A oni odgovarajuæi rekoše: zasluzio je smrt. 67 Tada pljunuše mu u lice, i udariše ga po licu, a jedni mu daše i priuske. 68 Govoreæi: proreci nam, Hriste, ko te udari? 69 A Petar sjeðaše napolju na dvoru, i pristupi k njemu jedna sluškinja govoreæi: i ti si bio s Isusom Galilejem. 70 A on se odreèee pred svima govoreæi: ne znam šta govorиш. 71 A kad iziðe k vratima ugleda ga druga, i reèee onima što bijahu onđe: i ovaj bješe s Isusom Nazareæaninom. 72 I opet odreèee se s kletvom: ne znam tog èovjeka. 73 A malo potom pristupiše oni što stajahu i rekoše Petru: vaistinu i ti si od njih; jer te i govor tvoj izdaje. 74 Tada se poèe kleti i preklinjati da ne zna tog èovjeka. I odmah zapjeva pijetao. 75 I opomenu se Petar rijeèi Isusove što mu je rekao: dok pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæei. I izišavši napolje plaka gorko.

27 A kad bi ujutru, uèiniše vijeæeu svi glavari sveštenièki i starješine narodne za Isusa da ga pogube. 2 I svezavši ga odvedoše, i predaše ga Pontiju Pilatu sudiju. 3 Tada vidjevši Juda izdajnik njegov da ga osudiše raskaja se, i povrati trideset srebrnika glavarima sveštenièijem i starješinama. 4 Govoreæi: ja sagriješih što izdadoh krv pravu. A oni rekoše: šta mi marimo za to? ti æeš vidjeti. 5 I bacivši srebrnike u crkvi iziðe, i otide te se objesi. 6 A glavari sveštenièki uzevši srebrnike rekoše: ne valja ih metnuti u crkvenu haznu, jer je uzeto za krv. 7 Nego se dogovoriše te kupiše za njih lonèarevu njivu za groblje gostima. 8 Od toga se i provza ona njiva krvna njiva i do danas. 9 Tada se izvrši što je kazao prorok Jeremija govoreæi: i uzeše trideset srebrnika, cijenu cijenjogoga koga su cijenili sinovi Izrailejvi; 10 I dadoše ih za njivu lonèarevu, kao što mi kaza Gospod. 11 A Isus stade pred sudijom, i zapita ga sudija govoreæi: ti li si car Judejski? A Isus reèe mu: ti kažeš. 12 I kad ga tužahu glavari sveštenièki i starješine, ništa ne odgovori. 13 Tada reèe mu Pilat: èuješ li šta na tebe svjedoèe? 14 I ne odgovori mu ni na jednu rijeè tako da se sudija divljaše vrlo. 15 A o svakom prazniku pashe bijaše obièaj u sudije da pusti narodu po jednoga sužnja koga oni hoæe. 16 A tada imahu znatnoga sužnja po imenu Varavu. 17 I kad se sabraše, reèe im Pilat: koga hoæete da vam pustim? Varavu ili Isusa prozvanoga Hrista? 18 Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali. 19 A kad sjeðaše u sudu, poruèi mu žena njegova govoreæi: nemoj se ti ništa miješati u sud toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo postradala njega radi. 20 A glavari sveštenièki i starješine nagovoriše narod da ištu Varavu, a Isusa da pogube. 21 A sudija odgovarajuæi reèe im: koga hoæete od ove dvojice da vam pustim? A oni rekoše: Varavu. 22 Reèe im Pilat: a šta æu èiniti s Isusom prozvanjem Hristom? Rekoše mu svi: da se razapne. 23 Sudija pak reèe: a kakvo je zlo uèinio? A oni iz glasa povikaše govoreæi: da se razapne. 24 A kad vidje Pilat da ništa ne pomaže nego još veæa buna biva, uze vodu te umi ruke pred narodom govoreæi: ja nijesam kriv u krvi ovoga pravednika: vi æete vidjeti. 25 I odgovarajuæi sav narod reèe: krv njegova na nas i na djecu našu. 26 Tada pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da se razapne. 27 Tada vojnici sudjili uzeše Isusa u sudnicu i skupiše na nj svu èetu vojnika. 28 I svukavši ga obukoše mu skerletnu

kabanicu. 29 I opletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i dadoše mu trsku u desnicu; i kleknuvši na koljena pred njim rugahu mu se govoreæi: zdravo, care Judejski! 30 I pljunuvši na nj uzeše trsku i biše ga po glavi. 31 I kad mu se narugaše, svukoše s njega kabanicu, i obukoše ga u haljine njegove, i povedoše ga da ga razapnu. 32 I izlazeæei naðoše èovjeka iz Kirine po imenu Simona i natjeraše ga da mu ponese krst. 33 I došavši na mjesto koje se zove Golgota, to jest košturnica, 34 Dadoše mu da pije ocat pomiješan sa žuèi, i okusivši ne htje da pije. 35 A kad ga razapeše, razdijelije haljine njegove bacivši kocke; 36 I sjeðahu onđe te ga èuvahu. 37 I metnuše mu više glave kricivku njegovu napisanu: ovo je Isus car Judejski. 38 Tada raspeše s njim dva hajduka, jednoga s desne i jednoga s lijeve strane. 39 A koji prolažahu huljahu na nj mašuæi glavama svojima, 40 I govoreæi: ti koji crkvu razvaljuješ i za tri dana naèinjash pomozi sam sebi; ako si sin Božij, siði s krsta. 41 A tako i glavari sveštenièki s književnicima i starješinama potsmijevajuæi se govorahu: 42 Drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. Ako je car Izrailej, neka siðe sad s krsta pa æemo ga vjerovati. 43 On se uzdao u Boga: neka mu pomože sad, ako mu je po volji, jer govoraæe: ja sam sin Božij. 44 Tako isto i hajduci razapeti s njim rugahu mu se. 45 A od šestoga sahata bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga. 46 A oko devetoga sahata povika Isus iza glasa govoreæi: Ili! Ili! lama savahtani? to jest: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio? 47 A neki od onijeh što stajahu onđe èuvši to govorahu: ovaj zove Iliju. 48 I odmah otreàa jedan od njih te uze sunðer, i napuni octa, pa nataèe na trsku, te ga pojaše. 49 A ostali govorahu: stani da vidimo hoæe li doæi Iliju da mu pomože. 50 A Isus opet povika iza glasa, i ispusti dušu. 51 I gle, zavjes crkveni razdrije se nadvoje od gornjega kraja do donjega; i zemlja se potrese, i kamenje se raspade; 52 I grobovi se otvorise, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli; 53 I izišavši iz grobova po vaskrseniju njegovom uðoše u sveti grad i pokazaše se mnogima. 54 A kapetan i koji s njim èuvahu Isusa vidjevši da se zemlja trese i šta bi, poplašiše se vrlo govoreæi: zaista ovaj bijaše sin Božij. 55 I onđe bijahu i gledahu izdaleka mnoge žene koje su išle za Isusom iz Galileje i služile mu. 56 Među kojima bijaše Marija Magdalina i Marija mati Jakovljeva i Josijina i mati sinova Zevedejevih. 57 A kad bi uveèe, doðe èovjek bogat iz Arimateje, po imenu Josif, koji je takoðer bio uèenik Isusov. 58 Ovaj pristupivši k Pilatu zamoli ga za tijelo Isusov. Tada Pilat zapovjedi da mu dadu tijelo. 59 I uzevši Josif tijelo zavi ga u platno èisto; 60 I metnu ga u novi svoj grob što je bio isjekao u kamenu; i navalivši veliki kamen na vrata od groba otide. 61 A onđe bijaše Marija Magdalina i druga Marija, i sjeðahu prema grobu. 62 Sjutradan pak po petku sabraše se glavari sveštenièki i fariseji kod Pilata, 63 I rekoše: gospodaru! mi se opomenusmo da ovaj laža kaza još za životu: poslije tri dana ustaæeu. 64 Zato zapovjedi da se utvrdi grob do treæega dana da ne doðu kako uèenici njegovi noæeu i da ga ne ukradu i ne kažu narodu: usta je mrtvijeh; i biæe pošljednja prijevara gora od prve. 65 Reèe im Pilat: evo vam straže, pa idite te utvrdite kako znate. 66 A oni otišavši sa stražom utvrdiše grob, i zapeæatiše kamen.

28 A po veèeru subotnom na osvitak prvoga dana nedjelje doðe Marija Magdalina i druga Marija da ogledaju grob. 2 I gle, zemlja se zatrese vrlo; jer anðeo Gospodnji siðe s neba, i

pristupivši odvali kamen od vrata grobnijeh i sjeđaše na njemu.
3 A lice njegovo bijaše kao munja, i odijelo njegovo kao snijeg.
4 I od straha njegova uzdrktaše se stražari, i postadoše kao mrtvi. 5 A anđeo odgovarajući reče ženama: ne bojte se vi; jer znam da Isusa raspetoga tražite. 6 Nije ovdje: jer ustade kao što je kazao. Hodite da vidite mjesto gdje je ležao Gospod.
7 Pa idite brže te kažite učenicima njegovijem da je ustao iz mrtvih. I gle, on æe pred vama otiaći u Galileju; tamo æete ga vidjeti. Eto ja vam kazah. 8 I izišavši brzo iz groba sa strahom i radosti velikom potekoše da jave učenicima njegovijem. 9 A kad iđahu da jave učenicima njegovijem, i gle, srete ih Isus govoreæi: zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove i pokloniše mu se. 10 Tada reče im Isus: ne bojte se; idite te javite braæi mojoj neka idu u Galileju; i tamo æe me vidjeti.
11 A kad iđahu, gle, neki od stražara doðoše u grad i javiše glavarima sveštenièkijem sve što se dogodilo. 12 I oni sastavši se sa starješinama učiniše vijeæu, i dadoše vojnicima dovoljno novaca. 13 Govoreæi: kažite: učenici njegovi doðoše noæeu i ukradoše ga kad smo mi spavalici. 14 I ako to èuje sudija, mi æemo njega umiriti, i naèiniti da vama ništa ne bude. 15 A oni uzevši novce učiniše kao što su nauèeni bili. I razglasili se ova rijeè po Jevrejima i do danas. 16 A jedanaest učenika otidoše u Galileju u goru kuda im je kazao Isus. 17 I kad ga vidješe, pokloniše mu se; a jedni posumnjaše. 18 I pristupivši Isus reče im govoreæi: dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji. 19 Idite dakle i nauèite sve narode krsteei ih va ime oca i sina i svetoga Duha, 20 Uèeæi ih da sve drže što sam vam zapovijedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka. Amin. (aiðn g165)

Marku

1 Poèetak jevanđelja Isusa Hrista sina Božijega. **2** Kao što stoji u proroka: evo ja šaljem anđela svojega pred licem tvojijem, koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. **3** Glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodnji, poravnite staze njegove. **4** Pojavi se Jovan krstæai u pustinji, i propovijedajuæi krštenje pokajanja za oproštenje grijeha. **5** I izlažeæe k njemu sva Judejska zemlja i Jerusalimljanı; i kršæavaše ih sve u Jordanu rijeci, i ispovijedahu grijehu svoje. **6** A Jovan bijaše obuèen u kamilju dlaku, i imæe pojas kožan oko sebe; i jeðaše skakavce i med divlji. **7** I propovijedajuæe govoreæi: ide za mnom jaæi od mene, pred kim ja nijesam dostojan sagnuti se i odrijeæiti remena na obuæi njegovoj. **8** Ja vas kršæavam vodom, a on æe vas krstiti Duhom svetijem. **9** I u to vrijeme doðe Isus iz Nazareta Galilejskoga, i krsti ga Jovan u Jordanu, **10** I odmah izlazeæi iz vode vidje nebo gdje se otvori, i Duh kao golub siðe na nj. **11** I glas doðe s neba: ti si sin moj ljubazni koji je po mojoj volji. **12** I odmah Duh izvede ga u pustinju. **13** I bi ondje u pustinji dana èetrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zvjerinjem, i anđeli služahu mu. **14** A pošto predadoše Jovana, doðe Isus u Galileju propovijedajuæi jevanđelje o carstvu Božijem. **15** I govoreæi: iziðe vrijeme i približi se carstvo Božije; pokajte se i vjerujte jevanđelje. **16** I hodeæi pokraj mora vidje Simona, i Andriju brata njegovu gdje bacaju mreže u more; jer bijahu ribari. **17** I reèe im Isus: hajdete za mnom, i uèiniæe vas lovima ljudskijem. **18** I odmah ostavivši mreže svoje poðoðe za njim. **19** I otisavši malo odande ugleda Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegovu, i oni u laði krpljahu mreže; **20** I odmah pozva ih; i ostavivši oca svojega Zevedeja u laði s najamnicima poðoðe za njim. **21** I doðoðe u Kapernaum; i odmah u subotu ušavši u zbornicu uèaaše. **22** I divljahu se nauci njegovoj; jer ih uèaaše kao onaj koji vlast ima a ne kao književnici. **23** I bijaše u zbornici njihovoj èovjek s duhom neeistijem, i povika **24** Govoreæi: proði se, što je tebi do nas, Isuse Nazareæanine? Doðao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. **25** I zaprijeti mu Isus govoreæi: umukni, i iziði iz njega. **26** I strese ga duh neeistij, i povika iza glasa, i iziðe iz njega. **27** I uplašiše se sví tako da pitahu jedan drugoga govoreæi: šta je ovo? i kakva je ovo nauka nova, da s vlasti i duhovima neeistijem zapovijeda, i slušaju ga? **28** I otide glas o njemu odmah po svoj okolini Galilejskoj, **29** I odmah izišavši iz zbornice doðoðe u dom Simonov i Andrijin s Jakovom i Jovanom. **30** A taðta Simonova ležaše od groznic; i odmah kazaše mu za nju. **31** I pristupivši podiže je uzevši je za ruku i pusti je groznicu odmah, i služaše im. **32** A kad bi pred veèe, pošto sunce zaðe, donošahu k njemu sve bolesnike i bijesne. **33** I sav grad bijaše se sabrao k vratima. **34** I iscijeli mnoge bolesnike od razliènijeh bolesti, i ðavole mnoge istjera, i ne dadijaše ðavolima da kazuju da ga poznavahu. **35** A ujutru vrlo rano ustavivši iziðe, i otide nasamo, i ondje se moljaše Bogu. **36** I za njim potreæe Simon i koji bijahu s njim. **37** I našavši ga rekoše mu: traže te sví. **38** I reèe im: hajdemo u obližnja sela i gradove da i tamo propovijedim: jer sam ja na to doðao. **39** I propovijeda po zbornicama njihovijem po svoj Galileji, i ðavole izgoni. **40** I doðe k njemu gubavac moleæi ga i na koljenima kleèeæi pred njim i reèe mu: ako hoæeš, možeš me oèistiti. **41** A Isus smilovavši se pruži ruku, i dohvativši ga se reèe

mu: hoæeu, oèisti se. **42** I tek što mu to reèe, a guba otide s njega, i osta èist. **43** I zaprijetivši mu odmah istjera ga, **44** I reèe mu: gledaj da nikome ništa ne kažeš, nego idi te se pokaži svešteniku, i prinesi za oèišæenje svoje što je zapovjedio Mojsije za svjedoèanstvo njima. **45** A on izišavši poèe mnogo propovijedati i kazivati šta je bilo tako da Isus ne može javno u grad uæi, nego bijaše napolju u pustijem mjestima, i dolažahu k njemu sa sviju strana.

2 I uðe opet u Kapernaum poslije nekoliko dana; i èu se da je u kuæi. **2** I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate; i kazivaše im rijeè. **3** I doðoðe k njemu s uzetjem koga nošaše èetvoro. **4** I ne moguæi približiti se k njemu od naroda otkriše kuæu gdje on bijaše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležaše. **5** A Isus vidjevši vjeru njihovu reèe uzetome: sinko! oprاشtaju ti se grijesi tvoji. **6** A ondje sjedahu neki od književnika i pomisljahu u srcima svojima: **7** Šta ovaj tako huli na Boga? Ko može oprashati grijehu osim jednoga Boga? **8** I odmah razumjevši Isus duhom svojijem da oni tako pomisljavaju u sebi, reèe im: što tako pomisljavate u srcima svojijem? **9** Što je lakše? reæi uzetome: oprashtaju ti se grijesi? ili reæi: ustani i uzmi odar svoj, i hodi? **10** No da znate da vlast ima sin èovjeæij na zemlji oprashati grijehu, reèe uzetome:) **11** Tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj, i idi doma. **12** I usta odmah, i uzevši odar iziðe pred svima tako da se svi divljahu i hvaljahu Boga govoreæi: nigda toga vidjeli nijesmo. **13** I iziðe opet k moru; i sav narod iðaše k njemu, i uèaše ih. **14** I prolazeæi vidje Leviju Alfejevu gdje sjedi na carini, i reèe mu: hajde za mnom. I ustashvi otide za njim. **15** I kad sjedaju Isus za trpezom u kuæu njegovoj, i carinici i grješnici mnogi sjedaju s njim i s uèenicima njegovijem: jer ih bijaše mnogo koji iðahu za njim. **16** A književnici i fariseji vidjevši ga gdje jede s carinicima i s grješnicima govorahu uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima jede i pije? **17** I èuviš Isus reèe im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. Ja nijesam došao da dozovem pravednike no grješnike na pokajanje. **18** I bijahu uèenici Jovanovi i farisejski koji poðeðau; i doðoðe i rekoše mu: zašto uèenici Jovanovi i farisejski poste a tvoji uèenici ne poste? **19** I reèe im Isus: eda li mogu svatovi postiti dok je ženik s njima? Dokle god imaju sa sobom ženika ne mogu postiti. **20** Nego æe doæi dni kad æe se oteti od njih ženik, i tada æe postiti u one dne. **21** I niko ne prišva nove zakrpe na staru haljinu; inaèe æe odadrijeti nova zakrpa od staroga, i gora æe rupa biti. **22** I niko ne ljeva nova vina u mjejehove stare; inaèe novo vino prodré mjejehove, i vino se prolije, i mjejehovi propadnu; nego novo vino u nove mjejehove ljevati treba. **23** I dogodi mu se da iðaše u subotu kroz usjeve, i uèenici njegovi trghaju putem klasje. **24** I fariseji govorahu mu: gledaj, zašto èime u subotu što ne valja? **25** A on reèe im: nijeste li nikad èitali Šta uèini David kad mu bi do nevolje i ogladnje s onima što bijahu s njim? **26** Kako uðe u Božiju kuæu pred Avijatarom poglavaram sveštenièkijem i hlijebove postavljene pojede kojijeh ne bijaše slobodno nikome jesti osim sveštenika, i dade ih onima koji bijahu s njim? **27** I govorave im: subota je naèinjena èovjeka radi, a nije èovjek subote radi. **28** Dakle je gospodar sin èovjeæij i od subote.

3 I uðe opet u zbornicu, i ondje bješe èovjek sa suhom rukom. **2** I motrahu za njim neæe li ga u subotu iscijeliti da ga okrive.

3 I reèe èovjeku sa suhom rukom: stani na srijedu. 4 I reèe im: valja li u subotu dobro èiniti ili zlo èiniti? dušu održati, ili pogubiti? A oni muèahu. 5 I pogledavši na njih s gnjevom od žalosti što su im onako srca odrvenila reèe èovjeku: pruži ruku svoju. I pruži; i posta ruka zdrava kao i druga. 6 I izišavši farisej odmah uèiniše za njega vijeèu s Irodovcima kako bi ga pogubili. 7 A Isus otide s uèenicima svojijem k moru; i mnogi narod iz Galileje ide za njim i iz Judeje; 8 I iz Jerusalima i iz Idumeje i ispreko Jordana i od Tira i Sidona mnoštvo veliko èuvši šta on èini doèe k njemu. 9 I reèe uèenicima svojijem da bude laða u njega gotova zbog naroda, da mu ne dosaðuje. 10 Jer mnoge iscijeli tako da navaljivahu na njega koji bijahu nakaženi bolestima da ga se dotaknu. 11 I dusi neèisti kad ga viðahu, pripadahu k njemu i vikahu govoreæi: ti si sin Božij. 12 I mnogo im prijeæaše da ga ne prokažu. 13 I iziðoše na goru, i dozva koje on šeaa; i doðoše mu. 14 I postavi dvanaestoricu da budu s njim, i da ih pošilje da propovijedaju, 15 I da imaju vlast da iscijeljuju od bolesti, i da izgone èavole: 16 Prvoga Simona, i nadjede mu ime Petar; 17 I. Jakova Zevedejeva i Jovana brata Jakovljeva, i nadjede im imena Voanerges, koje znaæi sinovi gromovi; 18 I Andriju i Filipa i Vartolomija i Mateja i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadiju i Simona Kananita, 19 I Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade. 20 I doðoše u kuæu, i sabra se opet narod da ne mogahu ni hlijeba jesti. 21 I èuvši to rod njegov iziðoše da ga uhvate; jer govorahu da je izvan sebe. 22 A književnici koji bijahu sišli iz Jerusalima govorahu: u njemu je Veelzebul; i: on pomoæu kneza èavolskoga izgoni èavole. 23 I dozvavši ih govorare im u prièama: kako može sotona sotonu izgoniti? 24 I ako se carstvo samo po sebi razdijeli, ne može ostati carstvo ono; 25 I ako se dom sam po sebi razdijeli, ne može ostati dom onaj; 26 I ako sotona ustane sam na se i razdijeli se, ne može ostati, nego æe propasti. 27 Niko ne može pokuæstvo jakoga, ušavši u kuæu njegovu, oteti ako najprije jakoga ne sveže: i onda æe kuæu njegovu oplijeniti. 28 Zaista vam kažem: svi griesi oprostiae se sinovima èovjeæijim, i huljenja na Boga, makar kakova bila: 29 A koji pohuli na Duha svetoga nema oproštenja vavijek, nego je kriv vjeènome sudu. (aiðn g165, aiðnios g166) 30 Jer govorahu: u njemu je neèisti duh. 31 I doðe mati njegova i braæa njegova, i stojeæi napolju poslaše k njemu da ga zovu. 32 I sjedaše narod oko njega. I rekoše mu: eto mati twoja i braæa twoja i sestre twoje napolju pitaju za te. 33 I odgovori im govoreæi: ko je mati moja ili braæa moja? 34 I pogledavši oko sebe na narod koji sjedaše reèe: evo mati moja i braæa moja. 35 Jer ko izvri volju Božiju onaj je brat moj i sestra moja i mati moja.

4 I opet poèe uèiti kod mora, i skupiše se oko njega ljudi mnogi tako da mora uæei u laðu, i sjediti na moru; a narod sav bijaše na zemlji kraj mora. 2 I uèaše ih u prièama mnogo, i govorare im u nauci svojoj: 3 Slušajte: evo iziðe sijað da sije. 4 I kad sijaðe dogodi se da jedno pade ukraj puta, i doðoše ptice i pozobaše ga. 5 A drugo pade na kamenito mjesto gdje ne bijaše mnogo zemlje; i odmah iznije; jer ne bijaše u dubinu zemlje: 6 A kad obasja sunce, uvenu, i buduæi da nemaše korijena, usahnu. 7 I drugo pade u trnje; i naraste trnje i udavi ga, i ne doneše roda. 8 I drugo pade na zemlju dobru; i davaše rod koji napredovaše i rastijaše i donošaše po trideset i po šeset i po sto. 9 I reèe: ko ima uši da èuje neka èuje. 10 A kad osta

sam, zapitaše ga koji bijahu s njim i sa dvanaestoricom za ovu prièu. 11 I reèe im: vama je dano da znate tajne carstva Božijega, a onima napolju sve u prièama biva; 12 Da oèima gledaju i da ne vide, i da ušima slušaju i da ne razumiju; da se kako ne obrate i da im se ne oproste griesi. 13 I reèe im: zar ne razumijete ove prièe? A kako æete sve prièe razumjeti? 14 Sijað rijeè sije. 15 A ono su kraj puta, gdje se sije rijeè i kad je èuju odmah doðe sotona i otme rijeè posijanu u srcima njihovjem. 16 Tako su i ono što se sije na kamenitijem mjestima koji kad je èuju rijeè odmah je prime s radoæeu; 17 Ali nemaju korijen u sebi, nego su nepostojani, pa kad bude do nevolje ili ih potjeraju rijeèi radi, odmah se sablazne. 18 A ono su što se u trnju sije koji slušaju rijeè, 19 Ali brige ovoga svijeta i prijevara bogatstva i ostale slasti uði i zaguše rijeè, i bez roda ostane. (aiðn g165) 20 A ono su što se na dobroj zemlji sije koji slušaju rijeè i primaju, i donose rod po trideset i po šeset i po sto. 21 I govorare im: eda li se svjeæea užiže da se metne pod sud ili pod odar? a ne da se na svijetnjak metne? 22 Jer nema ništa tajno što neæe biti javno; niti ima što sakriveno što neæe izlæi na vidjelo. 23 Ako ima ko uši da èuje neka èuje. 24 I govorare im: pamtite što èujete: kakom mjerom mjerite onakom æe vam se mjeriti i dometnuæe se vama koji slušate. 25 Jer ko ima, daæe mu se; a koji nema, uzeæe mu se i ono što ima. 26 I govorare im: tako je carstvo Božije kao èovjek kad baci sjeme u zemlju; 27 I spava i ustaje noæu i danju; i sjeme nièe i raste, da ne zna on. 28 Jer zemlja sama od sebe najprije doneše travu, potom klas, pa onda ispuni pšenicu u klasu. 29 A kad sazri rod, odmah pošje srp; jer nastá žetva. 30 I govorare: kakvo æemo kazati da je carstvo Božije? ili u kakvoj æemo ga prièi iskazati? 31 Ono je kao zrno gorušeno koje kad se posije u zemlju manje je od sviju sjemena na zemlji; 32 A kad se posije, uzraste i bude veæe od svega povræa, i pusti grane velike da mogu u njegovu hladu ptice nebeske življeti. 33 I takovijem mnogijem prièama kazivaše im rijeè koliko mogahu slušati. 34 A bez prièa ne govorare im ni rijeèi. A uèenicima osobito kazivaše sve. 35 I reèe im onaj dan uveæe: hajdemo na onu stranu. 36 I otpustivši narod uzeše ga kako bješe u laði; a i druge laðe bijahu s njim. 37 I postade velika oluja; i valovi tako zaljevahu u laðu da se veæe napuni. 38 A on na krimi spavaše na uzglavlju; i probudiše ga, i rekoše mu: uèiteljul zar ti ne mariš što ginemo? 39 I ustavši zaprijeti vjetru, i reèe moru: æuti, prestani. I utoli vjetar, i postade tišina velika. 40 I reèe im: zašto ste tako straæljivi? Kako nemate vjere. 41 I uplašiše se vrlo, i govorahu jedan drugome: ko je ovaj dakle da ga i vjetar i more slušaju?

5 I doðoše preko mora u okolinu Gadarinsku. 2 I kad iziðe iz laðe, odmah ga srete èovjek s duhom neèistijem, 3 Koji življaše u grobovima i niko ga ne moguše svezati ni verigama; 4 Jer je mnogo puta bio metnut u puta i u verige, pa je iskidaò verige i puta izlomio; i niko ga ne moguše ukrotiti. 5 I jednako dan i noæ bavljaše se u grobovima i u gorama vièuæi i bijuæi se kamenjem. 6 A kad vidje Isusa izdaleka, poteèe i pokloni mu se. 7 I povikavši iza glasa reèe: Šta je tebi do mene, Isuse sine Boga višnjega? Zaklinjem te Bogom, ne muèi me. 8 Jer mu govorare: iziði, duše neèisti, iz èovjeka. 9 I pitaše ga: kako ti je ime? I odgovori mu: legeon mi je ime; jer nas je mnogo. 10 I moliše ga mnogo da ih ne šalje iz one okoline. 11 A ondje po brijezu pasijaše veliki krd svinja. 12 I moliše ga svi èavoli

govoreæi: pošli nas u svinje da u njih uđemo. **13** I dopusti im Isus odmah. I izišavši duhovi neèisti uđoše u svinje; i navalii krd s brijege a more; a bijaše ih oko dvije hiljade: i potopise se u moru. **14** A svinjari pobjegoše, i javiše u gradu i po selima. I iziðoše ljudi da vide šta je bilo. **15** I doðoše k Isusu, i vidješe bijesnoga u kome je bio legeon gdje sjedi obuèen i pametan; i uplašiše se. **16** A oni što su vidjeli kazase im šta bi od bijesnoga i od svinja. **17** I poèeše ga moliti da ide iz njihovih krajeva. **18** I kad uđe u laðu, moljaše ga onaj što je bio bijesan da bude s njim. **19** A Isus ne dade mu, veæ mu reèe: idi kuæi svojoj k svojima i kaži im šta ti Gospod uèeni, i kako te pomilova. **20** I otide i poèe pripovijedati u Deset Gradova šta mu uèini Isus; i svi se divljahu. **21** I kad prijeðe Isus u laði opet na onu stranu, skupi se narod mnogi oko njega; i bješe kraj mra. **22** I gle, doðe jedan od starješina zbornièkog po imenu Jair; i vidjevši ga pade pred noge njegove. **23** I moljaše ga vrlo govoreæi: kæi je moja na smrti; da doðeš i da metneš na nju ruke da ozdravi i živi. **24** I poðe s njim; i za njim iðaše naroda mnogo i turkahu ga. **25** I žena nekakva koja je dvanaest godina bolovala od teèenja krvi **26** I veliku muku podnijela od mnogih ljeñaka, i potrošila sve što je imala, i ništa joj nijesu pomogli, nego još gore naèinili, **27** Kad je èula za Isusa, doðe u narodu sastrag, i dotaèe se haljine njegove. **28** Jer govoraše: ako se samo dotaknem haljina njegovih ozdravija. **29** I odmah presahnu izvor krvi njezine, i osjeti u tijelu da ozdravi od bolesti. **30** I odmah Isus osjeti u sebi silu što iziðe iz njega, i obazrevši se na narod reèe: ko se to dotaèe mojijeh haljina? **31** I rekoše mu uèenici njegovi: vidiš narod gdje te turka, pa pitaš: ko se dotaèe mene? **32** I on se obziraše da vidi onu koja to uèini. **33** A žena uplašivši se drktaše, i znajuæi što joj se dogodi, doðe i kleèe pred njim, i kaza mu svu istinu. **34** A on reèe joj: kæeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom, i budi zdrava od bolesti svoje. **35** Još on govoraše, a doðoše od starješine zbornièkoga govoreæi: kæi tvoja umrije; šta veæ trudiš uèitelja? **36** A Isus odmah èuvši rijeè što rekoše reèe starješini: ne boj se, samo vjeruj. **37** I ne dade za sobom iæi nikome osim Petra i Jakova i Jovana brata Jakovljeva. **38** I doðe u kuæu starješine zbornièkoga, i vidje vrevu i plaè i jauk veliki. **39** I ušavši reèe im: šta ste uzavreli te plaèete? Djevojka nije umrla, nego spava. **40** I potsmijevahu mu se. A on istjeravši sve uze oca djevojèina i mater i koji bijahu s njim, i uðe gdje ležaše djevojka. **41** I uzevši djevojku za ruku reèe joj: Talita kumi, koje znaèi: djevojko, tebi govorim, ustani. **42** I odmah usta djevojka i hoðaše; a bješe od dvanaest godina. I zaðudiše se èudom velikijem. **43** I zaprijeti im vrlo da nikо ne dozna za to, i reèe: podajte joj nek jede.

6 I iziðe odande, i doðe na svoju postojbinu; i za njim idoše uèenici njegovi. **2** I kad doðe subota, poèe uèiti u zbornici. I mnogi koji slušahu, divljahu se govoreæi: otkud ovome to? I kakva mu je premudrost dana? I èudesa takova rukama njegovijem èine se? **3** Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, a brat Jakovljev i Josijin i Judin i Simonov? I nijesu li sestre njegove ovdje meðu nama? I sablažnjavahu se o njega. **4** A Isus reèe im: nigdje nije prorok bez èasti do na postojbinu svojoj i u rodu i u domu svome. **5** I ne mogaše onđe nijednoga èuda da uèini, osim što malo bolesnika iscjeli metnuvši na njih ruke. **6** I divljaše se nevjerstvu njihovome. I iðaše po okolnjem selima i uèaše. **7** I dozva dvanaestoricu, i poèe ih slati dva i dva, i davaše im vlast

nad duhovima neèistijem. **8** I zapovjedi im da ništa ne uzimaju na put osim jednoga štapa: ni torbe ni hljeba ni novaca u pojusu; **9** Nego obuveni u opanke, i ne oblaèiti dviju haljina. **10** I reèe im: gdje uðete u dom onđe ostanite dok ne iziðete odande. **11** I ako vas ko ne primi i ne posluša vas, izlazeæi odande otresite prah s nogu svojijeh za svjedoèanstvo njima. Zaista vam kažem: lakše æe biti Sodomu i Gomoru u dan strašnoga suda nego gradu onome. **12** I otišavši propovijedahu da se treba kajati; **13** I ðavole mnoge izgonjavu; i mazahu uljem mnoge bolesnike; i iscjeljivahu. **14** I zaèu car Irod za Isusa jer njegovo ime bijaše se razglasilo i reèe: Jovan krstitelj iz mrtvijeh usta, zato èini èudesa. **15** Drugi govorahu: to je Ilija. A drugi govorahu: to je prorok ili kao koji od proroka. **16** A kad èu Irod, reèe: to je Jovan koga sam ja posjekao, on usta iz mrtvijeh. **17** Jer ovaj Irod posla te uhvatiše Jovana, i svezaæi baci ga u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega, jer se oženi njom. **18** Jer Jovan govoraše Irodu: ne možeš ti imati žene brata svojega. **19** A Irodijada rasrdi se na njega, i sñaæe da ga ubije, ali ne mogaše. **20** Jer se Irod bojaše Jovana znajuæi ga da je èovjek pravedan i svet, i èuvaše ga, i mnogo koješta einjaše kako mu on reèe, i rado ga slušaše. **21** I dogodi se dan zgodan, kad Irod na dan svoga rođenja davaše veèeru knezovima svojijem i vojvodama i starješinama Galilejskijem. **22** I ušavši kæi Irodijadina i igravši i ugodivši Irodu i gostima njegovijem reèe car djevojci: išti u mene što god hoæeš, i daðeu ti. **23** I zakle joj se: što god zaišteš u mene daðeu ti, da bi bilo i do po carstva moga. **24** A ona izišavši reèe materi svojoj: šta æeu iskati? A ona reèe: glavu Jovana krstitelja. **25** I odmah ušavši brzo k caru zaiska govoreæi: hoæu da mi daš sad na krugu glavu Jovana krstitelja. **26** I zabrinu se car, ali kletve radi i gostiju svojijeh ne htje joj odreæi. **27** I odmah posla car dželata, i zapovjedi da doneše glavu njegovu. **28** A on otišavši posjeèe ga u tamnici, i doneše glavu njegovu na krugu, i dade djevojci, a djevojka dade je materi svojoj. **29** I èuvši uèenici njegovi doðoše i uzeše tijelo njegovo, i metnuše ga u grob. **30** I skupiše se apostoli k Isusu, i javiše mu sve i što uèiniše i šta ljudi nauèiše. **31** I reèe im: doðite vi sami nasamo, i poèinite malo. Jer ih bijaše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imaju kad ni jesti. **32** I otidoše na laði u pusto mjesto sami. **33** I vidješe ih ljudi kad iðahu, i poznaše ih mnogi, i pješice iz sviju gradova stjecahu se onamo, i prestigše ih, i skupiše se oko njega. **34** I izišavši Isus vidje narod mnogi, i sažali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira; i poèe ih uèiti mnogo. **35** I kad bi veæ pred noæ, pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: pusto je mjesto, a veæ je dockan; **36** Otpusti ih neka idu u okolna sela i palanke da kupe sebi hljeba; jer nemaju šta jesti. **37** A on odgovarajuæi reèe im: podajte im vi neka jedu. I rekoše mu: veæ ako da idemo da kupimo za dvjetsta groša hljeba, i da im damo da jedu? **38** A on im reèe: koliko hljebova imate? Idite vidite. I vidjevši rekoše: pet hljebova i dvije rive. **39** I zapovjedi im da ih posade sve na gomile po zelenoj travi. **40** I posadiše se na gomile po sto i po pedeset. **41** I uzevši onih pet hljebova i dvije rive pogleda na nebo, i blagoslovu, pa prelomi hljebove, i dade uèenicima svojijem da metnu ispred njih; i one dvije rive razdijeli svima. **42** I jedoše svi, i nasitiše se. **43** I nakupiše komad dvanaest kotarica punijeh i od riba. **44** A bijaše onih što su jeli hljebove oko pet hiljada ljudi. **45** I odmah natjera uèenike svoje da uðu u laðu i da idu naprijed na onu stranu u Vitsaidu dok on otpusti narod. **46** I otpustivši ih otide na goru da

se pomoli Bogu. 47 I uveće bijaše lađa nasred mora, a on sam na zemlji. 48 I vidje ih gdje se mučahu vestajući: jer im bijaše protivan vjetar. I oko èetvrte straže noæene doðe k njima iduæi po moru; i šeæadijaše da ih mimoïde. 49 A oni vidjevši ga gdje ide po moru mišljahu da je utvara, i povikaše; 50 Jer ga svi vidješe i poplašiše se. I odmah progovori s njima, i reèe im: ne bojte se, ja sam, ne plašite se. 51 I uđe k njima u lađu, i utoli vjetar; i vrlo se uplašiše, i divljahu se. 52 Jer ih ne nauèiše hljebovi; jer se bijaše srce njihovo okamenilo. 53 I prešavši doðoše u zemlju Genisaretsku; i stadoše u kraj. 54 I kad iziðoše iz laðe, odmah ga poznaše ljudi. 55 I oprimljavi sav onaj kraj poèeše na odrima donositi bolesnike gdje èujavu da je on. 56 I kud god iðaše u sela ili u gradove ili u palanke, na raskršæima metahu bolesnike i moljahu ga da se barem skuta od haljine njegove dotaknu: i ozdravljuju svi koji ga se doticahu.

7 I skupiše se oko njega fariseji i neki od književnika koji bijahu došli iz Jerusalima. 2 I vidjevši neke od uèenika njegovih neèistijem, to jest neumivenijem, rukama jedu hljeb, ukoriše ih. 3 Jer fariseji i svi Jevreji ne jedu dok ne umiju ruku do lakata, držeæi se onoga što im je ostalo od starijeh; 4 I kad doðu s pazara, ne jedu dok se ne umiju; i još mnogo ima što su primili te drže: peru èaše i žbanove i kotlove i klupe. 5 A potom pitahu ga fariseji i književnici: zašto uèenici tvoji ne žive kao što nam je ostalo od starijeg, nego jedu hljeb neumivenijem rukama? 6 A on odgovarajuæi reèe im: dobro je prorokao Isajia za vas licemjere, kao što je pisano: ovi ljudi usnama me poštuju, a srce njihovo daleko stoji od mene. 7 No zaludu me poštuju uèeæi naukama, zapovijestima ljudskijem. 8 Jer ostaviste zapovijest Božije, a držite obièaje ljudske, pranje žbanova i èaša; i druga mnoga takova èinje. 9 I reèe im: dobro ukidate zapovijest Božiju da svoj obièaj saèuvate. 10 Jer Mojsije reèe: poštu oca svojega i mater svoju; i: koji opsuje oca ili mater smræu da umre. 11 A vi kažete: ako reèe èovjek ocu ili materi: korvan, to jest: prilog je èim bih ti ja mogao pomoæi. 12 I tako ne date mu ništa uèeniti ocu svojemu ili materi svojoj, 13 Ukipajuæi rijeè Božiju svojijem obièajem koji ste postavili; i ovako mnogo koješta èinete. 14 I dozvavši sav narod reèe im: poslušajte mene svi, i razumijte. 15 Ništa nema što bi èovjeka moglo opoganiti da uđe spolja u njega, nego što izlazi iz njega ono je što pogani èovjeka. 16 Ako ko ima uši da èuje neka èuje. 17 I kad doðe od naroda u kuæu pitahu ga uèenici njegovi za prièu. 18 I reèe im: zar ste i vi tako nerazumni? Ne razumijete li da što god u èovjeka spolja ulazi ne može ga opoganiti? 19 Jer mu ne ulazi u srce nego u trbuhi; i izlazi napolje èisteæi sva jela. 20 Još reèe: što izlazi iz èovjeka ono pogani èovjeka; 21 Jer iznutra iz srca ljudskoga izlaze misli zle, preljube, kurvarstva, ubistva, 22 Kraðe, lakovstva, pakosti, zloæe, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, ponos, bezumje. 23 Sva ova zla iznutra izlaze, i pogane èovjeka. 24 I ustavši odande otide na krajeve Tirske i Sidonske, i ušavši u kuæu šeæadijaše da niko ne èuje za nj; i ne može se sakriti. 25 Jer èuvši za nj žena što u njezinu kæeri bijaše duh neèisti, doðe i pade k nogama njegovima. 26 A žena ta bijaše Grkinja rodom Sirofiniæanka, i moljaše ga da istjera ðavola iz kæeri njezine. 27 A Isus reèe joj: stani da se najprije djeca nahrane; jer nije pravo uzeti hljeb od djeca i baciti psima. 28 A ona odgovarajuæi reèe mu: da: Gospode; ali i psi pod trpezom jedu od mrva djetinjih. 29 I reèe joj: za tu rijeè idi; iziðe ðavo iz kæeri tvoje. 30 I došavši

kuæi naðe da je ðavo iziðao, i kæi ležaše na odru. 31 I opet iziðe Isus iz krajeva Tirske i Sidonske i doðe na more Galilejsko u krajeve Desetogradske. 32 I dovedoše k njemu gluha i mutava, i moljahu ga da metne na nj ruku. 33 I uzevši ga iz naroda nasamo metnu prste svoje u uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova; 34 I pogledavši na nebo uzdahnu, i reèe mu: Efata, to jest: otvori se. 35 I odmah mu se otvorise uši, i razdržiæi se sveza jezika njegova, i govoraše lijepo. 36 I zaprijeti im da nikome ne kazuju; ali što im on zabranjivaše oni još veæma razglašivahu. 37 I vrlo se divljahu govoreæi: sve dobro èini; i gluhe èini da èuju i nijeme da govore.

8 U vrijeme, kad bijaše vrlo mnogo naroda i ne imadjahu šta jesti, dozva Isus uèenike svoje i reèe im: 2 Žao mi je naroda, jer veæ tri dana stoje kod mene i nemaju ništa jesti. 3 I ako ih otpustim gladne kuæama njihovijem, oslabiæe na putu; jer su mnogi od njih došli izdaleka. 4 I odgovoriše mu uèenici njegovi: otkuda æemo uzeti hljeba ovdje u pustinji da ih nahranimo? 5 I zapita ih: koliko imate hljebova? A oni kazaše: sedam. 6 I zapovjedi narodu da posjedaju po zemljiji; i uzevši onih sedam hljebova i hvalu davši, prelomi, i dade uèenicima svojijem da razdadu; i razdadoše narodu. 7 I imahu malo ribica; i njih blagoslovivši reèe da njih razdadu. 8 I jedoše, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteèe sedam kotarica. 9 A onih što su jeli bijaše oko èetiri hiljade. I otpusti ih. 10 I odmah uđe u lađu s uèenicima svojijem, i doðe u okoline Dalmanutske. 11 I iziðoše fariseji, i poèeše se prepirati s njim, i kušajuæi ga iskahu od njega znak s neba. 12 I uzdahnuvši duhom svojijem reèe: zašto rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem: neæe se dati rodu ovome znak. 13 I ostavivši ih uljeze opet u lađu, i otide na onu stranu. 14 I zaboraviše uèenici njegovi uzeti hljeba, i nemahu sa sobom u laði do jedan hljeb. 15 I zapovijedaše im govoreæi: gledajte, èuvajte se kvasca farisejskoga i kvasca Irodova. 16 I mišljahu jedan drugome govoreæi: to je što hljeba nemamo. 17 I razumjevši Isus reèe im: šta mislite što hljeba nemate? Zar još ne osjeæate, niti razumijete? Zar je još okamenjeno srce vaše? 18 Oèi imate i ne vidite? Uši imate i ne èuvajete? I ne pamtitte li 19 Kad ja pet hljebova prelomih na pet hiljada, koliko kotarica punijeh komada nakupiste? Rekoše mu: dvanaest. 20 A kad sedam na èetiri hiljade, koliko punijeh kotarica nakupiste komada? A oni rekoše: sedam. 21 I reèe im: kako ne razumijete? 22 I doðe u Vitsaidu; i dovedoše k njemu slijepa, i moljahu ga da ga se dotakne. 23 I uzevši za ruku slijepoga izvede ga napolje iz sela, i pljunuvši mu u oèi metnu ruke na nj, i zapita ga vidi li što. 24 I pogledavši reèe: vidim ljudje gdje idu kao drva. 25 I potom opet metnu mu ruke na oèi, i reèe mu da pogleda: i iscijeli se, i vidje sve lijepo. 26 I posla ga kuæi njegovoj govoreæi: ne ulazi u selo, niti kazuj kome u selu. 27 I iziðe Isus i uèenici njegovi u sela Æesarije Filipove; i putem pitaše uèenike svoje govoreæi im: ko govore ljudi da sam ja? 28 A oni odgovoriše: Jovan krstitelj; drugi: Ilija; a drugi: koji od proraka. 29 A on im reèe: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajuæi reèe mu: ti si Hristos. 30 I zaprijeti im da nikom ne kazuju za njega. 31 I poèe ih uèiti da sinu èovjeæiju valja mnogo postradati, i da æe ga okriviti starješine i glavari sveštenički i književnici, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustat. 32 I govoraše o tom ne ustruèavajuæi se. I Petar uze ga i poèe ga odvraæati. 33 A on obrnuvši se i pogledavši na uèenike svoje zaprijeti Petru

govoreæi: idi od mene sotono; jer ti ne misliš što je Božije nego što je ljudsko. 34 I dozvavši narod s uèenicima svojima reèe im: ko hoæe za mnom da ide neka se odreèe sebe i uzme krst svoj, i za mnom ide. 35 Jer ko hoæe dušu svoju da saèeva, izgubiæe je; a ko izgubi dušu svoju mene radi i jevanđelja onaj æe je saèuvati. 36 Jer kakva je korist èovjeku ako zadobije sav svijet a duši svojoj naudi? 37 Ili kakav æe otkup dati èovjek za dušu svoju? 38 Jer ko se postidi mene i mojih rijeèi u rodu ovome preljubotvornome i grješnom, i sin æe se èovjeèiji postidjeti njega kad doðe u slavi oca svojega s anđelima svetima.

9 I reèe im: zaista vam kažem: imaju neki meðu ovima što stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide carstvo Božije da doðe u sili. 2 I poslije šest dana uze Isus Petra i Jovana i Jovana i izvede ih na goru visoku same; i preobrazi se pred njima. 3 I haljine njegove postadoše sjajne i vrlo bijele kao snijeg, kao što ne može bjelilja ubijeliti na zemlji. 4 I ukaza im se Ilija s Mojsijem gdje se razgovarahu s Isusom. 5 I Petar odgovarajuæi reèe Isusu: Ravi! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: tebi jednu i Mojsiju jednu i Iliju jednu. 6 Jer ne znadiša æta govoriti; jer bijahu vrlo uplašeni. 7 I postade oblak te ih zakloni; i doðe glas iz oblaka govorajuæi: ovo je sin moj ljubazni; njega poslušajte. 8 I ujedanput pogledavši nikoga ne vidješe osim Isusa sama sa sobom. 9 A kad sliðahu s gore zaprijeti im da nikom ne kazuju æta su vidjeli, dok sin èovjeèiji ne ustane iz mrtvih. 10 I rijeè zadražaše u sebi pitajuæi jedan drugoga: æta to znaèi ustati iz mrtvih? 11 I pitahu ga govorajuæi: kako govore književnici da Ilija treba najprije da doðe? 12 A on odgovarajuæi reèe im: Ilija æe doæi najprije, i urediti sve; ali i sin èovjeèiji treba da mnogo postrada i da se ponizi, kao što je pisano. 13 Ali vam kažem da je i Ilija došao i uèiniše s njim æta htjedoše kao što je pisano za njega. 14 I doðaævši k uèenicima svojijem vidje narod mnogi oko njih i književnike gdje se prepiru s njima. 15 I odmah vidjevši ga sav narod uplaši se i pritreavši pozdravljahu ga. 16 I upita književnike: æta se prepirete s njima? 17 I odgovarajuæi jedan od naroda reèe: uèitelju! dovedoh k tebi sina svojega u kome je duh njem. 18 I svaki put kad ga uhvati lomi ga, i pjenu baca i škruguæe zubima; i suši se. I rekoh uèenicima tvojijem da ga istjeraju; i ne mogoše. 19 A on odgovarajuæi mu reèe: o rode nevjeri! dokle æeu s vama biti? dokle æeu vas trpljeti? Dovedite ga k meni. 20 I dovedoše ga k njemu; i kad ga vidje odmah ga duh stade lomiti; i panuvi na zemlju valjaše se bacajuæi pjenu. 21 I upita oca njegova: koliko ima vremena kako mu se to dogodilo? A on reèe: iz djetinjstva. 22 I mnogo puta baca ga u vatu i u vodu da ga pogubi; nego ako što možeš pomozi nam, smiluj se na nas. 23 A Isus reèe mu: ako možeš vjerovati: sve je moguæe onome koji vjeruje. 24 I odmah povikavši otac djetinji sa suzama govorajuæe: vjerujem, Gospode! pomozi mojemu nevjerju. 25 A Isus videæi da se stjeèe narod zaprijeti duhu neèistome govorajuæi mu: duše nijemi i gluhi! ja ti zapovijedam, iziði iz njega i više ne ulazi u njega. 26 I povikavši i izlomivši ga vrlo iziðe; i uèini se kao mrtav tako da mnogi govorahu: umrije. 27 A Isus uzevši ga za ruku podiže ga; i usta. 28 I kad uðe u kuæu pitahu ga uèenici njegovi nasamo: zašto ga mi ne mogosmo istjerati? 29 I reèe im: ovaj se rod nièim ne može istjerati do molitvom i postom. 30 I iziðavši odande iðahu kroz Galileju; i ne šeadijaše da ko dozna. 31 Jer uèaše uèenike svoje, i govorajuæi im da æe se sin èovjeèiji

predati u ruke ljudske, i ubiæe ga, i pošto ga ubiju ustaæe treæi dan. 32 A oni ne razumijevahu rijeèi, i ne smedijahu da ga zapitaju. 33 I doðe u Kapernaum, i kad bješe u kuæi zapita ih: Šta se preprireste putem meðu sobom? 34 A oni muèahu; jer se putem prepriše meðu sobom ko je najveæi. 35 I sjedavši dozva dvanaestoricu i reèe im: koji hoæe da bude prvi neka bude od sviju najzadnji i svima sluga. 36 I uzevši dijete metnu ga meðu njih i zagrlivši ga reèe im: 37 Ko jedno ovakovo dijete primi u ime moje, mene prima; a ko mene prima, ne prima mene nego onoga koji je mene poslao. 38 Odgovori mu Jovan govorajuæi: uèitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni ðavole koji ne ide za nama: i zbranismo mu, jer ne ide za nama. 39 A Isus reèe: ne branite mu; jer nema nikoga koji bi imenom mojijem èudo èinio da može brzo zlo govoriti za mnom. 40 Jer ko nije protiv vas s vama je. 41 Jer ko vas napoji èašom vode u ime moje, zato što ste Hristovi, zaista vam kažem: neæe mu propasti plata. 42 A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenjeli o vratu njegovu i da se baci u more. 43 I ako te ruka tvoja sablažnjava, otsijeci je: bolje ti je bez ruke u život uæei, negoli s obje ruke uæei u pakao, u organj vjeèeni, (Geenna g1067) 44 Gdje crv njihov ne umire, i organj se ne gasi. 45 I ako te noga tvoja sablažnjava, otsijeci je: bolje ti je uæei u život hromu, negoli s dvije noge da te bace u pakao, u organj vjeèeni, (Geenna g1067) 46 Gdje crv njihov ne umire, i organj se ne gasi. 47 Ako te i oko tvoje sablažnjava, iskopaj ga: bolje ti je s jednjem okom uæei u carstvo Božije, negoli s dva oka da te bace u pakao ognjeni, (Geenna g1067) 48 Gdje crv njihov ne umire, i organj se ne gasi. 49 Jer æe se svaki ognjem posoliti, i svaka æe se žrtva solju posoliti. 50 Dobra je so; ali ako so bude neslana, èim æe se osoliti? Imajte so u sebi, i mir imajte meðu sobom.

10 I ustavši odande doðe u okoline Judejske preko Jordana, i steèe se opet narod k njemu; i kao što obièaj imaje, opet ih uæaše. 2 I pristupivši fariseji upitaše ga kušajuæi: može li èovjek pustiti æenu? 3 A on odgovarajuæi reèe im: æta vam zapovijeda Mojsije: 4 A oni rekoše: Mojsije dopusti da joj se da raspusna knjiga i da se pusti. 5 I odgovarajuæi Isus reèe im: po tvrđi vaæega srca napisa vam om zapovijest ovu. 6 A u poèetku stvorenja muža i æenu stvorio ih je Bog. 7 Zato ostavi èovjek oca svojega i mater i prilijepi se k æeni svojoj, 8 I budu dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje nego jedno tijelo. 9 A što je Bog sastavio èovjek da ne rastavlja. 10 I u kuæi opet zapitaše ga za to uèenici njegovi. 11 I reèe im: koji pusti æenu i æeni se drugom, èini preljubu na njoj. 12 I ako æena ostavi muža svojega i poðe za drugoga, èini preljubu. 13 I donošahu k njemu djecu da ih se dotakne; a uèenici branjahu onima što ih donošahu. 14 A Isus vidjevši rasrđi se i reèe im: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije. 15 Zaista vam kažem: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, neæe uæei u njega. 16 I zagrlivši ih metnu na njih ruke te ih blagoslovi. 17 I kad iziðe na put, pritreavši neko, i kleknuvši na koljena pred njim pitaše ga: uèitelju blag! æta mi treba èiniti da dobijem život vjeèeni? (aïenios g166) 18 A Isus reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. 19 Zapovijesti znaš: ne èini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoèi lažno; ne èini nepravde nikome; poštuj oca svojega i mater. 20 A on odgovarajuæi reèe mu: uèitelju! sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje. 21 A Isus

pogledavši na nj, omilje mu, i reče mu: još ti jedno nedostaje: idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš blago na nebū; i dođi te hajde za mnom uvezši krst. 22 A on posta zlovoljan od ove riječi, i otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat. 23 I pogledavši Isus reče učenicima svojima: kako je teško bogatima učeti u carstvo nebesko! 24 A učenici se uplašile od riječi njegovih. A Isus opet odgovarajući reče im: djeci! kako je teško onima koji se uzdaju u svoje bogatstvo učeti u carstvo Božije! 25 Lakše je kamili proći kroz iglene uši negoli bogatome učeti u carstvo Božije. 26 A oni se vrlo divljavaju govoreći u sebi: ko se dakle može spasti? 27 A Isus pogledavši na njih reče: ljudima je nemoguće, ali nije Bogu: jer je sve moguće Bogu. 28 A Petar mu počeće govoriti: eto mi smo ostavili sve, i za tobom idemo. 29 A Isus odgovarajući reče: zaista vam kažem: nema nikoga koji je ostavio kuću, ili braće, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, mene radi i jevanđelja radi, 30 A da neće primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuću, i braće, i sestara, i otaca, i matera, i djece, i zemlje, u progonjenju, a na onome svijetu život vječni. (aion g165, aionios g166) 31 Ali æe mnogi prvi biti pošljednji, i pošljednji prvi. 32 A kad iðahu putem u Jerusalim, Isus iðaše pred njima, a oni se èuðahu, i za njim iðahu sa strahom. I uvezvi opet dvanaestoricu počeće im kazivati šta æe biti od njega: 33 Evo idemo u Jerusalim, i sin èovječij prednjače se glavarima svešteničkim i knjževnicima i osudiæe ga na smrt, i prednjače ga neznabrošćima; 34 I narugaæe mu se, i biæe ga, i popljuvaæe ga, i ubiæe ga, i treæi dan ustaae. 35 I pred njega doðoše Jakov i Jovan, sinovi Zevedejevi, govoreći: uèitelju! hoæemo da nam uèiniš za što æemo te moliti. 36 A on reče: Što hoæete da vam uèinim? 37 A oni mu rekoše: daj nam da sjedemo jedan s desne strane tebi a drugi s lijeve, u slavi tvojoj. 38 A Isus im reče: ne znate šta ištete: možete li piti èašu koju ja pijem, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? 39 A oni mu rekoše: možemo. A Isus reče im: èašu dakle koju ja pijem ispiæete; i krštenjem kojijem se ja krstim krstiaæete se; 40 Ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati nego kojima je ugotovljeno. 41 I èuviš to desetorica počeše se srditi na Jakova i na Jovana. 42 A Isus dozvavši ih reče im: znate da knezovi narodni vladaju narodom i poglavari njegovi upravljaju njim. 43 Ali među vama da ne bude tako; nego koji hoæe da bude veæi među vama, da vam služi. 44 I koji hoæe prvi među vama da bude, da bude svima sluga. 45 Jer sin èovječij nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u otpuk za mnoge. 46 I doðoše u Jerihon. I kad izlažaše iz Jerihona, on i učenici njegovi i narod mnogi, sin Timejev Vartimej slijepi sjeðaše kraj puta i prošaše. 47 I èuviš da je to Isus Nazareeanin stade vikati i govoriti: sine Davidov Isuse! pomiluj me! 48 I prijeæahu mu mnogi da uæuti, a on još veæma vikaše: sine Davidov! pomiluj me! 49 I stavši Isus reče da ga zovnu. I zovnuše slijepca govoreći mu: ne boj se; ustani, zove te. 50 A on zbacivši sa sebe haljine svoje ustade, i dođe k Isusu. 51 I odgovarajući reče mu Isus: šta æeš da ti uèiniš? A slijepi reče mu: Ravuni! da progledam. 52 A Isus reče mu: idi, vjera tvoja pomože ti. I odmah progleda, i otide putem za Isusom.

11 I kad se približi k Jerusalimu, k Vitfazi i Vitaniji, kod gore Maslinske, posla dvojicu od učenika svojih: 2 I reče im: idite u selo što je prema vama, i odmah kako uđete u njega naæi æete magare privezano, na koje niko od ljudi nije usjedao;

odriješite ga i dovedite. 3 I ako vam ko reče: šta to èinite? kažite: treba Gospodu; i odmah æe ga poslati amo. 4 A oni otidoše, i naðoše magare privezano kod vrata napolju na raskršæu, i odriješiše ga. 5 I neki od onijeh što stajahu ondje rekoše im: zašto drijesite magare? 6 A oni rekoše im kao što im zapovjedi Isus; i ostavise ih. 7 I dovedoše magare k Isusu, i metnuše na nj haljine svoje; i usjede na nj. 8 A mnogi prostriješe haljine svoje po putu; a jedni rezahu granje od drveta, i prostirahu po putu. 9 A koji iðahu pred njim i za njim, vikahu govoreæi: Osana! blagosloveni koji ide u ime Gospodnjeg! 10 Blagosloveno carstvo oca našega Davida koji ide u ime Gospodnjeg! Osana na visini! 11 I uðe Isus u Jerusalim, i u crkvu; i promotriši sve, kad bi uveæe, iziðe u Vitaniju s dvanaestoricom. 12 I sjutradan kad iziðoše iz Vitanije, ogladnje. 13 I vidjevši izdaleka smokvu s lišæem doðe ne bi li ëto našao na njoj; i doðavši k njoj ništa ne naðe osim lišæa; jer još ne bješe vrijeme smokvama. 14 I odgovarajući Isus reče joj: da otsad od tebe niko ne jede roda dovjeka. I slušahu učenici njegovi. (aion g165) 15 I doðoše opet u Jerusalim; i ušavši Isus u crkvu stade izgoniti one koji prodavahu i kupovahu po crkvu; i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove. 16 I ne dadijaše da ko pronese suda kroz crkvu. 17 I uèaše govoreæi im: nije li pisano: dom moj neka se zove dom molitve svima narodima? A vi naæiniste od njega hajduèku peæinu. 18 I èuše knjževnici i glavari sveštenički, i tražahu kako bi ga pogubili; jer ga se bojahu; jer se sav narod èuðaše nauci njegovoj. 19 I kad bi uveæe iziðe napolje iz grada. 20 I ujutru prolazeæi vidješe smokvu gdje se posušila iz korijena. 21 I opomenuvši se Petar reče mu: Ravi! gle, smokva što si je prokleo posušila se. 22 I odgovarajući Isus reče im: 23 Imajte vjero Božiju; jer vam zaista kažem: ako ko reče gori ovo: digni se i baci se u more, i ne posumnjaju u srcu svojemu, nego uzvjeruje da æe biti kao što govorii: biæe mu što god reče. 24 Zato vam kažem: sve što ištete u svojoj molitvi vjerujte da æete primiti; i biæe vam. 25 I kad stojite na molitvi, praštajte ako što imate na koga: da i otac vaš koji je na nebesima oprosti vama pogreške vaše. 26 Ako li pak vi ne oprštate, ni otac vaš koji je na nebesima neæe oprostiti vama pogrešaka vašijeh. 27 I doðoše opet u Jerusalim; i kad hoðaše po crkvi doðoše k njemu glavari sveštenički i knjževnici i starješine, 28 I rekoše mu: kakvom vlasti to èiniš? i ko ti dade vlast tu, da to èiniš? 29 A Isus odgovarajući reče im: i ja æu vas da upitam jednu rijeè, i odgovorite mi; pa æu vam kazati kakvom vlasti ovo èiniš. 30 Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? odgovorite mi. 31 I mišljahu u sebi govoreæi: ako reèemo: s neba; reæi æe: zašto mu dakle ne vjerovaste? 32 Ako li reèemo: od ljudi; bojimo se naroda; jer svi mišljaju za Jovanu da zaista prorok bješe. 33 I odgovarajući rekoše Isusu: ne znamo. I Isus odgovarajući reče njima: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èiniš.

12 I poče im govoriti u prièama: posadi èovjek vinograd, i ogradi plotom, i iskopa pivnicu, i naæini kulu, i dade ga vinogradarima, pa otide. 2 I kad dođe vrijeme, posla k vinogradarima slugu da primi od vinogradara od roda vinogradskoga. 3 A oni uhvativši slugu izbiše ga, i poslaše prazna. 4 I opet posla k njima drugoga slugu; i onoga biše kamenjem i razbiše mu glavu, i poslaše ga sramotna. 5 I opet posla drugoga; i onoga ubiše; i mnoge druge, jedne izbiše

a jedne pobiše. **6** Još dakle imаш jedinoga svojega milog sina, posla i njega najposlije k njima govoreći: postidjeće se sina mojega. **7** A vinogradari rekoše u себи: ово је најљедник, hodite da ga ubijemo, i nama ѕе остати ојевина njegovaa. **8** I uhvatiše ga, i ubiše, i izbacise ga napolje iz vinograda. **9** Šta ѕе dakle uèiniti gospodar od vinograda? Doæi ѕe i pogubiaæe vinogradare, i daæe vinograd drugima. **10** Zar nijeste èitali u pismu ovo: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; **11** To bi od Gospoda i divno je u našijem oèima! **12** I gledaš da ga uhvate, ali se pobojaše naroda; jer razumješe da za njih govor prièu; i ostavivši ga otidoše. **13** I poslaše k njemu neke od fariseja i Irodovaca da bi ga uhvatili u rijeèi. **14** A oni došavši rekoše mu: Uèitelju! znamo da si istinit, i da ne mariš ni za koga; jer ne gledaš ko je ko, nego zaista putu Božijemu uèiš; treba li æesaru davati haraë ili ne? Hoæemo li dati ili da ne damo? **15** A on znajuæi njihovo licemjerje reèe im: Što me kušate? Donesite mi novac da vidim. **16** A oni donesoše. I reèe im: èij je obraz ovaj i natpis? A oni mu rekoše: æesarev. **17** I odgovarajuæi Isus reèe im: podajte æesarevo æesaru, i Božije Bogu. I èudiše mu se. **18** I doðoše k njemu sadukeji koji kažu da nema vaskrsenija, i zapitaše ga govoreći: **19** Uèitelju! Mojsije nam napisa: ako kome brat umre i ostavi ženu a djece ne ostavi, da brat njegov uzme ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu. **20** Sedam braæe bješe: i prvi uze ženu, i umrije bez poroda. **21** I drugi uze je, i umrije, i ni on ne ostavi poroda; tako i treæi. **22** I uzeše je sedmorica, i ne ostaviše poroda. A poslije sviju umrije i žena. **23** O vaskrseniju dakle kad ustanu koga æe od njih biti žena? jer je za sedmoricom bila. **24** I odgovarajuæi Isus reèe im: zato li se vi varate što ne znate pisma ni sile Božije? **25** Jer kad iz mrtvijeh ustanu, niti æe se ženiti ni udavati, nego su kao anđeli na nebesima. **26** A za mrtve da ustaju nijeste li èitali u knjigama Mojsijevim kako mu reèe Bog kod kupine govoreći: ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljev? **27** Nije Bog Bog mrtvijeh, nego Bog živijeh. Vi se dakle vrlo varate. **28** I pristupi jedan od književnika koji ih slušaše kako se preprièu, i vidje da im dobro odgovara, i zapita ga: koja je prva zapovijest od sviju? **29** A Isus odgovori mu: prva je zapovijest od sviju: èuj Izrailju, Gospod je Bog naš Gospod jedini; **30** I ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem i svom dušom svojom i svijem umom svojijem i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovijest. **31** I druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veæe od ovijeh nema. **32** I reèe mu književnik: dobro, uèitelju! pravo si kazao da je jedan Bog, i nema drugoga osim njega; **33** I ljubiti ga svijem srcem i svijem razumom i svom dušom i svom snagom, i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, veæe je od sviju žrtava i priloga. **34** A Isus vidjevši kako pametno odgovori reèe mu: nijesi daleko od carstva Božijega. I niko više ne smijaše da ga zapita. **35** I odgovori Isus i reèe uèeæi u crkvi: kako govore književnici da je Hristos sin Davidov? **36** Jer sam David kaza Duhom svetijem: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje twoje podnožje nogama tvojima. **37** Sam dakle David naziva ga Gospodom, i otkuda mu je sin? I mnogi narod slušaše ga s radošæu. **38** I govoraše im u nauci svojoj: èuvajte se književnika koji idu u dugaèkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, **39** I prvih mjesata po zbornicama, i zaèelja na gozbama. **40** Ovi što jedu kuæe udovièke, i lažno se mole Bogu dugo, biæe još veæema osuðeni.

41 I sjedavši Isus prema Božijoj hazni gledaše kako narod meæe novce u Božiju haznu. I mnogi bogati metahu mnogo. **42** I došavši jedna siromašna udovica metnu dvije lepte, koje èini jedan kodrant. **43** I dozvavši uèenike svoje reèe im: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju koji meæu u Božiju haznu. **44** Jer svi metnuše od suviška svojega; a ona od sirotinje svoje metnu sve što imaše, svu hranu svoju.

13 I kad izlažaše iz crkve reèe mu jedan od uèenika njegovijeh: uèitelju! gle kakvo je kamenje, i kakva graðevina! **2** I odgovarajuæi Isus reèe mu: vidiš li ove velike graðevine? ni kamen na kamenu neæe ovdje ostati koji se neæe razmetnuti. **3** I kad sjedaše na gori Maslinskoj prema crkvi, pitahu ga sama Petar i Jakov i Jovan i Andrija: **4** Kaži nam kad æe to biti? i kakav æe znak biti kad æe se to sve svršiti? **5** A Isus odgovarajuæi im poèe govoriti: èuvajte se da vas ko ne prevari. **6** Jer æe mnogi doæi na moje ime govoreći: ja sam; i mnoge æe prevariti. **7** A kad èujete ratove i glasove o ratovima, ne plašite se; jer treba da to bude; ali to još nije pošljedak. **8** Ustaæe narod na narod i carstvo na carstvo; i zemlja æe se tresti po svijetu; i biæe gladi i bune. To je poèetak stradanju. **9** A vi se èuvajte; jer æe vas predavati u sudove i po zbornicama biæe vas, i pred kraljeve i careve izvodiæe vas mene radi za svjedoèanstvo njima. **10** I u svima narodima treba da se najprije propovjedi jevanđelje. **11** A kad vas povedu da predaju, ne brinite se naprijed šta æete govoriti, niti mislite; nego što vam se da u onaj èas ono govorite; jer vi neæete govoriti nego Duh sveti. **12** I predajeæe brat brata na smrt i otac sina, i ustaæe djeca na roditelje i poblaæe ih. **13** I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. **14** A kad vidite mrzost opušæenja, za koju govorilj Danilo, da stoji gdje ne treba koji èita da razumije): tada koji budu u Judeji neka bježe u gore; **15** I koji bude na krovu da ne silazi u kuæu, niti da ulazi da uzme što iz kuæe svoje; **16** I koji bude u polju da se ne vraæea natrag da uzme haljinu svoju. **17** Ali teško trudnima i dojiljcima u te dane! **18** Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu. **19** Jer æe u dane te biti nevolja kakova nije bila od poèetka stvorenja koje je Bog stvorio dosad, i neæe ni biti. **20** I da Gospod ne skrati dane niko ne bi ostao; ali izbranjih radí, koje izbra, skratio je dane. **21** Tada ako vam ko reèe: evo ovdje je Hristos; ili: eno ondje; ne vjerujte. **22** Jer æe izæi lažni hrístosi i lažni proroci, i pokazaaæe znake i èudesa da bi prevarili, ako bude moguæe, i izbrane. **23** Ali vi se èuvajte: eto vam sve kazah naprijed. **24** Ali u te dane, poslije te nevolje, sunce æe pomreæati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti. **25** I zvijezde æe spadati s neba i sile nebeske pokrenuti se. **26** I tada æe ugledati sina èovjeèijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. **27** I tada æe poslati anđele svoje i sabraæe izbrane svoje od èetiri vjetra, od kraja zemlje do kraja neba. **28** A od smokve nauèite se prièi: kad se veæ njezina grana pompladi i stane listati, znate da je blizu ljeto. **29** Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu kod vrata. **30** Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. **31** Nebo i zemlja proæi æe, ali rijeèi moje neæe proæi. **32** A o danu tome ili o èasu niko ne zna, ni anđeli koji su na nebesima, ni sin, do otac. **33** Pazite, stražite i molite se Bogu; jer ne znate kad æe vrijeme nastati. **34** Kao što èovjek odlazeæi ostavi kuæu svoju, i da slugama svojima vlast, i svakome svoj posao; i vrataru zapovjedi da straži. **35** Stražite dakle; jer ne

znote kad æe doæi gospodar od kuæe, ili uveèe ili u ponoæi ili u pijetle ili ujutru; **36** Da ne doðe iznenada i da vas ne naðe a vi spavate. **37** A što vam kažem, svima kažem: stražite.

14 Bijahu pak još dva dana do pashe i do dana prijeasnijeh hlebova; i tražahu glavari sveštenièki i književnici kako bi ga iz prijevarne uhvatili i ubili. **2** Ali govorahu: ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. **3** I kad bijaše on u Vitaniji u kuæi Simona gubavoga i sjeðaše za trpezom, doðe žena sa sklenicom mnogocjenoga mira èistoga nardova, i razbivši sklenicu ljevaše mu na glavu. **4** A neki se srðahu govoræ: zašto se to miro prosipa tako? **5** Jer se mogaše za nj uzeti više od trista groša i dati siromasima. I vikahu na nju. **6** A Isus reèe: ostavite je; šta joj smetate? ona uèini dobro djelo na meni. **7** Jer siromahe imate svagda sa sobom, i kad god hoæete možete im dobro èiniti; a mene nemate svagda. **8** Ona što može, uèini: ona pomaza naprijed tijelo moje za ukop. **9** Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda jevanđelje ovo po svemu svijetu, kazaæe se i to za spomen njezin. **10** I Juda Iskariotski, jedan od dvanaestorice, otide ka glavarima sveštenièkijem da im ga izda. **11** A oni èuviši obradovaše se, i obrekoše mu novce dati: i tražaše zgodu da ga izda. **12** I u prvi dan prijeasnijeg hlebova, kad kluhu pushu, rekoše mu uèenici njegov: gdje æeš da idemo da ti zgotovimo pushu da jedes? **13** I posla dvojicu od uèenika svojijem i reèe im: idite u grad, i srešaæe vas èovjek koji nosi vodu u kréagu; idite za njim, **14** I gdje uðe kažite gospodaru od one kuæe: uèitelj veli: gdje je gostonica gdje æeu jesti pushu s uèenicima svojijem? **15** I on æe vam pokazati veliku sobu prostoru gotovu: onđe nam zgotovite. **16** I iziðoše uèenici njegov, i doðoše u grad, i naðoše kao što im kaza, i ugotoviše pushu. **17** I kad bi uveèe, doðe sa dvanaestoricom. **18** I kad sjeðaše na trpezom i jeðahu reèe Isus: zaista vam kažem: jedan od vas, koji jede sa mnom, izdaæe me. **19** A oni se zabrinuše, i stadoše govoriti jedan za drugijem: da ne ja? i drugi: da ne ja? **20** A on odgovarajuæi reèe im: jedan od dvanaestorice koji umoëi sa mnom u zdjelu. **21** Sin èovjeèijak ide kao što je pisano za njega; ali teško onome èovjeku koji izda sina èovjeèijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. **22** I kad jeðahu uze Isus hleb i blagoslovivši prelomi ga, i dade im, i reèe: uzmitte, jedite; ovo je tijelo moje. **23** I uze èašu i davši hvalu dade im; i piše iz nje svi. **24** I reèe im: ovo je krv moja novoga zavjeta koja æe se prolići za mnoge. **25** Zaista vam kažem: više neæu piti od roda vinogradskoga do onoga dana kad æeu ga piti novoga u carstvu Božnjemu. **26** I otpojavši hvalu iziðoše na goru Maslinsku. **27** I reèe im Isus: svi æete se vi sablazniti o mene ovu noæ; jer je pisano: udariæu pastira i ovce æe se razbjæati. **28** Ali po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju. **29** A Petar mu reèe: ako se i svi sablazne, ali ja neæu. **30** I reèe mu Isus: zaista ti kažem: noæas dok dvaput pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. **31** A on još veæema govoræ: da bih znao s tobom i umrijeti neæu te se odreæi. Tako i svi govorahu. **32** I doðoše u selo koje se zove Getsimanija, i reèe uèenicima svojijem: sjedite ovdje dok ja idem da se pomolim Bogu. **33** I uze sa sobom Petra i Jakova i Jovana, i zabrinu se i poèe tužiti. **34** I reèe im: žalosna je duša moja do smrti; poèekajte ovdje, i stražite. **35** I otišavši malo pade na zemlju, i moljaše se da bi ga mimošao èas ako je moguæe. **36** I govoræ: Ava oèe! sve je moguæe tebi; pronesi èašu ovu mimo mene; ali opet ne kako ja hoæu nego kako ti. **37**

I doðe i naðe ih gdje spavaju, i reèe Petru: Simone! Zar spavaš? Ne može li jednoga èasa postražiti? **38** Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh sréan ali je tijelo slabo. **39** I opet otisavši pomoli se Bogu one iste rijeèi govoræ. **40** I vrativši se naðe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oèi otežale; i ne znadiju šta bi mu odgovorili. **41** I doðe treæi put, i reèe im: jednako spavate i poèivate; dosta je; doðe èas; evo se predaje sin èovjeèij u ruke griešnicima. **42** Ustanite da idemo; evo izdajnik se moj približi. **43** I odmah dok on još govoræše, doðe Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara sveštenièkijem i od književnika i starješina. **44** I izdajnik njegov dade im znak govoræ: koga ja cijelivam onaj je: držite ga, i vodite ga èuvajajuæ. **45** I doðavši odmah pristupi k njemu, i reèe: Ravi! ravi! i cijeliva ga. **46** A oni metnuše ruke svoje na nj i uhvatise ga. **47** A jedan od onijeh što stajahu onđe izvadi nož te udari slugu poglavara sveštenièkoga, i otsijeèe mu uho. **48** I odgovarajuæi Isus reèe im: kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, **49** A svaki dan sam bio kod vas u crkvi i uèeo, i ne uhvatiste me. Ali da se zbude pismo. **50** I ostavivši ga uèenici svi pobjegoše. **51** I za njim iðaše nekakav mladiæ ognut platnom po golu tijelu; i uhvatise onoga mladiæa. **52** A on ostavivši platno go pobježe od njih. **53** I dovedoše Isusa k poglavaru sveštenièkome, i stekoše se k njemu svi glavari sveštenièki i književnici i starješine. **54** I Petar ide za njim izdaleka do u dvor poglavara sveštenièkoga, i sjeðaše sa slugama, i grijasa se kod ognja. **55** A glavari sveštenièki i sva skupština tražahu na Isusa svjedoèanstva da ga ubiju; i ne naðoše; **56** Jer mnogi svjedoèahu lažno na njega i svjedoèanstva ne bijahu jednaka. **57** I jedni ustavši svjedoèahu na njega lažno govoræ: **58** Mi smo èuli gdje on govor: ja æu razvaliti ovu crkvu koja je rukama naèinjena, i za tri dana naèinjuæ drugu koja neæe biti rukama naèinjena. **59** I ni ovo svjedoèanstvo njihovo ne bijaše jednako. **60** I ustavši poglavar sveštenièki na srijedu zapita Isusa govoræ: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoèe? **61** A on muæaše i ništa ne odgovaraše. Opet poglavar sveštenièki zapita i reèe: jesli li ti Hristos, sin blagoslovenoga? **62** A Isus reèe: jesam; i vidjeæete sina èovjeèijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. **63** A poglavar sveštenièki razdrije svoje haljine, i reèe: šta nam trebaju više svjedoci? **64** Èuste hulu na Boga; šta mislite? A oni svi kazaše da je zasluzio smrt. **65** I poèeše jedni pljuvati na nj, i pokrivali mu lice, i æušati ga, i govoriti mu: proreci; i sluge ga bijahu po obrazima. **66** I kad bijaše Petar dolje na dvoru, doðe jedna od sluškinja poglavara sveštenièkoga, **67** I vidjevši Petra gdje se grijje pogleda na nj i reèe: i ti si bio s Isusom Nazareæanom. **68** A on se odreèe govoræ: ne znam niti razumijem što ti govorиш. I iziðe napolje pred dvor: i pijetao zapjeva. **69** I opet kad ga vidje sluškinja, poèe govoriti onima što stajahu onđe: ovaj je od njih. **70** A on se opet odričaše. I malo zatijem opet oni što stajahu onđe rekose Petru: vaistinu si od njih: jer si Galilejac, i govor ti je onakovi. **71** A on se poèe kleti i preklinjati: ne znam toga èovjeka za koga vi govorite. **72** I drugi put zapjeva pijetao. I opomenu se Petar rijeèi što mu reèe Isus: dok pijetao dvaput ne zapjeva odreæi æeš me se triput. I stade plakati.

15 I odmah ujutru uèiniše vijeæu glavari sveštenièki sa starješinama i književnicima, i sav sabor, i svezavši Isusa

odvedoše ga i predadoše Pilatu. 2 I upita ga Pilat: jesli li ti car Judejski? A on odgovarajući reče mu: ti kažeš. 3 I tužahu ga glavari sveštenički vrlo. 4 A Pilat opet upita ga govoreći: zar ništa ne odgovaraš? Gledaj što svjedoče na tebe. 5 Ali Isus više ne odgovori ništa tako da se divljaše Pilat. 6 A o svakom prazniku puštaše im po jednoga sužnja koga iskahu. 7 A bijaše jedan zatvoren, po imenu Varava, sa svojijem drugarima koji su u buni učinili krv. 8 I povikavši narod stade iskati što im svagda èinjala. 9 A Pilat im odgovori govoreći: hoæete li da vam pustim cara Judejskoga? 10 Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali glavari sveštenički. 11 Ali glavari sveštenički podgovorile narod bolje Varavu da ištu da im pusti. 12 A Pilat opet odgovarajući reče im: a šta hoæete da èinim s tijem što ga zovete carem Judejskijem? 13 A oni opet povikaše: raspni ga. 14 A Pilat im reče: a kakvo je zlo uèinio? A oni iza glasa vikahu: raspni ga. 15 A Pilat želeæi ugoditi narodu pusti im Varavu, a Isusa Šibavši predade da ga razapnu. 16 A vojnici ga odvedoše u sudnicu, i sazvase svu èetu vojnika. 17 I obukoše mu skerletnu kabanicu, i opletavši vijenac od trnja metnuše na nj. 18 I stadoše ga pozdravljati govoreći: zdravo, care Judejski! 19 I bijahu ga po glavi trskom, i pljuvahu na nj, i padajući na koljena poklanjahu mu se. 20 I kad mu se narugaše, svukoše s njega skerletnu kabanicu, i obukoše ga u njegove haljine i izvedoše ga da ga razapnu. 21 I natjerale nekoga Simona iz Kirine, oca Aleksandrova i Rufova, koji iðaše iz polja, da mu poneše krst. 22 I dovedoše ga na mjesto Golgotu, koje æe reæi: košturnica. 23 I davahu mu da pije vino sa smirnom, a on ne uze. 24 I kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacajući kocke za njih ko æe šta uzeti. 25 A bijaše sahat treæi kad ga razapeše. 26 I bijaše natpis njegove krivice natписан: car Judejski. 27 I s njim raspeše dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane njemu. 28 I izvrši se pismo koje govoril: i metnuše ga među zloèince. 29 I koji prolažahu huljahu na nj mašuæi glavama svojima i govoreæi: aha! ti što crkvu razvaljuješ i za tri dana naèinjala, 30 Pomozi sam sebi i siði s krsta. 31 Tako i glavari sveštenički s književnicima rugahu se govoreæi jedan drugome: drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. 32 Hristos car Izrailjev neka siðe sad s krsta da vidimo, pa æemo mu vjerovati. I oni što bijahu s njim razapeti rugahu mu se. 33 A u šestome sahatu bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga. 34 I u devetom sahatu povika Isus iza glasa govoreæi: Elo! Elo! lama savahtan? koje znaæi: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio? 35 I neki od onijeh što stajahu onđe èuvši to govorahu: eno zove Iliju. 36 A jedan otreæe te napuni sunðer octa, pa nataknutvši na trsku pojše ga govoreæi: stanite da vidimo hoæe li doæi Iliju da ga skine. 37 A Isus povika iza glasa, i izdahnu. 38 I zavjes crkveni razdrije se nadvoje s vrha do na dno. 39 A kad vidje kapetan koji stajaše prema njemu da s takom vikom izdahnu, reče: zaista èovjek ovaj sin Božij bješe. 40 A bijahu i žene koje gledahu izdaleka, među kojima bješe i Marija Magdalina i Marija Jakova maloga i Josije mati, i Solomija, 41 Koje iðahu za njim i kad bješe u Galileji, i služahu mu; i druge mnoge koje bijahu došle s njim u Jerusalim. 42 I kad bi uveèe jer bijaše petak, to jest uoèi subote 43 Doðe Josif iz Arimateje, pošten savjetnik, koji i sam carstva Božjegaa èekaše, i usudi se te uđe k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. 44 A Pilat se zaèudi da je veæ umro; i dozvavši kapetana zapita ga: je li davno umro? 45 I doznavši od kapetana, dade tijelo Josifu. 46 I

kupivši platno, i skinuvši ga, obavi platnom, i metnu ga u grob koji bješe isjeèen u kamenu, i navali kamen na vrata od groba.

47 A Marija Magdalina i Marija Josijna gledahu gdje ga metahu.

16 I pošto proðe subota, Marija Magdalina i Marija Jakovljeva i Solomija kupiše mirisa da doðu i da pomažu Isusa. 2 I vrlo rano u prvi dan nedjelje doðoše na grob oko sunèanoga roðaja. 3 I govorahu među sobom: ko æe nam odvaliti kamen od vrata grobnijeh? 4 I pogledavši vidješe da kamen bješe odvaljen: jer bješe vrlo veliki. 5 I ušavši u grob vidješe mladiæa obuèena u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane; i uplašiše se. 6 A on im reče: ne plašite se, Isusa tražite Nazareæanina raspetoga; usta, nije ovdje, evo mjesto gdje ga metnuše. 7 Nego idite kažite uèenicima njegovijem i Petru da pred vama otide u Galileju: tamo æete ga vidjeti, kao što vam reče. 8 I izišavši pobjegoše od groba; jer ih uhvati drhat i strah; i nikom ništa ne kazaše, jer se bojahu. 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) A Isus ustavši rano u prvi dan nedjelje javi se najprije Mariji Magdalini, iz koje je istjerao sedam ðavola. 10 A ona otide te javi onima što su bili s njim, koji plakahu i ridahu. 11 I oni èuvši da je živ i da ga je ona vidjela ne vjerovaše. 12 A potom javi se na putu dvojici od njih u drugome oblièju, kad su išli u selo. 13 I oni otišavši javiše ostalima; i ni njima ne vjerovaše. 14 A najposlijje javi se kad njih jedanaestorica bijahu za trpezom, i prekori ih za njihovo nevjerje i tvrđu srca što ne vjerovaše onima koji su ga vidjeli da je ustao; 15 I reče im: idite po svemu svijetu i propovjedite jevanđelje svakome stvorenju. 16 Koji uzvjeruje i pokrsti se, spaæee se; a ko ne vjeruje osudiæe se. 17 A znaci onima koji vjeruju biæe ovi: imenom mojijem izgonaæe ðavole; govoriaæe novijem jezicima; 18 Uzimaæe zmije u ruke, aki i smrtno što popiju, neæee im naudit; na bolesnike metaæe ruke, i ozdravljajæe. 19 A Gospod pošto im izgovori uze se na nebo, i sjede Bogu s desne strane. 20 A oni iziðoše i propovijedaše svuda, i Gospod ih potpomaga, i rijeè potvrðiva znacima koji su se potom pokazivali. Amin.

1 Budući da mnogi počeše opisivati događaje koji se ispunješ i među nama, **2** Kao što nam predaše koji isprva sami vidješe i služe riječi biše: **3** Namislih i ja, ispitavši sve od poèetka, po redu pisati tebi, èestiti Teofile, **4** Da poznaš temelj onih rijeèi kojima si se nauèio. **5** U vrijeme Iroda cara Judejskoga bijaše neki sveštenik od reda Avijna, po imenu Zarija, i žena njegova od plemena Aronova, po imenu Jelisaveta. **6** A bijahu oboje pravedni pred Bogom, i življahu u svemu po zapovijestima i uredbama Gospodnjim bez mane. **7** I ne imadijahu djece; jer Jelisaveta bješe nerotkinja, i bijahu oboje veæ stari. **8** I dogodi se, kad on služaše po svome redu pred Bogom, **9** Da po obièaju sveštenstva dođe na njega da izide u crkvu Gospodnju da kadi. **10** I sve mnoštvo naroda bijaše napolju i moljaše se Bogu u vrijeme kaðenja. **11** A njemu se pokaza anđeo Gospodnji koji stajaše s desne strane oltara kacionoga. **12** I kad ga vidje Zarija uplaši se i strah napade na nj. **13** A anđeo reèe mu: ne boj se, Zarija; jer je uslišena tvoja molitva: i žena tvoja Jelisaveta rodiaæe ti sina, i nadjeni mu ime Jovan. **14** I biæe tebi radost i veselje, i mnogi æe se obradovati njegovu roðenju. **15** Jer æe biti veliki pred Bogom, i neæe piti vina i sikera; i napuniæe se Duha svetoga još u utrobi matere svoje; **16** I mnoge æe sinove Izrailjeve obratiti ka Gospodu Bogu njihovome; **17** I on æe naprijed doæi pred njim u duhu i sili Ilijnoj da obrati srca otaca k djeci, i nevjernike k mudrosti pravednika, i da pripravi Gospodu narod gotov. **18** I reèe Zarija anđelu: po èemu æu ja to poznati? jer sam ja star i žena je moja vremenita. **19** I odgovarajuæi anđeo reèe mu: ja sam Gavrilo što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost. **20** I evo, onijemijaæeš i neæeæ moæi govoriti do onoga dana dok se to ne zbude; jer niješ vjerovao mojim rijeèima koje æe se zbiti u svoje vrijeme. **21** I narod èekaše Zariju, i èuðaðu se što se zabavi u crkvi. **22** A izišavši ne moæaše da im govoriti; i razumješe da mu se neæto utvorilo u crkvi; i on namigavaše im; i osta nijem. **23** I kad se navršiše dani njegove službe otide kuæi svojoj. **24** A poslije ovijeh dana zatrudnje Jelisaveta žena njegova, i krijaše se pet mjeseci govoreæi: **25** Tako mi uèini Gospod u dane ove u koje pogleda na me da me izbavi od ukora među ljudima. **26** A u šesti mjesec posla Bog anđela Gavrila u grad Galilejski po imenu Nazaret **27** K djevojci isprošenoj za muža, po imenu Josifa iz doma Davidova; i djevojci bješe ime Marija. **28** I ušavši k njoj anđeo reèe: raduj se, blagodatna! Gospod je s tobom, blagoslovena si ti među ženama. **29** A ona vidjevši ga poplaši se od rijeèi njegove i pomisli: kakav bi ovo bio pozdrav? **30** I reèe joj anđeo: ne boj se, Marija! Jer si našla milost u Boga. **31** I evo zatrudnjeæeš, i rodiaæeš sina, i nadjeni mu ime Isus. **32** On æe biti veliki, i nazvaæe se sin najvišega, i daæe mu Gospod Bog prijesto Davida oca njegova; **33** I carovaæe u domu Jakovljevu vavijek, i carstvu njegovom neæe biti kraja. (aiðn g165) **34** A Marija reèe anđelu: kako æe to biti kad ja ne znam za muža? **35** I odgovarajuæi anđeo reèe joj: duh sveti doæi æe na tebe, i sila najvišega osjeniæe te; zato i ono što æe se roditi biæe sveto, i nazvaæe se sin Božij. **36** I evo Jelisaveta tvoja tetka, i ona zatrudnje sinom u starosti svojoj, i ovo je šesti mjesec njojzi, koju zovu nerotkinjom. **37** Jer u Boga sve je moguæe što reèe. **38** A Marija reèe: evo sluškinje Gospodnje; neka mi bude

po rijeèi tvojoj. I anđeo otide od nje. **39** A Marija ustavši onih dana otide brzo u gornju zemlju u grad Judin. **40** I uđe u kuæu Zarijinu, i pozdravi se s Jelisavetom. **41** I kad Jelisaveta èe eestitanje Marijino, zaigra dijete u utrobi njezinoj, i Jelisaveta se napuni Duha svetoga. **42** I povika zdravo i reèe: blagoslovena si ti među ženama, i blagosloven je plod utrobe tvoje. **43** I otkud meni ovo da dođe mati Gospoda mojega k meni? **44** Jer gle, kad doðe glas èestitanja tvojega u uši moje, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj. **45** I blago onoj koja vjerova; jer æe se izvršiti što joj kaza Gospod. **46** I reèe Marija: velièa duša moja Gospoda; **47** I obradova se duh moj Bogu spasu mojemu. **48** Sto pogleda na poniženje sluškinje svoje; jer gle, otsad æe me zvati blaženom svi naraðati; **49** Sto mi uèini velièinu silni, i sveto ime njegovo; **50** I milost je njegova od koljena na koljeno onima koji ga se boje. **51** Pokaza silu rukom svojom; razasu ponosite u mislima srca njihova. **52** Zbaci silne s prijestola, i podiže ponižene. **53** Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne. **54** Primi Izailija slugu svojega da se opomene milosti; **55** Kao što govorci ocima našijem, Avraamu i sjemenu njegovu dovijeka. (aiðn g165) **56** Marija pak sjedi s njom oko tri mjeseca, i vrati se kuæi svojoj. **57** A Jelisaveti dođe vrijeme da rodi, i rodi sina. **58** I èuše njezini susjedi i rodbina da je Gospod pokazao veliku milost svoju na njoj, i radovahu se s njom. **59** I u osmi dan doðoše da obrežu dijete, i šeadijahu da mu nadjenu ime oca njegova, Zarija. **60** I odgovarajuæi mati njegova reèe: ne, nego da bude Jovan. **61** I rekoše joj: nikoga nema u rodbini tvojoj da mu je tako ime. **62** I namigivahu ocu njegovu kako bi on htio da mu nadjenu ime. **63** I zaiskavši daæeicu, napisa govoreæi: Jovan mu je ime. I zaèudiše se svi. **64** I odmah mu se otvorise usta i jezik njegov, i govoraše hvaleæi Boga. **65** I uđe strah u sve susjede njihove; i po svoj gornjoj Judeji razglasiti se ovaj sav dogaðaj. **66** I svi koji èuše metnuše u srce svoje govoreæi: šta æe biti iz ovoga djeteta? I ruka Gospodnja bješe s njim. **67** I Zarija otac njegov napuni se Duha svetoga, i prorokova govoreæi: **68** Blagosloven Gospod Bog Jakovljev što pohodi i izbavi narod svoj, **69** I podiže nam rog spasenja u domu Davida sluge svojega, **70** Kao što govorci ustima svetijeh proroka svojih od vijeka (aiðn g165) **71** Da æe nas izbaviti od našijeh neprrijatelja i iz ruku sviju koji mrze na nas; **72** Uèiniti milost ocima našijem, i opomenuti se svetoga zavjeta svojega, **73** Kletve kojom se kleo Avraamu ocu našemu da æe nam dati **74** Da se izbavimo iz ruku neprrijatelja svojih, i da mu služimo bez straha, **75** I u svetosti i u pravdi pred njim dok smo god živi. **76** I ti, dijete, nazvaæeš se prorok najvišega; jer æeš iæi naprijed pred licem Gospodnjim da mu pripravi put; **77** Da daæ razum spasenja narodu njegovu za oproštenje grijeha njihovih, **78** Po dubokoj milosti Boga našega, po kojoj nas je pohodio istok s visine; **79** Da obasaš one koji sjede u tami i u sjenu smrtnome; da uputiš noge naše na put mira. **80** A dijete rastijaše i jaæaše duhom, i bijaše u pustinji dotle dok se ne pokaza Izailiju.

2 U to vrijeme pak izide zapovijest od æesara Avgusta da se prepiše sav svijet. **2** Ovo je bio prvi prijepis za vladanja Kirinova Sirijom. **3** I poðoše svi da se prepišu svaki u svoj grad. **4** Tada poðe i Josif iz Galileje iz grada Nazareta u Judeju u grad Davidov koji se zvaše Vitlejem, jer on bijaše iz doma i plemena Davidova, **5** Da se prepiše s Marijom, isprošenom za njega ženom, koja bješe trudna. **6** I kad onamo bijahu, dođe

vrijeme da ona rodi. **7** I rodi sina svojega prvenca, i povi ga, i metnu ga u jasli; jer im ne bijaše mjesta u gostonici. **8** I bijahu pastiri u onome kraju koji èuvahu noèenu strazu kod stada svojega. **9** I gle, anđeo Gospodnji stade među njima, i slava Gospodnja obasja ih; i uplašiše se vrlo. **10** I reèe im anđeo: ne bojte se; jer gle, javljam vam veliku radost koja æe biti svemu narodu. **11** Jer vam se danas rodi spas, koji je Hristos Gospod, u gradu Davidovu. **12** I eto vam znaka: naæi æete dijete povito gdje leži u jaslima. **13** I ujedanput postade s anđelom mnoštvo vojnika nebeskih, koji hvaljahu Boga govoreæi: **14** Slava na visini Bogu, i na zemlji mir, među ljudima dobra volja. **15** I kad anđeli otidoše od njih na nebo, pastiri govorahu jedan drugome: hajdemo do Vitlejema, da vidimo to što se tamo dogodilo što nam kaza Gospod. **16** I doðoše brzo, i naðoše Mariju i Josifa i dijete gdje leži u jaslima. **17** A kad vidješe, kazaše sve što im je kazano za to dijete. **18** I svi koji èuše diviše se tome što im kazaše pastiri. **19** A Marija èuvaše sve rijeèi ove i slagaše ih u srcu svojemu. **20** I vratîše se pastiri slaveæi i hvaleæi Boga za sve što èuše i vidješe kao što im bi kazano. **21** I kad se navrši osam dana da ga obrežu, nadjenuše mu ime Isus, kao što je anđeo rekao dok se još nije bio ni zametnuo u utrobi. **22** I kad doðe vrijeme da idu na molitvu po zakonu Mojsijevu, doniješe ga u Jerusalim da ga metnu pred Gospoda, **23** Kao što je napisano u zakonu Gospodnjemu: da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu posveti Gospodu; **24** I da prinesu prilog, kao što je reèeno u zakonu Gospodnjemu, dvije grlice, ili dva golubiæa. **25** I gle, bijaše u Jerusalimu èovjek po imenu Simeun, i taj èovjek bješe pravedan i pobožan, koji èekaše utjehe Izraeljeve, i Duh sveti bijaše u njemu. **26** I njemu bješe sveti Duh kazao da neæe vidjeti smrti dok ne vidi Hrista Gospodnjega. **27** I kaza mu Duh te doðe u crkvu; i kad donesoše roditelji dijete Isusa da svrše za njega zakon po obièaju, **28** I on ga uze na ruke svoje, i hvali Boga i reèe: **29** Sad otpuštaš s mirom slugu svojega, Gospode, po rijeèi svojoj; **30** Jer vidješe oèi moje spasenije tvoje, **31** Koje si ugodovio pred licem sviju naroda, **32** Vidjelo, da obasja neznabosće, i slavu naroda tvojega Izraelja. **33** I Josif i mati njegova èuðahu se tome što se govorâše za njega. **34** I blagoslovi ih Simeun, i reèe Mariji materi njegovo: gle, ovaj leži da mnoge obori i podigne u Izraelju, i da bude znak protiv koga æe se govoriti **35** A i tebi samoj probosæe nož dušu da se otkriju misli mnogijeh srca. **36** I bješe Ana proroèica, kæi Fanuilo, od koljena Asirova; ona je ostarjela, a sedam je godina življela s mužem od djevojaštva svojega, **37** I udova oko osamdeset i èetiri godine, koja ne odlažaše od crkve, i služaše Bogu dan i noæ postom i molitvama. **38** I ona u taj èas doðe, i hvaljaše Gospoda i govorâše za njega svima koji èekahu spasenija u Jerusalimu. **39** I kad svršiše sve po zakonu Gospodnjemu, vratîše se u Galileju u grad svoj Nazaret. **40** A dijete rastijaše i jaæaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat Božija bješe na njemu. **41** I roditelji njegovi iðahu svake godine u Jerusalim o prazniku pashe. **42** I kad mu bi dvanaest godina, doðoše oni u Jerusalim po obièaju praznika; **43** I kad dane provedoše i oni se vratîše, osta dijete Isus u Jerusalimu; i ne znade Josif i mati njegova; **44** Nego misleæi da je s društvom, otidoše dan hoda, i stadoše ga tražiti po rodbini i po znancima. **45** I ne našavši ga vratîše se u Jerusalim da ga traže. **46** I poslije tri dana naðoše ga u crkvi gdje sjedi među uèiteljima, i sluša ih, i pita ih, **47** I svi koji ga slušahu divljaju se

njegovu razumu i odgovorima. **48** I vidjevši ga zaèudiše se, i mati njegova reèe mu: sine! šta uèini nama tako? Evo otac tvoj i ja sa strahom tražimo te. **49** I reèe im: zašto ste me tražili? Zar ne znate da meni treba u onom biti što je oca mojega? **50** I oni ne razumješe rijeèi što im reèe. **51** I siðe s njima i doðe u Nazaret; i bijaše im poslušan. I mati njegova èuvaše sve rijeèi ove u srcu svojemu. **52** I Isus napredovaše u premudrosti i u rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi.

3 U petnaestoj godini vladanja æesara Tiverija, kad bješe

Pontije Pilat sudija u Judeji, i Irod èetverovlasnik u Galileji, i Filip brat njegov èetverovlasnik u Itureji i u Trahonitskoj, i Lisanija èetverovlasnik u Avilini, **2** Za poglavara sveštenikoj Ane i Kajafe, reèe Bog Jovanu sinu Zarinju u pustinji, **3** I doðe u svu okolinu Jordansku propovijedajuæi krštenje pokajanja za oproštenje grjeha; **4** Kao što je napisano u knjizi rijeèi proroka Isajie koji govor: glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodnj; poravnite staze njegove; **5** Sve doline neka se ispune, i sve gore i bregovi neka se slegnu; i što je krivo neka bude pravo, i hraptivi putovi neka budu glatki; **6** I svako æe tijelo vidjeti spasenije Božije. **7** Jovan pak govorâše ljudima koji izlažahu da ih krsti: porodi aspidini! ko vam kaza da bježite od gnjeva koji ide? **8** Rodite dakle rodove dostoje pokajanja, i ne govorite u sebi: oca imamo Avraama; jer vam kažem da Bog može i od ovoga kamenja podignuti djecu Avraamu. **9** Jer veæ i sjekira stoji drvetu kod korijena; i svako drvo koje dobra roda ne raða sijee se i u oganj se baca. **10** I pitahu ga ljudi govorâæi: Šta æemo dakle èiniti? **11** On pak odgovarajuæi reèe im: koji ima dvije haljine neka da jednu onome koji nema; i ko ima hrane neka èini tako. **12** Doðoše pak i carinici da ih krsti, i rekoše mu: uèitelju! Šta æemo èiniti? **13** A on im reèe: ne ištite više nego što vam je reèeno. **14** Pitahu ga pak i vojnici govorâæi: a mi šta æemo èiniti? I reèe im: nikome da ne èinite sile niti koga da opadate, i budite zadovoljni svojom platom. **15** A kad narod bješe u sumnji i pomišljahu svi u srcima svojijem za Jovanom: da nije on Hristos? **16** Odgovaraše Jovan svima govorâæi: ja vas krstim vodom; ali ide za mnom jaèi od mene, kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obuæi njegovo; on æe vas krstiti Duhom svjetijem i ognjem. **17** On ima lopatu u ruci svojoj, i oèistiaæe gumno svoje, i skupiæe pšenici svoju, a pljevu æe saæeati ognjem vjeènjem. **18** I drugo mnogo koješta javlja narodu i napominja. **19** Iroda pak èetverovlasnika koraše Jovan za Irodijadu, ženu brata njegova, i za sva zla što uèini Irod; **20** I svrh svega uèini i to te zatvori Jovana u tamnicu. **21** A kad se krsti sav narod, i Isus pošto se krsti i moljaše se Bogu, otvori se nebo, **22** I siðe na nj Duh sveti u tjelesnome obliku kao golub, i èu se glas s neba govorâæi: ti si sin moj ljubazni, ti si po mojoj volji. **23** I taj Isus imaše oko trideset godina kad poèe; i bješe, kao što se mišljaše, sin Josifa sina Ilijna, **24** Sina Matatova, sina Levijna, sina Melhijna, sina Janejeva, sina Josifova, **25** Sina Matatijna, sina Amosova, sina Naumova, sina Eslijna, sina Nangejeva, **26** Sina Maatova, sina Matatijna, sina Semejina, sina Josifova, sina Judina, **27** Sina Joanina, sina Risina, sina Zorovavelova, sina Salatiilova, sina Nirjina, **28** Sina Melhijna, sina Adijna, sina Kosamova, sina Irova, **29** Sina Josijna, sina Eliezerova, sina Jorimova, sina Matatova, sina Levijna, **30** Sina Simeunova, sina Judina, sina Josifova, sina Jonanova, sina Eliakimova, **31** Sina Melejina,

sina Mainanova, sina Matatina, sina Natanova, sina Davidova, 32 Sina Jesejeva, sina Ovidova, sina Voozova, sina Salmonova, sina Naasonova, 33 Sina Aminadavova, sina Aramova, sina Esromova, sina Faresova, sina Judina, 34 Sina Jakovljeva, sina Isakova, sina Avraamova, sina Tarina, sina Nahorova, 35 Sina Seruhova, sina Ragavova, sina Falekova, sina Everova, sina Salina, 36 Sina Kainanova, sina Arfaksadova, sina Simova, sina Nojeva, sina Lamehova, 37 Sina Matusalina, sina Enohova, sina Jaredova, sina Maleleilova, sina Kainanova, 38 Sina Enosova, sina Sitova, sina Adamova, sina Božijega.

4 Isus pak pun Duha svetoga vrati se od Jordana, i odvede ga Duh u pustinju, 2 I èetrdeset dana kuša ga ðavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršiše, onda ogladnje, 3 I reèe mu ðavo: ako si sin Božij, reci ovome kamenu da postane hljeb. 4 I odgovori mu Isus govoreæi: u pismu stoji: neæe življeti èovjek o samom hljebu, nego o svakoj rijeèi Božijoj. 5 I izvedavši ga ðavo na goru visoku pokaza mu sva carstva ovoga svijeta u trenuæu oka, 6 I reèe mu ðavo: tebi æu dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoæu daæu je; 7 Ti dakle ako se pokloniš preda mnom biæe sve tvoje. 8 I odgovarajuæi Isus reèe mu: idi od mene, sotono; u pismu stoji: poklanjaj se Gospodu Bogu svojemu, i njemu jedinome služi. 9 I odvede ga u Jerusalim, i postavi ga navrh crke, i reèe mu: ako si sin Božij, skoèi odavde dolje; 10 Jer u pismu stoji da æe anđelima svojijem zapovjediti za tebe da te saèuvaju, 11 I uzeæe te na ruke da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. 12 I odgovarajuæi Isus reèe mu: kazano je: ne kušaj Gospoda Boga svojega. 13 I kad svrši ðavo sve kušanje, otide od njega za neko vrijeme. 14 I vrtati se Isus u sili duhovnoj u Galileju; i otide glas o njemu po svemu onom kraju. 15 I on uèaše po zbornicama njihovijem, i svi ga hvaljaju. 16 I doðe u Nazaret gdje bješe odrastao, i uðe po obièaju svome u dan subotni u zbornicu, i ustade da èita. 17 I daše mu knjigu proroka Isajie, i otvorivši knjigu naðe mjesto gdje bješe napisano: 18 Duh je Gospodnji na meni; zato me pomaza da javim jevanđelje siromasima; posla me da iscijelim skrušene u srcu; da propovjedim zarobljenima da æe se otpustiti, i slijepima da æe progledati; da otpustim sužnje; 19 I da propovijedam prijatnu godinu Gospodnju. 20 I zatvorivši knjigu dale sluzi, pa sjede: i svi u zbornici gledaju na nj. 21 I poèe im govoriti: danas se izvrši ovo pismo u ušima vašima. 22 I svi mu svjedoèahu, i divljaju se rijeèima blagodati koje izlažahu iz usta njegovijeh, i govoraju: nije li ovo sin Josifov? 23 I reèe im: vi æete meni bez sumnje kazati ovu prièu: ljekar! izljeèi se sam; što smo èuli da si èinio u Kapernaumu uèini i ovdje na svojoj postojbini. 24 Reèe pak: zaista vam kažem: nikakav prorok nije mio na svojoj postojbini. 25 A zaista vam kažem: mnoge udovice bijahu u Izraelju u vrijeme Ilijno kad se nebo zatvori tri godine i šest mjeseci i bi velika glad po svoj zemlji; 26 I ni k jednoj od njih ne bi poslan Iliju do u Sareptu Sidonsku k ženi udovici. 27 I mnogi bijahu gubavi u Izraelju za proroka Jelisiju; i nijedan se od njih ne oèisti do Neemana Sirjanina. 28 I svi se u zbornici napuniše gnjeva kad èuše ovo. 29 I ustavši istjeraše ga napolje iz grada, i odvedoše ga navrh gore gdje bijaše njihov grad sazidan da bi ga bacili odozgo. 30 Ali on proðe između njih, i otide. 31 I doðe u Kapernaum grad Galilejski, i uèaše ih u subote. 32 I èuðahu se naući njegovoj; jer njegova besjeda bješe silna. 33 I u zbornici bješe èovjek u

kome bješe neèisti duh ðavolski, i povika iza glasa 34 Govoreæi: proði se, šta je tebi do nas, Isuse Nazareanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. 35 I zaprijeti mu Isus govoreæi: umukni, i iziði iz njega. I oborivši ga ðavo na srijedu, iziðe iz njega, i nimalo mu ne naudi. 36 I u sve uðe strah, i govorahu jedan drugome govoreæi: kakva je to rijeè, da vlašæu i silom zapovijeda neèistijem duhovima, i izlaze? 37 I otide glas po njemu po svima okolnjim mjestima. 38 Ustavši pak iz zbornice doðe u kuæu Simonovu; a taštu Simonovu bješe uhvatila velika grozniæica, i moliše ga za nju. 39 I stavši više nije zaprijeti groznicu, i pusti je. I odmah ustade i služaše im. 40 A kad zahoðaše sunce, svi koji imadijahu bolesnike od razlièenih bolesti dovoðahu ih k njemu; a on na svakoga od njih metaše ruke, i iscjeljivaše ih. 41 A i ðavoli izlažahu iz mnogih vièuæi i govoreæi: ti si Hristos sin Božij. I zapreæivaše im da ne govore da znaju da je on Hristos. 42 A kad nasto dan, iziðe i otide u pusto mjesto; i narod ga tražaše, i doðe k njemu, i zadržavahu ga da ne ide od njih. 43 A on im reèe: i drugijem gradovima treba mi propovjediti jevanđelje o carstvu Božijemu; jer sam na to poslan. 44 I propovijedaše po zbornicama Galilejskijem.

5 Jedanput pak kad narod naleže k njemu da slušaju rijeè Božiju on stajaše kod jezera Genisaretskoga, 2 I vidje dvije laðe gdje stoje u kraju, a ribari bijahu izišli iz njih i ispirahu mreže: 3 I uljeze u jednu od laði koja bješe Simonova, i zamoli ga da malo odmakne od kraja; i sjedavši uèaše narod iz laðe. 4 A kad presta govoriti, reèe Simonu: hajde na dubinu, i bacite mreže svoje te lovite. 5 I odgovarajuæi Simon reèe mu: uèitelju! svu noæ smo se trudili, i ništa ne uhvatismo: ali po twojor rijeèi bacæu mrežu. 6 I uèinivši to uhvatîše veliko mnoðstvo riba, i mreže im se prodriješe. 7 I namagoše na društvo koje bješe na drugoj laði da doðu da im pomognu; i doðoše, i napuniše obje laðe tako da se gotovo potope. 8 A kad vidje Simon Petar, pripade ka koljenima Isusovijem govoreæi: iziði od mene, Gospode! ja sam èovjek grijeašan. 9 Jer bijaše ušao strah u njega i u sve koji bijahu s njim od mnoðstva riba koje uhvatîše; 10 A tako i u Jakova i Jovana, sinove Zevedejeve, koji bijahu drugovi Simonovi. I reèe Isus Simonu: ne boj se; otsele æeš ljudje loviti. 11 I izvukavši obje laðe na zemlju ostavise sve, i otidoše za njim. 12 I kad bješe Isus u jednom gradu, i gle, èovjek sav u gubi: i vidjevši Isusa pade nièice moleæi mu se i govoreæi: Gospode! ako hoæeš možeš me oèistiti. 13 I pruživši ruku dohvati ga se, i reèe: hoæeu, oèisti se. I odmah guba spade s njega. 14 I on mu zapovjedi da nikom ne kazuje: nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar za oèišæenje svoje, kako je zapovjedio Mojsije za svjedoèanstvo njima. 15 Ali se glas o njemu još veæema razlažaše, i mnoðstvo naroda stješaše se da ga slušaju i da ih iscjeljuje od njihovijeh bolesti. 16 A on odlažaše u pustinju i moljaše se Bogu. 17 I jedan dan uèaše on, i ondje sjedahu fariseji i zakonici koji bijahu došli iz sviju sela Galilejskih i Judejskih i iz Jerusalima; i sila Gospodnja iscjeljivaše ih. 18 I gle, ljudi donesoše na odru èovjeka koji bješe uzet, i tražahu da ga unesu i metnu preda nj; 19 I ne našavši kuda æe ga unijeti od naroda, popeše se na kuæu i kroz krov spustiše ga s odrom na srijedu pred Isusa. 20 I vidjevši vjeru njihovu reèe mu: èovjèee! oprashtaju ti se grijesi tvoji. 21 I poèeše pomicati književnici i fariseji govoreæi: ko je ovaj što huli na Boga? Ko može oprashtati grijehu osim jednoga

Boga? 22 A kad razumje Isus pomisli njihove, odgovarajući reče im: šta mislite u srcima svojim? 23 Šta je lakše reći: opraštaju ti se grijesi tvoji? ili reći: ustani i hod? 24 Nego da znate da vlast ima sin èovjek je na zemlji opraštati grijeha, reče uzetome:) tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj i idi kuæi svojoj. 25 I odmah ustade pred njima, i uze na èemu ležaše, i otide kuæi svojoj hvaleći Boga. 26 I svi se upropastiše, i hvaljuju Boga, i napunivši se straha govorahu: euda se nagledasmo danas! 27 I potom iziđe, i vidje carinika po imenu Levija gdje sjedi na carini, i reče mu: hajde za mnom. 28 I ostavivši sve, ustade i poðe za njim. 29 I zgodio mu Leviju kod kuæe svoje veliku èast; i bješe mnogo carinika i drugijeh koji sjeðahu s njim za trpezom. 30 I vikahu na njega književnici i fariseji govoraju uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima jedete i pijete? 31 I odgovarajući Isus reče im: ne trebaju zdravi ljeðara nego bolesni. 32 Ja nijesam došao da dozovem pravednike nego grješnike na pokajanje. 33 A oni mu rekoše: zašto uèenici Jovanovi poste èesto i mole se Bogu, tako i farisejski; a tvoji jedu i piju? 34 A on im reče: možete li svatove natjerati da poste dok je ženik s njima? 35 Nego æe doæi dani kad æe se oteti od njih ženik, i onda æe postiti u one dane. 36 Kaza im pak i prièu: niko ne meæe zakrpe od nove haljine na staru haljinu, inaèe æe i novu razdrijeti, i staroj ne lièi što je od novoga. 37 I niko ne ljeva vina novoga u mjehove stare; inaèe prodre novo vino mjehove i ono se prolije, i mjehovi propadnu; 38 Nego vino novo u mjehove nove treba ljevati, i oboje æe se saèuvati. 39 I niko pivši staro neæe odmah novoga; jer veli: staro je bolje.

6 Dogodi mu se pak u prvu subotu po drugome danu pashe da iðaše kroz usjeve, i uèenici njegovi trgahu klasje, i satirahu rukama te jeðahu. 2 A neki od fariseja rekoše im: zašto èinite što ne valja èiniti u subotu? 3 I odgovarajući Isus reče im: zar nijeste èitali ono što uèini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim? 4 Kako uðe u kuæu Božiju, i uze hlebove postavljene i izjede, i dade ih onima što bijahu s njim, kojih nikome ne valjaše jesti osim jedinjih sveštenika. 5 I reče im: sin je èovjek gospodar i od subote. 6 A dogodi se u drugu subotu da on uðe u zbornicu i uèaše, i bješe ondje èovjek kome desna ruka bješe suha. 7 Književnici pak i fariseji gledaju za njim neæe li u subotu iscjeliti, da ga okrive. 8 A on znadijaše pomisli njihove, i reče èovjeku koji imaje suhu ruku: ustani i stani na srijedu. A on ustade i stade. 9 A Isus reče im: da vas zapitam: šta valja u subotu èiniti, dobro ili zlo? održati dušu ili pogubiti? A oni muèahu. 10 I pogledavši na sve njih reče mu: pruži ruku svoju. A on uèini tako; i ruka posta zdrava kao i druga. 11 A oni se svih napuniše bezumlja, i govorahu jedan drugome šta bi uèinili Isusu. 12 Tijeh pak dana iziðe na goru da se pomoli Bogu; i provede svu noæ na molitvi Božjoj. 13 I kad bi dan, dozva uèenike svoje, i izbra iz njih dvanaestoricu, koje i apostolima nazva: 14 Simona, koga nazva Petrom, i Andriju brata njegova, Jakova i Jovana, Filipa i Vartolomija, 15 Mateja i Tomu, Jakova Alfejeva i Simona prozvanoga Zilota, 16 Judu Jakovljeva, i Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade. 17 I izišavši s njima stade na mjestu ravnem, i gomila uèenika njegovih; i mnošto naroda iz sve Judeje i iz Jerusalima, i iz primorja Tirskega i Sidonskoga, 18 Koji doðoše da ga slušaju i da se iscjeljuju od svojih bolesti, i koje muèahu duhovi neèisti; i iscjeljivahu se. 19 I sav narod tražaše da ga se dotaknu; jer iz njega izlažaše sila i iscjeljivaše

ih sve. 20 I on podignuvi oèi na uèenike svoje govorše: blago vama koji ste siromašni duhom; jer je vaše carstvo Božije. 21 Blago vama koji ste gladni sad; jer æete se nasiti. Blago vama koji plaèete sad; jer æete se nasmijati. 22 Blago vama kad na vas ljudi omrznu i kad vas rastave i osramote, i razglase ime vaše kao zlo sina rabi èovjekovog. 23 Radujte se u onaj dan i igrajte, jer gle, vaša je velika plata na nebu. Jer su tako èinili prorocima ocevi njihovi. 24 Ali teško vama bogati; jer ste veæ primili utjehu svoju. 25 Teško vama siti sad; jer æete ogladnjeti. Teško vama koji se smijete sad; jer æete zaplakati i zaridati. 26 Teško vama kad stanu svi dobro govoriti za vama; jer su tako èinili i lažnjem prorocima ocevi njihovi. 27 Ali vama kažem koji slušate: ljubite neprijatelje svoje, dobro èinite onima koji na vas mrze; 28 Blagosiljajte one koji vas kunu, i molite se Bogu za one koji vas vrijedaju. 29 Koji te udari po obrazu, okreni mu i drugi; i koji hoæe da ti uzme kabanicu, podaj mu i košulju. 30 A svakome koji ište u tebe, podaj; i koji tvoje uzme, ne išti. 31 I kako hoæete da èine vama ljudi èinite i vi njima onako. 32 I ako ljubite one koji vas ljube, kakva vam je hvala? Jer i grješnici ljube one koji njih ljube. 33 I ako èinite dobro onima koji vama dobro èine, kakva vam je hvala? Jer i grješnici èine tako. 34 I ako dajete u zajam onima od kojih se nadate da æete uzeti, kakva vam je hvala? Jer i grješnici grješnicima daju u zajam da uzmu opet onoliko. 35 Ali ljubite neprijatelje svoje, i èinite dobro, i dajite u zajam ne nadajuæi se nièemu; i biæe vam velika plata, i biæete sinovi najvišega, jer je on blag i neblagodarnima i zlima. 36 Budite dakle milostivi kao i otac vaš što je milostiv. 37 I ne sudite, i neæe vam suditi; i ne osuðujte, i neæete biti osuðeni; opraštajte, i oprostite vam se. 38 Dajite, i daæe vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i preopunu daæe vam u narujeæe vaše. Jer kakvom mjerom dajete onakom æe vam se vratiti. 39 I kaza im prièu: može li slijepac slijepca voditi? Neæe li obadva pasti u jamu? 40 Nema uèenika nad uèitelja svojega, nego i sasvijem kad se izuèi, biæe kao i uèitelj njegov. 41 A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u svojem oku ne osjeæaš? 42 Ili kako možeš reæi bratu svojemu: brate! stani da izvadim trun koji je u oku tvojem, kad sam ne vidiš brvna u svojem oku? Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa æe onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega. 43 Jer nema drveta dobra da raða zao rod; niti drveta zla da raða dobar rod. 44 Jer se svako drvo po rodu svome poznaje: jer se smokve ne beru s trnja, niti se grožđe bere s kupine. 45 Dobar èovjek iz dobre klijeti srca svojega iznosi dobro, a zao èovjek iz zle klijeti srca svojega iznosi zlo, jer usta njegova govore od svuška srca. 46 A što me zovete: Gospode! Gospode! a ne izvršujete što vam govorim? 47 Svaki koji ide za mnom i sluša rijeèi moje i izvršuje ih, kazaæu vam kakav je: 48 On je kao èovjek koji gradi kuæu, pa iskopa i udubi i udari temelj na kamenu; a kad doðoše vode, navali rijeku na onu kuæu i ne može je pokrenuti, jer joj je temelj na kamenu. 49 A koji sluša i ne izvršuje on je kao èovjek koji naèini kuæu na zemlji bez temelja, na koju navali rijeku i odmah je obori, i raspade se kuæa ona strašno.

7 A kad svrši sve rijeèi svoje pred narodom, doðe u Kapernaum. 2 U kapetana pak jednoga bijaše sluga bolestan na umoru koji mu bješe mio. 3 A kad èu za Isusa, posla k njemu starješine Judejske moleæi ga da bi došao da mu iscjeli slugu. 4 A oni došavši k Isusu moljahu ga lijepo govoræi: dostojan je da mu

to uèini; 5 Jer ljubi narod naš, i naèini nam zbornicu. 6 A Isus iðaše s njima. I kad veæ bijahu blizu kuæe, posla kapetan k njemu prijatelje govoreæi mu: Gospode! ne trudi se, jer nijesam dostojan da uðeš pod moju strehu; 7 Zato i ne držah sebe dostojna da ti doðem, nego samo reci rijeæ, i ozdraviæe sluga moj. 8 Jer i ja sam èovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jednomete: idi, i ide; i drugome: doði, i doðe; i sluzi svojemu: uèini to, i uèini. 9 A kad to èu Isus, zaèedi mu se, i okrenuvi se narodu koji iðaše za njim reèe: kažem vam: ni u Izrailju tolike vjere ne naðoh. 10 I vrativši se poslani naðoše bolesnoga slugu zdrava. 11 I potom iðaše u grad koji se zove Nain, i s njim iðahu mnogi uèenici njegovi i mnoštvo naroda. 12 Kad se približiæ k vratima gradskijem, i gle, iznošahu mrtvaca, jedinca sina matere njegove, i ona bješe udovica i naroda iz grada mnogo iðaše s njom. 13 I vidjevši je Gospod sažali mu se za njom, i reèe joj: ne plaði. 14 I pristupivši prihvati za sanduk; a nosioci stadoše, i reèe: momæ! tebi govorim, ustani. 15 I sjede mrtvac i stade govoriti; i dade ga materi njegovoj. 16 A strah obuze sve, i hvaljahu Boga govoreæi: veliki prorok iziðe meðu nama, i Bog pohodi narod svoj. 17 I otide glas ovaj o njemu po svoj Judeji i po svoj okolini. 18 I javiše Jovanu uèenici njegovi za sve ovo. 19 I dozvavši Jovan dva od uèenika svojih posla ih k Isusu govoreæi: jesli li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? 20 Doðavši pak ljudi k njemu rekose: Jovan krstitelj posla nas k tebi govoreæi: jesli li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? 21 A u taj èas iscijeli mnoge od bolesti i od muka i od zlijeh duhova, i mnogima slijepijem darova vid. 22 I odgovarajuæi Isus reèe im: idite i kažite Jovanu što vidjeste i èuste: slijepi progledaju, hromi hode, gubavi èiste se, gluhi èuju, mrtvi ustaju, siromašnima propovijeda se jevanðelje. 23 I blago onome koji se ne sablazni o mene. 24 A kad otidoše uèenici Jovanovi, poèe narodu govoriti za Jovanu: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljudi vjetar? 25 Šta ste dakle izišli da vidite? Èovjeka u meke haljine obuèena? Eto, koji gospodske haljine nose i u slastima ñive po carskijem su dvorovima. 26 Šta ste dakle izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proraka; 27 Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto ja Šaljem anđela svojega pred licem tvojijem koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. 28 Jer vam kažem: nijedan izmeðu rođenijeh od žena nije veæi prorok od Jovana krstitelja; a najmanji u carstvu Božijemu veæi je od njega. 29 I svi ljudi koji slušahu i carinici opravdaše Boga, i krstise se krštenjem Jovanovijem; 30 A farisej i književnici odbaciše svjet Božij za njih, i ne htješe da ih on krsti. 31 A Gospod reèe: kakvi æeu kazati da su ljudi ovoga roda? I kakvi su? 32 Oni su kao djeca koja sjede po ulicama i dozivaju jedno drugo i govore: sviramo vam, i ne igraste, žalismo vam se, i ne plakaste. 33 Jer doðe Jovan krstitelj koji ni jede hleba ni piye vina, a vi kažete: ðavo je u njemu; 34 Doðe sin èovjekij koji i jede i piye, a vi kažete: gle èovjeka izjelice i pijanice, druga carinica i grješnicima. 35 I opravdaše premudrost sva djeca njezina. 36 Moljaše ga pak jedan od fariseja da bi objedovao u njega; i ušavši u kuæu farisejevu sjede za trpezu. 37 I gle, žena u gradu koja bješe grješnica doznavši da je Isus za trpezom u kuæi farisejevoj, donese sklenicu mira; 38 I stavši sastrag kod nogu njegovih plakaše, i stade prati noge njegove susama, i kosom od svoje glave otriraše, i cijelivaše noge njegove, i mazaše mirom. 39 A kad vidje farisej koji ga je dozvao, reèe u sebi govoreæi:

da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se žena dotièe: jer je grješnica. 40 I odgovarajuæi Isus reèe mu: Simone! imam ti nešto kazati. A on reèe: uèitelju! kaži. 41 A Isus reèe: dvojica bijahu dužni jednomete dužniku, jedan bješe dužan pet stotina dinara i drugi pedeset. 42 A kad oni ne imadoše da mu vrate, pokloni obojici. Kaži koji æe ga od njih dvojice veæema ljubiti. 43 A Simon odgovarajuæi reèe: mislim onaj kome najviše pokloni. A on mu reèe: pravo si studio. 44 I okrenuvi se k ženi reèe Simonu: vidiš li ovu ženu? Ja uðoh u tvoju kuæu, ni vode mi na noge nijesi dao; a ona suzama obli mi noge, i kosom od glave svoje otr. 45 Cjeliva mi nijesi dao; a ona otakso uðoh ne presta cijeljati mi nogu. 46 Uljem nijesi pomazao glave moje; a ona mirom pomaza mi noge. 47 Zato kažem ti: oprashtaju joj se grijesi mnogi, jer je veliku ljubav imala; a kome se malo oprashtima malu ljubav. 48 A njoj reèe: oprashtaju ti se grijesi. 49 I stadoše u sebi govoriti oni što sjeðaþu s njim za trpezom: ko je ovaj što i grijehe oprashta? 50 A ženi reèe: vjera tvoja pomože ti; idi s mirom.

8 Poslije toga iðaše on po gradovima i po selima uèeæi i propovijedajuæi jevanðelje o carstvu Božijemu, i dvanaestorica s njim. 2 I neke žene koje bijahu iscijeljene od zlijeh duhova i bolesti: Marija, koja se zvaše Magdalina, iz koje sedam ðavola iziðe, 3 I Jovana, žena Huze pristava Iroðova, i Susana, i druge mnoge koje služaju njemu imanjem svojijem. 4 A kad se sabra naroda mnogo, i iz sviju gradova dolažahu k njemu, kaza u prièi: 5 Iziðe sijaè da sije sjeme svoje; i kad sijaè, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i ptice nebeske pozobaše ga. 6 A drugo pade na kamen, i iznikavši osuši se, jer nemaše vlage. 7 I drugo pade u trnje, i uzraste trnje, i udavi ga. 8 A drugo pade na zemlju dobru, i iznikavši donese rod sto puta onoliko. Govoreæi ovo povika: ko ima uši da èuje neka èuje. 9 A uèenici njegovi pitahu ga govoreæi: šta znaèi prièa ova? 10 A on reèe: vama je dano da znate tajne carstva Božijega; a ostalima u prièama, da gledajuæi ne vide, i èujuæi ne razumiju. 11 A prièa ova znaèi: sjeme je rijeè Božija. 12 A koje je kraj puta to su oni koji slušaju, ali potom dolazi ðavo, i uzima rijeè iz srca njihovoga, da ne vjeruju i da se ne spasu. 13 A koje je na kamenu to su oni koji kad èuju s radosti primaju rijeè; i ovi korijena nemaju koji za neko vrijeme vjeruju, a kad doðe vrijeme kušanja otpadnu. 14 A koje je u trnje pade to su oni koji slušaju, i otišavši od brige i bogatstva i slasti ovoga života zaguše se, i rod ne sazri. 15 A koje je na dobroj zemlji to su oni koji rijeè slušaju, i u dobrom i èistom srcu drže, i rod donose u trpljenju. Ovo govoreæi povika: ko ima uši da èuje neka èuje. 16 Niko pak svijeæe ne poklapa sudom kad je zapali, niti meæe pod odar, nego je metne na svijeæenjak da vide svjetlost koji ulaze. 17 Jer nema ništa tajno što neæee biti javno, ni sakriveno što se neæee doznavati i na vidjelo iziæi. 18 Gledajte dakle kako slušate; jer ko ima, daæe mu se, a ko nema, uzeæe se od njega i ono što misli da ima. 19 Doðoše pak k njemu mati i braæa njegova, i ne mogahu od naroda da govore s njim. 20 I javiše mu govoreæi: mati tvoja i braæa tvoja stoe napolju, hoæe da te vide. 21 A on odgovarajuæi reèe im: mati moja i braæa moja oni su koji slušaju rijeè Božiju i izvršuju je. 22 I dogodi se u jedan dan on uljeze s uèenicima svojijem u laðu, i reèe im: da prijeðemo na onu stranu jezera. I poðoše. 23 A kad iðahu oni on zaspia. I podiže se oluja na jezeru, i topliju se, i bijahu u velikoj

nevolji. **24** I pristupivši probudiše ga govoreći: učitelju! učitelju! izgibosmo. A on ustade, i zaprijeti vjetru i valovima; i prestadoše i posta tišina. **25** A njima reče: gdje je vjera vaša? A oni se poplašiše, i èuðahu se govoreći jedan drugome: ko je ovaj što i vjetrovima i vodi zapovijeda, i slušaju ga? **26** I doðoše u okolinu Gadarinsku koja je prema Galileji. **27** A kad iziđe on na zemlju, srete ga jedan èovjek iz grada u kome bijahu ðavoli od mnogo godina, i u haljine ne oblaèaše se, i ne življaše u kuði, nego u grobovima. **28** A kad vidje Isusa, povika i pripade k njemu i reče zdravo: što te tebi do mene, Isuse, sine Boga najvišega? Molim te, ne muèi me. **29** Jer Isus zapovjedi duhu neèistome da iziđe iz èovjeka; jer ga muèaše odavno, i metahu ga u verige i u puta da ga èuvaju, i iskida sveze, i tjeraše ga ðavo po pustinji. **30** A Isus ga zapita govoreći: kako ti je ime? A on reče: legeon; jer mnogi ðavoli bijahu ušli u nj. **31** I moljahu ga da im ne zapovjedi da idu u bezdan. (*Abbyssos g12*) **32** A ondje pasijaše po gori veliki krd svinja, i moljahu ga da im dopusti da u njih uđu. I dopusti im. **33** Tada iziðoše ðavoli iz èovjeka i uðoše u svinje; i navali krd s brijege u jezero, i utopi se. **34** A kad vidješe svinjari što bi, pobjegoše i javiše u gradu i po selima. **35** I iziðoše ljudi da vide šta je bilo, i doðoše k Isusu, i naðoše èovjeka iz koga ðavoli bijahu izišli a on sjedi obuèen i pametan kod nogu Isusovih; i uplašiše se. **36** A oni što su vidjeli kazaše im kako se iscjelili bijesni. **37** I moli ga sav narod iz okoline Gadarinske da ide od njih; jer se bijahu vrlo uplašili. A on uljeze u laðu i otide natrag. **38** Èovjek pak iz koga iziðoše ðavoli moljaše da bi s njim bio; ali ga Isus otpusti govoreći: **39** Vrati se kuði svojoj, i kazuj šta ti uèini Bog. I otide propovijedajući po svemu gradu šta mu Isus uèini. **40** A kad se vrati Isus, srete ga narod, jer ga svi oèekivahu. **41** I gle, doðe èovjek po imenu Jair, koji bješe starješina u zbornici, i pade pred noge Isusove, i moljaše ga da uðe u kuðeu njegovu; **42** Jer u njega bješe jedinica kæi od dvanaest godina, i ona umiraše. A kad iðaše Isus, turkaše ga narod. **43** I bješe jedna bolesna žena od teèenja krví dvanaest godina, koja je sve svoje imanje potrošila na ljekare i nijedan je nije mogao izljeèiti, **44** I pristupivši sastrag dotaèe se skuta od haljine njegove, i odmah stade teèenje krví njezine. **45** I reče Isus: ko je to što se dotaèe mene? A kad se svi odgovarahu, reče Petar i koji bijahu s njim: uèitelju! narod te opkolio i turka te, a ti kažeš: ko je to što se dotaèe mene? **46** A Isus reče: neko se dotaèe mene; jer ja osjetih silu koja iziđe iz mene. **47** A kad vidje žena da se nije sakrila, pristupi drkæuaei, i pade pred njim, i kaza mu pred svijem narodom zašto ga se dotaèe i kako odmah ozdravi. **48** A on joj reče: ne boj se, kaeril! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom. **49** Dok on još govoraše doðe neko od kuæe starješine zbornièkoga govoreći mu: umrije kæi tvoja, ne trudi uèitelja. **50** A kad èu Isus, odgovori mu govoreći: ne boj se, samo vjeruj, i oživljeæe. **51** A kad doðe u kuðeu, ne dade nijednemu uæi osim Petra i Jovana i Jakova, i djevojeinu oca i matere. **52** A svi plakahu i jaukuha za njom; a on reče: ne plaèite, nije umrla nego spava. **53** I potsmijevahu mu se znajuæi da je umrla. **54** A on izagnavši sve uze je za ruku, i zovnu govoreći: djevojko! ustani! **55** I povrati se duh njezin, i ustade odmah; i zapovjedi da joj dadu neka jede. **56** I diviše se roditelji njezini. A on im zapovjedi da nikome ne kazuju šta je bilo.

9 Sazvavši pak dvanaestoricu dade im silu i vlast nad svijem ðavolima, i da iscjeljuju od bolesti. **2** I posla ih da propovijedaju

carstvo Božije, i da iscjeljuju bolesnike. **3** I reče im: ništa ne uzimajte na put, ni štapa ni torbe ni hleba ni novaca, niti po dvije haljine da imate. **4** U koju kuðeu uđete ondje budite i odande polazite. **5** I gdje vas ne prime izlazeæi iz grada onoga otrese i prah s nogu svojih, za svjedoèanstvo na njih. **6** A kad iziðoše, iðaþu po selima propovijedajući jevanđelje i iscjeljujuæi svuda. **7** A kad èu Irod èetverovlasnik šta on èini, ne mogaše se naèudit, jer neki govorahu da je Jovan ustao iz mrtvih, **8** A jedni da se Ilija pojavi, a jedni da je ustao koji od starijeh proroka. **9** I reče Irod: Jovana ja posjekoh; ali ko je to o kome ja takova èudesa slušam? I željaše ga vidjeti. **10** I vrativši se apostoli kazaše mu šta su poèinili. I uzevši ih otide nasamo u pustinju kod grada koji se zvaše Vitsaida. **11** A narod razumjevši poðe za njim, i primivši ih govoraše im o carstvu Božijemu i iscjeljivaše koji trebahu iscjeljivanja. **12** A dan stade naginjati. Tada pristupiše dvanaestoricu i rekoše mu: otpusti narod, neka idu na konak u okolna sela i palanke, i nek naðu jela, jer smo ovdje u pustinji. **13** A on im reče: podajte im vi neka jedu. A oni rekoše: u nas nema više od pet hlebova i dvije ribe; veæ ako da idemo mi da kupimo na sve ove ljude jela? **14** Jer bijaše ljudi oko pet hiljada. Ali on reče uèenicima svojim: posadite ih na gomile po pedeset. **15** I uèiniše tako, i posadiše ih sve. **16** A on uze onih pet hlebova i obje ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi ih i prelomi, i davaše uèenicima da razdadu narodu. **17** I jedoše i nasitiše se svi, i nakupiše komada dvanaest kotarica što im preteèe. **18** I kad se jedanput moljaše Bogu nasamo, s njim bijahu uèenici, i zapita ih govoreći: ko govore ljudi da sam ja? **19** A oni odgovarajući rekoše: jedni vele da si Jovan krstitelj, a drugi da si Ilija; a drugi da je koji ustao od starijeh proroka. **20** A on im reče: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajući reče: Hristos Božij. **21** A on im zaprijeti i zapovjedi da nikome ne kazuju toga. **22** Govoreći da sinu èovjeèiju treba mnogo postradati, i da æe ga starješine i glavari sveštenièki i književnici okriviti, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati. **23** A svima govoraše: ko hoæe da ide za mnom neka se odreèe sebe i uzme krst svoj i ide za mnom. **24** Jer ko hoæe dušu svoju da saèuva, izgubiæe je; a ko izgubi dušu svoju mene radi onaj æe je saèuvati. **25** Jer kaku æe korist imati èovjek ako sav svijet pridobije a sebe izgubi ili sebi nauði? **26** Jer ko se postidi mene i mojih rjeèi njega æe se sin èovjeèij postidjeti kad doðe u slavi svojoj i oèinoj i svetijeh anðela. **27** A zaista vam kažem: imaju neki meðu ovima što stope ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide carstva Božijega. **28** A kad proðe osam dana poslije onih rjeèi, uze Petra i Jovana i Jakova i iziðe na goru da se pomoli Bogu. **29** I kad se moljaše postade lice njegovo drukæije, i odijelo njegovo bijelo i sjajno. **30** I gle, dva èovjeka govorahu s njim, koji bijahu Mojsije i Ilija. **31** Pokazaše se u slavi, i govorahu o izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jerusalimu. **32** A Petar i koji bijahu s njim bijahu zaspali; ali probudivši se vidješe slavu njegovu i dva èovjeka koji s njim stajahu. **33** I kad se odvojise od njega reče Petar Isusu: uèitelju! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: jednu tebi, i jednu Mojsiju, i jednu Iliju: ne znajuæi šta govoraše. **34** A dok on to govoraše doðe oblak i zakloni ih; i uplašiše se kad zaðoše u oblak. **35** I èu se glas iz oblaka govoreći: ovo je sin moj ljubazni, njega poslušajte. **36** I kad se èujaše glas naðe se Isus sam. I oni umuèaše, i nikom ne javiše ništa u one dane od onoga šta vidješe. **37** A dogodi se drugi dan kad siðoše s gore

srete ga mnoštvo naroda. **38** I gle, ēovjek iz naroda povika govoreæi: uèitelju! molim ti se, pogledaj na sina mojega, jer mi je jedinac: **39** I gle, hvata ga duh, i ujedanput vièe, i lomi ga s pjenom, i jedva otide od njega kad ga izlomi; **40** I molih uèenike tvoje da ga istjeraju, pa ne mogoše. **41** I odgovarajuæi Isus reèe: o rode nevjerni i pokvareni! dokle æeu biti s vama i trpljeti vas? Dovedi mi sina svojega amo. **42** A dok još iðaše k njemu obori ga ðavo, i stade ga lomiti. A Isus zaprijeti duhu neèistome, i iscijeli momè, i dade ga ocu njegovu. **43** I svi se divljahu velièini Božijoj. A kad se svi èuðahu svemu što èinjaše Isus, reèe uèenicima svojim: **44** Metnите vi u uši svoje ove rijeèi: jer sin èovjeèij treba da se preda u ruke èovjeèije. **45** A oni ne razumješe rijeèi ove; jer bješe sakrivena od njih da je ne mogoše razumjeti; i bojahu se da ga zapitaju za ovu rijeè. **46** A uðe misao u njih ko bi najveæi bio meðu njima. **47** A Isus znajuæi pomisli srca njihovih uze dijete i metnu ga preda se, **48** I reèe im: koji primi ovo dijete u ime moje, mene prima; i koji mene prima, prima onoga koji me je poslao; jer koji je najmanji meðu vama on je veliki. **49** A Jovan odgovarajuæi reèe: uèitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni ðavole, i zabranismo mu, jer ne ide s nama za tobom. **50** I reèe mu Isus: ne branite; jer ko nije protiv vas s vama je. **51** A kad se navršiæe dani uzeæa njegova, on namjeri da ide pravo u Jerusalim. **52** I posla glasnike pred licem svojijem; i oni otidoše i doðoše u selo Samarjansko da mu ugotove gdje æe noæiti. **53** I ne primiše ga; jer vidješe da ide u Jerusalim. **54** A kad vidješe uèenici njegovi Jakov i Jovan, rekoše: Gospode! hoæeš li da reèemo da organj siðe s neba i da ih istrijebi kao i Iliju što uèini? **55** A on okrenuvši se zaprijeti im i reèe: ne znate kakvoga ste vi duha; **56** Jer sin èovjeèij nije došao da pogubi duše èovjeèije nego da saèeva. I otidoše u drugo selo. **57** A kad iðahu putem reèe mu neko: Gospode! ja idem za tobom kud god ti poðeš. **58** I reèe mu Isus: lisice imaju lame i ptice nebeske gnijezda: a sin èovjeèij nema gdje zakloniti glave. **59** A drugome reèe: hajde za mnom. A on reèe: Gospode! dopusti mi da idem najprije da ukopam oca svojega. **60** A Isus reèe mu: ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace; a ti hajde te javljaj carstvo Božije. **61** A drugi reèe: Gospode! ja idem za tobom; ali dopusti mi najprije da idem da se oprostim s domaænjima svojijem. **62** A Isus reèe mu: nijeðan nije pripravan za carstvo Božije koji metne ruku svoju na plug pa se obzire natrag.

10 A potom izabra Gospod i drugijeh sedamdesetoricu, i posla ih po dva i dva pred licem svojijem u svaki grad i u mjesto kuda šæaše sam doæi. **2** A reèe im: žetva je dakle velika a poslenika malo; nego se molite gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju. **3** Idite; eto ja vas šaljem kao jaganjce meðu vukove. **4** Ne nosite kese ni torbe ni obuæe, i nikoga ne pozdravljajte na putu. **5** U koju god kuæeu uðete najprije gorovite: mir kuæei ovoj. **6** I ako dakle bude ondje sin mira, ostaae na njemu mir vaš; ako li ne bude, vratiaæe se k vama. **7** A u onoj kuæei budite, i jedite i pijte što u njih ima; jer je poslenik dostojan svoje plate; ne prelazite iz kuæee u kuæeu. **8** I u koji god grad doðete i prime vas, jedite što se doneše pred vas. **9** I iscjeljujte bolesnike koji su u njemu, i gorovite im: približi se k vama carstvo Božije. **10** I u koji god grad doðete i ne prime vas, izišavši na ulice njegove recite: **11** I prah od grada vaæega koji je prionuo za nas otresamo vam; ali ovo znajte da se približi

k vama carstvo Božije. **12** Kažem vam da æe Sodomu biti lakše u onaj dan negoli gradu onome. **13** Teško tebi, Horazine! teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i u Sidonu bila èudesa što su bila u vama, davno bi se u vreæi i u pepelu sjedeæi pokajali. **14** Ali Tiru i Sidonu biæe lakše na sudu nego vama. **15** I ti, Kapernaume! koji si se do nebesa podigao da pakla æeš propasti. (Hadës g88) **16** Ko vas sluša mene sluša; i ko se vas odrièe mene se odrièe; a ko se mene odrièe, odrièe se onoga koji je mene poslao. **17** Vratiaæe se pak sedamdesetica s radosti govoreæi: Gospode! i ðavoli nam se pokoravaju u ime twoje. **18** A on im reèe: ja vidjeh sotonom gdje spade s neba kao munja. **19** Evo vam dajem vlast da stajete na zmije i na skorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam neæe nauditi. **20** Ali se tome ne radujte što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena napisana na nebesima. **21** U taj èas obradova se Isus u duhu i reèe: hvalim te, oèe, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. Da, oèe, jer je tako bila volja twoja. **22** I okrenuvši se k uèenicima reèe: sve je meni predao otac moj, i niko ne zna ko je sin osim oca, ni ko je otac osim sina, i ako sin hoæe kome kazati. **23** I okrenuvši se k uèenicima nasamo reèe: blago oèima koje vide što vi vidite. **24** Jer vam kažem da su mnogi proroci i carevi željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i èuti što vi èujete, i ne èuše. **25** I gle, ustade jedan zakonik i kuðajuæi ga reèe: uèitelju! šta æeu èiniti da dobijem život vjeèeni? (aiðnios g166) **26** A on mu reèe: šta je napisano u zakonu? kako èitaš? **27** A on odgovarajuæi reèe: Ijubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom misli svojom; i bližnjega svojega kao samoga sebe. **28** Reèe mu pak: pravo si odgovorio; to èini i biæe živ. **29** A on šæadijaše da se opravda, pa reèe Isusu: a ko je bližnji moj? **30** A Isus odgovarajuæi reèe: jedan èovjek silažaše iz Jerusalima u Jerihon, pa ga uhvatiše hajduci, koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva. **31** A iznenada silažaše onijem putem nekakav sveštenik, i vidjevši ga proðe. **32** A tako i Levit kad je bio na onome mjestu, pristupi, i vidjevši ga proðe. **33** A Samaranjin nekakav prolazeæi doðe nad njega, i vidjevši ga sažali mu se; **34** I pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom; i posadivši ga na svoje kljuse dovede u gostonicu, i ustade oko njega. **35** I sjutradan polazeæi izvadi dva groða te dade krèmaru, i reèe mu: gledaj ga, i što više potrošiš ja æeu ti platiti kad se vratim. **36** Šta misliš dakle, koji je od one trojice bio bližnji onome što su ga bili uhvatili hajduci? **37** A on reèe: onaj koji se smilovaao na njega. A Isus mu reèe: idi, i ti èini tako. **38** A kad iðahu putem i on uðe u jedno selo, a žena neka, po imenu Marta, primi ga u svoju kuæeu. **39** I u nje bješe sestra, po imenu Marija, koja i sjede kod nogu Isusovijeh i slušaše besedu njegovu. **40** A Marta se bješe zabunila kako æe ga doæekati, i prikuèivši se reèe: Gospode! zar ti ne mariš što me sestra moja ostavi samu da služim? reci joj dakle da mi pomože. **41** A Isus odgovarajuæi reèe joj: Marta! Marta! brineš se i trudiš za mnogo, **42** A samo je jedno potrebno. Ali je Marija dobri dijel izabrala, koji se neæe uzeti od nje.

11 I kad se moljaše Bogu na jednom mjestu pa presta, reèe mu neki od uèenika njegovih: Gospode! nauèi nas moliti se Bogu, kao što i Jovan nauèi svoje uèenike. **2** A on im reèe: kad se molite Bogu gorovite: oèe naš koji si na nebesima, da se

sveti ime tvoje; da dođe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu; 3 Hljeb naš potrební daji nam svaki dan; 4 I oprosti nam grijeha naše, jer i mi opráštamo svakome dužniku svojemu; i ne navedi nas u napast; nego nas izbavi oda zla. 5 I reče im: koji od vas ima prijatelja, i otide mu u ponoži i reče mu: prijatelju! daj mi tri hlijeba u zajam; 6 Jer mi dođe prijatelj s putu, i nemam mu šta postaviti; 7 A on iznutra odgovarajući da reče: ne uznemiruj me; veæ su vrata zatvorena i djeca su moja sa mnom u postelji, i ne mogu ustati da ti dam. 8 I kažem vam: ako i ne ustane da mu da zato što mu je prijatelj, ali za njegovo bezobrazno iskanje ustaæe i daæe mu koliko treba. 9 I ja vama kažem: ištite i daæe vam se: tražite i naæi æete; kucajte i otvorite vam se. 10 Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvora mu se. 11 Koji je među vama otac u koga ako sin zaiste hlijeba da mu da kamen? Ili ako zaiste ribe da mu da mjesto ribe zmiju? 12 Ili ako zaiste jaje da mu da skorpiju? 13 Kad dakle vi, zli buduæi, umijete dobre dare davati djeci svojoj, koliko æe više otac nebeski dati Duha svetoga onima koji ištu u njega? 14 I jednom izgna ðavola koji bješe nijem; kad ðavo iziðe progovori nijemi; i diviše se ljudi. 15 A neki od njih rekoše: pomoæu Veelzevula kneza ðavolskoga izgoni ðavole. 16 A drugi kušajuæi ga iskahu od njega znak s neba. 17 A on znajuæi pomisli njihove reèe im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeæe, i dom koji se razdijeli sam po sebi, propaæee. 18 Tako i sotona ako se razdijeli sam po sebi, kako æe ostati njegovo carstvo? kao što kažete da pomoæu Veelzevula izgonim ðavole. 19 Ako li ja pomoæu Veelzevula izgonim ðavole, sinovi vaši eijom pomoæeu izgone? Zato æe vam oni biti sudije. 20 A ako li ja prstom Božijim izgonim ðavole, dakle je došlo k vama carstvo Božije. 21 Kad se jaki naoruža i èuva svoj dvor, imanje je njegovo na miru; 22 A kad dođe jaëi od njega i nadvlada ga, uzme sve oružje njegovo u koje se uzdao, i razdijeli što otme od njega. 23 Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji sa mnom ne sabira, prosipa. 24 Kad neèisti duh iziðe iz èovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeæi pokoj, i ne našavši reče: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; 25 I došavši naðe pomenet i ukrašen. 26 Tada otide i uzme sedam drugih duhova gorijeh od sebe, i ušavši ñive ondje; i bude potonje èovjeku onome gore od prvoga. 27 A kad to govoraše, podiže glas jedna žena iz naroda i reče mu: blago utrobi koja te je nosila, i sisama koje si sao! 28 A on reče: blago i onima koji slušaju rijeè Božiju, i drže je. 29 A narodu koji se skupljaše stade govoriti: rod je ovaj zao; ište znak, i neæe mu se dati znak osim znaka Jone proroka; 30 Jer kako što Jona bi znak Ninevljanim, tako æe i sin èovjeæi biti rodu ovome. 31 Carica južna izlæi æe na sud s ljudima roda ovoga, i osudiæe ih; jer ona doðe s kraja zemlje da sluša premudrost Solomunovu: a gle, ovdje je veæi od Solomuna. 32 Ninevljani izlæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiæe ga; jer se pokajaše pouèenjem Joninijem: a gle, ovdje je veæi od Jone. 33 Niko ne meæe zapaljene svijeæe na sakriveno mjesto, niti pod sud, nego na svijeæenjak da vide svjetlost kojih ulaze. 34 Svijeæa je tijelu oko. Ako dakle oko tvoje bude zdravo, sve æe tijelo tvoje biti svjetlo; ako li oko tvoje bude kvarno, i tijelo je tvoje tamno. 35 Gledaj dakle da vidjelo koje je u tebi ne bude tama. 36 Jer ako je sve tijelo tvoje svjetlo da nema nikakvoga uda tamna, biæe svjetlo kao kad te svijeæa obasjava svjetlošæu. 37 A kad govoraše, moljaše ga nekakav farisej da objeduje u njega. A on ušavši sjede za trpezu. 38 A

farisej se zaëudi kad vidje da se najprije ne umi prije objeda. 39 A Gospod reèe mu: sad vi fariseji spolja èistite èašu i zdjelu, a iznutra vam je puno grabeža i zlobe. 40 Bezumnilj nije li onaj naèinio i iznutra koji je spolja naèinio? 41 Ali dajite milostinju od onoga što je unutra; i gle, sve æe vam biti èisto. 42 Ali teško vama farisejima što dajete desetak od metvica i od rute i od svakoga povræa, a prolazite pravdu i ljubav Božiju: ovo je trebalo èiniti, i ono ne ostavljati. 43 Teško vama farisejima što tražite zaæelja po zbornicama i da vam se klanjaju po ulicama. 44 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao sakriveni grobovi po kojima ljudi idu i ne znadu ih. 45 A neki od zakonika odgovarajuæi reče: uèitelju! govoreæi to i nas sramotiš. 46 A on reče: teško i vama zakonnicima što tovarite na ljudje bremena preteška za nošenje, a vi jednjem prstom svojijem neæete da ih prihvativate. 47 Teško vama što zidate grobove prorocima, a vaši su ih ocevi pobili. 48 Vi dakle svjedoæete i odobravate djela otaca svojih; jer ih oni pobiše, a vi im grobove zidate. 49 Zato i premudrost Božija reče: poslaæu im proroke i apostole, i od njih æe jedne pobiti, a druge protjerati; 50 Da se ište od roda ovoga krv sviju proroka koja je prolivena od postanja svijeta, 51 Od krvi Aveljeve tja do krvi Zarijne, koji pogibe meðu oltarom i crkvom. Da, kažem vam, iskaæe se od roda ovoga. 52 Teško vama zakonici što uzeste kluè od znanja: sami ne uðoste, a koji sæadjaju u ñudu, zabraniste im. 53 A kad im on ovo govoraše, poèeše književnici i fariseji vrlo navaljivati k njemu i mnogijem pitanjem zabunjivati ga, 54 Vrebajuæi i pažeæi na njega ne bi li što ulovili iz usta njegovih da ga okrive.

12 Kad se na njih skupiše hiljade naroda da stadoše gaziti jedan drugoga, onda poèe najprije govoriti uèenicima svojijem: èuvajte se kvasca farisejskoga, koji je licemjer. 2 Jer ništa nije sakriveno što se neæe otkriti, ni tajno što se neæe doznnati; 3 Jer što u mraku rekoste, èuæe se na vidjelu; i što na uho šaptaste u klijitim, propovijedaæe se na krovovima. 4 Ali vam kažem, prijateljima svojijem: ne bojte se od onijeh koji ubijaju tijelo i potom ne mogu ništa više uèiniti. 5 Nego æeu vam kazati koga da se bojite: bojte se onoga koji ima vlast pošto ubije baciti u pakao; da, kažem vam, onoga se bojte. (Geenna g1067) 6 Ne prodaje li se pet vrabaca za dva dinara? i nijedan od njih nije zaboravljen pred Bogom. 7 A u vas je i kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca. 8 Nego vam kažem: koji god prizna mene pred ljudima priznaæe i sin èovjeæi njega pred anđelima Božijim; 9 A koji se odreæe mene pred ljudima njega æe se odreæi pred anđelima Božijim. 10 I svaki koji reče rijeè na sina èovjeæijega oprostiae mu se, a koji huli na svetoga Duha neæe mu se oprostiti. 11 A kad vas dovedu u zbornice i na sudove i pred poglavare, ne brinite se kako æete ili šta odgovoriti, ili šta æete kazati; 12 Jer æe vas sveti Duh nauèiti u onaj èas šta treba reæi. 13 Reèe mu pak neki iz naroda: uèitelju! reci bratu mojemu da podijeli sa mnom dostojarje. 14 A on mu reče: èovjeæel ko je mene postavio sudnjom ili kmetom nad vama? 15 A njima reče: gledajte i èuvajte se od lakomstva; jer nikao ne živi onijem što je suviše bogat. 16 Kaza im pak prièu govoræi: u jednoga bogatog èovjeka rodi njiva. 17 I mišljaše u sebi govoræi: šta æeu èiniti? nemam u što sabrati svoje ljetine. 18 I reče: evo ovo æeu èiniti: pokvariæu žitnice svoje i naèinjuæu veæe; i ondje æeu sabrati sva svoja žita i dobro svoje; 19 I kazaæu duši svojoj:

dušo! imaš mnogo imanja na mnogo godina; poèivaj, jedi, pij, veseli se. **20** A Bog njemu reèe: bezumnije! ovu noæe uzeæe dušu twoju od tebe; a što si pripravio èije æe biti? **21** Tako biva onome koji sebi teèe blago a ne bogati se u Boga. **22** A uèenicima svojijem reèe: zato vam kažem: ne brinite se dušom svojom šta æete jesti; ni tijelom u što æete se obuæi: **23** Duša je pretežnija od jela i tijelo od odijela. **24** Pogledajte gavrane kako ne siju, ni žanju, koji nemaju podruma ni žitnica, i Bog ih hrani; a koliko ste vi pretežniji od ptica? **25** A ko od vas brinuæi se može primaknuti rastu svojemu lakat jedan? **26** A kad ni najmanje što ne možete, zašto se brinete za ostalo? **27** Pogledajte ljljane kako rastu: ne trude se, niti predu; ali ja vam kažem da ni Solomun u svoj slavi svojoj ne obuèe se kao jedan od njih. **28** A kad travu po polju, koja danas jest a sjutra se u peæ bacu, Bog tako odijeva, akamoli vas, malovjerni! **29** I vi ne ištite šta æete jesti ili šta æete pitи, i ne brinite se; **30** Jer ovo sve ištu i nezabrošci ovoga svijeta; a otac vaš zna da vama treba ovo. **31** Nego ištite carstva Božjega, i ovo æe vam se sve dodati. **32** Ne boj se, malo stado! jer bi volja vašega oca da vam da carstvo. **33** Prodajte što imate i dajte milostinju; naèinite sebi torbe koje neæe ovetšati, haznu koja se nikad neæe isprazniti, na nebesima, gdje se lupež ne prikuèuje niti moljac jede. **34** Jer gdje je vaše blago ondje æe biti i srce vaše. **35** Neka budu vaša bedra zapregnuta i svjeæe zapaljene; **36** I vi kao ljudi koji èekaju gospodara svojega kad se vradi sa svadbe da mu odmah otvore kako doðe i kucne. **37** Blago onijem slugama koje naðe gospodar kad doðe a oni straže. Zaista vam kažem da æe se zapregnuti, i posadiæe ih, i pristupiæe te æee im služiti. **38** I ako doðe u drugu stražu, i u treæu stražu doðe, i naðe ih tako, blago onijem slugama. **39** Ali ovo znajte: kad bi znao domaæin u koji æe èas doæi lupež, èuvao bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. **40** I vi dakle budite gotovi; jer u koji èas ne mislite doæi æe sin èovjeæij. **41** A Petar mu reèe: Gospode! govoris li nama ovu prièu ili svima? **42** A Gospod reèe: ko je dakle taj vjerni i mudri pristav kojega postavi gospodar nad èeljadi svojom da im daje hranu na obrok? **43** Blago tome služi kojega došavši gospodar njegov naðe da izvršuje tako. **44** Zaista vam kažem: nad svijem svojijem imanjem postavíæe ga. **45** Ako li reèe sluga u srcu svojemu: neæe moj gospodar još zadugo doæi; i stane biti sluge i sluškinje, i jesti i pitи, i opijati se; **46** Doæi æe gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u èas kad ne misli, i rasjeæi æe ga, i dijel njegov metnuæe s nevjernima. **47** A onaj sluga koji zna volju gospodara svojega, i nije se pripravio, niti uèinio po volji njegovoj, biæe vrlo bijen; **48** A koji ne zna pa zasluzi boj, biæe malo bijen. Kome je god mnogo dano mnogo æe se iskati od njega; a kome predaše najviše æe iskati od njega. **49** Ja sam došao da bacim organ na zemlju; i kako bi mi se htjelo da se veæe zapalio! **50** Ali se meni valja krstiti krštenjem, i kako mi je teško dok se ne svrši! **51** Mislite li da sam ja došao da dam mir na zemlju? Ne, kažem vam, nego razdor. **52** Jer æe otsele pet u jednoj kuæi biti razdijeljeni, ustaæee tri na dva, i dva na tri. **53** Ustaæee otac na sina i sin na oca; mati na kæer i kæer na mater; svekvrva na snahu svoju i snaha na svekvrvu svoju. **54** A narodu govorase: kad vidite oblak gdje se diže od zapada odmah kažete: biæe daæd; i biva tako. **55** I kad vidite jug gdje duva kažete: biæe vruæina; i biva. **56** Licemjeri! lice neba i zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne poznajete? **57** Zašto pak i sami od sebe ne sudite pravedno? **58**

Jer kad ideš sa svojijem suparnikom knezu, gledaj ne bi li se na putu s njim porvao da te ne pritegne sudiji, i sudija da te ne preda služi, i sluga da te ne baci u tamnicu. **59** Kažem ti: neæeš odande izæei dok ne daš i pošljednjega dinara.

13 U to vrijeme pak doðoše neki i kazaše za Galilejce kojih krv pomiješa Pilat sa žrtvama njihovijem. **2** I odgovarajuæi Isus reèe im: mislite li da su ti Galilejci bili najgrješniji od sviju Galilejaca, jer tako postradaše? **3** Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. **4** Ili oni osamnaest što na njih pade kula Siloamska i pobi ih, mislite li da su oni najkrivlji bili od sviju Jerusalimljana? **5** Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. **6** Kaza im pak ovu prièu: jedan èovjek imadžaše smokvu usaðenu u svome vinogradu, i doðe da traži roda na njoj, i ne naðe. **7** Onda reèe vinogradaru: evo treæa godina kako dolazim i tražim roda na ovoj smokvi, i ne nalazim; posijeci je dakle, zašto zemlji da smeta? **8** A on odgovarajuæi reèe mu: gospodaru! ostavi je i za ovu godinu dok okopam oko nje i obaspem gnojem; **9** Pa da ako rodi: ako li ne, posjeæai æeš je na godinu. **10** A kad uæaše u jednoj zbornici u subotu, **11** I gle, bješe ondje žena bolesna od duha osamnaest godina, i bješe zgræena, i ne mogaše se ispraviti. **12** A kad je vidje, dozva je Isus i reèe joj: ženo! oproštena si od bolesti svoje. **13** I metnu na nju ruke, i odmah se ispravi i hvajalaše Boga. **14** A starješina od zbornice srðaše se što je Isus iscijeli u subotu, i odgovarajuæi reèe narodu: šest je dana u koje treba raditi, u one dakle dolazite te se lijeæite, a ne u dan subotni. **15** A Gospod mu odgovori i reèe: licemjeri! svaki od vas u subotu ne odriješuje li svojega vola ili magarca od jasala, i ne vodi da napoji? **16** A ovu kæer Avraamovu koju sveza sotona evo osamnaesta godina, ne trebaše li je odriješiti iz ove sveze u dan subotni? **17** I kad on ovo govorase stiðahu se svi koji mu se protivljaju; i sav narod radovaše se za sva njegova slavna djela. **18** A on im reèe: kakvo je carstvo Božije? i kakvo æu kazati da je? **19** Ono je kao zrno gorušiæeno, koje uzevši èovjek baci u vrt svoj, i uzraste i posta dvoj veliko, i ptice nebeske useliše se u grane njegove. **20** Opet reèe: kakvo æu kazati da je carstvo Božije? **21** Ono je kao kvasac koji uzevši žena metnu u tri kopanje brašna, dok ne uskise sve. **22** I prolazaše po gradovima i selima uæeæi i putujuæi u Jerusalim. **23** Reèe mu pak neko: Gospode! je li malo onijeh koji æe biti spaseni? A on im reèe: **24** Navalite da uðete na tijesna vrata; jer vam kažem: mnogi æe tražiti da uðu i neæe moæi: **25** Kad ustane domaæin i zatvori vrata, i stanete napolju stajati i kucati u vrata govoræi: Gospode! Gospode! otvori nam; i odgovarajuæi reæi æe vam: ne poznajem vas otkuda ste. **26** Tada æete stati govoriti: mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem uèio si. **27** A on æe reæi: kažem vam: ne poznajem vas otkuda ste; otstupite od mene svi koji nepravdu èinite. **28** Ondje æe biti plaæ i škrug zuba, kad vidite Avraama i Isaka i Jakova i sve proroke u carstvu Božijemu, a sebe napolje istjerane. **29** I doæi æe od istoka i zapada i sjevera i juga i sjeæee za trpezu u carstvu Božijemu. **30** I gle, ima pošljednjih koji æe biti prvi, i ima prvih koji æe biti pošljednji. **31** U taj dan pristupiše neki od fariseja govoræi mu: iziði i idi odavde, jer Irod hoæe da te ubije. **32** I reèe im: idite te kažite onoj lisici: evo izgonim ðavole i iscijeljujem danas i sjutra, a treæel dan svršæu. **33** Ali danas i sjutra i prekosutra treba mi iæi; jer prorok ne može poginuti izvan Jerusalima. **34**

Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslane k sebi! koliko puta htjeh da skupim èeda tvoja kao kokoš grijezdo svoje pod krila, i ne htjesti! 35 Eto æe vam se ostaviti kuæea vaša pusta; a ja vam kažem: neæete mene vidjeti dok ne dođe da reæete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

14 I dogodi mu se da dođe u subotu u kuæeu jednoga kneza farisejskoga da jede hljeb; i oni motrahu na njega. 2 I gle, bješe pred njim nekakav èovjek na kome bješe debela bolest. 3 I odgovarajuæi Isus reæe zakonicima i farisejima govoreæi: je li slobodno u subotu iscjeljivati? 4 A oni oæutješe. I dohvativši ga se iscjeljili ga i otpustili. 5 I odgovarajuæi reæe im: koji od vas ne bi svojega magarca ili vola da mu padne u bunar odmah izvadio u dan subotni? 6 I ne mogoše mu odgovoriti na to. 7 A gostima kaza prieu, kad opazi kako izbirahu zaæelja, i reæe im: 8 Kad te ko pozove na svadbu, ne sjedaj u zaæelje, da ne bude meðu gostima ko stariji od tebe; 9 I da ne bi došao onaj koji je pozvao tebe i njega, i rekao ti: podaj mjesto ovome: i onda æeš sa stidom sjesti na niže mjesto. 10 Nego kad te ko pozove, došavši sjedi na pošljednje mjesto, da ti reæe kad dođe onaj koji te pozva: prijatelju! pomakni se više; tada æe tebi biti èast pred onima koji sjede s tobom za trpezom. 11 Jer svaki koji se podiže, poniziae se; a koji se ponižuje, podignuæe se. 12 A i onome što ih je pozvao reæe: kad daješ objed ili veæeru, ne zovi prijatelja svojih, ni braæe svoje, ni roðaka svojih, ni susjeda bogatijeh, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti; 13 Nego kad èiniš gozbu, zovi siromahe, kljaste, hrome, slijepi; 14 I blago æe ti biti što ti oni ne mogu vratiti; nego æe ti se vratiti o vaskrseniju pravednijeh. 15 A kad èu to neki od onijeh što sjedahu s njim za trpezom reæe mu: blago onome koji jede hljeba u carstvu Božnjemu! 16 A on mu reæe: jedan èovjek zgotovi veliku veæeru, i pozva mnoge; 17 I kad bi vrijeme veæeri, posla slugu svojega da kaže zvanima: hajdete, jer je veæ sve gotovo. 18 I poèeše se izgovarati svi redom; prvi mu reæe: kupih nijiv, i valja mi iæi da je vidim; molim te izgovori me. 19 I drugi reæe: kupih pet jarmova volova, i idem da ih ogledam; molim te, izgovori me. 20 I treci reæe: oženih se, i zato ne mogu doæi. 21 I došavši sluga taj kaza ovo gospodaru svome. Tada se rasrdi domaæin i reæe sluzi svome: idi brzo na raskršæa i ulice gradske, i dovedi amo siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i slijepo. 22 I reæe sluga: gospodaru, uèinio sam kako si zapovjedio, i još mjesa ima. 23 I reæe gospodar sluzi: iziði na putove i meðu ograde, te natjeraj da dođu da mi se napuni kuæea. 24 Jer vam kažem da nijedan od onijeh zvanijeh ljudi neæee okusiti moje veæere. Jer je mnogo zvanijeh, ali je malo izbranijeh. 25 Idaše pak s njim mnošto naroda, i obazrevši se reæe im: 26 Ako ko dođe k meni a ne mrzi na svojega oca, i na mater, i na æenu, i na djecu, i na braæu, i na sestre i na samu dušu svoju, ne može biti moj uèenik. 27 I ko ne nosi krsta svojega i za mnom ne ide, ne može biti moj uèenik. 28 I koji od vas kad hoæe da zida kulu ne sjede najprije i ne proraæuni šta æe ga stati, da vidi ima li da može dovršiti? 29 Da ne bi, kad postavi temelj i ne uzmože dovršiti, svi koji gledaju stali mu se rugati 30 Govoreæi: ovaj èovjek poèe zidati, i ne može da dovrši. 31 Ili koji car kad poðe s vojskom da se pobije s drugijem carem ne sjede najprije i ne drži vijeæu može li s deset hiljada sresti onoga što ide na njega sa dvadeset hiljada? 32 Ako li ne može, a on pošlje poslanike dok je onaj još daleko i moli da se pomire. 33 Tako dakle svaki od vas koji se ne odreæe

svega što ima ne može biti moj uèenik. 34 So je dobra, ali ako so oblijutavi, èim æe se osoliti? 35 Niti je potreba u zemlju ni u gnoj; nego je prospu napolje. Ko ima uši da èuje neka èuje.

15 I približavahu se k njemu svi carinci i grješnici da ga èuju. 2 I liku na njega farisei i književnici govoreæi: ovaj prima grješnike i jede s njima. 3 A on im kaza prieu ovu govoreæi: 4 Koji èovjek od vas imajuæi sto ovaca i izgubivši jednu od njih ne ostavi devedeset i devet u pustinji i ne ide za izgubljenom dok je ne naðe? 5 I našavši digne je na ramo svoje radujuæi se, 6 I došavši kuæei sazove prijatelje i susjede govoreæi im: radujte se sa mnom: ja naðoh svoju ovcu izgubljenu. 7 Kažem vam da æe tako biti veæa radost na nebu za jednoga grješnika koji se kaje, negoli za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje. 8 Ili koja æena imajuæi deset dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svijeæe, i ne pomete kuæee, i ne traži dobro dok ne naðe? 9 I našavši sazove drugarice i susjede govoreæi: radujte se sa mnom: ja naðoh dinar izgubljeni. 10 Tako, kažem vam, biva radost pred anđelima Božnjima za jednoga grješnika koji se kaje. 11 I reæe: jedan èovjek imaše dva sina, 12 I reæe mlaði od njih ocu: oœe! daj mi dio od imanja što pripada meni. I otac im podijeli imanje. 13 I potom do nekoliko dana pokupi mlaði sin sve svoje, i otide u daljnju zemlju; i onamo prosi imanje svoje ziveæi besputno. 14 A kad potroši sve, postade velika glad u onoj zemlji, i on se naðe u nevolji. 15 I otisavši pribi se kod jednoga èovjeka u onoj zemlji; i on ga posla u polje svoje da èuva svinje. 16 I željaše napuniti trbuh svoj rošæleima koje svinje jeðahu, i niko mu ih ne davaše. 17 A kad doðe k sebi, reæe: koliko najamnika u oca mojega imaju hljeba i sviše, a ja umirem od gladi! 18 Ustaæeu i idem ocu svojemu, pa æeu mu reæi: oœe! sagriješih nebu i tebi, 19 I veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvój: primi me kao jednoga od svojih najamnika. 20 I ustaævi otide ocu svojemu. A kad je još podaleko bio, ugleda ga otac njegov, i sažali mu se, i potræavši zagrli ga i cijeliva ga. 21 A sin mu reæe: oœe, sagriješih nebu i tebi, i veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvój. 22 A otac reæe slugama svojijem: iznesite najlepšu haljinu i obucite ga, i podajte mu prsten na ruku i obuæeu na noge. 23 I dovedite tele ugojeno te zakoljite, da jedemo i da se veselimo. 24 Jer ovaj moj sin bješe mrtav, i oživlje; i izgubljen bješe, i naðe se. I stadoše se veseliti. 25 A sin njegov stariji bijaše u polju, i dolazeæi kad se približi kuæeu èu pjevanje i podvikivanje. 26 I dozavši jednoga od sluga zapita: šta je to? 27 A on mu reæe: brat tvoj doðe; i otac tvoj zaklja tele ugojeno, što ga je zdrava vidio. 28 A on se rasrdi i ne šæadijaše da uðe. Tada iziðe otac njegov i moljaše ga. 29 A on odgovarajuæi reæe ocu: eto te služim toliko godina, i nikad ne prestupih tvoje zapovijesti, pa meni nikad nijesi dao jareta da bih se proveslio sa svojijem društвom; 30 A kad dođe taj tvoj sin koji ti je imanje prosuo s kurvama, zaklao si mu tele ugojeno. 31 A on mu reæe: sine! ti si svagda sa mnom, i sve je moje tvoje. 32 Trebalо se razveseliti i obradovati, jer ovaj brat tvoj mrtav bješe, i oživlje; i izgubljen bješe i naðe se.

16 A uèenicima svojijem govoraše: bijaše jedan èovjek bogat koji imaše pristava, i toga oblagaje kod njega da mu prospisa imanje. 2 I dozavši ga reæe mu: šta ovo ja èujem za tebe? Daj raðun kako si kuæio kuæeu: jer više ne možeš kuæom upravljati. 3 A pristav od kuæee reæe u sebi: šta æeu èiniti? gospodar moj uzima od mene upravljanje kuæee: kopati

ne mogu, prostiti stidim se. 4 Znam šta æeu èiniti da bi me primili u kuæe svoje kad mi se oduzme upravljanje kuæe. 5 I dozvavši redom dužnike gospodara svojega reèe: koliko si dužan gospodaru mojoemu? 6 A on reèe: sto oka ulja. I reèe mu: uzmi pismo svoje i sjedi brzo te napiši pedeset. 7 A potom reèe drugome: a ti koliko si dužan? A on reèe: sto oka pšenice. I reèe mu: uzmi pismo svoje i napiši osamdeset. 8 I pohvali gospodar nevjernoga pristava što mudro uèini; jer su sinovi ovoga vijeka mudriji od sinova vidjela u svojem naraštaju. (aiòn g165) 9 I ja vama kažem: naèinite sebi prijatelje nepravednjem bogatstvom, da bi vas kad osiromašite primili u vjejene kuæe. (aiònios g166) 10 Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran; a ko je nevjeran u malom i u mnogom je nevjeran. 11 Ako dakle u nepravednom bogatstvu vjerni ne biste, ko æee vam u istinom vjerovati? 12 I ako u tuđem ne biste vjerni, ko æee vam dati vaše? 13 Nikakav pak sluga ne može dva gospodara služiti; jer ili æee na jednoga mrziti a drugoga ljubiti, ili æee jednomete voljeti a za drugoga ne mariti. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu. 14 A ovo sve slušahu i fariseji, koji bijahu srebroljupci, i rugahu mu se. 15 I reèe im: vi ste oni koji se gradite pravedni pred ljudima; ali Bog zna srca vaša; jer što je u ljudi visoko ono je mrzost pred Bogom. 16 Zakon i proroci su do Jovana; otsele se carstvo Božije propovijeda jevanđeljem, i svaki navaljuje da uđe u njega. 17 Lašnje je pak nebu i zemlji proæi negoli jednoj titli iz zakona propasti. 18 Svaki koji pušta ženu svoju i uzima drugu, preljudbu èini; i koji se ženi puštenicom, preljudbu èini. 19 Èovjek neki pak bješe bogat, koji se oblaèaše u skerlet i u svilu, i živiljaše svaki dan gospodski i veseljaše se. 20 A bijaše jedan siromah, po imenu Lazar, koji ležaše pred njegovijem vratima gnojav, 21 i željaše da se nasiti mrvama koje padaju s trpeza bogatoga; još i psi dolažahu i lizahu gnoj njegov. 22 A kad umrije siromah, odnesoše ga anđeli u naruèje Avraamovo; a umrije i bogati, i zakopaše ga. 23 I u paklu kad bješe u mukama podiže oèi svoje i ugleda izdaleka Avraama i Lazara u naruèju njegovu, (Hadës g86) 24 I povikavši reèe: oèe Avraame! smiluj se na me i pošli mi Lazara neka umoèi u vodu vrh od prsta svojega, i da mi rashladi jezik; jer se muèim u ovome plamenu. 25 A Avraam reèe: sinko! opomeni se da si ti primio dobra svoja u životu svome, i Lazar opet zla; a sad se on tješi, a ti se muèiš. 26 I preko svega toga postavljena je među nama i vama velika propast, da oni koji bi htjeli odovud k vama prijeæi, ne mogu, niti oni otuda k nama da prelaze. 27 Tada reèe: molim te dakle, oèe, da ga pošalješ kuæi oca mojega, 28 Jer imam pet braæe: neka im posvjedoèi da ne bi i oni došli na ovo mjesto muèenja. 29 Reèe mu Avraam: oni imaju Mojsija i proroke, neka njih slušaju. 30 A on reèe: ne, oèe Avraame! nego ako im dođe ko iz mrtvijeh pokajaæe se. 31 A Avraam mu reèe: ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvijeh ustane neæe vjerovati.

17 A uèenicima reèe: nije moguæe da ne doðu sablazni; ali teško onome s koga dolaze; 2 Bolje bi mu bilo da mu se vodenjeni kamen objesi o vratu, i da ga bace u more, nego da sablazni jednoga od ovijeh malijeh. 3 Èuvajte se. Ako ti sagriješi brat tvój, nakaraj ga; pa ako se pokaje, oprosti mu. 4 I ako ti sedam puta na dan sagriješi, i sedam puta na dan dođe k tebi i reèe: kajem se, oprosti mu. 5 I rekoše apostoli Gospodu: dometni nam vjere. 6 A Gospod reèe: kad biste imali vjere koliko zrno gorušeno, i rekli biste ovome dubu: išèupaj se i

usadi se u more, i poslušao bi vas. 7 Koji pak od vas kad ima slugu koji ore ili èuva stoku pa kad dođe iz polja, reèe mu: hodi brzo i sjedi za trpezu? 8 Nego ne kaže li mu: ugotovi mi da veèeram, i zapregni se te mi služi dok jedem i pijem, pa onda i ti jedi i pij? 9 Eda li æee on zahvaliti služi tome kad svrši što mu se zapovjedi? Ne vjerujem. 10 Tako i vi kad svršite sve što vam je zapovijedeno, gorovite: mi smo zaludne sluge, jer uèinimo što smo bili dužni èiniti. 11 I kad iðaše u Jerusalim, on prolazaše između Samarije i Galileje. 12 I kad uilažaše u jedno selo sretoše ga deset gubavijeh ljudi, koji staše izdaleka, 13 I podigše glas govoreæi: Isuse uèitelju! pomiluj nas. 14 I vidjevši ih reèe im: idite i pokažite se sveštenicima. I oni iduæi oèistiše se. 15 A jedan od njih vidjevši da se iscijeli povrati se hvaleæi Boga iza glasa, 16 I pade nièice pred noge njegove, i zahvali mu. I to bješe Samarjanin. 17 A Isus odgovarajuæi reèe: ne iscijeliše li se desetorica? Gdje su dakle devetorica? 18 Kako se među njima koji ne nađe da se vratí da zahvali Bogu, nego sam ovaj tuðin? 19 I reèe mu: ustani, idi; vjera tvoja pomože ti. 20 A kad ga upitaše fariseji: kad æee doæi carstvo Božije? odgovarajuæi reèe im: carstvo Božije neæe doæi da se vidi; 21 Niti æee se kazati: evo ga ovdje ili ondje; jer gle, carstvo je Božije unutra u vama. 22 A uèenicima reèe: doæi æe vrijeme kad æete zaæeljeti da vidite jedan dan sina èovjeèijega, i neæete vidjeti. 23 I reæi æee vam: evo ovdje je, ili: eno ondje; ali ne izlazite, niti tražite. 24 Jer kako što munja sine s neba, i zasvijetli se preko svega što je pod nebom, tako æe biti i sin èovjeèij u svoj dan. 25 Ali mu najprije treba mnogo postradati, i okrivljenu biti od roda ovoga. 26 I kako je bilo u vrijeme Nojevo onako æe biti u dane sina èovjeèijega: 27 Jeðahu, pijahu, ženjahu se, udavahu se do onoga dana kad Noje uđe u kovèeg, i dođe potop i pogubi sve. 28 Tako kao što bi u dane Lotove: jeðahu, pijahu, kupovahu, prodavahu, saðahu, zidahu; 29 A u dan kad iziðe Lot iz Sodoma, udari oganj i sumpor iz neba i pogubi sve. 30 Tako æe biti i u onaj dan kad æe se javiti sin èovjeèij. 31 U onaj dan koji se desi na krovu a pokuæstvo njegovo u kuæi, neka ne silazi da ga uzme; i koji se desi u polju, tako neka se ne vraæea natrag. 32 Opominjite se žene Lotove. 33 Koji pođe da saèuva dušu svoju, izgubiæe je; a koji je izgubi, oživljeæe je. 34 Kažem vam: u onu noæ biæe dva na jednomete odru, jedan æe se uzeti a drugi æe se ostaviti; 35 Dvije æe mljeti zajedno, jedna æe se uzeti a druga æe se ostaviti; 36 Dva æe biti na njivi, jedan æe se uzeti a drugi æe se ostaviti. 37 I odgovarajuæi rekoše mu: gdje, Gospode? A on im reèe: gdje je strvina onamo æe se i orlovi skupiti.

18 Kaza im pak i prièu kako se treba svagda moliti Bogu, i ne dati da dotuži, 2 Govoreæi: u jednomete gradu bijaše jedan sudija koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stiðaše. 3 A u onome gradu bijaše jedna udovica i dolažaše k njemu govoreæi: ne daj me mojemu suparniku. 4 I ne šeæadijaše zadugo. A najposlijje reèe u sebi: ako se i ne bojim Boga i ljudi ne sramim, 5 No buduæi da mi dosaðuje ova udovica, odbraniæeu je, da mi jednako ne dolazi i ne dosaðuje. 6 Tada reèe Gospod: èujte šta govori nepravedni sudija. 7 Akamoli Bog neæe odbraniti izbranijeh svojijeh koji ga mole dan i noæ? 8 Kažem vam da æee ih odbraniti brzo. Ali sin èovjeèij kad dođe hoæe li naæi vjeru na zemlji? 9 A i drugima koji mišljaju za sebe da su pravednici i druge uniðavaju kaza prièu ovu: 10 Dva èovjeka

uđoše u crkvu da se mole Bogu, jedan farisej a drugi carik. **11** Farisej stade i moljaše se u sebi ovako: Bože! hvalim te što ja nijesam kao ostali ljudi: hajdući, nepravednici, preljubočinci, ili kao ovaj carik. **12** Postim dvaput u nedjelji; dajem desetak od svega što imam. **13** A carik izdaleka stajaše, i ne šešaše ni očiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreći: Bože! milostiv budi meni grijesnike. **14** Kažem vam da ovaj otide opravdan kući svojoj, a ne onaj. Jer svaki koji se sam podiže ponizjaše se; a koji se sam poniže podignuće se. **15** Donošahu k njemu i djecu da ih se dotakne; a kad vidješe učenici, zaprijetiš im. **16** A Isus dozvavši ih reče: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije. **17** I kažem vam zaista: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, neće ući u njega. **18** I zapita ga jedan knez govoreći: učitelju blagil! Šta da učinim da naslijedim život vječni? (**aionios g166**) **19** A Isus reče mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. **20** Zapovijesti znaš: ne ēini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoči lažno; poštuj oca svojega i mater svoju. **21** A on reče: sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje. **22** A kad to ēu Isus reče mu: još ti jedno nedostaje: prodaj sve što imаш i razdaj siromasima; i imajte blago na nebu; i hajde za mnom. **23** A kad on ēu to postade žalostan, jer bješe vrlo bogat. **24** A kad ga vidje Isus gdje postade žalostan, reče: kako je teško ući u carstvo Božije onima koji imaju bogatstvo! **25** Lakše je kamili proći kroz iglene uši negoli bogatome ući u carstvo Božije. **26** A oni koji slušahu rekoše: ko se dakle može spasti? **27** A on reče: što je u ljudi nemoguće u Boga je moguće. **28** A Petar reče: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo. **29** A on im reče: zaista vam kažem: nema nijednoga koji bi ostavio kuću, ili roditelje, ili braću, ili sestre, ili ženu, ili djecu carstva radi Božijega, **30** Koji neće primiti više u ovo vrijeme, i na onome svijetu život vječni. (**aion g165, aionios g166**) **31** Uze pak dvanaestoricu i reče im: evo idemo gore u Jerusalim, i sve æe se svršiti što su proroci pisali za sina èovjeèijega. **32** Jer æe ga predati neznabوćima, i narugaže mu se, i ružaže ga, i popljuvaže ga, **33** I biže ga, i ubiže ga; i treæi dan ustaæe. **34** I oni ništa od toga ne razumješe, i besjeda ova bješe od njih sakrivena, i ne razumješe što im se kaza. **35** A kad se približi k Jerihonu, jedan slijepac sjeðaše kraj puta prosegao. **36** A kad ēu narod gdje prolazi zapita: šta je to? **37** I kazaše mu da Isus Nazareanin prolazi. **38** I povika govoreći: Isuse, sine Davidov! pomiluj me. **39** I prijeæahu mu oni što iđaš naprijed da uæuti; a on još više vikaše: sine Davidov! pomiluj me. **40** I Isus stade i zapovjedi da mu ga dovedu; a kad mu se približi, zapita ga **41** Govoreći: šta hoæeš da ti učinim? A on reče: Gospode! da progledam. **42** A Isus reče: progledaj; vjera tvoja pomože ti. **43** I odmah progleda, i pođe za njim hvaleći Boga. I svi ljudi koji vidješe hvaljahu Boga.

19 I kad uđe u Jerihon i prolazaše kroz nj, **2** I gleda, èovjek po imenu Zakhej, koji bješe starješina carinjeku, i bješe bogat, **3** I iskaše da vidi Isusa da ga pozna; i ne moguše od naroda, jer bješe maloga rasta; **4** I potreavši naprijed, pope se na dud da ga vidi; jer mu je onuda trebalo proći. **5** I kad dođe Isus na ono mjesto, pogledavši gore vidje ga, i reče mu: Zakheju! siði brzo; jer mi danas valja biti u tvojoj kući. **6** I siðe brzo; i primi ga radujuci se. **7** I svi, kad vidješe, vikahu na njega govoreći da grješnike èovjeku dođe u kuću. **8** A Zakhej

stade i reče Gospodu: Gospode! evo pola imanja svojega da æu siromasima, i ako sam koga zanio vratia onoliko èetvoro. **9** A Isus mu reče: danas dođe spasenije kuæi ovoj; jer je i ovo sin Avraamov. **10** Jer je sin èovjeèij došao da nađe i spase što je izgubljeno. **11** A kad oni to slušahu nastavi kazivati prièu; jer bješe blizu Jerusalima, i mišljahu da æe se odmah javiti carstvo Božije. **12** Reče dakle: jedan èovjek od dobra roda otide u daljnju zemlju da primi sebi carstvo, i da se vradi. **13** Dozvavši pak deset svojih sluga dade im deset kesa, i reče im: trgujte dok se ja vratim. **14** I graðani njegovi mržahu na njega, i poslaše za njim poslanike govoreći: neæemo da on caruje nad nama. **15** I kad se on vradi, pošto primi carstvo, reče da dozovu one sluge kojima dade srebro, da vidi što je koji dobio. **16** Tada dođe prvi govoreći: gospodaru! kesa tvoja doneše deset kesa. **17** I reče mu: dobro, dobiti sluge; kad si mi u malom bio vjeran evo ti vlast nad deset gradova. **18** I dođe drugi govoreći: gospodaru! kesa tvoja doneše pet kesa. **19** A on reče i onome: i ti budi nad pet gradova. **20** I treæi dođe govoreći: gospodaru! evo tvoja kesa koju sam zavezao u ubrus i èuva. **21** Jer sam se bojao tebe: jer si èovjek tvrd: uzimaš što nijesi ostavio, i žnješ što nijesi sijao. **22** A gospodar mu reče: po tvojim æu ti rijeèima suditi, zli slugo! znao si da sam ja tvrd èovjek, uzimam što nijesam ostavio, i žnjem što nijesam sijao: **23** Pa zašto nijesi dao mojega srebra trgovcima, i ja došavši primio bih ga s dobitkom? **24** I reče onima što stajahu pred njim: uzmite od njega kesu i podajte onome što ima deset kesa. **25** I rekoše mu: gospodaru! on ima deset kesa. **26** A on im odgovori: jer vam kažem da æe se svakome koji ima dati; a od onoga koji nema uzeæe se od njega i ono što ima. **27** A one moje neprijatelje koji nijesu htjeli da ja budem car nad njima, dovedite amo, i isijecite preda mnom. **28** I kazavši ovo pođe naprijed, i iðaše gore u Jerusalim. **29** I kad se približi Vitfazi i Vitaniji kod gore koja se zvaše Maslinska, posla dva od učenika svojih **30** Govoreći: idite u to selo prema vama, i kad uđete u njega naæi æete magare privezano na koje nikakav èovjek nikad nije usjedao; odriješite ga i dovedite. **31** I ako vas ko upita: zašto drješite? ovako mu kažite: ono Gospodu treba. **32** A kad otidoše poslani, nađoše kao što im kaza. **33** A kad oni drješahu magare rekoše im gospodari od njega: zašto drješite magare? **34** A oni rekoše: ono Gospodu treba. **35** I dovedoše ga k Isusu, i bacise haljine svoje na magare, i posadiše Isusa. **36** A kad iðaše, prostirahu haljine svoje po putu. **37** A kad se približi veæ da siðe s gore Maslinske, poèe sve mnoštvu uèenika u radosti hvaliti Boga iza glasa za sva èudesa što su vidjeli, **38** Govoreći: blagosloven car koji ide u ime Gospodnje! mir na nebu i slava na visini! **39** I neki fariseji iz naroda rekoše mu: uèitelju! zaprijeti uèenicima svojijem. **40** I odgovarajući reče im: kažem vam: ako oni uæute, kamenje æe povikati. **41** I kad se približi, ugleda grad i zaplaka za njim. **42** Govoreći: kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj! ali je sad sakriveno od oèiju tvojih. **43** Jer æe doæi dani na tebe, i okružiæe te ne prijatelji tvoji opkopima, i opkolije te, i obuzeæe te sa sviju stranu; **44** I razbije tebe i djecu tvoju u tebi, i neæe ostaviti u tebi kamena na kamenu, zato što nijesi poznao vremena u kojemu si pohođen. **45** I ušavši u crkvu stade izgoniti one što prodavahu u njoj i kupovahu, **46** Govoreći im: u pismu stoji: dom moj dom je molitve, a vi naæiniste od njega peæinu hajduèku. **47** I uèaše svaki dan u crkvi. A glavari sveštenjeku i književnici i starješine narodne

gleduhu da ga pogube. 48 I ne nalažahu šta bi mu uèinili; jer sav narod iðaše za njim, i slušahu ga.

20 I kad on u jedan od onjeh dana uèaše narod u crkvi i propovijedaše jevanđelje, doðoše glavari sveštenički i književnici sa starješinama, 21 i rekoše mu govoreæi: kaži nam kakovom vlasti to èiniš? Ili ko ti je dao vlast tu? 3 A on odgovarajuæi reèe im: i ja æeu vas upitati jednu rijeè, i kažite mi: 4 Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? 5 A oni pomisljahu u sebi govoreæi: ako reèemo s neba, reæi æe: zašto mu dakle ne vjerovaste? 6 Ako li reèemo: od ljudi, sav æe nas narod pobiti kamenjem; jer svi vjerovahu da Jovan bješe prorok. 7 I odgovorise: ne znamo otkuda. 8 A Isus im reèe: ni ja vama neæeu kazati kakovom vlasti ovo èinim. 9 A narodu poèe kazivati prièu ovu: jedan èovjek posadi vinograd, i dade ga vinogradarima pa otide na podugo vremena. 10 I u vrijeme posla k vinogradarima slugu da mu dadu od roda vinogradskoga; ali vinogradar izbiše ga, i poslaše prazna. 11 I posla opet drugoga slugu; a oni i onoga izbiše i osramotivši poslaše prazna. 12 I posla opet treæega; a oni i onoga raniše, i istjeraše. 13 Onda reèe gospodar od vinograda: šta æeu èiniti? Da pošljem sina svojega ljubaznoga: eda se kako zastide kad vide njega. 14 A vinogradar vidjevši njega mišljahu u sebi govoreæi: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo da naše bude dostojanje. 15 I izvedoše ga napolje iz vinograda i ubiše. Šta æe dakle uèiniti njima gospodar od vinograda? 16 Doæi æe i pogubiaæe ove vinogradare, i daæee vinograd drugima. A oni što slušahu rekoše: ne dao Bog! 17 A on pogledavši na njih reèe: šta znaæi dakle ono u pismu: kamen koji odbaciše zidari onaj posta glava od ugla? 18 Svaki koji padne na taj kamen razbiæe se; a na koga on padne satræe ga. 19 I gledaju glavari sveštenički i književnici u onaj èas da dignu ruke na nj; ali se pobojaše naroda, jer razumješe da njima ovu prièu kaza. 20 I pažahu na njega, i poslaše vrebæe, koji se graðahu kao da su pobožni: ne bi li ga uhvatili u rijeèi da ga predadu poglavarima i vlasti sudijinoj. 21 I upitaše ga govoreæi: uèitelju! znamo da pravo govorиш i uèiš, i ne gledaš ko je ko, nego zaista uèiš putu Božijemu: 22 Treba li nam æesaru davati haraè, ili ne? 23 A on razumjevši njihovo lukavstvo reèe im: šta me kušate? 24 Pokažite mi dinar; èij je na njemu obraz i natpis? A oni odgovarajuæi rekoše: æesarev. 25 A on reèe: podajte dakle što je æesarevo æesaru, a što je Božije Bogu. 26 I ne mogoše rijeèi njegove pokuditi pred narodom; i diviše se odgovoru njegovu, i umukoše. 27 A pristupiše neki od sadukeja koji kažu da nema vaskrsenija, i pitahu ga. 28 Govoreæi: uèitelju! Mojsije nam napisa: ako kome umre brat koji ima ženu, i umre bez djece, da brat njegov uzme ženu, i da podigne sjeme bratu svojemu. 29 Bijaše sedam braæe, i prvi uze ženu, i umrije bez djece; 30 I uze drugi ženu, i on umrije bez djece; 31 I treæi je uze; a tako i svi sedam; i ne ostaviše djece, i pomriješe; 32 A poslije sviju umrije i žena. 33 O vaskrseniju dakle koga æe od njih biti žena? jer je ona sedmorici bila žena. 34 I odgovarajuæi Isus reèe im: djeca ovoga svijeta žene se i udaju; (aiðn g165) 35 A koji se udostoji dobiti onaj svijet i vaskrsenije iz mrtvih niti æe se ženiti ni udavati; (aiðn g165) 36 Jer više ne mogu umrijeti; jer su kao anđeli; i sinovi su Božiji kad su sinovi vaskrsenija. 37 A da mrtvi ustaju, i Mojsije pokaza kod kupine gdje naziva Gospoda Boga Avraamova i Boga Isakova i Boga Jakovljeva.

38 A Bog nije Bog mrtvih nego živjeh; jer su njemu svi živi. 39 A neki od književnika odgovarajuæi rekoše: uèitelju! dobro mi kazao. 40 I veæ ne smijahu ništa da ga zapitaju. A on im reèe: 41 Kako govore da je Hristos sin David? 42 Kad sam David govor u psaltiru: reèe Gospod Gospod mojemu: sjedi meni s desne strane, 43 Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. 44 David dakle njega naziva Gospodom; pa kako mu je sin? 45 A kad sav narod slušaše, reèe uèenicima svojim: 46 Èuvajte se od književnika, koji hoæe da idu u dugaèkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, i prijevih mjesta po zbornicama, i zaæelja na gozbama; 47 Koji jedu kuæe udovièke, i lažno se mole Bogu dugo. Oni æe još veæma biti osuðeni.

21 Pogledavši pak gore vidje bogate gdje meæeu priloge svoje u haznu Božiju; 2 A vidje i jednu siromašnu udovicu koja metaše onđe dvije lepte; 3 I reèe: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju: 4 Jer svi ovi metnuše u prilog Bogu od suviška svojega, a ona od sirotinje svoje metnu svu hranu svoju što imaše. 5 I kad neki govorahu za crkvu da je ukrašena lijepijem kamenjem i zakladima, reèe: 6 Doæi æe dani u koje od svega što vidite neæee ostati ni kamen na kamenu koji se neæee razmernuti. 7 Zapitaše ga pak govoreæi: uèitelju! a kad æe to biti? i kakav je znak kad æe se to dogoditi? 8 A on reèe: èuvajte se da vas ne prevare, jer æe mnogi doæi na ime moje govoreæi: ja sam, i vrijeme se približi. Ne idite dakle za njima. 9 A kad èuvjete ratove i bune, ne plašite se; jer to sve treba najprije da bude; ali još nije tada poslijedak. 10 Tada im reèe: ustaae narod na narod i carstvo na carstvo; 11 I zemlja æe se tresti vrlo po svijetu, i biæe gladi i pomori i strahote i veliki znaci biæe na nebuh. 12 A prije svega ovoga metnuše na vas ruke svoje i goniæe vas i predavati u zbornice i u tannice; vodiæe vas pred careve i kraljeve imena mojega radi. 13 A to æe vam se dogoditi za svjedoèanstvo. 14 Metrite dakle u srca svoja, da se prije ne pripravljate kako æete odgovarati: 15 Jer æeu vam ja dati usta i premudrost kojoj se neæee moæi protiviti ni odgovoriti svi vaši protivnici. 16 A predavaæe vas i roditelji i braæe i roðaci i prijatelji; i pobiæe neke od vas. 17 I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. 18 I dlaka s glave vaše neæee poginuti. 19 Trpljenjem svojijem spasavajte duše svoje. 20 A kad vidite da Jerusalim opkoli vojska onda znajte da se približilo vrijeme da opusti. 21 Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore, i koji budu u gradu neka izlaze napolje; i koji su napolju neka ne ulaze u njega: 22 Jer su ovo dani osvete, da se izvrši sve što je napisano. 23 Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! Jer æe biti velika nevolja na zemlji, i gnjev na ovom narodu. 24 I pažaše od oštrica maèa, i odvešaæe se u ropstvo po svijem narodima; i Jerusalim æe gaziti neznaðošći dok se ne izvrše vremena neznaðožaca. 25 I biæe znaci u suncu i u mjesecu i u zvijezdama; i ljudima na zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova. 26 Ljudi æe umirati od straha i od èekanja onoga što ide na zemlju; jer æe se i sile nebeske pokrenuti. 27 I tada æe ugledati sina èovjeèijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. 28 A kad se poèene ovo zbijati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbavljenje vaše. 29 I kaza im prièu: gledajte na smokvu i na sva drveta; 30 Kad vidite da veæ potjeraju, sami znate da je blizu ljetu. 31 Tako i vi kad vidite ovo da se zbijva, znajte da je blizu

carstvo Božije. 32 Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neće proći dok se ovo sve ne zbude. 33 Nebo i zemlja proći će, a riječi moje neće proći. 34 Ali se čuvajte da kako vaša srca ne otežaju žđeranjem i pijnstvom i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj i ne dođe iznenada. 35 Jer će doći kao zamka na sve koji žive po svoj zemlji. 36 Stražite dakle jednako i molite se Bogu da biste se udostojili uteći od svega ovoga što će se zbiti, i stati pred sinom ēovjećijim. 37 I danju uèaše u crkvi, a noću izlažaše i noćevaše na gori koja se zove Maslinska. 38 I sav narod dolažaše izjutra k njemu u crkvu da ga slušaju.

22 Približavaše se pak praznik prijesnijeh hlebova koji se zove pasha. 2 I gledahu glavari sveštenički i književnici kako bi ga ubili; ali se bojahu naroda. 3 A sotona uđe u Judu, koji se zvaše Iskariot, i koji bješe jedan od dvanaestorice. 4 I otisavši govori s glavarima svešteničkim i sa starješinama kako će im ga izdati. 5 I oni se obradovaše, i ugovoriše da mu dadu novce. 6 I on se obreće, i tražaše zgodna vremena da im ga preda tajno od naroda. 7 A dođe dan prijesnijeh hlebova u koji trebaše klati pashu; 8 I posla Petra i Jovana rekavši: idite ugotovite nam pashu da jedemo. 9 A oni mu rekoše: gdje hoćeš da ugotovimo? 10 A on im reče: eto kad uđete u grad, srešće vas ēovjek koji nosi vodu u kréagu; idite za njim i kuću u koju on uđe, 11 I kažite domaćinu: uèitelj veli: gdje je gostonica gdje æu jesti pashu s uèenicima svojijem? 12 I on æe vam pokazati veliku sobu prostrtu; ondje ugotovite. 13 A oni otidoše i nađoše kao što im kaza; i ugotoviše pashu. 14 I kad dođe èas, sjede za trpezu, i dvanaest apostola s njim. 15 I reče im: vrlo sam željeo da ovu pashu jedem s vama prije nego postradam; 16 Jer vam kažem da je otsele neću jesti dok se ne svrši u carstvu Božijemu. 17 I uzevši èašu dade hvalu, i reče: uzmiti je i razdiljite među sobom; 18 Jer vam kažem da neću piti od roda vinogradskoga dok ne dođe carstvo Božije. 19 I uzevši hleb dade hvalu, i prelomivši ga dade im govoreći: ovo je tijelo moje koje se daje za vas; ovo èinite za moj spomen. 20 A tako i èašu po veèeri, govoreći: ova je èaša novi zavjet mojom krvi koja se za vas proljeva. 21 Ali evo ruka izdajnika mojega sa mnom je na trpezi. 22 I sin ēovjećij dakle ide kao što je uređeno; ali teško ēovjeku onome koji ga izdaje! 23 I oni staše tražiti među sobom koji bi dakle od njih bio koji će to uèiniti. 24 A posta i prepiranje među njima koji bi se držao među njima da je najveæi. 25 A on im reče: carevi narodni vladaju narodom, a koji njim upravljuju, zovu se dobrovrori. 26 Ali vi nemojte tako; nego koji je najveæi među vama neka bude kao najmanji, i koji je starješina neka bude kao sluga. 27 Jer koji je veæi, koji sjedi za trpezom ili koji služi? Nije li onaj koji sjedi za trpezom? A ja sam među vama kao sluga. 28 A vi ste oni koji ste se održali sa mnom u mojim napastima. 29 I ja ostavljam vama carstvo kao što je otac moj meni ostavio: 30 Da jedete i pijete za trpezom mojom u carstvu mojem, i da sjedite na prijestolima i sudite nad dvanaest koljena Izraeljevih. 31 Reče pak Gospod: Simone! Simone! evo vas ište sotona da bi vas èinio kao pšenicu. 32 A ja se molim za tebe da tvoja vjera ne prestane; i ti kad god obrativši se utvrdi braevo svoju. 33 A on mu reče: Gospode! s tobom gotov sam i u tamnicu i na smrt iæi. 34 A on reče: kažem ti, Petre! danas neće zapjevati pijetao dok se triput ne odrećeš da me poznaješ. 35 I reče im: kad vas poslal bez kese i bez torbe i bez obuæe, eda vam što nedostade? A

oni rekoše: ništa. 36 A on im reče: ali sad koji ima kesu neka je uzme, tako i torbu; a koji nema neka proda haljinu svoju i kupi nož. 37 Jer vam kažem da još i ovo treba na meni da se izvrši što stoji u pismu: i među zloèince metnuše ga. Jer što je pisano za mene, svršuje se. 38 A oni rekoše: Gospode! evo ovđje dva noža. A on im reče: dosta je. 39 I izisavši otide po obièaju na goru Maslinsku, a za njim otidoše uèenici njegoviji. 40 A kad dođe na mjesto reče im: molite se Bogu da ne padnete u napast. 41 I sam otstupi od njih kako se može kamenom dobaciti, i kleknuvši na koljena moljaše se Bogu. 42 Govoreći: oèe! kad bi htio da proneseš ovu èašu mimo meni! ali ne moja volja nego tvoja da bude. 43 A anđeo mu se javi s neba, i krijeći ga. 44 I buduæi u borenju, moljaše se bolje; znoj pak njegov bijaše kao kapljje krvi koje kapahu na zemlju. 45 I ustavši od molitve dođe k uèenicima svojijem, i nađe ih a oni spavaju od žalosti, 46 I reče im: što spavate? ustani, molite se Bogu da ne padnete u napast. 47 Dok on pak još govoraše, gle, narod i jedan od dvanaestorice, koji se zvaše Juda, iðaše pred njima, i pristupi k Isusu da ga cijeliva. Jer im ovo bijaše dao znak: koga cijelivam onaj je. 48 A Isus mu reče: Juda! zar cijelivom izdaše sina ēovjećijega? 49 A kad oni što bijahu s njim vidješe što će biti, rekoše mu: Gospode! da bijemo nožem? 50 I udari jedan od njih slugu poglavara svešteničkoga, i otsjeèe mu desno uho. 51 A Isus odgovarajuæi reče: ostavite to. I dohvativši se do uha njegova iscijeli ga. 52 A glavarima svešteničkim i vojvodama crkvenijem i starješinama koji bijahu došli na nj reče Isus: zar kao na hajduka iziðoste s noževima i koljem da me uhvatite? 53 Svaki dan bio sam s vama u crkvi i ne digoste ruku na mene; ali je sad vaš èas i oblast tame. 54 A kad ga uhvatiše, odvedoše ga i uvedoše u dvor poglavara svešteničkoga. A Petar iðaše za njim izdaleka. 55 A kad oni naložiše oganj nasred dvora i sjedahu zajedno, i Petar sjedaše među njima. 56 Vidjevši ga pak jedna sluškinja gdje sjedi kod ognja, i pogledavši na nj reče: i ovaj bješe s njim. 57 A on ga se odreće govoreći: ženo! ne poznajem ga. 58 I malo zatijem vidje ga drugi i reče: i ti si od njih. A Petar reče: ēovjeèe! nijesam. 59 I pošto prođe oko jednoga sahata drugi neko potvrdivaše govoreći: zaista i ovaj bješe s njim; jer je Galilejac. 60 A Petar reče: ēovjeèe! ne znam što govoriš. I odmah dok on još govoraše zapjeva pijetao. 61 I obazrevši se Gospod pogleda na Petra, i Petar se opomenu rijeèi Gospodnje kako mu reče: prije nego pijetao zapjeva odreæi æeš me se triput. 62 I izisavši napolje plaka gorko. 63 A ljudi koji držahu Isusa rugahu mu se, i bijahu ga. 64 I pokrivši ga bijahu ga po obrazu i pitahu ga govoreći: proreci ko te udari? 65 I druge mnoge hule govorahu na nj. 66 I kad svanu, sabræše se starješine narodne i glavari sveštenički i književnici, i odvedoše ga u svoj sud. 67 Govoreći: jesli li ti Hristos? kaži nam. A on im reče: ako vam i kažem, neæete vjerovati. 68 A ako vas i zapitam, neæete mi odgovoriti, niti æete me pustiti. 69 Otsele æe sin ēovjećij sjediti s desne strane sile Božije. 70 Svi pak rekoše: ti li si dakle sin Božij? A on im reče: vi kažete da sam ja. 71 A oni rekoše: šta nam trebaju više svjedoèanstva? jer sami èusmo iz usta njegovijeh.

23 I ustavši njih sve mnoštvo odvedoše ga k Pilatu. 2 I poèeše ga tužiti govoreći: ovoga naðosmo da otpaðuje narod naš, i zabranjuje davati æesaru danak, i govor da je on Hristos car. 3 A Pilat ga zapita: ti li si car Judejski? A on

odgovarajući reče mu: ti kažeš. 4 A Pilat reče glavarima svešteničjem i narodu: ja ne nalazim nikakve krvice na ovom èovjeku. 5 A oni navaljavahu govoreći: on buni ljudi uèeæi po svoj Judeji poèevši od Galileje dovde. 6 A Pilat èuvši za Galileju zapita: zar je on Galilejac? 7 I razumjevši da je iz podruèja Irodova posla ga Irodu, koji također bijaše u Jerusalimu onijeh dana. 8 A Irod vidjevši Isusa bi mu vrlo milo; jer je odavno željeo da ga vidi, jer je mnogo slušao za njega, i nadaše se da æe vidjeti od njega kako èudo. 9 I pita ga mnogo koje za što; ali mu on ništa ne odgovori. 10 A glavarji sveštenički i književnici stajahu, i jednako tužuju ga. 11 A Irod osramotivši ga sa svojijem vojnicima, i narugavši mu se, obuèe mu bijelu haljinu, i posla ga natrag Pilatu. 12 I u taj se dan pomirije Pilat i Irod među sobom; jer prije bijahu u zavadi. 13 A Pilat sazvavši glavare svešteničke i knezove i narod 14 Reče im: dovedoste mi ovoga èovjeka kao koji narod otpaðuje, i eto ja ga pred vama ispitah, i ne nalazim na ovom èovjeku nijedne krvice što vi na njega govorite; 15 A ni Irod, jer sam ga slao k njemu; i eto se ne nalazi ništa da je uèinio što bi zasluzivalo smrt. 16 Daklem da ga izbjem pa da pustim. 17 A trebaše o svakom prazniku pashe da im pusti po jednoga sužnja. 18 Ali narod sav povika govoreći: uzmi ovoga, a pusti nam Varavu; 19 Koji bijaše baèen u tamnicu za nekakvu bunu uèinjenu u gradu i za krv. 20 A Pilat opet reče da bi on htio pustiti Isusa. 21 A oni vikahu govoreći: raspni ga, raspni. 22 A on im treæi put reče: kakvo je dakle on zlo uèinio? ja ništa na njemu ne naðoh što bi zasluzivalo smrt; daklem da ga izbjem pa da pustim. 23 A oni jednako navaljavahu s velikom vikom, i iskahu da se on razapne; i nadvlada vika njihova i glavara svešteničkih. 24 I Pilat presudi da bude kao što oni ištu. 25 I pusti onoga što iskahu, koji bješe baèen u tamnicu za bunu i za krv; a Isusa ostavi na njihovu volju. 26 I kad ga povedoše, uhvatiše nekoga Simona Kirinca koji iðaše iz polja, i metnuše na njega krst da nosi za Isusom. 27 A za njim iðaše mnoštvu naroda i žena, koje plakahu i naricahu za njim. 28 A Isus obazrevši se na njih reče: kæeri Jerusalimske! ne plaæite za mnom, nego plaæite za sobom i za djecom svojom. 29 Jer gle, idu dani u koje æe se reæi: blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i sisama koje ne dojiše. 30 Tada æe poèeti govoriti gorama: padnite na nas; i bregovima: pokrijte nas. 31 Jer kad se ovako radi od sirova drveta, šta æe biti od suha? 32 Voðahu pak i druga dva zloèinica da pogube s njim. 33 I kad doðoše na mjesto koje se zvaše košturnica, onđe razapeše njega i zloèince, jednoga s desne strane a drugoga s lijeve. 34 A Isus govorase: oèe! oprosti im; jer ne znadu šta èine. A dijeljeæi njegove haljine bacahu kocke. 35 I narod stajaše te gledaše, a i knezovi s njima rugahu mu se govoreći: drugima pomože, neka pomože i sebi, ako je on Hristos, izbranik Božij. 36 A i vojnici mu se rugahu, i pristupahu k njemu i davahu mu ocat, 37 I govorahu: ako si ti car Judejski pomozi sam sebi. 38 A bijaše nad njim i natpis napisan slovima Grèkijem i Latinskijem i Jevrejskijem: ovo je car Judejski. 39 A jedan od obješenijeh zloèinaca huljaše na njega govoreći: ako si ti Hristos pomozi sebi i nama. 40 A drugi odgovarajući šutkaše ga i govorase: zar se ti ne bojiš Boga, kad si i sam osuðen tako? 41 I mi smo još pravedno osuðeni; jer primamo po svojijem djelima kao što smo zasluzili; ali on nikakva zla nije uèinio. 42 I reče Isusu: opomeni me se, Gospode! kad doðeš u carstvo svoje. 43 I reče mu Isus: zaista ti kažem: danas æeš biti sa mnom u raju. 44 A bijaše oko

šestoga sahata, i tama bi po svoj zemlji do sahata devetoga. 45 I pomrèa sunce, i zavjes crkveni razdrije se napola. 46 I povikavši Isus iza glasa reče: oèe! u ruke tvoje predajem duh svoj. I rekavši ovo izdahnu. 47 A kad vidje kapetan šta bi, stade hvaliti Boga govoreći: zaista ovaj èovjek bješe pravednik. 48 I sav narod koji se bijaše skupio da gleda ovo, kad vidje šta biva, vrati se bijaše se u prsi svoje. 49 A svi njegovi znaci stajahu izdaleka, i žene koje bijahu išle za njim iz Galileje, i gledaju ovo. 50 I gle, èovjek, po imenu Josif, savjetnik, èovjek dobar i pravedan. 51 On ne bijaše pristao na njihov savjet i na posao) iz Arimateje grada Judejskoga, koji i sam èekaše carstva Božjega, 52 On pristupivši k Pilatu zaiska tijelo Isusovo. 53 I skide ga, i obavi platnom, i metnu ga u grob isjeèen, u kome niko ne bijaše nikad metnut. 54 I dan bijaše petak, i subota osvitaše. 55 A žene koje bijahu došle s Isusom iz Galileje, idoše za Josifom, i vidješe grob i kako se tijelo metnu. 56 Vrativši se pak pripraviše mirise i miro; i u subotu dakle ostaše na miru po zakonu.

24 A u prvi dan nedjeljni doðoše vrlo rano na grob, i donešoše mirise što pripraviše, i neke druge žene s njima; 2 Ali naðoše kamen odvaljen od groba. 3 I ušavši ne naðoše tijela Gospoda Isusa. 4 I kad se one èuðahu tome, gle, dva èovjeka staše pred njima u sjajnjem haljinama; 5 A kad se one uplašiše i oboriše lica k zemlji, rekoše im: što tražite živoga među mrtvima? 6 Nije ovdje; nego ustade; opomenite se kako vam kaza kad bješe još u Galileji, 7 Govoreći da sin èovjeèiji treba da se preda u ruke ljudi grješnika i da se razapne i treæi dan da ustane. 8 I opomenuše se rijeèi njegovijeh. 9 I vrativši se od groba javiše sve ovo jedanaestorici i svima ostalijem. 10 A to bijaše Magdalina Marija i Jovana i Marija Jakovljeva i ostale s njima koje kazaše ovo apostolima. 11 I njima se uèiniše njihove rijeèi kao laži, i ne vjerovaše im. 12 A Petar ustavši otreàa ka grobu, i natkuèivši se vidje same haljine gdje leže, i otide èudeæi se u sebi šta bi. 13 I gle, dvojica od njih iðahu u onaj dan u selo koje bijaše daleko od Jerusalima šeset potrkališta i zvaše se Emaus. 14 A oni govorahu među sobom o svima ovijem dogaðajima. 15 I kad se oni razgovarahu i zapitivahu jedan drugoga, i Isus približi se, i iðaše s njima. 16 A oèi im se držahu da ga ne poznaše. 17 A on im reče: kakav je to razgovor koji imate među sobom iðauei, i što ste neveseli? 18 A jedan po imenu Kleopa, odgovarajući reče mu: zar si ti jedan od crkvara u Jerusalimu koji nijesi èuo šta je u njemu bilo ovijeh dana? 19 I reče im: šta? A oni mu rekoše: za Isusa Nazareæanina, koji bješe prorok, silan u djelu i u rijeèi pred Bogom i pred svijetom narodom; 20 Kako ga predadoše glavarji sveštenički i knezovi naši te se osudi na smrt, i razapeše ga? 21 A mi se nadasmo da je on onaj koji æe izbaviti Izrailja; ali svrh svega toga ovo je danas treæi dan kako to bi. 22 A uplašiše nas i žene neke od našijeh koje su bile rano na grobu, 23 I ne našavši tijela njegova doðoše govoreći da su im se anđeli javili koji su kazali da je on živ. 24 I idoše jedni od našijeh na grob, i naðoše takо kao što i žene kazaše, ali njega ne vidješe. 25 I on im reče: o bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega što govorise proroci! 26 Nije li to trebalo da Hristos pretrpi i da uðe u slavu svoju? 27 I poèevši od Mojsija i od sviju proroka kazivaše im što je za njega u svemu pismu. 28 I približiše se k selu u koje iðahu, i on èinjase se da hoæe dalje da ide. 29 I oni ga ustavljuhu govoreći: ostani s nama, jer je dan nagao, i blizu je noæ. I uðe

s njima da noæi. **30** I kad sjeðaše s njima za trpezom, uze hljeb i blagoslovivši prelomi ga i dade im. **31** Tada se njima otvorise oèi i poznaše ga. I njega nestade. **32** I oni govorahu jedan drugome: ne goraše li naše srce u nama kad nam govoraše putem i kad nam kazivaše pismo? **33** I ustavši onaj èas, vratiše se u Jerusalim, i naðoše u skupu jedanaestoricu i koji bijahu s njima, **34** Koji govorahu: zaista ustade Gospod, i javi se Simonu. **35** I oni kazaše što bi na putu, i kako ga poznaše kad prelomi hljeb. **36** A kad oni ovo govorahu, i sam Isus stade meðu njima, i reèe im: mir vam. **37** A oni se uplašiše, i poplašeni buduæi, mišljahu da vide duha. **38** I reèe im: šta se plašite? I zašto takove misli ulaze u srca vaša? **39** Vidite ruke moje i noge moje: ja sam glavom; opipajte me i vidite; jer duh tijela i kostiju nema kao što vidite da ja imam. **40** I ovo rekavši pokaza im ruke i noge. **41** A dok oni još ne vjerovahu od radosti i èuðahu se reèe im: imate li ovdje što za jelo? **42** A oni mu daše komad ribe peèene, i meda u satu. **43** I uzevši izjede pred njima. **44** I reèe im: ovo su rijeèi koje sam vam govorio još dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima. **45** Tada im otvori um da razumiju pismo. **46** I reèe im: tako je pisano, i tako je trebalo da Hristos postrada i da ustane iz mrtvijeh treæi dan; **47** I da se propovijeda pokajanje u ime njegovo i oproštenje grijeha po svijem narodima poèevši od Jerusalima. **48** A vi ste svjedoci ovome. **49** I gle, ja æu poslati obeæanje oca svojega na vas; a vi sjedite u gradu Jerusalimskome dok se ne obuèete u silu s visine. **50** I izvede ih napolje do Vitanije, i podignuvši ruke svoje blagoslovi ih. **51** I kad ih blagosiljaše, otstupi od njih, i uznoðaše se na nebo. **52** I oni mu se pokloniše, i vratiše se u Jerusalim s velikom radošæu. **53** I bijahu jednako u crkvi hvaleæi i blagosiljavajuæi Boga. Amin.

Jovanu

1 U poèetku bješe rijeè, i rijeè bješe u Boga, i Bog bješe rijeè.
2 Ona bješe u poèetku u Boga. **3** Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo. **4** U njoj bješe život, i život bješe vidjelo ljudima. **5** I vidjelo se svijetli u tamni, i tama ga ne obuze. **6** Posla Bog èovjeka po imenu Jovana. **7** Ovaj dođe za svjedoèanstvo da svjedoèi za vidjelo da svi vjeruju kroza nj. **8** On ne bješe vidjelo, nego da svjedoèi za vidjelo. **9** Bješe vidjelo istinito koje obasjava svakoga èovjeka koji dolazi na svijet. **10** Na svijetu bješe, i svijet kroza nj posta, i svijet ga ne pozna. **11** K svojima dođe, i svoji ga ne primiše. **12** A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju u ime njegovo. **13** Koji se ne rodiše od krv, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga. **14** I rijeè postade tijelo i useli se u nas puno blagodati i istine; i vidjesmo slavu njegovu, slavu, kao jedinorodnoga od oca. **15** Jovan svjedoèi za njega i vièe govoreæi: ovaj bješe za koga rekoh: koji za mnom ide preda mnom postade, jer prije mene bješe. **16** I od punosti njegove mi svi uzesmo blagodat za blagodaæu. **17** Jer se zakon dade preko Mojsija, a blagodat i istina postade od Isusa Hrista. **18** Boga niko nije video nikad: jedinorodni sin koji je u naruèju oèinom, on ga javi. **19** I ovo je svjedoèanstvo Jovanovo kad poslaše Jevrej iz Jerusalima sveštenike i Levite da ga zapitaju: ko si ti? **20** I on prizna, i ne zataja, i prizna: ja nijesam Hristos. **21** I zapitaše ga: ko si dakle? Jesi li Ilij? I reèe: nijesam. Jesi li prorok? I odgovori: nijesam. **22** A oni mu rekoše: ko si? da možemo kazati onima što su nas poslali: šta kažeš za sebe? **23** Reèe: ja sam glas onoga što vièe u pustinji: poravnite put Gospodnj; kao što kaza Isajja prorok. **24** I bijahu poslanici od fariseja, **25** I zapitaše ga govoreæi mu: zašto dakle kršæavaš kad ti nijesi Hristos ni Ilij ni prorok? **26** Odgovori im Jovan govoreæi: ja kršæavam vodom, a među vama stoji koga vi ne znate. **27** On je onaj što æe doæi za mnom, koji bješe preda mnom; kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obuzej njegovoj. **28** Ovo bi u Vitavari preko Jordana gdje Jovan kršæavaše. **29** A sjutradan vidje Jovan Isusa gdje ide k njemu, i reèe: gle, jagnje Božije koje uze na se grijeha svijeta. **30** Ovo je onaj za koga ja rekoh: za mnom ide èovjek koji preda mnom postade, jer prije mene bješe. **31** I ja ga ne znadoh: nego da se javi Izraelju zato ja dođoh da krstim vodom. **32** I svjedoèi Jovan govoreæi: vidjeh Duha gdje silazi s neba kao golub i stade na njemu. **33** I ja ga ne znadoh; nego onaj koji me posla da krstim vodom on mi reèe: na koga vidiš da silazi Duh i stoji na njemu to je onaj koji æe krstiti Duhom svetijem. **34** I ja vidjeh i zasvjedoèoh da je ovaj sin Božij. **35** A sjutradan opet stajaše Jovan i dvojica od uèenika njegovih, **36** I vidjevši Isusa gdje ide, reèe: gle, jagnje Božije. **37** I èuše ga oba uèenika kad govoraše, i otidoše za Isusom. **38** A Isus obazrevši se i vidjevši ih gdje idu za njim, reèe im: šta æete? A oni mu rekoše: Ravi! koje znaæi: uèitelju) gdje stojiš? **39** I reèe im: doðite i vidite. I otidoše, i vidješe gdje stajaše; i ostaše u njega onaj dan. A bijaše oko devetoga sahata. **40** A jedan od dvojice koji èuše od Jovana i iðahu za njim bijaše Andrija brat Simona Petra; **41** On nađe najprije brata svojega Simona, i reèe mu: mi nađosmo Mesiju, koje znaæi Hristos. **42** I dovede ga k Isusu. A Isus pogledavši na nj reèe: ti si Simon, sin Jonin; ti æeš se zvati Kifa, koje znaæi Petar. **43** A sjutradan

namisli izjæi u Galileju, i nađe Filipa, i reèe mu: hajde za mnom.

44 A Filip bješe iz Vitsaide iz grada Andrijina i Petrova. **45** Filip nađe Natanaila, i reèe mu: za koga Mojsije u zakonu pisa i proroci, naðosmo ga, Isusa sina Josifova iz Nazareta. **46** I reèe mu Natanailo: iz Nazareta može li biti što dobro? Reèe mu Filip: dođi i vidi. **47** A Isus vidjevši Natanaila gdje ide k njemu reèe za njega: evo pravoga Izraeljca u kome nema lukaætva. **48** Reèe mu Natanailo: kako me poznaješ? Odgovori Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad bijaše pod smokvom. **49** Odgovori Natanailo i reèe mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izraeljev. **50** Odgovori Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smokvom zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. **51** I reèe mu: zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu èovjeæijemu.

2 I u treæi dan bi svadba u Kani Galilejskoj, i onđe bješe mati Isusova. **2** A pozvan bješe i Isus i uèenici njegovi na svadbu. **3** I kad nesta vina, reèe mati Isusova njemu: nemaju vina. **4** Isus joj reèe: što je meni do tebe ženo? Još nije došao moj èas. **5** Reèe mati njegova slugama: što god vam reèe uèinite. **6** A onđe bijaše šest vodenjih sudova od kamena, postavljenih po obièaju Jevrejskoga èišæenja, koji uzimahu po dva ili po tri vedra. **7** Reèe im Isus: napunite sudove vode. I napuniše ih do vrha. **8** I reèe im: zahvatite sad i nosite kumu. I odnesoše. **9** A kad okusi kum od vina koje je postalo od vode, i ne znadjaše otkuda je a sluge znadijahu koje su zahvatile vodu zovnu kum ženika, **10** I reèe mu: svaki èovjek najprije dobro vino iznosi, a kad se opiju onda rðavije; a ti si èuvaæ dobro vino doslige. **11** Ovo uèini Isus poèetak èudesima u Kani Galilejskoj, i pokaza slavu svoju; i uèenici njegovi vjerovaše ga. **12** Potom siðe u Kapernaum, on i mati njegova, i braæea njegova, i uèenici njegovi, i onđe stajaše ne mnogo dana. **13** I blizu bješe pasha Jevrejska, i iziðe Isus u Jerusalim. **14** I nađe u crkvi gdje sjede oni što prodavahu volove i ovce i golubove, i koji novce mijenjaju. **15** I naèinivši biè od uzica, izgna sve iz crkve, i ovce i volove; i mijenjaèima prosu novce i stolove ispremeta; **16** I reèe onima što prodavahu golubove: nosite to odavde, i ne èinite od doma oca mojega doma trgovaèkoga. **17** A uèenici se njegovi opomenuše da u pismu stoji: revnost za kuæu tvoju izjede me. **18** A Jevreji odgovarajuæi rekoše mu: kakav nam znak pokazuješ, da to možeš èiniti? **19** Isus odgovori i reèe im: razvalite ovu crkvu, i za tri dana æeu je podignuti. **20** A Jevreji rekoše: èetrdeset i šest godina graðena je ova crkva, i ti za tri dana da je podigneš? **21** A on govoraše za crkvu tijela svojega. **22** A kad usta iz mrtvih, opomenuše se uèenici njegovi da ovo govoraše, i vjerovaše pismo i rijeèi koju reèe Isus. **23** A kad bješe u Jerusalimu na praznik pashe, mnogi vjerovaše u ime njegovo, videæi èudesu njegova koja èinjaja. **24** Ali Isus ne povjeravaše im sebe; jer ih sve znadjaše, **25** I ne trebaše mu da ko svjedoèi za èovjeka; jer sam znadjaše šta bješe u èovjeku.

3 Bijaše pak èovjek među farisejima, po imenu Nikodim, knez Jevrejski. **2** Ovaj dođe k Isusu noæu i reèe mu: Ravi! znamo da si ti uèitelj od Boga došao; jer niko ne može èudesu ovijeh èiniti koja ti èiniš ako nije Bog s njim. **3** Odgovori Isus i reèe mu: zaista, zaista ti kažem: ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carstva Božijega. **4** Reèe Nikodim njemu: kako se može èovjek rodit kad je star? eda li može po drugi put uæi utrobu

matere svoje i roditi se? 5 Odgovori Isus: zaista, zaista ti kažem: ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može uæi u carstvo Božije. 6 Što je rođeno od tijela, tijelo je; a što je rođeno od Duha, duh je. 7 Ne èudi se što ti rekoh: valja vam se nanovo roditi. 8 Duh diše gdje hoæe, i glas njegov èuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide; tako je svaki èovjek koji je rođen od Duha. 9 Odgovori Nikodim i reèe mu: kako može to biti? 10 Isus odgovori i reèe mu: ti si uèitelj Izrailev, i to li ne znaš? 11 Zaista, zaista ti kažem da mi govorimo što znamo, i svjedoèimo što vidjesmo, i svjedoèanstva našega ne primate. 12 Kad vam kazah zemaljsko pa ne vjerujete, kako æete vjerovati ako vam kažem nebesko? 13 I niko se ne pope na nebo osim koji siðe s neba, sin èovjeèij koji je na nebu. 14 I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin èovjeèij da se podigne, 15 Da nijedan koji ga vjeruje ne poginje, nego da ima život vjeèni: (aiðnios g166) 16 Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne poginje, nego da ima život vjeèni. (aiðnios g166) 17 Jer Bog ne posla sina svojega na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spase kroza nj. 18 Koji njega vjeruje ne sudi mu se, a koji ne vjeruje veæ je osuðen, jer ne vjerova u ime jedinorodnoga sina Božjeg. 19 A sud je ovaj što vidjelo doðe na svijet, i ljudima omilje veæma tama negoli vidjelo; jer njihova djela bijahu zla. 20 Jer svaki koji zlo èini mrzi na vidjelo i ne ide k vidjelu da ne pokaraju djela njegovih, jer su zla. 21 A ko istinu èini ide k vidjelu, da se vide djela njegova, jer su u Bogu uèinjena. 22 A potom doðe Isus i uèenici njegovi u Judejsku zemlju, i ondje življaše s njima i kršæavaše. 23 A Jovan kršæavaše u Enonu blizu Salima, jer ondje bješe mnogo vode; i dolažahu te ih kršæavaše. 24 Jer još ne bijaše Jovan baèen u tamnicu. 25 Tada postade raspraga meðu uèenicima Jovanovijem i Jevrejima oko èišæenja. 26 I doðoše k Jovanu i rekoše mu: Ravi! onaj što bješe s tobom preko Jordana, za koga si ti svjedoèio, evo on kršæava, i svi idu k njemu. 27 Jovan odgovori i reèe: ne može èovjek ništa primati ako mu ne bude dano s neba. 28 Vi sami meni svjedoèite da rekoh: ja nijesam Hristos, nego sam poslan pred njim. 29 Ko ima nevjestu ženik je, a prijatelj ženikov stoji i sluša ga, i radošæu raduje se glasu ženikovu. Ova dakle radost moja ispunji se. 30 Onaj treba da raste, a ja da se umalujem. 31 Koji odozgo dolazi nad svima je; koji je sa zemlje od zemlje je, i govorí od zemlje; koji dolazi s neba nad svima je. 32 I što vidje i èu ono svjedoèi; i svjedoèanstva njegova niko ne prima. 33 Koji primi njegovo svjedoèanstvo, potvrđi da je Bog istinit. 34 Jer koga Bog posla, onaj rijeè Božije govorí: jer Bog Duhu ne daje na mjeru. 35 Jer otac ljubi sina, i sve dade u ruke njegove. 36 Ko vjeruje sina, ima život vjeèni; a ko ne vjeruje sina, neæe vidjeti života, nego gnjev Božij ostaje na njemu. (aiðnios g166)

4 Kad razumje dakle Gospod da su èuli fariseji da Isus više uèenika dobija i kršæava nego Jovan 2 Isus pak sam ne kršæavaše nego uèenici njegovi 3 Ostavi Judeju, i otide opet u Galileju. 4 A valjalo mu je proæi kroz Samariju. 5 Tako doðe u grad Samarijski koji se zove Sihar, blizu sela koje dade Jakov Josifu sinu svojemu. 6 A ondje bijaše izvor Jakovljev; i Isus umoran od puta sjeðaše na izvoru; a bješe oko šestoga sahata. 7 Doðe žena Samarjanka da zahvatí vode; reèe joj Isus: daj mi da pijem. 8 Jer uèenici njegovi bijahu otišli u grad da kupe jela.) 9 Reèe mu žena Samarjanka: kako ti, Jevrejin buduæi, možeš

iskati od mene žene Samarjanke da piyeš? Jer se Jevreji ne mijesaju sa Samarjanima. 10 Odgovori Isus i reèe joj: da ti znaš dar Božij, i ko je taj koji ti govorí: daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vodu živu. 11 Reèe mu žena: Gospode! ni zahvatiti nemaš èim, a studenac je dubok; odakle æeš dakle uzeti vodu živu? 12 Eda li si ti veæi od našega oca Jakova, koji nam dade ovaj studenac, i on iz njega pijaše i sinovi njegovi i stoka njegova? 13 Odgovori Isus i reèe joj: svaki koji piye od ove vode opet æe ožednjeti; 14 A koji piye od vode koju æeu mu ja dati neæe ožednjeti dovjeka; nego voda što æeu mu ja dati biæe u njemu izvor vode koja teæe u život vjeèni. (aiðnios g165, aiðnios g166) 15 Reèe mu žena: Gospode! daj mi te vode da ne žednim niti da dolazim ovamo na vodu. 16 Reèe joj Isus: idi zovni muža svojega, i doði ovamo. 17 Odgovori žena i reèe mu: nemam muža. Reèe joj Isus: dobro si kazala: nemam muža; 18 Jer si pet muževa imala, i sad koga imaš nije ti muž; to si pravo kazala. 19 Reèe mu žena: Gospode! vidim da si ti prorok. 20 Oci naši moliše se Bogu na ovoj gori, a vi kažete da je u Jerusalimu mjesto gdje se treba moliti. 21 Reèe joj Isus: ženo! vjeruj mi da ide vrijeme kad se neæete moliti ocu ni na ovoj gori ni u Jerusalimu. 22 Vi ne znate èemu se molite; a mi znamo èemu se molimo: jer je spasenije od Jevreja. 23 Ali ide vrijeme, i veæ je nastalo, kad æe se pravi bogomolci moliti ocu duhom i istinom, jer otac hoæe takovih bogomoljaca. 24 Bog je duh; i koji mu se mole, duhom i istinom treba da se mole. 25 Reèe mu žena: znam da æe doæi Mesija koji se zove Hristos, kad on doðe kazaæe nam sve. 26 Reèe joj Isus: ja sam koji s tobom govorim. 27 I tada doðoše uèenici njegovi, i èuðahu se gdje govorâše sa ženom; ali nijedan ne reèe: šta hoæeš? ili šta govorî s njom? 28 A žena ostavi sudove svoje i otide u grad i reèe ljudima: 29 Hodite da vidite èovjeka koji mi kaza sve što sam uèinila: da nije to Hristos? 30 Izidoše dakle iz grada i poðoše k njemu. 31 A uèenici njegovi moljahu ga meðu tijem govorâei: Ravi! jedi. 32 A on im reèe: ja imam jelo da jedem za koje vi ne znate. 33 Tada uèenici govorâu meðu sobom: veæ ako mu ko donese da jede? 34 A on im reèe: jelo je moje da izvršim volju onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao. 35 Ne kažete li vi da su još èetiri mjeseca pa æe žetva prispjeti? Eto, velim vam: podignite oèi svoje i vidite njive kako su veæ žute za žetvu. 36 I koji žnje prima platu, i sabira rod za život vjeèni, da se raduju zajedno i koji sije i koji žnje; (aiðnios g166) 37 Jer je u tom istinita besjeda da je drugi koji sije a drugi koji žnje. 38 Ja vas poslaha da žnjete gdje se vi ne trudiste; drugi se trudiše, a vi u posao njihov uðoste. 39 I iz grada onoga mnogi od Samarjana vjerovaše ga za besjedu žene koja svjedoèaše: kaza mi sve što sam uèinila. 40 Kad doðoše dakle Samarjani k njemu, moljahu ga da bi ostao kod njih; i ondje osta dva dana. 41 I mnogo ih više vjerova za njegovu besjedu. 42 A ženi govorâu: sad ne vjerujemo više za tvoju besjedu, jer sami èusmo i poznasmo da je ovaj zaista spas svijetu, Hristos. 43 A poslije dva dana iziðe odande, i otide u Galileju: 44 Jer sam Isus svjedoèaše da prorok na svojoj postojbini nema èasti. 45 A kad doðe u Galileju, primiše ga Galilejci koji bijahu vidjeli sve što uèini u Jerusalimu na praznik; jer i oni idoše na praznik. 46 Doðe pak Isus opet u Kanu Galilejsku, gdje pretvorí vodu u vino. I bješe neki carev èovjek kojega sin bolovaše u Kapernaumu. 47 Ovaj èuvši da Isus doðe iz Judeje u Galileju, doðe k njemu i moljaše ga da siðe i da mu iscijeli sina; jer bijaše na smrti. 48 I

reèe mu Isus: ako ne vidite znaka i èudesa, ne vjerujete. **49** Reèe mu carev èovjek: Gospode! siði dok nije umrlo dijete moje. **50** Reèe mu Isus: idi, sin je tvoj zdrav. I vjerova èovjek rijeèi koju mu reèe Isus, i poðe. **51** I odmah kad on silaðaše, gle, sretoše ga sluge njegove i javiše mu govoreæi: sin je tvoj zdrav. **52** Tada pitaše za sahat u koji mu lakše bi; i kazaše mu: juèe u sedmom sahatu pusti ga groznicu. **53** Tada razumje otac da bješe onaj sahat u koji mu reèe Isus: sin je tvoj zdrav. I vjerova on i sva kuæa njegova. **54** Ovo opet drugo èudo uèini Isus kad doðe iz Judeje u Galileju.

5 A potom bješe praznik Jevrejski, i iziðe Isus u Jerusalim.

2 U Jerusalimu pak kod Ovèijeh vrata ima banja, koja se zove Jevrejski Vitezda, i oko nje pet pokrivenijeh trijemova, **3** U kojima ležaše mnoðvo bolesnika, slijepijeh, hromijeh, suhijeh, koji èekahu da se zaljulja voda; **4** Jer anðeo Gospodnjii silaðaše u odreðeno vrijeme u banju i muæaše vodu; i koji najprije ulaðaše pošto se zamuti voda, ozdravljaše, makar kakva bolest da je na njemu. **5** A ondje bijaše jedan èovjek koji trideset i osam godina bješe bolestan. **6** Kad vidje Isus ovoga gdje leži, i razumje da je veæ odavno bolestan, reèe mu: hoæeš li da budeš zdrav? **7** Odgovori mu bolesni: da, Gospode; ali nemam èovjeka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja doðem drugi siðe prije mene. **8** Reèe mu Isus: ustani, uzmi odar svoj i hodi. **9** I odmah ozdravi èovjek, i uvezvi odar svoj hoðaše. A taj dan bješe subota. **10** Tada govorajte Jevreji onome što ozdravi: danas je subota i ne valja ti odra nositi. **11** A on im odgovori: koji me iscijeli on mi reèe: uzmi odar svoj i hodi. **12** A oni ga zapitaše: ko je taj èovjek koji ti reèe: uzmi odar svoj i hodi? **13** A iscijeljeni ne znadijaše ko je; jer se Isus ukloni, jer ljudstva mnogo bješe na mjestu. **14** A potom ga naðe Isus u crkvi i reèe mu: eto si zdrav, više ne griješi, da ti ne bude gore. **15** A èovjek otide i kaza Jevrejima da je ono Isus koji ga iscijeli. **16** I zato gonjahu Jevreji Isusa, i gledahu da ga ubiju, jer èinjajaše to u subotu. **17** A Isus im odgovaraše: otac moj doslje èini, i ja èinim. **18** I zato još više gledaju Jevreji da ga ubiju što ne samo kvaraše subotu nego i ocem svojijem nazivaše Boga i graðaše se jednak Bogu. **19** A Isus odgovarajuæi reèe im: zaista, zaista vam kažem: sin ne može ništa èiniti sam od sebe nego što vidi da otac èini; jer što on èini ono i sin èini onako; **20** Jer otac sina ljubi, i sve mu pokazuje što sam èini; i pokazaæe mu veæa djela od ovijeh da se vi èudite. **21** Jer kako što otac podiže mrtve i oživljuje, tako i sin koje hoæe oživljuje. **22** Jer otac ne sudi nikome, nego sav sud dade sinu, **23** Da svi poštuju sina kao što oca poštuju. Ko ne poštuje sina ne poštuje oca koji ga je poslao. **24** Zaista, zaista vam kažem: ko moju rijeèi sluša i vjeruje onome koji je mene poslao, ima život vjeæni, i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život. (aiðnios g166) **25** Zaista, zaista vam kažem: ide èas, i veæ je nastao, kad æe mrtvi èuti glas sina Božijega, i èuvu oživljeti. **26** Jer kako što otac ima život u sebi, tako dade i sinu da ima život u sebi; **27** I dade mu vlast da i sud èini, jer je sin èovjeæi. **28** Ne divite se ovome, jer ide èas u koji æe svi koji su u grobovima èuti glas sina Božijega, **29** I iziæi æe koji su èinili dobro u vaskrsenije života, a koji su èinili zlo u vaskrsenije suda. **30** Ja ne mogu ništa èiniti sam od sebe; kako èuem onako sudim, i sud je moj pravedan; jer ne tražim volje svoje nego volju oca koji me je poslao. **31** Ako ja svjedoæim za sebe, svjedoèanstvo moje nije istinito. **32** Ima drugi koji svjedoæi

za mene; i znam da je istinito svjedoèanstvo što svjedoæi za mene. **33** Vi poslaste k Jovanu, i posvjedoæi vam za istinu; **34** A ja ne primam svjedoèanstva od èovjeka, nego ovo govorim da se vi spasete. **35** On bješe vidjelo koje goraše i svijetljaše, a vi se htjeste malo vremena radovati njegovu svijetljenju. **36** Ali ja imam svjedoèanstvo veæe od Jovanova; jer poslovi koji mi dade otac da ih svršim, ovi poslovi koje ja radim svjedoæe za mene da me otac posla. **37** I otac koji me posla sam svjedoæi za mene. Ni glasa njegova kad èuste ni lica njegova vidjeste. **38** I rijeèi njegove nemate u sebi da stoji; jer vi ne vjerujete onome koga on posla. **39** Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život vjeæni; i ona svjedoæe za mene. (aiðnios g166) **40** I neæete da doðete k meni da imate život. **41** Ja ne primam slave od ljudi. **42** Nego vas poznajem da ljubavi Božije nemate u sebi. **43** Ja doðoh u ime oca svojega i ne primate me; ako drugi doðe u ime svoje, njega æete primiti. **44** Kako vi možete vjerovati kad primate slavu jedan od drugoga, a slave koja je od jedinoga Boga ne tražite? **45** Ne mislite da æeu vas tužiti ocu; ima koji vas tuži, Mojsije, u koga se vi uzdate. **46** Jer da ste vjerovali Mojsiju tako biste vjerovali i meni; jer on pisa za mene. **47** A kad njegovijem pismima ne vjerujete kako æete vjerovati mojijem rijeèima?

6 Potom otide Isus preko mora Galilejskoga kod Tiverijade.

2 I za njim iðaše mnoðvo naroda, jer viðahu èudesa njegova koja èinjajaše na bolesnicima. **3** A Isus iziðe na goru, i ondje sjedaše s uèenicima svojijem. **4** A bijaše blizu pasha praznik Jevrejski. **5** Podignuviði dakle Isus oèi, i vidjevši da mnoðvo naroda ide k njemu, reèe Filipu: gdje æemo kupiti hljeba da ovi jedu? **6** A ovo govorâše kušajuæi ga, jer sam znadijaše šta æe èiniti. **7** Odgovori mu Filip: dvjesta groða hljeba nije dosta da svakome od njih po malo dopadne. **8** Reèe mu jedan od uèenika njegovijeh, Andrija, brat Simona Petra: **9** Ovdje ima jedno momèe koje ima pet hljebova jeèemenijeh i dvije ribe; ali šta je to na toliki svijet! **10** A Isus reèe: posadite ljudi. A bješe trave mnogo na onome mjestu. Posadi se dakle ljudi na broj oko pet hiljada. **11** A Isus uvezvi one hljebove, i davši hvalu, dade uèenicima, a uèenici onima koji bijahu posaðeni; tako i od riba koliko htješe. **12** I kad se nasitiše, reèe uèenicima svojijem: skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne. **13** I skupiše, i napuniše dvanaest kotarica komada od pet hljebova jeèemenijeh što preteèe iza onijeh što su jeli. **14** A ljudi vidjevši èudo koje uèini Isus govorahu: ovo je zaista onaj prorok koji treba da doðe na svijet. **15** A kad razumje Isus da hoæe da doðu da ga uhvate i da ga uèine carem, otide opet u goru sam. **16** A kad bi uveæe siðoše uèenici njegovi na more, **17** I uðoše u laðu, i poðoše preko mora u Kapernaum. I veæ se bijaše smrkle, a Isus ne bješe došao k njima. **18** A more se podizaše od velikoga vjetra. **19** Vozivši pak oko dvadeset i pet ili trideset potkališta ugledaše Isusa gdje ide po moru i došao blizu do laðe, i uplaðiše se. **20** A on im reèe: ja sam; ne bojte se. **21** Onda ga s radoðæu uzeše u laðu; i odmah laða bi na zemlji u koju iðahu. **22** Sjutradan pak narod koji stajaše preko mora kad vidje da laðe druge ne bješe ondje osim one jedne što u nju uðoše uèenici njegovi, i da ne uðe Isus s uèenicima svojijem u laðu nego sami uèenici njegovi otidoše, **23** A druge laðe iz Tiverijade doðoše blizu onog mjesta gdje jedoše hljeb kad Gospod dade hvalu, **24** Kad vidje narod da Isusa ne bješe ondje

ni uèenika njegovijeh, uðoše i oni u laðe, i doðoše u Kapernaum da traže Isusa. **25** I našavši ga preko mora rekoše mu: Ravi! kad si došao ovamo? **26** Isus im odgovori i reèe: zaista, zaista vam kažem: ne tražite me što èudeša vidjeste, nego što jedoste hljeba i nasitite se. **27** Starajte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za vjeèni život, koje æe vam dati sin èovjeèij, jer ovoga potvrdi otac Bog. (aiònios g166) **28** A oni mu rekoše: šta æemo èiniti da radimo djela Božja? **29** Odgovori Isus i reèe im: ovo je djelo Božje da vjerujete onoga koga on posla. **30** A oni mu rekoše: kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da vjerujemo? Šta radiš ti? **31** Ocevi naši jedoše manu u pustinji, kao što je napisano: hljeb s neba dade im da jedu. **32** Tada im reèe Isus: zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam otac moj daje hljeb istiniti s neba; **33** Jer je hljeb Božij onaj koji silazi s neba i daje život svijetu. **34** Tada mu rekoše: Gospodel daj nam svagda taj hljeb. **35** A Isus im reèe: ja sam hljeb života: koji meni dolazi neæee ogladnjeti, i koji mene vjeruje neæee nikad ozedmjeti. **36** Nego vam kazah da me i vidjeste i ne vjerujete. **37** Sve što meni daje otac k meni æe doæei; i koji dolazi k meni neæeu ga istjerati napolje. **38** Jer siðoh s neba ne da èinim volju svoju, nego volju oca koji me posla. **39** A ovo je volja oca koji me posla da od onoga što mi dade ništa ne izgubim, nego da ga vaskrsnem u pošljednji dan. **40** A ovo je volja onoga koji me posla da svaki koji vidi sina i vjeruje ga ima život vjeèni; i ja æeu ga vaskrsnuti u pošljednji dan. (aiònios g166) **41** Tada vikahu Jevreji na njega što reèe: ja sam hljeb koji siðe s neba. **42** I govorahu: nije li ovo Isus sin Josifov kojemu mi znamo oca i mater? kako dakle on govori: ja siðoh s neba? **43** Onda Isus odgovori i reèe im: ne viète meðu sobom. **44** Niko ne može doæei k meni ako ga ne dovuèe otac koji me posla; i ja æeu ga vaskrsnuti u pošljednji dan. **45** U prorocima stoji napisano: i biæe svi nauèeni od Boga. Svaki koji èuje od oca i nauèi, doæei æe k meni. **46** Ne da je ko vidio oca osim onoga koji je od Boga: on vidje oca. **47** Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene ima život vjeèni. (aiònios g166) **48** Ja sam hljeb života. **49** Ocevi vaši jedoše manu u pustinji, i pomriješe. **50** Ovo je hljeb koji silazi s neba: da koji od njega jede ne umre. **51** Ja sam hljeb živi koji siðe s neba; koji jede od ovoga hljeba življeæee vavijek; i hljeb koji æeu ja dati tijelo je moje, koje æeu dati za život svijeta. (aiònios g165) **52** A Jevreji se prepirahu meðu sobom govoreæi: kako može ovaj dati nama tijelo svoje da jedemo? **53** A Isus im reèe: zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete tijela sina èovjeèijega i ne pijete krv njegove, neæete imati života u sebi. **54** Koji jede moje tijelo i piye moju krv ima život vjeèni, i ja æeu ga vaskrsnuti u pošljednji dan: (aiònios g166) **55** Jer te tijelo moje pravo jelo i krv moja pravo piæe. **56** Koji jede moje tijelo i piye moju krv stoji u meni i ja u njemu. **57** Kao što me posla živi otac, i ja živim oca raditi; i koji jede mene i on æe živjeti mene radi. **58** Ovo je hljeb koji siðe s neba: ne kao što ocevi jedoše manu, i pomriješe; koji jede hljeb ovaj življeæee vavijek. (aiònios g165) **59** Ovo reèe u zbornici kad uèaše u Kapernaumu. **60** Tada mnogi od uèenika njegovijeh koji slušahu rekoše: ovo je tvrda beseda! ko je može slušati? **61** A Isus znajuæi u sebi da uèenici njegovi vièu na to, reèe im: zar vas ovo sablažnjava? **62** A kad vidite sina èovjeèijega da odlazi gore gdje je prije bio? **63** Duh je ono što oživljava; tijelo ne pomaže ništa. Rijeèi koje vam ja rekoh duh su i život su. **64** Ali imaju neki meðu vama koji ne vjeruju. Jer znadijaše Isus od poèetka koji su što ne vjeruju, i ko

æe ga izdati. **65** I reèe: zato vam rekoh da niko ne može doæei k meni ako mu ne bude dano od oca mojega. **66** Od tada mnogi od uèenika njegovijeh otidoše natrag, i više ne iðahu s njim. **67** A Isus reèe dvanaestorici: da neæete i vi otiaèi? **68** Tada mu odgovori Simon Petar: Gospode! kome æemo iæi? Ti imaš rijeèi vjeèenoga života. (aiònios g166) **69** I mi vjerovasmo i poznasmo da si ti Hristos, sin Boga živoga. **70** Isus im odgovori: ne izbrah li ja vas dvanaestoricu, i jedan je od vas ðavo? **71** A govoraše za Judu Simonova Iskariota, jer ga on šæaše izdati, i bijaše jedan od dvanaestorice.

7 I potom hoðaše Isus po Galileji; jer po Judeji ne šæadijaše da hodi, jer gledahu Jevreji da ga ubiju. **2** Bijaše pak blizu praznik Jevrejski graðenje sjenica. **3** Tada mu rekoše braæea njegova: iziði odavde i idi u Judeju, da i uèenici tvoji vide djela tvoja koja èiniš; **4** Jer niko ne èini što tajno a sam traži da je poznat. Ako to èiniš javi sebe svijetu. **5** Jer ni braæea njegova ne vjerovahu ga. **6** Tada im reèe Isus: vrijeme moje još nije došlo, a vrijeme je vaše svagda gotovo. **7** Ne može svijet mrziti na vas: a na mene mrzi, jer ja svjedoeim za nj da su djela njegova zla. **8** Vi iziðite na praznik ovaj: ja još neæeu iziæi na praznik ovaj, jer se moje vrijeme još nije navršilo. **9** Revakvši im ovo osta u Galileji. **10** A kad iziðoše braæea njegova na praznik, tada i sam iziðe, ne javno nego kao tajno. **11** A Jevreji ga tražahu na praznik i govorahu: gdje je on? **12** I bijahu za nj mnoge raspre u narodu: jedni govorahu da je dobar, a drugi: nije, nego vara narod. **13** Ali niko ne govoraše javno za nj od straha Jevrejskoga. **14** Ali odmah u polovini praznika iziðe Isus u crkvu i uèaše. **15** I divljahu se Jevreji govoreæi: kako ovaj zna knjige a nije se uèio? **16** Tada im odgovori Isus i reèe: moja nauka nije moja, nego onoga koji me je poslao. **17** Ko hoæe njegovu volju tvoriti, razumjeæe je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe gorim. **18** Koji govori sam od sebe, slavu svoju traži; a ko traži slavu onoga koji ga je poslao, on je istinit i nema u njemu nepravde. **19** Ne dade li Mojsije vama zakon i niko ne vas ne živi po zakonu? Zašto tražite da me ubijete? **20** Odgovori narod i reèe: je li ðavo u tebi? ko traži da te ubije? **21** Odgovori Isus i reèe im: jedno djelo uèinih i svi se divite tome. **22** Mojsije vam dade da se obrezujete ne kao da je od Mojsija nego od otaca i u subotu obrezujete èovjeka. **23** Ako se èovjek u subotu obrezuje da se ne pokvari zakon Mojsijev, srdite li se na mene što svega èovjeka isciæijel u subotu? **24** Ne gledajte ko je ko kad sudite, nego pravedan sud sudite. **25** Tada govorahu neki od Jerusalimljana: nije li to onaj kojega traže da ubiju? **26** I gledaju, kako govori slobodno i ništa mu ne vele: da ne doznaše naši knezovi da je on zaista Hristos? **27** Ali ovoga znamo otkuda je; a Hristos kad doðe, niko neæee znati otkuda je. **28** Tada Isus povika u crvki uèeæi i reèe: i mene poznajete i znate otkuda sam; i sam od sebe ne doðoh, nego ima istiniti koji me posla, kojega vi ne znate. **29** Ja ga znam, jer sam od njega i on me posla. **30** Tada gledahu da ga uhvate; i niko ne metnu na nj ruke, jer još ne bješe došao èas njegov. **31** A od naroda mnogi ga vjerovaše, i govorahu: kad doðe Hristos eda li æe više èudeša èiniti nego ovaj što èini? **32** Èuše fariseji od naroda takovi govor za njega, i poslaše fariseji i glavari sveštenièki sluge da ga uhvate. **33** Tada reèe Isus: još sam malo vremena s vama, pa idem k onome koji me posla. **34** Tražiæete me i neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæei. **35** A Jevreji

rekoše među sobom: kuda æe ovaj iæi da ga mi ne naðemo? Neæee li iæi među rastrkane Grke, i Grke uèiti? **36** Šta znaæi ova rijeè što reèe: tražæete me i neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi? **37** A u pošljednji veliki dan praznika stajaše Isus i vikaše govoreæi: ko je žedan neka doðe k meni i pije. **38** Koji me vjeruje, kao što pismo reèe, iz njegova tijela poteæi æe rijeke žive vode. **39** A ovo reèe za Duha kojega poslije primiše oni koji vjeruju u ime njegovo: jer Duh sveti još ne bješe na njima, jer Isus još ne bješe proslavljen. **40** A mnogi od naroda èuvši ove rijeèi govorahu: ovo je zaista prorok. **41** Drugi govorahu: ovo je Hristos. A jedni govorahu: zar æe Hristos iz Galileje doæi? **42** Ne kaza li pismo da æe Hristos doæi od sjemena Davidova, i iz sela Vitlejema odakle bješe David? **43** Tako raspra postade u narodu njega radi. **44** A neki od njih šeæadijahu da ga uhvate; ali niko ne metnu ruku na nj. **45** Doðoše pak sluge ka glavarima sveštenièkjem i farisejima; i oni im rekoše: zašto ga ne dovedoste? **46** A sluge odgovorile: nikad èovjek nije tako govorio kao ovaj èovjek. **47** Tada im odgovorile fariseji: zar se i vi prevariste? **48** Vjerova li ga ko od knezova ili od fariseja? **49** Nego narod ovaj, koji ne zna zakona, proklet je. **50** Reèe im Nikodim što dolazi k njemu noæeu, koji bješe jedan od njih: **51** Eda li zakon naš sudi èovjeku dokle ga najprije ne sasluša i dozna ãta èini? **52** Odgovorile mu i rekoše: nijesi li i ti iz Galileje? Razgledaj i viði da prorok iz Galileje ne dolazi. **53** I otidoše svaki svojoj kuei.

8 A Isus otide na goru Maslinsku. **2** A ujutru opet doðe u crkvu, i sav narod iðaše k njemu; i sjedavši uèaše ih. **3** A knjizevnici i fariseji dovedoše k njemu zenu uhvaaenenu u preljubi, i postavivši je na srijedu **4** Rekoše mu: uèitelju! ova je žena uhvaaenena sad u preljubi; **5** A Mojsije nam u zakonu zapovjedi da takove kamenjem ubijamo; a ti ãta veliš? **6** Ovo pak rekoše kušajuæi ga da bi ga imali za što okriviti. A Isus saæe se dolje i pisaše prstom po zemlji ne gledajuæi na njih). **7** A kad ga jednako pitahu, ispravi se i reèe im: koji je meðu vama bez grijeha neka najprije baci kamen na nju. **8** Pa se opet saæe dolje i pisaše po zemlji. **9** A kad oni to èuše, i pokarani buduæi od svoje savjesti izlažuju jedan za drugijem poèevši od starješina do pošljednjijeh; i osta Isus sam i žena stoeæi na srijedi. **10** A kad se Isus ispravi, i ne vidjeviš nijednoga do samu zenu, reèe joj: ženo! gdje su oni što te tužaju? Nijedan te ne osudi? **11** A ona reèe: nijedan, Gospode! A Isus joj reèe: ni ja te ne osuðujem, idi, i otsele više ne grijesi. **12** Isus im pak opet reèe: ja sam vidjelo svijetu: ko ide za mnom neæee hoditi po tami, nego æe imati vidjelo života. **13** Tada mu rekoše fariseji: ti sam za sebe svjedoèi: svjedoèanstvo tvoje nije istinito. **14** Isus odgovori i reèe im: ako ja svjedoèim sam za sebe istinito je svjedoèanstvo moje: jer znam otkuda doðoh i kuda idem; a vi ne znate otkuda dolazim i kuda idem. **15** Vi sudite po tijelu, ja ne sudim nikome. **16** I ako sudim ja, sud je moj prav: jer nijesam sam, nego ja i otac koji me posla. **17** A i u zakonu vašemu stoji napisano da je svjedoèanstvo dvojice ljudi istinito. **18** Ja sam koji svjedoèim sam za sebe, i svjedoèi za mene otac koji me posla. **19** Tada mu govorahu: gdje je otac tvoj? Isus odgovori: ni mene znate ni oca mojega; kad biste znali mene, znali biste i oca mojega. **20** Ove rijeèi reèe Isus kod hazne Božije kad uèaše u crkvi; i niko ga ne uhvati, jer još ne bješe došao èas njegov. **21** A Isus im opet reèe: ja idem, i tražæete me; i pomrijeæete

u svojemu grijehu; kud ja idem vi ne možete doæi. **22** Tada rekoše Jevreji: da se neæee sam ubiti, što govor: kud ja idem vi ne možete doæi? **23** I reèe im: vi ste od nižijeh, ja sam od višijeh; vi ste od ovoga svijeta, ja nijesam od ovoga svijeta. **24** Tako vam kazah da æete pomrijeti u grijesima svojima; jer ako ne uzvjerujete da sam ja, pomrijeæete u grijesima svojima. **25** Tada mu govorahu: ko si ti? I reèe im Isus: poèetak, kako vam i kažem. **26** Mnogo imam za vas govoriti i suditi; ali onaj koji me posla istinit je, i ja ono govorim svijetu što èuh od njega. **27** Ne razumješe dakle da im govorâše za oca. **28** A Isus im reèe: kad podignite sina èovjeæijega, onda æete doznati da sam ja, i da ništa sam od sebe ne èinim; nego kako me nauèi otac moj onako govorim. **29** I onaj koji me posla sa mnom je. Ne ostavi otac mene sama; jer ja svagda èinim što je njemu ugodno. **30** Kad ovo govorâše, mnogi ga vjerovaše. **31** Tada Isus govorâše onijem Jevrejima koji mu vjerovaše: ako vi ostanete na mojoj besjedi, zaista æete biti uèenici moji. **32** I poznaæete istinu, i istina æe vas izbaviti. **33** Odgovorile i rekoše mu: mi smo sjeme Avraamovo, i nikome nijesmo robovali nikad; kako ti govorиш da æemo se izbaviti? **34** Isus im odgovori: zaista, zaista vam kažem da je svaki koji èini grijeh rob grijehu. **35** A rob ne ostaje u kuæei vavijek, sin ostaje vavijek. (aiðn g165) **36** Ako vas dakle sin izbavi, zaista æete biti izbavljeni. **37** Znam da ste sjeme Avraamovo; ali gledate da me ubijete, jer moja besjeda ne može u vas da stane. **38** Ja govorim što vidjeh od oca svojega; i vi tako èinite što vidjeste od oca svojega. **39** Odgovorile i rekoše mu: otac je naš Avraam. Isus im reèe: kad biste vi bili djeca Avraamova, èinili biste djela Avraamova. **40** A sad gledate mene da ubijete, èovjeka koji vam istinu kazah koju èuh od Boga: tako Avraam nije èinio. **41** Vi èinite djela oca svojega. Tada mu rekoše: mi nijesmo rođeni od kurvarstva: jednoga oca imamo Boga. **42** A Isus im reèe: kad bi Bog bio vaš otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga iziðoh i doðoh; jer ne doðoh sam od sebe, nego me on posla. **43** Zašto ne razumijete govoru mojega? Jer ne možete rijeèi mojih da sluæate. **44** Vaš je otac ðavo; i slasti oca svojega hoæete da èinite: on je krvnik ljudski od poèetka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu; kad govorilaž, svoje govor: jer je laža i otac laži. **45** A meni ne vjerujete, jer ja istinu govorim. **46** Koji me od vas kori za grijeh? Ako li istinu govorim, zašto mi vi ne vjerujete? **47** Ko je od Boga rijeèi Božije sluša; zato vi ne sluæate, jer nijeste od Boga. **48** Tada odgovorile Jevreji i rekoše mu: ne govorimo li mi pravo da si ti Samaranin, i da je ðavo u tebi. **49** Isus odgovori: u meni ðavola nema, nego poštujem oca svojega; a vi mene sramotite. **50** A ja ne tražim slave svoje; ima koji traži i судi. **51** Zaista, zaista vam kažem: ko održi rijeè moju neæee vidjeti smrti dovjeka. (aiðn g165) **52** Tada mu rekoše Jevreji: sad vidjesmo da je ðavo u tebi: Avraam umrije i proroci, a ti govorиш: ko održi rijeè moju neæee okusiti smrti dovjeka. (aiðn g165) **53** Eda li si ti veæi od oca naæega Avraama, koji umrije? I proroci pomrijeæe: ko se ti sam gradiš? **54** Isus odgovori: ako se ja sam slavim, slava je moja ništa: otac je moj koji me slavi, za kojega vi govorite da je vaš Bog. **55** I ne poznajete ga, a ja ga znam; i ako reèem da ga ne znam biæeu laža kao vi. Nego ga znam, i rijeè njegovu držim. **56** Avraam, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vidje, i obradova se. **57** Tada mu rekoše Jevreji: još ti nema pedeset godina, i Avraama li si video? **58** A Isus im reèe: zaista, zaista vam kažem: ja sam prije nego se Avraam rodio. **59** Tada uzeše

kamenje da bace na nj; a Isus se sakri, i iziđe iz crkve prošavši između njih i otide tako.

9 I prolazeći vidje èovjeka slijepa od rođenja. **2** I zapitaše ga uèenici njegovi govoræi: Ravi! ko sagriješi, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slijep? **3** Isus odgovori: ni on sagriješi ni roditelji njegovi, nego da se jave djela Božija na njemu. **4** Meni valja raditi djela onoga koji me posla dok je dan: doæi æe noæ kad niko ne može raditi. **5** Dok sam na svijetu vidjelo sam svijetu. **6** Rekavši ovo pljunu na zemlju i naèini kao od pljuvanje, i pomaza kalom oèi slijepome, **7** I reèe: idi umij se u banji Siloamskoj koje znaèi postan. Otide dakle i umi se, i doðe gledajuæi. **8** A susjedi i koji ga bijahu vidjeli prije da bješe slijep govorahu: nije li ovo onaj što sjeðaše i prošaše? **9** Jedni govorahu: on je; a drugi: nalik je na nj. A on govoræe: ja sam. **10** Tada mu govorahu: kako ti se otvoriše oèi? **11** On odgovori i reèe: èovjek koji se zove Isus naèini kao, i pomaza oèi moje, i reèe mi: idi u banju Siloamsku i umij se. A kad otidoh i umih se, progledah. **12** Tada mu rekoše: gdje je on? Reèe: ne znam. **13** Tada ga povedoše k farisejima, onoga što bješe nekad slijep. **14** A bješe subota kad naèini Isus kao i otvori mu oèi. **15** Tada ga opet pitahu i fariseji kako progleda. A on im reèe: kao metnu mi na oèi, i umih se, i vidim. **16** Tada govorahu neki od fariseja: nije ovaj èovjek od Boga, jer ne svetkuje subote. Drugi govorahu: kako može èovjek grješan takova èudesa èiniti? I posta rasprava među njima. **17** Rekoše dakle opet slijepcu: šta veliš ti za njega što ti otvori oèi tvoje? A on reèe: prorok je. **18** Tada Jevreji ne vjerovasé za njega da bješe slijep i progleda, dok ne dozvaše roditelje onoga što je progledao. **19** I zapitaše ih govoræi: je li ovo vaš sin da koga vi govorite da se rodi slijep? kako dakle sad vidi? **20** A roditelji njegovi odgovorise im i rekoše: znamo da je ovo sin naš i da se rodi slijep; **21** A kako sad vidi ne znamo; ili ko mu otvori oèi mi ne znamo; on je veliki, pitajte njega neka sam kaže za sebe. **22** Ovo rekoše roditelji njegovi, jer se bojahu Jevreja; jer se Jevreji bijahu dogovorili da bude odluèen od zbornice ko ga prizna za Hrista. **23** Zato rekoše roditelji njegovi: on je veliki, pitajte njega. **24** Tada po drugi put dozvaše èovjeka koji je bio slijep, i rekoše mu: podaj Bogu slavu; mi znamo da je èovjek ovaj grješan. **25** A on odgovori i reèe: je li grješan ne znam; samo znam da ja bijah slijep, a sad vidim. **26** Tada mu opet rekoše: šta ti uèini? kako otvori oèi tvoje? **27** Odgovori im: ja vam veæ kazah, i ne slušaste; šta æete opet slušati? Veæ ako i vi hoæete uèenici njegovi da budete? **28** A oni ga ukoriše, i rekoše mu: ti si uèenik njegov, a mi smo uèenici Mojsijevi. **29** Mi znamo da s Mojsijem govorí Bog; a ovoga ne znamo otkuda je. **30** Èovjek odgovori i reèe im: to i jest za èudo, što vi ne znate otkuda je a on otvori oèi moje. **31** A znamo da Bog ne sluša grješnika; nego ako ko poštjuje Boga i volju njegovu tvori onoga sluša. **32** Otkako je svijeta nije èuveno da ko otvori oèi rođenom slijepcu. (aiòn g165, aiònios g166) **33** Kad on ne bi bio od Boga ne bi mogao ništa èiniti. **34** Odgovorise i rekoše mu: ti si se rodio sav u griesima, pa zar ti nas da uèiš? I istjeraše ga napolje. **35** Èu Isus da ga istjeraše napolje; i našavši ga reèe mu: vjerujesh li ti sina Božijega? **36** On odgovori i reèe: a koje je, Gospode, da ga vjerujem? **37** A Isus mu reèe: i vidio si ga, i koji govorí s tobom on je. **38** A on reèe: vjerujem, Gospode! I pokloni mu se. **39** I reèe Isus: ja doðoh na sud na ovaj svijet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi. **40** I èuše ovo neki od fariseja koji

bijahu s njim, i rekoše mu: eda li smo i mi slijepi? **41** Reèe im Isus: kad biste bili slijepi, ne biste imali grijeha, a sad govorite da vidite, tako vaš grijeh ostaje.

10 Zaista, zaista vam kažem: ko ne ulazi na vrata u tor ovjej nego prelazi na drugom mjestu on je lupež i hajduk; **2** A koji ulazi na vrata jest pastir ovcama: **3** Njemu vratar otvora, i ovce glas njegov slušaju, i svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih; **4** I kad svoje ovce istjera, ide pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju glas njegov. **5** A za tuđinom neæe da idu, nego bježe od njega, jer ne poznaju glasa tuđega. **6** Ovu prièu kaza im Isus, ali oni ne razumješe šta to bijaše što im kaza. **7** Tada im reèe Isus opet: zaista, zaista vam kažem: ja sam vrata k ovcama. **8** Svi koliko ih god doðe prije mene lupeži su i hajduci; ali ih ovce ne poslušaše. **9** Ja sam vrata; ko uðe kroza me spašaše se, i uæi æe i iziæi æe, i pašu æe naæi. **10** Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; ja doðoh da imaju život i izobilje. **11** Ja sam pastir dobrí; pastir dobrí dušu svoju polaže za ovce, **12** A najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce. **13** Ja sam pastir dobrí i znam svoje, i moje mene znaju. **15** Kao što mene zna otac i ja znam oca; i dušu svoju polažem za ovce. **16** I druge ovce imam koje nijesu iz ovoga tora, i one mi valja dovesti; i èuæe glas moj, i biæe jedno stado i jedan pastir. **17** Zato me otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem. **18** Niko je ne otima od mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovijest primio od oca svojega. **19** Tada opet postade rasprava među Jevrejima za ove rijeèi. **20** Mnogi od njih govorahu: u njemu je ðavo, i poludio je; šta ga slušate? **21** Drugi govorahu: ove rijeèi nijesu ludoga; zar može ðavo slijepima oèi otvorati? **22** A bijaše tada praznik obnovljenja u Jerusalimu, i bješe zima. **23** I hodaše Isus u crkvi po trijemu Solomunovu. **24** A Jevreji ga opkoliše, i govoruju mu: dokle æeš muæiti duše naše? Ako si ti Hristos kaži nam slobodno. **25** Isus im odgovori: ja vam kazah, pa ne vjerujete. Djela koja tvorim ja u ime oca svojega ona svjedoće za me. **26** Ali vi ne vjerujete; jer nijeste od mojih ovaca, kao što vam kazah. **27** Ovce moje slušaju glas moj, i ja poznajem njih, i za mnom idu. **28** I ja æui im dati život vjeæni, i nikad neæe izginuti, i niko ih neæe oteti iz ruke moje. (aiòn g165, aiònios g166) **29** Otac moj koji mi ih dade veæi je od sviju; i niko ih ne može oteti iz ruke oca mojega. **30** Ja i otac jedno smo. **31** A Jevreji opet uzeše kamenje da ga ubiju. **32** Isus im odgovori: mnoga vam dobra djela javih od oca svojega; za koje od onih djela bacate kamenje na me? **33** Odgovorise mu Jevreji govoræi: za dobro djelo ne bacamo kamenja na te, nego za hulu na Boga, što ti, èovjek buduæi, gradi se Bog. **34** Isus im odgovori: ne stoji li napisano u zakonu vašemu: ja rekoh: bogovi ste? **35** Ako one nazvog bogovima kojima rijeæe Božija bi, i pismo se ne može pokvariti; **36** Kako vi govorite onome kojega otac posveti i posla na svijet: hulu na Boga govoríš, što rekoh: ja sam sin Božij? **37** Ako ne tvorim djela oca svojega ne vjerujete mi. **38** Ako li tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojima vjerujete, da poznate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu. **39** Tada opet gledahu da ga uhvate; ali im se izmaæe iz ruku. **40** I otide opet preko Jordana na ono mjesto gdje Jovan prije kršæavaše; i osta

ondje. **41** I mnogi dođoše k njemu i govorahu: Jovan ne uèini nijednoga èuda, ali sve što kaza Jovan za ovoga istina bješe. **42** I mnogi vjerovaše ga onđe.

11 Bješe pak jedan bolesnik, Lazar iz Vitanije iz sela Marije i Marte sestre njezine. **2** A Marija, koje brat Lazar bolovaše, bješe ona što pomaza Gospoda mirom i otr noge njegove svojom kosom.) **3** Onda poslaše sestre k njemu govoræci: Gospode! gle, onaj koji ti je mio bolestan je. **4** A kad èu Isus, reèe: ova bolest nije na smrt, nego na slavu Božiju, da se proslavi sin Božij s nje. **5** A Isus ljubljaše Martu i sestru njezinu i Lazara. **6** A kad èu da je bolestan, tada osta dva dana na onom mjestu gdje bješe. **7** A potom reèe uèenicima: hajdemo opet u Judeju. **8** Uèenicu mu rekoše: Ravi! sad Judejci šeadijahu da te ubiju kamenjem, pa opet hoæeš da ideš onamo? **9** Isus odgovori: nije li dvanaest sahata u danu? ko danju ide ne spotiće se, jer vidi vidjelo ovoga svijeta; **10** A ko ide noæu spotiće se, jer nema vidjela u njemu. **11** Ovo kaza, i potom reèe im: Lazar, naš prijatelj, zaspa; nego idem da ga probudim. **12** Onda mu rekoše uèenicu njegovi: Gospode! ako je zaspao, ustaæe. **13** A Isus im reèe za smrt njegovu, a oni mišljahu da govorí za spavanje sna. **14** Tada im Isus kaza upravo: Lazar umrije. **15** I milo mi je vas radi što nijesam bio onamo da vjerujete; nego hajdemo k njemu. **16** Onda Toma, koji se zvaše Blizanac, reèe uèenicima: hajdemo i mi da pomremo s njim. **17** A kad dođe Isus, naðe ga a on veæ èetiri dana u grobu. **18** A Vitanija bješe blizu Jerusalima oko petnaest potrkališta.) **19** I mnogi od Judejaca bijahu došli k Marti i Mariji da ih tješe za bratom njihovijem. **20** Kad Marta dakle èu da Isus ide, iziðe preda nj, a Marija sjeðaše doma. **21** Onda reèe Marta Isusu: Gospode! da si ti bio ovdje ne bi moj brat umro. **22** A i sad znam da što zaišteš u Boga daæe ti Bog. **23** Isus joj reèe: brat æe tvoj ustati. **24** Marta mu reèe: znam da æe ustati o vaskrseniju, u pošljednji dan. **25** A Isus joj reèe: ja sam vaskrsenije i život; koji vjeruje mene ako i umre življeæe. **26** I nijedan koji živi i vjeruje mene neæe umrijeti vavijek. Vjeruješ li ovo? (aio g165) **27** Reèe mu: da, Gospode! ja vjerovah da si ti Hristos sin Božij koji je trebalo da dođe na svijet. **28** I ovo rekavši otide te zovnu tajno Mariju sestruru svoju govoræci: uèitelj je došao, i zove te. **29** A ona kako èu, usta brzo i otide k njemu. **30** Jer Isus još ne bješe došao u selo, nego bješe na onom mjestu gdje ga srete Marta. **31** A Judejci onda koji bijahu s njom u kuæi i tješahu je, kad vidješe Mariju da brzo usta i iziðe, poðoše za njom govoræci da ide na grob da plaæe onamo. **32** A Marija kako dođe gdje bješe Isus, i vidje ga, pade na noge njegove govoræci mu: Gospode! da si ti bio ovdje, ne bi umro moj brat. **33** Onda Isus kad je vidje gdje plaæe, i gdje plaèeu Judejci koji doðoše s njom, zgrozi se u duhu, i sam postade žalostan. **34** I reèe: gdje ste ga metnuli? Rekoše mu: Gospode! hajde da vidiš. **35** Udariše suze Isusu. **36** Onda Judejci govorahu: gledaj kako ga ljubljaše. **37** A neki od njih rekoše: ne moguše li ovaj koji otvorí oèi slijepcu uèiniti da i ovaj ne umre? **38** A Isus opet se zgrozi u sebi, i dođe na grob; a bjaše peæina, i kamen ležaše na njoj. **39** Isus reèe: uzmitte kamen. Reèe mu Marta, sestra onoga što je umro: Gospode! veæ smrdi; jer su èetiri dana kako je umro. **40** Isus joj reèe: ne rekoh li ti da ako vjeruješ vidjæeš slavu Božiju? **41** Uzeše dakle kamen gdje ležaše mrtvac; a Isus podiže oèi gore, i reèe: oèe! hvala ti što si me uslišio. **42** A ja znahod da

me svagda slušaš; nego rekoh naroda radi koji ovdje stoji, da vjeruju da si me ti poslao. **43** I ovo rekavši zovnu iza glasa: Lazare! iziði napolje. **44** I iziðe mrtvac obavit platnom po rukama i po nogama, i lice njegovo ubrusom povezano. Isus im reèe: razdriješite ga i pustite nek ide. **45** Onda mnogi od Judejaca koji bijahu k Mariji i vidješe šta uèini Isus, vjerovaše ga. **46** A neki od njih otiðe k farisejima i kazaše im šta uèini Isus. **47** Onda glavari sveštenièki i fariseji sabraše skupštinu, i govorahu: šta æemo èiniti? Èovjek ovaj èini mnoga èudesa. **48** Ako ga ostavimo tako, svi æe ga vjerovati; pa æe doæi Rimljani i uzeti nam zemlju i narod. **49** A jedan od njih, po imenu Kajafa, koji one godine bješe poglavar sveštenièki, reèe im: vi ne znate ništa; **50** I ne mislite da je nama bolje da jedan èovjek umre za narod, negoli da narod sav propadne. **51** A ovo ne reèe sam od sebe, nego, buduæi poglavar sveštenièki one godine, proreèe da Isusu valja umrijeti za narod; **52** I ne samo za narod, nego da i rasjanu djecu Božiju skupi ujedno. **53** Od toga dakle dana dogovoriše se da ga ubiju. **54** A Isus više ne hoðaše javno po Judejima, nego odande otide u kraj blizu pustinje u grad po imenu Jeffrem, i onđe hoðaše s uèenicima svojima. **55** A bješe blizu pasha Jevrejska, i mnogi iz onoga kraja dođoše u Jerusalim prije pashe da se oèiste. **56** Tada tražahu Isusa, i stojeæi u crkvi govorahu meðu sobom: šta mislite vi zašto ne dolazi na praznik? **57** A glavari sveštenièki i fariseji izdaše zapovijest ako ga ko opazi gdje je, da javi da ga uhvate.

12 A Isus prije pashe na šest dana dođe u Vitaniju gdje bješe Lazar što umrije, koga podiže iz mrtvijeh. **2** Onde mu pak zgotoviše veèeru, i Marta služaše, a i Lazar sjeðaše s njim za trpezom; **3** A Marija uzevši litru pravoga nardova mnogocjenoga mira pomaza noge Isusove, i otr kosom svojom noge njegove; a kuæa se napuni mirisa od mira. **4** Onda reèe jedan od uèenika njegovijeh, Juda Simonov Iskariotski, koji ga poslije izdade: **5** Zašto se ovo miro ne prodade za trista groša i ne dade siromasima? **6** A ovo ne reèe što se staraše za siromuhe, nego što bješe lukež, i imaše kovèežie, i nošaše što se metaše u nj. **7** A Isus reèe: ne dirajte u nju; ona je to dohranila za dan mojega pogreba; **8** Jer siromuhe svagda imate sa sobom, a mene nemate svagda. **9** Razumje pak mnogi narod iz Judeje da je onđe i dođoše ne samo Isusa radi nego i da vide Lazara kojega podiže iz mrtvijeh. **10** A glavari sveštenièki dogovoriše se da i Lazara ubiju; **11** Jer mnogi njega radi iðahu iz Judeje i vjerovahu Isusa. **12** A sjutradan mnogi od naroda koji bješe došao na praznik, èuvši da Isus ide u Jerusalim. **13** Uzeše grame od finika i iziðoše mu na susret, i vikahu govoræci: osanal blagosloven koji ide u ime Gospodnje, car Izrailjev. **14** A Isus našavši magare usjede na nj, kao što je pisano: **15** Ne boj se kæeri Sionova, evo car tvoj ide sjedæci na magaretu. **16** Ali ovo uèenicu njegovi ne razumješe prije: nego kad se proslavi Isus onda se opomenuše da ovo bješe za njega pisano, i ovo mu uèiniše. **17** A narod svjedoæe koji bješe prije s njim kad Lazara izazva iz groba i podiže ga iz mrtvijeh. **18** Zato ga i srete narod, jer èuše da on uèini ovo èudo. **19** A fariseji govorahu meðu sobom: vidite da ništa ne pomaže? gle, svijet ide za njim. **20** A bijahu neki Grci meðu onima koji bijahu došli na praznik da se mole Bogu. **21** Oni dakle pristupiše k Filipu, koji bješe iz Vitsaide Galilejske, i moljahu ga govoræci: gospodine! mi bismo htjeli da vidimo Isusa. **22** Dođe Filip i kaza Andriju, a Andrija

i Filip opet kazaše Isusu. 23 A Isus odgovori im govoreći: dođe èas da se proslavi sin èovjeèij. 24 Zaista, zaista vam kažem: ako zrno pšenici padnuvi na zemlju ne umre, onda jedno ostane; ako li umre mnogo roda rodi. 25 Koji ljudi dušu svoju izgubièe je, a ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, saèuvaže je za život vjeèeni. (aiònos g166) 26 Ko meni služi, za mnom nek ide, i gdje sam ja ondje i sluga moj neka bude; i ko meni služi onoga æe poštovati otac moj. 27 Sad je duša moja žalosna; i šta da kažem? Oèe! saèuvaže me od ovoga èasa; ali zato dođoh na èas ovaj. 28 Oèe! proslavi me svoje! Tada glas dođe s neba: i proslavio sam, i opet æeu proslaviti. 29 A kad èu narod koji stajaše, govorahu: grom zagrmi; a drugi govorahu: andeo mu govor. 30 Isus odgovori i reèe: ovaj glas ne bi mene radi nego naroda radi. 31 Sad je sud ovome svijetu; sad æe biti istjeran knez ovoga svijeta napolje. 32 I kad ja budem podignut od zemlje, sve æeu privuæi k sebi. 33 A ovo govorase da pokaže kakvom æe smrti umirjeti. 34 Narod mu odgovori: mi èusmo iz zakona da æe Hristos ostati vavijek; kako ti govorиш da se sinu èovjeèijemu valja podignuti? Ko je taj sin èovjeèij? (aiònos g165) 35 A Isus im reèe: još je malo vremena vidjelo s vama; hodite dok vidjelo imate da vas tama ne obuzme; jer ko hodi po tami ne zna kuda ide. 36 Dok vidjelo imate vjerujte vidjelo, da budete sinovi vidjela. Rekavši ovo Isus otide i sakri se od njih. 37 Ako je i èinio tolika èudesa pred njima, opet ga ne vjerovahu; 38 Da se zbude rijeè Isajje proroka koji reèe: Gospode! ko vjerova govorenju našemu? i ruka Gospodnja kome se otkri? 39 Zato ne mogahu vjerovati, jer opet reèe Isajja: 40 Zasljeplio je oèi njihove i okamenio srca njihova, da ne vide oèima ni srcem razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim. 41 Ovo reèe Isajja kad vidje slavu njegovu i govorci za njega. 42 Ali opet i od knezova mnogi ga vjerovaše; nego radi fariseja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice; 43 Jer im veæema omilje slava ljudska nego slava Božija. 44 A Isus povika i reèe: ko mene vjeruje ne vjeruje mene, nego onoga koji me posla; 45 I ko vidi mene vidi onoga koji me posla. 46 Ja dođoh vidjelo na svijet, da nijedan koji me vjeruje ne ostane u tami. 47 I ko èuje moje rijeèi i ne vjeruje, ja mu neæeu suditi; jer ja ne dođoh da sudim svijetu, nego da spasem svijet. 48 Koji se odrije mene, i ne prima rijeèi mojih, ima sebi sudiju: rijeè koju ja govorim ona æe mu suditi u poslijednji dan; 49 Jer ja od sebe ne govorim, nego otac koji me posla on mi dade zapovijest šta æeu kazati i šta æeu govoriti. 50 I znam da je zapovijest njegova život vjeèeni. Što ja dakle govorim onako govorim kao što mi reèe otac. (aiònos g166)

13 A pred praznik pashe, znajuæi Isus da mu dođe èas da prijeđe iz ovoga svijeta k ocu, kako je ljubio svoje koji bijahu na svijetu, do kraja ih ljubi. 2 I po veèeri kad veæ ðavo bješe metnuo u srce Judi Simonovu Iskariotskome da ga izda, 3 Znajuæi Isus da mu sve otac dade u ruke, i da od Boga iziđe, i k Bogu ide, 4 Ustade od veèere, i skide svoje haljine, i uze ubrus te se zapreže; 5 Potom usu vodu u umivaonicu, i poèe prati noge uèenicima i otirati ubrusom kojijem bješe zapregnut. 6 Onda dođe k Simonu Petru, i on mu reèe: Gospode! zar ti moje noge da opereš? 7 Isus odgovori i reèe mu: što ja èinim ti sad ne znaš, ali æeš poslije dozнатi. 8 Reèe mu Petar: nikad ti neæeš oprati mojih nogu. Isus mu odgovori: ako te ne operem nemaš dijela sa mnom. (aiònos g165) 9 Reèe mu Simon Petar: Gospode! ne samo noge moje, nego i ruke i glavu. 10 Isus mu

reèe: opranome ne treba do samo noge oprati, jer je sav èist; i vi ste èisti, ali ne svi. 11 Jer znadijaš izdajnika svojega, zato reèe: nijeste svi èisti. 12 A kad im opra noge, uze haljine svoje, i sjedavši opet za trpezu reèe im: znate li što ja uèinih vama? 13 Vi zovete mene uèiteljem i Gospodom; i pravo velite: jer jesam. 14 Kad dakle ja oprah vama noge Gospod u èitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge. 15 Jer ja vam dадoh ugled da i vi tako èinite kao što ja vama uèinih. 16 Zaista, zaista vam kažem: nije sluga veæi od gospodara svojega, niti je poslanik veæi od onoga koji ga je poslao. 17 Kad ovo znate, blago vama ako ga izvršujete. 18 Ne govorim za sve vas, jer ja znam koje izbruh; nego da se zbude pismo: koji sa mnom hlijeb jede podiže petu svoju na me. 19 Sad vam kažem prije nego se zbude, da, kad se zbude, vjerujete da sam ja. 20 Zaista, zaista vam kažem: koji prima onoga koga pošljem mene prima; a ko prima mene prima onoga koji me posla. 21 Rekavši ovo Isus posta žalostan u duhu, i posvjeðoèi i reèe: zaista, zaista vam kažem: jedan između vas izdaæe me. 22 Onda se uèenici zgledahu među sobom, i èuðahu se za koga govor. 23 A jedan od uèenika njegovih, kojega Isus ljubljaše, sjedaše za trpezom na krilu Isusovu. 24 Onda namaže na njega Simon Petar da zapita ko bi to bio za koga govor. 25 A on leže na prsi Isusove i reèe mu: Gospode! ko je to? 26 Isus odgovori: onaj je kome ja umoèivši zalogaj dam. I umoèivši zalogaj dade Judi Simonovu Iskariotskome. 27 I po zalogaju tada uđe u njega sotona. Onda mu reèe Isus: šta èiniš èini brže. 28 A ovo ne razumje niko od onijeh što sjeðahu za trpezom zašto mu reèe. 29 A neki mišljahu, buduæi da u Jude bješe kesa, da mu Isus reèe: kupi što treba za praznik; ili da da što siromašnima. 30 A on uvezvi zalogaj odmah iziđe; a bješe noæ. 31 Kad on iziđe, onda Isus reèe: sad se proslavi sin èovjeèij, i Bog se proslavi u njemu. 32 Ako se Bog proslavi u njemu, i Bog æe njega proslaviti u sebi, i odmah æe ga proslaviti. 33 Djeèice! još sam malo s vama; tražiæete me, i kao što rekoh Judejcima: kuda ja idem vi ne možete doæi, i vama govorim sad. 34 Novu vam zapovijest dajem da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih, da se i vi ljubite među sobom. 35 Po tom æe svi poznati da ste moji uèenici ako uzimate ljubav među sobom. 36 Reèe mu Simon Petar: Gospode! kuda ideš? Isus mu odgovori: kuda ja idem ne možeš sad iæi za mnom, ali æeš poslije poæi za mnom. 37 Petar mu reèe: Gospode! zašto sad ne mogu iæi za tobom? dušu æeu svoju položiti za te. 38 Odgovori mu Isus: dušu li æeš svoju položiti za me? Zaista, zaista ti kažem: neæee pijetao zapjevati dok me se triput ne odreèeš.

14 Da se ne plaši srce vaše, vjerujte Boga, i mene vjerujte. 2 Mnogi su stanovi u kuæi oca mojega. A da nije tako, kazao bih vam: idem da vam pripravim mjesto. 3 I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet æeu doæi, i uzeæeu vas k sebi da i vi budete gdje sam ja. 4 I kuda ja idem znate, i put znate. 5 Reèe mu Toma: Gospode! ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati? 6 Isus mu reèe: ja sam put i istina i život; niko neæe doæi k ocu do kroza me. 7 Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i otsele poznajete ga, i vidjeste ga. 8 Reèe mu Filip: Gospode! pokaži nam oca, i biæe nam dosta. 9 Isus mu reèe: toliko sam vrijeme s vama i nijesi me poznao, Filipe? koji vidje mene, vidje oca; pa kako ti govorиш: pokaži nam oca? 10 Zar ne vjeruješ da sam ja u ocu i otac u meni? Rijeèi koje

vam ja govorim ne govorim od sebe; nego otac koji stoji u meni on tvori djela. 11 Vjerujte meni da sam ja u ocu i otac u meni; ako li meni ne vjerujete, vjerujte mi po tijem djelima. 12 Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene, djela koja ja tvorim i on æe tvoriti, i veæe æe od ovijeh tvoriti: jer ja idem k ocu svojemu; 13 I šta god zaištete u oca u ime moje, ono æeu vam uèiniti, da se proslavi otac u sinu. 14 I ako što zaištete u ime moje, ja æeu uèiniti. 15 Ako imate ljubav k meni, zapovijesti moje držite. 16 I ja æeu umoliti oca, i daæe vam drugoga utješitelja da bude s vama vavijek: (aiõn g165) 17 Duhu istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama æee biti. 18 Neæeu vas ostaviti sirotne; doæi æeu k vama. 19 Još malo i svijet mene više neæee vidjeti; a vi æete me vidjeti; jer ja živim, i vi æete živjeti. 20 U onaj æete vi dan doznati da sam ja u ocu svojemu, i vi u meni, i ja u vama. 21 Ko ima zapovijesti moje i drži ih on je onaj što ima ljubav k meni; a koji ima ljubav k meni imaaæe k njemu ljubav otac moj; i ja æeu imati ljubav k njemu, i javiæeu mu se sam. 22 Reæee mu Juda, ne Iskariotski: Gospode! šta je to da æeš se nama javiti a ne svijetu? 23 Isus odgovori i reæee mu: ko ima ljubav k meni, držaæee rijeèe moju; i otac moj imaaæe ljubav k njemu: i k njemu æeemo doæi, i u njega æeemo se staniti. 24 Koji nema ljubavi k meni ne drži mojih rijeèe; a rijeèe što èuvjetne nije moja nego oca koji me posla. 25 Ovo vam kazah dok sam s vama. 26 A utješitelj Duh sveti, kojega æee otac poslati u ime moje, on æee vas nauæiti svemu i napomenuæe vam sve što vam rekoh. 27 Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam: ne dajem vam ga kao što svijet daje, da se ne plaši srce vaše, i da se ne boji. 28 Èuste da vam ja kazah: idem, i doæi æeu k vama. Kad biste imali ljubav k meni, onda biste se obradovali što rekoh: idem k ocu; jer je otac moj veæi od mene. 29 I sad vam kazah, prije dok se nije zbilo, da vjerujete kad se zbude. 30 Veæe neæeu mnogo govoriti s vama; jer ide knez ovoga svijeta, i u meni nema ništa. 31 Nego da vidi svijet da imam ljubav k ocu, i kao što mi zapovjedi otac onako tvorim. Ustanite, hajdemo odavde.

15 Ja sam pravi èokot, i otac je moj vinogradar; 2 Svaku lozu na meni koja ne raða roda otsjeæei æee je; i svaku koja raða rod oèistiæee je da više roda rodi. 3 Vi ste veæe oèišæeni rijeèju koju vam govorih. 4 Budite u meni i ja æeu u vama. Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na èokotu, tako i vi ako u meni ne budete. 5 Ja sam èokot a vi loze: i koji bude u meni i ja u njemu on æee roditi mnogi rod: jer bez mene ne možete èiniti ništa. 6 Ko u meni ne ostane izbacæee se napolje kao loza, i osušiæee se, i skupiæee je, i u oganj baciti, i spaliti. 7 Ako ostanete u meni i rijeèi moje u vama ostanu, šta god hoæeete ištite, i biæee vam. 8 Tijem æee se otac moj proslaviti, da rod mnogi rodite; i biæete moji uèenici. 9 Kao što otac ima ljubav k meni, i ja imam ljubav k vama; budite u ljubavi mojoj. 10 Ako zapovijesti moje uzdržite ostanæete u ljubavi mojoj, kao što ja održah zapovijesti oca svojega i ostajem u ljubavi njegovoj. 11 Ovo vam kazah, da radost moja u vama ostane i radost vaša se ispuni. 12 Ovo je zapovijest moja da imate ljubav meðu sobom, kao što ja imadoh ljubav k vama. 13 Od ove ljubavi niko veæe nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje. 14 Vi ste prijatelji moji ako tvorite što vam ja zapovijedam. 15 Više vas ne nazivam slugama; jer sluga ne zna šta radi gospodar njegov: nego vas nazvah prijateljima; jer vam

sve kazah što èuh od oca svojega. 16 Vi mene ne izbraste, nego ja vas izbrah, i postavih vas da vi idete i rod rodite; i da vaš rod ostane, da što god zaištete u oca u ime moje da vam da. 17 Ovo vam zapovijedam da imate ljubav meðu sobom. 18 Ako svijet na vas uzmrzi, znajte da na mene omrznu prije vas. 19 Kad biste bili od svijeta, onda bi svijet svoje ljubio: a kako niste od svijeta, nego vas ja od svijeta izbrah, zato mrzi na vas svijet. 20 Opominjite se rijeèi koju vam ja rekoh: nije sluga veæi od gospodara svojega. Ako mene izgnaše, i vas æee izgnati; ako moju rijeèe održaše, i vašu æee održati. 21 Ali sve æee vam ovo èiniti za ime moje, jer ne poznaju onoga koji me posla. 22 Da nijesam bio došao i ugovorio im ne brijeha imali; a sad izgovora neæee imati za grijeh svoj. 23 Koji mrzi na mene i na oca mojega mrzi. 24 Da nijesam bio djela tvorio meðu njima kojih nikо drugi ne tvori, ne bi brijeha imali: a sad i vidješe, i omrznuše na mene i na oca mojega. 25 Ali da se zbude rijeèe napisana u zakonu njihovom: omrznuše na mene ni za što. 26 A kad doðe utješitelj, koga æeu vam poslati od oca, Duh istine, koji od oca izlazi, on æee svjedoèiti za mene. 27 A i vi æete svjedoèiti, jer ste od poèetka sa mnom.

16 Ovo vam kazah da se ne sablaznite. 2 Izgoniæee vas iz zbornica; a doæi æee vrijeme kad æee svaki koji vas ubije misliti da Bogu službu èini. 3 I ovo æee èiniti, jer ne poznaše oca ni mene. 4 Nego vam ovo kazah kad doðe vrijeme da se opomenete ovoga da vam ja kazah; a isprva ne kazah vam ovo, jer bijah s vama. 5 A sad idem k onome koji me posla, i niko me od vas ne pita: kuda ideš? 6 Nego što vam ovo kazah žalosti napuni se srce vaše. 7 Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, utješitelj neæee doæi k vama; ako li idem, poslaæeu ga k vama. 8 I kad on doðe pokaraæee svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud: 9 Za grijeh dakle što ne vjeruju mene; 10 A za pravdu što idem k ocu svojemu; i više me neæeete vidjeti; 11 A za sud što je knez ovoga svijeta osuðen. 12 Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi. 13 A kad doðe on, Duh istine, uputiaæee vas na svaku istinu; jer neæee od sebe govoriti, nego æee govoriti što èuve, i javiaæee vam što æee biti unapredak. 14 On æee me proslaviti, jer æee od mojega uzeti, i javiæee vam: 15 Sve što ima otac moje je: zato rekoh da æee od mojega uzeti, i javiti vam. 16 Još malo, i neæeete me vidjeti, i opet malo, pa æeete me vidjeti: jer idem k ocu. 17 A neki od uèenika njegovih rekoše meðu sobom: šta je to što nam kaže: još malo, i neæeete me vidjeti; i opet malo pa æeete me vidjeti; i ja idem k ocu? 18 Govorahu dakle: šta je to što govor: malo? ne znamo što govor. 19 A Isus razumje da sèadijahu da ga zapitaju, pa im reæee: zato li se zapitujete meðu sobom što rekoh: još malo i neæeete me vidjeti, i opet malo pa æeete me vidjeti? 20 Zaista, zaista vam kažem da æeete vi zaplakati i zaridati, a svijet æee se radovati; i vi æete žalosni biti, ali æee se vaša žalost okrenuti na radost. 21 Žena kad raða trpi muku; jer doðe èas njezin: ali kad rodi dijete, više se ne opominje žalosti od radosti, jer se rodi èovjek na svijet. 22 Tako i vi dakle imate sad žalost; ali æeu vas opet vidjeti, i radovaæee se srce vaše, i vaše radosti niko neæee uzeti od vas; 23 I u onaj dan neæeete me pitati ni za što. Zaista, zaista vam kažem da što god užistete u oca u ime moje, daæee vam. 24 Doslije ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primiæete, da radost vaša bude ispunjena. 25 Ovo vam govorih u prièama; ali æee doæi vrijeme kad vam više neæeu

govoriti u pričama, nego æu vam upravo javiti za oca. **26** U onaj æete dan u ime moje zaiskati, i ne velim vam da æu ja umoliti oca za vas; **27** Jer sam otac ima ljubav k vama kao što vi imaste ljubav k meni, i vjerovaste da ja od Boga iziđoh. **28** Iziđoh od oca, i dođoh na svijet; i opet ostavljam svijet, i idem k ocu. **29** Rekoše mu uèenici njegovi: eto sad upravo govorиш, a prije nikakve ne govorиш. **30** Sad znamo da sve znaš, i ne treba ti da te ko pita. Po tome vjerujemo da si od Boga izišao. **31** Isus im odgovori: zar sad vjerujete? **32** Evo ide èas, i veæe je nastao, da se razbjegnete svaki na svoju stranu i mene sama ostavite; ali nijesam sam, jer je otac sa mnom. **33** Ovo vam kazah, da u meni mir imate. U svijetu æete imati nevolju; ali ne bojte se, jer ja nadvladah svijet.

17 Ovo govoris Isus, pa podiže oèi svoje na nebo i reèe: oèe! dođe èas, proslavi sina svojega, da i sin tvoj proslavi tebe; **2** Kao što si mu dao vlast nad svakijem tijelom da svemu što si mu dao da život vjeèeni. (aiònios g166) **3** A ovo je život vjeèeni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista. (aiònios g166) **4** Ja tebe proslavih na zemlji: posao svrših koji si mi dao da radim. **5** I sad proslavi ti mene, oèe, u tebe samoga slavom koju imadoh u tebe prije nego svijet postade. **6** Ja javih ime tvoje ljudima koje si mi dao od svijeta; tvoji bijahu pa si ih meni dao, i tvoju rijeè odriðaše. **7** Sad razumješe da je sve što si mi dao od tebe. **8** Jer rijeèi koje si dao meni dадoh im; i oni primiše, i poznadoše istinito da od tebe iziđoh, i vjerovaše da si me ti poslao. **9** Ja se za njih molim: ne molim se za sav) svijet, nego za one koje si mi dao, jer su tvoji. **10** I moje sve je tvoje, i tvoje moje; i ja se proslavih u njima. **11** I više nijesam na svijetu, a oni su na svijetu, a ja idem k tebi. Oèe sveti! saèuvaj ih u ime svoje, one koje si mi dao, da budu jedno kao i mi. **12** Dok bijah s njima na svijetu, ja ih èuvah u ime tvoje; one koje si mi dao saèuvah, i нико од njih ne pogibe osim sina pogibli, da se zbude pismo. **13** A sad k tebi idem, i ovo govorim na svijetu, da imaju radost moju ispunjenu u sebi. **14** Ja im dadoh rijeè tvoju; i svijet omrznu na njih, jer nijesu od svijeta, kao ni ja što nijesam od svijeta. **15** Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih saèuvaš od zla. **16** Od svijeta nijesu, kao ni ja što nijesam od svijeta. **17** Osveti ih istinom svojom: rijeè je tvoja istina. **18** Kao što si ti mene poslao u svijet, i ja njih poslah u svijet. **19** Ja posveæujem sebe za njih, da i oni budu osveæeni istinom. **20** Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji me uzvjeruju njihove rijeèi radi; **21** Da svi jedno budu, kao ti, oèe, što si u meni i ja u tebi; da i oni u nama jedno budu, da i svijet vjeruje da si me ti poslao. **22** I slavu koju si mi dao ja dadoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno. **23** Ja u njima i ti u meni: da budu sasvijem ujedno, i da pozna svijet da si me ti poslao i da si imao ljubav k njima kao i k meni što si ljubav imao. **24** Oèe! hoæu da i oni koje si mi dao budu sa mnom gdje sam ja; da vide slavu moju koju si mi dao, jer si imao ljubav k meni prije postanja svijeta. **25** Oèe pravedni! svijet tebe ne pozna, a ja te poznah, i ovi poznaše da si me ti poslao. **26** I pokazah im ime tvoje, i pokazaæu: da ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima.

18 I rekavši ovo Isus iziđe s uèenicima svojijem preko potoka Kedrona gdje bješe vrt, u koji uđe on i uèenici njegovi. **2** A Juda izdajnik njegov znadijaše ono mjesto; jer se Isus èestoo

skupljaše onđe s uèenicima svojijem. **3** Onda Juda uze èetu i od glavara sveštenièkijeh i fariseja momke, i dođe onamo s fenjerima i sa svijeèama i s oružjem. **4** A Isus znajuæi sve što æe biti od njega iziđe i reèe im: koga tražite? **5** Odgovoriše mu: Isusa Nazareæanina. Isus im reèe: ja sam. A s njima stajaše i Juda koji ga izdavaše. **6** A kad im reèe: ja sam; izmakoše se natrag i popadaše na zemlju. **7** Onda ih opet zapita Isus: koga tražite? A oni rekoše: Isusa Nazareæanina. **8** Isus im odgovori: kazah vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, ostavite ove nek idu. **9** Da se izvrši rijeè što reèe: ne izgubih nijednoga od onijeh koje si mi dao. **10** A Simon Petar imáše nož, pa ga izvadi i udari slugu poglavara sveštenièkoga, i otsijeèe mu desno uho. A sluzi bješe ime Malho. **11** Onda reèe Isus Petru: zadjeni nož u nožnice. Èašu koju mi dade otac zar da je ne pijem? **12** A èeta i vojvoda i momci Jevrejski uhvatili Isusa i svezala ga, **13** I odvedoše ga najpre Ani, jer bješe tast Kajafi, koji bješe poglavar sveštenièki one godine. **14** A Kajafa bješe onaj što dade svjet Judejima da je bolje da umre jedan èovjek nego narod da propadne. **15** Za Isusom pak iðaše Simon Petar i drugi uèenik; a uèenik onaj bješe poznat kod poglavara sveštenièkoga, i uđe s Isusom u dvor poglavara sveštenièkoga; **16** A Petar stajaše napolju kod vrata. Onda iziđe onaj uèenik što bješe poznat kod poglavara sveštenièkoga i reèe vratarici te uvede Petra. **17** Onda reèe sluškinja vratarica Petru: da nijesi i ti uèenik ovoga èovjeka? On reèe: nijesam. **18** A sluge i momci bijahu naložili oganj i stajahu te se grijahu, jer bješe zima; a i Petar stajaše s njima i grijaše se. **19** Poglavar pak sveštenièki zapita Isusa za uèenike njegove i za njegovu nauku. **20** Isus mu odgovori: ja govorih javno svijetu, ja svagda uèih u zbornici i u crkvi, gdje se svagda skupljaju Judejci, i ništa tajno ne govorih. **21** Što pitaš mene? Pitaj one koji su slušali šta sam im govorio; evo ovi znadu šta sam ja govorio. **22** A kad on ovo reèe, jedan od momaka koji stajahu onđe udari Isusa po obrazu, i reèe: zar tako odgovaraš poglavaru sveštenièkome? **23** Isus mu odgovori: ako zlo rekoh, dokaži da je zlo; ako li dobro, zašto me bješ? **24** I Ana posla ga svezana Kajafi poglavaru sveštenièkome. **25** A Simon Petar stajaše i grijaše se. Onda mu rekoše: da nijesi i ti od uèenika njegovih? A on se odreèe i reèe: nijesam. **26** Reèe jedan od sluge poglavara sveštenièkoga koji bješe roðak onome što mu Petar otsijee uho: ne vidjeh li ja tebe u virtu s njim? **27** Onda se Petar opet odreèe; i odmah pijetao zapjeva. **28** A Isusa povedoše od Kajafe u sudnicu. Ali bješe jutro, i oni ne uđoše u sudnicu da se ne bi opoganili, nego da bi mogli jesti pashu. **29** Onda Pilat iziđe k njima napole i reèe: kakova krivica iznosite na ovoga èovjeka? **30** Odgovoriše mu i rekoše: kad on ne bi bio zloèinac ne bismo ga predali tebi. **31** A Pilat im reèe: uzmiti ga vi i po zakonu svojemu sudite mu. A Jevreji mu rekoše: mi ne smijemo nikoga pogubiti. **32** Da se zbude rijeè Isusova koju reèe kazujuæi kakvom æee smrti umrijeti. **33** Onda uđe Pilat opet u sudnicu, i dozva Isusa, i reèe mu: ti si car Judejski? **34** Isus mu odgovori: govoris li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazaše za mene? **35** Pilat odgovori: zar sam ja Jevrejin? Rod tvoj i glavari sveštenièki predaše te meni; šta si uèinio? **36** Isus odgovori: carstvo moje nije od ovoga svijeta; kad bi bilo od ovoga svijeta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Jevrejima; ali carstvo moje nije odavde. **37** Onda mu reèe Pilat: daklem si ti car? Isus odgovori: ti govoris da sam ja car. Ja sam za to rođen, i zato dođoh na svijet da

svjedočim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj. **38** Reče mu Pilat: šta je istina? I ovo rekavši iziđe opet k Jevrejima, i reče im: ja nikakve krivice ne nalazim na njemu. **39** A u vas je obiјeđa da vam jednoga pustim na pashu, hoćeete li dakle da vam pustim cara Judejskoga? **40** Onda svi povikaše opet govoreći: ne ovoga, nego Varavu. A Varava bješe hajduk.

19 Tada dakle Pilat uze Isusa i šiba ga. **2** I vojnici spletavši vjenac od trnja metnuše mu na glavu, i obukoše mu skerletnu haljinu, **3** I govorahu: zdravo, care Judejski! i bijahu ga po obrazima. **4** Onda Pilat iziđe opet napolje, i reče im: evo ga izvodim k vama napolje, da vidite da na njemu ne nalazim nikakve krivice. **5** A Isus iziđe napolje pod vijencem od trnja i u skerletnoj haljini. I reče im Pilat: evo èovjeka! **6** A kad ga vidješe glavari sveštenički i momci, povikaše govoreći: raspni ga, raspni. Pilat im reče: uzmite ga vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu krivice. **7** Odgovoriše mu Jevreji: mi imamo zakon i po zakonu našemu valja da umre, jer naèini sebe sinom Božnjim. **8** Kad dakle Pilat èu ovu rijeè, poboja se veæma. **9** I opet uđe u sudnicu, i reče Isusu: odakle si ti? A Isus mu ne dade odgovora. **10** A Pilat mu reče: zar meni ne govorиш? ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast imam pustiti te? **11** Isus odgovori: ne bi imao vlasti nikakve nade mnom kad ti ne bi bilo dano odozgo; zato onaj ima veæi grijeh koji me predade tebi. **12** Od tada gledaše Pilat da ga pusti. Ali Jevreji vikahu govoreći: ako ovoga pustiš nijesi prijatelj æesaru. Svaki koji sebe carem gradi protivi se æesaru. **13** Pilat dakle èuvši ovu rijeè izvede Isusa napolje, i sjede na sudjinsku stolicu na mjestu koje se zove kraljica a Jevrejski Gavata. **14** A bješe petak uoèi pashe oko šestoga sahata; i Pilat reče Jevrejima: evo car vaša. **15** A oni vikahu: uzmi, uzmi, raspni ga. Pilat im reče: zar cara vašega da razapnem? Odgovoriše glavari sveštenički: mi nemamo cara osim æesara. **16** Tada im ga dakle predade da se razapne. A oni uzeše Isusa i odvedoše. **17** I noseæi krst svoj iziđe na mjesto koje se zove košturnica a Jevrejski Golgota. **18** Ondje ga razapeše, i s njim drugu dvojicu s jedne i s druge strane, a Isusa u srijedi. **19** Pilat pak napisa i natpis i metnu na krst; i bješe napisano: Isus Nazareanin car Judejski. **20** I onaj natpis èitaše mnogi od Jevreja; jer mjesto bješe blizu grada gdje razapeše Isusa; i bješe napisano Jevrejski, Gréki, Latinski. **21** A Jevrejski glavari sveštenički govorahu Pilatu: ne piši: car Judejski, nego da sam reče: ja sam car Judejski. **22** Pilat odgovori: što pišah pisah. **23** A vojnici kad razapeše Isusa uzeše njegove haljine i naèiniše èetiri dijela, svakome vojniku po dijel, i dolamu; a dolama ne bješe šivena nego izatkana sva s vrha do dna. **24** Onda rekoše među sobom: da je ne deremo, nego da bacimo kocke za nju kome æe dopasti. Da se zbude pismo koje govorii: razdijeliše haljine moje među sobom, i za dolamu moju baciše kocke. Vojnici dakle tako uèiniše. **25** A stajahu kod krsta Isusova mati njegova, i sestra matere njegove Marija Kleopova, i Marija Magdalina. **26** A Isus vidjevši materi i uèenika koga ljubljaše gdje stoji reče materi svojoj: ženo! eto ti sina! **27** Potom reče uèeniku: eto ti matere! I od onoga èasa uze je uèenik k sebi. **28** Potom znajuæi Isus da se veæ sve svrši, da se zbude pismo reče: žedan sam. **29** Ondje stajaše sud pun octa; a oni napuniše sunđer octa, i nataknuvši na trsku, prinesoše k ustima njegovijem. **30** A kad primi Isus ocat reče: svrši se. I preklonivši glavu predade duh. **31** A buduæi da bješe

petak, pa da ne bi tijela ostala na krstu u subotu jer bijaše veliki dan ona subota Jevreji moliše Pilata da im prebiju goljeni pa da ih skinu. **32** Onda dodoše vojnici, i prvome dakle prebijše goljeni i drugome raspetome s njim. **33** A došavši na Isusa, kad ga vidješe da je veæ umro, ne prebijše mu goljeni; **34** Nego jedan od vojnika probode mu rebra kopljem; i odmah iziđe krv i voda. **35** I onaj što vidje posvjeđeòi, i svjedočanstvo je njegovo istinito; i on zna da istinu govorii da vi vjerujete. **36** Jer se ovo dogodi da se zbude pismo: kost njegova da se ne prelomi. **37** I opet drugo pismo govorii: pogledaže onoga koga probodoše. **38** A potom Josif iz Arimateje, koji bješe uèenik Isusov ali kradom od straha Jevrejskoga, moli Pilata da uzme tijelo Isusovo, i dopusti Pilat. Onda dođe i uze tijelo Isusovo. **39** A dođe i Nikodim, koji prije dolazi k Isusu noæeu, i doneće pomiješane smirne i aloja oko sto litara. **40** I uzeše tijelo Isusovo, i obavije ga platnom s mirisima, kao što je obièaj u Jevreja da ukopavaju. **41** A bijaše blizu onoga mjesta gdje bješe razapet, vrt, i u vrtu grob nov, u koji niko nikad ne bješe metnut. **42** Ondje dakle petka radi Jevrejskoga, jer bješe blizu grob, metnuše Isusa.

20 A u prvi dan nedjelje dođe Marija Magdalina na grob rano, još dok se ne bješe rasvanulo, i vidje da je kamen odvaljen od groba. **2** Onda otrèa, i dođe k Simonu Petru i k drugom uèeniku koga ljubljaše Isus, i reče im: uzeše Gospoda iz groba; i ne znam gdje ga metnuše. **3** A Petar iziđe i drugi uèenik, i poðoše ka grobu. **4** Tréahu pak oba zajedno, i drugi uèenik tréaše brže od Petra, i dođe prije ka grobu. **5** I nadvirivši se vidje haljine gdje leže; ali ne uđe. **6** Dođe pak Simon Petar za njim, i uđe u grob, i vidje haljine same gdje leže, **7** I ubrus koji bješe na glavi njegovo ne s haljinama da leži nego osobito savit na jednom mjestu. **8** Tada dakle uđe i drugi uèenik koji najprije dođe ka grobu, i vidje i vjerova. **9** Jer još ne znadiju pisma da njemu valja ustati iz mrtvijeh. **10** Onda otidoše opet uèenici doma. **11** A Marija stajaše napolju kod groba i plakaše. I kad plakaše nadviru se nad grob, **12** I vidje dva anđela u bijelijem haljinama gdje sjede jedan èelo glave a jedan èelo nogu gdje bješe ležalo tijelo Isusovo. **13** I rekoše joj oni: ženo! što plaæeš? Reče im: uzeše Gospoda mojega, i ne znam gdje ga metnuše. **14** I ovo rekavši obazre se natrag, i vidje Isusa gdje stoji, i ne znadijaše da je Isus. **15** Isus joj reče: ženo! što plaæeš? koga tražiš? A ona misleæi da je vrtar reče mu: gospodine! ako si ga ti uzeo kaži mi gdje si ga metnuo, i ja æeu ga uzeti. **16** Isus joj reče: Marija! A ona obazrevši se reče mu: Ravuni! koje znaæi uèitelju. **17** Reče joj Isus: ne dohvataj se do mene, jer se još ne vratiš k ocu svojemu; nego idi k braæi mojoj, i kaži im: vraæam se k ocu svojemu i ocu vašemu, i Bogu svojemu i Bogu vašemu. **18** A Marija Magdalina otide, i javi uèenicima da vidje Gospoda i kaza joj ovo. **19** A kad bi uveæe onaj prvi dan nedjelje, i vrata bijahu zatvorena gdje se bijahu uèenici njegovi skupili od straha Jevrejskoga, dođe Isus i stade na srijedu i reče im: mir vam. **20** I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra svoja. Onda se uèenici obradovaše vidjevši Gospoda. **21** A Isus im reče opet: mir vam; kao što otac posla mene, i ja Šaljem vas. **22** I ovo rekavši dunu, i reče im: primite Duh sveti. **23** Kojima oprostite grijeha, oprostiæe im se; i kojima zadržite, zadržaæe se. **24** A Toma koji se zove Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe onđe s njima kad dođe Isus. **25** A drugi mu uèenici govorahu: vidjesmo Gospoda. A on im reče: dok ne vidim na rukama njegovijem

rana od klina, i ne metnem prsta svojega u rane od klina, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova; neæeu vjerovati. **26** I poslije osam dana opet bijahu uèenici njegovi unutra, i Toma s njima. Doðe Isus kad bijahu vrata zatvorena, i stade meðu njima i reèe: mir vam. **27** Potom reèe Tomi: pruži prst svoj amo i viði ruke moje; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran. **28** I odgovori Toma i reèe mu: Gospod moj i Bog moj. **29** Isus mu reèe: pošto me vidje vjerovao si; blago onima koji ne vidješe i vjerovaše. **30** A i mnoga druga èudesa uèini Isus pred uèenicima svojijem koja nijesu pisana u knjizi ovoj. **31** A ova se napisala, da vjerujete da Isus jest Hristos sin Božij, i da vjerujuæi imate život u ime njegovo.

21 Poslije toga opet se javi Isus uèenicima svojijem na moru Tiverijadskom. A javi se ovako: **2** Bijahu zajedno Simon Petar i Toma koji se zvaše Blizanac, i Natanailo iz Kane Galilejske, i sinovi Zevedejevi, i druga dvojica od uèenika njegovih. **3** Reèe im Simon Petar: idem da lovim ribu. Rekoše mu: idemo i mi s tobom. Onda iziðoše i odmah sjedoše u laðu, i onu noæe ne uhvatiše ništa. **4** A kad bi jutro, stade Isus na brijezu; ali uèenici ne poznaše da je Isus. **5** A Isus im reèe: djeco! eda što imate za jelo? Odgovoriše mu: nemamo. **6** A on im reèe: bacite mrežu s desne strane laðe, i naæi æete. Onda baciše, i veæe ne mogahu izvuæi je od mnoštva ribe. **7** Onda uèenik onaj koga ljubljaše Isus reèe Petru: to je Gospod. A Simon Petar kad èu da je Gospod, zapreže se košuljom, jer bješe go, i skoèi u more. **8** A drugi uèenici doðoše na laði, jer ne bješe daleko od zemlje nego oko dvjesta lakata, vukuæi mrežu s ribom. **9** Kad dakle izljezoše na zemlju, vidješe oganj naložen, i na njemu metnutu ribu i hljeb. **10** Isus im reèe: prinesite od ribe što sad uhvatiste. **11** A Simon Petar uðe i izvuèe mrežu na zemlju punu velikih riba sto i pedeset i tri; i od tolikoga mnoštva ne prodrije se mreža. **12** Isus im reèe: hodite objedujte. A nijedan od uèenika ne smedijaše da ga pita: ko si ti? videæi da je Gospod. **13** A doðe i Isus, i uze hljeb, i dade im, tako i ribu. **14** Ovo se veæe treæi put javi Isus uèenicima svojijem pošto ustade iz mrtvih. **15** A kad objedovaše, reèe Isus Simonu Petru: Simone Jonin! ljubiš li me veæema nego ovi? Reèe mu: da, Gospode! ti znað da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi jaganjce moje. **16** Reèe mu opet drugom: Simone Jonin! ljubiš li me? Reèe mu: da, Gospode! ti znað da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi ovce moje. **17** Reèe mu treæom: Simone Jonin! ljubiš li me? A Petar posta žalostan što mu reèe treæom: ljubiš li me? i reèe mu: Gospode! ti sve znað, ti znað da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi ovce moje. **18** Zaista, zaista ti kažem: kad si bio mlad, opasivao si se sam i hodio si kuda si htio; a kad ostariš, širiæeš ruke svoje i drugi æe te opasati i odvesti kuda neæeš. **19** A ovo reèe pokazujuæi kakom æe smrti proslaviti Boga. I rekavši ovo reèe mu: hajde za mnom. **20** A Petar obazrevši se vidje gdje za njim ide onaj uèenik koga Isus ljubljaše, koji i na veæeri leže na prsi njegove i reèe: Gospode! ko je taj koji æe te izdati? **21** Vidjevši Petar ovoga reèe Isusu: Gospode! a šta æe ovaj? **22** Isus mu reèe: ako hoæeu da on ostane dok ja ne doðem, šta je tebi do toga? Ti hajde za mnom. **23** Onda iziðe ova rijeè meðu braæom da onaj uèenik neæe umrijeti; ali Isus ne reèe njemu da neæe umrijeti, nego: ako hoæeu da ostane dok ja ne doðem, što je tebi do toga? **24** Ovo je onaj uèenik koji svjedoèi za ovo, koji i napisao ovo: i znamo da je svjedoèanstvo njegovo istinito. **25** A

ima i drugo mnogo što uèini Isus, koje kad bi se redom popisalo, ni u sami svijet, mislim, ne bi moglo stati napisane knjige. Amin.

Dela apostolska

1 Prvu sam ti knjigu napisao o svemu, o Teofile, što poče Isus i tvořiti i učeti. **2** Do dana kad se uznese, pošto Duhom svetijem zapovjedi apostolima koje izabra, **3** Pred kojima i po stradanju svome pokaza sebe živa mnogijem i istinitijem znacima, i javlja im se èetrdeset dana, i govori o carstvu Božijemu. **4** I sabravši ih zapovjedi im da ne idu iz Jerusalima, nego da èekaju obeæanje oèino, koje èuste, reèe, od mene; **5** Jer je Jovan krstio vodom, a vi æete se krstiti Duhom svetijem ne dugo posle ovijeh dana. **6** A oni onda koji zajedno bijahu, pitahu ga govoreæi: Gospode! hoæeš li sad naèiniti carstvo Izraeljevo? **7** A on im reèe: nije vaše znati vremena i ljeta koje otac zadrža u svojoj vlasti; **8** Nego æete primiti silu kad siðe Duh sveti na vas; i biæete mi svjedoci i u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje. **9** I ovo rekavši vidješe oni gdje se podiže i odnese ga oblak iz oèiju njihovih. **10** I kad gledahu za njim gdje ide na nebo, gle, dva èovjeka stadoše pred njima u bijelijem haljinama, **11** Koji i rekoše: ljudi Galilejci! Šta stojite i gledate na nebo? Ovaj Isus koji se od vas uze na nebo tako æe doæi kao što vidjeste da ide na nebo. **12** Tada se vratîše u Jerusalim s gore koja se zove Maslinska, koja je blizu Jerusalima jedan subotni dan hoda. **13** I kad uðoše, popeše se u sobu gdje stajahu Petar i Jakov i Jovan i Andrija, Filip i Toma, Vartolomije i Matej, Jakov Alfejev i Simon Zilot, i Juda Jakovljev. **14** Ovi svi jednodušno bijahu jednako na molitvi i u moljenju sa ženama, i s Marijom materom Isusovom i braæom njegovom. **15** I u dane one ustaþvi Petar između uèenika reèe a bijaše naroda zajedno oko sto i dvadeset imena): **16** Ljudi braæo! trebalo je da se izvrši ono pismo što proreèe Duh sveti ustima Davidovijem za Judu koji bješe pred onima što uhvatîše Isusa; **17** Jer se brojaše s nama, i bijaše primio dijel ove službe. **18** On dakle steeèe njivu od plate nepravedne, i objesivši se puèe po srijedi, i izasu se sva utroba njegova. **19** I postade znano svima koji žive u Jerusalimu da æe se ta njiva prozvati njihovijem jezikom Akeldama, koje znaèi njiva krvna. **20** Jer se piše u knjizi psaltru: da bude dvor njegov pust, i da ne bude nikoga ko bi življeo u njemu, i: vladanstvo njegovo da primi drugi. **21** Treba dakle od ovijeh ljudi koji su bili s nama za sve vrijeme kako među nas uðe i iziðe Gospod Isus, **22** Poèevši od krštenja Jovanova do dana kad se uze od nas, da bude s nama svjedok njegova vaskrsenja jedan od ovijeh. **23** I postaviše dvojicu, Josifa koji se zvaše Varsava prezimenom Just, i Matija. **24** I pomolivši se Bogu rekoše: ti, Gospode! koji poznaþeš srca sviju, pokaži jednoga od ove dvojice koga si izabralo, **25** Da primi dijel ove službe i apostolstva, iz koga ispadne Juda da ide na mjesto svoje. **26** I bacîše kocke za njih, i pade kocka na Matija i primiše ga među jedanaest apostola.

2 I kad se navrši pedeset dana bijahu zajedno svi apostoli jednodušno. **2** I ujedanput postade huka s neba kao duhanje silnoga vjetra, i napuni svu kuæu gdje sjeðahu; **3** I pokazaše im se razdijeljeni jezici kao ognjeni; i sjede po jedan na svakoga od njih. **4** I napuniše se svi Duha svetoga, i stadoše govoriti drugijem jezicima, kao što im Duh davaše te govorahu. **5** A u Jerusalimu stajahu Jevreji ljudi pobožni iz svakoga naroda koji je pod nehom. **6** A kad postade ovaj glas, skupi se narod, i smete se: jer svaki od njih slušaše gdje oni govore njegovijem jezikom. **7** I divljahu se i èuðahu se govoreæi jedan drugome: nijesu li ovo

sve Galilejci što govore? **8** Pa kako mi èujemo svaki svoj jezik u kome smo se rodili? **9** Paræani, i Miðani, i Elamljani, i koji smo iz Mesopotamije, i iz Judeje i Kapadokije, i iz Ponta i Azije, **10** I iz Frigije i Pamfilije, iz Misira i krajeva Livijskih kod Kirine, i putnici iz Rima, i Judeci i doðljaci. **11** Kriæani i Arapi, èujemo gdje oni govore našijem jezicima velièine Božije. **12** I divljahu se svi i ne mogahu se naèuditи govoræi jedan drugome: Šta æe dakle ovo biti? **13** A drugi potsmijevajuæi se govorahu: nikitili su se vina. **14** A Petar stade sa jedanaestoricom i podiže glas svoj i reèe im: ljudi Judeci i vi svi koji živite u Jerusalimu! ovo da vam je na znanje, i èujete rijeèi moje. **15** Jer ovi nijesu pijani kao što vi mislite, jer je tek treæi sahat dana; **16** Nego je ovo ono što kaza prorok Joilo: **17** I biæe u pošljednje dane, govori Gospod, izliæu od Duha svojega na svako tijelo, i proreæi æe sinovi vaši i kæeri vaše, i mladîci vaši vidjeæe utvare i starci vaši sniæe snone; **18** Jer æu na sluge svoje i na sluškinje svoje u te dane izliti od Duha svojega, i proreæi æe. **19** I daæeu èudesa gore na nebu i znake dolje na zemlji: krv i ogranj i pušenje dima. **20** Sunce æe se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego doðe veliki i slavni dan Gospodnj. **21** I biæe da æe se svaki spasti koji prizove ime Gospodnje. **22** Ljudi Izraeljci! poslušajte rijeèi ove: Isusa Nazareæanina, èovjeka od Boga potvrđena među vama silama i èudesima i znacima koje uèini Bog preko njega među vama, kao što i sami znate, **23** Ovoga odreðenijem savjetom i promislom Božijim predana primivši, preko ruku bezakonika prikovaste i ubiste; **24** Kojega Bog podiže, razdrijeæivši sveze smrtnе, kao što ne bijaše moguæe da ga one drže. **25** Jer David govori za njega: Gospoda jednako gledah pred sobom: jer je s desne strane mene, da se ne pomaknem; **26** Zato se razveseli srce moje, i obradova se jezik moj, pa još i tijelo moje poèivaæe u nadu; **27** Jer neæeš ostaviti duše moje u paklu, niti æeš dati da svetac tvoj vidi truhljenja. (Hadæs g86) **28** Pokazao si mi putove života: napuniæeš me veselja s licem svojim. **29** Ljudi braæo! neka je slobodno kazati vam upravo za starješinu Davida da i umrije, i ukopan bi, i grob je njegov među nama do ovoga dana. **30** Prorok dakle buduæi, i znajuæi da mu se Bog kletvom kle od roda bedara njegovijeh po tijelu podignuti Hrista, i posaditi ga na prijestolu njegovu, **31** Predvidjevši govori za vaskrsenje Hristovo da se ne ostavi duša njegova u paklu, ni tijelo njegovo vidje truhljenja. (Hadæs g86) **32** Ovoga Isusa vaskrse Bog, èemu smo mi svi svjedoci. **33** Desnicom dakle Božijom podiže se, i obeæanje svetoga Duha primivši od oca, izli ovo što vi sad vidite i èujete. **34** Jer David ne iziðe na nebesa, nego sam govor: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, **35** Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. **36** Tvrdio dakle neka zna sav dom Izraeljev da je i Gospodom i Hristom Bog uèinio ovoga Isusa koga vi raspeste. **37** A kad èuše, ražali im se u srcu, i rekoše Petru i ostalijem apostolima: Šta æemo èiniti, ljudi braæo? **38** A Petar im reèe: pokajte se, i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oproštenje grejha; i primiæete dar svetoga Duha; **39** Jer je za vas obeæanje i za djecu vašu, i za sve daljne koje æe god dozvati Gospod Bog naš. **40** I drugijem mnogijem rijeèima svjedoæaše, i moljaše ih govoreæi: spasite se od ovoga pokvarenoga roda. **41** Koji dakle rado primiše rijeè njegovu krstîše se; i pristade u taj dan oko tri hiljade duša. **42** I ostaše jednako u nauci apostolskoj, i u zajednicu, i u lomljenju hljeba, i u molitvama. **43** I uðe strah u svaku dušu; jer apostoli èiniše

mnoga èudeса i znake u Jerusalimu. 44 A svi koji vjerovaše bijahu zajedno, i imahu sve zajedno. 45 I teèevinu i imanje prodavahu i razdavahu svima kao što ko trebaše. 46 I svaki dan bijahu jednako jednodušno u crkvi, i lomljaju hleb po kuæama, i primahu hranu s radosti i u prostoti srca, 47 Hvaleæi Boga, i imajuæi milost u sviju ljudi. A Gospod svaki dan umnožavaše društvo onijeh koji se spasavahu.

3 A Petar i Jovan iðahu zajedno gore u crkvu na molitvu u deveti sahat. 2 I bjaše jedan èovjek hrom od utrobe matere svoje, kojega nošahu i svaki dan metahu pred vrata crkvena koja se zovu Krasna da prosi milostinju od ljudi koji ulaze u crkvu; 3 Koji vidjevši Petra i Jovana da hoæe da uđu u crkvu prošaše milostinju. 4 A Petar pogledavši na nj s Jovanom, reèe: pogledaj na nas. 5 A on gledaše u njih misleæi da æe mu oni što dati. 6 A Petar reèe: srebra i zlata nema u mene, nego što imam ovo ti dajem: u ime Isusa Hrista Nazareæanina ustani i hodi. 7 I uze ga za desnicu i podiže. I odmah se utvrdiše njegova stopala i gležnji. 8 I skoèivši ustade, i hoðaše, i uđe s njima u crkvu iðuæi i skaæeuæi i hvaleæi Boga. 9 I vidješe ga svi ljudi gdje ide i hvali Boga. 10 A znadjahu ga da onaj bješe što milostinje radi sjeðaše kod Krasnih vrat crkvenijeh, i napuniše se èuda i straha za to što bi od njega. 11 A kad se isciæijeli hromi držaše Petra i Jovana, navališe k njima svi ljudi u trijem, koji se zvaše Solomunov, i èuðahu se. 12 A kad vidje Petar, odgovaraše ljudima: ljudi Izrailjci! što se èudite ovome? Ili šta gledate na nas, kao da smo svojom silom ili pobožnošæu uèinili da on ide? 13 Bog Avraamov i Isakov i Jakovljev, Bog otaca našijeh, proslavi sina svojega Isusa, kojega vi predadoste i odrekoste ga se pred licem Pilatovijem kad on sudi da ga pusti. 14 A vi sveca i pravednika odrekoste se, i isposistite èovjeka krvnika da vam pokloni; 15 A naæelnika života ubiste, kojega Bog vaskrse iz mrtvijeh, èemu smo mi svjedoci. 16 I za vjeru imena njegova ovoga, koga vidite i poznajete, utvrdi ime njegovo; i vjera koja je kroza nj dade mu cijelo zdravlje ovo pred svima vama. 17 I sad, braæo, znam da iz neznanja ono uèiniste, kao i knezovi vaši. 18 A Bog kako naprijed javi ustima sviju proroka svojijeh da æe Hristos postradati, izvrši tako. 19 Pokajte se dakle, i obratite se da se oèistite od grijeha svojijeh, da doðu vremena odmaranja od lica Gospodnjega, 20 I da pošlje naprijed nareèenoga vam Hrista Isusa, 21 Kojega valja dakle nebo da primi do onoga vremena kad se sve popravi, što Bog govori ustima sviju svetiæeh proroka svojijeh od postanja svijeta. (aiðn g16) 22 Mojsije dakle ocevima našijem reèe: Gospod Bog vaš podignuæe vam proroka iz vaše braæe, kao mene; njega poslušajte u svemu što vam kaže. 23 I biæe da æe se svaka duša koja ne posluša toga proroka istrijebiti iz naroda. 24 A i svi proroci od Samuila i potom koliko ih god govori, i za ove dane javljaše. 25 Vi ste sinovi proroka i zavjeta koji uèini Bog s ocevima vašijem govoreæi Avraamu: i u sjemenu tvojemu blagosloviaæe se svi narodi na zemlji. 26 Vama najprije Bog podiže sina svojega Isusa, i posla ga da vas blagosilja da se svaki od vas obrati od pakosti svojijeh.

4 A kad oni govorahu narodu, naiðoše na njih sveštenici i vojvoda crkveni i sadukeji; 2 I rasdiše se, što oni uèe ljudi i javljuju u Isusu vaskrsenije iz mrtvijeh. 3 I digoše na njih ruke, i metnuše ih u zatvor do ujutru: jer veæ bješe veæe. 4 A od onijeh koji slušahu rijeè mnogi vjerovaše, i postade broj ljudi oko pet

hilada. 5 A kad bi ujutru, skupiše se knezovi njihovi i starješine i književnici u Jerusalim, 6 I Ana poglavar sveštenički i Kajafa i Jovan i Aleksandar i koliko ih god bješe od roda svešteničkoga; 7 I metnuvši ih na srijedu pitahu: kakom silom ili u èije ime uèiniste vi ovo? 8 Tada Petar napunivši se Duha svetoga reèe im: knezovi narodni i starješine Izrailjeve! 9 Ako nas danas pitate za dobro djelo koje uèinimo bolesnu èovjeku te on ozdravi:

10 Da je na znanje svima vama i svemu narodu Izrailjevu da u ime Isusa Hrista Nazareæanina, kojega vi raspeste, kojega Bog podiže iz mrtvijeh, stoji ovaj pred vama zdrav. 11 Ovo je kamen koji vi zidari odbaciste, a postade glava od ugla: i nema ni u jednhome drugom spaseniju; 12 Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojijem bi se mi mogli spasti. 13 A kad vidješe slobodu Petrovu i Jovanovu, i znajuæi da su ljudi neknjiževni i prosti, divljahu se, a znadjahu ih da bijahu s Isusom. 14 A videæi isciæijenoga èovjeka gdje s njima stoji ne mogahu ništa protiv reæi. 15 Onda im zapovjediše da iziðu napolje iz savjeta, pa pitahu jedan drugoga. 16 Govoreæi: šta æete èiniti ovijem ljudima? Jer veliki znak što uèinile oni poznat je svima koji žive u Jerusalimu, i ne možemo odreæi; 17 Ali da se dalje ne razilazi po narodu, da im oštro zaprijetimo da više ne govore za ime ovo nikome. 18 I pozvavši ih zapovjediše im da ništa ne spominju niti uèe u ime Isusovo. 19 Petar i Jovan odgovarajuæi rekoše im: sudite je li pravo pred Bogom da vas veæema slušamo negoli Boga? 20 Jer mi ne možemo ne gororiti što vidjesmo i èusmo. 21 A oni zaprijetivši im pustiše ih, ne našavši ništa kako bi ih muæili, naroda radi; jer svi hvaljaju Boga za ono što se bješe dogodilo. 22 Jer onome èovjeku bješe više od èetrtdeset godina na kom se dogodi ovo èudo zdravlja. 23 A kad ih otpustiše, doðoše k svojima, i javiše šta im rekoše glavari sveštenički i starješine. 24 A oni kad èuše, jednodušno podigoše glas k Bogu i rekoše: Gospode Bože, ti koji si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima; 25 Koji ustima Davida sluge svojega reèe: zašto se bune neznabوci, i narodi izmišljavaju prazne rijeèi? 26 Sastaše se carevi zemaljski, i knezovi se sabraše ujedno na Gospoda i na Hrista njegova. 27 Zaista se sabraše u ovome gradu na svetoga sina tvojega Isusa, kojega si pomazao, Irod i Pontijski Pilat s neznabоcima i s narodom Izrailjevijem, 28 Da uèine što ruka tvoja i savjet tvoj naprijed odredi da bude. 29 I sad Gospode! pogledaj na njihove prijetnje, i daj slugama svojima da govore sa svakom slobodom rijeè tvoju; 30 I pružaj ruku svoju na isciæljivanje i da znaci i èudesu bivaju imenom svetoga sina tvojega Isusa. 31 I pošto se oni pomoliše Bogu zatrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i napuniše se svi Duha svetoga, i gororahu rijeè Božiju sa slobodom. 32 A u naroda koji vjerova bješe jedno srce i jedna duša; i nijedan ne gororâše za imanje svoje da je njegovo, nego im sve bješe zajednièko. 33 I apostoli s velikom silom svjedoèahu za vaskrsenije Gospoda Isusa Hrista; i blagodat velika bješe na svima njima: 34 Jer nijedan meðu njima ne bješe siromaæan, jer koliko ih god bjaše koji imadijahu njive ili kuæe, prodavahu i donoðahu novce što uzimaju za to, 35 I metahu pred noge apostolima; i davaše se svakome kao što ko trebaše. 36 A Josija, prozvani od apostola Varnava, koje znaæi sin utjehe, Levit rodom iz Kipra, 37 On imadijaše njivu, i prodavši je donese novce i metnu apostolima pred noge.

5 A jedan èovjek, po imenu Ananija, sa ženom svojom Sapfirom prodade njiju, **2** i sakri od novaca sa znanjem i žene svoje, i donesavši jedan dijel metnu apostolima pred noge. **3** A Petar reèe: Ananija! zašto napuni sotona srce tvoje da slážeš Duhu svetome i sakriješ od novaca što uez za njivu? **4** Kad je bila u tebe ne bješe li tvoja? I kad je prodade ne bješe li u tvojoj vlasti? Zašto si dakle takovu stvar metnuo u srce svoje? Ljudima nijesi slagao nego Bogu. **5** A kad je èu Ananija rijeèi ove, pade i izdahnu; i uđe veliki strah u sve koji slušahu ovo. **6** A momci ušavši uezše ga i iznesoše te zakopaše. **7** A kad prođe oko tri sahata, uđe i žena njegova ne znajuae šta je bilo. **8** A Petar joj odgovori: kaži mi jeste li za toliko dali njivu? A ona reèe: da, za toliko. **9** A Petar joj reèe: zašto se dogovoriste da iskušate Duha Gospodnjega? Gle, noge onijeh koji tvoga muža zakopaše pred vratima su, i iznijee te. **10** I odmah padnu pred nogama njegovijem i izdahnu. A momci ušavši nađoše je mrtvu i iznesoše je i zakopaše kod muža njezina. **11** I uđe veliki strah u svu crkvu i u sve koji èuše ovo. **12** A rukama apostolskima uèiniše se mnogi znaci i èudesa među ljudima; i bijahu svi jednodušno u trijemu Solomunovu. **13** A od ostalijeh niko ne smijaše pristupiti k njima; nego ih hvaljaše narod. **14** A sve više pristajahu oni koji vjerovahu Gospoda, mnoštvo ljudi i žena, **15** Tako da i po ulicama iznosašu bolesnike i metahu na posteljama i na nosilima, da bi kad prođe Petar barem sjenka njegova osjenila koga od njih. **16** A dolažahu mnogi i iz okolijeh gradova u Jerusalim, i donošahu bolesnike i koje muèahu neèisti duhovi; i svi ozdravljaju. **17** Ali ustade poglavar sveštenièki i svi koji bijahu s njim, od jeresi sadukejske, i napuniše se zavisti, **18** I digoše ruke svoje na apostole, i metnuše ih u opšti zatvor. **19** A anđeo Gospodnji otvori noæu vrata tamnièka, i izvedavši ih reèe: **20** Idite i stanite u crkvi te govorite narodu sve rijeèi ovoga života. **21** A kad oni èuše, uđoše ujutru u crkvu, i uèahu. A kad dođe poglavar sveštenièki i koji bijahu s njim, sazvaše sabor i sve starješine od sinova Izrailjevih, i poslaše u tamnicu da ih dovedu. **22** A kad sluge otidoše, ne nađoše ih u tamnici; onda se vratiše i javiše im **23** Govoreæi: tamnicu naðosmo zakljuèanu sa svakom tvrđom i èuvare gdje stoje pred vratima; ali kad otvorisimo, unutra nijednoga ne naðosmo. **24** A kad èuše ove rijeèi poglavar sveštenièki i vojvoda crkveni i ostali glavari sveštenièki, ne mogahu im se naèuditи šta bi to sad bilo. **25** A neko dođe i javi im govorareæi: eno oni ljudi što ih baciste u tamnicu, stoje u crkvi i uèe narod. **26** Tada otide vojvoda s momcima i dovede ih ne na silu: jer se bojahu naroda da ih ne pobije kamenjem. **27** A kad ih dovedoše, postavise ih pred sabor, i zapita ih poglavar sveštenièki govorareæi: **28** Ne zaprijetismo li vam oštro da ne uèite u ovo ime? i gle, napuniste Jerusalim svojom naukom, i hoæete da bacite na nas krv ovoga èovjeka. **29** A Petar i apostoli odgovarajuæi rekose: veæema se treba Bogu pokoravati negoli ljudima. **30** Bog otaca našijeh podiže Isusa, kojega vi ubiste objesivši na drvo. **31** Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za poglavara i spasa, da da Izrailju pokajanje i oproštenje grijeha. **32** I mi smo njegovi svjedoci ovijeh rijeèi i Duh sveti kojega Bog dade onima koji se njemu pokoravaju. **33** A kad oni èuše vrlo se rasdiše, i mišljahu da ih pobiju. **34** Ali onda ustade u skupštini jedan farisej, po imenu Gamaliilo, zakonik, poštovan od svega naroda, i zapovjedi da apostoli malo iziðu napolje, **35** Pa reèe njima: ljudi Izrailjici! gledajte dobro za ove ljudе šta æete èiniti; **36** Jer prije ovijeh

dana usta Tevida, govoreæi da je on nešto, za kojim pristade ljudi na broj oko èetiri stotine; on bi ubijen, i svi koji ga slušahu raziðoše se i propadoše. **37** Potom usta Juda Galilejac, u dane prijepisa, i odvjuèe dosta ljudi za sobom; i on pogibe, i svi koji ga slušahu razasuše se. **38** I sad vam kažem: prođite se ovijeh ljudi i ostavite ih; jer ako bude od ljudi ovaj savjet ili ovo djelo, polkvariaæe se. **39** Ako li je od Boga, ne možete ga pokvariti, da se kako ne nađete kako bogoborci. **40** Onda ga poslušaše, i dozvavši apostole izbiše ih, i zaprijetiše im da ne govore u ime Isusovo, i otpustiše ih. **41** A oni onda otidoše od sabora radujuæi se što se udostojiše primiti sramotu za ime Gospoda Isusa. **42** A svaki dan u crkvi i po kuæama ne prestajahu uèiti i propovijedati jevanđelje o Isusu Hristu.

6 A u ove dane, kad se umnožiše uèenici, podigoše Grci viku na Jevreje što se njihove udovice zaboravljahu kad se dijeljaše hrana svaki dan. **2** Onda dvanaestorica dozvavši mnoštvo uèenika, rekoše: nije prilièeno nama da ostavimo rijeè Božiju pa da služimo oko trpeza. **3** Nađite dakle, braæeo, među sobom sedam poštenijeh ljudi, punijeh Duha svetoga i premudrosti, koje æemo postaviti nad ovijem poslom. **4** A mi æemo u molitvi i u službi rijeèi ostati. **5** I ova rijeè bi ugodna svemu narodu. I izbraše Stefana, èovjeka napunjena vjere i Duha svetoga, i Filipa, i Prohora, i Nikanora, i Timona, i Parmena, i Nikolu pokrštenjaka iz Antiohije. **6** Ove postaviše pred apostole, i oni pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih. **7** I rijeè Božja rastijaše, i množaše se vrlo broj uèenika u Jerusalimu. I sveštenici mnogi pokoravahu se vjeri. **8** A Stefan pun vjere i sile èinjaje znake i èudesu velika među ljudima. **9** Tada ustaše neki iz zbornice koja se zove Liverænska i Kirinaèka i Aleksandrijaèka i onijeh koji bijahu iz Kilikije i Azije, i prepirahu se sa Stefanom. **10** I ne mogahu protivu stati premudrosti i Duhu kojijem govorareæe. **11** Tada podgovoriše ljudje te kazaše: èusmo ga gdje huli na Mojsiju i na Boga. **12** I pobuniše narod i starješine i književnike, i napadoše i uhvatiše ga, i dovedoše ga na sabor. **13** I izvedoše lažne svjedoke koji govorahu: ovaj èovjek ne prestaje huliti na ovo sveto mjesto i na zakon. **14** Jer ga èusmo gdje govorii: ovaj Isus Nazareèanin razvaliaæe ovo mjesto, i izmjeniæe obièaje koje nam ostavi Mojsije. **15** I pogledavši na nj svi koji sjedaju na saboru vidješe lice njegovo kao lice anđela.

7 A poglavar sveštenièki reèe: je li dakle tako? **2** A on reèe: ljudi braæeo i oci! poslušajte. Bog slave javi se ocu našemu Avraamu kad bješe u Mesopotamiji, prije nego se doseli u Haran, **3** I reèe mu: iziði iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega, i doði u zemlju koju æeu ti ja pokazati. **4** Tada iziðe iz zemlje Haldejske, i doseli se u Haran; i odande, po smrti oca njegova, preseli ga u ovu zemlju u kojoj vi sad živite. **5** I ne dade mu našljedstva u njoj ni stope; i obreèe mu je dati u držanje i sjemenu njegovu poslije njega, dok on još nemaše djeteta. **6** Ali Bog reèe ovako: sjeme tvoje biæe došljaci u zemlji tuðoj, i natjeraæe ga da služi, i muèiæe ga èetiri stotine godina. **7** I narodu kome æe služiti ja æeu suditi, reèe Bog; i potom æe iziæi, i služiæe meni na ovome mjestu. **8** I dade mu zavjet obrežanja, i tako rodi Isaka, i obreza ga u osmi dan; i Isak Jakova, i Jakov dvanaest starješina. **9** I starješine zaviðahu Josifu, i prodadoše ga u Misir; i Bog bješe s njim. **10** I izbavi

ga od sviju njegovijeh nevolja, i dade mu milost i premudrost pred Faraonom carem Misirskijem, i postavi ga poglavarom nad Misirom i nad svijem domom svojijem. **11** A dođe glad na svu zemlju Misirsku i Hanaansku i nevolju veliku, i ne nalažahu hrane oci naši. **12** A Jakov ēuvši da ima pšenice u Misiru posla najprije oce naše. **13** I kad dođoše drugi put, poznaše Josifa braæea njegova, i rod Josifov posta poznat Faraonu. **14** A Josif posla i dozva oca svojega Jakova i svu rodbinu svoju, sedamdeset i pet duša. **15** I Jakov siđe u Misir, i umrije, on i ocevi naši. **16** I prenesoše ih u Sihem, i metnuše u grob koji kupi Avraam za novce od sinova Emorovih u Sihemu. **17** I kad se približi vrijeme obeæanja za koje se Bog zakle Avraamu, narod se narodi i umnoži u Misiru, **18** Dok nasti drugi car u Misiru, koji ne znaše Josifa. **19** Ovaj namisli zlo za naš rod, izmuci oce naše da svoju djecu bacahu da ne žive. **20** U to se vrijeme rodi Mojsije, i bješe Bogu ugodan, i bi tri mjeseca hranjen u kuæi oca svojega. **21** A kad ga izbaciše, uze ga kæi Faraonova, i odgaji ga sebi za sina. **22** I nauèi se Mojsije svoj premudrosti Misirskoj, i bješe silan u rijeèima i u djelima. **23** A kad mu se navršavaše èetrdeset godina, dođe mu na um da obide braæea svoju, sinove Izrailjeve. **24** I vidjevši jednove gdje se èini nepravda, pomože, i pokaja onoga što mu se èinjava nepravda, i ubi Misirca. **25** Mišljaše pak da braæea njegova razumiju da Bog njegovom rukom njima spasenije dade: ali oni ne razumješe. **26** A sjutradan dođe među takove koji se bijahu svadili, i miraše ih govoreæi: ljudi, vi ste braæea, zašto èinite nepravdu jedan drugome? **27** A onaj što èinjava nepravdu bližnjemu oturi ga govoreæi: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? **28** Ili i mene hoæeš da ubiješ kao što si juèe ubio Misirca? **29** A Mojsije pobježe od ove rijeèi, i posta došljak u zemlji Madijamskoj, gdje rodi dva sina. **30** I kad se navrši èetrdeset godina, javi mu se u pustinji gore Sinajske anđeo Gospodnji u plamenu ognjenom u kupini. **31** A kad Mojsije vidje, divljaše se utvari. A kad on pristupi da vidi, bi glas Gospodnji k njemu: **32** Ja sam Bog otaca tvojih, Bog Avraamov i Bog Isakov i Bog Jakovljev. A Mojsije se bješe uzdrktao i ne smiæe da pogleda. **33** A Gospod mu reèe: izuj obuæeu sa svojijeh nogu: jer je mjesto na kome stojiš sveta zemlja. **34** Ja dobro vidješ muku svojega naroda koji je u Misiru, i èuh njihovo uzdisanje, i siðoh da ih izbavim: i sad hodi da te pošljem u Misir. **35** Ovoga Mojsija, kojega oturiše rekavši: ko te postavi knezom i sudijom? ovoga Bog za kneza i izbavitelja posla rukom anđela koji mu se javi u kupini. **36** Ovaj ih izvede uèinivši èudesu i znake u zemlji Misirskoj i u Crvenom Moru i u pustinji èetrdeset godina. **37** Ovo je Mojsije koji kaza sinovima Izrailjevijem: Gospod Bog vaš podignuæe vam proroka iz vaše braæee, kao mene: njega poslušajte. **38** Ovo je onaj što bješe u crkvi u pustinji s anđelom, koji mu govorii na gori Sinajskoj, i s ocima našijem; koji primi rijeèi žive da ih nama da; **39** Kojeg ne htješe poslušati oci naši, nego ga odbaciše, i okrenuše se srcem svojijem u Misir, **40** Rekavši Aronu: naèini nam bogove koji æe iæi pred nama, jer ovome Mojsiju, koji nas izvede iz zemlje Misirske, ne znamo šta bi. **41** I tada naèiniše tele, i prinesoše žrtvu idolu, i radovahu se rukotvorini svojoj. **42** A Bog se okrenu od njih, i predade ih da služe vojnicima nebeskijem, kao što je pisano u knjizi proroka: eda zaklanja i žrtve prinesošte mi za èetrdeset godina u pustinji, dome Izrailjev? **43** I primiste èador Molohov, i zvijezdu boga svojega Remfana, kipove koje naèiniste da im se molite; i

preseliæu vas dalje od Vavilona. **44** Ocevi naši imahu èador svjedoèanstva u pustinji, kao što zapovjedi onaj koji govori Mojsiju da ga naèini po onoj prilici kao što ga vidje; **45** Koji i primiše ocevi naši i donesoše s Isusom Navinom u zemlju nezabojaca, koje oturi Bog ispred lica našijeh otaca, tja do Davida, **46** Koji nađe milost u Boga, i izmoli da nađe mjesto Bogu Jakovljevu. **47** A Solomun mu naèini kuæeu. **48** Ali najviši ne živi u rukotvorenijem crkvama, kao što govori prorok: **49** Nebo je meni prijestol a zemlja podnožje nogama mojima: kako æete mi kuæeu sazidati? govori Gospod; ili koje je mjesto za moje poèivanje? **50** Ne stvori li ruka moja sve ovo? **51** Tvrdrovati i neobrezanjeh srca i ušiju! vi se jednako protivite Duhu svetome; kako vaši oci, tako i vi. **52** Kojega od proroka ne protjeraše oci vaši? I pobiše one koji naprijed javiše da dolazak pravednika, kojega vi sad izdajnici i krvnici postadoste; **53** Koji primiste zakon naredbom anđelskom, i ne održaste. **54** Kad ovo èuše, rasrđiše se vrlo u srcima svojima, i škrugutahu Zubima na nj. **55** A Stefan buduæi pun Duha svetoga pogleda na nebo i vidje slavu Božiju i Isusa gdje stoji s desne strane Bogu; **56** I reèe: evo vidim nebesa otvorena i sina èovjeèijega gdje stoji s desne strane Bogu. **57** A oni povikavši iza glasa zatiskivahu uši svoje, i navališe jednodušno na nj. **58** I izvedavši ga iz grada stadoše ga zasipati kamenjem, i svjedoci haljine svoje metnuše kod nogu mlaðiæa po imenu Savla. **59** I zasipahu kamenjem Stefana, koji se moljaše Bogu i govoreæe: Gospode Isuse! primi duh moj. **60** Onda kleèee na koljena i povika iza glasa: Gospode! ne primi im ovo za grijeh. I ovo rekavši umrije.

8 Savle pak bješe pristao na njegovu smrt. A u taj dan postade veliko gonjenje na crkvu Jerusalimsku, i svi se rasijaše po krajevima Judejskijem i Samarijskijem osim apostola. **2** A ljudi pobožni ukopasle Stefana i veliki plaæe uèinije nad njim. **3** A Savle dosaðivavaæe crkvi, jer iðaše po kuæama, i vuciša ljudi i žene te predavaše u tamnicu. **4** A oni što se bijahu rasijali prolazuju propovijedajuæi rijeèe. **5** A Filip sišavši u grad Samarijski propovijedaše im Hrista. **6** A narod pažaše jednodušno na ono što govoraše Filip, slušajuæi i gledajuæi znake koje èinjava; **7** Jer duhovi neèisti s velikom vikom izlažahu iz mnogijeh u kojima bijahu, i mnogi uzeti i hromi ozdraviše. **8** I bi velika radost u gradu onome. **9** A bješe jedan èovjek, po imenu Simon, koji prije èaraše u gradu i dovoðaše u èudo narod Samarijski, govoreæi da je on nešto veliko; **10** Na kojega gledahu svi, i malo i veliko, govoreæi: ovo je velika sila Božija. **11** A zato gledahu na njega što ih mnogo vremena èinima udivljavaše. **12** Kad pak vjerovaše Filipu koji propovijedaše jevanđelje o carstvu Božijemu i o imenu Isusa Hrista, kršæavahu se i ljudi i žene. **13** Tada i Simon vjerova, i krstivši se osta kod Filipa; i videæi djela i znake velike koji se èinjavu divljaše se vrlo. **14** A kad èuše apostoli koji bijahu u Jerusalimu da Samarija primi rijeè Božiju, poslaše k njima Petra i Jovana. **15** Koji sišavši pomoliše se Bogu za njih da prime Duha svetoga; **16** Jer još ni na jednoga ne bješe došao, nego bijahu samo kršteni u ime Gospoda Isusa. **17** Tada apostoli metnuše ruke na njih, i oni primiše Duha svetoga. **18** A kad vidje Simon da se daje Duh sveti kad apostoli metnu ruke, donese im novce **19** Govoreæi: dajte i meni ovu vlast da kad metnem ruke na koga primi Duha svetoga. **20** A Petar mu reèe: novci tvoji s tobom da budu u pogibao, što si pomislio da se dar Božij može

dobiti za novce. **21** Nema tebi dijela ni iseta u ovoj rijeèi; jer srce tvoje nije pravo pred Bogom. **22** Pokaj se dakle od ove svoje pakosti, i moli se Bogu da bi ti se oprostila pomisao srca tvoga. **23** Jer te vidim da si u grkoj žuèi i u svezi nepravde. **24** A Simon odgovarajuæi reèe: pomolite se vi Gospodu za mene da ne naiðe na mene ništa od ovoga što rekoste. **25** Tako oni posvjedoèivši i govorivši rijeè Gospodnju vratise se u Jerusalim, i mnogijem selima Samarijskijem propovijedi jevanđelje. **26** A anđeo Gospodnji reèe Filipu govoroveæi: ustani i idi na podne na put koji silazi od Jerusalima u Gazu i pust je. **27** I ustavši poðe. I gle, èovjek Arapin, uškopljénik, vlastelin Kandakije carice Arapske, što bješe nad svima njezinjim riznicama, koji bješe došao u Jerusalim da se moli Bogu, **28** Pa se vraæeæ, i sjedeæi na kolima svojijem èitaše proroka Isaiju. **29** A Duh reèe Filipu: pristupi i prilijepi se tijem kolima. **30** A Filip pritréavši èu ga gdje èita proroka Isaiju, i reèe: a razumiješ li što èitaš? **31** A on reèe: kako bih mogao ako me ko ne uputi? I umoli Filipa te se pope i sjede s njim. **32** A mjesto iz pisma koje èitaše bješe ovo: kao ovca na zaklanje odvede se, i nijem kao jagnje pred onjem koji ga striže, tako ne otvori usta svojih. **33** U njegovom poniženju ukide se sud njegov. A rod njegov ko æe iskazati? Jer se njegov život uzima od zemlje. **34** Onda uškopljénik odgovori Filipu i reèe: molim te, za koga ovo govor prorok? ili za sebe ili za koga drugoga? **35** A Filip otvorivši usta svoja, i poèevši od pisma ovoga, propovjedi mu jevanđelje Isusovo. **36** Kako iðahu putem doðoše na nekaku vodu; i reèe uškopljénik: evo vode, šta brani meni da se krstim? **37** A Filip mu reèe: ako vjeruješ od svega srca svojega, možeš. A on odgovarajuæi reèe: vjerujem da je Isus Hristos sin Božij. **38** I zapovjedi da stanu kola, i siðoše oba na vodu, i Filip i uškopljénik, i krsti ga. **39** A kad izidoše iz vode, Duh sveti pade na uškopljénika, a anđeo Gospodnji uze Filipa, i više ga ne vidje uškopljénik; nego otide putem svojijem radujuæi se. **40** A Filip se obrete u Azotu; i prolazeæi propovijeda jevanđelje svima gradovima, dok ne doðe u Æesariju.

9 A Savle još dišuae prijetnjom i smræu na uèenike Gospodnje pristupi k poglavaru sveštenikome, **2** I izmoli u njega poslanice u Damask na zbornice, ako koga naðe od ovoga puta, i ljudi i žene svezane da dovede u Jerusalim. **3** A kad bješe na putu i doðe blizu Damaska, ujedanput obasja ga svjetlost s neba, **4** I padnuvši na zemlju èu glas gdje mu govor: Savle! Savle! zašto me goniš? **5** A on reèe: ko si ti, Gospode? A Gospod reèe: ja sam Isus, kojega ti goniš: teško ti je protivu bodila praæati se. **6** A on drkæuæi od straha reèe: Gospode! šta hoæeš da èinim? I Gospod mu reèe: ustani i uði u grad, pa æe ti se kazati šta ti treba èiniti. **7** A ljudi koji iðahu s njim stajahu i èuðahu se, jer èuðahu glas a ne viðahu nikoga. **8** A Savle usta od zemlje, i otvorenjem oèima svojijem nikoga ne viðaše. A oni ga uzeše za ruku i uvedoše u Damask. **9** I bješe tri dana slijep, i ne jede, niti pi. **10** A u Damasku bješe jedan uèenik, po imenu Ananija, i reèe mu Gospod u utvari: Ananija! A on reèe: evo me, Gospode! **11** A Gospod mu reèe: ustani i idi u ulicu koja se zove Prava, i traži u domu Judinom po imenu Savla Taršanina; jer gle, on se moli Bogu, **12** I vidje u utvari èovjeka, po imenu Ananiju, gdje uðe i metnu ruku na nj da progleda. **13** A Ananija odgovori: Gospode! ja èuh od mnogijeh za toga èovjeka kolika zla poèini svetima tvojima u Jerusalimu; **14** I ovdje ima vlast od glavara sveštenikijeh da veže sve koji

privizaju ime tvoje. **15** A Gospod mu reèe: idi, jer mi je on sud izbrani da iznese ime moje pred neznabوšće i careve i sinove Izraeljeve. **16** A ja æu mu pokazati koliko mu valja postradati za ime moje. **17** I poðe Ananija, i uðe u kuæu, i metnuvši ruke na nj reèe: Savle, brate! Gospod Isus, koji ti se javi na putu kojijem si iðao, posla me da progledaš i da se napuniš Duha svetoga. **18** I odmah otpade od oèiju njegovijeh kao krljuš, i odmah progleda, i ustavši krsti se. **19** I pošto pojede okrjepi se; i bi Savle nekoliko dana s uèenicima koji bijahu u Damasku. **20** I odmah po zbornicama propovijedaše Isusa da je on sin Božij. **21** A svi koji slušahu divljahu se i govoraju: nije li ovo onaj što gonjaše u Jerusalimu one koji spominjahu ime ovo, i ovdje zato doðe da ih povezane vodi glavarima sveštenikijem. **22** A Savle se veæema siljaše i zabunjivaše Jevreje koji žive u Damasku, dokazujuæi da je ovo Hristos. **23** A kad se navrši podosta dana, dogovoriše se Jevreji da ga ubiju. **24** Ali Savle doznade njihov dogovor; a oni èuvahu vrata dan i noæ da bi ga ubili; **25** A uèenici ga uzeše noæu i spuštiše preko zida u kotarici. **26** A kad doðe Savle u Jerusalim, ogledaše da se pribije uz uèenike; i svi ga se bojahu, jer ne vjerovahu da je uèenik. **27** A Varnava ga uze i dovede k apostolima, i kaza im kako na putu vidje Gospoda, i kako mu govor, i kako u Damasku slobodno propovijeda ime Isusovo. **28** I bijaše s njima i ulazi u Jerusalim i izlazi i slobodno propovijedaše ime Gospoda Isusa. **29** I govorase i prepiraše se s Grcima; a oni gledahu da ga ubiju. **30** A kad razumješe braæa, svedoše ga u Æesariju, i otpustiše ga u Tars. **31** A crkve po svoj Judeji i Galileji i Samariji bijahu na miru, i napredovahu, i hoðahu u strahu Gospodnjem, i umnožavahu se utjehom svetoga Duha. **32** I dogodi se kad Petar obilaže sive, da doðe i k svetima koji življahu u Lidi. **33** I naðe tamo jednoga èovjeka po imenu Eneju, koji veæ osam godina ležaše na odru, jer bješe uzet. **34** I reèe mu Petar: Eneja! iscjeljuje te Isus Hristos, ustani i prostri sam sebi. I odmah usta. **35** I vidješe ga svi koji življahu u Lidi i u Asaronu, i obratiše se ka Gospodu. **36** A u Jopi bješe jedna uèenica, po imenu Tavita, koje znaæi srna, i ona bješe puna dobrjih djela i milostinje što èinjaše. **37** I dogodi se u te dane da se ona razbolje i umrije; onda je okupaše i metnuše u gornju sobu. **38** A buduæi da je Lida blizu Jope, onda uèenici èuvaju da je Petar u njoj poslaše dva èovjeka moleæi ga da ne požali truda doæi do njih. **39** A Petar ustavši otide s njima, i kad doðe, izvedoše ga u gornju sobu i skupiše se oko njega sve udovice plaæuæei i pokazujuæi sukrne i haljine što je radila Srna dok je bila s njima. **40** A Petar izgnavši sve napolje kleæe na koljena i pomoli se Bogu, i okrenuvi se k tijelu reèe: Tavito! ustani. A ona otvori oèi svoje, i vidjevši Petra sjede. **41** Petar pak pruživši joj ruku podiže je; i dozvavši svete i udovice pokaza je živu. **42** I ovo se razglasli po svoj Jopi, i mnogi vjerovaše Gospoda. **43** I dogodi se da on osta mnogo dana u Jopi u nekoga Simona kožara.

10 A u Æesariji bješe jedan èovjek po imenu Kornilije, kapetan od èete koja se zvaše Talijanska. **2** Pobožan i bogobožajan sa cijelijem domom svojijem, koji davaše milostinju mnogijem ljudima i moljaše se Bogu bez prestanka; **3** On vidje na javi u utvari oko devetoga sahata dnevi anđela Božijega gdje siðe k njemu i reèe mu: Kornilije! **4** A on pogledavši na nj i uplašivši se reèe: što je Gospode? A on mu reèe: molitve tvoje i milostinje izidoše na pamet Bogu; **5** I sad pošli u Jopu ljudi i

dozovi Simona prozvanoga Petra: **6** On stoji u nekoga Simona kožara, kojega je kuæa kod mora: on æe ti kazati rijeèi kojima æeš se spasti ti i sav dom tvoj. **7** I kad otide anđeo koji govori Korniliju, dozvavši dvojicu od svojih slugu i jednoga pobožna vojnika od onjih koji mu služahu, **8** I kazavši im sve posla ih u Jopu. **9** A sjutradan kad oni iðahu putem i približiše se ka gradu, iziðe Petar u gornju sobu da se pomoli Bogu u šesti sahat. **10** I ogladnje, i šeaaše da jede; a kad mu oni gotovljahu, doðe izvan sebe, **11** I vidje nebo otvoreno i sud nekakav gdje silazi na njega, kao veliko platno, zavezan na èetiri roglja i spušta se na zemlju; **12** U kome bijahu sva èetvorožna na zemlji, i zvjerinje i buble i ptice nebeske. **13** I postade glas k njemu: ustani, Petre! pokolji i pojedi. **14** A Petar reèe: nipošto, Gospode! jer nikad ne jedoh što pogano ili neèisto. **15** I gle, glas opet k njemu drugom: što je Bog oèistio ti ne pogani. **16** I ovo bi triput, i sud se opet uze na nebo. **17** A kad se Petar u sebi divljaše šta bi bila utvara koju vidje, i gle, ljudi poslani od Kornilija, napitavši i našavši dom Simonov stadoše pred vratima, **18** I zovnunvši pitahu: stoji li ovdje Simon prozvani Petar? **19** A dok Petar razmišljavaše o utvari, reèe mu Duh: evo tri èovjeka traže te; **20** Nego ustani i siði i idi s njima ne premišljajuæi ništa, jer ih ja poslah. **21** A Petar sišavši k ljudima poslanijem k sebi od Kornilija reèe: evo ja sam koga tražite; što ste došli? **22** A oni rekoše: Kornilije kapetan, èovjek pravedan i bogobojazan, poznat kod svega naroda Jevrejskoga, primio je zapovijest od anđela svetoga da dozove tebe u svoj dom i da èuje rijeèi od tebe. **23** Onda ih dozva unutra i ugosti. A sjutradan ustavši Petar poðe s njima, i neki od braæe koja bješe u Jopi poðoše s njim. **24** I sjutradan uðoše u Æesariju. A Kornilije èekaše ih sazvavši rodbinu svoju i ljubazne prijatelje. **25** A kad Petar šeaaše da uðe, srete ga Kornilije, i padnuvši na noge njegove pokloni se. **26** I Petar ga podiže govoreæi: ustani, i ja sam èovjek. **27** I s njim govoreæi uðe, i naðe mnoge koji se bijahu sabrali. **28** I reèe im: vi znate kako je neprilièno èovjeku Jevrejinu družiti se ili dolaziti k tuðinu; ali Bog meni pokaza da nijednoga èovjeka ne zovem pogana ili neèista; **29** Zato i bez sumnje doðoh pozvan. Pitam vas dakle zašto poslaste po mene? **30** I Kornilije reèe: od èetvrtoga dana do ovoga èasa ja postih, i u deveti sahat moljahu se Bogu u svojoj kuæi; i gle, èovjek stade preda mnom u haljini sjajnoj, **31** I reèe: Kornilije! uslišena bi molitva tvoja i milostinje tvoje pomenuše se pred Bogom. **32** Pošli dakle u Jopu i dozovi Simona koji se zove Petar: on stoji u kuæi Simona kožara kod mora, koji kad doðe kazaæe ti. **33** Onda ja odmah poslah k tebi; i ti si dobro uèinio što si doðao. Sad dakle mi svi stojimo pred Bogom da èujemo sve što je tebi od Boga zapovjeðeno. **34** A Petar otvorivši usta reèe: zaista vidim da Bog ne gleda ko je ko; **35** Nego u svakom narodu koji se boji njega i tvori pravdu mio je njemu. **36** Rijeè što posla sinovima Izrailevijem, javljajuæi mir po Isusu Hristu, ona je Gospod svima. **37** Vi znate govor koji je bio po svoj Judeji poèevši od Galileje po krštenju koje propovijeda Jovan: **38** Isusa iz Nazareta kako ga pomaza Bog Duhom svetijem i silom, koji proðe èineæi dobro i iscjeljujuæi sve koje ðavo bješe nadvladao; jer Bog bješe s njim. **39** I mi smo svjedoci svemu što uèini u zemlji Judejskoj i Jerusalimu; kojega i ubiše objesivši na drvo. **40** Ovoga Bog vaskrse treæi dan, i dade mu da se pokaže, **41** Ne svemu narodu nego nama svjedocima naprijed izbranima od Boga, koji s njim jedosmo i pismo po vaskrseniju njegovom iz mrtvijeh. **42** I zapovjedi nam

da propovijedamo narodu i da svjedoèimo da je on nareèeni od Boga sudija živijem i mrtvijem. **43** Za ovo svjedoèe svi proroci da æe imenom njegovijem primiti oproštenje grejha svi koji ga vjeruju. **44** A dok još Petar govoraše ove rijeèi, siðe Duh sveti na sve koji slušahu rijeè. **45** I uðiviše se vjerni iz obrezanja koji bijahu došli s Petrom, videæi da se i na neznaðoþe izli dar Duha svetoga. **46** Jer ih slušahu gdje govorahu jezike, i velièahu Boga. Tada odgovori Petar: **47** Eda može ko vodu zabraniti da se ne krste oni koji primiše Duha svetoga kao i mi? **48** I zapovjedi im da se krste u ime Isusa Hrista. Tada ga molise da ostane kod njih nekoliko dana.

11 A èuše i apostoli i braæe koji bijahu u Judeji da i neznaðoþi primiše rijeè Božiju. **2** I kad iziðe Petar u Jerusalim, prepirahu se s njim koji bijahu iz obrezanja, **3** Govoreæi: uðao si k ljudima koji nijesu obrezani, i jeo si s njima. **4** A Petar poèevši kazivaše im redom govoreæi: **5** Ja bijah u gradu Jopi na molitvi, i doðavši izvan sebe vidjev utvaru, gdje silazi sud nekakav kao veliko platno na èetiri roglja i spušta se s neba, i doðe do preda me. **6** Pogledavši u nj opazih i vidjev èetvorožna zemaljska, i zvjerinje i buble i ptice nebeske. **7** A èuh glas koji mi govori: ustani, Petre! pokolji i pojedi. **8** A ja rekoh: nipošto, Gospode! jer ništa pogano i neèisto nikad ne uðe u usta moja. **9** A glas mi odgovori drugom s neba govoreæi: što je Bog oèistio ti ne pogani. **10** A ovo bi triput; i uze se opet sve na nebo. **11** I gle, odmah tri èovjeka staše pred kuæom u kojoj bijah, poslani iz Æesarije k meni. **12** A Duh mi reèe da idem s njima ne premišljajuæi ništa. A doðoše sa mnom i ovo šest braæe, i uðosmo u kuæu èovjekovu. **13** I kaza nam kako vidje anđela u kuæi svojoj koji je stao i kazao mu: pošli ljudi u Jopu i dozovi Simona prozvanoga Petra, **14** Koji æe ti kazati rijeèi kojima æeš se spasti ti i sav dom tvoj. **15** A kad ja poèeh govoriti, siðe Duh sveti na njih, kao i na nas u poèetku. **16** Onda se opomenuh rijeèi Gospodnje kako govoraše: Jovan je krstio vodom, a vi æete se krstiti Duhom svetijem. **17** Kad im dakle Bog dade jednak dar kao i nama koji vjerujemo Gospoda svojega Isusa Hrista: ja ko bijah da bih mogao zabraniti Bogu? **18** A kad èuše ovo, umukoše, i hvaljahu Boga govoreæi: dakle i neznaðoþima Bog dade pokajanje za život. **19** A oni što se rasijaše od nevolje koja posta za Stefana, proðoše tja do Finikije i Kipra i Antiohije, nikomu ne govoreæi rijeèi do samijem Jevrejima. **20** A neki od njih bijahu Kiprani i Kirinci, koji uðavši u Antiohiju govorahu Grcima propovijedajuæi jevanđelje o Gospodu Isusu. **21** I bješe ruka Božija s njima; i mnogo ih vjerovaše i obratiše se ka Gospodu. **22** A doðe rijeè o njima do uðiju crkve koja bješe u Jerusalimu; i poslaše Varnavu da ide tja do Antiohije; **23** Koji doðavši i vidjevši blagodat Božiju, obradova se, i moljaše sve da tvrdijem srcem ostanu u Gospodu; **24** Jer bješe èovjek blag i pun Duha svetoga i vjere. I obrati se mnogi narod ka Gospodu. **25** Varnava pak iziðe u Tars da traži Savlu; i kad ga naðe, dovede ga u Antiohiju. **26** I oni se cijelu godinu sastajaše ondje s crkvom, i uèiše mnogi narod; i najprije u Antiohiji nazavaše uèenike hriðeæanima. **27** A u te dane siðoše iz Jerusalima proroci u Antiohiju. **28** I ustavši jedan od njih, po imenu Agav, objavi glad veliki koji šeaaše biti po vasionom svijetu; koji i bi za Klaudija æesara. **29** A od uèenika odredi svaki koliko koji moguše da pošlu u pomoæ braæei koja življaju

u Judeji. 30 Koje i uèiniše poslavši starješinama preko ruke Varnavine i Savlove.

12 U ono pak vrijeme podiže Irod car ruke da muèi neke od crkve. 2 I pogubi Jakova brata Jovanova maèem. 3 I vidjevši da je to po volji Jevrejima nastavi da uhvati i Petra a bijahu dani prijesnijeh hljebova 4 Kojega i uhvati i baci u tamnicu, i predade ga èetvorici èetvrtnika vojnièikih da ga èuvaju, i mišlaše ga po pashi izvesti pred narod. 5 I tako Petra èuvahu u tamnici; a crkva moljaše se za njega Bogu bez prestanka. 6 A kad šeaaše Irod da ga izvede, onu noæ spavaše Petar meðu dvojicom vojnika, okovan u dvoje verige, a stražari pred vratima èuvahu tamnicu. 7 I gle, anđeo Gospodnji pristupi, i svjetlost obasja po sobi, i kucnuvši Petra u rebra probudi ga govoreæi: ustani brže. I spadoše mu verige s ruku. 8 A anđeo mu reèe: opaši se, i obuj opanke svoje. I uèini tako. I reèe mu anđeo: obuci haljinu svoju, pa hajde za mnom. 9 I izišavši iðaše za njim, i ne znadijaše da je to istina što anđeo èinjaše, nego mišlaše da vidi utvaru. 10 A kad proðoše prvu stražu i drugu i doðoše k vratima gvozdenijem koja voðahu u grad, ona im se sama otvorise; i izišavši proðoše jednu ulicu, i anđeo odmah otstupi od njega. 11 I kad doðe Petar k sebi reèe: sad zaista vidim da Bog posla anđela svojega te me izbavi iz ruku Irodovijeh i od svega èekanja naroda Jevrejskoga. 12 I razmislivši doðe kuæi Marije matere Jovana koji se zvaše Marko, gdje bijahu mnogi sabrani i moljahu se Bogu. 13 A kad kucnu Petar u vrata od dvora, pristupi djevojka po imenu Roda, da èuje. 14 I poznavši glas Petrov od radosti ne otvorí vrata, nego utrèa i kaza da Petar stoji pred vratima. 15 A oni joj rekoše: jesli li ti luda? A ona potvrðivaše da je tako. A oni govoruh: anđeo je njegov. 16 A Petar jednako kucaše. A kad otvorise, vidješe ga, i udiviše se. 17 A on mahnuvši na njih rukom da æute, kaza im kako ga Gospod izvede iz tamnice; i reèe: javite ovo Jakovu i braæi. I izišavši otide na drugo mjesto. 18 A kad bi dan, bješe ne mala buna meðu vojniciima, Šta to bi od Petra. 19 A kad ga Irod zaiska i ne naðe, onda ispitá stražare, i zapovjedi da ih odvedu; i izišavši iz Judeje u Æesariju onamo življaše. 20 Jer se Irod srðaše na Tirce i Sidonce. Ali oni jednudno doðoše k njemu, i uvezhi na svoju ruku Vlastu, posteljnika careva, iskahu mira, jer se njihove zemlje hranjahu od njegova carstva. 21 A u odreðeni dan obuèe se Irod u carsku haljinu, i sjedavši na prijesto govoraše im; 22 A narod vikaše: ovo je glas Božij, a ne èovjeèij. 23 Ali ujedanput udari ga anđeo Gospodnji; jer ne dade slave Bogu; i buduæi izjeden od crvi izdahnui. 24 A rijeè Božija rastijaše i množaše se. 25 A Varnava i Savle predavši pomoæ vratise se iz Jerusalima u Antiohiju, uvezhi sa sobom i Jovana koji se zvaše Marko.

13 A u crkvi koja bješe u Antiohiji bijahu neki proroci i uèitelji, to jest: Varnava i Simeun koji se zvaše Nigar, i Lukije Kirinac, i Manail odgajeni s Iromod èetverovlasnikom, i Savle. 2 A kad oni služahu Gospodu i pošæahu, reèe Duh sveti: odvojte mi Varnavu i Savlu na djelo na koje ih pozvah. 3 Tada postivši i pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih, i otpustiše ih. 4 Ovi dakle poslani od Duha svetoga siðoše u Seleukiju, i odande otploviše u Kipar. 5 I došavši u Salamin javiše rijeè Božiju u zbornicama Jevrejskima; a imahu i Jovana slugu. 6 A kad proðoše ostrvo tja do Pafa, naðoše nekakvoga èovjeka vraæara i lažna proroka, Jevrejinu, kome bješe ime Varisus, 7 Koji

bješe s namjesnikom Srđem Pavlom, èovjekom razumnijem. Ovaj dozvavši Varnavu i Savlu zaiska da èuje rijeè Božiju. 8 A Elima vraæar jer to znaèi ime njegovo) stade im se suprotiti, gledajuæi da odvrti namjesnika od vjere. 9 A Savle koji se zvaše i Pavle, pun Duha svetoga pogledavši na nj 10 Reèe: o napunjenu svakoga lukavstva i svake pakosti, sine ðavolji! neprijatelju svake pravdeli zar ne prestaješ kvariti pravijeh putova Gospodnjih? 11 I sad eto ruke Gospodnje na te, i da budeš slijep da ne vidiš sunca za neko vrijeme. I ujedanput napade na nj mrak i tama, i pipajuæi tražaše voða. 12 Tada namjesnik, kad vidje Šta bi, vjerova, diveæi se nauci Gospodnjoj. 13 A kad se Pavle sa svojijem društvom odveze iz Pafa, doðoše u Pergu Pamfilijsku; a Jovan se odvoji od njih, i vrati se u Jerusalim. 14 A oni otišavši iz Perge doðoše u Antiohiju Pisidijsku, i ušavši u zbornicu u dan subotni sjedoše. 15 A po èitanju zakona i proroka poslaše starješine zbornièke k njima govoreæi: ljudi braæo! ako je u vama rijeè utjehe za narod, govorite. 16 A Pavle ustavši i mahnuvši rukom reèe: ljudi Izrailjci i koji se Boga bojite! èujte. 17 Bog naroda ovoga izabra oce naše, i podiže narod kad bijahu došljaci u zemlji Misirskoj, i rukom visokom izvede ih iz nje. 18 I do èetrtdeset godina prehrani ih u pustinji. 19 I zatrvi sedam naroda u zemlji Hanaanskoj na kocke razdijeli im zemlju njihovu. 20 I potom na èetiri stotine i pedeset godina dade im sudije do Samuila proroka. 21 I od tada iskaše cara, i dade im Bog Saula, sina Kisova, èovjeka od koljena Venijaminova, za èetrtdeset godina. 22 I uklonivši njega podiže im Davida za cara, kome i reèe svjedoèeæi: naðoh Davida sina Jesejeva, èovjeka po srcu mojemu, koji æe ispuniti sve volje moje. 23 Od njegova sjemena podiže Bog po obeæanju Izrailju spasa Isusa; 24 Kad Jovan pred njegovijem dolaskom propovijeda krštenje pokajanja svemu narodu Izrailjevu. 25 I kad svršivaše Jovan teèenje svoje, govoraše: ko mislite da sam ja nijesam ja; nego evo ide za mnom, kome ja nijesam dostojan razdriješiti remena na obuæi njegovoj. 26 Ljudi braæo! sinovi roda Avraamova, i koji se meðu vama Boga boje! vama se posla rijeè ovoga spasenija. 27 Jer oni što žive u Jerusalimu, i knezovi njihovi, ne poznaše ovoga i glasove proroèke koji se èitaju svake subote osudivši ga izvršiše. 28 I ne našavši ni jedne krivice smrte moliše Pilata da ga pogubi. 29 I kad svršiše sve što je pisano za njega, skinuše ga s drveta i metnuše u grob. 30 A Bog vaskrse ga iz mrtvijeh. 31 I pokaziva se mnogo dana onima što izlaziše s njim iz Galileje u Jerusalim, koji su sad svjedoci njegovih pred narodom. 32 I mi vam javljamo obeæanje koje bi ocevima našima da je ovo Bog ispunio nama, djeci njihovoj, podignuvši Isusa; 33 Kao što je napisano i u drugom psalmu: ti si moj sin, ja te danas rodih. 34 A da ga iz mrtvijeh vaskrse da se više ne vrati u truhljenje ovako reèe: daæeu vam svetinju Davidovu vjernu. 35 Zato i na drugom mjestu govor: neæeæi dati da tvój svetac vidi truhljenje. 36 Jer David posluživši rodu svojemu po volji Božijoj umrije, i metnuše ga kod otaca njegovijeh, i vidje truhljenje. 37 A kojega Bog podiže ne vidje truhljenje. 38 Tako da vam je na znanje, ljudi braæo! da se kroza nj vama propovijeda oproštenje grijeha. 39 I od svega, oda Šta se ne mogoste opravdati u zakonu Mojsijevu, opravdaæe se u njemu svaki koji vjeruje. 40 Gledajte dakle da ne doðe na vas ono što je kazano u prorocima: 41 Vidite, nemarljiv! i èudite se, i nek vas nestane; jer ja èinim djelo u dane vaše, djelo koje neæete vjerovati ako vam ko uskazuje. 42 A kad izlažahu iz zbornice Jevrejske, moljahu neznaðošći

da im se ove riječi u drugu subotu govore. **43** A kad se sabor raziđe, pođoše za Pavlom i za Varnavom mnogi od Jevreja i pobožnijih došljaka; a oni govoreći im svjetovahu ih da ostanu u blagotilu Božijoj. **44** A u drugu subotu sabra se gotovo sav grad da èiju riječi Božije. **45** A kad vidješe Jevreji narod, napuniše se zavisti, i govorahu protivno riječima Pavlovijem nasuprot govoreći i huleći. **46** A Pavle i Varnava oslobođivši se rekoše: vama je najprije trebalo da se govor riječ Božija; ali kad je odbacujete, i sami se pokazujete da nijeste dostojni vjeèenoga života, evo se obræemo k neznabوćima. (aionis g166) **47** Jer nam tako zapovjedi Gospod: postavih te za vidjelo neznabоćima, da budeš spasenje do samoga kraja zemlje. **48** A kad èuše neznabоć, radovahu se i slavljuh riječ Božija, i vjerovaše koliko ih bješe pripravljeno za život vjeèeni. (aionis g166) **49** I riječ se Božija raznošaše po svoj okolini. **50** Ali Jevreji podgovoriše pobožne i poštene žene i starješine gradske te podigoše gonjenje na Pavla i Varnavu, i istjeraše ih z svoje zemlje. **51** A oni otresavši na njih prah sa svojih nogu dođoše u Ikoniju. **52** A uèenici punjahu se radosti i Duha svetoga.

14 U Ikoniji pak dogodi se da oni zajedno uđoše u zbornicu Jevrejsku, i govorahu tako da vjerova veliko mnoštvo Jevreja i Grka. **2** A Jevreji koji ne vjerovahu podbuniše i razdražiše duše neznabоća na braæu. **3** Ali oni ostaše dosta vremena govoreći slobodno u Gospodu koji svjedoèaše riječ blagodati svoje i davaše te se tvorava znaci i èudesa rukama njihovijem. **4** A mnoštvo gradsko razdijeli se, i jedni bijahu s Jevrejima, a jedni s apostolima. **5** A kad navališe i neznabоć i Jevreji sa svojijem poglavarama da im dosade i kamenjem da ih pobiju, **6** Oni doznavši pobjegoše u gradove Likaonske, u Listru i u Dervu i u okolinu njihovu. **7** I onamo propovijedahu jevanđelje. **8** I jedan èovjek u Listri sjedaše nemoæan u nogama, i bješe hrom od utrobe matere svoje, i ne bješe nikad hodio. **9** Ovaj slušaše Pavla gdje govori. Pavle pogledavši na nj i vidjevši da vjeruje da æe ozdraviti, **10** Reèe velikjem glasom: tebi govorim u ime Gospoda Isusa Hrista, ustani na svoje noge upravo. I skoèi, i hoðaše. **11** A kad vidje narod šta uèeni Pavle, podigoše glas svoj govoreći Likaonski: bogovi naèiniše se kao ljudi, i siðoše k nama. **12** I nazivahu Varnavu Jupiterom, a Pavla Merkurijem, jer on upravljaše rijeèu. **13** A sveštenik Jupitera koji bješe pred gradom njihovijem dovede junce, i doneše vijence pred vrata, i s narodom šeadijaše da prinosi žrtvu. **14** A kad èuše apostoli, Varnava i Pavle, razdriješe haljine svoje, i skoèiše među narod vièuei i govoreći: **15** Ljudi! šta to èinite? I mi smo kao i vi smrtni ljudi, koji vam propovijedamo jevanđelje da se od ovijeh lažnijeh stvari obratite k Bogu živome, koji stvori nebo i zemlju i more i sve što je u njima; **16** Koji u prošavšijem naraštajima bješe pustio sve narode da idu svojijem putovima; **17** I opet ne ostavi sebe neposvjedoèena, èineæi dobro, dajuæi nam s neba dažd i godine rodne, puneæi srca naša jelom i veseljem. **18** I ovo govoreći jedva ustaviše narod da im ne prinose žrtve, nego da ide svaki svojoj kuæi. A dok oni življahu onđe i uèahu, **19** Dođoše iz Antiohije i iz Ikonije nekaki Jevreji, i kad se oni preprihaju slobodno, podgovoriše narod da ih odustanu, govoreći da ništa pravo ne govore, nego sve lažu. I podgovorivši narod zasuše Pavla kamenjem i izvukosé ga iz grada misleæi da je mrtav. **20** A kad ga opkoliše uèenici njegovii, ustade i uðe u grad, i sjutradan iziðe s Varnavom u Dervu. **21** I

propovjedivši jevanđelje gradu onome i nauèivši mnoge vratise se u Listru i Ikoniju i Antiohiju **22** Utvrđujuæi duše uèenika i svjetujuæi ih da ostanu u vjeri, i da nam kroz mnoge nevolje valja uæi u carstvo Božije. **23** I postavivši im starješine po svijem crkvama, i pomolivši se Bogu s postom, predadoše ih Gospodu koga vjerovaše. **24** I prošavši Pisidiju dođoše u Pamfiliju. **25** I govorivši rijeè Gospodnju u Perzi siðoše u Ataliju. **26** I odande otploviše u Antiohiju, odakle bijahu predani blagodati Božijoj na djelo koje svršiše. **27** A kad dođoše i sabraše crkvu, kazaše sve šta uèini Bog s njima, i kako otvorı neznabоćima vrata vjere. **28** I ostaše onđe ne malo vremena s uèenicima.

15 I neki sišavši iz Judeje uèahu braæu: ako se ne obrežete po obièaju Mojsijevu, ne možete se spasti. **2** A kad posta raspa, i Pavle i Varnava ne malo se prepiraše s njima, odrediše da Pavle i Varnava i drugi neki od njih idu gore k apostolima i starješinama u Jerusalim za ovo pitanje. **3** A oni onda spremlijeni od crkve, prolazahu kroz Finikiju i Samariju kazujuæi obraæanje neznabоćaca, i èinjuh veliku radost svoj braæe. **4** A kad dođoše u Jerusalim, primi ih crkva i apostoli i starješine, i kazaše sve šta uèini Bog s njima, i kako otvorı neznabоćima vrata vjere. **5** Onda ustaše neki od jeresi farisejske koji bijahu vjerovali, i govorahu da ih valja obrezati, i zapovjediti da drže zakon Mojsijev. **6** A apostoli i starješine sabraše se da izvide ovu rijeè. **7** I po mnogom vijeæanju usta Petar i reèe: ljudi braæe! vi znate da Bog od prvijeh dana izabra između nas da iz mojih usta èuju neznabоć rijeè jevanđelja i da vjeruju. **8** I Bog, koji poznaje srca, posvjedoèi im i dade im Duha svetoga kao i nama, **9** I ne postavi nikakve razlike među nama i njima, oèistivši vjerom srca njihova. **10** Sad dakle šta kušate Boga, i hoæete da metnete uèenica jaram na vrat, kojega ni ocevi naši ni mi mogosmo ponijeti? **11** Nego vjerujemo da æemo se spasti blagodaæu Gospoda Isusa Hrista kao i oni. **12** Onda umuèe sve mnoštvo, i slušašu Varnavu i Pavla koji pripovijedahu kolike znake i èudesu uèini Bog u neznabоćima preko njih. **13** A kad oni umukoše, odgovori Jakov govoreći: ljudi braæe! poslušajte mene. **14** Simon kaza kako Bog najprije pohodi i primi iz neznabоćaca narod k imenu svojemu. **15** I s ovijem se udaraju rijeèi proroka, kao što je napisano: **16** Potom æe se vratiti, i sazidaæu dom Davidov, koji je pao, i njegove razvaline popravivši, i podignuæu ga, **17** Da potraže Gospoda ostali ljudi i svi narodi u kojima se ime moje spomenu, govoru Gospod koji tvori sve ovo. **18** Bogu su poznata od postanja svijeta sva djela njegova; (aion g165) **19** Zato ja velim da se ne dira u neznabоće koji se obraæaju k Bogu; **20** Nego da im se zapovjedi da se èuvaju od priloga idolskih i od kurvarstva i od udavljenoga i od krvi, i što njima nije milo drugima da ne èine. **21** Jer Mojsije ima od starijih vremena u svijem gradovima koji ga propovijedaju, i po zbornicama èita se svake subote. **22** Tada naðoše za dobro apostoli i starješine sa svom crkvom da izberu između sebe dvojicu i da pošlju u Antiohiju s Pavlom i Varnavom, Judu koji se zvaše Varsava, i Silu, ljudi znamenite među braæom. **23** I napisala rukama svojima ovo: Apostoli i starješine i braæe pozdravljaju braæe koja su po Antiohiji i Siriji i Kiličiji što su od neznabоćaca. **24** Buduæi da mi èusmo da neki od nas izišavši smetoše vas rijeèima, i raslabiše duše vaše govoreći vam da se obrezujete i da držite zakon, kojima mi ne zapovjedimo; **25** Zato naðosmo za dobro mi jednodušno sabrani izbrane ljudi

poslati vama s ljubaznjem našijem Varnavom i Pavlom, **26** S ljudima koji su predali duše svoje za ime Gospoda našega Isusa Hrista. **27** Poslasmo dakle Judu i Silu, koji æe to i riječima kazati. **28** Jer nađe za dobro sveti Duh i mi da nikakvih tegoba više ne meæemo na vas osim ovijeh potrebnijeh: **29** Da se èuvate od priloga idolskijeh i od krvi i od udavljenoga i od kurvarstva, i što neæete da se èini vama ne èinete drugima; od èega ako se èuvate, dobro æete èiniti. Budite zdravi. **30** A kad ih opremiše, doðoše u Antiohiju, i sabravši narod predaje poslanicu. **31** A kad proèitaše, obradovaše se utjesi. **32** A Juda i Sila, koji i proroci bijahu, mnogijem rijeèima utješše braæeu i utvrðiše. **33** I pošto biše onamo neko vrijeme, otpustiše ih braæea s mirom k apostolima. **34** No Sila nađe za dobro da ostane onamo, a Juda se vrati u Jerusalim. **35** A Pavle i Varnava življahu u Antiohiji i uèahu i propovijedahu rijeè Gospodnju s mnogima drugijem. **36** A poslije nekoliko dana reèe Pavle Varnavi: hajde da se vratimo i da obiðemo braæeu po svijem gradovima po kojima propovijedasmo rijeè Gospodnju kako žive. **37** A Varnava šeæe da uzmu sa sobom Jovana prozvanoga Marka. **38** Pavle pak govoraše: onoga koji nas je odustao u Pamfiliji i nije išao s nama na djelo na koje smo bili odreðeni, da ne uzimamo sa sobom. **39** Tako postade rasprva da se oni razdvojiše, i Varnava uzevši Marka otplovi u Kipar. **40** A Pavle izbravši Silu iziðe predan blagodati Božjoj od braæea. **41** I prolazaše kroz Siriju i Klikiju utvrðujuæi crkve.

16 Dođe pak u Dervu i u Listru, i gde, onđe bješe neki uèenik, po imenu Timotije, sin neke žene Jevrejke koja vjerovaše, a oca Grka; **2** Za njega dobro svjedoèahu braæea koja bijahu u Listri i u Ikoniji. **3** Ovoga namisli Pavle da uzme sa sobom; i uze ga, i obreza Jevreja radi koji bijahu u onijem mjestima: jer sví znadiju oca njegova da bješe Grk. **4** I kad prolazaže po gradovima, predavaše im da drže uredbe koje urediše apostoli i starješine u Jerusalimu. **5** A crkve se utvrðivahu u vjeri, i svaki dan bivaše ih više. **6** A kad proðoše Frigiju i Galatijsku zemlju, zabrani im Duh sveti govoriti rijeè u Aziji. **7** A kad doðoše u Misiju šeæadijahu da idu u Vitiniju, i Duh ne dade. **8** A kad proðoše Misiju, siðoše u Troadu. **9** I Pavlu se javi utvara noæeu: bješe jedan èovjek iz Maæedenonije, i stajaše moleæi ga i govoreæi: doði u Maæedenoniju i pomozi nam. **10** A kad vidje utvaru, odmah gledasmo da iziðemo u Maæedenoniju, doznavši da nas Gospod pozva da im propovijedamo jevanđelje. **11** A kad se odvezosmo iz Troade, doðosmo u Samotrak, i sjutradan u Neapolj. **12** A odande u Filibu, koje je prvi grad zemlje Maæedenonije, naselje Rimsko; i u onom gradu ostasmo nekoliko dana. **13** A u dan subotni iziðosmo iz grada k vodi gdje bješe bogomolja; i sjedavši govorismo k ženama koje se bijahu sabrale. **14** I jedna bogobojazna žena, po imenu Lidija, iz grada Tijatirskoga, koja prodavaše skerlet, slušaše: i Gospod otvori srce njezino da pazi na rijeèi Pavlove. **15** A kad se krsti ona i kuæa njezina, moljaše nas govoreæi: ako mislite da ja vjerujem Gospoda, uðite u moju kuæu i živite. I natjera nas. **16** A dogodi se kad iðasmo na molitvu da nas srete jedna robinja koja imáše duh pogodaæki i vraèajuæi donošaše veliki dobitak svojijem gospodarima. **17** Ova pođe za Pavlom i za nama, i vikaše govoreæi: ovi su ljudi sluge Boga najvišega, koji javljaju nama put spasenija. **18** I ovako èinjase mnogo dana. A kad se Pavlu dosadi, okrenu se i reèe duhu: zapovijedam ti imenom

Isusa Hrista, iziði iz nje. I iziðe u taj èas. **19** A kad vidješe njezini gospodari da iziðe nad njihova dobitka, uzeše Pavla i Silu i odvukše ih na pazar ka knezovima. **20** I dovedavši ih k vojvodama, rekoše: ovi su ljudi Jevreji, i mute po našemu gradu, **21** I propovijedaju obièaje kojih nama ne valja primati ni tvoriti, jer smo Rimljani. **22** I sleže se narod na njih, i vojvode izdriješe im haljine, i zapovijedše da ih šibaju. **23** I pošto ih zdravo izbiše bacise ih u tamnicu, i zapovijedše tamnièaru da ih dobro èuva. **24** Primivši takovu zapovijest on ih baci u najdonju tamnicu i noge im metnu u klade. **25** A u ponoæu bijahu Pavle i Sila na molitvi i hvaljahu Boga; a sužnji ih slušahu. **26** A ujedanput tako se vrlo zatrese zemlja da se pomjesti temelj tamnièki; i odmah se otvoriše sva vrata i svima spadoše okovi. **27** A kad se probudi tamnièar i vidje otvorena vrata tamnièka, izvadi nož i šeæe da se ubije, misleæi da su pobegli sužnji. **28** A Pavle povika zdravo govoreæi: ne èini sebi zla nikakva, jer smo mi svi ovdje. **29** A on zaiskavši svjeæeu utele i drkæuæei pripade k Pavlu i Sili; **30** I izvedavši ih napolje reèe: gospodo! šta mi treba èiniti da se spasem? **31** A oni rekoše: vjeruj Gospoda Isusa Hrista i spaæeæ se ti i sav dom tvoj. **32** I kazaše mu rijeè Gospodnju, i svima koji su u domu njegovu. **33** I uze ih u onaj sahat noæei i opra im rane; i krsti se on i svi njegovi odmah. **34** I uvedavši ih u svoj dom postavi trpezu, i radovaše se sa svijem domom svojijem što vjerova Boga. **35** A kad bi dan, poslaše vojvode pandure govoreæi: pustite ova dva èovjeka. **36** A tamnièar kaza rijeèi ove Pavlu: poslaše vojvode da se pustite; sad dakle iziðite i idite s mirom. **37** A Pavle reèe njima: izbivši nas pred narodom bez suda, ljudi Rimljane, bacise u tamnicu; i sad hoæe tajno da nas puste? Nije tako, nego sami neka doðu i izvedu nas. **38** A panduri kazaše vojvodama ove rijeèi; i uplašiše se kad èuše da su Rimljani; **39** I doðavši umoliše ih, i izvedoše moleæi da iziðu iz grada. **40** A kad iziðoše iz tamnice, doðoše k Lidiji, i vidjevši braæeu utješše ih, i otidoše.

17 Prošavši pak Amfipolj i Apoloniju doðoše u Solun, gdje bješe zbornica Jevrejska. **2** I Pavle po obièaju svome uđe k njima, i tri subote razgovara se s njima iz pisma, **3** Pokazujuæi i dokazujuæi im da je trebalo Hristos da postrada i vaskrsne iz mrtvih, i da ovaj Isus kojega ja, reèe, propovijedam vama, jest Hristos. **4** I neki od njih vjerovaše, i pristaše s Pavlom i sa Silom, i od pobožnijeh Grka mnošto veliko, i od žena gospodskijeh ne malo. **5** Ali tvrdovrati Jevreji zaviðahu, i uzevši neke zle ljudi od prostoga naroda, i sabravši èetu, uzbuniše po gradu, i napadoše na kuæu Jasonovu, i tražahu ih da izvedu pred narod. **6** A kad njih ne naðoše, povukoše Jasonu i neke od braæea pred starješine gradske vièuæi: ovi što zamutiše vasioni svijet doðoše i ovdje, **7** Koje Jason primi; i ovi svi rade protiv æesarevijeh zapovijesti, govoreæi da ima drugi car, Isus. **8** I smutiše narod i starješine gradske koji ovo èuše. **9** Ali kad ih Jason i ostali zadovoljše odgovorom, pustiše ih. **10** A braæea odmah noæeu opraviše Pavlu i Silu u Veriju. Doðavši onamo uðoše u zbornicu Jevrejsku. **11** Ovi pak bijahu plemenitiji od onijeh što žive u Solunu; oni primiše rijeè sa svijem srcem, i svaki dan istraživahu po pismu je li to tako. **12** Tako vjerovaše mnogi od njih, i od poštenijeh Grékijeh žena i od ljudi ne malo. **13** A kad razabraše Jevreji Solunski da Pavle u Veriji propovjedi rijeè Božiju, doðoše i onamo te uždigoše i pobuniše narod. **14** A braæea onda odmah opraviše Pavlu da ide u primorje; a Sila i Timotije ostaše onđe.

15 A pratioci dovedoše Pavla do Atine; i primivši zapovijest na Silu i Timotija da dođu k njemu što brže, vratiše se. 16 A kad ih Pavle èekaše u Atini, razdrazi se duh njegov u njemu gledajući grad pun idola; 17 I prepriješe se s Jevrejima i bogobojaznima u zbornici, i na pazaru svaki dan s onima s kojima se udešavaše. 18 A neki od Epikurovaca i od Stojèekih mudaraca preprihaju se s njim; i jedni govoraju: šta hoæe ovaj bespovoljica? A drugi: vidi se kao da hoæe nove bogove da propovijeda. Jer im propovijedaše jevanđelje o Isusu i o vaskrseniju. 19 Pa ga uzeše i odvedoše na Areopag govorare: možemo li razumjeti kakva je ta nova nauka što ti kazuješ? 20 Jer nešto novo meæeš u našu uši; hoæemo dakle da vidimo što æe to biti. 21 A Atinjani svi i putnici iz drugih zemalja ne bijahu ni za što drugo nego da što novo kazuju ili slušaju. 22 A Pavle stavši nasred Areopaga ree: ljudi Atinjani! po svemu vas vidim da ste vrlo pobožni; 23 Jer prolazeši i motreši vaše svetinje nađoh i oltar na kome bješe napisano: Bogu nepoznatomu. Kojega dakle ne znajući poštujete onoga vam ja propovijedam. 24 Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu, on budući gospodar neba i zemlje, ne živi u rukotvorenijem crkvama, 25 Niti prima ugaðanja od ruku èovjećih, kao da bi onome trebalo što koji sam daje svima život i dihanje i sve. 26 I uèinio je da od jedne krvi sav rod èovjećij živi po svemu licu zemaljskome, i postavio je naprijed određena vremena i međe njihovoga življena: 27 Da traže Gospoda, ne bi li ga barem opipali i našli, premda nije daleko ni od jednoga nas; 28 Jer kroz njega živimo, i mièemo se, i jesmo; kao što i neki od vaših pjevaèa rekoše: jer smo i rod njegov. 29 Kad smo dakle rod Božij, ne treba da mislimo da je Božanstvo kao ikone zlatne ili srebrne ili kamene, koje su ljudi majstorski naèinili po smišljanju svome. 30 Ne gledajući dakle Bog na vremena neznanja, sad zapovijeda svima ljudima svuda da se pokaju; 31 Jer je postavio dan u koji æe suditi vasionome svijetu po pravdi preko èovjeka koga odredi, i dade svima vjeru vaskrsnuvši ga iz mrtvih. 32 A kad èuše vaskrsenije iz mrtvih, onda se jedni rugahu; a jedni rekoše: da te èujemo opet o tom. 33 Tako Pavle otide između njih. 34 A neki ljudi pristaše uza nj i vjerovaše; među kojima bješe i Đonisije Areopagitski, i žena po imenu Damara, i drugi s njima.

18 A potom se odluèi Pavle od Atine i dođe u Korint, 2 I nađe jednoga Jevrejina, po imenu Akilu, rodom iz Ponta, koji bješe skoro došao iz Talijanske sa ženom svojom Priskilom jer bješe zapovjedio Klaudije da svi Jevreji idu iz Rima i dođe k njima. 3 I budući da bješe onoga istog zanata, osta kod njih i raðaše, jer bijahu èeilmarskog zanata. 4 A prepriješe se u zbornicama svake subote, i nadgovaraše Jevreje i Grke. 5 I kad siðoše iz Maæedonije Sila i Timotije, navalni Duh na Pavla da svjedoèi Jevrejima da je Isus Hristos. 6 A kad se oni protivljaju i huljaju, otrese haljine svoje i ree: krv vaša na vaše glave; ja sam èist, otsad idem u neznabosche. 7 I otisavaši odande dođe u kuæu nekoga po imenu Justa, koji poštovaše Boga, i kojega kuæa bješe kraj zbornice. 8 A Krisp, starješina zbornièki, vjerova Gospoda sa svijem domom svojijem; i od Korinæana mnogi koji slušahu vjerovaše i krstiše se. 9 A Gospod ree Pavlu noæu u utvari: ne boj se, nego govor, i da ne uæeutis; 10 Jer sam ja s tobom, i niko se neæe usudit da ti što uèini; jer ja imam veliki narod u ovome gradu. 11 I on sjedi ondje godinu i šest mjeseci uèeæi ih rijeèi Božijo. 12 A kad bješe

Galion namjesnik u Ahaji, napadoše Jevreji jednodušno na Pavla i dovedoše ga na sud 13 Govoreæi: ovaj nagovara ljudi da poštuju Boga protiv zakona. 14 A kad Pavle šeæaše da otvori usta, ree Galion Jevrejima: da je kakva nepravda bila ili zlo djelo, po dužnosti poslušaæ bih vas, o Jevreji! 15 Ali kad su preprijava za rijeèi i za imena i za zakon vaš, gledajte sami; jer ja sudija tome neæu da budem. 16 I izagna ih s sudnice. 17 Onda svi Grci uhvatili Sostena, starješinu zbornièkoga, i biše ga pred sudnicom; i Galion nije za to ništa mario. 18 A Pavle osta još pozadugo, i oprostivši se s braæom otplovio u Siriju i s njime Priskila i Akila, i ostrizhe glavu u Kenhreji, jer se bješe zavjetovao. 19 I dođe u Efes; i njih ostavi ondje, a on uđe u zbornicu, i prepriješe se s Jevrejima. 20 A kad ga oni moliše da ostane kod njih više vremena, ne htjede, 21 Nego se oprosti s njima govorare: valja mi, makar kako bilo, ovaj praznik što ide provesti u Jerusalimu; nego, ako Bog htjedbu, vratia se opet k vama. I odveze se iz Efesa; a Akila i Priskila ostaše u Efesu. 22 I došavši u Aæesariju, iziðe i pozdravi se s crkvom, i siðe u Antiohiju. 23 I provedavši nekoliko vremena iziðe i proðe redom Galatijsku zemlju i Frigiju utvrđujući sve uèenike. 24 A dođe u Efes jedan Jevrejin, po imenu Apolos, rodom iz Aleksandrije, èovjek rjeèit i silan u knjigama. 25 Ovaj bješe upuæen na put Gospodnji, i goreæi duhom, govorare i uèaše pravo o Gospodu, a znadijaše samo krštenje Jovanovo. 26 I ovaj poèe slobodno propovijedati po zbornicama. A kad ga èuše Akila i Priskila, primiše ga i još mu bolje pokazaše put Gospodnji. 27 A kad on šeæaše da prijeðe u Ahaju, poslaše braæe naprijed i pisaše uèenicima da ga prime. I on došavši onamo pomože mnogo onima koji vjerovahu blagodaæu; 28 Jer zdravo nadvlaðivaše Jevreje jednako pred narodom dokazujući iz pisma da je Isus Hristos.

19 Dogodi se pak, kad bješe Apolos u Korintu, da Pavle prolazi gornje zemlje, i dođe u Efes, i našavši neke uèenike 2 Ree im: jeste li primili Duha svetoga kad ste vjerovali? A oni mu rekoše: nijesmo ni èuli da ima Duh sveti. 3 A on im ree: na što se dakle krstiste? A oni rekoše: na krštenje Jovanovo. 4 A Pavle ree: Jovan krsti krštenjem pokajanja, govorareæi narodu da vjeruju onoga koji æe za njim doæi, to jest, Hrista Isusa. 5 A kad to èuše, krstiše se u ime Gospoda Isusa. 6 A kad Pavle metnu ruke na njih, siðe Duh sveti na njih, i govorahu jezike i proricahu. 7 A bijaše ljudi svega oko dvanaest. 8 I ušavši u zbornicu govorare slobodno tri mjeseca uèeæi i uvjeravajući za carstvo Božije. 9 I kad neki bijahu otvrdnili i svaðahu se huleæi na put Gospodnji pred narodom, otstupi od njih i odluèi uèenike, pa se prepriješe svaki dan u školi nekoga Tirana. 10 I ovo je bivalo dvije godine, tako da svi koji življahu u Aziji, i Jevreji i Grci, èuše rijeè Gospoda Isusa. 11 I Bog èinjaje ne mala èuedesa rukama Pavlovijem, 12 Tako da su i èalme i ubrušiæe znojave od tijela njegova nosili na bolesnike, i oni se iscjeljavaju od bolesti, i duhovi zli izlažahu iz njih. 13 I poèeše neki od Jevreja, koji se skitahu i zaklinjahu ñavole, spominjati nad onima u kojima bijahu zli duhovi ime Gospoda Isusa govorare: zaklinjemo vas Isusom koga Pavle propovijeda. 14 A bijahu nekih sedam sinova Skeve Jevrejina, poglavara sveštenièkoga, koji ovo èinjahu. 15 A duh zli odgovarajući ree: Isusa poznajem, i Pavla znam; ali vi ko ste? 16 I skoèivši na njih èovjek u kome bješe zli duh nadvlada ih, i pritiše ih

poda se tako da goli i izranjeni utekoše iz one kuæe. **17** I ovo doznadoše svi koji življahu u Efesu, i Jevreji i Grci; i uđe strah u sve njih, i veliæe se ime Gospoda Isusa. **18** I mnogi od onijeh što vjerovahu, dolažahu te se ispovijedahu i kazivahu šta su uèinili. **19** A mnogi od onijeh koji èarahu, sabravši knjige svoje spaljivahu ih pred svima; i proraèuniše i naðoše da su vrijedele pedeset hiljada groša. **20** Tako zdravo rastijaše i nadvlaðivaše rijeè Gospodnja. **21** I kad se ovo svrši, namisli Pavle da proðe preko Maæedenije i Ahaje, i da ide u Jerusalim, i reèe: pošto budem tamo, valja mi i Rim vidjeti. **22** I posla u Maæedeniju dvojicu od onijeh koji ga služahu, Timotija i Eراsta; a on osta neko vrijeme u Aziji. **23** A u ono vrijeme podiže se ne mala buna puta radi Gospodnjega, **24** Jer nekakav zlatar, po imenu Dimitrije, koji graðaše Dijani srebrne crkvice i davaše majstorima ne mali posao, **25** On skupi ove i drugih ovakovijeh stvari majstore, i reèe: ljudi! vi znate da od ovoga posla mi imamo dobitak za svoje življjenje; **26** I vidite i èujete da ne samo u Efesu nego gotovo po svoj Aziji ovaj Pavle odvratil narod mnogi, govoreæi: to nijesu bogovi što se rukama èovjeèejim grade. **27** I ne samo što æe ova nesreæa doæi na naš zanat da ne prolazi, nego se neæee mariti ni za crkvu velike boginje Dijane, i propaæe veliæanstvo one koju sva Azija i vasioni svijet poštuje. **28** A kad oni ovo èuše, napuniše se gnjeva, i vikahu govoreæi: velika je Dijana Efeska! **29** I sav se grad napuni bune: i navalivši jednodušno na zborište uhvatiše Gaja i Aristarha iz Maæedenije, drugove Pavlove. **30** A kad Pavle šæaše da ide među narod, ne dadoše mu uèenici. **31** A neki i od Azijskih poglavara koji mu bijahu prijatelji, poslaše k njemu svjetujuæi ga da ne izlazi na zborište. **32** Jedni pak vikahu jedno a drugi drugo; jer bijaše sabor smuæen, i najviše ih ne znadijahu zašto su se skupili. **33** A jedni od naroda izvukuo Aleksandra, kad ga Jevreji izvedoše. A Aleksandar mahnuvši rukom šæaše da odgovori narodu. **34** A kad ga poznaše da je Jevrejin, povikaše svi u glas, i vikahu oko dva sahata: velika je Dijana Efeska. **35** A pisar utiæavši narod reèe: ljudi Efesci! Ko je taj èovjek koji ne zna da grad Efes slavi veliku boginju Dijanu i njezin kip nebeski? **36** Kad dakle to ne može niko odreæi, valja vi da budeste mirni, i ništa naglo da ne èinite; **37** Jer dovedoste ove ljude koji niti su crkvu Dijaninu pokrali, niti hule na vašu boginju. **38** A Dimitrije i majstori koji su s njim ako imaju kakvu tužbu, imaju sudovi, i imaju namjesnici, neka tuže jedan drugoga. **39** Ako li što drugo ištete, neka se izvidi na pravoj skupštini. **40** Jer se bojimo da ne budemo tuženi za današnju bunu; a nijednoga uzroka nema kojijem bismo se mogli opravdati za ovu bunu. **41** I ovo rekavši raspusti narod koji se bješe sabrao.

20 A pošto se utiæa buna, dozva Pavle uèenike, i utjeæivši ih oprosti se s njima, i izide da ide u Maæedeniju. **2** I prošavši one zemlje, i svjetovavši ih mnogijem rijeèima, doðe u Grèku. **3** Poživljevši pak onamo tri mjeseca stadoše mu Jevreji raditi o glavi kad šæaše da se odveze u Siriju, i namisli da se vradi preko Maæedenije. **4** I poðe s njim do Azijske Sosipatar Pirov iz Verije, i Aristarh i Sekund iz Soluna, i Gaj iz Derve i Timotije, i Tihik i Trofim iz Azije. **5** Ovi otiaæavši naprijed èekahu nas u Troadi. **6** A mi se odvezosmo poslije dana prijeasnijeh hljebova iz Filibe, i doðosmo k njima u Troadu za pet dana, i onđe ostasmo sedam dana. **7** A u prvi dan nedjelje, kad se sabraše uèenici da lome hljeb, govoraše im Pavle, jer šæaše sjutradan da poðe, i

proteže besedu do ponoæi. **8** I bijahu mnoge svjæe gore u sobi gdje se bijasmo sabrali. **9** A sjedaše na prozoru jedno momèe, po imenu Evtih, nadvladano od tvrdoga sna, i kad Pavle govoraše mnogo, naže se u snu i pade dolje s treæega poda, i diðe ga mrtva. **10** A Pavle sišavši pade na nj, i zagrlivši ga reèe: ne bunite se, jer je duša njegova u njemu. **11** Onda izide gore, i prelomivši hljeb okusi, i dovoljno govoril do same zore, i tako otide. **12** A momèe dovedoðe živo, i utjeæiše se ne malo. **13** A mi došavši u laðu odvezosmo se u As, i odande šæasmo da uzmemos Pavla; jer tako bješe zapovjedio, hoteæi sam da ide pješice. **14** A kad se sasta s nama u Asu, uzesmo ga, i doðosmo u Mitilinu. **15** I odande odvezavši se doðosmo sjutradan prema Hiju; a drugi dan odvezosmo se u Sam, i noæismo u Trigiliju; i sjutradan doðosmo u Milit. **16** Jer Pavle namisli da proðemo mimo Efes da se ne bi zadržao u Aziji; jer hiæaše, ako bude moguæe, da bude o Trojéinu dne u Jerusalimu. **17** Ali iz Milita posla u Efes i dozva starješine crkvene. **18** I kad doðoðe k njemu, reèe im: vi znate od prvoga dana kad doðoh u Aziju kako s vama jednako bih. **19** Sluæeæi Gospodu sa svakom poniznosti i mnogijem suzama i napastima koje mi se dogodiše od Jevreja koji mi raðahu o glavi; **20** Kako ništa korisno ne izostavih da vam ne kažem i da vas nauèim pred narodom i po kuæama, **21** Svjedoæeæi i Jevrejima i Grcima pokajanje k Bogu i vjeru u Gospoda našega Isusa Hrista. **22** I sad evo ja svezan Duhom idem u Jerusalim ne znajuæi šta æe mi se u njemu dogoditi; **23** Osim da Duh sveti po svijem gradovima svjedoði, govoreæi da me okovi i nevolje èekaju. **24** Ali se ni za što ne brinem, niti marim za svoj život, nego da svršim teæenje svoje s radošæu i službu koju primih od Gospoda Isusa: da posvjedoðim jevanđelje blagodati Božje. **25** I evo sad znam da više neæete vidjeti mojega lica, vi svi po kojima prolazih propovijedajuæi carstvo Božje. **26** Zato vam svjedoðim u današnji dan da sam ja èist od krv sviju; **27** Jer ne izostavih da pokažem volju Božiju. **28** Pazite dakle na sebe i na sve stado u kome vas Duh sveti postavi vladikama da pasete crkvu Gospoda i Boga koju steæe krvlju svojom; **29** Jer ja ovo znam da æe po odlasku mome uæi među vas teški vuci koji neæe štedjeti stada; **30** I izmeðu vas samijeh postaæe ljudi koji æe govoriti izvrnutu nauku da odvraæaju uèenike za sobom. **31** Zato gledajte i opominjite se da tri godine dan i noæ ne prestajah uæeæi sa suzama svakoga od vas. **32** I sad vas, braæo, predajem Bogu i rijeèi blagodati njegove, koji može nazidati i dati vam našljedstvo među svima osvææenima. **33** Srebra, ili zlata, ili ruha ni u jednoga ne zaiskah. **34** Sami znate da potrebi mojoj i onijeh koji su sa mnom bili poslužiše ove ruke moje. **35** Sve vam pokazah da se tako valja truditi i pomagati nemoæenima, i opominjati se rijeèi Gospoda Isusa koju on reèe: mnogo je blaženije davati negoli uzimati. **36** I ovo rekavši kleèe na koljeni svoja sa svima njima i pomoli se Bogu. **37** A sviju stade veliki plaæi i zagrlivši Pavla cjevlavahu ga, **38** Žalosni najviše za rijeè koju reèe da više neæe vidjeti lica njegova; i otpriæiše ga u laðu.

21 I kad bi te se odvezosmo otgrnuvši se od njih, iduæi pravo doðosmo u Ko, i drugi dan u Rod i odande u Pataru. **2** I našavši laðu koja polazi u Finikiju, uðosmo i odvezosmo se. **3** A kad nam se ukaza Kipar, ostavismo ga nalijevo, i ploviljasma u Siriju, i stadosmo u Tiru; jer onđe valjaše da se istovari laða. **4** I našavši uèenike ostasmo onđe sedam dana:

oni Pavlu govorahu Duhom da ne ide gore u Jerusalim. 5 A kad bi te mi dane navršismo, izišavši iđasmo, i praæahu nas svi sa ženama i djecom do iza grada, i kleknuvši na brijeu pomolismo se Bogu. 6 I oprostivši se jedan s drugijem uđosmo u lađu; a oni se vratiše svojim kuæama. 7 A mi poèevši plovjenje od Tira, dođosmo u Ptolemaidu; i pozdravivši se s braæom ostasmo kod njih jedan dan. 8 A sjutradan pošavši Pavle i koji bijasmo s njim dođosmo u Æesariju; i ušavši u kuæu Filipa jevanđelista, koji bješe jedan od sedam ðakona, ostasmo u njega. 9 I ovaj imaše èetiri kæeri djevojke koje proricahu. 10 Stojeci mi pak ondje mnogo dana, doðe odozgo iz Judeje jedan prorok, po imenu Agav; 11 I došavši k nama uze pojas Pavlov i svezavši svoje ruke i noge reèe: tako veli Duh sveti: èovjeka kojega je ovaj pojas, ovako æe ga svezati u Jerusalimu Jevreji, i predæe ga u ruke neznaþožaca. 12 I kad èusmo ovo, molismo i mi i ondañni da ne ide gore u Jerusalim. 13 A Pavle odgovori i reèe: šta èinite te plaæete i cijepite mi srce? Jer ja ne samo svezan biti hoæu, nego i umrjeti u Jerusalimu gotov sam za ime Gospoda Isusa. 14 A kad ga ne mogasmo odvratiti, umukosmo rekavši: volja Božija neka bude. 15 A poslije ovijeh dana spremivši se iziđosmo u Jerusalim. 16 A doðoše s nama i neki uèenici iz Æesarije vodeæi sa sobom nekoga Mnasona iz Kipra, staroga uèenika, u kojega bismo mi stajali. 17 I kad dođosmo u Jerusalim, primiše nas braæa ljubazno. 18 A sjutradan otide Pavle s nama k Jakovu, i doðoše sve starješine. 19 I pozdravivši se s njima kazivaše sve redom šta uèini Bog u neznaþošćima njegovom službom. 20 A oni èuviši hvaljahu Boga i rekoše mu: vidiš li, brate! koliko je hiljada Jevreja koji vjerovaše, i svi teže na stari zakon. 21 A doznali su za tebe da uèiš otpadanju od zakona Mojsijeva sve Jevreje koji žive među neznaþošćima, kazujuæi da im ne treba obrezivati djece svoje, niti držati obièaja otaèekih. 22 Šta æemo dakle sad? narod æe se sabrati jamaèeno; jer æe èuti da si došao. 23 Ovo dakle uèini što ti reèemo: u nas imaju èetiri èovjeka koji su se zavjetovali Bogu; 24 Ove uzmi i oèisti se s njima, i potroši na njih neka ostrigu glave svoje, i svi æe doznati da ono što su èuli za tebe ništa nije, nego da i sam držiš zakon i živiš po njemu. 25 A za neznaþošće koji vjerovaše mi poslasmo presudivši da oni takovo ništa ne drže osim da se èuvaju od priloga idolskijeh, i od krv, i od udavljenoga, i od kurvarstva. 26 Tada Pavle uze one ljude, i sjutradan oèiæivši se s njima, uðe u crkvu, i pokaza kako izvršuje dane oèiæenja dokle se ne prinese žrtva za svakoga njih. 27 A kad šeaaše da se navrši sedam dana, vidjevši ga u crkvi oni Jevreji što bijahu iz Azije, pobuniše sav narod, i metnuše ruke na nj. 28 Vièuæi: pomagajte, ljudi Izrailjci! ovo je èovjek koji protiv naroda i zakona i protiv ovoga mesta uèi sve svuda; pa još i Grke uvede u crkvu i opogani sveto mjesto ovo. 29 Jer bijahu vidjeli s njim u gradu Trofima iz Efesa, kojega mišljahu da je uveo Pavle u crkvu. 30 I sav se grad podiže, i navalni narod sa sviju strana, i uhvativši Pavla vuciјuh ga napolje iz crkve; i odmah se zatvorise vrata. 31 A kad šeaahu da ga ubiju, doðe glas gore k vojvodi od èete da se pobuni sav Jerusalim. 32 A on odmah uzevši vojnike i kapetane dotrèa na njih. A oni vidjevši vojvodu i vojnike prestaše biti Pavla. 33 A vojvoda pristupivši uze ga, i zapovjedi da ga metnu u dvoje verige, i pitaše ko je i šta je uèinio. 34 A jedan vikaše jedno, a drugi drugo po narodu. A kad ne može od bune ništa da razumije upravo, zapovjedi da ga odvedu u oko. 35 A kad bi

na basamacima, moraše ga vojnici nositi sile radi naroda. 36 Jer za njim prista mnošto naroda koji vikahu: pogubi ga. 37 A kad šeaaše Pavle da uðe u oko, reèe vojvodi: je li mi slobodno govoriti što tebi? A on reèe: zar umiješ Grèki? 38 Nijesi li ti Misirac koji prije ovijeh dana podbuni i izvede u pustinju èetiri hiljade hajduka? 39 A Pavle reèe: ja sam èovjek Jevrejin iz Tarsa, graðanin poznatoga grada u Kilijski: nego te molim dopusti mi da govorim k narodu. 40 A kad mu dopusti, stade Pavle na basamacima i mahnu rukom na narod; i kad posta velika tišina progovori Jevrejskim jezikom govoreæi:

22 Ljudi, braæe i ocevi! èujte sad moj odgovor k vama. 2

A kad èuše da im Jevrejskijem jezikom progovori, još veæa tišina posta. I reèe: 3 Ja sam èovjek Jevrejin, koji sam roðen u Tarsu Kilijskome, i odgajen u ovome gradu kod nogu Gamaliilovih, nauèen upravo otaèkom zakonu, i bijah revnitelj Božij kao što ste vi svi danas. 4 Ja ovaj put gonih do same smrti, vežuæi i predajuæi u tamnicu i ljudi i žene, 5 Kao što mi svjedoèi i poglavar sveštenički i sve starješine; od kojih i poslanice primih na braæu koja žive u Damasku; i iðah da dovedem one što bijahu onamo svezane u Jerusalim da se muèe. 6 A kad iðah i približih se k Damasku, dogodi mi se oko podne da me ujedanput obasja velika svjetlost s neba. 7 I padoh na zemlju, i èuh glas, koji mi govori: Savle! Savle! zašto me goniš? 8 A ja odgovorih: ko si ti, Gospode? A on mi reèe: ja sam Isus Nazareæanin, kojega ti goniš. 9 A koji bijahu sa mnom vidješe svjetlost i uplašiše se; ali ne èuše glasa koji mi govoraše. 10 A ja rekoh: šta æe èiniti, Gospode? A Gospod mi reèe: ustani i idi u Damask, i tamo æe ti se kazati za sve šta ti je odreðeno da èiniš. 11 I kad obnevijeh od silne svjetlosti one, voðahu me za ruku oni koji bijahu sa mnom, i doðoh u Damask. 12 A neki Ananija èovjek pobožan po zakonu, posvjedoèen od sviju Jevreja koji žive u Damasku, 13 Došavši k meni stade i reèe mi: Savle brate! progledaj. I ja u taj èas pogledah na nj. 14 A on mi reèe: Bog otaca naših izabira te da poznaš volju njegovu, i da vidis pravednika, i da èuješ glas iz usta njegovih: 15 Da mu budeš svjedok pred svijem ljudima za ovo što si video i èuo. 16 I sad šta okljevaš? Ustani i krsti se, i operi se od grijeha svojih, prizvavši ime Gospoda Isusa. 17 A dogodi se, kad se vratih u Jerusalim i moljah se u crkvi Bogu, da postadoh izvan sebe, 18 I vidjeh ga gdje mi govor: pohiti te iziði iz Jerusalima, jer neæe primiti svjedoèanstva tvojega za mene. 19 I ja rekoh: Gospode! sami znadu da sam ja metao u tamnice i bio po zbornicama one koji te vjeruju. 20 I kad se proljevaše krv Stefana svjedoka tvojega, i ja stajah i pristajah na smrt njegovu, i èuvah haljine onijeh koji ga ubijahu. 21 I reèe mi: idi; jer æe ja daleko da te pošlijem u neznaþošće. 22 A oni ga slušahu do ove rijeèi, pa podigoše glas svoj govor: uzim sa zemlje takovoga; jer ne treba da živi. 23 A kad oni vikahu i zbacivahu haljine i bacahu prah u nebo, 24 Zapovjedi vojvoda da ga odvedu u oko, i reèe da ga bojem ispitaju da dozna za kakvu krivicu tako vikahu na nj. 25 I kad ga pritegoše užicama, reèe Pavle kapetanu, koji stajaše ondje: zar vi možete biti èovjeka Rimljanina, i još bez suda? 26 A kad èu kapetan, pristupi k vojvodi, i kaza govoreæi: gledaj šta æe èiniti; jer je ovaj èovjek Rimljanin. 27 A vojvoda pristupivši reèe mu: kaži mi jesli li ti Rimljanin? A on reèe: da. 28 A vojvoda odgovori: ja sam za veliku cijenu ime ovoga graðanstva dobio. A Pavle reèe: a ja

sam se i rodio s njime. **29** Onda otstupiše odmah od njega oni što šeadijahu da ga ispituju; a vojvoda se uplaši kad razumje da je Rimljani i što ga bješe svezao. **30** A sjutradan, želeći doznati istinu zašto ga tuže Jevreji, pusti ga iz okova, i zapovjedi da dođu glavari sveštenički i sav sabor njihov; i svedavši Pavla postavi ga pred njima.

23 A Pavle pogledavši na skupštinu reče: ljudi braeo! ja sa svom dobrom savjesti življeh pred Bogom do samoga ovog dana. **2** A poglavar sveštenički Ananija zapovjedi onima što stajahu kod njega da ga biju po ustima. **3** Tada mu reče Pavle: tebe æe Bog biti, zide okreæeni! I ti sjedi te mi sudiš po zakonu, a prestupajuæi zakon zapovijedaš da me biju. **4** A oni što stajahu naokolo rekoše: zar psuješ Božijeg poglavara sveštenikoga? **5** A Pavle reče: ne znadoh, braeo, da je poglavar sveštenički, jer stoji napisano: starješini naroda svojega da ne govoriš ružno. **6** A znajuæi Pavle da je jedan dio sadukeja a drugi fariseja, povika na skupštinu: ljudi braeo! ja sam farisej i sin farisejev: za nad i za vaskrsenije iz mrtvih doveden sam na sud. **7** A kad on ovo reče, postade raspra među sadukejima i farisejima, i razdijeli se narod. **8** Jer sadukeji govore da nema vaskrsenija, ni anđela ni duha; a fariseji priznaju oboje. **9** I postade velika vika, i ustavši književnici od strane farisejske prepirahu se među sobom govoreæi: nikakvo zlo ne nalazimo na ovome èovjeku; ako li mu govori duh ili anđeo, da se ne suprotimo Bogu. **10** A kad posta raspra velika, pobjavši se vojvoda da Pavla ne raskinu, zapovjedi da siðu vojnici i da ga otmu između njih, i da ga odvedu u oko. **11** A onu noæ stade Gospod predanja i reče: ne boj se, Pavle, jer kao što si svjedoèio za mene u Jerusalimu, tako ti valja i u Rimu svjedoèiti. **12** A kad bi dan, uèiniše neki od Jevreja vijeæu i zakleše se govoreæi da neæe ni jesti ni piti dokle ne ubiju Pavla. **13** A bješe ih više od èetrdeset koji ovu kletvu uèiniše. **14** Ovi pristupivši ka glavarima svešteničkjem i starješinama, rekoše: kletvom zaklesmo se da neæeemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla; **15** Sad dakle vi sa saborom kažite vojvodi da ga sjutra svede k vama, kao da biste htjeli doznati bolje za njega; a mi smo gotovi da ga ubijemo prije nego se on približi. **16** A sin sestre Pavlove èuvši ovu zasjedu doðe i uđe u oko i kaza Pavlu. **17** A Pavle dozvavši jednoga od kapetana reče: ovo momæe odvedi k vojvodi, jer ima nešto da mu kaže. **18** A on ga uze i dovede k vojvodi, i reče: sužanj Pavle dozva me i zamoli da ovo momæe dovedem k tebi koje ima nešto da ti govori. **19** A vojvoda uzevši ga za ruku, i otišavši nasamo, pitaše ga: šta je što imaš da mi kažeš? **20** A ono reče: Jevreji dogovoriše se da te zamole da sjutra svedeš Pavla k njima na skupštinu, kao da bi htjeli bolje ispitati za njega; **21** Ali ti ih nemoj poslušati, jer ga èekaju od njih više od èetrdeset ljudi koji su se zakleli da neæe ni jesti ni piti dokle ga ne ubiju; i sad su gotovi, i èekaju tvoje obeæanje. **22** A vojvoda onda otpusti momæe zapovjedivši mu: nikom ne kazuj da si mi ovo javio. **23** I dozvavši dvojicu od kapetana reče: pripravite mi dvjesta vojnika da idu do Æesariju, i sedamdeset konjika i dvjesta strijelaca, po treæemu sahatu noæi. **24** I neka dovedu konje da posade Pavla, i da ga prate do Filiksia sudije. **25** I napisa poslanicu u kojoj ovako govoraše: **26** Od Klaudija Lisije èestitome Filiksiju pozdravlje. **27** Èovjeka ovoga uhvatiše Jevreji i šeahu da ga ubiju; ja pak doðoh s vojnicima i oteh ga doznavši da je Rimljani. **28** I želeæi doznati uzrok za koji

ga krive svedoh ga na njihovu skupštinu. **29** Tada naðoh da ga krive za pitanja zakona njihova, a da nema nikakve krvice koja zaslužuje smrt ili okove. **30** I doznavši ja ugovor Jevrejski o glavi ovoga èovjeka odmah ga poslal k tebi zapovjedivši i suparnicima njegovijem da pred tobom kažu što imaju na nj. Zdrav budi! **31** A vojnici onda, kao što im se zapovjedi, uzeše Pavla i odvedoše ga noæeu u Antipatridu. **32** A sjutradan ostavivši konjike da idu s njim, vratiše se u oko. **33** A oni došavši u Æesariju, predæa poslanicu sudiji i izvedoše Pavla pred nj. **34** A sudija proèitavši poslanicu zapita odakle je; i doznavši da je iz Kilikije. **35** Reče: ispitaæu te kad suparnici tvoji dođu. I zapovjedi da ga èuvaju u dvoru Irodovom.

24 A poslije pet dana siðe poglavar sveštenički Ananija sa starješinama i s ritorom nekijem Tertulom, koji iziðoše pred sudiju protiv Pavla. **2** A kad njega dozvaše, poèe Tertul tužiti ga govoreæi: što živimo pod tobom u velikom miru, i pravice koje se ovome narodu èine tvojijem promišljanjem, **3** U svakom dogaðaju i svuda, èestiti Filikse! primamo sa svakom zahvalnoæe. **4** Ali da ti mnogo ne dosaðujem, molim te da nas ukratko poslušaš sa svojom krotoæe. **5** Jer naðosmo ovoga èovjeka da je kuga, i podiže bunu protiv sviju Jevreja po vasionom svijetu, i da je kolovoða jeresi Nazaretskoj; **6** Koji se usudi i crkvu poganiti; koga mi i uhvatismo, i šeasmo da mu sudimo po zakonu svojemu. **7** Ali doðe Lisija vojvoda, i ote ga iz našijeh ruku na veliku silu, i posla k tebi, **8** Zapovjedivši i nama, koji ga tužimo, da idemo k tebi; a od njega možeš sam ispitavši dozнатi za sve ovo za što ga mi tužimo. **9** A i Jevreji se složiše govoreæi da je ovo tako. **10** A Pavle odgovori kad mu namaže sudija da govori: znajuæi od mnogo godina da si ti pravedni sudija ovome narodu, slobodno odgovaram za sebe: **11** Ti možeš dozнатi da nema više od dvanaest dana kako ja iziðoh u Jerusalim da se pomolim Bogu, **12** I niti me u crkvi naðoše da kome govorim, ili bunu da èinim u narodu, ni po zbornicama, ni u gradu, **13** Niti oni mogu posvjedoèiti šta tebi sad na mene govore. **14** Ovi ti pak priznajem da u putu, koji ovi nazivaju jeres, tako služim Bogu otaèome, vjerujuæi sve što je napisano u zakonu i u prorocima, **15** I imajuæi nadanje na Boga da æe biti vaskrsenije mrtvima, i pravednicima i grješnicima, koje i sami ovi èekaju. **16** A za ovo se i ja trudim da imam èistu savjest svagda i pred Bogom i pred ljudima. **17** I poslije mnogo godina doðoh i donesoh milostinju narodu svome i prinose. **18** U tome me naðoše oèiæena u crkvi, ni s narodom, ni s vikom. **19** A imaju i Jevreji neki iz Azije kojima je trebalo da doðoh pred te, i da se tuže ako imaju što na me. **20** Ili ovi sami neka kažu, ako su našli na meni kakvu krvicu, kad sam stajao na skupštinu, **21** Osim jednoga ovoga glasa kojim povikah stoeæi među njima: za vaskrsenije mrtvijeh dovedoste me danas na sud. **22** A kad Filiks èu ovo, odgodi im znajuæi vrlo dobro za ovaj put i reče: kad doðe Lisija vojvoda, izvđajeæu vašu stvar. **23** A kapetanu zapovjedi da se èuva Pavle, i da mu se oblakša, i nijednome od njegovih da se ne zabranjuje posluživati ga ili dolaziti k njemu. **24** A poslije nekoliko dana doðe Filiks sa Drusilom ženom svojom, koja bješe Jevrejka, i dozva Pavla da èuje od njega vjeru u Hrista Isusa. **25** A kad Pavle govoraše o pravdi i o èistoti i o sudu koji æe biti, uplaši se Filiks i odgovori: idi zasad; a kad uzimam kad, dozvaæu te. **26** A uz to se i nadaše da æe mu Pavle dati novaca da bi ga pustio; zato ga i èesto dozivaše

i razgovaraše se s njim. 27 A kad se navršiše dvije godine, izmijeni Filiksa Porkije Fist. A Filiks, hoteæi Jevrejima uèiniti na volju, ostavi Pavla u sužanstvu.

25 A Fist onda primivši vlast poslije tri dana iziðe iz Æsesarije u Jerusalim. 2 Onda glavari sveštenièki i starješine Jevrejske tužiše mu se na Pavla, i moljahu ga, 3 Ištuæi milosti protiv njega, da ga pošlje u Jerusalim; i nareðivahu zasjedu da ga ubiju na putu. 4 A Fist odgovori da se Pavle èuva u Æsesariji, a i on æe sam skoro onamo da ide: 5 Koji dakle mogu od vas, reèe, neka idu sa mnom, i ako ima kakva krivica na tom èovjeku neka ga tuže. 6 A pošto bi u njih ne više od deset dana, siðe u Æsesariju, i sjutradan sjedavši na sudijnsku stolicu zapovjedi da dovedu Pavla. 7 A kad ga dovedoše, stadoše unaokolo Jevreji koji bijahu došli iz Jerusalima, i mnoge i teške krivice iznošahu na Pavla, kojih ne mogahu posvijedoèiti, 8 Kad se on odgovaraše: niti zakonu Jevrejskome, ni crkvi, ni æesaru što sagriješi. 9 Ali Fist, hoteæi Jevrejima uèiniti na volju, odgovori Pavlu i reèe: hoæeš da ideš gore u Jerusalim i ondje da ti sudim za to? 10 A Pavle reèe: ja stojim na sudu æesarevu, ovdje treba da mi se sudi: Jevrejima ništa nijesam skrivio, kao što i ti najbolje znaš. 11 Ako li sam skrivio, ili uèinio što što zasljužuje smrt, ne marim umrjeti; aki li pak ništa nema na meni šta ovi na mene potvoraju, niko me ne može njima predati. Æesar idem. 12 Tada Fist, pogovorivši sa savjetnicima, odgovori: æesaru reèe da hoæeš: æesaru æeš poæi. 13 A pošto proðe nekoliko dana, Agripa car i Vernikija siðoše u Æsesariju da pohode Fista. 14 I buduæi da ondje mnogo dana ostaše, kaza Fist caru za Pavla govoræ: èovjeka jednoga ostavio je Filiks u tamnici, 15 Za kojega, kad ja bijah u Jerusalimu, iziðoše preda me glavari sveštenièki i starješine Jevrejske moleæi da ga osudim. 16 Ja im odgovorih da nije obièaj u Rimljana da se prije pokloni kajak èovjek na smrt dok se optuženi ne suoèi s onima koji ga tuže, i ne primi mjesto da odgovara za svoju krivicu. 17 A kad se oni ovdje sastaše, nikakvoga odlaganja ne uèinih, i sjutradan sjedavši na sudijnsku stolicu zapovjedih da dovedu èovjeka. 18 A oko njega stavši suparnici ni jedne krivice koje ja mišljah ne iznesoše. 19 Nego imahu protiv njega nekakva pitanja o svojem sujevjerju, i o nekakvom Isusu, koji je umro pa Pavle govoræše da je živ. 20 A ja ne znajuæi u ovome poslu šta æu èiniti, rekoh bi li htio iæi u Jerusalim i onamo da mu se sudi za ovo. 21 A kad Pavle reèe da ga èuvamo do suda Avgustova, zapovjedih da ga èuvaju dokle ga pošljem k æesaru. 22 A Agripa reèe Fistu: i ja bih rad èuti toga èovjeka. A on reèe: sjutra æeš ga èuti. 23 Sjutradan pak, kad Agripa i Vernikija doðoše s velikijem ponosom, i uðoše u sudnicu s vojvodama i sa starješinama onoga grada, i kad zapovjedi Fist, dovedoše Pavla. 24 I reèe Fist: Agripa care! i svi koji ste s nama! Vidite ovoga za kojega mi sve mnoštvo Jevreja dosaðivaše i u Jerusalimu i ovdje, vièuæi da ne valja da on više živi. 25 A ja doznavši da on ništa nije uèinio što zasljužuje smrt, a i on sam reèe da æe da ide k svijetlome æesaru, namislih da ga pošljem. 26 Za kojega nemam šta upravo pisati gospodaru. Zato ga i dovedoh pred vas, a osobito preda te, Agripa care, da bih, pošto bude ispitivanje, imao šta pisati. 27 Jer mi se èini ludo sužnja poslati, a krivice njegove ne javiti.

26 A Agripa reèe Pavlu: dopušta ti se da govorиш sam za se. Onda Pavle pruživši ruku odgovaraše: 2 Za sreæu

svoju držim, care Agripa! što se danas pred tobom odgovaram za sve što me potvoraju Jevreji, 3 A najviše što znam da ti poznaješ sve Jevrejske obièaje i prepiranja. Zato te molim da me posluša milostivo. 4 Moje dakle življenje od mladosti, koje je isprva bilo meðu narodom mojijem u Jerusalimu, znadu svi Jevreji. 5 Kako me znadu isprva, ako hoæe posvijedoèiti, da po poznatoj jeresi naše vjere življih farisejski. 6 I sad stojim pred sudom za nadanje obeæanja koje Bog obreèe ocevima našijem, 7 Kome se svi dvanaest koljena naših jednako dan i noæe služeæi nadaju da æe doæi. Za ovo nadanje optužen sam, care Agripa, od Jevreja. 8 Šta? zar vi mislite da se ne može vjerovati da Bog mrtve podiže? 9 Tako i ja mišljah da mi valja mnoga zla èiniti protiv imena Isusa Nazareæanina, 10 Kao što i uèinih u Jerusalimu; i mnoge od svetijeh ja zatvorah u tamnici, primivši vlast od glavara sveštenièkih; i kad ih ubijahu, pristajah na sud. 11 I po svijem zbornicama muæeæi ih èesto, nagonjah da hule na Isusa; i odviše mrzeæi na njih gonjah ih tja i do tuðijeh gradova. 12 Za koje iduæi u Damask s vlaðeū i zapovijeæeu od glavara sveštenièkih, 13 U podne, care, vidjeh na putu s neba svjetlost veæu od sijanja sunéanoga, koja obasja mene i one što iðahu sa mnom. 14 A kad mi svi padosmo na zemlju, èuh glas gdje govori meni i kazuje Jevrejskijem jezikom: Savle! Savle! zašto me goniš? Teško ti je protivu bodila praæati se. 15 A ja rekoh: ko si ti, Gospode? A on reèe: ja sam Isus, kojega ti goniš; 16 Nego ustani i stani na noge svoje; jer ti se za to javih da te uèinim slugom i svjedokom ovome što si vidio i što æeu ti pokazati, 17 Izbavljajuæi te od naroda Jevrejskoga i od neznabøaca, kojima æeu te poslati, 18 Da im otvorиш oèi da se obrate od tame k vidjelu i od oblasti sotonine k Bogu, da prime oproštenje grijeha i dostoanje meðu osvææenima vjerom mojom. 19 Zato, care Agripa! ne bih nepokoran nebeskoj utvari; 20 Nego najprije onima koji su u Damasku i u Jerusalimu, potom i po svoj zemlji Jevrejskoj, i neznabøcima propovijedah da se pokaju, i da se obrate k Bogu èineæi djela dostojava pokajanja. 21 Zato me Jevreji uhvatiše u crkvi i šæahu da me raskinu. 22 Ali dobjivši pomoæ Božiju stojim do samoga ovog dana, i svjedoèim i malom i velikom, ne kazujuæi ništa osim što proroci kazaše da æe biti, i Mojsije: 23 Da æe Hristos postradati, i da æe biti prvi iz vaskrsenja mrtvijeh i propovijedati vidjelo narodu Jevrejskome i neznabøcima. 24 A kad on ovo odgovaraše, reèe Fist velikijem glasom: zar luduješ, Pavle? Mnoge te knjige izvode iz pameti. 25 A on reèe: ne ludujem, èestiti Fiste, nego rijeèi istine i razuma kazujem. 26 Jer za ovo zna car, kojemu i govorim slobodno; jer ne vjerujem da mu je što od ovoga nepoznato; jer ovo nije bilo u uglu. 27 Vjeruješ li, care Agripa, prorocima? Znam da vjeruješ. 28 A Agripa reèe Pavlu: još malo pa æeš me nagovoriti da budem hrišæanin. 29 A Pavle reèe: molio bih Boga i za malo i za mnogo da bi ne samo ti nego i svi koji me slušaju danas bili takovi kao i ja što sam, osim okova ovijeh. 30 I kad on ovo reèe, usta car i sudija i Vernikija, i koji sjeðahu s njima, 31 I otišavši razgovorahu se meðu sobom govoræ: ovaj èovjek nije uèinio ništa što zasljužuje smrt ili okove. 32 A Agripa reèe Fistu: ovaj èovjek mogao je biti pušten da ne reèe da hoæe k æesaru. I tako sudija namisli da ga pošlje k æesaru.

27 I kao što bi određeno da idemo u Talijansku, predaše i Pavla i druge neke sužnje kapetanu, po imenu Juliju, od æesareve èete. 2 A kad uðosmo u laðu Adramitsku da

plovimo u Azijska mjesta, otiskosmo se; i s nama bješe Aristarh Maæedonac iz Soluna. **3** I drugi dan doðosmo u Sidon. I Julije držaše Pavla lijepo, i dopusti mu da odlazi k svojijem prijateljima i da ga poslužuju. **4** I odande odvezavši se doplovismo u Kipar, jer vjetrovi bijahu protivni. **5** I preplovivši puèini Kilikijsku i Pamfilijsku doðosmo u Miru Likijsku. **6** I ondje našavši kapetan laðu Aleksandrijsku koja plovi u Talijansku, metnu nas u nju. **7** I plovivši mnogo dana sporo, i jedva došavši prema Knidu, jer nam vjetar ne dadijaše, doplovismo pod Krit kod Salmone. **8** I jedva se vozeæi pored kraja, doðosmo na jedno mjesto koje se zove Dobra Pristaništa, kod kojega blizu bješe grad Laseja. **9** A pošto proðe mnogo vremena, i veæ plovjenje ne bijaše bez straha, jer i post veæ bješe prošao, svjetovao Pavle **10** Govoreæi im: ljudi! vidim da æe plovjenje biti s mukom i velikom štetom ne samo tovara i laðe nego i duša našijeh. **11** Ali kapetan posluša veæma kormanoša i gospodara od laðe negoli Pavlove rijeèi. **12** A ne buduæi pristanište zgodno za zimovnik, svjetovahu mnogi da se odvezu odande, ne bi li kako mogli doæi do Finika, i ondje da zimuju u pristaništu Kritskom, koje gleda k jugu i k zapadu. **13** I kad dunu jug, mišljahu da im se volja ispuní, i podignuvi jedra plovljahu pokraj Krita. **14** Ali ne zadugo potom dunu nasuprot njemu buran vjetar koji se zove Evrokidon. **15** A kad se laða ote, i ne mogaše se vjetru protiviti, predadosmo je valovima i nošahu nas. **16** A kad proðosmo mimo jedno ostrvo koje se zove Klauda, jedva mogosmo udržati èamac, **17** Koji izvukavši, svakojako pomagahu, te ga privezasmu odozdo za laðu; a bojeæi se da ne udari na prud, spustismo jedra, i tako se plavljasmu. **18** A kad nam veoma dosaðivaše bura sjutradan izbacivahu tovare. **19** I u treæi dan svojima rukama izbacismo alat laðarski. **20** A kad se ni sunce ni zvijezde za mnogo dana ne pokazaše, i bura ne mala navalila, bijaše propao sav nad da æemo se izbaviti. **21** I kad se zadugo nije jelo, onda Pavle stavši preda njih reèe: trebaše dakle, o ljudi! poslušati mene, i ne otiskivati se od Krita, i ne imati ove muke i štete. **22** I evo sad vas molim da budete dobre volje: jer nijeđna duša od vas neæe propasti osim laðe; **23** Jer u ovu noæ stade preda me anđeo Boga kojega sam ja i kome služim, **24** Govoreæi: ne boj se, Pavle! valja ti doæi pred aæesara; i evo ti darova Bog sve koji se voze s tobom. **25** Zato ne bojte se, ljudi; jer vjerujem Bogu da æe tako biti kao što mi bi reèeno. **26** Ali valja nam doæi na jedno ostrvo. **27** A kad bi èetraæta noæ, i mi se u ponoæi plavljasmu po Adrijanskoj puèini, pomisliše laðari da se približuju k nekakvoj zemlji. **28** I izmjerivši dubinu naðoše dvadeset hватi; i prošavši malo opet izmjeriše, i naðoše petnaest hватi. **29** Onda bojeæi se da kako ne udare na prudovita mjesta baciše sa stražnjega kraja laðe èetiri lengera, pa se moljasmu Bogu da svane. **30** A kad laðari gledahu da pobjegnu iz laðe, i spustiše èamac u more izgovarajuæi se kao da hoæe s prednjega kraja da spuste lengere, **31** Reèe Pavle kapetanu i vojnicima: ako ovi ne ostanu u laði, vi ne možete živi ostati. **32** Tada vojnici odrezaše uža na èamac i pustiše ga te pade. **33** A kad šæaše da svane, moljaše Pavle sve da jedu, govoreæi: èetraæti je dan danas kako èekate i ne jeduæi živite ništa ne okusivši. **34** Zato vas molim da jedete: jer je to za vaše zdravlje. A ni jednomete od vas dlaka s glave neæe otpasti. **35** I rekavši ovo uze hljeb, i dade hvalu Bogu pred svima, i prelomivši stade jesti. **36** Onda se svi razveselivši i oni jedoše. **37** A u laði bijaše nas duša svega dvijesta i sedamdeset i šest. **38** I nasitivši se jela, oblakšaše laðu

izbacivši pšenici u more. **39** A kad bi dan ne poznavahu zemlje; nego ugledaše nekakav zaliv s pijeskom, na koji se dogovoriše, ako bude moguæe, da izvuku laðu. **40** I podignuvi lengere vožahu se po moru, i odriješivši uža na krmama, i raširivši malo jedro prema vjetriæu koji duhaše, vožasmo se kraju. **41** A kad doðosmo kao na jedan jezik, gdje se more kao razdjeljuje, nasadi se laða; i prednji kraj, koji se nasadi, osta tvrd da se ne može pomaknuti, a kрма se razbijaše od sile valova. **42** A vojnici se dogovoriše da pobiju sužnje, da koji ne ispliva i ne uteèe. **43** Ali kapetan èeleæi saèuvati Pavla zabrani njihov dogovor, i zapovjedi onima koji znadu plivati da iskooèe najprije, i da iziðu na zemlju; **44** A ostali jedni na daskama i jedni na èemu od laðe. I tako iziðoše svi živi na zemlju.

28 I kad iziðoše sreæeno iz laðe, tada razumješe da se ostrvo zove Melit. **2** A divljaci èinjahu nam ne malu ljubav, jer naložiše oganj i primiše nas sve zbog dažda koji iðaše, i zbog zime. **3** A Pavle zgrabivši gomilu granja naloži na oganj, i izišavši zmiju od vruæine skoèi mu na ruku. **4** I kad vidješe divljaci zmiju gdje visi o ruci njegovoj, govorahu jedan drugome: jamaèeno je ovaj èovjek krvnik, kojega izbavljena od mora sud Božij ne ostavi da živi. **5** A on otesavši zmiju u oganj ne bi mu ništa zlo. **6** A oni èekahu da on oteèe ili ujedanput da padne mrtav. A kad zadugo èekaše, i vidješe da mu ništa zlo ne bi, promjeniše se, i govorahu da je on Bog. **7** A naokolo oko onoga mjesta bijahu sela poglavara od ostrva po imenu Poplija, koji nas primi i ugosti ljubazno tri dana. **8** A dogodi se da otac Poplijev ležaše od groznice i od srdobolje, kojemu ušavši Pavle pomoli se Bogu i metnu ruke svoje na nj i iscjeli ga. **9** A kad to bi, dolažahu i drugi koji bijahu bolesni na ostrvu onome, i iscjeljavu se. **10** I poštovahu nas velikjem èastima; i kad poðosmo, spremiše nam što je od potrebe. **11** A poslije tri mjeseca odvezosmo se na laði Aleksandrijskoj, koja je bila prezimila na ostrvu, i bijahu na njoj napisani Dioskuri. **12** I doplovivši u Sirakuzu ostasmo ondje tri dana. **13** A odande otplovivši doðosmo u Rigiju; i poslije jednoga dana kad dunu jug, doðosmo drugi dan u Potiole. **14** Ondje naðemo braæu, i oni nas zamole te ostanemo kod njih sedam dana; i tako poðosmo u Rim. **15** I odande èuvši braæa za nas iziðoše nam na susret tja do Apijeva pazara i tri krème. I kad ih vidje Pavle, dade hvalu Bogu, i oslobodi se. **16** A kad doðosmo u Rim, kapetan predade sužnje vojvodji. Ali se Pavlu dopusti da živi gdje hoæe s vojnikom koji ga èuvaše. **17** A poslije tri dana Pavle sazva starješine Jevrejske. I kad se oni skupiše, govorase im: ljudi braæe! ja ništa ne uèinim protivno narodu ili obièajima otaèekjem; i Jerusalimljanji predaše me kao sužnja u ruke Rimljanim, **18** Koji izvidjevši za mene šæahu da me puste, jer se ne naðe na meni nijeđna smrtna krivica. **19** Ali kad Judeci govorahu nasuprot, natjera me nevolja da se ištem pred aæesara, ne kao da bih svoj narod imao što tužiti. **20** Toga radi uzroka zamolih vas da se vidimo i da se razgovorimo; jer neda radi Izrailjeva okovan sam u ovo gvožđe. **21** A oni mu rekoše: mi niti primismo pisma za te iz Judeje; niti doðe ko od braæe da javi ili da govorи što zlo za tebe. **22** Nego molimo da èujemo od tebe šta misliš; jer nam je poznato za ovu jeres da joj se svuda nasuprot govor. **23** I odredivši mu dan doðoše k njemu u gostonicu mnogi; kojima kazivaše svjedoèeæi carstvo Božije i uvjeravajuæi ih da Isusa iz zakona Mojsijeva i iz proroka od jutra do samoga mraka. **24** I jedni vjerovahu onome što

govoraše a jedni ne vjerovahu. **25** A buduæni nesložni među sobom, odlažahu kad reèe Pavle jednu rijeè: dobro kaza Duh sveti preko proroka Isajje ocevima našijem. **26** Govoreæi: idi k narodu ovome i kaži: ušima æete èuti i neæete razumjeti; i oèima æete gledati i neæete vidjeti. **27** Jer odrveni srce ovoga naroda, i ušima teško èuju, i oèima svojijem zažmuriše da kako ne vide oèima, i ušima ne èuju, i srcem ne razumiju, i da se ne obrate da ih iscijelim. **28** Da vam je dakle na znanje da se neznabošcima posla spasenije Božije, oni æe i èuti. **29** I kad on ovo reèe, otidoše Jevreji prepirluæi se među sobom. **30** A Pavle ostade pune dvije godine o svome trošku, i doèekivaše sve koji mu dolažahu, **31** Propovijedajuæi carstvo Božije, i uèeæi o Gospodu našemu Isusu Hristu slobodno, i нико му не branjaše.

Rimljanima

1 Od Pavla, sluge Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevanđelje Božje, **2** Koje Bog naprijed obeæea preko proroka svojih u svetijem pismima **3** O sinu svojemu, koji je po tijelu rođen od sjemena Davida, **4** A posvjedoèen silno za sina Božjega Duhom svetinje po vaskrsenju iz mrtvih, Isusu Hristu Gospodu našemu, **5** Preko kojega primismo blagodat i apostolstvo, da pokorimo sve neznaþošće vjeri imena njegovoga; **6** Među kojima ste i vi pozvani Isusu Hristu, **7** Svima koji su u Rimu, ljudima Bogu, i pozvanima svetima: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **8** Prvo dakle zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista za sve vas što se vjera vaša glasi po svemu svijetu. **9** Jer mi je svjedok Bog, kojemu služim duhom svojijem u jevanđelju sina njegova, da vas se opominjem bez prestanka, **10** Moleæi se svagda Bogu u molitvama svojijem da bi mi kad Božja volja pomogla da dođem k vama; **11** Jer želim vidjeti vas, da vam dam kakav duhovni dar za vaše utvrđenje, **12** To jest, da se s vama utješim vjerom opštom, i vašom i mojom. **13** Ali vam neæu zatajiti, braæeo, da sam mnogo puta htio da vam dođem, pa bih zadržan doslije, da i među vama imam kakav plod, kao i među ostalijem neznaþošćima. **14** Dužan sam i Grcima i divljacima, i mudrima i nerazumnima. **15** Zato, od moje strane, gotov sam i vama u Rimu propovjediti jevanđelje. **16** Jer se ne stidim jevanđelja Hristova; jer je sila Božja na spasenje svakome koji vjeruje, a najprije Jevrejini i Grki. **17** Jer se u njemu javlja pravda Božja iz vjere u vjeru, kao što je napisano: pravednik æee od vjere živ biti. **18** Jer se otkriva gnjev Božij s neba na svaku bezbožnost i nepravdu ljudi koji drže istinu u nepravdi. **19** Jer što se može dozнатi za Boga poznato je njima: jer im je Bog javio; **20** Jer što se na njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i njegova vjeèna sila i božanstvo, da nemaju izgovora. (aïdios g126) **21** Jer kad poznaješ Boga, ne proslaviše ga kao Boga niti mu zahvališe, nego zaludješe u svojijem mislima, i potamnje nerazumno srce njihovo. **22** Kad se graðahu mudri, poludješe, **23** I pretvorile slavu vjeènoga Boga u oblije smrtnoga èovjeka i ptica i èetvoroñožnih životinja i gadova. **24** Zato ih predade Bog u željama njihovih srca u neèistotu, da se pogane tjelesa njihova među njima samima; **25** Koji pretvorile istinu Božiju u laž, i veæema poštovaše i poslužiše tvar nego tvorca, koji je blagosloven vavijek. Amin. (aïðn g165) **26** Zato ih predade Bog u sramne slasti; jer žene njihove pretvorile putno upotrebljavanje u besputno. **27** Tako i ljudi ostavivši putno upotrebljavanje ženskoga roda, raspališe se željom svojom jedan na drugoga, i ljudi s ljudima èinjahu sram, i platu koja trebaše za prijevaru njihovu primahu na sebi. **28** I kao što ne marahu da poznadu Boga, zato ih Bog predade u pokvaren um da èine što ne valja, **29** Da budu napunjeni svake nepravde, kurvarstva, zloæe, lakomstva, pakosti; puni zavisti, ubistva, svaðe, lukavstva, zloæudnosti; **30** Šaptaæi, opadaæi, bogomrsci, siledžije, hvališe, ponositi, izmišljaæi zala, nepokorni roditeljima, **31** Nerazumni, nevjere, neljubavni, neprimirljivi, nemilostivi. **32** A neki i pravdu Božiju poznavši da koji to èine zasluzuju smrt, ne samo to èine, nego pristaju na to i onima koji èine.

2 Zato se ne možeš izgovoriti, o èovjeèe koji god sudiš! jer kojijem sudom sudiš drugome, sebe osuðuješ; jer to èiniš sudeæi. **2** A znamo da je sud Božij prav na one koji to èine, i sam èiniš to! da æee ti pobjeæi od suda Božjeg? **4** Ili ne mariš za bogatstvo njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajuæi da ti dobrota Božija na pokajanje vodi? **5** Nego svojom drvenosti i nepokajanjem srcem sabiraš sebi gnjev za dan gnjeva u koji æee se pokazati pravedni sud Boga, **6** Koji æee dati svakome po djelima njegovijem: **7** Onima dakle koji su trpljenjem djela dobrogla tražili slavu i èast i neraspadljivost, život vjeèni; (aïdios g166) **8** A onima koji se uz prkos suprote istini a pokoravaju se nepravdi, nemilost i gnjev. **9** Nevolja i tuga na svaku dušu èovjeka koji èini zlo, a najprije Jevrejina i Grka; **10** A slava i èast i mir svakome koji èini dobro, a najprije Jevrejini i Grki; **11** Jer Bog ne gleda ko je ko. **12** Jer koji bez zakona sagriješi, bez zakona æee i izginuti; i koji u zakonu sagriješi, po zakonu æee se osuditi **13** Jer pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego æee se oni opravdati koji ga tvore; **14** Jer kad neznaþošći ne imajuæi zakona sami od sebe èine što je po zakonu, oni zakona ne imajuæi sami su sebi zakon: **15** Oni dokazuju da je ono napisano u srcima njihovijem što se èini po zakonu, buduæi da im savjest svjedoæi, i misli među sobom tuže se ili pravdaju) **16** Na dan kad Bog uzasudi tajne ljudske po jevanđelju mojemu preko Isusa Hrista. **17** Gle, ti se zoveš Jevrejin, a oslanjaš se na zakon i hvališ se Bogom, **18** I poznaješ volju, i izbiraš što je bolje, jer si nauèen od zakona; **19** I misliš da si voð slijepima, vidjelo onima koji su u mraku, **20** Nakazatelj bezumnima, uæitelj djeci, koji imaju ugled razuma i istine u zakonu. **21** Uæeæi dakle drugoga sebe ne uæiš; **22** Propovijedajuæi da se ne krade, kradeæ; govoreæi: ne èini preljube, èiniš preljubu; gadeæi se na idole, kradeš svetinju; **23** Koji se hvališ zakonom, a prijestupom zakona sramotiš Boga. **24** Jer se ime Božije zbog vas huli u neznaþošćima, kao što stoji napisano. **25** Obrezanje pomaže ako zakon držiš; ako li si prestupnik zakona, obrezanje je tvoje neobrezanje postalo. **26** Ako dakle neobrezanje pravdu zakona drži, zašto se ne bi njegovo neobrezanje za obrezanje uzelo? **27** I onaj koji je od roda neobrezan i izvršuje zakon, osudiæe tebe koji si sa slovima i obrezanjem prestupnik zakona. **28** Jer ono nije Jevrejin koji je spolja Jevrejin, niti je ono obrezanje koje je spolja na tijelu; **29** Nego je ono Jevrejin koji je iznutra, i obrezanje srca duhom a ne slovima, to je obrezanje; kome je hvala ne od ljudi nego od Boga.

3 Šta je dakle bolji Jevrejin od drugih ljudi? Ili šta pomaže obrezanje? **2** Mnogo svakojako; prvo što su im povjerene rijeèi Božije. **3** A što neki ne vjerovaše, šta je za to? Eda æee njihovo nevjerstvo vjeru Božiju ukinuti? **4** Bože saèuvaj! nego Bog neka bude istinit, a èovjek svaki laža, kao što stoji napisano: da se opravdaš u svojijem rijeèima, i da pobijediš kad ti stanu suditi. **5** Ako li nepravda naša Božiju pravdu podiže, šta æemo reæi? Eda li je Bog nepravedan kad se srdi? Po èovjeku govorim: **6** Bože saèuvaj! Jer kako bi mogao Bog suditi svijetu? **7** Jer ako istina Božija u mojoj laži veæea postane na slavu njegovu, zašto još i ja kao grješnik da budem osuðen? **8** Zašto dakle kao što vièu na nas, i kao što kažu neki da mi govorimo) da ne èinimo zla da dođe dobro? Njima æee sud biti pravedan. **9**

Šta dakle? Jesmo li bolji od njih? Nipošto! Jer gore dokazasmo da su i Jevreji i Grci svi pod grijehom, **10** Kao što stoji napisano: ni jednoga nema pravedna; **11** Ni jednoga nema razumna, i ni jednoga koji traži Boga; **12** Svi se ukloniše i zajedno nevaljali postaše: nema ga koji ēini dobro, nema ni jednoga ciglog. **13** Njihovo je grlo grob otvoren, jezicima svojima varaju, i jed je aspidin pod usnama njihovima. **14** Njihova su usta puna kletve i grēine. **15** Njihove su noge brze da proljevaju krv. **16** Na putovima je njihovima raskopavanje i nevolja; **17** I puta mirnoga ne poznaše. **18** Nema straha Božjega pred oēim njihovima. **19** A znamo da ono što zakon govori, govori onima koji su u zakonu, da se svaka usta zatisnu, i sav svijet da bude krv Bogu; **20** Jer se djelima zakona nijedno tijelo neće opravdati pred njim; jer kroz zakon dolazi poznanje grijeha. **21** A sad se bez zakona javi pravda Božja, posvjeđena od zakona i od proraka; **22** A pravda Božja vjerom Isusa Hrista u sve i na sve koji vjeruju; jer nema razlike. **23** Jer svi sagriješiš i izgubili su slavu Božiju, **24** I opravdaće se zabadava blagodaēu njegovom, otkupom Isusa Hrista. **25** Kojega postavi Bog oēišaenje vjerom u krv njegovoj da pokaže svoju pravdu oproštenjem predašnjih grijeha; **26** U podnošenju Božjemu, da pokaže pravdu svoju u sadašnje vrijeme da je on pravedan i da pravda onoga koji je od vjere Isusove. **27** Gdje je dakle hvala? Prođe. Kakijem zakonom? je li zakonom djela? Ne, nego zakonom vjere. **28** Mislimo dakle da æe se èovjek opravdati vjerom bez djela zakona. **29** Ili je samo Jevrejski Bog, a ne i neznabogaèki? Da, i neznabogaèki. **30** Jer je jedan Bog koji æe opravdati obrezanje iz vjere i neobrezanje vjerom. **31** Kvarimo li dakle zakon vjerom? Bože saèuvaj! nego ga još utvrđujemo.

4 Šta æemo dakle reæi za Avraama, oca svojega, da je po tijelu našao? **2** Jer ako se Avraam djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Boga. **3** Jer šta govori pismo? Vjerova Avraam Bogu, i primi mu se u pravdu. **4** A onome koji radi ne broji se plata po milosti nego po dugu. **5** A onome koji ne radi a vjeruje onoga koji pravda bezbožnika, prima se vjera njegova u pravdu. **6** Kao što i David govori da je blago èovjeku kome Bog prima pravdu bez djela zakona: **7** Blago onima kojima se oprostije bezakonja, i kojima se grijesi prikriše. **8** Blago èovjeku kome Gospod ne prima grijeha. **9** Ovo dakle blaženstvo ili je u obrezanju ili u neobrezanju? Jer govorimo da se Avraamu primi vjera u pravdu. **10** Kako mu se dakle primi? ili kad je bio u obrezanju ili neobrezanju? Ne u obrezanju nego u neobrezanju. **11** I primi znak obrezanja kao peèat pravde vjere koju imase u neobrezanju, da bi bio otac sviju koji vjeruju u neobrezanju; da se i njima primi u pravdu; **12** I da bi bio otac obrezanja ne samo onima koji su od obrezanja, nego i onima koji hode po stopama vjere koja bješe u neobrezanju oca našega Avraama. **13** Jer obeæanje Avraamu ili sjemenu njegovu da bude našljednik svijetu ne bi zakonom nego pravdom vjere. **14** Jer ako su našljednici oni koji su od zakona, propade vjera, i pokvari se obeæanje. **15** Jer zakon gradi gnjev; jer gdje nema zakona nema ni prijestupa. **16** Zato od vjere da bude po milosti da obeæanje tvrdo ostane svemu sjemenu, ne samo koje je od zakona nego i koje je od vjere Avraama, koji je otac svima nama, **17** Kao što stoji napisano: postavih te oca mnogijem narodima) pred Bogom kome vjerova, koji oživljuje mrtve, i zove ono što nije kao ono što jest: **18** On vjerova na nad kad se nije

bilo nièemu nadati da æe on biti otac mnogijem narodima, kao što mu bješe reèeno: tako æe biti sjeme tvoje. **19** I ne oslabivši vjerom ne pogleda ni na svoje veæ umorenje tijelo, jer mu bješe negdje oko sto godina, ni na mrtvost Sarine materice. **20** I za obeæanje Božje ne posumnja se nevjerojanjem, nego ojaèa u vjeri, i dade slavu Bogu. **21** I znadijaše jamaèeno da što obeæea kadar je i uèiniti. **22** Zato se i primi njemu u pravdu. **23** Ali nije napisano za njega jednoga samo da mu se primi, **24** Nego i za nas, kojima æe se primiti ako vjerujemo onoga koji vaskrse Isusa Hrista Gospoda našega iz mrtvih, **25** Koji se predade za grijeha naše, i ustade za opravdanje naše.

5 Opravdavši se dakle vjerom, imamo mir s Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, **2** Kroz kojega i pristup nađosmo vjerom u ovu blagodat u kojoj stojimo, i hvalimo se nadanjem slave Božje. **3** Ne samo pak to, nego se hvalimo i u nevoljama, znajuæi da nevolja trpljenje gradi; **4** A trpljenje iškustvo, a iškustvo nadanje; **5** A nadanje neće se osramotiti, jer se ljubav Božja izli u srca naša Duhom svetijem koji je dat nama. **6** Jer Hristos još kad slabij bjesmo umrije u vrijeme svoje za bezbožnike. **7** Jer jedva ko umre za pravednika; za dobroga može biti da bi se ko usudio umrijeti. **8** Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grijenici umrije za nas. **9** Mnogo æemo dakle veæama biti kroza nj spaseni od gnjeva kad smo se sad opravdali krvlju njegovom. **10** Jer kad smo se pomirili s Bogom smræu sina njegova dok smo još bili neprijatelji, mnogo æemo se veæama spasti u životu njegovu kad smo se pomirili. **11** Ne samo pak to, nego se hvalimo i Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, kroz kojega sad primisimo pomirenje. **12** Zato kao što kroz jednoga èovjeka dođe na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt uđe u sve ljudе, jer svi sagriješiš. **13** Jer grijeh bješe na svijetu do zakona; ali se grijeh ne primaše kad ne bješe zakona; **14** Nego carova smrt od Adama tja do Mojsija i nad onima koji nijesu sagriješili prestupivši kao Adam, koji je prilika onoga koji šeadijaše doæi. **15** Ali dar nije tako kao grijeh; jer kad kroz grijeh jednoga pomriješe mnogi, mnogo se veæea blagodat Božja i dar izobilno na mnoge blagodaēu jednoga èovjeka Isusa Hrista. **16** I dar nije kao grijeh jednoga: jer za grijeh jednoga bi osuđenje, a dar od mnogijeh grijehova opravdanje. **17** Jer kad za grijeh jednoga carova smrt kroz jednoga, koliko æe veæama oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravde u životu carovati kroz jednoga Isusa Hrista! **18** Zato dakle kao što za grijeh jednoga dođe osuđenje na sve ljudе, tako i pravdom jednoga dođe na sve ljudе opravdanje života. **19** Jer kao što neposlušanjem jednoga èovjeka postaše mnogi grješni, tako æe i poslušanjem jednoga biti mnogi pravedni. **20** A zakon dođe uz to da se umnoži grijeh; jer gdje se umnoži grijeh onđe se još veæama umnoži blagodat, **21** Da kao što carova grijeh za smrt, tako i blagodat da caruje pravdom za život vjeèini, kroz Isusa Hrista Gospoda našega. (aiōnios g166)

6 Šta æemo dakle reæi? Hoæemo li ostati u grijehu da se blagodat umnoži? Bože saèuvaj! **2** Jer koji umrjesmo grijehu kako æemo još življeti u njemu? **3** Ili ne znate da svi koji se krstimo u Isusa Hrista, u smrt njegovu krstimo se? **4** Tako se s njim pogrebošmo krštenjem u smrt da kao što usta Hristos iz mrtvih slavom oèinom, tako i mi u novom životu da hodimo. **5** Jer kad smo jednaki s njim jednakom smræu,

biæemo i vaskrsenjem; **6** Znajuæi ovo da se stari naš èovjek razape s njime, da bi se tijelo griešno pokvarilo, da više ne bismo služili grijehu. **7** Jer koji umrije oprosti se od grijeha. **8** A ako umrijesmo s Hristom, vjerujemo da æemo i življeti s njim, **9** Znajuæi da Hristos usta iz mrtvih, veæ više ne umire; smrt više neæe obladati njime. **10** Jer što umrije, grijehu umrije jedanput; a što živi, Bogu živi. **11** Tako i vi dakle držite sebe da ste mrtvi grijehu a živi Bogu u Hristu Isusu Gospodu našemu. **12** Da ne caruje dakle grijeh u vašemu smrtnom tijelu, da ga sluñate u slastima njegovim; **13** Niti dajite udova svojih grijehu za oružje nepravde; nego dajite sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvih, i ude svoje Bogu za oružje pravde. **14** Jer grijeh neæe vama obladati, jer nieste pod zakonom nego pod blagodæu. **15** Šta dakle? Hoæemo li grijeshi kad nijesmo pod zakonom nego pod blagodæu? Bože saèuvaj! **16** Ne znate li da kome dajete sebe za sluge u poslušanje, sluge ste onoga koga sluñate, ili grijeha za smrt, ili poslušanja za pravdu? **17** Hvala dakle Bogu što bivši robovi grijehu poslušaste od srca tu nauku kojoj se i predastote. **18** Oprostivši se pak od grijeha postaste sluge pravdi. **19** Kao èovjek gorovim, za slabost vašega tijela. Jer kao što dadoste ude svoje za robeve neèistoti i bezakonju na bezakonje, tako sad dajite ude svoje za sluge pravdi na posveæenje. **20** Jer kad bijaste robovi grijehu, prosti bijaste od pravde. **21** Kakav dakle onda imadoste plod za koji se sad stidite? Jer je onoga kraj smrti. **22** A sad oprostivši se od grijeha, i postavši sluge Božje, imate plod svoj na posveæenje, a kraj život vjeèni. (aiõnios g166) **23** Jer je plata za grijeh smrt, a dar Božij je život vjeèni u Hristu Isusu Gospodu našemu. (aiõnios g166)

7 Ili ne znate, braæeo jer gorovim onima koji znadu zakon da zakon vlada nad èovjekom dokle je živ? **2** Jer je udata žena privezana zakonom za muža dokle god on živi; a ako li muž njezin umre, razdriješi se od zakona muževljega. **3** Zato dakle dok joj je muž živ biva preljuboèinica ako poðe za drugog muža; a ako joj umre muž prosta je od zakona da ne bude preljuboèinica ako poðe za drugoga. **4** Zato, braæeo moja, i vi umrijestete zakon tijelom Hristovijem, da bude drugoga, onoga što usta iz mrtvih, da plod donesemo Bogu. **5** Jer kad bijasmo u tijelu, bijahu slasti grjehovne, koje zakon raðahu u udima našima da se smrti plod donosi. **6** A sad umrviši izbavismo se od zakona koji nas držaše, da služimo Bogu) u obnovljenju Duha a ne u starini slova. **7** Šta æemo dakle reæi? Je li zakon grijeh? Bože saèuvaj! nego ja grijeha ne poznah osim kroz zakon; jer ne znadoh za želju da zakon ne kaza: ne zaželi. **8** A grijeh uze poèetak kroz zapovijest, i naèini u meni svaku želju; jer je grijeh bez zakona mrtav. **9** A ja življah nekad bez zakona; a kad doðe zapovijest, onda grijeh oživlje, **10** A ja umrijeh, i naðe se da mi zapovijest bi za smrt koja bješe data za život. **11** Jer grijeh uzevši poèetak kroz zapovijest prevari me, i ubi me njome. **12** Tako je dakle zakon svet i zapovijest sveta i pravedna i dobra. **13** Dobro li dakle bi meni smrt? Bože saèuvaj! nego grijeh, da se pokaže grijeh dobrom èineæi mi smrt, da bude grijeh odviše grješan zapovješæu. **14** Jer znamo da je zakon duhovan; a ja sam tjelesan, prodan pod grijeh: **15** Jer ne znam šta èinim, jer ne èinim ono šta hoæeu, nego na što mrzim ono èinim. **16** Ako li ono èinim šta neæeu, hvalim zakon da je dobar. **17** A ovo više ja ne èinim nego grijeh koji živi u meni. **18** Jer znam da dobro ne

živi u meni, to jest u tijelu mojem. Jer htjeti imam u sebi, ali uèiniti dobro ne nalazim. **19** Jer dobro šta hoæeu ne èinim, nego zlo što neæeu ono èinim. **20** A kad èinim ono što neæeu, veæ ja to ne èinim nego grijeh koji živi u meni. **21** Nalazim dakle zakon, kad hoæeu dobro da èinim, da me na zlo nagoni. **22** Jer imam radost u zakonu Božijemu po unutrašnjemu èovjeku; **23** Ali vidim drugi zakon u udima svojima, koji se suproti zakonu uma mojega, i zarobljava me zakonom grjehovnjem koji je u udima mojima. **24** Ja nesreæeni èovjek! Ko æe me izbaviti od tijela smrti ove? **25** Zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista Gospoda našega. Tako dakle ja sam umom svojijem služim zakonu Božijemu a tijelom zakonu grjehovnemu.

8 Nikakva dakle sad nema osuðenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu. **2** Jer zakon duha koji oživljava u Hristu Isusu, oprostio me je od zakona grjehovnoga i smrti. **3** Jer što zakonu bješe nemoguæe, jer bješe oslabljen tijelom, posla Bog sina svojega u oblijeu tijela grjehovnoga, i za grijeh osudi grijeh u tijelu, **4** Da se pravda zakona ispuni u nama koji ne živimo po tijelu nego po duhu; **5** Jer koji su po tijelu tjelesno misle, a koji su po duhu duhovno misle. **6** Jer tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir. **7** Jer tjelesno mudrovanje neprijateljstvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božijemu niti može. **8** A koji su u tijelu ne mogu Bogu ugoditi. **9** A vi nieste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije njegov. **10** A ako je Hristos u vama, onda je tijelo mrtvo grijeha radi a Duh živ pravde radi. **11** A ako li živi u vama Duh onoga koji je vaskrsao Isusa iz mrtvih, onaj koji je podigao Hrista iz mrtvih oživljeæe i vaša smrtna tjelesa Duhom svojijem koji živi u vama. **12** Tako dakle, braæeo, nijesmo dužni tijelu da po tijelu živimo. **13** Jer ako živite po tijelu, pomrijeæete; ako li duhom poslove tjelesne morite, življeæete. **14** Jer koji se vladaju po duhu Božijemu oni su sinovi Božiji. **15** Jer ne primiste duha ropstva, opet da se bojite; nego primiste Duha posinaèkoga, kojijem vièemo: Ava, oœe! **16** Ovaj Duh svjedoèi našemu duhu da smo djeca Božija. **17** A kad smo djeca i našljednici smo: našljednici dakle Božiji, a sunašljednici Hristovi: jer s njim stradamo da se s njim i proslavimo. **18** Jer mislim da stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi koja æe nam se javiti. **19** Jer èekanje tvari èeka da se jave sinovi Božiji. **20** Jer se tvar pokori propadljivosti ne od svoje volje nego za volju onoga koji je pokori) na nad, **21** Da æe se i sama tvar oprostiti od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božje. **22** Jer znamo da sva tvar uzdiše i tuži s nama dosad. **23** A ne samo ona, nego i mi koji novinu duha imamo, i mi sami u sebi uzdišemo èekajuæi posinjenja i izbavljenja tijelu svojemu. **24** Jer se nadom spasosmo. A nad koji se vidi nije nad; jer kad ko vidi što, kako æe mu se nadati? **25** Ako li se nadamo onome što ne vidimo, èekamo s trpljenjem. **26** A tako i Duh pomaže nam u našijem slabostima: jer ne znamo za što æemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanjem. **27** A onaj što ispituje srca zna što je misao Duha, jer po volji Božijoj moli se za svete. **28** A znamo da onima koji ljube Boga sve ide na dobro, koji su pozvani po namjerenu. **29** Jer koje naprijed pozna one i odredi da budu jednaki oblijeu sina njegova, da bi on bio prvoroðeni meðu mnogom braæom. **30** A koje odredi one i dozva; a koje dozva one i opravda; a koje opravda one i proslavi. **31** Šta

æemo dakle reæi na ovo? Ako je Bog s nama, ko æe na nas? 32 Koji dakle svoga sina ne poštedje, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s njim sve ne daruje? 33 Ko æe optužiti izbrane Božije? Bog koji pravda? 34 Ko æe osudit? Hristos Isus, koji umrije, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli za nas? 35 Ko æe nas rastaviti od ljubavi Božije? Nevolja li ili tuga? ili gonjenje? ili glad? ili golotinja? ili strah? ili maæ? kao što stoji napisano: 36 Za tebe nas ubijaju vas dan, drže nas kao ovce koje su za klanje. 37 Ali u svemu ovome pobjeđujemo onoga radi koji nas je ljubio. 38 Jer znam jamaæno da ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnje, ni buduæe, 39 Ni visina, ni dubina, ni druga kakva tvar moæe nas razdvojiti od ljubavi Božije, koja je u Hristu Isusu Gospodu našemu.

9 Istinu govorim tako mi Hrista, ne lažem, to mi svjedoæi savjest moja Duhom svetijem: 2 Da mi je vrlo žao i srce me moje boli bez prestanka; 3 Jer bih željeo da ja sam budem odluèen od Hrista za braæu svoju koja su mi rod po tijelu, 4 Koja su Izrailci, kojih je posinaætvo i slava, i zavjet i zakon, i bogomoljstvo, i obeæanja; 5 Kojih su i oci, i od kojih je Hristos po tijelu, koji je nad svima Bog blagosloven vavijek. Amin. (aiðn g165) 6 A nije moguæe da rijeè Božija proðe: jer nijesu svi Izraelci koji su od Izraelja; 7 Niti su svi djeca koji su sjeme Avraamova, nego u Isaku, reæe, nazvanaæe ti se sjeme. 8 To jest, nijesu ono djeca Božija što su po tijelu djeca, nego djeca obeæanja primaju se za sjeme. 9 Jer je ovo rijeè obeæanja: u ovo vrijeme doæi æu i u Sare æe biti sin. 10 Ne samo pak ona nego i Reveka, kad zatrudnje od samoga Isaka oca naæega. 11 Jer još dok se djeca ne bijahu rodila, ni uèinila dobra ni zla, da ostane Božija naredba po izboru, 12 Ne za djela, nego onoga radi koji poziva reæe joj se: veæi æe služiti manjemu, 13 Kao što stoji napisano: Jakov mi omilje, a na Isava omrzoh. 14 Šta æemo dakle na to reæi? Eda li je nepravda u Boga? Bože saæuvaj! 15 Jer Mojsije govoril: koga æe pomilovati, pomilovaæeu, i na koga æu se pomilovati, smilovaæeu se. 16 Tako dakle niti stoji do onoga koji hoæe, ni do onoga koji træi, nego do Boga koji pomiluje. 17 Jer pismo govoril Faraonu: za to te isto podigoh da na tebi pokaæem silu svoju, i da se razglasli ime moje po svoj zemlji. 18 Tako dakle koga hoæe miluje, a koga hoæe otvrdoglavlji. 19 Reæi æeš mi: zašto nas još krivi? jer ko se moæe suprotiti volji njegovoj? 20 A ko si ti, o èovjeku! da protivno odgovaraš Bogu? Eda li rukotvorina govoril majstoru svome: zašto si me tako naæinio? 21 Ili zar lonæar nema vlasti nad kalom da od jedne guke naæini jedan sud za èast a drugi za sramotu? 22 A kad šæaæe Bog da pokaæe gnjev svoj i da objavi silu svoju, podnese s velikijem trpljenjem sudove gnjeva koji su pripravljeni za pogibao. 23 I da pokaæe bogatstvo slave svoje na sudima milosti koje pripravi za slavu; 24 Koje nas i dozva ne samo od Jevreja nego i od neznaboboæaca, 25 Kao što i u Josiji govoril: nazvanaæu narod svojijem koji nije moj narod, i neljubaznicu ljubaznicom. 26 I biæe na mjestu, gdje im se reæe: vi nijeste moj narod; tamo æe se nazvati sinovi Boga živoga. 27 A Isajia viæe za Izraelja: ako bude broj sinova Izraeljevih kao pjesak morski, ostatak æe se spasti. 28 Jer æe on izvršiti rijeè svoju, i naskoro æe izvršiti po pravdi, da, ispuniaæe Gospod naskoro rijeè svoju na zemlji. 29 I kao što proreèe Isajia: da nam nije Gospod Savaot ostavio sjemena, onda bismo bili kao Sodom i Gomor. 30 Šta æemo dakle reæi? Da neznaboboæci koji ne tražiæe pravde

dokuèiæe pravdu, ali pravdu od vjere. 31 A Izraelij tražeæi zakon pravde ne dokuèi zakona pravde. 32 Zašto? Jer ne traži iz vjere nego iz djela zakona; jer se spotakoæe na kamen spoticanja, 33 Kao što stoji napisano: evo meæem u Sionu kamen spoticanja i stijenu sablazni; i koji ga god vjeruje neæe se postidjeti.

10 Braæeo! želja je mojega srca i molitva k Bogu za spasenije Izraelja. 2 Jer im svjedoæim da imaju revnost za Boga, ali ne po razumu. 3 Jer ne poznajuae pravde Božije i gledajuae da svoju pravdu utvrde ne pokoravaju se pravdi Božijoj. 4 Jer je Hristos svršetak zakona: koji ga god vjeruje opravdan je. 5 Jer Mojsije piše za pravdu koja je od zakona: koji èovjek to èini življeæe u tom. 6 A pravda koja je od vjere ovako govoril: da ne reæeš u srcu svojem: ko æe iziæi na nebo? to jest da svede Hrista; 7 Ili: ko æe siæi u bezdan? to jest da izvede Hrista iz mrtvijeh. (Abyssos g12) 8 Ali šta govoril pismo? Blizu ti je rijeè u ustima tvojima i u srcu tvojem, to jest rijeè vjere koju propovijedamo. 9 Jer ako priznaješ ustima svojima da je Isus Gospod, i vjeruješ u srcu svojemu da ga Bog podiže iz mrtvijeh, biæeš spasen. 10 Jer se srcem vjeruje za pravdu a ustima se priznaje za spasenije. 11 Jer pismo govoril: koji ga god vjeruje neæe se postidjeti. 12 Jer nema razlike meðu Jevrejinom i Grkom: jer je on Bog sviju, i bogat za sve koji ga prizivaju. 13 Jer koji god prizove ime Gospodnje spaæee se. 14 Kako æe dakle prizvati koga ne vjerovali? A kako æe vjerovati koga ne èuve? A kako æe èuti bez propovjednika? 15 A kako æe propovijedati ako ne budu poslani? Kao što stoji napisano: kako su krasne noge onih koji donose glas za mir, koji donose glas za dobro! 16 Ali svi ne poslušaæe jevanđelja: jer Isajia govoril: Gospode! ko vjerova naæemu propovijedanju? 17 Tako dakle vjera biva od propovijedanja, a propovijedanje rijeèju Božijom. 18 Nego velim: zar ne èuve? Još otide po svoj zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga svijeta rijeèi njihove. 19 Nego velim: zar ne razumje Izraelij? Prvi Mojsije govoril: ja æeu vas razdražiti, ne svojijem narodom, nerazumnijem narodom rasrdiaæ vas. 20 A Isajia govoril slobodno: naðoæe me koji me ne traže; i javih se onima koji za me ne pitaju. 21 A k Izraelju govoril: vas dan pružah ruke svoje k narodu koji ne da da mu se kaæe i odgovara nasuprot.

11 Govorim dakle: eda li Bog odbaci narod svoj? Bože saæuvaj! Jer sam i ja Izraeljac od sjemena Avraamova od koljena Venijaminova. 2 Ne odbaci Bog naroda svojega, koji naprijed pozna. Ili ne znate šta govoril pismo za Iliju kako se tuži Bogu na Izraelja govoræi: 3 Gospode! proroke tvoje pobiše i oltare tvoje raskopaše, a ja ostah jedan i traže dušu moju da je izvade. 4 A šta mu govoril Božij odgovor? Ostavih sebi sedam hiljada ljudi koji ne prekloniše koljena pred Vaalom. 5 Tako dakle i u sadašnje vrijeme ostanak bi po izboru blagodati. 6 Ako li je po blagodati, onda nije od djela, jer blagodat veæe ne bi bila blagodat; ako li je od djela nije više blagodat, jer djelo veæe ne bi bilo djelo. 7 Šta dakle? Šta iskaæe Izraelj ono ne dobi; a izbor dobi; ostali pak zaslajepiše. 8 Kao što je napisano: dade im Bog duha neosjetljivoga, oèi da ne vide, i uši da ne èuju do samoga današnjeg dana. 9 I David govoril: da bude trpeza njihova zamka i grožđa, i sablazan i plata njima; 10 Da se njihove oèi zasljepe da ne vide, i leða njihova jednako da su pognuti. 11 Govorim dakle: eda li se spotakoæe da padnu? Bože saæuvaj! Nego je njihova pogreška spasenje neznaboboæima, da bi se i

oni razdražili. **12** A kad je pogreška njihova bogatstvo svijetu i šteta njihova bogatstvo neznabوćima, akamoli da se ispune? **13** Jer vama govorim neznabоćima; jer, budući da sam ja apostol neznabоča, hoću da hvalim svoju službu; **14** Ne bih li kako razdražio svoj rod, i spasao koga od njih. **15** Jer kad je odmet njihov primirenje svijetu, šta bi bilo primljenje, osim život iz mrtvih? **16** Ako je kvasac svet, to je i tjesto; i ako je korijen svet, to su i grane. **17** Ako li se neke od grana odlomiše, i ti, koji si divlja maslina, pricijepio si se na njih, i postao si zajedničar u korijenu i u masti od masline; **18** Ne hvali se granama; ako li se pak hvališ, ne nosiš ti korijena nego korijen tebe. **19** A rezi æeš: odlomiše se grane da se ja pricijepim. **20** Dobro! nevjerstvom odlomiše se, a ti vjerom stojiš; ne ponosi se, nego se boji. **21** Jer kad Bog rođenijeh grana ne poštedje, da i tebe kako ne nepoštedi. **22** Gledaj dakle dobrotu i nepošteđenje Božje: nepošteđenje na onima što otpadoše, a na sebi dobrotu Božiju, ako ostaneš u dobroti; ako li pak ne, i ti æeš biti otsjeèen. **23** A i oni, ako ne ostanu u nevjerstvu, pricijepiæe se; jer ih je Bog kadar opet pricijepiti. **24** Jer kad si ti otsjeèen od rođene divlje masline, i pricijepio se na nerođenu pitomu maslinu; akamoli ovi koji æe se pricijepiti na rođenu svoju maslinu! **25** Jer vam, braæeo, neæeu zatajiti tajne ove da ne budete ponositi da šljepota Izraelju pade u dijel dokle ne uđe neznabоča koliko treba. **26** I tako æe se spasti sav Izraelj, kao što je napisano: doæi æe od Siona izbavitelj i odvratiæe bezbožnost od Jakova. **27** I ovo im je moj zavjet kad otmem njihove grijeha. **28** Po jevanđelju dakle neprijatelji su vas radi; a po izboru ljbazni su otaca radi. **29** Jer se Bog neæe raskajati za svoje darove i zvanje. **30** Jer kao i vi što se nekad suproæaste Bogu a sad biste pomilovani njihovoga radi suproæenja, **31** Tako i oni sad ne htješe da vjeruju vaæega radi pomilovanja da bi i oni bili pomilovani. **32** Jer Bog zatvori sve u nevjerstvo, da sve pomiluje. **33** O dubino bogatstva i premudrosti i razuma Božjega! kako su neispitljivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putovi! **34** Jer ko pozna misao Gospodnju? **35** Ili ko mu bi savjetnik? Ili ko mu naprijed dade što, da mu se vratí? **36** Jer je od njega i kroz njega i u njemu sve. Njemu slava vavijek. Amin. (aiõn g165)

12 Molim vas dakle, braæeo, milosti Božje radi, da date tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo. **2** I ne vladajte se prema ovome vijeku, nego se promijenite obnovljenjem uma svojega, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božija. (aiõn g165) **3** Jer kroz blagodat koja je meni data kažem svakome koji je među vama da ne mislite za sebe više nego što valja misliti; nego da mislite u smjernosti kao što je kome Bog udijelio mjeru vjere. **4** Jer kao u jednom tijelu što imamo mnoge ude a udi svi nemaju jedan posao, **5** Tako smo mnogi jedno tijelo u Hristu, a po sebi smo udi jedan drugome. **6** A imamo različite darove po blagodati koja nam je dana: ako proroštvo, neka bude po mjeri vjere; **7** Ako li službu, neka služi; ako je uèitelj, neka uèi; **8** Ako je tješitelj, neka tješi; koji daje neka daje prosto; koji upravlja neka se brine; koji èini milost neka èini s dobrom voljom. **9** Ljubav da ne bude lažna. Mrzeæi na zlo držite se dobra. **10** Bratskom ljubavi budite jedan k drugome ljubazni. Èašeu jedan drugoga veæeg èinite. **11** Ne budite u poslu ljeni; budite ognjeni u duhu, služite Gospodu. **12** Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednak. **13** Dijeljite potrebe

sa svetima; primajte rado putnike. **14** Blagosiljajte one koji vas gone: blagosiljajte, a ne kunite. **15** Radujte se s radosnima, i plaæete s plaæenima. **16** Budite jedne misli među sobom. Ne mislite o visokijem stvarima, nego se držite niskijeh. Ne mislite za sebe da ste mudri. **17** A nikome ne vraæajte zla za zlo; promišljajte o tom što je dobro pred svijem ljudima. **18** Ako je moguæe, koliko do vas stoji, imajte mir sa svijem ljudima. **19** Ne osvæeujte se za sebe, ljbazni, nego podajte mjesto grijevu, jer stoji napisano: moja je osveta, ja æeu vratiti, govor Gospod. **20** Ako je dakle gladan neprijatelj vjоi, nahrani ga; ako je æedan, napoj ga; jer èineæi to uglevlje ognjeno skuplja na glavu njegovu. **21** Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom.

13 Svaka duša da se pokorava vlastima koje vladaju; jer nema vlasti da nije od Boga, a što su vlasti, od Boga su postavljene. **2** Tako koji se suproti vlasti suproti se naredbi Božjoj; a koji se suprote primiæe grijeh na sebe. **3** Jer knezovi nijesu strah dobrijem djelima nego zljem. Hoæeš li pak da se ne bojiš vlasti, èini dobro, i imaæeš hvalu od nje; **4** Jer je sluga Božij tebi za dobro. Ako li zlo èiniš, boj se; jer uzalud ne nosi maæa, jer je Božij sluga, osvetnik na grijev onome koji zlo èini. **5** Tako se valja pokoravati ne samo od straha nego i po savjeti. **6** Jer zato i poreze dajete; jer su sluge Božje koje su za to isto postavljene. **7** Podajte dakle svakome šta ste dužni: kome dakle porezu, porezu; a kome carinu, carinu; a kome strah, strah; a kome èast, èast. **8** I ne budite nikome ništa dužni osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi drugoga zakon ispunji. **9** Jer ovo: ne èini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoèi lažno, ne zaæeli, i ako ima još kakva druga zapovijest, u ovoj se rijeèi izvršuje, to jest: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. **10** Ljubav ne èini zla bližnjemu; daklem je ljubav izvršenje zakona. **11** I znajuæi ovo vrijeme da je veæ èas došao da ustanemo od sna; jer nam je sad bliže spasenje negoli kad vjerovasmo. **12** Noæe proðe a dan se približi: da odbacimo dakle sva djela tamna, i da se obuèemo u oružje vidjela. **13** Da hodimo pošteno kao po danu: ne u žderanju i pijanstvu, ne u kurvarstvu i neèistoti, ne u svaðanju i zavisti; **14** Nego se obucite u Gospoda našega Isusa Hrista; i tijelu ne ugaðajte po željama.

14 A slaboga u vjeri primajte lijepo, da se ne smeta savjest. **2** Jer jedan vjeruje da smije svašta jesti, a koji je slab jede zelje. **3** Koji jede neka ne ukorava onoga koji ne jede; i koji ne jede neka ne osuðuje onoga koji jede; jer ga Bog primi. **4** Ko si ti koji sudiš tuðemu sluzi? On svojemu gospodaru stoji ili pada. Ali æe ustati; jer je Bog kadar podignuti ga. **5** Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drži sve dane da su jednaki: svaki da bude uvjeren za svoju misao. **6** Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje; i koji ne razlikuje dana, Gospodu ne razlikuje. Koji jede, Gospodu jede: jer hvali Boga; i koji ne jede, Gospodu ne jede, i hvali Boga. **7** Jer nijedan od nas ne živi sebi, i nijedan ne umire sebi. **8** Jer ako živimo, Gospodu živimo; a ako umiremo, Gospodu umiremo. Ako dakle živimo, ako umiremo, Gospodnji smo. **9** Jer zato Hristos i umrije i vaskrse i oživlje da oblada i mrtvima i živima. **10** A ti zašto osuðuješ brata svojega? Illi ti zašto ukoravaš brata svojega? Jer æemo svi iziæi na sud pred Hristom. **11** Jer je pisano: tako mi života, govor Gospod, pokloniæe mi se svako koljeno, i svaki jezik slaviæe Boga. **12**

Tako æe dakle svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe. **13** Zato da ne osuđujemo više jedan drugoga, nego mjesto toga ovo gledajte da ne postavljate bratu spoticanja ili sablazni. **14** Znam i uvjeren sam u Hristu Isusu da ništa nije pogano po sebi, osim kad ko misli da je što pogano, onome je pogano. **15** A ako je brat tvoj jela razižalostan, veæ se ne vlaðaš po ljubavi: ne gubi jelom svojijem onoga za kojega Hristos umrije. **16** Gledajte dakle da se ne huli na vaše dobro. **17** Jer carstvo Božije nije jelo i piaæe, nego pravda i mir i radosnost u Duhu svetome. **18** Jer koji ovijem služi Hristu ugodan je Bogu i mio ljudima. **19** Tako dakle da se staramo za mir i za ono èim vodimo na bolje jedan drugoga. **20** Ne raskopavaj djela Božijega jela radi; jer je sve èisto; nego je pogano za èovjeka koji jede sa spoticanjem. **21** Dobro je ne jesti mesa, i vina ne pitи, i ono ne èiniti na što se tvoj brat spotièe, ili oda šta gori postaje ili slab. **22** Ti imas vjeru: Imaj je sam u sebi pred Bogom. Blago onome koji ne osuđuje sebe za ono šta nađe za dobro. **23** A koji se sumnja osuđen je ako jede, jer ne èini po vjeri: a šta god nije po vjeri grijeh je.

15 Dužni smo dakle mi jaki slabosti slabijeh nositi, i ne sebi ugaðati. **1** I svaki od vas da ugaða bližnjemu na dobro za dobar ugled. **3** Jer i Hristos ne ugodи sebi, nego kao što je pisano: ruženja onih koji tebe ruže padoše na me. **4** Jer što se naprijed napisa za našu se nauku napisa, da trpljenjem i utjehom pisma nad imamo. **5** A Bog trpljenja i utjehe da vam da da složno mislite među sobom po Hristu Isusu, **6** Da jednodušno jednijem ustima slavite Boga i oca Gospoda našega Isusa Hrista. **7** Zato primajte jedan drugoga kao što i Hristos primi vas na slavu Božiju. **8** Ali kažem da je Isus Hristos bio sluga obrezanja istine radi Božije, da utvrdi obeæanje ocevima, **9** A neznabوšći po milosti da proslave Boga, kao što stoji napisano: zato æu te hvaliti među neznabоšcima, Gospode, i pjevaæu ime tvoje. **10** I opet gorovi: veselite se neznabоšći s narodom njegovijem. **11** I opet: hvalite Gospoda svi neznabоšći, i slavite ga svi narodi. **12** I opet Isaja gorovi: bjeæ korijen Jesejev, i koji ustane da vlada nad neznabоšcima u onoga æe se uzdati neznabоšći. **13** A Bog nada da ispunи vas svake radosti i mira u vjeri, da imate izobilje u nadu silom Duha svetoga. **14** A ja sam i sam uvjeren za vas, braæo, da ste i vi sami puni blagodati, napunjeni svakoga razuma, da možete druge nauèiti. **15** Ali vam opet, braæo, slobodno pisah nekoliko da vam napomenem radi blagodati koja mi je dana od Boga, **16** Da budem sluga Isusa Hrista u neznabоšcima, da služim jevanđelju Božijemu, da budu neznabоšći prinos povoljan i osvææen Duhom svetijem. **17** Imam dakle hvalu u Hristu Isusu kod Boga. **18** Jer ne smijem goroviti što koje Hristos ne uèini kroza me za poslušanje neznabоžaca rijeèju i djelom, **19** U sili znaka i èudesa silom Duha Božijega; tako da od Jerusalima i naokolo tja do Ilirika napunih jevanđeljem Hristovijem. **20** I tako se potrudih da propovjedim jevanđelje ne gdje se spominjaše Hristos, da na tuðoj zakopini ne zidam; **21** Nego kao što je pisano: kojima se ne javi za njega, vidjeæe; i koji ne èuše razumjeæe. **22** To me i zadrža mnogo puta da ne dođem k vama. **23** A sad više ne imajuæi mjesta u ovijem zemljama, a imajuæi želju od mnogo godina da dođem k vama, **24** Ako pođem u Španjolsku, doæi æu vam; jer se nadam da æu tuda proæi i vas vidjeti, i vi æete me otpratiti onamo kad se najprije nekoliko nasitim vas. **25** A sad idem u Jerusalim

služæi svetima. **26** Jer Maæedonija i Ahaja uèiniše dragovoljno neku porezu za siromahe svete koji žive u Jerusalimu. **27** Oni uèiniše dragovoljno, a i dužni su im; jer kad neznabоšći dobiješ dijel u njihovijem duhovnjem imanjima, dužni su i oni njima u tjelesnima poslužiti. **28** Kad ovo dakle svršim, i ovaj im plod zapeæatim, poæi æu preko vas u Španjolsku. **29** A znam da kad dođem k vama, doæi æu s obilnjem blagoslovom jevanđelja Hristova. **30** Ali vas molim, braæo, zaradi Gospoda našega Isusa Hrista, i zaradi ljubavi Duha, pomozite mi u molitvama za me k Bogu; **31** Da se izbavim od onih koji se protive u Judeji, i da služba moja za Jerusalim bude po volji svetima; **32** Da s radošæu dođem k vama, s voljom Božijom, i da se razveselim s vama. **33** A Bog mira sa svima vama. Amin.

16 Preporuèujem vam pak Fivu sestru našu, koja je sluškinja kod crkve u Kenkreji, **2** Da je primite u Gospodu kao što prilikuje svetima, i da joj budete u pomoæi u svakoj stvari koju od vas zatreba; jer je ona mnogima pomogla, i samome meni. **3** Pozdravite Priskilu i Akilu, pomoæenike moje u Hristu Isusu, **4** Koji za dušu moju svoje vratove položiše, kojima ne je jedan zahvaljujem, nego i sve crkve neznabоžaèke, i domašnju crkvu njihovu. **5** Pozdravite Epeneta, meni ljubaznoga, koji je novina iz Ahaje u Hristu. **6** Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za nas. **7** Pozdravite Andronika i Juniju, rodbinu moju, i moje drugare u sužanjstvu, koji su znameniti među apostolima, koji i prije mene vjerovaše Hrista. **8** Pozdravite Amplija, meni ljubaznoga u Gospodu. **9** Pozdravite Urbana, pomoæenika našega u Hristu, i Stahija, meni ljubaznoga. **10** Pozdravite Apelija, okušanoga u Hristu. Pozdravite domaæe Aristovulove. **11** Pozdravite Irođijona, roðaka mojega. Pozdravite domaæe Narkisove, koji su u Gospodu. **12** Pozdravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u Gospodu. Pozdravite Persidu ljubaznu, koja se mnogo trudila u Gospodu. **13** Pozdravite Rufu izbranoga u Gospodu, i mater njegovu i moju. **14** Pozdravite Asinkritu, Flegonta, Erma, Patrova, Ermija, i braæu koja su s njima. **15** Pozdravite Filologa i Juliju, Nireja i sestru njegovu, i Olimpana, i sve svete koji su s njima. **16** Pozdravite jedan drugoga cijelom svetijem. Pozdravljaju vas sve crkve Hristove. **17** Molim vas pak, braæo, èuvajte se od onih koji èine raspre i razdrođe na štetu nauke koju vi nauèiste, i uklonite se od njih; **18** Jer takovi ne služe Gospodu našemu Isusu Hristu nego svojemu trbuhu, i blagijem rijeèima i blagoslovima prelaðaæuju srca bezazlenijeh. **19** Jer vaše slušanje razglasiti se svuda. I radujem se za vas; ali hoæu da ste vi mudri na dobro a prosti na zlo. **20** A Bog mira da satre sotonu pod noge vaše skoro. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin. **21** Pozdravljaju vas Timotije, pomoænik moj, i Lukije i Jason i Sosipatar, roðaci moji. **22** Pozdravljaju vas i ja Tertije, koji napisah ovu poslanicu u Gospodu. **23** Pozdravljaju vas Gaj, domaæin moj i cijele crkve. Pozdravljaju vas Erast, haznadar gradski, i brat Kvart. **24** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin. **25** A onome koji vas može utvrditi po jevanđelju mojemu i propovijedanju Isusa Hrista, po otkrivenju tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta, (aiònios g166) **26** A sad se javila i obznanila kroz pisma proroèka, po zapovijesti vjeèenoga Boga, za poslušanje vjere među svima neznabоšcima, (aiònios g166) **27** Jedinome premudrome Bogu, kroz Isusa Hrista, slava vavijek. Amin. (aiòn g165)

1 Korinæanima

1 Od Pavla, voljom Božijom pozvanoga apostola Isusa Hrista, i od Sostena brata, 2 Crkvi Božijoj koja je u Korintu, osveæenima u Hristu Isusu, pozvanima svetima, sa svima koji prizivlju ime Gospoda našega Isusa Hrista na svakome mjestu i njihovome i našemu: 3 Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. 4 Zahvalujem svagda Bogu svojemu za vas što vam je dana blagodat Božija u Hristu Isusu, 5 Te se u svemu obogatiste kroz nj, u svakoj rijeèi i svakom razumu, 6 Kao što se svjedoèanstvo Hristovo utvrdi među vama; 7 Tako da nemate nedostatka ni u jednome daru, vi koji èekate otkrivenja Gospoda našega Isusa Hrista, 8 Koji æe vas i utvrditi do samoga kraja da budete pravi na dan Gospoda našega Isusa Hrista. 9 Vjeran je Bog koji vas pozva u zajednicu sina svojega Isusa Hrista Gospoda našega. 10 Molim vas pak, braæeo, imenom Gospoda našega Isusa Hrista da svi jedno govorite, i da ne budu među vama raspre, nego da budete utvrđeni u jednom razumu i u jednoj misli. 11 Jer sam èuo za vas, braæeo moja, od Hlojinjih domaænijeh da su svaðe među vama, 12 A to kažem da jedan od vas govorи: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; a treæi: ja sam Kifin; a èetvrti: ja sam Hristov. 13 Eda li se Hristos razdijeljio? Eda li se Pavle razape za vas? ili se u ime Pavlova krstiste? 14 Hvala Bogu što ja nijednoga od vas ne krstih osim Krispa i Gaja; 15 Da ne reèe ko da u svoje ime krstih. 16 A krstih i Stefanin dom: dalje ne znam jesam li koga drugog krstio. 17 Jer Hristos ne posla mene da krstim, nego da propovijedam jevanđelje, ne premudrijem rijeèima, da ne izgubi silu krst Hristov. 18 Jer je rijeè krstova ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božija. 19 Jer je pisano: pogubiæu premudrost premudrijeh, i razum razumnijeh odbaciæu. 20 Gdje je premudri? Gdje je književnik? Gdje je prepiræ ovoga vijeka? Ne pretvori li Bog mudrost ovoga svijeta u ludost? (aiðn g165) 21 Jer buduæi da u premudrosti Božijoj ne pozna svijet premudroæu Boga, bila je Božija volja da ludoæau pouèenja spase one koji vjeruju. 22 Jer i Jevreji znake ištu, i Grci premudrosti traže. 23 A mi propovijedam Hrista razapeta, Jevrejima dakle sablazan a Grcima bezumlje; 24 Onima pak koji su pozvani, i Jevrejima i Grcima, Hrista, Božiju silu i Božiju premudrost. 25 Jer je ludost Božija mudrija od ljudi, i slabost je Božija jaæa od ljudi. 26 Jer pogledajte znanje svoje, braæeo, da nema ni mnogo premudrijeh po tijelu, ni mnogo silnjeh ni mnogo plemenitijeh; 27 Nego što je ludo pred svijetom ono izabra Bog da posrami premudre; i što je slabo pred svijetom ono izabra Bog da posrami jako; 28 I što je neplemenito pred svijetom i uniæteno izabra Bog, i što nije, da uniæti ono što jest, 29 Da se ne pohvali nijedno tijelo pred Bogom. 30 Iz kojega ste vi u Hristu Isusu, koji nam posta premudrost od Boga i pravda i osveæenje i izbavljenje. 31 Da kao što se piše) ko se hvali, Gospodom da se hvali.

2 I ja došavši k vama, braæeo, ne doðoh s visokom rijeèi ili premudrosti da vam javljam svjedoèanstvo Božije. 2 Jer nijesam mislio da znam što među vama osim Isusa Hrista, i toga raspeta. 3 I ja bijah među vama u slabosti, i u strahu i u velikom drktanju. 4 I rijeè moja, i pouèenje moje ne bijaše u nadgovorljivjem rijeèima ljudske premudrosti, nego u dokazivanju Duha i sile. 5 Da vjera vaša ne bude u mudrosti

ljudskoj nego u sili Božijoj. 6 Ali premudrost govorimo koja je u savršenima, a ne premudrost vijeka ovoga ni knezova vijeka ovoga koji prolaze. (aiðn g165) 7 Nego govorimo premudrost Božiju u tajnosti sakrivenu, koju odredi Bog prije svijeta za slavu našu; (aiðn g165) 8 Koje nijedan od knezova vijeka ovoga ne pozna; jer da su je poznali, ne bi Gospoda slave razapeli. (aiðn g165) 9 Nego kao što je pisano: što oko ne vidje, i uho ne èeu, i u srce èovjeku ne doðe, ono ugotovi Bog onima, koji ga ljube. 10 A nama je Bog otkrio Duhom svojijem; jer Duh sve ispituje, i dubine Božije. 11 Jer ko od ljudi zna šta je u èovjeku osim duha èovjeèijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega. 12 A mi ne primismo duha ovoga svijeta, nego Duha koji je iz Boga, da znamo što nam je darovano od Boga; 13 Koje i govorimo ne rijeèima što je nauèila èovjeèija premudrost, nego što uèi Duh sveti; i duhovne stvari duhovno radimo. 14 A tjelesni èovjek ne razumije što je od Duha Božijega; jer mu se èini ludost i ne može da razumije, jer treba duhovno da se razgleda. 15 Duhovni pak sve razgleda, a njega sama niko ne razgleda. 16 Jer ko pozna um Gospodnj da ga pouèi? A mi um Hristov imamo.

3 I ja, braæeo, ne mogoh s vama govoriti kao s duhovnima nego kao s tjelesnima, kao s malom djecom u Hristu. 2 Mlijekom vas napojih a ne jelom, jer još ne mogaste, i ni sad još ne možete, 3 Jer ste još tjelesni. Jer gdje su među vama zavisti i svaðe i nesloge, nijeste li tjelesni, i ne živite li po èovjeku? 4 Jer kad govorи ko: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; nijeste li tjelesni? 5 Ko je dakle Pavle a ko li Apolo do samo sluge kroz koje vjerovaste, kao što i svakome Gospod dade? 6 Ja posadih, Apolo zali, a Bog dade te uzraste. 7 Tako niti je onaj što koji sadi, ni onaj koji zaljeva, nego Bog koji daje te raste. 8 A onaj koji sadi i koji zaljeva jednaki su; i svaki æe primiti svoju platu po svojemu trudu. 9 Jer mi smo Bogu pomagaèi, a vi ste Božija njiva, Božija graðevina. 10 Po blagodati Božijoj koja mi je dana ja kao premudri neimar postavih temelj, a drugi zida u visinu; ali svaki neka gleda kako zida. 11 Jer temelja drugoga niko ne može postaviti osim onoga koji je postavljen, koji je Isus Hristos. 12 Ako li ko zida na ovome temelju zlato, srebro, dragi kamenje, drva, sijeno, slamu, 13 Svakoga æe djelo iziæi na vidjelo; jer æe dan pokazati, jer æe se ognjem otkriti, i svako djelo pokazaaæe organj kao što jest. 14 I ako ostane èije djelo što je nazidao, primiæe platu. 15 A èije djelo izgori, otiaæi æe u štetu: a sam æe se spasti tako kao kroz organj. 16 Ne znate li da ste vi crkva Božija, i Duh Božij živi u vama? 17 Ako pokvari ko crkvu Božiju, pokvariæe njega Bog: jer je crkva Božija sveta, a to ste vi. 18 Niko neka se ne vara: ako ko među vama misli da je mudar na ovome svijetu, neka bude lud da bude mudar. (aiðn g165) 19 Jer je premudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom, jer je pisano: hvata premudre u njihovu lukavstvu. 20 I opet: Gospod zna pomisli mudrijeh da su ništa. 21 Zato niko da se ne hvali èovjekom, jer je sve vaše. 22 Bio Pavle, ili Apolo, ili Kifa, ili svijet, ili život ili smrt, ili sadaænje, ili buduæe: sve je vaše; 23 A vi ste Hristovi a Hristos Božij.

4 Tako da nas drže ljudi kao sluge Hristove i pristave tajna Božijeh. 2 A od pristava se ne traži više ništa, nego da se ko vjeran nađe. 3 A ja malo marim što me sudite vi ili èovjeèej dan; a ni sam sebe ne sudim. 4 Jer ne znam ništa na sebi;

no za to nijesam opravdan, ali onaj koji mene sudi Gospod je. **5** Zato ne sudite ništa prije vremena, dokle Gospod ne dođe, koji æe iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tamni i objavljave savjete srdâene, i tada æe pohvala biti svakome od Boga. **6** A ovo, braæeo moja, prigovorih sebi i Apolu vas radi, da se od nas nauæite da ne mislite za sebe više nego što je napisano, i da se koga radi ne nadimate jedan na drugoga. **7** Jer ko tebe povišuje? Šta li imas što nijesi primio? A ako si primio, što se hvališ kao da nijesi primio? **8** Eto ste siti, eto se obogatiste, bez nas carujete. O da biste carovali, da bismo i mi s vama carovali! **9** Jer mislim da Bog nas apostole najstražnje postavi, kao one koji su na smrt osuðeni; jer bismo gledanje i svijetu i anđelima i ljudima. **10** Mi smo budale Hrista radi, a vi ste mudri u Hristu; mi slabici, a vi jaki; vi slavni, a mi sramotni. **11** Do ovoga èasa i gladujemo, i trpimo žeđu, i golotinju, i muke, i potucamo se, **12** I trudimo se radeæi svojijem rukama. Kad nas psuju, blagosiljamo; kad nas gone, trpimo; **13** Kad hule na nas, molimo; postasmo kao smetlište svijeta, po kojemu svi gaze dosad. **14** Ne pišem ja ovo da posramim vas, nego vas uèim kao svoju ljubaznu djecu. **15** Jer ako imate i trista uèitelja u Hristu, ali nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Hristu Isusu rođih jevanđeljem. **16** Nego vas molim, ugledajte se na mene kao i ja na Hrista. **17** Zato poslah k vama Timotija, koji mi je sin ljubazni i vjerni u Gospodu; on æe vam opomenuti putove moje koji su u Hristu Isusu, kao što svuda i u svakoj crkvi uèim. **18** Neki se naduše kao da ja neæu doæi k vama. **19** Ali æeu vam doæi skoro, ako Bog da, i neæu gledati na rijeèi onih što su se naduli, nego na silu. **20** Jer carstvo Božije nije u rijeèi nego u sili. **21** Šta hoæete? da dođem k vama s prutom ili s ljubavi i duhom krotosti?

5 Vrlo se glasi da je kurvarstvo među vama, i takovo kurvarstvo kakovo se ni među neznaboscima ne èuje, da nekakav ima ženu oèinu. **2** I vi se još nadimate, mjesto da plaæete, da se izvadi između vas onaj koji je uèinio to djelo. **3** Jer ja, koji ako nijesam kod vas tijelom ali duhom tu živim, veæ otsudih kao da sam tamo, da se onaj koji je to tako uèinio, **4** U ime Gospoda našega Isusa Hrista kad se saberete vi i moj duh, sa silom Gospoda našega Isusa Hrista, **5** Da se on preda sotoni na muèenje tijela, da bi se duh spasao u dan Gospoda našega Isusa Hrista. **6** Nije dobra hvala vaša. Ne znate li da malo kvasca sve tijesto ukiseli? **7** Oèistite dakle stari kvasac, da budete novo tijesto, kao što ste prijesni; jer i pasha naša zakla se za nas, Hristos. **8** Zato da praznujemo ne u starome kvascu, ni u kvascu pakosti i lukavstva, nego u prijesnome hljebu èistote i istine. **9** Pisah vam u poslanici da se ne miješate s kurvarima; **10** I to ja ne rekoh za kurvare ovoga svijeta, ili tvrdice, ili hajduke, ili idolopoklonike; jer biste morali iziæi iz svijeta. **11** A sad vam pisah da se ne miješate ako koji koji se brat zove, postane kurvar, ili tvrdica, ili idolopoklonik, ili kavagdžija, ili pjanica, ili hajduk; s takovima da i ne jedete. **12** Jer šta je meni stalo da sudim i one koji su napolju? Ne sudite li vi one koji su unutra? **13** A one koji su napolju sudiæe Bog. Izvadite zloga između sebe.

6 Smije li koji od vas, kad ima tužbu na drugoga, iæi na sud nepravednima, a ne svetima? **2** Ne znate li da æete sudi svijetu? Kad æete dakle vi svijetu suditi nijeste li vrijedni suditi manjijem stvarima? **3** Ne znate li da æemo anđelima sudiiti, akamoli stvarima ovoga svijeta? **4** A vi kad imate tužbe

za stvari ovoga svijeta, uzmete za sudije one koje u crkvi ne broji niko ni u što! **5** Na sramotu vašu gorim: zar nema među vama nijednoga mudra koji može rasuditi među braæom svojom? **6** Nego se brat s bratom sudi, i to pred nevjernima! **7** I to je veæ vrlo sramno za vas da imate tužbe među sobom. Zašto radije ne trpite nepravdu? Zašto radije ne pregorite stetu? **8** Nego vi sami èinite nepravdu i stetu, pa još braæil! **9** Ili ne znate da nepravednici neæe naslijediti carstva Božijega? Ne varajte se: ni kurvari, ni idolopoklonici, ni preluboèinci, ni adžuvani, ni muæeložnici, **10** Ni lupeži, ni lakomci, ni pjanice, ni kavagdžije, ni hajduci, carstva Božijega neæe naslijediti. **11** I ovakovi bijaste neki; nego se opraste i posvetite i opravdaste imenom Gospoda našega Isusa Hrista i Duhom Boga našega. **12** Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali neæu da što oblada mnome. **13** Jela su za trbuh, i trbuh je za jela; ali æe Bog i ova i onoga pokvariti. A tijelo nije za kurvarstvo, nego za Gospoda, i Gospod za tijelo. **14** A Bog i Gospoda podiže, i nas æe podiæi silom svojom. **15** Ne znate li da su tjelesa vaša udi Hristovi? Hoæeu li dakle uzeti ude Hristove i od njih naæiniti ude kurvine? Bože saæuvaj! **16** Ili ne znate da ko se s kurvom sveže jedno tijelo s njom postane? Jer, reæe, biæe dvoje jedno tijelo. **17** A ko se Gospoda drži jedan je duh s Gospodom. **18** Bježite od kurvarstva; jer svaki grijeh koji èovjek èini osim tijela je; a koji se kurva on grijesi svome tijelu. **19** Ili ne znate da su tjelesa vaša crkva svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga, i nijeste svoji? **20** Jer ste kupljeni skupo. Proslavite dakle Boga u tjelesima svojijem i u dušama svojijem, što je Božije.

7 A za ono što mi pisaste: dobro je èovjeku da se ne dohvata do žene: **2** Ali zbog kurvarstva svaki da ima svoju ženu, i svaka žena da ima svojega muža; **3** Muž da èini ženi dužnu ljubav, tako i žena muž. **4** Žena nije gospodar od svojega tijela, nego muž; tako i muž nije gospodar od svojega tijela, nego žena. **5** Ne zabranjujte se jedno od drugoga, veæ ako u dogovoru za vrijeme, da se postite i molite Bogu; i opet da se sastanete, da vas sotona ne iskuša vašijem neuzdržanjem. **6** Ali ovo gorim po svjetu a ne po zapovijesti; **7** Jer hoæeu da svi ljudi budu kao i ja; ali svaki ima svoj dar od Boga: ovaj dakle ovako a onaj onako. **8** A neoženjenijem i udovicama velim: dobro im je ako ostanu kao i ja što sam. **9** Ako li se ne uzdrže, neka se žene i udaju; jer je bolje ženiti se negoli upaljivati se. **10** A oženjenijem zapovijedam, ne ja nego Gospod, da se žena od muža ne razdvaja. **11** Ako li se pak i razdvoji, da se više ne udaje, ili da se pomiri sa svojijem mužem i muž da ne puæea žene. **12** A ostalima gorim ja a ne Gospod: ako koji brat ima ženu nekrštenu i ona se privoli živjeti s njim, da je ne ostavlja. **13** I žena ako ima muža nekrštena i on se privoli živjeti s njom, da ga ne ostavlja. **14** Jer se posveti muž nekršten ženom krštenom, i posveti se žena nekrštena od muža krštenog; jer inaèe djeca vaša bila bi neèista, a sad su sveta. **15** Ako li se nekršteni razdvaja, neka se razdvoji; jer se brat ili sestra u takovom dogaðaju ne zarobi; jer nas na mir dozva Gospod Bog. **16** Jer šta znaš, ženo, da ako muža spaseš? ili šta znaš, mužu, da ako ženu spaseš? **17** Samo kao što je Bog razdijelio svakome, i kao što je svakoga pozvao Gospod onako neka živi. I tako zapovijedam po svijem crkvama. **18** Je li ko pozvat obrezan, neka se ne gradi neobrezan; ako li je

ko pozvat neobrezan, neka se ne obrezuje. **19** Obrezanje je ništa, i neobrezanje je ništa; nego držanje zapovijesti Božijeh. **20** Svaki neka ostane u onome zvanju u kome je pozvan. **21** Jesi li pozvan rob, ne brini se; nego ako i možeš svoj biti, još radije budi. **22** Jer koji je pozvan u Gospodu rob, slobodnjak je Gospodnji, tako i koji je pozvan slobodnjak, rob je Hristov. **23** Kupljeni ste skupo, ne budite robovi ljudima. **24** Svaki, braeo, u èemu je ko pozvan u onome neka ostane pred Gospodom. **25** A za djevojke nemam zapovijesti Gospodnje, nego dajem svjet, kao koji sam pomilovan od Gospoda, da budem vjeran. **26** Mislim dakle ovo da æe biti dobro za sadašnju nevolju da je èovjeku dobro tako biti. **27** Jesi li se privezao za ženu, ne traži da se razdriješi; jesli se odriješio od žene, ne traži žene. **28** A ako li se i oženiš, nijesi sagriješio; i djevojka ako se uda, nije sagriješila: ali æe imati takovi nevolje tjelesne; a ja vas žalim. **29** A ovo govorim, braeo, jer je ostalo vrijeme prekraæeno, da æe i oni koji imaju žene biti kao oni koji nemaju; **30** I koji plaèu kao koji ne plaèu; i koji se raduju kao koji se ne raduju; i koji kupuju kao koji nemaju; **31** I koji ovaj svijet upotrebljavaju kao da ga ne upotrebljavaju: jer prolazi oblijeèe ovoga svijeta. **32** A ja hoæu da ste vi bezbrzni. Ko je neoženjen brine se za Gospodnje, kako æe ugoditi Gospodu; **33** A koji je oženjen brine se za svjetsko, kako æe ugoditi ženi. Drugo je žena, a drugo je djevojka. **34** Koja je neudata brine se za Gospodnje, kako æe ugoditi Gospodu, da bude sveta i tijelom i duhom; a koja je udata brine se za svjetsko, kako æe ugoditi mužu. **35** A ovo govorim na korist vama samijem, ne da vam nametnem zamku na vrat, nego za lijepu i pristojnu službu Gospodu bez smetnje. **36** Ako li pak ko misli da je sramota za njegovu djevojku kad ostane usidjelica, i ne može drukèije biti, neka èini šta hoæe, ne griješi ako se uda. **37** A koji stoji tvrdo u srcu, i nema nevolje, a ima vlast nad svojom voljom, i ovo je rasudio u srcu svojemu da zadrži djevojku, dobro èini. **38** Tako i onaj koji udaje svoju djevojku dobro èini; ali koji ne udaje bolje èini. **39** Žena je privezana zakonom dokle joj god živi muž; a ako joj umre muž, slobodna je za koga hoæe da se uda, samo u Gospodu. **40** Ali je blaženja ako ostane tako po mojemu svjetu; jer mislim da i ja imam Duha Božijega.

8 A za meso što je klato idolima znamo, jer sv razum imamo. Razum dakle nadima, a ljubav popravlja. **2** Ako li ko misli da što zna, ne zna još ništa kao što treba znati. **3** A ako ko ljubi Boga, Bog ga je nauèio. **4** A za jelo idolskih žrtava, znamo da idol nije ništa na svijetu, i da nema drugoga Boga osim jedinoga. **5** Jer ako i ima koji se bogovi zovu, ili na nebu ili na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo gospoda: **6** Ali mi imamo samo jednoga Boga oca, od kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz kojega je sve, i mi kroza nj. **7** Ali nema svatko razuma; jer neki koji još i sad misle da su idoli nešto, kao idolske žrtve jedu, i savjest njihova, slaba buduæi, pogani se. **8** Ali jelo nas ne postavlja pred Bogom: jer niti æemo biti veæi ako jedemo, ni manji ako ne jedemo. **9** Ali se èuvajte da kako ova sloboda vaša ne postane spoticanje slabima. **10** Jer ako tebe, koji imаш razum, vidi ko u idolskoj crkvi gdje sjediš za trpezom, neæee li njegova savjest, slaba buduæi, oslobođuti se da jede idolske žrtve? **11** I s tvoga razuma poginuæe slabii brat, za kojega Hristos umrije. **12** Tako kad se griješite o braæu, i bijete njihovu slabu savjest, o Hrista se griješite. **13** Zatoako

jelo sablažnjava brata mojega, neæeu jesti mesa dovjeka, da ne sablažnim brata svojega. (aiðn g165)

9 Nijesam li ja apostol? Nijesam li sam svoj? Ne vidjeh li ja Isusa Hrista, Gospoda našega? Nijeste li vi djelo moje u Gospodu? **2** Ako drugima i nijesam apostol, ali vama jesam, jer ste vi peèat mojega apostolstva u Gospodu. **3** Moj odgovor onima koji me uspita ovo je: **4** Eda li nemamo vlasti jesti i pit? **5** Eda li nemamo vlasti sestruru ženu voditi, kao i ostali apostoli, i braæu Gospodnju, i Kifa? **6** Ili jedan ja i Varnava nemamo vlasti ovo èiniti? **7** Ko vojuje kad o svome trošku? Ili ko sadi vinograd i od rodova njegovih da ne jede? Ili ko pase stado i od mlijeka stada da ne jede? **8** Eda li ovo govorim po èovjeku? Ne govorli ovo i zakon? **9** Jer je u Mojsijevu zakonu napisano: da ne zavežeš usta volu kojih vrše. Eda li se Bog brine za volove? **10** Ili govorli jamaèno za nas? Jer se za nas napisa: koji ore treba u nadanju da ore; i koji vrše u nadanju da æe dobiti od onoga što vrše. **11** Kada mi vama duhovna sijasmo, je li to što veliko ako mi vama tjelesna poñnjemo? **12** Kad se drugi miješaju u vašu vlast, akamoli da ne bi mi? Ali ne uèinimo po vlasti ovoj nego sve trpimo da ne uèinimo kake smetnje jevanđelju Hristovu. **13** Ne znate li da oni koji èine svetu službu od svetinje se hrane? i koji oltaru služe s oltarom dijele? **14** Tako i Gospod zapovjedi da oni koji jevanđelje propovijedaju od jevanđelja žive. **15** A ja to nijedno ne uèinim. I ne pišem ovo da tako bude za mene; jer bih voljeo umrijeti nego da ko slavu moju uništi. **16** Jer ako propovijedam jevanđelje, nema mi hvale: jer mi je za nevolju; i teško meni ako jevanđelja ne propovijedam. **17** Ako dakle ovo èinem od svoje volje, platu imam; a ako li èinem za nevolju, služba mi je predata. **18** Kakva mi je dakle plata? Da propovijedajuæi jevanđelje uèinim bez plate jevanđelje Hristovo, da ne èinem po svojoj vlasti u propovijedanju jevanđelja. **19** Jer premda sam slobodan od sviju, svima sebe uèinim robom, da ih više pridobijem. **20** Jevrejima sam bio kao Jevrejin da Jevreje pridobijem; onima koji su pod zakonom bio sam kao pod zakonom, da pridobijem one koji su pod zakonom; **21** Onima koji su bez zakona bio sam kao bez zakona, premda nijesam Bogu bez zakona nego sam u zakonu Hristovu, da pridobijem one koji su bez zakona. **22** Slabima bio sam kao slab, da slave pridobijem; svima sam bio sve, da kakogod spasem koga. **23** A ovo èinem za jevanđelje, da bih imao dijel u njemu. **24** Ne znate li da oni što trèe na trku, svi trèe, a jedan dobije dar? Tako tréite da dobijete. **25** Svak pak koji se bori od svega se uzdržava: oni dakle da dobiju raspadljiv vjenac, a mi neraspadljiv. **26** Ja dakle tako tréim, ne kao na nepouzdano; tako se borim, ne kao onaj koji bije vjetar; **27** Nego morim tijelo svoje i trudim da kako sam drugima propovijedajuæi izbaæen ne budem.

10 Ali neæeu vam zatajiti, braeo, da ocevi naši svi pod oblakom biše, i svi kroz more proðoše; **2** I svi se u Mojsija krstiše u oblaku i moru; **3** I svi jedno jelo duhovno jedoše; **4** I svi jedno piæe duhovno piše; jer pijahu od duhovne stijene koja iðaše za njima: a stijena bješe Hristos. **5** Ali mnogi od njih ne bijahu po Božijoj volji, jer biše pobijeni u pustinji. **6** A ovo biše ugledi nama, da mi ne želimo zala, kao i oni što želješe. **7** Niti bivajte idolopoklonici, kao neki od njih, kao što stoji napisano: sjedоše ljudi da jedu i da piju, i ustaše da igraju. **8** Niti da se kurvamo, kao neki od njih što se kurvaše, i pade ih u jedan dan dvadeset i tri hiljade. **9** Niti da kušamo Hrista, kao što neki od

njih kušaše, i od zmija izguboše. **10** Niti da vièemo na Boga, kao neki od njih što vikaše, i izguboše od krvnika. **11** Ovo se pak sve dogaðaše ugledi njima, a napisa se za nauku nama, na koje pošljedak svijeta dođe. (aïon g165) **12** Jer koji misli da stoji neka se èuva da ne padne. **13** Drugo iskušenje ne dođe na vas osim èovjeèijega; ali je vjeran Bog koji vas neæe pustiti da se iskušate veæema nego što možete, nego æe uèiniti s iskušenjem i kraj, da možete podnijeti. **14** Zato, ljubazna braæeo moja, bjegajte od idolopoklonstva. **15** Kao mudrima govorim; sudite vi šta govorim. **16** Èaša blagoslova koju blagosiljamo nije li zajednica krv Hristove? Hljeb koji lomimo nije li zajednica tijela Hristova? **17** Jer smo jedan hljeb, jedno tijelo mnogi; jer sví u jednou hlijebu imamo zajednicu. **18** Gledajte Izrailja po tijelu: koji jedu žrtve nijesu li zajednièari oltara? **19** Šta dakle govorim? da je idol Što? ili idolska žrtva da je što? **20** Nije; nego što žrtviju neznaæošci, da ñavolima žrtviju, a ne Bogu; a ja neæu da ste vi zajednièari s ñavolima. **21** Ne možete piti èaše Gospodnje i èaše ñavolske; ne možete imati zajednice u trpezi Gospodnjoj i u trpezi ñavolskoj. **22** Ili da prkosimo Gospodu? Eda li smo mi jaèi od njega? **23** Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro. **24** Niko da ne gleda što je njegovo, nego svaki da gleda što je drugoga. **25** Sve što se prodaje na mesarnici, jedite, i ništa ne ispitujte savjeti radi; **26** Jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. **27** Ako li vas ko od nevjernika pozove, i hoæete iæi, jedite sve što se pred vas doneše, i ne premišljajte ništa savjeti radi. **28** Ako li vam pak ko reèe: ovo je idolska žrtva, ne jedite radi onoga koji vam kaže, i radi savjeti; jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. **29** Ali ne govorim za savjest twoju, nego drugoga; jer zašto da moju slobodu sudi savjest drugoga? **30** Ako ja s blagodaæeu uživam, zašto da se huli na mene za ono za što ja zahvaljujem? **31** Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li što drugo èinite, sve na slavu Božiju èinite. **32** Ne budite na sablazan ni Jevrejima, ni Grcima, ni crkvi Božijoj, **33** Kao što i ja u svaæemu svima ugaðam, ne traæeæi svoje koristi nego mnogijeh, da se spasu.

11 Ugleđajte se na mene, kao i ja na Hrista. **2** Hvalim vas pak, braæeo, što sve moje pamtite i držite zapovijesti kao što vam predah. **3** Ali hoæu da znate da je svakome mužu glava Hristos; a muž je glava ženi; a Bog je glava Hristu. **4** Svaki muž koji se s pokrivenom glavom moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju. **5** I svaka žena koja se gologlava moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju; jer je sve jedno kao da je obrijana. **6** Ako se dakle ne pokriva žena, neka se striže; ako li je ružno ženi striæi se ili brijati se, neka se pokriva. **7** Ali muž da ne pokriva glave, jer je oblijeè i slava Božija; a žena je slava muževlja. **8** Jer nije muž od žene nego žena od muža. **9** Jer muž nije sazdan žene radi nego žena muža radi. **10** Zato žena treba da ima vlast na glavi, anđela radi. **11** Ali niti je muž bez žene ni žena bez muža u Gospodu. **12** Jer kako je žena od muža, tako je i muž iz žene; a sve je od Boga. **13** Sami meðu sobom sudite je li lijepo da se žena gologlava moli Bogu? **14** Ili ne uèi li vas i sama priroda da je muž sramota ako gaji dugaèku kosu; **15** A ženi je slava ako gaji dugaèku kosu? Jer joj je kosa dana mjesto pokrivala. **16** Ako li je ko svadljiv, mi takovoga obiæaja nemamo, niti crkve Božije. **17** Ali ovo zapovijedajuæi ne hvalim da se ne na bolje nego na gore sabirate. **18** Pro dakle kad se sabirate u crkvu, èujem da imaju raspre meðu vama; i nešto

vjerujem od ovoga. **19** Jer treba i jeresi da budu meðu vama, da se pokažu pošteni koji su meðu vama. **20** A kad se skupite na jedno mjesto, ne jede se veæera Gospodnja. **21** Jer svaki svoju veæeru uzme najprije i jede, i tako jedan gladuje a drugi se opija. **22** Eda li dakle nemate kuæea da jedete i pijete? Ili ne marite za crkvu Božiju, i sramotite one koji nemaju? Šta æeu vam reæi? Hoæu li vas pohvaliti za to? Neæeu. **23** Jer ja primih od Gospoda što vam i predah, da Gospod Isus onu noæe u koju bivaše predan uze hlijeb, **24** I zahvalivši prelomi i reèe: uzmitte, jedite, ovo je tijelo moje, koje se za vas lomi; ovo èinite meni za spomen. **25** Tako i èašu, po veæeri, govoreæi: ova je èaša novi zavjet u mojoj krvi; ovo èinite, kad god pijete, meni za spomen. **26** Jer kad god jedete ovaj hlijeb i èašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete, dokle ne doðe. **27** Tako koji nedostojno jede ovaj hlijeb ili pije èašu Gospodnju, kriv je tijeli i krv Gospodnjoj. **28** Ali èovjek da ispituje sebe, pa onda od hlijeba da jede i od èaše da pije; **29** Jer koji nedostojno jede i pije, sud sebi jede i pije, ne razlikujuæi tijela Gospodnjega. **30** Zato su meðu vama mnogi slabici i bolesni, i dovoljno ih spavaju. **31** Jer kad bismo sebe rasuðivali, ne bismo osuðeni bili. **32** Ali kad smo suðeni, nakazuje nas Gospod, da se ne osudimo sa svijetom. **33** Zato, braæeo moja, kad se sastajete da jedete, išèekujte jedan drugoga. **34** Ako li je ko gladan, neka jede kod kuæea, da se na grijeh ne sastajete. A za ostalo urediæem kad doðem.

12 A za duhovne darove neæu vam, braæeo, zatajiti. **2** Znate da kad bijaste neznaæošci idoste k idolima bezglasnim, kako vas voðahu. **3** Zato vam dajem na znanje da niko ko duhom Božijim govoriti neæe reæi: anatemate Isusa; i niko ne može Isusa Gospodom nazvati osim Duhom svetijem. **4** Darovi su razlièeni, ali je Duh jedan. **5** I razlièene su službe, ali je jedan Gospod. **6** I razlièene su sile, ali je jedan Bog koji èini sve u svemu. **7** A u svakome se pojavljuje Duh na korist; **8** Jer jednou se daje Duhom rijeè premudrosti; a drugome rijeè razuma po istome Duhu; **9** A drugome vjera, tijem istijem Duhom; a drugome dar iscjeljivanja, po tome istom Duhu; **10** A drugome da èini èudesu, a drugome proroæstvo, a drugome da razlikuje duhove, a drugome razlièeni jezici, a drugome da kazuje jezike. **11** A ovo sve èini jedan i taj isti Duh razdjelejuæi po svojoj vlasti svakome kako hoæe. **12** Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a sví udi jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako i Hristos. **13** Jer jednjem Duhom mi se sví krstimo u jedno tijelo, bili Jevreji, ili Grci, ili robovi, ili sami svoji; i sví se jednjem Duhom napojisemo. **14** Jer tijelo nije jedan ud, nego mnogi. **15** Ako reèe noga: ja nijesam ruka, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? **16** I ako reèe uho: ja nijesam oko, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje je èuvenje? **17** A kad bi sve bilo èuvenje, gdje je mirisanje? **18** Ali Bog postavi sve ude u tijelu kako je koga htio. **19** A kad bi sví bili jedan ud, gdje je tijelo? **20** Sad su pak mnogi udi a jedno tijelo. **21** Ali oko ne može reæi ruci: ne trebaš mi; ili opet glava nogama: ne trebate mi. **22** Nego još koji se udi tijela èine da su najslabiji najpotrebniji su. **23** I koji nam se èine da su najsramotniji na tijelu, na one udaramo najveæu èast; **24** I nepošteni naši udi najveæe poštenje imaju; a pošteni udi ne trebaju. Ali Bog složi tijelo i najhuðemu udu dade najveæu èast, **25** Da ne bude raspre u tijelu, nego da se udi jednakro brinu

jedan za drugoga. **26** I ako strada jedan ud, s njim stradaju svi udi; a ako li se jedan ud slavi, s njim se raduju svi udi. **27** A vi ste tijelo Hristovo, i udi među sobom. **28** I jedne dakle postavi Bog u crkvi prvo apostole, drugo proroke, treće učitelje, a potom euđotvorce, onda darove iscjeljivanja, pomaganja, upravljanja, različne jezike. **29** Eda li su svi apostoli? Eda li su svi proroci? Eda li su svi učitelji? Eda li su svi euđotvori? **30** Eda li su imaju darove iscjeljivanja? Eda li suvi govore jezike? Eda li suvi kazuju? **31** Starajte se pak za veće darove; pa æe vam još bolji put pokazati.

13 Ako jezike èovjeèije i anđelske govorim a ljubavi nemam, onda sam kao zvono koje zvoni, ili praporac koji zveëi. **2** I ako imam proroèvo i znam sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru da i gore premještam, a ljubavi nemam, ništa sam. **3** I ako razdam sve imanje svoje, i ako predam tijelo svoje da se sažeže, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže. **4** Ljubav dugo trpi, milokrvna je; ljubav ne zavidi; ljubav se ne velièa, ne nadima se, **5** Ne èini što ne valja, ne traži svoje, ne srdi se, ne misli o zлу, **6** Ne raduje se nepravdi, a raduje se istini, **7** Sve snosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi. **8** Ljubav nikad ne prestaje, a proroèvo ako æe i prestati, jezici ako æe umuknuti, razuma ako æe nestati. **9** Jer nešto znamo i nešto prorukujemo; **10** A kad dođe savršeno, onda æe prestati što je nešto. **11** Kad ja bijah malo dijete kao dijete govorah, kao dijete mišljah, kao dijete razmišljavah; a kad postaòe èovjek, odbacih djetinjstvo. **12** Tako sad vidimo kako kroz staklo u zagonetki, a onda æemo licem k licu; sad poznajem nešto, a onda æu poznati kao što sam poznat. **13** A sad ostaje vjera, nad, ljubav, ovo troje; ali je ljubav najveæa među njima.

14 Držite se ljubavi, a starajte se za duhovne dare, a osobito da prorukujete. **2** Jer koji govorim jezike, ne govorim ljudima nego Bogu: jer niko ne sluša, a on duhom govorim tajne. **3** A koji prorukuje govorim ljudima za popravljanje i utjehu i utvrđenje. **4** Jer koji govorim jezike sebe popravlja, a koji prorukuje crkvu popravlja. **5** Ali ja bih htio da vi svi govorite jezike, a još više da prorukujete: jer je veæi onaj koji prorukuje negoli koji govorim jezike, veæe ako ko kazuje, da se crkva popravlja. **6** A sad, braæeo, ako dođem k vama jezike govoreæi, kaku æu korist uèiniti ako vam ne govorim ili u otkrivenju, ili u razumu, ili u proroèvu, ili u nauci? **7** Kao neke stvari bezdušne koje daju glas, bila svirala ili gusle, ako razlièna glasa ne daju, kako æe se razumjeti šta se svira ili gudi? **8** Jer ako truba da nerazgovijetan glas, ko æe se pripraviti na boj? **9** Tako i vi ako nerazumljuvate rijeèe reèete jezikom, kako æe se razumjeti šta govorite? Jer æete govoriti u vjetar. **10** Ima na svijetu Bog zna koliko razlièenih glasova, ali nijedan nije bez znaèenja. **11** Ako dakle ne znam sile glasa, biæu nijemac onome kome govorim, i onaj koji govorim biæe meni nijemac. **12** Tako i vi, buduæi da se starate za duhovne darove, gledajte da budete onima bogati koji su na popravljanje crkve. **13** Zato koji govorim jezikom neka se moli Bogu da kazuje. **14** Jer ako se jezikom molim Bogu, moj se duh moli, a um je moj bez ploda. **15** Šta æe se dakle èiniti? Moliaæu se Bogu duhom, a moliaæu se i umom; hvaliaæu Boga duhom, a hvaliaæu i umom. **16** Jer kad blagoslovši duhom kako æe onaj koji stoji mjesto prostaka reæi amin po tvome blagoslovu, kad ne zna šta govoris? **17** Ti dobro zahvaljuješ, ali se drugi ne popravlja. **18** Hvala Bogu mojemu

što govorim jezike veæema od sviju vas. **19** Ali u crkvi volim pet rijeèi umom svojijem reæi, da se i drugi pomognu, negoli hiljadu rijeèi jezikom. **20** Braæeo! ne budite djeca umom, nego pakošæu djetinjite, a umom budite savršeni. **21** U zakonu piše: drugijem jezicima i drugijem usnama govoræu narodu ovome, i ni tako me neæe poslušati, govori Gospod. **22** Zato su jezici za znak ne onima koji vjeruju, nego koji ne vjeruju; a proroèvo ne onima koji ne vjeruju, nego koji vjeruju. **23** Ako se dakle skupi crkva sva na jedno mjesto, i svi uzgovorite jezicima, a doðu i prostaci, ili nevjernici, neæe li reæi da ste poludjeli? **24** A ako svi prorukuj, i doðe kakav nevjernik ili prostak, bude pokaran od sviju i suðen od sviju. **25** I tako tajne srca njegova bivaju javljene, i tako padnivši nièice pokloniæe se Bogu, i kazaæe da je zaista Bog s vama. **26** Šta æe se dakle èiniti, braæeo? Kad se sabirate svaki od vas ima psalam, ima nauku, ima jezik, ima otkrivenje, ima kazivanje; a sve da biva na popravljanje. **27** Ako govorim ko jezikom, ili po dvojica, ili najviše po trojica, i to poredom; a jedan da kazuje. **28** Ako li ne bude nikoga da kazuje, neka æuti u crkvi, a sebi neka govorim i Bogu. **29** A proroci dva ili tri neka govorim, i drugi neka rasuðuju. **30** Ako li se otkrije što drugome koji sjedi, neka èeka dok prvi uæuti. **31** Jer možete prorokovati svi, jedan po jedan, da se svi uèe, i svi da se tješe. **32** I duhovi prorèki pokoravaju se prorocima; **33** Jer Bog nije Bog bune, nego mira, kao po svima crkvama svetijeh. **34** Žene vaše da æute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govorim, nego da slušaju, kao što i zakon govorim. **35** Ako li hoæe èemu da se nauèe, kod kuæe muæeve svoje neka pitaju; jer je ružno ženi da govorim u crkvi. **36** Eda li od vas rijeèe Božija iziðe? ili samijem vama doðe? **37** Ako ko misli da je prorok ili duhovan, neka razumije što vam pišem, jer su Gospodnje zapovijesti. **38** Ako li ko ne razumije, neka ne razumije. **39** Zato, braæeo moja, starajte se da prorukujete, i ne zabranjujte govoriti jezicima. **40** A sve neka biva pošteno i uredno.

15 Ali vam napominjem, braæeo, jevanđelje, koje vam objavih, koje i primiste, u kome i stojite, **2** Kojijem se i spasavate, ako držite kako vam objavih; veæe ako da uzalud vjerovaste. **3** Jer vam najprije predadoh što i primih da Hristos umrije za grijeha naše, po pismu, **4** I da bi ukopan, i da usta treæi dan, po pismu, **5** I da se javi Kif, potom jedanaestorici apostola; **6** A potom ga vidješe jednom više od pet stotina braæe, od kojih mnogi žive i sad, a neki i pomriješe; **7** A potom se javi Jakovu, pa onda svima apostolima; **8** A poslije sviju javi se i meni, kao kakvom nedonošæetu. **9** Jer sam ja najmlaði među apostolima, koji nijesam dostojan nazvati se apostol, jer gonih crkvu Božiju. **10** Ali po blagodati Božjoj jesam što jesam, i blagodat njegova što je u meni ne osta prazna, nego se potrudih više od sviju njih, ali ne ja nego blagodat Božija koja je sa mnom. **11** Bio dakle ja ili oni, tako propovijedamo, i tako vjerovaste. **12** A ako se Hristos propovijeda da ustade iz mrtvijeh, kako govorim neki među vama da nema vaskrsenija mrtvijeh? **13** I ako nema vaskrsenija mrtvijeh, to ni Hristos ne usta. **14** A ako Hristos ne usta, uzalud dakle propovijedanje naše, a uzalud i vjera vaša. **15** A nalazimo se i lažni svjedoci Božiji što svjedoèimo na Boga da vaskrse Hrista, kojega ne vaskrse kad mrtvi ne ustaju. **16** Jer ako mrtvi ne ustaju, ni Hristos ne usta. **17** A ako Hristos ne usta, uzalud vjera vaša: još ste u grijesima svojijem. **18** Dakle i oni koji pomriješe u Hristu, izgjiboše. **19** I ako se samo u ovom

životu uzdamo u Hrista, najnesreæeniji smo od sviju ljudi. 20 Ali Hristos usta iz mrtvijeh, i bi novina onima koji umriješe. 21 Jer buduæi da kroz èovjeka bi smrt, kroz èovjeka i vaskrsenije mrtvijeh. 22 Jer kako po Adamu svi umiru, tako æe i po Hristu svi oživljeti. 23 Ali svaki u svom redu: novina Hristos; a potom oni koji vjerovaše Hristu o njegovu dolasku; 24 Onda kraj, kad preda carstvo Bogu i ocu, i kad ukine svako poglavarstvo i svaku vlast i silu. 25 Jer njemu valja carovati dokle ne položi sve neprijatelje svoje pod noge svoje. 26 A pošljednji æe se neprijatelj ukinuti smrt. 27 Jer sve pokori pod noge njegove. Ali kad veli da je sve njemu pokoren, pokazuje se da je osim onoga koji mu pokori sve. 28 A kad mu sve pokori, onda æe se i sam sin pokoriti onome koji mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu. 29 Šta dakle èine oni koji se krste mrtvijeh radi? Kad mrtvi jamaèeno ne ustaju, što se i kršeavaju mrtvijeh radi? 30 I mi zašto podnosimo muke i nevolje svaki èas? 31 Svaki dan umirem, tako mi, braæo, vaše slave, koju imam u Hristu Isusu Gospodu našemu. 32 Jer ako sam se po èovjeku borio sa zjerovima u Efesu, kaka mi je korist ako mrtvi ne ustaju? Da jedemo i pijemo, jer æemo sutra umrijeti. 33 Ne varajte se: zli razgovori kvare dobre obièaje. 34 Otrijezebiti se jedanput kao što treba, i ne griješite; jer neki ne znaju za Boga, na sramotu vama kažem. 35 Ali æe reæi ko: kako æe ustati mrtvi? i u kakom æe tijelu doæi? 36 Bezumnièe! ti što siješ neæe oživljjeti ako ne umre. 37 I što siješ ne siješ tijelo koje æe biti, nego golo zrno, bilo pšenièno ili drugo kako. 38 A Bog mu daje tijelo kako hoæe, i svakom sjemenu svoje tijelo. 39 Nije svako tijelo jedno tijelo, nego je drugo tijelo èovjeèije, a drugo skotsko, a drugo riblje, a drugo ptieèije. 40 I imaju tjelesa nebeska i tjelesa zemaljska: ali je druga slava nebeskima, a druga zemaljskima. 41 Druga je slava suncu, a druga slava mjesecu, i druga slava zvijezdama; jer se zvijezda od zvijezde razlikuje u slavi. 42 Tako i vaskrsenije mrtvijeh: sije se za raspadljivost, a ustaje za neraspadljivost; 43 Sije se u sramoti, a ustaje u slavi; sije se u slabosti, a ustaje u sili; 44 Sije se tijelo tjelesno, a ustaje tijelo duhovno. Ima tijelo tjelesno, i ima tijelo duhovno. 45 Tako je i pisano: prvi èovjek Adam postade u tjelesnom životu, a pošljednji Adam u duhu koji oživljuje. 46 Ali duhovno tijelo nije prvo, nego tjelesno, pa onda duhovno. 47 Prvi je èovjek od zemlje, zemljani; drugi je èovjek Gospod s neba. 48 Kakav je zemljani taki su i zemljani; i kakav je nebeski taki su i nebeski. 49 I kako nosimo oblijeèe zemljanaoga tako æemo nositi i oblijeèe nebeskoga. 50 A ovo govorim, braæo, da tijelo i krv ne mogu naslijediti carstva Božjega, niti raspadljivost neraspadljivosti našleđuje. 51 Evo vam kazujem tajnu: jer svи neæemo pomrijeti, a svи æemo se pretvoriti, 52 Ujedanput, u trenuæu oka u pošljednjoj trubi; jer æe zatrubit i mrtvi æe ustati neraspadljivi, i mi æemo se pretvoriti. 53 Jer ovo raspadljivo treba da se obuèe u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuèe u besmrtnost. 54 A kad se ovo raspadljivo obuèe u neraspadljivost i ovo se smrtno obuèe u besmrtnost, onda æe se zbiti ona rijeè što je napisana: pobjeda proždrje smrti. 55 Gdje ti je, smrti, žalac? Gdje ti je, pakle, pobjeda? (Hadës g86) 56 A žalac je smrti grijeh, a sila je grijeha zakon. 57 A Bogu hvala koji nam dade pobjedu kroz Gospoda našega Isusa Hrista. 58 Zato, braæo moja ljubazna, budite tvrdi, ne dajte se pomaknuti, i napredujte jednako u djelu Gospodnjemu znajuæi da trud vaš nije uzalud pred Gospodom.

16 A za milostinju svetima, kao što uredih po crkvama Galatijskijem onako i vi èinite. 2 Svaki prvi dan nedjelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad doðem. 3 A kad doðem, koje naðete za vrijedne one æeu s poslanicama poslati u Jerusalim neka odnesu vašu pomoæ. 4 A ako bude vrijedno da i ja idem, poæi æe sa mnom. 5 A k vama æeu doæi kad prođem Maæedeniju, jer æeu proæi kroz Maæedeniju. 6 A u vas može biti da æeu se zabaviti, ili i zimovati, da me vi pratite kud poðem. 7 Sad vas u prolazaæenju neæeu vidjeti, a nadam se neko vrijeme ostati kod vas, ako Gospod dopusti. 8 A u Efesu æeu ostati do Trojëina dne; 9 Jer mi se otvorise velika i bogata vrata, i protivnika ima mnogo. 10 A ako doðe Timotije, gledajte da bude kod vas bez straha; jer on radi djelo Gospodnje kao i ja. 11 Da ga niko dakle ne prezre, nego ga ispratite s mirom da doðe k meni; jer ga èekam s braæom. 12 A za brata Apola, mnogo ga molih da doðe k vama s braæom: i nikako ne bješe mu volja da sad doðe; ali æe doæi kad imabude kad. 13 Pazite, stojte u vjeri, muški se držite, utvrðujte se. 14 Sve da vam biva u ljubavi. 15 Molim vas pak, braæo, znate dom Stefanin da je novina od Ahaje, i na služenje svetima odredi se; 16 Da ste i vi pokorni takovima, i svakome koji pomaže i trudi se. 17 Ali se obradovah dolasku Stefaninu i Fortunatovu i Ahajlikovu, jer mi oni naknadise što sam bio bez vas; 18 Jer umiriše duh moj i vaš. Pripoznajte dakle takove. 19 Pozdravljaju vas crkve Aziske. Pozdravljaju vas u Gospodu mnogo Akila i Priskila s domaænjom svojom crkvom. 20 Pozdravljaju vas braæa sva. Pozdravite jedan drugoga cijelom svetijem. 21 Pozdravljam vas ja Pavle svojom rukom. 22 Ako ko ne ljubi Gospoda Isusa Hrista da bude proklet, maran ata. 23 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama; 24 I ljubav moja sa svima vama u Hristu Isusu. Amin.

2 Korinæanima

1 Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božjoj i brata Timotija crkvi Božjoj u Korintu, sa svima svetima koji su u svoj Ahaji: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, otac milosti i Bog svake utjehe, **4** Koji nas utješava u svakoj nevolji našoj, da bismo mogli utješiti one koji su u svakoj nevolji utjehom kojom nas same Bog utješava. **5** Jer kako se stradanja Hristova umnožavaju na nama tako se i utjeha naša umnožava kroz Hrista. **6** Ako li smo pak u nevolji, za vašu je utjehu i spasenije, koje postaje u trpljenju tijeh istijeh stradanja koja i mi podnosimo. **7** I nadanje naše tvrdo je za vas. Ako li se utješavamo, za vašu je utjehu i spasenije, znajući da kao što ste zajedničari u našem stradanju tako i u utjesi. **8** Jer vam neæemo, braæeo, zatajiti nevolje naše koja nam se dogodi u Aziji kad nam je bilo preteško i preko sile tako da se nijesmo nadali ni življeti; **9** Nego sami u sebi osudismo da nam valja pomrijeti da se veæ ne uzdasmo u sebe nego u Boga koji podiže mrtve. **10** Koji nas je od tolike smrti izbavio, i izbavlja; i u njega se uzdamo da æe nas i još izbaviti, **11** S pomoæu i vaše molitve za nas; da mnogi ljudi mnogu hvalu daju Bogu za dare koji su nama dati vas radi. **12** Jer je naša slava ovo: svjedoæanstvo savjesti naše da smo u prostoti i èistoti Božjoj a ne u mudrosti tjelesnoj nego po blagodati Božjoj življeli na svijetu, a osobito među vama. **13** Jer vam drugo ne pišemo nego što èitate i razumijevate. A nadam se da æete i do kraja razumjeti. **14** Kao što neki i razumjeste da smo vam slava kao i vi nama za dan Gospoda našega Isusa Hrista. **15** I u ovom pouzdanju šeæadijah da vam doðem prije, da drugu blagodat imate; **16** I kroz vas da dođem u Maæedoniju, i opet iz Maæedonije da dođem k vama, i vi da me pratite u Judeju. **17** Ali kad sam ovo htio, eda li sam dakle što nepostojano èinio? Ili što se nakanjujem, da se po tijelu nakanjujem, da bude u mene da da, a ne ne? **18** Ali je Bog vjeran, te rijeè naša k vama ne bi da i ne. **19** Jer sin Božij Isus Hristos, kojega mi vama propovijedasmo ja i Silvan i Timotije, ne bi da i ne, nego u njemu bi da. **20** Jer koliko je obeæanja Božjih, u njemu su da, i u njemu amin, Bogu na slavu kroz nas. **21** A Bog je koji nas utvrdi s vama u Hristu, i pomaza nas, **22** Koji nas i zapeæati, i dade zalog Duha u srca naša. **23** A ja za svjedoka Boga prizivam na svoju dušu da štedeæi vas ne doðoh više u Korint. **24** Ne kao da mi vladamo vjerom vašom, nego smo pomagaæi vaše radosti; jer u vjeri stojite.

2 Ovo pak sudih u sebi da opet ne dođem k vama u žalosti. **2** Jer ako ja èinim žalost vama, ko je koji æe mene veseliti osim onoga koji prima žalost od mene? **3** I pisah vam ovo isto, da kad dođem ne primim žalost na žalost, a za koje bi valjalo da se veselim nadajući se na sve vas da je moja radost sviju vas. **4** Jer od brige mnoge i tuge srca napisah vam s mnogijem suzama, ne da biste se ožalostili nego da biste poznali ljubav koju imam izobilno k vama. **5** Ako li je ko mene razžalio, ne razžali mene, do nekoliko, da ne otežam svima vama. **6** Jer je dovoljno takovome kar ovaj od mnogijeh. **7** Zato vi nasuprot veæema da opraštate i tješite, da takovi kako ne padne u preveliku žalost. **8** Zato vas molim, utvrdite k njemu ljubav. **9** Jer vam zato i pisah, da poznam poštenje vaše jeste li u svaæemu poslušni. **10** A kome vi što oprostite onome opraštam i ja; jer ja ako što kome

oprostih, oprostih mu vas radi mjesto Isusa Hrista, **11** Da nas ne prevari sotona; jer znamo šta on misli. **12** A kad dođoh u Troadu da propovijedam jevanđelje Hristovo, i otvoriše mi se vrata u Gospodu, **13** Ne imadoh mira u duhu svojemu, ne našavši Tita, brata svojega; nego oprostivši se s njima iziðoh u Maæedoniju. **14** Ali hvala Bogu koji svagda nama daje pobjedu u Hristu Isusu, i kroz nas javlja miris poznanja svojega na svakom mjestu. **15** Jer smo mi Hristov miris Bogu i među onima koji se spasavaju i koji ginu: **16** Jednima dakle miris smrti za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vrijedan? **17** Jer mi nijesmo kao mnogi koji neèisto propovijedaju rijeè Božiju, nego iz èistote, i kao iz Boga, pred Bogom, u Hristu govorimo.

3 Poèinjemo li se opet sami hvaliti vama? Ili trebamo kao neki preporuèenijeh poslanica na vas ili od vas? **2** Jer ste vi naša poslanica napisana u srcima našima, koju poznaju i èitaju svi ljudi; **3** Koji ste se pokazali da ste poslanica Hristova, koju smo mi služeæi napisali ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenjem daskama nego na mesanijem daskama srca. **4** A takovo pouzdanje imamo kroz Hrista u Boga, **5** Ne da smo vrsni od sebe pomisliši što, kao od sebe, nego je naša vrsnoæea od Boga; **6** Koji i uèini nas vrsne da budemo sluge novom zavjetu, ne po slovu nego po duhu; jer slovo ubija, a duh oživljuje. **7** Ako li služba smrti koja je u kamenju izrezana slovima, bi u slavi da sinovi Izrailjevi ne mogoše pogledati na lice Mojsijevo od slave lica njegova koja prestaje: **8** Akamoli neæee mnogo veæema služba duha biti u slavi? **9** Jer kad je služba osuðenja slava, mnogo veæema izobiluje služba pravde u slavi. **10** Jer i nije slavno što se proslavi s ove strane prema prevelikoj slavi. **11** Jer kad je slavno ono što prestaje, mnogo æe veæema biti u slavi ono što ostaje. **12** Imajući dakle takovi nad s velikom slobodom radimo; **13** I ne kao što Mojsije metaše pokrivalo na lice svoje, da ne bi mogli sinovi Izrailjevi gledati svršetka onome što prestaje. **14** No zasljeni pomešli njihove; jer do samoga ovog dana stoji ono pokrivalo neotkriveno u èitanju starog zavjetu, jer u Hristu prestaje. **15** Nego do danas kad se èita Mojsije, pokrivalo na srcu njihovom stoji. **16** A kad se obrate ka Gospodu, uzeæe se pokrivalo. **17** A Gospod je Duh: a gdje je Duh onđe je sloboda. **18** Mi pak svi koji otkrivenjem licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u to isto oblijeèe iz slave u slavu, kao od Gospodnjega Duha.

4 Zato imajući ovu službu kao što bismo pomilovani, ne dosaðuje nam se; **2** Nego se odrekosmo tajnoga srama da ne živimo u lukavstvu, niti da izvræemo rijeè Božiju, nego javljanjem istine da se pokaæemo svakoj savjesti èovjeæejoj pred Bogom. **3** Ako li je pak pokriveno jevanđelje naše, u onima je pokriveno koji ginu, **4** U kojima Bog svijeta ovoga oslijepi razume nevjernika, da im ne zasvijetli vidjelo jevanđelja slave Hristove, koji je oblijeè Boga, koji se ne vidi. (aiõn g165) **5** Jer sebe ne propovijedamo nego Hrista Isusa Gospoda, a sebe same vaše sluge Isusa Gospoda radi. **6** Jer Bog koji reèe da iz tame zasvijetli vidjelo, zasvijetli u srcima našima na svjetlost poznanja slave Božje u licu Isusa Hrista. **7** Ali ovo blago imamo u zemljanijem sudovima, da premnoæto sile bude od Boga a ne od nas. **8** U svemu imamo nevolje, ali nam se ne dosaðuje; zburjeni smo, ali ne gubimo nada; **9** Progone nas, ali nijesmo ostavljeni; obaljuju nas, ali ne ginemo. **10** I jednako nosimo

na tijelu smrt Gospoda Isusa, da se i život Isusov na tijelu našemu pokaže. **11** Jer mi živi jednako se predajemo na smrt za Isusa, da se i život Isusov javi na smrtnome tijelu našemu. **12** Zato dakle smrt vlasta u nama, a život u vama. **13** Imajući pak onaj isti duh vjere kao što je napisano: vjerovah, zato govorih; mi vjerujemo, zato i govorimo. **14** Zhajući da æe onaj koji podiže Isusa, i nas podignuti s Isusom, i postaviti s vama. **15** Jer je sve vas radi, da blagodat umnožena izobilje hvalama na slavu Božiju. **16** Zato nam se ne dosađuje; no ako se naš spoljašnji èovjek i raspada, ali se unutrašnji obnavlja svaki dan. **17** Jer naša laka sadašnja briga donosi nam vjeènu i od svega pretežniju slavu, (aiònios g166) **18** Nama koji ne gledamo na ovo što se vidi, nego na ono što se ne vidi; jer je ovo što se vidi, za vrijeme, a ono što se ne vidi, vjeèno. (aiònios g166)

5 Jer znamo da kad se zemaljska naša kuæa tijela raskopa, imamo zgradu od Boga, kuæu nerukotvorenu, vjeènu na nebesima. (aiònios g166) **2** Jer za tijem uzdišemo, zeleæi obuæi se u svoj nebeski stan. **3** I da se obuæeni, ne goli naðemo! **4** Jer buduæi u ovome tijelu, uzdišemo otežali; jer neæemo da se svuèemo, nego da se preobuèemo, da život proždere smrtno. **5** A onaj koji nas za ovo isto stvori, Bog je, koji nam i dade zalog Duha. **6** Dobre smo dakle volje jednako, jer znamo da putujemo u tijelu, daleko od Gospoda. **7** Jer po vjeri živimo a ne po gledanju. **8** Ali se ne bojimo, i mnogo volimo otiaæi od tijela, i iæi ka Gospodu. **9** Zato se i staramo, ili ulazili ili odlazili, da budemo njemu ugodni. **10** Jer nam se svima valja javiti na sudu Hristovu, da primimo svaki što je koji u tijelu èirio, ili dobro ili zlo; **11** Znajući dakle strah Gospodnjih ljudi svjetujemo; a Bogu smo poznati, a nadamo se da smo i u vašjem savjestima poznati. **12** Jer se ne hvalimo opet pred vama, nego vama dajemo uzrok da se hvalite nama, da imate što odgovoriti onima koji se hvale onijem što je spolja a ne što je u srcu. **13** Jer ako se odviše hvalimo, Bogu se hvalimo; ako li smo smjerni, vama smo. **14** Jer ljubav Božija nagoni nas, kad mislimo ovo: ako jedan za sve umrije, to dakle svi umriješe. **15** Hristos za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego onome koji za njih umrije i vaskrse. **16** Zato i mi otsad nikoga ne poznajemo po tijelu; i ako Hrista poznasmo po tijelu, ali ga sad više ne poznajemo. **17** Zato ako je ku Hristu, nova je tvar: staro proðe, gle, sve novo postade. **18** Ali je sve od Boga, koji pomiri nas sa sobom kroz Isusa Hrista, i dade nam službu pomirenja. **19** Jer Bog bješe u Hristu, i svijet pomiri sa sobom ne primivši im grijeha njihovih, i metnuvši u nas rijeè pomirenja. **20** Tako smo mi poslani mjesto Hrista, kao da Bog govorii kroz nas; molimo vas u ime Hristovu, pomirite se s Bogom. **21** Jer onoga koji ne znadijaše grijeha nas radi uèini grijehom, da mi budemo pravda Božija u njemu.

6 Molimo vas pak kao pomagaèi da ne primite uzalud blagodat Božiju. **2** Jer on govorii: u vrijeme najbolje poslušah te, i u dan spasenija pomogoh ti. Evo sad je vrijeme najbolje, evo sad je dan spasenija! **3** Nikakvo ni u èemu ne dajte spoticanje, da se služba ne kudi; **4** Nego u svemu pokazite se kao sluge Božije, u trpljenju mnogom, u nevoljama, u bijedama, u tjesnotama, **5** U ranama, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu, **6** U èistoti, u razumu, u podnošenju, u dobroti, u Duhu svetom, u ljubavi istinitoj, **7** U rijeèi istine, u sili Božjoj, s oružjem pravde i nadesno i nalijevo, **8** Slavom i sramotom, kuðenjem i pohvalom, kao varalice i istiniti, **9** Kao neznani i poznati, kao oni

koji umiru i evo smo živi, kao nakaženi a ne umoreni, **10** Kao žalosni a koji se jednako veseli, kao siromašni, a koji mnoge obogaæavaju, kao oni koji ništa nemaju a sve imaju. **11** Usta naša otvorise se k vama, Korinæani, i srce naše rasprostrani se. **12** Vama nije tjesno mjesto u nama, ali vam je tjesno u srcima vašijem. **13** A da mi vratite kao djeci govorim rasprostranite se i vi. **14** Ne vucite u tuðemu jarmu nevjernika; jer šta ima pravda s bezakonjem? ili kakvu zajednicu ima vidjelo s tamom? **15** Kako li se slaže Hristos s Velijarom? ili kakav dijel ima vjerni s nevjernikom? **16** Ili kako se udara crkva Božija s idolima? Jer ste vi crkve Boga živoga, kao što reèe Bog: uselieu se u njih, i življeæu u njima, i biæu im Bog, i oni æe biti moj narod. **17** Zato iziðite između njih i odvojite se, govori Gospod, i ne dohvatajte se do neèistote, i ja æeu vas primiti, **18** I biæu vam otac, i vi æete biti moji sinovi i kaæeri, govori Gospod svedržitelj.

7 Imajući dakle ovaka obeæanja, o ljubazni! da oèistimo sebe od svake poganštine tijela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božjem. **2** Primiti nas, nikome ne uèinimo nažao, nikoga ne pokvarimo, nikoga ne zanesosmo. **3** Ne govorim na osuðenje, jer prije rekoh da ste u srcima našijem, da bih s vama i umro i življeo. **4** Vrlo slobodno govorim k vama, mnogo se hvalim vama, napunio sam se utjehe, izobilan sam radoæu poređ sviju briga našijeh. **5** Jer kad doðosmo u Maæedoniju, nikaka mira nemaæe tijelo naše, nego u svemu bijaše u nevolji: spolja borbe, iznutra straha. **6** Ali Bog, koji tješi ponizene, utješi nas dolaskom Titovijem. **7** A ne samo dolaskom njegovijem, nego i utjehom kojom se on utješi za vas kazujuci vašu želju, vaše plakanje, vaše staranje za mene, tako da se još veæema obradovah. **8** Jer ako sam vas i ražalio poslanicom, ne kajem se, ako se i bijah raskajao: jer vidim da ona poslanica, ako i za malo, ražali vas. **9** Ali se sad radujem, ne što biste žalosni, nego što se ožalostiste na pokajanje: jer se ožalostiste po Bogu, da od nas ni u èemu ne štetujete. **10** Jer žalost koja je po Bogu donosi za spasenije pokajanje, za koje se nigda ne kajje; a žalost ovoga svijeta smrt donosi. **11** Jer, gle, ovo samo što se po Bogu ožalostiste, koliko uèini staranje meðu vama? kako vovo pravdanje, kaku nepovoljnost, kakav strah, kaku želju, kaku revnost, kaku osvetu? U svemu pokazaste se da ste èisti u djelu. **12** Jer ako vam i pisah, ne onoga radi koji je skrивio, niti onoga radi kome je krivo uèinjeno, nego da se pokaže meðu vama staranje naše za vas pred Bogom. **13** Zato se utješimo utjehom vašom; a još se veæema obradovasmo radosti Titovoj, jer vi svi umiriste duh njegov. **14** Jer što sam mu se za vas pohvalio, nijesam se posramio; nego kako je sve istina što govorismos vama, tako i pohvala naša k Titu istinita bi. **15** I srce je njegovo puno ljubavi k vama kad se opominje poslušanja sviju vas, kako ste ga sa strahom i drktanjem primili. **16** Radujem se dakle što se u svemu smijem osloniti na vas.

8 Dajemo vam pak na znanje, braæeo, blagodat Božiju koja je dana u crkvama Maæedonskim, **2** Da u mnogome kušanju nevolja suvišak radosti njihove i puko siromašno njihovo izobilova u bogatstvu prostote njihove. **3** Jer po moguæstvu njihovu ja sam svjedok) i preko moguæstva dobrovoljni bijahu, **4** I s mnogijem moljenjem moliše nas da primimo blagodat i zajednicu službe k svetima. **5** I ne kao što se nadasmo nego najprije sebe predaše Gospodu i nama, po volji Božjoj, **6** Da mi umolismos Tita da kao što je poèeo onako i svrši i meðu

vama blagodat ovu. **7** A vi kako ste u svemu izobilni, u vjeri, i u riječi, i u razumu, i u svakom staranju, i u ljubavi svojoj k nama, da i u ovoj blagodati izobilujete. **8** Ne govorim po zapovijesti, nego kad se drugi staraju, i vašu ljubav kušam je li istinita. **9** Jer znate blagodat Gospoda našega Isusa Hrista da, bogat budući, vas radi osiromaši, da se vi njegovijem siromaštvom obogatite. **10** I svjet dajem u tom; jer je ovo na korist vama, koji ne samo èiniti nego i htjeti poèeste još od lanjske godine. **11** A sad dovršite to i èiniti, da kao što bi dobra volja htjeti tako da bude i uèiniti, od toga što imate. **12** Jer ako imate koju dobru volju, mije je po onome što ima, a ne po onome što nema. **13** Jer se ne želi da drugima bude radost a vama žalost, nego jednako. **14** Da u sadašnje vrijeme vaš suvišak bude za njihov nedostatak, da i njihov suvišak bude za vaš nedostatak; da bude jednakost, **15** Kao što je pisano: ko je mnogo skupio, nije mu preteklo; i ko je malo skupio, nije mu nedostalo. **16** A hvala Bogu, koji je dao takovo staranje za vas u srce Titovo. **17** Jer primi moljenje; a budući da se tako vrlo stara, svojevoljno otide k vama. **18** Poslasmo pak s njim i brata, kojega je pohvala u jevanđelju po svijem crkvama. **19** A ne samo to, nego je i izabran od crkava da ide s nama u ovu blagodat u kojoj mi služimo za samoga Gospoda slavi i vašu dobru volju: **20** Èuvajući se toga da nas ko ne pokudi za ovo obilje u kome mi služimo, **21** I promišljajući za dobro ne samo pred Bogom nego i pred ljudima. **22** A poslasmo s njima i brata svojega, kojega mnogo puta poznasmo u mnogijem stvarima da je ustalac, a sad mnogo veći zbog velikoga nadanja na vas. **23** A za Tita, on je moj drug i pomaga među vama; a za braeau našu, oni su poslanici crkveni i slava Hristova. **24** Pokažite dakle na njima svjedoèanstvo svoje ljubavi i naše hvale vama i pred crkvama.

9 Jer za takovu porezu koja se kupi svetima nije mi trijebe pisati vam; **2** Jer poznajem vašu dobru volju, za koju se o vama hvalim Maæedoncima da se Ahaja prigotovi od lanjske godine, i vaša revnost razdraži mnoge. **3** A braeau poslali da se hvala naša vama ne isprazni u ovoj stvari, nego da budete prigotovljeni, kao što sam govorio; **4** Da se, ako dođu sa mnom Maæedonci i nađu vas neprigotovljene, ne osramotimo mi da ne reeem vi u toj hvali. **5** Tako nađoh da je potrebno umoliti braeau da naprijed idu k vama, i da priprave ovaj naprijed obreèeni vaš blagoslov da bude gotov tako kakono ti blagoslov, a ne kao lakomstvo. **6** Ovo pak velim: koji s tvrdom sije, s tvrdom æe i požnjeti; a koji blagoslov sije, blagoslov æe i požnjeti. **7** Svaki po volji svojega srca, a ne sa žalošeau ili od nevolje; jer Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje. **8** A Bog je kadar uèiniti da je među vama izobilna svaka blagodat, da u svemu svagda svako dovoljstvo imajući izobilujete za svako dobro djelo; **9** Kao što je pisano: prosu, dade siromasima; pravdu njegova ostaje vavijek. (aiõn g165) **10** A koji daje sjeme sijaëu, daæe i hljeb za jelo: i umnožiæe sjeme vaše, i daæe da uzrastu žita pravde vaše; **11** Da se u svemu obogatite za svaku prostotu koja kroz nas èini hvalu Bogu. **12** Jer služba ove poreze ne ispunjuje samo nedostatak svetijeh, nego èini te se i mnoge hvale daju Bogu, **13** Ogleđom poreze ove hvaleæi Boga za vaše pokorno priznanje jevanđelja Hristova, i za prostotu podjele k njima i k svima, **14** I da se mole Bogu za vas i da èeznu za vama za premnogu blagodat Božiju na vama. **15** A hvala Bogu na njegovu neiskazanome daru.

10 A sam ja Pavle molim vas krotosti radi i tišine Hristove, koji sam pred vama ponižen prema vama, a kad nijesam kod vas, slobodan sam prema vama. **2** Molim pak da mi ne bude trijebe kad budem kod vas, onako slobodan biti kao što mislim da smijem protiv nekih koji misle za nas da po tijelu živimo; **3** Jer ako i živimo u tijelu, ne borimo se po tijelu. **4** Jer oruže našega vojevanja nije tjelesno, nego silno od Boga na raskopavanje gradova, da kvarimo pomisli **5** I svaku visinu koja se podiže na poznanje Božije, i robimo svaki razum za pokornost Hristu, **6** I u pripravnosti imamo osvetu za svaku nepokornost, kad se izvrši vaša pokornost. **7** Gledate li na ono što vam je pred oèima? Ako se ko uzda da je Hristov neka misli opet u sebi da kako je on Hristov tako smo i mi Hristovi. **8** Jer ako se što i više pohvalim vlašeau našom koju nam dade Gospod na popravljanje, a ne na kvarenje vaše, neæeu se postidjeti. **9** Ali da se ne pokažem kao da vas plašim poslanicama; **10** Jer su poslanice, veli, teške i jake, a kad je tijelom pred nama, slab je, i rijeè njegova ne valja ništa. **11** Ovo neka pomisli takovi da kaki smo u rijeèi po poslanicama kad nijesmo kod vas, taki smo i u djelu kad smo tu. **12** Jer ne smijemo sebe mješati ili se poreediti s drugima koji hvale sami sebe; ali kad sami po sebi sebe mjere i porede sami sebe sa sobom, ne razumijevaju. **13** A mi se neæemo hvaliti preko mjere, nego po mjeri pravila kojega nam Bog mjeru razdijeli da dopremo i do vas. **14** Jer se mi daleko ne prostiremo, kao da ne dosežemo do vas; jer doprijesmo i do vas s jevanđeljem Hristovijem, **15** Ne hvaleæi se preko mjere u tuđijem poslovima, imajući pak nad kad uzraste vjera vaša da æemo se u vama veliæati po pravilu svojemu izobilno, **16** Da i u dalnjem stranama od vas propovjedimo jevanđelje, i da se ne pohvalimo onjem što je po tuđemu pravilu uređeno. **17** A koji se hvali, Gospodom neka se hvali. **18** Jer onaj nije valjan koji se sam hvali, nego kojega Gospod hvali.

11 O da biste malo potprijeли moje bezumlje! no i potprije me. **2** Jer revnujem za vas Božijom revnosti, jer vas obrekok mužu jednemu, da djevojku èistu izvedem pred Hristu. **3** Ali se bojim da kako kao što zmija Evu prevari lukavstvom svojijem tako i razumi vaši da se ne odvrate od prostote koja je u Hristu. **4** Jer ako onaj koji dolazi drugoga Isusa propovijeda kojega mi ne propovijedasmo, ili drugoga Duha primite kojega ne primiste, ili drugo jevanđelje koje ne primiste, dobro biste potprijeли. **5** Jer mislim da ni u èemu nijesam manji od prevelikijeh apostola. **6** Jer ako sam i prostak u rijeèi, ali u razumu nijesam. No u svemu smo poznati među vama. **7** Ili grijeh uèinih ponižujući sebe da se vi povisite? Jer vam zabadava Božije jevanđelje propovjedih. **8** Od drugijeh crkava oteh uvezvi platu za služenje vama; i došavši k vama, i bivši u sirotinji, ne dosadih nikome. **9** Jer moju sirotinju potpuniše braæa koja doðoše iz Maæedonije, i u svemu bez dosade vama sebe držah i držaæu. **10** Kao što je istina Hristova u meni tako se hvala ova neæe uzeti od mene u Ahajskijem krajevima. **11** Zašto? Što vas ne ljubim? Bog zna. A što èinim i èiniæeu, **12** Da otsijeèem uzrok onima koji traže uzrok, da bi u onome èim se hvale našli se kao i mi. **13** Jer takovi lažni apostoli i prevarljivi poslenici pretvaraju se u apostole Hristove. **14** I nije èudo, jer se sam sotona pretvara u anđela svjetla. **15** Nije dakle ništa veliko ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima æe svršetak biti po djelima njihovijem. **16** Opet velim da niko ne pomisli da sam ja bezuman; ako li ne, a

ono barem kao bezumna primite me, da se i ja što pohvalim. **17** A što govorim ne govorim po Gospodu, nego kao u bezumlu, u ovoj struci hvale. **18** Budući da se mnogi hvale po tijelu, i ja æu da se hvalim. **19** Jer ljubazno pimate bezumne kad ste sami mudri. **20** Jer pimate ako vas ko natjera da budete sluge, ako vas ko jede, ako ko uzme, ako vas ko po obrazu bije, ako se ko veliæa. **21** Na sramotu govorim, jer kao da mi oslabismo. Na što je ko sloboden po bezumliju govorim i ja sam sloboden. **22** Jesu li Jevreji? i ja sam; jesu li Izraileci? i ja sam; jesu li sjeme Avraamovo? i ja sam; **23** Jesu li sluge Hristove? ne govorim po mudrosti) ja sam još više. Više sam se trudio, više sam boja podnijeo, više puta sam bio u tamnici, mnogo puta sam dolazio do straha smrtnoga; **24** Od Jevreja primio sam pet puta èetrdeset manje jedan udarac; **25** Triput sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se laða sa mnom razbijala, noæ i dan proveo sam u dubini morskoj. **26** Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabozaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru, u strahu među lažnom braæom; **27** U trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žeđi, u mnogom pošæenju, u zimi i golotinji; **28** Osim što je spolja, navaljivanje ljudi svaki dan, i briga za sve crkve. **29** Ko oslabi, i ja da ne oslabim? Ko se sablazni, i ja da se ne raspalim? **30** Ako mi se valja hvaliti, svojom æu se slaboæeu hvaliti. **31** Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji je blagosloven vavijek, zna da ne lažem. (aiõn g165) **32** U Damasku neznabozæki knez cara Arete èuvaše grad Damask i šeæaše da me uhvati; **33** i kroz prozor spustiše me u kotarici preko zida, i izbjegoh iz njegovih ruku.

12 Ali mi se ne pomaže hvaliti, jer æu doæi na viðenja i otkrivenja Gospodnja. **2** Znam èovjeka u Hristu koji prije èetrnaest godina ili u tijelu, ne znam; ili osim tijela, ne znam: Bog zna) bi odnesen do treæega neba. **3** I znam za takovog èovjeka ili u tijelu, ili osim tijela, ne znam: Bog zna) **4** Da bi odnesen u raj, i èu neiskazane rijeæi kojih èovjeku nije slobodno govoriti. **5** Tijem æu se hvaliti, a sobom se neæu hvaliti, veæ ako slabostima svojima. **6** Jer kad bih se i htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih istinu kazao; ali štem da ne bi ko više pomislio za mene nego što me vidi ili èuje što od mene. **7** I da se ne bih ponio za premnoga otkrivenja, dade mi se žalac u meso, anđeo sotonin, da me æuša da se ne ponosim. **8** Zato triput Gospoda molih da otstupi od mene. **9** I reæe mi: dosta ti je moja blagodat; jer se moja sila u slabosti pokazuje sasvijem. Daklem æe se najslaðe hvaliti svojijem slabostima, da se useli u mene sila Hristova. **10** Zato sam dobre volje u slabostima, u ruženju, u nevoljama, u progonjenjima, u tugama za Hrista: jer kad sam slab onda sam silan. **11** Postadoh bezuman hvaleæi se: vi me natjeraste: jer je trebalo da me vi hvalite; jer ni u èemu nijesam manji od prevelikijeh apostola, ako i jesam ništa. **12** Jer znaci apostolovi uèiniše se meðu vama u svakom trpljenju, u znacima i èudesima i silama. **13** Jer šta je u èemu ste manji od ostalijeh crkava, osim samo što vam ja sam ne dosadih? Bacite na mene ovu krivicu. **14** Evo sam gotov treæi put da vam doðem, i ne dosaðujem vam; jer ne tražim što je vaše nego vas. Jer djeca nijesu dužna roditeljima imanja teæi nego roditelji djeci. **15** A ja dragovoljno potrošæu i biæu potrošen za duše vaše, ako i ljubim ja vas odiše, a vi

mene manje ljubite. **16** Ali neka bude, ja ne dosadih vama, nego lukav buduæi dobih vas prijevarom. **17** Eda li vas što zakidoh preko koga od onijeh koje slah k vama? **18** Umolih Tita, i s njim poslañ brata: eda li vas Tit što zakide? Ne hodismo li jednjem duhom? ne jednjem li stopama? **19** Mislite li opet da vam se odgovaramo? Pred Bogom u Hristu govorimo, a sve je, ljubazni, za vaše popravljanje. **20** Jer se bojim da kad po èem doðem neæu vas naæi kakove hoæeu, i ja æu se naæi vama kakova me neæete: da kako ne budu svaðe, zavisti, srdnje, prkosi, opadanja, šaptanja, nadimanja, bune: **21** Da me opet kad doðem ne ponizi Bog moj u vas, i ne usplææem za mnogima koji su prije sagrijeæili i nijesu se pokajali za neèistotu i kurvarstvo i sramotu, što poèiniše.

13 Ovo treæi put idem k vama; u ustima dva ili tri svjedoka ostaaæe svaka rijeæ. **2** Naprijed kazah i naprijed govorim kako u vas bivši drugi put, i sad ne buduæi kod vas pišem onima koji su prije sagrijeæili i svima ostalima da ako doðem opet neæu poštedjeti. **3** Jer tražite da iskušate Hrista što u meni govor, koji meðu vama nije slab, nego je silan meðu vama. **4** Jer ako i raspeta bi po slabosti, ali je živ po sili Božijoj; jer smo i mi slabi u njemu, ali æemo biti živi s njim silom Božijom meðu vama. **5** Sami sebe okušajte jeste li u vjeri, sami sebe ogledajte. Ili ne poznajete sebe da je Isus Hristos u vama? veæ ako da u èemu nijeste valjani. **6** A nadam se da æete poznati da mi nijesmo nevaljani. **7** A molimo se Bogu da vi ne èinite nikakva zla, ne da se mi valjani pokažemo, nego da vi dobro èinite, a mi kao nevaljani da budemo. **8** Jer ništa ne možemo na istinu nego za istinu. **9** Jer se radujemo kad mi slabimo a vi jaæate. A zato se i molimo Bogu, za vaše savršenstvo. **10** Zato, ne buduæi kod vas, pišem ovo da kad doðem ne uèinim bez šteðenja po vlasti koju mi je Gospod dao na popravljanje a ne na raskopavanje. **11** A dalje, braæeo, radujte se, savršujte se, utješavajte se, jednako mislite, mir imajte: i Bog ljubavi i mira biæe s vama. **12** Pozdravite jedan drugoga cijelom svetijem. **13** Pozdravljaju vas svi sveti. **14** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista i ljubav Boga i oca i zajednica svetoga Duha sa svima vama. Amin.

Galaæanima

1 Pavle apostol, ni od ljudi, ni kroz èovjeka, nego kroz Isusa Hrista i Boga oca, koji ga vaskrse iz mrtvih, 2 I sva braæa koja su sa mnjom, crkvama Galatijskim: 3 Blagodat vam i mir od Boga oca i Gospoda našega Isusa Hrista, 4 Koji dade sebe za grijeha naše da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga, po volji Boga i oca našega, (aiõn g165) 5 Kojemu slava vavijek vijeka. Amin. (aiõn g165) 6 Èudim se da se tako odmah odvraæate na drugo jevanđelje od onoga koji vas pozva blagodæu Hristovom, 7 Koje nije drugo, samo što neki smetaju vas, i hoæe da izvrnu jevanđelje Hristovo. 8 Ali ako i mi, ili anđeo s neba javi vam jevanđelje drukèije nego što vam javismo, proklet da bude! 9 Kao što prije rekosmo i sad opet velim: ako vam ko javi jevanđelje drukèije nego što primiste, proklet da bude! 10 Zar ja sad ljudi nagovaram ili Boga? Ili tražim ljudima da ugaðam? Jer kad bih ja još ljudima ugaðao, onda ne bih bio sluga Hristov. 11 Ali vam dajem na znanje, braæo, da ono jevanđelje koje sam ja javio, nije po èovjeku. 12 Jer ga ja ne primih od èovjeka, niti nauæih, nego otkrivenjem Isusa Hrista. 13 Jer ste èuli moje življenje nekad u Jevrejstvu, da sam odviše gonio crkvu Božiju i raskopavao je. 14 I napredovah u Jevrejstvu veæma od mnogih vrsnika svojih u rodu svome, i odviše revnovah za otaèke svoje obiæaje. 15 A kad bi ugodno Bogu, koji me izabra od utrobe matere moje i prizva blagodæu svojom, 16 Da javi sina svojega u meni, da ga jevanđeljem objavim meðu neznabوćima; odmah ne pitah tijela i krv, 17 Niti iziðoh u Jerusalim k starijim apostolima od sebe, nego otidoh u Arapsku, i opet se vratih u Damask. 18 A poslije toga na tri godine iziðoh u Jerusalim da vidim Petra, i ostadoh u njega petraest dana. 19 Ali drugoga od apostola ne vidje, osim Jakova brata Gospodnjega. 20 A što vam pišem evo Bog vidi da ne lažem. 21 A potom doðoh u zemlje Sirske i Kilijske. 22 A bijah licem nepoznat Hristovijem crkvama Judejskim; 23 Nego samo bijahu èuli da onaj koji nas nekad gonil sad propovijeda vjeru koju nekad raskopavaše. 24 I slavljuh Boga za mene.

2 A potom na èetrnaest godina opet iziðoh u Jerusalim s Varnavom, uvezši sa sobom i Tita. 2 Ali iziðoh po otkrivenju, i razgovorih se s njima za jevanđelje koje propovijedam u neznabوćima, ali nasamo s onima koji se brojahu kao najstariji, da uzalud ne treim ili ne bih træao. 3 Ali ni Tit, koji bješe sa mnjom, i bješe Grk, ne bi natjeran da se obreže. 4 I za lažnu braæu koja doðoše i privuæe se da uhode slobodu našu koju imamo u Hristu Isusu, da nas zarobe; 5 Kojima se ni sahat ne podasmo u pokornost, da istina jevanđelja ostane meðu nama. 6 A za one koji se brojahu da su nešto, kakovi bili da bili, ja ne marim ništa; jer Bog ne gleda ko je ko; jer oni koji se brojahu kao najstariji, meni ništa ne dodaše; 7 Nego nasuprot doznavši da mejeni povjerenje jevanđelje u neobrezanima, kao Petru u obrezanima 8 Jer onaj koji pomaže Petru u apostolstvu meðu obrezanima onaj pomaže i meni meðu neznabوćima 9 I poznavši blagodat koja je meni dana, Jakov i Kifa i Jovan, koji se brojahu da su stubovi, dadoše desnice meni i Varnavi, i pristadoše da mi propovijedamo u neznabوćima, a oni u obrezanima; 10 Samo da se opominjemo siromašnijeh, za koje sam se i starao tako èiniti. 11 A kad dođe Petar u Antiohiju, u oèi njemu protiv stadoh; jer bješe zazoran. 12 Jer prije dok ne

doðoše neki od Jakova, jeðaše s neznabوćima, a kad doðoše, ustræavaše se i odvajaše boježi se onijeh koji su iz obrezanja. 13 I dvolièahu s njim i ostali Judejci, tako da i Varnava prista u njihovo dvolièenje. 14 A kad ja vidjeh da ne idu pravo k istini jevanđelja, rekoh Petru pred svima: kad ti koji si Jevrejin, neznabоžaèi a ne Jevrejski živiš, zašto neznabоše nagoniš da žive Jevrejski? 15 Mi koji smo rođeni Jevreji, a ne grijesnici iz neznabоžaca, 16 Pa doznavši da se èovjek neæe opravdati djelima zakona, nego samo vjerom Isusa Hrista, i mi vjerovasmo Hrista Isusa da se opravdamo vjerom Hristovom, a ne djelima zakona: jer se djelima zakona nikakvo tijelo neæe opravdati. 17 Ako li se mi koji tražimo da se opravdamo Hristom, naðosmo i sami grijesnici, dakle je Hristos grijehu sluga? Bože saèuvaj! 18 Jer ako opet zidam ono što razvalih, pokazujem se da sam prestopnik. 19 Jer ja zakonom zakonu umrijeh da Bogu živim; s Hristom se razapeh. 20 A ja više ne živim, nego živi u meni Hristos. A što sad živim u tijelu, živim vjerom sina Božijega, kojemu omiljeh, i predade sebe za mene. 21 Ne odbacujem blagodati Božije; jer ako pravda kroz zakon dolazi, to Hristos uzalud umrije.

3 O nerazumnji Galati! ko vas je opèinio da se ne pokoravate istini? Vi, kojima pred oèima bješe napisan Isus Hristos, a sad se meðu vama razape. 2 Ovo jedno hoæu od vas da doznam, ili Duha primiste kroz djela zakona ili kroz èuvenje vjere? 3 Tako li ste nerazumnji? Poèevši Duhom, sad tijelom svršujete? 4 Tako li uzalud postradaste? Kad bi bilo samo uzalud! 5 Koji vam dakle daje Duha i èini èudesa meðu vama, èini li djelima zakona ili èuvenjem vjere? 6 Kao što Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu. 7 Poznajte dakle da su oni sinovi Avraamovi koji su od vjere. 8 A pismo vidjevši unapredak da Bog vjerom neznabоše pravda, naprijed objavi Avraamu: u tebi æe se blagosloviti svi neznabоši. 9 Tako koji su od vjere, blagoslovijaèe se s vjernijem Avraamom. 10 Jer koji su god od djela zakona pod kletvom su, jer je pisano: proklet svaki koji ne ostane u svemu što je napisano u knjizi zakonskoj da èini. 11 A da se zakonom niko ne opravdava pred Bogom, poznato je: jer pravednik od vjere življeæe. 12 A zakon nije od vjere; nego èovjek koji to tvori življeæe u tome. 13 Hristos je nas iskupio od kletve zakonske postavši za nas kletvu, jer je pisano: proklet svaki koji visi na drvetu: 14 Da meðu neznabоćima bude blagoslov Avraamov u Hristu Isusu, da obeæanje Duha primimo kroz vjерu. 15 Braæo, po èovjeku gorovim, niko èovjeæijega potvrđena zavjeta ne odbacuje niti mu što domeæe. 16 A Avraamu i sjemenu njegovu reèena biše obeæanja. A ne veli: i sjemenu, kao za mnoga, nego kao za jedno: i sjemenu tvojemu, koje je Hristos. 17 Ovo pak velim: zavjeta, koji je od Boga potvrđen za Hrista, ne odbacuje zakon, koji je postao poslije èetiri stotine i trideset godina, da ukine obeæanje. 18 Jer ako je našljedstvo od zakona, onda veæ nije od obeæanja, a Avraamu obeæanjem darova Bog. 19 Šta æe dakle zakon? Radi grijeha dodade se dokle doðe sjeme kojemu se obeæea, i postavili su ga anđeli rukom posrednika. 20 Ali posrednik nije jednoga; a Bog je jedan. 21 Eda li je dakle zakon protivan obeæanjima Božijim? Bože saèuvaj! Jer da je dan zakon koji može oživljeti, zaista bi od zakona bila pravda. 22 Ali pismo zatvori sve pod grijeh, da se obeæanje dade kroz vjeru Isusa Hrista onima koji vjeruju. 23 A prije dolaska vjere bismo

pod zakonom èuvani i zatvoreni za vjeru koja se htjela pokazati. **24** Tako nam zakon bi èuvan do Hrista, da se vjerom opravdamo. **25** A kad dođe vjera, veæ nijesmo pod èuvaram. **26** Jer ste vi svi sinovi Božiji vjerom Hrista Isusa; **27** Jer koji se god u Hrista krstite, u Hrista se obukoste. **28** Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Hristu Isusu. **29** A kad ste vi Hristovi, onda ste sjeme Avraamovo, i po obeæanju našljednici.

4 Ali velim: dok je našljednik mlad ništa nije bolji od roba, ako i jest gospodar od svega; **2** Nego je pod zapovjednicima i èuvarama tja do roka oèina. **3** Tako i mi kad bijasmo mladi, bijasmo pod stihijama svijeta zarobljeni; **4** A kad se navrši vrijeme, posla Bog sina svojega jedinorodnoga, koji je rođen od žene i pokoren zakonu, **5** Da iskupi one koji su pod zakonom, da primimo posinaštv. **6** I buduæi da ste sinovi, posla Bog Duha sina svojega u srca vaša, koji vièe: Ava oèe! **7** Tako veæ nijesi rob, nego sin; a ako si sin, i našljednik si Božij kroz Isusa Hrista. **8** Ali tada ne znajuæi Boga služiste onima koji po sebi nijesu bogovi. **9** A sad poznavši Boga, i još poznati bivši od Boga, kako se vraæate opet na slabe i rðave stihije, kojima opet iznova hoæete da služite? **10** Gledate na dane i mjeseci, i vremena i godine. **11** Bojim se za vas da se ne budem uzalud trudio oko vas. **12** Budite kao ja što sam; jer sam ja kao vi što ste. Braæeo! molim vas, ništa mi ne uèiniste nažao. **13** A znate da vam u slabosti tijela najprije propovjedih jevanđelje; **14** I napasti moje, koja bijaše tijelu mome, ne prezreste, ni popljuvaste, nego me primiste kao anđela Božijega, kao Hrista Isusa. **15** Kakovo bijaše onda vaše blaženstvo? Jer vam svjedoèim da biste, kad bi moguæe bilo, izvadili oèi svoje i dali meni. **16** Tijem li vam postadoh neprijatelj istinu vam govoreæi? **17** Oni ne revnuju dobro za vas, nego hoæete da vas odvoje, da im revnujete. **18** A dobro je revnovati svagda u dobru, i ne samo kad sam ja kod vas. **19** Djeæice moja, koju opet s mukom raðam, dokle Hristovo oblije ne postane u vama; **20** Ali bih htio sad da sam kod vas, i da izmjenim glas svoj, jer ne mogu da se naèudim za vas. **21** Kažite mi, vi koji hoæete pod zakonom da budete, ne sluæate li zakona? **22** Jer je pisano da Avraam dva sina imade, jednoga od robinje, a drugoga od slobodne. **23** Ali koji bješe od robinje, po tijelu se rodi; a koji od slobodne, po obeæanju. **24** Koja znaæi drugo: jer su ovo dva zavjeta: jedan dakle od gore Sinajske, koja raða za robovanje, i to je Agar. **25** Jer Agar znaæi Sinaj gora u Arapskoj, i poredi se sa sadašnjijem Jerusalimom, i služi sa djecom svojom. **26** A gornji Jerusalim slobodna je, koji je mati svima nama. **27** Jer je pisano: razveseli se, nerotkinjo koja ne raða; prokini i povièi, ti koja ne tripi muke poroðaja; jer pusta ima mnogo više djece negoli ona koja ima muža. **28** A mi smo, braæeo, po Isaku djeca obeæanja. **29** No kako onda onaj što se rodi po tijelu gonjaše duhovnoga, tako i sad. **30** Ali šta govori pismo? Istjeraj robinju i sina njezinu; jer sin robinjin neæe naslijediti sa sinom slobodne. **31** Tako, braæeo, nijesmo djeca robinjinu nego slobodne.

5 Stojte dakle u slobodi kojom nas Hristos osloboði, i ne dajte se opet u jaram ropstva uhvatiti. **2** Evo ja Pavle kažem vam da ako se obrežete Hristos vam ništa neæe pomoæi. **3** A opet svjedoèim svakome èovjeku koji se obrezuje da je dužan sav zakon tvoriti. **4** Izgubiste Hrista, vi koji hoæete zakonom da se

opravdate, i otpadoste od blagodati. **5** Jer mi duhom èekamo od vjere nad pravde. **6** Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego vjera, koja kroz ljubav radi. **7** Dobro træaste; ko vam zabrani da se ne pokoravate istini? **8** To odvraæanje nije od onoga koji vas pozva. **9** Malo kvasca ukiseli sve tijesto. **10** Ja se za vas nadam u Gospodu da ništa drugo neæete misliti. A koji vas smeta ponijæe grijeh, makar ko bio. **11** A ja, braæeo, ako još obrezanje propovijedam, zašto me gone? Tako se ukide sablazan krstova. **12** O da bi otsjeèeni bili oni koji vas kvare! **13** Jer ste vi, braæeo, na slobodu pozvani: samo da vaša sloboda ne bude na želju tjelesnu, nego iz ljubavi služite jedan drugome. **14** Jer se sav zakon izvršuje u jednoj rijeèi, to jest: Ijabi bližnjega svojega kao sebe. **15** Ali ako se meðu sobom koljeti i jedete, gledajte da jedan drugoga ne istrijebite. **16** Velim pak: po duhu hodite, i želja tjelesnijeh ne izvršujte. **17** Jer tijelo želi protiv duha, a duh protiv tijela; a ovo se protivi jedno drugome, da ne èinite ono što hoæete. **18** Ako li vas duh vodi, nijeste pod zakonom. **19** A poznata su djela tjelesna, koja su preljuboèinstvo, kurvarstvo, neèistota, besramnost, **20** Idolopoklonstvo, èaranja, neprrijateljstva, svaðe, pakosti, srdnje, prkosi, raspre, sablazni, jeresi, **21** Zavisti, ubistva, pjanstva, žderanja, i ostala ovakova, za koja vam naprijed kazujem, kao što i kazah naprijed, da oni koji takova èine neæe naslijediti carstva Božijega. **22** A rod je duhovni ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrota, milost, vjera, **23** Krotost, uzdržanje; na to nema zakona. **24** A koji su Hristovi, raspeše tijelo sa slastima i željama. **25** Ako u duhu živimo, po duhu i da hodimo, **26** Da ne tražimo lažne slave razdražujuæi jedan drugoga, i zavideæi jedan drugome.

6 Braæeo! ako i upadne èovjek u kakav grijeh, vi duhovni ispravljajte takovoga duhom krotosti, èuvajuæi sebe da i ti ne budeš iskušan. **2** Nositte bremena jedan drugoga, i tako æete ispuniti zakon Hristov. **3** Jer ako ko misli da je što a nije ništa, umom vara sebe. **4** A svaki da ispita svoje djelo, i tada æe sam u sebi imati slavu, a ne u drugome. **5** Jer æe svaki svoje breme nositi. **6** A koji se uèi rijeèi neka daje djel od svakoga dobra onome koji ga uèi. **7** Ne varajte se: Bog se ne da ružiti; jer šta èovjek posije ono æee i požnjeti. **8** Jer koji sije u tijelu svoje, od tijela æe požnjeti pogibao; a koji sije u duh, od duha æe požnjeti život vjeæni. (aðenios g166) **9** A dobro èiniti da nam se ne dosadi; jer æemo u svoje vrijeme požnjeti ako se ne umorimo. **10** Zato dakle dok imamo vremena da èinimo dobro svakome, a osobito onima koji su s nama u vjeri. **11** Vidite koliko vam napisah rukom svojom! **12** Koji hoæe da se hvale po tijelu oni vas nagone da se obrezujete, samo da ne budu gonjeni za krst Hristov. **13** Jer ni oni sami koji se obrezuju ne drže zakona, nego hoæe da se vi obrezujete da se vašijem tijelom hvale. **14** A ja Božje saðuvaj da se èim drugijem hvalim osim krstom Gospoda našega Isusa Hrista, kojega radi razape se meni svijet, i ja svijetu. **15** Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego nova tvar. **16** I koliko ih god po ovome pravilu žive, na njima biæe mir i milost, i na Izrailju Božijemu. **17** Više da mi niko ne dosaðuje, jer ja rane Gospoda Isusa na tijelu svojemu nosim. **18** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem, braæeo. Amin.

Efežanima

1 Od Pavla, po volji Božjoj apostola Isusa Hrista, svetima koji su u Efesu, i vjernima u Hristu Isusu: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio svakijem blagoslovom duhovnjem na nebesima kroz Hrista; **4** Kao što nas izabra kroz njega prije postanja svijeta, da budemo sveti i pravedni pred njim u ljubavi, **5** Odredivši nas naprijed kroz Isusa Hrista sebi na posinaštvo, po ugodnosti volje svoje, **6** Na pohvalu slavne blagodati svoje kojom nas oblagodati u ljubaznome, **7** U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom, i oproštenje grijeha, po bogatstvu blagodati njegove, **8** Koju je preumnožio u nama u svakoj premudrosti i razumu, **9** Pokazavši nam tajnu volje svoje, po ugodnosti svojoj koju naprijed pokaza u njemu, **10** Za uredbu izvršetka vremena, da se sve sastavi u Hristu što je na nebesima i na zemlji; u njemu, **11** Kroz kojega i našljednici postasmo, naprijed određeni bivši po naredbi Boga koji sve ēini po savjetu volje svoje, **12** Da bismo bili na hvalu slave njegove, mi koji smo se naprijed uzdali u Hrista, **13** Kroz kojega i vi, ēuvši riječ istine, jevanđelje spasenja svojega, u kojemu i vjerovavši zapećatiste se svetijem duhom obećanja, **14** Koji je zalog našljedstva našega za izbavljenje tećevine na hvalu slave njegove. **15** Zato i ja ēuvši vašu vjeru u Hristu Isusa, i ljubav k svima svetima, **16** Ne prestajem zahvaljivati za vas, i spominjati vas u svojijem molitvama, **17** Da Bog Gospoda našega Isusa Hrista, otac slave, dade vam Duha premudrosti i otkrivenja da ga poznate, **18** I bistre oči srca vašega da biste mogli vidjeti koje je nad njegova zvanja, i koje je bogatstvo slave našljedstva njegova u svetima, **19** I kakva je izobilna veličina sile njegove na nama koju vjerujemo po ēinjenju prevelike sile njegove, **20** Koju učini u Hristu, kad ga podiže iz mrtvih i posadi sebi s desne strane na nebesima, **21** Nad svijetom poglavarstvima, i vlastima, i silama, i gospodstvima, i nad svakijem imenom što se može nazvati, ne samo na ovome svijetu nego i na onome koji ide. (aiōn g165) **22** I sve pokori pod noge njegove, i njega dade za glavu crkvi, nad svima, **23** Koja je tijelo njegovo, punina onoga koji sve ispunjava u svemu.

2 I vas koji bijaste mrtvi za prestupljenja i grijeha svoje, **2** U kojima nekad hodiste po vijeku ovoga svijeta, po knezu koji vlada u vjetru, po duhu koji sad radi u sinovima protivljenja; (aiōn g165) **3** U kojima i mi svi življesmo negda po željama tijela svojega, ēineae volju tijela i pomisli, i bijasmo rođena djeca grjeva, kao i ostali; **4** Ali Bog, koji je bogat u milosti, za premnogu ljubav svoju, koju ima k nama, **5** I nas koji bijasmo mrtvi od grjevova oživlje s Hristom blagodaēu ste spaseni **6** I s njim vaskrse i posadi na nebesima u Hristu Isusu. **7** Da pokaže u vijekovima koji idu preveliko bogatstvo blagodati svoje dobrotom na nama u Hristu Isusu. (aiōn g165) **8** Jer ste blagodaēu spaseni kroz vjeru; i to nije od vas, dar je Božij. **9** Ne od djela, da se niko ne pohvali. **10** Jer smo njegov posao, sazdani u Hristu Isusu za djela dobra, koja Bog naprijed pripravi da u njima hodimo. **11** Zato se opominjite da vi koji ste negda po tijelu neznabоšći bili i nazivani neobrezanje od onijeh koji su se zvali po tijelu obrezanje, koje se rukom radio, **12** Da bijaste u ono vrijeme bez Hrista, odvojeni od društva Izraeljeva, i bez dijela u zavjetima

obećanja, nuda ne imajuæi, i bezbožni na svijetu: **13** A sad u Hristu Isusu, vi koji ste negda bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom. **14** Jer je on mir naš, koji oboje sastavi u jedno, i razvali plot koji je rastavlja, neprijateljstvo, tijelom svojijem. **15** Zakon zapovijesti naukama ukinuvši; da iz oboga našini sobom jednoga novog ēovjeka, ēineae mir; **16** I da pomiri s Bogom oboje u jednom tijelu krstom, ubivši neprijateljstvo na njemu. **17** I došavši propovijedi u jevanđelju mir vama daljnima i onima koji su blizu. **18** Jer on dovede k ocu oboje u jednom duhu. **19** Tako dakle više nijeste tuđi i došljaci, nego živite sa svetima i domaæi ste Bogu, **20** Nazidani na temelju apostola i proraka, gdje je kamen od ugla sam Isus Hristos, **21** Na kome sva građevina sastavljena raste za crkvu svetu u Gospodu; **22** Na kome æete se i vi sazidati za stan Božij u duhu.

3 Toga sam radi ja Pavle sužanju Isusa Hrista za vas neznabоšće, **2** Buduæi da ēuste službu blagodati Božje koja je meni dana među vama, **3** Da se meni po otkrivenju kaza tajna; kao što gore napisah ukratko, **4** Odakle možete ēitajuæi poznati moj razum u tajni Hristovoj, **5** Koja se u drugijem naraštajima ne kaza sinovima ēovjećijim, kako se sad otkri svetijem njegovijem apostolima i prorocima Duhom svetijem; **6** Da neznabоšći kroz jevanđelje postanu sunašljednici i sutjelesnici i zajedniæari u obećanju njegovom u Hristu Isusu, **7** Kojemu postadoh sluga po daru blagodati Božje, koja mi je dana po ēinjenju sile njegove. **8** Meni najmanjemu od sviju svetijeh dade se ova blagodat da objavim među neznabоšcima neiskazano bogatstvo Hristovo, **9** I da otkrijem svima što je služba tajne od postanja svijeta sakrivene u Bogu, koji je sazdrod sve kroz Isusa Hrista; (aiōn g165) **10** Da se kroz crkvu sad obznni poglavarstvima i vlastima na nebu mnogorazliena premudrost Božija, **11** Po nadalje vijekova, koju učini u Hristu Isusu Gospodu našemu, (aiōn g165) **12** U kome imamo slobodu i pristup u nadu vjerom njegovom. **13** Zato vas molim da se ne oslabite zbog nevolja mojih za vas, koje su slava vaša. **14** Toga radi preklanjam koljena svoja pred ocem Gospoda našega Isusa Hrista, **15** Po kome se sva ēeljad i na nebesima i na zemlji zovu, **16** Da vam da silu po bogatstvu slave svoje, da se utvrdite Duhom njegovijem za unutrašnjeg ēovjeka, **17** Da se Hristos useli vjerom u srca vaša, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni; **18** Da biste mogli razumjeti sa svima svetima što je širina i dužina i dubina i visina, **19** I poznati pretežnju od razuma ljubav Hristovu, da se ispunite svakom puninom Božjom. **20** A onome koji može još izobilnije sve ēiniti što ištemo ili mislimo, po sili koja ēini u nama, **21** Onome slava u crkvi po Hristu Isusu u sve naraštaje va vijek vijeka. Amin. (aiōn g165)

4 Molim vas dakle ja sužanju u Gospodu, da se vladate kao što prilikuje vašemu zvanju u koje ste pozvani, **2** Sa svakom poniznošæu i krotošæu, s trpljenjem, trpeæi jedan drugoga u ljubavi, **3** Starajuæi se držati jedinstvo Duha u svezi mira; **4** Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega. **5** Jedan Gospod, jedna vjera, jedno krštenje, **6** Jedan Bog i otac sviju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama. **7** A svakome se od nas dade blagodat po mjeri dara Hristova. **8** Zato govor: izišavši na visinu zaplijenio si pljen, i dade dare ljudima. **9** A što iziđe, šta je, osim da i siđe u najdonja mjestu zemlje? **10** Koji siđe to je onaj koji i iziđe više sviju

nebesa da ispunи sve. **11** I on je dao jedne apostole, a jedne proroke, a jedne jevanđeliste, a jedne pastire i uèitelje, **12** Da se sveti pripreve za djelo službe, na sazidanje tijela Hristova; **13** Dokle dostignemo svi u jedinstvo vjere i poznanje sina Božijega, u èovjeka savršena, u mjeru rasta visine Hristove; **14** Da ne budemo više mala djeca, koju ljudi i zanosi svaki vjetar nauke, u laži èovjeèoj, putem prijevare; **15** Nego vladajuæi se po istini u ljubavi da u svemu uzrastemo u onome koji je glava, Hristos. **16** Iz kojega je sve tijelo sastavljeno i sklopjeno svakim zglavkom, da jedno drugome pomaže dobro po mjeri svakoga uda, i èini da raste tijelo na popravljanje samoga sebe u ljubavi. **17** Ovo dakle govorim i svjedoèim u Gospodu da više ne hodite kao što hode i ostali neznabòci u praznosti uma svojega, **18** Koji imaju smisao tamom pokriven, i udaljeni su od života Božijega za neznanje koje je u njima, za okamenjenje srca svojih; **19** Koji ostavivši poštenje predadoše se besramnosti, na èinjenje svake neèistote i lakomstva. **20** Ali vi tako ne poznaste Hrista; **21** Jer ga èuète i u njemu se nauèiste, kao što je istina u Isusu, **22** Da odbacite, po prvome življenju, staroga èovjeka, koji se raspada u željama prevarljivijem; **23** I da se obnovite duhom uma svojega, **24** I obuèete u novoga èovjeka, koji je sazdan po Bogu u pravdi i u svetini istine. **25** Zato odbacite laž, i govorite istinu svaki sa svojijem bližnjijem; jer smo udi jedan drugome. **26** Gnjevit se i ne griješite; sunce da ne zađe u gnjevu vašemu. **27** Niti dajite mjesta ðavolu. **28** Koji je kralj više da ne krade, nego još da se trudi, èineæi dobro rukama svojima da ima šta davati potrebnome. **29** Nikakva rðava rijeè da ne izlazi iz usta vašijeh, nego samo što je dobro za napredovanje vjere, da da blagodat onima koji slušaju. **30** I ne ožalošæavajte svetoga Duha Božijega, kojijem ste zapeææeni za dan izbavljenja. **31** Svaka gorèina, i gnjev, i ljutina, i vika i hula, da se uzme od vas, sa svakom pakoþæu. **32** A budite jedan drugome blagi, milostivi, praštajuæi jedan drugome, kao što je i Bog u Hristu oprostio vama.

5 Ugleđajte se dakle na Boga, kao ljubazna djeca, **2** I živite u ljubavi, kao što je i Hristos ljubio nas, i predade sebe za nas u prilog i žrtvu Bogu na slatki miris. **3** A kurvarstvo i svaka neèistota i lakomstvo da se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima; **4** Tako i sramotne i lude rijeèi, ili šale, što se ne pristoji; nego još zahvaljivanje. **5** Jer ovo da znate da nijedan kurvar, ili neèist, ili tvrdica koji je idolopoklonik neæee imati dijela u carstvu Hrista i Boga. **6** Niko da vas ne vara praznijem rijeèima; jer ovijeh radi ide gnjev Božij na sinove nepokornosti. **7** Ne bivajte dakle zajednièari nijihovi. **8** Jer bijaste negda tama, a sad ste vidjelo u Gospodu: kao djeca vidjela živite; **9** Jer je rod duhovni u svakoj dobroti i pravdi i istini. **10** Istražujte što je Bogu ugodno. **11** I ne pristajte na bezrođna djela tame, nego još karajte. **12** Jer je sramno i govoriti što oni tajno èine. **13** A sve za što se kara, vidjelo objavljuje; jer sve što se objavljuje, vidjelo je; **14** Zato govoriti: ustani ti koji spavaš i vaskrsni iz mrtvih, i obasaæe te Hristos. **15** Gledajte dakle da uredno živite, ne kao nemudri, nego kao mudri; **16** Pazite na vrijeme, jer su dani zli. **17** Toga radi ne budite nerazumnii, nego poznajte što je volja Božija. **18** I ne opijajte se vinom, u kome je kurvarstvo, nego se još ispunjavajte duhom, **19** Govoreæi među sobom u psalmima i pojanju i pjesmama duhovnijem, pjevajuæi i pripajevajuæi u srcima svojijem Gospodu; **20** Zahvaljujuæi za

svašto u ime Gospoda našega Isusa Hrista Bogu i ocu; **21** Slušajuæi se među sobom u strahu Božijemu. **22** Žene! slušajte svoje muževe kao Gospoda. **23** Jer je muž glava ženi kao što je i Hristos glava crkvi, i on je spasitelj tijela. **24** No kao što crkva sluša Hrista tako i žene svoje muževe u svemu. **25** Muževi! ljubite svoje žene kao što i Hristos ljubi crkvu, i sebe predade za nju, **26** Da je osveti oèistivši je kupanjem vodenjem u rijeèi; **27** Da je metne preda se slavnu crkvu, koja nema mane ni mrštine, ili takoga èega, nego da bude sveta i bez mane. **28** Tako su dužni muževi ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa; jer koji ljubi svoju ženu, sebe samoga ljubi. **29** Jer нико ne omrznu kad na svoje tijelo, nego ga hrani i grije, kao i Gospod crkvu. **30** Jer smo udi tijela njegova, od mesa njegova, i od kostiju njegovih. **31** Toga radi ostavivæ èovjek oca svojega i materi, i prilijepiæe se k ženi svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. **32** Tajna je ovo velika; a ja govorim za Hrista i za crkvu. **33** Ali i vi svaki da ljubi onako svoju ženu kao i sebe samoga; a žena da se boji svojega muža.

6 Djeco! slušajte svoje roditelje u Gospodu: jer je ovo pravo.

2 Poštuji oca svojega i materi; ovo je prva zapovijest s obeæanjem: **3** Da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji. **4** I vi ocevi! ne razdražujte djece svoje, nego ih gajite u nauci i u strahu Gospodnjemu. **5** Sluge! slušajte gospodare svoje po tijelu, sa strahom i drktanjem, u prostoti srca svojega, kao i Hrista; **6** Ne samo pred oèima radeæi kao ljudima da ugaðate, nego kao sluge Hristove, tvoreæi volju Božiju od srca. **7** Dragovoljno služite, kao Gospodu a ne kao ljudima, **8** Znajuæi da svaki što èuéni dobro ono æe i primiti od Gospoda, bio rob ili slobodnjak. **9** I vi gospodari, tako èineæi njima ostavljajuæi prijetnje, znajuæi da je i vama samijem i njima gospodar na nebesima, i on ne gleda ko je ko. **10** A dalje, braæeo moja, jaæajte u Gospodu i u sili jaæine njegove. **11** Obucite se u sve oružje Božije, da biste se mogli održati protiv lukavstva ðavolskoga: **12** Jer naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba. (aiøn g165) **13** Toga radi uzmitte sve oružje Božije, da biste se mogli braniti u zli dan, i svršivši sve održati se. **14** Stanite dakle opasavši bedra svoja istinom i obukavši se u oklop pravde, **15** I obuæi noge u pripravu jevanđelja mira; **16** A svrh svega uzmitte štit vjere o koji æete moæi pogasiti sve raspljene strijele neæastivoga; **17** I kacigu spasenija uzmitte, i maæe duhovni koji je rijeè Božija. **18** I svakom molitvom i moljenjem molite se Bogu duhom bez prestanka, i uz to stražite sa svakijem trpljenjem i molitvom za sve svete. **19** I za mene, da mi se da rijeè kad otvorim usta svoja, da obznam sa slobodom tajnu jevanđelja, **20** Za koje sam poslanik u okovima, da u njemu govorim slobodno, kao što mi se pristoji. **21** A da i vi znate kako sam ja i šta radim, sve æee vam kazati Tihik, ljubazni brat i vjerni sluga u Gospodu, **22** Kojega poslal k vama za to isto da znate kako smo mi, i da utješi srca vaša. **23** Mir braæei i ljubav s vjerom od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista. **24** Blagodat sa svima koji ljube Gospoda našega Isusa Hrista jednako. Amin.

Filipljanima

1 Od Pavla i Timotija, slugu Isusa Hrista, svima svetima u Hristu Isusu koji su u Filibi, s vladikama i đakonima: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Zahvaljujem Bogu svojemu kad se god opomenem vas, **4** Svakda u svakoj molitvi svojoj za sve vas s radošću moleći se, **5** Što vi postadoste zajedničari u jevanđelju, od prvoga dana i do danas; **6** Uzdajući se u ovo isto da æe onaj koji je poèeo dobro djelo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista. **7** Kao što je pravo da ja ovo mislim za sve vas, jer vas imam u srcu u okovima svojima i u odgovoru i potvrđivanju jevanđelja, kao sve zajedničare sa mnom u blagodati. **8** Jer Bog mi je svjedok da vas ljubim ljubavlju Isusa Hrista, **9** I zato se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobilije u razumu i svakoj volji, **10** Da kušate Šta je bolje, da budete èisti i bez spoticanja na dan Hristov. **11** Napunjeni plodova pravde kroz Isusa Hrista, na slavu i hvalu Božiju. **12** Hoćeš pak da znate, braæeo, da ovo što se radi sa mnom iziđe za napredak jevanđelja, **13** Tako da se razglasiti u svoj sudnici i kod sviju ostalijeh da su moji okovi za Hrista. **14** I mnoga braæea u Gospodu oslobodivši se okovima mojima veæema smiju govoriti rijeè Božiju bez straha. **15** Istina, jedni iz zavisti i svaðe, a jedni od dobre volje Hrista propovijedaju. **16** Tako ovi uz prkos Hrista objavljaju neèisto, misleći da æe nanijeti žalost mojim okovima; **17** A ovi iz ljubavi, znajući da za obranu jevanđelja ležim u tamnici. **18** Šta dakle? Bilo kako mu drago, dvoličenjem ili istinom, Hristos se propovijeda; i zato se radujem, a i radovaæu se; **19** Jer znam da æe mi se ovo zbiti na spasenje vašom molitvom i pomoæu Duha Isusa Hrista. **20** Kao što èekam i nadam se da se ni u èemu neæu postidjeti, nego da æe se i sad kao svagda sa svakom slobodom Hristos veličati u tijelu mojemu, bilo životom ili smræu. **21** Jer je meni život Hristos a smrt dobitak. **22** A kad mi življenje u tijelu plod donosi, to ne znam šta æeu izabrat. **23** A oboje mi je milo, imajući želju otizeti i s Hristom biti, koje bi mnogo bolje bilo; **24** Ali ostati u tijelu potrebnije je vas radi. **25** I ovo znam jamaèeno da æeu biti i ostati kod sviju vas na vaš napredak i radost vjere, **26** Da hvala vaša mnome izobilije u Hristu Isusu kad vam opet dođem. **27** Samo živite kao što se pristoji jevanđelju Hristovu, da vas vidim kad dođem ili ako vam ne dođem da èujem za vas da stojite u jednome duhu i jednodušno borite se za vjeru jevanđelja, **28** I ni u èemu da se ne plašite od protivnika; koje je njima znak pogibli a vama spasenja, i to od Boga; **29** Jer se vama darova Hrista radi ne samo da ga vjerujete nego i da stradate za nj, **30** Imajući onu istu borbu kakav u meni vidjeste i sad èujete za mene.

2 Ako ima dakle koje pouèenje u Hristu, ili ako ima koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica duha, ako ima koje srce žalostivo i milost, **2** Ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jedinodušni i jedinomisleni: **3** Ništa ne èinite uz prkos ili za praznu slavu; nego poniznošću èinite jedan drugoga veæeg od sebe. **4** Ne gledajte svaki za svoje, nego i za drugi. **5** Jer ovo da se misli među vama što je i u Hristu Isusu, **6** Koji, ako je i bio u obliju Božijemu, nije se otimao da se isporedi s Bogom; **7** Nego je ponizio sam sebe uzevši oblije sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oèi nađe se kao èovjek, **8** Ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove.

9 Zato i Bog njega povisi, i darova mu ime koje je veæe od svakoga imena. **10** Da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onijeh koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom; **11** I svaki jezik da prizna da je Gospod Isus Hristos na slavu Boga oca. **12** Tako, ljubazni moji, kao što me svagda slušaste, ne samo kad sam kod vas, nego i sad mnogo veæema kad nijesam kod vas, gradite spasenje svoje sa strahom i drktanjem. **13** Jer je Bog što èini u vama da hoæete i uèinite kao što mu je ugodno. **14** Sve èinite bez vike i premišljanja, **15** Da budete pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojemu svijetlite kao vidjela na svijetu, **16** Pridržavajući rijeè života, na moju hvalu za dan Hristov, da mi ne bude uzalud tréanje i trud. **17** No ako i žrtvovan budem na žrtvu i službu vjere vaše, radujem se, i radujem se s vama svima. **18** Tako i vi radujete se i budite sa mnom radosni. **19** A nadam se u Gospoda Isusa da æeu skoro poslati k vama Timotija, da se i ja razveselim razbravši kako ste vi. **20** Jer nijednoga nemam jednake misli sa sobom koji se upravo brine za vas. **21** Jer svi traže što je njihovo, a ne što je Hrista Isusa. **22** A njegovo poštenje poznajete, jer kao dijete ocu sa mnom je poslužio u jevanđelju. **23** Njega dakle nadam se da æeu poslati odmah kako razberem što je za mene. **24** A nadam se u Gospodu da æeu i sam skoro doæi k vama. **25** Ali nađoh za potrebno da pošljem k vama brata Epafroditu, svojega pomagaèa i drugara u vojevanju, a vaæega poslanika i slugu moje potrebe; **26** Jer željaš od srca vas sve da vidi, i žaljaše što ste èuli da je bolovao. **27** Jer bješe bolestan do smrti; no Bog pomilova ga, ne samo njega, nego i mene, da mi ne doðe žalost na žalost. **28** Zato ga poslah skorije, da se obradujete kad ga opet vidite, i meni da olakša malo. **29** Primite ga dakle u Gospodu sa svakom radosti, i takove poštujte; **30** Jer za djelo Hristovo dođe do same smrti, ne marivši za svoj život da naknadi u službi mojoj što vas nemam.

3 A dalje, braæeo moja, radujete se u Gospodu. Jer sve jedno da vam pišem meni nije dosadno, a vama je potrebno. **2** Èuvajte se od pasa, èuvajte se od zlijeh poslenika, èuvajte se od sijeeèenja. **3** Jer mi smo obrezanje koji duhom Bogu služimo i hvalimo se Hristom Isusom, a ne uzdamo se u tijelo. **4** Premda bih se i ja mogao uzdati u tijelo. Ako ko drugi misli da se može uzdati u tijelo, ja još veæema. **5** Koji sam obrezan osmi dan, od roda Izrailjeva, koljena Venijaminova, Jevrejin od Jevreja, po zakonu farisej. **6** Po revnosti gonih crkvu Božiju, po pravdi zakonskoj bih bez mane. **7** No što mi bješe dobitak ono primih za štetu Hrista radi. **8** Jer sve držim za štetu prema prevaænomu poznjanju Hrista Isusa Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, samo da Hrista dobijem, **9** I da se nađem u njemu, ne imajući svoje pravde koja je od zakona, nego koja je od vjere Isusa Hrista, pravdu koja je od Boga u vjeri; **10** Da poznam njega i silu vaskrsenja njegova, i zajednicu njegovih muka, da budem nalik na smrt njegovu, **11** Da bih kako dostigao u vaskrsenje mrtvijeh; **12** Ne kao da veæe dostigoh ili se veæe savrših, nego tjeram ne bih li dostigao kao što me dostiže Hristos Isus. **13** Braæeo! ja još ne mislim da sam dostigao; jedno pak velim: što je ostrag zaboravljam, a za onijem što je naprijed sežem se, **14** I tréim k biljezi, k daru gornjega zvanja Božijega u Hristu Isusu. **15** Koji smo god dakle savršeni ovako da mislimo; ako li što drugo mislite, i ovo æe vam Bog otkriti. **16** Ali šta dostigosmo u onome jednako da

mislimo, i po onome pravilu da živimo. **17** Ugledajte se na mene, braeo, i gledajte na one koji tako žive kao što nas imate za ugled. **18** Jer mnogi hode, za koje vam mnogo puta govorih, a sad i plaeuæi govorim, neprijatelji krsta Hristova; **19** Kojima je svršetak pogibao, kojima je Bog trbuh, i slava u sramu njihovu, koji zemaljski misle. **20** Jer je naše življenje na nebesima, otkuda i spasitelja oèekujemo Gospoda svojega Isusa Hrista, **21** Koji æe preobraziti naše poniženo tijelo da bude jednak tijelu slave njegove, po sili da može sve sebi pokoriti.

4 Zato, braeo moja ljubazna i poželjena, radosti i vjenjene moj!
tako stojte u Gospodu, ljubazni. **2** Evodiju molim, i Sintihiju
molim da jedno misle u Gospodu. **3** Da, molim i tebe, druže
pravi, pomaži njima koje se u jevanđelju trudiše sa mnom, i
Klementom, i s ostalima pomagaèima mojima, kojih su imena u
knjizi života. **4** Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim:
radujte se. **5** Krotost vaša da bude poznata svijetu ljudima. **6**
Gospod je blizu. Ne brinite se ni za što nego u svemu molitvom i
moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu iskanja vaša.
7 I mir Božij, koji prevazilazi svaki um, da saèuva srca vaša
i misli vaše u Gospodu Isusu. **8** A dalje, braeo moja, što je
god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god
preèisto, što je god preljubazno, što je god slavno, i još ako
ima koja dobrodjete, i ako ima koja pohvala, to mislite. **9** Što i
nauèiste, i primiste, i èuste, i vidjeste u meni, ono èinite, i Bog
mira biæe s vama. **10** Obradovah se pak vrlo u Gospodu što
se opet opomenute starati se za mene; kao što se i staraste,
ali se nezgodnjem vremenom zadrzaste. **11** Ne govorim zbog
nedostatka, jer se ja navikoh biti dovoljan onjem u èemu sam.
12 Znam se i poniziti, znam i izobilovati; u svemu i svakojako
navikoh, i sit biti, i gladovati, i izobilovati, i nemati. **13** Sve mogu
u Isusu Hristu, koji mi moæe daje. **14** Ali dobro uèiniste što se
primiste moje nevolje. **15** A znate i vi, Filibljanji, da od poèetka
jevanđelja, kad iziðoh iz Maæedonije, nijedna mi crkva ne prista
u stvar davanja i uzimanja osim vas jednjih; **16** Jer i u Solun i
jednom i drugom poslaste mi u potrebu moju. **17** Ne kao da
tražim dara, nego tražim ploda koji se množi na korist vašu. **18**
A ja sam primio sve i imam izobila. Ispunio sam se primivši od
Epafrida što ste mi poslali, slatki miris, prilog prijatan, ugoden
Bogu. **19** A Bog moj da ispuni svaku potrebu vašu po bogatstvu
svojemu u slavi, u Hristu Isusu. **20** A Bogu i ocu našemu slava
va vijek vijeka. Amin. (aiðn g165) **21** Pozdravite svakoga svetog
u Hristu Isusu. Pozdravljaju vas svi sveti, a osobito koji su iz doma Æesarева.
22 Pozdravljaju vas svi sveti, a osobito koji su iz doma Æesarева.
23 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama.
Amin.

Kološanima

1 Od Pavla, po volji Božjoj apostola Isusa Hrista i brata Timotija, 2 Svetima koji su u Kolosima i vjerno braei u Hristu Isusu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. 3 Zahvaljujemo Bogu i ocu Gospoda svojega Isusa Hrista, moleæi se svagda za vas, 4 Èuvi vjeru vašu u Hristu Isusu, i ljubav koju imate k svima svetima, 5 Za nadostavljeni vama na nebesima, za koji naprijed èuste u rijeèi istine jevanđelja, 6 Koje je u vama, kao i u svemu svijetu, i plodno je i raste, kao i u vama, od onoga dana kako èuste i razumjeste blagodat Božiju u istini, 7 Kao što i doznate od Epafrasa, ljubaznoga našeg drugara u služenju, koji je za vas vjerni sluga Hristov, 8 Koji nam i javi vašu ljubav u duhu. 9 Toga radi i mi od onoga dana kako èu smo ne prestajemo za vas moliti se Bogu i iskati da se ispunite poznanjem volje njegove u svakoj premudrosti i razumu duhovnemu, 10 Da živite pristojno Bogu na svakom ugaðanju i u svakome dobrom djelu da budete plodni, i da rastete u poznanju Božjem, 11 Jaèajuæi svakom snagom po sili slave njegove, i u svakom trpljenju i dugom podnošenju s radoæeu; 12 Zahvaljujemo Bogu i ocu, koji nas prizva u dijel našljedstva svetijeh u vidjelu; 13 Koji nas izbavi od vlasti tamne, i premjesti nas u carstvo sina ljubavi svoje, 14 U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom i oproštenje grjeha; 15 Koji je oblijeè Boga što se ne vidi, koji je roðen prije svake tvari. 16 Jer kroz njega bi sazdana sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazda. 17 I on je prije svega, i sve je u njemu. 18 I on je glava tijelu crkve, koji je poèetak i prvorodenji iz mrtvijeh, da bude on u svemu prvi; 19 Jer bi volja oèina da se u nj useli sva punina, 20 I kroza nj da primiri sve sa sobom, umirivši krvlju krsta njegova, kroza nj sve, bilo na zemlji ili na nebu. 21 I vas koji ste nekad bili odluèeni i neprijatelji kroz pomisli u zlijem djelima, 22 A sad vas primiri u tijelu mesa njegova smræu njegovom, da vas svete i bez mane i bez krivice izvede preda se; 23 Ako samo ostanete u vjeri utemeljeni i tvrdi, i nepokretni od nuda jevanđelja, koje èuste, koje je propovijedano svoj tvari pod nebom, kojemu ja Pavle postodoh sluga. 24 Sad se radujem u svojem stradanju za vas, i dovršujem nedostatak nevolja Hristovijeh na tijelu svojemu za tijelo njegovo koje je crkva, 25 Kojoj ja postodoh sluga po naredbi Božjoj koja mi je dana meðu vama da ispunim rijeè Božiju, 26 Tajnu koja je bila sakrivena od postanja svijeta i naraštaja, a sad se javi svetima njegovijem, (aiòn g165) 27 Kojima Bog naumi pokazati kako je bogata slava tajne ove meðu neznabušcima, koje je Hristos u vama, nad slave; 28 Kojega mi propovijedamo svjetujuæi svakoga èovjeka, i uèeæi svakoj premudrosti, da pokažemo svakoga èovjeka savršena u Hristu Isusu. 29 Za što se i trudim i borim po njegovoj moæi koja u meni silno èini.

2 Hoæeu dakle da vi znate koliku borbu imam za vas i za one što su u Laodikiji i u Jerapolju, i za sve koji ne vidješe lica mojega u tijelu, 2 Da se utješe srca njihova, i da se stegnu u ljubavi, i u svakome bogatstvu punoga razuma, na poznanje tajne Boga i oca i Hrista, 3 U kojog je sve blago premudrosti i razuma sakriveno. 4 A ovo govorim, da vas нико не prevari slatkijem rijeèima. 5 Jer ako tijelom i nijesam kod vas, ali sam

duhom s vama, radujuæi se i videæi vaš red i tvrđu vaše vjere u Hrista. 6 Kako dakle primiste Hrista Isusa Gospoda onako živite u njemu, 7 Ukorijenjeni i nazidani u njemu i utvrđeni vjerom kao što nauèiste, izobilujuæi u njoj zahvalnoæeu. 8 Braæeo! èuvajte se da vas ko ne zarobi filozofijom i praznom prijevarom, po kazivanju èovjeæiju, po nauci svijeta, a ne po Hristu. 9 Jer u njemu živi svaka punina Božanstva tjelesno. 10 I da budete ispunjeni u njemu koji je glava svakome poglavarstvu i vlasti; 11 U kome i obrezani biste obrezanjem nerukotvorenjem, odbacivši tijelo grjeha mesnijeh obrezanjem Hristovijem; 12 Zakopavši se s njim krštenjem, u kojemu s njim i ustaste vjerom sile Boga koji ga vaskrsnu s mrtvijeh. 13 I vas koji ste bili mrtvi u grješima i u neobrezanju tijela svojega, oživljeo je s njim, poklonivši nam sve grjehe, 14 I izbrisavši pismo uredbe koja bješe protiv nas, i to uzevši sa srijede prikova ga na krstu; 15 I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobijedi ih na njemu. 16 Da vas dakle niko ne osuðuje za jelo ili za piæe, ili za kakav praznik, ili za mladine, ili za subote; 17 Koje je sve bilo sjen od onoga što šeæe da doðe, i tijelo je Hristovo. 18 Niko da vas ne vara, po svojoj volji izabranom poniznoæeu i službom anđela, istražujuæi i što ne vidje, i uzalud nadimajuæi se umom tijela svojega, 19 A ne držeæi se glave, iz koje je sve tijelo s pomoæu zglavaka i sveza sastavljeno, i raste za rast Božij. 20 Ako dakle umriješ s Hristom stihijama svijeta, zašto se kao živeæi u svijetu prepirete: 21 Ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj; koje je sve na pogibao onome koji èini, 22 Po zapovijestima i naukama ljudskima? 23 Koje je samo po rijeèi premudrost samovoljno izbrane službe i poniznosti i nešteðenja tijela, ne za èast kaku, za punjenje tijela.

3 Ako dakle vaskrsnuste s Hristom, tražite ono što je gore gdje Hristos sjedi s desne strane Boga. 2 Mislite o onome što je gore a ne što je na zemlji. 3 Jer umriješte, i vaš je život sakriven s Hristom u Bogu. 4 A kad se javi Hristos, život vaš, onda æete se i vi s njime javiti u slavi. 5 Pomorite dakle ude svoje koju su na zemlji: kurvarstvo, neèistotu, slast, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo; 6 Za koje ide gnjev Božij na sinove protivljenja; 7 U kojima i vi negda hoðaste kad življaste meðu njima. 8 A sad odbacite i vi to sve: gnjev, ljutinu, pakost, huljenje, sramotne rijeèi iz usta svojijeh. 9 Ne lažite jedan na drugoga; svuæite staroga èovjeka s djelima njegovijem, 10 I obucite novoga, koji se obnavlja za poznanje, po oblijeèu onoga koji ga je sazdao: 11 Gdje nema Grka ni Jevrejina, obrezanja ni neobrezanja, divljaka ni Skita, roba ni slobodnjaka, nego sve i u svemu Hristos. 12 Obucite se dakle kao izbrani Božiji, sveti i ljubazni, u srdaènu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje, 13 Snoseæi jedan drugoga, i opratajuæi jedan drugome ako ima ko tužbu na koga: kao što je i Hristos vama oprostio tako i vi. 14 A svrh svega toga obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva. 15 I mir Božij da vlada u srcima vašima, na koji ste i pozvani u jednom tijelu, i zahvalni budite. 16 Rijeè Hristova da se bogato useli meðu vas, u svakoj premudrosti uèeæi i svjetujuæi sami sebe sa psalmima i pojansom i pjesmama duhovnjem, u blagodati pjevajuæi u srcima svojima Gospodu. 17 I sve što god èinite rijeèju ili djelom, sve èinite u ime Gospoda Isusa Hrista hvaleæi Boga i oca kroza nj. 18 Žene! slušajte svoje muæeve kao što treba u Gospodu. 19 Muževi! ljubite žene svoje i ne srdite se na njih. 20 Djeco! slušajte roditelje svoje u

svaèemu; jer je ovo ugodno Gospodu. **21** Ocevi! ne razdražujte djece svoje, da ne gube volje. **22** Sluge! slušajte u svemu svoje tjelesne gospodare, ne samo pred oèima radeæi kao da ljudima ugaðate, nego u prostoti srca, bojeæi se Boga, **23** I sve šta god èinite, od srca èinite kao Gospodu a ne kao ljudima; **24** Znajuæi da æete od Gospoda primiti platu našljedstva; jer Gospodu Hristu služite. **25** A koji skrivi primiæe što je skrивio: i nema gledanja ko je ko.

4 Gospodari! pravdu i jednakost èinite slugama znajuæi da i vi imate gospodara na nebesima. **2** Da vam se ne dosadi molitva; i stražite u njoj sa zahvaljivanjem, **3** Moleæi se i za nas ujedno da nam Bog otvori vrata rijeèi, da propovijedamo tajnu Hristovu, za koju sam i svezan, **4** Da je javim kao što mi treba govoriti. **5** Mudro živite prema onima koji su napolju, pažeæi na vrijeme. **6** Rijeè vaša da biva svagda u blagodati, solju zaèinjena, da znate kako vam svakome treba odgovarati. **7** Za mene kazaæe vam sve Tihik ljubazni brat i vjerni sluga i drugar u Gospodu, **8** Kojega poslal k vama za to isto da razbere kako ste vi, i da utješi srca vaša, **9** S Onisimom vjernijem i ljubaznjem bratom našijem, koji je od vas. Oni æe vam sve kazati kako je ovdje. **10** Pozdravlja vas Aristarh, koji je sa mnom u sužanjstvu, i Marko neæak Varnavin, za kojega primiste zapovijesti ako dođe k vama, primite ga **11** I Isus prozvani Just, koji su iz obrezanja. Ovo su jedini moji pomagaæi u carstvu Božijemu koji mi biše utjeha. **12** Pozdravlja vas Epafras, koji je od vas, sluga Isusa Hrista; on se jednakost trudi za vas u molitvama da budete savršeni i ispunjeni svakom voljom Božjom. **13** Jer ja svjedoèim za njega da ima veliku revnost i brigu za vas i za one koji su u Laodikiji i u Jerapolju. **14** Pozdravlja vas Luka ljekar ljubazni, i Dimas. **15** Pozdravite braæeu u Laodikiji, i Nimfana i domaænu crkvu njegovu. **16** I kad se ova poslanica proèita kod vas, uèinite da se proèita i u Laodikijskoj crkvi, i onu što je pisana u Laodikiju da i vi proèitate. **17** I kažite Arhipu: gledaj na službu koju si primio u Gospodu da je dovrši. **18** Pozdrav mojom rukom Pavlovom. Opominjite se mojijeh okova. Blagodat sa svima vama. Amin.

1 Solunjanima

1 Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu i Gospodu Isusu Hristu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **2** Zahvaljujemo Bogu svagda za sve vas spominjuæi vas u molitvama svojima, **3** i spominjuæi bez prestanka vaše djelo vjere, i trud ljubavi, i trpljenje nada Gospoda našega Isusa Hrista, pred Bogom i ocem našijem, **4** Znajuæi, braæo ljubazna, od Boga izbor vaš. **5** Jer jevanđelje naše ne bi k vama samo u rijeèi nego i u sili i u Duhu svetome, i u velikom priznanju, kao što znate kakovi bismo među vama vas radi. **6** I vi se ugledaste na nas i na Gospoda primivši rijeè u velikoj nevolji s radošæu Duha svetoga, **7** Tako da postadoste ugled svima koji vjeruju u Maæedeniju i u Ahaji. **8** Jer se od vas promée rijeè Gospodnja ne samo u Maæedeniji i Ahaji, nego i u svako mjesto iziðe vjera vaša u Boga tako da nam nije trijebe što govoriti. **9** Jer oni obznanjuju za vas kakav ulazak imasmo k vama, i kako se obratiste Bogu od idola, da služite Bogu živu i istinu, **10** I da èekate sina njegova s nebesa kojega vaskrse iz mrtvih, Isusa, koji nas izbavlja od gnjeva koji æe doæi.

2 Jer sami znate, braæo, ulazak naš k vama da ne bi uzalud; **2** Nego postradavši prije i osramoæeni bivši, kao što znate, u Filibi, oslobođismo se u Bogu svojemu kazivati vama jevanđelje Božije s velikom borbom. **3** Jer utjeha naša nije od prijevarе, ni od neèistote, ni u lukavstvu; **4** Nego kako nas okuša Bog da smo vjerni da primimo jevanđelje, tako govorimo, ne kao ljudima ugaðajuæi nego Bogu koji kuša srca naša. **5** Jer nigda iz laskanja ne govorimo k vama, kao što znate, niti iz uzroka lakomstva: Bog je svjedok; **6** Niti tražeæi od ljudi slave, ni od vas, ni od drugih. **7** Mogli smo vam biti na dosadu, kao Hristovi apostoli; ali bismo krotki među vama, kao što dojilica njeguje svoju djecu. **8** Tako smo vas rado imali da smo gotovi bili dati vam ne samo jevanđelje Božije, nego i duše svoje, jer ste nam omiljeli. **9** Jer pamtite, braæo, trud naš i posao: jer dan i noæ radeæi da ne dosadimo nijednemu od vas, propovijedasmo vam jevanđelje Božije. **10** Vi ste svjedoci i Bog kako sveti i pravedni i bez krivice bismo vama koji vjerujete, **11** Kao što znate da svakoga vas kao otac djecu svoju **12** Molismo i utješavasmo, i svjedoèimo vam da živite kao što se pristoji Bogu, koji vas je prizvao u svoje carstvo i slavu. **13** Toga radi i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od nas rijeè èuvenja Božijega primiste ne kao rijeè èovjeèiju, nego kao što zaista jest) rijeè Božiju, koja i èini u vama koji vjerujete. **14** Jer vi, braæo, proðoste kao crke Božije koje su u Judeji u Hristu Isusu; jer tako i vi postradaste od svojega roda kao i oni od Jevreja, **15** Koji ubiše i Gospoda Isusa i proroke njegove, i koji nas istjeraše, i Bogu ne ugodile, i koji se svijem ljudima protive, **16** I zabranjuju nam kazivati neznaðošcima da se spasu; da ispune grijeha svoje svagda; ali napošljetu doæe gnjev na njih. **17** A mi, braæo, osirotevši za vama neko vrijeme licem a ne srcem, veæama hiæasmo da vidimo lice vaše s velikom željom. **18** Zato šæadijasmo da doðemo k vama, ja Pavle jednom i drugom, i zabrani nam sotona. **19** Jer ko je naš nad ili radost, ili vijenac slave? Nijeste li i vi pred Gospodom našijem Isusom Hristom o njegovu dolasku? **20** Jer ste vi naša slava i radost.

3 Zato ne moguæi više trpljeni naumismo sami ostati u Atini, **2** i poslasmo Timotija, brata svojega i slugu Božijega, i pomagaæe svojega u jevanđelju Hristovu, da vas utvrdi i utješi u vjeri vašoj; **3** Da se niko ne smete u ovijem nevoljama; jer sami znate da smo na to odreðeni. **4** Jer kad bijasmo kod vas kazasmo vam naprijed da æemo padati u nevolje, koje i bi, i znate. **5** Toga radi i ja ne moguæi više trpljeni poslaš da poznam vjeru vašu, da vas kako ne iskuša kušaæ, i da uzalud ne bude trud naš. **6** A sad kad doðe Timotije k nama od vas i javi nam vašu vjeru i ljubav, i da imate dobar spomen o nama svagda, želeæi nas vidjeti, kao i mi vas, **7** Zato se utješimo, braæo, vama u svakoj žalosti i nevolji svojoj vašom vjerom; **8** Jer smo mi sad živi kad vi stojite u Gospodu. **9** Jer kakvu hvalu možemo dati Bogu za vas, za svaku radost, kojom se radujemo vas radi pred Bogom svojijem? **10** Dan i noæ molimo se Bogu preizobilno da vidimo lice vaše, i da ispunimo nedostatak vjere vaše. **11** A sam Bog i otac naš i Gospod naš Isus Hristos da upravi put naš k vama. **12** A vas Gospod da umnoži, i da imate izobilnu ljubav jedan k drugome i k svima, kao i mi k vama. **13** Da bi se utvrdila srca vaša bez krivice u svetinji pred Bogom i ocem našijem, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista sa svima svetima njegovijem. Amin.

4 Dalje, braæo, molimo vas i svjetujemo u Hristu Isusu, kao što primiste od nas, kako vam treba življeti i ugaðati Bogu, kao što živite, da bivate sve izobilniji. **2** Jer znate kakve vam zapovijesti dadosmo kroz Gospoda Isusa. **3** Jer je ovo volja Božija, svetost vaša, da se èuvate od kurvarstva, **4** I svaki od vas da zna držati svoj sud u svetinji i u èasti, **5** A ne u slasti želja, kao i neznaðošci, koji ne poznaju Boga; **6** I da ne prestupate i zakidate u stvari brata svojega; jer æe Gospod pokajati sve to, kao što vam i prije kazasmo i posvjedoeòismo. **7** Jer Bog nas ne dozva na neèistotu, nego u svetost. **8** Koji dakle odbacuje, ne odbacuje èovjeka nego Boga, koji je dao svetoga Duha svojega u vas. **9** A za bratoljublje ne trebujete da vam se piše, jer ste sami od Boga nauèeni da se ljubite među sobom, **10** Jer to èinite sa svom braæom po cijeloj Maæedeniji. Ali vas molimo, braæo, da još izobilnije èinite, **11** I da se ljubazno starate da ste mirni, i da gledate svoj posao, i da radite svojijem rukama, kao što vam zapovjedisimo; **12** Da se vladate pošteno prema onima što su napolju, i da od njih ništa ne potrebujete. **13** Neæeu vam pak zatajiti, braæo, za one koji su umrli, da ne žalite kao i ostali koji nemaju nada. **14** Jer ako vjerujemo da Isus umrije i vaskrse, tako æe Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim. **15** Jer vam ovo kazujemo rijeèu Gospodnjom da mi koji živimo i ostanemo za dolazak Gospodnj, neæemo preteæi onjeh koji su pomrli. **16** Jer æe sam Gospod sa zapovjeðæu, s glasom aranđelovijem, i s trubom Božijom siæi s neba; i mrtvi u Hristu vaskrsnuæe najprije; **17** A potom mi živi koji smo ostali, zajedno s njima biæemo uzeti u oblake na susret Gospodu na nebo, i tako æemo svagda s Gospodom biti. **18** Tako utješavajte jedan drugoga ovijem rijeèima.

5 A za èase i vremena, braæo, nije vam trijebe pisati; **2** Jer sami znate jamaèeno da æe dan Gospodnji doæi kao lukež po noæi. **3** Jer kad reku: mir je, i nema se šta bojati, onda æe iznenada napasti na njih pogibao kao bol na trudnu ženu, i neæe uteæi. **4** Ali vi, braæo, nijeste u tami da vas dan kao lukež zastane. **5** Jer ste vi svi sinovi vidjela i sinovi dana: nijesmo

noæi niti tame. **6** Tako dakle da ne spavamo kao i ostali, nego da pazimo i da budemo trijezni. **7** Jer koji spavaju, u noæi spavaju, i koji se opijaju, u noæi se opijaju. **8** Ali mi koji smo sinovi dana da budemo trijezni i obuèeni u oklop vjere i ljubavi, i s kacigom nada spasenja; **9** Jer nas Bog ne postavi za gnjev, nego da dobijemo spasenje kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, **10** Koji umrije za nas da mi, straæili ili spavali, zajedno s njim živimo. **11** Toga radi utjeæavajte jedan drugoga, i popravljajte svaki bliænjega, kao što i èinite. **12** Molimo vas pak, braæo, pripoznajte one koji se trude meðu vama, i nastojnike svoje u Gospodu, i uèitelje svoje, **13** I imajte ih u izobilnoj ljubavi za djelo njihovo. Budite mirni meðu sobom. **14** Molimo vas pak, braæo, pouèavajte neuredne, utjeæavajte malodušne, branite slabe, snosite svakoga. **15** Gledajte da niko ne vraæea kome zla za zlo; **16** Nego svagda idite za dobrom, i meðu sobom, prema svima. **17** Radujte se svagda. **18** Molite se Bogu bez prestanka. Na svaæemu zahvaljujte; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas. **19** Duha ne gasite. Proroætva ne prezirite. **20** A sve kušajuæi dobro držite. **21** Uklanjajte se od svakoga zla. **22** A sam Bog mira da posveti vas cijele u svaæemu; **23** I cijel vaš duh i duša i tijelo da se saæuva bez krivice za dolazak Gospoda naæega Isusa Hrista. **24** Vjeran je onaj koji vas dozva, koji æe i uèiniti. **25** Braæo! molite se Bogu za nas. **26** Pozdravite braæeu svu cijelivom svetijem. **27** Zaklinjem vas Gospodom da proèitate ovu poslanicu pred svom braæom svetom. **28** Blagodat Gospoda naæega Isusa Hrista s vama. Amin.

2 Solunjanima

1 Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu našemu i Gospodu Isusu Hristu: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Dužni smo svagda zahvaljivati Bogu za vas, braæo, kao što treba; jer raste vrlo vjera vaša, i množi se ljubav svakoga vas među vama, **4** Tako da se mi sami hvalimo vama crkvama Božijima, vašijem trpljenjem i vjerom u svima vašijem gonjenjima i nevoljama koje podnosite, **5** Za znak pravednoga suda Božijega da se udostojite carstva Božijega, za koje i stradate. **6** Jer je pravedno u Boga da vратi muke onima koji vas muèe; **7** A vama koje muèe pokoj s nama kad se pokaže Gospod Isus s neba s anđelima sile svoje **8** U ognju plamenome, koji æe dati osvetu onima koji ne poznaju Boga i ne slušaju jevanđelja Gospoda našega Isusa Hrista; **9** Koji æe primiti muku, pogibao vjeènu od lica Gospodnjega i od slave njegove, (aiònios g166) **10** Kad doðe da se proslavi u svetima svojima, i divan da bude u svima koji ga vjerovaše; jer se primi svjedoèanstvo naše među vama u onaj dan. **11** Zato se i molimo svagda za vas da vas udostoji Bog naš zvanja, i ispunji svaku radost dobrote i djelo vjere u sili; **12** Da se proslavi ime Gospoda našega Isusa Hrista u vama i vi u njemu, po blagodati Boga našega i Gospoda Isusa Hrista.

2 Ali vas molimo, braæo, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista, i za naš sastanak u njemu, **2** Da se ne date lasno pokrenuti od uma, niti da se plašite, ni duhom ni rijeèju, ni poslanicom, kao da je od nas poslana, da je veæ nastao dan Hristov. **3** Da vas niko ne prevari nikakijem naèinom; jer neæe doæi dok ne doðe najprije otpad, i ne pokaže se èovjek bezakonja, sin pogibli, **4** Koji se protivi i podiže više svega što se zove Bog ili se poštaje, tako da æe on sjesti u crkvi Božoj kao Bog pokazujuæi sebe da je Bog. **5** Ne pamtite li da sam vam ovo kazivao još kad sam kod vas bio? **6** I sad zname da se ne zadržava da se ne javi u svoje vrijeme. **7** Jer se veæ radi tajna bezakonja, samo dok se ukloni onaj koji sad zadržava. **8** Pa æe se onda javiti bezakonik, kojega æe Gospod Isus ubiti duhom usta svojih, i iskorijeniti svjetlošæu dolaska svojega; **9** Kojega je dolazak po èinjenju sotinu sa svakom silom, i znacima i lažnjem èudesima, **10** I sa svakom prijevarom nepravde među onima koji ginu: jer ljubavi istine ne primiše, da bi se spasli. **11** I zato æe im Bog poslati silu prijevare, da vjeruju laži; **12** Da prime sud svi koji ne vjerovaše istini, nego volješe nepravdu. **13** A mi smo dužni svagda zahvaljivati Bogu za vas, braæo ljubazna Gospodu! Što vas je Bog od poèetka izabrao za spasenje u svetinji Duha i vjeri istine. **14** U koje vas dozva jevanđeljem našijem, da dobijete slavu Gospoda našega Isusa Hrista. **15** Tako dakle, braæo, stojte i držite uredbe kojima se nauèiste ili rijeèju ili iz poslanice naše. **16** A sam Gospod naš Isus Hristos, i Bog i otac naš, kojemu omiljesmo i dade nam utjehu vjeènu i nad dobroi u blagodati, (aiònios g166) **17** Da utješi srca vaša i da vas utvrdi u svakoj rijeèi i djelu dobrome.

3 Dalje, braæo, molite se Bogu za nas da rijeè Gospodnja trëi, i da se slavi kao i među vama; **2** I da se izbavimo od besputnijeh i zlijeh ljudi; jer vjera nije sviju, **3** A Gospod je vjeran, koji æe vas utvrditi i saèuvati oda zla. **4** A uzdamo se u Gospoda za vas da ono što vam zapovijedamo i èinite i

èiniæete. **5** A Gospod da upravi srca vaša na ljubav Božiju i na trpljenje Hristovo. **6** Zapovijedamo vam pak, braæo, u ime Gospoda našega Isusa Hrista, da se odvojite od svakoga brata koji živi neuredno, a ne po uredbi koju primiše od nas. **7** Jer sami znate kako treba da se ugledate na nas, jer ne živjesmo neuredno među vama, **8** Niti zabavada ljub jeđosmo u koga, nego u trudu i u poslu, dan i noæ radeæi, da ne budemo na dosadu nikome od vas. **9** Ne kao da nemamo vlasti, nego da sebe damo vama za ugled, da budete kao i mi. **10** Jer kad bijasmo u vas, ovo vam zapovijedasmo da ako ko neæe da radi da i ne jede. **11** Jer èujemo da neki neuredno žive među vama, ništa ne radeæi, nego okrajèe i miješaju se u tuðe poslove. **12** Takovima zapovijedamo i molimo ih u Gospodu našemu Isusu Hristu da mirno radeæi svoj ljub jedu. **13** A vama, braæo, da ne dotuži dobro èiniti. **14** A ako ko ne posluša rijeèi naše, onoga poslanicom naznaèite, i ne miješajte se s njim, da se posrami. **15** Ali ga ne držite kao neprijatelja, nego ga svjetujte kao brata. **16** A sam Gospod mira da vam da mir svagda u svakom dogaðaju. Gospod sa svima vama. **17** Pozdrav mojom rukom Pavlovom, koje je znak u svakoj poslanici, ovako pišem: **18** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

1 Timoteju

1 Od Pavla, apostola Isusa Hrista, po zapovijesti Boga spasa našega i Gospoda Isusa Hrista, nada našega, **2** Timotiju, pravome sinu u vjeri, blagodat, milost, mir od Boga oca našega i Hrista Isusa Gospoda našega. **3** Kao što te molih da ostaneš u Efesu, kad iđah u Maaedoniju, da zapovjediš nekima da ne uče drukčije, **4** Niti da gledaju na laži i na teftere od plemena kojima nema kraja, i koji prije èine prepiranja negoli Božij napredak u vjeri. **5** A namjera je zapovijesti ljubav od èista srca i dobre savjesti i vjere nelicemjerne; **6** U kojima neki pogriješivi svrnuše u prazne govore, **7** I htjeli bi da budu zakonici, a ne razumiju ni šta govore, ni šta utvrđuju. **8** A znamo da je zakon dobar ako ga ko drži kao što treba. **9** Znajuæi ovo da pravedniku zakon nije postavljen, nego bezakonicima i nepokornima i bezbožnicima i grješnicima, nepravednima i poganim, krvnicima oca i matere, krvnicima ljudskima, **10** Kurvarima, muželožnicima, ljudokradicama, lažljivcima, kletvoprestupnicima, i ako što drugo ima protivno zdravoj nauci, **11** Po jevanđelju slave blaženoga Boga, koje je meni povjerenio. **12** I zahvaljujem Hristu Isusu Gospodu našemu koji mi daje moæ, što me za vjerna primi i postavi me u službu, **13** Koji sam prije bio hulnik i gonitelj i sileđija; ali bih pomilovan, jer ne znajuæi uèinih u nevjernstvu. **14** Ali se još veæera umnoži blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vjerom i ljubavi u Hristu Isusu. **15** Istinita je rijeè i svakoga primanja dostojava da Hristos Isus doðe na svijet da spase grješnike, od kojih sam prvi ja. **16** Ali toga radi ja bih pomilovan da na meni prvome pokaže sve trpljenje Isus Hristos za ugled onima koji mu hoæe vjerovati za život vjeèni. (aiònios g166) **17** A caru vjeènome, neraspadljivome, koji se ne vidi, jedinom premdromu Bogu èasti i slava vavijek vijeka. Amin. (aiòn g165) **18** Ovu pak zapovijest predajem ti, sine Timotije, po preðašnjijem proroðtvima za tebe: da ratuješ u njima dobar rat, **19** Imajuæi vjeru i dobru savjest, koju neki odbacivši otpadoše od vjere; **20** Među kojima su Imenej i Aleksandar koje predaduhoti sotoni da se nauèe ne huliti.

2 Molim dakle prije svega da se èine iskanja, molitve, moljenja, zahvaljivanja za sve ljude, **2** Za careve, i za sve koji su u vlasti, da tih i mirmi život poživimo u svakoj pobožnosti i poštenju. **3** Jer je ovo dobro i prijatno pred spasiteljem našijem Bogom, **4** Koji hoæee da se svi ljudi spasu, i da dođu u poznanje istine. **5** Jer je jedan Bog, i jedan posrednik Boga i ljudi, èovjek Hristos Isus, **6** Koji sebe dade u otkop za sve, za svjedoèanstvo u svoje vrijeme, **7** Za koje sam postavljen propovjednik i apostol istinugovorim u Hristu, ne lažem uèitelj neznabozaca, u vjeri i istini. **8** Hoæeu dakle da molitve èine ljudi na svakome mjestu, podizajuæi svete ruke bez grijeva i premišljanja. **9** Tako i žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem da ukrasuju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom, ili haljinama skupocjenima, **10** Nego dobrnjem djelima kao što se pristoji ženama koje se obeæavaju pobožnosti. **11** Žena na miru da se uèi sa svakom pokornošæu. **12** Ali ženi ne dopuštam da uèi niti da vlada mužem, nego da bude mirna. **13** Jer je Adam najprije sazdan pa onda Eva; **14** I Adam se ne prevari, a žena prevarivši se postade prestupnica; **15** Ali æe se spasti raðanjem djece, ako ostane u vjeri i ljubavi i u svetinji s poštenjem.

3 Istinita je rijeè: ako ko vladieanstva želi dobru stvar želi. **2** Ali vladika treba da je bez mane, jedne žene muž, trijezan, pametan, pošten, gostoljubiv, vrijedan da uèi; **3** Ne pijanica, ne bojac, ne lakom, nego krotak, miran, ne srebroljubac; **4** Koji svojijem domom dobro upravlja, koji ima poslušnu djecu sa svakijem poštenjem; **5** Aako ko ne umije svojijem domom upravljati, kako æe se moæi starati za crkvu Božiju? **6** Ne novokršten, da se ne bi naduo, i upao u sud ðavolji. **7** A valja da ima i dobro svjedoèanstvo od onijeh koji su napolju, da ne bi upao u sramotu i u zamku ðavolju. **8** Tako i ðakoni treba da budu pošteni, ne dvoježièi, ne koji mnogo vina piju, ne lakomi na dobitak pogan, **9** Koji imaju tajnu vjere u èistoj savjesti. **10** A i ovi da se kušaju najprije, pa onda da služe, ako su bez mane. **11** Tako i žene treba da su poštene, ne koje opadaju, trijezne, vjerne u svemu. **12** ðakoni da bivaju jedinjih žena muževi, koji dobro upravljaju djecom i svojijem domovima. **13** Jer koji dobro služe oni dobivaju sebi dobar postup, i veliku slobodu u vjeri Isusa Hrista. **14** Ovo ti pišem nadajuæi se da æu skoro doæi k tebi. **15** Ako li se zabavim, da znaš kako treba živjeti u domu Božijemu, koji je crkva Boga èivoga, stup i tvrða istine. **16** I, kao što je priznato, velika je tajna pobožnosti: Bog se javi u tijelu, opravda se u Duhu, pokaza se anđelima, propovjedi se neznabozcima, vjerova se na svijetu, uznesi se u slavi.

4 A Duh razgovijetno govori da æe u pošljednja vremena otstupiti neki od vjere slušajuæi lažne duhove i nauke ðavolske, **2** U licemjerju laža, žigosanijeh na svojoj savjesti, **3** Koji zabranjuju ženiti se, i zapovijedaju uzdržavati se od jela koja Bog stvori za jelo sa zahvalnošæu vjernima i onima koji poznaše istinu. **4** Jer je svako stvorenje Božje dobro i ništa nije na odmet kad se prima sa zahvalnošæu. **5** Jer se osveæuje rijeèju Božijom i molitvom. **6** Ovo sve kazujuæi braæi biæeš dobar sluga Isusa Hrista, odgajen rijeèima vjere i dobrom naukom koju si primio. **7** A poganjeh i bapskijeh gatalica kloni se; a obuèavaj se u pobožnosti. **8** Jer tjelesno obuèavanje malo je korisno, a pobožnost je korisna za svaæto, imajuæi obeæanje života sadašnjega i onoga koji ide. **9** Ovo je istinita rijeè i dostojava svakoga primanja. **10** Jer se zato i trudimo i bivamo sramotni, jer se uzdamo u Boga živa, koji je spasitelj svima ljudima, a osobito vjernima. **11** Ovo zapovijedaj i uèi. **12** Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost; nego budi ugled vjernima u rijeèi, u življjenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u èistoti. **13** Dokle doðem pazi na èitanje, utješavanje i uèenje. **14** Ne pusti u nemar dar u sebi koji ti je dan po proroðtvu metnjuvši starješine ruke na tebe. **15** U ovom se pouèavaj, u ovom stoj, da se napredak tvoj pokaže u svemu. **16** Pazi na sebe i na nauku, i stoj u tome; jer ovo èineæi spaæeš i samoga sebe i one koji te slušaju.

5 Starca ne karaj, nego mu govori kao ocu; momèadma kao braæi; **2** Staricama kao materama; mladima kao sestrama, sa svakom èistotom. **3** Udvorce poštuj, koje su prave udovice. **4** Ako li koja udovica ima djecu ili unuèad, da se uèe najprije svoj dom poštovati, i zajam vraæati roditeljima; jer je ovo ugodno pred Bogom. **5** A prava udovica i usamljena uzda se u Boga, i živi u molitvama i u moljenju dan i noæ. **6** A koja živi u sladostima, živa je umrla. **7** I ovo zapovijedaj, da budu bez mane. **8** Ako li ko za svoje a osobito za domaæe ne promišlja, odrekao se vjere, i gori je od neznabozca. **9** A

udovica da se ne prima mlađa od šezdeset godina, i koja je bila jednomo mužu žena; **10** I koja ima svjedočanstvo u dobrjem djelima, ako je djecu odgajila, ako je gostoljubiva bila, ako je svetima noge prala, ako je nevoljnima pomagala, ako je išla za svakijem dobrjem djelom. **11** A mladijeh udovica prodi se; jer kad pobjesne protiv Hrista, hoće da se udaju, **12** I imaju grejeh što prvu vjeru odbaciše. **13** A k tome i besposlene uče se skitati po kućama, ne samo pak besposlene, nego i jezične i sveznale, pa govore što ne treba. **14** Hoće dakle da se mlade udovice udaju, djecu rađaju, kuću kuće, a nikakva uzroka da ne daju protivniku za huljenje. **15** Jer se evo neke okrenuše za sotonom. **16** Ako koji vjerni ili vjerna ima udovice, neka se stara za njih, i da ne dosađuju crkvi da one koje su prave udovice može zadovoljiti. **17** A sveštenicima koji se dobro staraju da se daje dvoguba èast, a osobito onima koji se trude u rijeèi i u nauci. **18** Jer pismo govori: volu koji vrše ne zavezuj usta, i: radin je dostoјan svoje plate. **19** Na sveštenika ne primaj tužbe, osim kad imaju dva ili tri svjedoka. **20** A koji grijše pokaraj ih pred svima, da i drugi imaju strah. **21** Zaklinjem te pred Bogom i Gospodom Isusom Hristom i izbranimima njegovijem anđelima da ovo držiš bez licemjerja, ne èineæi ništa po hateru. **22** Ruku odmah ne meæei ni na koga, niti pristaj u tuđe grijehu. Drži sebe èista. **23** Više ne pij vode, nego pij po malo vina, želuca radi svojega i èestijeh svojih bolesti. **24** A nekih su ljudi grijesi poznati koji naprijed vode na sud, a nekih idu za njima. **25** Tako su i dobra djela poznata, i koja su drukèija ne mogu se sakriti.

6 Robovi koji su god pod jarmom da pokazuju svaku èast svojijem gospodarima, da se ne huli na ime Božije i na nauku. **2** A koji imaju krštene gospodare, da ne postaju nemarljivi za njih što su braæea, nego još bolje da služe, jer su vjerni i ljubazni, zajednièari u blagodati. Ovo uèi i svjetuj. **3** Ako li ko drukèije uèi, i ne pristaje na zdrave rijeèi Gospoda našega Isusa Hrista i na nauku pobožnu, **4** Nadu se ne znajueci ništa, nego bolujuæi od zapitkivanja i praznijeh prepiranja, oda šta postaje zavist, svaða, huljenje, zle misli, **5** Zaludna prepiranja onakovijeh ljudi koji imaju um izopaèen i nemaju istine, koji misle da je pobožnost trgovina. Kloni se takovjeh. **6** Ali jest velika trgovina pobožnosti sa zadovoljstvom. **7** Jer ništa ne donešosmo na ovaj svijet, dakle ne možemo ništa ni odnijeti. **8** A kad imamo hranu i odjeæu, ovijem da budemo dovoljni. **9** A koji hoće da se obogate oni upadaju u napasti i zamke, i u mnoge lude škodljive želje, koje potapaju èovjeka u propast i pogibao. **10** Jer je korijen sviju zala srebroljubje kojemu neki predavši se zaðoše od vjere i na sebe navukoše muke velike. **11** A ti, o èovjeèe Božij! bjegaj od ovoga, a idi za pravdom, pobožnosti, vjerom, ljubavi, trpljenjem, krotosti. **12** Bori se u dobroj borbi vjere, muæi se za vjeèeni život na koji si i pozvan, i priznao si dobro priznanje pred mnogijem svjedocima. (aiðnios g166) **13** Zapovijedam ti pred Bogom koji sve oživljuje, i Hristom Isusom koji svjedoèi za vladanja Pontija Pilata dobro priznanje, **14** Da držiš zapovijest èistu i nezazornu do dolaska Gospoda našega Isusa Hrista, **15** Koji æe u svoje vrijeme pokazati blaženi i jedini silni car nad carevima i gospodar nad gospodarima, **16** Koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega niko od ljudi nije video, niti može vidjeti, kojemu èast i država vjeèena. Amin. (aiðnios g166) **17** Bogatima na ovome

svijetu zapovijedaj da se ne ponose niti uzdaju u bogatstvo propadljivo, nego u Boga živoga, koji nam sve daje izobilno za užitak; (aiðn g165) **18** Neka dobro èine, neka se bogate u dobrjem djelima, neka budu podašni, zajednièni, **19** Sabirajuæi sebi temelj dobar za unapredak, da prime život vjeèni. (aiðnios g166) **20** O Timotije! saèuvaj što ti je predano, kloni se poganijeh praznijeh razgovora i prepiranja lažno nazvanoga razuma, **21** Kojijem se neki hvaleæi otpadoše od vjere. Blagodat s tobom. Amin.

2 Timoteju

1 Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božjoj za obećanje života u Isusu Hristu, 2 Timotiju, ljubaznemu sinu, blagodat, milost, mir od Boga oca i Hrista Isusa Gospoda našega. 3 Zahvaljujem Bogu, kojemu služim od praroditelja ēistom savjeti, što bez prestanka imam spomen za tebe u molitvama svojijem dan i noæ, 4 Čelesi da te vidim, opominjuæi se suza tvojih, da se radosti ispunim; 5 Opominjuæi se nelicemjerne u tebi vjere koja se useli najprije u babu tvoju Loidu i u mater tvoju Evnikiju; a uvjeren sam da je i u tebi; 6 Zaradi kojega uzroka napominjem ti da pogrijevaš dar Božij koji je u tebi kako sam metnuo ruke svoje na tebe. 7 Jer nam Bog ne dade duha straha, nego sile i ljubavi i ēistote. 8 Ne postidi se dakle svjedočanstva Gospoda našega Isusa Hrista, ni mene sužnja njegova; nego postradaj s jevanđeljem Hristovijem po sili Boga, 9 Koji nas spase i prizva zvanjem svetijem, ne po djelima našima, nego po svojoj naredbi i blagodati, koja nam je dana u Hristu Isusu prije vremena vjećnjih; (aïōnios g166) 10 A sad se pokaza u dolasku spasitelja našega Isusa Hrista, koji raskopa smrt, i obasja život i neraspadljivost jevanđeljem; 11 Za koje sam ja postavljen apostol i učitelj neznačajaca. 12 Zaradi kojega uzroka i ovo stradam; ali se ne stidim, jer znam kome vjerovah, i uvjeren sam da je kadar amanet moj sačuvati za dan onaj. 13 Imaj u pameti obraz zdravijih riječi koje si èuo od mene, u vjeri i ljubavi Hrista Isusa. 14 Dobri amanet sačuvaj Duhom svetijem koji živi u nama. 15 Znaš ovo da se odvratиш od mene svi u Aziji, među kojima je Figel i Ermogen. 16 A Gospod da da milost Onisiforovu domu; jer me mnogo puta utješi, i okova mojih ne postidje se; 17 Nego došavši u Rim potraži me još s većnjem staranjem i naðe. 18 Da da njemu Gospod da naðe milost od Gospoda u dan onaj. I u Efesu koliko mi posluži, ti znaš dobro.

2 Ti dakle, sine moj, jaèaj u blagodati Isusa Hrista; 2 I što si èuo od mene pred mnogijem svjedocima, ono predaj vjernijem ljudima, koji æe biti vrijedni i druge nauèiti. 3 Ti dakle trpi zlo kao dobar vojnik Isusa Hrista; 4 Jer se nikakav vojnik ne zaplaæe u trgovine ovoga svijeta da ugodi vojvodi. 5 Ako i vojuje, ne dobija vijenca ako pravo ne vojuje. 6 Radin koji se trudi najprije treba da okusi od roda. 7 Razumij što gorovim; a Gospod da ti da razum u svemu. 8 Opominji se Gospoda Isusa Hrista koji usta iz mrtvih, od sjemena Davidova, po jevanđelju mojemu, 9 U kojemu trpim zlo do samih okova kao zloèinac; ali se rijeè Božija ne veže. 10 Zato trpim sve izbranih radi da i oni dobiju spasenje u Hristu Isusu sa slavom vjećnom. (aïōnios g166) 11 Istinita je rijeè: ako s njim umrjesmo, to æemo s njim i oživjeti. 12 Ako trpimo, s njim æemo i carovati. Ako se odreæemo, i on æe se nas odreæi. 13 Ako ne vjerujemo, on ostaje vjeran; jer se sam sebe ne može odreæi. 14 Ovo napominji, i posvjedoči pred Gospodom da se ne prepiru, koje ništa ne pomaže, nego smeta one koji slušaju. 15 Postaraj se da se pokažesh pošten pred Bogom, kao radin koji se nema šta stidjeti, i pravo upravlja rijeèju istine. 16 A poganih praznijeh razgovora kloni se; jer najviše pomažu u bezbožnosti, 17 I rijeè njihova kao živina toèi: među kojima je Imenej i Filit, 18 Koji u istini pogriješiš govoræi da je vaskrsenije veæ bilo; i smetaju vjeru nekih. 19 Tvrdo dakle stoji temelj Božij imajuæi ovaj peèat: pozna Gospod svoje; i: da otstupi od nepravde svaki koji

spominje ime Gospodnje. 20 A u velikome domu nijesu sudi samo zlatni i srebrni, nego i drveni i zemljani: i jedni za èast, a jedni za sramotu. 21 Ako dakle ko oèisti sebe od ovoga, biæe sud za èast, osveæen, i potreban domaæinu, pripravljen za svaku dobro djelo. 22 Bježi od želja mladosti, a drži se pravde, vjere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivaju Gospoda od èistoga srca; 23 A ljudi i praznijeh zapitkivanja kloni se znajuæi da raðaju svaða. 24 A sluga Gospodnji ne treba da se svaða, nego da bude krotak k svima, pouèljiv, koji nepravdu može podnosit, 25 I s krotoæeu pouèavati one koji se protive: eda bi im kako Bog dao pokajanje za poznanje istine, 26 I da se iskopaju iz zamke ëavola, koji ih je ulovio ñive za svoju volju.

3 Ali ovo znaj da æe u pošljednje dane nastati vremena teška. 2 Jer æe ljudi postati samoživi, srebroljupci, hvališe, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni, 3 Neprimirljivi, opadaèi, neuzdržnici, bijesni, nedobroljubivi, 4 Izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga, 5 Koji imaju oblijeèe pobožnosti, a sile su se njezine odrekli. I ovijeh se kloni. 6 Jer su od ovijeh oni koji se zavlaæe po kuæama, i robe ženice koje su natovarene grijesima i vode ih razliene želje, 7 Koje se svagda uèe, i nikad ne mogu da doðu k poznanju istine. 8 Kao što se Janije i Jamvrije protivše Mojsiju, tako se i ovi protive istini, ljudi izopaèenoga uma, nevješti u vjeri. 9 Ali neæe dugo napredovati; jer æe njihovo bezumlje postati javno pred svima, kao i onih Što posta. 10 A ti si se ugledao na moju nauku, življenje, namjeru, vjeru, snošenje, ljubav, trpljenje, 11 Protjerivanja, stradanja, kakova mi se dogodiše u Antiohiji, i u Ikoniji, i u Listri, kakova protjerivanja podnesoh, i od sviju me izbavi Gospod. 12 A i svi koji pobožno hoæe da žive u Hristu Isusu, biæe gonjeni. 13 A zli ljudi i varalice napredovaæe na gore, varajuæi i varajuæi se. 14 Ali ti stoj u tome što si nauèio i što ti je povjerenio, znajuæi od koga si se nauèio, 15 I buduæi da iz malena umiješ sveta pisma, koja te mogu umudriti na spasenje u Hristu Isusa. 16 Sve je pismo od Boga dano, i korisno za uèenje, za karanje, za popravljanje, za pouèavanje u pravdi, 17 Da bude savršen èovjek Božij, za svako dobro djelo pripravljen.

4 Zaklinjem te dakle pred Bogom i Gospodom našijem Isusom Hristom, koji æe suditi živima i mrtvima, dolaskom njegovijem i carstvom njegovijem: 2 Propovijedaj rijeè, nastoj u dobro vrijeme i u nevrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svakijem snošenjem i uèenjem; 3 Jer æe doæi vrijeme kad zdrave nauke neæe slušati, nego æe po svojijem željama nakupiti sebi uèitelje, kao što ih uši svrbe, 4 I odvratiaæe uši od istine, i okrenuæe se ka gatalicama. 5 A ti budi trijezan u svaèemu, trpi zlo, uèini djelo jevanđelista, službu svoju svrši. 6 Jer ja se veæ žrtvujem, i vrijeme mojega odlaskaasta. 7 Dobar rat ratovah, trku svrših, vjeru održah. 8 Dalje dakle meni je pripravljen vjenac pravde, koji æe mi dati Gospod u dan onaj, pravedni sudija; ali ne samo meni, nego i svima koji se raduju njegovu dolasku. 9 Postaraj se da doðeš brzo k meni; 10 Jer me Dimas ostavi, omiljevši mu sadašnji svijet, i otide u Solun; Kriskent u Galatiju, Tit u Dalmaciju; Luka je sam kod mene. (aïōn g165) 11 Marka uzmi i dovedi ga sa sobom; jer mi je dobar za službu. 12 A Tihika poslao sam u Efes. 13 Kad doðeš donesi mi kabanicu što sam ostavio u Troadi kod Karpa, i knjige, a osobito kožne.

14 Aleksandar kovaè mnogo mi zla uèini. Da mu Gospod plati po djelu njegovu. 15 Èuvaj se i ti od njega; jer se vrlo protivi našijem rijeèima. 16 U prvi moj odgovor нико не osta sa mnom, nego me svi ostaviše. Da im se ne primi! 17 Ali Gospod bi sa mnom i dade mi pomoæe da se kroza me svrši propovijedanje, i da èiju svi neznabrošci; i izbavih se od usta lavovijeh. 18 I Gospod æe me izbaviti od svakoga zla djela, i saèuvaæe me za carstvo svoje nebesko; kojemu slava va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165) 19 Pozdravi Priskilu i Akilu, i Onisiforov dom. 20 Erast osta u Korintu. A Trofima ostavih u Miletu bolesna. 21 Postaraj se da doðeš prije zime. Pozdravlja te Euvul, i Pud, i Lin, i Klaudija, i braæea sva. 22 Gospod Isus Hristos sa duhom tvojijem. Blagodat s vama. Amin.

Titu

1 Od Pavla, sluge Božjeg, a apostola Isusa Hrista po vjeri izbranih Božjih, i po poznanju istine pobožnosti, **2** Za nad vježnoga života, koji obezna nelažni Bog prije vremena vježnijeg, (aiōnios g166) **3** A javi u vremena svoja riječ svoju propovijedanjem, koje je meni povjerenio po zapovijesti spasitelja našega Boga, **4** Titu, pravome sinu po vjeri nas obojice, blagodat, milost, mir od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista, spasa našega. **5** Zato te ostavih u Kritu da popraviš što je nedovršeno, i da postaviš po svijetu gradovima sveštenike, kao što ti ja zapovjediš, **6** Ako je ko bez mane, jedne žene muž, i ima vjernu djecu, koju ne kore za kurvarstvo ili za nepokornost. **7** Jer vladika treba da je bez mane, kao Božji pristav; ne koji sebi ugađa, ne gnjevljiv, ne pjanica, ne bojac, ne lakom na pogani dobitak; **8** Nego gostoljubiv, blag, pošten, pravedan, svet, èist; **9** Koji se drži vjerne riječi po nauci, da bude kadar i svjetovati sa zdravom naukom, i pokarati one koji se protive. **10** Jer ima mnogo neposlušnijeh, praznogovorljivijeh, i umom prevarenijeh, a osobito koji su iz obrezanja, **11** Kojima treba usta zatvoriti; koji cijele kuće izopađuju učeći što ne treba, poganova dobitka radi. **12** A reče neko od njih, njihov prorok: Krièani svagda lažljivi, zli zvjerovi, besposleni trbasi. **13** Svjedoèanstvo je ovo istinito; zaradi toga uzroka karaj ih bez šteženja, da budu zdravi u vjeri, **14** Ne slušajuæi Jevrejskih gatalica ni zapovijesti ljudi koji se odvraæaju od istine. **15** Èistima je sve èisto; a poganima i nevjernima ništa nije èisto, nego je opogaranjen njihov i um i savjest. **16** Govore da poznaju Boga, a djelima ga se odrijev; jer su mrski i neposlušni, i ni za kakvo dobro djelo valjani.

2 A ti govori što pristoji zdravoj nauci: **2** Starcima da budu trijezni, pošteni, èisti, zdravi u vjeri, u ljubavi, u trpljenju; **3** Staricama također da žive kao što se pristoji svetima, da ne budu opadljive, da se ne predaju vrlo vinu, da uče dobru, **4** Da uče mlade da ljube muževe, da ljube djecu, **5** Da budu poštene, èiste, dobre kuæanice, blage, pokorne svojijem muževima, da se ne huli na rijeè Božiju. **6** Tako i mladæe svjetuj da budu pošteni. **7** A u svemu sam sebe podaj za ugled dobrjih djela, u nauci cijelost, poštenje, **8** Rijeè zdravu, nezazornu: da se posrami onaj koji se protivi, ne imajuæi ništa zlo govoriti za nas. **9** Sluge da slušaju svoje gospodare, da budu ugodni u svaèemu, da ne odgovaraju, **10** Da ne kradu, nego u svaèemu da pokazuju dobru vjeru, da nauku spasitelja našega Boga ukrasuju u svaèemu. **11** Jer se pokaza blagodat Božija koja spasava sve ljude, **12** Učeæi nas da se odreèemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno pozivimo na ovome svijetu, (aiōn g165) **13** Èekajuæi blažena nada i javljenja slave velikoga Boga i spasa našega Isusa Hrista, **14** Koji je dao sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da oèisti sebi narod izbrani koji èezne za dobrijem djelima. **15** Ovo govori, i svjetuj, i karaj sa svakom zapovješæu da te niko ne prezire.

3 Opominji ih da budu pokorni i poslušni gospodarima i zapovjednicima, i gotovi na svako dobro djelo; **2** Ni na koga da ne hule, da se ne svaðaju, nego da budu mirni, svaku krotost da pokazuju svijetu ljudima, **3** Jer i mi bijasmo negda ludi, i nepokorni, i prevareni, služeæi razliènijem željama i slastima, u pakosti i zavisti živeæi, mrski buduæi i mrzeæi jedan na

drugoga. **4** A kad se pokaza blagodat i èovjekoljubje spasa našega Boga, **5** Ne za djela pravedna koja mi uèinimo, nego po svojoj milosti spase nas banjom preroðenja i obnovljenjem Duha svetoga, **6** Kojega izli na nas obilno kroz Isusa Hrista spasitelja našega, **7** Da se opravdamo blagodaæu njegovom, i da budemo našljednici života vježnoga po nadu. (aiōnios g166) **8** Sine Titu! istinita je rijeè, i u ovome hoæu da utvrðuješ, da se oni koji vjerovaše Bogu trude i staraju za dobro djelo: ovo je korisno ljudima i dobro. **9** A ljudi je zapitkivanja i teftera od plemena, i svaða i prepiranja o zakonu kloni se; jer je to nekorisno i prazno. **10** Èovjeka jeretika po prvome i drugom svjetovanju kloni se, **11** Znajuæi da se takovi izopaèio, i griješi, i sam je sebe osudio. **12** Kad pošljem k tebi Artemu ili Tihiku, postaraj se da dođeš k meni u Nikopolj, jer sam namislio da ondje zimujem. **13** Zinu zakonika i Apola lijepo opremi da imaju sve što im treba. **14** Ali i naši neka se uče napredovati u dobrijem djelima, ako gdje bude od potrebe da ne budu bez roda. **15** Pozdravlju te svi koji su sa mnom. Pozdravi sve koji nas ljube u vjeri. Blagodat sa svima vama. Amin.

Filemonu

1 Od Pavla, sužnja Isusa Hrista, i Timotija brata, Filimonu ljubaznome i pomagaèu našemu, **2** I Apfiji, sestri ljubaznoj, i Arhipu, našemu drugaru u vojevanju, i domašnjoj tvojoj crkvi: **3** Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. **4** Zahvaljujem Bogu svojemu spominjuæi te svagda u molitvama svojima, **5** Èuvši ljubav tvoju i vjeru koju imas ka Gospodu Isusu i k svima svetima: **6** Da tvoja vjera, koju imamo zajedno, bude silna u poznjanu svakoga dobra, koje imate u Hristu Isusu. **7** Jer imam veliku radost i utjehu radi ljubavi tvoje, što srca svetijeh poèinuše kroza te, brate! **8** Toga radi ako i imam veliku slobodu u Hristu da ti zapovijedam što je potrebno, **9** Ali opet molim ljubavi radi, ja koji sam takovi kao starac Pavle, a sad sužanj Isusa Hrista; **10** Molimo te za svojega sina Onisima, kojega rodih u okovima svojima; **11** Koji je tebi negda bio nepotreban, a sad je i tebi i meni vrlo potreban, kojega poslah tebi natrag; **12** A ti ga, to jest, moje srce primi. **13** Ja ga šæadjah da zadržim kod sebe, da mi mjesto tebe posluži u okovima jevanđelja; **14** Ali bez tvoje volje ne htijeh ništa èiniti, da ne bi tvoje dobro bilo kao za nevolju, nego od dobre volje. **15** Jer može biti da se za to rastade s tobom na neko vrijeme da ga dobiješ vjeèeno, (aiõnios g166) **16** Ne više kao roba, nego više od roba, brata ljubaznoga, a osobito meni, akamoli tebi, i po tijelu i u Gospodu. **17** Ako dakle držiš mene za svojega drugara, primi njega kao mene. **18** Ako li ti u èemu skrivi, ili je dužan, to na mene zapiši. **19** Ja Pavle napisah rukom svojom, ja æu platiti: da ti ne reèem da si i sam sebe meni dužan. **20** Da brate! da imam korist od tebe u Gospodu, razveseli srce moje u Gospodu. **21** Uzdajuæi se u tvoju poslušnost napisah ti znajuæi da æeš još više uèiniti nego što govorim. **22** A uz to ugotovи mi i konak; jer se nadam da æu za vaše molitve biti darovan vama. **23** Pozdravlja te Epafras koji je sa mnom sužanj u Hristu Isusu, **24** Marko, Aristarh, Dimas, Luka, pomagaèi moji. **25** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem. Amin.

Jevrejima

1 Bog koji je negda mnogo puta i različnjem načinom govorio očevima preko proroka, **2** govor i nama u pošljedak dana ovijeh preko sina, Kojega postavi našljednika svemu, kroz kojega i svijet stvori. (aion g165) **3** Koji budući sjajnost slave i obliječi biće njegova, i noseći sve u riječi sile svoje, učinivši sobom očišćenje grijeha naših, sjede s desne strane prijestola veličine na visini, **4** i toliko bolji posta od anđela koliko preslavnije ime od njihova dobi. **5** Jer kome od anđela reče kad: sin moj ti si, ja te danas rodih? I opet: ja æu mu biti otac, i on æe mi biti sin. **6** I opet uvodeći prvorodnoga u svijet govor: i da mu se poklone svi anđeli Božiji. **7** Tako i anđelima govor: koji èini anđele svoje duhove, i sluge svoje plamen ognjeni. **8** A sinu: prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijek; palica je pravde palica carstva tvoga. (aion g165) **9** Omiljela ti je pravda, i omrzao si na bezakonje: toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti veæma od drugova tvojih. **10** I opet: ti si, Gospode, u poèetku osnovao zemlju, i nebesa su djela ruku tvojih: **11** Ona æe proæi, a ti ostaješ: i sva æe ostarjeti kao haljina, **12** i saviæe ih kao haljinu, i izmijenæe se: a ti si onaj isti, i tvojih godina neæe nestati. **13** A kome od anđela reče kad: sjedi meni s desne strane dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima? **14** Nijesu li svi službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji æe naslijediti spasenje?

2 Toga radi valja nam veæma paziti na riječi koje slušamo, da kako ne otpadnemo. **2** Jer ako je ono što je govorenje preko anđela utvrđeno, i svaki prestupak i oglušak pravednu platu primio: **3** Kako æemo pobjeæi na marivši za toliko spasenije? koje poèe Gospod propovijedati, i oni koji su èuli potvrđiše među nama, **4** Kad i Bog posvjedoèi i znacima i èudesima i različnjem silama, i Duha svetoga razdjeljivanjem po svojoj volji. **5** Jer Bog ne pokori anđelima vasionoga svijeta, koji ide i o kome govorimo. **6** Ali neko posvjedoèi negdje govoræi: šta je èovjek da ga se opomeneš, ili sin èovjeæi da ga obiæeš? **7** Umalio si ga malijem èim od anđela, slavom i èasti vjenæao si ga, i postavio si ga nad djelima ruku tvojih: **8** Sve si pokorio pod noge njegove. A kad mu pokori sve, ništa ne ostavi njemu nepokorenio; ali sad još ne vidimo da mu je sve pokorenio. **9** A umaljenoga malijem èim od anđela vidimo Isusa, koji je za smrt što podnese vjenæan slavom i èasti, da bi po blagodati Božjoj za sve okusio smrt. **10** Jer prilikovaše njemu za kojega je sve i kroz kojega je sve, koji dovede mnoge sinove u slavu, da dovrši poglavara spasenja njihova stradanjem. **11** Jer i onaj koji osvæeuje, i oni koji se osvæeju, svi su od jednoga; zaradi toga uzroka ne stidi se nazvati ih braæom. **12** Govoreæi: objaviæu ime tvoje braæi svojoj, i posred crkve zapjevaæu te. **13** I opet: ja æu se u njega uzdati. I opet: evo ja i djeca moja koju mi je dao Bog. **14** Buduæi pak da djeca imaju tijelo i krv, tako i on uze dijel u tome, da smræu satre onoga koji ima državu smrti, to jest ðavola; **15** I da izbavi one koji god od straha smrti u svemu životu biše robovi. **16** Jer se zaista ne prima anđela, nego se prima sjemena Avraamova. **17** Zato bješe dužan u svemu da bude kao braæa, da bude milostiv i vjeran poglavar sveštenički pred Bogom, da oèisti grijeha narodne. **18** Jer u èemu postrada i iskušan bi u onome može pomoæi i onima koji se iskušavaju.

3 Zato, braæo sveta, zajednièari zvanja nebeskoga, poznajte poslanika i vladiku, kojega mi priznajemo, Isusa Hrista, **2** Koji je vjeran onome koji ga stvori, kao i Mojsije u svemu domu njegovu. **3** Jer ovaj posta toliko dostojan veæe èasti od Mojsija, koliko veæu od doma èastima onaj koji ga je naèinio. **4** Jer svaki dom treba neko da naèini; a ko je sve stvorio ono je Bog. **5** I Mojsije dakle bješe vjeran u svemu domu njegovu, kao sluga, za svjedoèanstvo onoga što je trebalo da se govor. **6** Ali je Hristos kao sin u domu svojemu: kojega smo dom mi, a slobodu i slavu nuda do kraja tvrdo održimo. **7** Zato, kao što govorи Duh sveti: danas ako glas njegov èujete, **8** Ne budite drvenastijeh srca, kao kad se progneviste u dane napasti u pustinji, **9** Gdje me iskušaše ocevi vaši, iskušaše me, i gledaše djela moja èetrdeset godina. **10** Toga radi rasrdih se na taj rod, i rekoh: jednako se metu u srcima, ali oni ne poznaje putova mojih; **11** Zato se zakleh u gnjevu svojemu da neæe uæi u pokoj moj. **12** Gledajte, braæo, da ne bude kad u kome od vas zlo srce neverstva da otstupi od Boga živoga; **13** Nego se utješavajte svaki dan, dokle se danas govor, da koji od vas ne odrveni od prijevare grejehovne; **14** Jer postasmo zajednièari Hristu, samo ako kako smo poèeli u njemu biti do kraja tvrdo održimo; **15** Dokle se govor: danas, ako glas njegov èujete, ne budite drvenastijeh srca, kao kad se progneviste. **16** Jer neki èuvši progneviše se, ali ne svi koji iziðoše iz Misira s Mojsijem. **17** A na koje mrzi èetrdeset godina? Nije li na one koji sagriješi, koji ostaviše kosti u pustinji? **18** A kojima se zakle da neæe uæi u pokoj njegov, nego onima koji ne htješe da vjeruju? **19** I vidimo da ne mogoše uæi za neverstvo.

4 Da se bojimo dakle da kako dok je još ostavljeno obeæanje da se ulazi u pokoj njegov, ne odocni koji od vas. **2** Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne pomaže èuvena rijeè, jer ne vjerovaše oni koji èuše. **3** Jer mi koji vjerovasmo ulazimo u pokoj, kao što reče: zato se zakleh u gnjevu svojemu da neæe uæi u pokoj moj, aksu djela i bila gotova od postanja svijeta. **4** Jer negdje reče za sedmi dan ovako: i poèinu Bog u dan sedmi od svijeta djela tvojih. **5** I na ovom mjestu opet: neæe uæi u pokoj moj. **6** Buduæi pak da neki imaju da uðu u njega, i oni kojima je najprije javljeno ne uðoše za neposlušanje; **7** Opet odredi jedan dan, danas, govoræi u Davidu po tolikom vremenu, kao što se prije kaza: danas ako glas njegov èujete, ne budite drvenastijeh srca. **8** Jer da je Isus one doveo u pokoj, ne bi za drugi dan govorio potom. **9** Daklem je ostavljeno još poèivanje narodu Božijemu. **10** Jer koji uðe u pokoj njegov, i on poèiva od djela tvojih, kao i Bog od tvojih. **11** Da se postaramo dakle uæi u taj pokoj, da ne upadne ko u onu istu gatku neverstva. **12** Jer je živa rijeè Božija, i jaka, i oštrija od svakoga maèa oštra s obje strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomicima srdaènjem. **13** I nema tvari nepoznate pred njim, nego je sve golo i otkriveno pred oèima onoga kojemu govorimo. **14** Imajuæi dakle velikoga poglavara svešteničkoga, koji je prošao nebesa, Isusa sina Božijega, da se držimo priznanja. **15** Jer nemamo poglavara svešteničkoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svaæemu iskušan kao i mi, osim grijeha. **16** Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodati, da primimo milost i naðemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoæe.

5 Jer svaki poglavar sveštenički koji se iz ljudi uzima, za lude se postavlja na službu k Bogu, da prinosi dare i žrtve za grejhe, 2 Koji može postradati s onima koji ne znaju i zalaze; jer je i on pod slabošću. 3 I zato je dužan kako za narodne tako i za svoje grejhe prinositi. 4 I нико сам себи ne daje èasti, nego koji je pozvan od Boga, kao i Aron. 5 Tako i Hristos ne proslavlja sam себе da bude poglavar sveštenički, nego onaj koji mu reèe: ti si moj sin, ja te danas rodim. 6 Kao što i na drugome mjestu govori: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (aiõn g165) 7 On u dane tijela svojega moljenja i molitve k onome koji ga može izbaviti od smrti s vikom velikom i sa suzama prinošaše, i bi utješen po svojoj pobožnosti. 8 Iako i bijaše sin Božij, ali od onoga što postrada nauèi se poslušanju. 9 I savršivši se, postade svima koji ga poslušaše uzrok spasenija vjeèenoga. (aiõnios g166) 10 I bi nareèen od Boga poglavar sveštenički po redu Melhisedekovu. 11 Za kojega bismo vam imali mnogo govoriti što je teško iskazati; jer ste postali slabi na slušanju. 12 Jer vi koji bi valjalo da ste uèitelji po godinama, opet trebujete da uèite koje su prva slova rijeèi Božije; i postadote da trebate mlijeka, a ne jake hrane. 13 Jer koji se god hrani mlijekom, ne razumije rijeèi pravde, jer je dijete. 14 A savršenijeh je tvrda hrana, koji imaju osjeèanja dugijem uèenjem obuèena za razlikovanje i dobra i zla.

6 Zato da ostavimo poèetak Hristove nauke i da se damo na savršenstvo: da ne postavljamo opet temelja pokajanja od mrtvih djela, i vjere u Boga, 2 Nauke krštenja, i metanja ruku, i vaskrsenja mrtvijeh, i suda vjeèenoga. (aiõnios g166) 3 I ovo æemo uèiniti ako Bog dopusti. 4 Jer nije moguæe one koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga, postali zajednièari Duha svetoga, 5 I okusili dobre rijeèi Božije, i sile onoga svijeta, i otpali, (aiõn g165) 6 Opet obnoviti na pokajanje, jer sami себi novano raspinju i ruže sina Božijega. 7 Jer zemlja koja piye dažd što èesto na nju pada, i koja raða povræe dobro onima koji je rade, prima blagoslov od Boga; 8 A koja iznosi trnje i èièak, nepotrebna je i kletve blizu, koja se najposlijje sažeže. 9 Ali od vas, ljubazni, nadamo se boljemu i što se drži spasenija, ako i govorimo tako. 10 Jer Bog nije nepravedan da zaboravi djelo vaše i trud ljubavi koju pokazaste u ime njegovo, posluživši svetima i služeezai. 11 Ali želimo da svaki od vas pokaže to isto staranje da se nad odriži tvrdo do samoga kraja; 12 Da ne budete ljenivi, nego da se ugledate na one koji vjerom i trpljenjem dobijaju obeæanja. 13 Jer kad Bog Avraamu obeæa, ne imajuæi nièim veæejem da se zakune, zakle se sobom, 14 Govoreæi: zaista blagosiljavæi blagoslovæu te, i umnožavajuæi umnožajuæ te. 15 I tako trpeæi dugo, dobi obeæanje. 16 Jer se ljudi veæejim kunu, i svakoj njihovoj svaði svršetak je zakletva za potvrđenje. 17 Zato i Bog kad šæaše našljednicima obeæanja obilnije da pokaže tvrdu savjetu svojega, uèini posrednika kletvu; 18 Da bi u dvjema nepokolebljivijem stvarima, u kojima Bogu nije moguæe slagati, imali jaku utjehu mi koji smo pribegli da se uhvatimo za nad koji nam je dan, 19 Koji imamo kao tvrd i pouzdan lenger duše, koji ulazi i za najdalje zavjese, 20 Gdje Isus uðe naprijed za nas, postavši poglavar sveštenički dovjeka po redu Melhisedekovu. (aiõn g165)

7 Jer ovaj Melhisedek bješe car Salimski, sveštenik Boga najvišega, koji srete Avraama kad se vraæaše s boja careva,

i blagoslov ga; 2 Kojemu i Avraam dade desetak od svega. Prvo dakle znaèi car pravde, potom i car Salimski, to jest car mira; 3 Bez oca, bez matere, bez roda, ne imajuæi ni poèetka danima, ni svršetka životu, a isporeðen sa sinom Božijim, i ostaje sveštenik dovjeka. 4 Ali pogledajte koliki je ovaj kome je i Avraam patrijarh dao desetak od plijena. 5 Istina, i oni od sinova Levijevih koji primiše sveštenstvo, imaju zapovijest da uzimaju po zakonu desetak od naroda, to jest braæee svoje, ako su i izišli iz bedara Avraamovih. 6 Ali onaj koji se ne broji od njihova roda, uze desetak od Avraama, i blagoslov onoga koji ima obeæanje. 7 Ali bez svakoga izgovora manje blagoslovi veæe. 8 I tako ovdje uzimaju desetak ljudi koji umiru, a onamo onaj za kojega se posvodiæi da živi. 9 I, da ovako reèem, Levije koji uze desetak, dao je desetak kroz Avraama: 10 Jer bijaše još u bedrima oèinima kad ga srete Melhisedek. 11 Ako je dakle savršenstvo postalo kroz Levitsko sveštenstvo jer je narod pod njim zakon primio kaka je još potreba bila govoriti da æe drugi sveštenik postati po redu Melhisedekovu a ne po redu Aronovu? 12 Jer kad se promijeni sveštenstvo, mora se i zakon promijeniti. 13 Jer za koga se ovo govori on je od drugoga koljena, od kojega niko ne pristupi k oltaru. 14 Jer je poznato da Gospod naš od koljena Judina iziðe, za koje koljeno Mojsije ne govorи ništa o sveštenstvu. 15 I još je više poznato da æe po redu Melhisedekovu drugi sveštenik postati, 16 Koji nije postao po zakonu tjelesne zapovijesti nego po sili života vjeèenoga. 17 Jer svjedoei: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (aiõn g165) 18 Tako se ukida preðaænja zapovijest, što bi slaba i zaludna. 19 Jer zakon nije ništa savršio; a postavi bolji nad, kroz koji se približujemo k Bogu. 20 I još ne bez zakletve; 21 Jer oni bez zakletve postaše sveštenici; a ovaj sa zakletvom kroz onoga koji mu govorи: zakle se Gospod i neæe se raskajati: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (aiõn g165) 22 Toliko boljega zavjeta posta Isus jamac. 23 I oni mnogi biše sveštenici, jer im smrt ne dade da ostanu. 24 A ovaj, buduæi da ostaje vavijek, ima vjeèeno sveštenstvo. (aiõn g165) 25 Zato i može vavijek spasti one koji kroza nj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih. 26 Jer takov nama trebaše poglavar sveštenički: svet, bezazlen, èist, odvojen od grješnika, i koji je bio više nebesa; 27 Kojemu nije potrebro svaki dan, kao sveštenicima, najprije za svoje grejhe žrtve prinositi, a potom za narodne, jer on ovo uèini jednom, kad sebe prinese. 28 Jer zakon postavlja lude za sveštenike koji imaju slabost; a rijeè zakletve koja je reèena po zakonu, postavi sina vavijek savršena. (aiõn g165)

8 A ovo je glava od toga što govorimo: imamo takovoga poglavarja svešteničkoga koji sjede s desne strane prijestola velièine na nebesima; 2 Koji je sluga svetinjama i istinitoj skiniji, koju naèini Gospod, a ne èovjek. 3 Jer se svaki poglavar sveštenički postavlja da prinosi dare i žrtve; zato valja da i ovaj što ima ãe prinijeti. 4 Jer da je na zemlji, ne bi bio sveštenik, kad imaju sveštenici koji prinose dare po zakonu, 5 Koji služe obliju i sjenu nebeskijeh stvari, kao što bi reèeno Mojsiju kad šæaše skiniju da naèini: gledaj, reèe, da naèiniš sve po prlici koja ti je pokazana na gori. 6 A sad dobi bolju službu, kao što je i posrednik boljega zavjeta, koji se na boljijem obeæanjima utvrdi. 7 Jer da je onaj prvi bez mane bio, ne bi se drugome tražilo mjesto. 8 Jer kudeæi ih govorи: evo dani idu,

govori Gospod, i načiniš s domom Izrailjevjem i s domom Judinjem nov zavjet; **9** Ne po zavjetu koji načiniš s ocevima njihovima u onaj dan kad ih uzeš za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske; jer oni ne ostaše u zavjetu mome, i ja ne marih za njih, govoril Gospod. **10** Jer je ovo zavjet koji æu načiniti s domom Izrailjevjem poslije onijeh dana, govoril Gospod: daæeu zakone svoje u misli njihove, i na srcima njihovima napisæeu ih, i biæeu im Bog, i oni æe biti meni narod. **11** I nijedan neæe uæiti svojega bližnjega, i nijedan brata svojega, govoreæi: poznaj Gospoda; jer æe me svi poznati od maloga do velikoga među njima. **12** Jer æu biti milostiv nepravdama njihovima, i grijeha njihovih i bezakonja njihovih neæe više spominjati. **13** A kad veli: nov zavjet, prvi načini vethijem; a što je vetho i ostarijelo, blizu je kraja.

9 Tako i prvi zavjet imaše pravde bogomoljstva i svetinju zemaljsku. **2** Jer skinija bješe načinjena prva, u kojoj bijaše svijeænjak i trpeza i postavljeni hljebovi, što se zove svetinja. **3** A za drugijem zavjesom bijaše skinija, koja se zove svetinja nad svetinjama, **4** Koja imaše zlatnu kadiioniku, i kovëeg zavjeta okovan svuda zlatom, u kome bijaše zlatan sud s manom, i palica Aronova, koja se bješe omladila, i ploëe zavjeta. **5** A više njega bijahu heruvimi slave, koji osjenjavahu oltar; o èemu se ne može sad govoriti redom. **6** A kad ovo bijaše tako uređeno, ulažahu sveštenici svagda u prvu skiniju i savršivahu službu Božiju. **7** A u drugu ulažaše jednom u godini sam poglavar sveštenički, ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za narodna neznanja. **8** Ovijem pokazivaju Duh sveti da se još nije otvorio put svjetijeh, dokle prva skinija stoji; **9** Koja ostade prilika za sadašnje vrijeme, u koje se prinose dari i žrtve, i ne mogu da se svrše po savjesti onoga koji služi, **10** Osim u jelima i piæima, i razliènom umivanju i pravdanju tijela, koje je postavljeno do vremena popravljenja. **11** Ali došavši Hristos, poglavar sveštenički dobara koja æe doæi, kroz bolju i savršeniju skiniju, koja nije rukom građena, to jest, nije ovoga stvorenja, **12** Ni s krvlju jaréjom, niti teleæom, nego kroz svoju krv uđe jednom u svetinju, i nađe vjeèni otkup. (aïónios g166) **13** Jer ako krv junéija i jaréja, i pepeo junéini, pokropivši njom opoganjene, osvæejuje na tjelesnu èistotu; **14** Akamoli neæe krv Hrista, koji Duhom svetijem sebe prinese bez krivice Bogu, oèištiti savjest našu od mrtvijeh djela, da služimo Bogu živome i istinome? (aïónios g166) **15** I zato je novome zavjetu posrednik, da kroz smrt, koja bi za otkup od prestupaka u prvome zavjetu, obeæanje vjeèenoga našljedstva prime zvani. (aïónios g166) **16** Jer gdje je zavjet valja da bude i smrt onoga koji èini zavjet. **17** Jer je zavjet po smrti potvrđen: buduæi da nema nikakve sile dok je živ onaj koji ga je načinio. **18** Jer ni prvi nije utvrđen bez krvi. **19** Jer kad Mojsije izgovori sve zapovijesti po zakonu svemu narodu, onda uze krv jaréje i teleæe, s vodom i vunom crvenom i isopom, te pokropi i knjigu i sav narod. **20** Govoreæi: ovo je krv zavjeta koji Bog načini s vama. **21** A tako i skiniju i sve sudove službene pokropi krvlju. **22** I gotovo sve se krvlju èisti po zakonu, i bez proleva krvi ne biva oproštenje. **23** Tako je trebalo da se oblijeæa nebeskih ovima èiste, a sama nebeska boljijem žrtvama od ovijeh. **24** Jer Hristos ne uđe u rukotvorenu svetinju, koja je prilika prave, nego u samo nebo, da se pokaže sad pred licem Božijim za nas; **25** Niti da mnogo puta prinosi sebe, kao što poglavar sveštenički ulazi u svetinju svake godine

s krvlju tuđom: **26** Inaèe bi on morao mnogo puta stradati od postanja svijeta; a sad jednom na svršetku vijeka javi se da svojom žrtvom satre grijeh. (aïón g165) **27** I kao što je ljudima određeno jednom umrijeti, a potom sud: **28** Tako se i Hristos jednom prineše, da uzme mnogijeh grijeha; a drugom æe se javiti bez grijeha na spasenje onima koji ga èekaju.

10 Jer zakon imajuæi sjen dobara koja æe doæi, a ne samo oblijeæa stvari, ne može nikada savršiti one koji pristupaju svake godine i prinose one iste žrtve. **2** Inaèe bi prestale prinositi se, kad oni koji služe ne bi više imali nikake savjesti za grijeha, kad se jednom oèiste; **3** Nego se njima svake godine èini spomen za grijeha. **4** Jer krv junéija i jaréja ne može uzeti grijeha. **5** Zato ulazeæi u svijet govoril: žrtava i darova nijesi htio, ali si mi tijelo pripravio. **6** Žrtve i prilozi za grijeh nijesu ti bili ugodni. **7** Tada rekoh: evo doðoh, u poèetku knjige pisano je za mene, da uèinim volju twoju, Bože. **8** I više kazavši: priloga i prinosa i žrtava, i žrtava za grijeha nijesi htio, niti su ti bili ugodni, što se po zakonu prinose; **9** Tada reèe: evo doðoh da uèinim volju twoju, Bože. Ukida prvo da postavi drugo. **10** Po kojoj smo volji mi osvææeni prinosom tijela Isusa Hrista jednom. **11** I svaki sveštenik stoji svaki dan služeæi i jedne žrtve mnogo puta prinoseæi koje nikad ne mogu uzeti grijeha. **12** A on prinesavši jedinu žrtvu za grijeha sjedi svagda s desne strane Bogu, **13** Èekajuæi dalje dok se polože neprijatelji njegovi podnožje nogama njegovima. **14** Jer jednjem prinosom savršio je vavijek one koji bivaju osvææeni. **15** A svjedoæi nam i Duh sveti; jer kao što je naprijed kazano: **16** Ovo je zavjet koji æu načiniti s njima poslije onijeh dana, govoril Gospod: daæeu zakone svoje u srca njihova, i u mislima njihovijem napisæeu ih; **17** I grijeha njihovih i bezakonja njihovih neæe više spominjati. **18** A gdje je oproštenje ovijeh onđe više nema priloga za grijeha. **19** Imajuæi dakle slobodu, braæeo, ulaziti u svetinju krvlju Isusa Hrista, putem novijem i živijem. **20** Koji nam je obnovio zavjesom, to jest tijelom svojijem, **21** I sveštenika velikoga nad domom Božijim: **22** Da pristupamo s istinitijem srcem u punoj vjeri, oèištěeni u srcima od zle savjesti, i umiveni po tijelu vodom èistom; **23** Da se držimo tvrdo priznanja nada: jer je vjeran onaj koji je obeæao; **24** I da razumijevamo jedan drugoga u podbunjivanju k ljubavi i dobrjem djelima, **25** Ne ostavljuæi skupštine svoje, kao što neki imaju obièaj, nego jedan drugoga svjetujuæi, i toliko veæema koliko vidite da se približuje dan sudni. **26** Jer kad mi grijeshimo navalice pošto smo primili poznanje istine, nema više žrtve za grijeha; **27** Nego strašno èekanje suda, i revnost ognja koji æe da pojede one koji se suprote. **28** Ko prestupi zakon Mojsijev, bez milosti umire kod dva ili tri svjedoka. **29** Koliko mislite da æee gore muke zaslužiti onaj koji sina Božijega pogazi, i krv zavjeta kojom se osveti za poganu uzdrži, i Duha blagodati naruži? **30** Jer znamo onoga koji reèe: moja je osveta, ja æeu vratiti, govoril Gospod; i opet: Gospod æe suditi narodu svojemu. **31** Strašno je upasti u ruke Boga živoga. **32** Opominjite se pak prvijeh dana svojijeh, u koje se prosvijetlile i mnogu borbu stradanja podnesoste, **33** Koje postavši gledanje sa sramota i nevolja, a koje postavši drugovi onima koji žive tako. **34** Jer se na okove moje sažaliste, i dadoste s radošæu da se razgrabi vaše imanje, znajuæi da imate sebi imanje bolje i nepropadljivo na nebesima. **35** Ne odbacujte dakle slobode svoje, koja ima veliku platu. **36** Jer

vam je trpljenje od potrebe da volju Božiju savršivi primite obećanje. **37** Jer još malo, vrlo malo, pak æe doæi onaj koji treba da dođe i neæe odocniti. **38** A pravednik življeæe od vjere; ako li otstupi neæe biti po volji moje duše. **39** A mi, braæo, nijesmo od onjeh koji otstupaju na pogibao, nego od onjeh koji vjeruju da spasu duše.

11 Vjera je pak tvrdo èekanje onoga èemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo. **2** Jer u njoj stari dobiše svjedoèanstvo. **3** Vjerom poznajemo da je svijet rijeèju Božijom svršen, da je sve što vidimo iz ništa postalo. (aiõn g165) **4** Vjerom prinese Avelj Bogu veæu žrtvu nego Cain, kroz koju dobi svjedoèanstvo da je pravednik, kad Bog posvjedoèi za dare njegove; i kroz nju on mrtav još govor. **5** Vjerom bi Enoh prenesen da ne vidi smrti; i ne naðe se, jer ga Bog premjesti, jer prije nego ga premjesti, dobi svjedoèanstvo da ugodi Bogu. **6** A bez vjere nije moguæe ugoditi Bogu; jer onaj koji hoæe da dođe k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog i da plaæea onima koji ga traže. **7** Vjerom Noje primivši zapovijest i pobojavši se onoga šta još ne vidje, naæini kovèeg za spasenije doma svojega, kojijem osudi sav svijet, i posta našljednik pravde po vjeri. **8** Vjerom posluša Avraam kad bi pozvan da izide u zemlju koju šæaše da primi u našljedstvo, i izide ne znajuæi kuda ide. **9** Vjerom doðe Avraam u zemlju obeæanu, kao u tuðu, i u kolibama življaše s Isakom i s Jakovom, sunaæljednicima obeæanja toga. **10** Jer èekaše grad koji ima temelje, kojemu je zidar i tvorac Bog. **11** Vjerom i sama Sara nerotkinja primi silu da zatrudni, i rodi preko vremena starosti; jer držaše za vjerna onoga koji obeæea. **12** Zato se i rodiše od jednoga, još gotovo mrtvoga, kao zvjezdje nebeske mnoštvo, i kao nebrojni pjesak pokraj mora. **13** U vjeri pomriješe svi ovi ne primivši obeæanje, nego ga vidjevši izdaleka, i poklonivši mu se, i priznavaši da su gosti i došljaci na zemlji. **14** Jer koji tako govore pokazuju da traže otaèanstvo. **15** I da bi se oni opomenuli onoga iz kojega izidoše, imali bi vrijeme da se vrate. **16** Ali sad bolje æele, to jest nebesko. Zato se Bog ne stidi njih nazivati se Bog njihov; jer im pripravi grad. **17** Vjerom privede Avraam Isaka kad bi kušan, i jedinorodnoga prinošaše, pošto bješe primio obeæanje. **18** U kojemu bješe kazano: u Isaku nazvaæe ti se sjeme; **19** Pomislivši da je Bog kadar i iz mrtvijeg vaskrsnuti; zato ga i uze za priliku. **20** Vjerom blagoslovi Isak Jakova i Isava u stvarima koje æe doæi. **21** Vjerom blagoslovi Jakov umiruæi svakoga sina Josifova, i pokloni se vrhu palice njegove. **22** Vjerom se opominja Josif umiruæi izlaska sinova Izrailjevih, i zapovijeda za kosti svoje. **23** Vjerom Mojsija, pošto se rodi, kriše tri mjeseca roditelji njegovi, jer vidješe krasno dijete, i ne pobojaše se zapovijesti careve. **24** Vjerom Mojsije, kad bi veliki, ne htjede da se naziva sin kæeri Faraonove; **25** I volje stradati s narodom Božijim, negoli imati zemaljsku sladost grjeha: **26** Državši sramotu Hristovu za veæe bogatstvo od svega blaga Misirskoga; jer gledaše na platu. **27** Vjerom ostavi Misir, ne pobojavši se ljutine careve; jer se držaše onoga koji se ne vidi, kao da ga viðaše. **28** Vjerom uèini pushu i proljev krv, da se onaj koji gubljaše prvorodene ne dotakne do njih. **29** Vjerom prijeðoše Crveno More kao po suhoj zemlji; koje i Misirci okušavši potopise se. **30** Vjerom padoše zidovi Jerihonski, kad se obilazi oko njih sedam dana. **31** Vjerom Raav kurva ne pogibe s nevjernicima, primivši uhode s mirom, i izvedavši ih drugijem putem. **32** I šta æeu još da

kažem? Jer mi ne bi dostalo vremena kad bih stao pripovijedati o Gedeonu, i o Varaku i Samsonu i Jeftaju, o Davidu i Samuilu, i o drugijem prorocima, **33** Koji vjerom pobijediše carstva, uèiniše pravdu, dobiše obeæanja, zatvoriše usta lavovima, **34** Ugasiše silu ognjenju, utekoše od oštrica maæa, ojaæaše od nemoæi, postaše jaki u bitkama, rastjeræa vojske tuðe; **35** Žene primiše svoje mrtve iz vaskrsenija; a drugi biše pobijeni, ne primivši izbavljenja, da dobiju bolje vaskrsenije; **36** A drugi ruganje i boj podnesoše, pa još i okove i tamnice; **37** Kamenjem pobijeni biše, pretvreni biše, iskušani biše, od maæa pomriješe; idoše u kožusima i u kožnjim kožzama, u sirotinji, u nevolji, u sramoti; **38** Kojijeh ne bijaše dostojan svijet, po pustinjama potucaše se, i po gorama i po peæinama i po rupama zemaljskijem. **39** I ovi svi dobivši svjedoèanstvo vjerom ne primiše obeæanja; **40** Jer Bog nešto bolje za nas odredi, da ne prime bez nas savršenstva.

12 Zato dakle i mi imajuæi oko sebe toliku gomilu svjedoka, da odbacimo svako breme i grjeh koji je za nas prionuo, i s trpljenjem da trèimo u bitku koja nam je odreðena, **2** Gledajuæi na naæelnika vjere i svršitelja Isusa, koji mjesto odreðene sebi radosti pretrplje krst, ne mareæi za sramotu, i sjede s desne strane priestola Božjega. **3** Pomislite dakle na onoga koji je takovo protvijanje protiv sebe od griešnika podnjo, da ne oslabe duše vaše i da vam ne dotuži. **4** Jer još da krvi ne doðoste boreæi se protiv grjeha, **5** I zaboraviste utjehu koju vam govor, kao sinovima: sine moi! ne puštaj u nemar karanja Gospodnja, niti gubi volje kad te on pokara; **6** Jer koga ljubi Gospod onoga i kara; a bije svakoga sina kojega prima. **7** Ako trpti karanje, kao sinovima pokazuju vam se Bog: jer koji je sin kojega otac ne kara? **8** Ako li ste bez karanja, u kojemu svi dijel dobiše, daklem ste kopilad, a ne sinovi. **9** Ako su nam dakle tjelesni ocevi naši karaæi, i bojimo ih se, kako da ne slušamo oca duhova, da živimo? **10** Jer oni za malo dana, kako im ugodno bješe, karahu nas; a ovaj na korist, da dobijemo dijel od njegove svetinje. **11** Jer svako karanje kad biva ne èini se da je radost, nego žalost; ali poslije daæe miran rod pravde onima koji su nauèeni njime. **12** Zato oslabljene ruke i oslabljena koljena ispravite, **13** I staze poravnite nogama svojima, da ne svrne što je hromo, nego još da se istrči. **14** Mir imajte i svetinju sa svima; bez ovoga niko neæe vidjeti Gospoda. **15** Gledajte da ko ne ostane bez blagodati Božije: da ne uzraste kakav korijen græine, i ne uèini pakost, i tijem da se mnogi ne opogane. **16** Da ne bude ko kurvar ili opoganjen, kao Isav, koji je za jedno jelo dao prvorodstvo svoje. **17** Jer znate da je i potom, kad šæaše da primi blagoslov, odbaæen; jer pokajanje ne naðe mesta, ako ga i sa suzama tražaše. **18** Jer ne pristupiste ka gori koja se može opipati, i ognju razgorjelom, oblaku, i pomreini, i oluji, **19** I trubnom glasu, i glasu rijeèi, kojega se odrekoše oni koji èuše, da ne èuju više rijeèi; **20** Jer ne mogahu da podnesu ono što se zapovijedaše: ako se i zvjeri dotakne do gore, biæe kamenjem ubijena. **21** I tako straæno bješe ono što se vidje da Mojsije reèe: uplašio sam se i drkæem. **22** Nego pristupiste k Sionskoj gori, i ka gradu Boga živoga, Jerusalimu nebeskome, i mnogijem hiljadama anđela, **23** K saboru i crkvi prvorodnijeh koji su napisani na nebesima, i Bogu, sudiji sviju, i duhovima savršenijeh pravednika, **24** I k Isusu, posredniku zavjeta novoga, i krvi kropljenja, koja bolje govorí negoli Aveljeva. **25** Ali gledajte da se ne odreæete onoga koji govorí; jer kad oni ne utekoše koji

se odrekoše onoga koji prorokavaše na zemlji, akamoli mi koji se odričemo nebeskoga. **26** Kojega glas potrese onda zemlju, a sad obeæa govoreæi: još jednom ja æu potresti ne samo zemlju nego i nebo. **27** A što veli: još jednom, pokazuje da æe se ukinuti ono što se pomieèe, kao stvorenno, da ostane ono što se ne pomieèe. **28** Zato, primajuæi carstvo nepokolebano, da imamo blagodat kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom. **29** Jer je Bog naš oganj koji spaljuje.

13 Ljubav bratinska da ostane među vama. **2** Gostoljubivosti ne zaboravljajte; jer neki ne znajuæi iz gostoljubivosti primiše anđele na konak. **3** Opominjite se sužanja kao da ste s njima svezani, onjeh kojima se nepravda èini kao da ste i sami u tijelu. **4** Ženidbu da drže svi u èasti, i postelja ženidbena da bude èista; a kurvarima i preljuboèincima sudæe Bog. **5** Ne budite srebroljupci; budite zadovoljni onijem što imate. Jer on reæe: neæu te ostaviti, niti æu od tebe otstupiti; **6** Tako da smijemo govoriti: Gospod je moj pomoænik, i neæu se bojati; šta æe mi uèiniti èovjek? **7** Opominjite se svojih uèitelja koji vam kazivaše rijeè Božiju; gledajte na svršetak njihova življenja, i ugledajte se na vjeru njihovu. **8** Isus Hristos juèe je i danas onaj isti i vavijek. (aiðn g165) **9** U nauke tuðe i razliène ne pristajte; jer je dobro blagodaæu utvrðivati srca, a ne jelima, od kojih se nimaše koristi oni koji življeše u njima. **10** Imamo pak oltar od kojega oni ne smiju jesti koji služe skiniji. **11** Jer kojih životinja krv unosi poglavar sveštenièki u svetinju za grijeha, onih se tjelesa spaljuju izvan okola. **12** Zato Isus, da osveti narod krvlju svojom, izvan grada postrada. **13** Zato dakle da izlazimo k njemu izvan okola, noseæi njegovu sramotu. **14** Jer ovdje nemamo grada koji æe ostati, nego tražimo onaj koji æe doæi. **15** Kroz njega dakle da svagda prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest, plod usana koje priznaju ime njegovo. **16** A dobro èiniti i davati milostinju ne zaboravljajte; jer se takovjem žrtvama ugaða Bogu. **17** Slušajte uèitelje svoje i pokoravajte im se, jer se oni staraju za duše vaše, kao koji æe dati odgovor, da to s radošæu èine, a ne uzdišuæi; jer vam ovo ne pomaže. **18** Molite se Bogu za nas. Jer se nadamo da imamo dobru savjest, starajuæi se u svemu dobro da živimo. **19** A odviše molim èinite ovo, da bih se prije vratio k vama. **20** A Bog mira, koji izvede iz mrtvijeh velikoga pastira ovčama, krvlju zavjeta vjeènoga, Gospoda našega Isusa Hrista, (aiðnios g166) **21** Da vas savrši u svakome djelu dobrom, da uèinite volju njegovu, èineæi u vama što je ugodno pred njim, kroz Isusa Hrista, kojemu slava va vijek vijeka. Amin. (aiðn g165) **22** Molim vas pak, braæeo, primite rijeè pouèenja; jer ukratko napisah i poslah vam. **23** Znajte da je otiašao naš brat Timotije, s kojijem, ako skoro doðe, vidjeæu vas. **24** Pozdravite sve uèitelje svoje i sve svete. Pozdravljaju vas braæea, koja su iz Talijanske. **25** Blagodat sa svima vama. Amin.

Jakovljeva

1 Od Jakova, Boga i Gospoda Isusa Hrista sluge, svima dvanaest koljena rasijanijem po svijetu pozdravlje. **2** Svaku radost imajte, braeo moja, kad padate u razliene napasti, **3** Znajuæi da kušanje vaše vjere gradi trpljenje; **4** A trpljenje neka djelo dovršuje, da budete savršeni i cijeli bez ikake mane. **5** Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daæe mu se; **6** Ali neka ište s vjerom, ne sumnjajuæi ništa; jer koji se sumnja on je kao morski valovi, koje vjetrovi podižu i razmeæu. **7** Jer takovi èovjek neka ne misli da æe primiti što od Boga. **8** Koji dvoumi nepostojan je u svima putovima svojijem. **9** A poniženi brat neka se hvali visinom svojom; **10** A bogati svojom poniznošću; jer æe proæi kao cvjet travni. **11** Jer sunce ogrija s vruæinom, i osuši travu, i cvjet njezin otpade, i krasota lica njezina pogibe; tako æe i bogati u hoðenju svojemu uvenuti. **12** Blago èovjeku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primæe vijenac života, koji Bog obreèe onima koji ga ljube. **13** Nijedan kad se kuša da ne govori: Bog me kuša; jer se Bog ne može zlom iskušati, i on ne kuša nikoga; **14** Nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuèe i mami. **15** Tada zatrudnjevši slast raða grijeh; a grijeh uèirjen raða smrt. **16** Ne varajte se, ljubazna braeo moja! **17** Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni odozgo je, dolazi od oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka; **18** Jer nas dragovoljno porodi rjeèju istine, da budemo novina od njegova stvorenja. **19** Zato, ljubazna braeo moja, neka bude svaki èovjek brz èuti a spor govoriti i spor srditi se; **20** Jer srdnja èovjeèija ne èini pravde Božije. **21** Zato odbacite svaku neèistotu i suvišak zlobe, i s krotošæu primite usaðenu rijeè koja može spasti duše vaše. **22** Budite pak tvorci rjeèi, a ne samo slušaèi, varajuæi sami sebe. **23** Jer ako ko sluša rijeè a ne tvori, on je kao èovjek koji gleda lice tijela svojega u ogledalu; **24** Jer se ogleda pa otide, i odmah zaboravi kakav bješe. **25** Ali koji providi u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, i ne bude zaboravni slušaè, nego tvorac djela, onaj æe biti blažen u djelu svojemu. **26** Ako koji od vas misli da vjeruje, i ne zauzdava jezika svojega, nego vara srce svoje, njegova je vjera uzalud. **27** Jer vjera èista i bez mane pred Bogom i ocem jest ova: obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama, i držati sebe neopaganjena od svijeta.

2 Braeo moja! u vjeri Gospoda našega slavnoga Isusa Hrista ne gledajte ko je ko; **2** Jer ako doðe u crkvu vašu èovjek sa zlatnjem prstenom i u svjetloj haljini, a doðe i siromah u rðavoj haljini, **3** i pogledate na onoga u svjetloj haljini, i reèete mu: ti sjedi ovdje lijepo, a siromahu reèete: ti stani tamo, ili sjedi ovdje niže podnožja mojega; **4** I ne rasudiste u sebi, nego biste sudije zlijeh pomisli. **5** Èujte, ljubazna braeo moja, ne izabri li Bog siromahu ovoga svijeta da budu bogati vjerom, i našljednici carstva koje obreèe onima koji njega ljube? **6** A vi osramotiste siromaha. Nijesu li to bogati koji vas muèe i vuku vas na sudove? **7** Ne hule li oni na dobro ime vaše kojijem ste se nazvali? **8** Ako dakle zakon carski izvršujete po pismu: ljubi bližnjega kao samoga sebe, dobro èinite; **9** Ako li gledate ko je ko, grijeh èinite, i biæete pokarani od zakona kao prestupnici; **10** Jer koji sav zakon održi a sagriješi u jednome, kriv je za

sve. **11** Jer onaj koji je rekao: ne èini preljube, rekao je i: ne ubij. Ako dakle ne uèini preljube a ubiješ, postao si prestupnik zakona. **12** Tako govorite i tako tvorite kao oni koji æe zakonom slobode biti suðeni; **13** Jer æe onome biti sud bez milosti koji ne èini milosti; i hvali se milost na sudu. **14** Kakva je korist, braeo moja, ako ko reèe da ima vjeru a djela nema? Zar ga može vjera spasti? **15** Ako, na priliku, brat ili sestra goli budu, ili nemaju šta da jedu, **16** I reèe im koji od vas: idite s mirom, grije se, i nasitite se, a ne da im potrebe tjelesne, šta pomaže? **17** Tako i vjera ako nema djela, mrtva je po sebi. **18** No može ko reæi: ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi vjeru svoju bez djela svojih, a ja æu tebi pokazati vjeru svoju iz djela svojih. **19** Ti vjeruješ da je jedan Bog; dobro èini; i ðavoli vjeruju, i drkaju. **20** Ali hoæeš li razumjeti, o èovjeèe sujetni! da je vjera bez djela mrtva? **21** Avraam otac naš ne opravda li se djelima kad prinese Isaka sina svojega na oltar? **22** Vidiš li da vjera pomože djelima njegovijem, i kroz djela savrši se vjera? **23** I izvrši se pismo koje govorit: Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu, i prijatelj Božij nazva se. **24** Vidite li dakle da se djelima pravda èovjek, a ne samom vjerom? **25** A tako i Raav kurva ne opravda li se djelima kad primi uhode, i izvede ih drugijem putem? **26** Jer kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez dobrijeh djela mrtva.

3 Ne tražite, braeo moja, da budete mnogi uèitelji, znajuæi da æemo veæema biti osuðeni, **2** Jer svi pogriješujemo mnogo puta. Ali ko u rjeèi ne pogriješuje, onaj je savršen èovjek, može zauzdati i sve tijelo. **3** Jer gle, i konjima meæemo žvale u usta da nam se pokoravaju, i sve tijelo njihovo okreæemo. **4** Gle i laðe, ako su i velike i silni ih vjetrovi gone, okreæu se malom krmicom kuda hoæe onaj koji upravlja. **5** A tako je i jezik mali ud, i mnogo èini. Gle, mala vatra, i kolike velike šume sažež. **6** I jezik je vatra, svijet pun nepravde. Tako i jezik živi meðu našijem udima, poganeæi sve tijelo, i paleæi vrijeme života našega, i zapaljujuæi se od pakla. (Geenna g1067) **7** Jer sav rod zvjerinja i ptica, i bubina i riba, pripitomjava se i pripitomio se rodu èovjeèiju; **8** A jezika niko od ljudi ne može pripitomiti, jer je nemirno zlo, pun jeda smrtonosnoga. **9** Njim blagosiljamo Boga i oca, i njim kunemo ljude, koji su stvoren po obliju Božijemu. **10** Iz jednjih usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braeo moja, da ovo tako biva. **11** Eda li može izvor iz jedne glave toèiti slatko i grko? **12** Može li, braeo moja, smokva masline raðati ili vinova loza smokve? Tako nijedan izvor ne daje slane i slatke vode. **13** Ko je meðu vama mudar i pametan neka pokaže od dobra življenja djela svoja u krotosti i premudrosti. **14** Ako li imate grku zavist i svaðu u srcima svojijem, ne hvalite se, ni lažite na istinu. **15** Ovo nije ona premudrost što silazi odozgo, nego zemaljska, ljudska, ðavolska. **16** Jer gdje je zavist i svaða onđe je nesloga i svaka zla stvar. **17** A koja je premudrost odozgo ona je najprije èista, a potom mirna, krotka, pokorna, puna milosti i dobrjih plodova, bez hatera, i nelicemjerna. **18** A plod pravde u miru sije se onima koji mir èine.

4 Otkuda ratovi i rasprije meðu nama? Ne otuda li, od slasti vašijeh, koje se bore u vašijem udima? **2** Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete; borite se i vojujete, i nemate, jer ne ištete. **3** Ištete, i ne primite, jer zlo ištete, da u slastima svojijem trošite. **4** Preljuboèinci i preljuboèinice! ne

znote li da je prijateljstvo ovoga svijeta neprijateljstvo Bogu? Jer koji hoæe svijetu prijatelj da bude, neprijatelj Božij postaje. **5** Ili mislite da pismo uzalud govori: duh koji u nama živi mrzi na zavist? **6** A on daje veæu blagodat. Jer govori: Gospod suproti se ponositima, a poniženima daje blagodat. **7** Pokorite se dakle Bogu, a protivite se ñavolu, i pobjeæi æe od vas. **8** Približite se k Bogu, i on æe se približiti k vama. Oèistite ruke, grješnici, popravite srca svoja, nepostojani. **9** Budite žalosni i plaæite i jauèite: smijeh vaš neka se pretvori u plaè, i radost u žalost. **10** Ponizite se pred Gospodom, i podignuæe vas. **11** Ne opadajte jedan drugoga, braæo; jer ko opada brata ili osuðuje brata svojega opada zakon i osuðuje zakon, a ako zakon osuðuješ, nijesi tvorac zakona, nego sudija. **12** Jedan je zakonodavac i sudija, koji moæe spasti i pogubiti; a ti ko si ñto drugoga osuðuješ? **13** Slušajte sad vi koji govorite: danas ili sjutra poæi æemo u ovaj ili onaj grad, i sjediæemo ondje jednu godinu, i trgovaæemo i dobijaæemo. **14** Vi koji ne znate ñta æe biti sjutra. Jer ñta je vaš život? On je para, koja se za malo pokaæe, a potom je nestane. **15** Mjesto da govorite: ako Gospod htjedbude, i živi budemo, uèiniæemo ovo ili ono. **16** A sad se hvalite svojijem ponosom. Svaka je hvala takova zla. **17** Jer koji zna dobro èiniti i ne èini, grijeh mu je.

5 Hodite vi sad, bogati, plaæite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas. **2** Bogatstvo vaše istruhnu, i haljine vaše pojedoše moljci; **3** Zlato vaše i srebro zarða, i rða njihova biæe svjedoèanstvo na vas: izjeæee tijelo vaše kao organj. Stekoste bogatstvo u poæljednje dane. **4** Gle, viæe plata vaæijeh poslenika koji su radili njive vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca doðe do uðiju Gospoda Savaota. **5** Veseliste se na zemlji, i nasladiste se; uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja. **6** Osudiste, ubiste pravednika, i ne brani vam se. **7** Trpite dakle, braæo moja, do dolaska Gospodnjega. Gle, težak èeka plemenitoga roda iz zemlje, i rado trpi dok ne primi dažd rani i pozni. **8** Trpite dakle i vi, i utvrđite srca svoja, jer se dolazak Gospodnji približi. **9** Ne uzdišite jedan na drugoga, braæo, da ne budete osuðeni: gle, sudija stoji pred vratima. **10** Uzmite, braæo moja, za ugled stradanja proroke koji govorîe u ime Gospoda. **11** Gle, blažene nazivamo one koji pretrplješte. Trpljenje Jovljevo èuste, i poæljedak Gospodnji vidjeste: jer je Gospod milostiv i smiluje se. **12** A prije svega, braæo moja, ne kunate se ni nebom ni zemljom, ni drugom kakvom kletvom; nego neka bude ñto jest da, i ñto nije ne, da ne padnete pod sud. **13** Muèi li se ko meðu vama, neka se moli Bogu; je li ko veseo, neka hvali Boga. **14** Boluje li ko meðu vama, neka dozove starješine crkvene, te neka èitaju molitvu nad njim, i neka ga pomažu uljem u ime Gospodnje. **15** I molitva vjere pomoæi æe bolesniku, i podignuæe ga Gospod; i ako je grijeha uèinio, oprostîe mu se. **16** Ispovijedajte dakle jedan drugome grijehu, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate; jer neprestana molitva pravednoga mnogo moæe pomoæi. **17** Ilija bješe èovjek smrtan kao i mi, i pomoli se Bogu da ne bude dažda, i ne udari dažd na zemlji za tri godine i šest mjeseci. **18** I opet se pomoli i nebo dade dažd, i zemlja iznese rod svoj. **19** Braæo! ako ko da vas zaðe s puta istine, i obrati ga ko, **20** Neka zna da æe onaj koji obrati grješnika s krivoga puta njegova spasti dušu od smrti, i pokriti mnoštvu grijeha.

1 Petrova

1 Od Petra, apostola Isusa Hrista, izbranijem došljacima, rasijanijem po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji i Vitiniji; **2** Po provođenju Boga oca, svetinjom Duha dovedenijem u poslušanje i kropljenje krvi Isusa Hrista: da vam se umnoži blagodat i mir. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas po velikoj milosti svojoj prerodi za živ nad vaskrsenjem Isusa Hrista iz mrtvijeh, **4** Za našljedstvo nepropadljivo, koje neće istruhnuti ni uvenuti, sačuvano na nebesima za vas, **5** Koje je sila Božija vjerom sačuvala za spasenje, pripravljeno da se javi u pošljednje vrijeme; **6** Kojemu radujete se, premda ste sad malo gdje je potrebno) žalosni u različnjem napastima, **7** Da se kušanje vaše vjere mnogo vrednije od zlata propadljivoga koje se kuša ognjem nađe na hvalu i east i slavu, kad se pokaže Isus Hristos; **8** Kojega ne vidjevši ljubite, i kojega sad ne gledajući ne vjerujući ga radujete se radošeu neiskazanom i proslavljenom, **9** Primajući kraj svoje vjere, spasenje dušama. **10** Koje spasenje tražiš i ispitivaše za nj proroci, koji za vašu blagodat prorekoše; **11** Ispitujući u kakovo ili u koje vrijeme javljaše Duh Hristov u njima, naprijed svjedočeše za Hristove muke i za slave po tome; **12** Kojima se otkri da ne samijem sebi nego nama služaru ovijem što vam se sad javi po onima koji vam propovjediše jevanđelje poslanjem s neba Duhom svetijem, u koje anđeli žele zaviriti. **13** Zato, ljubazni, zapregnuvši bedra svojega uma budite trijezni, i zacijelo se nadajte blagodati koja će vam se prijeneti kad dođe Isus Hristos. **14** Kao poslušna djeca, ne vladajući se po prvjem željama u svojem neznanju, **15** Nego po svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju. **16** Jer je pisano: budite sveti, jer sam ja svet. **17** I ako zovete ocem onoga, koji ne gledajući ko je ko, sudi svakome po djelu, provodite vrijeme svojega življenja sa strahom, **18** Znajući da se propadljivjem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca; **19** Nego skupocjenom krviju Hrista, kao bezazlena i prečista jagnjeta; **20** Koji je određen još prije postanja svijeta, a javio se u pošljednja vremena vas radi, **21** Koji kroz njega vjerujete Boga koji ga podiže iz mrtvijeh, i dade mu slavu, da bi vaša vjera i nadanje bilo u Boga. **22** Duše svoje očišćivši u poslušanju istine Duhom za bratoljubje nedvoljeno, od eista srca ljubite dobro jedan drugoga, **23** Kao prerođeni ne od sjemena koje truhne, nego od onog koje ne truhne, riječju živoga Boga, koja ostaje dovijeka. (aiōn g165) **24** Jer je svako tijelo kao trava, i svaka slava eovježija kao cvjet travni: osuši se trava, i cvjet rjezin otpade; **25** Ali riječ Gospodnja ostaje dovijeka. A ovo je riječ što je objavljena među vama. (aiōn g165)

2 Odbacite dakle svaku pakost i svaku prijevaru i licemjerje i zavist i sva opadanja, **2** I budite željni razumnoga i pravoga mlijeka, kao novorođena djeca, da o njemu uzrastete za spasenije; **3** Jer okusite da je blag Gospod. **4** Kad dođete k njemu, kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbaćen, ali od Boga izabran i pribran: **5** I vi kao živo kamenje zidajte se u kuću duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista. **6** Jer u pismu stoji napisano: evo meaem u Sionu kamen krajegualan izbrani i skupocjeni; i ko njega vjeruje neće se postidjeti. **7** Vama dakle koji vjerujete east je; a onima koji se protive kamen koji

odbaciše zidari on posta glava od ugla, i kamen spoticanja i stijena sablazni: **8** Na koji se i spotišu koji se protive riječi, na što su i određeni. **9** A vi ste izbrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodjetelji onoga koji vas dozva iz tame k eudhomedu vidjelu svome; **10** Koji nekad ne bijaste narod, a sad ste narod Božij; koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani. **11** Ljubazni! molim vas, kao došljake i goste, da se euvate od tjelesnjih želja, koje vajuju na dušu. **12** A vladajte se dobro među neznačajcima, da bi za ono da što vas opadaju kao zločince, vidjevši vaša dobra djela, hvalili Boga u dan pohodjenja. **13** Budite dakle pokorni svakoj vlasti eovježijoj, Gospoda radi: ako caru, kao gospodaru; **14** Ako li knezovima, kao njegovijem poslanicima za osvetu zločincima, a za hvalu dobrovorumu. **15** Jer je tako volja Božija da dobrijem djelima zadržavate neznanje bezumnijeh ljudi. **16** Kao slobodni, a ne kao da biste imali slobodu za pokrivaće pakosti, nego kao služe Božije. **17** Poštujte svakoga: braću ljubite, Boga se bojte, cara poštujte. **18** Sluge! budite pokorni sa svakijem strahom gospodarima ne samo dobrima i krotkima nego i zlima. **19** Jer je ovo ugodno pred Bogom ako Boga radi podnese ko žalosti, stradajući na pravdi. **20** Jer kakva je hvala ako za kriticu muke trpite? Nego ako dobro eineži muke trpite, ovo je ugodno pred Bogom. **21** Jer ste na to i pozvani, jer i Hristos postrada za nas, i nama ostavi ugled da idemo njegovijem tragom; **22** Koji grijeha ne učini, niti se nađe prijevara u ustima njegovijem; **23** Koji ne psova kad ga psovaše; ne prijeti kad strada; nego se oslanjaše na onoga koji pravo sudi; **24** Koji grijeha naše sam iznese na tijelu svojemu na drvo, da za grijehu umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom iscjeliste. **25** Jer bijaste kao izgubljene ovce, koje nemaju pastira; no sad se obratiste k pastiru i vladici duša svojih.

3 A tako i vi žene budite pokorne svojijem muževima, da ako koji i ne vjeruju riječi ženskijem življenjem bez riječi da se dobiju, **2** Kad vide eisto življenje vaše sa strahom; **3** Vaša ljepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblačenju haljina; **4** Nego u tajnome eovjeku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogocjeno. **5** Jer se tako nekad ukrašavahu i svete žene, koje se uzduhu u Boga i pokoravahu se svojijem muževima, **6** Kao što Sara slušaše Avraama, i zvaše ga gospodarom; koje ste vi kæeri postale, ake einte dobro, i ne bojite se nikakvoga straha. **7** Tako i vi muževi živite sa svojijem ženama po razumu, i poštujte ih kao slabiji ženski sud, i kao sunašljednice blagodati života, da se ne smetu molitve vaše. **8** A najposlijje budite svi složni, žalostivi, bratoljubivi, milostivi, ponizni; **9** Ne vraežajte zla za zlo, ni psovke za psovku; nego nasuprot blagoslijajte, znajući da ste na to pozvani da naslijedite blagoslov. **10** Jer koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka zadrži jezik svoj od zla, i usne svoje, da ne govore prijevaru; **11** Neka se ukloni od zla, i neka učini dobro; neka traži mira i neka se drži njega. **12** Jer oči Gospodnje gledaju na pravednike, i uši njegove na molitvu njihovu; a lice Gospodnje na one koji zlo eine da ih istrijebi sa zemlje. **13** I ko može vama nauditi ako užidete za dobrom? **14** Nego ako i stradate pravde radi, blaženi ste. Ali straha njihova ne bojite se, niti se plaštite; **15** Nego Gospoda Boga svetite u srcima svojijem. A budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje. **16** S krotošeu i strahom imajte

dobru savjest; da ako vas opadaju za što kao zloëince da se postide oni što kude vaše dobro življenje po Hristu. **17** Jer je bolje, ako hoæe volja Božija, da stradate dobro èineæi, negoli zlo èineæi. **18** Jer i Hristos jedanput za grijehu naše postrada, pravednik za nepravednike, da nas privede k Bogu, ubijen, istina, bivši tijelom, no oživljevši Duhom; **19** Kojijem sišavši propovijeda i duhovima koji su u tamnici, **20** Koji nekad ne htješ da slušaju kad ih oèekivaše Božije trpljenje u vrijeme Nojevo, kad se graðaše kovèeg, u kome malo, to jest osam duša, ostade od vode. **21** Za spomen toga i nas sad spasava krštenje, ali ne pranje tjelesne neèistote, nego obeæanje dobre savjesti Bogu, vaskrsenjem Isusa Hrista. **22** Koji je s desne strane Bogu, otišavši na nebo, i slušaju ga anđeli i vlasti i sile.

4 Kad dakle Hristos postrada za nas tijelom, i vi se tom misli naoružajte: jer koji postrada tijelom, prestaje od grijeha, **2** Da ostalo vrijeme života u tijelu ne živi više željama èovjekijim, nego volji Božijoj. **3** Jer je dosta što smo prošavše vrijeme života proveli po volji neznaabožaèkoj, živeæi u neèistotama, u slastima, u pijanstvu, u žderanju, u pijenju i bogomrskijem neznaabožtvima. **4** Zato se èude što vi ne tréite s njima u to isto neuredno življenje, i hule na vas. **5** Oni æe dati odgovor onome koji je gotov da sudi živima i mrtvima. **6** Zato se i mrtvima propovjedi jevanđelje, da prime sud po èovjeku tijelom a po Bogu da žive duhom. **7** A svemu se kraj približi. Budite dakle mudri i trijezni u molitvama. **8** A prije svega imajte neprestanu ljubav među sobom; jer ljubav pokriva mnoštvu grijeha. **9** Budite gostoljubivi među sobom bez mrmilanja; **10** I služite se među sobom, svaki darom koji je primio, kao dobiti pristavi razlièene blagodati Božije. **11** Ako ko govori, neka govori kao rijeèi Božije; ako ko služi neka služi kao po moæi koju Bog daje: da se u svæemu slavi Bog kroz Isusa Hrista, kome je slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165) **12** Ljubazni! ne èudite se vruæini koja vam se dogaða za kušanje vaše, kao da vam se što novo dogaða; **13** Nego se radujte što stradate s Hristom, da biste, i kad se javi slava njegova, imali radost i veselje. **14** Ako bivate ukorenji za ime Hristovo, blago vama! jer Duh slave i Boga poèiva na vama: oni dakle hule na nj, a vi ga proslavljate. **15** Samo da ne postrada koji od vas kao krvnik, ili kao lupež, ili kao zloëinac, ili kao onaj koji se mijesha u tuđe poslove; **16** A ako li kao hrišæanin, neka se ne stidi, veæ neka slavi Boga u ovom dogaðaju. **17** Jer je vrijeme da se poèene sud od kuæe Božije; ako li se najprije od vas poèene, kakav æe biti pošljedak onima što se protive Božijemu jevanđelju? **18** I kad se pravednik jedva spase, bezbožnik i grješnik gdje æe se javiti? **19** Zato i koji stradaju po volji Božijoj neka mu kao vjernome tvorcu predadu duše svoje u dobrjem djelima.

5 Starješine koje su među vama molim koji sam i sam starješina i svjedok Hristova stradanja, i imam dijel u slavi koja æe se javiti: **2** Pasite stado Božije, koje vam je predato, i nadgledajte ga, ne silom, nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobra srca; **3** Niti kao da vladate narodom; nego bivajte ugledi stada; **4** I kad se javi poglavar pastirski, primiæete vjenac slave koji neæe uvenuti. **5** Tako vi mladi slušajte starješine; a svi se slušajte među sobom, i stecite poniznost; jer se Bog ponositima suproti, a ponizjenima daje blagodat. **6** Ponizite se dakle pod silnu ruku Božiju, da vas povisi kad doðe vrijeme. **7** Sve svoje brige bacite na nj, jer se

on brine za vas. **8** Budite trijezni i pazite, jer suparnik vaš, ðavo, kao lav rièuæi hodi i traži koga da proždere. **9** Branite se od njega tvrdom u vjeri, znajuæi da se takova stradanja dogaðaju vašoj braæi po svijetu. **10** A Bog svake blagodati, koji vas pozva na vjeènu svoju slavu u Hristu Isusu, on da vas, pošto malo postradate, savrši, da utvrdi, da ukrijepi, da utemelji. (aiõnios g166) **11** Njemu slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165) **12** Po Silvanu, vašemu vjernom bratu, kao što mislim, pišem vam ovo malo, svjetujuæi i svjedoèeæi da je ovo prava blagodat Božija u kojoj stojite. **13** Pozdravlja vas crkva s vama izbrana u Vavilonu, i Marko sin moj. **14** Pozdravite jedan drugoga cijelom ljubavi. Mir vam svima u Hristu Isusu. Amin.

2 Petrova

1 Od Simona Petra, sluge i apostola Isusa Hrista, onima što su primili s nama jednu èasnu vjeru u pravdi Boga našega i spasa Isusa Hrista: **2** Blagodat i mir da vam se umnoži poznavanjem Boga i Hrista Isusa Gospoda našega. **3** Buduæi da su nam sve božanstvene sile njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane poznanjem onoga koji nas pozva slavom i dobrodjetelju, **4** Kroz koje se nama darovaše èasna i prevelika obeæanje, da njih radi imate dijel u Božijoj prirodi, ako uteæete od tjelesnijeh želja ovoga svijeta. **5** I na samo ova okrenite sve staranje svoje da pokaæete u vjeri svojoj dobrodjetelj, a u dobrodjetelji razum, **6** A u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost, **7** A u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav. **8** Jer kad je ovo u vama, i množi se, neæe vas ostaviti lijene niti bez ploda u poznanju Gospoda našega Isusa Hrista. **9** A ko nema ovoga slijep je, i pipa zaboravivši oèišæenje od starijeh svojih grijeha. **10** Zato, braæo, postarajte se još veæema da svoju službu i izbor utvrdite; jer èineæi ovo neæete pogriješiti nikad; **11** Jer vam se tako obilno dopušti ulazak u vjeèno carstvo Gospoda našega i spasa Isusa Hrista. (aiðnios g166) **12** Zato se neæeu oljeniti opominjati vam jednako ovo, ako i znate i utvrðeni ste u ovoj istini; **13** Jer mislim da je pravo dokle sam god u ovom tijelu da vas budim opominjanjem, **14** Znajuei da æeu skoro tijelo svoje odbaciti kao što mi kaza i Gospod naš Isus Hristos. **15** A trudiæu se svakojako da se i po rastanku mojojemo moæete opominjati ovoga; **16** Jer vam ne pokazasmo sile i dolaska Gospoda našega Isusa Hrista po pripovijetkama mudro izmišljenjem, nego smo sami vidjeli slavu njegovu. **17** Jer on primi od Boga oca èast i slavu kad doðe k njemu takovi glas: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji. **18** I ovaj glas mi èusmo gdje siðe s neba kad bijasmo s njim na svetoj gori. **19** I imamo najpouzdaniju proroèku rijeèi, i dobro èinite što pazite na nju, kada na vidjelo koje svijetli u tamnom mjestu, dokle dan ne osvane i danica se ne rodi u srcima vašima. **20** I ovo znajte najprije da nijedno proroštvu književno ne biva po svome kazivanju; **21** Jer nikad proroštvu ne bi od èovjeèije volje, nego nauèeni od svetoga Duha govorise sveti Božiji ljudi.

2 A bijaše i lažnijeh proraka u narodu, kao što æe i meðu vama biti lažnijeh uèitelja, koji æe unijeti jeresi pogibli, i odričaæe se gospodara koji ih iskupi i dovodiæe sebi naglu pogibao. **2** I mnogi æe poæi za njihovijem neèistotama kojima æe se huliti na put istine. **3** I u lakomstvu loviæe vas izmišljenjem rijeèima. Njihov sud odavno ne docni, i pogibao njihova ne drjema. **4** Jer kad Bog ne poštedje anđela koji sagriješi, nego ih metnu u okove mraaka paklenoga, i predade da se èuvaju za sud; (Tartaroð g5020) **5** I prvoga svijeta ne poštedje, nego saèuvavši samosmoga Noja, propovjednika pravde, navede potop na svijet bezbožnièki; **6** I gradove Sodom i Gomor saæeže i razvali i osudi, i postavi ugled bezbožnicima koji bi postali; **7** I izbavi pravednoga Lota, koga osramotiše bezakonici neèistotom življjenja; **8** Jer kad življaše pravednik meðu njima, gledajuæi i slušajuæi bezakona djela, muæeše od dana do dana pravednu dušu; **9** Zna Gospod pobožne izbavljati od napasti, a nepravednike muæeæi èuvati za dan sudni; **10** A osobito one koji idu za tjelesnijem željama neèistote, i ne mare

za poglavarstvo, i koji su bezobrazni i samovoljni, i ne drkæu huleæi na slavu. **11** Kad anđeli, koji veæu snagu i silu imaju, ne izgovaraju na njih pred Gospodom hulnoga suda; **12** A oni, kao nerazumna životinja, koja je od prirode na to stvorena da se hvata i kolje, hule na ono što ne razumiju, i u pogibli svojoj propašæe **13** Primajuæi platu nepravde. Oni misle da je slast èastiti se svaki dan; oni su sramota i grijeh, koji se hrane svojijem prijevarama, jeduæi s vama; **14** Imaju oèi pune preljuboèinstva i neprestanoga grijeha; prelaæaju neuvertvrđene duše; imaju srce nauèeno lakomstvu, djeca kletve; **15** Ostavivši pravi put, zaðoše, i u idu putem Valaama Vosorova, kome omilje plata nepravdedna; **16** Ali bi pokaran za svoje bezakonje: skot nijemi progovorivši glasom èovjeèijim zabrani bezumlje prorokovo. **17** Ovo su bezvodni izvori, i oblaci i magle koje progone vjetrovi, za koje se èuva mrak tamni vavijek. (questioned) **18** Jer govoræi ponosite i lažljive rijeèi prelaæaju na neèistote tjelesnijeh želja one koji otksora bježe od onijeh što žive u prijevari. **19** I obeæavaju im slobodu a sami su robovi pogibli; jer koga ko nadvlada onaj mu i robuje. **20** Jer ako odbjeagnu od neèistote svijeta poznanjem Gospoda i spasa našega Isusa Hrista, pa se opet zapletu u njih i budu nadvladani, bude im pošljednje gore od prvoga; **21** Jer im bješe bolje da ne poznaše puta pravde, negoli kad poznaše da se vrate natrag od svete zapovijesti koja im je predana. **22** Jer im se dogodi istinita pripovijest: pas se povraæea na svoju bljuvotinu, i: svinja okupavši se, u kaljužu.

3 Evo vam, ljubazni, veæ pišem drugu poslanicu u kojima budim napominjanjem vaš èisti razum, **2** Da se opominjete rijeèi koje su naprijed kazali sveti proroci, i zapovijesti svojih apostola od Gospoda i spasa. **3** I ovo znajte najprije da æe u pošljednje dane doæi rugaæi koji æe življeti po svojijem željama, **4** I govoriti: gdje je obeæanje dolaska njegova? Jer otkako oci pomriješe sve stoji tako od poèetka stvorenja. **5** Jer navalice neæe da znaku da su nebesa bila otprije i zemlja iz vode i usred vode Božijom rijeèi. **6** Zato tadašnji svijet bi vodom potopljen i pogibe. **7** A sadašnja nebesa i zemlja tom istom rijeèi zadržana su te se èuvaju za dan straænoga suda i pogibli bezakonijeh ljudi. **8** Ali ovo jedno da vam ne bude nepoznato, ljubazni, da je jedan dan pred Gospodom kao hiljada godina, i hiljada godina kao jedan dan. **9** Ne docni Gospod s obeæanjem, kao što neki misle da docni, nego nas trpi, jer neæe da ko pogine, nego svi da doðu u pokajanje. **10** Ali æe doæi dan Gospodnjii kao lupež noæeu, u koji æe nebesa s hukom proæi, a stihije æe se od vatre raspasti a zemlja i djela što su na njoj izgorjeæe. **11** Kad æe se dakle ovo sve raskopati, kakovijem treba vama biti u svetom življjenju i pobožnosti, **12** Èekajuæi i želeæi da bude skorije dolazak Božijega dana, kojega æe se radi nebesa spaliti i raskopati, i stihije od vatre rastopiti? **13** Ali èekamo po obeæanju njegovu novo nebo i novu zemlju, gdje pravda živi. **14** Zato, ljubazni, èekajuæi ovo starajte se da vas on naðe èiste i prave u miru. **15** I trpljenje Gospoda našega držite za spasenje; kao što vam i ljubazni naš brat Pavle po danoj mu premudrosti pisa. **16** Kao što govorí o ovome i u svima svojijem poslanicama, u kojima imaju neke stvari teške razumjeti, koje nenauèeni i neutvrđeni izvræeu, kao i ostala pisma, na svoju pogibao. **17** A vi dakle, ljubazni, znajuæi naprijed, èuvajte se da prijevarom bezakonika ne budete odvedeni s njima, i ne otpadnete od svoje tvrðe; **18** Nego napredujte u blagodati i u

poznanju Gospoda našega i spasa Isusa Hrista. Njemu slava i
sad i u vjećna vremena. Amin. (aiōn g165)

1 Jovanova

1 Što bješe ispoèetka, što èusmo, što vidjesmo oèima svojima, što razmotrismo i ruke naše opipaše, o rijeèi života: **2** I život se javi, i vidjesmo, i svjedoèimo, i javljamo vam život vjeèni, koji bješe u oca, i javi se nama; (aiònios g166) **3** Što vidjesmo i èusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s ocem i sa sinom njegovijem Isusom Hristom. **4** I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena. **5** I ovo je obeæanje koje èusmo od njega i javljamo vama, da je Bog vidjelo, i tame u njemu nema nikakve. **6** Ako reèemo da imamo zajednicu s njim a u tami hodimo, lažemo i ne tvorimo istine. **7** Ako li u vidjelu hodimo, kao što je on sam u vidjelu, imamo zajednicu jedan s drugijem, i krv Isusa Hrista, sina njegova, oèišæava nas od svakoga grijeha. **8** Ako reèemo da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nama. **9** Ako priznajemo grijehu svoje, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijehu naše, i oèisti nas od svake nepravde. **10** Ako reèemo da ne sagriješimo, gradimo ga lažom, i rijeè njegova nije u nama.

2 Djeèice moja! ovo vam pišem da ne griješite; i ako ko sagriješi, imamo zastupnika kod oca, Isusa Hrista pravednika, **2** I on oèišæa grijehu naše, i ne samo naše nego i svega svijeta. **3** I po tom razumijemo da ga poznamo, ako zapovijesti njegovje držimo. **4** Koji govori: poznajem ga, a zapovijesti njegovih ne drži, laža je, i u njemu istine nema; **5** A koji drži rijeè njegovu, u njemu je zaista ljubav Božija savršena; po tom poznajemo da smo u njemu. **6** Koji govori da u njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je on hodio. **7** Ljubazni! ne pišem vam nove zapovijesti, nego zapovijest staru koju imaste ispoèetka. Zapovijest stara jest rijeè koju èuste ispoèetka. **8** Opet vam pišem novu zapovijest, koja je zaista u njemu i u vama; jer tama prolazi, i vidjelo pravo veæ svjetli. **9** Koji govori da je u vidjelu, a mrzi na svojega brata, još je u tami. **10** Koji ljubi brata svojega, u vidjelu živi, i sablazni u njemu nema. **11** A koji mrzi na svojega brata, u tami je, i u tami hodi, i ne zna kuda ide, jer mu tama zaslijepi oèi. **12** Pišem vam, djeèice, da vam se oprastaju grijesi imena njegova radi. **13** Pišem vam, oci, jer poznaste onoga koji nema poèetka. Pišem vam, mladiæi, jer nadvladaste neèastivoga. Pišem vam, djeco, jer poznaste oca. **14** Pisah vam, oci, jer poznaste onoga koji je od poèetka. Pisah vam, mladiæi, jer ste jaki, i rijeè Božija u vama stoji, i nadvladaste neèastivoga. **15** Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet, nema ljubavi oèine u njemu. **16** Jer sve što je na svijetu, tjelesna želja, i želja oèiju, i ponos života, nije od oca, nego je od ovoga svijeta. **17** I svijet prolazi i želja njegova; a koji tvori volju Božiju ostaje dovikja. (aiòn g165) **18** Djeco! pošljednje je vrijeme, i kao što èuste da æe doæi antihrist, i sad mnogi antihristi postaše; po tom poznajemo da je pošljednji èas. **19** Od nas iziðoše, ali ne biše od nas: kad bi bili od nas onda bi ostali s nama; ali da se jave da nijesu svi od nas. **20** I vi imate pomazanje od svetoga, i znate sve. **21** Ne pisah vam kao da ne znate istine, nego što je znate, i znate da nikakva laž nije od istine. **22** Ko je lažljivac osim onoga koji odrìe da Isus nije Hristos? Ovo je antihrist, koji se odrìe oca i sina. **23** Koji se god odrìe sina ni oca nema; a koji priznaje sina, i oca ima. **24** Vi dakle što èuste ispoèetka u vama neka stoji; ako u vama

ostane što èuste ispoèetka, i vi æete ostati u sinu i u ocu. **25** I ovo je obeæanje koje nam on obeæa, život vjeèni. (aiònios g166) **26** Ovo vam pisah za one koji vas varaju. **27** I vi pomazanje što primiste od njega, u vama stoji, i ne trebujete da vas ko uèi; nego kako vas to samo pomazanje uèi u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauèi ostanite u njemu. **28** I sad, djeèice, ostanite u njemu da imamo slobodu kad se javi, i da se ne osramotimo pred njim o njegovu dolasku. **29** Ako znate da je pravednik, poznajte da je svaki koji tvori pravdu od njega roðen.

3 Vidite kakvu nam je ljubav dao otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo; zato svijet ne poznaje nas, jer njega ne poznaju. **2** Ljubazni! sad smo djeca Božija, i još se ne pokaza što æemo biti; nego znamo da kad se pokaže, biæemo kao i on, jer æemo ga vidjeti kao što jest. **3** I svaki koji ovaj nadima na njega, èisti se, kao i on što je èist. **4** Svaki koji èini grijeh i bezakonje èini: i grijeh je bezakonje. **5** I znate da se on javi da grijehu naše uzme; i grijeha u njemu nema. **6** Koji god u njemu stoji ne griješi; koji god griješi ne vidje ga niti ga poznaju. **7** Djeèice! niko da vas ne vara: koji god pravdu tvori pravednik je, kao što je on pravedan; **8** Koji tvori grijeh od ðavola je, jer ðavo griješi od poèetka. Zato se javi sin Božij da raskopa djela ðavolja. **9** Koji je god roðen od Boga ne èini grijeha, jer njegovo sjeme stoji u njemu, i ne može griješiti, jer je roðen od Boga. **10** Po tom se poznaju djeca Božija i djeca ðavolja: koji god ne tvori pravde, nije od Boga, i koji ne ljubi brata svojega. **11** Jer je ovo zapovijest, koju èuste ispoèetka, da ljubimo jedan drugoga. **12** Ne kao što Kain bješe od neèastivoga i zakla brata svojega. I za koji ga uzrok zakla? Jer djela njegova bijahu zla, a brata mu pravedna. **13** Ne èudite se, braæo moja, ako svijet mrzi na vas. **14** Mi znamo da prijeðosmo iz smrti u život, jer ljubimo braæeu; jer ko ne ljubi brata ostaje u smrti. **15** Svaki koji mrzi na brata svojega krvnik je ljudski; i znate da nijedan krvnik ljudski nema u sebi vjeènoga života. (aiònios g166) **16** Po tom poznasmo ljubav što on za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braæeu. **17** Koji dakle ima bogatstvo ovoga svijeta, i vidi brata svojega u nevolji i zatvori srce svoje od njega, kako ljubav Božija stoji u njemu? **18** Djeèice moja! da se ne ljubimo rijeèju ni jezikom, nego djelom i istinom. **19** I po tom doznamo da smo od istine, i pred njim tješimo srca svoja. **20** Jer ako nam zazire srce naše, Bog je veæi od srca našega i zna sve. **21** Ljubazni! ako nam srce naše ne nazare, slobodu imamo pred Bogom; **22** I što god zaštemo, primæemo od njega, jer zapovijesti njegove držimo i èinimo što je njemu ugodno. **23** I ovo je zapovijest njegova da vjerujemo u ime sina njegova Isusa Hrista, i da ljubimo jedan drugoga kao što nam je dao zapovijest. **24** I koji drži zapovijesti njegove u njemu stoji, i on u njemu. I po tom poznajemo da stoji u nama, po Duhu koga nam je dao.

4 Ljubazni! ne vjerujte svakome duhu, nego kušajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci iziðoše na svijet. **2** Po ovome poznajte Duha Božijega, i duha lažnoga; svaki duh koji priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, od Boga je; **3** A svaki duh koji ne priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, nije od Boga: i ovaj je antihristov, za kojega èuste da æe doæi, i sad je veæ na svijetu. **4** Vi ste od Boga, djeèice, i nadvladaste ih, jer je veæi koji je u vama negoli koji je na svijetu. **5** Oni su od svijeta, zato govore od svijeta, i svijet ih sluša. **6** Mi smo

od Boga; koji poznaje Boga sluša nas, a koji nije od Boga ne sluša nas. Po ovom poznajemo duha istine i duha prijevare. **7** Ljubazni! da ljubimo jedan drugoga; jer je ljubav od Boga, i svaki koji ima ljubav od Boga je rođen, i poznaje Boga. **8** A koji nema ljubavi ne poznava Boga; jer je Bog ljubav. **9** Po tom se pokaza ljubav Božja k nama što Bog sina svojega jedinorodnoga posla na svijet da živimo kroz nj. **10** U ovom je ljubav ne da mi pokazasmo ljubav k Bogu, nego da on pokaza ljubav k nama, i posla sina svojega da očisti grijeha naše. **11** Ljubazni! kad je ovako Bog pokazao ljubav k nama, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga. **12** Boga niko ne vidje nikad: ako imamo ljubav među sobom, Bog u nama stoji, i ljubav je njegova savršena u nama. **13** Po tom doznajemo da u njemu stojimo, i on u nama, što nam je dao od Duha svojega. **14** I mi vidjesmo i svjedočimo da otac posla sina da se spase svijet. **15** Koji prizna da je Isus sin Božji, Bog u njemu stoji i on u Bogu. **16** I mi poznasmo i vjerovasmo ljubav koju Bog ima k nama. Bog je ljubav, i koji stoji u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji. **17** Tijem se ljubav u nama savršuje da imamo slobodu na dan sudni; jer kao što je on i mi smo na svjetu ovom. **18** U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni strah napolje; jer strah ima muku. A ko se boji nije savršen u ljubavi. **19** Da imamo mi ljubav k njemu, jer on najprije pokaza ljubav k nama. **20** Ako ko reče: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi? **21** I ovu zapovijest imamo od njega: koji ljubi Boga da ljubi i brata svojega.

5 Koji god vjeruje da je Isus Hristos, od Boga je rođen; i koji god ljubi onoga koji je rođio, ljubi i onoga koji je rođen od njega. **2** Po tom znamo da ljubimo djecu Božiju kad Boga ljubimo i njegove zapovijesti držimo. **3** Jer je ovo ljubav Božja da zapovijesti njegove držimo; i zapovijesti njegove nijesu teške. **4** Jer svaki koji je rođen od Boga pobjeđuje svijet; i vjera je naša ova pobjeda koja pobijedi svijet. **5** Ko je koji svijet pobjeđuje osim onoga koji vjeruje da je Isus sin Božji? **6** Ovo je Isus Hristos što doče vodom i krvlju i Duhom, ne samo vodom nego vodom i krvlju; i Duh je koji svjedoči, jer je Duh istina. **7** Jer je troje što svjedoči na nebu: Otac, Riječ, i sveti Duh; i ovo je troje jedno. **8** I troje je što svjedoči na zemlji: duh, i voda, i krv; i troje je zajedno. **9** Kad primamo svjedočanstvo ēovječije, svjedočanstvo je Božje veæe; jer je ovo svjedočanstvo Božje što svjedoči za sina svojega. **10** Koji vjeruje sina Božjega ima svjedočanstvo u sebi; koji ne vjeruje Bogu naèinio ga je lažom, jer ne vjerova svjedočanstvu koje svjedoči Bog za sina svojega. **11** I ovo je svjedočanstvo da nam je Bog dao život vjeèni; i ovaj život vjeèni u sinu je njegovom. (aiōnios g166) **12** Ko ima sina Božjega ima život; ko nema sina Božjega nema života. **13** Ovo pisah vama koji vjerujete u ime sina Božjega, da znate da imate život vjeèni i da vjerujete u ime sina Božjega. (aiōnios g166) **14** I ovo je sloboda koju imamo k njemu da ako što molimo po volji njegovo posluša nas. **15** I kad znamo da nas sluša što god molimo, znamo da æe nam dati što ištemo u njega. **16** Ako ko vidi brata svojega gdje grijehi grijeh ne k smrti, neka moli, i daæe mu život, onima koji grijehi ne k smrti. Ima grijeh k smrti: za taj ne govorim da moli. **17** Svaka je nepravda grijeh; i ima grijeh ne k smrti. **18** Znamo da nijedan koji je rođen od Boga, ne grijehi, nego koji je rođen od Boga èuva se, i neèastivi ne dohvata se do njega. **19** Znamo da smo od Boga i sav svijet leži

u zlu. **20** A znamo da sin Božji doče, i dao nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istini Bog i život vjeèni. (aiōnios g166) **21** Djeèice! èuvajte se od neznabotva. Amin.

2 Jovanova

1 Od starješine izbranoj gospođi i djeci njezinoj, koju ja ljubim vaistinu, i ne samo ja nego svi koji poznaše istinu, **2** Za istinu koja u nama stoji i biže s nama dovijeka: (aion g.165) **3** Da bude s vama blagodat, milost, mir od Boga oca i od Gospoda Isusa Hrista, sina očina, u istini i u ljubavi. **4** Obradovah se vrlo što nađoh neke od tvoje djece koji hode u istini, kao što primismo zapovijest od oca. **5** I sad molim te, gospođo, ne kao da ti novu zapovijest pišem, nego koju imamo ispoèetka, da imamo ljubav među sobom. **6** I ova je ljubav da živimo po zapovijestima njegovijem. Ova je zapovijest, kao što èuste ispoèetka, da u njoj živite. **7** Jer mnoge varalice iziđoše na svijet koji ne priznaju Isusa Hrista da je došao u tijelu; ovo je varalica i antihrist. **8** Èuvajte se da ne izgubimo što smo zaradili, nego da primimo platu potpuno. **9** Koji god prestupa i ne стоји u nauci Hristovoj onaj nema Boga; a koji стојi u nauci Hristovoj onaj ima i oca i sina. **10** Ako ko dolazi k vama i ove nauke ne donosi, ne primajte ga u kuæu, i ne pitajte se s njim; **11** Jer ko se upita s njim, prima dijel u njegovijem zlijem djelima. **12** Mnogo bih vam imao pisati, ali ne htjedoh hartijom i mastilom; jer se nadam da æeu doæeti k vama i iz usta govoriti, da radost vaša bude ispunjena. **13** Pozdravlјaju te djeca tvoje sestre izbrane. Amin.

3 Jovanova

1 Od starješine Gaju ljubaznome, kojega ja ljubim vaistinu.
2 Ljubazni! molim se Bogu da ti u svemu bude dobro, i da budeš zdrav, kao što je twoj duši dobro. **3** Obradovah se vrlo kad dođoše braæea i posvjedoèiše twoju istinu, kako ti u istini živiš. **4** Nemam veæe radosti od ove da èujem moja djeca u istini da hode. **5** Ljubazni! vjerno radiš što èiniš braæei i gostima, **6** Koji posvjedoèiše twoju ljubav pred crkvom; i dobro æeš uèiniti ako ih spremiš kao što treba pred Bogom. **7** Jer imena njegova radi iziðoše ne primivši ništa od neznabozaca. **8** Mi smo dakle dužni primati takove, da budemo pomagaèi istini. **9** Ja pisah crkvi; ali Diotref, koji želi da bude najstariji meðu njima, ne prima nas. **10** Zato, ako doðem, spomenuæeu njegova djela koja tvori ružeæai nas zlijem rjeèima; i nije mu to dosta, nego sam braæee ne prima, i zabranjuje onima koji bi htjeli da ih primaju, i izgoni ih iz crkve. **11** Ljubazni! ne ugledaj se na zlo, nego na dobro: koji dobro èini od Boga je, a koji zlo èini ne vidje Boga. **12** Dimitriju svjedoèiše svi, i sama istina; a i mi svjedoèimo; i znate da je svjedoèanstvo naše istinito. **13** Mnogo imadoh da pišem; ali neæeu mastilom i perom da ti pišem; **14** Nego se nadam da æeu te skoro vidjeti, i iz usta govoriti. Mir ti! pozdravljaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje po imenu. Amin.

Judina

1 Od Jude, Isusa Hrista sluge, a brata Jakovljeva, zvanima, koji su osveæeni Bogom ocem i održani Isusom Hristom: **2** Milost i mir i ljubav da vam se umnoži. **3** Ljubazni! starajuæi se jednako da vam pišem za opšte vaše spasenije, bi mi potrebno da vam pišem moleæi da se borite za pravednu vjeru, koja je jedanput dana svetima. **4** Jer se uvukoše neki bezbožni ljudi, koji su davno određeni na ovo osuđenje, i Boga našega blagodat pretvaraju u neèistotu, i jedinoga gospodara Boga i Gospoda našega Isusa Hrista odrièu se. **5** Ali æeu vam napomenuti, kad i vi znate ovo jedanput, da Gospod izbavi narod iz zemlje Misirske, potom pogubi one koji ne vjerovaše. **6** I anđele koji ne držaše svojega starješinstva nego ostaviše svoj stan èuva u vjeèenjem okovima pod mrakom za sud velikoga dana. (aïdios g126) **7** Kao što i Sodom i Gomor, i okolni njihovi gradovi, koji su se prokurvali onako kao i oni, i hodili za drugijem mesom, postaviše se za ugled i muèe se u vjeèenom ognju: (aiõnios g166) **8** Tako dakle i ovi što sanjajuæi tijelo pogane, a poglavarstva se odrièu, i na slavu hule. **9** A Mihailo Aranđel, kad se prepiraše s ñavolom i govoraše za Mojsjevo tijelo, ne smijaše prokleta suda da izgovori, nego reèe: Gospod neka ti zaprijeti. **10** A ovi hule na ono što ne znadu; a što znadu po prirodi kao nerazumna životinja, u onom se raspadaju. **11** Teško njima! jer putem Kainovijem poðoše i u prijevaru Valaamove plate padoše, i u buni Koreovoj izgibioše. **12** Ovo su oni što pogane vaše milostinje jedueæi s vama bez straha i gojeæi se; oblaci bezvodni, koje vjetrovi prenose; jesenska drveta nerodljiva, koja su dvaput umrla, i iz korijena išèupana; **13** Bijesni valovi morski, koji se pjene svojijem sramotama, zvijezde lažne, kojima se èuva mrak vjeèene tame. (aiõn g165) **14** Ali i za ovake prorokova Enoh, sedmi od Adama, govoreæi: gle, ide Gospod s hiljadama svetijeh anđela svojih: **15** Da uèini sud svima, i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožnost èiniše, i za sve ružne rijeèi njihove koje bezbožni grješnici govoriše na nj. **16** Ovo su nezadovoljni vikaèi, koji po željama svojijem ñive, i usta njihova govore ponosite rijeèi, i za dobitak gledaju ko je ko. **17** A vi, ljubazni, opominjite se rijeèi koje naprijed kazaše apostoli Gospoda našega Isusa Hrista, **18** Jer vam kazaše da æe u pošljednje vrijeme postati rugaèi, koji æe hoditi po svojijem željama i bezbožnostima. **19** Ovo su oni što se odvajaju od jedinosti vjere i jesu tjelesni, koji duha nemaju. **20** A vi, ljubazni, naziðujte se svojom svetom vjerom, i molite se Bogu Duhom svetijem. **21** I sami sebe držite u ljubavi Božjoj, èekajuæi milosti Gospoda našega Isusa Hrista za život vjeèeni. (aiõnios g166) **22** I tako razlikujuæi jedne milujte, **23** A jedne strahom izbavljajte i iz ognja vadite; a karajte sa strahom, mrzeæi i na haljinu opoganjenu od tijela. **24** A onome koji vas može saèuvati bez grijeha i bez mane, i postaviti prave pred slavom svojom u radosti, **25** Jedinome premudrome Bogu i spasu našemu, kroz Isusa Hrista Gospoda našega, slava i veličanstvo, država i vlast prije sviju vijekova i sad i u sve vijekove. Amin. (aiõn g165)

Apokalipsa

1 Otkrivenje Isusa Hrista, koje dade njemu Bog, da pokaže slugama svojima šta æe skoro biti, i pokaza, poslavši po anđelu svojemu služi svojemu Jovanu, **2** Koji svjedoæi rijeæ Božiju i svjedoæanstvo Isusa Hrista, i šta god vidje. **3** Blago onome koji èita i onima koji slušaju rijeèi proroštva, i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu. **4** Od Jovana na sedam crkava koje su u Aziji: blagodat vam i mir od onoga koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi; i od sedam duhova koji su pred prijestolom njegovijem; **5** I od Isusa Hrista, koji je svjedok vjerni, i prvenac iz mrtvih, i knez nad carevima zemaljskima, koji nas ljubi, i umi nas od grijeha naših krvlju svojom; **6** I uèini nas careve i sveštenike Bogu i ocu svojemu; tome slava i država va vijek vijeka. Amin. (aion g165) **7** Eno, ide s oblacima, i ugledaæe ga svako oko, i koji ga probodoše; i zaplakaæe za njim sva koljena zemaljska. Da, zaista. **8** Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak, govori Gospod, koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi, svedržitelj. **9** Ja Jovan, koji sam i brat vaš i drug u nevolji, i u carstvu i trpljenju Isusa Hrista, bijah na ostrvu koje se zove Patam, za rijeæ Božiju i za svjedoæanstvo Isusa Hrista. **10** Bijah u duhu u dan nedjeljni, i èuh za sobom glas veliki kao trube koje govoraše: ja sam alfa i omega, prvi i pošljednji; **11** I: što vidiš napiši u knjigu, i pošli crkvama koje su u Aziji: u Efes, i u Smirnu, i u Pergam, i u Tijatir, i u Sard, i u Filadelfiju, i u Laodikiju. **12** I obazreh se da vidim glas koji govoraše sa mnom; i obazrevši se vidjeh sedam svjeænjaka zlatnijeh, **13** I usred sedam svjeænjaka kao sina èovjeæijega, obuèena u dugaèku haljinu, i opasana po prsima pojasom zlatnijem. **14** A glava njegova i kosa bijaše bijela kao bijela vuna, kao snijeg; i oèi njegove kao plamen ognjeni; **15** I noge njegove kao mjeđ kad se rastopi u peæi; i glas njegov kao huka voda mnogijeh; **16** I držaše u svojoj desnoj ruci sedam zvijezda, i iz usta njegovih izlazaše maè oštar s obje strane, i lice njegovo bijaše kao što sunce sija u sili svojoj. **17** I kad ga vidjeh, padoh k nogama njegovijem kao mrtav, i metnu desnicu svoju na me govoreæi mi: ne boj se, ja sam prvi i pošljednji, **18** I živi; i bijah mrtav i evo sam živ u vijek vijeka, amin. I imam kljuèeve od pakla i od smrti. (aion g165, Hadæs g86) **19** Napiši dakle šta si video, i šta je, i šta æe biti potom; **20** Tajna sedam zvijezda koje si video na desnici mojoj, i sedam svjeænjaka zlatnijeh: sedam zvijezda jesu anđeli sedam crkava; i sedam svjeænjaka koje si video jesu sedam crkava.

2 Anđelu Efeske crkve napiši: tako govori onaj što drži sedam zvijezda u desnici svojoj, i što hodi posred sedam svjeænjaka zlatnijeh: **2** Znam tvoja djela, i trud tvoj, i trpljenje tvoje, i da ne možeš snositi zlijeh, i iskušao si one koji govore da su apostoli a nijesu, i našao si ih lažne; **3** I podnio si mnogo, i trpljenje imaš, i zaime moje trudio si se, i nijesi sustao. **4** No imam na tebe, što si ljubav svoju prvu ostavio. **5** Opomeni se dakle otkuda si spao, i pokaj se, i prva djela èini; ako li ne, doæi æu ti skoro, i dignuæeu svjeænjak tvoj s mjesta njegovu, ako se ne pokaješ. **6** No ovo imaš što mrziš na djela Nikolinaca, na koja i ja mrzim. **7** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæu mu da jede od drveta životnoga koje je nasred raja Božijega. **8** I anđelu crkve Smiranske napiši: tako govori prvi i pošljednji, koji bješe mrtav, i evo je živ: **9** Znam tvoja djela,

i nevolju i siromaævo ali si bogat i hule onijeh koji govore da su Jevreji a nijesu, nego zbornica sotonina. **10** Ne boj se ni oda šta što æe postradati. Gle, ðavo æee neke od vas metati u tamnicu, da se iskušate, i imaæete nevolju do deset dana. Budi vjeran do same smrti, i daæu ti vijenac života. **11** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi neæe mu nauditi druga smrt. **12** I anđelu Pergamske crkve napiši: tako govori onaj što ima maè oštar s obje strane: **13** Znam djela tvoja, i gdje živiš, gdje je prijesto sotonin; i držiš ime moje, i nijesi se odrekao vjere moje i u one dane u koje je Antipa, vjerni svjedok moj, ubijen kod vas, gdje živi sotona. **14** No imam na tebe malo, što imaš tu koji drže nauku Valaama, koji uèaše Valaka da položi sablazan pred sinovima Izrailjevijem, da jedu žrtve idolske, i da se kurvaju. **15** Tako imaš i ti koji drže nauku Nikolinaca, na koju ja mrzim. **16** Pokaj se dakle; ako li ne, doæi æu ti skoro, i vojevaæu s njima maèem usta svojih. **17** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæu mu da jede od mane sakriveno, i daæu mu kamen bijel, i na kamenu novo ime napisano, kojega niko ne zna osim onoga koji primi. **18** I anđelu Tijatirske crkve napiši: tako govori sin Božij, koji ima oèi svoje kao plamen ognjeni, i noge njegove kao mjeđ: **19** Znam tvoja djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i trpljenje tvoje, i djela tvoja, i da pošljednijeh ima više od prvih; **20** No imam na tebe malo, što dopušta ženi Jezaveli, koja govori da je proroèica, da uèi i da vara sluge moje da èine preljubu i da jedu žrtvu idolsku. **21** I dадоh joj vrijeme da se pokaje od kurvarstva svojega, i ne pokaja se. **22** Evo je ja meæem na odar, i one koji èine preljubu s njom u nevolju veliku, ako se ne pokaju od svojih djela. **23** I djecu njezinu pobiæu na mjesto; i poznaæe sve crkve da sam ja koji ispitujem srca i bubrege, i daæu vam svakome po djelima vašima: **24** A vama gorovim i ostalima koji su u Tijatiru koji nemaju nauke ove, i koji ne poznaju dubina sotoninjeh kao što govore: neæu metnuti na vas drugoga bremena, **25** Osim koje imate, držite dokle dođem. **26** I koji pobijedi i održi djela moja do kraja, daæu mu vlast nad neznaæoæicima; **27** I paæee ih s gvozdenom palicom, i oni æe se razdrobiti kao sudovi lonæarski; kao i ja što primih od oca svojega; **28** I daæu mu zvijezdu danicu. **29** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama.

3 I anđelu Sardske crkve napiši: tako govori onaj što ima sedam Duhova Božijih, i sedam zvijezda: znam tvoja djela, da imaš ime da si živ, a mrtav si. **2** Straži, i utvrðuj ostale koji hoæe da pomru; jer ne naðoh tvojih djela savršenijeh pred Bogom svojijem. **3** Opominji se dakle, kako si primio i kako si èuo, i drži i pokaj se. Ako li ne uzaæraš, doæi æu na tebe kao lukež, i neæeš èuti u koji æu èas doæi na tebe. **4** Ali imaš malo imena i u Sardu, koji ne opoganiše svojih haljinu, i hodiæe sa mnom u bijelima, jer su dostojni. **5** Koji pobijedi on æe se obuæi u haljine bijele, i neæu izbrisati imena njegova iz knjige života, i priznaæu ime njegovo pred ocem svojijem i pred anđelima njegovima. **6** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama. **7** I anđelu Filadelfijske crkve napiši: tako govori sveti istiniti, koji ima kljuè Davidov, koji otvori i niko ne zatvori, koji zatvori i niko ne otvori. **8** Znam tvoja djela; gle, dадоh pred tobom vrata otvorena, i niko ih ne može zatvoriti; jer imaš malo sile, i držao si moju rijeè, i nijesi se odrekao imena mojeg. **9** Evo dajem one iz zbornice sotonine koji govore da su Jevreji a nijesu, nego lažu;

evo æu ih uèiniti da doðu i da se poklone pred nogama tvojima, i da poznadu da te ja ljubim. **10** Jer si održao rijeè trpljenja mojega, i ja æu tebe saèuvati od èasa iskušenja, koji æe doæi na sav vasioni svijet da iskuša one koji žive na zemlji. **11** Evo æu doæi brzo: drži što imaš, da нико ne uzme vijenca tvojega. **12** Koji pobijedi uèiniæu ga stub u crkvi Boga svojega, i više neæe izlæi napolje; i napisæu na njemu ime Boga svojega, i ime novoga Jerusalima, grada Boga mojega, koji silazi s neba od Boga mojega, iime moje novo. **13** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama. **14** I anđelu Laodikiske crkve napiši: tako govori Amin, svjedok vjerni i istiniti, poèetak stvorenja Božijega: **15** Znam tvoja djela da nijesi ni studen ni vruæ. O da si studen ili vruæ! **16** Tako, buduæi mlak, i nijesi ni studen ni vruæ, izblijuvaæu te iz usta svojih. **17** Jer govoris: bogat sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš da si ti nesreæan, i nevoljan, i siromah, i slijep, i go. **18** Svetujem te da kupiš u mene zlata žeženoga u ognju, da se obogatiš; i bijele haljine, da se obuèeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje; i masti oèinjom pomaži oèi svoje da vidiš. **19** Ja koje god ljubim one i karam i pouèavam; postaraj se dakle, i pokaj se. **20** Evo stojim na vratima i kucam: ako ko èuje glas moj i otvori vrata, uæi æu k njemu i veèeraæu s njime, i on sa mnom. **21** Koji pobijedi daæu mu da sjede sa mnom na prijestolu mojemu, kao i ja što pobijedih i sjedoh s ocem svojijem na prijestolu njegovu. **22** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama.

4 Potom vidjeh: i gle, vrata otvorena na nebu, i glas prvi koji èuh kao trubu gdje govori sa mnom, reèe: popni se amo, i pokazaæu ti šta æe biti za ovijem. **2** I odmah bih u duhu; i gle, prijesto stajaše na nebu, i na prijestolu sjeðaše neko. **3** I onaj što sjeðaše bijaše po viðenju kao kamen jaspis i sard; i oko prijestola bješe duga po viðenju kao smaragd. **4** I oko prijestola bijahu dvadeset i èetiri prijestola; i na prijestolima vidjeh dvadeset i èetiri starješine gdje sjede, obuèene u bijele haljine, i imahu krune zlatne na glavama svojima. **5** I od prijestola izlazahu munje i gromovi i glasovi; i sedam žižaka ognjenijeh gorahu pred prijestolom, koje su sedam duhova Božijih. **6** I pred prijestolom bijaše stakleno more, kao kristal; i nasred prijestola i oko prijestola èetiri životinje, pune oèiju sprijed i sastrag. **7** I prva životinja bješe kao lav, i druga životinja kao tele, i treæa životinja imaše lice kao èovjek, i èetvrta životinja bješe kao orao kad leti. **8** I svaka od èetiri životinje imaše po šest krila naokolo, i unutra puna oèiju, i mira ne imaju dan i noæe govoreæi: svet, svet, svet Gospod Bog svedržitelj, koji bješe, i koji jest, i koji æe doæi. **9** I kad daše životinje slavu i èast i hvalu onome što sjeðaše na prijestolu, što živi va vijek vijeka, (aiðn g165) **10** Padoše dvadeset i èetiri starješine pred onijem što sjeðaše na prijestolu, i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka, i metnuše krune svoje pred prijestolom govoreæi: (aiðn g165) **11** Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i èast i silu; jer si ti sazdao sve, i po volji tvojoj jest i stvorenje te.

5 I vidjeh u desnici onoga što sjeðaše na prijestolu knjigu napisanu iznutra i spolja, zapeèaaenu sa sedam peèata. **2** I vidjeh anđela jaka gdje propovijeda glasom velikijem: ko je dostojan da otvori knjigu i da razlomi peèate njezine? **3** I niko ne moæe ni na nebu ni na zemlji, ni pod zemljom da otvori knjige ni da zagleda u nju. **4** I ja plakah mnogo što se niko ne naðe dostojan da otvori i da proèita knjigu, niti da zagleda u nju. **5** I

jedan od starješina reèe mi: ne plaèi, evo je nadvladao lav, koji je od koljena Judina, korijen Davidov, da otvori knjigu i razlomi sedam peèata njezinih. **6** I vidjeh, i gle, nasred prijestola i èetiri životinje, i posred starješina jagnje stajaše kao zaklano, i imaše sedam rogovaa, i sedam oèiju, koje su sedam duhova Božijih poslanijeh po svemu svijetu. **7** I doðe i uze knjigu iz desnice onoga što sjeðaše na prijestolu. **8** I kad uze knjigu, èetiri životinje i dvadeset i èetiri starješine padaše pred jagnjetom, imajuæi svaki gusle, i zlatne èaše pune tamjana, koje su molitve svijetih. **9** I pjevalu pjesmu novu govoreæi: dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš peèate njezine; jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od svakoga koljena i jezika i naroda i plemena, **10** I uèino si nas Bogu našemu careve i sveštenike, i carovaæemo na zemlji. **11** I vidjeh, i èuh glas anđela mnogijeh oko prijestola i životinje i starješina, i bješe broj njih hiljadu hiljada, **12** Govoreæi glasom velikijem: dostojno je jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jaèinu i èast i slavi i blagoslov. **13** I svako stvorenje, što je na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve èuh gdje govore: onome što sjedi na prijestolu, i jagnetu blagoslov i èast i slava i država va vijek vijeka. (aiðn g165) **14** I èetiri životinje govoraju: amin. I dvadeset i èetiri starješine padaše i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka.

6 I vidjeh kad otvori jagnje jedan od sedam peèata, i èuh jednu od èetiri životinje gdje govori kao glas gromovni: doði i viði. **2** I vidjeh, i gle, konj bijel, i onaj što sjeðaše na njemu imadjaše strijelu; i njemu se dade vijenac, i iziðe pobjeðujuæi, i da pobijedi. **3** I kad otvori drugi peèat, èuh drugu životinju gdje govori: doði i viði. **4** I iziðe drugi konj rið, i onome što sjeðaše na njemu dade se da uzme mir sa zemlje, i da ubija jedan drugoga, i dade mu se maè veliki. **5** I kad otvori treæi peèat, èuh treæu životinju gdje govori: doði i viði. I vidjeh, i gle, konj vran, i onaj što sjeðaše na njemu imadjaše mjerila u ruci svojoj. **6** I èuh glas izmeðu èetiri životinje gdje govori: oka pšenice za groš, i tri oke jeðema za groš; a ulja i vina neæe ni biti. **7** I kad otvori èetvrti peèat, èuh glas èetvrte životinje gdje govori: doði i viði. **8** I vidjeh, i gle, konj blijed, i onome što sjeðaše na njemu bješe ime smrt, i pakao iðaše za njim; i njemu se dade oblast na èetvrtom dijelu zemlje da ubije maèem i glaðu i smræu i zvjerinjem zemaljskijem. (Hadæs g86) **9** I kad otvori peti peèat, vidjeh pod oltarom duše pobijenih za rijeè Božiju i za svjedoèanstvo koje imahu. **10** I povikaše glasom velikijem govoreæi: dokle, gospodaru sveti i istiniti! ne sudiš i ne kaješ krv naše na onima što žive na zemlji? **11** I dane biše svakome od njih haljine bijele, i reèeno im bi da poèinu još malo vremena, dokle se navrše i drugari njihovi i braæa njihova, koji valja da budu pobijeni kao i oni. **12** I vidjeh kad otvori šesti peèat, i gle, zatrese se zemlja vrlo, i sunce posta crno kao vreæa od kostrijeti, i mjesec posta kao krv; **13** I zvjezde nebeske padaše na zemlju kao što smokva odbacuje pupke svoje kad je veliki vjetar zaljulja. **14** I nebo se izmaæe kao knjiga kad se savije, i svaka gora i ostrovo s mjestima svojijeh pokrenuše se. **15** I carevi zemaljski, i boljari, i bogati, i vojvode, i silni, i svaki rob, i svaki slobodnjak, sakriše se po peæinama i po kamenjacima gorskijem; **16** I govoris gorama i kamenju: padnite na nas, i sakrijte nas od lica onoga što sjedi na prijestolu, i od gnjeva jagnjetova. **17** Jer doðe veliki dan gnjeva njegova, i ko može ostati?

7 I potom vidjeh èetiri anđela gdje stoje na èetiri ugla zemlje, i drže èetiri vjetra zemaljska, da ne duše vjetar na zemlju, ni na more, niti na ikako drvo. **2** I vidjeh drugoga anđela gdje se penje od istoka sunèanoga, koji imaše peèat Boga živoga; i povika glasom velikijem na èetiri anđela kojima bješe dano da kvarne zemlju i more, govoreæi: **3** Ne kvarite ni zemlje, ni mora, ni drveta, dokle zapeèatim sluge Boga našegu na èelima njihovima. **4** I èuh broj zapeèaæenijeh, sto i èetrdeset i èetiri hiljade zapeèaæenijeh od sviju koljena sinova Izrailjevih; **5** Od koljena Judina dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Ruvimova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Gadova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; **6** Od koljena Asirova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Neftalinova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Manasijina dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; **7** Od koljena Simeunova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Levijeva dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Isaharova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; **8** Od koljena Zavulonova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Josifova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Venijaminova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh. **9** Potom vidjeh, i gle, narod mnogi, kojega ne može niko izbrojiti, od svakoga jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred prijestolom i pred jagnjetom, obuèen u haljine bijele, i palme u rukama njihovima. **10** I povikaše glasom velikijem govoreæi: spasenije Bogu našemu, koji sjedi na prijestolu, i jagnjetu. **11** I svi anđeli stajahu oko prijestola i starješine i èetiri životinje, i padoše na lice pred prijestolom, i pokloniše se Bogu, **12** Govoreæi: amin; blagoslov i slava i premudrost i hvala i èast i sila i jaèina Bogu našemu va vijek vijeka. Amin. (aiòn g165) **13** I odgovori jedan od starješina govoreæi mi: ovi obuèeni u bijele haljine ko su, i otkuda doðoše? **14** I rekoh mu: gospodaru! ti znaš. I reèe mi: ovo su koji doðoše od nevolje velike, i opråše haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi jagnjetovoj. **15** Zato su pred prijestolom Božijim, i služe mu dan i noæe u crkvi njegovoj; i onaj što sjedi na prijestolu uselæe se u njih. **16** Više neæe ogladnjeti ni ožednjeti, i neæe na njih pasti sunce, niti ikakvu vruæina. **17** Jer jagnje, koje je nasred prijestola, paæee ih, i uputæee ih na izvore žive vode; i Bog æee orti svaku suzu od oèiju njihovijeh.

8 I kad otvoru sedmi peèat, posta tišina na nebu oko po sahata. **2** I vidjeh sedam anđela koji stajahu pred Bogom, i dade im se sedam truba. **3** I drugi anđeo dođe, i stade pred oltarom, i imaše kadiionicu zlatnu; i bijaše mu dano mnogo tamjana da da molitvama sviju svetijeh na oltar zlatni pred prijestolom. **4** I dim od kaðenja u molitvama svetijeh iziðe od ruke anđelove pred Boga. **5** I uze anđeo kadionicu, i napuni je ognja s oltara, i baci je na zemlju, i postaše glasovi i gromovi i sijevanje munja i tresenje zemlje. **6** I sedam anđela koji imahu sedam truba, pripraviše se da zatrube. **7** I prvi anđeo zatrubi, i posta grad i ogran, smješani s krvlju, i padoše na zemlju; i treæina drva izgorje, i svaka trava zelena izgorje. **8** I drugi anđeo zatrubi; i kao velika gora ognjem zapaljena pade u more; i treæina mora posta krv. **9** I umrije treæina stvorenja koje živi u moru, i treæina laði propade. **10** I treæi anđeo zatrubi, i pade s neba velika zvijezda, koja goraše kao svijæea, i pade na treæinu rijeku i na izvore vodene. **11** I ime zvijezdi bješe Pelen; i treæina voda posta pelen, i mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijašu

grke. **12** I èetvrti anđeo zatrubi, i udarena bi treæina sunca, i treæina mjeseca, i treæina zvijezda, da pomrèa treæina njihova, i treæina dana da ne svijetli, tako i noæi. **13** I vidjeh, i èuh jednoga anđela gdje leti posred neba i govori glasom velikijem: teško, teško onima koji žive na zemlji od ostalijeh glasova trubnijeh trojice anđela, koji æee trubiti.

9 I peti anđeo zatrubi, i vidjeh zvijezdu gdje pade s neba na zemlju, i dade joj se kljuè od studenca bezdana; (Abyssos g12) **2** I otvoru studenac bezdana, i iziðe dim iz studenca kao dim velike peæi, i pocrnje sunce i nebo od dima studenèeva; (Abyssos g12) **3** I iz dima iziðoše skakavci na zemlju, i dade im se oblast, kao što i skorpije imaju oblast na zemlji. **4** I reèe im se da ne ude travi zemaljskoj, niti ikakoj zeleni, niti ikaku drvetu, nego samo ljudima koji nemaju peèata Božijega na èelima svojima. **5** I dade im se da ih ne ubijaju, nego da ih muèee pet mjeseci; i muèenje njihovo bijaše kao muèenje skorpijno kad ujede èovjeka; **6** I u te dane tražiæe ljudi smrt, i neæe je naæi; i željeæe da umru, i smrt æee od njih bježati. **7** I skakavci bijahu kao konji spremjeni na boj; i na glavama njihovima kao krune od zlata, i lica njihova kao lica èovjeèija. **8** I imahu kose kao kose ženske, i zubi njihovi bijahu kao u lavova; **9** I imahu oklope kao oklope gvozdene, i glas krila njihovih bijaše kao glas kola kad mnogi konji trèe na boj; **10** I imahu repove kao skorpjine, i žalci bijahu na repovima njihovima; i dana im bješe oblast da ude ljudima pet mjeseci. **11** I imahu nad sobom cara anđela bezdana kojemu je ime Jevrejski Avadon, a Grèki Apolion. (Abyssos g12) **12** Jedno zlo proðe, evo idu još dva zla za ovijem. **13** I šesti anđeo zatrubi, i èuh glas jedan od èetiri roglja zlatnoga oltara, koji je pred Bogom, **14** Gdje govori šestome anđelu koji imaše trubu: odriješi èetiri anđela koji su svezani kod rijeke velike Eufrata: **15** I biše odriješena èetiri anđela koji bijahu pripravljeni na sahat, i dan, i mjesec, i godinu, da pobiju treæinu ljudi. **16** I broj vojnika na konjima bijaše dvjesta hiljada; i èuh broj njihov. **17** I tako vidjeh u utvari konje, i one što sjeðahu na njima, koji imahu oklope ognjene i plavetne i sumporne; i glave konja njihovih bijahu kao glave lavova, i iz usta njihovih izlažaše organj i dim i sumpor. **18** I od ova tri zla pogibe treæina ljudi, od ognja i od dima i od sumpora što izlažaše iz usta njihovijeh. **19** Jer sila konja bješe u ustima njihovima, i u repovima njihovima; jer repovi njihovi bivahu kao zmije i imahu glave, i njima iðahu. **20** I ostali ljudi koji ne biše pobijeni zlima ovima, ne pokajaše se od djela ruku svojijeh da se ne poklanjaju ðavolima, ni idolima zlatnima i srebrnima i mjedenima i kamenima i drvenima, koji ni mogu vidjeti, ni èuti, ni hoditi; **21** Niti se pokajaše od ubistva svojijeh, ni od èaranja svojijeh, ni od kurvarstva svojega, ni od kraða svojijeh.

10 I vidjeh drugoga anđela jaka gdje silazi s neba, koji bješe obuèen u oblak, i duga bješe na glavi njegovoj, i lice njegovo bješe kao sunce, i noge njegove kao stubovi ognjeni; **2** I imaše u ruci svoju knjižicu otvorenu, i metnu nogu svoju desnu na more, a lijevu na zemlju. **3** I povika glasom velikijem, kao lav kad rièe; i kad on povika, govoriše sedam gromova glasove svoje. **4** I kad govoriše sedam gromova glasove svoje, šeæadijah da pišem; i èuh glas s neba koji mi govori: zapeèati šta govoriše sedam gromova, i ovo ne piši. **5** I anđeo kojega vidjeh gdje stoji na moru i na zemlji, podiže ruku svoju k nebu, **6** I zakle se onijem koji živi va vijek vijeka, koji sazda nebo i što je na njemu,

i zemlju i što je na njoj, i more i što je u njemu, da vremena veæ neæe biti; (aiõn g165) 7 Nego u dane glasa sedmoga anđela, kad zatrubi, onda æe se svršiti tajna Božija, kao što javi svojijem slugama prorocima. 8 I glas koji èuh s neba, opet progovori sa mnom i reèe: idi i uzmi knjižicu otvorenu iz ruke onoga anđela što stoji na moru i na zemlji. 9 I otidoh k anđelu, i rekoh mu: daj mi knjižicu. I reèe mi: uzmi i izjedi je; i grka æe biti u trbuhi tvojemu, ali u ustima biæe ti slatka kao med. 10 I uzeх knjižicu iz ruke anđelove, i izjedoh je; i bješe u ustima mojima kao med slatka, a kad je izjedoh, bjaše grka u trbuhi mojemu. 11 I reèe mi: valja ti opet prorokovati narodima i plemenima i jezicima i carevima mnogima.

11 I dade mi se trska kao palica govoreæi: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanaju u njoj; 2 A portu što je izvan crkve, izbaci napolje, niti je mjeri, jer je dana neznabrošćima; i grad sveti gaziæe èetrdeset i dva mjeseca. 3 I daæeu dvojici svojijeh svjedoka, i proricaæe hiljadu i dvjesti i šezdeset dana obuèeni u vreæe. 4 Ovi su dvije masline i dva ñiška što stoje pred gospodarom zemaljskijem. 5 I ako im ko nepravdu uèini, organj izlazi iz usta njihovih, i pojeæee neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im uèini naæao onaj valja da bude ubijen. 6 I ovi æe imati vlast da zatvore nebo, da ne padne aždaæ na zemlju u dane njihova proricanja; i imaæe vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kad god htjedbude. 7 I kad svrše svjedoèanstvo svoje, onda æe zvijer što izlazi iz bezdana uèiniti s njima rat, i pobijedæ ih i ubiæe ih. (Abyssos g12) 8 I tjelesa njihova ostavæe na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i Gospod naš razapet bi. 9 I gledaæe neki od naroda i plemen i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neæe dati da se njihova tjelesa metnu u grobove. 10 I koji žive na zemlji, obradovaæe se i razveseliæe se za njih, i slaæe dare jedan drugome, jer ova dva proroka muæiæe one što žive na zemlji. 11 I poslije tri dana i po duh životu od Boga uðe u njih; i staæe oba na nogama svojima, i strah veliki napade na one koji ih gledaju. 12 I èuæe glas veliki s neba, koji im govori: izliðite amo. I izliðoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi. 13 I u taj èas zatrese se zemlja vrlo, i deseti dijel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena èovjeæijih; i ostali se uplašiše, i daæe slavu Bogu nebeskome. 14 Zlo drugo proðe; evo zlo treæe ide brzo. 15 I sedmi anđed zatrubi i postaæe veliki glasovi na nebesima govoreæi: posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova, i carovaæe va vijek vijeka. (aiõn g165) 16 I dvadeset i èetiri starjeæine koje sjeðahu pred Bogom na prijestolima svojima, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu. 17 Govoreæi: hvalimo te, Gospode Bože svedržitelju, koji jes, i bješe, i biæeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ. 18 I neznabrošci se progneviše, i doðe gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se судi, i da se da plata slugama tvojima, prorocima i svetima, i onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše. 19 I otvori se crkva Božija na nebu, i pokaza se æivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj; i biæe sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grad veliki.

12 I znak veliki pokaza se na nebu: žena obuèena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac

od dvanaest zvijezda. 2 I bješe trudna, i vikaše od muke, i muèaše se da rodi. 3 I pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogovâ; i na glavama njezinijem sedam kruna; 4 I rep njezin odvjuæe treæinu zvijezda nebeskih, i baci ih na zemlju. I aždaha stajaæe pred ženom koja sæaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi. 5 I rodi muško, sina, koji æe pasti sve narode s palicom gvozdenom; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu. 6 A žena uteèe u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se onamo hrani hiljadu i dvjesti i šezdeset dana. 7 I posta rat na nebu. Mihailo i anđeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i anđeli njezini. 8 I ne nadvlaðaše, i više im se ne naðe mjeseta na nebu. 9 I zbaæena bi aždaha velika, stara zmija, koja se zove ðavo i sotona, koji vara sav vasioni svijet, i zbaæena bi na zemlju, i anđeli njezini zbaæeni biæe s njom. 10 I èuh glas veliki na nebu koji govori: sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova; jer se zbací opadaæ braæe naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noæ. 11 I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom i rijeæju svjedoèanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti. 12 Zato vesselite se nebesa i vi koji živite na njima. Teško vama koji živite na zemlji i moru, jer ðavo siðe k vama, i vrlo se rasrdio, znajuæi da vremena malo ima. 13 I kad vidje aždaha da zbaæena bi na zemlju, gonjaše ženu koja rodi muško. 14 I ženi dana biæe dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje æe se hrani vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina. 15 I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku, da je utopi u rijeci. 16 I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proædrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh. 17 I razgnjevi se zmija na ženu, i otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima svjedoèanstvo Isusa Hrista.

13 I stadoh na pijesku morskome; i vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna. 2 I zvijer koju vidjeh bjaše kao ris, i noge joj kao u medvjeda, i usta njezina kao usta lavova, i dade joj zmija silu svoju, i prijestol svoj, i oblast veliku. 3 I vidjeh jednu od glava njezinijeh kao ranjenu na smrt, i rana smrti njezine izlijeæi se. I èudi se sva zemlja iza zvijeri, i pokloniše se zmiji, koja dade oblast zvijeri. 4 I pokloniše se zvijeri govoreæi: ko je kao zvijer? i ko može ratovati s njom? 5 I dana joj biæe usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da èini èetrdeset i dva mjeseca. 6 I otvori usta svoja za huljenje na Boga, da huli na ime njegovo, i na kuæu njegovu, i na one koji žive na nebu. 7 I dano joj bi da se bije sa svetima, i da ih pobijedi; i dana joj bi oblast nad svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom. 8 I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje je zaklano od postanja svijeta. 9 Ako ko ima uho neka èuje. 10 Ko u ropstvo vodi, biæe u ropstvo odveden; ko noæem ubije valja da on noæem bude ubijen. Ovdje je trpljenje i vjera svetijeh. 11 I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u jagnjetu; i govoraše kao aždaha. 12 I svu vlast prve zvijeri èinjasa pred njom; i uèini da zemlja i koji žive na njoj pokloni se prvo zvijeri kojoj se iscjelji rana smrtna. 13 I uèini èudesa velika, i uèini da i organj silazi s neba na zemlju pred ljudima. 14 I vara one koji žive na

zemlji znacima, koji joj biše dani da èini pred zvijeri, govoreæi onima što žive na zemlji da naèine ikonu zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa. 15 I bi joj dano da dade duh ikoni zvijerinoj, da progovori ikona zvijerina, i da uèini da se pobiju koji se god ne poklone ikoni zvijerinoj. 16 I uèini sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robeve, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na èelima njihovima, 17 Da niko ne može ni kupiti ni prodati, osim ko ima žig, ili ime zvijeri, ili broj imena njezinu. 18 Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izraèuni broj zvijeri: jer je broj èovjekov i broj njezin šest stotina i šezdeset i šest.

14 I vidjeh, i gle, jagnje stajaše na gori Sionskoj, i s njim sto i èetrdeset i èetiri hiljade, koji imahu ime oca njegova napisano na èelima svojima. 2 I èuh glas s neba kao glas voda mnogijeh, i kao glas groma velikoga; i èuh glas gudaèa koji guðahu u gusle svoje. 3 I pjevahu kao novu pjesmu pred prijestolom i pred èetiri životinje i pred starješinama; i niko ne moguše nauèiti pjesme, osim onijeh sto i èetrdeset i èetiri hiljade koji su otkupljeni sa zemlje. 4 Ovo su koji se ne opoganiše sa ženama, jer su djestvenici, oni idu za jagnjetom kud god ono poðe. Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Bogu i jagnjetu. 5 I u njihovijem ustima ne naðe se prijevara, jer su bez mane pred prijestolom Božijim. 6 I vidjeh drugoga anđela gdje leti posred neba, koji imase vjeèno jevanđelje da objavi onima koji žive na zemlji, i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu. (aiònios g166) 7 I govoraše velikjem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer doðe èas suda njegova; i poklonite se onome koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene. 8 I drugi anđeo za njim ide govoreæi: pade, pade Vavilon grad veliki: jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode. 9 I treæi anđeo za njim ide govoreæi glasom velikjem: ko se god pokloni zvijeri i ikoni njezinoj, i primi žig na èelo svoje ili na ruku svoju, 10 I on æe piti od vina gnjeva Božijega, koje je nepomiješano utoèeno u èasu gnjeva njegova, i biæe muèuen ognjem i sumporom pred anđelima svetima i pred jagnjetom. 11 I dim muèenja njihova izlaziće va vijek vijeka; i neæe imati mira dan i noæ koji se poklanjaju zvijeri i ikoni njezinoj, i koji primaju žig imena njezina. (aiòn g165) 12 Ovdje je trpljenje svetijeh, koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu. 13 I èuh glas s neba gdje mi govor: napiši: blago mrtvima koji umiru u Gospodu otsad. Da, govoru Duh, da poèinu od trudova svojih; jer djela njihova idu za njima. 14 I vidjeh, i gle, oblak bijel, i na oblaku sjèðaše kao sin èovjèej, i imase na glavi svojoj krunu zlatnu, i u ruci svojoj srp oštar. 15 I drugi anđeo iziðe iz crkve vièuæi velikjem glasom onome što sjedi na oblaku: zamahni srpom svojijem i žnji, jer doðe vrijeme da se žnje, jer se osuši žito zemaljsko. 16 I onaj što sjèðaše na oblaku baci srp svoj na zemlju, i poñjeneva bi zemlja. 17 I drugi anđeo iziðe iz crkve što je na nebu, i imase i on kosijer oštar. 18 I drugi anđeo iziðe iz oltara, koji imase oblak nad ognjem, i povika s velikom vikom onome koji imase kosijer oštri, govoreæi: zamahni kosijerom svojijem oštrijem, i odreži grožđe vinograda zemaljskoga; jer veæ sazreš puca njegova. 19 I baci anđeo kosijer svoj na zemlju, i obra vinograd zemaljski, i metnu u kacu velikoga gnjeva Božijega. 20 I otoèi se kaca izvan grada, i iziðe krv iz kace tja do uzda konjma hiljadu i šest stotina potrkališta.

15 I vidjeh drugi veliki znak na nebu i èudo: sedam anđela koji imahu sedam poñjednjijeh zala, jer se u njima savrši

gnjev Božij. 2 I vidjeh kao stakleno more smiješano s ognjem, i one što pobijediše zvijer i ikonu njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina, gdje stoe na moru staklenome i imaju gusle Božije; 3 I pjevahu pjesmu Mojsija sluge Božijega, i pjesmu jagnjetovu, govoreæi: velika su i divna djela twoja, Gospode Bože svedržitelju, pravedni su i istiniti putovi twoji, care svetijeh. 4 Ko se neæe pobojeti tebe, Gospode, i proslaviti ime twoje? Jer si ti jedan svet; jer æe svi neznaðošći doæi i pokloniti se pred tobom; jer se twoji sudovi javiše. 5 I poslije ovoga vidjeh, i gle, otvori se crkva skinje svjedoèanstva na nebu, 6 I iziðoše sedam anđela iz crkve, koji imahu sedam zala, obuèeni u èiste i bijele haljine od platna, i opasani po prsima pojasima zlatnijem; 7 I jedna od èetiri životinje dade sedmorici anđela sedam èasa zlatnijeh napunjenijeh gnjeva Boga, koji živi va vijek vijeka. (aiòn g165) 8 I napuni se crkva dima od slave Božije i od sile njegove; i niko ne moða doæi u crkvu, dok se ne svrši sedam zala sedmorice anđela.

16 I èuh glas veliki iz crkve gdje govoru sedmorici anđela: idite, i izlijte sedam èasa gnjeva Božijega na zemlju. 2 I otide prvi anđeo, i izli èasu svoju na zemlju; i postaše rane zle i ljute na ljudima koji imaju žig zvijerin i koji se klanjaju ikoni njezinoj. 3 I drugi anđeo izli èasu svoju u more; i posta krv kao od mrtvaca, i svaka duša živa umrije u moru. 4 I treæi anđeo izli èasu svoju na rijeke i na izvore vodene; i posta krv. 5 I èuh anđela vodenoga gdje govoru: pravedan si, Gospode, koji jesi, i koji bješe, i svet, što si ovo studio; 6 Jer proliše krv svetijeh i proroka, i krv si im dao da piju, jer su zaslužili. 7 I èuh drugoga iz oltara gdje govoru: da, Gospode Bože, svedržitelju, istiniti su i pravi sudovi twoji. 8 I èetvrti anđeo izli èasu svoju na sunce, i dano mu bi da žeze ljudje ognjem. 9 I opališe se ljudi od velike vruæine, i huliše na ime Boga koji ima oblast nad zlima ovima, i ne pokajaše se da mu dadu slavu. 10 I peti anđeo izli èasu svoju na prijesto zvijerin; i carstvo njezino posta tamno, i žvatahu jezike svoje od bola. 11 I huliše na ime Boga nebeskoga od bola i od rana svojijeh, i ne pokajaše se od djela svojijeh. 12 I šesti anđeo izli èasu svoju na veliku rijeku Eufrat; i presahnu voda njezina, da se pripravi put carevima od istoka sunèanoga. 13 I vidjeh iz usta aždahinijeh, i iz usta zvijerinijeh, i iz usta lažnoga proroka, gdje iziðoše tri neèista duha, kao žabe. 14 Jer su ovo duhovi ðavolski koji èine èudesa, i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržitelja. 15 Evo idem kao lukež; blago onome koji je budan i koji èuva haljine svoje, da go ne hodi i da se ne vidi sramota njegova. 16 I sabra ih na mjesto, koje se Jevrejski zove Armagedon. 17 I sedmi anđeo izli èasu svoju po nebu, i iziðe glas veliki iz crkve nebeske od prijestola govoreæi: svrši se. 18 I biše sijevanja munja i gromovi, i glasovi, i bi veliko tresenje zemlje, kakovo nikad ne bi otkako su ljudi na zemlji, toliko tresenje, tako veliko. 19 I grad veliki razdijeli se na tri dijela, i gradovi neznaðozaèki padaju; i Vavilon veliki spomenu se pred Bogom da mu da èasu vina ljudoga gnjeva svojega. 20 I sva ostrva pobjegoše, i gore se ne naðoše, 21 I grad veliki kao glava pade s neba na ljudje; i ljudi huliše na Boga od zla gradnoga, jer je velika muka njegova vrlo.

17 I doðe jedan od sedam anđela koji imahu sedam èasa, i govoru sa mnom govoreæi mi: hodi da ti pokažem sud kurve velike, koja sjedi na vodama mnogima; 2 S kojom se

kurvaše carevi zemaljski, i koji žive na zemlji opiše se vinom kurvarstva njezina. 3 I uvede me duh u pusto mjesto; i vidjeh Ženu gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena hulnijeh i imaše sedam glava i deset rogova. 4 I Žena bješe obuèena u porfiru i skerlet i nakiæena zlatom i kamenjem dragijem i biserom, i imaše èašu u ruci svojoj punu mrzosti i pogranštine kurvarstva svojega; 5 I na èelu njezinu napisano ime: tajna, Vavilon veliki, mati kurvama i mrzostima zemaljskima. 6 I vidjeh Ženu pijanu od krvi svjetijeh i od krvi svjedoka Isusovih; i zaèudih se èudem velikijem kad je vidjeh. 7 I reèe mi anđeo: Šta se èudiš? Ja æu ti kazati tajnu ove žene, i zvijeri što je nosi i ima sedam glava i deset rogova. 8 Zvijer, koju si vidio bješe i nije, i iziæi æe iz bezdana i otiæi æe u propast; i udiviæe se koji žive na zemlji, kojima imena napisana nijesu u knjigu života od postanja svijeta, kad vide zvijer, koja bješe, i nije, i doæi æe opet. (Abyssos g12) 9 Ovdje je um, koji ima mudrost. Sedam glava, to su sedam gora na kojima žena sjedi. 10 I jesu sedam careva. Pet je njih palo, i jedan jest, a drugi još nije došao; i kad doðe za malo æe ostati. 11 I zvijer koja bješe i nije, i ona je osmi, i jest od sedmorice i u propast ide. 12 I deset rogova, koje si vidio, to su deset careva, koji carstva još ne primiše, nego æe oblast kao carevi na jedno vrijeme primiti sa zvijeri. 13 Ovi jednu volju imaju, i silu i oblast svoju daæe zvijeri. 14 Ovi æe se pobiti s jagnjetom, i jagnje æe ih pobijediti, jer je gospodar nad gospodarima i car nad carevima; i koji su s njim, jesu pozvani i izbrani i vjerni. 15 I reèe mi: vode, što si vidio, gdje sjedi kurva, ono su ljudi i narodi, i plemena i jezici. 16 I deset rogova, što si vidio na zvijeri, oni æe omrznuti na kurvu, i opustošiæe je i ogoluzniti, i meso njezino pojeæe i sazeæe æe je ognjem. 17 Jer je Bog dao u srca njihova da uèine volju njegovu, i da uèine volju jednu, i da dadu carstvo svoje zvijeri, dok se svrše rijeèi Božije. 18 I Žena, koju si vidio, jest grad veliki, koji ima carstvo nad carevima zemaljskima.

18 I poslije ovoga vidjeh drugoga anđela gdje silazi s neba, koji imaše oblast veliku; i zemlja se zasvijetli od slave njegove. 2 I povika jakijem glasom govoreæi: pade, pade Vavilon veliki, i posta stan ðavolima, i tamnica svakome duhu neèistome, i tamnica sviju ptica neèistijeh i mrskijeh; jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode; 3 I carevi zemaljski s njom se kurvaše, i trgovci zemaljski obogatiše se od bogatstva slasti njezine. 4 I èuh glas drugi s neba koji govori: iziðite iz nje, narode moj, da se ne pomiješate u grijehu njezine, i da vam ne naude zla njezina. 5 Jer grigesi njezini dopriješe tja do neba, i Bog se opomenu nepravde njezine. 6 Platite joj kao što i ona plati vama, i podajte joj dvojinom onoliko po djelima njezinima: kojom èašom zahvati vama zahvatajte joj po dva puta onoliko. 7 Koliko se proslavi i nasladi toliko joj podajte muka i žalosti; jer govori u srcu svojemu: sjedim kao carica, i nijesam udovica, i žalosti neæu vidjeti. 8 Zato æe u jedan dan doæi zla njezina: smrt i plaè i glad, i sazeæi æe se ognjem; jer je jak Gospod Bog koji joj sudi. 9 I zaplakaæe i zajaukati za njom carevi zemaljski koji se s njom kurvaše i bjesniše, kad vide dim gorenja njezina, 10 Izdaleka stoeæi od straha muka njezinijeh i govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki Vavilone, grade tvrdi, jer u jedan èas doðe sud tvoj! 11 I trgovci zemaljski zaplakaæe i zajaukati za njom, što njihovijeh tovara niko više ne kupuje; 12 Tovara zlata i srebra i kamenja dragoga i bisera i uzvoda i porfire i svile i skerleta,

i svakoga mirisnog drveta, i svakojakijeh sudova od fildiša, i svakojakijeh sudova od najskupljega drveta, mjeđi i gvožđa i mermera, 13 I cimeta i tamjana i mira i livana, i vina i ulja, i nišesteta i pšenice, i goveda i ovaca, i konja i kola, i tjelesa i duša èovjeèijih. 14 I voæea želja duše tvoje otidoše od tebe, i sve što je masno i dobro otide od tebe, i više ga neæeš naæi. 15 Trgovci koji se ovijem tovarima obogatiše od nje, stoeæe izdaleka od straha muèenja njezina, plaèuæei i jauèuæi, 16 I govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, obuèeni u svilu i porfiru i skerlet, i nakiæeni zlatom i kamenjem dragijem i biserom; 17 Jer u jedan èas pogibe toliko bogatstvo! I svi gospodari od laða, i sav narod u laðama, i laðari, i koji god rade na moru, stadoše izdaleka, 18 I vikahu, vidjevši dim gorenja njezina, i gororahu: ko je bio kao ovaj grad veliki? 19 I bacíš prah na glave svoje, i povikaše plæuæei i ridajuæi, govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, u kome se obogatiše svi koji imaju laðe na moru od bogatstva njegova, jer u jedan èas opustje! 20 Veseli se nad njim nebo, i sveti apostoli i proroci, jer Bog pokaja sud vaš na njemu. 21 I uze jedan anđeo jak kamen veliki, kao kamen vodenièni, i baci u more govoreæi: tako æe sa hukom biti baèen Vavilon grad veliki, i neæe se više naæi; 22 I glas gudaèa i pjevaèa i sviraèa i trubaèa neæe se više èuti u tebi; i nikakav majstor ni od kakva zanata neæe se više naæi u tebi, i huka kamenja vodeniènoga neæe se više u tebi; 23 I vidjelo žiška neæe se više svjetliti u tebi, i glas ženika i neveste neæe više biti èuven u tebi; jer trgovci tvoji bijahu boljari zemaljski, jer tvojijem èaranjem prevareni biše svi narodi. 24 I u njemu se naðe krv proroèka i svetijeh, i sviju koji su pobijeni na zemlji.

19 I poslije ovoga èuh glas veliki naroda mnogoga na nebu gdje govori: alilujal! spasenije i slava i èast i sila Gospodu našemu; 2 Jer su istiniti i pravi sudovi njegovi, što je osudio kurvu veliku, koja pokvari zemlju kurvarstvom svojijem, i pokajao krv slugu svojijeh od ruke njezine. 3 I drugom rekoše: alilujal! I dim njezin izlažaše va vijek vijeka. (aïon g165) 4 I padoše dvadeset i èetiri starješine, i èetiri životinje, i pokloniše se Bogu koji sjeðaše na prijestolu, govoreæi: amin, alilujal! 5 I glas iziðe od prijestola koji govori: hvalite Boga našega sve sluge njegove, i koji ga se bojite, i mali i veliki. 6 I èuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore: alilujal! jer caruje Gospod Bog svedržitelj. 7 Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu; jer doðe svadba jagnjetova, i Žena njegova pripravila se; 8 I dano joj bi da se obuèe u svilu èistu i bijelu: jer je svila pravda svetijeh. 9 I reèe mi: napiši: blago onima koji su pozvani na veèeru svadbe jagnjetove. I reèe mi: ove su rijeèi istinitе Božije. 10 I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se; i reèe mi: gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braæea tvoja koja imaju svjedoèanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedoèanstvo Isusovo Duh proroðtva. 11 I vidjeh nebo otvoreno, i gle, konj bijel, i koji sjeðaše na njemu zove se vjeran i istinit, i sudi po pravdi i vojuje. 12 A oèi su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kojega niko ne zna do on sam. 13 I bješe obuèen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove: rijeè Božija. 14 I vojske nebeske iðahu za njim na konjima bijelijem, obuèene u svilu bijelu i èistu. 15 I usta njegovih iziðe maè oštar, da njime pobije neznaðošće; i on æe ih pasti s palicom gvozdenom; i on gazi kacu vina srdnje i

gnjeva Boga svedržitelja. 16 I ima na haljini i na stegnu svome imenje napisano: car nad carevima i gospodar nad gospodarima. 17 I vidjeh jednoga anđela gdje stoji na suncu i povika glasom velikijem govoreći svima pticama koje lete ispod neba: dođite i skupite se na veliku večeru Božiju, 18 Da jedete mesa od careva, i mesa od vojvoda, i mesa od junaka, i mesa od konja i od onjeh koji sjede na njima, i mesa od sviju slobodnjaka i robova, i od malijeh i od velikijeh. 19 I vidjeh zvijer i careve zemaljske i vojниke njihove skupljene da se pobiju s onjim što sjedi na konju i s vojskama njegovijem. 20 I bi uhvaæena zvijer, i s njom lažni prorok koji uèeni pred njom znake kojima prevare one koji primiše žig zvijerini i koji se poklanjaju ikoni njezinoj: živi biše baèeni oboje u jezero ognjeno, koje gori sumporom. (Limnë Pyr g3041 g4442) 21 A ostali pobijeni biše maèem onoga što sjedi na konju, koji iziðe iz usta njegovijeh: i sve se ptice nasitise od mesa njihova.

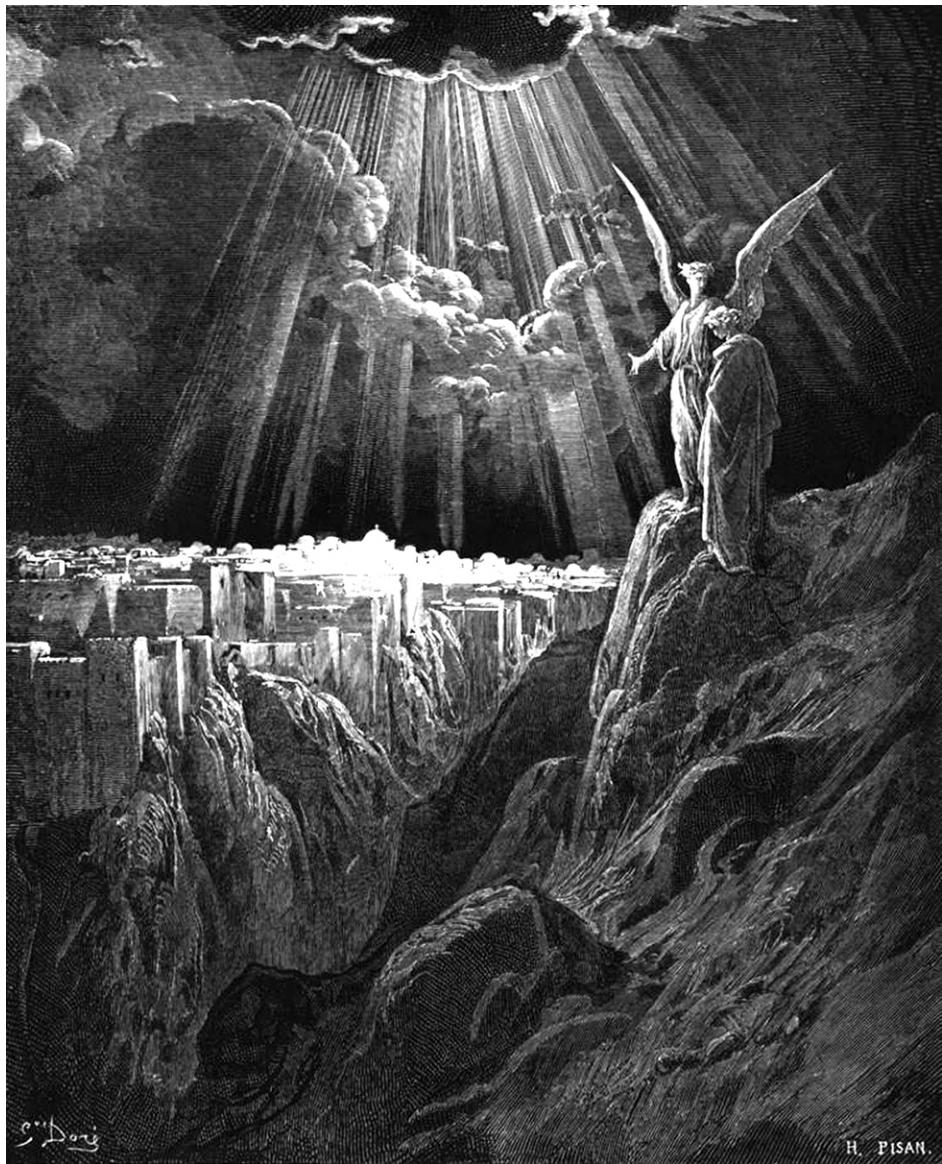
20 I vidjeh anđela gdje silazi s neba, koji imaše kluè u obzdanu i verige velike u ruci svojoj. (Abysos g12) 2 I uhvati aždahu, staru zmiju, koja je ñavo i sotona, i sveza je na hiljadu godina, 3 I u bezdan baci je, i zatvori je, i zapeæati nad njom, da više ne prelaæuje naroda, dok se ne navrši hiljada godina; i potom valja da bude odriješena na malo vremena. (Abysos g12) 4 I vidjeh prijestole, i sjeðahu na njima, i dade im se sud, i duše isjeæenijeh za svjedoèanstvo Isusovo i za rjeè Božiju, koji se ne pokloniše zvijerini ni ikoni njezinoj, i ne primiše žiga na èelima svojima i na ruci svojoj; i oživlješe i carovaæe s Hristom hiljadu godina. 5 A ostali mrtvaci ne oživlješe, dokle se ne svrši hiljada godina. Ovo je prvo vaskrsenije. 6 Blažen je i svet onaj koji ima dijel u prvom vaskrseniju; nad njima druga smrt nema oblasti, nego æe biti sveštenici Bogu i Hristu, i carovaæe s njim hiljadu godina. 7 I kad se svrši hiljada godina, pustiæe se sotona iz tamnice svoje, 8 I iziæi æe da vara narode po sva èetiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, koji je broj kao pjesak morski. 9 I iziðoše na širinu zemlje, i opkoliše oko svjetjeh, i grad ljubazni; i siðe oganj od Boga s neba, i pojede ih. 10 I ñavo koji ih varase biæen u jezero ognjeno i sumporom, gdje je zvijer i lažni prorok; i biæe muæeni dan i noæe u vijek vijeka. (aiõn g165, Limnë Pyr g3041 g4442) 11 I vidjeh veliki bijel prijestol, i onoga što sjeðaæe na njemu, od èijega lica bježaæe nebo i zemlja, i mjesto im se ne naðe. 12 I vidjeh mrtvace male i velike gdje stoje pred Bogom, i knjige se otvoriše; i druga se knjiga otvori, koja je knjiga života; i sud primiše mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojima. 13 I more dade svoje mrtvace, i smrt i pakao dadoše svoje mrtvace; i sud primiše po djelima svojima. (Hadës g86) 14 I smrt i pakao baæeni biše u jezero ognjeno. I ovo je druga smrt. (Hadës g86, Limnë Pyr g3041 g4442) 15 I ko se ne naðe napisan u knjizi života, baæen bi u jezero ognjeno. (Limnë Pyr g3041 g4442)

21 I vidjeh nebo novo i zemlju novu; jer prvo nebo i prva zemlja proðoše, i mora više nema. 2 I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusalim nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjesta ukraæena mužu svojemu. 3 I èuh glas veliki s neba gdje govori: evo skinije Božije meðu ljudima, i življeæe s njima, i oni æe biti narod njegov, i sam Bog biæe s njima Bog njihov. 4 I Bog æe otiti svaku suzu od oèiju njihovijeh, i smrti neæe biti više, ni plaæa, ni vike, ni bolesti neæe biti

više; jer prvo proðe. 5 I reèe onaj što sjeðaæe na prijestolu: evo sve novo tvorim. I reèe mi: napiši, jer su ove rjeèi istinite i vjerne. 6 I reèe mi: svrši se. Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak. Ja æu žednobe dati iz izvora vode ñive zabadava. 7 Koji pobijedi, dobiæe sve, i biæu mu Bog, i on æe biti moj sin. 8 A strašljivima i nevjernima i poganim i krvnicima, i kurvarima, i vraæarima, i idolopoklonicima, i svima lažama, njima je dijel u jezeru što gori ognjem i sumporom; koje je smrt druga. (Limnë Pyr g3041 g4442) 9 I doðe k meni jedan od sedam anđela koji imahu sedam èaša napunjenej sedam zala pošljednjih, i reèe mi govoreæi: hodi da ti pokažeš nevjestu, jagnjetovu ženu. 10 I odvede me u duhu na goru veliku i visoku, i pokaza mi grad veliki, sveti Jerusalim, gdje silazi s neba od Boga, 11 I imaše slavu Božiju; i svjetlost njegova bijaše kao dragi kamen, kao kamen jaspis svjetli, 12 I imaše zid veliki i visok, i imaše dvanaestora vrata, i na vratima dvanaest anđela, i imena napisana, koja su imena dvanaest koljena Izraelijevih. 13 Od istoka vrata troja, i od sjevera vrata troja, od juga vrata troja, i od zapada vrata troja. 14 I zid gradski imaše dvanaest temelja, i na njima imena dvanaest apostola jagnjetovih. 15 I onaj što govoraše sa mnom, imaše trsku zlatnu da izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegove. 16 I grad na èetiri ugla stoji, i dužina je njegova tolika kolika i širina. I izmjeri grad trskom na dvanaest hiljada potkališta: dužina i širina i visina jednaka je. 17 I razmjeri zid njegov na sto i èetrdeset i èetiri laka, po mjeri èovjeèijoj, koja je anđelova. 18 I bješe graða zida njegova jaspis, i grad zlato èisto, kao èisto staklo. 19 I temelji zidova gradskih bijahu ukraæeni svakijem dragijem kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, drugi sapfir, treæi halkidon, èetvrti smaragd, 20 Peti sardoniks, šesti sard, sedmi hrisolit, osmi viril, deveti topaz, deseti hrisopras, jedanaesti jakint, dvanaesti ametist. 21 I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera: i ulice gradske bijahu zlato èisto, kao staklo presvjetlo. 22 I crkve ne vidjeh u njemu: jer je njemu crkva Gospod Bog svedržitelj, i jagnje. 23 I grad ne potrebuje sunca ni mjeseca da svijetle u njemu; jer ga slava Božija prosvijetli, i žiæak je njegov jagnje. 24 I narodi koji su spaseni hodiæe u vidjelu njegovu, i carevi zemaljski donijeæe slavu i èast svoju u njega. 25 I vrata njegova neæe se zatvorati danju, jer onđe noæi neæe biti. 26 I donijeæe slavu i èast neznabozaca u njega. 27 I neæe u njega uæi ništa pogano, i što èini mrzost i laž, nego samo koji su napisani u životnoj knjizi jagnjeta.

22 I pokaza mi èistu rijeku vode života, bistru kao kristal, koja izlažeæe od prijestola Božijega i jagnjetova. 2 Nasred ulica njegovijeh i s obje strane rijeke drvo života, koje raða dvanaest rodova dajuæe svakoga mjeseca svoj rod; i lišæe od drveta bijaše za iscjeljivanje narodima. 3 I više neæe biti nikakve prokletinje; i prijestol Božij i jagnjetov biæe u njemu; i sluge njegove posluživaæe ga, 4 I gledaæe lice njegovu, i ime njegovo biæe na èelima njihovima. 5 I noæel tamo neæe biti, i neæe potrebovati vidjela od ñiška, ni vidjela sunèanoga, jer æe ih obasjavati Gospod Bog; i carovaæe va vijek vijeka. (aiõn g165) 6 I reèe mi: ovo su rjeèi vjerne i istinite, i Gospod Bog svjetjeh proroka posla anđela svojega da pokaže slugama svojima šta æe biti skoro. 7 Evo æu doæi skoro: blago onome koji drži rjeèi proroæta knjige ove. 8 I ja Jovan vidjeh ovo i èuh; i kad èuh i vidjeh, padoh da se poklonim na noge anđela koji mi

ovo pokaza. **9** I reèe mi: gle, nemoj, jer sam i ja sluga kao i ti i braæa tvoja proroci i oni koji drže rijeèi knjige ove. Bogu se pokloni. **10** I reèe mi: ne zapeèaaæavaj rijeèi proroštva knjige ove; jer je vrijeme blizu. **11** Ko èini nepravdu, neka èini još nepravdu; i ko je pogan, neka se još pogani; i ko je pravedan, neka još èini pravdu; i ko je svet, neka se još sveti. **12** I evo æu doæi skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem. **13** Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak, prvi i pošljednji. **14** Blago onima koji tvore zapovijesti njegove, da im bude vlast na drovo života, i da uđu na vrata u grad. **15** A napolju su psi i vraæari i kurvari i krvnici i idolopoklonici i svaki koji ljubi i èini laž. **16** Ja Isus poslal anđela svojega da vam ovo posvjedoèi u crkvama. Ja sam korijen i rod Davidov, i sjajna zvijezda danica. **17** I Duh i nevjesta govore: doði. I koji èuje neka govori: doði. I ko je žedan neka dođe, i ko hoæe neka uzme vodu života zabadava. **18** Jer svjedoèim svakome koji èuje rijeèi proroštva knjige ove; ako ko dometne ovome, Bog æe nametnuti na njega zla napisana u knjizi ovoj; **19** I ako ko oduzme od rijeèi knjige proroštva ovoga, Bog æe oduzeti njegov dijel od knjige života, i od grada svetoga, i od onoga što je napisano u knjizi ovoj. **20** Govori onaj koji svjedoèi ovo: da, doæi æu skoro! Amin. Da, doði, Gospode Isuse. **21** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusalim nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjeta ukrašena mužu svojemu. I èuh glas veliki s neba gdje govori: evo skinjje Božje među ljudima,

i življeæe s njima, i oni æe biti narod njegov, i sam Bog biæe s njima Bog njihov.

Apokalipsa 21:2-3

Vodič za Čitaocu

Srpski at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of ten special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Rečnik

Srpski at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Strong's: g12

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Strong's: g126

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn

Language: Koine Greek

Speech: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Strong's: g165

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Strong's: g166

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

Geenna

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Strong's: g1067

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Strong's: g86

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Strong's: g3041 g4442

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol

Language: Hebrew

Speech: proper noun, place

Usage: 65 times in 17 books, 50 chapters, and 63 verses

Strong's: h7585

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Strong's: g5020

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Rečnik +

AionianBible.org/Bibles/Serbian---Karadzic-Danicic-Latin-Script/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luki 8:31
Rimljanima 10:7
Apokalipsa 9:1
Apokalipsa 9:2
Apokalipsa 9:11
Apokalipsa 11:7
Apokalipsa 17:8
Apokalipsa 20:1
Apokalipsa 20:3

Dela apostolska 3:21
Dela apostolska 15:18
Rimljanima 1:25
Rimljanima 9:5
Rimljanima 11:36
Rimljanima 12:2
Rimljanima 16:27
1 Korinæanima 1:20
1 Korinæanima 2:6
1 Korinæanima 2:7
1 Korinæanima 2:8
1 Korinæanima 3:18
1 Korinæanima 8:13
1 Korinæanima 10:11
2 Korinæanima 4:4
2 Korinæanima 9:9
2 Korinæanima 11:31
Galaæanima 1:4
Galaæanima 1:5
Efežanima 1:21
Efežanima 2:2
Efežanima 2:7
Efežanima 3:9
Efežanima 3:11
Efežanima 3:21
Efežanima 6:12
Filipljanima 4:20
Kološanima 1:26
1 Timoteju 1:17
1 Timoteju 6:17
2 Timoteju 4:10
2 Timoteju 4:18
Titu 2:12
Jevrejima 1:2
Jevrejima 1:8
Jevrejima 5:6
Jevrejima 6:5
Jevrejima 6:20
Jevrejima 7:17
Jevrejima 7:21
Jevrejima 7:24
Jevrejima 7:28
Jevrejima 9:26
Jevrejima 11:3
Jevrejima 13:8
Jevrejima 13:21
1 Petrova 1:23

1 Petrova 1:25
1 Petrova 4:11
1 Petrova 5:11
2 Petrova 3:18
1 Jovanova 2:17
2 Jovanova 1:2
Judina 1:13
Judina 1:25
Apokalipsa 1:6
Apokalipsa 1:18
Apokalipsa 4:9
Apokalipsa 4:10
Apokalipsa 5:13
Apokalipsa 7:12
Apokalipsa 10:6
Apokalipsa 11:15
Apokalipsa 14:11
Apokalipsa 15:7
Apokalipsa 19:3
Apokalipsa 20:10
Apokalipsa 22:5

aiōs

Rimljanima 1:20
Judina 1:6

1 Korinæanima 8:13
1 Korinæanima 10:11
2 Korinæanima 4:4
2 Korinæanima 9:9
2 Korinæanima 11:31
Galaæanima 1:4
Galaæanima 1:5
Efežanima 1:21
Efežanima 2:2
Efežanima 2:7
Efežanima 3:9
Efežanima 3:11
Efežanima 3:21
Efežanima 6:12
Filipljanima 4:20
Kološanima 1:26
1 Timoteju 1:17
1 Timoteju 6:17
2 Timoteju 4:10
2 Timoteju 4:18
Titu 2:12
Jevrejima 1:2
Jevrejima 1:8
Jevrejima 5:6
Jevrejima 6:5
Jevrejima 6:20
Jevrejima 7:17
Jevrejima 7:21
Jevrejima 7:24
Jevrejima 7:28
Jevrejima 9:26
Jevrejima 11:3
Jevrejima 13:8
Jevrejima 13:21
1 Petrova 1:23

Apokalipsa 5:13
Apokalipsa 7:12
Apokalipsa 10:6
Apokalipsa 11:15
Apokalipsa 14:11
Apokalipsa 15:7
Apokalipsa 19:3
Apokalipsa 20:10
Apokalipsa 22:5

aiōn

Mateju 12:32
Mateju 13:22
Mateju 13:39
Mateju 13:40
Mateju 13:49
Mateju 21:19
Mateju 24:3
Mateju 28:20
Marku 3:29
Marku 4:19
Marku 10:30
Marku 11:14
Luki 1:33
Luki 1:55
Luki 1:70
Luki 16:8
Luki 18:30
Luki 20:34
Luki 20:35
Jovanu 4:14
Jovanu 6:51
Jovanu 6:58
Jovanu 8:35
Jovanu 8:51
Jovanu 8:52
Jovanu 9:32
Jovanu 10:28
Jovanu 11:26
Jovanu 12:34
Jovanu 13:8
Jovanu 14:16

Efežanima 1:21
Efežanima 2:2
Efežanima 2:7
Efežanima 3:9
Efežanima 3:11
Efežanima 3:21
Efežanima 6:12
Filipljanima 4:20
Kološanima 1:26
1 Timoteju 1:17
1 Timoteju 6:17
2 Timoteju 4:10
2 Timoteju 4:18
Titu 2:12
Jevrejima 1:2
Jevrejima 1:8
Jevrejima 5:6
Jevrejima 6:5
Jevrejima 6:20
Jevrejima 7:17
Jevrejima 7:21
Jevrejima 7:24
Jevrejima 7:28
Jevrejima 9:26
Jevrejima 11:3
Jevrejima 13:8
Jevrejima 13:21
1 Petrova 1:23

aiōnios

Mateju 18:8
Mateju 19:16
Mateju 19:29
Mateju 25:41
Mateju 25:46
Marku 3:29
Marku 10:17
Marku 10:30
Luki 10:25
Luki 16:9
Luki 18:18
Luki 18:30
Jovanu 3:15
Jovanu 3:16
Jovanu 3:36
Jovanu 4:14
Jovanu 4:36
Jovanu 5:24
Jovanu 5:39
Jovanu 6:27
Jovanu 6:40
Jovanu 6:47
Jovanu 6:54
Jovanu 6:68

Jovanu 10:28
Jovanu 12:25
Jovanu 12:50
Jovanu 17:2
Jovanu 17:3
Dela apostolska 13:46
Dela apostolska 13:48
Rimljanima 2:7
Rimljanima 5:21
Rimljanima 6:22
Rimljanima 6:23
Rimljanima 16:25
Rimljanima 16:26
2 Korinæanima 4:17
2 Korinæanima 4:18
2 Korinæanima 5:1
Galaæanima 6:8
2 Solunjanima 1:9
2 Solunjanima 2:16
1 Timoteju 1:16
1 Timoteju 6:12
1 Timoteju 6:16
1 Timoteju 6:19
2 Timoteju 1:9
2 Timoteju 2:10
Titu 1:2
Titu 3:7
Filemonu 1:15
Jevrejima 5:9
Jevrejima 6:2
Jevrejima 9:12
Jevrejima 9:14
Jevrejima 9:15
Jevrejima 13:20
1 Petrova 5:10
2 Petrova 1:11
1 Jovanova 1:2
1 Jovanova 2:25
1 Jovanova 3:15
1 Jovanova 5:11
1 Jovanova 5:13
1 Jovanova 5:20
Judina 1:7
Judina 1:21
Apokalipsa 14:6

Geenna
Mateju 5:22
Mateju 5:29
Mateju 5:30
Mateju 10:28
Mateju 18:9
Mateju 23:15
Mateju 23:33
Marku 9:43
Marku 9:45
Marku 9:47

Luki 12:5
Jakovljeva 3:6
Hadēs
Mateju 11:23
Mateju 16:18
Luki 10:15
Luki 16:23
Dela apostolska 2:27
Dela apostolska 2:31
1 Korinæanima 15:55
Apokalipsa 1:18
Apokalipsa 6:8
Apokalipsa 20:13
Apokalipsa 20:14
Limnē Pyr
Apokalipsa 19:20
Apokalipsa 20:10
Apokalipsa 20:14
Apokalipsa 20:15
Apokalipsa 21:8
Sheol
Postanak 37:35
Postanak 42:38
Postanak 44:29
Postanak 44:31
Brojevi 16:30
Brojevi 16:33
Ponovljeni Zakon 32:22
1. Samuelova 2:6
2. Samuelova 22:6
1. Kraljevima 2:6
1. Kraljevima 2:9
Jov 7:9
Jov 11:8
Jov 14:13
Jov 17:13
Jov 17:16
Jov 21:13
Jov 24:19
Jov 26:6
Psalmi 6:5
Psalmi 9:17
Psalmi 16:10
Psalmi 18:5
Psalmi 30:3
Psalmi 31:17
Psalmi 49:14
Psalmi 49:15
Psalmi 55:15
Psalmi 86:13
Psalmi 88:3
Psalmi 89:48
Psalmi 116:3
Psalmi 139:8

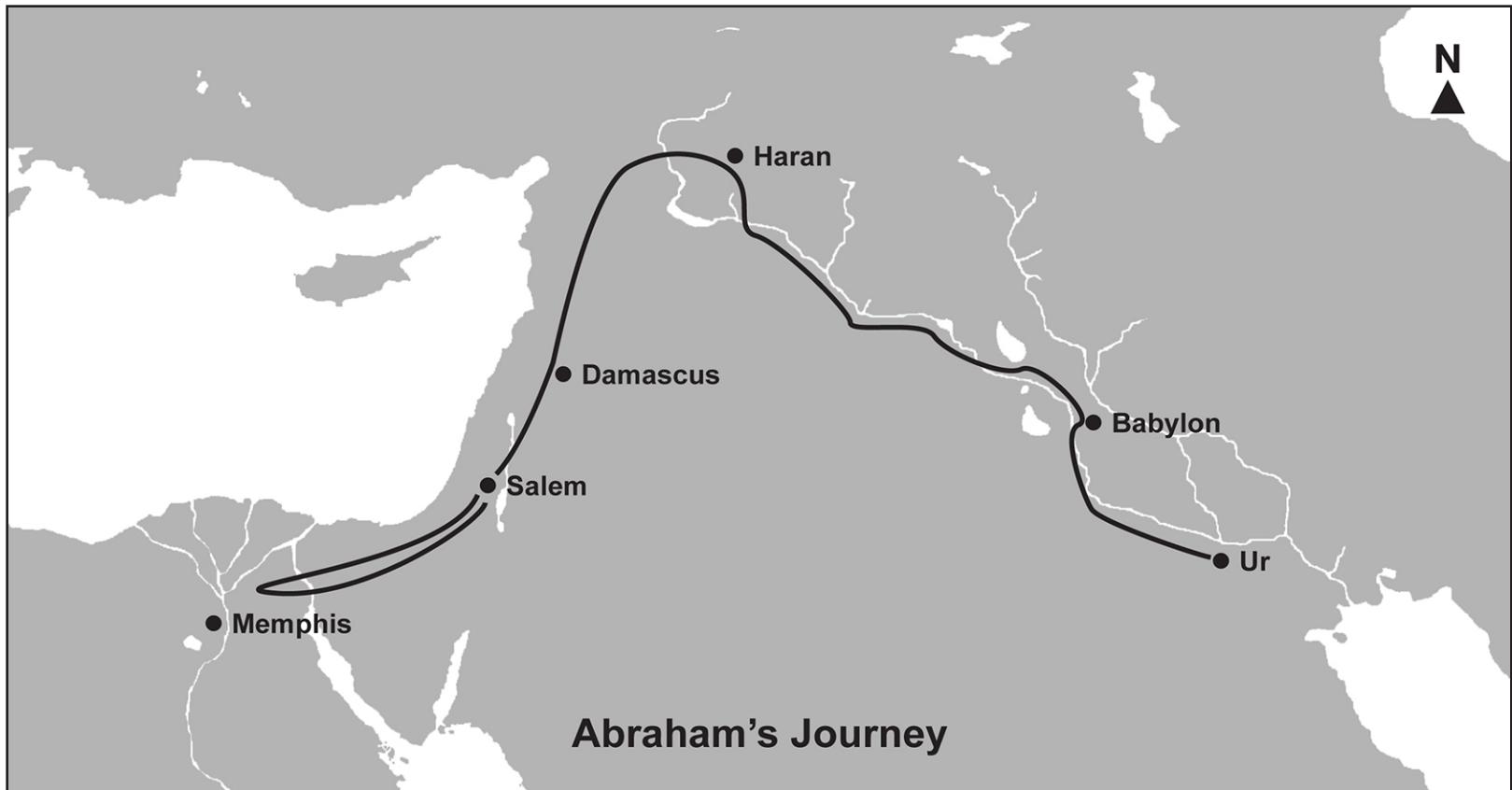
Psalmi 141:7
Poslovice 1:12
Poslovice 5:5
Poslovice 7:27
Poslovice 9:18
Poslovice 15:11
Poslovice 15:24
Poslovice 23:14
Poslovice 27:20
Poslovice 30:16
Propovednik 9:10
Pesma nad pesmama 8:6
Isaija 5:14
Isaija 14:9
Isaija 14:11
Isaija 14:15
Isaija 28:15
Isaija 28:18
Isaija 38:10
Isaija 38:18
Isaija 57:9
Jezekilj 31:15
Jezekilj 31:16
Jezekilj 31:17
Jezekilj 32:21
Jezekilj 32:27
Osija 13:14
Amos 9:2
Jona 2:2
Avakum 2:5

Tartaroō

2 Petrova 2:4

Questioned

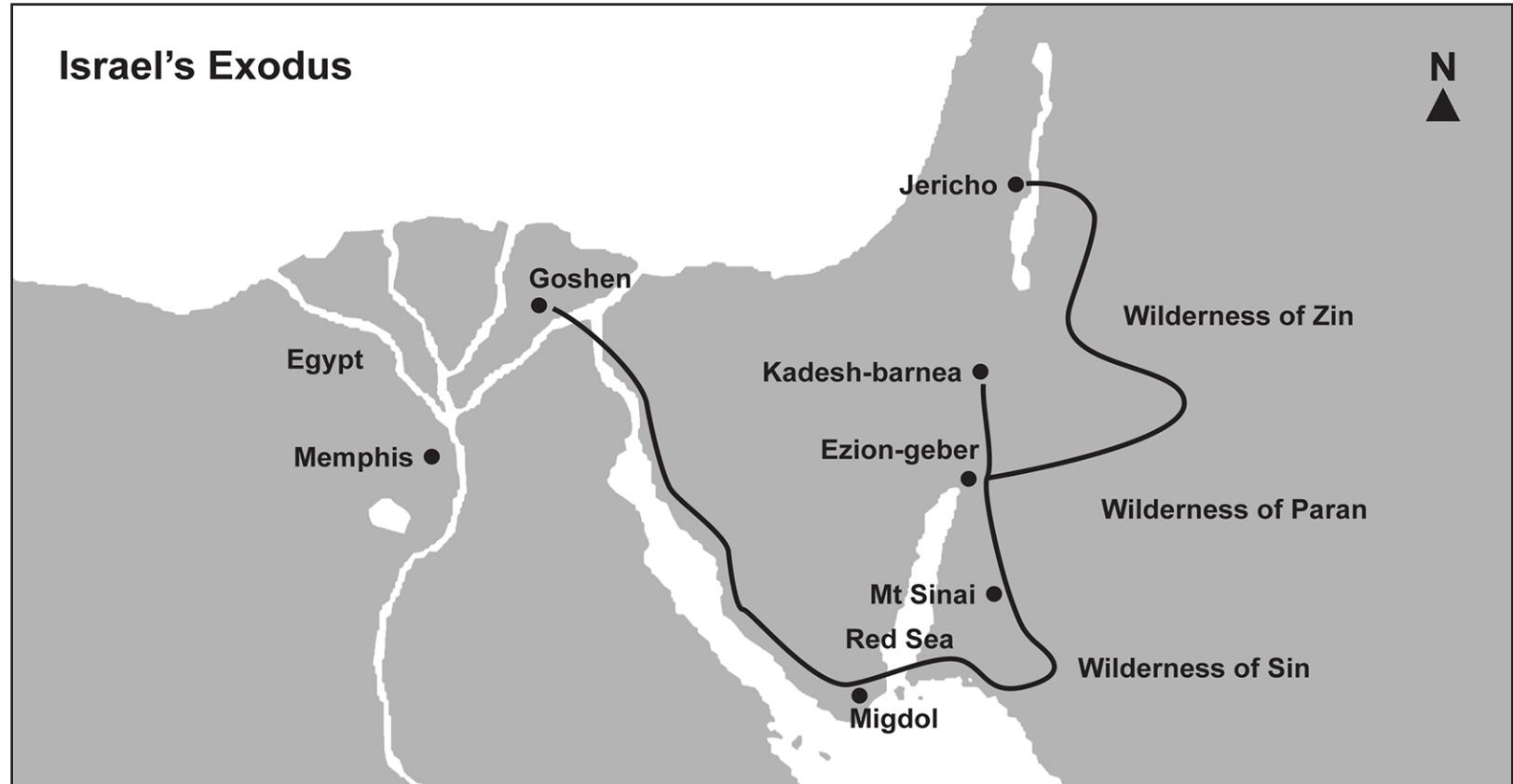
2 Petrova 2:17

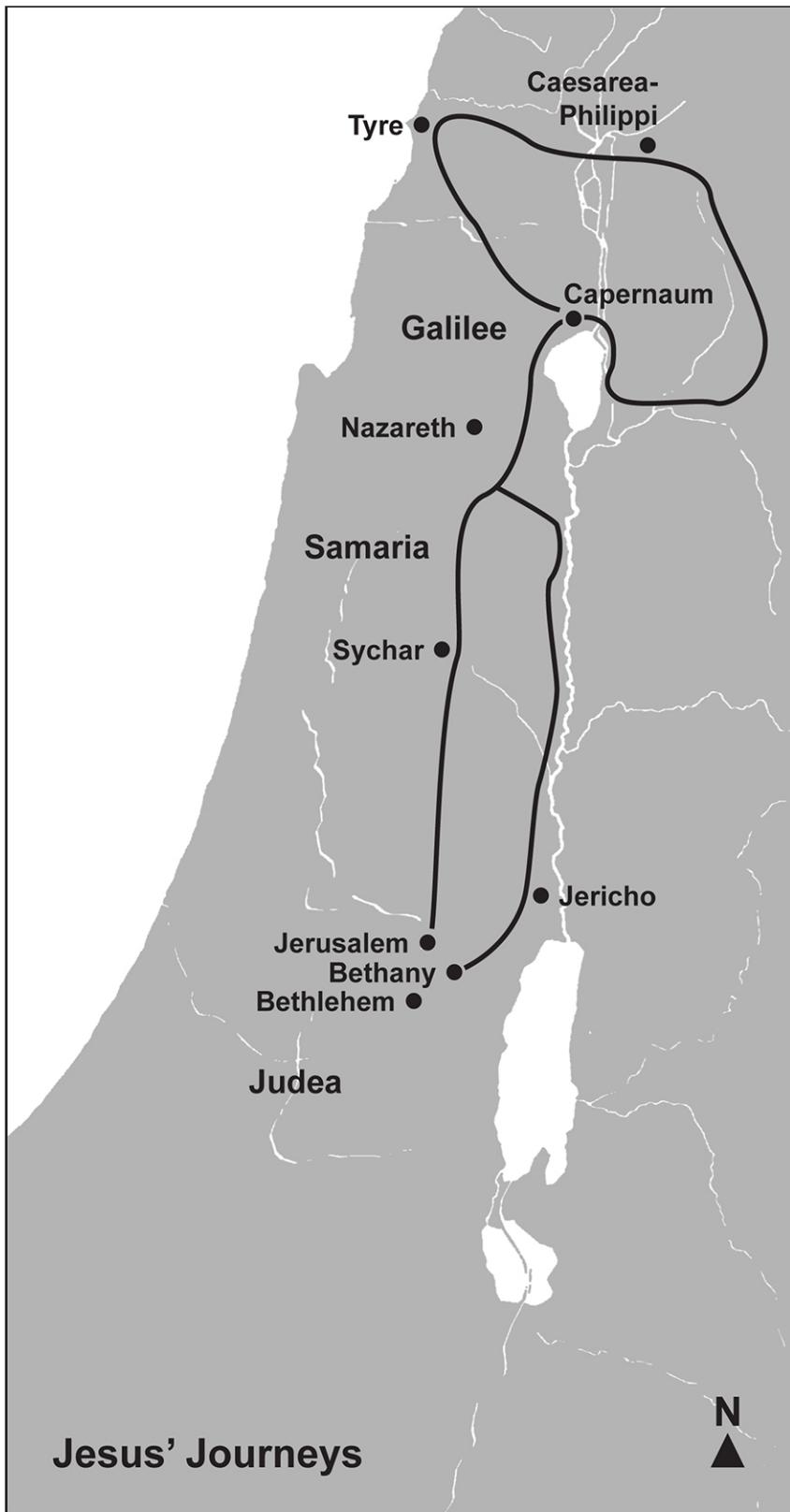
Vjerom posluša Avraam kad bi pozvan da iziđe u zemlju koju šeaše da primi u našljedstvo, i iziđe ne znajući kuda ide. - Jevrejima 11:8

Israel's Exodus

N

A kad Faraon pusti narod, ne odvede ih Bog putem k zemlji Filistejskoj, ako i bješe kraæi, jer Bog reèe: da se ne pokaje narod kad vidi rat, i ne vrati se u Misir. - Izlazak 13:17

Jesus' Journeys

Jer sin èovjèej njiè došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u okup za mnoge. - Marku 10:45

Od Pavla, sluge Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevanđelje Božije, - Rimljanima 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyred in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyred in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Titus destroys the Jewish Temple
39	Thomas reaches Malabar, India
33	Peter reaches Gentile Cornelius
	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3		Mankind is created in God's image, male and female He created us							
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19		Sin entered the world through Adam and then death through sin							
Where are we? ◀			When are we? ▼									
			Innocence		Fallen			Glory				
Who are we? ►	God	Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
		Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light			Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
		Son			John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise					
		Holy Spirit			Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers						
	Mankind	Living			Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth							
		Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise							
		Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment							
	Angels	Holy	Genesis 1:1 No Creation No people		Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command			Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels				
		Imprisoned			2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus							
		Fugitive			Revelation 20:13 Thalaasa							
		First Beast			1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind							
		False Prophet			Revelation 19:20 Lake of Fire							
		Satan			Revelation 20:2 Abyss							
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all							

Idite dakle i nauèite sve narode krsteæi ih va ime oca i sina i svetoga Duha, - Mateju 28:19